Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

KR 264b

1 Omnipotē
tis dei poſtulato ſuffra-
gio vt oſtēdā in volumie
ordinē fuiſſe ſeruatū ꝯti
nuāda eſt ꝑ̄ ꝛ̄ica ad ꝑ̄ce
dētia.que ꝑ doc.duobus
modis ꝯtinuatur.ꝛ ꝑ̄ ſic. Sup̄ viſum ē de iudi
cijs ꝛ ei⁹ ſingulis ꝑtibus.ſed qꝛ clerici debēt ab
eis q̄ꝫtuꝫ poſſunt abſtinere.nā decet ſeruos dei
ꝑuo incōmodo a ſtrepitu iudicioꝝ eſſe getos.c.
.i.de ſyndico.Et qm̄ non ſolū a iudicijs abſtine
re debent.ſed vita ꝛ honeſtate fulgē. Ideo poſt
tractatum iudicioꝝ ſb̄ijcitur h̄ ꝛ̄ica.hec tm̄ ꝯti-
nuatio nō eſt multū ꝯtexta cū p̄cedentib⁹.vnde
forte ponit̃ 2ᵃ. Quia.ſ̄.viſum ē de iudicijs ꝛ iu-
dices maxime clerici non debēt eſſe in peccato
maxime cū iudicāt.iij.q.vij.iudicet. Ideo poſt
tractatū iudicioꝝ ſb̄ijcitur q̄liter clerici debeāt
ſe habere in vita ꝛ honeſtate.vt ſic vitēt omnez
maculā peccati. Aduerte tm̄ qꝛ in hac ꝯtinua
tione doc.ſimpliciter dicūt ꝙ exiſtētes in pecca
to nō poſſunt iudicare qḋ non ē ſimpliciter ve-
rū.dic ḡ ꝙ ex merito vite iudicare alios nō poſ-
ſunt.ſꝫ ex poteſtate officij ſic.vide de h̄.iij.q.ij.§
fi.ꝛ.iij.q.vij.i glo.ſumme plene ꝑ Inno.in.c.ſci
ſcitat⁹.ſ̄.de reſcrip.ꝛ in.c.cū venerabilis.de ex-
ceptī.peccat tm̄ iudex aliū iudicādo ſi ipſe pecca
toꝛ ē.vt in.c.iudicet.ꝛ in.c.in q̄uib⁹.ꝛ.c.qui ſine
.iij.q.vij. Et idē dic in ſacerdotib⁹ reſpectu foꝛi
penitētialis.peccāt enim ſi exiſtētes in peccato
alijs penitētiam iiungūt licet abſolutio teneat.
Deberet eni ꝑ̄mo ſe coꝛrigere ſaltē per ꝯtritio-
nē ꝛ poſtmodū penitentiā alijs iniūgere.ꝛ vide
tex.cum glo.in v̄.iudicādus.de pe.di.vi.c.i.glo.
in.d.c.in grauib⁹.Et vtꝝ maloꝝ ſacerdotū pre-
ces noceāt vel ꝓſint illis ꝑ quib⁹ fiunt vide tex.
cū glo.in.d.c.in grauibus.meli⁹ vide.xlix.di.in
ſūma. Itē adde ꝛ aliud ꝙ licꝫ mal⁹ ſacerdos
ita ꝯficiat ſicut bon⁹.i.q.i.multi.tm̄ facili⁹ exau-
diunt̃ boni ſacerdotes q̄ꝫ mali.i.q.i.in.c.ipſi ſa
cerdotes.Cū enim ſint intceſſoꝛes apud deuꝫ ſi
diſplicēt deo nedum exaudiūtur.ſꝫ potius deū
ad irā ꝓuocant.vn̄ tex.nō.in.d.c.in grauib⁹.di
cit ꝙ ſi is q diſplicet ad intcedēdum mittit̃ irati
anim⁹ ad deterioꝛa ꝓuocatur. Nō illuꝫ tex.
ꝑpetuo ꝑ ambaſiatoꝛib⁹ deſtinandis.vt eligant̃
hi q ſunt beniuoli ꝛ accepti illi ad queꝫ mittunt̃
nā ſi diſplicēt redibunt ſine effectu.malus tm̄ ſa
cerdos ex ptāte officij etiā ꝓphetare poteſt.vt
ꝓphetauit Cayphas.nā dicit̃ in euangelio pro
phetauit ꝛc. Idē fecit Saul duꝫ ꝓphetauit Da
uid ꝑſequens.vide.i.q.i.dictū.ꝛ.c.prophetauit.
Et vtꝝ ſancti ꝛ boni ſacerdotes habeāt ſemper
ſpiritū ſanctuꝫ an v̄o recedat ad tēpus ꝛ q̄ diffe
rētia fuit int̃ ſanctos ꝛ xp̄m reſpectu ſpirit⁹ ſan
cti.vide tex.in.c.q̄rendum.de pe.di.ij. Iꝫ.⁹ pōt
ꝯtinuari ꝛ aperti⁹ vt.ſ̄.in ꝓhe.ꝯtinuat̃. Nā in ꝑ̄
libꝛo dixit de ꝑſonis ꝛ officijs coꝝ. In 2°.de acti
bus hominū i iudicio. Reſtat videre de actib⁹
hominū ex̄ iudiciū tam reſpectu clericoꝝ q̄ꝫ lai
coꝝ.ꝛ qꝛ clerici ſunt digníoꝛes laicis.ꝑ̄mo h̄ tra
ctat in 3°.de actib⁹ clericoꝝ. In 4°.vero de acti
bus laicoꝝ. Tractatur⁹ igit̃ auctoꝛ in hoc 3°.li-
bꝛo de actib⁹ clericoꝝ voluit ꝑ̄mittere iſtam ru
bzicā de vi.ꝛ honeſta.cleri.qꝛ pꝛe oībus debent
clerici vita et hōeſtate fulgere.ꝛ ne ꝛ̄ica redar
guat̃ de ſupfluitate dic ꝙ v̄bum vita ꝯcernit ne
ceſſaria ad victū clericoꝝ.ff.de v̄.ſig.l.verbo vi
ctus.v̄bum honeſtatis ꝯcernit clericū reſpectu
moꝝ. Mā huius ꝛ̄ice habet̃ .xxiij.di.his
igit̃.ꝛ.§.clerici.cum q̄tuoꝛ.c.ſe.ꝛ.xl.ꝛ.xli.ꝛ.xliiij
di.ꝑ totum.ꝛ Guil.in repetitione hu⁹ ti.colligit
iura ꝑ que pꝛobat honeſtatē clerici inductā per

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſingula mēbra a capite vſq₃ ad pedē₃.repetiť in
vi.ꝛ cle. ¶Sed circa iſtā Rubricam q̄ritur de vti
litate.q.q appellatiōe clericoꝝ ꝯprebēdunť.di/
co ꝙ largo ſūpto vocabulo veniūt oēs i q̄cūq₃
dignitate ſint poſiti.ex q̄ ſunt electi ad ſeruitium
dei. vñ omnes qui nō ſunt laici dicunť clerici cū
duo ſunt genera xp̄ianoꝝ.vnum clericoꝝ aliud
laicoꝝ.vt dicit Hiero.xij.q.i.duo ſunt gn̄a.h̄ pro
bať p̄mo ex etymologia vocabuli. vt.xxi.di.cle
ros.ꝛ in.c.cum ſᵐ.de p̄ben.ꝛ in.d.c.duo ſunt ge
nera. Dicunť eni clerici a cleros grece ꝙ ē ſors
latine.q₂ ſunt electi in ſorte₃ dñi.vt innuiť in di/
ctis iuribus. h̄ etiam ꝓbatur h̄ in rubro iūcto ni
gro.nā in Rubrica ſolū diciť de vi.ꝛ ho.cle.ꝛ in ni/
gro fit mētio nedū₃ de ſupplicibus clericis ſed
de p̄latis etiā epiſcopis.vt in.c.clerici.j.eo. Idē
probať in ti.de cleri.egro.j.eo.ꝛ in.vi.li.ꝛ ibi per
Io.mo. Priuilegiū q̄ tributum ſimpliciter cle/
ricis ꝯprebēdit omnes clericos cuiuſcunq₃ ordi
nis ſeu dignitatis ſint. nā ſi eſt ep̄s ergo cleric⁹.
ſed de ſtricta ſignificatiōe ſeu in mā odioſa ap/
pellatōe clericoꝝ nō credo ꝯprebēdi epiſcopos
c.q₃ piculoſum.de ſen.ex. li.vi.ꝛ.c.in fidei fauo
rē.de here.eo.li. Et idē puto in alijs clericis exi
ſtētib⁹ in dignitate ꝛ in canonicis cathedraliū₃
eccleſiaꝝ. Nō quia in eis ē q̄litas.ſ.alios q̄ non
repitur in ſimplicib⁹ clericis.vide ad h̄ tex.nō.q
facit ad multa in.c.ſtatutū.de elect.l.in vi. maxi/
me iūctis nō.ibi per Io.an. vbi diciť ꝙ appella
tione eccleſiaꝝ parrochialiū nō veniunt eccleſie
ꝓchiales collegiate in mā ſtricta. q₂ habent q̄
litatē collegij.ſ.curā. Sed in mā nō odioſa cō/
p̄hendūtur.ꝛ nō ſemp illum tex.ad mā₃ extēſio
nis.ad idem qȯ nō. Inno.in.c.ſedes.de reſcrip.
ſenſit Fre.ꝯſi.xi.ꝛ h̄ quo ad Rubricā ſufficiant

¶Et laici Laici ꝓpe altare vľ
in choro du₃ officia
celebranť ſtare nō debent.ſ₃ cauſa orā
di ire vľ accedere poſſunt.vel ſic gn̄alius. Cū ce
lebrať diuiſus debet eē clerus a populo. Tria
ſunt dicta.2ᵐ ibi ſed ps.3ᵐ ibi adorandū. ¶Nō
p̄ ibi vt laici.ꝙ alij ſunt laici alij clerici.ꝛ dicūtur
laici q̄ſi populus vt dicit tex.in.d.c.duo ſunt.xij
.q.i. Hinc ē ꝙ appellatione populi nō venit cle/
rus nec econtra.vt in.c.ſi ſn̄ia.de ſen.excōi.li.vi.
ꝛ per illū tex.limitādus ē.§.plebiſcitū.inſtit.de
iure na.gē.ꝛ ciui.vbi diciť ꝙ appellatiōe populi
vniuerſi ciues etiā ꝯputatis exiſtentib⁹ in digni
tate.ꝓcedit enim in his q ſunt eiuſdē ꝓfeſſionis
ſec⁹ in alijs vt eſt tex.cū glo.in.d.c.ſi ſn̄ia.ꝛ h̄ cla
riſſimū in mā ſtricta. ¶Quid autē in mā p̄uile/
giata vt ſi p̄uilegium ſit ꝯceſſum ſenenſi populo
an cōprehēdanť clerici ſatis dubitari poſſet.ſed
pro pte affirmatiua facit tex.in.c.dilecti.cū mate
ria ſua.de foro ꝯpe.ꝛ quod nō. Bar.in.l.i.ff.ad
munici.ꝛ qȯ nō.in.c. Rodulph⁹.de reſcrip.
¶Nō ibi ſecus nā ide₃ importat qȯ circa. Et nō
ꝙ diciť quis ſtare ſecus q̄n eſt q̄ſi cōtiguus.ſec⁹
autē vbi eſt aliq̄ntulū remotus.vñ ſtans in cho/
ro nō dr̄ ſtare ſec⁹ altare vt h̄.qȯ facit ꝓ ſtatuť.

¶Nō 3ᵒ ibi ſacra miniſteria ꝙ ſacramentū ce
lebratiōis miſſe diciť miniſteriū ex eo q₂ habet
reconditā virtutē ſicut diciť ſacramētum q̄ſi ſa/
cre rei ſignū.ꝛ vide de h̄ tex.latiorem.i.q.i. mul
ti.vbi etiā habeť differentia inť miniſteriū ꝛ my
ſteriū.nam miniſteriū idem ē quod ſacramētu₃
myſteriū vero ē quodlibet officiū.pro h̄.c.cū in
cūctis.§.inferiora.ſ.de elec. ¶Nō ibi ſtare vľ
ſedē ꝙ d̄ria eſt inter ſtare ꝛ ſedere.q̄ autē ſit dif
ferētia inter iſta habeť in.c.qd eſt h̄.l.di. ꝛ in.c.
ep̄s.xcv.di.nā ſtare diciť qui nō ſedet ſtans ere/
ctus in pedibus. ¶Et nō ꝙ licitū eſt q̄nq₃ in ec
cleſia ſedere tp̄e tamen oratōis debet qs ſtare ꝛ
nō ſedere.l.di.quid eſt h̄.ꝛ facit illud pſal. Stan
tes erāt pedes noſtri ꝛc. ¶Item nō ex eiſde₃
vbis ꝙ itineratio ſeu acceſſus ad clericos vľ ad
altare tēpore celebratiōis non ē laicis ꝓhibitus
p iſtum tex. q₂ hic tm̄ prohibētur laici ſtare vel
ſedere.ꝛ facit ad.q.quā.j.ſbijciam. ¶Item nō
ꝙ eccl̄ia aliquando habet tres p̄tes.p̄ma eſt illa
que ē prope altare mai⁹.q̄ ſolet quandoq₃ cācel
lis includi.ꝛ iſta pars q̄nq₃ appellať ſacrarium.
q̄nq₃ preſbyteriū.q̄nq₃ ſancta ſanctoꝝ. vt i iuri
bus allegatis in glo. ꝛ in hac pte debēt ſtare cle
rici celebrātes vt preſbr̄ diaconus ꝛ ſbdiacon⁹.
ꝛ de hac pte loquiť p̄ncipium.c.ibi ſecus altare.
2ᵃ pars ē chorus.ꝛ h̄ pars ſbdiuidiť ab altari in
multis locis p cancellos ac etia₃ a toto corpore
eccl̄ie ꝛ in hac pte debent ſtare clerici tm̄ pſallē
tes ex duplici cā.j.ſbijciēda.ꝛ de hac 2ᵃ parte lo
q̄tur tex.in v̄.ſed ps. Tertia ps eſt reliquū cor/
pus eccl̄ie.ꝛ vulgariter appellať nauis eccl̄ie.et
in illa pte eccleſie debēt ſtare laici audientes di
uina. Quid autē in clericis ꝯiugatis vel in alijs
clericis audiētibus miſſa₃ vel alia diuina.j. ſbij
ciť.ꝛ per h̄ declarať iſte tex.in ſuperficie ſui.
Nō ibi tantū pſallētibus ꝛc.ꝙ clerici exiſtentes
in choro debēt pſallere ꝛ q̄nto exiſtētes in maio
ri dignitate ſiue nobiliori.tāto magꝭ debēt deo
pſallere.cū magis ſint deo ꝯiuncti ꝛ deo aſtricti
vt.in.c.clerici.j.eo.ꝛ qȯ ibi nō. ¶Nō in v̄.ado
randum.duos caſus in q̄bus laici licite accedūt
ad altare.ſ.cā orādi ꝛ corpus xp̄i ſumēdi. Ide₃
dicūt doc.i alijs ſacramētis eadem rōe. ¶Nō
ibi laicis ꝛ feminis ar.ꝙ appellatiōe laicoꝝ non
veniunt femine.ſed ꝯ̄rium puto veꝝ per.c. duo
ſunt gn̄a.xij.q.i.ſed ad maiore₃ exp̄ſſiōem fecit
mētionē de feminis.q₂ de eis poſſet magis du/
bitari.nunq̄d poſſint accedere ad altare maxīe
ꝓpter q̄ndam ꝯſuetudinē quorūdam clericoꝝ
imp̄itoꝝ qui indifferēter impediūt feminas vo
lētes accedere ad altare cā orandi.h̄ enim ē eis
licitū vt h̄ probať.ꝛ idem reſpectu cōionis.
¶Nō ibi ſicut mos eſt ꝛc. ꝙ in his multū attēden
da ē conſuetudo. ꝛ per h̄ v̄bum videnť ſentire
doc.vt expleto officio liceat laicis ꝛ feminis ac/
cedere ad altare cā orādi.q̄ſi ſecus tēpore cele
bratiōis.ꝛ h̄ eſt de more in multis locꝭ. Et h̄ faci
unt ad.q.q̄tidianā.nunq̄d liceat laicis cā offerē
di accedere ad altare tēpore celebrationis. Io.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

de lig.iducit iſtū tex.ad ꝑtem negatiuam. Ego
putarē ɔ̄riū q꞉ vt.ſ.dixi nō prohibeť hic itine
rato maxime cā offerendi ad altare. ſꝫ prohibē
tur laici ibi ſtare ⁊ ſedere ⁊ cā prohibitiōis fuit
duplex. Prima ne impediāt clericos diuina mi
niſtrantes. 2ᵃ vt clerici honorificenť ⁊ ſic eis de
ferať in ſedibus.vt habeť de ɔſe.di.ij.in.c.ſacer
dotū.ſed ꝑ acceſſum cā offerēdi ceſſant iſte due
cauſe cū magis clerici honorificenť ex oblatio
nibus diuinoꝝ ne impedianť celebrare.niſi eſſꝫ
maxima multitudo offerre volētium. Itē tex.
h̄ ſimpliciter ꝑmittit acceſſum cā orandi vel cōi
candi nec diſtinguit tēpus celebratiōis ab alio
tpe ſed tm̄ dicit ſicut mos eſt ſeruet̄ ḡ in h̄ ɔſue
tudo. Ad idē tex.in.c.duo ſunt gn̄a.xij.q.i.in fi
vbi diciť ꝙ laici offerre debent in altari.vt.in.c.
ois xp̄ianus.de ɔſe.di.i. Itē probo ꝑ locū a ſpē
ciali in.c.oblatiōes.xc.di.vbi tex.nō. ⁊ menti te
nend⁹ dicit.ꝙ oblatiōes diſſidētium fratꝝ non
ſunt nec in ſacrario nec in gazofilatio recipiēde
⁊ vide ibi glo.nō.qui ꝓhibeanť ab oblationib⁹.
⁊ tene mētē illum tex.ɔ̄ iſtos fouētes inimicitias
⁊ nolētes recōciliari proximis vt nō admittanť
ad offerēdum.ſic repelliť vſurari⁹.c.q꞉.de uſu.
Sed h̄ dubitať qd de clericis ɔiugatis an de-
beant ſtare inť clericos tpe celebratōis. Fran.⁊
Jo.an.poſt eū ⁊ cōiter doc.dicunt.ꝙ inť laicos
debēt ſtare non inť clericos. ar.in.c.diuerſis fal
lacijs.ꝫ.de cle.ɔiu.⁊ in.c.i.eo.ti.li.vi.vbi diciť cle
ricos coniugatos gaudere ꝓuilegio clericoꝝ in
duob⁹ dūtaxat dūmodo deferāt habitum ⁊ tō-
ſurā.ḡ non includūtur h̄ appellatione clericoꝝ.
Credo poſſe dici ɔ̄riū.q꞉ iſtud nō eſt ꝓuilegi-
uꝫ clericoꝝ. ſꝫ vt pſallētes nō īpedianť ⁊ vt eis
deferať h̄ emanauit vt ꝓdixi. Cum ḡ clerici ɔiu-
gati nō ſint pure laici vn̄ appellanť clerici. vt in
ſpecia de cle.ɔiu.hic tm̄ excludunť laici ḡ nō ve-
niūt appellatione laicoꝝ.ꝓ hoc facit vnū nō.di-
ctū Jo.an.in.c. Joannes.de cle.ɔiu. vbi dicit ꝙ
ſtatutū epi excōicans certo caſu laicos nō ɔpre
hēdit clericos ɔiugatos cū materia ſit odioſa.⁊
illi nō ſint pure laici ſed quoddā genus ſeu que
dam ſpēs mixta.facit.d.c.ſtatutū.de elec.li.vi.⁊
adde.c.ſiqdem.xxxij.di.vbi diciť ꝙ clerici ɔiu-
gati debēt vigilare in pſalmis dicendis. ꝑmittiť
ḡ eis cantare cū clericꝭ.poſſunt ḡ ſtare inter pſal
lētes vide oio glo.xxiij.q.iiij.quant⁹ q̄ ſentit ꝙ
poſſunt inter clericos. ¶ Sꝫ eſt dubiū qd de
alijs clericis q veniūt cā audiendi diuinū offici-
um ⁊ non cantāt.certe ſi impediantur pſallētes
ꝑ eos nō eſt eis licitum facit ꝓ hoc dictio tantuꝫ
h̄ poſita.dicit enim tex.tantū pſallētibus ⁊c̄. ſed
vbi nō impediūtur pſallētes ſatis poſſet ꝑmitti
vt in choro ſint q꞉ ceſſant tunc rōes ſtatuendi.⁊
q꞉ iſte tex.excludit ſolum laicos.habuit ḡ reſpe
ctū forte q꞉ clerici cōiter ſunt incluſi inť eccleſi-
as eoꝝ. ¶ Sꝫ quero an peccāt laici nō ſeruan-
do h̄ ſtatutū. Inno.dicit ꝙ non.loqͥtur enī h̄.c.
de honeſtate ideo nō ligat ɔ̄facientes maxime
vbi ɔſuetudo ē in oppoſitū. ¶ Nō h̄ dictum ꝙ
ſtatutuꝫ loquēs de honeſtate nō ligat ɔ̄faciētes
ad peccatū vide tex.iiij.di.§.h̄ et ſi.in fi.h̄ dictuꝫ
limito dūmodo nō fiat ex contēptu.vnde con-
tēnens exhortatiōem ſupioris peccat. vide ho.
glo.cū tex.in.c.qs autē.x.di. Itē intelligo in ɔſi
lio ꝑfectionis.ſec⁹ in ɔſilio reuerētie.vt nō.in.c.
ad aures.de eta.⁊ q̄liť.⁊ glo.in cle.i.de teſti.
Quero autē ɔgnoſcať vtꝝ ɔſtitutio ſapiat con
ſiliū vel p̄ceptum dic ꝙ ꝑ recurrendū eſt ad ma
teriā ſbiectam. nā ſi illa de ſui nā non neceſſitat
diciť potius q̄dam exhortatio licꝫ v̄ba aliud ſa
piāt.xi.q.iij.rogo cū glo.⁊ in ꝓhe.decretoꝝ.iū-
cta glo.⁊ in cle.exiui de paradiſo.de v̄.ſig.h̄ au-
tem mā nō neceſſitat cū in eccl'ia omnes vnū ſu-
mus nec diſtinguiť ſeru⁹ a libero ſed oēs ſunt
filij dei.hinc oēs dicūt pater nr̄ ⁊c̄. ⁊ ad h̄ denō
dum cū papa celebrat clerici ⁊ laici ſunt mixti ſꝫ
honeſtū eſt ꝓpter rōes premiſſas vt fiat diuiſio
de qua hic. ¶ Vltimo h̄ queriť de vtili.q. vltra
alias nunqd audire miſſam ſit in p̄cepto cū iſte
tex.faciat mentionē de clericis ⁊ laicꝭ.dic ꝙ oēs
laici debēt audire miſſas ɔpletas diebus dn̄icis
⁊ in alijs p̄cipuis dieb⁹. ⁊ ſtare in miſſa vſqꝫ ad
bn̄dictiōeꝫ ſacerdotis incluſiue.al's peccāt mor
taliter iuſta cā ceſſante cū eis hoc p̄cipiať ab ec
cleſia.vt in.c.miſſas.cuꝫ duobus ſe.de ɔſe.di.i.⁊
dixit miſſas ī pluri nō ꝙ arteať audire plures
numero ſꝫ ſufficiat eis vnica ſed diciť in plurali
q꞉ orať pro viuis ⁊ defunctis. Idē dic ī clericis
maxime nō curatꝭ.debent enī in his dieb⁹ maxi
me ɔuenire ad eccl'ias eoꝝ ſeu cathedralē ⁊ ibi
miſſam audire.vt in.c.⁊ h̄ attēdendū.de ɔſe.di.
.i.⁊ per illū tex.dico ꝙ non miſſa peculiaris ſeu
ꝓuata miſſa ē in precepto ſꝫ miſſa magna ⁊ pub
lica q̄ fit cū cantu. ɔſuetudo tn̄ habet oppoſituꝫ
ſed de iure p᷑ᵐᵘ verius eſt.nā clerus orat ꝓ popu
lo vn̄ popul⁹ debet tūc eſſe p̄ſens his diebus p̄ci
pue.⁊ ideo dicitur ī.d.c.⁊ h̄. ꝙ miſſe peculiares
aut ꝓuate debent ita dici illis dieb⁹ in illis locis
ſecretꝭ.vt populus nō abſtrahatur ab audiēdo
miſſam ſolēnem.⁊ ꝑ illum tex. q facit mētioneꝫ
de ſacerdote infero ꝙ ſacerdotes nō habentes
curā non teneanť celebrare ſingulis dieb⁹ domi
nicis ⁊ feſtiuis cū ſolum iniungať eis ꝙ vadant
vna cū laicis ad audiendū miſſam ex quo nō ha
bēt populū.vt habeť in.d.c. ⁊ hoc aduertendū.
De epo dic ꝙ niſi cā rationabilis eū excuſet nō
debet p̄terire diē quo min⁹ dicat vel audiat miſ
ſam.c.fi.de ꝓui.li.vi.nec debet ſaltē diebus dn̄i-
cis deeſſe ī eccl'ia ſua.de ɔſe.di.iij.epos. In gl'.ij.
ibi vt liberi⁹ adde aliam rōeꝫ quam.ſ.dixi.ſ. vt
clerici honorenť ꝑ laicis. Sꝫ quid ſi laici inuiten
tur a clericis vt ſtēt inter eos.dicūt doc.ꝙ licitū
eſt eis pro h̄ tex.ibi nō preſumāt auctē ꝓpria q꞉
illud v̄bum ſonat in viciū q꞉ ſi inuitanť a cleri-
cis nō preſumūt.pro h̄.lxiij.di.c.i.ij.⁊.iij. vn̄ lici-
te deficiētibus maxime clericis inuitanť laici ad
cantandū cū clericis ⁊ maxime hoc fit in frācia
vbi ſunt laici boni cātores.ſilr in Alamania baſ
ſa.nunqd autē poſſit ſol⁹ clericus miſſam dicere

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cū laicis. vide. xxxviij. di. ſedulo. de ꝯſe. di. i. hoc
quoqꝫ. ⁊ in. c. nō liceat. xcij. di. ⁊ in defectu cleri
coꝝ ħ licebit. alias ſecꝰ. vt in. c. ꝓpoſuit. de fi. pre
ſby. In glo. fi. i ſi. ħ expoſitio cōiter nō recipit̄
a doc. q꞉ eſſet de indubio cum oēs laici poſſunt
intrare eccliā niſi ſint excōicati. xxi. diſ. cleros.
de ꝯſe. di. iij. eps. xxv. di. ꝑlectis. q꞉ tales nō de-
bēt eccliā intrare. ⁊ ħ tempore celebratiōis di-
uinoꝝ. ſecꝰ videt̄ ſi diuina nō celebrent̄ vt ē glo.
nō. i. q. i. ꝙ ſtudet. in v. miſit. debet enī intelligi ſcd'm
diſpoſitōeꝫ glo. ꝑcedent̄. vt dicat̄ ſancta ſancto
rū illa ps que ē prope altare ꝗ appellat̄ ſacrari
um in ꝗ ſunt clerici ad celebrandū ꝓpter ſacra-
mēta ꝗ ibi ꝯficiunt̄ ⁊ q꞉ in altari maiori cū ſole-
at eſſe ſacrariū includūtur reliq̄. j. de ꝯſe. eccle.
vel alta. ꝑ totū. Alij dicūt ꝙ appellat̄ ſancta ſan-
ctoꝝ capella ꝯſtātini in Roma vbi ſeruant̄ capi
ta apłoꝝ Petri ⁊ Pauli ſed cōiter ħ non tene
tur q꞉ iſta cōſtitutio ꝗ ad ħ eſſet localis qđ non
eſſet dicendū ideo tene ſupiorem. ⁊c.

CLerici Breue ē nec poteſt
breuiꝰ ſummari ſed
ꝓ ſummario nō ꝙ armoꝝ delatio cle-
ricis ē inhibita in tm̄ ꝙ ꝯfacientes grauiter pec
cant. ħ colligit̄ ex eo q꞉ tale delictū eſt excōica-
tiōe dignū vt hic. ſꝫ excōicatio non fert̄ niſi pro
ꝗui crimine. vt in. c. nullꝰ. ⁊ in. c. nemo. xi. q. iij. et
ꝗuis hic caueat̄ ſolū de cleric̄. idē dic in laic̄. vt
patet in rubro ⁊ nigro. C. vt armoꝝ vſus inſcio
ꝑncipe inēdictus ſit. li. xi. ¶ Sed ꝯ hoc op. de
. c. dilecto. de ſen. exc̄. li. vi. vbi ille decanꝰ aſſum
pſit arma mālia. Ad idē. c. olim. ꝑ de reſti. ſpo.
So. illa iura loquūtur in armis defenſibilibꝰ ⁊
nō offenſibilibꝰ. poſſunt. n. clerici ad eoꝝ defen-
ſionē arma aſſumere vt in ꝯrijs. ¶ Sed ꝗro vl
tra alios nunqd ſit ħ clericis licitū indiſtincte.
So. diſtigue plene ꝑ an liceat ꝓ defenſiōe pro-
prie ꝑſone. 2ᵒ. quid ꝓ defenſione reꝝ. 3ᵒ. an ꝓ de
fenſione ꝓximi. 4ᵒ. qd in religioſis. Ad pᵐ dic
ꝙ ſi clericꝰ non pōt mortem aliter vitare pōt im
pune occidere ſuū aggreſſorē nec vllā irregula
ritatem incurrit. nā potius aggreſſor vꝛ̄ ſeipſuꝫ
occidere ꝗꝫ ab aggreſſo occidi. vt probat̄ in cle.
ſi furioſus. de homici. ⁊ ideo nullū peccatū icur
rit ⁊ dicit Jo. de lig. in tractatu de iuſto bello. ꝙ
ſi clericꝰ celebrās inuadit̄ iuſte dimittit celebra
tionē ⁊ ſi defendendo ſe occidit aggreſſorē pōt
incōtinenti redire ad altare ⁊ officium perficē.
Si vō poterit aliter mortē vitare puta fugiēdo
tūc eſt dubiuꝫ nunqd clericus teneat̄ fugere an
vō poſſit arma mouere. glo. in. c. de his clericis
. l. di. ⁊ in. c. ſicut dignuꝫ. de homici. ſentiūt ꝙ tūc
nō debet ꝓcedere. Sꝫ in ꝯrium induco. d. c. oliꝫ
vbi ꝓ defenſione reꝝ licitum eſt clerico mouere
arma ꝗ fortius ꝓ repulſiōe iniurie ꝑſonalis. nā
iniuria ē fugari ⁊ iniuria ꝗlibet corꝑalis vꝛ̄ ma
ior ꝗlibet iactura reꝝ. l. in ſeruoꝝ. ff. de penis.
facit qđ nō. Bar. in. l. i. ff. vī vi. puto ſic in clerico
diſtinguendū ꝙ ad ſeua puta ad occiſionē non
debet clericꝰ ꝓcedere ſi pōt fugere ſꝫ aliter reſi-
ſtere ⁊ vberare pōt. ar. in. c. oli. iuncta. d. cle. ſi fu
rioſus. tūc enim occidēdo euitat irregularitatē
qñ aliter mortē ꝓpriam vitare nō poterat. 2ᵒ ca
ſu cū querit̄ nunquid pro defenſione reꝝ. videt̄
ꝑ ꝙ nō ſit licitū arma mouere. ar. in. c. ſuſcepimꝰ
. j. de homici. ⁊ in. c. ij. eo. ti. dū dicit te tuaqꝫ libe
rādo ⁊c. ⁊ ſic reqrit illa duo copulatiue. In ꝯri-
um facit. d. c. olim. ꝯcludo ſic ꝙ ad occiſionē ſeu
mēbri debilitationē clericus ꝓcedere nō debet
ꝓ defenſiōe reꝝ. vt in dictis iuribꝰ ſed aliter vbe
rare ſeu reſiſtere poteſt. vt in. d. c. olim. ⁊ ħ ſenſit
Inno. in. c. ſi vō. el. i. de ſen. exc̄. In 3ᵒ. membro
. ſ. qd pro defenſiōe ꝓximi videt̄ ꝑmo ꝙ nō lice-
at clerico ꝑ. c. ex multa. j. de voto. vbi dꝛ̄ ꝙ cleri-
cale officiū reddit clericos inhabiles ad pugnā
dum etiā cū ſarracenis. Ad idē. xxiij. q. viij. rep
henſibile. ⁊. vij. q. i. c. ſciſcitatꝰ. ⁊ quod ibi nō. In
ꝯriuꝫ facit. d. c. dilecto. vbi dicit̄ ꝙ licet vnicuiqꝫ
vicino ꝓpulſare iniuriā inferendā ꝓximo ⁊ ꝑ il
lud verbū cuiqꝫ. dicit ibi Hoſti. ⁊ etiā Inno. ꝙ
laico ⁊ clerico ħ licitum ē puto ſic ꝯcludendū. ꝙ
aut clericꝰ habet iuriſdictiōem in loco ⁊ tūc pro
defenſione ſuoꝝ licet arma mouere ⁊ ſic loqtur
. d. c. dilecto. Si vō non habet iuriſdictiōeꝫ aut
ſine ope clerici iniuria pōt propulſari ⁊ nō debꝫ
clericꝰ pugnare. vt. ſ. in ꝯrijs. aut non pōt aliter
ꝓpulſari ⁊ tūc licet clerico capere aggreſſorem
ꝓximi ⁊ vberare ac etiā occidere ſi alit̄ iniuriaꝫ
ꝓpulſare non pōt. xxiij. q. iij. in. c. maximianꝰ. ⁊
. c. qui pōt. ⁊. d. c. dilecto. incurrit tñ occidēdo ir
regularitatē. vt nō. xxiij. q. viij. §. i. ⁊ in ſumma.
Nunꝗꝫ enī euitat irregularitatē occidendo vel
mutilādo niſi qñ aliter mortē euitare nō poteſt.
vt in. d. cle. ſi furioſus. Pro defenſione ꝗ ꝓximi
incurrit irregularitatē ſine peccato. ſic̄ in iudi-
ce ⁊ in teſtibꝰ exercētibus coꝝ officiuꝫ in cauſa
criminali. li. di. c. i. ⁊ qđ ibi nō. ¶ Sꝫ circa ħ ver
titur pulchꝝ dubiū nunqd Papa poſſit dare li
centiaꝫ clerico pugnādi in bello iuſto ſine metu
irregularitati. ⁊ ꝑ videt̄ ꝙ non. q꞉ ħ videt̄ prohi
bitū iure diuino. nā ab ipſo xp̄o dictū fuit Pe-
tro volēti defendere magiſtꝝ ſuū ab iniuria iu-
deoꝝ. Cōuerte gladiū tuuꝫ in vaginā vt habet̄
in euangelio. ⁊ trāſumptiue. xxiij. q. viij. §. i. Itē
in veteri teſtamēto dixit deꝰ ad Dauid Nō edi
ficabis mihi tēplum q꞉ vir ſanguinis es. vt habe
tur trāſūptiue de ꝯſe. di. i. c. i. Cōtrariū determi
nat Cal. in. c. petitio. j. de homi. Mouet̄ q꞉ irre
gularitas ē de iure poſitiuo. alle. c. is qui. de ſen.
exc̄. li. vi. ſꝫ tu adde dictū Inno. in. c. ad audiē-
tiā. j. de homi. Itē ſola ꝯſtitutio eccleſie ꝓhibet
clericū pugnare in bello iuſto. ꝗ Papa q eſt. ſ.
iſtas ꝯſtitutiones humanas. vt in. c. ꝓpoſuit. de
ꝯceſ. ꝑben. pōt hanc ꝓhibitiōeꝫ relaxare maxie
cū ipſe Papa poſſit ex iuſta cā bellum indicere
ꝑſertim ꝯ infideles. xxiij. q. viij. c. oī. ⁊. c. ꝑterea.
ea. cā. ⁊. q. Nec ob. pᵃ auctoritas alle. in ꝯrium.
q꞉ non ſolū illa fuit dicta Petro ſꝫ etiā alijs lai
cis vt colligit̄ ex eo qđ in eadem auctē ſbijcitur
dū dicit̄ nam oīs qui gladiū accipit gladio ꝑibit

ſic etiā ꝓcedet ad 2ᵃᵐ auctēm ꝛ pōt dici melius
ad illā 2ᵃᵐ ꝙ loqtur de effuſiōe ſanguinis iuſta
Nā Dauid ꝓditorie fecerat interfici Uriā vt cō-
mitteret adulteriū cū Berſabe eius vxore. ꝛ ad
huc nō fuit penitens qn̄ illa verba fuerūt ſibi di
cta ſꝫ nos loqmur qn̄ bellū eſt iuſtū vt dicit alibi
Aug.l.ille dr̄ accipere gladiū q ſuꝑiore nō iubē-
te vel ꝯſentiente gladiū aſſumit ad effundendū
ſanguinē.vt eſt nō.tex.in.c.ille.xxiij.q.iiij. Item
videm⁹ ꝙ Papa diſpēſat poſt penitentiā in ir-
regularitate ex peccato ꝯtra.vt nō.Hoſti.ꝛ cōi-
ter doc.in.c.ſic dignuꝫ.de homi.ꝛ nō.in.d.c.i.de
ꝯſe.di.i.ꝛ h̄ eſt valde nō. ¶ Ueniō ad vltimum
qd in religioſo an poſſit ſe defendere ſine ſuꝑio
ris licētia. ꝛ videt̄ ꝓ ꝙ non q2 etiā act⁹ liciti ꝛ in
ſe laudabiles ſunt ſibi ꝓhibiti ſine ſui ſuꝑioris li
cētia vt vouē ꝑegrinari ꝛ ſi. xx.q.iiij.monachis
Itē defenſio fit ex ꝓpria volūtate ſꝫ volūtas re
ligioſi depēdet a volūtate abbat̄.vt in.c.ij. de te
ſta.li.vi.cū ſi. Jo.de lig.in.d.tractatu ꝯcludit ꝙ
ſi pōt cōmode haberi ſuꝑioris licētia poſtulāda
eſt.al's autē licitū eſt ſe defendere cū h̄ ꝯpetat de
iure nāli.i.di.ius nāle.ꝛ quo ad actus nāles non
cenſet̄ mortu⁹.ad h̄.xvi.q.i.placuit.ꝛ qđ ibi nō.
ꝛ in.l.deo nobis.C.de epi.ꝛ cle.pro h̄ ꝓmo facit
glo.nō.xij.q.i.c.nō dicat̄.q̄ dicit religioſuꝫ poſ-
ſe elemoſynā facere de bonis monaſterij mori-
enti fame ſi nō pōt licētia ſuꝑioris ꝯmode habe
ri.Si ḡ per actū alias ſibi illicitū pōt ſubuenire
vite alteri⁹ fortius ꝑ actū licitū pōt ſꝰbuenire vi-
te ꝓprie immo ē plus dicendū vt aduerſus ſuū
ſuꝑioreꝫ poſſit ſe defendere ſi ſuꝑior eū inuadit
ꝯ omnē regulā.ar.in.c.ex ꝑte.j.de accuſa.ꝛ h̄ be
ne nō.Et inq̄ꝫtum iſtud.c.ſimplr̄ ꝓhibet delatio
nē armoꝝ itellige in cultello feritorio ſeu offen
ſorio.ſec⁹ autē in cultello ꝑuo apto ad icidendū
panē ꝛ alia neccīa.talē enim cleric⁹ licite defert.vt
in.c.latoꝛ.j.de homi. Nā ſi ille clericus licite nō
portaſſet illū cultellū incidiſſet in irregularitatē
q2 dediſſet operā rei illicite ſecuta morte alteri
us.put ibi dicit̄.ꝛ idē dic in religioſo. vt ꝓbat̄ in
cle.ne in agro.de ſta.regu.§.null⁹. ¶ Et aduer
te q2 licet clerici ſeculares nō ſint excōicati ipſo
facto ex delatiōe armoꝝ ſꝫ excōicandi vt h̄.reli
gioſi tn̄ tenētes arma int̄ ſepta monaſterij ſine li
centia ſuꝑioris ipſo facto ſunt excōicati. vt in.d.
cle.ne in agro.de ſta. regula. ¶ In glo.i.ibi ad
terrorē latronū idē dic ex alia iuſta cā.vt in.d.c.
dilecto.ꝛ.§.plen⁹ dixi. ꝛ poſſūt portare ob hāc
cāꝫ nedū arma defenſionis ſꝫ etiāꝫ offenſionis.
vt ſatis ꝓbat̄ in.d.c.dilecto.ꝛ.d.c.olim. ¶ In fi.
glo.nō glo.hn̄.vult eni ꝙ ex ſola delatiōe armo
rū cleric⁹ perdit ꝓuilegiū ſi tertio monit⁹ nō de
ſiſtit.de q̄ plene dic vt dixi in.c.ꝯtigit.ꝛ.c.ad au-
dientiā.in glo.alle. ¶ In glo.fi.in fi.h̄ glo. vult
ſeparē caudā a capite intelligēdo ꝓncipiū illius
.c.in clericis. ꝛ finē in laicis ſꝫ vt dicūt doc. ꝛ hn̄
etiā in clericis finis.c. adaptari pōt ꝛ magis cō-
gruit Dice vt ꝓcedat̄ ꝯ clericuꝫ ordine ſucceſſi
uo.nā ꝓ ſuſpendit̄.2ᵒ. excōicabit̄.3ᵒ. deponet̄.vt

in iurib⁹ allegatis in glo.nā ꝛ ꝯ laicū non ꝓcedi
tur imediate ad excōicatiōeꝫ ſꝫ ꝓus incipiendū
eſt a penis ꝯcilij gn̄alis.j.de vſur.l.q2 in oībus.ꝛ
nō bene h̄ dictū.Ber.vt cleric⁹ vſurari⁹ non de
ponat̄ incōtinenti ſed ꝓcedat̄ ordine ſucceſſiuo
ꝓdicto.Et ex h̄ intellectu glo.nō ꝙ qn̄ copula ꝛ.
ponit̄ inter eque ꝓncipalia exponit̄ copulatiua
ꝓ alſatiua.facit qđ nō.in.l.i.ff.de his q nō.infa.
ꝛ ibi Butr.l.ꝛ Bar.nā ad ferendā excōicatiōeꝫ
nō reqrunt̄ iſta duo copulatiue.ſ.ꝙ ferat arma
ꝛ ꝙ ſit vſurari⁹ ſꝫ ſufficit alteꝝ duoꝝ.poteſ dice
re ꝙ id qđ dictū ē in clericis hꝫ locū rōe ꝯtinen-
tie ſꝫ vbi ꝓpter ipſum crimen vr̄ ꝙ poſſit peti ꝙ
deponat̄ ꝑ ea q̄ habent̄ in.d.c. q2 ꝛ ꝑ id qđ dicit
hic glo.

Et quiſqꝫ Preſbiter ha bēs populū de bet habē clericuꝫ q ſecū cātet ꝛ in alijs
h̄ expſſis eū iuuet. ¶ Nō ꝓ ꝙ in dubio reddit⁹
ecclie ꝓſumūtur ſufficere ꝓ duob⁹. dicēs ḡ non
ſufficē ꝓ clerico habet h̄ ꝓbare ꝛ ad h̄ quotidie
allegat̄ iſte tex. ¶ Nō 2ᵒ. ibi ſecū cantet ꝛ ibi le
gat ꝙ drīa ē inter cātare ꝛ legere.ꝛ ꝙ officiū di-
uinū licite cantat̄. Aduertendū tn̄ ꝙ cātās in ec
cleſia diuinū officium vt placeat populo peccat
ḡuiter.vn̄ alibi dicit tex.ꝙ deuꝫ morib⁹ ſtimulat
qui vocib⁹ populū delectat.xcij.di.c.i.ꝛ.ij. Can
tandū eſt ḡ ꝓncipalit̄ ad laudē dei ꝛ magis cor-
de q̄ꝫ ore.ad h̄ facit.xxiij.q.i.in.c.odi ꝛ proieci.
vbi glo.colligit ar. ꝯ ſcholares q vadūt ad eccle
ſiaꝫ vt videant dn̄as.nō enim ꝓdeſt eis auditio
diuinoꝝ ſed poti⁹ nocet vt habet̄ ibi. ¶ Itē nō
ꝙ in ecclia ꝓrochiali debet ad min⁹ eſſe vn⁹ cle-
ric⁹ vltra ſacerdotem.ꝛ dicit Pau. in cle. ne in
agro.de ſta.regula. de mēte iuriū eſſe vt iſte cle
ric⁹ ſit ibi intitulat⁹ licet de facto cōtrariū ſeruet̄.
facit ad hoc.c.poſtulaſti.de iurepa.ꝛ.c.ꝓpoſuit
de fi.ꝓſby. ꝛ nō.circa q̄ verſat̄ officiū huius cle
rici. ¶ Itē nō preſbyteꝝ nō debere dicere miſ-
ſam ſine clerico.vide ho. tex.in.d.c.ꝓpoſuit.de
ꝯſe.di.i.c.h̄ quoqꝫ.ſi tn̄ ſolus diceret nihilominus
cōficeret licet cū peccato.vt nō.in.d.c. h̄ quoqꝫ.
q2 ad ſꝰbſtantiā ꝯfectiōis ſeu actiōis ſufficiūt illa
pauca vba q̄ dicit ſacerdos in ſecreto. vt in.c.pa
nis.de ꝯſe.di.ij. ¶ Ultimo nō ꝙ licite preſbr̄ te-
net pueros in ecclīa cā docendi eos imo tenet̄
hortari ꝓrochianos ſuos vt ſuos pueros mit-
tant ad ecclīaꝫ ad addiſcendū fidē.i. ꝓncipia fi-
dei vt pr̄ noſter aue maria ꝛ ſymbolū ꝛ ꝯſequē
ter ꝓma lr̄aꝝ rudimēta ſeu alphabetū.debet eti
am ſ'm do.An.docē pueros pſalmū illū qcūqꝫ
vult ſalu⁹ eſſe ꝛc̄. In glo.i.ibi ſine capella.ꝛ cre-
do h̄ etiā procedere in capella ſine cura.nā ex q̄
habet on⁹ celebrandi miſſam debet habere cle-
ricū cū ſine clerici ſuffragio celebrare non debe
at.ꝓbatur in.c.ꝓpoſuit.alle.§.ſed forti⁹ aſtrin-
git̄ ad tenendū clericū qn̄ habet curā vt h̄ dicit̄
¶ In glo.ij.in fi.nō glo.iuncto tex.q̄ dicat̄ dos
ſufficiēs ꝓ eccleſia tā collegiata q̄ꝫ ſimplici.vide
ho.glo.i.c.cū ſicut.de ꝯſe.ec.vl' alta.ꝛ.xxi.q.i.c.i

Cõtra op. ꝯ tex. ⁊ glo. de. c. h̃ quoqꝫ. ꝑalle. vbi dr̃ clericũ nõ debẽ celebrare niſi in p̃ñtia pluriũ clericoꝝ ſaltẽ duoꝝ vt verificet̃ ſua pluralis locutio cũ dicit dñs vobiſcũ. So. iura in h̃ varie diſponũt ſꝫ ꝯcludẽdo dic ꝙ aut eccl̃ia ſufficit ꝓ plurimis ⁊ tũc ſua illud. c. h̃ quoqꝫ. Aut non ſufficit niſi duobꝰ ⁊ tũc ſi ẽ poſſibile habeat clericũ ſui ordinis. ſ. ſacerdotẽ. vt vno deficiẽte aliꝰ ſuppleat ſic itellige. c. illud. vij. q. i. ſi nõ põt ꝯgrue habere ſacerdotẽ habeat diaconũ. xxiiij. di. p̃ſbyteri Si võ non põt habere diaconũ habeat clericũ in iferiori ordine vt h̃. nã minꝰ ſufficit p̃ſbytero ⁊ ſuitori ſeu clerico q̃ꝫ duobꝰ p̃ſbyteri. vide bo. glo. in. d. cle. ne i agro. §. ad h̃. nec peccaret clericus ſi ꝓpt̃ inopiã nullũ teneret. ar in. c. de his. j. de ec. edi. q̃ caſu licite admittit populũ ad adiuuandũ eum. ar. in. c. nõ liceat. iũcta glo. xcij. di. ⁊ ſic tempa glo. in. c. ſedulo. xxxviij. di. q̃ dicit nõ ſufficẽ ꝙ populꝰ r̃ñdeat amẽ. In glo. iij. ibi qm̃ videmꝰ mẽs glo. ẽ allegãdo illũ tex. ꝙ in pulpito q nõ eſt ſb̃diaconꝰ ep̃laꝫ legẽ nõ debet. Concludo dicta doc. ſic ꝙ nõ ordinatꝰ ad ſb̃diaconatũ nec in pulpito nec in veſtibꝰ ſacris deputatis ſb̃diacono ep̃lam legere põt. xcij. di. nõ licet al̃s peccaret g̃uit et puniet̃ vt habet̃. j. de cle. nõ or. mi. c. i. ⁊ ij. qꝛ nõ poſſet ꝓmoueri ad ſb̃diaconatũ ſine diſpẽſatiõe ꝑ ea q̃ habent̃ i. d. c. i. ⁊ ij. imo vr̃ ꝙ regrat̃ diſpẽſatio pape. vt ibi tãgit̃ in glo. qḋ nõ. qꝛ de facto fit ꝯ̃riũ. Sic g̃ nõ in veſtibꝰ ſacris ⁊ nõ in pulpito etiã in nec̃itate põt dicẽ epiſtolã ad h̃ qḋ le. ⁊ nõ. i. d. c. nõ licet. ⁊ voluit Io. an. qḋ nõ. In ea. glo. ibi ab ordine ſuo recedere vt dicit Io. an. ⁊ bñ hoc nõ ꝓbant iura ſequẽtia nec etiã admittit̃ ꝯſuetudo nã q̃tidie videmꝰ nedũ diaconũ ſed etiã ſacerdotẽ dicere ep̃laꝫ. nã ꝑ ꝓmotiõeꝫ ad maiores ordines nõ amittit q̃s minores ordies nec eorũdẽ executiõeꝫ. ⁊ vide glo in. c. ſi q clerici. lxxiiij. di. q̃ dicit ꝙ vr̃ recedere a minoribꝰ ordinibꝰ q̃ ad onera. ⁊ ſatis poſſet dici ſaluãdo iſtã glo. ⁊ illã vt nec̃itate nõ iminẽte nõ debeat ꝯpelli ad officiũ minoris ordinis exq̃ ꝓmotꝰ fuit ad maiores. ⁊ referas glo. ad opi. vulgariũ qꝛ forte putãt vulgares illũ retroceſſiſſe ⁊ ẽ h̃ vtile in eccleſijs collegiatl. vbi ſunt multi clerici i diuerſis ordinibꝰ vt ordinatꝰ ad maiores licite recuſet nec̃itate nõ iminẽte in minoribꝰ ſuire. ⁊ tene mẽti iſtã glo. ſic intellectã quaꝫ cõiter reprobãt doc. ⁊ forte non bñ ita ſimpl̃r. In glo. penul. in fi. ⁊ ꝑ h̃ tollit̃ ꝯ̃rium qḋ forte poſſet formari de toto ti. de magiſtris vbi patet mag̃ros ꝯſtituẽdos in eccleſijs collegiatis nõ autẽ in minoribꝰ. Dic. n. ꝙ iura illꝰ ti. loquũtur in alio magiſtro. ſ. de idoneo. h̃ aũt de inſtructore pueroꝝ q̃ ad p̃ma rudimẽta l̃raꝝ ⁊ q̃ ad eccleſiaſtica de q̃bus in iſta glo. ⁊ ſe.

Si quis ex clericis

Non põt breuiꝰ ſũmari ſed nõ ex tex. clericũ nõ debere deferre tõſurã capilloꝝ ſꝫ debet habere raſurã in ſupiori pte ⁊ tõſurã in inferiori. Et q̃d ſignificet illa raſura q̃ al̃s clerica dicit̃ ⁊ q̃d circulꝰ capilloꝝ q alias dr̃ corona ⁊ q̃d tõſura in iferiori pte vſqꝫ ad aures. vide glo. in cle. ij. de vi. ⁊ ho. cle. q̃ ſat̃ nõbilis ẽ q̃ ad h̃. ⁊ vide tex. xij. q. i. duo ſunt gñã. Et nõ ꝙ nõ deferẽs tõſurã peccat mortalit̃. nã dignꝰ ẽ anathemate vt h̃ ⁊. c. ſi q̃s. xxiij. di. Quid aũt i monialibꝰ vide bo. glo. quã tenebis menti in cle. attẽdentes. de ſta. regu. ⁊ fuerũt opi. ꝑ tex. in. c. q̃cunqꝫ. xxx. di. qui dicit mulierẽ eẽ excõicandã ſi ſine cã capillos ſibi p̃ciderct. debet eni portare comã in ſignũ ſb̃iectiõis ſic alibi dicit tex. licꝫ male ſuet̃ in Tuſcia ⁊ Lõbardia mulieres poſtq̃ꝫ nupſerũt debẽ velare caput ſuũ in ſignũ ſb̃iectiõis de q̃ dic vt habet̃. xxxiij. q. v. h̃ imago. ⁊. c. mulier. glo. tñ in. d. cle. attẽdẽtes. ꝯcludit ꝙ moniales debẽt habere tõſurã in pte inferiori ⁊ ita ſuat̃ de ꝯſuetudine. nã p̃cidunt̃ ſibi crines vſqꝫ ad aures. ideꝫ dicit glo. de ꝯuer. in. d. cle. ij. vñ ꝯuerſi ⁊ moniales nõ portãt clericã in pte ſupiori ſed tm̃ tõſurã in iferiori pte. rõeꝫ vide ꝑ glo. alle. š. additio. In gloſi. in fi. nõ glo. ꝙ qñ canon loq̃tur ꝑ vba p̃ñtis tẽporis nõ ẽ canõ late ſentẽtie ſed ferẽde. de quo in. c. ſi diligẽti. de fo. ꝯpe.

Clericus Breue ẽ et aliter nõ ſũmat̃.

Nõ clericũ nõ debẽ nutrire barbã qḋ ꝓcedit et l. i his q ſũt õ ordĩe militãriũ. h̃ ñ ſt̃ alia

Clericus Legit̃ duobꝰ modis. p̃ ꝙ p̃ncipiũ ⁊ finis ponãt vnũ caſũ mediũ võ ponat aliũ ⁊ ſ^m hũc intellectũ. h. d. Si clericꝰ nõ in ſacris ꝯ̃bit m̃rio^m vxorẽ nõ dimittit ⁊ ſi ꝓfeſſꝰ ꝯ̃bit ſepabit̃ ab vxore ⁊ iteꝝ tõdebit̃. ⁊ legit̃ z^o mõ vt vnũ caſuꝫ ponat ⁊ iſte modꝰ ẽ magis l̃re ꝯſentaneꝰ ⁊ h̃ dicit in ſũma. Clericꝰ nõ in ſacris nec ꝓfeſſus põt vxoreꝫ ducere ſꝫ iteꝝ tõdebit̃ ſi vult gaudẽ p̃uilegio clericali vl̃ diſpẽſatiue tenẽ bñficiũ. Nõ p̃ ibi ſi ſit ſine gradu iũcto p̃ncipio ꝙ clericꝰ in minoribus ordinibꝰ põt dici ſine gradu exq̃ do. An. arguit ꝙ exiſtẽs i minoribꝰ nõ degradat̃ ꝓpt̃ delictũ. h̃ tñ ar. ẽ falſum. vt clariſſime habet̃ in. c. ſi q̃s ep̃s. xxvij. q. i. vbi patet ꝙ in q̃cunqꝫ ordine ꝯſtitutꝰ rõe delicti degradãdus ẽ. ad idẽ. c. cũ non ab hoĩe. de iudi. vide nõ. in. c. ij. de cle. ex. mi. ⁊ dic ad iſtũ tex. ꝙ ẽ ſine gradu. ſ. ſacro. vt dr̃ in glo. nec ꝑ h̃ exiſtimes q̃ etiã ordines miores ſint ſacri cũ ordo ſit ſignaculuꝫ ſacꝝ ſꝫ maiores ordines dicunt̃ ſacri ꝑ excellẽtiã de q̃ vide ho. glo. xxxij. di. i ſumma. Nõ z^o a ꝯ̃rio l̃re duo q̃ impediũt m̃rimo^m ꝯ̃henduꝫ ⁊ dirimũt poſt ꝯ̃ctũ vt ẽ ſacer ordo ⁊ ꝓfeſſio in religione approbata ⁊ vide qḋ latiꝰ le. ⁊ nõ. in. c. vnico. de vo. li. vi. Vltimo nõ ibi iteꝝ tõdeat̃ ꝙ clericꝰ ꝯiugatꝰ nõ ꝑdit irrecupabilit̃ p̃uilegiũ clericale ex dimiſſiõe tõſure ſꝫ illud recupat ſtatim qñ retõdet̃. nã iſte clericꝰ de q̃ in l̃ra nõ tondet̃ iteꝝ ad aliũ finẽ niſi vt gaudeat p̃uilegio clericali. Gaudet eni ſoluꝫ in duobꝰ de q̃bus in. c. vnico. de cle. ꝯiu. li. vi. ⁊ ſ^m iſtã lec. vr̃ hic tex. pro

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

nō.ꝑ doc.in.d.c.vnico.gnīmo dicunt pl⁹ ibi doc.
ꝙ ſi mortua vxore cleric⁹ reaſſumit tōſurā ipſo
facto recupat oīa priuilegia clericalia dūmodo
fuerit vnica ꝛ vgo. In glo.ij.ibi ita ꝙ monach⁹
eēt vult dicere ꝙ ſola parētū traditio nō ſuffice
ret ad inhabilitandū ipſꝫ ad mrīmoᵐ ꝯhendū ſꝫ
reqrit volūtas ꝓpria ipſi⁹ ingreſſi. vt in.c.cū ſci
mus.alle.in glo. ꝛ an ꝛ qñ pr̄ ꝛ mr̄ vel tutor poſ
ſint quē tradē religioni dicet ple in.c.i.ꝛ.ij.j.de
regula. ¶ In glo.ſi.ibi debet portare coronaꝫ.
ſed ꝯ h op.de.c. Joannes.de cle.ꝯiu.ꝛ de.c.vni-
co.eo.ti.li.vi.vbi patꝫ ꝙ ē in optiōe ipſi⁹ ꝯiugati
ḡ nō debebat h diſponi vt iteꝝ tōderet. So.vt
ꝑdixi iſte tex.hꝫ duos intellect⁹. Prim⁹ ꝙ ꝑnci
piū ꝛ finis intelligant de clerico ſeculari in mio
rib⁹ ꝯſtituto ꝛ iſte nō mādat tonderi.mediū vo
loqtur in ꝯuerſo ſeu monacho ꝛ iſte debet iteꝝ
tōderi qꝛ nō potuit mrīmoᵐ ꝯhere ꝛ ſᵐ hūc in-
tellectū ceſſat ꝯriū.2ᵒ. pōt intelligi vt tota lr̄a po
nat vnū caſuꝫ ꝛ loqtur in eo q nō ē in ſacris nec
ꝓfeſſus. ꝛ ad ꝯriū cōiter rn̄det ꝙ debet tōderi
cauſatiue.ſ.ſi vult gaudere ꝑuilegio clericali. vl
ſi diſpēſatiue vult tenē bñficiuꝫ ſine cura ꝛ de h
plene dicet in.c. Joānes.ꝑalle.ꝛ ſᵐ hūc intelle-
ctū h ē caſus rotūdus de eo qͦ ꝑdixi ꝙ cleric⁹
ꝯiugat⁹ ex dimiſſiōe tōſure nō ꝑdit irrecupabi
lit ꝑuilegiū clericale ſꝫ incōtinēti reaſſumēdo tō
ſurā reaſſumit ꝑuilegiū.ꝛ h nō.ꝛc.

Clericis Breue ē ꝛ pōt ſic
ſūmari. Cleric⁹
debet tōſurā deferre ꝛ ſi non vult pōt
inuit⁹ a ſuo ſupiori tōderi.h.d. ¶ Nō ꝑ ex tex.
ar. ꝙ archidiacon⁹ hꝫ iuriſdictiōeꝫ in iſtis mini
mis ꝯ clericos.facit.c.ad h.de offi.archi.ſed dic
vt ibi nō.in.§.in qͣdam. ¶ Nō 2ᵒ. ꝙ ſupior pōt
ꝑcidere capillos clerico ſibi ſbiecto etiā reluctā
ti ſine metu excōicationis.ꝛ pōt lr̄a iſta intelligi
dupl̄r. Primo a ſuis archidiaconis.i.de māda
to archidiaconoꝝ.nō eni tenet ipſe facere mani
bus ꝓpis.2ᵒ. vt arbitror pōt intelligi ꝓprie vt in
ignominiā clerici ſupior incidat ſibi crines non
ordinate ſicut faceret barbitōſor ſꝫ ita ꝛ talit ꝙ
ille nō poſſit comā nutrire ꝛ intelligerē iſtū tex.
qͣten⁹ loqtur de inuitis vt ꝓcedat in clericis ꝯſti
tutis in ſacris vel in minorib⁹ volētib⁹ gaudere
ꝑuilegio clericali.nā forte portāt tōſurā ꝑuam ꝛ
nutriūt comā more mulieris qͦ tēdit in obpro
briū cleri.facit cle.ij.eo.ti.ꝛ vide qͦ dr̄ in.c.ſi.de
cle.ꝯiu. In glo.ſi.ibi ꝙ iam ſuſcepit ſileꝫ habes.
.xxiij.q.vi.in ſūma.ſꝫ ꝯ h facit qꝛ bonū nō volū-
tariū nō ē remunerabile.c.non ſat.lxxxvi.di.vñ
alibi dicit glo. ꝙ de⁹ ē remunerator aduerbioꝝ
ꝛ nō nominū in.c.i.de collu.detegē.i.de⁹ nō re-
ſpicit qͦ fit ſꝫ qͣ aīo fit ꝛ an bñ fiat.ḡ qs nūqͣꝫ de
bet ꝯpelli ꝑ eccliaꝫ ad bonū faciendū.ſolue hoc
ꝯriū vt habet.xxiij.q.vi.in.c.vides.ꝛ in.§.ſi.ca.
cā ꝛ.q. In ſi.glo.ſꝫ ꝯ h.ꝛ ꝯcluſionē glo.ē tex.ex
ꝑſſus.ff.de regu.iu.l.inuito. vbi inuito nō ꝯfert
bñficiū.ſolue ꝯriū ꝑut nō.glo.ꝛ Bar. in.l.ſoluē
do.ff.de negl.gl. Sꝫ meli⁹ pōt ſic dici ꝙ reſpe-
ctu volūtatis ſeu dū ꝯſulit volūtati nunqͣꝫ bñfi
ciū pōt ꝯferri in inuitū qꝛ bñficiū gñaliter ſum-
ptū ē beniuola actio gaudiū ꝑbēs capiēti.vt i li.
feu.in ti.q.mo.feu.amit.c.i. Sꝫ reſpectu vtilita
tis pōt bñficiū ꝯferri in inuitū vt ſi te volentem
mittē in ignē vi cohibeo vt ē tex.in.c.ꝛ q emen-
dat.xlv.di.ad ꝓpoſitū.ḡ h ꝯſulit vtilitati clerici
ꝛ decori toti⁹ ordinis clericalis nec habet reſpe
ct⁹ ad volūtatē ipſi⁹. Additio.vide etiā ꝑ Bar.
in.l.ſeru⁹.de v.ob.ꝛ ſoluit ipſe ꝙ aut bñficiū ſeu
ꝯmodū tm̄ reſpicit inuitū ꝛ ꝯdicentē ꝛ ꝓcedit re
gula in inuitū.aut reſpicit etiā 3ᵃᵐ ꝑſonā ꝛ tūc ra
tione eius ꝯfert etiā in inuitū ſicut dicim⁹ in cleri
co q nō pōt renūciare ne ꝯueniat corā eccliaſti-
co. Itē honores ꝓpter publicā vtilitatē etiā in-
uitis ꝯferunt.vt in ti.de mu.ꝛ ho.ꝑ totū. ꝛ vide
ad mām id qͦ dicitur in.l.ſi qs in ꝯſcribēdo.C.
de epi.ꝛ cle.ꝛ in.l.nō tātum.ff.de appel.

Monaſteria Frequē-
tans mo
naſteria monialium ꝛ monit⁹ nō deſi-
ſtēs ſi cleric⁹ ē deponit ſi laic⁹ excōicat.h.d.
Nō ꝑ ꝙ ex frequētatiōe ad monaſteria monia
liū orit ſiniſtra ſuſpitio ꝯ accedētes.nā ꝑiculoſa
ē ſex⁹ ꝯmixtio vt ē tex.cū glo.in.c.mulieres. de
iudi.li.vi. iō cleric⁹ ꝓhibet ſol⁹ immiſcere fabu
lis cū muliere.lxxxi.di.c.clericus.ꝛ.c.clerici.
¶ Nō 2ᵒ. duo reqſita vt qs poſſit ipune frequēta-
re monaſteria monialium.ſ.cā rōnabilis ꝛ ꝙ ſit
manifeſta. Nō eni ſufficit cāꝫ rōnabilē allegare
niſi illa ſit manifeſta nec ſufficit occaſio ꝯſangui-
nitatis ſᵐ Jo.an. nā licet raro poſſit viſitare cō
ſanguineā nō tm̄ h ꝑtextu debet fieri frequēs ac
ceſſus qꝛ etiā in ꝯſanguineis id ſcel⁹ ꝑpetratū re
pitur.vt in.c.i.de coha.cle.ꝛ mulie.ꝛ ad ꝓpoſitū
vide tex.xviij.q.ij.diffinim⁹.ꝛ in.c.in decima.
¶ Itē nō caſum in qͦ laicus efficit de foro ecclie.ſ.
peccādo vel nimis ꝯfabulādo cū monialib⁹. nā
ꝯmittit ſacrilegiū qͦ ē de foro eccleſiaſtico.c.cū
ſit.de fo.ꝯpe.xvij.q.iiij.ſi qs ſuadēte. ¶ Sꝫ op.
ꝯ iſtud ꝑncipiū.c.nā viſitare monaſteria nō ē in
ſe malū.facit.xli.di.in.c.ꝑſimonia. So.iſte tex.
dupl̄r exponit. Primo vt ponat ꝯtinēs ꝓ ꝯten
to ꝛ ſic exponat monaſterium ſanctimonialiū.i.
monaſterioꝝ moniales.2ᵒ. pōt intelligi ꝓprie.nā
licet qs nō loqtur cū monialib⁹ nō tm̄ debet fre
quētare ad ipſaꝝ monaſteria. nam ſepe intactis
ab imunda violatiōe corpibus fugat caſtitas ip
ſa de moribus. vt dicit tex.Augu.in.c. nec ſolo.
.xxxij.q.v.periculoſum eni eſt ſepe viſitādo mo
niales.Eſt eni facies mulieris vent⁹ vrens vt di
cit Salomō. ¶ 2ᵒ. oppo.ad ſi.c.cū mandat lai-
cos excōicari ꝛ a cetu fideliū excludi.nā per ſo
lā excōicationē excluſi ſunt a cetu fideliūꝫ.xi.q.
.iij.c.cū excōicato. So.ꝑ exponit ꝛ ꝓ ideſt.ꝛ
ex h nō ꝙ qñ copulatiua ponit inter duo quo-
rū alteꝝ eſt ſeqla ſeu effect⁹ alterius copula ex-
ponit pro.i.facit.l.i.ff.de pac.ꝛ qͦ ibi nō.2ᵒ.ſolui
tur ꝙ debēt excludi a cetu fideliū per ſbtractio
nē ſacramentoꝝ de facto vel meli⁹ loquitur de

denūciatiōe q̄ fit per excōicatiōem.c.paſtoꝛalis
de appell. vt ſit ſenſus ꝙ ep̄s debet iſtos laicos
excōicare ⁊ ita eos poſtmodum denunciare vt
ꝓſus careāt cōione fideliū ⁊ nō ex ħ ⁊ ex tex.
duo.p̄ ꝙ officiū epiſcopoꝝ eſt intēdere circa ho
neſtatē monaliū vt nimis nō frequētentur ꝑ lai
cos vel clericos.vñ hodie pōt epiſcopꝰ ⁊ debet
oēs moniales viſitare annuatī etiā ſi ſint exem
pte.vt in cle.attēdentes.de ſta.regu. 2º. ꝙ freq̄n
tans monaſteria monialiū nō eſt excōicatꝰ ipſo
facto.epi autem per coꝝ ſtatuta ſolēt fulminare
excōicatiōeꝫ.Additio.vſqꝫ ibi in glo.ij.In glo
.i.ibi ⁊.c.diffinimus.ibi dicit ꝙ qñ quis vult loq
moniali debet loq in p̄ñtia abbatiſſe ⁊ cū ea cō
pēdioſa v̄ba dicere ⁊ dicit Hoſti.ꝙ ſicut nō licet
frequentare monaſteria monialiū ſic etiā hoſpi
tia ꝯmatꝝ vl' beguinaꝝ.vt in.c.ꝑnicioſuꝫ.in glo.
alle.⁊ facit quod habet in cle.i.de reli.domi.In
ea.glo.ibi nō ſunt.vbi dicit ꝙ non ſufficit dicere
ꝯſciētia mea mūda ē q̄ ad deum nō curo qd alij
loquant qñ quis frequētat monaſteria qꝛ nō ſo
lū expedit quē habere bonā ꝯſcientiā q̄ ad deū
ſed etiā habere bonā famā ne alij ſcādalizent.
In glo.ij.in fi.nō glo.ad ſtatuta faciētia mentio
nē de frequētatiōe vt ex duabꝰ vicibus iducat
freq̄ntatio ⁊ ꝓ iſta glo.fac dictū archi.in.c.illud
.xij.di.vbi dicit ꝙ ex duabꝰ vicibus inducit con
ſuetudo ad maleficiuꝫ.facit.l.iij.C.de epi.audi.
Hoſti tñ diſcrepat a dicto glo. ⁊ dicit recurren
dū ad cōeꝫ vſum loquēdi. vt.l.iij.ff.de re.du.ar.
⁊.l.i.ff.de flumi.⁊ meliꝰ in.c.de cauſ.de offi.dele.
Jo.an. ſentit ꝙ ſi poſt admonitiōem acceſſerit
hꝫ locū diſpoſitio huiꝰ tex.quod ſatis placet.nā
oꝛit maxima ſuſpitio ꝯ monitū iterantē acceſſū
Et aduerte qꝛ ħ non ponit debita pena coheūti
um cum monialibꝰ ſed tñ puniūtur iſti ex ſuſpi
tione.ꝓpter inobediētiam ex ꝯtēptu monitiōis
ſupioꝛis. nā vbi vere ꝯſtaret de delicto clericus
in q̄cunqꝫ oꝛdine debet deponi ⁊ detrudi in mo
naſterio ad agendū ꝑpetuā penitentiā.xxvij.q.
.i.c.ſi q̄ monacha.⁊.c.ſi qs epiſcopꝰ. Laicus v̄o
ſ'm leges decapitat ⁊ oīa bona applicant mona
ſterio cui intulit iniuriam vt ē lex canonizata ea
cā.⁊.q.ſi quis rapuit.ad idē.l.ſi qs non dicā ra
pere.C.de epiſ. et cle.⁊ in coꝛpe vñ ſumitur ⁊ ꝙ
peccata ꝯmittat talis ꝑpetrans ħ ſcelus cū mo
niali.vide glo.quā ſemper tene mēti in.c. v̄gini
bus.ea.cau.⁊.q.ꝯmittit eni ſacrilegiū qꝛ ledit ſa
crū.Itē inceſtū qꝛ cum ꝯſanguinea ſpūali.Iteꝫ
adulteriū qꝛ cū ſponſa dei.Et an poſſit accuſari
accumulatiue de q̄libet iſtoꝝ delictoꝝ an v̄o de
beat eligere alteꝝ.vide ibi glo. que iudicio meo
nō vſquequaqꝫ ſoluit.q.ſed reducas illā glo.ad
nō.ꝑ Bar.in.l.ſenatꝰ.ff.de accuſa.⁊ ꝑ Jo.an.in
addi.ſpe.in ti.de homi.in p̄n.

q9 QVoniam Ep̄s pōt ſta
tuere i eccl'ia
certū numeꝝ clericoꝝ ſ'm ipſius facul
tates q viuant in cōi ⁊ ꝯdictoꝛes ad ħ ꝯpellere
⁊ iſtos in cōi viuētes poteſt abſoluere ab excōi
catiōe incurſa ꝓpter iniectiōeꝫ manuū in ſociuꝫ
⁊ tria ſunt dicta.pᵐ ibi ſi qui.3ᵐ ibi indulgemꝰ.
Nō p̄ caſum nō.ſ'm cōem intellectū ꝙ ep̄s cū ca
pitulo eccl'iam ꝑochialē pōt facere eccl'iam col
legiatā ⁊ diſponē vt clerici licet ſeculares viuāt
in cōi ⁊ ſub vno tecto doꝛmiāt ⁊ ſic dicit Ab.fu
iſſe diſputatū ⁊ determinatū ꝑ magiſtꝝ ſuum ⁊
ſeruatū in dio.claromō.auctē huius.c. ⁊ facit.c.
a nobis.de iurepa.⁊ qꝺ nō.in.c.cuꝫ dilectus.de
ꝯſue. Nō 2º. ꝙ ex eo ꝙ clerici viuūt i cōi i ali
qua eccl'ia p̄ſumit ibi eſſe collegium. ad ħ vide
nō.ꝑ Inno.⁊ in.c.poſtulaſti.de iurepa. 3º. nō
ibi valeatis ꝙ ep̄s nō artatur ad faciendū cleri
cos viuere in cōi vt hic dicit licet poſſit facere ꝓ
ħ facit tex.ibi licitū vobis ſit ⁊c.nā ſbiectū volū
tati nō ſbijcitur neceſſitati.xxxij.q.vij.c.apl's.et
.l.nō quicqd.ff.de iudi. Itē nō in v̄.ſi cui.ca
ſum in quo durioꝛ vita inducit clericis ſeculari
bus.nā ꝯpellunt ponere redditꝰ in cōi ⁊ ſimul
cū alijs viuere. Nō in v̄.indulgemꝰ.vnū p̄ui
legiū clericoꝝ etiā ſcholariū habitantium in cōi
poſſunt eni abſolui ab excōicatione inflicta pro
iniectiōe manuū in ſociū ab ep̄o loci.⁊ idē tenet
glo.in.c.decimas.xvi.q.i.⁊ in.c.nullꝰ.xvij.q.iiij.
⁊ Inno.ħ. Sed diceres tu ħ videt mihi eſſe re
gulare.vt in.c.peruenit.ȷ̄.de ſen.excl.dic illud.c.
ꝓcedere in leui iniuria ſꝫ inferēs clerico iniuriā
in mediocrem nō poteſt regularit abſolui niſi a
Papa.vt in.c.ſi qs ſuadēte.xvij.q.iiij.vñ p̄uile
giū iſtud operat cū iniuria fuerit mediocris et
idē eſt in religioſis vt ē in.c.monachi.de ſen.ex.
Sꝫ ſeculares non abſoluunt niſi ab ep̄o vt hic
cū iſtud p̄uilegiū ſolum ſit indultū epiſcopis vt
patet in antiq̄ ex ſupſcriptione ſꝫ monachi poſ
ſunt abſolui per coꝝ abbatē.vt in.d.c.monachi.
vbi v̄o iniuria fuerit atrox nec illi nec iſti abſol
uunt niſi a ſolo Papa vt ħ in fi. ⁊ in.d.c.mona
chi.⁊ in.c.cū illoꝝ.co.ti. In glo.i.ibi habēda
eſt rō expenſaꝝ nō glo.iūcto tex.ad quā debent
aduertere maxime iuuenes vt tñ expendant ⁊
nō amplius q̄tuꝫ habēt in redditibꝰ immo ꝯſi
lium eſt ꝙ ſemꝑ aliqd ſuperſit.nā ſi qs expendit
tantū quantū habet in redditibꝰ ex caſu aduer
ſo efficit pauperioꝛ ⁊ ita cōſulit tutoꝛi pupilli.l.
.iij.ff.vbi pupil.edu.debe. In fi.glo.nō allegat
glo.tex.aliquē pro ħ vltimo dicto ſꝫ vide tex.in
.c.fi.ṡ.de p̄ſumpt.Et inſtāt doc.ħ circa hoc.ſed
ꝯclude ſic ꝙ aut p̄bende nō ſunt diſtincte nec ē
numerꝰ in eccleſia ⁊ tūc ꝯ impetranteꝫ licite pōt
opponi de defectu facultatū ⁊ vnus ſolꝰ etiā in
uitis alijs pōt opponere vt ſentit ħ Jo.an. facit
.c.ex pte ⁊ quod ibi nō.de ꝯceſ.p̄ben. Cui autē
incūbit onꝰ ꝓbādi an excipienti ꝙ facultates
nō ſufficiant an impetrāti ꝙ immo ſufficiūt dic
vt nō.in.d.c.fi. Si v̄o p̄bende ſūt diuiſe tūc mi
hi placet opi.vt iſta exceptio defectꝰ facultatuꝫ
nō ſufficiat qm̄ ex quo p̄benda vacat vel ē vaca
tura nō poſſunt clerici p̄tendere intereſſe ſtāte in
tegritate p̄bendaꝝ.Quidā tñ tenent dictum hu
ius glo. ſed pᵐ plus placet qꝺ tenet Bonagui.

in.c.dilecto.de ꝑben. In glo.ij.in fi.iſte vltimus
intellectꝰ vt loquaẜ in regularibꝰ cōiter nō reci-
piẜ a doc.ꝛ bn̄.ꝓ patet qꝛ tex.dat epis facultateꝫ
ꝛ nō neceſſitatē h̄ faciēdi ſed regulares tenētur
ad h̄ de neceſſitate.vt in.c.cū ad monaſteriū.de
ſta.regu. Itē hic diſponiẜ vt redditꝰ iſtoꝝ veni-
ant in cōi ſed regulares nō habēt redditꝰ diſtin
ctos.vt in.d.c.cū ad monaſteriū. Itē h̄ indulge
tur epis vt iſtos poſſint abſoluere ſꝫ in regulari
bus h̄ non eſt ꝯceſſum epis ſed ꝑlatis ipſoꝝ reli
gioſoꝝ.vt in.d.c.monachi. Cōiter ꝙ intellige h̄
.c.vt loqᷓtur in clericis ſecularibꝰ nō ꝙ ipſi neceſ
ſitenẜ ex iure debito ad viuendū in cōi nec eps
neceſſitaẜ ad h̄ faciendum ſed daẜ facultas epo
vt poſſit eccliaꝫ erigere in collegiatā ꝛ diſpone-
re vt h̄ diciẜ.naꝫ non fit deterioꝛ ꝯditio clericoꝝ
inſpecto fine. Vnū tn̄ aduerte h̄ dicit Io.an
ꝛ fuit dictū Hoſti. in ſum.e.ti.§.i.ꝙ hoc pōt eps
niſi ꝯſuetudo ſit ꝑſcripta vt clerici viuāt diuiſiꝫ
niſi ex tali ꝯſuetudine nutriret inhōeſtas ſeu cō
tēnereẜ ſeruitiū ecclie.nā tūc nō ob.ꝯſuetudine
poterit eps diſponere,put h̄ diciẜ. ar. in.c.inter
ꝗtuoꝛ.de reli.do. Ego autē non video ꝙ ꝯſuetu
do poſſit ſimplr̄ induci ꝯ̄ diſpoſitiōeꝫ huius. c.
cum hic nō imponaẜ neceſſitas epis ſed daẜ eis
facultas h̄ faciēdi.ſed in his q̄ ſunt mere faculta
tis ex nō vſu nō introduciẜ ꝯſuetudo. nā ſi ego
frequētaui molēdinū tuum dūtaxat ꝑ.xl.annos
nō ex h̄ eſt itroducta ꝯſuetudo vt nō poſſim ire
ad aliud molēdinū ꝛ ſic de ſimi.vt nō.plene in.c
Iohānes.de cle.ꝯiu.ꝑ Cy.in.l.i.C.q̄ ſit lon.cō.
ꝛ nō.in.c.ex ꝑte Aſtēſis.de ꝯceſ.ꝑben.facit.l.i.ff
de via pub.tex.op.in.l.ſi certi annis.C.de pac.
niſi forte epo volēte clerici ꝯ̄dixiſſent ꝛ tūc for-
te potuiſſet induci ꝯſuetudo vt nō.in iuribꝰ ꝑal.
Et h̄ faciūt ad.q.ꝗtidianā de q̄ alias interroga-
tus fui de facto nūqd maioꝛ ps canonicoꝝ poſ
ſit inuita minoꝛi ꝑte oīa bona ponē in cōi ꝛ ſta-
tuere vt cōiter viuāt in cōi ecclia ꝛ facit in.ar.ꝓ
ꝑte affirmatiua.c.fi.j.de his q̄ fiūt a ma.ꝑte ca.
vbi maioꝛ ps diſponit de redditibꝰ ꝑbendaꝝ ſin
gulariū ad opꝰ piuꝫ inuita minoꝛi ꝑte. Credo ꝙ
ſoli canonici ſine epo h̄ nō poſſunt etiā vno ꝯ̄di-
cēte.ar.in regula qꝺ oēs tangit.ꝛ qꝺ ibi nō.per
glo.de regu.iur.li.vi.ꝛ qꝛ per h̄ ſtatutū nō ſolū
diſponiẜ de redditibꝰ ſed etiā de ꝑſonis. Itē in
ſcio epo nō poſſunt alterare ſtatutū ecclie. vt in
.c.cū ꝯſuetudinis.de ꝯſue.vide glo.in.c.ij.de v̄.
ſig.li.vi.ſed eps cū maioꝛi ꝑte capituli poterit h̄
ar.op.h̄.nā ſi pōt de nouo diſponere fortiꝰ col-
legiū iā inductū pōt inducere vt viuāt in cōi. vt
ꝓbaẜ in.c.panis.circa mediū.de ꝯſe.di.ij.intelli
ge tn̄ iſtū tex. cū ꝯſilio capli ſeu cū ꝯſenſu ſed ſi
ſine cā rōnabili nō vult ꝯſentire tūc ꝯ̄dictio ha-
betur ꝓ ꝯſenſu.vt nō.Archi.in.c.i.de ꝯſti.li.vi.

C Io

Vm ab omni

Eccleſiaſtici iudices ꝛ delegati gratis
iudicare debēt nec exigere poſſunt decimam vẜ
aliā quotā litẜ etiā ſi h̄ habeat ꝯſuetudo. ꝓ repre

hēdit auariciā iudicū.2o. ponit repꝛehenſiōis cau
ſam.3o. ꝯcludit iuſticiā. Nō ꝑ ꝙ non ſolū ab
ſtinendū ē a malo ſꝫ ab omni eo qꝺ ſpēs mali ē.
tex.in cle.cupiētes.de pe. in ꝑn. immo a bono ſi
tn̄ ſequereẜ malū ꝑ id qꝺ habeẜ ne cle.vel mo.c.
.i. Et ꝓ intellectu aduerte poſt abbatē h̄.que
dā eni ſunt bona in ſe q̄ nulla intētione poſſunt
fieri mala vt laudare deū. ꝗdam eni ſunt i ſe ita
mala vt nulla intētōe nō poſſunt fieri bona ſic
vt blaſphemare deum adulterari ꝛ ſilia facere.
ꝗdam ſunt de gn̄e bonoꝝ vt dare eleſymonā ie
iunare ꝛ ſi.ꝛ iſta ex circūſtātijs poſſunt fieri ma
la.nā ſi darē elemoſynā vel ieiunarē ad pōpam
potiꝰ demereoꝛ q̄ꝫ mereoꝛ qꝛ abutoꝛ bono. xij.
.q.i.certe.i.q.i.nō eſt putāda. ꝗdam vō ſunt in
dīa vt puta qꝛ non ſunt in ſe bona nec mala nec
de gn̄e bonoꝝ nec maloꝝ ꝛ h̄ intentiōe poſſunt
fieri bona vel mala vt leuare lapidē de terra.nā
ſi leuo eo aīo vt ꝓximus nō ledaẜ efficiẜ bonuꝫ
ſi dimitto vt ꝓximꝰ ledaẜ efficiẜ malū.ꝛ de iſtis
indifferentibꝰ intellige illū v̄. vulgatum ꝗcquid
agūt hoīes intētio iudicat oēs. Intētio ergo nō
ꝓdeſt in his q̄ in ſe ſunt mala.ad h̄ bo.tex.in.c.
nō ſolū.de regula.li.vi. vbi diciẜ ꝙ puritati ꝯſci
entie nō debet deeſſe iudicium rōis.ꝛ alibi dicit
apl̄s q ignoꝛat igrabiẜ.xxxviij.di. q ea que dei
ſunt ꝛc. Senſus ꝙ huiꝰ lr̄e eſt vt nō ſolū ſit abſti
nendū ab eo qꝺ in ſe ē malū ſed etiā ab eo qꝺ oc
caſionalr̄ pōt eſſe malū ſicut recipe pecuniaꝫ ꝓ
iudicādo.poſſet eni inducere iudicē ad iniuſtici
am ꝛ ideo diciẜ in pſalmo Beatꝰ q excutit ma-
nus ſuas ab oī munere.ꝛ vide.i.q.i.ſunt nōnul-
li. 2o.nō ibi ſeculariū more ꝙ ꝯſuetudo ſecula
riū honeſtati obuia non ē a clericis imitāda.
3o. nō ar.ex iſto tex. ꝙ valet ꝯſuetudo in foro ſe
culari vt detur iudici ꝓ laboꝛe ſuo certa ꝗta litẜ.
puta viceſima vel decima.ꝛ vide ſpe. qui h̄ tenꝫ
in ti. de ſalarijs.§.i.vſ.ſi vō oꝛdinarius.vtꝝ poſ
ſit h̄ induci in foro eccliaſtico.ꝫ diceẜ cū glo.iſte
tn̄ tex.aptiſſime facit ꝙ non. Nō ibi ꝑter ex-
pēſas ꝙ dictio ꝑter qn̄qꝫ includit.ſenſus eni lr̄e
eſt ꝙ nedū petebāt iſti expēſas victualiū ſed eti
am certā quotā litis ꝛ vide de hac dictiōe quod
nō. Inno.in.c.dudū.ij.de elec.ꝛ ibi latiꝰ dixi.
Nō ibi vt ex ipſis honeſte viuē pulchꝛuꝫ tex.ꝙ
redditꝰ eccliaſtici aſſignanẜ clericis ꝑncipalr̄ vt
ex ipſis honeſte viuere poſſint. nō eni teneneẜ ꝓ
ſbuenire paupibꝰ q̄ꝫ eis nec ꝓ redificare edifi-
cia ecclie.ꝓ enim debet ipſe viuere ꝛ de his que
ſupſunt alia pia opa facere.ſic intellige tex.xvi.
.q.i.c.fi.vbi diciẜ ꝙ quicqd habēt clerici paupe
rū eſt.ꝛ vide ho.tex.in.c.de his.j.de eccle.edi.et
nō illud vbuꝫ honeſte viuere.nō enim debēt ex
redditibꝰ viuere inhoneſte ꝛ vide dictū Hiero.
.xliij.di.in ꝑn. Itē nō ibi gratis ꝛc.ꝙ nullum
ꝓpſus munꝰ debet iudex eccleſiaſticꝰ exigere a
ꝑtibus. Vltimo nō ex fi.iuncta glo.fi.ꝙ ſnīa
lata intercedēte pecunia ē ipſo iure nulla. Nun
qd autē ꝯmittaẜ ſimonia vide glo.mēti ꝯmēdā-
dā.i.q.iij.vendentes.que ꝯcludit ꝙ in ꝓphanis

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

nō ꝯmittit̄ ſimonia licet ſit ḡuiſſimū peccatum.
Rō q2 ſimonia ꝯmittit̄ tm̄ in ſpūalibus vel an/
nexis.i.q.i.quaſi ꝑ totū.ꝛ maxime ibi in ſumma
ſ3 in reb9 ſpiritualibus ſatis pōt dici ſimoniā cō
mitti ſi do pecuniā vt habeā ſententiā pro me q2
volo ꝯſequi ſpūale vel ſibi annexū. In glo.i.in
pn̄.videt̄ glo.excipiēdo caſum a regula ꝙ redi/
mere vexationē ſuam ſit ſpēs mali qđ a doc.cōi
ter reprobat̄ cum h̄ fiat auc̄te iur]. ḡ non ē malū
nec ſpēs mali.xxiij.q.iiij.ḡ peccat.ꝛ.l. gracch9.
.C.de adulte.ſ3 forte glo. habuit reſpectum ad
actū in ſe.i.ad ipſam datiōem pecunie iudici fa
ctā.Et an ꝛ qn̄ liceat dare pecuniā ad obſuatio
nē iuris ſui.plene nō.in.c.dilectus. de ſimo.ꝛ.c.
ad aures.e.ti.ꝛ dic vt ibi. S3 h̄ cadit vna bona
.q.ꝛ vtilis nunqđ tradens pecuniā iudici poſſit
illā repetē tanq̄3 indebite ſolutā. ꝛ exclude vnū
caſu3 indubitabilē qn̄ dedit eo aīo vt iudicē cor
rūperet ad ferendā ꝑciſe ſentētiam ꝓ ſe.nā tunc
ceſſat repetitio cum turpitudo vſetur ex vtraq3
pte.fiſcus eni tale3 pecuniā repetere pōt q2 ipſe
accipit oīa iſta illicite acq̄ſita. vt.l.luci9.ff. de iu/
re fiſ. S3 dubitabilis caſus ē qn̄ dedit pecunia3
vt ꝯſeruaret ius ſuū ꝛ vt ſnīam recte ferat. ꝛ de
h̄ vide glo.xiiij.q.v.c.nō ſane. ꝛ.xi.q.iij. ḡ recte.
vbi ponunt̄ opi.ꝯrie.videt̄ tn̄ ibi glo.magis in/
clinare vt loc9 ſit repetitiōi q2 nō turpiter dedit
ſ3 iudex turpiter recepit.pro h̄.d.c.nō ſane.ꝛ.l.
ij.ff.de ꝯdi.ob tur.cau.ſed Bar. in auc̄.ſ3 nouo
iure.C. de pen.iu.ḡ male iudicauit tenet ꝙ ho/
die ꝑ ius nouiſſimū nō poteſt repeti cū non ſit li
citū quoquo mō dare pecunia3 iudici. Sat̄ ego
putarē ex circūſtantijs hanc.q.diffiniendā vt ſi
veriſiliter timebat ḡuari habeat locū ꝑma opi.
vt poſſit repetē alˢ autē ſec9. q2 pᵃ fronte ē pre
ſumptio ꝯ dantē ꝙ voluerit corrūpere iudicē.et
in h̄ nō iſtam glo. dū dicit niſi manifeſte ꝓbetur
ꝯrium nā licet oēs hodie vtant̄ bonis vbis nihi
lomin9 mente id agūt vt iudex ferat ꝓ eis ſnīa3
ꝛ pecunia ſeu munera ſolent ꝑuertere animū iu
dic].ꝛ cecare vt nō videat ius alteri9 ptis.nā af/
ficit̄ incōtinenti ad ius tradent].pro h̄.i.q.i.ſunt
nōnulli.viij.q.i.c.i.ꝛ.ij.ꝛ pᵐ dictum glo.clare ꝓ/
cedit qn̄ ex̄ iudiciu3 ḡs dat pecuniā iudici vt nō
moleſtet eū. tūc enim nō tractat̄ de ꝑiudicio al
teri9 part]. In glo.ij.ibi ordinari9 autem non
debet habē niſi ſportulas.ꝓ pro declaratiōe vi/
dendū eſt qđ ſint iſte ſportule. z°. quid poſſit re
cipe iſte ordinari9 vel delegatus. ¶ Dic ad pᵐ
ꝙ ſportule ſunt q̄dam vaſa q̄ vulgariter vocant̄
ſportule ꝛ ponit̄ ꝯtinens ꝓ ꝯtento q2 in illis va/
ſibus ſolebāt deferri munera iudicib9.ꝛ qualia
debēt eſſe iſta munera ſeu q̄nta nō eſt lege diffi
nitū.vt in auc̄.ḡnaliter.alle.in glo. ¶ Et aduer
te q2 dubiū eſt nunqđ iudex eccleſiaſtic9 ordina
rius poſſit petē iſtas ſportulas ſicut iudex ſecu
lar].ꝛ tenet Jo.an.hic ꝛ cōiter doc.ꝙ nō.ꝛ idem
nō in.c.vnico.de pluſpeti.ꝛ fat̄ iudicio meo ꝓba
tur h̄ in tex.nā licet.q.in pn̄. loquat̄ in delegato.
ratio tn̄ decidēdi nō minus ꝯcernit ordinarios

q̄3 delegatos cū ꝛ ipſi ſint bn̄ficiati ꝛ bn̄ficia dā
tur eis vt ius reddāt ex̄q̄ habent iuriſdictiōem
ita ꝙ forti9 debet abſtinere ordinari9 eccl'iaſtic9
q̄3 delegat9. Itē aduerte q2 licet lr̄a in pn̄.loqua
tur de q̄ta lit].tn̄ in v̄.mandam9.ꝛ in v̄.nō atten/
dētes.clare inuit̄ vt nihil a ꝑtibus ꝓſus ſit exi/
gendū ꝛ hodie vr̄ declaratū in.c. ſtatutū.§.īſup
de reſcrip.li.vi.vbi tn̄ ꝯcedūt̄ expēſe victualiū
cū iudex delegat9 proficiſcit̄ ex̄ domiciliū. nun
qđ autē valeat ꝯſuetudo in oppoſitū ſpe.in loco
.š.alle.tenet ꝙ ſic cui9 dictū reprobat glo.in cle.
ſtatutū.de elec.ꝑ iſtū tex. ḡ bene facit.nā hic dā
nat̄ ꝯſuetudo vt patet ibi more ſeculariū niſi di/
ceres ꝙ nō erat ꝯſuetudo iſta i foro eccl'iaſtico
ſed tn̄ in ſeculari.do.Car. h̄ dicit attētari poſſe
ꝙ ſi ꝯſuetudo nō habuit ortū ab exactione poſ
ſunt tūc pres ad obſeruandū laudabilē cōſuetu
dinē ꝯpelli.ar.in.c.ad apoſtolica3.j.de ſimo.ſed
h̄ dictū mihi nō placet qm̄ aut ꝑceſſit exactio et
tūc claꝝ vt ꝯſuetudo nō potuerit induci q2 ꝯ ho
neſtatē ꝛ ꝯ mentē hui9.c.ꝛ facit.i.q.iij.ex multis
Aut non ꝑceſſit exactio ꝛ tūc non inducit̄ ꝯſue
tudo ex liberalitate donātiū ſed q̄libet donatio
habet effectū ſuū iux̄ ea que nō. Bar.in.l.cū.de
in rē vſo.ff.de vſur].facit.l.ſi certis annis.C. de
pac. Nec ob.c.ad apoſtolicā. q2 illud loquit̄ qn̄
diu aliqđ fuit datū in piam cām tūc enim laici vi
dent̄ voluiſſe inducē illā ꝯſuetudinē vt ibi nō.
Conclude ḡ ꝙ de iure ciuili ordinari9 petit iſta
munera a lege nō diffinita. Delegat9 autē petit
ꝓut dicit̄ hic in glo.ſed de iure canonico nec or
dinari9 nec delegatus poſſunt petere aliqđ pro
labore iudicādi ꝑ id quod habet̄ in lr̄a. S3 du
biū eſt qđ ſi delegatus nō habet ſufficiēs bn̄fici
um vn̄ viuat nūqđ poſſit petere ſaltē vt delega/
tus ꝑncipis.iſta lr̄a a ꝯrio in verbo nō obſtante
facit ꝙ ſic.ꝛ licet qđam teneāt oppoſitū ꝑ alias
rōes lr̄e.ſ.q2 iudiciū debet eſſe gratuitū. Itē q2
obediendū ē ꝑncipi deleganti ꝛ ſic tenuit Pe.
de ancha.h̄ tn̄ vt dixi iſtā opi.nō puto verā.na3
delegat9 principis ſecularis recipit pecuniā ꝓ la
bore ſuo non tn̄ eſt iudiciū ſuū minus gratuitu3
vt patet in.d.auc̄.iūcta.d.l.fi.C.qn̄ prouo.nō eſt
ne.ſic etiā tollit̄ alia rō cū ſeculares non min9 te
neant̄ obedire Imparatori.vt i.c.ij. de ma.ꝛ obe.
In glo.ſuꝑ v̄.ꝑter expēſas.in fi.h̄ glo. ꝓſeqtur
in effectu tres.q. Prima de delegato principis
nunqđ poſſit petere expēſas cū proficiſcitur ex̄
domiciliū ſuū occaſione cauſe ſibi delegate.
Z̄ q̄ritur de ordinario.z°. de delegato ordinarij
ꝛ zᵃ ps ibi ordinari9.ꝯᵃ ibi itē ſi ordinarius.ꝛ cir
ca iſta3 glo.poſſunt formari alie tres.q. Prima
nunqđ delegat9 ꝑncipis ſufficiēter bn̄ficiat9 poſ
ſit petere expēſas iſtas q̄s feciſſet cū ꝓficiſcitur
ex̄ domicilium. ¶ z°. querit̄ nunqđ debeat ꝯpu
tare expēſas quas fuiſſet domi facturus. ¶ 3°.
nunqđ veniāt expenſe victualiū et vecturarum
equoꝝ ꝛ ſimiliū.ꝛ de his vide ho.glo.in ꝑalle.c.
ſtatutū.§.inſup.de reſcrip.li.vi.ꝛ ꝯclude totam
materiam ſic aut querimus de ordinario aut de

delegato.ꝑ caſu regulariter iſtas expēſas nō pe
tit cū ad h̄ capiat reddit⁹ bñficij vt ſuſtineat ipſi
us onera niſi in caſu h̄ excepto in glo. Delega-
tus vō q̄ztuncunq̄z ſit ſufficiēter bñficiat⁹ licite
petit expenſas tam ꝓ vecturis q̄z pro victualib⁹
ꝛ ſimilibus.vt h̄ ꝛ in.d.§.inſuper. nā iſta iura lo
quunt̄ indiſtincte ꝛ tacite ſentiunt iſtos delega
tos eſſe ſufficient̄ bñficiatos.nā bñficia iſta non
ꝯferunt̄ eis cum h̄ onere cū nō habeant iuriſdi-
ctionē ordinariā annexā ideo nō cogunt̄ tales
clerici ꝓficiſci ex domiciliū ꝓprijs ſumptib⁹ nec
tenent̄ ꝯputare expēſas q̄s fuiſſent domi factu
ri cū iſta iura indiſtincte ꝑmittant eis illas expē
ſas nec diſtinguūt ſicut faciūt in ordinario. In
delegato inferioris a ꝑncipe ē magis dubiū.naꝫ
iſta glo. tenet ꝙ ordinari⁹ delegans debeat ſibi
ꝓuidere.ſꝫ glo.in.§.inſup diſtinguit.aut depu-
tat̄ ad vniuerſitatē cauſaꝝ ꝛ tunc ipſe ordinari⁹
habet ꝓuidere.ar.in.c.inter cetera. ꝑalle.aut de
putat̄ ad vnā cauſam ꝛ malicioſe ꝛ idē ſed ſi ceſ
ſante malicia delegat tunc etiā ipſe poterit pete
re expēſas a ꝑtibus.ar.h̄ ꝛ hoc.pl⁹ placet q̄z di-
ctū glo.huius. nā Papa ē ordinarius cunctoꝝ
.ix.q.iij. cūcta per mundū. ꝛ tn̄ non ꝓuidet ſuo
delegato ſed ꝓuidetur a ꝑtibus. Idē nō. Spe.
in ti.de ſala.§.i.v̄.porro.circa fi. Idē ergo ſit in
ordinario inferiori qꝛ eadē debet eſſe rō de ꝑte
ſicut de toto q̄ ad totū.ā.de offi.dele.paſtoralis
in.§.itē cum totū.ꝛ in.l.q̄ de tota.ff.de rei ven.
Nunqd autē ordinarius poſſit petere ſalariuꝫ
ꝓ aſſeſſore Io.de mōte mur.vt h̄ refert Io.an.
diſputauit ꝛ formauit.q. in ep̄o cognoſcente de
cauſa m̄rimoniali ꝛ ꝯcludit ꝙ nō.q̄zq̄z.q.forma
uerit in cā ſpūali tn̄ rōes ſue ꝯcludūt idē in qua
libet cā. Mouet̄ enim ex eo ꝙ ordinari⁹ debꝫ
ſcire canones in q̄bus v̄ſatur.c.i.de ꝯſan.et affi.
Item qꝛ ad h̄ habet reddit⁹ vt ſbeat omnia one
ra. Itē non reꝑitur h̄ iure ſtatutū vt ordinari⁹
h̄ caſu poſſit ſuos ſb̄ditos collectare.i.collectaꝫ
ſeu pecuniā exigere.x.q.iij.qꝛ cognouimus. Et
quanq̄z accidē poſſit vt cauſa non ſit deciſibilis
ſ̄m ius canonicū tn̄ hoc raro ꝯtingit vt cā eccleſi
aſtica non poſſit decidi ſ̄m ius canonicū.vt in.c.
ſup ſpecula. de ꝑuile. ꝓuideat ḡ de ſuo qn̄ hoc
cōtingit. ꝛ h̄ ſatis placet ꝛ cōiter tenet̄ a doc.tn̄
delegat⁹ licite petit ſalariū ꝓ aſſeſſore dūmodo
fraudulent̄ h̄ non faciat vt qꝛ dicit ſe indigē aſ-
ſeſſore vbi in v̄itate nō indiget.ar.h̄ et hodie ha
bet̄ clare in.c.ſtatutū.§.aſſeſſorē.ꝑalle. An autē
pro nōrio cauſe poſſit aliq̄d peti in delegato.dic
ꝙ ſic.ar.in.d.c.ſtatutū.§.nōrios. Sed in ordina
rio pōt dubitari qꝛ ipſe debet ꝓuidere ſuis offi
cialib⁹.ꝛ vide q̄d nō.in cle.ſtatutū.de elect. In
arbitro vō nunquid poſſit exigere ſportulas vi
de q̄d nō.in ſpe.de ar.§.fi.v̄.ſed nunq̄d arbiter.
In glo.penult.ibi iuriſcōſultus ⁊c̄. ex h̄ ꝛ ex iu
rib⁹ alle.in glo.habes ꝙ ꝓ ſciētia iuris licite q̄s
petit mercedem. ꝛ q̄liter merces ſit ꝯſtituenda
iuriſperit. ſiue ſint aduocati ſiue conſultores et
q̄d ſi moriat̄ aduocatus vel doctor ſalariat⁹ an-
teq̄z expleat tēpus ſuū ſeu cām quā ꝓmouendā
aſſumpſit.vide pulchre in.l.i.ff.de va.ꝛ extraor.
cog.ꝑ glo.ꝛ Bar.

Deus qui Ad euitandū ſcā
dalū poſſunt reli
gioſi diuerſi habitus miſſi ad ꝑ̄dican-
dū de nouo ꝯuerſis ſe in vnū ſupiorem habituꝫ
ꝛ ꝓpoſitū ꝯfirmare.ꝑ̄ ponit exordiū.2ᵒ cāꝫ man
dati.ibi ne igitur.3ᵒ mandatū.ibi mādamus.
Nō ꝑ̄ tex. valde nō.ꝛ ſingu.iudicio meo.ꝙ vbi
cunq̄z ex honeſta cā ꝯueniūt hoies diſparis ha
bit⁹ ꝛ obſeruantie ſi ſcandalū gñatur alijs ex di
uerſitate pōt ſe ꝯformare in vnū honeſtuꝫ habi
tuꝫ ꝛ ꝓpoſitū.ꝛ intelligo ꝓpoſitum q̄ ad modū
viuēdi.ad hoc vide glo.nō.xvi.q.vij.in noua.in
glo.fi.q̄ dicit ꝙ monach⁹ factus ep̄s vel canoni
cus regularis pōt ſi ſcandalū generat̄ alijs ſe cō
formare in ſupiori habitu morib⁹ illoꝝ inter q̄s
viuit.ꝛ pōdera q̄d dixit de ſcādalo alias ſec⁹.ſic
intelligo glo.q̄ videt̄ illi ꝯ̄ria.xvi.q.i.in.c.de mo
nachis.ꝛ vide etiā duas cauſas nō.ea. cau.ꝛ.q.
in.c.ij.ꝛ.iij.q̄ dicunt ꝙ monach⁹ ꝓmotus ad offi
ciū ſeculare puta ad ep̄atū vel ad aliā eccliaꝫ cu
ratā non aſtringit̄ ſeruare regulā ſicut ꝑ̄ ſed ex
ſb̄ſtantialia regule poterit ſe ꝯformare morib⁹
inter q̄s viuit nec ſic ſtricte pōt regulaꝫ ſeruare
ex monaſteriū ſicut in monaſterio ꝛ dic vt ibi.
Sᵒ nō.ar. ꝓ vitanda nimia religionum ꝯfuſione
ꝛ multiplicitate.nā diuerſitas habit⁹ ritus ꝛ ob
ſuantie in vna eadēq̄z fide gñat ſcandalū apud
infideles.hac rōe grauiter peccāt inueniētes re
gulā de nouo abſq̄z ꝯfirmatiōe romani pontifi
cis.ꝛ vide ho.tex.in.c.fi.de reli.domi.nec excu-
ſant̄ ꝙ h̄ faciant ad bonū finē.nam pōt eis Ben-
deri.put nō.dicit tex.in.c.non ſolū.de regula.li.
vi.ſ.ꝙ puritati ꝯſcie non debet deeſſe iudiciū ra
tionis. Ultimo nō ibi q̄ztum ad h̄ ſpectat offi
ciū ꝙ vbi aliq̄d ꝯceditur ꝓpter neceſſitatē illud
videt̄ eſſe ꝯceſſum q̄tenus neceſſitas h̄ poſtulat
ꝛ ſic cā limitata limitatū parit effectū. In glo.
ibi h̄ veꝝ intellige q̄ztum ad ſolēnitatem.nō glo
ſ̄cto tex.ꝙ ꝯtenta in regula religioſoꝝ nō obli
gāt regulariter ex voto ꝑter tria ſb̄ſtantialia re
gule. Uotū eni in ꝓfeſſione emiſſuꝫ refert̄ ad il
la tria ſb̄ſtantialia vt ad ꝯtinētiam obedientiā ꝛ
paupertatē.ꝛ h̄ voluit beatus Tho.vt dicā ple
ne in.c.nā ꝯcupiſcētiam.de ꝯſti. Itē probo rōne
nā ſi votū pariter ꝯcerneret oia ꝯtenta in regu-
la q̄re fieret ſpecialis prouiſio ꝛ magis ſpecifice
nōrentur illa tria.vt nō.in.c.cū ad monaſteriuꝫ.
de ſta.regula.nā ibi dicit̄ ꝙ illa tria ſunt ita an-
nexa ordini monachali ꝙ etiā Papa diſpēſare
non pōt ꝛ intellige vt ibi dicā.ḡ cetera ꝯtenta in
regula ſic nō obligāt ex voto immo tenuit bea.
Tho. ꝙ vbi regula ꝓhibeat in alijs ꝑ̄ceptiue vl̄
religioſis peccet ex ꝯtemptu nō obligat̄ ad mo
naſteriū tale ex trāſgreſſiōe cuiuſlibet ꝯtenti in
regula.al's vt dicit piculoſior eſſet ſtat⁹ regulari
um q̄z ſeculariū cuꝫ ex nimia diſtrictiōe difficile
ſit ad vnguē obſeruare ſemp.ꝛ h̄ ſentit etiā iſta

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

glo. dū dicit cetera etiā regri ad ſolēnitatem reli
gionis ⁊ ꝙ papa pōt in illis libere diſponē. Itē
ꝓbatur ⁊ alia rōe nobiliori. Papa h̄ non indul
get imo p̄cipit vt rōe ſcandali euitādi ꝯueniant
in vnū ꝓpoſitū ⁊ in vnū habitū ḡ non tenent̄ ad
iſtas obſeruantias ex voto qꝛ nō debet qs votū
omittere ꝓpter ſcādalū alterꝰ. nam facilꝰ ſcan
dalū naſci ꝑmittit̄ q̄ȝ veritas relinq̄tur. vt nō. in
.c. ij. de no. ope. nū. nō enim ꝓpter ſcandalū pro
ximi poſſet religioſus ducere vxorē ſine dimit-
tere habitū vel alias obſeruātias q̄ ſunt ad ſolē
nitatem ordinis vt h̄ habet̄. ⁊ hac rōe qꝛ nō ſunt
de ſb̄ſtātia religionis. ⁊ ꝙ ꝑ Papā tolli poſſunt
conſuluit do. Car. vt ipſe refert in. c. cuȝ ad mo-
naſteriū. ꝙ ſi in certo monaſterio nō eſt memo-
ria in ꝯ̄riū ꝙ eſus carniū fuerit ꝓhibitꝰ ꝙ de no
uo aſſumētes ibi habitū nō peccant ſcḋm mo
res diuturnos alioꝝ ⁊ maxīe hodie Papa ſci-
ente et tolerante. nā ꝯſuetudo tāti tēporis indu
cit p̄ſumptiōeȝ alicuiꝰ ti. c. i. de p̄ſcrip. li. vi. ⁊ cer
tū eſt ꝙ ex cā iſta poſſunt tolli vt h̄. Ideȝ dic de
alijs obſeruātijs ꝯcernentibꝰ ſolēnitatē. nā ideȝ
videmꝰ in clericis ſecularibꝰ. In mulṫ eniȝ coꝝ
ſtatꝰ relaxatus eſt ⁊ nō ſunt ſb̄ illa diſtrictiōe q̄
erant tp̄e aploꝝ. nam p̄ ꝓhibebant̄ vti ꝓprio ho
die ſecꝰ. xij. q. i. certe. ⁊ ibi in ſum. Itē grauiꝰ pu
niebant̄ p̄ ex fornicatōe q̄ȝ hodie vt dicit tex. in
.c. fraternitat̄. xxxiiij. di. defectꝰ nr̄i tempoꝛ. qui
bus nō ſolū merita ſȝ etiā corpora hominū defe
cerūt cenſurā ⁊ diſtrictiōeȝ antiquoꝝ canonum
nō patiuntur ꝑmanere. ⁊ facit quod dicam in. c.
vt clericorum. j. eo. ⁊ facit quod nō in. c. ſup eo. j
de regula. Sȝ nunqd ſi certa religio reducitur
ad p̄orē obſeruantiā teneant̄ hoīes ibi ꝓfeſſi ſcḋm
obſuantiā laxiorē obſuare diſtrictiōeȝ antiquā
nouiter reformatā ⁊ dic vt ibi dicet̄. In ea. glo.
ibi ꝯformabunt autē iſti ſe nō. glo. q̄tenꝰ dicit de
ſupiori habitu. ⁊ licet iſte tex. nō dicat ſȝ loquat̄
indiſtincte tn̄ dictū glo. placet ⁊ cōiter approba
tur. facit qḋ nō. glo. in ſili in. d. c. in noua. ⁊ ꝓbat̄
rōe ſic ꝯformitas iſta in habitu ⁊ obſuantia per
mittit̄ rōe ſcādali euitandi. debet ḡ eſſe ꝑmiſſio
q̄tenus neceſſitas vrget ⁊ quatenꝰ ſcādalum im
minet qḋ videt̄ ceſſare in habitu inferiori. ⁊ per
h̄ dicerē limitādo glo. ꝙ vbi ſcādalū poſſȝ oriri
ex diuerſitate habitꝰ inferioꝛ. debet eē oīmoda
ꝯformitas regule nec ꝓcederet iſta glo. ⁊ credo
ꝙ glo. nō ſenſiſſet ꝯ̄riū ⁊ facit iſta glo. iūcto tex.
in ar. de eo q incedit vt laicꝰ vel clericꝰ ſecularis
deferēdo inferiꝰ habitū religionis nunqd inci-
dat in penā. c. ij. ne cle. vl̄ mona. li. vi. ⁊ tenet Io.
an. h̄ ꝙ ſic. ⁊ idē glo. in cle. ij. e. ti. ⁊ Io. an. in mer
cu. ſup regula ſi. de re. iur. li. vi. ⁊ ſentit do. An.
h̄. facit tex. iſte in ar. qꝛ conformitas h̄ in ſupiori
habitu ꝑmittit̄ vt ſcādalū euitet̄ ḡ aliud vbi nul
la cā ſb̄eſſet. ꝯ̄riū tenet h̄ Io. de lig. poſt Zenze.
in. d. cle. ij. nō eni valet h̄ arḡm nō licet ſine cā ḡ in
cidit in penā illiꝰ. c. ij. ¶ Et aduerte qꝛ adduce
reȝ iſtū tex. cū glo. de directo ꝯ̄ opi. Io. an. licet
ipſe adducat ꝓ ſe. nā vt h̄ patet iūcta glo. aliud ē
ex toto dimittē aliud ē ſuperiꝰ nō portare. nam
ꝑmittit̄ in ſuperiori dimiſſio ⁊ tn̄ inferiꝰ ⁊ ſubitꝰ
tenent̄ portare vt h̄ in glo. ḡ pena. c. ij. nō verifi-
cat̄ in iſtis qꝛ aliud ē dimittere oīno aliud in ſu
perioribus tm̄. vt h̄ ꝓbat̄ expſſe ⁊ i. d. c. in noua.
vbi glo. nā ꝯſtitutio penalis nō debet extēdi ſal
tē ad caſuȝ nō habentē oīmodā rōeȝ. vt nō. Io.
an. in regula odia. de re. iur. li. vi. i mercu. facit
qḋ ipſe nō. in. c. i. de tēpo. or. li. vi. in glo. ſua in fi.
Et in fi. glo. h̄ arḡm ſcḋm opi. hanc Hu. cōiter dāna
tur ⁊ cōis ꝯcluſio ē vt religioſus nō poſſit eē ca
nonicꝰ in eccl̄ia ſeculari nec habere aliud bn̄fici
um ſeculare ſimplex. vt in. c. ſup eo. de regula. p̄
alle. vbi de h̄ per doc. facit. c. qḋ dei timorem. de
ſta. regu. vbi ꝑmittit̄ canonico regulari ⁊ mona
ch̄o vt poſſint ꝓmoueri ad eccl̄iaȝ curatā ſecula
rem rōe cure aīaꝝ. vbi ḡ ceſſat hec rō cure non
poſſūt aſſumi ad bn̄ficia ſecularia. nec ob. c. quo
rundā. alle. in glo. qꝛ vt ibi nō. debet itelligi in ec
cleſia cathedrali regulari. nā illa eccl̄ia ſyracuſa
na fuit olī monachoꝝ. ⁊ idē Rndet̄ ad. c. i. lviij.
di. Alibi eni ꝓfeſſus pōt aſſumi vt ſit monachꝰ
ſeu canonicꝰ in eccl̄ia cathedrali regulari eiuſdē
ordinis. ſecꝰ ſi eccl̄ia cathedralis eſſet alterꝰ ob
ſuantie cle. i. de elect. ⁊ vide ibi glo. nō. Nunqd
religioſus poſſit ꝓmoueri in p̄latū ſeu rectoreȝ
eccl̄ie ſecularis collegiate ſicut ꝓmouet̄ in ep̄m
vel i rectorē eccl̄ie ꝑochialis curate nō collegia
te. ⁊ dic vt ibi nō. ⁊ mām plene dicemꝰ in. d. c. qḋ
dei timorē. de ſta. regula.

Cum decorem

c 12

¶ Ludi theatrales etiā p̄textu ꝯſuetudi
nis in eccl̄ijs vel ꝑ clericos fieri nō debēt. h. d. p̄
pōit factū rep̄hēſibile. 2º illō p̄cipit emēdari ibi
ſ̄nitati. ¶ Nō p̄ ꝙ ludi ſecl̄ares nō debēt fieri
i eccleſijs ⁊ dicebātur iſti ludi theatrales a thea
tro. i. in loco apto ad theorādū. i. ſpeculandū vn̄
larue dicunt̄ deformitates hominū ſiue ꝑ appo
ſitiōes pelliū ſiue coloꝝ ⁊ in vulgari dicunt̄ ma-
ſchare. ludibria v̄o dicūtur narratōes reꝝ inho
neſtaꝝ ⁊ tales ludi nō debēt fieri in eccleſijs nec
etiā ꝑ clericos vbicunqꝫ. qnimmo dicit canō cle
ricuȝ nō debere intereſſe iſtis ludis imo ſi clerico
exiſtēte in mēſa venit hiſtrio vel buffo debet cle
ricꝰ de mēſa ſurgere ⁊ potiꝰ recedere q̄ȝ iſta vi
dere vel audire geſta illoꝝ. vt in. c. nō oportȝ. de
con. di. v. non tn̄ per iſtū tex. ꝓhibent̄ repſenta-
tiones ſolēnitatū fidei nr̄e vt h̄ dicit̄ in glo. quā
nō ꝓ obſeruantia cōi. Sed h̄ querit̄ nunqd iſti
buffones ſeu hiſtriōes ſeu luſores poſſunt pro-
moueri ad clericatū ſaltē poſt penitentiam. ⁊ di
cit h̄ Inno. ⁊ bn̄ ꝙ nō. iſti eni ſunt infames. vt ē
tex. li. di. c. i. ⁊ c. p̄terea. iiij. q. i. c. i. l. ij. §. ait p̄tor. ff
de his q nō. infa. imo nec corpus xp̄i debet eis
nō penitētibus indulgeri. de ꝯſe. di. ij. in. c. pe. re
quirit̄ tn̄ ad hoc vt repellant̄ a ꝓmotiōe vt dicit
Inno. ꝙ habeāt h̄ officium in curia vel ꝙ aſſue
fecerint ſe in arte illa ſecꝰ autē ſcḋm eum vbi in oc
culto h̄ feciſſent maxime ad ꝯplacētiam infirmi

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

nā David licȝ eēt iuſtꝰ ſepe pulſauit cytharam
ꝛ choꝛeiſauit. Idē dicit ſi in publico ſel' vel plu-
ries h̄ fecerit dūmodo nō aſſuefecerit ſe q2 infa
mia ē illa q̄ ꝓhibet eos a ꝓmotōe. H̄ vltimum di
ctū nō puto ſimpliciter veꝝ. vñ credo ꝙ ſi ſaltē
bis in publico exercuerit illā artē cā queſtꝰ effi-
cit infamis.ar.optimū in.l.palā.ff.de ritu nupt.
vbi tex nō.inuit dici mulierē meretricē ſi admi-
ſit duos cā queſtus ꝛ nō h̄. idem ḡ dicendū ē in
hiſtrionibꝰ vt dicantur hiſtriones ꝛ buffones ſi
cā queſtꝰ bis exercuerint illā artē.facit.xxv.q.ij
ita nos.ꝛ.l.iij.C.de epiſ.audi.ꝛ qd̄ nō.Archi.in
.c.illud.xij.di.Et de iſtꝭ cythariſtis an ꝛ qñ ſine
peccato licitū ſit pulſare ꝛ an ſit peccatū aliqd
dare iſtis hiſtrionibꝰ ꝛ buffonibꝰ. vide.lxxxvi.
di.in.c.donare.ꝛ.c.q venationibꝰ.ꝛ ibi vide glo.

Et clericoꝝ

Propt̄ dictorū multitudinem nō ſolet ſummari ſȝ ge
neraliter ſic pōt dici. Clerici debēt ꝯtinere ꝛ ca-
ſte viuere. ꝯfaciētes punit et ſeuerius puniūtur
illi q legitimo matrimonio poſſunt vti.h.d. Et
qnqȝ ſunt dicta.ꝓ indicit clericis honeſtatē ꝛ ca
ſtitatē.2° imponit penā.3° aggrauat.4° punit ꝑla
tos negligētes ꝛ coꝛruptibiles.5° punit grecos
incōtinentes.2ª ibi nec ibi.3ª ibi ſi qs igit̄.4ª ibi
ꝑlati.5ª ibi q autē. Nō ibi ꝑſertim ibi in ſacris
oꝛdinibus ꝙ nō ſolū ꝯſtituti in ſacris ſed etiā in
minoꝛibꝰ oꝛdinibus tenent̄ ſeruare ꝯtinentiā et
caſtitatē.ꝛ tñ eſt dr̄ia int̄ ꝯſtitutos in ſacris et mi
noꝛibus.ꝓ in q̄ntitate delicti.nā vt arbitroꝛ lōge
ḡuius peccat in ſacris ꝯſtitutꝰ ꝛ maxime preſby
ter q̄ȝ ꝯſtitutꝰ in minoꝛibꝰ.nā iſti quaſi ꝯxerunt
mr̄imoniū cum eccl'ia.vñ vident̄ ꝯmittere adul
teriū ſpūale.ad hoc qd̄ nō. Pau.in cle.i.de offi.
oꝛdi. 2ª dr̄ia q2 ꝯſtitutus in minoꝛibꝰ pōt ꝯhe-
re mr̄imoniū.vñ tenet̄ ad ꝯtinentiā reſpectu foꝛ
nicatiōis illicite ſed ꝯhere pōt.j. de cle.ꝯiu.c.i.ꝛ
quaſi ꝑ totū. Cōſtitutus vō in ſacris oīno arta-
tur ad ꝯtinentiā ita vt nō valeat mr̄imoniū per
eū ꝯtractū.c.vnico.de voto.li.vi. De laicis vero
dic ꝙ tenent̄ ſuare ꝯtinentiā capiēdo ꝯtinentiā
ꝓut.ſ.dixi in clericis ꝯſtitutis in minoꝛibꝰ.nam
peccāt q̄litercunqȝ exerceāt actū libidinoſum ꝑ
ter vxoꝛiū.vñ etiā ꝯcubinas nō poſſunt habe-
re licet aliud videat̄ ius ciuile diſponē.vide tex
nō.xxxij.q.iiij.c.nemo ſibi blandiat̄ de.l.ꝛ.c.me-
retrices.vbi dicit̄ nō.ꝙ ſb̄ illo ꝑcepto diuino nō
mechaberis ꝛc̄.noīe mechie venit oīs illicitꝰ ꝯcu
bitꝰ pᵉter vxoꝝ.ꝛ vtꝝ coitus cū vxoꝛe ſit ſemꝑ
licitꝰ.vide glo.xxv.di.§.q̄ autē.v̄.fi.in glo.ſuper
v̄.excepto.ꝛ vide qd̄ nō. Jo.an.poſt Hoſti.i re
gula ſine culpa.de re.iur.li.vi. in mercu. vbi di-
cit ꝙ hodie etiā de iure ciuili vr̄ ꝓhibitus cōcu-
binatꝰ ex quo ius canonicū ita apte ꝓhibet qm̄
lex ciuilis in iſtis ſpūalibus videt̄ velle ſb̄ijci di
ſpoſitiōibus canonis in auc̄.vt cle.apud ꝓprios
epi.ꝛ in auc̄.de eccle.titu.ꝛ in.c. clericis.ſ.de iu-
di. 2° nō in v̄.ne vō ꝯtra iudices faciles in in-
dulgētia penaꝝ ſeu culpaꝝ.nā vident̄ potiꝰ ſub
ditos ledere q̄ȝ eis indulgere q2 facilitas venie
tribuit incētiuū peccandi vel delinq̄ndi. non eni
valet mīa ſine iuſtitia nec iuſtitia ſine miſericoꝛ
dia ſȝ ꝯmiſcenda ſunt ꝛ efficiendū eſt optimū tē
ꝑamentū.vide pulchꝝ tex.xlv.di.in.c.diſciplinā
Itē nō ibi ꝓut maius vel minꝰ ꝛc̄.ꝙ ſ'm quali
tatē ꝛ q̄ntitatem foꝛnicatōis venit delinquēs pu
niendꝰ.nā multe ſunt ſpēs foꝛnicatiōis vt foꝛni
catio ſimplex ſtupꝝ adulteriū inceſtꝰ.ꝛ ꝑſeque-
re latiꝰ vt habes.xxxvi.q.i.in.§.i. Itē nō ibi
q̄s diuinus timoꝛ ꝛc̄.ꝓbationē illiꝰ dicti oderūt
peccare boni v̄tutis amoꝛe oderūt peccare ma-
li foꝛmidine pene. Nō ibi ſi qs igit̄.arᵐ opti
mū ꝙ ꝓ omni delicto foꝛnicatiōis nō eſt clericꝰ
deponēdus ſed qñqȝ ſuſpēdendus ꝛ de h̄.j.lati
us. Nō in v̄.ꝑlati.ꝙ prelati ḡuiter peccāt ſu
ſtinēdo ſb̄ditos ꝯcubinarios/maxime obtentu
pecunie vel alterius ꝯmodi tp̄alis.ꝛ pondera il
lud v̄bum ꝯmodi tp̄alis. nam per h̄ v̄bum arbi
troꝛ ꝙ ſi clericꝰ cōcubinarius efficeret̄ deterioꝛ
ſi ꝑcīſe ꝯpelleret̄ ad dimittendū ꝯcubinā ꝙ tūc
ꝑlatus tolerādo ad tempꝰ peccatū non incurrit
nā quandoqȝ ſuſtinet̄ minꝰ malū vt maius eui
tetur.xiij.di.duo.xxxiij.q.ij.c.ſine ſi ꝯſtiterit.
Nō in v̄.q autē.ꝙ greci nō peccāt vtendo mr̄i
monio ꝯtracto in minoꝛibꝰ.nā in mr̄imonio eſt
caſtitas.xxxi.di.nicena.ꝛ.c.aliter.ꝛ facit ad.q.te
ſtatoꝛ dixit relinq̄ vxoꝛi mee vſufructū bonoꝝ
meoꝝ ſi caſte vixerit demū vxoꝛ moꝛtuo teſtāte
tranſit ad 2ª vota.q̄rit̄ nunquid debeat habere
vſufructū.ꝛ dicendū eſt ꝙ ſic.q2 dicit̄ caſte viue
re ꝛ ideo cautela ē adijcere ſi caſte vixerit et in
viduitate.vide qd̄ le.ꝛ nō.i.l.vnica.C.ſi 2° nup.
Et ex his infert̄ ꝙ ꝯtinentia in clericis nō eſt de
iure diuino ſȝ de iure poſitiuo dūtaxat al's gre-
ci peccarēt de h̄ dicet̄ plene in.c. cū olim.de cle.
ꝯiu. Vltimo nō ꝙ grauiꝰ peccat clericus gre
cus labēdo in vicium incōtinentie q̄ȝ latinꝰ. Rō
reddit̄ in l'ra q2 ille pōt vti mr̄imonio legitimo.
Et ex h̄ arguit Ab. grauiꝰ peccare laicū ꝯiuga-
tū thoꝝ vxoꝛis violantē q̄ȝ pſ̄byteꝝ adulteran-
tē.ꝛ cū hoc ar.tranſeunt cōiter doc.ꝛ do. An.ꝛ
do Pe. ſȝ apud me nō eſt ſine dubitatiōe quin
preſb̄r ꝯmittit adulteriū ſpūale ꝛ ſacrilegium.fa
cit qd̄ nō. Pau.vbi.ſ.ꝛ glo.in.c.virginibꝰ.xxvij
.q.i. hinc ē ꝙ ꝯcubine clericoꝝ poſſunt diſtrigi
ꝛ puniri ꝑ iudicē eccl'iaſticū q2 ꝯmittūt ſacrilegi
um eis ihērēdo.vide tex.cū glo.in.c.eos.xxxij.
di. Quero.ꝓ declaratiōe l'r̄e qualiter ſint pu
niēdi clerici de incōtinentia. So.dicūt h̄ doc.ꝙ
olim ꝓ foꝛnicatiōe clericꝰ deponebat̄.lxxxi.di.
preſb̄r.vide tex.aptum in.c.a mult̄.de eta.ꝛ q̄li.
hodie vō nō deponit̄ ſed ſuſpēdit̄ vt h̄ ꝛ.xxxiij
di.in.c.fraternitatꝭ.vbi ē tex.pulcherrimꝰ ad tē-
perandū rigoꝛē antiquoꝝ canonū. h̄ tamen di-
ctum abſolute nō recipias ſȝ intellige de ſimpli-
ci foꝛnicatiōe nam ꝓpter adulteriū clericꝰ debet
deponi.c.cū non ab hoīe.de iudi.ꝛ nimiꝝ cū lai
cus veniat decapitandꝰ.l.q̄uis.C. de adulterꝭ.
Idem dicit de delicto ꝯnām.c.clerici. de exceſ.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

p̄la. In ꝯcubinario vero tex. ē pulcherrim⁹ in. c.
ex ꝑte ade. de testi. innuit ꝙ pōt ꝑuari bñficio di
cef plen⁹ in ti. de coba. cle. ꝛ mu. ꝛ idē dic de in
cestu stupro. ꝛ fi. ꝛ plen⁹ ꝓsequor in. c. at si cleri
ci. de iudi. Intellige ꝗ̄ ꝑmum dictū in fornicatio
ne tm̄ nō qualificata. ꝛ Pau. dubitat in presbro
cū nō videt ꝙ possit ꝯmittere simplicē fornica-
tionē rōe ꝓdicta ſ; iste tex. gñaliter loquēs mul
tū facit ꝓ p̄ma opi. ¶ 2⁰. querit de qua suspēsio
ne loquat v. si qs igit. vbi dicit ꝙ suspensus hac
de cā celebrās venit deponendus. Jo. an. intelli
git de suspēsiōe ab hoīe facta vt qꝛ ꝑlatus suspē
dit s̄bditū propter delictū incōtinētie. Idem fm̄
eū in suspensione iur. vt qꝛ erat notori⁹ fornica-
tor vt sunt isti tenētes publice concubinas. j. ti.
ꝓxi. c. vestra. ꝛ pōdera h̄ dictū Jo. an. iūcto isto
tex. fm̄ hūc intellectū ꝙ cleric⁹ notorie fornicari
us ē ipso iure suspēsus adeo ꝙ celebrādo incur
rit irregularitatē ꝛ venit deponēdus qḋ est val-
de ꝑiculosum. ꝛ dicā lati⁹ in. d. c. vestra. vbi refe
rā plura nōnda ad istū articulū. ¶ Ultimo idu
cit iste tex. in v. ꝑlati. ad. q. nunqd ꝑlatus possit
imponere penam pecuniariā clericis ꝓ delicto.
Cōclusio cōis est ꝙ sic ꝛ h̄ si facit cā correctiōis
vt qꝛ magis timet pena pecuniaria q̄ȝ spiritua-
lis. ꝛ pōt sic intelligi. c. dilect⁹. de offi. ordi. ſ; si fa
cit cā auaricie tūc nō licet. ar. h̄ ꝛ in. c. licet. de pe.
vbi dixi plene. Ad euitandam autē hanc ꝑsum
ptionē auaricie debet ꝑlatus ꝯuertere pecuniā
in piā causam. ꝛ dic vt dixi in. d. c. licet.

Crapula Cleric⁹ crapu
losus vel ebrio
sus monit⁹ nō desistēs ab officio vl' be
neficio suspendit. ꝓ. ꝓhibet crapulā ꝛ ebrietatē
2⁰. abusum se obligantiū ad potū. 3⁰. penas statu
it. ibi si qs. ¶ Nō ꝓ ꝯ crapulosos ꝛ ebriosos. ꝛ
crapula dicit immoderata voracitas cibi. ꝛ dici
tur crapula q̄si cruda epula qꝛ hoīes ita voraci-
ter epulātes ꝑfecte nō digerūt sed mām indige
stam emittūt. Ebrietas vō refert ad supfluitatē
pot⁹. vñ ebrietas ē immoderat⁹ vsus vini. ¶ 2⁰.
nō ibi vinū sibi tēperent ꝯ bibentes vinū sine aqua
ꝛ adducit h̄ ad. q. an talis peccet mortalit. ꝓ vi-
det ꝙ sic. nam ꝯ ꝓhibitionē ꝯcilij facit. nā in cali
ce etiā ponit de aqua. c. cū marthe. de cele. mis.
ꝛ h̄ dictū est verū fm̄ doc. nisi ex cā aliud facerēt
nā reperiunt q̄dam vina min⁹ potētia. satis est
enī ꝙ se temperēt vino vt sequitur in lrā. ꝛ dicit se
tempare vino q̄n habet respectū ad potentiā vi
ni. Itē respectu frequētie bibēdi. nā debet cleri
cus eē ꝯtentus trina vice. tex. in. c. q̄n. xliiij. di. ſ;
intellige q̄n appetit⁹ nālis vltra nō exigit. voluit
enī tempare hoīes immoderatos. ꝛ crederē; ꝙ
etiā nō apponendo aquā in vino potēti nō pec-
cet qs mortaliter nisi assidue inebriet ꝑ tex.
nō. in. §. alꝫ ea demū. xxv. di. vbi habes tex. sem
ꝑ mēti tenendū ꝙ ebrietas nō est peccatū morta
le nisi sit assidua. ꝛ ad istū tex. ꝛ ad motiuū doc.
dicas ꝙ nō loqtur ꝓceptiue. ꝓ hoc qḋ dicā in. c.
se. ¶ Nō duos effect⁹ ebrietat. nā inducit mē-
tis exiliū ꝛ ꝓuocat libidinē ꝛ ob hanc vltimam
cām olim ꝑres abstinebant ab vsu carnium ꝛ vi
ni. xxxv. di. ab exordio. ꝛ vide tex. xxxv. di. an-
te omnia. vbi dicitur ꝙ ebrietas est fomes omni
um maloꝝ. ¶ Ultimo nō ꝙ ꝓpter crapulā; vel
ebrietatem nō debet cleric⁹ ꝑuari beneficio nec
etiā suspēdi si vult agere penitentiā. Miles au
tē secularis ꝓpter ebrietatē remouet ab oī mi-
litia. l. omne delictū. ff. de re mili. pena autē anti
quoꝝ canonū ꝓ ebrietate erat qꝛ clericus ebrio
sus. xxx. dieb⁹ a canone suspendebat aut corpo
rali supplicio supponebat in. c. vult. xxxv. di. sed
hodie nō imponit tāta pena vt h̄ patet. vide qḋ
dicā. j. ti. i. c. ij. ¶ In glo. fi. ibi relinqtur arbitrio
supioris nō hāc glo. ex q̄ colligit ꝙ in penis alt-
natiuis optio dat iudici. ꝛ hāc glo. videt appro
bare Jo. an. ꝛ cōiter doc. nr̄i ꝛ allegat Jo. an. bo
nū tex. in. c. q̄m. in fi. vt li. non con. ſ; allego alias
glo. ꝯcordantes huic ꝛ in decret. habes. xxxiiij.
di. fraternitatis. ꝛ. j. de iude. c. sicut. ꝛ facit tex. in
c. q̄renti. de v. sig. S; in ꝯtrium facit tex. iuris ci
uilis in. l. ij. C. de ser. fugi. vbi dat optio reo fm̄
cōem intellectū ibi Bar. in. l. ij. ff. de effracto. di-
cit ꝙ aut vba dirigunt iudici vtputa puniat tali
vel tali pena. ꝛ tūc optio dat iudici. aut verba di
rigunt ad reū vtputa soluat mille vel exhibeat
medietatē bonoꝝ vel ꝑ vba silia ꝛ tūc optio da-
tur ipsi reo ꝛ sic ꝓcedat dicta. l. ij. ꝛ silis distictio
fit in legato altnatiuo. vt nō. Dy. in. regula in al
ternatiuis de re. iur. li. vi. glo. ꝛ doc. in. l. lutio. ff
de le. ij. Sed cāus dubi⁹ est q̄n ꝯstitutio ꝓuidet
simpliciter loquēdo impsonaliter vt h̄ suspēdat
ab officio vel bñficio vel amputet sibi man⁹ vel
ꝯdēnet ad mille vel ꝑ vba silia ꝛ h̄ casu Bar. vr
ibi inclinare in fauorē rei vt sibi det optio ꝛ mo
tus illa regula gñali ꝙ in penis ē mitior interp̄-
tatio faciēda vt in iurib⁹ vulgarib⁹. h̄ dictū Bar
nō admitterē ꝛ ꝯriū senserūt cōiter nr̄i glosato-
res ꝛ doc. ꝛ etiā tex. alt. nā ista iura loquunt im
ꝑsonalit ꝛ dat optio iudici. Itē pena ē imponē-
da ꝑ iudicē ꝛ sic q̄dammō loquit in dubio lex.
Itē; iudex h; vidē q̄ pena magis expediat. vt
in. d. c. q̄niā. facit. xxiij. q. v. ꝓdest. ꝛ h̄ nō. nā doc
nr̄i transeūt multū lente sup h̄ passu.

Clerici A negocijs ꝑsonis
ludis vestib⁹ ꝛ ornatu
nimis honesto ꝓcipit clericos abstine
re ꝛ habitu honesto vti cui⁹ vanitatē in plurib⁹
exp̄mit ꝛ detestat. h̄ vult in effectu vsq; ad finē.
¶ Et aduerte diligēter ad vnū vbum Inno. di
cit epi ꝙ h̄. c. loquit de honestate. Pe. vō dice-
bat ꝙ q̄dam sunt honestat. quedam ꝓcepti.
Nō tñ ex ꝓmissis ꝙ nō semꝑ ꝯstitutio etiā ꝯci-
lij gñalis ligat trāsgredientē ad mortale. nā quē
admodū trāsgressio legis ciuilis nō semꝑ indu
cit decapitatiōe; corꝑalem ita nec trāsgressio iu
ris canonici inducit semꝑ mortale. nā sequtur in-
de decapitatio spūalis ꝛ ꝑpetua dānatio. Cōsi-
dera ꝗ̄ ꝑmo vtꝝ ꝯstitutio habeat in se mām ꝓce
ptiuā verisiliter pōderatā multū a ꝯstituēte ꝛ h̄

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

caſu nõ cures de vbis an loquaꝛ̃ ꝑ vba exhoꝛtia
vel p̃ceptiua ſ vba ſunt accõmodanda materie
tex.cũ glo.xi.q.iij.rogo. vide tex. pulcherrimũ
in cle.exiui de ꝑadiſo.de v̄.ſig. Si vo non ꝯſtat
de mã ⁊ tũc aduerte ad vba. nã ſi ꝯſtitutio vtiꝛ̃
vbis p̃ceptiuis vt qꝛ dicit p̃cipim⁹ ⁊c. ⁊ tũc illa
queat ꝯuenientẽ ad moꝛtale.xiiij.q.i.qꝺ p̃cipitur
⁊ in.c.ij.de ma.⁊ obe. ſi autẽ vbis impatiuis vel
ſilibus. ⁊ tũc attẽde vtꝝ mã ſit põderoſa vel po
ti⁹ ſit cuiuſdã honeſtatꝭ. ꝑ caſu trãſgreſſio indu
cit moꝛtale zꝰ nõ ⁊ eandẽ diſtinctionẽ facias in
regulis religioſoꝝ qꝛ cõiter aliqua capitula ꝓce
dũt ſtricte p̃cipiẽdo ⁊ nõ ſimplr̃ diſponẽdo ⁊ ꝓ
h̄ ille tex.pulcherrim⁹ in.d.cle. exiui.queꝫ ſemp
nõ ꝓ vbis impatiuis qꝛ nõ habes alibi i iure ca
nonico tex.ita ho.⁊ ꝑ p̄dicta põt h̄ dictũ Inno.
reduci ad ꝯcoꝛdiã. ¶ Nõ ꝑ ꝙ clerici nõ poſſũt
habẽ officia ſecularia exq̃ infertur ꝙ licꝫ clerici
ſint in minoꝛib⁹ nõ tñ poſſunt in ciuitatib⁹ habẽ
officia ſecularia. ¶ Nõ zꝰ ibi ꝯmercia ꝙ clerici
nõ debẽt exercere negociatiões maxie inhone
ſtas ⁊ ꝑ illud vbũ maxime vꝛ̃ ꝙ etiaꝫ honeſtas
negociatiões nõ poſſint exercẽ. ⁊ intellige h̄ qñ
clerici nõ indigẽt.ſi vero indigẽt bñ poſſunt vti
honeſtis negociatiõib⁹ ⁊ q̃rere inde victũ mani
bus.lxxxi.di.cleric⁹ victũ.⁊ in.c.i.de cele.miſ.
⁊ qs ꝓpꝛie dicaꝛ̃ negociatoꝛ honeſt⁹ ſeu inho ne
ſtus.vide pulchꝝ tex.in.c.eijciens.lxxxviij.di.⁊
ꝯ clericũ negociatoꝛẽ vide tex. elegantẽ in.c.ne
gociatoꝛẽ clericũ.ea.di.vbi dicitꝛ̃ ꝙ eſt fugiend⁹
tanq̃ꝫ peſtꝭ.vide etiã tex.pulcherrimũ in.c. pue
nit.lxxxvi.di.vbi dicꝛ̃ ꝙ cã lucri nõ debẽt ꝯdu
cere poſſeſſiões alioꝝ.⁊ nõ bñ illũ tex. ⁊ ibi etiã
habeꝛ̃ nunqd poſſint eẽ tutoꝛes pupilloꝝ.adde
nõ.in.c.i.j.ne cle.vel mo. ¶ Nõ zꝰ ibi hiſtrioni
bus.ꝙ clerici nõ debẽt habere hiſtriones in do
mo imo nec eos audire debẽt.de q̃ in.c.nõ opoꝛ
tet.de ꝯſe.di.v. ¶ Itẽ nõ ludũ aleaꝝ ⁊ taxilloꝝ
eẽ clericis ꝓhibituꝫ ⁊ aduerte qꝛ iſta duo ad ta
xillos ⁊ aleas poſſunt itelligi vt ꝓ eodẽ ſumanꝛ̃
⁊ tũc dictio ⁊ exponiꝛ̃ ꝑ.i.⁊ ſolet iſte lud⁹ taxil
loꝝ ita nũcupari qꝛ luditꝛ̃ ſuꝑ alea.i.ſuꝑ tabula.
zꝰ põt intelligi ⁊ meli⁹ vt denotet duos ludos.ſ.
ludũ aleaꝝ.i.tabulaꝝ cũ luditꝛ̃ ad tabulas cũ ta
xillis ⁊ luduꝫ taxilloꝝ q noiatur azardũ. ⁊ ex h̄
intellectu nõ ꝙ nõ ſolũ lud⁹ ad azardũ ſ etiã ta
bulaꝝ ẽ clericis ꝓhibit⁹.⁊.j.dicã rõeꝫ.⁊ ex his ⁊
ex tex.inferꝛ̃ ludũ ſcaccoꝝ clericis nõ eſſe ꝓhibi
tũ ⁊ foꝛti⁹ nec laicꝭ.qꝺ tenet h̄ Gl̃in. ⁊ cõiter doc.
ſequẽtes ⁊ glo.in auc.inẽdicim⁹.C.de epi.⁊ cle.
⁊ Inno.in.c.latoꝛ.j.de homici.⁊ vide Archi.in
.c.ep̃s.xxxv.di.in p̃n.⁊ latius hãc mãꝫ attingaꝫ
.j.⁊ põdera tex. ꝙ nõ ſolũ debẽt ipſi ludere ſed
etiã huiſmodi ludis ꝓhibiꝛ̃ intereſſe nõ debẽt.
Nõ ibi coꝛonã ⁊ tõſurã ⁊c.dꝛiam eẽ inter coꝛo
nã ⁊ tõſurã.nã tonſura ẽ raſura in ſuꝑioꝛi ꝑte q̃
appellatur clerica. Coꝛona vo ẽ circul⁹ capilloꝝ
ad inſtar coꝛone.vide ad h̄ ho.glo.in cle.ij.co.ti.
in v̄.tonſura.additio vſqꝫ ibi nõ in v̄.clauſula.
Tõſura vo fit in ꝑte inferioꝛi.j.capillos ⁊ ,õ.au
res ⁊ ideo dicit canõ ꝙ clerici capite detõſo ince
dere debẽt ⁊ patẽtib⁹ auribus.xxiij.di.nõ liceat
iõ autẽ raduntꝛ̃ ex ꝑte ſuꝑioꝛi ad deoꝛãdũ ꝙ de
bẽt a ſe abijcẽ vicia ⁊ alia q̃ habẽt impedire ꝯtẽ
platiõeꝫ diuinoꝝ officioꝝ. ſũmitas capitꝭ ſignifi
cat eminentiaꝫ mentꝭ.ſ.de ſa.vnct.c.i. Ideo ad
denõndũ ꝙ mẽs debet eẽ intẽta diuinis officijs
alijs ſeq̃ſtrattꝭ fit raſio ꝑdicta. In ꝯuerſis autẽ q
nõ habẽt deſuire in diuinis officijs nõ fit raſio
ex ſuꝑioꝛi ſ ſolũ raduntꝛ̃ ex ꝑte inferioꝛi ad de
nõndũ ꝙ debẽt eẽ abſtracti a tꝑalib⁹ ⁊ intẽti ad
audiẽda diuĩa.⁊ de mã plene in glo.alle. ¶ Nõ
in v̄.clauſa q̃les debẽt eẽ veſtes clericoꝝ nam re
ſpectu foꝛme debẽt eẽ deſuꝑ clauſe ⁊ nimia lõgi
tudine vel breuitate nõ nõnde. ⁊ dic ꝙ debẽt eẽ
vſqꝫ ad talũ.xxiij.di.non opoꝛtet.reſpectu colo
ris debẽt eẽ honeſte.in his tñ multũ attẽdenda
ẽ ꝯſuetudo loci qꝺ intelligo dũmodo nõ multũ
deuiet ab honeſtate.vt.j.dicã cũ glo.vide tñ glo
in cle.i.de elec.in fi.q̃ dicit clericos ſeculares nõ
habere certã foꝛmã in veſtimentꝭ.licet aliq colo
res eis inẽdicant ſ meli⁹ põt dici vt .ſ.dixi. ⁊ ꝓ
ut colligiꝛ̃ ꝑ iſtũ tex. nã foꝛma poteſt dici largo
mõ reſpectu breuitatis vel lõgitudinis ⁊ reſpe
ctu clauſure in ſuꝑioꝛi ꝑte. ¶ Nõ in v̄.pãnis ru
beis aut viridib⁹ duos coloꝛes clericis interdi
ctos hodie.vide tex.in cle.ij.e.ti. vbi iſti duo co
loꝛes ꝓhibẽtur clericꝭ.etiã in caligis.vñ qꝺ h̄ fu
it ſtatutũ in veſtimẽtis extendiꝛ̃ ad caligas exq̃
arguo ꝑ ea q̃.j.dicam ꝙ h̄.c.nõ ꝯtineat in oĩbus
ꝯſiliũ vel honeſtatẽ ſ in multis p̃ceptũ vt patet
in.d.cle.ij.in fi.⁊ ibi glo.q̃ dicit trãſgrediẽtes pu
niẽdos pena arbitria. vide tñ pulchꝝ dictũ Ho
ſti.in.c.antiq.de ꝑuile.vbi dicit ꝙ panni rubei ⁊
frena ⁊ calcaria deaurata et ſilia oꝛnamẽta ſunt
inſignia pape ⁊ ſui legati cũ ꝓficiſcunꝛ̃ vlꝛ̃ mare
Exq̃ inferꝛ̃ ꝙ de iure cõi etiã cardinales nõ poſ
ſunt vti huiuſmõi coloꝛib⁹ ⁊ oꝛnamẽtis. Cõſue
tudo tñ habet oppoſituꝫ ⁊ foꝛte eos excuſat ex
q̃ papa vidit ⁊ nõ reꝓbat.naꝫ iſta ſunt de iure
poſitiuo.nã clerici olĩ poꝛtabãt veſtes ꝑtitas i fi
gura.videm⁹ etiã ꝙ in eccl̃ia clerici celebꝛantes
vtũꝛ̃ his coloꝛib⁹ de q̃.j.aliqd. ¶ Nõ ibi ſ nec
anulos.ꝙ clerici nõ debent deferre anulos niſi
eis ꝯpetat ex officio vl̄ dignitate. q aũt ſunt iſti
qbus licꝫ.j.ſtati ſbijciã. ¶ Ultimo nõ ꝙ religio
ſi etiaꝫ ep̃i nõ debẽt vti rocheto ſ ep̃i ſeculares
debẽt poꝛtare in publico ⁊ in eccl̃ia ſuꝑ alia ve
ſtimẽta.⁊ põdera tex. ibi ſuꝑ idumẽtis lineis ⁊c
videꝛ̃ ẽ ꝙ in publico nõ debet rochetũ eẽ coop
tũ al̃s nõ dixiſſꝫ ſuꝑ indumẽtis. Itẽ qꝛ tex. vult
ꝙ vtaꝛ̃ in publico.dꝛ̃ eñi qs vti in publico ſi ſub
tus poꝛtat ¶ Et nõ ex hoc ⁊ ex tex. ꝙ i domo
vel in camera vl̄ in alio loco ꝑuato nõ teneꝛ̃ ep̃s
poꝛtare rochetũ nã licet i eccl̃ia debꝫ ꝑ alijs ho
noꝛari in camera vo debet ſe reputare collegaꝫ
ſacerdotũ ⁊ ſic viuere familiariꝛ̃ ⁊ ſocialiꝛ̃ ſe ha
bere cũ ſacerdotib⁹.vt in.c.ep̃s in eccl̃ia.⁊.c.olĩ.
xcv.di.⁊.c.canẽdum.x.q.iij. ¶ Predictis põt
op.de v̄.pallijs.q imediate ſeqtur vbi dꝛ̃ pallijs

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

diſſibulatis nō vtanť ꝙ vř referēdo illū v. ad ep̄z
ꝙ epi nō tenenť portare rochetū in publico ſup
alijs veſtimētis cū ꝫ poſſunt vti pallijs diſſibulatī
ſeu ꝯnexis ſꝫ dic ꝙ ille v. itelligiť de oībꝰ cleri/
cis. ⁊ ſic vř intellexiſſe Jo. in. c. ſi qs viroꝝ. xxx.
di. vľ intelligo in ep̄is tēpore neceſſitatꝭ. puta al/
goris vel pluuie. nā qñ vtunť nō debēt vti diſſi/
bulatis ſꝫ eo caſu q̄ poſſūt vti. ad p̄dicta. facit. c.
deꝰ q. ⁊ qđ ibi nō. ſ. eo. vbi p̄oderať veſtis ſupe/
rior ⁊ nō inferior. ¶ Itē nō ꝙ monachꝰ ꝓmo/
tus ad ep̄atū nō mutat habitū monachalē ꝫ imo
nec ſi ꝓmoueat in cardinalē. glo. in. c. monachi.
xv. q. i. ſꝫ qꝛ tex. dicit ꝙ clerici nō debēt deferre
anulos niſi ꝯpetat eis ex officio dignitatis.

Quero q ſint iſti dicit h̄ Jo. an. ꝙ ceſſante p̄uile
gio ſoli epi ⁊ ſupiores poſſūt. moueť qꝛ ſolꝰ ep̄s
ꝯbit mr̄imoᵐ ſp̄ūale cū eccl'ia ſua ⁊ p ipſiꝰ mortē
dř eccl'ia viduata nō ſic dicunť alie eccl'ie vidua
te p mortem p̄latoꝝ cū epi ſuccedūt. ad h̄. c. ſi. de
ſucceſ. ab iteſta. h̄ rō Jo. an. pōt cauillari p. c. ne
ꝓ defectu. qđ ipſemet alle. ſ. de elect. nā ibi tex.
⁊ doc. dicūt ꝙ eccl'ia remanet viduata nedū per
mortē epi ſꝫ etiā p mortē cuiuſlibet p̄lati regula
ris eccl'ie collegiate ⁊ qſqꝫ illoꝝ dř paſtor eccl'ie
vt ibi patet expſſe. ¶ Itē aduerte ꝙ iſte tex. nō
dicit ꝙ illi ſoli poſſint vti q ꝯxerūt mr̄imoᵐ ſpi/
rituale ſꝫ ſolum ſundat ſe ſup officio dignitatꝭ. ⁊
multi ſūt p̄lati inferiores ep̄o q dicūtur habē di
gnitatē. c. indēnitatibꝰ. de elect. li. vi. ⁊. c. vt apo
ſtolice. de p̄ui. eo. li. nec memini alicuꝰ tex. q vſū
anuloꝝ ꝯcederꝫ ep̄is dūtaxat bn̄ poſſꝫ in arᵐ in
duci. c. vt apoſtolice. p̄all. vbi dř ꝙ ſedes ap̄lica
ꝯcedit abbatibꝰ ⁊ qbuſdā alijs p̄latis iferioribꝰ
inſignia ep̄alia ⁊ ſic vř ꝙ ex ꝓp̄a dignitate infe/
rioribꝰ iſta nō ꝯpetūt ⁊ ſic fere habent oēs abba
tes ex p̄uilegio vt poſſint portare iſignia ep̄alia
⁊ ꝯferre minores ordines. ⁊ idē dicit de cardia/
libꝰ nō ep̄is habēt eni ex p̄uilegio vt poſſint por
tare inſignia epiſcopalia ⁊ ꝯferre minores ordi
nes ſicut abbates nā vlř officiū ſacerdotale ni/
hil habēt a iure ita dicūt Hoſti. et Jo. an. in. c. i.
de ſup. neg. p̄la. ⁊ nō. h̄. Sed poſſet rńderi ad
iſta iura ꝙ loquūtur in alijs inſignijs ep̄alibꝰ vt
in mitra baculo paſtorali ſandalijs ⁊ ſilibꝰ. Et p
h̄ facit id qđ habeť in pontificali vbi habeť ⁊ di
ſponiť ſup anulo ꝯcedēdo abbatibꝰ ſicut ep̄o ⁊
ille liber approbatꝰ ē ab eccl'ia. vt in. c. miramur
⁊ qđ ibi nō. de ſer. nō or. ſi tñ vis tenere opi. Jo.
an. q̄ cōis ē poſſes dicē ꝙ queadmodū anulꝰ da
tur ſpōſe in ſignū mr̄imonij. xxx. q. v. femine. ita
⁊ pſone eccl'iaſtice in ſignū mr̄imonij ſp̄ūalis et
q̄ꝫ q̄ꝫ alij p̄lati inferiores maxīe regulares dicāť
ꝯhere mr̄imoᵐ cū eccl'ijs eoꝝ nō tñ illud eſt veꝝ
mr̄imoᵐ queadmodū ꝯbiť inť ep̄z ⁊ eccl'iaꝫ ſuā.
vñ videmꝰ ꝙ ep̄s tanq̄ꝫ mr̄imonialiť alligatꝰ nō
pōt eligi ad aliā dignitatē ſꝫ debꝫ poſtulari. c. ſi.
de poſtu. p̄la. ſꝫ p̄lati inferiores poſſūt eligi. c. ab
batē. de elec. li. vi. ⁊ ad id qđ dixi de libro pōtifi/
cali pōt rńderi ꝙ habuit reſpectū ad id qđ cōi
ter accidit qꝛ ex p̄uilegio ꝯceduntť abbatibꝰ inſi

gnia ep̄alia iđ voluit ponē formā tradendi. iure
tñ nō caueť nec ꝓ nec ꝯ puto tñ ꝙ doctores cle/
rici licite deferūt anulū qñ inť cetera inſignia q̄
licite tdunť doctoribꝰ etiā clericis dať anulꝰ ad
p̄figurandū mr̄imoᵐ ſp̄ūale cē ꝯctū inť eū ⁊ ſcīē
tiā. cle. ij. de magiſ. ⁊ qđ ibi nō. ⁊ iſte tex. ſolūmo/
do fūdat ſe ſup officio dignitatꝭ. doctoratꝰ autē
ē dignitas. c. q̄ꝫto. de magiſ. vbi tex. ſin. ꝭm vnū ꝫ
intellectū ſenſit Bar. i. l. i. C. de nouo codi. ꝯpo.
⁊ in. l. ſi. C. de iude. licet vacillauerit in. l. ex eo. ff
de mili. teſta. In ꝯriū tñ poſſꝫ adduci iſta lr̄a dū
dicit ex officio dignitatꝭ. fūdat eni ſe ſup officio
⁊ officiū eccl'iaſticū ē adminiſtratio reꝝ eccleſia
ſticaꝝ. vt nō. Archi. in. c. i. de ꝯſue. li. vi. dicā in. c
de multa. de p̄ben. ⁊ hāc adminiſtrationē nō hꝫ
doctor. Satis vř paſſus iſte dubitabilis maxīe
cū tex. ſ. ꝓhibuerit clericis ornatū argēti ⁊ auri
etiā circa corrigiā. An autē habēs vſuꝫ anuloꝝ
vel iſigniū ep̄aliū ex priuilegio poſſit vti illis ex̄
locū p̄uilegiatū. Doc. alle. ꝓ ⁊ ꝯ tñ ꝯcludunt re/
currēdū ad formā p̄uilegij. j. de p̄ui. porro. ſꝫ ꝙ
poſſint adducit h̄ Jo. an. d. c. vt ap̄lice. ⁊ ita etiaꝫ
adducit ibi. ⁊ optīe facit ille tex. ibi eni dicit tex.
ꝙ abbates qbus ſūt ꝯceſſa iſignia ep̄alia poſſūt
vti in ꝓuintialibꝰ ꝯcilijs ⁊ ſynodalibꝰ ⁊ alijs mi
tris ep̄alibꝰ licet nō ita p̄tonſis ſicut epi ⁊ hāc p/
tē tenerē niſi p̄uilegiū aliť reſtrigeret p̄tātēꝫ vel
ꝯceſſiōeꝫ. ar. in. l. i. ff. de offi. ꝓcō. vbi ꝓcōſul vtiť
inſignijs dignitatis ex̄ tritoriū ſuū. qđ itellige vt
dixi in. c. i. vt li. pē. In glo. i. ibi ab officio degden
tur nō ex h̄ ꝯ dictū Inno. q ſimpliciť dixit ſe cre
dere h̄. c. loq de honeſtate vides eniꝫ ꝙ in h̄ ⁊ in
multis alijs ꝯtinet p̄ceptū vt colligiť h̄ in glo. in
v̄. ad aleas. ⁊ dic vt. ſ. dixi. Et inq̄ꝫtum glo. dicit
ꝙ clerici exercētes officia ſecularia debent deg/
dari non intelligiť ita amare ſicut glo. loquiť nā
eēt de directo ꝯ mentē. c. ſe. ſꝫ intelligo ꝙ debent
degradari. i. ſuſpēdi vel etiā deponi qñ eſſent in
corrigibiles ſꝫ debēt p̄ moneri vt dicam in. c. ſe.
In ea. glo. ibi nunq̄ꝫ de manu ſua exeat pſalte/
riū dicꝙ. c. qđ alle. glo. ē Hiero. ⁊ loquiť de reli
gioſis. nec intelligas ꝙ nihil aliud debeat facere
religioſus ſꝫ intellige horis ꝯpetētibꝰ ⁊ maxime
in illis q nō habent aliud exercitiū q nihil intelli
gūt de alijs ſciētijs. alias ipſe Hiero. cēt ſibi ꝯri
us dū ſcribēs ad ruſticū monachū lōgo tp̄e diſ/
ce q̄ poſtmodū doceas ⁊ inť bonos ſemp ſecta/
re meliores. vt in. c. ſic viue. ⁊. c. ſredericatꝰ. xvi. q
. i. ex qbus vbis clare colligiť religioſum poſſe
aſſumere officiū docēdi dūmodo ad illud ꝓmo
ueať legitīe ⁊ ita ꝯcludūt doc. de magiſ. c. qꝛ nō
nulli. nā queadmodū ꝓpter officiū cure pōt de
monaſterio exhi. c. qđ dei timorē. de ſta. regula.
⁊ vt ſit cubicularius epi. ij. q. vij. cū paſtorꝭ. ita ⁊
fortꝰ ꝓpter officiū docēdi cū ibi lōge magis ꝓ/
ficiat q̄ꝫ in predictis caſibꝰ cū ad p̄dicta multi re
piant idonei ⁊ nō ad officiū docēdi. ¶ In glo.
in v̄. ad aleas. ibi credo i bñficio obtēto. nō. glo.
iſtā in prin. ex q̄ habes ꝙ clericꝰ publice aleator
ipſo facto repelliť a promotiōe ſed nō p̄uatur a

bñficio obtēto niſi ꝓcedat monitio vt i glo. An autē dicat publice aleator q ſemel vel bis publi ce ludit de h dic vt Bar. ꝓſequitur in ꝓhemio ff. oꝝ. ⁊ ibi qrit qñ verificent iſta noīa vbalia vt aleator calūniator mercator ⁊ ſilia ⁊ aliqd teti gi in.c.i.de iudi. ¶ In ea.glo.ibi ſȝ nunqd pōt repeti.nō iſtam glo.vſqȝ ad fi.q2 qtidie fit remiſ ſio ad iſtaȝ glo.cū qritur nunqd poſſit repeti in ludo illud qđ ꝑdit.vide glo.xxv.di.in ſūma. et in.c.i.⁊ ꝑ Inno.in.c.q2 pleriqȝ.de immu.eccle.⁊ aliqd ponit h Cal.poſt Jo.an.⁊ bea.Tho.2° ſe cūde. ⁊ vt habeas mām ꝓſequere qnqȝ mēbra. ꝑ nunqd poſſit repeti.2° nunquid valeat ꝯſuetu do in ꝯriū.3° nunqd ex mutuo facto in ludo oriat actio.4° an valeat trāſactio ibi facta.5° nū qd videns rē in ludo teneat de euictione.Circa pᵐ diſtingue tres ſpēs ludi.nā qdam lud⁹ ē con ſiſtēs in igenio vt lud⁹ ſcaccoꝝ.qdam ꝯſiſtēs in fortuna vt lud⁹ ad azardum. qdam mixt⁹ ꝑtici pās de ingenio ⁊ fortuna vt lud⁹ tabulaꝝ cū ta xillis. nā ibi vſat fortuna reſpectu taxilloꝝ ⁊ in geniū in voluendo tabulas. ¶ Circa pᵐ dico ꝙ cū iſte lud⁹ non ſit ꝓhibit⁹.vt.ſ.dixi.⁊ vide tex. in.l.pe.⁊ vlt.ff.de alea.vbi videt ꝯceſſus oīs lu dus q ſit gr̄a virtut experiende.⁊ vide tex.in.c. lator.pal.q2 qđ ibi vincit nō ſbiacet reſtitutōi cū nō ſbmittūt ſe hoīes fortune imo boᵐ inde ꝓue nit cū exerceāt ſe igenio nō tñ dȝ ludi maxia qn titas ad h qđ hr̄ in.l.vnica.C.vt alea.vſus.nō tñ dȝ qs ſe exercē in iſtis ludis cā ſpoliādi ꝓximū ſeu lucrādi.ſȝ ꝑncipalis cā dȝ eē exercitatio ige nij.alś credo id qđ vicit ibi reſtituēdū ſaltē pau ꝑib⁹ ꝓpē intētiōeȝ dānatā ſpoliādi ꝓximū.fac in ar.xiiij.q.iiij.q emit.⁊ melꝰ ꝓceptū euāgelicū.di lige ꝓximū ſicͭ te ipſū.xxiij.q.iiij.debȝ.de.pe.di. .ij. ꝓximos. De 2° ⁊ 3° dicā ſil qñ iſti duo ludi ꝑficant h ⁊ dicerē ſic.ꝙ aut ille q ꝑdit nō habe bat adminiſtratiōem liberā pecunie.exᵐ in fuo filiofa.et monacho ⁊ tūc in dubio repetitio dat pr̄i dn̄o ⁊ ſupiori.vt in.l.ſi.ff.de alea.cū n.iſti nō haberēt dn̄iū pecunie nō potuerūt trāſferre i ali os.ar.i.c.nup.de do.p⁹ diuor.reſti.⁊ i regula ne mo pōt.de re.iur.li.vi.aut hēat liberā admiſtra tiōeȝ pecūie ⁊ ſi inuenit fraus ꝯpetit repetit. q2 turpitudo vſat ex pte illꝰ tm̄.ff.de cōdi.ob tur. cau.ꝑ totuȝ.⁊ i regula i pari cā.de re.iur.li.vi.ꝑ glo.aut nulla fraus inuenit ⁊ tunc aut neuē fuit attrhēs aut alē tm̄. ꝑ caſu cōiter tenet ꝙ de iure cōi ꝯpetat repetit.vt i.d.auc.alea.vſ⁹.⁊ ar.in.d.l. ſi.⁊ dat repetit. vſqȝ ad xl.ānos.Sȝ de iure nā li ſeu ꝯſuetudīario nō ꝯpetit repetit.nā iſte lud⁹ nō ꝑncipalit ē ꝓhibit⁹ ꝓpē ſe ſȝ ꝓpē multa mala q inde ſequūtur.nā iſti cōi ꝯſenſu voluerūt ſe ſb mittē fortune.iſti.de reꝝ di.in.§.ꝑ traditōem. ſȝ ſi alē habuit intētiōeȝ dānatā.puta ledēdi ꝓximū puto pecuniā reſtituēdā paupibus ar.c.nō ſane ⁊.c.q habet.l.xiiij.q.v.ſec⁹ ſi cā ſolacij tm̄.maxie i feſtiuitatib⁹.vide glo.in.d.c.xxxvi.di.q dic ꝙ ſi modicū luderē ꝓ ꝯuiuio faciēdo illud lȝ etiā de iure ſȝ nō puto illō ꝓcedē in cleric.q2 nō debēt

facē ꝯuiuiū etiā de ꝯferl.i.ꝙ qs ponat ptē.c.nō lȝ.xliiij.di.Si vo fuit alē attrhēs ⁊ alē attract⁹.di xit Inno.in.d.c.q2 pleriqȝ.ꝙ ſi attrahēs vicit te neat reſtituere attracto q2 ille fuit in turpitudīe ſec⁹ ecōtra.nā tūc nō ē reſtituēda attrhēti ſȝ ſaltē paupib⁹ danda.Quo ad 2ᵐ de ꝯſuetudine dicit Jo.an. h qbuſdā videri qs ipſe ſeqtur ꝙ cū lu dus aleaꝝ ſit ꝓhibit⁹ ex ꝯſtitutiōe humana ꝙ il li deroget ꝑ ꝯſuetudinē vt ſic rōe mixture vale at ꝯſuetudo efficē id qđ alś nō poſſȝ.ar.c.ſacri. de ſepul.⁊ pōdera hāc rōem.nā videt ſentire h ꝓcedē in ludo mixto.ſ.tabulaꝝ ⁊ dūmō ceſſent fraudes blaſphemia ⁊ turpia nō tenet qs reſti tuere qđ vincit nec ſacerdos tenet ſibi facē ꝯſci entiā in foro aīe ⁊ idē Cal.h ⁊ vr̄ velle idē volu iſſe bea.Tho.do. An.dicͭ tuci⁹ eē vt fiat reſtitu tio ſaltē paupib⁹ ꝓpē intētiōem ſpoliādi ꝓximū ego pl⁹ credo ꝙ etiā ꝯſuetudo nō valeat qm̄ cō ſuetudo inducēs peccatū ſeu reddēs faciliores hoīes ad peccatū nō valet.c.ex pte. de ꝯſue.ſed certū ē h ꝯtingē ex iſto ludo vt expiētia docet ⁊ facit qđ hr̄ in.d.auc.alea.vſ⁹.Et ad 3ᵐ dic breuit ꝙ ſi mutuant pecunie ludēti non fit repetit.ſec⁹ ſi alteri lȝ in ludo.ad h vide ho.tex.cū glo.in.l.i .ff.de alea.⁊ qđ nō.in.l.pe.⁊ vlt.e.ti.Ad 4ᵐ nū qd valeat trāſactio facta in ludo.doc.h cōiter te nēt ꝙ nō.rō q2 ibi nō pōt eſſe lis imo eſt euidēs calūnia ꝗ nō valȝ trāſactio.l.in ſūma..ff.de cōdi. inde. Ad vltimum membꝝ dic vt habes h in fi. glo.⁊ vide glo.in.c.i.xxxvi.di.pſe de mā.⁊ q ma la ꝓueniāt in iſtis ludis ꝑ Hoſti.de exceſ.pla.in ſū. ¶ In glo.ij.in v.deaurat.in fi.nō bn̄ iſtā glo ꝑ ꝙ i veſtib⁹ ſit multū attēdēda ꝯſuetudo locoꝝ q2 cleric⁹ i veſtib⁹ dȝ attēdē ne vileſcat dignitas clericat ⁊ ſic nō dȝ ire veſtib⁹ lacerat cā hūilitat. q2 ex h vileſcit dignitas vt alibi dicͭ tex. nō.orna tū infucatū ꝑter corpis diligētiā approbam⁹ fra ctos veſtib⁹ nō recipim⁹.xli.di.i.c.pſimoniā. ⁊ i .c.i.⁊ iō alibi dicͭ tex.affectate ſordēs nec reqſite delicie laudē periūt ꝙ tā de veſtib⁹ qȝ de cibis i telligēdū ē.xli.di.i ſūma.⁊ vid glo.nō.xxi.q.iij.i ſūma.vbi diſputat nūqd cleric⁹ poſſit vti veſti b⁹ fulgidis maxie ſiric.ſi hȝ h ꝯſuetudo loci ⁊ i qȝtū glo.h dicͭ clericos ꝯformādos in veſtib⁹ cō ſuetudini regionis itellige qñ ſūt tales veſtes q nō portātur ad pōpā ſȝ ex ꝯſuetudie illoꝝ ⁊ alś ſint honeſte.alś h.c.de nihilo ꝓuidēt ⁊ fac.d.cle. ij.eo.ti.additio. In glo.anulos in fi.ꝯclude ꝙ monach⁹ fact⁹ ep̄s nō penit⁹ abſoluit a regula monachali. vt dicͭ glo.vñ nō abſoluit ab habitu q2 dȝ portare habitū monachalē neca ꝯtinentia nec a voto pauptat.vñ nil acqrere pōt ſibi ꝓpi ſicͭ nec poterat exn̄s monach⁹ abſoluere eū regula monachali q ad diuīa alia qȝ indicta ab eccl̄ia ⁊ a vigilijs.vt dicͭ glo.in.c.iij.xvi.q.i.ſm aliqs ab ſoluit vt poſſit ꝯmedē carnes ⁊ iſtud tenuit glo in.d.c.iij.Hugi.tenuit cōtrarium de ꝯſe.di. v.in c.carnem.potes ꝯcordare opi. vt voluit Archi. in.d.c.iij. q2 vbi pōt ſine ſcandalo abſtinere ſe a carnib⁹ debet ſe abſtinere et in hoc abſoluitur

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

a regula monachali,ꝑut tenuit Goff.ꝛ Hoſti.vt referet Archi.in.d.c.iij.ſec⁹ vbi ſine ſcãdalo nõ põt abſtinere qꝛ tũc,ꝓcedit glo.in.d.c.iij.ꝛ per hͦ videt̃ etiã ꝙ in ieiunijs ſi ꝯmodũ ꝛ ſine ſcãdalo poſſet ſuare regulã ꝙ debẽt ſuare.al's nõ tenet̃ ꝑ ea q̃ dixit glo.ꝑalle. Abſoluit̃ etiaꝫ ab officio monachali ſi ſit fact⁹ eṗs eccleſie ſecularis quia debet regere eccl'iaꝫ exq̃ ſecularis ẽ ſ'm officium clericoꝝ ſeculariuꝫ.vt nõ.in glo.in cle.dignũ.de cele.miſ. Itẽ etiã abſoluit̃ a ꝓ monaſterio qꝛ pri us id qð q̃rebat monaſterio q̃rebat ꝛ nũc eccl'ie ad quã eſt tranſlat⁹ ꝛ ſic loqͥtur.c.ſtatutũ.alle.in glo.ꝛ licꝫ glo.hͦ remittit ad nõ.in.c.inuctũ.tñ ibi nihil tãgit̃ de mã ſed bñ tangit̃ in.d.c.iij.xvi.q.i

16 **Ex litteris** Clericus q tertio mo‑nitus a negociationibus ſecularib⁹ nõ abſtinet interĩ ꝑdit q̃ ad bona priuilegium cleri cale.ꝛ ẽ tex.multũ nõ.ꝛ q̃tidie alle.ꝓ ponit̃ que rela.ꝛc.ꝓuiſio ibi mandam⁹. ¶Nõ ꝓ ar.op.ex tex.ꝙ clerici poſſunt ad eoꝝ cõmodũ vti ſtatutĩ ꝛ ꝯſuetudinib⁹ laicoꝝ ꝛ pro hͦ tex.in.c.ad nr̃aꝫ.de ꝓbat].ꝛ de fo.ꝯpe.quod clericis. Exq̃ infero ad.q.q̃tidianã ſtatuto cauet̃ ꝙ inſtrumentũ gua rẽtigiatũ debet habẽ executiõeꝫ paratam.certe cleric⁹ habẽs tale inſtrumentũ ꝯ laicos põt tali inſtrumẽto vti ꝯ eos ꝛ idẽ dic ĩ ſilibus. ¶2°.nõ ꝙ ſtatuta ꝛ ꝯſuetudines patrie ſeu laicoꝝ nõ li gãt clericos in eoꝝ ꝓiudiciũ etiã ſi exercerẽt ne gociatiões nã hͦ clerici gaudent ꝓuilegio clerica li etiã in mercimonijs licet poſtea ꝑdant ꝑ trinã admonitionẽ ꝛ dicit do. An.hͦ ꝙ ad ꝓbandum qð.ſ.dixi non põt reperiri melioꝛ tex.iſto.ꝛ ad hͦ dicit ipſe hͦ.c.ſepe allegaſſe ꝯ opi.Bar.in.l.cũ ctos populos.C.de ſum.tri. Sꝫ tu ꝯſidera dili gẽter ꝙ hͦ.c.nõ facit in aliq̃ ꝯ opi.Bar.nec ſim‑pliciter ꝓbat qð ꝓdixi nã iſta ſtatuta ꝛ ꝯſuetudi nes erant ꝯ ꝓuilegia clericalia vt clerici teneren tur ſoluere pedagia ſeu gabellã de facultatibus ſuis q̃ caſu nemo negat.imo Bar.expſſe ibi fa‑tet̃ ꝙ talia ſtatuta vel ꝯſuetudines nõ nocẽt cle ricis.loquit̃ eñi Bar.qñ ſtatuta nõ tangũt ꝓui‑legiũ clericoꝝ ꝛ al's ſunt honeſta ſꝫ ego ꝯ illam opi.Bar.allegare ſoleo tex.ꝛ glo.i.c.eccl'ia ſan‑cte Marie.de ꝯſti.vbi apte ꝓbatur.ꝛ dic vt ibi plen⁹ dico ¶3.nõ ubi de facultatib⁹ ſuis ꝛc.bo. tex.ꝛ mẽti tenendũ ꝙ queãdmodũ cleric⁹ nõ te net̃ aliqd ſoluẽ ꝑ facultatib⁹ eccl'ie ita nec pro fa cultatib⁹ ꝓpiis. Exq̃ iſero ꝙ de ꝓpo pr̃imo⁹ cleri c⁹ nõ tenet̃ ſoluẽ aliq̃s gabellas vl' aliq̃ pedagia ad hͦ cle.ꝓñti.de cẽſi.ꝛ.c.q̃ꝫq̃ꝫ.e.ti.li.vi.ꝛ idẽ dic ſi aliqd donat̃ vl' reliquit̃ eccl'ie vt nõ teneat̃ ſol uere certũ qd pro libꝛa ſ'm ſtatuta quorundã lo coꝝ.ꝛ vide tex.xxiij.q.viij.§.q̃ꝫuis.cũ duob⁹ ſe. ꝛ idẽ puto ſi donatio fieret clerico ar.bo.hic. Et ex his ꝛ ex tex.habes caſum valde gñalem in q̃ bona clericoꝝ gaudẽt eodẽ priuilegio cũ bonis eccl'ie.adeo ꝙ quidã ex hͦ tex.voluerunt facẽ re gulã gñalem ꝙ in oĩbus bona clericoꝝ ꝛ eccle‑ſiaꝝ eodẽ gaudẽt ꝓuilegio qð indiſtincte nõ pla

cet.vt.j.dicã cũ glo ¶Vltimo nõ ibi tales 3°. a te moniti ꝛc.ꝙ ad hͦ vt cleric⁹ perdat ꝓuilegium etiã in negociatiõe opoꝛtet ꝙ fuerit 3°. monit⁹.ꝛ a ſuo ſupioꝛi. Et ex his v̓bis infert̃ ꝙ nõ ſufficit vnũ perẽptoꝛiũ qꝛ vbicunqꝫ agit̃ ad penã incur rendã ꝛ ius exigit 3^am citatiõeꝫ nunq̃ꝫ vna cita tio etiã ꝑemptoꝛia habet vi trine citatõis qð eſt nõ.ꝛ hͦ voluit glo.in cle.i.co.ti.in v̓.iij.ꝛ Jo.an.in .c.ex tue.de cle.nõ reſi.ꝛ idẽ Jo.an.in addi.ſpe. ſuꝑ Rica.de cle.nõ reſi. Idẽ eſt ſi ꝯ abſentẽ citã dũ ius req̃rit 3^am citationẽ.vt in.d.c.ex tue.pro hͦ facit qꝛ ĩ penalib⁹ v̓ba debẽt ĩtelligi ſtricte nõ autẽ large.l.iij.§.hͦ autem v̓ba.ff.negl.gl.ꝛ in.c. in nr̃a de iniur]. nec ſufficit citatio gñalis vt oẽs clerici abſtineãt a negociatiõibus imo debet eẽ citatio ſpecifica ita ꝙ apphendat iſtos negocia‑toꝛes pro hͦ tex.ibi ſi tales ꝛc. Et circa hͦ põt dari hͦ nõbilis regula ꝙ vbicunqꝫ ad ꝑdenduꝫ aliqð ꝓuilegiũ clericale iura req̃runt trinã admonitio nẽ fiendã ipſis clericis nõ recte viuẽtibus opoꝛ tet ꝙ citatio ſeu monitio ſi fieri põt apphendat ipſos clericos qð eſt ꝯ quoſdã ꝓlatos q faciunt monitionẽ in gñe vt q̃libet cleric⁹ incedat in ha bitu ꝛ tõſura al's nõ gaudebit ꝓuilegio ſuo cleri cali. Dico ꝙ talis monitio gñalis nõ ſufficit ad ꝓuandũ clericos aliter incedẽtes ꝓuilegio cleri cali.ꝓ hͦ tex.hͦ in v̓.ſi tales ꝛc.ꝛ glo.i.d.cle.i.in v̓. noĩatim.ꝛ qð le.ꝛ nõ.in.c.ſtatutũ.de ſen.excõ.li. vi.ꝓbatur rõe citatio gñalis nunq̃ꝫ habet locuꝫ qñ certũ eſt q ſint citãdi vel monẽdi.vt in cle.i. de iudi.ꝛ ꝑ Inno.in.c.ſi.q ma.accu.poſ.ꝛ in.c.ſi gnificauit.de teſti.ſed ꝑ viã ſtatuti foꝛte hͦ pote‑rit fieri qꝛ ſtatutũ habet vi legi.ꝛ ꝓlatus põt ſta tuẽdo augere penã iur].ꝛ infligere penã ſine ad monitione vbi al's req̃rebat̃ monitio.vt ꝓbat̃ in .c.ij.de ꝯſti.li.vi.facit qð le.ꝛ nõ.in.c.romana.de ſen.excõ.li.vi.vbi glo.ponit multas dr̃ias int̃ ſta tutũ ꝛ ſententiã.ꝛ facit qð le.ꝛ nõ.in.c.a nobis. de ſen.excõ.ꝛ vide glo.in cle.ne romani.de elec. ꝛ Jo.an.in.c.ſi.de offi.archipꝛeſ.ꝛ hͦ nõ.qꝛ vidi multos errare. In glo.i.in ſi.Hoſti.circa hͦ bro cardũ facit hãc diſtinctionem ꝙ in his q̃ tendũt ad defenſionẽ fidei põt fouẽs fidẽ recipere ꝓ ſe q̃cquid infideles ſcripſerũt ꝓ fide ſed ꝯ ſe nõ te net̃ alia recipẽ ꝛ ita loqͥtur.c.ſi q̃s.ꝛ.c.ſi heretic⁹ alle.in glo.in priuatis v̓o aut recipit q̃s aliqd de facto ꝓ ſe ꝛ tenet̃ recipẽ ꝯ ſe vt hic.ſed hoc nõ ſufficit qñ non ꝑdunt iſti ꝓuilegiũ niſi 3°. fuerint moniti ſed hͦ operat̃ ꝓuilegiũ clericale al's autẽ ꝓcederet dictũ Hoſti.pro hͦ.iiij.q.iij.ſi q̃s teſti‑bus. Aut de iure q̃s allegat ꝛ nõ tenet̃ recipere ꝯ ſe.vt in.c.ex parte decani.de Rẽ. Tu vide ad maꝫ bo.glo.in.c.ij.de mutu.petit̃.ꝛ in auẽ.quas actiões.C.de ſa.ſanc.eccle.ꝛ ꝑ Jo.an.in regula q ad agendũ.de re.iur].li.vi.in mercur].ꝛ ex ibi nõ.dic ꝙ vbicunqꝫ mihi aliqd ꝯcedit̃ in ꝓuilegi um motu ꝓpꝛio illud nõ teneoꝛ obſeruare ꝯ me ꝛ ideo eccl'ia nõ tenet̃ obſeruare ꝓſcriptionem q̃dragenariã ꝯ ſe.immo ꝓſcribit ꝯ ꝓuatum ſicut ꝓuatus ꝯtra ꝓuatũ.vt nõ.in dictis iuribus. Ad

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝓpoſitum ꝙ iſti clerici habebāt ꝑuilegiū clerica
le qḋ non ꝑdunt niſi a iure rōe delicti ꝑuenꝰ.
In glo.i v̄.iij.in fi.pondera bñ fi.glo.q2 colligiꝰ
vnꝰ intellectus ad iſtū tex. videlicet ꝙ clericꝰ ꝯ.
monitꝰ nolēs deſiſtere a negociatiōibus nō per
dit oē ꝑuilegium clericale imo videꝰ glo.intelli
gere ꝙ etiaꝫ nō perdat ꝑuilegiū fori q2 illud eſt
minoris ꝑiudicij ꝙ̄ꝫ ꝑuilegium canonis ſi qs ſua
dēte.ꝛ in hac vlt.glo.tres opi.reperiunꝰ ſꝫ veri
oꝛ videꝰ illa Io.an.quā tacite ħ ſentit glo.ꝙ ſo-
lū ꝑdat ꝑuilegiū ꝙ̄ ad negociatiōes ꝛ ꝙ̄ ad facul
tates ſuas ꝛ ꝙ̄ īcedit in habitu ꝛ tōſura.ꝛ iſte in
tellectꝰ ſatis videꝰ ꝯueniens lr̄e dū dicit de ſuis
facultatibꝰ ꝛc. Itē iſte tex.ē penalis ꝙ debet ſtri
cte intelligi ſerua ꝙ.c.ꝑpendimꝰ.ꝛ.c.ꝯtingit.ꝛ.c
in audiētia.ꝫ.de ſen.excl.in caſibꝰ ſuis.ꝛ ſi dicēs
iſta ē modica pena nā qlibet clericus nō curabit
deſiſtere a negociatiōibus ꝓpter ſolutl.iſtaꝝ ga
bellaꝝ dic ꝙ ꝓpter ħ non tolliꝰ qn ſuperioꝛ poſ
ſit ꝓcedere ad alias penas iurl.ħ ſolum adhibe
tur remediū in fauoꝛē laicoꝝ qbus ꝑiudicabaꝰ
ꝑ clericos negociatoꝛes volētes ſoluere gabel-
las.qdam antiq volebāt intelligere tex.in cleri-
cis ꝯiugatl.qḋ non ꝓcedit ꝑ.c. vnū.de cle.ꝯiu.li.
vi.q2 nō gaudent ꝑuilegio in facultatibus vt ibi
dicit. Et nō.bñ tex.ꝙ nō ſolū perdūt ꝑuilegi
um in negociatiōibus ſꝫ etiā in ꝓpꝛio ꝑrimonio
q2 ex ꝙ̄ mercanꝰ ex ꝑrimonio dignū ē ꝙ nō ſint
ꝑuilegiati. In glo.fi.ibi in facultatibꝰ eccleſie
nō fit ꝑiudiciū. nō.glo.nā ex ea iūcto tex.poſſu-
mus dicere ꝙ ſi clericꝰ negociaꝰ de bonis eccl'ie
nō debet ꝑdere ꝑuilegiuꝫ ꝙ̄ ad bona eccl'iaſtica
q2 delictū ꝑſone ꝛc.ꝛ vide Fede.in ꝯſi.cc. q ſen-
tit ꝙ ſi bona eccleſiaꝝ deferanꝰ ad certū locū ne
gociatiōis cauſa nō teneꝰ.ſoluere aliqd pro ga-
bella ita ꝙ.c.ꝙ̄ꝫꝙ̄ꝫ.de cēſi.li.vi.ꝛ cle.ꝑſenti. co.ti.
nō habeat locū in bonis eccl'ie qḋ ſemꝑ nō. Po
terit ꝙ ſupioꝛ clericū ꝯpeſcere vt nō negocieꝰ in
bonis eccl'ie non tñ ex delicto clerici debet eccle
ſia ꝑdere ꝑuilegia in ſuis facultatibus qḋ eſt bñ
nō.ꝛ ſatis facit ħ lr̄a in ar. In ea. glo.ibi res
clericoꝝ ꝛ eccl'iaꝝ gaudeant eodē ꝑuilegio ꝛc.
nō glo.nā gn̄aliter vult vt bona clericoꝝ ꝛ eccle
ſiaꝝ gaudeant eodē ꝑuilegio.ad idē glo.in.c.ex
lr̄is.de pig.ꝛ in.c.ſiliter.xvi.q.i.ſed vt pluries di
xi ħ nō ꝓcedit gn̄aliter.nā aliter ꝑſcribiꝰ ꝯ eccle
ſiā ꝛ aliter ꝯ bona ꝑrimonialia clerici.vt nō.glo
xvi.q.iij.c.i.ꝛ Io.an. in dicta regula q ad agen
dū.nec clericꝰ petit reſtitutiōeꝫ in integꝝ in rebꝰ
ꝓpꝛijs.vide glo.in cle.vnica.de in inte.reſti.ſpe.
de in inte.reſti.§.ꝙ̄liter.v̄. ſꝫ nunqd. ꝛ vide glo.
nō tradendā obliuiōi in.d.c.ꝙ̄ꝫꝙ̄ꝫ. que dicit hoc
nō eſſe veꝝ vniuerſaliꝰ.ꝓcedit ꝙ hoc dictuꝫ glo.
in caſibꝰ iure expſſis,ꝓbatur rōe. nā ꝑuilegium
vni cōceſſum nō debet extēdi niſi ꝙ̄tenus a iure
repitur extēſum in.c.ſane.de ꝑui. In ea.glo.
ibi ꝛ ita ſuſpēdiꝰ ꝑuilegiū.nō glo. ꝙ in caſu hu-
ius.c.clericꝰ nō perdit irrecupabiliter ꝑuilegiū
ſꝫ ad tēpus donec quo inſtiterit in negociatiōi-
bus.vide ſile in.c.i.de cle.ꝯiu.li.vi. Ultio ꝯ

glo.ħ ꝙ̄ritur de ꝙ̄tidiana.q.nunqd eccl'ia vel cle
rici teneanꝰ ſoluē ꝑſtantias ſeu alia onera,ꝑ poſ
ſeſſiōibus eis collatis ex ꝙ̄ ex illis poſſeſſiōibus
ſoluebanꝰ onera auteꝙ̄ꝫ ad eos ꝑuenirēt.in hac
ꝗ.ꝑncipaliter repiunꝰ tres opi. qdam vt Hoſt.
diſtinguūt inꝰ onera ꝑus impoſita ꝛ nō ſoluta ꝛ
alia de nouo imponēda vt ad ꝑᵃ teneanꝰ clerici.
ad ꝛᵃ nō.pro ħ facit tex.in.l. Imperatoꝛes.ff.de
publi.vbi innuiꝰ ꝙ quiſꝙ̄ꝫ poſſeſſoꝛ ē obligatus
ad ſoluendū onera ꝑteriti tpis ꝛ añꝙ̄ꝫ poſſeſſio
ꝑuenerit ad eū.videꝰ enim ħ onꝰ annexū ipi rei
ideo trāſit in quēcunꝙ̄ꝫ poſſeſſoꝛē.ar.in.c. ex lit
teri.de pig.ſed ꝙ̄ ad alia onera pōt eccl'ia vti ꝑui
legio ſuo ſicut in ſili dicit in fiſco in.l. fiſcꝰ.ff.de
iure fil. alij diſtixerūt vt ꝝ iſte poſſeſſiōes eſſent
ꝑus aſcripte,ꝑ ſolido ꝛ libꝛa ſicut hodie cōiter i
ꝓuintia Tuſcie ꝛ tūc tranſeūt ad clericos cum
oneribꝰ ſuis.ſecꝰ autē vbi nulla fuiſſet aſcriptio
facta.ꝫᵃ opi.ꝛ verioꝛ ē ꝙ aut illa bona habebant
onꝰ perpetuū annexū ꝛ inuariabile ꝛ tūc tranſe
unt ad clericos cū oneribꝰ ſuis.facit cle.i.de cē-
ſi.ꝛ qḋ ibi nō.aut onꝰ nō erat tale vt ſunt iſte de-
ſcriptiōes ꝙ̄ fiūt hodie q2 extimanꝰ bona cuiuſ
cunꝙ̄ꝫ vt ſoluāt plus vel minꝰ ſᵐ impoſitiōeꝫ col
lecte ꝛ ad iſta onera nō teneꝰ eccl'ia vel clerici q2
nō pōt dici ꝙ ħ ſit onꝰ annexū poſſeſſionibꝰ cuꝫ
nō ſit ꝑpetuū ſꝫ variabile.ꝛ qñꝙ̄ꝫ imponiꝰ perſo
ne,ꝑ rebꝰ.ſi ꝙ ꝑueniūt ad eccleſiā debēt cēſeri iu
re eccleſiaſtico.ꝑ ħ ho.tex.in.c.vnico.de irrepa
tro.li.vi.ꝛ.d.l.fiſcꝰ.ꝛ hāc opi.tenuit Io.de lig.in
d.cle.ꝑnti.ꝛ Io.an poſt Archi.in.c.i.de imu.ec.
li.vi. Et qd ſi clericꝰ habeat bona cōia cū fratre
laico nunqd teneat ſoluē ꝛ de ſimilibus.q.vide
ꝑ Spe.in ti.de cle.ꝯiu.v̄.huiuſmōi autē. vide ꝑ
Bar.in.l. Repto.ff.de mune.ꝛ ho.vbi ponit alꝙ̄s
ꝑcticas afficiēdi bona ſecularia ꝛ ſic affecta tran
ſeāt ad clericos cuiꝰ dicta mihi nō placēt maxie
ꝓpter fraudē.nā de directo venit ꝯ ꝑuilegiū ec-
cleſie ꝯceſſuꝫ ꝑ Impatoꝛē in.l.i.C.de ſa. ſan.ec.
quiſꝙ̄ꝫ enī hꝫ liberā facultatē donādi eccleſie et
ꝑ hāc impoſitiōeꝫ oneꝝ fraudulenter factā ipe-
diꝰ illa libertas donādi.ad dꝛ.vſꝙ̄ꝫ ad fi. Ul-
teriꝰ queriꝰ ꝙ̄ negociatio intelligiꝰ clericis eſſe
ꝓhibita ꝛ ꝙ̄ nō remittūt doc. ad ea ꝙ̄ habenꝰ in
ſpe.in.ti.de cle.ꝯiu.in v̄.ſꝫ quā dices.do.An.hic
dicit ꝙ ē dr̄ia inter negociatiōeꝫ ꝛ artificium di
cēs ꝙ negociatio ē clericis ꝓhibita ſꝫ artificiuꝫ
nō ꝑ ea ꝙ̄ habenꝰ.lxxxiij.di.ꝑ totū.ꝛ maxie in.c
eijciēs.ꝙ̄ eſt palea.ꝛ in.c.qñ non cognoui.ꝛ.xci
di.clericl Ad ꝑᵐ autē de negociatione etiā facit.
qḋ habeꝰ.in.c.i.ꝛ.ij.ꝫ.ne cle.vel mo. Sed ad ꝛᵐ
videlicet de artificio facit qḋ habeꝰ de ꝯſe.di.v.
in.c.nunꝙ̄ꝫ.ꝛ in ꝑalle.c.clericl.ꝙ̄ autē diciꝰ nego-
ciatio ꝛ ſic qd ſit negociari dīc qñ res empta nō
mutata mā alteri vendiꝰ ħ enī negociatio appel
laꝰ ꝛ vꝰ ꝓhibita clericl.ꝑ ea ꝙ̄ habenꝰ in.d.c.cle-
ricl.artificiū vō eſt qñ quis emit aliquā māꝫ ꝛ ꝑ
artificium reducit ad aliquam formā vt ſi forte
emat iūcos ꝛ faciat caniſtra vel emat cartas et
ſcribat libꝛos vel emat aliquod ligñuꝫ vt faciat

aliquã domũ vel emat filũ vt faciat retia. ⁊ idem in ſili. vt habeť in. d. c. nunq̃z. nã ſᵐ do. An. tales nõ dicũtur mercatores vel negociatores ſʒ potius artifices ſtricto ſumpto vocabulo ⁊ ſic negociari. ppꝛie diciť in ꝯmercijs. j. de v. ſig. c. foꝛ. §. negociũ.

¶ De cohabitatiõe clericoꝝ ⁊ mulieꝝ Rica.

¶ Quia mulieꝝ ꝯſoꝛtia reddũt vitã clericoꝝ de incõtinẽtia ſuſpectã. Ideo poſt p̃cedentẽ Ricã merito ſbijciť hec Rica.

INhibẽdum

Sacerdos mulieres q̃s etiã antiq canones pmittũt ſi ſuſpecte ſũt retinere nõ debet. vl̃ clarius ſic. Cleric⁹ nõ debet retinere in domo mulierẽ ſuſpectã de incõtinẽtia etiã ſi ſit mr̃ vel alia ꝯſanguinea. h. d. Et hʒ q̃tuoꝛ dicta. p̃ ponit q̃ nullus cleric⁹ debet tenẽ ex̃neã. 2ᵒ. q̃ nec ꝯſanguineã. 3ᵒ. q̃ ꝯſanguinee indigẽti ex hoſpitiũ ſuũ põt pui dere. 4ᵒ. q̃ nulla fẽia tanq̃z miniſtra in eccleſijs clericis miſceať. 2ᵐ ibi ſʒ neqʒ. 3ᵐ ibi ſed ſi. 4ᵐ ibi phibendũ. ¶ Nõ p̃ abſtinẽdũ ab eo q̃ põt eſſe cã mali. ¶ Itẽ nõ q̃ clericus licite puidet ꝯſanguineis etiã de bonis ecclie qõ intellige vt. j. ſbijciã cũ glo. ¶ Itẽ nõ regulã gñalẽ q̃ nullã feminaʒ põt cleric⁹ tenẽ in domo ex q̃ poſſit oꝛiri ſuſpitio incõtinẽtie. ¶ In glo. ij. ibi intellige de ſuſpectis ⁊ h̃ cõiter placet doc. h̃. ſʒ tũc op. nã ſᵐ h̃ nõ erit dr̃ia inter ꝯſanguineas ⁊ ex̃neas nã ſi ex̃nee nõ ſunt ſuſpecte poſſũt teneri in domo. vt in. c. a nobis. j. e. So. dicerẽ ſic q̃ ꝯſanguineas iuuenes al's nõ ſuſpectas põt cleric⁹ bone fame in domo tenẽ ſʒ ex̃neas iuuenes nullo mõ põt tenẽ q̃ʒtũcunqʒ ſint bone fame q2 talis ꝯmixtio ẽ piculoſa. nõ ſic cũ ꝯſanguinea ⁊ h̃ ſentit glo. in. c. volum⁹. lxxx. di. ⁊ vide qõ le. ⁊ nõ. in. c. cũ oĩbus ea. di. licet do. An. h̃ videať regrere int̃ ꝯſanguineas vt alit̃ ſit ſenex ſʒ nõ placet q2 tunc ceſſaret ſuſpitio incõtinẽtie ⁊ nullibi illud pbať. Itẽ itellige q̃ nõ ſit tal' ꝯſanguinea q̃ habeat ſecũ pediſſequã q2 licet nõ ſit ſuſpitio cũ mr̃e vl' ſoꝛoꝛe poteſt dubitari de pediſſeqs vt h̃ in tex. ¶ Itẽ intelligo qñ cleric⁹ habitat ſol⁹ ĩ domo. ſi eñi viueret cũ alijs clericis nõ debet tenẽ mr̃eʒ q2 licʒ ipſe ſit bõe fame tñ oꝛiť ſuſpitio reſpectu alioꝝ clericoꝝ. vt nõ. in. d. c. volum⁹. Sʒ dubitať de epiſcopo nũqd poſſet ſecũ habẽ mr̃eʒ ſeu aliam nõ ſuſpectã. ⁊ dic do. An. h̃ q̃ nõ. alle. glo. in. c. legiť. lxxxi. di. ſʒ illa glo. moueť p tex. iuris ciuilis. in auẽ. nullã. C. de epi. ⁊ cle. Sʒ ego dico oppoᵐ ⁊ allego tex. expſſuʒ in. c. inẽdixit. xxxij. di. nã ĩ canonib⁹ nullibi pbať ꝯriũ imo vr̃ pmiſſũ. vt. d. c. inẽdixit. nec ẽ ſtandũ legi ciuili exq̃ canõ innuit oppoſitũ. fateoꝛ q̃ pᵐ ẽ honeſti⁹ maxime ppt̃ alios clericos cũ ep̃o moꝛãtes. Et in fi. glo. vide ſimilẽ glo. in. d. c. cũ oĩbus. ⁊ dic q̃ int̃ q̃rtũ g̃duʒ int̃ aſcẽdentes ſᵐ ꝯditiõeʒ nr̃i tp̃is nõ põt ẽẽ incõtinẽtie ſuſpitio q2 aſcẽdẽs eſſet decrepit⁹. In glo. pe. ad fi. nõ glo. q̃ cleric⁹ poti⁹ ꝯſanguineis q̃ʒ alijs debet ſbuenire de reb⁹ eccliẽ nã teneť q's diligẽ magis ꝯſanguineũ q̃ʒ ex̃neuʒ ⁊ in elemoſyna faciẽda ẽ dare gradũ vt p̃ ſibi q̃ʒ ſuis ⁊ p̃ ſuis q̃ʒ ex̃neis ⁊ p̃ extraneis notis q̃ʒ ignotis ⁊c. vide pulchꝝ tex. in. c. non ſatl. lxxxvi. di. ⁊ tex. cũ glo. in. c. geſcam⁹. xlij. di. Sʒ ꝯ hanc glo. facit tex. in. c. puenit. i. q. iij. vbi dr̃ q̃ graui⁹ peccatũ ꝯmittit p̃lat⁹ dãdo ꝯſanguineis q̃ʒ ex̃neis. Sʒ itelligo tex. illũ q̃ graui⁹ peccatũ p̃ſumptiue q2 p̃ſumiť largis dare ꝯſanguineis q̃ʒ ex̃neis ⁊ ſine aliq̃ mẽſura. Itẽ loquiť qñ vult eos ditare ⁊ nõ ſbuenire tanq̃ʒ alijs indigẽtib⁹ nã amore ſanguinis carnalis ſpoliat eccliam. ⁊ vide qõ ibi nõ. in glo. Itẽ vide ad p̃dicta bo. tex. cũ glo. in. c. oĩno. xxxi. di. vbi dr̃ q̃ ppriã vxoꝛẽ ⁊ filios ſuſtinẽ debet de bonis ecclie. loqtur tñ de cõiuge ⁊ filijs añ clericatũ habitl. Sʒ ego puto idẽ ẽẽ in filijs habitis p illicitũ coituʒ nã licet cleric⁹ male fecerit tñ exq̃ ſũt geniti nõ ſunt pdẽdi ſed eis tanq̃z paupib⁹ ſubueniẽdũ. p h̃. c. cũ habẽt. ⁊ qõ ibi nõ. j. de eo q dux. in ma. quã pol. ¶ Et ex oĩbus p̃dictis nõ. bo. ar. ad. q. q̃tidianã. Nũqd deputat⁹ executoꝛ ad diſtribuẽdũ certa bõa pauperib⁹ poſſit diſtribuere int̃ ſuos ꝯſanguineos paupes. et vr̃ h̃ tex. cũ p̃dictis q̃ ſic nã clericus ẽ executoꝛ. ⁊ debet diſtribuere ſupflua int̃ pauperes. xvi. q. i. c. fi. ⁊ tñ põt diſtribuere int̃ cõſanguineos ppos. vt patet h̃ ⁊ ex p̃dictis faciat qõ nõ. in. l. ſi mãdauero. ff. mandati.

SI quiſquã

Excõicať cleric⁹ q a ſuſpecta ꝯ mulieꝝ collogo nõ deſiſtit vel eorũ ꝯſoꝛtio. h. d. ¶ Nõ q̃ appellatiõe ſacerdotl. venit p̃ſbꝛ itẽ diacon⁹ ⁊ ſbdiacon⁹ ⁊ intellige large ſumpto vocabulo. nã oẽs iſti large poſſũt dici ſacerdotes q̃ſi deo ſacrati. p q̃ faĉ qõ nõ. xxxij di. in ſũma. ⁊ vide tex. in. c. i. xv. q. v. vbi diacon⁹ appellať ſacerdos. ⁊ tene mẽti in h̃ iſtũ tex. nam potes ex eo facẽ hãc regulã q̃ in mã fauoꝛabili appellatiõe ſacerdot ꝯphendũtur oẽs q ſunt in ſacris oꝛdinib⁹ ſʒ q2 mã erat h̃ odioſa iõ foꝛte. pꝑter h̃ voluit exp̃mere q2 al's nõ fuiſſent ꝯphenſi ⁊ ſic potes elicẽ regulã in oppoſituʒ q̃ in mã odioſa vbi nihil aliud exp̃miť appellatiõe ſacerdotis venit tñ preſbꝛ ⁊ ethimologiã ſacerdotis ⁊ p̃ſbyteri vide xxi. di. cleros. ¶ Nõ 2ᵒ. modũ pcedẽdi ꝯ clericos foꝛnicarios palã non ꝯcubinarios vt moueãť vt h̃ dr̃. ¶ 3ᵒ. nõ boᵐ dictũ ex tex. q̃ ſuſpitio p̃cedẽs ⁊ admoniť ſequẽs cui nõ pareť lʒ iducãt p̃ſũptionẽ magnã ꝯ iobediẽtes nõ tñ pbant delictũ vñ debet ꝯ talẽ tpari ſnĩa vt nõ imponať pena nãlis delicti nã ſi ex ſuſpitiõe p̃cedẽti ⁊ ex ſpreta monitõe iſti clerici haberẽť p ꝯuictis nõ ſolũ excõicarenť ſʒ graui⁹ ꝯ eos p cederẽť vt in. c. ſicut. ⁊. c. ſi autẽ. j. eo. Et ex h̃ infero q̃ auẽ. ſi qs ei. C. de adul. ponat caſũ ſpecialẽ. nã ibi dr̃ q̃ ſi habẽs ſuſpitionẽ ꝯ aliquẽ de adulterio cũ vxoꝛe eideʒ corã teſtib⁹ monitionem

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

fecerit ꝛ poſtmodū ꝯpetit cū ꝯfabulari cū vxo-
re pōt illū ipune occidē ꝛ ſic ſuſpitio ꝓcedēs cuꝫ
admonitiōe ſpreta iducūt ꝓbatiōeꝫ delicti.ſꝫ vt
dixi nō puto caſū illꝰ auc.extēdendū.nō eni po
tuit lex aliṫ ꝯpeſcē iuſtū doloꝛeꝫ mariti.facit.c.ſi
vō.j.de ſen.exc.vide ad ṗdicta Jnno.in.c.qꝛ ve
riſiſe.ſ.de ꝑſump.vbi nō.diċ ꝙ vbi iudex proce
dit ex ꝑſūptiōe debet multū tēperare ſniam ſuā
vt modice vel raro penā inferat.ar.c.afferte.eo.
ti.facit.l.ſciāt.C.de ꝓba.canonizata.ij.q.ix.ſciāt
qꝺ nō.nā poſſet tex. iſte adduci in ꝯriū itelligen
do etiā ꝙ iſta ſit pena delicti.ar.c.ſe.ſꝫ ṗᵐ dictuꝫ
mihi plꝰ placet. ¶ Ultio nō mulier deliquēs cū
clerico ſbijciṫ foꝛo eccliaſtico.vñ pōt ꝑ iudicem
eccliaſticū puniri qꝛ cōmittit q̄ſi ſacrilegiū.vide
bo.tex.cū glo.in.c.eos.xxxij.di.ꝛ.c.virginibus.
xxvij.q.i. ¶ Jn glo.i.ibi inferioꝛes ħ limita pro
ut dixi in ṗ nō.ꝛ nō bñ ſi.glo.ꝙ appellatiōe cleri
coꝝ ꝯṗhenduntṫ ſuꝑioꝛes.i.ꝯſtituti in ſacris ꝛ i
dignitatibus.nā.c.de ꝑſona qꝺ al'e.pōt adduci
mō ṗdicto ſꝫ vide ꝯriā glo.in.c.lr̄as.de fi.ꝑſby.
q̄ nō.diċ ꝙ ſi papa diſpēſauit cū illegitio vt poſ-
ſit effici clericꝰ debet intelligi vt poſſit ꝓmoueri
ad minoꝛes oꝛdines nō ad maioꝛes.ꝓpter mām
odioſaꝫ. ꝛ iō dic vt dixi.ſ.ſup Rica de vi.ꝛ bo.
cle.ꝙ i mā larga appellatōe clericoꝝ veniūt om
nes clerici in q̄cunqꝫ dignitate ꝛ oꝛdīe ſint ꝯſti-
tuti.ſecꝰ in mā ſtricta qꝺ nō. Jn glo.fi.in fi.ibi in
ſuitute redigaṫ ħ dictū nō ꝓcedit idiſtincte ſꝫ ħ
pena ſuitutis imponiṫ cū femia de facto fuit du
cta a clerico in vxoꝛē.nā qꝛ fuit maioꝛ ꝑſumptio
maioꝛ iponiṫ vindicta vñ tā ipſa quā filij ex tali
ꝑſūpto mr̄imonio geniti rediguntṫ in ſuitutē ec
cleſie.ꝛ ſic cōiṫ intelligiṫ.c.cū multe.xv.q.fi.licet
eccl'ia ꝑdiderit ħ ius qꝛ nō fuit eo vſa vt diċ glo.
in.d.c.cū multe.ſed tu potes dicē ꝙ cū nō ſit me
moꝛia ſaltē apud nos ꝙ ꝯſtitutꝰ in ſacris duxe-
rit vxoꝛē nō poſſumꝰ dicē ꝙ illud ius ſit ſblatū
cū caſus nō acciderit.ꝑ ħ qꝺ nō.Cy.in.l.ij.C.q̄
ſit lon.ꝯſue. Jo.an.in.c. Johānes.j.ti.ꝓxi.ſꝫ ſi
in aliq̄ loco accidiſſet iſte caſꝰ ꝛ eccl'ia nō curaſſꝫ
illos in ſuitutēꝫ redigē poſſet ꝓcedē dictū illius
glo.nec extēderē ꝯſuetudinē ſeu ꝑſcriptiōeꝫ de
loco ad locū.ꝑ ħ qꝺ nō. Jnno.c.fi.de offi.archi.
Jſta ḡ mulier de q̄ in tex.cogeṫ agere pniaꝫ ſᵐ
Jnno.ꝛ pōt ꝯcludi ſᵐ Hoſti.ꝙ cū iura varie in
ħ loquuntṫ erit i arbitrio iudic̄l.quā penā debe-
at iponere.ꝛ nō bñ ħ dictū Hoſti.qꝛ q̄ñcunqꝫ iu
ra varias penas iponūt optio daṫ iudici. ¶ Jtē
nō glo.xxi.q.ij.in ſūma.xxxiiij.di.fr̄nītat̄l.quas
nō.ipoſita tñ vna pena nō pōt iudex ad aliā tñſ
ire.l.ꝑtoꝛ edixit. ꝛ quod ibi nō.ff.de iniur̄l.facit
qꝺ nō.Bar.in.l.i.ff.vi.bo.rap.

Clericos

Nō debet ꝑla
tus clericū co-
gē ad ꝯcubinā abiurādā ſꝫ eā nolentē
dimittere pōt excōicare.h.d.hꝫ tria dicta.zᵐ ibi
veꝝ.ꝫᵐ ibi ꝛ ſi q. ¶ Nō ṗ modū ꝓcedēdi ꝯ cle-
ricos publice ꝯcubinarios.non eni debēt ꝯpelli
ad abiurandū ꝯcubinas ħ ē ad renūciādū cū iu-

ramēto de nō redeūdo qꝛ de facili poſſꝫ ſeq ꝑiu
riū cū duꝝ ſit aſſueta relinq̄re.xxxiiij.di.q̄ruidā.
xxiij.q.vi.§.fi. ¶ Et ex ħ ꝛ ex tex.nō nunq̄ꝫ iu-
ramētū deferendū illi ꝯ quē vehemēter ꝑſumiṫ
de trāſgreſſiōe imo deferēs peccat qꝛ ē cā interi
tus aīe illꝰ.vide pulchꝛ tex.cū glo.xxij.q.v.ille
qꝺ eſt ꝯ eos q in iudicio dicūt iuret aduerſarꝰ
ꝛ bibat ſibi ħ iuramētū ꝛ vehemēter ꝑſumiṫ de
trāſgreſſiōe. Jtē ex ħ eēt ꝓuidēdū vt pluries di
xi ꝙ ſcholares nō iurarēt obedire rectoꝛi qꝛ de
facili trāſgrediuntṫ iuramētū ꝛ icurrūt ꝑiuriū ſꝫ
etiā ꝓuidēdū de pēa ꝯ iobediētes.ſic fac ħ papa
zꝰ nō iudicē debē incipe a ſuſpēſiōe ꝛ intdicto ꝛ
demū venire ad excōicatōeꝫ.qꝺ eſt ꝯ ꝑlatos no-
ſtri tēpoꝛis q imediate ꝑ q̄libet cā fulminant ex
cōicatiōeꝫ ꝛ ex frequētia duciṫ in ꝯtemptū.nā i
eccl'iā nulla ē pena excōicatione maioꝛ.xxiiij.q.
.iij.corripiantṫ ¶ zꝰ nō ibi in aliquos eoꝝ.ꝙ vbi
multi ſūt ꝯcubinarij nō debet iudex oēs ſuſpen
dē ſeu excōicare ſꝫ incipe a ꝑncipalioꝛibꝰ vt alij
eoꝝ exēplo ꝑterriti arceāṫ.ꝑ ħ.j.de cle.ex.mi.i
.c.latoꝛes.quē tex.vide ¶ Ultio nō ibi ſniaꝫ ꝑ
petuā ꝛc.ꝙ excōicatio pōt eſſe ꝑpetua.ex q̄ infe-
ro ꝙ licet excōicatꝰ nō corrigat ſe nō tñ teneṫ iu
dex illū abſoluē ſꝫ ſi efficereṫ deterioꝛ nec poſſꝫ
aliṫ corrigi tūc debet eū abſoluere.vt nō. Jo.an.
poſt.bea. Tho.in.c.i.de ſen.exc̄l.li.vi. ꝛ hoc nō.
Additio.ꝛ de ħ dic vt habeṫ ꝑ ſe ꝑ ipſūmet in.c
ab excōicato.de Rꝑ.in fi.ꝛ in.c. veniēs. el.ij.de
teſti.in fi. ¶ Jn glo.in v̄.ꝑpetuā.ibi donec reſi
piſcāt.nō glo.ꝛ ſᵐ eā intellige oīa iura loquētia
de ꝑpetua excōicatiōe.nā excōicatio debet eſſe
medicia ꝛ nō debet inferre moꝛtē ꝑpetuā.ij.q.i.
multi.ꝛ.c.cū medicinalis.de ſen.exc̄l.li.vi.ꝛ facit
.c.ex lr̄is.de ꝯſti.ꝛ glo.in.c.ad reꝑmēdā.de off.
oꝛ.ꝛ dṙ ħ ꝑpetua ſᵐ Jnn.qꝛ ꝓferṫ ſine ꝑfinitiōe
tēpoꝛ̄l.vñ dṙ ꝑpetua aptitudīe qꝛ poterit eē ꝑpe
tua dū vixerit ſi ſe nō correxit. vel pōt expōi ſᵐ
eū ꝙ debꝫ iſte depōi ab officio ſeu ꝑuari bñficio
ꝛ ſic ꝑpetuo poniṫ ex cōionē clericoꝝ ſeu bñficij
nā excōicatio ſonat in ſepatiōeꝫ. ṗᵃ tñ expoſitio
ē magis ꝯſona lr̄e.

Sicut ad extir

pāda
Si clerici moniti ꝯcubinas non dimit
tūt ſuſpēduntṫ a bñficijs ꝛ ſi ſe nō corrigūt depo
nuntṫ.h.d.hꝫ tria dicta q̄ patēt in tex.ibi ſi vō.
Nō ṗ ar.ꝙ clerici i minoꝛibꝰ nō coguntṫ ꝑ eccle
ſiā ad ꝯcubinas dimittēdas ſꝫ ħ ar.nō ꝓcedit ꝛ
ē tex.ꝯ in.c.ſi autē.j.eo.ꝛ in.c.vt clericoꝝ.ſ. ti.i.
ſꝫ iō dixit ħ de ꝯſtitutꝰ in ſacris qꝛ alij nō ita aſpe
re corriguntṫ. ¶ zꝰ nō ꝙ clericꝰ ex ꝯcubinatu nō
ꝑuaṫ bñficio incōtinēti ſꝫ ꝑꝰus dꝫ moneri.zꝰ ſu-
ſpēdi.ꝫꝰ ꝑuari. Sꝫ ꝯrium tenuit tex.in.c.ex ꝑte
ade.de teſti.vbi ſine aliq̄ monitiōe clericꝰ publi-
cus ꝯcubinarꝰ ꝑuaṫ bñficio.ad idē.c.ſi auteꝫ.j.
eo.vbi nō fit iſta ſuſpēſio ſꝫ vide ibi glo.q̄re pu-
to ꝙ iſtud ſit arbitriū. vtꝝ iudex velit a ꝑncipio
ipſū ꝑuare bñficio vel ꝑꝰus admonē vel etiā ſu-
ſpēdere qꝛ cū iura in ħ varie loquantṫ vt patet ꝑ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

to. hũc ti. optio daẛ iudici vt in fi dixi in. c. ij. ŝ.
eo. z facit. d. c. si autẽ. in v. liceat. iũcta glo. z h bñ
nõ. nã p h reduco tibi ad ꝯcordiã ista iura q̃ va-
rie loquunẛ in mõ ꝓcedẽdi ꝯ ꝯcubinarios licet
eni oli ꝓpẽ scãdalũ cũ hoies eẽnt feruẽtes i fide
ꝓ simplici fornicatiõe cleric⁹ deponereẛ. vt in. c.
a multi. de eta. z qli. hodie autẽ, nõ ita aspe ꝓcedi
vt h z in. c. ſrnitatl. xxxiij. di. poterit ĝ index fᵐ
facti circũstãtias z locoꝝ ꝯsuetudinẽ icipẽ a pe-
na mitiori vl ĝuiori. reliq̃ sunt clara. In glo. sup
v. suspẽdatl. ad fi. ex hac glo. habes vnã so. vt cõ
cubinari⁹ nõ notori⁹ nõ sit a iure suspẽsus. ſʒ no
tori⁹ sic siue sit notori⁹ facti euidẽtia siue p sniaʒ
z nõ glo. in eo qd̃ dicit q̄ notori⁹ nõ dr̃ tolerat⁹
ſʒ ꝯ hãc so. glo. facit. c. iij. ŝ. eo. vbi loqẛ de publi
co ꝯcubinario z mãdat illũ suspẽdi ĝ nõ est ipso
iure suspensus. Circa h danẛ plures so. Inno z
Hosti. p posuerũt istã so. glo. z⁹. Inn. posuit zᵃᵐ
so. vt tex. iste ꝓcedat etiaʒ circa miores ordines
ſʒ ꝯria ꝓcedũt q̃ ad officiũ sacerdotale. vult di-
cẽ q̄ public⁹ ꝯcubinari⁹ suspẽsus ẽ a iure respe
ctu officij sacerdotalis tñ. bñ facit. c. vestra. j. eo.
ti. ſʒ ab hoie fit suspẽsio ab oib⁹ alijs ordinibus.
ſʒ h so. non placet Inno. q̄ꝛ iura videntur inẽdi-
cẽ tali executiõem cuiuslibʒ ordis. lxxxi. di. si q.
xxxij. di. pter. zᵃ so. fᵐ eũ vt h. c. loqẛ i suspect ſʒ
h so. nõ valet p. c. iij. ŝ. eo. 4ᵃ so. fᵐ eũ q̄ a iure ꝯcu
binari⁹ nõ ẽ directe suspẽsus ſʒ idirecte respectu
obiecti q̄ꝛ p̃cipiẛ alijs vt nõ audiãt diuina a tali
bus ſʒ ab hoie dʒ suspẽdi directe. vel fᵐ eũ licet
tales sint suspẽsi a iure nihilomin⁹ possũt suspẽ-
di ab hoie ordie iudiciario ꝓcedẽte z põt tres
nõ. effect⁹ q̃ztũ ad ꝓpositũ inẛ illã suspẽsionẽ iu-
ris z hois. nã ꝯcubinari⁹ suspẽsus a solo iure se
corrigẽdo nõ indiget absolutiõe q̃ztũ ad h vt alij
possint licite audire diuia ab eo lʒ ipẽ celebrare
licite nõ possit sine dispẽsatione supioris exq̃ ei⁹
crimẽ nõ fuit notoriũ. z nõ h. nã in. c. venerabili.
de sen. excl. sentit q̄ nulla dispensatio sit necessa-
ria sed põt dici. vt nõ. in. c. si. de tẽpo. or. Suspen
sus vo ab hoie nõ recupat officiũ suũ q̃zuis pe-
niteat nisi gratiose restituaẛ. ad h. d. c. venerabi
li. zᵃ ꝯria q̄ꝛ suspẽsus a canone celebrãdo nõ effi
ciẛ irregularl. sec⁹ in suspenso ab hoie. xi. q. iij. si
qs presbr. h nõ placet. Hosti. dic̃ eni q̄ suspẽsus
a canone celebrãdo efficiẛ irregularl. qñ suspen
sio habuit originẽ a canone. vt ꝓbaẛ in. c. i. de re
iudi. li. vi. z. c. i. de sen. excl. eo. li. z sic trãseũt doc
sed tu oino vide Inno. in. c. si celebrat. de cle. ex.
mi. vbi pulchre declarat seipsũ. fateẛ eni ibi q̄ su
spẽsus a canone efficitur irregularis celebrãdo
qñ suspẽsio habuit originẽ a canone. sec⁹ vbi ca
nõ tñ approbat suspẽsionẽ a deo factã nã q̄libʒ
peccator ẽ suspẽsus a deo z a canone p approba
tionẽ z talis nõ efficiẛ irregularis q̃si sentiat ibi
q̄ notorie fornicari⁹ nõ ẽ suspẽsus a canone ipo
nẽte penã ſʒ a deo p̃ncipalir̃ z a canone p appro
batõeʒ z ẽ sbtile dictũ. z dat aliũ intellectũ ad iu
ra h alle. p ꝯ. ſʒ ipsemet in. c. de sen. ex. li. vi. aper
tissime tenet ꝯriũ dicẽs q̄ notorie fornicator ce-
lebrãdo efficiẛ irregularl. q̄ꝛ ẽ suspẽsus a iure p
. d. c. pter. dicã de h lati⁹ in. c. vr̃a. j. eo. vbi expli-
cabo totã mãm. zᵃ ꝯria fᵐ Inno. ẽ q̄ suspẽsus a
canone nõ pdit bñficia nec puẽẛ. sec⁹ in suspẽso
ab hoie qd̃ nõ placet Hosti. z bñ nã si fuisset su-
spẽsus nõ vacãt bñficia q̄ꝛ suspẽsio fit ad tẽpus
ſʒ Lin. posuit h aliã so. ad ꝯria dicẽs q̄ notori⁹
fornicator ẽ suspẽsus a iure ſʒ vt pena augeẛ po
test suspẽdi ab hoie monitiõe p̃cedẽte z ita loq-
tur h. z qd opeẛ tũc zᵃ suspẽsio dic vt nõ. i. c. ita
q̃rũdã. j. de iude. z h so. põt teneri itelligẽdo q̄
sit suspẽs⁹ ipso facto a iure. Hosti. dic̃. c. istud lo
q in suspẽsiõe a bñficio z ꝯria in suspẽsiõe ab of
ficio. sentit p h q̄ suspẽsus a bñficio nõ sit suspẽ
sus ab officio qd̃ ẽ ꝯ nõ. in. cle. cupiẽtes. in v. nõ
nouã. de penis. z vr̃ etiã hãc opi. seq Hosti. do.
An. h dicit q̄ nõ ẽ suspẽsus a bñficio public⁹ cõ
cubinari⁹ vt h ſʒ ab officio sic z si celebrat effici-
tur irregularl. z dicit h q̃si expssum in. d. c. vt cle
ricoꝝ. v. si qs. ŝ. ti. i. ſʒ certe pᵐ dictũ nõ ꝓcedit p
c. pter. palle. vbi dr̃ vt nullã ptẽ recipiat ab eccle
sia. vñ dicem⁹ q̄ aut pariẛ ẽ suspẽsus ab officio, z
bñficio aut q̄ canõ loqtur ibi approbatiue. z ad
. c. vt clericoꝝ. dic q̄ ex toto nõ ꝓbat nõ põt itel-
ligi de suspẽso ab hoie. patet q̄ꝛ p̃ dixerat de pe-
na ꝯdigna iponẽda ab hoie. Et ex his hẽs mãʒ
declaratã ad ptes dicã cõclusionẽ in. c. vestra. j.
eo. vbi meli⁹ cadit mã.

Super eo Arẽ a cleri-
co ꝯcubina-
rio suspẽso sup absolutiõe tacita facti
serie obtẽte ñ valẽt. h. d. ¶ Nõ p q̄ absolu. obtẽ
ta p surreptiõeʒ nõ valet. Sʒ op. ꝯ tex. de. c.
sup lr̃is. de Rp. vbi ꝓcediẛ saltẽ fᵐ iuris formaʒ
qñ interuenit surreptio non maliciosa. So. dicũt
doc. illud ꝓcedẽ in lr̃is ipetratis ad lites z sic su
p lr̃is ipetratẛ de iusticia iste h ipetrauit lr̃as gra
tiosas sup absolutiõe. Itẽ dic q̄ h maliciose fec
q̄ꝛ si dixisset q̄ ꝓpẛ ꝯcubinatum fuerit suspẽsus
nunq̄ꝫ obtinuisset absolutiõeʒ.

Si autẽ Si clerici moniti nõ
dimittũt ꝯcubinas su-
spẽdiẛ a bñficiis z si se nõ corrigũt de
ponunẛ. h. d. tria sũt dicta q̃ patent. ¶ Nõ p ibi
siue iferiorib⁹ q̄ etiã ꝯstituti in miorib⁹ cogunẛ
ad ꝯtinentiã. ſʒ Io. an. intelligit de bñficiatis nã
nõ bñficiati nõ cogunẛ ꝯtinere si nolũt. Ego mi
ror de hac additõe sua ad istũ tex. nã tex. iste nõ
loquiẛ de ꝯtinẽtia ſʒ q̄ nõ possunt habẽ fornica
rias a qb⁹ abstinẽ debẽt nedũ clerici in miorib⁹
ſʒ etiam laici. vt. ŝ. ti. i. c. vt clericoꝝ. xxxij. q. iiij.
nemo. fateor tñ q̄ ꝯstitus in minorib⁹ põt ꝯhere
mr̃imoᵐ. j. de cle. ꝯiu. p totũ. ¶ z⁹. nõ ibi liceat q̄
eps nõ teneẛ deponẽ clericũ ꝯcubinariũ. Sʒ po
test alijs remedijs z mitioribus ꝓcedere ꝯ eũ. il
lud eni qd̃ licet nõ p̃cipiẛ. xxxij. q. vij. Apls. z. l.
non quicqd. ff. de iudi. z. c. ꝯsuluit. de offi. dele. z
facit istud bñ ad ea q̃ dixi in. c. sicut. ŝ. eo. vt sit in
optiõe supioris ꝯ ꝯcubinarios exercẽ ĝuiorẽ vl
minorẽ vidictã z facit qd̃ nõ. h glo. fi. qd̃ nõ. nam

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

glo ħ opponit de illo.c.ſicut.
Veſtra Famoſum ē tñ.ꝑpter
mā3 intriſecā ipſi⁹.tū
ꝑpť mām extriſecā.ſ.notorij.ꝛ vtraq3
ē multū difficilis ꝛ ꝑiculoſa ꝛ inherēdo vbis lre
h.o.in ſūma.A clerico fornicario q̄3diu tolerať
nec h3 opis euidentiā licite audiunť diuina ꝛ ꝑ
cipiunť eccliaſtica ſacramēta.a notorio vo abſti
nēdū ē nō ꝑpter ſacramēti defectū ſed ad ipſoꝝ
fornicatoꝝ emēdatiōe3.p̄ deciſa ꝯſultatio.2⁰.de
ciſa ꝗnſio.2⁰ibi alicubi.q̄ ſbdiuidiť.p̄ all.ꝑ ꝛ 3
2⁰.diſtingnit tres q̄litates criminis ibi ceteꝝ.3⁰.
diſtiguit animū abſtinentl.ibi itē aliud.4⁰.ꝛ vlti
mo ex oibus p̄dictis ſolutl.ꝯcludit ibi ſine dubi
tatōe ꝛc.¶ Nō p̄ ibi alicubi dr ꝛc.ꝛ ibi alibi legi
tur ꝛc.ꝙ licitū eſt q̄n̄q3 facere allegatiōes gene
rales.ſicut fecit ħ papa q̄ gn̄aliť allegat non alle
gādo p̄ncipia tituloꝝ nec in quo loco ponanť ſ3
gn̄aliter iure caueť ꝛc.ꝛ ſic etiā allegandū eēt co
ra3 papa q2 cenſeť oīa iura habere in pectore.vt
i.c.i.de ꝯſti.li.vi.ꝛ idē pōt facē ſcholarl erga do
ctorē q̄ gn̄aliť allegat nō allegādo p̄ncipia.c.nec
in q̄ loco ponanť ſ3 gn̄aliť iure caueť.niſi eēt ali
q̄ diſpoſitio deuiās a cōib⁹ regulis ſicut etiā fa
ciūt ſolēnes doc.inť ſe.Et in effectu ꝯcludēdo di
cēdū ita fore allegandū vt allegās intelligať ab
eo cū q̄ loquiť.ꝛ de mā.vide ꝑ ſpe.i ti.de diſpu.
ꝛ alle.§.poſt ħ.v.in ſūma.ꝛ an iura ſint allegāda
i ꝯſilijs.vide ꝑ eūde3 in ti.de reg.ꝯſi.§.i.ꝛ cōiter
dr ꝙ in ꝯſilijs deciſiuis nō ē neceſſe allegare iu
ra nec cā3 i ſnia.vt in.c.ſicut.de re iudi.ſec⁹ in cō
ſilio poſtulato a ꝑte.rō diuerſitatis.q2 p̄ caſu ap
probata ē fides ꝯſultorl.2⁰.caſu ei nō crediť ni
ſi q̄ten⁹ ꝑbat.q2 inſpretatio doctoris nō ē neceſ
ſaria niſi inq̄3tū iure ꝑbať.vt nō.in.c.i.de poſtu.
p̄la. 2⁰.nō ibi null⁹ audiat ꝛc.ꝙ vba imꝑatiui
modi eq̄pollēt vbis p̄ceptiuis.nā ꝑ ħ vba p̄cipiť
ꝙ nemo audiat ab his diuia.ꝑbatur in.c.p̄ter.
.xxxij.di.ſ3 nunqd ħ ſit veꝝ gn̄aliť.vide bo.tex.
in cle.exiui.de v.ſig.¶ 3⁰.nō ex eodē v.null⁹.ꝛc.
ꝙ etiā ꝑprij ꝑrochiani ꝛ alij p̄ſbyteri debent ab
ſtinē ab officijs notorij fornicatoris.nā ħ poniť
vbū vniuerſale negatiuū ꝛ q̄ totū dicit nl exclu
dit.xix.di.in memoria.Ex q̄ infero aliud ꝙ licet
excōicato poſſit aucte iurl cōicare domeſtici.xi.
.q.iij.q̄m multos.ꝛ.c.inť.de ſen.excl.a notorio
tñ fornicatore q̄ſq3 debet ſe abſtinē ꝛ nemo ex
cludiť reſpectu diuinoꝝ ꝛ ſacramētoꝝ ab eo nō
recipiēdoꝝ.ꝛ pl⁹ ħ dicūt doc.ꝙ nō ſolum alij de
bēt abſtinē a notorio fornicatore ſ3 etiā ipeū de
bet ſe immiſcē diuinis audiēdo ſeu ꝑcipiēdo ſa
cramēta ab alijs.alle.c.p̄ter.xxxij.di.qō bñ nō.
ſ3 iudicio meo illud.c.nō ꝑbat ħ indiſtincte ſed
diſponit dūtaxat vt nō debeat ꝑmanē in choro
cū alijs clericl.vñ nō negat q̄n ſaltē tanq3 q̄libet
laic⁹ ꝛ peccator poſſit audire diuia.nā regulariť
peccator nō repellitur ab auditu diuinoꝝ niſi ſit
excōicat⁹.ij.q.i.multi.ꝛ.xxi.di.cleros. ¶ 4⁰.nō
ibi q̄3tſicunq3 pollut⁹.ꝙ ex pollutōe clericl non
īficiunť aliq̄ mō ipſa ſacramēta.rō ē q2 recipiūť

vi ꝛ vtutē imediate ab ipō deo.nā dicebat apl's
neq3 q̄ plātat ē aliqd neq3 q̄ rigat ſ3 q̄ incremen
tū dat ꝛ ipe ē de⁹.ꝛ dic plātat.i.p̄dicādo grā3.ri
gat.i.baptizādo.incremētū dat.i.p̄ſtādo grām.
vt.ij.q.i.multi.vñ ſacramēta trāſeūt ꝑ manū ſa
cerdotl ſic trāſit aq̄ ſuꝑ canali lapideo.vñ nl ger
minat ſuꝑ lapide neq3 ꝯtaminať.i.q.i.ſi fuerit.ꝛ
.d.c.multi.iura q̄ q̄ videnť dicē ſacramenta pol
lui intelligo q̄ ad opi.vulgariū vel q̄3tū ē in ipſo
malo miſtro.ſic intelligo.c.ſic popul⁹.i.q.i.cū ſi.
¶ 5⁰.nō ibi purgatoria cūctaꝝ ꝯtagionū ꝛc.ꝙ cele
bratio miſſe ꝛ alia ſacramēta purgāt peccata.ꝛ
dic Ab.ꝙ tollūť venialia.vi.di.teſtamētū.alij ꝙ
etiā mortalia de ꝯſe.di.ij.cū oē.vide duas glo.
nō.ꝯrias vnā.i.q.i.introgo.q̄ dicit ꝙ dimittunť
venalia.ꝛ ħ idē tenet glo.in ꝑhe.vi.ſuꝑ v.bn̄di
ctiōe3.aliā in.c.an̄ bn̄dictiōe3.de ꝯſe.di.ij.q̄ dicit
altnatiue tñ.ꝙ etiā mortalia remittunť.Sed re
ducēdo ħ ad ꝯcor.dic ꝙ ſi q̄s ē ꝯtrit⁹ ꝛ cōfeſſus
nō tñ fuit recordat⁹ de certo peccato tūc illud di
mittiť ſic itellige glo.ꝯriā.ſed vbi recordabať il
lud nō dimittiť.fac qō nō.de pe.di.i.i ſūma.Itē
peccata alioꝝ audiētiū dimittūtur data ꝯtritiōe
ꝑ celebratōe3 ſacerdotū ſaltē q̄ ad penā.nam ſa
cerdotes dicūť ꝯmedē peccata populi.i.q.i.ipſi
ſacerdotes.ꝛ ħ vltimo mō ſacramētū celebratio
nis ꝑdeſt etiā mortuis.xiij.q.ij.aie defūctoꝝ.ꝛ
in.c.cū marthe.in fi.de cele.miſ. 6⁰.nō ex v.ce
teꝝ.tres q̄litates delicti.nā q̄ddā ē notoriū q̄d
dā occultū ꝛ q̄ddā pene occultū ꝛ in q̄ differāt
inť ſe.j.ſbijciā cū glo.¶ Nō 7⁰.tria ex q̄bus in
ſurgit notoriū.p̄ ex ſnia.2⁰.ex ꝯfeſſiōe facta i iu
dicio.3⁰.ex opis euidētia q̄ nulla tgiuerſatiōe ce
lari pōt. 8⁰.nō licitū abſtinē a q̄libet miniſtro
peccatore eo aīo vt rubore ꝯfuſus inducatur ad
fructū penitētie de q̄ tñ dic vt.j.lati⁹ dicā.¶ Vl
timo nō ꝙ diciť q̄s tolerari q̄n non fuit ꝯdēnat⁹
nec ꝯfeſſus nec h3 opis euidētiā.ꝛ nō ꝙ nō ſolū
diuina nō ſunt audiēda ab iſtis ſuſpēſis ſed nec
etiā alia eccliaſtica ſacramēta ſūt ab eis recipien
da.Et ꝑ illud vbū a clericis ꝛ p̄ſbyterl ꝛc.colli
giť ꝙ non ſolū intdiciť iſtis celebra⁰ miſſe ꝛ exe
cutio ordinis ſacerdotalis.ſ3 etiam executio cu
iuſlib3 ordinis.vñ nō poſſūt legē euāgelium vel
eplā3.vt in.d.c.p̄ter.ꝛ ħ ſatl innuiť.ex p̄dictl nō
ē ſuꝑficialiť tex.in pluri⁹ declarat⁹.Nūc ad de
claratōe3 materie intriſece.ꝑſeq̄r duo p̄ncipalia
multū vtilia.p̄ ſpecifice circa iſtos ꝯcubinarios.
2⁰.gn̄aliter de q̄libet peccatore p̄ciſo vel nō.ꝛ p̄
vt habeatur clare mā.ꝑſequor ꝑ.v.q.breuiſſime
ꝯcludētes q̄m.ō.in.c.ſicut recitaui multas opi.
Primo igiť q̄ro nunqd cleric⁹ fornicari⁹ ſit ſu
ſpēſus q̄ ad ſe.2⁰.nunqd q̄ ad alios vt ſic alij pec
cēt audiēdo eū.3⁰.nunqd ſuſpēſus ab officio.4⁰.
nunqd a bn̄ficio.5⁰.nunqd celebrādo efficiať ir
regularl.Ad p̄ᵐ dic ꝙ ſiue ſit notori⁹ ſiue occul
tus ſuſpēſus eſt q̄ ad ſe nec ē ſpeciale i eo ſ3 idē
ē in q̄lib3 clerico exiſtēte in mortali.nō eni deb3
exeq̄ officiū cū ſit ꝑ peccatū mortale a deo ſepa
ratus.vt ꝑbatur in.c.fi.j.eo.ꝛ ħ ſuſpēſio ꝑuenit

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝑncipalit̄ ab adā q̄ꝛ imediate cū peccauit ſepatꝰ
fuit a gratia dei.xi.q.iij.illud.⁊.c.audi deniq̄ȝ.ꝑ
Inno.in.c.ſi celebrat.de cle.ex.mi.vñ i pſal.odi
ui eccliã malignãtiū ⁊c̄. ǵuiſſime igit̄ peccat cle
ricꝰ celebrando dū exiſtit in peccato mortali.de
ꝯſe.di.ij.q̄tidie.⁊.c.de hoie.de cele.miſſ. Ad 2ᵃᵐ
.q.nūgd ſit ſuſpēſus q̄ ad alios vt ſic alij peccēt
audiēdo eū.dic ꝙ ſi ē occultꝰ ſeu toleratꝰ mō ꝑ
dicto alij nō peccãt q̄ꝛ nō ē ſuſpēſus q̄ ad alios.
vt ꝓbat̄ h̄ ⁊ in.c.ſi.j.eo. Si vō ē notoꝛꝰ ꝑ ſniam
vel ꝯfeſſionē ſpōte factã tūc nō ē licitū audire ta
lē ⁊ peccãt ꝯ faciētes q̄ꝛ veniūt ꝯ ꝑceptū eccle.
nō ꝙ ſacramēta nō ſint vera in ſe ſȝ ex ꝯtēptu ⁊
ꝯtumacia ⁊ iobedictia ſupioꝝ. vñ alibi dic̄ canō
ꝙ bñdictiōes taliū clericoꝝ ꝯuertunt̄ in maledi
ctiōem.lxxxi.di.ſi q̄. Sȝ dubiū ē in notorio no
torietate facti vt q̄ꝛ hȝ ꝯcubinã publice in domo
nec fuit ꝯdēnatꝰ nec in iudicio cōfeſſus.⁊ iſte eſt
paſſus ꝑiculoſus de q̄ ſepe fui īterrogatꝰ ⁊ ſepe
ꝑcticabilis apud hoies timoratos ⁊ bōe ꝯſcie q̄
multū trepidant audire vel cū ſcãdalo abſtinē a
talibꝰ.⁊ in h̄ ſūt ꝑncipalit̄ due opi. Quidã dicūt
ꝙ ſine aliq̄ monitiōe debēt oēs a talibꝰ abſtine
re et vident̄ ſentire multi in.c.ſic̄.s.e. ⁊ in.c.ſi ce
lebrat.de cle.ex.mi.vñ Hoſti.h̄ Jo.an.⁊ do.An
nō req̄rūt monitiōeȝ ſȝ Hu. Lan.⁊ Archi.in.c.
nullꝰ.ꝑall.⁊.d.c.ſi q̄. Jo.de lig.⁊ do.Car.hic te
nēt monitiōeȝ nec̄iaȝ q̄ꝛ ceſſante monitiōe nō vi
det̄ ꝙ q̄s poſſit habē indubitatã ſciaȝ de ꝯcubi
natu cū poſſit clericꝰ habē excuſatiōeȝ ⁊ fac.d.c.
ſi q̄. vbi dr̄ ꝙ ſi maluerint ꝑſeuerare in peccato
oēs abſtineant ⁊c̄.ꝑ illud v̄.ſi maluerint.vr̄ ꝙ ſit
opꝰ monitiōeȝ ꝑmittē vt ſic appareat de ꝯtēptu
⁊ volūtate ſua. ad idē faciūt iura ꝑcedētia q̄ cōi
ter vident̄ req̄rē monitōeȝ añ factū. Cōſulenda
eēt pᵃ opi.poſt factū.2ᵃ vt euitēt peccatū ⁊ poſ
ſet dici ꝙ vtraq̄ȝ eaꝝ ſit vera ⁊ ꝙ nunq̄ȝ icurrãt
peccatū audiētes añ monitiōem,ꝓpt̄ varietates
opi.ad h̄ q̄ꝺ nō.glo.in.c.i.de poſtu.ꝑlat̄.li.vi.fac̄
.l.regula.ff.de iu.⁊ fac.ig̃.⁊ cū hac opi.alˀs tīſiui
ſȝ cogitaui ꝙ de iuris ſbtilitate poſſumus diſtin
guē ꝙ aut fornicatio ē ita notoria ꝙ nullã hȝ du
bitatōeȝ ſic̄ videmꝰ in pluribꝰ clericis q̄ tenēt ita
publice ꝯcubinas ſicut vxores ⁊ publice nutriūt
filios ita ꝙ ipſi etiã nō audēt diffiteri ⁊ tūc cre
do ꝙ oīno ſit abſtinēdū ab eis ſine alia monitio
ne.⁊ h̄ ꝓbat iſte tex.in fi.ibi nec hȝ opis euidētiã
⁊ meliꝰ in.c.ſe.vbi nulla fit mētio de admonitio
ne. ⁊ ꝑ h̄ glo.ibi nō.in v̄.ibi nō ex euidentia.⁊ in
v̄.celari.⁊ ſūt ãbe glo.nō.⁊ vide.ij.q.i. de manife
ſta.⁊ glo.in.c.michael.de fi.ꝑſby.q̄ ponit q̄lit̄ ꝓ
bet̄ quē eē filiū ꝑſbri. Itē tex.vr̄ ꝓbare de dire
cto in.d.c.nullꝰ.⁊.c.ꝑter.req̄runt eñi illa iura ſo
lã euidētiã facti nō autē ꝙ expectēt monitiōeȝ a
ſupiore. Itē a ꝯrio ſenſu ſeq̄ret̄ ꝙ nūq̄ȝ fornica
tio vl̄ raro poſſet eē notoria. Si vō fornicaᵗ nō
hȝ illã opis euidētiã ſȝ pōt ꝓbabilit̄ tergiuerſari
puta q̄ꝛ ꝯcubina habitat cū mr̄e clerici dic̄ ipſaȝ
eē pediſſequã mr̄is vel q̄d ſile ⁊ tūc ꝓcedit ꝯria
opi.vt expectet̄ monitio ⁊ eiꝰ ꝯtēptꝰ ⁊ hãc puto

eē mētē iuriū.nō ob.iura ꝑxi.s.alle. nã ibi exigi
tur moniᵒ ad aliū effectū vt multifarie dictū fuit
in.d.c.ſicut. Circa 3ᵃᵐ.q.nūgd ſit ſuſpēſus ab
officio.nec dicas hãc.q.eē ſolutã ex ꝑcedentibꝰ
q̄ꝛ vt dixi i.d.c.ſic̄.reſpectu alioꝝ.ſ.audiētiū. iſta
ē ſuſpēſio idirecta.nã lȝ ꝑcipiat̄ vobis vt nō au
diatis Titiū legētē.nō ꝑ h̄ infert̄ ꝙ ille ſit ſuſpē
ſus a lectura.⁊ iō q̄daȝ volūt dicē vt nō. Inno.i
.d.c.ſi celebrat. ꝙ fornicarꝰ etiã notoꝛꝰ nō ē di
recte ſuſpēſus a iure ⁊ ꝑ h̄ inferebãt ad ſo.vlt̄.q.
ꝙ celebrãdo nō efficit̄ irregular̄. q̄ꝛ illam nūq̄ȝ
q̄s incurrit niſi in caſibꝰ a iure exꝑſſis.vt in.c.is
q̄.de ſen.exc̄.li.vi.et mouent̄ iſti q̄ꝛ canō nō di
rigit directe v̄ba ſuſpēſiua ad clericū.⁊ hãc opi.
tenuerūt mlti.vt dixi in.d.c.ſic̄.⁊ ſpecifice Jo.de
lig.⁊ do.Car.h̄. Sȝ ego diſtīguerē,put.s.dixi i
ꝑcedēti.q.ꝙ ſi hȝ opis euidētiã indubitatã ē ta
lis ſuſpēſus directe a canone.⁊ ꝓbo ꝑ.d.c.ꝑter.
vbi dic̄ tex.ex auctē.dei ⁊ btiꝰ Pe.ſibi interdicimꝰ
vt miſſaȝ nō cãtet ⁊c̄.nō.n. video int̄ h̄ v̄ba dicaȝ
ſuſpēdo te ab officio ⁊ iſta interdico tibi officiū ſȝ
ꝑ pᵃ v̄ba infligit̄ ſuſpēſio adeo ꝙ celebrãs efficit̄
irregular̄.vt ꝓbat̄ clariſſime hodie in.c.i.de re
iudi.li.vi.⁊.c.i.de ſen.exc̄.eo.li.ig̃ ⁊ ꝑ iſta 2ᵃ v̄ba
q̄ꝛ nō refert q̄d ꝑ eq̄pollētiã fiat.c.lȝ ex q̄dã. de
teſti.facit.l.nō poſſūt.ff.de legi. Ad idē vide tex
xxxij.di.veꝝ.vbi tales appellãt̄ ſuſpēſi ſeu ꝑciſi
ab eccla ſecꝰ autē vbi ceſſat talis opis euidētia
⁊ ꝑ h̄ ſoluit̄ fi.q.ſ.an celebrãdo icurrat irregula
ritatē. Ad 4ᵃᵐ.q.nūgd ſit ſuſpēſus a beneficio.
Hoſt.⁊ do.An.tenuerūt ꝙ nō.s.eo. ſic̄.vt ibi di
xi. Sȝ ego diſtīguerē mō ꝑdicto vt vbi dr̄ ta
lis idubitata ſcia ſit inflicta ſuſpēſio a bñficio. et
vr̄ clare ꝓbari in tex.⁊ glo.in.d.c.ꝑter. Itē facit
q̄ꝛ ſuſpēſus ab officio ꝓpt̄ graue crimē eſt ſuſpē
ſus ꝑ ꝯſeq̄ns a bñficio.vt nō. do.in.c.a crapu
la.s.ti.i.vide bo.glo.in cle.cupiētes.de penis. in
v̄.nō nouã.ꝓbat̄ rōe.bñficiū ē ſeq̄la officij. vñ ſi
nō pōt dicē officiū ex culpa ſua non debet ꝑcipe
bñficiū.c.fi.de Rep.li.vi.⁊.c.paſtoralis.in fi.s.de
appel.nec ob.iura.s.alle.q̄ꝛ loquūt̄ de ſuſpēſiōe
hois ⁊ q̄ñ male fuat̄ de facto ſuſpēſio iur̄.man
dat̄ ibi ſnia hois. Quo ad 2ᵐ ꝑncipale nūgd ſit
abſtinēdū a diuinis ſeu ſacramētis alioꝝ pecca
toꝝ ſeu in crimie adiacētiū ⁊ de hoc aliq̄d tãgūt
doc.h̄ ⁊ multū ꝯfuſe ⁊ vide Inno.⁊ Hoſti.in.c.
ꝑ tuas.de ſimo.⁊ oīno in.c.i.de ſciſmatic̄.⁊ ali
q̄d in.c.ſrnitat̄.de bēti. Sȝ ꝯclude breuit̄ ⁊ cla
re ꝑ tria mēbra.q̄dã eñi ꝓpt̄ crimē ſunt ſuſpēſi ſi
ue ꝑciſi ab hoie vt excōicati depoſiti vel ſuſpēſi
ab officio.q̄dã eñi ſunt ꝑciſe a canone nō a iudi
ce.q̄dam vō iacēt in peccato ſȝ nō repiunt̄ ꝑciſi
nec ab hoie nec a canone.ꝑ caſu dic ꝙ non ē lici
tū ab eis recipe aliq̄ ſacramēta nec audire diuia
q̄ꝛ nō poſſūt dici tolerati exq̄ iudex ſnīaȝ ſpecifi
cã in eos tulit vt h̄.⁊.ix.q.i.c.i.⁊.ij.vide Inno.i
.c.q̄lit̄er.⁊ q̄ñ.el.ij.de accu.vbi nō. dicit ꝙ ſe͛l de
poſitꝰ a iudice nō pōt ãplius dici toleratꝰ poſſȝ
tñ dubitari nūgd ſacramētū baptiſmatis in ne
ceſſitatibꝰ poſſit recipi a talibꝰ ⁊ potiꝰ inclinarē

in ſniaʒ affirmatiuā. nā ⁊ ab hētico licite qs reci
pit h̄ ſacramētū in neceſſitate. vide bo. tex. in rōe
ei⁹. xxxij. di. §. ver. ⁊ː caſu etiam ꝙ qñ ſūt pciſi a
canone. diſtingue aut factū ē occultū aut notori
um. ſi notoriū nō licꝫ a talib⁹ pcipē aliq̄ ſacramē
ta. ar. h̄. ⁊. d. §. ver. puto ꝙ h̄ fallit in ſacramēto
baptiſmatꝭ ⁊ in ſacramēto corporis xp̄i vt in ne
ceſſitate liceat a talib⁹ iſta recipe ſicut dr̄ de for
nicarijs ⁊ ſimoniacis in ordie. vt in. d. §. ver. ⁊ q̄
re poti⁹ pmittant̄ iſta ſacramēta q̄ꝫ alia. vide bo
nā glo. in. d. §. ver. Si vō factū ē occultū ſentiūt
doc. h̄ ꝙ i ſacramētis neceſſarijs ñ ſit abſtinēdū
ab eis ſꝫ i volūtarijs licite poſſumus abſtinē dū
mō euitet̄ ſcādalū gnimo debem⁹ abſtiere i iſtꝭ
volūtarijs. ar. vi. q. ij. ſi tm̄. ⁊. c. placuit. ⁊ vide In
no. in. d. c. i. de ſciſma. ⁊ ibi fuit i ſingꝭ. op. ꝙ talis
occult⁹ q̄uis nō habeat executiōeꝫ ordinis. ni
hilomin⁹. n. trāſfert in aliū ꝯferēdo ſibi ordineꝫ
ꝑpt cōeꝫ opi. ⁊ publicā vtilitatē ſic in ſiſi dicim⁹
in. l. barbari⁹. ff. de offi. pto. multi tñ in h̄ ꝫ. vt nō.
in. c. nihil. de electꝭ. ⁊ in. c. vitatꝭ. de do. ⁊ ꝯtu. ⁊. i.
. q. i. in ſūma. ⁊ nūqd excōicatū occultū quē poſ
ſuꝫ ꝓbare excōicatū debeā euitare maxie ſi ē ꝑ
lat⁹ me⁹. vide nō. p Inno. in. d. c. i. ⁊ p eūdē in. c.
cū nō ab hoie. de ſen. exc. Ultio caſu qñ pciſio
nō eſt facta a iudice vl̄ a canone. ſentiūt doc. h̄ ꝙ
poſſum⁹ ſine ſcādalo abſtinē a ſacramētis volū
tarijs nō tñ peccam⁹ nō abſtinēdo. qꝛ nō ſunt ſu
ſpēſi q̄ ad nos. vt in. c. fi. ſ. eo. Et q̄ ſūt ſacramēta
volūtaria ⁊ q̄ neceſſaria vide bo. glo. i. c. veniēs
de trāſac. ⁊ vtꝝ eccl̄ia liget peccata oino occul
ta ſeu peccatores delinquētes occulte dic ꝙ ſic.
vide glo. nō. in cle. i. de here. in. v̄. incurrāt q̄ſi. iu
fi. ſꝫ in h̄ fi. caſu do. An. diſtiguit ꝙ vbi peccatū
ē notoriū nō ē licitū ab eis audire diuia vel pci
pe ſacramēta. qꝛ oē peccatū notoriū intdic̄ offi^m
ſine diſpēſatiōe. vt i. c. fi. de tēpo. or. Adduc̄ ⁊ ali
as rōes ñ ꝯcludētes iudicio meo. vñ ſimplr̄ ibe
reo ꝑme ꝯcluſiōi. ⁊ dico tex. eē in. c. fi. ſ. eo. nā ibi
ſe reſtrigit ad peccatū fornicatiōis notorium. ⁊
idē fac̄ tex. in. d. c. null⁹. nā op. ſua eſſet vera ſi di
xiſſꝫ canō null⁹ audiat miſſaꝫ illi⁹ quē idubitant̄
ſcit in peccato iacē ⁊ nō poſuiſſꝫ ſpālitatē i forni
cario. Ad ideꝫ. d. §. ver. nec ob. c. fi. de tēpo. or.
qꝛ fatet̄ ꝙ ipſe ꝗuit̄ peccat celebrādo ſed nō alij
audiēdo ſic patet in ſiſi in. c. fi. ſ. eo. ⁊ ꝑ h̄ habes
expeditā māꝫ itriſecā hu⁹. c. ⁊ ad ꝑdicta reduc
oēs glo. h̄ poſitas q̄ multū gñalit̄ locute ſūt pret̄
glo. in v̄. notoriā. q̄ attigit aliā māꝫ extriſecā a. c.
cū q̄ dicem⁹ aliqd de notorio ſalteꝫ ꝓ intellectu
t̄minoꝝ. In glo. in v̄. notoriū. in fi. de hac mā no
torij. vide ſatꝭ p ſpe. in ti. de noto. cri. ⁊ bo. glo. iū
cto tex. ij. q. i. manifeſta. ⁊. c. de manifeſta. ⁊ per
Hoſti. i ſūma. eo. ti. §. fi. aliqd p Cy. C. de accu.
ea qdē. ⁊ ex dictꝭ huius glo. nō pōt haberi certa
doctrina nec ꝓpter ꝓlixitatē talis materie pōt le
gēdo facilit̄ explicari. ſꝫ p noticia glo. ⁊ t̄minoꝝ
īſtabim⁹ circa aliq̄. ꝑ declarādo t̄minos. ⁊ː quot
hominū ſcia reqrat̄ ad iducēdū notoriū. 3ᵒ. qūo
ꝓbet̄. 4ᵒ. vtꝝ exigat̄ ordo iurꝭ. 5ᵒ. vtꝝ exigat̄ ꝓ

batio ⁊ ꝓcedā ꝯcluſiue. ¶ Ad p^m aduertēdum
ꝙ habem⁹ duo extrema. ſ. ſciaꝫ ⁊ neſciaꝫ. Neſci
re ē ꝓſus igrare ita ꝙ nulla ibi cadat credulitas
vt nō. ff. de iu. ⁊ fac. ig. ſup Rica p Bar. in. l. ad
monēdi. ff. de iureiurꝭ. fac̄ qd nō. glo. in. c. ij. de te
ſta. li. vi. Scia vō pōt haberi duplex. ꝑ in his q̄
ſūt alicu⁹ artꝭ ſeu ſcie. ⁊ in his ſcire ē rē p cāꝫ co
gnoſcē. vt dic̄ ph̄s. ⁊ fac̄. l. ſcire leges. ff. de legꝭ. ⁊
c. itelligētia. ſ. de v̄. ſig. hr̄ ⁊ː in his q̄ ſūt alicuius
ſci. vt dicimur qd ſcire qñ ad noticiā illi⁹ ꝑueni
mus p aliquē ſenſū corporeuꝫ vtputa ſcio ꝙ ha
bes caputiū in capite. h̄ eni ſcio qꝛ dephēdo per
ſenſū viſus. ⁊ h̄ ſcia reqrit̄ i teſte. iiij. q. ix. teſtes
⁊. l. teſtium. C. de teſti. ad hāc ſciaꝫ iudex nō pōt
adduci niſi i actu ꝯtinuo vel qñ res geſta ē corā
eo tāq̄ꝫ corā iudice. In actib⁹ vō trāſeūtib⁹ ſeu
in momētaneis iudex nō hꝫ talem ſciaꝫ ſꝫ ex va
rijs ꝯiecturꝭ. ⁊ varijs ꝓbationū gradib⁹ adduci
tur ad credulitatē q̄ tenet mediū int̄ ſciam ⁊ ne
ſciaꝫ ⁊ ad habēdū ſciaꝫ ſeu iſtā credulitatē habe
mus vt dixi multos grad⁹ ꝓbationis ⁊ diuerſa
vocabula. nā qñq̄ꝫ factū ē occultū qñq̄ꝫ pene oc
cultū qñq̄ꝫ publicū qñq̄ꝫ dr̄ manifeſtū qñq̄ꝫ eui
dēs. Itē fama rumor odiū ar^m ſuſpitio opi. cre
dulitas ꝓſūptio notoriū ⁊ ſi. Occultū ꝓpe dr̄ ſi
cut ē qd ꝓbari nō pōt. vñ dei iudicio relinquitur.
xxxij. di. erubeſcāt. vi. q. i. ſi oia. fac̄. l. duo ſūt ti
tij. ff. de teſta. tute. Pene occultū dr̄ id qd ꝓba
ri pōt ſꝫ cū difficl̄tate. vñ dictio pene diminuit ſi
cut dictio q̄ſi. vt in. c. cū dilecta. de ꝯfir. vti. Pu
blicū vō ē nomē gñale ⁊ qñq̄ꝫ verificat̄ in noto
rio ⁊ qñq̄ꝫ i fama. vñ notoriū pōt dici publicum
ſic ⁊ h̄ qd ꝯſtat p famā vt ē tex. ſ. eo. c. ſe. ⁊ idē q̄
ſi dic de manifeſto. nā manifeſtū multiplr̄ capit̄
in iure qñq̄ꝫ manifeſtū ē qd notoriū facti ꝑma
nentꝭ. vt ꝓbat̄. ij. q. i. manifeſta. ⁊. c. de manifeſta.
qñq̄ꝫ ſumit̄ ꝓ notorio facti trāſeūtꝭ ⁊ nō redeūtꝭ
. iij. q. v. qꝛ ſuſpecti. qñq̄ꝫ ⁊ ꝓpe ē ſpēs de p ſe dif
ferēs a notorio ⁊ hꝫ ſe in min⁹ q̄ꝫ notoriū. nā ꝓ
ꝑpe manifeſtū ē publica ſeu famoſa inſinuatio ex
certo auctore ⁊ ex certꝭ cauſ̄ ꝓueniens. ⁊ differt
manifeſtū a fama. qꝛ fama qñq̄ꝫ ꝓcedit ex certo
auctore. qñq̄ꝫ etiā ē fallax nō ſic manifeſtuꝫ. pōt
eniꝫ ꝓbari ſꝫ nō ita clare apud alios ſic notoriū.
Fama vō ſolet deſcribi ꝓut dr̄ in glo. ꝙ ē illeſe
maieſtatꝭ ſeu dignitatꝭ ſtat⁹ vita ⁊ morib⁹ ꝯpro
bat⁹ ſꝫ iſte deſcribit tm̄ bonā famā nō malā q̄ tn̄
pōt ita ſe habē ad malū ſic ad bonū. vñ appella
tur qs famoſus latro. l. capitaliuꝫ. §. famoſos. ff.
de penis. ⁊ in. c. ex pte ade. de teſti. vbi raptores
vocant̄ nobiles. ꝓpe autē deſcribēdo famā i ge
nere ſuo. dic ꝙ ē cōis locu⁹ː ex veriſilib⁹ ꝯiecturꝭ
ſurgēs. ⁊ dixi nō. ex veriſilib⁹ qꝛ al's ꝓpe nō eſt
fama ſaltē q̄ ad iurꝭ effectū ſꝫ ſūt vane voces po
puli de q̄ ꝑle p Bar. in. l. de minore. §. tormēta. ff.
de q̄ſtio. ⁊ glo. et doc. in. c. igſitiōis. et. c. cū opor
teat. de accu. Rumor vō in min⁹ ſe hꝫ q̄ꝫ fama.
vide bo. glo. iuncto tex. in. c. ſup eo. de eo q cog.
ꝯſan. vxo. et. xxxv. q. vi. ſi duo. Indiciū ꝓpꝛie ē
nōbile ſignū alicu⁹ dicti rei ſeu facti qd ſubijcit̄

neceſſitati ꝓbãdi ꝛ largo mõ arᵐ põt dici indici
uȝ. ꝛ vide in.c.foꝛ⁹.de v̄.ſig.nã tot poſſũt eẽ in-
dicia ꝛ ita vegẽtia ꝙ inducerẽt iudicẽ ad credu
litatẽ ꝛ ſufficerẽt ad ferẽdã ſniaȝ etiã in crimiali
bus.l.idicia.C.de rei vẽ.l.ſciãt cũcti.C.de ꝓbati.
.c.afferte.de p̄ſũp.ꝛ vide qd̄ dixi in.c.3º.loco.de
ꝓba.ꝛ idẽ dic de ſi.Sȝ veniam⁹ ad notoꝛiũ qd̄
ſm glo.ẽ triplex.ſ.iuri facti ꝛ p̄ſũptiõis.notoꝛiũ
võ iuri põt ſic deſcribi ꝙ ẽ ſpõtanea ꝯfeſſio cla-
ra ꝓbatio iuſta ꝛ idubitata diffinitio ꝛ irreuoca
bilis.ꝛ declara dr̄ eni ſpõtanea ꝯfeſſio q2 ex ſpõ
tanea ꝯfeſſiõe in iure facta oꝛit notoꝛiũ vt i iſto
tex. Itẽ ex clara ꝛ idubitata ꝓbatione etiã oꝛit
notoꝛiũ.vt in.c.cũ oli.de v̄.ſig. Itẽ ex diffinitiõe
ſeu ſnia nec põt ãpli⁹ retractari vt h̄ ꝛ.c.fi.ꝛ.c.cũ
inf.de re iudi.nã res iudicata ꝓ v̄itate accipit.l.
res iudicata.ff.de re iudi. ꝛ.l.igenuũ.ff. de ſtatu
ho.ꝛ.d.c.cũ inf.ꝛ dr̄ notoꝛiũ iuris ex duplici cã
vel q2 in iure oꝛit.i.ex his q̄ in iudicio fiũt vl' ex
eo q2 iuri artificio iducit. ¶ Et h̄ reſpectu dili-
gent aduerte ꝛ notoꝛiũ qd̄ glo.appellat p̄ſũptio
nis põt dici notoꝛiũ iuri.nã artificio iuri iducit
ꝛ tũc ſufficeret facẽ diſtictõeȝ bimẽbrẽ ſic dȝ eſſe
q̄libet bona diſtictio.nã q̄ddã ẽ notoꝛiũ iuri q̄d
dã facti. Notoꝛiũ iuris põt dici duplex q̄ddam
oꝛit ex his q̄ agũt in iudicio.q̄ddã võ ex actib⁹
extiudicialib⁹ q̄ñ ius vehement aliqd p̄ſumit vt i
filiatiõe ꝓbãda.nam ex ꝯiecturis a iure iducti fi
liatio dr̄ notoꝛia tũc dic ꝙ notoꝛiũ iuris ſeu p̄ſũ
ptiõis ẽ iuris euidẽtia vehement p̄ſũpta. Noto
riũ facti vario mõ diffinit ſȝ ſufficͨ ponere duas
diffinitiões ſeu deſcriptiões.pᵃ ꝙ ẽ crimẽ vel fa
ctũ cui⁹ teſtis popul⁹ ẽ ꝛ ſilat⁹ loc⁹ nõ eſt.vt nõ.
Archi.ij.q.i.de manifeſta.ꝛ vide ho.tex.in.c.cũ
dilect⁹.ij.de pur.cano.2ª.mõ diffinit ꝙ ẽ clara et
famoſa locutio ex euidẽtia rei ſurgẽs q̄ tgiuer-
ſatiõe aliq̄ celari nõ põt.ꝓbat in.c.ſe.ꝛ in.c.eui-
dẽtia.de accu. Et h̄ notoꝛiũ facti ẽ triplex.nã q̄d
dã ẽ notoꝛiũ facti ꝑmanenti vt ꝙ pallaciũ dñoꝝ
ſit in platea ꝛ h̄ ꝓpẽ dȝ dici notoꝛiũ q̄ſi res nõ oi
bus volẽtib⁹ inſpicẽ.ꝑ h̄ auẽ.q ſeẽ.C. q̄ño ꝛ q̄ñ
iu.ꝛ.d.c.euidẽtia.vñ dic tex.in.d.auẽ.ꝙ vox pre
conis q2 ẽ trãſitoꝛia nõ trãſit in notoꝛiũ q2 pau-
cis noteſcit.ſȝ edicta ſic q2 habẽt actũ ꝑmanẽteȝ
2ᵐ ẽ notoꝛiũ facti trãſeũti ꝛ nõ redeũti.vt ſi i cõ
ſpectu ꝑplĩ aliqs fuit occiſ⁹.nã põt dici notoꝛiuȝ
tũc nõ autẽ ꝙ ſit notoꝛiũ nũc ꝛ ſic itelligo qd̄ di-
xi de voce p̄conis.3ᵐ ẽ notoꝛium facti intpellati
exᵐ in eo q ẽ parat⁹ ſemꝑ ad mutuãdũ ſb̄ vſuri
nã nõ ſemꝑ mutuat ſȝ intpellati lȝ poſſet dici ha
bẽ actũ ꝯtinuũ reſpectu aptitudinis ſȝ nõ act⁹ ꝛ
h̄ ſufficiãt q̄ ad pᵐ. habes eni ex p̄dictis tminos
declaratos ꝛ ex qb⁹ iudex adducit q̄ñq3 ad ve
rã ſciãȝ q̄ñq3 ad credulitatẽ q̄ ſufficͨ ad ferendã
ſniaȝ. ¶ Venio ad 2ᵐ.ſ.ꝙ hoiuȝ ſcia reqrit ad
iducẽdũ notoꝛiũ facti ꝛ in hoc varia dicũt.vide
glo.nõ.in.c.de manifeſta.iũcto tex.ij.q.i.que dic
ſufficẽ ſciaȝ.x.hoium. ſȝ itelligo illã glo.ꝓut ibi
nõ.nã opoꝛȝ ꝙ det ſcia toti⁹ vicinie vl' maioꝛis
ꝑti ita ꝙ nõ ſint min⁹.x.vñ i loco vbi nõ ſũt.x.ꝑ

ſone ñ põt oꝛiri notoꝛiũ ꝛ ꝙ ſufficiat ſcia vicinie
ꝛ ꝙ nõ reqrat ſcia toti⁹ ꝑpli.vide ho.tex. in.d.
.c.cũ dilect⁹.de pur.cano.dic tñ h̄ Cal.ꝛ hñ ꝙ di
ſcret⁹ iudex ex varijs circũſtantijs ex qualitate
act⁹ loci ꝛ tpis arbitrat factũ eẽ notoꝛiũ vel nõ.
ꝛ cõit dr̄ ꝙ ex trib⁹ cauſat notoꝛiũ ex hoiuȝ ſcia
ꝛ loci ꝛ tpis q̄litate. nã opoꝛtẽt ꝙ nõ fiat deno-
cte neq3 i loco ſecreto nec paucis ſciẽtib⁹ ſȝ ꝙ in
publico ꝛ patẽti loco. Itẽ de dic ne hoies de fa
cili decipiãt. Itẽ ꝙ in p̄ñtia plurimoꝝ vt p̄dixi
ſȝ vt dixi diſcret⁹ iudex habebit oia ꝑſcrutari di
ligẽt.nã etiã de nocte ita poſſent adhiberi lumi-
na vt poſſit haberi idubitata ſcia act⁹. ꝛ idẽ dic
de ſi. Ad 3ᵐ q̄liter notoꝛiũ dico ꝙ duo teſtes ſuf
ficiũt ſicut ad ꝓbãdũ famã.vñ licȝ duo nõ ſuffici
unt ad cauſandũ notoꝛiũ ſufficiũt tñ duo ad ip-
ſũ ꝓbãdũ.q2 in oꝛe duoꝝ vel triũ ſtat oẽ v̄bũ de
q̄ vide glo.in.§.q̄ñ.ij.q.i. ꝛ qd̄ nõ glo.i.l.iij.ff.de
teſti. Circa 4ᵐ videlȝ nũqd in notoꝛio reqratur
oꝛdo iuri.dic ꝯcluſiue ꝙ in notoꝛio p̄ſũpto vt q2
agit de ꝯſanguinitate ꝓbãda ſuat oꝛdo iuri. ſȝ
ibi ẽ ſpũale q2 ex ꝓbabilib⁹ ꝯiecturi ꝓbat factuȝ
notoꝛiũ. In notoꝛio võ facti nõ reqrit vſq3 q̄q3
oꝛdo iuri.ſȝ cõit dr̄ ꝙ reqrat citatio. Itẽ ſcia vt
in.c.ad nr̄aȝ.de iureiuri.ꝛ in.c.manifeſta.ij.q.i.ꝛ
poſſunt in h̄ multa allegari ꝓ ꝛ ꝯ.ſȝ vide qd̄ dixi
de citatiõe in.c.cũ oli.de re.iudi.vbicũq3 eni fa-
ctũ ita notoꝛiũ ꝙ certũ ẽ abſenti nullaȝ defenſio
nẽ ꝯpetẽ tũc non ẽ neceſſaria citaº. q2 illa fit vt ſe
defendat ꝛ ſic itellige tex.in.d.c.cũ oliȝ.ꝛ.l.ij.ff.
de admi.re.ad ciui.ꝑti.ꝛ.c.venerabilẽ. de electi.
q̄ñq3 põt cõpetẽ aliq̄ defenſio qd̄ ẽ q̄ſi regulare
ꝛ tũc reqrit citatio alr̄ nõ valebit ſnia ꝛ itelligo
tex.in.c.fi.iũcto.c.i.de offi.dele.li.vi.ꝛ in.cle.pa-
ſtoꝛalis.de re iudi. De ſnia võ dic h̄ Cal.ꝙ req
rit ſȝ nõ cũ ſolẽnitate ſolita.ꝛ ſic itellige Inno.i
.c.ex pte.de v̄.ſig. ꝛ ꝙ reqrat aliq̄lis ſnia.vr̄ tex
n.l.ſi ꝯfeſſ⁹.ff.de cuſto.ꝛ exhi.re.ꝛ.ij.q.i.nos in
quẽq3.liti võ ꝯteſtatio ꝛ ali⁹ oꝛdo iudiciari⁹ ſo-
lẽnitatẽ reſpiciẽs neceſſario nõ ẽ obſuand⁹.ꝓ q̄
vide ho.tex.in cle.paſtoꝛalis.de re iudi. Ad vl
timũ nũqd reqrat ꝓbatio dic ꝙ in notoꝛijs facti
ꝑmanentis nullo ꝓbatio reqrit.vt in.c.ſe.ꝛ in.c.
euidẽtia.de accu. In notoꝛio iuri reqrit ꝓbatio
ſi negaret.vñ ſi nego ſniaȝ latã ꝯ me debȝ ꝓbari
ꝑſe.vt in.c.ſic.de re iudi. Idẽ dic in notoꝛio pre-
ſũpto.vt in.c.ꝑ tuas.de ꝓba. In notoꝛio facti in
tpellati reqrit ꝓbatio lȝ nõ multũ plena.vt in.c.
in dioceſi.de vſur. In notoꝛio facti trãſeunti re
qrit ꝓbatio plena ꝛ ẽ valde vtile ꝙ iudex a p̄nci
pio declaret factũ eẽ notoꝛiũ de q̄ vide tex.cum
glo.in v̄.declarato.in.d.cle.paſtoꝛalis.ꝛ h̄ ſuffici
ant ꝑ curſu lectiõis.nã pleniſſime põt mã exami
nari ꝛ videri in locis.ſ.alle.

Tua nos Si fornicaº cleri
ci ẽ ita publica ꝙ
trãſit in notoꝛiũ nec accuſatoꝛ nec teſti
neceſſari⁹ ẽ ſȝ ſi ẽ public⁹ ꝑ ſolã famã nõ ſuffici-
unt ad ꝯdẽnatiõeȝ ſola teſtimonia.i. teſtiũ dicta
nõ iuratoꝝ ſed ſi ex h̄ oꝛiret ſcãdalum iducitur

purga. in q̄ deficiēs canonice punit̄.h.d. Cōis
diuiſio.ꝛ ibi nos. ¶ p̄ nō ꝙ publicū pōt ſe habē
ad notoriū ꝛ ad famā nā q̄nq̄ꝫ dr̄ aliqd publicū
id qđ ē notoriū q̄nq̄ꝫ id qđ ē in h̄ iſtū tex. ꝓpt in
terp̄tatiōes faciēdas i ſtatut ꝛ i alijs diſpoſitiōi
bus.vt dixi.ſ.c.ꝓxi. ¶ Nō z. tex.aptū ꝙ ꝯcu
binat⁹ pōt eē notori⁹ ex euidētia rei ſine aliqua
monitōe p̄cedēte ꝛ pōt iudex ꝓcedē ad penā im
ponēdā ſine accuſatiōe ꝛ ſine teſte. ¶ 3. nō h̄ li
mitatiōeꝫ ad id qđ dr̄ p negatiōeꝫ rē effici dubi
am.l.iij. C.qb⁹ ad li.ꝓcla.nō li.nā nō ꝓcedit illō
i notorio facti ꝑmanēt ꝛ fac qđ nō.i.l.p⁹ rē iudi
catā.ff.de tīſac.ꝛ bo.tex.i.c.ſup eo.de teſ.cogē.
¶ 4. nō ꝙ nō ex q̄libet p̄ſūptiōe ſeu ſuſpitiōe or
ta ꝯ aliquē pōt idici purga. ſꝫ dꝫ eē talis q̄ gn̄et
ſcādalū ꝛ nō memini alibi ita bo.tex. nā mlta iu
ra videt̄ inuē ꝯriū.vt i.c.ex pte.de offi.or.ꝛ in.c.
int̄.de pur.cano.ꝛ vide bo.tex.ij.q.v.oīb⁹.ſꝫ dic
vt p̄le de h̄ dixi in.c.q̄lit̄ ꝛ q̄n.ij.de accu.ſed tene
mēti iſtū tex.ad p̄dicta. ¶ 5. nō iſtum tex.i alio
valde ſingularit̄ ꝙ queadmodū deficiēs in pur
gatiōe punit̄ vt ꝯuict⁹ ita ꝛ ꝯtumax i purgatiōe
aſſumēda vt pꝫ ibi noluerit vl̄ defecerit ꝛc̄.nā in
h̄ alibi ſūt opi.vt nō.in.c.excōicam⁹.de h̄ē.ꝛ in.c
int̄ dilectos.ꝛ.c.pe.de pur.ca. p̄le tāgo in.c.vita
tis.de do.ꝛ ꝯtu.facit qđ le.ꝛ nō.iij.q.ix. decerni
mus.ꝛ pōt etiā h̄ ſumi bona p̄ctica ꝓcedēdi ꝯ cle
ricos ſuſpectos cū crimīa probari nō poſſūt.
Ultio ex fi.nō iudicē poſſe punire clericū ꝯcubi
nariū vſq̄ꝫ eo ꝙ ipꝫ admonuerit ſꝫ gl̄oſe poſſi t
ꝑmittē monitiōeꝫ ꝛ ſic itelligas.c.ſ.ꝓx.alle.
In glo.in v̄.nō ex euidētia.nō bn̄ iſtā glo.ꝛ idē
nō glo.in.c.manifeſta.ij.q.i. nō t̄n puto ſimplicit̄
iſtā glo.ꝓcedē ſꝫ reſtrigo eam ad tex.q̄n tot ſūt
ꝯiecture ꝙ t̄giuerſatōi loc⁹ nō ē.nā tractat eā pu
blice vt ꝯcubinā nec ſbeſt aliq̄ excuſa. obfuſcās
p̄ſūptiōeꝫ iur.maxie ſi hꝫ filios ex ea. ꝓbāt eni
notorie incōtinētiā p̄ſnā.lxxxij.di. ꝓpoſuiſti. in
pn.ꝛ vide aliū bo.tex.q dic̄ ꝙ fili⁹ ē ar^m incōtinē
tie p̄ſne ābulās ſup t̄rā.xxvij.di.ꝓuſq̄ꝫ.ſec⁹ autē
crederē vbi poſſit ſbeſſe excuſa.vtputa q̄r habꝫ
mr̄eꝫ i domo ꝛ eā dic̄ pediſſequam mr̄is.nā tūc
fornica.nō ē notoria ſꝫ hr̄abis ꝯ talē.c.i.ꝛ.ij.ſ.e.
In glo.ſup v̄.teſtimonijs.in fi.aduerte q̄r teſti
moniū pōt dici duplex.p̄ dictū teſtiū nō iuratoꝝ
nā illi ꝓpe nō ſūt teſtes.vt i.c.tuis.de teſti.z.pōt
dici dictū illi⁹ q depōit de auditu alieno ꝛ nō de
eo qđ ipſe dephendit ꝓpo ſenſu.iſte ꝓpe etiā nō
ē teſti.vt dic̄ glo.nō.in.l.ij.§.idem labeo.ff.de aq̄
plu.ar.ꝛ ꝓbat̄ h̄ ſm iſtū itellectū.teſtis.n.hꝫ de
ponē de eo qđ ipſe ꝑcepit ſenſu ꝓpo vt h̄ ꝛ in.l.
teſtiū.C.de teſti.ꝛ.iij.q.ix.teſtes.ꝛc̄. Abbas.

A Nobis

Breue ē.vn̄ nō ſū
mo. ¶ Nō ibi mu
lierculas ꝙ mulieres vil̄ ꝯditōis nūcu
pāt̄ diminutie ad denōn^m ꝙ pcēꝫ diminuit de aīa
ꝛ de corpe famā ꝛ de alijs corpi adherētib⁹.fac
xxxiiij.di.viduā. ¶ z. nō ꝙ int̄ ꝯſanguineos nō
ē p̄ſumēda ſiniſtra ſuſpitio incōtinētie. vt i.c. cū
i iuuētute.de p̄ſūp.ē eni int̄ ꝯſanguineos q̄ddaꝫ
nāle fed⁹ ꝓpt̄ ꝓximitatē ſanguinis. ¶ Ultio nō
ꝙ iura āiq̄ q̄ ꝑmittebāt ꝯſanguineas habitare
cū cleric nō ſūt correcta p.c.i.ſ.e.h̄ patet q̄r hoc
emanauit p⁹.c.i.in q̄ p̄mittit̄ talis cohabita. ꝛ in
telligo.c.ꝓut p̄le dixi in.d.c.ꝛ pōdera bn̄ tex. ꝙ
i ꝯſanguineis nō reqrit̄ ſenect⁹. vn̄ ſi al̄s ſūt bo
ne fame ꝛ ꝯditiōis licita vr̄ cohita. de q̄ in.d.c.i.

Q Ueſitū

Cleric⁹ ꝯcubiari
us i officijs vitā
dus nō ē niſi ſit notori⁹.h.d. cōis diui
ſio.ꝛ ibi vex. ¶ p̄ nō ibi ꝓuſq̄ꝫ penituerit a ꝯrio
ſenſu ꝙ cleric⁹ ſuſp̄ēſus a iure ꝓpt̄ notoriā forni
catiōeꝫ icōtinēti p⁹ pniaꝫ recupat executiōeꝫ of
ficij q̄ ad alios vt ſic alij licite poſſint ei⁹ officiuꝫ
audire.ꝛ h̄ idē voluit Inno.in.c.ſic̄.ſ.eo. an aūt
q̄ ad ſe idigeat diſpēſatiōe q̄r peccatū fuit noto
riū. Inno.i.d.c.ſic̄.ſentit ꝙ ſic.ſꝫ aliud ſentit in.c
venerabili.de ſen.excl.ſed dic vt legit̄ ꝛ nō.in.c
fi.de tēpo.or. ¶ z. nō ibi officiū.ſꝫ nō ſolū miſ
ſā ſꝫ officiū nullū audire debem⁹ a notorio forni
catore.xxvi.di.p̄ter. ¶ 3. nō vnā regulā ad quā
ſemp all̄.iſte tex. ꝙ p peccato mortali q̄libꝫ ē ſu
ſpēſus q̄ ad ſe ꝛ dr̄ ſuſpēſus q̄r nō dꝫ cū pecca
to exeq̄ aliquē ordinē ꝛ maxie attingē ſacramē
tū eucbariſtie.qd autē de exñti i peccato veniali
vide glo.ꝛ Archi.vi.di.teſtamentū.qđ nō. ¶ 4.
nō ꝙ notori⁹ fornicator ē ſuſpenſ⁹ q̄ ad ſe ꝛ q̄ ad
alios ꝛ nō ꝙ tex.vtit̄ v̄bo ſuſpēſus nec ḡ ipſe li
cite celebrat nec eū licite alij audiūt. ¶ 5. nō ibi
niſi peccatū huiuſmōi ꝙ p alio peccato notorio
regularit̄ cleric⁹ nō ē ſuſpēſus q̄ ad alios. nā cū
.ſ.dixiſſꝫ reſpectu ſuſpēſiōis ꝓpe de q̄libꝫ pecca
to. Nūc v̄o cū tractauit de ſuſpēſiōe q̄ ad alios
reſtrixit ſe ad peccatū fornicatōis vt pꝫ h̄ ibi hu
iuſmōi regularit̄ ḡ a clerico notorio crimioſo nō
ē neceſſe recedē q̄ꝫdiu ab eccl̄ia p̄ciſus nō fuerit
vide glo.xv.q.fi.c.fi.ꝛ i.c.cū nō liceat.de p̄ſcrip.
ꝛ.c.nonne.viij.q.iiij.ꝓbat̄ in.c.p̄ter.xxxij.di.ar
guēdo p locuꝫ a ſpāli. ¶ Ultio nō tres modos
qb⁹ etiā ꝯcubinat⁹ pōt effici notori⁹.ſ.p ſniam p
ꝯfeſſionē ꝛ p euidētiā rei q̄ t̄giuerſatiōe aliq̄ ce
lari nō pōt.ꝛ ꝓbat iſte tex. in fi. aptiſſime ſniam
quā tenui in.c.vr̄a.ſ.eo.vt ad euitādū tales ꝯcu
biarios nō reqrit̄ admoni. dūmō res ſit ita eui
dēs ꝙ nulla t̄giuerſatōe poſſit celari.nā ſi reqre
ret̄ admoni. ibi ineueniret act⁹ iudicialis ꝛ ſic ꝓ
p̄e notoriū non orire̅t ex euidētia rei ſꝫ poti⁹ ex
p̄ſūptiōe q̄r noluit parē monitiōi ꝛ ſic poti⁹ eſſet
q̄ddā notoriū iur q̄ꝫ facti q̄r iur artificio eēt in
ductū. Et pōdera q̄r tex.iſte nullā fac̄ mētiōeꝫ q̄
ad caſū nr̄ꝫ de notorio qđ orit̄ ex ꝓbatiōe clara
ꝛ iuridica cū t̄n ex ea etiā inducat̄ notoriū q̄n ni
hil pōt oppōi ꝯ talē ꝓbatiōeꝫ vtputa q̄r ꝯcluſuꝫ
ē in eā.vt i.c.cū oli.de v̄.ſig.ꝛ nō.do.de rota de
ci.ccciij.ꝛ forte iō q̄r ſic non forte orit̄ idubitata
fornica. ꝛ expectāda ē ſnia q̄ de ꝓxio ferēda eſt
In glo.i. ibi i aliq̄ loco poſſūt celebrare.ſupple
alta ꝛ clara voce ſꝫ ſbmiſſa voce et clauſ ianuis
hodie licite celebrat̄ in loco ītdicto.de q̄ dic vt
hr̄ in.c.fi.de ſen.ex.li.vi. In glo.fi.ibi nō debꝫ in

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

officijs euitari itellige h̄ vt pl̄e dixi in .c. vſa. ē. e.

¶ De clericis ꝯiugat. Rubrica.

Supꝰ viſū ē de clericoꝝ ꝛ mulieꝝ cohabitatiōe illicita. reſtat vidē merito de eoꝝ cohabitatiōe licita vl' ſic. Quia q̄nq3 clerici habitāt cū mulieribus ſine figura m̄rimonij. q̄nq3 vō ꝯtcto m̄rimonio iō cū in p̄cedēti Rubrica fuerit viſū de pª cohabitatione an ꝛ q̄ñ ſit licita. merito ſbijcit̄ de zª ꝛ maxīe qꝛ poterat dubitari nūq̄d clerici ꝯiugati poſſint tenē b̄n̄ficia ꝛ gaudē p̄uilegio clericali. Sꝫ op. ꝯ Rubricā de ſupfluitate. nā habemꝰ hūc tractatū expeditū in 4°. li. ī ti. q̄ cle. vl' vo. ma. ꝯ. poſ. Ho. fᵐ Jo. an. q̄ ibi p̄ncipal' t̄ctat̄ de validitate m̄rimonij p̄ clericū ꝯtcti. h̄ vō p̄ncipaliter tractat̄ vtꝝ clerici ꝯiugati poſſūt tenē b̄n̄fiª vl' n̄. Jtē an gaudeāt p̄uilegio cl'icali ꝛ an teneāt̄ deferre tōſurā ꝛ īcidēt̄ tractat̄ de validitate m̄rimonij.

Siquis clericoꝝ Matrimonium ꝯtctū p̄ clericum exñtē in ſacr' nō tenꝫ ſecꝰ ī miorib' ꝫ tūc cogit̄ dimittē b̄n̄fiᵐ. h. d. duo ſūt dicta. zᵐ ibi ſꝫ ſi. ¶ p̄ nō q̄ ſacer ordo ipedit ꝛ dirimit m̄rimoᵐ ꝯhēdū. idē fac̄ p̄feſſio facta tacite vl' exp̄ſſe in aliq̄ de religiōibus approbat' ꝛ vtrūq3 p̄bat̄ clare ī. c. i. de vo. li. vi. ¶ Et nō q̄ ſacri ordies dicūt̄ ſbdiaconatꝰ ꝛ ſupiores. olī tñ ſbdiaconatꝰ ī p̄mitiua eccl'ia nō erat ſacer ordo. ſed poſtea p̄ ꝯſtitutōeꝫ idē fuit ſtatutū ī eo qd̄ ī diaconatu. vt ī. c. miramur. de ſer. nō or. ꝛ. c. a mult' de eta. ꝛ q̄li. ꝛ dicūt̄ iſti ſacri ordies p̄ excellētiā nā oēs ordies ſūt ſacri. vt nō. glo. xxxij. di. ī ſumma. ſꝫ iſti dicūt̄ ſacri qꝛ magis p̄ticipāt de ſacramēto corpis xp̄i ꝛ tráſferūt ordiatos ī ſortē dñi vt nō liceat āplꝰ retrocedē. vt ī. c. ex eo. de elec. li. vi. ¶ zᵒ nō q̄ dictio. ſ. q̄nq3 excludit vñ dr̄ q̄s. ſ. ſbdiaconatū q̄ñ adhuc nō ē p̄motꝰ ad ſbdiaconatū. Et ex h̄ poſſꝫ argui ad ſtatuta puniētia certa delicta ꝯmiſſa. ſ. xxx. ānos. vt nō ꝯp̄hēdāt eos q̄ ſūt in. xxx. āno cū ſtatutū ſit pēale ꝛ reſtrigēdū. putarē tñ ꝯriū de p̄p̄a ſignificatione vocabuli ſꝫ largo mō pōt ſumi mō p̄dicto vt h̄. ꝛ hec larga īterp̄taᵒ ē fiēda ad penā euitādā qꝛ fauores debēt āpliari ꝛ odia reſtrigi. vt ī regula odia. de re. iur. li. vi. l. cū q̄dā. ff. de lib. ꝛ poſt. ¶ 3ᵒ nō q̄ ꝯpelli ad agēdū p̄niaꝫ. nā q̄ēadmoᵐ peccatū ē publicū ita ꝛ p̄nia dꝫ eē publica. ad h̄. c. i. de ſpō. ꝛ vide qd̄ nō. xxvi. q. vi. c. ſi. vbi vide de mā. Jn glo. i. ibi vacare intelligūt̄ ipſo iure. nō b̄n̄ glo. q̄ p̄ ꝯtcū m̄rimonij vacāt ipſo iure b̄n̄fiª clerici ꝯiugati nō ḡ ē opꝰ renūciatiōe vl' p̄uatōe ſꝫ de facto ſpoliabūt̄. Et circa h̄ aduerte. nā tex. iſte ꝛ ſilēs loquūt̄ de ducētibꝰ vxorē ꝛ qꝛ appellatōe vxor' q̄nq3 veit deſpōſata ꝛ ītducta ī domū cū q̄ ē matrimoᵐ ꝯſūmatū. xxvij. q. ij. genuit. p̄bat̄ ex verbis euāgelij nō lꝫ hoī dimittē vxorē ſuaꝫ q̄cūq3 ex cā excepta cā fornicatōis ꝛ tñ licitū ē dimittē p̄ īgreſſū religiōis m̄rimoᵒ nō ꝯſūmato. c. ex publico. de ꝯuer. ꝯiu. Sꝫ vxor nūcupatur illa cū q̄ m̄rimoᵐ ē ꝯſūmatū. vt dic̄ tex. in. d. c. ex publico. Q̄nq3 appellat̄ vxor ea cū q̄ m̄rimoᵐ ē ꝯtctū int̄ueniēte dūtaxat ꝯſenſu de p̄ñti. vt ī. c. cū īiciatur xxvij. q. ij. ꝛ. c. ſi. de ſpō. duoꝝ. Q̄nq3 ſpōſa de futuro venit appellatōe vxor'. vt. l. non ſine. C. de bo. q̄ lib. ꝛ fac̄ qd̄ nō glo. ī. c. ꝛ ſi xp̄s. de iureiur'. ī. v. nō admittat. iō dubitat̄ q̄lit̄ appellat̄ vxor in mā n̄ra vt ſic vacēt b̄n̄fiª ipſo facto. Jo. an. ꝛ cōit̄ doc. dicūt q̄ p̄ ꝯtctum ſpōſalioꝝ de futuro nō vacāt b̄n̄ficia ipſo facto. ar. l. ea q̄. ff. ad munici. vbi dr̄ q̄ ea q̄ tñ ꝯxit ſpōſalia de futuro n̄ mutauit domiciliū. Jtē q̄ēadmoᵐ p̄ adeptiōeꝫ ſcd̄i b̄n̄ficij nō vacat pᵐ niſi ſit pl̄e tráſlatꝰ ad zᵐ. vt ī. c. cū ī cūct'. de elec. ꝛ ī. c. ꝯmiſſa. eo. ti. li. vi. ita nec p̄ ꝯtractū ſpōſalioꝝ cum adhuc nō ſit pl̄e tráſlatꝰ. ꝛ idē tenēt dñi de rota. deci. xxi. Jtē p̄p̄e ſpōſa nō ē vxor ſꝫ p̄miſſa. vñ dr̄ a ſpondeo ſpōdes. vt nō. ſup̄ Rubrica de ſpōſa. ꝛ fac̄. xxx. q. v. n̄r̄ates. p̄ ꝯtcū vō m̄rimonij p̄ v̄ba de p̄ñti vacāt ipſo facto etiā copula nō int̄ueniēte qꝛ exercuit actū oīno ꝯriū clericatui ꝛ illa vō vxor eſt nec dꝫ habē vxorem carnalē ꝛ ſp̄ūalē. vr̄ eni p̄ actū ꝯriū renūciaſſe b̄n̄ficio ꝛ habē illud p̄ delicto. ar. c. ex tráſmiſſa. de renū. ꝛ. c. cū renūciat̄. xxxij. q. i. Sꝫ dubitat̄ q̄d ſi ſpōſa de p̄ñti ītrauit mōaſteriū añq3 eēt cognita. tenēt doc. q̄ b̄n̄ficiū non recupat clericꝰ qꝛ ſel' vacauit p̄ ꝯtcū m̄rimonij ꝛ b̄n̄ loquūt̄. opꝰ. n. eſt noua collatiōe. nā ius ſel' extictū āplꝰ nō reuiuiſcit lꝫ ceſſet cā extinguēs. vij. q. i. q̄3 p̄iculoſū. de ꝯſe. di. iiij. q̄ris. ¶ Jn ea. glo. ibi ꝛ hodie nō tenet dic vt ibi nō. glo. nā ibi poſſūt illa iura itelligi vt habeāt aliq̄d ab eccl'ia ī ſtipēdiū nō ī titulū ꝛ ſic etiā poſſent hodie ſuari illa iura vbi ꝯiugati eſſent valde paupes ꝛ bōe ꝯditiōis. Jn glo. ſi. ibi ꝛ p̄uādi ſūt b̄n̄ficijs. pondera b̄n̄. glo. ſentit. n. q̄ ſi ꝯſtitutꝰ ī ſacris de facto ꝯhit m̄rimoᵐ p̄uādus p̄pt̄ delictū b̄n̄ficijs ſuis ꝛ ſentit q̄ opꝰ ē p̄uatione. ſ. p̄ ſententiaꝫ. ꝛ ſic q̄ nō vacāt ipſo iure ſicut q̄ñ tenuit m̄rimoᵐ. Jo. an. tenet q̄ ipſo iure vacāt ne iſti ſint melior' ꝯditōis q̄ illicite ꝯxerūt q̄3 hi q̄ licite. c. cū q̄. de p̄bē. li. vi. ꝛ. c. nup̄. de biga. ſꝫ ipſemet. Jo. an. aliud ſentit ī. c. Johānes. ſ. e. vbi latꝰ attigit hūc articulū. ibi. n. lꝫ p̄ multa v̄ba cōcludit tria. q̄nq3 eni m̄rimoᵐ nō tenꝫ ex defectu ꝯſenſꝰ vt qꝛ clericꝰ erat furioſꝰ ꝛ b̄n̄ficia n̄ vacāt ꝛ h̄ clariſſimū qꝛ nō peccauit. q̄nq3 nō tenuit ex defectu etat' ſpōſe vl' ſpōſi ꝛ idē qꝛ iſta ſūt potꝰ ſpōſalia de futuro. c. i. de ſpō. li. vi. q̄nq3 m̄rimoniū nō tenuit p̄pt̄ ordinē ſacꝝ. ꝛ h̄ cāu dic̄ q̄ p̄uādus ē b̄n̄ficijs ſuis p̄ ſniam niſi cū eo diſpēſet̄ ꝛ pōt fᵐ cū ep̄s diſpēſare. ar. c. ſane. ij. ſ. e. niſi ꝯxiſſet de facto bigamiā. vt ī. c. nup̄. de biga. ꝛ ſic ibi tenet opi. huꝰ glo. ꝛ adde nō. p̄ Bar. brix. i. q. q̄ incipit clericꝰ q̄dā. vbi ꝯcludit q̄ ſi clericꝰ ꝯxiſſet cū ꝯſanguinea p̄dit b̄n̄ficia qꝛ q̄3tū ī ea fuit m̄rimoniū ꝯxit. Rndet ipſe q̄ ibi ex alio defectu nō tenuit m̄rimoᵐ. ſ. p̄pt̄ ꝯſanguinitatē. vñ clericꝰ in miorib' ibi voluit oīo mutare vitā. Sꝫ ī caſu noſtro clericꝰ ī ſacr' nō potuit velle mutare vitam. Et ex his elicit̄ q̄ ſi clericꝰ ī miorib' egit ꝯhere

mr̃imoᵐ ſ3 nõ tenuit ex alio defectu extriſeco ꝑ
dit bñficia. ⁊ iſtã glo. tenuit do. An. h. ſ. ꝙ ꝯſtitu
tus i ſacꝛ̃ nõ ſit ꝓuat⁹ ſ3 ꝓuãdus. ⁊ mouet̃ q2 cã
ꝓuatiõis elicit̃ ex. c. qð a te. ⁊ c. diuerſis. j. eo. q2
nõ põt deſuire vxori ⁊ bñficio ſ3 i ꝯſtituto in ſa
cr̃ ceſſat h rõ cũ mr̃imoniũ nõ teneat et ꝯpellat̃
dimittẽ vxorẽ. Ego tenerẽ aliã opi. ꝙ ſit ꝓuat⁹ ip
ſo facto ſicẽ ſi teneret mr̃imoᵐ. ꝓ q2 vera rõ ꝑdi
tiõis bñficij ẽ tacita renũciatio ſeu habitus ꝓ de
relicto q cãt̃ ex ꝯtractu mr̃imonij cũ elegerit actu3
oio ꝯriũ clericatui. vñ ꝗ3tũ i ſe fuit habuit bñfici
um ꝓ derelicto. ad h tex. i. e. c. ex trãſmiſſa. ⁊ qð
nõ. Inno. in. c. i. de apoſta. ⁊. e. c. cũ renũciat̃. itẽ
ꝓſuppoſito ꝙ cã ꝑditionis eẽt illa alle. ꝑ do. An.
nihilominꝰ dicerẽ adhuc vacare bñficia ipſo fa
cto, ꝓbatur ꝑ ſilẽ ꝑ adeptiõe3 ſi bñficij curati va
cat ꝓᵐ ipſo facto q2 reddit̃ ĩpotẽs ad ſuiendu3
vtriq3. vt in. c. cũ ſingula. de ꝓbẽ. li. vi. ⁊. c. relatũ.
de cle. nõ reſi. cũ ſi. ⁊ tñ ſi qs adipiſcitur 2ᵐ de fa
cto vacat ꝓmũ ipſo facto. vt i. e. c. cũ q. ad idẽ. c.
ꝗ3to. de trãſla. ꝓla. vbi eps trãſferẽs ſe ꝓꝓo mo
tu ad aliã cathedrã caret habita ⁊ ãbita. ita in ꝓ
poſito i odiũ iſti⁹ q voluit ꝯhẽ mr̃imoᵐ carnale
cũ nõ poſſit debeat tñ effect⁹ ſurgere ꝯ eum ac ſi
mr̃imoniũ tenuiſſet. Ex ꝓdict̃ habes an ⁊ qñ ex
ꝯtractu mr̃imonij cleric⁹ ꝑdat bñficia ſua. an aute3
⁊ quãdo ꝑdat ꝓuilegiũ clericale. Io. an. tractat
in. d. c. Iohãnes. ⁊ ibi dr̃.

Sane ꝯiugat⁹ ad adminiſtra
tiõe3 ⁊ ad ordinẽ eccleſia
ſticũ vl̃ bñficiũ nõ ꝓmouet̃ niſi caſtita
tẽ ꝓmittat ⁊ nõ ſit bigam⁹. h. d. ꝓ dictũ. 2ᵒ. exce
ptio. ibi niſi. ¶ Nõ ꝓ ꝙ cleric⁹ ꝯiugat⁹ nedũ bñ
ficia eccliaſtica ſ3 nec etiã admiſtratiõe3 eccl̃ia
ſticã habẽ põt ⁊ puto ꝙ ꝑ h vbũ admiſtratiõe3
ſit h caſ⁹ vt nõ poſſit eẽ vicari⁹ epi qð tenẽt doc.
i. c. i. e. ti. li. vi. ſ3 ꝑ alias rões dicũt. n. ꝙ cũ cleric⁹
ꝯiugat⁹ nõ gaudeat ꝓuilegio eccleſiaſtico niſi in
duob⁹ de quib⁹ ibi int̃ q nõ repit̃ iſtud nõ pote
rit ꝓmoueri ad h officiũ. ¶ Nõ 2ᵒ. ꝙ quãdoq3
cleric⁹ vouet cõtinẽtiã expꝛ̃ſſe ⁊ ſic tenet̃ nõ ſolũ
ad ꝯtinẽtiã ex ꝯſtitutõe eccl̃ie ſ3 etiã ex voto qð
an ſit veꝝ gñalit̃ dicã i. c. cũ oli. j. eo. ¶ Vltio nõ
ꝙ ꝯiugat⁹ q ꝯxit cũ vnica ⁊ virgine põt ꝓmoue
ri ad ordines dũmõ ꝓmittat ꝯtinentiã ⁊ itellige
vxore mortua vl̃ ꝯſentiẽte, put nõ. i glo. i. ¶ S3
ꝗro nũqd poſſit ꝓmoueri ad ordines miores ⁊
dic ꝙ nõ. vt i. c. fi. de tẽp. or. li. vi. vñ vbu3 ſacros
ordies capit̃ h gñalit̃ vt ꝯphẽdat oẽs ordines.
⁊ idẽ dic de bñficijs vt idiſticte nullũ beneficiu3
poſſit habẽ i titulũ an autẽ diſpẽſatie poſſit ha
bẽ. dicet̃ i. c. Iohãnes. j. e. In glo. ij. ibi ſeꝗſtrat̃
mãſionis cubiculo nunqd aũt ſufficiat ſepatio q
ad lectũ tñ an debeãt ſepare ſe q ad habitatõe3
dic vt glo. in. c. eps benedictõe3. lxxvij. di. ⁊. c. oi
no. xxxi. di. ⁊ gñaliter an ⁊ qñ liceat alteri coniu
gũ intrare religionẽ dicet̃ i. c. ex pte de ꝯuer. cõ
iu. In glo. fi. ibi qdã dicũt ꝙ nõ põt ⁊c. hãc opi.
tenuerũt Goff. Hu. ⁊ Hoſti. q multũ in h iſtãt ⁊
ꝓbãt ꝑ leges ciuiles dicẽtes ꝯiugatũ nõ ꝓmouẽ
dũ niſi habuerit vxorẽ ex ꝟginitate nõ ꝯcubinã
i auẽ. qño oporꝫ epi. §. i. ⁊ i h multũ iſtãt. ſ3 opi.
glo. nr̃e q. j. ſbijcit̃ cõit̃ tenet̃ ⁊ l3 Io. an. h tñſeat
recitãdo. d. Hoſti. tñ glo. ſua poſita i. c. vnico. e.
ti. li. vi. ten3 cũ opi. hui⁹ glo. ⁊ ibi vide lati⁹. Idẽ
ſentit gl. i. c. ꝗlis. xxx. q. v. ⁊ i. c. innotuit. de elec.
optie fac. c. tãta. q fi. ſunt legi. nã i fauorẽ mr̃ionij
fingit̃ mr̃imoᵐ a principio fuiſſe ꝯtctũ ⁊ ſic ẽ con
formitas ⁊ vnitas int̃ iſtos et multũ mouet me i
hac opi. ꝙ h regularitas ſit de iure poſitiuo. qð
nõ. i. c. ij. de biga. ideo cũ ſit odioſa ⁊ cõtrahat̃ ſi
ne delicto ⁊ ex ꝑmiſſiõe apl̃i d3 fieri ſtricta iterꝓ
tatio. nõ. Inno. i. c. ad audientiã. de homi. iura ꝗ
q regrũt ꝟginitatẽ tpe ꝯtctus habuerũt reſpectũ
ad effectũ vt dicat̃ corrupta ꝑ aliũ. vñ h opi. ſatꝭ
ẽ equ ⁊ attẽdẽda ẽ multũ loci ꝯſuetudo. ⁊ ſi vis
ſcire ꝗre bigam⁹ vel corrupte marit⁹ non poſſit
ꝓmoueri ad clericatũ. dic q2 cleric⁹ d3 eẽ mini
ſter xp̃i. i. ſacramẽti. iõ indecẽs ẽ illũ ꝓmoueri q
patit̃ aliquẽ defectũ i aliq ſacramẽto ſicẽ patit̃ il
le q diuiſit carnẽ ſuã i plures vl̃ habuit corruptã
nã mr̃imoᵐ ẽ maximũ ſacramẽtũ i eccl̃ia. vt i. c.
debitũ. de biga. ⁊ ꝯiũctio carnalis deſignat ꝯfor
mitatẽ q ẽ int̃ xp̃3 ⁊ eccl̃ia3 militãtẽ ꝑ aſſũptiõe3
carnis humane. vñ ſicẽ fuit caro vnica ⁊ pura ita
vnicũ d3 eẽ mr̃imoᵐ ⁊ puꝝ ad h vt eccl̃ia recte
illã vnitatẽ poſſit ꝓfigurare. ⁊ de h vide lati⁹ in
. d. c. debitũ. ⁊ ꝑ glo. i. c. ꝓpt̃. xxvij. q. ij. Eſt eti
am i mr̃imo ꝯiũctio aĩoꝝ ꝑ quã deſignat̃ chari
tas ſeu ꝯiũctio i charitate int̃ deũ ⁊ fidelẽ aĩam.
Eſt ꝗ mr̃imoᵐ maximũ ſacramentũ q2 deſignat
illas duas res ſacras de qbus. ſ. dictũ eſt.

Quod a te Si cleric⁹ in
minorib⁹ bñ
ficiat⁹ mr̃imoniũ ꝯhit ꝓuatur bñficio
⁊ ſibi reſtituit qð dedit ecleſie. h. d. ⁊ in h vltimo
eſt caſus nõ. ⁊ multũ alle. Cõis diuiſio. 2ª ibi id
volum⁹ q ſbdiuidit̃ in duas ptes. 2ª ibi ſane.
¶ Primo nõ quẽ nõ poſſe deſeruire carnalib⁹ de
ſiderijs ⁊ diuinis officijs. ⁊ h fuit vna cã ꝗre cle
ric⁹ fuit in dicta cõtinẽtia. ad idẽ. c. diuerſis falla
cijs. j. eo. ti. ¶ 2ᵒ. nõ. ꝙ ꝯiugatus dicit̃ immund⁹
reſpectu diuinoꝝ ⁊ facit rõ tex. ꝯ clericos orien
tales vt nõ ſint ita mũdi ⁊ ita diuinis intẽti quẽ
admodũ clerici occidẽtales legitime cõtinẽtes.
¶ Vltimo nõ ꝙ ꝯferẽs tpe igreſſus aliqua bo
na collegio poteſt inde recedẽs illa repetere ad
idẽ. l. i. ff. de colle. illic. ⁊ an hoc ſit veꝝ indiſtin
cte. j. ſbijciam cũ glo. ¶ In glo. ſup ꝟ. volentes.
in fi. nõ bñ glo. iũcto tex. ex q collige ꝙ conſuet⁹
peccare difficilit̃ a peccato abſtinet. vñ alibi dicit
tex. pulchre hũane nature ẽ ꝯſueta ſumma affe
ctiõe diligẽ ⁊ abhorrẽ ea q in diſſuetudinẽ abie
rũt. xxiij. q. vi. §. fi. ⁊ habes vnũ modũ ex q diffi
cile ſeruat̃ ꝯtinẽtia. 2ᵐ collige ex. c. eccleſiaꝝ ꝓn
cipes. xxxv. di. v3 ꝓpt̃ delicias ⁊ epulas. ad ide3
. c. a crapula de vi. ⁊ honeſta. clerico ¶ In glo.
. ij. ibi caſtitas eſt cũ ꝓpria vxore. nõ. bñ glo. ⁊ ha
bes tex. valde nõ. in. c. nicena. h allegꝭ. ⁊ non ali
bi ita tex. expreſſus ⁊ allegꝭ. iſtum tex. Bar. in. l.

mulier.§.cum proponebaᷣ.ff.ad trebel.ad.q.vt vxoꝛ nõ ꝑdat relictũ ſibi factũ ſi caſte vixerit tñ ſcđo ad 2ᵃ vota niſi aliud ſenſit teſtatoꝛ ſeu aliud hẽat cõis vſ⁹ loquẽdi ꝛ idẽ nõ. Bar.C.ſi 2ᵒ nu.l.i.ꝛ facit ibi tex.cũ auc.ſua.ſed apte ꝓbaᷣ in d.c.nicena.nã greci ꝯiugati caſtitatẽ ſuãt alˀs nõ pñt fũgi ſacerdotio cũ ꝯpeᷣ deo ꝛ angelis rõe officij ſacerdotalis.c.cũ ex iniũcto.de hẽ.poſſet etiã aliᷣ rñdẽ ad tex.ꝙ qñ frequẽt etiã cũ vxore peccaᷣ videnᷣ imũdi ab adminiſtranda ſacra.ꝛ an ꝛ qñ peccet marit⁹ cubãdo cũ vxore vide.xiij di.nerui.xxxiij.q.iiij. vir cũ ꝓpria vxore.ꝛ ibi in ſũma.ꝛ gl.valde nõ.q̃ põit q̃tuoꝛ cãs ex qb⁹ vir ꝯmiſceᷣ cũ vxore.xxij.q.ij.c.qcqd. dico ꝑſe ſup̲ rica de ſpõ. Et in fi.glo. Hoa.ponit h octo cãs q̃re clerici ꝯtinẽ debẽt.pᵃ qꝛ debẽt placare deuꝫ oĩomb⁹ ꝛ nõ pñt placare niſi ei placeãt.iij.q.vij. i q̃uib⁹.placẽ autẽ nõ pñt ſi carnaliᷣ viuũt. 2ᵃ qꝛ de⁹ ſpũs ẽ iõ ipſi deo deditĩ ſpũaliᷣ non carnaliᷣ viuẽ debẽt. 3ᵃ qꝛ ſũt ſodales ãgeloꝝ ſeruiũt enĩ deo cui ꝛ illi deſeruiunt. 4ᵃ qꝛ intendũt generationi ſpũali iõ ſpũaliter viuere debẽt.5ᵃ cauſa cũ ſancta miniſtrẽt ſancti eẽ debẽt.vñ dĩc de⁹ ſancti eſtote qm̃ ego ſact⁹ ſũ.lxxxij. di.plurimos.ꝛ.c. ſe.6ᵃ cũ alios mũdẽt.i.q.i.ipſi ſacerdotes.debẽt ipſi eẽ mũdi. 7ᵃ qꝛ hñt ſpõſam.ſ.ſapiẽtiã ſeu dei eccliaꝫ.8ᵃ vt ex toto ſint ipſi⁹ dei ꝛ nõ diuiſi.naꝫ ꝯiugati ſũt diuiſi in duo.vt in.c.diuerſis.ꝑalleg. ꝛ iſte rões ſatis faciũt vt ꝛ oꝛiẽtales clerici debeant ſeruare ꝯtinẽtiam nõ tñ peccãt non ſeruãdo .c.cũ oli.j.e.ꝛ ꝑ h dico ꝙ lꝫ clerici redderenᷣ meliores ſeruãdo ꝯtinẽtiam tñ ſi ꝯherẽt ꝯiugia licita nõ peccarẽt ꝑ.d.c.nicena.ſi ꝯſtitutio ecclie nõ obuiaret. ¶ In glo.fi.nõ.hãc glo.vſq₃ ad fi.ad quã q̃tidie fit remiſſio ꝛ ponit q̃tuoꝛ ſolut).ſatis ſbtiles. Prima ſo.ꝙ ſi ſua ſpõte recedit non recupat bona.ſec⁹ ſi cũ auctẽ ſupioꝛis ꝛc̃.glo. iprobat hãc ſo.qꝛ iſte cleric⁹ de q̃ h ſua culpa recedit ab ecclia ꝛ nihilomin⁹ bõa ſua recupat.h impugnatio glo.cõiᷣ ipugnaᷣ a doc.qꝛ ſi cleric⁹ i minorib⁹ nõ valet ꝯtinere licite ꝯhit mr̃imoniũ.imo ẽ ꝯſiliũ apl̃i vt qſq₃ hẽat ſuã ſi aliᷣ fornicatiõeꝫ vitare nõ põt.xxviij.di.de his. Itẽ ſi ecclia retineret iſti⁹ bona ꝯpelleretᷣ indirecte ad deſiſtendũ a mr̃imonio qð fiẽdũ nõ ẽ cũ integritas corporis debeat ꝑſuaderi nõ autẽ ipari.xxxij.q.i. integritas.ꝛ ideo h pma ſolu.ſat) põt ſaluari in caſu ſuo.vt.j.dicã.2ᵃ ſolu.ẽ ꝙ aut donatio fuit facta tpe ingreſſus aut ſine aliq̃ igreſſu.p̃ caſu reuocatur donatio reuocato igreſſu vt h ꝛ in ꝯcoꝛ.2ᵒ caſu nõ ꝛ nõ bene glo.ſolu.ex q̃ collige ꝙ donans bona ſua alicui collegio ꝛ collegiũ intrãs vr̃ donaſſe intuitu igreſſus.3ᵃ ſolu.eſt ꝙ de mĩa fit reſtitutio bonoꝝ.ſec⁹ de iure ſtricto. Contra hãc ſo.facit iſte tex. q nõ vtiᷣ vbo ſapientis indulgẽtiã immo poti⁹ ꝯriũ dũ dicit recta via debẽt redire ꝛc̃. ꝛ maxĩe h innuit vbum debet qð ex ꝓprio ſignificato iportat neceſſitatẽ vt nõ. glo.in cle.attẽdẽtes.de ſta.regu.ꝑ Bar.i.l.iij. C.de pigno.4ᵃ ſo.diſtiguit inᷣ collatiõeꝫ bonoꝝ expſſe

factã ꝛ tacitã vt p̃ caſu nõ ſit loc⁹ repetitiõi.2ᵒ ſic ꝛ ita glo.vr̃ intelligẽ iſtũ tex.ſꝫ certe h lec.nõ cõgruit lr̃e q̃ loq̄tur de expſſa collatiõe vt patꝫ ibi aliq̃ ꝯtuliſſe noſcũᷣ ſꝫ certo caſu iſta ẽ bona conſideratio vt.j.dicam. Hoſti.h ꝛ Io.an.poſt eũ diſtiguunt.ꝙ aut q̃riᷣ de ingrediẽte religionẽ aut eccleſiã ſecularem. p̃ caſu ſi nõ fecit ꝓfeſſionem oĩa bona recupat inde recedẽs.ar.c.ſup eo.ꝛ.c. ſtatuim⁹.de regu. Si võ fecit ꝓfeſſionem tũc ſi receſſit licite recupat bona vt h ꝛ in.c.ex trãſmiſſa.de renũ. cũ ſi.ſec⁹ ſi illicite puta ſine ſuperioꝛ) licẽtia.ar.c.licet.de regu. De ingrediẽte eccliaꝫ ſecularẽ dicũt ꝙ aut tacite bona ſua tranſiuerũt in eccleſiã ꝛ illa recupat inde recedẽdo ar.in.d. .c.ex tranſmiſſa.dicit tñ Io.an. ꝛ bene ꝙ nõ videt q̃uõ bõa clerici ſecular) tacite trãſeãt i eccleſiã cũ in eis nõ habeat locum auc.ingreſſi.C.de ſa.ſanc.eccle. q̃ dicit ꝙ cũ ſint capaces bonoꝝ remanſerunt illa penes eos niſi de facto aliud fuerit obſeruatũ. Si võ bona ꝯtulit expreſſe tunc de mĩa illa recupat ſi nõ hꝫ vñ viuat ſecus autẽ de iure ſtricto.faciũt iura pro ꝛ ꝯ allega. in glo. ſꝫ certe h põt reprobari ꝑ iſtũ tex.vbi expſſa fuit facta donatio et tñ reuocaᷣ nec apparet de aliq̃ mĩa ꝛ in h multi multa dicunt ſꝫ vt clare habeas mãm expedio ꝑ aliq̃s caſus pm⁹ qñ qs intrauit religionẽ ꝛ nõ fecit ꝓfeſſionem ꝛ in h ꝯſidera qꝛ aut non fecit ꝓfeſſionẽ qꝛ fuit oblat⁹ dando ſe ꝛ ſua plene monaſterio ꝛ ampli⁹ nõ reuocat.ẽ enĩ q̃ſi ſeru⁹ monaſterij adeo vt dicit glo.ij. in.c. vt lex ꝯtinẽtie.xxvij.q.i.in glo.ſup v̄.ꝓfeſſi.ꝙ non põt inde recedẽ etiã cã ſtrictioꝛis religionis qð ẽ valde ſing.ſi eſt veꝝ. Arch.tñ ibi trãſit.ſed vide quod dico in.c.in pñtia. de ꝓba. nã poſſet eq pari q̃ ad caſum noſtꝝ alteri monacho de quo.j. dicam. Aut nõ fecit ꝓfeſſiõem qꝛ ibi ẽ mortuus ꝛ eſt nõbile dubium vtꝝ bona debeãt redire ad hẽdes ſanguinis aut ad monaſteriũ de q̃ in auc ingreſſi.ꝑalle.ꝛ.d.c.in pñtia. ꝛ dic vt ibi.aut profeſſionẽ nõ fecit qꝛ inde receſſit et ꝯſidera ꝙ aut donauit oĩa bona ſua expreſſe ꝛ in dubio vr̃ donaſſe rõe ꝑſone qꝛ nõ ẽ veriſiᷣ ꝙ ſpoliaſſꝫ ſe oĩbus bonis nõ tñſeũdo iõ reuocat recedẽdo ſac qð i ſili nõ. Bar.i.d.auc. igreſſi.vr̃.n.donaſſe cã moꝛt). vñ tali morte nõ ſecuta ꝑ ꝓfeſſionẽ põt reuocare ſic̃ ſeruaᷣ in donatõe facta cã moꝛt.vt.l. nõ oẽs.ff.ſi cer.pe. Si võ donauit aliq̃ tũc vr̃ donaſſe nõ cã igreſſ⁹.ar.coꝝ q̃ nõ.i.c.hñſiᵐ de regl. li.vi.ꝛ.c.ꝯſtitutiõeꝫ.eo.ti.ꝛ li. Tacite vero bona huiuſmõi nõ trãſeũt i monaſteᵐ ſꝫ manẽt penes eũ exq̃ nõ ẽ ꝓfeſſus.vt.d.c.bñficiũ.2⁹ caſus ẽ qñ itrauit monaſteriũ faciẽdo ꝓfeſſionẽ.q̃ caſu ꝯſidera ꝙ aut ꝓfeſſio non tenuit.aut ſic.p̃ caſu bona q̃ tacite tñſiuerũt redeũt ad ꝑſonã ſuã ꝛ h caſu ſua vl't).ſo.glo.qꝛ acceſſoꝛiũ ſeq̄ᷣ ſuũ pncipale.aut expſſe ꝯtulit ꝛ ſi credebat ꝓfeſſiõem tenẽ reuocat illa bona qꝛ vr̃ cã moꝛt) mũdane donaᷣ ſe.vt.s̃.dixi.ꝛ hñ fac.l.ſi pr̃.C.de hẽ.inſti.vbi pꝫ ꝙ ſi iſtituo aliquẽ credẽdo illũ filiũ meũ auferunᷣ demũ illi bõa ſi ꝯſtat eũ ñ eẽ filiũ. Si võ ſciebat

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝓfeſſionē nō tenere non reuocar. q̄a vr̄ in omnē caſuȝ donaſſe. ar. l. cuꝰ. ꝑ erroꝛeȝ. de re. iur. l. ꝛ h̄ voluit Bar. i. d. auc̄. igreſſi. ꝛ de facto accidit iſta q. h̄ anno i hac ciuitate. Si vō ꝓfeſſio tenuit aut inde egredit̄ ꝑpter peccatū ſuum. vt q2 collocat̄ in alio monaſterio ad agendum pn̄iam. ꝛ dātur bona ſecundo monaſterio q̄ ad vſufructū. vide tex. cū glo. nō. in. c. de lapſis. xvi. q. vi. Sȝ pꝰ moꝛtem nālem vſufructꝰ redibit ad p̄mū mōſteriū ꝛ ꝯſolidat̄ cū ꝓpꝛietate bonoꝝ vt ibi. Aut inde egreditur capiēdo fugam. ꝛ bona nō recupat immo q̄cūq3 acceſſerit pōt abbas eū vēdicare cū oībꝰ bonis ꝑ eum acq̄ſitis. xvii. q. ij. abbates. Ex q̄ nō ꝙ quid acq̄rit monachus etiaȝ fugitiuus acq̄rit monaſterio q̄ȝtūcūq3 ſit in ꝑtibꝰ remotis. vt in. d. c. abbates. Aut inde egredit̄ licite puta tranſeūdo ad monaſteriū ſtrictiꝰ vel ꝓmouet̄ i ꝑlatū alterius eccleſie. ꝛ tūc ē pulchꝛū dubiū. qd de bonis q̄ tn̄ſtulerāt i p̄mū monaſteriū. nam aliq̄ moderni volūt ꝙ debeant remanere penes p̄mum monaſteriū. ꝛ q̄cq̄d acquirūt cedat ſecundo monaſterio ſeu eccleſie. ꝓ q̄ p̄ma fronte videt̄ tex. pulcher in. c. i. xviij. q. i. Alij dixerūt idiſtincte ꝙ bona debēt cū ꝑſona tranſire. ꝛ ꝙ illud. c. vnicuȝ ꝓcedit in bonis acq̄ſitis idustria monachi. quia illa remanent penes p̄mū monaſteriū. ſecꝰ in patrimonialibꝰ. q2 illa videt̄ ſemꝑ accedē ad ꝑſonā monachi. licet expꝛ̄ſſe fuerit collata tēpoꝛe igreſſus rōe ꝑdicta. ꝛ hāc fi. opionē tenuit hic ꝯſulendo do. Car. ſȝ Pe. de peru. tenuit p̄mā. ꝛ q. fuit ardua in facto. mihi mltū placet hec opio ſcda. ſ. ꝙ bona priomalia ſequāt̄ ꝑſonā. ar. hic ꝛ. d. c. ex tranſmiſſa. ꝛ. l. i. ff. de colle. illi. Itē adduco ſbilit̄ in ar. tex. illius. c. i. vbi dr̄ ꝙ monachus factꝰ ep̄s pōt adire hēditatē paternā ſibi delatam quam acq̄rit ep̄atui ꝛ nō p̄mo monaſterio. ecce ḡ ꝙ illa ſpes ſuccedēdi pr̄i qui tn̄ſtulerat in p̄mum monaſterium iuxta nō. ꝑ Inno. i. c. in ꝑn̄tia. de ꝓba. ſequit̄ ꝑſonā monachi. hoc aūt itellige q̄n donatō fuit facta tacite vel expꝛ̄ſſe. ita vt ex ꝯiecturis appareat ꝙ rōe igreſſus fuit fcā puta tp̄e igreſſus ſȝ vbi n̄ habita rōe ad igreſſū. puta q2 lōge an̄ ingreſſum vel ſubſit alia ꝯiectura nō fit reuocatio licet tn̄ſferat̄ inde ꝑſona niſi de mia. ꝛ h̄ caſu ſerua tertiā ſo. gl. q2 n̄ pn̄t dici hec bona accedē ꝑſone ꝓpt̄ diuerſitateȝ tēpoꝝ. ar. c. dudū. de ꝯuer. cōiu. Tertius caſus p̄ncipal̄ ē i clerico ſeculari vel in laico intrāte eccl̄iam ſecularē. ꝛ de bonis laici oblatis tali eccl̄ie. vide gl. i. d. c. vt lex. ꝛ ſatis puto ꝙ in bonis iſtoꝝ poſſit fieri in effectu p̄cedens diſtictio. Si eni ſunt acceſſoꝛia ad perſonā tacite vel expꝛ̄ſſe pn̄t reuocare inde recedente ꝑſona. vt hic ꝛ. d. c. ex tranſmiſſa. ꝛ. d. l. i. de col. illi. ſecus vbi nō eſſent acceſſoꝛia ad ꝑſonam niſi de mia fieret reſtō. ꝛ hec nō q2 ſepe accidunt ꝛc̄.

Hanc. Peracta pn̄ia diſpēſant ep̄i cū ſacēdotibꝰ q̄ matrimoniū de fcō ꝯxerūt. h. d. Pꝛio nō. ar. optimū ꝛ q̄ſi expꝛ̄ſſum i tex. ꝙ cleric' i ſacris ꝯhēdo mr̄ioniū de facto ꝑdit executōem officij ſui. ꝛ ſic videt̄ ip̄o facto ſuſpēſus adeo ꝙ niſi ex diſpēſatōe ampliꝰ officiū exercē n̄ pōt. ꝛ itelligo ꝙ eſt ſuſpēſus n̄ illa ſuſpēſiōe q̄ iducit irregularitatē in celebꝛante. q2 h̄ nullibi expꝛ̄ſſe cauetur. ꝛ ſic ſtat. c. is q. de ſen. ex. li. vi. ſȝ eſt ſuſpēſus ſicut q̄libet notoꝛius crioſus. c. fi. ē. ti. i. ꝛ. de tē. oꝛ. c. fi.

¶ Secūdo nō caſuȝ i q̄ ep̄s diſpēſat. ꝛ ſi teneas h̄ peccatū eē grauius adulterio. dic ꝙ ideo ep̄s diſpēſat q2 repit̄ hic expꝛ̄ſſe ꝯceſſū. alſ ſecꝰ. vt i. c. at ſi clerici. de iudi. ꝛ licet h̄ ſint opiones an grauiꝰ peccet ꝯhēdo mr̄ioniū de facto an ꝯmittēdo adulteriū. Ego crederē ꝙ grauiꝰ peccet ꝯhēdo matrimoniuȝ. q2 vr̄ h̄ caſu apoſtotare ꝛ colligit̄ ex maioꝛitate pene. naȝ ꝛ mulier ꝛ filij inde nati efficiūtur ſui eccl̄ie. vt in. c. cū multe. xv. q. fi. qd̄ nō ꝯtingit i adultera nec i filiis ſuſcepti de adulterio vt ibi nō. ꝛ dixi in. c. ij. ē. ti. i. idubio colligimꝰ maioꝛitatē delicti ex acerbitate pene. xxiiij. q. i. nō afferamꝰ. l. reſpiciēdū. ff. de penis. q̄n̄q3 tn̄ fallit h̄ ar. vt. l. aut facta. in fi. ff. de penis. le. ꝛ nō. in. c. latoꝛ. ꝛ. c. admonē. xxxiij. q. ij. ¶ Ultimo h̄ op. de. c. fi. de tē. oꝛ. vbi nulla requirit̄ diſpenſatō dicunt doc. ꝙ aut crimē eſt notoꝛiū ꝛ habet locū qd̄ hic dicit̄. aut occultuȝ ꝛ ꝓcedit ꝯtrariū. ꝛ nō bn̄ hāc. ſo. q2 ille tex. expꝛ̄ſſe nō loq̄t̄ in caſu nr̄o. ꝛ ex hac ſo. habes ꝙ ſi cleric' occulte ꝯhit nō idiget idulgētia pꝰ pn̄iaȝ. ꝛ vide de mā bonum tex. i. c. decernimꝰ. xxviij. di. vbi dr̄ ꝙ ꝯhēs nuptias vel tenēs ꝯcubinaȝ careat officio ꝛ bn̄ficio quē tex. nō bn̄. Extēdit eni. c. exꝑte ade. de teſti. ꝛ dat intellectū ad iſtū tex. ꝛ ſic intelligo Inno. ꝛ Hoſti. qui nimis generaliter loquuntur.

Diuerſis fallacijs. Clerici i mioꝛibꝰ bn̄ficiati q̄ mr̄ionium ꝯtrerūt bn̄ficiis ſpoliāt̄. h. d. vſ̄ ſic. Auferēda ſūt clerico bn̄ficia q̄ hēbat tp̄e ꝯtcꝰ mr̄ionij. collata vō poſtmodū ſciēt ꝑ ep̄m ꝑ eundē auferri n̄ pn̄t ſȝ ꝑ ſupioꝛē. h. d. Diuidit̄. nā p̄mo narrat factum qd̄ ſecūdo iꝓbat ibi cū ḡ. duas rationes reddēs ꝛ illud ꝑ dioceſanū coꝛrigi mādat vnum caſū excipiēs ibi niſi. ¶ Pꝛimo nō ꝙ ꝯiugatꝰ nō pōt ꝑfecte tēdere i vitā ꝯtēplatiuā. oȝ eni eū eſſe actiuū circa vxoꝛē ꝛ rē familiarē. naȝ multa ſunt onera matrimonij qbꝰ ꝯſideratis igt apl's. Si talis eſt cā viri ad vxoꝛē nō expedit nubē. xxxij. q. vij. oēs cauſatōꝛes. Et ex h̄ infert̄ ꝙ cū ſtudiū alicuꝰ ſcie req̄rit hoiem totū ꝛ ꝯtēplatiuuȝ n̄ valet ꝯiugatꝰ vacare ſtudio. vn̄ vt narrat Iero. ꝯ Iouinianū. Cicero pꝰ repudiū terētie rogatus ab hircio vt ſuā vxoꝛē duceret i vxoꝛē neq̄q̄ȝ ānuit dicēs ſe nō poſſe vxoꝛi pit̄ ꝛ phie opaȝ dare. qd̄ nō. ¶ Scdō nō duas cās q̄re cleric' ꝯiugatꝰ nō pōt hr̄e bn̄ficiū eccl̄iaſticū. Pꝛia q2 n̄ pōt deo ꝑfecte famulari cū n̄ hēat ex toto ſui coꝛpoꝛis ptātē. Scdō q2 amoꝛe filioꝝ ꝛ ꝯiugis eccl̄iaꝝ ſbſtācia ſolet per tales dilapidari. vid. i. q. iij. peruenit vbi dicit gl. ꝙ ep̄i efficiūt̄ ceci in diſſipādo bona eccl̄ie amoꝛe nepotū foꝛtiꝰ amoꝛe filioꝝ efficiūt̄ oīno ceci ſi eēnt l'rimi ꝛ nāles. 3ª cā colligit̄ ex. c.

c

qđ a te.ſ.co.nã ꝯiugat⁹ reputat̃ imũd⁹ reſpectu obſequij ſpiritual'cũ itẽdat carnalib⁹ deſiderijs ꝛ adde alias cãs qs dixi in.d.c.qđ a te. ¶ Tertio nõ.ibi plenã ſui ꝛc̃.ꝙ nõ ſolũ vxoꝛ dr̃ nõ habere ptãtẽ ſui corpoꝛis.ſꝫ etiã marit⁹. ad h̃.c.nõ dꝫ.de ꝯſang.ꝛ aff̃.nõ eñi iudicãt ad ipaṙia maritus ꝛ vxoꝛ q̃ ad onera mr̃imonij.c.q̃ꝫto.ꝛ.c.gaudem⁹.de diuoꝛ.verſat̃ eñi in matrimõio mutua ſuit⁹ ꝛ mutua poſſeſſio.vñ q poſſidꝫ poſſidet̃.ſ. de reſti.ſpo.ex trãſmiſſa.ꝛ.c.ex ꝯq̃ne.e.ti. Itẽ nõ.ibi a quo diſpendiũ ꝛc̃.ꝙ clerici bñficiati dicũt̃ ſtipẽdarij dei.ꝛ dat̃ eis ſtipẽdiũ rõne famulat⁹. Et ex hoc põt adduci hec lr̃a multũ ſtricte ꝓ opi.Cal.in.c.i.de cele.miſſ.vbi tenuit clericos teneri ad reſtõnẽ fructuũ bñficioꝝ q ceſſauerũt a diuino officio. lꝫ aliq̃ ꝯ vt ibi latius dicã. ſed h̃ lr̃a põt adduci in ar.mõ p̃dicto.videt̃ eñi eis bñficia collata ob certã cãm.ſ.vt famulẽt̃ deo q̃ cã ceſſante ꝯpetit repetitio.ff.ꝛ.C.de cõdi.ob.cã.p to.hãc tñ opi.nõ firmo.ſed dicã vbi.ſ.remiſi.

¶ Ultio põt nõre ꝙ epS nõ põt clericos ꝯiugatos reddẽ capaces bñficioꝝ.nũq̃d aũt poſſit aliq̃ caſu diſpẽſare,dicã.i.c. Iohãnes.j.c.vbi cõit̃ tenet̃ ꝙ diſpẽſat in mioꝛib⁹ bñficijs.vt ibi lati⁹. Et illa opi.p̃ſuppoſita collige ex tex.vnũ bonũ dcm̃.ꝙ ſupioꝛ exercẽs actũ cũ ſubdito ꝯ legẽ eo caſu q̃ diſpẽſare põt nõ vr̃ in dubio diſpẽſaſſe. Inn.tñ tenuit ꝯriũ.ſed p̃mũ ipſe tenuit in.c.veniẽs.de fil. p̃ſby. Sed ꝯ hoc põt opp.de nõ.in.l.q̃dã cõſulebãt.ff.de re iudi.ꝛ.l.barbari⁹.ff.de offi.p̃. Solu. ſentit hic hoſti.ꝙ aliud i p̃ncipe aliud in inferioꝛe cui ex gr̃a pmittit̃ diſpenſatõ.ꝛ placꝫ i effectu hec ſo.ꝛ declara eã ſic in diſpenſatõe p̃ncipis neceſſario nõ req̃rit̃ cãe cognitio. ſed ſufficit ibi ſola volũtas.vt nõ. Inno.in.c.cũ ad monaſteriũ. de ſta.reg.iõ ſat̃ ẽ q̃liſcũqꝫ pateat de voluntate p̃ncipis.ꝛ ſatis dr̃ patẽ.ſi ſciẽs inhabilẽ cũ ꝓmouit ad officiũ ſibi legib⁹ interdictũ .ſꝫ in diſpẽſatõe iferioꝛis req̃rit̃ neceſſario cãe cognitio.nã diſpẽſare ẽ diuerſa pẽſare.vñ ex ꝓpo ſignificato vocabuli diſpẽſatõ vr̃ ꝯceſſa cãe cognitõe p̃cedẽte an expediat ſic diſpẽſare.vide ho.glo.i.q.vij.§.niſi rigoꝛ.ꝛ p Inn.in.d.c.cũ ad mõaſteriũ. Si q̃ iſte cui ꝯceſſa diſpẽſatõ ñ adhibuit cãe cognitõeꝫ ñ põt dici diſpẽſatõ ſed diſſipatio.ꝛ dꝫ tunc reuocari p ſupioꝛem vt hic.ꝛ ille ẽ puniẽd⁹ quia fecit actũ ꝯtra legẽ i caſu nõ pmiſſo.de quo vide plene qđ le.ꝛ nõ.in.c.at ſi clerici.§.de adulterijs.de iudi.ꝛ vide qđ nõ.i.c.ij.de ſciſ.vbi plene nõ.an et qñ videat̃ diſpẽſare ſupioꝛ veniẽdo ꝯ legem. Et ex his apte api̇t̃ intellect⁹ hui⁹.c.nã p̃ſupponendo ꝙ epS potuiſſet hic diſpenſare. tñ ex quo nõ egit diſpenſare nec adhibuit cãe cognitõeꝫ non valet talis collatio.ſed tũc remanet dubiũ quare ipſemet nõ poſſit talẽ collationẽ reuocare ex q̃ viribus nõ ſubſiſtit.ꝛ h̃ exaiat̃ in glo. magna. potes tñ dicere,put hic ſentit Hoſti. ꝙ ex quo qs egit actũ in quo potuit diſpẽſare.licꝫ diſpẽſatõ nõ teneat quo ad ſupioꝛẽ.q2 nõ ſuauit ſuanda ipſe tñ ꝯuenire nõ põt.q2 in q̃ꝫtũ i ſe ẽ actũ approbauit

ꝛ tene mẽti ſemp hãc ſo.q̃ facit ad multa. Indignũ.eñi ẽ reprobare moꝛeſ illi⁹ quos q̃ꝫtũ in ſe fuit approbauit ſemel.ad h̃. l.ſi vxoꝛ.ff. de adu. xxxij.q.v.hoꝛrẽd⁹.iiij.q.iij.ſi qs teſtib⁹. Potes addẽ aliũ nõbilẽ intellectũ videlicet ꝙ hic diſpẽſatio nõ tenuit quo ad ſupioꝛẽ. vnde nullitas h̃ iſurgit fauoꝛe tertij quo caſu nõ põt is q actũ explicauit fũdare ſe ad irritationẽ actus iuꝑ iure tertij.ad idẽ.l.ſi creditoꝛib⁹.C.de ſer.pig.da.ma ꝛ optie facit tex.xij.q.ij.ſi qua de reb⁹ ꝛ qđ nõ.gl. c.i.ne ſe va.vbi ſingulari̇t̃ habet̃ ꝙ recipiẽs rem eccl'iaſticã ex ꝯtractu ẽptiõis i fauoꝛẽ eccl'ie nullo mõ põt allegare nullitatẽ ad retractatiõem act⁹ ſed ipſa eccl'ia de cui⁹ fauoꝛe agit̃ põt actũ approbare vl' iprobare. Ex q̃b⁹ hẽs ſuccicte duos itellect⁹ ad fi.hui⁹ tex. Terti⁹ itellect⁹ ẽ vt ſit in odiũ ꝛ obpꝛobꝛiũ epi vt factũ ſuũ emendet̃ p ſuperioꝛem.ſed p̃cedentes ſũt nõbilioꝛes. ¶ In glo.i.i fi.hoc dcm̃ glo.nõ ẽ veꝝ.nã epS ꝛ q̃libet p̃latus habẽs iuriſdictõnẽ ꝯtẽtioſã ſeu ſpalẽ ẽ ſil' actiu⁹ ꝛ ꝯtẽplatiuus. Actiuus ẽ in q̃ꝫtũ intẽdit ſaluti ꝓximoꝝ. Cõtẽplatiuus vero iq̃ꝫtũ ꝯtẽplat̃ deũ ꝛ ſupioꝛa.vñ Moyſes q fuit deo ꝯiũctiſſim⁹ fuit actiuus ꝛ ꝯtẽplatiuus.nã certo tpe aſcẽdebat in mõtẽ ad ꝯtẽplandũ.ꝛ reliquũ võ expẽdebat ad ſalutẽ ꝓxioꝝ de quo in.c.niſi.cũ p̃dẽ de renũ.fac qđ nõ.in.c.lꝫ.de reg.vñ Io. an. alit̃ intelligit.dicẽ eñi ꝙ p citharã deſignat̃ vita actiua ſeu laycal'. vt etiã dicit gl.ꝛ h̃ q2 cithara dr̃ inſtrm̃ hñs plꝛes choꝛdas ꝛ ſonũ valde clamoſũ.iõ deſignat vitã laycalẽ multis motibus ꝛ occupatiõibus dedi tã. Pſalteriũ võ ẽ iſtrm̃ hñs ſonũ tenuẽ ꝛ exilẽ deſignat vitã clericalẽ ſeu ꝯtẽplatiuã q̃ ẽ multũ ſuauis ꝛ q̃eta. Sẽſus q̃ lr̃e ẽ ꝙ in ꝯiugato iſta nõ bñ ꝯcoꝛdãt.qñ ꝯiugat⁹ ꝓpt̃ imũdiciã ſuã ꝛ alias rõẽs de q̃b⁹ h̃ nõ ẽ aptus ad ſuiẽdũ eccl'ie ꝛ ſic ad ducẽdã vitã clericalẽ.ſed in clerico nõ ꝯiugato iſta duo bñ ꝯcoꝛdãt.nã clericuſ q̃ꝫtũ in ſe ẽ dꝫ eẽ actiu⁹ ꝛ ꝯtẽplatiuus. nã ſi bñ loq̃t̃ p̃dicãdo ꝛ nõ opat̃ ꝯpat̃ cithare. Si võ bñ opat̃ ꝛ nõ loq̃t̃ ꝯpat̃ pſalterio.ꝛ iõ alibi dicit tex.ꝙ ſãcta ruſticitas ſibi ſoli ꝓdeſt.ij.q.vij.ſancta. ¶ In gl.ſup v.nõ p te in fi.nõ.gl.ꝓ intellectu iſtius brocardi cũ q̃rit̃ nũq̃d qs poſſit venire ꝯ factũ ꝓpꝛiũ.de q̃ vide plene p Io.cal.i.c.ſi q̃s.de re.ec.nõ alie.per Bar.in.l.poſt moꝛtẽ.ff.de adop.diſtigue plen⁹ vt ibi nõ.ꝛ quo ad intellectũ.c.nr̃i quare iſte nõ põt venire cõtra factũ ꝓpꝛiũ.dic vt.ſ.dixi.

Quamolim. Fili⁹ ſacerdotis greci ex vxoꝛe genit⁹ licite int̃ latinos ꝓmouet̃ ſi ſcãdalũ ñ obſiſtat.h.d.ꝛ ẽ ca⁹ nõ. Cõis diuiſio.ſcđa ibi nos. ¶ Nõ p̃ tex.ꝙ vbicũq̃ꝫ agit̃ de habilitate pſõe vl' validitate alic⁹ act⁹ dcm̃⁹ iſpicẽ ad ꝯſuetudinẽ loci vbi aliqs oꝛiũd⁹ fuit vel vbi actus fuit geſtus.nõ aũt ad ꝯſuetudinẽ alterius loci vbi aliqs venit applicãduſ ad pſonã.lꝫ.n.in eccl'a occidẽtali clerici teneãt̃ abſtinẽ,tñ q2 clerici i eccl'ia oꝛiẽtali nõ tenẽt̃ iſpicimus ꝯſuetudinẽ eccl'ie oꝛiẽtalis.vñ oꝛiẽdus ẽ ꝓmouẽduſ ñ eccl'ie

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

occidẽtalis vbi exercet actus electõis.qḋ facẽ ad multa ex quo pȯt dici ꝙ latinꝰ ſiue legitimus ſ'm ↄſuetudinẽ pẛie ſue dꝫ vbiqꝫ reputari legitimꝰ ad qḋ facit.l.i.C.de emã.li.ꝛ nõ per Bar.i.l.oẽs populi.ff.de iuſti.ꝛ iu.ꝛ.l.cũctos populos.C.de ſum.tri.ꝛ maxie ad illã.q.vꝫ nunquid teſtm̃ hic Senis ↄditũ cũ tribꝰ teſtibus ſ'm cõſuetudineꝫ ꝛ ſtatutũ ꝓpe pẛie hẽat vires quoad bona alibi ſita.ꝛ ſic de ſi.dic vt ibi nõ/2º.nõ ꝙ clericus grecus licite vtit̃ mr̃imonio etiã inter latinos.qḋ vr̃ pꝰ frõte ꝯ mlt̃a iura q̃ dicũt pegrinum teneri ad obſeruãtiã ↄſuetudis pẛie.viij.di.q̃ ꝯ.xij.di.illa ꝛ.d.l.cũctos populos.de h̃ vide qḋ nõ.Inno.ꝛ Hoſti.pꝰ eũ in.c.cũ ſ'm.de tẽ.oꝛ.vbi etiã nõ.nunqd talis ſit tolerãdꝰ ĩter latinos.ꝛ nunqd poſſit ſibi ↄferri eccl'ia latinoꝝ ſi vult ſeruare ritꝰ ſuos nã h̃ nõ ſeruabat iſte electꝰ ritus grecoꝝ.imo fuerat ꝓmotꝰ ĩ cãtoꝛẽ ĩt̃ latinos ꝛ hoc teneas.ꝛ ſic limita iſtum tex.ꝙ tali volẽti obſeruare ritus ſuos nõ eſt ↄferẽda eccl'ia inter latinos ne variis ritibꝰ coinquinet̃ honeſtas eccl'ie.vt.d.c.cum ſ'm.

¶ Nõ tertio ꝙ lꝫ greci ſint chriſtiani ꝛ ſic ſbditi ꝑtãte pape.nõ tñ peccant nõ ſeruãdo legẽ pape ꝛ totius cõcilij ſup ↄtinentia clericoꝝ edita.Cõtra h̃ tñ foꝛtit̃ op.nã lex ligat oẽs ſbditos.vt in.c.i.de ↄſti.maxie qñ eſt lex totius ↄcilij cũ ꝑſumatur iſtictu ſpũs ſancti edita.l.di.ſi ille.lxxxiij.di diacõi.So.vide glo.nõ.xx.di.de libellis.in fi.q̃ ponit duas ſo.Prima ꝙ greci nõ ↄtẽpſerũt illã l.hec ſo.nõ ſatiſfacit.qꝛ lꝫ grauius peccet nõ obſeruãs legẽ ſupioꝝ ↄtẽnendo tñ ꝓpter omnẽ cõtemptũ peccat quis nõ obſeruando legẽ.de pe.di.ij.ſciẽdũ.Ꝛ ſo.ꝙ papa approbauit tacendo moꝛes coꝝ.nõ bñ hãc ſo.ꝛ extẽdẽdo eã dic ꝙ ex q̃ illa lex nõ erat de neceſſitate ſalutis ꝛ non fuit recepta ab ipſis grecis ꝑ lõga tẽpoꝛa papa ſciẽte ꝛ tranſgrediẽtes nõ puniente illa lex nõ ligauit eos.Et ex h̃ nõ pulchꝝ dictũ.ꝙ vbicũqꝫ lex gñalis recipit̃ in vſu a certo gñe ꝑſonaꝝ ꝛ a certo ñ recipit̃ nõ recipiẽtes nõ peccant ſaltem pꝰ lõga tempoꝛa.ad h̃.iiij.di.leges.ꝛ.c.erit aũt lex.ſecus dic qñ ĩ eodẽ gñe ꝑſonaꝝ maioꝛ pars recipit.nã tũc minoꝛ ꝑs nõ vr̃ excuſabilis ꝑ taciturnitatem ſupioꝛis.ſed pȯt hr̃e locũ illud dictũ multa ꝑ paciẽtiã tolerãtur ĩ.c.cũ iã dudum.de ꝓben.Ex his etiã collige aliud nõ.dictũ ꝙ etiã lex p̃cepti tollit̃ ſi moꝛibꝰ vtẽtiũ nõ recipit̃.lꝫ aliud ſenſerit Ho.in.c.i.de treu.ꝛ pa.ſed intellige illud dictuꝫ Ho.qñ eſt lex p̃cepti ĩducẽs ex nã ſui peccatum ex ↄuẽtione.vt qꝛ cõcurrũt cũ lege diuina.ſic vr̃ ĩtelligere Inno.ĩ R̃ica.de ↄſue.arbitroꝛ.poſſe dari ꝛ aliã ſo.ſatis nõbilẽ iudicio meo ꝛ euitẽter ſbterfugia.vt dicamꝰ ꝙ papa etiã cũ maioꝛi ꝑte ↄcilij nõ poterit ĩdicẽ ↄtinẽtiã certo generi ꝑſonaꝝ pꝰ ꝓmotionẽ eis reſiſtẽtibꝰ ꝛ reluctãtibꝰ.qꝛ ↄtinentia ẽ res q̃ pȯt ꝑſuaderi ĩpari aũt nõ.xxxij.q.i.integritas.ſuiſſet eñ ĩdicẽ vitã valde artioꝛem ꝛ ſtrictioꝛeꝫ ipſis clericis ꝓmotis.ꝯ.nõ.in.c.geſta liiij.di.ꝛ in l'ra qḋ oẽs tãgit.de re.iu.li.vi.ꝛ tunc recte ſtat l'ra ꝙ eccleſia oꝛiẽtalis nõ admiſit ſeu emiſit votũ ↄtinẽtie ꝛ qꝛ neqꝫ voluerũt ſe obligare huic voto neqꝫ approbare legẽ ↄcilij.vt ĩ.c nicena.ꝛ.c.aliter.xxxi.di.ꝛ ex h̃ tollit̃ ↄriũ.In glo.ij.nõ bñ hãc gl.vſqꝫ ad fi.q̃ quotidie allat̃ in mã ſua.ꝛ opi.Vicen.h̃ poſita placet.Gof.ꝛ mihi vr̃ veriſſima ꝛ ex hac opi.pȯt inferri ad deciſionem pluriũ.q.q̃rũ ꝑma ad illã nũqd hodie eccleſia poſſit ſtatuẽ ꝙ clericꝰ poſſit ↄhẽ matrimonium ſicut greci.ꝛ credo ſic ꝛ h̃ indubitatũ eſt ap̃ me reſpẽu coꝝ q nõ ſunt obligati ex voto tacito vl' exp̃ſſo.ꝛ ſic ĩtelligerẽ gl.i.c.q̃ ad ꝑpetuã.xxv.q.i.ꝛ nõ illã gl.ſic ĩtellectã ꝓbo rõe/ↄtinẽtia ñ ẽ ĩ clericis ſecularibꝰ de ſbã oꝛdinis.vt dic Inno.ĩ c.plꝫ.de ꝑuer.cõiu.nec de iure diuino.qꝛ al's greci peccarẽt nec excuſaret eos ↄſuetudo.qꝛ illa ñ valet ꝯ legẽ diuinã.vt.i.c.fi.de ↄſue.ꝛ iſte de q̃ h̃ q̃rit̃ eẽt illegitimꝰ.qꝛ foꝛet ꝯ legẽ diuinã genitꝰ ꝛ nõ ſolũ credo ꝑtãtẽ ĩeẽ eccl'ie h̃ ↄdẽdi.ſed credo ꝓ bono ꝛ ſalute aiarũ ꝙ eẽt ſalubꝛe ſtatutuꝫ vt volẽtes ↄtinẽ ꝛ magis mereri reliquẽ voluntati coꝝ nõ valẽtes aũt ↄtinẽ poſſint ↄhẽ.qꝛ expiẽtia docẽte ↄriũ ꝓſus effectꝰ ſeqt̃ ex illa lege ↄtinẽtie cũ hodie nõ viuãt ſpũalit̃ nec ſint ĩmundi.ſꝫ maculãt̃ illicito coitu cũ eoꝛum grauiſſimo peccato.vbi cũ ꝓpa vxoꝛe eẽt caſtitas.vt.d.c.nicena.vñ deberẽt eccl'ia facẽ ſicut bonus medicus vt ſi medicina expiẽtia docente potius officit q̃ꝫ ꝓſit eã tollat.ꝛ viiiã idẽ eẽt ĩ oibꝰ ↄſtitutõibus poſitiuis vt ſaltẽ obligarẽt q̃ ad penam ꝛ ñ q̃ ad culpã.nã ita creuerũt ſtatuta poſitia vt vix repiãtur aliq q ñ corrũperit viã ſuã.Circa oꝛdinatos vȯ pȯt dici ꝙ ĩ caſu quo tenet̃ oꝛdinatus ex voto exp̃ſſo vel tacito papa ñ pȯt diſpẽſare niſi ex maxia ꝛ vrgẽti cã.qꝛ votũ ẽ de iure diuino ꝛ ſolũ dꝫ ↄmutari ĩ maiꝰ bonũ.i.c.i.de voto.ꝛ de facili ñ repit̃ ĩ hõie ↄtinẽte maiꝰ bonũ.nã nuptie replẽt terrã.virginitas ꝑadiſũ.xxxij.q.i.nuptie.ſic ĩ ſili dicimꝰ nũqd papa poſſit diſpẽſare cũ monacho vt ↄhat mr̃imoniũ.de q̃ ĩ regula ſemel deo.de re.iu.li.vi.in mercu.dicã plene pꝰ glo.in.c.cũ ad monaſteriũ.de ſta.re.vbi vȯ tenẽtur dũtaxat ex ↄſtõe eccl'ie.vt qꝛ erat iurl ſcĩ ꝛ exp̃ſſe non vouit tũc faciliꝰ papa poſſet diſpẽſare ſic credo reducẽdã gl.i.c.de illo.xxxij.di.nõ tñ credo ꝙ ex facili cã poſſit diſpẽſare lꝫ ſit ſtatutũ eccl'ie.qm̃ ẽ diſpẽſare ꝯ ſtatutũ vl'is eccl'ie ſeu ſaltẽ decoloratur ſtatꝰ eccl'ie q̃ caſu papa non diſpẽſat ſine maxima cã.vide pulchrum tex.i.q.vij.ꝛ ſi illa.

Joannes Clericꝰ ↄiugatꝰ ñ hñficiatꝰ ñ cogitur deferre tõſurã.h.d.ꝑ.q.2º.pape diffinitõ.ibi qm̃ igit̃.ꝑ nõ ꝙ oꝛdo accolitatꝰ nõ hꝫ ãnexũ votũ ↄtinẽtie.ẽ eñ de minoꝛibꝰ oꝛdinibꝰ q nõ ipediũt nec dirimũt mr̃imoniũ iã ↄctũ.ſecꝰ ẽ ĩ ſbdiaconatu ꝛ ſupioꝛibꝰ.vt ĩ.c.i.ſ.eo.2º.nõ caſum ĩ q̃ vere clericꝰ nõ cogit̃ deferre tõſurã.naꝫ ꝑ ↄctũ mr̃ionij ñ deſinit q̃s eẽ clericꝰ charact.n.ſemel hitus ĩdelebil' ẽ.vt nõ.i.c.degradatõ.de pe.li.vi.ꝛ ſup R̃ica.de bapt.ꝛ.ſ.c.ſup R̃ica.nec tõſura ẽ de ſbſtãtia clericatꝰ eſt eñ q̃ddã ſignũ vt

xy.q.i.duo ſūt gñã. ¶ Tertio nõ.ꝙ ex nõ vſu
q̃nq̃ꝫ induciť ↄſuetudo ſicut h̄ ex nõ delaþõe tõ
ſure.ꝛ de hoc.j.plene. ¶ Quarto nõ clericū ↄiu
gatū poſſe obtinere bñficiū eccl'iaſticū qđ vř ↄ.c.
ſane.ꝛ.c.qđ a te.ꝛ.c.diuerſis fallaciis.ſ.eo.ſꝫ dic
vt.j.dicã. ¶ Ultimo nõ ꝙ act⁹ inhoneſte geſtus
ab vno ex clericis redūdat i vitupiū toti⁹ ordis
clericalis.facit.c.ad ſupplicationē.de renū. ¶ In
gl.i.in fi.ꝯ ꝓ intellectu.c.ꝛ gl.ē exaiandū.an cle
ricus ↄiugat⁹ gaudeat aliquo ꝑuilegio clericali
ꝛ ↄclude poſt Jo.an.ꝙ aut mřimoniū ↄtractū
ꝑ clericū tenuit.aut fuit nullū ipediēte ſacro or-
dine.ꝯ caſu aut ↄxit bigamiã q2 duxit ſucceſſiue
duas vxores.vł ↄtraxit cū corrupta.ꝛ tunc ꝑdit
omne ꝑuilegiū clericale imo ↄpelliť velit nolit di
mittere tõſurã.c.i.de biga.li.vi.aut nõ ↄxit biga
miã.ꝛ tūc ſi nõ icedit in habitu ꝛ tõſura nullo ꝑ
uilegio clericali gaudet.vt in.c.vnico.eo.ti.li.vi.
Si vº icedit in habitu ꝛ tonſura.gaudꝫ tñ duo
bus ꝑuilegiis.ꝑmū in crialib⁹ q̃ ad forū.ſcđm re
ſpectu ꝑſone quo ad canonē ſi qs ſuadēte.xvij.
q.iiij.reliq̃ vº ꝑuilegia eccl'iaſtica ꝑdit ipo facto
vt.d.c.i.ꝛ ita limita iſtū tex.dū dicit ꝙ ēt tõſura
tus gaudere ꝑuilegio clericali nõ pōt.dꝫ eni itel
ligi de religs ꝑuilegiis ꝑter illa duo ꝛ ad ꝑdēdū
hec ꝑuilegia nulla reqriť monitio.ſꝫ ſufficit ſol⁹
ↄctus mřimonij.nã ↄrio actu ꝑdūť hec ꝑuilegia
ſec⁹ ē in his q nõ ↄtraxerūt mřimoniū lꝫ dimiſe-
rint hitū ꝛ tõſurã.nõ ꝑ hoc ꝑdūt ꝑuilegiū cleri-
cale niſi pº trinã mõitionē.q2 nõ exercuerūt actū
oĩno ↄriū clericatui.ꝛ ſic itelligo iura allegata in
gl.ꝓ ↄriſ.de h̄ tñ vltio dicēdū vt pleniſſime dixi
i.c.ꝑpēdim⁹.de ſen.ex. ¶ Scđo caſu ꝑncipali qñ
mřimõiuꝫ ñ tenuit ipediēte ſacro ordine.dic ꝙ
aut ↄxit de facto bigamiã ꝛ efficiť idiſpēſibiliſ q̃
ad executionē officij.ꝑpť itētõnē ſuã cū ope ſub
ſecuto.c.nup.de biga. Sꝫ putat h̄ Jo.an.ꝙ ꝑ h̄
nõ ꝑdat ꝑuilegiū clericale.nã.c.i.de biga.li.vi.de
nudãs bigamos ꝑuilegio clericali loqť de vera
bigamia.ſꝫ iſte nõ eſt ver⁹ bigam⁹ cū mřimoniū
nõ tenuerit.nã videm⁹ ꝙ depoſitus verbaliť gau
det priuilegio clerica'i dūmõ ſit corrigibilis.iux̄
nõ.in.c.dictū.lxxxi.di.ꝛ.c.degradatio.de pñis.li.
vi.ꝛ h̄ vltimū nõ.ꝓ hoc facit.q2 in iſtis penalib⁹
qđ ē diſpoſitū.in caſu vero non verificať in caſu
ficto.vt in.c.in nřa.de iniur.l.iij.§.hec verba.ff.
de neg.geſ. Et nõ.ex h̄ dicto Jo.and.id qđ dixi
ꝓcedere vt diſpoſitū in caſu vero non verificať
in ficto.etiã ſi al's quo ad qd repiãť iſta pariſi-
cata.etiã quo ad certã ſpēꝫ pene.vt ꝓbať in.d.c.
nup.nã ↄſtitut⁹ i ſacris efficiť bigam⁹ quo ad qd
ſcꝫ vt ꝑdat executionē officij nõ tñ habeť ꝓ vº
bigamo quo ad hoc vt ꝑdat oĩa ꝑuilegia cleri-
calia ſicut vere bigam⁹ de peni.di.i.§.pene. Et
ex his iferť ad aliã.q.videlꝫ nūqd cleric⁹ ↄiuga
tus poſſit ↄpelli ad deferēdū tõſurã.ꝛ ↄclude la
tius ꝙ aut icurrit bigamiã ꝛ nõ pōt ↄpelli imo
peccat portãdo.d.c.vnico.aut nõ incurrit biga-
miã.ꝛ tūc aut hꝫ bñficiū eccl'iſticū ex diſpēſatõe
ꝛ teneť deferre vt hic.aut nõ hꝫ ꝛ ↄpelliť cauſa-

tiue.ſ.ſi vult gaudere iſtis duob⁹ ꝑuilegiis.d.c.i.
eo.ti. Eſt vn⁹ caſus dubitabilis qd ſi hꝫ ↄſuetu-
do vt ↄiugat⁹ oĩno ↄpellať deferre tõſurã.lꝫ nul
lū bñficiū velit. Jo.an.diſputat ꝛ tãdem ↄcludit
valere ↄſuetudinē al'r tex.iſtū a ↄtrario.nã hic al-
legabať ↄſuetudo vt ↄiugat⁹ ñ cogereť deferre
ꝗ ↄſuetudo circa delationē attēdēda ē. Itē ꝓba
tur ꝑ locū a ſpāli.non valet ↄſuetudo in bigamo
vt.d.c.vnico.ergo valet in nõ bigamo.ad idē fa
cit qđ.ſ.dixi.nã iſte vere cleric⁹ ē ꝛ cum hac ſnīa
cõiť trãſeūt doc. Sed dubito ꝓpť fi.hui⁹ tex.qui
multū ſtringit in ↄtrariū dū dicit.ꝙ cuꝫ oporteat
tales ↄiugatos imiſceri negociis ſecularib⁹ dela
tio tonſure tēdit in vitupiū totius ordinis cleri-
calis.ergo nõ dꝫ valere talis ↄſuetudo maxīe in
viris ↄiugatis.q2 tēdit i dedec⁹ eccl'ie.ē eni ↄtra
honeſtatē ↄ quã nõ valet ↄſuetudo.c.cū decorē.
de vi.ꝛ ho.cle.nec pōt vxorat⁹ ꝓhiberi qn imiſ-
ceat ſe negociis ſecl'arib⁹.ꝛ ad iſtū tex.pōt rñdēi
ꝙ iſta fuit narratio ꝑtis. Ad.c.vnicū.dic ꝙ ſpeci
fice nõ dicit vt nõ valeat ↄſuetudo reſpectu ton
ſure.ꝛ ꝑſuppoſito ꝙ diceret non ꝑ hoc inferť ꝙ
valeat ↄſuetudo q̃ten⁹ ↄiugat⁹ nolens teneať de
ferre tonſurã.ibi eni ponit caſus i volēte ꝛ nos
ſum⁹ in nolēte.ca⁹ tñ ſat dubitabiliſ ē. Ex ꝑdictis
hēs exaiatos duos articulos tactos in tex.
Terti⁹ articul⁹ ē nõ min⁹ vtilis.nūqd cleric⁹ ↄiu
gat⁹ poſſit obtinē bñficiū eccl'iaſticū.hec lřa vř in
nuere ꝙ ſic in.v̄.dūmõ ꝛc. In ↄriū ſūt mľta iura
ſ.lecta.ꝛ alle.iõ iſurgit opi. Abb.h̄ dic ꝙ de iure
cõi ñ pōt hřē.ꝛ ſic loquūť ↄria.ſꝫ ex diſpēſatiõe
ſic ꝛ ita ꝓcedat iſte tex.hãc opi.ſecuti ſūt Goſ.
ꝛ Phil.j.c.i.ꝛ Spe.i ti.de leg.§.nūc.v̄.xxv. Li-
mitãt tñ vt valeat diſpēſatio epi reſpectu ſimpli
cis bñficij.alij vº dicūt ꝙ tñ papa diſpēſare pōt
de layco certū ē ꝙ bñficiū eccl'iaſticū i titulū hřē
ñ pōt.c.ex lřis de trāſac.ꝛ.c.ij.de iſti.nõ.doc.cõiť
h̄ ꝛ i.c.cãꝫ de reſcrip.doc.ſequēteſ recitãdo opi.
trãſeūt ꝛ expſſe ñ eligūt.illa tñ opi.abb.cū alioꝝ
tēperamēto vř eē magl.cõis.ſꝫ credo de ſubtili
tate iuris illã opi.ñ ꝓcedē.ꝓbať aptiſſime.q̃qđ
ſit i crialib⁹.in aliis cõiť dať regľa ꝙ eps ñ diſpē
ſat ↄ ius niſi in caſib⁹ a iure expſſis.nõ.in.c.at ſi
clerici.§.de adulteriis.de iudi.ꝓbať i.c.dilect⁹.
de tē.or.ad idē.c.iſtõnis.xxv.q.ij.nã ꝑ diſpēſati
onē violãť iura ꝛ iferiori ñ ē licitū violare iura
ſupioris.vt in cle.ne romãi.de elec.nõ.archi.i.c.
lꝫ canõ.de elec.li.vi.ꝛ h̄ diſpēſatõ nullibi ē ↄceſſa
epõ imo poti⁹ vř ſibi ꝓhibita ꝑ.c.diuerſ.ꝛ rõeꝫ
ei⁹ ꝛ.c.ſane.ꝛ.c.iij.ſ.e.ꝓbať ꝛ forti⁹ cleric⁹ ↄiuga
tus ñ dꝫ admiſtrare altari.xxvij.q.ij.multoꝝ.ꝗ
nõ pōt hřē bñficiū eccl'iaſticū cū illõ deť rõe ad-
miniſtratõis vel officij etiã ſi ſit ſimplex.vt in.c.
ꝓpoſuit.de fil.pſb.ꝛ.c.ↄq̃rēte.j.ti.i. Itē ꝛ iij.hoc
tēdit i prauū ex^m ꝛ ſcandalū alioꝝ.vt in.c.ſc.nec
ob.iura ſup qb⁹ videť ſe fūdare illi doc.dū dicūt
epm poſſe diſpenſare circa beneficiū cū homici
da ꝛ cū irregulari.vt in.c.henric⁹.j.de cle.pug.
i duel.ꝛ.c.ad audiētiã.de hõi.ꝛ.lxiij.di.ſolõitãe
vbi diſpēſat cū depoſito.ad hoc.n.ꝛ ſilia rñdeo

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝙ in mā diſpēſatōis q̄ eſt exorbitās nō dʒ argui
de caſibꝰ pmiſſis ad nō pmiſſos etiā ſi pmiſſi ſint
maiores. vt nō. Jo. an. in regula q̄ a iure. de reg.
iur. li. vi. dico plene in. d. §. de adulteriis. ⁊ pro h
verba illiꝰ regule dū dicit q̄ a iure cōi exorbitāt
minime ad ꝯſnaʒ ſunt trahēda. vt. l. ꝙ vero cōtra
rōnē. ff. de legi. Itē pōt dici ꝙ nō ē eadē rō i ꝯiu
gato q̄ in aliis pdictis. nā alij pdicti nō reputan
tur idigni. nā eligerūt ꝓrſus aliā vitā ꝯriā. vnde
videmꝰ ꝙ retinēt ꝑuilegia clericalia ex quo ſunt
corrigibiles. vt. ſ. dixi ſed ſecꝰ in coniugato. Itē
cū illud. c. vnicū velit cenſeri ꝯiugatū vt laicum
ꝑterq̄ʒ in illis duobꝰ caſibꝰ qūo poterit ep̄s illū
habilitare ad bn̄ficia eccl'iaſtica. ⁊ hanc partē de
ſtricto iure puto veriorem. Ad iſtum tex. pōt rn̄
deri tenēdo aliā opi. vt loquat̄ de diſpenſatione
pape. ſatis ē eni ꝙ pōt verificari in aliq̄ caſu vel
pōt itelligi ꝓut dic̄ Hoſti. i clerico ꝯiugato hn̄te
ſtipēdiū ab eccl'ia nō tn̄ i titulū. nā ſi ꝯſuetudo ē
dʒ deferre tōſurā. al's ſecꝰ. ¶ Vltio op. ꝯ tex. vr̄
eni ꝙ hic nō poterat iduci ꝯſuetudo ex nō dela
tione tōſure. q2 ex actu negatiuo ſeu ex non vſu
n̄ pōt iduci ꝯſuetudo cū ꝯſuetudo ſit cōis aſſue
factio ſeu actuū repetitio. i. di. cōſuetudo. xxv. q
ij. ita nos. l. iij. C. de epi. au. facit iſti. de iu. nā. gē.
⁊ ci. §. ex nō ſcripto. dū dicit diuturni mores ⁊c.
Jo. an. hic iſtat ⁊ in effectu videt̄ ponē vba. Cy
poſita in. l. ij. C. que ſit lon. conſue. ⁊ dic breuius
ſic. ꝙ quādoq̄ʒ nō vſus nō hʒ in ſe actū tacitum
ꝯ diſpoſitionē iur'. neq̄ʒ in ſbſtātia neq̄ʒ i forma
⁊ tūc ex nō vſu nō iducitur ꝯſuetudo neq̄ʒ arro
gatur. l. pone exēplum. lex dicit hermafroditum
iudicādū ſm̄ ſexū ꝑualētē. l. q̄rit. ff. de ſta. ho. iiij
q. iij. l. hermafroditus. tn̄ ſi p mille annos nunq̄ʒ
accidit iſte caſus nō pōt dici arrogata illa lex. q2
nil ē actū ꝯ legē. vel pone lex dicit ꝙ ſi dediſti mi
hi dānum poſſuʒ agere ꝯ te actione. l. aqlie. po
ne ꝙ dānū paſſus nūq̄ʒ voluit agē ꝓfecto ex h
nō ē indulta ꝯſuetudo ꝯ illā. l. q2 illa. l. nō neceſſi
tat ad vſus. ſed dat facultatem agēdi. Et iō ex h
ꝯcludimꝰ aliā regulā ꝙ in his q̄ ſunt mere facul
tatis nō iducit̄ ꝯſuetudo. nam in his caſibꝰ nihil
agit̄ ꝯ. l. pmittētis. Si vō nō vſus hʒ in ſe tacituʒ
actū ꝯ diſpoſitōēʒ iuris iducit̄ ꝯſuetudo vt h. nā
nō deferēdo tōſurā vr̄ ꝯmittere ꝯ legē q̄ iducit
delatōēs tōſure. pone aliud exēplū. lex defert hē
ditates cōiter ⁊ eq̄lit̄ oībꝰ filiis nō diſtiguēdo it̄
maſculos ⁊ feminas. l. maximū viciū. C. de li. ꝑte
ſed ꝯſuetudo tn̄ defert ꝑgenito ⁊ nūq̄ʒ femine
licet eni femina vl' ſecūdꝰ genitꝰ nūq̄ʒ fuerit vſu
illo iure cōi nihilominꝰ iducit̄ ꝯſuetudo. q2 hic
actum fuit contra ius cōe. ⁊ ſic de ſimili.

Clam decorē

Vxorati n̄ admittūt̄ ad eccl'iaſticas dignitates ⁊
cogunt̄ dimittē q̄s hn̄t. ¶ Nō ꝑ ibi dignitates. ꝙ
vxoratꝰ lʒ clericꝰ nō pōt habē eccl'iaſticā digni
tatē. idē tn̄ dic de alio bn̄ficio ſimplici. vt in. c. i. ii
⁊ iii. ſ. eo. ⁊ nō hic glo. ¶ Zº. nō h ex fi. tex. ibi ſiñ
prauo exemplo ⁊c. ꝙ cōſuetudo non valet vt cō
iugatus poſſit tenere bn̄ficiū eccl'iaſticum. non
eni valet ꝯſuetudo cū prauo exēplo. ar. in. c. cum
decorē. ſ. ti. ij. ⁊ ita cōiter tenēt hic doc. qd̄ nō.
Sed q̄ritur qd ſi nō publice ſint vxorati doc. ⁊
hn̄ dicūt ꝙ idē dūmō hoc ꝓbari poſſit. ⁊ ꝓ hoc
iura ſuperius all'. ⁊c.

Ex parte

Clerici ꝯiugati i rebꝰ ſuis n̄ gaudēt ꝑuilegio cl'icali. h. d. zº ibi igit̄.
¶ Nō ꝑ ꝙ clericus ꝯiugatꝰ nō gaudet i ꝑſona nec
in rebꝰ ſuis ꝑuilegio alioꝝ cl'icoꝝ. tenet̄ eni ſoluē
gabellas ⁊ alia obſeq̄a regalia. non ob. ꝙ icedat
in habitu ⁊ tōſura. ⁊ hodie eſt magis clare deci
ſum. in. c. vnico. eo. ti. li. vi. ⁊ dixi in. c. Johannes
ſ. eo. Et ex hoc ifert̄ ad duo. ¶ Pᵒ. ꝙ a laicis
licite dn̄s ciuitatis exigit iuſticias ſuas ⁊ obſeq̄a
ꝯſueta. ¶ Zº. ifert̄ ꝙ a clericis nō ꝯiugatis n̄ pōt
dn̄s tēporalis exigē aliq̄ obſeq̄a. ſunt eni exem
pti iure diuino ⁊ hūano. vt. le. ⁊ nō. in. c. q̄q̄ʒ. de
cenſi. li. vi. ⁊. l. iij. C. de epi. ⁊ cle. ⁊ vide glo. in. c. ſi
iꝑator. lxxxxvi. di. ⁊ Inno. i. c. ij. de ma. ⁊ obe.
zº. nō ibi l'rati ꝙ homines l'rati nō ſunt exempti
a debitis ⁊ obſeq̄s ⁊ iuſticiis ꝯſuetis exhibēdis
dn̄o tēporali. ad hoc. l. vt gradati. ff. de mu. ⁊ ho.
docētes tn̄ habēt multa ꝑuilegia. l. medicos. ⁊. l. fi.
C. de ꝓfeſ. ⁊ me. li. x. ¶ Querūt nunc doc. nūqd
depoſitꝰ gaudeat his ꝑuilegiis. ⁊ dic vt dixi i. c.
Johannes. nam ſi ſunt corrigibiles gaudēt. tenē
tur eni viuere clericalit̄ ⁊ ſunt de foro eccl'ie. vt i
c. accedētes. l. di. ⁊. c. dictū. lxxxi. di. ⁊ hoc itelligo
in v'balit̄ depoſito. nā actualit̄ depoſitus exutꝰ ē
incōtinēti oi ꝑuilegio clericali. c. degradatio. de
penis li. vi. Si vō depoſitꝰ eſt incorrigibilis ꝑdit
incōtinēti ꝑuilegiū ⁊ pōt ꝯpmi p iudicem ſecula
reʒ. tex. ē ſm̄ coēm intellectū i. c. cū nō ab hoīe. de
iudi. Et ex hoc nō ꝙ depoſiti vtunt̄ ⁊ gaudent
pluribꝰ ꝑuilegiis q̄ʒ ꝯiugatus q̄tūcūq̄ʒ icedat i
habitu ⁊ tōſura. ⁊ facit ad id qd̄ dixi in. d. c. Jo
hannes. vt facilꝰ diſpēſetur cū clerico depoſito
corrigibili q̄ʒ cū ꝯiugato circa beneficium.

Ut cōſultatiōi

Si clericꝰ i minoribꝰ militet̄ n̄ ē cogēdꝰ defer
re tōſurā vl' hītū clericalē. h. d. ¶ Nō ꝑ ꝙ miles
dei n̄ ē icapax militie ſecularis. nā q̄libʒ clericꝰ i
q̄cūq̄ʒ ordie ꝯſtitutꝰ efficit̄ miles dei. nā deo mi
litat. vt i. c. ep̄s. j. de ꝑben. facit. c. diuerſis. ſ. eo. ⁊
nihilominus pōt effici miles ſeculi vt hic. ſic ꝯ
miles ſeculi poteſt effici miles dei. vt patet in li.
feu. in. c. qui clericus. ſi de feudo fuerit contro. ⁊
etiā rex ſiue baro pōt ꝓmoueri ad clericatū. xx.
q. iij. ꝑſens. Sʒ q̄rit̄ nūqd clericꝰ in minoribus cō
ſtitutꝰ aſſumēdo militiā ſecularē gaudeat ꝑuile
gio clericali. doc. exp̄ſſe nō tāgūt ſʒ tacite ſentiūt
ꝙ nō. dū dicūt ꝙ ſi miles dei efficitur miles ſecu
li deſinit eſſe de militia clericali. ſed aliter ſentit
Inno i. c. i. de apoſta. ſed pꝰ cū dicerē ſic. ꝙ aut
ꝓmouet̄ ad militiā ſecularē ⁊ fac actū oīno ꝯriū
clericatui. vt q2 exercet ſcuta ſeu iuit ad bellum ⁊
ſi. ⁊ imediate ꝑdit ꝑuilegiū clericale. q2 iſta ſunt

ꝯria. vnde exquo eligit ꝯriā vitā fuit a pma ipo facto excluſus.xxij.q.i.cū renūciat.aut tn̄ eſt ef fectus.miles ⁊ non exercet ſeua nec actū ꝓfus ꝯriū clericatui ſʒ viuit honeſte vt clericus ⁊ gau det p̄uilegio.ita ſentit ibi Inno.ſʒ ego dubitarē qd in eo milite q iurauit illa de qbꝰ ē glo.in.l.pe. ff.ex q.ca.ma.nā inť cetera vere militādꝰ dʒ iura re nō vitare mortē ꝑ republica.⁊ iſte actꝰ ꝓfus ē ꝯtrarius clericatui cū clericatus officiū reddat clericū inhabilē ad pugnādū etiā cū infidelibus vt in.c.ex multa.j.de vo. ¶ Ultio hic q̄riť qd ſi clericus in minoribꝰ nō efficiť miles nec ꝯiuga tus ſʒ nō vult deferre tonſurā.nūquid poſſit ad delationē cogi. Abb.hic ꝙ nō.alle.nō.in.c.i.⁊.c. tue.j.de apoſta.⁊ cū hoc dicto trāſeūt cōiť doc.⁊ ſatis mihi placʒ.nā exquo pōt adhuc eligē vitā laicalē ꝯhēdo mr̄imoniū ita poſſit habēdo ſpē ad mr̄imoniū ꝯhēdū.ꝑ hoc.c.in audiētia.⁊.c.cō tigit.de ſen.ex.vbi ꝯpellūť tn̄ cauſatiue.ſ.ſi gau dere volunt priuilegio clericali ⁊ hoc nō bene.

¶ De clericis non reſidētibus. Rubrica

¶ Supra viſū fuit in duobus tituľ p̄cedētibus q̄liť clerici bn̄ficiis p̄uēť ꝑ mulierū ꝯſortia. ¶ De rito nūc ſubiiciť q̄liť ſūt remouēdi ꝑpť nō reſidē tiā i bn̄ficiis.vľ pōt ꝯtinuari ꝯgruētiuſ.qꝛ clerici n̄ ſolū ihoneſte viuūt ſectādo mulierū ꝯſortia. ſʒ etiā i bn̄ficiis eorū n̄ reſidēdo ⁊ fructuſ eorū capiēdo merito ſubiiciť hec rubrica.de cle.nō reſi.

NOn liceat Epo nō lʒ ſine licentia pape trāſire ad alium epatū ipm acceptādo alıs p̄uať hitu ⁊ hito h.d.cū glo.i.ꝰ poniť di ctū.ſcđo rō.ibi manife ſta.tertio rōnis rō.ibi cū multis. ¶ Primo nō. epm nō poſſe ꝓpria auctē trāſire ad aliū epatuʒ qđ ꝓcedit etiā ſi eēt electus ſiue poſtulatus ab ec cleſia illa vacāte.nō enī dʒ q̄cūqʒ ex cā dimittē epatū ſuū ſine lnīa pape.ē enī illi adeo mr̄imōia liť alligatus.vt etiā cā religiōis nō poſſit ipm de ferre in.c.lʒ.de regu.⁊.c.veniēs.de renū.⁊ hēnt locū p̄dcā etiā in iferioribus clēicis.vt in.c.admo net.⁊.c.qđ in dubiis de renū. ¶ Scđo nō lr̄am ibi māifeſta.ꝙ id qđ colligiť ex ꝯiecturi.⁊ ex ve riſimilibus p̄ſūptiōibus dř māifeſtū.ꝑ q̄ ho.tex i.l.lʒ.de le.i.vbi dř euidēs volūtas teſtōris q̄ ex ꝯiecturiſ eliciť. ¶ Tertio nō ꝙ valʒ ar.a cōiť ac cidētibus ⁊ tene mēti ad h iſtū tex.nā ſic arguit tex.h nullus ē iuētus q hoc facē ⁊c.⁊ de h ar.vi de gl.⁊ Cy.in.l.neqʒ natales.C.de ꝓba. Ultio nō ꝙ qs nō p̄ſumiť dimittē bn̄ficiū ſuū ꝑ viliori ⁊ h inuciť ad nōbilē.q.qdā clericus ſenex per mutauit bn̄ficiū ſuū pingue cū tenui cuiuſdam nepotis ſui.nūqd ex hoc debeat p̄ſumi fraus vt ſic renūciauerit affectu carnali ⁊ vt poſt morteʒ ſuā.bn̄ficiū pingue remaneat peneſ nepotē Jo. an.i.c.ij.de renū.li.vi.ſētit ꝙ ſic.ꝑ h mēť illiꝰ.c.cō currūt enī in hoc caſu tres p̄ſūptōes. Prima cō iūctio ſāguinis.ar.c.graue.j.de p̄bē. Scđa rō ſe nectutis. Tertia qꝛ nō ē veriſilē ꝙ qs velit bn̄fi ciū pigue dimittē ꝑ tenui.ar.c.ſup hoc de renū. ⁊.l.cū de indebito.ff.de ꝓba. Jo.de lig.ſentit hic oppoſitū.nec ob.ſm eū.d.c.ij. qꝛ ille ibi fuit viſus iure ꝓhibito.iſte aūt vtiť iure ꝯceſſo.nec obſtāe dʒ ꝯſāguinitas exquo alıs ille ē idoneꝰ.ar.lvi.di noſti.⁊.lxxxvi.di.nō ſatis.moderniores magis videť inclinare in opi. Jo.an. Ego ſic dicereʒ ꝙ aut inſūt alique p̄ſūptiōes elidētes ſeu offuſcan tes p̄dictas.⁊ tūc nō ſufficiūt ad fraudē ꝓbādā pone exēplū bn̄ficiū pingue exigebat magnā cu rā forte huic ſeni intolerabilē. vel locꝰ bn̄ficij nō erat ſibi tutus ſeu aer nō ꝯferebat ſibi.ꝑ hoc.c. ad ſupplicationē de renū.⁊.c.cū venerabiľ.de ex cep.facit.c.ad q̄ōnes.de re.pmu.ſʒ ceſſantibꝰ hiſ ꝯiecturis p̄ſumerē fraudē.ꝓpter rōes p̄dictas.⁊ ꝑ iſtū tex.q iudicio meo optie facit ad deciſiōeʒ huiꝰ.q.nā ꝯciliū h moueť ex eo qđ cōiť epi facē ſolēt Jtē videmꝰ in clericis. nā nō facile ſolēt di mittere bn̄ficia piguia.ꝑ vilioribꝰ.imo totis co natibus ſolent ſemꝑ creſcere in bn̄ficiis.⁊ ex hiſ p̄ſūptiōibꝰ ſatis pōt ferri ſnīa.ar.hic ⁊.ſ.de p̄ſūp c.afferte ⁊ facit.l.iudicia.C.de rei ven. ¶ In gl. i.ibi alıs ꝑderet habitū ⁊c. Ex his verbis ſētit gl. intellectū ad tex.nr̄m.vt nō liceat epo trāſire ad aliā ciuitatē.ſ.cā trāſferēdi ibi ſedē vt ſic deinceps ſit epus ſcđe ſedis vel eccľie ⁊ nō p̄me.⁊ iſte itel lectus ē verꝰ in ſe ⁊ ſatiſ lr̄e ꝯſentaneꝰ.vt pʒ ex fi. ipſiꝰ. Alij itelligūt qn̄ trāſit cā faciēdi morā ibi diuturnā.iſte itellectꝰ ē verꝰ in ſe nō tn̄ ꝯgruit lr̄e Alij intelligūt qn̄ trāſit cā inuadēdi ťras alienꝰ.ſʒ tene p̄mū intellectū.⁊ intelligūt doc.⁊ bn̄ ꝙ iſte epſ p̄uabiť ꝑ ſnīaʒ pape.qꝛ nemo citra papā pōt epʒ a ſuo epatu remouē q̄zuis deliq̄rit.vt in.c.ij. ⁊ q̄ſi ꝑ totū de trāſla.ꝓla.⁊ iij.q.vi.accuſatus.⁊.c. q̄zuis. Et ex hoc nō ꝙ ꝑ trāſitū ꝓpria auctē ad ſe cūdū epatū n̄ ē p̄uatꝰ ipo facto.ſʒ reqriť ſnīa.qd i iferioribꝰ ⁊ p̄latis clericis.dic vt nō.in.d.c.qđ in dubiis. ¶ In gl.ij.i fi.ſo h ꝯriū.vt nō.i.d.c.eſto te.⁊ in.c.ij.de elec.li.vi.⁊ vij.q.i.ſi epſ.⁊ dicūt hic doc. ꝙ ex ſcđo ꝯ legē n̄ pōt p̄ſumi niſi malū q̄ſi ve lint dicē ꝙ vbi actꝰ pōt referri ad malum ⁊ ad bonū.qꝛ ē idr̄ns dʒ referri ſꝑ ⁊ interꝑtari ad boᵐ ⁊ ita loqť.c.eſtote.ſʒ vbi ſcm̄ i ſe ē malū. lʒ poſſit hr̄e excuſatiōeʒ nihilominꝰ referēdū ē ad malū ar.ho.i.c.i de p̄ſūp.⁊.l.nā ludꝰ noxꝰ.ff.ad.l.aq. fac qđ hř i.ꝓhe.ſtoꝝ.circa fi.⁊ vide ad idē nōbi le dcm̄ Jnn.i.c.ij.d dila.vbi dic ꝙ ſi citatō i ſe cō tinet aliqd ꝯ legē ē nlla. lʒ poſſit iuſtificāi i aliq̄ caū ſpāli.dēmꝰ.n.rē attēdē ſᵐ nāʒ ſuā.⁊ eēntiā ⁊ n̄ ſᵐ accidētalia. exᵐ iudex citauit.a.vt veniret ad rn̄dēdū titio ſuo.h citatō nō artat citatū qn̄ regulariť ſuꝰ nō pōt eē i iudicio.lʒ in aliqbꝰ ſpāli bus hʒ lrimā pſonā ſtādi i iudicio.vt.l.vix certē ff.de iudi.⁊.l.i.C.ſi ꝑ viʒ vľ alio mō cū ſi. Et ex h iſero ꝙ gl.i.c.abſit.xi.q.iij. nō ē ſimplr̄ va cū dic ꝙ ſi clericꝰ āplectiť mulierē dēmꝰ i dubio inter̄ꝑtāi

ꝙ faciat cā bñdicēdi.dico eni ꝙ debem⁹ īſpicere
ↄiecturas ex qb⁹ īducaꝛ act⁹ licit⁹ vel illicitus.ꝛ
ſic ꝑ ↄñs bonū vel malū.de p̄ſūp.c.līis.ꝛ.c.3°.lo-
co.nā ꝛ alibi ꝓhibeꝛ cleric⁹ ſol⁹ ↄfabulari cum
muliere.lxxxi.di.cleric⁹.ꝛ.c.miniſtri.fac.c.ij.ſ.d
coba.cle.ꝛ mu. In gl.fi.ibi ꝓpt maiorē vtilitatē
ītellige de maiori vtilitate reſpectu aīaꝝ ñ reſpe
ctu redditū.nā reddit⁹ bñficij ñ debēt facē epꝫ
excellētiorē vel būiliorē.ↄſiderāda enim ē digni
tas.vt dic̄ tex.i.c.legim⁹.lxxxxiij.di.nec eſt cōfe
rend⁹ epatus ꝓpt redditus lucri faciendos.ſed
ꝓpt on⁹ ꝛ curaꝫ vt plibus poſſit ꝓficē.ꝛ iō dicit
apl̄s.q epatū deſiderat bonum op⁹ deſiderat.ꝛ
pōdera v̄.opus ſonat.n.i laboꝛeꝫ ſollicitudinē ꝛ
curam.vt habetur in.c.q epiſcopatum.viij.q.i.

Hexgeſtis Depōiꝛ cardina
lis q in ſuo titulo
ñ reſidet.h.d.ꝛ tex.ē mltū nō.p̄ narrat
depoſitōeꝫ cardinalis.2°.ei⁹ cām.2ª ibi.eo ꝙ.
Primo nō ex p̄n.ibi geſtis ꝛc̄.ꝙ geſta i ↄſilio ſp
faciūt fidē.ꝛ itelligo qñ ſunt deſcripta p pſonam
ad h̄.l.geſta.C.de re iudi.ꝛ.c.fi.de ꝓba. ¶2°.nō
ibi in ſynodo.ꝙ conciliū generale quandoqꝫ ap
pellaꝛ ſynodus.ad id.c.i.de ſpon.ſolet tñ appel-
lari ſynodus ↄgregatio quam fac̄ eps in dioceſi
ſua.vt i.c.ſicut.de accu.tñ in effectu id eſt ſynod⁹
ꝙ ↄcilium.ē eni nomē grecū.ꝛ idē ē ꝙ cetus.ꝛ vi
de de his ꝛ ſi.bonum tex.in.c.i.xv.di. Nō 3°.ꝙ
etiā cardinalis teneꝛ reſidē i titulo ſuo.ꝛ aduer
te ꝙ h̄ appellatur prochia.ꝛ credo ꝙ iō q erat
p̄ſbyter cardinalis.ꝛ ſic hēbat in titulū eccleſiaꝫ
prochialē.nā qdā ſunt cardinales epi.vt Hoſti.
ꝛ Sabiñ.ꝛ iſti habēt epatus in titulū.Et nō ex h̄
ꝛ tex.ꝙ cardinalis nūcupaꝛ p titulū.ꝛ habes ex
h̄ modū ſcribēdi cardinali.ꝛ credo ꝙ olim oēs
clerici bñficiati noīabāꝛ p titulos.vñ alibi dꝛ ꝙ
nō dꝫ qs ititulari in duab⁹ p̄bēdis.lxx.di.ſancto
rū.ꝛ de iſto titulo ꝛ qs ꝓpe ſit titul⁹ in iſtis bñfi
cialib⁹ vide bo.tex.cum glo.in.c.dudum.ij.ſ.de
elec.de titulis cardinalis vide qd nō in.c.coram
eo.ti. In glo.i.i fi.pōdera bñ gl.ꝛ tenebis ſemp
mēti.nā p hāc expoſitōem quam facit ad tex.vꝛ
apte ſentire ꝙ in ↄcilio gñali ſol⁹ papa hꝫ ptātem
auctoꝛizandi deponēdi ꝛ ſilia faciēdi nō autem
ↄciliū.ſed ↄciliū hꝫ appꝛobare dūtaxat.h̄ tñ tex.
nō dicit ſed poti⁹ innuit ↄriū dū dicit ab oib⁹ fuit
depoſit⁹.nec glo.aliqd allāꝛ p ſe. Inno.fac̄ hanc
expoſitiōeꝫ glo.Hoſti.dicit cū ꝓteſtatōe ꝙ nō in
tēdit ſcribē ↄ ptātē pape.ſed nō ſine miniſterio
h̄ fuit ↄgregata ſynod⁹ ad depoſitōem cardina
lis.vñ papa nō ↄſueuit nec ſꝫᵐ aliquos pōt depo
nere cradinalē ſine ↄcilio gñali. Sunt eni cardi
nales ps coꝛpoꝛis pape.ꝛ papa cū eis inducit to
tū oꝛbē.c.p venerabilē q fi.ſint le.ꝛ allāt illud re
gū.ij.dñi eni ſunt cardines terre ꝛ poſuit ſuper
eos oꝛbē.vñ ſic̄ papa nō pōt ab alio iudicari.ix.
q.iij.alioꝝ.ꝛ.c.nemo.ita ꝛ cardinales debēt gau
dere h̄ ꝓuilegio vt nō deponāꝛ de facili ſed i ↄci
lio.ꝛ dicit iolcuiſſe de ↄſuetudie vꝛ papa non ex
cōicet cardinalē.ſed nec aliqd p̄ceptum ei faciat
ſine ↄcilio aliorū cardinaliū.ꝛ vide ad h̄ qd nō.
Io.mo.i.c.ſup eo.de hēti.li.vi.vbi dic̄ ꝙ colle-
giū cardinaliū ē i qſi poſſeſſione vt papa ardua
nō explicet ſine ↄcilio cardinaliū ꝛ aliq exigunt
cōſenſuꝫ.ꝛ ꝙ multa ardua geſta p ſolū papā re-
tractata fuerūt.nil allāt ad h̄ doc.ſꝫ tu vid tex.
op.i.d.c.p venerabilē.i v̄.rōib⁹ igiꝛ q vꝛ ꝓbaꝛ vt
d iure diuino papa dēat hr̄e ↄciliū cradinaliuꝫ i
iſtis arduis.ꝛ credo ꝙ ñ ſit melioꝛ tex.alibi ad ꝓ
bādū ꝙ cardinalat⁹ ſaltē figuratiue ſit d iure di
uino.nā id qd allāt Ho.ſolet allari cōiꝛ dñi ſunt
cardines terre nūqꝫ mihi placꝫ nec placuit.qꝛ ſi
bñ iſpiciaꝛ vñ ſumiꝛ ñ hūit ille iſtā ↄſideratōem.
ſꝫ ſolū voluit iferre ꝙ de⁹ eēt dñatoꝛ toti⁹ oꝛbis
ꝛ diſponit ad libitū ſuū. Nūqd aūt poſſit induci
ↄſuetudo vt papa nō agat ſeu faciat h̄ ardua ſiñ
ↄſenſu cardinaliū credo ꝙ nō.qꝛ eēt p̄ſcribere ↄ
ſupꝛemā ptātē pape ↄ quā nō valet aliq̄ p̄ſcrip°.
vt nō.Inno.i.c.bone.ij.de poſ.p̄la. Iteꝫ vide gl.
nō.i cle.ad nr̄m.de hēti.q̄ dicit ꝙ hec eccl̄ia mili
tās ē diuinit⁹ exēplata ab eccl̄ia triūphāte.ꝛ vid
ibi alle.h̄ ꝓbātꝛ.vñ ſic̄ i eccl̄ia triūphāte ē vicari⁹
vn⁹.ſ.deus cui cūcta obediūt.ita ꝛ i eccleſia nr̄a
militāti dꝫ eē vn⁹ vicari⁹ dei q oib⁹ p̄ſit.ꝛ facit h̄
rō ad inferenduꝫ ꝙ ipiū ſit oꝛdinatū ad eccleſiā
ꝛ ſic ꝙ nō ex ſe p̄ſit ſꝫ depēdētiā hꝫ a papa.qꝛ nō
debēt eē duo depēdētes equaliꝛ ſicut nec i eccle
ſia triūphāti.vide Bar.i.l.i.ff.de reg.re.vbi dic̄
ꝙ Dātes fuit dānat⁹ ab eccleſia.qꝛ dicebat ipiū
nō dependere ab eccleſia.ꝛ vide quod dixi in.c.
noluit.de iudi. Et ↄ dictū Hoſti.hic in quātū re-
grit ↄciliū gñale ad depoſitōem cardinalis.vide
glo.valde nō.in.c.ad apoſtolice.de re iudi.li.vi.
ꝛ ē gl.i.q̄ dic̄ ſolū papā poſſe deponē iparoꝛē re-
gem ꝛ quoſcūqꝫ alios lꝫ de honeſtate qñqꝫ ad h̄
ↄgreget ↄciliū.xv.q.vi.alius.vbi ſol⁹ papa depo
ſuit regē frācie.ꝛ ꝓ nūc vlteri⁹ nō ꝓgredioꝛ.
In gl ij.ibi ꝛ a dignitate ſua remot⁹ credo ꝙ gl.
iō facit hāc expoſitōem reſtrictā.qꝛ depoſitō ca
piꝛ ꝓ remotōe ꝛ ꝓuatōe ab officio ꝛ bñficio.ꝛ ſic
caret ne dū dignitate ſꝫ etiā oꝛdinib⁹.vt i.c.at ſi
clerici.ꝛ.c.cum nō ab homine.de iudi.ſꝫ hic capi
tur depoſitio ꝓ ꝓuatōe beneficij tñ.ꝛ ē rō ꝓpt ñ
reſidētiā nō dꝫ qs ꝓuari ab officio ſed ſatis ē ꝙ
remoueaꝛ a beneficio.vt.j.eo.ti.c.ex tue.

Quia non nulli. Qui plu
res dignitates
vel eccleſie ↄferri ñ debēt.ꝛ eccleſia eſt
ↄferēda illi q reſidē ꝛ regē valeat p ſeipm alias
ꝑdit eccleſiā ꝛ donās ↄferēdi ptāte ꝓuatur.h.d.
tria fac̄.p̄ ponit viciū.2°.adhibet remediū.ibi cū
ꝗ.3°.iponit penā.ibi ꝙ ſi. ¶Primo nō ꝙ exgrē
diuēſas dignitates ꝛ plures eccleſias prochialeſ
ꝓcedit ex zelo auaricie.itellige qñ vna dignitas
vꝛ vna eccleſia prochialis ſuffic̄ p ſe.alias nō eſt
peccatū diſpēſatie tenē plures ad h̄.c.de multa
in fi.de p̄bē.ꝛ.ſ.de elec.dudū.ij. ¶Nō.ij.duas
rōes q̄re vna ꝛ eadē pſona ñ pōt ↄſeq plures ec
cleſias.Pꝛª qꝛ ſuffic̄ ad ipēdēdū debitū famu-
latū vni.vñ ſeqꝛ neglectus alterius. ¶Secundo

qꝛ occupat ſtipēdia alioꝝ.na3 alij clerici paupes
ad illa ꝓmouerēt.⁊ nō tex.dū dicit ſtipēdia.ex h
enī arguit ꝙ licite clericus viuit de fructibus ec
cleſie ſue.daṫ enī ſibi in ſtipēdiū ¶ 3ᵒ. nō ꝙ qs te
neṫ p ſe ⁊ nō p vicariū deſeruire eccle ſue ſeu di
gnitati. ¶ Ultio nō ꝙ recipiēs plura beneficia
curata nō ē ꝑuatus ꝑ nec ſcdo ſm iſta tpa.ſ3 ve
niebat ꝑuādus ſcdo.⁊ vt h clare itelligas ⁊ mlta
diuerſa vites aduerte ad q̄tuoꝛ tpa. Primū enī
fuit tps an iſtō ꝯciliū de quo hic ⁊ illo tpe non ꝑ
uabaṫ ſcdo.ſ3 dabaṫ ſibi optio tenēdi ꝑmū vl ſe
cūdū.vt in.c.referēte.⁊.c.ꝑterea.j.de ꝓbē. Scd3
fuit tps huius ꝯcilij in quo fuit reſtricta facultas
hec ⁊ ſtatutū vt ꝑuareṫ ſcdo. nō tn̄ ꝑuatio iduce
baṫ ipō iure. 3ᵐ fuit tēpus.c.de mlta.j.de ꝓbē
vbi fuit inductū.ut ſi hñs curatū bñficiū vel di
gnitatē recipet ſcd3 ſeu ſcdā3 dignitatē vacaret
ꝑmū beneficiū vel dignitas ipō facto ⁊ ſic tex. h
in fi.hodie nō ꝓcedit vt loqṫ. ¶ Quartū fuit tē
pus hodiernū a tpe decretal execrabil Johānis
xxij.⁊ ē extrauagans.vbi artius fuit ꝓuiſū.vt reci
piens ſcdm curatū ſeu ſcdam dignitatā uel ꝑſo
natū niſi de facto incōtinēti poſt habitā ſcdi paci
ficā poſſeſſionē dimittat ꝑmū in ꝑñtia publicaꝝ
ꝑſonaꝝ eēt ꝑuatus ipō facto utroq3.⁊ ſic retineṫ
de facto efficereṫ ineligibilis ⁊ hoc ultimū ꝓbaṫ
in.d.c.dudū. Et ex his infert ad.q.nūqd diſpoſi
tio huius tex.uēdicet ſibi locū in eccleſijs nō cu
ratis ⁊ in ſimplicibus bñficijs ⁊ ſētit hoſti .ꝙ ſic
dūmō reqrāt reſidētiā de iure cōi ſtatuto ul con
ſuetudine. S3 dic latius ꝙ q̄riṫ nūqd uacet ꝑmū
ipō facto ꝑ adeptiōe3 ſcdi.⁊ dic ꝙ nō in iſtis ſim
plicibus.qꝛ.c.de multa.loqṫ i pluribus curat et
dicā aliqd in.c.fi.j.e. Aut q̄riṫ nūqd poſſit qs te
nere plura talia bñficia ſimplicia.⁊ dicit Hoſti .
ꝙ ſic ſi alteꝝ p ſe nō ſufficit.alˢ ſecus.ut i.c.cū te
neamur .de ꝓbē.h ultᵐ admitto.niſi ſtatutū uel
ꝯſuetudo reqrēt reſidētiā i qlib3. qꝛ tūc reqreṫ
diſpēſatio.ar.in.d.c.de multa. Aut q̄riṫ nūqd te
neaṫ qs p ſe deſuire bñficio ſimplici ſic.ut h dr
in curato.⁊ credo ꝙ ſic.⁊ ꝓbo apte p.c.ſup iordi
nata de ꝓbē.ubi dr ꝙ pueri nō ſūt idonei ad be
neficia habēda cū illis deſuire nō poſſūt ꝗ reqrit
beneficiū ꝑſonalē reſidētiā.nā puer bene poſſet
p aliū ſuire.ut i.c.eā te.de eta.⁊ qli. fac.c.ꝯq̄rēte
j.eo.fateoꝛ ꝙ ꝯſuetudo h3 oppoſitū.⁊ nūqd ua
leat.dic ut.j.ſubiiciā. ¶ In gl.i.ꝑſonaꝝ op.uult
ꝗ gl.ꝙ dignitas ⁊ ꝑſonatˀ ſūt ſynonima.⁊ qd ad
eſſe dignitat ſufficit q̄dā ꝓrogatiua ꝑ alijs. ſ3 tu
dic plene ⁊ melius.ut i.c.de mlta.j.e.de ꝓbē.ubi
dicā qd ſit ꝓpe dignitas qd ꝑſonatˀ ⁊ qd officiū
Sed nō glo.⁊ tene eā mēti.hēs enī plures mōs
qbus capiṫ dignitas.⁊ maxīe in eo ꝙ dicit ꝙ ali
quādo capiṫ ꝑ ordine. ex h enī inferṫ ꝙ qlibet
clericus dr hr̄e dignitatē.⁊ ꝓbaṫ in.c.deniq3.iiij
di.ſ3 nō capiṫ tūc dignitas in potiori ſignificato
ſ3 ꝓpt beneficiū qd h3 ⁊ ꝓrogatiuā ꝑ alijs laicis
⁊ vide ad mā3 qd nō. Bar.i.l.i.C.de digni.li.xij
vbi ꝓſeqṫ q dicāṫ ꝓpe ignobiles.⁊ vide ad h bo.
gl.in.c.q ꝯ pacē.xxiiij.q.i.q̄ dicit ꝙ oēs exercētes
vilē artē dicūṫ ignobiles.⁊ tales vilē artē exercē
tes nō debēt ꝓmoueri ad regimē ciuitatis.vide
tex.nō.in.l.neqs.C.de digni.li.xij. Et in fi.gl.dic
vt i.c.de mlta.vbi tractabo q̄dā h poſita p hoſti.
q̄ melius ꝯueniūt illi.c. ¶ In gl.ſup.v̄.p ſeipam
ibi vt officiū i eccla.nō bñ gl.iūcto tex.ex ea enī
eliciṫ regula ꝙ qdlibet bñficiū qd daṫ rōe officij
reqrit deſuētiā ꝑſonalē.vt.ſ.dixi ⁊ facit.c.ꝯq̄rē
te.j.eo.dic tn̄ h Lau.ꝙ rōne ꝯſuetudinis pōt qs
deſeruire p vicariū ⁊ ſic extēdit caſū.c. extirpā
de.§.qui vo.de ꝓbē. S3 aduerte nā i bñficijs ſim
plicibˀ h ꝓcedit indubie. vt in.c. cu3 oēs.⁊ qd ibi
nō.de ꝯſti.ſed i curat . Jo.de lig.ſentit oppoſitū
i.d.c.cū oēs.ſ3 tu nō bñ dcm̄ Lau.q ſentit h ꝯriū
puto tn̄ iſpiciēdū rōnē ꝯſuetudis.nā ꝯſuetudo
nō officit legi maxīe canonice niſi ſit rōnabilis de
ꝯſue.c.i.⁊ iō ſi ꝯſuetudo fulciṫ rōne ꝓcedit opi .
Lau. pone exᵐ ꝓpt tenuitatē bñficioꝝ fuit idu
cta ꝯſuetudo.vt qs poſſet deſuire p vicariū alˢ
aūt vbi nō ſubeſſet rō ꝓcedēt dcm̄ Jo.de lig.fa
cilius tn̄ ꝯſuetudo iducēṫ i ñ curat.rō ē ip̄ꝓptu
qꝛ magis eligiṫ induſtria ꝑſōe i curat q̄3 in non
curatis. Itē dic ꝙ vbi diſpēſaṫ cū aliq̄ circa plu
ralitatē ecclaꝝ pōt deſuire i alia eaꝝ p alteꝝ. vi
de tex.cū gl.in.c.ñ pōt.de ꝓbē.li.vi.⁊ qd dicā i.d
c.extirpāde.⁊ regulariṫ vtrū qs poſſ3 p aliū qd
p ſe vide i regła pōt qs p aliū.⁊ in regła q p aliū
fac.d re.iu.li.vi. In gl.ſup.v̄.ꝑueṫ.i fi.nō ex gl.iū
cto tex.ꝙ ꝯferēs bñfiᵐ curatū vl dignitatē ñ va
lēti i ea reſidē ꝑſonaliṫ.d3 ꝑuari ea vice ꝑtāte ꝯſe
rēdi illā dignitatē vl eccla3.Et nō ꝙ ñ ē ꝑuatus
ipō fcō ſ3 ꝑuādˀ.⁊ h dic do. An. valde nō.iferṫ
ex h ꝙ.c.cū i cūctis.de elec.nō h3 locū i ꝯferēte
q̄ſi dicat ꝙ cū ibi apponaṫ pena ꝑuatiōis ipō fa
cto ⁊ illō.c.exigat ſniam d3 intelligi illō. c.in eli
gētibus nō in ꝯferētibˀ.ſ3 iudicio meo nō bñ pō
derauit vel forte de ꝑñti nō viderat illū tex.nam
ibi in v̄. epus.ꝓpe finē expſſe loqṫ in colla.⁊ iō
dic ꝙ illud.c.ꝓcedit tn̄ in dignitatibˀ ibi poſitis
vt q̄ſi ꝯtulit patienti defectū in etate in moꝛibus
in ſcia ⁊ in natalibus.in alijs vo non h3 locū illa
pena que imponiṫ ipō iure ⁊ ita diſputauit Jo .
an.late in regula odia.de reg.iur.li.vi.in mercu.
Iſtud vo.c.ꝓcedit in ꝯferēte beneficiū ei q non
valet p ſe in beneficio reſidere alˢ tamen eſt ſuf
ficiēs ꝑſona ⁊c̄.

Relatum Viſitatˀ ad eccla3
nō ꝯfirmatˀ ſi ap
paret ꝙ nolit reſidere non d3 inſtitui p
ſupioꝛē.ꝯfirmatˀ aūt ⁊ ex nō iuſta cauſa non re
ſidens ꝑuatur appellatiōe remota.h.d.ꝑmo ex
ceſſus.ſcdo.ꝓuiſio.ibi cū igiṫ. ¶ Nō ꝑ ibi eccle
ſia vel bñfiᵐ ꝙ dignitas appellari pōt bñfiᵐ.na3
in.c.precedēti. fuit facta mētio dūtaxat de digni
tate ⁊ eccleſia ⁊ h.c.referēs vba illiˀ appellat bñ
ficiū qd ibi appellabaṫ dignitas. ⁊ dic ꝙ ſub.v̄.
beneficij pōt compꝛehendi omnis dignitas eccle
ſiaſtica ⁊ quodlib3 beneficiu3 cuiuſcunq3 quali
tatis ſit vt ꝓbaṫ i regula beneficiū de re. iu.li.vi.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Jn odioſis vo appellatõe bñficij nõ venit digni tas ad h.c.ſtatutũ.ꝛ qð ibi nõ.de elec.li.vi.ꝛ bñ ficiũ largiſſime capiẽdo ẽ beniuola actõ gaudiũ ꝑbẽs capiẽti.vt i vſib⁹ feudoꝝ.c.i.q.mo.feu.amit Ex hoc ꝛ ex tex.nõ.ꝓ reſumẽtib⁹ ar.alioꝝ vt nõ ſit neceſſe vba formalia arguẽtũ reſumẽ.ſʒ ſatis ẽ recitare effectũ.idem nõ.i.c.ſup ſpecula.de ma giſ. ¶ 2⁰ nõ ꝙ vbicũqʒ ad aliquẽ actũ reqrit̃ po tẽtia.ppt̃ ipm exercitiũ potẽtie nõ ſuffic ipa potẽ tia in habitu.ſʒ oʒ ꝙ reducet̃ ad actũ.nã i.c.ꝑce dẽti ſolũ reqrebat̃ potẽtia.ꝛ iſte tex.iterꝑtat̃ de potẽtia i hitu ꝛ actu.ꝛ hoc ẽ ꝓ id qð dr̃ h i tex.qꝛ vba debent capi cũ effectu.ad qð ꝗtidie allegat̃ iſte tex. ¶ 3⁰ nõ diſpoſitõem ꝗʒlibet itelligẽdam ita vt ex eo ꝓducat̃ aliqs effect⁹.reiciẽd⁹ ẽ ꝗ in tellect⁹ q ſolũ fuit de vẽto ꝛ deſeruit vbis ꝛ ñ rei vt i.c.ꝯmiſſa.de elec.li.vi. ¶ Quarto nõ ꝙ de li cẽtia ꝑlati ſui põt cleric⁹ bñficiat⁹ ſe abſentare a bñficio ex honeſta cã.ꝛ nõ ꝙ duo reqrũt̃ vt cle ric⁹ licite ſe abſẽtet a bñficio.ꝑ cã honeſta.2⁰ pre lati ſui licẽtia nõ ꝗ ſuffic ſol⁹ ꝑlati licẽtia ſine ho neſtate cãe.ꝛ ẽ rõ qa ꝑlat⁹ non poteſt ſine cã diſpẽſare contra ius.xxv.q.ij. inſtitutionis.ꝛ.c. dilect⁹.de tẽ.oꝛ. ¶ Quinto nõ ꝙ ſtudiũ lr̃arum ẽ iuſta cã ꝑbẽdi licẽtiã clerico vt abſẽtet ſe a bñfi cio.ꝛ tũc oʒ deſeruire ꝑ aliũ.vt i.c.cum ex eo. de elec.li.vi.ꝛ illud ꝓcedit idiſtĩcte qñ vn⁹ ẽ i eccl'ia qd aũt i pl'ib⁹ vtputa ſunt.x.canonici nũqd vn⁹ poſſit ſe abſẽtare nõ ꝯſtituẽdo ibi vicariũ ꝛ capẽ fruct⁹ beneficij.aliqd tãgã i.c.tue.j.e. ꝛ vide ho. tex.in.c.ſup ſpecula.j.de magiſ. Ultio nõ ꝙ appellõ ꝯ iuris diſpoſitionẽ ñ ẽ admittẽda ꝓxoꝛ. c.qꝛ.ꝛ.c.ad nr̃aʒ.de ap.facit.l.ſi ꝗſi pena.ff.de v. ſig.Sʒ h q̃rit̃ vtꝝ qlʒ ꝑlat⁹ etiã ſi nõ ſit eps poſ ſit dare hãc licẽtiã.doc.cõit̃ ꝙ ſic.ꝛ habes gl.oꝛ.i d.c.cũ ex eo.nã iſta lr̃a loqt̃ idiſtĩcte.tñ nõ põt q libet ꝑlat⁹ apponẽ penã nõ reſidẽtie.i.ꝓcedẽ ad ꝑuationẽ.ſʒ oʒ ꝙ ſit ille ſupioꝛ i cui⁹ manib⁹ põt fieri renũciatio vl' q poſſit alias iuiũ deſtituẽ.ꝛ nõ h dcñ ꝙ hñs ꝑtãtẽ ꝯferẽdi nõ hʒ ꝑtãtẽ deſti tuẽdi etiã.ꝑpt̃ delictũ nõ reſidẽtie.ꝑ h.c.i.de ca pel.mo.li.vi.ꝛ plene dico i repitõe.c.ſi quis ꝯtra clericũ.de fo.ꝯpe. Nũqd aũt ſufficiat petẽ licẽtiã ex honeſta cã. Jo.an.h ſentit ꝙ nõ. ſʒ oʒ eẽ obtẽ ta.ex q̃ nõ hñ ꝙ cleric⁹ ex iuſta cã etiã nõ põt ſe abſẽtare a bñficio niſi obtineat licẽtiã a ꝑlato nec ſuffic eã petiiſſe. Sed diceres tu ꝗ ꝑlat⁹ poterit ſemꝑ ipedire clericũ vt nõ ꝓmoueat cãʒ honeſtã dico ꝙ poterit hr̃i recurſus ad ſupioꝛẽ ꝑlati ſui. ꝛ exigẽte cã poterit eũ ꝯpellẽ ad dãdũ licẽtiã cle rico.ar.op.i.c.null⁹.de iurepa. Jtẽ adde h vnũ dictũ doc.i.c.iſt.j.eo.vbi dicũt ꝙ ꝑpt̃ neceſſitateʒ ſbito occurrẽtẽ põt cleric⁹ ſe abſẽtare etiã ſine li cẽtia ꝑlati ſui.nã plerũqʒ tẽp⁹ ſeu loc⁹ non patit̃ licẽtiã petẽ.ꝑ q̃.l.i.ff.de exercit̃ ꝛ.l.tutoꝛ qui re poꝛtoꝛiũ.ff.de admi.tu.ꝛ vr̃ Jo.an. ibi limitare qñ i breui ẽ reuerſur⁹.ar.in.l.iij.ff.de diuoꝛ.Ego credo ꝯſiderãdã q̃litatẽ cãe ꝛ ꝑiudicii ꝛ facilita tem petẽdi licẽtiam. Jn gl.ibi.debẽt ibi ꝑpetuo ꝑmanere. ¶ Nõ glo.ꝛ facit qõeʒ de eo q acceptat bñficiũ eo aĩo vt illud teneat donec habuerit pi gnius vel nõ habuẽꝛt aĩmũ ibi reſidẽdi nunqd iuſte ibi ſit ꝓmotus.ꝛ doc.ꝯcludũt ꝙ nõ ꝛ bñ.nã qſqs vt ait Apl'ſ oʒ eẽ ꝯtẽt⁹ ea vocatõe q̃ voca tus ẽ.vñ nõ oʒ aliud i aĩo gerẽ.ſʒ quẽadmoduʒ ꝯhẽs mr̃ioniũ carnale oʒ hr̃e aĩmũ ꝑpetuo reſi dẽdi cũ vxoꝛe.vt i.c.fi.de ꝯdi.appo.ꝛ.c.ſicut.vij. q.i.ſic ꝛ acceptãs eccl'iaʒ.nam quodãmodo ꝯhit mr̃ioniũ cũ eccl'ia.dic̃ tñ Hoſti.ꝙ hoc peccatum ambitionis tollit̃ per penitẽtiam in.c.fi.de ſimo. vult dicẽ ꝙ ñ eſt neceſſe ad purgãdũ hoc pecca tũ dimittẽ beneficiũ ſic̃ i eo q ꝓmouet̃ ꝑ ſimoniã mẽtaleʒ.ꝛ nõ hoc vltimũ dictũ qꝛ põt practicari in mł'tis caſibus maxie in iuuenib⁹ qui aſſumũt bñficia nõ ꝙ habebãt animũ clericãdi.ſed vt ex eis viuãt in iuuẽtute.nã ſi penitẽtia ducti volunt vere clericari nõ tenẽtur dimittẽ bñficia.ſʒ ſatis ẽ ꝙ ſatiſfaciãt deo de praua itẽtiõe agẽdo pniaʒ. Jn glo.fi.in fi.vel ſm doc.ibi allegabat̃ iuſta cã puta diſpẽſationis vel ꝯſuetudinis h all'abat cãʒ cauilloſã ꝛ ꝯ ius cõe.ꝛ iõ applo ñ ẽ h admittẽda

F Raternitati

Breue eſt nec põt breui⁹ ſũmari.ꝑ nõ ꝙ cleric⁹ vnius dioceſ ñ oʒ recipi i alia dioceſi ſine lr̃is ꝓpij epi ꝛ dic ꝙ nõ oʒ recipi tãqʒ cleric⁹ vt ſic ꝓmoueat̃ ad oꝛdines vl' vt ſibi ꝯferat̃ bñficiũ.nã poſſibile ẽ ꝙ i ptib⁹ ſuis iſte ſit nõt⁹ ifamia fuituris vl' de poſit⁹ vl' qd ſile ſibi acciderit.ꝛ iõ ꝯtulerit ſe ad ptes alienas.optie igit̃ fuit ꝓuiſũ vt nõ recipiat̃ ſine lr̃is ſui epi.vide pulchꝝ tex.cũ glo.xix.q.ij. due ſunt.Sʒ laic⁹ bñ põt recipi ex q̃ non vult ibi celebrare vt cleric⁹ nec hr̃e bñficiũ.ꝛ ita itellige iſtũ tex.ꝑ h.ã.de cle.pere.ꝑ to. Nũqd autem poſſit iſti ꝯferri ꝑbẽda ſine lr̃is commẽdaticiis. Bonagui.dicit ꝙ ſic.qꝛ ꝑ hoc nõ ifert̃ aliqð ꝑiu diciũ ꝓpo epo.ſʒ hoc dictũ admittereʒ qñ ꝯfert̃ ſibi i ſtipẽdiũ ꝛ nõ i titulũ beneficialẽ.nã de iure cõi eadẽ ẽ rõ i ꝑbẽdis titularib⁹ q̃ i aliis benefi ciis.lxx.di.ſanctoꝝ.ꝛ ꝑ hoc qð nõ. Jnno.in.c.fi. de cle.pere.Et aduerte qꝛ id qð diſponit̃ h i cle ricis hʒ locũ i laicis.vt dicũt doc.hic.ꝛ vr̃ tex.i.c ꝑmates.lxxi.di.ſʒ itellige ꝙ laic⁹ nõ oʒ recipi in aliena dioceſi ſine lr̃is ſui epi.ſ. vt ꝓmoueat̃ ad honoꝛes.qꝛ nõ oʒ eps oꝛdinare laicũ aliũde oꝛi undũ lʒ ꝯhat domiciliũ i dioceſi ſua ꝑpt̃ rõeʒ ꝑ dictã.ne foꝛte i ꝑtib⁹ ſuis ſit nõt⁹ aliqua macula Et limita hunc tex.ꝛ dicta doc.hic ſm pulchruʒ dictum Jnno.in.c.cum iam dudum.de ꝑbend. vbi dicit ꝙ iſte littere commendaticie requirun tur pꝛo ignotis.hi autem qui bene ſunt noti ſiue ſunt clerici ſiue laici poſſunt abſqʒ huiuſmõi lr̃is recipi.qð ſatis mihi placet.pꝛo hoc illud .c. dũe arguendo a ratione ceſſante.ꝛ quia clericus ſe cularis vel laicus non ſunt ita ſubiecti pꝛopꝛio epo quo minus poſſunt transferre domicilium ꝛ acceptare alibi beneficium ſine licentia pꝛelati Jtem pondera quia iſte littere dicuntur cõmẽ daticie qꝛ ꝯmẽdant moꝛes ꝓficiẽtis quod in no tis non reqrit̃.nã not⁹ põt ꝓmoueri etiam ſine

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ex ſiatõe.xxiiij.di.c.i.ꝛ.c.ↄſtitut⁹.de ap.vbi dixi
¶ In glo.ibi ꝓhibeť teſtimoniũ.ꝛ h̃ reſpectu di
cũt ↄmẽdaticie ꝛ formã haꝝ lr̃aꝝ vide.lxxiij.di.
q̃ſi ꝑ to. Et aduerte ꝙ iſte lr̃e q̃ ſũt in vſu repiũť
in triplici ſpẽ.q̃dã eni ſũt lr̃e dimiſſorie ↄmẽdati
cie.vt ſũt iſte de q̃b⁹ in tex.q̃n habuit cleric⁹ vel
laic⁹ bonã fam̃am a p̃lato ſuo ꝛ cõmendať ab eo
in lr̃is.vt ſic facili⁹ recipiať in ꝑtib⁹ alienis.ꝛ has
lr̃as tradit ep̃o. Idẽ dicerẽ de quolibꝫ p̃lato iſe
riori reſpectu ſubditi ſui.ar.ſ̃.c.p̃cc.ꝛ facit.c.ino
tuit.ſ̃.de elec.nũq̃d aũt capitulũ ſede vacãte poſ
ſit has lr̃as ↄcedere.doc.hic ſentiũt ꝙ nõ ꝑ.c.fra
ťnitatiſ.lxxi.di.qꝛ ẽ q̃dã alienatio ꝑſone.vñ ſicut
capitulũ nõ põt alienare bona ſede vacãte.ĵ. ne
ſe.va.ꝑ to.ita forti⁹ nec ꝑſonã.ſꝫ h̃ dcm̃ nũq̃ꝫ pla
cuit mihi.finge eni vacãte ſede aliquẽ clericum
electũ ad dignitatẽ alteri⁹ dioceſ certe cũ ſubſit
cã legiťia dãdi licẽtiã nõ apparet rõ quare capi
tulũ nõ poſſit.ẽ eni h̃ iuriſdictõiſ neceſſarie quã
capitulũ exercet ſede vacante.ad h̃.c.i.de iſti.li.
vi.ꝛ qð nõ.gl.in cle.i.de hereti.nec ẽ veꝝ ꝙ ſit ꝓ
p̃rie alienatio.qꝛ ſol⁹ p̃lat⁹ ſine capitulo põt hãc
licẽtiã ↄcedere.c.ſi religioſus.de elec.li.vi.qui tñ
ſol⁹ bõa eccľie alienare ñ põt.xij.q.ij.ſine excep.
ad.c.fraťnitatis.dic ꝙ non apparet ꝙ ibi fuerit
capitulũ hoſtilitate loci faciẽte. Quedam ſũt lr̃e
ↄmẽdaticie ad ordines cũ q̃s vult facẽ ſe ordina
ri ꝑ alienũ ep̃m ꝛ has ↄcedit ep̃us ꝛ capl̃m ſede
vacãte.c.cũ null⁹.de tẽ.or.li.vi. Quedã ſũt lr̃e di
miſſorie ad tẽp⁹ ex iuſta cã.vt q̃n cleric⁹ vult pe
regrinari ꝛ has ↄcedit ep̃s.de ↄſe.di.v.ñ oꝫ. Itẽ
ꝛ q̃libꝫ p̃lat⁹ iferioꝝ.vt.ſ̃.c.ꝑx.ꝛ ibi dixi. ¶ Vltĩo
iſta regl̃a iq̃ztũ loq̃ť de lr̃is ↄmẽdaticiis põt ad
duci ad.q.an ꝛ qualiť ſit credẽdũ iſtiſ lr̃iſ de cre
dẽtia vt iferant p̃iudiciũ ſcribẽti.ꝛ circa h̃ varie
videť loq̃ iura ciuilia.ꝛ vide ꝑ Bar.i.l.luci⁹.ff.
de fideiuſ.aliq̃d nõ.in.l.fi.C.qð cũ eo.ꝛ vt ſatis
fiat canoniſtiſ ↄclude breuiť poſt Bar.ꝙ aut ſũt
lr̃e g̃nales puta oĩbus referẽdis ꝑ talẽ p̃ntiũ la
toꝛẽ adhibẽdũ plenã fidẽ.ꝛ h̃ caſu põt iſte aliq̃d
attẽtare in p̃iudiciũ p̃ſcribẽť l.iõ ſi iſte cui ſcribiť
mutuaret pecũiaꝫ nũcio vľ ſecũ ↄtheret noĩe ſcri
bentis nõ ſit aliqð p̃iudiciũ ſcribẽti.vt ſic ↄ eum
poſſꝫ agi actiõe mãdati.vt.d.l.fi.nã ſenſus illaꝝ
lr̃aꝝ ẽ ꝙ ille nũcius ẽ hõ bone ↄditiõis.ꝛ ſic po
tius p̃nt appellari lr̃e ↄmẽdaticie.h̃ veꝝ niſi dice
reť i lr̃is credas ſuꝑ ꝑiculo meo.vt.d.l.fi.vľ aliõ
p̃ſumẽť ex q̃litate deferẽtis lr̃as puta qꝛ ẽ factoꝛ
ſiue ꝓcuratoꝛ ſcribẽť l.ad h̃.l.cuiq̃ꝫ.ff.de exerci.
Itẽ puto ꝙ ſi doloſe ↄmẽdauit illũ ſeu dedit ſibi
lr̃as ꝛ ille paſſus ẽ dãnũ illi credendo ꝙ poterit
agẽ actiõe de dolo ↄ ſcribẽtẽ.ar.l.qð vẽditoꝛ.ff.
de dolo.vide bo.glo.in.d.c.due ſũt. Si vero lr̃e
ſũt magĩ.ſpãles.vt qꝛ dr̃ in eis.tali intẽtiõe mea
plene iformato adhibeas plenã fidẽ.tũc ſi aliqð
dãnũ paſſus ẽ iſte illi credẽdo põt agẽ ↄ ſcribẽ
tẽ actõe mãdati.ſꝫ nõ dꝫ ſecũ ↄthere vľ ſibi credẽ
i aliq̃ exq̃ appropĩaret ſibi officiũ vel aliqð ↄmo
dũ.nã dareť via malignãdi.ꝑ h̃.l.ſi võ ñ remũe
rãdi.ff.mã.ꝛ nõ bñ h̃ dcꝫ.ſi.nõ.doc.i.c.q̃m̃.d.pb.

vbi dicũt ꝙ ſi iudex aliq̃d ↄmiſit notario curie.
nõ dꝫ ille notari⁹ ſcribẽ.qꝛ nõ adhibẽť ſibi fides
in attribuẽds ſibi officiũ.ad idẽ qð nõ.in.c.iſuꝑ.
de teſti.ꝑ legiſtas in.l.deferre.ff.de iure fiſ.ꝛ.l.oĩ
bus.C.de teſti.vbi nõ.hẽť ꝙ ꝓcuratoꝛ ad nego
cia nõ poteſt eẽ teſtis q̃n aliqð ↄmodũ eẽť ide
ↄſecutur⁹ vt ſi vult ꝓhibẽ teſtimoniũ ꝙ noĩe dñi
mutuauit ſibi mille.nunq̃d aũt illi latoꝛi lr̃aꝝ ſit
credẽdũ ſine iuramẽto ↄcludit Bar.i.d.loco ꝙ
ſic qꝛ approbata ẽ ei⁹ fides a ſcribẽte.qð facit ad
materiã.l.theopõpus.ff.de do.p̃lega.

Onquerente

Qui ñ reſi-det in bñficio et modice eſtiatiõis illo p̃uať.h.d.ꝑ̃ ipetrãť l.q̃rela.ſcðo ↄmiſſiõis forma.
ibi fraťnitati ¶ Nõ ꝑ̃ ꝙ ſi ſuꝑ redditib⁹ vni⁹ ec
cleſie põt ↄſtitui ẽtũ bñfi^m aſſignãdo ẽtã pẽſiõeꝫ
ex redditib⁹ eccľie ꝓ tp̃alitate bñficij nouiť cre
ati ꝛ tene mẽti ad hoc iſtũ tex.vt.ĵ.dicã lati⁹.
Scðo nõ.ꝙ dos alicui⁹ bñficij põt ↄſiſtẽ i q̃ztita
te.xx.ſol.ꝛ põt itelligi d ſolidis aureis q̃ꝝ.xl.fa
ciũt librã auri.vt.l.q̃ncẽs.C.de exacto.tribu.li.x.
ꝛ.l.fi.ff.de in ius vo.ꝛ ex hoc ifero ꝙ bñs certã
pẽſionẽ ex aliq̃b⁹ imobilib⁹ põt illã dare i dotem
bñficij. ¶ Tertõ nõ vnũ valde nõ.ꝛ ñ tradẽdũ
obliuiõi ꝙ bñs duo bñficia q̃zuis ſimplicia q̃ꝝ
alteꝝ ſufficit ꝑ ſe ad vitã bñficiati põt legitime al
tero p̃uari.hẽs igiť caſũ ſolẽnẽ p̃uandi quẽ bñfi
cio ſuo q̃zuis velit in illo reſidere.ꝛ ꝓ hoc.vide
glo.nõ.in.c.dudũ.el.ij.v̓.intitulatã.de elec.q̃ dicit
ꝙ ſine peccato mortali ñ põt q̃s tenẽ plã bñficia
q̃n alteꝝ ꝑ ſe ſufficit ꝛ limita.vt nõ.ꝑ Inno.in.c.
cũ iã dudũ.ĵ.de p̃ben.niſi fuerint ſibi collata nõ
rõne ſui ſed ꝓpť vtilitatẽ bñficioꝝ vt qꝛ ẽ homo
iduſtrioſuſ hõe fame ꝛ ↄſcie.an aũt excuſeť ꝓpť
diſpẽſationẽ credo ꝙ nõ quo ad deũ.ſi fruct⁹ bñ
ficioꝝ ↄuertit in cãm nõ piã ꝑ id qð dicã in.c.de
multa.ĵ.de p̃bẽ. ¶ Quarto nõ.ꝙ q̃ztũcũq̃ꝫ bñfi
ciũ ſit modici valoꝛis req̃rit deſeruiẽtiã ꝑſonalẽ
aľs põt bñficiat⁹ illo p̃uari excipe ↄſuetudinẽ vt
in glo. ¶ Quinto nõ aliud bonũ dictũ ꝙ contra
clericũ petentem redditus beneficij põt excipi
ꝙ non facit in eo reſidentiam.Eſt ergo hec legi
tima exceptio ꝛ puto eam ꝓcedere q̃n oppo̅niť
ab eccľia ſeu noĩe ipſius.nã tertius poterit vt cre
do ꝑ hanc exceptionẽ excludere clericũ a petiti
one ſua.qꝛ ex quo nõ ẽ p̃uatus quo ad iſtũ ter
tium liberas edes habet.l.loci corp⁹.§.ↄpetit.ff.
ſi ſerui.ven.facit tex.cũ glo.l.ſi ita tamẽ.ff.ſi ager
vecti.vide Inn.in ſimili in.c.inter dilectoſ.de ex
ceſ.pla. ¶ Sed op.cõtra tex.de.c.extirpãde.in
fi.ĵ.ti.i.vbi dr̃ ꝙ de fructib⁹ vnius beneficij non
debet ↄſtitui penſio noĩe alterius bñficij. Item
beneficiũ nõ dꝫ diuidi.vt i.c.maioꝛib⁹.ĵ.de p̃bẽ.
So.credo h̃ dupľr poſſe itelligi.ꝑ̃ ꝙ cũ iſta eccle
ſia abundaret redditib⁹ ꝛ careret ſuffragio mi
niſtri fuit ſtatutũ auctẽ ſuꝑioꝛl.vt ibi eẽt vnũ bñ
ficiũ.ꝓ clẽico ꝛ aſſignata fuit.ꝓ r̃dditib⁹ pẽſio xx
ſol.ꝛ iſte itellect⁹ videť lr̃e ↄgruere.ꝛ ad cõtraria
dic ꝙ in fraudem non debet conſtitui talis pẽſio

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

noīe bñficij. vtputa epūs habebat nepotē ī mīori etate cui nō poterat ꝓuidē de eccl̄ia curata ip̄a3 ꝯtulit alteri ſacerdoti ⁊ fere oēs fruct⁹ eccl̄ie decreuit aſſignandos nepoti noīe bñficij ſimplicis. h̄ eñ fieri nō pōt. ⁊ ita loqt̄. d. c. extirpādū. ſ3 vbi ex cā licita ⁊ honeſta ꝯſtituit̄ bñficiū ex redditib⁹ eccl̄ie tūc v3 talis ꝯſtō. vt habes h̄ tex. aptum ⁊ vide tex. cū glo. i. c. ad audiētiā. ij. de reb. ec. ⁊ fac. c. ꝗ̄uis. de p̄ben. li. vi. Et intelligo ꝙ remaneat tm̄ p̄ſbytero vñ poſſit honeſte viuē. al's ſec⁹. ar. c. vacātē. j. de p̄ben. ⁊ c. cū cā3. eo. ti. Et ex h̄ habes vnū nobilē modū ꝓcedēdi vt vnuſqſq3 curatus p̄ſbyter hēat clericū in eccl̄ia ſua iux̄ nō. in. c. vt qſq3. de vi. ⁊ ho. cle. ¶ Secūd⁹ itellectus pōt eē ꝙ iſte cleric⁹ fuit ordinat⁹ ad titulū huius eccl̄ie ad p̄ntatōem rectoris q̄ caſu d3 viuē ſi nō h3 aliunde ex reddit̄ib⁹ illi⁹ eccl̄ie. vt in. c. ꝑ tuas. iij. j. de ſimo. d3 tm̄ iſte deſeruire eccl̄ie vt hic. an autē p̄iudicet ſucceſſori rectoris p̄ntatoris. dic vt nō. Jo. an. in. d. c. ꝑ tuas. ⁊ ex his habes clarū intellectū hui⁹. c. ¶ S3 q̄ro q̄re papa nō habuit ꝯſideratōe3 ad p̄dc̄am exceptōe3 expoſitā ꝑ iſtū p̄ſbyterū dū dicebat ꝙ vix vite neceſſaria poterat ꝑcipere ab eccl̄ia. ſo. dicūt doc. ꝙ hec exceptō ñ erat legitima ad excludēdū aliū iure ſuo. nā iputādū ē ſibi ſi acceptauit bñficiū tenue. q̄rat ḡ ſibi victū aliq̄ induſtria. lxxxxi. di. clericus victū. Et nō h̄ ad limitatōem lecturarū p̄dictarum vt ꝯſecutus bñficiū ex reddit̄ib⁹ vni⁹ eccleſie nō debeat eo p̄uari. l3 eccl̄ia deuenerit ad eum ſtatum in quo vix pōt ꝓcurare ꝓp̄u rectorē. credo tm̄ ꝙ iſto remoto ex aliq̄ cā illud bñficium debeat extingui ⁊ eccl̄ia remanē ī ſua p̄ſtina integritate. ar. h̄ in fi. l̄re. vbi illo p̄uato papa mādat illud bñficiū conferre alteri. ſ3 rector mittit̄ in ſuo ſtatu p̄ori.
In gl. in v̄. ſufficiētia. nō bene iſtā gl. ⁊ vide glo. xxi. q. i. in. c. i. ¶ In gl. ij. ibi niſi ꝯſuetudo ⁊c̄. itelligit tamen Hoſti. ⁊ cōit̄ doc. h̄ ꝙ tūc deſeruiāt ꝑ vicariū. h̄ tamē dcm̄ iure nō ꝓbat̄. pōt tamē ꝓcedere vbi eccl̄ia patet̄ graue diſpendiū ex abſētia miniſtrorū. q2 tūc ſuccedēt. c. i. de ꝯſue. al's aūt ſec⁹ dūmō cleric⁹ honeſte viuat. nā lic3 nō deſeruiat illi eccl̄ie ſp̄ali deſeruit eccleſie vniuerſali. pro h̄ qd̄ nō. Inno. i. d. c. cū iā dudū. dico plene i. c. cu3 oēs. de ꝯſti. ⁊ limita hanc glo. ꝓut dixi in. c. quia nōnulli. ſ̄. eo. ⁊ in. c. fi. de reb. ec. li. vi. per doc.

De cetero Qui ē in ſuitio epī ꝑcipit fruct⁹ bñficij taq̄3 reſidēs p̄ter diſtributiōes quotidianas. vel ſic. Qui ē i ſuitiō p̄lati fingitur reſidē. h. d. Ponit dcm̄ a q̄ excipit ibi niſi.
Primo nō ꝙ epūs licite vtit̄ ſuitio aliq̄rū canonicorū ſuorū etiam ſbtrahendo eos ab officio diuino quotidiano ⁊ reputāt̄ iſti p̄ſentes reſpectu ꝯmoditatis ꝑcipiēde. Sed q̄rit̄ nūqd diſpoſitio hui⁹. c. hēat locum in iferiorib⁹ p̄latis citra epm̄. doc. h̄ cōiter tenēt ꝙ ſic. q2 iſta l̄ra loqtur ḡnalit̄ nec appet cui loquat̄. ⁊ eadē rō vīr i oīb⁹ p̄latis reſpectu ſbditorū. dixit tm̄ Ho. nobile vbū. ꝙ epūs pōt ad ſuitiū ſuū hr̄e duos canonicos lic3 nō ꝓhet vtilitatē eccl̄ie. ſ3 vltra duos hr̄e nō pōt niſi ꝓhet̄ volūtas capl̄i vel neceſſitas vel vtilitas eccleſie. ar. c. ad audiētiā. j. eo. ti. quod ē nō. q2 apte iure nō ꝓbat̄. ſed optīe faciūt in ar. illa l̄ra ⁊ iſta qd aūt de aliis clericis. vide qd̄ dicā i. d. c. ad audiētiā. ⁊ vide glo. in. c. q2 frater. vij. q. i. ⁊. c. quid ḡ xi. q. iij. ⁊. c. nos. ⁊. xvi. q. i. vbi glo. dicūt epm̄ poſſe mittere vnū clericū ad certā legatiā. ⁊ idē alibi dixit glo. de mōchis vt poſſint mitti ad certā legationē ꝑ epm̄. xi. q. i. quidam monachi. ¶ 2° q̄rit̄ qd intendit illa l̄ra ibi de cōitati ſibi bñficio ⁊c̄. ⁊ in fi. ipſius. So. ꝯſidera ꝙ in aliqbus eccl̄iis collegiati. ſunt p̄bende canonicorū diſtincte. ⁊ vltra p̄bendas ſunt qdā diſtributiones q̄ dantur quotidie itereſſentibus diuinis. q̄ñq3 conſiſtunt in pecuniis. quādoq3 in victualib⁹. In aliquib⁹ vero eccl̄iis vltra alias p̄bendas ⁊ diſtributōes quotidianas ſunt qdā redditus cōes qui in fine anni diuidunt̄ iter canonicos. ⁊ in quibuſdā locis appellat̄ mēſa groſſa. in aliquib⁹ vō nō ſunt p̄bēde diſtincte. ſ3 oēs reddit⁹ capiūt̄ ꝑ miniſtrū capl̄i. ⁊ in fine anni dātur in portiōes ſ̄m numerū canonicorū. ſiūt etiā qdā diſtributiōes quotidiane q̄ ſolū dātur itereſſentib⁹ diuinis. Intellige iſtū tex. ḡ ꝙ p̄ter diſtributōnes quotidianas alij reddit⁹ debēt aſſignari iſtis qui ſunt in ſeruitio epī ac ſi reſiderēt. ⁊ iō dixit d̄ cōitati bñficio ⁊c̄. ⁊ quaten⁹ dixit de victualib⁹ habuit reſpectu ad diſtributōes quotidianas. ꝑ hoc relatiū q̄ qd̄ reſtringit p̄cedētia. vt nō. in. l. cūctos populos. C. de ſum. tri. ⁊. l. oēs populi. ff. de iuſti. ⁊ iu. ꝑ Cal. i c. fi. j. eo. ⁊ hodie hec dicta videntur approbari ꝑ tex. ⁊ glo. in. c. vnico. eo. ti. li. vi.

Ex parte Puiād⁹ ē p̄lat⁹ vel cleric⁹ nō reſidens q citat⁹ ñ reuertit̄ in t̄mino ſibi p̄fixo niſi hēat iuſtū ipedimētū. h. d. cū duob⁹ ſe. cōis diuiſio. 2ª ibi. q2 igit̄. ¶ Nō p̄ ꝙ abſentās ſe a bñficio ſuo etiā ꝑ decēniū nō ē p̄uat⁹ ipo fcō nec vr̄ bñficium hr̄i ꝓ derelicto qd̄ hr̄i nō. ¶ 2° nō ex hoc ⁊ ex tex. ꝙ iſta mora decēnalis nō eſt ſufficiēs ad p̄uādū quē bñficio ſuo. ſ3 oportet ꝙ p̄ moneat̄ vt redeat. pōt tm̄ aliter puniri de culpa ꝯmiſſa. ad h̄. vij. q. i. ſi qs i clerico. ⁊. c. ſi qs p̄ſbyt. ¶ 3° nō ꝙ ad ꝓcedēdū ꝯ bñficiatū rōe ñ reſidētie nō ē neceſſaria ſolēnis citatō nec ſolēnis p̄uatio ſ3 ſuffic̄ reqſitō ſeu reuocatō ⁊ ſpoliatō de facto. ⁊ i h̄ ē iſte tex. optim⁹. ⁊ fac̄. c. ſe. ⁊. c. ex tue. j. e. vbi mādat illos ſpoliari ⁊ nō p̄uari. ſonat eñ ibi ſpoliatio i factū ⁊ i quādā iuri. executōe3. ꝓ q̄ fac̄ q2 cū nō reſidētia ſit notoria ñ ē ordo iudiciari⁹ i notorio ſuād⁹ nec d3 cā ad iudiciū deduci vt dicit tex. nō. i. c. qm̄. de fi. p̄ſ. ⁊ ita ſentiūt doc. i c. ex tue. j. e. ⁊ clare tenuit Old. ꝯſi. cc xx. ⁊ Gaſ. de cal. h̄ q dic̄ al's ſic fuiſſe i curia determinatum ſ3 alr̄. dcā Ol. l3 d̄ eo ñ faciat mētōe3. ſ3 credo ꝙ loq̄t̄ de illa dētminati. 4° nō ꝙ p̄lat⁹ d3 eccl̄ie p̄eē ⁊ ꝓdeſſe. d3. n. p̄eē in iudicādo. c. irrefragabili de offi. or. d3 ꝓdeſſe i p̄dicādo hn̄ diſponēdo ſbditos. ⁊ bona ſibi credita. c. qualiter. ij. de accu.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Sed op.ꝯ tex.j.co.ꝙ iſte ꝑuat̃ ex ſola monitiõe
capituli nec fert̃ hic aliq̃ ſnia ꝑuatiõis vl' ſpo
liatiõis. Jo.aſſumendo dicta doc.hic ⁊.c.ſe.dic
ꝙ capitulũ nõ põt ꝓprie citare ꝑlatũ nec aliquē
ex canõicis.q2 inferior in ſupiorē vel par in parē
iuriſdictionē nõ habet. vt in.c.cũ iferior.de ma
⁊ obe.⁊ in.c.innotuit.de elec.⁊.l.ille a quo.§.tē
peſtiuũ.ff.ad trebel.⁊ vide in ꝓpriis t̃mis Jnno
in.c.cũ nobis.de elec.⁊.c.i.de ma.⁊ obe. vñ intel
ligēdũ ꝙ hic itercesſit auctoritas pape ſine cui⁹
auctoritate nõ potuiſſent iſti ꝓcedē ad electõem
Et ſentit hoſti.hic duos intellect⁹.prim⁹ ꝙ papa
ꝑſũpſit ex mora tãti tpis illum habere ſuam di
gnitatē ꝓ derelicto ⁊ ſic nõ erat neceſſaria aliq̃ ꝑ
uatio.nõ tñ intelligas ꝙ hoc liceret iferiori. Se
cũdo intellige ꝙ papa iſtũ prius admonuerat ꝑ
lr̃as ſuas ſub pena ꝑuatiõis.quilibꝫ intellectus
ē bon⁹ in ſe.ſed põt dici vt ꝑdixi ꝙ hoc caſu nõ
regrit̃ expꝛſſa ſnia priuatõis.ſed ſufficit ſola ſpo
liatio que fit ipſo facto cũ ꝓcedant ad nouã ele
ctionē ⁊ vocationē factã ꝑ capitulũ.papa hic ap
probauit al's aũt ſola vocatio capituli nõ ſufficeēt
ad ſpoliãdũ abſñtē ꝑ predicta.⁊ ꝑ.c.ex tue.j.eo.
⁊ qd̃ ibi nõ. ¶ Jn glo.i.ibi q̃ꝫtocũq3 tpe aliqs
ſit abſens tene menti glo.ꝙ ꝑ abſentiã q̃ꝫtũcũqꝫ
lõgã nõ ꝑdit q̃ſ ipſo facto bñficiũ ſuũ.vide tamē
glo.de ꝯſe.di.v.c.nõ oportet.ij.que dicit ꝙ ſi tan
to tpe q̃ſ fuit abſñſ vt neſciat̃ an ſit mortu⁹ vl' viu⁹
deſinit hr̃e liberã adminiſtratiõem.ſed illa glo.
iure nõ ꝓbat̃ nec recipit̃ a doc.in.c.ex tue.j.eo.
imo videt̃ ibi tex.in oppoſitũ.dꝫ eni ꝑmo citari
apud eccl'iam ſuã ſi neſcit̃ vbi ſit. ideo tene iſtã
glo.⁊ eã limita ꝓut dixi in.d.c.ꝯtingit.de do.et
ꝯtu. Et nõ glo.in alio inq̃ꝫtum dicit ꝙ ſi ꝑmiſit ſe
alibi intitulari videt̃ ipſo facto hr̃e eccl'iã ꝑmaꝫ
ꝓ derelicta. Et aduerte q2 glo.nõ loq̃t̃ de bñfi
ciis curat̃.ſed indiſtincte.nã in beneficiis curat̃
nõ eēt dubiũ ꝑ.c.de multa.de ꝑbē.unde Jnno.
in.c.ex tue.j.e.dicit hoc ꝓcedē in beneficiis ſim
plicib⁹ reſidētiã expoſcētibus ex h̃ hēs caſũ nõ
bilē ꝙ ꝑ acceptationē ſcdi ſimplicis uacat ꝑmuꝫ
ipõ facto.ſed ego intelligo in dubio qñ nõ ꝯſtat
de ꝯ̃ria intētiõe abſñtis ꝙ uelit utrũqꝫ retinē. nã
tũc nõ erit ꝑuatus ipõ facto ſed ꝑuãdus ꝑ ſniaꝫ
q2 nullo iure cauet̃ oppoſitũ.⁊ uide qd̃ dicã.i.c.
fi.j.eo.ti.⁊ in eo ꝙ dicit glo.abſentē ſemꝑ citan
dum.dicit Goff.hoc ꝓcedere niſi ꝑus habuiſſet
licentiam ad certum tēpus quod Jo.and.limi
tat dũmodo tunc fuiſſet monitus ad redeundũ
uide circa hoc quod dixi in.c.qm̃.§.porro.⁊.§.
ſe.ut lite non conteſta.

Qualiter

Sũmatũ ē i ꝑce
dēti.c.ſcd̃a ibi di
ſcretioni. ¶ Nõ ꝑmo ꝙ capitulũ põt
reuocare ꝓpriũ ꝑlatũ abſētē q̃ꝫuis eũ citare nl' i
eũ aiaduertere nõ poſſit.q2 inferior in ſupiorēꝫ
⁊c̃.tñ ꝓ eoꝝ intereſſe poſſũt eũ regrere uel reuo
care ut ueniat ad faciendã reſidētiã. idē ſentiũt
doc.in.c.ex tue.j.eo. ¶ Scd̃o nõ ꝙ capitulũ nõ
põt ꝓcedere ad nouã electionē ꝑlato eoꝝ abſñte
⁊ ꝑ eos reuocato. ſed oportet ut intercedat au
ctoritas ſupioris q̃ poſſit illũ inuitũ deſtituē.
Tertio nõ ꝙ ad ſpoliandũ quē rõe nõ reſidētie
nõ regrit̃ ſolēnis citatio nec ſolēnis ſnia ꝑuatio
nis.hic eni papa ſine aliqua ꝑuatiõe expꝛſſe de
dit licētiã iſtis canonicis eligendi aliũ. eo enim
ipõ ꝙ reuocatus ſine iuſta cã nõ redit uidet̃ ha
bere eccl'iaꝫ ꝓ derelicta.vt nõ.dicit glo.i.h̃.⁊ itel
lige h̃.c.de monitiõe ⁊ de ſnia ꝓut dixi in.c.ꝑce
denti. ¶ Jn glo.i.ibi imo ultra annũ.dic ꝙ nec
etiã ꝑ ãnũ dꝫ abeſſe ſine lnia ꝑlati ſui ⁊ ſine iuſta
cã ut in.c.relatũ.ſ.e. Et abſēs iuſte q̃ꝫtũcũqꝫ re
uerſus poterit puniri ſm ꝙ culpa expoſcit.hito
ēt reſpectu ad q̃ꝫtitatē more.⁊ vide qd̃ leg.⁊ nõ.
vij.q.i.ſi quiſ in clero.facit.c.ex tue.j.eo.⁊ qd̃ ibi
dicã. Et ad hoc.c.dic ꝙ narrat̃ factũ nõ aũt põit̃
iuriſ miſteriũ.vt debeat expectari ꝑ quadriēniũ
imo alibi dicit tex.ꝙ dieb⁹ dñicis dꝫ ep̃us adhi
bere ꝑñtiaꝫ ſuã in eccl'ia de ꝯſe.di.iij.c.ep̃us. Et
nõ illũ tex.⁊ in fi.glo.nõ hãc prē.glo.ex qua hēs
tres modos qb⁹ eccl'ia hēt ꝓ derelicta. Primus
cũ bñficiat⁹ efficit̃ miles ſeculi.⁊ nõ bñ hũc caſũ
q2 ſentit gl.ꝙ nulla regrit̃ monitio vel ꝑuatio ſꝫ
ego itelligerē gl.ꝓut dixi in.c.fi.de cle.ꝯiu.doc.
tñ in.c.ex tue.j.e.ſimplicit̃ ſentiũt qd̃ gl.h̃.ſed vi
de Jnno.in.c.i.de apoſta. Scd̃us mod⁹ qñ ꝯ̃xit
mr̃imoniũ.⁊ de hoc plene dictũ fuit in.c.i.de cle.
ꝯiu.⁊ ſic hēs duas gl.ꝙ ꝑ cõtractũ mr̃imonij va
cat bñficiũ ipſo facto. Terti⁹ mod⁹ qñ cleric⁹
monit⁹ nõ redijt.⁊ nõ.ꝙ ſpoliatio h̃ caſu põt fun
dari ſuꝑ duplici cã.ꝑma q2 eccleſia hēt ꝓ dereli
cta ab ipõ abſñte.vt dicit hic glo.ſcd̃a rõe notorij
q2 cũ crimē nõ reſidētie ſit notoriũ põt ꝑlat⁹ illũ
expoliare.q2 in notorio nõ regrit̃ ſolēnis ſnia ꝓ
quo facit.c.ex tue.j.eo.vbi dicit̃ ꝙ abſñs dꝫ ſpo
liari.ergo eccl'ia nõ hēt ꝓ derelicta. q2 al's vaca
ret nec poſſet nudus ſpoliari.c.frequēs.de reſti.
ſpoli.li.vi.alie glo.ſunt faciles.

Jnter quatuor

Sũma vt i.c.ex ꝑte.ſ.e.ꝑ dcm̃.ſcd̃o ex
ceptõ.ibi dũmõ. ¶ Nõ ꝑ ꝙ nõ ſolũ eccl'ia ſꝫ ēt ꝑ
bēda ꝛ̃grit reſidētiã.nã h̃ põdēat ꝙ iſti deſerue
rũt eccleſias vel ꝑbēdas. Jtē mãdat̃ vt redeant
pꝫ ibi niſi redierit.q̃ tēt̃ canõic⁹ reſidē i ciuitate
vbi ē ꝑbēda.niſi ꝯſuetudo hēat oppoſitũ q̃ ſuã
da ē ꝓut dixi i.c.ꝯgrēte.ſ.e.⁊.c.cum oēs.de ꝯſti.
Scd̃o nõ ibi ꝯgruo loco ⁊c̃. ꝙ vbi ſcit̃ i q̃ loco ē
abſñs dꝫ citari ⁊ ꝯgruo tpe expectari.de q̃ plene
j.c.ſe. Tertio nõ ibi iuſte ꝑuari ꝙ abſñſ ⁊ moni
tus ñ redicēs põt ꝑuari bñficio ſuo. Et nõ q2 dic
ꝑuari.vt̃ q̃ ꝙ ſnia ſit ferenda ꝯ̃ eũ.ſꝫ dic ꝙ v.ꝑua
ri põt capi large vt referat̃ ad factũ.iuxta ea que
dixi in.c.ex ꝑte.ſ.eo.ti.põt itelligi ⁊ ſtricte ⁊ erit
i opione ſupioris ⁊ ꝯſiliũ eēt vt feret̃ ſnia ꝯ̃ abſē
tem. ¶ Ultio nõ ex v.dũmõ ꝙ abſñs ſine iuſta
cã nõ dꝫ ꝑuari ſi poſtea ſupuenit iuſtũ ipedimē
tũ nõ redeũdi etiã ſi abſentauerit ſe ſine licētia
ꝑlati quod ē bñ nõ.vt ipedimētum ſupueniens
ei qui dedit operam rei licite non ſit ei iputãdũ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cõtra.l.ij.ff.ſi quis cau.ſed põt dici ꝙ imputabit
iſti vt puniat.aliꝰ nõ tñ vt puat eccliã ex q̃ ꝓ eo
nũc nõ deficit q̃ minus redeat.⁊ dicũt doc.h̄ ꝓce
dere etiã ſi ĩpedimẽtũ accidit pꝰ citatõem.dꝫ tñ
iſte ſe excuſare.ar.coꝝ q̃ nõ.i.c.q̃relã.de.pen.
In gl.i.ibi.⁊ ſic nõ ẽ ar.a ꝯrio.nõ gl.ꝙ q̃zuis ſb
ſit iuſta ⁊ neceſſaria cã recedẽdi ad tẽpus a loco
bñficij.nihilominꝰ dꝫ peti licẽtia a ꝓlato. dicit tñ
Hoſti.ꝙ ꝓpẽ neceſſitatẽ ſubito occurrẽtẽ ꝑõt ſe
abſẽtare ſine licẽtia ꝓlati.qd̃ dixi i.c.relatũ.illud
dic vbi h̄ hꝫ ꝯſuetudo vt licẽtia nõ exigeret.⁊ h̄
vltimũ ponit Inno.i.c.ſe.qd̃ ẽ valde nõ.in re tñ
apte nõ ꝓbat.ſꝫ ego argumẽtarẽ ſic.valet ꝯſuetu
do vt qs nõ teneat facẽ reſidẽtiã iuxͣ nõ.in.c.ꝯq̃
rente.ſ.eo.ḡ fortius põt iduci ꝯſuetudo vt ad tẽ
pus ⁊ ex cã poſſit ſe abſẽtare.⁊ ſignanter dixi ex
cã qm̃ nõ valeret ꝯſuetudo vt poſſet vagari. vt
dicit Inno.in.d.c.ex tue.

EXtue devo tõis. Si ne
ſcit vbi ſit
clericꝰ tribꝰ publicl.edictl.citabit i eccle
ſia ſua ⁊ ſi ifra ſex mẽſes nõ reuertit ꝓuabit ec
cleſia ſua.h̄ dic vſq3 ad v.ꝯ eos.⁊ iſte v.nõ ſũma
tur ꝓpẽ veritatẽ lectu.⁊ q2 ſm̃ vnũ itellectũ ñ fac
ad ꝛ̃icã.duo ſunt dicta.2m̃ ibi ꝯ. ¶ Primo nõ
ibi i eccl'ijs coꝝ ꝙ qñ clericꝰ abſñs ẽ citadꝰ dꝫ ci
tatio affigi valuis eccl'ie ſue.de q̃ vide qd̃ le.⁊ nõ.
in.c.cãm.⁊.c.fi.de dolo ⁊ ꝯtu. Secundo nõ ibi
fraudulẽter.ꝙ ꝯ abſñtẽ fraudulenter põt ꝓcedi
etiã ad ea q̃ ſunt grauis ꝓiudicij ex ſola citatiõe
domi facta.de q̃ ꝑ Inno.in.c.fi.de eo q̇ mit. in
poſſ.⁊ in.d.c.cãm. Tertio nõ ibi nec ad ipſos va
let citatio ⁊c̄.ꝙ q̃zũcũq3 clericus ſit abſñs iniuſte
ſi põt ꝑſonaliter citari nõ debet citari ꝑ edictũ.
Quarto nõ ibi trine citatiõis.ꝙ abſñs cuꝫ neſcit
vbi eſt debet citari tribꝰ edictl.⁊ dicit hic Io.an
ꝙ nõ ſufficẽt vnũ ꝑemptoriũ.⁊ illud tenet i addi
Spe.eo.ti.ſup ꝛ̃ica.⁊ ſemꝑ allegatur h̄ dictum
ꝙ vbi ius requirit trinã citationẽ ꝑ edem̃ cõtra
abſñtẽ nõ ſufficit vna ꝑemptoria.nã facilꝰ põt ꝑ
uenire ad noticiã abſñtis qñ edictuꝫ fuit triplica
tũ q̃z qñ fuit vnũ licet ꝑemptoriuꝫ qd̃ male fuat
⁊ vide glo.nõ.in cle.i.de vi.⁊ bo.cle.in v.iij.q̃ ſin
gulariter vult ꝙ vbi ad penã icurrẽdã reqͥrit diſ
poſitõ trinã citatõeꝫ nõ ſufficit vna ꝑẽptoria licꝫ
ꝑſonalis.qd̃ nõ ꝓ limitatõe.l.cõtumacia.ff.de re
iudi.⁊.c.de illicita.xxiiij.q.iij.nã regulariꝰ exꝑe
ratur tres diſtincte citatiões ⁊ vnica ꝑẽptoria cũ
ꝯpetentibꝰ interuallis.vt le.⁊ nõ.in.c.ꝯſtitutõem
de ſen.ex.li.vi. ¶ Quinto nõ ibi vltra ſex mẽſes
tex.nõ.⁊ fere ſingularem in materia.ꝙ vbicũq3
neſcit vbi ſit abſñs clericus.debet pꝰ citationem
ꝑ ſex mẽſes expectari.ꝓſumptio eñi iuri.ẽ.vt.ĩ.h̄
tempus citatio ꝓducat ad noticiã ſuam. ¶ Se
xto nõ ibi ſpoliari ꝙ ꝯ abſñtem nõ reqͥrit ſolẽnis
ſñia ꝓuatiua.dixi latꝰ.ſ.e.c.expte. ¶ Septimo
nõ.in v.ꝯ eos ⁊ tene mẽti tex.ꝙ abſñs põt ꝯpel
li ad redeũdũ per excõicationem ⁊ ſuſpenſionẽ
licet eñi pena ordinaria nõ reſidentie ſit ꝓuatio
bñficij.vt.ſ.per totũ ti.tñ ꝓlatus poterit nõ ꝓi

uare incõtinẽti ſꝫ incipere a ſuſpẽſione vel excõi
catione.⁊ h̄ ꝓbo rõe.nã bñficiatꝰ nõ põt ꝓ libito
dimittẽ bñficiũ ex q̃ ſemel illi ſe obligauit i.c.niſi
de renũcl.⁊.c.qd̃ i dubiis.⁊.c.admonet.vñ ſi iſte
non vellet reſidere in bñficio nõ haberet vbi ab
ſentaret vt ſic eo ꝓuet.ſi ḡ ſuperior ꝯtẽtat de per
ſona ſua q2 ẽ vtilis eccl'ie non ꝓuabit eum ſed cõ
pellet eum ad reſidẽdum.⁊ vide tex.nõ.xxi.q.ij
placuit.q̇ dicit ꝙ poteſt ſuperior iſtius clerici pe
tere ipſiꝰ reſtitutõem ab eo ẽpo cuiꝰ dioceſim i
trauit ⁊ cũ habitũ poterit punire de abſñtia aliꝰ
q̃z ꝓuare.⁊ ſic tẽpera oĩa iura huiꝰ ti. ¶ Octauo
nõ ꝙ excõicatus remouet poſtmodũ ab admi
niſtratõe ſpũaliũ.ex q̃ infert ꝙ excõicatus nõ de
ſinit habẽ adminiſtratõem eccl'ie ſue. Cõtra qd̃
op.de.c.veritatis.de do.⁊ ꝯtu.⁊.c.paſtoralis.de
appel.vbi dr̃ ꝙ merito redditus eccl'iaſtici illi ſb
trahũtur cui eccl'ie cõio denegat. Inno.⁊ doct.
varie hic loquũt.ſed vera ſo.quã etiã ipſi ſentiũt
ẽ ꝙ ꝑ ſuſpẽſionẽ ſeu excõicatõem non eſt ex to
to ꝓuatus ſed potiꝰ ẽ ſuſpẽſus ad tempus.ſed ſi
durat ꝯtinacia ſua debet remoueri ab adminiſtra
tiõe bñficij ⁊ in totũ excludi ⁊ ꝓuari. ⁊ nõ bñ q̇a
Inno.⁊ doc.hic ſentiũt apte ꝙ excõicatꝰ ipſo fa
cto lꝫ nihil dicat in ſñia ſit ſuſpẽſus ab adminiſtra
tiõe bñficij ſui.⁊ facit ꝓ his que late dixi in.d.c.
paſtoralis.⁊ dic vt ibi. ¶ Secũdo op.ꝯ lr̃am de
ꝯrietate.nã in ꝓncipio dicit ꝙ ſi expectati ꝑ ſex
mẽſes volũt redire ſpoliãdi ſunt eccl'ijs ſuis. ⁊ i
v.contra ſentit oppoſitum. So.ille.v.ꝯ habet va
rios intellectus.nam ꝓmo ſm̃ gl.in v.ſpoliari de
bet tex.intelligi vt ponat vnũ caſum ⁊ ꝓncipiunt
intelligatur ꝙ dꝫ ſpoliari.i.ſuſpẽdi ab adminiſtra
tione tẽporaliũ.v.ꝯ.de eodem facto loquens ag
grauat penã data ꝯtumacia in nõ redeundo .vt
excõicet ſeu ſuſpẽdatur ⁊ demum ꝓuetur.⁊ loq
tur iſte tex.ſm̃ glo.in ꝓlato. Iſte intellectꝰ glo.
cõiter nõ recipit q2 iꝓpꝛopat lr̃am.vñ dat ſecũdꝰ
itellectꝰ ſm̃ Inno.⁊ alios vt v.ꝯ.ponat caſum ſe
paratuꝫ a ꝓmo ⁊ loquat de ꝓlatis.ſ.ẽpis.vñ alia
lr̃a hꝫ ꝯ alios ⁊c̄.⁊ ibi dr̃ a ſpũaliũ adminiſtratio
ne ⁊c̄.in regiſtro erat ab ẽpatus adminiſtratione
vt dicit Inno.ſ.i ꝓhemio.vñ aduertẽduꝫ ꝙ iſta
decretalis dirigit archiẽpo Pariſieñ ⁊ videtur
velle vt ꝯ ſbditos iferiores poſſit archiẽps ꝓce
dere.put dr̃ i ꝓn.vſq3 ad v.ꝯ.ibi vero loquẽs de
ẽpis ſuffraganeis iſtiꝰ archiẽpi dat aliũ modũ ꝓ
cedẽdi ⁊ merito q2 archiẽps lꝫ poſſit ſuſpẽdere
⁊ excõicare ẽpos ſibi ſuffraganeos.vt i.c.ſacro.
de ſen.ex.⁊ nõ.i.c.vt litigãtes.de offi.or.li.vi.nõ
tñ põt eos deponẽ ſeu ẽpatibꝰ ꝓuare. vt i.c.iter
corpoꝛalia.de trãſla.ꝓla.⁊.iij.q.vi. accuſatꝰ.⁊.c.
q̃zuis.⁊ id ſaluãdo hũc itellectũ aduerte q2 q̃te
nus tex.fac mẽtõeꝫ de ferẽda ſuſpẽſiõis ⁊ excõi
catõis ſñia dirigit vba ſua ad archiẽpm.ſꝫ q̃tenꝰ
mandat ꝓuationem fieri dirigit vba ſua ad lega
tum.⁊ intelligo ꝙ legatus hoc faciet ex ſpeciali
mandato pape.quia nullus citra papam poteſt
ꝓiuare ẽpm nec ipm transferre.vt in.c.ꝙ trãſla
tionem.de offi.lega.⁊ in dicto.c.inter corpoꝛalia

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Et ex hoc intellectu habeť modū coercēdi epōs
ad reſidētiā vt p ſupiorē citra papā ↄpellāťp ex
cōmūicationē ⁊ ſuſpēſionē.⁊ ſi ſic nō reſipuerit.
habeť recurſus ad papā q ſoluſ ꝑuare pōt.⁊ po
terit ipē hoc cōmittē legato vel alteri ſi voluerit
⁊ iſte intellectus ſic declaratus eſt verus ⁊ cōis.
Tertius itellectus ē vt.v.ↄ.itelligať de eoꝝ ſcō
cū ꝑncipio.⁊ ꝓ hoc fac illō relatiuū eos.⁊ tūc di
co ꝙ tex.iſte voluit dare duplicē practicā ꝓcedē
di ↄ abſētes vt poſſit ꝓcedi a ꝑmordio ad ꝑuati-
onē.vel ſi forte abſētia ē vtilis eccl'ie poterit ꝓce
di p uiā excōicatōis ſeu ſuſpēſiōis.vt ↄpellaťre
dire.ſed nūc ob. lr̄a ſequēs in eo qō dicit.ꝙ le-
gatus poterit illos remouē ab admiſtratōe.nā
h̄ poſſꝫ facē archiep̄s.pōt dici ſaluādo hūc itel-
lectū.vt lr̄a itelligať de oib⁹ ſubdit̄ archiep̄i.vn̄
reſpcū iferioꝝ p̄latoꝝ citra epōs poterit archie
piſcopus ꝓcedē ad ꝑuatōez.ut in p̄n.ſꝫ reſpectu
epōꝝ hēbit recurſus ad ſupiorē.⁊ p h̄ fac qꝛ cō
ſultatio erat gn̄alis de oibus clericis cuiuſcūqꝫ
ↄditōis ⁊ gdus.⁊ iſta lr̄a fuit nimis deciſa.n̄ eni
erat ſic gn̄alis in regiſtro.⁊ hūc itellectū multū
adiuuat iſta dictō copulatiua ēt i v.ↄ eos ēt ꝓce
dať.illa eni copulatiua ēt icludit ꝑcedētia q̄ſi ap
te inuat ꝙ ↄ p̄dictoſ n̄ ſolū pōt ꝓcedi.ut.ſ.dcm̄ ē
ſꝫ ēt ꝓut ſeqť.⁊ p hac dictiōe fac qō nō.j.i.c.i.de
ↄmo. ¶ Quartus itellectus ut iſte v. ↄ.nō loqť
de clericis nō reſidētibus ſꝫ de nolētibus obedi
re.ꝓ h̄ tex.ibi ad tuā obedietiā venire cōpellas
⁊c.forte eni iſte archiep̄s fuit ↄq̄ſtus.ꝙ qdā cle
ricoꝝ ſuoꝝ nolebāt reſidē in eccleſiis ſuis.qdā
vo etiā epi ſuffraganei ſui nolebāt ſibi obedire
⁊ ad utrūqꝫ r̄ndeť ut in lr̄a.⁊ p hoc apparet itel
lectus huius.c. ¶ Tertio opp.ↄ tex.in eo ꝙ re
grit edictū trine citatiōis. nā vť ꝙ unica citatio
ſimpliciť ſufficiat.⁊ nedū citatio ſꝫ ſimplex regſi
tio ⁊ reuocatō.ut in.c.ex pte.ſ.eo.⁊ ibi dixi. Itē
cū nō reſidētia ſit res notōia ut i.c.q̄ꝫto.de filia.
p̄ſa.⁊ in notorio nō dēnt regri ſolēnitates cita-
tionū.qꝛ ordo iuriſ nō ſuaťin eo.p q̄ cle.ſepe de
vbo.ſig.⁊ tex.exp̄ſſus i.c.ad nr̄aꝫ.de iureiurā.⁊
c.bone de elec. Itē in alio iſtō.c.ↄdicit aliis iuri
bus qꝛ h̄ ꝑcīſe regriť expectatio ſex mēſiū ⁊ i.c.
ꝑcedēti dť vt ſufficiat expectare ↄgruo tpe. So.
intellige hūc tex. qn̄ abſenſ neſciť vbi ē ſeu ita lō
ge diſtat ꝙ cōmode pſonaliť citari nō pōt. nam
qꝛ hoc caſu recurriť ad citationē p edictū.indu
cūť illa duo ſpālia ut citatio ſit trina ⁊ abſn̄s ex-
pecteť p ſex menſes ut ſic ut ſuppleať defectus p
ſonalis citatiōis.Et aduerte qꝛ opi. ſūt qn̄ hꝫ lo
cū iſta citatō p edictū.nā uideť h̄ tex.exigē frau
dē abſenť ut pꝫ ibi fraudulēť abſentāt. Inn.itel
lexit multū late.ut ꝓcedat nō ſolū qn̄ fuit abſn̄s
in uera fraude de qua ↄſtat.ſed etiā in ficta frau
de ſeu p̄ſūpta.vn̄ dīc ꝙ eo ipō ꝙ clericus ē abſn̄s
ſine iuſta cā p̄ſumiť eē in fraude. Itē abſētādo
ſe ē in magna culpa.⁊ magna culpa eqpať frau
di i.l.ꝙ nerua.ff.depoſi.⁊.ff.de v.ſig.l.magna ne
gligētia ubi dť magna negligētia ē clpa ſeu dol⁹
⁊ vide Inn.i.c.fi.de eo q mit.i poſ.vbi dīc ꝙ vbi
cūqꝫ qs teneť adeſſe i certo loco.⁊ ibi nō repiť
p̄ſumiť abeē in fraudē.⁊ ponit exēplū in clerico
q̄ ad eccl'iaꝫ ſuā ⁊ i marito q̄ ad vxorē.Hoſt.itel
lexit hic Inn.de fraude in occultādo ſe ne cita
reť.⁊ hāc opi.videť quo ad termios.c.ſequi.do
An.hic.qꝛ tex.hic vť regrerē fraudē. Sꝫ aduer
te qꝛ hoc dictū nō ꝓcedit. nā ſi fraudulēť occul-
taret ſe ne citareť nō oporteret iteꝝ citare maxi
me trinis edictis ⁊ maxie expectādo eum p ſex
menſes.nā tex.ē in oppoſitū in.c.qm̄.§.porro.vt
lite nō ↄtſ.vbi tex.eqperat citatū q noluit venire
⁊ eū q ſe occultat vel ipedit ne citatio ad eū ꝑue
niat ⁊ iō dicit Inno.in.c.ad petitionē.de accu.ꝙ
occultās ſe vel ipediēs ne citeť nō ē āplius citā-
dus.nā citatio fit vt ↄſtet de ſua ↄtumacia. non
oportet ḡ gemiare citatiōez vbi ē certū de ↄtūa-
cia ſua.qꝛ in icertis nō in certis op⁹ ē ↄiecturis i
regula eſtote.j.de re.iur. ¶ Itē glo. magr̄a ē i cō
trariū.i.d.c. qm̄.§ .porro.in.v.ſi vo.quā oēs doc
ſequūť oātes regulā ꝙ vbicūqꝫ neſciť vbi ſit ab
ſens vť ex qua cā ſe abſentauerit dꝫ ꝓcedi.ꝓut h̄
dť i p̄n.c.⁊ pleniſſime vide ea q̄ dixi in.d.v.ſi vo
Cōclude ergo breuiť cū q̄riť de mō ꝓcedendi ↄ
abſn̄tē bn̄ficiatū. aut eni ſciť vbi ē aut ignoraťꝑ
caſu nō pōt ↄmode citari.⁊ idē qō in ſequētimē
bro ſm̄ Inno.h̄.ſi vo pōt ↄmode citari tūc debꝫ
citari pſonaliť ⁊ p̄figi ťmin⁹ ſibi ↄgru⁹ ad redeun
dū determinādus p ipm̄ iudicē ſm̄ viaꝝ diſtātiaꝫ
pſone ⁊ tpis qualitatis.⁊ ſic intellige.c. ꝑcedens
⁊ ſiſa iura.⁊ ſi nō redierit pōt ſupior ꝓcedē ad
ꝑuationē ſeu ad excōicationē ſeu ad petēdā re-
ſtitutiōez ipſius clerici vt.d.c. placuit.ſi vo neſciť
vbi ē tūc ſerua qō habeť hic. debꝫ eni citari i ec
cleſia ſua p edictū trine citatiōis ⁊ expectari per
ſex mēſes.al's ſi nō redierit poteīt ꝓcedi ad ꝑua
tionē.plene tn̄ dixi in v.ſi vo. ¶ Ultimo q̄riť nū
qd h̄.c.⁊ ſiſa habeāt locū in abſentib⁹ habētib⁹
bn̄ficia reſidētiā nō expoſcētia ⁊ ↄcludit h̄ Inn.
ꝙ nō niſi vagareť qō nō.Ex quo colligo ꝙ licet
bn̄ficiat⁹ nō teneať ex nā bn̄ficij ad reſidēdū in
eo nō tn̄ pōt vagari immo ſolū vagationis deli-
ctū ē ſufficiens ad iſtū ꝑuandū ſm̄ eū.ꝓ quo vij.
q.i.nō oportet eū ſequētī. nec valet ↄſuetudo vt
poſſit ſe abſentare vagando nec valeret lnia p̄la
ti.qō nō.ↄ iſtos ſimpliciť bn̄ficiatos q vagāť per
mūdū ⁊ q̄nqꝫ efficiūť ſtipēdiarij.⁊ nihilomin⁹ te
nent bn̄ficia in ptib⁹ vt q̄ꝫtūcūqꝫ illa bn̄ficia ſint
ſimplicia ⁊ nō exigūt reſidētiā pn̄t ꝑuari ꝓpť de
lictū vagatiōis qō bn̄ nō. ¶ In glo.fi.ibi ſi ſub-
rogati nō remouerēť.hec glo.veriſſima ē reſpe-
ctu diſpēſatiōis ſed dubiū forti⁹ eēt in reſtitutiōe
vt ſi p verba gn̄alia reſtitueretť depoſit⁹ ad ſtatū
ſuū nūquid recupabit bn̄ficiū alteri collatū ⁊ pu
to dicendū ꝙ nō p ea q̄ nō.in.c.q̄ꝫuis.de reſcrip
li.vi.⁊ qō nō. Io.an.in regula ſine culpa in mer
cu.p legiſtas.in.l.fi.C.de bo.ꝓſcrip.Et in fi.glo.
dīc ꝙ in hac vltima qōne repiūť tres opi. Pria
ꝙ ſi depoſitio fuit vbalis pōt epus reſtituē. ſec⁹
ſi fuit actualis degradatio.qō tenet gl.ij.q.vi.iō
Secūda opinio vt diſtinguať iter depoſitū ꝓpť

crimē ⁊ ꝓpter ꝯtumaciā.p̃mo cāu papa reſtituit
z⁹ inferioꝛ.quod tenuit glo.vij.q.i.ſi qs p̃ſbyter
⁊ has duas opiniones referūt h̃ doc. Sed vide
tertiā opi.i.c.ep̃s.xij.q.iij.q̄ dicit ꝙ ſi degradatō
fuit iniuſta puta ꝑ falſos teſtes ⁊ pōt ep̃s reſtitu
ere.al's ſec⁹.Concordādo has opi. poſſumus ſic
dicē.ꝙ aut depoſitio fuit verbalis ⁊ poteſt ep̃s
diſpēſare.⁊ hoc in caſib⁹ i qb⁹ a iure ſibi cōcedi
tur diſpēſatio vt in adulterio ⁊ minoꝛib⁹.vt in.c.
at ſi clerici.§.de adulteris.de iudi.vnde ītelligo
iſtū tex.vt ꝓcedat etiā p⁹ depoſitionez v̄balem ⁊
vide qō ibi lati⁹ dico. In maioꝛib⁹ vero n̄ pote
rit reſtituē cū in eis diſpēſare nō poſſit.Si vero
depoſitio fuit actualis aut allegat̃ cā legitima vt
puta ꝑ falſos teſtes facta.⁊ pōt ep̃s reſtituē ⁊ ita
ꝓp̄e loqt̃ tex.in.d.c.ep̃s.aut non allegat̃ cā talis
vel ſimilis.ſed petitur reſtitutio ex ſola gratia.⁊
tunc non poterit epiſcopus diſpenſare.qꝛ iſte de
gradatus actualiter eſt exutus omni priuilegio
clericali.⁊ relictus iudicio iudicis ſecularis.vt i
c.degradatio.de penis.li.vi.

De fraternita
tis.

Priuilegiat⁹ vt abſ̄s i ſtudio fru
ct⁹ p̄bēde ꝑcipiat exiſtēs i villa vł caſtello vbi nul
lū ē vł min⁹ ꝯpetēs ſtudiū ꝑuilegio n̄ vtit̃.h.d.ꝑ
q̄ſtio.z⁹.r̃ſio.ibi ad qō. Pri⁹ nō ꝙ cā ſtudioꝝ
p̄ſtat legitimā cām abſ̄tie ad fruct⁹ b̄ſ̄ficij in ab
ſentia ꝑcipiēdos.nūquid aūt ſit neceſſaria indul
gentia hōis.j.latius ſb̄ijciam. Secundo nota ꝙ
dr̃ia ē iter villā ⁊ caſtellū.nā villa ꝓp̄e eſt plura
litas domoꝝ ſine muris.⁊ dr̃ villa q̄ſi vallis val
lata.Caſtellū pōt dici q̄ñ ibi ſunt menia.⁊ nō qa
dicit caſtella ⁊ non caſtra.nā caſtꝝ ꝓp̄e eſt fortli
cium.⁊ dr̃ caſtꝝ quaſi caſa arta.qꝛ fortlicīū non
dʒ eē nimis ſpacioſuz.vt indigeat paucis ad cu
ſtodiā.⁊ de his ⁊ de ſimilib⁹ vide Jo.an.in.c.ſi
ciuitas.de ſen.ex.li.vi.qō nō. Nō z⁹.ho.arg.ex
tex.ꝙ in villa vel caſtello pōt eſſe ſtudium lr̃aꝝ
⁊ de hoc.j. Nō quarto ibi exercitium ſtudio
rum.ꝙ vbi nō eſt exercitium ſtudij nō dr̃ eē ſtu
diū ꝯpetens.Et ex illo v̄.exercitiū inferūt doct.
ꝙ ibi debēt eē ſcholares exercētes illā ꝓfeſſionē
Ex q̄ nō ꝙ multū ꝯfert ꝙ in loco ſtudij ſint m̃lti
⁊ valentes ſcholares.qꝛ ꝓpt̃ eoꝝ exercitiū iuue
nes recipiūt maximū incremētum.⁊ nō ꝙ paria
ſunt nullū in loco eſſe ſtudiū vel min⁹ ꝯpetens.⁊
nō quod dixi in ſūmario ꝙ habens ꝑuilegiū vel
licētiam eundi ad ſtudiū nō pōt tr̃ſferre ad locū
vbi ſtudiū eſt min⁹ ꝯpetēs. Vltimo nō ibi ac
cepta licētia ꝙ ꝑuilegiat⁹ vt poſſit ire ad ſtudiū
dʒ habere licentiā a p̃lato ſuo.in hoc tamen dic
attēdendū eē formā ꝑuilegij.Et ex illo v̄.accepta
Nō doc.ꝙ nō ſufficit petere ſi non optineat̃ ſi tñ
ſupioꝛ ſine cā ꝯdicit pōt haberi recurſus ad ſu
perioꝛem.vt cū ꝯpellat dare licētiam.ar.c.nul⁹.
de in.pa.ſ̄m Hoſti.⁊ de hoc dixi in.c.relatū.§.c.
qō fac̃ ad.q.Statuto cauet̃ vt mulier non poſſit
ꝯhere ſine licētia duoꝝ agnatoꝝ ꝓximoꝝ.illi req
ſiti nolūt dare licētiā.dic ꝙ ꝑ p̄dicta pōt recurri
ad ſuperioꝛē iudicē loci vt ꝯpellat eos dare licē
tiam niſi al's allegēt iuſtā cām ꝯdictōis.ꝓ q̄ fac̃
qō nōt Bar.i.l.cū n̄ ſolū.C.de bo.q̄ li.⁊.l.ſi ꝯſtan
te.ff.ſo.ma. In glo.i.ibi ciuitatib⁹.idē nō.gl.
in.c.epi.lxxx.di.ſed do.Rychar.malum.vt re
fert Bar.in ꝓhemio ff̄oꝝ.tenet ꝙ hodie poſſūt
legi iura vbiqʒ.nō eni ē timoꝛ vt ꝑuertant̃ cum
volumina ſint hodie notiſſima ⁊ m̃lrū ꝯmentata
Bar.tenuit p̃mā opi.ꝑ illū tex.ſʒ audio ꝙ alibi
tenuit ꝯ̃rium.⁊ ſatis poſſet dici ꝙ iura vbiqʒ poſ
ſint legi.ꝓ q̄ optīe facit iſte tex.in ar.vbi ſolū dā
nat̃ ꝙ in villa vel caſtro nullum erat vel min⁹ cō
petens ſtudium vel exercitium ſtudioꝝ.ſʒ talis
locus non hʒ nec habebit ꝑuilegia ſtudij gñalis
vt ibi poſſint aliq doctoꝛari.oʒ eni ꝙ huic loco i
dulgeat̃ a p̃ncipe vel ꝑ ꝯſuetudinē tanti tēpoꝛis
cui⁹ memoꝛia nō ē in ꝯ̃rium.ſicut dicitur de ſtu
dio Paduano. ⁊ ſic ītelligo glo.in cle.dudū.§.
ſtudiis.de ſepul.⁊ ſic pōt intelligi ꝯ̃ria opi.vide
tñ gl.in cle.ij.de magiſ.q̄ ſentit ꝙ de iure cōi poſ
ſit ep̃s ꝯſtituē doctoꝛes ⁊ fuit opīo Ho.ſed cōit̃
tenet̃ oppoſitū.⁊ ita hodie ſuat̃ de cōſuetudine
vt habeat̃ ꝑuilegiū a papa vel imꝑatoꝛe. In
glo.ij.in fi.nō gl.⁊ pōt dubitari nūqd teneatur
iſte ſe ꝯferre ad ſtudiū gñale.⁊ dr̃ gñale mō p̄di
cto ꝑ ꝑuilegiū vł ꝯſuetudinē.aliq tenuerūt ꝙ ſic
qꝛ appellatōe ſtudij debem⁹ ītelligē d̄ gñali.ar.
§.q̄tiens.inſti.de iure nā.gen.Ho.h̃ dicit ꝙ ſi nō
in fraudē ꝯfert ille ſe ad villā vel caſtellum.vt qꝛ
ibi eſt ſummus doctoꝛ ⁊ ꝯpetens exercitium ſtu
dioꝝ tūc ſatis gaudet priuilegio.ꝓ hoc facit iſta
lr̃a vbi ſolū ponderatur ꝙ ibi nullū erat vel mi
nus ꝯpetēs exercitiū ſtudioꝝ.qō ſatis mihi pla
cet vt ꝯſideram⁹ poti⁹ mētē ꝑuilegiantis q̄ʒ v̄ba
nā ꝑuilegiū eſt indultū vt poſſit ꝓficē in ſtudio ⁊
ſcīa non aūt rōne loci.naʒ cathedra nō facit ma
giſtꝝ ſed magiſter cathedrā.xli.di.non loca. Ex
glo.q̄rit̃ de q̄ indulto loquit̃ iſte tex. Jo.an.dic̃
ꝙ pōt ītelligi de indulto a ſtatuto vel cōſuetudi
ne ſeu ſpāli ꝑuilegio iuris vel hominis. Ex qb⁹
v̄bis nō ꝙ valeat ſtatutū factum in eccleſia.vt ab
ſentes cā ſtudij participāt fruct⁹ b̄ſ̄ficioꝝ ſuoꝝ
⁊ idē dicēdū in ꝯſuetudine.Et nō h̃ vltimū.nam
potes h̃ ꝯiūgē cū his q̄ dixi in.c.precedenti.⁊.c
qualiter.nā in multis locis de ꝯſuetudīe b̄ſ̄ficia
tus ꝯfert ſe ad ſtudiū nō petita licētia a p̃lato.⁊
ꝑcipit fruct⁹ in abſ̄tia.valet eni hec conſuetudo
q̄ ad vtrūqʒ. Intellige tñ ꝙ eccleſia nō patiatur
graue detrimētū in diuino cultu.nam tunc poſſʒ
reuocari abſens non obſtante ſtudio vel conſue
tudine vel ꝑuilegio.vt dicet̃ in.c.ad audientiam
⁊.c.ſe.j.e.ſed quaten⁹ dicit Jo.an.de priuilegio
iuris vel hōis eſt dubiū q ſunt a iure ꝑuilegiati
ſeu q hōies p̄ñt hoc ꝑuilegiū ꝯferre.Hoſti.i ſum
ma de magiſ.§.fi.dixit ꝙ ſtudētes duntaxat in
theologia ſint ꝑuilegiati a iure.vt ꝑ q̄nquēnium
ſtudeant ⁊ fruct⁹ ꝑcipiāt in abſentia.h̃ probatur
in.c.fi.j.de magiſ.archy.in.c.quibuſdam.xxxvij
di.⁊.in.c.ij.de priuile.li.vi. tenuit ꝙ eodem
priuilegio gaudeant etiam ſtudentes in iure

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

in.d.c.ij. Aduerte q2 v̄ba iuris pro2rie nõ adaptant niſi ad ſtudẽtes in theologia. vt. d.c.fi.nec videt̃ eadẽ rõ in ſtudentibus in alijs ſciẽtijs.ar. optimũ in.c.ſup ſpecula.de p̃uil.vbi in fauo2em theologie facultatis,ꝓhibet̃ ne Pariſius vl̄ i locis vicinis legat̃ ius ciuile vt magis amplieẜ ſtudiũ theologie.ſ3 ꝯſiderando mẽtẽ alio2 iuriũ.⁊ q2 ecclia vl̄is nõ põt regi ſine iure ꝑtertiꝫ canonico.c.i.de ꝯſãg.⁊ affi.vbi voluit hoſt.⁊ cõit doc ꝙ ceteris parib⁹ Canoniſta ꝑferat̃ theologo in ꝑlatura vbi nõ ſũt multi heretici põt dici maxie in fauorẽ ſtudentiuꝫ ꝙ gaudẽt tali p̃uilegio qm̃ ꝓmouent vtilitatẽ vl̄is ecclie.qd̃ ꝓbo aptiſſime p.c.cũ ex eo.de elec.li.vi.⁊ ſeruiẽs ecclie vl̄i dꝫ reputari reſidẽs.ar.c.cũ dilect⁹.j.eo.⁊ ſaltem puto ꝙ ep̄us poterit diſpenſare vt abſñs cã ſtudij ꝑcipiat fructus in abſentia etiã ſi ſit b̄nficiũ curatũ per tex.nõ.in.d.c. cũ ex eo.nã ibi ep̄us diſpẽſat.vt ꝓmot⁹ ad eccleſiã parrochialẽ non teneat̃ facere ſe ꝓmoueri infra annũ ad ſacerdotiũ ſed cã ſtudij poſſit differre vſq3 ad ſeptẽniũ ⁊ ponit̃ ibi vicarius cui dat̃ tm̃ certa portio ⁊ reliquos fructus percipit abſñs cã ſtudij.⁊ idẽ videt̃ dicẽdum in docẽtibus.vt in.d.c.fi. Si ergo ep̄us diſpenſat ibi in grauio2i caſu ⁊ vt ita dixeriꝫ i duobus.forti⁹ vbi beneficiũ eſt ſimplex ⁊ facit.c.relatuꝫ.ẜ.eo.vbi ẽ bon⁹ tex.⁊ puto ꝙ i b̄nficijs ſimplicib⁹ nõ tenet̃ qs ponere vicariũ.q2 de eo nullam faciunt iura mentiõeꝫ. vt hic ⁊.d.c.fi.ſecus vbi fit mentio de eccl̄iis curatis.vt.d.c.cũ ex eo.

Ex parte

Qui iurauit̃ i ecclia reſidet̃ ꝓ ſeruitijs ecclie licite ſe abſentat.h.d. Cõis diuiſio.ſcda ibi poſtulaſ. Primo nõ ꝙ iuramẽtũ ꝑſtãdũ tpe ꝓmotiõis de reſidẽtia facienda nõ eſt a iure ĩp2obatũ.dicũt tñ hic doct. ꝙ forte in iſta ecclia erat ſtatutũ vel ꝯſuetudo vl̄ erat iſte ſuſpectus de nõ reſidẽdo. quaſi ex his v̄bis ſentiãt ꝙ ceſſantib⁹ p̄dictis non ſit exigendũ dcm̃ iuramentum qd̃ ſatiſ mihi placꝫ.ſed vbi ceſſat ſuſpitio ⁊ p̃uilegiũ vel ſtatutũ vel ꝯſuetudo nõ dꝫ artari ad iuramentuꝫ ex quo iura hoc nõ introducũt.ar.c.dilecti.⁊.c.legebatur.de ma.⁊ obe.facit.c.clericos.ẜ.de coha.cle.⁊ mul.vbi habet̃ ꝙ nõ ẽ deferendũ iuramẽtũ ſuſpecto de ꝯuentõe. Nõ ſcdo vnũ dictũ mirabile ex iſto tex.ꝙ iuramẽtũ verificat̃ in caſu ficto.nã iſte iurauit reſidere ⁊ dicit̃ ꝙ nõ minus ſeruat iuramentũ ſe abſentãdo ꝓ negocijs ecclie.q2 cẽſeri debet reſidẽs.⁊ hoc vr̃ ꝯtͣ tex.in.c.ad noſtram el.i. de iureiurã.vbi habetur ẜm cõem lec.ꝙ iuramentũ debet verificari in fo2ma ſpecifica ⁊ non in caſu ficto.nã ibi iurauit debito2 non moleſtare debito2ẽ ſup pigno2e donec ſoluerit ſibi creditum ⁊ ꝯcludit̃ nõ ſufficere ꝙ ſit credito2i ſatiſ factum ex fructib⁹ pigno2is.ſed opo2tꝫ ꝙ fiat p⁹ ſolutio realis credito2i.⁊ inde ſatis ficte ſoluit ex quo ꝑcipit debitũ ex fructib⁹ pigno2is. Itẽ facit.l.lutius.de ꝯdi.⁊ demõ.ff.vbi patet ꝙ conditio debet adimpleri in fo2ma ſpecifica ⁊.l. qui heredi.eo.ti. Contͣriũ vr̃ difficile ⁊ ꝓnũc põt dici ꝙ vbi obſeruãtia iuramenti in caſu ficto nõ tendit in aliquã leſionẽ illi⁹ cui fuit ꝑſtitũ imo ſubẽ cã large intelligendi iuramentum.tũc debꝫ iuramẽtũ verificari etiã in caſu ficto vt hic.ſecus vbi iuramẽti obſuantia tẽdit in fauo2ẽ alteri⁹ nec verificat̃ ita in caſu ficto imo poti⁹ ꝯ itentum quo caſu poſſet habere locũ contͣriũ. Sed quero ꝗliẜ teneat̃ quis ad reſidẽtiã.dicũt hic doc. ꝙ nõ dꝫ hoc amare intelligi vt nũq3 inde diſcedat.ſatis enĩ eſt ꝙ tẽpo2ibus debitis ibi reſideat..arg.de ꝯſe.di.v.nũq3.xxxvij.di.de quibuſdã.⁊.qd̃ le.⁊ nõ.in.c.fi.de verb.ſig.li.vi.facit optie.l. ſi qs ita legauerit.ff.de cõdi.⁊ demõ.⁊.l.quid ſit fugitiu⁹ ff.de edi.edic. In glo.i.ibi in eadem ꝓuintia dic ꝙ ꝓꝑie dicit̃ ꝑſens ille qui intelligit ea que gerunt̃ ibi.xi.q.iij.eo2.⁊.l.diem ꝓferre.§.co2aꝫ ff.de arbit.ſed alijs reſpectib⁹ ĩpro2iat̃ iſtõ verbum ⁊ vario mõ ſumit̃ vt in glo. In gl.fi.ibi ad ea de quibus non fuit cogitatum.glo.contra hoc opponit ⁊ non ſoluit.Hoſti. dicit ꝙ ad connexa extendit̃ iuramentum vt hic.ſed ad extranea non.vt in contͣrio Jo. an.dicit ꝙ ſalua reuerentia glo.⁊ Hoſtiẽ.hoc non colligitur hic fo2te vult dicere ꝙ iſtud potuit cogitari.⁊ dic ꝙ cum iſtud iuramentum ſit p2eſtitum in materia iuris debet intelligi ẜm materiam ſubiectam.vt p2obatur in.c.ſequenti.⁊ vide pulchꝝ dictũ Inno. in.c.per tuas.de arbi.vbi ſingulariter dicit ꝙ iuramentũ ſimpliciter p2eſtitum in materia ſui natura alternatiua debet intelligi alternatiue.ita dicamus in ꝓpoſito ꝙ cum ius non artat ad reſidendum indifferenter imo ꝑmittit abſentiam ex cauſa legitima ita debet intelligi iuramentũ ex quo habes aliam rationem decidendi ad literam et co22obo2at̃ dictum ſequens vt in glo. vt ꝓ ꝓꝑio negocio poſſit ſe abſentare.quia hec eſt cauſa legitima petita tñ lnĩa.vt in.c.relatum ẜ.e. Sed extra glo.queritur nunquid is qui habet̃ p2o p̃ñte debeat gaudẽ omni b̄nficio ꝑſentium. Archi.in.c.fi.de ꝯſue.li.vi. dicit ꝙ gaudet ſolum his que competunt p2eſentibus de iure cõmuni.ſecus in cõpetentib⁹ de iure ſp̄ali.puta ſtatuto vl̄ ꝯſuetudine.quia hec iura ſpecialia debent ſtricte intelligi. Jo. an.dicit ꝙ ſi habet̃ p2o reſidente puta q2 eſt in ſeruitio pape vel ep̄i.tũc hẽbit̃ ꝓ p̃ñti quo ad oĩa.ſec⁹ ſi eſſet ꝯceſſum p2iuilegiũ.vt poſſit ꝑcipere fruct⁹ in abſñtia tũc eniꝫ dicendũ qd̃ non habeat̃ ꝓ ꝑſente quo ad alios effectus.⁊ ex hoc eſſet inferendum ꝙ ſi ex p̃uilegio qs debꝫ haberi ꝓ p2eſente ſeu ꝓ ciue debet gaudere omni p̃uilegio p̃ñtium vel ciuiũ etiam in cõpetentib⁹ de iure ſpeciali.quod ſatis placet

Cum dilectus

Familiar̃l.pape nõ obſtãte ꝯſtõne cõtraria ꝑbẽde ſue fruct⁹ ꝑcipit in abſñtia.h.d.ꝑ dictũ.ſcdo ei⁹ rõ.ibi cum familiaris. Nõ ꝑ ibi i nr̃o ſeruitio ꝙ nõ oẽs reſidẽtes i curia romana gaudẽt ꝑrogatiua ꝑcipiẽdi fruct⁹ in abſentia.ſed

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

oporteret q̄ ſint in ſeruitio pape.ꝛ an oẽs in ei⁹
ſeruitio exiſtentes gaudeant hoc priuilegio di/
cã in.c.ſe. ¶ Nõ z⁰. ibi familiares q̄ exñtes in
ſuitio alic⁹ dicunt̃ ſui familiares eſt tñ v̄bũ val
de latũ.naꝫ ꝛ domeſtici dicunt̃ familiares de q̄
in.c. in lr̃is. de teſti. ¶ Nõ ȝ⁰. ibi ſe obſequales
ꝛc̃.q̄ exñtes in ſuitio pape dicũtur ſuire vniuer
ſali eccl̃ie.ꝛ facit h̄ lr̃a in argumẽtũ q̄ ſuitiũ ec/
cl̃ie vniuerſalis d̃eat facere quẽ reputari ñ p̃ñte
¶ Ultio nõ ibi minori nõ debeãt q̄ iſti abñtes
q̄ cenſent̃ reſidere debẽt in oĩb⁹ gaudere p̃roga
tiua p̃ñtiũ.ꝛ ſic v̄r q̄ etiã in his q̄ ꝯpetũt de iure
ſpẽali debeãt reputari p̃ñtes.ꝛ facit ꝓ Jo.an.in
eo q̄d dicit ꝯ archidi.in.c.ſi.de ꝯſue.li.vi. tetigi
aliq̄lit̃ in.c.p̃cedẽti. ¶ Sꝫ q̄rit̃ ꝓ declaratõe pre
dictoꝝ nũq̄d oẽs officiales curie gaudẽt h̄ p̃ui/
legio doc.h̄ ſentiũt q̄ nõ.ꝛ ſatis ꝓbat h̄ lr̃a dũ di
cit in ſuitio nr̃o. Sũt eni in curia q̄dã nõꝛij qui
ſtãt p̃ncipalit̃ ꝓpt̃ lucrũ.nõ aũt ad ſuiẽduꝫ pape
nec vniuerſali eccl̃ie ꝛ dũ negociũ occurrit poti
us ſuit̃ eis q̄ꝫ ecõtra. Reſtrigẽda eſt ḡ h̄ lr̃a ad
exñtes in ſuitio pape.vt ſunt capellani vel ſil̃es
vl̃ niſi eẽnt ibi officiales trahẽtes ibi morã ex p̄
cepto pape.nã ſatis dicunt̃ abeſſe cã rei publice
vt.l.ſꝫ ꝛ ſi ꝑ p̃toꝛẽ.in ſi.ꝛ.l. reipublice.ff.qui.ex
cau.ma. In glo.i.in ſi.ideꝫ tꝫ Hoſti. ſꝫ Jo.an.
tꝫ ꝯtriũ.q꞉ cũ h̄ ꝯſtitutio tm̃ diſponat id q̄d ius
cõe nõ eſt nec̃e in reſcripto de ea fac̃e mentõem
quẽadmodũ nec de iure cõi ꝛ tene mẽti h̄ dictũ
ꝛ vide glo.nõ.in.c.i.de ꝯſti.li.vi. ¶ Et nõ.ex h̄
ꝛ ex tex.q̄ ꝯſtitutio diſponẽs i mã iuris nõ iclu
dit in ſe caſũ al̃s exceptũ a iur̃ cõi ſeu caſũ fictũ
a iure cõi.nã de iure cõi ẽ q̄ nõ reſidẽs fruct⁹ ñ
ꝑcipiat.ſꝫ familiaris pape excipit̃ ſeu cẽſet̃ reſi/
dere.vñ ꝯſtitutio ſimpl̃r dictans vt nemo hẽat
fruct⁹ in abñtia nõ includit caſuꝫ a iure exceptũ
imo verificat̃ in caſu ficto a iure q̄ hẽtur ꝓ v̄o.ꝛ
ſic habes caſuꝫ in q̄ ſtatutũ v̄ificat̃ in caſu ficto
ꝯ nõ.in.l.iij.§.h̄ v̄ba.ff.de negl.gl.ꝛ.c.in nr̃a.d̃
iniur.ꝛ iõ eſt q꞉ ius i h̄ equipat caſũ v̄m ꝛ fictuꝫ
vñ ꝯſtitutio diſponẽs r̃larit̃ id q̄d ius dꝫ recipe
oẽs limitatões ꝛ inṗretatões iuris.q̄d ꝑpetuo nõ
ꝛ clari⁹ ꝓbat̃ in.c.ſe.vbi tãgã ſec⁹ dic vbi ſtatutũ
eẽt ꝑcẽ vl̃ ꝯ ius ꝛ odioſũ tũc nõ v̄ificat̃ in caſu fi
cto.ſꝫ v̄ba debẽt intell̃i ꝓp̃e ꝛ in ſuo ꝓpo ſignifi/
cato ꝛ ſic intell̃e illã.l.iij.ꝛ.c.i nr̃a.facit ad mãꝫ
q̄d nõ.ꝑ Bar.in.l.oẽs ppl̃i.ff.de iuſti.ꝛ iur̃.vbi
tractat an ſtatutũ recipiat inṗretatõeꝫ reſtricti/
uã vl̃ extẽſiuã.ꝛ optie facit.l.ij.C.de noxa. ꝛ.c.
ex pte.iij.de.v̄.ſig. ¶ In glo.ij.ibi tanq̄ꝫ vni ex
reſidẽtib⁹ dicit Jo.an.ꝛ hñ q̄ h̄ v̄ba non ſuffice
rẽt vt iſte deberẽt ꝯſeq̄ h̄ victualia q̄ al̃s appellã
tur q̄tidie diſtributões.ratio q꞉ diſtributões nõ
dant̃ reſidẽtib⁹ ſꝫ inteſſentibus diuinis.vt le.ꝛ
nõ.in.c.i.e.ti. li. vi. ex q̄ nõ q̄ verbum reſidere
verificat̃ in eo q̄ eſt in loco bñficij lꝫ nõ ſemp int̃
ſit diuinis officijs. ¶ In glo.ſi.in ſi.aduerte q꞉
glo.ſolũ v̄r excipe exñtes in ſeruitio pape ꝛ epĩ
vñ dubitat̃ q̄d de exñtib⁹ in ſuitio legati. doct.

cõiter videnť ſentire q̄ idẽ ſit in legato q̄d i epõ
q̄ꝫtũ ad ꝓuinciã ſuã ar.in.c.ij.de offi.lega.li.vi.
nec obſtat.c.ſane.j.de p̃uil.vbi d̃r q̄ p̃uilegiũ ñ
eſt extẽdendũ ex idẽtitate rõis.q꞉ iſtõ nõ eſt p̃/
uilegiũ ſꝫ ius.ꝛ ſic m̃ſcũt vt dixi cõit̃ doc.ſꝫ ego
dubito vtꝝ h̄ dictũ ſit veꝝ.p̄ q꞉ nõ eſt eadẽ rõ in
legato q̄ in papa.ꝛ maxie q꞉ aliq̄ pñt eſſe in ſui
tio pape.ꝛ aliq̄ in ſuitio legati ꝛ ſic eccl̃ia patere
t̃ defectũ miſtroꝝ nec eſt eadẽ rõ q̄ i epõ q꞉ epõs
facit vnũ corp⁹ cũ canonic.vñ ẽ maior ꝯmunio
int̃ eos q̄ꝫ int̃ legatũ ꝛ canonicos.ar.c.regſiſti.
j.de teſta.ꝛ.c.q̄ꝫto de his q̄ ſi.a p̃la.ſine cõ.cap.
Et ꝓ h̄ q̄d nõ.doc.in.c.ſe.vbi reuocãt in dubiuꝫ
nũq̄d clerici ñ canonici exñtes in ſuitio epĩ gau
deãt hac p̃rogatia ꝛ ꝓ maiori pte videt̃ tener̃ q̄
nõ q꞉ iure cautũ eſt de canonicis q̄ faciũt vnum
corp⁹ cũ epõ. Itẽ põt argui in legato ſicut argui
mus in clericis inferioꝛib⁹ ad epm̃ ꝛ tanto ma/
gis.q꞉ ptãs legatoꝝ eſt ſupindicta ſeu exoꝛdia
ria iõ reſtringẽda vt dicit glo.nõ.in cle.ij.de of.
oꝛ. Itẽ h̄ mã eſt dãnoſa ipis eccl̃ijs ꝛ diminuit̃
cult⁹ diuin⁹.ḡ poti⁹ ſunt reſtringẽda q̄ꝫ relaxã/
da ex q̄bus infert̃ q̄d dicẽdũ de familiarib⁹ car
dinaliũ ſunt opi. Sꝫ Jo.an.dicit q̄ hodie papa
ꝯceſſit oĩbus cardinalib⁹ hãc p̃rogatiuã reſpc̃u
familiariũ.vñ de iure poſſet attẽtari aliud p̃di/
ctis rõibus.ſꝫ ad vnũ diligent̃ aduertas in p̃cti/
ca.nã m̃lti impetrãt lr̃as familiaritatis cardina
liũ q̄ nõ ſũt vere familiares cardinaliũ. ſꝫ faciũt
vt gaudeãt p̃uilegio familiariũ.nã in nullo gau
dere debẽt.ꝑ q̄ tex.in.c.p̃ce.ꝛ hon⁹ tex.in. c. ſi.
de.v̄.ſig.li.vi. ¶ Dubitat̃ etiã in exñtib⁹ in ſui/
tio archiepĩ.doc.dicũt q̄ nõ hẽat locũ h̄ in eis.
ar.c.paſtoꝛalis.ꝛ.c.duo ſil̃.de offi. oꝛ. ſꝫ intell̃e
h̄ reſpectu clericoꝝ ſuffraganeoꝝ ſuoꝝ.q꞉ in ill̃
nullã hꝫ ptãtẽ vltra caſus i iure ꝯceſſos.vt in di
ctis iurib⁹.ſꝫ in clericis ſue dioceſis idẽ dicẽdũ
q̄d in epõ cũ ipẽ ſit epũs i ſua dioceſi nec dꝫ gau
dere minori p̃rogatiua immo maiori q̄ꝫ epũs in
ſua.ꝓpt̃ excellẽtiã ſue dignitat.an aũt oẽs cano
nici exñtes in ſuitio epĩ gaudeãt hac p̃rogatiua
dic q̄ nõ ſꝫ reſtringe vt dicã in.c.ſequẽti

HAD audientiam.

Duo canonici abñtes cũ epõ ſeu in ei⁹
ſuitio fruct⁹ p̄bẽdaꝝ ſuaꝝ ꝑcipiũt in abñtia ꝯſti
tutõe eccl̃ie ꝯtria ñ obſtãte.h.d. Due ſũt ptes z^a
ibi decernim⁹. Primo nõ vnũ dc̃m ſatis nõbile
q̄ ſtatutũ diſponẽs in mã iuris ꝛ excipiẽs duos
caſus al̃s a iur̃ exceptos ñ v̄r includẽ alios caſ⁹
ꝓpi⁹ ꝯſil̃es a iur̃ exceptos ꝛ h̄ iõ q꞉ ex q̄ diſpõit
in materia iuris ꝛ nõ agit ſpecifice derogare iu
ri recipit oẽs limitatões iuris.nã de iure nõ reſi
dẽtes p̃uant̃ fructib⁹ ꝛ excipiunt̃ infirmi ꝛ exñ/
tes in ſuitio pape vel epĩ.ſtatutũ vero de q̄ hic
excipiebat ſolũ duos caſus nec ꝑ h̄ excludit ter
tiũ caſum immo intelligit̃ except⁹ ſicut excipit̃
a iure cõi q̄d v̄r mirabile ꝯ illã regl̃aꝫ q̄ exceptõ
firmat regulã in caſib⁹ non except.xxxij.q.vij.

dñs.ꝛ fac̄ h̄ lr̄a optie i ar.ꝙ ſic̄ cāus except⁹ a iu
re extēdiť ad ꝯſilez cāuꝫ ,ꝑpt̄ idētitatē rōnis. ,p
baſ i.c.cū dilecta.de ꝯſir.vti.nō.glo.i.l.i.C.de
ꝯdi.idebi.ita ꝛ cāus except⁹ a ſtatuto vbi diſpo
nit ſtatutū i mā iuris vt ,pbaſ h̄.ſi āt diſponēt ꝯ
ius vł ꝑcē forte dicerē oppoſitū.ga cāus expſ/
ſe nō ,puiſus i ſtatuto religſ diſpōni iur].ꝯis.ar
i.l.cōmodiſſime.ff.de libe.ꝛ poſt.ꝛ.c.ſuſcept.ō
Reꝑt.li.vi.ꝛ i.c.nr̄a.ō iniur]. Et nō ꝑncipalr ex
ꝑdic̄t ꝛ ex tex.ibi cū abſenſ dici nō debeāt ꝛc̄.ꝙ
ſtatutū diſponēs i mā iur].viſicaſ ēt in cāu ficto
qn̄ cāus fict⁹ ē ver⁹ vł eqꝑaſ a iure qđ ē ēt bene
nō.ꝛ clari⁹ ,pbaſ h̄ q̄ꝫ i.c.ꝑce. Et aduerte ga pa
pa hic nō itēdit idulgē ep̄o nec ſtatutū de nouo
facē ſꝫ poti⁹ rn̄dit de iure iterꝑtādo ſtatutū pꝫ
ex.v̄.decernim⁹.ꝛ ex rōe quā allegat. ¶ Ultio
nō ex fi.lr̄e ibi ꝯmorant.iūcta glo.i v̄.vt duo. ꝙ
ep̄s pōt hr̄e ſecū duos ex canōicis eccl̄ie ſue ad
ſibi ſuiēdū ſeu eū aſſociādū. Et nō.ſup iſtā gl.
q̄ videſ velle ꝙ ep̄s poſſit ad h̄ cogē canonicos
qđ nō memini alibi ita expſſum. In glo.i.i fi.
ꝛ pōt dici ꝙ h̄ ſtatuerūt cū tāta ſolēnitate vt tol/
lerēt excuſatōes q̄rūdā fundātiū ſe forte ſup cō
ſuetudīe eccl̄ie de nō reſidēdo.vł forte ſm Ho.
ꝛ doc.ꝯſuetudo h̄ erat i oppoſitū.vn̄ voluerunt
ſtatnē ꝯ ꝯſuetudīeꝫ.ſꝫ circa h̄ iſurgit nō. dubiuꝫ
nūqd ep̄s cū maiori pte canōicoꝝ poſſit ſtatuē
tollēdo ꝯſuetudieꝫ i ꝯꝛiū vt canōici teneanſ fa/
cē reſidētiā.ꝛ ſentiūt doc.ꝙ ſic dūmō h̄ fiat ꝑn/
cipalr ,ꝑpt̄ vtilitatē eccl̄ie vt ga patiſ defectū in
miniſtris ꝛ ꝑſumiſ h̄ ſi ꝯuertūt fruct⁹ abſentiū i
ſbrogādis vł al̄s i vtilitate eccl̄ie. ſec⁹ ſi vellēt
ſibi lucrifacē fruct⁹ abſentiū. ga tc̄ videnſ h̄ fa/
cē ,ꝑpt̄ ,ꝑpa ꝯmoda ꝛ n̄ valēt ſtatutū.vt i.c.cum
oēs.de ꝯſti. Poſſꝫ iudicio meo iſta queſtio lati
us tractari ꝛ extēdi.nā dicerē ꝙ vbi eccl̄ia ex ta
li ꝯſuetudīe patiſ enorme ꝑiudiciū in diuinis ꝙ
tūc etiā ſolus ep̄s reqſito ꝑus conſilio capl̄i po/
terit h̄ ſtatuē ſiue capl̄m velit ꝯſentire ſiue non.
ad h̄ qđ nō.i ſili i.c.ij.de ꝯſti.li.vi.i nouella. nā
ꝯſuetudo q̄ icipit eē multū grauoſa eccl̄ijs ē re/
uocāda.ar.c.i.de his q̄ fi.a ma.par.ca.nā ꝛ ꝑui
legiū apl̄icū h̄ cāu reuocareſ vt videbiſ i.c.ſe. ſꝫ
vbi nō eēt tm̄ ꝑiudiciū.ga eccl̄ia hn̄ hꝫ ml̄tos mi
niſtros.ꝛ tc̄ poſſꝫ dubitari nūqd ēt cū maiōi pte
capl̄i poſſit ep̄s i ꝑiudiciū ſinguloꝝ tollē ꝯſuetu
dinē.ꝛ crederē ſufficē ꝙ maioꝛ pars ꝯſentiat ex
quo volunt hoc ſtatuere nō ,ꝑpt̄ ꝯmoda ,ꝑpa ſꝫ
ad honorē cult⁹ diuini.ar.c.fi. de his q̄ fi.a ma
par.ca.ꝛ.c.cum omnes.de cōſti.ſm vnū itellcꝫ
Canōicis v̄o nō cōſentiētib⁹ forte nō poſſet ſo/
lus ep̄s tollē cōſuetudinē eccl̄ie exq̄ neceſſitas
nō ſuggerit ꝯꝛiū.ga cōſuetudo ē ſuāda ſic ius.
ar.nō.in.c.ꝯſuetudinis.de ꝯſuetudi.ꝛ.ꝺ.c.cum
oēs.ꝛ.c.in his.xi.di.in gl.ij.ibi.§.ſtichus.ꝛ fa/
cit ille tex.ad deciſionē queſtionis.ſ.nūqd quili
bet iſirm⁹ debeat hr̄e fruct⁹ ꝑbēde ſeu diſtribu
tiones quotidianas.nā de iure cōi infirmus de
bet hr̄e ēt illas diſtributiōes q̄tidianas.vt i.c.i.

eo.ti.li.vi. Dicunt hic doc.ꝛ hn̄ ꝙ nō.ſꝫ ille iſir/
m⁹ ꝑcipiet q impediſ reſidē vel itereē rōne iſir
mitaſ dūtaxat.vn̄ ſi al̄s nō reſidebat vł nō erat
ſolit⁹ reſidē vł itereē diuinis lꝫ tc̄ iſirmareſ non
hēbit fruct⁹ i abſn̄tia.ga iſirmitas nō ꝑſtitit cāꝫ.
ar.bonū i.ꝺ.§.ſtichus.fac̄.l.ij.ff.ſiqs cauſ.ꝛ qđ
ibi nō.ꝛ qđ i ſili nō. Inno.i.c.ex trāſmiſſa.ō.de
ꝑſcrip.qđ nota.ga quotidianū eſt. ¶ In glo.ſu
per v̄bo vt duo.nō hāc glo.ad duo. ꝑ ꝙ nō oēs
canōici exiſtētes i ſuitio ep̄i gaudēt hac ꝑroga
tiua ſꝫ nō debēt eē plures q̄ꝫ duo. Et idē ſentiūt
doc.h̄ in his q ſunt in ſuitio pape ꝛ in ſtudētib⁹
ēt in theologia.ꝛ ſic videſ hic reſtrigē.c.fi.j.de
magiſtris.Et nō h̄ ꝑpetuo ꝙ ex eodē collegio
nō debēt eē i ſtudio vłł duos ſi volūt gaudē pri
uilegio ſtudētiū vt hēant fruct⁹ in abſentia. dic̄
h̄ tn̄ Ho.ſe putare numeꝝ hūc arbitrariū ita vt
poti⁹ vtamur arbitrio i reſtrigēdo q̄ꝫ in relaxā
do.ar.c.i.j.de decimis.ꝛ.c.ex pte.de cenſibus.
Ego crederē aiaduertēdū q̄litatē ſtat⁹ eccl̄ie et
loci vn̄ canōici ,pficiſcunſ.nā ſi eccl̄ia ml̄tū abū
daret miſtris ꝛ patētur maximū defectū i viris
ſciētificis.ſaſ puto ꝙ iſte numeruſ poſſit excedi
ar.i.ꝺ.c.fi.de magr̄is.ꝛ.c.cū ex eo.de elec.li. vi
nā ꝯꝛiū iure nō ,pbaſ nec debem⁹ reſtrigē illud
c.fi.ita idiſticte.,ꝑpt̄ hoc.c.cū ſit longe maioꝛ rō
ꝛ maioꝛ fauoꝛ i ſtudētib⁹ i theologia maxie ſug
gerēte neceſſitate q̄ꝫ exiſtētib⁹ in ſuitio ep̄i.
Et nō ꝑpetuo iſtā glo.i fi.dum dic̄ ꝙ vltra duos
canōicos nō pōt ep̄s cogē vt ſint i ſuitio ſuo.Et
nō ꝑ q̄ ad ſenſum directū vt ſic non poſſit cogē
tres vel q̄tuoꝛ vł plures vt aſſocient eū. Itē nō
q̄ ad ſenſum idirectū ſeu ꝯꝛiū vt duos ex canōi/
cis poſſit cogere ꝛ nō memini de aliq̄ tex.hoc ,p
bāte.ſed fac̄ ſatis in ar.iſte tex.ꝛ iura allega.in
c.de cetero.ō.e.ti. ¶ Ultio hic q̄ritur qd i cleri
cis iferiorib⁹ nō canōicis vtꝝ gaudeāt h̄ ꝑuile/
gio ſi ſūt in ſuitio ep̄i.qdā tenuerūt ꝙ ſic ꝑ idēti
tatē rōnis.aliq diſputādo tenuerūt ꝯꝛiū ꝙ Jo.
an.hoc ꝯcordādo dic̄ poſſe dici ꝙ i iferioribus
ſit neceſſaria diſpēſatio ep̄i.in ,ꝑprijs v̄o canoni
cis ſufficit diſpēſatō iuris cōis.dicerē ꝙ aut iſti
inferiores deſtinanſ ꝑ ep̄m ,p cōi vtilitate qđ fi
eri poteſt.vt in multis iurib⁹ all̄.ꝑ me in.ꝺ.c.de
cetero.ꝛ h̄ cāu habebūt iſti fruct⁹ in abſn̄tia ſine
aliq̄ diſpēſatōe.ga officiū eoꝝ nō dꝫ eis eſſe dā/
noſum.vt i.c.cū nō deceat.de elec.li.vi.aut de/
ſtinanſ ,p ſuitio eccl̄ie cathedrali ꝛ puto idem
vbi cā ſuggerit eos mittēdi.vt ga repiſ vn⁹ ma
gis iduſtrioſus ꝛ magis apt⁹ q̄ꝫ ali⁹ ex canoni/
cis cathedrał eccl̄ie.ar.opti.i.c.i.vt eccl̄ia. bn̄fi
cia.ꝛ faciūt nō.ꝑ Jo.an.i.c.ſi ,ꝑpt̄ tua debita.ō
Reꝑt.li.vi.i nouella.aut ,p ſuitio ſoli⁹ ep̄i ꝛ tūc
cāus eſt dubi⁹ ꝛ dubitatōeꝫ iduc̄.ga iura iſta lo
quūtur in canōicis cū qb⁹ eſt maioꝛ cōio q̄ꝫ cū
alijs inferiorib⁹.vt in.c.requiſiſti.de teſta. ſatis
poſſet dici ꝙ vrgente cā gaudeāt hoc ꝑuilegio.
ga videntur ,pmouere ſuitiū eccl̄ie cum ep̄s ſit
in eccleſia ꝛ ecōtra.vij.q.i.ſcire debes.ꝑ q̄ tex.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

bic in ſi ibi,ꝓ tuo ſuitio ⁊ ipiꝰ eccl'ie ⁊c̄.Et q: fi-
lij in necitate debēt ſbuenire parētibꝰ.ſʒ vbi ne
ceſſitas nō vrgeret tenerē aliā opi.vt non poſſit
ep̄s ſbtrabere debitū ſuitiū eccl'ijs inferiorībꝰ
aſſumēdo miſtros in familiares ⁊ facit illa rō.
q: h iura loquūtur in canonicis eccl'ie ſue q ſūt
mēbra corpis ſui.ḡ nō debēt extēdi ad alios cū
mā ſit dānoſa eccl'ijs ⁊ nō repit' oīmoda eadem
rō.Quid aūt in ſubditis alteriꝰ p̄lati citra ep̄m
dic vt dixi in.d.c.de cetero. ¶Ellāo q̄rit' qd ſi
canonici fecerūt ſtatutū ſup reſidētia.ſʒ poſtmo
dū eo nō vtunt'.dic Io.an.ꝙ illud tollūt ꝑ ꝯuē
tōeʒ.j.de p̄bē.ꝓ illoꝝ.⁊ fac.c.cū acceſſiſſent.de
ꝯſti.Nō diligent' h dcīm.nā ex eo ⁊ iuribꝰ ſtatiʒ
alle.pōt colligi ꝙ ſi ſtatuētes ſcient' fecerūt actū
ꝯriū ſtatuto vident' tollere ſtatutuʒ nec reqritur
fluxꝰ aliꝰ tpis. In.l. vo p̄ncipū aliud eſt dicen
dū.nō eni tollit' niſi ꝯſuetudo ſit p̄ſcripta legitīo
tpe.vt in.c.fi.de ꝯſue.⁊ facit qd nō.Cy.in.l.ij.
C.q̄ ſit lōga ꝯſue.⁊ qd dixi in.c.iohānes de cle.
ꝯiuga.⁊ ſm h limita nō.in.c.i.de treu.⁊ pa.⁊ in
ra dicētia ꝙ ꝑ nō vſuʒ tollit' lex ⁊c̄.

Cum ad hoc. Si ec
clia pa
tit' miſtroꝝ defectū p̄uilegiati ſup abſē
tia ꝑ ſbtractōeʒ,ꝓuētuū redire cogūt'.h.d.ꝑ nar
rat factū.2°.ꝓuidet,ibi vñ mādamꝰ.⁊ eſt bonus
tex.⁊ pōt multū p̄cticari. ¶Primo nō ꝙ ſi ꝑ p̄
uilegia ꝯceſſa ſup nō reſidentia eccl'ia patit' ḡue
diſpēdiū in cultu diuino talia p̄uilegia ſuāda ñ
ſunt.ex q̄ infert' ꝙ queādmodū tollunt' p̄uilegia
ſupioris ne eccl'ia patiat' defectū in diuino cultu
ita ⁊ fortiꝰ tollēda eſt ꝯſuetudo ꝯria. ¶2°.nō ex
h ⁊ ex tex.ꝙ cū p̄uilegiū p̄ncipis incipit eſſe ex
poſtfacto valde nociuū eccl'ie eſt illō ſine mora
reuocādū.q: h nō eſt de intētōe p̄ncipis p̄uile-
giare vnū cū ḡui diſpēdio alteriꝰ maxie eccl'ie
ꝓ q̄ bonꝰ tex.in.c.ſuggeſtū.j.de decis.l.ij.§.ſi
qs a p̄ncipe.ff.ne qd in lo.pub.⁊.c.ſup eo.de
offi.dele. 3°.nō ꝙ reſpectu inferioris citra pa
pā appellat' h facultas nō reſidēdi licētia.ſʒ re
ſpectu pape dr' īdulgētia.ex h eni arguo ꝙ aliꝰ
citra papā nō pōt ꝯcedere indulgētiā ſup nō re
ſidētia.q: cū h ſit ꝯ ius cōe ⁊ in p̄iudiciū eccl'ie
nō pōt ep̄s indulgere,ꝓ q̄.c.dilectꝰ.de tep.or.⁊
qd nō glo.de legato in.c.fi.de here.li.vi.ſʒ licē
tiā ꝯcedere pōt.q: vbū licētia nō importat nu
dā volūtatē ſʒ ꝯceſſiōeʒ ex cā factā.vt nō.Bar
in ext̄ua.ad repmēdā.⁊.l.alio bēde.de ali.⁊ ci.
leg.ſʒ Inno.aliud ſenſerit in.c.cū ad monaſte
riū.in fi.de ſta.regu.nā vbū licentia deſcēdit a
vbo licet.⁊ vbū liceʒ ſonat arbitriū boni viri.vt
nō.in locis p̄alle.pōt ḡ inferior citra papā dare
licētiā ex cā abſētādi a bñficio.ſʒ nō,pōt dare in
dulgētiā cā.ſ.nō exñte.⁊ ita intell'o iſtū tex. in
eo ꝙ vtit' diuerſ vocabulis. ¶4°.nō ⁊ tene mē
ti ꝙ bñficia etiā ſimplicia reqrunt reſidentiam
de iure cōi nec ſufficit deſeruire per aliū qd in-
dicio meo aptiſſime probat iſte tex.nam h non
ſolum canonici ſed etiaʒ capellani ⁊ alij ſimpli
citer bñficiati reuocant' ad reſidētiā in eccleſia
vbi ſunt bñficiati nec releuant' ponēdo ibi vica
riū.qd collige ex eo q: eis nō veniētibꝰ ſupior
facit deſuire eccl'ie ꝑ vicarios ⁊ reſiduū detēta
portōe vicarioꝝ ꝯuertit' in vtilitatē eccl'ie vt h ſi
enī poſſent licite ꝑ alios deſuire reſiduū appli
caret' eis etiaʒ ſi eſſet eccl'ia curata.vt nō.ꝓbat
tex.in.c.cū ex eo de elec.li.vi. ¶In glo.i.ibi
q: in eo manere dʒ ⁊c̄.nō bāc rōem glo.⁊ fuit
originalit' dcīm apſi ⁊ trāſumptie.xxi.q.i.c.i.⁊
facit h rō ꝓ bis q̄ dixi.ſ.in nō. vt qſqʒ teneat'
ꝑ ſe deſeruire in bñficio q̄uis ſimplici niſi legi
tima cā eū excuſet.vt in.c.ꝑuenit.de appel.
Et aduerte q: glo.dicit ꝙ defectus miniſtroꝝ
fuit legitima cā reuocādi abſētes nec apit vtrū
potuiſſʒ iſte inferior p̄uilegiū ſuperioris reuoca
re abſqʒ auctoritate ſupioris.ſʒ gl'.ſequēs ſen
tit ꝙ nō.⁊ ꝯiūgēdo iſtā glo.cū illa videt' fuiſſe
de mēte glo.vt ſupior q p̄uilegiū ꝯtulit debeat
reuocare.q: bec eſt legitima cā reuocādi ⁊ h te
nuerūt qdam.Alij vero vt Inno.tenuerūt lo-
quēdo altnatiue dicētes ꝙ bec reuocatio ſit de
iure cōi vel de grā.ſʒ h incidit in illā qōeʒ nun
qd p̄uilegiū ſuperioris qd incipit eſſe valde no
ciuū 3° ipo facto annullet' an ſit opꝰ recurrere
ad ſupiorē.⁊ de bac qōe dicā plene in.d.c.ſug-
geſtū.⁊ vide glo.in regl'a decet.de re.iu.li.vi.⁊
xxv.q.ij.reſcripta.⁊ ſatis pōt dici vt boneſtū ⁊
cautū ſit recurrere ad ſupiorē maxie vbi allega
tur enormis leſio.nā cū inferior nō poſſit inter
p̄tari pape p̄uilegia.vt in.c.cū veniſſent de iudi
fortiꝰ nō pōt illa tollere cām p̄tēdendo.de q̄ tñ
pleniꝰ in.d.c.ſuggeſtū.⁊ ſic intellige glo.ſeq.
In glo.ij.in fi.innuit h glo.ꝙ h p̄uilegia nō ſint
reuocata ipo facto q: al's nō fuiſſet opus facere
mētōeʒ de p̄uilegijs ⁊ intell'e ſm doc.qñ p̄uile-
giū tenuit a principio.q: enormit' nō ledebat vl'
ſi ledebat fuit facta mētio de h in p̄uilegio. tene
ſemꝑ mēti h dcīm doctoꝝ ꝙ p̄uilegiū valde no
ciuū eccl'ie alicui nō valet niſi faciat mētōem de
bac enormi leſiōe.ꝓbo rōe.p̄nceps in dubio ñ
intēdit ꝯcedere p̄uilegiū vni cū graui diſpēdio
alteriꝰ.l.q̄tiēs.C.de p̄ci.imp.of.⁊ l.d.§.ſi qs a
p̄ncipe.ḡ taciturnitas inducit ſurreptōem vt in
c.poſtulaſti.ſ.de reſcript.⁊ ꝑ h dictuʒ poteris
infringere multa p̄uilegia q̄ emanāt q̄tidie a ro
mana curia. In glo.in.v̄.p̄deceſſoꝝ tuoꝝ ibi
non extendebat' poſt mortē illoꝝ pōdera ⁊ nō
ſemꝑ bāc glo.q̄ innuit in bac p̄te licētia ꝯceſſa ꝓ
p̄ſidēte i aliq̄ officio ſeu dignitate ad aliqd agē
dū vl' ñ agēdū expirat ipo facto ꝑ mortē ꝯcedē
tis.vñ ſentit glo.h ꝙ licētia ꝯceſſa ſup nō reſidē
tia expirauit ꝑ mortē ꝯcedēt.ſʒ ꝯriū ſentit gl'.h
in ſequētibꝰ dū videt' reqrere leſionē eccl'ie ⁊ ꝙ
ſucceſſor reuocet.ꝓ ꝑ dicto vide glo.quā etiaʒ
bene nō.in.c.a nobis.el.i.j.de ſen.excō.que di
cit ꝙ ſen.excō.⁊ idem eſt in qualibet alia lata
generaliter ſub conditione expirat per morteʒ

ꝯſcreret̃ exꝗ̃ nō habuit ĩ vita effectū ꝯſūmatū ad idē pōt adduci tex. in. l. fi. ff. de penis. ⁊ ē ualde nō. vbi dic̃ ꝙ ſi aliqs magr̃at⁹ ĩterdic̃ alicui ob ſuū delictū ne exerceet certā artē tollit̃ h̃ ĩterdc̄ꝫ ſeu ꝓhibi. ĩpo facto finito magr̃atu illi⁹ ſꝫ ꝙ licētia duret niſi ex cā reuocet̃ poſtmodū per ſucceſſorē vide ſingularit̃ Inno. ĩ. c. qđ trāſlatiōeꝫ ĩ fi. d̃ offi. lega. vbi vult ꝙ ĩdulgē͡a vel ſn̄ia ſemel ꝯceſſa ñ expirat p̱ mortē ꝯcedēt̃. nec ob. l. final. q̃a ꝓcedit ĩ penali. nos ſum⁹ ĩ bñfi. qđ dꝫ late ĩterp̃tari. vt ĩ. c. oliꝫ. d̃ v̄. ſig. ⁊. l. fi. ff. de ꝯſtit. p̃ncipū. ⁊ ex hac r̄ñſiōe ad. l. fi. collige aliud bonuꝫ dc̄m ꝙ licētia ſeu ĩdulgētia durat ēt ſi fuerit ſine cāe ꝯgnitōe data. nā. l. fi. loq̄t̃ q̄ñ ſine cāe cognitōe ⁊ ſine ſn̄ia magr̃at⁹ ĩterdic̃ alicui artē. ſecus n. q̄ñ cū cognitiōe cāe. vt ĩ. l. fi. de offi. ꝓcōſulis nō. cōit̃ p̱ legiſtas in. d. l. fi. ⁊ ꝓ h̃ vide glo. nc̄. ĩ c. cū ex eo. de elec. li. vi. in v̄bo ſeptēnio. q̄ dic̃ ꝙ ille qui ſemel conceſſit licentiā eundi ad ſtudiū non poteſt illam ſine cā reuocare cū ergo ip̄e ñ poſſit exp̄ſſe nec tacite poſt mortē. ⁊ nōbis ſemper dr̄iaꝫ ĩter ꝯceſſionē ĩdulgentiā ſeu licentiaꝫ ⁊ ĩter inhibitionē ſeu ĩterdictū alicuius art̃ vel alteri⁹ facultatis. ¶ In glo. in v̄. aſſiſij. q̄ eſt penultima ibi nō vocant̃ ad cōmunes tractat⁹ nō bñ glo. ꝙ capellani ⁊ alij bñficiati ĩ eccl̃ijs collegiatis nō ſunt de corpore collegij canonicoꝝ. ⁊ dic̃ ꝯſequent̃ ꝙ de p̱ ſe non poſſunt facē capl̃ꝫ ſeu collegiū. vide bonū tex. in. c. dilecta. d̃ exceſ p̃la. ⁊ ibi nō. facit qđ nō. in. c. ij. de inſtit. Et dicit Io. an. hic ꝙ iſti poſſunt vocari aſſiſij quia portant on⁹ eccleſie. vel etiā dicunt̃ quaſi aſſiſini. ſicut eīm illi ſe exponūt morti dñis obediēdo ēt ĩ malū. de homi. ꝓ humani. li. vi. ſic etiā iſti dicūtur aſſiſini. q̃a occidūt aīas canonicoꝝ eis portādo mulierculas qđ nō. ¶ In glo. fi. in fi. contra hāc ꝯcluſionē glo. ĩſurgūt doc. p̱ id qđ gl. ij. dixit. nā cū iſte patriarcha reuocet iſtos abſ̄ntes p̃textu h⁹ mādati ap̄lici nō hꝫ ptātē vl̄t̄ ꝯtēta in mādato ſꝫ h̃ nō mādat̃ vt eos p̃uet ſꝫ ⁊ cū licentia p̃deceſſoris pōt glo. v̄ificari. q̃a ſucceſſor pōt reuocare ex cauſa licentiā cōceſſam p̱ p̃deceſſorem vt hic. ⁊ nō. in. d. c. cum ex eo. ⁊ totū h̃ pendet ex illa q̄ſtiōe quā p̃miſi. vtruꝫ ipſo facto ſint reuocata hec p̃uilegia ⁊ hodie ſūt reuocata ipo facto. vt in. c. fi. de R̃pt̃. li. vi. ⁊ dic vt ibi.

Clericos Priuat̃ bñfi. cleric⁹ non reſidēs ſi monit⁹ nō redeat nec iuſtā excuſationē alleget ⁊ nō diuidit̃ ⁊ eſt caſus nc̄bilis. Nō p̃ ibi abſqꝫ licētia. ꝙ cuꝫ licentia p̃lati licite bñficiat⁹ trāſfert ſe ad aliā dioceſiꝫ morādi cauſa lꝫ bñficiū ſuū exigat reſidētiā ita colligit̃ h̃ a contrario. Sꝫ hoc dictū limitarē duob⁹ modis primo vt licentia ſit cōceſſa ex cā. nā hoc importat hoc verbū licentia noſtra. nam ſine cauſa h̃ epiſcopus facere non poteſt vt dixi in p̃cedenti c. 2°. ꝙ deſeruiat ibi per vicariū ipſe abſens qđ ꝓcedit vbi bñficium haberet ſolū vnū rectoreꝫ nō. n. dꝫ iterim carē miniſtri ſuffragio ĩ. c. cū ex eo. de elec. li. vi. in collegiat̃ v̄o debem⁹ aīaduertere p̃iudiciū eccl̃ie ⁊ legitimitatē cauſe ⁊ ſm̄ h̃ q̄ñqꝫ ſe poterit abſētare abſqꝫ eo ꝙ dimittat ibi vicariū. ar. d̃. in. c. ꝓximo. ¶ Nota vlteri⁹ ibi ſi moniti. ⁊ ibi ſpoliare. ꝙ contra non reſidentē non req̄rit̃ ordo iudiciari⁹ ſꝫ ſufficit monitio p̃cedēs ⁊ facti ſpolia. ſubſequens. dixi lati⁹ ĩ. c. ex pte. d̃. eo. Querit̃ in q̄b⁹ eccl̃ijs ſeu bñficijs hꝫ locū diſpoſitio hui⁹. c. Dicit Inno. ꝙ ĩ eccleſijs curat̃. Itē in alijs bñficijs ſimplicib⁹ q̄ req̄rūt reſidētiā ex p̃uilegio ſtatuto vl̄ ꝯſuetudīe in nō exigētib⁹ reſidētiā nō hꝫ locū. q̃a exꝗ̃ nō tenētur reſidē p̃nt ſe abſ̄ntare. ⁊ h̃ bñ nōbis. ſed ad de dc̄m Inno. in. c. ex tue. d̃. c. vt poſſit ſe abſentare nō tñ vagādo. q̃a ex h̃ ſolo delicto vagationis pōt p̃uari. vij. q. ĩ. nō oportꝫ. cū ſequēti. ⁊ dicit poſtmodū Inno. de iure cōi omne bñficiuꝫ req̄rit reſidētiā. Hoſt. Io. an. ⁊ antiq̄ores apti⁹ loquūtur. dicūt eniꝫ ꝙ oīa bñficia q̄ dant̃ ĩ titulū ſiue ſint vicarie ſiue modice eſtimatiōis. vt. xx. ſolidoꝝ req̄rūt reſidentiā de iure cōi. ſec⁹ ſi nō dant̃ ĩ titulū ſꝫ ſtipēdiū. vtputa ſi alicui paupi dat̃ poſſeſſio eccl̃ie ad vitā vl̄ p̃cariū. vt. xij. q. ĩ. q̃a tua. iſti. n. nō tenent̃ ad reſidētiā. Et nō ſemper hāc regulā ⁊ fac̃. c. ꝯq̄rēte. d̃. e. ⁊. c. d̃. ꝓxi. et c. ex pte. d̃ offi. vica. c. p̱uenit. de appel. ⁊. c. ſanctoꝝ. lxx. di. ¶ In glo. ij. in fi. nō. ex glo. q̄tuor modos q̄b⁹ bñfi͞m habet̃ ꝓ delicto ⁊ ſtatiꝫ ꝯferri pōt abſqꝫ alia monitiōe. ⁊ q̄ten⁹ glo. loq̄t̃ d̃ effecto milite dic vt dixi in. c. fi. d̃. de cle. ꝯiugat. ſꝫ pōdera h̃ vltimū dc̄m. req̄rit. n. vt bñficiū ſit curatū ad h̃ vt vacet p̃mū curatum ⁊ ſic videt̃ velle iſta glo. ꝙ in bñficijs nō curatis nō introducitur vacatio p̃mi p̱ adēptionē ſecūdi. Inno. h̃ diſtinguit ꝙ aut beneficia non expoſcūt reſidētiā aut ſic. p̃ cāu nō inducit̃ vacatio p̃mi. 2°. caſu aduertēda eſt triplex ſpēs reſidētie. q̄dā. n. bñficia req̄rūt reſidētiā ꝑpetuā q̄dā v̄o ad tēpus. q̄daꝫ req̄rūt reſidētiā nō ſimplicit̃ ſed cauſatiue. vt q̄ ĩducūt p̃uatōeꝫ fruct⁹ niſi reſideat̃ ĩ p̃ma q̄litate ſeu ſpecie. ĩducit̃ ſm̄ cū vacatio p̃mi ipo facto p̱ adēptōeꝫ ſecūdi. In 2ͣ q̄litate nō ĩducit̃ uaca. cū poſſit d̃ſuire vtriqꝫ exꝗ̃ ad tēp⁹ req̄rit reſidētiā. In 3ͣ ēt nō vacat p̃mū ſed ſatis eſt ꝙ careat fructib⁹ ꝓut hꝫ ſtatutū ſeu ꝯſuetudo. Et nō bñ hec v̄ba Inno. non. n. memini alibi legiſſe. Sꝫ aduerte bñ ad primū mēbꝝ. nam videtur eē ꝯ̄ c. de multa. ĩ. ti. ꝓximo. naꝫ ſpeciale eſt ibi in curatis dignitatibus ⁊ perſonatib⁹ vt per adēptionem ſecūdi vacet primū ipſo facto ergo ſecus ĩ ſimplicibus. Io. tñ cal. ſeq̄t̃ dictū Inno. ꝓpter idētitatē rōis. nā ius penale extēdit̃ h̃ cāu. fac̃. c. q̄ꝛuis. ĩ fi. de elec. li. vi. nā rō ĩcōpaſſibilitat̃ ĩducit p̃uationē p̃mi ĩ curat̃ q̄ ratio militat ĩ nō curatis exꝗ̃ exigūt reſidētiā ꝯtinuā. h̃ ēt dcꝫ reperio ſecutū fuiſſe Fede. de ſenis ꝯſilio. cxv. in fi. nihil tñ adduc̄ ſꝫ bñ allegat dictū Inno. ꝓ hoc eniꝫ dc̄o vide glo. notabileꝫ in cle. q̄re. d̃ R̃pt̃. q̄

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

videẛ approbare dc̄m Inno.ſʒ Jo.an.in addi.
ſpe.co.ti.in fi.vr̄ reuocare illā glo.ſuā ⁊ origia
liẛ fuit dictū Old.ↄſilio.clxxv.vbi h̄ dc̄m Inno
impugnat idem ſeqẛ dn̄s Kardi.⁊ Pet.de an
cha.j.ti.ꝑx.c.de multa.fundās ſe ꝑ illud.c.de
multa.qḋ ſpecifice loqtur in curatꝭ.Cōcluderēʒ
ſic iſtū articulū ꝙ aut qs habet ius ad rem aut
in re.ꝓ caſu ꝑ adēptōeʒ ſcd̄i bn̄ficij regrentis re
ſidentiā ad qḋ ↄpetebat ius eſt incōpatibile cū
x°.de iure.⁊ ita ꝓp̄e loqtur tex.in.d.cle.gr̄e.⁊ h̄
caſu pōt ſaluari glo.illi⁹ cle.nā facilius ꝑdiẛ ius
ad rem q̄ʒ in re.vt.c.penultio.de p̄bē.li.vi.Sic
etiā loqẛ.c.q̄ʒuis.ꝓalle.nec ex toto illud.c.con
tinet penā.Pro cui⁹ itellectu vide Jo.an.in re
gula odia.de re.iurꝭ.li.vi.in mercu.in fi.nec in
duciẛ vacatio ex termis.c.de multa.ſʒ ex tacita
renūciatōe ⁊ ſic loqtur tex.in.d.cle. ¶ 2°.caſu
cū q̄riẛ de iure in re aut attētat bn̄ficiū regrens
reſidentiā ex dioceſim ⁊ ibi ↄmoraẛ ⁊ tūc tacite
inducitur p̄mi renunciatio niſi aliud appareat
expreſſe de mēte ipi⁹.⁊ ſic intellige glo.in.c.ex
pte.ſ.eo.⁊ Inno.in.c.ex tue.e.ti. aut acceptat
bn̄ficiū in eadē dioceſi vbi eſt p̄mū ⁊ tunc puto
ꝙ q̄ʒtūcūqʒ vterqʒ regrat reſidentiā nō inducitẛ
ꝓuatio ipo facto.qꝛ h̄ iure nō caueẛ ⁊ pena non
eſt imponēda ipo iure niſi ſpecifice cauta ſit in
iure.vt nō.glo.in.c.ſi.de iurepatro. Nō ob.c.
de multa.qꝛ nō eſt eadē rō in ſimplicib⁹ lʒ reſi
dētiā exigāt ſicut in curatis qm̄ in curatꝭ ſubeſt
periculū aiaꝝ.qꝛ impoſſibile eſt vt vtriqʒ poſſit
deſeruire.⁊ iō vbi maius periculū ibi cautius ⁊
celeri⁹ fuit ꝓuidēdū.vt in.c.vbi ꝑiculū.de elec.
li.vi.ſʒ in ſimplicib⁹ nō eſt h̄ ꝑiculū merito n̄ in
duciẛ pena ꝓuatōis ipo iure.qnimmo poſſet at
tētari vt ꝑciſe nō ꝓueẛ altero ſʒ deẛ ſibi arbitriū
retinēdi qḋ velit.ar.c.referēte.⁊.c.p̄terea.j.ti.
ꝓxio.⁊ h̄ nō qꝛ q̄tidianū. ¶ Additio. In glo.
fi.nō bn̄ iſtā glo.ex q̄ habes q̄ ſit excuſatio rati
onabilis ex qua poſſent notari multa.

¶ De prebendis ⁊ dignitatibus. Rica.

¶ Cōtinuaẛ qꝛ clerici nō poſſunt honeſte viue
re niſi hēant p̄bēdas vn̄ vite neccia ꝑcipiāt meri
to poſt rubricas p̄cedētes ſubijciẛ iſta.Et qd ſit
p̄bēda dic vt nō.glo.in.c.cū.M.de ↄſti.⁊ vide
qḋ diciẛ in.c.dilecto.j.eo.qd aūt ſit dignitas di
cam in.c.de multa.j.eo.

VT nullus. In bo
nis ecclie nō ſuccediẛ iure cō
ſanguinitatꝭ.h̄.d. ¶ Nō ꝓ ibi
clero ſiue de pplo ꝙ lʒ appel
latōe ppl̄i veniāt ſeculares eū
habentes dignitates.inſti.de iure nāli.§.plebi
ſcitū clerici nō veniūt.alius ē clerus.alius ppl̄s
duo eni ſunt gn̄a xp̄ianoꝝ.xij.q.i.duo ſunt ge
nera.⁊ vide bonū tex.in.c.ſi ſentētia.de ſen.ex
com.li.vi. Quid aūt in ꝓuilegijs dic vt legiẛ ⁊
nō.in.c.dilecti.de foro ↄpe. ¶ Nota 2°.vnam
regulā ꝙ in bonis ecclie nō habet locū ſucceſſio
iuris ſanguinis ſubſtitutus ē in beneficio non
cauſat ius a defuncto ſʒ a ſupiore illud ↄferēte.
¶ Contra h̄ opponitur.nam iuſpatronat⁹ eſt
eccleſiaſticuʒ ⁊ ſp̄ualibus annexuʒ.vt in.c.quā
to.ſ.de iudi.⁊ tn̄ in eo ſuccedītur iure ſanguis
in.c.qm̄.⁊.c.i.de iurepatro.⁊.xvi.q.vij.pie mē
tis.So.iuſpatro.nō eſt mere eccleſiaſticū.ſʒ ha
bet de tpalitate rōe cui⁹ hʒ locū ſucceſſio.ſic ſen
tiūt doc.h̄.⁊ vide glo.nō.de hac mā in.d.c.pie
mētis.h̄ ſolutio ex toto nō placʒ.nā ſeq̄reẛ ꝙ de
mero iure laici poſſidēt ⁊ ſuccedūt in iurepatro
qḋ eſt falſuʒ.nā gratioſe fuit laicis h̄ ↄceſſuʒ ab
eccl̄ia.vt inducerenẛ ad fundatōeʒ eccl̄iaꝝ.vt ꝓ
baẛ in.c.iij.j.ď iurepa.dic ē ꝙ in iurepatro.ſuc
cediẛ de gr̄a ſicut gratioſe poſſideẛ. Sʒ rō q̄re
aliud in bn̄ficijs eſt qꝛ bn̄ficia ſunt pure ſp̄ualia
iō noluit ita eccl̄ia pingue ius ↄferre laicis.ſed
iuſpatronat⁹ nō eſt pure ſp̄uale.iō ꝓpẛ vtilitateʒ
inde ꝓuenientē voluit eccl̄ia diſpēſare cuʒ laicis
in glo.ij.in fi.vel intell̄e tex.in ipis p̄bēdis ⁊ di
gnitatib⁹ ⁊ h̄ melius ↄuenit rubrice nō eni debʒ
qs habere nec̄io p̄bēdā vel dignitatē quā habʒ
ↄſanguineus defunct⁹ qnimmo vt ſucceſſio in
eccleſia dei nō noteẛ.ſtatutū fuit vt fili⁹ ſacerdo
tis etiā legitim⁹ nō poſſit habere etiā ab ep̄o bn̄
ficiū paternū.vt in.c.ex trāſmiſſa.⁊ q̄ſi ꝑ totū de
filijs preſbrorum ⁊c̄.

NOn liceat. Nō licet ep̄o
aliquē ordina
re ſine titulo.h̄.d. ¶ Nō ꝓ ibi alimo
nias.ꝙ h̄ verbū importat neceſſaria vite.vt pa
tet in fi.l̄re.⁊ dicitur alimonia quaſi ſubſidiū ali
moſina. ¶ Nota 2°.ꝙ nō omnes debēt admit
ti ad clericatum.nam nō habētes vnde viuere
poſſint promoueri nō debēt. ¶ Et hōc fuit ſta
tutū vt ordinati nō mēdicarēt in obprobriū cle
ricatus qꝛ eſſet valde vtile ſeruare diſpoſitōem
huius.c.⁊.c.ep̄s ſi.j.e.naʒ turba clericoꝝ facit
eos ↄtēptibiles lxxxiij.di.legim⁹ in gl̄.i.ibi oēs
in miorib⁹ ⁊c̄.nō glo.ꝙ appellatōe clericoꝝ ve
niūt oēs ordinati ſiue ad ſacros ordīes ſiue ad
miores.qḋ in dubio ꝓcedit in diſpoſitōe fauora
bili.vt ꝓbaẛ in.c.duo ſunt gn̄a.xij.q.i.Quid in
odioſis dic vt dixi ſup rubrica de vita ⁊ hone.
cleri.⁊ in fi.gl̄.Et ꝑ hac ↄſuetudīe facit ſm̄ doc.
ꝙ ꝓmoti ad nō ſacros ordines pn̄t retrocedere
vt in.c.cū ex eo.de elec.li.vi.ideo eccl̄ia nō tn̄
eis ſubuenit ſicut ↄſtitutis in ſacris puto tn̄ ꝙ a
p̄ncipio ep̄s dʒ ſeruare qḋ dr̄ h̄ in omnib⁹ ordi
nibus ⁊ ꝑ glo.facit.c.ep̄s.j.e.In glo.fi.in fi.di
cunt aliq vt dn̄s An.ꝙ iura antiqua pn̄t rema
nere incorrecta.qn̄ ſol⁹ ordinat⁹ fuit in culpa vt
qꝛ aſſerit ſe hr̄e ſufficiēs p̄rimoniū cū tn̄ nulluʒ
hēret vel min⁹ ſufficiēs tūc eni ipo iure eſt int
dicta ſibi executio.Sʒ ſi ordiator fuit in culpa
tūc hēant locū iura hodierna.vt hēat executōeʒ
ſed ordinator ↄpellaẛ ſibi ꝓuidere de ſuo vt in

c.cū ſm.j.c. Et nō hāc ſolutōez in practica ſʒ nō
credo eā verā.qa illud.c.i.lxx.di.dic ꝙ ad odi-
um illi⁹ q eū ordiauit illud fuit.ſtatutū ergo lo
quitur qñ ordiator fuit in culpa.ꝛ de hoc i.d.c.
cū ſecūdum.vbi etiā h̄ videt̄ ꝓbari.poſſet tamē
illa ratio ponderari ꝓ ꝯtraria pte.qa ſi i odiūʒ
ordinātū illud fuit ſtatutū ergo vbi non eſt cul
pa aliud eſſet dicēdū ſʒ tunc eēt inferēdū ꝯtrium
vt remota culpa ordinatoris non cenſeret̄ inter
dicta executio. Idē pōt dici ꝙ ſemp ordinator
videt̄ i culpa.qa debuit diſcutē ꝛ examiare an
hēet ſufficiēs pr̄imoniū.ar.i.c.inotuit.ē.ō elec.

Ratio nulla

Breue ē ꝛ pōt ſic ſummari. Bona ecclīaꝝ cōia ſunt nec
dʒ qſqʒ tanqʒ ꝓpa ſibi vēdicare.h.d. ¶ Nō p̄
ex pncipio ꝙ licitū eſt arguere p rōnē naturalez
ēt abſqʒ allegatiōe iuriū.ꝓ hoc.c.2⁰. regris i fi.
de appel.ꝛ.l.ſcire.in.§.ſufficit.ff.de excu.tuto.
ꝛ vide bonā glo.in.c.ꝯſuetudo.i.di. naʒ lex eſt
quicquid in ratiōe ꝯſiſtit vt ibi. ¶ Nō 2⁰. ꝙ bo
na ecclīaꝝ debēt eē cōia ideſt omnibus indigē-
tibus cōicanda.intellige tñ vt beneficiatus p̄us
capiat neceſſaria ſua.debet̄ eim p̄mo ſibi victuſ
ratione ſeruitij adeo vt prius ſit ꝓuidēdū ſibi
qʒ pro repatione eccleſie.vt in.c.de his.j.de ec
cleſijs edifi.ſed de his q̄ ſupſunt debēt indigen
tes viuere.ꝛ ſic intellige tex.xvi.q.i.c.fi.vbi di-
citur ꝙ qcquid hābēt clerici pauperū ſunt. Iteʒ
limita ꝓut habetur.xij.q.ij.in.c. quatuor.ꝛ.c.
conceſſa. ¶ Q̄ſtio iſte tex.adducit̄ ad q̄ſtioneʒ
nūquid de rebus cōibus poſſit quis diſponere
tanqʒ de re ꝓpria ſingulariter. de quo vide glo
xxij.q.i.in.§.fi.ꝛ in.c.preſenti.de pben.li.vi. ſʒ
diſtigue poſt Bar.in.l.fui electiōe.ff.de le.i. ꝙ
aut bona ſūt cōia vniuerſis aut ſingulis. primo
caſu nemo pōt dicere h̄ eſt meū neqʒ diſponere
tanqʒ de re ꝓpria.xij.q.ij.qui manumittit̄. ꝛ in
l.i tantuʒ.ff.de reꝝ diui.2⁰. caſu quādo ſūt cōia
vt ſingulis.aut q̄ritur quo ad diſpoſitionē par-
tis ꝛ poteſt quis diſponere vt de proprio ꝛ pōt
dicere hoc eſt meum. C.de ꝯmu.reꝝ alienatiōe
l.falſo.aut q̄ritur quo ad diſpoſitionem toti⁹ et
non poteſt.fallit in p̄ncipe prout habetur in.l.ij
C.eodem. Aut queritur quo ad diſpoſitionem
ſuper toto ꝛ tūc quo ad vſum deſtinatuʒ poteſt
vti etiā inuitis ſocijs.vt in.l.ſabinus.ff.cōi diui
ſed ad vſum non deſtinatū melior eſt cōditio ꝓ
hibētis.vt in regula in re cōmuni de regu.iur.
li.vi. ¶ In glo.ibi diuiſione pbēdarū. Itē ſm
doctores lʒ bona ecclīe diuidant̄ in pbēdis nō
tamē p hoc deſinit eccleſia illa bona poſſidē.vt i
c.relatū.ꝛ qō ibi habetur.j.de teſta.vel dic for-
mali⁹.pbenda dat̄ canōico non vt illa ſit ſua ꝓ-
pria ſed vt inde viuat.ꝛ quod ſupereſt ꝯuertat i
pios vſus.xij.q.i.§.fi.vbi bonus tex.ꝛc̄.

Episcopus

Qui ordinauit aliquē ad ſacros ordines ſine titulo non
hñte de ſuo vñ viuat.de ſuo ꝓuidē tenet̄ donec
aliquē titulū fuerit ꝯſecut⁹.h.d.p̄ ponit dēm.2⁰.
ei⁹ exceptōeʒ ibi in fine. ¶ Nō p̄mo ibi ſtipen-
dia militie clericalis ꝛc̄. Primo eiʒ colligitur ꝙ
bñficium datur clerico in ſtipendiū. 2⁰. ꝙ qlibet
clericus eſt miles dei.vnde ſicut miles ſeculi hʒ
ſtipendiū a domino tēporali ita ꝛ miles dei de-
bet habere ſtipendiū ab eccleſia. Et ex hoc etiā
infert̄ clericū debere gaudē priuilegio militum.
ꝛ intellige de p̄uilegijs ꝯgruētibus ipſis clericis
ſ.vbi eſt eadē rō vel maior in eis qʒ in militib⁹
ſeculi.pro hoc eſt bona glo.in.l.miles.ff.de re
iudi. ¶ Q̄ſtio nō.ꝙ habens vñ viuat nō hʒ ius
ꝯ epm ad petēdū bñficiū. Sed circa hoc vertit̄
queſtio nōbilis.quid ſi gratioſe fuit ſibi collatū
bñficium nūqd poſſit licite viuere de beneficio
ꝛ ꝯſuare reddit⁹ pr̄imoniales. Inno.tenet hic
ꝙ ſic.ꝛ quotidie allegat̄ hoc dictū ꝛ tenet̄ cōit̄
p oēs ſcribētes. Et p Io.de lig.in clemē.gratie.
de Repī.ꝛ p Archi.in.c.ſtatutuʒ.de Repī.li.vi.
nec ob.c.paſtoral.i.q.ij.loqtur eim ſm Inno.
qñ cleric⁹ vellʒ viuē de bñficijs ꝛ auare theſau
rizare de pr̄imonio.ſec⁹ āt ſi vult ꝯſuare pr̄imo
nium ꝓ ſuis hēdibus. Itē ſm Hoſti.pōt intelli
gi ꝯtriū qñ nō defuit bñficio ꝛ vult viuē de red-
ditib⁹ bñficij augēdo pr̄imoniū proprium. Ego
diſputaui hūc articulum ꝛ incipit Titi⁹ cleric⁹.
ꝛ poſui plurias opiniōes q̄rū quattuor vide per
glo.xij.q.i.illi. Item vide glo.i.q.ij.c.fi. Et ad
uertēdū ꝙ iura in h̄ vario mō loquūtur. q̄dā.n
vident̄ inuere ꝙ cleric⁹ peccat tenēdo bñficiū ꝛ
pr̄imoniū.q̄dā vo ꝙ pōt tenē patrimoniū ſʒ nō
debet viuē de redditib⁹ beneficij. q̄dā vero iu-
ra ſimplicit̄ pmittūt clerico viuere de bonis be-
neficij.ꝛ plene videas in dicta diſputatōe. Sʒ ꝓ
clara deciſiōe ꝯcluſiue eſt aduertēdū ꝙ oliʒ i p̄-
mitiua eccleſia erat valde durū ꝙ xp̄iani habe-
rēt ꝓpium vnuſqſqʒ ꝯuerſus vēdebat patrimōi
um ꝛ ponebat p̄ciū āte pedes aploꝝ.demū ſta-
tutū fuit vt bona nō venderent̄ ſed relinq̄rētur
eccleſijs cathedralib⁹ ꝛ ex eoꝝ redditib⁹ ſubue
niret̄ idigētib⁹.vt i.c.vidētes.xij.q.i. ¶ Item p̄
mitte ꝙ quieſcēte illo feruore fidei laici xp̄iani i
ceperūt poſſidere ꝓpria.clerici occulte poſſide-
bant q̄ ꝓpt̄ vt euitaret̄ hypocriſis.fuit ſtatutuʒ
vt qſqʒ clericus poſſʒ poſſidē ꝓpria.vt in.c.cer-
te.xij.q.i. Vñ pro ꝯcordātia iuriū dicēdū ꝙ iu-
ra q̄ dicūt clericū nō poſſe poſſidē ꝓpria loquū-
tur ſm tēpus primitiue eccleſie. Itē anteqʒ cle-
rici hērēt bñficia ſepata nō poterāt viuē de red
ditib⁹ eccleſie exq̄ habebāt ſufficiēs pr̄imoniū.
qa illa bona erāt deputata ſolū ꝓ indigētibus.
vt in.d.c.vidētes. Et ſm h̄ tēpus ꝓcedunt iura
q̄ dicūt habentē pr̄imoniū nō debē viuē de red-
ditib⁹ eccl̄e.ſʒ cū hodie bñficia ſint dotata p̄nci-
palit̄ p clericis.de ꝯſecra.di.i.nouo.nec ſit hor-
ridū ꝙ cleric⁹ poſſideat ꝓpa bona. emanarunt
alia iura nouiſſima q̄ volūt vt clericus poſſit vi-
uē de redditibus bñficij exquo fuit bñficio. vñ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

pondera.c.ſi.i.q.ij.vbi daṫ clerico ſtipēdiū non ꝓpter indigentiā ſ3 ꝓpter ſeruitiū.nō eni teneṫ ſuo patrimonio militare. Et in h̄ multa poſſent dici q̄ in dicta diſputatōe repies. Sz ſimplr̄ ꝯcludo ꝙ hodie licite cleric⁹ ſeclaris viuit de fructibus bñficij ⁊ ꝯſeruat p̄rimoniū ſuis hēdib⁹ dū mō honeſte viuat. In glo.ſi.in fi.nōbis ſemp hāc glo.ex q̄ collige ꝙ l3 cleric⁹nō hēat eccleſiā nihilomin⁹ gaudet in bonis p̄rimonialib⁹ ꝑuilegio clericali ſicut in bonis eccl'ie. Et p h̄ p3 ꝙ gl' in.c.ex lr̄is de pig.nō eſt vera dū dic̄ ꝙ ideo bona p̄rimonialia clericoꝝ ſunt ꝑuilegiata q2 ſunt obligata bñficio pro mala adminiſtratōe illa eni3 rō non procedit q2 ſeq̄retur ꝙ nō hñs bñficium non gauderet illo ꝑuilegio. dic ḡ ꝙ ꝑuilegiū cōpetit alia rōne.q2 bona ſunt acceſſoria perſone. nā ꝓpē ꝓrogatiā ꝑſone ſepe ꝑuilegiant̄ in bois l.iij. C.de epiſ.⁊ cle. Et vide qḋ dico in.c. ſi clericus laicū.de foro ꝯpe. h̄ nō ſunt alia ⁊c̄.

QUia in tantū. Non debēt epī ꝑmitteṙ quē plures eccl'ias obtinere. Ep̄mo poniṫ exceſſus.2°.ꝓuiſio ibi p f̄res. Nō p̄mo ꝙ cōtra obtinentē3 plures eccl'ias eſt ꝑſumptio ambitōis. Et ambitio ꝓp̄e ē aſpiratio ad dignitatem ꝓcedens ad actum. hec tm̄ preſumptio quandoq3 ceſſat ſm̄ qualitatem bñficiorū ⁊ ꝑſonaꝝ.na3 poſſent eccl'ie eſſe tenues vl' ꝑſone ita nobiles ꝙ licite ⁊ ſine omni ambitōne poſſet tenere diſpēſatie plures eccl'ias vt ꝓbaṫ in.c.de multa.in ſi.j.eo. ix.q. iij.in.c .vnio. Nota 2°. multas cauſas quare ꝓhibeṫ pluralitas in eccleſijs. Et p̄ma eſt propter delictu3 ambitōis.2ᵃ ꝓpter impotentiā pluribus ſeruiendi 3ᵃ q2 inducit mām diſſolutōis tam in veſtibus q̄3 in morib⁹.iuxta illud pſal.procedit ex adipe iniquitas.4ᵃ q2 inducit vagatōem. nam q̄ztum homo magis exuberat tanto facilius efficiṫ vagus.5ᵃ q2 continet periculū animaꝝ ⁊ ex h̄ apte colligit Hoſti.ꝙ peccatū eſt tenere plures eccleſias.⁊ intell'e qñ non ſubeſt cauſa licita tenēdi. Et inferṫ ex h̄ ⁊ ex tex.ꝙ nō valet conſuetudo vt qs ſit pluralis in beneficijs nō ſubſiſtente cā legitima.quod bene nō.q2 conſuetudo non valet ꝯtra periculū animaꝝ ⁊ quando prebet cām tantoꝝ maloꝝ in.c.ex pte.⁊.c.ſi.de ꝯſue.nec valebit diſpēſatio q2 vt dicit beat⁹ Bernard⁹ vbi nō ſubeſt lr̄ma cauſa diſpēſandi illa nō eſt diſpēſatio ſ3 diſſipatio.⁊ idem Hoſti.⁊ cōiter doctores h̄. Et vide Inno.in.c.cum ad monaſteriu3 de ſta.regu. ꝓbaṫ ex vi vocabuli. na3 diſpēſare eſt diuerſa pēſare.⁊ ſic ꝑſcrutari cā3 tollendi iura.vñ ſi nulla ſ'beſt cā lr̄ma dr̄ diſſipatio ⁊ iuriū vulneratio.vide etiā Inno.in.c.ex tue.ſ̄.ti. ꝓx vbi dic̄ nō poſſe ep̄m diſpēſare vt ſine cā qs habeat duas p̄bēdas q2 ꝓcedit h̄ ex ambitōe q̄ eſt peccati.facit qḋ nō.glo.in.c.dudū.el.ij.de elec In glo.i.ibi in omnib⁹ acceſſorijs notabis bñ h̄ dictu3 glo. nec eſt obliuioni tradendū ꝙ licet diſpēſatio ꝯtra ius ſit ſtricti iuris ⁊ ſtricta ſit fiēda inī̄pretatio.vt in.c.ꝙ dilecto.de ꝯſan. ⁊ affi. in.c.i.⁊.ij.de ſi.ꝓcſō.li.vi.nihilomin⁹extendiṫ diſpēſatio ad neceſſaria conſecutiua ſeu depēdētia ex eo ſup q̄ eſt diſpenſatum.hinc dicit glo.in c.ſi qs in clero.vij.q.i.ꝙ exq̄ diſpenſaṫ cu3 aliq̄ ſup pluralitate bñficioꝝ videtur etiam diſpēſatum ſuper reſidentia.⁊ ex h̄ etia3 habes ꝙ ſi diſpēſaṫ cū minori vt poſſit habere eccl'ia3 curatā videṫ diſpēſatū vt nō teneaṫ ſe facere ꝓmoueri ad ſacerdotiū infra annū iux.c.l3 canon.⁊.c.cōmiſſa.de elec.li.vi.⁊ circa hāc materiā diſpēſatōis extendēde vide qḋ nō. Hoſtiē.in.c.cum in cūctis.de elec.⁊ qḋ nō.in.c.at ſi clerici.§.de adulterijs.ſ̄.de iudi.vbi lati⁹dico. Adde etiā glo. nō.in.c.nō pōt.de p̄bē.li.vi.q̄ ponit.q.nōbilem nunqd diſpenſatus ſuper duabus eccl'ijs poſſit interpellatim vtriq3 deſeruire. an vero teneaṫ vni deſeruire p ſe ⁊ alteri p vicariū. Et ꝯcludit ꝙ eſt in electōe ſua.nam exq̄ diſpenſatum eſt ſuper ꝑncipali videṫ diſpēſatum ſup acceſſorijs.⁊ dic vt ibi latius dicā. In eadē glo.ibi ꝯueniretur tm̄ de illis ⁊c̄. Aduerte ad hanc dictōem taxatiuā tm̄.nam videṫ ex h̄ inferendū ꝙ ſuper alijs rebus nō poſſet ꝯueniri coram illo ep̄o bñficij. Sed ꝯ̄rium ſentit glo.in fi. nō aduertendo ad predicta dum dicit ꝙ in vtroq3 loco eccleſiarū ſortitur domiciliū.nam ſi hoc eſſet verum ſequeretur ꝙ etia3 ſuper alijs rebus poſſet ibi cōueniri cum in loco domicilij poſſit qs cōueniri de cōtractu alibi geſto ⁊ de delicto alibi perpetrato ⁊ de re alibi ſita.vt probaṫ in.c.dilecti. de fo.ꝯpe.⁊ nō.in.l.ſi. C.vbi in re3 actio.nō. Bar. in.l.cunctos populos. C. de ſum. trinitate. al's ſuperflueret domicilij forus.dixi late in.c. ſi.de fo.ꝯpe. Et ideo deciſio huius queſtionis depēdet ex deciſione illius queſtionis vltime quam glo.tangit in fi. Vtru3 rōe cuiuſlibet bñficij ſortiatur qs ibi domicilium de qua materia vide nō.in.c.dilect⁹.de reſcript.⁊ ibi dixi p Inno.in c.ex ore.de priuilegijs. Et vera concluſio eſt ꝙ ſi beneficiū req̄rat reſidentiam ſortitur ibi domicilium dūmodo teneatur ibi reſidere. h̄ dico q2 ſi eſt diſpenſatū ſuper pluralitate beneficioꝝ videtur diſpenſatū ſuper reſidentia.vt dixi.⁊ p conſequēs ſi ibi nō reſidet nec reſidere tenetur non ſortitur ibi domicilium al's ſecus. Et p hoc dic glo.ꝓcedere quando beneficiū nō req̄rit reſidentiā.nam tūc exq̄ ibi non habet domiciliu3 nō pōt coram illo ep̄o cōueniri niſi ſuper ſpectātibus ad illud bñficiū.⁊ adde ad p̄dicta nō. dē3 Bar.in.l.i.ff.ad municipa. vbi dicit ꝙ in loco vbi qs adipiſciṫ dignitatem efficiṫ ciuis. facit.l. municipes.§.miles.ff.eo.⁊c̄.

QUam teneamur. Ad mādatū pape nō teneṫ qs ꝓuideṙ illi q bñficiū in lr̄is tacuit vel cui ſine ſcādalo ꝓuideri nō pōt. Et in h̄ vltimo eſt iſte tex.ſemper

menti tenēdus non recipit ꝯgruam diuiſionē.

¶ Nota p̄mo vnā regulā generalē ⁊ notabilē ꝙ i materia bñficioꝝ licite nō obtempatur lr̄is pape ſi ſine ſcādalo pareri non pōt. nō. n. eſt ō mēte p̄ncipis velle ꝓuidē vni cū ſcandalo pluriorū. ad hoc bon⁹ tex. in. c. nihil cū ſcādalo. ſ. de preſcript. ⁊ in. c. ij. de noui ope. nū. ⁊ vide glo. in. c. q ſcādalizauerit. j. de regu. iu. quā nōbis. Et aduerte qa tex. iſte ꝓcedit i dubio qñ. ſ. nō appareʒ de exp̄ſſa itētiōe pape in contrarium. Sed dubium eſſet qd ſi papa p̄ciſe p̄cipit ſcandalo non obſtante ſuo mādato pareri circa hoc nihil ſcribitur. ſed dicerē ſic ꝙ aut eſt tale quid ꝙ nō poteſt ſine peccato explicari ⁊ tūc nō eſt parendū vñ dicit ſingularit Inno. in. c. inqſitionis. ō ſen. excō. ꝙ nō eſt parendū mādato pape iniuſto ex quo multa mala ſeu ſcandalū viſimilit ē futurū ad idē vide qȯ nō. Jo. an. i. c. cū adeo. de reſc. vbi notant dō ꝙ ſi papa ſcribit pro idigno tāta i dignitate vt ſalua ꝯſcia illi ꝓuideri nō poteſt ꝙ nō eſt illi parēdū. ad idē vide Hoſti. in. c. ſignificauit. de offi. oꝛ. vbi dicit ꝙ ſi ſupioꝛ non pōt diſpēſare ſuper mādato iniuſto non eſt illi parēdū ꝓbātur predicta ratiōe. nā papa nō recipit a deo ptātē peccādi ſʒ iuſte ⁊ licite ligādi ⁊ ſoluendi. vt dicit tex. in. c. i. xl. di. ſed deus qui eſt ſupioꝛ p̄cipit malū vitandū ergo potius parendum eſt deo q̄ʒ pape. quia papa non poteſt ꝯtra legē dei vñ dicit potius errare q̄ʒ legē facē. xxv. q. i. ſūt qdam. ⁊. xi. q. iij. q reſiſtit. ⁊ hec nō quia quotidiana. ¶ In glo. i. in fi. de hoc dic vt dixi i illo c. cum eccleſiaſtice. ¶ In glo. ij. in fi. hodie eſt tex. in. c. ſi motu proprio. j. eo. ti. li. vi. vbi habet ꝙ q̄tūcunqʒ tenue ſit beneficiuʒ obtentū ē ſemper de illo facienda mētio aľs reſcriptū ē ſurreptitiū. Sed hic doc. q̄runt nūqd de beneficio ſibi ſubſtracto ſeu occupato ſit fienda mentio. Et ꝯcludunt ꝙ ſic aľs poſſet via apiri fraudib⁹. qa faceret ſe quis ſpoliari vt poſſet ipetrare aliud bñficium ⁊ demū repetē primū. ¶ Item ex quo hʒ actionē ab bñficiū repetendū videt ip̄m bñficiū obtinē. ff. de regu. iu. q actionē habet. facit ad hoc. c. i noſtra. ſ. de reſc. nā ſi papa ſciuiſſet forte nō cōtuliſſet ſecundū ſed dixiſſet ꝙ repeteret ſuū beneficiū. ⁊ hoc videtur veriſſimū ⁊ alie gloſelle nō habēt aliquid.

Referente Habens plēs eccleſias alteʒ eligere ⁊ alterā dimittere cōpellit. h. d. In p̄ma ponit ipetrāt cōqueſtio. in ſecūda ip̄⁹ abſolō ⁊ cāe cognitio. ibi nos autē. ¶ Nō primo archidiaconū ⁊ ſic iferiorē p̄latū epo poſſe de iure ſpēali habere ius inſtituēdi. Itē p̄uādi ⁊ excōicādi. pōt ergo iferioꝛ epo acqrē eccleſiaʒ pleno iure. de quo in. c. vnico. de capelľ. mona. li. vi. facit. c. audit. ⁊. c. olim. de reſc. ⁊ vide latius in. c. cū ſatis. de offi. archidia. ¶ Nō z⁰. tex nōbilē ꝙ habēs plures eccleſias nō pōt vtrāqʒ vľ altera p̄ciſe p̄uari ſʒ dʒ ſibi dari optio eligēdi alterā quā velit. contra h̄ apte facit. c. quia nōnulli. ſ. ti. ꝓx. vbi p̄uat z⁰. ⁊ hodie videt tex. iſte correct⁹ p. c. de multa. j. e. vbi ip̄o facto ē p̄uat⁹ pria Hoc. iſtāt ꝓ ſoľone ⁊ maxīe ad. c. qa nōnulli. ⁊ cōit vident velle ꝙ iſtō. c. p̄ceſſit. c. qꝛ n̄nulli. vñ āte illud ꝯſiliū dabat optio tēpoꝛe illi⁹ priuabat z⁰ ſupueniēte. c. de multa. p̄uat ip̄o fc̄o p̄ma. Et ſic iſtud. c. hodie remanʒ correctū. ¶ Sed ꝯtra hūc cōeʒ itellēm facit qȯ habet i ꝓhemio. ad qd eiʒ fuit poſitū h̄. c. cū ō aliq̄ n̄ p̄uiat iō vt aľ. dixi pōt iſte tex. ēt hodie ꝓcedē in eccľijs nō curatis vel in vno curato ⁊ alio ſimplici exq̄. n. reqrunt reſidētiam ⁊ nō pñt ſimul de iure teneri dʒ dari optio vt alteꝝ eligat n̄ obſtāt. c. ſupi⁹ allat. qꝛ loqnūtur in dignitatib⁹ pſonatib⁹ ⁊ eccľijs curatis iſtud. c. loqtur idiſtīcte ḡ n̄ debem⁹ recedē a iure antiq̄ niſi q̄ten⁹ repit in nouo ꝓuiſuʒ. l. p̄cipim⁹. i fi. C. de appel. ⁊ debem⁹ ſemp niti ad ſaluādū iura q̄ten⁹ pōt fieri ꝯgrue. vt. c. cū expediat. de elect. li. vi. ⁊ ꝓ h̄ vide qȯ nō. oldra. ꝯſilio. cexx. ⁊ h̄ ſemp nōbis. ⁊ fac qȯ dixi i. c. fi. ſ. ti. ꝓxi. ¶ In glo. ij. in fi. vult gl. ꝙ rōe ꝯſuetudinis h̄ valuit appella⁰ omiſſo medio. ⁊ ſic nō ꝙ conſuetudo poteſt opari circa ea q̄ ſūt de circūſtantijs ſeu de accidentalibus alicuius act⁹ licet non valeat contra ſubſtantiam ⁊ naturam actus. vt eſt tex. cum glo. in. c. ij. de conſuetu. li. vi. ⁊ viō tex. i. c. romana. de appel. eo. li. vbi probat dictū glo ¶ Sed aduerte qa h̄ eſt diuinare ꝙ h̄ eēt ꝯſuetudo. iō hic potes dicē ꝙ h̄ nō fuit exceptū ⁊ nō diuinādo hēs hic caſum ꝙ valʒ appella⁰ omiſſo medio ſi nō excipiat. ⁊ dixi lati⁹ in. c. dilecti. ſ. de appel. ⁊ ad h̄ ſcias allegare iſtū tex. ¶ In gl i vbo ibi quā voluerit ibi qȯ nō credo. nō bñ h̄ dc̄m glo. ꝙ ꝯſtitu⁰ odioſa ſpecifice ꝓuidēs ꝯtra ep̄m nō dʒ extēdi ad alios ſacerdotes. ideʒ dic ecōtra. ar. c. qa periculoſū. de ſenten. excō. li. vi. ⁊ facit qȯ dixi ſup rubrica de vita ⁊ hone. cleri. ⁊. c. ſtatutū. de elec. li. vi. Et i fine glo. pōdera h̄ dictum glo. qa pōt adduci ad id quod ſ. dixi ꝙ hec ꝯſtitutio nō ſit mutata niſi reſpectu reruʒ eccleſiarum curatarum.

Maioribus Prohibetur diuiſio p̄bendarū ⁊ pmuta⁰ dignitatū. vel ſic. Prebēde ⁊ dignitates nō debēt diuidi nec etiam pmutari. h. d. In p̄ma ponit cauſa ꝓhibitiōis. in z⁰ ꝓhibitio ibi iccirco. ¶ Nō p̄mo ꝙ q̄dā bñficia dicūtur maioꝛa ⁊ q̄dā mioꝛa. appellat q̄dam maioꝛa ep̄at⁹. minoꝛa p̄bēdas. Jo. an. dicit poſſe dici ꝙ q̄dā ſūt maioꝛa q̄dā media q̄dā mioꝛa. maioꝛa ſūt epiſcopat⁹. media abbatie ⁊ alij pſonatus. mioꝛa p̄bēde. ¶ Nō ſecūdo h̄ vnā regulā negatiuā ꝙ dignitates ſeu bñfi⁰ non debēt pmutari. itellige niſi ex cā ⁊ ſupioꝝ auctēitate. vt i glo. nec p̄bēde ſeu alia bñfi⁰ debent diuidi. In z⁰ glo. i fi. ex hac glo colligūtur due ſoľoes ⁊ pꝯſequēs duo intellectus ad hoc. c. Prim⁹ eſt vt non fiat diuiſio prebende ſine cauſa. vnde

cā nō exñte ex vna ꝑbēda nō debēt ſieri due vt ħ. ſꝫ ex cauſa ltima ſic. ⁊ ſic intelligit. c. vacāte. ⁊. co. ⁊ ſm hūc intellectum intelligit iſte tex. vt nō fiat diuiſio. ſ. vt ex vna fiant plures. Secundus intellectus ꝙ p̄mo prohibetur ne duo recipiantur ad vnā prebendam. q̄ cū ſit vnicuꝫ ius ⁊ indiuiſibile non debet eſſe titulus duoꝝ in. c. tue. ⁊. eo. Sed ex cā bene poſſet vna diuidi i plures ⁊ ſic ſint plures tituli. ⁊ hāc ſolutōeꝫ tenꝫ Innog dicit prebendam non diuidi lꝫ aliqua de tpalitate ſibi retineat. ⁊ alteri ꝑbende indigēti tribuat ꝓ ħ. c. cū omnes. de ꝯſti. vbi mandat ꝙ ꝑbende equiparent. nā ſm Inno. ꝑbenda eſt nomē iuris. q̄ nō ſolū ꝯſiſtit in tpalitate. ſed inheret iuri canonie. ⁊ ſic ſemꝑ remanet vnum ius lꝫ aliquid de tpalib⁹ ſibi detrahat. ⁊ nōbis ſemꝑ hoc dictū. ⁊ videt velle ꝙ ꝑbenda ſit ius ſpūale. ⁊ ꝓ ħ videt tex. in. c. dilecto. ⁊. c. vbi appellat ꝑbēdā ius ſpūale vnicū ⁊ indiuiſibile. Sed aduerte q̄ male intelligit ħ dictum. ⁊ videt glo. in ꝯtrū in c. cū. M. de ꝯſti. q̄ dicit ꝙ ꝑbenda pōt conferri laico cū ꝯſiſtat in tpalitate. vñ pōt laic⁹ eſſe ꝑbendatus ſꝫ nō canonic⁹. ⁊ ſic trāſeunt ibi docto. ꝗ non eſt ius ſpūale ſicut ħ dicit Inno. ⁊ vt videt tex. in. d. c. dilecto. ſꝫ ꝓ ꝯcordātia debes animaduertere ꝙ q̄nꝗ in eccl̄ia prebēde nō ſunt diſtincte. ſꝫ oīa bōa ſūt cōia. ⁊ ꝑ capl̄ꝫ aſſignat iſti vnū ꝑdiū in ꝑbēda ⁊ alteri aliud vel ꝗd ſile vł etiaꝫ ſunt ꝑbende diſtīcte. ſꝫ nō ſunt annexe canonicatib⁹ q̄ nō eſt ibi numerus canonicoꝝ. ⁊ iſtis caſib⁹ ⁊ ſilib⁹ ꝑbenda eſt ꝗd mere tpale ⁊ dicit a ꝑbeo ꝑbes. ⁊ tł'is ꝑbēda pōt dari etiā laico. ⁊ ſic intellīe nōta in. d. c. cū. M. Q̄nꝗ ꝑbēde ſunt diſtincte ⁊ annexe canonicatib⁹. vt q̄ cert⁹ eſt numer⁹ canonicoꝝ ⁊ ꝑbēdaꝝ. ⁊ q̄lib ꝫ ꝑbēda inheret ſuo canonicatui ⁊ ħ caſu itellige. d. c. dilecto ⁊ dictū Inno. ħ. nā canonia eſt quoddā ius ſpirituale ꝯpetēs canonico ex receptōe ſua. nā rōe annexitatis ꝑbēda dicit ius ſpūale q̄ habet reſpect⁹ nō ſolū ad tpalitatē ſꝫ ad ius canonicū cōnexū qd̄ eſt ſpūale. ⁊ ħ talis ꝑbenda nō pōt conferri laico niſi ſeparet ꝑus a iure canonie. Et ex iſtis infert ad deciſioneꝫ q̄ōis quā ponit ħ Inno. querit etiā ſi duo recipiātur ad vnā ꝑbendā ſimpl'r ſeu ad vnā canoniā. ⁊ dicit ꝙ ſi duo recipiantur ad vnā canoniā ſeu canonicatuꝫ multiplicatur ipſo facto ius canonie. ita ꝙ ſunt duo canonici. ⁊ hñt ius canonie diſtinctuꝫ ita ꝙ ſi erat ibi numerus canonicoꝝ eſt rupt⁹. q̄ extꝗ vacāte numero receperunt duos. vident creaſſe aliud ius de nouo. ⁊ de ħ videt tex. in. d. c. dilecto. ⁊. co. ⁊ dic vt ibi. Si aūt duo recipiūtur ad vnā ꝑbēdā nō tꝫ receptio ꝗ ad ꝑbendā. q̄ cū ꝑbenda etiā ꝯſiſtat in tpalitate mō ꝑdicto nō videt facta diuiſio ꝑbendaꝝ. q̄ opus eſt facto ſicut cōſiſtit in facto. facit. l. in rex. ff. de lega. ij. In iſtis eniꝫ q̄ ſunt facti nō ſufficit animi deſtinatio ad diuiſionē. ſꝫ oꝫ ꝙ interueniat ꝯ factū. q̄ nil tam nāle q̄ꝫ vnūquodꝗ vinculū ſoluat eo mō q̄ ligatuꝫ eſt vt. l. nihil tam nāle. ff. de re iudi. ſecus eſt vt dixi in iure canonicat⁹. q̄ eſt ius incorpale. vñ ſola animi deſtinatione pōt multiplicari.

Relatum. Recept⁹ in canonicū ex ꝓuiſione capl̄i dꝫ q̄ñ facultas ſe obtulerit hr̄e ꝑbendā. ꝓmittit ⁊ ſbmittit cās mādati ipm mandatū inſerēdo. ¶ Nō p̄mo ꝙ ꝗs pōt eſſe canonicus abſꝗ eo ꝙ hēat ꝑbēdā ⁊ maxīe ħ ꝓcedit vbi nō eſt certus numer⁹ canonicoꝝ. ſꝫ ꝑbende ſunt certe ⁊ diſtincte. ¶ Nō 2°. ibi capl̄m ⁊c̄. ꝙ ius inteſſendi in capl̄o ⁊ dādi ibi vocē nō cātur ex collatōe ꝑbende ſed ex iure canonie. canonicus v̄o ſine ꝑbēda licite dat vocem in capitulo ⁊ alia facit tanꝗ canonicus. ⁊ hoc indubie procedit vbi nō eſt certus numerus. nā nō pōt ꝗs dici ſupernumerarius. ſed omnes hñt equale ius De ſupernumerarijs vero vtrū habeāt vocē in capitulo dic vt nō. in. c. cū. M. de ꝯſti. ⁊. c. dilectus. ⁊. eo. ¶ Nō 3°. ibi prebēdā ſi qua vacat ⁊c̄ ꝙ in iſta eccl̄ia erat deſminatus numerus ꝑbendarū. al's ꝑbēda nō poſſet vacare. vt in. d. c. dilectus. ⁊. e. Et ex ħ clare colligit ꝙ poſſibile eſt numerū ꝑbēdarū eſſe determiatuꝫ in eccl̄ia ⁊ non numeꝝ canonicoꝝ. ¶ Nō ibi ꝯcedas liberalit' iūcta glo. fi. ꝙ plat⁹ in ꝯferēdo bñficiū iſti vł illi dicit vti liberalitate q̄dā. lꝫ eni teneat ꝯferre nō tñ iſti vł illi. vñ liberalitas eſt in vni ꝯferēdo. nā ꝓp̄e vt dixi in ſe nō eſt liberalitas ⁊ vide tex. in c. fi. de offi. vica. q̄ appellat collatōeꝫ donatōeꝫ nō tñ eſt vera donatio ſimpl'r. ⁊ iō dicit glo. xxiij q. vi. §. ſi. ꝙ ep̄s dicit dare ꝑbēdā nō aūt donare nā ꝓp̄e donatio eſt q̄ñ nulla nec̄itas vrget donādi. ſꝫ ſolū liberalitas. l. i. ff. de dona. ħ aūt eſt neceſſitas in ꝯferēdo. lꝫ nō ſbſit reſpectu certe pſone. ¶ Vltio nō ibi nō eſt ꝯgruū ⁊c̄. ꝯ recipiētes aliꝗs in canonicos ſine aſſignatōe ꝑbendaꝝ. videt eni ħ incōgruū lꝫ receptio teneat. ſꝫ intellige hūc tex. q̄ñ canonic⁹ iſte recept⁹ nouit nō hēbat alibi ꝑbēdā. al's ħ licite eēt canonic⁹ ſine aliq̄ ꝑbēda. immo eēt iuri exoſuꝫ ꝙ in diuerſis eccl'ijs hēret duas ꝑbēdas ⁊ idē Inno. in. c. fi. §. ti. ꝓx vbi nōbilit' dixit ꝙ ep̄s diſpēſare pōt. ꝙ canōic⁹ ꝑbēdat⁹ in vna eccl̄ia ſit canonic⁹ ſine ꝑbēda in alia eccl̄ia. ſꝫ nō pōt diſpēſare vt ſit ibi ꝑbēdat⁹. extꝗ ſibi p̄ma ꝑbēda ſufficit. ſꝫ reſpectu canonicatus pōt. q̄ eſt vtile eccl̄ie habere plures ꝯſiliarios. ⁊ ſic intelligit. c. ſanctorum. lxx. di. ⁊ ħ nō ſemper. In glo. i. in fi. an autem hodie ſit correctuꝫ hoc. c. per. c. ij. de conceſ. prebē. li. vi. vbi dicitur ꝙ nec directe nec indirecte valet prouiſio ad vacatura beneficia. dic ꝙ nō vt ibi nō. in glo. quā vide dic ꝗ ꝙ prouiſio ſiue receptio in canonicum q̄litercūꝗ facta nō valet. q̄ preſtat votū captāde mortis. Sꝫ ſi recipit in canonicū ſiue ſit facta ꝓuiſio ꝑbēde vel nō dꝫ ſemꝑ hr̄e ꝑbēdā nō ex vi ꝓmiſſiōis q̄ eſt nulla ſed rōne canonie ſeu canonicat⁹. q̄ extꝗ eſt canonicus incōgruum eſt vt ſit ſine prebenda. An autem iſte

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

receptꝰ auctõitate epĩ ſeu capłi hẽat ius affecti-
ue ad ꝓbẽdã vacaturã. dic ꝙ nõ. q̃a vt dixi infe
rioꝛ a papa nõ põt dare ius maxie affectũ ad ꝓ-
bendã ſeu bñficiũ vacaturꝫ. ꝛ ꝓ h̃ iſte tex. naꝫ h̃
vacauerat ꝓbẽda ꝛ fuerit alijs collata al's iſte ñ
eẽt cõqueſtꝰ pape. ꝛ de h̃ ꝑ Inno. pleniꝰ i. c. int
cetera. j. c. Et ex h̃ determiaꝛ q̃õ. pone ꝙ titius
fuit receptꝰ in canonicũ ex ꝓuiſione capłi poſt-
modum fuit receptus ſempronius ex mãdato
pape q̃rit' cui debeat ꝓbẽda pꝛima vacatura vi
deretur ꝙ pmo recepto. ar. c. eũ qui. de ꝓꝑt. li.
vi. ſed ꝯtrium eſt verũ. quia illud. c. ꝓcedit q̃n ꝑ-
mo ꝛ ſecũdo receptus habẽt ius pariter affectũ
ſꝫ in cãu nr̃o receptꝰ auctõitate capłi nõ hꝫ ius
ad ꝓbẽdã vacaturã ſꝫ ſolũ ad petẽdũ vt ſibi ꝓui
deat' de ꝓbẽda. ꝛ hodie eſt tex. in. c. hi qui. e. ti.
li. vi. nũq̃d ãt receptꝰ auctõitate capłi poſſit ex-
cipe ꝯ ipetrantẽ aplicũ ne recipiat'. Inno. h̃ in-
ſtat ꝛ ꝯcludit ꝙ põt excipe de ſurreptõe lr̃aruꝫ.
quia ſi papa ſciuiſſet non contuliſſet ſeu nõ ſcri-
pſiſſet niſi ꝑus ꝯferret' iſti ꝓuiſum. ſed poſt rece
ptionẽ nõ põt excipe. Poſt. ꝛ cõit' doc. tenẽt op
poſitũ dicẽtes nõ eẽ neceſſe facẽ mẽtionẽ in lr̃is
aplicis d̃ recepto auctõitate capłi al's poſſent ca
nonici facil'e illudẽ papã ꝛ euacuare eiꝰ ꝑtãtẽ. ꝛ
h̃ cõit' obſuat' iõ aplꝰ nõ inſiſto ꝛ maxie hodie
cũ inoleuit clauſula tollẽs ius acq̃ſitũ ad rẽ. Sꝫ
dẽꝫ Inno. poſſꝫ forte ꝓcedẽ i cãu hꝰ. c. q̃n papa
ꝑus mãdauit ꝓ recepto auctoꝛitate. capłi.

10 Auaritie Religioſi reddi
tꝰ eccliaꝝ ſuaꝝ
diminuẽ nõ pñt reſpectu portiõis q̃ de
bet' rectoꝛibꝰ ſeu vicarijs nec parrochias diui-
dere. h. d. ꝑ ponit' exceſſus. 2º coꝛrectio. ſecũda
ibi iõq₃. ¶ Nõ ꝑ ꝙ lꝫ eccleſia ſit ſubiecta religi
oſis quo ad tẽpoꝛalia nõ tñ pñt religioſi ad libi
tũ alterare ſtatũ antiquũ ecclie ſꝫ tenent' ꝯſuare
rectores ſeu vicarios illaꝝ ecclíaꝝ i antiq̃ ſtatu
ꝛ ſic ſibi nõ pñt augẽ penſionẽ vbi certã penſio-
nem a ꝑncipio erãt ſoliti recipe nec pñt diminu
ere poꝛtionẽ ſolitã dare illis rectoꝛibꝰ. q̃n ãt re
ligioſi hẽant ecclias ſubiectas q̃ ad tẽpoꝛalia di
cã late in. c. de monachis. j. e. ꝛ itellige h̃. c. ꝓut
ibi dicet'. ¶ Nõ 2º ꝙ auaritia ẽ idoloꝝ ſuitus.
auarꝰ. n. videt' ꝯmittẽ idolatriã ꝛ ſuire q̇dãmõ
idol'. q̃a auarus magis diligit nũmũ q̃ꝫ deũ. vñ
maioꝛẽ reuẽntiã adhibꝫ auro q̃ꝫ ipi creatõi. xlv
ij. di. ſic. ꝛ vide ibi pulcherrimũ tex. an ꝛ q̃n qs
peccet nõ exhibendo elemoſynã. ꝛ vide glo. i.
q. i. cũ oẽs. ꝛ alibi dicit tex. ꝙ auaritia eſt mate-
ria cũctoꝛũ maloꝝ. xxiij. di. his ergo. ꝛ alibi ap-
pellat' cecitas. vt in. c. auaritie cecitas. de elec. li.
vi. nã excecat mẽtẽ hoĩs vt agẽda non videat. ꝛ
ꝛ ꝓ h̃. c. q̃rũdã. e. ti. li. vi. ꝛ dic' Tulliꝰ ꝙ nil de-
teriꝰ auaritia ꝑſtim i ꝑncipibꝰ ꝛ rempublicã gu
bernãtibꝰ ꝛ in ſenibꝰ videt' quoddã monſtruꝫ.
Vñ multũ nõbilit' dic' Seneca ꝙ nihil eſt turpiꝰ
auaritia ſenili. eſt. n. q̃ſi mõſtrũ deficiẽte via au-
gere viaticũ. i. deficiẽte via augere patrimoniũ.

¶ Nõ ꝙ lꝫ ecclía ſit ſubiecta pꝛelato inferioꝛi quo
ad tẽpoꝛalia nõ põt tñ inferioꝛ ipſam eccliaꝫ di-
uidẽ. i. eius parrochiaꝫ ſed diuiſio ꝑtinꝫ ad epi-
ſcopũ. in. c. ſicut vnire. de exceſ. ꝑla. ꝛ in cle. ne i
agro. in. §. ad hec. de ſtatu regu. ¶ Vltimo põ
derant hic doc. in ſubſcriptione ꝙ canonici r'gu
lares pꝛeferũtur monachis. Sed dicit abbas h̃
ꝓcedere. quia hic tractatur de vicio auaritie q̃ſi
velit dicere ſecus eſſe vbi nominarent' aliqui ad
aliquod laudabile exercitium. nihil allegat. ſed
vide bonũ tex. in. c. deus qui. ŝ. de vita ꝛ honeſ.
cleri. vbi ꝑus nominãtur monachi. 2º canonici
regulares. 3º alij religioſi. ꝛ ex oꝛdine illius tex
habes arguẽ ꝓꝛogatiuam in alijs. ꝛ pꝛo hoc fac
ꝙ monachi ſeu monachoꝛũ inſtitutio fuit antiq
oꝛ q̃ꝫ inſtitutio canonicoꝛum regulariũ vel alio
rum religioſoꝛum. ꝛ vide pꝛo hac ratione bonã
glo. in. c. quoꝛũdam pꝛecall'. ꝛ tene menti ex hoc
dicto abbatis ꝙ cum aliqui notantur de aliquo
vicio debet pꝛius nominari non digniꝛ ſed ille
qui magis eſt infectus. ſecus in actu virtuoſo. ꝛ
ſic limita glo. in. d. c. quoꝛũdam. ¶ In glo. ij. in
fi. Circa hanc vltimã queſtionẽ inſtant docto.
circa duo. pꝛimo quid ſi clerici eccleſie ꝯtradi-
cunt diuiſiõi ſeu augmentatiõi pẽſiõis. 2º qd ſi
archiepẽs tal' ecclie ſeu epẽs dioceſis non vult cõ
ſentire. Et dimitẽdo opi. veritas eſt hec. ſi cleri
ci ꝯdicũt cã legitiã ſubſiſtente nõ obſtat coꝝ cõ
tradictio. vñ ſupioꝛ poterit hoc facere ſine eis.
vt in. c. iij. j. de ecclijs edi. ꝛ nõ. in. c. cõſtitutus.
de reli. domi. ſecus vbi non ſubeẽt cã legitima.
ar. in. c. i. de rebus eccle. non alie. li. vi. Quo ad
2m dic ꝙ ſi ſupioꝛ nõ vult cõſentire põt adiri eiꝰ
ſupioꝛ vt eũ ex cã legitima cõpellat ad conſenti
endum. j. de iurepatronatus. in. c. nullus. ꝛ nõ.
ex hoc ꝙ archiepiſcopus nõ ſuccedit epiſcopo
nolenti ꝯſentire ſꝫ debet eũ cõpellere ad cõſenti
endũ nõ tñ debet aliquid acceptari in pꝛeiudici
um ecclie vacantis defenſoꝛe legitimo ſibi non
dato. vt in dicto. c. i. ꝛc. Abbas.

11 Significatuꝫ Poſſũt
platus ꝛ
capitulũ pꝛebende vacanti honeſtum
onus imponere ad quod ꝓbendarius teneatur
h. d. pꝛimo ponitur oꝛdinatio tria ꝯtinẽs. 2º cõ-
firmatio cũ limitatõe ibi q̃n. ¶ Nõ pmo ꝙ pa
tronꝰ ẽt eccl'iaſticꝰ nõ põt in iſtitutiõe beneficij
apponere certum modũ celebrandi diuina nec
reſtringere aliter inſtituendum in illo beneficio
ſed hoc explicare ꝛ inſtituere pertinet ad ſupe-
rioꝛem ideo iſti petierunt confirmationẽ a papa
ꝛ allego tibi tex. magis expꝛeſſum in. c. cuꝫ dile
ctus. de conſuetudine. ꝛ Inno. in. c. iij. ne pꝛela
ti vices ſuas. ¶ Nota ſecundo argu. optimum
ꝛ quaſi expꝛeſſum ꝙ ſacerdos non debet artari
ad dicendum miſſam de vno ſancto per totum
annum. nec videtur ꝙ ꝓpter has miſſas peculi
ares ſeu priuatas debet omitti miſſa de feria ꝑ-
ſertim per totum annum. ad hoc. c. quidam. de

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cele. miſſa. vnde papa h̄ noluit ꝯfirmare illā in-
ſtitutōeꝫ q̄ ad iſtū articulū. ſꝫ ſimplr̄ dicit vt te-
neat̄ celebrare miſſaꝝ ſolēnia ⁊ idē dic ſi hodie
ꝯtingeret. ¶ Nō 3ᵒ. ꝙ illicita inſtitutio bn̄ficij ſi
bn̄ficiatꝰ artat̄ ad celebrādū ꝗtidie miſſaꝫ q2 ſe
pe daret mām peccādi cū facile nō ꝯtingat ſacer
dotē ꝗtidie deuotū exiſtere ad celebratōeꝫ. naꝫ
ſatis eſt felix q pōt digne miſſaꝫ ꝗtidie celebra-
re. vn̄ auguſtinꝰ talē celebrantē ꝗtidie nō laudat
nec vituperat. de ꝯſecra. di. i. in. c. ſufficit. ⁊ iō ſi
ꝯtingeret hodie h̄ mō bn̄ficiū inſtitui. dꝫ tlis in
ſtitutꝰ recipe inṗpretatōeꝫ ab iſto tex. vt celebret
ꝗtū frequētiꝰ pōt ſalua honeſtate ſua ac debita
deuotōe. Quid eni ſi pollutꝰ in ſōno eſt dꝫ enim
abſtinere. de q̄ dic vt hēs bonū tex. cū gl'. vi. di.
c. teſtm̄. Itē qd ſi nō hꝫ veſtimēta vel calicē ho
neſtū vel qd ſile. certe honeſtas ꝯdicit. ⁊ idem
dic de ſiliꝰ impedimētis q̄ pn̄t occurrere ⁊ ex h̄
⁊ ex tex. pōt colligi ꝓ ⁊ ꝯ. ꝙ hn̄s bn̄ficiū ſacer-
dotale tenet̄ celebrare ꝗto frequētiꝰ pōt ſalua
honeſtate ⁊c̄. ¶ Vltio nō ꝙ nō valet inſtitutio
bn̄ficij artās bn̄ficiatū ad nō dimittēdū vnꝗ̄ il
lud bn̄ficiū. ſꝫ dꝫ intelligi ꝙ nō dimittat cā volu
ptatis vel cā trāſferēdi ſe ad aliā eccliaꝫ. nā illa
inſtitutio impediret ꝓpoſitū religionis. nā ſacer
dos pōt petita licētia lꝫ nō obtēta intrare religi
onē in. c. lꝫ. de regu. Itē dꝫ poſſe ſe abn̄tare ꝓpt̄
vtilitatē ſeu nccitatē eccl'ie ac ꝓpam. vt in. c. ex ꝑ
te. ii. de cle. nō reſi. Et ex ṗdictis infert̄ ad ſolu-
tōeꝫ oppoſitā q̄ pōt formari ꝯ iſtum tex. in eo ꝙ
ꝓpt̄ ꝯfirmatōeꝫ mutauit ꝯuentōeꝫ ꝑtiū ſeu inſti
tutōeꝫ factā ꝑ iſtos clericos. nā videt̄ ꝙ h̄ non
debuit fieri. q2 ꝯtus vincūt legē in r'la ꝯtus. de
re. iur. li. vi. ⁊ in. l. i. ff. depoſi. Ho. dicit Inno.
ꝙ papa fuit h̄ potꝰ inṗpretatus hāc ꝯſtitutōem
quā mutauerit. Vel ſm̄ alios quos ipſe refert
reſpiciētia religionē vel celebratōem ⁊ ſilia pōt
ſuperior in ꝯfirmatōe mutare etiā ſi illa al's ſint
licita. vn̄ h̄ papa mutauit tria. ſ. reſpectu celebrā
di miſſaꝫ de ſancta maria ⁊c̄. Itē reſpectu cele-
brādi ꝗtidie ⁊ reſpectu nō recedēdi de eccl'ia vt
pꝫ ex ṗdictis ⁊ h̄ fecit cā honeſtatis vt colligit̄
ex ṗdictis. ſꝫ vbi ꝯuentio ꝯcerneret tpalia ⁊ eēt
al's licita nō dꝫ ſuperiorēā immutare exq̄ ltime
facta eſt. Et ex predictis potes intelligere mo-
dū ⁊ practicā ꝓcedendi in inſtitutōibus benefi-
cioꝝ que diſponuntur in teſtamētis ꝗtidie vel
inter viuos. nā patronꝰ pōt ordiare prout ſibi vi
debit̄ ⁊ illū ordineꝫ porrigere poſtmodum epō
vel etiā ſuperior inſtituet bn̄ficiū ⁊ apponet illa
onera vel modos q ſibi ltimi videbunt̄. vt paꝫ
h̄ ⁊ in. d. c. cū dilecti. Ex predictis etiā ſoluitur
alia oppoſitio. nā nō videt̄ ꝙ ſine epō poſſit iſte
bn̄ficiatus dimittere bn̄ficiū. vt in. c. ammonet.
⁊. c. ꝙ in dubijs. de renū. nec etiā ſe abn̄tare pōt
ſine licētia ſupior. vt in. c. relatū. ii. ti. ꝓx. ſꝫ iſte
ṗpoſitꝰ ⁊ capitulū lꝫ fuerint patroni nō tn̄ erant
ſuperiores. ḡ nō ſufficit eoꝝ licentia nec in di
mittendo in perpetuū nec ad tpꝯ. Ho. dicūt do
ctores ꝙ ideo fuit neceſſaria cōfirmatio h̄ pape
⁊ nō h̄ dictum ꝙ lꝫ canonici ꝯſtituant certuꝫ bn̄
ficiū non tollitur in reliquis iuriſdictio epi ⁊ in-
tellige h̄ dictum docto. qn̄ ipi volebant exclude
re epm̄. ſed ſi ipi intendebāt ꝙ eoꝝ licētia re
grerent̄ accumulatiue cū licētia epi. tūc non eſſet
ꝯ ius. q2 iſtoꝝ intereſt vt bn̄ficiati nō dimittant
eoꝝ bn̄ficia. ita nō. dicit Inno. in. c. fi. de renū. ⁊
tene menti illud dictum in reſignatione bn̄ficij.
vt regratur ꝯſenſus patroni ⁊ ſic limita. d. c. ꝙ
in dubijs in glo. i. ibi qdam etiam dicunt ⁊c̄.
Nō ṗmo ex ṗn. glo. bonā cautelam ad euitādā
ſimoniam. vt onera diuinoꝝ celebrandoꝝ ap
ponantur rei. ⁊ poſtmoduꝫ res tradatur ſimpli
citer tūc enim trāſibit res cū illis oneribꝰ. Sed
aduerte ꝙ poſſet h̄ cauillari. nō eni videt̄ ꝙ res
tpalis ⁊ inaiata ſit capax hoꝝ oneꝝ vt ſic onera
dicant̄ annexa rei. nā in effectu verba videntur
eſſe ꝓlata cā inſtituendi. nam debemꝰ inſpicere
ad quē verboꝝ effectus dirigit̄ ar. in. l. cū pater
ff. de lega. ij. lꝫ fatēdum ſit hāc viam eſſe hone-
ſtiorē vt nō videatur ꝯuentio expreſſa inter tra-
dentē ⁊ recipiētē. fateor tn̄ ꝙ bn̄ficiū pōt inſtitui
cū illis oneribus q2 bn̄ficiū eſt ſatis capax cum
ſit quoddā ius ſpūale ⁊ vniuerſuꝫ ſicut dicimꝰ
de hēditate iuxta nō. in. c. cum ad ſedē. de reſti.
ſpo. vbi bona glo. ⁊ in. c. q2. v. de iudi. vbi dixi.
ſed ꝙ apponatur rei prophane modo predicto
non videt̄ vſqꝫq̄ꝫ poſſe ſuſtineri ⁊ pro h̄ qd̄. j.
dicet̄. ¶ 2ᵒ. nota in alio hāc glo. in iſto. v̄. ſiqdeꝫ
in ꝗtum dicit ꝙ opi. quorūdam fuit. vt licite h̄
onera poſſunt deduci in pactum ⁊ hanc opi. te-
nuit Hoſ. quaſi eſſꝫ modus ſpūalis ⁊ nō tpalis
Sed tu conſidera ꝙ lꝫ iſte modus ꝯtineat in ſe
ſpūalitatem. tn̄ res que traditur eſt mere tpalis
ḡ nō videt̄ licitū h̄ pactum. vt vnus det tpale ⁊
alius expꝯſſe ꝓmittat ſpūale. ꝑ h̄. c. i. de ſimo. ⁊ ꝑ
totū. ſꝫ ſi eſſꝫ bn̄ficiū ſpūale qd̄ daret̄ cuꝫ ꝯditōe
ſeu modo diuinoꝝ dicēdoꝝ. tunc poſſet ſuſtine
ri opi. iſtoꝝ. ſ. vt ſimonia nō ꝯmittat̄ q2 nō inter
uenit h̄ aliquod tpale ſꝫ ſpūale cum ſpūali in. c.
ad qōes. de reꝝ permu. Sed ex alio poſſet iſta
pactio impugnari q2 bn̄ficiū ſpūale debet ꝯferri
pure. vide tex. cū glo. bona in. c. ij. de elec. li. vi.
In eadē glo. ibi ar. ꝙ ſacerdos. nō iſtā glo. vſqꝫ
ad finē. ⁊ vide aliam bonā glo. xxi. q. ij. c. fi. ⁊. c.
ſuā. j. de ſimo. ⁊ tancre. tenuit iſtaꝫ glo. dicit tn̄
ꝙ ſacerdos nō dꝫ celebrare hac intentōe vt reci
piat pecuniā qd̄ ſi faceret peccaret nō tn̄ ꝯmittit
ſimoniā. ex quo licite operas ſuas locat in neceſ
ſitate. ſed vide glo. in. c. vnico. de cle. nō reſi. li.
vi. que dicit ꝙ ſi canonicꝰ vadit ṗncipaliter ad
officium ꝓpter diſtributōes committit ſimoniā
mentalem. ⁊ de hac mā vide latius per Inno. ⁊
Hoſti. in. c. iij. ne prela. vices ſuas. quoꝝ dicta
trāſtulit Io. an. hic nihil tamen addendo. nam
dicit ibi Innocen. ꝙ ſacerdos non poteſt licite
ſuis parrochianis vendere ſpiritualia. vt in. c.
non ſatis. de ſimo. etiam ſi indigeret. ſꝫ in caſu

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

idigētie ↄpelli debēt parrochiani ad ſbueniēdū
ꝑſbytero ſeu ad offerēdū vt hēat vñ poſſit viuē
iux̄ nōta i.c.vt dñicis.j.de parrochijs.ꝛ ſup ru/
brica illi⁹ tituli.ꝛ vide glo.de ↄſe.di.i.ois xpia/
n⁹.ſʒ parrochianis nō ſuis licite locat opas ſu/
as corporales exq̄ idiget ſʒ nō ſpūales lʒ grat̄
poſſit eis ipendē ſpūales ſʒ caueat ꝙ iſti ↄct⁹ nō
miſceant̄ nec q̄ ad itētionem nec q̄ ad vba. ꝛ ſic
ſenſit h̄ Inno.ꝛ ēt Hoſti.ꝙ n̄ ſit licitū ēt paupi
paciſci vt aliqđ tēporale recipiat ꝓ obſeqo ſpūa
li.ſʒ mihi plus placet dēm iſti⁹ glo.dūmō nō itē
dat vēdē ſpūale ſeu recipe pecuniā ꝓ ſpūalibus
ſed poti⁹ ꝓ fruitio ꝛ recōpēſatiōe dānoꝝ que ſu
ſtinet trahēdi morā ibi.nā video ꝙ vicario epī
ↄſtituit̄ certa portio q̄ profecto nō ↄſtituit̄ ꝓ ſer
uitijs tēporalib⁹.vt pʒ i.c.cū ex eo.de elec.li.vi.
ꝛ in.c.pucit.de appel.ꝛ.c.penul.ſ.ti.ꝓxi. Ideʒ
videm⁹ in manſionarijs qui ſolū habēt merā tē
poralitatē ꝓ fruitio ſpūali dūtaxat. Ydē videm⁹
ꝙ bñficia dant̄ ꝓpter officia. vt dixit tex. i.c.fi.
de Reſc̄.li.vi.ꝛ alibi dic̄ ꝙ bñficiū eſt ſtipēdium
clerici in.c.epiſcopus.ſ.eo.eodē mō poteſt cle/
ricus bñficiat⁹ licite paciſci vt ꝓ obſequijs ſpiri
tualib⁹ debeat recipe certā mercedē vt hēat vñ
viuat.ꝛ ꝓ hoc.i.q.ij.c.fi.vbi dr̄ ꝙ ſtipendiū eſt
ſatis laboribus debitū ⁊c̄.

De monachis

Reputat̄ mā
h⁹.c.difficil̄ ꝓpt̄ iura vario⁹ loquentia
ſed.j.deo ꝓpitio clare explicabit̄ ꝛ hoc dicit in
ſūma. Ad pñtationē religioſoꝝ in eoꝝ eccleſijs
nullus dʒ iſtitui per epm̄ niſi prius ei congrua
portio redditūū aſſignet̄.ꝛ hodie hoc.c. extēdi
tur ēt ad religioſos exēptos.vt i.c.i.j.eo.ti. li.vi
ꝛ adde nouā ꝓuiſionē q̄ circa h̄ hētur i clemē.i
de iurepatronat⁹.ꝛ vide de eccl'ijs iſtoꝝ regula
riū tex.in cle.ga regulares.de ſupple.neg.ꝑla.
¶ Nō primo ꝙ monachi poſſunt habē licite ec
cleſias parrochiales ſibi ſbiectas quo ad tēpo/
ralia.ꝛ quo iure iſte eccl'ie pñt eis cōpetē ſtatim
dicā poſt glo. ¶ Nō 2⁹. ꝙ religioſi habētes ec/
cleſias ſeculares ſbiectas q̄ ad tēporalia n̄ hēnt
p h̄ ꝑtatē iſtituēdi eos ſʒ ſolū pñtationē.iſtitutō
vō ꝑtinet ad epm̄ loci. ¶ Nō 3⁹. ꝙ habentes ec
cleſiā quo ad tēporalia nō pñt ſibi appropriare
omnes redditus eccl'ie ſed reddit⁹ dūtaxat ſup
fluos detracta prius cogrua portione ꝓ vicario
ſeu rectore ibidē iſtituēdo ꝛ ꝓ iurib⁹ epālib⁹ p
ſoluēdis. Ex h̄ infert̄ ꝙ habēs eccl'iam cōmen/
datā ſeu ſibi īditam vt ꝑcipiat tēporalia ad ſuſtē
tationē ſui nō pōt imutare ſtatū eccl'ie. vñ dʒ fa
cere deſuiri p clericos ſeu numeꝝ clericoꝝ con
ſuetū ꝛ hoſpitalitatē more ſolito ibi tenē ꝛ cōſi/
milia onera explicare qđ clari⁹ tʒ Inno.i.c. i la
teranēſi.j.e.ti.ꝛ.c.paſtoral'.j.de ꝑuile. ꝛ h̄ mul/
tum fac̄ ↄ̄ dños cardiales ꝛ alios habētes eccle
ſias cōmēdatas.nā ꝑſuppoſito ꝙ eis cōmēdate
fuerit vt tēporalia recipiāt tenētur eccl'ias conſ
uare in ſtatu ſolito ꝛ tm̄ ꝑcipere ꝛ lucrifacē red/
ditus ſupfluos.ꝛ ſic debet itelligi ↄceſſio ex ſco
ꝛ h̄ ꝓbatur aptiſſime per locum a maiori. naʒ ſi
iſti religioſi qbus ↄcedunt̄ eccl'ie exp̄ſſe vt red/
ditus ↄuertant in ꝓꝓos vſus non poſſunt ſbuer
tere nec mutare ſtatum antiquū eccleſie.multo
forti⁹ iſti qbus eccleſie cōmendant̄ cū dubiū ſit
in iure vtrū cōmendatarij eccl'iaꝝ faciāt fruct⁹
ſuos ēt ſupfluos. ¶ Nō ibi ↄgruā ſuſtētatiōeʒ.
⁊c̄.ꝙ rector ſeu vicari⁹ eccl'ie licite capit ex facul
tatib⁹ eccl'ie ↄgruā ſuſtētationē.nec diſtiguitur
h̄ an hēat ꝑ̄rimoniū vl' non. nā ex quo fuit alta/
ri licite capit ſuſtētationē ex altari.j.eo.cū ſecū/
dum apl'm. ꝛ facit ad id quod dixi in.c.epiſco
pus.ſ.c.in glo.i.in fi.nō.ex gl.iuncto tex.ꝙ ēt
clerici ſeculares tenētur ad hoſpitalitatē.ꝛ intel
lige ſm̄ Inno.ad ſolitā ꝛ iuxta vires facultatuʒ
nō enim tenentur omnes recipe ꝛ poſtea mēdi/
care ſed primo ſubueniendū eſt ſeruitoribus in
c.de his.de eccl'ijs edifi. Item reparāda eſt pri
us eccleſia.vt in.c.paſtoralis.de his q̄ fiunt a ꝑ
la.vbi bonus tex.in ꝑ̄n.ꝛ ex alijs redditib⁹ po/
terit teneri hoſpitalitas.ꝛ itellige niſi tāta ſit ne/
ceſſitas ꝓximi ꝙ fame moriētur tunc eidē ē ſub
ueniēdum.nā tunc eccl'ia tenetur etiā vendē bo
na mobilia vel imobilia ꝛ ēt vaſa eccl'ie.xij.q.ij
aurū hʒ eccl'ia.ꝛ h̄ cāu ēt quo ad laycos elemo
ſyna eſt in ꝑcepto.lxxxvi.di.paſche.ꝛ i.c.ſic̄.xl
vij.di. Sed diceres tu in aſſignāda portiōe hu/
ic rectori ſeu vicario de quo in tex.qūo ↄſidera
bit̄ hoſpitalitas tenēda.dic ꝙ habebit̄ reſpect⁹
ad ſitū eccl'ie.nā magis idigʒ qñ ē ex̄ vias cōes
Itē ↄſiderabit̄ ↄſuetudo loci ꝛ vbi religioſi oīa
onera ſubirent ceſſaret hec prouiſio in eccleſijs
inferiorib⁹.de quo dic vt latius habetur i.d.cle
i.de iurepatro.in glo.in vbo de prouenietib⁹ ec
cleſie. Nota hāc glo.ad quā quotidie fit remiſ/
ſio cū q̄rit̄ de iure cōpetenti religioſis quo ad ec
cleſias eis ſubiectas.ꝛ vide glo.quaſi ↄſileʒ.xij
q.ij.in ſumma.ꝛ vt clarius habeat̄ hec mā pri/
mo eſt aduertēdū ꝙ qnqʒ modis pñt eccleſie ſe
culares ſpectare ad religioſos. Primo quo ad
iuſpatronat⁹ dūtaxat.2⁹. quo ad collationē ſeu
quo ad iſtitutionē tituli collatiuā.tertio quo ad
inſtitutionē auctorizabilem.ſ.vt poſſint inſtitue
re preſbyterū ēt quo ad curam populi . quarto
quo ad tēporalia tātum. quinto quo ad tēpora/
lia ꝛ ſpiritualia.ꝑmo caſu qñ habēt iuſpatrona/
tus tm̄ nō pñt capere aliqd de redditib⁹ ſed tm̄
ↄſequūtur id quod ↄſeqtur quilibet laycus rati
one iuriſpatronatus.vt in.c.cum ſeculum.j.de
iurepatro.nā ꝛ epiſcopus habens iuſpatronat⁹
in dioceſi alteri⁹ aliquid vltra non cōſeqtur . vt
xvi.q.v.c.i.habēt tamē religioſi vnā ꝑrogatiuā
ꝑ laycis.qa pñt exigere rationem de tēporalib⁹
eccl'ie.vt in.c.cum ꝛ plantare.§.in eccleſijs.j.đ
ꝑuile.ꝛ habēt cuſtodiā eccleſie vacātis.vt in.c.
bone.ſ.de appel.ꝛ ibi plene dixi.ꝛ iſto caſu nō
hʒ locū qđ dicit̄ in iſto.c.quia nō poſſunt aliqd
capere de redditibus eccleſie.ad hoc clemē. qa

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

regulares p̄allegata.ſ; hn̄t dūtaxat pn̄tare re
ctorē ꝛ reſpectu pn̄tatōis ſeruabiť qḋ dicit̄ h̄ nō
aūt reſpectu augmētatōis portōis. ¶ In 2°. ca
ſu qn̄ ptinet eccl'ia ad eos q̄ ad inſtī titulū col-
latoriū ꝛ nō h; locū qḋ dicit h̄. Tn̄ qꝛ nō ſit pn̄
tatio epo cū ipi inſtituūt rectorē.tn̄ qꝛ cū ſit ſbie
cta ſolū q̄ ad collatōe; nō pn̄t extēdere manus
ad tpalia eccl'ie vt in.d.cle.qꝛ regl'ares. Idem
dic in 3°. mō qn̄ eſt ſubiecta q̄ ad inſtitutōe; titu
li collatoriā ꝛ auctorizabilē q̄ ad curā ppl'i .na;
eps h; eccl'ias ſubiectas q̄ ad vtrāq; inſtitutio
nē.vt.c.cū ex iniūcto.in fi.j.de here.xvi.q. vij.
oēs baſilice.nec tn̄ pōt extēdere man⁹ ad tpalia
eccl'ie niſi q̄ ad iura epalia vt in.c.pn̄ti. de offi.
or.li.vi.x.q.iij.qꝛ cognouim⁹.ꝛ ḋ offi.or.ꝯque
rente.multofortius h̄ nō poterit facere inferior
hn̄s h̄ iura de iure ſpēali. In 4°. modo.ſ. cu; ec
cleſia ſubeſt eis q̄ ad tpalia h; ppꝛie locū qḋ hic
dicit̄ ꝛ in.c.auaritie.ſ.co.nā pp̄ter religioſoru;
inopiā qn̄q; papa vel eps ꝯcedit eis eccl'iam q̄
ad tpalia.ꝛ talis ꝯceſſio intell'r vt poſſint pcipe
re reddit⁹ ꝛ ꝯuertere in vtilitatē ppꝛiā. intellige
tn̄ ꝯſeruata eccl'ia in ſtatu ſuo p̄ſtino vt.ſ. dixi.
ꝛ p h̄ vide tex.bonū in.c.paſtoralis.ꝛ ibi p Jn
no.j.de p̄uile.ꝛ in.c.paſtoralis.j.de dona.habe
būt eni pn̄tatōe; rectoris ex tali ꝯceſſione vt hic
dicit̄. ¶ 5°. ꝛ vltio qn̄ eccl'ia eſt eis ſubiecta q̄ ad
tpalia ꝛ ſpūalia.ꝛ tūc cōſidera ꝙ ſi eſt ſubiecta
pleno iure nō h; locū formalitas h⁹ tex.qꝛ in ta
li eccleſia hn̄t ipi plenā inſtitutōe;.vnde non eſt
neceſſe recurrere ad epm̄ pro inſtitutōe vt in.c
vnico.de capel.mona.li.vi.facit.c.qm̄.de p̄uile.
ipſi eni iſto caſu ponunt ibi vicariū ꝛ deponunt
de q̄ vide bonā glo.ꝛ nō.in cle.i.de exceſ.p̄la.
ſup.v̄.ad menſa;.que multū nōbiliter declarat
qn̄ ꝛ qbus modis eccleſia dicit̄ ptinere ad men
ſam religioſoꝝ vel alterius. Aut eſt ſubiecta in
ſpūalib⁹ ꝛ tpalib⁹.i.ꝙ religioſi habeāt ibi tpalia
ꝛ etiā inſtitutōe; collatoriā tituli nō auctorizabi
lē q̄ ad ppl'm.ꝛ tūc h; locū qḋ dr̄ h̄ qꝛ pro cura
ppl'i debet recurri ad epm̄.ex q̄ eis nō eſt ſubie-
cta pleno iure.vt in.d.c.vnico. de capel. mona.
ꝛ ex his clare habes qbus modis eccl'ia ſecula
ris pōt ptinere ad religioſos.ꝛ in qb⁹ caſib⁹ de-
bet ſuari iſtud.c. S; nūc reſtat examiare q̄ iuř
eccleſie ſeculares pn̄t ptinere ad religioſos mo
dis p̄dictl.ꝛ examiabimus glo. in ſingulis ſu
is ptib⁹.nā ponit glo. quatuor modos. qn̄q; p
tinēt ad eos ex donatōe laici qn̄q; ex donatōne
epi.qn̄q; ex ppa fundatōe.qn̄q; ex tranſlatōne
iuriſpatronatus dumtaxat vt qꝛ forte acqſiue-
runt villam. vbi erat iuſpatronatus. vel qa pa-
tron⁹ laicus ꝯceſſit eis ſolu; iuſpatronat⁹. Ad
p̄mū dicit glo.h̄ ꝙ ex cōceſſione laici intell'e pa-
troni.ꝛ ꝯſenſu epi trāſferť ius in religioſos nō
ſolū reſpectu pn̄tandi ſ; q̄ ad tpalia alle.xvi.q.i
c.vltio.ꝛ idem videť velle glo.xvi.q.ij.in ſum-
ma. Mihi nūq; placuit h̄ dcm̄ glo. nā cū laic⁹
patron⁹ ñ hēat niſi iuſpatronat⁹ nec pōt diſpo-
nere aliquatenus de tpalib⁹ eccleſie.vt pbať.x.
q.i.nouerint.nō pōt plus iuris trāſfēre in religi
oſos q̄; ipe habeat vt in regl'a nemo pōt. de re.
iur.li.vi.nec ob.ꝯfirmatio epi.qꝛ ꝯfirmans nō
donat aliqd de nouo ſ; tn̄ auctorizat donatōe;
factā.c. inter dilectos. de fide inſtru.nec ob. c.
paſtoralis.de dona.qꝛ illud.c.loqtur qn̄ eps do
nauit ſimpl'r eccl'iam ꝯſentiente patrono. ſed in
caſu nr̄o nō donat eps q h; ius diſponendi de
tpalib⁹.ſ; donat laic⁹ l; p glo.faciat qꝛ laic⁹ do-
nādo eccl'iam vr̄ donaſſe nō ſolū iuſpatronatus
ſ; ipa; eccl'iam qꝛ v̄ba ſunt ꝯcepta in eccl'ia; nō
in iuſpatronat⁹.ſ; p h̄ nō recederē a p̄ori dicto.
qꝛ videť donare quod ſuum eſt.ar.in.l.ſerui ele
ctōe.ff.de lega.i.ſecus forte ſi patronus dixiſſet
conſentiente epo donamus vobis talē eccleſia;
ita vt verbum dono etiā referat̄ ad epm̄ quo ca
ſu loqtur illud.c.paſtoralis.ꝛ in h̄ caſu forte poſ
ſet ſaluari hoc dcm̄ glo. ꝛ repperi ꝙ dn̄s An.
etiā impugnat hoc dcm̄ glo.ſed ſaluat in duob⁹
caſibus.p̄mus quando laicus de facto poſſide-
bat totam eccleſiā reſpectu redditū ꝛ ea; poſt
contulit religioſis de conſenſu epi. ꝛ ſic dicit loq
c.vltimū allegatu; in glo. ꝛ facit.c.cum apoſto-
lica.de his q̄ fi.a p̄la.poſſet de hoc dubitari ra
tōe predicta.qꝛ nemo plus iuris ꝛc̄.nec ob. iu-
ra alle.per eum qꝛ loquuntur quando laici hn̄t
decimas cū titulo ꝛ nō poterat donatio verifica
ri niſi quo ad totū ius.ſed in caſu noſtro poteſt
verificari reſpectu iuriſpatronatus. Secūdus
caſus eſt qn̄ patron⁹ tpe fundatōis ꝯtulit dote;
eccl'ie ꝛ eā ſubiecit religioſis de ꝯſenſu epi. hūc
caſu; nō admitterē in p̄iudiciū epi ꝛ rectoris ec
cleſie.nā pōt eē ſubiecta religioſis nō tn̄ quo ad
redditus.cū q̄ verba h̄ nō ſonēt.nō d; plus ope
rari iſta ſubiectio ſimpliciť facta q̄; illa quā fac
ius cōe quo ad epm̄ ꝛ p h̄ vide glo.p̄allegatā in
d.cle.i.de exceſ.p̄la.q̄ dic̄ ꝙ l; eccl'ia ſit ſbiecta
etiā pleno iure religioſis nō tn̄ per h̄ poſſunt ex
tendere manus ad redditus.niſi ſit ſubiecta q̄
ad tpalia.ꝛ facit.d.clem. qꝛ regulares.qn̄q; ſm
glo.laicus donat eccleſiam ſine conſenſu epi. ꝛ
non valet conceſſio per.c.illud.de iurepatrona.
Aduerte ſi cōceſſio fieret laico clarum eſt ꝙ nō
valet etiā reſpectu iuriſpatronatus ſine ꝯſenſu
epi.vt probatur in.c.i. de iurepatro. lib. vi. ſed
vbi conceſſio eccleſie fieret loco religioſo tūc ne
ceſſario non requiritur conſenſus epi quo ad
iuſpatronatus.vt cōmuniť notāt doctores in.d
c.i. ꝛ tenuit Jo. xvi.q.ij.in ſūma. Et puto ꝙ l;
patronus dixerit concedo vobis eccleſiā hanc
ꝙ valet cōceſſio reſpectu iuriſpatronat⁹. qꝛ ſi ñ
valet qḋ ago vt ago d; valere vt pōt ex q̄ pecca
tur in mā ꝛ non in forma.vt probatur in.c.vno.
de ſpon.lib.vi. nec obſtant iura allegata in glo.
qꝛ loquuntur qn̄ patroni concedunt eccleſiam
clerico ſeculari.nam tūc non habebūt licentia;
concedendi iuſpatronatus nec proprietatem ec
cleſie ſed donare titulū in eccl'ia.ꝛ h̄ non poteſt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

laycus. iō ex toto cōceſſio nō valet. ſed qn̄ donauit loco religioſo videt̄ voluiſſe donare aut ex toto aut reſpectu iuriſpatronat⁹ qḋ hēbat iō omni cāu dꝫ valē ſaltiꝫ reſpectu iuriſpatronat⁹. ꝛ ex his habes ꝙ ius pōt cōpetē loco religioſo ex donatiōe layci. Unū tn̄ aduerte ꝙ ex trāſlatione iuriſpatronatus in pſonā eccliaſticā aſſumit tale iuſpatronatus nām patronatus eccl'ie. vt ꝓbatur in tex. iuncta glo. in. c. i. Unde religioſi habēt q̄tuor menſes ad preſentandū ꝛ poterunt exigere adminiſtrationē de tēporalib⁹ licꝫ layci nō potuiſſent. Nūqꝫ ꝛ ſecūdo mō eccleſia ptinꝫ ad religioſos ex donatōe epi. ꝛ tē aduerte ad formā ꝯceſſiōis. ſi. n. donauit q̄ ad tēporalia hēbit locū qḋ. ſ. dixi. ꝛ intellige ꝙ hec donatio fiat ex cā ꝛ cū cōſenſu capl'i al's nō valꝫ in. d. c. paſtoral'. ḋ dona. ꝛ i clemē. ij. ḋ re. eccle. nō alie. idē dic qn̄ donatio talis fit p papā q̄ ad tēporalia. vt ꝓbat̄ in. d. c. paſtoralis. de p̄uilegijs. Aut ep̄s donauit pleno iure vtēdo hac gn̄alitate verboꝝ. ꝛ glo. hic ſentit ꝙ etiam opatur conceſſio reſpectu tēporaliū. ſꝫ glo. ſentit ꝯtrariū in. d. cle. i. ḋ exceſ. p̄la. naꝫ eccl'ia eſt ſubiecta ep̄o pleno iure ꝛ tn̄ nō hꝫ tēporalia eccl'ie ſed puto ꝙ habito reſpectu ad pſonas religioſoꝝ. qa cōceſſio eis fit vt habeāt vn̄ viuāt. qḋ tunc itelligit̄ pleno iure i. quo ad tēporalia ꝛ ſpiritualia. ꝛ hoc caſu poterit ſaluari dictum hui⁹ glo. ſecus putarē vbi cōceſſio fieret alijs perſonis ꝛ vbi papa ꝯceſſiſſet ius non religioſis. qa tunc p̄uilegiū dꝫ reſtringi ꝓpter p̄iudiciū ep̄oꝝ. Nūqꝫ fit cōceſſio ſimpliciter p ep̄m. vt quia dicit donamus vobis taleꝫ eccleſiam ꝛ tunc ſerua. c. paſtoral'. de dona. ꝛ ꝙ alia iura cōpetant religioſis ex talib⁹ ꝯceſſiōib⁹ p̄latoꝝ vltra redditus temporales vide Inno. i. c. i lateranēſi. j. e. ꝛ Jo. an. h̄ poſt eū. Nūqꝫ ꝛ tertio religioſi habēt eccleſiaꝫ ex fundatōe ꝓpa ꝛ tenꝫ hic gl. ꝙ habēt eā q̄ ad tēporalia. allegat iura q̄ h̄ n̄ ꝓbāt nec video quo iure ꝓbatur hoc dictum glo. nā iura dicūt dū eccleſia ē ꝯſecrata ptinet ad ep̄m ꝛ ſuccedūt iura q̄ volunt rectorē ponēdū i q̄libet eccleſia i. c. cū nō ignoreſ. j. e. ꝛ. xvi. q. vij. oēs baſilice. nam vt ſ. dixi etiā ep̄s edificās eccl'iam i alieno territorio nō hꝫ niſi ſolū iuſpatronat⁹ ergo idē dic in religioſis cū totū territoriū ſit epi de iure. ꝯcordat. c. p̄mū de officio ordi. Inno. tn̄ in. d. c. in lateranēſi. j. e. videt̄ prima fronte ſibi ꝯtrariari. nā p̄mo dicit ꝙ ſi religioſi edificarent eccl'iam retinent ſibi dn̄ium tēporale ꝛ pn̄t ibi ponē vicariū ꝛ deponē. ꝛ in alia glo. dicit ꝙ nō pn̄t religioſi edificare eccl'iaꝫ cū ꝓteſtatōe vt ſit eiſ ꝓ grāgia ſeu ꝓ p̄oratu ſeu ꝓ ꝓp̄etate q̄dā qa nō pn̄t diminuē iura ep̄oꝝ ꝛ ibi vide latius. ſꝫ poſſet glo. iſta ſuſtineri quādo religioſi i auxiliū eccl'ie ꝓprie edificāt eccleſiā in loco vicino tūc vident̄ ābe vna eccleſia in effectu. ſic pōt ſaluari glo. i. c. eā te. de eta. ꝛ q̄li. ꝛ quod ibi nō. doc. tn̄ nō hāc glo. ꝓpt̄ ipſius auctōitatē. Ultioꝝ pōt expectare ad religioſoſ iuſpatronat⁹ varijs modis. ꝛ qa dotauerūt eccl'iam tanq̄ꝫ layci vel acq̄ſiuerūt cū vniuerſitate vel patron⁹ layc⁹ dedit eis tm̄ iuſpatronat⁹ ꝛ qḋ ius hēant dēm ē ſuperi⁹. ꝛ iſta ſupficialit̄ ſufficiant. qa multa dici poſſent que cā breuitatis omitto.

13 Ad hec Plures dignitates vel pſonat⁹ in vna vl i diuerſis eccleſijs qs hr̄e n̄ pōt. h. dic. ponit dictū ꝛ ei⁹ rōnem ſubdit ibi cū ſingula. Nō primo ibi omni rōni ꝙ ois ratio reſiſtit vt quis habeat plures dignitates vl' pſonatus. eſt n. primo ꝯ nām recti ſmonis. nā de eo q hꝫ duos canonicat⁹ dꝫ dicere ecce. p. canonici venit. Itē eſt ꝯt ius nāle ꝛ diuinū qḋ reqrit ꝙ vna ſit ꝯiunx ita ꝛ vna dꝫ eē cōiunx ſpiritualis. Iteꝫ et ꝯ rōeꝫ iuris canōici qḋ pꝫ per ſe. Quarto ꝯ ius ciuile ſm ꝙ nemo pōt eſſe de duobus collegijs l. i. ff. ḋ colle. illicitis. nec hr̄e duas militias. l. iij C. qui mi. non pn̄t. ꝛ de hoc latius in glo. c. ſe. Et ex his infero conſuetudinē non valere ꝯtra diſpoſitionē hui⁹ iuris ad hoc quod legit̄ ꝛ nō. in. c. ad nr̄am. de ꝓba. Infero etiam ꝙ vbi diſpēſandū eēt p papā niſi fiat ex legitima cauſa n̄ valet quo ad deum qa non poteſt diſpēſare ſeu meli⁹ diſſipare vniuerſum ius non ſolum humanum ſed ēt diuinū ꝛ ſic tēpera ſecūdā glo. hic. ꝛ vide bonā glo. in. c. non eſt de voto. ¶ Nō ibi aſſiduitatē. ꝙ oēs dignitates ſeu pſonatus exigunt aſſiduitatē. i. ꝯtinuā reſidentiā in eccleſijs nec videt̄ ꝙ qs poſſit p aliū in eis deſeruire al's ratio hui⁹. c. non cōcluderet. facit. ſ. de cle. non reſi. in. c. ex pte. cū. c. ſequēti ꝛc. Abbas.

14 Preterea Habēt̄ plures dignitates alterā dimittē ꝯpellit̄. h. d. p̄ narrat caſum qḋ ꝛ⁹ corrigi mādat. ibi mandamus. ¶ Nō p̄mo ꝙ qs non pōt eē archidiaconus in diuerſis eccleſijs. Itē nō ar. ꝙ regularis pōt eē archidiaconus. Sed ꝯ h̄ oppo. de. c. ſup eo. j. de regu. So. hec l'ra pōt itelligi dupliciṫ. p̄ ꝙ iſte eccleſie erāt ſeculares ꝛ iſte erat cleric⁹ ſecularis. Sꝫ tē expone l'raꝫ ibi regulariṫ ꝓfeſſus. i. canonice ꝓmiſit obedientiā p̄lato vtriuſqꝫ eccl'ie. nā canon grece idē eſt ꝙ regula. clericus. n. ſecularis promittēdo obediētiā p̄lato ſuo dicitur ꝓfiteri. fac c. legabat̄. ꝛ. c. ego. N. ſ. de iureiurā. ꝛ ſic n̄ obſtat ꝯtrariū. ꝛ hanc lec. ſentit hic Hoſ. Secūdo pōt legi ꝙ vtraqꝫ eccleſia erat regularis ꝛ cathedralis. ꝛ hāc ſentit Hoſt. ꝛ tunc ad ꝯtriū reſponde ꝙ talis nō pōt eē archidiacon⁹ in eccleſia ſeculari ſed in eccleſia regulari ſic. ꝛ ita poteſt intelligi tex. ꝛ ſm hunc itellectum nō hunc tex. ꝙ in eccleſijs cathedralibus regularibus regulares poſſunt habē dignitates iferiores. ꝛ ſic vidi pluries obſuari. Sed contra hanc lecturaꝫ ſeu tex. ſic intellectum oppo. ex quo iſte fuit profeſſus in alia eccleſia deſinit eſſe profeſſus alteri⁹ eccleſie. quia non poteſt eſſe canonicus regularis vel monachus duarū eccl'iarū ēt ꝯſentiētib⁹

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝑlat᷑. vt i. c. ꝯſtitut⁹. ḋ elect. ꝗ eo iꝑo ꝙ fuit ꝓfeſſus in 2ª eccl'ia de lr̄ia ꝑlati ꝑoꝛis eccl'ie deſinit eē monachus vl' canōic⁹ ꝑme. ar. i iurib⁹ pall᷑. ⁊ i. c. ſi qs iā tnſlat⁹. xxi. q. ij. So. Inno. fatet᷑ ꝯ. ⁊ dic̄ h̄ ꝓceſſiſſe ex gr̄a. ſic ēt 2m cū ꝓceſſiſſꝫ ex gr̄a vt iſti daret᷑ optio cū n̄ hēat ꝓꝑā volūtatē. xij. q. ij. nō dicat᷑. in h̄ tn̄ vltio pōt dici ꝙ ex q̄ hēbat dignitatē poterāt explicare votū ſuū i ſpectātibus ad illā dignitatē. ga ex q̄ vnū ꝯcedit᷑ oīa ptinētia ꝯceſſa eē vident᷑. in. c. ꝑterea. ⁊ i. c. prudētiā. ḋ offi. dele. l. ad legatū. ⁊. l. ad rē mobilē. ff. de ꝓcu.

Ultio nō ex ꝑdictis ⁊ ex tex. ꝙ regularis q legitime trāſfert᷑ ad aliā eccl'aꝫ regularē iteꝝ ibi ꝓſitet᷑. ꝑ h̄ tex. i. c. abbatē. j. ḋ vbo. ſigni. in verbo ꝓfeſſione facta. ⁊ vide qḋ nō. Io. de lig. in cle. ne in agro. de ſtatu regu. In glo. fi. ibi. ff. de collegijs. l. i. nō tu canoniſta glo. ꝙ qs n̄ pōt aggregat⁹ eē duob⁹ collegijs. ⁊ h̄ itellige qn̄ collegia hn̄t talia exercitia ſeu ſtudia ꝙ exercitiū vnius ꝑſtat ipedimētū exercitio alteri⁹. nā poſſꝫ cōtingē vt codē tempoꝛe vocaret᷑ ad diuerſa collegia ⁊ non poſſet vtriqꝫ deſeruire. vt nō. in. d. l. i. ⁊ ibi ꝑ Bar. ⁊ vide de his collegijs per Inno. i c. dilecta. de exceſ. ꝑla. Item intellige glo. quando diuerſa collegia non eſſent ſuboꝛdinata. naꝫ qn̄qꝫ duo ſe habent vt totū ⁊ ps ſicut eſt in collegijs doctoꝝ ⁊ vniuerſitate ſcholariū. nā qn̄qꝫ faciūt tn̄ vnū coꝛpus vt in rebus ptinētibus ad iꝑm coꝛp⁹ vniuerſaliter ꝯſideratū. ſicut etiā eſt in vniuerſitate bononie vbi ſcholares vltramōtani faciūt vniuerſitatē de ꝑ ſe ⁊ artiſte de ꝑ ſe ⁊ tamē nihilomin⁹ i certis actib⁹ ꝯueniūt ⁊ faciūt vnā vniuerſitatē. nā tūc qs eſt de vniuerſitate ꝑticulari ⁊ vniuerſali. non habet᷑ hic alia vtilia.

Quam non igno

res. Si elect⁹ ad ſecūdā eccl'iaꝫ noluerit dimittē ꝑmā eligētes pn̄t reſilire ⁊ electū non acceptare. ⁊ hodie poteris ſuare h̄. c. in bn̄ficijs reſidentiā regrētib⁹ ⁊ etiam in curatis. ſi de facto nollet dimittē pꝛimā eccl'iaꝫ. ꝑ ponitur cauſa mādati. 2º mādatū ibi cū igitur. 3º ſoluit᷑ obſtaculū ibi ꝙ ſi. Nota pꝛimo ꝑncipiū cuꝫ ſua deciſa ꝙ vna eccleſia debꝫ eſſe vni⁹ ſacerdotis nō pluriū. ſic ecōtra ſacerdos debꝫ eē vni⁹ eccl'ie ⁊ nō pluriū. ⁊ i h̄ facit ad deciſionē huius tex. N. 2º ibi in duab⁹ eccl'ijs. ⁊c̄. ꝙ de iure cōmuni nō pōt qs hr̄e bn̄ficia i duab⁹ eccl'ijs. ga habere locū in duab⁹ eccl'ijs eēt ꝯ iſtū tex. diſpenſatiue tn̄ poſſꝫ hr̄e. vt in. c. de multa. j. e. i fi. ⁊ ēt ḋ ꝯſuetudie in ſimplicib⁹ nō regrentibus reſidentiam vl' in vno curato ⁊ ſimplici. de quo dic vt nō. i. c. gr̄a. de reſcri. li. vi. ⁊ in cle. gr̄e. eo. ti. ⁊ in. c. i. de ꝯſuetudie. li. vi. dicā. j. i. c. cū iā. j. c. N. 3º ꝙ ſi clericus vl' ꝓuiſus nō vult dimittere ꝑmū bn̄ficiū qḋ regrit reſidētiā nō tenent᷑ electoꝛes iꝑꝫ acceptare qḋ bn̄ nōbis. vide tn̄ ad h̄ dn̄o ꝑ Inno. in. c. fi. ḋ. de cle. nō reſi. Sꝫ ꝯ ꝑncipiū oppo. nā in multis eccl'ijs ſunt multi clerici vt canonici ⁊ hn̄tes diuerſas dignitates ſicut archidiaconus archipꝛesb: ꝑpoſitus ⁊ ſil'es ⁊ ſic eccl'ia nō eſt vni⁹ ſacerdotis. So. dicit Inno ꝙ ibi ē ep̄s q eſt ſponſus eccl'ie. nec ob. ꝙ ſint ibi hn̄tes dignitates q2 hn̄t officia diſcreta. ⁊ nemo pōt dici ſponſus eccl'ie niſi eccleſia ſit ſua. Sꝫ vt dixit ep̄s eſt ſpōſus ad qḋ ſignificanduꝫ defert anulū. vt in. c. clerici. ḋ. de vi. ⁊ hone. cle. ⁊ in. c. ne ꝓ defectu paſtoꝛis. ḋ. de elec. Itē ꝑſuppoſito ꝙ in eccleſia ſint plures clerici ⁊ ibi nullus ſit pꝛelatus nō tn̄ ſinguli ſunt ꝑlati. nec eccl'ia dicitur eſſe ſinguloꝝ. ſed collegiū ⁊ pꝛelatus hꝫ iuriſdictōem in ſingulos. ⁊ pōt cōmittere cui vult curam aiarum. vt in. c. irrefragabili. in. §. exceſſus. ḋ. de offi. oꝛdi. ⁊ dicit Inno. ſingulare dictū. qḋ quotidie allegat᷑. videlꝫ ꝙ ad eſſe collegij nō requirit᷑ ꝙ ibi ſit ꝑlatus vl' rectoꝛ. qḋ ſemꝑ nōbis. ꝓ h̄. l. i. ff. ꝙ cuiuſqꝫ vniuer. noie. Ex q̄ infert᷑ ꝙ facientes collegium nō tenent᷑ ſibi eligere rectoꝛē. ſꝫ iꝑm coꝛp⁹ habebit oēm ptātē quā ſolitus eſt habere rectoꝛ. ⁊ poterit ꝯmittere iuriſdictōem ꝯtentioſaꝫ vel penitētialē alicui de collegio ad tꝑs vl' ad vitā. ⁊ eo caſu q̄ ꝯmittit ad libitū nō cēſet᷑ ꝯmiſſari⁹ habere curā vt ſic incidat in. c. de multa. j. eo. ſecus aūt vbi ſtatuto vl' conſuetudine nō poſſꝫ remoueri. q2 tūc inciderꝫ in penā illi⁹. c. q2 vacaret ꝑma dignitas vel ꝑmuꝫ curatū acceptādo h̄ 2m officiū. qḋ nōbis. nā ſaltim eſt vicaria ꝑpetua ⁊ de his idē eſt iudicium vt in cle. i. de offi. vicarij. ⁊ limita ꝑdicta ſm̄ nota ꝑ Inno. ḋ. de conſti. in. c. cuꝫ acceſſiſſent. Et ex his pōt inferri ad ſolutōem queſtionis nunquid vicari⁹ ep̄i vel alteri⁹ pꝛelati hn̄tis iuriſdictōem cenſeat᷑ habere dignitatē ſeu curaꝫ q̄ ad h̄ vt incidat in penā. c. de multa. ⁊ ſm̄ hanc glo. Inno. videret᷑ dicenduꝫ ꝙ nō. q2 vicarius pōt ad libitū remoueri. vt nō. in cle. ⁊ ſi ꝑncipalis. de reſcriptl. ⁊ idem ſentit Inno. in. d. c. de multa. in glo. in verbo ꝯſenſerint in fi. nō hāc lecturā glo. Inno. tn̄ in. c. fi. de cle. nō reſi. dicit ꝙ ſi canonici eligūt ſciēter clericū hn̄tem bn̄ficiuꝫ in coꝝ cōcanonicū vident᷑ renūciaſſe iuri reſidētie ſi ſciēter fecerūt. ſed ſi ignoꝛāter poſſunt recedere ab electōe ꝓut dicit h̄. ⁊ videt᷑ reſtringere ad electoꝛes ignoꝛātes. ſꝫ rōes glo. vꝛgent vtroqꝫ caſu. ideo poſſum⁹ dicere ſaluādo vtrūqꝫ dictū ꝙ aut cleric⁹ hēbat bn̄ficium qḋ veriſimilit᷑ non dimiſiſſet propter 2m. ⁊ tūc ꝓcedat dictum Inno. in. d. c. fi. ⁊ limita prout ipſe ibi nōt. Si autē beneficiuꝫ 2m erat melius tunc in ſcientibus ꝓcedere pōt diſpoſitio hui⁹ tex. poterant eniꝫ veriſimiliter ꝑſumere illū dimiſſurū ꝑmū ꝓꝑt 2m. ſic videm⁹ in eligētib⁹ aliquē in ep̄m. ḋ. de electi. cū in cūctis. ex q̄ ꝗ iſte nō vult facere reſidētiam in bn̄ficio ꝓut dꝫ nō tenent᷑ electoꝛes ipſum admittere. Et ex his habes vnā lecturā. ſed huic obſtat tex. in fi. dum ponderat ſcādalū electoꝝ nam ceſſante omni ſcādalo ſeruari debet quod dicitur in glo. argu. in iuribus allegatis in ea.

Et forte metu huiꝰ ꝯꝫij Inno. ponit 2ᵐ lec. ꝙ
iſte electꝰ a pncipio nolebat dimittē pmū nec ca
nonici volebāt acceptare eū ad 2ᵐ. poſtmoduꝫ
mutauit ꝓpoſitū ꝛ volebat dimittē pmū ſꝫ cano
nici idignati nolebāt eū acceptare nec poterant
illic ꝓmoueri ſine ſcādalo iō fuit ꝓuiſū ꝓut hic
dr̄. ꝛ hac rōe pōderat h̄ ſcādalū iminēs. nam ar
bitror ꝙ re itegra locꝰ erat pn̄ie. ar. c. ſi tibi abſē
ti. de pbē. li. vi. vn̄ ceſſāte ſcādalo cui iſte cāꝫ de
derat debebat ꝯſeq 2ᵐ excꝗ re itegra volebat di
mittē pmū ꝛ vtraqꝫ lec. eſt bona ſꝫ 2ᵃ magis cō
ſentanea lr̄e. ſūt ꝛ alij itellectꝰ huiꝰ lr̄e de qbus
nō eſt curādū qa diuināt.

¶ 16 Um ſecunduꝫ

Ordinato ad ſacros p epm ſine titulo
nemine pſentāte ordiator vl' ſucceſſor cōpellit i
neceſſarijs prouidere donec titulū habuerit. pri
mo ponit cā ꝯſtitutōis ꝛ correctiōis iuris antiq
ꝛ noui promulgatio. 2ᵒ. determiatio caſus ꝓpoſi
ti ſpēaliter. 2ᵃ ibi inde eſt. ¶ Nō primo ꝙ ſecū
dū apoſtolū licitū eſt clerico viuere de rebus ec
cleſie. licꝫ eīm ipe apoſtolus abſtinuerit q̄rēdo
ſibi victū manibus vt non daret locū falſis apo
ſtolis ſeu māꝫ exercendi queſtū non tamen per
hoc impoſuit legē alijs vt ſic teneātur facē. imo
expſſe permiſit vt hic patet. Et hieronymꝰ pon
derauit illud verbum viuere quaſi licitum ſit ō
beneficio percipere neceſſaria vite non āt luxu
riari. vn̄ dicit ibi ꝙ ſacerdoti de altari viuere nō
luxuriari pmittitur. xliiij. di. in prin. ꝛ ponit lu
xuria pro omni luxuria ſeu illicita cōcupiſcētia.
Ex quo nota ꝯ̄ beneficiatos conuertētes reddi
tus in vſus inhoneſtos. ꝛ crederem ꝙ ſi habe
rent patrimonium tenerentur de ſuo reddē ec
cleſie qō male expendiderunt. xij. q. iij. in. c. i.
ꝛ. ij. ¶ Nota 2ᵒ. ibi ad onus eligitur ꝛc̄. ꝙ cleri
cus dicitur deputari ad onus. non. n. eſt facile
digne gerere clericatum imo difficillimū ꝓpter
onera annexa. ꝛ vide. xl. di. fere per totuꝫ. ꝛ pō
dera ꝙ vbū altare largo modo cōprehēdit oēꝫ
eccliam. Item nota ibi a mercede. ꝙ ſtipendiū
clerici ſeu beneficium eſt ſibi quaſi q̄dam mer
ces ratiōe oneris. Et ex hoc infero ꝙ licite pau
per locat operas ſuas ſpirituales nec cōmittit
ſimoniam exquo non pncipaliter intendit ven
dere diuina ſed vt viuat. facit ad ea que dixi i. c
ſignificatū. ſ. c. ¶ Nota ibi patet a ſimili ꝙ pn
ceps arguit ad ſimilitudinē ratōis ergo forcꝰ ꝛ
ſubiecti poſſunt cauſas decidere p identitatem
rōnis. ꝓ h̄. l. nō poſſunt. ff. de legi. cū multis ſi.
¶ Nota ibi de patrimonio Jeſu chriſti ꝙ bōa
eccleſiarū non ſunt plato᷑ū ſed patrimoniū ieſu
chriſti ſuo ſanguine acqſitū. dominiū ergo rerū
eccleſiarū pertinet ad deuꝫ. pro hoc. c. cuꝫ ex. eo
de elec. li. vi. ibi de patrimonio ieſu chriſti ditari
ꝛc̄. ꝛ vide Inno. in. c. cum ſuper. de cā poſ. ꝛ ꝓ
prie. ꝛ glo. in. c. cā carpenſis. j. de vbo. ſig. ꝛ ē cō
tra platos reputantes ſe dominos. ¶ Nō ibi

vt ipſa nominis rō ꝛc̄. ꝙ licituꝫ eſt arguere ab al
luſione ſeu ab ethimologia vocabuli. ꝛ dic ꝙ ar
gumentum a vi vocabuli ſemper eſt validum i
iure cuꝫ negatiue ſumitur. ſed affirmatiue valꝫ
dūmodo non contradicat diffinitioni rei. l. ij. ff.
ſi cer. peta. ꝛ nō. in. l. i. ff. de teſta. declaro mutu
um. dicitur quia de meo fit tuū. vn̄ vbicunqꝫ de
meo non fit tuum non eſt mutuum. ſed affirma
tiue non valet. quia non ſemper vbi de meo fit
tuum eſt mutuum. nā hoc contingit in donatōe
ſic ꝛ in teſtamento dicit teſtamentū ſm ethimo
logiam quaſi mentis teſtatio. verū eſt dicere ne
gatiue ꝙ vbi non eſt mentis teſtatio non ē teſta
mētū. ſꝫ affirmatiue nō ſemper valet. quia codi
cillus eſt mētis teſtatio ꝛ tamen nō eſt teſtamē
tum. l. ſi idē. C. de codicillis. vbi vero diffinitiōi
nō contradicit valet argumētum affirmatiue ſū
ptum vt hic. ꝛ in. c. cleros. xxi. di. cū multis ſimi
libus. ¶ Nota q̄re ordinati dicūtur clerici. naꝫ
ſic appellātur ꝓpter ſignificatū vocabuli qa ſūt
electi in ſortem ſeu partem dei ꝛ deputati ipſius
obſequijs ꝛ ſic ſunt ſtipendiari dei iō aduertāt
ne ſint proditores. ¶ Iteꝫ nota ex hoc ꝛ ex tex
bonū eſſe habere bonum nomē quia ſepe homi
nes aſſumunt argumentū ab ethimologia vo
cabuli. ꝛ q̄ꝫqꝫ nō ualeat argumentū ab ethimo
logia nominis proprij. quia non ſequitur vocat
angelus ergo eſt. vel bonus ergo eſt. ex hoc qa
nomina propria ad placituꝫ ſunt inuenta tamē
ex horrido nomine ſepe homines ſuſpicātur ſi
niſtrum putantes a prauo euentu illud fuiſſe i
poſitum. pro hoc vide bonū tex. cum gl. in. l. fa
cta. §. in danda. ff. ad treb. ꝛ ideo dicebat Jo.
an. ꝙ ſi nomina venderent deberēt cuꝫ magno
precio bona emi. vn̄ deteſtandi ſunt qui habēt
nomia ad libitū ꝛ recipiunt nomina horrida. et
hec eſt vna de cauſis quare in coronatione pa
pe mutatur nomen. vt nō. in prohemio ſexti.
¶ Item nota ꝙ papa ſolus poteſt mutare ꝯſtituti
onem concilij. nā conciliū nicenū fecit illaꝫ ordi
nationē vt ordinatio ſine titulo eſſet irrita vt pꝫ
lxxx. di. c. i. vnde ſolus Inno. hoc mutauit vt h̄
facit. c. ſignificaſti. de elec. vide quod ibi dixi.
Itē nota ibi nullo pn̄tante ꝛc̄. ꝙ vbi qs fuit ordi
narius ſine titulo ad preces alteriꝰ non tenetur
ordinator prouidere ordinato ſed preſentator.
forte enim archieps pſentans ordinandū dixit
epo vndiqꝫ illū eſſe idoneum. vel vnꝰ epiſcopꝰ
ordinauit clericū alteriꝰ ad pn̄tationē illiꝰ diſti
gue iter cōmiſſionē gn̄alem ꝛ ſpēalem ꝓut hēs
glo. in. c. ſi eps. j. e. ti. li. vi. Et ex h̄ ifert Inno.
ꝙ eps nō tenet examiare clericū pn̄tatum p ali
um epm. ſi tn̄ ſciat eū idignū peccat ordinando
qō nō. qa n̄ dꝫ cōmittē rē illicitā ad petitōeꝫ illiꝰ
q diſpēſare n̄ pōt. ¶ Nō caſuꝫ in q̄ ꝓcedet lit.
nō ꝯtel. vt qn̄ ꝓcedit ſup examiatiōe clici. Nō
ibi vite neceſſaria ꝙ ordinator ſeu ſucceſſor tene
tur in cibꝰ ordinato vite neceſſarijs ꝛ ſic i veſti
bꝰ cibis ꝛ medicinis ꝛ ſi. ſic dicimꝰ de alimēt. l.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

legati.ff.de alimē.ꝛ cib.leg.oēs gl.ſunt faciles et
expoſitie ꝛ ſati cū declaratōe tex.fuerūt expedi
te q̄re capio glo.i vbo ſucceſſores ibi ne in cleri
obprobiū. ¶ Jnno.ꝛ hoſt.addūt alias rōes.nam
ep̄s tenet ex ḡnali officio oib⁹ ꝓuidē idigētib⁹
maxie clericl.xvi.q.i.poſſeſſiones ꝛ.c.ſi.ꝛ.x.q.i.
ꝑ totū.vn̄ forti⁹ dꝫ ꝓuidē iſti ordiato ſine titulo
Jtē obprobriū eſt ipſi deo vt aſſūpti i ei⁹ ꝑrimo
niūꝫ mendicēt nec ꝓcedit.d.gl.ſequēt q̄ h̄ puni-
atur eccl'ia.cum ep̄s ꝓuideat de mēſa ſua.poteſt
.n.dici q̄ nullūꝫ ſubeſt pc̄m nec rōne pc̄i tenet
ſucceſſor.ſꝫ poti⁹ ex q̄dam alia obligatōe tacite
ↄcta ꝑ p̄deceſſorē noie eccl'ie.iō tenet ſucceſſor
ar.in.c.dilecti.de fo.compe. Et hec ratio magis
ſtrigit q̄ꝫ p̄cedentes.fuit.n.fauorabile ipi eccl'ie
vt augeat numer⁹ clicoꝝ ꝓpter cultū diuinum
vn̄ nō pōt dici q̄ i dānūꝫ eccl'ie ↄxit. ¶ Sed circa
iſtam ꝑteꝫ glo.pōt dubitari q̄d ſi iſte ordinatus
hꝫ heredes reſpectu ꝑrimōij ſui.nūq̄d p⁹ ſūt cō
pellēdi hēdes q̄ꝫ ſucceſſor i dignitate.hoſti.ꝛ cō
muniter doc.ſeq̄n.dicunt q̄ ſic ſiue dicam⁹ ordi
natorē fuiſſe obligatū ex q̄ſi ↄctu ſiue ex delicto
naꝫ obligatio deſcēdēs ex ↄtractu trāſit i hēdeꝫ
l.vet'ris.C.de ↄhē.ꝛ ↄmit.ſtip.de iure canōico
tenet heres ex delicto.vt i.c.fi.de ſepul.dīc etiā
hoſti.q̄ ſi iſte ord.nator viueret ꝛ hr̄et ꝑrimoni
ūm cōpelleret ipſe de ſuo ꝓuidere ꝛ tm̄ aſſigna
re ordiato ꝑ ſe vn̄ viuē poſſet. qō dicit ꝓcedere
etiam ſi ordiator eēt depōit⁹ vl' q̄liſcūq̄ꝫ āmot⁹
ab ep̄atu. Ego dubito vt̄ꝝ h̄ dicta ſint indiſticte
vera.nā tex.iſte p̄bet ar.in ↄriūm duꝫ dicit huic
ordiato ꝓuidendū ꝑ ordiatores vl' ſucceſſores
ꝛ indiſticte mādat ↄpelli ſucceſſorem nec p̄cipit
vt diſcutiant p̄us hēdes ordiatoris. ¶ Et iō ꝓ
ſolutōne vīa p̄dicta ꝛ q̄ōnū eēt ↄſiderandū vtrū
iſta obligatō q̄ ↄtrahit ex ordinatōe ſine titulo ſit
realis an ꝑſonalis.naꝫ ſi eſt realis.vt q̄ obligat
eccl'ia.dicta hoſt.nō ꝓcederēt.vt in.d.c.dilecti ſi
eēt ꝑſonalis adhuc poſſent impugnari dicta ſua
q̄ nō debet hr̄i recurſ⁹ ad eccl'iā ꝓpt impotētiā
ꝑſone.q̄ delictū p̄lati nō debꝫ nocē eccl'ie iō di-
cerem q̄ vbi eccl'ia cathedral' eſt potēs tūc obli
gatio vr̄ realis. nam queādmoduꝫ poteſt ſacer
dos ꝑſtare aliquē ad tituluꝫ ſuū.vt in.c.ꝑ tuas
de ſimo.ita ꝛ ep̄s pt̄ ordinare vt ordinati viuant
ex redditibus eccleſie cathedralis. Et ideo tex.
fecit metionem de ordinatore tm̄ uel ſucceſſore
ſed vbi eccleſia eēt impotēs. tūc cum epiſcopus
deliquerit teneat ip̄e vel heres ſuus ꝑ regulam
delictum ꝑſone. ¶ Jn glo.in verbo ꝓpōere ibi
ſicut medicus. nam medic⁹ quātūq̄ꝫ ꝓbatus ſi
poſtea repitur non idone⁹ poteſt reprobari.vt
in.§.reprobari allato in gl. ꝛ vr̄ velle Jo.an.q̄
ſit ſpeciale in medico fauor publice vtilitat'. Sꝫ
tu dic idem eē in quolibet docente.licet eni quis
fuerit in doctorem tanq̄ꝫ ſufficiens ꝓmotus. ſi
tm̄ poſt repitur inſufficiens debꝫ reprobari ꝛ in
ſignijs doctoratus priuari.ꝓ hoc bonus tex.in
grammaticos.C.de ꝓfeſſori.ꝛ medi.lib.x. ꝛ de
hoc etiaꝫ nō.in dicto.§.reprobari.nam in eis h̄

eſt vtilitas publica cū ꝓpter p̄ſūptionem grad⁹
doc.ad multa publica officia aſſumuntur ꝛ per
impitiam multos ledunt. ¶ Jn eadem glo.ibi
totum fit de gratia.pōt dici q̄ nō uſq̄ꝫquaq̄ꝫ cō
tineat gratiaꝫ.q̄ vbi ꝓmouēt ad bn̄ficiūꝫ debet
ſuꝑior eē caut⁹ vt̄ꝝ ſit idone⁹ maxime cūꝫ tēpo
re ordinatiōis multa poſſunt latere. ſed ſequēs
ſolutio gl.eſt tutior vt fiat examiatio ꝓpter no-
uam cauſam.ꝛ habes ex h̄ ꝛ ex gl.q̄ examinat⁹
ꝛ approbat⁹ in licētia pōt in examie doc.repro-
bari cū ex noua cā potuit inutilem ſe reddere.vt
ſi fuit iteruallum magnūꝫ iter licētiā ꝛ doctora
tūꝫ.poſſet etiā dici q̄ nō dato internallo adhuc
licite poterit reprobari in examine publico.naꝫ
anteq̄ꝫ aliq̄s adipiſcat gradum doctorat⁹ debꝫ
ter examinari. ꝛ trinaꝫ approbatoriam reporta
re.ꝑmo eni debet examinari a doctorib⁹ preſen
tantib⁹.vt in.l.nemini.C.de aduo.diuer.iud.
Jt' debꝫ examiari a doc. in p̄uato examie. ¶ Jꝫ°
in publico.ad h̄ facit.l.magiſtros.C.de ꝓfeſſo.
ꝛ medi.iūcta cle.ij.de magi.ꝛ ita habꝫ cōſuetu°
Et h̄ conſuetu° vr̄ ſati ꝓbata.l.vnica.C.d archi.
li.x. vbi dr̄ q̄ debet approbari ſeu reportare tri
nam victoriam in bello anteq̄ꝫ ꝓmoueatur. vt
ibi dr̄. non eniꝫ poteſt in vnico examie deprehē
di ex tota ſciētia vni⁹ forte fuit p̄ūctuat⁹ in ma-
teria ſibi familiari. Et ita nō. Bar.in dicta.l.vni
ca ꝛ archi.in.c.de quibuſdam.xxxvij.diſ. ꝛ hec
nō.cōtra ſcholares q̄ faciūt ſe ꝓmoueri tantum
per vnicum examen. ¶ Jn glo.fi.in verbo hoc
ignorauit vr̄ glo.velle q̄ ſi ep̄s ſciebat alteri de-
bitum.ꝛ ordinatus ignorabat.tunc tenet ſibi ꝓ
videre de alio in hoc bene loq̄tur ar.in.c.ſi bn̄fi
cia.j. eo.ti.li.vi. ¶ Si autem vterq̄ꝫ ſciuerit or
dinator.ſ.ꝛ ordinat⁹ tūc ſentit glo.vt ep̄s nō te-
neat q̄ ſi dolus cū dolo cōpenſand⁹ ſit.l.cū am-
bo.ff.de compenſa.hoc dictū glo.non placet mi
hi ſimpliciter. ſed reſtringereꝫ quado epiſcop⁹
a principio non tenebatur ꝓuidere.vt in caſu.c.
ſequentis.ſed in caſu noſtro cum ep̄us teneatur
iſti ꝓuidē ꝓpter rationes ſupra aſſignatas nō
videtur q̄ fraus vtriuſq̄ꝫ habeat eludere proui
ſionem hui⁹.c.naꝫ alias de facili circūueniretur
diſpoſitio hui⁹.c.quia epiſcopus ordinans ali-
queꝫ ſine titulo.ꝛ nolens obligare ſe ad neceſſa
ria vite conueniret cūꝫ ordināndo.vt promoue-
ret ad titulum alteri debitum. Et ſic releuaret ſe
ab hac obligatōne.quod nō eſt dicendum.cum
diſpoſitio.c.ſit fūdata ſuper publica hōeſtate vt
patet ex rationib⁹ predictis. ideo directe nec in
directe poteſt ordinatus huic fauori renūciare
argu.c.ſi diligenti de fo.compe. Sed ſi epiſco-
pus ordinaſſet bona fide ad titulum quem non
credebat alteri debitum tūc poterit cōueniri nō
ex diſpoſitione hui⁹.c. ſed ex generali obligatō
ne qua tenet omnib⁹ indigentibus.

Inter cetera

Qui h̄ ignorāti ſcienter ↄtulit p̄bēdā
quam non potuit illa euicta aliaꝫ quam poteſt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cõferre tenet̃ ⁊ ẽ ſingularis diſpoſitio. narrat p̄
fcm. r⁹ mãdat decerni ⁊ cauſã exp̄mit.ibi ſupra
dicto epõ. ¶ Nõ.primo ibi ꝑ cõmutationẽ ꝙ
in ꝑmutatõe beneficiorũ interuẽit renũciatio.⁊
ꝑ ꝯſequẽs bñficiõꝝ vacatio.de q̃ vide bonã3 gl.
in cle.i.de re.ꝑmu.⁊ in.c.ſi ꝑpt̃ tua debita.de re-
ſcrip.li.vi. ¶ Nõ 2⁰ ꝙ p̄bẽda vacãs ex cã ꝑmu
tatõis nõ d3 ꝯferri alt̃i q̃3 ꝑmutare volẽti.⁊ ho-
die collatio ẽ ip̃o iure nulla.vt in.d.cle.vna .nec
ſpectãs aplic⁹ põt tale bñficiũ acceptare.vt in.c.
i.de re.ꝑmu.li.vi. ⁊ ſic hodie diſpoſitio h⁹ capi-
tuli in p̄ma ꝑte nõ habet dubiũ3. ¶ Ultimo no
ta ⁊ tene mẽti caſum mirabilẽ ꝙ cõferẽs benefi-
cium alteri debitũ3 tenet̃ illo euicto illi ꝓuidere
de equalẽti beneficio.Et ſic eſt caſ⁹ in quo dona
toꝛ tenet̃ de euictõe ſciẽter conferẽdo alienã re3
alteri debitã.de hac tñ materia dic lati⁹.vt dicet̃
in glo.fi. ¶ In glo.ij.in fi.l3 glo.nõ reſpõd3 ad
cõtrariũ.ſ.formatũ .doc.ſentiũt ꝙ cõtrariũ ꝓce
dit in reb⁹ p̃phanis. ſec⁹ in reb⁹ ſpiritualib⁹.vt
ſũt beneficia.debet.n.pure renũciari ⁊ nõ ſb cõ
ditõe.facit qd̃ legit̃ ⁊ nõ.in.c.ex ꝑte.de off.dele.
¶ Sed op.ex glo.alio mõ. ex quo eni hic p̄be
da vacabat debuit valẽ collatio illi magr̃o.p. fa
cta nec debebat retractari.ar.in.c.dilect⁹.el.ij.j.
eo. Inno.vario mõ ſoluit. p̄mo ꝙ ꝓpt̃ fraude3
hic adhibitã ſalt3 re ip̃a papa ex officio ſuo re-
tractauit illa3 collationẽ.q̃ ſolutio p̄ma frõte vr̃
iprobari ꝑ.d.c.dilect⁹.⁊ ꝑ id qd̃ ſeqt̃ in ſequenti
glo. nam ibi patet ꝙ ſi ꝯ mãdatũ pape ep̃s ꝯfert
alicui bñficiũ tenet collatio nec retractat̃ l3 ep̃s
alit̃ veniat puniẽd⁹. S3 põt dici ſaluãdo hanc
ſolu.ꝙ nõ ſolũ h̃ ꝯtẽnebat̃ ꝓuiſio pape ſed ſup
plãtabat̃ is ꝗ ex cã ꝑmutatõis p̄bẽdam reſigna
uit.iõ voluit papa ꝓuidẽ huic decepto. ⁊ intan-
tum eq̃tas h̃ ſuadebat. vt hodie ſit edictum ius
de nouo ãnullãs collatõne3 talẽ ip̃o facto.d.cle
vna. ¶ 2⁰ ſoluit ꝙ in iſtis ſpũalib⁹ ẽ ſpeciale. vt
īteruenĩẽte auctẽ ſupiõis abſq3 alia traditõe ac-
qrat̃ ius ꝑmutare volẽtib⁹ in reb⁹ ꝑmutatis.Et
nõ bñ hãc ſolu.quotidie eni allegat̃.⁊ ꝓ ea facit
c.ſi tibi abſẽti.j.eo.ti.li.vi.vbi patet ꝙ ex ſolo tit⁹
in iſtis ſpũalib⁹ abſq3 alia traditõe acqrit̃ ius in
re.hec tñ ſolut.l3 ſit vera ⁊ nõ.in ſe.nõ tñ ꝯgruit
huic lr̃e.q2 papa nõ ipoſuẽat auctõitatẽ ſuã.ſed
mãdauerat tertio vt collatõne3 illã faceret. ¶ 3ᵃ
ſolu. ꝙ papa acceptãdo renũciatõne3 ⁊ mandã
do alteri collatõne3 aduocauit ad ſe totũ nego-
ciũ.⁊ ſic eripuit poteſtatẽ oꝛdiario.ar.i.c. vt no
ſtrum.de ap.⁊ hec ſolu.ſatiꝰ potuit ſuſtieri. Sol
uit̃ ⁊ alit̃ hodie.ſed nõ eſt inſtandu3 ꝑ dicta3 cle
vnicam. ¶ Sed hic q̃rit̃ qd ſi capitulũ recipit
aliquẽ in canõicu3 auctẽ ꝑpa demũ p̄bẽda vacã
te cõtulit alteri.nũqd teneat talis collatio. Inn.
⁊ cõmũiter doc.ꝙ ſic quia nõ potuerũt dare ius
ad p̄benda3 vacaturã.⁊ ſic ex illa receptõe in ca
nonicum nõ habuit ille ius afficiens p̄bendam
p̄mo vacaturam.merito collatio illi⁹ tãq3 liberi
alteri facta tenuit.nec ob.ſi dicat̃ ꝙ ꝑſona eccle-
ſiaſtica nõ poteſt variare. vt in.c.cũ autẽ.de iur.
patro. vbi dr̃ ꝙ ſi patron⁹ eccleſiaſtic⁹ ſemel p̄ſẽ
tat nõ põt ampli⁹ variare ⁊ preſentare aliu3.illõ
eni loquit̃ ſm Inn.qñ p̄ſentatõ fuit facta ad bñ
ficiũ vacans.nõ autẽ loqmur de bñficio vacatu
ro.ad qd̃ obtinendum non poteſt inferioꝛ citra
papam dare ius.nec ob.c.relatũ.ſ.eo.na3 vt ibi
dixi fatendũ eſt ꝙ capitulu3 obligat̃ ad ꝓuiden
dum illi nõ tñ ſequit̃ ꝙ p̄benda p̄mo vacatura
ſit affecta ꝑ eo. ⁊ tene menti hoc cõmune dictu3
docto. Sed ego limito ꝑ vnum ꝑegrinu3 ⁊ ſin
gulare dictu3 Inno.in extneo loco.ſ.de maio.⁊
obe.in.c.ſtatuim⁹.vbi dicit ꝙ capitulum ꝓuidẽ
do alteri extraneo vel alicui de collegio poſtea
recepto tenetur prouidere illi primo recepto
quem illuſit.de redditibus communibus iuxta
forma3.c.dilect⁹.el.ij.j.eo. ⁊ optie facit ille tex.
nam capitulũ illud obligat̃ ad illam ꝓuiſionem
ꝓpter trãſgreſſione3 mandati pape. ita d3 h̃ ob
ligari ꝑ trãſgreſſionem mandati legalis.vt in.d
c.relatum in fi. Quid autẽ in recepto a papa ſb
expectatõe p̄bẽde.ꝓlixe t̃ctauit h̃ Inn. S3 ho
die habes tex.clarum in.c.ſi põt.j.eo.t.li.vi.vbi
p3 ꝙ p̄benda p̄mo vacans adeo ẽ affecta ꝓ iſto
recepto auctẽ apoſtolica.vt nõ valeat collatio
alteri facta.⁊ vide de materia quod nõ.i.c.ſi ca⁹
⁊ in.c. ſi ſoli de cõceſ. p̄ben..li.vi. Et habes ex p̄
dict̃ bonã diuerſitatẽ ⁊ quotidianam inter rece
ptum auctoꝛitate pape. ⁊ receptũ auctẽ capituli
¶ In glo.fi.ibi in v̄itate nõ dr̃ dõare.nõ. ꝙ col
latio bñficioꝝ nõ eſt ꝓp̃e dõatio. Et ꝓ hoc vide
glo.in.§.ex his.xxiij.q.vi.ſed cõtra hoc facit q2
reſpectu illi⁹ cui ꝯfertur eſt vera liberalitas.vt i
c.relatum.ſ.eo.ꝗ nõ debẽt iſti teneri de euictiõe
ſicut nec alius donatoꝛ. credo ꝙ hoc fuit ſtatu-
tum in odium collatoꝛu3 ne iura ſpiritualia tra
ctent ita fraudulent̃ ⁊ ne inducãtur ad cõferen-
dum beneficia alijs debita.ar.in cle.vna in ꝑnci.
de renun.Et an ⁊ quãdo donatoꝛ teneat̃ de eui
ctiõe in reb⁹ ꝓphanis.dic vt le.⁊ nõ.in.l.ij.C.de
euic.⁊ in.l.ariſto.ff.de dona. Et nõ iſtam glo.iũ
cto tex.⁊ in fi.gl.ꝯclude clarius intellectũ h⁹.c.
vt colligit̃ ex dictis doc.⁊ ex glo.aut eni vterq3
ſciuit ſcil3 collatoꝛ ⁊ is cui facta fuit collatio.et
is tunc nõ tenet̃ ꝓuidẽ ſibi de equalẽte bñficio
quia dol⁹ cum dolo cõpenſat̃ in.c.intelleximus
de adul.nec fuit iſte decept⁹ ꝑ collationem ſ3 ſe
ipſum decepit.hoc verum quãdo epiſcopus ex
mera liberalitate cõtulit.ſecus.n.ſi tenebat̃ con
ferre rõe oꝛdinis collati.ꝓut dixi.ſ.c.p̄cedenti
aut vterq3 ignoꝛauit.⁊ tũc nõ tenet̃ iſti ꝓuidere
quia ceſſat fraus ſup q̃ fundare ſe videt̃ iſte tex
⁊ intellige vt dixi in collatione facta ex mera li-
beralitate.ſecus ſi ex neceſſitate de qua in.c.p̄ce
denti.aut ep̃s ſciuit ⁊ alter ignoꝛauit.⁊ habet ꝓ
p̃ie locũ iſte tex.ſi autẽ ecõtra ep̃s ignoꝛauit.⁊
alt̃ ſciuit ⁊ tunc ceſſat iſta prouiſio quia collatoꝛ
nõ fuit in fraude.imo alius ꝗ ſciẽt bñficiũ accep
tauit.

¶ c [18] Um iam du dũ

Apponēti plura cōtra electū ſufficit alterū ꝓba
re quod ad caſſationē eiꝰ ſufficiat. vel ſpecialiꝰ
ſic. Caſſatur electio illiꝰ qui poſſidet plēs digni
tates atqꝫ ꝓbendas. ⁊ idem ſi detineť aliquo vi
cio hic ſcripto. hoc d. Et primo ponit vi. que op
pōebātur ꝯ electū. 2° diffinitionē qōnis ꝯditio
nalem. 3° reſpondet tacite qōni vel obiectioni.
ſcōa ibi mandamꝰ. 3ª ibi cum multa. ¶ Nō pri
mo ſex vicia ſeu defectꝰ q̄ oppōi pñt contra ele
ctum ad dignitatē eccleſiaſticam. ꝑmo multitu
do dignitatū. 2° pluralitas ꝓbendaꝝ. 3° ambitio
nis viciū. 4° delictū auaricie. 5° ꝙ ſe ingeſſit ad
dignitatē obtinēdam de qua quæriť. 6° quia in
truſit ſe admīſtrādo añ cōfirmationē obtentam
vel poſt eā caſſatā. ¶ Sed anteqꝫ ꝓcedam ad
vlteriora quero nūqd quodlibꝫ ꝓdictoꝝ de ꝑ
ſe ſufficiat ad caſſationem electiōis. ꝯclude ꝓut
colligiť ex dict̄ doc. ꝙ primū ſcilꝫ multitudo di
gnitatū ſufficiat. ꝓbať in. c. dudū el ij. ṡ. de elect.
⁊ clarius hodie in extraugā. execrabilis. Jo. xxij
vbi patꝫ ꝙ tenēs de facto plures dignitates vel
eccleſias curatas ſit ieligibiľ. Circa ſecūdū vide
licet ꝓbēdaꝝ pluralitatē diſſenſio eſt inter doc.
nam qdam tenēt h̄ ſufficerē. ar. illiꝰ. c. dudū. vbi
tex. tñ ſe fundat ſup multitudīe dignitatum ſeu
eccleſiaꝝ curataꝝ. Et ꝑ h̄ facit iſte tex. in ṽ. man
damus. vbi papa vř multitudinē ꝓbendaꝝ co
pulare ad multitudinē dignitatū quaſi plura
litas ſola ꝓbendaꝝ non ſufficiat. Alij tenuerunt
cōtrariū exponētes dictio. atqꝫ ꝓ vel. nam ſepe
copulatiua reſoluiť in diſiūctiuā. vt in. l. ſepe. ff.
de vbo. ſig. ⁊ nō. in. c. ij. de reſcrip. ⁊ certe hec qō
pendet ab alia. nūqd ſit licitū obtinē plures ꝓbē
das. ⁊ de hac latiꝰ. j. ſbijciam. Tertiam obiecti
onem. ſ. ambitōis vicium ſufficit de ꝑ ſe. eſt enī
peccatū mortale. pro h̄. c. qꝛ intātū. ṡ. eo. ⁊ vide
bonū tex. viij. q. i. in ſcripturis. vbi patet ꝙ digni
tas nō eſt cōferēda ambiētibꝰ. ſed potiꝰ fugiēti
bus. ⁊ ē ambitio quedam aſpiratio ad dignitatē
procedēs ad actū. Quartū. ſ. auaricie delictum
ꝑ ſe ſufficit. lxxxv. diſ. florētinum. ⁊ nō. h̄ in glo.
Quītū qꝛ ſe igeſſit ſuffic̄ ad caſſatōeꝫ. qꝛ nemo
debet ſe ingerē. vt in. c. qualiť. ṡ. de elec. Sextꝫ
quia adminiſtrauit ante confirmationem vel pꝰ
caſſatā ꝑ ſe ſufficit. vt in. c. auaricie. de elec. li. vi.
⁊ in. d. c. qualiter ⁊ qñ. Et ex iſto ſexto ⁊ quinto
collige vnū ꝙ intrudēs ſe in bñficio forte aucto
ritate principis ſecularis. ⁊ poſtea ipetrat illud
a papa nō facta mētione de intruſione eſt repel
lendus. talis. n. promotio fuit ſurreptitia. naꝫ ſi
papa ſciuiſſet de facili ſibi nō prouidiſſet propť
ambitionis viciū. Et qꝛ igeſſit ſe admiſtratōni
ante omnē prouiſionē. nā ſi repelliť ille q habuit
electionem ⁊ non expectata confirmatione ad
miniſtrauit fortius eſt repellendꝰ q ante omnē
electionē ⁊ vocationē ſe intruſit in beneficio. et
notabis hoc. quia multi errant ⁊ iniuſte poſſidēt
poſtea beneficia. ⁊ vide quod nō. in. c. ſi apoſto
lice. de ꝓben. li. vi. in nouella. ¶ Nō ꝙ intruſus
dř qui tit̄lo legitimo nō ꝓcedente ingerit ſe ad

miniſtratōi. etiā ſi ꝓceſſit electio. qō nōbis. Jdē
eſt ſi ꝓuatus fuit titulo legitīe prius habito. vt
nō. Jnn. in. c. qliter ⁊ quādo el. ij. de accuſa.
¶ Ultimo nō ⁊ tene menti ſi. tex. qui quotidie alle
gať ꝙ ꝑ tolerantiā ſuperioris nō videť diſpēſa
tio inducta in his que ſūt cōtra ius. ⁊ circa h̄ vi
de pulchrā gl. iij. diſ. in. c. ſi. Jn ꝯtrium vide tex.
cum gl. in. c. quia circa de cōſang. ⁊ affini. ¶ Ul
timo queriť quia. ṡ. dixi opi. eſſe An pluralitas
prebendaꝝ repellat quem a beneficō obtinēdo
nūquid de iure cōmūi poſſit quis habere pluref
ꝓbendas vel plura beneficia ſimplicia. nā de cu
ratis dignitatibꝰ ⁊ ꝑſonatibꝰ deciſum eſt. j. eo. c.
de multa. ⁊ in h̄ multū inſtat h̄ Jnn. ſꝫ referā pn
cipaliores opi. que colliguntur ex glo. ſua.
¶ Prima opinio ꝙ inſpect̄ iuribus antiquis non
eſt licitū niſi in vnico bñficō intitulari. naꝫ debꝫ
eē quiſqꝫ cōtentꝰ ea vocatōe qua vocatus eſt ⁊
ſi nō ſufficit ſibi illō beneficiū querat ſibi victū
īduſtria ſua ſeu manibus. ad h̄. xxi. q. i. c. i. ⁊ fac̄
c. clericus victum. xli. diſ. ⁊. c. cum nō ignores. ṡ.
eo. ⁊. lxxxix. diſ. in. c. ſingula. cum multis ſi. Sꝫ
inſpect̄ iuribus poſtea ſequentibus vř ꝙ liceat
plura obtinere. pro h̄. c. cū eccliaſtice de excep.
Et quod le. ⁊ nō. in. d. c. dudum. ⁊ in. c. dilectus
filiꝰ. ṡ. de ꝓp. ⁊ i. c. ex inſinuatōe. de procur. cū
mult̄ ſi. ¶ Secūda opinio ꝙ nimia multitudo
reprobať a iure. ſed duo vel tria ſimplicia licitū
eſt poſſidē. pro h̄. c. quia intātum. ṡ. eo. ¶ Ter
tia opinio ꝙ in titulū nō pōt quis habere plura
beneficia. ſed vnicū tantū ſic vt ꝙ denominetur
ſolum ab vnico beneficio. ſed alia habeat quaſi
in ſtipēdium dūmō nō reqrant reſidentiam.
Quarta videť opi. Jnno. in qua reſidet videli
cet vt nō ſolū in bñficiū ſed in titulū pōt qs ha
bere plures ꝓbendas ſñ aliqua diſpēſatōe. etiā
ī diuerſis ecc̄ſiis. vidť tamē requirē duo. ꝑmo
vt tales ꝓbende nō reqrāt reſidētiā. 2° vt eaſ ob
tieat nō propť fructus ſeu vtilitatē propriam. ſꝫ
propť bonū publicum. vt quia ꝑſona eſt īduſtri
oſa. ⁊ meliꝰ ſcit gubernare iſte decem bñficia qꝫ
alius vnum. ⁊ ita reſpōdet ad. c. ſactoꝝ. lxx. diſ.
quod facit in oppoſitū. dicit enī illud ītelligendō
qñ propť cōcupiſcētiā quis vult obtīere pluref
prebēdas. illud enim nō licet nec iure cōi nec di
ſpenſatie. ¶ Nec ob. ſm eū ſi dicať ꝙ alienꝰ epi
ſcopꝰ nō debet eū recipe. vt in. c. fraternitatiſ. ṡ.
de cleri. nō reſi. ⁊ in. c. ꝑmates. lxxi. diſ. quia illa
iura loquūť de ignotis vel loquūtur. vt nō reci
pianť quo ad ordies. ſed quo ad beneficia reci
pi poſſunt. ⁊ ratione bñficioꝝ poterit eis cōferř
ordīnem. ⁊ notabis ſemper hoc dictum. Ex hoc
enī potes ſumere vnam cautelā quando vis re
cipe ordines ab epō nō tuo ſñ epi tui licētia. naꝫ
obtīeas ꝑmo bñficium ab alio epiſcopo. ⁊ tunc
cum ratōe bñficij īcipiat eſſe ſubditus eius po
teris ab eo ordiari. ⁊ pro hoc facit. c. iij. de tēp.
ordia. li. vi. ¶ Nec ob. ſi dicatur ꝙ iſte erit per
plexus ſi epiſcopi mandarēt ſibi cōtraria cū de
bet obedire priori niſi ſūma neceſſitas vrgeat. ⁊

ꝛ de hoc vide lati⁹ ħ p Inn. Hoſti. autē hoc tra
ctans in. c. ſup inordiata. j. e. ꝛ in. c. lr̄as. de ꝓceſ.
ꝓben. poſt mlta cōcludit ꝙ de iure cōi quelibet
ꝓbenda ſeu bn̄ficium reqrit ꝓprium miniſtrum
vnde queadmodū in plurib⁹ caſtris quoꝝ qli
bet reqrit certos homies ad ſui cuſtodiā nō po
teſt quis obtinē locum pluriū. ita ꝛ in beneficijs
eccl'iaſtic]. dic tn̄ ne multe aīe illaqent ꝙ diſpē-
ſare poterit eps etiam ꝓpter ꝓrogatiuaꝫ pſone
vt qs habeat plures ꝓbendas nō in titulum ſed
in bn̄ficiuꝫ. ꝛ vt clare habeant ꝓdicta faciamus
duo mēbra. Primum nūquid de iure quis poſ
ſit habere plura ſimplicia. Secundū in caſu in
quo de iure cōmuni nō eſt licita pluralitas. vtꝝ
eps poſſit diſpēſare. Circa primuꝫ cōcludo ſic
ꝙ aut beneficia requirūt reſidentiā ſiue iſpecto
iure cōmuni ſiue ſpeciali ſtatuto. ꝛ indubie non
eſt licituꝫ de iure plura retiere. ſūt. n. icōpatibi
lia ꝓpt on⁹ reſidentie. ꝓ hoc. c. pēul. ſ. de cleri.
nō reſi. ꝛ ħ eſt ſm mentē iur]. nam qōlibet bn̄fici
um creatur ꝓpter officiū. vt in. c. fi. de reſcrip. li.
vi. Si vō nō reqrūt reſidentiā, puta qꝛ cōſuetu
do eſt in oppoſitū que ſat valet in ſimplicib⁹. vt
in. c. cum oēs de cōſti. ꝛ tūc aut vnū ſufficit ad cō
grue ſuſtentandū clericū. ꝛ nō licet tenere plura
bn̄ficia propt vtilitatē ꝓpriam. imo eſt peccatuꝫ
mortale. cū ſit ibi viciū ambitōis ꝛ auaricie. ꝛ oc
cupat ſtipendia alioꝝ pauperū. vt nō. glo. in. d. c
dudum. ꝛ ſic etiā pōt intelligi. d. c. ſanctoruꝫ. vbi
dr̄ ꝙ quis nō pōt eē ꝓbendari⁹ ꝛ canōicus in di
uerſ eccleſijs. aut vnū p ſe nō ſufficit. ꝛ licet tenē
plura vſqꝫ ad cōgruā ſuſtētationē. ꝛ ſic pn̄t intel
ligi. c. gratia. de reſcrip. li. vi. ꝛ cle. gratie. e. ti. ꝛ. c
cuꝫ teneamur a cōtrario. ſ. e. ꝛ ħ quo ad pmū.
¶ Ad ſecundum nūquid poſſit eps diſpēſare
in caſu ꝓhibito aſſumēdo dicta Jo. an. q̄ ſolent
multū allegari in. c. lr̄as ꝓallegato. vbi dicit ꝙ in
diuerſ eccl'ijs pōt eps diſpēſare. in eadem vero
pōt circa difformia beneficia. ſed nō circa ꝯfor-
mia. vn̄ nō poſſet diſpēſare vt qs in eadem eccle
ſia hēat duos canonicat⁹ lꝫ poſſit diſpēſare vt
ibi habeat dignitatē ꝛ canonicatū cum ꝓbenda.
iux̄ nō. p gl. i. c. i. de cōſue. li. vi. Et ē rō diuerſitat
nam p diſpēſationē in diuerſ eccl'ijs vel in eadē
circa difformia nō frangit ibi numer⁹ nec tollit
eccleſie ſuffragiū canōicoruꝫ. ſi enim in q̄libet ec
cleſia eſt numer⁹ duodenari⁹ pōt iſte ꝯputari ꝛ
numerū ꝯplere in q̄libet eccl'ia ac ſuffragiū ſuū
in ſingulis actib⁹ eccl'iaꝝ preſtare. nam poterit
vocari ad capitl'ꝫ vtriuſqꝫ eccleſie ꝛ vtriqꝫ dare
ꝯſiliū ſuū. idem erit ſi habet dignitatem ꝛ canōi
catū in eadem eccleſia. nam poterit nūc ꝓeſſe vt
habēs dignitatem. ꝛ alias tāqꝫ canōic⁹. Sed ſi
haberet duos canōicatus frangeret numer⁹ ec
cleſie. finge enim ꝙ in eccl'ia debēt eē duodecim
ꝛ ex diſpēſatōe ſex obtinent diſpēſatiue oēs ca-
nōicat⁹. qꝛ q̄libet habꝫ duos. ħ eni nūqꝫ poteris
numerare. xij. canōicos nec habēt cōſiliū niſi vt
ſex eccleſia multū lederet. ¶ Sed aduerte qꝛ
q̄ten⁹ ſimpl'r dicit ꝙ in diuerſ eccleſijs pōt diſpē

ſare circa duas ꝓbendas nō vr̄ ſimpl'r ꝓcedere
immo tex. aptiſſime eſt in ꝯtrariū in. d. c. ſancto-
rum. vbi dr̄ ꝙ licet ex diſpēſatōe epi poſſit qs ꝓ
eē duab⁹ eccl'ijs nō tamē pōt ex ei⁹ diſpēſatione
eſſe canōicus ꝛ ꝓbendarius in diuerſ eccleſijs.
Et vr̄ pma fronte mirabile. vt indigeat diſpenſa
tione epi in diuerſ eccleſijs ꝛ nō in diuerſ ꝓben
dis. ſed nō mirer]. nam intellige illum tex. ꝙ diſ-
pēſatio reſpectu eccleſiaꝝ ſit ꝓpt vtilitatē publi
cā. ſed reſpectu diuerſarū ꝓbēdaꝝ ſit ꝓpt vtilita
tem priuatā. nam ꝓbenda dat canonico vt inde
viuat. nō ſic preciſe datur eccl'ie curate ſed pnci-
palit vt populū regat. iō ex quo qs habet vnam
ꝓbendaꝫ nō eſt licitū vt habeat ſcdaꝫ. intellige ſi
prima ſuffic̄ nō ſic eſt in eccleſia. quia vt dixi ibi
nō. vtilitas publica. iō limitareꝫ dictū Jo. an. vt
poſſit diſpēſare in duab⁹ ꝓbendis qn̄ vna nō ſuf
ficit. al's ꝓcedat illō. c. ſanctorū. qō ſic intellige lꝫ
ibi glo. diuinando alit dicat. Et plene circa hanc
materiā vide qō dixi in repeti. §. q vero in. c. ex-
tirpāde. j. eo. ti. Et ꝙ poſſit eps in caſib⁹ ꝓdictis
diſpēſare licet bn̄ficia reqrant reſidentiam ꝓbat
aptiſſime iure antiquo ꝛ nouo. ꝓ in. d. c. ſancto-
rum. ꝛ⁹ in. d. c. de multa. j. e. nam. c. ſanctorū ꝯce
deret epō gn̄alit diſpēſationē. c. de multa ſolum
ademit reſpectu eccleſiārum curatarū ꝛ dignita
tum ſeu pſonatuū. ꝛ ſic in alijs ſimplicib⁹ rmanꝫ
ius antiquū. l. ꝓcipim⁹ in fi. C. de ap. ꝛ de pſūp.
nonne. Et nūqd ſimpl'r ſit adēpta diſpenſatio in
iſtis dicet in. d. c. de multa. ¶ In glo. pēul. in fi.
ꝛ circa ħ vide qō dixi in. c. cum nō ignores. ſ. e.
¶ In glo. fi. in fi. Hoſtiē. adducit in cōtrarium
illā. l. i. in. §. ſcientiaꝫ. ꝛ. l. ij. ꝛ. l. ſed ꝛ ſi pupill⁹. ff.
de inſti. debet. n. ſupior ꝓteſtari ꝛ ꝯdicere ſi nō
vult cōſentire. Soluit ipe ꝙ reſpectu ꝓteritorū
ꝛ quo ad tāgentia aīas ſubditoꝝ tolerantia pa-
pe opat pmiſſionē ne anime illaqent. ſꝫ quo ad
illegitime ꝓmotū nō iducit pmiſſionē ſeu diſpē
ſationē. qſi velit dicere ꝙ ex quo papa nō ꝯdicit
abſolute ſūt aie ſubditorum iſtius ꝓpter fidem
quam habebat. de quo vide opi. Guil. in dicto.
c. dudum. ſed reſpectu illi⁹ q idigne tenet plura
bn̄ficia nil opatur tolerātia pape ꝓpter malam
fidem quam habet. Sed aduerte quia ſm hoc
nūqꝫ tollet ius p ꝯtrariū vſuꝫ etiā papa toleran
te. quia videt ſm hoc tolerare p patientiā. non
autē ꝙ velit ius relaxare. cōtrariū eſt difficile. ſꝫ
pōt dici ꝙ vbi lex ſupioris habet ꝯſuetudinē in
cōtrariū a ꝓncipio vel ex poſtfacto tollit lege ſu
perioris. maxime ſupiore ſciēte ꝛ nō ꝯdicēte. qō i
tellige ſi cōſuetudo eſt al's rōnabilis. vt i. c. fi. de
cōſue. ꝛ vide. iiij. diſ. in. §. leges ꝛ quod ibi nō. ſꝫ
vbi ꝯſuetudo nō eſſet rōnabil' vel nō eſt cōmūis
quia aliq ſeruāt ꝛ aliqui nō. Et tūc reſpectu nō
ſeruantiuꝫ poteſt ꝓcedere iſte tex. quando plu
res ſunt ſeruātes q̄ꝫ nō ſeruātes. tūc eniꝫ prope
eſt patiētia ſupioris ſcilicꝫ in nō puniendo tranſ
gredietes. nō autē cauſat diſpēſatio vl' pmiſſio.

d
19
Dilectus filius

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Recepto in canõicum q̃zcito facultas ſe obtule
rit debet̃ ꝓbenda. ⁊ interi habebit q̃tidianas di
ſtributões.h.d. Continet quatuor dicta.p̃ mãda
tum apoſtolicũ. 2º. ibi ad iſtantiã iuſtũ ⁊ iniuſtũ
ꝓceptũ legati.3º. ibi cum ergo iuſti ꝓceſſus con
firmationẽ ⁊ iniuſti reprobationẽ.4º.ibi facien
tes papalẽ ſubiũctionẽ. ¶ Nõ p̃mo ꝙ in ſpiritu
alibꝰ licite intercedit cõpoſitio maxĩe auctorita
te ſuperioris.ꝑ h̃.c.ſtatuimus de trãſacti. ¶ Nõ
2º ꝙ legatꝰ etiã de latere,put erat iſte ep̃s pneſti
nus.q erat cardinalis nõ põt dare ius ad vaca
turũ bñficiũ.licet ergo legatus de latere poſſit
beneficium reſeruare vacaturum ſue collationi
etiã ꝓ certa pſona.vt in.c.cũ dilectus.de iu.pa
tro.⁊ in.c.pẽul.de of.leg.li.vi.nõ tamẽ põt dare
ius ad bñficiũ vacaturũ.vt hic.⁊ põt eſſe diuer
ſitatis rõ.quia ꝑ reſeruationẽ nullũ ius acq̃rit̃
pſone.põt enĩ variare legatꝰ ⁊ alteri cõferre bñ
ficium reſeruatum.⁊ ſic nõ datur tanta materia
captãdi mortẽ ꝓximi.ſed ſi poſſet dare ius ad
beneficiũ vacaturũ acq̃reret̃ ius pſone ⁊ de fa
cili deſideraret mortem alterius vt eiꝰ bñficium
poſſet obtinere. ¶ Nõ vlteriꝰ ꝙ receptio in ca
nõicum vltra numerũ ꝓbendarũ nõ diſſoluit il
larum numerũ.ſed ꝓbende remanẽt in priſtio nu
mero. ⁊ ſolũ ampliat̃ numerus canonicorũ.
Item nõ ibi nõ obtinet inſtitutus ꝙ ſine pecca
to recipit̃ quis in canonicum etiam ſine ꝓbẽda.
¶ Ultimo nõ ꝙ receptꝰ in canonicum ſine pre
benda debet accipe diſtributiones quotidianas
⁊ in hoc eſt iſte bonꝰ tex. Sed Io.an.cauillan
do dicit hoc poſſe ꝓcedere in receptis auctorita
te capituli.nõ autẽ in receptis de neceſſitate au
ctoritate papali. Uel forte hoc ꝓcedit hic ſ̃m eũ
q2 canõici iſti cõtẽpſerãt primũ mãdatũ ap̃licũ
Sed vt dixi eſt cauillatio ⁊ diuinatio. nam pa
pa mãdauit iſtũ recipi. licet ꝑ cõpoſitionẽ ſpõte
eũ poſtea recepint tamẽ principiũ fuit neceſſari
um. Itẽ papa nõ fundat ſe ſup cõtemptu man
dati.ſed tantũ quia nõ eſt licitũ vt receptꝰ in ca
nonicum careat oĩo prebẽda.debet etiã habere
ſbuentionẽ que haberi põt ſalua integritate pre
bẽdarũ.⁊ q̃zq̃z aliq dixerit hoc.c.loqui de porti
onibus ꝓuilegiat̃ ⁊ nõ de quotidiãis diſtributi
onibus.hoc mihi non placet. quia tex.appellat
portiones quotidianas.de h̃ tamen dic vt plene
dixi in.c.cũ.M.de cõſti. ¶ In gl.i.ibi hic nihil
ꝑcipiebat.hec ſolutio glo.diuerſificat caſus.ſed
nõ tollit funditꝰ cõtrarium. nã licet in.c.relatũ
aliquid ille ꝑcipet nihilominꝰ habuit in ꝓmiſſis
de cõferenda ſibi ꝓbenda vacatura. ergo q̃tenꝰ
ꝓuiſio cõtinebat vacaturam ꝓbendã debuit irri
tari ſicut ⁊ hic. Et ꝑ hoc dico ꝙ etiam ſequẽs ſo
lutio glo.nõ eſt bona.dum dicit ꝙ vicium fuit h̃
expreſſum a laico.quaſi dicat in.c.relatum.non
fuit expreſſum niſi vnũ.i.nõ fuit ſibi facta ꝓmiſ
ſio de vacaturo qđ eſt cõtra illũ tex.ideo ſolue
formaliter ꝓut ibi nõ.fuit ꝙ nõ ex viribꝰ ꝓmiſ
ſionis ille fuit ꝯſecutus ꝓbendam. ſed ratiõe ca
nonie.quia ex quo erat canonicus non debebat
carere prebenda. Et ponderauit ibi papa pro
miſſionem non ꝙ ꝓmiſſio hẽret artare illũ epi
ſcopum. Sed ad maiorẽ aggrauationẽ illius
ep̃i q differebat illi ꝓuidere ⁊ ſic fecit hic papa.
nam reprobauit ꝓmiſſionẽ.⁊ poſt mandauit illi
ꝓuidere tãq̃z canõico.⁊ vide bonam glo.in.c.ij
de ꝯceſ.ꝓben.li.vi. ¶ In glo.ij.ibi eligimꝰ te ad
ꝓximã vacaturã.põdera verba glo. nam eius
mens eſt h̃.ꝙ ſi ꝓmiſſio fit reſpectu vacaturi ca
nonicatꝰ nõ tenet. ad hoc enim vt teneat electio
oportet ꝙ pure de pñti recipiat̃ in canonicũ.⁊ ſi
ꝓmittit̃ ſibi p̃ma vacatura ꝓbenda nõ tenet ꝓ
miſſio nec habet inficẽ receptionẽ in canonicũ
quia ius canõie quod creat̃ ex receptione in ca
nonicũ eſt ſeꝑabile a ꝓmiſſione vacature ꝓben
de.quo caſu reglarit̃ vtile nõ viciat̃ ꝑ inutile. vt
in regula.vtile.⁊ quod ibi nõ.de reg.iu.li.vi. Et
ꝑ h̃ dico ꝙ opinio q̃rũdam non ꝓcedit in eo ꝙ
dicebãt ꝙ ſi receptio ĩ canonicũ.⁊ ꝓmiſſio vaca
turi bñficij expediunt̃ eodẽ actu totum inficit̃.
hoc enĩ nõ ẽ verũ quãdo ius receptõis eſt ſepa
bile a ꝓmiſſione vacature ꝓbende. ¶ In eadem
glo.ibi. ad qđdam ius de nouo creatũ. ⁊ iſtud
ius cauſat̃ ex ipã receptõe ĩ canõicum.nã eo ipo
ꝙ eligit̃ in canõicũ acq̃rit̃ ius vocis dãde ⁊ alia
exercẽdi tãq̃z canõicꝰ ſicut eſt videre clariſſime
in recepto in eccleſijs regularibꝰ maxĩe mendi
cantium.nam ſine q̃libet ꝓbenda ex ſola recepti
one cauſat̃ ibi qđdam ius vt ſit ibi de collegio.
Et inq̃ztum glo.ſ̃mittit ꝙ iſtud ius nouit̃ crea
tum expirat q̃ñ aſſignat̃ ſibi bñficium vacãs .in
tellige de bñficio prebẽdali ⁊ in eadẽ eccleſia. q2
nõ põt ibi habere duos canõicatus.imo incõti
nẽti poſt ꝑceptõẽ ſecũdi vacat p̃mus.vt in cle.ſi
eo.ti.⁊ inq̃ztum dixi ꝙ vacat p̃mus. intellige q̃ñ
p̃mus eſt de numerarijs. alr̃ autẽ non ꝓprie va
cat ſed deſinit eẽ.vt in.c.dilecto.j.eo. ideo illud
ius nõ põt conferri alteri vt q̃dam dixerũt. ſed
ſi de nouo recipet̃ alter crearet̃ ius de nouo. vt
in.d.c.dilecto. Et põdera dictũ glo.in alio.dum
p̃ſuppõit ꝙ bñficiũ ꝓbẽdale vacãs poteſt ꝯferri
huic recepto vltra numerũ.nam Inno.ſentit h̃
oppoſitũ dicẽdo ꝙ vt nõ augeat̃ numerꝰ ꝓben
darũ debz ꝯferri alteri qui ſuccedat in locũ mor
tui. Item dicit ꝙ receptꝰ in canonicum vltra nu
merum nõ habet ius ad petendũ ꝓbendã poſt
ea vacãtem licet poſſit petẽ vt ſibi ꝓuideatur de
ſuꝑexcreſcẽtibꝰ redditibꝰ.rõ ſ̃m eum. quia ſuꝑ
excreſcẽtes redditꝰ frangũt numerũ ꝓbendarũ
vt in.c.cum.M.de cõſti. nõ autẽ ſic frangũt va
cationẽ ꝓbendarum.certe hec dicta Inn.mihi
nõ placẽt.nã nõ video ꝙ frãgat̃ numerꝰ ꝓbẽda
rũ ſi ꝓbenda poſt vacãs ꝯferat̃ iſti pꝰ nouiter re
cepto.q2 vt dixi.ſ.illud ius creatũ extinguit̃.⁊
iſte ſuccedit in locum mortui ⁊ factꝰ eſt vt hẽat
iſte q̃z alter ne ſtet ſic diu ſine prebẽda.vt in.c.re
latum.ſ.e. ¶ Item puto ꝙ receptus vltra nume
rum lz nõ hẽat ius affectũ ad ꝓbẽdã primo va
caturã.vt dixi ĩ.c.int̃ cetera.ſ.e.hz tñ ius canõie
rõe cꝰ poſſit implorar̃ offim̃ iudicĩ.vt ſibi ꝓuideat̃

de illa p̄bēda vacāte.argu.optimum in.d.c.relatū.nec video huic petitōi aliqd r̄pugnare ſ.n. dico q̇ habeat ius ad illam p̄bendam.ſed habet ius in genere. vt petat ſibi ꝓuideri.nec etiam in alio eſt ver̄ dictū Jnn. dum dicit q̇ ſupexcreſcētes redditus frangūt numer̄.nam dant facultates frangēdi nō frangūt ipo facto.vt probat̄ clarius in dicto.c.ſi.de v̄bo.ſig.plene dixi in.d.c.cū M.de cōſti. Jn eadem glo.ibi auget numerū canōicor̄.nō glo.iūcto tex. Et idem vr̄ probari in.c.pro illor̄.j.eo.vt receptio in canōicu3 vltra numerū augeat numer̄ canōicor̄ ſed nō p̄bendar̄.ꝛ colligit̄ Bar.ſbtilit̄ ex tex.na3 ſi frāgeret numer̄ p̄bendar̄ nō vacaret ibi ampli⁹ p̄benda q̄ꝛ vacatio ꝯtigit reſpectu numeri.vt in.c.dilecti j.eo. ſed hic ꝛ in.c.relatū.ſ.eo.expectat̄ vacatura p̄benda. Putarem tamē q̇ vbi r̄ceptio vltra numer̄ fuerat ſimplex q̇ imediate quo ad oēs effectus rumpat̄ numer⁹ canonicor̄.Et ita dicēdu3 in oībus alijs collegijs.ꝛ iſto caſu puto procedē qȯ.ſ.dixi q̇ talis recept⁹ habeat omne3 cōmoditatē i collegio quā h3 q̄lib3 alī r̄uata itegritate p̄bēde.ꝛ iō vt h̄ dic̄ Jnn.ſi i eccleſia nō eſſēt p̄bende diſticte nec portiōes p̄uilegiate q̄ ſucceſſerūt in locū p̄bendar̄ ſed ſūt portōes ſ̄m numerum canōicoru3 ita q̇ portōes ſūt acceſſorie ad canonicū tūc talis recept⁹ debet habē portionē ſuam.ſecus vbi portōes eſſent p̄uilegiate.ꝛ dicūtur p̄uilegiate qn̄ ex p̄uilegio vl̄ ſtatuto ſuit ſanctitū.vt ex oīb⁹ redditib⁹ eccl̄ie fierēt.xij.portiones.nam iſte portōes ſuccedūt loco p̄bendar̄ innumeratar̄.nulla.n.eſt dr̄ia inter portōes iſtas ꝛ p̄bendas diſtictas niſi in facto quia p̄bēda diſticta diſtiguit̄ in certꝭ reddītib⁹ ſeu poſſeſſionibus ſeu iurib⁹. vtputa qn̄ tres poſſeſſiones vel due deputāt̄ ꝓ vna p̄benda.ꝛ illa p̄benda eſt ꝓprie ſ̄m vſum loquēdi.ꝛ ſ̄m q̇ iura capiūt in hoc titulo.portio vō p̄uilegiata eſt quādo oēs redditus ſūt ꝯmūes ꝛ pcipiūt̄ p̄ vnū loco capitli et in fine āni fiūt certe portōes ſ̄m p̄uilegiū ſeu ſtatutum ꝛ cuilib3 dat̄ portio ſua.ꝛ ex p̄dicꝭ habet̄ colligere q̇ quandoq3 in eccl̄ia ſūt p̄bende diſticte mō p̄dicto qn̄ ex omnib⁹ redditib⁹ fiūt portiones.ꝛ ille quādoq3 ſunt certe ꝛ determinate. q̄nq3 ſūt incerte ꝛ indetermiate quia diuidūt̄ ſ3 numerum canōicor̄.vnde ſi ſūt plures min⁹ habent.ſi ſint pauciores hēbūt portōes ampliores ꝛ fecūdiores. p̄mo caſu recept⁹ vltra numerū nō recipiet portōnem.q̄a ille ſūt loco p̄bende vt dixi.ꝛ nō debet frangi numer⁹ determiat⁹.2⁹.caſu deb3 hr̄e quia nō frāgit̄ numer⁹ cum nullus ſbeſſet numer⁹ ſed fierēt portōes ſ̄m q̇ ſunt ibi canōici.ſed ſi receptio fieret vltra numerū non ſimplicit̄ ſed hoc adiecto.vt ſit ſupnumerari⁹ tē puto q̇ ius iſti⁹ recepti ſit valdē tenue ꝛ exile nec rūpit in effectu numer̄ deſtiatum.ꝛ de iſto ſic recepto credere ꝓcedē opi.ꝯriā. vt talis nō habeat vocem in capitulo nec aliquā ꝯmoditate3 habeat in eccl̄ia ſed eſt qȯdam ius ventoſū.na3 nō agebant iſti in effectu numer̄ rumpe exq̄ dixerunt q̇ eſſ3 ſupnūerari⁹. ꝛ ex hoc arguo ad collegiū doc.quando habet numerū determiatu3.

¶ Jn eadem glo.ibi ſed nūqd plures.nō glo. vſq3 ad finem.ex quo habes q̄ōne3 quotidianā Nūquid poſſint recipi plures in canōicos ſine p̄benda.gl.in effectu cōcludit h̄ eſſe arbitrariu3 ꝛ dic in hoc arbitratu venire vt ꝯſideret̄ numerus p̄bendar̄. nā facili⁹ admittit̄ receptio q̄nq3 vbi ſunt q̄nq̄gita q̄3 vbi ſunt tm̄ q̄nq3.Et ſic itellige dictū Jo.an.licet glo.alit̄ intellexerit.ꝛ ꝓ h̄ facit q̄ꝛ ius non reſiſtit huic receptōi.vt in.c.relatum.j.eo.ꝛ h̄.nec determiat numerū ergo recurrēdū ad arbitriū ſupioris.in.c.de cauſis.de off.deleg.l.i.ff.de re.dub. Sed hic querit̄ q̄d ſi recipiat̄ multitudo vltra arbitriū boni viri.nūq̄d viciabit̄ receptio omniu3 Jo.an.h̄ ꝯcludit q̇ ſi fuerit r̄cepti ſucceſſiue caſſabit̄ dūtaxat r̄ceptio illorū qui fuerūt recepti vltra numerū arbitror̄ idem ſi fuerūt recepti iſimul ꝛ appeat de ordine ſcripture.vn̄ ſ̄m ordinem ſcripture poſteriores tūc repellūt̄.quia ſic videt̄ receptio facta.ar.in.c.mandato.j.eo.ti.li.vi. ſicut dicim⁹ in ſimili qn̄ in eodem volumie repiunt̄ ſtatuta ꝯ.vt nō.in.c.i.de cōſti. ꝛ in.l.omnes populi.ff.de iuſti.ꝛ iu. ſi autē nō appeat de ordie. vt quia fuit dictu3 recipim⁹ vos oēs in canōicos. ꝛ tūc viciabat̄ receptio omnium. quia vtile nō eſt ſepabile ab inutili.ꝓ h̄.c.cum ſup. de offi.dele.ꝛ in.l.i.in.§.trebacius.ff.de aqua q̄t.ꝛ eſti.ꝛ h̄ nō. ¶ Jn glo.in v̄bo cum ſe facultas.hec glo.ſentit cōtrarium ad tex.quia de nihilo ꝓuidet h̄ papa cum ex facto capituli ille erat cōſecutur⁹ hūc effectū.gl.reſpōdet tres effect⁹ ponēdo. nam ali⁹ citra papā nō poterat dare ſeu ꝓmittē ius vacaturum. ꝛ tene ſemp m̄ēti iſtam glo.q̇ null⁹ citra papā diſpēſat ꝯ ꝯciliū ꝛ facit.c.ſi. de fil.p̄ſbi.ꝛ vide glo.in.c.cū dilecti.de elec.plene dixi in.c.at ſi clerici.in.§.de adulterijs.ſ.de iudi.2⁹ effectus q̄a ex iſta ꝓuiſione hēbit iſte portiōes q̄tidianas.3⁹ pigui or fuit iſta ꝓuiſio pape quia mādauit ꝓuideri cu3 facultas ſe obtulerit ꝛ nō ſimplicit̄ cū vacauerit.ꝛ mult̄ modis pōt ſe offerre facultas abſq3 vacatōe.puta p̄ ſupexcreſcētiā redditū. Jnn.alr̄ ſ3 dcā gl.ſufficiūt.Et gl.ſi.ad idem tendit.

De fraternitatis

¶ Non tenet electio cū ad vna3 p̄bendā duo eligūt̄.h.d.p̄ pōit̄ deciſa facti narratio ꝛ ꝯſultatio.2⁹. r̄miſio ibi nos ¶ Nō p̄mo tex. h̄ ꝓ dict̄ Jnn.in.c.maiorib⁹.ſ.eo. vbi dicit q̇ ſi duo eligūt̄ ſimpl̄r ad vnā p̄bendā nō videt̄ electores diuidē p̄bendā in duas.ſ.q̇ vna p̄bēda eſſet cōis duob⁹.reqrit̄.n.ſ̄cm in diuiſiōe p̄bende vt ibi plene dc̄m fuit. ¶ Nō 2⁹ q̇ vna eccleſia nō pōt ꝯferri duob⁹. itellige qn̄ eſſēt ibi vt ſiguli.ſecus ſi vt collegiū. q̄ꝛ tūc nō ꝯtingeret aliq̄ ſectio ſ3 ipſū corp⁹ collegij repſentat pſonā vni⁹.ar.in l.mortuo.ff.d̄ fideiuſ.S3 q̄rit̄ quid ſi recipent̄ duo ſb ꝯditiōe ideſt vn⁹ ſb cōditōe alteri⁹ puta eligimus illum ꝛ ſi noluerit acceptare eligimus

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

talem .quidã tenuerũt receptõnē valē ꝛ extin
guit ius ſcõi eo ipſo ꝙ pm⁹ acceptat.ar.i.l.p⁹ ad
itã.ff.õ ipu.ꝛ alijs ſubſti.dic h̄ ꝓcedē rſpcã hu
ius.c.nam ꝑ hũc modũ nõ fit diuiſio neqꝫ datur
ius ad bñficiũ vacaturũ.ſed alio reſpcũ nõ tenꝫ
hec receptio.qꝛ vota eligẽtiũ debẽt eſſe pura nõ
ꝯditionalia.ꝛ idem in collatõe.vt ē tex.cũ glo.in
c.ij.de elec.li.vi. ꝛ h̄ ſentit h̄ Jo.an. remittendo
ad illud.c.ij. ¶ 2⁰ oppo.vr̄ etiam ꝙ ſi duo pure
recipiãt ad vnã ꝑbendã nõ põt cadere ille intel
lect⁹ vt vn⁹ teneat ſb expectatõe alteri⁹ quia cuꝫ
nõ appet de q̃ nõ poſſum⁹ vnum pmo eligē ar.l.
duo ſũt ticij.ff.de teſta.tute. Sol.glo.fatet̄ 2ri
um.ꝛ dicit ꝙ mens lr̄e nõ eſt ꝙ illa vba poſſint
hr̄e illos duos itellect⁹ de quo in lr̄a ſed tãtum
pmum ſed voluit arguē ꝙ etiã 2⁹ intellectus nõ
potuit ſuſtieri de iure. ¶ In glo.iij.ibi ſed ꝑbē
de diuidi nõ debẽt.itelligerẽ iſtũ tex.ꝛ cõſimilia
iura qñ ꝑbẽda cõſiſtit nõ ſoluꝫ in tpalitate.ſꝫ ēt
in iure ſpuali.vt qꝛ ꝑbẽde ꝛ canonicatus ſũt con
nexi.tũc.n.ꝓprie appellat̄ hoc ius ꝑbẽdale vni
cum ꝛ idiuiduum.ꝛ ſic intelligit̄ .c.dilecto.j.eo.
ſed vbi ꝑbẽda cõſiſtit in mera tpalitate q̃ nõ eſt
ãnexa iuri canõie tunc non video repugnantiã
ſi ꝑbẽda ꝑ ſe eſt ſufficiẽs duob⁹ quo minus poſ
ſit dari duob⁹ vt hẽant illam cõem queãdmodũ
oẽs canõici pñt viuere cõiter ex redditib⁹ eccle
ſie ſimul collectis. Et ꝙ primum intellectum ſen
ſerit hic glo.potes colligē ex illis verbis ibi q̃ſi
dimidi⁹ canõicus ꝛc.nõ eñi eẽt dimidi⁹ ſi quiſqꝫ
hr̄et ius canonie diſtictuꝫ .fateoꝛ tñ ꝙ ſine maxi
ma cã hoc fieri nõ deberet ne ſint iſti peioris cõ
ditiõis q̃ꝫ ꝑdeceſſoꝛ ar.in.c.cum omnes de ꝯſti.
¶ In glo.fi.in fi. ſed glo.nõ apit q̃s poſſit in h̄
diſpenſare.do.an.dicit ꝙ ſolus papa nõ allegat
ſed ego adduco bonũ tex.in.c.dilecto.ꝑall.vbi
expꝛſſe innuit ꝙ etiã legat⁹ nõ poteſt in hoc diſpē
ſare.eſt.n.cõtra ꝯcilium turonẽſe õ q̃ in.c.maio
rib⁹.ſ.e.ſꝫ ꝯ ꝯciliũ null⁹ citra papã reglr̄ diſpen
ſat.vt nõ.ſ.c.ꝓxi.hoc autē papa põt facē.quia i
vno epatu põt ꝯſtituē duos.vt in.c.nõ autē.vij.
q.i.forti⁹ in vna ꝑbẽda.ꝛ credo ꝙ tex.dicat hic
de rigoꝛe iur l.i.ſm ordinem iuris.nam qñqꝫ ca
pit̄ rigoꝛ ꝓ ordie.ꝛ tunc rigoꝛ eſt idem qd̄ vigoꝛ
ꝛ ita capit̄ in.c.ſup lr̄is.ſ.de reſcrip.

21
n
Nisi eſſent.

Si duo electi ad aliquã digni
tatem cõpꝛomittãt in iudices poterit
iudex alterũ cõfirmare.ꝛ alteri ꝓ bono pacis õ
ꝓuentib⁹ ꝓuiſiõeꝫ facē.h.d. Et pmo recuſat ſu
ſpectã excuſationē.ꝛ ipſi⁹ duo mẽbꝛa declarat
2⁰ pmiſſis motiuis ſb certa moderatõe illã ap
pꝛobat. 3⁰ ibi qꝛ igit̄.iſta ē pulcherrima diſpõ.ꝛ
in toto corpe iuris nõ habes cõſileꝫ. ¶ Nõ ex
tex.ĩuncta glo.p^a ꝙ act⁹ q al's p^a frõte pſumit̄ in
iuſt⁹ ex quo certo caſu iuſtificari põt ſi geſt⁹ exti
tit a ꝓuidis ꝛ honeſtis nõ pſumit̄ iniquus imo
iuſt⁹ ꝛ in caſu poſſibili geſt⁹ qd̄ ē bñ nõ. Et facit
multũ ad nõ.ꝑ Inn.in.c.ij.de dila.vbi dic̄ ꝙ ſi c.
tatio pma frõte habeat iiuſtitiã in ſe ſꝫ poſſit al.

quo caſu iuſtificari nihilomi⁹ ꝓpter pmam pſũ
ptionē iniuſtitie nulli⁹ eſt momẽti.nam poſſet il
lud dictũ optie limitari ꝑ iſtum tex.vt ꝓcedat ni
ſi iudex ſit vir valde circũſpect⁹ ꝛ hõeſtus.ita ꝙ
nõ feciſſet illã citatõneꝫ in caſu a iure ĩpꝛobato
Et ꝑ h̄ vide nõ.dcm̃ Inno.i.c.i.ſ.de cler.ꝑegri.
vbi dic̄ ꝙ ſi q̃s ꝓbat ſe ordiatũ ad ẽtũ ordineꝫ a
viro multum ꝓuido ꝛ honeſto pꝛeſumẽduꝫ eſt
ꝙ habeat alios ordies ꝑcedentes.quia non eſt
viſimile ꝙ vir circũſpect⁹ ordinaſſet eum ad ma
ioꝛem ordinem niſi fuiſſet infoꝛmat⁹ de minoꝛi
bus.ꝛ facit ad hoc vt ſolẽnitas ꝑcedẽs extriſeca
nõnũq̃ꝫ pſumẽda ſit ratiõe ꝓbitat ꝑſone actum
exercentis. ¶ Nõ 2⁰ ꝙ in iudicem delegatum
poteſt cõpꝛomitti ſꝫ h̄ tñ fuit cõpꝛomiſſum tãq̃ꝫ
i arbitratoꝛē nõ añt tãq̃ꝫ i arbitrũ iõ ēt de iure ci
uili hoc põt tolerari. Sed vnũ notabis ꝑpetuo
ex hac littera ꝙ ſi cõpꝛomittit̄ in iudicem etiam
tanq̃ꝫ in amicabileꝫ ꝯpoſitoꝛem põt iudex in eo
dem facto ꝓcedē tanq̃ꝫ iudex ꝛ tãq̃ꝫ arbitratoꝛ
Et ſic limita qd̄ habet̄ in auc̄.vt diffe.iu.ꝛ in auc̄
ſi vero cõtigerit.C.de iudi.ꝑ cõpꝛomiſſum eniꝫ
factũ in iudicē nõ recedit̄ a poteſtate iudiciaria
ſed ſimul ꝛ ſemel põt iudex vtraqꝫ poteſtate ꝓ
cedē. Et nõ aliud pulchrũ dictum ꝙ ſi iſte iudex
cõpꝛomiſſari⁹ excedit ſimplr̄ metam iuris in ꝓ
nunciãdo q̃tenus ſit exceſſus ſeu a iure receſſus
debem⁹ hoc attribuē poteſtati arbitrarie q̃ten⁹
autē iuridice ꝓcedit̄ attribuenduꝫ eſt poteſtati
iudiciarie.ex quo infert̄ ꝙ act⁹ geſtus ab haben
te duplicē ptãtē ſẽꝑ pſũit̄ geſt⁹ i dubio ea ptãte
ſ^m quã act⁹ tolerari põt.fac̄ qd̄ le.ꝛ nõ.in.l.iij.ff.
de teſta.mili. ¶ Itē nõ ibi de redditib⁹ ꝛc.tex.ꝑ
ma frõte mirabileꝫ.ex q̃ apte colligit̄ ꝙ arbitra
toꝛ põt extẽdē manũ ad rem ſuꝑ qua expꝛſſe nõ
fuit ꝯpꝛomiſſuꝫ.nam h̄ ſolum fuit cõpꝛomiſſum
ſuꝑ dignitate ꝑoꝛat⁹ ꝛ tñ arbitratoꝛ nõ ſolũ con
dẽnauit pꝛioꝛem ſꝫ etiã extẽdit manus ad reddi
tus capituli.qd̄ videt̄ ꝯ id qd̄ le.ꝛ nõ.maxime ꝑ
Bar.in.l.acgliana.ff.de trãſac.ꝛ qd̄ ibi nõ.facit
tex.in.c.cuꝫ dilectus.ſ.de arbi.vbi dr̄ ꝙ arbitri
iudicare nõ valẽt niſi ſuꝑ his ſuꝑ q̃bus extitit cõ
ꝓmiſſum.ſed ſaluãdo ꝑdicta põt reſpõderi du
plicit̄ ad iſtum tex.ꝙ h̄ valuit iſta ordinatio ꝓpt̄
cõſenſũ ꝓcur.ſuꝑuenictiũ.vel ꝙ h̄ nõ extẽdit ar
bitratoꝛ manũ ad ex̃nea.nam fecit cõdẽnationē
in pecuniã q̃ eſt eſtimatio illaꝝ reꝝ.Et tñ adiudi
cãdo rem vni põt ꝓ bono pacis ꝯdẽnare alterã
ꝑtem in pecuniã.nec ad h̄ diſſentit Bar.in.d.l.
acgliana. ¶ Item nõ ibi ꝓ bono pacis bonum
tex.ꝙ arbitratoꝛ ſolũ ꝓ bono pacis põt tollere
de iure vni⁹ ꝛ dare alteri licet clariſſime ex ꝓnũ
ciatõe ſua hoc appeat.vnde notabis ſemꝑ ꝙ nõ
ſolum in caſu dubio põt tollē õ iure vni⁹ ꝛ dare
alteri ſed in caſu certo ex q̃ fac̄ ꝓ bono pacis.nã
clariſſimuꝫ debat eſſe ꝑoꝛatũ ꝑtinere illi cui fuit
adiudicat⁹.nec rõe iuris cõpetẽtiſ in eo põt fieri
cõdẽnatõ in pecũia cũ tractem⁹ de re ſpuali ſed
ſolum ex bono pacis toleraf.ſic ḡ limitand⁹ eſt
tex.in.l.ſi ſocietatē.in.§.arbitroꝝ.ff.ꝓ ſocio.ꝛ i

l.ſi de meis in.§.recepiſſe.ff.de arbi.fac.c.is qui
in fi.s.de maio.ꝛ ob. ¶ Nõ ibi ñ ex pactõe ptiũ
ꝙ in iurib⁹ ſpiritualibus nõ licet ptib⁹ paciſci vt
libere recedat̃ a lite ꝛ ꝑ expẽſ ſeu bono paciſ ali
qđ tẽpoꝛale det̃ alteri pti.naꝫ cauendũ eſt ne iuſ
tpale det̃ ꝑ iure ſpuali qđ foꝛte cõpetit pti a lite
recedẽti. ¶ Nõ ibi ñ dignitas ꝑoꝛat⁹.ꝙ ꝑoꝛat⁹
dicit̃ dignitas.ꝛ intelligit Hoſti.de ꝑoꝛatu con-
uẽtuali ꝛ collegiato al̃ſ ſecus.ꝛ vide bonũ tex.in
cle.ꝛ ſi p̃ncipal̃ď reſcrip.ꝛ rõ h⁹ ẽ qꝛ exq̃ hꝫ col
legiũ ꝑ ꝯñs hꝫ iuriſdictõneꝫ in illos de collegio
iux̃ nõ.in.c.cũ ab eccleſiaꝝ de offi.oꝛ.ꝛ hꝫ admi
ſtratõnem reꝝ. ¶ In gl.ij.ibi quoꝝ arbitriuꝫ
ſi iniquũ ſit.aduerte qꝛ glo.nõ ſoluit de directo
ꝯriũ imo potiuſ multiplicat icõueniẽs.nam ſi ar
bitriũ iſtõ erat iiquũ,put.s.ẽ ďductũ dẽbat rtra
ctari auctẽ ſupioꝛis. Arbitroꝛ tamẽ gl.habuiſſe
bonũ itellectuꝫ.iõ clari⁹ dic ſic ꝙ licet iudex vel
arbiter nõ poſſit cuꝫ bona cõſciẽtia dare de iure
vnius alteri cũ debeãt reddere vnicuiqꝫ qđ ſuũ
eſt in.c.foꝛus de vbo.ſig.tñ iſti iudices quo ad
iſtã ꝑuiſiõꝫ ꝑceſſerũt vt arbitratoꝛes q̃ eligunt̃
taq̃ꝫ boni viri ad cõponendũ int̃ ptes ꝛ ꝑ bono
pacis pñt de iure vnius dar̃ alteri dũmodo enõ
miter nõ ledãt qđ ſi fecerit põt hoꝝ arbitramẽ-
tum ꝑ ſupioꝛẽ educi ad bonã eqtatem.vt in.d.§
arbitroꝝ.ꝛ qđ ibi nõ. plene in.c.qntauallis.de
iur.iuran.ꝛ vide bonã glo.in.c.cãm de elec.ꝛ in
fi.glo. ¶ Sed querit̃ ex̃ glo.qd ſi iſti delegati
adiudicaſſent ꝑoꝛatũ ius nõ habẽti.ď ẽ hoſti.ꝙ
ſi nõ haberet bonã fidẽ tuta eẽt ꝑ auctẽ iudicis
ar.in.l.res iudicata.ff.de re iud.ꝛ.c.cũ int̃.de re
iud.ſecus ſi hr̃et malã fidẽ.ꝛ h̃ teneas q̃ꝫ tũcũqꝫ
ſñia trãſiret in rem iudicatã.nam in iſtis bñficia
libus lꝫ ſñia trãſeat in rem iudicatã reſpectu illi
us ꝯ quẽ lata fuit.nõ tñ reſpectu alterius ꝑ quo
lata fuit.ꝑ quo vide bonã gl.j.de cõceſ.p̃ben.c.
i.ꝛ tex.in.c.cum dilecti.de elec.ꝛ Inno.in.c.ad
aures.de reſcrip.ꝛ tetigi in.c.cũ oli.de do.ꝛ cõ.
Et eſt rõ diuerſitat̃.qꝛ q̃ten⁹ ẽ cõtra ptem potu
it ps p̃iudicare iuri ſuo ꝛ acqeſcẽ ſentẽtie nõ ap
pellãdo.vt i.c.qđ ad cõſultationẽ de re iud.fac̃
l.abſolutõe.C.eo.ſed reſpectu illius ꝑ q̃ lata eſt
nõ põt valere.qñ ſñia ſimpliciť declaratoꝛia nõ
potuit alteri attribuere ius cũ nõ poſſit bñficiũ
optinẽ ſñ canõica iſtitutõe. ¶ In gl.i verbo ex
iuſſione.ibi ex pactõe partium nõ liceret.Sꝫ ꝯ
h̃.ꝛ cõtra tex.op.aut iſta fuit trãſactio.ꝛ nõ de-
bet valẽ ẽt intcedẽte auctẽ iudicis.vt i.c.ſup.eo.
de trãſac.aut fuit amicabilis ꝯpoſitio.ꝛ illa põt
fieri citra auctoꝛitatẽ iudicis.vt ẽ tex.in.d.c.ſup
eo.in fi. Sol.dic ꝙ nõ fuit vã trãſactio.nec tex.
appellat trãſactõneꝫ imo pluries dicit eaꝫ fuiſſe
oꝛdinationem iudicũ ſed fuit amicabilis com-
poſitio. Sed tu cõſidera ꝙ amicabil̃ cõpoſitio
põt itervẽire ſine omni datõe rei tpalis.ꝛ tũc ex
quo grat̃ recedit̃ a lite no iſurgit aliq̃ ſiniſtra ſu
ſpitio.ꝛ de iſta amicabili cõpoſitiõe gratis facta
dꝫ intelligi dictũ.c.ſup eo.vñ põdera tex.illi⁹.c.
dum dicit ꝙ ſi gratis ꝛ amicabilit̃ ꝛc̃.ꝙ q̃ndoqꝫ

ptes recedũt ꝑ amicabileꝫ cõpoſitionem ſed nõ
grat̃.vt qꝛ ps vult hr̃e aliqđ tempoꝛale nõ ꝑ re-
ceſſu a lite quia tũc eſſet tranſactio ſed ꝑ expen
ſis factis.ꝛ tũc hec cõpoſitio põt habere oꝛtum
a ptib⁹ ꝛ ſine iudicis auctõitate nõ valet tex.h̃.ꝛ
fac.c.cũ pridem.de pac.naꝫ licꝫ ptes ſimulẽt ꝙ
ꝑ bono pacis.iustñ p̃ſũpſit cõtra.ꝙ poti⁹ capi
at tpale ꝑ renũciatõe iuris ſpiritual̃.ſed ſi cõpo
poſitio habet oꝛtũ a iudice ꝛ iudex eſt al̃s circũ
ſpect⁹ ꝛ hõeſtus tũc tolerat̃ talis compoſitio.ꝛ
q̃ꝫq̃ꝫ glo.hic in ſequẽti qõne dicat auctoꝛitatem
iudicis nõ ſufficẽ ſine cõfirmatõe pape.ꝯriuꝫ tñ
tꝫ h̃ Hoſt.ꝛ cõiter doc.ſe.ꝛ idem gl.ꝛ archi.i.q.
iij.ea que.ꝛ adducit Hoſt.hãc lr̃aꝫ vbi papa nõ
dicit cõfirmam⁹ ſed toleram⁹.ꝛ ſic nõ iducit iuſ
de nouo.mihi placet dcm̃ Hoſtien.ſed non ra-
tio qꝛ vbicũqꝫ i facto ſpecifico p̃nceps reſpõdẽ
do vl̃ ſcribẽdo ſic toleram⁹ videt̃ diſpẽſare ſuꝑ
illo actu al̃s illicito.tex.eſt cum glo.in.c.qꝛ circa
de cõſãg.ꝛ affi.ſec⁹ vbi papa toleraret de facto
nõ reſiſtẽdo.quia tũc nõ iducit̃ diſpẽſatio.ꝛ ſic
intellige tex.in.c.cum iam dudum.s.eo.ꝛ adde
ad hec ea que ibi dixi.ſꝫ ſecunduꝫ dictuꝫ vt dixi
mihi plꝫ.p̃ ꝑ p̃ncipiũ.c.vbi papa dicit ꝙ habuiſ-
ſet hãc oꝛdinationẽ ſuſpectã.niſi illi fuiſſent ꝑui
di ꝛ hõeſti.ĝ nõ ſolum iſta oꝛdiatio in ſe nõ erat
mala q̃nimo carebat omni ſuſpitõe malitie ꝑpt̃
qualitatẽ ꝑſonaꝝ.ad idem tex.ibi pñt ꝙ licite ꝛc̃.
nam ãteq̃ꝫ diceret toleram⁹.dixit ꝙ licite vigoꝛ
illius oꝛdiationis poterãt hãc pecuniam ſolue-
re.quare ĝ dixit toleram⁹.credo vt ex toto non
videret̃ laudare hoc factum ne aſſumeret̃ in ex
emplũ.dic̃ ſe tolerare.multa.n.ſũt tolerãda non
laudãda.ꝑpt̃ maluꝫ quod poſſet ſeq̃.Sed ad
uerte q̃a iſte tex.loq̃tur quãdo fuit cõpꝛomiſſũ
in iudicem.nunq̃d autẽ ceſſante cõpꝛomiſſo po
tuiſſent iudices hoc facere.dic ꝙ ñ iuitis ptib⁹
q̃a regularit̃ ñ poſſunt ptes cõpelli ad ꝯpoſitõꝫ
ꝑ h̃ vide tex.iũcta gl.in.l.i.ff.de no.oꝑ.nũ.ꝛ qđ
nõ.in.c.cum int̃.R.de elec.ꝛ vide qđ ibi dixi.ſꝫ
ſi ptes p̃ſtarẽt aſſenſũ ſuũ oꝛdiatõi iudic.ꝑcede
ret iſte tex.eadẽ rõe.ꝛ iõ põderat̃ h̃ ꝯpꝛomiſſuꝫ
q̃a iudices ex ſe facẽ h̃ nõ potuiſſẽt. ¶ In gl.fi.
q̃ ẽ ſuꝑ vbo defũcto.nõ gl.quã multi nõ habent
in eo ꝙ extẽdit ꝑuiſioneꝫ ſuã in cãu moꝛt̃ nãlis
ad caſũ moꝛt̃ ciuil̃.nã ſupplet ad tex.queãdmo-
dũ nõ obligat̃ ſucceſſoꝛ defũcto ꝑoꝛe.ita nec eo
al̃r rmoto a dignitate.ꝛ idẽ cõit̃.tenẽt doct.ſuꝑ
tex.dicũt.n.ꝙ q̃liťcũqꝫ iſte remoueat̃ a dignita-
te extiguit̃ h̃ obligatio.dumõ in fraudem nõ re
nunciet.ꝛ faciat ſuum affinem vel nepotẽ iſtitui
ꝛ ſentiunt per hoc docto.ꝙ iſta obligatio non
tranſit in hẽdes iſti⁹ prioꝛis. Contrariuꝫ tenuit
hic Ioct.de ancha.mot⁹ q̃a lr̃a ſolum dic̃ vt ſuc
ceſſoꝛ nõ teneat̃ nihil dicit de herede prioꝛis.vñ
queãdmo^m obliga^r ꝯtra i ꝑſonã epi i cãu.c.cum
ſꝫ.s.e.trñſit i hẽdẽ vt ibi voluerũt doct.ita dicẽ^m
i hac obligatiõe.ſꝫ aduerte h̃ dictum eẽt vm̃ vbi
ſimpl̃r obligaretur ꝑſona prioꝛis.quia regula
riter oĩs obligatio trãſit in heredẽ.l.veteris.C.

de ꝯ̄bē. ⁊ cō. ſtipl. ſ; i caſu nr̄o pſona ꝑoris n̄ ob
ligabat̄ ſimplicit̄ ſ; ad dādū pecuniā vt ſpē; q̄n
dā. nā tenebat̄ dare ō reddítibus ꝑoꝛatus. eo q̄
ip̄o ꝙ nō p̄t de illis redditibus dare liberat̄ ab
obligatōe. vt le. ⁊ nō. i. l. talis ſcriptura. ff. de le. i.
⁊ i. l. i rōe. §. pꝛſ⁹ diligent̄. ff. ad. l. fal. ⁊ i. l. ſi vſu
fructus mihi. cū ibi nō. ff. ō fruc. lega. fac̄ tex. i. l.
ꝙ re. ff. ſi cer. pe. Ex his puto ꝙ ex n̄s in dignita
te ⁊ nō pcipiens oēs redditus ex qbus poſſit il
li ſatiſfacē nō obligat̄ ō ſuo. ꝓ hoc vide tex. nō.
in. l. legatū. ff. de ānu. leg. Item ex p̄dictis nō ꝙ
vbicū̄qȝ moꝛs ciuilis opat̄ oē; effcū̄ quē moꝛs
nālis moꝛs ciuilis eq̄pat̄ nāli. ꝓ hoc bonuſ tex.
in. l. deo nobis. C. de epiſ. ⁊ cle. vide bonā; glo.
in cle. ne romani. de elec. l; aliud ſēſerit glo. xvi.
q. i. placuit. q̄ dicit ꝙ moꝛs ciuilis nū̄q; eq̄patur
nāli niſi in caſib⁹ a iure ex p̄ſſis. ⁊ vide de mā i. l.
ex ea. §. in inſulam. ff. de vbo. ob. ⁊ p̄ Jo. mo. in
c. ſi ep̄s. de ſuppl. neg. p̄la. li. vi. per aliquos doc.
in. c. cū ſis. de cōuer. cōiuga. ¶ Op. ꝯ̄ tex. in hoc
ꝙ ānua penſio erat ſoluenda alteri ex elect̄. nā;
cū eſſet religioſus qđ p; ex eo quia electus fuit
ad ꝑoꝛatum non poterat hāc penſionē cōſequi
cū religioſus nō poſſit habere ꝓpꝛiū. xij. q. i. c.
non dicatis. So. Jnn. ponit hic duos itellcūs
ad tex. pⁱmus ꝙ ꝑoꝛatus erat ſecularis. ⁊ ſic cle-
rici erant ſeculares. ⁊ hec lec. ſatis poteſt ſuſtine
ri. nam vbum ꝑoꝛatus eſt gn̄ale ⁊ competit tam
religioſis q̄; ſecularibus. vide tex. cum glo. i. c.
cū ō bn̄ficio. j. e. ti. li. vi. l; Hoſti. inſtet p̄ vbu; ca
pitl'm h̄ poſitum quia congregatio religioſoꝛu;
dr̄ cōuentus clericoꝝ nō dr̄ capitulū. Sȝ dic ꝙ
ſm ethimologiā non differūt l; hoc ꝓcedat ex
cōi vſu loquēdi ⁊ qn̄ vbum capitulū adaptatur
religioſis. de quo dic vt nō. in. c. capitulū ſancte
crucis de Rep. ¶ Scđa ſolutō ē vt intelligatur
in religioſis. ⁊ ſoluēdo ꝯ̄riū eſt dicendū ſ; eum
ꝙ nō dabit̄ h̄ penſio iſti religioſo vt hēat ea; vt
ꝓpꝛia;. ⁊ ſic poſſit ad libitū dare vel in teſtamēto
relinquere ſ; hēbit vt diſpenſatoꝛ i adminiſtratōe
⁊ poterit abbas ad libitū ſibi auferre niſi hēret
cōfirmatōe; pape. tunc eīm in illa eēt obediētia
rius ſoli pape. nec p̄ abbatē poſſ; illa ꝑuari. ⁊ h̄
dcā nō ſingularit̄. nam pꝛimo hēs ꝙ religioſo li
cite ꝯſtituitur aliqua penſio ſeu pꝛouiſio non vt
faciat eam ſuā ſ; vt hēat diſpenſatōem. ⁊ intelli
ge pmittente ſuo abbate vel ſciente ⁊ non ꝯ̄dicē
te. nā ⁊ ſu⁹ h; peculiū ex pmiſſione dn̄i tacita vl'
exp̄ſſa l; nō poſſ; hr̄e ꝓpꝛium. l. iiij. C. de manu-
miſ. ⁊. l. quātuberonis. ff. de peculio. ⁊ facit hoc
ꝯ̄ nō. p̄ Jnno. in. c. dilectus. ō. e. vbi dicit ꝙ poꝛ-
tōnes ꝑuilegiate nō p̄nt eē in monaſterio q̄ꝛ rli-
gioſi nō p̄nt hēre ꝓpꝛium. nā certe ex quo ſupioꝛ
cōcedit eis ſeu cuilib; eoꝝ certā poꝛtōe; nō ꝓpt
h̄ dicūt̄ hr̄e ꝓpꝛiu;. ⁊ ad idē vide Jnno. in. c. inſi-
nuante. j. ne cle. vel mona. vbi dicit ꝙ religioſo
vel monacho pōt cōcedi vt hēat vſufructū ꝓ ne
ceſſarijs ſuis. idē apte tenuit Bar. in auc. igreſ-
ſi. C. de ſa. ſan. ec. ⁊ vide mltū nō. p̄ Jo. an. i rel'a
nō ē obligatoꝛiū. de re. iu. li. vi. in mercu. vbi foꝛ
mat. q. nunq̄d valeat ſtatutū edcm̄ in mōaſterio
vt q̄ſq; hēat decē quolib; āno ꝓ indumentis. ⁊
tādē ꝯcludit ꝙ ſic. ⁊ vide ibi rōes efficaces. ⁊ ꝫ⁰
nō ex dictis Jnno. ꝙ hēs certā diſpenſatōe; ex
cōfirmatōe pape nō pōt ꝑuari p̄ abbatē ſuū. ⁊ ē
nōbile dcm̄ maxīe in penſione. ⁊ vide qđ plene
dixi in. c. poꝛrecta. de cōfirmatōe vtili.

PRoillorum canōici ꝑuile giati a papa ſup certo nūero ſi ſponte
receperūt aliquē. ō. nūeꝝ ꝯ̄ impetrantes a papa
exceptione numeri vti non p̄nt. h. d. In pͣ poni
tur facti narratio. in ꝫͣ cauſe cōmiſſio ibi q̄ꝛ vo.
¶ Nō p̄ ꝙ hoc ꝓnomen ſuū verificat̄ etiā i eo
q̄ habet iuriſdictōem in illo loco. nā hic fuit mā
datum archiep̄o vt in aliqua eccleſiaꝝ ſuaꝝ ⁊c. ⁊
vigoꝛe illiuſ mādati potuit ꝓuidere in eccl'ia ſuf
fraganei ſui q̄ in ciuitate non eſt ſua l; in ea hēat
iuriſdictōem. nam iſta eccleſia ſanctoꝝ eſt cathe
dralis. vt in. c. ſi. j. de v̄. ſig. Et ex hoc ⁊ ex tex.
nō. ꝙ l; iſtud ꝓnomē ſuū qn̄q; ꝓferat̄ i materia
vbi pōt competere v; dn̄ium viſicat̄ tm̄ in dn̄io
ſeu in eo qui ē dn̄s. vt in. l. q̄ntus. ff. de au. ⁊ ar.
le. ſi tm̄ fert̄ i mā in qua nō daret dn̄iu; tc̄ late ꝯp̄
hēdit eū q̄ h; iuriſdictōem ſeu aliqđ ius i illa re
de qua ſcriptū ē. ⁊ ꝓ h̄ vide tex. in. c. ſi tibi abſēti
e. ti. li. vi. vbi clericus poteſt dicere eccleſiā eē ſu
am in q̄ h; iuriſdictōe;. ad idē fac̄. l. q̄ tabernas.
ff. de ꝯ̄hē. emp. ⁊ nō in. c. ex atāta. de iudi. ⁊ ex h̄
infero ꝙ ſi p̄ronus ēt laic⁹ in libello ſup iuꝛ p̄ro-
natus dicēt eccl'ia; eē ſuam non ꝓpter hoc vici
abitur libellus cū largo mō pōt dici ſua rōe iu-
ris p̄ronat⁹ qđ h; in ea ⁊ libell⁹ ē late int̄p̄tand⁹
in fauoꝛē libellāt̄. ff. de iud. ſi q̄s itentōe ābigua
⁊ vide tex. cū gl. i. c. ꝯſtitut⁹. de reli. domi. ita ꝙ
vba ip̄ꝛop̄ant̄ vt libellus ſaluet̄. ⁊ vide de iſtis
ꝓnoib⁹ meus tu⁹ ſu⁹ bonā glo. i. c. i. de poſtu. p̄
la. ⁊ tex. cū glo. in. c. quo iure. viij. di. ¶ Nō ꝫ⁰
ibi eccleſiaſtica diſtictōe ꝙ excōicatō veīt appel
latōe diſtrictōis eccl'iaſtice. l; q̄dā dixerunt alibi
ꝙ vbū diſtrictō cōp̄hēdit alias penas citra cēſu
ras eccl'iaſticas. ⁊ ꝙ excōicatō inidcm̄ ⁊ ſuſpen
ſio veniūt appellatōe cēſure eccl'iaſtice. na; h̄ vi-
des ꝙ excōicatō venit appellatōne diſtrictōnis
eccl'iaſtice. ¶ Nō ꝫ⁰ ꝙ ius vocis dāde i capitl'o
p̄tinet ad canonicatū ⁊ nō ad ꝓbēdā vt clare ꝓ-
bat tex. iſte in ſi. ⁊ facit ad ea que dixi in. c. dile-
ctus. ō. allega. Et ex hoc infero ad nōbilē q̄ōem
⁊ quotidianam. nunq̄d canonicus ꝓmotus ad
ſacros ante etatem legitimam debet habere vo
cem in capitulo. tenerē ꝙ ſic. patet quia pꝛincipa
liter iſta poteſtas deſcendit ex canonia vt hic l;
accidentaliter repellatur canonicus ſi nō eſt i ſa
cris. vt i clemen. vt hi qui. de eta. ⁊ quali. ⁊ hoc.
tenet Paulus in cle. generalem. de eta. ⁊ q̄li. li-
cet glo. tenet contrarium. Secus eſſet dicendū
vbi actus procederet ex oꝛdine quia tunc paria
ſunt vt quis non ſit oꝛdinatus ad oꝛdinem re-
quiſitum. aut ꝙ ſit pꝛomotus ante tempus. vi-
de glo. nō. in. c. ei cui. eo. titu. lib. vi. ⁊ eode; caſu

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

itellige decīz glo. in cle. gn̄alē. ex q̄ infero q̄ bn̄fi
ciū curatū nō pōt cōferri exn̄ti in sacris si ē ante
tp̄s ꝓmotus ꝛ multo fortius ex hoc viciaret̄ i
petratio. ¶ Itē nō ꝛ tene mēti hūc tex. q̄ si mā
dat̄ ꝓuideri alicui de cōpetenti bn̄ficio potest
ꝓuideri ꝺ canonicatu eccl̄ie cathedra. ēt si p̄bē
da nō vacet. ꝛ sic illud dr̄ cōpetēs bn̄ficiū hito
respcū ad qꝺ cōsequit̄ de p̄nti ꝛ qꝺ cōsecutur⁹
est i ꝓcessu tp̄is. ꝛ vide qꝺ dr̄ i. c. si. j. e. ¶ Ultio
nō id ad qꝺ quotidie allegat̄ ista lr̄a. q̄ ꝑuilegiū
cōcessum ꝑsone siue collegio ꝑdit̄ vnica ꝯuētōe
spōtanea etiā si fuit cōcessū i reb⁹ eccl̄ie. sec⁹ dic
vbi ꝑuilegiū eēt cōcessū loco pio seu ecclesie ga
tūc regreret̄ spaciū. xl. ānoꝝ queādmōz regrit̄
i p̄scriptōe cuiusqꝫ rei ecclastice vl̄ spūal̄. ita sin
gulārit̄ voluit Inno. i. c. accedētib⁹. de ꝑuilegijs
ꝛ vr̄ ibi tex. s3 vnū itellectū. ꝛ de mā i. c. cū acces
sissēt. ꝺ cōstitutōib⁹. si aūt ꝑuilegiū pit̄ ꝯcernerz
ꝑsōatū ꝛ ecclaz. tūc ꝑ ꝯuentōez ꝑdit̄ ꝑuilegiū q̄
ten⁹ tāgit ꝑsonā s3 nō q̄ten⁹ tāgit ecclaz s3 r̄gri
tur spaciū. xl. ānoꝝ vt dic̄ Inno. i. d. c. accedēti
b⁹. tn̄ itellit ibi istū tex. cū si. qn̄ ꝑuilegiū cōcerne
bat solū fauorē ꝑsōaꝝ. vn̄ si eēt eccl̄ie vtile illud
ꝑuilegiū vel illa idulgētia nō violari potuisset h
canonici allegat̄ istō ꝑuilegiū noīe eccl̄ie. l3 non
noīe ꝓpo qꝺ sēp nōbis. ꝛ vide i sili nōbile dictū
i. c. veiens. de t̄nsac. vbi dic̄ q̄ si ꝑsona ecclastica
cōtraxit ꝛ obligatō sit ꝑsonalis puta q2 sup fru
ctib⁹ si in cōsequētiā ledit̄ ecclesia potit petē re
stitutōez i integꝝ. sec⁹ vbi tn̄ ledēt̄ ꝑsōa quo ad
fruct⁹ quos faciebat suos. ꝛ adde gl. i. cle. vna. ꝺ
i ite. resti. s3 ē nōbile dubiū i statuto ꝛ in cōsuetu
die nūqd ꝑ vnā ꝯuētōez tollat̄ cōsuetudo vl̄ sta
tutū. Et ꝑ cōclude vnū casū qn̄ statutū seu cōsue
tudo sūt fauorabilia eccl̄ijs. tūc eim nō tollant̄
ꝑ vnicā ꝯuētōez. imo vn⁹ sol⁹ ꝺ eccl̄ia potit r̄siste
re oīb⁹ ꝛ facē actū retractari. vt nō. dic̄ Inn. i. d. c.
accedētib⁹. s3 ē dubiū qn̄ statutū vel ꝯsuetu⁹ sūt
fauorabilia ꝑsonis. ꝛ ꝯclusiue dico q̄ si collegia
lit̄ illi⁹q fecerūt statutūseu rūpe p̄nt ꝯueniūt dire
cte imediate tollit̄ ꝯstitutō saltē vt illā allāre nō
possīnt i p̄iudiciū alteri⁹. ar. h vide bonuz tex. in
d. c. cū accessissent. ꝛ sic itelle Io. an. i. c. ad audi
entiā. ꝰ. de cle. nō resi. vbi h sētit. sec⁹ puto vbi ali
qs de vniuersitate fecisz ꝯ statutū alijs scietib⁹ ꝛ
nō ꝯdicētib⁹. nā tūc n̄ cōstat clare ꝺ itētōe vniu
sitat̄. q2 fortī⁹ cōp̄hēdit̄ aīm⁹ ex actu positio q̄3
ex actu neglectio iux̄ nō. i. c. cū eccl̄ia sutria. ꝺ cā
posses. ꝛ ꝓpe. i cōsuetudie ē magis dubiū ꝛ glo.
valde nō. i. l. nēo. i. §. tpales. ff. de re iudi. sentit q̄
nō. ꝛ illā glo. seqt̄ Io. an. in. c. fi. de cōsue. ¶ S3
ego credēz gl. ꝓcedē s3 distictōem p̄dcāz qn̄ ali
qs de pplo fecit aliqd ꝯ cōsuetudinē alijs scieti
b⁹ ꝛ n̄ ꝯdicētib⁹ vt ex h nō tollat̄ cōsuetudo s3 r̄
grit̄ tn̄ tp̄s q̄3tū fuit regsitū ad itroducēdā cō
suetudinē. ar. i regl̄a. p̄⁹. de re. iur. s3 vbi ppl̄s col
legialit̄ de directo ꝛ sciēt fecisz actū ꝯ cōsue. cre
do idē dicēdū i ea qꝺ i cōstitutōe q2 cōsuetu⁹ nō
d3 eē maiorl robor l. q̄3 sit cōstitutō. vt. l. de qb⁹.
ff. de legi. ꝛ. i. di. cōsuetudo. ¶ In glo. i. in fi. nō

plura ex gl. p̄ q̄ appellatōe ecclaꝝ ꝓuintie veni
unt eccl̄ie ēt que sūt exēpte q̄ sūt i ꝓuītia. secus si
dicerz i aliq̄ ecclaꝝ suaꝝ q2 eccl̄ia exēpta n̄ p̄t di
ci sua s3 bn̄ dr̄ i ꝓuitia seu diocesi eē. vide bonaz
glo. in cle. frequēs. de exces. p̄la. ꝛ tex. i. c. grauez
de offi. or. ꝛ fac ad. q. q̄ si papa cōcessit ep̄o fru
ctus p̄mi āni bn̄ficioꝝ vacātiū dioces sue veni
unt eccl̄ie exēpte. ꝛ vide qꝺ nō i. c. si ꝓpt̄ tua de
bita. de Rep. li. vi. ¶ Nō 2⁹ q̄ archiep̄s pōt lar
go mō dicē quālib3 ecclesiā ꝓuitie eē suā ꝛ h rō
ne iuris qꝺ h3 i hmōi eccl̄ijs. ¶ Nō vltio mi
rabilē casū vbi i bn̄ficialib⁹ fit larga iterp̄ta⁹ ꝯ ca
sū. c. q̄3uis. de p̄ben. li. vi. Et id Inno. mltū istat
h vtꝝ regulariter si mādat̄ ꝓuideri i aliq̄ ecclesi
aꝝ suaꝝ veniāt ecclesie alteri⁹ diocesis q̄ tn̄ sit i ꝓ
uītia sua. ꝛ l3 i h fuerūt opi. ipe tn̄ finalit̄ ꝯcludit
q̄ sic maxīe qn̄ appōit̄ illa cl̄a ꝯdictores cōpescē
do ꝛc. nā n̄ p̄t itelli de ecclesis solū ꝑtinētib⁹ ad
eū q2 nō p̄t seip̄m cōpescē. i. l. pe. ff. de ar. Cōclu
derē i hac mā sic. q̄ aut scribit̄ ei q ē obligat⁹ ꝓ
uidē ipetrāti q2 eū ordiauit sn̄ titulo. ꝛ tc̄ si sipl̄r
dr̄ vt ꝓuideat i aliq̄ ecclesiaꝝ suaꝝ nō veniūt ni
si bn̄ficia i qb⁹ h3 collatōez. ar. i. c. cū s3. ꝰ. c. ꝛ h
casu pōt sustineri opi. quā cōiter r̄probāt h doc.
aut nō erat obligat⁹ ad ꝓuidendū illi ꝛ tn̄ si ap
ponit̄ cl̄a ꝯdictores ꝛc. d3 itelligi ꝑut hic hēt̄ vt
cōp̄hēdat oēs ecclesias ꝓuitie. h. n. vr̄ iportare il
la cl̄a rōe p̄dcā. ꝛ h respcū p̄t dici q̄ nō sit larga
interp̄tatio quia importat hoc sensus illius cl̄e
q2 in diocesi ꝓpria non pōt seipsum cōpescē aut
nō apponit̄ illa clausula ꝛ forte eēt dicendū ꝯri
um vt tn̄ i ecclesijs imediate sibi s̄biectis faciat
illi ꝓuideri q2 lr̄e debēt stricte itelli. vt. d. c. q̄3uis
l3 Inno. hic sentiat oppositū. ¶ In glo. ij. in v
bo ꝯdictōis. nō bn̄ hāc glo. quā multi nō hēnt ꝛ
fuit addicta a tp̄e Inno. ꝛ vlt in effectu q̄ ꝑ istā
clausulā ꝯdictores cōpescēdo dat̄ iurisdictō nō
solū int̄ ꝑtes s3 ēt ꝯ exn̄eos cōtradicētes de scō
sec⁹ aūt si ꝯdicāt de iure ꝛ ē h magni effcūs. naz
regularit̄ delegat⁹ nō h3 iurisdictōem i exn̄eos
turbantes ꝑtes nisi qn̄ iurisdictō impedit̄ ꝛ ita
logt̄. c. i. de offi. dele. ꝛ ꝓ h vide bonam gl. in. c.
non solum. de app. li. vi. que valde nōnt dic̄ q̄ in
nouata ꝑ tertiā appellatōe pendente nō reuocā
tur officio iudicis ad quez s3 d3 ille cōueniri co
ram iudice suo. ꝛ dic vt ibi plene nō. s3 vtute h⁹
clausule secus est dicendum. Et aduertendum
q2 dubitari pōt circa istam clausulā de vtute cō
p̄hēsiua de vtute duratiua. nam comp̄hendit h
clausula etiam extraneos. vt. ꝰ. dixi. ꝛ cōiter te
nent h doc. l3 Inno. multa dixerit. Itē poterit
ferre delegatus sic datus excommunicationez
generalem in omnes qui contradixerunt de fa
cto. ꝛ ita fecit iste archiepiscopus. intellige tamē
quando aliqua causa precesserit. nam non deb3
ferri excommunicatio pro futuris culpis. vt i. c.
romana. in. §. caueant. de sen. excō. li. vi. ¶ Du
bitatur 2⁹ vt dixi de vi duratiua. i. quanto tem
pore durat potestas data per hanc clausulam.
Innocentius ponit duas opiniones. prima q̄

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

duret etiã poſt ſniam ſi tale ē negocium in quo
ferēda ē ſnia. nõ tamē duret ptãs niſi p annum
poſt ſniam latam. vt in. c. q̄renti. de offi. dele. Si
vo nõ fert ſnia vtputa mãdat vt faciat puideri
tũc durat ptãs donec mãdatũ ipleuerit. poſtea
vo extiguit ptãs pꝰ mãdatũ executũ. ſed mihi
plꝫ opi. quã tenet Jo. an. i. d. c. q̄rēti. vt ãnꝰ ñ de
tur idiſticte pꝰ latã ſniam. Si. n. executꝰ ē ſniam
ſuã ꝛ aliquãdiu ille pacifice poſſedit expiret ptas
ſus citra ãnũ ptãs iſtiꝰ delegati. qꝛ ãnꝰ ñ dat ni/
ſi p executõe fiēda. vñ ceſſat tps exq̄ executõ ē
fcã. ar. optimũ i. l. a filia. ff. ad trebel. ꝛ i. c. cũ ceſ/
ſãte. de app. Sꝫ ſi icõtinēti miſſus i poſſeſſionē
moleſtat tũc põt exercē officiũ ſuũ qꝛ nõ põt di
ci eũ fuiſſe executũ exquo incõtinēti ē fcã turba
tõ. ar. in. l. diuortiũ. ff. de diuoꝛ. canonizata õ pe.
di. i. ꝛ in. c. nã ꝛ ego. j. de vbo. ſig. ita dicerē in ne
gocio vbi ſnia nõ ē ferēda vt ſi ē executum ꝛ ali
q̃zdiu pacifice ille poſſedit. lꝫ poſtea turbet nõ
põt iſte cõmiſſarius ſe vlteriꝰ itromittē. ꝛ ex h i
fert q ad vim turbatiaꝫ paꝫ aut nihil opat iſta
clã. Sꝫ aduerte ad aliũ nõbilē effcm quē ſentit
Jo. an. i. d. c. q̄rēti. vbicũqꝫ. n. deputat q̃s ad nu
dũ miniſteriũ appoſita iſta clã poterit i ipiꝰ exe
cutõe exercē iuriſdictõeꝫ ꝯpeſcēdo ꝯdictores ſi
q̃ nullã hēret iuriſdictõeꝫ p tex. aliꝰ. c. fi. lꝫ glo.
ibi dubitꝫ. ꝛ hoſti. tꝫ ꝯm̄ i. c. cũ nrĩs. de ꝯceſ. pbē.
moꝛꝰ p. c. ex lrĩs. de offi. dele. Sꝫ illud. c. nõ ob.
qꝛ ibi delegatꝰ ſimplr ꝯmiſit vices ſuas in execu
tõe illiꝰ actꝰ iõ trãſiuit iuriſdictõ. ſecꝰ vbi ꝯmittet
nudũ miſteriũ. Et ex h infero q deputatꝰ ad po
nendũ aliquē i poſſeſ. nõ hꝫ iuriſdictõẽ i ꝯdicto
res nec põt exercē. idē ſi deputaret ad ꝯferēdũ
ꝛ iõ fuit appoſita h clã ꝯdictores ꝛc. ꝛ ē h addē/
dũ ad pmũ mēbꝛũ i quo fuit tractatũ de vi ꝯpre
hēſiua. ꝛ h nõ. qꝛ ſũt quotidiana. Et aduerte qꝛ
alia clã ēt hodie multũ inoleuit. videlꝫ ponas in
poſſeſ. defēdas iductũ ꝛc. ꝛ dubitat q̃zto tpe du
ret ptãs illius cle. Quidã dixerũt q durat ad i/
ſtar ptãt ꝯſuatoris de q̃ ptãte hēt in. c. fi. de off.
le. li. vi. ꝛ ſic q nõ claudat ãno. Jo. an. h dicit q
audiuit curiã tenē q ſi aliq̃zdiu inductus i poſ/
ſeſ. pacifice poſſedit. expirat eiꝰ ptãs. ꝛ ſat mihi
h plꝫ ne piudicet ptãti oꝛdiarie. ar. i. c. ad h. de
rep. ꝛ vide archi. i. c. ſciēti. j. e. ti. li. vi. vbi vr tādē
h tenē. gl. iij. ē facilis. In gl. iiij. i vbo iueſtiuit.
ibi nõ adipiſcit q̃s poſſeſſiõeꝫ. de hac mã vtꝝ p
iueſtiturã trãſferat poſſeſſio. dic vt nõ. Jo. an. i
c. trãſmiſſaꝫ. de elec. dixi i. c. ij. de ꝯſue. ꝛ dic vt ibi
In ea. gl. ibi ꝛ ſic p hãs decretalē h pticula gl.
vſqꝫ ad finē tractat de executoꝛe dato ad faciē/
dũ puidē. nũqd poſſit ipe puidere ꝛ finalr ꝯclu
dit q non. ꝛ rñdet ad tex. q iſta iueſtitura ñ va/
luit. Inno. varie loquit. Sꝫ tādē põit vnã ſolu
tõeꝫ nõbilē q̃ mltũ allat. dic. n. dñaꝫ eē int man/
datũ ſcm̃ vt faciat puideri ꝛ mãdatũ vt faciat aſ
ſignari. h cãn. pcedit dcm̃ gl. zº vo procedit iſte
tex. põt. n. ipe p puidere ꝛ poſtea cõpellē ad fa
ciendũ aſſignari bñficiũ de ſcõ q̃ velit q illa vba
faciat puidēi ſonēt i ius. iõ ius ē ꝯferēdũ p aliũ

Sꝫ illa vba faciat aſſignari ſonãt i ſcm̃. vñ vr ſi
bi data ptãs puidēdi. nã q vult ꝯñs vult añs. et
p h vide bonũ tex. i. c. ex pte. j. de ſpon. vbi vba
executiua pſupponũt diſpõeꝫ. ita dicēdũ i ppo
ſito. ꝛ vide hoſti. in. c. cũ nrĩs. pal. vbi voluit q
nõ ſit dñia int pdcãs formas. ſꝫ vtroqꝫ caſu poſ/
ſit executoꝛ puidere qd nõ plꝫ ibi Jo. an. ꝛ bñ
nã tex. i oppoſitũ vr i. c. abbatē. ſ. de rep. nã ſm
illã oppo. nõ eēt dñia int executoꝛem datum ad
puidendũ ꝛ ad cõpellēdũ ꝯ illud. c. abbate. ꝛ ꝯ
ea q̃ hēnt i. c. ne captãde. ꝛ. c. ſi ſoli. de ꝯceſ. pbē.
li. vi. In gl. in vbo aucte ppa. ibi ar. ꝯ. j. õ pui.
de h dic vt plene nõ. i. c. cũ acceſſiſſēt. de ꝯſtitutõ
nibꝰ. ꝛ i. c. accedētibꝰ. de pui. In ea. glo. ibi nõ
intelligēt veiſſe ꝛc. nõ glo. q lꝫ papa mãdet ſel
ꝯ puilegiũ idultũ alicui eccleſie ñ p h cēſet tollē
puilegiũ nec clici obediētes cēſent renũciare pui
legio ſꝫ potit de puilegio opponi ſi alia vice mã
daret ꝯ puilegiũ de puilegio nõ hĩta mētõe. Ibi
ſꝫ qd ſi memiſſꝫ ſigna gl. vſqꝫ ad fi. ꝛ tenebis eã
ſep mēti. ex q̃ college gnalr legatũ ēt de latē nõ
poſſe veire ꝯ puilegia ꝯceſſa alicui eccleſie. ꝛ p h
fac qꝛ ēt delegatꝰ nõ põt puidere i eccliã nũera
ta niſi fiat mētõ de nũero. vt i. c. ꝯſtitutꝰ. de rep.
mlto fortiꝰ nec legatꝰ cũ maioꝛ ſit ptãs delegati
reſpcũ cãe ſibi ꝯmiſſe q̃z legati. vt i. c. ſtuduiſti. õ
offi. dele. In gl. i vbo recipiãt i fi. põdera glo.
nã ſequēdo lecturã ſuã quã poſuit. ſ. i gl. iiij. ſeq
tur q excõicatꝰ poſſit ꝯferre bñficiũ. nã vlt h gl.
q iſti canonici nõ debēt abſolui niſi pꝰ recipiant
illũ i canonicũ. ꝛ ſic niſi ꝯferat ius canõic. ſꝫ In
no. Jo. an. ꝛ cõit doc. ſequētes tenēt oppom̃. vñ
Inno. põit vnũ nõbile dcm̃ dicēs q q̃zcũqꝫ q̃s
ſit excõicatꝰ p manifeſta offēſa dꝫ pꝰ abſolui q̃z
ſatiſfaciat ſi fuit cõtumax i exercē actũ ſpũalez
ꝛ ſic i ſpũalibꝰ nõ pcedēt regla i. c. ex pte. el p. j.
de v. ſig. al ſeqret abſurdũ. pone. n. q q̃s fuit ex
cõicatꝰ qꝛ nõ faciebat ſe pmoueri ad oꝛdies. nã
ſꝫ opi. glo. iſte dꝫ oꝛdiari i excõicatõe qd nõ eſt
dicēdũ p. c. cũ illoꝝ. de ſen. excõ. ꝛ p. c. ij. õ oꝛ. ab
epo. Ad iſtũ tex. rñde duplr. p q iueſtitura fcã
p archiepꝫ tenuit ꝛ rſtabat ſolũ nuda recepꝰ. fci.
ꝛ iſta bñ põt fieri p excõicatũ i coꝝ odiũ vt non
trãſferat aliqd iuris ſpũal. ꝛ nõ h bñ. ꝛ idē ſentit
Inn. i. c. eã te. de rep. zº ſo. q intelligat tex. q
mãdet recepꝰ. iuri vt fiat expoſitõ quã fac h gl.
i fi. donec receperũt. i. i effcũ pſtãdo cautõeꝫ de
recipienꝰ. nã vba debēt reſtrigi ꝛ ipꝛopari vt eui
tet abſurdũ. vt i. c. cũ dilectꝰ. õ cõſue. In gl. fi.
i fi. ꝛ ex h iferũt doc. q ſi aliqd de nouo ipetra/
ret i eccliã vbi fractꝰ ē nũerꝰ can. p receptõeꝫ vl
tra nũeꝝ ſpõte fcãꝫ obſtabit ſibi exceptõ reſpcũ
pbēde nõ vacãt lꝫ reſpcũ canonicatꝰ excipi non
põt cũ nũerꝰ ſit ibi fractus.

Quis Nõ bñficiatꝰ habens ſufficiens pꝛimonium ad ſacros legitie pmouet. ponit dcm̃ cuiꝰ vntaꝫ determiatõem interſerit ibi dũmodo.
Nõ p clericũ ſecularē licite tenē bõa pꝛimo/
nialia ꝛ ad ſacros oꝛdines pmoueri. zº collige

ar. ex tex. q̄ hñs pr̄imoniū ſufficiēs pōt ꝓmo-
ueri ad ſacros ordines lꝫ expſſe nō aſſignet̄ ſi-
bi pr̄imoniū in titulū. ſatis eīꝫ ē eū hēre pr̄imo-
niū ex quo cōgrue ſuſtētari pōt. ¶ Nōꝫ q̄ q-
daꝫ dicunt̄ ordines minores ⁊ q̄dā ſupiores et
alibi .ſ. appellant̄ ſacri in .c. i. ō cle. cōiuga. q̄ꝫq̄ꝫ i
vitate oēs ordines pn̄t dici ſacri. de q̄ vide bo-
naꝫ gl. xxxij. di. in ſūma. ¶ In gl. i. ibi pr̄imoniū
ꝓ titulo. Hoſti. dicit h̄ ꝓcedere ſi hoc fuit actuꝫ
q̄ſi velit dicē q̄ ſi ſimplr̄ hñs pr̄imoniū fuit or-
dinat⁹ nō afficit̄ titulus ſeu pr̄imoniū non ſuc-
cedit loco tituli. ⁊ credo q̄ glo. hāc intētōem ha-
buit vt in effectu ſit loco tituli. de q̄ vide bonam
glo. i. c. ſi ep̄s. j. e. ti. li. vi. ¶ In ea. gl. ibi iudicium
ſibi manducāt. Jo. an. dic̄ q̄ nō ē malū q̄ ep̄s ta-
libus ꝓuideat de bn̄ficō eccl'iaſtico nec ipſi pec-
cāt petēdo bn̄ficiū. Et ad iura allegata in gl. di-
cit reſpōdēdū ꝓut dcm̄ fuit in ep̄o in .c. ep̄s. ſ. e.
⁊ nō bn̄ hoc dcm̄ Jo. an. nā ampliat nō. ꝑ Inn.
in .d. c. ep̄s. ſentit enim q̄ non ſoluꝫ hñs pr̄imo-
niū licite pōt petē bn̄ficiū ⁊ ex eo viuer̄. ſed etiā
ſi fuit ordinatus ad titulū pr̄imonij. ⁊ itellige q̄
pōt petē nō tn̄ faciēdo ſupiorē cōpelli q̄ꝛ ex quo
hꝫ pr̄imoniū ceſſat ꝓuiſio. c. cū ſꝫ. lꝫ poterit pe-
terē gratioſe. nec ob. q̄ pr̄imoniū ſit loco titli q̄ꝛ
cū ſuiat eccl'ie nō tenet̄ viuē de pr̄imonio ꝑ rōꝫ
c. cū ſꝫ. ſ. e. In ea. gl. ibi q̄ ep̄s debeat eis ꝓui-
dere. h̄ dcm̄ dic̄ Jo. an. ꝓcedē ex obligatiōe ge-
nerali q̄ tenet̄ ep̄s ꝓuidē oībus clericis indigē-
tibus iux̄ nō. in .d. c. cū ſꝫ. q̄ſi velit dicē q̄ ex quo
fuit ſcl'ordinat⁹ ad titl'm pr̄imonij lꝫ pr̄imoniuꝫ
ꝑierat caſinate nō pōt ep̄s cōpelli ad ꝓuidendū
ſm ꝓuiſionē. c. cū ſm. q̄ꝛ illa ꝓuiſio ſuccedit cuꝫ
ep̄s fuit in culpa ordināndo ſine aliquo titl'o. Sꝫ
nō ex alio dū dicit q̄ tenet̄ ꝓuidē ex obligatiōe
gn̄ali q̄ꝛ ep̄s peccat non ꝓuidēdo clericis n̄ hn̄-
tibus vnde viuē. ex quo pōt cōgrue de bn̄ficijs
eccl'iaſticis ꝓuidere lꝫ a pn̄cipio nō fuit in culpa
in ordināndo. nā ep̄s dꝫ eē bonus pr̄familias et
diſpenſare bn̄ficia eccl'iaſtica cuicūq̄ꝫ ꝓut opus
eſt. ⁊ ꝑ h̄ intellige bonā limitatōeꝫ ad nō. in .c. re-
latuꝫ. ſ. e. vbi nō. q̄ ep̄s hꝫ liberā volūtatē i ele-
ctōe pſōaꝝ. nā ꝓcedit illud data ꝑitate pſonarū
vel quo ad hoc vt in iferiori nō cōpetat actio ꝯ
ep̄ꝫ lꝫ ip̄e tenet̄ ꝓuidere ſi vult ſatiſfacē ꝯſcie ſue
ꝓut q̄ſq̄ꝫ idigēs ē. ¶ In gl. ij. ibi lꝫ ſit ordinat⁹
ad pr̄imoniū ⁊c̄. nō bn̄ hāc gl. ex ea iſert̄ q̄ n̄ ſo-
lū tenet̄ cleric⁹ ſoluē decias de pr̄imoio ſuo qn̄
ſiplr̄ obueīt ſibi ſꝫ ēt ſi fuit ordiat⁹ i titl'ꝫ ill⁹ pr̄i-
monij. ⁊ ſat̄ plꝫ mihi h̄ ꝯcl'o glo. q̄ꝛ pr̄imoniuꝫ
iſtud nō fuit bn̄ficiū ſpūale vt ſtatīꝫ dicā. nec dꝫ
iſte ordiari cū ꝑiudicio eccl'ie ꝓchialis. ar. i. c.
eccleſie. xvi. q. i. ⁊ gn̄alit̄ an ⁊ qn̄ cl'ic⁹ teneat̄ ſol-
uere decias dicet̄ i .c. nouū gen⁹. de deci. In ea.
gl. ibi ⁊ dicas q̄ nō. vult q̄ h̄ gl. q̄ ordiat⁹ ad titl'ꝫ
pr̄imonij nō pt̄ deſerē dioceſiꝫ pr̄imonij q̄ſi ſit
illi alligat⁹ rōe titl'i pr̄imōial' q̄ueadmōꝫ ſi hēret
vꝫ bn̄ficiū. ſꝫ cōſidēa q̄ .c. ꝓnat⁹. al'. in gl. n̄ loq̄t̄
de ſol' cl'icl'. ſꝫ ēt ō laicl' nec hꝫ reſpcm̄ ad bn̄ficiū
ēt ſpūale. vn̄ credo dicēdū ꝓut dixi i .c. ſr̄nitati.

ſ. de cle. nō reſi. ⁊ i .c. cū iā dudū. ſ. e. vt ſi cleric⁹
iſte ſit not⁹ licite poſſit recipi in alia dioceſi. naꝫ
pr̄imōium nō ligat eū cū reſpcū illius nō ſit obli-
gat⁹ officiare ērā eccl'iaꝫ ſꝫ tm̄ tenet̄ dicē officiū
nō reſpcū pr̄imōij. ſꝫ reſpcū ſacri ordi. quē rece-
pit. vide gl. xcij. di. c. ſi. ⁊ q̄ð nō. i .c. i. de cele. miſ.
⁊ i ſi. gl. nō hāc vltimā q̄ōeꝫ q̄ꝛ ſat̄ quotidiana ē
cū hodie clerici ꝑ maiori pte ordināt̄ ad titulū
pr̄imonij. ⁊ dubitari pōt vtꝝ in alienatōe h⁹ pr̄i-
monij debeat intueire ſolēnitas q̄ obſuēda ē i
aliēatōe reꝝ eccl'iaꝝ. ō q̄. xij. q. ij. ſn̄ excep. Jo. ⁊
Hoſ. tenēt opi. Vin. poſitā i gl. vt n̄ poſſit aliēa-
ri ſic alia bōa bn̄ficij ſpūalis. fatēt̄ tn̄ q̄ illi pr̄i-
mōio n̄ ihēt ius ſpūale q̄ð ad hēdeſ n̄ ſit trn̄ſmiſ-
ſibile. vn̄ voluit q̄ mortuo clerico extiguat̄ cā ꝑ-
uilegij q̄ueadmōꝫ dici⁹ i fūdo dotali q̄ lꝫ mr̄io-
nio ſtāte alienare nō poſſit. ff. de fūdo dotali. ꝑ
to^m. tn̄ ſo. ma. tn̄ſit ad hr̄deſ. Hoſt. diſtiguit vtꝝ
pr̄imo^m fuit ꝓ titulo aſſignatū vel nō vt ꝑ cāu ꝓ-
cedat opi. Vin. ⁊ ꝑdcōꝝ. nec ob. rō Hoſ. q̄ꝛ faci-
lius cōſumit̄ p̄cium q̄ꝫ res. ⁊ ſic tranſeūt doc. h̄.
⁊ nō ex hac opi. Hoſti. q̄ ſimplicit̄ ordinat⁹ pōt
diſponē de pr̄imonio ꝓut vult. ſec⁹ ſi fuit expſſe
ordiat⁹ ad ti. pr̄imōij. ¶ Aduerte ꝑ excludēdū
vnū caſū q̄ ſi iſte ordiat̄ ad ti. pr̄imōij cōſequet̄-
tur bn̄ficiū ſpūale licite poterit diſponē de pr̄i-
mōio ꝓut vult q̄ꝛ h̄ cāu ceſſat rō p̄cedēſ cū poſſit
viuē ex bn̄ficō. ſꝫ vbi n̄ hꝫ niſi pr̄imoniū aſſigna-
tū i titulū tūc eſt maior dubitatō. ⁊ iudicio meo
Inn. i .c. cū ep̄s. ſ. e. ſētit opi. ꝯriā q̄ i alienatōne
ill⁹ pr̄imonij nō reqrat̄ cōſēſus ep̄i. ⁊ h̄ opi. vr̄
mihi vior ō rigore iuri' lꝫ alia ſit benignior ⁊ eq-
or ne mēdicet i opprobriū cleri. ⁊ ſi dicēs q̄ opa-
bit̄ ordiatō ad titulū pr̄imōij ſi illū pōt ad libitū
alienari. Re⁹ ꝑ h̄ ſatīſit iuri vt nō videat̄ ille pro-
mot⁹ ſn̄ aliqua ſuſtētatōe. vn̄ ſat̄ ē vt hūit vn̄ vi-
uere poſſꝫ. nā paupertas volūtaria nō reprobat̄ i
clericis ſꝫ nec̄ria ſic q̄ueadmōꝫ legit̄ de ipis apo-
ſtolis actuū pri⁹ ⁊ ſecūdo. c.

Accedens

Abſēs pt̄ in-
ueſtiri ō bn̄fi⁹
alio mediāte. Vl' ſic pt̄ q̄ſ inueſtiri ō bn̄-
ficō ꝑ abſn̄te vel ꝯiūgē⁹ vtrūq̄ꝫ itellcm̄ dic abſn̄ti
pōt ꝯferri bn̄ficiū alio mediāte. nec r̄fert vtꝝ ab-
ſēs inueſtiat̄ ꝑ pſonā mediā vel pſōa media iue-
ſtiat̄ ꝑ abſn̄te ⁊ ē caſus nō. ⁊ q̄tidie p̄cticat̄ ⁊ ꝯis
diuiſio. ⁊^a ibi inquiſitōni. ¶ Nō q̄ bn̄ficiū acqri-
tur abſn̄ti ſiue iueſtiat̄ abſn̄s ꝑ aliū .ſ. ꝑ ꝓcurato-
rē ſiue inueſtiat̄ alius .ſ. ꝓcu. ſuus ꝑ dn̄o. ⁊ ex h̄
hēs duplicē p̄cticam cōferēdi bn̄ficiū abſn̄ti. ⁊ vt
clari⁹ hēat̄ ꝑma eſt iſta vt dicat ſupior ꝯferim⁹
ſiue iueſtim⁹ talē abſn̄tē de tali bn̄fi⁹ ꝑ te. ⁊^a p̄cti-
ca vt iueſtiat̄ ali⁹ ꝑ abſn̄te h̄ mō iueſtim⁹ te ō ta-
li bn̄ficō noīe talis abſn̄tis. ⁊ h̄ practica vr̄ magiſ
placere pape hic vt colligitur ex illo verbo ma-
gis. ⁊ hunc tex. pōt adducere cum queritur pra-
ctica vt dn̄iū ali⁹ rei acqrat̄ abſēti ſn̄ ceſſiōe fie-
da ꝑ ꝓcuratorem. nā pōt dari abſn̄ti ꝑ procura-
torem vel procuratori nomine abſentis. ⁊ pro h̄
ho. tex. i. l. q mihi dōatū. ff. de dōa. ad hāc mām

allegat ibi Bar. h̄.c. ¶ Sꝫ op. ꝯ p̄dcā de.c.ſi ti
bi abſn̄ti.ī.e.ti.li.vi.vbi pꝫ ꝙ ibi nulla pſona me
dia bn̄ficiū pōt conferri abſenti. ¶ Jo. dic expli
cando late māꝫ huius.c.ꝛ illius ꝙ aut bn̄ficium
cōfert abſn̄ti nulla pſona media aut mediāte ali
qua pſōa. p̄io caſu p illā collatōeꝫ nihil acquiri
tur abſēti.vn̄ nō pt dicē abſn̄s bn̄ficiū eē ſuuꝫ an̄
q̄ꝫ acceptet.vt.in.d.c.ſi tibi abſēti.ꝛ in.l.abſenti.
ff.de dona.ꝛ in.l.q abſēti.ff.de acq.poſ.tn̄ cōfe
rens nō pōt retrocedere a collatōe illa donec ab
ſens declarauerit aiuꝫ ſuū.vt ē tex.ſin.in.d.c.ſi
tibi abſenti.rōe cꝰ nōnē poſuit Bar.in.d.l.abſn̄ti
nō eīm ē ſpāle in bn̄ficijs ſꝫ ī quibuſcūq; iuribꝰ
illud ꝓcedit qn̄ iura deferūt p eū qui hꝫ eligere
ſeu cōferre tāq̄ꝫ officialis.naꝫ functus ē officio
ſuo eoipſo ꝙ eligit ipm̄ abſēteꝫ.ꝛ iō ſi deputatꝰ
p cōitatē ad eligendū ptātē eligit abſentem.licꝫ
abſenti nihil acqrat an̄ accept. ¶ Jſte tn̄ q elegit
tāq̄ꝫ fūctus officio nō pōt variare.ꝛ iſta ē vā rō
illius.c.ſi tibi abſēti.ſecꝰ eſt vbi qs eligēt nomie
ꝓpō.pone exēplū in papa vel etiā in cōitate hꝰ
ciuitatis.nā ſi eligit abſens pōt retrocedē an̄q̄ꝫ
ille acceptet qꝛ vt dixi abſenti nihil eſt acqſitum
nec iſte eſt functꝰ officio qꝛ elegit noie ꝓp̄io. 2ᵒ
caſu p̄ncipali qn̄ collatio fuit fcā aliq̄ pſona me
diāte.aut illa pſona media nō hēbat mādatum.
aut ſic.p̄ caſu nō acqritur abſēti qꝛ reqrit aīmꝰ
ꝑ h̄.l.ſi ego.ꝛ qō ibi nō.ff.de neg.geſ.nā nego
cioꝝ geſtoꝛ nō acqrit dn̄iuꝫ abſn̄ti niſi a tpe quo
dn̄s hūit ratū.vt nō.in.d.l.ſi ego.ꝛ vide bonam
gl.ꝛ nō.quā tene menti ī.c.q̄ꝫ ſit.ō elec.li.vi.que
vult ꝙ in iſtis ſpūalibꝰ pōt interuenire negocioꝝ
geſtoꝛ.ſꝫ opꝫ ꝙ dn̄s hēat ratū.ī.illō tpe.ī.qō te
nebat ipe declarare aiuꝫ ſuuꝫ.alr̄.l.pe.ff.reꝫ ra.
ha.ꝛ pone exemplū vt hēt in glo.p̄dcā. 2ᵒ caſu
qn̄ pſona media hēbat mandatū.aut hēbat mā
datum gn̄ale ꝛ non ſufficit in iſtis beneficialibꝰ
nec in alijs ſpūalibus qꝛ in his reqrit ſpāle mā
datū.tuꝫ ꝓpt q̄litatē reꝝ tū ꝓpt p̄iudiciū vt ſen
ſerūt h̄ doc.ꝛ dn̄i de rota deciſ.lxxxiiij.ꝛ vide
qō dixi in.c.corā.de off.deleg. ¶ Ex quo infertur
ad vnū dcm̄ nōbile ꝙ cōiūcta pſona nō pōt acce
ptare bn̄ficiū ꝓ cōiūcto ad hoc vt cōiūcto ſtatiꝫ
acqrat qꝛ cōiūctio ſanguinis nō ſupplet ſpāles
defcūs mādati.vt in.l.p̄r.ff.de mino.vt apte vo
luit Jnno.hic ꝛ dn̄i de rota vbi.ſ.ꝛ Spe.ī ti.ō
cōiūcta pſona. ¶ Si vō hēbat mandatū ſpāle tūc
bn̄ficiū querit abſenti ſiue abſens inueſtiat p ꝓ
curatorē ſiue ꝓcur.noie abſētis vt hic.ꝛ ar.i.l.
i.C.de acq.poſ.ꝛ in.l.i.§.p ꝓcuratorē.ff.e.ti.ꝛ ꝓ
cedit hoc ſiue ſit deputatus ꝓcuratoꝛ ad acce
ptādū certū bn̄ficiū ſiue incertū qꝛ ſatis h̄ appet
de intentōe dn̄i cōſtituent.qō ſentit hic Jo.an.
ꝛ eſt quotidianū. ¶ Et ex his infero ad intellectuꝫ
hꝰ.c.naꝫ ſi vis intelligere vt alius inueſtiatur ꝓ
abſente ſine mādato tanq̄ꝫ negociorum geſtoꝛ.
opꝫ dicē ꝙ abſenti nō acqritur titulꝰ an̄q̄ꝫ hēat
ratū geſtū noie ſuo.ſꝫ ſi hēbat mandatū mō pre
dicto acquirit imediate abſenti.ꝛ in hoc differt
iſte tex.a caſu.c.ſi tibi abſenti.ꝛ hec nō. qꝛ quo

tidiana ꝛ bona in practica. ¶ Sꝫ quero nūqd
iſte q recipit inueſtiturā ꝓ abſente poteſt eē laicꝰ
qdā vt Egi.tenuerūt ꝙ nō ꝛ mouebat p dictiōꝫ
alius que facit poſitionē eiuſdē q̄litatis ad ver
bū clericus.qō p̄mittit. ¶ Sꝫ in ꝯriuꝫ faciūt nō.ī
c.ſedes.de Reſp.ꝙ nō ſemp dictō alius fac poſi
tionē eiuſdē qualitat cū p̄cedentibus.iux̄ illud
xp̄s crucifixus eſt ꝛ duo alij latrones. Jo.an.ꝛ
cōiter doc.ſequētes cōcludūt ꝙ lꝫ tutius ſit ꝯſti
tuere clericū ſi tn̄ cōſtituit laicus ſatiſfactū ē iu
ri.ar.ī.c.i.de ꝓcu.li.vi.nā laico pn̄ti nihil acqrit
ſꝫ tn̄ſit iſtud ius ſpūale in dn̄m ſicut aq̄ p canale
lapideum.ꝛ idē putat Jo.an.qn̄ quis hꝫ gratiā
cum bn̄ficio acceptādi.nā tūc pōt qs cōſtituere
laicū ad acceptandū bn̄ficiū certū.de quo tn̄ nō
eſt dubiū qꝛ ē idem cū caſu p̄cedenti. ¶ Sꝫ magis
dubiū eſt qn̄ conſtituit in gn̄e ad acceptādū bn̄
ficiuꝫ vacaturū qō ſibi vr̄.ſꝫ idē putat in h̄ caſu
qꝛ nō auctoꝛizat in hoc caſu laicꝰ nec ſibi aliqd
acqrit.ꝛ tenere ꝯm̄ poſſet eſſe multū p̄iudiciale
foꝛte eīm nō hꝫ hoieꝫ fidelē de quo bn̄ cōfidat
niſi certū laicū.ꝛ h̄ nō. Jn glo.ibi honoꝛant hō
die aptiꝰ ē deciſū in.c.ſi.de ꝓcur.li.vi.ꝛ vide ibi
glo.nō quale dꝫ eē mandatū ad cōtrahendum
mr̄imoniū carnale. Jbi 2ᵃ dubitatō hic explica
tur nōbis ſemp hāc glo.iūcto tex.ꝙ mr̄imoniū
ſpūale etiā large ſūptum pōt p ꝓcuratorem fie
ri.ex quo infero ꝙ pōt profeſſio maxie ex cā p
ꝓcuratoreꝫ fieri. ¶ Et nō etiam ex glo.ꝙ largo
mō poteſt dici mr̄imonium inter clericum ꝛ bn̄
ficiū ſuū.ꝓ hoc vide bonū tex.xxi.q.ij.ſic.vide
tex.cū glo.in.c.ne ꝓ defectu.ſ.ō elec.ibi cāꝫ vſu
capiēdi nō referas h̄ ad bn̄ficialia qꝛ ī eis nō ca
dit p̄ſcriptio in regula p̄ma.ꝛ quod ibi nō.ō re.
iur.li.vi.ſꝫ ꝓcedit in tpalibꝰ vel ī ſpūalibꝰ p̄ſcri
ptibilibꝰ.ꝛ itellē qn̄ tradēs nō erat dn̄s qꝛ tc̄ rci
piēs hꝫ cāꝫ p̄ſcribēdi. Jbi hr̄ditas tpal̄ ꝛc̄. Jo.
an.intelligit h̄ dcm̄ glo.ī ꝓcu.ſpāli.ꝛ ē rō qꝛ hē
ditas adit ſolo aīo.l.ꝓ hr̄de.ꝛ qō ibi nō.ff.de
acq.hr̄.vn̄ eoipō ꝙ cōſtituit ꝓcuratorē ad adeū
dā hr̄ditatē iacētē icōtinēti acqrit ſibi hr̄ditas
ſecꝰ dic in ꝓcuratore gn̄ali ī quo ceſſat p̄dcā rō
ibi ſi dās vel accipiēs.de hac mā dic vt plene nō
ī.d.l.q mihi donatū.ff.de dona.vbi pꝫ ꝙ ſufficit
ſolꝰ aīmꝰ tdent vt p ꝓcuratorē acqrat dn̄o.lꝫ ꝓ
curatoꝛ aliō itēdat.ſꝫ vbi neutr̄ h̄ itēdit n̄ acqrit
abſn̄ti niſi a tpe t̄ditōis.ꝛ ad iſtō.c.dic ꝙ ſupioꝛ h̄
itēdebat ꝙ acqrēt abſn̄ti ꝛ nō ꝓcuratoꝛi.iō bn̄
ficiū acqrit abſn̄ti vt.ſ.dixi. Nō ſi.gl.ibi dn̄iuꝫ
vel poſſeſſio non acquirit p negocioꝝ geſtoꝛeꝫ
ꝛ tene eaꝫ ſemper menti.

Dilecto Sꝫ.ī ad vnū cādicatū
ꝛ p̄bēdā duo ſt̄ r̄cepti
ſimplr̄ r̄ceptō nō tꝫ ēt ītueniēte apl̄ica
auctē.h.d. Diuidit ī q̄tuoꝛ ptes.p̄ fcm̄ ꝛ allatio
ꝓ cellerario.2ᵒ allatio ꝯ eū ibi ꝓcuratoꝛ.3ᵒ dif
finitō ibi vn̄.4ᵒ ꝓteſtatio ibi ita ꝙ.ꝛ ē nō.c.q̄re
tene ſemp menti ꝛ nō ipm̄. Nō ibi itendēs ꝓui
dere etiā nepoti ſuo ꝛc̄.ꝙ hn̄s ptātem conferen
di beneficium licite illud cōfert etiāꝫ nepoti ſuo

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

dūmō aliud canonicū nō obſiſtat. imo potiꝰ tenet ſbuenire ſuis q̄ꝫ extneis ſuppoſita in ceteris ꝑitate. lxxxvj. di. in. c. non ſat. ⁊ nemo carnē ſuā odio hūit. xiij. q. ij. nō eſtimemuſ. vide tñ ꝯtrium qō nō. glo. i. q. iij. ꝑuenit. ¶ Nō zᵒ ex eiſdē verbis ꝙ pōt qs licite reſignare beneficium ſuū vt alteri ꝓuideat dūmō renūciatōis actū nō deducat in pactū. ſꝫ iſtam reſignatōem liberalit ⁊ pure faciat. vide glo. ad hoc nō. i. q. i. ordinationes Si autem hoc deduceret in pactum in actu renunciationis. renunciatio ip̄a eſſet ſimoniaca vt voluit hic glo. i. quam nōbis. ⁊ vide glo. in. c. ex ꝑte el. ꝑ. de offi. dele. ¶ Nō 3ᵒ. ꝙ legatus pape poteſt prouidere etiam de canonicatibus etiam eccleſie cathedralis. intellige ꝙ iſte tūc erat cardinalis alr̄ non poſſet conferre beneficia niſi hēret de ſpāli indulgentia. vt in. c. i. de offi. le. li. vi. ¶ Nō 4ᵒ. ꝙ legatus non poteſt diſpenſare cōtra cōcilium. hic. n. in v. ꝓcurator allegant duo concilia ⁊ circa vtrūqꝫ denegatur ptās legato ꝯueniendi. ⁊ credo ꝙ regulariter non diſpēſet ēt ꝯ conſtitutionem ſolius pape niſi in caſibꝰ in quibus poſſit ep̄s. vide glo. nō. in. c. fi. de here. li. vi. ¶ Nō 5ᵒ. ꝙ p̄bēda dr̄ ius ſp̄ūale idiuiſibile ⁊ non memini ꝙ alibi ꝓbetur ita clare. nā in pncipio dr̄ ꝙ iſte cellerarius reſignauit p̄bēdā ſuā ⁊ poſtea ſbditur ꝙ vacante vno iur̄ ſpāli ⁊c̄. ſed intellige hic vt dixi in. c. maiorībꝰ. ꝭ. eo. ꝓcedit enim quando prebenda ē ānexa cum iure canonie. tunc enim p̄benda partim cōſiſtit in tp̄alitate ⁊ ꝑtim in ſp̄ūalitate reſpectu canonie. ſecꝰ vbi eſſet vna prebenda ſine iure canonie. quia tunc eſt quid tp̄ale ⁊ poſſet cōferri laico ad ipſius ſbuentōem. ⁊ ſic intellige glo. in. c. cū. M. ꝺ cōſti. in v̄bo in canonicos receperūt. ¶ Nō bonam practicam ꝓbandi q̄ſi poſſeſ. iuris canonicalis dꝫ eiꝫ articulari ſuꝑ exercitō actuū cōpetētiū canonicis dūtaxat. Et aduerte bñ ꝙ q̄ꝫuiſ illi actꝰ ex diſpoſitōe ꝯpetāt alijs q̄ꝫ canonicis. tñ ſat ē ꝙ ex cōſuetudie tm̄ cōpetāt canonicis. ⁊ opꝫ ꝙ articuleſ ꝙ tm̄ cōpetāt canoniciſ ſic̄ faciebat iſte q ſe allegabat hūiſſe domū forte ꝓpe eccl̄iam q̄ tm̄ canonicjs erat ſolita aſſignari. Item ꝙ fuerat receptus ad oſculum pacis eo tp̄e quo ſoli canonici recipiebanſ ⁊c̄. ⁊ nō tex. de iſto oſculo pacis. Itē nō ſbditūꝫ poſſe agere cōtra p̄latum vt ceſſet a moleſtatōe ſua ſuper beneficio ⁊ permittat eū pacifice poſſidere. Et nō tex. in eo qō allegabat ꝙ ep̄s ꝑ biennium paſſus fuit illū pacifice poſſidere tractādo eū vt canonicū vñ fac̄ h̄ lr̄a in argumētū ꝙ p̄latus q diu tolerauit ſubditum in bñficō ſuo nō poſſit eū compellere ad oñdendū titulꝫ bñficij lꝫ poſſet in ſe aſſumere onus ꝓbandi de facto tituli. ꝑ h̄ vide glo. ⁊ qō nō. Jo. an. in nouella in regula p̄ma de re. iur. in vi. ⁊ per Hoſti. in. c. licet hely. de ſimonia. vide ad materiaꝫ. c. ordinarij. de offi. ordi. li. vi. Nō in v̄. p̄terea. ꝙ in eccleſia in qua non eſt numerꝰ p̄bendarum nō eſt dare vacatōnem alicuius p̄bēde. naꝫ vacatō dr̄ reſpectu exiſtētie ⁊ numeri ⁊ ideꝫ dic in canonicatibus. vñ in eccl̄ia non hñte numerū canonicoꝝ cū recipitur quis in canonicū creaſ qōdā ius de nouo qō extinguiſ cum ꝑſona. ⁊ ad h̄ allegaſ quotidie iſte tex. ſecus eſt iō eccleſia habēte numerū. naꝫ tūc mortuo vno ex canonicis vacat ius illius. Et nō ꝙ in eccleſia numerata poſſunt hi ad quos ſpectat electō augmentare numerū creādo ipſo facto ex receptione quoddam ius de nouo. excipiunſ tñ i tex. duo caſus. p̄mꝰ q̄ñ ſtatutū numeri eēt in cōtrariū ſtatuto iuramēto firmatuꝫ. ⁊ ſic videſ firmare tex. ꝙ iuramētū ſtatuto firmatū nō poſſit tolli ꝑ ſtatuētes qō vr̄ mirabile. de quo. j. latiꝰ ſubijciaꝫ. ¶ Ꝛꝰ caſus q̄ñ papa cōfirmaſſꝫ numerum adiecta cl̄a decreti decernenſ iualidū ⁊c̄. ⁊ ex ꝯrio nō hñ ꝙ ſola cōfirmatō ſuperioris non impedit augmentatōeꝫ numeri. Ex quo infero vnuꝫ nōbile dcm̄ ꝙ lꝫ ſtatuta alicuius collegij ſint cōfirmata per ſuperior ⁊c̄. nihilominꝰ pōt collegiuꝫ collegialr̄ ꝯuenire cōfirmatōe nō obſtāte. ꝑ hꝰ facit. c. cū acceſſiſſent. de cōſti. in fi. limita tñ ꝓut dixi ibi. ⁊ vide ꝑ Bar. i. l. oēs populi. ff. de iuſti. ⁊ iur. ¶ Nō in v. vñ dictum ꝙ cōuictꝰ ſuꝑ nullitate tituli bñficialis cōpelliſ reſtituere omnia q̄ tenet occaſione illius beneficij. Sed circa vnuꝫ aduerte. nō eiꝫ vr̄ iſte tex. exp̄ſſe cōdēnaſ ad reſtitutōeꝫ fructuū ꝑceptoꝝ a tp̄e inſtitutōiſ ⁊ reddit rōeꝫ Egidiꝰ. dic̄ eiꝫ ꝙ iſti ſūt bone fidei poſſeſſores q releuanſ a reſtitutōe fructuū. vt nō. i c. grauis. de reſti. ſpo. ⁊ in. l. ex diuerſo. ff. de rei vendi. ⁊ itelligit tex. ꝙ cōpelliſ reſtitueſ tm̄ poſſeſ. ꝑtinētes ad illā p̄bēdā. Hoſti. vo in alia gl. ſēſit ꝯᵐ dicens ꝙ omnia veniūt reſtituēda. ⁊ ſic vr̄ tacite intelligē iſtū v̄. non ſoluꝫ de poſſeſ. ſed de fructibꝰ. ⁊ lēte tn̄ſeunt h̄ doc. ſꝫ cōſidera ga licꝫ iſte potuiſſet eſſe bōe fidei poſſeſſor. tñ errabat in iure. nunc eſt videre vtꝝ bone fidei poſſeſſor erranſ in iure teneaſ ad reſtitutōꝫ fructuū. Py. in regula poſſeſſor tenuit ꝙ nō. dicit eim ꝙ licet error iuris ipediat vſuca. ſeu p̄ſcrip. non tamen iducit fructuuꝫ reſtitutōeꝫ. ⁊ idē vr̄ ſētire Bar. in. d. l. ex diuerſo. ſꝫ dic ⁊ melꝰ ꝓut ipſe ſenſit in l. ſꝫ ⁊ ſi. in. §. ſcire. ff. de peti. here. nā q̄ñqꝫ quis poſſidet bona fide iure ſibi non aſſiſtēte. q̄ñqꝫ poſſidet iure reſiſtente. primo caſu ꝓcedit primum dictum. ſecundo caſu tenetur ad reſtitutionem omniuꝫ fructuum. ar. in. l. quēadmoduꝫ de agri. ⁊ cēſi. li. xi. ⁊ i. l. iubemꝰ. C. ꝺ ſa. ſan. ec. ꝑ h̄ facit regula q ꝯ iura mercaſ bonaꝫ fideꝫ p̄ſumitur non habere li. vi. vnde ad ꝓpoſitum cū iſte poſſideret iure reſiſtente. vt patet in. c. maioribus. ꝭ. eo. tenetur ad reſtitutōnem fructuum quātūcunqꝫ fuerit bona fide. ¶ Nō tñ ex prio dcō ꝙ ēt i bñficialibꝰ bōe fidei poſſeſſor ñ teneſ ad reſtitutōeꝫ fructuūꝫ quēadmodū nec i tp̄alibus. ⁊ vide dños de rota deciſ. xxiiij. ⁊ qō dixi i d. c. grauiſ. ⁊ h̄ nō. In gl. ij. i fi. Itē addūt doc. ēt aliā rōeꝫ. nā cū ep̄s nō potuiſſꝫ exp̄ſſe iſtā iſtitutōeꝫ ratificare vtpote iuri ꝯriā. ita ⁊ fortiꝰ nec ꝯ tacite nec potat h̄ mādaſ ꝓcuratori ēt exp̄ſſe

qδ nō cadebat ſb ꝑtāte ſua.⁊ ꝑ hāc rōem ſoluit
cōtra" qδ formaṫ in gl.ſe. in eo ꝙ epūs recepit
iſtum ad oſculum pacis ⁊ tolerauit eū per bien
nium.nam taciturnitas non ꝓdeſt vbi expreſſꝰ
conſenſus nihil operatur ⁊ hoc r̄gulariter.ꝑ h̄
vide bonam glo.in.l.i.C.vbi de cri.agi opoꝛꝫ.
Et nō qδem quā ponit Jo.an.in regula ſciēdū.
de reg.iur.li.vi.in mercu.in eo ꝙ cōcludit exem
ptū citatū coꝛā epō ⁊ nō excipiētē ſibi nō p̄iudi/
caſſe cū expſſe nō potuiſſꝫ ꝓrogare iuriſdictōꝫ
epi ſīn licentia pape ꝑ h̄.c.cū tpe.de arbi. ⁊ vide
qδ plene dixi i.c.ſignificaſti.de fo.ꝯpe.puto tñ
ꝙ iſta taciturnitas p̄iudicat vt nō poſſit ꝯpelleṙ
illū ad oſtendendū titulū ſui bñficij vt dixi in tex.
In gl.in v̄.hꝰ cl̄a.ibi cū eoꝝ fauoꝛe fcā ſit. Nō
glo.iūcto tex.ꝓ eo qδ.ſ.dixi i nōbilibꝰ ꝙ cōfir
matō ſtatuti nō ipedit illiꝰ retractatōeꝫ cū vide
atur fcā fauoꝛe ſtatuētiū.ſꝫ nō hñ modū auferē
di ꝑtātē retractādi vt ꝑ ſupioꝛē i ꝯfirmatōe appo
naṫ cl̄a decreti decernēſ irritū ⁊c. Sꝫ dicēs tu
cū cl̄a iſta ſit appoſita i fauoꝛē ſtatuētiū q̄re eo
dē mō ñ pñt ſtatuētes illi fauoꝛi renūciaṫ. So.
dic ſꝫ Inno.⁊ alios ꝙ ꝑ appoſitōeꝫ cl̄e vṙ papa
aiaduertiſſe ad fauoꝛē eccl̄ie.exquo ligauit ma
nus ſtatuētiū vt p̄ſuppoſito ꝙ fuerit in fauoꝛeꝫ
ſtatuentiū.Attñ exquo princeps decreuit irri/
tū nō ē licitū inferioꝛi ꝯuenire.hũit tñ ſupioꝛ re/
ſpectū ꝙ ꝑ illicitas p̄ces vel minas alicuiꝰ potē/
tis canonici ſepe iducunṫ ad recipiēdū vltra nu
merū.Ad idē i ſili habeṫ ſeu nō.i.c.cū cōtingat
de iureiurā.In glo.in.v̄.augmētare ibi qꝛ intē/
debat idē ius ⁊c.ſꝫ glo.nō alſaṫ h̄.vñ colligat ꝙ
iſte epūs intendēt vnicū ius cōicare duobꝰ.ſꝫ dic
ꝙ pōt h̄ depꝛhendi in eo ꝙ inductus fuit p̄ ad re
nunciandū.Itē in eo ꝙ fructus illius ꝓbende i
ſtituit diuidendos inter eos.naꝫ ſi voluiſſꝫ ius
de nouo creare ꝓcepiſſet illuꝫ nepotē in canoni
cū añ renunciationē ꝓbende.⁊ i hoc pōt aduer
tere aliquos caſus.naꝫ q̄ñqꝫ vacante vno cano
nicatu recipiunṫ plēs.⁊ videnṫ voluiſſe iura de
nouo creare.ar.h̄ ⁊ in.c.cū.M.de conſti.q̄ñqꝫ
vacāte vna ꝓbenda cui eſt annexus canonicatꝰ
recipiūṫ plēs.⁊ puto ꝙ ſi ſimplr̄ recipiūṫ tenet
receptō omniuꝫ ⁊ creanṫ iura canonie de nouo
⁊ ꝓbenda debeṫ p̄ recepto ⁊ ſi inſimlˀ ſūt recepti
erit locus gratificatōni.ar.i.d.c.cū.M.ꝯiūcto
c.pe.de ſ̄p.li.vi.nec ob.iſte tex.qꝛ h̄ itendebat
iſte archiepūs hoc ius cōicare plibus vt p̄dixi.
Q̄ñqꝫ vacante vno canonicatu ſeu vna ꝓbenda
recipiunṫ plēs ad illaꝫ p̄ebēdā ſeu illud ius ca
nonie ⁊ receptio nō tꝫ qꝛ appꝫ ꝙ recipientes nō
hēbāt aiuꝫ creandi ius de nouo ꝑ h̄ tex.in v̄.p̄
terea.in vbo nō pñt ad illud ⁊c.⁊ de hac mā vid
qδ plene dixi in.d.c.cū.M.de cōſti. In gl.fi.
ibi nō agiṫ de iure alteriꝰ ⁊.ꝑ h̄ qꝛ ius viriꝰ eſt ſe
paratū a iure alteriꝰ.non eīm vnuſ recognoſcit
ius ab altero ſꝫ ambo ꝑiter recognoſcūt a ſupi/
oꝛe idō ſnīa lata ꝯ vnū nō p̄iudicat alteri ⁊ q̄ñaṙ
an et q̄ñ ſnīa lata ꝯ vnum p̄iudicet alteri.dic vt
plene nō.in.c.penult.de re iudica.⁊ in.l.ſepe.ff.

eo. In eadē glo.ibi cū ſententia ꝓceſſit ꝯ omēs
nō bonā limitatōem ad.c.pe.de app.⁊ dic vt la/
tius dixi ibi ⁊ in fi.glo.nō cōcluſionē gl.Et ideꝫ
ſequiṫ Spe.in ti.de ſnīe ꝓla.§.nunc de effectu
v̄.ſꝫ pone.nam poſſibile eſt ꝙ alter habuit diſpē
ſatōem a ſupioꝛe vel p̄ fuit condēnatus ꝑ falſas
ꝓbatōes q̄s ſi iſte fuiſſꝫ in iudicō repꝛobaſſꝫ vṫ
iudex cōdēnauit eū ex odio ⁊ ꝫꝰ potuiſſꝫ hēre
iudicē religioſuꝫ qui iudicabat iuridice.⁊ vide
bonū tex.in mā in.l.denunciaſſe.ff.de adult.per
quā limitaṫ h̄ dcm̄ gl.vt ꝓcedit gl.i ꝯdēnatōe.ſe
cus aūt in abſolutiōe.nam illa lata ꝓ vno ꝓdeſt
alteri ⁊ h̄ qꝛ rei ſūt fauoꝛabilioꝛes.⁊ vide qδ nō
in.c.ſignificaſti.de adul. Ex glo.op.vltra tex
tuꝫ in eo ꝙ innuitur capitulū nō poſſe recipere
aliquem ꝯ numerū ſi eis obuiat ſtatutum iura/
tū.nam actus geſtus ꝯ iuramētū regulariter te
net lꝫ attētās ſit piurus vt plene per Jo.an.i re
gula qδ ſemel.de re.iu.i mercu.nec alicubi repi
tur oppoſitū q̄nimo vṙ p̄mū dictū ꝓbari.in.c.ſi
cut.de ſpō. Inno.h̄ ponit mirabilē theoꝛicaꝫ di
cens ꝙ actus tꝑalis geſtus ꝯ iuramētū tꝫ.lꝫ ge/
rens ſit piurus.exemplū in eo q̄ iurauit nō ven/
deṫ libꝝ.ſꝫ actus ſpūalis ꝯ iuramētū non tꝫ.hec
theoꝛica ſeu diuerſitas inṫ actū tꝑalē ⁊ ſpūalem
nō placꝫ Jo.an.nec cōiṫ doc.ſequētibꝰ ⁊ vṙ re/
ꝓbari ꝑ.d.c.ſic.vbi tꝫ mr̄imoniū ꝯctū ꝯ iuramē
tū q̄re cōiṫ ꝯcludiṫ ꝙ q̄liſcūqꝫ ſit actꝰ nō inuali/
daṫ rōe iuramēti p̄cedētiſ.⁊ idō dicit Jo.an.ꝙ ſi
canonici recipiūt aliquē vltra numerū iuratū te
net receptio.lꝫ recipiētes ſint piuri.nec ob.ſi di
catur ꝙ exquo incidūt in piuriū efficiunṫ infa/
mes ⁊ viles q̄ñ nō incurrūt īfamiā añ receptōꝫ
⁊ maxime tꝫ receptō ſꝫ eū q̄ñ ſħerat cā venien/
di ꝯ ſtatutum iuratum vtputa qꝛ excreuerāt fa/
cultates.nā in ſtatuto tacite hoc ſħintelligi dꝫ.
vt in.c.cum.M.de cōſti.vnde nec piuriū incur
rent exquo collegialiṫ ꝯueniūt.dicit ēt ꝙ recepꝰ
certo caſu nō tꝫ.ſ.q̄ñ nō ſħerat cā ꝯueniēdi ⁊ re
ceptus dedit operā vt recipientes venirēt ꝯ iu/
ramentum.⁊ idem Jo.and.in addi.ſpe.in ti.de
leg.§.nunc tractemus.v̄.ſꝫ ſi legatus.qδ eſt nō.
⁊ aſſigno hāc rōnem nullitatis.nam dans cāꝫ ꝑ
iurio dꝫ cōdēnari tanq̄ꝫ piurus.xxij.q.v.in.c.i.
⁊.ij.Collatō ḡ iſta tali ⁊ taliṫ fcā dꝫ eē nulla vel
ſaltem ānullāda.j.de exceſ.ꝓla.inter dilectos.
Sꝫ aduerte ad aliud dcm̄ p̄cedēs.ſentit ibi
Jo.an.ꝙ iuramētū p̄ſtitū a ſingularibꝰ de colle
gio.ligat eos etiā inq̄ꝫtū ꝯuenire volūt collegia
liṫ h̄ ſentit ex eo qꝛ requirit ad euictiōem piurij
vt collegialiṫ ꝯueniāt ⁊ cauſa ſħſit ꝯueniendi.cu
ius ꝯtrariuꝫ ipſe ſentit in.c.i.j.de his que fiunt
a maio.par.cap.vbi nō.dicit ꝙ ſi hoc dictum eēt
veruꝫ fere omnes ſcholares eſſent periuri ⁊ of
ficiales locoꝛum qui iurant ſeruare ſtatuta et
poſtmodum tractu tempoꝛis ſtatutum tollunt.
vnde ſm eum iuramētū videṫ p̄ſtitū vt ſingu/
lariter non ꝯueniant.nō autē ligat quin poſſint
tollere ſtatutū ⁊ ꝑ ꝯñs iuramētū ei acceſſoꝛiū ⁊
eādē mētem vṙ hūiſſe Pau.i cle.i.de regu.vbi

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

dicit ꝙ aut illi de collegio iurãt ſuaꝛ ſtatuta aut
ꝯtẽta in ſtatutiſ. ꝓ caſu ſi ꝯueniũt collegialiẽ non
incidũt i piuriũ qꝫ tollũt ſtatutũ. ⁊ ꝑ ꝯñſ tollitur
iuramẽtũ ſtatuto acceſſoriũ. ſecus ſi erãt cõten-
ta in ſtatuto ſuare. qꝫ tũc inciderẽt i piuriũ veni
endo ꝯ ſine cã rõnabili. ⁊ itellige ꝙ iurauerunt
ſuare ꝯtẽta i ſtatuto nulla hita mẽtõe de ſtatu-
to vtputa ſi dixerũt iuram⁹ nõ recipe aliquẽ q ñ
ſit graduat⁹. ſecus ſi dixiſſẽt iuram⁹ non recipe
aliquẽ q non ſit graduat⁹ ſicut cõtineẽ i ſtatuto
qꝫ in h̃ caſu videnẽ iuraſſe ſuare ſtatutũ vt ſẽſit
in ſili Inno. in. c. oliꝫ. de cẽſi. Sꝫ Jo. de li. i. d.
cle. i. dixit ꝙ ẽt i ꝓ mẽbro ꝯueniẽdo collegialiẽ
icidunt in piuriũ qꝫ in ĩpo actu ꝯuentõis repiũt
iuramentũ in cõtrariũ. ⁊ facit i ſili qõ nõ. Inno.
in. c. ꝑterea. de app. hec mã ſẽp mihi fuit viſa dif
ficilis ꝓ cõcordia dicerẽ ſic. ꝙ aut ſingulares de
collegio iurãt ſuare ſtatuta ſingulariẽ ita ꝙ ha-
bito reſpectu ad formã ⁊ ſbaꝫ iuramẽti potius
ligat eos ſingulariẽ. ⁊ tunc ſublato ſtatuto colle
gialiẽ nullũ piuriũ icurrũt cõtraueniẽdo. ⁊ hoc
caſu intelligiẽ dictũ Jo. an. in ꝑal. c. i. Exemplũ
ſtatutũ ẽ ꝙ nullus det voceꝫ niſi ſit mꝛiculatus.
iurauerunt ſinguli ſuare ſtatutũ h̃ caſu iuramẽ
tũ ꝯcernit obſeruãtiã ſinguloꝝ. iõ ſi collegiũ de
liberat tollere ſtatutũ nõ peccãt ſinguli poſtmo
dũ ꝯueniẽtes. Sꝫ ſi iuramẽtũ ſtrigit eos ad ob
ſuantiã ẽt collegialiẽ hẽat locũ alia opi. vt ſñi me
tu piurij nõ poſſint ẽt collegialiẽ ꝯuenire cã rõ-
nabili nõ ſbſiſtẽte. pone exm in caſu. c. nñ. naꝫ ca
nonici iurãdo ñ recipe aliquẽ vltra numeꝝ ſeu
ſtatutuꝫ iuratũ videnẽ hñiſſe reſpectũ vt etiam
collegialiẽ ñ recipiãt qꝫ nulli dubiũ ꝙ ſinglãres
nõ pñt eligẽ canonicos. vñ ex forma ⁊ mã iura-
mẽti poteris ꝯphẽdẽ vtꝝ ſtatum ſtrigat tñ ſigu
los ſinglariẽ an ſingulos collegialr. Sꝫ ꝯ pdcã
facit iſte tex. vbi ſtatutũ iuratũ ⁊ ꝯfirmatõ pape
adiecta clã derceti eqparanẽ. vñ queadmodũ ñ
valꝫ receptõ in 2o cãu ita nec in ꝓ. Sol. dicunt
aliq ꝙ iſta fuit allegatõ pꝛiõ nõ ꝯtinꝫ ius. 2o et
melius h̃ nõ dꝛ ꝙ nõ teneat receptõ ꝯ ſtatutũ iu
ratũ ſꝫ ꝙ nõ pñt canonici aliquẽ recipe qa illud
dꝛ poſſe qõ honeſte poſſum⁹. xxij. q. ij. in. c. faci
at hõ. l. filius. ff. de ꝯdi. iſti. Et aduerte ad mãꝫ
vnũ nõ. dcm̃ ſi vm ẽ qõ ponit do. An. in. c. ij. de
ſpon. ⁊ Jo. de lig. in cle. i. de vſuris. dicunt enim
ꝙ vbi iuramẽtũ ꝯcernit ſauorẽ iurãtiũ pñt illi re
nũciare facit illud. c. ij. de ſpõ. Ego indiſticte nõ
admitterẽ qꝫ ẽ qſi ꝯ ſupius tacta. vñ cõcluderẽ
ſic ꝙ aut ſinguli de collegio iurãt in ſauorẽ colle
gij ⁊ tũc collegiũ põt remittẽ qꝫ ille ad cui⁹ ſauo
rẽ iuratur põt iuramentũ remittere. vt in. c. i. de
iureiurã. ⁊. d. c. ij. aut iurãt ſinguli in ſauoreꝫ ec
cleſie vel in ſauorẽ ipoꝝ ſinguloꝝ. ⁊ tũc non pñt
hoc iuramẽtũ ſibi remittẽ qꝫ qs nõ valet ſeipſũ
abſoluere. ⁊ vt dicit archi. in. c. non eſt. xxij. q. i.
queadmodũ. qs põt iurare i ſauorẽ alteri⁹ forti
us i ſauorẽ ꝓpꝛiuꝫ. nã vicular ſe deo qꝫ pꝛimaria
obligatõ acqriẽ deo. de q tñ dicẽdũ vt plene nõ.
i d. c. ij. ⁊ adhibeas cautelã ad ꝑpetuatõꝫ ſtatuti

vt ſinguli iurẽt ꝯtẽta in ſtatuto nõ hita mentõne
de ſtatuto ⁊ vt iurẽt ꝙ etiã collegialr nõ cõtra-
uenient ſbſiſtẽte cã poſtmodũ ꝯcernẽte ſauorẽ
publicũ pñt ꝯuenire. vide glo. nõ. xi. di. in his et
facit quod dixi. ſ.

Vacante De vna ꝑbenda
vacãte pñt fieri
due ſi ei⁹ ſuppetãt facultates alis diui
dẽſ itegrare teneẽ. h. d. 2o. ps ibi ſup q. Nõ ꝑ
ꝙ ad h̃ vt ex vna ꝑbenda ꝯſtituanẽ plẽs opꝫ ne
ceſſario ꝙ ꝯcurrãt qtuoꝛ. ꝓ ꝙ dicẽtes ſeu ꝯſtitu
entes h̃ intẽdãt vt clari⁹ colligiẽ in. c. dilecto ꝑ-
ce. in. §. ꝑterea. 2o vt h̃ fiat de conſenſu capituli
nã cum altereẽ ſtatus eccl̃ie debꝫ hẽri ꝯſẽſus ca
pituli. ar. in cle. ij. de re. ec. nõ alie. ⁊ facit qõ dicã
in. c. nouit. de his q ſiũt a ꝑla. 3o vt ſbſit cã rõna-
bilis illã diuidẽdo puta defect⁹ canonicoꝝ ⁊ au
gmentatõ diuini cultus. 4o vt reddit⁹ cuiuſcũqꝫ
ꝑbende ſufficiant cõpetenẽ cuicũqꝫ ꝑbendato. ⁊
nõ ꝙ nõ cõſideratẽ ꝙ oẽs ꝑbẽde ſint pares dũ-
mõ ex cã facta ſit diuiſio ⁊ reddit⁹ ſint cõpeten-
tes ſic limita. c. cũ oẽs. de ꝯſti. Nõ 2o ex h̃ ⁊ ex
ſi. lr̃e ꝙ qlibꝫ ꝑbenda debꝫ eẽ ꝯpetẽs vt ſic cuili-
bet ſit ꝓuiſũ in cõpetẽti bñficio ⁊ vbi canonici ñ
hẽrẽt cõpetẽtes ꝑbẽdas recurre ad remedium
c. expoſuiſti. j. e. Nõ 3o limitatõeꝫ ad. c. maio-
ribus. ſ. eo. ꝙ ꝓhibet ſectõem ꝑbendaꝝ ꝓcedit
niſi interueniãt qtuoꝛ de qbus. ſ. ꝑmiſi. Nõ
vltio ꝙ hñs ꝑbẽdã diminutã ſñ cã rõnabili ſeu
ſibi nõ ſufficiẽtẽ põt agẽ ad ꝑbende integratõeꝫ
⁊ intellige in caſu q fuit diuiſa, put logẽ iſte tex.
ſec⁹ ſi ex poſt fcõ fieret minus ꝯpetẽs. tũc. n. re-
currẽdũ ẽ ad. d. c. expoſuiſti. In gl. ij. ibi vł alia
rõ põt reddi. hec ẽ vior ⁊ claꝛ colligiẽ ex tex. vt
patꝫ ibi ad illas ⁊c. fuerũt eim aſſũpti iſti ad du-
as ꝑbendas nõ aũt ad vnicũ ius, put fuit in. c. ꝑ
ce. Et circa mãꝫ inſtat hic Hoſti. ponendo diſti
ctioneꝫ. aut eim in eccleſia nõ eſt cert⁹ numerus
aut ſic. ꝓ caſu in dubio tenꝫ receptõ nouiẽ facta
dic tñ ꝙ nõ debẽt recipi plures qꝫ poſſint ſuſtẽ
tari ex reddiib⁹ eccl̃ie in. c. i. de inſti. ⁊ i. c. i. in fi.
de ſta. re. li. vi. Scdo caſu. aut numer⁹ ẽ iurat⁹
vel ꝯfirmat⁹ ꝑ papã adiecta clã decreti. ⁊ dic vt
in. c. ꝑcedẽti. aut ceſſat iuramẽtũ ⁊ cõfirmatõ cũ
adiectõe clẽ. ⁊ tũc ſi nulla vacat ꝑbenda tenꝫ re
ceptio plurium ⁊ iura canonie creanẽ de nouo.
vt in. c. ꝑce. Sꝫ tu intellige vt dixi poſt glo. ſi. c.
dilect⁹. ſ. e. nã nõ debꝫ recipi mltitudo ſine ꝑbẽ-
dis. aut vacat ꝑbẽda ⁊ ſi recipiunẽ plẽs ad illaꝫ
nõ tenet receptio. vt in. c. ꝑce. ſecus ſi plures re-
cipiãẽ ſimplr. de q tñ dic vt latius dixi in. c. ꝑce.
In eadẽ glo. ibi. ⁊ ſicvꝛ ꝙ epũs poſſit tolerari
hoc dcm̃ glo. nõ colligiẽ ex tex. quia iſti non fu
erunt electi ad vnũ beneficiũ. ⁊ dic vt dixi in. c.
tue. ſ. e. nõ tñ iſtã glo. ꝓpter auctem ſuaꝫ qꝫuis
nõ ſit vã. Op. ex glo. ꝯ tex. vꝛ eim ꝙ eo caſu
quo diuiſio nõ fuit legitime facta teneatur diui
dens de ſuo integrare prebendas quemadmo-
duꝫ tenetur quis qnando oꝛdinat aliquem ſine
titulo. vt in. c. epiſcopus. ſupꝛa eo. So. Hoſtiẽ.

vr̄ fateri ꝯ̄riū.dicit enī ꝙ ſi diuidēs viuit ⁊ ē ſol
uēdo tenet̄,ꝓuidere iſtis p̄bendatis ſaltē in vita
ſua qꝛ crimia mōte extiguūt̄.xxiij.diſ.ꝗrūdā.ſꝫ
ego puto ꝙ ſolū teneat̄ donec de vacaturis inte
grauerit p̄bendā qm̄ cū h̄ redūdaret in vtilitatē
eccleſie pōt de reddit͛ eccleſie illā itegrare ſic
videm᷒ in eo qui oꝛdiauit ſine titulo.cōpellit̄.n.
de ſuo ꝓuidē donec de bn̄ficio eccleſiaſtico ꝓui
derit oꝛdinat̄.vt in.d.c.epſ.ſerua ḡ dictū Hoſt.
aūq̄ꝫ p̄bendā de vacaturis integrauerit. ¶ Sꝫ
ꝗro qualit̄ fieret r̄integratio d̄ vacatur].cū vna
n̄ debeat diuidi vt altera itegret̄.vt ꝓbat̄ in.c.cū
cām.j.c. Sol.itelligūt doc.⁊ bn̄ ꝙ fiet itegratio
de vacatura multū pigui ex q̄ poterunt ſine ma
gna leſiōe aliq fruct᷒ ſb̄trahi nō tn̄ debēt tot red
dit᷒ ſb̄trahi ꝙ ex reſiduis nō poſſit ꝓbēdat᷒ cō
petenē viuē.tūc enī militaret ꝯ̄riū. Et ex p̄dicti ⁊
ex tex.nō ꝙ lꝫ p̄bēde ſint mltū pigues ita ꝙ red
dit᷒ ſupſint neceſſitatib᷒ canōicoꝝ nō tn̄ ex h̄ ſo
lo debēt diminui ⁊ alie p̄bēde creari.ſꝫ opꝫt ꝙ ēt
ſb̄ſit cā rōnabil̄ vt in tex. puta qꝛ vt dixi eccleſia
patit̄ defectū in ſeruitoꝛib᷒. vel volūt creare de
nouo aliqd̄ bn̄ficiū iux̄.c.ſtatutū.ē.c.ſec᷒ autem
vbi reddit᷒ cōes mltū excreſſerēt.nā tūc h̄ ē legi
tia cā augmētādi numeꝝ p̄bēdaꝝ.vt i.c.cū.M.
de cōſti.⁊.c.ſi.j.de vbo.ſig.nec ob.ſi dicat̄ canōi
cū nō debē hr̄e vltra neceſſariū.nā poterit qd̄ ſu
peſt ꝯuertē in piā cām. vt dic̄ tex.xij.q.i.in.§.ſi.
nā in epō h̄ videm᷒.⁊ in alio p̄lato q bn̄ reddit᷒
vltra neceſſaria vite.ſꝫ tāq̄ꝫ rectores ⁊ diſpēſato
res debēt tales reddit᷒ indigētib᷒ commūicare
xij.q.i.i.in.c.vidētes.cum ſimi.

D[ilectus] Si papa mandat
capit̄lo vt aliquē i
canōicū recipiāt.⁊ p̄bēdā ſi qua vacat
ꝯferāt ſi de mādato ſciētes alij cōferūt cogūt̄ p̄
mū recipe ⁊ de reddit͛ eccl̄ie loco bn̄ficij ꝓui
dere donec p̄bendā habeat. Uel gn̄alr̄ ſūma ſic
Si papa mādat ei ad quē ſpectat vt bn̄ſi.m ꝯfe
rat collatō p eū alt̄i facta tꝫ.ipe tamē ex trāſgreſ
ſione pūit̄ vt h̄ dr̄. Et p̄ma ps ꝗrele deciſionem
cōtinet.2ª dat iudices.ibi fraternitati. ¶ Nō p̄
mo ꝙ q̄ꝫq̄ꝫ ex lr̄is mōitoꝛijs ſeu p̄ceptoꝛijs non
ꝗrat̄ ius ei,p q̄ ſcribit̄ iux̄ nō.in.c.veniens.de re
nū.tn̄ ſi illis nō paret̄ licite pōt iploꝛare offm̄ ſu
pioꝛis vt ille mādēt̄ executōi ſakē q̄ ad penā nō
pentiū. ¶ Nō 2º. ꝙ p mādatū ap̄licū de ꝓuidē
do ſup canōicatu ⁊ p̄benda nō afficit̄ p̄bēda va
cās vel vacatura q̄min᷒ colla° alteri facta teneat
lꝫ ſec᷒ ſit in receptiōe in canōicū auc̄te ap̄lica fcā
naꝫ ex tali receptōe afficit̄ p̄benda vacās vel va
cature adeo vt n̄ teneat collatō alt̄i facta in.c.ſi
p᷒ q̄ꝫ.j.eo.ti.li.vi.⁊ ſic colligit̄ dr̄ia maxia int̄ re
ceptionē in canōicū ⁊ mandatuꝫ vt recipiat̄.
¶ Nō 3º ex h̄ ⁊ ex tex.ꝙ p mandatū factū collatōi
vt ē̄te pſōe ꝓuideat d̄ certo bn̄ficio nō ligāt̄ ma
nus collatoꝛis q̄min᷒ teneat collatio alteri facta
⁊ vr̄ p̄ma frōte ꝓbare iſte tex.vnum nō.dictuꝫ ꝙ
act᷒ geſtus cōtra mandatū p̄ncipis ⁊ ſic ꝯ legem
aiataꝫ tenet mero iure.licꝫ ꝯ̄faciēs ſit pūiend᷒.h̄

tn̄ limita.vt.j.dicā. ¶ Ultimo nō caſū ſingularē
in fi.c.circa penā iponēdā collatoꝛi nō pentī mā
dato ap̄lico.cogit̄.n.de ſuo ꝓuidē donec man
datū ap̄licū adipleuerit.et q̄ꝫq̄ꝫ voluerūt q̄dam
dicē ꝙ iſtud.c.nō cōtineat ius ſꝫ gratiā q̄ſi velint
hāc penā nō trahendā in ꝯ̄ſuetiaꝫ gl.tn̄ h̄ ⁊ doc.ꝓ
maioꝛi p̄te ſentiūt oppoſitū.⁊ vide Inn.in.c.ſta
tuim᷒ de ma.⁊ obe.vbi nō ſolū firmat qd̄ dixi.ſꝫ
etiā multū ſinglarit̄ extēdit iſtā penā ad ꝯtēnen
tem legē moꝛtuā.dic̄.n.ꝙ lꝫ recepti auc̄te capitu
li nō hēant ius affectū ad p̄bendā vacanteꝫ.tn̄ ſi
capitl̄ꝫ ꝯferat p̄bendā vacanteꝫ ei q nō fuit p̄mo
recept᷒ vel extneo.tenet̄ p̄mo ꝓuidē d̄ reddit͛
eccleſie ſꝫ ꝙ h̄ dr̄ qꝛ ꝯtēpſerūt p̄ceptū legis que
vult vt recepto in canōicuꝫ ꝓuideat̄ de p̄benda
vt in.c.relatū.ē.eo.⁊ q̄ꝫq̄ꝫ h̄ dictū p̄ma fronte vi
deat̄ duruꝫ.q̄a ſit extēſio diſpōnis p̄ealis foꝛte
ad caſū nō habētem p oia idētitatē rōis cū gra
ui᷒ ſit ſaltē q̄ ad penā inferendā ꝯtēnere p̄ceptū
legis viue q̄ꝫ mōtue.vt.l.celſ᷒.ff.d̄ arbi.nō.Bar
in.l.āpli᷒.ff.rem ra.ha.tn̄ ꝓpt̄ auc̄tē Inno.⁊ qꝛ
dictū eſt ſat̄ equū ne remāeant canōici ſine p̄ben
dis eſt illud dictū ſat̄ recipiendū. ¶ In gl.i.ibi
vel q̄ꝫcito poſſent ſat̄ placꝫ deciſio gl.nā ex q̄ pa
pa.mandat pure aliquem recipi in canonicum
etiam ſi nihil mandaret de p̄bende receptione
tn̄ cānōicat᷒ debet̄ ſibi p̄me vacat̄e. vt in.c.hi q
⁊.c.ſi p᷒ q̄ꝫ.⁊.c.ſi cleric᷒.j.e.ti.li.vi.vn̄ p̄ſuppoſi
to ꝙ vigoꝛe h᷒ mādati iquātuꝫ mādabat̄ de va
vacāte nō deberet̄ iſti p̄benda.deberet̄ tamē rō
ne canōie.⁊ vide de mā p glo.in.c.ꝯſtitut᷒ de re
ſcrip.q̄ eſt ſat̄ nō. ¶ In gl.in v̄.recepūt hec glo.
in effectu itrat illū articulū.nūq̄d in reſcripto de
beat inſpici tēpus date.an tēpus p̄ſētatōis.⁊ ad
ducit multa ꝓ ⁊ cōtra ⁊ finalit̄ diuerſificat caſus
ꝯ̄rios.nec tradit aliquā bonā doctrinā. Sꝫ de
ducit ad q̄ōneꝫ nūq̄d valeāt lr̄e impetrate ad iu
dicē excōicatum tp̄e date ſi tp̄e receptōis ē abſo
lut᷒.⁊ mā iſta eſt brocardica.iō difficile pōt dari
certa doctrina.nam ſm̄ varietatē caſuū eſt fiēda
varia deciſio. ſꝫ vt habeat̄ aliq̄ doctrina ſaltē in
genere.diſtīxit h̄ Jo.an.poſt pe.⁊ do. Un.p illa
vba ⁊ ꝯiūgendo oia ſimul ac clari᷒ ꝓſequēdo di
ſtīgue ſic.ꝙ aut ꝗrit̄ de r̄ſcripto ipetrato ad bn̄
ficia.aut ad lites.p̄ caſu quo ad vim ꝯp̄henſiuaꝫ
reſpectu illoꝝ quib᷒ ſcribit̄ debet attēdi tēp᷒ da
te. Idem reſpectu iuris agēdi qd̄ orit̄ ex reſcri
pto.⁊ iſte ē ꝓp᷒ caſ᷒.c.eaꝫ te.ē.de reſcrip. Aūq̄ꝫ
querit̄ de vi cōp̄henſiua reſpectu rei ꝓ q̄ ſcribi
tur.⁊ attendit̄ tēp᷒ date.vt eſt caſ᷒ in cle.ſi.de re
ſcrip. vbi patet ꝙ bn̄ficiū creatū p᷒ datā lr̄arum
nō cōp̄hēdit̄ in lr̄is. Aūq̄ꝫ ꝗrit̄ de iurib᷒ reſcri
pti reſpectu capacitat̄ ei᷒ ꝓ quo ſcribit̄.⁊ tunc ſi
ceſſat ſurreptio attēdit̄ tēp᷒ quo reſcriptū mā
dat̄ executōi. iſte tex.nō.in.c.ei cui.j.eo.ti.li.vi.
Sed vbi a p̄ncipio ꝯmittit̄ ſurreptio cōſiderat̄
tēpus date.⁊ iſte eſt caſ᷒ in.c.ſi eo tēpore.de re
ſcrip.li.vi. ſic debes reducē ad ꝯcoꝛdiā illa duo
capitula que vidēt̄ multuꝫ ꝯ̄riari.nam in.c.ſi eo
tempoꝛe.dicit̄ ꝙ ſi mādat̄ ꝓuideri de beneficio

curato vacaturo ⁊ impetrās nō h̄z etatē lrīmā⁊
tēpoꝛe date lʒ eā habeat tpe vacatōis bñficij re-
ſcriptū eſt ſurreptitiū.in.c.ei cui.vr̄ ꝺcidi oppo-
ſitū.nā ibi dr̄ ꝙ ſi mādat̄ ꝓuideri alicui de p̄bē-
da vacatura.⁊ in eccl'ia ſūt varie p̄bēde.q̄dā dia
conales.q̄dā ſacerdotales.lʒ tēpoꝛe date impe
trās nō hēat etatē ad habēdū p̄bendā ſacerdo
talē.ſi tñ ē ī etate tpe q̄ vacat debet̄ ſibi ſacerdo
talis.ſʒ dic vt dixi.ꝙ in.c.ei cui.nō fuit cōmiſſa
aliq̄ ſurreptio.q2 īpetrauit in genē nō faciendo
mētionē de p̄bēda diacōali vel ſacerdotali.⁊ iō
ſatiſ ē ꝙ tpe vacatōis repit̄ in etate lrīma.ſed in.c
ſi eo tp.ecōmiſit ſurreptionē eoipō ꝙ īpetrauit
ſup bñficio curato nō faciēdo mentionē de de
fectu etatiſ. Ex hac ꝯcoꝛdia ſiue theoꝛica clare de
cidit̄ vnū dictū nō.⁊ q̄tidianū qō pōit h̄ Jo.an.
Papa motu ꝓpō mandat ꝓuideri ticio de bñfi
cio curato vacaturo.q̄ q̄dē tici⁹ nō hēbat etatē
legitimā tpe date.ſʒ eā habʒ tpe vacatōis bñficij
dubitat̄ nūq̄d ſibi debeat̄ illud bñficiū curatum
⁊ dicēdū ē ꝙ ſic.q2 mot⁹ ꝓp⁹ excludit ſurreptio
nē in.c.ſi motu ꝓpō.ī.eo.ti.li.vi.⁊ in cle.ſi roma
nus.e.ti.§.ſatiſ eſt ꝙ ſit in etate tpe vacatōis bñfi
cij.vt in.d.c.ei cui.⁊ ſic reſtrīge.c.ſi eo tpe.vt nō
ꝓcedat ī lr̄iſ ꝯceſſiſ motu ꝓpō.qō bñ nō. Quīq3
q̄rit̄ ꝺ iurib⁹ r̄ſcripti r̄ſpcū ſurreptōiſ ꝯmiſſe.⁊
attēdit̄ tp̄s date.nā nō ē īputandū īpetrāti ſi nō
fecit mētionē de his q̄ nō erāt tpe date.⁊ iſte eſt
ꝓp⁹ caſ⁹.c.cōſtitut⁹ de reſcrip. Quīq3 cōſiderat̄
inobediētia ſeu negligētia nō pent̄ mādato apl'i
co.⁊ tūc ꝯſiderat̄ tp̄s receptōis lr̄a⁊ ſeu notitie
q2 nō pōt q̄s dici negligēs ſeu inobdiēs ſi igno-
rat mādatū ſupioꝛis.⁊ iſte ē caſ⁹ iſti⁹.c.h̄.n.non
cōtēdit̄ de validitate reſcripti neq3 de vi ꝯp̄ben
ſiua.ſʒ ſolū vt ꝓuiant̄ iſti canōici q̄ paruerunt
mādato aplico.iō ſolū ꝯſiderat̄ tp̄s receptioniſ
ad idē.c.i.ī.de ꝯceſ p̄ben.li.vi. Quīq3 cōſiderat̄
reſcriptū r̄ſpectu ꝑpetuatōis tēpoꝛ.⁊ ſi gratia ē
ꝑfca in reſcripto ita ꝙ nō mādat̄ fieri ſed eſt fca
⁊ tūc attēdit̄ tp̄s date.nō.n.variat̄ poſtmodum
ex moꝛte ꝯcedētiſ ⁊ iſte ē caſ⁹ nō.cū glo.in.c.ſi is
cui.e.ti.li.vi. Quīq3 grā nō ē ꝑfca ſʒ mādat̄ fieri
⁊ tūc īſpicit̄ tēp⁹ īchoatōis mādati.nā ſi ꝯmiſſa
ri⁹ nō īchoauit exeq̄ grā⁊ expirat ꝑ moꝛtē ꝯce
dētiſ.de q̄ tñ dic vt plene colligit̄ ex.d.c.ſi is cui.
⁊.c.ſi ſup grā.de off.dele.li.vi. Ueniō ad 2ᵐ
p̄ncipale.ſ.ad reſcriptū īpetratū ad lites in quo
dicēdum.ꝙ reſpectu actōis ſup q̄ īpetrat̄ reſcri
ptū īſpicit̄ tēp⁹ date.vt in.c.ſi.de reſcrip.vbi pa-
tet ꝙ reſcriptū nō extēdit̄ ad lites oꝛtas p⁹ tp̄s
date. Quīq3 ꝯſiderat̄ negligētia iudicis nō ꝓſe
quētiſ.ī.tp̄s in reſcripto expſſū ⁊ attendit̄ tp̄s re
ceptōis lr̄a⁊.qō ītelligo q̄n ſtatuit̄ ſibi termin⁹
ꝑ numeꝝ dieꝝ ſeu mēſiū.vtputa mādat̄ iudici
vt litē decidat īfra tres mēſes.debet.n.tūc atten
di tēp⁹ receptōis lr̄arum.ab eo.n.tempoꝛe in
cipit currere illud tp̄s ꝑfixū.vt ꝓbat̄ in.c.ſup
eo.el.ij.§.ꝺ ap.ī fi.ſec⁹ vr̄ vbi appōit̄ certū tp̄s
ñ ꝑ nūeꝝ dieꝝ.vtputa ſi mandat̄ cā decidi vſq3
ad feſtū penteco ſteſ.q2 tūc tp̄s currit īmediate

de quo dicēdū vt plene nō.in.d.c.ſup eo. Quīq3
ꝯſiderat̄ negligētia ꝑtiſ īpetrātiſ in ñ vtēdo reſcri-
pto.⁊ dʒ attēdi tp̄s poſſibilitatiſ.de q̄ dicēdō vt in
c.pleriq3.⁊.c.ſi autē.§.ꝺ reſcri.⁊ dixi plene.i.c.
vt debit⁹.de ap. Quīq3 cōſiderat̄ odiū īpetrantiſ
vt in cāu.c.q2 fruſtra.de vſur.⁊ attēdit̄ tp̄s p̄ſēta
tōis vt ibi h̄r. Quīq3 attēdit̄ r̄ſcriptū circa ipſiuſ
ꝑpetuationē.⁊ attēdit̄ tp̄s citatōis vl' meli⁹ tp̄s
īchoatōis.ꝺ q̄ dicēdū vt in.c.gratū.⁊.c.lʒ de of.
dele. Ex his appet ꝙ diuerſ̄ reſpectib⁹ pōt cōſi-
derari reſcriptū.⁊ īfiniti poſſūt accidē caſ⁹ ſʒ ſal
tē ſūt in genē cōp̄benſibiles ſb caſib⁹ p̄dictiſ.vide
de mā bñficiali bonā glo.cū tex.in.c.ſi ſoli.⁊.c.ſi
capitulo.de ꝯceſ.p̄ben.li.vi. Ex p̄dictiſ pōt īferri
ad deciſionē q̄ōnis quā foꝛmauit h̄ gl.in p̄n.vt ꝫ
iudice īpetrato exiſtēte excōicato tpe date vale-
at reſcriptū ſi tpe receptōis nō ē excōicat⁹.⁊ gl.
ꝯcludit ꝙ nō valʒ q2 dʒ attēdi tp̄s date.doc h̄ ali
ter diſtiguūt.dicūt.n.ꝙ aut erat iſte notoꝛie ex-
ꝯmūicat⁹.⁊ ꝓcedit dictū gl.ar.c.ad ꝓbandū.de
re iudi.qō ſatiſ mihi placet q2 a tpe date inꝑmit̄
iuriſdictō ſed reſcriptū nō repit ſbiectū habile
ad recipiēdā iuriſdictionē. Si autē erat excōi-
cat⁹ occulte.⁊ tūc ſi īpetrās ſciēt īpetrauit illū ñ
valet reſcriptū.⁊ h̄ apte tʒ h̄ Jo.an.qō nōbis ꝑ-
petuo nō ſolū reſpectu h⁹ caſ⁹. Sed pōt īferri
ad vnū caſū valde gñalē quē poſuit Jo.cal.in.d
c.ad ꝓbandū.⁊ credo ꝙ habuit fūdamētum ab
iſto dicto Jo.an.dic.n.ibi ꝙ geſta ꝑ iudicē excō
mūicatū toleratū in fauoꝛē ꝑtiſ nō tenēt ſciēt liti
gātes corā occulto excōicato vel ſaltē geſta de-
bēt retractari. Ex quo īfero ꝙ ſi occult⁹ excōica
t⁹ ꝯtulit tibi ſciēt bñficiū nō tʒ colla° vel r̄tracta
bit̄ qō ē ꝑpetuo nō.maxīe ad limitationē.l.bar-
bari⁹.de offi.p̄to.⁊.d.c.ad ꝓbādū. Si vō impe
trās ignoꝛabat vʒ r̄ſcriptū exeq̄ repit̄ abſolutus
tpe ꝓceſſus.cū h̄ nō agat̄ ꝺ graui p̄iudicō.⁊ fac
d.c.ad ꝓbādū. In glo.in vbo duxerit in fi.h̄ gl.
tāgit iudicio meo ꝯ⁹ ſatiſ difficilia ⁊ mīme foꝛma
lit̄ ſoluūt̄ ꝑ glo.⁊ maxīe iſtat illud ꝯriū ꝙ geſtū
ꝯ legē moꝛtuā ē nullū vel ſaltē retractādū.q̄ foꝛ
ti⁹ ſi ē geſtū ꝯ legē aīatā.nā p̄nceps ē lex aīata in
terris.ix.q.iij.ipſi ſūt.⁊ in auc.de ꝯſul.in fi.nam
qō p̄ncipi placuit legis h̄ʒ vigoꝛē.inſti.de iu.na.
in.§.ſʒ qō p̄ncipi.q̄ iſta colla° ꝯ pape mandatū
facta debuit eē nulla vel ſaltē ānullāda.nec doc.
nr̄i alit̄ ſoluūt ꝯ glo.q̄ſi ꝯtēti ipſi⁹ ſol.q̄ in vitate
nō ſatiſfacit ꝯrijs Bar.in.l.ampli⁹.ff.rē ra.ha.di
cit ꝙ q̄ ad act⁹ inaliditatē duri⁹ agit̄ cū lege q̄3
cū ei⁹ miniſtro.ſʒ quo ad penā imponēdā durius
agit̄ cū miniſtro.alle.l.ſi libert⁹.ff.ꝺ iur̄ patro.vbi
aliēatio facta in fraudē legis nō tʒ.ſed hominis
ſic.⁊ h̄ dictū Bar.pōt ꝓcedē r̄ſpectu iudicis in
ferioꝛis ihibētiſ aliēationē rei vel reſpectu ꝑtiſ pa-
ciſcētiſ iur̄ nō.in.c.Rainald⁹ de teſta.ꝑ Inn.⁊ in
l.ſi.C.de re.al.nō ali.ſʒ reſpcū mādati p̄ncipis ñ
vr̄ dēm ſuū ꝓcedē.nā vt nō.dic Inno.in.c.ſi.de
accu.quēadmoᵐ aliēa° ē nulla attētata ꝯt̄ legē
moꝛtuā ita ſi ē attētata ꝯ p̄ceptū pape q̄ eſt lex
aīmata in terris ad idem quod ip̄e nō.in.d.c

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

rainald⁹.vbi dicit ꝙ ſi papa mandat alicui ꝑlato
vt ꝯferat aliqḋ bñficiũ vel vt nõ alienet nõ tenet
geſtũ ꝯ mandatũ ſuũ ſed vide h̃ ꝓbari in.c.veri
tati de do.ꝛ ꝯtu.in fi.vide etiam Jo.an.in.c.con
ſtitut⁹.j.de ꝯceſ.ꝑben.vbi vꝛ apte ſentire ꝙ ſi pa
pa mãdat collatori ne ꝯferat nõ valet collatio.ꝛ
h̃ ꝓbo ꝑ.c.vt noſtrũ.s.de ap.ad idem.c.ſi ſoli ꝛ
c.ſi capitl'o de ꝯceſ.ꝑben.li.vi.vbi collatio facta
ꝯ mãdatũ executoris pape nõ tȝ forti⁹ ꝗ ſi eſt fa
cta ꝯ mãdatuȝ pape.ad idẽ hõa glo.in.c.ſi eo tẽ
pore.de elec.li.vi.vñ ꝓ cõcordia dicerẽ ſic ꝙ aut
papa directe mãdat collatori ne ꝯferat certũ be
neficiũ ꝛ ñ tȝ collatio in ꝯriũ attẽtata ꝑ iura ꝛ ra
tões ſupi⁹ alle.qñqȝ mãdat papa vt ꝯferat ticio
ꝛ ille ꝯtulit ſẽpronio.ꝛ tũc ſb̃diſtingue.aut mãda
tari⁹ nõ hẽbat al' poteſtatẽ cõferẽdi ſȝ r̃cipit po
teſtatẽ ex iſto mãdato clarificato ꝛ tũc ñ tȝ act⁹
niſi ſuet forma mãdati ad h̃.c.venerabili.de of.
dele.ꝛ.c.cũ dilecta.de reſcri.ꝛ.l.diligent.ff.man.
Si vo mãdtari⁹ al' hẽbat poteſtatẽ ꝛ tunc tenet
ꝙ facit ꝯ mãdatũ nõ ex ptãte delegata ſed ex po
teſtate ordiaria quã hẽbat ꝛ iſte ẽ ꝓp⁹ caſus iſti
us.c.ꝛ vide gl.nõ.in cle.i.de iurepa.ꝛ ẽ rõ diuer
ſitati.nã ꝑ mãdatũ factũ vt ticio ꝯferat nõ intẽdit
ꝑnceps mãdatario ptãtẽ auferre cõferendi ſeu
ptãtẽ ordinãdi ad exercitiũ illi⁹ act⁹ ſȝ puniẽd⁹
eſt q꞉ nõ obſuauit mãdatũ ꝑncipis.ſecus auteȝ
eſt ſi directe ſibi ꝑcipit ne certũ ꝗd faciat tũc eni
nõ tȝ act⁹.q꞉ vꝛ tũc ſibi auferre ptãtẽ exercendi
actũ.ꝛ ſi dicẽs nonne ſi mãdat vt cõferat iſti taci
te ꝓhibet ne cõferat alii vt in.l.cũ ita.ff.de ꝯdi.ꝛ
demõ.dico ꝙ iſtud ẽ mãdatũ indirectũ qḋ non
aufert ptãtẽ al' cõpetentẽ mãdatario.vt ꝓbaꝛ h̃
ꝛ clari⁹ in.d.c.ſi ſoli.ꝛ ꝑ h̃ reſtringiꝛ ꝛ declaraꝛ
intellect⁹ iſtius.c.ꝛ h̃ nõbis.nam pñt adduci ad
multa ſimilia.qḋ nota bene.

De multa. Famoſũ ꝛ vtile ẽ ꝛ h̃ intẽdit.ha
bẽs pſonatũ vl' bñficiũ curatuȝ.ſi ſcḋo
tale r̃cepit vacat ꝑmũ qḋ ſi retinẽ ꝯtẽdẽt ẽt ſcḋo
ꝑuabiꝛ h̃ ꝑ. Js ad quẽ ſpectat bñficij curati col
la⁰ licite cõfert ſtati cũ iſtitut⁹ aliud recepit.ꝛ ſi.ꝯ
ſex mẽſes nõ cõferat.deuoluiꝛ ad aliũ collatõ ꝛ
aliꝛ pũiꝛ h̃ ſcḋo. Cuȝ ſb̃limib⁹ ꝛ lr̃ati pſõis circa
pl'alitatẽ bñficioꝝ icõpatibiliũ ſol⁹ papa diſpẽ
ſat h̃ ʒ⁰. Et in ꝑ nãrat ius ãtiquũ.z⁰.ſb̃ijcit nouũ
ibi pñti. Uel põt diuidi in tres ptes ꝓut videnꝛ
tria dicta.z^m.ibi is ad quẽ.ʒ^m.ibi circa ſb̃limes.
Nõ ꝑmo ꝙ lateranẽſe concilium emanauit
ex mlta iduſtria ſine ꝓuidẽtia ꝗten⁹ ꝓhibuit eã
dẽ pſonã adipiſci plẽs dignitates vl' eccleſias cu
ratas.nã ꝑ illã ꝓuiſionẽ meli⁹ deſeruiꝛ eccleſijs
auaritie viciũ cõpmiꝛ.facili⁹ ꝓuideꝛ paupibus
cl'icis.ꝛ aiaꝝ piculis ſb̃ueniꝛ.ac mã diſſolutionis
tolliꝛ.merito diẽ tex.ꝙ emanauit ex multa ꝓui
dẽtia.ꝛ loqꝛ de.c.q꞉ nõnulli.de cleri.nõ reſi.ſed
ꝗa illud cõciliũ nõ apponebat penam ipſo facto
nõ ꝓducebat maximuȝ fructũ quare emanauit
poſtmodũ hec ꝓuiſio vbi iponiꝛ pẽa ipſo facto
vt pȝ in lr̃a. Nõ z⁰.ibi nullus aut rarus.ꝙ cõ
ſtitutio nõ debet edi niſi ꝓducat magnũ fructũ
iḋ diẽ tex.ꝙ lex dȝ eẽ neceſſaria.ꝛ vtilis.iiij.diſ.
erit autẽ lex.ꝛ iḋ dȝ eẽ lex de dubio.ꝛ idẽ debẽt
facẽ repetẽtes cũ ponũt qões ne diſputẽt de cer
to.ꝛ null⁹ fruct⁹ inde ꝓueniat. Dũt eni adinuẽte
diſputatões ꝛ repetitões.vt dubia in iure clare
ſcãt ꝑ exercitiuȝ ꝛ mltiplicatõeȝ magiſtroꝝ ꝗa
qḋ a plib⁹ ꝗriꝛ facili⁹ inueniꝛ.xx.diſ.c.fi.vñ pa
pa ſepe deridet cõſulẽtem de indubijs in.c.cũ in
iure.s.de elec.ꝛ de off.dele.cũ in iure.ꝛ in.c.rur
ſ⁹.ꝗ cle.vel vo.cũ ſi. Nõ ʒ⁰ ar.optimũ a ꝯrio
lr̃e ꝙ ſi hñs bñficiũ nõ curatũ r̃cipit ſcõȝ curatũ
nõ vacat ꝑmũ ipſo facto ẽt ſi ꝑmũ r̃grat reſidẽtiã
nã iſte tex regrit ꝙ ꝑmũ bñficiuȝ ſit curatũ ſicut
ſcõm.ꝛ lȝ aliꝗ voluerũt oppoſitũ.ꝑmum tamen
dictũ ẽ veri⁹ ꝛ cõius.ar.c.qualis.xxv.diſ.ꝛ.l.cũ
ꝑtor.ff.de iudi.ꝛ dixi plene in.c.fi.de cle.nõ reſi.
Nõ.ibi libẽ cõferat.ꝙ is ad quẽ ſpectat colla
tio ꝑmi bñficij põt illud cõferre ſine reqſitõe ali
c⁹.vñ nõ teneꝛ etiã reuocare poſſeſſorẽ nec ſpe
ctare licẽtiã ab ep̃o.h̃ eni iportat vbuȝ libere nõ
eni eẽt libertas ſi aliũ hẽret regrẽ.ꝛ ita cõcludũt
cõiꝛ doc.Et ꝓ h̃ vide bonũ tex.cũ dictĳ doc.in.c.
lȝ ep̃s.j.eo.ti.li.vi.ꝛ nõbis ſemꝑ ꝑdicta ꝓ ſigni
ficato h⁹ vbi libere.poſſeſſionẽ tamen nõ debet
tradere poſſeſſore nõ vocato.vt in.d.c.licet.qḋ
tñ limita vt nõ.ibi.ꝛ in.c.ordiarij.de off.or.li.vi.
Nõ.ibi hoc idẽ in pſõatibus ꝛc.ꝙ pſonatus
ꝛ dignitates hic ſumũꝛ vt ſynonyma ꝛ idẽ im
portãtia in ſb̃ſtãtia.nã ſup̃ in ꝑncipio fecerat mẽ
tionẽ de dignitatib⁹ in v̇.h̃ ideȝ appellat dignita
tes pſonatus.ꝛ an in v̇itate h̃ differũt inꝛ ſe.ꝛ ꝗli
ter ꝯgnoſcãꝛ dignitates ꝛ pſõat⁹ dicã.j.lati⁹.
Nõ in v̇.addẽtes ꝙ in eadẽ eccl'ia null⁹ põt hr̃e
plures dignitates ſeu pſõat⁹.ꝛ dic idẽ in diuerſ
vt pȝ ex ꝑcedẽtib⁹ in tex.ꝛ in.c.q꞉ nõnulli ꝑalle.
ꝛ in.c.dudũ el.ij.de elec.ꝛ nõ.in.c.i.d cõſue.li.vi
Sȝ h̃ dixit de eadẽ eccleſia ad maiorẽ exagge
rationẽ ſeu aggrauationeȝ ꝗſi odioſus ſit habẽ
in eadẽ eccl'ia ꝗȝ diuerſ.ꝛ iḋ dixit h̃ egi.quem ſe
quũꝛ cõiꝛ h̃ doc.nõbile vbũ ꝙ ſi diſpẽſaꝛ cuȝ ali
ꝗ vt poſſit ꝯſeꝗ duas dignitates ſeu pſonat⁹ in
telligiꝛ vt hẽat in diuerſis eccleſijs nõ in eadem
qḋ ſatĳ placet.q꞉ cuȝ mã iſta ſit odioſa debemus
cape itellectũ min⁹ iuri exoſum in.c.i.ꝛ.ij.de fi.
ꝑſby.li.vi.ꝛ.c.ꝙ dilecto.de cõſag.ꝛ affi.facit.c.
ſtatutum de elec.li.vi. Nõ in v̇.circa ſb̃limes
ꝙ nobiles ſeu ſb̃limes pſõe nõ r̃probanꝛ ab ec
cleſia ꝗnimo honoraꝛ in collatõnibus bñficioꝝ
ꝛ dic ſb̃limes.i.nobiles ꝗſi ſup̃ alios eleuati ſeu
ſup̃ limẽ poſiti.Et nõ hñ ꝙ pſone lr̃ate eꝗpantur
nobilib⁹.ꝛ ſic debet eccleſia honoraꝛ pſonas lit
teratas nõ ſolũ v̇bo ſed etiã facto vt ſb̃ueniẽdo
eis pinguius de redditib⁹ eccleſie ꝑ alijs min⁹ lit
teratĳ.ꝛ h̃ nõ ꝓuenit ex alio niſi.q꞉ ſciẽtie ꝓdeſt
nedũ hñti ſed etiã toti vniuerſali eccleſie.naȝ or
bis ſine litteratĳ regi nõ poſſet.vt in auẽ.habita.
C.ne fil.ꝓ pa.ꝛ alibi dicit tex.ꝙ eccleſia vl'is ad
modũ ad ſui regimẽ idiget viris lr̃atĳ in.c.cũ ex
eo.de elec.li.vi.Et ꝑꝑ hãc cauſã eccl'ia diſpenſat

cū volētibus ire ad ſtudia lr̄aꝝ vt poſſit ſe abſē-
tare ab eccl'ijs ēt curatꝫ p ſeptēniū. ⁊ vt nō teneāt
interi ꝓmoueri ad ſacerdotiū. vt in. d. c. cum ex
eo. ⁊ p hāc cōſideratōez ⁊ mltas alias cōīt doc.
cōcludūt in. c. penlt. de mag. ꝙ religioſus de licē
tia ſui p̄lati pōt ꝓmoueri ad offīm docendi nec
aliq doc. diſcrepāt niſi paꝝ itelligētes. ⁊ idem ar
chi. xvi. q. i. in. c. mōach⁹. ſētit gratian⁹ in. §. ſupi
oꝛ. ea. cā ⁊. q. nā p̄ſidēs cathedre nedū eſt vtilis
ꝓp̄o mōaſterio cū efficiaꝛ pitioꝛ ſꝫ etiam toti ec
cleſie vtli. ⁊ iō dicit hieronym⁹ ſcribēdo ad ruſti
cū mōachū. lōgo tp̄e diſce q̄ poſtmodū doceas
⁊ alibi. mihi plꝫ vt ſanctoꝝ hēas cōtubernia nec
ip̄e te doceas. vide lati⁹ in. c. ſic viue. ⁊ in. c. ſi cle
ricat⁹. xvi. q. i. ⁊ vide gratianū in. d. §. ſupioꝛ. cū
ſe. vbi reducit ad ꝯcoꝛdiā iura illi⁹ q̄ōis q̄ videtꝛ
ꝯ̄ria maxie reſpōdet̄. ad dictū. c. mōach⁹. vbi dr̄
ꝙ nō hꝫ offīm docēdi ſꝫ plāgēdi. nā dꝫ itelligi ꝙ eo
qꝛ religioſ⁹ nō hꝫ legitime offīm docēdi. qꝛ nō hꝫ
ad hoc officiū. ſꝫ ſi eligitꝛ ad illud bene pōt docē
ſicut videm⁹ cū ꝓmouetꝛ ad beneficiū curatum
maxie ep̄atū tūc ltīme docet. ⁊ vide bonū tex. in
c. ſi. de magi. vbi ius vr̄ magis cōmēdare ⁊ p̄ui-
legiare docētes q̄ꝫ addiſcētes ⁊ maioꝛē fructuꝫ
faciūt in eccleſia dei. nā cū poſſit r̄ligioſus eē cu
bicuları⁹ ep̄i ⁊ ſic hr̄e offīm cubiculi paꝝ fructu
oſū eccl'ie vtl'i. ij. q. vij. cū paſtoꝛis. foꝛti⁹ pōt p̄fici
cathedre. ex q̄ emanat tātus fruct⁹ circa vniuer
ſos nec vtiqꝫ repi aliquē ſentiētē ꝯ̄riū. ¶ Op. in
ſi. c. in eo ꝙ dicit diſpēſandū cū ſblimib⁹ ⁊ lr̄atis
p̄ſonis circa p̄lalitatē bn̄ficioꝝ. ⁊ maxie pōdera
tex. in eo ꝙ dicit has p̄ſonas eē honoꝛādas ma-
ioꝛib⁹ beneficijs. nam p illud verbū honoꝛādas
etiā colligitꝛ ꝙ beneficia maioꝛa quādoqꝫ cōfe-
rūtꝛ lr̄atis ⁊ nobilib⁹ nō p̄ncipalitꝛ ꝓpter vtilitateꝫ
beneficioꝝ. ſed ꝓpter meritū p̄ſonarū. vn̄ ob. qꝛ
cū apud deū nō ſit acceptō p̄ſonaꝝ. ita nec apud
papaꝫ eē dꝫ vt in. c. nouit. s̄. de iudi. nam iudiciū
pape dꝫ eſſe cōfoꝛme iudicio dei in. c. vt noſtruꝫ
vt eccleſia. benefi. ¶ Item diſpēſatio eſt commē-
ſuratio rōis ad ſingula. ille eni qui diſpenſat de-
bet facē ſic bon⁹ cōmēſuratoꝛ ⁊ p̄r famł. q diſtri
buit laboꝛes ⁊ merita ſꝫ q̄litatē p̄ſonaꝝ. ¶ Item
lex cōis ē fundata ſup bono publico. iiij. diſ. erit
autē lex. ⁊ ſup nāli rōe. i. diſ. cōſuetudo. ſꝫ bonū
publicū nō eſt relaxandū ꝓpt̄ cōſideratōnē p̄ua
tā. vt in. c. bone de poſtu p̄la. ḡ nō dꝫ fieri iſta di-
ſpēſatō cū p eā laxantꝛ iura. xxiij. q. iiij. diſplicet.
¶ Uo. beat⁹ thomas tractat p̄ma ſecūde. q. xcvij.
ar iiij. ⁊ Jo. an. eū r̄citat h̄ ⁊ ī effectu ꝯcludē⁹ di-
cūt ꝙ diſpēſa° nō dꝫ fieri ꝓpt̄ bonuꝫ p̄uatū imo
ille q diſpēſat dꝫ hr̄e ītuitū rōis boni vniuerſi ⁊
cāe ꝓpt̄ quā diſpēſat. q̄ qdeꝫ ē triplex. vtilitas. ⁊
neceſſitas eccl'ie. ac euidēs p̄rogatiua p̄ſōaꝝ. vn̄
ſi diſpēſās hꝫ iſta p̄ oculis nō dr̄ facē ꝯ̄ bonū pu
blicū nec p̄ferre bonū p̄uatū publico. ſed relaxa
re ſtatutū generale ꝓpter bonū publicum con-
currēs in caſu ſpeciali. ſi enim diſpenſatꝛ cuꝫ ſbli
mibus p̄ſōis ſeu lr̄atis hētꝛ cōſidera° ad bonū pu
blicū qō p iſtos ꝓueīt vniuerſ. nā vt dixi p̄ſona
lr̄ata ꝓdeſt eccleſie vtl'i ⁊ cū maxīo laboꝛe īſiſtit ī
exercitio ſcīe merito dꝫ cōpēſari laboꝛ. Conclu
dēdo ḡ breuitꝛ dic ꝙ diſpēſa° nō dꝫ fieri ob cām
p̄uatā ſꝫ publicā al' nō dr̄ diſpēſatio ſed diſſipa°.
Eſt eni diſpēſatio iuris cōmūis relaxatio facta
cū cauſe cognitōe ab eo q hꝫ p̄tātē diſpēſādi de
q̄ vide lati⁹. i. q. vij. c. regrit. §. niſi rigoꝛ. Ad con
traria r̄n̄de ꝙ acceptō p̄ſōaꝝ ē qn̄ circa eq̄lia r̄ua
tur ineq̄litas. ſꝫ lr̄ate p̄ſone nō ſūt eq̄les cū aliis
rōib⁹ p̄dictꝫ merito ſi r̄uatꝛ ieq̄litas nō ē ibi acce
ptio p̄ſonaꝝ. nā de⁹ idē facit ad h̄. lxxxix. diſ. in.
c. ad h̄. Ad aliud ꝯ̄riū ſatꝫ ē r̄n̄ſū. nā ſatꝫ eſt cōis
cōmēſuratio ſi meli⁹ meritꝫ melioꝛa cōferūtꝛ qō
ſeruatꝛ in diſpēſatōe. ¶ Ex p̄dictꝫ īfero cōtra the
oꝛicā Inn. in. c. cū ad mōaſteriuꝫ. de ſta. reg. vbi
dicit papa poſſe ſup̄ ius poſitiuū diſpēſare ex ſo
la volūtate. nā puto ꝙ lꝫ illud ꝓcedat q̄ ad eccle
ſiam militāteꝫ qꝛ nulli lꝫ de ſuo iudicio iudicare
ſec⁹ tn̄ puto q̄ ad deū. nā nō dꝫ ſine cā relaxare
ius fundatū ſup bono publico cū teneatꝛ ex offi
cio paſcē oues ſuas ⁊ facē ſicut bon⁹ diſpēſatoꝛ
luce. x. c. ¶ In gl. ij. ibi ſi eni āte lit. ꝯte. ⁊c̄. olim
circa h̄ erāt opi. ſꝫ hodie eſt ꝓuiſū in extrauaganti
execrabilꝛ Jo. an. xxij. vbi cauetꝛ intꝛ cetera ꝙ re-
cipiēs ſcōm tenetꝛ illico de iure ⁊ d̄ fcō r̄ſignare
p̄mū in māib⁹ oꝛdiarij ſb̄ teſtimōio publico. ⁊ ſi
n̄ fecerit ip̄o fcō eſt p̄uat⁹. vtroqꝫ ēt efficitꝛ ihabi
lis ad bn̄ficia eccleſiaſtica ⁊ oꝛdies d̄ q̄ vid̄ gl. in
cle. ſi p̄l'es. e. ti. fac. c. dudū. ij. de elec. Et in ſi. gl. ⁊
d̄ h̄ vltio an ⁊ qn̄ hēat locuꝫ optio. dic vt dixi in
d. c. qꝛ nōnulli. ⁊ hodie poſſet dubitari in caſu q̄
duo bn̄ficia curata ſitꝛ ⁊ ſel ꝯferūtꝛ vni de q̄ q̄ōe
vid̄ lati⁹ p Hoſt. in. d. c. qꝛ nōnulli. naꝫ aliq tenue
rūt ꝙ nō valet collatio. aliq ꝙ dꝫ dari ſibi optio
ſic ſeruabatꝛ ſ'm ius antiquū cū ſim⁹ ex caſū h⁹. c
⁊ h̄ opi. eſt egoꝛ. ar. c. gr̄a. de reſcrip. li. vi. ¶ In
glo. iij. ibi fallit in ep̄atu. nam ꝓmotus ad eccl'iā
cathedralē nō p̄dit ip̄o facto p̄oꝛa beneficia licꝫ
ſit cōfirmatus ⁊ habeat poſſeſſionē ep̄atus. ſed
expectatꝛ vt ſit cōſecrat⁹. vel ꝙ labatꝛ tp̄s p̄fixuꝫ
ad ꝯſecratōnē recipiēdā. vt in. d. c. cū in cūctꝫ.
Sꝫ gl. nō pōit h̄ rōeꝫ fallētie. Inno. dic̄ q̄ ex eo
qꝛ nō dr̄ ep̄s anq̄ꝫ ſit ꝯſecrat⁹ in. c. ad honoꝛē. ⁊
i. c. niſi de aucto. ⁊ vſu pal. merito dꝫ expectari
tp̄s ꝯſecrtōis. ſꝫ in alijs dignitatib⁹ poſt ꝯfirmati
onē vel collatōnē imediate dr̄ abbas ſeu archi-
diacon⁹ vel archip̄ſbr̄. lꝫ nō hēat adhuc oꝛdies
q̄s requirit illa dignitas. ⁊ iō cōcludit Inno. ꝙ
iſtō ē ſp̄ale p̄uilegiū ep̄oꝝ qō nō cōpetit alicui ci
tra ep̄ꝫ. Hoſt. plꝫ dēꝫ ſꝫ n̄ rō. nā ex q̄ archidiaco
n⁹ n̄ hꝫ oꝛdinē r̄qſitū n̄ dr̄ adhuc ſufficiēt ꝓuiſū
dignitati. ar. i. c. ij. d̄ tn̄ſla. p̄la. Reddit. ḡ rōꝫ aliā
dicit. n. ꝙ electi ad ep̄atū cōitꝛ nō ſe tn̄ſferūt ſn̄ li-
cētia pape ſꝫ ī alijs dignitatib⁹ iferioꝛib⁹ ſepe d̄
fcō q̄s tn̄ſit ⁊ retinet duo bn̄ficia. iō fuit ꝓuiſuꝫ
vt icōtinēti vacarꝫ p̄'m. mihi placet rō Inn. ¶ Ex
caſū gl. excipiūtꝛ ēt alij caſus ſꝫ dicā nōbilioꝛes.
ſiſ ei ꝫ caloꝛe iracūdie q̄s recipit z'm bn̄ficiū nō va
cat p̄imū. ar. c. ex lr̄is. de diuoꝛ. ⁊ ſic cōiter tn̄ſe
unt doc. preter do. an. cui dcīn nō placet. aut. n.

nō eſt adeptus poſſeſſionē ſcōi. ⁊ nō vacat pmū aut ē adept⁹. ⁊ dꝫ vacare pmū cū culpa ſua hoc ꝑuenerit pl⁹ plꝫ pmū dictū ſi in ꝯtinēti iſtū pēitꝫ q̄ꝛ caloꝛ iracūdie eū excuſat. vt in. d. c. ex lr̄is ⁊ ij q. iij. §. notandū. nec ob. c. eū q. e. ti. li. vi. loq̄r eni in eo q ꝑ vi occupauit bñficiū ſeu intruſit ſe in il lo. ſꝫ nos loqmur i eo q itrauit ꝑ oſtiuꝫ. ſꝫ caloꝛ iracūdie fuit duct⁹ ⁊ ſtatī pēituit. fac̄ de pēi. diſ. i. diuoꝛtiū ⁊c̄. fallit in eo q fec̄ expēſas ō p̄rimo nio in p̄ bñfi. nō eni cogit̄ dimittē pmū niſi ſibi ſatiſfiat p̄ ō expēſis. ar. xij. q. iiij. quicunqꝫ. ⁊ no tabis bñ hūc caſū vt retētio ꝑ expē̄ hēat locuꝫ etiā in bñficijs. et ex h̄ pōt colligi vnū nōbile di ctū q̄ ſi cl̄ic⁹ ſīn teſtamēto moꝛit̄ pōt heres repe tē expēſas q̄s cl̄ic⁹ fec̄ ō p̄rimōio in bñficio ⁊ fō ti⁹ h̄ ꝑcedit ſi ſpecifice cl̄ic⁹ illas repetēdas de creuit. Addit̄ ⁊ ali⁹ caſ⁹ cū ſupioꝛ pmi bñficij n̄ vult habē ratā collationē ſcōi ſꝫ r̄petit ipꝫ cl̄icuꝫ cū. n. n̄ poſſit cl̄ic⁹ directe ⁊ exp̄ſſe r̄nūciare ſuo bñficio ſine licētia ſupiōis. ita nec idirecte recipi ēdo ſcōm. de renū. c. admōet. ⁊ c. qō in dubijs. ⁊ credo q̄ reqrit̄ ꝯſenſ⁹ cuiuſlibet q neceſſario re qrit̄ in renūciatōe exp̄ſſa vt collatoꝝ ⁊ p̄ronoꝝ de q̄ dic vt dixi in dict̄. c. ¶ In ea. gl. ibi. ſꝫ ꝑ re ceptōneꝫ coꝛpoꝛaleꝫ. ⁊ dꝫ hec recep. eē pacifica dic tñ Inn. q̄ ſi in p̄ncipio nō potuit hr̄e poſſeſſi onē ſcōi nō vacat pmū ſꝫ ſi habuit poſſeſſionē ſꝫ poſtea moueat̄ ſibi qō vacat nihilomin⁹ pmum bñfi^m. ⁊ in h̄ inſtāt doc. ⁊ vide nō. in. c. cōſtitutꝰ de ap. ⁊ in. c. ſꝫ ep̄s. e. ti. li. vi. ⁊ vr̄ velle do. An. alle. gādo ibi nō. q̄ ſi acceptauit ſciēt̄ bñficiū litigio ſū iducit̄ vacatio pmi bñficij. ſꝫ nō hēat poſſeſſi onē pacificā. ego idiſtīcte crederē q̄ nūq̄ꝫ iduci tur vacatio pmi bñficij niſi p⁹ habitā pacificam poſſeſſionē ſcōi. nec ſufficit q̄ momēto hāuit eā pacifice ſi illico mouet̄ ſibi qō de iure vel de fco q̄ꝛ nō dr̄ fuiſſe qō nō ſtetit. ad h̄ tex. cū gl. in. c. cō miſſa ō elec. li. vi. ⁊ cle gr̄e. ⁊ ibi ꝑ Pau. ō reſcri. ⁊. d. c. ſꝫ ep̄s fac̄. c. ſi qs iā trāſlat⁹ xxi. q. ij. nō eniꝫ pōt dici ꝑfecte trāſlat⁹ ex q̄ dubitat̄ de iure ſuo. ⁊ fac̄. c. cū in cūct̄ de elec. §. eo. q̄ bñficia electi ⁊ cō firmati ad epꝫ nō vacāt q̄ꝛ adhuc n̄ vr̄ plene trāſ lat⁹. Ex oīb⁹ p̄dict̄ ꝯclude q̄ r̄glarit̄ p⁹ pacificā poſſeſſionē ſcōi vacat pmū. ⁊ p⁹ hāc ꝯſtitutionē emanarūt multa iura ⁊ in. c. ſi tibi cōceſſo. j. e. li. vi. qō limitat iſtō. ſi. n. nō pōt hr̄e fruct⁹ ſcōi bñfi cij. q̄ꝛ ex p̄uilegio foꝛte debēt̄ alteri ad tp̄s non vacat pmū. ¶ Item emanauit. c. eū q. e. ti. li. vi. vbi extēdit̄ h̄. c. ad eū q vi vel ſciēt̄ itruſit ſe in ſe cūdo bñficio. ¶ Iteꝫ emanauit. c. cū ſingula. e. ti. li. vi. qō extēdit hoc ad regulares dignitates demum ſupuenit cle. i. de ſup. ne. p̄la. que dicit h̄ ꝑcedē etiaꝫ in p̄oꝛatib⁹ manualib⁹ ¶ Item cle. vnica de offi. vica. vbi dr̄ hāc vacatōeꝫ iduci ēt ſi recipit̄ vicaria ꝑpetua bñficij curati. ¶ In glo. ſup vbo ꝑuētib⁹. ibi. i. ꝑp̄ijs. Nō bñ glo. iſtā ex q̄ collige clericū nō cōpellēdū ad ſatiſfaciendum oneri ſibi icumbēti ex delicto vel q̄ſi ſeu ex ꝯtu inito nōie ꝑp̄o de fructibus beneficij ſui q̄a deli ctū ꝑſone nō debet obeē eccl̄ie. ⁊ vide ꝯſi l̄eꝫ gl

in. c. cū ſicut de ꝯſe. eccle. vel al. ⁊ bene facit glo. i l. ſtipēdia. C. de excep. rei iu. vbi dr̄ q̄ ſic̄ in cā iu dicati nō debēt capi ſtipēdia militū ſeculi. ita nec ſtipēdia militū eccl̄ie. Ho. tñ h̄ dic̄ q̄ poteſt cō pelli ad ſatiſfaciēdū ō his fructib⁹ quos fec̄ ſuos foꝛte mūit⁹ opiōne q̄ nō. ꝑ gl. in. c. pn̄ti ō off. oꝛ. li. vi. hec qō depēdet ab alia. nūq̄d cleric⁹ faciat fruct⁹ beneficij ſuoſ de q̄ qōe vide qō plene dixi in repetit̄. c. cū eēſ. ō teſtamē. ⁊ vide de vtraqꝫ. q. qō nō. i. c. ꝑuenit. de fideiuſ. ⁊ ꝑ archidi. in. c. ſta tutū. de r̄p. li. vi. Ego ſēꝑ tenui ſipl̄r q̄ null⁹ cle ricus faciat fruct⁹ ſuos inſpecto iure cōi. ⁊ ꝑ cō ſequēs q̄ nō dicūt capi fruct⁹ beneficij ꝑ debito ip̄i⁹ beneficiati. Sed nūq̄d valeat cōſuetudo in oppoſitū. vide qō nō. Io. an. in regl̄a nemo pōt de re. iur. li. vi. in mercu. ⁊ i fi. gl. Nō fi. gl. q̄ poſ ſeſſoꝛ beneficij cū mala fide ꝯpellit̄ reſtituē oēs fructus. ⁊ vide tex. in. c. cū dilectus. j. de iurepa. a ꝯrio. q̄ ſecus ſi bona fide poſſidet qō tenēt dñi de rota decif. xxiij. ¶ In gl. in v̄. in eadeꝫ eccl̄ia ⁊c̄. ibi ꝯriū credo nō. glo. vſq̄ꝫ ad finē ex q̄ habes duo ſat̄ notāda in mā extēſiōis. pmū q̄ vbi duo ſūt a iure eq̄ꝑata pena adiecta in vno vr̄ adiecta i alio. ꝑ h̄ tex. cū gl. in. c. ſi p⁹ q̄ꝫ in fi. ō elec. li. vi. fac̄. l. ij. ff. ad tercu. Et q̄ ſi i fine alic⁹ ſtatuti pēal̄ ſit aliq̄ additio q̄ pena appōita in p̄n⁹ vr̄ r̄petita in illa additōe. ex q̄. n. adijcit̄ vr̄ q̄ ſit ꝑs illiuſ ſta tuti. ⁊ itellige cū dr̄ adijciētes vel ēt idē iudiciuꝫ eē volum⁹ ⁊c̄. ⁊ hāc glo. h̄ cōit̄ ſequūt̄ doc. ſꝫ vi de gl. q̄ directe ſentit oppoſituꝫ i cle. qm̄ in fi. de vi. ⁊ ho. cleri. in v̄. ſāctionē. ſꝫ h̄ gl. vr̄ vioꝛ ¶ In gl. ſup vbo. ⁊ lr̄atas. ibi ſcia nobilitat hōiē ⁊c̄. ⁊ ꝑ h̄ fac̄ qō dixi. §. in vltio nōbili. ⁊ vide gl. ij. diſ. lex. q̄ dic̄ q̄ maioꝛes natu pn̄t appellari etiā lr̄ati cū alijs ō qb⁹ ibi nō. ⁊ ad. c. cū oēs qō glo. h̄ alle. ꝑ eq̄litate fūdāda in bñficijs. dic vt ibi plene nō. ¶ In gl. ſup vbo ꝑ ſedē ap̄licā i fi. dic q̄ tota h̄ gl. pōt reduci ad vnā ꝯcluſionē q̄ ſol⁹ papa diſ pēſat in plib⁹ curat̄. i alijs vō p̄t diſpēſare ep̄s. ⁊ hāc ꝯcluſionē firmat gl. ſꝫ r̄ferat opi. ꝯriā. Inn. vr̄ in effectu tenē opi. h⁹ gl. dicit eni in duob⁹ cu ratis diſpēſat ſol⁹ papa. in duob⁹ ſiplicib⁹ vel ſi plici ⁊ curato ep̄s. ⁊ ſi ſūt in diuerſ̄ diocesib⁹ dꝫ vtq̄ꝫ ep̄s iteruēire in diſpēſatōe. ⁊ nō h̄ vltimū ⁊ bñ fac̄ in ar. j. de ſen. ex. in. c. cū illoꝝ. in. §. ſi vero clauſtraleſ. ⁊ qō nō. in. c. paſtoꝛaliſ. ō p̄uil. Hoc. ⁊ Abb. dicūt q̄ diſpēſa⁹ q̄ fit ꝑp̄t neceſſitatē vl̄ vti litatē eccl̄ie nō itelligit̄ ꝓhibita ep̄is. ēt in curat̄ ſꝫ ſolū illa q̄ fit ꝑp̄t p̄rogatiuā pſone ⁊ vr̄ h̄ opi. placē Ho. ſꝫ dicat curiā r̄uare idiſtīcte pmā opi. quā vr̄ ſeq Io. an. dic̄. n. q̄ ſi ep̄s poſſet diſpēſa re nugatoꝛium fuiſſet h̄ dicē h̄ q̄ ſedes ap̄lica di ſpēſauit. do. An. vr̄ tenē pmā ꝯcluſionē ſentit tñ q̄ in plib⁹ bñficijs vl̄ duo ep̄s nō diſpēſat all̄. c. q̄ꝛ in tātū. §. eo. qō iudicio meo nihil fac̄. nam nō loq̄r. c. illud de diſpēſatōe q̄ fit ex cā. ſed de his q̄ ꝑ ambitionē plura bñficia recipiūt. vt pꝫ ibi in p̄n. dū dicit q̄ in tm̄ ꝑceſſit q̄rūdam ambitio ⁊c̄ nō. n. pōt dici ambitio ſi diſpenſa⁹ fit ex cā. pone eni q̄ ſblimis vel lr̄at⁹ nō pōt viuē ex reddith⁹

duoꝝ bñficioꝝ ſimpliciū. dicem⁹ ne q̄ ep̄s ñ poſſit diſpēſare in tertio certe nullibi repit̄ oppoſitū. de hac mā diſpēſatōis circa pl'alitatē bñficiorū vide qđ dixi in repeti. §. quia vo. ⁊. eo. ti. c. extirpāde. ⁊ circa p̄bēdas dixi in. c. cū iā dudum. ꝺ e. ⁊ plꝫ mihi multū ēca curata limitatō Pe. ⁊ abba. quā ſeq̄r Ho. vt ꝓpē neceſſitatē vel vtilitatē eccl'ie poſſit ep̄s hodie diſpēſare. nā cū oli poſſꝫ vt ꝓbat̄ in. d. c. ſacroꝝ. lxx. diſ. nō vr̄ ius illud immutatū p hāc ꝯſtōnē q̄ directe nō ꝓhibet ep̄o diſpēſare nec etiā loq̄r qn̄ imineret diſpēſatō ꝓpē neceſſitatē vel vtilitatē eccl'ie. nec ob. c. lr̄as alle. ⁊ gl. loq̄r enī in plib⁹ p̄bēdis eiuſdē eccl'ie in q̄buſ ep̄i ñ diſpēſat. vt dixi in. d. c. cū iā dudū. Additō Sꝫ nūq̄d talis cū q̄ diſpēſat̄ ēca pl'alitatē beneficioꝝ ſit tut⁹ q̄ ad deū. dicas q̄ aut diſpenſatio ſit ex cā puta ꝓpē neceſſitatē vl' vtilitatē eccl'ie vl' ꝓpē euidētē p̄rogatiuā meritoꝝ. ⁊ ē tut⁹. aut ſiñ cā ⁊ nō ē tut⁹ q̄ ad deū. ſꝫ bñ ē tut⁹ q̄ ad eccleſiā militātē vide Pe. de anch. in. c. i. de ꝯſti. in repeti. Ex gl. q̄ro de q̄ōe q̄tidiana ⁊ difficili que dicat̄ dignitas pſonat⁹ vel officiū. nā hic habem⁹ quē nō poſſe hr̄e duas dignitates vel pſonat⁹. ⁊ idē dr̄ de officijs in. c. i. ꝺ ꝯſue. li. vi. In. ⁊ Jo. a. ⁊ alij m'lti h̄ iſtant. nā q̄ſꝫ oīa ſūt ſynonyma. vt ꝓbat̄ in. c. cū acceſſiſſēt de ꝯſti. vbi ideꝫ officium appellat̄ dignitas ⁊ pſonat⁹. In ꝯ̄rium facit iſte tex. vbi dic̄ idē i pſonatib⁹. ⁊ i h̄ varie loquūt̄ iura. Expedio gl. Inno. p ꝯcl'ones. p̄ma ꝯcl'o. dignitas ⁊ pſonat⁹ nō differūt in ſb̄a. ſꝫ archi. ſēſit ꝯ̄riū in. d. c. i. de ꝯſue. vbi dicit q̄ dignitas eſt admiſtratio reꝝ eccl'aſticaꝝ cū iuriſdictōe. Perſonat⁹ vo ē q̄dā p̄rogatia in eccl'ia ſine iuriſdictōe vt q̄ hꝫ ſtallū in choro honorificū p̄ alijs vl q̄d ſile. Officiū vo ſꝫ eū eſt admiſtratō reꝝ eccl'aſticaꝝ ſiñ iuriſdictōe. Sic pōt pōi exēplū i ſacriſta ſeu theuſaurario. ſꝫ p certo iure iſta nō ꝓbat̄ ⁊ poti⁹ credēdū eſt q̄ ex varietate locoꝝ inſurrexerūt h̄ diuerſa vocabl'a. nā i m'lt̄ locis dignitas appellat̄ pſonat⁹. ⁊ in aliq̄b⁹ q̄dlibet bñficiū curatū dr̄ pſonat⁹. ideo in iſtis debꝫ attēdi ſb̄a rei magis q̄ꝫ denōiatō. vt ſtati ſbijciā. Cōiter tñ vbi doc. tangūt hāc māꝫ ꝯcl'o cōis ē vt is dicat̄ hr̄e dignitatē q hꝫ iuriſdictōꝫ. vñ q̄libꝫ rector ſeu p̄or eccl'ie collegiate dr̄ hr̄e dignitatē. vt nō. Pau. in cle. i. de elec. ⁊ cle. ne in agro. de ſta. regul. dñi de rota deciſ. clxvi. ⁊ talis ꝓp̄e ⁊ ſtricte appellat̄ p̄lat⁹. vt in. c. cū ab eccl'iaꝝ vbi bona gl. de offi. or. vide tex. cū gl. in. c. ij. de iudi. lꝫ largo mō rector curat⁹ dicat̄ hr̄e p̄laturā. vt eſt tex. in. c. tua. ⁊. de cleri. egro. nō. Pau. in cle. dudum de ſepul. p h̄ tex. in. c. niſi. ꝺ e. vbi prior eccl'ie cōuētualis dicit̄ hr̄e dignitatē. ⁊ abbatiſſa habet dignitateꝫ vt eſt tex. in. c. indēnitatibus. de elec. li. vi. vide tex. in. c. i. ꝺ eta. ⁊ q̄li. vbi m'lti appellāt̄ prelati. ¶ Scđa ꝯcluſio q̄ ad ꝯſiderādū dignitatē debemus attēdere an vocet̄ aliq̄ nōie de dignitatibus q̄ in iure ſūt exp̄ſſe. vtputa appellat̄ archidiacon⁹ licet nullū miſteriū dignitat̄ exerceat. ⁊ pōit Inn. exēplū i archidiacōatu Parmēſe noſ recti⁹ poſſum⁹ exēplū ponē in archidiacono Senēſi. nā p̄mēſis ſaltē hꝫ ſtallū p̄emientē in choro. ⁊ ex h̄ vr̄ velle Inn. q̄ ſolū nomē ſufficiat vt icludat̄ in hac cōſtitōe. ꝺ q̄ m'ltū dubito. cū dicam⁹ attēdē poti⁹ vi ⁊ ſb̄ā rei q̄ꝫ vōbulū. ⁊ ārch. i. d. c. i. vr̄ r̄q̄rē ſaltē aliquā p̄rogatiuā in loco. ſꝫ dñi de rota deciſ. vbi. ꝺ. ſimpl'r ſequūt̄ hāc opi. Inn. Sꝫ in ꝯ̄riū fac. c. dudū. el. ij. de elec. Itē accumulatio harū dignitatū fuit ꝓhibita ꝓpē ipotētiā deſuiēdi ⁊ exercitij. ſꝫ vbi habet ſolū nomen ceſſat illa rō ad h̄. c. q̄ nōnulli. ꝺ. eo. ⁊. c. q̄ in tñ. ꝺ. e. ⁊ cogita ſup h̄. ¶ Tertia ꝯcl'o q̄ ſi in loco reputat̄ dignitas ſeu pſōat⁹ lꝫ in iure nō hēat̄ p tali tñ dꝫ cēſeri ſꝫ r̄putationē loci. ⁊ h̄ nō. ¶ Quarta ꝯcl'o vt r̄ſpiciat̄ iſtitutio. ſi enī fuit iſtituta vt eſſet dignitas. hēbit̄ p dignitate. ¶ Quīta ꝯcl'o ⁊ nōbilis q̄ opteṫ q̄ dignitaſ ſit ꝑpetua ad h̄ vt icludat̄ ſb iſta ꝯſtōe. p h̄. c. i. ⁊. de ꝯſue. li. vi. Et p h̄ ſoluit̄ q̄đ nūq̄d acceptās ep̄i vicariatū ꝑdat dignitatē ſeu bñficiū curatū. ⁊ vr̄ q̄ ſic q̄ cōſeq̄r dignitateꝫ p vicariatū. vt nō. gl. in cle. ⁊ ſi p̄ncipalis. de reſcri. Itē fat̄ ē q̄ poſſit eē ꝑpetua. q̄ forte ep̄s ñ r̄mouebit eū in vita. ꝙ dꝫ cēſeri vt ꝑpetua. ar. ⁊. l. iuriſ p̄itos. ff. de excu. tuto. ſꝫ ꝯ̄riū puto verū qñ illa dignitas ē poti⁹ ep̄i. ⁊ ꝺ facili pt̄ remoueri. ad h̄. c. i. ⁊. de off. vi. li. vi. ¶ Sexta ꝯcl'o q̄ lꝫ q̄s exerceat miſteriū ſpectās ad aliā dignitatē. ex q̄ tñ in loco nō reputat̄ dignitas nō hēbit̄ p dignitate. Cōtrariū forte poſſet attētari. vt magis attēdam⁹ ſb̄aꝫ rei ꝓpē quā emanauit cōſtitu. q̄ꝫ erroneā loci eſtimatōneꝫ. ¶ Septima ꝯcl'o ⁊ vltima q̄ hñs officiū ſine iuriſdictōe nō cōp̄hēdit̄ i hac cōſtōe. puto q̄ ſi officiū ē nudū miſteriū ita q̄ ñ hꝫ p̄rogatiuā p̄ alijs tūc ꝓcedit dictū ſuuꝫ. puta ſi eſt ꝓcurator eccleſie. ſec⁹ ſi eſt officiū cū p̄emientia. vt theſauraria p h̄ vr̄ tex. i. d. c. i. de cōſue. li. vi. ⁊ q̄liter cognoſcat̄ mioritas dignitat̄. vidꝫ p Jo. an. in. c. penl'. de offi. leg. li. vi. ⁊ h̄ ꝓcedūt in dignitatib⁹ eccleſiaſticis. Qualit̄ aſſumat̄ dignitas vel nobilitas int̄ ſecl'ares. ⁊ q̄s poſſit facere nobilē aut militē vide p Bar. in. l. i. C. ꝺ digni ta. li. xij. ¶ Ultimo q̄rit̄ de alia q̄ōe q̄ vēit ad declaratōneꝫ tex. q̄đ dicat̄ bñficiū curatū. ⁊ q̄d ſi habeat curā in hitu ſꝫ nō in actu. nūq̄d includat̄ in hac cōſtitōe. ⁊ valet h̄ ad multa. vt ſi in aliq̄ ſtatuto p̄eali ſiat mētio de collegio. nūq̄d ſufficiat collegiū hitu lꝫ nō actu. ¶ Quo ad p̄mū cōcludit̄ q̄ bñficiū dr̄ curatū cū hꝫ curā aīaꝝ ſiue in foro cōtētioſo ſiue p̄niali. ⁊ vide tex. ibi. ⁊ plene p Inno. in. d. c. dudū. el. ij. de elec. Sꝫ adde vnā glo. nō. in cle. dudū de ſepul. q̄ vr̄ velle q̄ tūc ꝓp̄e q̄s hꝫ curā quādo aſtrīgit̄ ad miniſtrāda eccleſiaſtica ſacr̄a. ⁊ alij tenēt̄ ad eū recurrē. nam dr̄ cura q̄ſi cor vrit. ſ. reddēdo eū ſollicitū in adminiſtratōe ſac̄mētoꝝ. ⁊ iō cū hodie fr̄eſ mendicātes poſſint audire cōfeſſiones ⁊ p̄dicare vidēt̄ hr̄e curā q̄đ nō ē falſū cū alij nō aſtrīgant̄ ire ad eos pluſq̄ꝫ velit nec ipī neceſſitēt audire. ⁊ p̄rochia dr̄ q̄ſi ꝑtitio cure q̄ cuiq̄ꝫ curato dat̄ certa pſ ciuitat̄ ſeu p̄s caſtri p eū curāda in diuinis. xiij. q.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

.i.c.ij. ⁊ vide q̃ð nõ. Pau.i cle.i.ð bap. vbi trac-
tatur. nũqd ꝑ collatõnẽ ſoli⁹ baptiſmatis dicatur ec-
cleſia curata. ⁊ qd ex ꝑſtatõe alteri⁹ ſacramenti
tm̃. ¶ Quo ad 2ᵐ varie ſũt opi. qdã tenuerunt
nõ ſufficere vt eccl'ia ſit curata hitu. iõ dicũt ꝙ ſi
oẽs ꝓchiani alic⁹ eccleſie ſũt mortui vel receſ-
ſerũt de loco tal' eccl'ia nõ ↄcludit in diſpõe h⁹. c.
hãc opi. tenuit Hoſt. h. ⁊ lati⁹ ꝓſeq̃t in. d. c. q2 ñ
nulli. ⁊ Fede. de ſen. ↄſilio. cxxx. ⁊ Paul. in cle.
i. de offi. vi. ⁊ m̃lti alij ↄ̃riã opi. tenuerũt h̃ Inno
⁊ Jo. cal. ⁊ multi ſeq̃. faciẽtes fũdamentũ ꝙ ec-
cleſiã curatã fac̃ ordiatõ epi nõ accidẽtia fc̃i ⁊ ſa-
tis eſt ꝙ ſi hodie vn⁹ veniret ad habitandũ in ꝑ-
rochia põt ſine alia licẽtia admĩſtrare illi ſacm̃ẽ-
ta. m̃i pl⁹ placet ꝑma opi. ꝓ q2 cũ ſum⁹ in pena-
libus debẽt vba capi in potiori ſignificato vt evi-
temus penã. ꝑ h. c. ſtatutũ de elec. li. vi. Itẽ ꝑnci-
pal' rõ cõſtõis ceſſat cũ nõ ſit ĩpotẽs ad ſuiendũ
vtriq3 vñ ſaltẽ eṕs poterit in iſtis diſpẽſare. nec
induceret̃ vacatio ip̃o iure ꝑ receptionẽ ſcõi ⁊
vide ꝓ ⁊ ↄ̃ duas gl. nõ. in ſũ vnã in. d. c. ſtatutũ
aliã in. c. lʒ canõ. e. ti. ⁊ li. Nico.

29 Grave nimis Concilium
ꝓuinciale a bñficio ⁊ collatõne ſuſpen-
dit eos q p⁹ ſcðaʒ correctionaʒ indignis bñficia
cõferũt. ꝓuidet ẽt qs interi bñficia ↄferat ⁊ illaʒ
ſuſpẽſionẽ relaxat ſol⁹ papa vel ſol⁹ ꝑriarcha. ꝓ
narrat delictũ. 2°. ꝓuidet. ibi volentes. ¶ Nõ ꝑ
ibi cuʒ poſſit viros ⁊c. ar. a ↄ̃rio lr̃e ꝙ in defectu
idoneoꝝ poſſũt indigni aſſumi ad bñficia. nã ſʒ
Hoſt. cõſtruẽda eſt dom⁹ ex lapidibus q occur-
rũt. ⁊ meli⁹ ẽ locũ iplẽ q̃ʒ vacuũ dimitt̃e. ar. in. l.
gñali. §. ſpurios. ff. de decur. vbi in defectũ legiti-
moꝝ ſpurij aſſumũt̃ in decuriões ¶ Sʒ advẽte
q2 idẽ Ho. in q̃dã alia poſtilla ſẽtit ↄ̃riũ. dicit. n.
ꝙ ſi vn⁹ ſol⁹ repit̃ idone⁹. illi ſoli ſũt pott⁹ ↄferẽ-
da pĩa bñficia q̃ʒ indignis. ad hoc. xxi. q. i. c. i.
Cõcordarẽ ſic ꝙ vbi ẽ tãta indignitas ꝙ nõ põt
ꝓuideri ſine peccato vel ſine gravi alioꝝ ſcãda-
lo tũc ꝓcedit 2ᵐ dictũ. ſecus ſi nõ eſt tãta idigni-
tas vt q2 patit̃ ſolũ defectuʒ in ſcĩa in alijs tñ eſt
bon⁹ cleric⁹. ⁊ tũc ar. a ↄ̃° h⁹ lr̃e ⁊ vide q̃ð nõ. Jo
an. c. cũ adeo de reſcrip. vbi ſẽtit ꝙ etiã mãdato
pape nõ ẽ obtẽpandũ q̃n eſt tanta idignitas ex
ꝑte ꝓmouẽdi vt ſine peccato mortali ꝓmoveri
nõ poſſit. ¶ Nota 2°. ꝙ morũ ihoneſtas ⁊ lr̃aꝝ
õſcũs ipediũt quẽ ꝓmouẽdũ. ⁊ q̃nq3 deijciũt iã
ꝓmotuʒ. vt in. c. fi. de eta. ⁊ q̃li. ¶ Tertio nota
ꝙ cõciliuʒ ꝓuĩciale habet iuriſdictõneʒ ſuꝑ oẽs
de ꝓuĩcia. vñ ⁊ ꝑlatos ex ꝓꝓ̃o delicto põt ſuſpẽ-
dere epʒ tñ deponẽ nõ põt. ibi. n. req̃rit̃ auctas
pape. iij. q. vi. c. accuſat⁹. ⁊ c. q̃bus. ¶ Nota 4°.
ibi ãnullari ꝙ ↄciliũ ꝓuinciale debet fieri ãnuati
⁊ idẽ dicendũ de ſynodo eṕali. in. c. ſicut olim el
ij. ð accu. vbi vtrũq3 dẽʒ ꝓbat̃. ⁊ ẽ bon⁹ tex. iſte
mã iſtoꝝ cõcilioꝝ. ¶ Nõ ibi poſt ꝑmã ⁊ ſcðaʒ
icorrectionẽ. ꝙ delictũ itatũ gravi⁹ punit̃ maxie
ꝑcedẽte monitõe. tñ q2 vr̃ delictũ ↄſuetudini de-
putatũ. l. iij. C. de epi. aud. ⁊ c. mõaſteria de vi. ⁊
ho. cle. tũ q2 videt̃ incorrigibilis. c. cũ nõ ab hõie
ð. de iudi. ¶ Nõ ꝙ ꝑlato ſuſpẽſo a collatõe bñ-
ficioꝝ nõ ſuccedit capitlʒ. ꝑ h. c. i. de ſup. negli. ꝑ-
la. li. vi. ⁊ c. q2 diuerſitatẽ. j. de cõceſ. ꝑbẽ. ⁊ gene-
ralit̃ poſſet dici ꝙ ꝑlato ſuſpenſo a toto offi°. ꝓpt̃
delictũ ꝓpriũ diu cõtinuatũ nõ ſuccedit capitlm
vt vr̃ tex. nõbilis in. c. fi. de ſta. regu. ſcḿ itellectũ
quẽ ibi dabo. nã h̃ clare ꝓbat̃ ibi i abbate ſuſpẽ-
ſo vel remoto. ¶ Nõ in vſi. ⁊ h ipm. ꝙ lʒ. ð. ꝓui-
derit tex. ↄ̃ ꝑlatos ſeu collatores beneficioꝝ ni-
hilomin⁹ in h ꝓuidet ſpãlit̃ cõtra capitula. Ex
quo potes colligẽ notabihe dictuʒ ꝙ in materia
penali ꝓuiſio cõcepta in verã ꝑſonã nõ extendi-
tur in fictã ⁊ repñſentatã. ⁊ ꝓ hoc tex. optimus i
.l. iij. ff. de nego. geſ. ¶ Nõ vltimo caſũ in quo
ille qui ſuſpẽdit nõ põt abſoluẽ regularit̃ contra
de pe. diſ. i. c. vbũ. ſʒ rõ ſpecialitatis hui⁹ ponit̃ in
tex. vt de facili hec ſuſpenſio nõ remittat̃. ⁊ qua-
tuor ꝑriarchie honorẽt̃. Potes ẽt colligere ꝙ
metropolitan⁹ nõ ꝑt pũiri ꝑ capitlʒ ꝓuĩciale. ⁊ h
q2 ip̃e ẽ caput ↄcilij. ⁊ ſic fac̃ in ar. ꝙ papa nõ põt
pũiri ꝑ cõciliũ generale cũ ſit caput ipſi⁹ concilij
ꝓ quo fac̃ optĩe tex. in. c. ſignificaſti de elec.
In gl. i. ibi imo ex officio. põdera glo. nã ꝑ hãc
dictionẽ. imo. q̃ venit correctiue ad precedentia
vt le. ⁊ nõ. xvi. q. i. ꝑdicator. ſentit ꝙ hanc inquiſi-
tionẽ facit cõciliũ etiã fama nõ ꝑcedẽte. ſʒ ob. c.
q̃lit̃ ⁊ q̃n. el. ij. de accu. vbi tex. loq̃t̃ de iquiſitõe
fiẽda ex mero offi°. ⁊ tñ req̃rit ifamiã ꝑambulaʒ
Inn. ꝓ reddit rõnem diuerſitatis dicens ꝙ hic nõ
fit iq̃ſitio vt pẽa irroget̃ alicui ſpãli. ſʒ vt ſb̃dit⁹
reddat rõnem de talẽto ſibi cõmiſſo hec rõ non
plʒ Hoſti. ⁊ mihi m̃ltomin⁹. nã. c. q̃lit̃ loquit̃. de
rõe admĩſtratõis reddẽda. Itẽ hic vẽit imponẽ-
da pena ſuſpẽſionis. Reddit ſcðo Inno. aliam
rõnem dicẽs ꝙ iſta cõcilia ꝑncipalit̃ fiũt ad corre-
ctionẽ moꝝ. xviij. diſ. q̃m. ⁊ eſt tex. in. d. c. ſic olĩ
q̃ſi velit ꝙ ibi nõ agit̃ ad penã. ſed in cõtrariũ fa-
cit. q2 pena venit imponẽda vt ꝑdixi. nec per in-
quiſitionẽ debet aliqs infamari ex quo infamia
nõ preceſſit. Hoſt. reddit duas alias rationes q̃
ꝑfecto nõ ſatiſfaciũt cõtrario. ideo breuit̃ dic ꝙ
iſte tex. loquit̃ de inquiſitõe generali ⁊ nõ cõtra
certã ꝑſonam. generalis eñi inquiſitio põt ⁊ de-
bet fieri ꝑ ſuꝑiorem cũ debeat purgare ꝓuinciã
malis hoib⁹. c. i. de offi. or. l. congruit. de off. ꝑſi.
ff. ⁊ in hac nõ req̃rit̃ ꝙ infamia ꝑcedat. cõtraria
loquũt̃ in inquiſitõe ſpeciali cõtra certaʒ ꝑſonã
in qua req̃ritur ꝙ infamia ꝑcedat. ⁊ hoc aperte.
ſentit Inno. in. c. i. de poſtu. ꝑla. ⁊ ꝓbatur in di-
ctis iurib⁹. ⁊ c. ſic olim. ꝑ alle. videm⁹ etiã ꝙ ꝓp-
ter hãc inquiſitionẽ generalẽ debet ꝑlatus ãnu-
atim viſitare dioceſim. c. cũ venerabilis de cenſi.
⁊ de off. archi. c. mãdam⁹. ⁊ aduerte ꝙ ſi i hac i-
quiſitione generali nominat̃ aliqua ꝑſona fit iq̃-
ſitio ſpecialis cõtra illam ꝑſonam noiatam. nec
depoſitõẽs facte in inq̃ſitione generali facient fi-
deʒ in ſpeciali. vt nõ. ſingularit̃ Inno. in. c. bone
de elec. ⁊ ꝑ Bar. in. l. fi. ff. de queſti. ⁊ hoc nõ.
¶ In glo. ij. i fi. ſolue clarius ſcḿ doc. ꝙ cõtraria

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝓcedūt reſpcū illiꝰ bn̄ficij dūtaxat qḋ confertur
indigno. nam non requiritur aliqua monitio. ſ;
in cōtinenti poteſtas ꝓuidendi illa vice deuolui
tur ad capitulū vel ſuperiorē. iuxta ea que habē
tur in cōtrarijs hic ſignatis. Illud. c. loquit̃ de
ſuſpēſione generaliter fienda a collatione oīum
beneficiorū. hec enī pena cū ſit grauis nō infligi
tur ipſo iure ſed oportet ꝙ precedat bina moni-
tio ⁊ poſtmodū ſequat̃ ſn̄ia ſuſpēſionis. ⁊ vt di
cit Inno. vtraq; pena poteſt concurrere illa re-
ſpectu illius beneficij ſine āmōtōne ex vnico de
licto tn̄. iſta reſpectu delicti cōtinuati. ⁊ quo ad
omnia beneficia. ¶ In glo. ſuper verbo ſuſpen
datur. ibi eſſent irregulares. Aduerte quia glo.
nō vr̃ bene dicere immo iudicio meo eſt contra
c. cum in cunctis. de elec. vt ibi patet collatio fc̄a
indigno eſt ipō iure nulla. ⁊ ptās ꝓuidēdi pro il
la vice deuolit̃ ad aliū. pone eni; ꝙ collatio ꝓro
chialis eccleſie fuit facta patiēti defectū in etate
vel prorſus illiterato. dicemus ne illos toleran
dos q: nō ſūt irregulares. certe minie. imo etia;
ep̄s debet remoueri. c. fi. de eta. ⁊ q̄lita. Dic ḡ ſic
ꝙ aut iſti ſūt idigni illa idignitate q̄ ipedit vires
collationis ipſo facto. vt in quatuor defectibꝰ q
habent̃ in. c. cū i cūctis. ſ. alle. ⁊ tūc in dubio ſūt
iſti de facto remouēdi. quia nullū habent ius in
beneficiis vt ibi. aut talis eſt indignitas. ⁊ tunc ſi
eſt magna debet remoueri ⁊ ꝓuari ex quo eſt in
habilis. ar. in. c. i. de eta. ⁊ quali. ⁊ xvi. q. vij. inuē
tu;. xviij. q. ij. ſi qs abbas. aut nō eſt tanta idigni
tas. ⁊ poterūt tolerari. ⁊ h̄ caſu poſſet ꝓcedere
glo. nam multa ipediūt ꝓmouendū que nō deij
ciūt iam ꝓmotū. xxxix. diſ. petrus. Et vide ad i
tellectū. c. cū in cūctis. ⁊ quod nota. Jo. an. in re
regula odia. de re. iu. in mercu. nec ob. ꝙ gl. ſbij-
cit h̄ de mōitōe. q: illa nō fit vt euitet̃ pena. c. cu;
in cūctis. vt. ſ. dixi ſi vt euadat penā huiꝰ. c.
In glo. ſuper verbo ꝑſona; in fi. nō bene reſpō
det iudicio meo ad. c. cū in cūctis. vnde dic vt p̄-
dixi ꝙ illud. c. ꝓuidet in collatione beneficij in-
digno facta. na; in tali collatiōe ꝓ illa vice ſucce
dit capitulū. ſed hic loquitur cum ep̄s ſuſpendi
tur generalit̃ a collatione oīum beneficiorꝫ in q
bus nō fuit cōmiſſu; delictū. vnde hec poteſtas
nō deuoluitur ad capitulum nec ad archiepiſco
pum. ſed ſolum ad papā niſi aliud fuiſſet hic ꝓ-
uiſū. vt patet in. c. quia diuerſitate;. ꝑalle. ⁊ vide
quod le. ⁊ nō. in. c. i. de ſup. negligē. p̄la. li. vi. ⁊. c.
q̄;q̄;. de elec. eo. li. ¶ In glo. fi. in fi. ſ; aduerte
ad vnū notabile dubiū. ponamus ꝙ papa nō re-
ſeruaſſet iſtam abſolutionem ſibi. vel ꝙ conciliū
ꝓuinciale excōicaret ſubditum alicuius prelati
nūquid poſſet ille prelatus abſoluere ſubditum
ſuum. Hoſt. hic inſtat. Jo. an. clare concludit ꝙ
excōicatus per canonem concilij ꝓuincialis pōt
abſolui ab ep̄o ſuo. mouetur quia nō debet eſſe
maioris poteſtis cōſtitutio cōcilij ꝓuincialis q̄;
generalis vl̃ pape. ſ; ab iſta p̄t ep̄s abſoluē ſi pa
pa nō reſeruauit ſibi abſolutionē. ḡ fortiꝰ pote-
terit abſoluere a cōſtitutōe ꝓuinciali. ⁊ nota ſēp
h̄ dictū. do. An. dic̄ l; h̄ ſeruet̃ in practica. pōt tn̄
dictū cauilliari. q: papa in ſua ↄſtōe h̄ ſpecialit̃ ꝓ
uidit forte ꝓpter locorꝫ diſtantiā. vt in. c. nuper.
el. ij. de ſen. ex. ḡ nō d; h̄ extendi ad cōſtōes alio
rum. ſ; p̄mū dictū plus mihi pl;. ⁊ vr̃ caſus. in. d
c. nuꝑ in v̄. q: tamē conditor canōis. vbi papa n̄
fec̄ in hoc ſpecialē ꝓuiſionē ſed ꝓceſſit ex cōie-
cturata mēte ↄditōis canonū. nā nō reſeruando
ſibi abſolutionē vr̃ alijs ↄceſſiſſe. ita aperte dicit
ibi tex. Et ex hoc infero ad vnū q̄tidianū dubi
um. pone ꝙ ſtatutū ep̄i ſenēt̃ fulmiat excōicatio
nem cōtra intrātes mōaſteriū monialiū. quida;
forenſis icidit in illā excōicationē. nūqd poterit
abſolui ab ep̄o ſuo. ⁊ credo ꝙ ſic per ſupradicta
nā illa eſt excōicatio cōis nec d; eē maioris po-
tētie q̄; excōicatio lata ꝑ cōſtitutōne; pape. dico
tn̄ ꝙ p̄dicta nō ꝓcedūt in excōicatōe lata ꝑ via;
ſentētie ⁊ nō ſtatuti a cōcilio ꝓuiciali vel ab alio
ep̄o rōe delicti. q: a ſn̄ia lata ab hōie nemo p̄ter
ferētē vel ſupiorē pōt abſoluē. c. paſtoral̃. §. p̄ter
ea. de offi. or. ¶ S; ꝓ declaratōe. c. q̄rit̃ q debe
ant intereſſe in cōcilio ꝓuinciali de quo h̄. So.
ſcire debes ꝙ iura faciūt hic mētionē de tribꝰ cō
cilijs. vnū eſt generale cui preeſt papa. ⁊ dr̃ gene
rale q: repñtat totā eccla; vl̃e;. ⁊ in iſto q debe-
ant itereē nō repit̃ iure deciſū. nec doc. vl̃ gl. ſpe-
cifice hāc mā; attigūt quod viderim. ⁊ d̄ iſto zᵐ
deo duce in diſputatōe nouiſſie fiēda. Eſt dicet̃
ↄciliū ꝓuiciale ſic dēm q: repñtat eccla; ꝓuicie
⁊ in h̄ itereē debēt ep̄i ꝓuicie. xviij. diſ. ꝑ totū. ſ;
mltū dubitat̃ de capl̃is ecclia; cathedraliū. In
no. vr̃ hic tandē tenē ꝙ niſi ſpecialit̃ eorū interſit
nō ſunt de neceſſitate vocādi. ſed mihi videt̃ in
in cōtrarium in. c. fi. j. de his q̄ fiūt a p̄la. Tertiū
ē ↄciliū ep̄i. qḋ appellat̃ ſynodale. ⁊ i h̄ debēt cō-
uēire oēs cl̃ici dioceſ. xviij. decernimꝰ. vide qḋ
dixi in. c. ſuꝑ his. de maio. ⁊ obe. ⁊ de his duobꝰ
cōcilijs quā ptātē habeāt ⁊ qui debeāt intereſſe
pōit h̄ Inno. ſ; ſuꝑ generali cōcilio ipe ⁊ ceteri
trāſiuerūt ſicut muſipula ſuꝑ prunas.

Extirpande

Rector eccleſie nō ob. cōſuetudie epiſcopi vel patroni
debet de redditibꝰ eccleſie ſuffientē habere por
tionē. h. d. ꝑ pōit̃ exceſſus. zᵒ ꝓuiſio. ibi cū igit̃
¶ Nō p̄ ꝙ nō valet cōſuetudo vt p̄roni ēt eccli
aſtici. q: de his ꝓp̄e logt̃ iſtō. c. vēdicēt ſibi red-
ditꝰ ecclie exigua portōe rectori r̄ſuata. ¶ Se
cūdo nō ꝙ ad tēnitatē bn̄ficiorꝫ ſeqt̃ q̄ſi neceſſa
rio aſſūptō ⁊ ꝓmotō ſpitorꝫ. ⁊ iō eēt multū cauē
dum. vt eccleſie parrochiales nō edificentur ſi-
ne dote ſufficienti. vt detur facultas clericis va-
candi ſtudio. nam per ſtudium prouidetur toti
eccleſie vniuerſali hec ſciētia in p̄ſbris etia; iure
diuino. vnde dixit deus ꝑ ꝓphetā qa tu ſciētia;
repuliſti ⁊ ego te repellam ne ſacerdotio funga
ris mihi. mathei. xi. ⁊ habet̃ tranſūptiue i. c. niſi
cū p̄dem de renū. ¶ Nota ibi nullam vel modi
cam ꝑitiam ꝙ nulla vel modica peritia equipat̃

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

imo modica aliq̄n ducit in erroꝛē. q꞉ credit vim
ſentire.qḋ ignoꝛat.ſed ꝓſus inexꝑtus conſulit
alios. ¶ Nō tex.i v.cū igit̃ .⁊.ꝓbat apte ꝙ cleri
cus licite viuit de redditib⁹ eccliē.⁊ dꝫ idē hr̄e
ſufficientē poꝛtionēꝫ.⁊ declara h̄ dictū ſꝫ plene
dicta in.c.de monachis.ſ̄.eo. nā vr̄ loqui in ec-
cleſia cuius ꝓꝑetas ꝑtinet ad alium ex ꝓuilegio
vel ex cōſuetudine.vt in.c.cōſultatōib⁹.ı̄.de do
na.⁊.c.paſtoꝛal.ō ꝓuile. ¶ In gl.ſuꝑ v.ſufficiēs
nō glo.ꝙ redditus bn̄ficij debent eē ſufficientes
nedum clerico ſꝫ etiā ſuis.⁊ allegat bonuꝫ tex.
q̄ h̄ ꝓbat.l.di.ſtudeat.⁊ intellige de ſuis q̄ quaſi
nec̄rio trahunt moꝛā cū clerico.nā ſꝫ q̄litateꝫ ꝑ
ſone dꝫ hr̄e ſeruitoꝛes.ñ.n.dꝫ ſibi coquere.⁊ ſi
ē doctoꝛ vel nōbilis ꝑſona oꝫ ꝙ hēat famulū vl̃
famulos.⁊ iō dicit h̄ glo.ꝙ minus ſufficit paupe
ri q̄ꝫ diuiti.nā pauꝑ q̄ al̃ nō eſt nobilis vel lr̄atus
nō indiget tāto apparatu.vnde dn̄ glo.dixit de
diuite mihi nō placet illud verbū nec.c. qḋ allat̃
h̄ ꝓbat.ſꝫ loquitur de ꝑſona delicata q̄ ex defe-
ctu nature nō ꝑt cōtētari cibis groſſis ⁊ cōib⁹.⁊
iō intellige gl.ſꝫ ea q̄ hēnt̃ ⁊ nō.in.c. de ml̃ta. in
fi.ſ̄.eo.⁊ vide qḋ nō.xxi.q.i.i ſūma.⁊.c.ꝑ.

QUi uero ꝑmat⁹ ē par
rochiali eccl̄ia
rectoꝛ i ea ñ r̄ſidēs niſi ſit ānexa digni
tati vel p̄bēde q̄ cāu dꝫ ibi hr̄e ꝑpetuū vicariuꝫ
⁊ i fine ꝓhibꝫ i fraudē rectoꝛib⁹ de ipi⁹ ꝓuētib⁹
pēſionē i bn̄ficiū dari.h d. Vl̃ ſic. ¶ Nō reſidēs i
eccl̄ia parrochiali vel nō ponēs vicariū q̄n ē an-
nexa bn̄ficō maioꝛi ꝑuat⁹ ē ea.h.d.2m dꝫ ibi illō
aūt. ¶ Nō p̄mo ꝙ hn̄s eccl̄iam curatā tenetur
illi deſeruire ꝑſonalit̃.nō aūt pōt ꝯſtituē vicariū
vr̄.n.electa īduſtria ꝑſōe.⁊ ſic nō ꝑt cura alti de
legari ad h̄.c.is cui.de offi. delegati.li.vi.⁊.ſ̄.de
offi.delega.c.fi.⁊ facit.l.int̃ artifices.ff.de ſol.h̄ i
tellige niſi ex cā ⁊ ad tp̄s velit ibi cōſtituere vica
riū.q̄ caſu nūquid teneat̃ hr̄e licētiā epi. an ſol⁹
poſſit cōſtituere.vide tex.i.c.cū ex eo.de elec.li.
vi.⁊ ibi ꝑ Jo.an.⁊ valꝫ cōſuetudo ꝙ ad modi-
cū tp̄s poſſit ſolus ipē.⁊ ibidē hētur q̄d fienduꝫ
i abſ̄ite cā ſtudioꝝ. ¶ Nō 2° ibi in oꝛdine ⁊c.ꝙ
q̄s tenet̃ deſeruire bn̄ficio ſuo i oꝛdie.quē ipm
bn̄ficiū r̄qrit.ſi.n.ē eccl̄ia parrochialis dꝫ rectoꝛ
eē ſacerdos. Idē in abbatib⁹ ꝑpoſitis ⁊ ſilib⁹ vt
i.c.i.de eta.⁊ q̄li. Si vō ē archidiacon⁹ ſufficꝫ ꝙ
ſit diaconus.c.cū in cūctis.§.iferioꝛa.de electō.
Si ſūt canonici debēt ad min⁹ eē ſb̄diaconi ſm
Hoſti.nā cū nō poſſꝫ eligi in epꝫ niſi ſaltē ſit ſub
diacon⁹.c.a multis.de eta.⁊ q̄li.debēt electoꝛes
ſaltē eē i eodē oꝛdie vt elect⁹ ⁊ electoꝛes ꝯueiāt
⁊ ꝓpt̃ h̄ dcm̄ Hoſt.emanauit cle.vt hi q.de eta.
⁊ q̄li.vbi dr̄ ꝙ canonici nō exn̄tes i ſacris nō ha
bent vocē i capl̄o.⁊ de h̄ dic vt plen⁹ ibi nō.⁊ te
ne mēti h̄ dcm̄ Hoſt. ¶ Ex eadē glo.pōt iferri
ꝙ epi̅s pōt cōpellere canonicū vt ſaltē ſe faciat ꝓ
moueri ad ſb̄diaconatū.q꞉ al̄s eccl̄ia pat̃it̃ defe
ctū i cōſilio ſuo ⁊ i admiſtratōe reſpectu oꝛdinis
de h̄ tn̄ recurrendū eſt ad.d.cle. ¶ Nō tertiō ꝙ
eccl̄ia parrochialis pōt vniri p̄bende ⁊ alteri
dignitati.⁊ ꝙ pōt q̄s hr̄e dignitatē ⁊ eccl̄iaꝫ par
rochialē q̄ſi vna venit acceſſoꝛie ad aliā expreſ-
ſius hētur i.c.ſuꝑ eodē.ı̄.e.ti.li.vi. ¶ Nō q̄rto
ꝙ hēns p̄bēdā i eccl̄a parrochiale illi annexam
dꝫ deſeruire in ipſa p̄benda.⁊ ſic i eccl̄ia maioꝛi
⁊ ſic p̄benda rōe eccl̄ie in qua ē cenſet̃ maioꝛ q̄ꝫ
eccl̄ia parrochialis.⁊ facit h̄ lr̄a i ar. ꝙ hn̄s duo
bn̄ficia requirentia reſidentiā ex diſpenſatione
tenet̃ deſeruire ꝑſonaliter i maioꝛi ⁊ alteri ꝑ vi-
carium.qḋ ēt ſentiūt h̄ doc.⁊ ꝑ h̄ pōt limitari gl.
nō.in.c.nō pōt.ı̄.e.li.vi.que dicit ꝙ hēns duo be
neficia icōpatibilia ex diſpenſatōe poteſt deſui
re cui vult vel ꝑ ſe vel ꝑ vicariuꝫ vtriqꝫ.dꝫ.n.illa
glo.reſtringi q̄n bn̄ficia ſūt equalia.ſecus ſi vnū
ſit digni⁹ reliquo.ar.optimū h̄. Si q̄s tn̄ vellet
cauillare ⁊ illā glo.intelligere vt iacꝫ. poſſet rn̄-
der̃ ad iſtū tex.ꝙ h̄ eccl̄ia parrochial̃ erat ānexa
alteri .vn̄ rōne ānexionis illa cenſet̃ q̄ſi mēbꝛuꝫ
alterius.vnde ꝑncipalit̃ obligat̃ iſte ad ſeruiē-
dū eccl̄ie ꝑncipali.ſꝫ q̄n ſūt due eccl̄ie ꝑ ſe ſtātes
nō magis vrget̃ a iure ad ſuienduꝫ vni q̄ꝫ alteri
ſꝫ p̄muꝫ dcm̄ vr̄ equius.ar.in.l.i.ff.ad ſilla.debꝫ
eiꝫ ſb̄uenire magis indigēti.facit qḋ nō. Inno.
in.c.cū iam dudū.ſ̄.eo. ¶ Nō ibi idoneū ⁊ per
petuū.ꝙ vicarioꝝ q̄dā ſūt vicarij ꝑpetui ⁊ dꝑu-
tati ad curā aīaꝝ i foꝛo pn̄iali.q̄dā ſūt tp̄ales et
iſtoꝝ quidā deputant̃ i foꝛo pn̄iali vt in caſu.c.
cū ex eo.alle.q̄dā deputant̃ i foꝛo cōtentioſo vt
vicarij epoꝝ de offi.vica.ꝑ totū. ⁊ qual̃r ꝯſtitua
tur h̄ ꝑpetu⁹ vicarius.dic vt in glo.ſuꝑ verbo ꝑ
petuū.⁊ in.c.ad h̄.de.offi.vi.⁊ nō bn̄ hūc tex.ꝙ
de iure cōi nō pōt q̄s deſeruire ꝑ vicarium tem-
poꝛalem.ēt ſi eccl̄ia parrochial̃ ſit ānexa p̄bēde
vl̃ dignitati ſue. ¶ Nō ibi cōgruētē ⁊c.ꝙ iſte vi
cari⁹ ēt ꝑpetuus nō dꝫ hr̄e oēs fruct⁹ eccl̄ie.ſed
tm̄ ꝯgruētem poꝛtionē.⁊ nō ꝙ appellat̃ vicari⁹
⁊ nō rectoꝛ.q꞉ cura ſaltē hitu ꝑtinet ad rectoꝛeꝫ
ꝑncipalem.⁊ ad iſtum vicarium ſolum ꝑtinꝫ
exercitium.de quo dic vt nō.in cle.vnica.de off.
vica.⁊ aliq̄d ꝑ gl.in.c.expoſuiſti.ı̄.eo. ¶ Nō in
v.illud .⁊ tene mēti ꝙ ceſſante fraude pōt ex ꝓ-
uentib⁹ vni⁹ bn̄ficij ꝯſtitui aliō bn̄ficiū.⁊ ſic col-
lige bonā practicā ꝙ vbi eſt vnum altare mltūꝫ
pigue vel eccleſia multū abūdās poterit ſuperi-
oꝛ maxie ea vacāte ex certis reddītib⁹ cōſtituē
aliud bn̄ficiū vel ꝓ ſacerdote vl̃ ꝓ clerico. Iſte
eiꝫ tex. ſolū pꝛohibet in fraudem.q꞉ foꝛte q̄nqꝫ
epi̅s volens ꝓuidere cōſanguineo vel amico cō
ſtituebat ſibi penſionē pꝛo bn̄ficio.ſecus autem
vbi ceſſaret fraus.ſic puto ꝙ debeat itelligi.c.cō
querente de cleri.non reſiden.vt ibi dixi.⁊ facit
c.per tuas. ⁊ quod ibi nota.ı̄.de ſimo. ¶ Ex
pꝛedictis nota ꝙ penſio poteſt conſtitui ex red-
ditibus vnius beneficij alij aſſignanda.pꝛo hoc
c.ad audientiam.de reſcrip.facit.c.q̄ꝫuis.eo.ti.
li.vi. Sꝫ tex.iſte hic loquit̃ quādo cōſtituit̃ ꝓ
beneficiō non aūt ꝓ ſuſtentatōne nuda alterius
Sed quero anteq̄ꝫ deſcēdam ad glo.hic ē ꝓui
ſum de hēnte eccleſiā parrochialē vt deſuiat per
ſe non ꝑ vicarium.quid dicēdum i alijs bn̄ficijs

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Hoſti.h ſentit ꝙ idē.dic̄ eīm ꝙ hn̄s pſōatū tene
tur illi d̄ſeruire.vt in.c.ex pte.de cle.nō reſi. De
cardinalibus ꝓbat̄ i.c.ij.eo.ti.idē dic̄ i hn̄te ꝑ
bēdā.ſ.eo.ti.c.pe.idē in alio ti.ēt.xx.ſolidoꝝ
vt.d.c.cōquerente.ꝛ ꝑ h ſentit Hoſti.ꝙ qōlibet
bn̄ficiū eccl'iaſticū r̄qrit r̄ſidētiā.qđ ſaꝫ dixi i.d.
c.cōq̄rente.facit.c.ꝑuenit.de app. ¶ Ad iſtum
tex.q facit in ar.ꝓ ꝯria pte.dū ſolū ꝓuidet i ec/
cleſia parrochiali. Credo poſſe r̄ndēi ꝙ hūit re
ſpectū ad cōēꝫ cōſuetudinē ſm quā iſta minora
nō reqrūt reſidētiā.ꝛ deſeruit̄ ꝑ vicarioſ.ꝛ ꝙ cō
ſuetudo valeat.ꝓbat̄ in.c.gr̄a.đ Rep.li.vi.vbi đ
h in.c.cū oēs.đ cōſti.cū ſi. An aūt valeat ꝯſuetu
do in eccl'ia parrochiali vt ꝑ aliū qs poſſꝫ deſer
uire. Jo.de li.i.d.c.cū oēs.dic̄ ꝙ nō.ꝛ ꝓ eo idu/
co bonū tex.i.c.lꝫ canō.i fi.de elec.li.vi.vbi ep̄s
nō pōt diſpēſare niſi ad tp̄s ſup reſidētia. Sed
ꝯriuꝫ videnť h ſentire doc.dicūt.n.i quodā cāu
excepto ꝙ rōe cōſt̄ōis ſeu conſuetudis rōal' pōt
qs deſuire ꝑ aliū.ꝛ qn̄qꝫ pcipiet fructus ēt ꝑ ali
uꝫ nō d̄ſeruiēdo.ꝛ h vltimū ē vnū ſingulare dcꝫ
limitās multa dicta Hoſti.q ſēꝑ fuit i opi.vt nō
valeat cōſuetudo ꝙ qs pcipiat fructus ꝛ nō de/
ſeruiat ſaltē ꝑ vicariū. Sꝫ cōp̄hēdēdo mentem
doc.diſtingue.ꝙ aut bn̄ficium ē curatū aut ſim/
plex.ꝑ caſu ſi ē ānexū alteri.ſua qđ h d̄r.ſi non ē
ānexū tenet̄ deſeruire eccl'ie parrochiali.niſi cō
ſuetudo rōabilis vl' cōſtitutō hēat vt poſſit d̄ſer
uire ꝑ vicariū.ſec⁹ vbi cōſtitutō vl' cōſuetudo nō
eēt rōabilis ꝛc̄. Exēplū qn̄ canonic⁹ eccl'ie cathe
dralis hꝫ eccleſiā curatā i titulū et eſt necīus ec
cleſie cathedrali ꝓ cōſilijs ꝛ alijs.nec ſuſtentari
pōt ex p̄benda.h.n.cā ē ſatis rōnabilis vt cōcur
rente cōſuetudine vel ſtatuto poſſit tenē vtrūqꝫ
ꝛ illi deſuire ꝑ vicariuꝫ.ſecus vbi nulla rō ꝯcur
rat.vt qꝛ ſolū vagandi cā nō vult deſeruire eccle
ſie.2° caſu qn̄ bn̄ficiū ē ſimplex.aut bn̄ficium in/
diget ſeruitoꝛe.ꝛ tunc non valet conſuetudo vt
non deſeruiat ſaltē ꝑ vicariū.qꝛ cōſuetudo eſſet
nimis oneroſa eccl'ie.ꝛ h cāu intellige nō.ꝑ doc.
in.d.c.cū oēs. Si vō eccleſia nō patit̄ deſcīn in
miniſtris tūc valꝫ cōſuetudo vt poſſit r̄cipē red
ditus i abſn̄tia ēt nō cōſtituēdo ſibi vicariū loco
ſui.ꝛ ſic diſtigue.ꝛ intellige dcā doc.h.ꝛ poteris
ſaluare cōſuetudinē hodiernā q̄ multū ioleuit i
cathedralib⁹ eccleſijs.ꝛ fac̄.c.cū oēſ.ſ.all'.vbi ni
hil d̄r de vicario.ꝛ vide hic multos caſus exce
ptos ꝑ doc.i qbus pōt qs deſeruire ꝑ vicarium
¶ In glo.ſuā.v.ꝑuatū.in fi.hec glo.multū va
cillat.qꝛ ſibi fuit viſū valde rigoroſū ꝙ ex nō re/
ſidētia ſit ꝑuat⁹ qs ipſo iure ſine monitōne. Sꝫ
tandē in fi.vr̄ appꝛobare itellectum.vt pena iſta
cōcernat ſolū p̄mum caſū h⁹.§.ſiqn̄ non deſuit
ꝑ ſe in eccleſia curata alteri non ānexa. Hoſti.tꝫ
h aliā lec.vt pena concernat ſolum 2^m caſum qn̄
eſt ānexa ꝛ nō deſeruit ꝑ vicarium ꝑpetuuꝫ.ꝛ di
cit ꝙ ſi.ꝫ.ſex mēſes nō p̄ſtat ep̄o vicarium icidit
incōtinētī in iſtā penā.ꝛ ꝑuatur non ſolū p̄ſtati/
one ſꝫ ēt fructibus bn̄ficij in vita ſua.adducit in
ar.c.ij.de cōceſ.p̄ben.h lec.Hoſti.vr̄ placē doc.

ſequē.vt Jo.an.do.car.ꝛ do.An. Tū vt vitet̄
iuriuꝫ coꝛrectō.tū qꝛ vr̄ magis exoſū ſi pōt d̄ſer
uire per vicarium ꝛ nō deſeruit.ꝛ ſic iura poſi/
ta de cle.non reſi.remanēt icoꝛrecta. Jnn.aūt vi
det̄ velle ꝙ pena referat̄ ad p^m caſū. Sꝫ aduer
te oēs fere doc.h poſt Jnno.i h cōuenīūt vt pe/
na h⁹.c.nō hēat locū niſi poſt admonitionem fa
ctā congruis loco ꝛ tp̄e de reſidēdo ꝛ p̄fixo tp̄e
vt reſideat q̄ elapſo ſi nō deſeruit ꝑuatus ē ip/
ſo facto.ꝛ ponit hic Jnno.vnā theoꝛicā q̄ alle/
gatur ꝑ omnes.ꝙ vbi pena apponit̄ negatiē nō
cōmittitur niſi p̄cedat monitio.ſecus ſi affirma/
tiue.vt in caſu.c.ſi qſ ſuadēte.xvij.q.iiij.aſſignat
rōēꝫ.qꝛ facta patēt negata latēt.ꝛ ē vna theoꝛica
multum ſolēnis.ſꝫ ego hūc.§.cōmentaui ꝛ r̄pe/
tij ꝛ interſerui māꝫ diſpenſatōis circa pluralita/
tē bn̄ficioꝝ.ꝛ ibi plene videas.ſꝫ quātū ad ꝓpo
ſituꝫ fui ſecutus theoꝛicā Jnno. ¶ Et ꝓ intel/
lectu.c.duo ſūt videnda.pꝛimo nūqd pēa h⁹.§.
referatur ad p̄mū vel ad 2^m caſū.2°.nunqd req
ratur monitō anteq̄ꝫ cōmittat̄ pena.quo ad pꝛi
mū credo ꝙ iſta pena cōcernat vtrūqꝫ caſum.ꝓ/
batur ꝑ.c.inquiſitōnis.de appel.vbi pꝫ ꝙ clauſu
la ēt odioſa poſita in fine diſpōnis.cōcernit etiā
oīa p̄cedētia ēt ſi ſūt diuerſa. Jtē fac̄ tex.h dū di
cit qui vult ꝛ poſſit qđ dcm̄ ē adiplere ꝛc̄. vn̄ pō
dera illa vba quod dcm̄ eſt ꝛc̄.cū.n.ſint vba ide
finita concernunt omnia p̄cedentia. Jteꝫ iſte.§.
emanauit p̄ncipalit̄ ꝓpter p̄mū caſum.vt pꝫ i p̄n
ci.ſi ģ pena nō referret̄ ad p̄muꝫ caſum.de nihi
lo ſeruiret iſte tex.cū iam ꝑ p̄oꝛa iura lati⁹ eēt ꝓ
uiſū.vt qs debēt deſuire ꝑ ſe i eccleſia parrochi
ali.vt i.c.qꝛ nōnulli.ꝛ.c.relatū.de cle.n̄ reſi.ģ cuꝫ
iſte.§.fuit cōdit⁹ i cōcilio gn̄ali.ꝛ p̄ncipalit̄ ema
nauerit ꝓpter p̄muꝫ caſum non debem⁹ dicē ꝙ
pena nō referat̄ ad p̄mū caſū. Cōcludo ģ ꝙ pēa
hui⁹.§.cōcernit vtrūqꝫ caſuꝫ ꝛ oīa p̄miſſa. Ad
2^m nunquid requiratur ſaltem monitio vt pena
ipſo iure cōmittatur ꝛ credo ꝙ non.nam eccle/
ſia militans poteſt punire ꝛ afficere delinquētē
oīo occultum.ꝛ lꝫ pena non habeat locum quo
ad nos.hꝫ tn̄ locum re ipſa et quo ad deum. vt
diſputat glo.in cle.i. de here. vnde licet factum
lateat nos.tamē non latet deuꝫ.ꝛ contra theoꝛi/
cā Jnn.adduco glo.nō.in.l.i.C.de his qui. vt i
dig.de qua facit feſtum Bar.in.l.in cognitione
ff.ad ſilla.vbi concludit ꝙ pena appoſita nō vin
dicanti moꝛteꝫ defuncti ipſo facto eſt inflicta ꝙ
habuit quis facultatem vindicandi ꝛ non vin
dicauit.ꝛ ſic pena appoſita negatiue id eſt ſi nō
fecerit ꝛc̄. intelligitur appoſita eoipſo ꝙ quis
habuit facultatem faciendi ꝛ non fecit. ¶ Tn
de aduertendum ꝙ quandoqꝫ ſpe pꝛemioꝝum
quis inducitur ad aliquid non faciendum. et
tunc in ſtipulantibus non debetur pꝛemium
niſi deſinat facere.l.ſi ita ſtipulatus.de verboꝝ
oblig. Exemplum pꝛomitto tibi.x.ſi capitoliuꝫ
non aſcenderis.non debentur tibi.x. niſi deſi/
nas pꝛimo poſſe aſcendere.nec ſufficit ꝙ habue
ris facultatem aſcendendi ꝛ nō aſcēdiſti. ¶ Jn

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

legatis v̄o aliud ē.naʒ ne ſint inutilia ipſis legata
rijs ꝓuidetur per cautionem de nō faciēdo de
q̄ in.l.mutiane.ff.de cōdi.ꝛ demon. Qñqʒ metu
pene inducit̄ qs a lege ad aliquid faciēdū.ꝛ tūc
eoipſo ꝙ hūit facultatē faciendi ꝛ non fecit pe/
na eſt cōmiſſa.vt.d.l.i.ꝛ ſic i caſu hꝰ.c.ꝛ.p h̄ bo/
nus tex.in.c.cupiētes.pꝰ pn̄.de elec.li.vi. Rō.n.
Inn.nō cōcludit niſi q̄ ad ignorātes.nam illud
qd̄ ē certū nature.ē ctū legi.l.ſi pr̄.ff.de ſolu. vñ
ſi ſñ cā nō reſidet vel nō ponit vicariū ꝛ habuit
facultatē faciendi.eoipſo lex p̄uat ꝛ inicit vicu
lū ſuū.qꝛ vt dixi lex pōt afficē delictū oio occul
tum.ſʒ qꝛ hō pōt dubitare vtꝝ ex cā nō fecē reſi/
dentiā.iō p̄mittit̄ monitio.ꝛ ſic quo ad certifi/
catōeʒ ecclie militāt. Si ḡ poſſit ꝓbari ex ꝯiec/
turis ꝙ hūit facultatē reſidēdi erit p̄uatꝰ ſñ alia
monitōe.nec plʒ vt expectet̄ lapſus ſex mēſium
vt dicit Hoſt.qꝛ.c.ij.qd̄ alr̄.nō loq̄t̄ i eo q̄ hʒ po
nere vicariū ꝑpetuū ſʒ i debēte cōferre vt ibi di
cā latiꝰ. Nūc r̄ſtat r̄ndē ad iura q̄ r̄grūt reſidē
tiā maxie ad.c.ex tue.de cle.nō reſi.ad q̄ pōt da
ri multiplex r̄ñſio.ſʒ h̄ ſbijcio tm̄ vnā.pñt p̄mo
ſaluari in ſimplicibꝰ bñficijs.2°.qñ nobis ē igno
tum vtꝝ ex cā nō reſideat.tūc.n.pōt ſaluari the
orica Inn.ſecꝰ vbi ex cōiecturis idubitat̄ ꝑt pa
tē ꝙ ſñ cā ñ reſideat. Ultrio ſcias ꝙ nō ponēs
vicariū i ecclīa ānexa p̄bende vl̄ dignitati p̄uat̄
ipſe ſolū in vita ſua.nō aūt p̄uat̄ dignitas vel p̄/
bēda.qꝛ delictū pſone ñ dʒ nocē dignitati.ꝛ ō h̄
videas latiꝰ h̄ ꝑ doc. In gl.pe.i fi.ſʒ p̄muʒ di
ctuʒ ē v̄m.vt ꝓbat̄ in.c.ſup eo.j.e.ti.li.vi.nec dr̄
hr̄e duas ecclīas curatas.cū alīa ē ānexa p̄ben/
de.eſt.n.intitulatꝰ in p̄bēda ꝛ nō in ecclīa ānexa
ꝛ ſic limita.c.de multa.ſ̄.eo.

32 ## In lateranenſi

Nō obēt r̄ligioſi ecclīas l̄ dcimas a lai/
cis ſñ dioceſano ꝝ ꝯſēſu r̄cipē excōicatoſ vl̄ īt̄di
ctos ad diuina admitē. In ecclijs quoqʒ q̄ ad
eos ñ pleno iure ꝑtinēt iſtituē vel deſtituē.ſʒ pñ
tabūt dioceſanis ad eas viros idoneos.hoc d.
vſqʒ ad fi.p̄ pōit tenorē ꝯcilij latanēſ.2° appro/
bat ꝛ renouat ibi nos aūt.3° addendo declarat
ibi ſane. Nō p̄ ꝙ h̄ ꝓ maiori ꝑte renouat̄ qd̄
erat ſācitū i ꝯcilio latanēſi.ꝛ forte hac rōe.nā po
terat dubitari vtꝝ ꝓpt̄ ñ obſuātiā eēt introdu/
cta facultas ſeu cōſuetudo i ꝯriū.ꝛ vide qd̄ i ſili
nō.i cle.ſtatutuʒ.de elec.vbi gl.nō.nūq̄d ꝯſuetuꝰ
ſemel reprobata poſſit iduci.tetigi i.c.ij.ō ꝓba.
Nō 2° ꝙ religioſi nō pñt admitē ad diuina
excōicatos vl̄ noiatiʒ īt̄dcōs.ſi tñ admittūt de
fcō nō ꝑ h̄ efficiunt̄ irregulares.c.iſq.de ſē.ex.
li.vi.ſʒ incurrūt penā.c.epoꝝ.de p̄ui.eo.li. Nō
3° ꝙ patroni eccleſiaſtici habēt pinguius ius in
eccleſijs patronatis q̄ʒ ſeculares.nam pñt ipi ex
igere rōeʒ de rebꝰ t̄palibꝰ.quā laici patroni non
poſſūt.ꝛ q̄liter ſit exigenda h̄ rō a rectore ecclie
vide ꝑ Inn.in.c.cū ꝛ plātare j.de p̄uile.ꝛ ex h̄ ꝛ
ex illo.c.cū ꝛ plātare.collige rectorē eccleſie nō
poſſe ad libitum diſponere de fructibus ecclie
ſicut de p̄rimonio.de his.n.fructibꝰ ecclie pñt
cōpelli ad reddēdū rōem nō tñ multū ſbtilit̄ exi
genda ē rō.vt nō.in.d.c.cuʒ ꝛ plantare. Ex hoc
infero cū ꝙ pinguius ius hēat epūs in beneficio
q̄ʒ patronus.ꝙ quemadmodū poteſt p̄ronꝰ exi
gere rōem fortius epūs.ar.in.c.dilectus.ſ̄.ō off.
lega.laicꝰ v̄o patronꝰ de his ſe nō itromittit.vt
in.c.nouerint.x.q.i. Nō ꝙ i eccleſijs ꝑtinēti/
bus ad religioſos pleno iure ñ ſit pñtatio recto
ris epō.ſʒ ipſi inſtituūt ꝛ deſtituunt.intellige qñ
ppl̄s ē exēptꝰ.alr̄ rōe cure dʒ recurri ad epm̄ de
q̄ in.c.vnico.de capel.mo.li.vi.ꝛ qñ dicāt̄ ecclie
ſbiecte alicui pleno iure.dic vt in.d.c.qm̄.j.de p̄
ui.nā pleno iure dicūt̄ qñ epūs nullum ius epāle
ibi exercet ſed tota iuriſdictō ꝑtinʒ ad abbatem
ſeu ad aliū p̄latū. Nō ꝙ hñs collatōeʒ bñfi/
cij nō pōt in ppl̄o non exempto iſtituere clericū
ignotū.ꝛ nō ꝙ teſtimoniū p̄latoꝝ facit plenā ꝓ/
batōeʒ ſup idoneitate pſone inſtituende que alr̄
in illis ꝑtibus ē ignota.nā cū agat̄ de modico p̄
iudicō l̄re cōmendaticie prelatoꝝ faciunt plenā
fidē ad h̄ qd̄ nō.in.c.innotuit.de elec.vñ ponde
ra ꝙ tex.non loquitur de depoſitione ſʒ de teſti
monio p̄latoꝝ.teſtimoniū v̄o eſt aſſertio ſine iu
ramēto.vt in.c.tua.de coha.cle.ꝛ mu.ꝛ q̄lit̄ mēb
mōis eccleſie pñt ꝑtinere ad religioſos.dic ple/
ne vt dictū fuit in.c.de monachis.ſ̄.eo. Sʒ q̄ro
nunq̄d epūs dum ſit ſibi pñtatio rōe cure poſſit
exaīare clericū ſibi pñtatū ꝑ collatorē beneficij.
ꝛ intellige vt dixi de eo qui hūit p̄us collationeʒ
ſed ſolum adit̄ epūs rōne cure populi ſibi ſbiec/
ti. Inn.h̄ expſſe non tāgit.ſʒ ſolum dicit ꝙ ſi pñ
tatus eſt notus dʒ admitti ꝑ epm̄ niſi aliquid ꝓ
betur ꝯ eum. Si vero eſt ignotus nō eſt admit
tendus niſi probetur boni teſtimonij puta per
l̄ras p̄latorum vt hic vel per diuinam conuerſa
tionem honeſtam habitaʒ in loco.ꝛ dixit Hoſt.
ꝙ noti dicuntur hi qui ſunt oriundi de illo loco
Ex his tamē verbis tacite ſentit Inno.ꝙ igno/
tus pōt examinari.ſed ipſe Inno.latius proſe/
quitur hanc qōnem in.c.veniens.de ver.ſig.lib.
vi.in quadam additōne.quam pauci habent.ſʒ
eam ponunt ad litteram archid.ꝛ Jo.an.vbi cō
cludit ꝙ epūs non poteſt iſtum examinare.quia
examinatio fit per illum qui hʒ imponere ma/
num puta confirmatoriam conſecratoriam vel
ordinatoriam.ſed in hoc caſu epūs nō confirmat
collationem.ſed ſolum recognoſcenda eſt cura
aīarum ab eo.vnde cura venit acceſſorie ad col
lationem factam per iſtos religioſos ſeu alios.
Jo.de lig.ſentit ꝯrium.ſ̄.c.ꝓxi.ſed iſte tex.pōt
adduci pro opinione Inno.dum requirit vt nō
preſentetur.ego puto ſic dicendum.ꝙ aut queri
tur de bonitate intrinſeca.ſ.reſpectu moris.aut
de extrinſeca ꝛ accidentali.vt de ſcīa ꝛ ſimilibꝰ.
p̄mo caſu loquit̄ iſte tex.nam ſi alīs quis eſt no/
tus debet p̄ſumi idoneus niſi ꝓbetur cōtrariuʒ
vt in.c.ſi.de p̄ſum.nec oportet ꝙ amplius exaīe
tur ex quo habuit collationem per habentē po
teſtatem. Si autem eſt ignotus pōt cū exaīare

cũ al' nõ teneat' eũ admittẽ vt hic. ¶ Scḋo caſu puto q̄ ep̄s poſſit talẽ examinare. qꝛ reſpcũ cure aĩaꝝ nõ põt dici idone⁹ niſi p̄us ꝓbetur. et piculoſum eſt cõmittere inexptol curã aĩaꝝ. vt i c. cum ſit. de eta. ⁊ q̄li. ꝓ h̄ facit q̄ le. ⁊ nõ. in. c. ſi forte. de elec. li. vi. Item cũ ep̄s teneat' reddere rõnem de cura vt h̄. ḡ ep̄s põt eũ exaĩare. ⁊ hec ps tutior ẽ. ¶ Tertio q̄ro q̄ dicat' noĩatiz excõicati vel inĩdicti. ⁊ facit iſta q̄ õ ad multa. nã ſepe i aliq̄ diſpoſitõe reqrit' vt aliqd fiat noĩatiz. Inno. dic̄ h̄ q̄ ſi inĩdicit' ciuitas vel caſtrũ oẽs õ illo loco dicũt' noĩatiz excõicati vel inĩdicti. ar. c. cũ in ptib⁹. de v̄. ſig. Idẽ ſi inĩdicũt' exp̄ſſis noĩb⁹ ꝓp̄ijs. ſecus ſi excõicat' petrus cũ fautorib⁹ ſuis. nã fautores nõ dicũt' noĩatim excõicati. ſꝫ oꝫ q̄ p⁹ ſcã fide de fauore denũcient' excõicati. niſi notorie ꝯſtaret de fauore. Sꝫ ꝯ h̄ dcm̃ Inno. vide glo. nõ. ⁊ Pau. i cle. i. de vi. ⁊ bone. cle. i v̄. noĩatiz. Pro p̄mo dcõ vide glo. i. c. cõſtitutus. de ſen. ex. li. vi. Pro cõcordãtia dicẽꝫ q̄ vbi agitur de icurrẽdo penã ip̄o iure nõ dr̄ qd fieri noĩatim. niſi exp̄mat' noĩa ꝓp̄a. qꝛ h̄ ipoꝛtat ethimologia hui⁹ v̄bi noĩatiz. naꝫ in iſtis odioſis ñ eſt recurrendum a ꝓprio ſignificato v̄boꝝ. vt i c. ſtatut'. de elec. li. vi. fac̄ q̄ õ dixi i. c. ex tue. õ cle. ñ reſiden. niſi forte circũſtantie ſint ita ſtricte q̄ teneãt ex toto vicem noĩs ꝓp̄ij. ꝓ h̄. l. ij. ff. õ li. ⁊ poſt. ⁊ inſti. de exh̄r. lib. §. noĩatim. ⁊ l. quotiẽſ §. ſi qs nomẽ. ff. de here. inſti. ⁊ facit. l. certum. ff. ſi cer. pe. Si v̄o nõ agit' de icurrẽdo penã ipſo fcõ ſufficit q̄ aliqd noĩet' p circũſtãtias lꝫ nõ ita ſtrictas. ſic itelligit Inn. hic dũ ponit exempluꝫ q̄ñ inĩdicit' ciuitaſ. ⁊ itellige q̄ñ inĩdicit' pp̄ls alicui⁹ ciuitatis. nã inĩdcã ciuitate nõ ẽ iterdictus pp̄ls. qꝛ pp̄ls poſſꝫ alibi audire diuina de quo i c. ſi ſnĩa. de ſen. excõ. li. vi.

53 **Licet uobis.** Abſẽs i theologie ſtudio fructus bñficioꝝ ſuoꝝ pcipit i abſẽtia ſꝫ q̄tidianas diſtributõẽs non. h. d. Vel ſic ſm aliũ intellectuꝫ. Diſpenſatus ſup bñdis fructibus in abſẽtia quotidianas diſtributõnes nõ pcipit. h. d. p̄ ponit p̄uilegij tenoꝛem. 2⁹ eius int̄p̄tatõnem. 2ᵃ ibi nolumus. ¶ Nõ p̄ q̄ etiã hñs dignitatem vt archidiaconus põt ſe trãſferre ad ſtudia lr̄arum ⁊ deſerere ꝓp̄am dignitatẽ. oꝫ tñ hr̄e licẽtiã ſupioꝛis quã tenet' ſibi ipendẽ. vt le. ⁊ nõ. in. c. relatũ. š. de cle. nõ reſi. ⁊ de abbatib⁹ v̄iõ p Io. an. in. c. iij. j. ne cle. vel mo. vbi idẽ tꝫ. ¶ Secũdo nõ q̄ p̄uilegiũ ꝓ pte fauoꝛabit' ⁊ ꝓ pte odioſũ oꝫ reſtrigi q̄tenus p̄iudicat alteri vel cultui diuino. nã p̄uilegiũ h̄ cõceſſũ ſup fructib⁹ itegre pcipiẽdis nõ extẽdit' ad quotidianas diſtributõnes. cũ hẽat nãm ſeparatã ab alijs fructib⁹ eccleſie. ⁊ fuerũt introducte in fauorẽ cultus diuini. vt canonici facili⁹ ꝯuenirẽt ad diuina. vt i cle. ſi dñm. de reliqui. ⁊ vene. ſanc. iõ nõ debẽt' niſi i tereſſẽtib⁹ diuinis. de quo plene dicẽdũ vt hẽt'. i c. vnico. de cle. nõ reſi. li. vi. ¶ Op. ꝯ tex. de. c. ſi. de magi. vbi pꝫ q̄ de iure cõi q̄libꝫ ſtudẽs v̄l docens in theologia pcipit fructus in abſẽtia. ḡ nõ fuit neceſſe impetrare h̄ p̄uilegiũ. So. põt intelligi h̄. c. dupliciter. p̄mo q̄ iſtõ mãdatuꝫ cõtinebat p̄uilegiũ. ⁊ ſic ad ꝯ̄ria dic̄ q̄ nõduꝫ emanauerat iſtud. c. 2⁹ põt intelligi q̄ iſtud mãdatũ pape cõtinebat ius cõe. forte eĩm canonici de facto nolebãt ſibi rñdẽ. vel impetrauit iſte ad cautelam. qꝛ ſolet plus timeri q̄õ ſp̄ãliter iniũgit'. j. de hr̄. aduerſus. ¶ An aũt ſtudẽs in iure habeat h̄ p̄uilegiũ. dic vt dixi in. d. c. tue. š. de cle. nõ reſidẽ. ⁊ tex. in. c. cũ ex eo. de elec. li. vi. facit q̄ ſic. nã ſcientia iuris ẽ necr̄ia ad regimen eccl'ie ⁊ toti⁹ oꝛbis. vñ aſſiſtens in iure addiſcẽdo v̄l docẽdo nõ ſolum ꝓmouet vtilitatẽ ꝓp̄iã ſꝫ ẽt ꝓficit eccleſie vli. ⁊ vt dicit tex. in auc̄. hita. C. ne filius ꝓ patre. loquẽdo de ſciã iuris. q̄ per ſciam iuris illuminat' mundus ⁊ ad obedienduꝫ deo ⁊ miſtris vita ſbiectoꝝ infoꝛmat'. facit. d. c. cũ ex eo. ⁊ c. ſup ſpecula. j. de magiſ. q̄õ nõ. in. c. i. õ conſãg. et affi. vbi dr̄ q̄ canoniſta ẽ p̄ferend⁹ theologo in p̄latura in ptibus in qbus non vigẽt hereſes. in illis v̄o locis theologus p̄fert' canoniſte. nã ad regimẽ eccleſie ſciã iuris eſt magis necr̄ia. In glo. ibi reſpicit cõſuetudinẽ eccleſie. hodie h̄ cõſuetudo ẽ redacta ad ius cõe. qꝛ de iure cõi diſtributõnes non debent' niſi inteſſẽtib⁹ diuinis officijs. vt. d. c. vnico. de cle. nõ reſi. li. vi. ¶ Sꝫ nõ ex glo. iuncto tex. ⁊ dictis doc. hic q̄ p̄uilegium nõ p̄iudicat cõſuetudini loci. niſi de cõſuetudine i eo fiat mẽtio qꝛ i dubio nõ v̄r' p̄nceps velle tollere cõſuetudinẽ loci ſicut h̄ colligit' i iſtis diſtributõib⁹ quotidianis. q̄ oliꝫ ex cõſuetudĩe debebãt' ſolũ inteẽntib⁹ diuis. ⁊ fac̄. l. ij. §. ſi qs a p̄ncipe. ff. ne qd i loco pub. ⁊ i. c. i. de cõſti. lib. vi. ¶ In ea. glo. ibi hita rõne victus quotidiani. glo. obſcure loqt'. ſꝫ hũit reſpectũ ad cõſuetudinẽ quarũdã eccleſiaꝝ collegiataꝝ in q̄b⁹ bõa ſt in cõi. ⁊ viuũt cõit'. ita q̄ mẽſe cõi deputãt' certi redditus. reliqui v̄o diuidunt' inter canonicos ſtudẽs ḡ detcto eo q̄õ debet' cõi mẽſe hẽbit poꝛtõem ſuã ac ſi eẽt p̄ñs. imo vt ſentiũt hic doc. et dixi in. d. c. tue. q̄ ſi vltra p̄bẽdas diſtictas capitulũ hꝫ aliq̄ bona quoꝝ fruct⁹ i fine ãni diuidũt iter pentes. oꝫ ſtudẽs hr̄e ptẽ ſuã. qꝛ hẽt' ꝓ p̄ñte in fauoꝛẽ ſtudij. iſti. n. reddit⁹ nõ ſunt cõditõnati ſic diſtributõẽs q̄tidiane. qꝛ iſte diſtributiones debẽt' nõ ſolũ p̄ñtib⁹ ſꝫ inteẽntib⁹ diuinis. ⁊ puto q̄ abñs cã ſtudij nõ teneat' dimittẽ vicarium loco ſui. cũ iſte tex. ⁊ c. ſup ſpecu. loquũt' in diſticte. ⁊ qꝛ ſepe cõtingẽt q̄ detracta poꝛtione vicarij nihil ſibi remaneret. ſꝫ in bñficijs curatiſ tenet' dimittẽ vicariuꝫ. cũ necr̄io ſit ibi exercẽda cura. vt in. c. cũ ex eo. p̄alle. ſꝫ in bñficijs ſimplicibus poſſet ꝓbabiliter dubitari. ſed in collegiatiſ ſimpliciter puto primũ dictum verum. qꝛ defectus abñtis poteſt ſuppleri per alioſ de collegio nec minus ſeruit ille eccleſie ſtudendo q̄ꝫ illi officiando. ſed in beneficijs diſtinctis vt in capellis ⁊ ſilibus ꝓcedit dubiũ. cum ibi non ſit q ſuppleat defectum abſentis. ⁊ i h̄ eſſꝫ cogitãdũ. ſꝫ ꝓ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

nunc decido iſtud dubium.

33 **Exposuiſti** Propt̄ pau
ptatē ꝓbēda
rū eccl'ie cathedralis pñt eis ānecti capelle reſ-
uata ipoꝝ pſbroꝝ cōgrua portōe.h.d. ꝑ petitio
2ª. ꝓuiſio ibi ſi euidēs. ¶ Nō ꝑ bo.ar.ex tex.ad
intellectū.c.extirpande.§.q vo.ā.eo.vt pena ibi
apposita referat̄ ad pmū caſum.nā ꝓpt̄ ꝓuiſio
nē illi⁹ cōcilij nō potuerūt canonici hēre deicepſ
eccl'ias parrochiales. ¶ 2º nō ar.ꝙ ꝓbende exi
gunt reſidentiā pſonalē.nam ꝓpter eius reſidē
tiā non pōt canonic⁹ de iure cōi hēre eccl'iā par
rochialē.q2 nō pt̄ vtriqȝ ꝑ ſe deſeruire.ſed cum
hodie i mult̄ eccl'ijs ꝓbēde nō exigāt reſidētiaȝ
vr̄ ꝙ licite poſſit canonicus hr̄e eccl'iam parro-
chialē.cui tñ dȝ ꝑ ſe deſuire.ex quo nō ē ānexa
ꝓbēde.vt.d.§.q vo. ¶ Nō 3º ar.ꝙ etiā ꝓpt̄ paup
tatē bñficij nō pōt qs hr̄e duo bñficia icōpatibi
lia puta reſidētiā exigētia.nā lȝ canonici h hērēt
ꝓbendas tenues.ꝛ nō pñt ſuſtentari.tñ ñ fuit eiſ
licitū hēre eccl'ias parrochiales niſi ꝑ viā ānexi
onis.vt ſequit̄ in lr̄a. ¶ Nō q̄rto duos caſus i
quib⁹ licite eccleſia ānectit̄ ꝓbēde.pmⁿ ꝓpt̄ eui
dētē necītatē.vtputa q2 ꝓpter ꝓbēdaꝝ tenuita-
tē nō reperiunt̄ qui velint acceptare canonicat⁹
Scōs caſus ꝓpt̄ vtilitatē.q2 lȝ reperiāt̄ nō tñ ſūt
idonei ꝛ cōuenietes eccl'ie cathedrali.ꝛ cōſide-
ra q2 nihil h dr̄ ꝯ ꝓrogatia pſonaꝝ ſȝ tm̄ de ne-
ceſſitate vel vtilitate eccl'ie. Ex q̄ pōt iferri ꝙ lȝ
euidēs ꝓrogatia pſōe ſuadeat diſpēſatōeȝ pluri
um bñficioꝝ.vt i.c.de multa.i fi.ā.eo.nō tñ dat
facultateȝ ānectēdi vnū bñficiū alti.q2 fierȝ ꝓiu
diciū ipis bñficijs.cū vnū veniret acceſſoriū ad
reliquū. ¶ Nō optimū modū ꝛ ꝓuiſioneȝ au-
gmentādi reddit⁹ canonicoꝝ.vt ānectant̄ ꝓbē-
dis eoꝝ capelle ſeu eccl'ie parrochiales.ꝛ nō ꝙ
noīe capelle veit eccl'ia parrochial'.cū.n.h.c.ꝛſe
rat ſe ad pcē.c.extirpāde.clare pȝ ꝙ loqt̄ ꝯ illis
eccl'ijs. ¶ Nō ibi reſuata cōgrua ꝛc.ꝙ ꝓpt̄ vni-
onē vni⁹ eccl'ie ad aliā nō dȝ alterari ſtat⁹ eccl'ie
vnite.ſȝ dȝ i tali eccl'ia more ſolito deſuiri. hic ē
ꝙ doc.h q̄rūt qd ſi ē eccl'ia q̄ nō ſuffic̄ vicario et
canonico.ꝛ cōcludūt ꝙ talis eccl'ia ñ ē ānectēda
ꝓbēde.q2 ꝑ ē ſbueniēdū ſuitōi illi⁹ eccl'ie.2º. idul
gēdū necītati canōici.ſi aūt nō reperiūt̄ tales ec
cleſie ſufficiētes dȝ eps ſbuenire ꝯ reddit̄b⁹ ſuis
qō nō.ꝑ h fac.xij.q.ij.c.ꝯceſſo.ꝛ.c.q̄tuor. Sȝ q̄
ro de mō augmētādi ꝓbēdas ſȝ diſpōneȝ h⁹.c.
So.duo itellect⁹ h aſſignant̄ ꝑ doc. pm⁹ ꝑ viā
vnionis.vt ſi capella vniat̄ ꝓbēde.ꝛ iſte mod⁹ ē
clarus.ꝛ vide bonū tex.i cle.ij.ꝯ re.eccl.ñ alie.
Scōs mod⁹ vt ſñ vnione ſtatuat̄ pēſio ex red
dit̄b⁹ eccleſie vel capelle ſoluēda canōico.ꝛ nō
ex h 2º mō ꝙ licite pt̄ eps ꝯſētiēte ſuo capl'o ꝯſti
tuere pēſiōeȝ ex reddit̄b⁹ eccl'ie abūdāt̄ pſoluē
dā ſinglari canōico.ꝑ h fac.c.extirpāde.§.q vo
a ꝯrio.nā ibi ſolū ihibet̄ pēſio i fraudē. ſec⁹ ſi iu
ſta cā ſbeēt.ad idē.c.ad audiētiā.el.ij.ꝯ ꝛſcpt̄. et
credo ꝙ nō ſolū poſſȝ ꝑ hūc modū ꝓuidere ca
nonicis ſȝ ēt alijs dignitatib⁹ ſeu rectorib⁹ mul-
tū idigētib⁹.ad h.c.i.ꝯ re.eccl.ñ alie.li.vi.vbi pȝ
ꝙ ꝓpter paupertatē vni⁹ eccl'ie licite pōt auſer-
ri mēbꝝ eccleſie exuberāt̄ ꝛ cōferri idigēti. naȝ
vnica ē eccleſia hñs multa mēbra.xxiiij.q.i. loqt̄
iō dȝ vnū mēbꝝ alti ſbuenire.ꝛ h nō.lȝ nūqȝ vide
riȝ i ꝓtica.ſȝ optie pōt practicari.ꝛ pōt eē bona
doctrina ꝛ vtilis. ¶ In glo.ſup vbo necītas vl'
vtilitas ibi ꝓpt̄ necītatem licitū ē ꝛc.nō itelligas
rudit̄ iſtā gl.q2 eēt ꝯ tex.nā h nō fuit licitū ꝓpt̄
paupratēȝ hēre ꝓbēdā ꝛ eccleſiā parrochialē.q̄
multominꝰ nō lȝ hr̄e duas eccleſias curatas. ſȝ
illō.c.vnicū alle.i gl.loqt̄ i ānexiōe fienda.q2 ꝑ
pt̄ paupratē duaꝝ eccleſiaꝝ ñ valētiū ſingulares
hr̄e pſbros pñt int̄ ſe vniri ꝛ ꝺbēt.ꝛ idē i ꝓoratib⁹
regularib⁹.nā vbi i vno ꝓoratu ñ pñt ſtar̄ ſalteȝ
duo regulares debēt vniri.vt i cle. ne i agro.§.
ad h.de ſtatu regu. Fateor tñ ꝙ ſi nō ſit vnio pt̄
eps diſpēſare vt vn⁹ hēat has duas eccleſias vt
i.c.ſcōꝝ.lxx.di.lȝ hodie ſit dubiū ꝓpt̄.c.ꝯ mlta.
ā.eo.vbi innuit̄ ꝙ diſpēſatō i curaꝝ ptinet ad pa
pā.ſȝ dic vt' ibi dixi. ¶ In ea gl.ibi ꝛ credo nō.
glo.vſqȝ ad fi.ꝛ eius mens vr̄ h ꝙ ſi portio ſeu
penſio dūtaxat ſtatuit̄ canonico ex reddit̄bus
eccleſie.tūc pſbr̄ inſtituēdus in capella eſt ꝓlat⁹
i capella.ꝛ hȝ curā aiaꝝ.ſȝ ſi capelle ānectit̄ ꝓbē
da.tunc pſbr̄ ibi ſtatuēd⁹ hēt̄ loco vicarij.ꝛ vid
Laud.i cle.vnica.de off.vi.ꝛ Jo.de lig.poſt eū
vbi cōcludūt.ꝙ ſi portio certa dat̄ canonico.tūc
vēdicatō reꝝ capelle ꝛ cura ptinet ad pſbyterū.
ſi vo c̄ta portio dat̄ pſbro tunc vendicatio reꝝ
ꝛ iuriū capelle ptinet ad canonicū ꝛ cura i hitu.
ſȝ in actu ptinȝ ad pſbyterū.ꝛ loquūt̄ qñ capel-
la ē ānexa ꝓbēde.nā vbi nō ſit ānectō ſȝ ſolū ſta
tuit̄ pēſio nihil hȝ agē canonicos i capella.

34 **Dilectus filius** Licȝ eccle
ſia ex dōatōe laici bñficiū cōferat.tȝ il-
lius bñficij ipetrio de h mētōe nō hita. In p⁹ po
nit̄ ipetrāt̄ q̄rela. In 2⁹ ꝓuiſio ibi mādam⁹. Nō
ꝑ ꝙ corā executore ad bñficia pōt is c⁹ ineēſt ſu
as exceptōes ꝓponē.ad h.c.accepim⁹.de eta.et
quali.plene dixi i.c.fi.ꝯ pſūp. Nō 2º. ibi infloq̄n
do ꝙ executor ad bñficia pōt ſi vult aſſumere ꝑ
tes iudicis iter ptes ꝛ infloq i cā.ꝛ ꝓnūciat̄ ſe ñ
eē executorē.ꝛ h ēt nō ꝙ iudex dat⁹ ꝑ lr̄as nul-
las pōt ꝓnūciare ſe nō iudicem.q2 ſaltē i illo ar-
ticulo eſt iudex ꝛ pōt etiā cōdēnare ipetrantē i
expenſis.tex.ē multū nō.i cle.i. de ꝛſcrip.ꝛ pōt
adduci ille tex.i quolibȝ iudice icōpetētiꝰ vt ſal-
tem ſit cōpetens in caſu dubij cuȝ diſcutit̄ an ſit
iudex.ꝛ ē h iuriſdictō potius ordiaria q̄ȝ dele-
gata.vide ēt gl.i.c.fi.de ꝛſcp. ¶ Nō ꝙ ſi a iudi-
ce ꝓnūciāte ſe nō iudicem appellat̄.nō extiguit̄
ſua iuriſdictō vñ pōt cā remitti ad eūdeȝ vt h cō
tigit.nā vt pȝ in antiq̄ ab iſto ꝓnūciante fuit ap-
pellatū. ¶ Vltio nō ꝛ tene mēti ꝙ ſi res laici cō
ferūt̄ eccleſie aſſumūt naȝ aliaꝝ reꝝ eccl'iaſticaꝝ
ꝛ gaudē dȝ ꝑuilegijs reb⁹ eccleſie cōceſſis.ꝛ fac
h lr̄a i ar.ꝙ res tradita ꝑ laicū eccleſie ñ dȝ ap̄li⁹
ſubijci gabellis ꝛ alijs oneribus que ad libitum

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

dñi tpalis ꝑ imponebat̃.facit ēt ꝙ res puenſens
ad manꝰ exēpti dz gaudē ꝑuilegio exemptōnis
vide ad h̄ tex.cũ gl.nõ.in.c.vnico.de iurepa.li.
vi.vbi pz ꝙ ſi pronꝰ laicus dat ius ſuũ pronatꝰ
eccl̃ie.cenſenda ē illa eccl̃ia vt pronꝰ eccleſiaſti
cus non vt ſecularis. ¶ Sz ɔ̃ h̄ z ɔ̃ tex.opp.ſ.
de fo.cõpe.in.c.ex tñſmiſſa.z in.c.v̄m.vbi pz ꝙ
ſi eccleſia h̄eat feudũ a laico cẽſet̃ vt laicus z nõ
vt eccl̃ia.vñ ſi cõtingit appellari ab aliquo vaſal
lo.dz appellari ad dñz ſupioꝛem ſecularē z non
ad archiepm vl'ad papã.ad idē tex.in.c.ſolite.d
maio.z obe. So.qñqz res laici ex toto cõfert̃
eccleſie ita ꝙ incoꝛpoꝛat̃ ipi eccl̃ie.z tũc hz locũ
qd p̄dixi.fac.x.q.i.nouerint.qñqz nõ icoꝛpoꝛat̃
ex toto eccl̃ie vt i rebꝰ feudalibꝰ in qbꝰ dñiũ di
rectũ remanet apd laicũ infeudãtē.z tc̃ hz locũ
ɔ̃riũ.vñ dz rõe feudi ille laicꝰ recognoſci i dñm
z ita dz intelligi tex.in.d.c.ſolite.z ſatis hãc di
ſtinctõez i paucis vbis ſenſit ibi Inno. In gl.
i.ibi nõ poſſet cõpelli per papã.pondera gl.vult
eĩz ꝙ papa nõ poſſit cõferre bñficiũ patronatꝰ
laicoꝝ.z allegat.c.cũ dilectꝰ.de iurepa.h̄ dcz ɔ̃it
impugnat̃ a doc.nã in ſpũalibꝰ vl'quaſi dz qſqz
recognoſcere papã i ſuperioꝛē.xxij.di.in.c.i.et
ij.z ꝓ h̄ qꝛ laicus poſſidet iuſpa.ex ꝑmiſſiõe ec
cleſie.vt in.c.iij.de iurepa.z quo ad illud ſbijcit̃
eccl̃ie.vt in.c.q̃zto.de iudi.nec ob.c.cũ dilectꝰ.lo
qt̃.n.i legato.z de hoc ibi plenꝰ dicet̃.vide tñ
glo.nõ.in cle.ij.de p̄ben.que dicit ꝙ lz papa poſ
ſit cõferre pronatũ laici.tñ ſi nõ facit mentionez
ꝙ iuſpatronatꝰ ptinet ad laicũ non valet ꝓuiſio
tãqz ſurreptitia.quia in dubio papa nõ intendit
velle ꝑiudicare iuripatronatꝰ laicoꝝ.z idē tenẽt
doc.i.d.c.cũ dilectꝰ.qd nõbis.z i fi.glo.Contra
hãc glo.z tex.facit.d.c.cũ dilecti.inducẽdo alio
mõ.nã ibi fit dr̃a vtꝝ iuſpatronatus ptineat ad
clericũ vt ad clericũ.i.rõne eccl̃ie.an vt ad cleri
cum tanqz laicũ rõe pr̃imonij ſui.nam qñ ptinet
ad clericũ vt ad laicũ cenſendꝰ ē vt laicus. So.
in caſu nr̃o donatio fuit fcã decano rõe eccleſie
z ſic ptinebat ad eũ vt ad clericũ. Et rõ diuerſi
tatis eſt.qꝛ qñ ptinet ad clericũ vt ad laicũ non
mutauit ex toto nãzſuã.cũ poſſit adhuc redire
rõe ſucceſſionis ad laicos.ſz qñ collatõ ē fcã ec
cleſie.tũc ex toto mutauit nãm ſuã.vt hic z i.d.
c.vnico.de iurepa. Sz diceres qũo potuit pti
nere collatõ ad regē ɔ̃.c.maſſana.z.c.ſacroſan.
de elec.nã lz pñtatõ poſſit ptinere ad laicũ nõ tñ
collatio.quia p collatõez tñſfert̃ ius ſpũale z ē
quid mere ſpũale.vt in.c.ij.z qd ibi nõ.de p̄ben.
li.vi. So.duplex.pma vt intelligat̃ lr̃a iproprie
capiẽdo collatõem ꝓ pñtatõne.z ſic vr̃ glo itel
lexiſſe.zª põt intelligi ꝓprie.z tunc ſtat ɔ̃riũ.ſed
tunc intellige ꝙ ex ꝑuilegio rex h̄ebat collatõez
vel ex p̄ſcriptõne tãti tpis.de cuius initõ nõ eſt
memoꝛia.nã voluerũt qdã ꝙ rex tali mõ mltas
acquiſiuerit collatões.ſz tu vide plene i.d.c.ij.in
nouella p Jo.an.vbi diſputat an ex p̄ſcriptione
tãti tpis poſſit h̄ ius cõpetē laico.ſz certe de ri
goꝛe dicẽdum ē ꝙ nõ.qꝛ ſine poſſeſſiõe non ꝓce
dit p̄ſcriptio.z laicus ē icapax poſſeſſione iurĩ
ſpũalis i.c.cãm.de p̄ſcrip.z ibi vide plenꝰ. In
gl.fi.i fi.Goffre.tz ꝙ ſi appellatõ ꝓceſſit ꝓuidē
dũ ē de p̄bẽdis pus uacantibꝰ.ſecꝰ ſi collatõ fu
it fcã appellatõne nõ p̄cedẽti. Jo.an.dicit recur
rendũ ad.c.ſi capitulo.z.c.ſi ſoli.de cõceſ.p̄ben.
li.vi.vbi h̄etur ꝙ ſi ſcribit̃ executoꝛi ad expellen
dũ.z ille interdixit oꝛdinario collatoꝛi ne cõfer
ret.nõ p h̄ adeo afficit̃ p̄bẽda.vt non teneat col
latio alteri fcã vt in iuribꝰ p̄alle. Et in iſtis caſi
bus tenẽda ē pma opi.glo.vt de p̄bẽdis antiqs
ꝓuideat̃.his.n.ceſſãtibꝰ.puto ꝙ ſola appellatõ
nõ ipedit vires collatõis.qꝛ a p̄ncipio nõ ipedit
ptãtez cõpetentē pti.lz ſuſpẽdat iuriſdictõem iu
dicis.de quo p Inno.i.c.qꝛ ꝓpter.z in.c.cũ int̃
de elec.z in.c.ad diſſoluẽdũ.de dſpon.impube.
¶ Ultio op.ɔ̃ tex.vr̃.n.ꝙ iſte appellãſ nõ d̄buit
remitti ad iſtos iudices q p pꝰ ꝓceſſerũt.vt.i.c.
accepta.de appel.h̄ fuit de cõſẽſu ipſiꝰ appellato
ris. Sz doc.h̄ reuocãt in dubiũ vtꝝ petẽs ſe re
mitti ad iudicem a quo d̄bebat ɔ̃dẽnari i expẽſ
z vr̃ pmo ꝙ ſic p.c.interpoſita.de appel. Cõtra
riũ tenent hic doc.dantes bonam limitatõez ad
c.interpoſita.de app.z nõ ꝓcedat cũ iuſte appel
lãs petit reuocari grauamē ſeu remitti petit ad
iudicē a q̃ vt h̄ accidit. In ɔ̃rio.n.fuit appellatũ
friuole.z añqz de iuribꝰ appellatõis cõſtaret pe
tijt ſe ad p̄oꝛē iudicē remitti.qd nõ.

Sed per ioꝛdinata.

Pueri z alꝰ bñficiati ñ ſũt idonei
ad bñficia cõſequẽda.h d.iherẽdo vbis lr̃e. Et
i pma põit̃ deciſa ɔ̃ſultatõ. In zª rõis rõ. In 3ª
rñſio.zª ibi cũ aũt.3ª ibi cõſultatõi. ¶ Nõ pꝛio
ex rõne rõnis vnã regulã generalē ꝙ is dr̃ ido
neus ad bñficiũ q pt z vult i eo d̄ſeruire.z ſic re
qrũt̃ ptãs z volũtas.z ex h̄ z ex dciſa iferr̃ ꝙ p̄
bẽda de iure cõi reqrit reſidẽtiã.z ꝓ h̄.c.extir
pãde.i.§.q vo.ſ.e.vbi nõnt̃ colligit̃ ꝙ reſiden
tia debita p̄bẽde ꝑiudicat reſidentie parrochial̃
eccl̃ie.z maxie colligit̃ h̄ ex v.opoꝛteat.qd ē v
bũ necitatĩ. ¶ Nõ zº ꝙ bñficiatꝰ nõ ē idoneꝰ ad
bñficia cõſequẽda.z cũ h̄ tex.idiſtĩcte loqt̃ d bñ
ficio.itelligi dz de quolibz bñficõ.z intellige qñ
tale ē bñficiũ ex quo pt ſuſtẽtari.alꝰ ãt ſi bñficiuz
nõ rq̃rẽt rſidẽtiã bñ puto eũ idoneũ ad aliõ ob
tinẽdũ.ꝓ q̃ vide bonã gl.i.c.dudũ.ij.d elec.ſecꝰ
ſi reqrit reſidẽtiã.qꝛ tc̃ ē qd ſibi iputet̃.qre illud
acceptauit.dz.n.eē cõtẽtꝰ ea vocatõe q̃ vocatꝰ ē
z qrē ſibi victum ex iduſtria.xxi.q.i.i.c.i.z.xci.
di.i.c.clericꝰ victũ.z ad p̄dcã vide bonuz tex.in
c.is cui.e.ti.li.vi. Itē nõ ex tex.bonũ ar.z quaſi
expſſũ ꝙ añ.xiiij.ãnũ nõ pt qs iſtitui canõicus i
eccl̃ia cathedrali.nã puer ꝓꝑe qs dr̃ a.vij.ãno
vſqz ad xiiij.tunc incipit adoleſcẽtia.de quo vi
de plene p glo.in pꝛoemio ſexti.vbi diſtinguũt̃
hõis etates.z de hoc.j.plenius dicetur.
¶ Nõ ibi deſeruire beneficijs ꝛc.tex.apertum ꝙ
quis tenetur deſeruire p ſe ēt i beneficio ſimpli
ci.nam nulli dubium eſt ꝙ puer vel beneficiatꝰ

poſſet deſuire bn̄ficio.ſꝫ hi dicunt̄ ipoteˀtes ad
ſuiēdū.qm̄ p ſe ſuire nō pn̄t ut tenent̄ ¶ In gl.
i.ſed huic ſtandū eſt tanq̄ꝫ poſteriori.videt̄ glo.
hic ſe referre ad p̄mam opi.ut hodie an̄.xiiij.an
nū nō reputet̄ quis idoneus ad bn̄ficia ēt ſim/
plicia obtinēda.qꝛ eſt impotens ad ſeruiendum
ꝓpter defectum etatis.ſed glo.Jo.an.habes i
ꝯtrium.in.c.ſi eo tempore.de re.li.vi.que rpu/
tat idoneū quēlibet pueruꝫ ad bn̄ficiuꝫ ſimplex
obtinendū.ꝛ dr̄ puer vt dixi a ſeptio anno vſqꝫ
ad.xiiij.ꝛ vr̄ ꝓbari opi.ſua in.c.cū ex eo.d̄ elec.
in vi.vbi minor.xiiij.an.habuit canonicatum in
eccl̄ia cathedrali.ꝛ dr̄ ꝙ interim nō hꝫ vocē i ca
pitulo.Et circa hāc mā̄ꝫ ſcribūt hic aliqua doc.
ſꝫ plenius expediēdo mā̄ꝫ cum querit̄ de etate
requiſita ad quēlibet circa bn̄ficium diſtigue ſic
aut eſt bn̄ficiū regulare aut ſeculare.primo cāu
ſi ē abbatia.tūc in abbatiſſa requirit̄ etas.xxx.
annoꝝ.ꝛ in.c.indēnitatibus.de elec.li.vi.In ab
bate vero non reperit̄ tp̄s exp̄ſſum.ſꝫ cōit̄ dici/
mus ꝙ requirit̄ tp̄s.xxv.annorum.per.c.cū in
cunctis.in.§.inferiora.de elec.vbi regularit̄ ad
quālibet dignitatē obtinendā ſufficit illud tēpꝰ.
nec ſtatutū in abbatiſſa dꝫ trahi i abbatē.ꝛ vide
glo.que hoc tenet in.d.c.idēnitatibus.Ex quo
nō ꝙ ꝓuiſum in abbatiſſa nō trahitur ad abba/
tem.qꝛ licet maſculinum comprehendat femini
nū nō eꝫ.de quo vide bonā glo.i cle.attenden/
tes.de ſtatu regu.nec eſt eadē rō in vtriſqꝫ.nam
ꝓpter debilitatem ſexus mulieris olim require
batur ꝙ eēt ſeptuagenaria.Si vero eſt priora/
tus ꝛ tunc ſi eſt conuentualis habēs collegiū tūc
ſe requirit̄ tp̄s.xxv.annoꝝ.ar.in cle.ne in agro.i
§.ceterū.de ſtatu regu.Si vero non eſt conuē
tualis ꝛ tunc ſi hꝫ curā aīaꝝ ſubdiſtigue.aut ex
cōſuetudīe prior exercet curaꝫ per ſe.ꝛ dꝫ hēre
xxv.annos.q̄ꝫq̄ꝫ.n.hoc non colligat̄ exp̄ſſe ex
illo tex.ſatis colligitur ex mēte ꝛ rōe alioꝝ iuri
um.nam non poteſt qs exercē curā niſi ſit p̄ſbr
ꝛ nō pōt quis eſſe preſbr niſi ſit in.xxv.anno.vt
in cle.generalem.de eta.ꝛ qua.ꝛ pro hoc quia i
eccl̄ia ſeculari curata requiritur illud tp̄s.vt in
d.§.iferiora.Si vō curā non exercet p ſe tunc
vr̄ ſufficere tp̄s.xx.ānoꝝ.vt in.d.§.ceterū.aut ē
p̄oratus ſine collegio ꝛ ſine cura.ꝛ tunc videtur
velle Fede.cōſilio.xlvij.vt ſufficiat tp̄s.vij.an/
noꝝ.adducit nō.p glo.in.d.c.ſi eo tpe.Item qꝛ
non pōt dici dignitas exquo non habet collegi/
um.ḡ eſt ſimplex beneficium.ſed hoc dcm̄ non
puto verū.aut intellexit de p̄oratu regulari.ꝛ tē
aperte dcm̄ ſuum ē falſū.qꝛ ſi nō eſt ꝓfeſſus nō
nō pōt hēre p̄oratū in.c.nullus.de elec.li.vi.ꝛ ꝓ
feſſus eē non poteſt ante.xiiij.annum.vt in.c.i.
de regu.li.vi.Aut intellexit d̄ p̄oratu ſeculari.ꝛ
tūc dcm̄ ſuū dependet ex alio.nūquid poſt.vij.
ānum poſſit quis hēre eccleſiā non curatā.ꝛ cre
do ꝙ nō.vt.j.ſbijciaꝫ ¶ In 2ᵒ p̄ncipali membro
dico ego ꝙ ſi eſt p̄oratus nō hēns collegiuꝫ nec
curā requirit̄ ad minus tempus.xiiij.annorum
ar.in.c.idecoꝝ.de eta.ꝛ qua.ꝛ i.d.§.ceterū.Ex
his etiā hēs quid de monachatu.nam requirit̄
tp̄s.xiiij.ānoꝝ.vt p̄dixi.licꝫ Hoſti.appellet mo
nachatū bn̄ficiū ſimplex.nō tn̄ ꝓprie vr̄ bn̄ficiuꝫ
ſꝫ potius eſt quoddaꝫ votū ſolēnizatum per ꝓ
feſſionem.vt.c.vno.de voto.li.vi.Sꝫ forte ha/
buit reſpectū.quia per monachatum qs acqrit
ius collegij.ꝛ hꝫ monaſteriū obligatū ad alimē
tandū eū.vnde hoc reſpcū pōt dici ꝙ hꝫ bn̄ficiū
ſimplex.ſicut is qui intrat aliqḋ collegiū clerico
rum ſeculariū vbi bona ſunt cōia.ar.in.c.qm̄.d̄.
de vita ꝛ hone.cle.ꝛ hec ꝓcedunt quo ad p̄mū
mēbrum.¶ Venio ad 2ᵐ cum beneficium ē ſe
culare.q̄ caſu dicaut eſt ep̄atus.ꝛ requirit̄ ꝙ ex
egerit.xxx.annum.vt in.c.cū in cunctis.p̄alleg.
Aut eſt dignitas inferior.ꝛ tūc requiritur ꝙ at/
tingat.xxv.ānum.vt in.d.§.inferiora.Aut ē bn̄
ficiū curatum.ꝛ tunc requiritur eadeꝫ etas.vt i
d.§.inferiora.Ep̄s tn̄ diſpenſat dūtaxat i perſo
natu nō curato.ꝛ tunc ſufficiat etas.xx.annorū.
In alijs aūt nō diſpenſat.uide bonū tex.in.c.i.
de eta.ꝛ qua.li.vi.Si vero eſt bn̄ficiū ſine cura
ꝛ ſit ſimplex.ꝛ tunc ſūt opi.vt dixi.mihi ſat̄ pla
cet opi.Cal.qui voluit ꝙ ſi bn̄ficiū ſonat in no/
men rectorie.vtputa qꝛ ē eccl̄ia vl̄ capella per ſe
ſtās ꝛ hn̄s clericū ad ſuū regimē ꝛ tunc ad mi/
nus requirit̄ tp̄s.xiiij.ānoꝝ.ꝛ de h̄ vr̄ caſus in
d.c.idecoꝝ.nō cauillādo lr̄am.lꝫ glo.alit̄ ibi itel
ligat.nam in in h̄ bn̄ficō rectorie nō dꝫ reqri tp̄s
xxv.ānoꝝ.quia cū h̄ caueat̄ ſpecifice in curatis.
vt.d.§.inferiora.vr̄ aliḋ dicendū i nō curat̄.ar.
in.c.nōne.de p̄ſūp.nec vr̄ ſufficere etas.vij.āno/
rum.qꝛ cū hēat regere eccl̄iaꝫ idecens ē vt talis
dicatur idoneus qui neſcit gubernare ſeip̄m.vt
in.d.c.indecoꝝ.Et ex h̄ ipugnat̄ dcm̄ Fed.ſi in
tellexit de p̄oratu ſeculari.aut nō ſonat in voceꝫ
rectorie.ſꝫ ē bn̄ficiū in eccl̄ia.ꝛ tūc ſi reqrit ma/
turitatē ꝯſilij.exēplū i canōicatu eccl̄ie cathedra
lis.ꝛ tē tꝫ h̄ Hoſt.ꝛ archi.i.d.c.ſi eo tpe.ꝙ reqrit̄
etas.xiiij.ānoꝝ.nā an̄ illā etatē n̄ p̄t ſapient̄ iura
tractare.ſicut dicimꝰ i milite volēte teſtari an̄ il/
lā etatē.l.lꝫ.ff.de teſta.mili.gl.tn̄ i.d.c.ſi eo tpe.
ſētit oppoſitū.p.d.c.ex eo.ſꝫ archi.rn̄det ꝙ illḋ
ꝯtinet diſpenſatōeꝫ.ꝛ qꝛ diſpēſatie ille fuit.p̄mo
tuſ i cāu illiꝰ.c.an̄.xiiij.an.ꝛ vt audio curia ſuat
hāc opi.archi.ꝛ Do.ꝛ iudicō meo vr̄ tex.h̄ nō i
ꝓpan̄ vbū pueri appoſitū i tex.Si vō nō reqi/
rit maturitatē ꝯſilij.ꝛ tē ſuffic̄ etas.vij.ānoꝝ.ꝛ h̄
cāu ſua nōta i.d.c.ſi eo.ꝛ p gl.h̄ pōe exēplū i p̄/
bendis clericalibꝰ.nā i mltis eccl̄ijs ſt̄ bn̄ficia ꝓ
clericis minoribꝰ.q tn̄ n̄ ſt̄ d̄ collegio.ſꝫ tn̄ ſiplr̄
bn̄ficiati d̄ iſt̄ bn̄ p̄t ꝓuideri iſtis minoribꝰ.ꝛ p h̄
hēs etatē reqſitā ad qꝺlibꝫ bn̄ficiū.qḋ nōbis.

QVAm cauſaꝫ Pro viiiᵒ p̄bēde itegratōe alia diuidi n̄ dꝫ.h.d.
dio cōis.2ᵃ ibi cōſultatōi.Nō ex tex.ꝙ n̄ ē ſauē
dū ꝑuilegiato ꝯ parit̄ ꝑuilegiatū.ꝛ fac̄ hec littēa
ꝙ ꝑuilegiatus non vtit̄ ꝑuilegio ſuo contra pa/
riter ꝑuilegiatum de quo per Bar.in auc̄.quas
actiōes.C.de ſacroſan.ec.dico i.c.ip̄ſtia.d̄ ꝓba.

⁊ hec lr̄a facit optime ad.q.nunqd eccl'ia cõſtitu
ta heres poſſit detrahere falcidiã de legatis ad
pias cãs ſeu alijs eccl'ijs.⁊ vr̄ q ſic.q2 non debꝫ
eccl'ia legataria vti ꝓuilegio ſibi cõceſſo i ꝓiudi
ciuꝫ eccl'ie que eſt inſtituta heres.lꝫ glo. videat
dubitaſſe.xij.q.iij.pontifices. ſꝫ optie facit tex.
in ar.in auc̃.de ſãc.epi.i fi.§.ſꝫ ⁊ h ꝑñti.⁊ gl.in.d.
c.in ꝑñtia.in fi.ubi dico. Item allegatur iſte tex.
vulgariter q nõ dꝫ vnũ altare diſcooperiri.vt al
terꝫ cooperiat.⁊ facit vt nõ fuiamus vni amico i
ꝓiudiciuꝫ alterius amici. ¶ Nõ q ꝓbenda non
iuſte diuiſa nõ põt petere ꝑtem alij aſſignataꝫ ſꝫ
ꝯ diuidentem agit ad integratõneꝫ.tenuit ergo
diuiſio.lꝫ fieri nõ debuerit.vide qõ dixi i .c.ma
ioribus.ſ.eo.⁊ glo.vltima inſtat hic q̃lr̄ fiat re
integratio ſeu de quibus bonis doc.ẽt ſunt va
rij.ſed colligendo ⁊ veritatẽ ãnectendo dic q ꝑt
integrari ex bonis cõibus ſi ſupſunt.ar.in.c.cuꝫ
M.de cõſti. Itẽ ex redditib⁹ ſupexcreſcẽtibus
vt ibi.3⁹ ex fructib⁹ ꝓbẽde vacant̃ dũmõ ſuffici
at canonico poſtmodũ ibi inſtituẽdo.tex. ẽ i.c.
vacante.ſ.e.vñ intelligend⁹ ẽ iſte tex. qñ ꝓbẽda
nõ eẽt ſufficiẽs ad integrandã vnã ⁊ ꝓuidendũ
cõgrue canonico inſtituendo.

Venerabilis

v Venerabilis. Clerici ignobi
les ⁊ nõ eminẽtis ſciẽtie ꝑpt h ñ debẽt
a ꝓbẽdis repelli ẽt i eccl'ia q̃ tales admittẽ ñ ꝯſue
uit.h.d. Vel ſic.defcũs nobilitat̃ vel eminẽt̃ ſcie
nõ repellit quẽ a cõſecutõe ꝓbẽde ẽt i eccl'ia q̃ no
biles dũtaxat ⁊ viros eminẽtis ſcie recipẽ ꝯſue
uit. In ꝑma ponit̃ fci narratio. In 2ª exceptio
nis repulſio ⁊ cãe cõmiſſio ibi nos igit̃. ¶ Nõ
ꝑ ibi ad ſedẽ aplicã deuoluta ⁊c.tex.opt. q lega
tus cardinalis põt cõferr̃ bñficia ad ſedẽ apl'icã
deuoluta.⁊ h clare ꝓbat h lr̄a eã nõ cauillando.
lꝫ aliq dixerũt tenendo oppoſitum q h ꝑpt nul
litatem collatõnis legatus hoc petijt gratioſe a
papa cõfirmari.ſed certe non fecit legat⁹ vt ua
lidarꝫ collationeꝫ ſed ut eã executioni mãdarꝫ
q2 ꝑpter potentiã canonicoꝝ non potuit ipẽ ex
equi.⁊ de h vide bonã gl.que h diſputat.⁊ fina
liter tꝫ i.c.i.de offi.le.li.vi.⁊ in cle.ſi de bñficõ in
eo.ti.ſec⁹ dic i bñficiis vacãtib⁹ i curia. illa eñ
ſolus papa cõfert.vt i.c.ij.j.eo.ti.li.vi. ⁊ dicunt̃
vacare in curia ſꝫ ea que bñt̃ in.c.ꝑñti.e.ti. ⁊ li.
¶ Nõ 2⁹ q eminẽs ſcia nõ requirit̃ neceſſario
in bñficijs maxie ſimplicibus.⁊ que dicat̃ ſciẽtia
eminẽs vide pulchre p Inno. in .c.cũ in cũctis.
de elec.vbi dicit illã dici eminẽtem q̃ ſine reuo
lutione libroꝝ diſſoluit difficiles qõeſ.vñ. h⁹ in
paucis reperit̃.⁊ ibi vide p eum que dicat̃ me
diocris ⁊ que ſufficiens. ¶ Nõ 3⁹ q non valet
ſtatutum quod viget in multis locis alemanie.
vt ignobiles non admittant̃ in canonicos eccl'ia
rũ cathedraliũ.nã apud deũ nõ ẽ acceptõ ꝑſõa
ruꝫ.vt hic ⁊ in.c.nouit.de iudi.nã cum cõſuetu
do reprobet̃ h fortius nõ valet ſtatutũ.cum cõ
ſuetudo ꝯ canones ſit maioris robor l.q̃ꝫ ſtatu
tuꝫ hic ẽ q cõſuetudo als rõnabil' valꝫ ꝯ canões
vt in.c.fi.de ꝯſue.ſꝫ ſtatutum non valet. vt in.c.
q ſup his.de maio.⁊ obe. Nõ. Io.an.in.c.fi.de
offi.archi.rõem diuerſitatis dixi i.d.c.fi.ꝺ ꝯſue.
¶ Nõ q duplex eſt nobilitas quedã generis.⁊
in hac ſunt laudandi parentes.vnde alibi.ſi no
bilis es lauda parentes.ad hoc.c. nũq̃ꝫ. lvi.di.
Alia eſt nobilitas v̄tutum.⁊ iſta eſt nobilitas ai
mi ⁊ ꝑponẽda nobilitati generiſ.vnde pulchre i
quit Cicero i iuectiua ꝯ Saluſtium.ſancti⁹ eſt
me meis fulgere moribus q̃ꝫ maiorum opiniõe
niti.vt ſim poſteris meis nobilitatis initiũ ⁊ vir
tutis exemplũ.⁊ ꝯ eundẽ dixit.qõ deficit in te in
cipit in me.quaſi volebat inferre q Saluſti⁹ de
generabat genus ſuum.ſed ipſe proprijs v̄tuti
bus ꝑſtabat ſuis initiũ nobilitatis. Sꝫ tñ vbi cõ
currunt duo vincula.quia qs ẽ nobilis ex v̄tuti
bus parentum ⁊ virtutibus ꝓprijs tunc ꝑfecto
eſt magis honorandus.quia duplex decor ful
get in eo ⁊ parentum ⁊ propriuſ licet ſit magis
cõmendandus is qui ex pauperibus parentib⁹
ortus virtutib⁹ ſe dedicauit q̃ꝫ is qui ex nobili
progenie oriundus fuit. Catõ quia nobilis ha
buit exemplar nobile ſuorum ⁊ occaſionẽ maxi
mam vt eſſet virtuoſus. Sed ex pauperib⁹ na
tus eſt ſolius dei virtute mirabilis.ita aperte vi
detur velle tex.i.d.c.nunq̃ꝫ.lvi.di. ¶ Nõ q no
biles ⁊ potentes non ſunt reſpuendi i eccl'ia dei
cũ ipſe xp̄s qui eſt caput eccl'ie quoſdã nobiles
⁊ potentes ad ipſius regimen elegit vt Bartho
lomeum ⁊ Paulũ.potentia g̃ ⁊ nobilitas nõ de
generant in dignitatibus eccl'iaſticis.nec ꝯrium
ꝓbat hec lr̄a.ſꝫ ſolũ vult q defectus nobilitatis
vel potentie non repellat. Nõ ibi vix ad culmia
dignitatum q reperitur culmẽ dignitatis.⁊ ſic
videt̃ q appellatõe dignitatis ñ veniũt iſta que
ſunt dignitatum culmia.vñ in ſtatuto odioſo fa
ciente mẽtõem de dignitate nõ veniũt eꝑat⁹. q̃a
ſunt dignitatum culmen.ita dicit glo.ſin. in.c.ij.
j.e.ti.li.vi.⁊ ſatis ꝓbat̃ h.dũ nõ appellat dignita
tem ſed dignitatũ culmẽ. Et nõ ex illa dictõe vix
q reperiunt̃ hoies eminẽtis ſcie lꝫ cũ difficulta
te.nã lꝫ qõ vix fit tñ fit ſꝫ cũ difficultate.vt in.c.
p cathecĩſmũ.de cogna.ſpi.li.vi. In gl.i.ibi q̃n
tũcũq̃ꝫ ſit obtenta ⁊ ãtiqua.nõ bñ glo.q cõſue
tudo de qua in tex.eſt ĩpſcriptibilis.⁊ intelligẽ
reſpectu defectus nobilitatis eminentis ſcientie
⁊ hoc iõ.quia h eſt ꝯ honeſtatem eccleſie apud
quam ꝓncipaliter debꝫ cõſiderari vite honeſtas
facit.c.cũ decorẽ.ſ.de vi.⁊ honeſta.cle. In gl.
in v̄bo liberũ ibi.ſꝫ h non aſſumit liber ſed põt
dici q ẽt ſi aſſumebãt liber ꝓpe ꝓ eo qui carꝫ li
bertate nulla orit̃ abſurditas.quia papa h non
repulit iſtã exceptõem nec illã ex defectu hone
ſtatis.tñ intellectus glo.ẽ bon⁹.q̃a ñ allaſſet ad
hoc cõſuetudinẽ.q2 de iure cõi nõ ẽ ordinãdus
vt.ſ.de ſuis nõ ordi.ꝑ totũ.vñ dicũt doc.loque
bant̃ iſti ſm vulgare theotonicoꝝ q in quibuſ
dã locis appellãt liberos eos q nõ ſt alicui dñõ
obnoxij ad aliqõ ſuitiũ ſeu debitũ exhibẽdũ fa
cit.ſ.de obl'.ad rõci.c.uno. In gl.i v̄.ñ mltos.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Nō bn̄ hāc glo. ꝙ Paul' ⁊ Bartholomeus
fuerūt nobiles. alij vō apl'i ignobiles. ⁊ ex h̄ in-
ferṫ ꝙ oēs indifferēter ſunt vocādi ad regimen
eccl'ie dūmō al's ſint ſufficiētis ſcie ⁊ honeſte vi
te. Quid aūt ſi in nobili ⁊ in plebeio certa ſunt
paria qs p̄ferēd' ſit. an hēaṫ vel dꝫ haberi reſpe
ctus ad nobilitatē. vide qđ dixi in. c. ꝯſtitutꝰ. el. ij
de appel. poſt Hoſti. ⁊ in. c. officij. de elec. ¶ 2°
nō ibi ad regimē eccl'ie ꝙ nō ſolū Petr' ſꝫ oēs
apl'i fuerūt electi ad regimē eccl'ie vt h̄ tex. ⁊ vid
xxi. di. in nono. ⁊. xix. di. in. c. ita dn̄s. Et in fi.
glo. nō ſoluit ꝯriū dic ꝙ. c. de multa. nō dicit ꝙ
defect' nobilitaṫ dēat quē repellere a ꝓmotōe ſꝫ
ꝙ cū nobilib' ⁊ l'ratis dꝫ diſpēſari i pluralitē bn̄
ficioꝝ. qꝛ hn̄t ſbire plures ſumpt'. naꝫ eccl'ia dꝫ
ꝓuidē cuilibꝫ ſcđꝫ ei' indigētiā. vt plene dixi in
d. c. de multa. ¶ In glo. in vbo eminēt. in fi. pō
dera gl'. nā ex ea potes colligē tres q̄litates ſcie
⁊ q̄dā eſt eminēs ⁊ iſta nec̄io nō req̄riṫ in aliq̄ ꝑ
ſona ⁊ raro ꝯtingit. 2ª eſt ſcia mediocris. 3ª eſt
ſufficiēs. vn̄ mediocris tꝫ mediū inṫ eminētē ⁊
ſufficiētē. ⁊ dicit ſufficiēs ſcđꝫ q̄litatē ꝑſone ⁊ ipi
us officij dꝫ eni hr̄e talē ſciam ꝑ quā ſciat regē
⁊ gubernare officiū ſibi ꝯmiſſuꝫ. ⁊ vide ꝑ Inno
vbi cleric' declerat in. c. cū in cūctis. de elec. Et
peccat cleric' q defectū patiṫ ſcie ſi inopia nō ex
cludit eū a ſtudio l'raꝝ. vide ꝑ Inno. in. d. c. cꝫ
in cūctis. ⁊ in. c. i. de ſum. tri. ⁊ facit. c. niſi. i ſi. de
renunciatione.

Quam olim. Reſcriptū q̄ mādaṫ a
licui de bn̄ficio ꝓuideri rectoriā vel di-
gnitatē nō includit. vl' ſic. ſi mādaṫ ꝓuideri in ec
cl'ia nō pōt de eccl'ia ꝓuideri. p̄ma ps narrat exe
cutoris ꝓceſſū. 2° reuocari mādat dicēs q̄re ibi
cū igiṫ. ¶ Nō ꝙ ibi in aliq̄ eccl'ia ꝙ ſi mādaṫ ꝓ-
uideri in aliq̄ eccl'ia nō includiṫ rectorat' alic'
eccl'ie. ſꝫ tm̄ dꝫ ꝓuideri de bn̄ficio ſito in eccl'ia.
ex q̄ collige ⁊ tene mēti ꝙ aliud eſt ꝓuidē in ec-
cleſia ⁊ aliud de eccl'ia. ⁊ vide bonā glo. q̄ allaṫ
iſtū tex. in cle. i. j. e. ti. ¶ Nō 2° ex p̄n. iūcto ſi. ꝙ
cū mādaṫ ꝓuideri de bn̄ficio intell'r de ſimplici.
nā papa in mādato nō adiecit q̄litatē ſimplici-
tat. ſꝫ inꝑpretādo mādatū ſuum dicit ꝙ iuſſio vi
deṫ emanaſſe ꝓ ſimplici bn̄ficio. ⁊ ꝓbaṫ rōe. nam
in l'ris impetratis ad bn̄ficia debem' facē ſtrictā
inꝑpretatōēꝫ. vt in. c. q̄zuis. de p̄bē. li. vi. Itē ma
ioꝛ idoneitas req̄riṫ in curato q̄ꝫ in ſimplici. iō
niſi expſſe fiat mētio de cura tāq̄ꝫ mādato gn̄ali
venit bn̄ficiū curatū. tex. eſt nobilis in. c. cū in il
lis. e. ti. ⁊ li. Itē nō ibi nr̄a feraṫ intētio ⁊c. ꝙ mā
datū pape recipit vires a ſua intētōe. ſꝑ q̄ ꝯiectu
rāda eſt mens ꝓncipis. ad h̄. c. cū adeo. ⁊. c. ſup
l'ris. de reſcrip. ¶ Nō vltio caſuꝫ nōbilē ⁊ ꝙ ali
bi vt credo nō eſt ita expſſus ꝙ ſnia excōicatōis
lata a delegato pape vltra ꝯp̄hēſa in reſcripto
delegatōis eſt ipō iure nulla. ⁊ voluerūt qdā ſu
mere ex iſto tex. ar. ꝙ ſnia excōicatōis lata a de
legato ꝯ intētōēꝫ delegāt. eſt ipō iure nulla. Et
cen. tn̄ in. c. ex inſinuatōe d reſcrip. dixit ꝙ qdā
volētes facē nouā ſectā. dixerūt ꝙ ꝓceſſus dele
gati aut eſt iniuſt'. aut null'. ſi iniuſt' cēt ꝯ intē
tōēꝫ delegāt. ⁊ ꝑ ꝯn̄s null'. ar. hu'. c. ſꝫ ꝑfecto
illud dictū nec p̄mū nō appꝛobaṫ cōiṫ a doc. licꝫ
vt refert h̄ dn̄s me' dn̄s Cardi. multi doc. ꝯſulu
erūt ꝙ ſnia excōicatōis lata a delegato ꝯ inten-
tōēꝫ delegātis eſſet nulla. ſꝫ nec ſibi nec do. An
to. nec mihi placet h̄ dictuꝫ. nam de intentōe de
legantis nō eſt ꝙ feratur excōicatio ſine moniti
one. ⁊ tn̄ lata etiam a delegato tenet. vt nō. In-
no. in. c. illud. j. de cle. excō. mi. vide etiā Inno.
in. c. ꝓ illoꝝ. ſ. e. vbi dicit ꝙ licet ſnia excōicatio
nis feraṫ a delegato ſine cauſe cognitōe. nihilo-
min' tenet lꝫ ſit iniuſta ⁊ gn̄aliṫ de ꝓceſſu execu
toꝝ iniuſto. vide per Inno. in. c. ad aures. de re
ſcrip. vbi tꝫ illum tenere. vide etiā pulchꝛū dcm
Inno. in. c. ꝓudētiā. de offi. dele. vbi plus dicit
ꝙ ſi delegat' fert ſnīaꝫ ꝯ clauſulā inſtā in reſcri
pto ꝯcernētē inſtructōēꝫ circa merita cauſe nihi
lomin' tꝫ ſnia. qm̄ regula gn̄alis hꝫ ꝙ ſnia lata
ꝯ ius litigatoris valet. vn̄ opus eſt appellare. vt
in. c. cū inter. de re iudi. Ad iſtū tex. dic ꝙ excō
municatio fuit h̄ lata excedēdo vires mandati.
nam nō hēbat ptātēꝫ ꝓuidēdi de rectoria ſeu di
gnitate. ideo nō potuit cogē ad obſeruātiā illi'
qđ nō cadebat ſub ptāte ſua. ⁊ ad h̄ vltimū nō
ſemꝑ hn̄c tex. ſꝫ q̄ro quid ſi mandaṫ ꝓuideri in
eccl'ia de bn̄ficio ⁊ in illa eccleſia vbi dirigiṫ illō
mandatum ſunt p̄bende ⁊ alia bn̄ficia mioꝛa.
nunqd poſſit ꝓuideri de p̄bēda doct. h̄ cōiter
dicūt ꝙ nō. ſed ſi nō eſſent ibi p̄bende. ne man
datum ſit fruſtratoriū poterit ꝓuideri de p̄ben
da. ar. c. abbate. j. de vbo. ſig. Dn̄s Cardi. dicit
ꝙ videṫ eſſe ꝯria ꝙ poterit in p̄mo caſu de p̄e
bēda nihil allegat. ſed ego allego ⁊ adduco tex
in. c. ꝓ illoꝝ. ſ. eo. vbi ſimpl'r fuit mādatū vt ꝓui
dereṫ de bn̄ficio ⁊ vigore illius mādati fuit ꝓui
ſuꝫ de canonicatu ⁊ p̄bēda ſꝫ nihilominus mihi
plus placēt dicta doc. qꝛ canonia eſt lōge hono
rabilioꝛ q̄ꝫ aliud bn̄ficiū ſimplex. vn̄ canonici di
cunṫ clerici p̄mi gd'. ⁊ alij clerici ſimpl'r bn̄ficia-
ti dicūtur ſcđi gdus. vt nō. Inno. in. c. ſedes. de
reſcrip. iō cū in reſcrip. ſit ſiēda ſtricta inꝑ̄tatio
dēm' in dubio intell'ere de bn̄ficio mioꝛi. ar. h̄ ⁊
in. c. i. ⁊. ij. de filijs p̄ſ. li. vi. ⁊ in. d. c. q̄zuis. de
p̄bē. li. vi. Nec ob. c. ꝓ illoꝝ. qꝛ ibi fuit mādatuꝫ
de bn̄ficio ꝯpetēti q̄ caſu dicūt h̄ doc. ꝙ ꝯpetens
intell'r ſm̄ q̄litatē ꝑſone. vn̄ ſi mereṫ canonicatū
poterit ꝓuideri de eo. lꝫ i eccl'ia ſint alia bn̄ficia
⁊ lꝫ ipi nō allegēt tex. eſt nō. in. d. c. ꝓ illoꝝ. qd
aūt ſi mādaṫ ꝓuideri de bn̄ficio p̄bēdali vl' alio
nūqd venit bn̄ficiū curatū. qdā cū qb' trāſit Jo
an. tenēt ꝙ ſic ꝑ illā dictōēꝫ vel alio. q̄ſi voluerit
ꝯp̄hēdere bn̄ficiū curatū. ſed modernioꝛes te
nēt oppoſitū ⁊ meli' ⁊ ꝯ hāc ſniam antiq̄ꝝ vide
tur tex. rotūdus in. d. c. ꝓ illoꝝ. vbi diciṫ ꝙ niſi
fiat expſſe mētio de cura nō venit bn̄ficium cu-
ratū. nec ob. dictio alio. nam potius facit pro qꝛ

regłarit dc̄o ali⁹ fac̄ poſitiōez eiuſdē q̄litat̄ cū p̄cedētib⁹.vt nō.i.d.c.ſedes. dz ḡ itelligi mādatū d bn̄fi: p̄bēdali vł alio.ſ.ſiſi. ſʒ curatū ñ ē ſiłe vt i.d.c.cū i ill.nā maioꝛ idoneitas ꝛ maiō etas regrunt̄ i bn̄fi: curato q̄ʒ i alijs ſimplicib⁹.vt di xi i.c.ſup ioꝛdiata.ſ.e. In gl.i.i fi.nō.gl.ꝛ idē nō.i.c.accepim⁹.d eta.ꝛ q̄li.i glo.penul. ꝛ vide qō p̄łe dixi i.c.rodulfus.d reſcrip.vbi tetigi an ꝛ qñ cōitatini veniūt appellatōe ciuiū ꝛ ecōuerſo.ꝛ videt̄ tex.d ciuitate.i.c.ſi ciuitas.de ſen.ex li.vi.vbi ēt h̄ētur nūgd appellatōe ciuitat̄ veniant ſburbia.ꝛ dr̄ ꝙ ñ niſi ꝓuiſio faciēs mētiōez d ciuitate fruſtraret̄ effc̄u ſuo niſi ꝯp̄bēdēt ſburbia.ꝛ i h̄ ē ſingulař.ille tex.ꝛ i q̄ i mā odioſa appellatōe ciuitat̄ ñ ſolū vēit id qō muris claudit̄ ſʒ ēt ſburbia.ꝛ ex h̄ crederē ꝙ ſi ſtatutū dictaret ꝙ i ciuitate ñ poſſit exercēi certa ars ad effectuʒ vt ciues ſint itēti alijs artib⁹ ꝙ ñ poſſit exercēi i ſburbijs.qa de facili ciues defraudarēt dictā.l eūdo ad ſburbia.ꝛ.p h̄ fac̄.c.ſup ſpecula.j.d p̄ui.vbi iterdicit̄ ne leges legant̄ pariſi⁹ vł i locis vicinis. In glo.ij.ibi d ꝯceſ.p̄bē.qꝛ cūct̄ ad de.li.vi.ꝛ de mā h⁹ glo.vide tex.ibi ꝛ an executoꝛ poſſit reſuare ſibi p̄mā vacaturā vł aliā ꝛ int̄ dicē collatōi oꝛdiario ne ꝯferat.vide hodie tex i.c.executoꝛ.ꝛ i.c.ſi capł'o.d ꝯceſ.p̄bē.li.vi. ꝛ d executoꝛe dato ad cōpellēdū.vide tex.i.c.ſi ſolico.ti.li.vi.p quē tex.rep̄bēdit̄ opi.h⁹ glo.in fi.

De clerico egrotāte vł debilitato. rubrica.

Cōtinuat̄ ad p̄cedētia h̄ oꝛdie ſ̄ viſum ē de clericis ñ reſidētib⁹ ꝛ de p̄bēdis ñ ꝯferēdis eiſdē.ſʒ qꝛ dubitari poſſit nūgd eis egrātib⁹ ſint ꝓuēt⁹ ecc̄łie ſubtrahendi merito poſt p̄cedentia ſubijcit iſtā rubricam.

Tum pcuſſio. Cleric⁹ ifirm⁹ itegre pcipit bn̄ficij ſui fruct⁹.h.d.pōit dēʒ cu⁹ rōez iterſit ibi qa Nō p̄ ibi q̄ ꝯſueta ſūt ꝙ i diſtributiōib⁹ faciēdis attēdit̄ cuiuſqʒ ecc̄łie ꝯſuetudo.pñt ēt canōici int̄ ſe ſtatuē vł ꝯſuetudīez iducē ſup q̄litate ꝛ q̄ʒtitate diſtributionuʒ ꝛ mō diſtribuēdi a iure tñ nō iꝓbato.ꝛ.p h̄ bona gl i.c.veniēs.d vbo.ſig.li.vi.ꝛ p Inno.in.c.cū cō ſuetudinis.ſ.de ꝯſue. Nō ibi exēplo deterriti.ꝙ clerici nō debēt ibumanit̄ tractari ne alij terreant̄ a clericatu.h̄.n.videt̄ turbare ſtatū ecc̄łiaſticū nedū p̄ñtē ſʒ ēt futuꝝ.ꝛ pōt adduci h̄ ratio multū nō.i ar.ꝙ cleric⁹ nō dʒ p̄uari bn̄fi: ſuo ſine cā ēt p romanū pontificē.nā ſi exñte ifirmitate ꝛ ſic ipotētia ſuiēdi nō dʒ ſbtrahi bn̄ficiuʒ nec ex h̄ turbet̄ ſtat⁹ ecc̄łie ḡ multofoꝛti⁹ vbi nulla ſubeſt cā rōnabił.papa āt nō eſt tolerandus volens turbare ſtatū ecc̄łiaſticū ſine cā rōnabili.vt nō.dic̄ Inno.i c.q̄ʒto.d ꝯſue.ſʒ d h̄ i diſputatōe dicet̄ plen⁹. Nō ibi militaret ecc̄łie.ꝙ q̄libet cleric⁹ dr̄ miles dei ꝛ militat i ecc̄łia.ꝓ h̄ tex.cū glo.xi.q.i.xp̄ian⁹.xxiij.q.viij.rep̄bēſibile.ex q̄ ifert̄ ꝙ quēadmodū nō valet dona: fc̄a ꝯcubie p militē ſeculi.vt i.l.ij.C.de dona.iter viꝝ ꝛ vx.ita nec dona: fc̄a ꝯcubie p clicū cū ſit miles celeſtis ꝛ honoꝛabilioꝛ q̄ʒ ſecularis miles.xcvi.di.i c.duo ſunt.ꝛ ita diſputādo tenuit Ricar.ma:ñ hꝛe ꝛ ſeq̄t̄ Bar.i.l.affectiōis.ff.de dona.ꝛ vide qō nō.Jo.an.i.c.de his.j.de ſepul.qō bn̄ notabis.ꝓ h̄ fac̄ glo.nōbilis q̄ cōit̄ tenet̄ i.l.miles.ff.de re iudi.q̄ vult ꝙ ſic̄ ꝓpt̄ debita miles ſeculi ñ tenet̄ cedē bonis nec pōt cōueniri vltra q̄ʒ facē pōt ita nec miles dei.de h̄ dicā p̄łe i.c.odoard⁹ de ſoł.ꝛ in.c.ij.de pigno.ꝛ vide aliā glo.i ſimili in.l.ſtipēdia.C.de excep.rei iudi.q̄ dic̄ qō ſicut ſtipēdia militū nō ſūt capiēda ꝓ executiōe ſnīe nec ſtipēdia clericoꝝ. Ex his oīb⁹ ꝯclude nōbilem regulā ꝙ p̄uilegia tributa militib⁹ ſeculi debent obſuari q̄ ad milites dei.qō itelligo i caſibus i qb⁹ ſubeſt eadē rō.ar.c.gn̄alit̄.xvi.q.i.h̄ dico.qa militi ſeculari nō iputat̄ ignorā̂ iur̄.cū hēat vacare armis.l.i.ꝛ qō ibi nō.C.de iur̄.ꝛ fac.igno.ꝛ nō.i.q.iiij.i.§.nōndū.ſʒ militi dei ñ ex toto p̄cet̄ cū ipi poſſint itendē ſcie ꝛ ſtudio līaꝝ.de q̄ vide qō nō.in regula igrātia.in vi. Nō ibi q̄cūqʒ ei ſi ſanus eēt.ꝛc̄.ꝙ clerico egrotanti nihil eſt ſubtrahēdū de his q̄ conſueuit p̄cipe i ſanitate.ifirmitas ḡ fingit cū reſidē ꝛ iter eē diuis.ꝛ itellige h̄ qñ ifirmitas eſt cā imediata nō deſuiēdi.nā ſi p̄us nō reſidebat ifirmitas ſupueniēs tñ nō excuſat cū vt dicūt h̄ doc.ꝛ bn̄ ꝛ lati⁹ dixi i.c.ad audiētiā.de cle.nō reſi.naʒ caſus ſupueniēs recipit dclaratiōez ſm ſtatū p̄cedētē.vt i.c.maioꝛes.j.de bapt. Nō vitio ibi exiguitate.ꙗ de oi diſtributiōe ꝓuētuū eccleſie ſeu q̄litcūqʒ occurrētiū dʒ ifirm⁹ hr̄e poꝛtionez quā ſolit⁹ erat pcipe tēpoꝛe ſanitat̄ q̄ʒtūcūqʒ tal̄ poꝛtio ſit exigua ꝛ modica.ꝛ hodie clari⁹ ꝓuiſū eſt in diſtributiōib⁹ q̄tidianis vt egroto non denegentur.de cleri.nō reſi.c.vno. li.vi. Sed contra hunc tex.facit principium.c. vbi narrat̄ ꙗ iſte canōicus iuit perſonaliter ad papā ergo nō erat moꝛbo detentus. Soł.poterat eſſe talis infirmitas que ipediebat deſuire eccleſie nō autem ambulare.quia foꝛte amiſerat officium lingue. In glo.fi.ibi paſcendi ſunt ꝛc̄. Nota bn̄ glo.ꙗ dn̄s tenet̄ paſcere famulos ſuos tēpoꝛe infirmitatis. Sed dubitat̄ nunqd teneat̄ ad omnes impēſas.foꝛte enim eget magna cura ꝛ diuturna ꝛ in medicis ē exponēda magna q̄ʒtitas pecunie.de hac queſtione vide per Bar.in.l.ſi cū dotem.§.ſinautē.ff.ſo.ma.ꝛ in.l.in rebus.ff como.ꝛ cōcludit ꙗ ad magnas expenſas nō tenetur ar.illius.l.in rebus.qō intellige rōne famulatus ſed alia ratiōe.qa ꝓxim⁹ ſi ille non habeat vñ ſibi ſubueniat poteſt imploꝛare officiuʒ iudicis cōtra eū vt ſibi ſubueniat ſi eſt ſoluēdo.ꝛ idē pōt facē pauper contra quēcūqʒ diuitem

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vide tex. cū glo. nō. xlvij. di. in. c. ſicut. facit. c. paſche. lxxxvi. di. ⁊ maxīe epi tenent̄ ſbueniř pauperib⁹ ⁊ hiis q nō pñt manib⁹ laborare. lxxxij. di. in. c. i. xij. q. i. in. c. vidētes. An aūt famulo infirmo debeat ſalariū cōiter tenet̄ ꝙ nō q2 caſus ꝯtingēs in pſonā illi⁹ q locabat opas ſuas liberat ꝯductorē a preſtatione mercedis. l. ſi vno. §. itē cū qd. ⁊ qḋ ibi nō. ff. loca. ⁊ nōtur in. d. l. in reb⁹. h tñ limita qñ ſalariū debet̄ alicui rōe pſone ſue dūtaxat. ſec⁹ aūt ſi dat̄ ſibi etiā ex ꝯtēplatōe alioꝝ vt dat̄ ptāti b3. n. ſoluē ſuis iudicib⁹. ⁊ aliis famulis de qꝝ obligatōe nō liberat̄ p mortē. vñ cū hēdes defuncti teneant̄ illis ſoluē exq̄ cōducti ſunt ita ⁊ ptās pōt peter̄ ſalariū ab eo qui cū ꝯduxit. de q̄ dicēdū vt plene nō. i. l. diē fūcto. ff. de of. aſſeſ. Quid aūt in doctore ⁊ aduocato q deceſſerūt nō finita ꝯducta ſeu cā aduocatōis nūqd eoꝝ hēs dēat hr̄e ſalariū tot⁹ tpis an vo tenet̄ ꝓ rata ſeruitij ſeu tpis dic vt nō. p glo. ⁊ Bar. in. l. i. ff. de varijs ⁊ ex̄oꝛ. cog. ⁊ vide aliq̄s rōes Bar. in. d. l. diē functo. ⁊ ad mā3 vide Inno. in. c. ꝓpť ſterilitatē. j. de locato.

Preſbiterū

Preſbr cui medietas palme cū duob⁹ digiti. eſt abſciſſa miſſa3 nō celebrat. ſ3 ceteris ſacerdotalib⁹ fungi pōt. h. d. Primo ꝓhibet ⁊ cām reddit. 2⁰ permittit ibi ipm. Nō p̄ bonā regulā ad cognoſcēdū an ⁊ qñ clerico infirmo ſeu debilitato ſit interdicēdū officiū ſacerdotale vl' ipi⁹ ps. ſufficit eni oīs cā q reddit ipm debilē ad exercēdū illō officiū vel diffoꝛmē. nā tūc ꝓpť ſcādalū. ⁊ p̄ caſu ꝓpť debilitatē eſt ſibi ītēdicēdū illud officiū in loco q̄ dēe cauſe ſeu altera eaꝝ ꝯcurrit. Nō ꝙ ſola diffoꝛmitas ſufficit ⁊ facit ꝓ dēo nōbili glo in. c. ſi qs. l. di. q̄ dicit ꝙ ſi cleric⁹ eſt adeo claud⁹ ꝙ neqt aſcēdē ad altare ſine baculo nō eſt pmittēd⁹ celebrare. ſec⁹ qñ alit̄ eēt claud⁹. ⁊ vide ad mā3 qḋ legit̄ ⁊ nō. in. c. ij. š. de coꝛpo. viciat̄. Ultio nō ꝙ deformitas vel debilitas nō reddit clericū irregularē. ſ3 tñ reddit impotētē ⁊ inhabilē reſpectu illi⁹ officij in q̄ p̄dicta ꝯcurrūt In glo. i. in fi. de h in regl'a factū lītime de reg. iur. li. vi. ⁊ dic ꝙ caſus h ſupueniēs nō facit ac ſi ab initio act⁹ nō valuerit. ſ3 ſolū impedit exercitiu3 q̄tenus viget impedimētum ⁊c̄.

De rectoꝛibus.

Si rectō eccl'ie ſit leproſus dād⁹ eſt ei coadiutoꝛ. h. d. 2ͣ ibi h. Nō p̄ ꝙ moꝛb⁹ lepre eſt impedimētū ſufficiēs vt rectoꝛi ſeu p̄lato det̄ coadiutoꝛ q hēat curā aiaꝝ. Et nō ꝙ iſte coadiutoꝛ pōt dari p inferiorē pape. nā ſpēale eſt in epis ⁊ p̄latis ſupioꝛib⁹ vt eis inutil' nō det̄ coadiutoꝛ niſi p romanū pōtificē. vt in. c. vno. e. ti. li. vi. Alijs pōt q̄ ſupioꝛ ꝓpⁱus coadiutorē deputare arguēdo ibi p locū a ſpēali. ⁊ p h tex. in. c. ſe. ⁊ ſi. Nō ibi eccl'ias ingredi. ar. bonū ꝙ leproſo pōt ītēdici ingreſſus eccl'ie cū nō pōt ingredi ſine ſcādalo alioꝝ. Et ſic nō ꝙ ſcādalū eſt ſufficiēs cā ꝙ qs p̄iuetur iure ſuo. qḋ ꝓcedit vbi illō ſine peccato fieri vel obmitti fieri pōt vt in. c. ij. de no. op. nun. Nō ꝙ clerico ꝓhibet̄ acceſſus ad eccl'ia3 ſuā ꝓpter leprā nō ſic ꝯtingit in ꝯiuge carnali. nā ſibi inuito nō eſt ſbtrahēda vxoꝛ nec ecōtra marit⁹ vxoꝛi. j. de ꝯiugio le. p totū. exq̄ potes colligere ar. ꝙ foꝛtioꝛ eſt obligatio int̄ maritū ⁊ vxorē q̄3 int̄ p̄latū ⁊ eccl'ia3. Ex q̄ vr̄ ꝙ vinculū ꝯiugis carnalis ſit foꝛti⁹ q̄3 ꝯiugis ſpūalis. Ultio nō ꝙ coadiutoꝛ d3 viuere de facultatib⁹ eccl'ie ⁊ inde recipe ꝯgruā poꝛtōe3. Sed h inſurgit qḋ nōbilis ⁊ q̄tidiana. qd ſi reddit⁹ eccl'ie nō ſufficiūt coadiutoꝛi a p̄lato egrotāti. glo. fi. t3 ꝙ eſt ꝓuidendū p̄ coadiutoꝛi ⁊ p̄lato infirmo ꝓuidebit eps alt'ar. lxxxij. di. in. §. i. ⁊. c. i. Illa tñ iura h nō ꝓbant. ſ3 tñ faciūt in ar. in eis eni dicit̄ ꝙ eps d3 ꝓuidere paupib⁹ ⁊ hiis q manib⁹ laborare non pñt. ⁊ foꝛte ob h Vincē. tenuit h h̄riū dicēs ꝙ infirmo ſubueniēdū eſt in loco. xviij. q. ij. in. c. in nullo. ſ3 illud. c. nō loqt̄ in h caſu. Dñs Car. refert ſe ꝯſuluiſſe ꝯ hāc glo. ⁊ ꝯcludit ꝙ p̄ ſubueniendū eſt p̄lato infirmo. ⁊ coadiutoꝛi ſubueniat̄ p epm vel pꝛochianos mot⁹ q2 p̄lat⁹ infirm⁹ cēſet̄ deſeruire. vt in. c. i. š. e. q̄ ei tanq̄3 dignioꝛi ſbueniēdū eſt. Itē facit tex. in fi. dū ꝯgruam poꝛtionē mandat dari coadiutoꝛi. q̄ prelato infirmo relinquūtur ceteri ꝓuentus ⁊ ſic prelatus infirmus videt̄ h potioꝛ. ſ3 ꝯ hāc 1ᵃᵐ ꝯſideratōe3 ſuam ⁊ ꝯ hūc tex. adduco tex. c. ſe. vbi mādat̄ vt necīa dūtaxat dentur infirmo. q̄ reliq̄ ſunt in diſpoſitōe coadiutoꝛis. Et ex h inſurgit aliud dubium nō tactū hic p doc. videlic3 qs d3 hr̄e diſpoſitōem redditnum eccl'ie. nā iſte tex. facit ꝙ p̄lat⁹ infirm⁹ in ꝯriū facit. c. ſe. ego ſic diſtinguerē ꝙ aut infirmitas impedit admiſtratōe3 ī tpalib⁹ ⁊ ſpūalib⁹. ⁊ tūc coadiutoꝛ h3 admiſtratōe3 in vtriſq̄3 ⁊ d3 dare ꝯgruā poꝛtōe3 infirmo ⁊ cōgruā retinere ꝓ ſe. ⁊ reliq̄s fruct⁹ ꝯuertere in vtilitatē eccl'ie ſeu diſpēſare ſicut tenet̄ bon⁹ rectoꝛ ⁊ ſic pōt intelligi tex. ſeq̄nēs ⁊ facit. c. pe. de cle. nō reſi. ⁊. c. ꝓuenit. de appel. ⁊ qḋ in mā coadiutoꝛis dicā in. c. fi. aut infirmitas ſolū reddit impotentē in ſpūalib⁹. ⁊ tūc cū officiū coadiutoꝛis ſe nō extendit ad tpalia p̄latus pcipit oēs redditus. ⁊ dabit ꝯgruā poꝛtōe3 coadiutoꝛi h caſu ꝓcedit iſte tex. nā pondera ꝙ ſolū dat̄ h coadiutoꝛ cure aiaꝝ. Quid aūt ſi redditus vtriq̄3 non ſufficiant attingendo p̄ncipalē qōe3 ſatis pōt teneri ex q̄dā bona eq̄tate vt p̄lat⁹ infirm⁹ p̄ferat̄ ⁊ ad ꝓuidēdū coadiutoꝛi ꝯpellant̄ pꝛochiani. ꝓ h vide bonā glo. in ſili de cō. di. i. in. c. oīs xp̄ianus. ⁊ qḋ nō. in. c. de his. j. de eccle. edi. in qb⁹ iurib⁹ nō. ꝙ ſi preſbr nō pōt ꝯgrue viuere ex redditib⁹ eccl'ie pñt pꝛochiani ꝯpelli ad ſbueniēdū ſibi. qḋ ego intell'o qñ ſacerdos alit̄ viuē nō pōt al's aūt tenet̄ ꝓpa induſtria victū q̄rere ⁊ imputādū ē ſibi ꝙ bñficiū exiguū acceptauit. lxxxxi. di. cleric⁹ victū ⁊. c. i. de cele. miſſa. ꝓ h facit qḋ

nō doc.in.c.ex ꝑſītiū.j.de pigno.vbi nōbilit̄ ſen
tiūt doc.ꝛ ꝑncipalit̄ Jo.an.ꝙ ēt res eccl̄ie pōt ꝑ
lat⁹ pignorare ꝓ ſua ſuſtētatiōe ſi alit̄ viuē non
pōt.fac.c.aurū.xij.q.ij. Et ad deciſionē ꝑncipa
lē bn̄ fac rō.c.ꝑmi.ē.e.ne alij terreant̄ a clerica-
tu videntes clericos deſeri tpe īfirmitat̄. ¶ In
gl.in v̄.curā.hic glo.colligit ar.ꝙ coadiutor ſit
ꝑlatus et pōt elici argumentū ꝙ ꝑlatus dicit̄ ꝗ
ſi ante latus.i.alijs ꝑpoſitus.ſ3 iſte coadiutor ō
putatur ad curā animaꝝ exercendā ḡ eſt ꝑlat⁹.
ſ3 glo.fi.in fine colligit ar.in ꝯͣrium ꝛ pōt argu-
mētari hoc mō.coadiutor hab3 hic ſolū vnā pō
tionē ex redditib⁹ eccl̄ie ḡ nō eſt ꝑlat⁹.ꝗa ꝑlat⁹
h3 liberā adminiſtrationē oīum redditnū.vt i.c.
cū nobis.i fi.ē.de elec. veritas eſt ꝙ coadiutor
nō eſt ꝑlat⁹ ſ3 ſolum habet exercitiū cure. vnde
ius ꝑlature ꝛ cura in habitu reſidēt penes infir
mū vt ſatis ꝓbat̄ in.c.vno.§.fi.eo.ti.li.vi. Item
ꝓbat diuerſitas vocabuloꝝ.nā ſi eēt ꝑlat⁹ nō di
cētur coadiutor.in.l.ſi idē.C.de codicill̄.vbi di
cit ꝙ teſtamētū ꝛ codicillus nō ſunt idē al's ꝗre
cēnt diuerſa vocabula.ꝛ hic nō ſunt alia.

Alia nos

Si rector eccl̄e
ſit leproſus ab
adminiſtratōis offi.remouet̄.ſ3 ō bonis
eccl̄ie ſuſtētat̄.zͣ ibi dicim⁹. ¶ Nō ꝑ ibi diuio
iudi⁹ ꝙ qn̄q3 corporis īfirmitas ſeu morb⁹ ꝓue
nit diuio iudicio ꝓpt̄ peccata hoīnu3.ad h̄ vide
qō nō.in.c.cū īfirmitas.j.de peni.ꝛ remiſ. ꝛ ibi
dixi.ꝛ in.c.cū ꝑcuſſio.vij.q.i. ¶ Nō zͦ. ibi ꝑla-
tōnis officio. ꝙ rector eccleſie parrochialis pōt
dici ꝑlat⁹.ꝛ i h̄ tene mēti iſtū tex. Sepe.n.ad h̄
c.ſoleo allegare.eſt.n.ꝑlat⁹ in foro penitentiali
ꝛ ite lige ꝙ eſt ꝑlat⁹ largo ſumpto vocabl̄o. ſtri
cto āt non dicitur prelatus.vt nō. Pau.in clem̄
dudum.de ſepul.ꝛ facit qō nō.in.c.ij.de iudi. ꝛ
ibi dixit.nā ꝓpe habēs iuriſdictōem pōt dici ꝑ
latus.ꝛ fac qō habet̄ in.c.i.de eta.ꝛ ꝗli. ¶ Nō
ibi ꝙ ꝓ ſcādalo ꝛ abhomiatōe.ꝛc̄.ꝙ ꝓpt̄ bonu3
publicū pōt ꝗs remoueri ab eccl̄ia ſua lic3 nl̄la
cā ex culpa ſua ꝓuenerit ꝓ h̄ qō nō. Inno.in.c
niſi cū ꝑdem.de renū.ꝛ Jo.an.in regula qō ob
ḡ̄am.de regu.in.li.vi.in mercu. ꝛ hoc nōbile ē
verū ex ſe vt ex toto poſſit remoueri ob hāc cau
ſam.ſed ratione infirmitat̄ nō videt̄ h̄ ꝓcedē vt
ex toto remoueat̄.ar.hic in fi.ꝛ in.c.ꝑcedenti.ꝛ
de hoc.j.cū glo. ¶ Ultio nō ꝙ icidēs in' īfirmi
tatē ꝑpetuā ſuſtētādus eſt de redditib⁹ eccleſie
ſue.vñ ñ deb3 deſeri tpe infirmitat̄. Et nō ꝙ ali
mēta ſūt ſibi exhibēda iuxta facultates eccl̄e.fa
cit.l.cū alimēta.ff.de alimēt̄ ꝛ ciba.lega. ¶ In
glo.in.v̄.adminiſtratiōis.ibi ꝛ dādus eſt huic co-
adiutor.ꝛ ꝑma opi.videt̄ verior ꝛ cōior ꝑ.c.ē.ꝓ
ximū qō loq̄t̄ de morbo lepre ꝛ tñ ſolū ꝓuid3 ō
coadiutore.nec ob.iſte tex.dū dicit eū remouē-
dū ab adminiſtratiōis officio ꝗa deb3 remouēri ꝗ
ad exercitiū ſ3 ius ꝑlature remanebit penes eū.
nā ꝑ hāc ꝓuiſionē ꝓuidet̄ infirmo ꝛ populo.vt
in.c.ſe.in fi.Hoſti.tñ diſtiguebat iter epm̄ ꝛ iſte
rioꝛē ꝑlatū vt epiſcopo det̄ coadiutor.vt in.c.ſe
alter v̄o remoueat̄.ſ3 Jo.an.ꝛ cōiter alij ſeq̄nē
tes tenēt primū dictū indiſtīcte.nā videm⁹ ꝙ ꝓ
pter morbū lepre nō diſſoluit̄ m̄rimoniū carna-
le l3 nō poſſit ibi ꝓuideri de coadiutore.multo-
forti⁹ nō d3 diſſolui ſpūale in ꝗ pōt ꝓuideri per
coadiutorē. Itē poſſet ꝯtigē ꝙ ſaltē diuio mira
culo iſte liberaret̄ ab īfirmitate. ꝛ ſi ſbſtitut⁹ nō
poſſ3 remoueri ide remanēt iſte ꝑuatus ſine cul
pa ſua. Cōclude ergo ꝙ aut ñ pōt ꝗs adminiſtra-
re ſine ſcādalo populi.pōt tñ retinē ius ꝑlature
ꝛ tūc ꝓuidebit̄ ꝑ datione coadiutōis.qn̄q3 non
pōt retinē ēt ius ꝑlature ſine ſcādalo.vt ꝗa ē ex
oſus populo ꝓpt̄ delictū forte ꝛ ſibi iputat ꝛ po
terit tūc remoueri ſ3 d3 ſupior ſibi ꝓuidē de bo
no cābio.vt nō.dic̄ Inno.i.c.niſi cū ꝑdē.ō renū
ꝛ ē tetigi.ꝛ vide ad itellectum h⁹.c.qō dixi in ꝑ
cedēti.pōt tñ ſm aliā lect.glo.colligi ex tex.alia
practica vt infirmo ꝯſentiente ali⁹ ſubſtituat̄ i to
tū.ſed ſupior decernat egrotāti alimenta ꝗ3diu
vixerit et poterit h̄ fieri ſine peccato cū h̄ non ꝓ
cedat ex pactōe int̄ ſubſtitutū ꝛ eḡtātē ſ3 ex diſ-
poſitiōe iuris ꝛ ſupioris.ꝛ intellige qñ infirmi-
tas eſt ꝑpetua.de quo dicet̄.j.in.c.finali.

Ex parte

Epo q ꝓpt̄ mor
bū icurabilē pa-
ſtorale offm̄ exercē nō pōt dādus ē co
adiutor. Sūt due ptes.zͣ ibi vez. ¶ Nō ꝑ ibi
īcurabili morbo ar.ꝙ nō ꝓpt̄ quēlib3 morbum
dādus ē ei coadiutor ſ3 d3 eē incurabil̄.ad h̄.c.
vnicū.e.ti.li.vi.ꝛ nō.i.c.ſe. ¶ Nō zͦ. ibi princi
pes.ꝛc̄.ꝙ ꝑncipat⁹ terre ꝛ ciues ciuitat̄ non pñt
ꝓuidē de coadiutore ſed pñt ſupplicare ſupiori
vt ſupior eis ꝓuideat de ꝑlato. ¶ Item nō ibi
nec poſſis nec debeas.ꝙ ꝗdā poſſum⁹ ꝗ ñ debe
mus.ꝗdā v̄o nō poſſum⁹ nec debem⁹.ꝗdā poſ-
ſum⁹ ꝛ debem⁹.nā multa pōt papa ꝗ facē nō d3
cū iudicari ab alio reglārit̄ nō poſſit.ad h̄.ix.q.
iij.c.alioꝝ.ꝛ.c.nemo. ¶ Nō ꝙ metropolitanus
ñ pōt ꝓuidē ſuffraganeo de coadiutore.ſpectat
n.h̄ ad ſolū papā i epis ꝛ ſupiorib⁹. de ꝗ dic vt
habet̄ plene i.c.vno.e.ti.li.vi. ¶ Ultio nō ꝙ ꝑ
datiōnē coadiutōis ꝓuidebit̄ populo eḡtāti.nā
ꝓuidet̄ populo ꝗa h3 exercē officiū eḡtāt̄ ꝓui-
det̄ īfirmo.tū ꝗa coadiuuat eū in offi⁹ ſuo.tū qꝛ
nō remouet̄ a ꝑlatura. S3 h̄ dubitat̄ ꝑ doc.nun
ꝗd elect⁹ ꝛ ꝯfirmat⁹ nōdū ꝯſecrat⁹ ſit remouen
dus ex toto ꝓpt̄ morbū icurabilē ſupuenientē.
Uincen.tenuit h̄ ꝙ ſic cū iſte adhuc non h3 ple
nū ius cū reſt3 ꝯſecratōis mun⁹ a ꝗ remouēi po
teſt ꝑ exceptō3.vt i.c.ſup his.j.ō accu. S3 ꝯͣriū
ipe ſentit i.c.fi.de corpore vici.mot⁹ ꝑ.c.cum in
cūctis.ē.de elec.i.§.h̄ ſane.vbi p3 ꝙ ſi ꝓpt̄ infir
mitatē ñ pōt ꝗs ꝓmouēi ad ordie3 reꝗſitū ñ d3
a bñfi⁹ remouēi. Et dic̄ h̄ Jo.an.ꝙ forte illō di
ctū itellexit i nō epo.iſtō in epo. ꝛ videt̄ placē
dño An.vt iſte remoueat̄. Ego dubito ꝑ.c.ij.ō
trāſl.prela.vbi dr̄ ꝙ ꝯſecra⁹ nō addit ad vincu-
lum coniugale. vñ ex quo ſine culpa promoueri

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

nō pōt indignū eſt vt remoueat̄. vt in. d. §. h ſa-
ne. Secꝰ ſi culpa ſua incidiſſet in infirmitatem.
ar. c. i. de eta. ⁊ q̄lita. ¶ In glo. fi. ibi paſtoralis
vbi plene hētur de coadiutore epi ⁊c.

C Onſultatōibus

Breue eſt ⁊ nō ſūmat̄. ¶ Nō ꝙ in di-
gnitatibꝰ inferioribꝰ, ꝓuidēdū eſt ꝑ datōem co-
adiutoꝝ. ⁊ intellc vbi Archi. hēret multa expli
care. nā in q̄buſdā locis multū adiuuat officiū
epi. iō appellat̄ oculꝰ epi in. c. i. de of. archi. Et vt
hēat mā coadiutoris q̄rā poſt doc. ¶ Et ꝑ qd ſit
coadiutor. dic ꝙ is q dat̄ ex cā iure vl' iudici. au
ctoritate ad coadiuuādū officio ꝑſidētꝭ. ⁊ dr̄ co
adiutor a coadiuuādo ſicut tutor a tuēdo ⁊ ꝓcu
rator a ꝓcurādo. ¶ 2º q̄rit̄ q̄lis dꝫ eē coadiutor
dic ꝙ dꝫ cōſiderari officium ad qḋ deputat̄. Si
eni deputat̄ in tpalibꝰ tm̄. tūc dꝫ eē ꝓuidus ⁊ di
ſcretꝰ ita vt tpalia bñ ſciat regē ⁊ gubernare. ſi
vo dat̄ in ſpūalibꝰ puta ad curā aiaꝝ. tūc dꝫ hr̄e
ſciaꝫ ꝑ quā pplm̄ regerꝫ. ⁊ alꝰ ſit diſcretꝰ ⁊ ho-
neſtꝰ. Et in ſumma pōt dici ꝙ hr̄e dꝫ req̄ſita ad
illud officiū in q̄ deputat̄ coadiutor. iō ſi dat̄ re
gi dꝫ eē magnanimꝰ ⁊ potēs ꝓut hētur i. c. gran
di. de ſup. negli. ꝑla. li. vi. ¶ 3º q̄rit̄ cꝰ etatis eē
dēat cōiter cōcludit̄ ꝙ dꝫ eē illius etatꝭ req̄rit̄ in
admiſtratōe illꝰ officij. vñ ſi dat̄ curatori dꝫ hr̄e
xxv. ānos. ⁊ vr̄ expſſuꝫ in. c. nemo deinceps. de
elec. li. vi. ſi dat̄ epo dꝫ ꝯpleuiſſe. xxx. annuꝫ. q2
hāc etatē dꝫ hr̄e epꝰ. vt in. c. cū in cūctis. de elec
dicit tm̄ Io. an. de h vltio ſe dubitare ⁊ ita tm̄ſit.
Ego dicereꝫ ꝙ aut deputat̄ epo in tpalibꝰ dum
taxat ⁊ videt̄ ſufficere ꝙ hēat. xxv. ānos q2 illa
etas eſt ꝑfecta q̄ ad admiſtratōꝫ tpalē. nā in tali
etate pōt eē tutor ⁊ curator ⁊ ꝓcurator. l. fi. de le
giti. tute. in. c. q gñalr̄. de ꝓcura. li. vi. ſꝫ ſi depu-
tat̄ in ſpūalibꝰ tūc poſſet ꝓcedere ꝑmū dictū vt
req̄rat̄. xxx. annus. q2 illa eſt etas mltū matura
q̄ req̄ri dꝫ in admiſtratōe officij epalis cū mlta
ardua acturꝰ ſit. Et aduerte q2 ſi nō eſt epꝰ nō
poterit exercere pōtificalia ſꝫ iuriſdictōeꝫ epalē
tm̄. Si vo alꝰ eſt epꝰ poterit h exercere. ar. c. a
qua. de ꝑſcē. eccle. vel alta. ¶ 4º dubitat̄ nūqd
laicꝰ poſſit deputari coadiutor ⁊ cōiter tenet̄ ꝙ
deputari nō pōt illi officio cui ꝑeſſe noīe ꝓpo nō
pōt. ſꝫ officio cuꝰ eſt capax poterit coadiutor de
putari. vñ pōt eē coadiutor regis vel ꝑncipis. vt
in. d. c. grādi. ſꝫ nō pōt eē coadiutor clerici in ſpi
ritualibꝰ. q2 laicꝰ ſpūalia admiſtrare nō pōt. vt
in. c. ij. de iudi. nec in tpalibꝰ. q2 nō dꝫ eē laicus
gñalis admiſtrator ecclie. lxxxix. di. iudicatū.
dixi in. d. c. ij. puto tm̄ ꝙ papa poſſet eū depu
tare coadiutorē etiā in ſpūalibꝰ. nā pōt dare lai-
co ꝑtātē excōicādi. vt nō. gl'. xxxij. q. i. veꝝ. in. c
bñ qdē. xcvi. di. ⁊ ꝯmittere cāꝫ ſpūalē. vt nō. in
d. c. ij. ſꝫ ea q̄ ꝯpetūt ſoli ſacerdoti. vt eſt ꝯfectō
eucbariſtie. nō pōt papa ꝯmittē laico. vt dicit gl'
nō. in. c. ꝑuenit. xcv. di. q2 deꝰ h cōmiſit ſolis ſa
cerdotibꝰ in. c. i. in. §. vna. ē. de ſacra vncti. vñ
ſꝫ papa ſit ſolutꝰ legibus ſuis. nō tm̄ eſt ſolutꝰ le
ge diuina. xxv. q. i. in. c. ſūt qdā. ⁊ vide qḋ dixi
in. c. ſignificaſti. de fo. ꝯpeten. vbi tetigi nūquid
papa teneat̄ cōfiteri peccata ſua. ita vt ꝯſtituto
c. oīs. de pe. ⁊ remiſ. eū liget. ¶ Quito q̄rit̄ nū
qd femina poſſit deputari maſculo vl' ecōntra.
aut femina femie. Ad ꝑmū cōiter tenet̄ ꝙ non.
tū q2 femia nō dꝫ ſe immiſceri cetibꝰ viroꝝ in. c
mulieres. de iudi. li. vi. tū q2 iſtud officiū eſt vi-
rile qḋ nō cadit in femiaꝫ in. c. dilecti. de arbi.
Maſculꝰ aūt nō videt̄ poſſe deputari femie ꝓ
pter ꝑmā rōeꝫ. ſꝫ femia femine pōt deputari in
officio in q̄ pōt eē ipa ꝑncipal. vñ monial̄ pōt de
putari in coadiutricē abbatiſſe ſeu ꝑoriſſe cum
poſſit eē abbatiſſa ſeu ꝑoriſſa. nā h caſu iſtud of
ficiū nō eſt virile cū cadat in muliere. ¶ Dubita
tur ⁊ vi. de religioſo. nūqd poſſit deputari coad
iutor ⁊ cōiter vr̄ ꝙ pōt deputari illi officio cui
ꝑeſſe pōt ꝑncipalr̄. ⁊ ſic pōt eē coadiutor epi ab-
batꝭ ⁊ rectoris curati. nec ob. ſi dicat̄ ꝙ h offici-
um nō eſt ꝑpetuū q2 mortuo ꝑlato ciuilr̄ vl' nālī
ter eſt extinctū officiū ſuū. ⁊ ſic cū nō deſinat eē
clauſtralis ⁊ ſub obediētia ſui abbatꝭ. nō videt̄
ꝙ poſſit ꝓmoueri cū nō hēat velle. ſꝫ depēdet a
volūtate abbatꝭ. xij. q. i. nolo. Io. an. h nō obſtā
te tenet ꝑmū ⁊ cōiter oēs doc. dant ſilr̄. nam vi
demꝰ ꝙ ꝓmouent̄ ad vicariatū alicuꝰ epi. qḋ q
dem officium eſt temporale iux̄ nō. in clem. ⁊ ſi
ꝑncipalis. de reſcrip. Eſt eni h officium curatū
⁊ ordinariū ad hoc. c. ex freq̄ntibus. j. ti. i. nec
obſtat ſm eū obiectum cōtemplatōis. nā tolerā
tur ꝓpter bonū publicū ſeu maius bonuꝫ. nam
ociū monachale nō eſt ꝑferendū neceſſitati ec-
cleſie vt dicit tex. xvi. q. i. c. vos. ⁊. c. q̄uere. nec
ob. defectꝰ ꝓprie volūtatis. q2 ſupplet̄ ꝑ licētiaꝫ
ſui ſupioris. ⁊ pro h optime facit tex. in. c. ij. de
teſta. li. vi. vbi deputatur executor teſtamēti cū
licētia ſui ſuperioris. illi aūt officio cui ꝑeſſe nō
pōt principaliter non poteſt coadiutor deputari
¶ Vltimo quero per quem debet deputari co
adiutor. cōiter tenetur ꝙ in epiſcopis ⁊ ſuperio
ribus deputatio ſpectat ſolum ad papam ⁊ hoc
eſt clarū. vt patet in. c. vno. preal. In alijs circa
epiſcopum ſpectat ad eum qui poteſt prelatum
inuitū deſtituere ſeu ipiꝰ ꝯceſſionem admittere
nā quēadmodū ſolus papa deponit epos ⁊ ſu-
periores. ita ⁊ ipe ſolus coadiutorē dare poteſt
ſecus in alijs cū poſſit deſtitui ꝑ alios citra pa-
pam. Sed nō q2 doc. ſentiūt ex his verbis ꝙ ſi
collatio bñficij ſpectat ad prelatū inferiorē epo
ꝙ datio coadiutoris pertinebit ad epiſcopū. q2
hñs collatōem tm̄ nō pōt inuitū deſtituere nec
admittere renūciatōe iux̄ nō. in cle. vnica. de re
nunciatōe. ⁊ intellige niſi beneficiū illud pleno
iure eſſet ſubiectū illi prelato inferiori. nam tūc
ille eſt quaſi epꝰ reſpectu illius beneficij. vt in. c
vnico. de capel. mo. li. vi.

¶ De inſtitutionibus Rrica

¶ Cōtinuaē ad p̄cedētia ſ̄ viſum ē de collatōe p̄bēdaꝝ ſed qa parū eſt ↄ̄ferre niſi ſequaē iſtitutio iō ſubijcit hec rubrica de iſtitutiōib⁹. vel aliē ꝛ ſic. qa dubitari poſſ ad quē ptīnꝫ collaͣ. ſeu inſtitutio p̄bēdarū ꝛ bn̄ficioꝝ iō poſt rubricā de p̄bēdis ſubijcit hanc rubricā.

Non amplius. Numer⁹ clicoꝝ debet inſtitui i eccl'ijs collegiaē ſm̄ facultatē ipaꝝ. h. d. ¶ Nō p̄ q̄ i eccl'ijs vbi numer⁹ ñ ē deēminat⁹ ſuccedit q̄dā iuris d̄terminatio vt tot recipianē q̄t pn̄t ſine penuria ex redditib⁹ eccl'ie ſuſtētari. ꝛ tene mēti iſtū tex. qa q̄tidie allegaē. ꝛ collige bonā p̄ticā ↄ̄ p̄latos q̄ intuitu auaritie nolūt iſtituē mltos monachos vl' clicos i eccl'a. nā pn̄t ↄ̄pelli p ſupiores eoꝝ vt tot ponāt q̄t pn̄t de redditib⁹ eccl'ie ſuſtētari. Et nō īdas obliuiōi h̄ ꝛ itellige q̄ ēt hēaē reſpect⁹ ad alia onera eccl'ie nā ex r̄ddítib⁹ eccl'ie ñ ſolū clici ſūt paſcēdi ſed ipa eccl'ia ē reparāda ꝛ hoſpitalitas ſolita tenenda. i. c. paſtoralis. d̄ his q̄ fiūt a p̄la. ꝛ i. c. d̄ mōachis. ſ. d̄ p̄bē. cū ſi. ¶ Nō 2ͦ ar. q̄ appellatiōe clericoꝝ ſeu eccl'iaꝝ nō veniūt monachi ſeu ipoꝝ monaſteria qđ veꝝ ē i ſtricta ſignificatōe al's ſec⁹. vide glo. i. c. iij. de ſupplē. neg. p̄la. ¶ Nō ibi abſq̄ penuria. ſaē. n. ē q̄ ſine penuria ibi eē pn̄t lꝫ nō ↄ̄mode. naꝫ ſepe pōt qs ſine penuria viuē cū. xl. florenis ſꝫ ñ ↄ̄mode. vide ad h̄ bonā glo. i c. i. d̄ ſta. re. li. vi. i fi. ꝛ hodie ibi deēmiaē i monaſterijs monialiū vt ñ teneat recep⁹. ſc̄a vlt q̄ꝫ ſup petāt facultates monaſterij. ¶ Vltio potes colligē exceptōeꝫ ꝑponēdā ↄ̄ ipetrātē i eccl'ijs nō numeraē. vt qa reddit⁹ eccleſie ñ ſufficiūt ad tātū numerū ſupportādū. ꝛ faē. c. fi. d̄ p̄ſūp. ¶ In glo. ibi a numero ↄ̄ſueto. Aduerte nā h̄ glo. ꝑcedit i eccleſia i q̄ ē certus numer⁹ canōicoꝝ q̄ caſu ꝑpē modicū augmētū nō dꝫ alterari numer⁹ ꝛ dić Vincē. q̄ augmētū teneē diuidē i alias p̄bēdas. Dn̄s an. dić q̄ cedit cōī mēſe. Sꝫ tu ↄ̄ſidera q̄ qn̄q̄ꝫ augmētanē reddit⁹ p̄bēdaꝝ diſtinctaꝝ ꝛ tūc augmētū cedit p̄bēde q̄ augmētaē iuxta nō. i. c. cū M. de ↄ̄ſti. qn̄q̄ꝫ p̄bēde nō ſūt diſticte ſꝫ oīa bona ſūt cōia. ꝛ i fine ānī reddit⁹ diuidunē iter canonicos ꝛ tūc ꝑcedit dictū Vicē qn̄q̄ꝫ vlt p̄bēdas diſtinctas augmētanē cōia bona capl'i. ꝛ ꝑcedit dictū dn̄i An. ſed in cāu capl'i nr̄i tot ſūt ponēdi q̄t ↄ̄grue pn̄t ſuſtētari. nā iſte tex. logē in eccleſia nō numerata. vn̄ tūc aduertēdū q̄ vbi reddit⁹ multū excreſcūt pōt numerus conſuetus augmētari. vt in glo. non tamē ē fract⁹ ipſo iure. vt in. c. fi. de v̄bo. ſig. ꝛ dic vt plene nō. in dicto. c. cum. M.

2 **In eccleſia** Laici i canōicos ñ pn̄t iſtitui. p̄ deciſe narrat factū. 2ͦ. ꝑuidet ibi cū laici. ¶ Nō p̄ ibi iſtituē curaſtis q̄ aliꝰ citra papā pōt ſtatuē numeꝝ canonicoꝝ i eccleſia. qs āt h̄ facē poſſit Inno. h̄ dić q̄ i eccl'ijs cathedralib⁹ h̄ ptinet p̄ncipaliē ad epm̄ ſꝫ i alijs collegiaē iferiorib⁹ ptinet ad clicos illius eccl'ie. Fatet tū q̄ ſi male iſtituerūt ep̄s poterit corrigē ꝛ ita trāſeūt cōiter doc. ſed mihi hec dicta ñ placent indiſticte. nā cum ſtatuē numeꝝ in eccleſia ſit dare nouū ſtatū ipſi eccleſie. dicerē q̄ eccleſia iferior nō pōt facē tl'e ſtatutū ſine ↄ̄ſenſu ſui epi nā ꝛ ipemet Inno. alibi voluit q̄ clerici inferiores nō pn̄t facē ſtatuta ſine ↄ̄ſenſu epi ꝑpē cōionem q̄ eſt iter epm̄ ꝛ ipſas eccleſias. naꝫ epiſcopus eſt p̄laē ſaltim mediaē cuiuſlibꝫ eccleſie inferiōis ſue dioceſ⁹ ꝛ p eū gubernāde ſūt eccleſie x. q. i. i. c. regēda. ꝛ. c. nouerit. ꝛ h̄ voluit nōbiliē Inno. i. c. regiſti. j. de teſta. ꝛ. ſ. de ↄ̄ſti. i. c. cuꝫ acceſſiſſent. ꝛ nōbis h̄ dictum bn̄. Crederē tū h̄ dictum reſtrigēdū ad ſtatuta ſup arduis negocijs. nā ſup tāgētib⁹ ipos clericos dūtaxat et nō ſtatum eccleſie. ſoli clerici ēt eccleſie cathedralis ſtatuē poterūt ſine licentia epi. ad h̄ bona gl. in c. ↄ̄ſtitutionē. i v̄bo ſtatutū. de v̄bo. ſig. li. vi. ꝛ p Inno. in. c. cū ↄ̄ſuetudis. de ↄ̄ſue. Itē i alio nō placet dictū Inno h̄ vt ſolus ep̄s poſſit ſtatuere numeꝝ canonicoꝝ in eccleſia. nā puto regrēdū ↄ̄ſenſū ſeu ſaltim ↄ̄ſiliū canonicoꝝ. nā regulariē ep̄s nō ſtatuit ſine ↄ̄ſilio canonicoꝝ. vt nō. Io. an. c. i. de ↄ̄ſti. li. vi. facit. xv. q. vij. epiſcop⁹ nullius. ꝛ vide Inno. in. c. nouit. de his q̄ fiūt a p̄la. vbi īdit regulā mēti ↄ̄mēdādā q̄ ardua ñ explicat ep̄s ſine ↄ̄ſenſu canōicoꝝ. Sꝫ i alijs ñ arduis ſufficē ↄ̄ſiliū. ad p̄dicta faē in ar. illud. c. nouit. cū. c. q̄ꝫto. e. ti. ꝛ. c. paſtoralis. d̄ dona. ꝛ clem̄. ſi vna. de re. ec. ñ ali. quīmo certo cāu qn̄ vult ſtatuē ſup iurib⁹ ptinētib⁹ ad clericos iferiores dꝫ ipoſ clericos ſaltiꝫ vocare. vt nō. ipemꝫ Inno. i c. vr̄a. d̄ loca. ¶ Nō 2ͦ. ex tex. q̄ iuſ canōie ñ cadit i laicū lꝫ ḡ poſſit laic⁹ p̄bēdari nō tū pōt canonicari. qa p̄bēda ↄ̄ſiſtit i tēporalitate. vt nō. in. c. cū M. de ↄ̄ſti. dixi i. c. maiorib⁹. ſ. de p̄bē. Ius v̄o canōie ↄ̄ſiſtit in ſpūalitate q̄ nō cadit i laicuꝫ vt in. c. cauſam. de preſcrip. in. c. maſſana. d̄ eleccum ſi. ¶ Nota ibi per eccleſiaſticos ordīes q̄ i ꝑmouēdo ad canonicatum non eſt a iure requiſitus certus ordo. ſatis enim eſt q̄ ſit cleric⁹. ſolum enim in iure habemus expreſſum q̄ ſi nō ē ſubdiaconus non poteſt intereſſe capl'o. vt i cle. vt hi qui de eta. ꝛ quali. credo tamen q̄ ſm̄ idigentiam eccleſie ꝛ diſpoſitionem ſuperiōis dꝫ poſtea promoueri ad ordines maiores. Nam eccleſia collegiata indiget ad ſui regimen p̄ſbyteris diaconis ſubdiaconis ꝛ inferioribus ordinibus. ꝛ ad hos ordines fiet promotio mō predicto. et propterea credo q̄ in iure non prefigatur certus ordo ipſis canonicis. ꝛ propter hoc forte hec lr̄a loquitur generaliter dum dić p eccleſiaſticos ordines congrue ſeruiatur ad h̄ qđ legitur ꝛ nō. in. c. q̄ris. de eta. ꝛ q̄li. ꝛ ob hāc cauſam forte i q̄buſdā eccl'ijs ſūt p̄bēde p̄ſbyēales

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

diaconales ſbdiaconales. ad h. c. ẽi cui. ⁊ c. cui.
de p̄bẽ. li. vi. ⁊ h nõbis. ſꝫ qꝛ. s. viſuꝫ eſt ꝙ ius ca
nonie nõ cadit in laicũ. qd dicẽdũ eſt in iure mo
nachar⁹. Inno. dic̃ ꝙ tl̃e ius bñ cadit i laicũ qõ
nõ. põt ĝ qs eẽ ver⁹ mõach⁹ ⁊ laic⁹. ⁊ ſic nõ ſolũ
laici pñt eẽ ꝯuerſi. ſꝫ etiã monachi. nã antiq̃⁹ nõ
erãt clerici. ⁊ nihilomin⁹ erant monachi. vt in. l.
gñalit. C. de epi. ⁊ cle. ⁊. xvi. q. i. gñalit. Et ſꝫ illũ
ſtatum intelligit̃. c. a ſbdiacono. xciij. di. ⁊ ex h
h infert̃ ſm Inno. ꝙ laici monachi pñt ĩteſſe
ſinglis tractatib⁹ monaſterij vna cũ alijs q ſunt
clerici in electõib⁹. tñ pñt ĩteſſe ſi eſt ꝯſuetudo
nec ob. c. maſſana. ⁊ c. ſacroſancta. de elec. vbi
dr̃ ꝙ laici nõ pñt ĩteſſe electõi. idẽ etiã de ꝯſue
tudie qꝛ illõ ꝓcedit in laicis habitu ⁊ ꝓfeſſiõe. ſꝫ
ſi ꝯuerſi nõ pñt dici oio laici. ſunt eni religioſe ꝑ
ſone. ar. in. c. nõ dubiuꝫ. de ſen. excõ. ⁊. xij. q. i.
duo ſunt gña. ⁊ nõ h glo. ⁊ nõ bñ hãc limitatõeꝫ
ad iura q̃ dicũt ꝙ laici nõ p̄ſcribũt iura ſpũalia.
dꝫ intelli in laicis habitu ⁊ ꝓfeſſiõe nõ in ꝯuer/
ſis. ⁊ hodie vide ꝓ p̄dictis tex. cũ gl̃. in. c. ex eo.
in fi. de elec. li. vi. ⁊ puto vbi eẽt collegium dũ/
taxat laicoꝝ ꝯuerſoꝝ tũc etiã citra ꝯſuetudineꝫ
hñt ius eligẽdi p̄latos eoꝝ vt faciũt iſti hoſpita
larij. ꝓ h. c. cũ olim. s. de arbi. vbi videt̃ exp̄ſſũ
ſꝫ in loco vbi ſunt ꝯuerſi ⁊ clerici tũc ꝯuerſi nõ
interſũt actib⁹ ſpũalib⁹ ꝑ dictũ. c. ex eo. ſꝫ in ali
is debẽt ĩteſſe vna cũ clericl. ꝑ ſup̄dicta. nec ob.
cle. vt hi q. qꝛ ꝓcedit in his q ſunt mãcipati diui
nis officijs. ſ. vt qꝛ deſeruiũt ꝑ ordines eccleſia/
ſticos illi eni nõ hñt vocẽ niſi ſint ſbdiaconi. ſe/
cus i his q intrãt vt ſint ꝯuerſi. vt nõbiliter ſen
tit glo. quã nõ ꝓ i ſtis monaſterijs in qbus aliq
ſunt clerici ⁊ aliqui laici. ¶ In glo. fi. ibi de lai/
cis ꝓfeſſiõe ⁊ habitu nõ gl̃. vſqꝫ ad fi. ⁊ vult h gl̃
ꝙ laicus ꝯuerſus ecclie poſſit eſſe canonicus an
teq̃ꝫ recipiat ordinẽ. ꝯriũ ſentit h Inno. ⁊ videt̃
tur hoc ſequi doc. ⁊ certe ꝓ hac opi. cõtra videt̃
iſta lr̃a vbi dicit̃ ꝙ dꝫ eſſe talis ꝙ deſeruiat per
eccleſiaſticos ordines ⁊c̃. ĝ oportet ꝙ ſit ordina
tus anteq̃ꝫ fiat canonic⁹. ⁊ facit hec lr̃a ꝙ ꝯuerſi
non ordinati nõ cenſent̃ idonei ad ſeruiendum
eccleſijs in diuinis. Iteꝫ collige ex hoc ⁊ ex lr̃a
ꝙ canonici tenent̃ reſidere ⁊ ſeruire eccleſie ꝑ
ordines eccleſiaſticos.

Ex frequentibus

Inſtitutio bñficioꝝ ſpectat ad ep̄os vl̃
eoꝝ officiales. h. d. ꝑ abuſio. 2ᵒ. refrenatio ibi
vñ. 3ᵒ. pape ꝯfirmatio ibi nos. ¶ Nõ ꝑ ꝙ inſti/
tutio in bñficijs eccliaſticis ptinet de iure cõi ad
ep̄ꝫ vt h ⁊ in. c. cũ ex iniũcto. j. de hereti. ⁊ facit ꝯ
opi. Jo. an. in. c. q̃ꝫq̃ꝫ. de elec. li. vi. ⁊ in. c. cũ in
cũctis. eo. ti. vbi dicit ꝙ collatio ſeu inſtitutio ñ
eſt ꝓprie iuris ep̄alis cum multi habeãt collatio
neꝫ ſeu inſtitutionem non epiſcopi. nam certe
h vides oppoſitũ. ⁊ ꝙ inferiores q̃nq̃ꝫ hẽbãt ꝓ/
cedit de iure ſpẽali. ad h. xvi. q. vij. oẽs baſilice.
¶ Itẽ nõ ꝙ nõ valet incõſuetudo. vt bñficia ec
cleſiaſtica recipiant̃ a nõ ep̄is. ſꝫ intelligo iſtum
tex. qñ ſupiores ltime nõ p̄ſcripſerũt. nã ius cõ
ferẽdi p̄ſcribit̃ ꝑ inferiorẽ ad h. c. audit. ⁊. c. cuꝫ
olim. de p̄ſcrip. ſꝫ dubitet̃ de inſtitutõe q̃ ad cu
rã ꝑpl̃i nũqd illa poſſit p̄ſcribi de q̃ nõ. in. c. cuꝫ
ſatis. de offi. archi. nec ob. ſi dicat̃ ꝙ cũ iſte tex.
loq̃tur de cõſuetudine dꝫ intelligi de p̄ſcriptõe
iur̃ nõ. in. c. cumana. de elec. dico eni ꝙ iſte tex.
ſolũ reprobat ꝯſuetudinẽ vt bñficia recipiant̃ a
nõ hñtibus ptãtẽ. ¶ Nõ vlterius ꝙ archiep̄s
põt in tota ſua ꝓuĩtia exercere iuriſdictõeꝫ tol
lendo prauã cõſuetudinem ⁊ fulminare excõica
tõeꝫ in eã ſeruantes. qõ etiã ſentit h Inno. ⁊ nõ
tradas obliuioni h dictũ. qꝛ limitat nõ. in. c. pa/
ſtoralis. de offi. ordi. eſt eni iſte caſus in q̃ archi
ep̄s exercet iuriſdictõem in dioceſi ſuffragane/
orũ ſuoꝝ. ⁊ vide glo. q̃ h ſentit. ix. q. iij. in ſũma.
Si ĝ ep̄s eſt negligẽs in tollẽdo prauã ꝯſuetu/
dinẽ põt archiep̄s ſuã iuriſdictõeꝫ exercere.
Itẽ nõ ſuperiorẽ poſſe ꝑ ſtatutum ſuũ fulmina/
re excõicatõem ip̄o facto ꝯ tenẽtes bñficia ſine
legitimo titulo ⁊ ſic põt inferior augere penã iu
ris in ſtatuto ſuo. ⁊ ꝓ h tex. in. c. vt aiaꝝ. de ꝯſti
li. vi. vide glo. in cle. ne romani. de elec. ⁊ plene
ꝑ Jo. an. in. c. fi. de offi. archip̄ſ. ¶ Ultimo nõ
⁊ tenebis ſemꝑ menti. qꝛ nullibi credo ita fore
expreſſum ꝙ a ſentẽtia excõicatõis lata per ſta/
tutum archiep̄i ſeu ep̄i poteſt proprius ep̄s ex/
cõicatus abſoluere prius ſatiſfactione premiſſa.
vñ neceſſe nõ eſt ꝓ abſolutõe ad illum qui ſtatu
tum edidit. hoc ꝓbat hec lr̃a ſic inducendo. nã
ſolus archiep̄s h excõicatõem protulit ⁊ tñ pa/
pa mandat omnibus ſuffraganeis vt illũ nõ re
laxẽt niſi ſatiſfactõe p̄miſſa. ĝ pñt abſoluere. lꝫ
ip̄i nõ excõicauerint ſꝫ eoꝝ ſuperior. ⁊ h tꝫ Jo.
an. h ⁊ in. c. graue. de p̄ben. ⁊ archi. xvij. di. ſuꝑ
ſumma. nã nõ dꝫ eſſe maioris potentie cã inferi
oris q̃ꝫ pape. ſꝫ a ſñia canonis pape põt q̃libet
ep̄s ꝓꝑũ ſbditum abſoluere ſi papa ſibi nõ reſ/
uauit abſolutõeꝫ. vt in. c. nuꝑ. de ſen. excõ. ĝ for/
ti⁹ idẽ dicẽdũ in ſñia canonis iferiorl. ſec⁹ dic in
ſñia lata ab hoie. i. ñ ꝑ viã ſtatuti. qꝛ ab illa ñ ab
ſoluit niſi q eã tulit vl̃ ſupior. ad h fac̃. c. paſtoral̃
ij. rñſo. de of. ordi. ⁊. c. cũ ab eccliaꝝ. e. ti. tenui i
d. c. q̃ue. ⁊ ſic repio Jo. an. h tenẽ. Et ex his nõ
his duas bonas rl̃as i mã excõicatõie. In gl̃.
i vbo officialiũ. nõ gl̃. iũcto tex. ꝙ vicari⁹ ep̄i põt
ex officio ſuo iſtituẽ. ⁊ alibi nõ ita bñ ꝓbat̃. ꝯ h
fac̃. c. fi. de of. vica. li. vi. vbi dr̃ ꝙ niſi ſibi exp̄ſſe
ꝯmittat̃ ñ põt bñficia ꝯferre. Jo. illõ. c. loq̃t in
collatõe. iſtõ i iſtitutõe. nã lꝫ collatio ⁊ iſtitutõ ſe
pe ſumãt̃ ꝓ eodẽ tñ i vitate int̃ ſe dñt. vt dicã la
ti⁹ i. c. ſe. nã ꝓꝑe iſtitutio fit õ pñtato ꝑ p̄ſonũ ⁊
ſic ẽ q̃dã collatio nõ libera. qꝛ exq̃ pñtat⁹ ẽ ido
ne⁹ dꝫ iſtitui ꝑ ſupiorẽ. xvi. q. vij. decernim⁹. j. õ
iurꝑa. c. nobis. ſꝫ collatio ẽ libera qñ. ſ. ſine pñ/
tatõe alic⁹ ſupior ꝓuidꝫ alicui de bñficio. iſta. n.
cũ ſit q̃dã donatio ñ tñſit i vicariũ qꝛ ñ ẽ viſile ꝙ
in gñali ꝯceſſiõe tñſeãt ea q̃ in ſpẽ nõ eſſet quis

cōceſſurus.vt.in.d.c.fi.ſed inſtitutē eſt neceſſitatꝭ
nec exercet aliq̄ liberalitas merito iſta in gn̄ali
ꝯceſſiōe īnſit ī vicariū. Ex hiſ videm⁹ q̄ ius iſtitu
endi īnſit in capl'm ſede vacante.in.c.cū oliʒ. d
ma.ꝛ obe.ſʒ nō ſic ius ꝯferēdi.in.c.vnico.ne ſe.
va.li.vi.ꝛ h̄ cōiter tenet iō ñ iuſto.poſſʒ.n.canil
lari lr̄a vt itelligat de illis officialib⁹ qb⁹ h̄ fuit
ſpecifice cōmiſſum p h̄ relatiuū q qd̄ hʒ reſtrin-
gere ad p̄cedētia iux̄ nō.p Bar.i.l.oēs popl'i.ff
d iuſti.ꝛ in.ꝛ p Cal.i.c.fi.de cle.ñ reſi. In gl.i
v̄.recipiūt.ibi de iurepa.p̄terca dic lati⁹ vt ibi di
cet.ibi de ꝯſenſu capl'i meli⁹ dicēt d ꝯſilio.ga ſic
dic̄ tex.quē glo.allat.ſ.c.nouit. In eadē i fi.dic
vt dixi ſ.q̄ regularit̄ iſtitu.ptinʒ ad epm̄.ſʒ d in
re ſpc̄ali i certꝭ bn̄ficijs qn̄qʒ ptinʒ iſtitu. ad iſe-
riorē.vide bo.gl.i.c.q̄ʒq̄ʒ.de elec.li.vi. In gl.
i v̄bo offi. ibi legatiōis.glo. h̄ adiecit metu ꝯrij
ſi opponeret d.c.paſtoral'.d offi.ordi. vbi dr̄ q̄
archiep̄s niſi i caſib⁹ a iure exp̄ſſis ñ hʒ iuriſdi-
ctionē i ſb̄ditos ſuffraganeoꝝ ſuoꝝ tn̄ h̄ excōi-
cauit ſeu excōicationē ꝓtulit i oēs d ꝓuītia ſua
Glo.ſoluit q̄ fec̄ tanq̄ʒ legat⁹.nam archiep̄s co
metēr ē legat⁹ i ꝓuītia ſua ex ātiq̄ p̄uilegio.ſʒ ꝯ
h̄ fac̄.ga tex.ſolū ſe refert ad dignitatē archiepi
ſcopalē. Inno.ꝛ alij doc.ponūt alias ſol'. ꝛ p̄ q̄
h̄ potuit facē tanq̄ʒ metropolitan⁹ rōe notorie-
tatꝭ.nā notōia crimia ſb̄ditoꝝ ſui ſuffraganei po
teſt archiep̄s punire.vt i.c.romana.§.notōia.d
cēſi.li.vi.ꝛ nō bn̄ h̄uc caſum.ga extēdit illū tex.
nā ibi loqt̄ qn̄ archiep̄s viſitat ꝛ tn̄ doc.cōiter h̄
ſentiūt q̄ rōe notorietatꝭ delicti pōt i ſua dioceſi
exn̄s deliq̄ntes ſua ſn̄ia afficē. Ꝯ[2] ſo. q̄ ꝓpt
negligētiā ſuffraganeoꝝ i extirpāda p̄uā ꝯſue
tudinē archiep̄s ſuccedit i iuriſdictōe.ꝛ nō h̄uc
cāuʒ gn̄alē vt ſola negligētia epi deferat iuriſdi
ctionē i archiepm̄.ꝛ h̄ tenuit glo.i.d.c. paſtoral'
aliꝭ tn̄ ibi tenui. Ꝯ[3] ſo.ꝛ nōbilioꝛ ē q̄ i ꝯcernē
tib⁹ totā ꝓuīntiā pōt archiep̄s iuriſdictionē ex
ercē ēt i ſb̄ditos ſuffraganeoꝝ.nam h̄ ioleuerat
ꝯſuetudo i tota ꝓuītia vt clerici recipent bn̄fi
ab alijs q̄ʒ ab epis.ꝛ h̄ dictū nō ꝛ vide qd̄ ſ di-
xi. In gl.penul.ibi tales excuſat. ex h̄ dicto
glo.iūctꝭ dictis doc.potes colligē q̄ habēs bn̄fi-
ciū ſine titulo ltimo iuſto erroꝛe duct⁹ nō tenet
ad reſtitutionē fructuū.ſec⁹ vbi īgrātia fuit craſ
ſa.ꝛ vide qd̄ dixi i.c.dilecto.de p̄bē.ꝛ in.c. gra-
uis.de reſti.ſpo. In glo.fi.in fi.vult ḡ glo.q̄
regularit̄ nō pōt iſerioꝛ abſoluē a ſn̄ia excōicati
onis quā papa ꝯfirmauit q̄ſi abſol'o ſibi reſuet
p cōfirmatōeʒ.ſʒ dic pleni⁹ ꝯp̄hēdēdo mentem
doc.q̄ aut ſn̄ia cōfirmata fuit lata ab hoie.i.nō
per viam ſtatuti ꝛ tunc ꝓcedit dictum glo.naʒ p
confirmationem aſſequitur vires ac ſi fuiſſet la
ta ab ipſo confirmante.quia omnia noſtra faci-
mus ꝛc̄.vt in.c.ſi apoſtolice.de p̄bē.li.vi.nam ſi
papa tuliſſet ſententiam nemo pōt ab illa abſol-
uē.ar.i dicto.c.paſtoralis.ſʒ ſi ſn̄ia fuit lata per
ſtatutū tūc ꝯfirmatio non tollit poteſtatem alijs
ſupioꝛibus abſoluēdi. ga ſtatutū iſeriōis confir
matū p papā nō dʒ eſſe maioꝛis roboꝛis q̄ʒ ſta-
tutū pape. Sed a ſn̄ia lata p ſtatutuʒ pape pn̄t
epi abſoluē.vt i dicto.c.nup.ḡ foꝛti⁹ a ſn̄ia lata
p ſtatutū ꝯfirmatum qd̄ nō.ꝛ faciūt hec ad itel-
lectum illius.c.nuper.

H Actoꝛitate

Ulr̄ facultates
nō dʒ qs iſtitui iuitis clericis eccl'ie. h.
d. Nō p̄ q̄ i eccl'ijs i qb⁹ numer⁹ canonico-
ꝝū ñ ē detmiat⁹ ñ tenētur canonici aliq̄uē recipe
ad mādatū cuiuſcūqʒ vlr̄ q̄ʒ facultates eccleſie
ſuppetāt.ꝛ videt ex v̄bo ſtatuim⁹ ar.q̄ legat⁹ ēt
cardinalis nō poſſit ſ.h̄ ius diſponē qm̄ nō pōt
venire ꝯ ſtatutū pape in p̄iudiciū p̄uatarū pſo-
naꝝ maxie nō exn̄te cā rōnabili.ar.cle.ne roma
ni.de elec.facit qd̄ nō.glo.in.c.dilecti.ſ.c.ꝛ per
glo.in.c.fi.de here.li.vi. Nō 2⁰ q̄ clerici lici
te viuūt ex redditib⁹ eccl'ie ga non cogūtur eē i
eccleſia ſine ſtipendijs. Ultimo nō ibi vl' inui
tis.ar.optimū ex tex.ꝓ iſtis qui recipiunt ſine
p̄bēdis de qbus dixi in.c.dilecti.ſ.c. In gl.
ij.i fi.nō ex gl.q̄ p ineſtiturā ꝓp̄e ſūpta īnſert
poſſeſſio rei de qua fit ineſtitura. nec glo.ſentit
ꝯtrāū i fi.ſʒ illa ps vltia ꝓcedit qn̄ ineſtitura ſu-
mit ꝓ collatōe ꝛ ſic pro iuris īnſlatiōe. ꝛ de hac
mā vide p Dy.i regula p̄ma de reg.iuris li.vi.
ꝛ Jo.an.poſt Dy.hic dic̄ q̄ iſtitutio eſt iurꝭ ali
cui⁹ bn̄ficij īnſlatio.ineſtitura ē q̄ſi cōfirma. ipi
us iuris.inductio āt in poſſeſſionē ē executio.
Sʒ ſm̄ h̄ dc̄a nō eēt dr̄ia īter iſtitutōeʒ ꝛ collati
onē cū tn̄ iſta differūt īter ſe.vt pʒ in.c.cū in illiſ
de p̄bē.li.vi.iō expediēdo hāc mām lati⁹ ꝛ cla-
rius q̄ʒ proſequātur doc. Aduertēdū q̄ i iu
re hēm⁹ mlt̄a v̄bl'a.nā p̄ repit̄ elec. p̄ntā. cōfir
matio iſtitu. colla. ꝛ ineſtitura. Elec. ꝓp̄e ē qn̄
canōici alic⁹ eccl'ie eligūt p̄latū.ꝛ d hac electiōe
hētur.ſ.d elec.i.c.i.ꝛ p totū.ꝛ q̄ ius īnſerat ex
electōe vide gl.nō.i.c.q̄ʒto.lxiij.di.ꝛ pl'e tetigi i
c.trāſmiſſam.de elec. Pn̄tatio v̄o ꝓp̄e ptinʒ ad
patronū.vt.j.de iurepa.p totū.nec tranſfert ali
qd̄ ius ſpūale ex pn̄tatōe. ſʒ pn̄tat⁹ ſi eſt idone⁹
dʒ iſtitui p ſupioꝛē.xvi.q.vij.d cernim⁹.cōfirma
tio v̄o ꝓp̄e fit de electōe.nā ga ius eſt trāſlatū p
electionē ñ ē neceſſe q̄ ſupioꝛ cōferat vl' iſtituat
ſʒ q̄ tn̄ ꝯfirmet electionē iā factā.vt i.c.nihil.ſ
de elec. Inſtitu. v̄o ē triplex. ꝓp̄e autē ſumit in
iure ꝓ trāſlatōe iurꝭ ñ libera a ſupioꝛe fc̄a qn̄.ſ.
pn̄tat⁹ p patronū iſtituit.nā ibi īnſert ius ple
cū pſon⁹ nullū ius ſpūale īnſtulerit ſʒ eſt illa īn
ſlatio ñ libera.ga ſupioꝛ velit nolit tenet illō iuſ
ꝯferre i pn̄tatū exq̄ ē idone⁹.ꝛ i h̄ iſtitutio dr̄t a
collatiōe.ga collatio ꝓp̄e eſt iuris trāſlatio libe
ra.ga habēs collatōeʒ bn̄ficij nō tenet conferre
iſti vel illi ſʒ libē cui vult dūmō ſit idone⁹.vt i.c.
relatū.ſ.d p̄bē.iō ius iſtituēdi ꝛ ꝯfirmādi īnſit i
capl'm ſede vacāte.vt i.c.i.de iſti.li.vi.ꝛ i.c.cum
oliʒ.de ma.ꝛ obe.ſʒ ius libē ꝯferēdi ñ tranſit in
capl'm ſi colla. ſpectabat ad ſolum epm̄.vt in.c.
vno.ne ſede va.li.vi. quandoqʒ inſtitutio capit

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

pro collatōe libera ad h̄.c.ſ.ꝓximū. quādoq₃ vero
capit̄ ꝓ inſtitutōe auctorizabili q̄ fit ad curā po-
puli tm̄.vt ſi collatio bn̄ficij ſpectat ad inferiorē
pro cura ppl̄i nō exēpti recurrit̄ ad epm̄.vt in.c.
vno.de capel.mo.li.vi.quādoq₃ inſtitutio capit̄ ꝓ i
ductōe in poſſeſſionē.⁊ iſta ꝑtinet ad archidia-
conū de iure cōi.nā poſt trāſlatū ius in bn̄ficia-
to archidiacon⁹ h₃ iducere illū in poſſeſſionem
corꝑalē.vt in.c.ad h̄.⁊.c.vt nr̄m.de of.arch.qd
aūt ſit collatio p₃ ex p̄dictis ⁊ idē p₃ in q̄ differt
ab inſtitutōe. Inueſtitura aūt quādoq₃ vt dic̄ glo.
ſumit̄ ꝓ iſtitutōe corꝑali.quādoq₃ ꝓ collatōe.ſ₃ ad-
uerte lati⁹.quādoq₃ ꝑus nulla p̄cedēte collatōe fit i
ueſtitura.q₂ dic̄ ſuperior capiēdo forte anulū vel
biretū inueſtio te de tali bn̄ficio.⁊ tūc talis inueſti
tura idē eſt ꝓpe qd̄ collatio.q₂ ſatis operatur ex q̄
trāſfert ius inueſtitū vt nō. Jo.an.in.c.ex trāſ-
miſſa.de elec.quādoq₃ ꝑus p̄ceſſit collatio vel inſti
tutio ſeu ꝯfirmatio ⁊ ſb̄ſeqtur inueſtitura puta
ꝑ anulū biretū vel qd ſil̄e.⁊ tūc ſi fit in abſētia rei
de q̄ inueſtitura eſt q̄ſi ꝯfirmatio iuris p̄cedēt̄ꝭ.⁊
relinq̄re q̄ſi bn̄ficiū in ſuis manib⁹.nā vr̄ ſuperior
q̄ztū in eo eſt illud bn̄ficiū inueſtitū trāſferre. vn̄
poterit appb̄ēdere poſſeſſionē ꝓpa auctē.ſ₃ ꝑ h̄
nō trāſfert̄ poſſeſſio corꝑalis.q₂ req̄rit̄ in app-
hēſione ipm̄ corp⁹ niſi aliud hēat ꝯſuetudo iux
ea q̄ bn̄tur i.c.ij.de ꝯſue.⁊ ꝑ Inno.in.c. cū lr̄is
de reſti.ſpo.ſ₃ ſi fit in p̄n̄tia bn̄ficij ⁊ null⁹ ali⁹ eſt
in poſſeſſione illi⁹ tūc ꝑ inueſtiturā trāſfert̄ poſſeſ
ſio corꝑalis.ar.in.l.q meo.ff.de acq.poſ.⁊ nō.
in.d.c.trāſmiſſam.⁊ in.d.c.ij. Et ꝑ h̄ reducas
glo.q̄ vident̄ ꝯrie ad ꝯcordiā.nā q̄dā dicūt ꝑ in
ueſtiturā trāſfert̄ poſſeſſio.q̄dā q nō.⁊ hēs ꝓꝑū
ſignificatū boꝝ vboꝝ. ¶ In glo.fi.in fi. Sed ꝯ
hāc glo.facit tex.in.c.i.ſ.e.vbi fuit ꝓhibitū i cō
cilio gn̄ali ne plures ſuſcipiātur q̄z ſuſtētari poſ
ſint ex redditib⁹ eccl̄ie. Et iō dic̄ h̄ Hoſ.q pote
rūt iſti recipe vltra facultatē q̄n potuerūt ſuſten
tari ſaltim parci⁹ viuēdo.ſecus ſi cogerētur mē-
dicare qd̄ ſatis placꝫ.⁊ vide qd̄ dixi in.c.dilect⁹
el.i.ſ.de prebē.vbi tetigi nūqd capl̄in poſſit re-
cipe multitudinē vltra numeꝝ p̄bē.⁊ in moniali
b⁹ vide qd̄ hodie eſt decretū in.c.vnico.de ſta.
regu.li.vi.⁊ intell̄e iſtā glo.⁊ tex.in eccl̄ia vbi n̄
eſt numer⁹ determiatus canonicoꝝ.ſ₃ fiūt poſitio
nes de redditibus ſm̄ numeꝝ canonicoꝝ.alias
vbi eſſet numer⁹ nō habet locū receptio defect⁹
facultatū.q₂ anteq̄z numerus reſtringat̄ d₃ nu-
merus adimpleri.vt in.c.ii.ſ.co.

Ad decorem.

Lz in eccl̄ijs d₃ ex̄neos inſtitui nō debēt inſtitui cle
rici certe originis tm̄ ſ₃ vndecūq₃ ſint.dū tm̄ ſint
idonei.p̄ ponit exceſſuz p̄r̄iarche. 2°. illū corrigi
mādat.⁊ nō parēti ꝯminat̄. 3ª ibi q circa. Nō
q collatio bn̄ficioꝝ nō eſt oīo in mera ꝑtāte ſu-
perioris.nā de ea diſtribuere d₃ ſicut bon⁹ pr̄fa
milias nō hn̄do apud ſe acceptōez ꝑſonaꝝ.ſ₃ q̄
valeat collatio alit̄ facta.ſuperior tm̄ peccat q nō
h₃ apud ſe iudiciū rōis.facit.c.grue.ſ.de p̄bē.⁊
ſic limita ea q̄ bn̄tur in.c.relatū.ſ.de p̄bē. ¶ Nō
2°. ibi maxīe in maiori q in eccl̄ia cathedrali de
bent iſtitui idoneiores clerici q̄z in alijs q̄m hn̄t
multa ardua explicare cū ep̄is ⁊ faciūt vnū cor-
pus cū eis.in.c.nouit.⁊ in.c.q̄zto.j.de his q̄ fi.
a p̄la. Et nō q pōt appellari eccl̄ia cathedral̄ ec
cl̄ia maior.vn̄ l₃ int̄ eccl̄ias nō poſſit dici maiori
tas cū vnica ſit eccl̄ia hn̄s diuerſa mēbra.xxiiij.
q.i.loq̄t̄ tm̄ reſpcu maioris p̄heminētie pōt vna
dici maior. ¶ Nō 3°. q clerici forēſes reſidētes
in certa eccl̄ia vl̄ dioceſi tenent̄ obedire dioceſa
no.nā rōe domicilij ſortiunt̄ foꝝ eius.ad h̄.c.fi.
ſ.de fo.ꝯpe. ¶ Ultio nō q de⁹ nō h₃ hoīes ali-
cuius natōis cariores.ſ₃ in omni natōe q fac̄ iu
ſticiā eſt ei accept⁹.aliq̄ vtilia non pn̄t colligi ex
tex.q₂ ſatis eſt clarus. ¶ In glo.ſup.v°.hēdita
rio.ibi nō facit iure ſucceſſiōis.ſ₃ ꝯ h̄ fac̄ iſte tex.
nā h̄ veneti hēbāt collatōez a p̄r̄iarcha.⁊ ſic nō
iure ſucceſſionis.⁊ nihilomin⁹ h̄ reprobat̄ h̄ ſo
lū inſtituēdo ſemꝑ hoīes certe natōis.videt̄ q
illa bn̄ficia ſint q̄dāmodo debita illi natōi.vn̄ vi
det̄ collatio nō libera. Ex q̄ infero q certū bn̄fi
ciū nō d₃ ſemꝑ ꝯferri hoib⁹ alic⁹ cognatōis.ne
tale bn̄ficiū videat̄ debitū illi cognatōi.vn̄ videt̄
collatio nō libera.⁊ ꝓ h̄ bn̄ facit tex.in.c.vene-
rabilē.de elec.in fi. ¶ In glo.in.v°.vnicuiq₃ ibi
oēs erāt ex̄nei.⁊ h̄ ideo q₂ eccl̄ia ꝯſtātinopolita
na tūc d̄ nouo fuit ꝯuerſa ad fidē.vn̄ nō erāt ibi
clerici inde geniti.ſ₃ oportebat aſſumere ex̄ne-
os. ¶ In ea.glo.ibi loc⁹ nō obſtat.Nō hn̄ glo.
q₂ ex̄ne⁹ licite poteſt inſtitui i bn̄ficio dūmō al̄s
ꝯſtet d̄ ſua idoneitate.credo tm̄ q vbi inde geni
ti cēnt idonei q nō debēt poſtponi ꝓpt̄ ex̄neos.
ꝓ q̄ vide tex.nō.in.c.null⁹ inuit⁹.lxi.di.⁊ q̄zq̄z
loq̄tur in ep̄is.rō tm̄ tex.eſt cōis ad alia bn̄ficia
⁊ eēt valde honeſtū ⁊ fructuoſum vt q̄ſq₃ in pa-
tria ſua bn̄ficiaret̄.vt ſic vnus nō occuparet bn̄-
ficia vel ſtipēdia alteri⁹.nec daret̄ mā depaupe-
rādi bn̄ficia ⁊ inducūt̄ facili⁹ ad reſidētiā tales
indigene q̄z ex̄nei.alie glo.ſunt faciles.

Cum uenissent.

Inſtitutōes ⁊ cuſtodie pn̄t d̄ iure ſpēa
li ad nō ep̄m ꝑtinere ⁊ pēdēte lite cū dioceſano
defendit̄ in poſſeſſiōe h̄.d.vl̄ ſic.ſi poſſid₃ ius in
ſtituēdi is ad quē de iure cōi nō ſpectat pēdēte
iudicio ꝓpetat̄ꝭ.in poſſeſſiōe defendit̄. Diuidit̄ i
tres ptes. In p̄ma ponit̄ allegatio ꝓ archiep̄o.
In 2ª allegatio ꝓ archidiacono.ibi int̄ alia. In
3ª inſlocutio ⁊ ſb̄ certa forma diffinitie ꝯmiſſio.
ibi nō agit̄. ¶ Nō p̄ ar.optimū ex tex.⁊ q̄ſi ex-
p̄ſſuz q inſtitutio ꝑſonaꝝ inſtituēdaꝝ in bn̄fici-
is ⁊ cuſtodia bn̄ficioꝝ vacātiū de iure cōi ꝑtinēt
ad ep̄m loci.ꝓ hoc.xvi.q.vij.oēs baſilice.⁊ vi-
de glo.in.c.q̄zq̄z.de elec.lib.vi.⁊.c.cum ex iniū
cto.in fi.j.de hereti. ¶ Nō 2°. ibi quam de con
ſue.⁊c.q conſuetudo poteſt concurrē cum iure
cōmuni ⁊ illud redde fortius.⁊ ſic conſuetudo

diſponẽs id qđ ius cõe videř aliqđ addẽ ꝯcoꝛ.c
ſopite.j.đ cẽſib⁹.ꝛ fac ad mãꝫ.c.i.đ ꝯſti.li.vi.
¶ Nõ ꝫ° epꝫ cũ ꝯſenſu ſui capłi poſſe ꝯcedẽ iſerio
ri dignitati iura ꝑtinẽtia ad dignitatẽ ſuã. Et nõ
ꝙ ꝯceſſio ſemel fc̃a ꝑ vnũ epm cũ cõſenſu capłi
ñ põt reuocari ꝑ ſucceſſoꝛẽ. ¶ Nõ 4°.ar.optimũ
ex tex.ꝙ archid.đ iure cõi ñ hꝫ cuſtodiã eccłia
rũ vacãtiũ. ¶ Itẽ nõ ꝙ vba gñalia ꝓlata ad cõ
placẽtiã alic⁹ ñ iducũt obligatõeꝫ ſeu diſpõneꝫ.
ad h̃ qͣtidie allegaꝛ iſte tex.lꝫ.n.gñaliř iſte archidi
acon⁹ dixẽit ꝙ đ oib⁹ ꝛddítib⁹ facẽt ad placitũ
ſuũ nõ tñ ꝑ h̃ fuit obligat⁹ vt illas libertates di
mittẽt ad votũ epi ꝛ fac ga vbũ placꝫ iportat ar
bitriũ bõi viri.l.thais.§.ſoꝛoꝛẽ.ff đ fideicõmiſ.
liber. ¶ Nõ ibi nos igiř iterlocuti fuim⁹.ꝙ ſnia
poſſ.dř inťlocutoꝛia.gl.i.c.fi.đ iudi.ꝛ i.c.cũ ad
ſedẽ.đ reſti.ſpo.dic̃ ꝙ ẽ diffinitia.glo.i.c.cõſul
tatõib⁹.š.đ offi.đle.dic̃ ꝙ ẽ qͣſi diffinitia. ¶ Iteꝫ
nõ ibi vel ipediret.ꝙ licitũ ẽ ad redimẽdũ vexa
tiõeꝫ ſuã vti vbis gñalib⁹ ad cõplacẽtiã illius đ
cui⁹ vexatõe timeř. ¶ Itẽ nõ ꝙ lꝫ ꝯfeſſio emanꝫ
cũ certa qͣlitate nihilomin⁹ põt aduerſari⁹ řcipe
ꝯfeſſionẽ qͣten⁹ fac ꝓ ſe ꝛ reijcẽ qͣlitatẽ qͣten⁹ fa
cit ꝯ ſe dũmõ ꝯ illã qͣlitatẽ ſit aliq̃ ſtricta ꝑſump.
ita nõbiliř colligiř h̃ iñcta glo. Nã archiepꝯs hic
fatebař ꝯfeſſionẽ fuiſſe factã ꝑ ꝑdeceſſoꝛẽ.ſꝫ di
cebat eã fuiſſe ꝑſonalẽ ꝛ ſtař confeſſiõi archiepi
reſpectu cõfeſſionis.ſed quatenus dic̃ ꝙ fuit ꝑ
ſonalis incumbit ſibi onus probãdi. quia ex lõ
geua ꝛ cõtinuata poſſeſſiõe archidiaconoꝝ erat
ꝑſumptio ꝙ eſſet realis ꝛ ſic ꝑſumebař ꝯ qͣlitatẽ
adiectã confeſſioni archiepi.ꝛ optie fac iſte tex.
ad nõ ꝑ Bar.in.l.aureli⁹.in.§.itẽ que ſit.ff.đ li
be.lega.vbi dicit ꝙ ſi cõfiteoꝛ me occidiſſe ſem
pronium ad defenſionẽ meã poteſt aduerſari⁹
capere cõfeſſionẽ ꝯ me reſpectu occiſionis ꝛ re
pellẽ qͣtenus ẽ ꝓ ſe reſpectu defenſionis.ga pre
ſumptio ẽ ꝯ occidentẽ ꝑma frõte cũ ſit act⁹ a iu
re dãnat⁹ ꝛ ideo incũbit mihi onus probandi ꝙ
ad defenſionẽ feci.ꝛ h̃ bñ nõ.nã regulariter nõ
põt qs recipe ꝑtẽ ꝯfeſſiõis ꝓ ſe ꝛ ꝑtẽ reijcẽ ex q̃
ꝯfeſſio emanat ſub certa qͣlitate ꝛ ꝯtinꝫ vnuꝫ fa
ctũ.vt nõ.in.c.i.de cõfeſſis.li.vi.ꝛ i dicto.§.item
q̃ ſit.ꝛ.in.l.ſi qdẽ.de excepř.dixi in.c.bone.ij.đ
poſtu.ꝑla. ¶ Ulterius nõ ꝙ poſſeſſio ꝯ ius in
uata vã ꝑſũptiõe alicui⁹ tituli lꝫ clare non cõſtet
de claritate tituli ſufficit ad repellendũ ꝓprieta
rium illi⁹ iuris niſi clare ꝓbet defectum tituli ꝑ
ſumpti.ꝛ eſt in h̃ iſte tex.nõbilis limitãs multũ
c.cũ ꝑſone.de ꝑuił.li.vi.qđ ſic declaro.nam ius
cõmune hic faciebat ꝯ archidiaconũ ꝛ ꝓ archie
piſcopo erat poſſeſſio ꝛ eius titulus ꝑſumpt⁹.qꝛ
clare non conſtabat ꝙ conceſſio fuiſſet facta ar
chidiaconatui realiter ſed ꝓpter preſumptionẽ
q̃ erat pro eo.quia cõſtabat de ꝯceſſiõe ꝑ ꝯfeſſi
onẽ archiepi ꝑſumebař ꝙ eẽt ꝯceſſio realř ex lõ
geua ꝛ ꝯtinuata poſſeſſiõe inuata hac ꝑſumptio
ne ſufficͥ ad repellẽdũ archiepm niſi archiepꝯs ꝓ
bauerit defectũ tituli alš aũt regulariř poſſeſſio

ſola nõ ꝓdeſt ꝯ ꝓprietariũ in iudicio ꝓprietatis.
vt ꝓbař in.c.cũ eccleſia ſutrina.de cã poſſeſſ.et
ꝓprietař. ¶ Nõ ibi abiuraſſe iñcto ſi.vbi ꝑ iu
ramẽtum vel rõne iuramẽti iponiř ſilẽtiũ archi
diacono.ar.optimũ ꝙ ex iuramẽto põt agi ꝛ ex
cipi ꝯ iurantẽ vt cõpellař ad ipſius obſuantiaꝫ.
Et iduciř hec lr̃a ad qõnem nũqđ ex iuramẽto
extraiudiciali detur actio vel officio iploꝛãdo de q̃
j.latius dicã. ¶ Nõ ibi vel ad petitionem ꝛc̃.ꝙ
eccłia põt petẽ vt vnicuiqꝫ dignitati iferioꝛi i ea
exiſtenti ſeruetur ius ſuum integrum etiã ſi ex
iſtens in illa dignitate aliq̃ ipedimẽto agere nõ
poſſit.ꝛ eſt in hoc bon⁹ tex.vt nõ ſolũ epꝯs age
re poſſit ꝓ eccleſijs ſibi ſubiectis.vt in.c.fi.đ ſuc
ceſ.ab iteſta.ſed quelibꝫ eccleſia poteſt agere ꝓ
iurib⁹ dignitatũ ꝛ bñficioꝝ ſuoꝝ in ipſa eccleſia
ga intereſt eccleſie vt mẽbra ipſius in ſua itegri
tate ꝯſeruentur. ¶ Iteꝫ nõ ibi ꝛ ꝑ noſmetipſos
ꝛ tene mẽti hũc tex.ꝙ ſupioꝛ ex officio ſuo etiã
nõ iploꝛato põt conſulẽ eccleſijs maxie quãdo
rectoꝛes eaꝝ ex aliquo ipedimẽto nõ pñt agere
ꝛ nõbiliř facit iſte tex.ꝙ ſuperioꝛ põt indulgere
reſtitutionẽ in integrũ eccleſie non petenti ſic ẽt
in minoꝛi.in.l.iiij.§.hoc aũt iudiciũ.ff.de dã.iſec
vbi nõ.ꝑ Bar.ꝛ alios ꝙ iudex põt ex officio cõ
cedere reſtitutionẽ in itegrũ minoꝛi ꝛ aliř ex of
ficio ſuo ſibi cõſulere ꝛ hoc ratione publice vtili
tatis.ſic limita nõ.per Inno.in.c.ad nr̃am.đ iu
reiuran.ꝛ in.c.qm̃.vt lite non conteſ. ¶ In gl.
i.ibi ſi i plebibus.illud.c.facit ꝙ cuſtodia eccle
ſiarũ vacãtiũ pertinet ad archid.ꝛ ad hoc.c.gl.
nihil.j.reſpondet ſed dũtaxat examinat articu
lum inſtitutionis in quo videtur habere bonũ
intellectũ ſꝫ nõ explicat. Sꝫ conclude vitatem
ſic ꝙ collatoꝛia inſtitutio tituli ꝑtinet de iure cõi
ad archiepm.vñ i tota ſua dioceſi hꝫ itẽtiõeꝫ de
iure cõi fundatã ꝛ vlř iura allegata i gl. viđ tex
i.c.cũ ex iñcto.i ſi.đ hẽticis.vbi dic̃ tex.ꝙ tã in
ſtitu⁹ qͣꝫ deſtitu⁹ de iure cõi ꝑtinꝫ ad epm. vñ ſi
i aliq̃ iur].ꝑte repiř iſtitutõeꝫ ſeu collatõeꝫ ꝑtinẽ
ad iferioꝛẽ.itellige đ iure ſpũali puta ex priuile
gio vel ꝑſcriptõe.ꝛ ſic itellige.c.ſequens.ꝛ vide
bonã glo.i.c.qͣꝫqͣꝫ.de elec.li.vi.ꝛ qđ nõ.Jo.an
i regula qđ ob grãꝫ.de regu.iu.i mercu.ꝛ idem
dic̃ i cõfirmatõe elec.facte ad dignitatẽ iferioꝝ
hꝫ.n.epꝯs de iure cõi ius confirmãdi ẽt ſi electõ
ſit fc̃a de abbate.vide tex.iñcta glo.xviij.q.ij.in
c.i.ꝛ idẽ dic de electõib⁹ epoꝝ reſpectu archiepi
š.de elec.i.c.nihil.ꝛ vide qđ legiř ꝛ nõ.i.c. cupi
entes.e.ti.li.vi.ꝛ cuſtodiã eccłiaꝝ vacãtiũ ſeqͣř
ius ꝯferẽdi.vñ tene hac reglãꝫ ꝙ q hꝫ ius iſtitu
endi ſeu cõferẽdi hꝫ cuſtodiã illi⁹ eccłie vacanť
vt ẽ gl.nõbilis cõiť approbata i.c.cũ vos.đ offi.
oꝛdi.quã ſemꝑ nõbis.vñ cũ de iure cõi iſtitutio
ꝑtineat ad archiepm.idẽ poteſt dici de cuſtodia
Nõbis tñ ꝙ ꝑſcriptio iſtitutionis extẽdit ſe ad
cuſtodiã.ga acceſſoꝛiũ ſeqͣř principale.vt i regu
la acceſſoꝛiũ.li.vi.ꝛ de hac cuſtodia.vide quod
plene dixi in.c.bone.de appella. Sed inſtitutio

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

coꝛpoꝛalis q̃tenus eſt executio inſtitutõis facte
de iure cõi ptinet ad archi. ⁊ ita loquũtur iura
alle. in glo. ¶ In glo. in v̾bo donec ꝓbatuꝫ. ibi
archieps ꝯfeſſus fuit nõ bñ glo. ꝓ his q̃ dixi ſu-
per tex. ꝙ ꝯfeſſio cũ certa q̃litate facta p̾iudicat
ꝯfitẽti reſpectu ſb̾e cõfeſſionis nec põt ſe funda
re ſup q̃litate ſi ꝯ illã inſtat p̾ſumptio. qd̾ decla-
ra vt. ſ. dixi in nõbilib⁹. ¶ In ea. glo. ibi ſꝫ traſ
actio. h̾ dr̾ia int̾ pactũ ⁊ traſactõeꝫ iure nõ ꝓbat
ſꝫ nõ theoꝛicã glo. q̃ ſeq̄t in. v̾. h̾ tñ. vſqꝫ ad finẽ
ad ꝯiecturãdũ vtꝝ ꝯfeſſio fuerit realis an pſona
lis. ⁊ vide plene p Bar. in. l. pr̾ filie. ff. de ſui. le.
Raro tñ oꝛit̾ de h̾ dubitatio cũ in ꝯfeſſione ſole
at h̾ exp̾mi. hẽs tñ ex gl̾. ⁊ ex tex. ꝙ in dubio re
currẽdũ eſt ad varias ꝯiecturas ⁊ ſm̄ ꝙ vigent
dicem⁹ eã fuiſſe realẽ aut pſonalẽ. ¶ In glo. in
v̾bo abiuraſſe. ibi tãgit rẽ familiarẽ nõ bñ hãc ſo
lutõeꝫ ⁊ ſequẽtẽ ⁊ nõ tradas vnq̃ꝫ obliuioni. nã
ſatis h̾ ꝓbat̾ h̾ iũcto tex. ꝙ iuramẽtũ p̾ſtitũ p p̾la
tũ ſup iurib⁹ eccl̾ie valet ⁊ tꝫ q̃ten⁹ p̾iudicat ipſi
p̾lato. ſꝫ q̃ten⁹ p̾iudicat eccl̾ie. nam h̾ arbitratio
iſtoꝝ iuriũ facta p archi. p̾iudicat pſone abiurã
tis. qꝛ imponit̾ ſibi ſilẽtiũ ita ꝙ nõ potuit ampli⁹
vti his iurib⁹. ſꝫ nõ p̾iudicat dignitati archidia-
conat⁹. qꝛ vt dicit tex. ꝙ ad petitõeꝫ eccl̾ie vl̾ ex
iudicis officio mero ꝯſulet̾ dignitati archidia-
conat⁹ ⁊ dic ꝙ ꝯſulet̾ deputando aliquẽ q̄ noĩe
dignitatis exerceat h̾ iura illo archi. abiurãte ex
cluſo. Hoſti. tñ ⁊ abbas alit̾ h̾ ſentiũt. videt̾. n.
in effc̃u hãc diſtictõeꝫ facẽ ꝙ aut p̾lat⁹ indebite
alienauit iura eccl̾ie ſine iuramẽto. ⁊ tũc poteſt
ipſemet venire ꝯ. ⁊ illa iura nomĩe eccl̾ie repetere
vt in. c. ſi qs p̾ſbroꝝ. de re. eccle. nõ alie. aut a
lienauit cũ iuramẽto ⁊ tũc ſi i inſtitutõe ſua iura
uit nõ alienare. p̾mũ iuramẽtũ p̾iudicat 2⁰. vnde
põt ꝯuenire nõ obſtãte 2⁰. iuramẽto. ut in. c. in-
tellecto. de iureiur̄. aut nõ iurauit p̾us nõ aliena
re. ⁊ tũc iuramẽtũ ſtringit eũ ad nõ ꝯueniẽdum
dũmõ poſſit p aliũ eccl̾ie ꝯſuli. ⁊ h̾ caſu intelligũt
iſtũ tex. ſꝫ ſi nõ põt p aliũ ꝯſuli tũc poterit ꝯueni
re ne iuramẽtũ ſuũ p̾iudicꝫ eccl̾ie. ſꝫ certe h̾ dc̃a
nõ ſunt vſqueq̃qꝫ vera. ⁊ p̾ vide glo. nõ. in ꝯrũ
in. c. i. de in inte. reſti. q̃ dicit ꝙ ſi p̾lat⁹ in ꝯctu iu
rauit nõ ꝯuenire nec petẽ reſtitutõeꝫ i integruꝫ
ꝙ nihilomin⁹ ſi eſt eccl̾ia leſa põt iuramẽto nõ
obſtãte petere reſtitutõeꝫ in integꝝ. ⁊ nõ ſemp
illa glo. ꝓbat̾ rõe. nã añq̃ꝫ p̾lat⁹ ſit admĩſtratõ
eccl̾ie nõ põt p ſuũ iuramẽtũ vinculare ſe ⁊ obli
gar̄ ad ñ admĩſtrãdũ. nã queadmõꝫ nõ põt ſpõ
te a ſe abdicare titulũ p̾lature. vt in. c. ꝙ in dubi
is. ⁊. c. veniẽs. de renũ. ⁊. l. legat⁹. ff. de offi. p̾ſi
ita nõ põt titulo remanẽte obligare ſe ad fidelit̾
nõ admĩſtrãdũ iura eccl̾ie ⁊ ꝓ h̾ vr̾ tex. in. c. pue
nit. de iureiur̄. vbi ſm̄ vnã lec. ꝓbat̾ ꝙ iuramẽtũ
nõ ſtringit p̾latũ q̃ min⁹ poſſit repetere bona ec
cleſie. vñ do. An. h̾ ſequẽdo mẽtẽ glo. facit hãc
diſtinctõem ꝙ aut p̾iudiciũ p̾lati eſt ſepabile a p̾
iudicio eccl̾ie. ⁊ tũc valet iuramẽtũ q̃tenus p̾iu-
dicat p̾lato. ſed ſi p̾iudiciũ eſt ſepabile qꝛ nõ po

teſt p̾eiudicare p̾lato quomin⁹ etiã p̾iudicet ec
cleſie. tũc iuramentũ nõ eſt obligatoꝛiũ. vñ ad ꝓ
poſitũ cum iura de q̄bus h̾ in tex. cõcernãt quã
dã honoꝛificẽtiã ipſi⁹ p̾lati iuramentũ p̾eiudi-
cat p̾elato. ſꝫ nõ dignitati. vt dixi. ſꝫ tũc eſſet p̾-
ſtitũ ſup re eccleſie coꝛpali. tunc non valeret iu-
ramentũ qꝛ nõ põt p̾uari tali re q̃ minus dãnuꝫ
etiã inferat̾ eccl̾ie. Aduerte nã h̾ exẽplũ ita gñia
le non placet qñ ſup re coꝛpoꝛali põt inferri p̾iu
diciũ dũtaxat p̾elato. v̾puta ſi res ptineant ad
mẽſam ſuã tñ. nã valebat abiuratio ſua in vita
ſua. ſed nõ fiet p̾iudiciũ dignitati poſt ei⁹ moꝛtẽ
vide tex. optimũ in vſi. feu. coll̾. x. de caplis coꝛ.
c. i. vbi dr̾ ꝙ ſi p̾lat⁹ hẽbat feudũ ptinẽs ad men
ſam ſuã ⁊ ꝯmiſit felloniã. i. delictũ ꝯ dñm. tũc au
fert̾ ſibi feudũ in vita ſua. ſed p̾iudiciũ nõ fit di-
gnitati ꝙ poſt moꝛtẽ ſuã redibit ad eccleſiã. idẽ
nõ. in. c. veniẽs. de trãſac. nã ſi p̾lat⁹ trãſigit ⁊ le
ditur in bonis ptinentib⁹ ad menſaꝫ ſuã p̾iudi-
cat ſibi trãſactio in vita ſua. ſed ſi nõ poſſet one-
ra eccl̾ie ſuſtinere ꝓpter diminutõeꝫ reddituꝫ
tũc poterit ꝯuenire nomĩe eccl̾ie. ita nõbilit̾ dic̾
Hoſti. in. d. c. veniẽs. Ad ꝓpoſitum g̃ ꝯclude ꝙ
vbicũqꝫ p̾iudiciũ p̾lati eſt ſepabile a p̾iudicio ec
cleſie iuramẽtũ p eum p̾ſtitũ ſibi nocebit ſed nõ
eccl̾ie. ſecus vbi p̾iudiciũ nõ eſt ſepabile puta qꝛ
oĩa bona ſunt cõia. ⁊ ipſe ꝯhẽdo in illis iurauit
in dãnũ eccl̾ie. nã tale iuramẽtũ non valet. vt in
d. c. ꝑuenit. cũ ſi. Et ad p̾dicta vide bonã glo. in
cle. vnica. de in inte. reſti. q̃ dicit nũq̄d capl̾m de
beat reſtitui ſi ledit̾ ⁊ q̄d i pſonis illi⁹ capl̾i. ¶ In
ea. glo. ibi nõ tria ⁊c̃. Glo. hic colligit tria nõ in
p̾n. ⁊ quartum in fi. glo. ¶ Primũ eſt ꝙ factuꝫ
p̾lati nõ p̾eiudicat eccleſie. ſed h̾ non eſt nõbile
immo iura in h̾ ſunt clara. vt. xij. q. ij. ſine exce-
ptione. ⁊ in. d. c. peruenit. cum multis ſimilib⁹.
¶ Secundum notabile ꝙ iuramentum p̾elati
valet in damnum eccleſie. ſed hoc notabile non
colligitur hic ſed potius contrarium. ideo decla
ra vt. ſ. dixi. ¶ Tertio nota ꝙ eccleſia poteſt a
gere ſine p̾elato. ⁊ hoc notabile poteſt colligi
ex tex. dupliciter. Primo ꝙ eccleſia eboꝛacen̄
aget ſuper his iuribus excluſo archidiacono.
2⁰. poteſt intelligi ꝙ aget contra archiepiſcopuꝫ
⁊ ſic ſine ipſo archiepiſcopo qui eſt p̾elatus ec-
cleſie. ſed quatenus intelligitur p̾imo modo
dixit ideo ꝙ hic agit ſine archidiaco. quia red-
didit ſe indignum per iuramentum quatenus
intelligitur. ſecundo modo dicendum eſt ꝙ ex
quo lis eſt inter capitulum ⁊ p̾elatum non po-
teſt intercedere conſenſus p̾elati. quia nunq̃ꝫ
conſenſiſſet contra ſe. Et de materia dic vt nõ.
in. c. edoceri. de reſcript. ⁊ in. c. ſignificauit. de
appel. ¶ Ultimo glo. colligit ꝙ agenti interdi-
cto vti poſſide. nõ obſtat exceptio abiurationis
⁊ pro h̾ facit ꝙ interdictũ vti poſſide. eſt poſſeſſo
riũ. vt in. c. lꝫ. de ꝓba. vñ is obtinet q̄ p̾obat ſe
poſſediſſe tempoꝛe lit̾ ꝯteſ. vt inſti. de interdic. in
§. hodie. iõ exceptio abiuratõis cũ ꝯcernat ius

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

propetat̃.nõ ob.interdicto poſſeſſorio. qa nihil
cõe habꝫ propetas cũ poſſeſſiõe.l.nãliſ.§. nihil
cõe.ff.ð acq.poſ.Et ſi dicem⁹ ꝯtũ ſeq̃ret ꝙ dñs
rei poſ.ꝓpa auct̃e poſſꝫ turbare qḋ ẽ ꝯ.l.ſi quis
C.vñ vi.⁊.xvi.q.vi.placuit.nã h̃ nõbile ñ ẽ vez
ĩ ſe.Sꝫ aduerte qa ex lr̃a poſſꝫ colligi ꝯtũ. naz
h̃ papa ꝓnũciauit arcbid.tuẽdũ ĩ poſſeſſiõe do
nec fuẽit ꝓbatũ ipm abiuraſſe ⁊c̃. ĝ excep⁹ abiu
ratõis obſtitit arcbid.⁊ videſ ſentire glo.ꝙ hic
fuit actũ iterdc̃o vti poſſi. ſꝫ ꝯ h̃ fac̃ qḋ p̃dixi.q2
ñ debuit admitti excep⁹ abiuratõis.Itẽ q2 debu
iſſꝫ papa ferre diffinitiuã ſup poſſeſſorio.nã vbi
agiſ nudo poſſeſſorio ferẽda ẽ diffinitiua. vt i.c
fi.ð iudi.⁊ ibi plene dixi.vt i.c.lꝫ.paſſ. metu h⁹
ꝯtij ⁊ alioꝝ q̃ poſſent formari Inno h̃ ⁊ alij mĺ
ti doc.multũ iſiſtũt ponendo varias lec.ad tex.
Sed breuiſſime collige q̃tuor lec.Prima ꝙ hic
fuit actũ iterdicto vti poſſi.ex parte arcbidia.et
ad tex.dũ dicit donec probatũ fuit ⁊c̃.Vndet q/
dã vt refert Inno.ꝙ dꝫ intelligi de probatõe fiẽ
da ĩ iudicio propetat̃ poſtmodũ icboãdo ⁊ ſic ñ
fuerãt admiſſa in h̃ iudi.⁹ poſſeſſorio excep⁹ ab/
iuratiõis ſed reſuaſ ĩ iudicio ꝓprietat̃.iſte intel
lect⁹ licet ſit ver⁹ ĩ ſe tñ non ꝯſonat lr̃e qa dictio
donec eſt ꝯtinuatiua ¶ Itẽ clari⁹ probaſ p vbũ
iterlocuti fuerim⁹.qa ſi fuiſſꝫ lata diffinitiũa fuiſ/
ſet actũ tm̃ poſſeſſorio.Itẽ arcbie.ĩ p̃n.p̃mo ꝓ/
poſuit ⁊ dixit ꝙ de iure cõi ⁊ gñali ꝯſuetudie il/
la iura ptinebãt ad eũ iõ non fuit actũ h̃ poſſeſſo
rio tm̃.q̃ꝓpt hec lec.nõ placet. ¶ Secũda lec
ẽ ꝙ archiep̃s h̃ fuit actor agẽdo ꝯfeſſoria vĺ ne
gatoria ſup iſtis iurib⁹ proponẽdo.ſ.ꝙ. hec iu/
ra ptinebãt ad eum ⁊ ſic petebat pronũciari. ar
chi.ſe defendebat.⁊ qm̃ iudici ꝯſtitit de poſſ. ar
chidi.pronũciauit iterloquẽdo eũ tuẽdũ in poſ/
ſeſſiõe donec ⁊c̃.Nã oia q̃ accidũt poſt lit̃ cõteſ.
maxie ptinẽt ad officiũ iudicis.l.ediles.§. item
ſciendum.ff.de edil.edic.⁊ in.c.ſignificante. de
appel.⁊ hec lec.eſt ſat̃ bona. ⁊ pro ea fac̃ ꝙ pro
curatores archiep̃i p̃ propoſuerũt.⁊ ſm hãc lec
nõ colligiſ iſtud vltimũ notabile glo. Sꝫ nõ ex
hac lec.ꝙ lꝫ ſit actũ tãtum petitorio nihilomin⁹
ſi in proceſſu negocij ꝯſtat iudici reum eẽ in poſ
ſeſſiõe põt ex officio ſuo pronũciare illũ ĩ ea tuẽ
dum vſq3 ad exituꝫ dicte cãe. ¶ Tertia lec. ꝙ
h̃ fuit actũ petitorio ⁊ poſſeſſorio.vñ obſtitit ex/
ceptio abiuratiõis reſpectu propetat̃.⁊ ſm hũc ĩ
tellectum nõ ſemp ex iſto tex.ꝙ vbi agiſ ſimĺ pe
titorio ⁊ poſſeſſorio ⁊ p̃mo conſtat de poſſeſſiõe
põt iudex ꝓnunciare ſup poſſeſſorio dilato iu/
dicio ſuper proprietate.ar.in.c.cum dilectus.de
ꝯſue.Et hoc ſingulariter limitat.c.cũ dilect⁹.de
cã poſſ.⁊ propꝛie.vbi dr̃ ꝙ vna ſñia debet termi
nari.nam illud procedit niſi p̃us conſtet de poſ
ſeſſorio.Aliud ẽt nõbis ꝙ vbi p̃us ꝓnũciaſ ſup
poſſeſſorio ſñia dr̃ iterlocutoria ⁊ ſic nõ ẽ neceſ/
ſe ſuare ſolẽnitates diffinitiue.nã cũ ſñia feren/
da ſup petitorio abſorbeat ſñiaꝫ ſup poſſeſſorio
vt ĩ.d.c.cũ dilect⁹.nõ põt dici ſñia illa diffinitiua

cũ nõ diffiniat totã cãm.ad h̃ glo.nõ.in cle.i.de
ſequeſ.poſ.⁊ fr. ¶ Vltia lectura ꝙ h̃ ptes ſim/
plicit̃ iuerũt ad papã ⁊ nulla actiõe ꝓpoſita ſim/
plicit̃ ꝓpoſuerũt pape ⁊ qa pape p⁹ ꝯſtitit ð poſ
ſeſſione ſup ea pronũciauit.nã coram papa non
eſt neceſſe ſuare oia ſolẽnia iudicij . vt nõ.in. c.
vnico.de lit̃ ꝯteſ.⁊ p hoc hẽtur clariſſime itelle/
ctus h⁹.c.q ſolet difficilis reputari. ¶ Vltio ꝯ
p̃dicta ⁊ ꝯ tex.oppo.videſ.n.ꝙ ex alio nõ debu
it admitti archiep̃s adducẽdo iuramẽtũ archi/
diaconi.qa hoc iuramẽtũ fuit ex̃iudiciale ĝ ex
eo nõ potuit cõpetere actio.vt in.l.ſi qs ꝓ eo.ff
de fideiuſ.vbi videſ colligi ꝙ ẽt nãlis obligatio
nõ oꝛitur ex tali iuramẽto.nam fideiuſſoꝛ ñ po/
tuit ibi accedẽ ĝ nãlis ñ fuit oꝛta cum fideiuſſoꝛ
poſſit accedẽ nãli obligatõi. Sol.vt clare itelli/
gas hãc mãm maxie tu canoniſta ſciẽdũ ꝙ qḋ/
dam eſt iuramẽtũ lit̃ deciſoriũ qḋ.ſ.preſtaſ ĩ lite
in ſupplemẽtũ ꝓbatiõis ⁊ ex tali iuramento ſm
vtrũq3 ius daſ actio.l.actẽi.C.de iureiurã.et.l.
ſi domino.ff.e.ti.Quoddam eſt iuramẽtum cõ
firmatorium qḋ confirmat contractũ alias inhi/
bitũ.vt in caſu.c.ij.de pac.li.vi.vĺ qñ ẽt preſtaſ
ſup cõtractu alˀs a iure permiſſo ⁊ tunc non agi
tur propꝛie ex iuramẽto ſꝫ ex actiõe ex ꝯctu . ſꝫ
iuramẽtũ opaſ nõbilẽ effectum.qa inter cc̃ta ac
cumulat forũ foro. nã ſi p̃ſtatur iter laicos põt
laicus ſup illo ꝯctu nedum in foro ſeculari ſꝫ eti
am in eccleſiaſtico ratiõe iuramẽti ꝯueniri.tex.ẽ
nõbilis in.c.cũ.c.laicus.de foro cõpetẽ.li.vi. vñ
iuramẽtũ h̃ caſu non mutat forũ ſed accumulat
forũ eccleſiaſticũ foro ſeculari ita ꝙ eſt in optõe
actoris corã q̃ velit agere.Et ex hoc ſumas bo
nam cautelam ꝙ in q̃libet ꝯctu facias p̃ſtari iu/
ramẽtũ.Quoddã eſt iuramentum obligatiõis
iductoriũ ⁊ de iſto dubitaſ vtrũ ex eo competat
actio.nã cõis opinio legiſtaꝝ eſt ꝙ non compe/
tat actio.p dictam.l.ſi quis pro eo. ibi tñ Bar.
dicit ſecus de iure canõico.⁊ voluit ꝙ ſi pactũ
nõ p̃ceſſit iuramẽtũ ꝙ ex tali iuramẽto ex̃iudici
ali nulla oꝛiſ obliga⁹ ẽt nãlis.exẽplũ iuro ꝙ pro
te faciã certũ qd nullo pacto p̃us p̃cedente iter
nos.ſic itellexit illã.l.ſi qs ꝓ eo.ſec⁹ ſi p̃ceſſit pa
ctũ nudũ.nam ſi p̃ceſſit pactũ oꝛiſ obligatio na
turalis ex qua tamẽ de iure ciuili non agitur .l.
iurgentiũ.ff.de pactis.Sed dñs An.in.c.cum
contingat.de iureiurã.poſuit notabile dictũ qḋ
ſatis mihi placet.ꝙ vbi preceſſit obligatio natu/
ralis tunc ex iuramento ſubſequẽti datur actio
etiã ð iure ciuili.adducit.l.vt iuriſiurandi.ĩ p̃n.
ff.de ope.liber.nam ibi libertus iurauit ſe p̃ſta/
re operas domino manumiſſori. ⁊ ex tali iura/
mento extraiudiciali efficaciter fuit obligatus
quod non contingit ex alio niſi quia ibi preceſſe
rat obligatio naturalis.nam libertus propt̃ be/
neficium libertatis receptum obligatur domi/
no naturaliter.vt in.c.cum in officijs.de teſta.
⁊ in.l.ſed ⁊ ſi.in.§.ſcire.de peti.here.ergo idez
dicendũ vbicunq3 precedit obligatio naturalis

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

puta nudū pactū.ad idē facit.l.i.ff.de ꝯsti.pecu
vbi agit ex ꝯstituto ꝯiūcta obligatōe nāli p̄cedē
te.ꝗ forti⁹ dʒ actio ꝯpetere ex iuramēto ſbſequē
ti.Ad idē adduco.c.ꝑ tuas.⁊ qͦ ibi nō.de arbi
vbi agit ex ꝯpromiſſo iurato facit.l.pe.C.eo
Si aūt nō p̄ceſſit obligatio nālis tūc tʒ ibi ꝙ da
tur actio de iure canonico.ſec⁹ de iur̄ ciuili. Ad
uerte tñ ꝙ Inno.dicit h̄ ⁊ in.c.nouit.de iudi.ꝙ
ex iuramēto extiudiciali nō ꝯpetit actio ciuilis.ſʒ
tñ agit officio iudicis rōe peccati ⁊ ſic intellexit
iſtud ⁊.c.nouit.Refert alios tenere ꝯriū qs ſe-
qtur h̄ Hoſti.nā cū de iure canonico det actio
ex nudo pacto.vt in.c.i.⁊.ij.de pac.forti⁹ ex iu-
ramēto.⁊ vr̄ ſentire Io.an.h̄ ⁊ in.d.c.i. ⁊ facit
xij.q.ij.gcūqʒ.Puto breuit̄ ꝙ ex tali iuramēto
poſſit agi multis mōis de iure canonico.p̄ ꝑ viā
denūciatōis.q2 peccat nō ſuādo iuramētum ⁊
iſte caſus eſt clar⁹⁊.pbat in.d.c.nouit.2⁰. vt ma
nu regia petat obſuatio iuramēti.nā aīqʒ actio
nes eēnt.pdite a iure ciuili de⁹ mādauit iuramē
ta ſuari.vt in.c.⁊ ſi xp̄s.de iuriur.ꝗ p̄ſuppoſito
ꝙ ſpecifica actio ciuilis nō ꝯpetat.nihilomin⁹ a
miſtro dei pōt peti vt faciat iuramētū ſuari. ar.
coꝝ ꝗ nō. Inno.in.c.ꝗ in eccliaꝝ.de ꝯſti.3⁰. po-
terit agi ꝑ viā cuiuſdā intimatōis.vt intimet iu
dici eccliaſtico illū ſtare in peccato ⁊ in hac inti
matōe nō eſt necia denūciatio iux̄ ea ꝗ dixi in.c
i.de iuriurā. 4⁰. puto ꝙ poſſit agi actōe ciuili
ideſt cōditōe ex.l.,pbo ꝑ.l.ltima ꝯuentio. ff.de
pac.vbi dicit tex.ꝙ ex omni ꝯuentōe a lege ap-
,pbata pōt agi.ſʒ iuramētū licitū eſt approbatuʒ
nedū canonica lege. ſʒ etiā diuina. ꝗ ex illa pōt
agi.facit.l.ad ſtatuas.ff.de acq.re.do.⁊ qͦ nō.
glo.in.c.ſi canonici.de of.ordi.li.vi.Et iſte tex.
vbi agebat ſm vnū intellectū ex iuramēto extra
diciali.⁊ credo ꝙ in foro ciuili poſſet h̄ accepta-
ri vt agat ex tali iuramēto qñ imꝑator ſubmittit
ſe canonib⁹ in ꝯcernētib⁹ aīaʒ.vt in auc̄.de eccl̄.
titu.⁊ in auc̄.vt determiat⁹ ſit numer⁹ clericoꝝ
ſʒ de iure canonico ꝑ rōes p̄dictas pōt agi. ꝗ ⁊
de iure ciuili.Et ꝑ hāc rōeʒ dicim⁹ ꝙ ꝯcubinat⁹
ſit hodie reprobat⁹ de iur̄ ciuili. Et ꝙ vſure ſint
,phibite.q2 imꝑator in talib⁹ vult ſeq canones ⁊
aduerte q2 lʒ p̄maria obligatio ex iuramēto ac-
qrit deo tñ vbi iuramētū nō eſt turpe. ſecūda-
rio obligatio acqrit pti.,pbat q2 ps pōt remitte
re tale iuramētū in.c.ij.de ſpō.⁊ in.c.i.de iure-
iurā.ꝗ obligatio erat ſibi q̄ſita.q2 nemo remittit
qͦ nō hʒ.i.q.vij.in.c.daybertū.⁊.l. decem.ff.
de vbo.obli.⁊ hec nōbis.

Nam ad noſtrā

His ad quē ſpectat collatio dignitatuʒ
ſeipm inſtituere nō pōt.h̄.d.ponit dcm.2⁰. ipius
rōeʒ.vbi q2 cū inter. Nō p̄ ⁊ tene mēti ꝙ p̄la-
t⁹ inferior ep̄o pōt hr̄e inſtitutōeʒ ſeu collatōem
omniū dignitatū ⁊ p̄bēdaꝝ ecclie cathedral̄. ⁊ i
tell̄e de iure ſp̄ali puta ex p̄uilegio vl̄ ꝯſuetudi
ne.nā de iure cōi h̄ ꝑtinēt ad ep̄m.⁊ ſm aliqs cū

ꝯſenſu capl̄i.de ꝗ in.c.p̄cedēti.⁊ in.c.cū eccleſia
vulterana.ſ̄.de elec.Et nō ex h̄ ⁊ ex tex.ꝙ p̄la-
t⁹ etiā regl̄aris vt erat h̄ abbas pōt hr̄e ius ꝯfe-
rēdi.qͦ.pcedit h̄ ſi intelligit lr̄a ꝙ iſte eēt abbas
regl̄ar].nā qdā intelligūt ꝙ eſt ſecl̄aris.nā in q-
buſdā locis ſunt q̄dā dignitates collegiate ꝗ vo
cant abbatie.ſʒ in h̄ nō refert q2 eſt ita capax iu-
ris ꝯferendi p̄laturas regulariū ſicut ſeculariū.
⁊ qſqʒ coꝝ pōt p̄ſcribere iura ep̄alia.vt in.c. cuʒ
olim.⁊.c.audit].de p̄ſcrip.⁊ in.c.vnico.de capel
mo.li.vi.cū ſi. Nō ꝙ hñs ius ꝯferendi nō pōt
ſibiipi bñficiū ꝯferre dʒ eni eſſe diſtinctio inter a
gentē ⁊ patiētē.⁊ facit h̄ lr̄a dū dicit ꝙ hñs facul
tatē diſtribuēdi certā q̄ʒtitatē pecunie nō pōt ſi-
biipi diſtribuere.Ex h̄ etiā dicim⁹ ꝙ p̄ron⁹ non
pōt p̄ñtare ſeip̄ʒ in.c.ꝑuenit.de iurepa.pōt tñ p̄
ſentare filiū.vt nō glo.in.c.q2.c.ti.⁊ ex illa gl̄.in
fert ꝙ hñs ius ꝯferēdi lʒ nō poſſit ſibiipi ꝯferre
pōt tñ filio ſuo al̄s idoneo ⁊ alijs ſuis ꝯſangui-
neis ꝯferre bñficia.nō tñ dʒ moueri effectu car
nalitat].vt in.c.graue.ſ̄.de p̄bē.nō pñt alia vti-
lia colligi.ſʒ tene mēti iſta ꝗ ſunt bona In gl̄.
ij.ibi cū int̄ canonicos h̄.c.⁊ p̄cedēs faciūt in op
poſitū q2 in eis qs ſuſtinet vicē duaꝝ ꝑſonaꝝ ꝗ
idē vr̄ in caſu.c.nr̄i ſʒ de h̄ dic vt plene dixi in.c.
ex lr̄is.de pba.nō eni pōt qs in facto ,ꝑp̄o diſpo
nere auctorizādo in cle.ij.de re.eccle.nō alie. ⁊
eſſet ꝑniciosuʒ exēplo.vt qs poſſet ſibi ,puidere
de qbus tenet alijs diſpēſare.Et in glo.fi.doct.
cōiter diſtinguūt ꝙ aut collator tñſfert omnimo
dā ptātē in aliū ⁊ tūc pōt ab illo recipe bñficiuʒ
q2 tūc ille ꝯfert iure,ꝑprio.aut trāſtulit tanqʒ in
cōmiſſariū ſuū.⁊ tūc nō valet ab eo bñficiū reci
pere.q2 ille rep̄ñtat ꝑſonā iſti⁹ collatoris ⁊ q ꝑ a
liū facit ꝑ ſe facere videt.vt in regl̄a q ꝑ aliū. in
vi.Sʒ ꝯ h̄ facit videm⁹ eni ꝙ papa dat ptātem
ſuo ꝯfeſſori.⁊ nihilomin⁹ pōt ab illo abſolui ⁊ li
gari in foro aīe.vt nō.glo.in.c.ex pte.el.i.de of.
delega.⁊.c.nemo.ix.q.iij.So.puto dicēduʒ ꝙ
ibi nō eſt p̄ciſe ꝯfeſſor ꝯmiſſari⁹ pape.ſʒ eſt lega
t⁹ ⁊ vicari⁹ dei.nā qlibet ſacerdos pōt dici i ptā-
te ſibi ꝯmiſſa vicari⁹ dei.q2 de⁹ dedit ptātē ap̄lis
⁊ ꝑ ꝯñs omnib⁹ ſacerdotib⁹ ſucceſſorib⁹.vt in.c
firmit.§.vna de ſum.tri.⁊.ij.q.vij.accuſator. in
fi.⁊ ꝑ tex.⁊ glo.xxxiij.q.v.in.c.mulier.Vñ pa-
pa ſolū ſubijcit ſe iuriſdictōi illi⁹ ſacerdot]. in q̄ʒ
tū hō.⁊ inq̄ʒtū hō peccatorē mior illo.vñ ſacer-
dos iudicat eū iure,ꝑp̄o quēadmodū qñ maior
mgr̄at⁹ ſubijcit ſe iudicio mioꝝ.vt in.l.eſt rece-
ptū.ff.de iur].om.iu.⁊.ij.q.vij. nos incōpetēter
ſʒ in caſu qōis nr̄e ꝯmiſſari⁹ in cōferēdo ñ ꝯfert
iure,ꝑp̄o ſʒ iure delegāt].cū ñ hēbat aliqd iur̄ ,p
prio.vt in.c.ſane.de of.del̄.⁊ i.l.i.ff.de of.eius
cui mā eſt iuriſdictio.Ex h̄ infert ꝙ hñs ius ꝯfe
rēdi pōt bñficiū recipe a papa. Itē a legato in ꝑ
tib⁹.q2 illi cōferūt iure,ꝑp̄o.ad h̄.c. ſi a ſede. de
p̄bē.li.vi.⁊ ſic intell̄e tex.h̄ i ſi.duʒ dic̄.ſʒ nec ab
alio ⁊c̄.

De cōceſſiōe p̄bēde ⁊ ecclie nō vacāt]. Rica.

¶ Cōtinuat̃ ad p̄cedētia hoc ordie ſ. viſū ē de p̄bēdis ⁊ dignitatib⁹ ac eaꝝ īſtitutiōib⁹. ſed qa ſepe p̄bēde ⁊ dignitates ↄferunt̃ ſeu ꝓmittūtur āteq̄ȝ vacēt ⁊ q̄nq̄ȝ ipſe vacātes nō cōferūtur ſȝ remanēt diu vacātes merito reſtabat vidē et ꝓ-nidere tā circa ꝓmiſſiōes nō vacātium q̄ȝ circa negligētiam in cōferendo vacātia ⁊c.

Quia in uiuo

rū. Faciēs ſe pōi i bñficiū vi-nēt̃ ab eccl'iaſtica cōione ſpel lit̃. vl' clari⁹ ſic. iſtitut⁹ ſcienꝰ i bñficiū vinēt̃ deponēd⁹ ē. ⁊ ñ diuidit̃ ꝑpt̃ breuitatē. ¶ Nō p̄ q̄ bñficiū vinēt̃ nō pōt ↄferri alt̃i ⁊ h̄ idubitatū ē ſi fiat colla⁹ ab iſeriore a papa. qa benefi^a eccl'iaſtica ſm ātiquā ordiatōēȝ ſūt ꝑpetua. lvi. di. ſat̃ puerſum. ⁊ ſ. d̄ cle. egro. ꝑ totū. vñ nō pōt iſerior diſponē ↄ legē ſupioꝝ maxie i p̄iudiciū tertij. vt i cle. ne romāi d̄ elec. ⁊ i. c. ↄq̄rēte. de r̄ſti. ſpo. imo ſine magna ⁊ maniſeſta cā nō pōt qs p̄uari ſuo benefi⁹. vt ē tex. nō. i. c. iuētū. xvi. q. vij. ſȝ ſi papa pōt dubitāt nō tamē repit̃ q̄ vnq̄ȝ fecerit ſine cā imo ↄ̄riū ſuadet i legib⁹ ſuis. vide tamē qd̄ legit̃ ⁊ nō. i. c. ſi groſe. d̄ reſcrip. li. vi. ⁊ dicet̃ pl'e i diſputatōe. ¶ Nō penā faciētis ſe īſtitui i benefi^m vinētis dȝ. n. repelli a cōione eccl'iaſtica ⁊ dic q̄ dȝ deponi. vt i. c. i p̄mis. ij. q. i. Itē efficit̃ iſamis. iij. q. ij audiuim⁹. ⁊ nō pōt āpli⁹ illud beneficiū obtinē. vñ credo q̄ ſolus papa pōt cū eo diſpēſare. naȝ vt dicūt h̄ doc. ⁊ bene. quēadmodū nō pōt eam ducē i vxorē cū q̄ ↄ̄xit viuēte marito. vt i. c. ſi. de eo q duxit i m̄rimōiuȝ ita nec ↄſeq vxorē ſpūalē cū q̄ voluit ↄ̄hē viuente ſpōſo ſuo ⁊ q̄dāmō ill'ā adulterādo. vij. q. i. i. c. ſicut. nō. ēt Inno. i. c. p⁹ electionē. j. e. ⁊ ex h̄ credo q̄ ſi is qui occupauit beneficiū vinēt̃ maxie ſcienꝰ faciēdo ſe iſtitui illud demū ipetrauit a papa cū vacaret non habita mentiōe de occupatiōe p̄terita nō valet collatio tanq̄ȝ ſurreptitia. qa ſi papa ſciuiſſet ſibi non ↄtuliſſet vl' ſaltiȝ nō ita de facili ꝑ ſ̄ dc̄a. ⁊ facit. c. poſtulaſti. de reſcripꝰ. ⁊ ꝑ hāc rōēȝ puto ideȝ dicēdū i his q de facto occupāt ſeu potētia ſecularīū ſe ītrudūt ⁊ poſtmodū ipetrāt a papa nō fc̄a mētiōe d̄ itruſiōe p̄terita. nā ꝓfecto tal' collatio ſeu ꝓuiſio ſurreptitia ē ꝑ ſup̄dc̄a. ¶ In gl. i v. pellēdi ibi ſȝ pone. Nō bene hāc ꝑticulam glo. vſq̄ȝ ad fi. ex q̄ collige q̄ ſnīa lata i cā m̄rimoniali ſpūali t̄nſit i rē iudicatā. vñ nō pōt retractāi p⁹ lapſū decēdij. ſec⁹ i m̄rimonio carnali. vt i. c. lator. ⁊ c. ↄſanguinei. d̄ re iudi. Inno. tamē i. c. cū oliȝ. de do. ⁊ ↄtu. ⁊ i. c. cū Bertoldus. d̄ re iudi. ſentit idē eē i m̄rimōio carnali qd̄ ē i ſpūali. ſȝ in c. ad aures. ſ. d̄ reſcrip. ſenſit ↄ̄riū. ſed cōcludendo glo. ⁊ dicta doc. pleni⁹ explicādo. Aduerte qa q̄nq̄ȝ i iſtis bñficijs ſnīa eſt p̄uatiua q̄nq̄ȝ eſt d̄clararatoria. p̄ caſu ſi is cui facta eſt colla⁹ poſtea fuit ↄſcius fraudis nō pōt ſaltim i foro aīe cum bona ↄſcia illud bñficiū retinē. ar. i. c. ſi. de iniurijs. ſi autē nō fuit ↄſcius iniuſticie ⁊ fraudis et ſnīa trāſit mere in rē iudicatā ⁊ iuſte potuit iſti ↄferri bñficiū abiudicatū ꝑ ſnīaȝ. nā ſnīa lata in m̄rimonio ſpūal' trāſit in rē iudicatā q̄ten⁹ tangit p̄iudiciū p̄uatū ad hoc bon⁹ tex. in. c. cūȝ dilectus. de elec. nā cū poſſet qs bñficio ſuo renūciare. vt. ſ. de renū. ꝑ totū ita acqeſcēdo ſnīe priuatiue potuit iuri ſuo p̄iudicare. ⁊ i h̄ cāu intellige hāc glo. nec eſt op⁹ ſpectare poſſeſſionē ↄtinuatā p. xl. ānos ꝓut diſputat hic glo. q̄ nō eſt op⁹ hic p̄ſcriptōe. qa ſnīa p̄uatiua a q̄ non fuit appellatū fec̄ bñficiū vacare ⁊ ꝑ ↄſequēs tanq̄ȝ vacās potuit alteri ↄferri. ſȝ ſec⁹ ē in m̄rimonio carnali. qa nō pōt qs directe renūciare m̄rimonio cū illud ſit idiſſolubile ēt ↄſenſu ꝑtiū cū nō depēdeat a facultate coꝝ. vt in. c. ſup eo. j. d̄ eo q cognouit ↄſang. vx. ſue. ⁊ in. c. debitū. d̄ bigamis. 2⁰ caſu cū ſnīa fuit declaratoria. exēplū du ob⁹ litigātib⁹ ſup bñficio iudex ꝓnūciauit bñficiū ꝑtinere ad aliū iniuſte. tñ hoc caſu ſi is pro q̄ lata eſt ſentētia habȝ noticiā iniuſticie nūq̄ȝ pōt ſalua ↄſciētia illud bñficium retinē. qa beneficiū retineri debȝ ex iſtitutiōe canonica. vt in regula i. de regu. iu. in vi. ſententia vero nō abſtulit ſibi ius ſȝ tñ declarauit ius ad eū ꝑtinē. l. ſicut hi ff. ſi ſuitus ven. ⁊ in. c. forus. de v̄bo. ſig. ſed reſpectu illi⁹ ↄ quē fuit lata bene tranſit in rē iudicatā vt āpli⁹ nō audiat̃ ex q̄ non appellauit. ad hoc dictū. c. cū dilect⁹. pōt tñ agē ↄ obtinenteȝ ꝑ viā denūciatiōis euāgelice dicendo q̄ peccat tenēdo bñficium ſine titulo. vt nō. Inno. in dc̄o. c ad aures. ⁊ forte retractata hac via ſnīa vl' ꝑ iudicis officiū q pōt igrere de titulo. vt in. c. ordinarij. de offi. ordi. li. vi. poterit bñficiū primo reſtitui. Et idē puto dicēdū in rebus prophanis. naȝ ꝑ ſentētiā declaratoriā nō aufert̃ dñiūȝ directuȝ vt nō. in. l. iulianus. ff. de condi. ide. nec alt̃i accreſcit ius. vñ ſingularit̃ dic̄ Inno. in. c. qa plerīq̄ȝ. de imunit̃. eccle. q̄ ſi is pro quo lata eſt ſentētia iniuſta ſi poſt t̄nſitū in rē iudi. fatet̃ eam iniuſtam. debet talis ſnīa retractari ꝑ ſuperiorem ⁊ poſſet ꝓcedi ꝑ viā denūciatiōis euangelice vt ſ. dixi. nā contra p̄ſumptionē iuris ⁊ de iure admittit̃ ꝓbatio ꝑ cōfeſſionē illius de cuius cōmodo agit̃. vt in auc̄. ſȝ iā neceſſe. C. de dona. ante nup. ⁊ nō. in. c. is qui. de ſpon. Que autem ſit diuerſitas inter primū caſum ⁊ ſecundū. dic q̄ i p̄mo cāu ius non cauſatur imediate ex ſententia ſed ex collatiōe facta poſt ſnīam p̄uatiuā. ſed in 2⁰ cāu ſnīa fuit cā imediata huius iuris.

Nulla eccleſia

Bñficia ñ vaca^a ↄcedi vl' ꝓmitti ñ debēt. ⁊ cūȝ vacauerit ↄcedi d̄bēt. j. vi. mſes qb⁹ elapſ̄ d̄ ep̄o ad caplȝ ⁊ eȝ d̄mū ad ꝓxi^m ſupiorē d̄uoluit̃ colla⁹. h. d. Et due ſunt ꝑtes. I ibi cū vo. p̄ma ꝓuidet circa bñficia ñ vacan^a. Et diuidit̃ i tres ꝑtes nā p̄ pōit ꝓhibitōēȝ. 2⁰ eius cāȝ ibi ne deſidēt. 3⁰

foꝛtificat ibi cū eni 2ᵃ ps p̄ncipal̾ ꝓuidꝫ circa bn̄
ficia vacātia. ꝛ p̄ ſtatuit tp̄s ad ꝯferēdum. 2ᵒ. pu
nit negligētiā nō ꝯferētiū ibi ſi aūt. ꝛ q̄tidie allī̄a
tur in p̄ctica maxie in 2ᵃ pte. ꝛ iō nō ip̄m bn̄.
¶ Nō p̄ ꝙ miſteria bn̄ficia ꝛ eccl̄ie ponūt̾ h̄ vt di
uerſa. ꝛ pōt dici ꝙ miſteriū idē eſt qd̄ officiū ſeu
dignitas. i. q. i. multi. Bn̄ficiū vō ſumit̾ h̄ ſtricte
vt differat ab eccl̄ijs ꝛ foꝛte capit̾ h̄ ꝓ bn̄ficijs
ſimplicib⁹ q̄ ſunt in eccl̄ijs. Eccl̄ie vō tenent̾ h̄ ꝓ
p̄te. Bn̄ficiū tn̄ largo ſumpto vocabulo ꝯp̄hen
dit oīa iſta. vt in r̄la bn̄ficiū. de regu. iu. li. vi. nā
bn̄ficiū ſic large ſumptū eſt beniuola actio ḡdū
tribuēs capiēti. vt in li. feudoꝝ. in. c. i. qb⁹ mōis
feu. amit. ¶ Nō 2ᵒ. ꝙ q̄libꝫ cleric⁹ pōt dici ꝓxi-
mus nr̄. ꝛ dic ꝙ largo mō q̄ſq̄ꝫ nr̄e nature ꝑti-
ceps pōt dici ꝓxim⁹. ꝛ ſic etiā infidelis rōe hu-
manitat̄. pōt dici ꝓxim⁹. de pe. di. ij. ꝓxim⁹.
¶ Nō ibi anq̄ꝫ vacēt a ꝯrio ſenſu ꝙ bn̄ficiū vacāſ
pōt ꝓmitti. ſꝫ dicūt doc. ꝛ bn̄ ꝙ ꝑ hāc ꝓmiſſionē
nō afficiūtur man⁹ oꝛdiarij q̄min⁹ teneat colla-
tio alteri facta ſicut vidam⁹ in mr̄ionio carnali
qd̄ tꝫ nō ob. ſpōſalib⁹ p̄us ꝯtris cū alijs. vt in. c.
ſicut. de ſpō. ¶ Nō ꝙ ex ꝓmiſſiōe bn̄ficij vacatu
ri de facili cātur votū captādi moꝛtē ꝓximi. ꝛ iō
q̄to ſupioꝛ ſanctioꝛ tāto facili⁹ dꝫ abſtinere a ꝓ
miſſiōib⁹ vacaturoꝝ bn̄ficioꝝ. ¶ Nō in v̄bo cū
vō. regl̄aꝫ ꝙ dignitates ꝛ alia bn̄ficia minoꝛa de-
bēt ꝯferri. j. ſex mēſes. nūq̄d hēat h̄ locū in exe
cutoꝛe pape. vide bonā glo. in cle. ſi de bn̄ficio.
de p̄bē. h̄ tn̄ nō ꝓcedit in dignitate ep̄ali ꝛ in ec-
clia collegiata regl̄ari. dat̾ eni in iſtis min⁹ tp̄s
ad eligēdū. vt in. c. ne ꝓ defectu. ē. de elec. ꝛ dice
tur. j. cū gl̄. ¶ Nō ꝙ capl̄ꝫ pōt hr̄e ptātē ꝯferen
di bn̄ficia ep̄o excluſo. ꝛ h̄ de iure ſpēali. vt pꝫ i
c. cū ex iniūcto in fi. de hē. ꝛ xvi. q. vij. oēs baſi-
lice. Itē nō caſū in q̄ iferioꝛ ſupplet negligētiā
ſupioꝛis. nā capl̄ꝫ ſupplet negligētiā ep̄i i colla-
tōe bn̄ficij. ꝛ vide aliū caſuꝫ. ix. q. iij. cū ſim⁹.
¶ Ultio nō ꝙ ptās ꝯferēdi bn̄ficia deuoluit̾ ad ſu
perioꝛē ḡdatim. pōt. n. bn̄ficiū vacare mľto tp̄e.
nā capl̄ꝫ hꝫ ſex mēſes. ſi nō ꝯfert deuoluit̾ ptās
ad ep̄ꝫ q etiā hꝫ ſex mēſes. vt i. c. lꝫ. d̾ ſup. neg. p̄
la. eo negligēte deuoluit̾ ad metropolitanū qui
hꝫ alios ſex mēſes vt h̄. ꝛ eo n̄ ꝯferēte deuoluit̾
ptās ad patriarchā cui ſbeſt archiep̄s. ſi aūt nō
hn̄t ſupioꝛē tūc deuolueret̾ ad papā. vt in. c. lꝫ. p̄
alle. Cōclude ḡ ꝙ ḡdatim fit h̄ deuolutio. vn̄ ſi
ꝯtingeret aliquē iſtoꝝ eē exēptū ptās ab eo de-
uoluit̾ ad papā. q꞉ nō ſupioꝛ nō pōt ſupplere ne
gligētiā alteri⁹. vt i. d. c. lꝫ. ꝛ ex his infert̾ ꝙ me
tropolitan⁹ h̄ ſupplet negligētiā ep̄i ſi ep̄s n̄ eſt
exēpt⁹. al̄s ptās deuolueret̾ ad papā. ꝛ ſic itell̄e
iſtū tex. nec ob. ſi opponat̾ de capl̄o ꝙ ſupplet
negligētiā ep̄i. qd̄ tn̄ nō eſt. ē. ep̄m. dico. n. ꝙ ca
pl̄m ſupplet nō rōe ſupioꝛitat̄. ſꝫ ꝓpt̾ cōiōnē q̄ ē
int̾ ep̄m ꝛ capl̄m. vt i. c. reqſiſti. de teſta. ꝛ ꝑ hoc
iſte tex. reſtringi dꝫ i hac deuolutōe de ep̄o ad
capl̄ꝫ ad bn̄ficia q̄ ꝑtinēt ad ep̄m ꝓp̄o iure. In
bn̄ficijs aūt deuolutis ad ep̄m ꝓpt̾ negligētiam
vel̾ delictū inferioꝛis p̄lati nō fit deuolutio ad ca
pl̄m. ſꝫ ad ꝓximū ſuperioꝛē. q꞉ in iſtis deuoluit̄.
nō eſt tāta cōio int̾ capl̄ꝫ ꝛ ep̄m. ſicut in ſpectāti
h⁹ iure ꝓp̄o ita nōnt̾ dicūt doc. in. c. vnico. ne ſe.
va. li. vi. ꝛ i. c. q̄ꝫq̄ꝫ. de elec. eo. li. ꝛ vide ꝑ Inno
i. c. cū i cūct̄. c. ti. ꝛ h̄ nobis. In gl̄. ij. in fi. dic cla
ri⁹ ꝙ receptio i canonicū fuit facta de p̄nti. ſꝫ ꝓ
miſſio p̄bēde vacature ibi approbat̾ reſpectu ca
nonie. nec ꝯſeq̄t̾ ibi p̄bēda p̄ncipl̄r reſpēu ꝓmiſſi
onis. ſꝫ ex q̄ erat iā canonic⁹ nō debebāt eē ſine
p̄bēda. Si aūt ſimpl̄r ꝓmitteret̾ canonicat⁹ va-
catur⁹ tūc nō valeret ꝓmiſſio. vt h̄ ꝛ i. c. deteſtā
da. e. ti. li. vi. In glo. i v̄bo ꝯdēnare ibi. l. vltia.
Hoſti. dic ꝙ h̄ lr̄a dū all̄at leges gētiliū loq̄t̾ de
legib⁹. ff. oꝝ. de acq. poſ. l. hēditatē. ꝛ de dona. l.
q̄dē. ꝛ de. v̾. ob. ſtipul̄o h̄ mō ꝯcepta. nā iura q̄ gl̄
all̄at ſūt ip̄atoꝝ q nō fuerūt gētiles ſꝫ xp̄iani. ꝛ i
h̄ nō eſt vis ep̄i. etiā imp̄atoꝛes h̄ ꝓhibuerūt p⁹
modū. vt i iurib⁹ all̄at̄. Et de h̄ an ꝛ qn̄ valeat
pactū de futura ſucceſſiōe plene nō. Bar ꝛ alij i
d. l. ſtip̄l̄o. ꝛ i. l. fi. C. de pac. ꝛ breuit̾ dic ꝙ aut fit
pactū de ſucceſſiōe ltima ꝯſeruāda. ꝛ valꝫ vt in
ſti. de ltima agna. ſuc. i fi. ꝛ h̄ q꞉ h̄ pactū eſt legi.
ꝯſentaneū aut fit pactū ad futurā ltimā ſucceſſi-
onē diminuēdā. ꝛ tūc ſine iuramēto nō valet. vt
in. l. pactū. C. de colla. ſꝫ iuramēto firmat̾. vt i. c
ij. de pac. li. vi. q̄nq̄ꝫ fit pactū ad ſucceſſionē futu
rā ꝑdēdā. ſeu ad tollēdū arbitriū vl̄tie diſpoſiti
onis ꝛ nō valꝫ. q꞉ eſt ꝯ bonos moꝛes vt. d. l. ſti-
pulatio h̄ mō. adeo ꝙ ſm̄ Bar. nō firmat̾ iura-
mēto. ar. regule nō eſt obligatoꝛiū in vi. aut fuit
pactū de certo mō diuidēdo acq̄rēdū ꝑ ſucceſſi
onē futurā. ꝛ tūc ſi fit in ḡn̄e valet ar. in. l. ij. ff. ꝓ
ſocio. Si vō reſpectu certe ꝑſone. vtputa ſuꝑ hē
ditate titij. ꝛ nō valet niſi ꝯſentiat is de c⁹ hēdi-
tate agit̾. vt in. d. l. fi. C. de pac. ꝛ h̄ ꝓcedūt regu
larit̾. Et inducit̾ ad qōeꝫ nūq̄d poſſit q̄s paci
ſci in vita. vt bona alicuius ad eū ꝑtineāt irreuoca
biliter poſt moꝛtem ꝛ Py. tenuit ꝙ ſic donādo
oīa bona ſua ꝛ inꝑponēdo iuramētū h̄ tn̄ cōiter
nō tenet̾. aut enim q̄s donat alicui preſenti hē-
ditatē ſuam ꝛ non valet. vt in. d. l. ſtipulatio. aut
oīa bona ſua p̄ſentia ꝛ futura ꝛ etiam valet ſm̄
Bar. quia tollit libertatem faciendi teſtamentū
eccleſie. tamen poteſt fieri hec donatio ſecūduꝫ
eum vt ipſe nōt̄ in. l. fi. p̄ealle. poſſet tamen dici
ꝙ etiā cuicūq̄ꝫ facta valeat q꞉ pōt eſſe hēditas ſi
ne rebus coꝛpoꝛalibus. vt in. l. hereditatis. ff. d̾
verboꝝ ſignifica. ꝛ ita tenuerunt multi legiſte
moderniores ꝛ aperte pro hac opini. facit ratio
Bar. in auc. ingreſſi. C. de ſa. ſan. eccle. aut do
nantur bona preſentia ꝛ valet donatio ſecundū
omnes in. l. fi. C. de pac. In glo. in verbo infra
ſex menſes. ibi de elect. c. vltima. dic ꝙ ibi non
erant canonici impediti eligere quia poterāt pe
tere licentiam a ſuperioꝛe non enim fuit eis int̾-
dictum vt non eligerent. ſed vt non eligerent ſi-
ne licentia ſuperioꝛum. vnde poterant ſibi ꝓui
dere petendo licentiam. ꝛ dic ꝙ tp̄s iſtud ſeme

ſtre eſt vtile certo reſpectu.qa ñ currit tēpore i-
pedimēti ſȝ alio reſpectu ē ꝯtinuū qa currit i die
bꝰ feriat.ꝛ qd tēpꝰ dicat̃ ꝯtinuuȝ ꝛ qd vtile. dic
vt nō.in cle.vnica.de i inte.reſti.ꝛ.ff. de diuerſ
ꝛ tēporalibꝰ ꝑſcrip.ſup rūica. ¶ In ea gl.ibi de
arbitris.celſus.dic ꝙ i cāu nr̃o ñ pōt mora pur
gari.qa ꝑ lapſuȝ hꝰ tēpōis icōtinēti deuoluitur
poteſtas ad ſupiorē.vt in iuribꝰ allegat̃ in glo.
Sed gñalit̃ qñ mora poſſit purgāi dic vt nō.i re
gula mora.de regu.iu.in vi.ꝛ.c.potuit.j.ð loca
¶ In ea glo.ibi nulla licētia a ſupiore petita.et
ħ dictū glo.nō.ꝛ ꝓ eo fac̃ tex.i.c.pꝰ electōeȝ.j.e
nā ibi tenuiſſȝ colla.ⁿ ſi deuolu.ⁿ realit̃ fuiſſȝ fc̄a.
ad idē.c.bone.el.i.de elec.ſentit Inno.i.c.ꝯſti-
tutꝰ.j.e. Ex glo.q̄ro de q̄tidiana q̄ōne. nunqd
iſtō tēpꝰ ſemeſtre hēat locū i hñte iſtituē ꝑñtatū
ꝑ patronū. Dñi de rota deciſio.ccl.tenēt ꝙ ñ. lo
qt̃.n.iſte tex.i eo q hȝ ꝯferre ꝛ iō nō extēdit̃ ad
hñtē iſtituē.reſpectu.n.iſtitutiōis fiēde nō repi
tur tēpꝰ a iure limitatū.remediū eſt q̄ vt recurra
tur ad ſupiorē q ꝑfiget ṫminū debenti iſtituere.
ꝛ ſi nō iſtituit infra terminū ipſe ſupplebit.ad ħ
quod nota.in.c.ex parte.j.eo.ti. Et poteſt eē ra
tio huius dicti.nā debēs inſtituere nō debȝ hr̃e
tēpus ita prolixum ſicut is qui habet cōferre cū
inſtitutio fiat de perſona preſentata. vñ non ha
bet ſuperior niſi illū examinare al's ſeq̄ret ꝙ bñ
ficiū poſſȝ vacare lōgo tēpore.nā patronꝰ habȝ
ſex mēſes ad ꝑñtandū.vt in.c.vnico.de iurepa.
li.vi.ſi ſupior habēt alios ſex mēſes ad iſtitutio
nē vacaret ſic bñficiū ꝑ ānū anq̄ȝ d̄uoluēt pote-
ſtatē ad aliū ſupiorē.ꝛ idē puto dicēdū i eo q hȝ
ꝯfirmare electionē vt tempus ſibi ꝑfigatur per
ſupiorē ſi electū differt ifra tēpꝰ debitū ꝯfirma-
re. ¶ Vltio ħ q̄ro ſi patronꝰ differt ꝑñtare ifra
tēpus ſibi ſtatutū ad quē deuoluit̃ ptās preſup
poſito ꝙ ius inſtituēdi ptineret ad ꝑlatū inferi-
orem epo.nā ꝑmo videt̃ ꝙ ad epm fiat deuolu
tio.qa iſte ꝑlatus iferior hȝ inſtitutionem de iu
re ſpēali quod qdem ius debet reſtrigi ꝛ nō ex
tēdi ad collatiōeȝ liberā q̄ nūc eſt fiēda ꝓpt̃ ne-
gligētiā patroni.debȝ.n.fieri deuolutio ad epȝ
tanq̄ȝ ad ordiariū.nā res de facili reuertitur ad
nām ſuaȝ.xxxv.di.ab exordio. ꝛ.l.ſi vnꝰ.ff.de
pac. Sed i ꝯtrium ē glo.ſingularis i cle.vnica. ð
ſuppl̃.neg.ꝑla.q̄ vult ꝙ habens iſtituere habet
tūc collatōeȝ liberā qd ſat̃ placet.nā preſentatio
patroni ñ trāſfert aliqd ius ſpūale ſȝ ē quoddaȝ
initiū ſeu q̄dā fūitꝰ.vt in.c.ꝙ autem.de iurepa
Ius eīȝ ſpūale trāſfert ex ſola inſtitutiōe.vñ ꝑ-
nato patrono ꝑ negligētiā ſolū tollit̃ fūitꝰ illa.
ꝛ pura diſpoſitio remanet penes debentē iſtitu-
ere quod nō ſemꝑ qa ſubtilis eſt queſtio ꝛ poſſȝ
de facto venire. Abbas.

RElatum Bñficia vacan-
tia ꝯferunt̃ ñ ob
ſtāte appellatōe illoꝝ qbꝰ ꝓmiſſa fue-
rūt āteq̄ȝ vacarēt.h.d.zᵃ ibi ꝯſultatōi. ¶ Nō ꝑ
ꝙ ꝓmiſſio vacaturi bñficij nō ꝯualidat̃ etiaȝ de
ta vacatiōe illius bñficij.nā cum ꝓmiſſio a ꝑnci
pio fuerit nulla ex ſola vacatione ſubſequēti nō
cōualidatur.ar.in.c.auditis.de elec. ¶ Nō zᵒ.
ꝙ appellatio minus legitima non impedit liber
tatē ꝯferēdi. Et nō ꝙ ꝓmittēs bñficiū vacaturū
nullo mō obligatur ad ſuandū obligationeȝ qa
dānata eſt a iure.

PRopoſuit Si ſcribit̃
ei ad queȝ
ſpectat colla.ⁿ dato executōe ad ꝓuidē
dū ꝑ ꝑñtationē lr̄aꝝ collatōi fc̄aȝ afficit̃ ꝑbenda
ita ꝙ colla.ⁿ alīi fc̄a ñ tȝ.h.d.ſm verū itellectum
Et ſunt due ptes ꝑncipales. ꝑ narrat factū cōti
nēs gr̄am ꝛ executōis ꝓceſſ capl̃i contēptum ꝛ
duplex factū celeſtini.zᵒ. ponit mādatū inocētij
ꝑmittēs ꝓteſtationē ꝛ ipius motiuū ibi lȝ autē.
Nō ꝑ ꝙ mādatū factū ordinario dato executo
re ad ꝓuidēdū ex ſola ꝑñtatione afficit̃ ptās or
dinarij vt collatio alteri facta nō valeat.ꝛ iſte eſt
verus itellectus iſtꝰ.c.hodie magis approbat̃ i
c.ſi capl̃o.eo.ti.in vi.hic.n.ſcriptū fuit capitl̃o ꝛ
fuit datꝰ executor ad ꝓuidēdū de ꝑbēda in de
ſectū capl̃i.vñ ex ſola ꝑñtatiōe facta capl̃o affe-
cta fuit ptās capl̃i ita ꝙ colla.ⁿ ꝑbēde poſtmodū
vacāt alīi fc̄a nō tenuit. ¶ Nō zᵒ. ꝙ executor ñ
pōt ꝓuidē ſeu iueſtire de vacaturo bñficio lȝ q̄
poſſȝ cōferre canōicatū de ꝑñti ſi hoc mandatur
nō tñ debȝ cōferre ꝑbēdam niſi ꝑus vacet ꝑben
da.ad idē.c.ſi capl̃o.ꝛ.c.executor.eo.ti. ¶ Nō
ꝙ ꝑ iueſtiturā nō trāſfert̃ poſſeſſio corporal̃. nā
Celeſtinꝰ hic iueſtiuit clericū ꝑ anulū nec per ħ
fuit trāſlata poſſeſſio corporal̃ imo in fine māda
tur capl̃o vt ꝑbendā aſſignet ſibi dādo poſſeſſio
nem.ꝛ de hoc vide qd latius dixi in.c.auctōita-
te.ð.ti.ꝓxi. ¶ Nō in v̄.licet.ꝙ licȝ papa poſſit
dare ius ad bñfiᵃ vacatura nō tñ dȝ de honeſta-
te.vñ Inno.ħ fatet̃ ſe nō velle hr̃e ratā iueſtitu
rā de vacaturis bñficijs. Sȝ nō ex iſto v̄.iūcto
c.ij.ð.e.ꝙ papa pōt diſpēſare ꝯ ꝯciliū.nā.c.ij.fu
it editū in ꝯcilio gñali. ꝛ nihilominꝰ papa ħ dic̃
ꝙ ð.illud ius poſſit diſpēſare.ꝑ ħ.c.ſignificaſti.
ð.de elec.vbi dr̃ ꝙ i ꝯſtitutiōibus ꝯcilij itelligit̃
auc̄tas pape.ſȝ dic vt ibi ꝑlē dixi. ¶ Op.ꝯ tex.
videt̃.n.ꝯraꝰ ſibi in mul̄i. nam ꝑ dic̃ ꝙ executor
reꝑpit canōicos ꝯtumaces ꝛ iō iueſtiuit de ꝑbē
da vacatura.nā cū nō potuēit iueſtire de vaca-
tura.vt in v̄.lȝ.nō pōt dici ꝙ canōici fuerūt ꝯtu
maces qa nō potuerūt dare ꝑbēdā vacaturam.
Itē Cele.dic̃ ꝙ valebat factū decani ꝛ tñ Inn
dic̃ ꝙ ñ ē ſue itētōis hr̃e ratā iueſtiturā de vaca
turi.fc̄aȝ ꝛ nihilominꝰ mādat illi ꝑ q̄ fuerat ſcri
ptū ꝑbēdā aſſignāi. Itē vr̃ iſte tex.ꝯ.c.dilectꝰ.el
ij.ð.ð ꝑbē.vbi colla.ⁿ alīi fc̄a ꝯ mādatuȝ pape tȝ
nec reuocat̃ ꝛ tñ Cele.ħ reuocauit collatiōeȝ fa
ctā ꝑ capl̃m. So.ex glo.colligūt̃ ꝑlēs lecture.ſȝ
v̄a ꝛ cōis lectura ē ꝙ ħ fuit ſcriptū ñ ſolū ordia-
rio ſȝ ēt executōi q̄ cāu ꝑ ſolā ꝑñtatiōeȝ lr̄aꝝ or-
diario fc̄aȝ afficit̃ ptās ordiaria vt colla.ⁿ alīi po
ſtea fc̄a ñ teneat.vt ꝓbat̃ hodie clariſſime i.ꝯ.c.

ſi capitulo merito collatō fcā poſtea p̄ cap̄l'z non
tenuit. ⁊ ſic nō ob. dec̄ii. c. dilect⁹. quia ibi fuerat
ſcriptū ſoli ordinario. q̄ cāu nō abdicat̄ ptās ab
ordinario. iō collatō alteri fcā tenet. Sed qn̄ ſil'
dat̄ executor ad ꝓuidēdū i defectū ordinarij in
ꝯtinēti cū ordinarius nō vult parere ptās tranſ
fert̄ ad executorē. iō collatio alteri facta p̄ ordia
riū nō tenet merito. Celeſtin⁹ caſſauit h̄ illā colla
tionē alteri factā. vn̄ illa caſſatō refert̄ poti⁹ ad
factū q̄z ad ius. q: vt predixi erat nulla ip̄o iure
vn̄ lz decan⁹ maleſecerit iueſtiēdo de vacatura
p̄bēda. tn̄ p̄ſtatō lr̄az iā affecerat man⁹ ordina-
rij. ⁊ i eo q̄ tex. dic̄ q̄ repit canonicos ꝯtumaces
dic̄ q̄ fuerūt ꝯtumaces i recipiēdo illū in canoni
cū q̄zq̄z eni p̄bēda nō vacās non poſſit ꝯferri tn̄
receptō i canonicū debebat fieri de pn̄ti f'm man
datū pape. nec Celeſtin⁹ ꝯriat̄ Inno. vl' eē. nam
Celeſtin⁹ voluit h̄re factū decani ratū in effectu.
Inno. vō reprobauit formā q̄ten⁹ papa veſtiuit
de vacatura. ſz in effectu approbauit dū exeq̄tur
collatōez factā p̄ cap̄lm. ⁊ f'm p̄dc̄a debēt itelligi
varietates q̄ ponūt i gl. ¶ In glo. ij. ibi ⁊ malei
nō gl. iūcto tex. q̄ executor datus p̄ papā ad ꝓui
dēdū de vacāte bn̄ficio. vel cū vacabat non pōt
ꝯferre bn̄ficiū nō vacās. ſed dz ꝓus ſpectare va-
catōem. Et nō. q̄ gl. in fine dicit q̄ Celeſtin⁹ fuit
mot⁹ de facto ⁊ nō de iure. dic meli⁹ vt p̄dixi q̄
imo de iure. q: collatio alteri facta n̄ tenebat nec
habuit ratū factū decani i forma. qd̄ patet ex eo
q̄ ip̄e iueſtiuit de vacāte. nā ſi voluiſſet h̄re ra
tū factū in forma fuiſſet ꝯtentus illa iueſtitura
decani. ¶ In gl. i. v̄. aſſignaſti i fi. dic̄ q̄ collatio
ip̄o iure fuit facta p̄ cap̄lm. vn̄ caſſatō Celeſtini
ifert̄ hic ad factū. ⁊ ad. c. dilect⁹. r̄n̄de vt. ſ. dixi.
¶ In gl. i. v̄. diſpēſare nō bn̄ hanc glo. q: nōbilis ⁊
m'tū allegabilis i mā ſua attingēs m'tos caſus
dubios i q̄b⁹ papa nō diſpēſat. ⁊ vide q̄ſi eoſdē
i Spe. i ti. de legato ſb̄ Rica. de diſpē. in. §. nunc
breuit̄. i vltia col. Et inquātū gl. i p̄n°. dic̄ q̄ diſpē
ſat ꝯ Ap̄lm allegādo. c. lector. xxxiiij. di. videtur
gl. velle q̄ cū bigamo pōt papa diſpēſare vt pro
moueat̄ ad ordines. lz Ap̄l's aliud dixerat. Spe
tn̄ i loco p̄alle. vr̄ ſentire ꝯriuz. ſed tu plene vide
p̄ doc. i. c. ij. de bigamis. vbi cōiter tenent p̄mum
⁊ intelligo q̄ diſpēſat ex cā. nā cum Ap̄l's fuerit
mot⁹ inſtinctu ſp̄us ſancti nō debet ſine cā ei⁹ p̄-
ceptum relaxari. ar. optimū in. c. eē. ⁊. c. ſunt q̄dā
xxv. q. i. ⁊ ita dicerem in caſu ſequēti in glo. Et i
hoc pōt dici capiēdo aliū caſum exceptum in gl.
q̄ aut Ap̄l's aliq̄d dixit circa fidem. ⁊ tūc papa
nō diſpēſat in illo. ad h̄ vide tex. xi. q. iij. in. c. ſi is
q̄ p̄eſt. vbi referūt v̄ba Ap̄li dicēns q̄ ſi etiā an
gelus de celo diceret ꝯriū anathema ſit. vn̄ forti⁹
pape nō ē credēdū. ⁊ h̄ voluit h̄ i gl. xv. di. i. c. ſic.
In aliis vō nō ꝯcernētib⁹ fidē pōt papa diſpen
ſare ex cā. q: ille q̄ diſpēſat nō tollit legem. ſz ex
cā i certa p̄ſona vl' ad tēp⁹ remittit. ⁊ diſpēſatio
q̄n̄q̄z neceſſaria ē. l. di. i. c. dn̄o ſcō. ⁊. c. cum inſtitu
eret̄. nā ⁊ q̄n̄q̄z ip̄e deus diſpenſauit cum p̄riar
chis q̄ habuerūt ſil' plures vxores. de q̄ dicēduz

vt legit̄ ⁊ nō. in. c. gaudemus. de diuorciis. ſz ſine
cā nō puto q̄ diſpenſare poſſit. q: non eſt diſpen
ſatio ſed diſſipatio. vt dixi p⁹ beatū Thomam ⁊
Jo. an. i. c. de multa. ſ. de p̄bē. nec eēt bona p̄ſum
ptio i papa ſi vellet diſpēſare dicta ſanctorum. ⁊
maxīe Ap̄li. vt i dictis. c. eē. ⁊. c. ſunt quidā. Ex-
cipit deinde gl. caſū nōbilē i ſolutōe decimaz. de
h̄ q̄lit̄ papa diſpēſet i decimis nō dandis. dic vt
plene nō. p̄ Hoſti. i. c. a nobis. ij. de decimis. vbi di
cet̄. Itē i quātū dic̄ gl. q̄ i voto diſpēſat. intellige
q̄n̄ h̄ fac̄ ex cā. nā ſine cā nō pōt tollere obligatio
nem deo p̄ votū acq̄ſitā. vide gl. nō. i. c. nō ē. ij. de
voto. Ep̄s aūt diſpēſat circa votum. vt i. c. i. ⁊ qd̄
ibi nō. de voto. Sed credo q̄ hic ſit differentia i
ter papā ⁊ ep̄m. q: ep̄s nō liberat ex toto a voto
ſz cōmutat i cāz deo magis acceptā. vt i. d. c. i. ſz
papa pōt ex cā ex toto liberare quēadmodum
poſſet ip̄e de⁹. q: veriſilē eſt q̄ deus ex cā dedit
ptātē ſuā it̄ hoīes vicario ſuo. al's non fuiſſet bo
nus p̄rfamilias ſi dimiſiſſet gregē ſuū ſine paſto
re q̄ ex cā poſſet oīb⁹ ꝯſulē. vt i ſili dic̄ Inno. i. c.
q̄ ſup his. de voto. vn̄ vt dicit nō. Hoſti. i. c. q̄zto
de trāſla. p̄la. cum idē ſit dei ⁊ vicarii ſui cōſiſto
riuz pōt papa fere oīa facere que deus pōt claue
nō errante. Et idē dicit Inno. de iurein. i. c. q̄zto
nā xp̄us generaliter dixit Petro. quodcunq̄z
liganeris ⁊c̄. ⁊ q: dixit qd̄cunq̄z nihil excepit in
c. ſolite. de ma. ⁊ ob. xxxi. q. i. q̄ ſi dormierit. ⁊ idē
dic circa iuramētū. nā ſine cā papa illud nō rela
xat. vt nō. dixit Inno. i. c. cū it̄. de renū. ⁊ glo. i. c.
q̄zto. de iurein. ⁊ ſic limita dictū huius glo. Ex q̄
ifert̄ q̄ cū papa ſine cā nō poſſit alium abſoluere
a iuramēto forti⁹ nec ſeip̄m ar. optimū. i. c. ſi. ſ.
ti. ꝓxi. Demū glo. excipit vt non poſſit papa diſ
pēſare cōtra vniuerſalē ſtatum eccleſie. ⁊ nōbis
bn̄ hūc caſū q: ꝯp̄hēdit in ſe multos caſus. ⁊ idē
tenet glo. in. c. lr̄as. de reſti. ſpo. in. v̄. diſpenſare.
Sz ꝯ h̄ facit. c. nō dz. de ꝯſang. ⁊ affi. vbi papa ex
toto immutauit vl'em ſtatum eccleſie relaxādo
ꝓhibitionem ꝯiugij. in. v. ⁊ vi. ⁊. vii. gradibus cō
ſang. ⁊ affini. vn̄ gl. videtur dubitaſſe in. c. q̄ ad p̄
petuā. xxv. q. i. ſz ꝓnūc pōt ſolui q̄ aut decolo-
rat̄ ſtatus eccleſie ex tali diſpēſatione ſeu imuta-
tione. ⁊ tūc papa nō pōt. ⁊ ſic itellige hanc glo. ⁊
ꝯſi. Et vide bonū tex. i. c. ⁊ ſi illa. i. q. vij. qd̄ tenuit
Spe. in loco p̄alle. ⁊ archi. xxv. q. i. ſunt q̄dā. Ex
q̄ ifert̄ papā nō poſſe ſine cā dare ptātem alicui
p̄ncipi ſeculari vt poſſit iudicare it̄ clericos ma-
xime cū p̄uilegia clericoꝝ ſint de iure diuino. vt
nō. xcvi. di. ſi ip̄ator. ⁊ per Inno. in. c. ij. de ma. ⁊
obe. aut non decoloratur ſtatus eccleſie. vtputa
q: ſb̄eſt cā mutādi vel diſpenſandi. ⁊ tunc credo
q̄ poſſit maxime circa p̄mū caſum vel duos. ſic
intellige dictū. c. nō dz. ⁊ ꝯcor. glo. in. d. c. que ad
p̄petuā ⁊. c. ſunt q̄dā. q̄ de h̄ dubitauerūt. Dicit
iſup̄ hic glo. q̄ nō diſpēſat vt mōch⁹ hēat ꝓp̄um
de h̄ dic plen⁹ ⁊ meli⁹ vt dicet̄ i. c. cū ad mōſteri
um. de ſtatu re. vbi p̄ doc. ⁊ p̄ Jo an. in regula ſe
mel deo dedicatū. de reg. iur. l. vi. in mercu. Et
in fi. glo. itellige q̄ papa nō diſpēſat in z°. gradu

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

iter aſcēdētes ⁊ deſcēdētes.ſed in collateralibuſ
diſpēſat in linea equali nõ aūt in linea nõ equali
vtputa vt patruus poſſit ducere neptē in vxorē
ꝯtū.n.iſti in ſcđo gradu.in linea ineq̄li.ſ; cū fi-
liis duoꝝ fratrū poterit diſpēſare. q2 ſūt in ſcđo
gradu in linea eq̄li.ita nõ.in.d.c.lr̄as.vbi vide ra
tiōe; ⁊ in.c.gaudem⁹.ꝑalle.⁊ ſic declara ſi.gl.Itē
gl.dic̄ h̄ hoſti. ꝙ papa itm̄ h; ſui ipi⁹ ptātē vt ꝑ
ſcō vl' dcō ñ poſſit ab alio accuſari vl' ꝯdēnāi niſi
i h̄ēſi.xl.di.ſi papa.pōt tñ ſi iac; i pc̄ō admonēi
iux̄ reglā; euāgelicā ſi peccauerit ⁊c̄.tā publice
q̄; occulte iux̄ q̄litatē pc̄i.q2 ē ñ excpt⁹ a regula
euāgelica.dic̄ tñ ꝙ altēi pti illi⁹ r̄gle ñ ſubiicit̄ dū
dic̄ ꝙ ſi ñ audiēit dic eccleſie.q2 excepta cā h̄ēſ ñ
pōt iudicāi.ēt ſi ipator ⁊ tot⁹ cler⁹ ⁊ popul⁹ ſil' cō
ueniāt.ix.q.iij.nēo.⁊.c.alioꝝ.vñ q̄ ad papā expo
nit ipe illa v̄ba dic eccl'ie.i.deo.vt ip; ꝯuertat. vel
dic eccl'ie triūphāti.i.celeſti vt oret ꝑ eo. Ex his
dc̄is hoſti.nõ.pulchra dcā. ꝑ dū ſētit ꝙ i ſcō h̄ēſ
pōt accuſari ⁊ ab alio ꝯdēnari. nā alibi ſit diſce-
ptatio vtꝝ papa ab alio in cā hereſ poſſit ꝯdēna
ri.q2 gdā voluerūt ꝙ dēat ſeipſū deponē ſic̄ fecit
i.c.nūc.xxi.di.ſ; pl⁹ plac; h̄ opi.vt poſſit ab alio
ꝯdēnari ⁊ deponi in facto fidei.⁊ hāc opi.expſſe
tenuit archi.in.c.i fidei fauorē.de h̄ēti.li.vi.⁊ fac̄
ij.q.vij.i.§.itē cū balaā.v̄.itē ſimach⁹.⁊ dic̄.archi
i.d.c. i fidei.ꝙ ꝯciliū erit iudex.ꝑ q̄ vide bo.gl.
in.c.anaſtaſius.xix.di.⁊ vide aliā glo.ſingulare;
in.c.ſi duo.lxxix.di.q̄ dicit ꝙ ſi ē dubiū apō quē
ſit papat⁹ duob⁹ vel plurib⁹ ꝯtēdētib⁹ ſup eo ꝯci
liū erit iudex.ſcđo nõ.ex dcō hoſti.ꝙ papa exñſ
in pc̄ō pōt admoneri ſ'm regulā euāgelicā.de q̄
in.c.nouit.de iudiciis.ſ; glo.dubitauerit.ij. q.i.ſi
peccauerit.q̄ dic̄ ꝙ ex quo nõ pōt ab alio iudicāi
fruſtratoria ē illa denūciatio.ſ; tu dic mel⁹ q̄; di
cat h̄ hoſti.ꝙ ſi peccatū pape ē publicū ⁊ īde ſcā
dalizat̄ eccl'ia tūc tota regula euāgelica h;.in eo
locū.vt ſi admonit⁹ ñ vult deſiſtere dicat̄ toti ec-
cleſie.i.ꝯcilio.⁊ ab eo poterit puniri.q2 ē ſuſpitio
hereſ ꝯ cū ſi ſtat in pc̄ō publico ſcādalizans ec
cleſiā ⁊ monit⁹ nõ ſe vult corrigē.ita dicit glo.ſin
gulariſ quā allegat tot⁹ mūd⁹.in.c.ſi papa.xl.di.
ſerua ḡ dcm̄ hoſti.cū peccatū ē occultū ſeu cū ec
cleſia nõ ſcādalizat̄.ſ; vix pōt accidē ꝙ ex pc̄ō
publico pape eccl'ia ñ ſcādalizaret̄ iux̄ illō ꝓphe
ticū. Si is q̄ ē vnct⁹ peccauerit faciet populū de
linqre.ſ.ꝑ malū ex'm.vt i.c.magne.de voto.dic̄ cū
hoſti.circa ſubditos pape ꝙ oēs tenēt̄ ſibi obe-
dire gcgd ꝑcipiat.dūmō certū ñ ſit ꝙ ꝑceptū cō
tineat peccatū mortale.nā in pc̄ō mortali ñ tene
tur qs ſibi obedire.ſ; poti⁹ deo q̄ ē ver⁹ pōtifex
xi.q.iij.iulian⁹.⁊.c. ſi dñs.⁊.c.regſiſti. In ptāte
vero diſpēſādi dicit h̄ Un. ꝙ in oib⁹ pōt diſpen
ſare ꝑt̄q; in articul' fidei.ꝙ ſatis mihi plac;. ⁊ ē
dictū valde nõbile.⁊ intellige de diſpēſatōe ꝑpē
ſuꝑta.ſ.quā facit ex cā rōnabili.⁊ vide Inn.in.c.
cū ad monaſteriū.de ſta.regu.vbi dicit ꝙ ſine cā
nõ diſpēſat in his q̄ nõ ſūt iuris poſitiui puri.et
vide qō dixi i.c.de multa.s̄.de ꝑben.dic̄ tñ hoſti.
dcm̄ Un.verū niſi imineat peccatū mortale.q2

in illo nõ diſpēſat intelligēdo ꝙ ſit peccatū mor
tale ex lege diuina ⁊ nõ ex lege poſitiua.q2 illi ñ
ſubiicit̄.⁊ credo qō idē ſentit Un.⁊ vide glo.in
d.c.lr̄as.q̄ idē voluit vbi dicit lati⁹ ꝙ in his q̄ ſui
nā ſūt mala.papa diſpenſare nõ pōt de iure diuinā
⁊ ſi xp̄s.tu vide bo.tex.xl.di.c.i.⁊ iſta ſufficiāt ꝑ
nūc. In gl.in.v̄.vacare.nõ.glo.q2 ſolet mltū
allegari ꝙ ꝑ ſnīam ꝑdat̄ dñium ⁊ colligit̄ ex tex
in eo ꝙ dicit ꝙ ꝑ caſſationē collatiōis vacauit ꝑ
bēda.⁊ ſic ꝑuiſus ꝑdit omne ius qō h̄ēbat i ꝑbē
da al's nõ diceret̄ vacare.ſed gl.eſt veriſſima qñ
ſnīa ē iuriſ ꝓuatiua ſicut fuit iſta. Quid aūt ſi eēt
iuris declaratoria.⁊ an acgrat̄ dñiū; illi ꝑ q̄ fuit
lata ſnīa.dic de hac q̄ōne ⁊ ꝑcedenti vt ē bo.gl.
inſti.de offi.iudi.in fi.ꝑ Cy.i.l.i. C.cōia vtriuſq;
iudi.ꝑ Bar.in.l.pōponius.ff.de acq. poſ. aligd
Inno.in.c.cū nr̄is.j.e.⁊ ꝑ Io.Cal.hic. In gl
fi.ibi.i.collatā.hic dicit glo.vt euitaret ꝯriū.nam
ex quo iſte fuerat inueſtit⁹ ꝑ celeſtinū de ꝑbēda
vacāte acgſiuerat omne iuſ.vñ fruſtra mādat ꝑa
pa in fi.illi ꝑbendā aſſignari.ſed dic ꝙ refert̄ ad
corporalē poſſ.ſm aliū intellectū quē glo.ſubiicit
⁊ ille plus placet.q2 ꝑ inueſtiturā in abſētia factā
nõ trāſfert̄ poſſeſſio vt dixi in.c.auctē.s̄.ti.ꝓxio.
Inno.ponit hic vtru; executor poſſit ꝓuidere
de beneficio vacāti de iure ⁊ non de facto qō vi
de q2 de facto pōt venire.

Quia diuerſitatē

Q Semeſtre ad eligēdū ſeu ꝯferēdū a iu
re ꝑfixū nõ currit legitime impedito.nec incipit
currere niſi a die noticie vacatiōis.⁊ ē tex.mltū
alle.⁊ quotidianus.due ſūt ꝑtes ꝑncipales.i pª
archiepi q̄rela.in ſcđa cāe ꝯmiſſio.ibi mādam⁹.
ſcđa ſubdiuidit̄.nā ꝑmo ponit mādatū ⁊ ſoluit
obſtaculū.ſcđo duos caſus excipit ibi niſi.⁊ 2'm
caſū triplicit̄ exponit.ibi ſic tñ. Nõ oēs di-
uiſiones capituli qñ ñ itelliges tex.q2 multū de-
clarant tex.⁊ nõ in vanū ſūt inuēte diuiſiōes.qō
bene nõ. Nõ primo ex ꝑncipio ⁊ tene illō mē
ti ꝙ quēadmodū hoīes ſūt diſſormes in corpo-
ribus ita ſūt diſſormes in aīs.⁊ h̄ uoluit iſtō ꝑn-
cipiū ex diuerſitate corporū ſepe ſeq̄t̄ diuerſitas
aīoꝝ.iō amicitia multū extollit̄ q2 quaſi miracu
loſe unus ē animus amicoꝝ in diuerſ corporib⁹
iō papa aſſūpſit h̄ h̄ exordiū. q2 erāt epi.in caſu
h̄.utꝝ epō ſuſpēſo ptās deuolueret̄ ad capitulū
⁊ utꝝ tp̄us ſuſpēſiōis debēt ꝯputari in ſemeſtre
ꝑfixo ad ꝯferēdū. Nõ ſcđo ibi ſe intruſerint
ꝙ itruſus i bñficō d̄r ille q obtin; bñfi'm ſñ auctē
illi⁹ ad quē d̄ iur̄ ſpectat collatō.ad idē.c.ex fre-
quētib⁹. d̄ iſti.⁊ d̄r itruſus.q2 ñ itrauit ꝑ portā ſ;
q̄ſi uiolēt ibi iicet⁹. Nõ 3' ꝙ tp̄s ꝑfixū i odiū
negligētiū nõ currit īpedito īpedimēto iuris uel
facti.⁊ de īpedimēto iuris exēplifica ibi ſuſpēſi
one. De īpedimēto facti exēplifica ibi tp̄e q̄ ſte-
tit in curia p⁹ abſolutōem ⁊ tp̄e reuerſiōis.⁊ hoc
bñ nõbis. Hec⁹ dic qñ tēp⁹ eēt ꝑfixū ñ i odiū ne
gligentie.ſed i fauorē alteriuſ.iſtō eni tēp⁹ currit
etiā ignorāti.ꝑ h̄ bo.tex.i.l.grauc.ff. de his qui

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

no.iſa.vbi tēp⁹ anni currit etiā mulieri ignorāti
mortē mariti.ꝛ vide gl.nō.i.c.ſtatutū.de p̄ben.li.
vi.Et nō.dictū Spe.i ti.de iſtru.edic.i.§.nūc vo
aliq̄.v.itē ꝙ ſi executor.vbi ponit vnū dictuꝫ ſin
gulare ꝛ q̄tidianū.dicit eni ꝙ ſi executor teſtamē
tū nō potuit exeq̄.j.ānuꝫ nihilominus deuoluit
ptās ad epm̄.ar.in.l.nulli.C.de epiſ.ꝛ cle.ꝛ in.c.
nos.j.de teſta.nō reddit rōem.Sed tu redde ꝑ
p̄dicta.nā illud tēp⁹ āni nō fuit p̄fixū i odiū exe
cutoris.ſꝫ potꝰ i fauorē defūcti ne diu differatur
ip̄ꝰ volūtas.de q̄ tn̄ vide qd̄ dixi i repetiti.i.c.cū
eſſes.de teſta.¶Nō ꝙ p̄lato ſuſpēſo ptās ꝯferē
di bn̄ficiū nō deuoluit ad capl̄ꝫ.i.c.c ad archiepꝫ
ſed ad papā.ꝑ h̄.c.i.ꝛ qd̄ ibi nō.de ſuppl̄.negli.
p̄la.li.vi.ſed tu limita h̄ dictū ꝛ iſtum tex.,put ha
bes tex.in.c.vnico.ne ſe.va.li.vi.ꝛ ibi etiam ꝑ gl.
nam ſi donatio ſpectaret ſimul ad epm̄ ꝛ capitu
lum ſuſpenſo vel excōicato epo pōt capitulū cō
ferre.ꝛ dic lati⁹.vt ibi nō.Nō ibi p̄ter deſidiam
ꝙ papa etiā ceſſāte negligētia p̄latoꝝ pōt ꝯferre
bn̄ficia toti⁹ orbis.ad idē.c.ij.de p̄bē.li.vi.pōt ḡ
papa ꝯcurrē i collatōeꝫ bn̄ficioꝝ cū q̄libet ordia
rio.q: ip̄e ē ordinari⁹ toti⁹ orbis.ix.q.iij.cuncta
ꝑ mundū.ſed nō ē honeſtum vt auferat alis ptā
tem ꝯ rōeꝫ Gregorij.in.c.ecce.xcix.di.ꝛ ꝫ.c.per
uenit.xi.q.i.i fi.Nō ꝙ tp̄s acceſſus reſidentie ꝛ
reuerſiōis,ꝑ aliq̄ negocio ē parit p̄uilegiatū.ex q̄
iferꝫ ꝙ ſi dat alicui ſalu⁹ꝯduct⁹ veniendi ad ali
quē locū itelligiꝫ ꝙ tute poſſit ibi morari ꝛ ibi re
dire.q: fruſtra eēt p̄mū ſiñ religs.nā q vult ꝯñs
vult ꝛ añs.Et vide Bar.i.l.ſi cui.ff.ex q.ca.ma.
Ultio nō ꝙ tēp⁹ ſemeſtre p̄fixū ad ꝯferēdū non
currit a tēpore vacatōis.dic tn̄ ꝙ p⁹ frōte p̄ſumi
tur ſcia vacatōis.Eſt eni p̄ſūptio ꝯ debētē ꝯfer
re ſi diſtulit vltra ſex mēſes a tēpore vacationis
vt ē tex.pulcher.i.c.vt nr̄m.§.porro.j.vt eccl̄iaſti
ca bn̄ficia.h̄ tn̄ limita qn̄ bn̄ficiū vacauit de iure
ꝛ de fcō.vt q: nemo erat i poſſeſſiōe illi⁹ ſaltē co
lorate.tūc eni i dubio p̄ſumiꝫ noticia vacatōnis
ita dicūt dn̄i de rota deciſ.cclv.dicūt tn̄ ꝙ ſi hn̄s
ius ꝯferēdi alle͡gat,pbabilē ignorātiā ſtareꝫ iuram̄
to ſuo.ar.eoꝝ.q̄ le.ꝛ nō.i.c.paſtoral̄.de except.
qd̄ bn̄ nōbis.vide etiā Jo.an.i.c.ex p̄te aſten.j.e.
vbi dic ꝙ i p̄ſumēda ſcia vl̄ ignorātia vacatōnis
debem⁹ ꝯſiderare q̄litatē bn̄ficij.nā citi⁹ p̄ſumi
tur ſcia i magno q̄ꝫ i paruo.ꝛ i curato q̄ꝫ i ſimpli
ci.Itē diſtātiā locoꝝ.nā facili⁹ p̄ſumiꝫ ſcia i loco
vicino q̄ꝫ remoto i.c.q̄ſdam.ꝛ.c.q̄ꝫto.de p̄ſūpt.
Itē modū vacādi ꝛ formā loci.ꝛ vide tex.cū gl.
i cle.vnica i fi.ꝯ ꝯceſ.p̄ben.ꝛ qd̄ nō.doc.in cle.q:
regulares.ꝯ ſuppl̄.negli.p̄la.ꝛ ex his pōt ſupior
iformare motū aīmi ſui vt ꝝ p̄ſumaꝫ noticia a tē
pore vacatōis vl̄ ſtati p⁹.nō eni i h̄ pōt dari cer
ta doctrina.Sꝫ q̄riꝫ qd ſi patron⁹ negligit p̄ñta
re.j.tēp⁹ ſibi p̄fixū.ꝛ ſic ptās libere cōferēdi de
uoluiꝫ ad eū q hꝫ ius iſtituēdi iux̄ ea q̄ dixi in.c.
ij.ſ.e.nūqd iſti.q hn̄t libē ꝯferre dabiꝫ integꝝ ſe
meſtre.ꝛ qn̄ icipiat currē tale tēpus vide ꝑ dn̄os
de rota i loco pall̄.vbi ꝯcludūt ꝙ habebūt ſeme
ſtre.ꝛ,ꝑ h̄ fac.c.lꝫ.de ſup.negli.prela.ꝛ.c.ii.ſ.co.

ꝛ.c.ſi electio de elec.li.vi.Tēp⁹ aūt iſtud curret
etiā a die noticie ar.hic ꝛ ſentit apte.In.i.o.c.lꝫ
vbi dic ꝙ ei ad quē ſpectat p⁹ ꝛ ad quē ſpectat 2°
loco collatō tēp⁹ nō currit.niſi a die noticie ꝛ hn̄
nōbis.Et idē dic in q̄libet ſuperiore ad quē gra
datim deuoluiꝫ ptās ꝯferēdi.nam cū hoc tēpus
ſit p̄fixū in odium negligētie nō dꝫ currē ,pbabi
liꝫ ignorāti.In gl.i.v.ſb forma cōi.nō hn̄ hanc
gl.iūcto tex.ꝛ itellige p̄mā p̄tē gl.de ꝯfirmatiōe
facta i forma cōi.de q̄ loqꝫ iſte tex.illa.n.parū ꝛ
nihil opaꝫ.vt hic habes bonū tex.ꝛ de hoc vide
ꝑ Bar.i.l.ꝛ q:.ff.de iuriſ.om.iudi.Qn̄qꝫ fit ꝯfir
matio ex certa ſcia ꝛ illa hꝫ tres nōbiles effect⁹
ꝛ i ea itellige 2am p̄tē gl.i.v.verūtamē vſqꝫ ad fi
nē.ꝛ qn̄ dicaꝫ in forma cōi.vel ex certa ſcia.vide
qd̄ dixi i.c.i.ꝛ.ij.de ꝯfir.vti.ſ.qn̄ narraꝫ totū ſcm̄
ſuperiori eſt ꝯfirmatō ex certa ſcia.¶Si vero
narraꝫ i gn̄ali ē ꝯfirmatō i forma cōi.¶In gl.
i vbo tēp⁹.ibi ꝛ h̄ ꝙ tp̄s.Nō hāc p̄ticulā gl.vſqꝫ
ad finē.ꝛ facꝫ,p ea.c.ſi.de elec.vbi currit tēp⁹ non
valēti eligē ſine licētia ſupioris.q: debet petē li
centiā alꝯ ſunt in mora.Et aduerte i hoc ad tria
mēbra.nā qn̄qꝫ bn̄ficiū ſpectat ſil̄ ad collatōem
epi ꝛ capl̄i.ꝛ tūc nulla mora ſpectata pōt capl̄in
epo ſuſpēſo vel excōicato ꝯferre.2m mēbrū qn̄
ptās p̄tinet ad epm̄ ſꝫ cū ꝯſilio vel ꝯſēſu capl̄i.ꝛ
tūc eoipſo ꝙ eps ē i mora petēdi abſolutōem ca
pitulū pōt ꝯferre.hec duo mēbra ,pbāꝫ i.c.vnico
ne.ſe.va.li.vi.3m mēbꝝ qn̄ ptās ſolum ſpectat ad
epm̄.ꝛ tūc lꝫ eps ſit i mora nō tn̄ capl̄m pōt ꝯfer
re ſꝫ dꝫ ſpectare lapſū ſex mēſiū a tēpore more.ꝛ
i h̄ cāu itellige hūc tex.In glo.i.v.nō tn̄ valuit
ibi.Itē ei vbi trāſfuge.i.ei q fugit ad hoſtes n̄ da
tur bn̄ficiū reſti.i ite.lꝫ iterum nō potuerit agere
gl.nō ſoluit.Sꝫ pōt dupliciꝫ ſolui.p⁹ ꝙ culpa illi⁹
fuit cauſa imediata hui⁹ ipedimenti merito ſibi
iputaꝫ.vt i.c.ſic.de teſti.ꝛ i.c.fi.de iurūs.Sꝫ in
cāu nr̄o nō culpa.ſꝫ pena culpe fuit cā imediata
hui⁹ ipedimēti.nā ſn̄ia ſuſpēſiōis fuit pena culpe
vn̄ nō debēt iputari ea q̄ ſequūꝫ ex pena ꝛ i hoc
ē iſte tex.nō.ſic itellect⁹.ꝛ vide gl.q̄ hūc itellectū
approbat q̄ originaliꝫ fuit ꝯpoſtol̄.i regula ipu
tari.de re iu.li.vi.2a ſo.ꝙ illa loqꝫ de bn̄ficio re
ſtitutōis.qd̄ ē extraordinariū.iō nō ē ita fauorabile
ſꝫ tex.iſte loqꝫ de tēpore ordinario ꝛ p̄fixo i me
rū odiū negligētie.Et i fi.gl.dic ad illud.c.ſi cele
brat.ꝙ ibi loqꝫ de ſuſpēſiōe minori q̄ ꝯhiꝫ ꝑ p̄ticī
piū cū excōicato.h̄ vō loqꝫ i ſuſpēſiōe maiori la
ta a iure vel ab hoie.¶In gl.i.v.a q̄ i fi.dic ꝙ n̄
ē veꝝ ꝙ h̄ colligaꝫ ex tex.ſꝫ glo.hoc dic,ppꝫ opi.
Jo.an.ꝛ Lau.q dixerūt ꝙ ſuſpenſus ab officio
tn̄ pōt ꝯferre bn̄ficia.q: 1m eos ptās ꝯferēdi pē
det a iuriſdictōe ꝛ nō ab officio ordinuꝫ.ſꝫ tu de
hoc dic vt plene nō.ꝑ gl.ꝛ doc.i.c.cū dilectus.de
ꝯſue.vbi cōis opi.ē i oppoſitū.ſufficꝫ.n.ſuſpenſio
ab offō.q: ea q̄ ſūt iuriſdcōis ſūt ānexa offō.de
q̄ tu dic vt pler⁹ nō.i loco pal.In gl.i.v.fuerit i fi.
i his ꝯtriis hēꝫ ꝙ oia q̄ ,pcedūt ex culpa alicuius
ſūt ſibi iputāda.nā q dat opā rei illicite teneꝫ etc.
de cāu fortuito i.c.tua ꝛ qd̄ ibi nō.j.ꝯ hoi.h̄ ꝯtriū

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

varie h̃ ſoluit. Sꝫ v̄a ſo. ē illa quā dixi. ſ. i illa gl.
ꝙ ea q̄ ꝓueniūt imediate ex culpa iputāt culpo-
ſo. ⁊ ita loquūt ꝯtra. ⁊ vide bo. tex. cū gl. i. c. vni-
co. de cuſtodia eucharī. ⁊ i. c. ſicut. de teſti. ea vō
q̄ ꝓueniūt nō imediate ex culpa. ſed ex ſnīa ſeu
pena culpe nō iputāt vt h̃. qm̄ non dꝫ qs duplici
pena ꝯteri. vt in. c. at ſi clerici. de iudi. ⁊ i h̃ nōbis
iſtū tex. nā ſnīa ſuſpēſa fuit h̃ cā imediata huꝰ ipe
dimēti. nō aūt culpa ꝓcedēs. ⁊ regularit̃ iſpici dꝫ
cā imediata ⁊ ñ mediata xxiij. q. v. de occidēdis.
vide tex. cū gl. bo. in. c. de cetero. ȷ. de homici.

¶ In gl. in v. ꝓter ibi itē. ar. nō ſp hāc gl. ⁊ itellige
de bonis pr̄imonialibꝰ. nā bōa eccl̄ie nō dēnt cō
fiſcari ꝓpt delictū ſuū. vt i. c. excōicamꝰ. ȷ. de hēti
in. §. i. facit regula delictū pſone. de reg. iur. li. vi.
⁊ nō. gl. in eo. ꝙ eccl̄ia dr̄ hr̄e fiſcū. ⁊ nō. tex. q vti
tur h̃ v̄bo in cle. ij. de hereti. Sꝫ h̃ gl. nō apit vtꝝ
fiſco eccl̄ie romane an fiſco ꝓlati iſta bōa clerici
dānati applicēt̃. ſed tex. in. d. c. excōicamꝰ nōbili
pōt induci ꝙ ibi ipō iure ꝯfiſcāt̃ bōa clerici dēnt
applicari eccl̄ie in qua fuit ititulatꝰ exq̄ aliō non
exꝑmit̃ in ſnīa. vñ queādmodū ſm canones anti
quos bona clerici decedētī ſine ꝯſāguineis ab in
teſtato deuoluūt̃ in eccl̄iā vbi fuit ititulatꝰ vt nō
in. c. i. de ſuc. ab iteſt. ⁊ exp̄ſſ. xij. q. vltia. c. fi. ita i
caſu nr̄o. ſi aūt nō hꝫ eccl̄iam ſeu bñfim̄ tūc puto
ꝙ ep̄s occupabit ꝓ camera ſua ad h̃ qō nō. Inn.
in. c. inſinuāte ȷ. q clerici vl̃ vouētes. ⁊ Fre. ꝯſilio
xx. Et facit qō nō. Io. an. in. c. cū olim. el. ij. de ꝓ
uileg. ⁊ idē dicas qñ clericꝰ morit̃ ab inteſtato ſi
ne eccl̄ia ⁊ ſine ꝯſanguineis. An aūt mulcta que
iponit̃ ꝓ delicto ipi clerico applicet̃ ſupiori mul
ctāti. dic vt plene le. ⁊ nō. in. c. dilectꝰ de offi. oꝛ. ⁊
i. c. licꝫ. de penis. ⁊ in. c. i. de hōici. li. vi. Hodie vō
regularit̃ bōa dānatoꝝ ñ ꝯfiſcāt̃ niſi i qbuſdā ca
ſibꝰ. ſꝫ veniūt ad ſuccedētes ab inteſtato. vt i auc
bōa dānatoꝝ. C. de boni. ꝓſcripī. ⁊ ita nō bene.

Cum noſtris Eſt tex multūꝫ allegabilis. ⁊ hꝫ māꝫ ꝯtinuā. ⁊. h. d. i ſū
ma. Nō valēt lr̄e ad bñfim̄ ipetrate q̄ de alteriꝰ
colorata facti poſſeſſiōe ñ faciūt mētiōeꝫ. h. d. ſm̄
veꝝ ⁊ cōem intellectū. diuidit̃. nā ꝑmo pōit gr̄aꝫ
⁊ executiōeꝫ theſaurario ꝯceſſā. ſcōo exceptōeꝫ
ꝯ illā. tertio ꝓceſſū executoriū. q̄rto ꝓnūciatōem
auditoris. q̄nto ꝓnūciatiōis ꝯfirmatōm. ſcōa ibi
veꝝ. t̄ia ibi qō. q̄rta ibi auditoꝛ. q̄nta ibi noſ vō ⁊
fuit deciſio multū ſubtil. Ibi nō. pꝰ ꝙ bñfim̄ pōt tā
to tp̄e vacare. vt eiꝰ collatō deuoluat̃ ad papā ſꝫ
ꝯſtōnē lateraneñ. ꝯcilij. ⁊ loqt̃ de. c. ij. ſ. eo. in illo
tñ nulla fit mētio de papa. Ex quo nō. ꝙ illō. c. ij.
ꝓuidēdo de. i. ij. ⁊ iij. ḡdu deuolutōis tacite vr̄ ꝓ
uidiſſe de oībꝰ ḡdibꝰ vſqꝫ ad papā tñ glibꝰ ſupi
oꝛ ḡdatim hꝫ ſex mēſes donec deuēiat ad papā.
vt clare colligit̃ h̃ ⁊. c. lꝫ. de ſupple. neg. ꝓla. iūcto
c. ij. ſ. eo. ⁊ h̃ bñ. nō. ¶ Nō ſcōo ꝙ. c. ij. ſ. eo. hꝫ lo
cū nedū in ꝯferēte. ſꝫ in bñfitibꝰ eligē. ⁊ ſic electori
bus dat̃ ſemeſtre tp̄ſ ad eligēdū poſt cuiꝰ lapſuꝫ
deuoluit̃ poteſtas ad ꝓximū ſupioꝛem. nā i illo
c. ij. ñ fuit mētō facta de electoꝛibꝰ. ⁊ tñ hic papa
in deuolutiōe p̄tātis fūdat ſe ſup illo ꝯcilio late
raneñ. h̃ intellige exceptī. ep̄atibꝰ ⁊ eccl̄iis regu-
laribꝰ collegiatī. qꝛ in illis dat̃ minꝰ tēpꝰ vt in. c. ne
ꝓ defectu. de elec. ¶ Nō ꝫº. ꝙ. c. de multa. ⁊ eius
pena. ſ. de ꝓben. nō hꝫ locū in ep̄atibꝰ. vñ ſi ep̄us
acceptat aliā dignitatē nō vacat ep̄atꝰ ipō facto
nec collatio ſcōe dignitatis nō tꝫ. ⁊ h̃ iō qꝛ ep̄atꝰ
nō pōt deſeri ſine ſpāli licētia pape. i. c. ij. ō tñſla.
ꝓla. Itē cū illa ꝓuiſio ſit odioſa ⁊ penal̃ nō fa
ciens mētionē de ep̄atibꝰ. ſed de dignitatibꝰ i ge
nere nō extēdit̃ ad ep̄atus qꝛ ep̄atꝰ in mā odioſa
appellatiōe dignitatū nō venit. vt ē gl. ſingularī.
in. c. ij. de ꝓbē. li. vi. facit. c. qꝛ ꝑiculoſū. de ſen. ex.
li. vi. ⁊. c. dilectꝰ. ȷ. eo. ¶ Nō vlteriꝰ ⁊ tenebis ſp
mēti ad h̃ iſtū tex. ꝙ lr̄e ſurrepticie impetrate ad
bñfim̄ ſūt adeo ipō iure nulle vt etiā ꝓceſſus exe
cutoris ſit nullꝰ. nec diſtinguit̃ h̃ vtrū executores
ꝓceſſerint in figura iudicij vel nō. ſꝫ ſimpl̄r fuit
ꝓceſſus iudicatꝰ irritꝰ. lꝫ aliq alit̃ ſenſerit. i. c. ad
audiētiā. ſ. de reſcrip. vbi de h̃. Nō ꝙ bñfim̄
pōt vacare dupl̄r. videlꝫ de iure ⁊ de facto. Itē
de iure tñ. ſꝫ nō de facto. vt qꝛ aliꝰ ē i poſſeſſione
colorata illiꝰ bñficij. ⁊ ex hoc collige vnū qō facit
ad multa ꝙ in bñficialibꝰ pōt hr̄i v̄a poſſeſſio ſiñ
iuſto titulo vt h̃ ꝓbat̃ exp̄ſſe ſꝫ tal̃ poſſeſſio nō ē
iuſta. ⁊ ſic itellige regulā ꝑmā de re. iur. li. vi. ⁊ h̃
notabilit̃ facit ad māꝫ. c. i. lr̄is. de reſti. ſpo. vt ſuf
ficiat ꝓbare ſolā poſſeſſionē ad reſtōnē obtinen
dā. ¶ Nō ꝙ in ipetratiōe certi bñficij vacātis nō
ſufficit facē mētōem ſimpl̄r ꝙ vacat ſi aliꝰ ē i colo
rata poſſeſſiōe facti. qꝛ illō v̄bū vacare pōt v̄ifica
ri tā i iure q̄ꝫ i fcō. iō i lr̄is bñficialibꝰ q̄ ſūt ābiti
oſe dꝫ ꝙ v̄ba narratiua v̄ificēt̃ oī mō q̄ v̄ificari
pñt tā i iure q̄ꝫ i fcō qō ſp nō. Itē collige ꝙ ſolꝰ
papa diſpēſat vt ep̄us hēat aliāꝫ dignitatē cum
ep̄atu. ad h̃. c. de multa. ꝓall. Sꝫ ex cā iuſta ⁊ ne
ceſſaria pōt ſupioꝛ diſponē. qō tñ itellige vt. ȷ. di
cā in gl. vltia. Vltio nō. ibi ad reſignatōeꝫ ⁊c̄.
ꝙ anq̄ꝫ ꝯferat̃ bñficiū vt vacās dꝫ remouēri poſ
ſeſſor a colorata poſſeſſiōe ne videat̃ fcā collatō
de bñficio nō vacāti. h̃ tñ limita ut ifra ſubiiciāꝫ.

¶ In gl. ij. i fi. hāc. gl. diuide i duas ptes. In ꝑ
ma ꝓſeqt̃ nūqd executoꝛ deputatꝰ ad ꝯpellēdū
oꝛdinariū vt ꝓuideat. poſſit ꝓuidē oꝛdiario no
lente ꝯferre. i hac qōe gl. ꝯcludit ꝙ nō ſꝫ ſimpl̄r
pōt ꝯpellē. Secꝰ ſi ē deputatꝰ executoꝛ ad ꝓuidē
dū i defectū oꝛdinarij. ⁊ hāc opi. gl. tene. lꝫ hoſti.
alit̃ ſentit. ſꝫ Io. an. ⁊ coit̃ doc. ſequūt̃ dcm̄ gl. ⁊
vide qō dixi in. c. ꝓ illoꝝ. ſ. de ꝓbē. vbi pōit In.
diſtinctiōeꝫ int̃ mādatū ut faciat aſſignari ⁊ mā
datū ut ꝯpellat. ¶ In ſcōa pte q̄ incipit in. v̄. ſed
ſi. gl. hic q̄rit de qōne quotidiana nūqd deputa
tus ut mittat aliquē in poſſeſſionē poſſit excōica
re ꝯdictores. Et Io. antiquus gloſatoꝛ tenuit ꝙ
nō ſed Ber. gloſatoꝛ nr̄ tenuit ꝯriū. op. Bern.
ſequit̃ hic hoſti. ꝓ illō. c. ex lr̄is allegatū in glo. ſꝫ
Io. an. remittit ſe. ad nō. i. c. fi. de off. deleg. ⁊ ibi
tenet primam opi. ſcilicet Io. niſi apponat̃ clau
ſula cōtradictores ⁊c̄. Et hec opi. plus mihi pla
cet. ⁊ uide circa hoc quod dixi i. c. ꝓ illoꝝ. ꝓalle.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vbi hāc qōnē latiꝰ tetigi. ⁊ ad. c. ex lr̄is dic ꝙ ibi fuit mādata executō ſimplr̄ ita ꝙ delegatꝰ tn̄ſtulit i executorē ptātē ſuam. ſed qō nr̄a ꝓcedit qn̄ ſimplr̄ fuit ꝯmiſſuꝫ nudū miniſteriū. tene tamen mētī glo. nā gn̄alit̄ pōt adduci ad qōeꝫ nūqd is cui ꝯmittit̄ nudū miniſteriū poſſit ꝑ illiꝰ executione exercē cēſurā. ¶ In gl. i. v̄. falſi. ſuggeſtōeꝫ i fi. hec gl. iculcat diuerſa iura i qōe quā format. nā q̄dā loquūt̄ qn̄ Reſcptū fuit ſurrepticiū ſeu falſum. q̄dā qn̄ ꝓbatōes ꝓducte in iudicio fuerūt falſe. ⁊ q̄rere nūqd valeat ſn̄ia ē implicare duas qōes ſatis diuerſas. vn̄ dic ꝙ ſi Reſptū ē ſurrepticiū ⁊ ē ipetratū ad bn̄ficiū ē ipo iure nullum. nec ꝓceſſus inde ſecutꝰ valet vt hic ⁊ nō. in. c. ad audictiā el. ij. ō reſcrip. S. Si vō Reſptū daẗ ad lites ⁊ tūc nō ē nullū. ſꝫ annullandū ope exceptionis de q̄ dic. vt plene nō. i. c. cum dilecta. ⁊ in. c. ceteꝝ de reſcrip. ⁊ c. ſuꝑ lr̄is. eo. ti. De alia qōe qn̄ ꝓbatiōes fuerūt falſe nūqd teneat ſn̄ia. dic vt plene dcm̄ fuit in. c. licet. de ꝓba. In glo. in. v̄. nō vacaret ibi qō nō ē ita nō. bn̄ hāc glo. ꝙ ſecūde lr̄e ipetrate etiā ad bn̄ficiū nō iualidāẗ ex eo ꝙ non faciūt mētōem. de ꝑoribus iualidis etiā ſi ꝑores nō ſūt nulle ipo iure. ſꝫ ānullāde ꝑ exceptōem ⁊ idē tꝫ gl. i. c. ex tenore. de Reſp. ⁊ i. c. ſuggeſtuꝫ. de iurepa. ⁊ bn̄ faẗ tex. i. c. oblate. de appel. vide tam̄ ad limitatōeꝫ haꝝ gl. qō nōt Cal. i. c. i nf̄a. de reſcrip. ⁊ ibi tetigi ⁊ ad iſtū tex. dic ꝙ iſte ipetrans exp̄ſſit falſū. qꝛ dic ſimplr̄ bn̄ficiū vacare qō tn̄ n̄ vacabat ſaltē de fcō cū eps illud poſſidēt p̄tenſo titulo legitimo. ſꝫ lr̄e ſecūde n̄ exp̄mūt falſū licet taceāt de ꝑoribꝰ. ⁊ gl. iſta eēt clarioꝛ ſi vbi dic ſit poſſeſſio ⁊c̄. dicēt ſꝫ h̄ poſſeſſio ⁊c̄. In gl. i. v̄. taliſ poſſeſſio i fi. gl. h̄ loqẗ nimis gn̄alr̄ ⁊ meliꝰ loqẗ. j. i gl. pſ̄t. In. dic hic ꝙ illa poſſeſſio hꝫ plus facti q̄ poſſideẗ ex tali cā q̄ pōt eē legitima ſic in caſu nr̄o. nā poterit eps obtinē ex ſpāli gr̄a aplice ſedis. vel potuit ꝓmoueri ex cā ltima vl̄ necr̄ia. ⁊ dic clariꝰ ꝙ poſſeſſoꝛ dr̄ hr̄e plus fci gn̄alit̄ ꝓut diceẗ i gl. ſe. ſꝫ quo ad ꝓpoſitū nr̄ꝫ q̄ ad inualidādū lr̄as nō faciēdo mētōeꝫ de poſſ. alterius illa poſſeſſio dr̄ hr̄e plꝰ facti cui ius n̄ reſiſtit itantū qn̄ poſſit eē ltima. vn̄ ꝯſiſtebat hic i fcō. qꝛ ꝓbabilit̄ dubitabaẗ vtrum ꝑceſſio eēt legitima. ⁊ ideo de illa erit fiēda mētō. qꝛ papa defacili n̄ dat lr̄aſ ꝯ poſſeſſorē bn̄ficij p̄tēſo ltimo titulo. q̄ minꝰ de tali poſſeſſione faciat mētōeꝫ. ¶ In gl. i. v̄. plus hꝫ i fi. multa dicēda forēt ad explicatōeꝫ mē hꝰ gl. ſꝫ qꝛ n̄ mltū faẗ ad māꝫ tituli. nec ad itellectuꝫ c. alſ̄. me n̄ extēdo. ſꝫ vide gl. q̄ſi ꝯſilem i. l. i. C. de acq. poſ. ⁊ dic ꝙ poſſeſſio dr̄ hr̄e plimum iurl. qn̄ iurl. diſpoſitō magis q̄ꝫ fcm̄ vſ̄aẗ in ea. ⁊ dic ꝙ in poſſeſſiōe q̄ acq̄riẗ nobis ꝑ ſuū paꝝ facti vſ̄aẗ cū acq̄raẗ nobis ignoꝛantibꝰ ⁊ vſucapiēdi ꝯditō. ſꝫ iurl. artificio totū ꝓcedit. iō dr̄ hr̄e plimū iurl. ſic i ſili dicimꝰ illū eē fructū nālē i q̄ plimū vſ̄aẗ nā. ſꝫ ibi ſit aliq̄ hoīs iduſtria. vt dixi i. c. grauiꝰ. de reſti. ſp. illa poſſeſſio dr̄ hr̄e plurimū fci i q̄ magꝭ vſ̄aẗ fcm̄ q̄ꝫ ius vt ē illa quaꝫ acq̄rimꝰ coꝛpoꝛe ⁊ aīo nr̄o. nā poſſeſſionē acquirebamꝰ antequam emaneret iurl. diſpoſitio iuxᷓ illud qōcunq̄ꝫ calcauerit pes tuus tuū erit. ⁊ vide. l. di. iuſgēntiū. ⁊ in ſti. de re. di. §. ꝙ vō. Illa vō poſſeſſio hꝫ multum iuris ⁊ multū facti. vbi multū opaẗ ius ⁊ multuꝫ opaẗ fcm̄ vt i poſſeſſiōe q̄ nobis q̄riẗ ꝑ ꝓcuratorē. nā ibi vſ̄aẗ multū ius qꝛ ſm̄ fcō nr̄o acq̄riẗ nobis poſſeſſio. vſ̄aẗ etiā fcm̄ qꝛ ex tali poſſeſſione n̄ vſucapimꝰ niſi a tpe ſcie. vt i iuribꝰ alſ̄. i gl. Et i q̄ꝫtū gl. dic ꝙ h̄ poſſeſſio hēbat plimū fci ⁊ quaſi nihil de iure nō bn̄ dic iudicio meo. qꝛ papa mādat hic igri vtꝝ iſte eps ltime poſſidēt. vn̄ arbitroꝛ ꝙ tex. nr̄ ē alienꝰ a mā hꝰ gl. ⁊ ꝙ dr̄ hr̄e hic plꝰ poſſeſſio fci qꝛ an̄q̄ꝫ detegereẗ vtꝝ eps hr̄et ius h̄ qō ꝯſiſtebat plꝰ i fcō q̄ꝫ i iure. qꝛ ius n̄ iducebat hic nullitatē ipo fcō nec ꝑuatōeꝫ ex q̄ ō nouo fuit aſſūptꝰ ad illā ꝑpoſiturā. alſ̄ gl. ſeq̄ns diceret falſū q̄ tn̄ cōiẗ approbaẗ vt cū ea dicaꝫ.

In gl. i. vbo iuſta cā. ibi pauptas epatꝰ aduerte. qꝛ iura q̄ gl. alle. loquūt̄ i vnione. nā ꝓpē paupratē viiꝰ dignitatis pōt fieri vnio alterius bn̄ficij vel dignitatis. vt i iuribꝰ allegatis. i gl. ⁊ i. c. i. ne ſe. va. ⁊ c. ſicē vnire. de exceſ. ꝓla. Sꝫ nos hic loqmur ceſſāte vnione vn̄ poterat eē ltima cā hic qꝛ forte eps n̄ erat i poſſeſſiōe epatꝰ. ſꝫ exulabat ad h̄. c. ad ſupplicatōeꝫ. de renū. ⁊ vij. q. i. paſtoralis. vel forte fructꝰ hꝰ ꝑpoſiture fuerāt epo collati ꝓ exoneratio ne debitoꝝ epatꝰ qō fieri pōt. vt nō. i. c. vnico. j. de eccleſiaſ. bn̄. ⁊ i. c. ſi ꝓpē tua debita. de Reſp. li. vi. ¶ In ea. gl. ſꝫ pōe ꝙ aliqs nō. hāc ꝑticulā gl. vſq̄ꝫ ad fi. ex q̄ debes ꝙ n̄ habes poſſeſſiōes fci iualidāt lr̄as de ea mētōeꝫ n̄ faciētes vn̄ ſi clare ꝯſtet bn̄ficiū vacare nō ē neceſſe ꝙ de tali poſſeſſiōe facti fiat mētō. ⁊ ſic vt dixi i p̄dcā gl. tex. hic nō loqẗ de ea poſſeſſiōe q̄ hꝫ plurimū facti ⁊ minimū iuris. ſꝫ de ea q̄ p̄tēdiẗ ex legitia cā ⁊ potiꝰ ꝯſiſtit in fcō vtꝝ ſit legitima quia ius ſuꝑ ea apte nō diſponit. ⁊ ꝙ h̄ cāu qn̄ poſſeſſio ē euidēter iniuſta valeāt lr̄e. ꝓbo rōe nāli. illud tacitū hꝫ iualidare lr̄as q̄ exp̄ſſo papa n̄ dediſſꝫ lr̄aſ vel nō ita defacili. vt i. c. ſuꝑ lr̄is. ⁊ in. c. poſtulaſti de Reſp. ſꝫ exp̄ſſo ꝙ poſſeſſio ē euidēter iniuſta papa nō ſolū donaſſet. imo faciliꝰ donaſſet ne notorie diu poſſideāẗ ꝑ itruſū. ⁊ qꝛ ꝑ talē ſolet depire ſubſtātia eccleſiaꝝ. ⁊ immunet periculū aīabus ſb̄ditoꝝ cū a tali nō poſſint abſolui. xii. q. ij. alienatōes. ⁊ i. c. dudū. el. ij. de elec. Sꝫ qn̄ poſſeſſio ē coloꝛata. i. p̄tēſa ex legitimo titulo p̄ſuppoſito ꝙ titulꝰ nō ſit verꝰ papa ita de facili nō dat lr̄as ne videaẗ ꝯferre beneficiū viuētis. ſꝫ ꝑus mandat igri vtꝝ ille habēt ius. ⁊ eo nō hn̄te mādaẗ illū remoueri ⁊ bn̄ficiū ſic vacās alteri ꝯferri ꝑ vt mādat hic i fi. c. ⁊ i. c. quia diuerſitatem. S. eo. Et gn̄aliter cuꝫ q̄riẗ an ⁊ quādo beneficium per aliū poſſeſſuꝫ poſſit alteri ꝯferri ꝑ oꝛdinariū vel ꝑ delegatū pape ſeu legati. diſtinguit hic Calde. ⁊ pꝰ eū dn̄s An. ⁊ dic adhuc latius ⁊ clarius ꝙ qn̄q̄ꝫ bn̄ficiū vacat de iure ⁊ de facto quia nullꝰ eſt in poſſeſſione. ⁊ tunc nō ē dubiū ꝙ tam ab oꝛdinario q̄ꝫ ab executoꝛe pape poteſt conferri vt hic a contrario. ⁊ in. c. ij. S. eo. qn̄q̄ꝫ beneficium

vacat de facto ſʒ nō de iure. vel ſaltē bñficiū nō eſt
liberū vtputa qꝛ ē collatū abſēti ⁊ nōdū accepta
uit ⁊ tale beneficiū nō pōt alteri ꝯferri p̱ .c. i. ⁊ ij.
ē. eo. ⁊ .c. ſi tibi abſēti. de p̄bē. li. vi. qñqꝫ vacat de
iure ſʒ nō de facto. ⁊ iſte ē ꝓprius caſus nr̄ i q̄ di-
ſtingue. qꝛ aut loquimur in delegato. aut in ordina
rio. In ordinārio aut poſſeſſio nō ē colorata aliq̄
titulo. ſʒ euidēt iniuſta. ⁊ poterit alteri ꝯferri etiā
nō vocato poſſeſſore. lʒ poſſeſſio nō deat aufer
ri eo nō vocato. de h̄ ē ca⁹ nōbilis in .c. licet epūs
de p̄ben. li. vi. facit .c. de multa. ꝑalle. aut poſſeſſio
ē colorata. ⁊ aut loquimur in papa q̄ ē ordinarius
oium aut inferiori. p̄mo caſu ſi cōfert ꝓprio motu
tenet collatio ſm̄ Cal. qꝛ mot⁹ ꝓpri⁹ excludit ſur
reptionē. vt in .c. ſi motu ꝓprio. de p̄ben. li. vi. aut
ꝯfert ad inſtātiā. ⁊ nō tenet ipetratō ſeu collatio
ar. hic. nā ſicut nō ualēt lr̄e pape ita nec collatio
fcā p̱ eū. ar. in .c. cū olim. de re iudi. ubi ꝓbatur ꝙ
collatio facta pape ſurreptícia nō ualet. Scđo ca
ſu in ordinario inferiori diſtinguit Cal. ut ꝙ ſit
ordinarius tpalis. aut legat⁹ ppetu⁹ aut p̄lat⁹ iſe
rior. p̄mo caſu nō tenet collatō ſm̄ eū. ar. c. ſi. de
offi. lega. li. vi. ⁊ cle. ij. de offi. ordi. nam ſurreptio
cadit in legato ſicut in papa ut ibi. ſed collatō fa
cta ab ordinario ppetuo tenet ſm̄ eū. licet poſſeſ
ſio ſit colorata ⁊ ur̄ h̄ ſentire Jo. and. ⁊ hoſti. h̄
mouēt qꝛ apō ordinariū non cadit ſurreptio cū
ipē p̄ſūat ſcire poſſeſſionē facti alteri⁹ ⁊ ſic n̄ pōt
dici ꝙ p̱ veri taciturnitatē fuit hita colla°. ⁊ ꝓ hac
opi. fac gl. nō. i. d. c. lʒ epūs. q̄ dic̄ ꝙ poſſeſſio bñfi-
cij apō aliū exn̄s n̄ ipedit collatōeʒ ipī⁹ ſi i vitate
vacat. ſʒ do. An. ſentit h̄ opp. tā i p°. mēbro qñ pa
pa ꝯtulit motu ꝓprio q̄ʒ in h̄ vltio mēbro. qm̄ col
latio tal' bñficij nō ſolū iualidat̄ ex ſurreptōe. ſʒ
etiā ex defectu ptātis. ſicut eni nō valet ſcđa ele-
ctio p̄ma colorata nō caſſata vt le. ⁊ nō. in .c. audi
tis. ⁊ .c. ꝯſiderauim⁹. de elec. ita ⁊ forti⁹ nec colla°
valē dʒ ad h̄ .c. int̄ dilectos. j. de exceſ. p̄la. vbi bo
nus tex. in collatiōe facit .c. qꝛ diuerſitatē. ē. eo. ⁊
iſtō .c. in fi. vbi papa mādat p̄us caſſari colorem
poſſidēdi ſeu bñfi^m reſignari ⁊ poſtea ꝯferri. et
hāc opi. et̄ añq̄ʒ viderē opi. dñi An. ſp̄ eā tenui.
Et in papa dic ꝙ n̄ ꝓcedit ex defectu nullitat̄ ge
neralit̄ loquēdo. ſʒ ex defectu p̄ſūpte volūtat̄. nā
mot⁹ ꝓp⁹ ſolū excludit ſurreptiōeʒ. n̄ aūt firmat
grāʒ ꝯ volūtatē p̄ſūptā ꝯcedēt̄. vt nō. dic̄ Jo. an.
in. d. c. ſi motu ꝓprio. facit qđ nō. glo. in cle. ſi roma
nus. de p̄bē. i ꝓpoſito ergo papa i dubio nō p̄ſu
mit̄ velle ꝯcedē bñfi^m ab alio colorate poſſeſſuʒ
ar. in iuribus p̄alleg. vñ lʒ nulla culpa repiat̄ ex
p̱te ꝓuiſi motu ꝓprio adeſt tñ ꝯtria volūtas p̄ſū-
pta pape. In ordinario vō iferiori nullitas cau-
ſat̄ ex defectu ptātis. qꝛ ius nō vult vt bñfi^m alterī
ꝯferat̄. vl' ad illō ali⁹ eligat̄ niſi ꝯſtet de volūtate
iuris poſſidēti ne videat̄ bñfi^m viuēt' alteri colla
tū vt h̄ ⁊ i. d. c. int̄ dilectos. ⁊. d. c. audit̄. ⁊ .c. ꝯſide
rauim⁹. Scđo mēbro p̄ncipali ſi in delegato pa
pe aduerte qñqꝫ lr̄e ſunt valide ⁊ dubitat̄ nūqd
extēdāt̄ ad bñficiū p̱ aliū poſſeſſū. qñqꝫ lr̄e ſunt
nulle. Sūt eni valide qñ in gn̄e ſūt ꝯceſſe nō ad

certū bñficiū. ⁊ tūc tales lr̄e pn̄t mādari executō
ri in bñficio p̱ aliū poſſeſſo. Sʒ deberem⁹ diſtin
guere ꝙ aut poſſeſſio n̄ ē colorata. ſʒ euidēt iniu
ſta ⁊ tūc poteſt conferri p̱ executoreʒ quia nihil
obſtat vt voluit Cal. hic ⁊ Inno. in .c. ꝓpoſuit
ē. eo. ⁊ Cōpoſto. in .c. capitulū. de reſcrip. vbi pl⁹
dicit ꝙ ſi ſcđus executor ꝯtulit tibi bñficiū mihi
p̄ ipetrāti dbitū pōt executor me⁹ illō bñf^m mihi
ꝯferre etiā nō caſſata p̄us collatione tua. qꝛ tua
collatio recēs videt̄ facta in fraudeʒ mei iuris.
Sʒ ſi poſſeſſio eēt colorata puta ātiq̄ta ⁊ añ ipe-
tratiōeʒ mearū lr̄aꝝ gn̄aliū. tūc executor me⁹ dʒ
p̄mo caſſare tuū colorē poſſidēdi puta vocādo
te ⁊ admittēdo ꝓbatiōes ſup defectu tui iur̄. et
poſtq̄ʒ cōſtiterit de iniuſticia euidēti tui iur̄. po
terit mihi illō ꝯferre qđ bñ nōbis. nā facit ꝓ iſt̄.
expectātib⁹. qꝛ poterūt petē grās ſuas mādari
executōi i bñfi^m ſuū p̱ aliū poſſeſſū ſi in vitate in
eo ius nō hʒ. ſi aūt lr̄e ſūt ſpāles puta ad certuʒ
bñficiū ſic h̄ erat. ⁊ tūc ſi dicūt bñficiū vacare de
iur̄ valet n̄ ob. poſſeſſione facti alteri⁹. vt h̄ volūt
doc. cōit̄ ⁊ bñ. qꝛ exp̄ſſit verū. nō eni dixit ꝙ ſim
plicit̄ vacabat ſʒ de iur̄ Et iō ſis caut⁹ i ipetratōe
beneficij p̱ aliū poſſeſſi vt nō dicaſ illō ſimpl'r va
care ſʒ de iure. Aut ſimpl'r lr̄e dicūt benefi^m va
care. ⁊ tūc ſi ē apposita cl̄a amoto q̄libet illicito
detētore q̄ hr̄ i .c. ꝓpoſuit. ē. e. ⁊ tūc dicit Jo. de
deo in ſuis q̄ōnib⁹ ⁊ ſeqt̄ Jo. and. h̄ ꝙ poſſeſſio
facti nō iualidat lr̄as. qꝛ ſatis faciūt mētiōem de
poſſeſſiōe facti p̱ illā cl̄aʒ. Sʒ Lap⁹ de caſtillio.
⁊ fert̄ Jo. Cal. idē dixiſſe dic̄ ꝙ h̄ ꝓcedit qñ cl̄a
ponit̄ in lr̄is grōſis. ſec⁹ ſi lr̄is executorialib⁹ vel
in executiōe grē. qꝛ ea q̄ apponūt̄ in executione
grē nō firmāt grām aduerſus viciū ſurreptiōis
qđ ē nōbile vbū. ⁊ ego ꝓ illo dicto allego tex. in
cle. i. j. de p̄bē. ⁊ nō ſp̄ h̄ dcm̄ qꝛ hodie illa cl̄a cōit̄
ſolʒ apponi in fi. reſcrip. in executione ipī⁹ grē. ſi
vō nō ē apposita talis culpa tūc lr̄e ſūt ſurrepti-
cie vt h̄. ⁊ iſte ē ca⁹ h⁹ capitl̄i. ⁊ ei⁹ rōnē ſupra dixi
Et ex p̄dictis potes colligere duos intellect⁹ ad
iſtū tex. p̄ ꝙ factū executor fuit h̄ r̄probatū ꝓpt̄
ſurreptiōeʒ ꝯmiſſā i ipetratōe lr̄aꝝ. qꝛ ſimpl'r di
xit beneficiū vacare. ⁊ alit̄ erat in colorata poſſeſ
ſione. 2⁹ itellect⁹ ꝙ nō valuit collatio qꝛ non fuit
caſſat⁹ p̄m⁹ color poſſidēdi ſeu nō fuit ꝓnūciatū
beneficiū de iure uacare. ⁊ uterqꝫ itellect⁹ ē uer⁹
in ſe. p̄m⁹ magis ꝯuenit lr̄e ꝓpt̄ illa vba eo ꝙ per
falſi ſuggeſtiōeʒ ⁊c̄. q̄ ſūt cā decidēdi inductiua
Inno. iſtat ⁊ ex dictis ſuis variī itellect⁹ pn̄t col
ligi. ſʒ qꝛ nō uidēt̄ ueri nec utiles nō iſiſto. ſʒ int̄
cetera pōit unū itellectum ꝙ iō nō ualuerūt lr̄e
qm̄ iſte narrauit bñficiū deuolutū ad papā ꝓpt̄
negliāʒ collator̄. auc̄te lateranē. ꝯcilij qđ tñ erat
falſū qm̄ capitulū nō fuēat h̄ negligēs i ꝯferēdo
cū aſſūpſerit de nouo iſtū epūʒ ad p̄poſiturā. vñ
q̄ʒq̄ʒ iſte epūs nō eſſet habil' ad p̄poſiturā ꝯquē-
dam nō tñ vacabat p̱ negligētiam. Et circa h̄ po
nit Inno. nōbilē regulā ꝙ vbicūqꝫ ius bñficij ca
dit in pſonā ꝓuiſi. licʒ extrinſec⁹ pſona ſit ihabi
lis ipedit effect⁹ lateraū. ꝯcilij. qꝛ n̄ fit deuolutō

ad ſupioꝛē ꝑtextu negligētie.ſ; poti⁹ ꝑtextu de
licti qꝛ ꝯcludit ñ idoneo.ſec⁹ vbi ꝑſona ꝓuiſi eēt
icapax puta iſans laic⁹ vel penit⁹ illiterat⁹ .tūc
ei; ꝓide ac ſi colla͠o nō eēt fcā.ſec⁹ in pˀmo cāu qñ
ꝑſona ē capax.ponit exēplu; puta ſi ē homicida
illegitim⁹ vel irregularis.ꝛ nō h̄ vba ꝑpetuo ꝙ
iſte ꝑſone ſunt capaces iur̄.bñficij l; collatō fcā
eis nō teneat.nā ſ͠m eū homicida iuſte t; bñficiū
donec ꝓuet̄ .tñ pōt itez ſecū diſpēſari p ſupioꝛē.
Ex qb⁹ vbis etiā nō.ꝙ homicida nō eſt ꝓuatus
iͤpo facto titulo bñficij. ꝛ qꝛ Inno.pˀ fronte vr̄
ſibi ꝯꝛius intellige eū ꝙ homicidium ſupueniēs
ſeu irregularitas ñ ꝓuat quē iͤpo fcō bñficio ſuo
ſ; op⁹ ē ſnīa ꝛ.p h̄ bñ fac̄.c.clericis.j.de.vel nō.
ꝛ.c.ex lr̄is.de exceſ.pꝛela.ꝛ nōbis illa dno iura.
Sz ſi homicidiū ſeu irregularitas ꝑceſſit colla-
tionē.tūc nō tenet collatō.qꝛ facta idigno ꝛ iha
bili ad executōe; officij.vt in.c.fi.de tem.oꝛdi.ꝛ
h̄ voluit. Inno.i.c.ꝯſtitutiōe; el.ij.ſ.de appel .ꝛ
iſte itellect⁹ eſt ſatis verus in ſe.ſed nō congruit
lr̄e q̄ fūdat ſe ſup ſuggeſtōe ꝛc̄.ꝛ ꝙ poſſeſſio ñ va
cabat de facto. Sed nūc quero quia.ſ.dixi.quia
bñficiū coloꝛate poſſeſſu; nō d; alteri ꝯferri niſi
ꝓus caſſet̄ ille coloꝛ poſſidēdi.ſec⁹ vbi poſſeſſio
nō ē coloꝛata ſed euidenter iniuſta. ¶ Quero ḡ
qñ dr̄ coloꝛata ꝛ qñ icoloꝛata. Cal. hic inſtat.ſed
in effectu cape duas regulas.pˀma ꝙ vbicūq; de
fect⁹ eſt i ꝯferēte nec iducit̄ ꝓuatio iͤpo iure per
ſnīam iur̄.vel hominis.talis poſſeſſio eſt coloꝛa
ta.ꝓ h̄ iſte tex.idē eſt vbi iſte defect⁹ fuit i ꝯferē
te q̄ nō habebat poſſeſſiōem.ſ; ſupuenit ꝯfirma
tio ſupioꝛis.vt i.d.c.qꝛ diuerſitatē. 2ª regula ꝙ
vbicūq; ꝯferēs nō habebat ꝑtātē ꝯferēdi. vel ſi
habebat ꝓuatō ē iducta iͤpo fcō ab hoīe vl̄ a iur̄
talis poſſeſſio dr̄ icoloꝛata.h̄.ꝓbat̄ i.c.licet epˀs.ſ.
de ꝑbē.li.vi.ꝛ i.c.de mlr̄a.ſ.eo.ti. Cui aūt icūbat
on⁹ ꝓbādi dic ꝙ ad petitōe; ꝑtis nō tenet̄ poſ-
ſeſſoꝛ ꝓbare coloꝛē poſſeſſiōis.qꝛ nemo tenetur
oñdere titulū ſue poſſeſſionis ad petitione; ꝑtis
ij.q.v.i pˀn.ꝛ l.cogi. C.de peti.hē.ſed ad iudicis i
ſtātiā tenet̄ poſſeſſoꝛ h̄ ꝓbare.qꝛ i his exuberat
officiū iudicis ar.ij.q.i.legū.ꝛ i.c.cum dilecti.ſ.d
elec.dūmō ſupioꝛ nō ſit viſus ꝯſenſiſſe in illū.iux
nōta p glo.ꝛ Jo.an.in regula.i.de reg.iur̄.in vi.
ꝛ plene h̄ p Hoſti.in.c.licet hely.de ſimo. poſſet
tñ ſupioꝛ h̄ cāu aſſumē on⁹ ꝓbādi in ſe defectus
tituli ne ille teneat cū peccato.vt nō.in iurib⁹ ꝑ-
alle.ꝛ fac̄ qḋ nō.gl.i.c.i.ſ.eo.ꝛ vbi beneficia eēnt
icōpaſſibilia pōt ſupioꝛ ſemꝑ ex officio exigē ꝓ
bationē.vt in.c.oꝛdinarij.de offi.oꝛdi.li.vi.ꝛ iſta
ſufficiant.

Poſt electionē

Ubi ꝯſtat bñficiū collatū p hñtē ꝑtātē p exceptō
nē abiuratōis ꝛ renūciatōis ñ d; poſſeſſio retar
dari.h.d.ſ͠m vez ꝛ nō.itellectū.ſ; clari⁹ poſſ; ſic
ſūmari.ꝯ agētē poſſeſſoꝛio adipiſcēde.nō ob.ex
ceptō reſignatōis ꝛ abiuratōis.ſ; iſte itellect⁹ ñ
fac̄ ad titulū.ꝛ iō ſūmat̄ 2°. qꝛ dignitas nō vacās
alteri ꝯferri non pōt. Et ſunt due ꝑtes. In pˀma
facti narratō.in 2ª ipˀi⁹ diffinitō.ibi qm̄.ꝛ q̄libet
ꝑs ſb̄diuidit̄ vt de ſe patet. ¶ Nō pˀ ibi ꝓpˀa libe
ralitate.ꝛ ibi denoīatione ꝙ collatō dignitati.ſeu
bñficij pōt dici donatō ꝛ quedam liberalitas vt
ſi ꝯferēs motu ꝓpˀo fuit iduct⁹ dicit̄ viſus ꝓpˀia
liberalitate.ꝛ dic ꝙ ē liberalitas i ꝑeligendo ꝑſo
nā.qꝛ non tenet̄ iſti vel illi ꝯferre de q̄ dic vt ꝑſe
dixi i.c.relatū.ſ.de ꝑbē. Et ex h̄ poteſt inferri ꝙ
recipiēs collatōe; bñficij eſt nāliter obligatus ei
q̄ ꝯtulit cum ille exercuerit liberalitatem in eum
vt in.c.cū in officiis.de teſta. ¶ Nō 2°. ꝙ collatō
facta nō ſuata foꝛma ſpāli a iure iducta.ꝛ iͤpo iu
re nulla.ꝛ deuoluit̄ ꝑtās ad ſupioꝛem ex negligē
tia ac ſi nūq̄; fuiſſet facta.fac̄.ff.de arbi.i.l.qd tñ.
¶ Nō 3°. ꝙ pōt qs cōſeq varios titulos ſup eo
dem bñficio.ꝛ rōne illoꝛum ſe defendē.ꝛ eſt iſte
tex.i h̄ multū nōbilis.ꝛ neſcio alibi.ꝛ ita ꝯſuluit
ꝑ iſtū tex. Pau.de leaza.cui vr̄ obſtare.c. vt qs
duas.de elec.li.vi.vbi dr̄ ꝙ elect⁹ nō pōt petē cō
firmatōe; ex duab⁹ electōib⁹ ſ; opoꝛtet ꝙ eligat
alterā qꝛ ipoſſibile ē ꝙ vtraq; valeat. fac̄.l. ꝙ in
hēdē.§.eligē.ff.de tribu. So.agēdo ꝛ petēdo cō
firmatōe; nō pōt qs ſe fundare ſup duob⁹ titul̄.
vt in ꝯꝛio.ſ; ſe defēdēdo pōt ꝛ ita itellige iſtum
tex.fac̄ regula null⁹ ꝑlib⁹.ꝛ qḋ ibi nō.de re.iur̄
li.vi.ꝛ ex h̄ ſis caut⁹ vt ſi dubitas de collatōe tua
ipetres 2ᵃᵐ.qꝛ p h̄ nō iducit̄ renūciatō pˀme.imo
poteris vti vtraq; ad defenſionē tuam.ꝛ vid qḋ
nōt Jo.an.in.c.cū perſone.de priui.li.vi.ſup glo.
ꝛ ſic ponit ibi q̄dā bona verba ad mām. ¶ Nō
quarto ꝙ nō ſolum is qui ꝓpˀa aucte intruſit ſe i
bñficiū viuentis eſt ihabilis ad illud bñficiū.ſed
etiā ille q̄ aliq̄ q̄ſito titulo fec̄ ſe inſtitui.nā vt pa-
tet h̄ iſte Rogeri⁹ habuit collatōne; a capitulo
credens capitulū hr̄e poteſtatē iure deuoluto.ꝛ
nihilomin⁹ papa ipoſuit ſibi ſilētiū in ꝑpetuū.qa
ꝯ iuſticie regulā in archidiaconatū alteri⁹ ꝓmo
ueri ſe ꝯſenſit.ꝛ ex h̄ capite dic̄ Inno.ꝙ collatio
2°. loco facta p archiepˀm non valuit ꝑſuppoſito
ꝙ alter vellet renūciaſſe.qꝛ ihabilis efficit̄ i ꝑpe-
tuū ad illud bñficiū qḋ diligēter nō.ꝛ tetigi in.c.
i.ſ.eo.ſ; intellige qñ iſte fuit ſciens vel in ſupina
ignoꝛantia.ſec⁹ ſi ꝓbabilit̄ h̄ ignoꝛabat iux gl. in
c.i.ꝑalle. ¶ Ultio nō.ſ͠m vez itellectū ꝙ exceptō
reſignatōis vel abiurationis nō h; impedire q̄-
minus ꝓuiſus an̄ oīa ꝯſeq̄tur effectū collatōnis
ſue.ſ.nanciſcēdo poſſeſſionē coꝛpoꝛalē.ꝛ h̄ itelli
ge qñ ꝓuiſus ñ agit petitoꝛio ſ; poſſeſſoꝛio adi-
piſcēde. ꝓ h̄.c.accedēs el.i.de accu.ꝛ.j.latius di
cam. ¶ In gl.i.ibi elect⁹ ꝯſētit.qd aūt ſi expˀſſe
nō ꝯſēſiſſet ſ; fuit pn̄s qñ collatō fuit fcā alteri
nūqd ſibi ꝑiudicet vt ñ ſpectato tpe litiͦ poſſit
ꝓuiſus ꝯſeq poſſeſſionē.vide Jo.an. in regula
q̄ tacet.de reg.iu.li.vi.i mercu.vbi diſputat qōe;
de eo cui bñti bñficiū curatū fuit alter ꝯſilē col-
latū.ꝛ fec̄ ſignū crucis in collatōe ſui pˀmi bñficij
alteri icōtinēti facta p ſupioꝛē nūqd ſibi ꝑiudica
bit vt poſſit alter ꝯſeq poſſeſſionē pˀmi bñficij ñ
ſpectato ꝙ ipˀe ꝓus hēat poſſeſſionē ſecūdi.ꝛ cre
do ꝙ nō ꝑiudicat ſibi.vide tu. ¶ In gl.i verbo

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

mētio in fi.aduerte q2 glo.tāgit vnū ꝯriū qḋ foꝛ
titer obſtat lr̄e ⁊ clare nō ſoluit.nā ſ̄m p̄ſētā ꝑ̄m foꝛ
mā p̄uilegij debebat fieri decano ⁊ capitulo.⁊
lr̄e directe capitulo nō faciebāt mētiōez ḋ deca
no.ḡ ꝯmiſſa erat pena poſita ī p̄uilegio vt deuol
uerer̄ tractu tp̄is ptās ad capitulū gl.hic ꝯ̄ inuit
ꝙ appellatiōe capituli venit decan⁹ ⁊ ſic p̄lat⁹ ec
cleſie ⁊ ſolet allegari iſte tex.ad h̄.ſed in fi.gl.al-
legat q̄dā ꝯria ⁊ nō ſoluit Jo.an.⁊ hoſti.videnr̄
velle ꝙ in reſcript̄l.odioſis habeāt locū vltima
iura vt appellatiōe capituli nō veniat p̄lat⁹ ar.i
c.nōnulli.⁊.c.ſedes de reſcrip.Sz ego fortiꝰ op.
nā lr̄e ip̄etrate ad bñficia ſūt reſtringēda.vt i.c.
quāuis.de p̄ben.li.vi.ḡ hic erat fiēda illa ſtricta
inꝑ̄ꝑtatio.Forti⁹ etiā op.de nō.p glo.nōbilē in cle
vt hi q.de eta.⁊ q̄li.q̄ diſputādo ꝯcludit ꝙ large
⁊ ip̄ꝛop̄e appellatiōe capituli veniat p̄latus.ꝓp̄e
aūt nūq̄z venit.qḋ patet ex diuerſitate noim ⁊ ti
tuloꝝ.nā p ſe habet̄ titul⁹ de his q̄ fiūt a p̄la.Et
p ſe habet̄ titul⁹ de his q̄ fiūt a ma.par.ca.ḡ non
dēbat hic fieri ſaltē ip̄ꝛopꝛia inꝑ̄ꝑtatio.So.p̄mo
pōt dici ꝙ iſta fuit allegatio ptis nō tn̄ fuit ꝓba
ta h̄ ſz forte fuit reſeruata.j.in.v̄.ex illo.Uel me
lius ⁊ ſb̄tili⁹ dicas ꝙ iſte lr̄e nō ſūt impetrate ad
bñficiū ꝯſequēdū.q2 bñficiū iā pri⁹ erat collatū.
ſed ad hñdū poſſeſſionē bñficij.⁊ h̄ nō ē odioſū
nec reſtringendū imo fauoꝛabile.vt bñficiū nō
ſtet ſine ſuo rectoꝛe ergo nō dēbat fieri ſtricta in
terꝑ̄tatio.Itē puto aliud dicendū in p̄lato q hz
iuriſdictionē i collegio vt ē ep̄s vel abbas.⁊ aliō
in iſtis inferioꝛib⁹ q nō hn̄t iuriſdictiōez in illos
de collegio vt decan⁹.nā decan⁹ ē ꝓp̄ꝛie ps capi
tuli nō ſic ep̄s cū ius p̄lature ſit diſtinctū a iure
capitulari.iō cū h̄ non agēr̄ de re odioſa imo fa-
uoꝛabili ſcribēdo capitulo ſat⁹ videbar̄ ſcriptuz
decano q ē ps capituli.⁊ p hāc ſolutiōez pz nūc
reſpōſū ad ꝯriū ⁊ habes an ⁊ qn̄ appellatiōe ca
pituli venit p̄lat⁹ maioꝛ vel mioꝛ ⁊ tenebis menti
illā gl.in.d.cle.vt hi q.q2 valde nōbilis ē ⁊ eā ali
as laudaui. ¶ In gl.in v̄bo inſtōne.nō.gl.iūcto
tex.⁊ gl.iō exponit.i.collationē q2 iſtō facta per
archiep̄m fuit ꝓp̄ꝛie collatio.nā inſtitutio ꝓp̄ꝛie
ſūpta fit ad p̄ñtationē p̄roni.collatio v̄o fit ſine
p̄ñtatōe alicui⁹ vt dixi in.c.auc̄te.ſ.de inſti.⁊ nō.
tex.ꝙ collatio pōt appellari inſtitutio ⁊ nō vicia
bit̄ libell⁹ vel reſcriptū ex h̄. ¶ In glo.in v̄bo p⁹
reſignationē.in fine.nō bene hāc gl.nā ſentit id
qḋ.ſ.dixi poſt Inno.qḋ ſemel occupās bñficiū
viuētis nō pōt denuo aſſumi ad illō ſine diſpen
ſatiōe pape ⁊ vide qḋ dixi in.c.i.ſ.e. ¶ In glo.
fi.ꝓ itellectu h⁹ gl.op.ꝯ.tex.videt̄ eīn ꝙ renūcia
tionis v̄l abiuratiōis exceptō dz admitti ꝯ iſtuz
honoꝛiū auctoꝛē.nā p renūciatiōez p̄dit qs ius
poſſidēdi ⁊ eē ꝓp̄ꝛietar̄ iuxta nō.i.c.accepta.de
reſti.ſpo.⁊.c.audita.⁊ p Inn.in.c.ſup.h̄.de renū
fac̄.l.ſi qs vi.§.dn̄ia.ff.de acq.poſ.ergo hec exce
ptio elidebat ius actoꝛis.⁊ p ꝯſeqnēs debuit ad
mitti vt in iurib⁹ p̄alle.So.metu h⁹ ꝯrij h̄ gl.pōit
q̄tuoꝛ itellect⁹ Pꝛim⁹ ꝙ h̄ exceptio fuit ꝓpoſita
coꝛā papa.lz nō ꝓbata.iſte itellect⁹ nō ē bon⁹.q2
lr̄a innuit ꝙ nō fuit dat⁹ iſti t̄min⁹ ad ꝓbādū.nā ſi
fuiſſet dat⁹ nō admittēr̄ ali⁹ ad agendū iux̄ nō.in
c.cū dilecti.de elect.⁊ tn̄ papa hic in fine refuat
ius agēdi ſup renūciatiōe v̄l abiuratiōe.Scd̄us
intellect⁹ ē ꝙ erat h̄ p̄ſūptio calūnie ꝯ illū excipiē
tem.i.ꝙ cā ſb̄terfugij excipet nō ꝙ in v̄itate ille
renūciaſſet vel abiuraſſet.Et hāc lec.ponit h̄ etiā
Inno.⁊ dicit ex hoc valde nōbilit̄ ꝙ iudex pōt
repellere exceptionē aduerſe ptis ſi p̄ſumit calū
nioſe excipi ⁊ pōit in h̄ tria nōnda.aut eni iudex
ꝓcedit nō ſuato iuris oꝛdine.⁊ tūc de facili ꝓpt̄
p̄ſūp.pōt except̄l.repellere facit cle.ſepe.de v̄bo.
ſig.Si v̄o ſuar̄ iuris oꝛdo ⁊ tūc exceptiōez pem
ptoꝛiā nō dz niſi ex p̄ſūptiōe mltū vehemēti re-
pellere.dilatoꝛiā v̄o facilius repellē pōt.q2 nō ē
tāti p̄iudicij ⁊ i r̄pellēdo ſi.dz curare de appella
tione q2 appellatio nō releuat niſi cā appellandi
ꝓbet̄ v̄a.vt in.c.inꝑ̄poſitaz.de app.⁊ hec.lec.ſatis
pōt ꝯuenire huic lr̄e.⁊ ē nōnda maxīe iūcto di-
cto Inno.⁊ ex ea habes ꝙ ſi p̄ſūptio ē malicie ꝯ
excipiētē ꝙ facit aīo differēdi poſſeſſionē aduer
ſarij ꝙ iudex ꝓnūciet vt p̄us hēat actoꝛ poſſeſſi
onē.⁊ demū agar̄ ſup iure excipiēt̄l.v̄l p viā acti
onis.Terti⁹ itellect⁹ quē gl.ponit q̄rto loco eſt
ꝙ iſte Rogeri⁹ fuit repulſus ab hac exceptione
q2 ſua nō inferat cū nullū ius poſſz ſibi ꝯpetē.ſ
rōne iſtōnis facte a capitulo.q2 fuit facta de nō
vacāti.nec rōne ſcd̄e inſtōnis facte ab archiep̄o
q2 ex quo acceptauit bñfiᵐ viuēt̄l.ſi potuit ap̄li⁹
ad illō aſſumi.merito ſibi iponit̄ ſimplr̄ ſiletium
⁊ aliis refuar̄ ius agendi ſup renūciatione ne alr̄
ſine titulo poſſideret bñfiᵐ ⁊ ſic itellige fi.glo.⁊
iſte itellect⁹ etiā ſat̄l.ꝯuenit lr̄e. ¶ 4⁹ itellect⁹ ꝙ hic
agebar̄ poſſeſſoꝛio.⁊ iō nō ob.talis exceptio vt i
c.ij.de reſti.ſpo.Sz aduerte q2 p illō.c.v̄r glo.in
tellıgē ꝙ hic agēr̄ poſſeſſoꝛio recupande.qḋ nō
placz Inno.q2 nō legit̄ ꝙ iſte Honoꝛi⁹ habuerit
vnq̄z poſſeſſionē.Itē dic ꝙ ex alio nō ꝯpetit lr̄e
q2 ſi fuiſſet actū recupande papa ꝓnūciaſſz iſtuz
reſtituēdū.⁊ h̄ ſolū ꝓnūciauit vt inſtō de eo fcā
ſoꝛtiret̄ effectū.Et iō dar̄ ali⁹ itellect⁹ ꝙ h̄ agebar̄
poſſeſſoꝛio adipiſcēde qḋ dar̄ ei q habuit titulū
⁊ ſolū agit vt adipiſcar̄ poſſeſſiōem ⁊ h̄ poſſeſſo
rium ē p̄uilegiatū vt nō admittatur exceptio ꝓ
p̄ꝛietatis defectus antequā fiat poſſeſſionis tra-
ditio.quod intellige niſi icōtinēti offerret̄ pꝛoba
tio.vt in.l.iij.§.ibidē.ff.ad exhibēdū.⁊ vide glo.
nō.in.c.i.⁊.c.lr̄as.de reſti.ſpo.⁊ iſte intellect⁹ ſati
ꝯuenit ſn̄ie pape in eo ꝙ reſeruauit ius agendi
ſuper renūciatōne.⁊ de hoc poſſeſſoꝛio adipiſcē
de vide quod plene dixi in.c.accedens.j.de ac-
cuſa.ſed contra hoc ob.c.cum olim.de cau.poſſ.
Solu.dicit Inno.⁊ bene ꝙ quādoq̄z cōtra agē
tem hoc poſſeſſoꝛio excipitur de defectu pote-
ſtatis in conferente vel in eligente.⁊ talis exce-
ptio admittitur ⁊ ſic loquit̄ ille textus.non eīz
debet alicui poſſeſſio dari quā nunquaz habuit
niſi prius conſtet de ſuo titulo legitimo.l.finali.
C.de edic.diui.adri.tollen.Ubi autem conſtat
de titulo legitimo non debet admitti exceptio

extriſeca ꝑus nõ habita poſſeſſione. vt h̄ ⁊ in. d. l fi. ⁊ in. d. c. accedēs. ⁊ ex his apparet clare multiplex itellectus huius. c. ⁊ iſte vltim⁹ videt̄ mag. cõuenire lr̄e. ⁊ ad p̄dicta debes reducere glo. q̄ eſt hic in. v. ꝯfirmari. q̄ narrauit in intellectu h⁹ c. ⁊ concluſit ꝙ ageretur hic petitorio. qđ mihi n̄ placet quia non congruit ſnīe pape.

Q Vam ſup qõne

Recepto in canonicū tenet̄ capl'm ꝓuidere q̄cito facultas ſe obtulerit. h. d. Et p̄ ponit rõem diffinitõis ⁊ allegatõem ꝯ illaꝫ ⁊ duas rn̄ſiones ad eā. z⁹. diffinit ex rõne cõcludens ibi ſententiādo. ¶ Nõ p̄ queꝫ poſſe recipi in canonicū abſqꝫ eo ꝙ ꝯferat p̄bēda de p̄nti. nõ ḡ p̄benda quē facit canonicū. ſed iuris collatio facta ab eo qui hꝫ ꝑtātē ꝯferēdi. ꝗnimo poſſet eē canonicus. ⁊ nūq̄ꝫ hr̄e p̄bendā ſi alibi ē canonic⁹ ⁊ ſufficiēter p̄bendat⁹. vt dixi p⁹ Inn. in. c. cū iā dudū ẜ. de p̄ben. ¶ Nõ z⁹. ꝙ paria ſunt nõ excipe vel excipe ⁊ nõ ꝓbare. ⁊ ad h̄ ſolet allegari iſte tex. nā paria ſunt nõ appere vel nõ eē q̄ad iur l. effectū. l. duo ſunt ticij. ff. de teſta. tu. ¶ Nõ z⁹. ibi q ſe fatet̄ ⁊c. ꝙ allegans turpitudinē ſuā n̄ eſt d̄ iur̄ audiēd⁹. qđ limita. vt lati⁹ dicā. ¶ Nõ ꝙ capl'm recipiēdo quē in canonicū ſine p̄benda tacite ſe obligat ad ꝓuidēdū recepto de p̄bēda cuꝫ facultas ſe obtulerit. ¶ Vlt. nõ ꝙ canonic⁹ n̄ dꝫ carē p̄bēda. ⁊ fac̄ ꝙ p̄bēde debēt eē ſufficiētes. nā paria ſunt p̄bēdā n̄ hr̄e vl' min⁹ ſufficiētē. vt i. c. ii. d̄ cōſa. p̄la. iđ data tenuitate p̄bēdaꝝ eſſet ꝓuidendū vt habet̄ i. c. expoſuiſti. ẜ. de p̄bē. ¶ Opp. ꝯ tex. vr̄. n. ꝙ iſte recept⁹ nõ potuerit agē ꝯ capl'm anq̄ꝫ facultas ꝓuidēdi ſe offert. ⁊ q̄ vbi obligatio ē i diē vel ſb̄ ꝯditõe nõ põt agi an̄ euentū diei vel ꝯditõis extātis inſti. de v̄. ob. i. §. ex ꝯditõali ⁊ i. c. romana. i. §. caueāt. de ſen. ex. li. vi. ſꝫ capl'm nõ obligat̄ niſi poſtq̄ꝫ facultas ſe obtulerit. ⁊ ſic ad certū diē vel ſb̄ ꝯditõe. ḡ anq̄ꝫ ſtaret ꝯditõ vl' dies n̄ poterat agi. Ho. metu h⁹ ꝯtñ dāt tres intellect⁹ ad iſtū tex. Prim⁹ ꝙ iſte canonicus egit ꝯ capl'ꝫ ꝯditõe. l. diffamari. C. de ige. ma. q̄ capl'ꝫ diffamabat eū dicendo ꝙ erat recept⁹ ꝯ ſtatuta ꝯcilij. iſte itellect⁹ ē ver⁹ i ſe ſꝫ nõ mltū ꝯgruit lr̄e q̄ papa n̄ ipõit ſilētiū capl'o. ſꝫ tm̄ mandat vt illi ꝓuideāt. cū facultas ſe obtulerit. Secūd⁹ itellect⁹ ꝙ capl'm h̄ egit ꝯ iſtū canonicū dicēdo ꝙ fuerat ꝯ ꝯciliū lateraneñ. recept⁹. i. ꝙ fuerat ſibi promiſſus canonicat⁹ anq̄ꝫ vacaret. ſꝫ n̄ ꝓbauit. iſte itellect⁹ etiā n̄ mltū ꝯgruit lr̄e. q̄ inuit ꝙ capl'ꝫ tenebat locū rei. Terti⁹ itellect⁹ ꝙ canonic⁹ egit ꝯ capl'ꝫ vt ꝓuidēt ſibi cū facultas ſe obtulerit ⁊ capitulū excepit. vt pꝫ i lr̄a. ⁊ iſte itellect⁹ plꝫ Ho. ⁊ ſatis vr̄ ꝯuēire lr̄e ex v̄bis ſnīe. vn̄ tꝫ Ho. ⁊ ſatis mihi plꝫ. ꝙ recept⁹ i canonicū poſſit agē ꝯtra capl'ꝫ vt ꝓuideat ſibi cū facultas ſe obtulerit nec ob. ꝯria ⁊ maxīe. l. i. ff. de vſu. q̄ diē ꝙ tract⁹ futuri tp̄is n̄ ſpectat ad iudicē q̄ illa iura loquūt̄ q̄n obligatõ n̄ ē pura d̄ p̄nti. iđ tūc n̄ põt agi an̄ tp̄s q̄ ſola ſpes ē i obligatõe ⁊ ex ſola ſpe agi nõ põt

ſed vbi obligatõ ē pura ⁊ orta de p̄nti. ſꝫ exactiõ ſeu ſolutõ vel iplemētū ſit de futuro nihilomin⁹ põt agi de p̄nti vt fiat ꝯdēnatõ ⁊ exactõ differat ad tp̄s debitū. ⁊ de h̄ ē caſus h̄. nā eo ipo ꝙ qs recipit̄ i canonicū ē orta obligatõ ꝯ capl'ꝫ vt teneat̄ ſibi ꝓuidē. vt i. c. cū. M. de ꝯſti. ⁊. c. relatū. ẜ. de p̄bē. iđ poterat agē iſte canonic⁹ de p̄nti. ⁊ ita i ſili voluit In. rn̄dēdo ad illā. l. i. ⁊ i. c. i nf̄a. de ſepul. ⁊ vide ho. gl. i. d. §. caueāt ⁊ maxīe h̄ ꝓcedit cuꝫ aliqua cā agendi fuit orta de p̄nti. vtputa q̄ plures p̄bende vacarūt ⁊ capitulū nūq̄ꝫ curauit iſti ꝓuidere. Et ex his habes declaratū hūc intellectum quē Hoſti. poſuit. ſꝫ nõ declarauit. ⁊ vide qđ dixi i. c. iter cetera. de p̄ben. vbi ꝯcluſi ꝙ receptus aucte capituli nõ hꝫ ius afficiens p̄bēdam vacaturā. ⁊ dic vt ibi plene dixi maxīe allegādo ſingulare dictum. Inno. in. c. ſtatuimus. de ma. ⁊ obe. ¶ In glo. in v̄bo nõ extitit in fi. nota bene finem glo. nam ex ea potes colligere mirabile dictum. ꝙ crimen confeſſatum per viam exceptionis etiam in iudicio ciuili eſt puniendum. Sed Jo. an. videtur contradicere duabus rationib⁹. Prima ꝙ exceptionem obiiciens non fatetur vt in. l. non fatetur. ff. de excep. ⁊ in. c. cum venerabilis. eo. ti. Secundo quia crimen exceptū nõ debet puniri pena ordinaria. cum ad hoc nõ agatur ⁊ modus iſte agendi inſpiciendus eſt. vt in c. ij. de ordi. cog. ⁊ optime facit. c. ſuper his de accuſa. Do. Anto. dicit glo. ſaluari poſſe quando crimen exceptionis eſt connexum ei de quo agitur iuxta nõ. in. c. i. de excep. ⁊ in. c. i. de confeſ. nec ob. primum motiuū. quia id quod eſt in ipa exceptione excipiens bene fatetur. licet non fateatur tacite interclutum iuxta ea que plene dixi i dicto. c. cum venerabilis. hoc dictum domi. An. ſatis mihi placet. ſi hic principaliter fuiſſet criminaliter actum. ſed cum hic ageretur ciuiliter nec aliquod crimen fuit deductum in iudicio principaliter. durum eſt ꝙ excipiens puniri debebat ꝑ id quod habetur in dicto. c. ſuper his. vide tamē qđ dixi i. c. ij. de confeſ. ⁊ dic vt ibi dixi. notabis ſemper gl. iuncto dicto domini Anto. ⁊ facit qđ nõ. Bar. in. l. ij. ff. de adulte. tamen tene menti h̄. ¶ In gl. in verbo poſſe ibi penitentes. vide qđ ibi nota. ⁊ in. c. noſti. de electio. ⁊ dic ꝙ hic non q̄ritur principaliter vtrum quis poſſit venire contra factum ſuum proprium. nam de hoc dixi in dicto. c. noſti. ⁊ nota. in. c. ſi quis preſbyterorum de rebus ec. non alie. ſed hic ſolum dicitur ꝙ allegans turpitudinem ſuam non eſt audiendus. Textus tamen iſte facit in contrarium. quia iſti canonici fuerunt auditi ⁊ defecerunt in probando ⁊ ſic videtur littera ſibi contraria. dicit Egidius ꝙ officio iudicis fuerunt auditi ⁊ non proprio iure qđ nõ. Dꝫ gn̄alr cū q̄rit̄ vtr̄ allegans turpitudinē ſuā agēdo vel excipiendo ſit audiēdus. diſtingue ſic poſt Bar. in. l. iuſiurandum quod ex conuentione in. §. procurator. ff. de iureiuran. ⁊ aliquid per doct. hic. ꝙ aut vertit̄ periculum anime ſi turpitudo illa nõ allegat̄ ⁊ tunc

fauore aīe quis ē audiēdus.iō ſi ꝯxit quis mrīmoniū cū ꝯſanguinea ſua ꝑ falſas ꝓbatiōes hēt poſtea audiri ſi allegat hāc turpitudinē ⁊ vult ꝓbare ꝯriū.ad hoc.c.ꝯ.loco de ꝑſūp.⁊.c.lator.⁊.c ꝯſanguinei.de re iudi.nō.gl.in.c.int̄ dilectos.de dona.⁊ pōt dici,put dicit Egidiꝰ ꝙ audiat̄ potiꝰ officio iudicis q̄ʒ ꝓprio iure.ſi vō ſimꝰ ī alia mā q̄ʒ peccati.⁊ tūc ſi allegat qs turpitudinē ad cōmodū ⁊ noīe eccl̄ie dʒ audiri.vt ī.d.c.ſi qs ꝑſbyteroꝝ.tñ in vitate nō pōt dici ꝙ qs allegat turpitudinē ꝓpriā.ſʒ potiꝰ noīe eccl̄ie agit̄ de turpitudie ꝑlatoꝝ vl̄ ſiglꝛoꝝ.aut agit qſ.ꝓꝓo noīe ⁊ tēc ad ſui icōmodū ⁊ dānū pōt turpitudieʒ ꝓpriā allegare.vt in.c.i.⁊ ij.de ꝯfeſ. Aut allegat in dānū alterius ⁊ tūc aut ꝑ viā agendi fūdādo ius agendi ſuꝑ turpitudine ꝓpria ⁊ nō debʒ audiri.qꝛ ex improbitate ſua nēo dʒ actiōeʒ ꝯſeq.l.itaqʒ fullo.ff. de furt.⁊ in.d.c.int̄ dilectos.⁊ ē expſſū in.d.c.ex tenore.eo.ti. Aut excipiēdo ſeu replicādo vl̄ intētionē ſuā alit̄ iuuādo.⁊ dic ꝙ ꝯ ꝑticipē turpitudinis audit̄ ſi ipē certat de dāno vitādo ⁊ aduerſariꝰ de lucro captādo.vel ſaltim intēdit euitare ſolū dānū ꝯ ꝑticipē ⁊ dʒ audiri.l.de tutela.C.de in inte.reſti.mino.⁊ qð ibi nō.vñ ſi ꝑ colluſioneʒ ꝓbaui me maiorē ad inſtātiā tutoris vt ipm abſoluerem a tutela poſſū poſtea allegare hāc turpitudinē ꝯ tutorē q fuit ꝑticeps. qꝛ ego certo de dāno vitādo cū iniuſte eum abſoluerim.⁊ ipē fuit ꝑticeps hꝰ turpitudinis. Si vero allegās nō certat de dāno vitādo imo potiꝰ vult inferre dānū alteri.⁊ tūc regularit̄ nō audit̄ etiā ꝯ ꝑticipē.fallit in caſu.l.qſqs.C.ad.l.iul.ma.vbi audit̄ qs allegādo ꝙ ꝯiurauerit cōn̄ ꝑncipē ad effectū vt alij puniat̄. Itē fallit in caſu auc.ſed nouo iure.C.ð pe.iudi.q ma.iudi.⁊ forte pñt repiri ꝯſimiles caꝰ excepti.ſed regula ē vt nō audiat̄.ad h̄.c.i.j.de ꝯfeſ.⁊ xv.q.iij.nemini.aut allegat turpitudinem ꝯ non ꝑticipem.⁊ ſi turpitudo ſua ē paꝝ detecta ab alio pōt eaʒ allegare.vt in.l.decreto.ff.de ſuſpec.tu.vbi patʒ ꝙ ſi tutor fuerit ꝓnūciat̄ꝰ ſuſpectus ꝑ iudicē pōt allegare ipē iſtā ſuſpitionē ad effectū vt nō teneat̄ in futurū.⁊ facit.c.mulieri.de iureiurā.vbi mulier admittit̄ ꝯ ꝯfeſſionē ſuā exquo illa ꝯfeſſio fuit reprobata a iudice.ſi vēo turpitudo nō fuit ab alio detecta nō audit̄ eam allegando.vt in.l.trāſactiōe finita.⁊ qð ibi nō.C de trāſact.⁊ in caſu.c.noſtri.nec ob.ſi dicat̄ ꝙ canonici nolebāt h̄ dānū vitare.iō debebāt admitti.qm̄ exquo ille erat receptꝰ ī canonicū n̄ erat eccleſie dānoſū vt haberet plures ꝯſiliarios. Iteʒ canōicꝰ certabat h̄ de dāno vitādo ne eēt canōia ſine ꝑbēda.⁊ vide qð dicet̄ in.c.int̄ dilectos.ꝑal.

¶ In glo.fi.in fi.vel dic ſꝫm doc.ꝙ forte in iſta eccl̄ia nō erāt diſtributiōes quotidiane.⁊ dic ꝙ h̄ capitulū nō facit in cōtrariū.qꝛ nō agebat̄ h̄ ð diſtributiōibꝰ.iō dicēdū de mā vt nō.in.c.cū.M.de ꝯſti.vbi plene dixi ⁊ in.c.dilectꝰ.el.i.ſ.de ꝑbē vbi etiā tetigi.

Litteras Si hn̄s ꝑbēdā ī eadē eccl̄ia ꝛcipit dignitatē cū ꝑbēda vel aliā ꝑbēdā vacat ꝑma.⁊ q̄ʒuis a ſuꝑiore ſibi ꝯfirmet̄.tñ valet impetratio ꝑ aliū facta de ipā etiā tacito de poſ.alteriꝰ q̄ colorata nō eſt.h.d.ſꝫm verū intellectū.ꝑ ponit̄ ꝯſultatio.ſcðo rñſio ibi cū igit̄.ꝑma ſb̄diuidit̄.nam ꝑ ponit formam mandati pro actore directi.ſecūdo allegationem actoris ibi de facto.tꝰo defenſionē rei ibi ſed ꝑpoſitꝰ.q̄rto.elicit dubia ex ꝑdictis.ibi vñ. ¶ Nō ꝑ ex tex.ꝙ in diuerſis eccleſiis pōt qs hr̄e plures ꝑbendas ſaltiʒ ex ꝯfirmatione generali.ſed in eadē eccl̄ia nō ꝓdeſt ꝯſuetudo.⁊ in hoc tenebis mēti iſtū tex.nā iſte ꝑpoſitꝰ erat ꝑmꝰ canōicꝰ eccl̄ie ſancti Viſtardi ⁊ de ea fuit aſſūptꝰ in canonicū eccl̄ie maioris.⁊ ſic retinuit vtrāqʒ ꝑbēdā ī diuerſis eccl̄iis.nec vacauit ꝑma ꝑ ſcðam.dem ū aſſūptꝰ in ꝑpoſitū ꝑncipalioris eccl̄ie cuiꝰ ꝑpoſiture erat annexa alia ꝑbenda vt colligit̄ in.v.ſed ꝑpoſitus.lʒ nō dicat̄ in lr̄a.et ex h̄ vacauit ꝑma ꝑbēda ipō facto nō ob.ꝯſuetudine generali.vt colligit̄ ex ſniā pape.⁊ vide hodie pulchꝝ tex.cū glo.in cle.fi.de ꝑbē.vbi hr̄ ꝙ ī eadē eccl̄ia nō pōt hr̄e qs duas ꝑbēdas.etiā ſi altera ſit āuexa dignitati.ſecꝰ ē in duobꝰ curatis qm̄ vnū venit ꝑ ānexionē.vt bn̄fiꝫm ſimplex.vt ī c.ſuꝑ eo.de ꝑbē.li.vi.⁊ ſic iura magl.abhorrēt vt qs hēat duas ꝑbēdas in eadē eccl̄ia q̄ʒ duo bn̄ficia curata.⁊ rōnē vide ꝑ glo.in.d.cle. ¶ Nō ar.optimū ⁊ quaſi expſſū ꝙ epſ non pōt diſpēſare vt qs hēat duas ꝑbēdas ſeu duos canōicatꝰ ī eadē eccl̄ia. ¶ Nō tꝰo caſū in q̄ bn̄fiꝫm ſimplex vacat ipō facto ꝑ receptiōeʒ ſcði bn̄ficij.qð reſtringe ad canonicatꝰ ſeu ꝑbēdas in eadeʒ eccl̄ia.

¶ Ultio nō ſꝫm vnū intellectū ꝙ diſpēſatio vel ꝯfirmatio facta ab eo q nō hʒ ꝑtātē nō facit poſſeſſionē eē coloratā.nā h̄ nō fuit hita mētio in īpetratiōe de poſſeſſiōe facti alteriꝰ.⁊ nihilominꝰ valuit īpetratō ꝯ caſū.c.cū nr̄iſ.ſ.e.ſʒ rō diuerſitat̄ eſt qꝛ h̄ poſſeſſio erat euidēt̄ iniuſta.qꝛ poſſeſſio iſta nō erat colorata ſicut in caſu.c.cū nr̄is.alij tñ dicūt ꝙ iſti ꝯferet̄ ꝑbēda vigore ſcði mādati ⁊ nō ꝑmi dicētes ꝙ ꝑmū mādatū fuit ſurrepticiū.ſic ī caſu.c.cū noſtris.hoc tñ n̄ colligit̄ ex lr̄a.vñ ꝑmꝰ intellectus eſt ſubtilior ⁊ limitat dictum.c.cū noſtris. ¶ Sed contra hoc ⁊ cōtra tex.oppo.nam epiſcopo ſolum videtur adēpta poteſtas diſpenſandi ſuper pluribus curatis.vt in.c.de multa.ſ.de preben.ergo ſuper pluribus ſimplicibus poterit diſpēſare. Glo.vltima hic inſtat ⁊ finaliter concludit ꝙ in pluribꝰ curatis epiſcopuſ non diſpenſat.in pluribus vero ſimplicibus vel ī vno curato ⁊ ſimplici poteſt diſpenſare in diuerſiſ eccleſiis.ſed in eadem eccleſia glo.dubitat.⁊ primo dicit ꝙ non poteſt per iſtum textum. ¶ Secundo videtur tenere contrarium.⁊ ad iſtū tex.reſpondet ꝙ hic archiepiſcopus non diſpenſauit ſed confirmauit.diſpenſatio enim non fit niſi exprimat̄ iuxta nō.in.c.ij.de ſciſmaticis.vnde videt̄ ꝯcludi ꝙ in eadē eccleſia pōt epiſcopꝰ diſpēſare circa plura ſimplicia dūmodo ſubſit cauſa diſpenſandi.⁊ nō in hoc diligenter iſtam gloſam

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Jo.an. fatetur dc̄m glo. dūmō illa beneficia sint
difformia. nā poterit dispēsare vt qs hēat digni
tatē ⁊ canonicatū ī eadē ecclia. ⁊ ꝑ h̄ vid bo. tex.
cū gl. i. c. i. de ꝯsue. li. vi. ⁊ vide Fre. consi. cxv. vbi
tenet ꝙ ꝑ dispēsatōem ep̄i pōt ī eadē ecclesia qs
hr̄e canonicatū ⁊ altare seu bñficiū alicui⁹ capel
le ī eadē ecclia. qd nō. nā queadmodū pōt in di
uersis eccliis ita ī eadē. ex q̄ bñficia sunt diuersa
ar. lxx. di. scdꝫ. Idē dic̄ Jo. an. ī duob⁹ canonica
tib⁹ obtinēdis vt ep̄s nō possit dispēsare. ⁊ h̄ nō
bis. q2 cōit̄ h̄ sequit̄ doc. ⁊ bñ fac̄ lr̄a ī ar. ⁊. d. cle.
si. de p̄bē. rōez videas ex his q̄ plen⁹ dixi ī. c. cū
iā dudū p̄al. vbi lati⁹ tetigi hāc mā₂ q̄₃ doc. hic. ⁊
plene videas ī r̄petitōe. §. q vo. c. extirpādē. s. de
p̄bē. vbi tāgo an ⁊ q̄ñ valeat ꝯsuetudo sup plura
litate beneficioꝝ. ⁊ an ⁊ q̄ñ ep̄s pōt dispensare ⁊
ꝑ hoc est expeditus iste tex.

Jo

Ex parte asteñsis

Cōciliū lateranē. locū nō h₃ vbi nō sūt
distīcte p̄bēde nec cert⁹ canonicoꝝ numer⁹. vel
clari⁹ sic. In eccliis n̄ numeratis vacatō p̄bēda
rū seu canonicatuū possibilis n̄ ē. nec fit ibi deuo
lutō ad supiorē ex negligētia semestri ī n̄ ꝓuidē
do ecclie de ministris. ⁊ ē cāsus nōbil. p̄ᵃ ps pōit
fci narratōe₃. 2ᵃ ptiū ꝯfessionē. ibi tādē. 3ᵃ sniam
ibi nos. 4ᵃ grā₃. ibi q2 vo. Nō p̄ ibi ī corpora
lē pos. bo. ar. ꝙ supior ad quē fit deuolutō collō
nis pōt n̄ solū ꝯferre. s₃ etiā ī pos. corporalē idu
cere ⁊ posset argui gn̄alr̄ ꝙ ad quē spectat istitu
tio seu collatō ptinet facultas dādi pos. corpora
lē. fac̄. c. cū multa. s. de p̄bē. ⁊ qd nō. Inn. i. c. ij. de
resti. spo. Nō 2° ibi ca.° ꝙ ibi dr̄ capl₃ vbi ē ca
nonicoꝝ maior ps. l₃ aliq̄ ꝯdicāt. vn̄ sindic⁹ agit
noīe capli. ⁊ ibi pōt dici ꝙ sit ecclia. vt ī pn̄. h⁹. c.
⁊ vide bo. tex. cū gl. i. c. cū ī canonicos. de elec.
Nō 3° ꝙ ī ecclia collegiata q̄ñq₃ n̄ ē cert⁹ nume
rus nec canonicoꝝ nec p̄bēdaꝝ ⁊ ꝙ receptō ī ca
nonicos pōt ptinē ad solū capl₃. Item nō ꝙ
vbi n̄ ē cert⁹ numer⁹ ī ecclia n̄ ē p̄fixū a iure cer
tū t̄ps ad istituēdū ibi canonicos. q̄lit̄ aūt ecclie
sit tūc ꝓuidēdū. j. dicā. Nō ibi suppetūt facul
tates. ꝙ vbi n̄ ē dare numeꝝ ī ecclia n̄ tenēt̄ cano
nici recipe etiā ad lr̄as pape vltra q̄₃ facultates
ecclie suppetāt. vn̄ dicūt h̄ doc. ⁊ bn̄. vn⁹ sol⁹ ex
eo pōt se h̄ cāu opponere ⁊ īpedire receptōe₃ fi
endā. q̄m talis ꝯdic⁹ h₃ iuri. fomētū. vt ī. c. i. s. d ī
sti. ⁊ tēdit ī vtilitatē seu hōrē ecclesie q2 dedecus
ē ecclesie ꝙ canonic⁹ mēdicet. xciij. di. i. c. diaco
ni. vn⁹ q̄ sol⁹ ꝓualet oīb⁹. j. de his q̄ fi. a p̄la. c. i. s₃
vbi facultates suppetūt pōt maior ps istōe₃ facē
etiā iuita miori pte. q2 h̄ ē ecclesie vtile ⁊ honora
bile. ad h̄. c. q̄m. s. de vi. ⁊ ho. S₃ nō ex h̄ ⁊ ex fi. c.
ibi f̄m ꝯsuetudinē. ꝙ n̄ solū ī repetiōe pluriū de
bent attēdi facultates ecclesie. s₃ etiā ꝯsue.° ⁊ ī h̄
tenebis mēti istū tex. si. n. ꝯsueuerūt eē. xx. ī eccle
sia ⁊ facultates sufficiūt ꝑ. xxij. n̄ astrigūt cano
nici ad recipiēdū aliquē vltra ꝯsuetudinē. q2 di
minuerēt̄ eoꝝ reddit⁹ soliti ⁊ āntiq. ⁊ ita intelligūt
doc. fi. c. S₃ ego credo h̄ ꝓcedē. nisi cā rōal̄ cēt

in ꝯriū. puta q2 excreuerūt multū facultates ec
clesie ⁊ ecclesia patit̄ defectū ī mistris. nā ꝓpt̄ ex
crescētiā facultatū etiā numer⁹ statut⁹ āpliabit̄
iux̄ ea q̄ hn̄t ⁊ nō. i. c. fi. de v̄. sig. ⁊ in. c. cū. M. de
ꝯsti. Ul. pōt nōri ex eo. v̄bo vnū mirabile dcm̄
ꝙ statutū pl⁹ opat̄ q̄₃ ꝯsuetudo. nā statutū nume
rū fac̄ canonicatū ibi vacare. ⁊ i. c. dilecto. s. de p̄
bē. ⁊ sc⁹ ē ī ꝯsuetudīe. vt h̄. nā h̄ erat ꝯsuetudo
vt cert⁹ numer⁹ recipet̄ vt colligit̄ ex fi. ⁊ p̄n. dū
dr̄ ꝙ q̄tuor p̄bēde vacabāt. nā putabāt illas p̄
bēdas vacauisse ꝓpt̄ āntiq̄₃ ꝯsuetudinē. q2 forte ī
ecclesia ꝯsueuerūt eē ab āntiq̄. xx. canonici. ⁊ tunc
nō erāt nisi. xvi. S₃ ꝯ h̄ op. de. c. fi. de ꝯsue. iūcto
c. ꝙ sup his. de ma. ⁊ obe. vbi p₃. ꝙ ꝯsuetudo est
maioris vis q̄₃ statutū ⁊ maxīe de iur̄ canonico
vt ibi nō. Itē ꝯsuetudo ecclesie ē attēdēda. vt ī. c.
cū oēs. de ꝯsti. so. doc. apte n̄ soluūt. s₃ solū dicūt
ꝙ ꝯsuetudo n̄ tm̄ opat̄ sic̄ statutū. s₃ h̄ n̄ ē tollē ꝯ
riū. possum⁹ soluē duplr̄. p̄ ꝙ tex. ī fi. dū fac̄ mētō
nē de ꝯsuetudīe n̄ loq̄t̄ d ꝯsuetudīe respectu nu
meri. s₃ de ꝯsuetudīe certe portōis ꝑcipiende. 2°
pōt solui. q2 l₃ ī ecclesia soliti sunt. xx. istituti. n̄ tm̄
ex h̄ iducit̄ ꝯsuetu.° restrigēs libertatē hn̄tis isti
tuē. q2 act⁹ mere facultatis n̄ iduc̄ ꝯsuetudinem
ptātis libē restrictiuā. nā si ꝑ. xl. ānos ꝯsueui vēi
re ad molēdinū tuū ad molēdū vel etiā ad fur
nū ad coquēdum non inducit̄ ex hoc ꝯsuetudo
vt tenear in futuꝝ cōtinuare iux̄ nō. in. l. ii. C. que
sit lon. ꝯsue. ⁊ in. c. Johannes. de cle ꝯiu. sic ad ꝓ
positū vbi nō est numer⁹ in ecclesia relinquit̄ ar
bitrio illius ad quē spectat electio. nec vr̄ suum
arbitrium coartare. si solit⁹ ibi sit instituere. xx.
q2 fuit iste act⁹ mere facultatis. ⁊ in h̄ nō. istū tex
sic intellectū ꝓ ecclesiis maxime regularib⁹. vbi
monachi cōiter instituuntur ad arbitrium abba
tis. vt si consueuit instituere certum numerū nō
dicemus per hoc numerum esse in ecclesia statu
tum. In glo. i. in fi. glo. hic multum vacillat ⁊
dic ꝙ in effectu due sunt q̄ōnes sepate q̄ pn̄t ex
glo. elici. Prima nunq̄d canonicus ecclesie pōt
agere ꝓ ipsius iuribus sine mandato ecclesie. ⁊
de hoc dic vt nō. in. c. cū olim. de testi. per Inno.
⁊ ibi plene dixi. ⁊ regulariter nō agit sine man
dato. vt in. c. i. de ꝓcu. ⁊ aliis iuribus allegatis in
glo. 2ᵃ questio nūquid saltim posset ecclesiam de
fendē sine mandato. ⁊ dic etiā v t nō. in. d. c. cum
olim. h̄ aūt nō colligit̄ dcm̄ gl. nā vt dicūt Jo. an
⁊ Phi. isti tres canonici nō tm̄ defēdebāt ius ec
clesie q̄₃tū ius ꝓpium. q2 nolebāt illos hr̄e pro ca
nonicis. ex q̄ nō erāt legitime instituti. ⁊ sic age
bāt noīe ꝓpo. Ex q̄ nō ꝙ vn⁹ solus de vniuersi
tate pōt se opponē vt is q nō ē de vniuersitate n̄
īmisceat se tractatib⁹ vniuersitatis seu vt nō ha
beat̄ tāq̄₃ vn⁹ de corpore vniuersitatis. ⁊ in eo ꝙ
gl. dic ꝙ isti tres succubuerūt non bene dicit. q2
immo obtinuerūt. nam papa pronunciauit illam
institutionem irritam. sed postmodum fecit illis
grām habito respectu ꝙ capitulu₃ affectauerat
receptōem illoꝝ. ⁊ nō ex hoc ⁊ ex tex. ꝙ si ptās
de aliquo disponendi pertinet ad me ⁊ ego

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

credēs ad te ptinē ꝯſenſi vt tu prātē explicāes.
act⁹ ſic explicit⁹ ñ tꝫ.nō rōe tui.qꝛ ñ hēbas ptātē
nec rōe mei.qꝛ ñ itēdebā.nā capitulū nō erat h̄ p̄
uatū ptāte iſtituēdi canōicos ⁊ affectauit ſeu cō
ſenſit iſtōni facte p archiep̄m. nec tñ ex h̄ fuit ac
qſitū ius illis iſtitutis. ſꝫ oportuit ꝙ papa facēt
eis grāꝫ.⁊ bñ fac in ar.l.ſi is ad quē.ff.de acqrē
here. ¶ In gl.ij.ibi ſupplet h̄ de ſcō.dic ꝙ imo
de iure.nā ſi iudex ꝓpēdit ꝙ cā ē decidibilis cer
to iure.lꝫ illō nō allegeť p ptē.nihilomin⁹ pōt iu
dex illō allegare ⁊ ſniāꝫ ferre.qꝛ boni iudicis eſt
diminuē litē ⁊ eā facē breuiorē q̄ʒtū pōt.vt in.c.
finē de do.⁊ ꝯtuma.⁊ i.c.cū dilect⁹.de ꝯſue.⁊ i.c.
cū inť vos.e.ti.⁊ in h̄ nō iſtū tex.nā āb ptes cre
debāt p̄bēdā h̄ vacare.ſꝫ qꝛ pape ꝯſtitit ꝙ nūer⁹
nō erat ibi deťminat⁹,ꝓnūciauit vacatōi locū nō
eē ⁊ facit.l.i.⁊ qd̄ ibi nō.C.vt q̄ deſūt ad.iu.ſup.
¶ In gl.iij.ibi nō dēnt facere portiones nō bñ
glo.,p opi. Inno.in.c.dilect⁹.el.i.ſ.de p̄bē.vbi di
cit ꝙ in eccl̄iis regulariū nō debēt ex redditib⁹
fieri certe portiōes.ſꝫ cōtrariū deťmiat Jo. an.in
rgl'a nō ē obligatoriū de re.iur.li.vi i mercu.vbi
format qōnē nō.nūqd valeat ſtatutū abbať vel
capituli vt qlibet mōachoꝝ hēat.x.,p veſtimētis
⁊ aliis ſibi neceſſariis.vide eť Inn.i.c.iſinuāte.
j.q ꝯc.vł vo. Et nō ex rōe h⁹ gl.ꝙ i eccl̄iis rglari
um nō ē dare vacatiōeꝫ qd̄ ē v̄iſſimū vbi nūer⁹ ñ
ē ſtatut⁹ alꝰ ſec⁹. ¶ In gl.in.v̄.to^m capitulū.in fi.
dicit hoſti.ꝙ gl.iſta nō ꝓcedit q̄ ad iſtū tex.qꝛ q̄
ad ptes papa p̄ deťminauit negociū.ſꝫ ex officiō
ſuo poſtmodū fec grāꝫ iſtis iſtitut.mot⁹ maxie.
qꝛ capitulū acceptauerat p̄us illoꝝ receptōeꝫ dic
tū qd̄ dcīm gl.ē veꝝ ⁊,pbať ex ſupiori pte.c.i v̄.tā
dē.vt dixi.ſ.i gl.ij. ¶ In gl.in v̄.ſupperūt i fi.vř
h̄ gl.velle i fi.ſui ꝙ archiep̄o ſeu ep̄o ad quē de-
uoluiť ptās ex negligētia currat tp̄s imediate a
tp̄e deuolutiōis.qd̄ tñ ñ ē veꝝ.qꝛ queādmodū p̄
collatori ñ currit ſemeſtre niſi a tp̄e noticie vaca
tiōis.vt i.c.qꝛ diuerſitatē.ſ.e.i fi.ita nec ſcd̄o vel
vlteriori collatori ad quē ē deuoluta ptāſ vt dixi
i.o.c.qꝛ diuerſitatē.ſꝫ forte gl. h̄ ſenſit ꝙ dꝫ p̄ſūi
noticia vacatiōis. Sꝫ doc.h̄ iſtāt diſputādo vtꝝ
archiep̄s p̄ſumať ſcire vacatōeꝫ bñficii i dio.ſui
ſuffraganei.⁊ tādē ꝯcludūt attēdēdā eē locoꝝ di
ſtāriā famā loci q̄litatē bñficioꝝ ⁊ modū vacatō
nis qd̄ nō.⁊ h̄ declara vt dixi.i.o.c.qꝛ diuerſitatē
⁊ ex h̄ iferūt doc.ꝙ ꝯ ipetrātē a papa,ppť deuo-
lutiōeꝫ auctē ꝯcilij lateranēſ.pōt archiep̄s ſe op
ponē ⁊ allegare ignorātiā.q̄ caſu ptāſ ñ ē deuolu
ta ad papā.⁊ iō ſume bonā cautelā vt adiciať i
grā pape illa clauſula ꝯſueta ſeu q̄cūqꝫ mō vacet
vł p alteri⁹ cuiuſcūqꝫ pſōe.⁊ ē vtile ſp hāc reglāꝫ
apponē vt euiteť diſpō.c.ſuſceptū de rſcrip.li.vi.
¶ In gl.fi.ibi ſ^m ꝯſuetudinē eccl̄ie nō gl. ꝙ ipe
trans grāꝫ a papa nihilomin⁹ teneť ſuare ꝯſuetu
dineꝫ eccleſie exquo inferunt doc. ꝙ ſi conſuetu
do eſt vt quilibet canonicus iuret ſuare ſtatuta
eccl̄e teneť tal' ipetrās ſic iurare.⁊,p q̄ vide bo.
tex.i.c.fi.de ꝯſue.li.vi.vbi papa vult ſuare ꝯſue
tudinē eccleſie ꝯ ipetrātes a papa,ad idē.c. i.de

ꝯſti.e.li. ¶ In ea.glo.ibi ⁊ ita lꝫ.nō hāc pticulā
vſqꝫ ad fi. Sꝫ qro,p declaratiōe gl.⁊ tex.ſi cert⁹
nūer⁹ ñ ē i eccleſia ⁊ canōici ſūt negligētes i iſti
tuēdo canōicos ſ^m facultates ⁊ ꝯſuetudines ec
cleſie q̄liť,ꝓuidebiť eccleſie.exq̄ ibi nō ſit deuo-
lutō ptātis ad ſupiorē. Go.dicūt h̄ cōiť doc.ꝙ ſu
perior imediat⁹ iſtatuet ťminū ei ad quē ſpectat
inſtō.vt.j.allū,ꝓuideat eccleſie ſ^m ꝯſuetudinē.q
ſi nō fecerit ipe ſupior ex officio ,ꝓuidebit.,p h̄
c.ſi.ca.ī fi.e.ti.li.vi.facit.c.irrefragabili.§.oēs.de
offi.or.⁊.c.ceteꝝ.de iudi.qd̄ ſp nō.nā p hūc modū
poſſet ep̄s ſupplē negliāꝫ abbať ſi nō iſtituit mo
nachos i mōaſterio ſ^m facultates ⁊ ātiqꝫ ꝯſuetu
dinē.iſte.n. ťmin⁹ hoīs ſuccedet loco ťmini iurl.
iuꝝ nō.p Inn.in.c.ex rōe.de app. ¶ Sꝫ aduer
te ꝙ iſtō dcīm doc.veꝝ ē vbi receptō ſeu inſtō p
tinet ad iferiorē ep̄o.ſꝫ dubiū ē qd ſi inſtō ptinet
ad ep̄m.nūqd archiep̄s ꝓſſit eodē mō ſuppleť
negliāꝫ ep̄i.h̄ qd̄ ē magis difficilis q̄ʒ qd̄ doc. iō
qꝛ archiep̄s regulariť nō hꝫ iuriſdic.i dioce. ſui
ſuffraganei niſi in caſib⁹ a iure exp̄ſſis.vt i.c.pa
ſtoralis.de offi.or.ſꝫ iſte ca⁹ ñ ē exp̄ſſus i iure.vñ
fatēdū eēt ꝙ archiep̄s ꝓſſet ꝯpellē ep̄ꝫ negligē
tē vt iſtituat.ar.c.null⁹.de iurepa. Sꝫ dubiū eſt
nūqd illo volēte ipe ſuccedat.⁊ ſi tenem⁹ opi. ꝙ
archiep̄s ſuppleat negliāꝫ ep̄i iſte ca⁹ ē clar⁹.ſꝫ te
nēdo ꝯriā opi.quā plene exaīaui i.o.c.paſtoral'.
⁊ i repetitōe.c.ſ.qs ꝯ clericū.de fo.ꝯpe.ē magna
dubitatō.ſꝫ nihilomin⁹ teneo ꝙ archiep̄s pōt qꝛ
ťmin⁹ hoīs ſuccedit loco ťmini iurl.vt p̄dixi.ſꝫ ſi
eēt ťmin⁹ iuriſ h̄ deuolutō fiēt ad archiepꝫ c.ij.ſ.
e.q̄ i caſu iſto cū ťmi⁹ fuit p̄fix⁹ ep̄o ab archiep̄o
⁊ h̄ nō. Sꝫ ē qd̄ nō.vtꝝ i iſta eccleſia nō nūerata
poſſit,ꝓuideri ipetrāti vt,ꝓuideať ſibi de vacāte
vel p̄ de vacaturo maxie ſi adiciť clauſula ñ ob.
nūero.de hac qōe vide plene p gl.nō.i.c.ſi.j.co
ti.li.vi.q̄ ꝯcludit ꝙ ſic.qꝛ illa v̄ba de vacāte ⁊c̄.fu
erūt appoſita fauore ipetrāť. Sꝫ ꝯ h̄ ⁊ ꝯ tex.op.
nā exq̄ ep̄s poterat,ꝓuidē mō p̄dcō debuit tenē
inſtō ſua.qꝛ ſi nō valet qd̄ ago ⁊c̄.in.c.i.de delp̄ō
ſpu.li.vi. Jo.hoſti.⁊ cōiť doct.videť velle ꝙ vbi
qs certo iure pōt actū explicare ſi moueť alio iu
re q̄ ñ pōt act⁹ corruit.⁊ ex h̄ colligūt h̄ doc.cōiť
ar.ꝙ ſi iudex fert ſniāꝫ exp̄mēdo cām ñ ꝯcludē
tē illa ſnia ē nulla.lꝫ ex cā nō exp̄ſſa poſſit iuſtifi
cari.,p h̄ vide Bar.in.l.ſi is ad quē.ff.de acq.he.
⁊ bñ facit ibi tex.in ar.⁊ p eūdē in ſimili in.l.ij.ff.
de iudi.⁊ iō cautū ē nō exp̄mē cāꝫ in ſnia.⁊ ſi vis
exp̄mē ad decorē tuū ꝯſuādū ſaltꝫ adiicias di-
ctionē maxie vt ex plurib⁹ cāis ⁊c̄.nā tūc vide-
ris mot⁹ nō ſolū ex cāis exp̄ſſis.ſꝫ ex aliis tacitl.
nā cū qs exp̄mit plures cās in ſnia q̄rū vna facit
alia ñ ſnia ſuſtineť,ppť cām vrgētē exp̄ſſā.vt eſt
tex.nō.in.c.p tuas.j.q fi. ſint le.⁊ vide ſing.dcīm
Inn.i.c.i p̄ſītia.de renū.vbi dicit ꝙ ſi iudex ex
p̄ſſit duas cās vnā ꝯ ius cōe aliā ꝯ ius litigato-
ris tꝫ ſnia rōe iſti⁹ vltie cāe.qd̄ ſp nōbis. fortius
ergo ſuſtinenda eſt ſnia.ſi alia cauſa eſt iuſta. ⁊
licet dictum Hoſtiē.⁊ doc. ſit verum in ſe. tñ nō
,pbatur p iſtū tex.etiam per viāꝫ ar.iudicō meo
qꝛ ep̄us non habebat hic tp̄e inſtitutionis aliqd

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cãm legitimã iſtituẽdi de pñti. q2 debuiſſet ꝑus
ꝑfigere terminũ capitulo ad inſtructionem faci
endam ſꝫm cõſuetudinem añ cuius prefixionem
ptãs non erat ad eum deuoluta.

Conſtitutus

Conſtitutus Bñs ptã
tẽ ꝯferen
di nõ põt de iure alteri tradẽ ptãtẽ ꝯfe
rẽdi ꝑmũ bñficiũ qḋ vacabat.h.d. ꝓ põit gl̃e pe
titio.in 2ª exauditõ ipiꝰ.ibi q̃ circa.in.3ª future
fraudis ꝓuiſio.ibi q2 vo. ¶ Nõ ꝓ ibi ſacerdotalẽ.
ꝙ q̃dam ꝑbende ſunt ſacerdotales.⁊ poſſũt di
ci ſacerdotales.q2 forte ſꝫm ſtatutuꝫ loci ſacerdo
tes tantuꝫ ad illas promoueri debent ⁊ hñt onꝰ
ſacerdotale annexũ vt aſſumpti ad illas teneãt
ꝓmoueri ad ſacerdotiuꝫ.Ex q̃ infero ꝙ de iure
cõi ꝑbenda nõ hꝫ onus ſacerdotij annexũ alias
nõ dicerẽtur q̃dem ſacerdotales ſed oẽs.⁊ vide
qḋ dixi in.c.ij.š.de inſti.⁊ qḋ legit ⁊ nõ.in cle. vt
hi qui.de eta.⁊ quali.⁊ in.c.cui õ nõ ſacerdotali
de prebẽ.li.vi. Nõ.ij.ꝙ legatꝰ nõ põt ꝯfirma
re donationem factã de ꝑma vacatura ꝯferẽda.
nã papa hic in fi.gñaliter ꝓhibet. Itẽ queãdmo
dũ legatꝰ directe nõ põt ꝯtra ꝯciliũ diſponẽ. vt
le.⁊ nõ.in.c.cũ dilectꝰ.el.i.de ꝑbẽ.ita nec idirecte
ꝓcedẽdo vel ꝯfirmãdo huiuſmõi grãm. ¶ Nõ
vl.ibi fraudẽ adhibere.ꝙ vno ꝓhibito itelligit
ꝓhibitũ omne id ꝑ qḋ etiã idirecte ꝑuenitur ad
illud.ad hoc regula cũ qd vna via.de re.iu.li.vi.
⁊.c.tue.de.ꝑcu. Sed q̃ro q̃lr h ꝓmiſſio ſeu dona
tio venit in fraudem lateraneñ.ꝯcilij. Jo.nã vo
lens vni ꝓmittere beneficiũ vacaturum donaret
amico ſuo ptãtem ꝯferẽdi ꝑmuꝫ beneficiũ.⁊ ille
eẽt quodãmodo tutus idirecte ex ꝯceſſione i ꝑ
ſonã amici ſui.⁊ ſic deſideraret mortẽ ꝓximi ſui
vt poſſit hr̃e effectũ ꝓmiſſio ſibi facta. In glo.i.
ibi.de elec.cũ i cũctis.hec qḋ ⁊ due imediate ſe
q̃ntes hodie decidũt i.c.ſi ꝯpromiſſariꝰ.de elec.
li.vi.⁊ approbat ibi deciſio hꝰ gl. ¶ In ea.gl.ibi
ſꝫ põe gl.h format q̃õnẽ ꝓpt approbatõꝫ ⁊ ibibi
tõem pape.nũqd valeat collõ epi alteri facta ꝯ
hãc ibibitõem pape.⁊ tꝫ ꝙ ſic.ꝑ.c.dilectꝰ.niſi eẽt
appoſita cl̃a decreti.⁊ idẽ tꝫ Ho. Jo.an.tꝫ ꝯtriũ
nã videmꝰ ꝙ ſola ibibitio executoris dati ad cõ
pellẽdũ ipedit collatõeꝫ ordinarij.vt i.c.ſi ſoli.e.
ti.li.vi.ḡ fortiꝰ h opabit ibibitõ pape. Preterea
ex q̃ papa ꝯfirmauit illã donatõeꝫ iſti factã ptãs
ꝯferẽdi ꝑmũ vacatuꝝ nõ ſpectat ad epꝫ ſꝫ apud
donatariũ.nec ob.c.dilectꝰ.ꝑ qḋ mouet gl.q2 ali
ud ẽ mãdare ordiario ne alteri ꝯferat.q̃ cãu te
neret collõ alteri fcã vt ibi. aliud ẽ ibibẽ ſimplr
ne ꝯferat.q̃ cãu ñ tꝫ collõ ꝯ ibibitõeꝫ fcãꝫ.vt i iu
ribꝰ ꝑall.⁊ rõ diuerſitatis.q2 h vltio cãu ꝑ ibibi
tõeꝫ auferet ptãs ꝯferẽdi.ſꝫ i ꝓ cãu ſolũ itẽdit
obligare ordiariũ ꝑſonalr ad ꝯferẽdũ.⁊ nõ hñ h
dcm̃ ex q̃ potes colligẽ vnã doctrinaꝫ.ꝙ fcm̃ ab
ordiario ꝯ ibibitõeꝫ pape ẽ ipo iur nllꝫ.ꝑ q̃ fac
dcm̃ In.i.c.ſi.de accu.⁊ in.c. Raynal.de teſta.⁊
vide qḋ plene dixi i.d.c.dilectꝰ. In gl.ij.ibi i ge
nere põt.nõ.gl.ꝙ epũs ñ põt i ſpẽ etiã delegar po
teſtatẽ ꝯferẽdi.ſꝫ i gñe ſic.ſed tu diclariꝰ. ꝙ aut
vult delegare ſeu donare ptãtẽ ꝯferẽdi certũ bñ
ficiũ vacãs ⁊ põt.q2 tũc ceſſat fraus ꝯcilij latera
nen.⁊ vr̃ approbari h i iſto tex.vbi ſoluꝫ ꝓhibet
collõ donatõis ꝑmi bñficij vacãtis ne fiat i frau
dẽ ꝯcilij.donatõ ḡ collatõis bñficij vacãtis valet
qḋ ſẽtit h Jo.an.ſup tex.i gl.i.c.deliberatõe i.§.
ibibemꝰ.de of.le.li.vi.aut vult delegare ptãtem
ꝯferẽdi bñficiũ vacatuꝝ i ſpẽ.puta vt ꝯferat vnũ
⁊ ñ põt rõe ꝑdcã vt h.i gñe võ delegãdo ptãtem
ſuã oĩmodã põt.dũmõ h deleget ſuo vicario ge
nerali dũtaxat.nã alteri ñ põt ꝯferri.ar.op.i.d.§
ibibemꝰ.vbi pꝫ ꝙ etiã legatꝰ ñ põt nec i gñe nec
i ſpẽ dare ptãtẽ recipiẽdi reſignatõeꝫ bñficioruꝫ
⁊ illa ſic vacãtia ꝯferẽdi ſꝫ vicario ſuo põt.ar.c.ſi
de of.vi.li.vi.⁊.c.ex freq̃ntibꝰ.š.de iſti.ita nõ.i.d.
§.ibibemꝰ.⁊.c.ſtatutũ.de ꝑbẽ.li.vi.⁊ vid q̃õnem
quã ponũt dñi de ro.deci.cclxxxiiij.vbi querũt
nũqd epũs poſſit dare vicario ſuo ptãtẽ recipien
di reſignatõeꝫ certi bñficij ⁊ illad ꝯferẽdi ⁊ ꝯclu
dũt ꝙ ñ.vt h ⁊ i.d.§.ibibemꝰ. ⁊ ſic nõ reſtrictõeꝫ
ad.d.c.ſi.de of.vi.⁊ extẽſiõem ad.d.§. ibibemꝰ.
Jo.an.h recitat ꝙ cuidã ſcholari ſuo affectãti cõ
cedẽ ſuo vicario ptãtẽ ꝯferẽdi ꝑmũ bñficiũ vaca
tuꝝ ꝯſuluit vt ꝑ lr̃as ſuas daret vicario ſuo ptãtẽ
gñalẽ ꝯferẽdi bñficiũ.ſꝫ ꝑ ſecũdas lr̃as ibibẽ ne
ꝓcedẽt ad tꝫm collõnẽ añq̃ꝫ iſinuaret ſibi ꝑmaꝫ
collõnẽ ⁊ ſpectaret ſꝫm rñſũ.an vellet hr̃e ratuꝫ.
qḋ ꝯſiliũ ñ ẽ ſꝫm aĩam.vt dic do. An.⁊ hñ.q2 eſt i
fraudẽ hꝰ ꝯſtõis ⁊ credo ꝙ poſſꝫ attẽtari ꝙ ñ va
leret illa tñſlatõ ptãtis.tñ hito reſpectu ad ſecũ
das lr̃as ibibitorias ñ vr̃ delegata ptãs gñalr.⁊
q2 vno ꝓhito cẽſent oĩa ꝓhita ꝑ q̃ ꝑueñt ad il
lud.vt h ⁊ i.l.orõ.ff.de ſpõ.ñ ob.ꝑdcis.c.dilectꝰ
de iurepa.qḋ gl.all.h i ꝯtriũ.nã loqr h i legato ⁊ i
facultate reſeruãdi bñficiũ collõnis ſue.⁊ lꝫ illõ
ꝯcedat legato.ñ tñ epõ.q2 legatꝰ hꝫ maiorẽ ptã
tem.de quo dicẽdũ vt in.d.c.nõ.Ab.

Dilectus filius

Dilectus filius La
tera
nenſe ꝯciliũ de bñficiis vltra ſex men
ſes vacãtibꝰ ad epatꝰ nõ extẽdit.ꝓ petitõ.2ª re
pulſio.ibi nos. Nõ ꝓ ex iſto tex.iũcto.c.ij.š.eo.
vnũ dcm nõ.⁊ ſp mẽti tenẽdũ.ꝙ ꝯſtõ diſponens
de dignitatibꝰ miſtris ⁊ eccl̃iaſtic bñficiis nõ ex
tẽdit ad epatꝰ ⁊ ſupiores dignitates.nã.c.ij.ꝑal.
diſponebat gñalr de oĩbꝰ ꝑdcis.⁊ tñ ñ ꝯꝑhẽdit
epatꝰ vt hic.Et rõ decidẽdi põt eẽ q2 epatꝰ ñ eſt
ſimplex dignitas ſꝫ culmẽ dignitatũ.vt i.c.pe.de
ꝑbẽ.⁊ vide gl.nõ.i.c.ij.e.ti.li.vi.⁊ puto h ꝓcedẽ i
odioſis dũtaxat.ſecꝰ i fauorabilibꝰ.q2 in eis ap
pellatõe dignitatis vẽiet oĩs dignitas eccl̃aſtica
ad h.c.ij.de iudi.⁊ regula ꝑª ⁊ qḋ ibi nõ.de re iu.
li.vi.Et ꝑ h dicũt doc.ꝙ ſi diſpẽſat cũ inhabili vt
poſſit ꝓmoueri ad dignitatem nõ intelligitur vt
poſſit promoueri ad epiſcopatum.quia diſpẽſa
tiones ſunt odioſe ideo reſtringende in.c.ꝙ dile
ctio.de conſang.⁊ affi.⁊ in.c.i.⁊.ij.de filiis ꝑſby.
li.vi. Idem ſecundum eos ſi diſpenſatur vt poſ
ſit promouere vel exercere eccleſiaſtica ⁊ omnia
ſpũalia.nã in generali conceſſione non veniunt

ea q̄ quis nõ eẽt veriſimilit̃ in ſpecie ↄceſſur⁹.vt in c.ſi.de offi.vica.li.vi.¶Et que ſpāli nõ ſũt digna niſi ſpālit̃ exprimãt̃ videñt̃ obmiſſa.vt in.c.q̄zuis.de pben.li.vi.¶Idẽ dicũt ſi diſpenſat̃ vt poſſit ꝓmoueri ad epatũ vt fiat reſtrictio vt nõ extẽdat̃ ad archiepatũ.ad hoc.c.nos ↄſuetudinẽ.xij.di.Et idem dicerẽ ſi fuit diſpenſatũ reſpectu archiepiſcopat⁹ vt nõ intelligat̃ diſpenſatũ in patriarchatu.⁊ ſic deinceps.vñ papa volẽs facere grãz vberiorẽ diſpẽſat vt poſſit ꝓmoueri vſq₃ ad cardinalatũ excluſiue.ad cardinalatũ aũt cõit̃ nõ diſpenſat.põt tñ ſi vult vt in.c.ꝓpoſuit.ſ.e.¶Nõ ꝙ.c.ij.ſ.eo.in§.i.h₃ locũ nedũ in collatione.ſed etiã in electiõe.vt ſi canõici vel hñtes ius eligẽdi nõ eligũt.j.ſex mẽſes ptãs deuoluit̃ ad ſupiorez.Et ſic nõ duo.p̄ ꝙ ad eligẽdũ dant̃ ſex mẽſes ſic ad ↄferẽdũ.⁊ fit deuolutio ad ſupiorẽ p negligẽtiã in iure eligẽdi ſicut in iure ↄferẽdi.nã in iſto tex.ꝓuidebat̃ p viã electõis ⁊ papa reprobat reſpectu epat⁹ tñ.⁊ declarat ꝙ illõ.c.h₃ locũ in dignitatib⁹ inferioribus.hodie vo hẽm⁹ caſũ in.c.ne.p defectu.de elec.vbi ſtatuit̃.ꝙ i eccl̃us cathedralibus ⁊ regularib⁹ collegiat̃ fiat electio.j.tres menſes alr̃ deuoluit̃ ptãs ad ꝓximũ ſupiorẽ.⁊ ſic hodie archiepūs ſuccedit ꝓpt̃ negligentiam canonicoꝝ in iure eligendi.ſec⁹ in cã delicti.de q̄ dic vt hẽt in.c.quãq̄z.de elec.li.vi.¶Nõ ibi elegit.ꝙ ſupior ad quẽ deuoluit̃ ptãs p negligẽtiaz canõicoꝝ põt ꝓcedẽ p viã electõis.vñ iure deuoluto põt eligere.⁊ iure ꝓpͦ metropolitico ↄfirmare poſſeſſionẽ ⁊ ſe expedire p vnicũ actũ ꝓuidẽdo vni de epatu.⁊ talis ꝓuiſio h₃ vim electionis ⁊ ↄfirmatiõis.de quo tñ dic vt plene nõ.i.d.c.ne.p defectu.⁊ i.c.vt circa.de elec.li.vi.¶Vltio nõ.ibi nõ ſolet extendi in eo ꝙ papa fũdat ſe in intellectu illi⁹.c.ſup ↄſuetudine.ꝙ vbi ↄſtõ ẽ dudũ certo mõ intellecta nõ dẽt de nouo alit̃ intelligi q₂ minime ſũt mutãda.l.minime.ff.de le.nã ↄſuetudo ẽ optia legũ intp̄s i.c.cũ dilect⁹.de cõſue.¶In glo.fi.idẽ ẽ in oibus regularib⁹ eccleſiis ſi ſunt collegiate.nam.c.ne pro defectu.non reſtringit ſe ad abbatiſſas ſ₃ generalit̃ loqt̃ de r̃gularib⁹ oib⁹ collegiat l.cũ p morẽ platoꝝ eccleſie remanẽt viduate.⁊ facit ille tex.dum vtit̃ illo vbo viduate.ꝙ alii plati inferiores epis dicũtur ſpõſi eccl̃iaꝝ ſuarũ.ſed reſtringe ad dignitates de qb⁹ loqt̃ ille tex.dũ vtit̃ illo v̄.viduate ⁊c̃.

Ex tenore

Nõ val₃ promiſſio bñficij vacaturi.h.d.cõis diuiſio.ſcõa ibi nos.¶Nõ p̄ ꝙ ꝓmiſſio bñficij vacaturi nõ ↄfirmat̃ etiã interpoſitiõe ſcripture.⁊ h̄ vltimũ potuit eſſe cã dubitãdi hic.nã p alia iura ſatis erat ꝓuiſum ſup nullitate hui⁹ ꝓmiſſiõis.ſed rõ decidẽdi fuit q₂ ſcriptura r̃gularit̃ nõ validat actũ nullũ.dixi regularit̃.q₂ in qbuſdã caſib⁹ ſecus ↄtingit.⁊ vide glo.ſing.in.c.i.de cenſi.li.vi.q̄ colligit multos caſus in quib⁹ de ſubſtãtia act⁹ reqrit̃ ſcriptura Sed q̄rit̃ nũqd talis ꝓmiſſio validet̃ iuramẽto Jo.an.ꝙ nõ q₂ ẽ ↄ bonos mores.vñ ſicut nõ valet ꝓmiſſio de futura ſucceſſiõe.nec ↄfirmat̃ iuramẽto.vt le.⁊ nõ.in.l.ſtipulatio.h̄ mõ cõcepta.de vb.ob.ita nec talis ꝓmiſſio.¶Itẽ dic ꝙ iuramẽtũ pſtitũ ↄ legẽ emanãtẽ pncipalit̃ in fauorẽ publicum nõ t₃.vt in.c.ſi diligẽti.de fo.ↄpe.⁊ tal̃ ẽ ꝓuiſio.c.ij.ſ.eo.¶Vltio ſcias ꝙ doc.h̄ inſtãt in aſſignãdo diuerſitatẽ int̃ h̄.⁊.c.ſequens.naz ibi t₃ ꝓmiſſio facta de ꝓuidendo dũ facultas ſe obtulerit.⁊ dicit hoſti.ꝙ h̄ ſpecifice fuit ꝓmiſſũ pmuz bñficiũ vacaturꝝ.t₃ in h̄ nõ o₃ hodie iſtare p.c.ij.eo.ti.li.vi.vbi ꝓhibet̃ ois ꝓmiſſio p quã directe vl̃ indirecte poſſet dari via ad vacatura bñficia ¶In gl.ij.ibi piculũ aĩe nõ gl.⁊ de hoc articulo dic vt latius dixi in.c.cum ſup.ſ.e.

Accedens

Obligat̃ plat⁹ q ꝓmittit ꝓuidere cũ poterit.h.d.p̄ᵃ ps ſcñ narrat ſcõa approbat.ibi nos.⁊ hodie ꝓpt̃ abuſiones platoꝝ q in fraudẽ ↄcilij lateranẽ.ꝓmittebant bñficia.cũ facultas ſe obtulerit ẽ correctũ h̄.c.p.c ij.e.ti.li.vi.nã nullo mõ hodie valet ꝓmiſſio ſiue fiat de vacatura ſiue i gñe.cũ facultas ſe obtulerit.¶S₃ q̄ro qd ſi iſti q ꝓmiſerũt ñ ſuauerunt ꝓmiſſionẽ.dicit hoſti.ꝙ potuiſſet agi ad int̃eſſe inſti.de vbo.ob.in fi.nã ſm canones ex nudo pacto datactõ i.c.i.de pac.¶Nõ vltio ꝙ ex nuda ꝓmiſſiõe quã facit etiã plat⁹ ſubdito ſuo iducitur obligatio de iure canõico.vt ſic poſſet agi ad int̃eſſe ex nõ iplemẽto.de quo tñ dic vt plene dixi i c.i.de pac.¶Nõ ꝙ in bñficiis põt pẽdi int̃eſſe extiabile.qd̊ intellige.put nõt gl.in.c.corã.de of.deleg.nã beneficiũ extiari nõ põt tãq̄z ſpũale.ſ₃ extimabitur quãtum ſua itereſt.ꝙ illa promiſſio non habuerit effectum.¶Et nõ ex dicto hoſti.bonum argu.ꝙ etiam de iure canonico quis nõ cogitur precise ad factum ꝓmiſſum ſed ſuccedit obligatio ad intereſſe.de quo in dicto.c.i.ſed h̄ poſſet dici ꝙ hic nõ erat obligatio facti ſed dandi.q₂ promiſerũt prouidere de beneficio.vnde glo.in.§.ex his.xxiij.q.vi.dicit ꝙ epſ dicit dare pbendam.nam dare ẽ accipiẽtis facere inſti.de accu.§.ſic itaq₃.⁊ ſic videt̃ ꝙ non ſolũ ad int̃eſſe ſed etiam ad ꝓuidendum potuiſſent iſti compelli.de materia in.l.vbi.⁊ in.l.ſtipulationes non diuiduntur.ff.de verb.obliga.⁊ in.l.ſi quis ab alio.ff.de re iudi.⁊c̃.

Poſtulaſtis

Si ad capitulũ ⁊ platũ vt prelatum poteſtas conferendi pertinet de vno ad alterum lapſu tẽporis non trãſit ſecus ſi platus inſſit vt canonicus.ga tunc de capitulo tranſit ad prelatũ niſi dolũ cõmittat.⁊ ẽ tex.multũ allega.⁊ in prima ponitur conſultatio.in ſecunda reſponſio.ibi ad qd̊.a q̄ vnum caſum excipit.ibi niſi.quem determinat ibi ⁊ i h̄.¶Nõ p̄ ꝙ qñ₃ pbẽdaꝝ collatõ ſpectat ad epm ⁊ capitulũ ſimul.qñ₃ ad ſolũ capitulũ.vt in.c.ex pte.ſ.eodem.quandoq₃ ad ſolũ epiſcopum.vt in.c.ex frequẽtib⁹.de iſti.qñ₃ ad iferiorẽ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

p̄latum.vt i.c.fi.eo.ti.in h̄ ſpectāda eſt ↄſuetudo
cuiuſq; eccl'ie.qd aūt ſit de iure cōi.dic vt plene
dixi i.c.cū eccl'ia vulterana.de elec. Nō ibi do-
natio p̄bē.q̄ p̄bēdarum coll'o pōt dici donatō.&
pluries repit h̄ h̄ vbū.& h̄ ↄtigit ,ppt̄ liberalita
tem quādā q̄ vtit̄ p̄lat⁹ i p̄eligēdo pſonā.vt dixi
i.c.relatū.ſ.de p̄bē.& i.c.p⁹ electōez.ſ.e. ¶ Nō
q̄ etiā i eligēdis canonicis ſeu p̄bēdis ↄferēdis
dat̄ tēp⁹ ſemeſtre.& ſic ↄciliū lateraneñ.vēdicat
ſibi locū etiā i electiōib⁹ canonicoꝝ.qd̄ nō.

¶ Nō h̄ & tene mēti q̄ vbi act⁹ explicād⁹ ē p̄ p̄latū
& capl'm vn⁹ nō ſupplet negligētiā alteri⁹.ſi tēp⁹
vtriq; ad actū explicādū ē lapſuꝫ.& h̄ qñ p̄latus
debebat itereē capl'o vt p̄latus.ſecus ſi vt cano-
nic⁹. ¶ Exq̄ nō q̄ qs pōt gerē vices pluriū pſo
naꝝ & qñq; repn̄tare i collegio certā pſonā puta
canonicū.qñq; repn̄tare aliā pſonā.ſ.epm̄.& alio
iure tractat̄ cū repn̄tat vnā pſonā.alio cum repn̄
tat aliā.Et facit h̄ ad.q.quotidianā.nunqd id qd̄
donatum eſt ambaſiatoribus cedat eoꝝ lucro.
an v̄o mittētium.nā v̄r q̄ mittētiū.q2 ambaſiato
res nō repn̄tāt in actu ambaſiate pſonas p̄uatas
ſed ip̄m dn̄m mittētē.vn̄ honorāt̄ tāq; dn̄s mit
tens.ar.xciij.di.i.c.fi.& ar.hic.nā ſi ep̄s itereſt ca
pitulo vt canonic⁹ fit poſtmodum deuolutio ad
eū vt ad p̄latū in cāu negligētie.Alij vero tenue
rūt ↄriū.ſ.q̄ donatōes cedāt ambaſiatorib⁹ licꝫ
occaſione ambaſiate illa fuerit eis p̄ſitata.ar.op.
i.l.ſociū q i.§.i.ff.,p ſo.vbi tex.valde nō.ſ'm coēm
lec.dicit q̄ ſi danat̄ ſocio occōne ſocietatis.exq̄
tū donat̄ pſone & nō ſocietati cedit ipi ſoli dona
tario & nō ſocietati.& nimiꝝ qd̄ idē ē i dāno.naꝫ
ſi ſocius ex ſocietate occaſione ſocietatis tm̄ dā-
nū paſſus ē ſibi iputat̄ & ñ ſocietati.vt ē tex.nō.i
ea.l.in p̄n. In hac.q.fuerūt opi.varie.vt nō.i.l.ſi
v̄o.in.§.itē qcq̄d.ff.ſo.ma.& i.l.q.,pxio in.§.,pcu-
ratoꝛ.ff.de ,pcu.& ibi ponuntur due opi.qs Cal.
dicit hic ↄiungēdas.vt p̄mo ↄſiderem⁹ an amba
ſiatores cēnt p̄us noti & familiares ei ad quem
miſſi ſunt.& tūc cedūt eis.aut erāt ignoti.& tunc i
ſpiciēda ē qualitas donoꝝ.nā q̄dā p̄ſūptiue ma
gis ↄueniūt mittēti q̄ ipis.vtputa ſi daret̄ vnus
leo.q̄dā ↄueniūt poti⁹ ipis ambaſiatorib⁹.puta
ſi darent̄ eis ↄgruētes veſtes.& ſ'm hāc qualitatē
ſiēda ē iterp̄tatō.Bar.tñ i.d.§.itē qcq̄d ſimplici
ter tenet q̄ cedūt ambaſiatorib⁹ p.d.l.ſociū qui.
Sed aduertēdū q̄ illa lex p̄ſupponit.q̄ donatō
facta ē ipi ſocio.vn̄ ſatis mihi placet q̄ i cāu du-
bij ſit aduertēda q̄litas donoꝝ.& ad iſtū tex.pōt
r̄nderi q̄ ep̄s intererat h̄ vt canonic⁹.ſꝫ ambaſia
toꝛ lꝫ repn̄tet pſonā dn̄i mittētis.nihilōmin⁹ cō
ſiderari pōt vt pſona p̄uata i donis ſibi ↄferen-
dis.& h̄ nō. ¶ Vltio nō ex iſto tex.ibi cū doloſe
&c.q̄ ex negligētia iferioꝝ nō deuoluit̄ ad ſupio
rem ptās.qñ ſupioꝛ doloſe ,pcurauit illā negligē
tiā.q2 ñ dꝫ dolus ſibi p̄deē.nec reportare ↄmodū
ex dolo ſuo.vt i.c.ſedes.de Reſ. Et facit nō.iſte
tex.ad.q.q̄ ſi i certo delicto p̄ aliquē ↄmiſſo bo-
na debēt ad certā pſonā p̄uenire.q̄ ſi illa pſona
doloſe ,pcurauit illi⁹ delictū nō dꝫ in cāu delicti

ↄſeq̄ bona.Sic etiā v̄r dicēdū i ſili.q.q̄ ſi ex ſta
tuto liceat occidē ipune bannitū.q̄ doloſe ,pcu-
rans bānū alteri⁹ vt ip̄m poſſit occidē non gau
deat p̄uilegio ipunitatis.& idē v̄r dicēdū i ſilib⁹
q. ¶ Sꝫ q̄ro.p̄ declaratōe l'r̄e q̄lit̄ ↄgnoſcet̄ vtꝝ
p̄lat⁹ iterſit capl'o tāq; canonic⁹ an tāq; p̄latus.
dic p̄ recurrēdū ad ſtatutū eccl'ie ſi qd̄ eſt .2°. ad
cōem ↄſuetudinē & reputatōeꝫ loci.l.labeo.ff.de
ſupel.lega.& i.c.ex l'ris.j.de ſpōſa.i dubio recur
rēdū ad alias ↄiecturas iferiores.nā ſi ep̄s i ca-
pitulo tꝫ p̄mū locū v̄r q̄ iterſit vt p̄lat⁹.q2 ip̄e eſt
caput & canonici mēbra.vt i.c.nouit.&.c.q̄ſto de
his q̄ fi.a p̄la.Si v̄o ſedet i 2°. loco p⁹ eū q ſolet
p̄eſſe i capl'o.puta p⁹ archidiaconū p̄poſituꝫ vel
canonicū antiqorē ſ'm varias ↄſuetudines loco-
rū.tūc v̄r itereſſe vt canonic⁹.ita dic glo.nō.i.c.a
collatōe.de ap.li.vi.quā glo.ſemp̄ tenebis mēti.
Ex q̄ iſero q̄ vbicūq; p̄lat⁹ itereſt in aliq̄ colle-
gio nō vt p̄latus illi⁹ collegij.ſꝫ vt ſingularis de
collegio non dꝫ tenere caput illi⁹ collegij.lꝫ pſo
na ſua ſeu dignitas ſit in ſe honorabilioꝛ q̄ di-
gnitas p̄ſidentis in illo collegio.quia nō ſtat ibi
tāq; cōſtitutus in ſua dignitate.ſed tanq; ſingu
laris de collegio.debet tamen honorari ratione
ſeu dignitatis precellētis.vt ſaltim habeat ibi ſe
cundum locum poſt preſidentem.ſicut dicimus
in epiſcopo quando eſt in capitulo vt canonicuſ
& ideo videm⁹ in practica.q̄ ſi epiſcopi ſunt i ſtu
dio vt ſcholares ſtant in vniuerſitate poſt recto
rem.licet ipi in ſe ſunt honorabiliores q̄ rectoꝛ.
ſed nunc non ſtant vt epiſcopi ſed vt ſcholares.
ſed inter ſcholares poſt rectorem debent preho
norari.ar.in.c.per tuas.de ma.& obe.& quod ibi
nō.vbi tex.ho.vult.q̄ inter homines eiuſdem or
dinis preferatur ille qui fuit ordinatus a papa lꝫ
fuerit poſtea ordinatus.& ſic poteſt dici in militi
bus ſeculi & huiuſmodi. ¶ Secundo hic quero
de ratione diuerſitatis quare hic epiſcopus ſup
plet negligentiam capituli quando debeat inter
eſſe vt canonicus.& non ſic quando debuit iter
eſſe vt prelatus.So.in primo caſu epiſcopus ñ
ſupplet negligentiam propriaꝫ ſed capituli & ſup
plet tanq; prelatus & non tanq; canonicus.nam
tanq; prelatus non fuit negligens.quia non po-
terat ipſe ſolus vt prelatus actum expedire.cuꝫ
vt canonicus habebat intereſſe.ſed vbi debuit
intereſſe vt prelatus.tunc fuit negligens tanq;
prelatus.ideo non ſupplet negligentiam propri
am.oportet vt puniatur de negligentia ſua.Ex
his infertur q̄ ſi epiſcopus vt canonicus eligit
aliquem in canonicum poteſt ipſi tanquam pre-
latus illum examinare & confirmare.niſi ↄfirma
tio pertineat ad ſuperiorem.& ex hac ratōe ema
nauit hodie tex.nō.& ſingularis in dicto.c.a col-
latione.vbi dicitur.q̄ ſi contingit appellari a ,p
uiſione capituli poteſt appellari ad epiſcopum.
licet epiſcopus interfuit capitulo vt canonicus.
ſecus ſi interfuit vt prelatus.ad idem in ſimili vi
de bonum textum in.l.i.in.§.ſolent.ff.quando
appella.ſit.vbi ab ordine decurionū appellatur

ad p̄ſidē.lȝ p̄ſes inſuerit in ꝯſilio tāquā vn⁹ de decurionib⁹.⁊ h̄ nō.qꝛ ſeruiūt ad multas q̄ōnes

¶ In gl.ij.in fine tenc ſi.glo.qꝛ p̄cedētia inuoluūt intellectū.dic ḡ ꝙ de iure cōi epūs non pōt eē canōic⁹ nec inēēſſe capitulo vt canōic⁹.qꝛ iura p̄lati ⁊ capituli ſūt diſtincta.vt patȝ.j.ex diuerſitate tituloꝝ.vnde glo. nō.in cle.vt hi q.de eta.et quali.dicit ꝙ iꝑꝓpꝛie appellatiōe capituli venit p̄lat⁹.ſȝ iſte tex.loq̄t de ꝯſuetudine q̄rūdā locorum ſc̄m quā q̄cūqꝫ ē epūs pōt inēēſſe in capitulo vt canōic⁹.⁊ forte fuit īducta ꝯſuetudo.vt negocia capitularia honeſti⁹ ⁊ vtili⁹ ꝓcederēt ꝓpt ſapiētiā ⁊ prudētiā p̄lati.ḡ h̄ ius ē ānexū ep̄atui ex ꝯſuetudine loci.⁊ p hoc tollūt' oīa ꝯ̄ria.s. formata in glo.ſȝ multi doc.maxīe moderni diſputant vtꝝ h̄ caſu p̄lat⁹ ſit vere canōic⁹.an vō inſit tāqꝫ canōic⁹.hec gl.ſentit ꝙ ſit canonic⁹.Hoſti.cōtra Jo.Cal.late diſputat hāc opi.hoſti.ſequēdo.et dicit īpoſſibile vt qs ſit canōic⁹ ⁊ epūs.qꝛ duo correlatiua nō poſſūt eadē in eodē ſubiecto.nā ſubiectio ⁊ p̄latura ſūt correlatiua.qꝛ vt dixi nō cadūt in eadē pſona.vt in.c.fi. de iſti.al's ſeq̄ret' abſurdū ꝙ epūs poſſet excōicare ſeipſū tāqꝫ canonicū.Itē excōicat' canonicis eēt excōicat⁹ epūs ꝯ̄.c.qꝛ piculoſū.de ſen.excō.li.vi.Jo.an.nō curauit de hac ꝯ̄ria vtꝝ interſit vt canonic⁹ vel vt ſit canōic⁹.de quo vide ꝑ eū in.c.pe.de ap.li.vi.⁊ in c.vnico.ne ſe.ua.e.li.Sed Jo.de lig.dīc hoc poſſibile vt qs ſit canonic⁹ ⁊ epūs.qꝛ nō ſūt correlatiua. cū multi ſint canonici ſine epō.⁊ nō multū curo in hoc inſtare.qꝛ hoc indagare poti⁹ ē ſubtilitatis qꝫ vtilitatis.Cōgruēti⁹ ē dicendū ꝙ ſit vt canōic⁹.⁊ etiā tenēdo aliā opi.dico.ꝙ ille abſurditates n̄ ſequūt'.qꝛ cā īpediēs vt p̄latura ē potior qꝫ cā pmittēs vt canōicus.⁊ ubi ꝯcurrūt duo ꝯ̄ria fortius p̄ualȝ.ſic dicimus in duabus p̄ſūp.fere ꝯ̄riis.qꝛ fortior elidit aliā in.c.lr̄as. de p̄ſūp.Querit' h̄ etiā de.q.nō.qualē vocē hēat epūs cū intereſt.⁊ dicit hoſti.ꝙ ſi intereſt ut canōicus hȝ vocē ſicut q̄libet canonicus.nec uox ſua p̄ualet licȝ ſit pōderoſior rōne dignitatis ſue ad hoc.c.dudū.el.i.de elec.⁊ nō hn̄ h̄ ꝙ licȝ in p̄ma collatione ſit aliqs p̄latus.puta epūs tāqꝫ vn⁹ de collegio.exēm̄ ī vniuerſitate ſcholariū nihilomin⁹ vox ſua ē pōderoſior rōne dignitatis vt ī.d.c.dudū.Ex quo nō ꝙ nō oīno ē ibi vt ſingularis de collegio.Si vō inēēſt vt epūs.tūc hoſti.fuit in mirabili opi.ꝙ tātā vocē hr̄et ipē ſol⁹ q̄ꝫtū totū capitulū.ita ꝙ ſi epūs hȝ ſecū ſaltē vnū canonicū p̄ualet q̄cq̄d ipē facit.reſtrigit tn̄ hoc ad ea q̄ ptinēt ad ep̄m cū ꝯſilio capituli ſeu ꝯſenſu.ſec⁹ ſm̄ cū in his q̄ ptinēt ad ep̄m ⁊ capitulū lȝ ſimul.⁊ q̄cq̄d ipē dicat cōit' tenet' oppoſitū.⁊ dic ꝙ vbi epūs dȝ hr̄e ꝯſenſū vl' ꝯſiliū capituli dȝ ad hoc vt act⁹ teneat ꝙ habuerit ſaltē maiorē ptē capitl'i.⁊ forti⁹ hoc hȝ locū vbi act⁹ ptinet ſil' ad ep̄m ⁊ capitulū ⁊ h̄ ꝓbat' i.c.tua.⁊.c.ea noſcit'.j.de hiſ q̄ fi.a p̄la.facit.c.i.ne ſe.va.li.vi.ꝓbat' rōne.nō ē capitulum vbi ē minor ps vt in tex.⁊ glo. in.c.cū inē canonicos de elec.⁊.c.cū i eccl'ia.el.i.e.ti.ſi ḡ epūs dȝ hr̄e ꝯſenſū vel ꝯſiliū capituli vel act⁹ ptinet ſimul ad ep̄m ⁊ capitulū nō pōt dici ꝙ epūs habuerit capitulū.niſi ſaltē habuerit ſecū maiorē ptē.⁊ h̄ tȝ Jo.an.in.c.pe.de app.li.vi.⁊ Fede.de ſenis in ſuis ꝯſi.⁊ ſequūt' moderniores cōit' hic.⁊ h̄ ē ipā veritas.Ex quo infert'.ꝙ ſi epūs inēēſt capitulo vt p̄latus ⁊ canonici ſūt.xx.nō ſufficit ꝙ hēat ſecū.x.qꝛ nō hr̄et maiorē ptē capituli.ſec⁹ ſi ipē inēēſſet vt canonic⁹.qꝛ tūc ipē ꝯputat' in numero vt canonic⁹.⁊ ſic eēt.xi.⁊ hoc nō.⁊ illō qō dixi ī epō ītellige de quolibȝ collegio.

¶ In gl.fi.in fi.Jo an.ꝯcordādo opi.dicit ꝙ aut ꝓpt' dolū epī canonici nō elegerūt nec eligere potuerūt eo.qꝛ eos malicioſe excōicauit vel ꝓcurauit eoꝝ abſētiam.⁊ tunc procedat prima opi.vt ius remaneat penes capitulū.⁊ iſte ītellect⁹ eſt clarus.qꝛ īpedito non currit iſtud tēpus.s.eo.quia diuerſitatem.Si vero canonici potuerunt eligere ſed non elegerunt propter dolum epī.tūc procedat opinio glo.vt ptās nō deuoluat' ad ep̄m.nec remaneat penes capitulum.ſed deuoluat' ad ſupiorem qō puto verū.niſi capitulum ꝓbabiliter excuſet dolum epiſcopi.nam tūc ſaltim hoc tēpus ſibi reſtitueret'.argu.in.c.ex lr̄is.de in inte.reſti.⁊.ff.ex qui.cau.ma.p ro.cum hoc caſu doloſus non ſit ſoluendo.⁊ ſic non poteſt haberi regreſſus cōtra doloſum ad intereſſe.vt in iuribus alle. in glo.h̄ non ſunt alia ⁊c̄.

QUam dilecta

Directa vel indirecta ꝓmiſſio facta a patrono de beneficio vacaturo non tenet. vel clarius ſic. Sicut nō pōt patronus ꝓmittere ſe p̄ntaturū aliquē ad beneficiū vacaturum.ita nec dare poteſtatem p̄ntandi āteqꝫ beneficiū vacet.p̄ narrat factū qō ſcd̄o irritat ⁊ fieri ꝓhibet. ibi mādam⁹

¶ Nō p̄ ꝙ mulier in dignitate ꝯſtituta pōt hr̄e iuſpatronatus ⁊ p ꝯſequēs ius p̄ntandi qō bene nō.quid autē in p̄uata pſona.j.ſubiiciam.

¶ Nō ſcd̄o ꝙ licet in eccl'ia collegiata patron⁹ non habeat ius p̄ntandi p̄latū.qꝛ electio debet ptinē ad collegiū.vt in.c.nobis.de iurepa.hȝ tn̄ ptātē pꝛeſentandi ad p̄bēdas q̄ ſūt in eadem eccleſia ex q̄ eſt patronus etiā p̄bendarum.quod bene nota.Et cōit' p iſtum tex.tenent doc.hoc.nam h̄ erant bn̄ficia in eccl'ia collegiata.vt patȝ ibi bn̄ficiis eccleſiarum.

¶ Ex quo etiā nō.ꝙ ꝓpꝛie aliud eſt beneficium ⁊ aliō eccl'ia.lȝ largo ſūpto vocabulo bn̄ficium cōp̄hendat etiam omnem dignitatē vt in regula bn̄ficiū de re.iur.li.vi.tn̄ ꝓpꝛie ⁊ in ſtricta materia appellatione bn̄ficij intelligit' de beneficio ſimplici quod ē in eccleſia non de rectoria que ē in ipā eccl'ia vt in.c.fi.de p̄bē.vbi ſi mandat' ꝓuideri de beneficio non cōp̄henditur eccl'ia.vide bonam glo.in dicta regula beneficiū

¶ Nō tertio ibi donationes.ꝙ p̄ntatio patroni poteſt dici donatio.nam hic non loquit' de collatione qꝛ illa nō cadit in patronum maxime laicum.vt in.c.fi.de iurepa.ideo dȝ ītelligi de p̄ntatione.lȝ dr̄ donatō.qꝛ p̄ntat⁹ ſi eſt idoneus debet

conſequi oĩo bñficiũ.xvi.q.vii.decernimus. Ultio nõ.ꝙ ſicut collatoꝛ non põt ꝑmittẽ bñficiũ uacaturũ ita nec dare in ſpecie alicui poteſtatẽ cõferẽdi anteq̃ꝫ uacet ut ĩ.c.cõſtitut᷒.ꝛ.c.ij.ſ.eo.ſic ꝛ pꝛõnus nõ põt ꝑmittere pñtatõem alicui.nec dare in ſpẽ alicui ptãtẽ pñtãdi cũ vacabit qꝛ ea rõ que ẽ in collatõe militat in pñtatõe.nã ſperãs ſe pñtãdũ ↄ̃ſideraret moꝛtẽ ꝓximi ꝛ ſi poſſet dari ptãs pñtãdi ꝓcuraret̃ fraus qꝛ daret̃ amico h̃ ptãs pñtãdi ꝛ ſic idirecte fieret ꝑmiſſio uacaturi ꝛ hec fuit rõ decidẽdi hic Dicũt tñ doc.ꝛ bene ꝙ in genere põt dari h̃ poteſtas pñtãdi maxĩe ſꝫ Jo.an.qñ ſbeſt cã ut qꝛ pꝛõnus uult ſe abſentare in lõgã ꝑegrinationeꝫ ꝛ maxĩe vitat̃ ſuſpitio ubi cõſtituit illũ gñalem ꝓcuratoꝛẽ oĩuꝫ bonoꝝ ꝛ põdera hñ.qꝛ doc. ꝑ illã dictõnẽ maxĩe que abũdat ſentiũt ꝙ pꝛõn᷒ põt uni dare ptãtẽ pñtãdi in gñe.licet in epõ dicam᷒ ut ſoli uicario gñali h̃ poſſit ↄ̃mittere ut dixi in.c.cõſtitut̃.ſ.eo. Sꝫ rõ diuerſitatis põt eẽ h̃.qꝛ pꝛõnus maxĩe laicus non hꝫ uicariũ iõ opoꝛtet ꝙ poſſit ſibi cõſulere ꝑ cõſtitutõem ſui ꝓcuratoꝛis cũ illud officiũ ſit ualde neceſſariũ hũano uſui.ut in.l.i.ff.de ꝓcu. Sed quero qꝛ tex.hic ſolũ ꝓbat de muliere cõſtituta in dignitate ut poſſit habere ius pñtãdi qd dicẽdũ i pꝛiuata muliere nõ recolo me legiſſe h᷒ i alio tex. ſed dñi de rota in quadã eoꝝ deciſione ſentiũt ꝙ idẽ.ꝛ ſatis mihi placet qꝛ iura nõ diſtinguũt ſed edificatoꝛi dant iuſpꝛõnat᷒.xvi.q.vii.c. filiis.ꝛ maſculinũ cõꝑhendit in ſe femininũ in.l.ſi ita.ff.de le.ii.ꝛ in.c.ſi qs ſuadẽte.xvii.q.iiij. iuncto.c.mulieres.ↄ̃ ſen.excõi. ¶ Et foꝛmat ibi.q. nũqd ſi mulier dedit in dotẽ uillã in q̃ erat iuſpꝛõnatus vtꝝ maritus poſſit pñtare.ꝛ pſuppoſito ꝙ poſſit ſi vxoꝛ pñtat alium qs ſit pferẽd᷒ ꝛ vr̃ ꝙ ꝙ debet pferri pñtatus ꝑ maritũ qꝛ fructus rei dotalis cedit marito ꝓpt̃ onera mr̃imonialia vt i.c.ꝑ vr̃as.de do.p᷒ diuoꝛ.reſti.ꝛ in.c. ſalubꝛiter.ↄ̃ vſuris.ſed pñtatõ ẽ quaſi qdã fruct᷒ iuris pñtãdi ut nõ. Inno.in.c.cõſultatõib᷒ de iurepatro.ꝛ in.c.cuꝫ eccleſia de cã poſ.ꝗ ꝛc̃. ius aũt pꝛõnatus trãſit cũ uniuerſitate ut in.c. ex lr̃is de iuſpꝛõna.vñ ſicut maritus efficit̃ dominus rei dotalis cõſtante mr̃imonio ut i.l.dote ancillã.C.de rei uen.ita ꝛ hui᷒ iuris qõ trãſit cũ uilla ¶ Sꝫ in cõtrariũ facit qꝛ vxoꝛ eſt dña vera hui᷒ iuris ꝛ quẽadmodũ iuſpꝛõnat᷒ ſeu ius pñtãdi nõ trãſit cũ uniuerſitate in creditoꝛẽ ut ẽ tex.in.c.cuꝫ bertoldus.de re iudi.ita nec trãſire debet i maritũ ꝛ foꝛte hec opi.ueriõꝛ ꝛ ſbtilioꝛ nã ſi diligẽter velimus cõſiderare fruct᷒ rei dotalis cedit marito ꝓpt̃ ↄ̃moditatẽ qꝛ habꝫ ſuppoꝛtare onera mr̃imonii ſꝫ ex pñtatõe nullum fructũ re ipa eſtiabilẽ cõſequit̃ maritus ſed eſt qdã honoꝛ ꝗ dꝫ remanere penes vxoꝛẽ.ꝛ hãc opi.ſecutus eſt collectoꝛ deciſionũ dñs An.h̃ ſõniauit.ſꝫ hec opi.vr̃ mihi elegãtioꝛ ꝛ facit dictũ Jo.an.nõ.in.d.c.ex eo.de elec.li.vi.ubi tractauit illã pulchrã.q.qd ſi pupill᷒ habꝫ ius pñtãdi.ꝛ tutõ pñtat unũ.ꝛ ipẽ pñtat aliũ foꝛte idoneioꝛẽ.qs ſit pferẽdus ꝛ vr̃ cõcludere ꝙ pñtatus a pupillo ſi eſt maioꝛ.vij.annis ꝛ idoneioꝛ pñtato a tutoꝛe qꝛ pupillus eſt dñs huius iuris ꝛ quẽadmodũ põt cõtrahere ſpõſalia ita ꝛ pñtationẽ habere.aliud tñ i hoc ultio vr̃ ſetire Fe. ↄ̃ſilio.xliii. ¶ Et ex hac deciſione infero ad pꝛimũ q̃ſitũ ꝙ ſi pupillus maioꝛ ſeptẽnio põt pñtare ergo foꝛtius mulier cũ nõ poſſit dici act᷒ uirilis.facit.c. dilecta de exceſſi. ꝓla.ꝛ hoc nota bene ꝛc̃ Abbas

¶ Ne ſede uacãte aliqd innouet̃ Rubrica.

¶ Continuat̃ hec Rub̃ica ad pcedẽtia h̃ oꝛdine. Sup uiſũ eſt de inſtitutõibus ꝛ collatõibus bñficioꝝ ſꝫ qꝛ poſſet dubitari nũqd ſede vacãte caplm ſuccedat in ipõꝝ collatõe merito hinc ſũpta occaſione cõpilatoꝛ poſuit h̃ Rub̃icã gñalẽ ne ſede uacãte. Et põdera qꝛ Rub̃ica loqt̃ negatiue.ꝛ ponit rõeꝫ pfectã ꝛ ex ea põt argui ꝙ nihil põt innouari ſede uacãte i ꝑiudiciũ ipius ſedis niſi iur̃ expſſe caueat̃.vꝫ eni argumẽtũ a rubꝛo iux̃ ea q̃ nõ.ſ.in ꝓhemio ꝛ.C.ſi ob chirogra. pecu.ſup Rub̃ica ꝛ in.l.i.c.ti.

Ouit Vacãte ſede ſtatus ei᷒ mutari nõ debet.h.d. In pꝛima ponit̃ petitõ cũ facti narratõe. In ſcõa petitõis repulſio cũ quadã ꝓteſtatõe.ſcõa ibi attẽdentes. ¶ Nõ.ꝙ papã poſſe erigẽ monaſteriũ in eccl̃iaꝫ cathedralẽ.ac unire duas cathedras epales.ut idẽ ſit eps utriuſqꝫ facit.c.ſicut unire.de excel.ꝓla.ꝛ.xvi.q.i.c.ꝛ tpis q̃litas Itẽ ceſſãte unione põt ex cã quẽ facẽ epm duaꝝ eccleſiaꝝ ut ẽ tex.nõ.in.c.relatio.xxi.q.i. Nõ.2᷒ ꝙ q̃ꝫq̃ꝫ mõſteriũ erigat̃ in eccleſiaꝫ cathedralẽ nihilomin᷒ ſuãda eſt ibi r̃ligio exq̃ remanẽt ibi r̃ligioſi.ꝛ tenẽt̃ ad elemoſynas ꝛ hoſpitalitatẽ tenẽdã. Et q̃ nõ ꝙ mõſteria oꝛdinãt̃ ad h̃ tria. ¶ Nõ ꝙ unio ex cã ſcã põt diſſolui ſi pcedẽte tpe ẽ eccleſie unite multum dãnoſa. ¶ Nõ ibi Batonieñ. eccleſie ꝙ noĩe eccleſie q̃nqꝫ cõpꝛehẽdit̃ ſolũ capitulũ ſine epõ. nam h̃ deceſſerat eps.ꝛ nihilomin᷒ fiebat petitõ noĩe eccleſie.facit.c.relatũ el.ij.de teſta.ꝛ.c. cũ in ptibus de v̄.ſig. ¶ Nõ ꝙ petitõi pncipũ ꝛ ꝓlatoꝝ nõ ẽ annuẽdũ cũ eq̃tati nõ fouet. Et nõ.ꝙ rex noiat̃ h̃ añ epos.facit ad maꝫ.c.ſolite.de maio.ꝛ obe. ¶ Nõ.in v̄bo attẽdẽtes ꝙ uacãte ſede nõ eſt q tueatur ius epãle.licet ergo capitulum ſuccederet in iuriſdcõibus ut in.c.cũ oliꝫ ꝛ.c.is qui.de maio.ꝛ obe.nõ tamẽ ſuccedit in ptãte ↄ̃ducẽdi iura epi i iudiciũ etiã defẽdẽdo. ¶ Ultimo nõ in fi.ꝙ uacãte mõſterio pꝛioꝛ clauſtralis gerit uices abbatis.ꝛ dicit. Hoſti.ꝙ in hoc fuit indulgentia quia ex pꝛioꝛatus officio non habet tãtam ptãtẽ ꝛ ſic tranſeunt coiter doct. Sed uide Lau.in cle.ii.de reſcrip.ꝛ in cle.quia

i

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

regulares ꝺ ſuplen.negli.ꝑla.ubi ꝺicit ꝙ per
moꝛtē abbatis nõ expirat officiū prioris clau
ſtralis.Et facit iſte tex.i ar.ſ; ego ꝺubito utrū
hoc ꝺictum ſit uerū.nā quēadmodū per moꝛtē
epi expirat officium uicarij ut nõ.in glo.i cle.
ſi.ꝺe procura.ita vr̃ ꝙ moꝛtuo abbate expirat
officium prioꝛis clauſtralis.ꝺiſtinguere; tñ ꝙ
aut prior fuit electus a toto cõuentu.et tūc nõ
expirat ar.c.ij.ꝺe ſta.regu.⁊ in hoc caſu poſſet
intelligi iſte tex.⁊ tunc forte nulla eſſet īdulgē
tia.aut prior fuit poſitus per ſuperiorem tātū
⁊ tunc per moꝛtem conſtituentis poſſet ꝺici of
ficium expirare.ar.ex nõ.in ꝺicta cle.ſi. ⁊ facit
cle.ne in agro.i.§.abbate.ꝺe ſtatu r̃gu.⁊ qꝺ ibi
nõt. Pau.ubi patet ꝙ abbate ſuſpenſo ꝺeuol
uitur poteſtas ad capitulum ⁊ vide Inno.i.c.
cum ꝺilectus.ꝺe cõſue.in pri.ubi vr̃ idē ſētire
ꝺicam latius in.c.ſi.j.ꝺe ſtatu regu ¶ In gl.
ij.in ſi.nõ.hanc glo. ⁊ ſimilem gl.habes i ꝺecre
tiſ.xvi.q.i.c.tēpoꝛis q̄litas.hoſti. ꝺicit ꝙ qnqȝ
modis poteſt fieri unio.primo cū eccleſie uni
untur quo ad ſpiritualia tātum ſicut cõſueuit
fieri in aliquibus mõſteriis in quibꝫ celebrā
tur exequie moꝛtuoꝛū utriuſqȝ. 2º ſit unio per
uiam ſubiectionis cū una eccleſia ſubiicit̃ alii
⁊ h̃ caſu eccleſia ſubiecta r̃manȝ ſb̃ iuriſdictiõe
illius ſub q̄ primo erat cõſtituta.niſi aliud fu
erit expreſſum in ipſa unione ut eſt tex.in.c.qꝛ
mõſteriū.ꝺe reli.ꝺo.tercio ſit unio quo ad ꝑ
latum ꝺūtaxat.ut idē ſit prelatus utriuſqȝ ec
cleſie. ⁊ hoc caſu ꝺicit ꝙ in electione fienda
debent hec ꝺuo collegia ſibi adinuicē ꝺeferr̃
ar.in.c.paſtoralis.ꝺe reſcrip.⁊ ſi ñ cõueniūt al
ternis uicibus eligent ſibi prelatū.ar i cle.ii. ꝺ
iurepa. ⁊ ſi non ꝯcoꝛdāt i prima electõe fiēda
ſtabit̃ vbis vnionis.vt primo noīata hēant ꝑ
mā electiõē uel ponāt ſortē.nec ob.c.ſi.ꝺ ſor
tilegi.qꝛ loquitur ꝺe electione fiēda. ꝙ nõ ꝺēt
fieri per ſoꝛtē.ſ; h̃ loq̃ ꝺe loco tñ ubi ꝺebet
fieri electio . Ego puto ꝙ l; hec poſſint ſer
uari.tñ nõ ſunt ꝺe neceſſitate ſ; ꝺe mero iur̃ ꝺ
bēt ꝯuenir̃ hec ꝺuo coꝛpa ad electiõē cõis ꝑ
lati.qꝛ qꝺ oēs tangit ab oibus ꝺeb; approba
ri.ut i.c.ad hec.ꝺe offi.archidia. ⁊ bñ facit illa
cle.ij.nec ob.c.paſtoralis.qꝛ ibi erat īpoſſibile
vt īpetrati per vtrāqȝ partē eſſent iudices.ſ; h̃
vtrūqȝ collegiū ꝺ iure h; electionem.ut in.c.i.
ꝺe elec .fateor tamen ꝙ ſi ꝺ facili non poſſunt
cõuenir̃ poterūt altnis vicibꝰ eliger̃. viꝺ ſimile
i hac uniuerſitate ſcholariū.nā collegiū iuriſta
rū ⁊ collegiū artiſtarū ſūt unita reſpectu r̃ctoris
qꝛ unū ⁊ eūdē rectoꝛē obtinēt.⁊ in electone re
ctoꝛis oēs ꝯueniūt ſimlr̃.⁊ ita ē ꝺicēdū qñ ꝺuo
collegia uniūt̃ q̄ ad idētitatē ꝑlati duntaxat.
ſ; ſi ꝺiſceptaret̃ ꝺe loco poſſet ſeruari qꝺ ꝺicit
Hoſti.ꝙ ꝑ ſoꝛtē uel alternis uicibus uel ꝑ ꝺe
lationē ꝯueniāt. Fit ꝺeniqȝ ⁊ quarto unio cū
ꝺue eccleſie uniunt̃ ſimlr̃.⁊ tūc ſerua qꝺ ꝺr̃ i gl.
ut aduertas vtrū vna vni altera alteri an ābe ſi
mlr̃.nā primo caſu nihil accedit eccleſie unite.ſ;

iſta eccle̅ ſia que unit̃ aſſumit ꝑuilegiū eccle̅ cui
unit̃.ſ; qñ ſil̃ uniūt̃.tc̄ cõmunicāt ſibi potioꝛa
ꝑuilegia.ita i ſiſi uoluit Bar.i.l.i.ff. ꝺ le.i. Al
tio eccl̄a unit̃ alteri cū eligit̃ i cathedralē.qꝺ ſo
lus papa facē pōt ut i .c.ꝙ trāſlationē ꝺ offi.le
ga.⁊ i.ꝺ.c.ſic vnire.⁊ tc̄ erit idē epꝰ utriuſqȝ ſi
unit̃ eccle̅ cathedrali.Si aūt unit̃ eccleſia īfe
rioꝛ eccleſie cathedrali.nec exp̄ſſe eligit̃ in ca
thedralē.tūc iſta īferioꝛ remanet i ſuo ſtatu. ⁊
ſedes eſt apꝺ ꝑmā ꝺūtaxat ad h̃ dictū.c.quia .
¶ In glo.i vbo ſede vacā.nõ bñ hāc glo. ⁊ ut
claꝛe ītelligas mā; elicio tres.q.ꝑª nūqd bõa
eccleſie uacāt̃ cathedralis uel īferioꝛis poſſint
alienari 2ª.nūqd ualeat ꝯtꝰ initꝰ ꝑ capitulū ꝺ
r̃bꝰ eccleſie uel epatꝰ ſeꝺ uacāte.tertia.q.nūqd
ualeat iudiciū agitatū ꝯ eccleſiā uacātē. ¶ Cir
ca primū Huguitio ⁊ Ber.glo.fuerūt i ꝯtraria
opi.ut uides in glo. Inno.hic iſtat ⁊ ītricate i
ꝺiuerſis gl.ſuis.ſ; i effectu vr̃ uelle ꝙ r̃gulariē
ñ pōt fieri alienatio. Fallit i ꝺuobꝰ caſibꝰ ꝑmo
ſi magna urget neceſſitas.2º. ſi eccleſia diu eſt
uacatura ⁊ nõ pōt cõmode ſpectari creatō ꝑla
ti.i qbꝰ caſibꝰ dicit Inno.ꝙ dabit̃ curatō bõiſ
⁊ ꝑ illū fiet alienatio.ad h̃.l.i.⁊.ii.ff.ꝺ cura.bo.
dan. Itē poterit dari uiſitatoꝛ eccleſie uacāti .
⁊ ꝺicit ꝙ archiepꝰ eſt uiſitatoꝛ eccleſie epalis
ſuffraganei.⁊ epꝰ ē uiſitatoꝛ quo ad eccleſias
ſbiectas ⁊ cū hac opi.vr̃ hic trāſire domi.An.
Ego aūt hec dc̄a nõ admitterē indiſtincte.⁊ vr̃
tex.i ꝯtrariū i.c.ſi.ꝺe ſupplen.negli.ꝑla. li.vi.
vbi patȝ ꝙ archiepꝰ ñ dat uiſitatoꝛē eccleſie
epali uacanti niſi qñ capitulū eſt negligens in
adminiſtratiõe .unꝺ ñ reperit̃ iure cautū ꝙ ar
chiepꝰ poſſit interponere auctoꝛitatē i aliēa
tiõe rei epatus uacātis.⁊ uide bonā glo.i ꝯriū
in cle.ii.ꝺe re.eccle.non alie.vnde dicerē ſic .ꝙ
aut agit̃ ꝺ alienatiõe rei epatuſ.aut rei eccleſie
īferioꝛis.pꝛio caſu ſi ſūt bona que ſuādo ſuari
non poſſunt tūc is qui h; onus ſeruādi ſic ico
nomꝰ uel capitulū pōt alienare etiā ſine alterꝰ
auctoꝛitate.ſic ꝺicimus i tutoꝛe ut i.l.lex q̄ tu
toꝛes.C.ꝺe admi.tu. ⁊ in.l.tutoꝛ qui reperto
riū.ff.e.ea uero que ſuari poſſūt alienari non
ꝺebēt.neqȝ poſſūt ſine licētia pape ꝺūtaxat ar.
optimū h̃.nā ſi iudiciū cuiꝰ exitus eſt ꝺubiuſ ñ
pōt agitari ꝯ eccleſiā uacātē.foꝛtius ñ pōt fie
ri alienatio que re ipſa vr̃ ꝺānoſa ipi eccleſie. ñ
eni h; eccleſia tūc ꝺefenſoꝛē ut h̃ patet. ꝓ hoc
facit.c.i.ꝺ re.eccle.nõ alie.li.vi.nam ſi bona ec
cleſie inferioꝛis nõ alienant̃ etiā per epū niſi ꝑ
us ꝺetur curatoꝛ ſeu adminiſtratoꝛ eccleſie ua
canti nec bona epiſcopatus niſi prius ꝺetur ſi
bi uiſitatoꝛ ſeu adminiſtratoꝛ.ſ; talē admiſtra
toꝛem ꝺare ſoli pape conuenit.ut in.ꝺ.c. ſi. ꝺe
ſupplen.negli.ꝑla.facit.c.is cui ꝺe elec.li. vi.
qnimo vult ibi tex.ꝙ admiſtratoꝛ ſeu viſitatoꝛ
ꝺeputatꝰ generaliter ꝑ papā ñ pōt alienare bo
na imobilia.foꝛtius nõ potuit h̃ capitulū etiā
ꝺata auctoꝛitate archiepiſcopi. vnꝺ crederē ut
ꝺixit recurrēdum ad papam ut ipe interponat

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

auctoritatē per ſe uel per aliū₃. Si agit̄ de alienatione rei eccleſie inferioris tunc ſerua quod d xi. nā caſus eſt expſſus in. d. c. i. ut non poſſit fieri per epm. niſi prius deputetur adminiſtrator per eccleſiā iferiorē qđ limita ſ₃ id qđ legit̄ ꝛ nō. in cle. ij. de re. eccle. nō alie. ꝛ per h̄ ſit pma qō expedita. ¶ In ſcda qōe nūquid valeat ꝯtractus conclude breuiter ꝙ aut coñctus eſt init⁹ cū dāno eccleſie ꝛ non valet nec de pñti nec i futurū. aut concernit vtilitatē eccleſie vel eſt dubium. ꝛ tunc eſt in optione epi. utrū uelit illū ꝯtrctū habere ratū. nec eſt in pendēti ut dicit h̄ Hoſti. per illud. c. ſi qua de rebus. xii. q. ij. vbi bonus tex. ꝛ vide circa h̄ qđ nō. Cal. i. c. ſi quis pſbyterorū. de reb. eccle. non ali. ꝛ intellige de coñctu nō pmiſſo capitulo. nā tunc cū deficiat ptās in capitulo debem⁹ dicere ꝙ ex defectu ptātis corruit coñctus ipō facto. ſed in fauorē eccleſie eſt indultū ut epūs nouiter creatus poſſit illum coñctum habere ratū. etiā ſi ſit alienatōis ut eſt tex. mēti tenēdus in dicto. c. ſi qua de rebus. ꝛ in hoc nō iſtā glo. ¶ In tertia. q. nūqd valeat iudiciū agitatū ſup rebus eccleſie vacātibus glo. h̄ dicit ꝙ non ſed dic latius vt dicet̄ in. c. ſi. j. e. vbi ponit̄ materia ꝛ vide qđ dicit ipēmet i. c. edocere. ſ. d reſcriptis.

2 **ILla deuotionis** Capitulū ſede vacāte nō cōfert pbēdas ſpectātes ad collationē plati. vel latius ꝛ clari⁹ ſic Bñficia ſpectātia ad collationē plati dūtaxat nō poſſūt cōferri p caplm ſede vacāte. ꝓ deciſe narrat factū 2⁹ diffinit. 3⁹ ſoluēs obſtaculū pbat dēuolutōi locū nō fuiſſe. ſcda ibi eccleſiā. tertia ibi nō obſtante. ¶ Nō ꝓ ꝙ collatio fcā p nō habētē ptātē ꝯferēdi nō ipamit iuſtū colorē poſſidēdi. ēt ſi fuiſſet ſecuta cōfirmatō pape i forma cōmuni. nā hic fuit fcā collatio ſeu ꝓuiſio p papā nō hita mētōe de poſſeſſione alteri⁹. tñ i cōtrariū poſſ₃ allegari. c. q2 diuerſitatē. ſ. ti. px. ꝛ ad iſtū tex. pōt rñderi. ꝙ ꝓuiſus p caplm nō poſſidebat. ꝛ de mā dic ut plene dixi in. c. cū₃ nris. ꝛ. c. lraſ. ſ. ti. px. pmū dictū multū mihi placet. Nō ſcdo ibi cū nuſq₃ inueniat̄ ꝙ caplm nō ſuccedit i iure epi. niſi i caſibus i iure expſſis. ꝛ facit ꝙ i caſibus dubijs potius iudicemus ꝯ capitulū ¶ Ultio nō ꝙ vacāte ſede ēt magno tpe nō pōt caplm cōferre bñficia ſpectātia ad collationē epi. ē ġ recurrēdum ad papā ſ₃ Hoſti. qđ ſatis placet. nā capitulū uel archiepūs nō ſuccedūt niſi in caſū negligētie uel quādo epūs delinqt i cōferēdo idigno iux̄ ea q̄ habēt̄ i. c. ii. ſ. ti. px. ꝛ in c. cū in cūctis. de elec. ġ recurrēdū ad papā q generalis ē ordinari⁹ totius orbis. ix. q. iii. cūcta p mūdū. ꝛ in. c. ii. d pbē. li. vi. Sed limita hunc tex. ſm nō. opi. q̄ nō. p Io. an. in. c. q₃q₃. d elec. li. vi. vbi dicit h̄ ꝓcedere i bñficiis ad epm ſpectātib⁹ ꝓpo iure. ſec⁹ in bñficiis dēuolutis ad epū ꝓpt negligētiā uel delictū inferioris q2 illa poſſūt cōferri p capl₃ ſede vacāte qđ ſemp nō. ꝛ redditur ibi rō. nā iſta deuolutio ptinet ad iuriſdcōē epalē vñ rōe iuriſdcōis epalis deferūt̄ ſ₃ i iuriſdictione epali ſuccedit caplm. Itē poſſ₃ allegari alia rō. nā caplm nō ſuccedit in collatōe bñficiorū q2 collatio ꝯputat̄ int̄ fructus eccle. vr̄ ēt qdā fructus rōe honorificētie ꝛ q2 ibi gr̄a exercet̄ ut dicit gl. nō. in. c. cū olim. de maio. ꝛ obe. ſ₃ h̄ nō pōt dici i bñficijs deuolutis. nā deuolutio nō fit ad epm fauore ſui ſ₃ fauore bñficii. ġ nō debet ſpectari nouus ſucceſſor. ꝛ h̄ rō multū vr̄ mihi ſtringere ꝛ magis q₃ pma alle. p Io. an. ꝛ facit bonus tex. cū gl. i. c. ſtatutū de pbē. li. vi. Itē adde aliā bonā limitatōē. vbicūq₃ eni capitulū nō pōt cōferre pōt alia bñficia ꝯmēdare donec alit̄ fuerit ꝓuiſū p ſupiorē ut ten₃ Io. an. i. c. vno. ne ſede vacā. li. vi. ꝛ Uincen. h̄ q tñ vr̄ h̄ limitaē cū bñficiū hēat onꝰ annexū. alle. c. ſignificatū. de pbē. Ego dicerē ꝙ is q h₃ cuſtodiā eccleſie vacāt̄ pt ponere admiſtratorē nō ſolū reſpcū onerū ſ₃ ēt reſpcū rerū gubernādarū facit. c. bone. d appl. ꝛ. c. ſi. d ſtatu regu. vbi epūs dat iconomū monaſterio vacāti. cui tñ de plato ꝓuidere nō pōt ita dico i ꝓpoſito i caſibus in qb⁹ cuſtodia ſpectat ad epm puta q2 ad eū ſpectat collatio. poterit caplm ponere iconomū ſeu ecclīā ꝯmēdare alicui gubernādā donec fuerit ꝓuiſu₃ d paſtore ꝛ h̄ nō. nā capitulū regularit̄ ſuccedit i oīb⁹ q̄ ſūt iuriſdictōis neceſſarie iux̄ nō. p glo. i cle. i. de here. ꝛ i. c. vnico. d ma. ꝛ obe. li. vi. 3⁹ limita hūc tex. p. d. c. vnicū. e. ti. li. vi. nā vbi collatio ptinet ad epm ꝛ ad caplm ſil̄ caplm ſede va. pt ꝯferre. ꝛ dic ut ibi latius hēt̄. ¶ Nūqd aūt capitulū pōt recipe reſignatōē₃ bñficiorū ſpectantiū ad collatōē₃ epi ſeđ vacā. vide plene p dños d rota deciſione. ccci. ¶ Sed op. ꝯ pdcā ꝛ ꝯ tex. d. c. cū oli. ſ. alle. ꝛ i. c. i. d iſti. li. vi. vbi capl₃ confirmat electōes ꝛ iſtituit pñtatos ſede vacā. gl. h̄ inſtat. vera ſolutō ē ꝙ iura uoluerūt dar̄ capitulo ſeđ vacāte ptātē cōfirmādi ꝛ iſtituēdi ſ₃ nō ꝯferēdi. Rō diuerſitat̄ q2 collatō ē qdā donat̄ vñ collator vtit̄ grā ut h̄ ꝛ ſic ē qdā fruct⁹ rōe honorificētie quā exercet plat⁹ i ꝯferēdo. ſ₃ cōfirmatio ul̄ iſtitutio nō ē donatio imo neceſſaria ꝛ debita ſi elect⁹ ꝛ pñtat⁹ ē idone⁹ ut i. c. p⁹ quā. de elec. ꝛ. xvi. q. vij. decernimus vnde confirmatio ꝛ iſtitutio ſūt iuriſdictionis neceſſarie id caplm ſuccedit in iſtis. ſ₃ nō i cōferēdo quia magis preiudicium fieret epiſcopo futuro. na₃ ſicut non ſuccedit in fructibus epiſcopatus ita nec in iſta honorificētia que eſt quidam fruct⁹ iuris conferendi. An autem ſuccedat capitulū in ptāte abſoluēdi excoicatū ab epiſcopo mortuo. glo. diſputat ſed hodie eſt deciſum in. d. c. vnico. de maio. ꝛ obe. li. vi. ꝛ dr̄ ꝙ ſic ꝛ uide plene de materia ꝙ dixi i. d. c. cū oli. d maio. ꝛ obe. ubi dedi multas remiſſiones in qbus ſuccedit caplm loco epi mortui. Abbas.

3 **Conſtitutus** Scđ vacāte iudiciū hitū ꝯ ecclīaꝝ nō tenet. ꝓ narrat factū ſuper

quo atteſtatiões fuerunt rcepte.⁊ illas repro-
bat dicēs q̄re ibi nos. ¶ Nō ex tex.ibi ſup li
bertate ꝙ pōt agi poſſeſſorio nedū ſup q̄ſi poſ
ſeſſiōe eligēdi.ut i.c.cū eccl'a.ō cauſa poſ.⁊ pro
prie.ſꝫ ſup libertate eligēdi.vn̄ ſi eccleſia eſt in
poſſeſſiōe.ſꝫ nō libere poſſidet.ut q: ali⁹ mo-
leſtat pōt agi ſup hac libertate vide tex.i.c.piſa
nis.de reſti.ſpo. ¶ Ex h ⁊ ex tex.nō ꝙ ſup iuri
b⁹ icorporalib⁹ pōt agi poſſeſſorio. ¶ Nō ꝙ
ſede vacāte nedū iudiciū n̄ pōt de nouo īſtitui.
ſꝫ etiā īſtitutū ꝯtinuari nō pōt.dꝫ ḡ ſuperſede-
ri.⁊ expectari ſbſtitutio pōtificis ⁊ h ꝓcedit n̄
ſolū cū eccleſia ē actrix.ſꝫ etiā ſi eſt rea. ¶ Sꝫ
q̄ro nūgd h ſit verū idiſtīcte. Inno.hic excipit
caſū.cū teſtes ſunt ſenes ⁊ valitudinarii.ſeu cū
timet̄ de eorū abſētia diuturna.tūc eni poſſunt
teſtes recipi ſede vacāte iux̄ ea que habent̄ i.c.
qm̄.i pri.ō.ut lite n̄ cōt. Hoſti.etiā excipit aliū
caſum.ſ.cū litigat̄ ſup bonis capl'i.duntaxat.
nā i illis pōt capl'm agē ⁊ cōueniri nō obſtante
vacationē ſedis ad h qd nō.i.c.edoceri.de r̄ſcri
pti. Et nō bn̄ h dictū.nā lꝫ alias i bōis diſtinctiſ
nō poſſit agē capl'm ſine ꝯſēſu epi li cā ē grauiſ
iux̄ nō.in.c.edoceri.⁊ i.c.i.de ꝓcura.⁊ i.c.cām
de iudi.tn̄ ſi ſedes vacat.puto ꝙ cā poterit agi
tari exq̄ ꝑtinet ad capl'm dūtaxat. nec pōt h̄ri
epi ꝯſiliū ul' conſenſus pro h.c.vnicū.e.ti.li.vi.
⁊ h puto valde limitare nō.i iuribus ꝑalle. vid
etiā de hac mā ꝑ Inno.i.c.i.ō.e.vbi firmat re-
gulā hui⁹.c.ꝓcedere i bōis ep̄atus ⁊ ei⁹ iurib⁹
ſꝫ i bonis ſeu iurib⁹ iſerioris eccl'e variari.nā
p̄rio vr̄ velle ꝙ caplꝫ poſſit cōſtituē actorē l'iu
dicū ad agēdū.ar.i.l.i.§.ij.⁊ in.l.ſicuti.ff.ꝙ cu-
iuſqꝫ vniuer.no.⁊ ſic n̄ caret eccl'a legitio defē
ſore.⁊ ita vr̄ firmaē i.c.cū dilecti ō ꝯſue.in ꝑn.
ſꝫ poſtmodū vr̄ ſētire ꝯ̄riū i.o.c.i.dicens ꝙ vbi
bōa ꝑtinēt ad ꝑlatū tm̄ ul' ad ꝑlatū ⁊ capl'm.nō
pōt capitulū ea bona i iudiciū deducē q: admi
ſtratio ꝑtinet ad ꝑlatū. ut i.o.c.edocēi.dicit tn̄
ꝙ ſi vacatio eēt diuturna poſſet ꝓuideri ꝑ da-
tionē curatoris vt i.l.i.⁊.ij.ff.de cura.bo.dan.
⁊ dabit̄ viſitator eccleſie vacāti.lxi.diſ. obitū.
⁊ ceſſāte alio viſitatore dicit ꝙ ep̄s ē a iure ui-
ſitator i oīb⁹ eccleſiis iſeriorib⁹ ſue dioceſis ⁊
ꝓ h fcit tex.i.c.ſi.de ſucce.ab iteſta.vbi ep̄us a
git ꝓ eccleſia vicina.fallit h ſecūdū eū i qbuſdā
iurib⁹ q̄ meli⁹ tractāt̄ ſede vacāte vt cū agit̄ ō
iure eligēdi ut i.c.cū dilect⁹.de cōſue.vl' ō retē-
tiōe fructuū eccl'e vacātis.ut i.c. vnico.ne ſede
va.vl' de diuiſione ꝑbēde ut i.c.vacāte.ō ꝑben.
⁊ ſic ō ſi. ¶ Et ex his potes ſic diſtiguē cū q̄ri
tur nūgd poſſit iudiciū agitari ſede vacāte qd
aut agit̄ ō bonis eccleſie cathedralis.aut ō bo
nis eccl'e iſerioris.p̄rio cāu.aut de bonis eccl'e
⁊ pōt agi.aut de bōis prelati aut cōib⁹ ⁊ agi nō
pōt.⁊ vid circa hoc qd le.⁊ nō.i cle.ſi.ō ꝓcura.
⁊ puto ꝙ ſolus papa poſſit dare curatorē hui⁹
modi bonis eccleſie cathedralis q̄ ad effectū
agēdi.ar.i.c.is cui.ō elec.li.vi.⁊ i.c.paſtoralis.
de offi.ordi.⁊ ſcdo cāu aut eccleſia non ē collegiata

aut ſic.p⁹ cāu poterit ep̄us agere ⁊ defēdē. ma
xīe cū vacatio eſt diuturna vt in.o.c.ſi. Si vo
eccleſia eſt collegiata tūc puto ꝯgruētius agi ꝑ
caplꝫ auctoritate epi ⁊ h cū necitas vel cū vaca
tio eſt diuturna.al' debēt expectari ꝑlat⁹ vt.c.
ne ꝓ defectu.de elec.⁊ q: defēſio iuriū p⁹ loco
ſpectat ad ꝑlatū collegij vt i.o.c.edoceri.fallit i
caſibus ſpalib⁹ de qbus.ſ.dixi. Abbas.

¶ De his q̄ ſiūt a ꝑlato ſine ꝯſēſu capl'i. Ru.

¶ Cōtinuat̄ ad ꝑcedētia h mō. Supra viſū ē
de iſtitutōib⁹ ac collatiōib⁹ bn̄ficiorū verū q:
dubitari poſſet vtrū ep̄us poſſet iſtituē vl' ꝯfer
re ſine ꝯſēſu capl'i.id ſupra occaſiōe poſuit cō-
pilator rubricā generalē de his q̄ ſiūt a ꝑlatis
ſine ꝯſēſu capl'i.vl' poſſim⁹ cōtinuare ⁊ mō ad
rubricā ꝑcedētē. Supra viſū eſt ꝙ ſede vacā
te nihil dēt attētari ꝑ capitulū. ſꝫ quia poterat
dubitari nūgd ſede r̄pleta poſſit ꝑlat⁹ diſponē
ō reb⁹ eccleſie ſiñ capl'o.id ſubijcit̄ hec rubrica

Irrita erit. Nō ꝙ aliēatio
rei eccleſiaſtice abſqꝫ approba-
tione capituli.h.o. non diuiditur
Nō.p⁹ tres contractus inhibitos
prelato abſqꝫ conſenſu ⁊ ſubſcrip-
tione canonicorū vt dōatio vēditio ⁊ ꝑmutatō
Et nō ex hoc ⁊ ex tex.ꝙ vbū vēditō n̄ ꝯphēdit
i ſe dōatōē neqꝫ ꝑmutatōē. In ꝯ̄riū ē tex.i.l.
ſtatulib.ff.ō ſtatulibe.vbi dr̄ ꝙ vbum ēptio ſeu
vēditō ꝯphēdit i ſe omnē ꝯ̄ctū ꝑ quē trāſfertur
dn̄iū ad idē tex.i.l.voluntas.C.de fideicō. In
ꝯ̄riū ⁊ ꝓ ꝑmo dicto facit.l.i.de re.decur.ſine ō
cre.nō alie.li.x.⁊ dic ꝙ ubicunqꝫ ſit cōmemo-
ratio precii verbū vēditō verificat̄ tantū i ven
ditiōe vulgarit̄ ſupra qm̄.ſ. interuenit precium
vt eſt tex.i dēa.l.i.vn̄ ꝓhibit⁹ vēdere ſine certa
ſolennitate ne decipiat̄ in precio pōt dōare ſiñ
aliq̄ ſolennitate vt eſt tex.in dēa.l.i.ſꝫ vbi non
ſit cōmemoratō precii.tūc verbū vēditō capit̄
largo mō niſi forte eſſem⁹ i mā odioſa. ſꝫ ꝓpt̄
cōe vſū loquēdi qui regularit̄ dēt attēdi etiā
ꝯ ꝓpriū ſignificatū vocabuli.vt i.l. librorū i.§.
ꝙ tn̄ caſſius de lega.iii.⁊ in.l. labeo .ff. de ſup.
lega.⁊ in.c.ex l'ris de ſpon.capit̄ verbū vēdi-
tio ꝓ ſpē diſtincta ab aliis cōtractib⁹ ⁊ ita capi
tur hic. ¶ Nō ⁊ ibi abſqꝫ collaudatōe vnum
caſum in q̄ reqrit̄ cōſen us capl'i nec ſufficit ꝯſi
lium.ſ.cum agit̄ de alienatiōe rei eccl'aſtice.ad
idem.xii.q.ii.in.c.ſine exceptione. ⁊ regularit̄
in quibus caſibus requiritur cōſenſus capl'i. ⁊
in quibus ſufficit conſilium dicā in.c.nouit.ſ.
.e.⁊ per hoc verbum collaudatione dicit Egi-
dius ꝙ requiritur conſenſus expreſſus ⁊ ve-
rum dicit.ꝙ vbi agitur de alienatione ꝑpetua
requiritur conſenſus expreſſus capituli.n̄ aūt
tacitus vt eſt tex.iuncta glo.i.c.i.de re.eccle.n̄
alie.li.vi.an autem ⁊ quando ſufficit tacitus.
dicam latius in.c.ſe. ¶ Nō ibi ſubſcriptiōe ꝙ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

i alienatiōe rei eccleſiaſtice req̄rit̄ .nedū ꝯſēſuſ
canonicoꝝ.ſꝫ etiā ipoꝝ ſbſcriptio ⁊ facit hic
Inno.vnā r̄gulā ꝙ nūq̄ꝫ req̄rit̄ ſbſcriptio niſi
i caib⁹ i iure exp̄ſſis qḋ nō.⁊ ꝓ h̄ dicō adduco
rōeꝫ.nā req̄rarit̄ i q̄libꝫ diſpoſitiōe ſufficit ꝯſen
ſus nec req̄rit̄ ſcriptura.l.pactū.C.de pac.viḋ
glo.i.c.i.de cēſi.li.vi.q̄ niſi ſpecifice iure cauea
tur vt fiat ſubſcriptio nō eſt illa nec̄ia ⁊ hodie
i plurib⁹ lociſ nō ſuat̄ qḋ h̄ dr̄ de ſubſcriptione
Et ſatis poſſet dubitari nūq̄d ꝯſuetudine poſ
ſet tolli.nā eſſet itrare illā.q.nūq̄d ſolēnitas re
quiſita i alienatiōe rei eccl̄e poſſit tolli cōſuetu
die.nā pleriq̄ꝫ tenuerūt q̄ n̄.de h̄ dicet̄ i.c.nul
li.de re.eccle.nō alie. ¶ Nō ibi clericoꝝ ꝙ in
alienatiōe debēt clerici cōſētire.⁊ ſe ſbſcribere
Sꝫ q̄rit̄ de q̄b⁹ clericis loq̄t̄ iſte tex.dic col
ligēdo dc̄a doc.ꝙ aut agit̄ de alienatiōe rei ec
cleſie cathedral̄ aut iferioris.p̄io cāu itelligit̄
de canonicis cathedral̄ eccl̄e.n̄ aūt itelligas de
aliis cleric̄ eccl̄e q̄ n̄ ſūt ḋ capl̄o ad h̄.c.i.ḋ re.
eccle.n̄ alie.li.vi.⁊ ſufficit ſcḋꝫ doc.ꝯſēſus epi ⁊
clericoꝝ abſq̄ꝫ ꝯſēſu pape vl̄ archiepi.h̄ itelli-
ge niſi p̄lat⁹ iurauerit n̄ alienare romano pōti-
fice icōſulto ſec⁹ ſi iurauerit n̄ alienare ſiñ licen
tia pape.⁊ ꝓ h̄ dc̄o viḋ qḋ dicā i.c.ſi.de ec.edi.
nec req̄ret̄ ꝯſēſus canonicoꝝ abſētiū.ſolū eniꝫ
vocāt̄ p̄ſītes.x.q.ii.h̄ ius.⁊ ſic nō iſtū caſū in q̄
abſētes n̄ vocāt̄ lꝫ agat̄ de alienatiōe rei vide
gl.i.c.ii.de teſti.li.vi.q̄ pōit ſolū tres ca⁹ i q̄bus
abſētes ſūt vocādi.ſꝫ vide qḋ dicā i.c.i.ḋ his q̄
fiūt a ma.p̄te ca.vbi lati⁹ h̄ attingā.Concluſio
ḡ ē i hoc p̄°mēbro ꝙ i alienatiōe rei cathedral̄
ſufficit ꝯſēſus epi ⁊ capl̄i cū ſubſcriptione tātū
ipoꝝ canonicoꝝ.⁊ tractatu p̄cedēte.⁊ ḋ hoc
tractatu dicet̄ i.c.tua.de re.eccle.n̄ alie. 2°. mē-
bro.ſ.i bōis eccl̄e iferioris dicit h̄ Inno.ꝙ non
req̄rit̄ ſubſcriptio canonicoꝝ eccl̄e cathedral̄
ſꝫ ſufficit ꝯſēſus clericoꝝ eccl̄e iferioris cuius
res alienat̄.⁊ req̄rit̄ ꝯſēſuſ ⁊ ſbſcriptio ad hoc
xii.q.ii.placuit Io.An.dicit alios tenē ſufficē
h̄ cāu ꝯſiliū canonicoꝝ eccl̄e cathedral̄.⁊ ſic ſi
plicit̄ trāſit.⁊ dicit ꝙ Inno.hāc opi.tenuit i.c.
nouit.j.e.⁊ ſic fuit ſibi ꝯri⁹ q̄z h̄ r̄q̄rit ꝯſēſum.⁊
ibi ꝯſiliū.⁊ lōga ē dr̄a iter ꝯſiliū ⁊ cōſēſū vt in
c.cū i veteri.de elec.⁊ i.c.cū oli.ḋ arbi. ¶ Sed
aduerte vl̄t doc.nā r̄perio Fe.ꝯſilio .cxxxvii.
tenē ꝙ n̄ req̄rit̄ h̄ cāu ꝯſēſus vl̄ ꝯſiliū eccl̄e ca-
thedral̄.ſꝫ ſufficit ꝯſēſus ſeu auctoritas epi. ſꝫ
ꝯ eū vr̄ tex.i.ḋ.c.i.ḋ.re.eccle.n̄ alie.li. vi ad qḋ
ipē ſpecifice n̄ r̄ndit.⁊ mltū facit.c.cū apoſtoli.
ca.j.eo.vbi vr̄ ꝓbari ꝙ etiā ſi eccl̄a inferior ſit
collegiata req̄rit̄ ꝯſēſus eccl̄e cathedral̄ ex ca-
ſū ſpalē ibi poſitū.vñ dicerē ſic ꝙ ſi ep̄s eſt au-
ctor i alienatiōe rei eccleſie iferioris.⁊ tūc r̄q̄ui
rit̄ cōſēſus capl̄i ſui.⁊ ſic pōt generalit̄ itelligi
iſte tex.⁊ ita loq̄tur tex.i.ḋ.c.i.⁊ vide ibi glo.in
v̄bo tenues.ſꝫ q̄n ep̄s n̄ ē auctor ſꝫ rector eccle
ſie iferioris.⁊ tc̄ ſi n̄ hꝫ collegiū ſufficit ꝙ r̄ctor
alienet cū auctoritate epi nec ēt exigit̄ decretuꝫ
ſi autē hꝫ collegiū requiritur cōſenſus collegii ⁊

ſubſcriptio cū auctoritate ſoli⁹ epi.h̄ vr̄ ꝓbari
xii.q.ii.abbatib⁹.⁊.c.placuit.⁊.xvii.q.iiii.i ven
ditionib⁹.⁊ vide tex.iūcta cū gl.i cle.i.ḋ re.ec.
nō alie.Et rō diuerſitatiſ poteſt eſſe q̄z vt ep̄s ē
auctor vr̄ ſol⁹ ⁊ ſingularis i alienatiōe rerū me
rito dꝫ hr̄e ꝯſēſū capl̄i ſui ne ꝑ eū diſſipēt̄ bōa
eccl̄e iferioris.ſꝫ i alio cāu alienatō n̄ procedit
ab eo.ſꝫ ab eccl̄a iferiori.q̄re ſufficit auctori-
tas ſua ſimpl̄r.vtile tñ eſſet r̄q̄rē ꝯſiliū capl̄i ſui
vt i.c.nouit.j.e. ¶ Sꝫ q̄ro nūq̄d alienatio fa-
cta ꝑ ſolū ep̄ꝫ ſit oīno irrita ita vt n̄ poſſit rati
ficari ꝑ eccl̄aꝫ.Hoſti.⁊ cōiter doc.dicūt ꝙ capi
tulū poterit approbarē.⁊ hoc ꝓcedit fauore ec
cleſie vñ ꝯct⁹ claudicat.ſīl̄r i eo q̄ emit a pupil-
lo ſine auctoritate tutoris.nam ipſe obligatur
pupillo.ſꝫ pupillus ſibi n̄ obligat̄.vt i.l.iulian⁹
§.ſi quis a pupillo.ff.de ac.em.⁊ nō h̄ dc̄a ⁊ iū
ge cū nō.in.c.i.ḋ.e.ſicut eni pōt p̄lat⁹ hr̄e rataꝫ
alienationē factā a capl̄o ſede vacāte .xii .q.ii.
ſiqua de reb⁹.ita ⁊ capl̄m pōt hr̄e ratam aliena
tionē factā a ſolo p̄lato ⁊.hoc ꝓcedit i dubio i
alienatiōe tp̄ali.ſꝫ i ꝑpetua ē maius dubiū cuꝫ
ibi dēat ꝓcedere tractat⁹.vt i.c.tua.j.e.⁊ ſenſit
hoſti.i.c.iii.j.e.vt nō poſſit hr̄i rata ꝑ capl̄m.⁊
h̄ ſētit ꝯriū.ſꝫ tene p̄mū dictū. nā i ratificatiōe
pōt hr̄i tract⁹.⁊ h̄ vt dixi ꝓcedit fauore eccl̄e
ar.i dc̄o.§.ſi q̄s ⁊ i.ḋ.c.ſi qua. ¶ Tertio q̄ritur
q̄d ſi ep̄s n̄ hꝫ capl̄m q̄z ꝓpter guerras eccleſia
ē deſtructa .dicūt doc.ꝙ loco canonicorum hē
bit alios clericos honeſtos. ar. lxv.diſ.ſi forte
⁊ in.l.vbi abſūt.ff.de tu.⁊ cura.da.ab his.uide
bonū tex.xvii.q.iiii.i.c.null⁹ res.⁊ nō h̄ dictuꝫ
⁊ ē vtile illud ſuare i alienatiōe ſiēda etiaꝫ per
p̄latuꝫ eccl̄e iferioris. ¶ In glo.ii. i ſi.nō glo.
ꝙ i alienatiōe rei parue non req̄rit̄ conſenſus
capl̄i.ſꝫ vide doc.in.c.ſe.vbi ſētiūt ꝙ n̄ r̄q̄ritur
exp̄ſſus ꝯſenſus.ſꝫ tacit⁹ bñ requirit̄ ar.i.c.ſe.
⁊ eſt bona limitatio.⁊ fc̄it tex.in.c.ſe.ſecunduꝫ
vnum itellectuꝫ.et vide alios ca⁹ leues hic ex
ceptos per doctores.⁊ cetera. Abbas.

Continebatur

In tpa
li alienatōe quā fc̄it p̄lat⁹ taciturnitaſ
capl̄i hēt̄ ꝓ ꝯſēſu In p̄ᵃ pōit̄ deciſa ꝯſulta.° In
2ᵃ diſtiguēs r̄nſio.ubi ꝯſulta.° ¶ Nō p̄°ſcḋꝫ cō
munē itellectuꝫ.c.ꝙ ꝯceſſio rei eccl̄aſtice fc̄a ꝑ
p̄elatū ad vitā r̄cipiētis tenet ſine ſolēnitatib⁹
requiſitis in alienatione ꝑpetua.nā vt hic patꝫ
nō fuit hic requiſitus tractatus nec habit⁹ con
ſenſus expreſſus. nec interuenit auctoritas ſu
perioriſ ⁊ ſic videtur iſte tex.mirabilis. Cōtra
xii.q.ii.§.perpetua.⁊.c.nulli.de re.eccle.non a-
lie.nam id qḋ datur ad vitā alicui⁹ poteſt di-
ci perpetuum q̄ ad hoc vt ſeruetur ſolennitas
requiſita in alienatione perpetua.ſed vide Fe.
conſilio.li.vbi videtur intelligē iſtum tex .i cō
ceſſione rei modice.ſecus dicenduꝫ ſi reſ ē ma
gna.tc̄ enim interuenire debent ſolennitates re
quiſite in alienatione perpetua.vt in. ḋ .§. per
petua iuncta glo.⁊ vide Io. an. in additi. ſpe.

in ti. de re. eccle. nō alie. ſup rubrica. i fi. vbi idē vr̄ ſētire. ⁊ hoc nō. ſcđo collige ꝙ abbatiſſa hēt liberā admiſtratōez ſui mōſterii ſicut abbas. ⁊ ꝙ ad validitatē ꝯceſſiōis ſiēde ꝑ eā dꝫ iteruēire conſenſus capl'i ſui. Ex quo collige ꝙ per abbatiſſam ⁊ moniales non ob. ſexu feminco diſponitur res mōſterii. ¶ Op. ꝯ tex. ⁊ vr̄ ꝙ conceſſio ſecūda ſēp debꝫ p̄iudicare p̄ori ſi fuit de uētū ad traditiōez rei vt i. l. quotiens. C. de rei vendi. vbi dicit tex. ꝙ ſi primo vendidi reꝫ vni ⁊ non tradidi. ⁊ꝰ vendidi alteri ⁊ tradidi ꝙ ſecūdus ē potior. So. h̄ dicit Hoſti. poſt Inno. ꝙ illa lex non habet locum in perſonis eccleſiaſticis qꝛ non debent adhibē fraudem i ſuis cō tractibus. vt in. c. ꝑ tuas. de dona. ſꝫ laici quaſi nāliter adinuicem decipiunt. l. in cauſe. la ij. de mino. Item conſenſus ſpiritualis fortioꝛ ē q̄ꝫ corpoꝛalis idō difficilius rūpitur. vt in. c. ij. de tranſla. ꝑla. ſꝫ hoc dictū quod vr̄ multū ſingulare ſi eſſet verum non placet communiter modernioribus qꝛ diſpoſitio illiuſ legis non īperitur correcta ꝑ aliquē canonē ideo ñ dꝫ corrigi ꝑ gl. magr̄orum. Sed poſſet ſaluari illud dictū i cōceſſione rerū ſpūaliū. nam in illis ex ſola ꝯceſſiōe tr̄ſfert̄ ius i re. ut ē tex. nō. i. c. ſi tibi abſenti. de prebē. li. vi. ⁊ facit. c. fi. de ſpon. duo ⁊ qđ dixi poſt Inno. i. c. iter cetera de preben. Poſſet etiā ſaluari cū eccl'a vendidit eccl'ie. ut ex ſola ꝯceſſiōe ſit tr̄ſlatū dn̄iū i eccleſiā ar. in l. fi. C. de ſa. ſan. eccle. ⁊ ſic nō ꝓderit ꝯceſſio cū tr̄ſlatiōe. illa tñ lex nō loq̄t̄ qñ eccleſia ꝯtrit ꝯ eccleſiaꝫ. vñ eſſet diſceptādum vtrū ꝑuilegiū illiꝰ legis. hēat locū i diſpoſitiōe eccl'e aduerſuſ eccleſiā ⁊ ſatis ēt poſſet teneri ꝙ ſic. ⁊ facit nō. ꝑ Bar. i auē. quas actiones. ō ſa. ſā. eccleſi. vbi diſputat an ꝑuilegiatus vtat̄ ꝑuilegio ꝯ parit̄ priuilegiatū. ¶ In glo. i. ibi. ar. ꝯ. ſ. c. ꝓxio. et facit ille tex. i ꝯriū qꝛ ibi ad validitateꝫ ꝯceſſionis reqrit̄. collaudatio capituli ⁊ ſic ꝯſēſus expreſſus vt ibi dixi. Itē ſubſcriptio cuiꝰ ꝯrium inuit̄ h̄. nā hic ſufficit ſcientia capituli ſine ꝯdictiōe ⁊ glo. optie ſoluit ⁊ ſolutiōez eiꝰ ſꝑ nō. ut i cōceſſiōe faciēda ꝑpetuū reqrāt̄ ſolēnitateſ a iure reqſite ⁊ ſubſcriptio ⁊ conſenſus exꝓſſus ſecꝰ i ꝯceſſiōe facta ad tp̄s. ⁊ vide glo. cōſilem i. c. i. de re. eccle. nō alie. li. vi. in verbo ꝑpetuis. Inno. ⁊ Hoſti. pꝰ ponūt hāc lec. glo demū ponūt aliā dicētes tex. poſſe ꝓcedere i decia modici valoris al̄. aūt fuiſſet neceſſarius cōſēſus ſupioꝛis. xvij. q. iiij. i vēditiōibꝰ. qui hic ñ interuenit pōdera bñ hūc ſcđꝫ itellectū. Ex q̄ habes primo ꝙ vbi fuerit ꝯceſſio magne rei etiā ad tēpus dꝫ iteruenire cōſenſus capl'i expreſſus qđ voluit Io. an. i addi. ſpec. vbi. ſ. ⁊ pōt intelligi tex. qñ ſit cōceſſio ad tēpus ñ modicū puta ad vitā alicuiꝰ. nā tūc eq̄parat̄ ꝑpetue alienatōi q̄ ad ſolēnitatē ſuādā ut. ſ. dixi. ¶ Iteꝫ nō. ex h̄ itellectu ꝙ i ꝯceſſiōe rei modice ad vitā alicuiꝰ ñ ē neceſſarius cōſenſus epi. ſꝫ ſufficit volūtas p̄lati ⁊ capl'i ſecꝰ i cōceſſiōe rei ñ modice ⁊ ſcit

c. terrulas. xii. q. ii. Limita oīa p̄dc̄a. pꝰ ꝙ vbicūqꝫ bōa p̄lati ſūt diſticta a bonis capl'is tunc ſufficit ſola cōceſſio p̄lati uſqꝫ ad vitā ipiꝰ p̄lati qꝛ ſolū agit̄ de preiudicio ſuo vt tenet. Fe. conſilio. liii. vbi latius vide. ⁊ Hoſti. i ſūma. i. §. fi. ꝑ doc. i. c. veniēs. ō tr̄ſac. ⁊ qđ ibi dixi. ⁊ꝰ limita ꝑ tex. iuncta. gl. nō. xvi. q. i. poſſeſſiones. ubi colligit̄ ꝙ cā pietatiſ pōt ſolꝰ p̄latꝰ ꝯcedē alicui idigēti vnā poſſeſſionē ad vitā ſuā. ⁊ vide Archi. i. c. i. de re. eccle. ñ alie. ꝑalle. ⁊ h̄ nō qꝛ quotidiana. ¶ In glo. i verbo poſt multū ibi qđ ñ credo. vult ḡ glo. ꝙ lꝫ ꝯceſſio ſcđa ſit facta poſt magnū iteruallū. ñ tñ habet robur ⁊ ſic vult ꝙ i l'ra ſuppleat̄ maxie dū pōderat ꝙ nō poſt multū tp̄is ⁊ c̄. ⁊ idem Inno. h̄ qui ad l'raꝫ ſupplet maxie quaſi vellet ꝙ exq̄ prima conceſſio fuit facta ignorāte uel ꝯdicēte capl'o ñ ꝯualidat̄ ꝑ lapſum magni tp̄is. Hoſti. tenet ꝯriū ⁊ colligit ꝑ ar. a ꝯrio ꝙ ſi capl'm a tp̄e ſciētie nō ꝯdicit. j. ſex mēſes vr̄ cōſētire ar. c. ii. ſ. de cōceſ. p̄ben. ⁊ vr̄ Hoſti. itelligere tex. qñ decima cōcedebat̄ i titulū bñficii. ſꝫ Io. an. dicit dictū Hoſti. nō ꝓcedere hodie i electōibꝰ. nā ſi cōtēpti ñ ꝯdicūt j. edictū qđ hodie pōit̄ ō q̄ i. c. fi. de elec. li. vi. ñ poſſunt amplius ꝯdicē. ⁊ ſic non datur hodie ſemeſtre ad ꝯdicēdū. ſꝫ dictū Hoſti. poſſet ꝓcedere ſcđꝫ eū i collatiōe qꝛ i illis ñ ponit̄ edictū ut nō. i dēo. c. fi. Plura ſūt nō. ex dc̄is Hoſtiē. ⁊ Io. an. pꝰ ꝙ cōtemptus i. actu collatiōis pōt ꝯdicere infra ſex menſeſ a tp̄e ſcientie. ⁊ ſic ifra tp̄us ſt datur ad cōſerēdū. cōtēptus vō i electōne debꝫ ꝯdicere infra edictū qđ pōitur ꝓ cōfirmatiōe fiēda al̄ non auditur niſi in caſu. c. fi. q ma. accu. poſ. ⁊ hec egregie limitant ⁊ dant itellectū ad. c. quod ſicut. de elec. vbi dr̄ ſimpl'r cōtēptū poſſe proſequi iniuriā ſuā ⁊ nō apponit̄ tp̄us. Ego dicerem ꝙ aut tex. iſte itelligitur in conceſſione que fit loco collationis bñficii. aut in conceſſione alterius rei alicui facta tāq̄ꝫ bñ merito. primo cāu ſi prelatus contulit bñficiū p̄ñte capl'o ⁊ nō ꝯdicēte vr̄ icontinenti cōſētire nec dabitur tp̄us ad ꝯdicēdū. hoc aptiſſie vult p̄ncipiū huius. c. ⁊ ſic hēs caſū in quo tacēs habetur ꝓ cōſentiente lꝫ non agatur de re concupiſcibili ſꝫ potiuſ p̄iudicabili. Contrariū nota. per Inno. in. c. in geneſi. de elec. ⁊ ꝑ gl. i regula is qui tacet. ō re. iuris in vi. ⁊ l. filius. §. inuitus ff. de ꝓcura. ſꝫ dic hoc procedē ꝓpter nimiam cōiūctioneꝫ que eſt inter prelatū ⁊ collegiū ad hoc tex. nō in. l. ſi ſeruus cōis. ff. de dona. inter vi. ⁊ vxo. vbi ſi pater donat filio rem cōem ſibi ⁊ fratri frē p̄ñte ⁊ non ꝯdicente valet cōceſſio ⁊ eſt nō. l. ad confirmationem intellectus huiꝰ c. Itē pōt allegari dictū Inno. in. c. i. de his q̄ fiunt a ma. ꝑte ca. vbi dicit ꝙ exiſtentes in vniuerſitate debent ꝯdicere his que aguntur ſi nolunt conſentire al's habentur ꝓ conſentientibꝰ ⁊ quo ad peccatum ⁊ quo ad penam ſi aliqua ibi male agerentur. ⁊ probo illud dictū Inno. hac ratione. q̄ſquis de vniuerſitate debet votū

ſuū exp̄mere in cõncernētibus factū vniuerſita
tis ex debito officii ar.in.c.i.de his q̄ ſūt a ma.
p̄t e ca.is autē qui tenet̃ loq̃ ⁊ tacet habet̃ ꝓcō
ſentiēte uel cōtradicēte quatenus tēdit in eius p̄
iudiciū.l.de etate.§.qui tacuit.ff.de interro.ac.
⁊ in.c.ſi poſt p̄ſtitū.de cōfeſ.li.vi.ita dicēdū in ꝓ
poſito. Si vero cōceſſio fit p̄ p̄latū abſente ca-
pitulo tūc pōt ſuſtineri dictū Hoſti.⁊ Jo.an.⁊
in iſto cāu ꝓprie loquūt̃ ut nō habeat̃ capitulū
ꝓ cōſentiēte icōtinēti cū ſcit ⁊ non cōtradicit. Si
vero agit̃ de cōceſſione nō in titulū beneficii tē
eſt dubiū q̄ꝫ a iure nō p̄figit̃ tēpus ad actū exer
cēdū.⁊.ſic vr̄ q̄ ꝑpetuo poſſint cōtradicere ſi ca-
pitulo abſente fuit fcā cōceſſio ⁊ hoc cāu poſſet
ſaluari dictū glo.⁊ Inno.ſed ſi cōceſſio eſſet fa
cta p̄ſnte capitulo dicēdū eſt vt p̄ mēbro .ſ̄. ⁊ h̄
nō. ¶ In fi.glo.nō glo.q̄ titulus habitus a ſo-
lo p̄lato nō p̄ſtat cāam p̄ſcribēdi ⁊ intellige quā-
do ſolus p̄elatus vēdidit ſeu alienauit. ſꝫ glo.
cōtrariā habes in.c.de quarta .de p̄ſcrip.ſed intel
lige iſtā glo.quādo recipiens errauit in iure q̄ꝫ
credidit ſolū p̄latū poſſe alienare .naꝫ error iu-
ris impedit vſucapionē vt le.⁊ nō.in.c.apoſtoli
ce.de dona. ⁊ in.l. nūq̄ꝫ.ff. de vſuca.illā glo. in-
tellige quādo errauit in fcō q̄ꝫ credidit capitulū
ꝯſēſiſſe ⁊ alias ſolēnitates debitas īteruenīſſe ⁊
tene menti has duas ſo.ſic intellectas ⁊c̄. Ab.

QUam uos Aliena: tpa: facta ſine cō-
ſenſu capl̄i p̄ ratificationē eius robo-
ratur.p̄ ponit̃ dictū.ꝫ. exceptio ibi niſi. ¶ Nō
p̄ q̄ cōceſſio etiā ad tp̄us nō pōt fieri p̄ p̄ela-
tū reclamāte capitulo.⁊ intellige ꝓut dr̄ i.c.p̄ce
den. Nō ꝫ. ibi ratā q̄ cōſenſus capl̄i pōt inter
uenire poſt factū ⁊ validare factū nullū . Sed
cōtra h̄ facit.nā in alienatōne debet p̄cedere tra-
ctatus vt in.c.tua.j.e.⁊ i.c.i.de re.eccle.nō alie.
li.vi. Itē ſubſcriptio ⁊ exp̄ſſus cōſenſus vt.ſ̄.in
c.i. ¶ So.dicūt doc.q̄.c. pōt intelligi i cōceſſi
one ad tēpus fcā.nā in alienatōe ꝑpetua nō vr̄
q̄ hēat locū ratihabitio ꝓpt̄ neceſſitatē p̄ceden
tis tractat⁹ ⁊ fuit hoc vltimū dictū Inno.⁊ ſic
videt̃ ſentire cōtra ea que dixi.ſ̄.c.i.ſed dic meli⁹
vt ibi dictū fuit.nā fauore eccl̄ie poterit talis cō
ceſſio ratificari fuat̃ tūc ſeruādis . ¶ In glo.i.
ibi neceſſarius ē ꝯſenſ⁹ vniuerſitatis caue quia
glo.loquit̃ nimis gn̄alit̃ dū dicit q̄ in oibus ne
gociis eccleſie neceſſarijs ē neceſſarius cōſenſ⁹
capl̄i.nā nimis generalit̃ loquit̃ ⁊ ꝯ tex.c.ſe.⁊.c.
quāto.vbi ſolū regularit̃ regrit̃ cōſiliū capl̄i ⁊ n̄
ꝯſenſus.⁊ magna ē dr̄ia int̃ cōſiliū ⁊ cōſenſuꝫ vt
dixi in.c.i.ſ̄.c.vnde in multis caſibus h̄ enume-
ratis in glo.ſolū regrit̃ cōſiliū.vt in eis videre
poteris.⁊ quādo regrat̃ cōſenſus dicā in.c.ſe.
Sed Hoſ.quē approbāt hic doc.ponit vnā re-
gulā nō.q̄ in cōit̃ tāgētibus epm̄ ⁊ capl̄m regri
tur cōſenſus capl̄i facit.c.accedētes.de p̄ſcript.
q̄ nō. ¶ In glo.fi.ibi.§.tutor.ibi autē auctori-
tas tutoris nō pōt interuenire ex poſtfcō ad cō
ualidādū contractū minoris niſi incontinenti i

terce deret ergo conſenſus capituli non potuit
hic interuenire poſt factū ad cōualidādū cōceſ
ſionē epi glo.non ſoluit.ſed vide p̄ Inno.in.c.
cū conſuetudinis de cōſue.ſ̄.p̄ Bar.i.l.ſi quis
mihi bona in.§.iuſſū.ff.d̄ acqui.here.⁊ aliq̄d p̄
doc.hic. Et conclude q̄ quādoq̄ꝫ in actu requi
ritur iuſſus alicuius ⁊ tunc debet p̄cedere vt in
d.§.iuſſū.quādoq̄ꝫ regrit̃ auctoritas.i.conſen-
ſus auctorizabilis ⁊ tūc debet interuenire i ipō
actu ſm̄ q̄ verbū ſonat uel modicū āte ſeu ime
diate poſt vt i.d.§.iuſſū ⁊ i.§. tutor p̄alle.q̄nq̄ꝫ
regrit̃ licentia ⁊ illa debet p̄cedere vt in.c. licet
de regula.q̄nq̄ꝫ cōſiliū ⁊ debet regri ante ⁊ ſpe-
ctari r̄nſuꝫ vt in.c.cum in veteri.de elec.q̄nq̄ꝫ re
grit̃ cōſenſus vt in cāu nr̄o ⁊ tunc ſi de ſolenni-
tate actus regrit̃ vt interueniat certo tēpore n̄
pōt interuenire poſt vt i.c.auditis iuncto.c.q̄ꝫ
ꝓpter de elec.aut nō regrit̃ ꝓ ſolēnitate certo
tēpore ſed ſimplicit̃ ad actus validitatē ⁊ tunc
aut actus tenet ⁊ pōt cōtēptus cōſentire quan-
docūq̄ꝫ.vnde canoicus cōtēptus in electōe pōt
cōſentire poſt factuꝫ vt in.c.q̄ ſicut.de elec.aut
actus n̄ tenuit.⁊ tūc pōt interuenire poſt factū
ſed tūc validat actū vt ex nūc nō ⁊ ex tūc. ⁊ iſte
ē cāus.c.nr̄i. nā cōceſſio fcā p̄ p̄latū reclamante
capl̄o eſt nulla ſi capl̄m tractu tēporis conſentit
valebit conceſſio vt ex nūc nō a tēpore p̄me cō-
ceſſionis.⁊ ſm̄ h̄ intellige nō.p̄ Inn.i.d.c.cū cō
ſuetudinis.vide bonā glo.in regula nō firmat̃
⁊ in regula ratū de reg.iur.li.vi. ¶ In ea.glo.
ibi. Itēꝫ arguo q̄ ea q̄ ab initio ⁊c̄.hic glo.uſq̄ꝫ
ad finē ꝓſequit̃ viā brocardicā.⁊ nō bn̄ expli-
cat.ſed vide clarius an ⁊ quando ratihabitōne
poſſit cōfirmari actus p̄cedēs. ⁊ an hēat locū i
delictis i.c.cū q̄s.de ſen.excōi.li.vi.vbi tex. pul
cher ⁊ p̄ glo.in regula ratihabitio ⁊ regl̄a ratuꝫ
de reg.iur.li.vi.⁊ q̄d nō in.l.i. C.vbi de cri.agi.
opor.⁊.x.q.ij.c.i.⁊ nō dictū Inno.in.c. pruden
tiā d̄ offi.delega. ¶ In ea.ibi illuſtris p̄ſona re
feras h̄ ſolū ad id q̄d dicit de ſn̄ia.nā illuſtris p̄
ſona pōt ꝓnūciare ſn̄iaꝫ p̄ aliū vt in.c.ſi.de re iu
di.li.vi.nō aūt referas ad teſtim̄. vt in.l.iuben⁹.
C.d̄ teſta.⁊ i.l.q̄tiēs i.§ ſi q̄s nomē.ff. d̄ hr̄.iſti.

NOuit Prelat⁹ ſine ꝯſilio capi
tuli iſtituere vl̄ d̄ſtituere
vl̄ alia negocia eccl̄ie tractare nō debꝫ
h.d.cū ſe.⁊ tres ſūt ptes.i p̄ma pōit̃ exordiū in
q̄ rō ⁊ dictū in gn̄e .i ſcda factū ibi inotuit.ꝫ. p̄
hibꝫ ⁊ caſſat ibi ideoq̄ꝫ. ¶ Nō q̄ p̄lat⁹ ⁊ canoi
ci ſūt vnū corp⁹.⁊ ē vnū corp⁹ fictū ⁊ rep̄ſētatū
i ſingul̄'d̄ corpe.⁊ ex h̄ vr̄ arguēdū q̄d ſi diſpoſi
tio ē ꝯcepta p̄ vbū ſi q̄s vl̄ ſi q̄ fecerit vr̄ q̄d vni-
uerſitas ꝯp̄hēdat̃ cū ſit q̄ddā corp⁹ fictū vt h̄.
⁊ h̄ verū i nō odioſis.ſed i his i q̄b⁹ ē fiēda ſtri-
cta iterp̄ta: nō ꝯp̄hēdit̃ vniuerſitas q̄ꝫ nō ē ve-
rū corp⁹ ſꝫ fictū ⁊ diſpoſitū i cāu vero nō habꝫ
locum in cāu ficto in iſtis odioſis .ideo oportꝫ
quod ſpecifice fiat mentio de vniuerſitate ſeu
de corpore ficto de quo bonus tex.in.c.graue.
ſ̄.de preben.in v̄.⁊ hoc ipſum.⁊ in.l.iii.in.§.hoc

autē verba .ff.de nego.geſt. ¶ No. z° ꝙ canonici dicunt̄ frēs epi ſicut cardinales frēs pape i c.i.de offi. lega.li° vi.⁊ vi° de glo.xcv.diſt.eſto ſubiectus.⁊ in.c.q̄3 graue.de cri.fal.que dicunt ꝙ omēs clerici poſſunt dici fratres epi.⁊ ꝙ ep̄s eis ſcribēs nō deb3 appellare eos filios ſed fratres vel ſocios.ipi tamē ſcribētes ep̄o debēt eū honorare ⁊ appellare prēm. ⁊ vide bonū tex.j. de exceſ.pla.i.c.graue.vbi rep̄hendit̄ Archi.q negauit ep̄m eē dn̄m ſuum.ſed dic de hoc vt ibi nō. ¶ No.ibi conſilio ⁊c.vnā bonā regulā ꝙ i negociis eccleſie tenet̄ ep̄s reqrere cōſiliū capituli.⁊ nō.qd̄ nō dicit cōſenſum quod ē con̄ glo. c.p̄cedent̄. ¶ Itē nō ꝙ inſtitutōes ⁊ deſtitutiones ꝑtinēt ad ep̄m.ſed cū cōſilio capl̄i de quo vide ꝙ plene nō.in.c.cū eccl̄ia vulterana.de elect. ¶ Ultio nō.ꝙ geſta ꝑ ep̄m ſine cōſilio capituli ſunt nulla ⁊ hodie vide pulch̄ ⁊ ſingularē tex. in.c.ij.de cōſue.li.vi.vbi decidit̄ valere cōſuetudinē ꝑ quā ep̄s ſolus iuriſdictionalia exercet ⁊ ſimilia ſine conſilio capl̄i.ualet ergo cōſuetudo con̄ iſtū tex. ¶ Quedā tamē ſunt inp̄ſcriptibilia vt nō.in cle.ij.de re.eccle.nō alie. In con̄riū facit iſte tex.dū dicit h̄ eē honeſtati con̄rium. na3 nō ualet cōſuetudo con̄ honeſtatē ut in.c.cū de coꝛē de ui.⁊ hone.cleri. poſſet dici ꝙ ſi ē cōſuetudo ut ſolus p̄latus exerceat ualet ut in.d.iij. ⁊.j.c.ti.c.ea noſcit̄.ſed ſi cōſuetudo hēat ut reqrat cōſiliū alioꝝ canonicis ſp̄etis tūc foꝛte non ualet conſuetudo.ar.h̄ ſed uide ꝙ nō.in.d.c.ea noſcitur ¶ Sed quero nūqd indifferēter teneantur reqrere p̄lati conſiliū capl̄i ſui .So.ex dcis doc.poſſum⁹ elicere duos cāus exceptos dicūt̄ eni ꝑ ꝙ iſtitutōes in mioꝛib⁹ bn̄ficiis poſſunt fieri ꝑ ep̄m ſolū. Ex h̄ ego elicerē vnū caſū generalē ⁊ poſſet fieri quaſi regula vt mioꝛa negocia poſſit p̄latus explicare ſine conſilio capl̄i facit qd̄ nō. Inn.in.c.ſi.de ma.⁊ obe.⁊.l.ii.C.d iura.calū.nā rectoꝛes cuiuſq3 collegij ex officō in iūcto explicāt h̄ mioꝛa vt in.d.l.ii. ⁊ facit.c.e. doceri d reſcrip.z° dicūt ꝙ ſi p̄latus vult ꝓcedere con̄ cōſanguineū ſeu amicū collegii pōt ꝓcedere nō reqſito cōſilio ne foꝛte illi reuelarēt. q2 nemo carnē ſuā odio habuit.xiij.q.ij.nō eſtimem⁹. Et ex h̄ collegio aliū caſū generalē ꝙ exiſtēte cā rōnabili quā bon⁹ vir arbitrabit̄ nō tenet̄ p̄latus ēt i arduis reqrere cōſiliū capl̄i. ¶ Ulterius q̄rit̄ in qb⁹ caſib⁹ reqrit̄ ꝯſenſus capl̄i cu3 multa iura reqrāt cōſenſū. So.vt colligit̄ ex dictis doc.h̄ ⁊ Archi.xxiiij.diſ.c.ſi ep̄s.⁊ Hoſ.s. c.ꝓx.ꝙ in alienatōe rei eccl̄ie cathedral̄ reqrit̄ cōſenſ⁹ nec ſufficit ꝯſiliū ⁊ h̄ ꝓpt̄ grauitatē p̄iudicii ⁊ q2 inteſt capl̄i ne eccl̄ia veniat ad deterioꝛē exitū ⁊ vt paupes ⁊ alij idigētes poſſint ſuſtētari vt in.c.i.s.eo.xij.q.ij.ſine exceptōe.ſec⁹ dicit Inn.in alienatōe rei eccl̄ie iferioꝛis q2 tūc ſufficit ꝯſiliū cuius ꝯ̄riū tenuit i.c.i.s.e.ſ3 tu dic lati⁹ vt ibi dixi.z° ex rōne huius cāus excepti collige aliū caſū ꝙ i oīb⁹ caſib⁹ cōcernētibus p̄iudiciū eccl̄ie reqrit̄ cōſenſus capl̄i. z° in ſpectātib⁹

ad ep̄m ⁊ capl̄m cōit̄ vt dixi.s.c.ꝓx. Itē in concernētib⁹ itereē capl̄i ar.i.c.ad h̄ de offi.oꝛdi.regularit̄ ꝗ̄ ſuffic̄ ꝯſiliū.⁊ adde ad p̄dcāq̄ nō. Oldr.ꝯſilio.ccxxx.vbi ꝯcludit p̄latū ſolū poſſe requrere bn̄ficiatū abſētē ad faciēdū r̄ſidētiā.⁊ ſpoliare eū ſi nō veit moit⁹ q2 i h̄ cāu nō reqrit̄ iudiciū vn̄ ꝓp̄e nō ſit citat° ſ3 reqſitio nec fert̄ ſn̄ia p̄uatiā.ſ3 pōt⁹ ſit ſpoliatō vn̄ ē q̄dā iuri executio cū h̄ nō poſſūt eē nō notoꝛia vt dixi i.c.ex ꝑte.⁊.c.ex tue.de cle.n̄ reſi. Ex his colligo hāc regulā ꝙ i notoꝛijs nō ē nccē reqrē ꝯſiliū capl̄i qd̄ nō. ¶ In gl.fi.i fi.idē ꝙ gl.t3 Hoſ.Hoſti.3.vn̄ dicit̄ iſtitutōes eē irritādas.⁊ nō irritas ipō iur̄ ſ3 p̄mū dictū plac3 Io.an.⁊ vr̄ veri⁹ ꝑ tex.ibi carere dcernim⁹.⁊c.nā pena nullitat̄ appōit̄ ibi ꝑ vbū p̄ſit̄ tp̄is ⁊ ſic n̄ r̄qrit̄ ſn̄ia.vt nō.i.c.qſqs.s. d elec.⁊ dixi plene i.c.ſi diligēti d fo.ꝯpe.⁊ facit c.i .de elec.li.vi.Et nō.in h̄ glo.iūcto tex.⁊ vide qd̄ dicā in.c.cū oli de arbi.

Qualiato Sūmatū ē.s.c.ꝓx. diuidit̄.nā ꝑ ꝓhib3 ꝯ p̄cipit ibi abſentiū. ¶ No ꝑ ibi conceſſionibus ⁊ ꝯfirmationib⁹ ⁊c.qd̄ tā i collationib⁹ q̄3 i electionū cōfirmationib⁹ debet ep̄s reqrere cōſiliū capl̄i .Et nō ex hoc ꝙ cōfirmatō electionū ſeu libera colla° ꝑtinet p̄ncipalit̄ ad ep̄3 licet dēat habere cōſiliū capl̄i.ꝙ itellige i dubio i bn̄ficiis ⁊ dignitatibus ſiti ex eccl̄ia3 cathedralē.i bn̄ficiis vo eccleſie cathedralis dic vt plene nō.i.c.cū eccleſia.de elec. ¶ No ibi vl̄ ſanioꝛis partis ꝙ i ſpectātib⁹ ad ep̄m cū cōſilio capl̄i nō ſufficit habere cōſiliū vni⁹ canoici ſ3 opoꝛtet ꝙ interueniat totius cōſilium vel maioꝛis ptis.⁊ facit con̄ Hoſti.in.c.poſtulaſtis de cōceſ.p̄eben. licet ip̄e nitatur reſpondere ad iſtum tex.ſ3 minus bene. ¶ No.ibi ſtatuenda quod ſtatutu3 epiſcopi ſine cōſenſu capituli non valet ⁊ nō. bene qd̄ in ſtatutis condendis per epiſcopū neceſſario non requirit̄ tantum cōſenſus capituli ſ3 ſufficit conſiliū. Quid autē ſi capitulū non vult p̄ſtare cōſiliū immo diſſenſit.vide Archi.⁊ Jo. an.in.c.i.de conſti.li.vi. vbi cōcludūt ſtatuta valere ſi per capitulū nil rationabile opponit̄ ⁊ h° ē mihi indubitabile quia cu3 reqrat̄ cōſiliū ⁊ n̄ cōſenſus ſatiſfactū eſt iuri ex ſola petitōe ⁊ ſpectatione reſponſi cū non teneatur conſiliū ſequi vt in.c.cū in veteri.de elec.⁊ in.c.cum oli3.de arbi.⁊ ibi bonus tex.in.fi. ¶ No ibi errata coꝛrigas qd̄ etiam coꝛrigere ſubditos non poteſt epiſcopus ſine conſilio capituli.valet tamen conſuetudo in contrariu3 vt in.c.iij.d conſue.li.vi. ¶ Ultimo nō.ꝙ ſi nomina canonicoꝝ abſētium ſcribuntur in inſtrumento tale inſtrumentum eſt falſum ⁊ faciens ſcribi poteſt puniri de falſo. ¶ Sed cadit hic nota.queſtio vtrum nomina illoꝝ de vniuerſitate debent deſcribi in inſtrumento cōfecto ſuper diſpoſitis ab vniuerſitate ipa ⁊ videtur hic tex.a con̄rio ꝙ ſic.nam ſi abſentium nomina non debent deſcribi ergo nomina p̄ſentiū ſic.⁊ hāc opi.tenuit hic Hoſ.

Quidā moderniores cōtra. nā ſufficit denōre
canonicos ꝑ nomē collectiuū. nā paria ſūt exꝑ
mē ꝑ noīa ꝓꝑa. l' ꝑ circūlocutiones īdubitataſ
ad hoc. §. noīatim inſti. de exhēda. li. ⁊ qḋ dixi
in. c. in lateranēſi de p̄ebē. Itē ī mult̄ iuribus
vr̄ q̄ ſn̄ia cōponit' ī pſona capl'i ſeu vniuerſita-
tis noībus nō expreſſis. ad hoc. c. lꝫ. de ꝓba. ⁊
c. capl'm ſācte crucis. de reſcript'. ēgo ſatꝭ ē dicē
q̄ eṗs cū capl'o ⁊c̄. Sed aduerte q̄ ī hoc mul-
te ſūt variatōes. ꝓſerti cū agitat' qḋ ī ꝯſtitutiōe
ſyndici ſeu ꝓcuratoris. Bar. hāc. q. tetigit i. l.
i. de albo ſcri. ff. vbi concludit. q̄ ſi conſtituitur
ſyndic⁹ ad vēdēdū debent exꝑmi noīa ſingloꝝ
de vniuerſitate. ⁊ vr̄ tex. in. l. ſi. C. de vendi. re.
ad ci. ꝑti. li. x. nā vr̄ ille tex. velle regrē ſubſcrip
tionē. ⁊ idē i. c. i. ē. c. vbi bon⁹ tex. Si vo cōſti-
tuit' ad alia negocia. tūc dicit q̄ ī collegijs ma-
gnis. vt in cōſilio vnius populi nō ē neceſſe ex
ꝑmē noīa. ar. in. c. ſi. de ꝓcura. Sꝫ ſi collegium
eſt ꝑuū. puta poꝛis alicuius ciuitatꝭ vel canoni
coꝝ ſeu mōachoꝝ. ⁊ tūc expꝛimūtur noīa. ad h̄
facit iſte tex. Sed Bal. in. l. i. ff. de magi. con-
ue. dicit quoſdā tenē vt ſēꝑ debeāt exꝑmi noīa
ſingloꝝ. qḋ vr̄ ſibi tutius. q̄ cū tabellio ſit q̄dā
teſtis. vt. l. domitius labeo. ff. de teſta. ⁊ fēit. c.
cū Johānes. de fide inſtru. dꝫ nōꝛi⁹ deponē ꝑ
vba facti. ⁊ ñ iuris. nā ſi nōꝛius dicēt capl'm vel
maioꝛ ps h̄ fecit potius vr̄ iudex q̄ꝫ teſtis. q̄
ſēſu coꝛpoꝛeo ñ pōt nōꝛius compꝛehendere q̄
illi p̄ñtes faciūt totū capl'ꝫ vel maioꝛē partē q̄
foꝛte aliq̄ ſūt excōicati. vl' ñ ſūt ī ſacris. vel ſunt
abſētes a loco vñ debēt vocari. ⁊ iō vt appeat
an fuerit totū capl'ꝫ vel maioꝛ ps debēt exꝑmi
noīa eoꝝ qui interfuerūt. ¶ Sꝫ aduerte q̄ nū
q̄ꝫ poſſū ꝯcipere caſū. ī quo nōꝛius nō hēat ī h̄
negocio deponē iudicio ītellectuſ. nā ſi diceret
Titi⁹ ⁊ Petrus canonici fecerunt h̄ ⁊c̄. ñ ſeq̄t'
q̄ capl'm fecerit. dꝫ ḡ q̄ ſubmittat illos facere
totū vel maiorē p̄tē capl'i. ⁊ in hoc deponit iu-
dicio ītellectus. ⁊ cū alr̄ ñ poſſit explicare capi
tulū niſi iudicio ītellectus p̄ſumēdū ē q̄ nōꝛius
diligēter exercuerit officiū ſuū. Unde Fe. de
ſenis ꝯſilio. ccvij. dicit q̄ in inſtr̄o dicitur talis
abbas cū talibus ſex monachis faciētib⁹ totuꝫ
capl'm ſic ⁊ ſic fecerūt. q̄ p̄ma frōte p̄ſumēduꝫ
ē ibi īteruiſſe totuꝫ capl'm. ēt ſi pꝛobet' q̄ per an
nū añ erant ibi plures mōchi. ⁊ ꝓ hoc facit. c.
ſequēs. vbi p̄ſumit' pꝛo pꝛelato q̄ habuerit cō-
ſenſū capl'i. aſſerēti ḡ ꝯ̄iū incūbit on⁹ pꝛobādi
vñ cōcluderē q̄ except' caſibus a iure expꝛeſſ'.
non eſt neceſſe exꝑmē noīa ſingloꝝ. lꝫ ſit vtile.
⁊ ad iſtū tex. dic q̄ hic ñ ꝑcipit' vt nō exꝑmant'
noīa pꝛeſētiū. ſed vt ñ exꝑmāt' noīa abſētium. ⁊
bñ facit illud. c. ſi. de pꝛocu. ⁊ vide qḋ nōt ſpec.
in ti. de ſyndico. §. i. ¶ In gl. ſi. ibi de crimine
falſi tenet'. intellige hanc glo. ⁊ tex ſcḋꝫ ea q̄ le.
⁊ nō. maxīe ꝑ Bar. i. l. ſi qs obꝛepſerit. ff. ḋ fal.
nā ſi nōꝛi⁹ ñ fuit cōſci⁹ falſi. lꝫ ſcripſit ſecūdum
q̄ partes dicebāt. tūc inſtr̄m ñ ē falſū. neq̄ꝫ p̄teſ'
accuſari p̄nt de falſo. lꝫ de obꝛeptiōe punitur
tñ pena falſi. vt ibi. nā ſb̄a iſtr̄i fundat' ſuꝑ ipſo
nōꝛio. fēit. c. cū Johānes pal. ¶ In ea gl. ibi ñ
dꝫ teſtē ſcire. hoc ītellige. niſi in inſtr̄o dicat' q̄
ī p̄ñtia teſtiū ⁊c̄. ⁊ an ⁊ q̄ñ teſtꝭ faciat ſibi p̄iudi
ciū l' aduocat⁹. vide qḋ dixi i. c. ex l'ris ḋ ſn̄iac.

Cognoſcitur

Si eccl'ia collegiata hꝫ p̄ñtatiōeꝫ p̄ñtabit p̄lat⁹ ḋ ꝯſeīu ca-
pituli vel maioꝛis partꝭ niſi ḋ ꝯſuetudine vel p̄
uilegio cōpetat ſoli p̄lato. ⁊ p̄ᵃ pars factū nar-
rat. 2ᵃ ꝑs rñdet. ibi rñdem⁹. ¶ Nō ibi ī ꝓuin-
tia tua archiepm̄ hr̄e iuriſdictionē ī cōcernēti-
bus facta ꝓuītie. hoc tñ ex toto ñ ꝓbat' hic lꝫ
vide quod dixi in. c. iij. ē. de iſti. ¶ Nō ibi aut
ꝑ l'ras. q̄ habens ius pōt p̄ñtare clericuꝫ ꝑ lit
teras. nā ⁊ ꝑ eas ꝯſtituitur ꝓcuratoꝛ. ut in cle.
i. de ꝓcu. cleric⁹ tñ p̄ñtādus dꝫ eſſe p̄ñs. q̄ non
dr̄ p̄ñtari. niſi exhibeat ſe ſenſib⁹ coꝛpoꝛis illi⁹
cui ſit p̄ñtatio. de quo vide bonam gl. in cle. du
dū. de ſepul. ſuꝑ vbo p̄ñtare. qḋ puto veruꝫ. ni ī
p̄ñtandus ſit not⁹. nā quēadmodū bñficiū pōt
ꝯferri abſenti. vt in. c. accedens. de p̄ben. ⁊ in. c.
ſi tibi abſēti. eo. ti. li. vj. ita ⁊ p̄ſētari pōt exquo
ſuꝑioꝛ hꝫ illius pſone q̄litates notaſ. ⁊ hoc nō
q̄ ſepe accidit. ¶ Nō q̄ in p̄ſentatōibus perti
nētibus ad collegiū dꝫ p̄latus hr̄e ꝯſēſū capl'i.
⁊ per hunc tex. dicit glo. ⁊ cōiter ſcribētes i. c.
ſi. de regu. li. vi. q̄ creatio mōachoꝝ de iure cōi
pertinet ſim̄l' ad abbatem ⁊ conuentum. licꝫ ex
conſuetudine poſſit competere abbati ſoli. vt
ibi. ſed ego non video quomodo hoc ꝓbat' ꝑ
iſtum tex. nam ſolum hic dicitur. q̄ ſi pꝛeſētatō
ſpectat ad collegiū ſolus p̄latus non p̄ñtat. ita
q̄ p̄ſupponitur p̄ñtationē pertinuiſſe ad colle-
gium. ſed q̄ creatio monachoꝝ ſpectat ad col
legium non memini legiſſe. imo in cōtrariū vr̄
tex. ſingularis in mā i. c. nulla. xviij. q. ij. vbi dr̄
q̄ ea que pertinent ad cultum diuinum. vel ad
vtilitates monaſterij diſponuntur per abbatē.
⁊ ſubijcit ibi tex. q̄ tota poteſtas mōſterij ē pe-
nes abbatē. facit qḋ nōt Jnno. in. c. poꝛrectum
de regula. bene facit. c. licet. j. e. ti. vbi rligio us
volens exire de monaſterio cauſa artioꝛis rgu
le petit licentiaꝫ a ſolo pꝛelato. ⁊ facit. c. ſi religi
oſus. de elec. li. vj. ¶ Nota ibi vel maioꝛis vel
ſanioꝛis partis bonum tex. pꝛobantem q̄ in ꝑ
tinentibus ad pꝛelatum ⁊ collegium opoꝛtet q̄
pꝛelatus in explicatione actus habeat ſaltem
maiorem vel ſanioꝛem partem collegij. ¶ Ul-
timo nota q̄ pꝛelatus etiam regularis pōt pꝛe-
ſcribere contra capitulum ſuum. vt ipſe exerce
at pertinentia ad collegiuꝫ. ſic ⁊ capitulū q̄nq̄ꝫ
p̄ſcribit contra pꝛelatum. vt in. c. irretragabili.
§. exceſſus. de offi. oꝛdi. ¶ In glo. i. in fi. itelli
ge quando contradictio fit ab extraneis ⁊ litte
re habent ſigillum auctenticuꝫ. nā tunc ſtandū
eſt litteris ſigillatis. ut in. c. tertio loco. de pꝛo-
ba. ⁊ in clemen. pꝛima de procurato. ſi autem
conuentus contradiceret non video q̄ littere
illius pꝛelati faciant fidem. vt dicam. j. i glo. iij.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

¶ In glo. ii. i fi. nõ bñ hanc glo. q̄ i ptinẽtibus ad p̄latũ ⁊ collegiũ ſufficit tacitus cõſenſus collegij. ex q̃ nõ agitur de alienatõe ꝑpetua. Et põdera glo. nã ſufficit ſola ſcĩa ↄuẽt⁹ ſiñ ↄdicti one. ⁊ lʒ Io. an. h̄ dicat capl'm poſſe ↄdicẽ. j. vi. mẽſes a t̄pe ſcie p ea que fuerũt nõ. i. d. c. ij. ſ. e. Añ dic illud p̄cedẽ qñ a p̄n⁹ caplꝫ reclamauit vl' ignorauit. ſec⁹ ſi a p̄n⁹ ſciuit. ⁊ ñ ↄdixit nã vr̄ cõſenſiſſe. vt ibi clare p̄baẗ. ⁊ h̄ facit ad multa.

¶ In gl. iii. nõ ſinglr' hãc gl. q̃ vr̄ itelligẽ hunc tex. q̄ in dubio in geſtis ſeu gerendis a p̄lato i teruenĩat cõſenſus capl'i. lʒ poſſit p̄bari ↄriuʒ. tex. tñ apte h̄ ñ dicit. nã põt intelligi. q̄ i ſpectã tib⁹ ad collegiũ dʒ p̄lat⁹ p̄cedẽ cũ cõſenſu colle gij. ⁊ tc̃ ñ colligeretur dc̃m glo. ſed multi tenue runt hãc gloſã. ⁊ tenuit Fe. cõſilio. ccvii. ⁊ Cõ poſtol'. i. c. cuʒ dilectus. d cõſue. vbi dicit. q̄ ſi p tes ñ referũt qõeʒ. an cõſenſus capl'i interuenerit p̄ſumiẗ iteueniſſe. ⁊ all'at hũc tex. ſec⁹ dicit ſi re ferunt qõeʒ. ¶ Et aduerte q: iſta ẽ difficillima qõ. nã ẽ q̄rere an ſolẽnitas extriſeca p̄ſumatur nã cõſẽſus capl'i ẽ q̄d extriſecũ ad p̄latũ. ⁊ iura vidẽtur velle q̄ ſolẽnitas extriſeca nõ p̄ſumaẗ. vt i. l. qcũq3. ſ. fi. ff. de publi. vbi dicit tex. q̄ in ↄtu minoris ñ p̄ſumitur tutoris auctoritas iẗ ceſſiſſe niſi p̄betur. ad idẽ tex. ⁊ Bar. i. l. ſcien dũ. ff. de v. ob. Inno. ⁊ Egi. quos vr̄ ſequi Io. an. dicunt q̄ aut ſit ↄdictio ante iueſtituram. ⁊ abbas hʒ p̄baẽ ↄſẽſũ capl'i. aut p⁹ iueſtiturã. ⁊ p̄ſumitur cõſẽſus. niſi p̄betur ↄriũ. ⁊ idẽ dicũt qñ oppõitur ↄ p̄curatorẽ cõſtitutũ ab abbate. q̄ ñ iteuenit ↄſẽſus cõuẽt⁹. nã añ ſñiaʒ dicunt q̄ on⁹ p̄bãdi icũbit procuratori ſec⁹ p⁹ ſñiaʒ ⁊ i h̄ mltũ iſtãt. Do. An. diſtiguit latius. aut ei ſcõʒ eũ i iſtr̃o dr̄ q̄ cõuẽt⁹ cõſẽſerit. ⁊ tc̃ ſtatur iſtr̃o. niſi p̄beẗ ↄrium. vt i. l. i. ⁊ qõ ibi nõ. C. de fide iſtru. ⁊ iure aſte fiſcal'. li. x. ⁊ bonus tex. in. c. 3⁰. loco. de p̄ba. Si vo i iſtr̃o ſolũ ſit mẽtõ de p̄la to. ⁊ ſi ñ negaẗ ↄſẽſuſ capl'i p̄ſumiẗ vt dicit Cõ poſtol'. Si vo negaẗ aut ſum⁹ i actib⁹ in qb⁹ ſuf ficit tacit⁹ ↄſẽſus ⁊ p̄ſumiẗ ar. h̄. ſi vo reqritur exp̄ſſus. ⁊ tũc dicit q̄ i actibus i q̄bus ẽ dare q̃ ſi poſſeſſionẽ p̄ſumẽdũ ẽ p̄ poſſeſſore. ſi ſtat tã q̃3 re⁹. adducit i ar. c. cũ veniſſet. d iſti. tñ ſi ſtat tãq̃3 actor ñ p̄ſumitur pro ↄſẽſu. niſi poſſio ſit antiqua. facit qõ nõ. in. c. illud. de p̄ſũp. In ali is vo actib⁹ dicit q̄ ñ p̄ſumitur p̄ cõſenſu. niſi forte ſcꝫ ſit antiquũ. iux̄ nõ. in. c. innotuit. de eo q̃ fur. ordi. re. p Inno. ſʒ certe hec dc̃a ſunt ob ſcura. ⁊ nõ credo vſq̃3quaq3 vã. nã vide tex. in ↄriũ in. c. i. ſ. e. vbi reqritur ſbſcriptio. vt clare p̄be tur ↄſenſus. vt dicit glo. in. c. ij. e. ti. ad idẽ tex. nõ. in. c. i. d re. eccle. nõ alie. li. vi. vbi in alie natiõe facta p p̄latum ⁊ caplꝫ non p̄ſumitur q̄ tractatus inceſſerit. forti⁹ g̃ nõ dʒ preſumi ex preſſus cõſenſus. ¶ Itẽ ñ facit dr̄aʒ an ↄdica tur a cõuẽtu vel ab ex̃neo. vñ breuiter dicerẽ q̄ aut cõuẽt⁹ ↄdicit allegando q̄ nũq̃3 cõſenſerit. ⁊ tũc in dubio puto q̄ onus p̄bãdi icũbit p̄la to. vt ſenſerunt doc. antiq. dũmõ contradicant debito tẽpore. iux̄ ea q̃ dixi. in. c. ij. ſ. e. ⁊ ridi culũ eẽt dicẽ cõtrariuʒ. nã ſẽp p̄latus dicẽt ca pitulũ ↄſẽſiſſe. ⁊ difficillimũ eẽt p̄baẽ ↄriũ. ar. c. qm̃ ↄ. de p̄ba. ⁊. vj. q. ij. ſi tñ. ⁊. c. placuit. Si vo ↄdicatur ab ex̃neo. ⁊ tũc ſi ante executiõem actus credo q̄ onus p̄bãdi icũbit abbati. et ſi ſit actus in quo ſufficit tacitus cõſenſus. q: nõ dʒ abbas vagari cum iactura illius cui⁹ itereſt nã actus de ſe eſſet nullus ſi nõ iteueniſſet con ſenſus. g̃ is cuius intẽſt põt iſtare vt doceatur de conſenſu. ar. in. c. cãm. de iudi. ⁊ eius qõ nõ. gl. in. c. i. de elec. li. vi. facit. l. p̄tor edixit. ff. de in reiurã. ſʒ ſi ñ opponitur preſumitur conſenſus tacitus. ⁊ ſic põt intelligi iſte tex. cũ glo. ſed vbi reqritur conſenſus expreſſus nũq̃3 ego preſu merẽ p̄ ↄſenſu. q: eſt ſolennitas extriſeca que nunq̃3 preſumitur. vt i iurib⁹ p̄al. al'iura fru ſtra reqſiuiſſent ſcripturã in q̄buſdam caſibus vt in. c. i. ſ. e. cũ ſi. ⁊ p h̄ obuiatur multis fraudi bus. que in hoc poſſent euenire ⁊c̃.

¶ Abbas

Cum apoſtolica

Tenet donatio quã d ſoli⁹ dioceſani cõſẽſu fc̃ã laic⁹ eccl'ie de decimis quas ab alia eccleſia hʒ i feudũ ab ãtiquo. i. añ lateraneñ. cõ ciliũ. Due ſũt ptes p̄ncipales p⁹ conſulta. 2⁹ rñ ſio ibi taliẗ rñdem⁹. p̄ria ſbdiuiditur. nã p⁹ põit ptiũ cõpromiſſũ. Vni⁹ ptis allegationem ibi dicti monachi. 3⁹ allegationẽ alteri⁹ partẽ. ibi a ↄrio. 4⁹ cõſultationẽ arbitrorum. ibi q: 2ᵃ pars p̄ncipaẗ ſbdiuiditur. nã p⁹ rñdet cõſultatõi. 2⁹ ſoluit ⁊ corroborat ↄria. ibi aucte. 3⁹ rñſionem corroborat. ibi nã. 4⁹ ſolutioneʒ limitat. ibi hoc aũt. ¶ Nõ. p⁹ ibi cõpromiſiſſẽt ⁊c̃. q̄ ſup deciſ ⁊ ſic ſup iure ſpirituali poteſt fieri compromiſ ſum in arbitros non tamen laicos ſed in cleri cos. ad hoc. c. contingit. ⁊. c. p tuas. de arbi. tñ. ſ actio tamẽ interuenire nõ poteſt ſed compoſi tio amicabilis ſic. vt in. c. ij. de tranſac. ¶ Nõ. ſcdo ibi male detẽta iuncto. fi. c. q̄ licet decima fuerit laicis conceſſa in feudũ. nihilominus di citur ab eis male detineri. Et eſt ratio. nam d cime debentur clericis p̄pter officium diuinũ. vt in. c. tua. j. de deci. ſed cum laici diuina non exerceant male ⁊ ſine cauſa detinentur ab eis. poſſident tamen ſine peccato poſtq̃3 habuerũt titulum ab eccleſia. ſed conceſſio facta fuit pro pter neceſſitatẽ eo tẽpore quo eccl'ia opprime batur ab ifidelibus. de quo vide nõ. in. c. q̃uis de deci. ¶ Nõ. 3⁹ ibi aucte Hieronymi. q̄ au ctoritas ſanctoꝝ põt allegari in deciſionib⁹ cã rum. nã Hieronymus non fuit papa. ⁊ ſic non habuit poteſtatẽ legis cõdẽde. ⁊ nihilominus eius auctoritas h̄ allegabatur. nec a papa ſper nitur. ſed ad debitũ intellectũ cõſertur. ⁊ ſume pro regula q̄ vbi deficit auctoritas canonũ li cite recurrimus ad auctoritates ſanctorum. vi de bonum tex. ⁊ glo. xx. diſ. in. c. i. ⁊. c. fi. vide Innocentium in. c. ne imitaris de conſtitutio.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

¶ Nō in v̄bo a cōtrario quatuor requiſita ad h̄
ut teneat alienatio rei eccl'ie. p̄ debet interuenire
tractatus inter plātū z capl'm. 2°. debet interue
nire cōſenſus nedū p̄lati ſʒ ēt capituli. 3°. q̄ fiat p
vtilitate eccleſie. 4°. req̄rit' ſubſcriptio. z h̄ vlti
mū nō ponit' h̄.ſed in.c.ſe.z in.c.i.ſ.eo. ¶ Nō
q̄ nō eſt ſuāda tāta ſolēnitas in reuocatōe ſeu
acquiſitione quēadmodū in ip̄a alienatōe facit
ad.q.quā tāgā in.c.ſe. ¶ Nō hic regulā q̄ ec
cleſiaſtica poſſeſſa a laicis titulo legitio p̄t cō
ferri alteri eccl'ie q̄ʒ ei ad quā p̄tinent interueni
ente cōſēſu ſoli' epi. ¶ Nō ibi indirecte datur
intelligi q̄ ar.a cōtrario ſenſu ē ualidū in iure vn̄
papa hic arguit inducendo ſenſū cōtrariū z pon
dera illud verbū indirecte ex q̄ potes colligere
q̄ ſenſus 2rius ē ſubauditus z interp̄tatus, nō
autē exp̄ſſus. Facit ad.q.q̄ ſi ſtatuto cauet' ut
ſtatuta loci debeāt intelligi plane abſq̄ʒ ſubau
ditione z extraneo intellectu.q̄ tūc vacat arg.a 2
rio ſenſu.de q̄ vide q̄d nō. Bal.in.l.cōuēticulaʒ
C.de epiſ.z cle.z Bar.in.l.oēs populi.ff.de iu
ſti.z iure.vbi format q̄oem nūq̄d in ſtatuto ha
beat locū ar.a cōtrario ſenſu.z d̄r q̄ nō ſi exp̄ſſ'
reſultat intellectus cōtra ius cōe.q2 ſtatutū corri
git ius cōe.niſi in cāu exp̄ſſo.ſed Bal.in.d.l.cō
uēticulā vr̄ ſentire cōtra.vnde dicit fuiſſe diſputa
tū z determinatū p̄ Ay.q̄ ſi ſtatuto cauet' q̄ fe
mia ſuccedat patri maſculis nō extātibus.q̄ ex
tantibus maſculis a 2rio excludit' femia a ſuc
ceſſione z idē dicit tenuiſſe Dy.p.l.cū int.§.int
ſocer.ff.de pac.do.z reputo in mā illaʒ.l.valde
nō.in eo q̄ p̄bat q̄ ēt in cōtractibus habeat locū
ar.a 2rio.nā 2rius ſenſus venit ex tacita mente
diſponētiū.z id quod tacite agit' haberi debet
p̄ exp̄ſſo q̄ ad iuri effectū.l.cū q̄d.ff.ſi cer.pet.
facit.c.ex p̄te.p̄ de ſpō.q̄d ē bene nō.z de h̄ arg.
a cōtrario ſenſu an z q̄n p̄cedat.vide nō.p̄ Jo.
an.z alios in.c.publicato.ſ.de elec.z i iurib'.ſ.
all'.z vide.c.a nobis.de ſen.excōi.de iſto 2rio ſē
ſu bo.tex.in.c.i.de eta.z qua.li.vi.z in glo.ij.z i
c.ſignificaſti.de fo.cpe.in glo. ¶ Ultio arguo
p̄ iſtū tex.q̄ ēt in alienatōne rei eccl'ie inferioris
q̄ʒq̄ʒ collegiata dʒ interuenire cōſenſus capitu
li eccl'ie cathedral'.z eſt ad h̄ iſte tex.optim'.nā
hic nō agebat' de alienatōe rei eccleſie cathedra
lis ſʒ ſci Stephani q̄ erat collegiata inferior z
nihilomin' allegabat' illō.c. Leonis.xij.q.ii.ſin
exceptōe.vbi req̄rit' cōſenſus capli.nec papa h̄
dicit q̄ illa auctoritas nō hʒ locū i alienatōe rei
eccl'ie inferioris.ſʒ dicit p̄cedere q̄n alienat' res
q̄ poſſidet' ab eccleſia.z ſic exp̄ſſe approbat vt
ille canō hēat locū in eccleſiis inferioribus.ſʒ tu
reſtringe vt dixi in.c.i.ſ.e. ¶ Op.2 tex.vr̄ enīʒ
q̄ cū iſte laicus haberet has decīas in feudū.q̄
n̄ potuit eas tranſire ſine cōſenſu eccleſie ſancti
Stephani ad quā p̄tinebāt.q2 nō lʒ vaſallo alie
nare feudū irreq̄ſito dn̄o.al' cadit a iure feudi.
vt in.c.ip̄ialē in.l.feu.de p̄hi.feu.alie.z le.z nō.
in.c.que i eccleſiar.de cōſti. Doc. vario modo
reſpondēt z iudicio meo non bene ſatiſfit tex.

Ego puto tex.poſſe intelligi duobus modis.p̄
q̄ laicus vaſallus donabat alteri eccleſie etiā in
feudū.vnde nō deſinebat ip̄e eſſe vaſallus eccle
ſie ſci Stephani.ſʒ p̄latus eccl'ie donatarie effi
ciebat' ſuus vaſallus.z h̄ nō eſt p̄hibitū in iure
q2 non eſt p̄prie alienatio.nō enī cōditōem dn̄i
facit deteriorē cū acquirat ſibi nouum vaſalluʒ
licet imediatū.vt nō.in.d.c.q̄ in eccleſiar.z vide
tur exp̄ſſū i li.feudor in ti.de caplis corradi.c.
i. ¶ Sed tūc ob.cōtrariū.q̄re hic req̄rebat' cōſē
ſus epi.dico q̄ eſt ſpāle in iſtis ſp̄ualibus.nā vt
citius redeāt ad eccl'iaʒ fuit ſtatutū vt n̄ poſſint
iſti laici vaſalli decīas in alios trāſferre maxime
laicos vt in.c.p̄hibem'.j.de deci.2°. pōt intel
ligi q̄ vaſallus iſte laicus deſinebat eē vaſallus.
ex trāſlatōe in aliena eccl'ia z h̄ fuit admiſſuʒ fa
uore eccl'ie vl'is.vt facilius iſta ſpiritualia arripe
rent' a manib' laicor.nā melius ē z honeſtius
q̄ alia eccl'ia poſſideat q̄ʒ q̄ ſtet in manibus lai
cor p̄ſertim cū oēs eccl'ie ſint vna eccl'ia z mē
bra eccl'ie vl'is.xxiiij.q.i.loq̄t' z.c.pudēda.z.vij.
q.i.nouatianus.z in.c.i.de ſum.trin.in.§.vna
vo eſt. ¶ Ultimo hic q̄rit' de q̄bus decimis
habet locū.vl' loquitur iſte tex.cū loq̄t' in fi.ge
neraliter.nā videt' ob.c.q̄zuis.j.de deci.vbi dici
tur q̄ decie nō poſſūt laicis cōcedi etiā i feudū
Sol.intellige tex.cōiter de decimis cōceſſis an
te illud cōciliū lateranēſe.nā olī vt eccl'ia haberʒ
auxiliū a xp̄ianis diſpenſatiue cōceſſit vt laicis
poſſint decime ifeudari.ſed poſtmodū illō fuit
reuocatū vt deinceps non cōcederet.cōceſſe tn̄
remanſerunt penes vaſallos.vnde etiaʒ hodie
laici ſine peccato poſſident decimas quas habu
erūt ab antiquo ante illud conciliū.ſed fuit ha
bitū illud cōciliū p̄hibitiuū.vt h̄ refert Jo.i cō
ſilio.lxxix.de quo tamē recurrendum ad cano
nicam martinianā.z fuit factum tempore Ale
xandri tertii qui ut ipſe refert fuit ſenenſis.
¶ Sed pulcherrimum dubium z quotidianum.
q̄d ſi nō poteſt probari q̄ decime fuerunt con
ceſſe ante illud conciliū.puta q2 p̄batōes nō ex
tant p̄pter lōginquitatē tēporis.ſed laicus poſ
ſedit tāto tēpore q̄ de iitio nō ē memoria nūq̄d
eccl'ia poſſit vēdicare iſtas decīas.z vr̄ q̄ ſic.q2
hʒ intētōem fundatā de iure cōi.j.de deci.p̄ to
tū.ergo niſi p̄bet' titulus ex aduerſo debʒ obti
nere in.c.ad decias de reſti.ſpo.li.vi.z in.c.cum
eccl'ia de cā poſ.z p̄prie.nec ob.p̄ſcriptio.q2 lai
cus nō poteſt p̄ſcribere decimas cū eas poſſide
re non poſſit.ut in.c.cāʒ de preſcrip.z hāc opi.
poſt multa tenuit hic Hoſti.z Jo.mo.z Arch.
in.c.ij.d deci.li.vi. Jo.an.tenet cōtrariā opi.duo
bus tamē concurrētibus.p̄ q̄ iſte laicus poſſe
derit decīas tāto t̄pe tanq̄ʒ vaſall'.ita q̄ ſit fa
ma q̄ eas habuerit āte 2ciliū z cū hac opi.tn̄ſe
unt h̄ vt plimū doc.ſe.z fati ē opi.cō.q2 al' p̄pter
difficultatē p̄bādi.ſepe laic' p̄uaret' iure ſuo.
¶ Nō tamen bene q̄ ſimplex detentio etiam per
tempus de cuius initio non exiſtit memoria
nō habet vim tituli quo ad laicos.de quo vide

plene per Jo.an.in ſili.q.in.c. iij.de p̄ben.li.vi.
Jn glo.in v̄.cleri.nō ex glo.q̄ appellatione cle/
ri itelligit̄ quādoqꝫ capitulū dūtaxat eccl̄ia ca
thedralis.ſic in ſili appellatōe eccl̄ie ut in.c.cum
clerici de v̄.ſigni. ¶ Nō ſc̄do ex gl.q̄ in aliena/
tione rei inferioris ep̄s p̄ſtat regularit̄ auctori/
tatē nō aūt alienat ip̄e.quod ego itelligo niſi e/
piſcopus ꝓ neceſſitate eccleſie vellet rē eccleſie
iferioris alienare.ut ꝓbat̄ in.c.i. de re eccle. nō
alie.li.vi.⁊ facit iſte tex.in ar.cū allegat̄ aucto/
ritas Leonis in iſta alienatōe rei inferioris.
Jn glo.in v̄bo conſenſu ibi reqſiſti ſed ut dicit
Jo.an.ibi etiā probat̄ contrariū ⁊ ideo h̄ decernē
dū eſt ex circūſtantijs.Et nō ex iſto tex.q̄ i ma/
teria indifferēti appellatōe ep̄i intelligimus de
ſolo ep̄o ex q̄ poteſt argui q̄ ſi ptās doctorū di
ex p̄uilegio dat̄ ep̄o non intelligit̄ q̄ habeat cō
ſenſum uel cōſiliū capl̄i quod nō.

Cum nuper Nō pōt
ep̄us ſine
cōſenſu capituli cōcedere eccl̄ias alijs
eccleſijs etiam ſi habeat iuſpatronatus in ec/
cleſiis conceſſis. cōis diuiſio ſc̄da ibi alterius.
¶ Nō p̄ ibi ep̄o uel electo q̄ electus in ep̄m ⁊
confirmatus nō pōt dici ep̄s.qꝛ ſolū aſſumit no
mē ep̄i in cōſecratōne ut.s.de auctoritate ⁊ uſu
pal.in.c.niſi.⁊ in.c.q̄ ſicut.de elec. Et nō q̄ ele/
ctus ⁊ cōfirmatus appellat̄ electus.nā hic loq̄/
tur tex.de cōfirmato qꝛ ſolū electus nō pōt diſ
ponere de rebus eccl̄ie etiā de conſenſu capituli
vt in.c.noſti.de elec.⁊ in.c.auaritie.eo.ti.li.vi.
Et idē dic hodie in iſtis ꝓuiſis p papā. nā ꝓui/
ſio pape habet vim electionis ⁊ ꝓuiſionis.ad h̄
qd̄ nō.in.c.cū oli.de cā poſ.⁊ ꝓpe. Ex q̄ nō q̄ ꝓ
uiſus p papā in ep̄atu debet ante cōſecratōem
vocari electus.nūqd aūt poſſit dici pōtifex.vid̄
glo.in cle.i.de baptiſ. ¶ Nō z°. ibi aſſumat̄ de
ip̄a.q̄ archidiaconus debꝫ eligi de capitulo ec/
cleſie cathedral̄.ſed Hoſti.⁊ bn̄ intelligit tex.de
cō uetudie.al̄ poſſet eligi vndecūqꝫ.ad hoc qd̄
nō.in.c.cū int̄ canoīcos.de elec. ⁊ nō bene hunc
tex.ſm iſtū intellectū q̄ pōt induci couſuetudo
q̄ archidiacon⁹ eligat̄ ſolū de capl̄o eccleſie ca/
thedralis facit in ſimili.c.abbate.j.de v̄.ſig.⁊.c.
cū dilectus.de cōſue.vel forte ut dicit Hoſti. h̄
erat cōſuetudo vt archidiaconus deberet eē ca
nonicus ⁊ vide latius h̄ p Hoſti. ¶ Nō ibi ce/
nobijs.q̄ monaſteriū pōt appellare cenobiuꝫ ⁊
dr̄ a cenon grece qd̄ ē latīe cōe.qꝛ religioſi ibi ꝯ
munit̄ viuūt.vñ ſm etymologiaꝫ vocabuli pōt
dici cenobiū oīs locus in quo cōit̄ oēs viuunt.
ſic ēt appellat̄ cōuētus.qꝛ ibidē ꝯueniūt.vt i.c.
i.xv.diſ. ¶ Nō ibi tractatu.q̄ i alienatōe rei ec
cleſiaſtice nō reqrūt̄ tres tractat⁹.vt pleriqꝫ ob
ſuāt.ſꝫ ſufficit vnicus ſolēnis ⁊ diligēs.qd̄ h̄ te/
nēt cōit̄ doc.⁊ vide tex.cū glo.i.c.i.de re.ecc.nō
alie.li.vi.⁊ de h̄ tractatu ⁊ eius forma vid̄ i ſpe.
de loca.§.ſeqt̄.v̄.⁊ ſcias. ¶ Nō q̄ eccleſia dici/
tur alienari cū cōcedit̄ alteri eccleſie ip̄petuu m
n.i quaſi capite diminuit̄ cū nō gaudeat ꝓp̄o re

ctore.ſꝫ alteri ſubijcit̄ ⁊ in hac alienatōe ſeu cō/
ceſſione reqrūt̄ ſolēnitates reqſite in alienatōe
cuiuſqꝫ rei eccleſiaſtice. Nō ibi ppetuas.q̄ con
ceſſio eccl̄ie ad tēpus nō ptinet ad alienatōem.
⁊ vr̄ h̄ tex.a contrario.q̄ cōceſſionē tp̄aleꝫ de reb⁹
eccl̄ie pōt ſolus ep̄us facere ⁊ doc. h̄ exp̄ſſe te/
nēt q̄ donatōem fructuū tapl̄ē pōt ep̄s facē ſiñ
cōſenſu capl̄i.nō ob.xii.q.i.c.ep̄s.qꝛ ibi frauda/
bāt eccl̄iaꝫ.nec ob.c.ea noſcit̄.s.e.qꝛ ibi loquit̄
i cōceſſione reꝝ ſpiritualiū.vbi exigit̄ maior ex
aminatō.ita dicūt cōit̄ doc.h̄.qd̄ dictū nō ē indi
ſtincte veꝝ.nā vr̄ ꝯ.c.nouit.⁊.c.quāto.s.e.vbi e
piſcopus ſine cōſenſu capl̄i cōcedit eccl̄ie ad tē/
pus.⁊ ideo dic q̄ iſte tex.ꝓbat ſolū q̄ cōceſſio/
nē tēporalē d̄ eccl̄ia pōt facere ſolus p̄latus.ma
xime de eccleſia mīori ut dixi in.c.nouit.vñ ſi ꝯ
fert eccl̄iaꝫ in titulū.nō ē neceſſe ſuare ſolēnita
tē reqſitā in alienatōe. ſecus ſi eā cōcedit alteri
eccleſie in ꝑpetuū.⁊ h̄ ſolū ꝓbat iſte tex.ſꝫ cir/
ca cōceſſionē fructuū dic melius vt dixi i.c.ij.s.
eo.ad.c.ea noſcit̄.qd̄ vr̄ ꝯ.c.nouit.dic q̄ loqtur
quādo p̄ſentatō ſeu collatio ptinet ad collegiū
tūc ei nō pōt ſolus p̄latus cōcedē eccleſiā.ēt i ti/
tulū ſine cōſenſu collegij.ſꝫ.c.nouit.loqt̄ in col/
latione bn̄ficioꝝ.q̄ de iure ptinēt ad ep̄z ¶ Jn
gl.in v̄bo tractatu ibi dicat qd̄ ſibi vr̄.nō gl.iun
cto tex.ꝓ ſignificato huius v̄bi tractat⁹.nō.n.
reqrit deliberatū cōſenſū.ſꝫ quādā diſcuſſioneꝫ
⁊ indaginē circa rē diſponēdam i futuꝝ.vñ tex.
ponit tractatū ⁊ cōſenſū vt diuerſa.nā p̄ fit diſ/
cuſſio vtꝝ magis expediat alienare vnaꝫ rē q̄z
alterā.vel vtꝝ poſſit ſubueniri eccl̄ie ſine aliena
tōe.⁊ poſt tractatū ꝓuenit̄ ad ip̄am alienationē
in qua p̄ſtat̄ cōſenſus quod nō ꝓ ſtatutis puniē
tibus faciētes tractatū ſuper aliqua re. dicunt̄
eni tractaſſe licet delictū nō pfecerit. ¶ Jn ea.
glo.ibi ⁊ h̄ d̄ immobilibus nō.glo.uſqꝫ ad fi.q̄
bona imobilia ⁊ mobilia p̄cioſa q̄ ſuari poſſūt
egpant̄ quo ad ſolēnitatē adhibēdā ad eoꝝ ali
enationē.⁊ vide glo.in.c.i.d̄ re ecc.non ali.li.vi.
⁊ in.c.is cui.d̄ elec.li.vi. Sꝫ ex glo.q̄ritur quid
ſi alienatio fiat in caſu nō licito.p̄cedit tamē tra
ctatus ⁊ cōſēſus capituli ⁊ ſuatur ſolēnitas.di/
cit Hoſti.q̄ aliena°. eſt irrita.pro h̄ tex.ibi irrita
erit ⁊c̄.vnde non ē opus petere reſtitutōeꝫ i in/
tegrum.quia ſubuenitur eccleſie ipſo iure.ſec⁹
dicit vbi alienatio tenet.nam tunc ſi eccleſia le/
ditur opus eſt petere reſtitutionē in integrum
ut in.c.i.de i iteg.reſtitu. Quidā alii voluerunt
vt alienatio ſemper teneat.dummodo ſeruetur
ſolennitas de qua hic ⁊ in dicto.c.ſine exceptōe
xii.q.ij.quaſi velit ut verbum irrita referatur
ad ſolēnitatem obmiſſam ſed tu tene q̄ ad hoc
vt teneat alienatio rei eccleſie neceſſario requi/
runtur duo.primo vt ſeruetur ſolennitas de
qua hic ⁊ in dicto.c.ſine exceptione.nec eſt o/
pus ſeruare ſolennitatem introductam a iu/
re ciuili de qua in auctentica hoc ius porrectuꝫ
C.de ſacroſanct. eccle.canonizata.x.qōe.iii.
hoc ius porrectum.quia vt notanter dicun:

Inno. ⁊ glo. in. c. i. de re. eccl. ñ alie. li. vi. nõ po-
tuit ius ciuile adijcẽ ſolẽnitatẽ ad ius canoicũ
iõ cõcludit̃ ibi q̄ nõ ẽ neceſſariũ decretũ iudicl
ſufficit ꝗ ſolẽnitas reqſita a canoibus. de qua h̃
⁊ in. d. c. ſine exceptõne. ⁊ ſi hec ſolẽnitas nõ ob
ſuat̃ corruit ipõ fcõ alienatio. ut ẽ h̃ tex. ⁊ in. d.
c. i. ⁊ in. d. c. ſine exceptõe. 2º. reqrit̃ ut fiat i cãu
licito. alias nõ tʒ. tex. ẽ bo. i. d. cle. i. de re. eccle. ñ
alie. facit tex. in. d. c. i. ⁊ in. c. q̃ i eccliaꝝ õ cõſti. in
ducẽdo ꝑut ibi dixi. hẽs glo. ordinariã in. c. i. õ
in integ. reſti. lʒ glo. Jo. ſenſerit cõtrariũ in. d. c. ſiñ
exceptõe. ⁊ in ſũma. ſed Hal. tenet pmũ i. d. c. i. ⁊
ſequit̃ cõit̃ ibi doc. ⁊ ꝓbat̃ in iurib⁹ ꝑalle. Qui
aũt ſint cãus liciti in qb⁹ põt fieri alienaº. vĩd bo
nã glo. xii. q. ij. in ſũma. Si aũt alienatõ fit in ca
ſu licito puta ꝓ debito ecclẽie. ⁊ ſuat̃ ſolẽnitas
q̃ ꝓceſſit tractatus. ſi ecclia enormit̃ ledit̃ i cõt
ctu põt petẽ i integrũ reſtitutõeʒ ut in. c. ad nr̃aʒ
j. õ re. eccle. ñ alie. ⁊ i. c. i. ⁊ ii. de in integ. reſtitu. li.
vi. ¶ Vltio ſcias q̄ h̃ cadit nõ. qõ. vtꝝ ſol⁹ pla
tus poſſit repudiare legatũ factũ ecclie maxie
de rebus imobilibus. ⁊ vĩ q̄ nõ. q̃ icõtinẽti etiã
ecclẽie ignorãti fuit acqſituʒ dñiuʒ rei legate. l.
cũ pater. §. ſurdo. de lega. ij. l. a ticio. ff. de fur. ꝗ
ꝑlatus nõ põt alienare q̃ alienaret rẽ q̃ſitã ec-
cleſie. ⁊ de h̃ vĩ cañs multũ nõ. in ſimili in. l. ma-
gis. §. fundus. ff. de reb⁹ coꝝ. vbi dicit tex. q̄ pu
pillus nõ põt repudiare fundũ ſibi legatũ cũ ñ
poſſit alienare rẽ ſuã. vĩ ꝗ q̄ ex repudiatõe ſeq̃
tur alienaº. ſed h̃ nõ obſtãte ꝯtrariũ ꝯſuluit ꝑe. con
ſilio. ix. Mouet̃ ꝑncipalit̃ q̃ dñiuʒ nõ ẽ ve ac-
qſitũ ecclẽie ante acceptatõeʒ legati. vñ repudi
ando potius nõ acqrit q̃ʒ alienat. ſed i nõ acqrẽ
do nõ reqrit̃ ſolẽnitas. ꝓ h̃ facit. c. õ. ꝑx. vbi ſo
lẽnitas reqrit̃ cũ alienat̃ res q̃ poſſidet̃ ab ec-
cleſia ⁊ nõ ẽ par eadẽq̃ rõ nõ lucra capere ⁊ q̃ſi
ta ꝑdere. l. ſi ſponſus. in. §. ſi marit⁹. ff. de dona.
int̃ vi. ⁊ vx. ſed ad. §. fund⁹ q̃ multũ vrget ſpeci
fice nõ rñdet. ſed tenẽdo cõcluſionẽ ſuã q̃ ſatis
põt ſuſtentari. põt dici q̄ loqt̃ in pupillo qui nõ
habuit admiſtratõem reꝝ ſuaꝝ. ſec⁹ i ꝑlato vñ
queadmodũ tutor tenet̃ ſi potuit acqrere pu-
pillo. ⁊ nõ acqſiuit. l. qcqd. C. arbi. tute. ita ⁊ ꝑla
tus. ut ẽ bo. tex. cũ glo. xii. q. iiij. i. c. ii. ⁊ ꝓ h̃ alle
go ꝑ glo. xvi. q. vi. in. §. fi. q̃ dicit q̄ in acqrẽdis
ꝑlat⁹ põt facere cõditõeʒ ecclẽie deteriorẽ idẽ di
cit Inn. in. c. ii. de dona. ad idẽ. c. qm̃ õ deci. vbi
ſol⁹ ꝑlatus donat decias nonaliũ q̃ oriũt̃. j. dio
ceſim ſuã ex q̃ nõ ſũt acqſite certe ecclie. ſʒ ut di
xi ſi ꝑlatus ſine cã repudiauit põt cõpelli ut ſa-
tiſfaciat ecclie õ ſuo. poſſet tamẽ i cõtrariũ addu
ci. l. q actionẽ hʒ. ff. de reg. iur. vbi dicit tex. q̄ ha
bens actionẽ ad rẽ vĩ hr̃e ipſã rẽ. ꝗ ſicut ꝑlatus
nõ põt alienare ſolus rẽ ita nec ipſã actionẽ. ſed
poteſt reſpondere per. c. ꝓcedens fateor tamen
q̄ caſus dubius eſt. Abbas.

Pastoralis Epiſcopus parrochia
les eccleſias uel obuentões ipſaꝝ. etiã
de conſenſu pꝛoni ſine conſenſu capituli ſui mo
naſterio cõferre nõ põt. cõis diuiſio ſcõa ibi ad
quod. ¶ Nõ ꝑ q̄ diuiſio ꝓrochiaꝝ fuit facta
auctoritate Dioniſii pape. vñ ꝑ ꝓrochie nõ erãt
diſtincte. ſed ſacerdotes ſil̃ regebãt populũ. ⁊ õ
hac diuiſiõe vide tex. xiij. q. i. c. i. ⁊ ita i pmatia
ecclia erat in epatibus de quo vide qõ nõ. in. c.
cũ cãm. de ꝓba. ⁊ ꝑ Inno. i. c. cõſtitut̃. de appl̃.
⁊ vide tex. ix. di. c. i. ¶ Nõ. 2º. ⁊ tene mẽti tex.
q̄ eccl̃a parrochialis ĩ fũdat intẽtõeʒ ſuã õ iure
cõi ſup omnibus obuentionibus ſpiritualibus
cõtingentibus. j. parrochiã ſuã ut pʒ ibi ſingula
riũ ꝓrochialiũ ꝓuẽtus ⁊c̃. Ex q̃ infert̃ ſʒ Hoſti.
⁊ bene q̄ oẽs decime ⁊ oblatõẽs q̃ fiũt õ parro
chia cedũt ecclie parrochiali. Ex q̃ infero ego
q̄ ſi capella eẽt. j. parrochiã alicuius eccleſie ob
lationes ibi facte non cedunt capelle. ſʒ eccleſie
parrochiali. adduco tex. ꝑ locũ a ſpãli i. c. ad au
diẽtiã el. i. j. de eccle. edifi. Infert etiã do. An. q̄
ſi fit oblatio imagini depicte in muro alicuius
ꝓrochie q̄ tales oblatõẽs cedũt eccleſie parro
chiali. ⁊ ita nõ. j. ſuper Rica õ parro. ⁊ ita ſepe i
fcõ interrogatus rñdi. ⁊ ut dixi. bene facit tex. i
d. c. ad audiẽtiã ⁊ quod ibi dicã. nã ſi oblatõẽs
fcẽ capelle ſeu altari cedũt eccleſie ꝓrochiali ⁊
nõ ꝑſbytero capelle fortius oblatõẽs fcẽ imagi
ni que ẽ depicta i muro ꝑuato. nã laicus nõ eſt
capax hoꝝ iuriũ ſpualiũ. nec fiũt domui ꝑuate
ſed ob reuerẽtiã dei ad cultũ diuinũ. Admini-
ſtrationẽ aũt hoꝝ ſpualiũ hʒ ꝑſbyt̃ parrochie
j. parrochiã ſuã. vt hic ⁊ in. d. c. ad audiẽtiaʒ. qõ
bene no. quia quotidie de fcõ accidit ⁊ per hoc
etiã dici poteſt q̄ ſi celebranti. j. eccleſiã alterius
fiunt oblationes. q̄ tales oblationes cedunt re
ctori eccleſie. ⁊ non celebranti pro hoc facit. c. re
quiſiſti. j. de teſta. vbi relictum factuʒ epiſcopo
ab extraneo videt̃ factum contemplatione ec-
cleſie. ita oblationes facte celebranti videntur
facte intuitu eccleſie. naʒ oblationes faciũt par
rochiani propter onera ſacramẽtorum de con-
ſecra. diſ. i. omnis chriſtianus. cuʒ glo. ⁊ vide qõ
nõ. j. õ parrochijs. ſuper Rica. ¶ Nõ vlterius
⁊ tene menti iſtum tex. q̄ epiſcopus cum conſẽ-
ſu capituli ſui poteſt imponere penſionem ec-
cleſie abundanti ſoluendam ad ſuſtentandam
vitam religioſorum. ⁊ ſic habes q̄ nõ ſolum pa
pa ſed etiam epiſcopus poteſt imponere penſi
onem eccleſie. ⁊ intellige quando detracta pen
ſione eccleſia poteſt congrue viuere. al̃ autem
non habet diſcooperire unũ altare vt aliud co-
operiatur. vt in. c. cũ cauſaʒ. de ꝑben. ⁊ vide qõ
dixi in. c. extirpande. in fi. co. titu. vbi bon⁹ tex.
¶ In glo. in verbo conſtitutione in fi. conclu-
ſio ergo glo. eſt licet multum videatur dubitaſ-
ſe. q̄ quinquageſimam ſeu centeſimam poteſt
epiſcopus conferre abſque conſenſu capituli
ſui. ⁊ intellige in caſu. c. apoſtolice infra de do-
natio. nam ſi uult monaſterium conſtruere de
nouo vel eccleſiam ſecularem facere religio-
ſam permittitur ei a iure vt poſſit pro dote do-
nare quinquageſimam partem ſuorũ redditũ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Si vo eccleſiā añ ꝯſtructā vult magnificare ꝓ
ſuis ſepulturis. tc̄ pōt donare cēteſimā portio
nē. ⁊ h̄ lr̄a facit ꝓ opi. glo. nā exceptio dēt eſſe
de regula. ut nō. ſup rubrica ō re iu. li. vi. vnde
cū papa faciat h̄ r̄gulā ut ep̄s nō poſſit q̄nqua
geſimā donare ō reb⁹ eccleſie ſine volūtate ca
pituli ſui. ⁊ excipiat dōationē iſti⁹ quīquageſi
me uel cēteſime. ḡ h̄ dōatio pōt fieri ſine ꝯſēſu
ipi⁹ capituli. ⁊ hāc opi. tenuit Hoſ. hic ⁊ in ſū
ma eo. §. fi. ne qs decipiat aucte iuris. xxii. q.
iii. q peccat. Et abbas ꝓ ꝯcordia opi. ⁊ iurium
ō quib⁹ in glo. diſtinguit. ꝙ aut ep̄s vult de no
uo ꝯſtruē eccleſiā. ut ea r̄formaē mōſticis r̄gul
⁊ dȝ hr̄e ꝯſēſū capituli. ꝓ h̄ vr̄ tex. xii. q. ii. in. c.
ſi ep̄s. aut eccleſiā iā ꝯſtructā ꝑ ſe vult dotare.
⁊ tc̄ pōt ſine ꝯſēſu capituli. ⁊ ita loquat̄ h̄ ⁊ in
c. bone rei. nā h̄ cāu ep̄s eſt obligat⁹ exquo ec
cleſiā ꝯſtruxit. ut i. c. ſic. j. de ecc. edi. ⁊ intellige
q̄n ep̄s ꝯſtruxit ꝑuſ cū ꝯſēſu capituli. q̄ tc̄ obli
gatio ē orta r̄ſpectu vtriuſqȝ. hec opi. plȝ Jo.
an. ⁊ cōit̄ doc. ſe. Et rō hui⁹ diſtinctōis ē. q̄ in
h̄ vltio caſu alienatō eſt neċaaia. iō nō ē neceſſe
ſuare aliā ſolēnitatē. ſȝ i p̄io cāu aliēatio ē vo
lūtaria. cū nō ſit adhuc orta aliqua obligatio. ⁊
ex h̄ collige ꝙ ubi eminet alienatō ex neceſſita
te iuris n̄ ē ſuanda ſolēnitas. ſec⁹ ubi eſt volun
taria. lȝ emineat ꝓpē neċitatē boiuȝ. nā h̄ loqui
tur tex. ō alienatiōe ꝓpē neceſſitatē religioſoꝝ
ſȝ q̄ ē voluntaria quo ad ep̄m reqrit̄ ꝯſēſus
capituli. Sȝ dubitat̄ ex gl. nūqd ep̄s poſſit
donare iſtā cēteſimā vl̄ q̄nquageſimā ō r̄b⁹ ec-
cleſie iſerioris. ⁊ maxie q̄n vult magnificaē ec-
cleſiā ꝓ ſepulturis ſuis. ſȝ hic Jnn. ꝙ n̄. q̄ iura
loquūt̄ ō redditibus epi. ut i. o. c. hōe. ⁊ o. c. a-
poſtolice. De. ꝯſuluit ꝯriū i Auiniōe. ut r̄fert
abbas i. q. facti. Sȝ dicit Egi. ꝙ h̄ vr̄ ſibi exne-
uȝ iſte tex. optie fac̄ ꝓ opi. De. nā h̄ q̄rebat̄ ō
alienatiōe rei iſerioris eccl̄ie. ⁊ papa excipit ca
ſū donatōis q̄nquageſime. ḡ illā pōt facē ſiñ ꝯ
ſēſu capl̄i ſui. ſȝ q̄ iura ō hac mā loquentia ſēp
faciūt mētionē ō redditib⁹ epi n̄ extēdent̄ iura
illa ꝑ hāc ḡnalitatē. ⁊ exceptio h̄ poſita itelligi
tur ḡnalit̄ ut illam donationē ō redditib⁹ ſuis
poſſit facere ſine conſenſu ſui capituli. ⁊ c̄.
Abbas.

ET ſi mēbra Ad ꝯci
lia ꝓuin
cialia uocari debent. ⁊ admitti cathe
dralīū eccleſiaꝝ capl̄a. ꝑma pſ ponit q̄relā. ſc̄da
ꝓuidet ibi uiſuȝ. Nō p̄io ꝙ clerici inferio
res neceſſario n̄ vocāt̄ ad ꝯciliū ꝓuītiale. nā h̄
ſtatuit̄ ſpāle i capitulis eccl̄aꝝ cathedraliū. q̄n
imo Jnno. multū uacillat i. c. graue ō p̄bē. nū-
qd ō neċitate iſta capitula ſint vocāda ad ꝯcili
uȝ ꝓuītiale. ſȝ ego tenui ꝙ ſic. ⁊ allegaui hunc
tex. q optie ꝓbat. vt pȝ ꝑ vbū debeāt. qd̄ r̄gula
riē eſt neceſſatiuū. ut dicit gl. nō. i cle. attenden
tes ō ſtatu regu. ſȝ pōdera bn̄ iſtuȝ tex. qui non
pōderat̄ i h̄ ab aliq̄ ꝙ iſta capitula ſolū admit
tunt̄ ad tractatū nō dicit ad iudicāduȝ uel ad
decidēdū. vn̄ puto ꝙ ſoli epi h̄ ꝯcilio ſint iudi
ces. imo dubitatur de ſuffraganeis ut ſint po-
tius aſſeſſores. ⁊ archiep̄s ſolus iudex. de quo
dic. ut nōt Jnno. in. c. graue. ⁊ ibi dixi. ⁊ n̄ ſine
miſterio tex. dicit h̄ ꝙ debent inuitari. nā ſi ne-
ceſſario ꝯcurrerēt ad diſponēdū nō ſolū inuita
rent̄. ſed ꝯpellerētur ad veniendū ſic ꝯpellunt̄
epi. ut ꝓbat̄ in. c. ſi ep̄s. ⁊ c. placuit. xviii. di. ⁊
nō iſtam ꝯſiderationē. q̄ ualet multū ad ꝑſcru
tandū. nūqd clerici exiſtes in cōcilio ḡnali ad
mittantur ſolū ad tractatū an admittāt̄ ad deci
dendū. ⁊ debeāt ꝯpelli ad veniendū. Nō. ibi
ꝓcuratores eoꝝ. ꝙ capl̄a pn̄t ꝯparere i ꝯcilio
ꝑ ꝓcuratores. ⁊ h̄ iō q̄ ō facili n̄ pn̄t ꝑ ſe ꝯpa-
rere. alii vō q neceſſario debēt īteſſe ⁊ n̄ dti-
nent̄ aliquo ipedimēto. debēt ꝯparere ꝑſōalit̄
⁊ n̄ ꝑ ꝓcuratores. niſi i caſu neceſſitat̄. ut ꝓba-
tur i. o. c. ſi ep̄s. ⁊ c. placuit. ⁊ ſic nō ꝙ ex cā pōt
qs ꝯparē in ꝯcilio ꝑ ꝓcuratorem. ⁊ ꝓbat̄ in. c.
ad apl̄ice ō re iu. li. vi. Et q debeāt intereſſe in
iſto cōcilio ꝓuītiali. ⁊ q in ſynodo ep̄ali. uide
per Jnno. i. o. c. graue. Nō. vltio vbi maxie
ꝙ ēt in negociis n̄ cōtigentib⁹ capitula dbent
admitti ad tractatū ꝯcilii. ⁊ nō. ſp gl. ſi. h. q̄ po
nit tres caſus laic⁹ i qb⁹ admittit̄ ad ꝯcilia ḡnā
lia. Primⁿ caſ ſi ſpālit̄ inuitēt̄. ⁊ ſic itellige gl.
c. hadrian⁹. ⁊ nō bn̄ ꝙ ex h̄ poſſ ſoluē ꝯriū mlt̄
toꝝ uiriū i qb⁹ legit̄ laicū fuiſſe admiſſū ad cō
ciliū. ut intelligat̄ ꝙ ſpecialiter fuerit īuitati n̄
ō neceſſitate. Scd̄s caſus ſi tractat̄ cā fidei.
Terti⁹ ſi tractat̄ de cā m̄rimoiali. q̄ m̄rioniū
tāgit eos. Et ex hoc vltio cāu poſſes elicē r̄laȝ
ḡnālem. ꝙ vbicūqȝ i concilio tractarentur ne-
gocia tangentia ipſos laicos poterunt laici in
tereſſe concilio. Sed aduerte quia Jo. an. mlt̄
tum reſtringit hoc dictum. dicit enim ꝙ in iſtiſ
caſibus exceptis laici admittuntur ut audiant
non ut iudicent uel doceant. ar. lxii. diſ. docen-
dus. Jtem tenȝ ꝙ in iſtis caſibus non ſit neceſ
ſe uocare laicos. cum poſſint ſtatuta cōcilii eis
intimari in predicationibus. ⁊ dicit ꝙ q̄n tra-
ctant̄ negocia eccleſie uel correctiones clerico
rum debent laici excludi arg. in. c. meſſana de
elec. ⁊ in extra. bonifacii. viii. nō debet. que ver
ba ſemper nō. in practica. Et inquantum dicit
Jo. an. ꝙ debent admitti ut audiant. credo ꝙ
admittantur ut conſulant. ⁊ ut materiam tra-
ctent. maxime q̄n ſint periti. hoc videtur ꝓba
ri. xxxi. q. vi. in. c. ad ſedē. ubi papa vocauit iu-
riſtas laicos ⁊ canoniſtas ad defenſionē iuriū
ſr̄ illo pūcto n̄ tm̄ ut audirēt. ſȝ ut ꝯſulerēt. ad
idē tex. pulcher in. c. ad aplice. de re iudi. li. vi.
ubi papa pollicebatur ſe vocaturū ad conciliū
reges ⁊ principes ſeculares ⁊ eccleſiaſticas ꝑ
ſonas ut cum conſilio concilii diſponeret uo-
cat ergo laicos ut conſulant. nec pro nunc ulte-
rius me extēdo. dicetur plenius i diſputatiōe.

De his q̄ fiūt maiore pte capl̄i. Rubrica.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Continuat̃ ad p̃cedẽtia h̃ ordine. ṽ viſũ eſt de his que fiũt a p̃lato, ⁊ cap̃. ſed q: q̃dã ptinẽt ad capl̃m tm̃. in q̃bus pagẽdis ſepe diſcordãt. ⁊ dubitari p̃t q̃d iuri merito ſubiicit̃ hec rũbrica. Et nõ. ex hac cõtinuatõe diuerſitatẽ titulo⁊. q̃ appellatõe capituli nõ ꝓpe ↄp̃hẽdit̃ p̃latus. de q̃ vide quod plenius dixi in. c. poſt electionem. de ↄceſ. p̃ben. merito ſeq̃t̃ nig̃⁊. Abbas.

QUam incunctis. Ordinatio maioris p̃tis capituli p ↄñdcõem ⁊ appellatõem minoris nĩl rõnabile opponẽtis ĩpediri nõ debet h. d. vel clarius ſic. In vniuerſitatib⁹ eccliaſticis p̃ualet regularit̃ q̃d fit a maiore pte. niſi minor ps rõnabilit̃ ↄñdicat. ⁊ p̃ ponit factũ rep̃henſibile. ⁊⁹ ꝓuidet p ſtatutum. ibi quo circa. ¶ Nõ p̃ ibi pluribus ⁊ ſanioribus. q̃ vba ite⁊ in tex. repetunt̃. q̃ duo req̃rũt ad h̃ vt valeat geſtũ i cã. p̃ q̃ maior ps decreuerit. ſ. q̃ illa maior ps ſit ſanior. ſ. reſpcũ cõſilii ⁊ materie ſbiecte. de q̃ vid̃ q̃ nõ. in. c. eccleſie. el. ij. §. de elec. ¶ Nõ ibi fratribus q̃ canonici ⁊ oẽs collegiati pñt dici fratres. ⁊ oli oẽs xp̃iani appellabãt̃ frẽs. q: ꝑpter lauacr̃ regñatõis. ſ. baptiſmatis oẽs habẽt vnũ p̃rem. ſ. deũ. ſunt g̃ frẽs in xp̃o. xi. q. iij. ad menſã. ⁊ uſq̃ ad tp̃us cõcilij Niceni oẽs xp̃iani appellabant̃ frẽs. uel diſcipuli ab illo cõcilio citra dicti ſunt xp̃iani ut ẽ tex. cũ glo. in. c. ii. xxij. di. ⁊ le. ⁊ nõ. in actib⁹ ap̃lo⁊. ¶ 3⁹ nõ ibi nõ ta⁊ de rõe q̃ de ꝓpria volũtate ⁊c̃. ſignificatũ ho⁊ v̄bo⁊ cõmitto h̃ ꝓpe volũtati. denotãt. n. ꝓpriã volũtatẽ abſolutã ⁊ liberã nõ regulatã rõe. ideo nõ poſſ⁊ peti reductio ad arbitriũ boni uiri ⁊ facit ꝓ ſtatuto ſcholariũ. q̃ cauet̃ q̃ rector i examie ñ teneat̃ aliq̃d ſoluẽ collegio. niſi ꝓut ꝓceſſerit d̃ ſua ꝓp̃a volũtate. facit tex. i. l. fideicõmiſſa. §. q̃q̃. d̃ le. iij. ⁊ q̃d nõ. bar. i e᷑tua ad repmẽdã. ¶ Nõ ibi obiectũ fuerit oñſũ. q̃ ad ĩpediẽdã ordinatõ⁊ maioris p̃tis nõ ſufficit aliq̃d rõnabile opponẽ ſ⁊ opor⁊ q̃ obiectũ oñdat̃ ⁊ ꝓbet̃. Et ex h̃ nõ a ↄ̃rio. q̃ nõ ſemp v⁊ ordinatio maioris p̃tis. nã vn⁹ ſol⁹ poſſet rõne mot⁹ ĩpedire ordinatõe⁊ toti⁹ vniuerſitat̃. ⁊ appellare p̃t ſi op⁹ ẽ. ⁊ p ſupiorẽ illã ordinatõe⁊ retractari facẽ ad h̃. xxxi. di. i. c. nicena. ¶ Nõ ibi appellatõe remota. q̃ ſola appellatio interpoſita i vniuerſitate p miorẽ ptẽ nõ ĩpedit ordinatõem maioris p̃tis v⁊ tñ appellatio in effcũ ſi ẽ rõnabilis. q: ꝓbata rõe appellãdi ceſſabit̃ diſpoĩtũ p maiorẽ ptẽ. Nõ ibi eccleſie ſue ↄſue. ⁊c̃. q̃ canonici ſeu vniuerſitas pñt ex cã tollẽ ↄſuetudinẽ eccleſie etiã iuratã. ⁊ i h̃ tene mẽti iſtum tex. ⁊ vide glo. nõ. in. c. in his. xi. di. ⁊ idem dicit Jo. an. h̃ in ſtatuto. ut iuramẽtũ quo ſingulares firmãt ſtatuta collegii vrgeat dũtaxat remanentibus ſtatutis ſed eis ſublatis per vniuerſitatẽ tollit̃ iuramentũ q̃ſi iuramẽtũ liget ſingulos ſingulariter cõuenientes. ſecus autem ſi contrauenĩũt collegialiter tollendo ſtatuta. ⁊ h⁹ verbũ nõ ⁊ vide q̃d plene dixi in. c. dilecto. ĩ. de preben. vide tamen in hoc glo. valde nõ. in. c. cũ non deceat. de elec. li. vi. que dicit q̃ ſi ſuperior tollit ſtatutũ vniuerſitatis iuratũ non faciendo mentione⁊ de iuramento. tenent̃ nihilominus illi de vniuerſitate ad obſeruantiã iuramenti. ex quo iuramentum eſt tale quod poteſt ſeruare ſine peccato. utputa concernens ↄmodũ ſingulo⁊. ⁊ h̃ ideo. quia in dubio non eſt p̃ſumendũ ſupiorẽ uoluiſſe tollere iuramẽtũ. ⁊ eſt vnũ dictũ ſatis mirabile. vt ſtatuto ſublato remaneat iuramẽtũ ei acceſſoriũ. ſed vide motiua p̃dicta in glo. ¶ Ulterius nõ. ex eo. uerbo ſ⁊ cõem intellcũm. q̃ non val⁊ cõſuetudo capituli etiã iurata diſponẽs. ut oẽs de capitulo debeant cõcordare. ⁊ q̃ alit̃ non valeat actus. nã talis cõſuetudo eſt cõñ vtilitates eccleſia⁊. cũ hoĩes ſint faciles ad diſcordiã. viij q. i. nec nouũ. vnde ſepe ĩpediret̃ vtilitas eccleſie. ſi diſpoſitũ a maiori pte nõ haberet effectu⁊ Et ex hoc infero. q̃ in vniuerſitatib⁹ eccleſiaſticis nõ valet ſtatutũ nec cõſuetudo. vt due ptes ad minus debeant concordare. ſed ſemp p̃ualẽ debet diſpoſitũ a maiori pte dũmõ illa ps ſit ſanior. ꝓ h̃ facit. c. licet. in fi. ĩ. de elec. ⁊ vide tex. ⁊ glo. in. c. ſi cui. e. ti. li. vi. ¶ Nõ ibi ſ⁊ potius ꝑiuria cẽſent̃ vnã regulã in mã iuramẽti. q̃ omẽ iuramẽtũ tendẽs cõñ vtilitatẽ eccleſie nõ ligat. ſed potius cenſet̃ piurium. ⁊ facit ꝓ his rectoribus ſecularibus q̃ iurãt ſuare ſtatuta ciuitat̃ in q̃bus ſunt aliqua cõñ vtilitatẽ eccleſiaſticã. ⁊ vide bonũ tex. in. c. i. de iuriur. li. vi. Et facit iſte tex. q̃ iuramẽtũ p̃lati tendens in dãnu⁊ eccleſie non ligat. ẽt ſ. per aliũ poſſet cõſuli eccleſie. d̃ q̃ vide quod dixi in. c. cũ venĩſſent. de inſti. ⁊ facit c. peruenit. de iuriurã. ¶ Nõ in fi. lr̃e. q̃ temere iurãs peccat mortalit̃. ⁊ debet inde agere penitentiam. de qua penitentia vide tex. cum glo. xxij. q. iiij. in. c. qui ſacramenta. ⁊ vide de effectu huius iuramenti temerarij quod notat glo. in c. florentinum. lxxxvi. diſtin. ¶ In glo. in verbo rationabiliter. ibi ſed maior pars eſt illa. ⁊ videtur glo. velle q̃ ſanior pars ſit maior. quod eſt contra iſtum tex. qui requirit maiorem ⁊ ſaniorem partem. ut in. c. quia propter d̃ elec. dic ergo q̃ licet minor ps poſſit ex ratione impedire decretum maioris partis non tamen poteſt aliquid diſponere nomine totius vniuerſitatis niſi maior ps eſſet priuata ꝓpter delictũ ſuum. q: tunc ptãs totius vniuerſitatis reſidet in non delinquentibus. ut in. c. bone. ⁊ in. c. cum nobis eo. titu. cum ſi. ⁊. c. gratum. de poſtula. prelato. ¶ In glo. in verbo oſtenſum ibi coram ſuperiore. nota bene glo. q̃ minor pars contradicẽs non tenetur probare coram maiori parte rationem ſue contradictionis. quod expreſſe volunt doc. tum quia maior pars non eſt iudex. tum quia ẽ ſuſpecta minori parti ↄdicẽti. adeatur ergo ſupior ipius corporis ſeu vniuerſitatis uel eligant̃ arbitri. ar. c. ſc̃do requiris. de appel.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Et cadit hic q̄ hic tacta per doc.nūquid cōn/
dicens teneat̄ appellare.vel nūqd nolēs ꝯſenti
re geſtis p maioꝛē ptē teneat̄ cōndicere. Inno.
multa dicit.⁊ in effcū ponit regulā.ꝙ nō tenet̄
quis appellare.ſed ſatis eſt cōndicere.ſiue tra/
ctet̄ ď p̄iudicio ſuo. ſiue tercij.uel ipi⁹ vniuerſi
tatis.nā cū uniuerſitas ꝓcedit extiudicialit̄.nō
trāſeunt huiuſmodi geſta in rē iudicatā.vnde pt
quis ex ꝯdictōe ſola ꝓſequi corā ſupioꝛe.ut ge
ſtum minus rōnabilit̄ per maioꝛē ptē retracte
tur.ar.c.cōcertatōi.de appella.li.vi. ¶ Aduer
tēdū tamē ꝙ ſi qs nō uult cōſentire debet expſ/
ſe cōndicere.alias inuoluit̄ pena ⁊ peccato. ſicͭ
expſſe conſentientes ſ3 Inno.q̄ eſt ſinglr no.
Ex hoc tn̄ habes ꝙ ēt in male geſtis tacens in
vniuerſitate habet̄ ꝓ conſentiēte.cū ex officio
ſuo teneat̄ conſulere.ad hoc.l.ď etate.§.qui ta
cuit.ff.de interro.ac.⁊ uide q̄ dixi in.c.ii.§. ti.
ꝓx.ſup vl. glo.pōt tamē minoꝛ ps appellare ſi
uult.⁊ appellatio opabit̄ multos effcūs.de qui
bus plene dixi in.c.bone.§. de appellatio. ⁊ int̄
ceteros opabit̄ ꝙ inferioꝛ a iudice ad quē ē ap
pellatū non poterit de illo negocio cognoſcere
ar.in.c.ut noſtꝝ de appella. Excipit Inno.vnū
caſū in quo tenet̄ nolēs conſentire appellare.ſ.
qn̄ eligit̄ per vniuerſitatē ad offm̄ publicū au/
ctoꝛitate ⁊ vtilitate.al' habet̄ ꝓ conſentiēte ſi ē
ſuppoſitus illi vniuerſitati.ut in.l.noiatōes ⁊ in
l.hi qui.C.de appella.⁊ vide rōem diuerſitatis
plene p Gy.in.d.l.hi qui. ¶ In glo.in vbo cō/
ſtitutū nō.ex hac glo.iuncto tex.ꝙ caplm pōt
ſine p̄lato facere ſtatutū.intellige ut ſaluet̄ glo.
quādo p ſtatutū non mutat̄ ſtatus eccleſie.ſed
cōcernit dūtaxat facta ipius capli alias nō v3
ſtatutū ſine conſenſu p̄lati.vide tex.⁊ ibi plene
p Inno.in.c.conſuetudinis.de ꝯſue.⁊ uide bo
nā glo.in.c.ij.de v̄.ſig.li.vi.⁊ dic ꝙ etiā vniuerſi
tas inferioꝛ nō pōt facere ſtatutū in arduis ſine
cōſenſu epi ꝓpter cōiūctionē q̄ eſt int̄ epm̄ ⁊ ec
cleſiā inferiorē.ita nō.uoluit Inno.i.c.reqſiſti
in fi.de teſta.⁊ in.c.cū acceſſiſſent de cōſti.
¶ Nō 2°.ꝙ in editione ſtatuti fiēdi p vniuerſita/
tē oēs de vniuerſitate debēt eē p̄ntes. ita p ali/
quos ſolet allegari iſta glo.⁊ moderat̄ ſ3 hunc
intellectū a pleriſq3.quia iure nō ꝓbat̄ iſta ſpe/
cialitas.cū abn̄tes nō ſint uocādi.ut no.glo.i.c.
ij.de teſti.li.vi.q̄ ponit tres cāus ſpāles in qb⁹
abn̄tes ſunt uocādi. Sed nō ꝙ iſta glo.nō loq/
tur ita gn̄alit̄ ſicut ſolet allegari.ſed reſtrigit ſe
qn̄ ſtatutū concernit p̄iudiciū abſentiū ⁊ in hoc
bene nō.glo.ꝙ in p̄iudiciū abſentiū non poſſūt
p̄ntes aliqd ſtatuere.licet due ptes ſint p̄ntes
ad h.c.cū oēs.de cōſti.pōt tamē ſaluari p̄m⁹ ge/
neralis intellectus glo.qn̄ ſtatutū cōcernit ne/
gocia multū ardua. nā quēadmodū vocant̄ in
illis tribus caibus except̄ ꝓpt̄ grauitatē p̄iudi/
cij ita dicēdū in oibus caibus ꝯſimilib⁹ ⁊ graui
oꝛib⁹.nā cū illi tres excepti caūs nō ſint odioſi
ſ3 fauoꝛabiles.debēt extēdi ex idētitate rōis.p
h uide tex.nō.i.c.cū dilecta de ꝯfir.uti.ubi ca⁹
except⁹ a regula extēdit̄ ad aliū cāu3 hn̄tē idē/
titatē rōis.⁊ idē uoluit glo.no.iuri.ciuilis in.l.i.
C.de ꝯdi.inde.⁊ h ſp ē nō.ꝓ extēſione illi⁹ glo.
c.ij.ut facias regulā nō.ꝙ i caſib⁹ mltū arduis
debēt uocari abn̄tes.q̄ ſentit Inno.in.c.ii.de
no.ope.nū.⁊ do.an.h. Sed nō illū tex.⁊ illam
glo.q nō ſolet ad h allegari. ¶ 3°.nō ex hac gl.
ꝙ regularit̄ in negocijs vniuerſitatis ad minus
debēt eē p̄ntes due ptes. Circa q̄ inſtāt h doc.
nā aliq antiq regrūt ſolū maioꝛē ptē p iſtu3 tex.
⁊ p.l.q̄ maioꝛ.ff.ad municipa. Sed Jo.an.in/
heret glo.⁊ dicit ꝙ nō vocādi nō cōputat̄ i nu/
mero duaꝝ ptiū.de quo uide gl.in cle.q̄ circa
de elec.dic clarius ⁊ lati⁹ ꝙ ad ualiditatē actus
ad mi⁹ due ptes vocādoꝝ debēt eē p̄ntes.ita
itelli d3.l.nulli.⁊.l.plane.ff.q̄ cui⁹q3 vni .no.⁊
ex illis duab⁹ ptib⁹ opoꝛtet neceſſario maioꝛē
ptē ꝯſētire.ita intellige iſtū tex.⁊.d.l. q̄ maioꝛ
Ex q nō nō eē neceſſe ad validitatē act⁹ ꝙ ma/
ioꝛ ps oīu3 ď vniuerſitate ꝯſentiat.ſ3 ſuffic̄ ma/
ioꝛ ps hoꝝ q ſunt in vniuerſitate. dūmō p̄ntes
cōſtituāt duas ptes.nā due ptes repn̄tāt tota3
vniuerſitatē ut in dcis iurib⁹ ⁊ in.l.iij.C.de de/
cre.ab oꝛdi.fa. Dico tn̄ ꝙ ſi aliqs de vniuerſita
te fuerit ꝯtēpt⁹.pōt ꝓſequēdo ꝯtēptū facē actū
retractari.q2 pl⁹ obeſt ꝯtēptus vnius q̄3 ꝯdictō
multoꝝ.in.c.ꝙ ſicut ⁊.c.bone.de elec.⁊ vide cir
ca hoc q̄ dixi plene in.c.cū nobis.⁊ in.c.i cauſ
de elec. In glo.fi.ibi reſtringēda ſūt.ad h vide
tex.in.c.i.de uſur.li.vi. ¶ Et in fi.glo.nō ꝙ te
mere iurātes ſūt piuri.ſ3 dic ꝙ ip̄pꝛie ſūt piu
ri vn̄ ꝓpt̄ h nō p̄uāt̄ bn̄ficiis ⁊ uide de his vbi
§.remiſi.

Quęſiuit

Canonicus nō interdicit eccle/
ſiā.ſ3 h facere deb3 eps cū caplo .h.d.
⁊ ſcda ps ibi fraternitati. ¶ Nō.ꝙ ibi ex cano/
nicis etiā minimis.ꝙ canonicoꝝ qdā dicūt̄ mi/
nimi.⁊ p ꝯn̄s qdā maioꝛes ſeu maximi.⁊ pn̄t di
ci minimi reſpectu defect⁹ ſciētie.uel reſpcū di/
gnitatis. uel reſpcū oꝛdinis. ſeu tpis receptōis
⁊ h facit ꝓ nō.in.c.eccl̄ia el.ij.§.ď elec.nā l3 oēs
ſint canonici.tn̄ ex p̄dictꝭ vox vnius ē potētioꝛ
⁊ pōderoſioꝛ.ut i.c.dudū el.i.de elec. ¶ Nota
2°.ꝙ particulares canoici ⁊ ēt totū capl3 n̄ pn̄t
ſine epo ſubiicere eccleſiā interdicto.nec ēt idu
cere ceſſatōe3 a diuis.niſi aliud habeat cōſuetu
do reſpcū capituli.ut i.c.ſi canoici de offi.oꝛdi.
lib.vi.⁊ in.c.irrefragabili.in.§.exceſſus.§.e.tit.
nā capitulū ex eo ꝙ nō habet iuriſdcōe3 i ſingu
lares canoicos licite pōt illā p̄ſcribere.ut.in.d.
§.exceſſus.⁊ vide no.dictū Inno.i.c.i.ď maio.
⁊ obe.vbi dicit ꝙ licet antiquioꝛ canoicus hēat
ꝯgregare capitulū.tn̄ nō pōt mulctare nō uenie̅
tes.l3 reddat eos ꝯtumaces reſpcū uocis dād.
q̄ nō.tota ergo iuriſdictio ē i epo.explicat̄ tn̄
cū capitulo qn̄q3 habito ꝯſilio qn̄q3 ꝯſenſu.iux
ea q dixi in.c.nouit.§.ti.ꝓx.ide3 dicimus i car/
dinalibus. ut iuriſdictio ſit penes papam. ſed
cardinales dicūt̄ aſſiſtere pape ⁊ coadiutoꝛes

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

in officio. nec ardua explicat papa ſine cardinali
bus. ꝑ q̄ vide tex. in. c. per venerabilē. qui fi. ſint
le. ⁊ in. c. fundamēta. de elec. li. vi. vide Jo. mo. i
c. ſup eo. de here. li. vi. ⁊ qḋ nōt Archi. pꝰ Lau.
xv. q. i. ſunt quidā. vbi ponit mirabile dictum ꝙ
papa nō pōt ꝯcedere legē vniuerſalem ſine car-
dinalibꝰ ſup ſtatu orbis. ſed vide qḋ plene dixi
in iuribꝰ ꝓalle. ¶ Nō ibi cū peccata ſuos aucto
res ⁊c. nam quotidie allegatᷣ ⁊ in effectu pōit re
gulam. ꝙ ꝓ delicto vniꝰ nō dꝫ regulariter alius
puniri. de quo tñ vide glo. nō. i. q. iiij. in ſumma
⁊. xxiiij. q. iij. in ſumma. ¶ Altio nō aliā regulā
in fine lre. ꝙ delictū nō ē ſeueriꝰ iudicandum q̄ȝ
expoſcat criminis qualitas. dic ꝙ nec etiā remiſ
ſius. xxiiij. q. i. nō afferamꝰ. ⁊ bonꝰ tex. in. l. reſpi
ciēdū. ff. de penis. ¶ Alteriꝰ pōt nōri ꝙ ſupioꝛ
nō dꝫ pati vt geſtū a nō ſuo iudice obſeruetᷣ per
ſbditos ſuos. ad h̄ qḋ le. ⁊ nō. maxīe ꝑ Inno. i. c
oli. el. iij. de reſti. ſpo. ¶ In gl. i. ibi. i. tūc iuriſdi-
ctioni ſbiectam glo. hanc expoſitionem forte fa
cit metu contrarij. qꝛ eccleſia nō dicitᷣ eē i dñio
alicuiꝰ. queadmodū cetere res ſacre vel religio-
ſe. l. in tm̄. ff. de re iu. ⁊. ſ. de p̄bē. c. rō. ⁊ iſtud pro
nomen tuū denotat dñiū. viij. di. quo iure. ⁊ in. l.
quibꝰ. ff. de au. ⁊ ar. le. voluit ḡ glo. ꝙ eccleſia nō
dicitᷣ eē p̄lati licet ſit ſbiecti iuriſdictioni prelati
ſed dic ꝙ licet expoſitō glo. procedat capiendo
ſtricte illud ꝓnomē tuū. tñ large pōt p̄latꝰ dicē
ecclīam eē ſuaȝ rōe iuris qḋ hꝫ i ea. vt ē tex. i. c.
ſi tibi abſēti. de p̄bē. li. vi. fac. l. q tabernas. de ꝯbē.
em. fac qḋ nō. Inn. i. c. exaiata. de iudi. nō tñ glo.
ꝑ ꝓ mō loquēdi. tñ ſuſtinetᷣ libellus. ⁊ quelibet
ſcriptura in qua p̄latus aſſerit ecclīam eē ſuam.
¶ In eadē glo. ibi hꝫ ius ep̄ale. vult ḡ glo. ꝙ ca
nonicꝰ pōt q̄nq̄ȝ hr̄e ius ep̄ale in ecclīa ſed non
declarat ſeipām. Ubi. intelligit q̄n canonicꝰ hꝫ
ecclīam ꝓchialē ānexā p̄bēde. tūc eni cū hēat
ꝓchianos ſbditos. pōt ex cā ecclīaȝ ſbiicē iter
dicto. nā h̄ ꝑtinet ad curā. alle. c. dudum. el. ij. de
elec. ⁊ ita cū h̄ dicto tranſeūt doc. Sed nō credo
ꝙ ꝓpe capiēdo iterdictū p̄ſbyter ꝓchialis poſ
ſit ſbiicē ecclīam iterdicto. qꝛ h̄ eſt iuriſdictiōis
⁊ lꝫ rectoꝛ ecclīe hēat iuriſdictōem i foro pnīe ñ
tñ in foro ꝯtētioſo. ſed forte gl. vult ſequi opini.
q̄rūdam q tenuerūt in. c. ſi ſacerdos. de offi. oꝛ.
ꝙ rectoꝛ ꝓchie pōt excōicare ꝓchianos ⁊ ſic
pari rōne interdicere ecclīam. Ego nō puto ali-
qḋ iſtoꝝ dictoꝝ verū. ⁊ vide qḋ dixi in. d. c. ſi ſa-
cerdos. ⁊ plene in repetitōe. c. ſigs ꝯ clericū. de
fo. ꝯpe. credo tñ ꝙ ex cā pōt ceſſare a diuinis pu
ta ſi ꝓchianꝰ non vellet ſibi ſoluē decimas ſeu
oblatiōes alias debitas. vide qḋ nō. de conſecra.
di. i. ois xp̄ianus. ⁊. c. ex p̄te. de reſti. ſpo. ¶ Zᵒ. pōt
glo. itelligi ꝙ canonicus pōt habere ius ep̄ale. ſ.
rōne p̄ſcriptionis. dicit tñ Inno. ꝙ licet conſue-
tudo vel p̄ſcriptio poſſit dare canonico iuriſdi-
ctionē. ⁊ ꝑ ꝯſequēs ptātē iterdicēdi eccleſiaȝ. vt
in. c. cū ꝯtigat. de fo. ꝯpe. nō tñ pōt ſine iuriſdictō
ne dare ptātē canonico iterdicēdi ecclīam qa cū
ſine iuriſdictōe nō habeat ſbditos irratōnabile

eēt ꝙ poſſet ecclīam ſbiicē iterdicto qḋ nō. quia
idē eſt dicēdū in ptāte excōicandi. vt ſine iuriſdi
ctione nō poſſit p̄ſcribi ptās excōicandi. vel ſine
aliqua ꝓrogatiua in alios. ſed hñs dignitatē vel
ꝓrogatiuā in aliquos. vt eſt capl̄ꝫ archidiaconꝰ
vel ꝓpoſitus bñ pōt p̄ſcribē ptātē excōicandi. vt
nō. i. d. c. cū ꝯtigat. ⁊ vide Jo. an. in. c. auaricie. ꝺ
elec. li. vi. i nouella. Et in fi. gl. aduerte qꝛ gl. vrᷣ ſi
bi ꝯdicē. nā i pᵃ p̄te ſentit ꝙ ꝓ delicto vniꝰ poſſit
ecclīa ſbiici itdicto. ſꝫ i zᵃ parte ſentit ꝯtrariū niſi de
linquēs ſit dñs terre. ⁊ credo ꝙ glo. voluit h̄ ꝯdi
cere opi. Lau. qui tenuit p̄mam partem. ⁊ q̄ȝq̄ȝ
doc. trāſeant. tñ iſte tex. pōt adduci ꝓ ⁊ contra.
nā q̄teꝰ lr̄a iꝓbat iterdictum poſitum ſine cō
ſenſu ep̄i ⁊ capituli. vrᷣ approbare ꝙ ſi iteruenis-
ſet ꝯſenſus iſtoꝝ iterdictū tenuiſſet lꝫ ꝓ delicto
vniꝰ tm̄. Sed in. v. ſꝫ ⁊ ſigs. ſentit ꝯtrarium dū dicē
peccata debē tenē ſuos auctores. puto ꝙ ꝓ gra
ui delicto. de q̄ nō pōt leuitᷣ hr̄i ſatiſfactio pōt ec
cleſia ſbiici iterdicto vt ſupioꝛ inducatur ad iu-
ſticiam faciendā. ad h̄. c. ex parte. el. i. de verbo.
ſigni. ⁊. c. dilectus. de appel. ⁊. c. ſi canonici preal.
honeſtius tamen eſſet potius ceſſare a diuinis
q̄ȝ ponere interdictum. ſed pro leui cauſa vł q̄n
pōt haberi alia via ſatiſfactio. procedat vltimum
dictum glo. ¶ In glo. in verbo delinquens. ibi
in pena ſpirituali. hoc non eſt indiſtincte verum
ſed proceditur quo ad penam eternam. de qua
intelligitur illa auctoꝛitas euangelica. filius non
poꝛtabit iniquitatem patris ⁊c. ⁊ idem in excom
municatione. nam non fertur niſi propter contu
maciam propꝛiā. quia excōicatio ſeparata a deo
vnde niſi quis ſeperat ſe a deo ꝓpter ꝓpꝛiū pec
catum nō pōt ſeparari ab alio etiam a papa. vt in
c. cum eterni. de re iudi. li. vi. ⁊ i. c. a nobis. de ſē.
ex. ſed interdicto licet ſit pena ſpūalis q̄nq̄ȝ pu-
nitur vnꝰ ꝓ alio. vt in. c. nō ē. de ſpon. Et eſt ratio
qꝛ illa pena non afficit animā. ſed tantum priuat
coꝛpus. de quo vide glo. quam ſuperius alle.
Hic etiā doc. q̄runt nūquid ep̄s teneatur ſerua-
re interdictum latum ab habente alꝰ ptātem ⁊
in effectu. dicit ꝙ ſic. ſi eſt ſpāle. i. reſpectu certe
eccleſie. ꝓ hoc tex. in. c. dilectus. de appel. ⁊ vide
h̄ latius ꝑ Jo. an. in ḡnali. ſecus ꝓpt. c. ꝙ nōnullᷣ
de ꝓui. vbi ponitᷣ ſpeciale ꝓuilegium ep̄oꝝ re
ſpectu interdicti ḡnalis. ⁊ de ḡnali iterdicto itel
ligit Jo. an. in. c. fi. de ſen. ex. li. vi. quod nō ⁊ dic
plenius vt ibi nota.

Ex oꝛe ſeden.

Cōis
ordinatio ecclīe ꝑ ꝯdictōeȝ ⁊ appellatōeȝ eiꝰ
cuiꝰ ñ iteſt ipediri ñ dꝫ. h. d. q̄ ad ti. in p̄ma parte
ponitᷣ ſcm̄. in zᵒ. deciſio. ibi quia vero. ¶ Nota
p̄mo ibi pater einſdem. ꝙ pater pōt ꝓ filio impe
trare lr̄as ad bñficiū etiam ſine mandato. ⁊ ideꝫ
dic in q̄libet extraneo vt in gl. nō. c. ad aures. ⁊. c
nōnulli. de reſcrip. ſic dicimus ꝙ pater habens
ius patronatꝰ i ecclīa pōt p̄ſentare filium alias
idoneū. vt dicit gl. nō. q̄ cōiter tenetur. ⁊ ibi per
Inno. in. c. qꝛ clerici. de iurepatro. ¶ Secundo

nota ibi ſpacium mēſis ꝙ ex mandato pape pōt tēpus ad eligendū ꝑfixum artari ⁊ poteſtas re ſtringi ad electōem vnius tm̄. vn̄ pōt papa ꝙ nō valet efficere ꝯſuetudo. nā nō pōt induci cōſuetudo vt electores eligāt certum. qꝛ tollit libertas eligendi. vt in. c. cum terra. de elec. ⁊ tn̄ mādatū pape valet nec minus dicit elec. ¶ Tertio nō. ꝓ ꝯſuetudine q̄ ſeruat in inueſtitura bn̄ficij. pōt eniꝫ fieri ꝑ imiſſionem anuli. ⁊ forte ob hoc emanauit ꝯſuetudo. vt in doctoratu detur anulus nouello doctori in ſignū. ſ. inueſtiture ſciētie. ⁊ ſolꝫ allegari in ſermonibus. hic tamen nō fuit datus anul⁹ ſed miſſus. forte enim erat tunc ꝯſuetudo. vt mitteret ꝓ inueſtiendo ¶ Quarto nō ibi reuerentiā exhibuit ⁊ tene mēti ſemꝑ iſtū tex. qꝛ ē valde ſingularis. ꝙ ſi ꝑtendēs habere ius ī aliqua dignitate vel officio exhibet reuerētiā intruſo tāqꝫ legitime ꝯſtituto in illa dignitate vel officio videt tacite renūciare iuri ſuo. ⁊ iō cauti ꝓcuratores in libello ⁊ aliis ſcripturis nūquā dicūt illū eē ꝑlatū. ſed ꝙ aſſerit ſe ꝑlatū. ¶ Ultio nō. ꝙ nō valet eius appellatio cui⁹ nō intereſt. ꝯcor. c. cū inter. de elec. ⁊ ij. q. vi. non ſolēt. ¶ In gl. ſuꝑ vbo ⁊ ſi mandatū ibi nō efficiat poſſeſſor. dic ꝙ h̄ nō interuenit inueſtitura. vt patet in lr̄a. ⁊ an q̄ſi ſine actu corꝑali acquirat poſſeſſio. ibi dixi. ⁊ in. c. auc̄te. de inſti. ⁊ ꝑ Jo. an. ī. c. trāſmiſſam. de elec. Et in fi. glo. aduerte. qꝛ hic ē fortior caſus q̄ꝫ ī. c. dilectus. qꝛ papa dedit hic executorē. vn̄ de mā dic vt in. c. ſi ſoli. ⁊. c. ſi capitulo. de ꝯceſſ. ꝑbē. li. vi ⁊ ꝑſuppoſito ꝙ ꝑpoſitura fuiſſet affecta ꝓ iſto bn̄ficio. nihilominꝰ renūciauit ipē iuri ſuo exhibendo reuerētiā aduerſario tāqꝫ ꝑpoſito ¶ In glo. pe. ibi herenni⁹. §. vltio. glo. ꝓ ꝯrīis allegat illā. l. ⁊. c. dilecto. de ꝑben. que parū faciūt. nā in. l herēnius. ſolū dr̄ ꝙ ꝑceptio ſalarij nō facit quēꝫ decurionē. ſed electio legitima. ſed dic ꝙ reuerētia exhibita intruſo nō facit illū ꝑlatum. ſed ponderatqꝫ ad excludēdū iſtū bn̄ficiatū. c. dilecto etiā nō ob. qꝛ nō poterat expꝛ̄ſſe ibi eps̄ ꝯſentire vt duo haberent vnā ꝑbēdā ita nec tacite ¶ In ea. glo. ibi licet expꝛ̄ſſe non valēt. nō mirabilē gl. ꝙ pōt quis tacite renūciare bn̄ficio ſuo ſine licētia ſuꝑioris. nō aūt expꝛ̄ſſe. ſed hoc dem̄ ſalua reuerētia glo. nō eſt verū. qꝛ regularit plus opat conſenſus expꝛ̄ſſus q̄ꝫ tacitus. cū ille ſit fortior. vt in regula is qui tacet. li. vi. ⁊ nō. in. c. dilecti. de foꝛpe. ⁊ ꝑ h̄ qō notāt doc. ī. c. de mlta. ō ꝑbē. vbi dicūt ꝙ licet tacite inducat renūciatio ꝑmi bn̄ficij ꝑ acceptationē ſcdi tn̄ ſuꝑior ꝑmi pōt reuocare illū ad ꝑmū bn̄ficiū. qꝛ nō potuit ſine ꝯſenſu ſuo dimittere beneficiū. ad iſtū tex. dicūt qdā ꝙ loquitur de iure ad rem cui pōt renūciari ſine ꝯſenſu ſuperioris. Hec ſo. ē vera in ſe ⁊ ꝓbat in cle. ḡtie. de reſcrip. ſed nō ē bōa ad iſtū tex. qꝛ tex. h̄ dicit ꝙ etiā ſi fuiſſet inueſtitus ⁊ ſic habuiſſet ius in re tn̄ illi iuri renūciauit exhibendo illi reuerētiam. Et ideo pōt ſolui ꝯrīū aliē. ꝙ queādmodū ſufficē tacitus conſenſus renunciantis vt hic. quod eſt nō. ita ſufficit tacitus ꝯſenſus ſuꝑioris in acceptādo renūciationē. vn̄ ex quo ſuꝑior nō cōtradixit videt tacite acceptaſſe. ⁊ ſic pōt intelligi iſte tex. ⁊ in hoc pōit dem̄ nō. iſte tex. ⁊ limitat illō. c. admonet ⁊. c. ꝙ in dubiis. de renū. ¶ Sed. cōn̄ tex op. nā ꝑ electionē ⁊ ꝯfirmationē ad ep̄atū nō vacauit ꝑpoſitura. vt in. c. cum in cūctis. de elec. ḡ alio reſpectu nō valuit electio. So. dicit hoſti. ꝙ forte ille elect⁹ r̄nūciauit ꝑpoſiture tm̄. nūqd aūt ſufficiat eius ꝯſenſus ſine renūciatiōe. dicit ꝙ ſi cōſentit collatori valet. qꝛ videt tacite renūciare ⁊ ſic pōt intelligi ſm̄ eū. c. beneficiū. de regula. li. vi. ſed ſi ꝯſentit ſolū electoribus nō valet electō qꝛ n̄ pōt renūciare beneficio in manibus electoꝝ dūtaxat. ſed reqrit ꝯſenſus ſuꝑioris. qui hēt cōfirmare. vt in. d. c. admonet. Ego dicerē quo ad caſū hui⁹. c. ſufficere ꝙ fiat in manibus electorū qꝛ in fauorē electi dūtaxat ē introductū vt nō vacent beneficia ſua an̄ ꝯſecrationē. vt in. c. cū ī cūctis. de elec. huic aūt fauori pōt renūciari. ar. in c. ad apoſtolicā. de regula.

Ex parte

Prelat⁹ cū maiori parte capituli ꝯtradicēte minori ſtatuere pōt. ꝙ ad neceſſariā repationē fabrice qlibet canonicus ꝯferre teneat. h. d. cōīs diuiſio. ſcōa ibi ſtatuimus. ¶ Nō ꝑ ibi tractatū. ꝙ ad eſſe tractat⁹ neceſſario nō ꝯcurrit ꝯſenſus deliberat⁹. ⁊ facit ꝓ his que dixi in. c. tua. ō. ti. ī. hic eni eps̄ ⁊ canōici habuerūt tractatū de hac re. nō tn̄ aliquid deliberauerūt. ¶ Scdō nō ꝙ ad opus piū pōt ep̄us cum maiori pte capituli obligare certam ptē redditui canonicorū. licet pars minor ꝯdicat. Et facit tex. iſte in ar. vt ep̄us ⁊ maior ps capituli poſſint ſtatuere vt qſqꝫ debeat ꝯferre ad ſubuētōeꝫ ſcholaris paupis docilis exn̄tis in ſtudio. facit etiā in ar. c. ſuꝑ ſpecula. ȷ̄. de magi. ¶ Tertio nō ibi maioris ⁊ ſanioris ⁊c̄. ꝙ nō ſufficit ad validitatē ſtatuti ꝙ ep̄us hēat ſecū aliquos ex canonicis. ſed dꝫ ad min⁹ ſecū hr̄e maiorē ptē ⁊ ſaniorē ¶ Nō qrto tex. valde nō. ⁊ quaſi ſingulareꝫ in mā ſua ꝙ ſuꝑ redditib⁹ ꝑtinētib⁹ ad canonicos vt ad ſingulos valet ſtatutuꝫ a maiori parte. Cōtra hoc op. de. l. ꝑ fūdū. ff. de. ſerui. ruſti. pre. Itē de regula in re cōi. de re. iur. li. vi. vbi patet ꝙ in re etiā cōi pluribus vt ſingulis vn⁹ ſol⁹ pōt īpedire diſpoſitiōem maioris ptis circa ipām rē. nā vt dr̄ in. l. ꝑ fūdū. ſi tu ⁊ ego hēm⁹ fūdū cōem nō potes ꝯſtituere alicui ſuitutē in fūdo niſi ego ꝯſentiā. nec ſufficit maior ps ſi plures eſſem⁹ dn̄i fortius ergo in caſu hui⁹. c. non debuit ſufficere maior ps. cū redditus canonicoꝝ eēnt ſepati et quilibet ſingularit cognoſceret fruct⁹ ſuos. So. metu ꝯrij vt arbitror dixit Uincē. ꝙ h̄ ꝓceſſit ex approbatōe pape. al's ꝓcedēt ꝯrīū. ſꝫ ſm̄ hāc opi. Uin. de nihilo ſuiret hodie h̄ ꝯcere. vn̄ fruſtra fuiſſet poſita in hoc volumie. ꝯ id qō hēt. ō. in ꝓhemio. In hoc Inno. dat aliam ſolu. valde nō. dicens contrariū ꝓcedere q̄ſi redditus ꝑtineret

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ad ſingulos iure ꝓpo.ſed h̄ ꝑtinebāt iure eccl'ie nā reddit⁹ canonici ſunt eccleſie. lȝ deputentur ſingulariter ꝓ eoꝝ ſuſtentatione. Et ex h̄ dicto habes plura nō.ꝑ ꝙ regula cōis qua cauetur ꝙ diſpoſitū a minori pte vniuerſitatꝭ dȝ preualere. habet locum nō ſolū qñ maior pars diſponit de bonis collegij.vt i.c.i.ŝ.eo.ti.ſed etiam cū diſponit de bonis ſpectantibus ad ſingulos iure tañ collegij.iſte m̄ tex.loquit̄ cū decretū fit ꝓ opere pio ⁊ neceſſario.vñ crederē ꝙ ſi hoc vltimo cāu vellet maior ps diſponē ceſſante neceſſitate vel vtilitate collegij ſeu pia ⁊ neceſſaria cā ꝙ maior pars non poſſet diſponē in p̄iudicium minoris partis.ꝓ quo vide glo.nō.in.c.cū omnes. de cō ſti.in glo.i.in fi.⁊ qd̄ nō. Jo.an.in regula ꝙ oēs tāgit .li.vi.in mercu.vñ dicerem ꝙ maior ps collegij nō poſſet facere gratiā alicui contradicēte minori pte de redditib⁹ q ꝓueniūt ad ſingulos licet iure collegij.⁊ optime facit iſte tex. dū fundat ſe ſup cā pia ⁊ neceſſaria qd̄ bñ nō.qꝛ multi trāſeūt ſimplicit̄ cū regula gñali.qd̄ maior pars facit.ſed illa regula vt p̄dixi habet locum in cāu p̄dicto. ¶ Secundo nō.ex dictis Jnn.ꝙ maior ps vniuerſitatis non poteſt obligare bona ſpectantia ad minorē partē etiam ꝓ opere pio ⁊ neceſſario.ex quo bona illa ptinēt ad illos iure ꝓprio ⁊ nō iure collegij. Ratio manifeſta eſt quia maior ps collegij nō hȝ iuriſdictionē in minorē partē.⁊ iō nō pōt ꝑ ſtatutū ſuū obligare pſonas minoris partis vel eoꝝ pꝛ̄ſoniū.vide Jnno.qui hoc aperti⁹ voluit in.c.ex parte.ŝ.de ꝯſuc.⁊ glo. iuris ciuilis in.l.ij.C.q̄ ſit lon.ꝯſue. Aliud eſt qñ maior pars diſponit ſup bonis collegij.quia cū maior ps cenſeat̄ tota vniuerſitas.vt.ŝ. videtur diſpoſuiſſe de rebus ꝓpꝛiis.cū bona collegij ſint ꝓpꝛia ipſi⁹ corporis ficti.⁊ nō ſinguloꝝ de collegio xii.q.ij.q manumittit̄.dicēdū tamen ꝙ vbi obligata eēt vniuerſitas.⁊ nō habet vnde ſatiſfaciat de bonis cōib⁹.ꝙ tūc poſſit ſingulis iponere collectā.⁊ ad hoc poſſunt cogi ꝑ ſupiorē.vt habeāt vnde ſoluāt.ſic itellige glo.in.l.i.ff.ꝙ cuiuſqȝ vniuerſi.no.⁊ de mō iponēdi collectā ſingulis.vtrū debet imponi ſcḋm quātitatē patrimonij.an ꝑ capite.i.vt qſqȝ equaliter cōtribuat non habito reſpectu ad vires pꝛ̄ſonij.vide qd̄ nōt Jnno.in.c. graue.de ſen.ex.lati⁹ ꝑ Bar.in.l.iij.§.actor.ff.de re iudi.dñs An.referēdo ꝑus p̄alle.dicti Jnno dicit ꝙ maior pars potuit h̄ diſponē inuita minori parte.qꝛ ad vſuȝ deſtinatū diſponebat ſeu deputabat illas portiones ſinguloꝝ reddituuȝ.nā cū bona canonicoꝝ ſint deſtinata ad fabricaȝ eccleſie in defectū non fuit neceſſe vt concurreret cōſenſus ſinguloꝝ.ꝓ h̄ facit tex.in .l. ſabinus.ff. cōi.di. ⁊ quod nōt glo.in.c.cum omnes.de ꝯſti. Aduerte qꝛ h̄ dictū nimis reſtrīgit hunc tex.nā ſequeret̄ ꝙ ad aliū vſū piū nō ꝓcederet diſpoſitio maioris ptis ſup iurib⁹ ſeu redditib⁹ ſpectantibus ad ſingulos iure collegij. Itē ꝯ hoc dictuȝ facit qꝛ debuiſſet ſufficē diſpoſitio ſoli⁹ epiſcopi Itē ꝯtra loquūt̄ iure cōi.ſed nos h̄ loquimur in redditibus ſingularibus.⁊ itelligerē iſtuȝ tex.ꝙ canonici vltra cōmoditatē eoꝝ nō poſſunt conferre ad fabricā niſi ꝑ ce viuēdo.nā ſi aliquid ſupeſt vltra eoꝝ cōmoditatē.credo ꝙ ſolus epiſcopus poſſit eos ꝯpellere ad deputādū ſupflua ad fabricā neceſſariā.ꝑ.c.de his.⁊ qd̄ ibi nō.de eccle edi.⁊ ꝑ doc.i.c.i.eo.ti.⁊ vide Jo.an.i.c.ſi ꝓpt̄ tua debita.de reſcrip.li.vi.⁊.tex.xvi.q.i.ſi monachuſ qꝛ in obligatōe iuris nō eſt neceſſe hr̄e cōſenſuȝ obligātis.qꝛ in neceſſitatibus nemo liberalis exiſtit.vt in.l.in re legata.ff.de adimen.lega.

¶ Ut eccleſiaſtica bñficia ſine diminutione cōferantur. Rbica

¶ Supra viſuȝ de collationib⁹ bñficioꝝ fiēdis tam a p̄lato cū ꝯſenſu capli q̄ȝ ab ipſo caplo tātū verūm̄ qꝛ bñficia ipſa debēt ꝯferri ſine diminutōne merito ſbiūcit̄ iſta Rbica.

Ut noſtrū Rubꝛ ſufficit ꝓ ſumma. vel ſumma ſic ſcḋm abba. Occulta collatō beneficij licet ſit ſuſpecta. valet dūmodo talis legitime facta ꝓbet̄.h.d.⁊ ē caſus nō.nō m̄ fac ad ti.nec oēs in diſtīcte hoc tenent.ſed maior ps ꝯcludit cū hoc ſummario.vt.j.dicet̄. Diuidit̄ in quatuor ptes. ꝑ aſſignat papa cām ſue rñſionis.ſecundo ibi cū eni ꝓceſſus.pape excuſatio.⁊ ad obiecta rñſio. Tertio archiepi icōuincibilis reꝑhenſio.ibi omnib⁹. Quarto caute ⁊ neceſſarie īſtructionis prouiſio.ibi credim⁹.⁊ pone caſum in terminis.vt i glo.i. ¶ Nō ꝑ ex p̄ncipio ꝙ iudiciū hominis debet ad ſui iuſticiā eē ꝯforme iudicio diuino.vnō etiā papa nō pōt diſponē id qd̄ de⁹ nō diſponeret.⁊ ꝓ hoc vide tex.in.c.a nobis.ij.j.de ſen. ex. ¶ Secūdo nō regulā ꝙ ſine accuſatore qs non debet damnari.vnde Jo.xviij.c. mulier quis te accuſat ⁊c. ¶ Tertio nō ꝙ depoſitiones teſtiuȝ nō valēt ſi tela iudicij non p̄ceſſit. ¶ Nō quarto ꝙ actore nō ꝓbāte re⁹ nō ꝯpellit̄ aliquid ꝓbare ⁊ ſic fac̄ ꝙ etiā iurare nō teneat̄. ¶ Nō quīto in eo ꝙ papa excuſat ꝙ ignominia iudicis eſt nō ſeruare debitū ordinē ꝓceſſus iudicialis. Et fac̄ hec lr̄a in ar.ꝙ iudex nō poſſit eſſe teſtis coram iudice ad quem ſi dubitatur de rectitudine ꝓceſſus.qꝛ ſemꝑ depo neret ꝓ ordine obſeruato vt euitaret verecūdiam ſuā. ¶ Nō ſexto in v̄.porro.ꝙ collatō bñficii occulta eſt ſuſpecta.ex q̄ clare infert̄ ꝙ nō ē nulla.al's fruſtra h̄ papa mādaſſet ꝓbari ꝙ mō canonico ⁊c.qꝛ cū teſtes fateren̄t ꝙ colla.ͦ eēt occulta potuiſſȝ papa īmediate ꝯferre alteri ſi collatio nō tenuiſſet ꝓpt̄ clādeſtinationē re ¶ Nō ſeptio ꝙ vbi collatō ē fcā palā p̄ſumit̄ ꝓ idoneitate pſone.⁊ aſſerenti ꝯtrariuȝ incūbit on⁹ ꝓbandi. ¶ Nō octauo ho.tex.ꝙ lapſo tpe p̄refixo ad ꝯferēdū bñficiū pōt is ad quē fit deuolu

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

imediate ꝯferre.nec tenet̃ ꝯgrere p̃mū collatorē ⁊ ꝯputat̃ tēp⁹ a die vacationis bn̄ficij. ¶ Nō nono ibi cām ⁊ occaſionē drã ȝ int̃ hec duo.aliō ergo cā aliud occaſio. Et aduerte q꞉ occaſio aliquādo capit̃ in malā ptē.ſ.ꝑ excuſatiōe friuola vt ꝓbat̃ in.c.ſolite.de ma.⁊ obe.qn̄qȝ capit̃ i bonā ptē vt hic.⁊ credo ꝙ capiat̃ hic ꝓ cā ipulſiua ⁊ cā capiat̃ ꝓ cā finali.q꞉ papa nō allegaſſet ꝯſe.

¶ Nō.x.ibi nō tn̄ ex plenitudine ptãtis ⁊c̄.ꝙ plenitudo ptãtis pape ē ſupra debitū officij papalis.⁊ videtur in hoc iſta lr̃a mirabilis.ſed pōt intelligi de debito officio.ſ.legib⁹ humanis ordinato.⁊ dr̃ debitū.q꞉ iuſtū ⁊ honeſtū ē p̃ncipi ſeruare legē ſuā.vt.l.digna vox C.de legi.⁊.c.iuſtū ix.di.ſed ex plenitudine ptãtis nō tenet̃ illas leges ſeruare.q꞉ p̃nceps ē ſolutus legibus ſuis ⁊ etiā p̄deceſſorū.vt in.c.inotuit.de elec.⁊.c.ſignificaſti.eo.ti.⁊.c.ꝓpoſuit.de ꝯceſ.p̄bē.⁊.l.p̃nceps ff.de legi. ¶ Et nō papā hr̃e plenitudinē ptãtis ſi plenitudinē ergo null⁹ ſupra eū.ad hoc.c.lȝ.in fi.ſ.de elec.⁊ vide qō dixi in.c.ꝓpoſuit.p̄alle.et c.ſignificaſti. ¶ Nō xi.ex v̄bo oībus.ꝙ rn̄dens cōtraria ē ſuſpectus de falſitate. ¶ Nō xij.ꝙ p̄latus peccat cōferēdo bn̄ficia ex affectiōe carnali.ſ.rōe ꝯſanguinitatis vel amicitie. ¶ Nota xiij.regulā p̃ncipalē hui⁹ tex.ꝙ ꝯferēs bn̄ficium nō dȝ ſibi retinere redditus.nec aliquā portōeȝ ex redditibus ⁊ ſi facit pactū de hoc cum eo cui beneficiū ꝯferi ꝯmittit ſimoniā. ¶ Nō xiiij.ibi pro cā iuſta ⁊ neceſſaria tex.nō.⁊ quotidie alle.ꝙ ep̄s pōt ꝓ cā iuſta ⁊ neceſſaria ſtatuere vt redditus beneficij vacātꝭ.deputet̃ ad certū ⁊ laudabilē vſū.ita ꝙ ſtatutū p̄iudicabit ad tēp⁹ nouiter inſtituēdo.ꝓ hoc facit.c.pe.j.de v̄b.ſig.⁊.c.ſi ꝓpt̃ tua debita.de reſcrip.li.vi.an aūt poſſit retinere fruct⁹ ꝓ debitꝭ ſuis.dicā cū gl.fi. ¶ In gl.ſup v̄.ſine accuſatore nō.ex glo.regulā ⁊ plures caſus exceptos ⁊ vide quaſi ꝯſimilē gl.in decre.ij.q.i.de manifeſta.alios ponit Spe. in ti.de inq̄ſitiōe.§.qn̄ aūt.in p̄in.⁊ de mā ꝑ Bar. in.l.ij.§.ſi publico.ff.de adul.vbi ſat̄ elegāt̃ tractat̃.an ⁊ qn̄ iudex poſſit ꝓcedē ex officio ſine accuſatore.ego dixi plene tā reſpectu iuris ciuilis q̄ȝ reſpectu iuris canonici in. c. qualit̃ ⁊ qn̄ el ij.j.de accꝭ.vbi vide oīno q꞉ pleniſſime ſcripſi i iſta mā

¶ In glo.ſup v̄.actore nō ꝓbāte.in fi.nō glo.⁊ maxīe nō p̃mū caſū exceptū q ꝓbat̃ hic in lr̃a.ꝙ rōe p̄ſūptiōis iminētis ꝯ reū trāſfūdit̃ in eū on⁹ ꝓbādi nā in caſu nr̃o erat p̄ſūptio ꝯ archiep̄m ex multꝭ orta.vt dr̃ in lr̃a.iō habuit neceſſe ꝓbare ꝙ cācellaria ꝯtuliſſet pſone idonee mō canonico ⁊ tpe ꝯpetēti. ceſſante v̄o p̄ſūptiōe ipugnāti collatiōem incūbit onus ꝓbandi.⁊ vide gl.cōſilē ȝ i.c.actor.all.i gl. Et dic regulā iſtā ꝓcedere etiā ſi reus vltro ſbijt onus ꝓbādi.nā ſi actor nō ꝓbat dȝ abſolui etiā ſi ip̄e deficiat in ꝓbādo.q꞉ nō ꝑdit p̄uilegiū rei.lȝ aſſūpſerit in ſe onus ꝓbādi.nō eni pōt ferri ſn̄ia ꝓ actore q nihil ꝓbauit vt in.l.circa.ff.de ꝓba.Et ſi dicēs qd ꝓdeſt reo ꝓbare itētionē ſuā.ex quo venit abſoluēd⁹ actore n̄ ꝓbāte.rn̄deo ꝙ ꝓdeſt vt ꝓ reo ꝓnūciet̃.vn̄ nō ſolū abſoluet̃.ſed etiam ꝓnūciabit̃ dominiū ptinere ad eū vbi agebat̃ realiter.⁊ ſic de ſi. Item vt clarius oſtendat inocētiā ſuā.⁊ nō hāc limitatōnē ad illā regulā.

¶ In glo.in v̄bo occulte.ibi tn̄ ſi ille ⁊c̄.nō glo.⁊ tenebis eā menti.ꝙ lȝ electō clādeſtine facta ſit nulla.vt in.c.q꞉ ꝓpter.de elec.ſecus tn̄ ē in collatiōe. Archi.tn̄ in.c.ſi tibi abſ̄nti de p̄ben.li.vi.videt̃ tenē ꝯtrarium.ſ.ꝙ collatio ſit nulla.⁊ dicit Inno.hoc tenere hic.ſed vt dic̄ Ioan.hic ⁊ bene hoc nō dicit Inno. ſed ſolū dicit.ꝙ ſi occulta collatio nō pōt eē ſine magna negligentia ꝓuiſi dȝ ſibi auferri bn̄ficiū.quaſi ſentiat ꝙ ꝓpt̃ negligētiā ip̄ius in nō gerendo ſe ꝓ rectore ⁊ nō officiando eccl̄iam poſſet p̄uari. ſed nec iſtud dictū placet doc.hic q꞉ iure nō ꝓbat̃.iō tal pena non eſt iponenda.facit de peni.di.i.pene.⁊ qō nō.glo. in.c.fi.j.de iurepa.facit.c.ex pte. ſ.de cle.non reſi.vbi ex nō reſidētia non p̄uat̃ qs niſi precedat admonitio.⁊ credo ꝙ hic ſit caſus pro vtroqȝ dicto.nā in v̄.porro.dr̃ ꝙ iſta collatio ſeu donatio occulta non carebit ſuſpitione.⁊ ſic non erat nulla.nam cū teſtes archiep̄i dixiſſent ꝙ ep̄s voluit collationē eē ſecretā.ſi clādeſtinitas ſuffeciſſet ad nullitatē actus.papa imediate ꝓnūciaſſet collationē nullā.nec opoꝛtuiſſet ꝓcedē ad vlteriora vt fecit. Itē.ſi ſufeciſſȝ ad caſſationē ip̄i⁹ caſſaſſet imediate. ex quo teſtes depoſuerūt de clādeſtinitate.ſed ex eo ꝙ papa mādat. vt ꝓbet archiep̄s ꝙ tpe ꝯpetēti ꝯtulit ⁊c̄.videt̃ velle ſuſtinere collationē.al̄s fruſtra admitteret̃ ꝓbatōes quarū null⁹ ſequeret̃ effectus.vt in.c.cū cōtingat de offi.dele.⁊ credo ꝙ inq̄ȝtū glo.facit drãm int̃ collationē ⁊ electionē.ꝙ ꝓcedat dcm̄ gl.in electione in qua eſt ſeruanda forma.c.q꞉ ꝓpter.non aūt in aliis.q꞉ cū publicatio ſit de forma illi⁹.c.nō dicem⁹ aliā collationē corruere.vbi nō ſubeſt defectus forme. Illō enim.c.q꞉ ꝓpter tn̄ ꝓcedit i eccl̄iis cathedralibus ⁊ regularib⁹ collegiatꝭ.nō aūt in aliis.vn̄ ſufficiūt in illis ſimplices ꝯſenſus canonicoꝝ.nec debem⁹ inducere penā nullitatis ex quo non eſt ius expreſſum .nec extendē ꝯſtitutionē penalē.nā penalis ē illa cōſtitutio.inq̄ȝtū inducit penā retractatiōis.iuxta nō. ꝑ glo.in.c.decet.de imu.eccle.li.vi.⁊ pleni⁹ dixi.an ⁊ qn̄ retractatio actus ſit pena.in.c.ꝯgnoſcētes.de ꝯſti.

¶ In glo.ſup v̄bo carnalitatis.ibi ſimoniā cōmittere.nō.glo.ꝙ conferens beneficiū ſpirituale ꝯſanguineo vel amico al̄s nō ꝯceſſurus ceſſāte ꝯſāguinitate vl̄ amicitia ꝯmittit ſimoniā. Tu dic ⁊ pleni⁹ nō in.c.tuā.de eta.⁊ quali.i.q.i. ſi qs neqȝ.⁊.c ſūt nōnulli. ¶ In glo.ſup v̄bo ꝯſtituat i fi.nō.ſup hāc gl.ꝙ ep̄s cū capitl̄o ſuo pōt ſtatuendo retinē ad tp̄s fruct⁹ bn̄ficioꝝ vacātiū i ſua dioceſi ꝓ exonerātōe ſuoꝝ d̄bitoꝝ ⁊ itellige d̄ d̄bitis ꝯtētis noīe eccl̄ie.nā ſi ꝯtxiſſȝ p̄uato noīe n̄ tenet̃ eccl̄ia.vt i.c.i.d̄ ſol.⁊ opi.h⁹ gl.tȝ cō Inn. q mltū late ꝓſeq̄t̃ h̄ iſtū articlū.ponēdo latā ptãtē ep̄oꝝ ꝯ̄ca bn̄ficia ſbiecta.nā ex cā illa vnit ⁊ diuidit.vt i.c.ſic̄ vnir̃.d̄ excel.p̄la ⁊.c.ad audiētiā.d̄ ec.edi.

z.c.vacãte.§.de pbẽ. Item ſupp̃mit dignitatẽ.vt
nõ.in.c.cũ acceſſiſſent.de ꝯſti.rẽ vni⁹ eccłie do-
nat alteri.vt i.c.i.de re.ec.nõ ali.li.vi.nõ.in.c.con
ſtitutus .j.de reli.domi.ſic poterit fruct⁹ bñficij
vacãtis ſeruare ex cã.p vtilitate ipi⁹ eccłie vel.p
vſib⁹ ſuis exq̃ indiget.z vr̃ Inno. velle ꝙ hanc
alienationẽ z ſimilẽ põt ep̃s facẽ etiam ſi bñficiũ
ſit de iurepatronat⁹ laicoꝝ.ar.x.q.i.nouerit.z.c
regẽda.fatet̃ tñ ꝙ de honeſtate debet in aliena-
tione regrere ꝯſenſuz patronoꝝ.patroni tamen
poterũt ex cã ꝯdicere.vt.xvi.q.vij.filiis vel ne-
potib⁹.Et nõ h̃ vltimũ dcm̃ ꝙ in alienatõe eccłie
pſonate de honeſtate z nõ de neceſſitate regrit̃
ꝯſenſus pſonoꝝ.z ſatis placet ꝑ dcm̃.c. nouerit
ſed q2 patron⁹ põt ꝯdicẽ vbi ſine iuſta cã fieret
alienatio.vt i.d.c.filiis.vtile ẽ ad litigia euitãda
hr̃e ꝯſenſuz ipſoꝝ pſonoꝝ.ſ3 q̃ ad pncipale dcm̃
gl.z Inn.aduerte q2 vr̃ obſtare mltũ.cle.ii.d re.
eccle.nõ alie.vbi dr̃ ep̃m non poſſe viuire menſe
ſue vel capl̃o aliquã eccłiaz.ſ3 poſſit viuire ſingu
larib⁹ p̃bẽdis.vt.i.c.expoſuiſti.de pbẽ. Ratõ q2
viuẽdo mẽſe ſue vł capl̃o auctorizaret i fcõ.ꝓpo
qd nõ l3.vt i.l.i.z.l.pupill⁹.ff.de aucto.tu.z l3 Jo
an.apte nõ firmet hãc opi.ꝯriã tñ vr̃ magis i iſtã
ptẽ iclinare.z clari⁹ hãc opi.ꝯriã ſentit.i.c.ſi.ppt̃
tua debita.de reſcrip.li.vi.nec ob.ſi dicat̃ cle.p̃-
alle.loq̃ i ꝑpetua ꝯceſſiõe.h̃ vero ad tp̃s.q2 du-
plex ẽ cã ꝓhibitiõis.vna ꝑpetue alienatõis.alte
ra ne auctorizet i fcõ.ꝓpo.vñ i ꝯceſſiõe tẽporali
l3 ceſſet p⁹ cã nõ ceſſat z⁹.ſuffic̃ ĝ alterã cãz ſbeẽ
vt iſti.de nup.§.affinitatis.z ſi dicerem⁹ ꝯriũ
poſſet ep̃s facẽ fraudẽ.q2 renouaret ꝯceſſionẽ i
finẽ qnquẽnij.z ſic idirecte facẽt eã ꝑpetuã.z ſa
tis mihi placet h̃ dcm̃ ꝯriũ.ſ3 difficile eſt rñdere
ad iſtũ tex.põt tñ itelligi qñ ep̃s ꝯſtituit h̃ non.p
vtilitate ſue mẽſe vel capłi.ſ3.p vtilitate eccłie ca
thedralis.puta ſi fabrica eccłie cathedralis non
ſuffic̃ nec canonici cũ ep̃o ſunt potẽtes ad reſtau
ratõez fabrice potuerit tũc ꝯſtituẽ cum capl̃o vt
fruct⁹ bñficioꝝ vacãtiũ cedãt fabrice ad certuz
tp̃s.z h̃ voluit Jo.an.i.d.c.ſi.ppt.z bene fac̃.d.c.
i.de re.eccle.nõ alie.li.vi.Cõtra h̃ tamẽ facit iſte
tex.vbi ep̃s reſeruauit vſib⁹ ſuis.ſed põt dici ꝙ
papa.in.v̈.ſi võ nõ refert ſe ad factũ illi⁹ ep̃i ſed
dat regulã gñalẽ an z qñ poſſit ep̃s retinẽ fruct⁹
eccłie vacantis.z dic̃ ꝙ .p iuſta z neceſſaria cã h̃
põt.ſ3 nõ ẽ iuſta vt retineat.p vtilitate ꝓpa ne au
ctorizet i fcõ ſuo.nec ob.c.pe.de v̈.ſig.qd gl.alle.
.p ſe.nã ibi ep̃s ipetrauit h̃ pũilegiũ a papa .ĝ ꝑ
ſe nõ poterat.q2 fruſtra pcibus ipetrat̃ ꝛc̃.C.de
theſau.l.i.li.x.z nõ.i.c.i.§.de reſcrip.z licz cã i ſe
ſit iuſta.tñ ob.qd dixi ne auctorizet i fcõ.ꝓpo.ſ3
multũ me mouet i ꝯriũ.d.l.pupill⁹.§.pe.vbi dicit
multũ ſingularit̃ tutorẽ poſſe emẽ rẽ pupilli ipo
auctore dũmõ h̃ faciat palã vel iterponẽ tertiaz
pſonã ad emẽduz z ipe pſtaret auctoritatem.z
vtrũq3 modũ approbat ibi Bar.qd vr̃ ꝯ dictaz
cle.ſi.z dicta Jo.an.ſ3 poſſ3 dici ꝙ illa cle..pcedit
in collatõe ſeu donatõe gratuita.nã ibi ẽ ſemper
ſuſpitio.ſ3 i ꝯctu nõ gratuito vt vẽditõ q̃ palam
exp licat̃ ceſſat ſuſpitio ꝯ tutorẽ.z.p h̃ facit.l.i. z
d.l.pupillus.i pñ.vbi patet ꝙ pupill⁹ nõ põt ob
ligari tutori ipſo auctore.q2 vt dixi factũ eſt gra
tuitũ.z ex illa.l.potes cape bonã limitatõem ad
dictã cle.ii.vt p̃lat⁹ poſſit emẽ noie ꝓpo rẽ eccłie
inferioris z auctorizare in facto proprio.

¶ De rebus eccleſie alienandis vel non Rrica.

¶ Cõtinuat̃ ad p̃cedentia h̃ ordine.ſupra viſuz
ẽ de reb⁹ ſpiritualibus clericoꝝ.ſ.de prebẽdis z
bñficiis.merito reſtat videre de rebus tempora
libus eorũdem quas q2 iterdum clerici alienant
z dubitari põt nũgd teneat alienatio merito ſb
ijcit̃ hec Rrica.de reb⁹ ec.nõ alie.vel ſic. Supra
viſuz ẽ de collatõe p̃bẽdaꝝ z bñficioꝝ.ſed q2 p̃-
bendati z bñficiati interdũ alienant bona prebẽ
darum z bñficiorum.z id ſubiicit̃ hec Rrica.

Non licet
Breue eſt z ꝑ alia vba
põt ſic ſũmari. Nõ põt
p̃latus res vni⁹ eccłie
alteri dare nec inuicez
res illas cõmutare ſine
amboꝝ ꝯſenſu.h.d.

Nota p̃mo ꝙ licet ep̃s habeat plenam ptãtem i
eccleſiis ſibi ſubiectis.x.q.i.ꝑ to.nõ tamẽ põt .p
hibito rem eccleſie ſibi ſbiecte alienare etiam do
nãdo alteri eccleſie ſubiecte.z h̃ indubio ſine cã
quid autem ſi cauſa ſbſit dicam cum gl.i. ¶ Nõ
ibi vel abbatem.ꝙ abbas poteſt iterponere au-
ctoritatem alienationi rei eccleſie ſibi ſbiecte.z i
tellige quãdo abbas hab3 in illa eccleſia ius ep̃a
le.vt q2 eccleſia eſt ſibi pleno iure ſubiecta.nam
tunc omnia iura ep̃alia que ſunt iuriſdictionis
poteſt vt epiſcopus exercere.vide gl.nota.i cle.
i.eo.ti.z per Inn.in.c.ij.de tranſac. z quod dixi
in.c.ſignificaſti.de fo.cõpe.al's autem non poteſt
prelatus iferior ep̃o auctorizare in facto aliena
tionis.eſt enim hoc ius epiſcopale.xii.q.ij.placu
it.z.c.abbatibus.xvij.q.iiij. in venditionibus.z
ſic collige ꝙ iſta iura epiſcopalia ſunt queſibilia
per inferiorem prelatum.pro hoc .c.i.de capel.
mo.li.vi.z.c.cum olim.z.c.auditis.de preſcrip.
¶ Vltĩo nõ ꝙ eccłie nõ pñt res ſuas ad inicem
ꝯmutare ſine licẽtia ſuꝑioris.nec ſuꝑior ſine licẽ
tia ipſaꝝ eccłiaꝝ.z arguit Vin.canonicos ñ poſ
ſe ꝯmutare domos ſibi aſſignatas vt canonicis
ſine licentia ſuperioris.de quo tamen dic vt lati
us dicam.i.c.q̃ſitũ.de re.ꝑmu. ¶ In gl.i.ibi ex
cã tñ poſſet.nõ.bñ glo.z cõiter tenet̃ hic prima
opi.vñ dicũt In.z Ho. ꝙ ſi iuſta eſt cã.vt quia
ep̃s edificauit nouã eccłiaz.põt dare iura matri
cis eccłie illi eccłie noui edificate. quaten⁹ aſſi-
gnet ſibi certã ptẽ ꝑrochie ipſius.de quo in.c.ad
audientiaz.alle.in glo.z vide tex.expſſum in.d.
c.i.eo.ti.li.vi.vbi ep̃s cũ capitulo decimas vnius
eccłie ꝯtulit archidiaconatui idigẽti.z illa dona
tio fuit reuocata non ex defectu poteſtatis .ſed

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

quia non preceſſit tractatus nec fuit datus de-
fenſor eccleſie cum vacaret, nec conſtabat de
neceſſaria cauſa. ſi ergo ſubſit cauſa ⁊ ſeruat̄ ſo-
lēnitas debita. de q̄ xij. q. ij. ſine exceptiōe. ⁊ in. d.
c. i. tenebit donatio. ⁊ vide qđ nō. Inno. ſ. c. ꝓx.
⁊ glo. in. c. ꝯſtitut⁹. de reli. do. ⁊ nimirū. nā eccle-
ſie pticulares ſūt mēbra vni⁹ eccleſie vniuerſalis
xxiij. q. i. loqtur. vnde dēnt ad inuicē ſibi ſbueni
re ſicut mēbra vni⁹ corporis. nā ⁊ ſi laicis indigē
tibus tenēt clerici ſbuenire de bōis eccleſie q̄te⁹
illi⁹ facultates ſuppetant. xvi q. i. c. fi. lxxxvij. di.
di. c. i. ⁊ vide tex. nota. in. c. videntes. xij. q. i. for
tius tenēt ſbuenire eccleſijs indigētib⁹ ⁊ intelli-
ge qn̄ aliqđ ſupeſt vlt̄ neceſſaria. qꝛ ē p̄ ſbueniē
dū miſtris, ꝓpis ⁊ neceſſarijs vſib⁹ ipſius eccleſie
vt i. c. paſtoal. ſ. ō biſ q̄ fi. a pla. ⁊. c. ō biſ. ō ec. edi.

Q Ualires

Principes ſecu
lares res ecclie
donare non poſſūt ⁊ qui ab eis r̄cipiūt
excommunicant̄ ⁊ perdunt omnia que ab eccle
ſia al's legitime optinebant. h. d. ſm vnum intelle
ctum qui ſatis placet. ¶ Nō pmo ꝙ pncipes ſe
culares nō habēt iuriſdictiōem nec poteſtatem
in rebus tēpoꝛalibus eccleſiarum. ⁊ ſic licet ha-
beant iuriſdictionē in rebus tēpoꝛalibus poſſeſ-
ſis a laicis, vt. l. bn̄ a zenone. C. de quadri. pſcrip
⁊. c. quo iure. viij. di. in reb⁹ tamen eccleſiaſticis
cenſetur puata pſona. ad hoc. x. q. i. c. nouerint.
⁊ xvi. q. i. c. ſimiliter. hoc intellige veruʒ niſi eēnt
bona feudalia que hn̄t origi. ē a laico. naʒ tunc
laicus ⁊ impatoꝛ debent recognoſci in ſupioꝛes
rōne feudi, vt in. c. verum. ſ. de fo. ꝯpe. ſic intelli-
ge tex. ⁊ Jo. an. in. c. ſolite. de ma. ⁊ obe. vbi dicit̄
ꝙ in tēpalibus debent clerici impatori obedire.
¶ Secūdo nō ibi egētium ſubſtātiam ĭiūcto pn
cipio. ꝙ bona eccleſiaꝝ ſūt deputata pncipaliter
ꝓ indigētibus non ſolū clericis ſed etiam laicis
x i. q. i. videtes. tamē clerici dēnt pncipalit̄ mini-
ſtrare al. c. paſtoꝛalis. de his q̄ fiūt a pla. ¶ Nō
tertio ibi rapiūt ꝙ inuadēs rem alterius ⁊ titulo
ꝓpꝛie inualido dr̄ illam rē rape qꝛ ꝓ nō dato ha
betur qđ ab illo dat̄ qui de iure dare non pōt. c.
ꝙ aūt. de iure pa. ⁊. c. qđ dalbertū. i. q. vij. ⁊ vide
qđ nō. xij. q. ij. c. non liceat pape. ¶ Nō iiij. ibi ir
rita habeat̄ q̄ obtinent ſcōm intellectum. qui vr̄
placere multis doc. ꝙ oīa habita ab his qui ob-
tinēt res ecclie a pꝛicipibus ſecularibus. lʒ al's ti
tulo legitimo dēnt redire ad eccliam. cum in pe
nam eoꝝ caſſet̄ hic talis titulus. Scōm vo aliuʒ
intellectum qui placʒ Inno. dʒ ītelligi tex. de hiſ
q̄ obtinēt nūc ab ipſis pncipib⁹. ſʒ prima lec. ē nō
⁊ facit finis. c. ⁊. c. ij. de fo. ꝯpe. ¶ Ultimo nō. ꝙ
ledēs vnā eccliaʒ videtur ledē oēs. qꝛ oēs ecclie
pticulares ſūt mēbra ecclie vniuerſalis. vn̄ ſicut
dicimus in ſimili ꝙ qui aurē hominis tetigit to-
tum tetigiſſe videt̄. de peni. di. i. vulgaris. ita ⁊ tā
gens vnā eccliam pticularē q̄ eſt mēbrum ecclie
vlis videt̄ ledē eccliam vniuerſalē. iō priuat̄ tal̄
cōione eccleſie vniuerſalis. In glo. ſup v̄bo irri
ta. in fi. nō. glo. ⁊ idē nōt gl. in c. q̄cūqʒ. xij. q. ij. ⁊

aduerte qꝛ illa. l. bn̄ a zenone. pōt adduci in ꝯriū
duobus modis. nā primo ibi diſponit̄. ꝙ ſi impa
toꝛ donauit rē alterius donatio ē firma. nec agi
pōt ꝯ donatarium ſed ꝯtra fiſcū ad extimatiōeʒ
Itē ſi nō agit̄ ꝯ fiſcū. i. quadriēniū non pōt ampli⁹
agi. ⁊ ſic inducit̄ pſcriptio q̄driēnialis in rebus
imobilibus. ⁊ ſic eſt multū ſpālis in p̄rogatiuaʒ
impatoris. ⁊ ſic videt̄ ꝙ ſi impatoꝛ donauit rem
eccleſie vel aliquis rex qui habʒ iura impatoris
ꝙ teneat talis donatio. lʒ pōt agi ꝯ fiſcū ad exti
mationē. ſed glo. dicit ⁊ bn̄ ꝙ illa lex non ꝓcedit
ſm canones. ⁊ dic ſm canones. i. in piudiciū ec-
cleſiarū qđ ſatis placʒ. qꝛ impatoꝛ nō potuit legē
ꝯcedē in piudiciū eccleſiarū ⁊ reꝝ ſibi nō ſbiecta
rū. vt in. c. cū in eccleſiarū. de ꝯſti. ⁊ in. c. apoſtoli
ce. i. de deci. Sed aduerte qꝛ int̄ laicos illa lex ꝓ
cedit qn̄ impatoꝛ donauit ignoꝛāter rem alteri⁹
ſecus ſi ſcienter. nam tunc non valeret donatio
cū tūc impatoꝛ nō poſſit ſine cā aliquē puare ſuo
iure. vt in cle. paſtoꝛa'is. de re iudi. nō. in. l. fi. C. ſi
ꝯ ius vel vti. pub. ⁊. l. pcib⁹. C. de pci. impa. offe.
Itē ſpāle ē in pncipe. vt ſi rē cōem cum priuato.
poſſit tūc de illa i totū diſponē ⁊ ſatiſfacē puato
de extimatiōe. ergo ſecus vbi nō dat̄ illa cōitas
⁊ ſic dicit glo. nō in. l. ij. C. de cōi re. alie. ⁊ in. l. i.
C. de alie. re. fiſca. cū pꝛi. li. x. ⁊ nō illas gl. ꝓ intel
lectu illius. l. bn̄ a zenone. vide tn̄ nō. puilegu. in
pncipio i reb⁹ eccleſie i. c. i. i. de re. pmu. vbi dicet

C Onſenſus

Rectoꝛ ec-
cleſie q dat
eccleſie rē duple extimatiatiōis ſcruos
eccleſie manumittē pōt. ipe tn̄ manumiſſus ⁊ ei⁹
poſteri erūt ſb ꝓtecinio eccleſie. h. d. ⁊ lʒ ſic cōit̄
ſumet̄. nō tn̄ plʒ id qđ dicit̄ de extimatiōe. vt. i.
dicā cū gl. p ponit dcm̄ cū q̄dā decimiatōe ibi ita
¶ Nō p̄ ibi totius capituli iūcta ſubſcriptiōe. ꝙ
ꝯciliū gn̄ale pōt appellari capitulū. ⁊ ſic nō ꝙ q̄li
bet vniuerſitas pōt dici capitulū. ⁊ de intellectu
multiplici hui⁹ v̄bi capitulū. vide p doc. in. c. capi
tulū. de reſcrip. ¶ Nō ſcdo ibi diffiniuit. ꝙ ꝯciliū
gn̄ale pōt diffinire ⁊ ꝯſtōnē edē. ex quo infero
ꝙ cōſtitutio edita in cōcilio gn̄ali neceſſario nō
ꝯcipitur in pſonā pape ſʒ potius in pſonam con
cilij. ⁊ vide tex. cōcoꝛ. in. c. i. i. de ſpō. ⁊ multa alia
iura poſſunt ad h̄ alle. ſed dico iudicio meo i. d.
c. i. de ſpon. An ⁊ qn̄ cōſtitutio edita in concilio
debeat edi ſub nomine pape. an vero ſub no-
mine totius cōcilij. ⁊ ex his iuribus arguo ꝙ cō
ciliuʒ gn̄ale habeat iuriſdictionē ⁊ nō ſol⁹ papa
nā ſi concilium nō haberet iuriſdictionē nō pſſʒ
diffinire nec ſtatuere. l. fi. ff. de iuriſ. om. iu. ⁊. c. ij
de ꝯſti li. vi. ¶ Nō tertio ꝙ p̄latus acquirens
bona eccleſie pōt liberius diſponere de reb⁹ ipi⁹
eccleſie q̄ʒ alius p̄latus qui nihil acquiſiuit. hic
eniʒ datur facultas manumittēdi aliquos ex ſer
uis eccleſie. Eſt tn̄ in hoc duplex intellectus. nā
Inno. intellexit de acquiſitis per p̄latos intuitu
tamē eccleſie Hoſti. ⁊ quidā alij intellexerūt de
acquiſitis intuitu perſone vt ex induſtria ſua. ⁊
eſt maxima differentia inter iſtos itellectus. nā

ſi acquiſiuit intuitu eccleſie non poterit diſponẽ ſeu manumittere ſm itellectũ Hoſti. ſecus ſm in tellectũ Inno. mihi placet ꝙ ſi fuit induſtrioſus in acqrendo licet ex bonis eccl'ie acquiſiuerit. ni hilominus in pmiũ hẽbit puilegiũ huius. c. ſʒ in tellectus Hoſti. vr̃ magis congruẽ canoni antiq̃ xij. q. ij. ep̃s q̃ mãcipiũ. ¶ Nõ quarto ꝙ libert⁹ eccl'ie ⁊ oẽs ſui poſteri tenet̃ ſeruire eccl'ie. non tñ tãq̃ʒ ſerui. ¶ Et nõ ibi vtilitates iniunctas ꝙ p̃lati eccl'iaꝝ poſſunt exigere a ſb̃ditis in tempo ralibus ſeruitia cõſueta preſtari dñis t̃palibus In glo. i. in fi. ibi benemeritos. poſſet ex hoc ⁊. c ſi quos alle. in glo. nõ. ꝙ prelatus licite remune rat de bonis eccleſie eis qui exhibuerunt ſe ob ſequiales eccleſie. ad quod. c. cũ redẽptoꝛ. ⁊. c. q̃ cũq̃ʒ. xij. q. ij. Et i fi. gl. nõ gl. ꝙ in hac manumiſſi onẽ reqrit̃ ꝯſenſus ſupioꝛis. qḋ ꝓcedit ſm Inno ⁊ Hoſti. tã in manumiſſiõe. de qua tex. loq̃t̃ q̃ʒ d̃ illa de q̃ gl. ſ. de ſuis bñmeritis. Ex q̃ infert̃ ꝙ rẽ etiam mobilem nõ põt prelatus alienare ſine cõ ſenſu ſupioꝛis. ⁊ dic ꝙ requirit̃ ſolẽnitas requiſi ta in reb⁹ immobilib⁹. qḋ intellige vt nõt glo. i. c. tua. de his q̃ fi. a prela. in verbo tractatuʒ. ¶ In gl. ij. ibi. epiſcop⁹ q̃ mãcipiũ. ſed aduerte lʒ doc. ſimplicit̃ trãſeant cũ glo. nã illud. c. loq̃tur qñ p̃ latus vult manumittẽ nõ retẽto p̃rimonio apud eccleſiã. nã tũc qꝛ eccl'ia pdit dñiũ ſui ⁊ iuſpatro natus in liberto. iõ fuit ſtatutũ vt eccl'ie daretur res duple eſtimatõis. ſʒ tex. nr̃ loquit̃ qñ manu miſſus cum ſobole ſua dʒ eẽ in patrocinio eccl'ie ⁊ ſic nõ vr̃ ꝙ hoc caſu debeat dari res duple eſti matiõis. ſufficẽ eni dʒ ꝙ tñ det. facit. c. ſequens a ꝯ̃rio. ⁊ qḋ nõ. in. c. i. j. de re. pmu. ¶ In gl. pe. i fi. ⁊ nõ ꝯcluſionẽ gl. q̃ ponit vnam ſp̃alitatẽ in po ſteritate ſeu ſobole libertoꝝ eccl'ie. ⁊ vide plen⁹ p glo. in. c. liberti. ⁊ i. c. de libert̃. xij. q. ij. aliã ſp̃ali tatẽ collige ſup gl. ſe. In gl. fi. i fi. vult ergo h̃ gl. libertum nõ teneri eccleſie ad preſtãduʒ operas obſeqales eccl'ie niſi fuerit retẽte tpe manumiſſi onis. hoc ꝓcedit in liberto laicoꝝ ⁊ de multipli ci ope libertoꝝ. vide qḋ nõ. i. l. ſi ñ ſoꝛtem. §. liber tus. ff. de cõdi. inde. ſed in libertis eccleſie videt̃ ſp̃ale vt debeãt p̃ſtare opas iuxta poſſibilitateʒ de q̃ vide tex. cũ glo. in. c. libertus. xij. q. ij. poſſet addi ⁊ tertiũ ſp̃ale. nam facilius rediguntur ad ſuitutẽ liberti eccl'ie q̃ʒ puate pſone. vt colligit̃ ex iuribus ſupius alle. ⁊ in decretis vbi vide.

Epiſcopi

Si p̃latus nl' d̃ ſuo dans eccl'ie ſuũ eccl'ie manumittit. ñ tenʒ manumiſ ſio. h. d. p̃ ponit̃ ꝓhibitio. 2°. rõ. 3°. reuocatio. 2ª ibi imperium. 3ª. ibi tales. ¶ Nõ p̃mo ibi nihil ex ꝓpo ⁊c. ꝙ ep̃s licite poſſidet ꝓpꝛium nec tenet̃ illud ꝯferre eccleſie ſi non vult. ad idem. c. ſ̃. ꝓxi mum. ⁊. c. ep̃s q̃ mancipium. xij. q. ij. ¶ 2°. nõ ꝙ ſucceſſoꝛ in dignitate põt reuocare male aliena ta p p̃decesſoꝛẽ. Et nõ ibi abſq̃ʒ alia oppoſitione ꝙ ꝯ̃ p̃latũ reuocãtẽ male alienata non põt aliq̃d opponi. ⁊ ſic vr̃ ꝙ non obſtat exceptio defectus dñij. ⁊ ſufficit ꝓbare illã rẽ fuiſſe i bonis eccleſie ⁊ male alienatã p p̃latũ ⁊ i pꝛactica eẽt pulchꝛuʒ dictũ valde. nã difficillimũ ẽ ꝓbare dñiũ. vt in. c. ſepe. de reſti. ſpo. ⁊ vide tex. pulchꝛ in. l. iubem⁹ la. ij. C. de ſa. ſanc. ec. qui vult ꝙ nullũ penitus iuſ acqrat̃ ei qui vltra modos a iure appꝛobatos recipit rem eccleſie. ¶ Nõ 3°. ibi ad ius eccleſie reuocabit. ꝙ indebite alienatum lʒ dñiũ nõ t̃ñſi uerit nihilominus dr̃ reuocari ad ius eccleſie. Et ſic facit ad. q. quã ponit h̃ Inno. papa ꝯmiſit cuidã delegato. vt ea q̃ reperiret alienata de bo nis talis eccl'ie deberet i ius ⁊ ꝓpꝛietatẽ eccl'ie re uocare. nũqd talis delegatus habẽt iuriſdictio nẽ ſup reb⁹ inuaſis ⁊ in aliis male detẽtis. ⁊ in q̃ bus poſſeſſio tñ t̃ñſiuit in alios. ⁊ vr̃ p̃ ꝙ nõ. q̃a nõ dr̃ qd alienatũ niſi qñ t̃ñſiuit dñium. l. i. C. de fun. do. ⁊ in. l. alienatiõis vbo. de verbo. ſig. Con trarium finaliter ꝯcludit hic Inno. ⁊ doc. cõiter nã duplex ius habem⁹ i re nr̃a. videlicet ius ꝓpꝛi etatis ⁊ poſſeſſionis. vñ licet ñ ſit facta alienatio q̃ ad ꝓpꝛietatem ẽ tñ alienata poſſeſſio. Itẽ largo mõ res dr̃ alienata cũ recedit a libera facultate dñi iuxͣ illud pſalmiſte. alienati ſunt peccatoꝛes. Itẽ vbũ alienatio nõ ſemp ſtat ſtricto mõ. vt ptʒ in. c. nulli. j. eo. Et reſcripta debẽt latiſſime iterp̃ tari. l. ſolem⁹. ff. de iudi. ⁊. c. cũ eccl'ia. de cã poſ. ⁊ ꝓpꝛe. ita dicit hic Inno. ⁊ nõ. ꝓpetuo h̃ vltimum dictum. quia videt̃ eꝯ̃neum ꝙ reſcripta ad lites ſint latiſſime iterp̃tãda cũ p̃iudicent iuriſdictiõi oꝛdinarie. ⁊ vr̃ ꝯ̃. c. ſedes. d̃ reſcrip. ⁊. c. ad h̃. eo. ti. ⁊ iura alle. p Inno. nõ loquũt de reſcrip. ſʒ di cũt ſolũ ꝙ in iudicio ſeu in libello ẽ fiẽda largiſſi ma iterpꝛetatio. qꝛ oĩa veniunt in iudicium. Sʒ ſi vis ſaluare hoc dictum Inno. poſſʒ dici ꝙ vbi agitur de vi cõpꝛehenſiua reſcripti ꝓcedet dcm̃ ſuũ. qꝛ reſcriptũ ẽ modici p̃iudicij cũ cõcedatur tm̃ exercitiũ actionis ꝯpetẽtis coꝛaʒ delegato. ⁊ h̃ niſi ꝯmittat̃ aliqua fraus. ⁊ h̃ cãu loq̃t̃. c. ſedeſ ſed ſi agit̃ de vi extẽſiua. tũc ſecus nã dʒ ſtrictiſſi me iterpꝛetari. vt in. c. fi. ⁊. c. Rodolfus. d̃ reſcri ptis.

Nulli

Res eccl'ie alienari nõ debẽt. h. d. p̃ ponit̃ alie natõis ꝓhibitõ. 2°. qd ſit alienatio. 3°. pe ne impoſitio. 2ª ibi. alienat̃. 3ª ibi vnde. ¶ Nõ p̃ regulam negatiuam in alienatione rei eccleſiaſti ce. regulariter ergo bona eccleſie nõ poſſunt ali enari. fallit in quibuſdam caſibus. de quibus vi de glo. xij. q. ij. in ſumma. ¶ Nõ ſecundo ꝙ ſer uus ruſticus cõputatur inter bona immobilia. ⁊ dicit̃ ruſtic⁹ ille qui eſt deputatus predio. nam vr̃ iherere p̃dio. ꝙ cũ ſit res imobilis cõicat nãʒ ſuã ſuo deputato ad eius culturã. ꝓ h̃ qḋ nõ. in auc. co. ti. §. ij. ⁊ in. l. iij. ff. de diuer. ⁊ tẽp. p̃ſcrip. Nõ ibi ſp̃ales hypothece. ꝙ p̃lat⁹ ñ põt ſp̃aliter obligare rẽ ſuã eccl'ie. in gñe vero põt obligare etiam ſine licentia ep̃i. vt h̃ a ꝯ̃rio. ⁊ tenent doc. ꝙ nõ. Ex hoc potes dicere ꝙ prelatus contrahen do põt gñaliter pꝛo obſeruantia contractus ob ligare bona eccl'ie ſine licentia ep̃i. ⁊ in hoc tene menti iſtum tex. a cõtrario. ¶ Nota ꝙ verbum

aliẽationis in mã eccleſiaſtica capitur largiſſime
vñ cõprehẽdit contractuꝫ p quẽ trãſfert̃ vtile do
miniũ tm̃. Et nõ ꝙ ppetua ẽphiteoſis ẽ r̃gularit̃
ꝓhibita in rebus eccl'ie. ⁊ dicit̃ ppetua etiam ſi
fit ad xxx. annos. de quo vide bonum tex. x. q.
ij. hoc ius. v̄. ppetua. ⁊ in auc̃. ppetua. C. d̃ ſa. ſan.
ecc. ⁊ vide p Spe. in ti. d̃ loca. §. nũc aliqua. In
glo. i. in fi. h̃ glo. excipit a r̃gula poſita in tex. caſũ
vtilitatis eccl'e. dũmõ fuer̃ forma auc̃. huiꝰ por-
rectum canonizata. x. q. ij. hoc ius. ¶ Aduerte
ad duo. p̃ inq̃ʒtũ glo. excipit vnum caſũ dũtaxat
melius tñ exciperet quatuoꝛ. qꝛ quatuoꝛ ſũt caſus
p̃ncipales ad quos omnes alij ſũt r̃ducibiles. in
qbus res eccl'ie licite alienãt̃. p̃mus ẽ neceſſitas
vt ſi debita vrgẽt eccleſiã nec põt de fructibus
ſatiſfacẽ. Sc̃dus caſus vtilitatis. nã põt alienare
rem vt hẽat aliã melioꝛẽ. vt in. c. vt ſup. §. i. j. eo. ⁊
in dcã auc̃. hoc ius. ⁊ ibi ꝓbant̃ iſti duo caꝰ. Ter
tius ẽ pietatis cã ꝓ redimẽdis captiuis. d̃ quo
dic vt le. ⁊ nõ. xij. q. ij. aurũ. ⁊. c. ſanctoꝝ. ⁊. c. ſicut
Quartus caꝰ ẽ icõmoditatis cã. vt qꝛ res alienã
da ẽ magis dãnoſa eccl'ie q̃ʒ vtilis. facit xij. q. ij.
terrulas. ⁊ plene de mã p gl. ca. cã ⁊. q. in ſumma
¶ Ad ſc̃dm inq̃ʒtũ glo. dicit obſeruãdũ fore ſo
lẽnitatẽ auc̃. hoc ius porrectũ. dicit Hoſ. ꝙ diffi-
cile ẽ ſeruare illã ſolẽnitatẽ ſm̃ ꝯſuetudinẽ itro-
ductã. ⁊ ſm̃ aliquos refert Inn. ſatis eſſe ſuare
ꝯſuetudinẽ illiꝰ eccleſie d̃ cuiꝰ rei alienatõe agit̃
hoc tñ nõ placꝫ Hoſti. nã dicit eẽ ꝯtra. c. i. j. eo. ti.
li. vi. Jo. an. dicit ſe credẽ. ꝙ ꝯſuetudo nõ poſſit
adimere ſolẽnitatẽ. c. ſine exceptiõe. xij. q. ij. ꝓ h̃
dcm̃. c. cum cãm. de re iudi. ⁊. c. i. de cõſue. Sꝫ hñ
põt adimẽ ſolẽnitatem introductam p auc̃. hoc
ius porrectum. ⁊ in hoc poſſet ꝓcedẽ p̃ma opi.
Item dicit ꝙ ꝯſuetudo põt augere ſolẽnitatẽ in
troductã p d. c. ſine exceptiõe. adducit nõ. i. c. qđ
ſup his. de ꝯſan. ⁊ affi. ⁊ cum hac opi. Jo. an. trã
ſeũt cõit̃ h̃ ſcribẽtes. Et nõ iſtũ tex. ꝙ ꝯſuetudo
nõ valet cõtra ſolẽnitatẽ. c. ſine exceptione. ⁊ qꝛ
loquitur indiſtincte poteſt inferri ꝙ ſubſcriptio
eoꝝum qui ſũt d̃ collegio non põt tolli p ꝯſuetu
dinẽ. qꝛ ponit in dicto. c. ſine exceptione. Idem
dum dicit d̃ ſolẽnitate auc̃. hoc ius. dic meliꝰ ꝙ
non ẽ neceſſaria conſuetudo ad illã tollẽdam. qꝛ
ius ciuile non potuit introducẽ ſolẽnitatẽ in alie
natione rei eccleſiaſtice. qꝛ ꝓuiſũ ẽ p ius canoni
cum. ita vult Inno. in. c. i. j. e. li. vi. ⁊ Jo. an. ſeqt̃
ibi in nouella. iõ ꝯcludo ꝙ ſi ꝯſuetudo cõtraria
c. ſine exceptiõe ſit grauoſa eccl'ie nõ tenet. vt in
c. i. de ꝯſue. ⁊ in. d. c. cũ cãm. ſufficit ergo ſolẽnita
tem illã obſeruare. debꝫ ergo p̃cedere tractatus
Itẽ oꝫ interuenire auctoritas ſupioris ꝯſenſus ca
pituli ⁊ ſubſcriptio clericoꝝ. ⁊ vide qđ latiꝰ dixi i
c. i. de his q̃ fi. a p̃la. nec reqrit̃ decretũ iudicl. ſꝫ
ſufficit cãe cognitio. ſꝫ ſi nõ interueniret cauſe co-
gnitio nõ tenẽt alienatio. nam ad h̃ requirit̃ tra
ctatus. ita vñ dicit Inno. in. c. vnico. ã. ti. ꝓx. in fi
⁊ vide Fe. ꝯſilio. ccxxxvij. nõ tñ de neceſſitate
reqrit̃ vt p̃mittat̃ cãe cognitio. vtꝝ expediat alie
nare magis vnã reꝫ q̃ʒ aliã. ita nõ. dicit ipſe ꝯſilio

ccxliij. ſatis enim ẽ ꝙ ſubeſt cã alienandi ⁊ ꝙ ſup
legitimitate cãe preceſſit cognitio ⁊ ſic ſuata foꝛ
ma. c. ſine exceptõe. vl' alia ſolẽnitate iducta p cõ
ſuetudinẽ mõ p̃dicto. ⁊ cõcludo ꝙ niſi alienatio
fiat ſeruata illa forma ⁊ in caſu a iure ꝯceſſo eſt
nulla. de defectu forme ẽ clarũ. nã illa ſp inducit
nullitatẽ actus. qꝛ forma dat eẽ rei. ꝓbatur in. c.
tua. de his q̃ fi. a p̃la. ⁊. d. c. ſine exceptione. de de
fectu caſu liciti ꝓbat̃ hic. nam ꝓhibet̃ alienatio
rei eccl'ie a iure. ergo alienatio ẽ nulla ſi nõ fit in
caſu ꝯceſſo. l. nõ dubiũ. C. de legi. ⁊ i regula ea q̃
ꝯ ius. de re. iur. li. vi. Item ꝓbat̃ expſſe in cle. i. e.
ti. ⁊ i. c. q̃ in eccl'iaꝝ. de ꝯſti. ⁊ vide qđ plene dixi
in. c. i. de in inte. reſti. li. vi. vbi bona glo. ⁊ Cal. h̃
tꝫ. lꝫ aliud ſenſerit glo. xij. q. ij. in ſũma. ⁊. c. ſine
exceptione. ibi enĩ volũt tenere alienationẽ ſer-
uata forma. lꝫ non fiat in caſu licito ſed p̃m dcm̃
veriꝰ ¶ In glo. ij. ibi q̃ ſeruando ſuari ñ poſſint
nõ. gl. ꝙ ſolus p̃latus alienat bona mobilia q̃ cõ
mode ſuari nõ pñt. vt ſũt veſtes q̃ q̃tidie magis
veteraſcũt. Itẽ fructus ⁊ ſimilia. ea vñ q̃ ꝯmode
ſuari p ſit. nõ alienãt̃ ſine ſolẽnitate. nã res imo-
bilis ⁊ mobilis p̃cioſa eqpant̃ quoad difficulta-
tẽ alienatiõis. l. lex q̃. C. de admi. tu. glo in. c. tua.
de his q̃ fi. a p̃la. ¶ Sed ẽ dubium de actione.
nũquid in alienatione ſeu iuriũ ceſſione debent
ſuari ſolẽnitates. ⁊ ẽ qrẽ nũquid computẽt̃ int̃
mobilia vel imobilia. ⁊ põt ſic ꝯcludi ꝙ ſm̃ ꝓpriũ
ſignificatũ vocabuli actio ſeu noĩa debitoꝝ non
ſũt mobilia nec imobilia. ſꝫ faciũt tertiã ſpẽm de
pſe. nã mobiliũ ⁊ imobiliũ appellatio cadit i his
q̃ certo loco ꝯcludũt̃. nã imobile dr̃ illđ qđ non
põt a loco moueri. mobile vero qđ ſm̃ nãm ſuã
aptum eſt moueri. vt leg. ⁊ nõ. in. l. mouentiũ. ff.
de vbo. ſig. Actiones ergo cum ſint quid in coꝛ
poꝛale non concludũtur certo loco. ⁊ ſic nõ pñt
dici mobilia vel immobilia. ideo iuriſconſultus
ponit actl. ſeu nomina debitoꝛum vt tertiam ſpe
ciem. probatur in. l. a diuo pio. §. in venditõe. ff.
de re iudi. ⁊ ideo in teſtis appellatione bonoꝛũ
mobilium vel imobilium non veniunt nomina
debitoꝛum. quia debemus capere verba ꝓpꝛie
l. ꝙ heređ. ff. de condi. ⁊ demon. vnde conſuluit
Ol. ꝙ ſi p̃ncepſ reliquit bona ſua mobilia diſtri
buenda in pios vſus nunquã veniunt pene ad
huc non exacte. tamẽ vbi oꝫ neceſſario vt actões
trahãt̃ ad bona mobilia vel imobilia. vtputa qꝛ
diſpoſitio volens comp̃hendere totũ pr̃imoniũ
illius hominis. fecit mẽtionẽ dũtaxat de mobili
bus ⁊ imobilibus. hoc enĩ caſu iſta tertia ſpẽs aſ
ſumit naturã alteriꝰ extremoꝛum. ⁊ ẽ ſeruanda
opi. glo. in auc̃. eo. ti. §. i. que dicit ꝙ ſi actiones
dantur ad res mobiles computant̃ inter mobi-
bilia. ſi ad res imobiles computantur int̃ immo
bilia. ⁊ hoc in effectu vult Bar. in. l. pr̃ pupillus
ff. de admi. tu. et ex his poteſt inferri. nunquid
prelatus ſolus poſſit cedere actionem ꝯpetẽtem
eccleſie ſeu illã vendere. Quid autem in ſeruitu
tibus ſeu aliis iuribus incoꝛpoꝛalibus q̃ non pñt
ꝓpꝛie dici mobilia vel immobilia. ſicut dixi in

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

actionib⁹.vide gl.i.c.ij.eo.ti.li.vi.q̃ dicit ꝙ cõpu
tãtur iter immobilia.ꝛ.p h̃ facit tex.in cle.exiuit
de paradiſo.§.cũqꝫ ãnui redditus.de vbo.ſig.q̃
diẽ ꝙ ãnui redditus cõputãtur iť immobilia. ſ;
tu diſtigue,put.ſ.dixi i actõe.nã puto ꝙ vbi ne
ceſſario ñ cõprehẽduntur ſb appellatiõe mobili
um vľ immobiliũ.ꝙ ñ veniũt appellatiõe mobili
um vľ immobilium.ſ; vbi oportet ꝙ includatur
vt qz de toto p̃rimonio diſponiť.tũc ſua q̃o.p̃ci
me dcm̃ eſt. ¶ De pecunia etiam dubitatur nũq̃d
cõputeť iter ea q̃ ſuãdo ſuari nõ poſſunt.ꝛ dicẽ
dũ ꝙ ñ.quia pecunia retenta nil operatur.c.ei,ci
ens.lxxxviij.di.ꝛ nõ.i.l.i.§.fuit q̃ſitum.ff. ad tre
bel.facit tex.i.l.cum plures.i fi.ff.de admi.tu.nã
ſolus tutor põt immo dꝫ collocare pecuniam pu
pilli.ſ.emẽdo vľ mercãdo.quod ñ poſſ; ſi cõpu
tarẽtur iter ea q̃ ſuando ſuari nõ poſſũt.vt.d.l.
lex qua tutores. ¶ Ex q̃ infero ſolum p̃latum poſſe
diſponẽ de pecunia ecclie ſic̃ de fructibus.vt in
cle.i.eo.ti.ꝛ hec nõ.i glo.ſup vbo hypotheca.i fi.
glo.i decreť.lxxx.di.c.i.dixit ꝙ nõ ẽ dñia niſi in
noie inť pign⁹ ꝛ hypothecã.ꝛ ita dicit tex.i.l.res
§.iter pign⁹.de pig.glo.tñ ibi variat.ꝛ vide glo.
plene in.§.iter pignus.alle.in glo. ¶ In glo.pe.
ibi largiſſime accipitur.nõ glo.p ſtatutis ꝛ aliis
diſpoſitionibus faciẽtibus mẽtiõem de alienatõ
ne.nã i mã odioſa capiem⁹ ſtricte.ꝛ ſic ſolum ve
nit ꝯct⁹ p quẽ trãſferť dñium. ¶ Sed in mã larga ꝛ
fauorabili capiem⁹ largiſſime,put h̃ capiť.ꝛ idẽ
vř dicẽdũ i teſtõ ꝛ pacto.de q̃ tñ dic vt le.ꝛ nõ.i
l.fi. ¶ C.de re.alie.nõ alie.Et vť ꝓhibit⁹ alienare
alienũ.poſſit locare ad magnũ tp̃s dic ꝙ nõ.vt ẽ
tex.cum glo.in cle.i.eo.ti.ꝛ dic vt ibi. ¶ In glo.
fi.ibi iubem⁹.nõ glo.nam ſentit ꝙ papa h̃ cõmina
tur penã illius.l.nã ibi iperator recipiẽtẽ res ec
cleſie nõ debito mõ multipliciť punit ꝛ p̃uat pre
cio.ꝛ iponit penã etiam nõtis ſcribẽtib⁹ iſtrm
ꝛ multis aliis pſonis ꝛ placet Ho.vt itelligat de
illa.l.neqꝫ placet ſibi vt tex.itelligať de aliq̃ cano
ne.ꝛ diſpoſitõ illius.l.q̃ erat localis fuit,pꝛogata
p iperatorẽ ſucceſſorẽ ad omnes eccleſias ꝛ alia
loca pia.vt in auc̃.eo.ti.§.quia vero leonis.ꝛ ha
betur auc̃.illa canonizata.x.q.ij.h̃ ius porrectu;
¶ Et nõ ſemp h̃ dcm̃ ꝙ i ſolẽnitate obſeruanda in
alienatione rei eqperanť ecclie ꝛ alia pia. naꝫ vt
diẽ Hoſti.papa voluit approbare illas ꝯſtitutio
nes ꝛ leges.p h̃ dc̃o vide i ſimili.q̃o nõ. Jo.an.
i.c.ij.de i ite.reſti.li.vi.vbi diẽ ꝙ quẽadmodum
ecclia reſtituiť i iteg̃ rõe leſiõis. ita ꝛ alia loca
pia.ita dicam⁹ i cãn nr̃o.nã a iure iſta repũtur
eqperata.h̃ pbať in.c.requiſiſti.§.ſecus autẽ.de
teſta.fac̃.c.de ſenodochis.j.de reli.domi.cum.c.
ſe.ꝛ tene h̃ ſemp mẽti.dicit tñ Jo.an. ꝙ non eẽt
peccatũ tenẽ ꝙ tex.iſte etiã itelligať.de.c.mone
mus.alle.i glo.diẽ tñ ꝙ p̃mũ dictum eſt ſolẽnius
quia ſecundum nullam vtilitatem importat

Si quis

Alienatio de reb⁹ ec
cleſie fcã non tenet.ꝛ
alienatores niſi rẽ reſtituãt excõicanť
ꝛ q̃libet cleric⁹ põt ꝯdicẽ ꝛ rẽ cũ fructibus repe
tere.h.d.ꝛ ẽ tex.nõ.ꝛ quotidie allegať. ſecunda
ibi ꝙ ſi,3ᵃ ibi.ſed etiã. ¶ Nõ p̃ ꝙ non ſolum ali
enatores ſed etiã ſbſcribẽtes ſe indebite aliena
tioni rei eccliaſtice grauiter peccant.ꝛ vide ho.
tex.in.l.iubemus.la.ij.C.de ſa.ſanc.eccle. ¶ 2º.
nota vnũ modũ cohercendi emptoreꝫ ſeu dona
torem rei eccleſiaſtice in caſu a iure non ꝯceſſo.
nã põt ꝯpelli p excõicatõnem ſeu anathema ad
reſtitutionem.ꝛ anathema eſt excõicatio cũ ſolẽ
nitate.de q̃.xi.q.iij.debẽt.de ſignificato ſeu ethi
mologia hu⁹ vbi.dic vt nõ.in.c.cũ nõ ab homie
ẽ.de iudi. ¶ Tertio ꝙ excõicatio percutit ani
mam.ꝛ vide tex.cũ glo.in.c.audi deniqꝫ.x.q.iij.
nam excõmunicatus dicitur tradi ſathane.quia
per eam habet diabolus maiorem poteſtatem
ſuper excõmunicato.ꝛ dicit Inno.hic ꝙ nõ ſolũ
excõicatõ priuat cõione hominũ ꝛ ſacramẽtorũ
ſed etiã p eam de⁹ ſeparat animã a gr̃a ꝛ cuſto
dia ſua.ꝛ nõ iſtũ tex.p limitatione glo.xxiij.q.i
quodcũqꝫ.q̃ dicit ꝙ excõicatõ paꝝ vel nihil opa
tur q̃ ad eccleſiam triũphantem.ꝛ vide p Hoſti.
in.c.ita quorũdam.de iude.vbi dixi limitando
multipliciter illam glo. ¶ Quarto nõ ibi aliena
toꝝ.ꝙ p̃latus male alienans rem eccleſie põt illã
repetẽ. ¶ Quito nõ ibi q̃zuis ab initio ꝛc̃.ꝙ alie
natio rei ecclie eſt ip̃o iure nulla.ꝛ cum tex.non
facit mẽtionẽ de defectu forme,poteſt argui ꝙ ſi
alienatio fit in caſu nõ cõceſſo ẽ ip̃o iure nulla.ꝛ
hoc,pbat quaſi apertiſſime iſte tex.nã hic obſer
uabatur forma iuramẽti.ar.eius q̃o diciť de ſb
ſcriptione.ꝛ ſic facit iſte tex.,p his que dixi in.c.
prece. ¶ Sexto nõ ꝙ ꝯctus nullus poteſt de no
uo annullari.ꝛ refertur hec annullatio ſeu caſſa
tio ad factum vt ceſſetur quatenus de facto pro
ceſſit.ꝛ ſic põt ſaluari libellus a ꝯtrarietate ſi p̃lat⁹ i
libello dixit ꝯctum nullũ ꝛ petiit illũ caſſari.facit
c.accedens.el.i.ẽ.vt lite nõ ꝯt.l.cum glo.ſua.
¶ Ultimo nõ caſum in quo clericus agit,p eccleſia
ſine mãdato.ſ.repetendo bona male alienata. ꝛ
nõ ꝙ recipiens idebite nõ facit fructus ſuos. ſ;
teneť eos reſtituẽ.ad h̃.d.l.iubemus.vbi diciť ꝙ
nil põt repetere.vñ perdit omnem melioratatem
quã ibi fecit.ꝛ vide j.d.auc̃.h̃ ius porrectũ.ꝛ viď
xii.q.ii.nõ liceat. ¶ In gl.ſuper verbo ſbſcripſit
nõ glo.ꝛ vide q̃o le.ꝛ nõ.in.c.iter dilectos.de fi
de inſtru.ꝛ.c.ex lr̃is.de tranſac. ¶ In gl.ſuper
vbo iratus.in fi.nõ glo.,p itellectu alioꝝ iuriũ ꝛ
ſcripturaꝝ.in qb⁹ ſepe dř ꝙ deus attẽdiť furore
vel penitentiam agit vel q̃d ſimile.ꝛ vide bonaꝫ
gl.i.c.ꝯmutabilis.hic alle.q̃ diſputat ꝛ ponit ve
ritatẽ an de⁹ mutet opinionẽ ſuã.ꝛ vide illã gl.
In glo.ſup v̄.alienator.in fi.dic melius. ꝙ iura
mentum tendẽs ꝯ vtilitatẽ eccliaſticaꝫ nullo mõ
ligat iurantem.nam potius eſt piuriũ q̃z iuramẽ
tũ etiã ſi p aliũ poſſit indẽnitati ecclie cõſuli.vt ẽ
tex.apert⁹ in.c.i.ẽ.de his q̃ fi.a ma.pte ca.ꝛ per
tenet de iureiurã.nã iuramentum non vinculat
iurantẽ ad iniquitatem.vt in.c.quanto.de iure
iurã.immo quod plus eſt non ligat adminiſtra
torem eccleſie quo minus non poſſet petere

reſtōnē in integrū, de quo vide bonā glo. in. c. i. de in integrū reſti. li. vi. ⁊ ad. c. cum veniſſent. de quo glo. op. dic vt ibi latius dicā. nā iuramētuȝ p̄iudicat quatenus ꝯcernebat honorem ⁊ p̄iudicium p̄lati. ¶ In glo. in vbo eccleſiaſticis. ibi ⁊ ꝑochianis. nō. glo. ⁊ intelligit Lau. ⁊ cōiter doc ſequūt. vt ꝓcedat etiā in ꝑochianis laicis. non eni accuſant hoc caſu clericū ſeu p̄latū ſȝ r̄petūt male alienata. ⁊ hoc ſatis mihi placȝ. nā intēſt ꝑrochianoꝝ ne eccl'ia deducat̄ ad iopiā. nā tenēt̄ in defectū eccleſie ad refectionē ipſius de ꝓprio p̄rimonio. vt nō. in. c. i. ⁊. c. de his. j. de ecc. edi. et in fi. glo. Ibi. quē ſequūt̄ cōit̄ doc. tenet q̄ȝlibet ꝑſonā eccleſiaſticā admittēdam. nā tex. iſte loqt̄ gn̄alit̄ qđ placȝ. vt patet ibi i tex. qbuſcūqȝ eccleſiaſticis ꝑſonis ⁊c̄. vt in. c. cū nō liceat. xij. q. ij. nō tn̄ agēt iſti ex̄nei inuitis clericis eccleſie. qđ intelligo ſi ipi volūt agere. nam eis negligētib⁹ admitterent̄ extranei. verſatur enim in hac alienatiōe illicita ius publicū. i. diſ. ius publicum. ⁊ vide qđ nō. Inno. in. c. cum oliȝ. de teſti. vbi de hoc. In glo. fi. ibi alter liberat̄. hoc intellige verū reſpectu intereſſe ⁊ ſic loquūt̄ iura alle. in glo. non autē reſpectu pene. al's delictū alterius remanēt ipunitū qđ non dȝ eē. vt in. c. monem⁹. xij. q. ij. ſi ergo eccleſia recupauit rē ab ēptore. pōt nihilomin⁹ agere ꝯ̄ p̄latū male alienātē nō ad intereſſe ſed vt puniat̄ de delicto ſuo. ⁊ ē pēa depoſitiōis vt. d. c. monem⁹. q̄ pena nō euitat̄ ꝑ ſatiſfactiōem eccleſie. de quo plene vide ꝑ glo. in. c. ꝙ ſicut. de elec. in fi. ¶ In ea. glo. ibi cū ꝯueniat̄ ex delicto nō glo. ⁊ ſentit a cōtrario. ꝙ ſi emptor vel poſſeſſor eccleſie eſſet in bona fide ꝙ tūc poſſit petere ceſſionē actiōis qđ exp̄ſſius tenēt doc. hic qui eā dicūt ꝙ lȝ eccleſia nō teneat̄ cedere in t̄minis. gl. tn̄ dicit ſi ceſſerit valet ceſſio. ¶ In ea. gl. ibi repetat quaſi velit dicere glo. ꝙ p̄latus agit in repetitione noīe eccl'ie que nō tenet̄ de euictione ⁊ habes hic caſū in quo audit̄ qs allegās turpitudinē ſuā agēdo noīe alteri⁹. de quo dic vt dixi in. d. c. cum ſup. de ꝯceſſ. p̄ben. ⁊ vide hic ꝑ Cal. ¶ In ea. glo. ibi ⁊ ſi nihil hȝ p̄latus. aduerte nā videt̄ hic glo. velle ꝙ emptor recuperat p̄cium a p̄lato male alienante. in hoc varie ſūt opi. de qb⁹ hic ꝑ doc. ⁊ in. c. ad audiētiā. j. e. ⁊ ꝑ doc. legiſtas in. l. iubemus. ⁊ plene in auc̄. qui res. C. de ſa. ſanc. eccle. ⁊ maxime ꝑ Cy. ⁊ Bal. ⁊ ꝑ Jo. de lig in cle. i. eo. ti. ſatis placet ꝙ ſi emptor fuit in mala fide nō agat ad p̄ciū etiam ꝯ̄ p̄latum ꝑ tex. l. iubem⁹. ꝑ alle. nā ibi in penā ꝑdit preciū ⁊ omnē vtilitatē ⁊ applicat̄ eccl'ie. niſi ꝓſpexēit ſibi i ꝯ̄ctu de euictiōe. qꝛ tunc agit cōtra male alienantē. l. ſi fundū. C. de euic. nō. glo. in. d. c. ad audiētiā. j. eo ⁊. l. quēadmodū. C. de agri. ⁊ cenſi. li. xi. in ſimili q̄ōne. ſi vō fuit in bona fide repetit p̄ciuȝ a male alienāte nō aūt ab eccl'ia ſed in defectū. puta qꝛ p̄latus non eſt ſoluendo agit contra eccleſiaȝ. q̄tenus eſt effecta locupletior ex illo p̄cio. ar. c. i. j. de depoſito. qđ ſenſerūt Cy. ⁊ Bal. in auc̄. ꝑ alle

⁊ hanc opi. ſenſit Jo. an. in. d. c. ad audientiaȝ. vt diſtinguamus inter emptorē bonefidei ⁊ malefidei. ⁊ glo. in. c. vulterane. xij. q. ij.

Hdaures

Terra eccleſie non fertil' dari pōt in emphiteoſim ei cui⁹ ſtudio reducit ad culturā. hoc dicit ⁊ ponit caſum lr̄alem Jo. an. in eo qui confiſus de p̄lato nulla interueniente ſcriptura recipit ſiluā ab eccl'ia reducēdam ad culturā. ⁊ ꝙ ea reducta cōcederet̄ ſibi in emphiteoſim. poſtq̄ȝ prelatus dubitauit ex q̄ res nūc erat culta. an poſſit dari in emphiteoſiȝ ⁊ r̄ndetur vt in littera. ¶ Nō primo vnuȝ caſū in quo res eccl'ie licite ꝯcedūtur in emphiteoſiȝ. ſ. quādo ſūt ſteriles. qđ aūt ſi eēnt p̄cioſe ⁊ culte. dic vt plene nō. ꝑ Spe. in ti. de loca. §. nūc aliq̄ v̄. vij. ꝑ Jo. an. ⁊ Archi. in. c. ij. j. e. ti. li. vi. dixi plene in. c. in p̄ntia. de ꝓba. ¶ Scđo nō prelatū obligari naturaliter ex ſimplici conſenſu. de quo in. c. quicunqȝ ſuffragio. xij. q. ij. ¶ Ultimo nō ꝙ ꝯtractus de rebus eccl'ie non eſt valid⁹ ſaltim in effectu ſi potuiſſet habere ab aliis maiorē vtilitatem. debȝ enim prelat⁹ cōtrahē cum illo cuȝ quo maiorem vtilitatē habere p̄nt. ¶ In glo. fi. in fi. nō glo. ⁊ vide bonū tex. ⁊ ibi nō. in. c. cum dilecti de emp. ⁊ ven. ¶ Sed extra glo. querit̄ nūquid iſte terre potuiſſent dari alij in emphiteoſim. dic ꝙ nō niſi in caſu al's ꝯceſſo. ⁊ ſeruata ſolēnitate iuris qꝛ non ſūt amplius ſilue ſed terre arabiles ſed extirpantibus ⁊ ſuis heredibus poſſūt ꝯcedi ꝓpt̄ ꝓmiſſionē eis factā ⁊ labores ⁊ ſumptus quibus fraudari non debēt.

Et ſuper

Qui iurauit n̄ alienare ea q̄ ſūt de mēſa ea de qbus dubitat̄ an ſint de mēſa alienari non dēnt. h. d. vel ſic. Jurās nō alienare bona eccl'ie. nō pōt alienare ea q̄ ſūt de mēſa. vel ea de quib⁹ dubitatur an ſint de mēſa hoc dicit vſqȝ ad. §. poſſeſſiones. ⁊ ille. §. h̄ dicit Poſſeſſiones eccl'ie minus vtiles ꝓ vtilioribus de ꝯſenſu capituli pōt ep̄us ꝑmutare v'l alienare h̄ dicit duo ſūt dicta. z^m in. §. poſſeſſiōes. ¶ Nō p̄ ar. ex tex. ꝙ quedā bona eccl'ie dicūt de mēſa quedā vero nō. q̄ aūt ſūt illa dicā. j. lati⁹. ¶ Secūdo nō vnū caſū licitū in quo res eccl'ie poſſunt alienari. ſ. ꝓ aliis vtilioꝛib⁹ ⁊ nō ꝙ tex. dicit alienādi ſeu ꝯmutandi ⁊c̄ nā ex hac lr̄a infero ꝙ ſi p̄latus nō repit bonū cābiū. pōt rē vēdē ⁊ p̄ciuȝ ꝯuertē in rē vtiliorē. nō ergo eſt neceſſe vt qdaȝ arbitrāt̄ vt fiat cābiū ſeu ꝑmutatō. ſȝ directe pōt fieri vēditō. nā p̄ciū ſuccedit loco rei. dȝ tn̄ poſtmodū ꝯuerti in res vtiliores. ¶ 3⁰. nō ibi ꝯcilio ⁊ aſſēſu. ꝙ in aliēatiōe rei eccl'ie cathedral'n̄ ſufficit ꝯſiliū capitl'i. ſȝ reqrit̄ ēt ꝯſēſus. vide ꝙ ple dixi i. d. c. i. ā. ō his q̄ fiūt a p̄la. ¶ In glo. i. in fi. nō glo. ꝙ ſup decimis futuris nō admittit̄ compoſitio. ſed ſuper p̄teritis ſic. quid autē ſi obligatus ad decias p̄teritas nō habeat vn̄ ſatiſfaciat niſi vendat totū p̄rimoniū. nūqd teneatur vēdē

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

⁊ in egeſtatē viuere. vide glo. xvi. q. vij. q̄cūq3 q̄
ɔcludit ꝙ ſic. ſed eccl'ia d3 ſibi miſereri. ⁊ vide ꝓ
dicta gl. tex. in. c. oēs. ea. cā. ⁊ q. ⁊ ad māū vide
qd̄ le. ⁊ nō. in. c. ex multiplici. ⁊ in. c. cū3 homines
j. de deci. ¶ In gl. in vbo ſacramēti. ibi īmedia-
te ſb3eſt. hodie huat̄ de ɔſuetudine ꝙ q̄libet p̄la
tus ꝓmotus ꝑ papā ſeu eius mandato conſecra
tus iurat ſibi non alienare eo incōſulto. de quo
iuramēto ⁊ eius effectu nota. in. c. fi. d̄ eccle. edi.
⁊ dicā aliqd̄. j. ¶ In. glo. ſup vbo intelligantur.
q̄rit q̄tū tp̄s reqritur ad h̄ vt bona dicantur de
mēſa. gl. reqrit q̄titatē tēpoꝛis ad h̄ vt bona di-
cant̄ de mēſa. ⁊ nō iſtādo in vbis gl. colligendo
dicta Inno. ac latius ⁊ clari⁹ ꝓſequēdo dic ſic.
cū q̄rit̄ q̄ bona dicūt̄ de mēſa eccleſie vel p̄lati
q̄dā eñi ſunt bona in qb⁹ eccl'ia h3 ſolū directū
dñiū. vtile vō ꝑtinet ad aliū. exemplū i feudalib⁹
ac ēphiteoticis. ⁊ iſta nō dicūt̄ de mēſa cum vtili
tas ꝑtineat ad aliū. de q̄ vide ho. glo. in cle. i. de
exceſ. p̄la. ſup vbo ad mēſam. q̄ optime expli-
cat qn̄ etiā eccleſia dicat̄ de mēſa p̄lati. ⁊ tenebiſ
illā gl. mēti. S3 aduertēdū ꝙ iſta bona qn̄q3 re
deūt ad eccl'iam pleno iure. puta q2 finitum eſt
tēpus ɔceſſiōis vel ꝓpt̄ defectū hēdū vaſalli vel
ēphiteote vel ꝓpt̄ delictū3 eoꝝ. vt in. c. potuit. de
loca. ⁊ in. c. ij. j. de feudis. ¶ Et dubitatur nunc
vtꝝ applicēt̄ menſe vt ſic nō poſſint iteꝝ cōcedi
queādmodū nec alia bona menſe. ⁊ dicendum ē
ꝙ ſi p̄latus applicauit ea menſe ⁊ h̄ ɔſtat. ⁊ tunc
nō poſſit ā pli⁹ ɔcedi niſi in caſibus iure exp̄ſſis.
Indubio vō debem⁹ ɔſiderare q̄to tp̄e p̄lat⁹
tenuit illa bona ad manus ſuas. ⁊ in h̄ cāu poſſ3
ſaluari ɔſideratō gl. ⁊ ſume nō. dictum Archi. i
c. i. xxxii. q. viij. vbi dicit ꝙ ſi p̄latus tenuit per
annum vr̄ applicaſſe illa bona mēſe. exq̄ nō con
ſtat de ɔ̄rio ꝑ cōiecturas. ar. illi⁹. c. alis aūt ſi ñ ha
buit animū applicādi menſe pōt ɔcedē de nouo
alteri nō obſtāte iuramēto de nō alienādo. quia
iuramētū nō extēdit̄ ad bona q̄ nō ſunt de men
ſa. ꝑ h̄ tex. in. c. ij. de feu. ⁊ h̄ vbi cōſiderat̄ an iſta
bona eſſent de mēſa vel non q̄ p̄latus habuit ad
manus ſuas. ⁊ tacite innit ꝙ ſi nō eſſent de mēſa
iuramētū de nō alienādo nō obligaret. Et eſt rō
ſcḋm Inno. q2 ab īitio vr̄ oꝛdinatum vt illa bona
ɔcederent̄ in feudū3 vel ēphiteoſim. vñ nil noui
facit nūc p̄latus iteꝝ cōcedēdo. ⁊ ꝑ h̄ eleganter
ſentit Fede. ɔſilio. clxxiiij. ꝙ in hac ſecunda con
ceſſione nō requiritur ɔſenſus ſupioꝛis. qd̄ ē val
de nō. ⁊ facit. c. potuit. p̄alle. vbi ſolus p̄lat⁹
pōt parcē ēphiteote ip̄m ñ expellendo propter
p̄ſionē ñ ſolutā. eodē mō pōt ɔcedē alteri. Ego
crederē ꝙ vbi p̄ma cā conceſſionis duraret de p̄
ſenti habeant locum p̄dicta. ſed vbi ceſſaret illa
p̄ma cā cōceſſionis. tunc putarē ꝙ eoip̄o ꝙ rede
unt ad eccleſiam efficiunt̄ de mēſa ⁊ aſſumunt ſi
bi naturā ⁊ qualitatē aliaꝝ rerū eccl'ie. Exemplū
res inculta fuit tradita in ēphiteoſim h̄ reſpectu
vt reduceret̄ ad culturā alias eccleſia ñ ɔceſſiſſet
tractu tēpoꝛis illa res optie culta reuerſa ē ad ec
cleſiā ex aliq̄ cā allegataꝝ. ñ video ꝙ iteru3 licite
poſſit cōcedi ſine ſolēnitate debita ⁊ ſine cā. nam
ceſſat cā p̄me ɔceſſiōis. ⁊ militat nunc ar. a rōne
ceſſante. vt in. c. ceſſante. de appel. ⁊ ceſſat ratio
Inno. ſed vbi cā ꝑſeueraret ɔcederet p̄mū dcm̄
Exēplū eccleſia hēbat caſtꝝ. qd̄ foꝛte ꝓpt̄ cuſto
diā ⁊ alia eſt magis dānoſū q̄3 vtile. deliberauit
ſemel cū ſolēnitate debita dare in feudum ſi tra
ctu tp̄is redeat ad eccl'iā3. pōt eccleſia iterū aliū d̄
nouo cōcēdere ſine ſolēnitate nō obſtante iura
mēto de nō alienādo. quia iſta non eſt noua alie
natio. ſed q̄dā executio oꝛdinatōis antique. fac̄
c. ɔſuluit. j. de iudeis. ⁊. c. recolētes. de ſtatu regu
Et nō hāc limitatōem q̄ ñ ſolet a doctoꝛib⁹ tra-
di. ſed mihi vr̄ veriſſima ⁊ rōnabilis. Quedam
vero ſunt bona quoꝛum ꝓp̄etas ⁊ vtilitas ꝑtinet
ad eccl'iā3. ⁊ lōgiſſimis tēpoꝛib⁹ fuerūt in bonis
eccl'ie ⁊ iſta indubio dicūt̄ de mēſa q2 deſeruiūt
neceſſitatib⁹ mēſe ⁊ vtilitatib⁹ eccleſie ⁊ alioꝛum
īdigētium. xij. q. i. vidētes. ⁊ ad iſta bona īdubie
extēdit̄ iuramētū de nō alienando. ¶ Queda3
ſunt bona nouiter acq̄ſita eccleſie puta ex dona
tiōe. ⁊ de iſtis dubitat̄ an ſint de mēſa. Inno. ſen
tit ꝙ ſic. ⁊ mihi ſatis placet exq̄ eñi ſunt data ec-
cleſie ad vtilitatē ip̄i⁹. ḡ debēt dici de menſa. nec
apparet rō quare alia bona ⁊ nō iſta dicantur d̄
mēſa. ſed potius dicēdum ɔ̄rium ne vna ⁊ eade3
res diuerſo iure cenſeatur. de deci. c. cū i dioceſi
⁊ fac̄. c. recolētes. xii. q. ii. ⁊ ſic habes clare q̄ bo-
na dicāt̄ de mēſa ⁊ ad q̄ bona extēdit̄ iuramētū
de nō alienādo. ¶ In glo. ſup vbo ſine nō. nō.
glo. ꝙ indubio poſſeſſiones q̄ deſeruiunt vtilita
tib⁹ eccl'ie ⁊ reperiūt̄ i manib⁹ p̄lati p̄ma fronte
p̄ſumūtur de mēſa. ḡ ɔ̄riū dicēti incūbit onus ꝓ
bandi. ſed ītellige iſtā glo. ſcḋm p̄dcā ⁊ ſcḋm p̄alle. di-
ctū Archi. ¶ In gl. i vbo aſſenſu. in fi. vide qd̄
dixi in. c. ii. de his q̄ fi. a p̄la. vbi doc. ſentiunt ꝙ
licet in iſtis rebus modicis non requiratur ɔſen
ſus capituli exp̄ſſus d3 tamen interuenire ſalt3
tacitus. ⁊ ſic limita iſtā gl. ¶ Sed op. ɔ̄ gl. ⁊ ɔ̄ra
tex. nā ex quo iurauit iſte archiep̄s nō alienare
nō vr̄ ꝙ etiā vtilitas cauſa poſſit alienationē ali-
quā facere. iuxta nō. in. c. fi. de eccle. edi. ⁊ in. c. ii.
j. de ſen. ex. ¶ So. Inno. intelligit ꝙ de ſpeciali
conceſſione vel gr̄a iſte archiepiſcopus aliena-
uit. ⁊ pro hoc tex. in fi. ibi cōcedim⁹ facultatem.
Hoſ. vero exponit tex. concedimus. i. conceſſum
eſſe oſtēdimus. ſimile. xiij. di. nerui teſticuloꝛu3
⁊ ſic ſentit ɔ̄rium intellectum. Ego dicere3 ꝙ aut
res eſt modica ſeu modice vtilitatis. ⁊ tūc nō in-
cluditur ſub iuramento de non alienando. quia
non eſt veriſimile ꝙ ſuperioꝛ voluerit iſtum. illa
quare in iſtis modicis. cum iſta modica ſunt ex
cepta ab omni ſolēnitate iuris diſpoſitionis. vt
in. c. terrulas. xii. q. ii. iuramentu3 ergo ſimpliciē
p̄ſtitum debet intelligi ſcḋm materiam ſubiectā
ad hoc quod nō. Inno. in. c. per tuas. de arbi.
Item iuramētum eſt ſtricti iuris. ideo debet re
ſtringi ar. c. pe. de iur. iuri. ⁊ h̄ vobis ſemper. nā
reperio Fede. idem ſenſiſſe ɔſilio ſuo. ccuij. nā
hodie p̄lati cōit̄ iurāt ñ alienare incōſulto papa

⁊ ſic dꝫ intelligi iſte tex. vt non obſtante iuramẽ
to poterit iſte hãc alienationẽ facẽ. ⁊ ſic ꝓcedit
expoſitio. Hoſ. Aut res ẽ ñ modica. ⁊ tũc diſtin
gue formã iurãdi. aut iurauit nõ alienare ſimplr
aut nõ alienare incõſulto papa. aut non alienare
ſine licẽtia ſupioris. Si vero iurauit ſimpliciť et
tũc puto ꝙ in caſu vtilitatis eccľie poterit aliena
re. nã video ꝙ in caſu neceſſitatis eccleſie hoc iu
ramẽtuꝫ nõ aſtringit. vt in. c. fi. de eccle. edi. ergo
nec in caſu vtilitatis. qꝛ neceſſitas ⁊ vtilitas equi
parãť a iure. vt nõ. xij. q. ij. in ſũma. ⁊ nõ. Inno. i
c. cũ oẽs. de ꝯſti. Refert ergo illõ iuramẽtum ad
alienationẽ illicitã. vt ſic metu iuramẽti plat⁹ ab
ſtineat facili⁹ ab alienatiõe illicita. ⁊ ꝓ hoc faẽ qđ
p̃dixi. nã regulariť a iure ꝓhibeť alienatio. vt in
c. ſi quis. ⁊ in. c. nulli. š. eo. ⁊ iuramẽtũ ẽ ſtricti iu-
ris. debꝫ ergo intelligi ſm iuris diſpoſitionẽ. vt
nõ alienet ſ. illicite ꝓut iura diſponũt. ⁊ ſic ſcđo
mõ intelligerẽ tex. iſtũ itellĩgẽdo ꝙ poſſeſſiões iſte
erant min⁹ vtiles ꝯpatiõe aliarũ. Si vero fuerit
iuratũ ſm ſcđam formã. tunc tene opi. Inno. ꝙ
de grã fuit hoc iſti ꝯceſſũ. nã non põt fieri alie-
natio eť licita incõſulto papa. hoc eni ĩpoꝛtãt illa
vba. vt colligiť i. c. vltio. j. de imu. eccle. Itẽ neceſ
ſe ẽ vt verba intelligãť de alienatiõe alʼ licita. nã
incõſulto papa nõ faceret illicitã. ⁊ ita volũt cõiť
doc. in. d. c. fi. Si vero fuerit iuratũ ſm tertiã foꝛ
mã. ſ. non alienare ſine lnĩa ⁊c. idẽ dicendũ. vt. š.
ꝓxie dixi. nã nõ põt intelligi de alienatiõe illici-
ta. qꝛ illa nõ fit etiã cũ lnĩa ſupioꝛiſ ⁊ de ſignifica
to huiꝰ vbi lnĩa ẽ vt debeat peti. ꝓ etiã in caſu lici
to. qñ ſupioꝛ reſeruet in ſe cognitiõem. vtruꝫ ca⁹
ſit licitus. ꝓ hoc tex. in fi. in. c. lꝫ. de regula. ⁊ hoc
bñ nõ. qꝛ nõ declarať ꝑ alios. ⁊ ſic intellige ſm
hãc diſtinctiõem ea q̃ dixi in. c. i. š. de hiſ q̃ fiũt a
p̃la. ⁊ nõ ꝑ doc. in. d. c. fi. j. de eccle. edi. ¶ Sed q̃
ritur de. q. nõ. nũquid p̃latus poſſit cõſanguineo
ſuo ꝯcedere rẽ eccľie in emphiteoſim. vel ſecuꝫ
ꝯtrahere alienatiõem rei eccľiaſtice. tex. vř nõ. i
auẽ. quibuſcũqꝫ modis. C. de ſa. ſanc. ecc. vbi dř
ꝙ qbuſcũqꝫ modis alienatio rei eccľiaſtice facta
ꝑmittať. nõ tñ licꝫ iconomo vľ eius ꝯſanguineis
rẽ eccľie accipe. ⁊ faciũt ibi legiſte feſtum de illo
tex. adducẽtes ꝙ vbi admiſtratoꝛi ꝑmittiť alie-
natio. nõ põt illã facere in ꝑſonã ꝯſanguinei qꝛ ẽ
ſuſpitio leſiõis ꝓpť ꝯſanguinitatẽ. ⁊ ẽ illa auẽ. ca
nonizata. x. q. ij. h̃ vſus p̃ſtatio in vřſi. quibuſcũqꝫ
modis. tñ doc. ibi ⁊ maxie. Bal. ⁊ Bar. dicũt ꝙ
rẽ ſolitã ꝯcedi in emphiteoſim ſeu in feudũ põt
p̃latus ꝯcedere ſuo conſanguineo. qꝛ ceſſat hoc
caſu p̃ſũptio fraudis ⁊ leſionis. cũ apta ſit via h⁹
alienatiõis. niſi ſm Bal. vellet ꝯcedere ꝯſangui
neo potẽtiſſimo. ſentit etiã Bar. poſt Ja. ꝙ mo-
dicã rẽ põt ꝯſanguineo ꝯcedere. ⁊ ſic tranſeũt le
giſte cõiť ibi. Sed repio Fre. de ſenis ꝯſilio pal.
vbi vř ſentire ꝯtrĩm. Foꝛmat eni iſtã. q. nũqd p̃
latus qui iurauit nõ alienare ſine licẽtia ſupioꝛiſ
poſſit ꝯſanguineo ſuo ꝯcedere in emphiteoſim
rem valoꝛis vnius floꝛeni cũ dimidio ⁊ reddiť
quinqꝫ ſolidoꝝ. nã expediebat ꝓpter vicinitateꝫ
ꝯſanguineo hr̃e illã peciolã ťre. ⁊ detmiat finali
ter ꝙ ſic. qꝛ nõ obſtat iuramẽtũ in iſtis minimis
vt. š. dixi. nec ob. ꝯſanguinitas. qꝛ rõne fraudis
fuit inducta illa ꝓhibitio. ſed hic p̃ſupponiť om
neꝫ fraudẽ ceſſare. Itẽ auẽ. illa qbuſcũqꝫ modis
loquiť in alio caſu ſm eũ ⁊ non dicit in quo. vñ
nõ placꝫ hec rñſio. qꝛ tex. ibi dicit qbuſcũqꝫ mo
dis ⁊c. dat aliã ſo. ꝙ ſolẽnitas auẽ. nõ vſqꝫquaqꝫ
ſeruať in alienatione rei eccľiaſtice. vt nõ. in. c. i.
eo. ti. li. vi. ⁊ nõ hoc dictũ. facit ad id qđ dixi in. c
nulli. š. eo. Itẽ ceſſante fraude melius ẽ cõtrahẽ
cũ ꝯſãguineis q̃ꝫ cũ extneiſ. nã p⁹ dẽm⁹ ſbuẽire ꝯſã
guineis q̃ꝫ extneis. lxxxvi. di. ñ ſatis. facit qđ nõ.
gl. xxxi. di. c. oĩno. ⁊. c. i. š. de coha. cle. Sed ꝯtra
h̃ facit. qꝛ ñ ẽ illa ſolẽnitas ſꝫ ꝓhibitio certaꝝ ꝑſo
narũ ꝓpter leſionẽ eccľie euitãdã. ſed hoc nõ ob
ſtante puto dcm̃ legiſtarũ non ꝓcedere in p̃lato
eccľie. nã repio tex. valde ſingularẽ xij. q. ij. in. c.
ſi qs qualibet iũcto. §. p̃ce. vbi dř ꝙ rectoꝛ cuiuſ
cũqꝫ eccľie põt vnã rem de eccľia auferre. dũmõ
de ſuo tãtũdẽ eccľie ꝯferat ⁊ ſic habꝫ p̃uilegium
vt res eccľie poſſit alienare ſine vtilitate eccľie.
ſatis eſt eni ꝙ eccleſia nõ deterioꝛať. ſimile p̃uile
giũ hꝫ p̃nceps. vt in. c. i. j. de re. ꝑmu. ſm vnũ itel
lectũ. ⁊ vř tex. in. d. c. ſi quis inuẽ. ꝙ etiã in fauo
re ꝯſanguineoꝝ põt p̃lat⁹ hoc facẽ. vt eť ibi ſen
tiť Archi. ⁊ facit qđ nõ. archi. x. q. ij. p̃carie. vbi
dicit ꝙ ſicut extneis ita ꝯſanguineis põt p̃lat⁹ bñ
ficia eccľiaſtica ꝯcedẽ. facit qđ dixi in. c. dilecto.
š. de p̃ben. ⁊ ad auẽ. qbuſcũqꝫ modis. dico ꝙ lo
qtur in iconomo qui nõ hꝫ p̃uilegium ſicut p̃la-
tus. nec tm̃ iuris in bonis eccleſie. iux̃ nõ. ꝑ glo.
v. q. iij. c. fi. Item iconomus ẽ magis ſuſpectus
q̃ꝫ p̃latus. qꝛ p̃latus ẽ ꝓpꝛius ſponſus eccľie. non
ſic iconom⁹ ⁊ ꝑ hoc ꝯcluderẽ ꝙ p̃lat⁹ põt ꝯhere
cũ ꝯſanguineis de rebus eccľie ſicut cũ extneis. lꝫ
iconom⁹ nõ poſſit niſi vt p̃dixi. ⁊ nõ etiã iſta. qꝛ
non declarãtur per doc.

AD audientiam

Canonicus prelatum eccľie ꝑpetuo lo
care non poteſt. hoc dicit cõmunis diuiſio. ſcđa
ibi ideoqꝫ. ¶ Nõ primo ꝙ canonicuſ nõ poteſt
in ꝑpetuum locare p̃dium p̃bende ſue. iſte eniꝫ
tex. intelligi poteſt in prediis aſſignatis canoni-
cis pro prebendis. nam prebende ſũt eccľie ⁊ ex
cauſa bona eccleſie fuerunt diuiſe in prebendas
vide tex. xij. q. i. §. fi. ⁊. c. ſe. quinimo dicendum ẽ
ꝙ vltra tempus vite ſue non poteſt canonicus
locare prebendam ſuam. vnde ſi locauit ad cer
tum tẽpus ⁊ moꝛitur añ locatõem finitã expirat
locatio. niſi interueniat auctoꝛitas ſuperioꝛis.
vt dixi in. c. fi. ne pre. vi. ſuas. ⁊ ꝓbatur in ſim li i
l. ſi domus. ff. loca. vbi locatio facta epr vſufru-
ctuarium expirat eo moꝛtuo. ¶ Secũdo nõ bo
nũ arg. ꝙ locatio in ꝑpetuum largo modo diciť
alienatio. vñ ꝓhibit⁹ alienare nõ põt i ꝑpetuũ lo
care. ꝓ h̃ gl. i cle. i. e. ti. lꝫ aliõ dixerit. Accur. in. l.
codicilľ. §. inſtitutõ. ff. de lega. ij. iſte tex. mlťũ bñ
ꝓbat h̃ arguẽdo ex ſituatõe rubrice. nã ſi iſta loca⁹

in ꝑpetuũ nõ cenſent alienatio nõ poneretur h̃
c.ſb̃ iſto ti.ſed in ti. de locato.ita in ſimili arguit
glo.in.c.ſi ſup gr̃a.de offi. dele.li.vi. ⁊ in.c. bone
de ꝯfir.vti.⁊.c.tibi qui de reſcrip.li.vi.⁊ nõ hunc
modũ arguẽdi. Itẽ fac.c.nulli.ſ. eo. vbi ꝑpetua
ẽphiteoſ largo mõ dr̃ alienatio.ḡ ⁊ perpetua lo-
catio.ar.iſti.locati.§.adeo.nã ex ꝯtu locationis
ad maximũ tp̃s tñſfert dñium vtile.ſicut in ꝯtu
emphiteotico.nõ.in.c.ꝓpter.de loca. ¶ Itẽ nõ
ep̃m poſſe reuocare res eccleſie male alienatas
etiã p̃cio nõ oblato. Et nõ ꝙ conceſſio facta in ꝑ
petuũ vel ad maximũ tp̃s ſine ſolẽnitate debita
nõ debet ſeruari etiam in vita p̃lati male alienan
tis.ne ſaltim ꝺ facto p̃iudicet eccle.fac.c.ꝑuenit
ſ.de arbi.vbi bo.tex. ¶ In glo. fi.nõ hãc glo.⁊
idẽ ſentit Inno.⁊ Jo.in.c.vulterrane.xij.q.ij.lꝫ
aliud ſenſerit in.§.qui vero .alle.in glo. ſed Jo.
an.ſequit iſtã glo. Tu vide qd̃ latius dixi in.c.ſi
qs.ſ.eo.⁊ ibi dedi plures remiſſiones. Et nota
cautelã ex glo.vt ꝯhens cuꝫ p̃lato ſemꝑ ſtipulet
de euictõe.vt ſaltẽ re euicta hẽat regreſſuꝫ ꝯtra
p̃latũ. Et in fi.glo.dic ꝙ in illo.§.fi.nõ erat omni-
no emptor malefidei poſſeſſor.⁊ dic plenius vt
ibi legitur ⁊ nota.

|° **Poſſeſſiões** Breue ẽ nec põt breuius
ſummari. ¶ Nõ p̃ regulã ꝙ poſſeſſio
nes ſpectãtes ad mẽſam p̃lati vel capl̃i prelatus
alienare nõ põt.itellige niſi in caſib⁹ a iure exp̃ſ-
ſis.de quib⁹ dixi in.c.nulli.ſ.eo. ¶ Et nõ a ꝯrio
ꝙ poſſeſſiones q̃ nõ ſunt de menſa pñt ꝑ p̃latum
alienari.qd̃ itellige.vt dixi in.c.vt ſup.ſ.co. Sed
q̃rit nũquid ep̃s poſſit donare vel vẽdere rẽ mẽ
ſe ſue capitulo ſuo.⁊ qd eꝯ. Et vr̃ p̃mo ꝙ nõ.qa
aut ep̃s aut capitulũ auctorizaret in facto ꝓprio
cõtra cle.eo.ti. Hoſti.⁊ Jo.an.p⁹ eũ ponunt.q.i
c.nouit.ſ.de his q̃ fi.a p̃la.⁊ concludit ibi Hoſti.
ꝙ ſic.quia non eſt ꝓprie alienatio cum non exeat
dñium eccle.ar.in.l.volũtas.C.de fideicõ.⁊ eoꝝ
q̃ le.⁊ no.in.c.cũ aplica.ſ.de his que fi. a prela.
glo.in dicta.cle.ij.recitat opi.⁊ aperte nõ probat
ſed Frede.approbat ꝯſilio.cvi.⁊ Jo.an.in regu
la qui tacet.li.vi.in mercu.dicit tamen ibi Johã.
an.ꝙ ab eccl̃ia inferiori non poſſet epiſcop⁹ emẽ
qꝛ ibi haberet auctorizare.xii. q .ij. placuit.⁊ .c.
abbatibus.⁊ in facto ꝓp̃o auctorizare nõ põt .vt
in.d.cle.ij. Sed ego dubito an hoc dictum ſit ve
rũ ꝑ.l.pupillus.§.pe.ff.de aucto.tu.vbi dr̃ ꝙ tu-
tor põt palã emẽ a pupillo.qꝛ ceſſat oĩs ſuſpicio
⁊ ſi qs vellet eẽ magis cautus.poſſet facẽ vt ep̃s
p̃us gñaliter iterponat decretum ꝓnũciando rẽ
ipſius eccleſie poſſe alienari.⁊ dare licentiam ali
enãdi.poſtea vo̾ poterit ipſe palam ſicut quilibꝫ
alius emẽ.in h̃ tñ ẽ cogitãdum. ¶ In glo.i.ibi
tertiaꝫ.i.tertiã partẽ de rebus ꝑochialis eccl̃e
oli debitã ep̃o.hodie vo̾ ep̃s nõ capit iſtaꝫ tertiã
de quo dic.vt habet.x.q.iij.c.i.⁊.ij.⁊ dicam plene
ꝙ gñaliter ep̃s poſſit petẽ ab eccleſiis inferiori-
bus.vt in.c.requiſiſti.j.de teſta. ¶ In gl.ij. in fi.
⁊ inducitur iſte tex.cum glo.ad.q.nungd ſi man
datur ꝓuideri clerico ſeculari de bñficio eccl̃ia
ſtico.poſſit ſibi ꝓuideri de bñficio ſolito guber-
nari ꝑ regulares.dicẽdum ẽ ꝙ nõ.quia mãdatũ
pape dꝫ intelligi ſalua ꝯſuetudine eccle.quam i
dubio papa nõ vr̃ velle violare.vt i.c.ſi.de ꝯſu.
li.vi.⁊ in.c.cum i eccl̃ia.de p̃ben.eo.li.⁊ vide ad
iſtã.q.c.cũ de bñficio.e.ti.⁊ li. Itẽ iducebãt doc.
hic tex.ad.q.nungd ſupior ad quẽ eſt deuoluta
ptãs ꝓuidendi ꝓpter negligentiam p̃lati regula
ris poſſit eccleſiis regularibus ꝓuidere de ſe-
cularib⁹.⁊ hodie hec queſtio eſt deciſa.in cle.qa
regulares.de ſupplen.neg.p̃la.vbi decidit ꝙ nõ
⁊ ẽ ille tex.nõ.ꝙ ſuccedẽs in locũ negligentis de
beat ꝓuidere illis ꝑſonis quib⁹ tenebat ꝓuidere
ipſe negligens.⁊ h̃ põt allegari gñalit.vt ptãs nõ
ſit maior penes eũ q ſucceſſit.q̃ꝫ penes primum
qui neglexit ⁊ facit ad multa ⁊c̃.

ii **Ad noſtrã** Legit duob⁹ mõis. ſm lec.
breuiorem.h.d.in ſumma. Reſtituitur
eccleſia ꝯ alienationeꝫ ꝑ quã enormiter fuit leſa
h.d.p̃ ponit petitio. ſcd̃o cãe ꝯmiſſio.ibi q̃ circa
¶ Nõ p̃ ſ^m lec.quam p̃miſi ꝙ eccleſia in petitio
ne reſtitutionis i integꝝ ſup rebus eccleſiaſticis
põt hr̃e recurſuꝫ ad iudicẽ eccleſiaſticũ etiam ꝯ
laicũ.⁊ ſic eſt iſte caſus in quo actor nõ ſeqt foꝝ̃
rei.imo trahit reũ ad foꝝ ſuũ.⁊ vide Inno.in.c.
cũ ſit gñale.de fo.ꝯpe.vbi ſingulariter vult ꝙ in
q̃libet petitione reſti.in integꝝ põt eccleſia habẽ
recurſũ ad iudicẽ eccl̃iaſticũ.⁊ idẽ dicit vbicũqꝫ
eccl̃ia iuuat aliquo p̃uilegio.⁊ maxime h̃ ꝓcedit
ea ar̃cta rõe.qꝛ p̃ſupponit q̃dã decep⁹ ſaltem re
ipſa.vñ largo mõ põt dici quoddaꝫ ſacrilegium
qd̃ ꝑtinet ad foꝝ eccle.vt.d.c.cum ſit generale.⁊
facit ad mãm.c.i.ſ.de in inte.reſti.vbi bene etiaꝫ
ꝓbat.⁊ tene mẽti hoc dictum in practica. ¶ 2⁹
nõ ꝙ ꝓpt vrgens debitũ cui nõ valet eccleſia de
fructibus ſatiſfacere põt fieri alienatio eccl̃iaſti-
ce rei.⁊ nõ ꝙ etiã in feudũ occaſione debiti poſ-
ſunt concedi res eccleſie .hodie vo̾ oẽs prelati
cõiter iurãt nõ infeudare de nouo romano pon
tifice inconſulto.c.ii.j.de feudiſ. ¶ Tertio nõ ꝙ
data reſtitutiõe in integꝝ nõ dꝫ laic⁹ q cõtraxit
cũ eccleſia fraudari de ſumptib⁹ ⁊ laboribus qs
fecit in re in q̃ ꝓcedit reſtitutõ.ſed rõe ſũptus ⁊
laboꝝ poſſunt dimitti fructus quos ali⁹ tenetur
reſtituẽ.vt.l.ꝙ ſi minor.§.reſtitutio.ff.de mino.⁊
ꝑ illũ tex.dicẽdũ eẽt ꝙ ſi iſte laicus nõ expoſuit
labores.puta in extripãdo terras incultas.vel ñ
feciſſet ſumptus pro fructibus colligendis tunc
debuiſſet oẽs fructus cũ re reſtituẽ.nam alias ñ
eſſet reſtitutio in integꝝ.qꝛ perderet fruct⁹ me-
dio tempore perceptos.vt in dicto.§. reſtitutio.
⁊ de hoc.j.aliqua dicam cum glo.fi. ¶ In glo.i
fi.⁊ hoc vltimum probatur in.c.i.⁊.ii.de in inte-
grum reſtitutio.li.vi.⁊ in cle.vnica.eo.ti. ¶ Et
nota ex glo.ꝙ duo dicuntur multi.quod facit ꝓ
ſtatuto.vide tex.i.c.xp̃ianũ.xxxiiij.di.vbi colligi
tur ꝙ licet duo dicãtur multi non tamen plures
Hoſti.dicit ſe habere noticiã huius facti.ꝺ quo

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

in tex. nã lapſũ erat nedũ quadriẽniũ ſ3 decẽniũ
a tpe ꝯtus. ⁊ dicit ꝙ eccl'ia fuit hic audita iure
cõi et nõ reſtõnis bñficio. q2 ꝯtus erat nullꝰ ex
defectu ſolẽnitatis. q2 nõ interuenerat ꝯſenſuſ dio
ceſani. hec lec. ſatis eſt va in ſe. ⁊ vide glo. in cle.
i. e. ti. q̃ vult p̃latũ etiã eccl'ie collegiate non poſſe
etiã locare ad tẽpꝰ nõ modicũ ſine ꝯſenſu ſupio-
ris. ⁊ facit q2 c. nulli. ẽ. eo. dicit eſſe alienationem
vbi trãſfert vtile dñiu3. ſ3 p̃latus inferior nõ põt
alienare ſine ꝯſenſu ſupioris xvij. q. iiij. in vẽditi
onibus. xij. q. ij. abbatibus. ſed nõ ꝯgruit hec lec
huic tex. vbi papa fundat ſe ſup enormi diſpen-
dio. nam ſi cõtractus non tenuiſſet. mandaſſet
pure illam villam reſtituenda3 monaſterio. Itẽ
ſm lec. Hoſti. q̃ſi de nihilo ſeruiret iſte tex. vnde
põt tenẽ aliã lec. ꝙ hic fuit petitũ bñficiũ reſtõis
⁊c. ſic ꝙ al's ꝯtus valebat. nec ob. ſi dicat ꝙ qua
driẽniũ eẽt elapſũ ꝙ eſt h̃ p̃ſuppoſito ex certa cau
ſis etiã audit eccl'ia poſt illud tẽpꝰ puta ꝑpt gra
uiſſimũ p̃iudiciũ. vel q̃ñ vixit ille p̃latus q male
alienauit vel quid ſimile. de hoc ẽ tex. nõ. iuncta
glo. in. d. c. i. de in inte. reſti. li. vi. ⁊ tene menti illũ
tex. cum glo. Nõ tñ ex lec. hoſti. ꝙ q̃ñ eccl'ia pe-
tit vnã rem ſibi reſtitui rõne nullitatis ꝯtꝰ põt
hr̃e recurſum etiã ꝯ laicũ ad iudicẽ eccl'aſticum
¶ In glo. ſup vbo enorme ibi ex quo cõſenſus
capituli ⁊c. melius diceret ex quo ſolẽnitates de
bite interuenerũt ⁊ alienatio fuit facta in caſu lici-
to. nã his duobus ꝯcurrẽtibꝰ tenet ꝯtus. lic3 ec
cleſia ſit leſa. ⁊ nõ hãc glo. q2 apte ſentit ꝙ ad ua
liditatẽ alienatiõis nõ ſufficit ꝙ ſolẽnitas fuerit
ſeruata. ſed oportet ꝙ in caſu licito fuerit facta.
⁊ vide qđ plene dixi in. c. nulli. ẽ. eo. ¶ In glo.
fi. ibi itẽ. q2 bona fide ꝑcepit. melior ẽ rõ p̃cedenſ
ſ. ꝙ ꝑ laboribus ⁊ ſũptibꝰ quos paſſus ẽ habuit
iſte fructus. nã iſta rõ glo. non ꝓcedit. nã reſtitu
tio in itegrum reducit omnia in ſtatum priſtinũ.
nec habet reſpectus ad bonã fidẽ. vt patet in. d.
§. reſtitutõ. ⁊ in hac mã ſic ꝯcluderẽ. aut ꝯtꝰ te-
nuit aut nõ. Primo caſu reſciſſo cõtractu ꝑ re-
ſtitutionẽ in integrum etiam fructus debẽt reſti
tui. ſed ſatiſfaciẽdum ẽ conhẽti de ſũptibꝰ ⁊ labo
ribus quos ꝓtulit. vñ credo ꝙ eccl'ia potuiſſ3
hic petẽ oẽs fructꝰ ⁊ ſatiſfacẽ iſti de ſũptibꝰ ⁊ la-
boribus. ſed papa vt quidã dicũt fecit iſtã ꝓuiſi
onẽ. de qua in tex. ex officio ſuo vt euitaret ma-
gnus circuitus. hoc etiã ſentit glo. in ſe. q. vbi di
cit ꝙ iſte laicus potuiſſet petẽ mercede3 laboris
ſi voluiſſet reſtituẽ fructus. finge eni3 ꝙ laicus
iſte expẽderit mille. ⁊ nõ recepit ex fructibꝰ niſi
cẽtum. iniquũ eſſet dicẽ ꝙ fructibꝰ dẽat eẽ cõtẽ
tus. nã ſicut eccl'ia reſtituit in ſtatũ priſtinu3. ita
⁊ ſecũ ꝯhẽtes. ⁊ nõ. ꝙ hẽt reſpectus etiã ad labo
rẽ ꝓpriũ. puta q2 erat ruſticꝰ ⁊ ꝑſonalit extir-
pauit t̃ras. ¶ Scđo caſu vbi ꝯtctus nõ tenuit
aut ꝯhẽs errauit in iure. ⁊ tũc dico ꝙ tenet reſti
tuẽ oẽs fructus q2 error iuris non excuſat. etia3
in ꝑceptiõe fructuum q̃ñ ius apte reſiſtit. vt. l. iu
bemus. la. ij. C. de ſa. ſanc. ecc. l. quẽadmodum.

C. d agri. ⁊ cẽſi. li. xi. nõ. Bar. in. l. ſed ⁊ ſi. §. ſcire.
ff. de pe. hr̃. ſecus vbi poſſidẽt iure non reſiſtẽte
nec aſſiſtẽte. nã tũc error iuris excuſat quo ad re
ſtitutionẽ fructuũ. d. §. ſcire. ⁊ hoc caſu intellige
Py in regula poſſeſſor. de re. iuris li. vi. Si autẽ
errabit in facto q2 credebat ſolẽnitates interueniſ
ſe. tũc lucratur fructus ex bona fide. ⁊ hoc caſu
ꝓcedit glo. qđ tñ intellige ſm mãm quã dixi in. c
grauis. de reſti. ſpo.

Cum laicis

Alienatio
nes d feu
dis vel aliis rebus eccleſie non tenẽt.
etiam ſi ꝑ ꝯſtõnẽ laicoꝝ approbẽt. h. d. vl' aliter ⁊
ſic. Alienatõ rei eccl'iaſtice facta ſine legitimo ec
cleſiaſticarũ ꝑſonarũ aſſẽſu non tenet. ſ3 appro-
betur ꝑ ꝯſtõnẽ laicorum. hoc dicit cõis diuiſio.
ſcđa ibi volẽtes. ¶ Primo nõ. ibi refrigeſcere
charitatẽ. ꝙ ſtatuta emanãtia contra libertatem
eccl'iaſticã ſeu cõtra iura eccl'ie ꝓcedũt ex remiſ
ſione charitatis. nã ſi haberẽt charitatẽ ad eccle
ſiam. talia ſtatuta non cõderẽt. ⁊ hodie iſti tales
ſũt excõicati ipo facto. de quo vide qđ legit in. c.
nouerit. ⁊ c. grauẽ. de ſen. excõ. ⁊ in. auẽ. caſſa. C.
de ſa. ſanc. ecc. ¶ Scđo nõ ꝙ ſtatuta ꝯ p̃uilegia
tributa eccleſie ꝑ principes eccl'iaſticos vel ſecu-
lares dicũt eẽ ꝯ libertatẽ eccl'iaſticã. de quo in di
ctis iuribus. ¶ Tertio nõ ꝙ ꝯſtitutio edita ſup
iuriſdictiõe aliena potius dr̃ deſtitutio. q2 nõ ſta
tuit ſed deſtituit. ⁊ facit p̃ma frõte ꝯ opi. Bar. in
l. cũctos populos. C. de ſũ. tri. vbi vult ꝙ ſtatutũ
laicorũ gñalit loquẽs d3 ſeruari etiã quo ad cle
ricos. ex quo non ẽ coñ libertatẽ eccl'iaſticã. nam
tex. iſte facit in oppoſitum. q2 ſtatutum cõmẽſu
rat a iuriſdictiõe ſtatuẽt. ſ3 ꝯca clericos nulla iu
riſdictio tribuit laicis g̃ illorũ ſtatutũ nõ porrigi
tur ad clericos. ⁊ melius ꝓbat in. c. eccl'ia ſancte
Marie. d conſti. ſm caſũ quẽ poſuit ibi glo. ſm
quẽ ẽ caſus ad lr̃am ꝯ Bar. ¶ Quarto nõ ꝙ lai
ci nõ p̃ñt diſponẽ etiã ſup rebus t̃palibꝰ eccl'iaꝝ
ſicut ergo ꝑſone clericoꝝ ſũt exẽpte a iuriſdictõ
ne laicoꝝ. ita ⁊ eoꝝ bona. ¶ Quinto nõ. ibi et eſt
de mortuariis. ꝙ laici non poſſunt ſtatuere ſu-
per mortuariis. q2 iſta ſunt annexa iuri ſpũali et
ſic ſup ſpũalibus mere. nec ſup ãnexis laici di-
ſponere poſſunt. nam de annexis idem eſt iudi
cium. vt in. c. trãſlato. de ꝯſti. ⁊ c. quãto. de iudi. ⁊
de mortuariis ponũt exẽplũ doc. q̃ñ laici ſtatuũt
ne vltra certam q̃ntitatẽ offerat. vl' vt non valeãt
relicta ſine ſolẽnitate legali cõtra. c. cũ eſſes. ⁊ c.
relatum. de teſta. Et facit nõnẽ hec lr̃a ad. q. nun
qd valeant ſtatuta laicoꝝ vt vltra certos cereos
non deferant cũ funere. vel ꝙ filij dũtaxat de-
beant veſtiri de nigro. ⁊ ꝙ certus ⁊ determiatꝰ
numerus clericoꝝ dũtaxat interſit exequiis ⁊ qđ
ſimile. ⁊ videt primo ꝙ non ꝑ iſtũ tex. dum gñã
liter ꝓhibẽt ſtatuta laicoꝝ ſup mortuariis. nam
iſta vidẽt ãnexa iuri ſpũali. In ꝯriũ fac. q2 põpe
exequiaꝝ ſũt potꝰ ꝯſolatõnes viuorũ q̃3 ſuffragia
mortuoru3. nec eccl'ia approbat. vt in. c. anime de
ſũctoꝝ. ⁊ in. c. quã ꝑpoſteꝝ. xiij. q. ij. dicerẽ ꝙ ꝯca

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

concernētia cultū diuinū ⁊ refrigeriū anime defun
cti.nō valeāt ſtatuta laicoꝝ.q₂ illa ꝑpe ſūt ānexa
tur ſpūali.⁊ ita gñalr itelligo iſtū tex. ¶ Sed circa
ꝯcernētia pōpas mūdanas valeāt ſtatuta ⁊ cre
do ſpecifice ꝙ valeat ſtatutū illud de pannis ni
gris paſſim nō vtēdis.q₂ de mortuis nō eſt mul
tum dolēdū ſ^m^ fidē xpianā.tñ ꝑpt ſpem future
vite.tū vt viui acqeſcāt diſpoſitōi diuine vt dicit
tex.in.d.c.quā ꝑpoſteꝝ. ¶ In glo.ij.in fi.dic ꝙ
illud.c.non facit in ꝯtrium.nā ſolū ꝓhibet laicos
diſponere de rebus eccleſie.ſed ꝑuilegia ipſis re
bus doralibus bñ poſſunt ꝯferri puta ꝙ ad tpa
lia pone exēplū in.c.auditis.de ꝑſcrip.⁊ tractāt
hic doc.nūqd feudū laici poſſit donari eccleſie.⁊
ꝯcluſio ē ꝙ ſic.dūmodo feudū habeat tale onꝰ
ānexū qḋ honeſte poſſit explicari ꝑ ecclā.al'ſe
cuſ.ū h latꝰ tractat i.c.i ꝑñtia.d.ꝓba.⁊ dic vt ibi.

¶ De precariis — Rica.

¶ Supra viſū ē de ꝯtrib' ꝑ q̄s tñſfert dñiū. re
ſtabat merito videre d ꝯtrib' ꝑ q̄s tñſfert vtilitas
eri dūtaxat.vel ſic.Quia ꝑcarie ſunt q̄dam ſpēs
alienationis.iō pꝰ ti.ꝑcedentem ſbiicit h titulus

PRecarie

Breue eſt nec poteſt
breuiꝰ ſūmari. ¶ Nō ꝑ ꝙ de rebꝰ
eccleſiaſticis poſſūt fieri ꝑcarie.⁊
ſic ad preces quorundā poſſunt
concedi res eccleſie. ¶ Secundo nota ꝙ ꝑcarie
in feminino genere differt a precario neutri ge
neris.nam precario neutri generis nō ꝯceditur
ad tempꝰ determinatū.nec etiam pactū obligat
ꝯcedentē quo minus ad libitum reuocari poſſit
vt in.c.fi.j.eo.⁊.l.cum precario.ff.eo. ſed ꝑcaria
femini generis conceditur ad certum tempꝰ ſm
ꝙ ꝑtes ꝯueniunt.nec pōt ante tempus ꝯuentū
reuocari.vt h ⁊ clarius in.c.fi.j.eo.⁊ iſte ꝯtus ꝑ
carie eſt incognitus iure ciuili. nam ius ciuile ſo
lū fac̄ mētionē de ꝑcario ⁊ non de precaria.⁊ po
teſt multis modis ꝑcaria conſtitui vt ſtatim dice
tur cum glo. ¶ Tertio nota ibi antiquā ꝯſuetu
dinem ꝙ renouatio precarie ſeu precariarū po
tius procedit ex cōſuetudine loci q̄ȝ iuris diſpo
ſitione.nam ſm ius non eſt neceſſe renouare.vt
videtur tex.x.q.ij.precarie.vnde intelligit h ab
bas vt renouatio fiat vbi h habet conſuetudo.
Hoſti.intelligit tex.de generali conſuetudine or
bis approbata per canonē.quaſi velit dicere ꝙ
hodie ꝑ totū orbē d₃ fieri iſta renouatio. iſta tñ
lr̄a vr̄ ſe reſtringē ad conſuetudinem.⁊ ſic ad lo
cum vbi conſuetudo viget.⁊ nō ꝙ ꝯtus cēſetur
initus ſm conſuetudinem loci.qḋ meliꝰ ꝓbat in
l.ꝙ ſi nolit.§.qui aſſidua.ff.de edil.edic.vñ nōnt
dicit Bar.in.l.nemo eſt qui neſciat.ff.de duobuſ
reis.ꝙ ſi in ſtudio eſt ꝯſuetudo ꝙ doctor poſſit
ex cā legere ꝑ ſbſtitutum.licet h nō fuerit dedu
ctum in ꝯtu.nihilominus potuit ſbſtituē.q₂ qḋ
h₃ conſuetudo vr̄ appoſitū in ꝯtu quod nō. qa
facit ad multa. ¶ In glo.i.in fi.hec glo.ꝑ ꝓſeq
tur quid ſit ꝑcariū in neutro gñe.⁊ ꝓſequē maꝫ
eiꝰ.vt le.⁊ nō.i.c.vl.j.e.⁊° ꝓſeqr̄ qd ſit precaria
in feminino gñe.⁊ ponit ꝑcarie ſeu ꝑcariaꝝ tres
ſpēs.nā qñq₃ capit ꝑ ꝯtu inito ad ꝑces aliq̄rū
vſq₃ ad quiquēniū.h tñ nō vr̄ ſimplr̄ bñ dictum
nā nō ē ſbſtātia vt fiat ad q̄nquēniū.nā pōt in ꝑ
petuū vel ad vitā accipiētis vel ad aliud tempꝰ
magnū vel modicū fieri.ſed renouatio fit de q̄n
quēnio i q̄nquēniū.vt clare innuit iſte tex. dum
dicit renouētur.nam ſi nō fierēt niſi vſq₃ ad q̄n
quēniū.eēt opꝰ noua cōceſſiōe ⁊ nō reuocatiōe
fit aūt renouatio ne lōgitudīe tēporis pereat me
moria ꝯtꝰ.xii.q.ii.lōgingtate.dic ergo clariꝰ q̄ȝ
dicat glo.ꝙ ꝑcaria ſeu ꝑcarie i plurali numero
nō differūt.vt nōt glo.fi.in.c.fi.j.eo.⁊ ſentiunt cōi
ter h doc.ꝑter Ho.ſed ꝑmū verꝰ nec differunt
ꝑcarie multū ab aliis ꝯtribꝰ iure ciuili inuentis
ob h forte ius ciuile nō fecit mētōe₃ de ꝯtu iſto
¶ Qñq₃ eni ꝑcaria ñ fit oīno gratis.ſed ad certū
tēpus ſ^m^ ꝙ int̄ ꝑtes extitit cōuētum.⁊ dat̄ aliqd
annuati.⁊ ponit exēplū abbas qñ laicus ſup ſo
lo eccľie fac̄ aliqḋ edificiū lignoꝝ vel aliqḋ ſilr̄
⁊ in recōpēſatiōem ſoluit eccľie decimā annuati
⁊ iſte ꝯtꝰ ē ſilis ēphiteotico.ſed differt tñ i tem
pore renouationis. ¶ Itē fit vel dr̄ ꝑcaria.qñ mo
uet̄ eccľia ꝑncipaliter ad ꝑces alteriꝰ.ſed vt dixi
alio reſpectu ⁊ quo ad ſbſtantiā eiꝰ pōt dici ꝯtꝰ
ēphiteoticꝰ exq̄ fit i ꝑpetuū vel ad magnū tēpꝰ
qñq₃ fit ꝑcaria.vt habetur.x.q.ij. precarie ⁊ eſt
tex.ille nō.cuius natura eſt vt dans proprietatē
certā eccleſie.poſſit capere ab eccleſia triplū vtē
do tēpore vite ſue.⁊ ſi vult vti in vita re quā tra
dit eccleſie.tunc capit ab eccleſia ſolū duplum. ⁊
tūc ꝑcaria ē q̄dā ꝓſtatio vſufructus in recōpēſa
tionē ꝓprietatis que datur eccleſie. ¶ Quādoq₃ ⁊
tertio de rebus eccleſie fit precaria omnino gra
tis.vt qñ datur laico vel clerico bene merito aliq̄
poſſeſſio eccleſie vtēdo in vita ſua.vt in.c. clerici
xvi.q.iij.⁊ in.c.poſſeſſiones ea.cauſa .q.i.⁊ tūc ē
donatio vſufructus.⁊ differt ab vſufructu in tē
pore renouationis. ¶ Item dr̄ ꝑcaria quia do
natur ad ꝑces dūtaxat alterius vt colligitur ex
ethimologia vocabuli.⁊ ſicut vides parꝝ differt
iſte ꝯtus in ſbſtātia ab aliis ſupra dictis.⁊ vide
ad h bonam glo.in.d.c.precaria. ¶ In glo.fi.in
fi.⁊ huic ꝯtrio ſtat Hoſti.⁊ cōiter doc.nam hec re
nouatio eſt introducta in fauorem eccleſie.ne lō
ginquitate tēporis accipiēs vel eius heres dicat
rem eſſe propriam ⁊ non eccleſie.vnde ſicut nō
petens inueſtiturā a nouo domino cadit a iure
ſuo.ita ⁊ iſte qui non petit renouationem elapſo
quinquēnio.vt in.c.longiquitate.⁊ quod ibi nō.
alle.in glo.

DE precariis

Renocat ſucceſſor
ꝑcariā per ꝑdeceſſorē irrationabiliter
factam.h.d.primo premittit factum.ſecundo ꝓ
uidet ibi precipimus. ¶ Primo nota ꝙ contra
ctus irrationabiliter factꝰ ꝑ ꝑlatum nō obligat
ſucceſſorē.quinimmo ſucceſſor pōt ⁊ d₃ ꝯuēire

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

¶ Scḋo nõ ar. ꝓ ꝛ ꝯ. an rectoꝛ eccl'e poſſit cõtractũ initũ noīe eccl'ie vallare pene appoſitione ꝛ videt' iſte tex. magis innuẽ ꝙ ſic. dũmõ cõtractus fuerit rõnabilis. ꝛ ꝓ hoc facit tex. in. c. dilecti. in fi. ſ. de arbi. qḋ eſt nõ. ꝓ adminiſtratoꝛib' vl' ābaſiatoꝛibus datis ſimpl'r ad pacẽ ꝯponẽdā. vt lȝ nõ hẽant expſſũ mãdatũ ad penā iponẽdā. nihilominꝰ poterũt apponere penā ꝛ obligare ꝯſtituentẽ ꝓ obſuantia eius qḋ gerũt ꝓ quo bñ fac. tex. in. l. bene a zenone. C. de q̄drien. pſcri. ꝛ in. l. ſi ꝓcurato. ff. de iure fiſ. nā in iure nõ dat' ſpecifica ptās plato apponẽdi penā in cõtractu. nihilominꝰ eā apponere põt ꝛ obligare ſe ꝛ ſucceſſoꝛes ſuos. qḋ bene nõ. ꝛ adde qḋ dixi in. c. nulli. ſ. ti. ꝓx. vbi dixi ꝙ rectoꝛ eccleſie põt ſine cõſenſu ſuperioꝛis gñalit' obligare bona eccl'ie ꝓ obſuātia alicuꝰ cõtctꝰ. nā ibi ſolũ ꝓhibet' ſpālis hypotheca. ¶ In gl. ij. nõ. ꝑ ex hac glo. iuncto tex. ꝙ vbi ꝯtus nõ tȝ tollit' appoſitio pene. hoc reſtringe qñ cõtractus ẽ cõtra ius. al' aũt ſi pter ius tenet appoſitio. lȝ cõtractus ſit nullꝰ. ad qḋ. c. dilecti. ꝛ c. ꝑ tuas. de arbi. de quo vide plenꝰ ꝑ glo. in regula acceſſoriũ. li. vi. ꝛ ꝑ Accur. in. l. pacta. q̄ cõtra C. de pac. in fi. ꝛ vide bonũ tex. cũ glo. in. c. ſignificātibꝰ. ſ. de offi. dele. ¶ Scḋo nõ ex glo. ꝙ pene adiectio facta ī cõtctu ꝑ platũ. tenet ꝛ obligat eccl'iam ꝛ ſucceſſoꝛẽ ſi ꝯtus ẽ rõnabilis. ¶ Sed ꝯ hoc opp. glo de. l. ſi ꝓcuratoꝛ. vbi tex. nõ. dicit ꝙ ſi ꝓcuratoꝛ ceſaris vẽdidit rẽ fiſcalẽ ꝛ ꝓ euictione ꝓmiſit duplũ vel triplũ. nõ tenet' imꝑatoꝛ re euicta niſi ad ſimplũ. ꝛ ſic videt' ꝙ pena appoſita ꝑ adminiſtratoꝛẽ eccl'ie q̄ eq̄patur fiſco. nõ debet obligare eccl'iam. Sed cõit' ſol. vt nõ. hic ꝛ in. d. l. ꝙ illud ꝓcedit in pena appoſita pter nām ꝯtus ſecus eni qñ ꝓ obſeruātia ꝯtus pena ꝓmittit'. et ꝓ hoc dicta. l. bñ a zenone. q̄ faciũt mẽtõez de obligatiõe euictiõis vel alia. Et nõ vnũ nõbile dcm̃ Bar. q ꝑ illũ tex. arguit ꝙ platus eccl'ie non põt hr̄e fidẽ de ꝑcio rei vẽdite. nā ibi in fiſco ponit' ſingulare ꝓuilegiũ. vt res eius nõ efficiat' emptoris. niſi ſoluto ꝑcio. ꝛ glo. ex hoc ibi arguit ꝙ nõ põt ꝓcuratoꝛ hr̄e fidẽ de ꝑcio. idẽ ergo dicẽduȝ de eccl'ia q̄ eq̄patur fiſco. iux̄ nõ. in. c. i. de in integrũ reſti. ꝛ. c. fi. de iudi. ſecus in ꝯfeſſiõe. vt ſi platus ꝯfitet' habuiſſe ꝑciũ ꝑ tex. in. l. ij. C. de q̄drien. pſcrip. ꝛ hoc nõ. ꝓ platis eccl'iarũ.

PRecarium

Breue ẽ ſȝ põt ſic ſũmari. Conceſſio ꝑcarij extinguit' volũtate cõcedẽtis. aut ei ſuccedẽtis. ꝑcarie aũt ꝯceſſio nõ. ſcḋa pars ibi porro. ¶ Nõ ꝑ ꝙ de nā ꝑcarij ẽ vt duret ad volũtatẽ ꝯcedẽtis. nec valet pactũ in ꝯ̄rium appoſitũ ꝑ tex. ibi nā inuito dño ꝛc. ſcḋm vnũ intellectũ. ꝛ clarius hẽt in. l. cũ ꝑcario ff. eo. Ex quo ſumit' ar. ꝙ pactũ appoſitũ cõtra naturā cõtractꝰ nõ valet. ꝑ hoc arguit glo. nõ. in c. ij de ꝯſue. li. vi. ꝙ ꝯſuetudo cõtra nām ꝯtractus non valet ſicut nec pactum. ideo non põt induci ꝯſuetudo vt appelletur de vicario epī ad epm̄. q2 cenſet' eadẽ ꝑſona. ꝛ de natura appellatiõis eſt vt fiat de minoꝛi ad maioꝛem. ij. q. vi. anterioꝛũ. qḋ nõ. hoc tñ alibi limitat' ſingularit'. niſi ꝓpt' pactum appoſitũ poſſit trāſire in naturā alterius cõtractus in. l. vbi ita donat'. ff. de dona. cā moꝛtis nam de natura donationis cauſa moꝛtis eſt vt poſſit reuocari. vt nõ. in. c. fi. de dona. ſi aũt apponitur pactum vt nõ poſſit reuocari trāſit in dõationẽ int' viuos. vt in. d. l. vbi. ¶ Nõ ꝙ ꝑ moꝛtẽ illius cui fuit ꝯceſſũ precariũ extinguit' ipſo facto precariũ. ex quo infertur ꝙ ꝯceſſio precarie ſimplicit' facta cenſet' ꝑſonalis. ideo extinguit' cum ꝑſona ꝛ non tranſit in heredem. vt in regula priuilegiũ ꝑſonale. de reg. iur. li. vi. ¶ Nõ ꝙ lȝ ꝑcarium reuocet' ad libitũ ꝯcedentis. non tñ reuocatur ꝑ moꝛtẽ ipſius. ex quo notabilit' collige ꝙ vbi actus validitas dependet a volũtate alterꝰ non reuocat' ꝑ ipſius moꝛtem. nam ꝑſumit' quis durare in eadẽ volũtate in qua decedit. c. maioꝛes. de baptiſ. Ex quo infero ꝙ licet prioꝛ clauſtralis poſſit reuocari de monaſterio ad libituȝ abbat'. vt in. c. cũ ad monaſterium. de ſta. reg. nõ tñ reuocat' ꝑ moꝛtẽ ipſius abbatis. ꝓ hoc. c. i. i fi. ne ſede va. ſ. eo. ꝛ qḋ ibi dixi. ſecꝰ vbi q̄s ꝯceſſiſſet vſq; ad beneplacitũ ſuũ. nā tũc ꝑ moꝛtẽ reuocat' ipſo facto. nā bñplacitũ expirat ꝑ moꝛtẽ. tex. ẽ nõ. in. c. ſi gratioſe. de reſcrip. li. vi. hāc tamẽ materiā ꝓſequẽ. vt nõ. Bar. in. l. cẽteſimis. ff. de vbo. ob. ꝛ ibi nõ. declarat' multũ intellectus. c. ſi gr̄oſe. Nõ. regulā generalẽ. ꝙ nõ licet rem alienā inuito dño poſſidere. ꝛ ꝑ illud verbum poſſidere nõ ꝙ habẽs rez ꝑcario dicit' poſſidere ſed intellige vt in glo. ¶ Nota vltio apertā differentiā inter ꝑcarium neutri generis ꝛ ꝑcariā in femino gñe nā ꝑcariũ nõ põt reuocari ad libitũ ꝯcedẽtis. nā eſt quidā cõtractus vel donatio vſufructus vel remuneratio ꝓprietatis collate vel quaſi emphitheoticꝰ. ꝓut diuerſe ſũt ſpẽs ꝑcarie. ꝓut dixi ī c. i. ſ. eo. vnde cõtctus a principio ſunt volũtarij ex poſtfacto ſũt neceſſitat'. vt hic ꝛ in. c. ſe. ꝛ. l. ſic C. de ac. ꝛ obl. ¶ Sed op. cõtra tex. in eo ꝙ dicit ꝙ ſi ꝯcedens ꝑcariũ alienauit rem ꝯceſſam. põt emptoꝛ reuocare ꝯceſſionẽ. q2 non licet iuito domino rẽ poſſidere. innuit ergo tex. ꝙ emptoꝛ ſit effectus dñs re exiſtente penes eũ qui rogauit. ſed contra hoc facit ꝙ ex ſola venditõne nõ trāſfert' dominiũ. ſed req̄rit' traditio legitima. l. traditionibus. C. de pac. nõ. in regula qui prioꝛ eſt tẽpoꝛe. de re. iur. li. vi. ergo emptoꝛ nõ eſt effectꝰ dominꝰ. ꝛ ſic rõ tex. nõ ꝓcedit. So. Jo. an. poſt Hoſti. ꝙ foꝛte venditoꝛ cõſtituit ſe poſſidere nomine emptoꝛis. nā ꝑ titulũ ꝯſtituti trāſfert' dñiuȝ l. quedā mulier. ff. de rei ven. ꝛ ho. tex. in. l. certe. ff. de ꝑca. facit. l. quod meo. ff. de acqui. poſſ. vel foꝛte fuit tranſlata poſſeſſio altero de modis q notantur in. c. ij. de conſue. ¶ Nota bene ex ꝑma ſolu. ꝙ conſtituens ſe poſſidere nomine alterius trāſfert poſſeſſionem in illum. non ſolum quando per ſe poſſidebat. ſed etiam cũ poſſidȝ per aliũ. puta per colonũ vel per eũ q rogauit vt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

haberet p̄cariū ¶ In glo. ibi nō reuocat̃ intem
peſtiue glo. nō ponit ſpēalē dr̃iam int̃ p̄cariuȝ ⁊
cōmodatū. vn̄ dic vt plene p Cy. in. l. ij. C. de cō
mo. p Bar. in. l. in ꝯmodato. §. ſicut. ff. ꝯmo. ⁊
Jo. an. j. e. c. ſe. ⁊ breuit̃ dic ꝙ i ꝯmodato vſus
dȝ eē cert⁹ ⁊ tp̄s ſaltim tacite. vn̄ nō ē ꝯmodatū
vbi alteꝝ iſtoꝝ deficit ſȝ p̄cariū. ſi ḡ rogaſti vt p̄
ſtarē tibi libꝝū vt faceres trāſcribi illud eſt ꝯmo
datū. qꝛ hēs vſuȝ certū ⁊ tp̄s tacite appoſitū. nā
intellr̃ in q̄ztū pōt ꝯmode trāſcribi. ar. in. l. int̃
dū. ⁊. l. ꝯtinu⁹. de. v̄. ob. ⁊ ex h̄ potes inſtrui in
actōe vl' libello formādo. nā in reuocatōe debet̃
te fundare ſup ꝯmodato an ſup p̄cario ⁊ an ꝯce
dēs pōt ad libitū reuocare. nā ꝯmodatū nō re-
uocat̃ an̄ vſū ꝯpletū. vt in. c. ſe. ⁊ in iſto tex. ſȝ p̄
cariū ſic. ⁊ iō eſt neċe cognoſcē an p̄cariū ſit vel
ꝯmodatū. ſȝ difficile eſt iudicio meo videt̃ rōeȝ
diuerſitat. l. q̄re p̄cariū reuocat̃ ad libitū ꝯcedētꝭ.
⁊ nō ꝯmodatū. Bar. in illa. l. in ꝯmodato. ⁊ ſen-
ſerūt aliq doc. h̄ dic ꝙ qꝛ p̄cariū n̄ ſit ad cτ̄ū vſū
ſi nō poſſet reuocari ad libitū ꝓꝑetas eēt inutil'
penes dn̄ȝ ſȝ ꝯmodatū ſit ad certū vſuȝ ⁊ ad cer
tū tp̄s. poſt ḡ vſum ꝯpletū pōt dn̄s reuocare. ⁊
redit vtilitas ad ꝓꝑetatē. ſȝ h̄ rō iudicio meo po
teſt cauillari. nā p̄cariū qn̄qȝ ꝯcedit̃ ad certū tē-
pus. vt in. l. in reb⁹. in fi. ff. co. ⁊ nihilomin⁹ pōt
dn̄s reuocare an̄ tp̄s ꝯuentū vt h̄ ſm̄ vnā lect. ⁊
in. d. l. cū p̄cario. ecce ḡ ꝙ in h̄ caſu ceſſat rō bar
⁊ alioꝝ qꝛ ꝓꝑetas nō eſt inutilis apud dn̄m cuȝ
poſſit reuocari poſt tp̄s cōuentū. ¶ Itē facit in
ꝯrariū qđ nōt Bar. in. l. ſi penā. ff. de. v̄. ob. vbi di
cit ꝙ mutuū factū ſine tp̄is p̄finitōe nō pōt incō
tinēti reuocari. ar. c. ſe. ſȝ dȝ expectari p aliqđ in
teruallū arbitrio iudicis moderādū. Sic pōt di
ci in p̄cario. nā lȝ ſit ꝯceſſuȝ ſine certo vſu vl' cer
to tp̄e nihilomin⁹ pōt differri cōceſſio bn̄ficij ad
certū tp̄s iudicis arbitrio moderādū. nō ḡ vr̃ ꝙ
rō Bar. ⁊ alioꝝ neċio cōcludat rōem diuerſita-
tis inter p̄cariū ⁊ ꝯmodatū ⁊ male video rōem
vrgentē ſȝ pōt ſuperficialiter dici ꝙ de nā ꝯmo-
dati eſt vt fiat ad certū vſuȝ. vn̄ videt̃ ꝙ nimiuȝ
fraudet̃ is q accepit ꝯmodatū ſi an̄ vſuȝ cōpletū
poſſit reuocari qꝛ ſic bn̄ficium poſſet retorq̄ri in
maximū p̄iudiciū. Pone exempluȝ cōmodaſti
equum vt irem ad ſanctū Jacobū. feci multa p̄
paramenta q̄ ſunt mihi inutilia reucato cōmo-
dato. ſȝ ſecus in p̄cario qꝛ regl'arit̃ nō datur ad
certū vſum vel ſi dat̃ nō eſt certū tp̄s appoſituȝ
tacitū vel exp̄ſſuȝ qꝛ al's eēt ꝯmodatū. vn̄ h̄ ca-
ſu nō tractat̃ de tacito p̄iudicio tuo. iō vr̃ h̄ libe-
ralitas depēdere a mera facultate ꝯcedētꝭ. nā ſi
nō ꝯcedit̃ ad certū vſuȝ nō irrogat p̄iudicium ſi
ad certū vſū ⁊ tp̄s nō eſt appoſitū ſaltim tacite.
tūc ꝯcludit rō Bar. nā ſi nō poſſȝ reuocari ꝓꝑe
tas eēt inutilis penes me. Et pōt dici attingēdo
aliā ſolutōeȝ clarioꝛem ꝙ cōmodatū ꝓꝑe ſit ad
certū ⁊ p̄finitiuū vſuȝ ⁊ oīs vſus cert⁹ ⁊ p̄finit⁹
hȝ in ſe tacite tp̄s annexū vtputa ꝯceſſi tibi libꝝ
vt coꝛrigeres vnā glo. ⁊ ꝓpt̃ h̄ vt arbitroꝛ iura

canonica ⁊ ciuilia tractātia de cōmodato nō fe-
cerūt mētōeȝ de tp̄e. vt in. c. ſe. ⁊. l. ij. C. cōmo. ſȝ
ſolūmō dicūt ꝙ an̄ vſuȝ cōpletū nō pōt reuocari
ideo dico ꝙ ſup̄flue Jo. an. Bar. ⁊ Cy. volen-
tes addere ad glo. dicūt ꝙ nō ſolū vſus ſȝ tp̄s ta
cit⁹ vl' exp̄ſſus diſtinguūt cōmodata a p̄cario. ſȝ
vt dixi h̄ additio nō eſt neċia. ⁊ ideo glo. in. l. in
cōmodato. §. ſicut. ff. ꝯmo. non ſine miniſterio
dixit ꝙ ꝯmodatū nō eſt ſine p̄finitōe certi vſus
⁊ ſic loq̄tur de vſu p̄finito ⁊ certo q ſemp habet
annexū tempus tacite. eodē mō ſine ſuppletōe
pōt intelligi glo. c. ſe. q̄ dicit ꝙ cōmodatū eſt ali
cui⁹ rei ad aliquē ſpēalē vſuȝ ⁊c̄. q̄ſi dicat nō ſuf
ficere ꝙ vſus ſit gn̄alis ⁊ idefinit⁹ puta ꝯcedo ti
bi libꝝū vt ſtudeas. nō eni h̄ cōceſſio hȝ vſuȝ p̄fi
nitū ⁊ ſpēalē. qꝛ poſſes vti toto tp̄e vite tue. Et h̄
eſt rō qꝛ cōmodū nō pōt reuocari an̄ vſuȝ ſuum
cōpletū. qꝛ ſemp deciperet̃ ex bn̄ficio q cōmodatū
recipit. pone cōceſſi tibi libꝝū ad trāſcribendum
poſtq̄ȝ feciſti trāſcribi medietatē volo reuocare
certe ſi admittit̃ reuocatio. beneficiū erit dāno-
ſum tibi. qꝛ fruſtra feciſſes illam impēſam. cum
medietas libꝛi ſit tibi inutilis ⁊ foꝛte nō poſſes
alio tp̄e hr̄e eūdem ſcriptoꝛē. ⁊ idē dic in ſi. Sȝ
in p̄cario h̄ rō nō militat. qꝛ nō fit ad certū vſuȝ
pꝛefinitū ꝙ al's eſſet ꝯmodatū ideo etiā licet do
mino reuocare rē ſuā ad placitū. qꝛ non decipit
te in aliq̄. Et ſi diceres qn̄ p̄carium cōcedit̃ ad
certū tp̄s pōt reuocari ante tp̄s. Rn̄deo p̄ſuppo
nendo ꝙ pꝛecariū poſſit ad tēpus cōcedi vt ap-
tiſſime ꝓbat tex. in. d. l. in rebus. in fi. ff. c. ſȝ nō
obſtāte tp̄is adiectōe pōt dn̄s reuocare ea rōne
quā reddit iuriſcōſult⁹ in. d. l. l. cuȝ p̄cario. tex.
tn̄ videt̃ h̄ ꝙ nō lȝ inuito dn̄o rem alienā poſſide
re nec ꝯuētio in ꝯrariū eſt boneſta iō reijcit̃. nā in
re ſua quilibet eſt lētim⁹ moderatoꝛ ⁊ arbiter. c.
de his. j. de ſepul. l. in re mādata. C. mā. nec po
teſt qs p̄figere legē a q̄ nō lȝ recedere. l. ſi qs. in
p̄n. ff. de lega. iij. nec pōt ille ꝯq̄ri de violatōe bn̄
ficij. qꝛ ex q̄ p̄cariū nō fuit factū ad certū vſum
nō eſt boneſtū vt ſine cā me inuito poſſideas rē
meā. putarē tn̄ ꝙ ſi cōcedēs velit ſine cā reuoca
re p̄cariū illud cū maxio dāno alteri⁹. obſtaret̃ ſi
bi exceptio doli. qꝛ nō pōt negari qn p̄cariū ſit
bn̄ficiū. eſt eni beniuola actio ⁊c̄. vn̄ nō debȝ do
loſe verſari in bn̄ficio cōceſſo. ſicut dicim⁹ in eo
q inuitauit viatoꝛē ⁊ ipſum detinuit ſed poſtmo
dū penituit. nā pōt agi cōtra eū actōne de dolo.
qꝛ cū dāno alterius penituit de beneficio vt nōt
Jo. an. s. in ꝓhemio. ⁊ ſic pōt ſaluari opi. Bar.
in. d. l. ſi penā. ⁊ applicari ad terminos noſtros
nec ob. iura generaliter dicētia pꝛecarium poſſe
reuocari ad libitum concedentis. qꝛ debent in-
telligi ſane ⁊ ſine captione alterius cum aliquo
tempoꝛis interuallo. ar. in. l. qđ. dicimus. ⁊ in. l.
ratum. ff. de ſolu. In gl'. pe. in fi. nō aliā dr̃iam
inter cōmodatū ⁊ pꝛecarium. nā in pꝛecario ve
nit ſolum dolus ⁊ lata culpa que equiparat̃ do
lo ſed nō venit leuis ac leuiſſima culpa. ſecus in

cōmodato qḋ fit grā recipientꝭ tm̄.nā ibi vēit le/
uiſſima culpa.vt i.c.ſe.Nō diuerſitatꝭ reddit i.l
ꝗſitū.§.illud.ff.e.ꝛ i.l.ꝯct⁹.ḋ re.iu.nā ꝑcarium
ſemp pēdet a mera liberalitate.ga dn̄s pōt ꝛuo
care qn̄qꝫ.ſꝫ cōmodatū nō pōt reuocari āte vſū
cōpletū iō magis grauatꝛ cōmodatari⁹ ad cuſto
diā ꝙ̄ ille q rogauit vt poſſideret ꝑcario.

De cōmodato. Rubrica.

Supra viſum eſt de ꝯctu q fit grā recipiētis
tm̄ merito ſubijcitꝛ Rrica de ꝯctu ſibi ſili.naꝫ cōitꝛ
cōmodatū fit grā recipiētis tm̄ ſꝫ qn̄qꝫ fiat grā
ꝯcedentꝭ vel vtriuſqꝫ vt dicetꝛ cū glo.i.aliter pōt
ꝯtinuari ſꝫ nō curo ga non eſt vtile.

1 VAm gratia
Pōt ſic ſūmari. Cōmodatāi⁹
grā ſui tenetꝛ ēt ḋ leuiſſima cul/
pa ñ ḋ cāu niſi i trib⁹ caſibus h
poſitꝭ.h ꝑ Cōmodatū āte vſuꝫ
cōpletū ñ reuocatꝛ hoc z⁰.ꝛ hꝫ duo dc̄a z^m ibi ꝯ.
ꝑmū ſubdiuiditꝛ.nā ꝑ pōit vnū dc̄m.z⁰.aliud a q
tres cāus excipit ibi ſꝫ.z^m ſbdiuiditꝛ.nā ꝑ dictū.
z⁰.ponit rōem ibi cū nō decipi.ꝛ ē.c.grego.
Nō ex ꝑncipio ꝙ grā qn̄qꝫ recipitꝛ ſeu ſumitꝛ ꝓ
cōtēplatiōe ſeu ītuitu ꝛ ita ſumitꝛ i iſto tex.dn̄ di
cit cū grā ſui ꝛc.i.ꝯtēplatiōe ſui.Quandoqꝫ grā
ſumitꝛ ꝓ conceſſione alicu⁹ bn̄ficij ſeu iuris ad
obtinēdū beneficium.c.gratia.de reſcrip.li.vi.i
cle.gratie.eo.ti.Quandoqꝫ ſumitꝛ ꝓ dono ſpiri
tus ſancti.i.q.i.grā.Et ſm theologos duplex ē
gratia.ſ.grā gratis data.ꝛ grā gratū faciēs.grā
gratis data ē illa que ꝓcedit ex mera gratitudi
ne.i.liberalitate dei que ꝑparat hominē ad faci
endū ea p que peruenitur ad gratiā gratum fa/
cientē.vn̄ ſmo ſcie ꝛ ſmo ſapiētie ſunt grē gratꝭ
date.charitas vero eſt gratia gratum faciēs.ga
per ea facim⁹ ea que ſunt deo accepta ꝛ ſic faci/
unt nos deo gratos . de quo z⁰.ſniarum di.iij.
ſic itellige glo.in cle.i.de magiſ. Nota z⁰.ibi
de leuiſſima ꝛc.ꝙ dictio ēt de natura ſua iplicat.
nā hic includit latā ꝛ leuem culpam. ad idem.c
cum oēs.de conſti. Nota ʒ⁰.vnā regulam in
mā cōtractuū.nā vbi cōtractus fit grā vni⁹ tm̄
venit culpa etiā leuiſſima . vn̄ non eſt ſpēale qḋ
hic dicitur in cōmodato.l.contractus.ff.de re.
iu.ꝛ quod ibi nō.fallit in ꝑcario vt dixi i.c.ꝑce.
Nota aliā regulā ꝙ caſus fortuitus regularitꝛ ñ
imputatur ſed res peritꝛ domino etiam in cōtra
ctu qui fit gratia alterius tm̄. Nota tres ca/
ſus in quibus caſus fortuitus imputatur cōmo
datario.primus ſi culpa preceſſit vtputa cōmo/
daui tibi equum vt ires ad certum locum et tu
iuiſti ad alium locum ꝛ incidiſti in latrones.cer
te imputatur tibi ꝛ non domino vt hic . ꝛ in.l.ſi
vt certo.ff.e. Secūdus cāus vbi pactū itercesſ
ſit vt cōmodatari⁹ teneatꝛ de cāu . Et ex hoc nō

generalitꝛ ꝙ valet pactū appoſitū cōtra accidēta
lia ꝯctus ꝛ ꝙ pactū in h vincit legē. vt in.l.i.§.
ſi cōueniat.ff.depoſi.ꝛ in regula ꝯctus ex cōue
tione.li.vi.ſec⁹ vbi pactū eēt ꝯ ſubſtātialia ꝯct⁹
vt dixi in.c.ꝑce.ꝛ ad māꝫ vide qḋ nō.i.l.pacta
conuēta.ff.de ꝯben.emp. Tertius cāus quan
do preceſſit mora vtputa nō reſtituiſti cōmoda/
tū tēpore debito ꝑdidiſti poſtea ꝑ caſum fortui/
tum.certe iputetꝛ tibi. Nō ibi poſt vſum com
pletū ꝙ cōmodatū fit ad certum ꝛ deīminatum
vſum nec fit hic mentio de tēpore.facit ad id qḋ
dixi in.c.ꝑce. Nō ibi bn̄ficio ꝙ cōmodatū ē
bn̄ficiū.ꝯfert ꝗ̄ tibi bn̄ficium qui rem ſuam tibi
cōmodat.nam beneficium eſt quedam actio be
niuola gaudiū tribuēs capiēti.vt i.c.i.ex q.cau.
feu.amit.in libro feudoꝝ.ꝛ ſic capitur hic bn̄fi
cium largo modo Ultīo nō illud generale
ꝙ beneficia nō ſunt retorquēda in diſpendium.
Sed ꝑ hic ꝗ̄ritur gd ſi cōmodatarius nō potu/
it ſine culpa ſua re cōmodata vti infra temp⁹ ta
cite ꝑfixum nūgd inuito domino poſſit vti alio
tēpore.ꝛ videtur ꝙ ſic.ga caſus fortuit⁹ ñ debꝫ
ſibi imputari vt hic.ꝯtrīuꝫ tenet Bar.i.l.i cōmo
dato.§.ſicut.ff.e.nā dn̄s certat de dāno vitādo
ne careat re ſua tāto tēpore. cōmodatari⁹ vō de
lucro captādo debet ſibi caſus potius iputāi ꝙ̄
dn̄o.ad h.l.ſi vno.§.itē cū qs.ff.locati. nec ob.
iſte tex.quia loquitur de caſu perimēte rem cō
modatā.nā res regulariter perijt dn̄o. Sꝫ ꝯ
hoc oppo.de.c.ſignificante.j.de pig.vbi patꝫ ꝙ
debitor remiſit mutuum ꝑ diligentem nūciuꝫ ꝛ
tamē caſus fortuitus imputatur mittenti vel de
bitori quia tenetur de alia pecunia ſatiſfacē.So
contrariuꝫ loquitur in mutuo.nos vō loquīur
i cōmodato.ꝛ eadē eſt ratio decidendi i vtroqꝫ
nā pecunia remiſſa creditori non efficitur ei⁹ an
te ꝑditionē ſed remanet in dominio debitōis.iō
caſus imputatur domino.perit eīm res debito/
ris ꝛ nō creditoris.nā debitor ē obligat⁹ i genē
ꝛ genus pire nō poteſt.l.icendium.§.ſi cer.pe.
ꝛ in.l.i rōne.ad.l.fal.res vō cōmodata remanꝫ
in dn̄o cōmodāꝭ iō perit dn̄o ꝛ nō cōmodatāio
vt hic.ꝛ in.l.argentum.ff.e. In glo.i.ibi ad
aliquē ſpēalem vſum. Jo.an.ſupplet ad certuꝫ
tēpus tacitum vl' expſſum.ꝛ idē Cy.in.l.ij.C.e
ꝛ Bar.i.l.in cōmodato.§.ſic.ff.co . ſꝫ dic meli⁹
vt dixi i.c.ꝑce.nā vſus ſpēalis ſemp habet vſuꝫ
ānexū ꝛ nō ſine miniſterio. glo.i diffinitiōe fecꝛ
mētionē de tēpore ad ſubſtātiā cōmodati. In
ea.glo.ibi ꝑcariū.n.conceditur ſine ꝑfinitiōe ꝛc
nō hāc ꝑticulā glo.nā per illā dictionem qn̄qꝫ i/
fero ꝙ nō eſt de ſba ꝑcarij vt fiat ſine ꝑfinitiōe
certi vſus.pōt ꝗ̄ ꝯcedi ad certū vſum.ſꝫ tūc qūo
diſcernetꝛ a cōmodato.dic ꝙ ꝑ verbū ꝑcario pu
ta quia dixi cōmodo tibi librū tranſcribēdū pre
cario.nā vbi nō apparet de mēte non eſt a vbis
recedendū.l.nō alitꝛ.ff.de lega.iij.ꝛ in.c.ſi.de v.
ſig.ſenſit Cy.ſꝫ nō apte in.l.ij.C.co.ꝓbo clari
us vbicūqꝫ apponitꝛ pactū ꝯ naturā ꝯctus tunc

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſi eſt poſſibile facit trãſire illũ ꝯtcũ in aliã ſpẽ vt in.l.vbi ita donaſ.ff.de do.cã mor.⁊ dixi in.c.ꝑ ce.ſʒ illa adiectio ꝙ ꝑcario ꝯcedit eſt ꝯ nãm cõmodati.ꝗ facit trãſire in ꝑcariũ qꝛ nõ repugnat ꝑcario vt dixi ꝙ fiat ad certũ vſuʒ.nec ob.ſi fuit dcm ꝯmodo.qꝛ vbũ ꝯmodo põt referri ad ꝑcariũ.nã ad ꝯmodũ recipiẽtꝭ ꝯſtituiſ ꝑcariũ nec eſt curãdũ de vbis expſſis in ꝯtcu.ſʒ potiꝰ recurrendũ ad ſbalia materie ſbiecte vt ẽ tex.i.l.ſi vno.ff loca.Et in fi.glo.an aũt pupillꝰ obligeſ ex ꝯmodato.ita vt ꝯ eũ poſſit vtiliſ agi dic ꝙ ſic ꝗtenꝰ ẽ effectꝰ locupletioꝛ.de q̃ dic vt legi.⁊ nõ.in.l.ſed mihi.ff.e.⁊ ſemp tene iſtã glo.quã nõ. ¶ In gl ij.ibi ꝑſtat dolũ ⁊ latã culpã immo ⁊ leuẽ.exq̃ ꝯtcꝰ fit gr̃a vtriuſqʒ.vt nõ glo.in.§.indũ.alleg. in glo.p.l.in rebꝰ.e.ti.ħ etiã tʒ glo.inſti.q.mo.re ꝯbi.obli.§.itẽ is cui.dic ꝗ ꝙ in ꝯmodato rĩa riter ⁊ in alio ꝯtcu q fit gr̃a recipiẽtꝭ tm̃ teneſ recipiẽs de dolo lata leui ⁊ leuiſſima.vt ħ.In ꝯtcu vo q fit gr̃a vtriuſqʒ qꝛ nõ recipit tm̃ bñficiũ nõ teneſ de leuiſſima.Si vo fit gr̃a ꝯmodãtꝭ tm̃ tũc ſolũ teneſ de dolo ⁊ lata culpa q̃ eqparaſ dolo qꝛ nõ eſt ſibi bñficiũ iõ nõ aſtringiſ tm̃ ad cuſtodiã.⁊ idẽ eſt in depoſito.vt in.l.qõ nerua.⁊.l.i. ff.depoſi.⁊ nõ.j.ti.ꝑx.c.ij. Sʒ ꝓ intellectu terminoꝝ q̃riſ qd ſit culpa in gñe.⁊ quot ſunt ſpẽs culpe.⁊ qd ſit q̃libet culpa de ꝑ ſe.Jo.an.aliqd ħ poſuit ſʒ lõge plenꝰ ⁊ ſbtilꝰ poſuit Bar.in.d l.qõ nerua.vbi videre poteris ad plenũ de mã. Sʒ breuiſ ꝓ intellcu glo.dicẽdũ ꝙ culpa in gñe eſt deuiatio ab eo qõ bonũ eſt ⁊ ꝑ hominũ diligẽtiã ꝓuideri poterat ⁊ ħ vltimũ addiſ ad driaʒ caſus fortuiti q ñ põt ꝓuideri vt in.c.Johes.de homi.Ad 2m glo.cõiter ponũt tres ſpẽs culpe. vt lata leuis ⁊ leuiſſima.Bar.vero facit quartã qñqʒ dicit.eñi ꝙ eſt culpa latiſſima latioꝛ lata leuis ⁊ leuiſſima.⁊ culpã latiſſimã appellat doluʒ verꝫ latiorẽ dolũ ꝑſumptũ.nã is q eſt in dolo eſt in culpa.qõ dicit notãdũ ꝓ his q ꝓmittũt ſeruare aliquẽ indẽnem de culpa alicuiꝰ famuli.ſi eñi famulꝰ ꝯmiſit furtũ ⁊ receſſit teneſ ꝓmiſſoꝛ.qꝛ lʒ doloſe ꝯmiſit furtũ.nihilominꝰ ex culpa ꝓceſſit facit.c.ſacro.de ſen.excõ.dũ dicit cũ nõ ſit leuis culpa ⁊c.⁊ loqtur etiã qñ iudex doloſe excõicauit aliquẽ ſine monitõe. ¶ Venio ad tertiuʒ.ſ. q̃ ſit ſpẽs culpe de ꝑ ſe quo ad primũ.ſ.culpaʒ latiſſimam dicit ꝙ diffiniſ vt dolus verus.eſt eñi dolus machinatio ſeu circũuentio ad decipiendũ ſeu fallendũ aliũ manifeſte adhibita.ita diffinit iuriſcõſultus in.l.i.ff.de dolo.vide glo.in regula ſciẽti.li.vi.Culpa latioꝛ eſt fallax circũuentio ad decipiendũ aliquẽ ꝑſumptiue adhibita.⁊ lʒ dolus non poſſit ꝓbari niſi ꝑ cõiecturas vt habetur in glo.c.ij.de renũ.li.vi.⁊ in.l.dolũ.C.de dolo.tñ qñ ſigna ſunt manifeſta dicimus doluʒ veruʒ.qñ nõ patẽt dicimꝰ dolũ ꝑſumptũ.Lata vero culpa multipliciter diffiniſ ſed Bar.diffinit ꝙ eſt deuiatio incircũſpecta ab ea diligẽtia. quã hñt cõiter hoies illiꝰ ꝯditõis ⁊ ꝓfeſſiõis vñ dicimꝰ vulgariſ ꝙ ignoꝛare illõ qõ cõiter hoies ſciũt eſt lata culpa.ad ħ.l.lata culpa.ff.de.v.ſig ⁊ dicit in diffinitõe ꝑdicta incircũſpecta vt differat a dolo.qꝛ ſi ſerioſe deuiaret ab illa diligẽtia eſſet in dolo.ſʒ ħ poniſ deuiatio incircũſpecta ideſt inconſiderata.qꝛ nõ conſiderauit id quod cõiter hoies ſue ꝓfeſſionis ⁊ ꝯditionis conſideraſſent.puta cõmodaui tibi librũ quẽ tu inconſiderate dimiſiſti in banco añ domuʒ ⁊ inde fuit ſbtractus.nã certe fuiſti in lata culpa qꝛ cõiter hoies tue cõditõis nõ feciſſent.Leuis vero culpa eſt deuiatio incircũſpecta ab ea diligẽtia quã hñt hoies diligẽtes.nõ dico cõiter ſʒ diligẽtes vt differat a lata culpa.Leuiſſima culpa eſt deuiatio incircũſpecta ab ea diligẽtia quã hñt cõiter diligẽtiores ⁊ diligẽtiſſimi hoies.vñ ſi diligẽtiſſimꝰ ſciuiſſet ꝑcauere.⁊ tu nõ ꝑcauiſti es in culpa leuiſſima.⁊ ħ ſufficiũt ꝓ intellectu termioꝝ iudex ꝗ circũſpiciẽs habebit arbitrari ex circũſtãtijs ⁊ ꝯiecturis i q̃ culpa tu fuiſti ⁊ qñ diligẽſ vel diligẽtiſſimus ſciuiſſet ꝑcauere ⁊ in eo ꝙ gl. dicit cõmodatũ qñqʒ fieri gratia cõmodãtꝭ tm̃. Pone exemplũ in eo q ſpõte ſua cõmodauit aliqua oꝛnamẽta vt ob honoꝛẽ ſuũ veniret oꝛnatioꝛ ad aliqõ feſtũ.In ꝯtũ dic de ꝯmo dato qõ fit gr̃a vtriuſqʒ.pone exẽplũ qñ inuitaſti amicũ cõem ⁊ ob honoꝛem tuũ ⁊ meũ cõmodaui tibi vaſa argẽtea vel qd ſiſe.⁊ diſtinctio glo.in ꝯmodato ꝓcedit reglariſ in alijs ꝯtcibꝰ vt le.⁊ nõ.in l.ꝑalle. ¶ In ea.glo.ibi caſus vo fortuitꝰ ⁊ ſpẽalꝰ põt caſus fortuitꝰ diffiniri ſic.eſt inopinate rei euẽtꝰ cui ꝓuideri nõ põt.vbi ꝗ diligẽtiſſimꝰ ꝓuidiſſet non eſt caſus fortuitꝰ.vt in.d.c.Johãnes.pone exemplũ domꝰ minabaſ ruinã demũ coꝛruit ⁊ interfecit equuʒ tibi cõmodatum. certe nõ põt dici caſus fortuitꝰ.qꝛ diligẽtiſſimꝰ reparaſſet domũ vel ibi nõ habitaſſet.ſi aũt domꝰ nõ miabaſ ruinã ſʒ impetu tẽpeſtatis valiõ coꝛruit nõ eſt tibi imputãdũ. ¶ Et iſta faciũt ad qõeʒ.nũqd furtũ ꝯputeſ inẽ caſus foꝛtuitos.gl. iuris ciuilis repiunſ ꝯrie ſʒ cõiter teneſ ꝙ aut ꝑ violẽtiã fuit res tibi ſbtracta.⁊ eſt caſus fortuitꝰ intelſe in bono ſenſu qñ nõ fuiſti in aliq̃ culpa puta qꝛ nõ trãſibas ꝑ loca ꝑiculoſa.ar.in.l.nõ ẽ veriſi.ff.qõ me.cã.ſi aũt ꝯmittiſ furtũ clãdeſtine ⁊ tũc ſi ab ea ꝑſona a q̃ etiã diligẽtiſſimꝰ nõ ꝑcauiſſet.puta ab vxoꝛe vl̃ filio ⁊ eſt caſus fortuitꝰ.ſecꝰ aũt ſi ab ea ꝑſona q̃ diligẽtiſſimꝰ ꝑcauiſſet puta a famulo ad ħ qõ le.⁊ nõ.in.l.q̃ fortuitis.C.de pig.ac. ¶ In ea.ibi ꝑ nõ idoneã ꝑſonã.aduerte qꝛ ad conſiderandũ idoneitatẽ perſone cũ q̃ mittiſ ſeu remittitur cõmodatuʒ debemus cõſiderare q̃litatẽ rei deſtinate.⁊ tꝑs ⁊ loca ⁊ ꝯſiles circũſtãtias. ¶ Itẽ ꝯſiderare debes vtꝝ famulꝰ ſit deſtinatꝰ a cõmodãte.an vo electus a cõmodatario.⁊ de his ⁊ ſilibꝰ ꝑ Bar.in l.cũ qui.ff.co.⁊ nõ.in.c.ſignificãte.de pigno. In ea.glo.ibi enumerentur ſpẽaliter nõ bene glo.vult enim ꝙ etiaʒ in cõtractibus nõ teneaſ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

qs ex gnali pacto.ſꝫ oꝫ ꝙ cãus fortuiti ſpẽaliter
enumerent̃ de q̃ ſũt opi.vt nõ.in.§. q̃ſitũ.all'.in
glo.⁊ h̃ ꝑ Jo.an.nã alij tenẽt ꝯ̃riũ dicẽtes ꝙ.§.
q̃ſitũ loq̃t̃ i iudi°.puta qñ aliqs ꝓmiſit ſe ſiſtẽ i iu
dicio ſb̃ certa pena ⁊ voluit ꝙ cãus fortuitꝰ ſibi
iputet̃.vñ ſecꝰ dicũt i ꝯ̃ctibꝰ qa i eis iura loquũ
tur idiſticte vt h̃.⁊.l.i.§.ſi ꝯueniat.ff.depoſi.cõi
ter tenet̃ 3ª opi.quã tenꝫ h̃ Accur.⁊ ſeq̃t h̃ Jo
an.ꝙ aut nullus cãus fuit expſſus ⁊ nõ valꝫ ge
neral' obligaᵗ eadẽ rõe q̃ in iudicijs ne qs ſb̃ in
volucro v̾boꝝ renũciaret ei iuri cui nõ eẽt i ſpe
renũciaturꝰ.ar.in.c.ſi.de offi.vica.li.vi.⁊ ſatꝭ mi
hi placꝫ h̃.qa ille tex.nõ fundat ſe i iudi° ſꝫ iuriſ
ꝯſultꝰ fuit iterrogatꝰ õ ſcõ i illo cãu tẽ ꝯtigenti.
Jtẽ i iudicijs q̃ſi ꝯ̃bit.l.iij.ff.de peculio. Si vo
aliq cãus fortuiti ſpẽalit̃ fuerunt enumerati ⁊ ſe
cuta fuit clauſula gñal' puta ⁊ de oibꝰ alijs ⁊c.tẽ
tenet̃ ẽt i nõ expſſis.optie fac.c.q ad agẽdũ.de
ꝓcura.li.vi.vbi pꝫ ꝙ cãus regrẽtes ſpẽale man
datũ veniũt expſſis aliqbꝰ ⁊ ſecuta clauſula gña
li. Bar.i dicto.§. q̃ſitum. videt̃ velle ꝙ ſub illa
clauſula generali veniũt caſus conſimiles expſ
ſis nõ autẽ maiores qõ ſatis placet. qa in odioſ
clauſula generalis non cõpꝛehendit maioꝛa ex
pꝛeſſis.vt eſt tex.in cle.nõ põt.de ꝓcura.ſecus i
nõ odioſis.vt in ꝯſtitutiõe ꝓcuratoꝛis i qua ex
pſſis aliqbus regrentibus ſpẽale mãdatũ ⁊ ſub
iecta clauſula gñali veniũt maiões cãus expſſis
vt nõt Jnno.i.c.ſedes.de reſcrip.niſi eẽt caſus
odioſus ⁊ penalis ipſi domino qõ declara ſecũ
dum tex.⁊ glo.i dicta cle.non poteſt. Nũqd ãt
renũciatio generalis firmet̃ iuramẽto vel ſaltꝫ
iuramẽtũ ſit obligatoꝛiũ. Jo.an.dicit ꝙ non.qꝛ
renũciatio generalis non valet ex defectu ꝯſen
ſus.qa nõ videt̃ ꝙ ille ſenſit de caſibus nõ expſ
ſis ſꝫ iuramẽtũ non obligat vltra conſenſũ.fac.c
pe.⁊.c.qntauallis.⁊.c.veniẽs.de iureiurã.⁊ eſt
bonũ dictũ.⁊ nõ. Sꝫ ego credo ꝙ ſaltẽ in foꝛo
pñiali obligabitur ſaltem ſm ꝯſenſum ſuũ.ar.eo
rũ q̃ nõ.i.c.tua.de ſpõ. Jn ca. glo.ibi eo mõ
pitura.nõ bñ glo.quã ſequuntur h̃ cõiter doc.⁊
facit ꝓ ea rõ quã ponit glo.ij.3.ti.ꝓxio.c.bõa fi
des.qa forte nõ periſſꝫ apud dñm.qa diſtraxiſ
ſet ãte caſum foꝛtuitũ.vñ imputatur tibi ſi fuiſti
i moꝛa. Et in fi.glo.q̃lit̃ ãt eſtimabit̃ iſtud iterẽ
ſi valoꝛ rei eſt variatus in tẽpoꝛe.vide qõ notat
Jo.an.hic ⁊ plenꝰ ꝑ Bar.i.l.ſꝫ mihi.§.in hac
actione.ff.e. Jn glo.in v̾bo poſt vſũ ibi igꝛãs
tñ excuſat̃ ⁊c.ſecꝰ dicũt doc.i locato. tenetur eiꝫ
locatoꝛ ad itereſſe ẽt ſi ignoꝛãter locauit vas vi
tioſum.i.l.ſꝫ ⁊ he.§.i.ff.locati.⁊ idẽ in uẽditiõe
vñ ſi vẽdidiſti vas vitioſum itellige vitio occul
to teneris ad itereſſe non ſolũ reſpectu pcij ſꝫ ẽt
reſpectu dãni inde ſecuti.vt eſt tex.in.l.tenet̃.§
ſed ſi vas.ff.de ac.emp.licet tex.videatur i ꝯ̃riũ
in.l.iulianus.ff.e.ſꝫ dic ꝓut nõ.in.d.l.tenet̃
Vltio põt h̃ q̃ri nũqd ſit dare alium caſum in q̃
qs teneatur de caſu foꝛtuito. Jo.an.h̃ ponit vi
de latius glo.⁊ Bar.i.l.ſi vt certo.§.nũc viden

dũ.ff.co.⁊ multũ valet iſta queſtio hodie ꝓ iſtis
q locant equos.nã qdã voluerunt ꝙ ſi res ꝯce
dit̃ eſtimata tranſit etiã caſus foꝛtuitus in ꝯmo
datariũ.Si v̾o eſt talis contractus in q̃ non ve
niebat niſi leuis culpa vt in locato tũc eſtimatio
facit vt teneatur conductoꝛ de leuiſſima culpa.
ꝓ quo facit tex.in dicto.§.nũc vidẽdũ. ꝓ h̃ fac
tex.in.l.cum dolus.§.damna.ff.pꝛo ſocio.⁊
hanc opi.q̃ ad ꝓpoſitũ nr̃m tenet Bar.poſt gl'.
in dicto.§.nunc vidẽdũ. Jo.an.hic diſtiguit ꝙ
in ꝯ̃ctibus de quoꝛũ nã eſt vt tranſeat coꝝ dñi
um ſeu vt eſtimatio operetur vẽditionẽ ⁊ tẽ trã
ſit periculum caſus foꝛtuiti.ꝓ h̃ tex.in.l.q̃tiens.
C.de iure do.⁊ ho.tex.in.l.plerũqꝫ.ff.e. exẽplũ
in fundo eſtimato dato in dotem. Jn ꝯ̃ctibꝰ ve
ro in qbus coꝝ natura eſtimatio non facit vẽdi
tionem vt in cõmodato ⁊ locato nõ facit eſtima
tio recipientẽ magis teneri q̃ꝫ expoſcat nã ꝯtra
ctus.ſꝫ opabitur tunc eſtimatio vt ſciatur veruꝫ
pciũ rei i caſu quo res perderet̃ vl' detioꝛaret̃.
⁊ plus placet h̃ opi.mihi q̃ꝫ Bar.⁊ Accur. mul
tum me vrget ad hãc ſniam id quod dixi in gl.
pcedẽti.nã pactũ generale non obligat ad cãus
foꝛtuitos licet expſſe dixerit ꝙ volebat teneri õ
caſibus foꝛtuitis.qa nõ videtur cogitaſſe oẽs ca
ſus.quia cũ ſub inuolucro ⁊ generalitate v̾boꝛũ
qs decipiatur.foꝛtius ergo quãdo eſtimatio rei
fuit ſimpliciter facta.ſatis eſt enim ꝙ eſtimaᵗ po
tuit operari effectum pdictum.ſ.releuãdi domi
nũ ab onere ꝓbãdi veꝝ pciũ.2° moueoꝛ ꝑ regu
lam generalẽ ꝯtra eũ ſit iterptatio q potuit legẽ
aptius dicere.vt in regula contra eum. de re.iu
li.vi.⁊ in.l.qcqd aſtringende.õ verb.obli.ſoluꝫ
reſtat reſpõdere ad tex.§.nũc vidẽdum.q loq̃t̃
in cõmodato ad quẽ nõ reſpondit Jo.an. Sed
ego dico ꝙ loqtur qñ recipiẽs expſſe ꝓmiſit ſe
pſtaturũ eſtimationeꝫ.⁊ ita aperte loquitur ille
§.in fine.ſecus ãt qñ eſtimatio fuit ſimplicit̃ fcã
idẽ dicas qñ recipiẽs ꝓmiſit alternatiue rem vl'
eſtimationẽ per dictam.l.plerũqꝫ.ff.de iure do.
⁊ hec nõ in pꝛactica.

De depoſito. Rubrica.

Supꝛa viſum eſt de cõtractu qui fit gr̃a reci
pientis.merito nunc ſubijcitur de contractu q fit
gr̃a concedẽtis.vel ſic.Supꝛa viſum eſt de com
modato ⁊ nũc ſubijcit̃ de depoſito.

GRauis Ex depoſi
to ſcõ apõ
ſtolicũ ecclie ñ obligat̃ eccl'ia ni
ſi i eiꝰ vtilitatẽ ſit v̾ſum. pmo
deciſa narraᵗ.2° eccl'e abſoluᵗ.
3° deponẽs iſtruc°.4° iudicis
pceptum.qnto depoſitiõis perſuaſio.2ª ibi cum
igit̃.3ª ibi q̃ circa.q̃rta ibi nã.qnta ibi ſi autẽ
Nõ ꝑ ꝙ vtẽs depoſito ꝯ voluntatem deponẽtis
ſeu depoſitũ denegãs cõmittit furtũ ⁊ ꝯdẽnatꝰ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

efficitur infamis.pͥmum ꝓbaꝰ h.2ᵐ ꝓbaꝰ in.l.q
depoſitū.C.e.nā idem eſt in pignore qꝛ eo vtēs
ꝯ volūtatē dn̄i cōmittit furtū.ꝛ ad h pauci ꝛ mi-
nus bn̄ aīaduertūt.l.ſi pignore.ff.de fur.ꝛ ſi ex
volūtate dn̄i pacto pcedēte tpe mutui eo vtitur
nō ꝯmittit furtū ſꝫ vſurā ſi cōmoditas quā pci-
pit ex vſu pignoris eſt eſtimabilis.j.de vſu.c.i.
ꝛ.c.cū cōtra.de pigno.vide p cal.in.c.nauigāti.
j.de vſur.vbi inꝰ cetera pōit.q.nō.nūqd doctor
ex mutuo qḋ facꝰ ſcholari ꝯmittit vſurā ſi ꝯtēpla
tōe mutui intrat ſecū alꝰs nō intraturus.ꝛ ꝯclu
dit ꝙ ſic ſi ex tali introitu aliquā vtilitatē eſtima
bilē pcipit doctor.puta qꝛ ꝓpter augmētatōem
fame augmētaꝰ ſibi ſalariū vel lucra aliūde pci-
pit.ꝛ idē dico in ꝯſilibꝰ.q.ſic intellꝰ glo.in l ci-
uilis in.l.ij.ff.de calū.ꝛ in.l.i.ff.de of.pfec.vrb.
Nō 2ᵒ ꝙ depoſitū licite fieri pōt apud eccliaꝫ ꝛ
nō bn̄ hūc tex.hēs eni h caſuꝫ faꝰ nō.ꝙ ecclia te
neꝰ ex depoſito apud eā facto. ¶ 3ᵒ nō ꝙ ex cō
tractu inito cū pticulari de eccleſia puta canoni
co vel capellano nō teneꝰ ecclia niſi q̄tenꝰ verſuꝫ
eſt in vtilitatē ipſiꝰ ꝛ in h in vltio nō iſtum tex.a
ꝯrio ꝙ ex facto pticłaris pſone pōt cōueniri ec-
cleſia q̄tenꝰ vtilitas ipſiꝰ ꝯcernit eccleſiā. ¶ Nō
ibi loculos hn̄s ꝙ qn̄qꝫ ꝯtinēs ponit ꝓ ꝯtento.
ꝛ iō ſenſus lr̄e eſt ꝙ ille q expectauit depoſituꝫ
erat ſoluēdo.nā dꝰ loculos a puo loco apto ad
cuſtodiēdū pecūiā.ꝛ ſilꝰꝫ tex.habes.xij.q.i.ha
bebat. ¶ Nō ꝙ vbi libellus nc̄cio nō concludit
ꝯtra reū dꝫ incōtinenti p iudicem reijci.ad h qḋ
nō.Inno.in.c.i.de of.vica.ꝛ.xi.q.i.xp̄ianus.
¶ Nō vlteriꝰ ꝙ in cā ciuili hn̄te delictū annexū
pōt etiā clericꝰ carcerari ꝛ etiā torture ſubijci ꝛ
in vinculis alligari.dicit tn̄ h abbas ꝙ h iſte erat
infamatus ꝓ h tex.ibi vt audiuimꝰ.vn̄ dicit ꝙ
nūq̄ꝫ reperit ꝙ clericus ſit torquēdꝰ niſi infama
tus ꝛ eſt nō.ꝛ ſingulare verbū.ſꝫ ego dubito nū
qd ſit verꝝ.nā iſte tex.hoc nō ꝓbat. nam lꝫ pa-
pa audierit nō ſeqtur ꝙ propter hoc ſit infamis
vn̄ puto quēadmodū cōtra laicū ſufficit vnꝰ bo
nus teſtis ad torturā vt eſt glo.nō.in.l.iij.C.ad
legē iulꝰ.maieſ.ita ꝛ ꝯtra clericū nec eſt veruꝫ ꝙ
infamia ſemp ſufficiat ad torturaꝫ.ſed debet di
ſtingui vt nōt Bar.in.l de minore.§.tormēta.ff
de q̄ōibus.vn̄ plus operaꝰ quādoqꝫ vnus teſtl
de veritate q̄ꝫ fama.facit qḋ dixi in.c. veniens.
de teſti.el.i.ꝛ reglarꝰ an ꝛ qn̄ clericꝰ torq̄ri pōt
dic vt nō.in reglꝰa cū in ꝯtēplatōe.de re.iuris.
Itē nō ꝙ clericꝰ carcerari pōt nō ſolū cū agitur
de crimīe crimīaliter.vt in.c.ſi clericus.de ſen.
excō.li.vi.ſꝫ cū de crimīe ciuilꝰ. ¶ Et facit ad q̄
ſtionē.qdam clericus geſſit adminiſtratōeꝫ cu-
iuſdā laici ꝛ male reddit rōeꝫ nunqd pōt carce-
rari donec ſatiſfecerit ꝛ videꝰ ꝙ ſic.ar.h ꝛ in.c
i.j.ne cle.vel mona.Cōtrariū tꝫ h Hoſtiē.dicit
eni ꝙ nō auderet h facere ſine expreſſa licentia
pape.q̄ in caſu noſtro interuenit quaſi velit di-
cere ꝙ etiā in caſu hꝰ.c.non potuiſſet iſte clericꝰ
carcerari.niſi interueniſſet auctoritas pape. Ego
nō ſto huic dicto ſimpliciꝰ ſꝫ diceremꝫ aut recuſat
ſatiſfacē vel dubitaꝰ de fuga.ꝛ pōt detineri qꝛ p̄
uilegiū tributū clerico p canonē ſi qs ſuadente.
xvij.q.iiij.ſolū operaꝰ propter temerariā manu
um iniectōeꝫ in clericū vt pꝫ ex tenore ipiꝰ.non
aūt qn̄ fit p iudicē ex iuſta cā.ꝛ vide circa h que
dixi in.c.cū nō ab hoīe.de iudi. Aut eſt impo-
tēs ad ſatiſfaciēdū ꝛ nō debet carcerari nec ex-
cōicari nec ad cedēdū bonis cōpelli.ar.c.odo-
ardꝰ.de ſolu.ꝛ vide q̄ dicā ibi.ꝛ.c.ij.de pigno.
ꝛ cū hac diſtinctōe intellꝰ dictū Jo.an.in.d.c.ſi
clericus. ¶ Ultimo ꝯ iſtuꝫ tex.in fi.facit tex.in
l.in ſumma.ff.de cōdi.inde.ꝛ qḋ nō.in.c.ſup eo
de trāſac.nā ex q̄ liqbat eccleſiā nō teneri ad re-
ſtitutōem depoſiti nō debuit valere trāſactio tā
quā ſuper re cauilloſa.nam trāſactio debꝫ fieri
de re dubia ꝛ lite incerta.vt in pꝛealleg.iuribus
nō.Inno.in h multū inſtat ꝛ inter cetera ponit
duas ſo.pͥma ꝙ cōpoſitio ſumebat h vigorē ex
ſpēali pmiſſione pape.alꝰs nō poſſet pꝛelatus re
nunciare exceptioni cōpetenti eccleſie nec trāſi
gere euidenter in dānum eccleſie.ad h.l.pꝛeſes
C.de trāſac.ꝛ.l.cōtra iuris regulas.ff.de pac.ꝛ
nō bene hoc dictū ex q̄ puto inferenduꝫ p̄latuꝫ
non poſſe cedere liti ꝛ cauſe.ex quo nō ſbeſt cau
ſa euidēs.nec etiam puto ſufficere cām euiden
tem.niſi interueniat ſolēnitas debita ſi actio cō
petebat ad rem immobilem iuxta ea q̄ dixi in.c
nulli.de re.eccle.nō alie.2ᵃ ſo.ꝙ ep̄s dicebat ec
cleſiam cōſenſiſſe depoſito vel pecuniam cōuer
ſam in vtilitatem ipſius.licet de pꝛeſenti nō cō-
ſtaret.vnde propter dubiū litis euentus tolera
tur hic compoſitio ꝛ vtraqꝫ ſo.bona. ¶ In gl.
i.in fi.inducitur iſte tex.cum glo.ad.q.nunqd
contrahens cum eccleſia teneatur ꝓbare pecu-
niam verſam in vtilitatem ipiꝰ ad h vt efficaciꝰ
poſſit actōem exercere ꝯ eccliaꝫ.ꝛ p̄ dicit Inno
ꝙ ſpēale eſt in ꝯtibus qui fiunt gratia concedē
tis tn̄.vt in depoſito ꝛc̄. Item ſpeciale eſt in cā
mutui.vt auē.hoc ius pozrectum alle.in glo.alꝰs
nō eſt necē ꝓbare vſuꝫ.poſtmodū dicit ꝙ ſoluꝫ
mō eſt ſpeciale in cauſa mutui.in alijs vo ꝯtibꝰ
initis cū eccleſia h nō eſt neceſſe.qꝛ nō reperitur
iure cautū niſi in mutuo.ſi ḡ venderē ecclꝰie vel
emo ab ecclia vel cōmodatū ꝯcedo potero age
re ꝯ eccleſiā.licꝫ nō ꝓbē verſuꝫ in vtilitatē ipiꝰ ꝛ
eſt nō.dictū ꝛ q̄tidie alleg. Ratio ſpēalitatis in
mutuo eſt.qꝛ p̄lati ſunt ꝓmpti ad recipiēdū mu
tuū ꝛ feneratores ꝓmptiores ad mutuādū.vn̄
ſi indifferenꝰ teneretꝰ ecclia tūc de facili bona ec
cleſie alienarenꝰ.fuit ḡ merito his caſibꝰ obuiā
dū.nam ꝛ ideꝫ videꝰ diſpoſitū in ciuitate in.l.ci
uitas.ff.ſi cer.pe.ꝛ vꝰ h Inno.ſm vnā opi.ele
gantiſſime hoc dictū reſtringere.dicit ḡ ꝙ etꝫ.in
mutuo nō eſt neceſſe ꝓbare verſuꝫ niſi qn̄ ꝓ ſa-
tiſfactōe oꝫ puenire ad diſtractōeꝫ reꝝ immobi
liū.q̄ſi ſecꝰ ſi poſſet ſatiſfacē de fructibꝰ.ꝓ hoc
adducit tex.x.q.ij.in.c.hoc ius pozrectū.in.v.
his creditoꝛ.vbi apponiꝰ dictio hic quaſi verſū

d:bȝ ꝓbari ꝑ creditorē i illo cāu vbi oȝ diſtrahē
bona imobilia ꝓ ſatiſfactiōe vl̄ mobilia p̄cioſa
ꝛ vt dixi ē dēm ſingulare ꝛ i corpore vn̄ ſumit il
la auc̄.canōizata ꝑ Grati.nō ē illa dictio h̄ ſaltē
i oib⁹ libris vl̄ cōiter ꝛ pōt allegari vna rō ꝓ h̄
dc̄o Inno.nā p̄lat⁹ hȝ liberam admiſtratōꝫ fru
ctuū.vt i.c.cū nobis.d̄ elec.ꝛ i.c.is cui.eo.ti.li.
vi.vn̄ quēadmodū pōt fruct⁹ diſtrahē d̄ nouo ꝯ
hēdo ita dȝ poſſe ip̄os diſtrahē ꝓ ꝯctib⁹ initis.
Itē i fructib⁹ agit̄ de p̄iudi.ipſius.qa ex eis vi
uere debȝ.hāc tn̄ māȝ i q̄ varie ſunt opi.iter ca
noniſtas ꝛ legiſtas late expediā i.c.ꝙ qbuſdaꝫ.
de fideiuſ.vbi meli⁹ cadit.ꝛ ad iſtū tex.dic ꝙ iō
erat neceſſe ꝓbare v̄ſū.qa pecunia nō fuit ꝯmē
data eccl̄ie ſȝ ꝑticulari.ſec⁹ ḡ a ꝯtrario ſenſu ſi fuiſ
ſet cōmēdata eccl̄ie.ꝛ de h̄ aliqd.j.dicā. ¶ In
glo.ij.nō fine glo.ꝙ depoſitū dr̄ factū apō eccle
ſiam qn̄ fit in p̄n̄tia p̄lati ꝛ capl̄i.nā p̄latus ꝛ ca
pitulū rep̄n̄tāt eccleſiā.i.c.regſiſti.de teſta.iūcto
c.ſcire.vij.q.i.Sȝ Jo.an.diſtinguit an depoſi
tum ſit factū apud ſacriſtā deputatum ad cuſto
diam vaſoꝝ eccl̄ie an apud deputatū ad cuſto
diā depoſitoꝝ.nā in qbuſdaꝫ eccl̄ijs deputatur
vn⁹ ſpēalr̄ ad cuſtodiā depoſitoꝝ quēadmodū
ē vidē i nōbili hoſpitali ſancte Marie h⁹ ciuita
tis Senenſis.nā multi tranſeuntes ꝛ peregrini
multa ēt p̄cioſa deponūt ꝛ fideliſſime ēt p⁹ mul
tum tēp⁹ fit reſtitutio q̄ſi ex hac diſtictiōe ſentit
Jo.an.ꝙ ſi depoſitū fit apud cuſtodē vaſoꝝ nō
dr̄ factū eccleſie ſȝ oȝ ꝙ interueniat preſentia p̄
lati ꝛ capl̄i.vt in glo.ſȝ in alio cāu non reqrit̄ eo
rum p̄n̄tia.ſat̄ eſt ꝙ a principio illum deputauit
ad depoſita recipiēda.ꝛ nō bn̄ qꝛ ſentit Jo.an.
ꝛ ēt glo.eccleſiā obligari ex tali ꝯctu inito gr̄a d̄
ponētis tm̄.ſed Inno.dic̄ ꝙ cum fiat in p̄ſentia
p̄lati ꝛ capl̄i non tenet̄ etiā eccleſia niſi aliquod
lucrū eccl̄ia inde ſubſtineat.allegat.l.licet.in.§.
ſi filius.ff.de peculio.ꝛ nihil vltra dicit ꝛ miror
ꝙ doc.nō pōderāt h̄ dictū qō mihi videt̄ ſatis
nōndū.nā qn̄ eccl̄ia recipit aliqō lucrū poteſt di
ci ꝯctus init⁹ gr̄a vtriuſqȝ merito eccl̄ia obligāi
debet ſicut ꝛ in alijs ꝯctib⁹.ſed quādo fit gr̄a d̄
ponētis tm̄ tunc nō occurrit mihi ratio q̄re ec
cleſia debȝ teneri ſaltē cū ſit ſemꝑ ꝑueniēduꝫ ad
diſtractionē reꝝ imobiliū vl̄ mobiliū p̄cioſaruꝫ
ex ꝯctu p̄lati ꝛ capl̄i nō initi ad vtilitatē eccl̄ie ꝯ
c.ſine exceptiōe.xij.q.ij.ꝛ rōnem.l.p̄ſes.C.de
tranſac.Ad iſtū tex.pōt rn̄deri ꝙ nō eccl̄ia ſed
canonici h̄ cōpellabant̄ ꝛ poterāt cōpelli ex red
ditib⁹ eoꝝ.ar.in fi.l̄re.ꝛ regulariter an ꝛ qn̄ ex
delicto p̄lati ꝛ capl̄i teneatur eccleſia.dico pleiſ
ſime in.c.i.de do.ꝛ ꝯtu.ꝛ nō hoc qa doc.ſimpli
citer tranſeunt cū p̄ma ꝯcluſione.

BOna fides Primo di
cit ad quid
tenet̄ depoſitari⁹.2°.qn̄o repetat̄ d̄po
ſitū.3ᵐ dēm ibi ſane.nō pōt alit̄ ſūmari ꝓp̄t mul
titudiēȝ dc̄oꝝ. ¶ Nō p̄ ꝙ ſi depoſitari⁹ dic̄ ꝑdi
diſſe res depoſitas reb⁹ ſuis ſaluis exn̄tib⁹ p̄ſu
mit̄ i dolo.ꝛ idē videt̄ dicēdū ſi ꝓbat ꝑditōeꝫ d̄
poſiti oȝ ḡ ꝙ ꝓbet cāuꝫ fortuitū vl̄ ꝑ alias p̄ſūpti
ones l̄ ꝯiecturas excludat dolū p̄ſūptū iminēte
icēdio.depoſitari⁹ nō valēs ſuare res ſuas d̄po
ſitas p̄elegit ſaluare res ſuas q̄ erāt p̄cioſiores.
nā nō tenet̄ res depoſitas viliores p̄ferre ſuis p̄
cioſiorib⁹ maxīe cū teneat̄ magis ſe diligē q̄ȝ ali
um.xxiij.q.v.ſi nō lȝ.ꝛ.c.nō ſat̄.lxxxvi.di.h̄.n.
cāu vel ſil̄i nō p̄ſumit̄ dolus. ¶ Sȝ dubiū ē qd
ſi res depoſite erāt p̄cioſiores ꝛ nō valēs ſubue
nire vtriſqȝ p̄elegit ſuas viliores.dicūt qdaꝫ ꝙ
p̄ſumit̄ dolus qō ego credē nō poſſū.nā vt pre
dixi p̄ qs tenet̄ ſbuenire ſibi ꝛ demū ꝓximo.vn̄
ſic̄ dicim⁹ reſpectu peccati ꝙ nō tenet̄ qs icurrē
peccatū ēt veniale vt ꝓxim⁹ euitet mai⁹ peccatū
mortale.qa nō tenet̄ aīam ſuā ip̄edē ꝯmodis ali
enis.vt plene diſputat glo.xiiij.di.i ſūma.ſeu in
c.ꝙ ait loth ita nō tenet̄ pati interitū rei ſue vt
ſaluet res p̄cioſiores ꝓximi.i h̄ tn̄ puto nō poſ
ſe dari certā doctrinā.ex varijs nāqȝ ꝯiecturis
index p̄ſumit dolū abeſſe vel adeē.Quid eīm ſi
ſaluauit res viliſſimas ꝛ dimiſit res depoſitas
valde p̄cioſas.ex q̄litate ḡ pſonaꝝ ꝛ reꝝ index
p̄ſumet dolū q nō pōt niſi ex ꝯiecturis ꝓbari.l.
dolū.C.de dolo.ꝛ i.c.ij.de renū.li.vi. ¶ Nota
ꝯ.in vbo de culpa ꝙ culpa regularit̄ ñ iputat̄ d̄
poſitario.nā cū fiat depoſitū gr̄a deponētis tm̄
nō debet depoſitarius accurate artari ad cuſto
diam rei ſolum enim tenet̄ de dolo.Itē de lata
culpa q̄ eſt dolus p̄ſumpt⁹.vt i.l.qō nerua.ff.e.
ꝛ in.l.magna negligentia.ff.de vbo.ſig.vbi bo
nus tex.Fallit i qbuſdā caſibus.p̄mo cū d̄po
ſitarius obtulit ſe depoſito tunc tenet̄ de culpa
leui ꝛ leuiſſima cū videatur depoſituꝫ factū gr̄a
depoſitarij.ad h̄.l.ſi qs.ff.ſi cer.pe.lȝ qdā volu
erūt h̄ caſu venire ēt caſuꝫ fortuitū vt ſētit gl.i.l
i.§.ſepe.ff.eo.ꝑ predictā.l.ſi qs.ſȝ cōiter tenet̄
oppoſitum vt ſentit hic glo.ij.ꝛ latius Bar.i.d.
l.ꝙ nerua.Secūdus cāus cū depoſitari⁹ aliqd
recepit ꝓ cuſtodia h̄ tn̄ cāu cōiter tenet̄ vt veni
at leuis ꝛ nō leuiſſima culpa.qa ꝯtractus iſte fit
gr̄a vtriuſqȝ.ad h̄.l.ꝯctus.ꝛ ibi nō.ff.de re.iu.ꝛ
facit quod dixi i cōmodato i.c.i.ſ.ti.ꝓxio.vēit
ḡ culpa in depoſito ſicut in cōmodato. ¶ Nō i
vbo pacto ꝙ cāus fortuit⁹ nō iputat̄ depoſitāio
niſi p̄ceſſerit mora in reſtituēdo depoſitum vel
culpa vel pactum.ꝛ ſic nē ꝙ per pactum qs r̄nū
ciat accidentalibus ꝯctus. ¶ Nō ex 2ᵃ p̄te ꝙ ꝯ
ctus depēdens a volūtate vni⁹ dūtaxat pōt diſ
ſolui qn̄cūqȝ.vn̄ nō imitatur depoſitū naturam
alioꝝ ꝯctuum qui a p̄ncipio regularit̄ volūtarij
ſūt expoſtfacto neceſſitat̄.c.potuit.de loca.l.ſic.
C.de ac.ꝛ ob. ¶ Nō 2°.regulā ꝛ caſuꝫ exceptū
nā regulariter admittit̄ ꝯpēſatio fac̄ i d̄poſito et
fuit h̄ ꝑuilegiū iductum ne in fraudē allegaret̄
ꝯpēſatio cā differēdi r̄ſtitutōeꝫ depoſiti ꝛ ſic cō
ic̄t⁹ d̄poſiti q mīrū initit̄ bone fidei r̄dūdarꝫ i ꝑ
fidiā. ¶ In gl.i.ibi qꝛ ñ miorē diligēriā caute h̄
logt̄ gl.ſȝ doc.ꝛ bn̄.ñ.n.dic̄ ꝙ tātā diligētiaꝫ dȝ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

adhibere in depoſitis quātā in ſuis. ſꝫ nō mio/
rem. nā qñqꝫ tenet̃ adhibere maiorē diligētiā ī
depoſitis. vñ ſi in rebus ſuis eſt diligēs vel dili/
gētiſſim⁹. tē ſufficit ꝙ tātā diligētiā adhibeat in
depoſitis. ſi vo in re ſua eſt min⁹ diligēs dꝫ hr̃e
maiorē diligētiā in depoſit. nā in rebus ꝓpis ne
gligētia eſt culpāda. in alienis vero eſt arcēda ꝛ
puniēda. l. ſi ꝯſtāte. §. ſi marit⁹. ff. ſo. ma. ꝛ diſti/
gue iſtā glo. dū dicit ꝙ p̃ſumptio iſta de q̄ in p̃n
cipio ſufficit ad ꝯdēnatōem ſm ea que dixi in p̃
nō. ¶ Sꝫ h̄ q̄ro de qōe necīa ad intellectū mēſi
depoſitari⁹ vel ꝯmodatari⁹ allegat rē ꝑdidiſſe.
vtrū teneat̃ h̄ ꝓbare ꝛ q̄liter ꝓbet cū qñqꝫ interi
tus rei accidit clādeſtine. de hac. q. p Cy. in. l. ſi
creditor. C. de pig. ac. plen⁹ p Bar. in. l. ſi qs
ex argētarijs. in §. nā ꝛ. ff. de eden. ꝛ ꝯcluſio eſt
ꝙ aut nō pōt ꝓbare rem ꝑueniſſe ad iſtū. ꝛ tunc
ſtatur dicto ſuo ſaltē cū iuramēto. ad h̄. l. pretor
ff. eo. aut ꝓbatur rem ꝑueniſſe ad iſtū ꝛ tūc aut
tenebat̃ exhibere rē ex officio iudicis ꝛ ſtat̃ iu/
ramēto ſuo ꝙ illā rem nō poſſidet. l. ſi. C. de ſi.
inſtru. qō tñ limita ſm glo. nō. in. l. nō ignorabit.
C. ad exhiben. Si vero tenebatur exhibere iu
re actōis vt in cōmodato depoſito ꝛ ſimilibus ꝛ
tunc tenetur dicens perdidiſſe hoc ꝓbare. al's
cōdēnabitur. vt in dicta. l. ſi creditor. ꝛ vide bo/
num tex. cū glo. inſti. qui. mo. re cōtrahi. ob. in
ſi. Qualiter autem probabit conclude ꝙ quidā
ſunt caſus apertiſſimi vt incendiū vis hoſtiū tē/
peſtas. ꝛ tūc tenet̃ apte ꝓbare vt in iuribus pre
alle. Quidam ſunt caſus occulti. vt latrocinium
de nocte commiſſum vel diſrobatio in campis.
ꝛ tunc ſufficit probare per coniecturas habito
reſpectu ad qualitatem perſone ꝛ temporis ꝛ ſi
miliuꝫ. vtputa inuenit quis hoſtium ſtatōis ſue
apertum ꝛ fractum vbi erant res depoſite. vl' in
trauit locū periculoſum equeſter redit pedeſter
ꝛ dicit per latrones ſe fuiſſe diſrobatum. ꝛ ſic di
cendum in ſi. pro hoc ho. tex. in. l. non omnes.
§. a barbaris. ff. de re mili. Quid autem ſi pro/
betur amiſſio rei. ſed ex aduerſo allegatur do/
lus vel culpa cui incumbit onus probandi. con
cluſio eſt Bar. ꝙ quidam ſunt caſus qui de fa/
cili non accidunt ſine culpa. vt incendiū in do/
mo propria vel furtum. in iſtis eſt neceſſe pro/
bare caſum fortuitū. qꝛ p̃ma fronte preſumit̃ cō/
tra allegantem. Quidam ſunt caſus qui vt plu/
rimū accidunt ſine culpa vt vis hoſtiū. in iſtis p̃
ſumit̃ culpa abeſſe. ꝛ ideo allegāti incūbit onus
ꝓbandi. ¶ In glo. ſi. ibi infra duos mēſes. Alij
vo dixerūt h̄ eſſe arbitrariū cū iura apte nō p̃fi/
gāt terminū ꝛ ille. §. q ꝯpēſatōeꝫ alle. in glo. loq
tur in fiſco. Cy. in. l. ſi. C. e. ſic diſtiguit ꝙ aut cō
ſtat de debito actoris p ꝯfeſſionē rei volēt ꝯpen
ſare. aut p ꝓbatōeꝫ ipi⁹ actoris. p̃ caſu dꝫ admit
ti exceptio ꝯpēſatōis. lꝫ ita de facili nō poſſet liq
dari debitū cōpēſandū. nā cū actor releuetur in
vno. ſ. ꝓpt ꝯfeſſionē rei patiēter ferat. ſi ḡuatur
in alio dicta. l. ſi. ꝛ. l. eū q. ff. de iuſiurā. Scd̾o

caſu qñ ꝯſtat p ꝓbatōes actoris. aut debituꝫ pōt
liqdari incōtinenti ꝛ admittit̃ exceptio ꝯpenſa/
tōis. aut nō pōt incōtinēti. ꝛ tūc ſi cōpēſatio peti
tur in ea re in qua nō cōpetit actio vt qꝛ eſt debi
tū nāle tm̃. ꝛ tūc admittit̃ ne res pereat. nā m̄lta
ſunt ſpēalia qñ timet̃ d̾ iteritu rei. vt in. l. i. ff. de
ferijs. ꝛ in. c. ſi. eo. ti. Si vo ꝯpetit actio ꝓ illo de
bito nō admittit̃ exceptio ꝯpēſatōis. exq̄ incōti
nēti liquere nō pōt. ſꝫ Bar. in. d. §. q cōpēſatio/
nem dat regl'am ꝙ infra illud tp̄s dꝫ liqdari de
bitū cōpēſandū qd̾ dat ꝯdēnato ꝓ executōe ſen
tentie. ꝛ ſic intelligit illū tex. nā duo mēſes dant̃
ꝯpēſandi ꝯ fiſcū ad liqdandū debitū ſuū. qꝛ in/
fra duos mēſes dꝫ ſnīa mādari executōni. de q̄
dicēdū vt in. l. in fraudē. ff. de iure fiſci. ¶ In re
bus vo ꝑuatoꝝ in actōe ꝑſonali dabunt̃ q̄tuor
mēſes ad liqdādū debitū. qꝛ q̄drimeſtre tp̄s da
tur regulariter ꝯdēnato in actione ꝑſonali. vt in
c. qd̾ ad cōſultatōem. de re iudi. ꝛ in. l. ij. ꝛ. iij. ff.
eo. nam ille qui cōpenſat dicit̃ ſoluere. l. ampli⁹
ff. rem ra. ha. ꝛ eſt hec opi. ſatis exquiſita. ſꝫ cre
derem eam limitandā ſm p̄mū mēbrum diſtin/
ctōis Cy. nam ſi cōſtat p ſolam ꝯfeſſionē rei. tūc
nō datur tempus ad ſoluendū niſi decem dieꝝ.
vt nō. in. l. ſi debitor. ff. de iudi. ꝛ in. c. dudū. el.
ij. de elec. duruꝫ eſſet dicere ꝙ infra deceꝫ dies
deberet reus ꝓbare dubitum ſuum. Et nō ex
hoc ꝛ ex tex. ꝙ exceptio compēſatōis eſt ꝓpo/
nenda ab homine. non ergo fit cōpenſatio ipſo
iure niſi quo ad euitandam penam debent̃ ſol/
uere vel curſum vſurarum. vt eſt tex. nō. iuncta
glo. in. l. ſi cōſtat. C. eo. ꝛ per hoc ſoluitur ibi nō
q. per doc. pone ꝙ emphiteota non ſoluit cano
nem per biennium. dominus dicit euꝫ cecidiſſe
a iure ſuo. ille allegat ꝙ dominus tenebatur ſi/
bi in tanta vel maiori quantitate. queritur nun/
qd incidat in penam. ꝛ dicitur ꝙ non. qd̾ nō.
In eadem glo. ibi in pecunia ꝛ pondere. dic cla
rius ꝙ compenſatio admittitur in omnib⁹ ſaltē
que in ſuo gñe recipiunt functionē. i. ꝙ vna res
ex toto poteſt fungi vice alterius. ꝛ iſta cōit̃ con
ſiſtūt in pōdere ꝛ numero ꝛ mēſura. In his vo
q̄ in ſe nō recipiūt functōeꝫ ceſſat ꝯpēſatio. exē/
plū ſi tu teneris mihi in q̄nq̄ginta. ꝛ ego tibi in
eq̄. nō admittit̃ ꝯpēſatio qꝛ tanͭ plus pōt eē inter
eſſe ꝛ affectio quā hēo ad equū. q̄ꝫ illa quā hēo
ad pecuniā. ſec⁹ aūt eſt qñ nullū poſſuꝫ p̄tēdē in
tereē. vtputa tu mutuaſti mihi pecuniā ꝛ ego ti/
bi vl' qd ſile. eſt aūt ꝯpēſatio debiti ꝛ crediti int̃
ſe ꝯtributio. An aūt in ꝯmodato hēat locū exce
ptio ꝯpēſatōis. ꝛ vr̃ ꝙ ñ. p. l. p̃textu. C. ꝯmo. ſed
ꝯriū cōit̃ ibi tenet̃ ꝓ q̄ iſte tex. q ponit ſpēalitatē
in depoſito. q̄ ſec⁹ ī ꝯmodato. qꝛ exceptō firmat
regl'aꝫ in alijs xxxij. q. vij. dñs. ꝛ vide ibi bonā
diſtinctōeꝫ p Cy. vtꝝ admittat̃ indirecta ꝯpēſa
tio. vbi ñ hꝫ locū directa. vtputa ſi res tua ꝑue/
nit ad me poſſuꝫ illā retinere ꝓ debito meo do
nec mihi ſatiſfeceris. ꝛ vide ibi plene ꝛ in. l. ſi ñ
fortē. in. §. ſi cētū. ff. de ꝯdi. ide. In ſi. glo. intell'e

h̄ ꝓcedē ī penis ꝯcernētib⁹ vtilitatē ptiū. ſec⁹ ſi ꝯcernerēt vtilitatē publicā vł fiſci. qa q̄ōlibꝫ dli⸗ ctū eſt puniendū. l. ij. §. ſi publico. ff. de adult. et ꝑ Inno. in. c. penul. ⁊ vltio. e. ti. Abbas.

¶ De emptione ⁊ vēditiōe. Rñca.

¶ Sup̄ viſū ē de ꝯctib⁹ ī q̄b⁹ rei ꝯmoditas ł ſim plex cuſtodia ī aliū tñſfert. reſtat merito vidē d alijs ꝯctib⁹ in q̄b⁹ tñſfert dñium ⁊ ēt poſſeſſio ſi vēditoꝛ erat dñs vł vſucapiēdi ꝯditio ſi al⁹ erat dñs iō ſbijcit rubꝛica de emptōe ⁊ vēditōe. ⁊ vñ habuerūt ortū iſti ꝯct⁹ emptōis ⁊ vēditōis nōt tex. in. l. i. de ꝯben. emptiōe.

PLacuit Cogitur ep̄s ne ca ri⁹ vēdat īſeūtib⁹ q̄ꝫ in mer cato vēdētur. ¶ Nō p̄ ꝙ cle rici maxīe curati debent eſſe hoſpitales. i. elēoſynarij ⁊ re cipe pegrinos īſeūtes itellige iux̄ facultatē bñ ficij. nā p̄ debēt ꝓuidē ſibi ⁊ neceſſitatib⁹ eccłie c. paſtoꝛał. d bis q̄ fi. a pla. ⁊. c. i. ⁊. c. de his. d ec cle. edi. ¶ Nō z⁹ ꝙ nō dꝫ q̄s vēdē carnes plus q̄ꝫ valeāt. ⁊ fac̄ h̄ in ar. ꝙ eccłia ſi vult vēdē rem ſuam ⁊ repit aliq̄d plus q̄ꝫ valeat cōit nō debet illud vł recipe. ⁊ h̄ tenꝫ gl. nō. x. q. ij. hoc ius. et ſeq̄tur Hoſti. h. ſꝫ Lau. ꝯ. ſꝫ p̄mū dēm mihi pla cet vbi ex ignoꝛātia q̄s vult p̄ſtare vltra debitū valoꝛē. nā eccleſia nō debet adhibē fraudē in ꝯ⸗ ctu. vt in. c. ꝑ tuas. de dona. ſec⁹ videł ſi ſciēs ve rū p̄ciū offert aliq̄d vł. nā tūc nulla eſt deceptō ar. regule ſcienti. de re. iu. li. vi. ⁊ ſic reducas ad ꝯcoꝛdiā has opi. ꝯrias. vide Cal. in. c. nauigāti. de vſurł. vbi dicit peccare ꝯhentem q̄ aliū dcipit ī p̄cio lꝫ citra dimidiā iuſti p̄cij. hic forte dic ca⸗ non difficile eē inter emente ⁊ vēdentē nō inter uenire peccatum. de pe. di. v. q̄litas. lxxxviij. di. eijciēs. ⁊ hec nō. ¶ Nō z⁹ ꝙ tātū valet res q̄ꝫtū cōiter vēdi pōt. de q̄ in. l. p̄cia rez. ff. ad. l. fal. et d. de teſti. c. cū cām. cl. ij. Itē nō ⁊ tene menti ꝙ exponēs victualia venalia ꝯpellił vēdē ꝓ iuſto p̄cio. fac̄. l. i. C. de epi. aud. ⁊. ff. de offi. p̄fec. vꝛ. l. i. §. cura carnis. ¶ Itē nō caſum nō. ⁊ gñalez ī q̄ ep̄s hꝫ iuriſdictōēꝫ in laicos videlicꝫ vbi v̄⸗ ſaf cā pietał. nā cā pia eſt vt pegrini ⁊ īſeūtes humanit̄ tcteně. ¶ Sꝫ opp. ꝯ h̄ ⁊ ꝯ tex. ⁊ videł ꝙ nec ep̄s nec iudex ſecularis poſſit quē cōpel lere ad vēdēdū rē ſuā nec ad imponēdū p̄cium rei. vt i. l. inuitū. ⁊ i. l. dudū. d ꝯben. emp. imo nec iudeis īfligi pōt h̄ on⁹. vt. l. nemo exter⁹. C. d iu deis. So. varie circa h̄ hic ſcribūt doc. ⁊ i. d. l. i. C. de epi. audi. ⁊ ꝑ Bar. i. l. ānonā. ff. d ex̄oꝛ. cri Sꝫ ponēdo vioꝛem opi. ⁊ cōioꝛē diſtigue ſic. ꝙ aut q̄s expoſuit rē ſuā venalē aut nō. p̄ cāu ī hiſ q̄ ſūt neceſſaria ad vitā hōis pōt ſupioꝛ ſtatuere iuſtū p̄ciū. nā ītereſt ſupioꝛis ꝓuidē neceſſitati⸗ b⁹ ſbiectoꝝ ⁊ reipublice ⁊ ī iſtis dꝫ intelligi iſte

tex. ⁊ iura ſiłia. Ex q̄ īfert Bar. ī. d. l. i. ꝙ cū vita hōis nō poſſit duci ſine veſtimēt ⁊ ſine hoſpitio q̄ō ēt ī domib⁹ apt̄ ad locādum ⁊ ī pānis poſſit ſtatui certū p̄ciū ⁊ ita iā dudū actū fuit Padue ī domib⁹ ꝯducēdis ꝑ ſcholares. nā q̄libꝫ dom⁹ apta fuit deſcripta ī certo loco ⁊ eſtimata p̄ſio ānalis. ī alijs v̄o q̄ ſūt neceſſaria ad vitā hōis hñt locū ꝯria vt nō cōpellanł vendē certo p̄cio ſꝫ q̄ſqꝫ in re ſua ſit moderatoꝛ ⁊ arbiter. vt in. l. ī re mādata. C. mā. ⁊ in. d. c. dudū. facit. c. de his de ſepul. z⁹ cāu p̄ncipali. ſ. cū q̄s rē ſuā non ex ponit venalē. aut nulla ſbeſt neceſſitas ⁊ non cō pellił q̄s vēdē. vt ī. d. l. inuitū. aut ſbeſt neceſſitas ⁊ p̄ūt exuberātes cōpelli ad vēdēdū iuſto p̄cio ea q̄ ſūt neceſſaria ad vitā hōis ⁊ ſic fuał tpe ca riſtie. ꝓbał rōe. nā tpe neceſſitat̄ oīa victualia d hēt eſſe cōīa. vñ excuſał q̄s a furto ſi neceſſitate maxīa īminēte capit alienū. vt le. ⁊ nō. ī. c. ſi q̄s ꝓpł neceſſitatē. de furt. de ꝯſec. di. v. diſcipłos. ⁊ vide tex. nō. cū glo. ī. c. ſic. xlvij. di. vbi cōclu⸗ dił ꝙ lꝫ idigētib⁹ nō cōpetat actio ꝯ diuites ad victualia cōicāda p̄ūt tñ iploꝛare officiū ſupioꝝ vt eos cōpellāt. nā cū peccet nō largiēdo forti⁹ peccat vēdē nolēdo. ⁊ h̄ diligenł nō. ¶ In gl. ī. nō glo. iūcto tex. ī ea alle. ꝙ pōt q̄s ꝯpelli per ex cōicatōēꝫ vt ſit hoſpitał. ī. caritatiuus ⁊ elemo⸗ ſynari⁹ ⁊ ad recipiēdū pegrīos ī domo. Inno. videł ſentire ꝯriū niſi peccatū ſit notoꝛiū ⁊ mł⁹tū lēte ī h̄ īnſeūt doc. Ego diſtiguerē ꝙ aut loq̄ł ī clerico bñficiato aut in laico. p̄ cāu pōt ꝯpelli et fieri cōpulſio vt iux̄ facultates ſit caritatiuus ⁊ tałr nō faciēs peccat. q̄a ad op⁹ pietat̄ ſunt p̄nci palit̄ īſtituta bñficia. xij. q. ī. vidētes. ⁊. xvi. q. ī. c. fi. ⁊ in. c. de monachis. de p̄ben. z⁹ caſu cum q̄ri tur de laicis dico ꝙ vbi eſt maxīa neceſſitas ex pte ꝓximi laicus peccat ſibi non ſubueniendo. ⁊ ſic poſſet cōpelli ad ſubuentionē per excōicati onem. lxxxvi. di. paſce. lxxxiij. di. in. c. ī. ⁊. ij. et hoc cāu elemoſyna eſt in p̄cepto dicto. c. ſicut. ⁊ nō. in. c. inter opera. de ſpon. ał̄s autem vbi non vrget talis neceſſitas ceſſat cōpulſio ⁊ elemoſy⸗ na eſt de genere bonoꝝ ⁊c̄. non autem in prece⸗ pto. vt in iuribus allega. d. ¶ In glo. ij. in fi. vł ſm Hoſt. loquitur iſte tex. ſm antiqua tempoꝛa ſm ꝙ omnes cauſe laicoꝝ poterant deferri ad eccleſiam. c. ꝑ venerabilē. q̄ fi. ſint le. ⁊ nō. ī. c. no uit. de iudi. ſꝫ Hoſti. tꝫ ꝙ ēt hodie ep̄s hꝫ ī h̄ iu⸗ riſdictionē nec valꝫ ꝯſuetudo in ꝯriū tanq̄ꝫ ipe⸗ diēs coꝛrectionē peccati. ⁊ dicit Abbas magr̄m ſuū conſuluiſſe in facto per iſtum tex. ꝙ ep̄s po terat punire illos qui cōmiſcent farinā fabaruꝫ cere venali vel aliquā aliā indebitam mixturaꝫ. ⁊ hoc credo veriſſimum non ſolum ratiōe hui⁹ c. ſed quia de quolibet crimine notoꝛio vbi dep̄ henditur negligentia iudicis ſecularis iudex ec cleſiaſticus hꝫ iuriſdictionē ī laicos ⁊ maxīe qꝛ ī tali crimīe notoꝛio ꝯp̄hēdił negligētia iudicis ſe cularis. vt in dicto. c. nouit. de iudi. ⁊ quod ibi dixi ⁊ plus dico vltra doc. hic ꝙ nedū reſpectu

tráſeūtiū ꝛ peregrinoꝝ hꝫ eṗs iuriſdictōeꝫ in ca ſu h⁹.c.ſꝫ etiā reſpectu habitātiū in loco.nā vſaṫ in h cā pia vt paupes nō vexenṫ.nec ꝯpellantur emere neceſſaria vltra debitū.ꝛ h vṙ approbari etiā p ius ciuile vt eſt tex.ſm vnā lec.quaꝫ ſeqṫ ibi Bal.in.l.vna.C.de epi.audi.qḋ nō q̄re con cludo ꝙ eṗs nō poterit ꝯpeſcē iſtos q exponunt venalia victualia vt nō vendāt vltra iuſtū p̄ciuꝫ ꝛ fraudatores compellere.

¶ Ut menſure. Fraudans menſuras ꝛ pōdera xxx.dieb⁹ in pane ꝛ aq̄ penite re dꝫ. Nō p̄ penitētiā imponēdā in foro anime fraudāti pōdera ꝛ iuſtas mēſuras.ꝛ eſt iſte vn⁹ de.xlvi.canonib⁹ penitētialib⁹.nā xlvi.vl' q̄tuor ſunt canones imponētes certā penā in foro aie q̄s vide collectos p Hoſti.in ſum.in ti.de peni. nō tñ ſacerdos teneṫ p̄ciſe penitētiā canonis im ponere.ſꝫ pōt eā ex cā mutare ꝛ diminuere.naꝫ oēs penitētie hodie ſunt arbitrarie.vt in.c. de⁹ q.de peni.ꝛ remiſ.ꝛ in.c.mēſurā.de pe.di.i.ſed nō dꝫ ſacerdos de facili recedere a penitentia p canonē definiata.vt nō.in iurib⁹ p̄alle.ꝛ ſic limi ta ꝛ reſtringe dictū Jo.an.h q vṙ velle ꝙ hodie iſti canones de nihilo ſeruiāt.qḋ nō eſt veꝝ vt h doc.dicūt.vide glo.in.c.ſunt plures.de pe.di. iij. ¶ In glo.ij.in fi. Nō glo.ꝙ p eodē peccato qs puniṫ dupl'r vt in foro aie ꝛ iudiciali.penitē tia q in foro aie impoſita nō impedit penitētiam imponēdā in foro iudiciali nec ecōtra.ꝛ nō bene qꝛ facit ad ea q̄ dixi in.c. de his. de accuſa.p h facit diuerſus finis.nā in foro aie imponiṫ peni tētia qꝛ leſit deū.in foro iudiciali imponiṫ pena qꝛ leſit rē publicā.vṙ tñ ꝙ ſi ſufficiēter fuerit pu nit⁹ in iudicio nō dꝫ ampl'⁹ puniri in foro aie p tex.in.c.q̄uis.xxiij.q.v.vbi dṙ ꝙ ſi ſufficienter fuerit qs puniṫ⁹ p iudicē puta decapitaṫ⁹ nō pu nieṫ ampl'⁹.p illo delicto.ſꝫ vide ad maꝫ q̄ dixi in.c.de his.ſ.alle. ¶ Nō ꝙ fraudās pōdera vl' mēſuras puniṫ pena.l.corneľ.de fal.ꝛ pena illi⁹ legis eſt bonoꝝ publicatio cū deportatōe.l.i.ff. de fal. Sꝫ aduerte qꝛ tex.in.l.pe.ff.eo.nō impo nit tātā penā fraudāti mēſuras ꝛ pōdera. ꝛ dic ꝙ pōt puniri in duplū. Item relegari in inſulaꝫ ꝛ aliā penā vṙ ponere in.l.annonaꝫ.ff.de extr. cri.nā iuriſlator ibi aliā vṙ imponere fraudanti mēſuras ꝛ aliā fraudāti pōdera. ſꝫ ñ video ro. rōeꝫ diuerſitat'.ſꝫ credo poſſe dici ꝙ cū iura va rie h crimīa puniūt pōt iudex imponere quā pe nā vult de expſſis in iure.ar.in.l.q̄tiēs.ff.de ac. ꝛ obli.ꝛ in.c.qm̄.in fi.vt lite nō ꝯteſ.pōt etiā ex cā illā penā mitigare etiā ſi ſit pena ſtatuti muni cipalis.l.qd q̄.§.pena grauior.ff.de his qui nō. inſa.ꝛ ibi per Bar.quod nō.

¶ Cum dilecti. Cūꝫ res vēdiṫ mi n⁹ dimidia iuſti p̄cij i arbitrio ēptoris eſt vtꝝ rē reſtituat recuperato p̄cio vl' iuſtū p̄ci um ſuppleat.vel aliṫ ꝛ ſic. Tenet vēditio lꝫ ven ditor ſit decept⁹ vltra dimidiā iuſti precij. pōt tñ venditor agere vt reſtituaṫ res vel iuſtum pre ciū ſuppleaṫ ꝛ ſi alteꝝ p̄ciſe petit ſuccūbit h.d. p̄ ponit factū 2°. diffinit.2ª ibi qꝛ vero. ¶ Nō p̄ cō tractū venditōis rei eccľie nō eſſe ipo iure nullū ex deceptōe etiā magna vel enormi inuenīēte precio vt h aperte.pbaṫ. ¶ 2°. nō vnum remedi um competēs vnicuiqꝫ neduꝫ eccľie ſꝫ priuato ꝯctus reſciſſiuū.ſ.qñ quis decipiṫ in p̄cio vltra dimidiā iuſti p̄cij.qḋ pcedit tā ex pte emptoris q̄ꝫ vēditoris. In emptore pone exemplū vale bat res decem ꝛ emit vltra xx. In vēditore ex emplū.cū res valeret decem vēdidit.p quatuor nā iuſtum p̄cium ſunt decem.dimidia pars eſt quinqꝫ.ꝛ iſte reperiṫ decept⁹ vltra dimidiam qꝛ vēdidit.p quatuor. Si vero deceptio nō eēꝫ vl tra dimidiā puta qꝛ vendidit.p quinqꝫ rē valen tem decem nō cōpetit remediū reſcindendi cō tractū.qꝛ vſqꝫ ad dimidiā iura tolerāt deceptōꝫ l.in cauſe.ff.de mino.l.ij.C.de reſcin.vendi. Nō 3°. ꝙ ineptitudo libelli pōt opponi etiā poſt ſentētiā ꝛ in hoc vṙ iſte tex.nō.qḋ intelligo qñ talis eſt ineptitudo libelli.q̄ non ꝯcludit ius agē di nec ſuper eo ſentētia recte firmari pōt. ſecus aūt qñ libellus eſſet ineptus ex nimia gñalitate ad hoc qḋ leg.ꝛ nō.in.c.abbate ſane.de re iudi. li.vi. ¶ Nō ꝙ in cā appellatōis vel iudicio nul litatis ſuperior iudex nō reformat ſententiā in ferioris.ſꝫ ſimpl'r eam pnunciat nullā ꝯſtito de nullitate.hic eni papa aditus p viā appellatōis vl' nullitat' ſimpl'r pronūciauit ſnīaꝫ nullā nec re formauit illā dando emptori arbitriū ſupplēdi iuſtū p̄ciuꝫ vel rē reſtituere.qḋ videṫ ꝯtra q̄ dixi in.c.cū Johannes.de fide inſtru.ꝛ p Bar.in.l. ſi expreſſim.ff.de appel.ſed dic iſtū tex.procede re qñ proceſſus ex toto eſt nullus.ſicut h erat.p pter ineptitudineꝫ libelli dū petebaṫ alteꝝ p̄ciſe ex duob⁹ alternatiue obligatis.ſec⁹ vbi pceſſus vaľuiſſet ꝛ ſnīa fuiſſet tñ nulla vl' iniuſta.qḋ bñ nō.Exq̄ iſero ꝙ ſi iſti actores petijſſēt rē reſtitui vel iuſtū p̄cium ſuppleri.ꝛ iudex cōdēnaſſet p̄ci ſe ad reſtitutōem rei.ſuperior in iudicio appel latōis vel nullitatis reformaſſet ſentētiā dando emptori facultatē.put petebaṫ in libello. ¶ In gl' i.in fi.ſed q̄re papa nō pronūciauit contractum nullū ex defectu ꝯſenſus capituli. So. non fuit ad h actū nec fuit hoc probatum ſed ſimpl'r in li bello allegatuꝫ.ꝛ per hoc declaratur glo. q̄ eſt in verbo reddēda. ¶ In glo.in vbo qōeꝫ in fi. ſꝫ q̄riṫ quid poterant petere canonici de nouo. So.poterāt petere reſtitutōeꝫ in integꝝ p̄textu enormis leſionis.vt in.c.ad nr̄aꝫ.de re.eccle. ñ alie.ꝛ puto ꝙ lꝫ ꝯpetat remediū de iure cōi qñ inuenit deceptio vltra dimidiā iuſti p̄cij nihilo min⁹ poterit eccľia vl' mior petē reſtitutōꝫ in in tegꝝ.nec ob.ꝙ ſi dicaṫ ꝙ vbi ꝯpetit ordiariū re mediū ceſſat extraordinariū.l.in cauſe. ff.de mio. qꝛ illud procedit niſi pinguius ſuccurratur per remediuꝫ extraordinariū iux̄ nō.in.c.ex parte.

ꝺ.ō reſcrip. ⁊ i.c.i. ꝺe i integ. reſti. li. vi. i h̄ ãt cãu
pigu⁹ ſbueniť ꝑ remediũ reſtitutiōis ga reſcin
ꝺereť ſimpliciť ꝯct⁹. Itē ſat ē ꝓbare enoꝛmē leſi
onē abſqꝫ eo ꝙ ꝓbareť ꝺecep⁹ vlť ꝺimidiã iuſti
ꝑcij. Itē pñt canōici agē ꝺe ꝺolo ſi ꝺolus iterue
nit. Itē allegare nullitatē ex ꝺ̄fectu foꝛme. hos
ğ ⁊ ſiles modos agēdi recitat iſte tex. in fi. In
glo. fi. i fi. ibi ñ valet ꝯct⁹. nō hñ glo. i eo ꝙ pōit
ꝺ̄ſiam inť ꝯctũ bone fidei ⁊ ſtricti iuris. vt ſi ꝺo-
lus ꝺedit cãm ꝯctui bone fidei ſit ipſo iure ꝯct⁹
nullus. ſec⁹ ſi ꝺedit cãm ꝯctui ſtricti iuris. ⁊ g ꝺi
canť cōtract⁹ bone fidei ⁊ ſtricti iuris ⁊ q̄re ſic
ꝺicanť cũ in qlibꝫ ꝯctu reqrať bona fides vide
bonã glo. in. c. cũ venerabiľ. ꝺe excep. Sꝫ Pe.
ꝺe bel. ptica tenet ꝯ̄riũ reꝓbãdo glo. iur̄ ciuiľ
q̄ tenet idē qō iſta. i. l. ij. C. ꝺe reſcin. ven. ⁊ in. l.
elegãter. ff. ꝺe ꝺolo. ꝺicit. n. ꝙ ꝺolus nũqꝫ an-
nullat ꝯctũ ipſo facto ſiue ſit bone fidei ſiue ſtri-
cti iuris moueť iter cetera. ga exq̄ ꝯctus habet
ſbalia ſua puta ꝯſenſum ꝯ̄bentium ⁊ ꝑciũ ꝺebet
tenē. l. ꝺolũ. C. ꝺe inti. ſtipu. ⁊ l. ſi gs cũ aliť. ff. ꝺ̄
verb. ob. nec ē verũ ꝺicē ꝙ ꝺolus h̄ cãu ipediat
ꝯſenſum. quia ſi h̄ eēt verũ nō valēt ꝯtract⁹ etiã
ſtricti iuris cui⁹ ꝯ̄riũ eſt expꝛſſum in iurib⁹ ꝓalľ.
nã ꝺolus nō iteruenit h̄ in cōtractu ſꝫ in cã ꝯct⁹
ga ꝑtēdit vēdere lꝫ fuerit ꝺecept⁹ in cã ꝓpť quã
fuit iduct⁹ ad vēdēdũ. ad idē allegatur. l. met⁹.
§. volenti. ff. qō me. cã. vbi tenet ꝯctus init⁹ per
metuꝫ licet veniat reſcindēdus ꝑ actionē quod
metus cauſa. vt legiť ⁊ nō. in. c. abbas. qō met⁹
cã. Itē hec ꝺ̄ſia ſm eum iure non ꝓbatur. ⁊ cũ
hec opi. Pe. tranſiuit Io. an. h̄. Sꝫ Bar. in. ꝺ
l. eleganť ſuſtinet glo. ⁊ moueť mulť motiuis in
ter cetera adducit ꝙ ꝺolus ꝺans cãm ꝯctui ma
numiſſiōis reddit illũ ꝯctũ ipſo iure nullũ. vt in
illa. l. elegãter. ſi ğ ꝯtractum ita fauoꝛabilē ãnul
lat multofoꝛtius ꝯctũ minus fauoꝛabilē. nō ob.
ꝺ. l. metũ. quia ibi nō fuit gs ita ꝺecept⁹ in ꝯctu
nec in cã ꝯct⁹ ſed volēs euitare metũ rē vēdidit
nã coacta voluntas volũtas eſt. xv. q. i. merito.
ſed in cãu noſtro ꝺolus excluſit ꝯſenſum i cau-
ſa contractus. ga agebat iſte vēdere ex illa cau-
ſa q̄ erat falſa. Et ſi ꝺicēs q̄re nō ſic ãnullat ꝯtra
ctũ ſtricti iuris. Rñdeť ga ꝯctus ſtricti iuris iu-
ꝺicať ſtricte. ꝯtract⁹ vō bone fidei iudicatur ſm
maximã eq̄tatē ⁊ multa veniũt ꝺe qbus expꝛſſe
nō fuit actũ. vt nō. in. ꝺ. c. cuꝫ venerabiľ. ⁊ hanc
opi. tene. Sed excipe cãum qñ ꝺolus iteruenit
in ſpũalibus. nã talis ꝺolus non ãnullat actum
neqꝫ pōt excipi qñ fuit iduct⁹ ad bonũ ga non
pōt ꝓꝑe ꝺici ꝺolus. exēplum ꝺolo te induxi ad
itrandũ religionē tenet ingreſſus ad h̄ qō legiť
⁊ nō. i. c. cũ ꝺilectus. qō met⁹ cã. Itē vide nō. gl
ff. ꝺe ritu nup. l. a ꝺiuo. q̄ vult ēt hãc regulã falle
re in mr̄imonio. vt ſi ꝺolo te iduxi ad mr̄imoni
um ꝯ̄bendũ qō pōt eē rōne ꝑdicta fauoꝛe ſpiri-
tualiũ. Itē cape aliã limitationē lꝫ contract⁹ rōe
ꝺoli ſit nullus tñ ꝺ̄ceptus pōt ſi vult ſtare illi cō
tractui ne ꝺolus ꝓſit ꝺoloſo. nã nullitas cauſať
in fauoꝛem ꝺolum paſſi ⁊ non iferenť quia iura
ſubueniũt ꝺeceptis ⁊ nō ꝺecipiētibus. c. cũ vni-
uerſoꝝ. ꝺe reꝝ ꝑmu. qō intellige niſi cōtract⁹ ſit
a lege ꝓhibit⁹. vt in. ꝺ. l. a ꝺiuo. vbi glo. nō.
Sꝫ opp. ꝯ̄ tex. ex glo. ⁊ videť ꝙ iſta ſñia ꝺebuit
tenere ꝑ. l. miles. §. ꝺecē. ꝺe re iudi. vbi pꝫ ꝙ cō-
tra ꝺñm ſerui q ꝺãnum intulit poſſuꝫ agere ⁊ ꝑ
ciſe petē reſtitutionem ꝺãni ⁊ ſic poteſt ꝺñs ſim
pliciť ꝯdēnari ſꝫ ꝺñs hꝫ poteſtatē reſartiēdi ꝺã-
num vľ ꝺãdi ſuũ ꝓ noxa. i. ꝓ ꝺãno. ita ꝺicem⁹ i
ꝓpoſito lꝫ ſimpliciť petať reſtitu⁹ rei vendite ꝺꝫ
nihilomin⁹ tenē libellus ⁊ ſñia ide lata. ſꝫ actoꝛ
hꝫ facultatē ſupplēdi iuſtũ ꝑciũ ſi vult ğ iſta ſñia
nō ꝺebuit ꝓñũciari nulla. Jo. ꝯ̄riũ ꝓcederet et
cōcluderet ſi tenerem⁹ opi. q̄rũdã q tenuerunt
rē reſtitui ſolũ eē in obligatōe ⁊ ſuppletiōe iuſti
ꝑcij i facultate. ſed ꝯ̄riũ ē veꝝ vt ſatis colligitur
hic. ⁊ in. ꝺ. l. ij. vtrũqꝫ. n. eſt in obligatione alter
natiue tñ iō non potuit alterũ ex alternatiuis ꝑ-
ciſe peti nec ad alterũ fiet cōdēnatio qō eſſet pe
tere plus cauſa. vt in. c. vno. ꝺe plus peti. ſꝫ i. ꝺ.
l. miles. reſartio ꝺãni erat ſolũ in obligatiōe. tra
ꝺitio vō ſerui ꝓ noxa erat in facultate iō potuit
alterũ p̄ciſe petē. ⁊ hãc opi. tꝫ Jo. an. hic ⁊ cōi
ter ꝺoc. noſtri. Ex quo iſertur nōbile ꝺictum ꝙ
ēt re vendita ꝑempta pōt agi vt ſuppleať iuſtuꝫ
ꝑcium quod non eſſet ſi ſuppletio p̄cij eſſꝫ i fa
cultate ⁊ nō in obligatōe. ꝓ hoc faē ga quando
ꝺuo alternatiue ſũt in obligatione vno ꝑempto
remanet aliud i obligatiōe. l. pleruqꝫ. ff. ꝺe iure
ꝺo. ⁊ l. ſtichum. ff. ꝺe vbo. ob. Et ex hoc poſſet
ſequi vnũ ſatis abſurdũ ꝙ ſi res vēdita adhuc
exiſtens penes venditoꝛē periret cãu cũ pereat
emptoꝛi ⁊ nō vēditoꝛi inx̄ ea q̄ habentur in. l. ne
ceſſarie. ff. ꝺe peri. ⁊ commo. rei ven. qō pōt agi
ad ſupplemētũ iuſti ꝑcij exq̄ vtrũqꝫ eſt in obli-
gatione alternatiue qō bene nō.

PEruenit Si vir hēat alia
bona vnde vxoꝛ
poſſit ſibi conſulere ⁊ conſentiēte vxo-
re rē ꝓpter nuptias ꝺonatam vxoꝛi vendiderit
emptoꝛē q ſpacio. xxx. ãnoꝝ rē poſſedit non po
teſt vxoꝛ inquietare ſuꝑ ea maxīe ſi ꝑcium fuit
ꝯuerſum i cōmunē vſum viri ⁊ vxoꝛis. h. ꝺ. ſecũ
ꝺum itellectũ quē. j. tenebo. ⁊ eſt cãus nōbilis li
mitãs ius ciuile. ſꝫ ſm Jo. an. nō opoꝛtꝫ adijcē
maxīe ſꝫ oīa illa tria neceſſario reqruntur. cōis
ꝺiuiſio. 2ᵃ ibi ga igiť. ¶ Nota primo ꝙ res ꝺo
nata vxoꝛi a viro ꝓpter nuptias non poteſt alie
nari per maritum etiam conſentiente vxoꝛe. vt i
auē. ſine a me. C. ad velľ. niſi ꝺuobus interueni
entibus. primo ꝙ vxoꝛ conſentiat poſt biēnium
ſecunda vice. Item ꝙ tñ ſit in viri facultatibus
vt indēnitati vxoꝛis poſſit conſuli ⁊ requiriť vt
facultas ſit i bonis mariti nō ſolũ tꝑe ꝯctus vt q
ꝺã ꝺixerũt ſꝫ ēt tēpoꝛe q̄ vxoꝛ agit ſeu agē pōt.
vt nō. in. ꝺ. auē. ſine a me. ⁊ hic cōmuniter ꝑ ꝺoc
to. alle. non eēt ſufficienter cōſultum vxoꝛi. ⁊ h̄
fuit ꝺubitãdi rō. quia nō interuenit 2⁹ cōſenſus

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

bic poſt bienniū. ꝛ iō eſt difficile videte rōez decidēdi in ꝯriū de q̄ dicet̄ cū glo. ¶ Nō 2°. ibi in ti. iuſto ꝙ in pſcriptōe. xx. annoꝝ. allegat̄ titulus. ꝛ dicit Hoſ. h̄ nō eſſe neceſſariū de iure ciuili. vt C. de pſcrip. xxx. vel xl. annoꝝ. q̄ſi ꝑ totū. ſ3 q2 cā erat h̄ in foro eccliaſtico. iō h̄ fuit allegat⁹ titulus. h̄ rō n̄ ē indiſtincte vera. q2 etiā de iure canonico nō req̄rit̄ titul⁹ niſi q̄ñ pſcriptio eſt ꝯ̄ ius. vt in. c. i. de pſcrip. li. vi. q̄ caſu puto idē eſſe de iur̄ ciuili. nā poſſeſſio ꝯ̄ ius pſumit̄ eſſe iniuſta. ꝛ poſſeſſoꝛ pſumit̄ in mala fide. l. quēadmodū. C. de agri. ꝛ cen. li. xi. ꝛ ſic nō h3 locū pſcriptio. x. annoꝝ. nec eſt aliq̄ dr̄ia in pſcriptōe. inter ius canonicū ꝛ ciuile niſi in pſcriptōe cū mala fide. q̄ nō currit ſm canonicū. ꝛ in h̄ ſtat̄ iuri canonico c. fi. de pſcrip. ¶ In glo. h̄ glo. facit fortit̄ ꝯ̄ tex. videt̄ ꝙ ea q̄ allegant̄ in tex. ꝑ ꝑte emptric]. nō bn̄t excludere vxoꝛē. nō eni obſtat pma allegatio ꝙ vxoꝛ ꝯſenſerit alienatōi. q2 talis ꝯſenſus n̄ ꝓdeſt vt eſt tex. in auc. ſiue a me. C. ad vell̄. ꝛ a pertī⁹ in corꝑe vn̄ ſumit̄. in auc̄. vt imobilia an̄ nup. dona. colla. v. niſi poſt bienniū a tpe pmi cōſenſus iteꝝ mulier ꝯſentiat. ꝛ ſit tn̄ in bōis viri vnde poſſit vxori cōſuli loco illi⁹ rei alienate. ſ3 h̄ nō apparet 2m ꝯſenſu3 interueniſſe. 3ª allegatio nō ꝓdeſt videl3 ꝙ fluxerat tp̄s. xxx. annoꝝ. q2 ꝯſtāte mr̄ionio nō currit pſcriptio in reb⁹ dotalibus. cū mulier agere nō poſſit niſi poſt ꝯſolutum mr̄ioniū vel poſtq̄3 incipit vir male vti reb⁹ ſuis l. in reb⁹. C. de iur̄ do. 3ª allegatio ꝙ i ꝯmunes vſus fuerit ꝑciū ꝯuerſu3 nō ꝯcludit ſaltim ꝓ ea ꝑte q̄ fuit verſa in vtilitatē mariti. cū etiā nō ſufficiāt iſte allegatōes ſeꝑate nō debēt ſufficer̄ ſil̄ vnite. q2 ex ſeꝑatis ꝛ diuerſis ſpēbus nō cōcludūt. ſicut dicim⁹ in ſili. ꝙ ꝓbatōes min⁹ potētes q̄ ſunt diuerſi ſpēi nō ꝯiūgunt̄ ad faciēdū vnam ꝓbatōe3 plenā. vt nō. in. c. fi. de iur̄ iur̄. ꝛ dixi in c. cū cām. de ꝓba. ꝛ ꝑ Bar. in. l. admonēdi. ff. d iurin. hinc dicim⁹ ꝙ duo impfecta nō faciūt vnū pfectū. xxiij. di. q̄rūdā. Glo. ponit duas ſo. ꝛ ꝑ ꝯñs duas lec. ad tex. pma ꝙ vxoꝛ nō debebat h̄ lucrari donatōe3 ꝓpter nuptias ſ3 erat locus diſpoſitōi iuris cōis vt ſoluto mr̄ionio donatio rediret ad heredes mariti. ſicut ꝛ dos ad hēdes vxoris. c. i. ꝛ. ij. de dote poſt diuoꝛ. reſti. ꝛ ſic nō intererat mulieris nūc agere ꝓ re donata ꝓpter nuptias. h̄ ſo. nō habet ſcrupulū. ſ3 nō cōuenit lr̄e fruſtra eni allegarent̄ rationes h̄ poſite. S3 abbas cui placet h̄ lec. nōt ex tex. iudicem poſſe moueri ad decidendū ex rōe nō allegata ꝑ ꝑte3 q̄ſi velit dicere ꝙ papa nō fuit mot⁹ pncipaliter ꝓpt̄ allegatōe3 de q̄ in tex. ſed ꝓpt̄ rōem quaꝫ dixi. Nō h̄ dictū ꝛ l3 ſit verū in ſe nō tn̄ iudicio meo ꝯgruit lr̄e in eo ꝙ papa in decidēdo habuit reſpectū ad ꝯtenta in tex. vt p3 ibi ſi vera ſunt q̄ premiſim⁹. ¶ 2ª ſo. glo. eſt ꝙ vxoꝛ ex ſpeciali pacto debeat lucrari donatōem ꝛ ponderat̄ curſus tanti tp̄is nō ad preſcriptōem cōplendaꝫ ſ3 ad preſumendū ꝯſenſu3 mulieris 2°. interueniſſe poſt bienniū ex mora tanti tp̄is. ꝛ h̄ dictū qd̄ cōiter nō ſolet reprobari eſt valde ſingulare ꝛ miro mō limitat pͣlleg. auc̄. ſiue a me. ꝛ facit gn̄aliter vt ex curſu magni tp̄is pſumatur ſolēnitas extrinſeca ꝛ in h̄ eſt ſemꝑ menti tenenda hec glo. ¶ S3 circa hāc ſolutōe3 multū dubio vltra alios cū eni ꝯſtāte mr̄ionio nō poſſit agere mulier. vt. ſ. dixi ꝛ. j. clarius ꝛ ſic ꝯ̄dictio ſua nō ꝓdeſt. ḡ patiētia nō operat̄ tacitū ꝯſenſu3. nā ei⁹ eſt nolle cui⁹ eſt velle. ſed vxoꝛ ꝯſtante mr̄ionio nō pōt ꝯ̄dicere q2 nō pōt agere ḡ tacendo non videt̄ acqeſcere. Hoſti. h̄ nitit̄ ꝓbare ꝙ q̄libet ratio hic alle. de per ſe ſufficiat. ſed ꝓcedat cū ſuppletōe ꝛ diuinatōne ꝛ extorſione lr̄e. ideo dicta ſua cōiter in h̄ nō recipiūtur. Jo. an. forte habēdo reſpectū ad tex. pꝛealle. ibi ſi vera ſunt ꝛc̄. dicit poſſe dici ꝙ iſte tex. ponit caſu3 ſpēalē cōcurrētibus oībus iſtis tribus de q̄bus in tex. ſimile qd̄ nō ſm eū. ſ. de offi. dele. c. ꝯſultatōibus. ꝛ ſic auc̄. ſiue a me. reciperet hāc nouā limitationem iſtis tribus ꝯcurrentib⁹. ſed certe hoc dictū non placet q2 papa nō intendit h̄ inducē ius nouum qd̄ p3 ex eo q2 rn̄dit ad ꝯſultatōe3. vt nō. in glo. c. ꝯſultatōi. de tēpo. oꝛdi. ꝛ in. c. ex tua. de ſi. pſb. nec inter laicos ad diminutōem iuris mulieris papa de facili induxiſſet ius nouum. dn̄s An. h̄ dicit ꝙ curſus tanti tp̄is pōt h̄ ponderari dupliciter. p̄ ad preſumendū ſm ꝯſenſu3 vt dicit glo. 2° ad cōplendum preſcriptōem. l3 eni pſcriptio ſm eū nō currat in rebus dotalibus cōſtāte matrimonio. ſecus in reb⁹ donatis ꝓpter nuptias q2 illaꝝ reꝝ eīt ꝯſtāte mr̄ionio vxoꝛ ē dn̄a. ꝛ ſi h̄ dc̄m eēt verū putareꝫ valde ſingulare. ſ3 nō credo ꝙ ꝓcedat. ¶ Sed ꝯ̄ hanc rationem facit p̄. q2 preſcriptio ſaltem de iure canonico ſm ꝙ hic tractabat̄ iſta cā nō currit cū mala fide. c. fi. de pſcrip. ſed iſta emptrix ſciebat iſtam domum eſſe donatam vxori propter nuptias. qd̄ p3 ex eo q2 allegabat mulierē conſenſiſſe. ergo non poterat preſcriptio procedere cū eſſet ꝯ̄ ius cū nō interueniſſet ſcdō ꝯſenſus mulieris ꝛ q ꝯ̄ iura mercat̄ bonā fidē nō pſumit̄ hr̄e vt in r̄la q ꝯ̄. lib. vi.

¶ Itē ꝯ̄ dc̄m dn̄i An. reperio glo. nō. ad lr̄am in auc̄. vt immobilia. an̄ nup. dona. ꝯ̄cte. colla. v. in v̄. in rē. q̄ apte vult ꝙ etiā ſuꝑ reb⁹ donatis ꝓpt̄ nuptias nō agit mulier niſi ſoluto mr̄imonio vl̄ a tp̄e q̄ maritus incipit vergere ad inopiā. ſicut dicim⁹ in rebus dotabilib⁹. ꝛ q̄3q̄3 illa glo. aꝑto iure nō ꝓbat̄. Ego tn̄ ꝓbo per rōem donatio q̄ fit vxori a viro nō operatur vt vxoꝛ ea re ſibi donata debeat vti frui quēadmodum maritus vtitur re dotali: nam ex contrario maritus non h3 puilegiū in fructib⁹ rei dotalis lucrādis propter onera mr̄imonij. q2 vxoꝛ hēret tātūdē de bonis mariti cū fiat cōiter donatio in tanta quātitate quāta eſt dos. ita dicit glo. ſing. in auc̄. de non eligend. ſecundo nub. in verbo percepit. quam ſemper nota. quia credo ꝙ non ſit textus qui h̄ dicat. operatur ergo illa donatio principaliter

vt cautius ſit ꝯſultũ vxori ſup rebꝰ dotalibꝰ. nã lʒ oĩa bona mariti ſint tacite obligata vxori ꝓ dote. iſta tñ ſic donata ſpẽaliꝰ ⁊ ſtrictiꝰ. vñ ĩ alienatiõe alteriꝰ rei mariti ſuffic̃ vnicꝰ ꝯſenſus mulieris. l. ẽt. C. ad vell. ſʒ ĩ iſtis rebꝰ donat̃ reqritur 2ꝰ ꝯſenſus mulierĩ poſt bieñiũ. vt ĩ. d. auẽ. ſiue a me. cũ ĝ ꝯſtãte mr̃imonio vxor ñ poſſit vti ⁊ frui rebꝰ ſic donat̃ ĝ nec ꝓ ill' agẽ põt ſic nec ꝓ rebꝰ dotalibꝰ. cũ ĝ indicent̃ ĩ h a pari res donate ꝓpt̃ nuptias ⁊ res dotales debemꝰ dicẽ pſcriptiõẽ ñ currẽ ꝯſtãte mr̃imonio parit̃ in vtriſqʒ qḋ ẽ ꝯtra dc̃m do. An. ⁊ pondera. qa glo. iſta h ſentit dũ dic̃ pſcriptõez nõ ꝓdeſſe ꝯſtãte mr̃imõio. ex qbꝰ oĩbꝰ videt̃ ꝙ itellectꝰ hꝰ. c. ſit difficillimꝰ ꝓpt̃ iura ꝯ̃ria. ſʒ ꝓ nũc poſſumꝰ dicẽ ꝙ pſumat̃ tacitꝰ ꝯſenſus ex curſu tãti tẽporis ñ ſolũ ꝯſtante mr̃imonio ſʒ eo diſſoluto qḋ tñ in vitate ex toto ñ ꝓcedit. qa lr̃a apte dic̃ ꝙ illud tẽpꝰ. xxx. annorũ fluxerat ꝯſtãte mr̃imonio. ſʒ pma lec. glo. poſſet teneri abſqʒ ſcrupulo ⁊ cogita. qa 2a lec. glo nõ põt ex alio ſuſtineri. nã tex. ĩ auẽ. vt imobilia pall'. reqrit 2m ꝯſenſũ poſt bieñiũ vt mulier iterim potuerit mature cogitare ⁊ ſic cautior veire ad 2m ꝯſenſum. q̃ gdẽ rõ oĩno ceſſat muliere tacente. Itẽ vbi agit̃ de re oneroſa tacens nõ habetur ꝓ ꝯſentiente imo ꝓ ꝯ̃dicente. l. filiuſfa. §. inuitus. ff. de ꝓcura. ⁊ nõ. p Inno. ĩ c. ĩ geneſi. de elec. p glo. in regula is qui tacet. li. vi.

Ad noſtram. Fictus ẽptor qui verꝰ ẽ creditor cogit̃ reſtituẽ rẽ ĩ vitate pigratã ſʒ ficte vẽditã ſi ſatiſfactũ ẽ ſibi de ſorte fructibꝰ ꝯputat̃ ita cõit̃ ſũmat̃. ſʒ h ſũmatio ẽ de idubio iõ ſũmo iux̃ lr̃am nõbiliꝰ ſic. Si ĩ vẽditione apponit̃ pactũ de recupãda re poſt certũ tẽpꝰ modico ꝯſtituto pcio pſumit̃ pignꝰ ⁊ ñ venditio. ⁊ ẽ caſus ſingularis. pma ps narrat factũ. 2a dat iudicẽ. ibi qa igit̃. Nõ primo ibi ne p canonem. iũcto fi. ibi p penã ĩ lateranẽſi cõcilio ⁊c. ꝙ ꝯſtitutio penalis hʒ locũ nõ ſolũ ꝯ̃ directe veniẽtẽ ꝯ̃ iuris diſpoſitionẽ ſʒ ẽt ꝯtra ficte ⁊ idirecte venientẽ. vñ pena ſtatuta ꝯ̃ vſurarios ꝓcedit ꝯ̃ fictos emptores q ĩ vitate ſũt vſurarij. facit l. non dubiũ. C. de legi. ⁊ regl'a fi. de re. iu. li. vi. vbi dr̃ ꝙ is cõmittit ĩ legẽ q vba legis ãplectẽt̃ ꝯ̃ legis nitit̃ volũtatẽ. Et ex h ⁊ mult̃ alijs ꝯſului pridie in nõbili articulo ⁊ nono an teſtm̃ iſtorũ q vẽdũt rem carius ꝓpter ſolutionẽ pcij dilatã ſit ipſo iure nullũ per diſpoſitionẽ. c. q̃q̃. de vſu. li. vi. preſupponẽdo ꝙ h ſit publicũ ⁊ indubitatũ. vtputa qa eaſdẽ merces precio icontinẽti ſoluto vendit ꝓ certo pcio. ſed cũ vẽdit̃ ad credẽtiam eaſdem merces vẽdit pro maiori pcio ⁊ cõſului ꝙ teſtamentum eſſet nullũ. quia tales ſunt vſurarij. vt eſt tex. in. c. nauiganti. de vſuris. et publici ſunt ex quo hoc publice exercẽt vt patet ĩ libris eorũdem quod bñ nõ. Nõ 2o ar. optimũ ꝙ pactũ de retro vẽdẽdo cũ modicitate pcij faciũt preſumi ꝯ̃ctum feneratitiũ. iſte tamen tex. ex toto h nõ ꝓbat ſʒ optime facit in ar. infra tamẽ dicã latius an h ſit verũ. Nõ ꝙ iſtrumentũ nõ iudicat̃ ab eo qḋ eſt ſcriptũ ſʒ ab eo qḋ ẽ actũ iter ptes. nã plus valʒ qḋ in vitate agit̃ q̃ʒ qḋ diſſimulate ſcribit̃. C. plus valẽ qḋ agitur ꝓ totũ. ⁊ j. qui. fi. ſint legi. per tuas. ⁊ vide ḋ hoc ꝯ̃ctu ſimulato glo. ſingu. in. l. iij. C. plus valẽ qḋ agitur. q̃ dicit ꝙ nõ firmatur iuramẽto nec obligat iurantẽ ad obſuationem qa ſimulate videt̃ appoſitum. Vltimo nota ꝙ heres debitoris põt allegare ꝯ̃ctũ factũ p defunctũ eẽ feneratitiũ ⁊ ꝓbare p pſumptiões licet defunctus tacuerit in vita. Et nõ ꝙ dr̃ patẽ id de quo ꝯſtat p pſũptiones. ꝓ hoc bo. tex. in. l. lʒ. ff. de lega. ĩ. vbi dicit ꝙ poteſt dici euidẽs ⁊ fac̃ ad ſtatuta. In glo in vbo patet ibi pſumit̃. nõ ex hac glo. iũcto tex ꝙ vſurarius ꝯuincit̃ p ſolas pſumptiões vrgentes. ⁊ vide ad idem bonũ tex. in. c. cũ in dioceſi. j. de vſuris. ſʒ ex glo. hac ⁊ ſe. non colligitur clare ex qbus papa colligit hic pſumptionem ꝯtra illum contractum in forma emptiõis ſcriptum. ⁊ doc. hic ſparſim ⁊ vario modo loquũtur ⁊ aliquid ponitur in. c. illo vos. j. de pigno. ⁊ qa mã q̃tidiana ẽ expediã itellectũ hꝰ. c. ⁊. c. illo vos ⁊ q̃rũdam alior̃ iurium enumerando qnqʒ caſus.

Primus caſus eſt cũ venditio fit iuſto pcio ⁊ ſolum apponitur pactum de retro uẽdẽdo q̃ caſu dic contractum non pſumi vſurarium nec pignoratitiũ ⁊ emptor lucratur fructus donec retro vendatur nec computabitur in reſtitutiõe fructus in ſortẽ. vt eſt tex. in. l. ij. C. de pac. iter emp. ⁊ ven. ⁊ ꝙ procedat illa lex de iure canonico apte vult iſta glo. ⁊ clarius archidi. xiiij. q. iij in. c. plerĩqʒ. ⁊ facit iſte tex. qui non ſolum põderat pactum de retro uẽdẽdo ſed ꝙ non licebat recupare qñcũqʒ. Itẽ hic interuenerat modicitas pcij vt. j. clarius dicã. illud ergo ſolũ nõ ſufficit ad pſumendum contractum feneratitiũ. ſʒ ſi ꝯ̃hentes aliud egerit tenẽtur de eo ſatiſfacere.

Scḋs caſus magis dubitabilis eſt qñ interuenit pactum de retro uẽdendo ꝓ modico pcio nũqd ex iſtis duobꝰ debet pſumi contractus feneratitius ⁊ iſte caſus eſt magis dubitabil'. Dypꝰ Ja. de are. in. l. iij. C. plus valere quod agit̃. tʒ ꝙ nõ ẽt ſi ꝯcurrat tertiũ ꝙ emptor ſit vſurarius ⁊ nitit̃ reſpondẽ ad iſtũ. c. ⁊. c. illo vos. ſʒ reſponſum nõ placʒ. Jo. an. ĩ. d. c. illo vos. nec alit̃ declarat. ſʒ iſta glo. iũcta glo. ſe. videt̃ velle ꝙ h duo ſufficiãt. ⁊ aptius tʒ glo. quã ſemp nõ. in. c. ꝯq̃ſtus. de vſuris. ⁊ archidi. ĩ. d. c. plerĩqʒ. ſentit do. An. ĩ. d. c. illo vos. h tñ expſſe nõ ꝓbat̃ iure. qa in hoc. c. fuit preſumptio magis vrgens. qa fuit appoſitum pactum de retro uẽdẽdo a ſeptẽnio vſqʒ ad nouẽnium ⁊ ſic non licebat recupare rẽ vẽditã qñcunqʒ ſed volebat interim lucrari fructus cã vſure. dictũ tñ in ſe videtur verũ. ⁊ nõ. qa ex modicitate precij preſumitur qualitas contractus. vt eſt glo. nõ. in. l. ĩ. ff. de ſupficiebꝰ. ⁊ per Bar. in. l. cotez. §. q maxima. de publica.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝛ facit tex. in. l. cū bi. §. modus. ff. de trāſac. nā nemo ꝓſumit iactare ſuū. c. ſup h de renū. ꝛ in. l. cū de idebito. ff. de ꝓb. puto tñ ꝙ nō ſufficiat ꝙli iniuſticia ꝑcij. ſ; oꝫ eē ꝑciū valde tenue reſpectu valoꝛis rei duplici reſpectu. pͥ qꝛ ꝯbentes ſolent ſe decipe in ꝑcio. 2º. qꝛ res minꝰ valet ꝓpter illō onus vēdendi in venditōe appoſitū. ar. in. l. fundi ptē. ff. de ꝯben. emp. ꝛ maxīe h ꝓcederet ſi emptoꝛ eſſet vſurarius ꝛ nō hūc caſuꝫ. qꝛ ꝙtidie accidit ꝛ habes nōbiles auctoꝛitates. ¶ Tertiꝰ caſus eſt qñ fit pactū de retro vēdēdo certo termino elapſo ꝓ modico ꝑcio. ꝛ talis ꝯctus ꝓſumit feneratitꝰ. ꝛ iſte eſt ꝓꝓe caſus hꝰ. c. nā preſumptio eſt ꝙ interim voluerit emptoꝛ lucrari fructꝰ. ¶ Quartꝰ caſus qñ fuit appoſitū pactuꝫ de retro vēdēdo in carioꝛi ꝑcio ꝛ ꝙ fructꝰ cōputarent in ſoꝛtē. ꝛ ille ꝯctus ꝓſumit feneratitꝰ. ꝛ iſte eſt ꝓprie caſus. c. illo nos. ꝛ oꝛit h ꝓſumptio ex pacto appoſito ꝯ nām ꝯctꝰ. nā ſi erat vera vēditio debebat emptoꝛ lucrari fructꝰ. illud enim pactū ꝯgruit magis natura ꝯctꝰ pignoꝛatitij. ꝛ illud qō voluit vltra ꝑmū ꝑciū ꝓſumit extoꝛtum cā vſure. ¶ Quintꝰ ꝛ vltimꝰ caſus eſt qñ qs petebat mutuū offerēdo rē ſuā hypothecā ꝛ aliꝰ dic̄ nolo mutuare ſ; emere. ꝛ ſic ſecutꝰ fuit cōtractus emptionis. quo caſu dicit Hoſti. ꝙ ex h ſolo noſtri vſurarij moderni cōuincunt. Sꝫ vr̄ velle Hoſti. ex illis vbis ꝙ oꝫ ꝙ emptoꝛ ſit vſurariꝰ. alś aūt ego nō video vt illa ꝑma reqſitio ꝑ ſe ſufficiat. naꝫ ſepe quis vellet recipere mutuum ꝛ non reperit mutuantē. ſed facilius reperit emptoꝛem rei quā vult obligare. ſ; poſſet ꝓcedere illud dictū qñ venditio fuit ſecuta ꝑ illa pecunia. quā petebat mutuo. nam tūc modicitas precij cū ꝓſumpta volūtate que colligit ex ꝑma reqſitōe preſumitur ꝙ cōtractus ſit vere pignoraticius qō in dubio procederet qñ cuꝫ hoc fuit appoſitū pactū de retro vendendo ꝛ ꝑ h habes multa iura declarata ꝛ rāſionē ad ꝯria foꝛmata in ſequenti glo. nā ſola modicitas ꝑcij nō eſt ſufficiens. ar. d. l. ſed opoꝛtet ꝙ cōcurrāt alie preſumptiones de quibus. ſ.

Cum causa. Sūma vt in. c. cuꝫ dilecti. ſ. e. ꝛ eſt ps. c. cū cā. ſ. de teſti. Nō ꝑ caſum in ꝙ ꝓcedit libellus incertus ꝛ altnatiuus. nā ſufficit in libello ꝓponere ꝙ res valebat lōge plus. ꝛ ꝙ vēditoꝛ fuit deceptꝰ vltra dimidiā iuſti ꝑcij. nec eſt opus aliter deťmiare deceptōem ꝛ ſatis eſt cōcludere alternatiue vt peto rem reſtitui vel iuſtū preciū ſuppleri ꝛ h ideo qꝛ incertitudo nō reddit rem dubiā. ſ; habet ꝓ certo in caſu iſto alś aūt regľarit nō ꝓcedit libellus altnatiuus vt nō. in. c. cōſtitutꝰ. de in integ. reſti. ꝛ de libello foꝛmādo in hac mā ꝛ de mō ꝓbādi certū valoꝛē rei vide ꝑ Bar. in. l. ij. ff. de reſcin. ven. ꝛ qō nō. in. c. cū cām. ꝑalle. ¶ 2º. nō ꝙ ſufficit ꝙtācūqꝫ modica deceptio vltra dimidiā iuſti ꝑcij ad h vt contractus veniat emendādus quare aūt requiratur deceptio vltra dimidiam dic ꝙ ex eo qꝛ vbi vicium eſt potentius ꝙꝫ ratio fauens ꝯctui actus denominat a potentioꝛi ar. in. l. querit. ff. de ſta. ho. vnde cōtractus iſte vr̄ vicioſus extante deceptōe. ſed vbi rō fauens cōtractui eſt potentioꝛ qꝛ preciū eſt maius ꝙꝫ deceptio vel ſaltim equales. tūc cōtractus ſuſtinet.

Sꝫ oppo. ꝯ tex. nā quiſqꝫ preſumit ſcire valoꝛē ſue rei. l. ſi qs. C. de contrahen. empt. ḡ vendendo pro minoꝛi ꝑcio videt voluiſſe donare id qō erat plus. ar. in. l. cāpanus. ff. de ope. li. ꝛ in. c. ſi. j. de ſolu. ḡ talis ꝯctus nō debet reſcindi ꝑtextu deceptionis per tex. l. cū donationis. ff. de ꝯbē. empt. vbi dicit ꝙ ſi donatōis cā quis vendidit pro modico precio non auditur volens venire cōtra volūtatē. So. conclude vt colligitur ꝛ nō in. d. l. ij. ꝛ. l. ſi quis cū aliter. de v. ob. per Bar. Aut vero quis ſciebat valoꝛē rei. ꝛ vendidit ꝓ minoꝛi ꝑcio ꝛ nō audit volēs ꝯtrauenire. Aut ignoꝛabat vel ſumus in dubio ꝛ auditur eo ipſo ꝙ eſt deceptus vltra dimidiā. nec ob. ꝙ ius preſumat eū ſcire. qꝛ illa preſumptio ꝙ quis nō preſumit iactare ſuū. ꝛ ꝙ in dubio nō eſt preſumendū donatio cōfundit illā pꝛimā preſumptōeꝫ. ꝛ ꝓſumitur ꝙ ignoꝛanter fecit. nam foꝛtioꝛ ꝓſumptio elidit minꝰ foꝛtē. vt in. c. lr̄as. de ꝓſump. ꝛ l; iſte vēditoꝛ fuit in cl̄pa ignoꝛādo ꝑciū rei ſue emptoꝛ tñ ita enoꝛmiter eū decipiēdo ꝓſumit in dolo fuiſſe vel ſaltim inuenit dolus re ipſa ꝛ dolus ex propoſito ꝛ re ipſa in h equiparant vt in d. l. ſi quis cū aliter. dolus aūt prepoderat culpe ff. ad. l. acquil. l. item ſi obſtetrix. ſed ſi venditoꝛ dixiſſet in contractu ſe donare qō plus valebat tūc videt ꝙ nō poſſet ꝯuenire per. d. l. cū donatōis. qō tñ nō plꝫ. Bar. in. d. l. ij. ꝛ. l. ſi qs cū aliť arbitratur tñ ꝙ illa verba generalia debēt reſtringi ad modicam ꝙtitatē per. l. hec adiectio. ff. de ver. ob. niſi ſiat mentio ꝙ donabat qō plus valebat ſiue in parua ſiue in magna quātitate ꝛc̄. qō ſatꝫ placet. ꝛ ex h ſume cautelā in venditione ſiēda vt venditoꝛ adijciat illa verba in fi. ꝯctꝰ. ſ. dono. quod eſt plus ſiue ſit magnū ſiue puū. ¶ 2º. op. ꝛ videt ſuffice minoꝛ deceptio citra dimidiā iuſti ꝑcij. ar. in. l. ſi libertꝰ. ff. de ope. lib. nā ſi arbitratō q ē ꝯpoſitoꝛ int ptes ledit nimiū aliā ptē pōt peti r̄ductō ad arbitriū bōi viri. vt i. c. veniēs ꝛ. c. qntauallis. d iuriu. ꝛ in. l. ſi ſocietatē. §. arbitroꝝ. ff. pro ſocio. So. lex illa loquit in deceptione quā quis paſſus eſt ꝑ impꝛudētiā alterꝰ. ſed h qñ ꝑ ipꝛudētiā ſuā. iō minꝰ ē iſti ſbueniētiā. ſ; Bar. ſb dubio foꝛte in. d. §. arbitroꝝ. dicit ꝙ ſi ꝓcuratoꝛ hēbat gñale mādatū ad vēdēdū. ꝛ fuit deceptꝰ in ſeptiā pte totꝰ. audiet dñs volēs ꝯuenire. ſi ꝓcuratoꝛ nō eſt ſoluendo. ꝛ eſſet ſingulare dictum. ſi contineret in ſe veritatem. Sed dubito an ſit verꝫ nam ꝓcuratoꝛ repñtat ꝑſonā dñi imputādū eſt dño ſi tlēꝫ negligētē elegit. ꝛ ꝓ h honꝰ tex. in. l. cū mādato. in fi. ff. de mio. nā ibi ē ſpēale in mioꝛi vt audiat per bñficiū reſtitutōis

i integrū ꝓpť negligētiā ꝓcuratōis ſi ꝓcurator nō ē ſoluēdo ǵ ſecus i maiōi. aliud aūt ē i arbitro re. nā ille eligiť tanq̄ȝ bonꝰ vir iō ſi fac̄ ꝯtrū pōt peti reductio ad arbitriū boni viri. ⁊ vide aliā ſingularē limitationē Bar. in. l. i. C. d̄ pdijs curia. li. x. vbi dic̄ ꝙ ſi in ꝯtu itervenit decretū iudicis ñ audiť ps ꝑtextu leſiōis q̄ſi decretū iudicis excludat oēm ꝑſūptionē fraudis. ſȝ ñ puto h̄ verū. q̄a lȝ ſit ꝑſūptio ꝙ ñ itervenit dcepꝰ nō tñ eſt ſufficiēs ad repellēdū ꝓbationē i ꝯtrū. nā videmus i miore q vēdit cū decreto iudicis ⁊ auctoritate tutoris ꝙ auditur petēs bñficiū reſtitutiōis. vt in. l. i. ⁊. ij. ⁊. l. magis puto. §. pe. ff. d̄ re. eor. ad idē. c. i. de re. eccle. non alie. li. vi. ¶ In glo. i. ⁊ tene opi. glo. nā ſm aliā opi. nō eēt reperire caſum deceptiōis i vēditore. nā ſi res valet decē oportet ꝙ dareť ꝓ nihilo vel ꝓ minus qd̄ nō eēt poſſibile. nā emptio eſſet ſine ꝑcio. inſtitu. eo. §. ꝑcium. ¶ In glo. fi. ibi ſecus eſt i trāſactione. ⁊ h̄ tenēt Uin. Lan. ⁊ Jo. ⁊ aliqui legiſſe i l. lutius. ff. ad trebel. ſȝ gl. hic ⁊ Bar. in. l. ij. ꝑal. ⁊ i. l. ſi quis cū aliť tenēt ꝯtrium. dicūt tamē ꝙ in ꝯſiderāda deceptiōe vltra dimidiā iuſti ꝑcij nō debemꝰ ꝯſiderare verū valorē rei petite ſicut fit in alijs ꝯtibꝰ ſȝ dubiū euētū litis. ita reſpondēt ad. l. lutius. Bar. tñ i. d. l. ij. ſecutꝰ fuit hāc opi. glo. dicēs ꝙ in actu liberatorio vt eſt tranſactio nō habet locū remediū huius. c. ⁊. l. ij. ar. in. l. ſi inter. ff. de pac. Itē quia non dicitur leſus is q remittit contractum incertum in conditiōis euētum. nā forte iſte ſuccubuiſſet. ſed mihi plus placet prima opi. nā ſatis eſt hunc eſſe deceptū vlť dimidiā habito reſpectu ad dubiū euētum litis. Itē is qui eſt ita enormiter deceptꝰ ñ videť habuiſſe animū deliberādi. ar. i. l. tres fratres. ff. d̄ pac. Itē ex ꝑte rei ꝯuicti ñ ꝓcedēt opi. Bar. q̄a reꝰ dceptꝰ nō liberat actorē ſȝ ab eo liberať. Sȝ ē dubiū an hēat locū diſpoſitio hꝰ. c. i alijs ꝯtibꝰ. Jo. an. i. c. cū dilecti. ē. eo. fac̄ ſolū ibi mētionem de ꝑmutatiōe ⁊ de locatiōe. ⁊ dic̄ ꝙ idē eſt in eis q̄a nō multū diſtāt a venditiōe. ſȝ Bal. ⁊ Bar. in. l. ij. tenēt ġnaliter idē eſſe in oibꝰ alijs ꝯtibꝰ bone fidei. nā verbum vēditio largo mō ſumēdo comprehendit omnem ꝯtum per quē transfertur dñium. l. ſtatulib. ff. de ſta. li. idē dicunt eſſe in ꝯtu emphiteotico. ⁊ vide ibi quid i ꝯtibus ſtricti iuris. ¶ In ea. glo. ibi agať ꝯditione ex eo ꝯtu. ⁊ hāc opi. ⁊ani ſequitur glo. in d. l. ij. C. de reſcin. ven. ⁊ ſequiť Bal. ⁊ Bar. tenēdo primā opi. ꝙ agať officio iudicis non procedit dictum glo. vt debeat agi. ī. quadrienniū quia illud tempus cōpetit dūtaxat cū petiť reſtitutio in integrū. ⁊ ſic ꝓ officio extraordinario. ſed ſecus eſt q̄ñ iploratur officiū loco actionis. nā cū habeāt viā paratā a iure cōi durat tāto tēpore ſicut actio ꝑſonalis in cuiꝰ loco ſuccedit ⁊ ſic durabit p. xxx. ānos. ad h̄. l. ſicut. C. de ꝑſcript. xxx. an. facit quod nō. in. c. ij. de offi. iudi. ſiue ġ competat officiū iudicis ſiue conditio ex lege ſi ue actio ex eo contractu poterit agere deceptus vſq; ad. xxx. annos. Et nō bene referendo glo. ad tex. ꝙ lȝ regulariť ꝯ eccliā nō currit ꝑſcrip. niſi. xl. annorum. vt in. c. de quarta. de preſcrip. tñ in iſtis actiōibꝰ ꝑſonalibus nō datur tm̄ tempus. ſed finiūt vitā ſm diſpōnē iuris ciuilis a q cū limitatione illa iuēta ſunt. ⁊ idē dicit de alijs actionibus q̄rū aliq̄ clauduntur ſemeſtri vel āno vel biēnio vt in actione quāto minoris ⁊ in redhibitoria ⁊ in actione de dolo ⁊ in actionibus ꝑtorijs ⁊ ſi. ⁊ h̄ nō. ꝑ limitatiōe fere totius ti. de preſcrip. ¶ In ea. glo. ibi ſed quid dices. nō hanc ꝑticulā vſq; ad fi. quia quotidie eſt in practica. ⁊ vult glo. in effectu ꝙ in minori iuramētū d̄ nō ꝯueniendo operatur ſolum reſpectu bñficij etatis. quia nō poſſit petere reſtitutionē i itegrū. ſȝ nō excludit minorē a bñficio iſtius. c. qd̄ cōpetit cuilibȝ maiori q̄a iuramētum ſolū repūtat cū maiorē. ⁊ hanc opi. tȝ Hoſti. i. c. cū ꝯtigat. de iureiu. Sȝ Pe. de pel. hartica. vt nō. in. d. l. ij. tenuit minorē excludi ab omni bñficio. q̄a ex quo ꝯſulte ⁊ generali ſmone iurauit fecit ſibi ꝑiudicium reſpectu cuiuſlibet bñficij. nā q totū dic̄ nihil excludit. xix. di. ſi romanor. Jo. an. h̄ refert ſerioſe cōſiliū Dy. qui de facto ꝯſuluit minorē nō excludi ēt a bñfi. etatis niſi ꝑus fuerit certioratus de bñficio ſibi a iure cōpetēti mouetur inter cetera. quia iuri qd̄ ignorat nemo renūciare ꝑſumitur. ad h̄. l. legitima. ff. de peti. here. ⁊ minor ꝑſumiť ignorare ius. l. cū de idebito. ff. d̄ ꝓba. nō. i. q. iiij. §. nōdū. Idē dic̄ ꝙ videmꝰ i muliere renūciante bñficio velleiani. naȝ niſi fuerit certiorata nō ꝑiudicat ſibi renunciatio. vt eſt gl. nō. i. l. fi. §. pe. ff. ad vell. Concludit ġtā i muliere q̄ȝ in minore ꝙ iuramentū non opatur excluſionem beneficij eor ſȝ ꝑinde eſt ac ſi ꝯtraxiſſet ſine iuramēto. ⁊ cum hac opi. Dy. tranſit h̄ Jo. an. ⁊ reperio Fed. ꝯſilio. cclxxxxix. idē ꝯſuluiſſe ⁊ plus dic̄ q ēt ſi in iſtro dicať ꝙ mior fuit certioratus a notario nō ꝑ h̄ iſtr̄m facit fidē d̄ certioratiōe q̄a crediť notario in his q̄ geſta ſunt corā eo ſȝ nō facta a ſe. vt in. l. oibus. C. d̄ teſti. qd̄ dēm valde nō. vide tñ qd̄ nōt Inno. i. c. qm̄. de ꝓba. nā ꝑctica cōis ē in ꝯtrū. q̄a ſemꝑ nōriꝰ atteſtať de certioratōe fcā a ſe. hāc opi. ꝑmiſſā ſenſit Cy. i. d. l. ij. §. iij. ſȝ Bar. in. d. l. ij. ⁊ clarius i l. ſciendum. ff. de vbo. ob. tȝ ꝯtrium vt nō reqrať aliqua certioratio. quia ſaltem ſcit in genē ius ſibi cōpetē ꝯueniēdi al's nō iuraſſet ⁊ dicit ſe ita conſuluiſſe ⁊ ꝙ multi canoniſte tūc idē ſenſerūt ⁊ vide archi. i. c. ij. de pac. li. vi. vbi idē tȝ. ⁊ fac̄ ille tex. q nullā mētionē fac̄ de certioratōe. ad idē auē. ſacra puberū. C. ſi aduer. ven. idē videť ſētire collecta i. c. i. de pac. Dominus Anto. dicit ꝙ in dubio ꝑſumēda eſt certioratio. quia nō eſt veriſimile aliquē venire ad actum iuramenti ſine certioratione. ſed vbi conſtaret eam non interceſſiſſe tenet illam opinionem Cy. quia ignorās nō cōſentit. ⁊ pro hac opi. facit dictum Jo.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

an. in. c. vno. de cōmo. mihi pl9 plȝ opi. ꝯria. naȝ vt dic archidi. iura i nulla pte reqrūt hāc certio rē. ⁊ ſatis eſt ꝙ in gn̄e voluit a ſe abdicare oēm facultatē ꝯueniēdi. Itē iuramētū eſt d iure diui no ⁊ innitit iuri nāli. c9 ignorātia neminē excuſat. xxxviij. di. ſi ea. ⁊ l. ij. C. d in ius vo. ſi tamē mioꝛ eēt enoꝛmit leſus poſſet petē abſolutōeȝ iu ramēti. ar. opti. in. c. cū ꝯtingat de iuriur. ⁊ in. ij. de pac. li. vi. ⁊ idē refert dn̄s An. in. d. c. cū ꝯtin gat ſe cōſuluiſſe. Itē ſm eū ſi infuenirēt v̄ba ma gis ſpecificāt. qꝛ dixit minoꝛ ſe velle donare qd plus valet etiā in ꝗtitate magna qꝛ in mioꝛi p̄ſumit deceptio ar. i. l. ſi qs cū ſciret. ff. ꝓ emp. ⁊ idē credere dicēdū i maioꝛe vt poſſit petē abſolutōeȝ a iuramēto rōe enoꝛmiſſime leſiōis intelligēdo ꝙ nō donauerit qd pl9 volebat qꝛ nō p̄ſu mit cōſenſiſſe in tāta deceptōe. Itē iuramētū v̄r illicitum ex pte recipiētꝭ. cū infuenerit ex pte ſua dol9 ex ꝓpoſito vel re ipā q̄ caſu ꝯpetit abſoltio a iuramēto. iux̄ nō in. c. i. ⁊ c. debitores. de iure iurā. ⁊ h̄ nō qꝛ ꝗtidiana ⁊c.

Si venditori. Euicta re tenet ven ditoꝛ de euictōe niſi in caſib9 h̄ exp̄ſſis vel alit ⁊ ſic ponit tres caſus in qb9 re euicta nō tenet venditoꝛ emptoꝛi de euictōe ⁊ eſt Sre. Nō p̄ ibi poſt iſtitutū inſtrumētū ꝙ denūciatio nectio nō eſt fiēda vēditoꝛi in p̄moꝛdio iudicij. ſȝ eſt ꝙ fiat poſt inſtitutū iudiciū ⁊ ſic poſt litem ꝯtꝭ. de h̄. ꝭ. lati9 dicā cū glo. ¶ Nō 2o qd dȝ emptoꝛ denūciare vēditoꝛi. nō eni ſufficit ſimplr ſi bi intimare litē inceptā ꝯ eū. ſȝ vt veniat ad defendēdū eū. ¶ Nō 3o ꝙ iura ciuilia loqn̄tia de euictōe ſeruant in foꝛo eccliaſtico. ⁊ ſic v̄r ꝙ ſi eccl̄ia emerit ⁊ nō denūciauerit vēditoꝛi non hȝ regreſſuȝ de euictōe. ¶ Vltio nō rl̄am h̄ poſitā cū trib9 caſib9 exceptꝭ. Regl̄a eſt vt emptoꝛ hēat regreſſuȝ de euictōe ꝯ vēditoꝛē. qꝛ tenebat ven ditoꝛē īdere cū effectu. l. ex empto. ff. de ac. em. Ratio p̄me exceptōis eſt qꝛ vēditoꝛ ſciuiſſet me lius rem vēditā defendere cū magis ſit certus ⁊ inſtructus de iure ſuo. vn̄ p̄ſumit ꝙ emptoꝛ per didit cām nō ꝓpter malū ius ſȝ ꝓpter ignoꝛantiā iuris cōpetentis venditoꝛi. nam emptoꝛ pōt vti iure venditoꝛis. l. emptoꝛ. C. de euic. Rō 2e exceptionis eſt qꝛ data cōtumacia emptoꝛis ſen tētia videt lata ꝯ eū nō ꝓpter defectū iuris ſed ꝓpter negligentiā ſuam ⁊ delictū. ideo imputat ſibi dȝ nō vēditoꝛi. Ratio tertie exceptionis eſt qꝛ iniuria facta emptoꝛi reputat qdaȝ caſus foꝛtuitus. qui non imputatur venditoꝛi. immo ſta tim poſt factā emptōem res vēdita perit empto ri. l. neceſſario. ff. de peri. ⁊ cōmo. rei ven. Sed dubiū eſt qd ſi ſn̄ia fuit lata ꝑ iniuriam iudicis ſine culpa emptoꝛis. doc. inſtant. ſed dic ꝙ ideȝ ad h̄. l. ſi ꝑ impendentiā. ff. de euictꝭ. nā vt ibi pa tet impendentia ſeu erroꝛ iudicis nocet emptori. g̃ ⁊ iniuria ſine culpa ipſius emptoꝛis ⁊ h̄ tȝ Bar. in. l. exceptōem. ff. de fideiuſſo. ſecus dicit in ſententia lata contra fideiuſſoꝛē per iniuriam iudicis ſine culpa fideiuſſoꝛis. Ratio diuerſitatis qꝛ in cauſa euictōis ree pertinet p̄ncipaliter ad emptoꝛem. vt in. d. l. neceſſario. merito omne periculuȝ imputatur ſibi emptoꝛi. ſed in alio caſu negociū pertinet pꝛincipaliter ad dn̄m ⁊ n̄ ad fideiuſſoꝛem ideo iniuria illata ſine culpa fideiuſſoꝛis imputatur dn̄o ⁊ non fideiuſſoꝛi. ſecus ſi culpa ſua qd nō. ¶ Sed dubiū eſt quid ſi emptoꝛ expellatur de facto ita ꝙ non in iudiciū ſed ex̄ iudicium perdit rem. nunquid habet re greſſum de euictione ⁊ dic ꝙ non vt eſt tex. in. l. fi. C. de euic. ſed hodie dubitat ꝓpter verba q̄ apponit notarius ꝙ venditoꝛ ſe obligat ad defendendū de iure ⁊ de facto. ⁊ credo ꝙ idē vt in telligat de facto. ſ. ſi lis mouetur de facto ⁊ non de iure nō aūt dȝ intelligi de violentia ex̄iudicia li. qꝛ illa nō venit ſm naturam contctus. de quo dic vt nō. in. d. l. fi. ⁊ per Bar. in. l. ſtipulatio iſta ff. de v̄. ob. ¶ Sed eſt dubiū nōbile nunquid cle ricus venditoꝛ teneatur defendere rem venditam laico in foꝛo ſeculari. ⁊ vide glo. nō. in. c. cle ricū nullus. xi. q. i. que bn̄ intellecta tȝ ꝙ ſic. pꝛo batur rōe. iudicium eſt inſtitutuȝ contra empto rem tanꝗ̄ poſſeſſoꝛē. ſed vēditoꝛ venit ſolū ad aſſiſtēdū emptoꝛi ⁊ defendēdū eū. vt in. l. i. C. vbi in rē actio. vn̄ iudiciū inſtitutū ꝯ emptoꝛē n̄ trāſfert in vēditoꝛē. vt. l. vēditoꝛ. ff. de iudi. nō g̃ dr̄ h̄ caſu cleric9 cōueniri coꝛā ſeculari. qꝛ ſolum p̄ſtat auctoꝛitatē ⁊ defenſionem ipi emptoꝛi. ⁊ h̄ voluit glo. in. d. c. clericū. ſec9 dic vbi laic9 poſſeſ ſoꝛ noīe clerici noiat clericū in iudicio. qt tūc cle ricus declinat iudiciū ſeculare ⁊ aduocat eū ad foꝛū ſuū. qꝛ h̄ caſu verus eſt reus dn̄s. ⁊ iudiciū eſt inſtituendū ꝯ eū. ad h̄ qd leg. ⁊ nō. in. c. qm̄ in. §. ꝙ ſi ſuper reb9 vt lite nō ꝯtꝭ. ⁊ vide ſpe. in ti de fo decreto in. §. reſtat. v̄. qd ſi dn̄s eſt cleric9. ¶ In glo. i. ibi debet ei denūciare. ſed dubium eſt nunqd tenet denūciare venditoꝛi ſciēti litem motā eſſe ⁊ glo. in. l. emptoꝛ. C. de euic. dixit tutū vt fiat ſȝ ſpe. e. ti. in fi. dic h̄ eē neceſſariū. Jo an. apte nō eligit ſȝ repetit dcā Cy. in rl̄a euȝ q li. vi. vbi vide. ſȝ tu tene nōbilē theoꝛicā Bar. in l. denūciaſſe. ff. de adul. vbi dicit ꝙ qn̄qȝ denūci atio. reqrit ad ſimplicē ſciam h̄n̄dam. ⁊ tūc non oȝ ꝙ fiat ſciēti. ⁊ hȝ locū regl̄a eū q certus. ⁊. l. i. ff. de ac. emp. qn̄qȝ fit denūciatio ad aliqd faciē dū. ⁊ tūc nō ſufficit ſola ſcia. vt. d. l. denūciaſſe. In ꝓpoſito aūt cū denūciatio iſta fiat nō ſolum ad ſimplicē ſciam ſȝ vt vēditoꝛ veniat ad defen dēdū ēptoꝛē nectio reqrit denūciatio. nam foꝛte ēptoꝛ ꝯfiſus de ſua prudētia nō curat vocare vē ditoꝛē. nec tenet vēditoꝛ ire. ⁊ h̄ nō ꝓ alijs iurib9 q̄ reqrūt denūciatōeȝ ⁊ tene mēti iſtā theoꝛicam que eſt ꝗtidiana. ¶ Ex glo. qrit nūqd do natoꝛ teneatur de euictōe ſi res fuit euicta a donatario de quo vide quod legitur ⁊ nota. in. l. ij. C. de euic. ⁊ in. l. ariſto. ff. de donatꝭ. Et concluſio Cy. ⁊ alioꝝ eſt hec ꝙ aut donatoꝛ ſolēni

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝓmiſſiõe ꝓmiſit de euictõe ⁊ tenet. tex. ē i. d. l. ij
aut nõ ꝓmiſit ⁊ tñ donatio icepit a ꝓmiſſione vt
qa p̄ ꝓmiſit ⁊ poſtea donauit. aut icepit a traditio
ne. i. qa ſimul donauit ⁊ ꝓmiſit. p̄ cãu olim ñ te-
nebat niſi ꝓmiſſio fuiſſꝫ ſolēnis puta ſtipulatõe
iteruenięte. ſꝫ hodie ſec⁹ p. l. ſi qs argētuꝫ. ff. de
dona. ⁊c. cãu. ſ. cũ icepit dona. a traditõe aut vult
agē ad pticulare iterēē puta ad ſũpt⁹ factos oc
caſiõe illi⁹ donatiõis ⁊ diſtigue vtꝝ donatoꝛ fu-
erit i dolo vł nõ. nã p̄ cãu tenet ⁊c. nõ. vt i. dĉa. l.
ariſto. ad totale vo iterēē rei donate agē ñ põt.
vt. d. l. ij. ❡ Altio h̄ q̄rit nũqd vēditoꝛ tenet fa
cē expēſas oēs i lite mota ꝯ ēptorē. ⁊ nũqd poſ-
ſit ex poſtfacto emptoꝛ repetē expēſas a vēdito
re. ⁊ qd ſi nõ ſuccubuit ſꝫ obtinuit. d̄ hac. q. le. et
nõ. i. l. i. C. de euic. ⁊ i. l. vēditões. ff. d̄ ner. ob. et
vtrobiqꝫ p Bar. plene q non obſtante deciſiõe
gloſaꝝ ꝯcludit oēs expēſas fiēdas p vēditorem
⁊ ꝙ põt emptoꝛ ſi eas fecē repetere poſt factuꝫ ſi
ue obtinuerit i cauſa ſiue ſuccubuerit q̄ ſnĩa mi-
hi placꝫ cũ tenet vēditoꝛ defēdere ēptorē. ſi ğ ñ
defendit tenet ob rē nõ defenſam. l. cũ q̄rit. ff. iu
di. ſol. ⁊ h̄ itellige qñ emptoꝛ denũciauit vēditoꝛi
vt eũ defendat alꝰ iputat. nã hoc caſu non agit
de euictõe ēt reſpectu rei ꝑncipalis vt hic. foꝛti⁹
nec reſpectu ſumptus.   Abbas.

❡ De locato ⁊ conducto.   Rica.

❡ Cõtinuat ad p̄ceden. hoc oꝛdie ꝗ viſum eſt
⁊c. ſed qa locatõ habꝫ magnã ſilitudiem ⁊ vici-
nitatē cũ vēditõe adeo ꝙ i qbuſdã caſib⁹ ꝓba-
bilr dubitat an ſit locatõ vł emptõ. vt. l. i. ff. eo.
merito poſt rubricã p̄cedētē ſbijcit iſta. ⁊ modũ
dare diſcernēdi ꝯtũ locatiõis a vēditõe vide p
Bar. i. l. eo. i. §. q maxios. de publica. ⁊ in. l. cũ i
plures. ff. locati.

Ex reſcripto

Excõicati ſũt magr̄i ⁊ ſchola
res bononiē. q ãte tēp⁹ cõdu
ctiõis ꝯducũt hoſpitia alioꝝ
magroꝝ vł ſcholariũ ſine eo
rũ ꝯſenſu. ⁊ p̄ ponit deciſa rela. legati. ⁊c. ꝯſtitu.
quã ꝯfirmat ibi ꝯſtitutõeꝫ. ⁊c. publicari mandat
ibi ſtatuētes. ❡ Nõ p̄ ex iſto tex. ꝙ legatus po
teſt iuſta cã ⁊ ꝓ bono pacis edē ſtatuta. ſ. limi-
tes ſue legatõnis p̄ter iuris cõis diſpõneꝫ qd q
dē ſtatutũ ēt durat p⁹ legationē finitã. ad h̄. c. ſi.
d̄ offi. le. vbi bon⁹ tex. ❡ Nõ ⁊c. ibi firmatũ ⁊c.
ꝙ ſucceſſoꝛ qñqꝫ ꝯfirmat ꝯſtitutões ⁊ geſta p̄de
ceſſoꝛis. nõ ē tñ ꝓpe ꝯfirmatio vt dič Hoſt. ⁊ hñ
qa ꝯfirmare ē ſupioꝛis. ſed par i parē nõ hꝫ ipe-
rium. vt i. c. inotuit. de elec. nã ē poti⁹ q̄dã ratifi
catio ⁊ inouatio. ❡ Et ex h̄ ⁊ ex tex. collige ar. ꝙ
ſucceſſoꝛ poteſt reuocare ſtatutum p̄deceſſoꝛis
alꝰ fruſtra põderaret iſta ꝯfirmatio. ⁊ ꝓ h̄ ratõ
quã dixi. qa par i parē ⁊c. ❡ Nõ ibi magroꝝ ⁊c
ꝙ appellatõe magroꝛum veniunt omnes docto
res cuiuſcũqꝫ qualitatis ⁊ eſt cõis vſus loquen
di vltmontanoꝝ ac Romãi pontifices quēlibet
doctorē i ſuis lr̄is appellãt magiſtrũ. vide tamē
glo. ij. in cle. de magi. q̄ dicit ꝙ apud italiã obti-
nuit vſus vt ꝓmoti i iure appellentur doctores
i alijs vo facultatibus vocãtur magr̄i. oēs tñ q
ꝓſunt exercitio alicui⁹ diſcipline pñt ſm ethimo
logiã vocabuli appellari magr̄i. vt i. l. qbus pre
cipua. ff. d̄ verb. ſigni. dr̄ etiã a magiſtrando ſic
doctoꝛ a docēdo. vide tex. ſ. in pꝛoemio hui⁹ cõ
pilatiõis vbi papa omnes appellat doctões. foꝛ
te habuit reſpectum ad cõmunem vſum bonoñ
quibus ſcribit. ⁊ faciũt h̄ ad ſtatuta faciētia mē-
tionē de magiſtris vel doctoꝛibus vt nõ veniãt
ſcholares. ❡ Et nõ ex eiſdē vbis ꝙ appellatõe
ſcholarium nõ veniũt magiſtri. in larga tamē ſi-
gnificatiõe aliud eſt dicendũ. nã pñt dici ſchola
res inq̄ꝫtum frequētant ſcholas ⁊ vacãt exerci-
tio ſcholaſtico. ⁊ de hac vide per modernos ſ. i
pꝛoemio. ❡ Nõ ibi vel inglini. ꝙ vbi cõſtitutio
penalis edit in fauoꝛē vni⁹ nõ incidit contrafa-
ciens in penã ſi ille de cuius fauoꝛe agitur ꝯſen
ſit. ⁊ facit tex. iſte in ar. illius. q. ꝙ ſi eps̄ pꝛecipit
ſub excõicatiõe debitoꝛi vt ſoluat creditoꝛi īfra
certũ tēp⁹ vt nõ incidat in excõicationem debi-
toꝛ ſi non ſoluat creditoꝛe pꝛoꝛogante terminuꝫ
de quo vide qd nõ. in. c. p̄terea. el. ij. d̄ appel.
❡ Nota i vbo ſtatuentes bonum ar. ꝙ ſcholares
ꝓſumũtur ignoꝛare cõſtitutiones legatoꝛum et
eporum cũ non habeant ibi domicilium ⁊ ꝑnci-
paliter vacent ſtudio. ❡ In glo. ij. in fi. Hoſti.
tenuit opi Lau. dič tñ de meretrice ꝙ inuoluit i
excõicationē ſi cõmunicat ſcholari h̄ crimie dã-
nato. iuxta. c. ſi concubine. j. de ſen. excõ. ⁊ itelli
ge quãdo cõicat non habitãdo ſecũ dũtaxat. ſꝫ
i delicto iſto puta cõducēdo hoſpitium alterius
ſcholaris ꝓ eo. ſed Jo. ⁊ Gof. ſequũtur opi. cõ
trariã quã ponit ⁊ ſeqt Ber. ⁊ hec opi. videtur
vioꝛ. qa cũ ꝯſtitutio ꝯtineat penã ipo iure vba ñ
debēt extēdi ꝯ ꝓpꝛium ſignificatum vocabuli im
mo poti⁹ reſtringi ⁊ maxie quia eſt ꝯtra ꝯmunē
vſum loquēdi vt ſcriptoꝛes ⁊ alij veniãt appel-
latione ſcholariũ. ad h̄. c. ſtatutum. ⁊. c. ſi cõpꝛo
miſſarius. de elec. li. vi. ⁊ facit quod dicã i ſequē
ti. q. ❡ Nõ tñ glo. in alio ꝙ exñtes i ſtudio cũ
ſcholaribus gaudēt eodē pꝛiuilegio. ⁊ ſic videt
ꝙ bñficiũ conceſſum ſcholaribus extendat ad
moꝛãtes in ſtudio cum eis. quia largo ſumpto
vocabulo pñt dici ſcholares. de quo vide quod
nõ. in auč. habita. ❡. ne fi. pro pa. ❡ Sed h̄ que
rit Jo. an. nunquid diſpoſitio h⁹ tex. hēat locuꝫ
in alijs ſtudijs. recitat Inno. ⁊ Hoſti. ⁊ alios fu
iſſe varios. Hoſti. tenuit ꝙ ſic ex quo papa hãc
conſtitutionem localem appꝛobauit ⁊ confirma
uit. nam omnia noſtra facimus ⁊c. vt in. c. ſi apo
ſtolice. de pꝛeben. li. vi. ⁊ maxime hodie cum ſit
redacta ad ius cõe. ar. c. fi. de clãdeſti. deſpon.
Sed Inno. ⁊ alij tenuerunt contrarium quod

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

pl; Jo.an.nā lȝ mā hꝰ ꝯſtitutōis ſit fauoꝛabilis
vt euitēt̃ ſcādala. ⁊ pax ſeruet̃ iter ſtudentes. tñ
inq̄ꝝtū iponit penaȝ eſt odioſa. ⁊ ſic reſtringēda
pondera hāc rōnem Jo.an.nā ſentit apte ꝙ ꝯſti
tutio q̄ emanauit ꝑncipalit̃ in fauoꝛē ſi ꝯtinet pe
naȝ dȝ reſtrigi cꝰ ꝯtrium ipſe tenet apte in.c.ſciāt
⁊ in.c.fi.de elec.li.vi. ⁊ ꝓ illis glo.fac̃ tex. ⁊ cōis
theoꝛica ibi legiſtaꝝ in.l.q exceptōeȝ.ff.de ꝯdi.
inde. vbi nō.ꝙ ſi cōſtitutio partim ē fauoꝛabilis
⁊ partim odioſa dȝ attēdi ⁊ iudicari ſm ꝑncipa
lē itētionē diſponētꝭ. vt ſi itēdebat ꝑbē fauoꝛem
ſit fauoꝛabilis. ſi odiū ſit odioſa. ſȝ poteſt dici ꝙ
q̄tenus cōtinet fauoꝛem dȝ extēdi. q̄tenꝰ cōtinet
odiū debet reſtrigi. ⁊ fuit opi. Bar. in diuerſ lo
cis vbi tractat hāc materiā. ¶ In gl. in vbo ſub
excōicatōe. ibi late ſentētie. gl. foꝛte habuit r̃ſpe
ctuȝ ad vba ꝯſtitōis legati. vbi autē ſimpliciter
apponerent̃ illa vba. ꝑcipimus ſꝫ excōicatione
ꝯfacientes nō ſunt eo facto excōicati. ſed veniūt
excōicādi. eſt eni quedā cōminatio niſi aliud ap
pareat ex cōiecturis. ⁊ ita cōcludit glo. nō. que
cōit̃ tenet̃ in.c.vnico. de ſagit. ⁊ in.c.ſic̃.el.ij.ō ſi
mo. ⁊ in.c.ij.ō ma.ꝯc.ꝯ int̃.eccle. ¶ In ea.gl. ibi
ſed quare. nō glo. vſq; ad fi. ex q̄ ꝑmo collige ꝙ
vniuerſitas ſcholariū dicit̃ eccleſiaſtica vel ſecu
laris ſm q̄litatem maioꝛis ꝑtis ſuppoſitoꝝ. nā
ſi ſcholares ꝓ maioꝛi ꝑte ſūt clerici iudicat̃ eccle
ſiaſtica ⁊ eſt ſꝫ iuriſdictōe iudicis eccleſiaſtici. ſi
ꝓ maioꝛi ꝑte ſūt laici ſubſūt iuriſdictiōi iudic̃ la
ici. ar. in.c.qō in dubijs.j.ō ꝯſe. eccle. vl̃ alta. ⁊ h̃
idē voluit Bar. in.l.fi.ff.de colle. illi. ⁊ pondera
glo. relatam ad tex. q; vr̃ velle ꝙ ſinguli iudicēt̃
ſm diſpōnem ipſius coꝛpoꝛis vniuerſitatis. nam
iſta cōſtitutio cōcernit ſingulos ⁊ non vniuerſita
tem. ⁊ tamē vult glo. ꝙ oēs ⁊ ſingli etiā laici cōp
hendant̃. ex quo ꝓ maioꝛi ꝑte ſunt clerici. quod
eſt dictuȝ ſingulare ſi eſt verū. ¶ 2ᵒ. ex glo. colli
ge ꝙ pena appoſita in vno ex coꝛrelatiuis nō ex
tēdit̃ ad reliquū. naȝ locatoꝛ ⁊ ꝯductoꝛ ſūt coꝛre
latiua. ⁊ tamē vult gl. ꝙ pena appoſita cōducto
ribus nō extēdit̃ ad locatoꝛes. ſed quidā tenue
rūt oppoſitū ꝑ hanc rōnem. nam Bar. voluit in
duplici loco cōtrariū. vt in.l.fi.ff.de accep. ⁊ in.l.
vlti.C.ō idic. vidui. Sȝ cōtra illud dictū Bar. ⁊
ꝓ iſta glo. vide aliā gl. nō. iūcto tex. in cle. vnica
de ꝯſag. ⁊ affi. vbi appōit penā ꝯhenti matrimo
niū cū moniali. ⁊ eadem pena replicatur in ipſa
moniali q̄ſi pena appoſita in maſculo nō extēda
tur ad ipſam feminam ꝯhentē. ⁊ vide ibi glo. in
vbo contrahētes. ſed ꝯclude ꝙ aut non eſt eadē
ratio in altero ex coꝛrelatiuis ⁊ non debet pena
extēdi vt pȝ ex nō. in.c.ſup eo.ō vſur. nam pena
apponit̃ dāti ad vſurā. que itelligit̃ r̃petita in ac
cipiēte. q; nō ē eadē rō. vt ibi nō. ſic voluit Bar.
in.d.l.vlti.ō indic. vidui. lȝ ſimplr̃ fuit locutus in
l.fi.de acceptila. vn̄ ad caſum noſtrū dicēm ꝙ nō
ē eadē rō in locatoꝛe q̄ ē in ꝯductoꝛe. q̄a ſchola
res inter ſe humanꝰ debēt ſe hr̃e. ⁊ certāt ipi de
lucro captādo. ⁊ q̄nq; ꝯducūt an̄ tp̄s hoſpitium
in alterꝰ odiū. ſed locatoꝛ certat de dāno vitan
do. q; vult locare reȝ ſuā in tp̄e legitimo. nec fac̃
in odiū nec ita aſtrictꝰ ſic̃ ſcholares int̃ ſe ſic itel
ligo opi. illoꝝ q voluerūt dicē iſtā decre. extēdi
ad locatoꝛes ꝓpt̃ theoꝛicā Bar. Aut ē eadē rō
vt puta vt frumentū nō extrahat̃ ō ciuitate iponit̃
pena vendēti frumētū foꝛēſi. nūqd pena itelliga
tur in emptōe repetita. ⁊ ē dubiū ſat̃ ꝓbabile ſȝ
crederē ꝙ extēdat̃ diſpō ſtatuti. ſȝ nō pena ſicut
in ſiſi dixit ſingl̃arit̃ Jo.an. in.c. diſpēdia ō Rep.
li.vi. vbi dic̃ ꝙ ex idētitate rōnis dȝ extēdi conſti
tutio. ſed nō pena ꝯſtitutōis. ⁊ ſic ꝯfaciēs inolui
tur peccato. ſȝ nō pena ꝯſtitutōis. ⁊ fac̃ ō pe. diſ.
i. pene. vbi tex. dicit ꝙ pena nō dȝ excedē caſū ꝓ
priū. dixit tñ Hoſt. ꝙ locatoꝛes icidūt in excōica
tionem ex alio reſpectu ꝙ cōicant crimīnoſo in
crimine dānato. vt in dicto.c. ſi cōcubine. ſȝ hoc
dictum Hoſti. nō vſq;q̄q; eſt verum. naȝ cōicās
in ipō actu ꝑ queȝ qs icurrit in excōicationē nō
inoluit̃ in excōicatōe. q; adhuc aliꝰ nō ē excōica
tꝰ. ſȝ oȝ ꝙ actꝰ pꝰ ꝑficiat̃. ⁊ tūc cōicās illi in crimi
ne dānato inoluit̃ eadem excōicatōe. ⁊ ſic debet
intelligi.c. ſi concubine. ita communiter tenetur
in.c. contingit de ſen. ex. ⁊ ꝑ Jo.an. in rgl̃a cui li
cet de reg. iu. li.vi. in mercu. vide gl. in.d. cle.i. in
vbo mōialis. ſȝ poſſȝ ſaluari dictū Hoſt. q̄n loca
toꝛ ꝑuenit ad actū locatōis. q; excōicatio h̃ infli
git̃ ꝓ ſolo ꝯtu de ꝯducēdo. vt patet. ibi hoſpitē
cōuenire. q; exponitur. i. cuȝ ipſo tractare de cō
ducēdo. ¶ In gl. fi. in fi. de h̃ vide qō dixi in.c.
ij. de ꝯſti. ⁊ pōt teneri qō.ſ. dixi in quodā notabi
li reſpectu ipſoꝛum ſcholarium. ¶ Sed oppo.
⁊ vr̃ ꝙ hec cōſtitutio ſit multū damnoſa. vt debe
at quis expectare cōductam finitam. cum foꝛte
ꝯductoꝛ nō reperit hoſpitiū nec locatoꝛ ad loca
dum Jo.an. ꝓpt̃ hāc abſurditatem dicit tex. de
bere intelligi ō tp̄e ꝯductōis fiēde. nō antē cōdu
ctionis iā facte hn̄s r̃ſpectū ad ſtatuta quoꝝdā
locoꝝ qbꝰ cauetur. vt in certo tp̄e puta ꝑ duos
mēſes ante finē ꝯductōis domus locet̃. ⁊ inqui
linꝰ dȝ pandē animū ſuum. ſed hoc mihi nō plȝ
q; cōſtitutio generalis nō dȝ reſtrigi ꝓpt̃ cōſti
tutionē municipalem q̄ eſt tp̄alis. Item fruſtra
exigeret̃ hic cōſenſuſ inqlini. nec ob. abſurditas
quia locatoꝛ poteſt alteri q̄ȝ ſcholari locar̃. Itē
pōt hēre cōſenſū inquilini. ſed credo ꝙ ſup h̃.c.
emanauit illud ſtatutum quod eſt honoꝝ de cō
ducēdis domibꝰ in certo tp̄e. ⁊c.

Extra. Perſone eccleſiaſtice locare pñt ꝓuētꝰ deci
maꝝ hīs cū qbꝰ ꝯditio eccl̃ie ſit melioꝛ
ſtatuto dioceſani ꝯtrio nō obſtāte. ⁊ eadeȝ rōne
de alijs rebuſ eccleſie. ꝑmo ponit̃ deciſio ⁊ mōa
choꝝ q̄rela. 2ᵒ. ꝓuidet cū determiatōe. ibi dioce
ſanoꝛum. ¶ Nota pꝛimo ex tex. iūcta glo. pꝛi
ma ꝙ ep̄s nō pōt facē ſtatutū in pꝛeiudiciū iuris
inferioꝝ eccleſiarū. qō bene nota. qō itellige cā
maxima nō vrgēte. ad hoc qō nō. in.c.i. conſtitu
tus. de reli. do. ⁊ in.c. de re. eccle. nō alie. li.vi.
¶ Nō 2ᵒ. ꝙ res ꝯceditur ad firmam cum concedi
tur ad annum cenſuȝ ſeu locatur. ⁊ eſt vulgare

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

anglicoꝝ. ¶ Nō ꝙ fructus decimarum poſſūt
locari ſeu concedi ad annuū cenſum etiā laicis
¶ Nō. ibi libere ꝙ bñficiatus pōt locare reddi
tus eccleſie ſue ſine licentia ſuperioꝛis. credo ꝙ
ꝑ illud v̄bum libere. ꝙ non valeat ſtatutum epi
in ꝯ̄rium. nam de ſignificatōe hꝰ v̄bi libē ē vt nō
exigatur conſenſus alterius. vt nō. in. c. de mīta
de p̄bē. ⁊ in. c. lꝫ ep̄s. e. ti. li. vi. ⁊ itellige ō locatōe
facta ad nō magnum tēpus. puta ꝑ nouē ānis
ad hoc vide tex. cum glo. in cle. i. de re. ec. n̄ alie.
¶ Nō vltimo ar. ꝙ ꝓhibita alienatione vr̄ ꝓhi
bita locatio ad maximum tp̄s. ſed Accur. aliud
ſentit in. l. codicillos. §. inſtituto. ff. ō lega. ij. ſꝫ vi
debo glo. in. d. cle. i. ¶ Sꝫ ꝯtra hoc op. ⁊ ꝯ tex.
nā ep̄us hꝫ ptātē condēdi ſtatuta in dioceſi ſua
vt i. c. ij. de ꝯſti. li. vi. plene nō. ꝑ Jo. an. in. c. fi. de
offi. archi. ergo iſtud ſtatutū dꝫ valē. glo. i. tacite
ſentit ꝯ̄rium. ſed clarius Inno. ſoluēdo dicit ꝙ
in ſpectantibus ad iuriſdictionē ſuam pōt ep̄s
facē ſtatutū. q: nemini fac̄ iiuriā. ſed quatenus
vult tangē iura alioꝝ in eoꝝ p̄iudiciū nō poteſt
⁊ ita nōbiliter loqtur iſte tex. ſꝫ oꝫ ꝙ illi de quoꝝ
p̄iudicio agiť ꝯſentiāt ſꝫ cū vl̄ ſaltem ſint p̄ſēteſ
dicit Jo. an. ꝙ ex his v̄bis Inn. ſentit taciturni-
tatem habendā ꝓ cōſenſu. quod tamē non vr̄ ꝓ
cedē in re oneroſa. vt nō. Inno. in. c. in geneſi. de
elec. ⁊ ſic ſētit Jo. an. ꝙ i cāu iſtiꝰ. c. taciturnitas
iſtoꝝ inferioꝝ nō debet h̄ri ꝓ cōſenſu. Sed ſal
uādo Inn. dico ꝙ ex quo iſti vocanť vt conſen-
tiant vel cōtradicant ⁊ tacent habentur ꝓ conſē
tientibus. iux̄ nō. dictū Inno. in. c. i. de his q̄ fiūt
a ma. p. ca. ⁊ fac̄. l. de etate. §. q tacuit. ff. ō iterro.
ac. ⁊. c. ſi pꝰ ꝓ̄ſtitū. ō ꝯſeſ. li. vi. ⁊ vide Inn. in. d. c.
fi. de offi. lega. vbi in legato dicit idem quod in
ep̄o h̄ ⁊ ſeqtur Fede. cōſi. xvi.

PRopter Propter ſterili
tatē grauē ꝯdu-
ctoꝝ ſn̄ culpa ſua ꝯtigēti r̄mittiť pēſio
ꝓ rata niſi poſſit cum vbertate p̄cedentis vel ſe-
quētis tp̄is compenſari. h̄ d̄ vſqꝫ ad. §. verū vbi
ponūť quatuoꝛ caſus in q̄bus iq̄linus poteſt añ
tp̄s cōductōiſ finite licite expelli. ⁊ duo ſūt dicta
q̄ patēt in tex. ¶ Nota p̄mo ꝙ ſterilitas ꝯtigēs
ſine culpa coloni iducit in ꝯ̄ctu locatōis r̄miſſio
nē pēſionis ꝓ rata. ſecꝰ in ꝯ̄ctu vēditōis. nā vēdi
tōe ꝑfecta ꝑiculum rei vendite ꝑtinet ſolum ad
emptoꝛē nec eſt fienda aliqua remiſſio. etiam ſi
nūq̄ꝫ poſſeſſio fuiſſꝫ tradita emptoꝛi. ex quo nō
deficit ꝑ venditoꝛem quo minus eam fuiſſet ap
p̄hēſus. vt. l. neceſſario. ff. de peri. ⁊ cō. rei ven.
Item aliud in ꝯ̄ctu emphiteoticario. q: ſm̄ cōeꝫ
ſētētiam nō fit ibi remiſſio ꝓpter ſterilitatem. vt
nō. j. c. ꝓxi. vbi dicam. ¶ Nō 2ᵒ. ꝙ vbertas p̄e
cedentis vel ſ̄bſequentis āni cōpenſať cuꝫ ſterili
tate. vt ſic nulla remiſſio fiat. vt vr̄ tex. inuē ꝙ cū
libertate interpellati āni nō ſit fienda compēſatō
qō tenuerūt q̄daꝫ. ſed cōiter oppoſitū teneť. ſatꝫ
enim eſt ꝙ durante cōductōe ante vel poſtea ꝯti
gat vbertas. q: eadē rō ē i vtroq̄ꝫ. ⁊ ꝓ h̄. l. ſi vno.
ff. eo. ti. ¶ Nō 3ᵒ. ar. ex tex. ꝙ penſio eſt ſoluen
da in ꝯ̄ctu locatōis in fine tp̄is hoc colligiť m̄ltū
caute ex tex. in eo ꝙ dicit. do remiſſionē fiendaꝫ
ꝓpter ſterilitatem. nam ſterilitas pꝫ in fine āni. ⁊
tex. loqť de remiſſione ⁊ nō reſtitutōe. vñ ſi pen
ſio fuiſſet in p̄ncipio ſoluta dixiſſꝫ tex. ꝙ ē fiēda
r̄ſtitutio ꝓ rata. ō quo latꝰ. j. dicā. ¶ 4ᵒ colligi
tur aliud ar. ꝙ ꝓpť vbertatē fructuū nō tenetur
colonꝰ ſoluē maioꝛem penſioneꝫ ſeu mercedem
nam ſi teneť augmētare nō fieret cōpenſatio cū
ſterilitate precedēti. ſed maioꝛ ſolutio iure vber
tatꝫ. ⁊ de hoc etiā. j. dicam. ¶ Nō in. §. verum. ꝙ
iq̄linꝰ dr̄ cōductoꝛ rei vrbane. colonus vero rei
ruſtice. Itē nō ꝙ ex cā neceſſaria ſupueniēti pōt
dn̄s lic̄iare iq̄linū añ tp̄s cōductōis finite. ¶ Et
nō duo exēpla hꝰ neceſſitatꝫ. p̄mo quādo domꝰ
idiget refectōe. 2ᵒ qñ ip̄e dn̄s vult in ea habitare
ex neceſſitate ſupueniēti. ⁊ itelligiť qñ ſue neceſ
ſitati aliť ꝓuideri nō pōt. vt nō. in. l. edem. C. eo.
Item ꝓbat iſte tex. in v̄bo ſi neceſſitas. nam nō
diceret dn̄s neceſſitatus ſi aliter cōmode poſſet
ſibi ꝓuideri. naꝫ neceſſitas nō ſ̄bijciť legi. vt in. c
q̄ꝫto. de cōſue. Et ex hoc nō ſingulariť cōtractuꝫ
diſſolui ꝓpter neceſſitatē ſeu cāꝫ ſupuenientē al
tero ēt iuito. qō ē ꝯ rḡlaꝫ traditā in. l. ſic. C. de ac
⁊ obli. vbi dr̄ ꝙ ꝯ̄ctꝰ a p̄ncipio eſt volūtarius ex
pꝰ facto ē neceſſitatꝫ. quid autē eꝫ nūquid poſſit
iq̄linus ex cā dimittē domū inuito domino. Jo
an. ꝙ ſic. ad hoc. l. i. ff. de migran. ⁊ vide glo. que
hoc tenet in. l. ſi in lege. ff. loca. Sed eſt dubium
nūq̄d ꝓpter peſtē ſupuenientē poſſit iq̄linus di
mittere domuꝫ cōductā. ⁊ certe ſic facit iſte tex.
nam ſi ꝓpter neceſſitatem ſupuenientem poteſt
dn̄s expellere iq̄linum. ita ⁊ iq̄linus domū di
mittere. nam magna neceſſitas vr̄ timoꝛ moꝛtis
ad hoc. l. de etate. ff. ad trebelli. vbi voluit Bar.
ꝙ ē licita cā nō cōparēdi in iudicio. ⁊ ꝑ cōſequēť
ſe abſentādi. ⁊ optime facit tex. in. l. habitatoꝛes
ff. e. in p̄actica tñ vix pōt obtineri tamē qō dixi
ē ſatꝫ rationabile. ¶ Nō. ibi nō imminebat. ꝙ
neceſſitas excuſat qñ nō iminebat tp̄e locatōis
⁊ facit iſte tex. ꝙ cōh̄ēs cum homine parū diui
te vl̄ q labiť in facultatibꝰ ſeu male vtiť ſ̄ba ſua
nō pōt poſtmodū facere capi eum tāq̄ꝫ ſuſpectū
de fuga cum conditio illius eſſet ſibi ſatis nota
tp̄e cōtractus. ad hoc. l. ait p̄etoꝛ. §. ſi debitoꝛeꝫ
⁊ qō ibi le. ⁊ nō. ff. ō his q̄ in frau. credi. ⁊. l. credi
toꝛ. ff. de p̄ui. credi. ¶ Nō vltimo ꝙ ex nō ſolu
tione pēſionis nō pōt iq̄linus expelli niſi deſtite
rit a ſolutōe ꝑ biennium. ꝯ qō vr̄ tex. in. d. l. edē
vbi a ꝯ̄rio colligiť ꝙ ſi nō ſoluit penſionem pōt
expelli. ¶ Sed conclude aut locatio fuit facta
ad longum tempus aut ad modicum. p̄mo ca
ſu. aut cōſtituta fuit vna penſio ꝓ toto tempoꝛe
⁊ pōt expelli ſi nō ſoluit in tp̄e cōuēto. quia ſi nō
ſeruat. l. cōtractꝰ. nō ē ſeruāda fides. ar. in. l. iuli
anꝰ. §. offerri. ff. ō ac. em. ⁊ vē. ⁊ ꝓcedit h̄ cañ tex
in. d. l. edem. aut ē pēſio cōſtituta ſingulis annis
⁊ hꝫ locum iſte tex. qō ꝓcedit etiam ſi fuit actuꝫ
inter cōtrahētes. vt nō poſſit expelli durāte tp̄e
nam dꝫ intelligi eo ſoluēte penſionē. vt eſt tex. in

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

l.qro.§.inter locatorem.ff.eo.ex quo collige.ꝙ in hoc caſū nō ē dr̄ia īter ius ciuile ꝛ ius canōicū nā ſm̄ vtrūqꝫ ius regritur biēniuꝫ.ſecus in ꝯtͥu emphiteotico.vt dicet̄ i.c.ſe.2° membro pͥncipali qn̄ locatio fuit facta ad modicum tempus nō eſt neceſſe expectare biēnium ſed ſi nō ſoluit pēſionem tempore debito pōt expelli etiam ꝓpria auctē dn̄i.arg.in.d.l.edem.¶Et rō diuerſitatis eſt inter hūc caſum ꝛ pcedentem. quia h̄ caſu nō habet inqlinus ius immo nec poſſeſſionē. vnde ſi expellit̄ nō competit ſibi aliquod interdictum cōtra dn̄ꝫ.ad hoc.l.colon⁹.ff.de vi ꝛ vi ar.ſꝫ i pͥcedēti caſu colonus poſſidet.ꝛ hꝫ pigni⁹ ius ad hoc.l.ij.ff.ſi ager vecti. iō nō pōt ſic repēte expelli ſꝫ expectatur p bienniuꝫ pōt tamen dn̄s agere actione locati ad recipiendum penſioneꝫ tēpore debito ¶In gl.i.ibi.vt fructuſ ēt ſeminis.h̄ opinio eſt nimis rigida.vn̄ cōiter nō tenet̄. vt neceſſario exigat̄ tāta ſterilitas vt fruct⁹ ſemis n̄ potuerit recolligi.ꝛ iudicio meo apte cōfundit̄ per iſtum tex.nam hoc caſu nō fieret remiſio penſionis pro rata ſed in totum exquo nihil recolligit nam verbum ꝓ rata denotat particulare dāmꝫ ꝛ nō cōſūptōeꝫ in totum ¶Secunda opi.extͥ gl.eſt vt ſtetur opi.vulgari quādo dicat̄ magna ſterilitas .arg.in.l.cum delanionis.§.aſinam.ff.de fū.iſtruc. ꝛ ex his q̄ nō.in.c.ex lr̄iſ.de ſpon.ꝛ ſat̄ pōt hec opi.ſuſtētari.exquo lex nō determinat. ¶Tertia opi.ꝙ ſi vltra dimidiam iuſti precij leſus eſt cōductor fit remiſſio pro rata.hanc opi.tenuit Cy.in.l.licet.C.eod.ꝛ expreſſius ibi Bar.nam cum ſit ꝯtract⁹ bone fidei bona fides non patitur cōductorē debere ſine culpa ſuſtinē tātū dānum.ſed Bar.in.l.ſi merces in.§.vis maior.poſuit aliam opi dicens tūc eſſe magnaꝫ ſterilitateꝫ ob quaꝫ eſt facienda remiſſio qn̄ deducti̇ſ ſūptib⁹ nihil pcipit colonus. mouetur hac conſideratione.conductor vr̄ tacite emere fructus futuros ſub quadam conditione ſi naſcētur.ſꝫ emptor fructuum futuroꝝ non tenetur ad preciū ſi fruct⁹ nō naſcunt̄.l.ſi debitor.ff.de ꝯhen.emp.ḡ nec iſte cōductor.nec dr̄ fructus niſi qḋ ſupeſt d̄ductis expēſis.l.fruct⁹.ſo.ma.ſed certe hec opi.mihi nō plꝫ ꝛ apte vr̄ cōfūdi p iſtū tex.duꝫ dicit ꝙ ꝓ rata damni ē fienda r̄miſſio. ſꝫ ſi pͥter ſūpt⁹ nihil colligit. non poteſt hr̄i conſideratio ad ratam damni. ¶Item ſi equipparetur venditioni.ꝛ videat̄ facta locatio ſub certa conditione nihil deberet ſolui ſi nihil recolligit̄ arg.in.d.l.ſi debitor c⁹ ꝯtͥrium innuit iſte tex.dum dicit ꝓ rata.ꝛ ideo alia opi.Bar.eſt melior quā poſuit in.d.l.licet.ꝛ Io.an.vr̄ velle fouere illam opi.dum ponit exēplū in eo q ꝓ trib⁹ ſextarijs terre erat ſolit⁹ r̄colligere.xv.ꝛ ſoluebat dn̄o tres aureos. ſi colligit tm̄ decem ſoluat duos aureos. ſed ſi āno ſequēti recolligit triginta fit compenſatio. ꝛ hoc mihi placet vt magnuꝫ incommodū dicatur.quando vix recolligit tertiam partē ſoliti ¶In ea.glo.ibi ꝛ nō de partiario.ꝛ eſt rō.qꝛ colon⁹ partiari⁹ q dr̄ mediari⁹ eſt q̄ſi ſoci⁹ lucri.vnde lucra ꝛ dāna ſūt eis cōīa.ꝛ ita apte dicit tex.in.§.viſ maior vn̄ ſcias ꝙ qn̄qꝫ colonus colit p̄ꝫ pͥendo certaꝫ quotam puta tertiam partem vel medietatem ꝛ iſte ꝓprie nō dicit̄ ꝯductor.ſed poti⁹ accedit ad nām̄ ſocietatis.vn̄ iura loquentia de ſocietate diſſoluenda habēt locum in iſto.ita notat Bar.in.d.§.vis maior. qḋ eſt bn̄ notandū.vt p mortē alterius diſſoluat̄ hec ſocietas nec trāſit in heredē.l.iij.ꝛ in.l.nemo pōt.ff.ꝓ ſoci.¶Qn̄qꝫ colon⁹ colit certa mercede cōſtituta in pecūia ꝛ iſte ꝓpͥe dr̄ cōductor ꝛ contrahitur vera locatio.l.ſi merces.ff.eo.ꝛ hꝫ locum iſte tex.¶Qn̄qꝫ colit mercede cōſtituta nō in pecunia ſed in alia ſpecie puta pro modio frumenti ꝛ ꝓprie non cōtrahitur h̄ locatio ſꝫ ē qdā ꝯtr⁹ inoiat⁹.vn̄ nō ē locatio ꝓprie niſi iteruēiat pecūia numerata .ſꝫ ē q̄ſi loca° ita nō.voluit glo.in.l.ſi olei.C.e.ꝛ vr̄ tex.in.l.i.§ ſi qs.ff.depo.ꝛ apte tenuit Bar.in.d.§.vis maior.ſꝫ quo ad caſum nr̄m iudicabit̄ vt locatio ꝓpter vicinitatē ꝛ ſilitudinem.ꝛ hoc nō.voluit gl.iſta dum dicit dando certos corbes qḋ bene nō. ¶Et ex hoc infero ad aliud dictum nō.ꝙ i mā ſtricta appellatione locatōis non veniat iſte contract⁹ quia debemus vba ꝓprie cape.l.iij.§.hec verba.ff.de neg.ge.ꝛ in.c.in noſtra.de iureiu. ¶In gl.in vbo pꝫuerſe in fi.hoc ꝓcedit ſm̄ Io.an.ꝛ bn̄ quādo pꝫuerſe vſatur damnum dando.vt ſi tenet porcoſ in ſolario vel aliter dānificet domū nam tūc ageret ad damnum.ſed r̄miſſio fit ꝓ reſiduo tpis.ſed ſi pꝫuerſe ſe haberet in domo ſine damno puta tenēdo ꝓſtibuluꝫ vel ludū vl̄ exercendo vſuram.tūc pōt repelli nō r̄miſſa ſibi penſione ꝓ rata. qꝛ dn̄s nō dꝫ ſentire hoc damnum ex culpa inqlini alias nō qꝛ nō pōt expellere an̄ tempus ar.h̄ ꝛ qḋ dixi.ſ̄.ꝛ nō. Spe.e.ti.§.p⁹qꝫ v̄.ſed nūqd. ¶In glo.in vbo canonem.ibi vel ēt min⁹ hoc nō ꝓcedit. qꝛ ſi cōductio ē facta ad nō lōgum temp⁹ pōt expelli nō expectato biennio.vt.ſ̄.dixi. ꝛ longū temp⁹ dr̄.x.annoꝝ ꝛ non min⁹.vt nō.in cle.i.d̄ re.ec.nō alie.ꝛ in.l.ō qb⁹.ff de legi.¶Sꝫ q̄rit̄ quo tpe ē ſoluēda penſio ꝓ re locata.cōiter dr̄ h̄ ꝛ in.l.edē prealle.vbi bona glo.ꝙ aut fuit cōuentum de tpe ꝛ ſtanduꝫ eſt cōuentōi.aut nihil fuit dictum. ꝛ cōſideratur mos ꝛ cōſuetudo loci ſeu lex municipal̄.ar.in.l.ij.C.de iur emphi. ſi vō nō apparet de conſuetudine fit ſolutio in fine anni.ar.hic. ꝛ in.l.in ſtipulationibus.ff.de reg.iur. ¶Sed dubium eſt quid in alio cōtractu vbi quis obligauit ſe ad certum q͞d faciendū ꝓ certa mercede.nūqd ſolutio mercedis ſit differenda in fine.exquo nihil apte fuit conuentum de quo hic p Inno.ꝛ clarius p glo. ꝛ Bar.in.d.l.edem. ꝛ cōclude ꝙ īſpicienda ē cā q̄re donatur merces. nam ſi donatur ꝓ ſūptib⁹ dꝫ fieri ſolutio in pͥncipio.qꝛ vr̄ hoc tacite actum ſi auteꝫ ſoluitur ꝓ labore ſeu ꝓ remuneratione debet cōſiderari qualitas perſone.nam ſi obligauit ſe pro mille edificare palacium vel campanile vel quid ſimile. tunc veriſimile eſt ꝙ ſēſerit vt ſucceſſiue habeat certam partem pecunie.ſi nō

poſſet aliter commode ſuſtentare ſe vbi autem
ceſſaret hec ɔſideratio vel ſil'is ē fiēda ſolutio in
fine.ar.in.d.l.ſep in ſtipulatōib⁹.⁊ vide ad mām
qđ nō.Bar.in.l.i.ff.de var.⁊ extoꝛ.cog. Sz qro
nūqd debeat augmētari penſio ꝓpꝰ vbertatem
ſicut fit remiſſio ⁊ diminutio ꝓpꝰ ſterilitatez cō
clude ex nō.hic.⁊ in.d.§.vis maioꝛ. ꝙ aut vber-
tas cōtingit quia fructus multū valent vltra ſo
litū.⁊ nō debet fieri augmentatio nec diminutio
ꝓpter vtilitatem precij.qꝛ ɔcꝰ recipit ſoꝛtē ſuam
⁊ cōditio tacita eſt purificata collectiſ fructibus
Aut vbertas cōtingit ꝓpter īduſtriam coloni.⁊
nō debet augmētari ne ſua diligētia ſibi ſit dāno
ſa.ar.in.l.fi.C.de alluuio. Aut contigit propter
bonitatem rei ⁊ etiam nō fit augmētatio qꝛ dñs
locauit bonitatez rei melioꝛi ꝑcio ꝗ potuit. Aut
cōtingit caſu foꝛtuito puta locaui molendinū ex
quo cōductoꝛ ſolebat ꝑcipe qnq̄gīta nūc autem
qꝛ alia molendina ſūt ruinata vel qd ſile recipit
centū hoc caſu fienda eſt augmētatio pēſioniſ ꝓ
rata.nam ſicut ꝓpter caſum foꝛtuitū ɔtingentez
fit rmiſſio vt ħ ita dʒ fieri augmētatio ꝓpꝰ vber
tatē cōtingentē caſu foꝛtuito. qꝛ ɔrioꝝ eadē eſt
diſpoſitio.xxxij.diſ.hoſpitiolū.l.i.ff.de his qui
ſūt ſui vel vel alie.iur.

P Otuit Emphiteota eccleſie
melioꝛatōes ſuas vē
dere nō pōt niſi ſuaſ his ō qbꝰ ħ.⁊ ſi ɔ
fecerit vel canonē ꝑ bienniū nō ſoluerit nec mo
ram poſtea celerit purgauerit iuſte pōt expel
li.⁊ pⁱmo ponit rgl'a.vt ius emphiteoticū poſſit
vēdi. 2ᵒ ɔfaciētes punit.ibi emphiteota.3ᵒ ſoluit
obſtaculum.ibi nō obſtāte. Nō pⁱmo multa
requiſita ad hoc vt emphiteota poſſit vēdē ius
ſibi cōpetens ⁊ melioꝛationes ſuas.nam pⁱmo
reqrit dominꝰ emphiteota ſi velit emē.2ᵒ vt de
nunciet precium ſibi ab alijs oblatum.3ᵒ ꝙ illud
ſit verum precium nō autem fictū.⁊ ſimulatum.
vt in.l.fi.C.e.quarto ꝙ ſi nō dixerit ſe velle eme
re expectet per ſpaciū duoꝝ menſiū.5ᵒ ꝙ vē
dat ꝑſonis nō ꝓhibit.6ᵒ ꝙ nō vendat rem ipam
ſed dñiū vtile ſibi cōpetēs ⁊ melioꝛatōes quas
fecit in illa re.ſeptimo reqrit ꝙ pꝰ nō ceciderit
a iure ſuo puta differendo ſolutōez vltra biēniū
Et ex his dicit.⁊ ex tex.nō.arg.ꝙ ſine ɔſenſu dñi
pōt emphiteota ius ſuū exponē venale.naz ſi pꝰ
ꝙ̄ʒ reqrat dñs nō poſſet exponē venale nō valēt
ſibi denūciare ꝑciū qđ ab alijs offert. Nota
ꝙ ſi dat alicui terminꝰ ad declarandū volūtatez
ſuā ſi añ elapſū terminū expſſe declarat ceſſat ꝑ
fixio termini.ad ħ.c.ab eo.de app.li.vi.⁊ ħ quia
ceſſat rō ꝑfixionis termini.ex ꝗ īfert ꝙ ceſſante
cā termini ceſſat ipe tminꝰ.ad hoc.l.fi.ff.ad legē
fal. Item nō ꝙ ius emphiteoticū ꝓhibet vēdi
qbuſdā ꝑſonis.nō tñ iure eſt expreſſū ꝗ ſunt ille
ꝑſone ſed attendit ius mūicipale vel pactum ap
poſitū in ipō ɔtu. vt innuit tex.in.l.fi.ꝑalle.⁊ dic
vt.j.dicet cum glo. Item nō ꝙ vbi dies im
ponit ad aliqd faciendū.nō ē opus īterpellatōe
ad moꝛā cōtrahēdā ſed lapſus termini ɔſtituit
illum in moꝛa.qꝛ dies ſtatuta īterpellat ꝓ homie
cōcoꝛdat.l.magnam.C.de ɔhen.⁊ ɔmit.ſtipu.⁊
ad hoc allegat quottidie iſte tex. Nō ꝙ mo
ra pōt purgari etiā in diſpōne penali.ſed poſſet
dici ꝙ hic pena nō ɔmittit ipō facto.ſed relinqt
volūtati dñi vtrū velit ex hoc expellere emphi
teotam.non autem ex non ſolutione diſſoluitur
emphiteoſis ipſo facto.vt patet.ibi iuſte potuiſ-
ſet expelli.qđ ſentit ħ Inno.vbi autem quis inci
deret in penam ipſo facto.nam poſſet reglr ſibi
ɔſulere etiā celerit.ꝓ hoc vide bonum tex.in.c.
lʒ.de ſup.negli.ꝑla.vbi pʒ ꝙ ſi hñs collationem
beneficij nō ɔfert īfra ſemeſtre nō poteſt poſtea
ɔferre etiam ſi incōtinēti vellet ꝓuidere qꝛ ius ē
alteri queſitū.⁊ de hac mā an ⁊ qñ moꝛa poſſit
purgari vīđ qđ nō.in rgl'a moꝛa.ō reg.iur.in vi.
plene ꝑ legiſtas in.l.inſulam.ff.de ver.oblig.
In glo.i.in fi.nō.pⁱmo ex glo.ꝙ decretalis dʒ
tractare māʒ competētem rubꝛo al's nō eſſet cō-
grue ſituata. 2ᵒ nō ex glo.ꝙ in ɔtu emphiteoti
co dʒ aliquid dari in ꝑncipio.dicūt tamen cōiter
doc.hoc nō eſſe neceſſarium.ad hoc qđ habet ī
auē.de alie.emphi.circa pⁱn.⁊ ꝑ Cy.⁊ alios in.
l.i.C.de iur.emphi. Extra glo.aſſignantur
multe alie dr̃ie īter ɔtum iſtum.⁊ ɔtum locati
onis ſeu emptionis ⁊ venditōis quas vide ī ſpe.
e.ti.§.nūc aliqua poſt ꝑncipium.⁊ ibi tractat.vñ
habuit oꝛiginez ille ɔtus ⁊ naturam illius ⁊ po
nit ibi Specu.vltra centū ⁊ ſexaginta qōnes de
mā hꝰ ɔtus.⁊ inter ceteras dr̃ias dicunt aliqui
ꝙ in iſto ɔtu requiritur ſcriptura.ꝑ.l.i.C.de iu.
emphi.quod ſentit ibi glo.⁊ expſſe ħ Jo.and.
ſed Bar.ibi dicit hoc nō eſſe neceſſarium.quia
cōſuetudo habet oppoſitum.hoc etiā ſequit ħ
dñs An.⁊ vide caſus in qbus requirit ſcriptu-
ra in glo.nō.in.c.i.de cēſi.li.vi. Et ē ꝓpꝛie emphi
teoſis cōtractus per quem transfertur dñium in
emphiteotam retento dñio directo apud ipſum
dñm ⁊ aliquid ſoluit ſingulis annis ipi dño.l.i.
ff ſi ager vecti.⁊ eſt emphiteoſis nomen grecum
⁊ latine idez eſt quod melioꝛatio.⁊ ſic dr̃ emphi
teota recipit rem melioꝛandam.hic dr̃ in tex.eū
vēdē poſſe melioꝛatōes ſuas ⁊ ius emphiteoti-
cū ſibi ɔpetens. In glo in vbo alijs vendere
in fi.nō gl.nā Vincē.⁊ qdā tenuerūt cōtrarium
ſed Cy.in.d.l.fi.⁊ Jo.an.ħ ſequūt hāc vltimaz
opi.glo.⁊ mouet Jo.an.hac rōne nam vēditoꝛ
habet ſolū ad precium affectionem.vnde ſatis
eſt ſibi ꝙ ꝑcium cōſequatur a dño.⁊ iō cū nullū
itereſſe poſſit pretendere.ar.in.l.nummis.ff.de
in litem iuran.voluit ius vt potius vendat dño
ꝙ̄ʒ extraneo.ſed in donatione donatoꝛ habuit
reſpectum ad perſonam.nam foꝛte vult donare
vni ꝓpꝰ merita ſua vl'vt illū ſibi obliget que rō
ceſſat in dño ꝙ non habet illam affectionem ſed
Bar.in.d.l.fi.tenuit contrarium.dicit enim ꝙ lʒ
emphiteota fiſci ſeu reipublice poſſit donare nō
tñ emphiteota pⁱuati.quia fiſcꝰ pōt ius ſuū pe
tere a quacūqʒ ꝑſona.⁊ ſic loqt.l.ꝑalle.in glo.ſʒ
pⁱuata ꝑſona ñ poſſet petē pēſionē a donatario

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cū nō ꝯxerit cum eo. ſed hꝫ neceſſe agē rei vēdi
catōe. Aduerte qꝛ tenēdo hāc opi. Bar. poſſet
dici ꝙ emphiteota eccleſie poſſet alij donare. qꝛ
eccleſia comparatur fiſco in priuilegijs ſuis iux
nō. in. c. i. de in inte. reſti. ꝛ in. l. fi. C. de ſa. ſanc. ec.
ſed poſſet attentari gn̄aliter ꝙ opi. hui⁹ glo. ſit
verioꝛ ſaltim quādo fit cuꝫ ꝯſenſu dn̄i ſeu cū do
naꝉ ſaluo iure dn̄i. nam res trāſit cū onē ſuo ad
hoc. l. vectigalis. ff. de pigno. ꝛ. c. ex lr̄is. ij. ō pig.
ꝛ vide de mā p Spe. in. d. §. nūc aliq̄. v. cvij. vbi
refert opi. ꝙ emphiteota eccl'ie nō pōt alteri do
nare qꝛ n̄ pōt alienare rē eccl'ie ſine ſolēnitate ſꝫ
h̄ opi. ſ. ꝓbaꝉ h̄ p Io. an. qꝛ nō alienat hoc caſū
ius eccl'ie. ſed ius competens emphiteote. ꝛ ad
duco ꝓ p̄ma ꝯcluſione hāc rōnem vbicūqꝫ ꝓhi
betur vēditio facta ꝯmemoratiōe precij nō itelli
giꝉ ō alia ſpē alienatōis. vt ꝓbaꝉ in. l. fi. C. ō p̄oi.
curia. li. x. ſꝫ in tex. iſto. ꝛ in. l. fi. eo. ti. fit ꝯmemo
ratio precij ergo dꝫ intelligi de vēditōe ſtricte ſū
pta. ꝛ p h̄ iſertur ꝙ poſſit alteri legare vel cū alia
re ꝑmutare. ¶ In glo. in vbo ꝓhibenꝉ in fi. nō
glo. ꝙ eccleſia cenſeꝉ ꝓhibita ab emptione rei
emphiteoticarie priuati quaſi ſit lōge potentioꝛ
q̄ꝫ ſit priuata pſona. vnde deterioraretꝉ conditio
dn̄i ſi fieret alienatio in eccl'iaꝫ. ꝛ dicunt qdā ꝙ ſi
res emphiteoticaria p̄uati donaꝉ vel legaꝉ eccl'e
ſolum dꝫ inde recipe preciū ꝛ nō tenere cum pre
iudicio dn̄i. ꝛ ꝓ hac rōe dicit Hoſti. ꝙ eccleſia de
beret excipere pſonas ſeculares a conſecutione
ſue emphiteoſis. ſicut pſone ſeculares excipiunt
eccl'am. tn̄ in hoc nō pſeuerat. ſed cōclude ꝙ ille
pſone cēſenꝉ ꝓhibite ex qbus conditio dn̄i poſ
ſet deteriorari. vt qꝛ ſūt longe potētiores illo cū
q̄ eccl'ia ꝯxit vel pauperiores longe. ꝛ ſic ēt femina
cēſeꝉ ꝓhibita. ꝛ vide qō hēꝉ. C. loca. l. curiales
ꝛ. l. milites. ꝛ in. x. colla. de feu. alie. vbi vide.
In glo in vbo biēnium. nō bn̄ glo. qꝛ hec clauſu
la rato manēte pacto frequētaꝉ hodie i ml'tı̄ cō
tractib⁹. ꝛ ſolū operatur reſpectu ſuātı̄ ꝯtractuꝫ
nō. n. pōt ſe fundare ex cōtractu q venit ꝯ illū ar.
in r̄gl'a ex eo. ō reg. iu. li. vi. ꝛ idē qō iſta gl tenēt
Cy. ꝛ glo. in. d. l. ij. ꝛ cōiter ſequūꝉ doc. ꝛ ſic itelli
ge nō. in. c. dilecti. de arbi. ¶ In glo. in vbo ce
leri in fi. Inn. dic̄ ꝙ celeriꝉ dicıꝉ ſatiſfacē ſi exac
tus in iudicio vel extra ſoluit ſine p̄fixioe termı̄
ꝛ mlto celerius ſi nullam expectat iterpellatōeꝫ
ſꝫ ſpōte ſoluit. Hoſti. ꝯſuluit vt nō expecteꝉ r̄qſi
tio ꝛ mihi mītum plꝫ opi. hui⁹ gl. naꝫ alia verba
poſita in tex. ibi ſibi cōſulere ſtuduiſſet denotāt
vt ſine aliqua requiſitōe ipſemet ſibi celeriter cō
ſulat. ꝛ iō bonus iudex arbitrabiꝉ quādo dicıꝉ
celeriter ſibi ꝓuidiſſe poſt biēnium dꝛ eni modi
cū tempus vt dꝛ in gl. ꝛ vide in. l. ſi ita qs. §. ſi ia
ctura. ff. de vbo. obli. vbi tex. dic̄ ſtati. ꝛ ibi dꝛ cōi
ter iudici arbitrio relīqꝉ. ꝛ viō qꝛ ille eſt optim⁹
tex. in mā. ¶ In glo. in vbo potuiſſet. ibi ſine au
ctoritate iudici. iunge h̄ finē glo. vbi dicit ꝙ licet
dn̄s poſſit ꝓpria auctē expellere emphiteotam
eo caſu quo nō ſoluit p biēniuꝫ. nō tn̄ hoc poteſt
ſi vendidit eo irreqſito tūc etiam dꝫ adiri iudex

ꝛ ꝓ hoc facit qꝛ ex ſola venditōe nō vꝛ emphite
ota icidere in penaꝫ. ſed ſecuta traditōe ſꝫ quoſ
dam. ꝛ ideo cum nō poſſet rem tradere nō poſ
ſet expelli ꝓpria auctē dn̄i. ꝛ ſi in alium tranſtu
lit nō dꝫ expellere extraneum auctē ꝓpria. ar. in. l. i
ſingulis. ff. de re. iur. ꝛ in. l. colon⁹. ff. ō vi ꝛ vi ar.
ꝛ ita loquiꝉ Accur. ſicut iſta gl. in. d. l. ſi. ſed Cy.
poſt Accur. ibi dicit hoc eſſe verum in emphite
ota. ſed in colono poſſet admitti. quia colonus
nō hꝫ ius in re merito pōt expelli ꝓpria auctē ſi
non ſoluit debito tpe. vt in. c. p̄cedēti ſꝫ emphite
ota hꝫ ius in re. vt. l. i. ff. ſi ager vecti. ꝛ h̄ ideo nō
dꝫ ꝓpria auctē expelli. facit qō in ſilī nō. in. l. cre
ditores. C. de pig. hec opi. ē tutioꝛ maxime ꝓpē
ſcādala q̄ inde ſeq poſſent nūqd hoc caſu ēphi
teota ꝑdit meliorationes ſuas. dicas ꝙ ſic. x. q. ij
hoc ius. vſ. q rem. ꝛ in. l. ij. C. eo. ¶ In ea. glo.
ibi ꝛ ſi vnus ſacerdos. nō glo. ſinglarıꝉ in eo. ꝙ i
nuit ꝙ reſpectu locatōis ſeu aliēatōis vel alteri⁹
cōtractus tantā ptātē hꝫ rectoꝛ capelle ſol⁹ q̄ꝫtā
hꝫ prelatuſ eccl'ie collegiate cū collegio. ſed quo
ad principalem. q. hui⁹ glo. cōclude lati⁹ capien
do nō. hic. ꝛ in. d. l. fi. ꝙ aut dn̄s primo expulit. ꝛ
poſtea petit penſionem preteriti temporis. ꝛ po
teſt quia tenetur emphiteota ſoluere pro prete
rito tpe. vt in. §. qui rem. Aut prius recepit pen
ſionem ꝛ poſtea vult expellere. ꝛ tunc ſi recepit
penſionem pro tempore poſt moram contractā
nō pōt expellere. quia vꝛ renunciaſſe iuri ſuo p
actū cōtrariū. ar. in. c. ſolicitudinem. de ap. Aut
recipit penſionem ꝓ preterito tempore. ꝛ ſi cum
ꝓteſtatione vt ſaluum ſit ius ſuum in expellēdo
ꝛ poteſt expellere quia nulla cōtrarietas hic re
ſultat cuꝫ poſſit vtrūqꝫ hoc facere vt etiam dixi
Aut nō fuit ꝓteſtatus ſed ſimpliciter recipit pē
ſionem preteriti temporis. ꝛ h̄ fuit opi. qdā tenu
erūt ꝙ nō poſſit expellē quaſi voluerit dn̄s pati
illum moram ſuam purgari. vt dicit iſta glo. et
idem tenet Cy. in. d. l. ij. Alij ꝯ quia non eſt iſte
actus ꝯrius intentioni ſue. ꝛ hanc opi. credo v̄i
orem de ſubtilitate iuris. qꝛ in dubio non p̄ſumi
tur quis velle r̄nūciare iuri ſuo. vt in. c. ſup hoc
de renū. ꝛ. l. cum de idebito. ff. de ꝓba. ex quo ḡ
receptio pēſionis neceſſario nō infert dn̄ꝫ volu
iſſe approbare ēphiteotā nō debemus p̄ſumere
h̄ in p̄iudiciuꝫ domini. ſic in ſimili dicit glo. ſi tra
do tibi pecuniam dicendo tolle nō p̄ſumiꝉ ſiplr
donatio ſed potius mutuū vel depoſituꝫ niſi al
iud ſuaſerit qualitas pſone. ut dicit glo. ſingu. in
l. cum qd. ff. ſi cer. pe. ita in ꝓpoſito non debet p̄
ſumi ꝙ dominus voluerit approbare emphiteo
tā ſed potius capere pecuniam ſibi debitaꝫ. ꝛ fa
cit qō in ſilī hētur in. c. cum. M. de ꝯſti. ꝛ quod
nō. glo. iſti. ſi q̄dru. pau. fe. di. in fi. ꝛ Inn. in. c. fi.
de collu. dete. ꝛ reſpectu eccl'ie nō vꝛ gl. vera dicē
quia nō vꝛ in h̄ dr̄ia inter eccleſiam ꝛ priuatum
vn̄ ſolus p̄latus in hoc pōt p̄iudicare eccleſie qꝛ
nō tractamus hic ō alienādo. ſed ō nō acquiren
do. naꝫ vt ſupradixi emphiteota non cadit ipo
facto a iure ſuo ſed pōt repelli. vnde ſi prelatus

recipit penſionē ꝓ futuro tempore nõ dr̄ aliena
re ſed eccleſie nõ acqrē. ⁊ in nõ acqrēdo ſol⁹ pla
tus põt cõditionē ecclie deteriorē facē. vide bo.
glo. xv. q. i. §. vltimo. ſentit Inn. in. c. ij. de dona.
⁊ in. c. qm̄. de deci. ¶ In ea. glo. ibi clade vel caſ
mate pierit ⁊c. nõ glo. vſq3 ad finem. clades pro
prie eſt peſtis vel interemptio ꝑ gladiū3. ſed hic
ponit ꝓ quada3 īteremptõe. caſmate vo ponit
ꝓ terremotu ſeu fractione. Ex iſta gl. hẽs duas
concluſiones. nõ primam ꝙ ꝓpter damnum rei
emphiteoticarie nõ liberatur emphiteota a pen
ſione nec a parte penſionis. niſi tota res perierit
arg. in. l. i. C. eo. hec opi. eſt communior. licet ali
qui tenuerūt primam partem gl. Et eſt ratio qa
emphiteota ſoluit penſionem in recognitionem
dñij directi qd̄ ꝛmāſit penes dñ3. ideo q3diu du
rat ſubſtātia ſemꝑ ſubeſt cauſa ſoluendi penſio
nem. licet Bart. in dicta. l. i. dicit hoc intelligere
qñ emphiteota potuit tantum recolligere ꝙ po
teſt ſoluere penſionem. ſed hoc dictum nullo iu
re ꝓbat nec puto verum. nam ſm̄ hoc nõ eſſet
dr̄ia iter emphiteotā ⁊ colonu3. ⁊ vide in ſpe. in
ti. §. nūc aliqua. v̄. cxvij. ¶ Secunda cõcluſio ē
ꝙ ꝓpter ſterilitatem cõtingentē in fructib⁹ q3ui
cūq3 maxima nõ fit ꝛmiſſio emphiteote ꝓpt dā
nū. l3 aliud ſit in colono. vt in. c. ṡ. ꝓx. ſed emphi
teota ſoluit in recognitionem dñij. vt. ṡ. dixi. Et
ratio diuerſitatis. qꝛ colonus vr̄ cõduxiſſe ſb q̄
dam tacita cõditiõe fructuū futurorū ⁊ ideo de
ficiētib⁹ fructib⁹ fit remiſſio ꝓ rata. vt lati⁹ dixi
ṡ. c. ꝓxi. ſed emphiteota ſoluit in recognitione3
dñij. vt. ṡ. dixi. ⁊ ꝓpter hoc emphiteota ſolet lõ
ge minus ſoluē q3 colonus. x. q. ij. hoc ius. vnde
ad vtrāq3 cõcluſionē ſolent dari verſus. Si res
perit tota liberabitur emphiteota. S3 ſi ꝓ pte
nulla liberabit arte. ⁊ faciunt hec ad. q. nõbilem
⁊ quotidianam. fūdus datus in emphiteoſim ñ
põt tolli ꝓpter guerrā. nunqd teneat emphiteo
ta ſoluē hoc tempore penſionem. cõmunis opi.
legiſtarum in. d. l. i. eſt ꝙ non. quia ius equiparat
fundum inundatum eſſe vel captum ab hoſtib⁹
vt in. l. cu3 domus. ff. de bo. auc. iudi. poſſ. ſed fū
dus inundatus eſt deperditus. l. iij. ff. de acqui.
poſſ. ergo ⁊ captus ab hoſtibus. Contrariu3 in
q. facta conſuluit dñs meus Cardinalis padue
⁊ idem poſtea totum collegium paduanum pri
cipaliter motum ꝑ. l. i. in fi. C. e. regrit. n. vt ſbſtā
tia ipſius rei penitus ledatur qd̄ nõ cõtingit qñ
nõ põt coli ꝓpter timorem hoſtium. nam repiet
eo tempore emptore3. ⁊ ſic in recognitionē dñij
d3 ſoluē canonē maxie cum guerra ſit tempora
lis. ⁊ hanc opi. puto veriorem niſi fundus eēt ex
toto captus ab hoſtibus nec eſſet ſpes de ꝛcupa
tione. ⁊ hoc caſu arbitror poſſe ꝓcedē opi. ꝯriā
⁊ hoc nõ. Abbas

¶ De rerum ꝑmutatione Rica.

¶ Supra viſum ē de emptõe ⁊ vēditõe. Item
de quodam ꝯtu emptioni vicino. vt de locato.
merito ſubicijt alium ꝯtum emptioni ꝓximum
vt eſt ꝑmutatio. ⁊ eſt hoc nomen ꝑmutatõis mlt
tum gñale. nā ꝯuēit oīb⁹ reb⁹ q̄ inter hominum
manus verſantur. ⁊ ꝓpter hoc nõ habet nomē
ſpeciale ſ3 remanſit in ſuo genere. quia plura ſūt
negocia ſeu res q3 vocabula. l. natura. ff. de pre
ſcrip. ver.

SI princeps

Princeps põt rem ecclie imobile3 ꝑ ꝑmutatõ
nem acquirere data re meliori vel
equali. ⁊ in hoc ꝙ dicit equali eſt caſus notabi
lis. primo queſtio. ſecundo ſolutio. ibi liceat.
¶ Nõ primo vnum caſum nõ. ſm̄ communem in
tellectum in quo fit permutatio cum eccleſia ceſ
ſante neceſſitate vel vtilitate ipſius. ſatis enī ē ꝙ
eccleſia non deterioratur. ⁊ hoc eſt inductū in fa
uorem principis. ⁊ intelligunt docto. de principe
imperatore qui eccleſiam muniuit multis priuile
gijs ideo non fuit magnum hanc compenſatio
nem ei retribuere. vide glo. in cle. vnica de bap.
q̄ tractat quis ꝓprie dicatur princeps. ¶ Nõ
2⁹. ꝙ imperator nõ poteſt diſponere de reb⁹ ec
cleſie etiā temporalibus. vnde permutationē cõ
trahere non poteſt ſine voluntate eccleſie. ¶ In
gl. in v̄bo rationabilis. ibi vtilitas eccleſiaꝝ. vult
glo. ꝙ ſine vtilitate eccleſie non debet fieri hec ꝑ
mutatio. ſed doc. communiter cõtra. imo videt
glo. cõtra tex. qui nõ requirit vtilitatē ecclie ſed
fundat ſuper fauore principis. ⁊ ſolum requirit
equalitatem rei cum qua fit permutatio rei. Et
ad tex. qui requirit rationabilitatem cauſe Ten
detur ꝙ poteſt intelligi de cauſa ex qua mouet
princeps ad permutandū puta ꝙ eccleſia habet
predium ꝓpe palacium principis quod eſt ſibi
neceſſarium ad palacium ampliandu3 vel quid
ſimile. ⁊ plus dicunt hic doc. ꝙ ſi prelatus non
vult conſentire huic ꝑmutationi poteſt compel
li ꝑ ſuperiorem. arg. c. nullus. de iurepatro. Ad
uerte quia ſimile priuilegium habet quilibet re
ctor cuiuſlibet eccleſie ꝙ poteſt permutare data
cū ecclia equalitate ipſi⁹ rei. vt eſt caſuſ nõ. xij. q.
ij. in. c. ſi qs qualibet. cum. §. precedenti. regulari
ter autē ꝓcedit dictū glo. ¶ In glo. fi. in fi. vel
pragmatica ſanctio ponit hic ꝓ quadam ānota
tõe ſeu ſignificatõe qua3 facit princeps ſup ꝑmu
tatõe. ⁊ regritur hoc non ad ſbam ꝑmutationis
ſed potius ad excuſationem ecclie ſi diceretur ſi
bi ꝙ diſtraxit rem eccleſiaſticam. Abbas.

UT commutatõ

nes. ¶ Breue ē ⁊ põt ſic ſūmari quo
ad mentē. Permutatio reꝝ ecclīaſticaꝝ facta in
caſu nõ cõceſſo ſeu non ſeruata ſolennitate iuris
eſt reuocanda ꝑ ſucceſſore3. ¶ Nõ. ibi icõſulte
facte ꝙ ꝑmutatio facta cõſulte nõ põt reuocari
per ſucceſſore3. idem in quolib3 alio ꝯtractu ini
to ſuꝑ reb⁹ ecclie. c. ij. ṡ. d preca. Et dr̄ ꝑmutatio

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

facta ſeō ſulte q̄ nō fuit facta in caſu licito. ⁊ q ſūt caſus liciti nō. xij. q. ij. in ſumma. ⁊ habuiſtis duos caſus. ṡ. c. px. idem ſi nō ſeruatur ſolennitas iuris. xij. q. ij. ſine exceptione. ⁊ in. c. i. de re. eccle. nō alie. li. vi.

3 **Mancipia** Breue ē. ⁊ tolle pn. c. p ſūmario qd̓ autem ſequit̄ h. ⁊ in. c. ſe. ē ei⁹ expoſitio. ⁊ dic ſic. Mancipia eccl̄ie nō debent pmutari niſi ad libertatem vel niſi ſint fugitiua hoc. d. cum ſequenti. ¶ Nō primo ꝙ licituȝ eſt eccleſie poſſidere ſeruos. nam tex. ille intelligitur de mancipijs xp̄ianis nō autem ſarracenis ſm̓ Vin. Et forte fuit motus Vin. ea rōne de qua in fine lr̄e. tex. tamē iſte loqtur idiſtincte. ad idē. xij. q. ij. cum redēptor. ⁊. c. eccliaſticis. ¶ Nō z̓. ꝙ ſuuſ eccleſie dicit̄ homo eccleſiaſtic⁹. ⁊ vide. xij. q. ij. eccleſiarum ſeruos. ¶ Item nō ꝙ deputat⁹ ſeruitio eccleſie nō dr̄ deputat⁹ ad humanos vſus ſed diuinos. ¶ Vltimo nō vnum caſum in quo pmittitur alienatio ſeruorum eccleſie. quādo. ſ. alienātur vt cōſequātur libertatē. de quo dic vt in. c. epm qui mācipium. xij. q. ij. ⁊ vt dixi in. c. iij. de re. eccle. nō alie. ¶ In gl. ſi. in fi. ⁊ dic i pncipe. ſ. in papa. nam de eo loqtur. c. eccleſiaſticis. alle. in glo. ⁊ vltima ſo. cōmuniter tenetur. ex qua habes p̄latū citra papam nō poſſe donare ſeruū eccleſie etiā ex cauſa r̄muēratōis alic⁹ ſeruitij. licet ſecus ſit in alijs mobilibus. c. ceterum. de dona. Inno. dicit hoc. c. loq ð honeſtate ⁊ nō de neceſſitate qd̓ nō vr̄ pcedere p. c. ſequens. vbi dicit̄ h eē iiuſtum ⁊ impiū. ergo nō ſolum eſt hoc honeſtum ſed neceſſarium.

8 **Iniuſtū** Breue ē ⁊ ſūmatū fuit. ṡ. c. px. Nō p̄ ꝙ collatū eccl̄ie dr̄ ꝯſecratū deo ⁊ ſanctis eius. Et nō ꝙ in dubio donatum eccl̄ie p̄ſumit̄ donatū p remedio aīe. ⁊ oīs donatio facta eccleſie dr̄ cā pia p̄ſumptie. ad h. c. regſiſti. de teſta. ¶ Nō. ibi tantūmō pmitti. ꝯ opi. Inn. de qua in. c. p̄cedēti. nā eccl̄ia nō pmittit ſuoſ eccl̄iarum diſtrahi niſi ſint fugitiui. ¶ Nō. ibi diſtrahi ꝙ nō ſolū pmutari ſȝ etiā vendi nō debent niſi eripiātur in libertatē. vt in. c. p̄cedēti. ¶ Nō ꝙ elemoſyna vnius q̄nq; occaſionalit̄ ē peccatū alteri⁹. ⁊ h vificat̄ quotidie in diripiētib⁹ bona eccleſiaſtica. nam largitores illaȝ rerū fecerūt illaȝ elemoſynā. ſȝ ſubtrahētes cōmittūt peccatū. Nō. ibi ⁊ ē abſurdum ꝙ vȝ ar. ab abſurdo. licet auctoritas nō allegetur. c. ex ore. de p̄uil. ¶ Vltimo nō in fi. ꝙ honorabili⁹ ē eē ſb eccl̄ia ⁊ ei ſuire q̄z ſbeſſe tpali dn̄o. qa in primo caſu ſeruitur deo cui ſruire regnare eſt facit. liiij. diſ. multos. ¶ In glo. i. ibi dum eſt in fuga ⁊c. ⁊ eſt rō quaȝ ponit glo. in. c. fugitiui. xij. q. ij. nam fuga ē q̄daȝ ſpēs libertat̄. l. ꝙ ſi nolit. ff. de edi. edic. ⁊ in. l. qd ſi fugitiuus. eo. ti. iō ſb conditōe pōt vendi ſi fuerit reuerſus. dicit tn̄ Hoſt. ꝙ forte ſpāle in ſeruo eccleſie vt nō obſtate ꝙ ſit in fuga pōt vendi. ar. h. ⁊ in. d. c. fugitiui. p̄ma tn̄ opi. plus plȝ. nec p v̄ba generalia recedam⁹ a terminis iuris. Et nō gl. in eo ꝙ dicit ꝙ ſi venditur ſeruus fugitiu⁹ debet pateſieri vicium emptori ne poſtea ſiat redibitio. Et p intellectu terminoȝ. ⁊ glo. ſcias ꝙ ſi venditur animal ſeu alia res patiēs defectuȝ latentem competūt emptori due actiones. vna q̄ appellat̄ redibitoria de qua in glo. ⁊ iſta competit quādo emptor nō fuiſſet emptur⁹ ſi ſciuiſſet illud viciuȝ vel defectum. ⁊ per hanc actionē ex toto recedit̄ a ꝯtctu. vn̄ ſit redibitio quaſi redditio q̄r res ⁊ p̄cium redeūt in priorē ſtatum. l. redibere. ff. ð edili. edic. ad idem. l. ſi heres. ff. de excep. rei iudica. Alia actio appellat̄ q̄to minoris. ⁊ iſta competit emptori empturo. licet ſciuiſſet vicium. ſȝ dat̄ vt fiat reſtitutio ptis precij q̄to min⁹ fuiſſet empturus ſi vicium ſciuiſſet. ⁊ iſta actio cōpetit īfra annum vtile. alia actio cōpetit īfra ſemeſtre. l. ij. C. de edi. acti. ⁊ dicūt̄ iſte actōes edilicie. q̄r fuerūt edite ab edilib⁹. i. ab illis officialib⁹ romanis q erāt ſup reb⁹ edilib⁹. ⁊ ſtatuebāt ne reſ morbo ſe vēderent̄. ⁊ finalit̄ ediderūt illas duas actōes. ¶ Sed q̄ro de. q. nō. pone ꝙ vēditor emptori equi dixit ꝙ vendebat equū cuȝ ſuis ſupoſſis et magnis ſuis vicijs. nec volebat de aliqua teneri. ſca vēditōe infra modicū tp̄s repit̄ ꝙ equus dolebat in ſpatula quē dolorē nō oſtēdebat tpe vēditōis q̄r erat calefactus an teneat̄. ⁊ vr̄ ꝙ non ex quo pactum fuit appoſitū vt nō teneret̄ de aliquo vicio. ar. c. i. de ꝯmo. Cōtrariū ſētit Spe. ⁊ clari⁹ Io. an. ſētit ibi in addi. in ti. ð emp. ⁊ vēdi. §. nūc vidēdū. v̓. qd ſi vēditor p tex. ⁊ nō. i. l. tenetur in fi. ⁊ i. l. q̄ro. ff. ð ac. emp. Et ē rō q̄r vēditor vr̄ fuiſſe i dolo ñ exp̄mēdo illud viciū i ſpāli. nā i gn̄ali ſmōe ñ p̄ſūit̄ qs velle r̄nūciare ei iuri cui i ſpe nō renunciaſſet. ar. in. l. ſȝ ⁊ ſi qs. §. q̄ſitū. ff. ſi qs cautio. ⁊ in r̄gl̄a in gn̄ali. ð re. iur. li. vi. ⁊ nō. in. c. vnico de ꝯmo. Similis qd̓ ponit̄ p Io. an. in eodē. §. v̓. qd ſi vēditor. vbi dic̄ ꝙ ēt ſi vēditor exp̄ſſit viciū latēs. tn̄ exp̄ſſit alia vicia q̄ equus nō paciebat̄ vel ſbiūgit clauſulaȝ generalē. puta equ⁹ dolebat in ſpatula q̄n nō erat calefactus. puta dixi vēdo tibi equū p calcitroſo ⁊ dolēte in ſpatula ⁊ patiēte oē viciū. nihilomin⁹ cōcludūt ꝙ predicte actōes ꝯpetūt cōtra vēditorē. q̄r p̄ſūptio ē ꝙ malicioſe h diceret īmiſcendo cū alijs erroribus quos equ⁹ nō paciebat̄ tūc tp̄is. vn̄ emptor veriſil̄r potuit ꝯſiderare ꝙ non dolebat in ſpatula quemadmodum ⁊ alia vicia expreſſa nō patiebatur. ad hoc iura ⁊ rationes. ṡ. alle. debȝ ergo vēditor pateface̅ vicium ſpālitatis. ita ꝙ nō trāſeat ſub inuolucro v̄boȝ qd̓ nō. q̄r practicat̄ quottidie. ⁊ vide aliam. q. Io. an. e. ti. §. ſciēdū. v̓. ſed nō. vbi dicit p⁹ alios ꝙ ſi equus vēditus morit̄ vltra triduum ⁊ repit̄ hr̄e cor marcidū ꝙ preſumēdum eſt illū morbum habuiſſe tpe venditōis ⁊ hoc preſumit̄ p̄p̄t breuitatem temporis. ar. in. l. ſi venditori. ff. de p̄uile. cre. vide glo. in ſil̄i in. c. ſi q̄ femina. l. diſ. ⁊ in. c. ij. de cle. pcuſſ. ⁊. l. i. C. de emē. ſer. qdam tn̄ ꝯ q̄r iteritu ſpēi dȝ liberari vēditor ſȝ nō pcedit q̄r emptor debebat reſtituere

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

equū dato vicio. iō ſi perit in manib⁹ ſuis libera
tur iteritu ſpēi. ar. in. l. qō te. ff. ſi cer. pe. ⁊ pōt pe
tē ꝑciū quēadmodū potuiſſꝫ detecto morbo añ
mortem. ¶ Nō ex hoc ꝙ actio redibitoria ꝯpe
tit etiā poſt iteritū rei in manib⁹ ēptoris exq̄ mo
rit̄ ex primo morbo latēti vere vl̄ ꝓſūptie. ⁊ ideꝫ
nō. Cy. in. l. i. C. de edi. ac. qñ morb⁹ naſcit̄ poſt
emptōneꝫ in breui tp̄e vt ꝓpter breuitateꝫ tp̄is ꝑ
ſumat̄ morb⁹ antiqu⁹. vñ ſec⁹ eēt vbi morb⁹ eēt
nouus. l. iij. C. e. ti. ⁊ gn̄alit̄ cū q̄rit̄ qualit̄ ſit agē
duꝫ cū res vēdita reperitur morboſa ſeu vicio-
ſa diſtigue poſt Cy. in. d. l. i. Aut enim morbus
erat notus tam emptori q̄ꝫ vēditori ⁊ nō cōpetit
aliquod remediuꝫ. quia ſcienti nō fit iīuria neqꝫ
dolus. l. i. §. ſi itelligat̄. ff. de edi. edic. ⁊ in. l. paci-
ſci. ff. de pac. ⁊ i r̄gla ſciēti. li. vi. Aut vterqꝫ igno
rauit. ⁊ cōpetit actio q̄ꝫto mīoris ꝑcij. nō autem
ad totū dānū. vt in. d. l. tenet̄. vl̄ etiā r̄dibitoria ſi
nullo mō emiſſet patefacto vicio. d. l. ſi is. Aut
ſciebat alter tm̄. ⁊ ſi emptor ſibi eſt iputandū rōe
ꝑdicta. ſi venditor tenetur ad oē intereē qō inde
paſſus ē emptor nō ſolum ad precium. vt. l. iulia
nus. in pri. ff. de ac. emp. niſi iteruēiſſet pactuꝫ ꝙ
nō teneret̄. d. l. paciſci. qō itellige ſꝫ predictas li
mitatōes. Ultimo ſcias ꝙ viciū dr̄ patēs qñ qui
liber aſpiciens potuiſſet ꝯpēdē. Sed dubiū eſt
gd ſi emptor fuit min⁹ diligēs ⁊ nō bene proſpe
xit nō. Cy. ꝙ nihilominus tenetur venditor. qa
licet emptor ſit in quadam negligentia tamen vē
ditor in dolo qui non dixit ⁊ dolus preponde-
rat culpe. l. item ſi obſtetrix. ff. ad. l. acq.

QUeſitum ꝑbende pacto prece
dente ꝑmutari non poſſunt. epiſcopus
tamen poteſt de loco ad locum permutare per-
ſonas. primo queſtio. ſecundo ſolutio. ibi gene-
ralit̄. ⁊ ibi duo dicta. 3m. ibi ſi auteꝫ. ¶ Nō ꝑmo
regulam ꝙ bn̄ficia eccl̄iaſtica q̄ poſſidentur in ti
tulū nō poſſunt ꝑmutari ex ſola auctē ipſoꝝ poſ
ſidētium ēt ſi ſint ꝑbende ſimplices. ¶ 2º nō ꝙ
ſimonia cōmittitur nedum in pure ſpūalib⁹. ſꝫ in
ānexis. facit. c. pterea. de trāſac. ¶ 3º nō vnuꝫ ca
ſum reſeruatum ſoli ep̄o. ſ. iterponendi auctēm
ꝑmutatōi bn̄ficiorum. nulli enim inferiori citra
ep̄m hoc competit. quod voluit hic Hoſt. ⁊ com
muniter ſequētes. ⁊ idem glo. in cle. vnica eo. ti.
⁊ ꝓbatur h̄ in tex. in eo ꝙ gn̄aliter ꝓhibetur bn̄
ficioꝝ ꝑmutatio. ⁊ ſoli ep̄o datur facultas ꝑmu-
tādi ꝑſonas de bn̄ficio ad beneficiū idem tamē
itelligas de iferiori prelato hn̄te ius ep̄ale in bn̄
ficijs ꝑmutādis. nam talis exercet oīa iura ep̄a-
lia que ſūt iuriſdictōis. vt nō. glo. in. c. i. de re. ec.
nō alie. Inno. in. c. ij. de trāſac. dixi in. c. ſignifica
ſti. de fo. compe. ¶ Ultimo nō. ibi minus ſunt
vtiles ꝙ permutatio ſit aliq̄ñ ex maiori vtilitate
vñ licet q̄libet bn̄ficiatus ſit vtilis beneficio ſuo
tñ ſi eſt vtilior in alio pōt ex hoc fieri ꝑmutatio
⁊ clarius probatur in fi. dum dicit vtilius exer-
cere ⁊c. nam ponderandum eſt verbum vtilius
nam cum ſit comparatiuum preſupponit ſuum

poſitiuum. ſ. ꝙ vtiliter prius ſe exercebat licꝫ vti
lius ſperetur ſe exerciturū fore. ad hoc. l. ſi autē
ff. de v. obli. ¶ Et hec adducūtur ad. q. nūquid
permutatio beneficiorū ſit permiſſa ex expedi
entia ꝑſonarum duntaxat. an vō ex ſola neceſſi
tate eccleſie. tex. iſte pōt adduci ꝓ ⁊ ꝯ. ꝓmo in eo
ꝙ ꝑmittit ex cā neceſſaria. 2º in fine in eo ꝙ pon
derat maiorē vtilitatem. ſed cōiter ꝯcludit̄ ꝙ cā
neceſſaria vl̄ vtilitas ipi⁹ eccl̄ie ē cā ſufficiēs. vt h̄
⁊ nō. in. c. niſi cum pridēꝫ. de renū. ⁊ vij. q. i. ſcias
⁊. c. ep̄s de loco. expedientia autem perſonarū
etiam ſufficit. ſed communiter conſideratur in
minoribus bn̄ficijs. ſed in maioribus etiam ob
hanc cauſam ſepe fiat. vt in. c. ad ſupplicationem
de renū. ⁊. lxxiiij. diſ. quorūdā. pone exemplum
rector vnius beneficij nō poteſt multū ꝓficere
ibi. quia aer illi⁹ loci nō eſt ſibi ſanus vel nō tute
viuit ꝓpter inimicitias ꝑuatas. certe licite ꝑmu
tat cū alio q̄ vtiliter in h̄ bn̄ficio reſidere poteſt
vt in iurib⁹ ꝑal. ¶ Sꝫ q̄rit̄ nūq̄d ep̄s pōt ꝑmu
tare ēt bn̄ficiato inuito. Io. an. pōit h̄ vnum ſoluꝫ
vbū in quo ſentit ꝙ ſi. nā ſup vbo ꝑſonaſ ſupplꝫ
volentes tñ nihil allegat. Sꝫ ꝯ eū facit iſte tex.
inq̄ꝫtum dat ep̄o facultatē trāſferēdi ꝑſonas de
loco ad locū ⁊ nullā mētōem fac̄ de cōſēſu ptīuꝫ
ad idem nōbile dictū Inn. in. c. niſi. de renū. vbi
dicit ꝙ ſi ſcandalū iminet eccleſie ꝓpt̄ ꝑſecutōeꝫ
ꝑlati. pōt talis ꝑlat⁹ licite priuari ꝑ ſupiorē lꝫ ipe
nō ſit in culpa hui⁹ ꝑſecutōis ⁊ ſcādali. ſꝫ ꝓpt̄ bo
nū publicū tolerāda ē tal̄ ꝑuatio dato tñ illi bo-
no cābio. ⁊ trāſit ibi Io. an. cū illo dicto. ⁊ vide
lati⁹ hic ꝑ Fede. in tractatu ꝑmutatōis. q. xxv. ⁊
ibi cōcludit h̄ poſſe fieri ex cā neceſſaria qō ſat̄
plꝫ ſi alr̄ nō pōt eccl̄ie ꝯſuli ſaltē ꝑ datōneꝫ coad
iutori ⁊ fac̄ qō nō. doc. in. c. ſi. ō poſtu. ꝑ. ſi tñ poſ
ſet ꝓuideri ꝑ datōeꝫ coadiutori. nō puto ꝙ iuit⁹
poſſit trāſferri. ſic dicim⁹ de īfirmo q̄ nō ꝑuatur
lꝫ ſit ipotēs ad admīſtrādū. ſed datur ſibi coad
iutor. ā. de cle. egro. ꝑ to. ¶ Sed dubiū eſt gd
ſi collatio bn̄ficiorum ꝑmutandorū ſpectat ad
aliū q̄ꝫ ad ep̄m. So. dic̄ Io. an. ꝙ tūc ep̄s ꝑmu
tabit cum cōſenſu illorum. vñ auctās ꝑmutatio
ni adhibenda ptinet ad ep̄m. ſꝫ hn̄tes eligere vel
ꝯferre debēt ꝯſētire. nā cū in ꝑmutatōe iteruēiat
r̄nūciatō inť ea q̄ hn̄tur ⁊ nōtur in. c. vnico. ā. e
ti. li. vi. ⁊ in. c. ſi ꝓpter. de reſcrip. e. li. ergo opor
tet neceſſario ꝙ conſentiant illi qui habent eligē
vel conferre vide glo. in dicta cle. vnica. Quid
autem ſi nolunt ꝯſentire ⁊ permutatio ē neceſſa
ria eccl̄ie vide Feder. in dicto tractatu. q. xxiiij.
vbi cōcludit ꝙ poterūt inutiles priuari ⁊ per no
uam electionem ſeu collationem prouidebitur
de dignis velint nolint eligentes vel habentes
conferre beneficia. ¶ Sed quero nunquid ipi
beneficiati poſſint tractare inter ſe de permtati-
one fienda. Hoſtien. cum quo tranſit hic Ioā.
andree videtur ſentire ꝙ nō. dicit tamen ꝙ per
mutatio debꝫ compleri ſeu procedere ex aucto
ritate epiſcopi. ſed dat remediū habēti cāꝫ per
mutandi vt conferat ſe ad ep̄m ⁊ narrat caſum

pmutationis ſupplicādo ut dignet̄ ſibi ꝓuidet̄
i aliquo loco poſſet ēt ſm eū3 dicere meū beneſi
ciū3 cōpeteret bñ tali pſone ꝛ ſuū mihi.nō autē
debet de hoc tractare cū alio beneficiato.Et ad
uerte quia hec opi.eſt multū piculoſa.nā pauci
ſūt quin prius adinuicē ñ habeāt tractatum.ꝛ ꝑ
opi.Hoſti.vide glo .ordinariā i.c.cū3 vniuerſo
rum.ſ.e.ſ3 contrariū ſentit ibi Jo.an.poſt Hoſ.
ꝛ clarius in.c.vnico.ſ.e.ti.li.vi.et.glo.i dicta cle.
vnica.e.ti.ꝛ facit ibi tex.in vbo volētibus.ꝛ in di
cto.c.vnico . ꝛ hec opi.vr̄ vior ut poſſint habet̄
tractatum non autē cōcludere pmutationē ſed
ſe ſupponere diſpoſitioni ſupioris ꝛ vide hic
Inno.q ſentit ꝙ pbende eiuſdē eccleſie ꝛ eiuſdē
q̄litatꝭ pñt pmutari ſine auctē ſupiorꝭ qd̄ non vr̄
placere Hoſti.nec Jo.de lig.ſ.e.c.ſi.nā l3 pbēda
ꝯſiſtat in ſpūalitate qꝛ ibēt canōie nō d3 pmuta
ri ſine licētia ſuperioris.ꝛ hec opi. vr̄ verior per
iſtū tex.q gñaliter ꝓhibet pmutatiōe3 pbēdaꝝ.

Hꝟ questiones

Ec.de

ſie iure ꝓprietatꝭ pñt adinuicē pmuta
ri ꝛ poſſeſſiones eaꝝ pmutari pñt. ꝛ ꝑ minꝰ va
lētibus pciū ſuppleri. cōis diuiſio.2ª ibi rñdet̄.
¶ Nō prio ꝙ ñ ſolū pñt pmutari bñficia q̄ poſ
ſidētur i titulū vt in.c.pcedēti. ſ3 ēt ea q̄ habent̄
iure ꝓprietatꝭ ut hic ꝛ.c.cum venerabilis.de ex
cep.ꝛ dicit hic Hoſti.ꝛ eſt cōe dictū doc . ꝙ qua
lecūq3.ꝛ quātūcūq3 ius habeat qs i eccleſia pōt
illud cū alio iure pmutare.nā eadē debet eſſe rō
de toto ad ptē que eſt de parte ad totū ut i.c.pa
ſtoralꝭ.§.idē cū totū.de.offi.dele.l.q̄ de tota.ff.d
rei.vēdi.qd̄ nō.Et ex hoc pñt ſumē vnā ꝯcluſio
nē generalē ꝙ bñficia ꝛ iura que habentur in eiſ
q̄liacūq3 ſint poſſint cū auctē ſupioris pmutari.
Nō vlterius ꝙ nedū unū pdiū eccleſie cū3 alio
pōt pmutari.ſ3 ēt ōes poſſeſſiones ecclie ſimul
ꝛ ſemel.¶ Tertio nō ꝙ pmutatio eccleſiarum
q̄ ſit iure ꝓprietatꝭ nō fundat̄ in pſonis rectoꝝ
ſeu vicarioꝝ illaꝝ eccleſiaꝝ. ſ3 in perſonis illoꝝ
q habēt illas eccleſias ſibi ſubiectas qꝛ ius eoꝝ
pmutat̄ ꝛ non ius vicarioꝝ.¶ Itē nō. ꝙ ecclia
pinguior nō pōt pmutari cū ecclia tenui vl̄ minꝰ
ꝑigui iteruenięte peccunia ſimpliciter ex alia
parte qꝛ videretur pecūia data ꝓ redditibꝰ ſpi
ritualibꝰ vl̄ ꝓ re ſpūali optinēda ſed eo caſu d3
ſuari cautela quam tradit iſte tex.ut pecunia
ſuppleat̄ nō ꝓpter reditꝰ ſpūales ſed propter
ampliores redditus temporales alterꝰ eccleſie
Ultimo nō ꝙ tales cōtractꝰ nō dēnt ad iuicē cō
miſceri qd̄ pōt itelligi duplr̄.pmo ꝙ ꝯtractꝰ ſint
ſepati quo ad animū ꝛ quo ad vba ut ꝑ ſe pmu
tētur eccleſie ſine poſſeſſionibꝰ.ꝛ ꝑ ſe poſſeſſiōeſ
ſine eccleſijs addita certa q̄ntitate pecunie ut ve
niat̄ ad eq̄litatē permutationis. ꝛ iſte itellectus
eſt tutior. 2ꝰ itellectus ꝙ cōtractus ſint ſeparati
quo ad animū ut pecunia detur nō i cōpēſatio
ne3 rerū ſpūaliū ſ3 tpaliū. Et ex his iſert̄ ad vti
lem.q.nūquid dicat̄ pmutatio qñ ex vna pte in
teruenit ſpes.ex alia iteruenit ſpes cū certa q̄nti
tate pecunie.nā vr̄ pmo ꝙ nō ſit pmutatio ſ3 po
tius emptio. ex quo iteruenit pciū cōſiſtēs i q̄nti
tate.l.i.ff.e.ꝛ.l.i d ꝯben.emp. In cōtrarium facit
qꝛ ex vtraq3 pte iteruenit ſpēs.ergo ē pmutatio
ut i .d.l.i.ff.de reꝝ pmu. ꝛ in .l.i.ff.de ꝯben. ēp.
iſte tex.eſt multū nō.in mā.ꝛ facit ut dicat̄ pmu
tatio.tū qꝛ tex.expſſe appellat iſta3 permutatio
onem.l3 ex alia pte interuenit ſpes cū quātitate
tū qꝛ iſtud.c.eſt poſitū ſub rubrica de rerū permu.
ergo magis participat de pmutatione q̄3 d emp
tione.ſimilem modū argumentādi ponit glo.i.c.
potuit.§.ti.ꝓrio. Uarij in hac.q.varia dixerūt.
ſ3 cōcludēdo dic prio iſpiciēdū animū ꝯbētiū.ſi
eni pricipaliter itendūt pmutare erit pmutatio.
l3 pecunia acceſſoria accedat ut ꝑueniat̄ ad rei
equalitate3.ꝛ ita iſte tex.d3 itelligi.facit.l.ſemꝑ i
ſtipulationibꝰ.de re iu.ꝛ hāc opi. tenuit Jo.an.
hic ꝛ Bar i.l.ariſto.ff.de dona. vbi ad hoc alle
gat iſtū tex.Si autē nō appet de anio ꝯbentiu3
recurre ad ꝯiecturas.ſi eni precium maius ſit q̄3
res data preſumēdū eſt ꝙ ſit emptio . ſi autē res
ſit maioris precij q̄3 ſit pecūia erit pmutatio ar.
c.qd̄ in dubijs.de cōſecra.eccle.vl̄ altarꝭ. facit re
gula iſpicimus in obſcuris.li.vi. Facit ad.q. pa
pa cōmiſit cuidā abbbati ut poſſit vendere de
poſſeſſionibꝰ monaſterij vſq3 ad certā q̄ntitatē
pecunie abbas vēdit recepta certa pecunia ꝛ cer
ta pecia terre dicebat̄ ꝙ nihil egerat qꝛ iſta erat
pmutatio ex quo recepit certā peciā terre ꝛ ipſe
nō habuit ptate3 pmutādi ſ3 vēdēdi. Cōtrariu3
ē dicēdū ꝑ ſupradicta qꝛ iteruētio ſpei que acceſ
ſorie venit non alterat nām vēditionis ſicut iter
uētio pecunie nō alterat nām acceſſorie pmutati
onis.facit etiā ꝓ ſtatutꝭ q̄ exigūt gabellā ꝓ ꝯtra
ctu emptionis. ¶ In glo.ij.ibi auctoritatꝭ ſupio
ris aduerte quia alio reſpectu iteruenit auctas
ſuperioris qñ pmutātur bñficia poſſeſſa iure ꝓ
prietatis q̄3 qñ ſunt poſſeſſa alia uia.ſ. in titulu3.
nam in primo caſu auctoritas exigitur ꝓpter a
lienationē iuris eccleſie que iteruenit in pmuta
tione.nam regulariter iura eccleſie nō alienātur
ſine auctoritate ſuperioris ut in.c.nulli.de re. ec
cleſie ñ alie.ꝛ in.c.ſine exceptione.xij.q.ij. In 2º
caſu interuenit auctoritas quia beneficiū nō po
teſt obtineri ſine titulo regula prima de re. iu.li.
vi. Itē ut purget̄ omne viciū ſimonie qd̄ preſu
mi poſſet.c.queſitū.§.e.ꝛ.c.niſi.de prebē.dico ta
mē ꝙ in primo caſu poſſunt ptes paciſci de per
mutatione eccleſiaru3 ꝛ reqrit̄ ꝯſenſus ſupioris
dūtaxat i expletione actus.ꝛ id iſte tex.nō facit
mētiōe3 d cōſēſu epi ſic i.c.pcedēti.ſ3 dūtaxat de
uolūtate uolētiū pmutare.ex quo colligit̄ dr̄ia i
ter caſū hꝰ.c.ꝛ pcedēt. qd̄ nō. ¶ In gl .ſi.ibi ac
ceſſorie ad villas nō.bñ gl.ꝙ iura ſpūalia habita
i aliqua vniuerſitate tpali ut i villa trāſeūt acceſ
ſorie cū ipſa uniuerſitate tpali.ꝛ ſic vr̄ ꝙ ſi vēdo
villam transfero ius ſpirituale quod habeo in
villa. Sed contrarium tenuit Innocentius i.c.
ex litteris.de iurepatrona.vbi dixit ꝙ licet ius
patronatꝰ tranſeat cum vniuerſitate tpali qꝛ nō

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

eſt purꝫ ſpūale ſꝫ pticipat de tpalitate ut nō .glo. in.c.pie mēti.xvi.q .vij.ius tm̄ mere ſpūale ut ecclesia vel ius decimādi nō traſit cū villa. etiam ſi diceret̃ dono tibi villā ⁊ oia iura q̄ habeo i ea qꝛ he generalitates debēt r̄ferri ad ꝯſilia ⁊ qꝛ ſpūalia tā꜀ꝫ digniora nō accedūt tpalib⁹. ſꝫ eꝫ. Hoſti.hic diſtinguit ꝙ aut alienatio fit i pſonā eccleſiaſticā ⁊ ꝓcedit iſta glo.aut in ſecularē. ⁊ procedit opi. Jnno.ſed iſta diſtinctio nō ſatiſfacit motiuis ſupius allēa. Qui vō ſpūalia nō trāſeūt qꝛ tā꜀ꝫ digniora nō accedūt tpalibus. Eadē ratio eſt qn̄ alienatio fit in pſonaꝫ eccleſiaſticā.ſed dic de hoc ut plenius dicitur in.d.c.ex litteris.

Quam olim

.Beneficia ſua pdunt q ea ꝓpria pmutāt auctoritate in pria pte narrat ꝓceſſuꝫ i 2ª diffinit ibi cū igit̃. No.p̄mo ꝙ dignitates diuerſe ſpēi ſeu q̄litatis pn̄t ad inuicē pmutari dū tm̄ pmutatio expleatur ex diſpoſitōe ſupioris. ⁊ cape i hac mā hāc ꝯcluſionē ꝙ omnes dignitates atqꝫ bn̄ficia miora pn̄t ad īuicē pmutari.dū tm̄ ſupioris iteruenīat ꝯſēſus ar.h̃ ⁊ i.c.q̄ſitū.ē.e. ⁊ i cle.vnica eo.ti. ⁊ in.c.i.ij.e.li.vi.et i.c.ſcias. ⁊.c.eps ō loco.vij.q.i.unde epī pn̄t pmutare epatū ſꝫ r̄quirit̃ ꝯſēſus pape. quia ſine ꝯſēſu pape nō pōt eps aliquo mō dimittere epatū.c.iter corpalia.ō trāſlatōe pla. ⁊ i.c.lꝫ.ō regula.abbates vō ⁊ alij ꝑlati iferiores pmutāt cū auctoritate ſupioris imediate. Jdē dicēdū in religioſis habētib⁹ bn̄ficia manualia. nā ante꜀ꝫ ꝓueniāt hn̄t ius in bn̄ficijs et pn̄t eſſe ꝑpetui ſi nō r̄mouent̃ iux̃ nō.i cle. ⁊ ſi ꝑncipalis̃. ō. Rep. ⁊ hāc ꝯcluſionē Fe.i .tractatu permutatōis. ¶ Sed dubitat̃ ō bn̄ficijs cōmēdat̃ nūqd poſſint ad inuicē pmutari. ⁊ maxīe vtit̃ dubiū qn̄ cōmēda eſt tpalis vt i caſu.c.nemo. ō elec.li.vi. Fe.i.d.tractatu ꝯcludit ꝙ ſic qꝛ cōmēdatarij hn̄t titulū canonicū i.bn̄ficijs cōmēdat̃ ut nō.glo. in.d.c.nemo. ¶ Sed dubito an hoc dictū ſit verꝫ qꝛ ſolū habētes ius i bn̄ficijs pn̄t pmutare.vn̄.c.i. ⁊ cle.vnica e.ti.dicūt clericos poſſe bn̄ficia ſua pmutar̃. ⁊ nō illud vbū ſua.cōmēdatarij autē nō pn̄t dicer̃ illa bn̄ficia eſſe ſua.facit.l.vnica.ff.d re pmu.que dicit pmutationē nō ꝯtrahi ſi ex vna pte dat̃ res aliena.qḋ ē ſatis dubia ſꝫ cōcludere ꝙ iteruenīēte auc̄te illius qui cōmēdauit poterit fieri pmutatio ſec⁹ puto cū auc̄te alteri⁹. ¶ Jtē dubitat̃ ō expectātibus auc̄te apoſtolica.nūqd pn̄t iura ſua ad inuicē pmutare ꝯclude ꝙ nō qꝛ gratie ſūt pſonales ⁊ nō excedūt caſū expſſū. ⁊ p ꝯſequēs nec pſone cui ꝯceditur ut i.c. cui non. dep hē.li.vi. Jtē faciūt dicta iura q̄ pmittūt bn̄ficia pmutari ſꝫ iſti expectātes nō dicūtur habere adhuc bn̄ficia lꝫ habeāt ius ad bn̄ficia ꝯſequēda. Ultimo hic q̄ro q̄re fuerūt iſti ꝓuati bn̄ficijs eoruꝫ ex dictis Jo.an.pōt intelligi duplex intellectus. primus ꝙ ideo qꝛ tractauerūt ō pmutatione ipſoꝝ bn̄ficioꝝ. ⁊ ſic tex.ibi dū dicit ꝯmutaſſent poſſet exponi.i.ō cōmutādo tractaſſent.uel ſecūdū cū pōt 2ᵒ. intelligi ꝓprie ꝙ cōmutauerunt illa beneficia ſicut cōmutaſſēt illas res ꝓphanas ſine auctoritate alicuius ſupioris.iſte 2ᵘˢ itellectus doc. eſt clariſſim⁹. ⁊ rō decidēdi ⁊ ꝓuandi fuit ābitio ⁊ uocatio q̄ interuenit in pmutatione. nā uterqꝫ īgeſſit ſe ſpōte bn̄ficio alterius ſꝫ nō uidet̃ idiſtincte verus iſte intellectus ut aliq̄ ſint ita ſupini ⁊ ignorātes ꝙ credunt poſſe pmutare dignitates ⁊ bn̄ficia ꝓpria auctoritate. ⁊ maxime facit qꝛ ſi hoc fuiſſet verꝫ non poterat eſſe nō notoriū ar.c.quanto. ō trāſla.pla.vn̄ poſſet intelligi iſte tex.ꝙ iſti inter ſe tractarūt ⁊ ꝯcluſerūt cōtractū pmutationis certis pactis̃ appoſitis vt fieri ſolet ⁊ poſtmodū ꝯtulerūt ſe ad ſupiorē.ſꝫ non ꝓfuit auctoritas ſupioris.ꝓpter viciuꝫ ꝑcedens.nam pactio in talibus inducit ſimoniā ⁊ maxime vicium ambitionis ut in.d.c.queſitū. ⁊ ex hoc datur tertius intellectus nō. ⁊ ſingu. ꝓ hoc itellectu facit iſta lr̄a dū iſte.h.ꝓponeret prepoſituraꝫ ſine cōditione qualibet reſignaſſet. ⁊ ꝙ poſt reſignationem illius magiſtri fuerat aſſecutus archidiaconatū.ſꝫ fuit cōuictus ō cōtrario ꝙ imo ꝓſtauerat cōſenſū pmutationi. ⁊ pondera verbū cōſenſuꝫ q̄ dicat ꝙ primo cōcluſit pmutationē cū illo magiſtro. ⁊ poſtmodū reſignaſſet ſꝫ illa reſignatio fuit facta cū pactōe ꝑcedēti ⁊ ſic ſimoniaca. ⁊ cū hoc limita primā lec.non tm̄ ſufficit ſolus̃ tractat⁹ ut dixi in.d.c . queſitum. ſed ſi ultra tractatum ꝑuenerunt ad conſenſū tūc hꝫ locuꝫ qḋ h̃ dr̃ ⁊ h̃ lec.vr̃ magis vı̄ſimil̃. Jn gl.fi.ibi aliq̄ ſūt i ꝓnūciādo ñ tm̄ neceſſario.nā i ciuili nō ē neceſſe ferre ſniaꝫ.lꝫ poſſit ferri qꝛ cōfeſſus in iur̃ ꝓ cōdēnato hēt̃.l.i.C.de cōfeſ. ⁊ uiḋ qḋ nō.i.c.fi.e.ti.ſꝫ in cā criminali reqrit̃ ſnia.l.ſi cōfeſ.ff.ō cuſto.reorū. de quo tm̄ dic ut nō.in iuribus ꝑal.

Jn fi.gl.vl̃ dic ꝙ vā ratio ꝓhibitōis ē hec beneficia eccleſiaſtica non pn̄t haberi ſine canonica iſtitutione ut in regula prima de re. iu.li.vi.q̄ i pmutatione auctoritate ꝓpria facta non interuēit Jtem nō. quedā ambitio et īgeſtio qꝛ unus īgerit ſe i beneficio alteri⁹ cōtra. c.fi.de inſti. ⁊ de elec.q̄liter. ⁊.c.p veſtras. ō iurepatro. ¶ Nō.vltimo gl.in eo ꝙ dicit ꝙ clerici equipant̃ uſurariis.vide glo.in.c.preſenti.de offi.ordi.li.vi.et plene p Johā .de lig.i.cle.gratie.ō Rep. ⁊ p Archi. in.c.ſtatutum.eo.ti.li.vi. ⁊ plene dixi i repetitiōe c.cum eſſes.de teſta. ¶ Abbas.

Quam univerſo

rū.dicit Jo.an.ꝙ gratiā cōtinet ⁊ pōt ſūmari ſꝫ euꝫ i ea pte q̄ cōtinet ius hoc mō. Clerici p ſe ſua bn̄ficia nō pmutāt.uel dic lati⁹ ⁊ ſic. Si pmutatio beneficioruꝫ cōpleta una pte. ⁊ p alterā ſtat quo minus impleat̃ r̄ſtituit̃ ps ad ſuum beneficium. ⁊ ſecundum hoc continet ius. in prima parte pape narratio.in ſecunda gratioſa prouiſio ibi cum igit̃. ¶ Nota ibi tractare cepiſſent ar.pro ⁊ cōtra.nūquid tractatus permutationis beneficiorum poſſit fieri inter ipſos bn̄ficiatos ante꜀ꝫ adeāt ſupiorē. ⁊ ꝓ facit littera

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝙ nō.nā papa voluit iſtis dare veniam q̄ venia p̄
ſupponit culpam ut i.c.nerui.xiij.di. In ꝯriū fa
ciūt qꝛ papa hic nō dānat tractatū ſꝫ dic̄ ꝙ non
pſit p ſe ꝑmutare. ergo tacite inuit ꝙ tractar̄ poſ
ſunt.tractatus eni nō cōcludit deliberatū cōſeſū
c.tua de his que ſi.a pla.ꝛ melius i.c.ſi.de his
que ſi.ma.ꝑte ca.ꝛ hoc ultimū vr̄ uerius.et nō
hāc lr̄am ſic intellectā.ꝛ uide q̄ dixi in.c.q̄ſitum
s.eo. Et nō aliō arg.ex littera ꝙ clerici dicūt̄ p
mutare qn̄ inter ſe deliberāt de ꝑmutādo.lꝫ po
ſtea uadāt ad ſupiorē.nā hic p̄benda fuit r̄ſigna
ta.ꝛ poſtea collata cōſanguineo.ꝑmutant eni q̄ꝫ
tum i eis eſt.ꝛ in hoc fuit data uenia iſti clerico.
¶ Ultimo nō.indulgēdū ſimplicitati ruſticorū
ꝛ ꝙ decipiētibus non eſt ſubueniendū ſꝫ decep
tis ſic. ¶ Op.ꝯ lr̄am exquo enim illa prebenda
uacabat licite fuit collata conſanguineo illius.er
go poſtea non licuit illā ſibi auferi ut i regula fac
tū legitie.ō re.iu.li.vi. So.dicit Inno.ꝛ alij pꝰ
euꝫ ꝙ hec renūciatio non tenuit qꝛ ſimoniace fa
cta.ſ.ut conferat̄ conſanguineo alterius.nec etiā
tenuit collatio uel quia ſimoniaca ar.j.eo.c.ſi.et
i.q.i.ordinationes.uel qꝛ ſuperior ſi erat inſcius
illius pacti nō intendebat iſti ius cōſerre. Itē in
odiū deceptoris ne reportaret cōmoduꝫ de ſuo
dolo papa uoluit iſtū ad p̄bendam ſuaꝫ reſtitui.
¶ Nō ex predictis ꝛ tene menti ꝙ r̄nūciatio fa
cta ſimoniace nō tenet.ꝛ dr̄ ſimoniaca qn̄ fit pri
cipaliter ea itentōe ꝛ pacto ut cōferat̄ cōſangui
neo ſuo cōſanguieo paciſcētis ſecū vide tex.cū
glo.in.c.ex ꝑte el.i.s.ō offi.dele.ꝛ i.d.c.ordinati
ones. ¶ Nō ꝙ collatio ſimoniace facta eſt nul
la.ꝛ ſic pōt impetrari beneficiū tāq̄ꝫ uacās. In
glo.i.nō.glo.qꝛ neſcio alibi ꝙ tractatus ꝑmutan
di eſt ꝓhibitus iter beneficiatos. Hoſ.tenet ꝯtri
uꝫ ꝛ hoc puto verū per ea que.s.dixi.ꝛ iſte tex.
potius eſt in ꝯtriū quia papa non dānat hic trac
tatū ſꝫ cōſenſum deliberatū i permutando. In
glo.ij.nō.glo.iuncto tex.ꝙ poteſt fieri ꝑmutatio
bn̄ficiorū ex ſola expedientia ꝛ utilitate perſo
narū.nam.c.ad qōes.s.e.qō vr̄ hoc probare nō
loquit̄ i beneficijs poſſeſſis i titulū ſꝫ iure ꝓprie
tatis.hoc autē.c.loquit̄ in titulꝰ bn̄ficiorū.ꝛ vide
qō dixi i.d.c.queſitū. ¶ In glo.i verbo ſimplici
tati in ſi.ꝛ ſic uult hec glo.ꝙ hoc.c.in hac reſtitu
tione contineat gr̄am cū ō ſtricto iure debuiſſet
iſte p̄uari ut i.d.c.precedenti.ꝛ idē Inno.ꝛ Io.
an.ꝛ huic gr̄e cāꝫ dedit ne alius r̄portaret cōmo
dū ō ſua malicia.ꝛ qꝛ ſimplicitate ductus renūcia
uitꝰ qdā uolunt dicere ꝙ debeat intelligi ꝙ cōti
neat ius qꝛ ꝑmutatio nō pōt dici ex parte unius
tm̄.hic autē alter nō reſignauit ꝛ permutatio fu
it incōpleta.ꝛ ſic ſumꝰ extra caſuꝫ.c.precedentis
ſꝫ i ꝯtriū facit delictū ſimonie ꝛ ambitionis quod
ille cōmiſit i reſignando bn̄ficiū ſuū ut conferat̄
cōſanguineo alterius. Itē cōſenſus p̄ſtitus i per
mutatōe ſiēda ꝓductus ad actū reſignationis.
ꝛ ob h̄ papa dixit ueniā ſimplicitati r̄ddendam
nā ſi legitime omnia fuiſſent acta de iure potuiſ
ſet iſte redire ad ſuū bn̄ficiū exquo aliꝰ volebat
renūciare.ꝛ uide qō nōt.Fre.cōſilio.xli.vbi for
mat qōeꝫ de eo q reſignauit i manibꝰ ſuperioris
ex cā ꝑmutationis fienda cuꝫ tertio.q quidē ter
tius noluit poſtea reſignare uel morte p̄uentus
ē ꝛ ꝯcludit hūc reſtituendū de iure ad bn̄ficiū ſu
um non tn̄ redibit ſine noua prouiſione qꝛ bene
ficiū vere uacauit ex hac reſignatione ut nō.in.c
ſi ꝓpt.ō Rep.li.vi.ꝛ in.c.vnico.j.e.ti.li.vi.cōtine
ret ergo ius ſi nulluꝫ preceſſiſſet pactum in paci
ſcendo ꝛ reſignando. Abbas.

EXhibita ſpūale cū tpali ꝑmutari nō pōt in prima facti naratio in ſecūda diffini
tionis cōmiſſio ubi quo circa. ¶ Nō primo ex
tex.nr̄o pl'a.ꝛ prio ibi tunc i vngaria.cōmorātē
ꝓ lr̄is aplicis q̄ impetrātur a r̄ſidētibꝰ in ſtudio
ꝛ ōcre.c.nō nulli ō Rep.p̄ceſſit iſtam ut pꝫ qꝛ iſta
fuit Gregorij noni auctoris hꝰ compilationis ꝛ
illa fuit p̄deceſſoris ſic colligit Io.an.hic ſꝫ non
declarat ſe ad quā vtilitatem hoc colligit.ſed dic
ꝙ Io.an.voluit hic ſingulariter ꝙ vbi cōmiſſio
fit per papam alicui expreſſo nomine ſue digni
tatis faciendo mentionem ꝙ reſidet in alio loco
tunc poteſt commiſſarius cognoſcere in loco
reſidētie queādmōꝫ cōtingit hic i eo q cognouit
i Ungaria ſecꝰ vbi nō fieret mētio de reſidētia
qꝛ tunc cōmiſſio vr̄ facta in loco dignitatꝭ exp̄ſſe.
nec ex̄ illam dioceſim poſſet cognoſcē de illa cā
ut in.c.ſtatutū.§.in nullo.ō Rep.li.vi.pone exē
pluꝫ eps groſſetanus r̄ſidet Senis cōmittitur
ſibi cā non facta mētione de reſidētia nō poterit
cognoſcē ex̄ dioceſiꝫ groſſotanē.qꝛ i dubio nō
vr̄ deputatus ex̄ locū ſue dioceſis l'ſue dignita
tis.ſecus ſi fecit mētionem de ſua reſidētia ꝛ nō
ꝑpetuo qꝛ neſcio alibi. ¶ Nō ſecūdo ꝙ arbitriū
vr̄ qdā ꝯtractus ut i auc.ut diffe.iudicū vn̄ quē
admōꝫ nō pōt per uiam ꝯtractꝰ dari tpale pro
ſpūali.ita nec per uiaꝫ arbitrij vt hic.vn̄ papa ap
pellat hic ꝑmutationem licet hoc proceſſiſſet ex
diſpoſitōe arbitrorū. ¶ Ultimo nō ꝙ arbitriuꝫ
cōtinēs in ſe viciuꝫ ſimonie ipſo iure eſt nullū.ꝛ
pōdera ꝙ omne qō ꝓcedit ex eo ul'ob id eſt irri
tū ꝛ dictio ex eo denōt cāꝫ ꝓpiquā imediatā di
ctio vo ob id denōt cāꝫ mediatā ꝛ r̄motā qō nō
ꝓ ſtatuit̄.ꝛ vide i.l.liberorū.ff.ō vbo.ſig.ꝛ ibi p
Bar. ¶ In glo.ſi.in ſi.nō.glo.ꝛ rō decidēdi eſt
ꝙ ius decimādi eſt ſpūale.iō non recipit eſtima
tionē.ꝛ ꝑꝯſequens n̄ pōt cōmutari cū tpali. Itē
d̄us r̄ſuauit ſibi decimas i ſignū vl'is dn̄ij.c.tuā
ō deci.nō pōt ergo laicus l'alius ſe eximere ab
hac recognitione.dixit tn̄ Bar.brixien.in domi
nicali.q.xlix.ꝙ ad tps puta decēniū valēt iſtō
pactū ēt.ſi res tradita eccleſie caſmate piret.ſed
tn̄ dic ꝙ tolerat̄ pactuꝫ qꝛ vr̄ initū potius ſuper
fructibus q̄ꝫ ſuper iure decimādi.nam videmꝰ
ꝙ pro fructibus preteritis pōt dari aliquid tem
porale.c.cum ſuper.de re eccle.nō alie.hinc ē ēt
ꝙ locari poſſunt.c.ueſtra.de loca.quia fructus
ſunt quid temporale.ſed qn̄ fit pactum in perpe
tuū tunc vr̄ initum ſuper iure decimandi qō eſt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſpūale.iō fieri non pōt vt hic ⁊ in.c.oēs decime xvi.q.vij. Et facit qd dixi ſi res data ꝓ decimis perit caſmate ad.q.qdam nō multuȝ abundans alicui loco pio certū fūdū dedit cū pacto vt aleret a loco pio toto tpe vite ſue.demū fund⁹ pit caſmate.nūqd debeat hr̄e alimēta.⁊ dic ꝙ ſic qꝛ ꝓprietas tranſiuit in locū piū ⁊ ſic damnū ceſſit ſibi ⁊ nō alteri.⁊ expreſſe hoc cōcludit Cy.i.l.ij. C.de iure empbi.

¶ De feudis Rca.

¶ Supra viſum eſt de quibuſdam cōtractib⁹ qb⁹ rez dñia tñſferūt.ſȝ qꝛ p īfeudatōez transfert vtile ī vaſallū directo remanēte apud dñȝ. ⁊ ſic eſt ſpēs cuiuſdā alienatōis.idcirco poſt rubricas pcedētes ſubijcitur iſta ⁊c.

1 **Inſinuatione**

Si dñs a vaſallo recipit feudū in pign⁹ abſtinēdo ab ei⁹ ſuitio nō tenet ↄputare fruct⁹ i ſortez h.d.ſȝ cōez itellectū ⁊ ē caſus ſinglarl q alibi alibi ñ legit̃.ꝑ dēȝ.z⁹ limitatō.ibi ita videlicȝ. ¶ Nō primo ꝙ pignus pōt cōſiſtere in re propria eius cuius dominium vtile ad alium pertinet ⁊ cōſtituetur ius pignoris reſpectu illius vtilis dominij quod nō eſt proprium ipſius dñi ſed vaſalli. ¶ Nō z⁹ ꝙ ecclia pōt cōtrahere pignus ſeu inire cōtractum pignoris cōpreſtando eius pecuniā qd qdā aſſerūt ſi hoc redundat in vtilitatem eccleſie qꝛ ceſſante vtilitate nō debet hūc cōtctū inire.ar.xij.q.ij.ſine exceptōe qd ñ admitto vbi debitū cōtrahit̃ ꝑpter neceſſitatem debitorl qa fortius eccleſie quā laici tenetur ſubuenire indigētibus.ar.xij.q.ij.i.c.ſicut omnino.⁊.xvi.q.i.i c.fi.⁊ in euāgelio mutuū dātes nil īde ſperanteſ ⁊ i.c.cōſuluit.j.de vſuris. ¶ 3⁹ nō ibi tibi ⁊ eccleſie tue ꝙ vaſall⁹ eccleſie cathedralis tenet̃ ad fidelitatem ⁊ ad ſuitium non ſolum eccleſie ſȝ ipſi prelato.facit.c.cum tibi.de verbo.ſig. ¶ Et nō. ꝙ eccleſia poteſt dici prelati ⁊ hoc ratione iuris quod habȝ in ea vt pȝ ibi eccleſie tue. ad idē.c.ſi tibi abſenti.de pben.li.vi.nō eſt ergo prelat⁹ ſimplex procurator. ⁊ vide bonam glo.v.q.iij.c.fi. ¶ Ultimo nō ibi a ſuitio ꝙ vaſallus debet domino ſuitiū rōne feudi.⁊ quale ſit iſtud ſuitiuȝ. dic ꝙ inſpiciendū qd fuit cōuētum in conceſſiōe feudi.⁊ recurre ad bonum tex.xxij.q.v.in.c.de forma.cū ibi nō. An aūt poſſit vaſallus renūciare feudo ⁊ ſe liberare ab hoc ſuitio,conclude ꝙ nō inuito dño.ar.optimuȝ.in.l.impator.i.§.i.de lega.ij.⁊ in.l.ſicut.C.de ac.⁊ obli.facit.c.de pcarijs.s.pca.nā iſti cōtractus fiūt gratia vtriuſqȝ. iō nō pñt diſſolui niſi vtriuſqȝ interueniēte cōſēſu.⁊ ita alias fuit de facto determinatū. idē dic i ↄtractu emphiteotico ſeu liuellario cōſili rōne. ¶ In glo.ij.ibi vt res illa citi⁹ ꝑueniat ad eccleſiā ſentit gl.ꝑ hec vba ꝙ ſpāle iducit̃ ꝑiſtuȝ tex. i fauorē ecclie ⁊ ſic non ꝓcedēt in laico recipiēte feudū in pign⁹ a vaſallo.hāc lec. ſenſerūt alij ex glo.vt ponit hic Abbas dicētes ꝙ in odiuȝ feudorꝫ que cōſtituunt̃ grat̃ ex reb⁹ eccleſie ſeu cū modico ſeruitio fuit ad hoc inductū vt ſic citiuſ ipſa bona feudalia rdirēt ad eccleſiā.ſed hec lec. nō eſt bona nec tuta quia ſi feuduȝ fuit legitime conceſſū nō dȝ cōmitti prauitaſ vſurarꝫ vt eccleſia citius recupet illa bona.nam ꝓ vita alterius nō eſt vſura cōmittēda.vt.in.c.ſup eo.de vſuris ergo multo minus ꝓ recupandis bonis legitie cōceſſit. Alij intelligūt ⁊ eſt z⁹ lec.in ruſticis qui colūt poſſeſſeſſiōes eccleſie ipenſo tāto ſuitio ꝙ fructus in nullo vel parꝫ excedūt ſȝ hec lec. diuinat ⁊ maxie quia tex.iſte facit mētionē de ſuitio nec diſtinguit quale ſit. ¶ Tertia lec ꝙ ꝓcedit qñ hoc fuit ↄuētū inter eos a pncipio q etiaȝ nō ē bona qꝛ non valet ↄuētio vt vſura ſoluat̃ in.c. debitores.de iureiurā. ¶ Quarta lec.ſȝ Phi. ꝙ in fauorē eccleſie fuit hoc introductū qd non placet duplici rōe.ꝑ qꝛ tex.dicit declaram⁹ ⁊ ſic nō ponit ius nouū. Itē quia fortius eccleſia abſtinere dȝ a ↄctu vſurarꝫ qȝ alij maxie ꝑpter bonum exemplum. ¶ Quintā lec.ponit Hoſti.intelligēdo gñaliter ꝙ hoc ꝓcedit ex nā feudi. nā cū dñiuȝ directe remāſit penes dñȝ ſi vtile reuertitur ad eū ex volūtate vaſalli pignorantis ↄſolidat̃ ipm dñiuȝ vtile cū ipſa ꝓprietate.vñ non dr̃ pcipere fructus ex aliena re ſȝ ex ꝓpria.nam vaſallus iterim liberat̃ ab obligatōe qua domino tenetur.diſſoluitur ergo iterim ſeu ſuſpēdit̃ obligatō inter eos ↄcta. Et rō hec facit vt idem ſit in laico ⁊ hec lec.eſt cōior.nam alie aut diuinant aut improprīant tex.ſic etiā diuinat alia lec.quā ſenſerūt quidā p.c.i.de vſuris.in fi.dicētes ꝙ loqtur i feudo iniuſte detento.ſȝ vt dixi ex littera hoc colligi nō pōt licet lec.in ſe ſit vera per illud c.i. ¶ In fi.glo.hoc intellige domino cōtradicēte.nā ſm Hoſti.ſi dñs recipit interim ſuitium tacite vr̄ renūciare huic iuri niſi ꝓteſtet̃.ar.l.ij. C.de iure do.impe.⁊ in.c.cū.M.de conſti.

2 Ex parte Ponit tres caſus in qb⁹ non obſtāte iuramēto de nō infeudando poteſt epiſcopus antiquum feudum ad eccleſiā reuerſū nouo vaſallo concedere ⁊ eſt caſus nōbilis interpřtans iuramentū de non alienādo.cōmunis diuiſio.z⁹ ibi in primo. ¶ Nota primo ꝙ per mortem vaſalli feudum reuertitur ad dominum quod intellige qñ feudū fuit perſonale vel qñ fuit cōceſſum ſibi ⁊ filijs ⁊ morit̃ nō relictis filijs maſculis.nā femine niſi expſſe ſit dictū nō ſuccedit in feudum.vt.ꝫ.col.de ſucceſ. feu.c.i. ¶ Nō z⁹ ⁊ tene mēti ꝙ iuramētū preſtitum a prelato de nō alienando Romano pontifice inↄſulto refertur dumtaxat ad res que ſūt de mēſa eccleſie.i.ad eas res qꝛ dñiū directū ⁊ vtile ē penes ecclīā.nō aūt ab bōa feudataria vl̃ ēphiteoticaria.nā ſi iſta bona reuertunt̃ ad eccliaȝ pōt plat⁹ de nouo alicui ↄcedē nō obſtāte iuramēto de non alienādo qꝛ non videt̃ noua alienatō ex

quo a principio fuit ſancitum vt illa bona darē-
tur in ēphiteoſim vel i feudū ⁊ tota die allegat̄
iſte tex. vide quod dixi in .c. vt ſup. de re. eccl. nō
alie. ⁊ hoc iuramētum cōiter hodie pſtāt epiſco
pi ⁊ abbates Romano pōtifici. ⁊ vide qᷓ nō .i. c.
fi. de eccle. edi. ¶ Nō 3° ꝙ vaſallo alienante feu
dū redit feudū ipſo facto ad dn̄m. cadit ergo
vaſallus ipſo facto a iure ſuo. vn̄ nō reqrit̄ alia
ſn̄ia pro hoc tex. ibi dum pmittit epō alteri illud
feudū ꝯcedere ſine noua ꝓuatōe qᷓ clariꝰ ſētiūt
doc. hic. ¶ Itē nō ꝙ priuato vaſallo ꝓpt̄ delic-
tū ſuū nō ihabilitat filiū vel cōſāguineū ſuū ad
illud feudū ꝯſequēdū. ⁊ facit iſte tex. optie i ar.
ꝙ delictū pr̄is nocet filio i feudo ꝑdēdo. vn̄ hic
eſt opus i filio noua cōceſſiōe. ſ3 de hoc .i. latius
dicā. ¶ Nō vltio caſum i quo l3 cedē iura ſua
potētiori. nam eccl'ia nō valēs p ſe recupare feu
dū a manibus potentū pōt ꝯcedē alti potētiori
vt ipſe recupet ⁊ ipe hēat i feudū. Et iducit̄ hoc
ad .q. nūqd de rebꝰ nō feudalibus ſic inuaſis ab
aliquo vt p ꝓlatū recupari nō poſſūt eccl'ia poſ
ſit cōcedē in feudū maxie ſi iurauit nō alienare.
Jo. an. cōſuluit ꝙ nō. nam ſi diceretur oppoſitū
de facili poſſet cōmitti fraus qꝛ prelatus volens
cōſāguineo vel amico re3 in feudū cōcedē pmit
teret re3 illā iuadi ab aliquo potēti vt ſic poſtea
occaſione ſumpta poſſit ifeudare vt illā recupet
⁊ fraudibꝰ via apienda nō eſt. c. quāto. ꝺ diuor.
ꝓcedit ergo qᷓ .iij. huiꝰ. c. i rebus feudalibꝰ tm̄.
¶ In glo. i. in fi. nō glo. in eo ꝙ dic̄ feudū poſſe
dari in dote3 i vita feudatarij. ⁊ vide circa h̄ nō.
i. c. q̄ in eccl'ia ꝝ. de cōſti. ⁊ iq̄3tū glo. dicit genera
liter feudum alienari nō poſſe. dic̄ Hoſti h̄ veꝝ
in feudo tpali. ſecus i feudo ꝑpetuo qꝛ illud po
teſt alienari ⁊ ꝓ mortuario eccleſie donari. c. fi.
de re. eccle. nō alie. vide ꝑ eum i ſūma. de imuni.
eccle. §. iq̄3tū. v. ſ3 nec. ⁊ nō hoc dictū qꝛ non re-
perio ab aliquo hic reprobatum. ¶ In glo. ij.
ibi ꝑdit feudū dicit Jo. an. ⁊ bn̄ ꝙ ſolum perdit
illā prem quā alienat. l3 alienauerit maiorē ꝑte3
feudi. x. coll'. de ꝓhi. feu. alie. §. impialē. ⁊ i ti. de
vaſal. q ꝯ cōſti. lota. c. i. ⁊ nōt gl. iq̄3tū dic̄ ꝙ non
pōt vaſallus feudū pignori dare. fac̄ ꝓ hoc quia
res que ꝓhibet̄ alienari nō pōt reglarit̄ pigno-
rari. l. fi. C. de rebus alie. nō alie. plene ꝑ Bar. i
l. in quoꝝ. ff. de pigno. qꝛ ꝑ cōſtitutōem pignori
de facili ꝑuenit̄ ad diſtractōem rei. l. ij. C. de iur̄
do. ipe. ideo ꝓhibita alienatōe ꝓhibet̄ pignus
ſicut ꝓhibito mr̄imonio ꝓhibentur ſponſalia ꝑ
q̄ ꝑuenit̄ ad mr̄imoniū. l. oro. ff. de ſpon. ¶ In
gl. in vbo cōſortē ibi iure accreſcēdi pōdera gl.
vult ğ glo. ꝙ in iure feudali hēat locū ius accre-
ſcendi vt ſi feudū parit̄ cōcedit̄ duobꝰ ſi ius ex-
tinguitur aliquo caſu in pſonā vniꝰ nō reuertat̄
ad dn̄3 ſ3 accreſcat alteri ſocio. eadē rōe ſi h̄ eēt
veꝝ idē diceremꝰ in iure emphiteotico. ſ3 h̄ cōit̄
nō tenet̄ niſi fuiſſet expſſum i cōceſſiōe feudi. vt
i. o. x. col. c. i. v. qd etiā. ⁊ vide ꝑ Bar. ff. de ver-
bo. ob. in. l. ſi mihi. vbi gn̄aliter tractat an ⁊ quā-
do i cōtractibꝰ hēat locū ius accreſcēdi ⁊ regl'a
eſt ꝙ nō h3 locū vt ibi. ⁊ in ſpe. ꝺ loca. §. nunc ali
qua. v. nono. ⁊ ad iſtū tex. dico ꝙ potius facit in
oppoſitum. nam hic nō querebat̄ vtꝝ dn̄s debe
ret inueſtire cōſortem ſ3 vtꝝ poſſ3 quia delictū
vnius videbat̄ nocere reliquo. ſed ꝯriū3 hic de
cidit̄. vn̄ pōdera ꝙ in ſolutōe huiꝰ .q. tex. nō fac̄
mētōe3 de cōſorte. ſed ſolum dicit ꝙ pōt iueſtire
filiū vel cōſanguineū alienant̄. ¶ In gl. fi. in fi.
de hac .q. nunqd ob delictum pr̄is filius perdat
feudū ſi tale fuit delictū ꝓpt̄ qᷓ pr̄ ꝑdiderat feu
dū. Dicit Hoſ. ſtādū cōſuetudinibꝰ locoꝝ ⁊ cō
ſtitutōibꝰ feudoꝝ. Dy. in regl'a nō d3. de re. iur.
li. vi. dic̄ ꝙ aut feudum paternū primo h3 origi-
nem in pſonam patris ⁊ filius priuat̄ iure feudi
aut ē a genere vlteriori ⁊ tūc ſecꝰ. ⁊ cu3 hac opi.
tranſit hic Jo. an. ⁊ do. An. vide plene ꝑ Bar.
in. l. cum. ff. de interdic. ⁊ rele. ⁊ in. l. iuriſiurādi.
§. ſi liberi. ff. de oper. liber. vbi in effectu ſic diſti-
guit. ꝙ aut pat̄ cōmiſit delictu3 ꝓpter qᷓ directe
venit priuādus feudo vt qꝛ alienauit feudū vel
cōmiſit delictum cōtra tenorē iuramēti. ⁊ tūc no
cet filio. etiā ſi ꝓceſſit a genere vlteriori. ar. i. l. i.
ff. ſi qs aliū teſta. ꝓhi. ⁊ i. l. cū rō naturalis. ff. de
bo. ꝓſcrip. vbi patet ꝙ delictum vnius nocet oi-
bus ꝓximioribus qui ſunt inferioris gradus.
vn̄ ſi qs iterfecit cōſanguineū cui d3 ſuccedē ab
inteſtato fiſcus occupat hereditate3. nec veniūt
alij cōſanguinei q ſunt inferiores in gradu vt in
dicta. l. cum rō. ⁊ qᷓ ibi nō. Si autē nō eſt tale
delictum ꝓpt̄ qᷓ dn̄s directe ꝓuet̄ feudo. ſed ꝑ
quādam cōſequentiam puta quia eſt damnatus
ob aliqᷓ maleficiū ita ꝙ bona veniūt publicāda
⁊ tunc ꝓcedit diſtinctio Dy. nam ſi feudum eſt
paternum nocet filio. ſecus ſi eſt a genere vltiori
⁊ ꝓ h̄ optie fac̄ tex. i. o. l. cum rō. ff. de interdic. et
rele. ⁊ nō qꝛ eadē qᷓ pōt formari in iurepr̄onatꝰ
nūquid publicatis omnibus bonis perdant filij
iuſpatronatus qᷓ deſcendit a ſuis antiquioribꝰ
vide glo. nō. xvi. q. vij. filijs vel nepotibus que
tractat nūquid iudex ſecularis poſſit priuar̄ lai
cū iurepr̄onatus eccl'ie ⁊ nūqd veniat cū vniuer
ſali publicatōe bonoꝝ. vide etiā bona3 glo. in. c.
ſaꝫ ꝑuerſum. lvi. di. q̄ dic̄ ꝙ l3 pr̄ cōmiſerit crimē
leſe maieſtatis ex quo filij efficiuntur infames. l.
qſquis. C. ad. l. iul. ma. ⁊ vi. q. i. ſi quis cum mili-
tibꝰ. filij tamē clerici nō incidūt in īfamiā ⁊ ꝑ cō-
ſequēs nō debēt perdere bona. qᷓ nō. ¶ Vltio
hic quero de qōe quotidiana. pone vaſallus ali
enauit feudum irrequiſito domino ſed apponit
clauſulam ſaluo iure domini. nunquid ſit locus
huic. c. vt nihilominus perdat feudum. de hoc
per Bal. x. coll'. que ſit cauſa beneficij amit. c. i.
vbi concludit ꝙ ſic quia factum ſubſequens eſt
contrarium proteſtationi. c. ea te. de iureiuran.
⁊ qᷓ ibi nō. ſecus dicit ſi adieciſſet hec verba ꝙ
aliter vel alio modo alienare non intēdit. qᷓ nō.
operantur ergo hec verba ꝙ dn̄o cōtradicente
non videatur facta alienatio. Et ex omnibus ꝓ-
dictis in glo. infertur ad .q. nūqd liber feudorū
ſit approbatꝰ. quā qōe3 mltum late proſequitur

hic Jo.an.⁊ procedit qđ in ꝯſtitutōibus non
editis ab Imperatoꝛe.nam ibi ſunt quedam cō
ſtitutōes.ↄ̄ quibus clare pʒ ꝙ emanarūt ab Im
peratoꝛibꝰ.⁊ ꝙ nō ſit approbatꝰ pʒ qꝛ nō legitur
ꝙ Imperatoꝛ illaſ ꝯſtitutōes edidĕit vel ꝙ mā
dauerit in volumine interſeri ſicut dicimus de li
bꝛo decreti.vt nō.in.c.ij.de Rp.In ↄ̄trariuʒ fa
cit qꝛ ille cōſtitutōes allegantur ꝑ gl. vtriuſqʒ iu
ris legūtur in ſtudijs ſolēniſſimis ⁊ continēt i ſe
rationē.⁊ lex eſt qcqd i ratione cōſiſtit.i.di. con
ſuetudo.⁊ nihil allegat Jo.an.ſed prolixe allat
ꝓ ⁊ cōtra.tenerē hāc ptem vltimā ꝑ nō.p Bar.
in.l.i.ff.ſi cer.pe. vbi tractat an libꝛi Galieni et
Hipocratiſ ſint approbati. ⁊ cōcludit ꝙ ſic ex ꝗ
leguntur cōit i ſtudijs.⁊ ab oliʒ eoꝝ dcā fuerūt
recepta.ſic dicā in cōſtitutōibus feudoꝝ.

¶ De pignoꝛibus ⁊ alis cautionibus Rica.

¶ Supꝛa viſum eſt de quibuſdā ſpēbus alie
nationis.videndum reſtat de obligatōibus rea
libus.iō ſubijcitur rubꝛica ↄ̄ pignoꝛibꝰ. Aduer
te qꝛ rubꝛica dić i plurali ⁊ alijs cautōibus quia
multiplex eſt cautio vltra pignoꝛatitiam.quedā
ſimplex vt nuda promiſſio.quedaʒ iuratoꝛia vt
promiſſio cū iuramēto.quedā fideiuſſoꝛia ⁊ de
his ⁊ ſimilibus in.c.ꝑ tuas.de doꝛe pꝰ diuoꝛ.re
ſti.⁊ c.ſi.j.eo.appellatōe tñ cautōis i dubio itel
ligimus de nuda ⁊ ſimplici.l.ſancimus.C.de v.
ſigni.

Nullus Res ecclie
pignoꝛari
ñ dēnt niſi ex nećitate ⁊ rōnabli
cā.h.d.vel ſic.Vaſa ecclie ⁊ alia
deputata ad cultū diuinū niſi ex
iuſtiſſima nećitate pigꝛari nō debēt.h.d. Nō ꝑ
ibi pſbꝛ.ꝙ appellatōne pſbꝛi veniūt qñqʒ clerici
inferioꝛis oꝛdinis.c.ij.de coha.cle.nam hec pro
hibitio non ſolū cōcernit ſacerdotes ſed omnes
clericos habenteſ admiſtratōeʒ eccleſie.¶ Nō
2ꝰ ꝙ vaſa ſacra eccleſie poſſūt pignoꝛari ex ma
xima neceſſitate nedum ergo cōflata vendi pñt
vt.x.q.ij.hoc ius.ſed etiam itegra pignoꝛari eti
am laico vt pꝛobatur a contrario ſenſu.¶ In
glo.i.ibi non bene dicuntur libꝛi.hoc veꝝ exce
pto miſſali qđ bene dicitur vt patet in pontifica
li.¶ In fi.gl.vꝛ glo.velle ꝙ nō ſit dr̄ia inter reſ
de quibus in tex.⁊ alias res eccleſie.ſʒ pōt dici
ꝙ dr̄ia eſt in hoc quia ſine ſtricta neceſſitate nō
debent iſte res pignoꝛari cū ſint ↄ̄putate ad cul
tum diuinum.ſed alie res poſſunt obligari ⁊ vē
di ex ſola vtilitate.vt.xij.q.ij.ſine exceptōe.vide
tex.optimū.i.c.nulli.de re.ec.nō alie. vbi colligi
tur a contrario ꝙ bona eccleſie poſſūt generalr̄
obligari ꝓ obſeruantia alicuius ↄ̄ctus etiam ſi
ne licētia epi.⁊ credo ꝙ i generali obligatōe bo
noꝝ nō veniūt iſta de qbus in tex.ar. optimum
in.l.i.C.que res pigno.obli.poſ.vbi pʒ ꝙ in ge
nerali obligatōe bonoꝝ nō veniūt ea que ſpālr̄
qs nō fuiſſet obligaturus.ſpāleʒ vō obligatōeʒ
de rebus eccleſie nō pōt pſbyter facere ſine ſolē
nitate reqſita in alienatōe vt ibi ꝓbat qđ nō.⁊ ex
quo infero ꝙ etiā rem mobilem ꝑcioſā non pōt
ſacerdos pignoꝛare ſeu ꝑlatuſ ſine ſolēnitate re
qſita in alienatōe vt ibi ꝓbat qđ nō.⁊ ꝓ hoc fa
cit qꝛ res ꝓhibita alienari non pōt pignoꝛari qa
de facili ꝑuenit ad diſtractōeʒ ↄ̄bitoꝛe differēte
ſolutōem.vt i.l.ij.§.cū rē.ff.que res pigno.obli.
poſ.⁊ ꝑ Bar.i.l.quoꝝ.ff.de pigno.¶ In glo.
ij.ibi ſi parrochiani illiꝰ ecclie caperent.¶ Nō
glo.ꝙ ꝓ redimendis parrochianis captis ab iſi
delibus pōt ecclia vēdē bona ſua etiā ſacra.⁊ in
telligo qñ alio mō nō pñt redimi.quid autem ſi
detinentur in carceribus auc̄te iudicis nec valēt
ſoluere cōdēnatōeʒ.nūquid habeat locum dcā
glo.vide qđ nō.glo.in.c.ſicut oio alle. in glo. et
i.c.auꝝ.ea.cā ⁊.q.⁊ cū eadē reſtrictōe intelligas
ſequēs dcām gl.vt ꝓ alēdis pauperibꝰ pñt diſtra
hi ⁊ aliēari res ecclie qñ alr̄ ſuſtētari ñ pñt itaqʒ
fame pirent niſi ecclia eis ſbueniret tali mō ſicut
ſepe ↄ̄tingit tpe guerre.ſi vō nō ē tāta neceſſitas
nō tenet ecclia nec hoſpitale ſubuenire vltra qʒ
facē pñt de redditibꝰ ꝓpꝛijs.vñ tot ſūt recipiēdi
in hoſpitali quot viuē pñt ex redditibus.vt le.⁊
nō.in cle.qꝛ ↄ̄tigit.ↄ̄ reli.domi.facit.xij.q.i.in.c.
vidētes. ¶ In fi.gl.fētit gl.ꝙ de iure ciuili iſta
nō pñt pignoꝛari.ſecꝰ de iure canonico qđ ñ plʒ
Hoſti.qꝛ ēt de iure ciuili pñt vēdi ex neceſſitate
vrgēti.dcā auc̄.h̄ ius.vl̄ ſolue foꝛmalr̄ ꝙ nō pñt
iſta pignoꝛari vt ius pignoꝝ cōſtituat i eis ſicut
i rebus ꝓphanis.⁊ ſic ꝓcedūt iura ciuilia ſʒ vt
detineant donec ſatiſfiat de ↄ̄bito pñt pignoꝛa
ri.⁊ ita loqr̄ iſte tex.⁊ ſic nō.intellit gl.i.d.auc̄.h̄
ius.x.q.ij.iſtum tex.

Liber Breue ⁊ pōt ꝑ alia ver
ba ſic ſummari. Liber
hō nō pōt pignoꝛari.vel ſic. Liber hō
ꝓ debito detineri nō dʒ ēt ſi nō hʒ vñ ſatiſfaciat.
¶ Nō ꝑ ꝙ i libēo hoīe nō pōt ↄ̄ſtitui ius pigꝛi
⁊ ſi qs de fcō recipet hoīeʒ i pignꝰ ꝑdit debituʒ
⁊ alimētoꝝ ꝗtitatē tenet ſoluē ac ēt relegat in
auc̄.vt nulli iudi.i.§.qꝛ.¶ Nō 2ꝰ a ↄ̄trio ſēſu ꝙ
ſi debitoꝛ hʒ i facultatibꝰ vñ poſſit ſoluē nō dʒ i
carcerari ſʒ dʒ iudex executōeʒ facē i bonis ſu
is.ꝓ h̄ nā videmꝰ ꝙ ꝓ debito nō extēdit manuſ
ꝑ ad bona imobilia. ſʒ ꝑ ad mobilia.2ꝰ ad imo
bilia.3ꝰ ad nomina debitoꝝ.vt.l.a diuo pio.ff.ↄ̄
re iudi.ꝗ multo foꝛtius nō debent ꝑus extendi
manꝰ ad capturā pſone ꝓ h̄ tex.ho.cū gl.i.l.iij.
§.tutoꝛes.ff.de ſuſpec.tuto.⁊ ibi ꝑ Bar.lʒ ſtatu
ta municipalia i mltis locis aliter ꝓuideāt ⁊ ma
xime vſat dubiū.nūqd debitoꝛ poſſit ſe obliga
re ad carcēs renūciādo bñficō ceſſiōis.de ꝗ vi
de ꝑ Spe.i ti.de renū.⁊ ↄ̄clu.§.i.v̄.itē ē bñficiū
vbi tʒ ꝙ nō lʒ alij ↄ̄.ſʒ pmā ptē ſeqr̄ Bar.i.l.alia
§.elegant.ff.ſo.ma.nā h̄ pactū vr̄ ↄ̄ bonos mo
res ⁊ inducere quandam ſeruitutem. Ex quo
poſſet inferri ꝙ etiam iuramentum non obliga
ret hoc caſu.arg.in regula non eſt obligatoꝛiuʒ
libꝛo ſexto licet in caſu iuramenti. Federicus

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

contrarium tenuit conſilio.lviij.motus per illa
iura generalia de iureiurā.c.cuꝫ contingat.⁊.c.
debitores.⁊.c.ij.de pac.li.vi.niſi pauptas eſſet
euidēs tpe ꝯtractus ſm eū.ſꝫ prima ps vr̄ vior
⁊ equior.de quo tn̄ dicendū vt nō.i.d.c.cū cōtin
gat.⁊ tꝫ Spe.i.d.loco ſcriptorē ſuſpectū de fu-
ga q obligauit ſe ad ſcribendū certū libꝝ poſſe
capi ⁊ i cōpedibus ſeu carcē recludi.⁊ ſic cogat
iſte pficē qd ꝓmiſit.⁊ itellige ꝙ hoc ꝓcedat etiaꝫ
ſi nō renūciaſſet bn̄ficio ceſſionis q̄i videat electā
iduſtria pſone vt nō ſuccedat obligatō ad inter
eſſe.idē tꝫ Cy.i.l.i.C.qui bo.cedē poſ.⁊ glo.iu-
ris ciuilis dicit hoc tenendū in fauorem publice
vtilitatiſin.l.ſtipulatō.§.ſin aūt.ff.de no.op.nun.
ſꝫ Bar.aliud ſenſit in.d.l.ſtipulatio.vt ſuccedat
obligatio ad itereſſe p iura gn̄alia q̄ volunt ꝙ in
obligationibus fci ſuccedat obligatio ad itereē
q: ē quedā ſpēs ſuitut ꝙ hō liber pciſe cōpellat
ad factū.l.ſi qs ab alio.ff.de re iudi.⁊ i.l.ſtipula
tōes nō diuidunt.ff.de vbo.ob.⁊ ibi pleniſſime
nō.an ⁊ qn̄ qs poſſet pciſe cōpelli ad factū.⁊ di-
cit Cy.i.d.l.i.mirādū fuit ꝙ pmus ſcriptor non
cācellauit illā glo.q̄ erat cōtra ſcriptores. ¶ In
glo.i.ibi.l.vltima.vbi dr̄ ꝙ ſi captus ab hoſtib⁹
redimit cogit p qnquēniū ſuire aut pciū ſoluē
⁊ iterim tāq̄ꝫ pro pignore detinet ⁊ interim rele
gari pōt.vt.i.l.ſenat⁹.§.vltio.alle.in glo.⁊ eſt ca
ſus nō.i quo liber hō relegatur. ¶ In fi.gl.cuꝫ
hac reſtrictōe glo.itellige tex.vt nō detineat hō
liber ꝓ debito ſꝫ cedit bonis.Et gn̄alit cuꝫ q̄rit
an hō liber capi poſſit ⁊ carcerari.aliquos caſus
ponit hic Jo.an.ſꝫ tu diſtingue poſt Bar.i.l.cū
eo.ff.ad.l.iul.pe.aliquibus addit ꝙ aut querit
nūqd poſſit capi a priuato aut auctē iudicis.pri
mo caſu regulariter capi nō pōt.l.non eſt ſingu-
lis.ff.de re.iur.fallit ſi ſuus debitor fugēt ⁊ non
hēret i illo loco vn̄ poſſet ſibi ſatiſfacē.vt in.l.ait
ptor.§.ſi debitorē.ff.de his q̄ in frau.credi.⁊ ibi
ēt nō.⁊ voluit Jo.an.hic ⁊ an idē ꝓcedat in cle-
rico debitore vt ſic poſſit capi ſine metu excōica
tōis.dic vt dixi in.c.cū nō ab hoīe.de iudi.ſcdo
fallit i crimīe.nā dephēſum in crimīe poſſum ca
pere nō vt detineā niſi p ſpaciū a lege pfinitū.ſꝫ
vt ducā ad iudiceꝫ.de quo in.l.nullus.C.de iu-
de.⁊ in.l.vnica.C.de rap.vir.⁊ in.l.ſi qs in ſerui
tute.ff.de furt.aliq tn̄ reſtringūt ad crimia i qb⁹
veit iponēda pena corporalis quod ſat ē equū
2⁹ mēbro principali dic ꝙ ꝓ crimīe pt iudex re-
gularit facere quē capi.etiā ſi ſit clericus in.c.vt
fame.de ſen.excō.⁊ in.c.ſi cleric⁹.eo.ti.li.vi.nō.i
l.pleriq̄ꝫ.ff.de in ius vo.ꝓ debito vo dic ꝙ aut
eſt debituꝫ fiſcale ⁊ pōt facē aliquem capi.vt.d.
l.cū eo.nō tn̄ vt detineat in carcere niſi pſeueret
i cōtumacia.l.nemo.C.de exac.tribu.li.x. Pro
debito vo puato ſubdiſtingue.aut qs ꝓmiſit ſe
ſiſtere in iudicio ⁊ ita fuit a pncipio ſꝫ poſtea de
ſiſtit ⁊ pōt capi.l.conſentaneum.⁊ qd ibi nō.C.
qūo ⁊ qn̄ iudex.dico i.c.put de do.⁊ contu.aut
nūq̄ꝫ cōpauit in iudicio.⁊ tūc iudex nō cogit eū
cape.ſed ſi vult poteſt ⁊ debꝫ euꝫ citare realiter
nō vt retrudat eū in carcerem ſꝫ vt cōpareat co
ram eo.nō tn̄ dꝫ eum extrahere p vim de domo
q: in cauſa ciuili non debet quis de domo capi.
q: dom⁹ ꝓpria debet vnicuiq̄ꝫ eſſe tutiſſimū re-
fugium.vt in dicta.l.pleriq̄ꝫ.⁊.l.nemo.ff.de reg.
iur.Cōclude ergo ꝙ regularit pro debito ciuili
non debet quis capi et carcerari niſi prius cōdē
netur ⁊ noluit cedere bonis.vt in.l.i.C.qui bo.
ce.poſ.⁊ puto ꝙ licet quis ſit cōdemnatus pro
debito non debet iudex eum icōtinēti inuiclare
ſꝫ primo executōeꝫ i bonis facē.vt in.d.l.a diuo
pio. Fallit qn̄ eſt ſuſpectus de fuga.⁊ dubitatur
vtrum bona ſua ſint ſufficientia.vt legitur ⁊ nō.
in dicto.§.tutores.fallit etiam quando nonduꝫ
venit dies ſolutōis ⁊ debitor eſt ſuſpectus de fu
ga tūc poteſt carcerare vt faciat tutuꝫ creditorē
puta preſtando fideiuſſores.vel pignora.qd vo
luit hic Jo.an.⁊ facit tex.in.l.ſi fideiuſſor.ff.qui
ſatiſda.co.⁊ in.l.in bone fidei.ff.de iudi.⁊ intelli
ge qn̄ ſuſpitiō fuge accidit p⁹ cōtractū debituꝫ.
Secus ſi erat tpe contractus.naꝫ tunc de ſe cō
q̄rat.vt nō.p Bar.in.d.§.ſi debitores.⁊ dixi in
c.ꝓpter.ē.de locato.

Ex preſentium

Si rector eccl'ie ꝑ ſcō ꝓpo rē eccl'ie
obligauit cogit ei⁹ hrs rē redimere ⁊ eccl'ie reſti
tuere ꝓ factū.2⁹ dat iudices.ibi vn̄. ¶ Nota p
ꝙ clericus ſecularis licite tenet eccleſiam ⁊ patri
monium.⁊ in patrimonium ſuccedit eius filius
intellige legitimus.de quo in.c.i.de ſucceſ.ab in
teſta. ¶ Nō 2⁹ rctorē eccl'ie nō poſſe pignorare
bona eccleſie ꝓ vtilitate ꝓpria. ¶ Nō 3⁹ ꝙ here-
des clerici compelluntur reddere eccleſiam oliꝫ
defuncti indēneꝫ.⁊ ſic tenetur heres ꝓ mala ad
miſtratōe rectoris.vide glo.nō.xvi.q.iij.placuit
el.ij.q̄ dicit ꝙ ſi rector ob negligentiaꝫ ſuam paſ
ſus eſt rem eccleſie preſcribi tenet de ꝓprio pri-
monio ſatiſfacere eccleſie qd ſingulariter nō.nā
per iſtum tex.dico ꝙ heres ſuus pōt cōpelli ad
ſatiſfaciēdū.idē dic vbi potuit aliqd acqrere ec
cleſie ⁊ neglexit.vide tex.ho.cū glo.xij.q.iiij.c.
i.ad inſtar tutoris qui i hꝫ tenet.vt.l.quicqd.C.
arbitrium tutele. ¶ Sꝫ ꝯ pdicta ⁊ ꝯ tex.oppo.
nā ſacerdos de redditibus eccleſie debet viuere
c.cū ſm apoſtolū.de pben.⁊ dcm̄ Inno.i.c.eps
de pben.vbi dicit ꝙ bn̄ficiatus hn̄s pr̄imonium
nō tenet viuere d patrimonio.ſed poteſt cū bo
na conſcientia viuere de bonis eccleſie.Et idem
Johānes de lig.in cle.gratie.de reſcrip.cum er
go ſacerdos gratia illi⁹ pignorauerit hec bona
pro ſua neceſſitate non debꝫ compelli heres ad
redimendum ſed ſucceſſor in beneficio.Solu.
Johan.an.metu huius contrarij vt arbitror di
cit tex.iſtū intelligendum quando debitum ꝯtra
xit non pro ſua ſuſtentatione ſed pro neceſſitate
patrimonij ſui conſeruandi puta ꝙ domus ſua
propria minabatur ruinam.vel vinea ſua erat in
culta ⁊ cuꝫ hoc dicto tranſeunt communit doc.
Et ex hoc potes nōre ſinglarit ꝙ ſi beneficiatus

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

tpe infirmitatis ſue ꝯxit multa debita ꝓ ſua neceſſitate corpali tenet̃ ſucceſſor i bñficio illa dbita ſoluere. ⁊ ſic extendo. c. i. d ſolu. vbi dicit tex. ꝙ ſucceſſor i bñficio tenet̃ debitꝫ p̃deceſſoris ſoluere ꝓ necitate eccle ꝯcta. idē dic p ſup̄dcā ſi ꝓ neceſſitate ꝓprie pſone. ¶ Scdo nō ex h̄ dicto ſeu ex tex. ſic intellecto ꝙ res eccleſie pñt pignorari vel obligari ꝓ ſuſtentatōe rectoris. Sꝫ aduerte q2 Jo. an. ſētit vnū ãplian⁹ dcꝫ ſuū ad tex. ꝙ lꝫ bñficiatus habeat patrimonialia tñ debita cōtracta ꝓ ſua ſuſtentatōe incūbunt eccle ⁊ nō heredi qd dubito an ſit vꝫ. ⁊ ideo dico ſic. aut eccleſia erat impotens ad ſuſtentādū rectorē. aut potens. p̄ caſu ſi impotentia fuit a principio tpe quo acceptauit eccleſiam dico in dubio ꝙ debita incūbunt ſibi ⁊ heredi ⁊ non eccleſie q2 eſt qd ſibi iputet̃ q̄re acceptauit eccleſiā min⁹ potētē nā hoc caſu tenet̃ viuē ex induſtria. ⁊ ſic fortius ex p̄rimonio. nō aūt vendē bona eccleſie vel pignorare ſeu obligare. tex. eſt nobilis cū glo. xxi. q. i. c. i. facit. c. clericus victū. xci. di. ſi vo eccleſia ex poſt facto facta eſt ipotens. adhuc dicerē idē vt nō debeant bona eccleſie vendi vel pignorari ꝓ ſuſtentatiōe ſacerdotis. ſꝫ debꝫ agē ſacerdos ꝯ parrochianos vt p̄ſtent ſibi necria. ex quo eis ſeruit i diuinis. ⁊ eſt cā licita ſbtrahēdi parrochianis diuina. vide ho. glo. de cōſecra. di. i. c. omis xpianus. 2⁹ caſu qñ eccleſia eſt potens. ⁊ tūc fateor ꝙ ſi ſacerdos non hꝫ ad pñs vñ ſe ſuſtentet ⁊ ꝯhat debita ſub ſpe ſoluendi de fructibus pcipiendis. ſꝫ morte p̄uentus non poteſt h̄ facē. tūc ſatis equū ē vt ſucceſſor teneat̃. ⁊ hoc caſu ꝓcedit dcm̄ Jo. an. ⁊ hec nō q2 nō ſunt diſcuſſa per alios. ¶ In glo. i. in fi. ex glo. collige tres ſolutōes ⁊ q̄libꝫ bona ſꝫ vltima nobilior ⁊ p̄t ꝓcedē in quolibꝫ p̄uato. ſi res ſua eo ignorāte pignorat̃. nā pōt vēdicare rem ſuā a creditore etiā nō ſoluto debito q2 ſine ipſius ꝯſenſu ius pignoris nō potuit cōſtitui in aliena re. C. ſi alie. res pig. da. ſit q̄i p totū. ff. de pigno. ac. q̄i p totū. ⁊ vide glo. de p̄ſump. c. nōne. ⁊ qd ibi dixi. Sꝫ ex glo. dant̃ due ſo. ⁊ p̄ dixit Gof. ꝙ tal' creditor ignorabat has res eſſe eccleſie. allat. l. ⁊ liberi. ff. de ꝯhē. emp. cum duabus ſequētib⁹. ⁊ ꝓpt̃ hoc videtur velle ꝙ ignorantia creditoris faciat vt ius pignoris cōſtituat̃ in aliena re in p̄iudiciū dñi qd nō eſt verū vt in iuribus p̄al. ⁊ in. l. in ciuile. C. de furt. l. nā ibi pꝫ ꝙ dñs pōt vēdicare rē ſuā vēditā a fure p̄cio nō oblato. nec ob. l. ⁊ liberi. quia ibi ponderat̃ ignorantia ad effectū agēdi de euictione ꝯ vēdetē rē ſacram ſeu alienam nō vt hēat ius retētōis ꝯ dñm. 2⁹ ſoluit Inno. ꝙ res fuerūt pignorate noie eccleſie ⁊ ſuata ſolēnitate debita ſꝫ nō ꝯſtabat pecuniā ꝯuerſā in vtilitatē dñi. Et ex hoc vr̃ velle Inno. ꝙ creditor hēat hoc caſu ius retētōis donec ſibi fuerit ſatiſfactū. lꝫ non hēat actōē ꝯ eccliā. Sꝫ ꝯ hoc facit q2 tenendo opi. vt ſit neceſſe probare vſum iuxta ea q̄ dicā in. c. ꝙ q̄buſdā. j. ti. ꝓx. ſicut non cōpetit actio ꝯ eccliam. ita nec ius retinēdi rē eccle. d h̄

pleniſſime dicā in dicto. c. ꝙ q̄buſdā. tene g̃ ſolutōes glo. que ſunt tutiores. ¶ In glo. fi. nō duo ex hac glo. p̄ ꝙ p̄latus eccleſie comparatur curatori. alibi dr̃ ꝙ ꝓcuratori. vt. j. de dona. c. ij. ſed dic ꝙ ꝓprie nō comparatur curatori nec procuratori quia hꝫ longe pinguius ius in rebus eccleſie q̄ꝫ ꝓcurator in rebus dñi vel curator in rebus pupilli. Item curatio vel ꝓcuratio eſt onus ſꝫ p̄latura eſt honor et dignitas. de quo vide glo. nō. v. q. iij. in. c. ſi. ſed ꝓcedit dcā equiparatio quo ad ipotentiā diſtrahendi bona eccleſie. ¶ 2⁹ nō ex glo. ꝙ heres p̄lati tenet̃ ex facto p̄lati ſicut hr̃s curatoris qui tenet̃ ex dolo ⁊ lata culpa curatoris. ex leui vo nō tenet̃. vt in. l. fi. C. de fideiuſ. et here. cura. ⁊ hoc voluit etiā Inno. hic. ip̄e tamē p̄latus tenet̃ facilius. de quo vide glo. ſ. de offi. archi. in. c. ea que. in. v̄. reatu.

Illo uos Si vſurari⁹ emit rē eo pacto ꝙ p⁹ tp̄s reſtituat vēditori recipien. aliqd vltra ſortē fructib⁹ tñ i ea cōputatis iudicat̃ ꝯct⁹ feneratici⁹. cōis diuiſio. ⁊ ibi rñdem⁹.

¶ Nō p̄ ibi ſciētie donū ꝙ ſcia eſt donum dei. Idem vbū tex. in. c. qualr ⁊ qñ. de elec. vide pulchrum tex. Hiero. xvi. q. i. reuertimi. ¶ Nō 2⁹ ꝙ reſolutō ꝯct⁹ pōt cōferri i vtilitatē emptoris. lꝫ ergo ſubſtātialia ꝯctus nō poſſint ab initio cōferri in volūtatē alterius ꝯhentiū. vt. in. l. hec uēditio. ff. de ꝯhen. emp. reſolutio tñ pōt cōferri in pſonā emptoris vt hic ⁊ in. l. ꝙ ſi nolit. in fi. ff. de edi. edic. ⁊ in pſonā vēditoris. vt i. c. ad nr̃aꝫ. de emp. ⁊ vēdi. ⁊ in. l. ij. C. de pac. cōuen. inter emp. ¶ Nō ꝫ. ꝙ venditō q̄ venit reſoluenda i euētū cōditōis adiecte pōt dici pura. eſt. n. pura de pñti ad dr̃iam vēditōis ꝯditōnal. ¶ Nō q̄rto ꝙ i cognoſcendo ſpeciem alicuius ꝯctus magis debent attendi pacta appoſita i eo q̄ꝫ nuda verba ipſius cōtractus. vnde licet hic verba innuerent ꝯctū eſſe vēditōis ⁊ emptōis. tñ ꝓpter pacta appoſita conuenientia magis pignori iudicatur cōtractus pignoratitius. quod nota. ad idem tex. in. l. ſi vnus. ff. locati. ¶ Nota quito ꝙ facultas allegandi cōtractum ſimulatum tranſit in hr̃dē licet defunctus tacuerit tempore vite ſue. ad idē c. ad noſtram. de empti. ⁊ vendi. ¶ Nota ſexto preſumendum cōtra aliquē ex eo ꝙ facere ꝯſueuit ⁊ ꝙ facilius p̄ſumitur contractum ſimulatū cōtra vſurarium q̄ꝫ cōtra alium. Item ꝙ ex cōiecturis ⁊ nudis preſumptionibus iudicatur cōtra vſurarium. vide tex. cum glo. in. c. cum in dioceſi. de vſuris. ¶ Sed hic quero de notabili q. multum quotidiana. quidam vſurarius emit quādam rem prout dicebatur in inſtr̃o ⁊ immediate illam locauit venditori ita ꝙ venditor remanſit in poſſeſſiōe rei vēdite ꝯſtituta ɔ̄ta pēſione ipſi emptori nunquid ex hoc debeat preſumi cōtractus vſurarius. Ja. de are. diſputauit ⁊ nō ſoluit quia queſtio pēdebat de facto. dominus Pe. de ancha. tenebat cōtractum eſſe vſurariū per. l. ſicut. §. ſupernacuum. ff. quibus mo. pig.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vl'hypo.ſol. Sʒ aduerte lati⁹.nā ſiue talis cō-
tractus fiat ab vſurario ſiue nō p̄ſumit̄ ſimulat⁹
in p̄iudiciuʒ tertij creditoꝛis exquo venditoꝛ re
manſit in poſſeſſione rei vēdite.ſed ille q̄ vendi
dit nō pōt ex illo ſolo dicere contractuʒ ſimula
tum.vt le.ꝛ nō.in.d.§.ſupuacuū. Iteʒ vt dic̄ ibi
Bar.ſi ꝓbaret̄ ſolutio pēſionis nō iudicaret̄ ſi
mulat⁹ etiā in fauoꝛē tertij.ſʒ in caſu nr̄o vbi cō
currūt illa duo q̄ emptoꝛ erat vſurari⁹ ꝛ q̄ ven
ditoꝛ ſb̄ velamīe locatōis remāſit in poſſeſſione
rei vendite ſat̄ eſt p̄ſumendū cōtractū eſſe fene-
raticiū vn̄ illa penſio videt̄ cōſtituta ꝓ mercede
pecunie.naʒ de facili p̄ſumendū eſt cōtra vſura
rios q̄ īiunt tales ꝯct⁹ ficticios ꝛ ſimulatoſ maxi
me ſi interuēiſſet iuramentū.nam vt dicunt h̄ do
ctoꝛes iuramētum receptū ab vſurario facit ma
gnaʒ p̄ſūptionē cōtra eum ar.c.ſup hoc.de renū
ſed vbi emptoꝛ eſt vſurari⁹ diſtigue vt.ſ.dixi.ꝛ
h̄ nō. ¶ In gl. ī vbo frc̄s ꝑcepti.aduerte qꝛ iſta
gl.hic exp̄ſſe dicit q̄ emptoꝛ in caſu hui⁹.c.facie
ebat fructus ſuos nec tenebat̄ reſtituere ſi cōtra
ct⁹ n̄ fuiſſet ſimulat⁹.vn̄ illud pactū de computā
do fruct⁹ in ſoꝛtē erat cōtra naturā cōtract⁹ em
ptōis.ſed glo. penl't.teneʒ ꝯriū dicēs q̄ ex natura
cōtract⁹ emptoꝛ tenet̄ reſtituē fruct⁹ in cā reſo-
lutōis cōtract⁹. Jo.an.ꝓ cōcoꝛdia dicit q̄ qn̄qʒ
apponit̄ pactū de reſoluēda vēditōe ſi alius em
ptoꝛ attulerit melioꝛē cōditōneʒ.ꝛ tūc exiſtente
ꝯditōe tenet̄ emptoꝛ reſtituē fruct⁹.etiā medio
tēpoꝛe ꝑceptos.ꝛ hoc caſu debet ītelligi gl.penl't
qn̄qʒ apponit̄ pactū de reſoluēda vēditōe ſi vē-
ditō diſplicebit vēditoꝛi.ꝛ tunc emptoꝛ nō tenet̄
reſtituē fructus medio tempoꝛe ꝑceptos.ꝛ h̄ ca
ſu loqtur glo.ꝛ iura allegata in gl. Ratio diuer
ſitatis ſm̄ eum.quia p̄imo caſu conditio fuit ap
poſita in fauoꝛem vēditoꝛis.nec erat in optione
ſua ſoluē ꝯtractū.ſʒ ī ſcd̄o caſu eſt q̄ ſibi īputet̄
quia p̄ius non diſplicuit. Sed aduerte q̄a licet
hec dicta ſint vera in ſe.nō t̄n̄ conueniūt ad tex.
noſtrū.ꝛ meo iudicio nec gl.nec doctoꝛes pōde
rarūt tex.hic eni vēditio nō veniebat reſoluēda
ad placitū venditoꝛis imo emptoꝛis.ꝛ ſic ſumuſ
extra iura allegata in gl.nam facio magnaʒ vim
in fructib⁹ reſtituēdis vtrū facultas reſoluendi
cōtractū conferat̄ in voluntate vēditoꝛis an em
ptoꝛis.nam in p̄imo caſu fructus nō ſubiacent
reſtitutioni ſed eos lucrat̄ emptoꝛ per rationeʒ
p̄edictā.ꝛ de hoc eſt caſus aptus in.d.l.ij. Sed
ſcd̄o caſu dico q̄ fructus veniūt reſtituēdi ꝑ.l.q̄
ſi nolit.ī fine ꝯiuncta.l.cū autē.§.penl't.ff.de edi.
edic.ꝛ tamē eadem ratio eſt in emptoꝛe.eſt eniʒ
quid ſibi imputetur quare p̄ius nō dixit empti
onem ſibi diſplicere. Et per hoc infero cōtra cō
mune dictum doc.q̄ pactum hic appoſitum de
fructibus cōputandis ī ſoꝛtem nō fuit cōtra na
turam cōtractus emptionis.imo ſm̄ eius natu-
rā.ſʒ papa ꝯiunxit illā p̄ſumptōeʒ vt debereʒ vlt̄
p̄ciū aliq̄d ſolui cū illo pacto de fructibus com
putandis in ſoꝛtem.vnde pactum de computan
dis fructibus ꝙ per ſe nō ſufficeret ad p̄eſumē

dum cōtractum eſſe feneraticium.licet aliud ſen
ſerit dn̄s Anto.lʒ foꝛte aliud poſſet dici in caſu
dicte.l.ij.qꝛ ibi ex nā ꝯct⁹ fruct⁹ efficiunt̄ empto
ris. Et q̄ʒq̄ʒ aliq̄ velint addere tertiū.ſ.q̄ ēptoꝛ
erat vſurari⁹ exponēdo dictōneʒ p̄ſerti ꝓ t̄m̄ cō
muīt t̄n̄ tenet̄ oppoſitū qꝛ de natura hui⁹ dictio
nis p̄ſerti ē vt exponat̄ ꝓ maxīe.vt in.c.quoniā
vt li.nō cōteſt.ſed difficile eſt iudicare ꝯtuʒ eſſe
feneraticiū ex eo ſolo q̄ aliquid debebat p̄ſtare
vltra p̄eciuʒ. Abbas.

Ex litteris

Mlier agit ꝓ dote ꝯtra quēlibet detinentē bona mariti.h.d.in
p̄ima cōſultatio.in ſecūda reſponſio.ibi māda
mus. ¶ Nō p̄mo q̄ ꝓpter maleficiū mariti nō
debet vxoꝛ capi nec dote p̄iuari.etiam vt ſatiſfi
at leſio ꝑ maritū.ad h̄.C.ne vxoꝛ ꝓ mari.quaſi
ꝑ totum. Fallit in caſu.l.ſcire.C.qui.mo.pig.ta
cite cōtrahit̄ vʒ in vxoꝛe p̄imipilarij.naʒ etiam
dos mulieris poteſt capi exquo marit⁹ deliquit
in officio illo p̄imipilatus. ¶ Nota ſecundo q̄
hypotheca competens in boniſ alicuius tranſit
cum tranſlatione bonoꝛum in tertiuʒ.etiam ſi il-
la bona vendant̄ ex iudicis mandato. ¶ Nota
tertio p̄acticam foꝛmandi libelluʒ ꝓ dote ex ꝑ
te mulieris cum agit ꝓ ſua dote cōtra poſſiden
tem bona mariti ſibi p̄o dote tacite obligata.nā
poteſt foꝛmare libellum alternatiuum videlicet
petēdo illa bona ſibi tradi tanq̄ʒ obligata vel q̄
poſſeſſoꝛ debeat ſibi ſatiſfacere ꝓ dote.ꝛ credo
q̄ ſufficiat petere p̄imuʒ tantum exquo agit hy
pothecaria actione ſʒ ſecundū non eſt in obliga
tione.ſed in facultate poſſeſſoꝛis quia quilibet
tertius poſſeſſoꝛ conuentus ab eo qui habet hy
pothecariam poteſt illum excludere offerendo
ſibi debitum ſuum.l.qui pignoꝛi.ff.qui.mo.pig.
vel hypothe.ſol.vnde ad exuberantem cautelā
voluit iſte ī libello deducere illam partem alter-
natiue que erat in facultate. Et ex hoc.ꝛ ex tex.
infero q̄ quando vnum eſt in obligatione aliud
in facultate ſoluendi non viciatur libellus ſi am
bo deducuntur alternatiue in libello vt videtur
hic tex.bonus iudicio meo. ¶ Nō quarto.ibi
ex officio q̄ licet certa actō competat actoꝛi que
clare colligitur ex narratis ī libello nihilomin⁹
non viciatur libellus ſi in concluſione petit ex iu
dicis officio ſibi ſubueniri.ꝛ debet tunc intelligi
officio iudicis mercenario.i.actioni debite def-
uienti. ¶ Nota quinto vlterius q̄ cōſtante ma
trimonio poteſt mulier agere ad reſtitutionem
dotis exquo vir incipit male vti ſubſtantia ſua
ꝛ dicitur male vti ꝛ male verſari exquo exulat a
patria propter maleficium p̄opꝛium.ꝛ maxime
cum peruenitur ad diſtractionem bonoꝛum.fa
cit.c.per veſtras.de do.poſt diuoꝛ.reſtitu.ꝛ vide
tur tex.notabilis in.l.vbi.C.de iur.do.q̄ nō ſo-
lum dotem ſed etiam donationeʒ propter nupti
as poſſit petere licet ſint opini.ꝛ multum facit il
le tex.iuncta glo.ſuper verbo ad ſuſtentationeʒ
nam videtur q̄ bona dotalia.ꝛ donatio propter

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

nuptias dicant ꝑcipue deſeruire oneribꝰ m̄rimonij
de quo remitto ad nō.in.l.ſi conſtante.ff.ſo.ma.
in dicto.c.per veſtras. ¶ Nō ibi tacite obliga-
ta .ꝙ omnia bona mariti tacite obligātur vxori
legis beneficio pro dote reſtituenda. an autem
idem ſit quo ad donationez propter nuptias vł
quo ad bona parafrenalia dicam.j.cum glo.
Ultimo nota mirabilem modum ſentētiandi in
actione hypothecaria.naz condemnatur hic ter
tius poſſeſſor ad reſtitutionem debiti quatenus
poſſidet de bonis debitorꝫ principalis quod vi-
detur iure ſuſtentari non poſſe. quia vt ſupra di
xi rem reſtitui eſt tantuz in obligatōe. ergo non
poterat condemnari ad reſtitutionez dotis .ſed
ſolum ad reſtitutionem bonorum .ſed poteſt di
ci ꝙ papa hic habuit reſpectum ad libellum mu
lieris continentem id quod erat in obligatione
⁊ in facultate. ⁊ debet intelligi ſententia large.ſ.
vt ſatiſfaciat de dote dimittendo bona vel ſoluē
do debitum. Ex quo nota ꝙ verba ſententie de
bent multum late intelligi vt ipſa ſententia ſalue
tur ſicut dicimꝰ in libello. vt legi.et nota.in.c.cō
ſtitutus. de reli.domi.facit.c.abbate.de ver.ſig.
⁊.l.ꝯtinuꝰ.de ver.obli.⁊.l.ſi quis intētione.ff.de
iudi. ¶ In glo.iij.in fi.hec gl.in effectu attingit
duo.primum nunquid mulier preferatur in do-
te conſequenda creditoribus mariti anterioribꝰ
in obligatione.ſecundo nūquid idem ſit quo ad
donationē propter nuptias ſibi factaz a marito
reſpectu ꝑmi concludit ꝙ preferř ꝑoribꝰ h̄ntibꝰ
actionem perſonalem vel hypothecam tacitam
.i.beneficio legis inductam. anterioribus autez
habentibus expreſſam non prefertur.⁊ hec fuit
opi.Bul. quam etiam ſequitur Accur.in.l.aſſi
duis.C.qui po.in pig.ha. ⁊ Dy.in.§.actionum
inſti.de acti.⁊ Inno.hic Contrariam opi.tenet
Mar.vt nō.in dicta.l.aſſiduis.quam ſequūtur
Ja.de are. Petrus Guil.de ſuza. ⁊ Cy.Bar.
autem dicit ꝙ cōſuetudo eſt pro opi.glo.⁊ malū
eſſet ſententiare contrarium.arg.in.l.minime.ff.
de legi.⁊ licet multa allegentur pro ⁊ contra ta
men contra opi.huius glo.multum facit dicta.l.
aſſiduis.que loquitur indiſtincte preferēdo mu
lierem omnibus creditoribus anterioribus ha
bentibus hypothecam. ergo debet intelligi ge-
neraliter ſiue habeant expreſſam ſiue tacitaz qꝛ
qui totuz dicit nihil excludit.xix.diſ.ſi romano
rum. Item eſt aliud multū forte ar.ſi vinco vin
centē te. ergo debeo vicere te in.c.auctōitate de
conceſſ.ꝑben.li.vi.⁊ facit.c.dilectus.de offi.leg.
ſed is qui mutuauit pro refectione rei prefertur
anterioribus habentibus expreſſam.vt.l.inter-
dum.ff.qui po.in pig.ha.⁊ iſte vincitur a mulie-
re quia mulier prefertur ſibi vt in auc.ſignata ſu
per dicta.l.aſſiduis. ergo mulier debet vincere
⁊ preferri omnibus creditoribus habentibꝰ ex
preſſam hypothecam. Pro contraria opi.quā
fauet iſta glo.facit eqꝑatio fiſci ⁊ mulieris vt dr̄
in ea.ſecundo quia lex non defert vni beneficiū
cum diminutione iuris alterius.l.ij.§.ſi quis a
principe.ff.ne quid in lo.pub. ⁊ bonus tex.in.c.
ex tenore.de ſo.compe.vbi dicitur ꝙ licet vidu-
is ſimus in iuſtitia debitores.non tamen alijs fa
cere debemus iniuſtitiam.ſed intelligendo.l.illā
aſſiduis generaliter diminueretur ius habentiū
hypothecam anteriorem expreſſaz. ⁊ ſi diceres
idē eſſe in tacita.reſpondetur ꝙ tacita inducitur
a lege.vnde potuit lex reſtringendo priuilegiuz
ſuum preferre priuilegiū mulieriſ.ſecus in expſ
ſa que habetur facto ipſius cōtrahentiū.⁊ quic-
quid ſit paſſus ſatis dubium eſt.⁊ doctores vari
ant ſententiam.⁊ multum facit iudicio meo tex.
in dicta.l.vbi.dum ſpecifice facit mentionem de
poſterioribus creditoribus. ſed ſeruarez in pra
ctica primo illam opi.pro qua eſt loci conſuetu
do.vt.l.ſi de interpretatione.ff.de legi.⁊ in.c.cuz
dilectus.de conſue. nam conſuetudo interpreta
tur legem dubiam.ſed ceſſante conſuetudine fa
uerem mulieribus.quia in facto dubio potior ē
cauſa dotis.vt in.c.fi.de re iud.⁊ nō.in.c.ex litte
ris.de probatio. Quo ad ſecunduz.ſcz reſpectu
donationis conclude poſt Inno.hic ꝙ aut mu-
lier debet lucrari donationem propter nuptias
⁊ eo reſpectu agit pro donatione.⁊ tunc licet bo
na mariti ſint tacite hypothecata pro illa donati
one vt eſt tex.in dicta.l.vbi.preallegata.non tamen
habet vxor priuilegium vt preferatur anteriori
bus creditoribus.quia hoc non eſt iure cautum
nec donatio propter nuptias eſt ita fauorabilis
ſicut dos.quia dos eſt quaſi patrimonium muli
eris.l.iij.ff.de mino. ⁊ ſi remaneret indotata fie
ret preiudicium reipublice.per ea que leguntur
⁊ nō.in.l.i.ff.ſolu.matri.que ratio ceſſat in dona
tione.Aut mulier agit ad donationez non vt eā
lucretur ſed tāꝗ ſibi ſpecialiter obligatam pro
dote. ⁊ tunc habet priuilegium dotis. quia hoc
caſu agit potius pro dote ꝗꝫ pro donatione.
In glo.penultima.ibi parafrenalia.⁊ dic pafre-
nalia.i.bona que mulier habet preter dotem. et
dicitur a para quod eſt iuxta. ⁊ frena quod eſt
dos quaſi iuxta dotez.nam ſepe mulier habz ali
qua bona vltra dotem ⁊ in his glo. querit vtrū
bona mariti ſint obligata vxori. ⁊ reperitur hec
glo.varia. nam aliqui libri habent ꝙ non. aliqui
ꝙ ſic.⁊ vtraqꝫ littera poteſt eſſe vera per diſtincti
onem. Aut enim maritus habet adminiſtratio
nem illorum bonorum.⁊ tacite ſunt obligata.vt
l.fi.hic alle. Aut vxor retinet illa bona penes ſe
⁊ ceſſat illa obligatio. ¶ Secūdo principaliter
nō ex gl.ꝙ bona prelati ſūt tacite obligata eccle-
ſie pro mala adminiſtratione. ⁊ ſic poteſt agere
ſie contra tertium poſſeſſorem ſicut agit hic mu
lier pro dote. ⁊ non tradas obliuioni hanc glo.
nam licet non habeamus tex.expreſſum tamen
militat ar.a paritate rationis. nam eccleſia equi
paratur minori. vt in.c.i.de inintegrum.reſti. ergo ſic
bona tutoris tacite ſunt obligata pupillo. vt in
iuribus preallegatis in glo.⁊ in.l.fi.C.de legi.tu
te.ita et bona prelati eccleſie. Item videmus in
fiſco ꝙ bona conductorum vectigalium ſunt ta

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cite obligata fiſco.l.ſemper.§.diuꝰ.de iu.imu.c.
ergo ꝛ bona prelati qui quaſi contrahit cum ec
cleſia acceptādo prelaturā.vt in.c.niſi.de renū.
ſed inquantū glo.dicit ꝙ ob iſtū reſpectū bona
clericoꝝ gaudēt eodē priuilegio cū bonis eccle
ſie nō bene dicit.qꝛ ſequeret' ꝙ bona eorum qui
nō habēt beneficia nō gauderent illo priuilegio
qđ eſt falſum.cū iura loquātur indiſticte.c.ſi cle
ricꝰ laicū.de fo.cōpe.nec eſt verū indiſticte ꝙ bo
na clericoꝝ gaudeāt in oībus priuilegio eccleſia
rū.imo vt alias dixi ſiēda ē regula in oppoſitū
ꝙ ſolū in illis caſibus gaudēt priuilegio eccleſia
rū q ſūt expreſſi.vide ad hoc bonā glo.xvi.q.iij.
c.i.ꝛ in.c.quanq̄z.de cenſi.li.vi.Ab

6 c **Nam contra** Si cre
ditoꝛ vel is q ab eo cā hēt tot fructꝰ
percepit ex pignore ꝙ ſatiſfactum eſt ſorti.debet
pignꝰ reſtitui debitori.ꝓ ponit' ſꝫ.ꝛ' diſſinit' ibi
nos. ¶ Nō.ibi quondā pr̄ tuꝰ.ꝓ cōmūi vſu lo
quēdi quādo denoīatur pater alicuꝰ qui iam
defūctus eſt.ꝛ fit q̄ſtio.qđ ſi in iſtro dicitur ticiꝰ
filꝰ ſēpronij ꝛ ſempronius eſt mortuꝰ.nūqd va
let inſtrumentū.cū nō ſit appoſita dictō quondā
vel ſimilis q̄ habet tollere illā qualitatē de p̄ſen
ti ꝛ ponere in p̄terito. Spe.in ti.de inſtru.edi.§
reſtat.ad finē tenet inſtrumētū nō viciari.ꝛ idē
Jo.an.hic.qđ nō.ſac qđ nō. Inno.in.c.fratnitatꝭ
de hereti. Quid autem ſi pater viuit.ꝛ apponit'
dictio quondam.dic ꝙ etiam nō viciatur inſtr̄m
quia hec dictō ꝛ dictō oli etiā deſignat ēt tēpꝰ p̄
ſens ꝛ tēpꝰ futurū.vt nō.in.c.cū oli.de offi.dele.
ꝛ dic vt ibi. ¶ Nō ſcđo ꝙ creditoꝛ pōt rem ſibi
pignoratā alteri pignorare.vt habetur clarius
C.ſi pig.pigno.da.ſit.per totum.idem eſt in he
rede creditoris.vt hic. ¶ Tercio nota ꝙ reſo
luto iure actoris reſoluitur ipſo facto ius ſucceſ
ſoris.concordat.l.vectigali.ff.de pignori.ꝛ colli
gitur hoc ex tex.qꝛ ſi fructꝰ percepi a primo cre
ditore extiguūt debitū pricipale vna cū fructibꝰ
perceptis a ſecundo tenetur ſecundus reſtituere
rem pignoratam.licet ſuū integrū debitū nō per
cepit ſatis eſt ꝙ debitū principale ſit ſublatum
nō tamen poteſt primus creditoꝛ in maiori quā
titate pignus obligare q̄z ſibi obligatū fuerit
Nota ꝙ creditoꝛ licite vēdit fructus quos per
cipit a re pignorata ſi precium accedit in ſolutio
nem ſortis.ꝛ nota ꝙ hoc caſu fit cōpenſatio ipſo
iure. ¶ Ultimo nota hic tex. optimum ꝙ debi
toꝛ pōt agere contra creditorem pro pignore.lꝫ
ſecū nō cōtraxit. ¶ Sed cōra hoc fortiter op.
nam actio perſonalis que oritur ex mutuo non
trāſit cōtra ſingularē ſucceſſorem.cū ḡ debitoꝛ
nō contrahit cū ſecundo.non videtur ꝙ poſſit
agere contra eum.ſed potius contra primū.ꝛ p̄
mus cōtra ſecundum.vt videtur tex.in.l.peteti.
ff.de pig.acti.ꝛ credo ꝙ ob hoc doc.hic variant
in cōiecturando actionem intētatā cōtra iſtū cre
ditorem.nā aliqui dicunt ꝙ agit rei vendicatōe
que cōpetit domino contra quēlibet poſſeſſorē
ſed certe hoc non colligitur ex littera.nec appa
ret ꝙ ſe probauerit dominum.quod eſt neceſſa
rium agenti reiuendicatione. Alij dicunt ꝙ fuit
actum iudicis officio.vt ſentit Hoſtiē.poteſt ad
duci bonus tex.in.l.ij.C.ſi pig.pigno.datum ſit
Alij ꝙ egit pignoratitia actione. ſed non placet.
Inno.quia actio perſonalis non tranſit in terti
um.ſed ego aliter dicerem.dico enī ꝙ vbi inter
uenit pignus oritur duplex actio.nā poteſt cre
ditoꝛ agere hypothecaria.que eſt actio realis.
Itē agere perſonali.pro hoc.l.creditoꝛ qui nō
idoneum pignus.ff.ſi cer.peta.ita dico ex parte
debitoris.nam pignoatitia actio licet perſonaliſ
nihilominuſ eſt ſcripta i rem.ideo pignoratitia
ſaltem vtilis poteſt competere contra creditorē
argu.eorum que notantur in.c.ex parte.b.de fo
compe.ſic nos dicimus in ſecūdo creditore qui
agit vtili contra primū debitorem cum quo nō
contraxit.vt.l.i.C.ſi pig.pigno.da.ſit. Cōclude
ergo ꝙ aut datur vtilis pignoratitia.aut officio
iudicꝭ. ¶ Sed queſtio eſt notabilis in materia
vtrum ſecūdus creditoꝛ poſſit pignorare pignꝰ
tertio ꝛ ſic in infinitum.vide ſpec.eo.ti.§.vſi.ſed
cum pignus.vbi dicit ꝙ non poteſt pignorare vl
tra tertiam vicem.vt infinitas euitet'.argu.c.cū
in multis.de reſcrip.li.vi.nota bene hoc dictum
quia ſingulariter limitat totum titulū.C.ſi pig.
pig.da.ſit. ¶ Eſt ꝛ aliud dubium quid ſi pigno
raui tibi rem ꝛ tu pignoraſti petro ꝛ petrꝰ pino
rauit vel vēdidit alteri qui forte abſentauit ſe cū
re.quod remedium dabitur primo debitori ad
cōſequendum pignus ex quo res non poteſt ha
beri.ꝛ ille qui vēdidit nō eſt preſens.vide Spe.
in dic.loco vſi.ſed querit'.vbi nō.dicit ꝙ poteſt
agi contra primum.ſed primus liberatur ceden
do actionem contra ſecundum.quia cum legiti
me pignorauit rem alteri liberatur.ex quo ipſe
deſinit ſine dolo poſſidere.ꝛ idem dic in ſecūdo
reſpectu tertij quod bene nota. ¶ In glo.i.in fi
ne nō gl.ſingularem maxime pro limitatione eo
rum que notantur in.c.grauis.đ reſti.ſpol.vult
enim hec gl.ꝛ bene ꝙ creditoꝛ tenetur ad fructꝰ
non ſolū quos percepit de re pignorata.ſꝫ etiā
eos qui potuerunt percipi.ꝛ ex negligentia ſua
non fuerunt percepti. Hoſtien.in ſumma.eo.ti.
§.quando efficaciter.vſi.ſed nunquid.videtur
ſentire oppoſitum.vt ſolum teneatur ad perce
ptos.ꝛ licet Jo.an.ſimpliciter tranſeat hic tamē
in.c.i.ꝛ.ij.j.de vſur.tenet cū iſta gl.ꝛ pro eo eſt
caſus in.l.iij.C.de pig.ac. Et ad materiam glo
adde conformē queſtionem quam ponit Spe.
eo.ti.§.i.vſi.quid ſi obligaſti mihi.vbi dic' pigno
raſti domum quam ego inhabitaui.an ego tene
ar ad penſiones quas tu percepiſſes.an ad eas
quas ego ſoluiſſem ſi fuiſſem conducturus.ꝛ in
clinat in partem vt ſolum tenear ad illas quas
ego preſtitiſſem.per.l.in ſumma.§.in frumento.
ff.de de condic.inde.ſed ſua diſtictio mihi ex to
to non placet per dictum huius glo.ꝛ per dictā
l.ij.vnde diſtingue ꝙ aut ſimpliciter domuſ ſua

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

pignorata. ⁊ tunc tenetur ad penſionem que cõmuniter potuiſſet percipi a quocũq; alio. aut fuit actum vt inhabitaret domũ. ⁊ tunc forte procederet dictum Specu. quod tamen in hoc caſu eſt ſatis durum ꝑ predicta. nec ob. l. ille. §. in frumento. q2 loquit̃ qñ idebite ꝑ errorẽ bitatõ fuit tradita. nam tunc non obligatur recipiens niſi i quantum effectus eſt locupletior. vt ibi notabiliter probatur. quod nota pro ſimilibus queſtionibus. ſed in caſu noſtro loquitur in contractu qui fit gratia vtriuſq; in quo tenetur creditor p̄ſtare diligentiã in fructibus ſeu redditibus recolligẽdis in rebus pignoratitijs. ⁊ hͦ nota quia faciunt ad multa. ¶ In gl. fi. intellige finem gl. quando res cõmodata effecta ẽ deterior ex culpa commodatarij. ſec⁹ ſine culpa ſua. quia videtur dominus conſenſiſſe ex quo ad certum vſuꝫ cõmodauit. l. ſi mihi. alle. in glo. idem dicenduꝫ in re locata. ⁊ fortius. ſed in re pignorata aliud dicendum. quia nõ poteſt ſine culpa mea ex vſu effici deterior. nam committo furtum vtendo re pignorata. l. ſi pignori. ff. d̃ fur. niſi viſimiliter crederem dominum permiſſuruꝫ. vt nõ. in. c. dudũ. de elec. ⁊ inſti. de obli. q̃ ex delic. naſ. in. §. placuit

Significante Si is q ſb pacto legis cõmiſſorie pignorauit rem ſuam ⁊ iurauit non contrauenire. iuſte impeditus infra diem ſtatutum nõ redimit. poſt diem redimere poteſt. ⁊ primo ponitur querela. ſecundo datio iudicum. ibi cum igitur. Et pro intellectu ſcias ꝙ pactum legis cõmiſſorie fuit inuentum ad diſſoluendum contractum emptionis ⁊ venditionis. ⁊ pone exemplum prout dicitur in glo. ij. ¶ Nota primo ꝙ iudex eccleſiaſticus poteſt adiri inter laicos. quos ad hoc vt fruct⁹ ſeu redditus rei pignorate reſtituantur vel in ſorteꝫ cõputentur. idem vt interpretetur iuramentum an ligauerit iurantem vel ne. Ratio primi eſt quia nolle reſtituere fructus vel redditus eſt vſura. vt in. c. i. ⁊. ij. j. de vſur. ⁊ ratione vſure eccleſiaſticus eſt iudex competens. de vſur. per totum. Ratio ſecundi eſt clara per. c. venerabilem. de elec. ⁊. c. nouit. de iudi. nam iudex ſecularis non poteſt interpretari iuramentum dubiuꝫ. vt in iuribus preallegatis. licet poſſit compellere ad obſeruantiam liciti iuramenti. c. licet. de iureiuran. li. vi. vbi bonus tex. ¶ Nõ ſecundo ꝙ impoſſibilitas vel iuſtum impedimentum impedit commiſſionem pene ⁊ tranſgreſſionem iuramẽti nõ ergo incidit in periurium qui iuramentum non obſeruat quando non poteſt. quod bene nota pro iſtis qui iurant aliquid facere vel ſoluere ⁊ ex neceſſitate adimplere non poſſunt. nam deus non vult quem obligari ad impoſſibile. Ratio rationis eſt quia non eſt peccatum niſi ſit voluntarium. xvi. q. i. in prin. ſed vbi impoſſibilitas ceſſat ibi ceſſat voluntas. ⁊ facit hec littera ⁊ predicta in argu. optimum ꝙ iudex precepit ſb pena pena excommunicationis ſubdito vt aliquid faciat. ſi ex neceſſitate adimplere non poteſt. vt nõ incidat in excõmunicationem. nam in dubio nõ preſumendum ꝙ iudex voluerit illum obligare ad impoſſibile. quidam tamen dicũt aliud in excommunicatione. uide Inno. in. c. p. ⁊. g. de off. delega. ⁊ gl. i. c. ij. s. d̃ teſti. cogen. ⁊ ibi tetigi. ¶ Nõ tertio vnam bonam regulam ex tex. ꝙ iuramentum preſtitum in caſu a lege prohibito obligat iurantem ſi prohibitõ legis emanauit in odium alicuius ⁊ in fauorem iurãtis. Ratio quia poteſt iuramentum ſeruari ſine peccato iurantis iſtud enim iuramentum de quo hic obligat iurãtez. vt ſatis colligitur ex tex. ⁊ expreſſe tenet Inno. ſed non credo ꝙ firmet contractum. quia papa hic ſimpliciter damnat factum de per ſe. ⁊ iuramentum interpretatur de per ſe. ſꝫ de materia r̃mitto ad plene nõta i. c. cũ cõtingat. de iureiur. ⁊ per Bar. in. l. ſi quis pro eo. ff. de fideiuſ. Item nota ꝙ detentio in carceribus excuſat captum a pene commiſſione in eo ꝙ non adimpleuit quod facere tenebat̃. ¶ Vltimo nota ꝙ penſiones domus pignorate debent computari in ſortem. ⁊ cum tex. hic non aperiat intelligo indiſtincte ſiue creditor inhabitauerit domuꝫ ſiue alius. circa quod vide quod dixi in. c. precedenti. ¶ In glo. in verbo commiſſorie. in fi. hic ſũt duo videnda pro declaratione tex. ⁊ glo. primo an ⁊ quando pactum legis cõmiſſorie reprobet̃ in pignoribus. ſecundo quare admittitur in contractu emptionis. ⁊ reprobatur in contractu pignoris. Quo ad primuꝫ diſtingue poſt Bar. in l. quamuis. ff. de ſolu. ⁊ habetur per Cy. in. l. fi. C. de pac. pig. ⁊ aliquid per Io. an. hic. aut eniꝫ fit pactum ſorte non ſoluta infra certum tempus res pignorata vendatur. ſeu vẽdita ſit iuſto precio. ⁊ valet pactum quia non decipitur hic debitor in precio. ſed bon⁹ vir. ſ. iudex arbitrabitur iuſtum precium ad hoc. l. fi. C. de iure dotiuꝫ. Aut fuit dictum vt res pignorata eſſet vendita vel data in ſolutione pro debito. ⁊ aut incontinenti fuit appoſituꝫ hoc pactum vel ex interuallo. ſi incontinenti non valet pactum cum creditore. vt hic. ⁊ per totum titulum. C. de pac. pigno. ſed cum fideiuſſore vel extraneo valet pactum. l. fi. ff. de contrahen. emp. ¶ Si vero interuẽit pactum ex interuallo valet quo ad retentionem non quo ad actionem. l. ij. C. de pac. pigno. ſm vnam lecturam que communiter tenetur. quia non videtur neceſſitate ductus hoc pactum facere. Au. fuit dictum vt nõ ſoluto precio res eẽt empta vel ꝙ daretur in ſolutum. ſed non fuit adiectum pro debito. ⁊ valet. ⁊ debet intelligi vt habeatur iuſto precio. vt eſt argu. in. l. ſi in fraudeꝫ ff. eo. ⁊ idem vbicunq; mutarent̃ v̄ba. debm⁹. n. habere reſpectuꝫ potius ad effectuꝫ. nam hic interuenit pactum non vt res eſſet empta vel data in ſolutum. ſed non vt moleſtaret creditorem ſuper re pignorata. ⁊ tamen non valuit. quia in effectu idem cõtinebat quod vẽditio. ⁊ hoc quo ad primũ. ¶ Quo ad ſecundũ quare reprobat̃

in pignoribus.due rationes cõmuniter reddun
tur. primo quia obligatio pignoris ſolet fieri ꝓ
minori longe quãtitate ꝙ̃ res valeat. vnde ſi va
leret illud pactum multum deciperet debitor.ꝙ
cupiditate habendi mutuũ de facili iniret omne
pactum. vnde voluit lex in hoc proſpicere vtili
tatibus ſubiectorũ.que ratio ceſſat in contractu
emptionis.nam cõmuniter res venditur pro iu
ſto precio.nam ſi contractus diſſoluitur non de
cipiuntur contrahentes.alia ratio eſt nam ſi va
leret hoc pactum creditor vix aut nunꝙ̃ mutua
ret ſine iſto pacto. quod profecto continet in ſe
crimen vſurarum .quia mutuans non debet po
nere ſpem in lucro conſequendo.c.conſuluit.ij.
de vſur. ſed in tali pacto creditor haberet ſpem
conſequendi illud lucrum.quia haberet rem ela
pſo termino,ꝓ iniuſto precio.⁊ hec eſt bona ⁊ ef
ficax ratio. ⁊ verſatur in predictis odium credi
torum ſalus animarum.⁊ fauor ſubiectorum. ꝙ̃
omnia ceſſant in contractu emptionis ⁊ per hec
eſt clarus intellectus hu9.c.quod nota. ¶ In
in verbo certum.nõ glo.iuncto tex.ꝙ malicia nũ
cij non nocet domino mittenti. ſed in contrariũ
facit iſte tex. alio reſpectu. nam pecunia appor
tata per nuncium periijt mittenti.naʒ tenetur de
nouo ſoluere debitum.vt in fi.c. Sed in contra
rium facit.l.argumentum.ff.cõmo. vbi dicitur ꝙ
ſi argentum mihi cõmodatum remiſi per nunci
um qui reputatur fidelis.perit domino ⁊ nõ re
mittenti. Solu.quandoqʒ ſpecies debita remit
titur per nuncium qui reputabatur fidelis. quã
doqʒ quantitas.primo caſu periculum pertinet
ad dominum ⁊ non ad remittentem.quia caſus
fortuitus imputatur domino ex quo culpa non
preceſſit.vt in.c.vnico de cõmo.ſecũdo caſu per
tinet periculum ad mittentem .ratio quia eo ipſo
ꝙ mutuat mihi pecuniam dominium tranſit in
me.l.ij.ff.ſi cer.pet. vnde ſi perdatur anteꝙ̃ per
ueniat ad man9 creditoris perit ipſi debitori.ꝙ
adhuc eſt dominus.⁊ ita loquitur iſte tex.vnde
potes facere regulam ꝙ periculum interitus rei
pertinet ſemper ad dominũ.ideo ſi creditor mi
ſiſſet nuncium ad recipiendum pecuniaʒ mutu
atam periculum pertinet ad ipſuʒ.⁊ eſſemus ex
caſum huius.c.quia incontinenti ꝙ tradidi nun
cio tuo ad hoc deſtinato dominium pecunie pti
net ad te.arg.in.l.quod mihi donatum.ff.d do
na.⁊ de iſto nuncio vide glo.in.c.pſbri.lxxxv.
diſ. plenius ꝑ Bar.in.l.cum qui.ff.cõmo. ⁊ hoc
fuit de mente doc.hic. ſed infidelitas nũcij excu
ſat hic mittenteʒ ratione iuramenti vt non inci
deret periurium vel penam.Et in fine glo.dic ꝙ
in contrarijs fuit quis in culpa in mittendo nun
cium non idoneum.ſed iſte tex.loquitur quãdo
nuncius communiter reputabatur idoneus
¶ Sed extra glo.queritur nunquid debitor tene
atur ire ad domum creditoris pro debito ſoluẽ
do.an ecõtra creditor ad domuʒ debitoris. In
no.per iſtum tex.arguit ꝙ debitor tenetur ire vl'
mittere ad domuʒ creditoris.nam hic pondera
tur ꝙ detentus debitor nõ potuit infra terminũ
ſatiſfacere.⁊ ꝙ miſit nuncium ad creditorem. ſʒ
tu vide latius gl.⁊ Bar.in.l.item.ff.de conſti.pe
cun.⁊ diſtingue poſt eum.aut ſolutio debet fieri
reſpectu alicuius rei ꝓ aliꝗ re. aut non. primo
caſu ſi creditor ⁊ debitor ſunt eiuſdeʒ fori debʒ
idem debitor ire ad domuʒ creditoris. ſed ſi ſũt
diuerſi fori non tenetur ire ad domum credito
ris.ſed ſatis eſt ꝙ dicat in domo ſua paratus ſũ
ſatiſfacere ſi quis eſſet qui reciperet. ⁊ hoc nota
biliter voluit tex.cum glo.in dicta.l.item. ¶ Ex
infertur ꝙ ſi emphitheota non eſt de foro domi
ni non tenetur pro canone ſoluendo perquirere
dominum.ſecus vbi eſſent eiuſdem fori.ſic intel
lige.c.potuit.de loca.arg.l.ij.C.de iur.emphi. ⁊
nota quia eſt optima glo.ad illa iura que dicunt
ſimpliciter penaʒ committi ex non ſolutõe. Si
vero ſolutio eſt fienda non reſpectu alicuius rei
⁊ tunc ſi reſpicit commodum perſone debet adi
re ipſum creditorem.l.ꝙ autem.ff.de oper.liber
Si vero reſpicit commodum burſale.aut volo
mihi ex ſolutõe aliquid acquirere.⁊ tunc debeo
ire ad domum creditoris.bonus tex.in.l.cum ꝗ
dam.de condi.inſertis.C.ſi enim alicui relinqui
tur libertas ſi ſoluerit heredi cẽtum. tenetur
ire ſi vult conſequi libertatem ad domum here
dis.aut volo vitare moram vel penam.⁊ diſtin
gue vt ſupra in primo membro.aut ſunt eiuſdeʒ
fori.aut volo purgare moraʒ cõmiſſam ⁊ debeo
adire ipſum creditorem .pro.l.penultima.ff. de
condic.indebi.⁊ dicta.l.cum quidam.⁊ aduerte
quia in caſibus in quibus dixi ꝙ tenetur adire
domum alterius.intelligas ꝙ debet querere cre
ditorem apud vicinos ⁊ notos ⁊ in locis in qui
bus eſt ſolitus conuerſari.non autem tenetur ꝗ
rere per loca clandeſtina.ij.q.vi.biduum.quod
voluit Bar.in dicta.l.item illa.

Quam conſtet

Quam conſtet Per
tinet
ad ſecundam partem rubrice.⁊ hoc di
cit. Vſufructuarius cauet ꝙ fruatur rebus im
mobilibus ſalua ipſarum ſubſtantia:⁊ pecuniam
⁊ eſtimationem mobilium que conſumitur vſu
finito vſufructu reſtituat. primo queſtio. ſecun
do mandatum.ibi mãdamus. ſecunda pars cõ
tinet duo dicta.ſecundũ ibi pecuniaʒ. ¶ Nota
primo ꝙ in bonis alicuius poteſt vnus ſuccede
re in proprietate ⁊ alius in vſufructu. ¶ Nota
ſecundo ꝙ vſufructus finitur morte vſufructu
arij.⁊ tenetur vſufructuarius reſtituere illa bo
na in morte proprietario. ¶ Ex hoc infertur ad
queſtionem. nunquid per ingreſſum religionis
extinguitur vſufructus.cuʒ fingatur ingrediẽs
mortuus ciuiliter.xvi.q.i.placuit.el.ij. quidam
tenuerunt ꝙ ſic.ſed communiter tenetur oppo
ſitum.vt monaſterium habeat vſufructum in vi
ta ingredientis. de quo vide gl.xix.q.vltima. ſi
qua mulier.de quo per doc.in preſentia de ꝓba
facit quod notatur in.l.deo nobis.C.de.epi.et
cle.⁊ auc ingreſſi.C.de ſac.ſanc.eccle.⁊.d.auẽ.ſ.

qua.eo.ti. ¶ Nota tertio qualem cautionem
tenetur preſtare vſufructuariꝰ. ⁊ dic plenius ꝙꝫ
tex.vt colligitur ibi ex.l.i.ff.quemad.vſufruc.ca
⁊ vt colligitur hic ex glo.in verbo immobilibus
debet enim cauere dupliciter.primo ꝙ vtetur re
bus que vſu non conſumuntur arbitrio boni vi
ri ſalua rerum ſubſtantia.i.ſicut quilibet bonus
vir vtitur ⁊ fruitur re propria.ſecundo ꝙ finito
vſufructu debet reſtituere ꝓprietario id quod
ſupereſt.in rebus vero que vſu conſumūt̄ debꝫ
preſtare cautionem de eis exhibendis in eadeꝫ
qualitate vel ſi vult conſūmere ꝙ preſtabit eſti/
mationem illorum bonorum. Et aduerte quia
iudicio meo auctor fuit hic diminutꝰ.de q̄ mul/
tum miror in perſona Gregorij noni qui fuit ſb
tiliſſimus legiſta.nam ſolum complectitur bona
immobilia que vſu nō conſumūtur. ⁊ bona mo
bilia que vſu ꝯſumunt̄. nihil autem dicit de bo
is mobilibus que vſu nō conſumūtur ſed minu
unt̄ vt vegetes ſerui ⁊ ſimilia que ex vſu vetereſ
cunt ⁊ minuūtur.non autem ipſo facto cōſumūt̄
quēadmodum conſumitur pecunia vinum fru
mentum oleū ⁊ ſi. Federi.de ſenis dubitauit de
iſta tertia ſpecie bonorū. ⁊ vt refert cōſilio.xlvi.
conſuluit dominum Jo. palliacenſem ciuem ſe
nenſē.ſꝫ ex rñſiōe ſua vix pt̄ colligi certū rñſuꝫ
de quo non minus miror. Ego dicereꝫ ſaluo me
liori iudicio de hoc q̄ſi eſſe caſum in.d.l.i.ff. vſu
fruc.quemadmo.ca. ſi recte ponderetur littera
in princ.nam ibi dicitur ꝙ vſufructuarius debet
cauere de vtendo ⁊ fruendo ⁊c̄. ⁊ de reſtituēdo
quod ſupererit finito vſufructu. ⁊ ſubijcitur in
tex.ꝙ illa ſtipulatio habebit locuꝫ tam in rebus
mobilibus ꝙꝫ ſoli.i.imobilibus.vnde coniungē
do verbum mobilibus cum qualitate cautionis
precedentis. quia promittit reſtituere quod ſup
erit finito vſufructu. ſatis colligitur ꝙ idem iu/
dicium eſt de rebus immobilibꝰ. ⁊ de mobilibꝰ
que vſu non conſumuntur ſed minuuntur.vnde
iſte tex.in fine facit ſpecialem mentionem de pe
cunia.quia vſu illa conſūmitur.⁊ pro hoc facit.l.
i.ff.de vſufruc.ea.re.que vſu conſumūt̄.vbi iſte
due qualitates bonorū ponūtur vt diuerſa.ſ.bo
na que vſu conſumuntur. ⁊ bona que vſu minu
untur.vnde iura que volunt vt excōmūicatio p̄
ſtetur.loquuntur in rebus que vſu cōſumuntur
vt hic.⁊ in.l.ſi ibi oleuꝫ.ff.de vſufruc.ea.re.que
vſu conſu.ergo non debent extendi ad bona q̄
vſu non conſumuntur.nam eſſet magnum preiu
dicium ipſi vſufructuario. Ad ideꝫ adduco bo
num ſimile.nam ſi cōmodantur res que vſu mi/
nuūtur.damnum petinet ad dominuꝫ ⁊ non ad
cōmodatarium.vt.l.eum qui.ff.cōmo. Fortius
hoc dicendum in vſufructuario qui naturaliter
poſſidet. vt damnum inde cōtingens ſine culpa
ſua cedat proprietario ⁊ non ſibi.⁊ hoc bene no
ta. ¶ In glo.in verbo idoneam in fi.ſed contra
hoc facit.nam falcidia cōtinet fauorem heredis
⁊ tamen poteſt remitti a teſtatore.vt in auc̄.ſꝫ cū
teſtator.C.ad.l.falcid. Cy.tractans hūc articlm

poſt Pe.in.l.i.allegata in gl.concludit ꝙ cautio
preſtanda in rebus que vſu conſumuntur poteſt
remitti a teſtatore. ſed preſtanda in rebus imo/
bilibꝰ ſeu que vſu non conſumūtur non poteſt
remitti a teſtatore . ⁊ in iſtis rebus intellige iſtaꝫ
glo. Ratio diuerſitatis eſt quia in rebꝰ que vſu
non conſumuntur ſi valeret remiſſio cautionis
daretur materia delinquendi. quia non curaret
vti vt bonus vir.ſed in alijs ceſſat iſta ratio cum
teneatur ſolum reſtituere meram eſtimationem
⁊ ſic continet merum fauorem teſtatoris.⁊ pro/
prietarij ⁊ eſt diſtinctio ſatis equa. ¶ In glo.in
vſi.fruatur. nota bene hanc gl.ꝙ clerici in fructi
bus beneficiorum comparantur vſuarijs ⁊ non
vſufructuarijs.nam vſufructuarius poteſt ad li
bituꝫ diſponere de fructibꝰ ⁊ poteſt de eis dona
re teſtari ⁊ ſimilia facere. ſed vſuarius habet ſo
lum id quod probabili ratione conſumitur. ad
idem quod iſta gl.tenet gl.in.c.cū olim.de rer.p
mu.in.c.ſi.de pec.cleri.⁊.c.quia nos de teſta.⁊.c
res.xij.q.i.glo. tamen in.c.duo ſunt genera.ea.
cauſa.⁊.q.ōne dicit ꝙ clerici ſunt domini fructu
um .ſed intellige ꝙ ſunt domini in bene admini
ſtrando ⁊ diſpenſando. nam etiam probabiliter
donare poſſunt etiam ſi ſūt prelati regulares.vt
eſt tex.in.c.ceterum.de don. ſed non debent diſ
ſipare vel improbabiliter diſpenſare.glo.tamen
quam allegat totus mundus diſtinxit prout hā
betur in.c.preſenti.de offi.or.li.vi. dic vt ibi. ſed
ego pleniſſime dixi in repeti.c.cum eſſes ō teſta.
vbi tetigi hunc articuluꝫ ⁊ multos alios ad māꝫ
⁊ aliqui tāgunt in.c.peruenit.ꝫ.ti proxi. ¶ In
glo.in verbo immobilibus. ibi cum certuꝫ eſt ꝓ
prietatem redire ⁊c̄.pone exemplum legatus eſt
pure vſufructus. proprietasauteꝫ ad certum di
em hoc caſu nō eſt preſtanda cautio. vt in.§.pla
ne.allegato in glo. ¶ In glo.in verbo pecuniaſ
in fi.ſupple ⁊ non minima. nam maxima capitis
diminutio eſt cum perdit quis ciuitatem ⁊ liber
tatem.media cum perdit quis ciuitateꝫ ⁊ non li
bertatem .puta quia eſt deportatus. minima eſt
cum mutat ſtatum quia tranſit in poteſtatem al/
terius.non tn̄ perdit nec ciuitatem nec libertatē
de quo dicendū.vt inſti.de capi.dimi. ¶ In gl.
fi.gl.iſta non firmat pedem ſed ſoluꝫ recitat opi
contrarias.⁊ opi.primam tenuit Pe.ſecundaꝫ
vero tenuit Accur.in.l. vſufructus. C.de vſu/
fruc.Alij dicunt ꝙ vſufructus debet ſequeſtrari
argu.in.l.litibus.C.de agri.⁊ cenſi.li.xi.Hoſtiē.
dicit ꝙ prima opi.eſt communior.ſed ſecūda iu
ſtior.⁊ poſſet teneri media via ſm̄ eum vt admit
tatur cautio iuratoria. ſed ſi non vtetur ſicut bo
nus vir abdicabitur ab eo vſufructus. Bar.in
dicta.l.vſufructus.dicit ꝙ aut vſufructuariuſ eſt
ſuſpectus.⁊ non ſufficit iuratoria. aut non eſt ſu
ſpectus ⁊ admittitur.⁊ hec diſtinctō mihi placet
habet enim maximam equitatem.ar.in.l.ſi fide/
iuſſor.ff.ſi quis cautio.⁊ in.c.per veſtras.ꝫ.ō do
pꝰ diuor.reſti.vbi bonꝰ tex.in ſimili.⁊ in auc̄.ge
neraliter.C.de epi.⁊ cleri. ¶ Sed extra gl.q̄ro

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

de queſtione quotidiana .pone ꝙ vſufructuariꝰ
non cauit a principio ſed recipit fructus. nunqd
fecit illos ſuos an teneatur illos reſtituere tāq̄
indebite perceptos. glo. iuris ciuilis reperiunt
contrarie. naꝫ in. l. ſi cuius. ff. de vſufruc. tenet ꝙ
nō facit fructꝰ ſuos. ſed in. l. vxori. ff. de vſufruc.
lega. tenet contrarium. Doc. in dicta. l. vſufructꝰ
ꝛ hic cōmuniter diſtinguūt. ꝙ aut bona fide ꝑce
pit fructꝰ. puta quia non fuit exacta cautio. nec
malicioſe diſtulit preſtare. ꝛ tunc habet locū gl.
in. l. vxori. Aut exactus nō preſtitit cautionem
vl' fuit mala fide. q2 malicioſe nō ꝓſtitit cautionē
cum ſciret ſe obligatum. ꝛ procedit glo. in. l. ſi cu
ius. pro hoc facit. l. ſꝫ ꝛ ſi. in. §. ſcire. ff. de peti. he
re. vbi errans in iure facit fructꝰ ſuos. ꝛ hec diſti
ctio eſt ſatis equa. Abbas.

De fideiuſſoribus. Rica.

Supra viſum eſt de rebꝰ q̄ ꝓ debitis pigno
ri obligant'. reſtat videre de fideiuſſoribꝰ q pro
alienis debitis itercedūt. Et eſt aduertendū ꝙ h
ſolū ponit' in Rica de fideiuſſoribꝰ. ſꝫ in. ff. ꝛ. C.
ꝛ auc. ponit' etiā de mandatoribꝰ. mandator au
tē interuēit a principio. fideiuſſor pōt accedē añ
factū ꝛ poſt vt hic. ꝛ in. d. auc. iteꝫ ſcias ꝙ fide-
iuſſor pōt accedē obligatōi ſiue ſit naturalis tā
tuꝫ ſiue ciuilis tantū ſiue ciuilis ꝛ naturalis. vt
ff. e. l. i. An autē in caſu crimiali poſſit iteruenire
fideiuſſor. dic ꝙ ſic vbi crimē ñ ē ita magnū ꝙ ñ
venit iponēda pēa corporal'. al's ſecꝰ. ſic itell'e. c.
ſi clericos. d ſe. ex. li. vi. ꝛ tex. i. l. diuꝰ. iūcta. l. ſi qſ
ff. de cuſto. ꝛ exhi. reo. ꝛ vide bonū tex. in. c. cuꝫ
homo. xxiij. q. v. vbi tractat' qd ſi reꝰ fuit fideiuſ
ſoribꝰ traditꝰ poſtea fugaꝫ cepit. nūqd fideiuſſo
res debeāt decapitari ꝓſuppoſito ꝙ reꝰ cōuictꝰ
veniret decapitādꝰ. ꝛ de hac mā dic vt notat Cy
in. l. ad ꝯmētarienſē. C. de cuſt. ꝛ exhi. re. ꝛ Bar
in. d. l. ſi qs reum. ꝛ ꝯcluſio eſt ꝙ nō. quia nō pōt
quis ex cōtractu ad capitalem penā ſe obligare.
qa nemo ē dñs mēbroꝝ ſuoꝝ. xxiij. q. v. in. c. ſi ñ
licet. ꝛ in. l. liber homo. ff. ad. l. acq. ſed diſti guit'
vtrū fideiuſſores fuerit in dolo. ꝛ tunc pena erit
arbitraria. ſi extra dolum puniēt' pena pecunia
ria ad quā obligauerūt ſe. ꝛ ſi nō fuit exꝓſſa quā
titas iudex arbitrabit'. de mā dic vt in locl ꝑalle.

1 c

Clericus Breue ē
ꝛ nō pōt
breuiꝰ ſūmari. ꝓ itellectu huiꝰ. c
ꝑ oppōit' cōtra ꝑmaꝫ ꝑtem de. c
ſequēti. ꝛ. c. cōſtituitꝰ. vbi clericꝰ
obligat' ex fideiuſſiōe. Dat gl. duas ſolutōes. pª
ꝙ tex. iſte ꝓhibet frequētiaꝫ dūtaxat. vñ dictio
in ponit' hic augmētatiue ſeu frequētatiue. ꝛ ē ſen
ſus inſuiēs id eſt valde ſeruiēs. ſic̄e in. l. gallꝰ. §.
ille caſus indifficilis. ff. de libe. ꝛ poſt. nā ibi po
nit' indifficil'. i. vale difficile. Nūq̄ꝫ dictio in ſtat
ꝓuatiue. vt in. c. ad noſtrā. de cōſue. ꝛ h nota pro
ſignificato huiꝰ dictionis qñ cōpōit' cum alia di
ctione. Secūda ſolu. eſt ꝙ clericꝰ nō debꝫ fide-
iubere. ſi tamē ꝯrium fecerit obligat'. vt in cōtra
rijs. ꝛ hec ſolutio ē bona in ſe. dicit tñ Hoſtiē. ꝙ
ſolū tenet' de patrimōio vel de redditibꝰ bñficij
ſui quos facit ſuos qſi in ꝑiudiciū ecclie nō valꝫ
fideiuſſio. de q̄ latiꝰ dicā in. c. ſeq. Tertio ſoluūt
alij ꝙ nō debet ꝓ laico ſꝫ ꝓ clerico ſic̄ in cōtrari
is. hoc dictū mihi nō placet. idiſtīcte bñ crederē
ꝙ vbi laicꝰ magna neceſſitate ducit' pōt licite cle
ricꝰ fideiubē ꝓ eo q2 eſt magnū pietat' opus ſb
uenire ꝓximo indigēti. ꝛ hoc maxime ꝑtinet ad
clericos q magl ſūt obligati ad ſbueniendū indi
gētibꝰ. xvi. q. i. c. qm̄ qcqd. ꝛ. xij. q. i. c. vidētes.
Itē vid ꝛ tene mētē nō. deꝫ Inn. i. c. vnico d ob.
ad rōci. ꝛ ſeqt' Arch. i. c. ꝑuenit. lxxx. diſ. vbi dic̄
ꝙ iura dicētia clericū nō dbē ſuſcipe aliquā pro
curatōeꝫ vel aduocatōeꝫ vel ſimilia puta fideiuſ
ſionē debꝫ itelligi qñ clericꝰ gñalit' vult hoc offi
ciuꝫ aſſumere. ſecꝰ ſi vnū negociū vult exercere
ita dicendū in ꝓpoſito. nō arbitrarer peccatū
ſed potiꝰ meritū ſi clericꝰ quādoq̄ꝫ fideiuberet
ꝓ laico indigente. ſꝫ nō debet ſe indifferēter im
miſcere huiuſmodi fideiuſſionibꝰ ſicut forte fa-
ciebant quidaꝫ q dederūt cauſam huic ꝯſtitutōi
Item ſcias ꝙ licet clericus ſit idoneus fide
iuſſor in contractu nō tamē eſt idoneus de iudi
cio ſiſti. quia debet eſſe fideiuſſor eiuſdē fori cu
ius ē ꝑncipalis vl' renūciare foro ſuo. vt in. l. i. ff.
ſi quis in ius voca. quod clericus nō poteſt. c. ſi-
gnificaſti. de fo. cōpe. ideo dicit Barto. in. l. ij. ff.
eo. titu. ꝙ obligatus ad dandum fideiuſſorem
de iudicio ſiſti non releuatur dando clericuꝫ ra
tione predicta. Quarto principaliter alij intel
ligunt hunc tex. quando clericus alterius eccle
ſie collegiate vult fideiuber' vltra ſummaꝫ com
muni prouidentia cōſtitutaꝫ prout habetur in. c
ꝙ quibuſdam. j. eo. ꝛ quelibet lectura poteſt ſal
uari cum diſtinctionibus precedentibꝰ. Se
cundo principaliter quero vnde debet abijci cle
ricus contrafaciendo cum tex. hic ſimpliciter di
cat abijciatur. tres dantur intellectus. Primus
ꝙ dꝫ abijci clericꝰ ab eccleſia. Secūdus ꝙ a cle
ro. ꝛ hoc precedente trina monitione ſm Hoſt.
Tertius ꝙ debet abijci ꝛ repelli a fideiuſſione
id eſt ꝙ non debet recipi in fideiuſſoreꝫ. Ex hoc
vltimo intellectu arbitror poſſe colligi hanc pra
cticam ꝙ ſi obligatus ex contractu ad dandum
fideiuſſorem vel ex ſtatuto producat clericum
poſſit aduerſarius licite recuſare ꝛ non recipere
clericum in fideiuſſorem quod nota.

2 p

Peruenit Compellitur cle-
ricus ſeruare fi
deiuſſorem indēnē per aſſignatōeꝫ
redditnuꝫ ſuorum. ꝛ ſi intelligeretur tex. de red
ditibꝰ beneficiorum. vt eſt communis docto. in
tellectus. eſſet hic caſus notabilis ꝛ valde ſingu
ris probans ꝙ ex redditibus beneficiorum po
teſt ſatiſfieri creditoribus clericorum. de quo. j.
dicam latius. in prima impetrantis conqueſtio.
in ſecunda cauſe cōmiſſio. ibi neigitur. Nō

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

primo clericum licite fideiubere pro clerico.naʒ
hic papa dic̄ ꝙ ille fideiuſſor debebat ex hoc cō-
ſequi premium non damnum.ergo actum meri
torium exercet fideiuſſor etiam ſi eſt clericus.ſʒ
in laicis dic vt dixi in.c.precedenti. ¶ Secūdo
nota ꝙ fideiuſſor qui ſoluit pro debitore princi-
pali poteſt agere contra principalem ſine ceſſio
ne actionuʒ fienda a creditore.vt ſibi ſatiſfaciat
de pecunia ſoluta ⁊ de omnibus damnis ⁊ inter
eſſe que ratione fideiuſſionis pertulit. ¶ Ter
tio nota ꝙ primo agendum eſt contra debitorē
vt ſatiſfaciat de bonis ſuis. non autem debet in
continenti detrudi in carceribus.⁊ maxime hoc
procedit in clerico.qui vt vides hic non carcera
tur pro debito etiam ſi non poteſt ſatiſfacere in
continenti.ſed ſui redditus aſſignantur credito
ri detinendos per eum vſqʒ ad ſactiſfactionem.
Nō ex hoc vltimo.⁊ ex tex. bonaʒ p̄etica ꝓce
dēdi cōtra clericos debitores vt reddit⁹ aſſignē
tur creditori. vide ad predicta qđ dixi in.c.ij.de
pig. ¶ Ultimo nō ꝙ qñ p̄ncipalit̄ nō agit̄ ad pu
niendū delictū piurij nō dʒ cleric⁹ ꝓ eo deponi
vel priuari beneficio ſed pena extraordinaria affici
vt ſuſpendēdo ab officio vl̄ beneficio vl̄ quid ſi
mile. ſecus dic vbi principaliter ageretur de trāſ
greſſione iuramēti. quia tūc debet cleric⁹ ꝯuict⁹
priuari beneficio .c.querelā.de iureiurā. ⁊ vide
qđ ibi dixi. ¶ In glo.p̄ma inſi.ꝑ declaratione
glo.⁊ materie ſcias ꝙ tria ſūt beneficia ſeu priui
legia fideiuſſoris. primū eſt bñficiū diuiſiōis.qꝛ
ſi plures fideiuſſerūt nō iſolidū diuidit̄ debituʒ
inter eos ſi oēs ſunt p̄ſētes ⁊ ſoluēdo.⁊ h̄ poſtu
lāt ante litē ꝯt.vt.ff.de fideiuſ.iter fideiuſſores.⁊
i.l.ſi dubitat. ⁊ iſtud ē bñficiū diui Hadriani.de
quo gl.facit mentiomē.⁊ hētur in effectu inſti.e.
§.ſʒ ſi plures.ſecūdū bñficiū ē ꝙ preſente debito
re p̄ncipali ⁊ idiſcuſſo nō ꝯueniat̄ fideiuſſor. vt
in auc̄.p̄ñte.alle.in gl.⁊ vide gl.in corpore vnde
ſumit̄..in auc̄.de fideiuſ.q̄ vult ꝙ ēt ſi fideiuſſor
in fideiubēdo ꝯſtituit ſe p̄ncipalē pagatorē ſeu d̄
bitorē.put hodie pleriqʒ faciūt. ſuccedit nihilo
min⁹ bñficiū illi⁹.auc̄.niſi illo bñficio r̄nunciauit
tertium bñficiū eſt cedēdaꝝ actionum.pōt enim
petere a creditore vt cedat ſibi actiones ſuas.⁊
aliter denegabit ſibi ſolutionē debiti. vt.l.mode
ſtin⁹.ff.de ſoluti.⁊ in.l.fideiuſſoribus.ff.de fide-
iuſ. ⁊ generaliter cum querit̄ de ordine ꝯueniē
di debitoreʒ principalē vel fideiuſſorē. eſt diſtin
guendū ꝙ aut ambo ſunt preſētes aut abſentes
aut vn⁹ p̄ſens ⁊ alter abſens.primo caſu debitor
eſt primo cōueniendus niſi fideiuſſor renuncia
uerit beneficio illi⁹ auc̄.vel niſi ſit nō ſoluēdo.et
ſi notorie conſtat de ipotentia debitoris. nō ē ne
ceſſe vt prius diſcutiat̄.ſed poteſt iudiciū incho
ari in pſonā fideiuſſoris. Idē ſi debitor nō poſſʒ
cōueniri.vt nō.in dicta auc̄.preſente.2⁹ caſu quā
do ambo ſūt abſētes. tūc ſi fideiuſſor ē vicinior
poteſt cōueniri.quia reputat̄ preſēs reſpectu re
motioris.vt nō.in dicta auc̄.ſi autē fideiuſſor eſt
remotior vel diſtāt equaliter dicenduʒ eſt vt ſup̄
dixi qñ ābo ſūt p̄ñtes. In 3⁹ caſū ſi ē abſēs fide-
iuſſor nō ē dubiū ꝙ a debitore p̄ñti ꝑ ichoanduʒ
ē.ſi vero eē pōt ichoari a fideiuſſore.vt i.d.auc̄.
p̄ſente. Sed dubiuʒ ē qñ qs in h̄ dicat̄ p̄ſens.⁊
glo.in.d.auc̄.de fideiuſ. ponit multa ſignificata
huius verbi preſens .ſed quo ad propoſitum di
cit ꝙ ſi ē in eodē territorio dicit̄ eſſe p̄ſens . ſed
Bar.in.l.duobus.ff.de duo.reis intelligit de tri
torio eiuſdē ciuitat̄ nō ꝓuicie. vñ ſi multe ciuita
tes eſſent ſub eodeʒ preſide vt prius erant ſatis
eſt ꝙ debitor nō eſt in territorio eiuſdē ciuitatis
quia nō tenet̄ creditor ita remote ſequi debito
rem. ¶ In gl.ij.ibi lex aufertur. vbi libert⁹ cui
patronus legatū fecerat poſt mortē patroni cū
patronū detulit ꝙ fuerat negociator illicite mer
cis.⁊ ꝑ illam delationē cōſequit̄ libertatē a fiſco
tñ ex alio capite priuatur legato tāqʒ indignus
⁊ eſt caſus ꝙ ꝓ eodē facto qs conſequit̄ premiū
⁊ dānuʒ.de hoc dicendū vt ibi nō.in gl.vltia.naʒ
alio reſpectu eſt indign⁹ ⁊ alio reſpectu meretur
premiū.naʒ reſpectu patroni eſt indign⁹ legato.
r̄ſpectu fiſci cōſequit̄ p̄miū.ſʒ tex.debet intelligi
eodē reſpcū. ¶ In glo.in vbo ſeruēt indēnē. in
fine glo.aperte nō cōcludit quid iuris in hac.q.
Hoſ.dicit ꝙ licet is qui iurauit poſſit petere ab
ſolutionē tñ nō tenet̄.qꝛ licʒ fideiuſſor teneatur
excipe vt in iuribus allat̄ in gl.non tenet̄ agere
vide lati⁹ Jo.an.in regula dānū de reg.iu.in vi.
in mercu. Excipio aliquos caſus idubitabiles.
ſi eni fideiuſſor obligauit ſe ſimpliciter ad debi-
tuʒ iputandū eſt ſibi ſi ſoluit vſuras.qꝛ d̄ illis nō
fideiuſſit.l.centum capue.ff.de eo qđ cer.lo..ni
ſi ſoluiſſet vſuras vt intereſſe. de quo tamen di-
cendum eſt vt notatur in.c.proximo. et in dicta
.l.centum.ſecundus caſus quando iurauit ſol-
uere etiā vſuraſ.tūc cōmūiter tenet̄ ꝙ poſſit re
petere qꝛ nō tenet̄ agere vt dixi. nec poterat ex-
cipe vigore iuramēti.terti⁹ caſus dubitabilis eſt
qñ ꝓmiſit ꝓ debito ⁊ ꝓ vſuris ſine iuramēto. ⁊
h̄ caſu dicendū ꝙ ſi nō ē ſibi iputandū q̄re ſoluit
habet regreſſuʒ cōtra p̄ncipalē.al̄ ſecus de quo
dum vt lati⁹ habet̄ in dicta regula. ¶ In glo.in
verbo de redditibus. ibi ſtipendia. hoc verum
in defectum aliarum rerum.vt dicitur in illa.l.ſti
pendia.⁊ facit ꝙ in cauſam iudicati non poſſunt
ſubtrahi ſtipendia ſeu ſalaria armigerum ⁊ do-
ctorum ſi habent alias vnde ſatiſfaciant. ⁊ idem
vult glo. hic in ſtipendijs clericorum. Et nota
gloſam ꝙ clericus non poteſt obligare reddit⁹
futuros ſui beneficij quod intelligo niſi contra-
heret pro vtilitate eccleſie argumē.c.nulli. ⁊ qđ
ibi dixi de rebus eccle.non alienan. ⁊ videtur h̄
gloſa intelligere textum de redditibus benefici
orum. quod clarius tenet Hoſtien. dicit etiam
ꝙ clericus tenetur ſatiſfacere ſuis creditoribus
de fructibus beneficij quos facit ſuos. ſecus
in fructibus qui veniunt conuertendi in vtilita-
tem eccleſie .⁊ quotidie hoc dictum allegatur
⁊ practicatur.cum quo tranſit etiam Jo.an.h̄.⁊
ꝯmuniter ſcribētes.⁊ tʒ ſpecu.i ti.d̄ ſen.ex.in.§.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſequit̃.v.ſ3 qd ſi debitoꝛ. dicit tñ hoc procedẽ i
defectũ bonoꝝ pr̃imonialiũ. Idẽ collecta.in.c.
odoardus.de ſolutõibus dicens ſe vidiſſe in cu
ria fuari ꝙ clericus fuit admiſſus cedens fructi
bus bñficij ſui vt ſatiſfieret creditoꝛibus ſuis.ꝛ
idẽ dñs An.in.c.olim.ij.de reſti.ſpolia. vbi di
cit eſſe caſum.ſ3 archi.in.c.ſtatutũ.de Rep.li.vi.
t3 ꝯrium dicens ꝙ nunq̃3 de redditibus bñficij
eſt ſatiſfaciendum creditoꝛibus clerici.ego lati⁹
dixi in.c.cũ eſſes.de teſta.in repetitõe ꝛ pñſeun
do breuiter dicerem ꝙ aut clericus cõtraxit de
bitũ ꝑ ſua ſuſtẽtatõe.ꝛ ꝓcedit cõis opi. doc.ar.
eoꝝ q̃ dixi in.c.ex pñtiũ.ꝰ.ti.,px.nam eccleſia in
effectu tenetur ad ea debita vt ibi dixi.ꝛ ita itel
ligo.d.c.olim.qð in vitate ſic loq̃t.l3 do.An.itel
lexerit gñaliter.nam ibi ille eps fuerat ſpoliat⁹
ep̃atu ſuo.vñ ꝓ ſuſtentatõne pſone cõtraxit illa
debita de quo ibi.aut cõtraxit ꝓ pr̃imonio ſuo
conſeruando vel foꝛte fideiubẽdo ſeu aliter q̃3
ꝓ ſuſtentatõe vel vtilitate eccleſie.ꝛ credo firmi
ter ꝙ de rigoꝛe iuris iſpecto ſtatu bñficioꝝ ꝛ de
putatõe nõ d3 aliquo mõ de redditibus bñficij
ſatiſfieri creditoꝛibus.qm̃ de redditib⁹ id ſolu3
eſt clericoꝝ qð ꝓbabili rõe ꝯſumũt vt dixi in.c.
fi.ꝰ.ti.,px.ꝛ ibi dedi ml̃tas ꝯcoꝛdãtias. ğ nõ de
bẽt app̃hendi fruct⁹ cũ ſiũt cõuertẽdi in cã3 pia3
ꝓ vtilitate clerici.ſ3 cõis opi.inualuit q2 hodie clĩ
ci appropãt ſibi oẽs r̃ddit⁹ ꝛ diſponũt ad libitũ
vñ viſũ fuit curie ꝛ alijs iudicib⁹ ꝙ meli⁹ eẽt vt
darent ſuis creditoꝛib⁹ q̃3 vt diſp̃dant in aliam
cãm.ſ3 vt dixi ſi facerent vt deberẽt nõ deberẽt
extendi manus ad redditus bñficioꝝ.vide tex.
in ar.optimũ in dicto.c.videntes.xij.q.i.ꝛ in.c.
vltio cũ p̃cedenti ea.cã ꝛ.q.ꝛ ad iſtũ tex.dic ꝙ d̃
bet intelligi de redditibus ꝓprijs pr̃imonialib⁹
vt exponit glo.in ſifibus termis in.c.de multa.
de p̃ben.in v̱bo de ſuis ꝓuentibus.vel fuit ſpãl
ꝓuiſio pape per rõnem p̃dictam. ¶ In glo.fi.
ibi ſm canones.dic idem ſm leges quo ad caſũ
h⁹.c.nam veniunt iſti contra ꝓmiſſionem iura
tã ğ piuri ſunt ꝛ infames nõ ſolũ infamia canoni
ca ſ3 ciuili.l.ſi quis maioꝛ.C.de tranſac.vide qð
plene dixi in.c.teſtimoniũ.de teſti. ¶ In eade3
glo.ibi cõtra fidẽ ꝓmiſſam. ꝛ nõ glo.ex qua eſt
inferendũ ꝙ ſi clericus põt bñficio priuari quia
venit ꝯtra iuramẽtũ.vt in.c.querelã.de iureiur.
ita ſi veniret ꝯ fidẽ pſtitã.ſ3 hoc dictũ non ꝓbat̃
hic in tex.quia loquitur copulatiue ꝛ non alter
natiue.de materia vide qð plene dixi in.c. ad au
res.qð metus cã. In fi.glo. Inno.ponit h̃ nota
bile dcm̃.l3 apte iure nõ ꝓbet̃.dicit eim ꝙ ſi pro
batur crimẽ cõtra aliquẽ eo aſſumẽte deſẽſiões
põt puniri per iudicẽ.licet ad hoc non ageretur
ſecus ſi non aſſumpſit defenſionẽ vt eſt videre
i teſte ad h̃.c.ij.d̃ oꝛdi .cogni. ſed h̃ dcm̃ Inno.
oꝛiginaliter videt̃ fuiſſe gloſatoꝛis.iij.q.v.in.c.
conſtituimus.ꝛ de hoc an ꝛ quando crimen inci
denter probatur ſit puniendũ.dic vt plene dixi
in.c.ij.de oꝛdi.cogni.ꝛ ſatis poteſt iſte tex. pro
cedere in papa qui non artatur ad ſequendum
foꝛmam iuris.

Conſtitutus

Per diſtri
ctõe3 eccliaſticã ꝯpellit̃ debitoꝛ a fide
iuſſione abſoluẽ fideiuſſoꝛẽ q a creditoꝛib⁹ mo
leſtat̃.cõis diuiſio.ꝛ⁴ ibi ideoq3. ¶ Nõ p̃ ꝙ fi
deiuſſoꝛ põt añq̃3 ſoluat agẽ ꝯ reũ p̃ncipale3 vt
eũ liberet a fideiuſſione ſi venit tp̃s ſolutõis fa
ciende ꝛ ip̃e moleſtat̃ a creditoꝛib⁹.nã vbicũq3
reus diu differt ſolutõe3 p̃t fideiuſſoꝛ iſtare vt li
beret̃.de quo plenius hẽt in.c.fi.j.eo.Ex ex h̃ ꝛ
ex tex.colligo ꝙ fideiuſſoꝛ ꝯctus nõ liberat̃ tẽ
poꝛe.ſ3 opoꝛtet iſtare vt liberet̃.l3 ſecus ſit in fi
deiuſſoꝛe de iudicio ſiſti.ꝓbat̃ in.l.penlt.C.e.ꝛ
facit.l.cum apud.ff.iudi.ſol. ¶ Nota ſecundo
ꝙ non valet conſuetudo vt omittatur iuramen
tum calumnie. ¶ Nota tertio ꝙ vbi teſtes ſunt
extra prouintiam non debent artari ad uenien
dum perſonaliter.ſed iudex cauſe debet ſcribẽ
iudici teſtium vt eos examin3 ꝛ atteſtatões clau
ſas remittat.ꝛ reſcribendo quãta ſit fides adhi
benda teſtibus.ꝛ nota bene hoc vltimũ quia nõ
legitur ita clare alibi.ſed faciunt dicta Inno. in
c.quoniam.de proba.vbi dicit ꝙ ſi examinatoꝛ
teſtium perpendit eos vacillare vel cu3 trepidã
tione loqui.vel aliter habet eos ſuſpectos vtile
eſt vt hoc ſcribat in actis.ſed quando examina
toꝛ non habet ipſe iudicare ſed alius prout hic
erat.debet examinatoꝛ omnino hoc ſcribere.et
vide per Inno.in.dicto.c.quoniam.vtrum ex i
teruallo poſſit iudex ſcribere in actis vacillatõ
nem teſtium. ¶ Vltimo poteſt adduci iſte tex.i
argumentum multum notabile ꝙ iudex delega
tus pape deputatus in certo loco poteſt ex cau
ſa delegare certum articulum cauſe extra locu3
in quo fuit deputatus qð videtur pma fronte
contra.c.ſtatutu3. in.§.in nullo.de Rep.li.vi.vbi
dicitur ꝙ delegatus pape non poteſt nec per ſe
nec per alium extra locu3 in quo eſt deputatus
cognoſcere ſed poteſt dici ꝙ pꝛimum dictum ꝓ
cedit quando commiſſio extra locum eſt quaſi
neceſſaria ſicut contingebat hic quia teſtes erãt
multu3 diſtantes ꝛ eſt notabilis limitatio ad di
ctum.§.in nullo.ſi quis tamen vellet hoc negare
poſſet dicere ꝙ hic cantuarienſis epiſcop⁹ non
conſtituitur delegatus. ſed cum eſſet oꝛdinari⁹
contra ſuum cancellarium excitatur potius iu
riſdictõ ſua.c.l3.ꝛ.c.pe.de offi.oꝛdi.nam hic pa
pa non mandat vt cognoſcat vice pape.ſed ſim
pliciter vt exequatur iuſtitiam.nec dat foꝛmam
contra ius commune.pꝛimum tamen dictum ẽ
valde equum ꝛ foꝛte verum. ¶ In glo.ij.ibi fi
deiuſſerit in omnem cauſam vult dicere ꝙ aut
fideiuſſoꝛ ſimpliciter obligauit ſe ꝓ debito ꝛ nõ
tenetur ſi debitum eſt augmentatum ex moꝛa
rei pꝛincipalis niſi fideiuſſiſſet in omni cauſa ſe3
ex debito pꝛincipali ꝓueniente.ꝛ de hac materia
plene nõ.in.l.centum capue.ff.de eo qð certo lo
co.ꝛ in.l.q̃ro.ff.loca.ꝛ in.l.moꝛa.ff.de v̄.obli.et
in ꝯtũ glo.i fi.dicit aliud eſſe ſm canones non

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

intelligit reprobare diſtinctõez ſupra factã.ſʒ re
ſtringit ſe ad vſuras q̃ ſʒ canones nõ debent̃.et
ideo fideiuſſor nõ obligat̃.ſʒ de hoc dic vt dixi
ſ.c.pxi°.ꝛ ſi vſure peterent̃ a creditore vt inter
eſſe.tũc pſſũt peti etiã ſm canones.vt nõ.in.c.ꝯq̃
ſtus.de vſuris.vbi plenius dixi. ¶ In gl.i vbo
legi.dic hodie de iſto iuramẽto calũnie.vt habe
tur in.c.i.de iura.calũ.li.vi.ꝛ i.c.ceteꝝ.eo.ti. In
glo.in verbo ſatiſdatõeʒ ibi vl̃ forte. hec fuit ad
ditio a tẽpore Inno.ꝛ cõiter doc.approbant et
ſm hunc intellectum ponit iſte tex.caſum ſingu
larem qui non eſt alibi ꝙ ſi preſumptio eſt con
tra negantem.ita ꝙ ſit opus habere teſtes mul
tum diſtantes. debet negans compelli ad eum
dum per ſe vel per alium advidendum iurare
teſtes aduerſarij ſui vt ſic tedio affectuſ deſinat
a negociatiõe illicita.ꝛ hodie prouidetur aliter
ſm quoſdam per.c.ſtatutum.in fi.de reſcript.
li.vi.vbi glo.dicit ꝙ hodie prouidetur vt fiat de
poſitio pecunie pro expenſis teſtium.ſed ego di
co ꝙ iſta remedia ſunt diuerſa.nam vbi eſt pre
ſumptio contra negantem habet locum remedi
um huius.c. ſed ſi eſt preſumptio contra volen
tem producere teſtes de lõginquis partibus ꝙ
hoc facit cauſa vexandi teſtes vel differendi ne
gocium.habet locum tunc remedium illius.c.ꝛ
eſt tertium remedium ꝙ ſi iudex veriſimilit̃ pſũ
pſit ptes malicioſe opponere dilatoriam vel per
emptoriã nõ admittat exceptõnem nec curet de
appellatõne.ꝛ de hoc remedio vide notabile di
ctum Inno.in.c.poſt electõeʒ. ꝑpe finẽ de con
ceſſione prebende.ꝛ per Io.an.i.c.ſuper eo.de
appel.el primo. ¶ In glo.in v̄.tranſmittentes
in fine nota hanc glo.que relata ad tex. notabi
liter ſentit ꝙ in cauſa criminali nõ debet fieri cõ
miſſio receptionis teſtiũ.etiã ſi teſtes ſint ex pro
uintiã. Ex quo infertur ꝙ in cauſa criminali te
ſtes debent remitti ad iudicẽ cauſe.etiã ſi ſint ex
ꝑuintiam.ꝛ ſic debet limitari.l.ſi qñ.C.de teſti.
que dicit ꝙ extra ꝑuintiam propriaʒ teſtes vo
candi nõ ſunt.ꝛ vide aliã glo.que idẽ ſentit in.c.
teſtes.iij.q.ix.ꝯtrariũ tenʒ Io.an.poſt Io. mo
nachum in.c.romana.§.cõtrahentes.de foro cõ
pe.li.vi.ſed vide qd̃ plene dico in.c.cũ cãʒ.de te
ſtibus.ꝛ primũ dictum mihi placʒ. ¶ Extra gl.
quero reus erat obligatus ad ſoluendũ debitũ
infra certũ tẽpus dato fideiuſſore demũ credi
tor ꝓlongauit terminũ debitori.nũquid fideiuſ
ſor remaneat obligatus ꝛ videtur ꝙ non.per.l.
idem queritur.§.qui impleto.ff.loca.vbi tex.di
cit ꝙ ſi locaui domum ad annũ dato fideiuſſore
ſi cõduco poſtmodũ tacite ad aliud tempus fi
deiuſſor nõ ẽ obligatus niſi de nouo promittat.
Hoſti.ꝛ cõiter doctores hic diſtinguunt.ꝙ aut
fideiuſſor obligauit ſe ad temp⁹.puta ad annuʒ
ꝛ non tenetur poſt temp⁹.qñqʒ obligatõ ſit pu
ra.ſed ſolutio differtur ad certũ tempus.ꝛ tunc
remanet fideiuſſor obligatus.etiam in termino
prorogato eo ignorante. Ratio nam nulla facta
ꝓrogatione temporis tenetur fideiuſſor poſt tẽ
pus ſicut ꝛ reus principalis.ar.c.cum dilecti.de
dolo ꝛ contu.ꝛ in.l.celſus.ff.de arbitris.h̄ ſatis
mihi placet ꝛc̃.

Quod quibuſdã

Si ſine licentia prelati ꝛ maioris partl
capituli religioſus fideiuſſerit vl̃ mutuũ accepe
rit nõ tenetur eccleſia.ꝛ ipſe recipiens punit̃ ni
ſi mutuũ ſit verſum in vtilitatem eccleſie. primo
ponit̃ dictũ.2° exceptõ.ibi niſi. 3° pena.ibi ꝛ ſi.
¶ Nõ ꝑ ꝙ ſtatutum concernens aliquos reli
gioſos nõ extẽdit̃ ipſo fcõ ad alios religioſos.
ſʒ oʒ vt extenſio fiat per ſuperiorẽ. vide tex.cuʒ
glo.nõ.in.c.ꝯſtitutõeʒ.de reg.iu.li.vi.ꝛ ibi ẽt gl.
¶ Scdo nõ ꝙ religioſus nõ põt fideiubere ſñ
licentia ſui pl̃ati. Ex quo infero ꝙ licet religio
ſus ſit in ſtudio cum licentia ſui prelati.non ta
men poteſt pro alio fideiubere. ꝛ ſi ꝯfecerit nõ
obligatur eccl̃ia.ꝛ credo etiam ꝙ peculiũ ſibi cõ
ceſſũ cã ſtudij nõ obligat̃ qꝛ hec fideiuſſio ſit ex
cãʒ.ꝑpt̃ quã cõceſſũ eſt peculiũ.ſicut dicimus in
ſuo fideiubente ex cãm peculij.vt in.l.iij.ff.d̃ pe
culio.ꝛ vide qd̃ nõ.doc.in.c.ij.ne cle.vel mo.lib.
vi. Secus ſi reciperet mutuũ cã ſtudij qꝛ tunc
obligaret monaſteriũ.de quo dicendum.vt.nõ.
i.d.c.ij.ꝛ parchi.ꝛ Io.an.ibi. ¶ nõ ꝙ ex ꝯtru
ınito cũ particulari de eccleſia non obligatur ec
cleſia niſi quatenus pecunia eſſet verſa in vtilita
tem eccleſie. Et ex hoc nõ.ꝛ ex tex.ꝙ ex actu ge
ſto cũ pticulari nõ hñte mãdatuʒ ab eccl̃ia tenet̃
eccl̃ia inq̃ʒtũ vſum ẽ in vtilitatem eius. ꝛ de hoc
j.latius. ¶ Sed contra predicta op.ꝛ videtur
ꝙ eccleſia nunquam obligetur ex quo recipiens
mutuum non habebat mãdatum ab eccleſia ad
hoc.c.i.de ꝑcu.ꝛ.c.i.de depo. Solu.glo.hic et
doc.vario modo loquuntur in hoc paſſu ꝛ gña
liter proſequuntur nunquid mutuans eccleſie
vel pticulari de eccleſia teneatur in repetitiõe pe
cunie probare pecuniã mutuatam fuiſſe vſaʒ in
vtilitatem eccleſie.ſed quia vario modo loquũ
tur doc.ideo non inſiſtam in eorum verbis. ſed
ponaʒ vnam diſtinctionem quam nouiſſime cõ
cepi.aut enim propter reſtitutionẽ mutui opor
tet diſtrahere bona immobilia vel mobilia pre
cioſa eccleſie.ꝛ eſt neceſſe probare verſioneʒ eti
am ſi pecunia fuiſſet mutuata prelato ꝛ capitl̃o.
ꝛ probo per auc̃.hoc ius porrectum.x.q.ij.itel
ligendo ꝑut intellexet Inno.ꝛ bene in.c.i.ſupra
de depoſito. vbi dixi ꝛ probatur hoc ratione.
nam ſi directe non poſſunt prelatus ꝛ capituluʒ
alienare talia bona ſine euidenti neceſſitate vel
vtilitate.xij.q.ij.c.ſine exceptione.ſic nec indire
cte recipiendo mutuum occaſione cuius opor
teat ꝑuenire ad diſtractõeʒ bonoꝝ. ar. in regl̃a
cũ qd vna via.de re.iu.li.vi.ad idẽ qd̃ nõ. Bar.
in fili in.l.in q̃rum.ff.de pigno. vbi dicit ꝙ ſi res
ꝓhibet̃ alienari ꝓhibet̃ pignorari qa ꝑ pigno
ratõem ꝑuenit̃ ad diſtractõem.c.nulli.de re.ec.
nõ alie.l.fi.C.de re.alie.non alie. ad idẽ regula
cũ qd vna via.de re.iu. li.vi.ꝛ ſic reſtringe dicta

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Bar.in.l.ciuitas.ff.ſi cer.pe.vbi ſentit ꝙ ſi mu-
tuū eſt factum preſente p̄lato ⁊ capitulo nō ē ne
ceſſe ꝓbare vſum ſicut ſi fieret mutuū ciuitati p̄
ſente cōſilio ppl̄i.ſ3 dico ꝙ nō ē bonū ſile q2 ꝯſi-
lium populi h3 liberā facultatē diſtrahēdi bona
ciuitatis ſ3 nō ſic prelatus ⁊ capitulū.c. ſine ex-
ceptōe.p̄all'.⁊ h̄ cāu credo ꝙ ſit neceſſe ve ꝓbar'
vſum nec ſufficit ꝓbare ꝙ eccl'ia tūc tp̄is indige
bat ꝑut quidā volunt.vt nōnt aliq in auc̄.h̄ ius
porrectū.C.de ſacroſanc.eccle.⁊ Guil.de cu.vt
refert Jo.and.hic.na3 iura in hoc exigūt vſam
vſionē ⁊ nō p̄ſumptiuā.vt in.d.auc̄.h̄ ius.aut p̄t
ſatiſfieri d̄ redditib9 eccleſie abſq3 diſtractōe re
rum.⁊ tunc ſi mutuū ē fcm̄ p̄lato ⁊ capitulo nō
nō eſt neceſſe ꝓbare vſione3.de hoc eſt caſus h̄
ſi bn̄ ponderatur.nam ſi nō exigit' ꝓbatō vſio-
nis qn̄ mutuū fuit receptū cū cōſenſu p̄lati ⁊ ca
pituli.ḡ fortius nō exigit' qn̄ mutuū ē fcm̄ eccle-
ſie p̄ſētibus p̄lato ⁊ capitulo.⁊ hoc caſu pōt ꝓce
dere dcm̄ Bar.in.l.ciuitas.p̄all'.qd̄ ē rōnabile.
nam p̄lat9 ⁊ capitulū habent liberam admiſtra-
tōem fructuū.ḡ ex fructibus ſatiſfaciendū ē cre
ditori l3 vſu3 non ꝓbet'.hoc idē vr̄ ꝓbare argu
mentatiue tex.in.c.i.de depoſito.vbi vſu3 exigi
tur qn̄ ꝯtctus fuit initus cū ꝑticulari nō cum tota
eccleſia.ad idē cōis theorica doc.q̄ h3 ꝙ delictū
p̄lati ⁊ capituli nocet eccleſie.vt nō.in.c.ij.de or.
cogni.⁊ in regula delictū.de re.iur.li.vi.⁊ in.l.iu
bem9 nullā nauē.C.de ſacroſanc.eccle.aut mu-
tuū fuit receptū a ſolo p̄lato ⁊ ē magl dubiu3.ſ3
crederē ꝙ in vita p̄lati nō ſit nec̄e creditori ꝓba
re vſionem.ar.h̄.nā h̄ ſolū exigit' qn̄ ꝑticularl d̄
eccleſia recipit mutuū ſine licentia abbat'. in ab-
bate ḡ non eſt neceſſe ꝓbare vſionē.ꝑ h̄ q2 p̄la-
tus h3 liberā admiſtratōem fructuū.⁊ oīa admi
niſtrat excepta alienatōe imobilium.c.is cui.de
elec.li.vi.⁊ in.c.cū nobis.in fi.de elec. fac̄ qd̄ nō.
Hoſti.in.c.veniēs.de tranſac.nec ob.d.l.ciuitas
quia loquit' in admiſtratore ciuitatis q nō hab3
tantā ꝑtāte3 in rebus ciuitatis ſic̄ p̄latus in reb9
eccl'ie.ad qd̄ nō.gl.v.q.iij.i.c.fi.⁊.xij.q.i.l.c.duo
ſunt gn̄a.ſ3 poſt mortem p̄lati puto eccl'ia3 non
teneri niſi ꝓbetur vſum q2 nō potuit vltra tēp9
vite ſue eccleſiā obligare niſi ex nec̄itate vel vti-
litate eccl'ie.ad qd̄ ꝓbandū ē neceſſe ꝓbare vſio
ne3.ad hoc faciūt nō.in.c.fi.ne p̄lati vices ſuas.
⁊.c.ex p̄ſētiū.de pigno.⁊ ꝑ Hoſti.in.d.c.veniēs.
⁊ facit qd̄ nō.i.c.i.de ſolu.⁊ ꝓ hac opi.vide Jn
no.j.ti.ꝑx.c.i.vbi hoc apte ſentit.nā dicit ibi ſuc
ceſſorē non teneri ad debita ꝯtcta ꝑ p̄deceſſore3
niſi ꝓbent' illa vſa etiā in vtilitatē eccleſie.Hoſt.
t3 ibi hoc nō eē neceſſarium q2 lr̄a ibi exigit ſo-
lū ꝙ ꝓ neceſſitate eccleſie fuerint ꝯtcta.ḡ ſatis eſt
ꝓbare ꝙ tūc iminebat eccleſie neceſſitas recipi-
endi mutuū ⁊ ꝑfecto ille tex.multū fac̄ pro hac
opi.que mihi vr̄ equior.nā vt dic̄ Guil.d̄ cu.dur
ē ꝙ mutuans p̄lato volēti ire ad curiā ꝓ nec̄ita-
te eccl'ie debeat eē ſolicitus ꝙ pecunia expēdat'
ꝓ neceſſitate eccl'ie.vel ſi mutuat ꝓ agris colen
dis d3 ire vel mittē teſtes ad villā ad vidēdū v-

ſionem.⁊ hec opi.ſatis plac3 i p̄lato.⁊ facit iſte
tex.ꝑ locū a ſpeciali dū ſolū exigit ꝓbatōe3 ver
ſionis in ꝑticulari de eccl'ia.⁊ illa auc̄.h̄ ius por-
rectū pōt intelligi vt.ſ.dixi qn̄ ꝑuenit' ad diſtra
ctōe3 re℞.⁊ ad.d.l.ciuitas.ſ.fuit r̄n̄ſū.nec habe
mus alia iura q̄ exigant ꝓbatōem vſionis.qn̄q3
mutuū fuit factu3 ꝑticulari de eccleſia puta mo
nacho vel canonico.⁊ tunc ſi intra ſūmā taxata3
ab eccleſia non ē neceſſe ꝓbare vſionem q2 mu-
tuū vr̄ factum eccleſie vt hic ꝓbat'.ſi vō nulla ſū
ma eſt taxata in eccleſia.vel fuit receptū vltra ſū
mā.tunc ē neceſſe ꝓbare vſionem ad hoc vt te-
neatur eccleſia vt ē tex.hic. ¶ Sed aduerte q2
quidam exigunt vt hoc caſu duret vſu3 tempo-
re actōnis. S3 qn̄ mutuū fuit receptum p̄cedē-
tibus caſibus nō requirit' vtilitas ꝑpetua ſ3 ſuf-
ficit tp̄alis.⁊ hoc vr̄ velle Jnno.⁊ Hoſti.ſ3 intel
ligerem dictū eo℞ qn̄ non expediebat eccleſie fa
cere illū ſumptū tp̄alē. Si aūt eccl'ia tenebat' de
ſuo facē illū ſūptū nihilomin9 quātūcūq3 nō du
ret vſio indubio credo eccleſiā teneri q2 eccl'ia
dr̄ fc̄a locupletior ſicut in ſimili dr̄ in pupillo.ff.
de ſolu.l.in pupillo.pone exemplum ꝑticularis
de eccleſia recipit mutuū quod cōuertit i neceſ
ſaria alimēta miniſtro℞ eccl'ie.nā l3 non duret h̄
vtilitas nihilomin9 eccl'ia ē locupletior. q2 ſi nō
hūiſſet pecuniam mutuatā expendiſſet de ſuo.
Jtē vltra alios limito iſtū tex.q2 tenet' eccl'ia.ꝓ-
bata vſione qn̄ vtile eſt eccleſie illā vſionē fuiſſe
factā ita ꝙ viſilit' feciſſ3 de ꝓprio alias ſecus.po
ne exēplū ꝑticularis recepit mutuū ⁊ fecit fieri
nobile edificiū in loco nō expedienti ita ꝙ gra-
ue eſſ3 eccleſie ⁊ damnoſum illū ſumptū feciſſe
vel approbare.nam hoc caſu credo eccleſia3 nō
teneri ꝑ id qd̄ in ſili hēt' in.l.in fūdo.ff.de rei vē.
nam non pōt dici ꝙ pecunia ſit verſa in vtilitatē
eccleſie ſi non expediebat eccleſie in illum vſum
conuertere. ¶ Jtē ꝑ eandē.l.puto ꝙ eccleſia te
net' ſolu3 reſtituere q̄ꝯtū eſt meliorata.l3 pl9 fu-
erit expenſu3.⁊ ſi in plus fuerit meliorata q̄3 ex
penſum ſolum tenetur ad expenſū.ſatis ꝓbat' i
ſili in.d.l.in fūdo.ratō quia eccleſia hoc caſu nō
tenetur ex contractu ex quo non dedit mādatū
ſed actōe de in rem verſo.ergo ſolum tenet' ad
id in quo eſt meliorata ⁊ hec procedunt vbi ꝑ
ticularis non habebat aliq̄3 adminiſtratōem ſal
tem peculij.alias aūt tenetur ipſe ſuperior i q̄ꝯtū
patitur peculium ſeu admiſtratio inferioris.ita
notanter dicit Jnno.in.c.cum olim.el.ij.de pui.
¶ Jn contractibus factis per monachum ſine
licentia abbatis poteſt dici peculiū in monacho
quicquid detinet abbate ſciente ⁊ patiente ſicut
dicimus in ſeruo.vt in.l.q̄ꝯtuberionis.ff.de pe-
cu.⁊ nota bene hoc dictum vt religioſi non dicā
tur ex hoc habere proprium ne peccent ſi aliq̄
detinent abbate ſciente ⁊ non contradicente.vn
de ſola patientia ſufficit vt dicatur peculium ſi-
bi conſtitutum.⁊ nō.Jnno.ibi ad aliud.nam ex
multē que ibi pōit aperte ſentit idē iudicādū de
religioſis reſpcū acquirēdi vel obligādi eccl'ias

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

qḋ in ſuis reſpectu dñoꝝ ſuoꝝum. quod etiam
approbat Bar.in.l.ſi cõis ſeruus .ff.de ſtipula.
ſuo.ita ꝙ totus ille titulus de ſtipulatõe ſuoꝝuȝ
põt applicari ad religioſos.⁊ idē ſentit Inno.h
in fi.qui dicit idē forte poſſe dici de clerico.ſ.pti
culari.qḋ nõbis.⁊ qꝛ tex.iſte facit mētõnē de ſū
ma taxata de cõi ꝓuidētia q̄ro qd intendat hic
iſte tex. Jo.poteſt intelligi dupliciter.ꝑ i bñti
bus aliquā adminiſtratõnem in monaſterio.⁊ᵒ
in pticularibus nullam adminiſtratõem hñti
bus ⁊ habeꝛ reſpectus ad conſuetudinem quo
rundā religioſoꝝ qui ꝑfigunt certā ſūmā infra
quā iſti pñt mutuū recipē ꝓ vtilitate eccleſie vel
ꝓ neceſſitate ꝓpria qñ ꝓficiſcūtur ex monaſte
rium.⁊ ꝑ hoc hēs iſtam mām ſatis claraȝ. vnde
glo. Inno.nõ proſequoꝛ qꝛ nõ facit multū ad ti
tulum ¶ In glo.fideiubeat .nõ bñ hāc gl.que
nõbiliꝛ limitat.c.i.ſ.eo.vt clericus poſſit ⁊ tene
atur fideiubere pro laico i caſu neceſſitatis.⁊ ē
rõ aptiſſima.qꝛ i tali caſu teneꝛ clericus ꝑ ceterꝭ
elemoſynā facē.xvi.q.i.qm̄.multo fortius fide
iubere.hoc tñ non itelligas i ſimplici monacho
quia non poteſt ſine licentia ſuperioꝛis hoc facē
obligando monaſterium.nam ſe obligare non
poteſt cum nihil habeat.elemoſynā tamen cõ
petentē facere poteſt ſi remotus eſſet a ſuperio
re.vide glo.in cle.ij.de vi.⁊ ho.cle. Et ēt nõ ⁊ᵒ ꝙ
ꝙ clerici licite fideiubent inter ſe. qḋ dixi in.c.ij.
ſ.eo. ¶ In glo.in vbo in vtilitatē ibi. ſȝ agetur
actõe de in rem vſo.puto ēt ꝙ põt agi actõe ne
gocioꝝ geſtoꝝ ſi mutuans habuerit reſpectum
ad eccleſiā ⁊ nõ ad ꝑſonā ſbiectā cui mutuū con
ceſſit ar.opti.in.l.ſi pupilli.ff.de nego.geſ. Et ſi
diceres actõem iſtā nõ cõpetere qꝛ ꝯ voluntateȝ
eccleſie vꝛ mutuū fcm̄ ſi vltra formaȝ cõſtitutaȝ
aliquid fuit receptū.h ꝯriū fecit vacillare Inn.
ꝑ.l.fi.C.de nego.geſ.vbi tex.nõ.dicit ceſſare illā
actõem qñ qs geſſit negociū alteriꝰ eo iuito. vñ
dicit Inno.ꝙ h agiꝛ actõe de in rē vſo. Et idõ oȝ
ꝙ duret vſum qꝛ alias nõ cõpetit illa actio.ſȝ cer
te hoc dcm̄ non ē vm̄ qꝛ ſi ꝑſupponeremꝰ ꝙ ec
cleſia ꝯdicente fuiſſȝ factū iſtud mutuū ceſſaret
actõ de in rem vſo.qꝛ nõ dēs te ingerere nego
cijs meis me iuito.l.ſi ꝓ te.ff.mā.et qḋ nõ. Bar.
in.d.l.fi.vñ dico aliꝛ ꝙ eccleſia ſtatuendo certaȝ
ſūmā nõ vꝛ ꝯdicere vltra ſūmā ſi illḋ ꝯuertiꝛ in
vtilitatem eccleſie ⁊ appeat de vſione qꝛ i dubio
nõ vꝛ qs velle ꝓhibere ꝓpām vtilitatē. vt nõ.in
regu.q tacȝ.de reg.iu.li.vi. Jtē dico ꝙ poſſȝ agi
actõe negocioꝝ geſtoꝝ intelligēdo vt.ſ.dixi. Et
nõ vltio fi.hꝰ gl.ex q̄ hēs iūcto tex.ꝙ nõ ſēꝑ te
netur creditoꝛ eccleſie ꝓbare vſionem.

QUam pro quo. Ponit tres caſus i q
bus fideiuſſoꝛ ꝯ debitorem agit añq̄ȝ
ſoluat vt a fideiuſſione libereꝛ.h.d.⁊ ē Grego.
¶ Nõꝑ ꝙ fideiuſſoꝛ receptus in ꝯtu nõ libēa
tur.lȝ debitoꝛ diu diſtulerit ſolutõeȝ debiti. vꝉ lȝ
creditoꝛ nõ ꝯuenerit dbitorē ſȝ oȝ iſtare corā iu
dice vt abſoluaꝛ.⁊ h cõiꝛ teneꝛ lȝ qdā ꝯ ꝑ.l.pe.
C.eo.ſȝ illa lex cõiꝛ itelligiꝛ i fideiuſſoꝛe de iudi
cio ſiſti q libēaꝛ tpe vt ibi dꝛ. ¶ ⁊ᵒ nõ ꝙ fideiuſ
ſoꝛ nõ teneꝛ pꝰ ſoluē q̄ȝ agē ꝯ debitorē vt libēꝛ.
¶ ⁊ᵒ nõ aliquid innouādū ꝯ eū q ſua bona diſſi
pare cepit.⁊ vide qḋ dixi in.c.ij.de pigno. Sȝ
h q̄ro pone ꝙ fideiuſſoꝛ denūciauit creditoꝛi vt
agēt ꝯ debitorē qꝛ forte diſſipabat bõa ſua ⁊ ali
ter teneri nolebat.nūqd teneaꝛ creditoꝛ ad iſtā
tiā fideiuſſoꝛis agē ꝯ debitorē.doc.h cõiꝛ tenent
ꝙ nõ.ꝑ.l.ſi fideiuſſoꝛ.ff.eo.⁊ vꝛ ibi expſſum niſi
fideiuſſoꝛ eēt acceptus in eo ꝙ non poſſȝ exigi
a debitore ꝑncipali.nā tūc teneꝛ agē ad denūcia
tõem fideiuſſoꝛis.ar.in.l.ſi fideiuſſores .ff.eo.
⁊ hoc etiam tenent legiſte in dicta.l.ſi fideiuſſoꝛ
Sȝ aduerte qꝛ hodie h dcm̄ doc.h nõ vꝛ ꝓce
dere qꝛ cū ꝑ auc.eo.ti.fideiuſſoꝛ nõ poſſit cõue
niri niſi in eo qḋ exigi nõ põt a debitore ꝑncipa
li.eadē ē rõ in fideiuſſore accepto ſimplr qḋ oli
erat in fideiuſſoreȝ accepto in eo qḋ a reo exigi
nõ poſſȝ niſi fideiuſſoꝛ renūciaſſet bñficio auctē
tice eo caſu tene dcā doc.qḋ nõ.⁊ rõ dſie nõ.i.d.
l.ſi fideiuſſoꝛ.⁊ ſūt q̄tidiana oia iſta. ¶ In gl.i.
ibi ab initio ꝯueīt.arguit ēt Vinc.ex tex.ꝙ ſi fi
deiuſſoꝛ vellet ire ad ſtudiū vel ex aliq̄ cā ad lõ
ginq̄s ptes ꝓficiſci poſſet agē vt libereꝛ a fide
iuſſione.ar.in.l.aut longa.ff.de ꝓcura.⁊ vide in
ſpe.in t.ꝺ iudi.§.iij.v.ſȝ qd ſi fideiuſſoꝛ. vbi tra
ctat qd ſi iimicitia interuenit nunqd poſſit fideiuſ
ſoꝛ agē vt libereꝛ. ¶ In fi.gl.nõ glo.⁊ idē tȝ gl.
in.l.lucius.ff.mādati.⁊ cū h dicto vꝛ tñſire Jo.
an.nā alij aliꝛ exponūt iſtā dictõem diu.⁊ maxie
Hoſti.qui dicit diu ceſſare qñ venit dies ſolutõ
nis faciēde ⁊ fideiuſſoꝛ moleſtaꝛ a creditore.vt
in.c.cõſtituꝰ.ſ.e. Sȝ tu tene vt h ſit arbitrariuȝ
⁊ arbitrabiꝛ iudex ex tpis curſu ⁊ ꝑſonaꝝ affcū
⁊ ex alijs q̄ iñ ꝯhētes acta ſunt.nā magis tene
oꝛ ꝓ amico intrinſeco q̄ȝ ꝓ alio nõ ita ꝯiuncto.⁊
ita de ſimilibus.Abbas.

De ſolutionibus Rca.

¶ Supra viſum eſt de obligationibus q̄ tollū
tur ex ſolutõibus.nā ſolutõe eius quod debeꝛ
omnis tollitur obligatio.inſti.qui.mo.tol.obli.
in principio.merito poſt Rcam precedentē ſbij
citur iſta de ſolutõnibus.⁊c.

AD hoc Succeſ
ſoꝛ in bñfi
cio teneꝛ ſoluere debita pre
deceſſoꝛis pro neceſſitate ec
cleſie contracta.hoc d. Nõ
primo ſimilitudineȝ inter hē
dem ⁊ ſucceſſorem in beneficio ⁊ eſt ſimilitudo
in quibuſdam non autem in omnibus.nam quē
admodum heres ſuccedit in vniuerſum ius de
functi.l.hereditas.de petitio.heredita. ita et ꝑ
latus ſuccedit in vniuerſum ius eccleſie. et ſic
eccleſia dicitur quid vniuerſum. de quo vide
glo.in.c.cum ad ſedem. de reſtituti. ſpoliato.
Item cõpanꝛ quo ad ſuſtinēdū onera ꝯtra per

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

predeceſſores.ſed in multis differunt quia hres
cauſat ius a defuncto.ſucceſſor in benneficō ius
cōſequit᷑ non a defuncto ſed a ſuperiore a quo
hūit inſtitutōez. Itē hres tenet᷑ ſoluē oia debita
defūcti qlitercūqʒ ꝯcta.vt nō.in.c.i.de teſta. ſed
ſucceſſor in bñficō nō tenet᷑ niſi illa q̄ ſūt ꝯcta ꝑ
necitate ecclie. Et nō ex hoc ⁊ ex tex.ꝙ i debito
ꝯcto ꝑ ꝑlatū obligat᷑ ecclia ēt pꝰ mortē ꝯbēt dū
mō ꝓbet᷑ ꝙ ꝑ necitate ecclie debitū fuit ꝯctum
⁊ pōdera hū tex.qꝛ nō exigit ꝓbatōez vſiōis in
vtilitatē ecclie. ſed ſolū r̄qrit ꝙ ꝑ necitate ecclie
d̄bitū fuit ꝯctū.ſufficit ergo ſm Hoſti.ꝓbare ca
ſuʒ necitatis.lʒ aliud ſenſerit hic Inno.q exigit
vt ꝓbet᷑ vſio. Sʒ dēʒ Hoſti.plꝰ mihi placʒ ꝑ ea
q̄ dixi in.c.qd̄ qbuſdā.ꝫ.ti.ꝓx.⁊ tene mēti hunc
tex.ſemꝑ ſic intellectū ⁊ extēde ꝑ ea q̄ dixi i.d.c.
ex ꝑ̄ntiū.ꝫ.d̄ pigno.nā ſi ꝑlatꝰ ꝯxit debita ꝑ ſua
ſuſtētatōe tenet᷑ ſucceſſor qꝛ ꝑ neceſſitate ecclie
vr̄ ꝯtriſſe cū ecclia tenet᷑ illū alimētare vt ibi dixi
⁊ nō.j.eo.c.ꝓx.Et ita pluries i fcō r̄ndi i iſtl ma
xime i rectoribꝰ ecclie q i īfirmitate ſua mlta d̄bi
ta ꝯhūt ex q̄ d̄cedūt.nā ſucceſſor tenet᷑ ſoluere.
¶ In glo.i.h iō dic gl.qꝛ hodie filiꝰ ꝑt abſtinē ab
hr̄ditate ꝑ̄rna nec i h tenet᷑ adire ꝑ̄torē. ſʒ ſuffic̄
ꝙ ſe n̄ imiſceat hr̄ditati ꝑ̄rne.vt.l.ipuberibꝰ.⁊.l.
ei q.ff.de acqrē.hr̄. Sʒ ē qd̄ quotidiana nūqd
i dubio ꝑ̄ſumat᷑ filiꝰ hres vt ſic itētō creditorl ſit
fūdata ꝯ filiū niſi ꝓbet ꝙ abſtinuerit ab hr̄dita
te ꝑ̄rna.tex iſte fac̄ ꝙ ſic.nā innuit filiuʒ ſimplr te
neri ⁊c. Sʒ ꝯriū cōit᷑ tenet᷑.vt nō.ꝑ glo.⁊ Bar.
i.l.necrijs.ff.d̄ acqrē.hr̄.⁊ dicēdū latꝰ vt ibi nō.
¶ In glo.ij.ibi oia ſi nō fecēit iuētariuʒ.nūqd
hoc ꝓcedet in foro aie vt hēs nō cōficiēs inuen
tariū teneat᷑ vltra vires hr̄ditarias.dic ꝙ nō. vt
i.c.quāqʒ.d̄ vſurl.li.vi.nā ius ciuile illō inducēs
fūdauit ſe ſuꝑ ꝑ̄ſūptōne ꝙ hres bona hr̄ditaria
occultauerit q̄ ꝑ̄ſūptō ceſſat in foro aie cuʒ de oi
bus credat᷑ cōfitenti.c.ſignificaſti.de hoīci. Itē
dubitat᷑ de filio hēde.nūqd i foro iudiciali ſi nō
fec̄ iuētariū an teneat᷑ de legitia ſua ſatiſfacē cre
ditoribꝰ.vid̄ gl.i auc̄.ſʒ cū teſtator. C.ad.l.fal.⁊
i auc̄.h amplꝰ.C.de fideicōmiſſis.⁊ i vtroqʒ lo
co gl.tʒ ꝙ nō. Itē ē qd̄ nōbilt i eccleſia an teneat᷑
vltra vires hēditarias ſi nō ꝯfec̄ iuētariū.gl.i.c.
i.d̄ teſta.ſētit ꝙ ſic. Bal.ꝯ i.l.fi.C.de iur delibe.
⁊ expꝛ̄ſſius Bar.i.l.i.C.de ſacroſā.eccle.nam fi
ſcus nō tenet᷑.vt nō.i.d.l.fi.ergo nec eccleſia.hr̄
ditas eiʒ delata ecclie itellr̄ delata inq̄ꝯtū nō eſt
oneroſa ne idirecte alienent᷑ bona ecclie. fac̄ qd̄
le.⁊ nō.i auc̄.ſicut.C.de ſacroſanc.eccle.

Si quorundaʒ. Si pla
tus obligat ecclīā ꝑ alienis d̄bit᷑ eſt ſuſ
penſus ipo fcō ab adminiſtratōe ſp̄ūaliū ⁊ tpaliū ⁊
ecclia nō tenet᷑.tria facit.ꝑ̄.ꝓhibʒ.2ꝰ decernit. 3ꝰ
penā imponit.2ꝰ ibi decernētes.3ꝰ ibi ſigs ¶ Nō
ꝑ̄ ꝙ ecclia dr̄ cōmiſſa ꝑlato. ⁊ ex illo vbo gn̄ali
cōmiſſa ⁊c.arguūt doc.diſpōnē hꝰ .c.locū hēre
ſiue eccleſia ſit cōmiſſa alicui ꝑlato ſiue ſit cōmē
data ſiue ſit ꝯceſſa alicui i adminiſtratōez.nā oibꝰ
iſtis mōis eccleſia dr̄ cōmiſſa.idē dicūt i eo qui
ſe intruſit in eccleſia qꝛ nō dʒ eē meliorl cōditōit
q̄ʒ ille q obtinuit eccliam legitio mō.vt i.c.cū q.
de ꝑ̄bē.li.vi. ¶ 2ꝰ nō ꝙ pena huꝰ.c.hʒ locuʒ in
eo qui grauat eccleſiā ꝑ alienis debitis. ex quo
infert᷑ ꝙ ſiue ꝑlatꝰ fideiubeat ꝑ alio ſiue recipi
at mutuū ſiue alienā obligatōem in ſe ſemꝑ icur
rat penā hꝰ.c.idē ſi recipit mutuū ꝑ fcō ſuo ob
ligādo ecclīā niſi recepit ꝑ ſua ſuſtentatōne ſm
doc.nā tūc nō obligat ꝑ alienis debit᷑.ſʒ ꝓprijs
ipſius ecclie. ¶ Nō h vltimū qꝛ ſepe eccleſiarū
rectores in hāc penā incidūt. ¶ Nō 3ꝰ ibi ſigil
la.ar.ꝙ ſigillū ꝓbat ꝓcurationem ſm Vinc.nā
hic vr̄ ꝙ cū ſigillo poſſit ecclia obligari. Sed
Hoſti.tʒ ꝯriū.ſʒ dʒ ꝙ alr̄ ꝓbet᷑ ꝓcuratio.⁊ iſtud
vius niſi ſigillum deputatuʒ ſit ad ꝓcuratōeʒ cō
ſtituendā.fac̄ qd̄ le.⁊ nō.i.c.ſignificauit.de app.
Et loquitur iſte tex. forte de ſigillo impreſſo in
charta nō ſcripta cū datur facultas alteri ſcribē
di qcqd vult.vel cū dat᷑ ſimplr ſigillū vt cū eo ſi
gillet᷑ debitū ſoluēdū noie eccleſie. h tn̄ nō tn̄ſit
ſine vicio falſitatis ſm Hoſti. ¶ Iteʒ nō caſum
in quo actus ē nullus ⁊ pena cōmittit᷑. facit ad
mām quā tetigi in.c.fi.d̄ poſtu.ꝑla.nūquid actꝰ
geſtus ꝯ legē penalē ſit nullus. ¶ Vltimo nō.ꝙ
q̄n̄qʒ in penā infligit᷑ ſuſpenſio ipſo fcō ſine tē
poris prefinitōe.ſed tractat hic Inno.nunquid
inferior a papa poſſit tollere iſtam ſuſpenſioneʒ
⁊ tenet ꝙ ſic.ex quo papa nō reſeruauit ſibi ab
ſolutōem ſicut dicimus in excōicatōe a canone
lata .vt in.c.nuꝑ.de ſen.exco.⁊ cū hac opi.tn̄ſeūt
doc.tu vide glo.in.c.cupientes.§.ceteꝝ.d̄ elec.
li.vi.que tenet ꝯrium.aliā vide in.cle.i.de here.
que alr̄ dixit diſtinguendo vtꝝ ſuſpenſio ſit lata
ad tempus.⁊ tunc inferior non poſſit .an ſimpli
cit᷑.⁊ tunc poſſit.Ego in.c.tā lr̄is.de teſtibus. di
ſtinguo.aut ſuſpenſio eſt lata propter cōtumaci
am ⁊ habet locū diſpoſitio concepta in excōica
tione qꝛ eadē eſt rō in vtraqʒ.ar.c.ex litteris.de
cōſti.⁊ quod nō. Inn.i.c.i.de exceſ.ꝑla.aut ꝑpt
delictum vt hic erat.⁊ tunc non puto ꝙ inferior
a papa poſſit illam tollere niſi in caſibus in qui
bus poſſit diſpenſare.ratio qꝛ pena ſimpliciter
appoſita ꝓpter delictum ītelligit᷑ ꝑpetua. vt i.l.
ſuus. C.de pe.nō. Inno.in.d.c.ex litteris. ſʒ iſe
rior nō pōt tollere penā impoſitā ꝑ ſuperiorem
ij.q.iij.§.nōndū.niſi vt dixi velit diſpenſare i ca
ſibꝰ ſibi cōceſſis.Et rō diuerſitatis inter excōi
catōnem ⁊ aliā penā pōt ſumi ex nōtis in dcō.c.
cupientes. ¶ In glo.i.ibi de ꝓba.quoniam cō
tra.⁊ ibi plene tractatur an ⁊ quando littere pre
latorum faciant fidem.ſed reſpectu iſtius.c.dic
ꝙ prelatus hic ſcribebat ſuper facto proprio.
ideo fides adhibeatur in preiudicium ſuum. ſʒ
ex alio non tenetur eccleſia quia prelatus non
poteſt capitulū obligare ceſſante neceſſitate vel
vtilitate eccleſie.vt ſupra.c.proximo. ¶ In gl.
fi.ibi ipſo iure.nō glo.ꝑ intellectu iſtorū verbo
rum nouerit ſe ſuſpenſum ſeu excommunicatū
⁊c.ꝙ per illa verba pena infligitur ipſo facto pro

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

hoc qꝛ v̄ba ſūt p̄ntis t̄pis.ḡ nō reqrit̄ ſnīa.de q̄
vide glo.in regula in penis.de reg.iur.li.vi.ſed
dubitat̄ nunqd ſuſpenſus in caſu huius.c.icur‑
rat irregularitatē celebrando.Hoſtiē.tenuit q̄
ſic p.c.i.de re iudi.li.vi.ↄ̄riuȝ tenuit hic Jo.an.
qꝛ nō ē ſuſpenſus ab officō.i.ab ordine ſȝ ab ad
miniſtratōe eccl'ie tā in ſpūalibus q̄ȝ in tp̄alibus
⁊ h̄ v̄r vi⁹ maxīe qꝛ i penis dȝ fieri ſtricta iterp̄‑
tatio.facit.c.is qui.de ſen.excom.li.vi. ¶Et in
ſi.glo.Jo.an.hic querit nunquid p̄latus mutu‑
ans pecuniā eccl'ie incidat in iſtā penā ⁊ format
q.cū eccl'ia hȝ pecuniā ſupfluā ⁊ ſȝ q̄ non qꝛ cū
eccl'ia teneat̄ facere elemoſynā indigentib⁹.xvi.
q.i.qm̄ ita.⁊ pecuniā mutuare.⁊ nō ſingularit̄ h̄
dictum quia facit ꝓ his que dixi in.c.ij.de fide‑
iuſ.nō ḡ poteſt redargui p̄latus ſi mutuat indi‑
gentibus pecuniā eccl'ie.ſȝ intellige vt dixi qn̄ ec
cleſia abundat.Abbas.

O Edoardus

Debitor q nō ē ſoluē do excōicat⁹ qꝛ nō ſoluit abſoluit̄ cūȝ
cautōe de ſoluēdo cū ad piguiorē fortunā ꝑue‑
nerit.vel nōbili⁹ ⁊ ſic.ſi cleric⁹ nō hēat vn̄ ſatiſfa
ciat ſuis creditoꝛibus nō debȝ excōicari nec alr̄
moleſtari.p̄ſtabit tn̄ cautōȝ ſaltē iuratoꝛiā d̄ ſol‑
uēdo cū venerit ad piguiorē fortunā.⁊ ē caſ⁹ ſin
gularis iudicio meo cū nullā faciat iſte tex.men
tōnem de ceſſione bonoꝝ.ſȝ gl.⁊ doc.alit̄ ſētiāt
⁊ diuidit̄ in duas ptes.nā p̄ ponit querelā impe
trand.⁊ꝫ dat iudices.ibi mandam⁹. ¶Nō p̄ q̄
ꝓ debito ciuili poteſt clericus excōicari ſi cōtu‑
maciter reſiſtit p̄cepto iudicis de ſatiſfaciendo.
¶2⁹ nō ar.op.q̄ ꝓ debito clericus nō dȝ carce
rari.⁊ vide Jo.an.in.c.ſi clericus.de ſen.exco.
li.vi.in nouella.q h̄ ſentit ⁊ facit quod.j.dicam.
¶Nō 3⁹ q̄ impotentia ſoluēdi reddit effectuȝ
obligatōnis inanē ⁊ fruſtratoꝛiū de p̄nti ſȝ non
tollit ſubſtātiā ſolutōnis ſȝ differt̄ ſolutō i tēp⁹
potētie. ¶Nō 4⁹ ibi relaxaſ ⁊ ibi ſine difficul‑
tate q̄ a ſnīa excōicationis iniuſta nō ſit abſolu‑
tio.ſȝ relaxatō ſine alia difficultate.vn̄ nō tenet̄
ſoluere expenſas.⁊ ſatis eſt q̄ iudex ſupioꝛ rela
xet ad hoc.c.ſacro.de ſen.⁊ vide Jo.an.in.c.ve
niens.de te. ¶Op.ↄ̄ tex.v̄r eīm q̄ data ipoten
tia ſoluendi debeat fieri cōmutatō i penā coꝛ‑
poralē.c.finē.de dolo ⁊ cōtu.⁊ in.l.ſi.ff.de in ius
vo.⁊.xiiij.q.vi.ſi res. Solo.dicit Jo.an.q̄ qn̄qȝ
qs ꝯuenit̄ ad intereē ⁊ nō fit cōicatō i penā coꝛ
poralē ſiue agat̄ ex ꝯ̄tu ſiue ex quaſi delicto.ſȝ
differtur donec debitoꝛ peruenerit ad piguiorē
fortunā vt hic ⁊ in.c.cū oliȝ.el.ij.de reſti.ſpolia.
⁊ in.l.nā is.ff.de dolo.aut cōuenit̄ qs ad inter‑
eſſe ⁊ ad penā.⁊ tūc ſi pena ē applicāda pti vt in
furto nō dȝ fieri cōmutatō q̄tenꝰ eſt pena niſi au
ctoꝛe cōſētiēte.ar.xij.q.ij.ſ̄nitat̄.ſi vō pēa veīt
applicanda fiſco ⁊ agit̄ ad vindictā.tūc hȝ locū
ↄ̄riū vt ēt inuito accuſatoꝛe poſſit fieri cōmutatō
pene pecuniarie in penā coꝛpoꝛalē.⁊ vide qō nō
Hoſt.i.c.ſi.d̄ h̄p. ¶In gl.i.ibi cui eps.iſtō ē ni‑
mis gn̄ale.nā ex h̄ ſeq̄ret̄ q̄ alij q̄b⁹ ep̄i nō ꝯmit‑
tit vices ſuas nō dicerent̄ officiales qō ē falſum
qꝛ qſqȝ hn̄s officiū pōt dici officialꝭ.⁊ d̄r ab offi‑
cio officis qō idē ē qō nocco noces.vt in.c.nihil
de elec.Sȝ h̄ ponit̄ p ↄ̄riū qꝛ officialis nō nocȝ
imo ꝓdeſt exercēdo iuſtitiā.ſȝ crimīoſis v̄r q̄
noceat.vt i.c.nō ē crudelis.xxiij.q.v.Itē nō gl.
ↄ̄ iſtū tex.nā iſte erat officialis archidiaconi ⁊ d̄
iure ſpāli hȝ archidiacon⁹ ibi iuriſdictōeȝ.nā d̄
iure cōi archidiacon⁹ nō pōt excōicare.c.ad h̄.
de offi.archi.ſȝ ex quo qs hȝ iuriſdictōem eccle‑
ſiaſticā pōt excōicare.c.cū ab eccl'iaꝝ p̄lat.d̄ off.
oꝛ.⁊.c.i.d̄ ſē.ex.li.vi. In gl.ij.ibi audiri nō dȝ
alia lr̄a ē ſine negatīa nō.⁊ tūc reſultat ↄ̄ri⁹ intel
lect⁹ ⁊ variat̄ glo.qꝛ tex.l.quā alꝭ.repit̄ vari⁹ ſȝ
cōiter tenet̄ vt nō poſſit cedē bonis an̄q̄ȝ cōdē‑
net̄ vel ꝯfiteat̄ debitū.⁊ rō ē qꝛ ꝑiculoſū eēt cre‑
ditoꝛi ſi admitteret̄ ceſſio ꝑp⁹.nā forte tp̄e q̄ de
bitoꝛ ꝑuenerit ad piguiorē fortunā nō poſſit cre
ditoꝛ ꝓbare debitū ꝓpt̄ moꝛtē vꝉ abſn̄tiā teſtiū.⁊
id̄o dȝ p̄ liqdari debitū ⁊ poſtmōȝ cedat bonis ſi
vult.⁊ ex h̄ argue q̄ exceptō ipotētie nō d̄ſt pro
ceſſū iudicis nec ꝯdēnatōeȝ.ſȝ dūtaxat exactōeȝ
qō plen⁹ dixi i.d.c.oliȝ.⁊ ſētit gl.h̄ q̄ iſte cleric⁹
ceſſit vꝉ cedē volebat bonis.⁊ gl.vltia h̄ clari⁹ ſē
tit.Et ēt doc.h̄ ⁊ ꝓdeſt h̄ ceſſio vt nō detineat̄ i
carcerib⁹.vt.l.i.C.q bōis cedē p̄nt.ſȝ p iſtā ceſſi
onē oīa bōa p̄nt ſibi auferri ita vt dubitet̄ nūqd
p̄ni d̄ doꝛſo ſibi auferāt̄.⁊ cōit̄ tenet̄ q̄ nō qꝛ n̄
auferunt̄ dānat̄ ad vltimū ſupplicium.l.diuus.
ff.de cu.reoꝝ.ſȝ i clerico h̄ nullo iure ꝓbat̄ imo
poti⁹ ꝓbat̄ oppoſitū.nā ſi iſte ceſſiſſet bōis n̄ fu
iſſȝ excōicat⁹.Itē h̄ narraſſȝ papa ad magꝭ gra‑
uādū ꝓceſſū iudicꝭ.Itē ſi papa itēdiſſȝ h̄ q̄ iſte
debēt cedē quēadmōȝ mādauit vt p⁹ rcipet̄ cau
tō ita mādaſſȝ vt p⁹ admittēt̄ ceſſio bonoꝝ.c.ad
audiētiā.de deci.Itē fac̄ tex.c.ꝑueit.ſ.de fide‑
iuſ.nā ibi.cleric⁹ nō ceſſit bonis ſȝ ſolū r̄ddit⁹
fuerūt aſſignati creditoꝛib⁹ detinēdi vſq̄ȝ ad ſa‑
tiſfactōeȝ debitoꝝ.ad idē tex.c.oliȝ.p̄allꝭ.vbi ex‑
pectat⁹ fuit ille eps donec poſſȝ ſoluē.nullū ḡ iuſ
ē qō clericꝭ ipōat nec̄itatē bonis cedēdi.imo po
tius iura p̄allꝭ.videt̄ ꝓbat̄ oppoſitū vide gl.nō.
i.c.ſtudeat.l.di.q̄ dic̄ a clerico d̄bitoꝛe nō eē oīa
extoꝛquēda.ſȝ debēt reliq vn̄ viuē poſſit qō nō.
ꝑpetuo.nā videm⁹ q̄ miles ſecli n̄ cogit̄ cedē bo
nis.nec conuenitur niſi inq̄ȝtuȝ facere poſſit de
ducto eo ne egeat.l.miles.ff.de re iudi.vn̄ idem
⁊ foꝛtius dicēdū ē in milite dei qō voluit glo.in
dicta.l.miles.⁊ ibi Bar.nā videm⁹ etiam q̄ mul
te perſone ſunt p̄uilegiate ne cōueniantur vltra
q̄ȝ facē p̄nt vt marit⁹ ſocrus patronus ⁊ ſimiles
l.ſunt qui.cum duabus ſequē.ff.de r̄e iudi.foꝛti
us hoc dicendum eſt in clerico.vide tex.xxiij.
hōe.viij.in.c.rep̄hēſibile.⁊ in.c.xp̄ianis.xi.q.
p̄ma. ¶In glo.que eſt in verbo non valentem
que ē ītia in fi.nō ſi.glo.in eo q̄ diſcutit.nūquid
excommunicatio lata contra notoꝛie valentem
ſoluere teneat vel ſit nulla ⁊ poteſt generalit̄ in‑
duci ad qōnem.nunquid notoꝛia iniuſticia red
dat excommunicationem nullam et arguit glo.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

pro ⁊ ꝯ. ⁊ tandez videt̃ velle ꝙ tutius ſit tenere
eā validā ⁊ iuſtā. ⁊ do. An. vr̃ velle ꝙ ſi notorie
cōſtaret debitorē eē non ſoluendo ꝙ excōmu/
nicatio ſit nulla. al̃ſecus. ⁊ ſic ſentit ꝙ notoria in
iuſtitia reddat eā nullā. Sꝫ aduerte qꝛ i alijs ſē
tentijs ab excōicatione hoc poſſit admitti. vt eſt
nōbile dcm̃ Inno. i. c. fraternitat̃. de frigi. ⁊ ma.
facit tex i. c. inter cetera. de re iudi. ⁊ vide qđ ibi
dixi. ſꝫ in excōicatione eſt magis dubiuꝫ ⁊ vide
tur archi. tenere in. c. venerabilibꝰ. de ſen. excō.
li. vi. ꝙ ſemꝑ excōmunicatio teneat ex quo error
nō ē expſſus i ſnīa. ad hoc. c. ꝑ tuas. ḋ ſen. excō.
vbi tex. ponit exēplū nullitatis qñ ē expſſus er/
ror i ſnīa. vel qñ fuit lata poſt appellationem ad
id qđ le. ⁊ no. i. c. romana. §. i vniuerſitatem. de
ſen. excō. li. vi. vbi dicit̃ ꝙ tutiꝰ ē tenere ꝙ liget.
lꝫ ſit iniuſta. ſꝫ de rigore ⁊ ſbtilitate iuris aliam ꝑ
tem putarē viorē. nā vbi notorietas ibi nulla eſt
pſūptio ꝓ ſnīa. vñ non apparet ratō quare eccle
ſia velit aliquē iniuſte ligare cū apud deū ligatus
nō ſit. vt i. c. i. de re iudi. li. vi. ¶ In glo. ſi. ibi et
ita patꝫ. hec glo. māifeſte ſentit ꝙ iſte Odoardꝰ
ceſſit bonis ⁊ qđ ꝓfuit ceſſio vt euitarꝫ carceres
ſꝫ certe vt. ṡ. dixi hic colligit̃ totum oppoſitum
qꝛ nec carceratus fuit lꝫ debitum fateret̃ nec ceſ
ſit bonis. nec cedere paratꝰ erat. ⁊ iō dic gl. ꝓce
dere in pſonis non ꝑuilegiatis. tene tñ menti gl.
qꝛ doc. cōiter aperte non reprobant. imo Fede.
conſilio. clxxxviij. videtur hoc ſentire. vbi ĩctat
nunquid exceptio excōicationis impediat ceſſi
onē bonoꝝ. ⁊ loquit̃ de clerico ⁊ cōcludit ꝙ nō.
qꝛ ꝑ ceſſionē liberatur ab excōicatione. ſed do.
Pe. de ancha. tenebat qđ. ṡ. dixi clericum nō ar
tari ad cedendū. ⁊ hoc intelligo verum vt cleri/
cus cōueniat̃ inqꝫtū facere pōt ⁊ nō vltra qñ cō
uenitur ex cōtractu. ſecus ſi ex maleficio vl̃ qſi.
nā tūc ñ hēbitur rō ne egeat. vt nō. ſentit iſta gl.
⁊ aptiꝰ vide in. c. olīꝫ. el. ij. de reſti. ſpo. ¶ In ea.
glo. ibi de redditibꝰ eccleſie nō. glo. qꝛ apte ḋcla
rat aīmuꝫ ſuum ꝓ intellectu. c. ꝑuenit. vt intelli/
gat̃ de redditibus bñficioꝝ. ſꝫ tu dic vt ibi dixi
⁊ ad iſtū tex. pt̃ dici ꝙ nō fac̃ ꝓ nec ꝯ. qꝛ nō appꝫ
ꝙ iſte clericꝰ eēt bñficiatus.

IS qui

Cōq̃rens ſe indebite
ſoluiſſe h̃ ꝓbare dꝫ ni
ſi i caſu hic poſito. p̃ dictū. ⁊ꝰ exceptō.
ibi niſi. ¶ Nō p̃ ꝙ ſoluens alicui pecuniam pre
ſumitur ex cauſa debita ſoluiſſe. qꝛ nemo pſumi
tur iactare ſuuꝫ. vt i. l. cū de idebito. ff. de ꝓbati.
⁊ i. c. ſuꝑ hoc. dē renunc. vñ lꝫ a pncipio qs non
pſumatur obligatꝰ. ſꝫ aſſerēti debitū icūbit onꝰ
ꝓbādi. vt i. c. actor qđ aſſeuerat. vi. q. vltia. ⁊ i. l.
i. C. de ꝓba. tñ pꝰ ſolutōem fcām pſumit̃ ꝓ de/
bito ꝑ rōem p̃dictā. Ego limitarē hunc dictuꝫ ⁊
tex. qñ ſolutō pecunie fuit facta aliqua cā p̃tēſa.
ſꝫ vbi ſimplr̃ fuiſſꝫ fcā ſolutio. tunc pſumeretur
potius mutuum vel depoſitum. niſi qualitas ꝑ/
ſonaꝝ aliud ſubdeat. vt ē nōbilis glo i. l. cū quid
ff. ſi cer. pe. puta ſi ſimplr̃ dixi tolle hāc pecuniaꝫ
¶ Nō ꝙ ꝯ mendacem eſt de facili pſumenduꝫ
nā ꝯuictꝰ hic de mendacō qꝛ negauit ſibi ſoluti
onē factā tenet̃ poſtea ꝓbare pecuniā debitā ſi
allegat eā debitā. ⁊ ex hoc ⁊ ex tex. nō ꝙ reuſ cō
uictus i vna exceptōe pōt trāſire ad aliā ēt ꝯriā
nā p̃ iſte negauit ſolutōeꝫ ſibi fcām ⁊ cōuictꝰ de
ſolutōe pōt allegare ꝙ debite recepit pecuniam
ſꝫ tenet̃ ꝓbare debitū. ⁊ facit ad. q. quotidianaꝫ
quidā accuſat̃ de homicidio. negat i pncipio de
mū cōuictꝰ allẽat ad ſui defenſionē occidiſſe. du/
bitat̃ nunqd debeat admitti ad ꝓbādū cū ſit ꝯui
ctus de mēdacō. ⁊ facit iſte tex. ꝙ ſic inducēdo.
vt. ṡ. ¶ Itē fac̃ reglã nullꝰ pluribꝰ. de re. iur. li.
vi. ⁊ vide hāc. q. ibi plenꝰ i mercu. ¶ In gl. i. h̃
glo. cōtinet māꝫ ſatis difficilē ⁊ legalē. ⁊ ē quaſi
tracta ex viſceribus glo. iuris ciuilis. vt. l. cū qs.
C. de iur. ⁊ fac. igno. ⁊ ibi ꝑ doc. plene diſcutitur
hec mā. ⁊ vt clare intelligas eſt ſciendum ꝙ qđ/
dā ē debitū nāle tantū. quoddā ciuile tantū. qđ/
dā nāle ⁊ ciuile ꝯ qđ nulla competit exceptō. qđ
daꝫ eſt nāle ⁊ ciuile ꝯ quod competit exceptio.
qñqꝫ tñ hec exceptō ē tēporalis qñqꝫ perpetua
quandoqꝫ dubitat̃ an ſit tꝑalis vel ꝑpetua. Itē
quedā ē ꝑpetua fauorabilis quedā odioſa. Itē
q̄dā exceptō ē iducta ad rigorē iuris ſeruandū
⁊ ſub iſtis termis ſic i vnū redactis cōcludit̃ to/
ta mā huius gl. Debitū tñ naturale tātū ē illud
qđ de iuregentiū inducit̃ ſine aliqua ꝓbatione
iuris poſitiui. ⁊ ē tex. i. l. cū amplꝰ. in. §. is vō. ff.
de reg. iu. ⁊ i. l. ſtichū. §. nālis. ff. de ſo. ⁊ hec obli
gatō nālis eſt duplex. quedam q̄ orit̃ ex cōſēſu.
vt in obligatōne orta ex pacto nudo. ⁊ hoc intel
lige de iure ciuili ſm qđ non datur actio ex nu/
do pacto. ſꝫ cōpetit exceptio rōne nālis obliga/
tōnis. vt in. l. iuriſgentiuꝫ. §. ſꝫ cū nulla. ff. ḋ pac.
ſꝫ de iure canonico dic vt nō. i. c. i. de pacti. ⁊ po/
nūt alij aliud exēplū. vꝫ in eo qđ relinqt̃ in teſtō
minꝰ ſolēni. nā ibi ē cōſēſuſ ḋfūcti. ſꝫ nō ē appro
batus ꝑ iuſ ciuile ſine ſolēnitate debita. alij tñ ne
gāt h̃ exm̃. ſꝫ cōiter tenēt pm̃. Et dicendū vt nō.
in. d. l. cū qs. Secundo pncipalit̃ obligatio nālis
orit̃ ſine expreſſo conſenſu ex quibuſdam mer l
motibus nature ſm quaꝫ qs obligat̃ nālr̃ ad
benefaciēdū benefacienti. vt in. c. cū in officijs. ḋ
teſta. ⁊ i. l. ſꝫ ⁊ ſi. §. ꝯſuluit. ff. de peti. here. Debi/
tū ciuile tm̃ eſt illud qđ iducit̃ ex diſpoſitōe iu/
ris ciuil̃ tm̃ ſñ aliq̄ obligatōe nāli. exm̃ ponit̃ de
debito ꝑ chirographuꝫ fcō ſpe future nūeratōis
nā pꝰ biēniū nō pōt opponi exceptō nō nūerate
pecunie. l. i ꝯtribꝰ. C. de nō nu. pe. Sꝫ pꝰ bienni
um obligat̃ debitor ciuilit̃ ſꝫ nō nālit̃ qꝛ nūqꝫ pu
re cōſenſit. ſꝫ ſpe future nūeratōis q̄ non fuit ſe
cuta. qdā tñ negauerūt h̃ exēpluꝫ dicentes ꝙ pꝰ
biēniū eſt orta obligatio naturalis qꝛ pōt exigi
pecunia. ſꝫ cōiter tenet̃ exēplū ꝙ lꝫ pſumat̃ ob/
ligatō nālis ex pſūpta nūeratōe. tñ i vitate obli/
gatō nāl̃ nūqꝫ affuit. nā qđ ē ḋtū nāe ē ḋtū legi. vt
i. l. ſi pr̃. ff. ḋ ſo. ḋbitū nāle ⁊ ciuile ē vbi ꝯcurrūt
ꝯſēſus i obligāº ⁊ approbat̃ obligatō a iur̃ poſi
tio. nā rōe illiꝰ approbatōis dr̃ debitū eē ciuile.
nā olī anqꝫ eēt iuſ poſitiuū ñ erat niſi ḋbitū nāle ⁊

reddebatur ius manu regia.l.ij.ff.de ori.iur.po
ſtea ſuperuenit ius ciuile ⁊ quoſdaꝫ cõtractus
approbauit.quibuſdam vero cõtractibꝰ reſiſtit
quibuſdã aſſiſtit. vñ actꝰ naturalis approbatꝰ a
iure ciuili hꝫ hodie effectũ vt in iudicio mãdet̃
executioni.⁊ ſi nulla exceptio cõpetit. tũc nõ eſt
dubitandũ de tali debito.qñqꝫ ⁊ q̃rto debitum
cauſatur naturali ⁊ ciuili mõ ſ̃m qḋ p̃dixi.ſꝫ ali-
qua exceptõ cõpetit qñqꝫ tẽporalis.exemplũ.ꝑ
miſi tibi aliquid ſolẽniter ad certũ diẽ.añ aduẽ-
tum diei cõpetit exceptio ꝯ hoc debitum.qñꝫ ex
ceptio ẽ ꝑpetua.exẽplũ in velleiano. naꝫ mulier
hꝫ ꝑuilegiuꝫ vt efficaciter nõ teneatur ex inceſ-
ſione pro alienis debitis.ſi õ facto fideiuſſit ob
ligatur naturaliter ⁊ ciuilr̃.ſed perpetuo cõpetit
exceptio ex bñficio ſibi idulto.⁊ hec exceptio ẽ
fauorabilis qꝛ i fauorẽ mulierꝝ p̃ncipaliter indu
cta.q̃dã ẽ exceptõ ꝑpetua ⁊ odioſa.exẽplũ i ma
cedoniano.nã ex mutuo obligatur filiuſfamili
as naturaliter ⁊ ciuiliter.ſꝫ ex diſpoſitõe.l.habꝫ
ꝑpetuã exceptionẽ ꝯ creditorẽ.⁊ h̃ exceptõ fuit
iducta i odiũ creditorꝝ.nõ aũt p̃ncipalr̃ i fauorẽ
filiorũfamilias.quedã ẽ exceptio iducta ad iu-
ris rigorẽ ſeruãdũ.vt illa q̃ ex ſñia iuſta pꝰ miſſi
tũ in rẽ iudicatã.nã ſi mihi eras obligatꝰ in cẽtũ
⁊ iudex iniuſte declarauit te mihi obligatũ nõ fo-
re nõ tollit̃ per hoc obligatõ. qꝛ iudex declarat
⁊ nõ diſponit.vt in.l.ex diuerſo.ff.de rei ven.ple
ne legit̃ ⁊ nõ.i.l.iul̃.ff.de cõdi.ide.dixi i.c.ꝓpo-
ſuit.⁊ i.c.cuꝫ noſtris.de cõceſ.p̃ben.ſꝫ tñ cõpetit
exceptõ ex ſñia ⁊.ꝓcedit hoc exẽplũ in caũ quo
ſñia nõ tollit aliquã obligatõnem.vtputa qꝛ ẽ de
claratoria.nã qñqꝫ ſñia tollit obligatõem.vtpu-
ta quãdo ẽ priuatiua ſeu diſpoſitiua. naꝫ iudex
ex cauſa quãdoqꝫ liberat quẽ ab obligatõe.alũꝰ
ad hoc.xv.q.vi.i.c.nos ſactorꝝ.⁊ plene nõ.in.d.
l.cum quis.⁊ in hoc caſu iſtud exemplũ non ca
deret in hac parte.ſꝫ potiꝰ ſub ſpecie idebiti nã-
lis ⁊ ciuilis vel ciuilis tantũ ſꝫ ꝙ ſñia operatur.
quãdoqꝫ ⁊ vltimo dubitatur an exceptõ ſit ꝑpe
tua an tẽporalis.exẽplũ cũ.ꝓmiſi tibi dare decẽꝫ
cũ Imperator venerit Italiã.nã ſi nũq̃ꝫ venẽit
exceptio perpetuo ꝯpetit ꝯ te.ſi venerit vſqꝫ ad
ãnuꝫ exceptõ eſſet tẽporalis de preſẽti.ergo du
bitat̃ an exceptio ſit ꝑpetua an tp̃alis.his termi
nis nũc breuiter declaratis venio ad p̃ncipale.ꝓ
poſitũ glo.an ⁊ quãdo idebite ſolutũ poſſit re-
peti ⁊ ſequẽdo ordinẽ glo.diſtingue ꝙ aut fuit
debitum naturale tãtũ ſꝫ ciuilit̃ indebitũ. ⁊ tunc
glo.diſtinguit ꝙ aut errore iuris fuit facta ſolu
tio ⁊ nõ cõpetit repetitõ aut errore fc̃ẽ ⁊ põt r̃pe
ti.exẽpluꝫ hr̃s volẽs retinere falcidiã ſoluit le-
gata itegra credẽs ſe teneri.certe nõ põt repete
re.qꝛ errauit i iure. Si aũt credebat hereditatẽ
eẽ ſufficientẽ tunc repetit.qꝛ errauit in facto. vñ
error iuris nõ excuſat vbi debitũ naturale p̃ceſ
ſit.ſecus in errore fc̃i.vt i.l.error.C.ad.l.falci.et
intellige quãdo error facti fuit.ꝓbabilis.nã im-
probabilis nõ excuſat.vt in.c.ad apoſtolice.j.õ
cle.excõ.mini.⁊ i.c.ij.õ ꝯſti.li.vi.⁊ ex his poteſt
colligi vna concluſio ꝙ error facti.ꝓbabilis ex-
cuſat ẽt vbi.ꝓceſſit debitũ naturale tm̃. ſecus in
errore iuris.vltimã tñ partẽ cõcluſionis dic.ꝓce
dere in maiori ⁊ i ꝑſonis nõ priuilegiatis. nam
minor ⁊ mulier miles ⁊ ſimiles perſone q̃ excu-
ſant̃ ab ignorantia iuris ſoluendo per errorem
poſſunt repetẽ ar.i.d.l.cũ de indebito.⁊ licꝫ ali
qui ꝯ. qꝛ ſubeſt debituꝫ naturale.p̃mũ tamẽ cõi
ter tenetur.ex quo dicte ꝑſone cõiter excuſãtur
ab ignorantia iuris.⁊ predicta procedunt in na-
turali obligatione ſtricte ſumpta vt in illa q̃ orit̃
ex pacto ſimplici.ſꝫ in obligatõe naturali magis
lata.vt ẽ illa qua naturaliter iducimur ad bene-
faciendũ benefaciẽti.ẽ dubiũ nũq̃d cõpetit repe
titio.nã glo.nõbilis.in.l.ex hoc iure.ff. de iuſti.
⁊ iure vr̃ velle ꝙ regulariter cõpetat repetitõ ſꝫ
qñqꝫ ſecus per.l.ſi non ſortem.§. libertus.ff.de
condi.ide.vbi libertus preſtãs operas ſuas in-
debitas nõ repetit. qꝛ naturaliter obligatur ad
operas obſequiales.ſꝫ dic de hoc plene ꝑ Bar.
in.l.ſi teſtõ.ff.de fideiuſ.vbi i effectu cõcludit ꝙ
vbi talis obligatio naturalis ẽ redacta ad neceſ
ſitatẽ p̃ſtationis ꝑ ius ciuile.tũc nõ cõpetit repe
titio.⁊ h̃ caſu loquit̃ dictus.§.libertus. aut non
ſubeſt talis neceſſitas.⁊ ſi ſoluit tantũdẽ nõ põt
repeti.vt in.d.l.ſi teſtõ.§.i.ſi vero aliud ſoluitur
tunc poteſt fieri repetitio.quia nullo iure cauet̃
ꝙ hoc caſu nõ poſſit repeti.⁊ ſic.ꝓcedit glo.i.d.
l.ex hoc iure.quod nõ.quandoqꝫ ⁊ t̃. ſoluit̃ in
debitum naturaliter.ſed ciuilit̃ debitũ.⁊ tunc ſꝫ
gl.poteſt r̃peti.⁊ dic quacũqꝫ ignorãtia fuit fcã
ſolutio ſiue ꝑ errorẽ facti ſiue iuris. qꝛ ego cer-
to de damno vitãdo ⁊ tu de lucro captãdo.ꝑ h̃
dcã.l.ſi non ſortẽ.§.indebitũ.quãdoqꝫ ⁊ ꝫº ſol-
uitur idebitũ vtroqꝫ iure.qꝛ nõ erã obligatꝰ nec
naturaliter nec ciuiliter.⁊ tunc põt repeti q̃cũqꝫ
igrãtia ſolueriꝫ.ſecꝰ ſi ſcient̃ ſoluiſſẽ.qꝛ tẽ vide-
or donaſſe.vt i.l.cꝰ ꝑ errorẽ.ff.de re iud. fallit in
ſolutõe vſurarꝝ.nã illas poſſũ repetẽ.vt i.c.debi
tores de iureiur.⁊.j.õ vſur. q̃i ꝑ totũ. quãdoqꝫ
⁊ quarto ſoluit̃ idebitũ ꝑ exceptõeꝫ.vt qꝛ hñ in
ſe debitũ.ſꝫ exceptõ ꝯpetit vt.ſ̃.dixi.⁊ tũc ſi exce
ptio ẽ tp̃al̃ nõ põt repeti regulariter.ſi võ ẽ ꝑpe
tua ⁊ fauorabil̃ põt repeti.vt i iuribꝰ allãtis i gl.
ſi võ ẽ odioſa dicit gl.ꝙ ſi nõ põt r̃peti ſiue igno
rantia iuris ſiue facti.ſed de hoc dic melius vt
legit̃ ⁊ nõ.i.l.ſi.ff.ad mace.naꝫ ſi.ꝓbabili errore
fuiſſet facta ſolutõ cõpetit repetitio.qñqꝫ ⁊ vlti
mo exceptõ ẽ iducta ad iuris rigorẽ ſuandum
⁊ tunc dicit glo.ꝙ ſcient̃ qs ſoluit nõ repetit̃.q̃ſi
dicat ſecꝰ ſi ignorãter ⁊ ex h̃ vr̃ glo.velle ꝙ ſi in-
iuſte abſolutus ꝑ ſñiaꝫ ſoluit ṽm debitũ nõ põt
repetẽ ſi ſcient̃ ſoluẽit.ſecꝰ ſi ignorãt.ſꝫ h̃ dicẽm
idiſticte nõ eẽ bene dictũ.nã eo caſu quo ſñia nõ
tollit obligatõeꝫ nãlem nõ cõpetit repetitõ ẽt ſi
ſolutõ ẽ fcã ꝑ ignorantiã iuris.vt.ſ̃.dixi in p̃ mẽ
bro. Itẽ nõ ẽ ṽm ꝙ ſñia ſemper tollat obligatõ
nem ẽt ciuilem.nã qñqꝫ tollit vtrãqꝫ obligatõeꝫ
vt quando eſt diſpoſitiua.⁊ tunc idẽ dicendum
ꝙ eo caſu q̃ ſoluit̃ idebitũ vtroqꝫ iur̃. qñꝫ tollit

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

obligatōꝫ ciuileꝫ tm̄. ⁊ tūc idē dicēdū ꝙ qñ ſolui
tur indebitū ciuilr̄ tm̄. ⁊ idē in ſilib⁹. ⁊ qñ ſnia
opereꝛ hos effect⁹ dic vt nō. in. d. c. ꝓpoſuit. ⁊. c
cū nr̄is. ⁊. l. iulian⁹. ff. de ꝯdi. inde. ⁊ in. l. cū qs.
ꝑalle. ¶ Sꝫ vltra ꝑdicta q̄ro ꝑ qd ſi debitoꝛ fe-
cit appodiſſaꝫ ſeu chirographū de pecunia mutu-
ata quā in veritate nō accepit ſed ſpe future nu
meratōis ſimpl'r fuit ꝯfeſſus ſe recepiſſe nec. ĩ.
biēniū ꝓpoſuit exceptōeꝫ nō numerate pecunie
nunqd poſt lapſuꝫ biēnij hēat iſte debitoꝛ aliqd
remediū. ⁊ videꝛ ꝙ nō ꝑ. d. l. in ꝯtrib⁹. vbi dr̄ ꝙ
ſi debitoꝛ tacuit ꝑ biēniū nō hꝫ remediū q̄ min⁹
ſoluat. Hoſt. h̄ multa ſcripſit. ſꝫ in effectu vult ꝙ
q̄tuoꝛ remedia ꝯpetūt a ꝑncipio debitoꝛi. ꝑmū
eſt exceptio nō numerate pecunie ⁊ h̄ durat ꝑ
biēniū a tpe cōfeſſionis ⁊ trāſfert onus ꝓbandi
in creditorē ꝙ pecunia fuit numerata ⁊ eſt exce
ptio magni effect⁹ ⁊ fuit inducta. qꝛ debitoꝛ an-
xietate ꝯſequēdi mutuū de facili ſcribit ad peti-
tionē creditoꝛis ſe recepiſſe qd in veritate nō re
ceperat. ¶ Scōm remediū eſt exceptio doli. ⁊
h̄ nō tolliꝛ tpe. qꝛ ſemꝑ doloſe petit creditoꝛ ex
q̄ pecunia nō eſt numerata. ar. in. l. ij. ff. de doli
excep. ſꝫ on⁹ ꝓbandi ꝙ nō fuit numerata incū-
bit ipi debitoꝛi. qꝛ ꝯfeſſio facꝛ fidē ꝯ eū ꝑ. c. ꝑ tuaſ
de ꝓba. ⁊ ꝑ. l. gñalr̄. C. de nō nu. ⁊ h̄ tenēt cōiter
legiſte in. l. ſi ex cautōe. C. eo. ti. ¶ 3ᵐ remediuꝫ
eſt exceptio in factū. ⁊ idē dicēdū qd in ꝑcedēti
¶ 4ᵐ remediū eſt ꝯditio ob cām. qꝛ obligauit
ſe ob cām ⁊ cā nō fuit ſecuta. ⁊ h̄ exceptio cū ſit
ꝑſonalis durat. xxx. annis. l. ſicut. ff. de ꝑſcript.
xxx. an. ſꝫ opoꝛtet ꝙ debitoꝛ ꝓbet pecuniā non
ſolutam. vñ tm̄ in ꝑ remedio releuaꝛ debitoꝛ ab
onere ꝓbandi. ſꝫ eſt nōbile dubiū qd in eccl'ia ⁊
clericis reſpectu coꝝ patrimonij nunqd poſt bi
enniū ꝑueꝛ exceptōe nō numerate pecunie. Ho
ſti. inſtat multū ⁊ tñ ꝯcludit ꝙ nō. qꝛ. l. in ꝯtrib⁹
inducens pſcriptōem biennalem nō potuit ꝑ
iudicare eccl'ijs nec ꝑſonis eccl'iaſticis que gau
dent eodem priuilegio cū eccl'ia. ⁊ ꝑmo inducit
in ar. l. fi. C. in quib⁹ cau. in inte. reſti. nō eſt ne.
in fi. vbi patet ꝙ pſcriptio tempoꝛalis nō cur-
rit pupillo foꝛtius nec eccleſie. itē qꝛ ꝯ eccleſiam
nō ſufficit ꝓbare mutuū etiā vere factū. niſi ꝓbe
tur verſuꝫ in vtilitatē ipi⁹. vt in. c. ꝙ qbuſdā. de
fidei. ⁊ tradit in h̄ Hoſti. tres reglas nōbiles. ꝑ
ma. l. impialis fauēs eccleſijs ⁊ clericis ipſo fa-
cto approbata eſt ꝑ eccleſiā niſi expſſe reprobeꝛ
ar. x. di. c. ſi in adiutoꝛiū. 2ᵃ regla eſt lex impia-
lis dānoſa clericis vel eccl'ijs nō valet in ꝑiudi-
ciū ipoꝝ. niſi expſſe approbeꝛ ꝑ eccleſiā. 3ᵃ regu
la ſtatuta laicoꝝ inferioꝝ impatoꝛe ſiue faueant
ſiue dānū inferant eccl'ie nō valēt in ꝑiudicium
vel fauoꝛē eccl'ie niſi expſſe approbenꝛ ꝑ eccl'iaꝫ
ꝑ. c. eccl'ia ſancte marie. de ꝯſti. ⁊ cum his dictis
Hoſti. trāſit h̄ Jo. an. ſed modernioꝛes quo ad
primū dictum ſentiūt oppoſitū ⁊ melius iudicio
meo. nā. l. in ꝯtribus affert ꝑuilegium debitoꝛi-
bus. vnde ante illā. l. incūbebat debitoꝛi on⁹ ꝓ
bandi nō eſſe numeratā pecuniā. eccl'ia ḡ vl' cle-
rici ſi volūt vti illo ꝑuilegio legali debēt recipe
cū moderatōib⁹ ſuis. vt. ſ. biēniū nō vltra. vñ il
la. l. nō eſt dānoſa. ſꝫ fauoꝛabilis nec inducit ꝑ-
ſcriptōem contra bona eccl'iaſtica. immo dedit
remedium tpe limitato. nec obſtat qd dicit de
verſione. qꝛ nō indiſtincte eſt neceſſe ꝓbare ver
ſum iuxta ea que dixi in. d. c. ꝙ quibuſdā. cōclu
de ḡ ꝙ tam eccl'ia q̄ꝫ clerici non pñt poſt bienni-
um ꝓponere exceptōem nō numerate pecunie
ſtantib⁹ regulis diſponētib⁹ ſuꝑ ꝓbatōe verſi in
ſtatu ſuo ⁊ hoc nota.

¶ De donationibus Rica.

¶ Supra viſuꝫ eſt de ꝯtrib⁹ nō gratuitis reſta
bat videre de ꝯtrib⁹ gratuitꝫ. merito auctoꝛ ſbij-
cit Ricā de donatōibus ⁊ q̄rit h̄ Jo. an. qd ſit
donatio. ⁊ ꝑ dicit ꝙ eſt q̄dam liberalitas q̄ nullo
iure cogēte ꝯcediꝛ. vel ſm̄ Hoſt. eſt rei licite nul
lo iure cogēte mera libertate facta collatio. de-
clara dr̄ rei licite. qꝛ in re illicita ⁊ inhoneſta nō
ꝯhiꝛ donatio. ſicut nec vēditio. vt in. l. ꝙ ſepe. §.
venenū. ff. de cōtrahē. emp. ⁊ nō hoc. Ex q̄ po-
tes colligere ꝙ ſi ꝓmitto tibi donare rē illicitaꝫ
nō poſſum cōpelli ad donādum. Diciꝛ in diffi-
nitōe nullo iure cogēte ⁊c̄. qꝛ ſi ꝑceſſit obligatio
ciuilis tm̄ nō impedit donatōis effectum qꝛ illa
nō eſt ſufficiēs ad agendū nec retinendū. vnde
ſi dono tibi illā rē ad quā ſuꝫ obligat⁹ ciuilr̄ tm̄
nō impediꝛ donatōis effect⁹. ſec⁹ dicit Jo. an.
in obligatōe nāli q̄ cauſaꝛ ex nudo pacto. ſec⁹ in
illa gñali obligatione vt benefacienti benefacia
mus. qꝛ illa non impedit donationis effectuꝫ ⁊
idem teneꝛ ꝑ glo. nō. in. l. donari. ff. de re. iu.
⁊ in. l. ſꝫ ⁊ ſi. §. ꝯſuluit. ff. de pe. hē. ⁊ h̄ multuꝫ ꝓ
ſunt ad inſinuatōeꝫ faciēdā. Itē ꝓſunt in eo q ꝓ
hibeꝛ donare. nam ſi ꝑceſſit obligatio nālis pri-
ma nō diciꝛ donatio. ſecus in 2ᵃ ⁊ videꝛ Bar.
trāſire in. l. i. ff. de dona. Sꝫ tu aduerte qꝛ idem
Bar. in ꝓhemio. ffoꝝ. dicit nōbile vbuꝫ iudicio
meo ꝙ donatio q̄ fit cā remuneratōis nō eſt ve-
ra donatio. ⁊ hoc mihi plus placet. nam eſt po-
tius q̄dā ꝑmutatio ſeu cōpēſatio ſeruitij recepti
h̄ ꝓbo ꝑ. l. i. poſt ꝑn. ff. de dona. vbi diciꝛ ꝙ illa ē
propria donatio ad quā donatoꝛ mouetur nul-
la alia ꝑcedente cauſa niſi vt exerceat magnifi-
centiā ⁊ liberalitatē quādam ⁊ bene nō. ſꝫ ille q
eſt obligat⁹ ad antidota nō donat ſolū vt exer-
ceat liberalitatē. ſꝫ potius vt ſoluat debitū natu
re ⁊ vt remuneret eū qui ſibi ſeruiuit. ꝓ hoc ho.
tex. in. l. aqli⁹. ff. de dona. vbi diciꝛ ꝙ ſi qs do-
nat mgr̄o ſuo illa nō eſt vera donatio. qꝛ potius
voluit remunerare officiū ⁊ obſequm mgr̄i. ad
idē. l. ſi pr̄. ff. eo. ti. Et ex dictis pōt inferri ꝙ in
ter cōiuges ꝓhibeꝛ vera donatio qñ. ſ. nulla ꝑ-
ceſſit inter eos obligatio nālis. ſed ſi ꝑceſſit obli
gatio videꝛ tenere donatio. qꝛ vt dixi illa nō eſt
vera donatio ⁊ hec faciunt ad multa.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

1 PRudētes Pōt itelligi duobꝰ modiſ ⁊ ſm pmū itellc̄ꝫ.h.d.liberal'i donādo eſtimat ſe debē qd̄ donat.vl'ſic ſm aliū itellc̄ꝫ.ꝓ mittēs aliqd donare illud tanq̄ꝫ d̄bitū adiplē te neť. ¶ Nō ꝑ ꝙ liberal' pōt dici nobil' qa exer/ cet actū nobilitať.nā nobiliū ē ꝓꝑuꝫ donare.ad h̄ qd̄ nō.i.c.grādi.de ſup.neg.ꝑlat.li.vi. vñ pōt tex.itelligi i nobilibꝰ gñe aut moribꝰ aut aīo. vi de nō.dcꝫ Cy.i.l.ꝓuidēdū.C.d̄ poſtu.vbi dicit ꝙ nobilis moribꝰ ē ꝑferēdꝰ nobili gñe tm̄.qꝛ il/ le nobilitatē exq̄rit a ſe.aliꝰ v̄o pollet nobilitate ſuoꝝ.ſꝫ ſi qs eēt nobilis moribꝰ ⁊ gñe tc̄ ē ꝑferē dus ei q nobilis ē moribꝰ tm̄. qa duplex decus fulget i eo ⁊ ꝓꝑuꝫ ⁊ ſuoꝝ.⁊ ꝑ h̄ dc̄o Cy.vid̄ bo nū tex.i.c. nūq̄ꝫ.de vicijs.erubeſcamꝰ.lvi.di. Nō 2ᵒ ꝙ liberalitas i donādo ꝯmēdať dř q̄dā beatitudo i donatore.vñ xp̄s.beatꝰ eſt dare q̄ꝫ accipe.vt i.c.cū marthe.d̄ cele.miſ.ſꝫ itellige vt merā libēalitatē qs exerceat ⁊ ñ ꝓdigalitatē.vñ vt ait Tulliꝰ habēda ē cura rei familiar' quā q dē dilabi ciuē flagitioſū eſt ſꝫ ita tm̄ vt i liberalita te ⁊ auaritia abſit ſuſpiᵒ. ⁊ vide qd̄ nō.i.c. ex pte de ꝯſue.vbi habeť qd ſit auarꝰ ⁊ qd ꝓdigus. Nō 3ᵒ ibi i bñficijs ꝙ donaᵒ ſeu ſuitiū dř bñfiᵐ Eſt.n.bñficiū beniuola actio gaudiū tribuēs ca piēti.vt i libro feudoꝝ qbꝰ modis feu.amit.c.i. Sꝫ q̄ro d̄ itellc̄u hꝰ.c.So.Hoſti.pōit exēpluꝫ i his q faciūt elemoſynā paupibꝰ vl'in iperatore donādo eccl'ie vbi nulla dꝫ eē mēſura.vt in auc̄ de nō ali.i.§.minꝰ.ſꝫ iſta exēpla ſunt nimis ſtri/ cta.ſꝫ capiēdo mētē ſcribētium dico ꝙ iſte tex. poſſet itelligi i q̄libet donatore.⁊ duplex pōt eē itellectꝰ.pmus i eo q iā donauit ⁊ ēdidit q tāq̄ꝫ liberalis dꝫ creſcē i bñficijs ſuis quēadmodum chriſtus multiplicat i nos bñficia ita dꝫ facē qli bet nobilis moribus vel genē.nō eim debꝫ eſſe cōtētus vno beneficio tm̄ ſed multiplicare ſua bñficia maxie i beniuolis ⁊ ſbiectis.⁊ tunc tex. ibi qd̄ ſpōte tribuit ſtat ꝓꝑe.Et tex.ibi creuerit itellige.ſ.bñficia multiplicādo.2ᵒ.poteſt intelligi in eo qui promiſit donare ⁊ penitētia ductus nō vult adiplē.Et tūc tex.ibi quod ſponte tribuit. expone.i.tribuē ꝓmiſit.⁊ tex.ibi creuerit expo ne per bonā volūtatem.qa debet eē hilaris i ad iplēdo ⁊ eſtimare ſe debitorē exq̄ ꝓmiſit.⁊ ſecū dū pmū itellectū dꝫ qs eſtimare ſe debitorē i do nādo q̄ſi donatio ſit debita ex nobilitate.gl. ſūt faciles.ſed tene eas mēti.

2 FRaternitatē Non valet donaᵒ.quā fac̄ ꝑlatꝰ icōſulto.caᵒ.⁊ i dā/ nū eccl'ie tres ſūt ptes.i pma poniť exordiū.i 2ᵃ narraᵒ.ibi accepimꝰ.i 3ᵃ ꝯcluſio ibi vide. ¶ Nō ꝑ ibi cū ep̄s vt qlibet ꝑlatꝰ ⁊c.ꝙ ñ ſolū ep̄s dř ꝑla tus ſꝫ plerīqꝫ alij citra eū.vt i.c.i.d̄ eta.⁊ q̄lit.et qs ꝓꝑe dř ꝑlatꝰ dixi i.c.ij.de iudi.⁊ fac̄ ibi tex. cū glo.⁊ i.c.cū ab eccl'iaꝝ ꝑlať.de offi.ordi. ¶ Nō ꝙ nullus ꝑlatꝰ dř dñs eccleſiaſticaꝝ reꝝ ſꝫ potiꝰ ꝓcurator ⁊ admiſtrator.⁊ ad h̄ q̄tidie alle gať iſte tex.dic tm̄ ꝙ ꝓꝑe ꝑlatꝰ non ē ꝓcurator. nā ꝑlatꝰ dř hr̄e dignitatē ⁊ pōt latiꝰ exponē d̄ re bus eccl'ie q̄ꝫ ꝓcurator. de q̄ vide bo.glo.v.q. iij.i.c.ſi.⁊.xij.q.i.duo ſūt genera.⁊ in.c.ꝑſiti.de offi.ordi.li.vi.ſed dř procurator in eo ꝙ habet ꝓcurare vtilitatē eccl'ie nō āt diſponit ad libitū vt dñs. ¶ Nō ꝙ ſucceſſor pōt ⁊ debet reuocare male alienata ꝑ deceſſorē.de quo in.c.ſi quis ꝑ/ ſbyteroꝝ. d̄ re.eccle.nō alie. ¶ In glo.in v̄bo nō debet ibi i omittēdo.⁊ pone exēplū in prela/ to q patiť ꝑſcriptionē currē ꝯ eccleſiā.ſed dic ꝙ ꝓꝑe nō currit ꝑſcriptio ex facto ꝑlati ſꝫ ex iuriſ diſpōne licet concurrat negligentia ꝑlati.⁊ vide glo.ſingularē in.c.placuit all'.in glo.q̄ vult ꝙ ꝯ ꝑlatū patientē ꝑſcriptionē in rebus eccleſie pōt agi ad intereſſe inq̄ꝫtū eccleſia eſt dānificata ex negligētia ſua.⁊ dic de iſta mā vt plene dixi i.c.i de do.⁊ ꝯtu.vbi plene tractaui an ⁊ qñ factuꝫ ꝑ lati noceat eccl'ie. ¶ In fi.glo. pōdera hñ glo. nā apte ſentit ꝑlatū nō poſſe etiā modica dona re niſi cōcurrat conſuetudo.⁊ ita videť intelligē c.ꝫ.ꝓx mū.dic clarius vt ibi dicā.aliud tm̄ vide/ tur ſentire glo.ſequēs in ꝑn.⁊ fac̄ iſte tex.a ꝯrio ſenſu.nā h̄ pōderať ꝙ donatōes erāt graues.a contrario ergo non graues toleranť. nec fit hic mētio de conſuetudie. ¶ In gl.in v̄bo graues. in fi.glo aperte nō elegit qd iuris quo ad propo ſitum.ſed conclude ꝙ ſi conſtat qua donatione graueť eccleſia vtputa qa multe facte ſint ſepa/ tim tc̄ reuocabiť ſolū illa ꝑ quā eccleſia grauať. idē dic vbi fuiſſet vna donatio ⁊ ſepabilis reſpe ctu reꝝ vt ſolū reuoceť id qd̄ ē vlť legitimū mo/ dū.vt in.l.ſanctimꝰ.C.de dona. ⁊ in.c.ſi q̄s de fuis.xij.q.ij.Si v̄o nō pōt cōmode fieri ſepatio puta qa donauit aliquā rē diuiſibilē ⁊ tunc reuo catio ſit in totū.⁊ ſic pōt itelligi iſte tex. ⁊ fac̄ qd̄ in ſimili dixi in.c.dilectus.el ꝑ.de preben. ¶ In glo.in v̄bo inconſultis.in fi. Io.an.poſt Hoſť. dicit ꝙ ſi capl'm ꝯſenſit tenet donatio ſed ꝯcediť reſtitutio in integrū.vt in.c.i.de in inte.reſt.aut nō ꝯſenſit capitulū ⁊ tc̄ donatio eſt ip̄o iure nul la.hec diſtictio nō videť vſq̄ꝫquaq̄ꝫ vera.qꝛ ad hoc vt teneat alienatio de rebus eccleſie duo ne ceſſaria requiruť.pmo ꝙ fueť ſolēnitas debita. de qua in.d.c.ſine exceptione.xij.q.ij.2ᵒ.vt fiat i caſu licito.vt i cle.ij.de re.eccle.nō alie. nō gl. in.d.c.i.de in inte.reſti.⁊ ſeqtur ibi Io an.ſi er go iſta donatio fuit facta i caſu illicito eſt ip̄o iu re nulla q̄ꝫtūcūq̄ꝫ capitulū conſenſerit. ſecꝰ dic ſi fuerit facta in cāu licito.puta ſi prelatus cauſa pietatis donauit rem eccleſie cū ꝯſenſu capituli nā tunc ſi donatio eſt grauoſa multum eccleſie reuocabiť ꝑ i inte.reſti.ſecus vbi caſus nō erat licitꝰ.puta qa donauit diuiti ſeu in cāu a iure nō ꝯceſſo.⁊ caſus conceſſos a iure vide.xij.q.ij.in glo.ſumme.Ab.

3 CEterū Prelatus modicā rē eccleſie donāe poteſt.

vbi h̄ habet ꝯſuetudo. ita cōiter ſummaṫ. ſꝫ ſummatio h̄ multū reſtringit lr̄am. vñ inherēdo lr̄e pōt ſic ſummari. In ꝯſiderādo an valeat donatio facta p p̄latū oꝫ attendi q̄ꝫtitas rei donate ⁊ loci ꝯſuetudo. h̄. d. ¶ Nō p̄ ꝙ p̄laṫ etiā reglaris pōt aliq̄ donare de reb⁹ eccłie ⁊ h̄ rōe admiſtratōis libere quā hꝫ in reb⁹ eccleſie. nā quēadmodū tutoꝛ ñ hꝫ ꝓp̄etatē in reb⁹ pupilli. ⁊ tñ aliq̄ donare pōt iux̄ illō qō hētur in. l. cū plures ff. de admi. tu. ita ⁊ p̄laṫ. ad idē pulchꝛū tex. in l. fili⁹. ff. de dona. vbi dr̄ ꝙ ſi fili⁹ hꝫ liberā adminiſtratōeꝫ peculij pōt aliq̄ donare attēta tñ q̄lita te ſi'ij. ita pōt dici in p̄lato. hꝫ eñi liberā adminiſtratōeꝫ in reb⁹ eccłie. vt in. c. cū nobis. de elec. i ſi. ⁊ in. c. is cui. e. ti. li. vi. ⁊ faciūt h̄ vt ceſſante cōſuetudine poſſit aliq̄ donare. de qb⁹ dic vt ſtatiꝫ diceṫ cū glo. ¶ In glo. ſi. nō. ex glo. duos intellect⁹ ad iſtū tex. pm⁹ vt intelligaṫ in erogatōe ſaciēda in paupes ⁊ ponūt exēplū doc. in ꝯſuetudine q̄rūdā locoꝝ ſm quā p̄laṫ dat puelle pauperi maritāde. xx. vł. xxx. vł nobili paupi. ⁊ iſte intellect⁹ lꝫ ſit ver⁹ in ſe. ñ tñ videṫ ꝯuenire lr̄e qꝛ nō eſſet tūc nećia ꝯſuetudo. qꝛ elemoſynā dꝫ facere p̄laṫ de reb⁹ eccłie. xvi. q. i. c. qm̄. ideo datur ſcōs intellectus vt intelligaṫ de vera donatōe quā facit p̄latus alicui nō pauperi. puta amico vel ꝯſanguineo tūc etiā valet donatio ſi ꝯcurrit ꝯſuetudo. ⁊ intelligūt doc. in reb⁹ nō immobilib⁹ neqꝫ mobilib⁹ p̄cioſis. vñ in his nō valet ꝯſuetudo tāq̄ꝫ dānoſa eccłie vt in tex. Sꝫ dubium eſt nūqd rē modicā poſſit p̄laṫ dare ſine cōſuetudie. do. An. h̄ dic̄ ꝙ aut vult aliq̄ donare ⁊ pōt de redditib⁹ q̄s facit ſuos etiā ſine ꝯſenſu capli. ⁊ p h̄ qō nō. in. c. pñti. de of. oꝛ. li. vi. aut vult donare aliā rē mobilē eccłie. ⁊ tūc ſi eſt minima nō reqriṫ ꝯſuetudo neqꝫ ꝯſenſus capli. ſi vō nō eſt minima. oꝫ ꝙ concurrat ꝯſuetudo. ⁊ ſi enoꝛmiṫ lediṫ eccłia nō valet cōſuetudo. ⁊ ex his vr̄ ſentire ꝙ reqriṫ conſuetudo vbi res non eſt minima. ſꝫ ɔ̄riū ſentit glo. in. c. p̄cedēti vbi dixi. p ⁊ ɔ̄. allegari pñt. c. ad h̄. ⁊. c. relatū. ij. de teſta. Sꝫ ſatis ego crederē ꝙ ceſſante ꝯſuetudie nihil donare poſſit abſqꝫ cā rōabili. ſed cū cā rōabili ſic. puta qꝛ recipit ſeruitiū ab illo ⁊ vult eū remunerare vel qd ſimile. ⁊ ſic loquūtur iura ſuperius alł'ata. fac̄. d. c. relatū. vbi etiā pōderaṫ cōſuetudo. nec ob. qō. ſ̄. dixi de tutoꝛe in. c. p̄cedēti. qꝛ tutoꝛ donat q̄ꝫtū expedit pupillo ⁊ nō aliṫ. ita ⁊ p̄laṫ ſi expediret eccłie. nā ⁊ vt eccłia hēat amicos ꝓ ſua defenſiōe licite pñt aliq̄ leuia fieri. ar. in. d. l. ſi pluꝛ̄s. ff. de admi. tu. ⁊ an p̄laṫ fac̄ redditꝰ ſuos. dic vt dixi ſeu remiſi in. c. ſi. de pig.

Conſultatōibus

Eccłia nō vacās in bñficiū ꝯcedi ñ pōt ſꝫ in ꝓp̄etatē ſic de auctoꝛitate tñ epi ⁊ ſine p̄iudicio p̄lati. Nō p̄ ꝙ bñficiū nō vacās nō pōt cōcedi ſingulari pſone ſꝫ alteri eccłie ſic ſine tñ p̄iudicio rectoꝛ̄. ⁊ hodie eſt tex. in cle. ij. de reb⁹ ec. nō alie. vbi dr̄ ꝙ vn⁹ p̄laṫ pōt vnā eccleſiam etiā nō vacātē alteri vnire rectoꝛe ñ vocato. nā illi nō fit in ſua vita p̄iudiciū. Sꝫ q̄ro de rōe diuerſitatis q̄re eccłie pōt fieri ꝯceſſio ⁊ nō ſingulari pſone. doc. reddūt rōeꝫ qꝛ ſingulari pſona deſideraret moꝛtē ꝓximi in cu⁹ locū ſperaret ſe ſucceſſuꝝ. vt in. c. ij. de ꝯceſ. p̄bē. q̄ rō in collegio ceſſat. qꝛ cū collegiū nō hꝫ aiāꝫ nō pōt deſiderare moꝛtē ꝓximi nec ſingłi de collegio deſiderāt qꝛ qō eſt collegij nō eſt ſinglo͛ꝝ. xij. q. ij. manumittiṫ. vł redde aliam rōeꝫ melioꝛē. ꝯceſſio q̄ fit ſingulari pſone fit in titulū. q qdē titul⁹ cū ſit penes rectoꝛē viuētē nō pōt trāſferri in aliū. qꝛ ſicut duo nō pñt hr̄e vnā vxoꝛē carnalem. ita nec ſpūalē. vñ ɔmitteret quoddā adulteriū. vij. q. i. ſicut. ⁊ in. c. cū nō ignoꝛes. de p̄ben. ſꝫ qñ conceſſio fit alteri eccłie ſeu collegio. tūc fit iure ꝓp̄etatis. vñ nō trāſferṫ titul⁹ q eſt penes viuētē. ſed ius ꝓp̄etatis qō eſt penes ꝯcedētē vel aliud ius in eccłia ſepatū a titulo p̄lati viuēt̄. qꝛ vterqꝫ ñ pōt ɔiūgi ⁊ in q̄ꝫtū tex. dicit ꝙ ſi ali⁹ poſſidet eccleſiā nō pōt alteri ɔferre intellige qñ ali⁹ poſſidet euꝫ titulo ſaltim coloꝛato ſm ea q̄ dixi in. c. cū nr̄is. de ꝯceſ. p̄bē. ſec⁹ vbi cōceſſio eſſet euidēter iniuſta. nā tūc nō impedit collatōeꝫ ſingulari pſone ſiēdā vt legiṫ ⁊ nō. in. c. lꝫ eps. de p̄ben. li. vi. ¶ In glo. in verbo eius auctoꝛitate. vult ḡ glo. ꝙ ſine auctoꝛitate epi patronus pōt donare loco religioſo ius patronatus ſꝫ nō eccleſiā in q̄ habet ius patronatus ⁊ bñ loquiṫ qō tenēt doc. in. c. i. de iurepa. li. vi. ⁊ vide qō dicā in. c. illud allegatū in glo. ⁊ intellige ꝙ eps pōt donare loco religioſo ſi ipſe hꝫ collatōeꝫ bñficij. ſecus aūt ſi eccleſia ꝑtineret ad aliū p̄elatum. qꝛ tunc reqritur eius aſſenſus ſm doc. qō nō. Ex q̄ etiā habes ꝙ ſicut directe ꝯcedendo illā eccleſiā alteri in ꝓp̄ietatem nō pōt eps p̄eiudicare inferioꝛi p̄lato habēti collatōeꝫ. ita nec indirecte ⁊ pōt induci hoc dictū ad. q. pone ꝙ eccleſia de iure ſpeciali ꝑtinet ad collatōem p̄elati inferioꝛis nūqd eps poſſit illā alteri eccłie vnire. ⁊ videṫ p̄ ꝙ ſic. qꝛ vnio nō ꝯcernit titulū ſꝫ ꝓp̄etatē. vñ lꝫ ius cōferendi nō pertineat ad epm̄. pertinet tamē ius diſponendi de pꝛopꝛietate ⁊ rebus beneficij. qō non firmo ſed remitto ad nō. in. c. ſicut vnire. de exceſ. p̄ela. vbi ponitur per modernos. q. notabilis ⁊ quotidiana an epiſcopus poſſit vnire eccleſiam ſibi ſubiectam cuius collatio per ſuam negligentiā deuoluta eſt ad papam. ⁊ cōiter tenēt ibi moderni ꝙ ſic qꝛ alio iure eſt deuoluta alio iure vnit. nā deuolutio concernit titulū. ſed vnio concernit pꝛopꝛietatem ⁊ eſt nōbile dictuꝫ ⁊ facit id qō dixi. ſ̄. ſed remitto ad plenius nō. in. d. c. ſicut.

Per tuas.

Nō ob. iuramēto de nō infeudādo de nouo p̄laṫ integre pōt feudū ſi apparet vaſallū in mēſura deceptū. h̄. d. cōis diuiſio. z^a. ibi nos igitur. ¶ Nō p̄imo ꝙ imminēte

ꝑiculo corporali licite pōt ꝑlatꝰ ſe occultare de‑
ſerēdo eccl'iam ⁊ cleꝝ. n̄ ḡ tenet' ſe exponē mor
ti ſeu alt'i ꝑiculo corporali. nā ſi iſte eṗs i h̄ deli‑
gīſſet n̄ fuiſſent illi nobiles q̄ eū occultauerūt re‑
munerati. Et p̄dc̄a itelligo ꝓcedē qn̄ ſolū q̄ritur
ꝑſona ꝑlati. ſi aūt q̄rit' tota eccl'ia nūq̄ꝫ ꝑlatꝰ lici
te poſſꝫ ō̄ferre eā ſe ipm̄ occultādo. vide ꝑ'e per
Inno. i. c. niſi cū p̄dē. ō renū. ¶ Nō vnā licitaꝫ
cāꝫ alienādi ſeu ifeudandi bona eccl'ie. ſ. ꝓpt' re
nūciationē fruitioꝝ ipſoꝝ nedū eccleſie ſꝫ ꝑlato
ipīꝰ eccl'ie qḋ itelligo qn̄ ꝯtēplatōe eccl'ie. ⁊ facit
iſte tex. multū ſingularit' ꝓ bis q̄ dixi i. c. ex p̄nti
um. ō pig. ⁊ i. c. i. ō ſolu. ſ. ꝙ ōbita ꝯtc̄a ꝓ ſuſtēta
tiōe ꝑlati ſūt ſoluēda ꝑ ſucceſſorē i bn̄fi. ga vidē
tur ꝯtc̄a ꝓpt' neceſſitatē ſeu vtilitatē eccl'ie. nam
vides h̄ ꝙ ꝓpt' fruitia ipēſa ꝑſone ꝑlati ad ipīus
ꝯſuationē alienant' ō nouo bona imobilia ipīꝰ
eccl'ie fortiꝰ ſoluēda ſūt ōbita maxīe de redditi‑
bus eccl'ie ꝯuerſa i ſuſtētationē ꝑlati eccleſie q̄ li
mita vt dixi i. d. c. ex p̄ntiū. ¶ Nō ꝙ iurās nō i
feudare ō nouo icō̄ſulto Romano pōtifice nō
pōt feudū ꝯcedē ēt ſbſiſtēte cā legitia. nā h̄ p̄us
eṗs ifeudauit ō mādato pape lꝫ ſbeēt legitia cā
ifeudādi. ō q̄ tetigi i. c. ſup. de re. ec. nō alie.
Nō ꝙ ꝓhibitꝰ aliqḋ ꝯcedē vel fabricare n̄ vide
tur ꝓhibitꝰ ꝯceſſū dudū reītegrare vel reficere
opꝰ iā ꝯſtructū qḋ ruinā minat'. ad h̄. c. ꝯſuluit.
ij. ō iude. ¶ Nō ⁊ tene mēti ꝙ ōceptꝰ i q̄ſtitate
rei ⁊ ēt citra dimidiaꝫ rei debitā pōt agere iure
cōmuni ad ſupplemētū. ſecus ſi deceptio vl't di‑
midiā iuſti p̄cij iteruenirēt ⁊ i aliq̄ ꝯtcu ga tunc
iure cōmuni nō dat' remediū. vt in. c. cū dilecti.
⁊. c. pe. ō emp. ⁊ ven. ⁊ in. l. ij. C. de reſcin. ven. ⁊
pōt eē rō diuerſitatis. ga deceptio i q̄ſtitate rei
nō ē ita ꝑp̄edibilis ſicut deceptio i valore. vnde
dolus re ipſa vel ex propoſito adhibitus i p̄mo
caſu magis operat' q̄ꝫ i ſecundo ⁊ de hoc aliqḋ
cum glo. ¶ Nō ꝙ eccleſia nō dꝫ i ſuis actibus
fraudē adhibē. ⁊ ad hoc quotidie allegat' hoc. c.
non tn̄ arbitrerl ꝙ ꝑſone p̄uate licite poſſūt frau
dē adhibē. ga bona fides exigitur i omni con‑
tractu. vt i. l. bona fides. C. ō ac. ⁊ ob. eccleſia tn̄
debꝫ ꝑmaxīe i ſuis actibus puritatē adhibē. fac'
qḋ i ſimili habet' i cle. cū illuſio. de renū. ⁊ ꝑ hūc
tex. dic' glo. notabilis. x. q. ij. hoc ius. ꝙ eccleſia
non dꝫ recipe p̄cium oblatū vltra iuſtū valorem
rei vēdite. ¶ In glo. i. i fi. ⁊ vide bonū tex. cum
glo. xij. q. ij. q̄cūq̄ꝫ ſuffragio. ⁊ fac' iſte tex. ꝙ cō‑
ceſſio remuneratiua nō videat' pura donaꝰ. ⁊ ꝙ
ꝓhibitꝰ donare nō videt' ꝓhibitꝰ fruitio remu‑
nerādo aliquā rē donare. nā res eccl'ie ꝓhibēt'
donāi ſeu ifeudari. vt i. c. ij. ō feu. ⁊. c. nulli. ō re.
ec. nō alie. ⁊ tn̄ h̄ ifeudant' ꝓpt' fruitia eccl'ie ipen
ſa. facit ad ea que dixi ō. eo. ſup rica. ¶ In gl
i v̄bo inuenerunt. nō glo. ⁊ ex dictis doc. hic ſunt
aduertēdi q̄tuor cāus. p̄mꝰ qn̄ ēminꝰ fuit p̄fixꝰ
ad mēſurādū ⁊ ad denūciādū. ſꝫ ⁊ inq̄ꝫtū leſio
ſeu deceptio ꝯtigiſſet ⁊ tūc. j. ēminum dꝫ ꝙ fiat
mēſuratio ⁊ denūciatio. vn̄ poſt terminū nō au‑
diet' deceptꝰ. vt in. l. q fundū. all'a. in glo. ¶ Se
cūdus caſus qn̄ fuit p̄miſſus ēminꝰ ſolū ad mē‑
ſurādū ⁊ tc̄ ſatꝫ ē ꝙ i ēmio res menſuret' ad h̄ vt
poſſit agi poſt ēminū ga ſatiſfactū fuit i termio.
Tertiꝰ cāus qn̄ fuit actū vt res mēſuret' ſꝫ n̄ fu
it adiecta certa dies ⁊ tc̄ expectātur. l. x. dies. ar.
op. i. l. ꝙ ſi nolit. §. pe. ff. de edi. edic. ¶ Quartꝰ
cāus qn̄ nihil fuit dc̄m de mēſuratōe ⁊ tc̄ pōt de
ceptꝰ agē vſq̄ꝫ ad. xxx. ānos ga tanto tempore
durāt actiōes ꝑſonales. l. ſic'. C. de p̄ſcripti. xxx.
anno. ⁊ dic' Hoſti. ꝙ de iure canōico poſſit ſemꝑ
agi ꝓpt' malā fidē decipient'. vt in. c. fi. de p̄ſcrip
⁊ nō ſingularit' h̄ dc̄m ꝙ i actiōibꝰ ꝑſonalibꝰ nō
currit p̄ſcriptio cū mala fide ōbitoꝝ ꝯ dc̄m bar.
in. l. ſeqt'. §. ſi viā. ff. de vſuca. ⁊ vide motiua pro
⁊ ꝯ ꝑ ea q̄ dixi in. d. c. fi. ⁊ intellige dictum Ho‑
ſti. qn̄ iterceſſiſſꝫ ōceptio ex ꝓpoſito. ſecus ſi re
ip a. ga tc̄ nō eſt i aliq̄ mala fide. ⁊ i hoc caſu nō
parificant' deceptio ex ꝓpoſito ⁊ re ipſa licet in
mult' caſibus ſecus ſit. ⁊ ſic ꝓcedit tex. in. d. l. ſi
quis cū alter. ff. de v̄bo. ob. ⁊ hec ſunt nōbilia n̄
ſolū i ēminis. c. ſꝫ i q̄buſcūq̄ꝫ rebꝰ ſeu ꝯtctibꝰ i q̄‑
bus alt' ꝯhentiū ōcipit' in q̄ſtitate rei. Et circa p̄
dicta pōt applicari. q. nōbilis. pone ꝙ vēdidi ti‑
bi fundū exp̄ſſis cōfinibꝰ ⁊ declarat' mēſuris tre
vtputa dixi ꝙ erat duoꝝ modioꝝ nunquid ſi re
ꝑit' i maiori q̄ſtitate illud qḋ ē plus cedat vendi
tori vel emptori. ⁊ i hac. q. ꝯſuluit Old. ⁊ habet'
ꝯſilio. xxxij. ⁊ iter cetera dixit i ꝯcluſione ꝙ qn̄
loquēs vtit' ēminis denotātibꝰ certū numerum
ſeu certā mēſurā ⁊ tc̄ nō venit id qḋ eſt plus. ſic'
eꝯ deceptus i numero vel menſura agit ad ſup‑
plemētū vt h̄. qn̄q̄ꝫ vtit' q̄s ēminis denotātibus
ſp̄ēm ſeu certū corpꝰ lꝫ adijciat certū numeꝝ vl'
mēſurā ⁊ tc̄ id qḋ ē plus cedit ēptori. ga mēſura
vl' numerꝰ h̄ cāu videt' adiectꝰ cā demōſtratio
nis ⁊ falſa demōſtratio non viciat. vt. l. falſa de‑
mōſtratio. ff. de ꝯdi. ⁊ demon. exēplū vēdo tibi
talē fundū ſic ꝯfinatū q̄ ē triū modioꝝ. exēplum
p̄mi cāus pōt colligi in iſto tex. vt ſi dixi vēdo ti
bi terrā q̄tuor modioꝝ i talibꝰ ꝯfinibꝰ ⁊c. ⁊ hec
nō. ¶ In gl. i v̄bo poſſeſſionē. nō glo. ga quoti
die allegat' iūcto tex. ſꝫ vt dicūt doc. ⁊ bene iſte
tex. potiꝰ ꝓbat ꝯtriū. nā ſolū ꝓbat q̄ n̄ erant iſti
nobiles in poſſeſſiōe t're duoꝝ modioꝝ q̄ defici
bāt i poſſeſſiōe q̄ terre alioꝝ duoꝝ modiorū de
qua fuerūt ineſtiti conſiſtebāt i poſſeſſione ⁊ ſic
potiꝰ ꝓbat ꝙ ꝑ ineſtiturā trāſfert' poſſeſſio. ſꝫ i‑
tellige qn̄ ineſtitura fit i p̄ntia rei de q̄ inueſtit'
ga tc̄ hꝫ iſtar traditiōis. l. qḋ meo. ff. de acq. poſ
ſeſ. ſi in abſentia rei. ⁊ de hoc dic vt plene nō. i
c. ij. de ꝯſue. ⁊. c. tranſmiſſam. de elec. aliqḋ tetigi i
c. auctōitate. de inſti. Abbas.

Cum dilecti

In donationibus pleiſſima ſit iterp̄taꝰ. ⁊ ob h̄ clauſu
la oneroſa pꝰ multas donatōes appoſita ꝓriaꝫ
donatōeꝫ tn̄ reſpic'. h. d. ⁊ ē caſus ſinglaris ſm̄
iſtū itellēm. ſed ſm̄ alium itellectum ſumma ſic.

Clauſula onerosa poſt duas vel plures donati
ones poſita, primã tñ reſpicit nõ ſupiorẽ q̃ hʒ
ſuã claʒ. h. d. z ẽ h lec. et nõ. ſʒ ñ tñ ſic pma nec
eſt ſpẽale i donatõe. ſʒ idẽ ẽ i q̃libʒ clauſula ap-
poſita i fi. cuiuſcũqʒ diſpoſitõis. vt. j. clarꝰ vide
bit. in pª ponit̃ iudiciũ deciſa ꝯſultatio. in zª pa-
pe rñſio. ibi mãdamꝰ ¶ Nõ p̃ ibi cũ ex tenore in
ſtrumẽti euident̃ zc. ꝙ ꝓbatio facta p inſtr̃m dr̃
euidẽs. z ſic vbi reqrit̃ ꝓbatio euidẽs ñ reqrũt̃
nec̃io teſtes. ſʒ ſufficit inſtr̃m, p q̃ facit qd nõ Jn
no. z Hoſti. i. c. ij. de ꝯfir. vti. z in. c. ex inſinuati
one. de ap. z vide tex. nõ. i. l. lʒ. de le. i. vbi pʒ ꝙ
ꝓbatio ꝯiecturalis dr̃ euidẽs. z ſi bñ ponderat̃
iſte tex. h idẽ ꝓbat. nã in inſtr̃o iſto nõ dicebat̃ a
pte, put papa h decidit. ſʒ ex ꝯiectur] papa dicit
h euident̃ apparere ex ſerie inſtr̃i qd bñ nõ. ñ ſo
lũ q̃ inſtr̃m apte loquẽs induc̃ euidẽtẽ ꝓbatõeʒ
ſʒ etiã ꝯiectur] z ex tenore inſtr̃i colligit̃ mẽs di
ſponẽtĩ ¶ Nõ zº. ex h z tex. ibi mẽs z intẽtio ꝙ
in diſpoſitõibꝰ dubijs etiã in donatõe debemꝰ p̃
recurrẽ ad ꝯiecturatã mẽtẽ diſponẽtĩ nõ q̃ fauo
re donatõis debemꝰ ampliare maʒ ꝯ mẽtẽ dõa-
tõis. fac. l. ſemp in ſtiptõibꝰ. ff. de re iu. z r̃la in
obſcur]. li. vi. ¶ Nõ zº. ꝙ laicꝰ in donatõe quaʒ
fac̃ eccl̃ie põt apponer̃ pactũ de ſoluẽdo certaʒ
pẽſiõeʒ hẽdibꝰ. vl̃ ꝙ res donata icidat i ꝯmiſſũ
ſi pacta nõ obſuent̃. fac̃ qd le. z nõ. in. c. verũ. de
ꝯdi. ap. ¶ Nõ 4º. tex. i fi. q ꝙtidie allat̃ ꝙ i ꝯcti
bꝰ ñ fit ſtricta ĩtp̃etatio ſʒ plena. ñ tñ plenioꝛ
nec pleniſſima. in vltis vo volũtatibꝰ fit plenioꝛ
z nõ pleniſſima. in donatõibꝰ vel bñficio fit ñ ſo
lũ plena plenioꝛ ſʒ pleniſſima. Ex q̃ nõ ꝙ legatũ
ñ p oĩa ſortit̃ naʒ donatõis. licʒ. l. cũ illis dicat ꝙ
legatũ ẽ q̃dã donatio a teſtatoꝛe facta. nã vt vi-
des h nõ fit ita largiſſima ĩtp̃etatio i legato ſi
cut i donatõe pure facta qd bñ nõ. z ẽ rõ diuerſi
tatĩ ſʒ doc. int̃ oẽs iſtos tres caſꝰ. nã ꝯctꝰ iducit
obligatõeʒ ex vtraqʒ pte. vt in. l. labeo. el. ij. ff. d
v̄. ſig. iõ dʒ ſuari eq̃litas. vñ nõ dʒ fieri ſtricta in
terp̃tatio i fauoꝛẽ vniꝰ z in odiũ alterĩꝰ. nec ni-
mis larga ſʒ plena. zº. caſu. ſ. in legato res diſpo
nit̃ in fauoꝛẽ legatarij tñ. vñ ẽ q̃ſi quoddã bñ-
ficiũ. iõ fit ĩtp̃etatio largioꝛ q̃ʒ in ꝯctu. donatõ
vo exercet̃ p q̃dã liberalitate z munificẽtia. vt
l. i. ff. de dona. iõ p̃ſumẽdũ ẽ ꝙ ſicut fuit largꝰ in
donãdo. ita intellexit v̄ba ſua largiſſime. nã po-
tuit iſte reſtringere diſpoſitõeʒ ſi voluiſſet ſʒ te-
ſtatoꝛ qñʒ impeditꝰ cogitatõe moꝛtĩ nõ valʒ oĩa
ſbtilit̃ librare. At vltio ſcias ꝙ ſcdm nõ. dictuʒ.
Jnno. id qd dr̃ in bñficijs eſt fiẽda pleniſſima i
terp̃tatio dʒ intellĩ qñ alteri nõ fit enoꝛme p̃iu-
diciũ. ſʒ agit̃ ſolũ de p̃iudicio ꝯcedẽtĩ. vñ in p̃iu-
diciũ tertij nõ hʒ locũ illa pleniſſima ĩtp̃etatio
z, p h adduco tex. in. l. ij. §. ſi qs a p̃ncipe. ff. ne
qd in loco pub. z in. c. cũ dilectꝰ. de ꝯſue. Jtẽ do
aliã limitatõeʒ vt, pcedat in bñficijs nõ deuiãti-
bus a iure cõi. nã oĩs receſſus a iure cõi ẽ odio
ſus. ideo dicimꝰ ꝙ diſpẽſatõẽs ſunt ſtricti iuris
vt in. c. ꝙ dilectio. de ꝯſan. z af. z in. c. i. z. ij. de fi
preſb. li. vi. z vide bonã glo. in. c. oꝛdiarij. de of.
oꝛdi. li. vi. z ad mãm vide qd dixi in. c. olim. de
v̄. ſig. ¶ Jn glo. in v̄bo ad ſupioꝛẽ. ibi vna pure
z ſine aliq̃ ꝯditõe z ex his v̄bis colligit̃ p̃mꝰ in-
tellectꝰ ſm quẽ p̃ loco ſummaui. vt intelligamꝰ
ꝙ donatõẽs ſupioꝛes erant pure facte ſine aliq̃
onere z deẗmiatõe. ſed vltia donatio in fi. inſtr̃i
poſita hẽbat onꝰ pẽſiõis z ſuaʒ certã deẗminati-
onẽ annexã. vñ clauſula onerosa in fi. poſita in
dubio refert̃ ad vltiam donatõem dũtaxat que
hẽbat deẗmiatõem z onus annexũ. qꝛ nõ eſt ve
riſil̃e ꝙ donatoꝛ voluerit onerare p̃oꝛes donati
ones ita libere factas. z ſm hũc intellectũ queʒ
ſeqt̃ Jnno. pone ſic caſuʒ. Donatoꝛ vſus ẽ his
v̄bis. dono monaſterio fundũ ticianũ. Jtẽ fun-
dũ ſempꝛonianũ z. volo ꝙ ex eo ſoluat monaſte
riũ qnqʒ mihi z hẽdi meo z ꝙ poſſim ibi haber̃
vſum venãdi. vel foꝛte dixit ꝙ ſi ñ ſolueret qnqʒ
ſolidos ꝯpeteret ſibi facultas reducẽdi locũ in
foꝛeſtã z de hac vltia cl̃a onerosa erat dubiũ ſed
decidit̃ mõ p̃dicto p r̃laʒ ſupioꝛẽ. Et ex his etiã
habes nõ. limitatõem ad iura q̃ voluit ꝙ cl̃a in fi
ne poſita etiã onerosa reſpicit oĩa p̃cedẽtia etiã
ſi ſint diuerſa negocia. vt pʒ in. c. inq̃ſitõi. de ap.
illud eñi nõ ꝓcedit in pluribꝰ donatõibꝰ in eodẽ
inſtr̃o factis. Aduertẽdũ tñ ꝙ hec lr̃a loqt̃ qñ
vltia donatio hẽbat onus annexũ z q̃dã deẗ-
minatõeʒ incertã. nã hec reddit ꝯiecturã ꝙ cl̃a
onerosa referat̃ ſolũ ad vltimã donatõeʒ onera
tã. Si vo oẽs donatõẽs eſſent pure facte. nõ vi
deo tũc rõem q̃re magis cl̃a debeat referri ad
p̃cedẽtẽ q̃ʒ ad ſupioꝛes z ſic limitarẽ hũc intel-
lectũ glo. z ſummariũ p̃ dictũ facit qd in ſili nõ.
Bar. in. l. talis ſcriptura. ff. d leg. i. z qd dixi in
c. zº. reqris. de ap. ſcdõs intellectꝰ colligit̃ ex dcĩs
Hoſti. q intellexit tex. ꝙ in p̃ma donatõe fuit di
ctũ vt illa eſſet libera z immunis a vexatõe ſecu
lari. vnde nõ eſt veriſil̃e ꝙ cl̃a onerosa in fi. po-
ſita deberet referri ad illã donatõem qꝛ q̃dãmõ
donatoꝛ fuiſſet ſibi ꝯriu qd nõ eſt veriſil̃e. ar. i
l. nõ ad ea. ff. de ꝯdi. z demõ. z iſte intellectꝰ eſt
veriſſimꝰ z ſentit ſpe. in ti. de inſtru. edic. §. nũc
aũt. v̄. Jtẽ accipe. z potes ex h intellectu ſumer̃
vnã ꝯcluſionẽ ꝙ vbi plura negocia inſerũtur in
eadẽ diſpoſitõe q̃rũ aliq̃ hñt ſuas determiatas
cl̃as. tũc cl̃a in fi. poſita nõ refert̃ ad negocia taʒ
qualificata. p hoc quod nõ. in dicta. l. talis ſcri-
ptura z hec nõ.

Paſtoꝛalis. Si ep̃s in ec
cl̃ia quã d cõ
ſenſu capl̃i pio loco cõceſſit pcipiebat
certos ꝓuẽtꝰ illos donaſſe videt̃ oẽs alios ꝓuẽ
tus p̃ter cathedraticũ cedũt pio loco. z ſi ep̃s cõ
ceſſit de ꝯſenſu p̃roni intelligit̃ p̃ronus donaſſe
iuſpatronatus. h. d. Jn p̃ma ꝯſultatio. in zª re-
ſpõſio. ibi nos. ¶ Nõ p̃ z tene menti ꝙ verbuʒ
cõcedo ex ſuo pꝛopꝛio ſignificato non inducit
trãſlatõem dominij rei cõceſſe. naʒ vides hic ꝙ
ep̃s dicendo cõcedimꝰ vobis talẽ eccl̃iaʒ nõ vr̃

ꝯceſſiſſe oẽ ius qḋ hʒ i ea. ſʒ ius qddã ſingulare vtputa pẽſionẽ vl' qd ſimile. ⁊ fac. c. fi. ḋ p̄ca. ſed vbi ñ pōt opari inſtlatõeʒ iur̃ ſingulãi tẽ opat̃ oi-modã iure ꝯcedẽtĩ inſtlatõeʒ. ¶ Nõ z⁹. ꝙ ꝯſentiẽ do qs donatiõi alic⁹ rei videt̃ ꝯcedẽ ius qḋ hʒ i re ſic ꝑron⁹ ꝯſentiẽdo donatiõi epĩ videt̃ ꝯcedẽ iuſ ꝑronat⁹ qḋ hʒ i eccl'ia ꝑronata. fac qḋ nõ. i. l. gai⁹. ff. ḋ pig. ac. ſec⁹ videt̃ vbi ſimpl'r tacẽt p. l. ſic. ff. q. mo. pig. vel hyp. ſol. ⁊ qḋ nõ. i. c. nõne. ḋ ꝑſũp. ¶ Nõ 3⁹. ꝙ eps̃ qñq; ꝑcipit i eccl'a iferio ri certã portõeʒ fructuũ ⁊ h̃ ẽ ḋ iure ſingulãi. nã ḋ iure cõi nullã portionẽ ſibi vẽdicat. vt. x. q. iij. c. i. ⁊. c. ij. ⁊. c. ꝯqrẽte. ḋ of. oꝛ. ¶ Ultio nõ epm ñ poſſe ius qḋ hʒ i eccleſia iferiori tnſferre ẽt i lo-cũ piũ ſine ꝯſenſu capl'i ẽt ſi illḋ ius ꝯſiſtat i ꝑce-ptiõe tpaliũ. ⁊ ẽ rõ. qꝛ ẽ qdã alienat̃ iuriũ eccl'ie quã ñ fac eps̃ ſine ꝯſenſu capl'i. vt in. c. ſine exce ptõe. xij. q. ij. An ãt valeat ꝯſuetudo i ꝯtriũ. doc. h̃ ꝙ nõ. ⁊ ꝓ h̃ vide tex. cũ gl. i cle. ſi vna. ḋ re. ec. ñ alie. ⁊ viḋ qḋ dixi i. c. nulli. ḋ re. ec. ñ ali. ſec⁹ ẽ i collatõe eccl'ie iure tituli. nã ibi pōt ꝑſcribi aſſẽ ſus ſeu ꝯſiliũ capl'i. vt i. c. ca noſcit̃. de his q̃ fi. a p̃la. ⁊ rõ diuerſitat̃. qꝛ i h̃ cãu ñ fit alienat̃ iuriũ eccleſie ſʒ ꝯceſſio tẽpõalis ⁊ neceſſaria. ſʒ i cãu p̃ oꝛi ꝯtigit alienat̃ qḋ nõ. ¶ In gl. i. ibi qḋ ſuũ ẽ. i-telligit̃ ꝯceſſiſſe h̃ dõm vr̃ ꝯ tex. qꝛ eps̃ ꝯcedẽdo eccleſiã ſimpl'r ñ ꝯcedit qḋ ſuũ ẽ ſʒ tm̃ ius ſingu lare ſi qḋ obtĩet i eccleſia ⁊ q̃re h̃ dicã cũ gl. pe. ⁊ i q̃tũ gl. oppōit ḋ. l. meni⁹. i. §. vl. dic ꝙ legãdo rẽ alienã vr̃ i dubio legaſſe eſtiatõeʒ. qꝛ nullum ius hʒ i re legata ad qḋ poſſʒ referri legatũ. ſʒ ſi hẽrʒ aliqḋ ius i re tẽ illḋ ſolũ vr̃ legare. l. ſui ele ctõe. ff. ḋ le. i. ita ẽ h̃ i ꝑrono. qꝛ ꝯſẽtiẽdo vr̃ ius ſuũ ꝯcedẽ. vt nõ. i fi. gl. In gl. ij. ibi. ꝙ ſi dõnaũit ad h̃. c. ⁊ ſeque͛ iura rñde ꝙ idefinita ñ ſemper eqpollet vlĩ. ⁊ plene nõ. i. c. vt circa. ḋ ele. li. vi. ⁊ q̃re h̃ ñ eqpollʒ vlĩ dicã ſtati i gl. ſe. ¶ In gl. i v. ꝑter cathedraticuʒ ibi q̃ʒtũcunq; gñalit̃ ⁊c̃. Nõ ex gl. iũcto tex. ꝙ eps̃ ñ pōt ex toto eccleſiã a ſe eximẽ ⁊ alt̃i ſubijcẽ ſʒ ad min⁹ ſemꝑ retinet iura enumẽata i gl. vñ qꝛ iuriſdictiõem ñ pōt a ſe ab-dicare retinet i ꝯñtiam cathedraticũ qꝛ illud ſol uit̃ i ſignũ ſbiectõis ⁊ honoꝛẽ cathedre ⁊ iḋ ap-pella͛ cathedraticũ. nã q̃lib; eccleſia tenet̃ dare epõ duos aureos ãnnati qḋ tñ quibuſdã locl nõ ẽ i vſu. de hac mã dic vt plene dicã i. c. cũ venera-bilis. ḋ cẽſi. ⁊ i fi. gl. gl. ñ apte ſoluit ꝯtriũ qḋ poſ-ſet formari ꝯ tex. q̃re ꝯcedẽdo eccleſiã ſimplicit̃ non vr̃ ꝯceſſiſſe oĩa iura eccleſie. credo ꝙ h̃ fuit rõ ḋcidẽdi. nã vbũ ꝯcedo vt. s̃. dixi ñ iportat ex ſe oĩmodã inſtlatõem dñij iḋ refert̃ in dubio ad ius ſingulare qḋ eps̃ hẽt i eccleſia ne ꝯceſſio ex ꝑte epĩ fiẽt fruſtratõia. ſed qñ eps̃ nullũ ius ſin-gulare ibi obtĩet tẽ eadẽ rõne ne cõceſſio ſit fru-ſtratoꝛia vr̃ ꝯceſſiſſe oẽs reddit⁹ eccleſie in vſus ꝓꝓos monachoꝝ. qꝛ ñ apparet rõ q̃re mag' de beat ꝯcedẽ certa iura q̃ʒ oĩa cũ oĩa ſũt eiuſdẽ cõ ditiõis ⁊ q̃litat̃. ar. i. c. cũ i tua dioceſi. j. ḋ decis. ⁊ viḋ Inno. h̃ q nitit̃ limitare tex. mult̃ modis.

⁊ iter cet̃a dic̃ ꝙ ſi hec cõceſſio fuiſſet facta archi diacono vel archypr̃ibytero fuiſſet fc̃a illa iterp̃ ta⁹. ſ. vt cẽt ſbiecta eis tanq̃; archipr̃ſbytero vel archidiacono ⁊ ſic ſm iura q̃ obtinẽt in alijs ec cleſijs ſed religioſi nõ hñt iura in alijs eccleſijs iḋ cõceſſio eis ſimplicit̃ facta itelligit̃ r̃ſpectu r̃d dituũ eccleſie vt ſic illos ꝯuertãt i ꝓꝓos vſus re ſuata poꝛtiõe ꝓ vicario ⁊ miſtris eccleſie iuxta ea q̃ dixi i. c. de monachis. ḋ p̄bẽ. Nã ſm Inn. dona⁹ debet ipc̃tri ſm q̃litates ꝑſonaꝝ donãtiũ ⁊ eaꝝ q̃ donationẽ recipiũt qḋ nõ. ⁊ fac qḋ nõ. i ſimili i. c. fi. de offi. ar.

Inter dilectos

Dñt hoſpitalarij i ꝑiudiciũ ſuum ſe ⁊ domũ ſuaʒ alt̃i religioſe domui ſbijcẽ ⁊ donare h. d. ſm itellẽm gl. ſʒ ex̃ gl. legit̃ alio⁹. intelligẽdo ꝙ iſtḋ erat hoſpitale ꝑuatũ. ḋ q̃. j. plene⁹ ⁊ q̃tuoꝛ ſũt ptes. i p̄ma actoꝝ petit̃. i z^a ꝓcuratõis ⁊ eoꝝ r̃miſſio. i t̃tia ibi attẽdẽtes cãe diffinit̃. i 4ª ibi itaq; ꝓteſta⁹ ⁊ ipi⁹ rõ. ¶ Nõ p̃ quẽ poſſe intẽtare di uerſo tpe poſſeſſoꝛiũ ex diuerſ̃ cauſ̃. Itẽ ꝙ ſen tẽtia bis lata i poſſeſſoꝛio ẽt diſſimili ñ ꝑiudicat i petitõio. ¶ Nõ z⁹. ꝙ ꝑ ꝓcuratores pōt fieri ſũ miſſio alic⁹ loci ac ẽt ſũmiſſio recipi. ¶ Nõ t̃tio ꝙ alienat̃ rei litigioſe valet i ꝑiudiciũ alienãt̃. vñ ñ pōt alienatoꝛ allegare nullitatẽ i ſui fauoꝛẽ qa ꝓponẽt fraudẽ ⁊ turpitudinẽ ꝓ ꝑpriã. Nõ 4⁹. ꝙ ſi in iſtrumẽto dr̃ ꝙ oẽs de vniuerſitate fecerũt certũ qd ꝑſumit̃ ꝙ oẽs iterfuerũt licet ꝑ ꝑtẽ ad uerſam h̃ neget̃ qḋ nõ. nã nõrius nõ pōt neceſſa rio in iſtr̃o cõꝑhẽdẽ ꝙ oẽs de vniuerſitate fue-rũt p̃ñtes. ſed p̄ma frõte credit̃ huic relationi ⁊ aſſerẽti ꝯtriũ icũbit on⁹ ꝓbãdi. ⁊ fac ad ea q̃ dixi i. c. q̃ʒto. de his q̃ fi. a p̃ela. ¶ Nõ q̃nto tex. ap tum ꝙ nõ audit̃ allegãs turpitudiem ꝓꝓã etiã excipiẽdo ḋ q̃. j. lat⁹. ¶ Nõ ſexto ꝙ vbi ſimpli citer petit̃ res q̃ ẽ ſolita hr̃e ptinentias pōt adiu dicari i ſñia cũ ptinẽtijs. nã i libello nulla fuit fa cta mẽtio de ptinẽtijs. ¶ Nõ ſeptio ꝙ i acceſſo rijs ⁊ ptinẽtijs ſñia pōt eſſe gñalis. ¶ Op. ꝯ tex nã videt̃ ꝙ iſta exceptio ꝙ a paucioꝛib⁹ ḋ capl'o fuerit facta donatio eſſʒ admittenda. quia cõclu dit donationem fuiſſe nullam. ad hoc. c. t̃tio lo-co. de proba. Solu. Inno. ꝙ hoc non fuit ꝓba-tum licet obiectum. nam potuiſſet hoc capitulũ ſancti Allucij allegare nullitatem donatõis vel ex defectu ſolẽnitatis vel ex defectu conſenſus capitularis ſed non potuit capitulum allegare periurium vel excõmunicationem eoꝛum qui i-terfuerũt in capitulo. qa tunc allegatur turpitu do ꝓꝓa nec ꝯtẽptũ alioꝝ. vñ licet contẽpti potu iſſent ꝓſeq cõtẽptũ. vt i. c. ꝙ ſicut. de elec. ⁊ alle-gare ꝑiuriũ ⁊ excõicationẽ alioꝝ. ipſi tñ q iterfu erunt capitulo nõ poterant hoc allegare quod nõ. nã ex p̄dictis habes q̃s exceptiones potuiſ ſet ꝓponere vniuerſitas vel ſingulares ad iferẽ dũ nullitatẽ act⁹. ¶ In glo. i vbo turpitudineʒ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

in fi.glo.in effectu tacite pōit rl'az ⁊ expſſe exci-
pit tres caſus. Regl'a eſt ꝙ allegās turpitudīez
ſuā nō audiť.ſʒ fallit p̄ vbi vtiť piculū aīe. ⁊ nō.
hūc caſuʒ gn̄alē q2 ꝯphēdit ſb̄ ſe multos caſus.
2° fallit fauore eccl'ie hūc etiā nō.ſʒ in ꝯriū facit
iſte tex. So.nō allegabāt iſti hoſpitalarij turpi
tudīeʒ fauore eccl'ie ſʒ fauore pſonaꝝ ne ſb̄ijce-
renť hoſpitali ſancti ſepulchri.3ᵘˢ caſus fauoꝛ li
bertat̄.l.ſʒ in ꝯriū fac.l.iubem⁹.C.de liberali cā.
vbi p̄iudicat ꝯfeſſio ꝯ libertatē.⁊ ad.l.h̄ alle. dic
vt nō.in.d.l.iubem⁹.⁊ p glo.in.c.fi.de ꝯfeſ. naʒ
ꝯfeſſio ibi nō emanauit in iudicio liberalis cau-
ſe ſʒ in iudicio ad aliud inſtituto. iō audiť ibi ꝯ
ꝯfeſſionē,ppaʒ.vn̄ nō.dixit Bar.in.l.ſi ꝯfeſſus.
ff.de cuſto.re.ꝙ ꝯfeſſio icidenť facta non p̄iudi
cat ꝯfitēti.ſʒ oʒ ꝙ qs ꝯfiteať p̄ncipl'r,ppť illō ⁊ ſic
dʒ limitari dictū Inno.i.c.ql'iť ⁊ qn̄.el.ij.ō accu
Ex glo.dic̄ Gof.ꝙ excipiendo qs audiť all'ans
turpitudīeʒ,ppaʒ.ſʒ h̄ ē ꝯ iſtū tex.vt dic̄ Io.an.
⁊ bn̄.poſſet tn̄ ſaluari ſm eū qn̄ exceptio vl' tur
pitudo eēt talis ꝙ ex toto eliderʒ ius actoꝛis nil
all'at.eēt nōbile ⁊ ſigl'are dc̄m ſi eēt veꝝ ⁊ poſſet
adiuuari hac rōe.nā vbi exceptio elidit ius agē
di nō dʒ iudex audire actoꝛē exq̄ notoꝛie fouet
iniuſticiā ad h̄ qō nō. Inno.in.c.i.de of.vica.ſʒ
difficile ē ſuſtinere ql'r iudex dʒ audire illū alle-
gātē turpitudīeʒ ſuā niſi dicam⁹ illō,pcedē i no-
toꝛijs qō nō.de mā.vide qō plene dixi de ꝯceſ.
p̄bē.c.cū ſup. In gl.i v̄bo adiudicare.ibi ſibi
poterat fieri p̄iudiciū.ex his coll'r vn⁹ intellect⁹
ad tex.ꝙ i p̄iudiciū,ppꝛ̄ʒ poſſit ſb̄dit⁹ ſe ſb̄ijceŕ
alteri.ſʒ n̄ in p̄iudiciū p̄lati.⁊ ſic valuit illa ſb̄miſ
ſio i p̄iudiciū dūtaxat iſtoꝝ hoſpitalarioꝝ ⁊ iſtū
intell'cʒ tenuit Gof.ſʒ i ꝯriū iſurgūt Inn. ⁊ Ho
ſti.dicētes ꝙ ſi ille intell'cus eēt ver⁹ papa nō ad
iudicaſſʒ hoſpitale cū ptinētijs ſuis ſʒ abſtuliſſʒ
hoſpitalarijs facl'tatē ꝯdicēdi q̄ʒtū i eis ē.vn̄ in
telligūt ꝙ iſtō hoſpitale nō erat ſacꝝ nec religio
ſuʒ.ſʒ p̄uatū tā̄q̄ʒ auc̄te epi n̄ inſtitutū iō ſine li-
cētia epi iſti potuerūt illō ſb̄ijcē alteri. Sʒ ꝯ h̄
op.de iſto tex.vbi dˀ ꝙ erat hoſpitale ſancti Al
lucij ⁊ ſic ibi erat eccl'ia. Idē ibi erat ꝛ̄ctoꝛ ⁊ fra
tres. Itē p̄roni hoſpitalis n̄ eni appellanť dn̄i q̄
oīa innuāt locū fuiſſe religioſū ⁊ nō p̄uatū.ſʒ ipi
rn̄dēt ad p̄ᵐ ꝙ nō erat ibi eccl'ia q̄ optinʒ digni-
tatē eccl'ie ſʒ oꝛatoꝛiū deputatū oꝛoni ⁊ celebra
tōi miſſaꝝ ſicut fere ē i oīb⁹ pallacijs magnatū
vel tenēdo ꝙ eēt eccl'ia ꝯſecta dicūt ꝙ hoſpitale
denoīabať ab eccl'ia rōe vicinitat̄ nō ꝙ eēt ei ac
ceſſoꝛiū vel ecōtra. Ad 2ᵐ ꝯriū rn̄dēt ꝙ nō erat
ibi rectoꝛ ⁊ frēs tā̄q̄ʒ collegiū vl' ſi erat collegiū
erat licitū q2 ꝺputatū hoſpitalitati.iō ſine auc̄te
ſupioꝛis poterāt ibi collegialiť eē.vn̄ foꝛte erant
ibi inſtituti auc̄te p̄roni ⁊ obligauerūt ſe ad ppe
tuo ꝟuiēdū hoſpitali. Ad 3ᵐ ꝯriū dicūt ꝙ dicebā
tur p̄roni largo mō ex eo ꝙ hoſpitale erat depu
tatū ad ſp̄ualē vſuʒ. Ex oīb⁹ p̄dict̄ potes mlta
ſingl'aria nōꝛe.p̄ ꝙ oꝛatoꝛiū poſitū i hoſpitali n̄
eſt ſignū nec̄io ꝯcludēs ꝙ hoſpitale ſit religioſū

nec ſufficit,pbare ꝙ ibi aliq̄n̄ celebrenť miſſe.nā
vt p̄dixi in domib⁹ magnaꝝ pſonaꝝ qn̄q3 cele-
branť miſſe i eoꝝ oꝛatoꝛijs.nō tn̄ ex h̄ ꝯcludiť ꝙ
ille loc⁹ ſit ſacer vel religioſus ⁊ n̄,pbat h̄ eē qō
ob h̄ ꝯtigit abeē.vt in.c.ij.de trāſla.p̄la.dic tn̄ ꝙ
ſi poſſʒ,pbari ꝙ publice celebrenť ibi miſſe ⁊ ꝙ
oēs indifferenť admittebanť h̄ ſignū eſt vt loc⁹
ſit public⁹. Itē ſi hr̄et cāpanā leuatā in altū. vt
puta in cāpanili vl' ſil'e.q2 iſta nō ſolēt eē in locl
p̄uat̄ ⁊,p h̄ qō nō.archi.i.c.nemo.de ꝯſec̄.di.i.
⁊ qō nō.i.c.patētib⁹.de p̄uile.⁊ qō ibi dixi. vid
Fre.ꝯſilio.cvi. 2° nō ex p̄dict̄ ꝙ denoīatio ho
ſpitalis ab aliq̄ ſancto nō ꝯcludit nec̄io locū eē
religioſuʒ vel ſacꝝ. 3° nō ⁊ tene mēti ꝙ tenē-
tes hoſpitalitatē in aliq̄ hoſpitali p̄uato pn̄t iura
collegij exercē.nā exercēt actū licitū ⁊ piū rōne
c⁹ pn̄t ꝯuenire ⁊ collegiū licite ꝯſtituere ⁊ ſibi eli
gere rectoꝛē ſindicū ⁊ alia iura collegij hr̄e fac̄
qō nōt Bar.in.l.i.⁊ fi.ff.de colle.illi. ⁊ p Inno
in.c.dilecta.de exceſ.p̄la.⁊ in vtroq3 loco plene
videas de his collegijs iſerioꝛib⁹. 4° nō ꝙ po
teſt qs ſe obligare ad ꝟuiendū ppetuo hoſpitali
etiā p̄uato qō videť p̄ma fronte ꝯ nō.in.l.cū an
tiqtas.C.de vſufr.⁊ in.l.ticia.§.ticio.ff. de ꝯdi.
⁊ demō.vbi ꝯcludiť ꝙ nō pōt qs ppetuo ſuas
operas locare cū ſit ſpēs cuiuſdā ſeruitut̄ ⁊ pōt
h̄ admitti fauoꝛe ſp̄ualitat̄.nā ꝟuire deo nō eſt
ꝟuit⁹ ſʒ maxia libertas. Et nō ꝙ dn̄i hoſpitalis
p̄uati pn̄t dici p̄roni rōe ſp̄ualitat̄ ad quā depu-
tatur hoſpitale. Vltio nō ꝙ multa ſigna de q
bus.ſ̄.etiā ſil'r iūcta nō cōcludūt hoſpitale eſſe re
ligioſuʒ vel ſanctū.non ḡ ep̄s,pbādo predicta
fundaret intentōem ſuā ꝙ loc⁹ eſſʒ ſibi ſubiect⁹
⁊ h̄ nō q2 ſepe oꝛitur qō inť ep̄m ⁊ p̄ronū hoſpi
talis ſup ſubiectōe ipſi⁹ ⁊,ppter āntiq̄tatē hoſpi
talis nō pōt,pbari an interuenerit in ꝯſtructōe au
ctoꝛitas epi. ⁊ ſic an ſit p̄uatū vel religioſuʒ do.
An.dicit ꝙ lectura glo.pl⁹ plʒ q̄ʒ lectura Inno
⁊ Hoſti.q2 ſi iſtud hoſpitale fuiſſʒ p̄uatū fruſtra
papa reſeruaſſet h̄ ius epi.ſed lectura eoꝛuʒ pōt
ſatis ſuſtineri.nam nō ꝯſtabat h̄ vtꝝ eſſet p̄ua
tum vel religioſuʒ nec de hoc diſputabať. vnde
papa ne ex gn̄alitate ſn̄ie qs putaret p̄iudiciuʒ
gn̄atū ep̄o etiā ſi hoſpitale,pbareť religioſuʒ iō
ad cautelā pꝛoteſtatus fuit in ſn̄ia de iure epi ⁊
hūc puto veꝝ intellectū.ſi eni ꝯſtitiſſet hoſpita-
le eē religioſum credo ꝙ a p̄ncipio papa repu-
liſſet petitōem actoꝝ q2 non video ꝙ inferioꝛes
poſſint q̄q̄ mō ſubijcere locū religioſuʒ alteri ſi-
ne licētia epi.vt in.c.ſicut vnire.alle.in glo. Itē
ſcias ꝙ vbi hoſpitale eſt p̄uatū ⁊ inſtitutū aucto
ritate defuncti ep̄s hʒ ibi ptātē vidēdi ⁊ ingren
di an cuncta ſm volūtatem defuncti,pcedant.
etiā ſi defunct⁹ h̄ voluiſſet ad hoc alle.auc̄.de ec
cle.titu.in.§.ſi qs edificatōem cū ſequēti ⁊ h̄ re
ſpectu foꝛte iſti appellātur p̄roni ⁊ nō dn̄i. q2 n̄
edificauerūt ipi ⁊ h̄ reſpectu potuit etiā ius epi
reſeruari.⁊ nūq̄d hoſpitale p̄uatū poſſit viſitari
p ep̄m.vide Fre.cōſilio cēteſimo quīquageſimo

ſexto.als.c.vi.⁊ nũqd poſſit exigẽ a tĩ hoſpita-
li iura epalia.vide ꝯſilio.ccxxv.

Apoſtolice Donatio quĩqueſi-
me vł cẽteſime quã facĩ eps cum graui
ſue ecclie detrimẽto põt legitie reuocari nec ẽt
põt vlř quĩqueſimã vł cẽteſimã cõferre ẽt ceſſan
te leſione eccle ſine auctõitate ſupioris. ꝓ ꝯſulta
tio.in 2ª. rñſio ibi inquiſitiõi.⁊ ibi ꝓ repetit ius an
tiquũ.2º. illud declarãs.ſoluit ꝓpoſitã.q.ibi h.
¶ Nõ ꝓ ibi parrochia ſua.ꝙ dioceſis epi dr̃ ei⁹
parrochia.ad idẽ.c.i.j.õ rapto.⁊ ad h ſolet mul
tũ allegari iſte tex.h ꝓbo ab etymologia voca
buli.nã parrochia grece idẽ eſt ꝙ partitio latie.
vñ tota diocẽſ ſibi deputata eſt ptita ⁊ diuiſa a
dioceſi deputata alťi epo.⁊ ꝓpť h iſte eccleſie in
feriores dicũtur parrochiales qa habẽt curam
partitã ⁊ diuiſam ⁊ certis ꝯfinibus limitatã. Et
ex h dicim⁹ ꝙ qlibet de dioceſi eſt parrochian⁹
epi.vñ eps ꝯcurrit in cura cũ qlibet preſbytero
parrochiali.vide ad hoc bonũ tex.cũ glo.in.c.
ij.de pe.⁊ remiſ.li.vi.fac.c.iij.de offi.archipſby
teri.⁊ qð ibi nõ.Et ꝑ hãc rõnẽ eps cõſeqtur ca-
nonicã portionez de relictis factis eccleſijs ſibi
ſubiectis.de quo in.c.requiſiti.de teſta.¶ 2º. nõ
ibi ſi qs epoꝝ.ꝙ iſtõ ẽ ꝓuilegiũ epoꝝ ⁊ nõ infe-
rioꝝ ꝑlatoꝝ.nam iura antiqua ⁊ noua ſolũ faci
unt de epis mẽtionẽ vt h.⁊.xij.q.ij.bone rei.et
c.ſi eps.Ex q credo iferẽdũ ꝙ plat⁹ iferior epo
nõ hz h ꝓuilegiũ. ¶ Nõ 3º. ibi ſua.ꝙ h ꝓuilegiũ
reſtringitur quãdo in ſua dioceſi vult hãc dõa-
tionẽ facere.ſecus ſi extra dioceſiz vellet mona
ſteriũ conſtruere vel eccleſiã conſtructã magni
ficare.putat tñ Do.An.ꝙ eccleſie exẽpte infra
ſuam dioceſim põt hãc donationẽ facẽ quod ſa
tis mihi placet.qa eccleſia exẽpta ẽ in dioceſi li-
cet non ſit de dioceſi.vt in.c.pe.de offi.or.⁊ eſt
valde vtile qa ſepe epi nolunt magnificare eccle
ſiã mẽdicãtiũ q eſt exẽpta a iuriſdictiõe epoꝝ.
¶ Nõ ibi pro ſuis ſepulturis ⁊c.⁊ tene mẽti ꝙ
eps põt ſibi eligẽ ſepulturã ex̃ eccliam cathedra
lem.nã hic daľ facultas ſibi magnificãdi illaz ec
cleſiam iferiorẽ ꝓ ſuis ſepulchris qa ibi eligit ſe
peliri.Et ex h infero ꝙ qlibet clericus licz ſit re-
ctor eccleſie poſſit ſibi eligẽ ſepulturã.facit ſimi-
le in vxore q eligit ſepulturã.qa ꝑ mortẽ diſſol-
uiľ vinculũ mřimonij carnalis ⁊ ſpiritualis.vt i
c.de vxore.de ſepulturis.Itẽ in religioſis tãtũ-
modo repiľ ꝓhibitũ.nã debẽt ſepeliri i ꝓprijs
coꝝum monaſterijs ſi hoc cõmode fieri poteſt.
vt in.c.fi.de ſepul.li.vi. ¶ Item nõ ibi cõpetẽs
ſubſidiũ.ꝙ eps nõ poteſt donare centeſimã vel
quĩquageſimã niſi eccleſie donatarie ꝯferat cõ-
petẽs ſubſidiũ.i.ꝙ ex ea portiõe donata ꝯpeten
ter ſuſtẽtari poſſit. ¶ Itẽ nõ ibi ſiue plures ſuc
ceſſiue.bonũ tex.ꝙ vbi donatio ꝓhibetur vſqz
ad certã q̃titatẽ nõ poſſunt fieri plures donati
ones ſucceſſiue vſqz ad illã q̃titatẽ q̃ſi h videa-
tur in fraudẽ legis actũ.⁊ facit ad mãm.l.ſanci-
mus.C.eo.nam donatio ꝓhibeľ ſine inſinuati
one vltra quĩgẽtoſ aureos.pone ꝙ ſucceſſiue qs
facĩ eidẽ plures donationes ⁊ ſimul coacernate
excedũt quĩgẽtos aureos nunqd exceſſus vale
bit ſine iſinuatõe.⁊ certe dicẽdũ eſt ꝙ nõ.⁊ opti
me ꝓbaľ h ⁊ vide Spe.e.ti.i ꝑn.vbi h idẽ ſen
tit.vide tñ in ſimili bonã limitationez quã Bar.
ponit i.l.vbi fideiuſſor.ff.de ſolu. ¶ Nõ ibi ad
epalem mẽſam vel cathedralẽ.ꝙ hanc donatio
nem põt eps facẽ non ſolũ de bõis expectãtib⁹
ad mẽſam ſuã ſz ẽt ad ipam eccleſiam cathedra
lem.⁊ itellige qñ bona ſunt diuiſa iter epm ⁊ ca
pitulũ tũc donat de mẽſa.qa bona epaľ⁹ tũc pti-
nẽt ad mẽſam.ſz vbi bona ſũt cõia iter epz ⁊ ca
pitulum tc̃ oĩa dicũtur bona ecclie.⁊ de illis põt
hãc liberalitatẽ exercẽ. ¶ Nõ in vbo nã ⁊ ſi ⁊c̃
ꝙ donatio quĩquageſime vel cẽteſime nõ ꝑſumi
tur ꝑma fronte valde dãnoſa ecclie. eps q̃ vſqz
ad totã illã q̃tã hz itentionẽ fundatã de iure cõi
vñ aſſerenti cõtrarium incũbit onus ꝓbandi.
Nõ ibi magis põt ex oſtenſione ⁊c̃.ꝙ q̃dã ſunt
q magis ꝑcipiũtur ex oſtẽſione facti q̃z expſſio-
ne vboꝝ ſicut multa ſunt q magis ꝑcipiunľ itel-
lectu q̃z elocutione.vt in.l.ratuz.de ſolu. ¶ Nõ
ex fi.lr̃e ꝙ vltra centeſimã vel quĩquageſimã nõ
poteſt eps q̃tũcunqz abundãs aliqd donare ſi
ne auctõitate ſupioris.ſed eſt dubiũ qs dicatur
ſupior iſto cãu.Inno.dicit ꝙ ſolus papa.Hoſti
dic̃ ꝙ iurãtes in mãibus pape nõ diſponũt ſine
ipius licẽtia.ſz iurantes in manib⁹ archiepi pñt
vltra diſponẽ cũ ipius auctoritate.qa ſic iuramẽ
tũ ꝓſtitum pape obligat ita iuramẽtũ ꝓſtitũ ar-
chiepo ⁊ h cõiľ teneľ.ſz hodie oẽs ꝑlati iurãt in
mãib⁹ pape de nõ alienãdo. ¶ In glo.i.i fi. vł
dic poſt Hoſti.ꝙ de tribus q̃rebaľ.ꝓ nũqd cẽte
ſima vel quĩqueſima pñt idifferenľ donari ꝑ epz
2º. qd ſi donatiões fuiſſent facte ſucceſſiue. ꝫtio
nũqd eps abũdans poſſit donare vltra quĩque-
ſimã vł cẽteſimã.⁊ qlibz iſtaꝝ qõnum deciditur
in lr̃a.Et nõ hñ ex hac poſitiõe cãus et ex lr̃a ꝙ
graue dãnũ põt qs pati i bonis lz nõ ꝯtingat in
tota ſubſtãtia vel i maiori pte.nã h in centeſima
vel quĩquageſima pte põt ꝯtigẽ graue dãnuz ec
cleſie cathedrali.facit ꝓ his q dicã in.c. ſequẽti
⁊ h tenebis mẽti ꝓpter ſtatuta ad limitationẽ.c
frequẽs.õ reſti.ſpo.li.vi. ¶ In glo.iij.ibi reno
uaľ ꝑ ſucceſſorẽ.⁊ de hoc põit glo. qõnez nũqd
ꝯſenſus capli dz iteruenire.dic vt dixi in.c.pa-
ſtoralis.de his q fiũt a ꝑlato. ⁊ concluſio ẽ ꝙ a
ꝑncipio nõ põt de nouo conſtruere monaſteriũ
nec eccleſiam ſecularem conſtructam monaſtice
informare regulis ſine conſenſu capľi.⁊ ita itel-
ligaľ.c.ſi eps.xij.q.ij.ſed poſtq̃z hec ſũt acta cũ
ꝯſenſu capli põt ſolus hãc donationẽ facẽ. quã
do tñ ẽ neceſſaria ⁊ intelligãtur alia iura . Et in
fi.glo.ex hac ſecũda pte habes duas opi.prima
fuit Hu.ſecũda Io.⁊ ſecũda cõiter teneľ ꝑ doc
vt nõ ſolum de redditibus ſed etiã de poſſeſſio
nibus poſſit epiſcopus hanc donationẽ facẽ qu

immo expediētiꝰ eſt eccľie donare de poſſeſſio
bus q̄z ꝑpetuo donať qnq̄geſimā ptē reddituū
ꝛ h̄ opi. multipľr ꝓbat in tex. ſi bn̄ pōderať. goſ.
dicit ꝙ de mēte iuris eſt vt eccľia cathedralis re
tineat apud ſe directū dn̄iū rez donataꝝ. Sꝫ vt
dicit Jo. an. ꝛ bn̄ nō apparet vn̄ Hoſ. h̄ collige
rit q̄ſi ſentiat ꝙ ex toto pōt hec donatio fieri i qō
vľ vez. ¶ Sꝫ q̄ro ex glo. nūqd ep̄s in teſtame
to poſſit hāc donatōez facē. doc. tenēt ꝙ nō. ſed
inť viuos. ꝑ h̄ tex. ibi largiri. facit de teſta. c. ad
hec. ꝛ. c. qꝛ. nō reddūt aliā rōem diuerſitatis. ſed
ego reddo iſtā. nā teſtm̄ porrigiť ad tp̄s q̄ nō eſt
futurꝰ ꝑlatꝰ qꝛ morte ꝯfirmať. vt in. c. cum mar
the. de cele. miſ. ḡ cū tūc nō poſſit diſponere nec
nūc in teſtō. ar. in. l. cū g. ff. de in. om. indi. Jtē ꝛ
qꝛ teſtm̄ fit de rebꝰ ꝓpiis nō de alienis ꝛ adhuc
ex magna grā ꝯcediť vt qs poſſit teſtari de re-
bus ꝓpiis ꝓpter p̄mā rōem qꝛ referť ad tp̄s q̄ n̄
eſt futurꝰ dn̄s vt dicit glo. nō. in. l. illa inſtitutio.
ff. de hēdi. inſti. vn̄ nō dꝫ h̄ trahi ad res in q̄bus
hꝫ admiſtratōem tm̄. ꝛ ex p̄ma rōe dicit glo. nō
viij. q. i. in. c. ex his ꝙ papa nō pōt ſibi in vita eli
gere ſucceſſorē. Et ex his dic gn̄alr ꝙ lꝫ poſſit ꝑ
latꝰ aliq̄ donare in vita de rebꝰ eccľie iux̄ nō. in
c. ceteꝝ. ē. e. nō tn̄ in teſtō. vt in dictis iuribꝰ.
Jn glo. in. v̄. poterit. nō bn̄ glo. iūcto tex. nā ex-
tēdit diſpoſitōez. l. ſancimꝰ. C. de donati. ꝛ. c. ſi
ſi qs de ſuis. xij. q. ij. vt donatio q̄libet facta vľt
modū ꝯceſſuꝫ nō reuoceť in totuꝫ. ſꝫ duntaxat
vſqꝫ ad debitū modū. nā etiā ſi in diſpoſitōe ſim
pľr diceret ꝙ donatio vltra debitū modū facta
debeat reuocari, put hic dicebať. dꝫ eni intelligi
ſm alia iura. ꝛ h̄ glo. cōiť teneť lꝫ Abbi. aliud ſen
tiat dicēdo ꝙ vbi pl'es ſunt donatōes dꝫ de q̄li-
bet ſubtrahi certa ps. ar. in. l. ſi tota. C. de inoffi
dona. qꝛ vltīa donatio ſimpľr nō grauat. Sꝫ in
ꝯtriū eſt qꝛ donatio p̄ma ſine grauamie ſuit ſorti
ta ſuū effectū. ḡ nō dꝫ reuocari, ꝓpter 2ᵃᵐ ꝛ vlti-
mā. qꝛ qō legitime factū eſt ꝛc. vt regula factuꝫ
legitime. de re. iu. li. vi. Sꝫ vbi pl'es donationes
eſſent ſil'facte ſeu nō appet de aı̄rioritate. tunc
pōt ꝓcedere dictū Abbi. ¶ Jn glo. in vbo ꝑſcri-
ptōeꝫ. in fi. nō bn̄ hāc glo. ꝙ etiā titulꝰ putatiuꝰ ꝛ
colorātꝰ nō ꝓdeſt ad ꝑſcriptōem ꝯplēdā vbi ius
reſiſtit. lꝫ ꝑſcribēs erret in iure. Et ꝑ h̄ bonꝰ tex.
in. c. dudū. de decimis. h̄ intellige vbi ius eſt cla
rū. ſecꝰ aūt vbi ꝓbabiliť pōt dubitari de intellcu
iuris. nā tūc valet ꝑſcriptio. lꝫ erreť in v̄o intelle
ctu vt eſt tex. valde nō. in. c. cū dilectꝰ. de ꝯſuetu
qō eſt ſemp mēti tenēdū. ¶ 2º nō. ex glo. ꝙ er-
ror facti nō impedit ꝑſcriptōeꝫ lꝫ ius reſiſtat. ꝛ
ꝑ h̄ vide bonā glo. in. c. de quarta. de ꝑſcripti. q̄
vult ꝙ titulꝰ habitꝰ a ſolo ꝑlato cauſaꝫ dat ꝑſcri
bendi ſi recipiēs credat capitulū ꝯceſſiſſe qꝛ tūc
errat in facto ꝛ nō in iure. ꝛ ſic limita ſi. hꝰ gl'. dū
dicit aliud eſſe in alijs alienatōibus. ꝛ vide qō
dixi in. c. ij. ē. de his q̄ fi. a p̄la. ¶ Ex glo. q̄riť q̄
liter reuocabiť donatio facta cū graui leſione ec
cleſie. dicit Jo. an. ꝙ ꝑ bn̄ficiū reſtitutōis in inte
grū. ꝛ ex h̄ ſentit ꝙ donatio tꝫ mero iure. Do.
An. dicit h̄ ꝓcedre inq̄ztum donatio fuit facta
vſqꝫ ad cēteſimā vľ qnq̄geſimā. ſꝫ ſi vltra tūc fi-
et ipō facto reuocatio qꝛ donatio nō tenuit ꝛ in
h̄ bn̄ dicit. ſꝫ etiā puto ꝙ in ꝑ caſu nō ſemꝑ do-
natio teneat. nā ſi notoriū eſſet ꝙ donatio qnq̄-
geſime vľ cēteſime fieret cū graui dāno eccľie n̄
tꝫ ipō iure. qꝛ ius reſiſtit donatōi. vt h̄ in p̄n. ꝛ in
c. bone rei. xij. q. ij. ꝓcedit ḡ dictū Jo. an. qn̄ ex
errore ꝓbabili ꝓceſſit donatio cū graui leſione
eccleſie qꝛ tūc eſt facta in caſu licito vbi enim ec
cleſia errauit ꝓbabiliť donatio dꝫ reuocari per
reſtitutōem in integrum.

Propter. Donatio pōt ꝑ donatorē non ꝑ hēdē ei qui tacuit ob ingratitudinē do
natarij reuocari in caſibꝰ h̄ expſſis. ꝑ ponit dēm
qō exēplificādo ſpecificat ibi ꝙ ſi. 2º. moderatur
ibi qō tn̄. ¶ Nō ꝑ ꝙ ingratitudo eſt maximuꝫ
viciū. nā ita ꝑponderat vt donatio ſemel ꝑfecta
reuoceť. ꝛ diffinit ꝛ deſcribit beatꝰ Bernardꝰ in
gratitudinē ꝛ dicit ꝙ eſt ventus vrēs ꝛ ſiccans
fontē miſericordie ꝛ rorē pietaťs ꝛ fructuꝫ grē. ꝛ
ꝓuenit h̄ peccatū vt plimū ex ſupbia qꝛ pleriqꝫ
putant oīa ſeruitia ſibi debita. ſꝫ ꝯſidera ꝙ licet
multis mōis ꝯmittať igratitudo. nā vt dicit Se
neca. ingratus qui nō reddit ingratus qui diſſi
mulat ingratiſſimꝰ omniū q obliuiſciť. ꝛ Licero
memorē bn̄ficij oēs oderūt. tamē indiſtincte ex
ꝑdictis non reuocať donatio. ſꝫ ex tex. hēs q̄tuor
caſus in quibus fit reuocatio. primus cū dona-
tarius violentas manus iniecit in donatorem.
ſcōs cū atroces iniurias ei inferre ꝑſumpſit. ꝛ in
tellige de iniuria v̄bali. al's ſuperflueret iſte ca-
ſus, ꝓpē caſum ꝑcedentē ꝛ ſequētē. vel ſi donato
rē fugauerit ſeu captū tenuerit ar. in. c. nuꝑ. de
ſen. excō. Tertiꝰ caſus cū graue dānum rebus
donatoris intulit. ꝛ qō diciť graue dānuꝫ dixe-
rūt quidam qō conſiſtit in tota ſubſtātia vel in
maiori pte. ſed Jo. an. dicit hoc eſſe arbitrariū.
nam poteſt eſſe graue dānum citra maiorē par-
tem ſubſtantie vt probatur in. c. precedēti. ꝛ ibi
dixi. erit hoc ergo arbitrarium ꝛ ad. c. frequēs
de reſtitu. ſpo. li. vi. dicendum ꝙ loquiť in caſu
ſuo. ſ. vt ſpoliatus poſſit repellere ſpoliatorem
ſuum. nam non dicitur denudatus ſeu inermis
ex particulari dāno. ſed graue damnū bene po
teſt pati circa maiorem partem ſubſtantie. quar
tus caſus quādo inferre ꝑſumpſit vite pericu-
lum lꝫ effectus nō ſit ſecutus puta quia ꝑpara-
uit venenū vt donatorem perderet vel aliter ſi-
bi ꝑparauit inſidias. vnde pondera iſtum caſuꝫ
nō eni reqriť ꝙ effectꝰ ſit ſecutꝰ ſil'e in. c. ꝓ hūa
ni. ō homi. li. vi. Quītꝰ caſus ex tex. eſt ſi nō fuit
adimpletꝰ modꝰ in donatōe adiectꝰ ꝛ hētur iſte ca
ſus i. l. fi. C. de reuo. do. ſꝫ credo ꝙ papa h̄ n̄ iuſ
ſeruit qm̄ reuocatio illa ꝑncipľr n̄ ꝯtigit, ꝓpē ing̃
titudinē ſꝫ, ꝓpē modū nō ſeruatum ꝛ auctor hic
nō intendit proſequi caſus in quibus generaliť

reuocaſ donatio ſed cāus dūtaxat igratitudīs. Addit tñ ſext⁹ vel qnt⁹ reſpēu lrē ſed arbitroꝛ ꝙ papa ñ iterſeruit qa de illo dubitauit videlicʒ ſi donatari⁹ neglexit alē donatorē iopē. nā i hac glo. iurī ciuils repiſ ꝯria. nā i. d. l. fi. dīc ꝙ h̄ cā ē ſufficiēs ad reuocādū donatōēʒ ſed i. l. i ꝯdēna tiōe. ff. ō re. iu. ſentit donatariū nō teneri ad alē dū donatorē. qa h̄ iure nō ꝓbaſ. ſed Cy. i. d. l. fi dīc ꝙ aut dona⁹ ꝯſiſtit i magna re ſeu q̄titate. ꝛ hēt locū gl. d. l. fi. ſec⁹ ſi i parua re ꝛ ē deſtruc⁹ ſaū eq̄. nā ille q donat magna pōt eqpari pr̄i ſed filius teneſ alere pr̄em inopē. l. ſi qs. ff. de liberis agnoſcēdis. q̄ magnā ingratitudinē cōmittit nō ſbueniēdo illi in neceſſitate ſua. ꝛ nō bñ hec. qa ſepe accidit i iſtis mulierib⁹ ꝛ maxīe ſenib⁹ q̄ donāt fere oīa bona ꝛ demū negligūt alimēta ri a donatario. nā vt p̄dixi poterit donatio reuocari. Secūdo principaliter tene iſtum tex. mēti. quia rigoꝛ iuris ſcriptus p̄fertur eqtati nō ſcripte. nā hec donatio reuocaſ de rigoꝛe iuris vt i tex. ꝛ iſte rigoꝛ p̄ualet eqtati. de quo in. l. placuit. C. de indi. ꝛ in. c. fi. de tranſac. ¶ Nō ibi donatoꝛis pſona. ꝙ hēs donatoꝛis nō reuocat donationē factā a defuncto ꝓpter igratitudinē cōmiſſam in pſonā ipſius hēdis. ꝛ eſt ratio qa donatio fit ex mera liberalitate donatoꝛis ꝛ contēplatione donatarij nō hēdis iō ꝯſideraſ igratitudo reſpectu donatoꝛis non reſpectu heredis. ꝛ idē eſt in reuocatiōe q̄ fit ſeu fieri intētaſ poſt moꝛtē donatoꝛis ob ingratitudinē cōmiſſam in ipſius pſonā nā merita ꝛ demerita ſunt pſonalia iō nō trāſeunt ad hēdem. ¶ In glo. i. in fi. h̄ gl. excedit ēminos lrē. nā lrā ſolum ꝓſequiſ reuocationē donatiōis q̄ fit ꝓpt ingratitudinē donatarij ꝛ hos caſus habuiſtis ſupꝛa collectos. ſʒ donatio quādoqʒ reuocaſ ex p̄ſumpta volūtate donatōis ceſſante omni ingratitudine vt ꝓpt natiuitatē filioꝝ ſupuenientē. qñqʒ reuocaſ qꝛ ē iofficioſa reſpectu filioꝝ exiſtētiū tpe donatiōis vt qa effundit p̄rimoniū ſuū donādo nihil vel parū relinquēdo liberis. ꝛ in hac 2ª ſpecie donatiōis varie ſūt opiones. qa iura ciuilia vno mō loquūtur ꝛ multas opi. ātiquoꝝ īſert h̄ Jo. an. mihi placet diſtictio Bar. in. l. ticia. §. iperatoꝛ. de le. ij. vbi ſic diſtiguit. ꝙ qñqʒ q̄rimus de reuocatiōe fiēda ex p̄ſūpta volūtate donatoꝛis. quādoqʒ p remediū q̄rele inofficioſi. p̄ cāu aut ē fcā in perſonā liberti vel extranei ꝛ reuocaſ etiā totum ipſo iure q̄ſi donatoꝛ hoc tacite itellexit. vt l. ſi vnq̄ʒ. cum glo. ſua. C. de reuoca. dona. lʒ gl. h̄ aliter itellexerit. Aut donatio fuit facta i pſonā vni⁹ ex liberis ꝛ tūc nō reuocaſ in totū ꝓpt natiuitatē filioꝝ. ſed vſqʒ ad debitū bonoꝝ ſbſidiū. i. vſqʒ ad legitimā q̄ debeſ filijs iure nature ꝛ ita itelligatur. l. ſi totas. C. de ioffi. dona. ꝛ ex hoc infero ꝙ donatio facta monaſterio non reuocatur in totū de ſtricto iure ꝓpter natiuitatez filiorum. quia monaſterium hētur loco filij. Itē qa donatio ē fcā i fauorē aīe q̄ non dʒ eē minus

cara q̄ʒ filius. vt in auc. ſi q̄ mulier. C. ō ſa. ſanc eccle. canōizata. xix. q. fi. ſi q̄ mulier. ꝛ ita intelli ge tex. nō. cū glo. i. c. fi. xvij. q. vl. ꝛ h̄ ſentit gl. h̄ dū dīc ꝙ ibi dona⁹ fuit reuocata i toto iure poli i. iure celi. ſ. ex q̄dā eqtate nāli ꝛ ñ iure foꝛi. i. ſecūdū humanas leges. ꝛ h̄ idē ſentit Bar. i. d. §. ipatoꝛ. i q̄dā qōne. ꝛ faē qd̄ ipē nō. i. l. i. C. de ſa. ſanc. ec. Secūdo cāu dicēdū ꝙ aut donatio fuit fcā vni ex liberis ꝛ non reuocaſ p illos liberos niſi vſqʒ ad dbitū bonoꝝ ſbſidiū ēt ſi dona⁹ fuerit iofficioſa re ꝛ ꝯſilio. ō q̄ vide tex. i. l. ſi liq̄at. C. de ioffi. dona. Aut fuit dona⁹ fcā alſi ꝛ tc̄ ſi liberis ſuis fuit aliqd relictū nō reuocabitur niſi vſqʒ ad debitū iure nature. ad h̄. l. oimō. C. de ioffi. teſta. ſi vō nihil relīqt ꝛ donatio ē iofficioſa re ꝛ ꝯſilio reuocabiſ in totū. ar. l. ſi libertus. ff de opis libe. ſi āt fuit inofficioſa re tm̄ ꝛ nō cōſilio tc̄ nō reuocaſ niſi vſqʒ ad debitū iure nature ꝓ h̄. l. ij. ꝛ. iij. C. de ioffi. dona. ꝛ h̄ ſufficiūt p intellectu glo. ꝛ itellige qd̄ dixi de donatiōe facta filio qñ donatio tenuit. vtputa qa fuit fcā emācipato vel filioſa. ꝓpt merita i quo nō inſiſto ſed dicēdū vt nō. in auc. ex cā. C. ō liberis p̄teritis. ꝛ in auc. ex teſtō. C. ō colla. ¶ In glo. i v⁹. reuocaſ. in fi. dic meli⁹ ꝙ dona⁹ reuocaſ qñqʒ ob ingratitudinē donatarij ꝛ agiſ ꝯditiōe ex. l. fi. C. de reuo. dona. vel ꝯditōe hui⁹. c. nō āt ageſ rei vēdicatiōe. qa vt clare colligiſ ex tex. dona⁹ nō reuocaſ ipō facto ꝓpt igratitudinē vt patet ibi de rigoꝛe iuris ꝛc̄. Item ſi donatio eēt reuocata ipō fcō hēs donatoꝛis poſſet illa bona reuocare ꝛ tc̄ poſſʒ agi ꝯ hēdem donatarij. ar. in. l. ꝯmiſſa ff. ō publi. ꝛ in. c. ij. ō p̄ſcrip. li. vi. aut donatio reuocatur ex diſpoſitione. l. ſi vnq̄ʒ p̄alle. ꝛ tūc cū reuocatio fiat ipō iure ex p̄ſumpta mēte donatoris ageret rei vēdicatiōe. nō. Bar. i. d. §. ipatoꝛ qñ reuocaſ p q̄relam inofficioſi ꝛ tunc opus eſt p̄mittē q̄relā. vt nō. in. d. §. ipatoꝛ. ꝛ per Bar. in l. i. C. de inoffi. dona. ꝛ ſic eſt iſta glo. limitāda et itelligenda. ¶ In glo. fi. ibi vel ſucceſſoꝛes donatarij. vult dicē ꝙ ſic h̄ eſt pſonale ex pte donatoꝛis. qa facultas reuocādi ñ īnſit ad ipi⁹ hēdeʒ ita ꝛ pſonale ex pte donatarij qa ñ pōt agi ꝯ ipius hēdeʒ ꝛ h̄ vltimū nō colligiſ ex tex. ſʒ hētur i. l. fi. C. ō reuo. do. tñ ille tex. ſolū vr̄ ꝓbare in hēdeʒ donatōis vt ñ agat ꝯ donatariū vl̄ ei⁹ hēdē ſʒ apte nō decidit vtꝝ ipſe donatoꝛ poſſit agē ꝯ hēdeʒ donatarij. Sʒ Jo. an. ſentit h̄ ꝙ poſſit ſi igrauit igratitudinē ꝯmiſſā i vita donatarij l̄ ſi ſciuit ꝛ ñ habu t tēpus ꝯpetēs ad agēdū. ar. i c. cū i veñ. ō elec. ꝛ i. c. fi. ō dila. ꝛ h̄ ibi ſaē placet ar. h⁹ lrē q̄ pōderat qñ donatoꝛ tacuit ſʒ ñ dr̄ tacuiſſe ſi ignoꝛauit vl̄ non habuit tēp⁹ ꝯpetēs ad agendū. ꝛ p hāc rōnē videſ idē dicēdū in hēde donatoꝛis vt poſſit agē ꝯ donatariū ſic i ſili dīc glo. nō. i. l. fideicōmiſſum. C. ō fideicō. ꝙ ſi legatari⁹ iuriā itulit teſtatoꝛi ſi teſtatoꝛ ignoꝛauit in vita poterit ex h̄ agē hēs. ꝛ faē qd̄ nō glo. i. l. ſoroꝛeʒ. C. ō his qb⁹ vt idignis. ꝛ ex ilľ glo. videſ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

infeređū ꝙ ſi donatariꝰ carnalr̄ cognouit vxorē
donatoris in vita ſua ipō ignorāte in vita ꝙ hēs
ſuꝰ poterit agē ad reuocādū donatōēʒ qꝛ nō dr̄
tacuiſſe exq̄ ignorauit i q̄ tū̄ poſſʒ iſtari qꝛ reuo
catio donatōis ē ꝓſecutō iiurie qȯ ñ vr̄ trāſire in
hēdē.l.i.ꝛ qȯ ibi nō.ff.ꝺ delic.ꝑua.pᵐ tū̄ vr̄ veri
us.ar.hꝰ lr̄e. ¶ In eadē gl.ibi ꝑpt̄ fellonia pr̄is
ꝛc.vt dic̄ Jo.an.ꝛ bn̄ potiꝰ gl.debuiſſʒ colligere
ar.ꝑ ꝯriū.ſ.ꝙ hēs dn̄i nō pōt agē ꝯ vaſallū ob ꝺ
lictū ꝯmiſſuʒ ꝯ defūctū ſicut ñ agit hēs donato
ris ob ingr̄itudinē ꝯmiſſaʒ ꝯ defunctū .ꝛ in h̄ ca
ſu Jo.an.diſtiguit vt.ſ.dixi ꝙ ſi dn̄s ſcivit ꝛ ta
cuit nō pōt agē eiꝰ hēs al's ſecꝰ. Sʒ q̄ ad ar.glo
vtꝝ poſſit agē ꝯ filiū.dic vt nōt Bal.de ꝓhi.feu.
alie.c.ip̄ialē.§.vltio.vbi dic̄ ꝙ eo caſu q̄ vaſallꝰ
ꝑuat̄ ipō iure puta qꝛ ipe alienauit lʒ dn̄s nō re
uocauerit feudū ad ſe hēs tū̄ poterit.ſi aūt ipō
iure nō ꝑdit feudū nō agit̄ ꝯ filiū ob delictū pa-
tris.ꝛ h̄ caſu ꝓcedit ar.gl.ꝛ fac̄.l.cōmiſſa.ff.de
pub.cū ibi nō.ꝛ.d.c.ij.de ꝑſcrip.li.vi. ¶ Sʒ h̄ q̄
rit̄ nūq̄d collatoꝛ bn̄ficij poſſit reuocare collatio
nē ob ingr̄itudinē ꝯmiſſam in ipiꝰ ꝑſonā ꝛ vr̄ ꝙ
ſic.nā collatio bn̄ficij dr̄ dōatio.vt in.c.fi.de of.
vica.li.vi.cū ſilibꝰ.ḡ poterit reuocari ob ingr̄itu
dinē ꝯmiſſaʒ ꝯ collatorē. Jo.an.ꝛ cōit̄ doct. te-
nēt ꝯriū qm̄ collatio bn̄ficij nō eſt ꝓp̄e donatio.
nā tenet̄ collatō ex nec̄itate officij ꝯferre. ſʒ libe
ralitas ſolū ꝯſiſtit in cui dādo iux̄ nō.in.c.relatū
de p̄bē.vn̄ ñ nōt ꝺ tanta ingr̄itudie ſeu vicio iſte
q̄ recipit bn̄ficiū ſp̄uale ſicut ille q̄ recipit donuʒ
ex mera liberalitate dōatoris.ꝛ fac̄ qȯ nō. Bar.
in.l.abn̄ti..ff.de dona.nec ob.c.fi.de poſtu.vbi
clericꝰ ꝑuat̄ bn̄ficio aduocādo ꝯ eccliaʒ in q̄ hʒ
bn̄ficiū qꝛ ibi loq̄t̄ tex.de ingr̄itudie ꝯ eccliaʒ cō
miſſa ꝛ ñ ꝯ collatorē. Itē ibi ꝑuat̄ bn̄ficio nō aūt
r̄uocat̄ collatio. Et nō bn̄ ꝑdicta.ꝓ ꝙ iura ſtricte
loquētia de donatōe ñ hn̄t locū in collatōe bn̄fi-
cioꝝ.ꝛc. colligerē ꝙ reuocatio donatōis ob ingr̄-
titudieʒ hʒ locū dūtaxat in donatōe ꝓp̄e ſūpta
ꝛ ideo poſſʒ nō imerito attētari ꝙ donatio facta
ꝑpt̄ merita ꝑcedētia nō reuocet̄ ꝑpt̄ ingr̄itudi-
nē qꝛ illa ñ eſt v̄a donatio ſʒ q̄daʒ remuneratio
iux̄ ea q̄ dixi.ſ.ſuꝑ Rica ꝛ de h̄ ē tex.in.l.ſi pr̄.
§.i.ff.de dona.quē ad h̄ allat̄ gl.in.l.fi.C.de re
uo.dona.lʒ poſſʒ colligi ꝯriū ꝑ opi.q̄rūdā quaʒ
in.d.Rica recitaui.ſʒ pᵐ arbitroꝛ veriꝰ. ¶ Vltio
q̄ro de nōbili qōe.q̄dā baro edificauit monaſte
riū ꝛ dotauit demū abbas ꝛ monachi ꝯmiſerūt
ingr̄itudinē ꝯ illū baronē in caſibꝰ h̄ expſſis.nū
q̄d reuocabit̄ iſta donatio.ſpe.ponit qōeʒ.e.ti.
§.i.v̄.q̄d ſi baro. Et refert duas opi.ꝓ ꝙ ſic ꝛ ꝙ
ob h̄ mōaſteriū deſtruet̄ ſicut in ſilī videmꝰ ꝙ a
liq̄n ciuitas ſb̄mittit̄ aratro ꝑpt̄ delictū ciuiū iux̄
plene nō.ꝑ Bar.in.l.aut facta.ff.de pe.ꝛ dixi i
c.dilectꝰ.ij.de ſimo. Itē ciuitas ꝑuat̄ dignitate
ep̄atꝰ ꝑpt̄ delictū ciuiū.vt in.c.ita nos.xxv.q.ij.
Itē theorica cōis gl.eſt ꝙ delictū p̄lati ꝛ capl̄i
nocet ecclie.vt nō.in.c.ij.de ordi.cogni.ꝛ in re
gula delictū.de re.iu.li.vi.fac̄.l.iubemꝰ nullā na
uē.C.de ſacro ſan.eccle. Alia opi.eſt ꝙ mona-
ſteriū ñ deſtruet̄.ſʒ repellent̄ ꝑſone ꝛ alij iſtituē
tur ꝛ h̄ opi.ē verioꝛ ꝛ egoꝛ ꝛ ſic potiꝰ puniat̄ ꝑſo
ne q̄ʒ ecclia.ar.c.romana.in fi.de ſen.excō.lib.
vi.ꝛ cū hac opi.trāſit ibi ſpe.hāc qōem poſſumꝰ
adducē ḡnalr̄ ad donatōʒ factā ecclie.nūq̄d ob
ingr̄itudieʒ p̄lati ꝛ capl̄i veniat reuocāda.ſʒ i h̄
āplꝰ ñ inſiſto qꝛ depēdʒ ab alia qōe mltū ꝑlixa
nūq̄d delictū p̄lati ꝛ capl̄i nocʒ ecclie dicēduʒ ē
vt plene dixi i.c.i.de dolo.ꝛ ꝯtu.ꝛ i.d.c.dilectꝰ.
de ſimo.

¶ De peculio clericorum Rica.

¶ Suꝑ viſū eſt de donatōibꝰ.ſʒ qꝛ dubitari po
terat nūq̄d clerici pn̄t donatōes facē de coꝝ pe-
culio merito ſuppoſuit hāc Ricā.ꝛ ſcias ꝙ pecu
liū capit̄ mlt̄ſ mōis ꝛ q̄ ad ꝓpoſitū dr̄ pr̄imoniū
ipoꝝ clericoꝝ.vn̄ ſepe capit̄ peculiū ꝑ pr̄imonio
alicꝰ.ꝛ dr̄ peculiū a pecunia ꝛ eſt nomē diminu
tiuū q̄ſi ꝑua pecunia.ꝛ pecunia dr̄ a pecudibus
vl̄ pecoribꝰ.ꝛ iō q̄cq̄d antiq̄ hēbāt ꝯſiſtebat i pe
cudibꝰ.i.q.iij.in.c.totū.ꝛ credo ꝙ iſtō vocabu-
lū diminutiuū fuit attributū clericl̄ qꝛ vt plimuʒ
nō hn̄t āpla pr̄imonia.q̄nq̄ʒ peculiū ſumit̄ ſtri-
ctiꝰ ꝛ ꝓp̄e dr̄ pecunia quā hʒ exn̄s in ptāte alte-
riꝰ vt filiusfamilias vl̄ ſuꝰ. Et ſcias ꝙ repit̄ in q̄
druplici ſpē.nā ē peculiū caſtrēſe q̄ſi caſtrēſe ꝓ-
fecticiū ꝛ aduēticiū.caſtrēſe ē qȯ filiusfa.acq̄rit
i caſtris.i.i bello ꝛ de illo pōt diſponē tāq̄ʒ pr̄fa
milias.q̄ſi caſtrēſe ē qȯ acq̄rit filꝰ i aduocatōe.
nā aduocati q̄ſi militāt.l.aduocati.C.de aduo.
di.iu.ꝛ idē ē i oī officio publico ꝛ iſtō indicat̄ vt
caſtrēſe peculiū.ꝓfecticiū ē qȯ filio obuēit ex bo
nis pr̄is ſic dc̄m qꝛ ꝓficiſcit̄ ex bōis pr̄nis ꝛ iſtō
ñ acq̄rit̄ filio. Aduēticiū ē qȯ aduēit filio aliūde
puta ex donatōe vl̄ ex ſucceſſiōe vl̄ ex īduſtria
ſua vl̄ ex ꝓſꝑa fortuna.ꝛ ꝓp̄etas hꝰ peculij acq̄-
rit̄ filio.vſufructꝰ acq̄rit̄ pr̄i i vita.ꝛ de his vide
in ſpe.i ti.de dona.§.i.v̄.q̄d ſi de pecl̄io.ꝛ ſequē
tibꝰ.ꝛ ibi hēs vtꝝ i dubio filꝰ ꝑſumat̄ acq̄ſiuiſſe
ex bōis pr̄nis an ex īduſtria vide nō.gl.i.l.cuʒ
oporteat.C.de bo.q̄ʒ li. In clerico vō aduertē
dū.nā videt̄ ſolū differre a laicl̄ i pecl̄io aduēti-
cio ꝛ intell̄e de clericl̄ filijsfamilias.nā ꝑ clerica
tū ñ eximit̄ a ptāte pr̄na i ťpalibꝰ lʒ gl.aliud ſen
ſit ꝛ minꝰ bn̄ i.c.ioccoꝝ.ꝺ eta.ꝛ q̄li.ſʒ Jnn.ꝛʒ
ibi pᵐ ꝛ doc.cōit̄ ꝛ ꝓbat̄ i.c.ꝑ venerabilē.q̄ fi.ſūt
le.vbi ē ſpēale i ep̄o ꝛ ꝓbat̄ i auc̄.ꝯſtitutio q̄ ꝺ di
gnitatibꝰ liberat a pr̄na ptāte vbi ſoluʒ fit mētio
de ep̄atu.fac̄ i ar.c.ſi ānū.de iudi.li.vbi dr̄ ꝙ in
ſp̄ualibꝰ filꝰ ñ ē ſb̄ ptāte pr̄is.ſecꝰ ḡ i ťpalibus.
vn̄ dicēdū ē de ſpēbꝰ iſtiꝰ peculij i clerico ſicut in
laico ſʒ i aduēticijs ſecꝰ ē.nā illō qȯ eſt caſtrēſe
vl̄ q̄ſi caſtrēſe in laico ē aduēticiū i clerico qꝛ ac
q̄rit̄ ſibi peculiū aduēticiū etiā q̄ ad vſufructuʒ
vt ē tex.nō.i auc̄.ꝑſb̄ros.C.de epi ꝛ cle.nō.Ho
ſti.ꝛ cōit̄ doc.in.c.qꝛ.ij.ti.ꝑx.qȯ hn̄ nōbis. Itē
peculiū caſtrenſe vel quaſi pōt dici in clerico qȯ
ꝓuenit ex beneficio ſpirituali.ꝛ hoc eſſet verū

tenēdo opi. ꝙ cleric⁹ faciat fruct⁹ ſuos iux̄ nō. i
c. pñti. de offi. ordi. li. vi. ſʒ tenēdo ꝯriā opi. q̄ mi
bi plus placet pōt appellari peculiū ꝓfecticiū ⁊
iudicari dʒ vt ꝓfecticium.

Queſtigan
dū. Queſitū a rectore eccl'ie
tpe ꝓmotiōis nihil hñte ꝑſu
mit ō bōis eccl'ie q̄ſituꝫ. ¶ Nō
ꝑ ꝙ paupertas ñ ipedit nec ex-
cuſat q̄ min⁹ cl'ic⁹ poſſit ꝓmouēri ad bñfi^m^ lʒ ali-
ud ſit i tutore. vt iſti. ō excu. tuto. i fi. vide gl. xij.
q. iij. i. c. i. ¶ Jtē nō ꝙ qcqd acqrit cleric⁹ bñfi-
ciat⁹ nil p̄rimonij hñs ꝑſumiť acqſiuiſſe ex bñfi-
ficio. ſic̄ i vxore q̄ ꝑſumiť acqſiuiſſe aliquid ex
bōis mariti. l. ēt. C. ō dona. iter vir̄ ⁊ vxo. ¶ Nō
ibi eē dʒ tex. q̄ſi exp̄ſſum ꝙ res acqſita ex pecu-
nia eccl'ie ꝑ talē adminiſtratōeʒ efficiť eccl'ie lʒ cle
ric⁹ emerit noie ꝓpō. nā ſi em. ſʒ h̄ noie eccl'e ñ
opoꝛtēt iueſtigare vtꝝ habuit ꝓpꝛiū vl' nc. loqť
ḡ qñ fraudulenť emerit noie ꝓpō. ⁊ ſic tex. iſte
pōit cāuʒ ſpēalē i eccleſia. nā regulariť ꝯ qa res
ēpta ex pecūia mea nō ē mea. vt videbis lati⁹. j.
i. c. igrēdū. lʒ Hoſt. dicat ibi ꝙ i eccleſia nō ē tex
exp̄ſſus ſʒ vt dixi h̄ videť tex. ⁊ ad idē. c. i. j. ti. p
xi. ¶ Jn glo. fi. i fi. nō glo. i eo ꝙ vult ꝙ iſte tex
nō iudicat ꝑſūptōeʒ iuri ⁊ ō iure vt nō admittat
ꝓbatōeʒ i ꝯriū. vñ poſſit ꝓbari ꝑ hēdeʒ clerici ꝙ
lʒ non habuerit p̄rimoniū lucr⁹ fuit ex artificio
puta q2 erat doctoꝛ vl' bonus ſcriptoꝛ vel qd ſi-
mile. nā iſta acqſita ex iduſtria ꝑſone ñ acqrūť
eccleſie. vt i. c. q2 nos. ō teſta. ⁊ vide ō h̄ qō lati⁹
diceť i. c. iij. j. e. ¶ Sʒ h̄ ⁊ tex. op. ō. l. ſi defun
ctus. C. arbitriū tutele. vbi habeť ꝙ curatoꝛ ſeu
tutoꝛ ꝑſumiť acquiſiuiſſe nō ex bōis pupilli ſeu
minoꝛis ſʒ ex ꝓpꝛia iduſtria ſeu ꝓſpitate fortune
ḡ idē dicēdū i clerico. So. tutoꝛ vel curatoꝛ ē tē
poꝛalis ⁊ teneť reddē rōneʒ adminiſtratiōis nec
hʒ ita liberā adminiſtrationē ſic̄ clericus. Jteʒ tu-
toꝛ vel curatoꝛ licite negociať q̄ oīa ceſſant i cle-
rico. nā clericus nō debʒ negociari. j. ne cle. vel
mo. ꝑ totū. vñ ſi ꝑſumēmus negociatōeʒ ꝑſumē
mus delictū qō nō ē fiēdū. eadē rō ē i vxore. nā
ſi nō ꝑſumēmus ꝙ ex bōis mariti acqſiuerit ꝑ-
ſumētur ꝙ turpiť aliūde q̄ſierit. vñ queadmo^m^
oīa bona ſūt mariti carnalis. l. dote ancillā. C. ō
rei vēdi. ita bona eccleſie ſūt eccleſie ipius ideo
ſemp ꝑſumimus ꝓ dño tñ vt dixi iſte ꝑſūptiōes
admittūt ꝓbōnes i ꝯriū. ¶ Quid ſi vxoꝛ hēat
multa bōa ex dotē ⁊ maritus erat iops certe po
tuit q̄rē ex fructibus bonoꝝ ſuoꝝ ſic̄ dicimus ō
clerico habēte p̄rimoniū vel artificiū. ¶ 2⁹. op.
ꝯ tex. i eo ꝙ loqť de ꝓmoto ad oꝛdieʒ. nā ꝯſtitu
tus i oꝛdie nō hʒ adminiſtratōeʒ eccleſie ḡ nō dʒ
ꝑſumi ꝙ acqſiuerit ex bonis eccleſie. Sol. doc.
exponūt tex. ⁊ hñ ibi oꝛdinē. i. beneficiū vel titu
lū vel i adminiſtrationē vt colligiť ex ſequētibus.
nā occaſiōe oꝛdis hʒ bñfi^m^. ſec⁹ dicūt ſi bñfi^m^ ē
ſimplex qa tē nō eēt ꝑſump°. ꝓ eccl'ia. allegāt. c.

reqſiſti. i fi. ō teſta. Sʒ aduerte q2 h̄ dcm̄ nō vi-
deť fundatū rōe. nā queadmodū rōe adminiſtra
tiōis eccl'ie ꝑſumiť ꝙ retoꝛ eccleſie acqſiuēit ex
bōis eccleſie ita rōe adminiſtratiōis bonoꝝ bene
ficij ꝑſumi dʒ ꝙ acqſiuerit ex bōis bñficij. nā ea
dē rō ibi ē i vtriſq3. ⁊ c. reqſiſti. nihil fac̄. loqtur
n. nō i empť ſeu acqſit̄ ꝑ clericū ſed i relicto ſibi
facto. vtꝝ ꝑſumať relictū factū ituitu eccl'ie an i
tuitu ꝑſone. qa ſi hʒ bñficiū ſimplex in eccleſia
ꝑſumiť ꝙ ituitu ꝑſone niſi velis ſaluare dcʒ Jo
an. ⁊ doc. tenēdo glo. i. c. pñti. ō offi. oꝛdi. li. vi.
q̄ dic̄ ꝙ ſimplex bñficiat⁹ fac̄ oēs fruct⁹ ſuos in
vita ⁊ i moꝛte. ſʒ illa opi non ꝓbať iure vt plene
dico in repetitiōe. c. cū eſſes. de teſta. idē dic i vi
cario qō i rectoꝛe aut ē ꝑpetuus aut tēpoꝛalis ⁊
tūc diſtigue ꝑ ſupꝛadicta.

Preſbiter De epī ꝑ ꝑ
latū ō bōis
eccl'ie dʒ iſtrm ꝯfici noīe eccl'ie al's dʒ
plat⁹ ab adminiſtratiōe remoueri. h. d. ¶ Nō ꝑ
ibi ꝑſbyť. ꝙ ꝑſbyť dr teuē dioceſiʒ. ⁊ ſi vis itelli
gē ō ꝑſbytero ꝓpꝛe expone dioceſim. i. parrochi
am. q2 dioceſis ꝓpꝛe ē i gubernatōe epī. i. c. ſi epſ
ō offi. oꝛdi. li. vi. ſʒ pōt expōi ꝑſbyť. i. epſ. ⁊ tūc
vbū dioceſ ſtat ꝓpꝛe ⁊ tē colligiť ꝙ epſ pōt voca
ri ꝑſbyť nec dʒ ex h̄ ōdignari qm̄ ē nomē digni
tatꝭ. nā ꝑſbyť grece latie idē ē qō ſenioꝛ nō ꝓpť
etatē decrepitā ſic dr ſʒ ꝓpť reuērētiā dignitatꝭ. ⁊
eſt tex. i. c. clericos. xxi. di. vñ oliʒ i pꝛimitiua ec
cleſia epī ⁊ ſacerdotes pariť appellabanť ꝑſby-
teri. qnīmo Petr⁹ apl'us lʒ papa eēt p̄lies ſcri-
bebat ſe ꝑſbyteꝝ. lxxxxiij. di. legim⁹. lxxxxv. di
oliʒ. ⁊ p̄lies repies i iure ꝙ ꝑſbyť appellať epſ.
¶ Nō 2°. ꝙ ex pecūia illi⁹ ꝑſumiť res ēpta cui⁹
nōie iſtrm ēptōis ꝯfectū ē. vñ vt appareat rē eē
ēptā ex pecūia eccl'ie mandať vt iſtrm fiat noīe
eccleſie. Jtē nō ꝙ plat⁹ nō ē dñs fructuū bñficij
ſui. nā ſi efficereť dñs poſſʒ acqrē ſibi ex redditi
b⁹ ſm libitū cui⁹ ꝯriū h̄ decidiť. ⁊ i. c. igrēdū. j. e
ō q̄ pleni⁹ diceť i. c. fi. j. e. ¶ Nō ꝙ queadmodū
ꝑlat⁹ alienās iā acqſita ꝑ eccleſiam dʒ ab admi-
niſtratōe ꝑuari. vt i. c. monem⁹. xij. q. ij. ita ⁊ ſi
fraudat eccl'iam i acqrēdo vt qa acqſita ex red
ditib⁹ eccleſie appꝛopꝛiat ſibi vel alti. Et h̄ cadit. q
quā foꝛmāt doc. i. l. qcqd. C. arbi. tute. qdā vo-
lebāt relinq̄re eccl'ie certū qd. ꝑlat⁹ iduxit teſta
toꝛē vt relinq̄ret ſibi poti⁹ q̄ʒ eccleſie nūqd ꝑla-
tus teneať eccleſie ad itereē. ⁊ qdā dixerunt ꝙ
ſic ꝑ illā. l. qcqd Ay. ibi foꝛmādo queſtionem in
tutoꝛe. diſtinguit ꝙ aut blādo ſermone induxit
teſtatoꝛem ad relinquēdū ſibi ⁊ non teneť. ar. i
l. fi. ſi quis aliquē teſtari ꝓhibuerit. vbi pʒ ꝙ nō
cōmittit delictū is q blādis vbis iducit teſtato-
rem ad ſibi relinquēdū. aut dolo ſeu fraude ⁊ tē
teneť eccleſie ad itereſſe. ¶ Nō hāc deciſioneʒ
q2 in ꝯriū poſſʒ induci tex. cū gl. xij. q. iiij. qcūq3
nam ſi pꝛelatus potuit acquirere eccleſie ⁊ ne-
glexit ſeu potius voluit ſibi querere tenetur ec-
cleſie ad intereſſe ita dicit ibi glo quā nō. argu.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

dicte.l.qcqd.ſʒ diſtinctio Cy.vꝛ̄ multū equa vt ceſſante dolo nō teneatur cū perſonam ſuaʒ qs teneatꝛ̄ ꝓferre cūctꝭ.ar.c.petitio.de iureiurā.ꝛ de pe.di.ij.hec que de q̄litate.

Tc unus. Queſita per epm̄ pꝰ ꝯſecratōeʒ ſuaʒ ſunt eccl'ie relinquēda.h.d. Idē dic in alio p̄lato pꝰ ꝓmotōeʒ ſuā.nā tex.iſte pōt intelli de epō.ꝛ tūc vbū ꝯſectōis ſtat ꝓp̄e ꝛ vbū p̄ſbꝛ dʒ exponi.i.epš p ea q̄ dixi in.c.p̄cedēti.2ᵒ pōt intelli in q̄libʒ rectore eccl'ie.ꝛ tūc p̄ſbꝛ ſtat ꝓ p̄e ꝛ vbū ꝯſectōis dʒ exponi.i.ordiatōis ſeu pro motōis.qꝛ ꝓp̄e epš ꝯſecratꝛ̄ ꝛ p̄ſbꝛ ordiatꝛ̄. vt i c.i.de ſac vnctl. ꝛ qͦ ibi nō. Nō ibi relinqt ꝙ p̄latꝰ nō pōt in vltia volūtate relinq̄re bona acq ſita intuitu eccl'ie ad h.c.qꝛ ꝛ.c.relatū.de teſta.

Sʒ h q̄rit de nōbili qōe q̄tidiana mortuo p̄ lato ſepe oritꝛ̄ qͦ intꝛ̄ ſucceſſorē bn̄ficii ꝛ hēdē p̄la ti defuncti ſup bonis acq̄ſitꝭ p p̄latū ꝛ vt ꝓcedat qͦ dʒ intelli qn̄ nō appet noīe eccl'ie bona fuiſſe acq̄ſita ſʒ ſimpl'r p̄latꝰ emit noīe ꝓp̄o.vtꝝ ſit i du bio iudicādū ꝓ hēde an ꝓ eccl'ia. In hac.q.mul te fuerūt opi.nā Gof.tennit ꝙ poſſeſſor defēdē dus ē in poſſeſſiōe ꝛ ſic agēti incūberʒ onꝰ ꝓbā di p tex.xij.q.v.c.i.alij dixerūt an p̄latꝰ fec in uētariū vl' ne i p̄ caſu vltra ꝯphēſa in īuētario p̄ ſumatꝛ̄ ꝓ hēde ar.i.l.fi.C.de iurꝛ̄ delib. 2ᵒ caſu p̄ ſumitꝛ̄ ꝓ eccl'ia qꝛ p̄latꝰ fuit in culpa in n̄ ꝯficiēdo īuētariū ꝛ vtēdo ꝓmiſcue rebꝰ ꝓp̄is ꝛ eccl'ie ar. xij.q.i.ſint manifeſte. Alij alr̄ Jo.an.facꝭ h tria mēbra aut ꝯſtat p̄latū aliqd hūiſſe tpe ſue ꝓmo tōis.aut ꝯſtat ꝙ nihil hēbat.aut dubitatꝛ̄. Primo caſu dic p̄ſumēdū ꝓ poſſeſſore.ꝛ iō ſi hēs eſt in poſſeſſiōe illoꝝ bonoꝝ eccl'ie incūbit onꝰ ꝓbādi ꝙ de redditibꝰ eccl'ie fuerit acq̄ſita ꝛ ꝓcedit h ca ſu opi. Gof. 2ᵒ caſu cū nihil hūerit tpe ꝓmotōis p̄ſumēdū eſt ꝓ eccl'ia.vt in.c.i.ſ.e.poſſʒ tn̄ ſʒ cū hēs ꝓbare ꝙ ex artificio vl' aliūde intuitu pſone illa bona acq̄ſiuerit ſibi tn̄ incūbit onꝰ ꝓbādi q̄ſi eccl'ia hēat intētōeʒ fundatā ex p̄ſūptōe iur] cōitꝛ̄ 3ᵒ caſu cū dubitatꝛ̄ dic idē vt p̄ſumatꝛ̄ ꝓ eccl'ia po terit tn̄ ꝓbare hēs p̄latū illa vl' alia bona hūiſſe tpe ꝓmotōis ꝛ cū hac diſtinctōe tn̄ſeūt cōitꝛ̄ doc. ꝛ vꝛ̄ i facto ꝯſuluiſſe do.car.vt refert i.c.cū in of ficijs.j.ti.i.vbi vide de hac mā p Jnn.ego latiꝰ hūc articulū examio i r̄petitōe.c.cū eēs.j.ti.ꝓx ꝛ i dubio credo ꝙ h diſtictio Jo.an.nō ſit vſqʒ q̄qʒ va.nā ꝯ pᵐ mbꝝ vꝛ̄ tex.nō.cū gl'.expſſa.xij q.iiij.c.i.vbi dꝛ̄ ꝙ ſi p̄latꝰ aliq̄ acq̄ſiuit p̄ſumitꝛ̄ paritꝛ̄ acq̄ſiuiſſe ex bonis p̄ſonialibꝰ ꝛ eccl'ie.vn̄ dʒ fieri diuiſio intꝛ̄ eccl'iaʒ ꝛ hēdē ſm̄ q̄titatem p̄rimonij ꝛ taxatꝛ̄ bn̄ficij.nā ſola poſſeſſio hēdis vl' eccl'ie nō hʒ inficē hāc p̄ſūptōeʒ iur].ꝛ idē ſen tit Jnno.i.d.c.cū i officijs. Itē ꝯſidera ꝙ illud pᵐ mēbꝝ n̄ pōt alia rōe ꝓcedē.qd eni ſi p̄rimo niū erat ita tenue vt nullo mō ex fructibꝰ illa bo na potuiſſēt acq̄ri idē dic i eccl'ia.qd eni ſi bn̄fici um fuit ita tenue vt vix ſufficēt ad alēdū recto rē ꝛ p̄ſoniū erat ita ap̄lū.ſic etiā 2ᵐ mēbꝝ idiſti cte nō ꝓcedit.nā pone ꝙ p̄latꝰ n̄ hēbat p̄ſonia lia erat tn̄ doctor excellēs ꝛ ex doctria m̄lta luc bat.nā q̄re h caſu debeamꝰ potiꝰ p̄ſumē ꝓ eccl'ia q̄ʒ qn̄ hēbat p̄rimoniū n̄ appet.iō cū ſepe longe maior ſit īduſtria q̄ʒ ſit facl'tas p̄rimonij ad ꝓbā dū ꝙ bona fuerūt acq̄ſita īduſtria pſone.ſʒ ſuffi cerʒ ꝓbare ꝙ p̄latꝰ m̄lta lucbatꝛ̄ ex īduſtria pſōe ꝛ tūc idē ſit p̄ſumēdū ſic i caſu qn̄ hēbat p̄rimo niū.nā ſiliū eadē dʒ eē rō i.c.cū dilecta de ꝯfir. vti.vl' iuti.ꝛ i.l.n̄ p̄nt ff.de legi.3ᵐ mēbꝝ etiā nō ꝓcedit ſimpl'r.ſʒ alr̄ cēt ſbdiſtiguēdū.vn̄ ꝯplectē do totā mā̄ʒ diſtiguo ſic.ꝙ aut ꝯſtat p̄latū hūiſ ſe p̄ſoniū aut n̄ ꝯſtat aut dubitatꝛ̄. Et h vltio ca ſu ſbdiſtiguo ꝙ aut dubitatꝛ̄ vtꝝ hūit bona ex q bꝰ potuerit acq̄rꝛ̄ illa de qbꝰ ē ꝯtētio.aut n̄ ha buerat illa bona tpe ſue ꝓmotōis de qbꝰ ē ꝯtētō p̄ mēbro p̄ncipali ſi ꝯſtat ex qbꝰ emit illa bona. tūc nō eſt qͦ qꝛ illꝰ erūt ex eꝰ redditibꝰ acq̄ſita fuerūt.vt i.c.igrēdū.ꝛ qͦ ibi nō.j.e.aut dubitatꝛ̄ qꝛ ꝓmiſcue vtebatꝛ̄ p̄rimonio ꝛ rebꝰ eccl'ie.ꝛ tūc ſi p̄rimoniū erat ſufficiēs ad acq̄ſitōeʒ illoꝝ bo noꝝ.eccl'ia vͦ n̄ nec i totū nec i ptē.ꝛ tc̄ p̄ſumitꝛ̄ ꝓ hēde qꝛ ceſſat h caſu p̄ſumptio.c.i.ſ.e. ꝛ tex. xij.q.iiij.c.i.aut eꝯ qꝛ eccl'ia ſolū erat ſufficiens. p̄rimoniū vͦ tenue ſeu īduſtria pſōe.ꝛ tc̄ p̄ſumē dū ꝓ eccl'ia vt i.c.i.ſ.e. Si vͦ vtqʒ erat ſufficiēs ad acq̄rēdū i toᵐ vl' i ptē.tc̄ fiet diuiſio intꝛ̄ eccl'iā ꝛ hēdē ſʒ q̄titatē p̄rimonij ꝛ reꝝ eccl'ie ꝛ pone i t̄mis ex eccl'ia hēbat tricēta ꝛ ex p̄ſonio ducē ta dʒ pꝰ debi qͦ p̄latꝰ viſilr̄ expēdidit i pſonaʒ ſuā ꝛ noīe eccl'ie nec debēt deduci expēſe nimis delicate ꝛ ſigas ꝙ hꝰ mōi ſūptꝰ aſcēdāt ad cētuʒ aureos.p̄ſūptio iſurgit ꝙ tc̄ de bonis eccl'ie ex pēdidit i acq̄ſitōe bonoꝝ ducētos aureos. ꝛ ex p̄ſonio ctl ducētos exq̄ tn̄ pcipiebā. fiet ḡ eq̄l' diuiſio intꝛ̄ eccl'iā ꝛ hēdē ꝛ ſi minꝰ pcepiſſʒ de p̄ri monio miorē ptē pcipiet ex acq̄ſitis.ita vꝛ̄ velle tex.i.d.c.i.xij.q.iiij.ꝛ expſſiꝰ ibi gl.ꝛ ſētit Jnn. i.d.c.cū i officijs.ꝛ ē ſatꝭ rōabile vt ex q̄ n̄ ꝯficie bat rōeʒ de r̄ddītibꝰ eccl'ie.ſʒ ꝓmiſcue vtebatꝛ̄ cū p̄rimonio vt fiat p̄ſūptō n̄ captioſa alicui ꝛ h in tell'o ctl ſi p̄latꝰ emerit noīe ꝓp̄o qꝛ n̄ ē ſibi credē dū ex q̄ facultates eccl'ie exuberāt ꝛ n̄ appet in quē vſū fuerit ꝯuerſe.ꝛ idē p oīa dicēdū qn̄ n̄ hʒ p̄ſoniū ſʒ hʒ īduſtriā equalētē eadē rōe.ſʒ ſi nō hēt p̄ſoniū nec īduſtriā p̄ſumitꝛ̄ ꝓ eccl'ia.ꝛ vide Cy.i auc licētia.C.de epi.ꝛ cle.vbi idē ſētit i ad miſtratōibꝰ ſecl'ariū reꝝ. nā dic ꝙ ſi admīſtratō erat ppetuꝰ ꝛ nihil hēbat p̄ſūitꝛ̄ acq̄ſiuiſſe ex ad miſtratōe.ſi vͦ tpalis ꝛ reddebat rōeʒ. tc̄ p̄ſūitꝛ̄ acq̄ſiuiſſe ex īduſtria ar.l.ſi defunctꝰ.C.arb.tu te. qͦ nō ꝓ iſtis diſpēſatoribꝰ dn̄oꝝ. Ultio mē bro ſi dubitatꝛ̄ vtꝝ bona fuerūt acq̄ſita vel an ha buerit tpe ꝓmotōis dico ſic.ſi dubitatꝛ̄ an aliqd habuerit ꝓcedit opi. Jo.an. Sʒ ſi dubitatꝛ̄ vtruʒ illa bona de qbꝰ eſt qͦ acq̄ſiuerit an̄ ꝓmotōem aut poſt.tūc defendā poſſeſſorem in poſſeſſione ſua ſiue hēdes vel eccl'ia.ꝛ ſic ſingularitꝛ̄ loq̄tꝛ̄ tex cū glo.ſi bn̄ intelligatꝛ̄ in.d.c.i.xij.q.iiij. ꝛ h nō.

IInquirendū Empta p pla-
tū ex emolumēt eccl'e efficiunt eccleſie
licȝ plat⁹ emerit noīe alieno.h.d. ¶ Nō p q re
ctor eccleſie nec reddit⁹ nec oblatōnes nec data
ꝑtextu voti facit ſua ſȝ cedūt vtilitatib⁹ eccleſie.
Nō q lȝ ſit pſump⁹ ꝑma frōte q res ſit ēpta ex
pecūia illi⁹ c⁹ noīe inſtrm̄ ē factū.tñ h̄ pſumptio
admittit ꝓbatōeȝ i ɔ̄riū.ad idē.C.ſi qs alti vl'ſi
bi qſi p totū ¶ Nō i ſbtractōe r̄dditū eccleſie
ñ ɔmittit ſimplex furtū ſȝ ēt ſacrilegiū.ad h.c. q
oblatōes.xiij.q.ij. ¶ Nō q plat⁹ ɔmittit ſacri-
legiū ⁊ grauiſſimū crimē acgrēdo ɔſanguineis
vel ſibi de reddītib⁹ eccleſie.nō tñ p h̄ itelligas
ꝑlatū ñ poſſe ɔpetēs ſbſidiū ō reb⁹ eccleſie ɔfer
re ſuis imo poti⁹ tenet ſuis ⁊ amicis q̄ȝ alienis.
vt i.c.nō ſat.lxxxvi.di.⁊.c.i.ō coha.cleri.⁊ mu.
ſȝ ñ dȝ eis tātū īdē vt faciat eos diuites ſȝ vt ſb-
ueniat alijs idigētib⁹. xij.q.ij. monem⁹. ¶ In
glo.ij.i fi.nō tres cāus i qb⁹ res ēpta ex pecūia
alti⁹ efficit illi⁹ c⁹ erat pecūia vt i milite minore
⁊ eccleſia lȝ Hoſti.dicat q i eccleſia iura ñ ꝓbāt
Sȝ ātiq̄ iterp̄ta⁹ magr̄oꝝ h̄ hȝ q̄ mime ē mutā-
da.l.mime.ff.ō le.tñ h̄ ſat ꝓbari pōt i.c.i.ō.e.⁊ i
c.i.ō ti.ꝓxio.⁊ cōit h̄ tenet ēt p gl.iur' ciuil.vt i
iurib⁹ allega.i glo.gnimo credere h̄ ꝓcedē i qli
bet clerico.qa ꝑuilegiū tributū militi ſeculari ex
tēdit ad militē dei.vt nō.glo.⁊ Bar.i.l.miles.ff
ō re iudi.dixi i.c.i.ō cle.egro.⁊ vide ad māȝ qō
nō.Cy.i.l.ſi vt ꝓponis.⁊.l.mat.C.de rei ven.

SI quis Melioratiōes facte
p platū i reb⁹ eccleſie
ſūt ſue i vita ēt ſi dimittat bñficiū ſed ō
bis teſtari ñ pōt.h.d.ſm vnū itellectū ſat nōbilē
licet varij itellect⁹ pñt colligi vt pȝ ex iſra dicen-
dis. ¶ Nō p q cleric⁹ ſeu rector eccleſie pōt vi
neā plātare i t̄ris eccl'e. nō tenet q̄ p̄ciſe vti reb⁹
eccleſie i ſtatu ſuo ſȝ pōt meliorādo mutare for-
mā ⁊ q̄litatē rei. ¶ Nō z⁹ q ſi plat⁹ ex iduſtria
pſone ſue fac rē eccleſie meliorē nō pōt repetere
qō ipēdit ex induſtria ſua ſed cedit eccleſie.cre-
do tñ q ſi plat⁹ ex ſuis p̄rimonialibus ipēdit ec
cleſie aliqd ñ ſua ɔtēplatiōe ſȝ eccleſie poſit ipſe
aut ſuus hēs repetē id qō ipēdit de ſuo. ad h̄ vi
de tex.nō.cū glo.xij.q.iiij.i.c.ij. ¶ Nō vltio q
ꝓ fruitijs ipēſis eccleſie pōt ep̄s alicui ɔcedē ad
vitā poſſeſſionē ipius eccleſie.fac ad id qō dixi i
c.p tuas.ō dona. ¶ In glo.i.i fi.ex hac gl.col-
ligūtur duo itellect⁹ ad tex.⁊ eſt t̄tius itellectus
nōbilior quē pōit h̄ Inno.vt itelligat qñ rector
eccleſie i terra inculta ſua induſtria ⁊ laboribus
ſiue expenſis plātauit vineā ſeu reduxit ad cul
turā cā ſuſtētatiōis ſue vt lȝ ꝑuet poſtmodū bñ
ficio ſuo ēt rōne delicti.h̄ tñ terra ſibi relinqtur
vſqȝ ad vitā ſuā.qdā tñ ɔ̄ vt refert ipe Inno. ſȝ
tene p̄mū qa ſat ē humanū ⁊ rōni ɔſonū.ar.i.c.
ad aures.de re.eccle.nō alie. ¶ In glo.ij.ibi ñ
pōt clericus.nō glo.ſingulariṫ maxīe iūcto prin
cipio q qlibȝ cl'ic⁹ q̄liſcūqȝ ſit bñficiat⁹ nō pōt fa

cē fruct⁹ ſuos vt de ipis poſſȝ teſtari ſȝ ſibi vti lȝ
eis ad vſum q̄tidianū. Sed aduerte qa gl.mul-
tū inualuit apud oēs q̄ eſt in.c.pſiti.de offi.ordi
li.vi.diſtinguēs iṫ clericū hñteȝ admīſtratōem
⁊ nō habentē ⁊ iter cl'icū ſimpliciṫ bñficiatū vt ē
canōic⁹ q ñ dr̄ hr̄e adminiſtrationeȝ eccl'ie. p̄ cāu
voluit q cleric⁹ cōparet vſufructuario i vita vt
ſic poſſit donare ō reb⁹ eccl'ie moderate. tñ tex.
ē i.c.ceteꝝ.ō dona.i iſ̄rmitate vō cōparat vſu-
ario qa nō pōt aliquid donare niſi ituitu elemo
ſyne.vt i.c.qa.⁊ in.c.relatū.el.ij.ɔ̄.ti.ꝓxi. Nō
hñs vō admīſtrationē ɔpat vſufructuāio i vita
⁊ i morte ēt ita vt ō iſtis redditib⁹ teſtari poſſit.
⁊ dic q h̄ opi.fuit Hoſt.⁊ Hoſ.⁊ ſic trāſit ibi Jo
an.in glo.ſua ſȝ illa glo.nūq̄ȝ mihi placuit nec ꝓ
batur aliquo iure.nam ſolum fundat per.c. req
ſiſti.in fi.ɔ̄.ti.i.qō.c.ſi bñ ponderatur poti⁹ facit
ɔ̄.nā ibi ſolū dr̄ q ſi aliqd relinqt nō habenti ad
miniſtrationē ſȝ ſimplr̄ bñficiato pſumit relictū
ituitu pſone ⁊ nō eccl'ie ⁊ ſic acqrit pſone ⁊ nō
eccl'ie ⁊ nihil dixit de vere acqſitꝭ intuitu eccleſie
ſȝ poti⁹ ꝓbat ɔ̄riū.nā cū fundet ſe ſup pſumptio
ne ergo ſi ɔſtaret q intuitu bñficij ſui fuiſſet ſibi
relictū cedēt bñficio ⁊ nō pſone ⁊ ſic non poſſet
diſponē ad libitū.idē ergo dicendū in redditi-
bus ꝓuenietib⁹ ex bñficio. ⁊ p hoc allego tex.
expſſum in.§.fi.cū.c.ſequēti.xij.q.i.vbi tex.lo-
quūtur in canonicis ⁊ ſic nō habētib⁹ admiſtra
tionē ⁊ dicūt q p̄bēde cum ꝓcedāt ex rebus ec
cleſie nō dant canōicis ſimpliciṫ vt faciāt qcqd
velint ex redditib⁹.ſȝ vt p̄mo neceſſaria pcipiāt
ꝓ ſe.⁊ ſi qd ſupeſt debent expendē in vtilitates
eccleſie.nā quēadmodum i alijs bonis eccleſie
diſponit p habentē admīſtrationē.ita ⁊ in iſtis
cū ſint res eccleſie ⁊ ſunt diuiſe p p̄bēdas vt cō-
modius pcipent neceſſaria.ad idē vide glo.xij.
q.i.c.res.q̄ dic q ſi clericus emit ēt equū de red
ditib⁹ eccleſie eſt eccleſie ⁊ ñ ꝓpꝰs.vide ēt tex.
Hierony.xliij.di.i p̄n.vbi dr̄ tibi qui ſacerdos
ō altari viuē pmiſſum eſt nō luxuriari.⁊ pōit ibi
archi.vnā opi.ſat piculoſam quā ſeqtur Jo. de
ligna.in cle.grā.de reſcript.dicēs q ſi bñficiat⁹
expēdit de redditibus eccleſie voluptuoſe tene
tur ad reſtitutionē qō nō.habent ergo clerici li
berā admīſtrationē ⁊ diſpenſationem fructuum
beneficij in bene diſpenſando.vide latius quod
dico in repetitione.d.c.cum eēs.vbi ēt vlꝭ alios
ꝓſequor queſtionem quotidianam. nūquid pa
pa poſſit dare clerico poteſtatē teſtādi de rebus
acquiſitis intuitu bñficij.

¶ De teſtamētis ⁊ vltimis volūtatib⁹. Rbica.

¶ Cōtinuatur hec rubrica duobus modis ad
precedentia.⁊ p̄mo ſic.ſupra viſuȝ eſt de diſpo
ſitione inter viuos reſtabat videre de vltis vo-
luntatibus.vel ſecūdo ſic.ſupra viſum eſt de pe
culio clericoꝝ.ſed quia dubitari pōt nūquid de
omni peculio valeant clerici ɔdere teſtamentuȝ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſideo ſubijcit h̄ ꝛ̄bꝛica. ¶ Sꝫ ꝯ̄ rubꝛicā op. de ſuꝑ
fluitate. nā ſufficiebat dicē̄ de teſtamē̄t̄ cū teſtm̄̄
ꝯp̄bē̄dat in ſe vltimā volūtatē. eſt eni mē̄t̄ teſta
tio. inſti. e. in p̄n. ſic etiā ſufficiebat dicē̄ de vltis
volūtatib⁹ q2 vltīa volūtas ꝯp̄bē̄dit teſtm̄. So.
Jo. an. dicit ꝙ h̄ fecit auctoꝛ ad maioꝛē̄ declara
tōēꝫ nr̄aꝫ. Sꝫ tu dic clari⁹ ꝙ teſtm̄̄ in ſe ꝓp̄e ſum
ptū nō ꝯp̄bē̄dat in ſe oēꝫ vltimā volūtatē. q2 te
ſtamētū eſt nr̄e volūtat̄ iuſta ſn̄ia de eo qđ quis
poſt moꝛtē̄ ſuā fieri vult cū hē̄dis inſtitutōne vt
hē̄tur in. l. i. iūcta glo. ff. e. vñ ſine hē̄dis inſtituti
one nō ē teſtm̄. vt inſti. de leg. i. §. añ hē̄dis. ꝛ ꝑ
ꝯn̄s nō ꝯp̄bē̄dit teſtm̄̄ codicillū. q2 in codicillo n̄
pōt dari hē̄ditas. C. de codic̄l. in. l. ſi idē̄. nec ꝯp̄
hē̄dit in ſe donatōēꝫ cā moꝛt̄ q̄ eſt q̄ſi vltia volū
tas. vñ cū auctoꝛ cēt ītctatur⁹ nō ſolū de teſtis ſꝫ
etiā de alijs volūtatib⁹ vltis merito ſb̄ijcit ȝ^am ꝑ
tē̄ rubꝛice. ꝛ q̄ꝫq̄ꝫ vltia volūtas gn̄alr̄ ſūpta ꝯp̄ꝛe
hē̄dit teſtm̄̄. tm̄ q2 oīs vltia volūtas eſt teſtm̄ vt
ſ̄. dixi. merito ad maioꝛē̄ declaratōēꝫ poſint hic
rubꝛicā duplicatā. Pꝛo declaratōe h⁹ rubꝛice ꝛ
vt p̄ine lectōi bonoꝛ adſit ¶ Quero qs pōt facē̄
teſtm̄. So. edictū de teſtis eſt ꝓhibitoꝛium. oēs
eni pn̄t teſtari q nō ſunt ſpecifice ꝓhibiti vt nōt
glo. ꝛ Bar. in. l. q̄ram⁹. ff. e. ꝛ ſpe. in ti. de iſtru.
edit. in. §. ꝯpendioſe. vbi plene inuenies de mā.
tm̄ puto ꝙ h̄ facultas teſtādi ſit hoib⁹ q̄ſi ḡtioſe
ꝯceſſa. q2 teſtatoꝛ diſponit in id tp̄s qđ nō eſt fu
tur⁹ dn̄s. nā teſtm̄̄ moꝛte ꝯfirmat̄. vt i. e. cū mar
thę. de cele. miſ. ſꝫ poſt moꝛtē̄ qs deſinit eē dn̄s.
vñ diſpoſitō lꝫ fiat tp̄e habili q̄ eſt dn̄s. tm̄ effect⁹
ꝯfert̄ in tp̄s ihabile qđ de mero iure n̄ deberꝫ li
cere. l. ꝙ ſponte. C. de dona. añ nup. hinc dixit
glo. nō. ꝙ papa nō pōt in vita ſibi eligē̄ ſucceſſo
rē̄ q2 effect⁹ ꝯfert̄ in tp̄s q̄ eſt futur⁹ papa. viij.
q. i. §. his oībus. ꝛ ad p̄dicta vide glo. nō. q̄ hoc
ſentit in. l. illa inſtitutio. ff. de hē̄. inſti. q aūt ꝓhi
beant̄ teſtari glo. in. d. l. ſi q̄ram⁹. enumerat tre
decim pſonas. ſꝫ enumerabo plꝛes. dic ḡ p̄ ꝙ ꝓ
hibet̄ furioſus ſeu mē̄te capt⁹. vt in. c. ſi. j. ti. ꝓx.
niſi habeat dilucida interualla. l. furioſum. C. q
teſ. fa. pn̄t. 2°. ꝓhibet̄ mutus ꝛ ſurdus a natiuita
te. ſecus ſi ex accidē̄ti ꝛ ſcribere ſciat. de q̄ dicen
dū. vt. l. diſtre. C. eo. 3°. ſi non valet articulate
loqui ita ꝙ nō pōt expꝛimere nomen hē̄dis nec
ſcribere. vt. l. iubem⁹. C. eo. 4°. impubes. vnde
niſi maſculus ſit in quartodecimo ꝛ femina in
duodecio teſtari nō pōt. vt. l. q̄ etate. ff. eo. 5°. fili
uſfamilias niſi de caſtrē̄ſi vel q̄ſi. vt in. c. lꝫ. de ſe
pul. li. vi. ꝛ. l. pe. C. q te. fa. po. 6°. ꝓdigus cui bo
na ſunt interdicta a iudice. l. is cui. ff. e. ſꝫ teſtm̄̄
p̄us factū valet vt ibi. 7°. dānatus ad moꝛtē̄ nālē̄
vel ciuilē̄ puta q2 depoꝛtatus. vnde cōiter tenet̄
ꝙ tales nō pn̄t teſtari etiam ſi fugiant a manib⁹
iudicū. vt. l. eius. ꝛ qđ ibi nō. ff. e. ꝛ in. l. q vltio
ſupplicio. ꝛ ibi per Bar. ff. de penis. ſi aūt qs eſt
dānat⁹ ad penā inferioꝛē̄ tūc n̄ efficit̄ iteſtabilis.
puta ſi fuit dānatus ad amputandas manus vl̄
vt oculi eruant̄ q2 h̄ nō reperit̄ iure cautuꝫ de q̄
ꝑ Bar. in. l. qui manus. ff. e. ꝛ ſpe. §. p̄ſlle. v̄. qđ
de exoculat̄. Dubitatur etiā de dānato ad per
petuū carcerē̄ ꝛ in laico coīs ſententia eſt ꝙ ē inte
ſtabilis vt nō. in. l. ij. ff. de pu. iudi. ſed in clerico
audiui varie fuiſſe ꝯſultum. nā quidā ꝯſuluerūt
ꝙ nō poſſit teſtari q2 illa pena eq̄pat̄ pene moꝛ
tis ſeu depoꝛtatōis. vt nō. Inno. in. c. q̄lit̄ ꝛ q̄n.
de accuſa. ꝯſulē̄tes v̄o oppoſitū moti ſunt q2 ius
canonicū nō imponit ꝑpetuū carcerē̄ in penā ſꝫ
ad pn̄iaꝫ. vt in. c. nouim⁹. de. v̄. ſig. ꝛ in. c. pe. de
here. ꝛ. c. q̄ꝫuis. de penis. li. vi. ḡ nō dꝫ h̄ pena in
habilitat̄ teſtādi ꝓdire ex pn̄ia ꝛ h̄ opi. mitioꝛ. ſꝫ
alia vr̄ verioꝛ q2 negari nō pōt quin ibi ſit quaſi
moꝛtuus. 8°. ꝓhibetur publicus vſurarius niſi p̄
ſtet cautōem ſm̄ foꝛmā. c. q̄ꝫq̄ꝫ. de vſuris. li. vi.
Nono ꝓhibet̄ excōicat⁹ ſm̄ opinionē̄ quorūdā
quā ſeq̄t̄ glo. in. c. decernim⁹. de ſen. excō. li. vi.
Sꝫ Jo. an. i nouella. latius reaſſumē̄s materiaꝫ
ꝯ̄trariū ꝛ idē̄ Inno. in. c. cū volūtate. j. de ſen. ex
com. ſeq̄t̄ Bar. in. d. l. ſi q̄ram⁹. ꝛ h̄ eſt hodie cō
munis opi. nā ꝓꝑꝛie excōicat⁹ nō eq̄parat̄ depoꝛ
tato. vt dixi in. c. paſtoꝛalis. de appel. ꝛ h̄ teneas
Decio ꝓhibet̄ fur9s. xiij. q. ij. illud. l. filius. ff. de
teſta. Undecimo ꝓhibet̄ religioſus q̄lib3 q ꝓfi
tur tria ſb̄alia regl̄e. j. e. c. ij. xij. q. i. nō dicat̄. lꝫ
dic de religioſis largo mō ſumpt̄ qui iſta tria n̄
cōfitent̄. de q̄ vide bonū tex. cū glo. xii. q. vltia.
c. ſi. in fi. vñ etiā heremita teſtari pōt q2 pōt hr̄e
ꝓꝑꝛiū. vide tex. cū glo. xix. q. iij. §. ecōtra. ꝛ xvi.
q. i. q vere. ꝑ Inno. in. c. cū monaſteriū. de elec.
Duodecio hētic⁹. rō q2 hētic⁹ nihil hꝫ cuꝫ bona
ſua pn̄t appꝛehē̄di. c. cū ſm̄ leges. de hē̄. li. vi. vñ
etiā ſi poſt moꝛtē̄ pōt detegi q̄uē̄ fuiſſe hereticū
in vita. tūc oīa bona pn̄t apphē̄di. vt in. c. ij. de p̄
ſcrip. li. vi. Deciotertio ꝓhibet̄ dubi⁹ d̄ ſtatu ſuo
ꝛ dr̄ dubi⁹ q̄n̄ dubitat an ſit in eo ſtatu q̄ teſtari
poſſit. l. de ſtatu. ff. e. Decioquarto ꝓhibent̄ ob
ſides. ꝛ itellē̄ de obſidib⁹ ꝓ captiuis ppl̄i roma
ni vel ecōtra. puta ſi apud infideles eſſent obſi
des xp̄iani vl̄ ecōtra. ſec⁹ in his obſidib⁹ q q̄ti
die tradunt̄ de vna ciuitate alteri iux̄ ea que le
gunt̄ ꝛ nō. in. l. obſides. ff. e. Decioquinto ꝓhi
bet̄ dānatus ob crimē̄ famoſum qui ob iniuriā
alteri⁹ ꝯfecit libellū famoſū ꝛ de eo fuit dānat⁹.
nā talis efficit̄ etiā infamis vt in p̄alle. l. is cui. in
§. q ob carmē̄. vñ dubitat̄ an infamis ex alia cā
poſſit cōdere teſtm̄̄. ꝛ cōit̄ tenet̄ ꝙ ſic niſi repiat̄
ſpecifice ꝓhibit⁹ qđ ꝓbat̄ in. l. i. C. de nup. ¶ Nō
Bar. in. d. §. q ob carmē̄. Xvi. reus criminis leſe
maieſtat̄. l. q̄ſqs. C. ad. l. iul̄. maie. vi. q. i. in. §.
veꝝ. v̄. ſi qs. Decioſeptio is q eſt apō hoſtes ca
ptiu⁹. vt. d. l. ei⁹. Deciooctauo carē̄s vtroq3 lu
mie. hodie tm̄ pōt teſtari dūmō ſuet qđ hē̄tur in
l. iubem⁹. p̄alle. ꝛ in. l. hac ꝯſultiſſima. C. e. vt ar
ticulate ꝛ clare in pn̄tia teſtiū exp̄mat nomē̄ hē̄
dis ſi q vero alij caſus ſunt pꝛohibiti ſunt redu
cibiles ad pꝛedictos. ¶ Sed nunc queritur de
materia mag̃l nōbili ꝛ canoniſtis valde neceſſa
ria vtꝝ ꝓhibiti teſtari a iure poſſint diſponet̄ ad

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

pias cās. ꝛ ſcias ꝑ ꝙ oē relictū ꝓ aīa dr̄ ad pias
cās. ar. i. c. reqſiſti. j. e. ꝛ nō. glo. ꝛ Bar. i. l. ſi qs
ticio. ff. de le. ij. ꝛ Bal. i. l. i. C. d̄ ſacroſanc. eccle.
vbi ꝯcludit ꝙ relictū fcm ꝯſāguineo paupi dici
tur ad pias cās. ſecꝰ ſi ꝯſanguineo diuiti lȝ dicat
ꝙ ꝓ aīa ſua fac̄ qđ nō. Bal. i. d. l. i. Ex q̄ infert
ꝙ relictū fcm religioſo ꝯſanguineo ſi amoꝛe dei
fit dr̄ ad pias cās. vt nō. i. c. i. j. e. li. vi. ꝛ Bal. i. d.
l. i. Ex q̄ ifert ꝙ n̄ d̄trahit falcidia ſic̄ nec d̄ alijs
legat̄ ad pias cās. vt nō. i. c. i. j. e. li. vi. ꝛ i auc̄. ſi
q̄ mulier. C. ad. l. fal. dic ḡ ad ꝑncipale ꝙ furioſꝰ
n̄ pōt diſponē ēt ad pias cās qa n̄ hȝ itellectū. ꝓ
bat̄ i. c. fi. j. ti. ꝓxi. De ſurdo vl̄ muto ſeu nō va
lente articulate loq. dic ꝙ ad pias cās pn̄t diſpo
nē dūmō ſaltē nutu. i. ſig̃ pn̄t exꝑmē volūtatem.
nā cū tales poſſint ꝯhē mr̄imoniū. vt i. c. cū apđ
d̄ ſpō. ifert̄ ꝙ hn̄t itellectū nālē. ſȝ i iſtis diſpōni
bꝰ ad pias cās ſuffic̄ ſola facultas iuriſgētiū ſeu
nāl̄. nec curamꝰ de ſolēnitate iur̄ ciuil̄. ar. c. fla
tū. el ꝑ. j. e. vn̄ Bal. i. l. i. C. de ſacroſanc. eccl. po
nēdo qōeȝ i aduocato q ꝓpt̄ ifirmitatē n̄ poťat
loq nec ſcribē ſȝ religioſo q̄dā ſibi dicēte vt ꝓui
derȝ d̄ aīa ſua ꝛ qđ ſi bona ſua volebat dimittē
paupibꝰ apiret librū ſi ſanꝰ mēte apuit librū va
let diſpoſitio. Pōit Bal. reglāȝ ꝙ ad pias cās
valȝ teſtm̄ nutu factū. ꝛ ꝓ h̄ vide bonā glo. in. c.
cū tibi. j. e. vbi dicā latiꝰ de ipubē. cōit̄ tenet̄ ꝙ n̄
pōt diſponē ad pias cās qa nō videt̄ adhuc ha
bē iudiciū itegꝝ. vn̄ ēt miles n̄ pōt an̄ pubertatē
teſtari. vt i. l. fi. C. de teſta. mili. ꝛ h̄ tenēt Bar. ꝛ
Bal. i. d. l. i. In filiofa. ꝯclude ꝙ i caſtrēſi vel q̄
ſi pōt teſtari vt vult. ſȝ in aduēticijs q̄ꝝ hȝ ꝓpe
tatē ē dubiū. nā ſi vſufructꝰ acqrit̄ pr̄i oēs tenēt
ꝙ teſtari ad pias cās nō pōt inito pr̄e. vt i. d. l.
pe. C. q teſta. fa. nō poſ. ſȝ dubiū ē qn̄ vſufructꝰ
ē penes filiū. ꝛ voluit Bar. i. d. l. i. ꝙ poſſit teſta
ri ad pias cās ēt inito pr̄e. qa ois ſolēnitas iur̄.
ciuil̄ remiſſa ē i legat̄ ad pias cās. vt i. d. l. i. §. ꝓ
curatoꝛ. ꝛ ꝓbat̄. j. e. relatū. Sȝ Bal. tȝ ibi ꝯtrāȝ
allāt bo. tex. i. c. lȝ. d̄ ſepul. li. vi. vbi dr̄ ꝙ filiuſfa
n̄ pōt diſponē inito pr̄e ēt ꝓ aīa niſi d̄ caſtrēſi vl̄
q̄ſi. ꝛ h̄ opi. videt̄ vioꝛ ꝑ illū tex. ne expoliet̄ pr̄
cui bona filie debent̄ ꝓpt̄ fauoꝛē pie cāe. De ꝓ
digo tenet ibi Bar. ꝙ n̄ pōt teſtari etiā ad pias
cās. qa pꝰ iterdēm n̄ hȝ admiſtratōeȝ bonoꝛum
ſuoꝝ. ꝛ fac̄ qđ nē. Fed. in ꝯſilijs ſuis ꝓpe finē.
Itē qa ꝓdigꝰ cōpat̄ pupillo ſeu furioſo. l. is cui
bonis. ff. de vbo. ob. De vſurario tȝ ibi Bar. ꝙ
exq̄ eſt publicꝰ ꝛ exq̄ nō dedit cautionē nō pōt
aliqd diſponē ꝓ anima. qa nec eccl̄ia dȝ recipe
oblatiōes tal̄. i. c. qa. j. de vſu. ꝛ idē dicit i q̄libet
decedēte in peccato moꝛtali. qa cū ſit ex̄ vnitatē
eccl̄ie nō pōt dici relictū ꝓ aīa. nā eccl̄ia ꝓ tali
bus nō oꝛat. xxiij. q. v. placuit. xiij. q. ij. non eſti
memꝰ. Ex q̄ ēt ifert ꝙ relicta ꝑ iſtos nō gaudēt
ꝑuilegio tributo relicto ad pias cās. Bal. i h̄ vl
timo tenȝ ibi ꝯtrāū dicēs ꝙ ꝑuilegiū iſtud n̄ ſolnȝ
ē tributū fauōe relinquētis ſȝ fauōe illꝰ cui eſt re
lictū. ꝛ iſta fuit cā final̄ iſtoꝝ ꝑuilegioꝝ. Dicerē

ꝙ vſurarius publicus nō pōt aliqd relinq̄re. qa
nō valet teſtamētū nec codicillus. vt in. d. c. ij. ſȝ
in alijs exn̄tibꝰ in peccato vt in excōicat̄ ꝛ ſilibꝰ
ſbdiſtigue ꝙ aut volunt facē oblationē eccl̄ie ꝛ
debēt regularit̄ admitti niſi ſpēalit̄ ꝓhibent̄ vt
excōicatus vſurarius ꝛ ſiles. vide glo. i. c. obla
tiones. lxxxx. di. Idē dico ꝛ foꝛtius ſi volūt itu
itu elemoſyne aliqd dare eccl̄ie vel paupibꝰ. di
co ꝙ poſſint ꝛ eccl̄ie pn̄t recipe nō tn̄ ſe debēt ob
ligare ad oꝛādū ꝓ eis. nec valet rō Bar. dū dic̄
ꝙ n̄ videt̄ relictū ꝓ aīa exq̄ relinquens erat ex̄
vnitatē eccleſie. qa q̄ȝtūcunqȝ peccatoꝛ pōt ꝛ dȝ
ꝛ ei ꝯſulēdū ē vt bōa opa exerceat elemoſynas
faciat ꝛ ſimilia. qa h̄ bona q̄ fiūt i peccato moꝛta
li lȝ nō valēt ad vitā eternā ꝯſequēdam valēt ta
mē ad multa alia puta ad minꝰ ſuppliciū ſubeū
dū ꝛ vt deus illuſtret coꝛda illoꝝ vt habet̄ d̄ pe.
di. iij. i fi. vide bonā glo. in. c. ꝙ qdaȝ. j. de peni.
ꝛ remiſſio. ꝛ in. c. ex tranſmiſſa. de decis. ꝛ. xiiij.
q. v. in ſūma. conclude ḡ ꝙ talia relicta pn̄t dici
ad pias cās nō ſolū rōe illꝰ cui relinqt ſȝ ēt rōne
relinquētis. ꝛ ſic ifero ꝙ talia relicta gaudēt ꝑui
legio relictoꝝ ad pias cās exq̄ alias de iure te
ſtari poſſint de dānato ad moꝛtē nālē vel ciuileȝ
nūqd poſſit diſponē ad pias cās exq̄ bona ſua n̄
ſūt publicata. cōiter tenet̄ ꝙ nō. qa iura dāt illa
bona veniētibꝰ ab iteſtato. vt i auc̄. bona dāna
toꝝ. C. de bonis ꝓſcrip. vn̄ cēt diſponē de alico
gnimo teſtm̄ ꝑus factū rūpit ſecuta dānatione.
legiſte h̄ volūt i. d. l. i. ꝛ Io. an. in. c. q̄ȝq̄ȝ. d̄ vſu.
li. vi. vbi latius vide de excōicato. dic vt. ſ. dixi.
nā ſic̄ pōt facere elemoſynā. vt in. c. cū volūtate.
de ſen. excōi. ita ꝛ in teſtō relinq̄re pōt ad pias
cās licȝ aliud dixerit Bar. de ſuo religioſo he
tico reo leſe maieſtatis ꝛ ſimilibꝰ. dic ꝙ non pn̄t
diſponē ēt ad pias cās qa nō hn̄t bona. i. q. i. nō
eſt putanda de dubio de ſtatu ſuo ſūt opi. inter
doc. nā Bar. tȝ ꝙ poſſit diſponē ad pias cauſas
Bal. ꝯtrāū i. d. l. i. qa nō repit̄ iure ꝯceſſum ſȝ plꝰ
placȝ opi. Bar. fauoꝛe pie cāe. qa miles eſt i h̄ ꝑ
uilegiatꝰ. vt i. l. ex militari. §. ſi miles. ff. de teſta
mili. foꝛtiꝰ pia cā dȝ eē ꝑuilegiata de eo q ē apđ
hoſtes credo ꝙ nō poſſet diſponē qa ſuus eſt. ꝑ
ꝑdicta hēs mām vtilē declaratā quātu canōiſta
ſemꝑ nō ꝛ tene mēti. Abbas.

Q Uoꝛūdā Epſ d̄ re
bꝰ pr̄imonialibꝰ teſtāi pōt. de
rebꝰ vo eccl̄ie ſeu ituitu eccl̄e
q̄ſit̄ teſtāi n̄ valȝ. ꝑ pōit factū
ꝯ. dciſio ibi hoꝛtamur. Nō
ꝑ ꝙ ꝓmotꝰ i epm pōt hr̄e ꝓpꝛ ꝛ illud r̄tinē
pꝰ adeptū epatū. Ex q̄ ifertur aptiſſime ꝙ cleri
cus licite pōt hr̄e bn̄ficiū ꝛ bona pr̄imonialia lȝ
aliud fuerit tēpoꝛe pꝛimitiue eccleſie. ſȝ ipſemet
Auguſtinꝰ illū ſtatum relaxauit in ſecularibus
clericis. qa nūq̄ȝ fuit h̄ ꝑceptū ab eccl̄ia lȝ ex fer
uoꝛe quodā conuerſi ad fidē abijcerent omnia

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝓpa bona de q̄ vide qḋ habet᷑.xij.q.i.in ſumma
⁊ in.c.certe. ¶ Nō 2°.ar.ꝙ hn̄s filios pōt ꝓmo-
ueri in epm̄.nā iſte habuit nurū ⁊ ſic vxorē filij.
⁊ ꝑ ꝯñs ꝑſumit᷑ habuiſſe filiū q̄꞉ nō ꝯſtat ꝙ eſſet
mortuus.ſed hoc clarius ꝓbat᷑.xij.q.ii. epſ qui
filios.⁊ ea cā.q.i.ſint manifeſta.ſꝫ nūq̄d h̄ liceat
de iure cōi.lati⁹ dicā.j. ¶ Nō 3°.ꝙ clericus etiā
ꝑlat⁹ nō tenet᷑ iſtituē eccl'iā ſuā etiā in teſtō.ſed
pōt cui vult bona dimittē.ꝯcordat.d.c.epſ q̄ fili
os.q̄d aūt ſi morit᷑ ſine teſtō.dicā i.c.i.j.ti.ꝑxi.
Nō 4°.ꝙ acq̄ſita ꝑ ꝑlatū ō facultatib⁹ eccl'ie ſūt
ipi⁹ eccl'ie.qḋ dic ꝓcedē ſine emēt noīe ꝓpo ſiue
frauduleter noīe alieno.xij.q.v.i.c.fixū.⁊ i.c.ig-
rēdū.ē.ti.ꝑxi. Et nō.h.ar.ꝙ eccl'ia hꝫ fūdatā itē
tionē de iur̄ cōi ſup oīb⁹ bonis poſſeſ.a ꝑlato de
facto.vñ oīa ꝑſumūt᷑ eē eccl'ie niſi ꝓbētur ex ad
uerſo illa eſſe ꝑrionalia. Et vr̄ iſte tex.ꝓbare ꝙ
etiā ꝯ hēdē poſſeſſorē eccl'ia hēat itētōeꝫ fūdatā
vt colligit᷑ ibi q̄cq̄d ipm̄ habuiſſe patuēit. Sꝫ vi
de tex.cū gl.nō.q̄ vr̄ ꝓbare ꝯtrariū.xij.q.v.c.i.vbi i
nuit᷑ ꝙ ſi hēs clericū ē i poſſeſſiōe ⁊ ſi dubitatur
vtꝝ illa bona habuerit añ ꝑlaturā on⁹ ꝓbādi in
cūbit eccl'ie.⁊ illā gl.puto veꝝ dicē. ⁊ ſaꝗ̄ tex.ille
vr̄ ꝓbare.ꝓ h̄ facit.c.i.ē.ti.ꝑx.vbi dr̄ eē iueſtigā
dū ⁊c. Et ꝓ h̄ facit tex.iſte in v̄bo quicq̄d ſ^m queꝫ
puto intelligēda v̄b a ꝑcedētia.⁊ de mā vide qḋ
lati⁹ dixi in.c.ingrendū.ē.ti.ꝑx.⁊ in repetiōe.c.
cū ceſ.j.co.⁊ ſentit nō.Hoſ.hic itelligēdo de bo
nis de qb⁹ dubitat᷑ an ꝑlat⁹ habuēit añ ꝑlaturā.
de acq̄ſit᷑ vō i ꝑlatura dixi i.c.igrēdū.ꝑalle. Nō.
ꝑ Inno.i.c.cū i officiis.j.eo. ¶ Sed op.ꝯ ꝑdca
⁊ videt᷑ ꝙ habēs filios nō poſſit ꝓmoueri i epm̄
nec ad aliā ꝑlaturā.vt i.c.cathenēſ.lxi.di.⁊ in.c.
de ſiracuſane.xxviij.di. So.dicit Inno.ꝙ de iu
re cōi nō pōt ꝓmoueri vt i ꝯrariis.ſed ex diſpēſatō
ne.vbi ꝓbat᷑ lōga ꝯtinētia ꝑceſſiſſe poterit ꝓmo
ueri.ar.i.c.ꝑuſq̄3.xxviij.di.fatet᷑ tñ ꝙ antiq̄t⁹ q̄ñ
eccl'ie nō erāt ita opulēte ꝓmouebāt᷑ habētes fi
lios.ſic itelligit.§.neceſſe.xlvij.di.Hoſti.tenet ꝙ
de iure cōi ſine diſpēſatōe pōt ꝓmoueri. allegat
Apl'm oportet epm̄ eē vni⁹ vxoris viꝝ vt hētur
xxvi.di.i.ꝑn.ſi ḡ habuit vxoreꝫ ꝑſumit᷑ habuiſſe
filios. Itē beat⁹ Pe.habuit filiā.ſ.petronellam
⁊ fert᷑ ꝙ Clemēs papa q̄rtus.etiā habuit duas fi
lias tpe ꝓmotōis.⁊ ſic tñſeūt cōiter doc.nr̄i.ſꝫ tu
vide gl.i.d.c.de ſiracuſane q̄ ponit tertiā opi.di
ſtinguētē inter filios ſuſpectos ⁊ bone ꝯditōis
vt ꝑ cāu nō poſſit ꝓmoueri ⁊ idē in nepotib⁹. 2°.
cāu.ſic ego credo ꝙ opi. Inno.ſit verior ⁊ ꝓbat᷑
apte iudicio meo i.d.c.de ſiracuſane.vbi tex.di-
ſtinguit iter bonos ⁊ malos.ſꝫ in defectum pote
rit talis ꝓmoueri.nā ius ꝯſiderauit amorē ꝑrnū
q̄ vicit oēm effectū.vt i.l.fi.C.de cura.fu. vñ ali
bi dicit glo.ꝙ epi ſunt ceci erga nepotes.i.q.iij.ꝑ
uenit. Itē de iure ciuili h̄ ē aptiſſimū.vt habet᷑ in
auc.q̄ño oporteat epos in.§.i.vbi cauet᷑ ñ ſolum
de filiis ſꝫ etiā de nepotib⁹.⁊ itelligo ō nepotib⁹
ꝓpe ſūpt.nā ꝓpe nepos dr̄ fili⁹ filij vel filie.l.iu-
riſcōſult⁹.i.§.nepos.ff.de gradib⁹.nā talet᷑ nepo
tes q̄s amat vt filios vt dixit tex.i.l.liberoꝝ.i.fi.
ff.de v̄.ſig.nec ob.dcm̄ Apl'i q̄꞉ Apl's ñ ꝑcepit ſꝫ
diſponit ꝓpt̄ euitādā bigamiā vt ꝓmoueñd⁹ ha-
buerit vnicā ⁊ virginē.vñ ꝑmiſit talē ꝓmoueri ſꝫ
eccl'ia potuit p⁹modū ꝓuidē ne ſbſtātia eccl'iaꝝ
ꝑ tales diſſipet᷑.⁊ idē dic de iure antiq̄. nā nō dꝫ
reprehēſibile reputari ſi ſm̄ varietatē tēpoꝝ ſta
tuta varietur humana.vt i.c.nō dꝫ.de ꝯſan.⁊ affi
¶ In glo.ij.in fi.nō.ꝑ ex glo.ꝙ heres ꝓ ea pte
ꝓ qua iſtitut⁹ ē tenet᷑ ꝓbare alienationē quā fec̄
defunct⁹ de bonis ſuis dū viueret ⁊ rō ē i ꝓmtu
nā oēs hēdes tenēt᷑ de euictōe ⁊ q̄libet de parte
ſua.⁊ regula iuris hꝫ ꝙ quē de euictōe tenꝫ actō
eundē agētē repellit exceptō.vt i.l.exceptōis.C
de euicti.⁊ i.c.ſi q̄s ꝑſbyteroꝝ.de reb⁹ ecc.ñ alie.
Et vide gl.i.c.epſ q̄ filios.xii.q.ij. Eadem qḋ ſit
in filio cui⁹ pr̄ alienauit bona propria filij de qua
q̄ōe ꝑ gl.in.l.fi.§.in ꝯputatione.C.de iure ōlibe-
rādi. ¶ Et in fi.glo.nō.ſingulariter iſtā gl.q̄꞉ ne
ſcio hoc alibi ita expſſuꝫ.lꝫ gl.aliq̄ten⁹ tetigerit
in.d.c.epſ qui filios.vult hec glo.ꝙ etiā eccl'ia i
ſtituta hēs teneat᷑ ad onera vltra vires hēdita-
rias ſi nō ꝯfecerit iuētariū ſicut dicim⁹ in ꝑuatis
ꝑſonis ⁊ cū hac gl.vidētur tñſire doc.limitāt tñ
⁊ Io.an.ꝑncipaliter ꝙ eccleſia leſa poterit petē
reſtitutōem i itegꝝ ſicut ⁊ minor niſi leſo ꝯtigiſſꝫ
ex euētu ad hoc.l.veꝝ in.§.ſi locupleti.ff.de mio
ribus. Sed Bar.in.l.i.C.de ſacroſa.ec.tenet ec
cleſiam nō obligari vltra vires hēditarias moue
tur ꝑ auc̄.ſic.C.de ſacroſa.ec.vbi ꝓhibet᷑ q̄s do-
nare eccl'iis rē dānoſaꝫ. Itē Bal.i.d.l.fi.mouet᷑
q̄꞉ fiſc⁹ hꝫ hoc ꝑuilegiū.l.i.ff.de iure fiſ.ḡ ⁊ eccle
ſia que eq̄parat᷑ fiſco.vt nō.in.c.i.de in inte.reſti.
⁊ hanc opinionē teneas.nā indubiis fauendum
eſt pie cāe.l.ſunt ꝑſone.ff.de religio.⁊ ſūp. fune.
Ex ꝑdictis iſero ꝙ ſi eccleſie factū ē relictū cum
onere excedēte lucꝝ poterit eccleſia ex p⁹facto
relictum repudiare ar.in dicta auc̄.ſicut qḋ bene
nō. ¶ In gl.penul.ibi renunciauit proprijs vult
dicere ꝙ iſte epiſcopus erat religioſus.iō q̄cq̄d
acquiſiuit cedit epiſcopatui ⁊ licet hoc nō placet
Hoſti.dicenti ꝙ ex quo habebat adminiſtratio-
nē poteſt libere de his bonis diſponere. Io.an.
tamen tenet cum glo.⁊ melius quia quicquid re
ligioſus promotus ad prelaturam acquirit acq
ritur prelature.vt eſt tex.in.c.vnico.xviij.q.i.⁊.c.
cuꝫ olim.de ꝑuileg.hꝫ tamen adminiſtrationem
illorum bonorum ex quo eſt ꝑlatus.debet tamē
vti nō vt ꝓpiis ſed vt rebus eccl'ie ſm̄ eum ⁊ hñ
⁊ nō hoc vltimū ⁊ licet iſte intellectus ſit verus i
ſe nō tamen conuenit littere.vbi preſupponitur
iſtum cōdidiſſe teſtamentum de rebus ꝓpiis.ḡ
non erat religioſus quare tene lec.que ſequitur
in glo.vt intelligatur tex.de bonis queſitis ꝯtē-
platōe eccl'ie ⁊ nō ꝑſone.⁊ ex hac lec.nō ꝙ etiam
epſ acquirit ſibi quicquid adipiſcit᷑ intuitu ꝑſo-
ne ſicut dicimus in ſimplicib⁹ clericis.in.c.quia.j
eo.⁊ dico hoc notādū.q̄꞉ iura apte hec nō dicūt
de epō ſed potius vidētur innuere.opp.vt legit᷑
⁊ nō.in auc̄.licentiam.C.de epi.⁊ cle.xij.q.v.c.i.⁊
c.fixum.ſed tene primum dictum.

Quia ingrediē- tib⁹

Abbatiſſa teſtari nō pōt etiā ſi nūq̄ȝ i
duiſſet habitū monachalē. ꝑ ponit̄ qd̄. ſcdo ſol.
ibi neceſſariū. ¶ Nō ꝑ ꝙ moniales tenēt̄ defer
re habitū monachalē. nec valet ꝯſuetudo in op-
poſitum. Sed aduerte qꝛ vt plurimū moniales
portāt veſtes nigras. ꝛ velū ꝯſecratōis ſeu ꝓfeſſi
onis. an aūt ꝑ hoc. c. illa earū talis cōſuetudo ſit
ſublata. ꝛ pͥma fronte vr̄ ꝙ ſic. ſed in ↄ̄riū facit
qꝛ iſte tex. loquit̄ de veſtibus oīno diſſonis reli-
gioni. nā icedebat iſta ſicut incedebāt pſbri illi⁹
loci reſpectu coloris ꝛ forme. nō aūt loq̄t q̄n cer
tus habit⁹ nō ē oīno cōformis ſecularib⁹ veſtib⁹
ꝛ de qualitate veſtis ē tex. cū glo. nō. in cle. ne in
agro. de ſtatu. regu. in vbo cōſuetudo. vbi dr̄ ꝙ
pōt portare pānū ſm ꝯſuetudinē loci ¶ Nō z°
ꝙ ad eſſe abbatiſſe neceſſario non ↄcurrit habi
tus monachalis. qꝛ ꝓfeſſio ꝛ nō habit⁹ facit reli
gioſum. vt in. c. porrectū. de regularib⁹. ¶ Item
nō ꝙ licȝ abbatiſſa hēat adminiſtrationē bonoꝝ
nō tn̄ pōt cōdere teſtamētū de reb⁹ patrimonia-
libus. ſed oīno acq̄rūt̄ monaſterio ¶ Sȝ op. ↄ
tex. in eo ꝙ ponderat ꝙ ꝑ plures ānos iſta ſte-
tit in monaſterio. nā vnus ān⁹ ſufficit. vt in. c. ex
ꝑte. ꝛ in. c. ſtatutū. j. de regu. So. Hoſti. ſupplet
maxie. dicit eni ꝙ exquo q̄s ingredit̄ religionez
ꝛ ſtat ibi ꝑ annū tacite ꝓfitet̄. vt in ꝑalle. iuribus
poſtea dicit ꝙ ſi q̄s igredit̄ religionē vbi n̄ ſuat̄
r̄gl'a lȝ ꝑ pl'es ānos ſibi ſteterit n̄ obligat̄ ſi n̄ ē ꝓ-
feſſuſ. pōt tn̄ ↄpelli ad exeūd vl' ad ꝓfitēdū. ar. c.
clēici. j. ō regu. Primū dcm̄ n̄ vr̄ idiſtīcte veꝝ. ſȝ
ſolȝ limitari. ꝛ ſolȝ itelligi q̄n hit⁹ mōachoꝝ nō ē
diſtinct⁹ ab hitu ꝓfeſſoꝝ. ō q̄ dicēdū. vt hr̄ i. c. i. ō
regu. li. vi. ꝛ i cle. ſi. e. ti. Scdm vo dcm̄ Hoſti. ge
neralit̄ itellectū nō puto veꝝ eē. qꝛ exquo q̄s ge
neralit̄ ingredit̄ religionē aſſumēdo habitū idi
ſtinctū ſi portat illū ꝑ annū tacite ꝓfitet̄. lȝ ibi nō
ſuet̄ regula. qꝛ tex. loq̄t idiſtincte in. d. cle. ſi. Itē
facit iſte tex. nā hic nō apparet ꝙ iſta abbatiſſa
ſuit expͤſſe ꝓfeſſa. ꝛ ꝑ hoc facit ali⁹ itellect⁹ quez
ponit h̄ Jo. an. dicens ꝙ exquo nouitia aſſumit̄
in abbatiſſaȝ tacite ꝓfitet̄. qꝛ ingerit ſe actibus ꝓ
feſſoꝝ. ad hoc. c. vidua. de regu. qd̄ tn̄ dicit nō ꝓ
cedere ꝑ viā electiōis. qꝛ electio eēt nulla. vt in. c.
null⁹. de elec. li. vi. ſed poſſet ꝓcedē ſm eū ꝑ viam
poſtulationis vel collationis. ꝛ nō ſingularit̄ iſtō
dictū. ex h̄ poteſ arguē ꝙ ius nouū qd̄ habet̄ in
d. c. null⁹ diſponēs nō valē electiōeȝ factā ad ꝑla
turā r̄gularem de nō expͤſſe ꝓfeſſe non vēdicat
ſibi locū in ꝓuiſione q̄ ſit ꝑ viā collatiōis vel po-
ſtulationis. ꝛ ſic tenet collatio abbatie facta nō
expͤſſe ꝓfeſſo. qꝛ illō ius penale loquēs de electi
one nō dȝ extēdi ad ꝓuiſionē vel poſtulatiōem
qd̄ nō. ¶ In glo. i. ibi de rebus ſuis intellige cū
heredis inſtitutiōe. qꝛ vbi nō ē iſtitutio heredis
nō ē teſtamētū ſed codicill⁹. vt dixi ſup̄ Rica. et
aduerte qꝛ ſatis ē ꝙ heres inſtituat̄ in certa re
vt in. l. i. §. ſi ex fūdo. ff. de here. inſti. ꝛ vigore illi⁹
inſtōnis in certa re non dato alio coherede obti
net hereditatē in totum. qꝛ nō pōt q̄s decedere
ꝓ ꝑte inteſtat⁹ ꝛ ꝓ ꝑte teſtatus. Sed ē dubiū vtꝝ
le nūq̄d in foro aīe hēat locū. d. l. i. §. ſi ex fundo.
ꝛ de hac q̄ōe vide ꝑ fe. ꝯſil. cxxvi. vbi r̄fert ſe ꝯſu
luiſſe ꝙ ſic. ꝛ ꝙ multi alij docto. in ſacra pagina
idē ꝯſuluerūt. mouēt̄ iſti ꝓncipalit̄. qꝛ ius hūanū
nō ↄ̄riū iuri diuino dȝ ſeruari etiā in foro aīe
qd̄ etiā tȝ Jo. cal. p⁹ beatū Thomā ſup̄ ꝓhēio
cōpilatiōis ꝛ Jo. an. in. c. ij. de vſur. li. vi. vn̄ cum
ſm iura diſtinguant̄ dn̄ia ꝛ acq̄rāt̄. ꝛ iſte ē vnus
mod⁹ acq̄ſitiōis nec nutrit̄ aliq̄d peccatū dȝ etiā
ſeruari in foro ꝯſcie. qd̄ dicūt verū niſi doloſe fu
iſſet induct⁹ teſtator ad inſtituēdū in re certa. vt
qꝛ fuiſſet ſibi ꝑſuaſū iſtitutū nō poſſe hr̄e regreſ
ſum ad alia bona. hoc tn̄ limita ſm glo. nō. in. c.
fraternitat. xij. q. ij. q̄ dicit ꝙ in foro aīe nō tenet̄
fur reſtituere rē cū pena dupli. ſed ſatis ē ſatiſ-
facē de delicto. ¶ In gl. in vbo ordinata ibi vr̄
cōſecrata. in hoc glo. nō bene dicit. qꝛ abbatiſſa
nō ꝯſecrat̄ ſed benedicit̄ ꝛ ē ſimplex bn̄dictio. ſe
cus in benedictiōe abbat. qꝛ illa ē ꝑtim ordina
ria ꝛ ꝑti ſimplex. naȝ recipit ꝑtātē ꝯferēdi mino
res ordines qd̄ nō ē de abbatiſſa. de quo vide bo
nā glo. in cle. attēdentes de ſtatu regulariū.

Tosquidem

Pro
pter ne
gligētiā hēdis eps exeq̄t piā volūtatē
defuncti. vel ſic. Si infra annū a die monitionis
nō ſit executio teſtamēti ꝑ debētē exequi deuol
uitur executio ad epm̄. ꝑ ponit̄ narratio. in ſcd̄a
ꝓuiſio ibi ↄ̄zobrē. ꝑ moneri mādat. ſcdo ſupplēt
ibi ꝙ ſi. tertio reddit rōnē. ibi ſic enim. ¶ Nō ꝑ
ꝙ q̄s pōt relinq̄re in teſtamēto vt monaſteriuȝ
ꝯſtruat̄. ac etiā legare bona monaſterio ꝯſtruen
do. ſecus dic in donatiōe. nā donatio facta loco
ꝯſtruēdo n̄ valȝ. vt i. c. abbate ſane. de re iudi. li.
vi. rōnē diuerſitatis ponit Bar. in. l. ſuos ad cu
ſtodiā. ff. de ali. ꝛ ciba. le. nā donatō reqrit ꝑſonā
hic ē ꝙ abſ̄ti nihil acq̄rit̄ ff. de dona. l. abſ̄ti. ꝛ in
c. ſi tibi abſ̄ti. de ꝑbē. li. vi. ſȝ legatū pōt fiēi abſ̄ti
q̄nimo incerte ꝑſone dummodo ex euentu poſ
ſit certificari. l. quidā. ff. de re. dubi. l. cum pater
ff. de le. ij. ¶ Nō ſcdo ꝙ ann⁹ ꝑfixus ad execu-
tionē teſtamēti currit a die monitiōis ꝛ nō mor
tis teſtatoris. ſed hodie cōit̄ epi habent ſtatuta
vt tēp⁹ currat a die mortis. qd̄ qualit̄ ſit itelligē
dū. j. ſbiicia. Ar nō ꝙ ſi teſtator mādat eccliaȝ cō
ſtrui ꝛ nō dicit ꝑ quē heres tenet̄ exequi. ſecus
vr̄ in relictis pauperibus vel pro redemptione
captiuoꝝ. nam ſi teſtator ſpecifice nō ꝓuidit de
executore dȝ epus tāq̄ȝ pr̄ pauperū exeq. ꝛ hec
vidētur ꝓbari in auc. de eccle. ti. §. ſi quis edifica
tionē. iūcto. §. ſi quis ꝓ redēptione. ꝛ in. l. nulli. C
de epi. ꝛ cler. ¶ Nō ꝙ vbi relictū i teſtamēto nō
cōcernit vtilitatē certe ꝑſone. ſeu nō ē qui poſſit
petere in iudicio pōt iudex ex officio ↄpellē de
bentē exequi ſicut hic fuit ꝓceſſum ex officio. et
dic ꝙ etiā iudex ſecularis pōt officiū ſuū ipendē
vt legata pia mādentur executioni. ad hoc tex.
nō. in. d. §. ſi quis edificationē. Et ex hoc etiam

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

infero φ licet fratres minores ñ poſſūt i iudicio
petē eis relicta.q̄z p nulla re tp̄ali debēt eē i iudi
cio.vt in.cle. exiui.de v̄.ſig.tñ iudex eccliaſticus
ſeu ſecularis poterit ex officio ꝯpellere debētez
exequi ad ſoluēdū.hinc eſt φ in multis locis cō
ſtituit̄ ſyndicus i ciuitate ad petēdū hec relicta
eis facta.de q̄plene dicēdū.vt habet̄ in tractatu
Bar.minoricaꝝ. ¶ Nō ibi nō pōt φ ſi relictum
a defuncto nō pōt deputari ad vſum deſtinatuz
per teſtatorē nō efficit̄ relictū caducū.ſed debet
cōmutari in aliā piā cām.ſicut hic fit ꝯmutatō d̄
loco ad locū.ꝛ ꝑ hoc.l.legatum.de vſufruc.lega.
ꝛ ibi ꝑ Bar.ꝛ Jo.de ligna.in cle.q̄z cōtingit.de
reli.domi.ꝛ in tractatu minoricaꝝ.ꝛ ꝑ h̄ dico φ
ſi pecunia relicta a teſtatore nō ſufficeret ad mo
naſteriū ꝯſtruēdum dꝫ ꝯuerti in aliū pium vſuꝫ.
¶ Sed vnū ſemꝑ nō. φ iſta ꝯuerſio ñ pōt fieri per
ſolū herēdē nec ꝑ ſolū epm̄.ſed ꝑ epm̄ ꝛ eū q̄ hꝫ
exequi.qd̄ ꝑbat tex.ibi ordinari tecū.ꝛ legitur ꝛ
nō.in.d.l.legatū.ꝛ in aliis iur̄.ꝓxi.allegatis.
Nō ibi ſine diminutione qualibet ꝛc̄.φ relicta ec
cleſie ꝯſtruēde debēt tradi ſine aliqua diminutō
ne.ꝑ hoc ꝯſuluerūt Bar.ꝛ Fran.de alb.φ etiaꝫ
fructus medij tp̄is debēt aſſignari.ꝑ h̄ facit pul
cher tex.in.l.ſi ita relictum.§.pegaſus.ff.de le.ij.
vbi dr̄ φ ſi relinq̄tur prediū in certum dieꝫ puta
poſt.x.annos.vl̄ cū legatariꝰ erit pubes φ debe
tur ꝑdium cū fructibus medij tp̄is ſi dies fuerit
apposita fauore legatarij.ſed in cāu nr̄o cū relin
quit̄ monaſterio ꝯſtruēdo dies apponit̄ non fa
uore heredis ſed fauore mōſterij.q̄z ſi mōſteriū
fuiſſet ꝯſtructū tp̄e teſtamenti reliquiſſet d̄ p̄nti
ꝛ non in diem.quod nō. ¶ Nō φ ep̄s ſupplet
negligentiā executoris teſtamēti.qd̄ an ꝓcedat i
oibꝰ relictis etiā ad nō pias cās multi tenent φ
ſic.q̄z ois volūtas teſtatoris largo mō dr̄ pia cuꝫ
nō poſſit aliq̄d ampliꝰ velle.l.i.C.de ſa.ſanc.ecc
de q̄ dicā latius in.c.tua.ꝛ in.c.ſi heredes.j.eo.
In glo.in v̄.j.annū.ibi quis edificationē aduer
te.q̄z iſte.§.potius ꝑbat ꝯ̄riū.nā dic̄ φ ſi teſtator
mādauit oratoriū ꝯſtrui debet heres hoc facē.j.
quinq̄ꝫ annos.ſed ſi mādauit hoſpitale ꝯſtruen
dum tūc dat̄ annus.tex.aūt nr̄ non loquitur de
hoſpitali ſed de mōſterio qd̄ requirit ꝓlixiꝰ tp̄s
q̄ꝫ ſimplex oratorium.Sed Hoſti.dic̄ ſtandum
huic.c.indiſtincte.vt detur tm̄ annus. Et q̄ nō.
φ hodie ille.§.non ꝓcedit reſpectu oratorij.pōt
tñ ſatis eque dici φ negligentia heredis poteſt
dupliciter cōp̄rehendi.p̄ reſpectu opis inchoan
di.ꝛ hoc cāu indiſtincte ſufficit annus.Secūdo
reſpectu opis cōplendi ꝛ hoc cāu dꝫ ꝯſiderari q̄
litas opis.nā ſi opus nō pōt ꝑfici.j.annū nō pōt
dici herēdē fuiſſe negligentem.ſed aſſignabitur
tp̄s ꝯueniēs.ꝛ hanc ꝯſiderationē puto habuiſſe
ius ciuile diuerſū tp̄s ſtatuendo īter hoſpitale ꝛ
oratoriū.Aduerte ad aliud.nā glo.dic̄ h̄ ſimpl̄r
volūtatem teſtatoris executioni mandandam.j.
annū.qd̄ vere īdiſtincte nō ꝓcedit licet doc.ſim
plicit̄ traſeūt.Dic ḡlatius φ teſtator ꝓuidit ſibi
de tp̄e.ꝛ ſerua tūc ipiꝰ voluntatem. ¶ Vnū tñ
nō.φ ſi teſtator mādat aliquid fieri infra certuꝫ
tp̄s cōputandum a die mortis debet intelligi ſꝫ
ſuppleri a die ſcie ꝛ adite hereditatis. hoc ꝑbat
tex.in.l. ſtatuliberos.§.ſi quis heredi.ff. de ſta.
lib.fac̄ tex.iuncta glo.in.l.fi.§.ſi autem dubiꝰ.C.
de iure deliber.Si vero teſtator nō ꝓuidit de tē
pore.tūc in relictis ad nō pias cās datur annus
ꝛ currit a tp̄e monitionis fiende ꝑ iudicē.legit̄ ꝛ
nō.in auc̄.hoc ampliꝰ.C.de fideicō.Si vero ſūt
relicta ad pias cās.tūc debēt ſolui infra ſex men
ſes.ꝛ currit tempus a die inſinuatiōis teſtamēti
vt clare vult tex.in.§.ſi legatum.in auc̄.de ecc.ti.
nec ꝯ̄riatur iſte tex.qui loquit̄ in monaſterio cō
ſtruēdo.q̄z nō pōt cōſtrui infra modicū tempus
ſecus ſi aliquid reliqueret̄ mōſterio ꝯſtructo.ꝛ
ſic limita hūc tex.Item p̄dicta ꝓcedūt reſpectu
ſolutōis fiēde.ſꝫ reſpectu executionis deuoluen
de ad epm̄.puto φ ſi p̄cedat duplex monitio pꝰ
negligentiā debentis exequi nō requiritur aliō
tp̄s nec expectatur annus.vt vr̄ innuere iſte tex.
in auc̄.predicta.in.§.ſi aūt q̄ hoc facē.ꝛ ſic intelli
gerem nō.ꝑ Bar.in dicta auc̄.h̄ āplius.Ubi vō
p̄cedit monitio vnica expectatur ānus.ſꝫ hodie
vt dixi epi ꝑ ſtatuta diſponūt vt annꝰ a die mor
tis currat monēdo ḡnaliter quoſcūq̄ꝫ.Sꝫ illud
ſtatutū p̄ limitarē ſm̄ p̄dicta vt tp̄s currat a die
mortis ꝛ adite hereditatis ꝛ ſcie.Secūdo limi
ta vt nō.Bar.in.d.l.cū quidam.ff.de le.ij.vbi for
mat hanc.q.Quidā reliquit cētū pauperibꝰ de
clarandis ꝑ ſemproniū.lapſo anno declaratōne
nō fcā ep̄s vigore ſtatuti vult pauperes eligere.
Querit̄ nūq̄d poſſit ꝛ decidit φ nō.q̄z ſtatutum
loq̄t̄ de executōe.ſed hn̄s declarare nō ē execu
tor.ſic dicimus dr̄am eē inter iudicem qui decla
rat ꝛ executorē q̄ exeq̄tur ſn̄iam.l.executorē.C.
de execu.rei iudi.ꝛ vide latius ibi ꝑ eū. ¶ In gl.
pe.in fi.dic clariꝰ attigendo mām̄.φ duo dubia
poſſunt elici.p̄muꝫ ē ſi teſtator ſimplicit̄ mandat
eccliam ꝯſtrui nō exp̄ſſo certo loco.2ꝰ q̄ñ incer
titudo orit̄ poſt mortem teſtatoris.q̄z nō pōt cō
ſtrui in loco ꝑ defunctum deſtinato.ꝛ in vtroq̄ꝫ
dubio ſētiūt h̄ cōit̄ doc.relictū nō viciari.ꝛ vide
tur h̄ ꝑbari in tex.nr̄o.nā q̄ēadmodū nō viciat
īcertitudo ex poſtfacto orta.eadē rōne nec a p̄n
cipio.ꝛ ꝑ hoc allego bo.tex.in auc̄.de ecc.ti.§.ſi
quis in noīe.vbi dicit̄ φ ſi teſtator reliq̄t mōſte
rio ſancte Marie.ꝛ tale mōſterium nō eſt i illo
territorio nō viciatur relictum.ſꝫ debet̄ eccleſie
cathedrali illiꝰ loci.de q̄.j.c.ꝓxi.vbi gl.Ad ideꝫ
induco bonum tex.in.l.que conditio.in fi.ff.de
ꝯdi.ꝛ de.vbi dr̄ φ ſi teſtator mādauit aliq̄d fieri
in foro ꝛ nō ſpecificauit.ītelligit̄ de foro illiꝰ mu
nicipij vbi habitat ꝛ ſi q̄ratur in quo loco edifica
bitur.dico φ de ꝯſenſu epi ꝛ executoris teſtamē
ti eliget̄ locꝰ ſic obuiat̄ quando incertitudo orit̄
ex pꝰfacto.vt h̄ ꝛ fac̄ qd̄.ſ.dixi.Si vero relictū
ad pias cās ſeu certe ꝑſone non poſſit deputari
ad vſuꝫ deſtinatum.nunquid efficiatur caducū.
diſtingue poſt Bar.in.l.pater.§.tuſculanus.ff.
de le.iij.aut enī relictū cōcernit piā cāꝫ ſimplicit̄

⁊ nō pſonā. ⁊ tūc dȝ deputari ad aliū vſum cū cō
ſenſu epi ⁊ heredis. vt in. l. legatū. ⁊ qḋ ibi nō. ff.
de vſufruc. legato. ⁊ nō. i. d. cle. qꝛ ꝯtingit. aut re
lictū factū ē pſone. ⁊ tūc ſi ꝯtēplatiōe aīe. qꝛ fuiſ
ſet alij pſone relicturus. ⁊ tūc deficiēte illa pſona
dȝ relictū ad piū vſum ꝯuerti. vt volūtas defūcti
in effectu adimpleatᷣ. d. l. legatū. ſi vō relictū fuit
fcm̄ ꝯtēplatione pſone vl' collegij nō habito re-
ſpectu ad piā cām. ⁊ tūc deficiente pſona vl' col-
legio expirat legatū ⁊ remanet apud grauatū. vt
d. §. tuſculanꝰ. ſi aūt dubitatᷣ an teſtatoꝛ habuit
reſpectū ad pſonā. an ad piā cāȝ debemꝰ pſumē
religionis fauoꝛe ⁊ aīe ꝙ ad piā cām pſpexit. ar
l. ſūt pſone. ſ. alle. Et ex his pōt decidi qḋ. qdam
ſimplr' religt qnquagīta certe puelle ticie mari-
tāde moꝛiᷣ iſta ticia anteq̄ȝ cōferatᷣ relictū dubi
tatur an expiret relictū. an vō ſit ꝯuertēdum ad
aliaȝ puellā maritādā. ⁊ pōt dici ꝙ ex variis ꝯie
cturis iudex arbitrabitᷣ an teſtatoꝛ habuerit re-
ſpectū ad animā aut ad fauoꝛē illius puelle. pōe
ꝙ diu ſibi ſuiuerat. nā tūc pſūptō erit ꝙ volebat
eam remunerare ⁊ ſic de ſimilibus.

Indicante

Debetur legatum quāuis nudis vbis a teſtatoꝛe relictuȝ
ſit. pꝛimo narrat factū. ſcḋo ꝓuidet. ibi ī quibus
¶ Nō ꝑ ꝙ relictū ſine ſolēnitate factū valȝ ⁊ tȝ
maxīe ad pias cās. ⁊ dico ſerioſe maxīe. qꝛ ideȝ
ē in relictis nō ad pias cās intelligēdo ꝙ legatū
fuit factum nudis vbis. i. non interueniēte teſta-
mēto nec aliqua ſcriptura. ſatis ē enim legatum
poſſe ꝓbari p teſtes. d quo tn̄ plenꝰ dicēdū ē ut
legitᷣ ⁊ nō. in. l. i. C. d fideicōmiſſis. ¶ Nō ꝙ fa
ciens certa legata idubio uidetᷣ uoluiſſe dcedē
inteſtatꝰ qḋ colligitᷣ ex eo. qꝛ ſi uoluiſſet teſtari
non ualuiſſent relicta ſaltim ad nō pias cās ſine
hēdis inſtōne. qꝛ teſtm̄ ex toto ē nullū ubi nō po
nitᷣ hēdis inſtitutio. inſti. de leg. in. §. an̄ hēdis. ſȝ
ubi eligit qs dcedē inteſtatus ualēt relicta. ⁊ idu
bio uidetᷣ uoluiſſe dcedē inteſtatus ⁊ hoc ꝓbat
iſte tex. facit qḋ legitᷣ ⁊ nō. in. l. iij. ff. d iure codi-
cilloꝝ. ⁊ ex his habes clare intellectum huꝰ. c.
an aūt ex defectu teſtamēti qꝛ hēditas non aditᷣ
ex teſtamēto vl' qꝛ nō fuit facta hēdis inſtitutio
uiciētᷣ legata ad pias cās nō. in. l. i. C. d ſa. ſan. ec.
⁊ i. l. eā quā. C. d fideicō. ⁊ ē una opi. ꝙ n̄ uicientᷣ
qꝛ p̄dicta ſūt de ſolēnitate iuris ciuilis. de q̄ dicē
dum vt plene nō. in iuribus p̄allega. ¶ In glo.
ij. ibi dabitᷣ pauperiori. hoc apte dicit tex. in. §.
ſi quis in noīe. alle. in gl. ubi etiā ſubditᷣ ꝙ ſi illḋ
monaſteriū non ē in ciuitate ſȝ in ꝑritoꝛio illi da
bitᷣ. ſi aūt nō repitᷣ in ꝑritoꝛio tale monaſteriū da
bitᷣ eccl'ie cathedrali teſtatoꝛis. ⁊ hn̄ nō illū tex.
quē allegaui in. c. p̄cedēti. ad ꝓbandū ꝙ incerti-
tudo reſpectu legatarij nō uiciatᷣ legatū ad pias
cās ſed dcm̄ glo. ⁊ illiꝰ tex. dȝ ꝑfecto limitari qn̄
ex ꝯiectuꝛis nō pōt apparere de quo monaſte-
rio ſenſerit teſtatoꝛ. pone eni ꝙ ꝓchianꝰ eccl'ie
ſancti Petri reliquit ſimplr' eccl'ie ſancti Petri
⁊. ſūt in ciuitate alie eccl'ie ſb eodē nōbulo. nam

certe in hoc dubio nō dabitᷣ paupiori. ſȝ potius
eccl'ie ꝓchiali teſtatoꝛis. qꝛ idubio vr' de illa ſe
ſiſſe. ar. in. l. nulli. C. d epi. ⁊ cle. Sȝ ē dubiū re-
ſmis glo. qd ſi monaſteria ſūt equalia. dicūt aliq
ꝙ viciatᷣ legatū. aliq ꝙ dabitᷣ pꝛimo petēti. tertia
opi. ⁊ cōis ē ꝙ dabitᷣ epō vt ea diſpēſet vl' ꝯtiſiciȝ
alteri. ar. in c. qm̄. de decimis. ⁊ in. c. i. de ꝓchiiſ
⁊ intellige vt. ſ. dixi qn̄ ꝯiecture nō ſūt magiſ vr
gentes ꝓ vno q̄ȝ ꝓ alio. ⁊ idē Spe. in ti. de iſtru.
edic. §. nūc vō aliqua. vᷣ. qd ſi aliq. Si vō ſimplr'
reliquit eccl'ie. vtputa dicendo relinquo. ⁊. eccl'ie
vt plerūq̄ȝ faciūt ruſtici. ⁊ dic ꝙ dabūtur eccl'ie
ꝓchiali ipſius teſtatoꝛis. ar. in. l. q̄ ꝯditio. in fi. ff
de ꝯdi. ⁊ demō. ⁊ in. c. i. de ſepul. ¶ In eadē glo
ibi ſtatur ſentit hic gl. ꝙ optio legati dȝ eē hēdiſ
ſȝ de hoc ſūt multe varietates. de quo ē glo. nō. i
l. legato gn̄alitᷣ. ff. de leg. i. que in effectu hoc itē
dit. ꝙ qn̄ȝ relingtᷣ genꝰ gn̄aliſſimū vt ſba ſeu res
qn̄q̄ȝ relingtᷣ genꝰ ſbalternū puta animal. ⁊ his
caſibus non valet relictū. qꝛ dādo muſcā vl' aliā
rē vilē liberaretᷣ heres. qn̄q̄ȝ relingtᷣ aliqd qḋ ē
de gn̄e inferioꝛi. vtputa homo vel equus vl' hos
alitᷣ nō detminādo. ⁊ tūc ſi res relicta ē in pͣimo
nio teſtatoꝛis optio datᷣ legatario de quo ē tex.
in. l. legato. p̄alle. qꝛ ex quo legatariꝰ hȝ optioneȝ
actiōis. qꝛ pōt agē pſonali vel reali hȝ p ꝯſequēs
optionē rei. Si aūt nō ē in patrimonio teſtatoꝛiſ
⁊ tūc optio dabitᷣ hēdi. qꝛ res aliena nō pōt op-
tari. nec hoc caſu ꝯpetit optio actoꝛi. qꝛ res alie
na vēdicari nō pōt. ⁊ hec ꝓcedūt qn̄ teſtatoꝛ re-
liquit incertū de incertō. vt qꝛ dixit relinquo tibi
equū vel ſuū. Si vō religt incertū de certō. puta
dicēdo relinquo vnū ex ſeruis meis. tunc optio
datᷣ hēdi q hȝ in hoc declarare volūtatē defūcti
videtᷣ enīȝ defūctus ſenſiſſe de certo. ⁊ de h ple
nius dicēdū. vt nō. in. d. l. legato. ⁊ aduerte qꝛ ē
dubiū nūqd eo caſu q̄ legatario datᷣ optio vtrū
poſſit eligere melioꝛē ſuū vel melioꝛē ſcutellā vt
in terminis gl. ⁊ ſenſit gl. ꝙ in animalibꝰ dȝ eligē
mediocre. In aliis vō datᷣ id qḋ ē minimū. ar. in
l. nūmis. ff. de le. iij. ⁊ in. l. apḋ iulianū. de le. i. vnū
tn̄ ſingularitᷣ nō. ꝙ in legatis ad pias cās gn̄alitᷣ
factis debetᷣ meliꝰ fauoꝛe pie cāe. ꝓ hoc tex. nō.
⁊ ibi p Bar. in. l. ticia. §. ſeya. ff. de au. ⁊ arg. lega.
ex quo decidit ibi Bar. ꝙ ſi teſtatoꝛ legat eccl'ie
calicem intelligitur de argento. ⁊ ſi planetam in
telligitur de ſerico. ⁊ ſic de ſimilibus. ¶ In ea
dem glo. ibi item pone ⁊c̄. videtur glo. in hac q̄
ſtione velle ꝙ expenſis heredis ſeruus legatus
eſt querendus. ſed dic latius diſtinguendo qua
tuoꝛ tempoꝛa. prout dicit glo. notabilis in. l. cum
ſeruus. alle. in glo. pꝛimum tempus eſt teſtamen
tum. ſcḋm tempus eſt poſt teſtamentū ⁊ āte moꝛ
tem. tertium poſt teſtamentum ⁊ poſt moꝛtem
teſtatoꝛis an̄ aditā hereditatē. qͣrtū tēpꝰ eſt poſt
aditā hereditatē. Si vō ſeruꝰ erat in fuga pͥmo
tpe. ſ. teſtamēti. tunc ꝓcedit dcm̄ glo. ꝙ expenſis
heredis ē querēdus. intellige tn̄ qn̄ eēt longe ab
ſens. ſecus ſi eēt in ꝓpinquo. nam tunc debetᷣ vbi
eſt ſicut dicimus in alia re legata. nā ſi eſt longe

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

abſẽs dȝ adduci expẽſis hẽdis. Si vero eſt in ꝓ
pinquo.debeꝫ vbi eſt.vt i.l.cū res.ff.de lega.i. ⁊
hoc fit ex pſumpta mẽte teſtatoris .nam ſi ſuus
longe vagaꝫ ⁊ eēt querẽdus expẽſis legatarij
poſſet cõtingere ꝙ nullũ ꝯmodū cõſeqreꝫ lega
tariꝰ.⁊ ideo pſumẽduȝ ꝙ aliud ſenſerit teſtator
Si vero ſeruꝰ cepit fugam 2ᵒ. tpe.ſ.poſt teſtamẽ
tū tūc debet queri opera heredis ⁊ ſūptibꝰ lega
tarij.q2 teſtator nõ aggrauauit heredem in ſum
ptibus cū nõ cogitauit de fuga.ſed heres debet
impẽdere opam.q2 teneꝫ tradere.ſi vero arripu
erit fugam tertio tpe. aut fuit ex culpa hẽdis ⁊
tūc teneꝫ ad extimatõem.aut ſine culpa ⁊ nõ te
neꝫ ad aliud.ſȝ ſolū pſtabit cautionẽ de eo tradẽ
do ſi pueniret ad manꝰ ſuas. ⁊ idem dicendum
in quarto tpe eadẽ rõe.⁊ poſſet eſſe rõ diuerſita
tis inter iſtos duos caſus ⁊ pores.nā in iſtis te
ſtator nūq̄ȝ cogitauit grauare heredẽ in aliquo
cū ceperit fugā poſt ipſius morteȝ.vnde quẽad
modū liberaꝫ heres interitu ſpēi relicte. vt in.l.
q̃ te.ff.ſi cer.pe.ita ex fuga ſerui ſine ſui culpa
ſupueniente.ſed in porib9 caſibꝰ teſtator viue-
bat.⁊ nihilominꝰ voluit valere relictū.

Filius noſter Nõ de
beꝫ le-
gatū cū teſtator rẽ ñ ſuāſȝ eccle alteri
eccle legauit.h.d.ſimplr iherẽdo lre. habet eñi
multos intellectꝰ.vt.j.patebit.p̄ poniꝫ ꝯqueſtio.
2ᵒ.puiſio.ibi ⁊ quidā. Nõ p̄ caſuȝ ſingulareȝ
ſm vnū intellectū.ꝙ legatū rei aliene ad piaꝫ cās
factū nõ valet etiaȝ vt debeaꝫ extimatio.ſed ſm
aliū intellectū non proced eret.de quo.j. Nõ
ſecundo ꝙ licite relinquiꝫ aliquid eccleſie gratia
ſepulture.an aūt poſſet apponi cõditõ vt fiat cer
tum officium.dic vt nõ. Inno. in.c.pe. ne prela.
vi.ſuas.⁊ ibi dixi. Nõ tertio ꝙ ius ciuile ap-
pellaꝫ lex ſeculi.q2 pncipaliꝫ nõ tẽdit ad finẽ bea
titudinis eterne.ſȝ vt hoies gete viuāt in hoc ſe
culo.lex vero canonica ⁊ theologica appellatur
lex dei q2 tractant de deo.cū ſemp tendūt pcidẽ
peccata ⁊ dirigẽ homines i deuȝ.ꝓ hoc.c.qualiꝫ
⁊ qñ.el.ij.de accu.⁊.c.i.de iura.calum.⁊ ibi dixi
aliquid. Nõ ſm vnum intellectum tex. mira
bilẽ limitātem cõem theoricā tex.⁊ doc.dicẽtiuȝ
ꝙ vbi ius ciuile expſſe nõ reprobaꝫ ab eccleſia
nec ꝯtinet peccatū in ſe dȝ obſeruari in foro aie
vt i.c.i.⁊ q̃ ibi nõ.de no.op.nū. Iſte tamen tex.
vꝫ ꝓbare oppoſitū.nā lex ciuilis diſponẽs lega-
tum rei aliene ſcienꝫ fcm̄ valere nõ reprobatur
expſſe aliqua lege canonica.nec ꝯtinet in ſe pec-
catū cum ꝓcedat ex pſumpta mente teſtatoris.
tñ dꝫ hic ꝙ iſte eps non debebat ſeruare illaȝ le
gem ciuilem.⁊ põt eē rõ qa illa lex fouet q̄dãmõ
lucꝝ odioſuȝ heredi.nec vꝫ fundata ſup eqtate
naturali. ex q̄ põt tradi hec limitatio ad theori
cam antedictam ꝙ vbicunq̄ȝ ius ciuile fouet lu-
crum ꝓximo odioſuȝ vel rigorẽ quẽdam ꝙ tūc
nõ ſit ſuanda talis lex in foro canonico licet ex-
preſſe non reprobeꝫ. ꝓ q̄ facit.c.dilecti.de iudi.
⁊ in.c.i.de do.⁊ ꝯtu.q̃ ſinglr nõ. In glo.i.in

fi.vel forte ſm Hoſti.intererat ipſius.q2 petebaꝫ
precium. In glo.ij.in fi.dic latius ꝙ aut quis
legat rem alienam in quo habȝ aliquod ius.⁊ in
dubio vꝫ legare ſolum ius q̃ hȝ in re ⁊ ſic ñ de
beꝫ extimatio totius rei.vt in.l.ſerui electione.ff
de lega.i. ⁊ idem ſi putabat ꝙ aliq̃ ius in ea re
haberet q̃ tñ extiguebaꝫ morte.vt eſt tex. in.l.
vxor patrui ſm vnum intellectum .C.de lega.⁊
ꝑ hoc poſſet attẽtari ꝙ ſi teſtator legauit reȝ alie
nam ſibi pignoratā vꝫ legaſſe iuſ pignoris quod
hȝ in re.⁊ ſic glo.i.nõ poſuit bonū exempluȝ.aut
legat rẽ ſibi ⁊ alteri cõem.⁊ tūc vꝫ legare partem
ſuā tñ.licet dixerit rẽ meā.vt in.d.l.ſerui.elec.ſa
cit.l.ſi domꝰ.in fi.ff. de lega.i.q̄ lex meliꝰ probat
pmū mẽbꝝ.hoc verꝝ niſi teſtator dixiſſet lego to
tam rem vel ſimilia vba.q2 tunc extimatio totiꝰ
debetur.vt in.l.iulianus.in prin.ff.de lega.iij.nõ.
Bar.in.l.cum alienam.C.de lega.aut legat rem
omninõ alienam.⁊ tunc aut eſt heredis.⁊ ideo
debeꝫ nec ſufficit dare extimationeȝ. q2 teſtator
põt legare rem heredis ſicut ꝓpriam. vt ẽ tex.
nõ.in.l.vnū ex familia.§.ſi rem.ff. de lega.ij. aut
legat rem alterius q̄ȝ heredis.⁊ aut ſcienꝫ ⁊ de-
beꝫ illa res vel extimatio.vt in.d.l. cum alienam
dūmõ ſit talis res cuꝰ ꝯmerciū poſſit haberi.alꝰs
inutile eſt legatū puta ſi legaꝫ res ſacra vel prin
cipis.l.apud iulianū.in fi.ff.de lega.i. Si legatur
ignoranꝫ aut extneo ⁊ nõ valet legatū.vt in.d.l.cū
alienam.aut coniuncte perſone cui alꝰs fuiſſet re
licturus etiam ſi ſciuiſſet alienam ⁊ debetur exti
matio.vt.d.l.cū alienaȝ. ⁊ ex h̄ oritur dubitatio
ſm alium itellectuȝ.nunqd legatū factum eccle
dicaꝫ factū cõiuncte perſone vt ſic debeatur ex
timatio ſi ignoranꝫ fuit factū tenẽdo aliū intelle
ctum a pdicto.de quo.j. diceꝫ. pdicta ꝓcedunt
qñ quis errat generaliter.ſed quādo errat ex cā
ſpecifica.puta quia credebat rem eſſe ſuā ex em
ptione facta a pupillo.q̄ tñ emptio non valebat.
⁊ tunc in totum viciat legatū etiā factum ꝯiūcte
pſone.vt nõ.in.d.l.cum alienam.an autẽ hec ſint
obſeruanda in foro canonico.dicam latius cum
glo.fi. In glo.fi.in fi. ꝓ intellectu huius glo.⁊
c.oppono ꝯ tex.vꝫ eñi ꝙ ex quo legatum rei alie
ne fuerit factum ſciẽter debuerit dari ſaltẽ exti-
matio.vt in iuribus pal. So.ex hac glo.ſi poſſūt
colligi due lec.pma vt aliud ſit de benignitate ca
nonica.⁊ opi.hec fuit Cancre.⁊ lec. ẽ Ber.vt
extimatio debeaꝫ eccle ſm ius ciuile .⁊ ſic nulla
erit dña in hoc inter ius canonicum ⁊ ciuile.nec
ob.iſte tex.q2 nõ ꝓhibet extimatõem peti ab he
rede.ſed vt res aliena nõ teneaꝫ iuito dño.ꝓce-
dit etiā de iure ciui.ſȝ certe h̄ lec.ñ ꝯgruit tex.in
verbo ⁊ quid.vbi fit mentio de extimatione de-
bita ſm legem ciuilem.⁊ poſtmodum ſbūciꝫ.vſi.
ſȝ q2.q venit aduerſatiue ad precedentia.⁊ ſic õ
notat diuerſitatẽ reſpectu extimationis iter ius
canonicū ⁊ ciuile. Tertiā lec.ponit Inno.hic .⁊
glo.in.c.ſi eps.xij.q.v.dicẽtes hūc tex. ꝓcedere
qñ legatur res eccleſie.tale enim legatū cuicūq̄ȝ
factum.eſt inutile etiam reſpectu extimationis

petēde ⁊ mouet̃ Inno.q꞉ res eccleſie cū magna
difficultate alienat̃.vñ quēadmodū nō valʒ lega
tū rei ceſa rio,ppt̃ difficultatē alienatiōis.l.apud
iulianū.in fi.ff.de leg.i.ita ⁊ legatū rei eccleſiaſti
ce.nā bōa eccleſie ſūt deputata publico vſui.xii.
q.i.vidētes.⁊ in.c.rō.de p̄ben.ſed legatū talium
rerū ē inutile.d.l.apō iulianū.tertio mouet̃.q꞉ d̄
re eccleſiaſtica nō eſt ꝯmerciū int̃ laicos.xij.q.ij.
nō liceat pape.ergo legatū eſt inutile.q꞉ qñcunqʒ
legat̃ res cuiꝰ ꝯmerciū nō hr̃ inutile ē legatū.d.l.
apō iulianū.cū.l.ſequē.ex qbꝰ ſentit Inno.q꞉ ſi
res aliēa nō eccleſiaſtica legat̃ eccleſie debet̃ ex
timatō iux̄ diſtictōeʒ p̄dictā.ad iſtū tex.rñdit ꝙ
dʒ itelligi lege dei ⁊c̄.i. ꝙ res eccleſie ñ ſūt cēſen
de ſic̄ res ſeculi.Et hāc lec.vr̃ ſeq do.An.ſʒ cte
Inno.extorquet hic hāc lec.q̄ loqt̃ de.ll.ſeculi ⁊
dei.nō aūt de rerū qualitate.Itē ſm hāc lecturā
nō eēt dr̄ia int̃ ius canonicū ⁊ ciuile quā tñ iſte
tex.apte denotat.vñ hoſti.nō ſeqtur hāc lecturā
⁊ bñ.q꞉ in ſe etiā non puto eā verā.q꞉ in multis
poſſunt alienari bona eccl̄iaſtica.xij.q.ij.in ſūma
nō ſic res ceſaris.,pcedēt tñ dcm̄ ſuū in re ſacra
quartā lec.ſentit hoſti.intelligēdo ꝙ ſi heres ni
miū lederet̃ ex p̄ſtatiōe extiationis.lʒ de iure ci
uili debeat̃ extiatio.tñ eccl̄ia nō dʒ extorq̄re cuʒ
tāto grauiſſimo dāno hēdis.⁊ hūc rigorē iuris
ciuil̃ voluit iſte tex.mitigare ſm eū.ſʒ certe h̄ lec
nō ꝯuenit tex.vbi nulla fit mentio de grauitate
p̄iudicij.ſed ſolū de extiatione ſoluēda.qntā lec.
ſentit Bal.in.l.i.C.de ſac.ſanc.ecc.dicēs ꝙ ſi res
aliena legat̃ ignorāt̃ ꝯiūcte pſone debet̃ extiatio
vt.ſ.dixi.ſed q꞉ eccl̄ia cēſet̃ ꝯiūcta pſona cuʒ ſit
mr̃ omniū fideliū.xij.q.ij.q abſtulerit.de iure ci
uili etiā debet̃ extiatio eccl̄ie.lʒ legatū ignorant̃
ſit factuʒ.ſed ius canonicū voluit acceptare h̄ le
gatū ignorāter fcm̄.vt hic ſm eū.Sed certe hec
lectura diminat nec ē vā in ſe vt puto.naʒ nullah̄
fit mētio de ignorātia.Itē iura ciuilia loquūt̃
de ꝯiūctis pſonis.dʒ ergo intelligi de ꝯiūctione
ſanguinis ⁊ nō de ꝯiūctione ſpūali.vt nō.in.c.nō
nulli.de reſcrip.patʒ in.c.i.de,pcura.Itē iſte tex
p̄ſupponit ꝙ indubio debeat̃ extimatō de iure
ciuili qō nullibi ,pbat̃.ſextā lecturā ponit h̄ dñs
meus do.Cardi.flo.vt,p꞉cedat tex.qñ res vnius
eccl̄ie legatur alteri eccl̄ie.nā ne oriat̃ diſcordia
int̃ eccl̄ias inutile ē legatū.ſʒ hāc lecturā nō puto
eē verā.tū q꞉ in principio lr̄e non pōderat̃ ꝙ res
eēt eccl̄ie.tū q꞉ nullū p̄iudiciū irrogat̃ eccl̄ie,ppe
tarie cū extimatio debeat̃ ab hēde.quare i iudi
cio mēū dubitarē que opio eēt ſequēda.nā fere
oēs ſentiūt vt nulla vel modica ſit dr̄ia i hoc int̃
ius canoicū ⁊ ius ciuile.vt patʒ ex p̄dictis.ſed in
ſcholis audacter tenerē p̄mā opinionē quā ſen-
tit glo.in p̄n.⁊ eā publice tenui in repetitōe.c.cū
eſſes.j.eo.nā queqʒ diſpoſitio intelligenda ē ſm
rōnē inſertā.j.de v̄.ſig intelligētia.⁊.c.p̄terea.ſʒ
rō huiꝰ lr̄e apte reſpectu extiatiōis vr̃ notare di-
uerſitatē int̃ ius ciuile ⁊ iuſ canonicū.⁊ apte vult
ꝙ in hac mā nō ſit,pcedēdū.l.ſeculi.ſʒ.l.dei.ſed
in theologica vel canonica hoc nō ē decretuʒ.vt

poſſit peti extimatio ergo ⁊c̄.At puto ꝙ diſpoſi
tio huiꝰ.c.aſtringat omnes q̄s aſtringit iuſ cano
nicū.ar.c.ſi duobus.d̄ app.rō hꝰ deciſiōis pōt eli
ci ex p̄dictis.q꞉ luc̄ iſtud videt̃ iniuſtū cū extor
quet̃ ab hēde inuito ēt apte nō ꝯſtito d̄ volūtate
d̄fūcti.facit in ſimili.c.ex pte.in fi.d̄ cēſi.⁊ p h̄ ha
bes h̄ longe clarius q̄ʒ p alios d̄clararā mām.

SI heredes

ipēdi nō ipleti iuſ
ſa teſtatoris ab ep̄o int̃dicit̃ res a teſta
toꝛe relicta.h.d.inherēdo lr̄e.nam vario mō pōt
itelligi vt ifra patebit.p̄ ponit̃ exceſſus.ſcdo,pui
ſio.ibi ab ep̄o.tertio rō.ibi vt nō.Nō p̄ ꝙ ad
hēdes ptinet exequi iuſſa p d̄fūctū ſi igit̃ hēs nō
ē negligēs.nō dʒ ep̄s ſe ipedire d̄ excutiōe teſta
mēti.facit.c.nos quidē.ſ.eo.⁊ qō hr̃ in auc.d̄ hē
di.⁊ fal.§.ſi qs aūt nō iplēs.de hoc aliqd infra.
Nō ſcdo ꝙ,p adiplēda volūtate d̄fūcti pōt
ꝯ hēdē negligētē oīs res hēditaria int̃dici cum
fructibꝰ ⁊ emolumētis.Nō ttio ꝙ ad iudicē
eccl̄iaſticū ptinet vt vota defūctoꝝ executiōi mā
dent̃.dico tñ ꝙ h̄ ē mixti fori.q꞉ et̃ iudex ſecula
ris pōt officiū ſuū iptiri ēt i legat̃ ad piaſ cās.vt
in auc.d̄ ecc.ti.§.ſi qs aūt edificationē.⁊ in auc.
hoc ap̄lꝰ.C.d̄ fideicō.p h̄ arbitroꝛ eē locū p̄uēti
oni int̃ hos iudices.qō nō.facit qō dixi in.c.cuʒ
ſit gñale.d̄ fo.ꝯpe.In glo.i.ibi.j.ānū.vr̃ h̄ gl.
velle ꝙ aū lapſū āni ep̄us non pōt ,pcedē ad int̃
dictionē bonoꝝ quaſi hēs habeat annū ad exe
cutionē teſtamēti.vt inuē videt̃ tex.in auc.hoc
ap̄lius.C.d̄ fideicō.q̄ʒq̄ʒ.doc.tñſeūt ſimplr̃ cum
hac glo.tñ iura multa videt̃ in oppoſitū.nā tex.i
l.cum res.ff.de leg.i.dicit ꝙ ſi res legata ē in pr̄i
monio teſtatoꝛis dʒ ſine moꝛa p̄ſtari.al̃s heres
ꝯdēnatur ad preſtationē cum omni fructu ⁊ int̃
eſſe.ad idē tex.in.l.ſi domus §.in pecunia.eo.ti.
vbi dicitur ꝙ pecunia legata debʒ ſolui infra bre
ue tēpꝰ.⁊ dicit ibi glo.ꝙ infra decem dies a p̄ce
pto iudicis vel ſaltim erit arbitrariū ꝯſiderata q̄
litate ⁊ q̄ʒtitate pr̄imonij.⁊ ſi pecunia legata nō
ē in patrimonio teſtatoꝛis exquo tñ hēditas eſt
ſoluēdo tenet̃ hēſ vñcūqʒ repire pecūiaʒ ⁊ eā ſol
uere legatariis.vt ē tex.in.l.ſi pecuniā.ff.de le.ij.
ergo non eſt verum dicē ꝙ heres habʒ ānū.vñ
ego ,p ꝯcoꝛdantia multoꝝ iurium nouiſſime ſic
dixi ⁊ diſtinxi ,pſequēdo p̄ncipalit̃ tria.p̄ quātū
tp̄s deſ q̄ ad executionē teſtamēti.ſcdo ifra q̄ʒtū
tp̄s executio d̄uoluit̃ ad ep̄m hēde negligēte.3°
vtrum in relictis ēt ad nō pias cās fiat hec d̄uo-
lutio ad ep̄m ⁊ p hec declarabūt̃ omnes glo.hꝰ
c.Ad p̄mū dic ꝙ ſi res legata eſt in patrimonio
teſtatoꝛi.dʒ ſolui ſine moꝛa nā dominiū adita illi
co hēditate trāſit in legatariū.l.ſi liber hō.ff.d̄ le.
i.⁊ qō ibi nō.⁊ in.d.l.cum res.idē dicēdū in pe
cunia legata.vt.ſ.dixi pōt ergo heres ꝯpelli ad
ſoluēdum legata anni lapſu non expectato.⁊ h̄
caſu iudicio meo recte pōt intelligi iſte tex.nā h̄
nulla fit mētō de āno.nec ꝙ hēs p̄uatꝰ ſit hēdita
te.ſʒ ſolū vult h̄ ꝙ ſi hēs nō ipleuerit tp̄e debito
ep̄s dʒ int̃dicē ſeu ſeq̄ſtrare omnē rē hēditariā

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vt ſic indirecte ſatiſfiat voluntati defuncti. ꝛ ma
xime ad pias cãs. idẽ puto i relictis ad nõ pias
cãs q꞉ iſte tex. gñaliter loqͭ ꝛ i h̃ ẽ multũ nõbilꝭ.
de h̃. j. latꝰ. Si aũt hẽdes negligũt ſoluẽ legata
ad pias cãs. j. ſex mẽſes a tpe iſinuatõis teſti co-
gunt poſtea ſoluẽ cũ oĩ emolumẽto idẽ habito ꝛ
intereẽ ꝛ hoc i penã negligẽtie. vt in auc. de ecc.
ti. i. §. ſi aũt legatũ. ¶ Nã qñqꝫ epĩ ſunt negligẽ
tes in iterdicẽdo bona vel forte legata ſũt occul
ta. vñ ſi hẽs differt ſoluẽ vltra ſex mẽſes icurrit
illã penã. ñ tñ ſeqͭ qn poſſit pꝰ ꝯpelli ad ſoluẽdũ
vt. s. dixi. Et ſi hẽs negat h̃ legata ad pias cãs
ꝛ pſeuerat i negatõe vſqꝫ ad ſñiam ꝯdẽnaꝭ ma-
iori pena vꝫ vt ſoluat duplũ. iſte ẽ tex. nõbilꝭ in. §
itẽ mixta. iſti. de actiõibꝰ. ꝛ aliqd p Bar. i. d. auc.
hoc aplꝰ. ſi vero hẽs a tpe monitõis ſibi facte p
iudicẽ differt ſoluẽ vltra annũ q̃cũqꝫ relicta aſſi
ciꝭ grauiori pena. q꞉ p̃uaꝭ tota hẽditate ꝛ pueni
et ad ſb̃ſtitutos. Itẽ cohẽdibus fideicõmiſſariiſ
ſm q̄ habeꝭ. in. d. auc. hoc amplꝰ. ꝛ de hoc ãno
iſta glo. voluit facere mentionẽ. Sed vt dixi iſte
ãnus ñ daꝭ p executõe teſti. ſꝫ p̃figiꝭ ad icurrẽ
dã illã penã grauiorẽ. ſꝫ vt. s. dcm̃ eſt poterit iu-
dex añ lapſuꝫ ãni aliis remediis ꝯpellẽ hẽdẽ ad
executõeꝫ teſtamẽti. ꝛ ſic poſſimꝰ itelligẽ iſtũ tex
vt ponit remediũ ſepatũ a remedio auc. h̃ ãpliuſ
ꝛ h̃ q̃ ad p̃mum. Ad zm dic q̄ aut defunctus ꝓ-
uidit ſibi de executore teſtamẽtario ꝛ ad illuꝫ p
tinet executio teſtamẽti. ꝛ nõ ad ep̃ꝫ etiã i legatꝭ.
ad pias cãs. c. tua. j. eo. ꝛ i auc. de ecc. ti. §. ſi quis
aũt ꝓ redẽptõe. dubiũ tñ ẽ i relictis ꝓ male abla
tis. vt q꞉ teſtator faciẽs ſibi ꝯſciẽtiã de illicito lu-
cro religt cẽtũ ꝓ male ablaꝭ. an diſtributõ ptinꝫ
ad epm̃. an ad executorẽ teſtamẽtariũ. de q̃ per
Jo. an. in. c. ij. j. eo. ti. li. vi. in nouella. dixi. in. c. cũ
ſit. de iude. vbi p Do. aut teſtator ſpecifice nõ re
ligt executorẽ in teſtõ. ꝛ tũc i legatis ꝓ redẽptõ
ne captiuoꝝ ꝛ ꝓ elemoſyna pauperũ ep̃s ſucce
dit. vt in. d. §. ſiqs aũt ꝓ redẽptõe. ꝛ in. l. nulli. C.
de epi. ꝛ cle. in aliis vero ſuccedit hẽs. vt hic ꝛ. s.
c. nos qdẽ. ꝛ in. c. tua. j. eo. ſꝫ ſi is q debꝫ exeq ad
monitꝰ tpe debito ſemel. ꝛ zº p ep̃m negligit ex
eq deuolutio fit ad ep̃m in legatis ad pias cãs
vt ẽ caſus in. §. ſiqs aũt hoc facere. in auc. de ecc.
ti. Si vo fuit monitꝰ ſemel expectaꝭ ãni lapſus.
ar. in. c. nos qdẽ. s. e. ꝛ in. d. auc. hoc amplꝰ. ꝛ ibi
ſentit Bar. ¶ Venio ad tertiũ nũgd p̃dcã hñt
locũ in legatis ad nõ pias cãs vt ad ep̃m fiat de
uolutio mõ p̃dicto. gl. hic tenet q̄ ſic. vt patet ibi
ꝛ hoc p̃cipue ꝛc. Idem Inno. ꝛ Ho. s. eo. c. nos.
Sed glo. tenet ꝯtrariũ in. c. tua. j. eo. Jo. an. latꝰ ex
aminat. j. eo. Johanneſ. ꝛ tãdẽ diſtiguit q̄ ſi ep̃s
vult ꝓcedere ex officio per moduꝫ executionis
ꝓcedit iſta glo. vt etiam in relictis ad non pias
cauſas ſe impediat. aut vult ꝓcedere ad inſtan-
tiam legatarij. ꝛ ſic libello oblato ꝛ nõ impediet
ſe de huiuſmodi relictis. d. pe. de ancha. tenet h̃
ꝯ glo. vt etiã ex officio nõ poſſit epiſcopus ſe im
pedire de non relictis ad pias cauſas. mouetur
principaliter. quia non debet iudex impendere

officium ſuum ñ imploratum ad vtilitatẽ p̃uatã
niſi eſſent pſone miſerabiles. allegat nõ. in. c. bo-
ne. de poſtu. plato. ſed dic q̄ expſſꝰ tenet Inno.
in. c. ad noſtrã. el. ij. de iureiurã. eſt tex. in. l. iiij. in
§. hoc aũt iudiciũ. ff. de dam. infec. ꝛ ibi Bar. q̄
epiſcopus ad vtilitatem legatarij non debet ſe
impedire ex officio. mouetur ꝛ fortꝰ iura ciuilia
diſponũt hoc cãu ad quẽ ſpectat executio. nam
deuoluiꝭ hereditas ad alios cum onere exequẽ
di volũtatẽ defũcti. ꝛ p̃cipiũt ꝓ hoc cautõem pre
ſtari. vt i. d. auc. h̃ ãplꝰ. licet q̄ ep̃s poſſit ſe impe
dire de legatis ad pias cauſas elapſo anno non
tñ de aliis. ꝛ vꝭ pª fronte ſb̃tilis conſideratio.
Sed i ꝯtrariũ adduco iſtũ tex. vbi dicitur generalꝭ
ſi heres iuſſa teſtatoꝝ ꝛc. Itẽ itereſt iudicis ec-
cleſiaſtici vt vota defunctoꝝ p oĩa obſeruẽꝭ. vt i
c. vltima volũtas. xiij. q. ij. ꝛ eſt rõ q꞉ iudex eccſia
ſticus ſb̃uenire dꝫ oĩbus oppſſis ꝛ miſerabilibꝰ
pſonis deſtitutꝭ oĩ auxilio. vt in. c. ſup qbuſdam.
de v̄bo. ſig. lxxxvij. di. quaſi per totum. ſed de-
functus eſt miſerabilis pſona cum ſit deſtitutus
omni auxilio. nec habet aliud velle. vt in. l. i. C. d
ſa. ſanc. eccle. merito iptitur iudex eccſiaſticꝰ of-
ficiũ ſuũ ñ imploratũ. ꝛ per hec tolleꝭ fundiꝭ mo
tiuũ domini Petri. nã iudex eccſiaſticus nõ hꝫ
reſpectũ ad legatariuꝫ ſed ad volũtatẽ defuncti
vt eius volũtas adimpleaꝭ ꝛ hoc voluit iſte tex.
in fi. tamen ſaluãdo certo caſu vtrãqꝫ opinioneꝫ
dicerem. q̄ aut epiſcopus vult ſe impedire añq̃
heres ſit priuatus hereditate. ſ. ante lapſum ãni
ꝛ põt hoc p̃dicta rõe. ꝛ hoc caſu ceſſat ar. Do.
q꞉ hereditas nõdũ puenit ad aliũ. aut vult ſe
impedire poſtq̃ hẽs incidit in penã p̃uationis.
ꝛ tũc ſi heres de facto poſſidet hẽditatem q꞉ ne
mo petit. ꝛ põt ep̃s ſe impedire q꞉ ceſſat p̃dicta
rõ ꝛ habeat locũ iſte tex. ſm aliũ itellectum. Aut
hẽditas puenit ad alios ꝛ nõ ipedit ſe de execu
tõe niſi reſpectu ꝯpulſiõis fiẽde. q꞉ ꝯpellit hẽdẽ
nouũ ad exequendũ. ꝛ ſic põt ꝯcordari auc. hoc
amplius cũ iſto. c. ꝛ cuꝫ aliis iuribꝰ ſupius alle. ꝛ
p hoc habes hãc mãm declaratã vltra alios.
In glo. fi. i fi. tene itellectũ quẽ. s. dedi q꞉ magis
applaudet vt nõ itelligaꝭ tex. in p̃uatõe ſed inter
dictõe ſeu ſeq̃ſtratõe bonoꝝ vt. s. dixi. Sed nõ.
ppetuo vltimã opinionẽ poſitã i gl. q̃ limitat illã
auc. hoc ãplꝰ. vt filius iſtitutꝰ hẽs nõ adimplẽs
volũtatẽ defuncti in relictis ad non pias cauſas
ſolum p̃uetꝭ ſucceſſione defuncti ꝛ nõ debito iu
re nature. ſꝫ ſi relicta ſint ad pias cãs p̃ueꝭ etiaꝫ
illo iurꝭ nẽ. ꝛ lꝫ gl. in fi. h̃ nõ videaꝭ illã opinioneꝫ
vſqꝫquaq̃ firmare eã. tñ ſeqͭ Do. ar. hꝰ. c. ꝛ auc̃
de ec. ti. §. ſiqs aũt. fateꝭ tñ q̄ ſi filium peniteret
eccleſia poterit facẽ ſibi aliquã elemoſynã. ego
dubito an hoc dictũ ſit veꝝ q꞉ iura loquunꭲ i re
lictis in teſtamento. ſed portio debita filio debeꝭ
etiã cõ omne teſtamentum p debituꝫ nature. vñ
iura voluerũt excludẽ ſolum heredẽ a ꝯmodo
habito p defunctum. q꞉ ex quo noluit onus non
dꝫ hꝭe ꝯmodum ſeu emolumẽtum. que rõ ceſſat
in debito iure nature. quia illa portio debeꝭ ſine

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

aliquo onē.l.qm̄ nouella.C.de inoffi.teſta.⁊.l.
qm̄ in priorībꝰ.eo.ti.Itē negare nō poſſumꝰ qn
res ſit dubia.⁊ indubio potiorē ptē ſeq debemꝰ
l.ſi fuerit.in fi.ff.de reb.du.⁊ in regula odia.de
reg.iur.li.vi.

CUm in officiis

De bonis ꝑ eccliā acq̄ſitꝫ.clerici teſtā
nō pñt.ꝑ exceſſus.ſcdo.puiſio ibi h̄.q̄. ¶ Nō ꝑ
pncipiū multū allegabile ex q̄ collige ꝙ i bñficiis
ipēdēdis dꝫ hr̄i reſpectꝰ pſonaꝝ.vñ etiā i elemo
ſyna ipēdēda tenet quis potiꝰ ſbuenire ſuis q̄ꝫ
ex̄neis vt in.c.nō ſatis.lxxxvi.di.hinc nōnē dicit
Tuliꝰ ꝑ li.officioꝝ.optīe ſocietas ꝯiūctioq̄ꝫ bo
noris ſeruabit ſi vt q̄ſq̄ꝫ ꝯiūctꝰ erit in eū benigni
tas plurimū ꝯferat. ¶ Nō ꝙ clerici licite viuūt
ex redditibꝰ eccl̄ie.ſꝫ hic q̄ro gñalit de quibꝰ bo
nis pñt clerici facere teſtamētū.Inno.hic inſtat
ſed dic latius ꝙ q̄dā ſūt bona acq̄ſita intuitu pſo
ne puta ex ſucceſſione cognatoꝝ.ſeu donatione
amicoꝝ ſeu ex induſtria clericoꝝ.⁊ de his bonis
licite pñt teſtari vt i.c.q̄z.j.e.ex quo collige ꝙ cle
ricus eē bñs eccliam ſibi ⁊ nō eccl̄ie lucrat ex in
duſtria ſua.⁊ in hoc differt a ꝯiuge carnali.nam
ꝯiūx carnalis opat ad vtilitatē mariti.l.ſicut.de
op.liber.dixi latiꝰ in.c.litteras.de reſti.ſpo.ſed
clericus opat ſibi vt patet in.d.c.quia.⁊ hoc ap
tiſſime voluit hic Inno.qd̄ nō.Pe.tñ vt refert
Cy.i auc̄.licētia.C.de epi.⁊ cle.dixit hoc ꝓcedē
in clericis inferioribus.Epus aūt ſm eū lucrat
eccl̄ie ex induſtria pſone.ar.illiꝰ auc̄.ſꝫ mihi pla
cet p̄mū dcm̄ indiſtincte in clericis ſecularibus
cuiuſcūq̄ꝫ ḡdꝰ.q̄z eadē rō videt in epo q̄ in aliis
qd̄ apte ſentit glo.in.c.i.ſ.eo.vbi dixi.quedā ſūt
bona acq̄ſita intuitu eccl̄ie vel de facultatibꝰ ec
cleſie.⁊ hoc ꝯſtat.⁊ de his clerici non pñt teſtari
vt hic ⁊ i.d.c.i.⁊ in.c.fixū.xij.q.v.nec alit de ipis
bonis i alios diſponē regularit vt patet hic in fi.
ibi ſiue inteſtati deceſſerint ⁊c̄.Fallit eē in q̄buſ
dā caſibus.p̄ ſi rector ſeu p̄latus eccl̄ie tātūdem
ꝯtulerit de ſuo eccl̄ie q̄ꝫtū vult relinq̄re de eccl̄ie
facultatibus.⁊ de hoc ſūt duo pulcherrimi tex.p̄
mus.xij.q.ij.ſi q̄s qualꝫ.ſcd̄us ea.cā.⁊.q.v.in.c.
ſi epūs.Scdo fallit ſm quoſdā ſi hoc hꝫ ꝯſuetu
do.ita ſimplr̄ trāſeūt h̄ doc.ex q̄ ē ſingularit no
tādū ꝙ valꝫ ꝯſuetudo ꝙ clericꝰ poſſit teſtari de
bonis ꝑ eccliam acq̄ſitis qd̄ ego nō admitto idi
ſtincte ſed reſtringo ad bona mobilia ⁊ modica
ſicut eē valet ꝯſuetudo vt modica poſſit donare
vt.c.ceterū.de dona.ita dicēdū ē reſpectu facul
tatis teſtandi.nā ſi ꝯſuetudo hr̄et de magnis re
bus illa eēt oneroſa eccl̄ie.⁊ ꝑ ꝯſequēs nō valet
in.c.i.de ꝯſue.reſpectu aūt bonoꝝ imobiliū puto
nō ſufficē ꝯſuetudinē q̄z nō pñt illa alienari ſine
ſolēnitate.de qua.xij.q.ij.ſine exceptiōe nec ꝯſue
tudo illā ſolēnitatē remouē pōt tāq̄ꝫ irrōnabilis
vt cōit tenēt doc.i.c.nulli.de re.ecc.nō alie.valet
tñ ꝯſuetudo vt canonicꝰ poſſit teſtari de reddi
tibꝰ ꝑcipiēdis āno ſequēti pꝰ mortē.q̄z potiꝰ ꝓiu
dicat canonico ſucceſſori q̄ꝫ eccl̄ie.de quo vide

plene ꝑ Io.an.i regula nēo.de re.iur.li.vi.i mer
cur. 3ᵒ.fallit in dōatōe ituitu elemoſyne quā cle
ricꝰ facē pōt ꝯſtitutꝰ in īfirmitāte.vt in.c.ſequēti
⁊ i.c.relatū.el.ij.j.e.dicit tñ Vin.j.c.ꝓx.vnū nō
bile vbū ꝙ ꝯſuetudo ñ excuſat clericū q̄z oīa bo
na mobilia acq̄ſita intuitu eccl̄ie dimittit in mor
te ꝯſanguineis eoꝝ.ſꝫ pōt limitari hoc dictū per
ea q̄.ſ.dixi.Quarto fallit qñ clericꝰ vult remūe
rare ſuitia accepta tā a ꝯſanguineis q̄ꝫ ab ex̄neiſ
pōt tñ aliqua ex mobilibꝰ eccl̄ie i alios ꝯferre.vt
in.d.c.relatum.Circa p̄dicta pōt dubitari de cle
ricis nō hñtibꝰ admiſtratiōeꝫ ſꝫ ſimplr̄ bñficiati.
vt ſūt canonici.nūq̄d de fructibꝰ ꝑceptꝫ.vſq̄ꝫ ad
tēpus mortis poſſint teſtari glo.in.c.pñti de offi.
ordi.in.vi.poſt Hoſti.⁊ Ber.tenuit ꝙ ſic.⁊ ſic eēt
hoc.c.limitādum cū aliis ſimilibus.Alij contra
⁊ coñria opi.ſemꝑ mihi placuit ꝑ ea que dixi.ſ.i
c.fi.de pecul.clericoꝝ ⁊ latiꝰ in.c.cū eſſes.in re
petitōe.j eo.hāc opi.coñriam tenuit Archidi.in
c.ſtatutum.de reſcrip.li.vi.⁊ Io.de lig.i cle.gr̄e.
eo.ti.Sed alia opi.multū inualuit de ꝯſuetudīe
pondera tñ rōnē huiꝰ.c.q̄ facit ꝓ coñria opione
quā teneo ⁊ videt ꝓbari aptiſſime ꝯiūcto.c.rela
tū.el.ij.j.eo.vbi dicet.Itē dubitat de aliis bonis
q̄ ſūt tertie ſpēi vtputa q̄z non ſūt acq̄ſita ꝓpẽe in
tuitu pſone nec eccl̄ie.ſed rōne dignitatis cleri
calis.vtputa lucratꝰ ē clericꝰ multa in miſſis dicē
dis ⁊ hoc ꝓcedit maxime qñ quis relīq̄t centum
p̄ſbro ꝓ miſſis dicendis.Petrꝰ voluit vt refert
Cy.in.d.auc̄.licētiā.ꝙ de his teſtari pñt.cū qua
opi.videt ꝯcordare Hoſti.in.c.q̄z.j.eo.vbi dicit
ꝙ ſi clericꝰ rōne officij ſeu ſeruitij aliq̄d lucratuſ
ē puta q̄z fuit capellanus p̄ncipis.de hoc pōt te
ſtari quaſi ituitu pſone hoc fuit acq̄ſitū.⁊ ex his
infero ad.q.de qua padie fui interrogatus nūq̄d
de relictis ꝓ miſſis dicendis debeat canōica por
tio epo.⁊ citra oīa ꝯcluderē attēdendas fore ꝯie
cturas vtrū.ſ.relinquēs vl̄ donās hēat reſpectū
ad pſonā vel eccliam.nam forte relinquēs cētuꝫ
ſuo ꝓrochiali p̄ſbro ꝓ miſſis dicēdis nō relīq̄ſſet
ſibi ſi non fuiſſet ꝓprius ſacerdos ꝓrochialis.ſe
cus videt vbi nulla q̄litas ſuggerit eccliāꝫ fuiſſe
ꝯtēplatā.ſꝫ pſonā dūtaxat.ar.in.c.req̄ſiſti.j.eo.⁊
hec diligenter nō.tractat tamen hic Inn.quid
dicendum indubio.an bona queſita per clericū
dicantur queſita ex facultatibus eccleſie.an ex
proprijs.⁊ non inſiſto quia dixi plene in.c.inqui
rendum.de pecul.clericoꝝ.⁊ in repetitione di
cti.c.cum eſſes.

AD hec

Moderatā elemo
ſynā de bonis ꝑ ec
cleſiā acq̄ſitis clerici facere poſſūt etiā
i egritudine conſtituti.diſtinguit ſecundum mē
brum ibi viuentes. ¶ Nō primo ibi moderate
ꝙ clericꝰ intuitu elemoſyne nō pōt donationem
imoderate facere.nam in rebꝰ p̄cioſis mobilibꝰ
req̄rit ſolēnitas.de qua in.c.ſine exceptione.xij.
q.ij.alr̄s non valet alienatio de quo vide bonam
gloſam.in.c.tua.de his que fiunt a prelatis.
¶ Nota ꝙ quandoq̄ꝫ aliud licꝫ inter viuos quod

non licet in volūtate vltima.ſ.in teſtō.nā3 cleric⁹ vt hic vides pōt aliqd donare ītuitu elemoſyne de reb⁹ eccl'ie.nō tñ pōt qcq3 de his diſponere i teſtō.⁊ ſic pōt qs facē ꝑ ſe qđ reliqre ñ pōt ꝑ aliū faciēdū p⁹ mortē.ſic̄ dr̄ in epō qui pōt dum viuit dare centeſimā vel quinqgeſimā eccleſie ꝑ eā ꝯſtructe vel ꝯſtruēde.nō tñ pōt relinquere vt poſt mortē donef.vt i.c.q2 Johānes.xij.q.v.nō doc.i.c.aplice.de donationib⁹.⁊ pōt eē diuerſitatis rō.nā teſtm̄ morte ꝯfirmaf.vt in.c.cū marthe de cele.miſ.effect⁹ ḡ ꝯfertur i tp̄s q̄ non eſt futurus ꝓlat⁹.iō nō pōt de aliquo diſponere ex facultatib⁹ eccl'ie in teſtamēto.ad hoc.l.eū.ff.de iur.om.iu.ſed quādo vult diſponere dum viuit non ꝓhibef.q2 h̄ fac̄ tāq3 admiſtrator eccl'ie. ⁊ ex h̄ nō practicā quā d3 ſuare cleric⁹ ſi de reb⁹ eccl'ie vult aliqua intuitu elemoſyne vel ꝓ remuneratione ſuitij erogare vt actualiter donet dū viuit nō aūt reliquat ꝯferēdū p⁹ mortē. ¶ In gl.fi.i fi.de h̄ dic.vt nō.in regula cū qd.de re.iur.li.vi. nā h̄ fit ꝓhibitō attēto mō nō aūt attēto effectu. nā ꝓhibef teſtm̄ nō ꝙ cleric⁹ poſſit diſponē intuitu elemoſyne de reb⁹ eccl'ie.ſed ꝓpf rōnē quā3 ſ̄.dixi q̄ ceſſat in erogatōe ſeu donatōe q̄ fit iter viuos.⁊ aduerte ꝙ nō decipiat te tex.iſte.nā permittēdo erogationem i egritudine nō vr̄ ꝓhibē erogationē tp̄e ſanitatis.nam tunc nō erat dubium.q2 bona eccl'ie ſbiacēt elemoſynis.xvi.q.i.in c.fi.ſ3 tp̄e egritudis dubitabaf ne egrotatō fieret i fraudē.ar.in.c.ij.de renuncia.li.vi.qđ nota.

QUia nos De bonis ꝓpriis vel acqſitis ītuitu ꝑſone clerici teſtari pn̄t de acqſitis ītuitu eccl'ie nō.in pᵃ ponif deciſa qđ.in zᵃ diſtinguens rn̄ſio.ibi ꝯſultatōi. ¶ Nō ꝓ ꝙ clerici retinent iura ſanguinis.vnde ſuccedūt parētib⁹ ⁊ aliis agnatis quēadmodū laici.ide3 dic in religioſis.vt in.l.deo nobis.C.de epiſ.⁊ cle. ⁊.xviij. q.i.c.vna.hec eſt tamen differentia inter clericoſ ſeculares ⁊ religioſos.quia clerici ſeculares acqrunt ſibi vt hic religioſi vero monaſterio.vt i dictis iuribus. ¶ Nota ibi de artificio ꝙ licite clericus exercet aliqđ artificium etia3 ſi h3 eccl'ia3. intellige tñ de artificio conuenienti dignitati clerici nō ignomioſo.de q̄ vide qđ legif ⁊ nō.i.c.i.ð cele.miſ. Et ex hoc pōt iferri ꝙ cleric⁹ doctor licite pōt aſſumēdo lecturā inde lucrari.⁊ pondera tex.ibi nō habito reſpectu ad eccl'ia3.nā videtur illa regula q̄lificare oīa p̄cedētia vt de acqſitis de artificio cleric⁹ teſtef niſi ītuitu eccl'ie illa ꝑueniāt.fac̄ qđ dixi in.c.cū in officiis.ſ̄.eo. ¶ Nota ibi libē diſponē.ar.op.ꝙ teſtamētū clerici nō ifirmaf ex p̄teritōe filioꝝ vel parētum q̄3q̄3 debita portio debef eis ſm̄ ꝙ iura diſponūt.hoc iportat iſtud vbū libē.⁊ ꝓ h̄ q2 miles ſeculi h3 iſtud ꝓuilegiū vt ex p̄teritōe ꝑſonaꝝ non rūpaf teſtm̄ fortius h̄ hr̄e d3 miles dei.ad hoc glo.in.l.miles ff.de re iudi.apte ſentit Bar.in auc̄.ſiq̄ mulier.C de ſa.ſanc.eccle.licet ibi loquatur de ingrediēte religionem.rō tñ ſua ꝯcernit etiam clericoſ ſeculares.⁊ ſic pōt itelligi auc̄.ꝑſbyteros.C.de epiſ. ⁊ cle.vide Fe.de ſen's.lv.ꝯſilio ⁊ h̄ diligent nō. Nō optimū ar.ꝙ clerici etiā i ptāte parētū ꝯſtituti cū iſte tex.nō diſtinguat pn̄t licite diſponē ⁊ teſtari de oībus aduēticiis.vñ vſufruct⁹ illorum bonoꝝ ñ acqrif parētib⁹.⁊ ſic illud peculiū qđ ē caſtrēſe vel q̄ſi in filiiſfa.laicis pōt dici i clericis aduēticiū.vel meli⁹ id qđ reputaf aduēticiū laicis ē caſtrēſe vel q̄ſi i clericis.h̄ tenet Inno.h̄ ⁊ ē caſus rotūd⁹ i.d.auc̄.ꝑſbyteros.⁊ loqf ille tex i oīb⁹ clericis cuiuſcūq3 ordinis.⁊ facit iſte tex. loquens ḡnaliter de clericis.

QUm eſſes Valet teſtamētū qđ ꝑrochian⁹ fac̄ corā ꝑſbytero ꝑrochiali ⁊ duob⁹ teſtib⁹.nec valet ꝯ̄ria ꝯſuetudo.h.d.iberēdo vbis lr̄e.nā mltiplr̄ pōt itelligi.vt.j.patebit.ꝑ narrat ſcm̄.z⁹.ꝓuidet.ibi q2 vero. ¶ Nō primo ꝙ conſuetudo pōt ſuꝑ eodem concurrere cum iure communi ſeu iure diuino. ¶ Nota ꝙ conſuetudo diſponens id quod ius corroborat illō ius vt ſic videatur maioris auctoritatis .vñ papa hic ponderat ꝙ illa ſpecialis ꝯ̄ſuetudo que habuit illud quod ius ciuile erat contraria iuri diuino ⁊ canonico ⁊ vl'i conſuetudini eccleſie .⁊ faciūt hec ad mām contentam in.c.i.de ꝯſti.li.vi. nūqd ſblata lege nō facta mentiōe de ꝯ̄ſuetudine ꝯ̄currente cum lege videatur ſblata ipſa conſuetudo. ¶ Nō z⁹. ꝙ ꝯſuetudo ꝯ̄ria iuri diuino ⁊ humano nō valet.qđ itellige.vt.j.dicā. ¶ Nō 3⁹. ꝙ rōe peccati papa pōt tollē ſpālem loci ꝯſuetudinē.nam hac rōe tollit etiā legē ceſaream .vt in.c.fi.ð ꝑſcrip.vide bonā gl.in regula poſſeſſor de re.iur.li.vi. ¶ Nō ibi corā ꝑſbytero ſuo ꝙ iure nr̄o nō ē neceſſe vt teſtes ſbſcribāt ſe i teſtō vel ꝙ ſint rogati vel ꝙ omnes ſint maſculi.nam papa videtur in hoc ſe fundare ſuꝑ iure diuino ⁊ ſtatuta ſanctoꝝ patꝝ ſm̄ q̄ nō repif diuerſitas in hoc inter maſculum ⁊ feminā vel ꝙ teſts debent eē rogati.licet ius ciuile alr̄ diſponat .vt i.l. q teſtō.ff.eo.⁊ hoc apertiſſime ꝑ iſtum tex.ſent.t Bal.in.l.i.C.de ſa.ſanc.ec.in fi.qđ dcm̄ eſt bene notādum.nam cauillādo pōt rn̄deri ad iſtū tex. ꝙ non intendit tollere ius ciuile.niſi reſpectu numeri teſtium.in aliis vero debet ius ciuile remanere illeſu3.⁊ ſic vt audio qdā ꝯſuluerūt .⁊ facit qđ nō. Jo.an.j.c.ꝓximo.in ꝯ̄riū tñ facit.q2 papa loqf in diſpoſitōe ḡnaliter ⁊ nō vr̄ curaſſe de diſpoſitione iuris ciuilis circa confectionē teſtamētoꝝ.⁊ de hoc aliquid.j.⁊ in.c.ſequēti. ¶ Queo pro intellectu.c.nunquid hodie valeat teſtamentum vbiq3 locoꝝ3 ſine preſentia ſeptē aut qnq3 teſtium.quod eſt querere nunquid ius ciuile ſit hodie ſublatum per iſtum textum. nam de iure ciuili in teſtamento requiruntur ſeptem teſtes niſi fiat in rure.nam tunc ſufficiunt quinq3 .vt.l. hac conſultiſſima.⁊ in.l.ſi vnus coniuncta.l.fi.C eo. In codicillis vero quinq3 requiruntur .vt l.fi.C.de codicillis cum ſimilibus.So. quatuor ſunt in hoc opi. ex quibus quatuor eliciuntur

lecture ad iſtũ tex. Prima lectura ẽ ꝙ ĩ relictꝭ ad
pias cãs ꝓcedit dũtaxat iſte tex. in aliis v̾o obti
net diſpoſitio iuris ciuilis ⁊ hãc opi. ſeqͥ glo. h̾
⁊ gl. ij. q. iiij. §. i. Sȝ certe hec nõ ↄgruit lr̃e quia
nõ fũdat ſe ſup̲ fauore ad pias cãs. ſȝ ꝙ lex de-
uiat a iure diuino ⁊ ſanctoꝝ patrum ſtatutis ⁊ a
gñali ↄſuetudine eccl̃ie q̃ quidã rõ militat in oĩ
diſpõne. Itẽ falſũ dicit glo. ꝙ iſtud. c. ⁊ ſequẽs
loquãt ð eodẽ facto ⁊ eodẽ loco. nã vt hic patet
in ſup̲ſcriptõe iſtõ loquit̾ ĩ dioceſi hoſti. ⁊ ſequẽſ
c. in ciuitate belletrẽſi. Itẽ in hoc. c. fit mẽtio de
p̄ſb̄ro parrochiali. In ſequẽti v̾o qð loquit̾ ĩ re-
lictis ad pias cãs nullã facit mentionẽ de p̄ſb̄ro
ꝓchiali. ſȝ ſolũ reqͥrũt duo teſtes. Scḋa lectu-
ra ẽ vt hodie p̲ iſtũ tex. ſit derogatũ iuri ciuili etiã
q̃ ad forũ ſeculare. ⁊ hãc opi. tenuit Alan⁹ Vin-
cẽti⁹ Gof. ⁊ hoſti. ⁊ do. An. ⁊ vide glo. ij. q. iiij. §
i. ⁊ hãc lec. quã tenui in repetitiõe hui⁹. c. latius
reſumã. j. Tertia lectura ꝙ in terris de tẽporali
iuriſdictione eccl̃ie ſeruandũ ẽ iſtud. c. ſȝ in trĩs
imperij ſeruab̾ lex ciuilis. ⁊ hãc lecturã tacite
ſentit Io. an. dicẽs ꝙ in relictis ad pias cãs ſuffi
ciunt duo teſtes in omni foro p̲. c. ſequẽs. in aliis
v̾o lex ciuilis ſeruabit̾ in terris impij. ĩ terris v̾o
eccl̃ie ⁊ in foro canõico ſeruabit̾ hoc. c. ⁊ ita dicit
de conſuetudine obſeruari. ſed hec lec. nimis re
ſtringit iſtũ tex. nã rõ hui⁹. c. ↄcernit etiã foꝝ ci-
uile. cum ius ciuile non poſſit ſtatuere cõtra ius
diuinũ. vñ nõ d̾ qs ↄdere legẽ ſed errare. xxv.
q. i. ſũt quidã. cũ eñi papa hic declaret irrõnabili
tatẽ. illi⁹. l. ⁊ ↄſuetudinis manifeſte patȝ ꝙ illa lex
tãq̃ȝ irrõnabilis non dȝ ſeruari etiã ĩ foro ciuili. qꝛ
lex dȝ eẽ rõnabilis. al's nõ meret̾ nomẽ legis. iiij
di. erit aũt lex. nõ. Bar. in. l. oẽs populi. ff. de iuſti
⁊ iure. Quarta lectura vt hoc. c. ſeruet̾ ĩ foro ca
nonico. l. cõtraria in ciuili. ⁊ tacite hãc lecturã ſẽtit
Inno. j. c. ꝓx. in quadã additiõe. ſed hec lec. tol
lit̾ vt p̄cedẽs. ⁊ p̲ hec declarat̾ hec glo. q̃ poſuit
oẽs p̄dictas lecturas. Sȝ reſtat nũc examinare q̃
iſtaꝝ ſit verioꝛ. mihi ſp̲ placuit ſcḋus intellectus
qui aptiſſime v̾ ꝓbari p̲ iſtũ tex. ⁊ ꝓbat̾ rõe. nã
humana lex cõtra diuinũ ẽ ip̄o iure nulla. vt in. d.
c. ſũt quidã. rõ qꝛ inferioꝛ nõ potuit tollẽ legem
ſup̲ioris in cle. ne romani. de elec. nec d̾ lex ciuil̾
in hoc adiuuare ſeu diſtinguere ius diuinũ. ſed
potius ↄfundere ⁊ ex numero teſtiũ ius alienũ
tollere. nã cum ius diuinũ ſolũ requirat duos te
ſtes in omni re. vt voluit Io. ⁊ Vin. in. c. lȝ vni-
uerſis. s. de teſtib⁹. v̾ valde abſurdũ ꝙ ius ciui
le reqͥrat ſeptẽ teſtes in teſtamẽto. naȝ ſanguinẽ
elicit q̲ nimis emungit. iiij. di. deniq̃ȝ. ⁊ in. c. niſi ð
renũcia. Itẽ hec lex ciuilis ẽ ↄ ſanctoꝝ patrum
ſtatuta. vt in tex. q̃ etiã papa nõ põt tollẽ. vt in. c.
ſi ea deſtruerẽ. xxv. q. ij. ⁊ i. c. cõtra. ⁊ in. c. q̃ ad per
petuã. ca. cã. ⁊. q. i. Itẽ ẽ cõtra gñalẽ ↄſuetudinem
eccl̃ie q̃ obligat ſicut ⁊ p̄ceptũ. xi. di. in his de pe.
di. v. in ſũma. vñ cũ papa hȝ defendẽ ius diuinũ
vſq̃ȝ ad animã ⁊ ſanguinẽ. i. vſq̃ȝ ad oẽs conatus
d. c. ſũt quidã. potuit ⁊ debuit ius ciuile iuri diui
no ↄtriũ tollẽ maxĩe. qꝛ ex defectu tãtoꝝ teſtium
qñq̃ȝ occupat̾ ſubſtantia alioꝝ ↄ dñi volũtatem.
Sed quero nũqd ſufficiũt duo teſtes de iure ca
nonico. doc. cõit̾ ſentiũt ꝙ in relictis ad nõ pias
cãs reqͥrit̾ p̄ñtia ſacerdotis cum duob⁹ teſtibus
vñ dicit ip̄e in ti. de iſtru. edic. §. ↄp̄ẽdioſa. v̾. Itẽ
ꝙ p̲ ius canonicũ. ꝙ ſi interuenit al' p̄ſb̄r ſeu alius
teſtis loco p̄ſb̄ri ⁊ tũc eẽnt tres nõ valeret teſta-
mẽtũ. qꝛ tex. iſte loquit̾ de ꝓprio ſacerdote. de q̃
nõ ẽ tãta p̄ſũptio falſitat̾ ſicut cõtra ex̄neũ. dicit tñ
ꝙ ſi loco p̄ſb̄ri interuenirẽt duo teſtes valeret teſta
mẽtũ. qꝛ duo teſtes ſunt maioris auctoritatis q̃ȝ
p̄ſb̄r ſolus. vt patȝ in. c. lȝ ex quadã. ⁊ ĩ. c. a nobis
de teſti. Sed do. An. deuians ab hoc gñali dc̄o
dicit ſe putare p̄ſb̄ri p̄ñtiã nõ foꝛe neceſſariã ad
validitatẽ teſtamẽti ⁊ ꝙ ſufficiũt duo teſtes in re
lictꝭ ad ñ pias cãs. mouet̾ p̲ rõnẽ hui⁹ tex. nec ob.
tex. in eo ꝙ facit mẽtionẽ de p̄ſb̄ro. qꝛ narrat ac-
cidẽtia facti ſm eũ. rõ enim q̃ mouet̾ papa p̲ ius
diuinũ tm̃ ↄcludit de duob⁹ teſtib⁹. Sed certe h̾
opi. mihi nũq̃ȝ placuit. nã v̾ extoꝛquere iſtũ tex
nec ob. rõ lr̃e. qꝛ illa rõ venit ad exaggerãdum ⁊
q̲uãdũ diſpõnes iur. ciuil̾. ñ aũt ad reddẽdũ rõeȝ
ſtatuti poſtea editi. papa. n. p̄ reprobauit illũ rigo
rẽ iur. ciuil̾. q̃ſi dicat ꝙ cũ ius diuinũ reqͥrat duos
teſtes ſeu ſit ↄtẽtũ duob⁹ teſtib⁹ nimis v̾ acerbũ
ꝙ ius ciuile reqͥrat ſeptẽ. ſȝ volẽs papa ↄſulẽ fal
ſitati rõe cui⁹ fuit motũ ius ciuile ſtatuit vt vltra
duos teſtes interueniat p̄ſb̄r ꝓchialis. nã ſm̄ opi.
do. An. ſeqͥret̾ ꝙ nũq̃ȝ eẽnt reqͥrẽdi plẽs duob⁹
teſtib⁹ qð ẽ ↄ. c. lȝ vniuerſ. ꝓalle. vbi dic̄ ꝙ q̃dã ſũt
cãe q̃ plẽs q̃ȝ duos exigũt teſtes ⁊ ſic ex cã põt
ius humanũ adiuuãdo ⁊ diſtiguẽdo ius diuinũ
exigẽ vltra duos teſtes in q̲buſdã caſib⁹. non tñ
dȝ reqͥrere magnũ ⁊ diffuſũ numerũ ſicut exige
bat ius ciuile. ⁊ p̲ h̾ tollit̾ ↄtriũ qð potuiſſȝ forma
ri ↄ p̄cedentẽ lec. nã ſi papa deuiat a iure diuino
addẽdo p̄ñtiã p̄ſb̄ri ⁊ nõ d̾ tollẽ ſȝ adiuuare et
diſtinguẽ ius diuinũ qð põt. vt in. c. etſi q̃nes. ĩ
fi. de ſimo. nõ. Inno. in. c. q̃ in eccl̃iarũ. de ↄſti. et
legiſte. in. l. fi. C. ſi ↄ ius vel vtilitatẽ publicã. ergo
eodẽ mõ debuit poſſe Imꝑatoꝛ. Sed r̄ñdet̾ vt
p̄dixi ꝙ Imꝑatoꝛ intãtũ deuiãdo non videbat̾
diſtinguere. ſȝ potius ↄfundere. ſed papa ꝓceſſit
magis mite. ſicẽ videm⁹ in p̄ſcriptiõe. nam ꝓpter
bonã cãm ius ciuile adinuenerit p̄ſcriptionẽ etiã
cũ mala fide. ſȝ ius canõicũ approbauit cũ bõa fi
de p̄ſcptõeȝ qꝛ ñ erat apte ↄ ius diuĩ ſȝ diſtigue
bat. reprobauit aũt p̄ſcriptionẽ cũ mala fide. q̲a
erat cõtra ius diuinum. ſic fecit hic papa appro-
bauit motiuũ iur. ciuil̾ ꝓuidẽdo falſitati p̲ p̄ñtiã
p̄ſb̄ri. ſed reprobauit inq̃ȝtũ exigebat nimiaȝ te
ſtium multitudinẽ. Itẽ cũ iſtõ ius deuiet a iure
ciuili debem⁹ reſtringẽ ⁊ obſuare in t̾minis in q̲
bus loqͥt̾. ⁊ ſic nõ dȝ obmitti p̄ñtia p̄ſb̄ri vel ſuo
loco duoꝝ teſtiũ p̄ñtia. nec ꝓcedit rõ. do. An. dũ
dicit ꝙ h̾ narrãt̾ accidẽtia facti. nã h̾ v̾ falſũ. nã
ĩ narratõe nihil d̾ de p̄ſb̄ro. ſȝ ſolũ in ſtatuto ſeu
ꝓuiſione poſtea edita. Et ex oĩb⁹ ↄcludo ꝙ ĩ re
lictis ad pias cãs valȝ q̃libȝ vltĩa volũtas ĩ p̄ñtia
duoꝝ teſtium etiã ſine p̄ſb̄ro ⁊ iſte eſt ꝓprius caſus

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

c.ſequēti. In aliis vō relictis regrit̄ p̄ſbyter vel
duo loco ſui cū aliis duob⁹ teſtibus. placet mihi
p̄cedens opi. vt neceſſario nō requirat̄ ꝙ iſti te
ſtes ſint rogati vel oēs maſculi. q2 papa ſolū ni/
titur diſpoſitōi iuris diuini ꝛ ſcōꝝ patꝝ. ꝛ h̄ ſuf
ficiunt ꝑ trāſcurſu lectionis. ¶ In gl. fi. in fi. nō
glo. ꝛ de hoc vide bonā glo. in. c. vnico. de ſagitt.
vbi dixi. ꝛ in. c. ſalonitate. allegato in glo.

RElatum Valet vltia voluī
tas ad pias cās
corā duob⁹ teſtibus. ꝛ eſt ſingularis ca
ſus. p̄ poīt ſcm̄ rep̄bēſibile qō. 2ᵒ. corrigi mādat
ibi mādamus ꝛ mādatū. 3ᵒ. ꝓbat. ibi qm̄. ¶ Nō
ex tex. iuncta ſb̄ſcriptōe ꝙ relictū factum eccl'ie
pōt peti corā iudice ſeculari. ꝛ ꝙ iudex ſecularis
dꝫ talē caſuꝫ determinare ſcm̄ canones ꝛ non ſcm̄
leges. ꝛ licet tex. iſte loquat̄ in terris eccl'ie. tam̄
idē dicēdū in terris imperij. ꝑ ea que nō. in. c. ec/
cleſia. de ꝯſti. ꝛ in. c. qō cleric]. de foro cōpe. ꝛ ibi
plene de mā. ¶ Nō ibi aliq̄ cā talis ꝙ i relictis
ad pias cās n̄ eſt ſuāda ſolēnitas iur]. ciuilis. an
aūt h̄ ſit veꝝ idiſticte Bar. i. l. i. C. de ſa. ſanc. ecc.
dicit ꝙ ſic. ꝛ dicit h̄ ꝓcedē de iure ciuili ꝑ illū tex.
q dat liberā facultatē relinquendi eccl'us. ꝛ ſic.
pia volūtas eſt libera a ſolēnitatib⁹ iuris ciuilis
ſꝫ certe iſte tex. vr̄ ꝯ opi. Bar. nā p̄ſupponit ꝙ d
iure ciuili regrebāt̄ qnqꝫ vel ſeptē teſtes. hinc ē
ꝙ papa mādat talē cām tractari ſcm̄ decretoꝝ
ſtatuta ꝛ n̄ ſcm̄ leges. q̄ leges regrūt ſeptē vl' qnqꝫ
teſtes aut aliā ſolēnitatē ſic̄ in relictis ad nō pias
cās. ꝛ ꝯ Bar. tenuit ibi Bal. fatet̄ tn̄ Bal. ꝙ de
iure canonico dcm̄ ē veꝝ ꝑ iſtū tex. vn̄ cōcludit n̄
regri in iſtis relictis ad pias cās ꝙ teſtes ſint ro
gati vel ꝙ oēs ſint maſculi nec alia ſolēnitas iur].
ciuilis qō bn̄ nō. nā doc. nr̄i vident̄ multū ſtricte
intelligē iſtū tex. dicētes iſtū tex. ſolū ꝓuidē reſ/
pectu numeri teſtiū nō reſpectu alteri⁹ ſolēnita
tis regſite a iure ciuili. vn̄ dr̄ ꝙ Frā. de arecio. cō
ſuluit teſtes debē eē rogatos. q2 n̄ debem⁹ rece
dere a iure ciuili niſi q̄ten⁹ repit̄ ꝯrīū cautū de iu
re canonico. Sꝫ ego qdē ſequēdo p̄ᵃᵐ opi. ꝯclu
do ꝙ iſte tex. ſatꝭ ꝓbat p̄mū dcm̄. nā lꝫ ꝓpō fuerit
fcā d numero teſtiū tn̄ papa tradidit poſtea gn̄a
lē doctrinā vt hec cā n̄ tractet̄ ſcm̄ leges. ſed ſcm̄
decretoꝝ ſtatuta. ꝛ ita hodie cōīt ſuat̄. ꝛ hoc ꝓ
cedit vt dixi de iure canonico ꝛ n̄ de iure ciuili.
Nā ius ciuile ſolū voluit ꝓuidē vt xp̄ian⁹ hēat
liberā facultatē donādi eccl'ie. q2 tūc tp̄e ꝯſtātini
xp̄iani n̄ audebāt ſe pubblice ꝯgregare nec ec/
cleſiis reliq̄re. vn̄ ſatꝭ ē ꝙ illud p̄uilegiū cōſtātini
opet̄ p̄mū n̄ aūt voluit tollē ſolēnitatē iur]. ciuil'.
ſꝫ de iure canonico ē bn̄ h̄ ſuādū i oī foro. ſꝫ q̄ro
qd i donatōe fcā eccl'iis nūqd regrat̄ inſinuatio
vltra qngētos aureos. i. vt fiat corā iudice ꝛ ſcri
bat̄ i actis publicis. ſcm̄ ꝙ vr̄ regrere ius ciuile.
vt in. l. ſancim⁹. C. de dona. doc. apte nō tāgūt ꝛ
Bar. i. d. l. ſancim⁹. ꝛ i. l. pn̄. eo. ti. vbi tractat̄ mā
nihil dic̄. ſꝫ vr̄ poti⁹ tn̄ſire cū gl. vt regrat̄ iſinua
tio. Sꝫ reppi ꝙ i eꝯ̄neo loco pōit opi. ſuā dicēdo
ꝙ i donatōe fcā ad piā cām nō regrit̄ inſinuatio
ꝛ hoc poſuit. vt i. l. illud. C. de ſa. ſanc. ecc. motus
ꝑ. l. pe. ꝑ ẜalle. quaſi velit dicē ꝙ ſic̄ in redēptiōe
captiuoꝝ ē ſb̄lata ſolēnitas inſinuationis ꝑ illum
tex. ita ꝛ eadē rōne dicēdū in qualibet pia cā qō
ſatis mihi placet. ſed ceſſante. l. ego idē ꝯcluderē
ꝑ iſtū tex. ꝛ ſic ſepe de facto fui interrogat⁹ ꝛ rn̄
di ꝙ eadē ē rō i donatōe int̄ viuos q̄ eſt i vltima
volūtate. vn̄ quēadmodū papa fuit hic motus ꝑ
ſllā auctoritatē in ore duoꝝ ꝛc̄. Ita dicendū i do
natione int̄ viuos. nam cōcurrit fauor religionis
ꝛ rō. c. ꝛ vbi eadē eſt rō debet eſſe eadē iur]. diſ/
poſitio maxime in cōcernētibus animā. vt in. c.
cū dilecta. de ꝯfir. vti. vel inuti. ꝛ hoc ſemper nō.
Et ex his infero ad aliam q̄ōnem quotidianam
ꝛ nōbilem. ſtatuto in multis locis cauet̄ vt femi
na non poſſit teſtari vel ſe obligare ſine p̄ſētia
duoꝝ agnatoꝝ. querit̄ nunquid poſſit teſtari vl'
bona ſua eccleſie donare. ſeu ad piam cām ſine
hac ſolēnitate ꝛ videt̄ ꝙ ſic ꝑ iſtū tex. q2 h⁹mōi
relicta vel donata ꝓ aīa nō debent determinari
ſcm̄ leges ciuiles. ſꝫ ſcm̄ canones. ſꝫ ſtatutū ē ꝯs iu
ris ciuil'. l. oēs ppl'i. ff. de iuſti. ꝛ iur̄. Item n̄ valet
ſtatutū laicoꝝ ipediēs quodāmō liberā facul/
tatē donādi ꝓ aīa. vt nō. i. l. i. C. de ſa. ſanc. ec. fac̄
qō nō. Jo. an. i. c. fi. de imu. ec. li. vi. vbi dic̄ ꝙ nō
obſtāte ſtatuto quo cauetur vt bona mobilia nō
poſſint alienari in forenſes vel non ſubiectos iu
riſdictioni ſtatuētium poterit quis donare talia
bona eccl'ie. q2 ſtatutū inferioꝝ nō pōt tollere p̄
uilegiū indultū eccl'iis ꝑ p̄ncipalē. hanc opi. repe
rio aptiſſime fauere Bal. in. l. gn̄ali. C. de ſa. ſan.
ec. Et idē Bal. in auc̄. caſſa. ponit aliam notabilē
q̄ōnē ſtatuto cauet̄ ꝙ niſi teſtamentum inſinuet̄
infra ſex menſes per heredem ſit ipſo iure nullū
clericus fuit inſtitutus heres ꝛ non inſinuari fe
cit teſtamentum. queritur nūquid teſtamentuꝫ
ſit nullū ꝛ cōcludit ꝙ non. mouet̄ quia ſtatutum
nō aſtringit clericū. fortius hoc dicendū quādo
eccleſia eſſet inſtituta. Et per predicta poſſūt de
cidi infinite queſtiones ꝛ maxime illa q̄tidiana
nunqd legata ad pias cauſas non adita heredi/
tate debeantur ꝛ maxime ſi heres repudiat vel
renunciat hereditati ꝛ dicendum ꝙ ſic. quia hec
legata nō ſb̄iacent ſolēnitati iuris ciuilis vt dixi.
ſed ꝙ legata non debeantur hereditate non adi
ta ex teſtamento eſt ſolēnitas iuris ciuilis. ꝛ idē
dic in multis ſimilibus. ¶ Ultimo aduerte. ꝙ
licet tex. iſte loquitur de relictis factis eccleſie.
idem tamen eſt obſeruandum ſcm̄ Inno. in om/
nibus relictis ad pias cauſas. ꝛ dicuntur relicta
ad pias cās oīa q̄ relinquūtur ꝓ aīa. ꝛ ſentit gl.
nō. ꝛ clarius ibi Bar. in. l. ſiquis ticio. ff. de lega.
ij. facit. c. requiſiſti. j. eo. ꝛ ex dictis Inno. collige
ꝙ relicta ad pias cauſas gaudent eodem priui/
legio cum relicto facto eccleſie. ratio poteſt eſſe
idētitas diſpoſitōis ſeu rationis. nam eccl'ia p̄i
uilegiatur ꝓpter animā ꝛ ꝯtēplatōe dei. fac̄ qō
nō. Jo. an. in. c. i. de inte. reſti. li. vi. vbi ſingularit̄
voluit ꝙ ſicut eccleſie poſſunt petere reſtitu/
tionem in integrum. ita ꝛ alia pia loca.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

¶ In gl.ij.ibi ad eccliaſticū iudicē.nō.gl. ſingu
larit̄ ex qua collige ꝙ in relictis ad pias cās pōt
etiā heres adire iudicē eccliaſticū.ſiue heres ſit
ſecularis ſiue eccliaſtic⁹ colligit̄ ex tex.qꝛ papa
hāc cāꝫ qualificat ⁊ decernit eā tractādā nō ſ͠m
leges.ſed ſ͠m decretoꝝ ſtatuta ꝗ̄ ē eccliaſtica ꝗa
papa al̄ nō potuiſſꝫ ſe īpedire tollēdo diſpoſitio
nem legalem.dic tamē ꝙ ē mixti fori. nam eſt in
optione actoris quem iudicē velit adire ſecula-
rem.ſ.an eccliaſticū.⁊ de ſeculari ꝓbat̄ hic.nam
coram eo hec cā tractabatur.

Relatum eſt

De ꝑ
priis

pōt teſtari cleric⁹ in acqſitis ꝑ eccliam.
etiā ſi ſint mobilia ſuccedit ecclia.i.cōis ꝯgrega⁹
vl̄ ſucceſſor pōt tn̄ aliq̄ ſuitorib⁹ vl̄ paupib⁹ elar
giri.Si aūt defūct⁹ hēat plures ecclias ſeu bn̄fi
cia fiet eque diuiſio int̄ illa.⁊ quinqꝫ ſūt ꝑtes.ƺ^a
ibi in noīe.ſ͠tia ibi lꝫ.quarta ibi ceteꝝ.q̄nta ibi qꝛ
vō.⁊ venit hoc.c.ad declarationē.c.cū in officiis
ē.eo. ¶ Nō ꝑ ex iſto tex.iūcto.c.cū in officiiſ.ē.
eo.ꝙ appellatiōe bonoꝝ nō ſolū veniūt bōa mo
bilia.ſꝫ etiā imobilia.⁊ oīa alia cuiuſcūqꝫ qualita
tis ſint vn̄ ꝯphēdūt̄ actiōes ſeu noīa debitoꝝꝫ
nam bona dicūt̄.qꝛ beant hoc ē beatos faciūt in
hoc ſeculo.vel qꝛ ꝓſunt.⁊ hec hēnt̄ in.l. bonoꝝ
appella⁰.ff.de verbo.ſig.vn̄ puto ꝙ ob cāꝫ papa
rn̄det hic ḡnalius ꝗꝫ fuit q̄ſitum.nam q̄rebat̄ an
appellatiōe bonoꝝ venirēt tm̄ imobilia an etiaꝫ
mobilia.⁊ papa rn̄det ꝙ veniūt bōa q̄libꝫ. quaſi
dicat non ſolū mobilia ⁊ imobilia ſꝫ etiā alia pu
ta iura incorporalia q̄.ꝓprie nō dicūt̄ mobilia vl̄
imobilia.ſed faciūt tertiā ſpēm.de q̄ plene dixi
in.c.nulli.de re.ecc.nō alie. ¶ Nō ſcdo ibi poſt
acq̄rētis obitū.ꝙ bona dicūt̄ acquiſita ꝑ eccliaꝫ
lꝫ rector ecclie acqſiuerit.ex quo tn̄ ītuitu ecclie
ſucceſſit acqſitio.⁊ ideo ſi clericus de redditib⁹
ecclie emat equū vel ꝑdium.hec ꝑn̄t dici acqſita
ꝑ ecclīam.vn̄ ſūt ecclie ⁊ non clerici. vide bonā
glo.xij.q.i.c.res.⁊ tex.in.c.fixū ea.cā.⁊.q.v.
¶ Nō in vbo noīe ꝙ appellatiōe ecclie non venit
ſꝑ corp⁹ inaīatū ipius ecclie. ſed q̄nqꝫ capitulꝫ
eccleſie q̄nqꝫ ſucceſſor.⁊ de variis ſignificationi
bus vide bonā gl.in.c. q̄relā.ꝫ. ne p̄la.vices ſuaſ
¶ Nō ⁊ tene menti ſꝑ qꝛ non ē alibi ꝙ acqſita
ꝑ canonicū intuitu eccleſie ſeu ꝑbēde non cedūt
ſucceſſori in ꝑbenda ſed capitulo ipius eccleſie.
vbi aūt bn̄ficiat⁹ nō ē de ꝯgregatiōe.ſꝫ hꝫ bn̄fi͠m
oīno ſeꝑatū.puta qꝛ ē rector eccleſie ꝓchialis
vel ꝑpoſit⁹ vel archidiacon⁹ nō bn̄ficiat⁹ a capitu
lo tūc bona acqſita intuitu bn̄ficij cedūt ſucceſſo
ri nō capitulo.rōnē diuerſitatiſ nēo pōit qō vide
rim.ſꝫ ego puto hāc diuerſitat̄ rōnē eē.canōico
dat̄ ꝑbenda ex bonis cōib⁹ capituli ꝑncipalit̄ vt
inde ſumat neceſſaria.nō aūt dat̄ vt ſit admini-
ſtrator eccleſie.iō ſi aliqua remanēt vltra ꝑbēdā
debēt cedē capitulo cui⁹ bona ſūt ꝑbendarū.naꝫ
ſatis ē ꝙ ſucceſſor habeat corp⁹ ꝑbēde.qꝛ vt dixi
datur ſibi vt inde viuat ⁊ capitulꝫ admiſtrabit
bona acqſita ſicut alia bona cōia.Sed in alio bn̄
ficiato ꝑ ſe extra ꝯgregationē dat̄ bn̄ficiū tāquā
adminiſtratori ipius ecclie. vn̄ quēadmodū hēt
adminiſtrare omnia bona eccleſie.ita ⁊ hec q̄ſita
intuitu eccleſie. ¶ Nō ibi canonicā diſtributio
nē ⁊ curā ⁊c̄.qd debeat facere capitulū de bōis
relictis ꝑ canonicū defūctū.nā dꝫ canonicī diſtri
buere vel ſi vult retinere in bonis cōib⁹ dꝫ hr̄e
curā ſicut de aliis bonis.ex hoc vidēt̄ īferre doc
ꝙ iſta bona nō debēt diuidi int̄ canonicos. ego
dicerē ꝙ ſi vellēt diuidere ſ͠m ꝙ canones ꝑmit-
tūt poterūt.vt patet ex illis vbis canonicā diſtri
butōnē. ¶ Nō ibi cū dei timore diſpēſēt ꝙ bōa
acqſita ꝑ ꝑdeceſſorēꝫ nō cedūt lucro ſucceſſoris
vt inde poſſit ad libitū adminiſtrationē hr̄e.ſed
cū dei timore dꝫ diſpenſare ſicut diſpēſat alia bo
na eccleſie. ¶ Nō in vbo lꝫ.ꝙ clericus etiam in
egritudīe de qua poſtmodū deceſſit pōt aliqua
mobilia eccleſie ꝯferre religioſis locis ⁊ paupe
rib⁹.Itē his qui ſibi ſeruiūt ſeu ꝯſanguinei ſiue
ex̄nei ſ͠m ſeruitij meritum.Ex quibuſ verbis in
fert̄ ꝙ in paupibus ⁊ locis religioſis ſufficit ad
erogationē faciēdā ſola charitas.ſꝫ in aliis q̄ nō
ſūt paupes vel nō ſūt loca religioſa req̄rit̄ ꝙ ꝑ
ceſſerit aliqō ſuitiū.Ex quo ſcdo infero ꝙ ꝯſan
guineo diuiti q̄ nō ſeruiuit eccleſie vel p̄lato.nō
pōt p̄latus aliquid ꝯferre ēt de mobilib⁹ eccleſie
⁊ pōdera vbū ibi aliq̄ qō denotat quādā mode
rationē.nō eni dꝫ oīa mobilia eccleſie diſpēſare
in egritudine Itē nō ex hoc ⁊ ex tex. ꝙ ſeruitiū
īpēſū p̄lato videt̄ īpēſū eccleſie.adeo ꝙ de boniſ
eccleſie pōt fieri remūeratio.facit.c.ꝑ tuas.⁊ qō
ibi dixi de do. ¶ Nō in vbo ceterū tex.aptū.ꝙ
hn̄s bn̄ficiū licite exercet aliqō artificiuꝫ vel do-
ctrinā in docēdo alios.⁊ lucrū inde ꝓueniēs ce-
dit ſibi ⁊ nō eccleſie.Et ex hoc ⁊ ex tex.colligit̄ ꝙ
cleric⁹ pōt eē artifex ⁊ licite ſumē officiū docēdi
alios.⁊ intellige de artificio ꝯgruēti clericat⁹ or
dini.vide bonā glo.in.c.canonū.xiiij.q.iiij.q̄ dic̄
ꝙ emat corīū ⁊ faciat ſotulares. ¶ Nō i vbo qꝛ
vō.ꝙ ſi cleric⁹ q̄ aliqua q̄ſiuit hēat plura bn̄ficia
debēt illa bona ꝑ extimationē ꝯgruā diuidi iter
illa.⁊ pōt intelligi iſte v̄.multiplicit̄.ꝑ in bonis ꝓ
priis clericorū q̄ deceſſerūt ſine teſtō ⁊ ꝯſangui-
neis.nā tūc bōa veniūt ad eccleſiā vel ad eccleſiaſ
ſi plures habuit.xij.q.v.c.ſi.Sed iſte ītellectus
lꝫ ſit ver⁹ in ſe nō tamē placet quo ad iſtū tex.nā
venit aduerſatiue ad ꝑcedētia ⁊ declaratiue ad
c.cum in officiis.ē.eo.ſed illō.c.cuꝫ in officiis ⁊
etiā ꝑcedētia h̄ in tex.vt patet in vbo ceterū lo-
quunt̄.ſiue clericus deceſſerit teſtat⁹ ſiue inteſta
tus.⁊ ſic inferēdū ꝙ iſte v̄. ꝓcedit et̄ in clericis
decedētib⁹ teſtat̄.Hoſti.vr̄ intelligē ꝙ ꝓcedit in
bonis eccleſie.ſꝫ loq̄t̄ i bn̄ftib⁹ admiſtratiōeꝫ vel
q̄n ōceſſerūt ſin̄ teſtamēto.⁊ ſic vr̄ ēt tn̄ſire Jo.
an.⁊ h̄ faciūt.vt ſbſtētēt opionē poſitā ꝑ gl.i.c.ꝑ
ſētēō of.or.li.vi.vbi dr̄ ꝙ ſi clēic⁹ n̄ hꝫ admiſtra-
tionē puta qꝛ ē canōic⁹ licite teſtat̄ ō fructib⁹ q̄ſi
tis rōe ꝑbēde.ſec⁹ ſi hꝫ admiſtratōēꝫ.d.c.cum in
officiis.⁊ ſic ēt reſtrigūt illū tex.ſꝫ certe reſtrictō
n̄ ē bōa.qꝛ ſi iſte tex.bn̄ pōdēt̄ apte ꝯfundit opi.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

illius glo.ꝑ fac̃ iſte tex.in pͥn.in eo ꝙ venit decla
ratiue.ad.c.cū in officijs.ꝛ ꝙ illud.c.habeat.lo
cū etiam in bñficiatꝭ in cōgregatione.vt patet hic
in v̄.noīe.ꝛ illud.c. loquiť ſiue decedat teſtatus
ipe clericus ſiue īteſtatus.ꝗ bona ꝗſita ſeu reddi
tus recepti ex p̄bēda ſi ſupſūt cedūt ꝯgregatiōi
nō obſtāte teſtō canonici cū bona p̄bēde ſunt ec
cleſie.vt dixi ꝛ.ꝓbať.xij.q.i.in.§.fi.cū.c.ſe. 2ᵒ. fac̃
iſte tex.in.v̄.licet.nā loquēs de oībus clericis vt
pꝫ ex v̄bo p̄cedenti dic̃ ꝙ paupibus ſeu ſuitori
bus pōt aliq̄ donare.ꝗ non pōt de his teſtari. 3ᵒ.
facit.v̄.ceteꝝ q ꝑmittit diſpenſationem in acqui
ſitis intuitu ꝑſone.ſecus ergo in acquiſitꝭ intuitu
p̄bende. Ultimo hāc ſniam aptiſſime approbat
tex.in.v̄.qꝛ vero.ꝑalle.qui loquiť de clericis ha
bētibus bñficia in eccl̃ijs.ꝛ vult ꝙ bona illa diui
dantur inter illas eccl̃ias ſm congruam eſtima
tionem.vtputa aliquis erat canonicꝰ bononieñ ꝛ
ꝑmeñ.ꝛ ex canonicatu bononieñ habuit cētum
ꝛ ex ꝑmeñ ducētos.bononia hꝫ vnā partē bono
rū ꝛ parma hꝫ duas ptes.qꝛ indubio p̄ſumūtur
ꝗſita ex facultatibus huiuſmodi beneficioꝝ.ꝛ
dic ꝙ loqť iſte.v̄.qñ clericus decedit ab īteſtato
vt voluit Hoſti.ꝛ Jo.an.ꝛ ē apte ꝯ iſtū tex.vt.ſ
dixi. Itē nulla rō pōt ꝑſuadē hāc diuerſitatē inť
canonicū ꝛ aliū habētē adminiſtrationē puta cu
ratum.nā cū curatus habeat maiores labores
ꝗꝫ canonicus .ꝗ dꝫ magis priuilegiari in bonis
eccl̃ie arguēdo hic.ibi iuxͣ ſuitij meritum ⁊c. Itē
bona prebēdaꝝ ſunt eccl̃ie ꝗꝫꝗꝫ ſunt diuiſa per
p̄bendas.vndeper hāc diuiſionem nō ꝑdūt bo
na nām ſuam.qꝛ bona eccl̃ie cedūt pijs vſibus ñ
aūt vt canonicus poſſit teſtari ad libitum.ꝛ pro
hoc vide tex.aptum in.o.§.fi.cū.c.ſe.dico latius
in repetitōe.c.cū eēs.ſ.eo.ꝛ vide omnino l.c.no
uum genꝰ.de deci. ¶ In gl.in v̄bo tm̄ vnus.ibi
dicas ꝙ non.ꝛ vide hodie tex. claꝝ in.c.ſepe.de
elec.li.vi.ꝛ cle.ſtatutū.eo.ti.vbi reuocātur ꝑuile
gia ꝛ ꝯſuetudines ꝛ ſtatuta in ꝯtͥum. Et in fi.gl.
intelligo glo.nō ſolū qñ ſunt bona cōia indiuiſa
inť archidiaconū ꝛ capitulū.ſed etiā qñ ſūt diui
ſa.ſꝫ oīa bona eccleſie ſunt capituli.puta quia ca
pitulū de bonis communibus aſſignauit cuiqꝫ
etiam archidiacono certam prebendam. nā etiā
tunc puto ꝙ bona acquiſita per archidiaconū
cedant capitulo ſicut dicimus in canonicis.nam
iſte tex. loquitur quando prebende eſſent diui
ſe.patet quia ſi non eſſent diuiſe non eſſet dare
ſucceſſorē in p̄bēda.vt in.c.dilecto.de p̄ben.ꝛ tm̄
iſte tex.p̄ſupponit ꝙ canonicꝰ hēat ſucceſſorem
nā licet bona ſint diuiſa ꝑ prebēdas nihilominꝰ
ſunt capl̃i ſm doc.qꝺ nō. Si aūt bona archidia
conatus eēnt ſepata a bonis capl̃i.puta quia fue
rūt archidiaconatui donata vel dignitas dotata
aliūde ꝛ tūc venit in ſucceſſorē.qꝺ etiā vult hic
Inno.dicens ꝙ hoc cāu epꝯ hēbit cuſtodiā bo
noꝝ archidiaconatus vacantis. Ex ꝗ tacite ſen
tit ꝙ niſi archidiaconus eſſet bñficiatus in capi
tulo capl̃m hēbit cuſtodiam bonoꝝ vacātiū ſic̃
alioꝝ bonoꝝ capl̃i qꝺ nō. Ex ꝗ infero vnū nōbile

dcm̄.ꝙ cuſtodiam bonoꝝ p̄bēde vacātis hꝫ ca
pitulū ꝛ nō epꝯ.ꝓbo ꝑ p̄dictā rōeꝫ.qa oīa ſunt
bona capl̃i lꝫ diuiſa ꝑ p̄bendas.ꝛ ita indubio p̄
ſumēdū eſt.ar.in.o.§.fi. In.glo.fi.ibi a q̄ plꝰ ꝑci
pit intellige ſm doc. īdubio qñ nō ꝯſtat intuitu
cuius bñficij illa bona queſiuit.nam ſi conſtaret
queqꝫ eccleſia habebit bona queſita intuitu ſuo
ſed indubio quando non conſtat quomodo ꝗſi
uit habet locum iſte tex.vt ei plus detur a qua
maiores redditus percipiebat quia veriſimile ē
ꝙ de redditibus cuiuſlibet acquiſiuerit.idē pōt
dici quando habebat patrimoniū vt habeatur
rō redditūū p̄rimonij ꝛ.ꝓ rata deť portio hēdi
bus.vt vult nōbiliť gl.xij.q.iiij.c.i. Seqnens aūt
ꝯſideratio glo.nō ꝓcedēt vbi clericꝰ nō tenebať
ad reſidentiam. Item qꝛ debemus habere reſ
pectū ad locū vn̄ ꝓceſſerūt pecunie acquiſite.
Ultimo hic queriť ex̄ gl.qd ſi clericus aliq̄ acq
ſiuit ex illicita aduocatione vel negociatione in
honeſta ſeu ex ludo.dicit Ho. primo ſedandos
eſſe clamores ſi qui apparent.credo ꝙ vult dicē
ſi apparent repetentes.eſt primo eis indulgēdū
alꝭ autem fieret diſtributio per epm̄ inť paupe
res.ar.in.l.nulli.C.de epi.ꝛ cle.ꝛ melius fac̃.xiiij
q.v.qui habetis.ꝛ qꝺ nō. Inno.in.c. qꝛ pleriqꝫ.
de imu.eccle.ſed dubito vꝝ hec ꝯſideratio ſit in
diſticte vera.nam puto eam indiſtincte veram
vbi illicite queſitum ſbiacet reſtitutioni.qꝛ tūc in
defectum debētiū recipē ſuccedūt pauperes.vt
in.c.cū tu.de vſuri.ſed vbi bona nō ſbiacent reſti
tutioni licet illicite acqſiuerit cū poſſint aliť peni
tere de peccato ſine reſtitutōe.ñ video q̄re cleri
cus dēat īpediri.vt d his bonis ñ faciat ad volū
tatē ſuā.vide ad p̄dc̄a ho.glo.i.c.ex tm̄ſmiſſa.j.d
deci.ꝛ.iiij.q.v.in ſumma.ꝛ.i.q.i.nō ē putanda.

QUam tibi Clario mō legi
tur.ſꝫ vᵐ intelle
ctū nōbiliorē.h.d. Tenet teſtm̄ ſiqs ex
trema volūtatē ſuā alterꝰ diſpōni ꝯmittit. Et di
ciť teſtatꝰ ad pias cās.ꝑ deciſa ꝯſultatō.2ᵒ. rñſio
ibi in 2ᵒ. ¶ Nō ꝑ ꝙ iſte tex.ē mltū allegabilis ꝛ
frequētatus tā ꝑ canoniſtas ꝗꝫ ꝑ legiſtas.ꝛ ē bre
uis deciſio. Sed aliquātulū obſcura.ideo nō bñ
ipm̄ ꝛ tene mētī.qꝛ quotidianꝰ ¶ Pro ītellectu
c.ꝛ glo.op.dupľr ꝯ tex.vť eni ꝙ cōmittēdo vlti
mā volūtatē alterꝰ diſpōi nō dť quis decedē te
ſtatus.ꝑ qꝛ ñ tenet teſtm̄ ſi teſtatoꝛ ñ exp̄mit no
mē heredis oꝛe.ꝓꝑo aut ꝑ ſcripturā ſuam.l.iube
mus.ꝛ.l.i hac ꝯſultiſſima.C.e.ħ aūt ñ fuit exp̄ſ
ſum nomē hēdis ꝑ teſtatorē.ꝗ ⁊c. 2ᵒ.op.ad idē
diſpō hēdis nō pōt ꝯferri i alterꝰ uolūtatē.non
eni poſſū īſtituē illū hēdē quē aliꝰ voluerit.talis
eni volūtas dť captoꝛia.i.adulatoria ſm glo.ſed
meliꝰ dť deceptoria.qꝛ plerūqꝫ decipiūť hi quoſ
teſtatoꝛ īſtituē credebat. Itē vt dic̃ gl.nō.i.l. illa
de heredibus inſti.cum effectus teſtamenti con
feratur poſt mortem.ꝛ ſic in tempus quo teſta
toꝛ non eſt futurus dominus .ſatis eſt vt ſibi
permittatur vt poſſit heredem inſtituere quem
vult.non autem debet extendere hanc permiſ-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſionem ⁊ conferre in voluntatem alterius. ſ; ħ
iſte ꝯmiſit diſpoſitioni alterius diſpōnē hēditat̄
ergo nō dꝫ valē teſtamētū qḋ ē cōtra tex.i fi. Po.
hec ſūt fortiſſima ꝯria ad tex. ꝑpter q̄ iſtō.c.va-
rio mō legit̄.gl.nr̄a locuta eſt ita gn̄alr̄ vt ex ea
vix pōt elici qd itelligit.nā dr̄ in effectu ꝙ de be
nignitate canonica valet teſtamētū nutu factū.
ſic videt̄ ſoluere ꝑmum ꝯriū ⁊ vr̄ intelligere do.
An.glo.ꝙ in caſu nr̄o iſte fecit teſtm̄ nutu.quia
alius īterrogauit vtrū vellet inſtituē talē hēdem
⁊ ipſe ānuit ꝙ ſic.⁊ tūc tex.dꝫ exponi alterius di
ſpoſitioni.i.interrogatiōi.⁊ ſm̄ iſtū intellectū eēt
caſus nōbilis.ꝙ de benignitate canonica valꝫ te
ſtamentū nutu factum. Sed vere iſte intellectus
non vr̄ ꝙ ſit ꝯſentaneꝰ lr̄e q̄ dicit ꝙ ꝯmiſit diſpo
ſitioni nō interrogatiōi. nā ille q̄ īterrogat nō di
diſponit nec teſtator ānuēdo dr̄ ꝯmittere diſpo
ſitioni alteriꝰ. ſ; potius rn̄dē ad īterrogationem
alterius.ſ; omiſſis aliis diuinatiōibꝰ puto ꝙ gl.
habuerit hūc intellectū ꝙ qualitercūq; appareat
de mēte teſtatoꝛ.valeat teſtamētū vn̄ vtēdo vbis
gn̄alibus videt̄ q̄dāmō nutu hēdē inſtituere.⁊
forte ob hoc glo.facit mētionē de nutu.⁊ ꝑ hoc
tollit̄ ꝑmū.hoc etiā vr̄ placere Hoſti.qui dicit nō
referre qd ex eq̄pollētibus vbis fiat.vt in.c.licꝫ
ex quadā.de teſtibus.ſicut etiā ſufficit ſi teſtator
dicat hereditatꝭ.mee dn̄s eſto valet teſtamētum
l.his verbis.ff.de hēdi.inſti.ita dꝫ valere ſi vtit̄
aliis verbis gn̄alibꝰ.puta omnia bona mea ꝯmit
to diſpoſitiōi tue.⁊ ꝑ hoc tollit̄ ſcḋm ꝯriū.nō eni
ꝯmiſit teſtator diſpōni alteriꝰ vt aliū heredē iſti
tueret vel eligeret.ſ; hoc potius ꝯtulit in diſpo
ſitionē ipſius heredis qḋ valet vt in iuribꝰ alle.in
glo ⁊ hec lectura videt̄ ſatis colorata ⁊ benigna
Alij alr̄ legūt ſed Inno.int̄ cetera ponit vnam
lectu.quā poſtea magis declarauit in quadam
additiōe q̄ cōit̄ tenet̄ ꝑ canoniſtas ⁊ legiſtas vt
ꝑferēs dicta vba gn̄alia videt̄ velle decedē te-
ſtatꝰ ad piaſ cāſ ⁊ ꝙ ille cuiꝰ diſpoſitiōi ꝯmittit̄ ſit
heres noīe ⁊ ꝑ hoc facit illō vbū diſpōni tue.vr̄
eni elegiſſe vt bona diſtribuāt̄.⁊ de hoc ꝑ Bar
in.l.i.C.ḋ ſa.ſan.ecc.q̄ ſequēdo hūc intellectum
dixit hic fore caſū ꝙ volūtas captatoria ad pias
cās valꝫ.vn̄ dicit ꝙ ſi teſtator dixit ꝯmitto bona
mea arbitrio ticij vl̄ diſpōni ticij valꝫ qḋ agit et
ille tenet̄ diſtribuere bona ad pias cās ⁊ non ꝑ
ꝑhanas.nā in ꝑphanis nulla ē regula volūtatē
limitās.ſ; in relictis ad pias cās ē regula iuris
humani ⁊ gētium ⁊ etiā diuini.ſ.vt debeamus ꝑ
oibꝰ religionē deo ⁊ pc̄ca elemoſynis redmē.xiij
q.ij.aie ḋfūctoꝝ.de pe.di.i.medicina. vn̄ reliquē
do pie cāe bona in volūtate alteriꝰ non pōt ille
aliō velle ſuadēte rōe nāli.⁊ r̄gula de qua.ſ.dixi
ſ; in aliis relictis poſſꝫ aliud velle ⁊ ſic volūtas
eēt incerta ⁊ captatoria.⁊ de hoc dicēdū pleniꝰ
vt nō.ibi ꝑ eū ⁊ Bal.in.l.illa iſtitutio.ff.ḋ hē.iſti.
an aūt ⁊ qn̄ legatū poſſit ꝯferri in volūtatē alteꝛꝰ
pleniꝰ q̄; hic nō.i.l.i.ff.ḋ le.ij.vnū tn̄ nolo obmit
tere qḋ ponit Jo.an.in addi.ſpe.e.ti.ṽ.quid ſi.
vbi dr̄ ꝙ l; valeat legatū nutu factū nō tn̄ teſta-
mētū.⁊ ſic videt̄ tenē ꝯ iſtā glo.in ꝑn.dicit etiam
pꝰ Albertū papien̄.ꝙ ſi qs ad īterrogationē alte
rius puta dicētis.vis tu talē hēdē inſtituē.⁊ ille
rn̄dit ꝙ ſic nō valꝫ teſtamētū.l; glo.teneat ꝯriū
in.d.l.iubemꝰ.mouet̄ ipſe q: teſtator dꝫ expꝛimere
nomē hēdis.⁊ in infirmitate quis ḋ facili rn̄det
ad omnia.⁊ ſic do.An.l; ꝙ de benignitate cano
nica pōt ꝑcedē dcm̄ glo.ſ; ḋ rigore pōt ꝑcedē
ꝯrium.ſ; vide Bal.in.l.i.C.de ſa.ſanc.ecc.vbi al
legat iſtā gl.ſing.ꝯcludēs ꝙ ad pias cās valꝫ te-
ſtamētū nutu factū qḋ placꝫ in huiuſmodi reli-
ctis ꝑ ea q̄ dixi in.c.relatum.el ꝑ.ſ.co.ſ; in aliis
poſſꝫ dubitari.tn̄ dici poſſꝫ ꝙ ſi ꝯſtat ḋ volūtate
ſua ꝑ ſigna vrgētia ꝙ valꝫ teſtamētū ḋ benigni-
tate canonica.ar.hic.⁊ in.c.cū apud.ḋ ſpō.ḋ aliis
lecturis non curo.q: cōit̄ non tenētur.

Officii Ac relict̄ eccl̄ie pe
tit ep̄us ptē ſuā licꝫ
aliqd fuerit ſibi a teſtatore relictū niſi
eo mō ⁊ non in fraudē fuerit relictū a teſtatore
ꝙ manēt ea pte ꝯtētuſ ⁊ legatū agnouerit.cōis
diuiſio.ſcḋa ibi cōſultatiōi. ¶ Nō ꝑ ꝙ ḋ relicto
ſcō eccl̄iſ vl̄ mōaſtēio debet̄ ep̄o canōica portio
⁊ hec portio diuerſificat̄ ſm̄ diuerſas ꝯſuetudi
nes locoꝝ.vn̄ reſpcū q̄te attēdēda eſt ꝯſuetudo
loci.vt i.c.certificari.ḋ ſepul.vꝝ aūt cōſuetudo
poſſit in totum tollē dicam in.c.ſequēti. ¶ Nō
ibi ꝑpriā portionē.ar.ꝙ ep̄s dꝫ hr̄e certam por-
tionē ex bonis teſtatoris.ſ; ꝯriū puto verū.non
enꝫ ē iure cautū ꝙ dioceſanꝰ teneat̄ aliqd relin-
q̄re ep̄o loci.nā iura dāt portionē ep̄o ex relictꝭ.
factis eccl̄ie.vt in.c.ſequēti.⁊.x.q.i.c.de his.⁊.c.
antiquos.vn̄ intelligerē iſtū tex.dū dicit ꝑpriam
ſ.reſpectu alioꝝ relictoꝝ aliis eccl̄iis factoꝝ.
Itē ſi teſtator nihil relinquit eccl̄ie nullā portio
nē pōt ep̄us petē.⁊ ſic errāt teſtatores q̄ creden
tes ad hoc teneri legāt indiſtincte ep̄o aliqd ꝑ
ſua canonica portiōe. ¶ Nō ꝙ legatū ep̄o ſim-
plicit̄ fcm̄ nō diminuit portionē ſibi debitū ex re
lictis factis eccl̄iis.Sꝫ ꝯ hoc ⁊ ꝯ tex.op.vbicūq;
debitor reliq̄rit aliqd ſuo creditōi videt̄ i dubio
relinq̄re aio ꝯpēſandi cū ḋbito.l.ſi cum dotē.§.ſi
pat̄.ff.ſo.ma.vbi dr̄ ꝙ ſi pat̄ tenebat̄ dare dotem
filie ⁊ aliqd relinq̄t filie in teſtamēto nō pōt filia
petē legatū integꝝ ⁊ dotē;. q: videt̄ legaſſe aio
ꝯpēſandi cū dote debita.ſed in caſu nr̄o canoni
ca portio debet̄ ep̄o ex diſpoſitiōe iuris. vt in iu
ribus ſupius allegatis ergo teſtator legādo ali-
quid ſimplr̄ ep̄o videt̄ legaſſe aio ꝯpēſandi cuꝫ
portione canonica Po.Bar.in dicto.§.ſi pater.
⁊ moderni doc.hic diſtinguunt.ꝙ quandoq; re
lictum ſit per debitorem neceſſarium.quia ex ne
ceſſitate iuris tenetur ad debitum.quandoq; ſit
per debitorem volūtariū.quia ex voluntate ſua
quis ſe ad debitum obligauit.primo caſu in du
bio videtur legatum factum animo compenſan
di.vt in dicto.§.ſi pater.ſcḋo caſu non videt̄ fa-
ctum animo compenſandi.niſi ſit expreſſum.vt
ꝑbat̄ in.l.vnica.§.ſcīēdū.C.ḋ rei vx.actꝭ.vbi hr̄
ꝙ ſi maritus q̄ tenet̄ reſtituere vxori dotem poſt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

mortē aliq̄d ſimplicit̄ legauit vxori poterit vxor
vtrūq̧ petē. ſʒ ꝑ hoc nō ſoluit̄ ꝯtrā. ſ. formatum
nā iſta portio debet̄ epō neceſſario ex diſpoſitio
ne iuris. ḡ indubio relictum ſibi factum dʒ cenſeri
ꝙ aīo ꝯpēſādi cuiꝰ ꝯtrium innuit iſte tex. So. dicit
Bar. in. d. §. ſi pr̄. ꝙ hic volūtarie iſte teſtator in
cidit in hoc debitū. q2 volūtarie reliquit eccleſie
hec ſo. mihi nō placet. q2 lʒ volūtarie reliquiſſet
tñ imediate ex diſpoſitōe iuris debet̄ neceſſario
ipi epō ſua portio. vnde ſolue ⁊ aliter ꝙ teſtator
nō ē debitor epi nec neceſſariꝰ nec voluntarius.
q2 portio dat̄ epō nō a teſtatore. ſed ab eccleſiis
q̄bus factum eſt relictū. vt i. c. ſe. vnde ſi teſtator
aliquid reliquit ſimpliciter epō nō poterit dici ꝙ
reliquerit aīo ꝯpenſandi cū debito cū ipſe nō ſit
debitor epi. oportet ḡ vt apponat modū in lega
to ſi vult ꝯpenſatōem fieri. ſ. vt epš ſit cōtētꝰ illa
portione. ⁊ h̄ nōbiliter voluit ille tex. ⁊ per h̄ pōt
dari optima limitatio ad ſupradictam diſtictōeʒ
Bar. p̄dicta ꝑcedūt in relicto fcō epō ⁊ eccleſie
inferiori. ¶ Sed inſurgit dubiuʒ nōbilius ⁊ for
tius. nūq̄d diſpoſitō huiꝰ tex. locuʒ hʒ in relicto
facto ꝑ ꝑrochianū eccl'ie ꝑrochiali q̄ alibi elegit
ſepulturā vt poſſit ꝑbr̄ ꝑrochialis capē relictū
ſibi a teſtatore fcm̄. ⁊ de relictis factis eccleſie ſe
pulture petē canonicā portionē. Et vr̄ ꝑmo ꝙ ſic
ar. huiꝰ tex. ⁊. c. ſe. Itē iura ſimpl'r mādāt vt de
oībꝰ obuētionibꝰ eccleſiaꝝ ſepulture occaſione
funeris debeat̄ quarta eccl'ia ꝑrochiali. de ſepul
quaſi ꝑ totū. ⁊ in cle. duduʒ. eo. ti. ⁊ maxime facit
ibi tex. in vbo integre. incōtrariuʒ facit hec ratō
multū vrgens eccleſie ꝑrochiali debetur quarta
ab eccleſia ſepulture. aut in recōpenſationeʒ one
rū que ſbiit adminiſtrādo ſacmenta ꝑrochiano
ſuo. aut in ſatiſfactione iniurie. q2 relicta ꝓpa ec
cleſia elegit alibi ſepulturā. vt i. c. i. ⁊. ij. de ſepul.
ſed vtroq̧ caſu ſatis ꝓuiſū ē ſi ipe teſtator reliq̄t
ꝓpam portionē ꝑrochiali eccleſie. Iteʒ iura mā
dant vt eligens alibi ſepulturā debeat relinquē
eccleſie ſue tertiā partem ſui iudicij. vt in. c. i. ⁊. ij
ꝑealle. ſed ſi reliquit certā portioneʒ illi eccleſie
vr̄ ſatiſfeciſſe iuri. ḡ nō pōt ab eccleſia ſepulture
aliud peti niſi vt ſuppleat̄ vſq̧ ad quartā. nā vt
ſ. dixi debitor neceſſarius vr̄ relinquē creditori
aīo cōpēſandi. d. §. ſi pr̄. hāc. q. bñ examiat Fed.
ꝯſi. iij. Et ibi refert Io. an. in. dc̄a cle. dudum.
In gl. in. v̄. integre tenē vt indiſtincte debeatur
quarta ab eccleſia ſepulture. ipe tñ Fed. dicit ꝙ
ſibi magiſ placeret opi. ꝯtraria niſi obuiaret ſibi
anc̄tas Io. an. ⁊ ad illā cle. rñdet ꝙ dʒ itelligi cū
ſit ius nouū ſc̄m diſpoſitionē iuriū antiq̄rum vʒ
qñ nihil eſt relictū eccl'ie ꝑrochiali a teſtatore. ⁊
ibi vide latius. mihi placet hec opi. Et adduco
tex. ꝑ alios nō adductū in. c. de his. de ſepul. a ꝯtra
rio ſēſu. vbi pōderat̄ ꝙ eccleſie ꝑrochiali fuerat
relictum a teſtatore. Itē iudicio meo ñ vr̄ h̄ qō
mltū dubitabilis. q2 iura nō ſimpliciter faciunt
teſtatorē debitorē. ſed dicūt ꝙ dʒ relinquē q̄rtam
ꝑtem ſui iudicij eccleſie ꝑrochiali. ſi ergo relinq̄t
fruſtra querimus vtꝝ relinquit aīo cōpenſandi

cū ſatiſfecerit iuri i ꝓpiis terminis. ⁊ ſic ſumus
ext̄ nō. in. d. §. ſi pr̄. nō ob. iura q̄ dicūt ꝙ ab eccle
ſia ſepulture debet̄ quarta. quia illa debetur in
ſbſidiū. qñ. ſ. teſtator nō ſuauit diſpoſitionē iuris.
ſolū difficile ē rñdere ad dictā cle. dudū. ad quā
rñdeo multipliciť. ꝑ ꝙ loquitur in ſbſidiū qñ te
ſtator nō ſuauit diſpoſitōem iuris. Secūdo pōt i
telligi ꝙ ꝑcedit in fratribus minoribꝰ ⁊ p̄dicato
ribus. nā cū habeant multa ꝑuilegia in ꝑiudiciū
eccl'iaꝝ ꝑrochialiū. q2 audiūt ꝯfeſſiones p̄dicāt
habēt ſepulturā. que oīa ſunt de iure ꝑrochiali
voluit papa in recōpēſationē vt de omnibus eis
obueniētibus occaſione funeris debeat̄ quarta
integra eccleſie ꝑrochiali. ¶ Itē ⁊ tertio ſi bene
pōderet̄ illa glo. nō ſentit ibi Io. an. ꝙ relictū fa
ctum a teſtatore nō veniat in recōpenſationem.
ſed ſolū vult ꝙ ſi aliq̄d obuenit eccleſie ꝑrochia
li ex funere ꝑus delato ad ipam eccl'am ꝙ nō ve
niat in cōpēſationē. ⁊ ſic teſtator ex ſe nil reliquit
eccl'ie ꝑrochiali merito de relictis eccl'ie ſepultu
re dʒ hr̄e quartā integrā. nec ob. iſte tex. q2 loq̄
tur in epō qui reputat̄ extneus q̄ ad teſtatorem
cū nihil teneat̄ ſibi reliq̄re. ſed quartam quā ꝯſe
q̄tur ab eccl'ia legataria. ſʒ eccl'ia ꝑrochialis non
reputat̄ extnea imo eſt creditrix ex diſpōne iuris.
q2 ius vult ꝙ teſtator relinquat eccl'ie ꝑrochiali
⁊ ſic videt̄ reliq̄ſſe animo ſatiſfaciendi iuri.
Quero q2 tex. dicit ꝙ ex relicto facto mōſteriis
vel eccl'iis dent̄ epō canonica portio. nunq̄d hoc
ꝑcedit reſpectu omniū eccl'iaꝝ etiā ſi ſint exem
pte a iuriſdictione epi Inn. ⁊ cōiter doc. tenent
qō ſolū dent̄ ab eccl'iis epō ſbiectis. exempte vō
debēt ſoluē q̄rtā pape ſc̄m ꝑe. cū q̄ tñſeūt h̄ cōit
doc. ꝑ h̄ q2 papa cenſet̄ ordinariꝰ ⁊ epš exēpto
vt nō. xciiij. di. nullā. ⁊ in. c. auctoritate. de ꝑuile.
li. vi. quidā tñ voluerūt tenē ꝙ ab oībus eccleſiis
dioceſ etiā exemptis debeat̄ iſta quarta. q2 iura
loquūt̄ gn̄aliter. ſed ꝑmū dictū ē cōius ⁊ verius
nā hec quarta debet̄ epō ꝓpť cōmunionē q̄ eſt
int̄ epm̄ ⁊ eccl'iaʒ ſibi ſbiectā. vt in. c. ſe. in verſi. ſe
cus. ſʒ hec cōmunio ceſſat iter epm̄ ⁊ eccl'iaʒ exē
ptā. Itē pōt deberi rōne oneris. qō ſuſtinet epš
circa curā eccl'iaꝝ ſibi ſbiectaꝝ q̄ rō ceſſat etiam
in exemptis. pōt deberi ⁊ 3°. i recognitionē ſupio
ris. ſic i ſiſi dic̄ Inno. i ꝓcuratōe. in. c. i. de cenſi.
li. vi. ⁊ hec etiā rō ceſſat i exēptis. ⁊ vr̄ h̄ ꝯfirmat̄
ꝑ cle. dudū. ꝑeal. q̄ loquēs de fratribꝰ q̄ ſūt exē
pti excludit oēs p̄latos a petitōe cuiuſcūq̧ por
tionis niſi ſoluʒ reſpectu q̄rte q̄ debet̄ eccl'ie ꝑro
chiali. hinc dicit ibi gl. nō. ſuꝑ vbo q̄rtā ꝙ ſi teſta
tor ñ ſepelit̄ apud frēs ñ tenēt̄ fratres ſoluē q̄r
tā de relicto eis fcō. qō nō. Sʒ dubitat̄ q̄d de re
lictis fcis hoſpitalibꝰ. ſo. ſi hoſpitalia ſūt religio
ſa auc̄te. ſ. epi ꝯſtructa. tc̄ i dubio debet̄ q̄rta. ꝓba
tur. ſ. i. c. ſe. i vbo ſecꝰ. qō ꝑcedit ſc̄m Io. an. etiaʒ
ſi relictū ſit factū pauꝑibꝰ certi hoſpitalis. q2 vr̄
hūiſſe reſpcm̄ ad locū ⁊ ñ ad ꝑſonaſ pauꝑeſ. ſecꝰ
vbi relcm̄ eēt fcm̄ pauꝑibꝰ ſiñ deſtiatōe alicꝰ loci
q2 tūc nil debet̄ epō. vt nō. gl. quā tene mēti i. c. ij. ſ.
de ſepl'. ꝑ h̄ q2 illō nllō iur̄ cauet̄. imo potiꝰ iuit̄

oppoſitū in.l.nulli.ꝛ.l.ſi quis ad declinādā.C.d
epi.ꝛ cle.ꝛ d hoc ꝑ Jo.and.in.c.dudum d ꝯuer.
ꝯiug.Si vo.hoſpitalia nō ſūt religioſa ē magnū
dubiū.nā cū qō eēt de facto Bal.ꝛ duo alij doc.
ꝯſuluerūt vt nō deberet quarta quaſi iſta a lo
cis piis debet.vt.j.c.ſe.ṽ.ſecus.ſ3 h loca non di
cūt pia.q2 priuata pſona non pōt facē locu3 piū
aut religioſū.S3 o3 vt inueniat auctas epi de
ꝯſe.di.i.nemo.ꝛ.c.ad hec.d reli.dom.S3 do.pe.
de Peruſio frat Bal.ꝛ quidā Cardi.d tuderto
q fecit tractatū d huiuſmodi q̄rta tenuerunt op
poſitū.ꝛ induxerūt in oppoſitū dcm̄ Spe.in ti.
de inſtru.edic.§.nūc aliqua.ṽ.ſcias.vbi dicit ꝙ
loca pia ſunt hoſpitalia monaſteria ꝛ alia loca in
qbus debiles ꝛ infirmi regeſcunt ꝛ habitāt.Itē
locus auctoritate epi nō edificatus nō deb3 gau
dere maio2i ꝑuilegio q̄3 locus oino religioſus
ꝛ ꝑ hoc dicebat ꝑdict9 do.Pe.ꝙ ex relicto fcō
alicui fratnitati debet quarta epo.q2 fratnitas ē
collegiū a iure approbatū.allegat archi.in.c.ſi qs
xlij.di.ego alle.Bar.in.l.fi.ff.de collegi.illicit.l.ſ.
ꝙ iſte fratnitates faciūt collegiū licitum.S3 vt2
debeat q̄rta.nō ſtarē ſimplr opi.iſtoꝝ.ſ3 diſtin
guerē ꝙ aut hoſpitale fuerit edificatū auctē te
ſtatoris iam defuncti ꝛ tūc epus hēbit q̄rtā.ad
duco tex.in auc.de eccle.ti.in.§.ſi quis edificatō
nem.vbi dr ꝙ epus d3 hrē curā de tali hoſpitali
nō eni pōt āpliꝰ deduci ad ꝓpbanū.ꝛ ſic rōnes
ꝑalle.q̄re debet iſta q̄rta vēdicāt ſibi locū in iſto
caſu.ſed vbi ille q edificauit adhuc viueret for
te ſecus eēt dicēdū q2 dn̄s ſeu patron9 loci pōt d
illo hoſpitali diſponē ad libitu3.vt nō.Jnno.in
c.int dilectos.de dōa.vn̄ ille loc9 tāq̄3 oino ꝑuat9
nō vr capax relicti.vn̄ pon9 relictū vr fcm̄ paupi
bus q̄3 loco.Itē epus nō viſitat huiuſmodi loca
vide Fre.ꝯſi.ccxxv.vbi dicit ꝙ ab hoſpitalibus
nō religioſ epus nō pōt exigē iura epālia qō hn̄
nōbis.de relicto aūt facto fratnitati potius cre
derē ꝙ nō debeat q̄rta.q2 nō vr facta loco cum
nō ſit capax.ſed pon9 ipſis de fratnitate vt diſpo
nāt in piā cām.ꝛ ceſſant in eis rōes ſupi9 alle.

Requiſiſti

Relictū epo ꝯtemplatiōe
pſone nō diuidit cū eccl̄ia cathedrali
ſec9 ſi ꝯtēplatiōe eccl̄ie ſiue nihil relinquat eccl̄ie
ſiue aliqd ſiue ꝯiūctim ſiue ſepatim.ſi aūt ſoli ec
cleſie ē factum relictū.epus hēbit portionē cano
nicā.pſumit aūt relictū ꝯtēplatiōe eccl̄ie factum
qn̄ fit ab eꝯneo hn̄ti admiſtratiōem.ſecus ſi fiat
ab adminiſtrationē nō hn̄ti.cū eccl̄iis vo iferio
ribus epus nō diuidit ſibi relictū.q2 nō ē ſibi tāta
cōio cū eccl̄iis iferiōib9 ſicut cū eccl̄ia cathedrali
h dicit vſq3 ad fi.diuidit.nā ꝑ qō.ſcōo gn̄alis ſo
lutio ibi ꝛ quidē.ſtio ſpāliſ.ibi ꝯſiderandū.ꝛ ibi
diſtinguit quatuo2 mēbra que patent in tex.
Primo nō ꝙ relictū factū eccl̄iis.ſeu aliis piis lo
cis vel hn̄ti adminiſtrationē eccl̄ie pſumit in du
bio factū intuitu aīe.ꝛ ſic dicit relictū factum ad
pias cās.nā regularit dē relictū ꝑ aīa dr ad pias
cās.vt nō.glo.ꝛ Bar.in.l.ſi quis titio.ff.de le.ij.
ꝛ vide qō dixi in.c.relatū.el ꝑ.ā.eo.Scōo nō
ꝙ de relicto fcō epo d3 eccl̄ia cathedralis habē
canonicā portionē ſicut econ̄.l3 hoc de facto nō
ſeruet.q2 epi fere oīa iura capituloꝝ ꝑſcripſerūt
An aūt ex toto valeat iſta ꝑſcriptio.j.ſubiiciā.
Nō tertio vnā ꝑeminētiā nō modicā quā hab3
eccl̄ia cathedralis ꝑ aliis inferio2ib9.nā eccl̄ie in
ferio2es cōicant epo relicta eis facta ſed epus reli
ctū ſibi non cōicat eis.ſed eccl̄ie cathedrali ꝛ rō
diuerſitatis ponit in lr̄a.q2 maior ē cōio int epm
ꝛ eccliam cathedralē cū ꝯſtituāt vnū corp9.vt i
c.nouit.ꝛ.c.quāto.de his q̄ fi.a ꝑla.quā fit inter
epm ꝛ eccl̄ias inferio2es. Nō quarto illō ge
nerale ꝙ teſtato2 in ſuo teſtō nō pōt diſponē con̄
ius publicū.ꝯco2.c.tua.j.eo.ꝛ.l.nemo pōt.ff.de
le.i. Nō q̄nto ibi dimittit aut donat.ꝙ dona
tio facta ꝑlato inter viuos ab eꝯneo vr facta ꝯtē
platiōe eccl̄ie niſi ex cōiecturis pſumat ꝯriū.
Nō in vbo ſi vero reliquat.ꝙ vbi diſpoſitio pōt
eē realis ꝛ pſonalis.vt q2 potuit hrē reſpectum
ad dignitatē ꝛ nō ad pſonā.debem9 in dubio re
currē ad ꝯiecturas nō aūt ꝯſiderare an ſit expſ
ſum nomē ꝓpriū an appellatiuū.ſeu dignitas.nā
vides h ꝙ ſi relictū fit epo a ꝯſanguineo pſumit
intuitu pſone licet ſit expſſū nomē dignitatis.qō
ſꝑ nō.nā ad illā diſtinctionē de expſſiōe nomis
ꝓprij vel appellatiui deb3 ſolū recurri qn̄ diſpō
ꝑ oīa piter ē ꝓportionabilis pſone vel dignitati
vbi aūt ſūt ꝯiecture magis vrgentes ꝙ fuerit cō
tēplata pſona diſpoſitio erit pſonalis ſed digni
tas erit realis.hoc ꝓbat clariſſime hic.nā relictū
factū ab eꝯneo pſumit fcm̄ intuitu eccl̄ie.ſed a
ꝓpinquo pſumit factū intuitu pſone.nec diſtin
guit tex.vtrū ſit expſſum nomē appellatiuū vl ꝓ
priū imo ſemꝑ loquitur in nomine dignitatis ꝛ
hoc voluit etiā Jo.an.in regula priuilegium de
reg.iur.li.vi.in mercu.pleniſſime tetigi in.c.qn̄
abbas.de offi.dele.ꝛ ibi de hoc ꝛ ꝓ hoc qō dr in
glo.in.ṽ.nō ē. Nō in.ṽ.ſecus.ꝙ de relictis fa
ctis non ſolū eccl̄iis.ſed etia3 monaſteriis ꝛ aliis
piis locis.puta hoſpitalibus debet epo canōica
portio.ꝛ in hoc iſtū tex.nota.quia non recordo2
de alio ita clare.ꝛ intellige vt dixi.ā.c.proximo.
Nota ꝙ inter epiſcopum ꝛ eccliam inferiorē
ꝛ quelibet alia loca pia ē cōmmunio.licet non
tanta ſicut inter epiſcopum ꝛ eccl̄iam cathedra
lem.ꝛ dicit Jnno.ꝙ ꝓpter hanc cōmunionē nō
poſſunt eccleſie inferio2es facere ſtatutum ſine
conſenſu epiſcopi.c.cum ꝯſuetudinis.de conſue
Et nota ſingularit hoc.q2 ille tex.loquit de eccle
ſia cathedrali.ſed Jnno.hic ꝛ hn̄ extēdit ad ec
cleſias inferio2es.ꝛ intellige de ſtatutis ꝯcernē
tibus ſtatum eccleſie.de quo vide plene Jnno.
in dicto.c.cum conſuetudinis.ꝛ bonam glo.in.c.
conſtitutionem.de verbo2um ſignifi.lib.vi.Idē
dicit Jnno.hic in locationibus vt non poſſint
eccleſie inferio2es locare bona eccleſie ſine con
ſenſu epiſcopi.ꝛ hoc intellige quando locatio fi
eret ad magnum tempus.ſecus ſi ad modicum
puta ſi ad.ix.vl ad.x.ānos.ꝓ hoc vide tex.cū gl.

in.c.querelā.ne pla.vices ſuas.ꝛ melioꝛez tex. i cle.i.de re.ec.n̄ alie. Itē ob hanc cōionē n̄ pn̄t eccl'ie iferioꝛes q̄libet ardua negocia ſine cōſē ſu epi explicare.ar.ſ.de iudi.i.c.cām.ꝛ.xvij.q. iiij.in vēditōibus.ꝛ i.c.i.ō ꝑcu.q̄ dc̄a bn̄ nōbis ꝛ adduco bo.tex.x.q.i.c.regēda.ꝛ.c.nouerint. Itē nō ex h̄.ꝙ v̄.cōio it̄ epm̄ ꝛ eccl'iā ē cā cōio nis ſeu diuiſionis relicti.de q̄ dic latius.ut di xi i.c.ꝓcedēti. ¶ Nō ibi cui eſt ſpuali cōiugio ꝙ eps d'r ꝯhē mr̄imoniū ſpuale cū eccl'ia ſua ca thedrali dūtaxat.ꝛ n̄ cū alijs iferioꝛib᷒. ¶ Nō i.ſ.illud ꝙ relictū fē3 ei q nō pōt ꝓpū poſſidē. vt religioſo acq̄rit' eccl'e ꝛ nō pſone cui factū ē l.deo nobis. C.de epiſ.ꝛ cleri.ꝛ.xviij.q.i.c. vni co. Itē nō.ꝙ relictū factū n̄ bn̄ti p̄latōez vl'ad miſtratiōnē eccl'ie.l3 alias ſit bn̄ficiat᷒ pſūit' fe3 intuitu pſone ꝛ nō intuitu eccl'e vbi eſt bn̄ficia tus.pōe exēplū i canonicis.nā canonic᷒ n̄ h3 ad miſtrationē nec p̄lationē eccl'e.vn̄ i dubio relin quēdo canonico n̄ vr̄ teſtatoꝛ habuiſſe r̄ſpectū ad eccl'iā3.q2 n̄ eſt v̄ſile ꝙ religiſſet intuitu eccle ſie ei q n̄ h3 admiſtrationē eccl'ie.hoc verū.niſi ex ꝯiecturis ꝓbaret' ꝯtrariū vt i lr̄a. Et ex h̄ ego induco iſtum tex.de directo ꝯ glo.in.c.pn̄ti.de offi.oꝛdi.li.vj.quā3 vr̄ hic ſeq do.an.i eo ꝙ illa gl.dicit ꝙ bn̄ficiatus nō hn̄s admiſtratōez pōt teſtari ō fructibus ꝑcept' occaſiōe ſui bn̄ficij.ſe cus dicit ſi h3 admiſtratōez.ꝛ mouet' ꝓncipl'r ꝑ iſtū.ſ.ſ3 cēte vt dixi iſte tex.ꝓbat oppōitū.na3 ſolū vult facē dr̄a3 int' hn̄tē admiſtratōez ꝛ nō hn̄tē r̄ſpectū ꝯiecturādi mētē teſtatoꝛis.ſ3 vbi pōt apparē ꝙ teſtatoꝛ habuit reſpectū ad eccle ſiā r̄lictū acq̄rit' eccl'e.nec ē dr̄a it' hn̄tē ꝛ n̄ hn̄tē admiſtrationē.ſed de fructib᷒ bn̄ficij certū ē ꝙ obuenerūt ītuitu eccl'ie ꝛ de bonis eccl'e.ḡ non eſt ſiēda dr̄a it' ꝑſōos. vn̄ eccl'ia poterit petere poſt moꝛtē ſuā.vt clare ꝓbat iſta lr̄a i v̄. niſi ꝓ batio i ꝯtrariū apparēt. Quis āt dicat' hr̄e p̄latio nē ſeu admiſtratōez.dicūt doc.ꝙ vbū p̄latio ſu mitur h̄ large vt ꝯphendat hn̄tes ēt eccl'iā3 cu ratā.ar.i.c.cū ab eccl'iaꝝ.de offi.oꝛ. vbū aūt ad miſtratio v̄ificat' i eo q h3 aliquā dignitatē ſeu miſteriū i eccl'ia ſepatū a ꝯgregatione.l'ſcd'o3 ab batē d'r qs hr̄e p̄latōez qn̄ h3 admiſtratō3 ꝓpe tuā.d'r hr̄e admiſtratōez qn̄ h3 tꝑaleʒ puta eſt vicari᷒ tꝑal'alicuius eccl'ie.ſeu cōmēdatari᷒ ꝛ vtraq3 expō ē bōa. Stricto vō mō qs d'r p̄lat᷒ dixi in.c.ij.de iudi. ¶ In glo.i.i ſi.hec gl.ꝛ ſe quēs gl.nitūt' adducē iura antiq̄ i qb᷒ cauetur de t̄tia l'q̄rta debita epō. S3 tu ꝯcordādo mul ta iura q̄ varie in hac mā vidēt' loq ſcias ꝙ oli3 de oib᷒ redditibus nedū ō moꝛtuarijs eccl'iaꝝ iſerioꝝ debebat' t̄tia ꝑs epō loci.vt hēt' i.c.con ſtitutū.xvj.q.i.ꝛ fuit illud inductū ꝓpt' iopiā3 epatuū. Cū vō poſtea facultates epatuū icepe rūt exereſcere fuit ſtatutū vt medietates oiu3 oblatōnū ſiēdaꝝ i eccl'ijs iſerioꝛib᷒ ōberēt' epō. vt i.c.ātiq̄s.x.q.i.poſtmodū fuit ſtatutū ō t̄tia pte dūtaxat.c.de his.ea.ca.ꝛ.q. S3 cū epatus poſtmodū bn̄ dotarēt' fuit ꝯſtitutū vt p̄t' cathe

dꝛaticu3.i.duos ſolidos foꝛte aureos nihil de beret' epō ab eccl'ijs inferioꝛibus.ita ꝙ de iure ois eccl'ia d3 ſoluē epō ānuati cathedraticū ſic appellatū.q2 dat' in honoꝛē cathedre epal'. hec hn̄t'.x.q.iij.c.i.ꝛ.ij.fuit tn̄ ſtatutu3 ꝙ ſi eps vel let ſbire on᷒ fabꝛice eccl'e inferioꝛis poſſit capē t̄tiā ptē oiu3 redditūū.vt i.c.vno.ea.ca.ꝛ.q.nec iſtud hodie repit' imutatū niſi ex ꝯſuetudie. in telligo tn̄ ꝙ illa t̄tia ꝑs debebat' ſi reliq̄ due ꝑ tes ſufficiebant p̄ſbytero.nā p°. p̄ſbyr' eccl'ie d3 ali.ꝛ de eo qd̄ ſupeſt d3 eccl'ia repari.vt eſt tex. nō.in.c.de his.de eccl'ijs edificādis.ꝛ vide qd̄ ibi nō.ꝛ i.c.i.e.ti. poſtremo fuit ſtatutum vt de oib᷒ moꝛtuarijs ꝛ decimis epō loci debēt' q̄rta q̄ eſt hodie debita ꝛ cōputatur īter iura epalia vt eſt caſus in.c.ꝯquerēte.de offi.oꝛ. ¶ Cū nūc ē exq̄rendū qd hodie debeat' epō.ꝛ nunq̄d de oib᷒ obueniētib᷒ eccl'ijs iſerioꝛibus ſiue i mōte alicuius ſiue i vita. Do. An.vr̄ hic velle ꝙ ō oi bus r̄lict' ꝛ donat'.tā in mōte q̄3 in vita ac obl'o nib᷒ debeatur iſta quarta epō.ꝑſūctoꝛie tn̄ loq tur nec vr̄ mlta iura antiq̄ nec alioꝝ dc̄a rumi naſſe.nā p°.dico ꝙ de redditib᷒ eccl'iaꝝ nihil de betur epō p̄t' cathedraticū ꝑ tex.exp̄ſſū in .c.i. ij.q.iij. idem dico de oblatōibus ſiendis in ali qua eccl'ia.vt eſt tex.nō.j.ō ſtatu regula.c.i.vbi clare pōit' de religioſis.facit.c.nimis.el p°.j.de exceſſi.p̄la. Itē ꝓbatur i.c.ꝯquerēte.ſ. all'.vbi enumerāt' iura epalia.ꝛ nll'a ſit mētio de obla tōib᷒.vnde dico ꝙ de iure antiq̄ debebatur ſi bi ꝑs oblationū.qd̄ hodie r̄uocatū ē ꝑ illud .c. i.x.q.iij.ꝛ alia.ſ. all'ata.ſ3 quarta moꝛtuarioꝝ i.eoꝝ q̄ veniūt rōe funeris ſeu r̄lictoꝝ i mōte ꝛ quarta decimaꝝ debetur epō.vt hic.ꝛ i .d.c.cō querente.ſ3 dubitatio remanet i donat'. int' vi uos.pōe ꝙ aliq̄s ſan᷒ coꝛpoꝛe ꝛ mente donauit aliq̄d eccl'ie nūq̄d quarta ꝑs ōbeatur epō. ꝛ vr̄ p°.ꝙ ſic ꝑ iſtum tex.i v̄.nec ē ibi dimittitur aut donatur. Itē eadē rō vr̄ i donat'.it' viuos ſicut in vltia volūtate.ſ3 ꝯcludo ꝯtrarium iudicio meo. ꝛ p°.adduco.d.c.i.x.q.iij. vbi d'r ꝙ ex quacūq3 oblatione facta eccl'e inferioꝛi nihil d3 eps ven dicare.noie aūt oblatōis venit q̄cq̄d donat' ec cleſie ēt i rebus imobilibus.vt ꝓbat'.xij.q.i.vi dētes.c.cū iter.de v̄.ſig. ¶ 2°.ꝓbo ꝑ .c.cōquerē te .ſ. alle.vbi inter iura epalia nulla ſit mentio de donat'.int' viuos.3°.ꝓbo ꝑ nō.in.c.i. de ſtatu regu.ꝛ ibi glo.expꝛeſſe tenet quā3 nō. ¶ 4°.ad duco in ar.c.de his.j.de ſepul. hoc idem ſentit Hoſti.in ſūma de ſepul.ſ.quod ſi dono.ſcit gl. ꝛ archi.in.d.c.de his. Item facit tex.in. c.pre cedenti.vbi ſolum d'r de relictis in teſt'ō. Item iſte tex.in p̄n°.ibi que teſtatoꝛ ꝓ aīa ſua ꝛc̄. nec ob.iſte tex.in.d.v̄.nec eſt.q2 nō loq̄tur i quarta debenda ab eccl'ia inferioꝛi.ſed recitat tenoꝛe3 c.pontificis.x.q.iij.vbi ſolū diſponitur de r̄lic to vel donato epō.ꝛ d'r ꝙ fuerit donatu3 in du bio cōtēplatione eccleſie.ꝛ ſic ſumus ex̄ caſū.ō quo querimus.ꝛ ſi diceres quare aliud in do natōe inter viuos.dico ꝙ iura voluerūt tantu3

q

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

aggrauare eccłias inferiores.nā cū ſuſtentēt̄ ex
oblationibus fideliū durū eēt ꝙ ep̄us haberet
quartā ꝑtē oīuꝫ.ſed nō tātū ꝑiudiciū fit in reli
ctis i vltima volūtate ⁊ ſic alias in facto cōſului
latius hūc articulū ꝓſequēdo. Sed ē qō nō.⁊
q̄tidiana nūqd iſta quarta mortuarioꝝ ſeu rel
ctoꝝ poſſit tolli ꝯſuetudie.Vincē.⁊ Jo.ſentiūt
ꝙ ſic ⁊ idē Jnn.Sꝫ Hoſti.refert Jnn.mutaſſe
ſñiaꝫ cū qō ō ſcō acciderit iter quēdā epꝫ ⁊ quā
dā eccłiā iferiorē ⁊ dicit ipē Jnn.fuiſſe iſlocutū
ꝙ nō ob ꝯſuetudie debēt̄ quarta.alij dixerunt
ꝙ portio pōt diminui.ſꝫ nō in totū tolli.Hoſti.
vꝛ̄ magis inclinare i ꝑtē ut valeat cōſuetudo ⁊
clarius h̄ tenet in ſūma i ti.de ſepul.in.§.an lici
te.v.qd ſi ꝯſuetudo.Itē tꝫ do.meꝰ do.Car.hic
hāc ſñiaꝫ puto veriſſimā ⁊ allego gl.or.ſꝑ mēti
tenēdā i.c.i.de ſtatu.regu.⁊ iudicio meo credo
ꝙ h̄ ꝓbet̄ i.c.de quarta.de ꝑſcrip.ſꝫ dubitari ꝑt
qd ſi nō appareat de ꝯſuetudie quota portō de
beat̄.dicit Jnn.ꝙ pōt peti quarta.q̄z iura vidē
tur i h̄ ꝯuenire. ego dico ꝙ circūſcripta oī ꝯſue
tudine quarta ꝑs debet̄ epō ⁊ ſic i dubio ꝓce
dit libellꝰ ſuꝑ quarta ꝑte tex.ē in.c.ꝯquerēte ꝑ
alle. ¶ Jn glo.i v̄bo ꝑſuit̄ ibi ſi magna vł lōga
fuit dilectio ⁊c. ¶ Nō gl.ꝙ cōtͣ ꝑſūptionē iurł
vꝛ̄ admitti ꝓbatō ēt ꝑ ꝯiecturas dūmō ꝯiectu
re ſint vehemētiores illis ſuꝑ q̄bus ius fūdauit
ꝑſūptōēꝫ.nā vna ꝑſūptō tollit̄ ꝑ aliā vehemētō
rē vt nō.i.c.lr̄as.de ꝑſūptio.Jdē dicūt doc.quā
do ex qualitate rei pōt ꝑſumi ꝙ ꝑſona fuit con
tēplata ⁊ nō dignitas vt q̄z aliq̄s religt̄ vł dona
uit epō falconē vł canē venaticū i q̄bꝰ delectaba
tur ⁊ idē dic i ſimilibꝰ. ¶ Jn gl. i v̄bo ſecus ibi
⁊ cū aliqd dat̄ eccłie ⁊c.ex iſta ꝑticula uſq̄ꝫ ad
finē collige tertiā ſolutōēꝫ q̄ ē verior ꝑcedētibꝰ
quā ſic declara.quādo relictū fit eccleſie q̄zuis
nō apponat̄ dictō taxatia tm̄ nihilominꝰ ituitu
eccłie fit relictū nō autē intuitu ꝑſone alicuiꝰ cū
aūt bona acq̄rūt̄ eccłie nō pōt epꝰ excludi q̄z eſ
ſet eū excludere ab admiſtratōe ⁊ alimēt̄ q̄ ſibi
debent̄ iure publico qō ius ꝑuata diſpō teſtato
ris imutare nō pōt.Ex quo infero ꝙ teſtator q
diſpoſuit bñficiū fūdādū poſt mortē ſuā nō pōt
ſtatuē vt ꝯfirmatio ſeu ſubiectio ſpectet ad aliū
q̄ꝫ ad epm̄.q̄z nō pōt mutare generalē ꝯſtitutio
nē canonū de quo vide bonū tex.cū ibi nō.in.c.
cū dilectus de cōſue.ſꝫ qñ religt̄ epō tm̄ vꝛ̄ con
tēplata ꝑſona ⁊ non dignitas nec aliq̄ ꝯmittit̄ ꝯ
ius q̄z nullo iure cauet̄ vt de relicto ſcō ꝑſone e
piſcopi debeat̄ portō eccłie imo potius iuuit̄ ꝯ
riū vt h̄ pꝫ in relicto ſcō a ꝓpinquo ⁊ hāc ſolutō
nē ſētit ēt Jnn.alij alr̄ ſoluūt.ſꝫ ꝑdcā ſufficiunt
Jn glo.in v̄bo nec ē ibi ſub ꝓꝑo noīe nō.ſinglr̄
hāc ꝑticulā gl.uult ꝙ relictū factū ab extͣneo ha
bēti admiſtratōem eccłie ſub noīe ꝓꝑo ꝑſumit̄
relictū intuitu eccleſie ⁊ bñ ꝓbat h̄ dictū.l.ānua
all̄.in gl.ſm̄ vnū itellectū ⁊ lꝫ do.meꝰ do.Car.i
telligat dictū ꝓcedere qñ ſuit expſſū ēt nomen
appellatiuū.ſ.dicēdo reliq̄ h̄ petro epō ꝑuſienſ
ego idē tm̄ dico eē ſi nomē ꝓꝑū dūtaxat fuit ex
ꝑſſū ⁊ h̄ voluit iſta glo.⁊ ꝓbo ꝑ iſtū tex.iducē
do ſic.relictū factū a ꝓpinquo expſſo noīe di
gnitatis tātū ꝑſumit̄ relictū ꝯtēplatōe ꝑſone ꝓ
ꝑt cōiecturā ꝓpinq̄tat̄ ita ⁊ fortius debemꝰ di
cere ꝙ ſi relictū fit ab extͣneo noīe ꝓꝑo expſſo tā
tū ꝙ ꝑſumat̄ relictū intuitu eccłie q̄z nō ē viſibe
ꝙ ab extͣneo fiat relictū habēti admiſtratōēꝫ ꝯtē
platōe ꝑſone.q̄z nemo ꝑſumit̄ iactare ſuū.l.cuꝫ
ō idebito.ff.ō ꝓba.c.ſuꝑ h̄.de renū.facit qō nō.
gl.nō.i.l.cū qd.ff.ſi cer.pet.⁊ vide ad idē gl.nō.
i.c.ij.§.e.ti.li.vi.vbi dicit̄ ꝙ ſi q̄s reliquerit exe
cutorē teſtamēti amicū ſuū ſub noīe dignitatis
mortuo iſto executore officiū nō tñſeat in ſuc
ceſſorē i dignitate.⁊ nō.ex illa glo.⁊ ex iſta ꝙ id
qō diſponit̄ rōe affectōis ꝓpinq̄tatis vēdicat ſi
bi locū i amico. ¶ Jn eadē.gl.ibi ſecus ſi aliqd
det̄ aduerte q̄z gl.h̄ iepte loq̄t̄ iudicio meo licꝫ
habeat bonū ſenſū.nā ꝑ formauit q̄ōnē qō in re
licto facto ab extͣneo ⁊ nūc dicit ſecus ſi aliqd de
tur epō int̄ viuos ituitu amicitie ⁊c.nā vꝛ̄ taci
te velle ꝙ aliud ſit in donato iter viuos q̄ꝫ i reli
cto in vltīa volūtate qō falſū ē quo ad caſū nr̄ꝫ
nā ſi extͣneus teſtator habuiſſꝫ lōgaꝫ ⁊ magnam
amicitiā cū ꝑlato relictū ꝑſumit̄ factū intuitu ꝑ
ſone vt voluit glo.ſ.i v̄bo ꝑſumit̄ ¶ Jn glo ibi
ſancimus glo.nō ſoluit ſed dic ꝙ illud.c.loq̄t̄ in
dubio.nā donatō ſeu relictū factū ꝑ ꝑlatū ab ex
neo ꝑſumit̄ intuitu eccłie.h̄ verꝫ niſi alie cōiectu
re ſint i cōtͣriū vt h̄ apparet rōne ꝓpiq̄tatis.Et
ſi.glo.vult q̄ gl.ꝙ aliud ſit relinquere canonicis
eccłie q̄ꝫ ipī eccłie.i ꝯtͣriū facit.l.ciuibꝰ.alle.i gl.
vbi dicit̄ ꝙ relictū factū ciuibꝰ vꝛ̄ factū ciuitati
⁊ in h̄ varia ſcribūtur h̄ ⁊ i.d.l.ciuibꝰ ⁊ vide gl.
i.c.pōtifices.xij.q.ij.pōt dici ꝙ aut relictū factū
ē canonicis maxie aliq̄bus ⁊ ꝑſertiꝫ expſſis no
minibus ꝓꝑijs ⁊ tūc relictū non acq̄rit̄ eccłie
⁊ hoc forte voluit glo.i.d.c.pōtifices dū ponit
exēplū qñ teſtator dicit reliquo canoīcis iſtis ⁊
facit h̄ tex.i.§.illud.qñq̄ꝫ relictū ē factū ſimplr̄
canonicis eccłie ⁊ tūc reſpectu acq̄ſitionis for
te eſt dr̄ia int̄ h̄ relictū ⁊ relictū factū eccłie quia
ſoli canonici nō repꝛ̄ſentāt totā eccłiā cū ſint ibi
habētes dignitatē capellā ⁊ ſilēs ſꝫ ſolū acq̄rit̄
ipīs canoīcis ar.op.in.c.ꝑ exēptōnē.ō ꝑuile.li.
vi.vbi aliō ē eximē eccłiaꝫ q̄ꝫ eximē canonicos
ſꝫ reſpcū q̄rte ōbite epō nō puto dr̄iā.nec ob.l.
ciuibꝰ q̄z ciuitas reſpcū acq̄ſitōis ſolūmō repꝛe
ſentat̄ ꝑ ciues ñ ſic eccłia ꝑ canoīcos tm̄. ¶ Ex
gl.q̄ro.ſ.viſū ē quā portōēꝫ dꝫ hr̄e epꝰ de reli
ctis factꝭ eccłie iferiorꝭ.Nūc q̄ro quā portōem
debꝫ habē de relictis factis eccłie cathedrali ⁊
qd eſt.Jnn.dicit ꝙ quartā.Hoſti.dicit ꝙ dimi
diā.Vincē.dicit ꝙ relictū dꝫ diuidi iter epm̄ ⁊
eccłiaꝫ ſicut alia bona eccłie ⁊ hoc mihi placet.
nā q̄cq̄d ꝑuenit eccleſie cathedrali ſꝫ iura debꝫ
diuidi in quatuor partes quarum vna debetur
epiſcopo pro ſe ⁊ ꝓ familia ſua.ſcōa clericꝭ ſui
uientibꝰ vt canonicis ⁊ alijs.tertia pauperibus
quarta fabrice.xij.q.ij.c.quatuor ⁊.c.cōceſſo.⁊
forte ob hoc dicit tex.in principio ꝙ epiſcopus

dꝫ hr̄e ētiā vł quartā ſcd̄ꝫ diuerſas ꝯſuetudies
ita ꝙ iſte tex. i pn̄. vr̄ de directo ꝯ. Ho. naꝫ hic
papa diſponens pncipalr̄ ſup ꝛlict̄ fact̄ eccleſie
cathedrali ł epō dicit ꝙ regłr̄ debet̄ ꝫ ł quarta
ſcd̄ꝫ ꝯſuetudinē. ꝛ in hoc concordat cū iuribus
antiqs. qꝛ vt dixi de bonis eccłe epiſcopus hꝫ
ſolū quartā partē. abb.

16 Rainucius In bonis pa
tris matris ꝛ
auie hꝫ qs debitā iure nāe i q̄ grauari
neqt ꝛ fili⁹ rogat⁹ de reſtituēda hēditate ſb cō/
ditōe detrahit debitū iure nāe ꝛ trebellianicā i
qua ꝯputāt fruct⁹ p⁹ liꝫ ꝯt̄. pcepti p⁹ factū. ꝫ au
ditoris dati p papā ꝓnūcia. ibi cū aūt. ꝫ. ꝓnun
ciatōis p papā ꝯfirma. ibi nos igitur pma ꝛ ꝫ
ps ſbdiuidi pn̄t. ſꝫ ptes patent i tex. ¶ Nō p⁹.
ex pn̄. ꝙ filius qn̄qꝫ denoiat̄ a mr̄e ſicut iſte q
vocabat̄ Raynuci⁹ d̄ clera. ꝯtū dꝫ tn̄ eē d̄ iure
dꝫ ei filius denoiari a pr̄e ꝛ n̄ a mr̄e. c. Raynal
dus. j. e. ꝛ h qꝛ ſeqt̄ familiā ꝛ agnationē patris
ꝛ n̄ mr̄is. c. ij. de ꝯuerſ infideliū. ꝛ inſti. de legi.
agna. tute. §. i. ſꝫ iſtud de quo hic pōt cōtigere
ſcd̄ꝫ Jo. an. aut ꝓpē fauſtum ſupbie. qꝛ mr̄ erat
nobił. ł qꝛ forte dudū deceſſerat pr̄. ꝛ ſic dnoia
t⁹ fuit a mr̄e als nō. Et ex hoc ꝛ ex tex. nō. ꝙ in
diſpōe filij ſit qn̄qꝫ mētio d̄ pr̄e ł d̄ mr̄e n̄ ꝙ diſ
poſitō ł ei⁹ effectus ꝯferatur i pr̄eꝫ ł i mr̄eꝫ. ſed
cā demōſtratōis. Et ideo plꝫ Bar. ſn̄ia in. l. cuꝫ
aliq. C. de iure delibe. vbi dicit ꝙ ſi legatum ſit
filio maritini n̄ vr̄ relictū ꝯtēplatōe pr̄is. ſꝫ po/
tius ſit mētio de pr̄e cā demōſtratōis. ꝛ maxie
qn̄ exprimētur nomē ꝓpriū filij. nec ob. d. l. cum
aliqs. qꝛ loqtur i ſuo. ꝛ ſic fuit exp̄ſſa q̄litas. q̄
ſi eēt vła relictū de iure acqritur dn̄o. ꝛ ſic legā/
do ſuo alicuius vr̄ ꝛlictū ꝯtēplatōe dn̄i. ſꝫ ſec⁹
in filio. qꝛ qualitas filiatōis n̄ facit relictū acq/
ri patri. qꝛ poſſet eſſe emācipatus ꝛ maxie ho/
die cū filioſa. acquiratur ꝓpetas i aduēticijs.
ſꝫ ſi fieret mētio de pr̄e ꝛ de patria ptāte. tc idē
in filio qd̄ dixi i ſuo ſcd̄ꝫ Bar. ibi. ſed ego ad/
huc hodie dubitarē propt̄ rōeꝫ pmiſſā. qꝛ qua
litas ꝓpē patrie ptātis neceſſario nō infert vt
ꝛlictū acqrat̄ patri niſi ſolū quo ad vſufructuꝫ.
¶ Nō ibi religt certa bōa ſua ꝙ verbū relinq̄
adiectū vniuerſitati bonoꝝ iducit inſtitutionē
pꝫ hic. nā n̄ dr̄ ꝙ inſtituit adiectā heredē in bo
nis ſuis. ſed ꝙ religt ſibi ceta bona ſua. quod d̄
bet itelligi iure iſtitutōis als nō eſſet teſtm̄. ga
ſine hēde ceſſat teſtm̄. vt inſti. de lega. §. an̄ he/
dis. Aduerte qꝛ plus vr̄ ſinglr̄ ꝓbare iſte tex.
ꝙ vbū relinq̄ relatū ad pſonā q̄ de iure cōi dꝫ
iſtitui operatur inſtitutōeꝫ ꝛ n̄ ſimplex legatū
ꝓbat̄. qꝛ iſte religt Altherochē domū ꝛc. nec
dixit iure iſtitutōis. ꝛ nihilomin⁹ ualuit teſtm̄
quod n̄ valuiſſꝫ ſi n̄ fuiſſet filia iſtituta hēs ſal
ti in aliq̄ re. vt in auc̄. vt cū d̄ appellatōe cogno
ſcitur i. §. aliud quoqꝫ capłꝫ. ꝛ q̄ꝫq̄ꝫ Bar. ſētiat
oppoſitū in. l. cogi. in. §. ꝛ gn̄aliter. ff. ad trebel.
tn̄ bal. ſeqtur primū dictū. de quo in. l. quotiēs
C. d̄ hēdi. inſti. ꝛ ſatꝫ ꝓbatur h n̄ ſupplēdo ꝓut
glo. vr̄ ſupplē. ꝛ maxie h ē admittenduꝫ ꝓpter
equitatē. qꝛ iuris ipiti neſciūt dicē ꝛliquo iure
inſtitutōis ꝛ vba ſūt itelligēda ſcd̄ꝫ qualitates
pſonaꝝ int̄ quas ꝓferūtur. c. magne. j. de voto
facit. c. ꝫ. ꝓximū. vbi pōderatur an ꝛlictū fiat a
conſāguineo an ab extneo. ¶ Nō ibi domuꝫ ꝛ
quēdā ortū ꝙ legata domo nō venit ortus niſi
exprimatur. ſꝫ itellige qn̄ ort⁹ n̄ coheret domui
als ſecus. vide gl. cū cōcor. ibi alł. xij. q. ij. in. c.
ſi. ¶ Itē nō ꝙ ſbſtit⁹. facta i pſōas duoꝝ q ſūt
diſpāis gradus vr̄ fca eq̄lit̄. vꝫ vt qſqꝫ admit/
tatur ꝓ parte dimidia. nā hic Altherocha ꝛ fi
li⁹ erāt diſparis grad⁹ reſpc̄u teſtatoris ꝛ nihil
ominuſ vidētur ſubſtitui equalit̄. ꝛ plus ꝓbat
iſte tex. ꝙ ſubſtitutio facta in pſonā pr̄is ꝛ filij
nō videtur facta ordine ſucceſſiuo. vt pus hēat
pr̄ ꝛ poſtea fili⁹. ſꝫ equalr̄ ꝛ eodē tpe admittā
tur ad effectū ſubſtitutōis. d̄ mā plene p Bar. i
l. gallus. §. ꝛ qd ſi tātū. ff. de libe. ꝛ poſthu. nam
h Altherocha ꝛ fili⁹ q fuerūt ſimplr̄ ſbſtituti
pit ꝛ eodē tpe petebāt bona ex cā fideicōmiſ/
ſi. ¶ Nō vlterius ꝙ ſbſti⁹. cōpēdioſa fca p vbū
cōe vt p verbuꝫ ſuccedat ibit̄ ad fideicōmiſ. ſi
iſtitutus moritur p⁹ pubertatē ēt ſi nō ſit appo
ſita dictio qn̄qꝫ. naꝫ h fuit facta ſimplr̄ ſbſti⁹. vt
ſi adiecta dcedēt abſꝫ liberis Altherocha ꝛ ſo
boles ſibi ſuccederēt. nec expirauit ſubſti⁹. iſta
p aduentū pubertat̄. qd̄ bn̄ nō. qꝛ cōit̄ ſolet ap/
poni illa dictio qn̄cūqꝫ. ꝛ hoc declara. vt. j. lati⁹
dicaꝫ. ¶ Nō in verbo mortuo ar. op. ꝛ quaſi
expſſū ꝙ tutores pn̄t cōſtituē dotē pupille ꝛ ꝓ
hoc hodie vide bonū tex. in. l. tādeꝫ etiā. C. de
epi. audi. vbi dr̄ ꝙ ſi pr̄ eſt demens vł furioſus
pn̄t ipi⁹ tutōes ł curatores ꝯſtituē dotē filiab⁹
ipi⁹ demēt̄. Et intellige ꝙ iſta adiecta tpe quo
fuerat tradita nuptui erat viripotēs. ita ꝙ ma/
litia ſupplebat etatē als nō valuiſſet mr̄ioniuꝫ.
vt i. c. ꝯtinebatur. d̄ deſpō. ipube. ſꝫ adhuc non
pfecerat xij. annos qd̄ pꝫ ex eo. qꝛ erat ſb tuto
ris ptāte. nā officiū tutoris extiguitur p aduē/
tum pubertatis. de quo i. l. i. ꝛ. ij. C. qn̄ tuto. vel
cura. eſſe deſināt. Ex quo infero ꝙ viripoten/
tia ꝛ malitia ſupplet defectuꝫ annoꝝ quo ad ꝯ
hendū mr̄ioniū. ſꝫ nō quo ad hoc vt eximat̄ a
tutoris ptāte. ſed oꝫ ꝙ femia ꝯpleuērit. xij. annū
maſculus. xiiij. idē dicim⁹ quo ad facultateꝫ te
ſtandi. ꝓut legit̄ ꝛ nō. in. l. qua etate. ff. e. ti.
¶ Nō ꝙ iudiciū pōt fūdari i pſonaꝫ tutoris.
noie pupilloꝝ. nā ſol⁹ tutor fuit ꝯdēnat⁹ h pōt
ēt fūdari i pſonā pupilloꝝ cū auc̄te tutoris. de
quo in. l. i. ff. de admi. tuto. ¶ Nō ꝙ ab eadem
ſn̄ia pōt vtraqꝫ ps appellare. qn̄qꝫ tn̄ iterdicit̄
vni pti appellatio ſi altera ps appellauit. vt in
l. oēꝫ honorē. C. qn̄ ꝓuoca. nō eſt ne. ſed ponit
caſū ſpālēꝫ reſpectu expēſaꝝ tm̄. ſꝫ reglr̄ ſi ſn̄ia
cōtinet plures articulos q̄libet ps pōt appella/
re. de quo vide qd̄ le. ꝛ nō. in. c. ſignificauerunt
de exceptōib⁹. ¶ Nō in vbo cuꝫ aūt ꝙ iudex
appellatōis pōt n̄ ſolū ꝓnūciare male vel bene
appellatū. ſed etiā d̄ nouo cōdemnare ſi iudex

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

a quo omiſit ꝯdēnatōem iuridicā. Ex quo īfer
tur ꝙ ſi actoꝛ appellauit a ſnīa abſolutoria iudex
appellatōis nō ſolū ꝓnūciabit male iudicatū ⁊
bn̄ appellatū.ſ ēt ꝯdēnabit reū actori ſi de iure
venit ꝯdēnādus.⁊ ꝑ h̄ tex.op.i.c.cām.de re iu-
di.⁊ i.l.cū apud.ff.iud.ſol.⁊ ibi ꝑ bar.⁊ cū h̄ tē-
pamento debēt intelligi notata ꝑ eū i.l.eos .C.
de appella.⁊ ſic limita tex.ij.q.vi. i fi.imo pl⁹ ele
gant̄ ꝓbat iſte tex.ſ.ꝙ iudex appellatōis pōt re
foꝛmare ſnīaꝫ vbi ꝑpēdit eā de iure refoꝛmādā
ēt ſi non allegeť ꝑparte. hoc eliciť ex tex.h̄ mō
nā de quarta debita iure nature adiecte filie te
ſtatoꝛis nulla fuit fcā mētio ꝑ tutoꝛē.ſ ſolū di-
cebat de tota hereditate deducēdā quartā tre-
bellianicā ⁊ tertiā clere ⁊ addelaſie.ſ iudex ap
pellatōis ꝑpēdēs ꝙ ēt quarta iure nature ſibi ď
bita erat ēt deducēda ſuppleuit defectū p̄ris ⁊
ꝓnūciauit eā deducēdā ⁊ retinēdā qḋ ē ualde
nōbile ⁊ exp̄ſſe hoc ſentit Inn.h̄ in fi.appar⁹ ſui
dicēs ꝙ iſta eſt ſupple: iuri ⁊ nō facti nec putes
h̄ ſpāle i iudice appellatōis.nā foꝛtius h̄ ꝓcedit
in quolibet iudice. ¶ Et ex p̄dcis īfero ad vnū
generale ꝙ vbicūqꝫ aliqḋ ius ex deduciť i iudici
um ꝯpetit ꝑti lꝫ ps ignoꝛet pōt ⁊ debꝫ iudex ex
officio ſupplere.qꝛ illḋ ē ſibi notū ⁊ notoꝛiū vt
iudici.facit qḋ legiť ⁊ nō.i.l.i.C.vt q̄ dͤſūt aduo
ca .⁊ i.c.boned p̄ de poſtu.p̄la.bene facit.c.cuꝫ
dilect⁹.ď cōſue. ¶ Nō ꝙ i legitia q̄ debeť filio
nō pōt aliqḋ grauamē a patre appōi ¶ Jte nō
ꝙ ꝯſuetudo pōt diminuere poꝛtōeꝫ debitā filio
ex bonis paternis ⁊ maternis ⁊ dicit Abb.alibi
nō ita bn̄ ꝓbari. Sꝫ certe vt ēt ſētit Jo.an.tex.
iſte h̄ apte n̄ ꝓbat.ſꝫ ſolū ꝓbat vt ꝯſuetudo poſ
ſit inducere de q̄bus rebus ſit detrahēda legiti
ma filij ita ꝙ poꝛtō nō detrahať vľ diminuať in
q̄litate.foꝛte eni habebat cōſuetudo vt tota le-
gitima detraheretť ſolū de bonis imobilib⁹ ⁊ n̄
de mobilib⁹.⁊ h̄ facit ꝓ ſtatutis quotidianis in
q̄bus caueť vt filia dotata nō ſuccedat cū fratri
bus nūq̄d valeat hoc ſtatutū cū diminuat poꝛ-
tionē ſibi debitā.⁊ poſſet queri generalr̄ nūq̄d
ſtatutū vľ cōſuetudo poſſit tollere hāc legitimā
debitā filio. Ricardus malūbꝛe diſputauit vt re
fert Cy.in.l.ſancimus.C.de nup.⁊ finalr̄ con-
cludit ꝙ pōt diminui nō autē in totū tolli qꝛ eēt
ꝯ equitatem naturalē. Jtē qꝛ h̄ poꝛtio ſuccedit
i locū alimētoꝝ q̄ ď iure naturali debēť filijs ab
ip̄is parentib⁹.i.di.ius naturale.facit.l.cū rō.ff.
de bonis dāna. Sꝫ Cy.ibi repꝛobat ⁊ ſequitur
Bar.⁊ ſentit Dy.i regula īdultū.ď re.iur.li.vi.
⁊ vide ꝑ Bar.i.l.ticio cētū.§.fi.ff.de cōdi.⁊ de
mon.moueť iſti p̄cipalr̄ qꝛ iſta poꝛtio ē de iur̄
ciuili ğ pōt tolli ꝑ ius ciuile.ſtatutū aūt ē ps iurl
ciuil.l. oēs ꝑpli.ff.ď iuſti.⁊ iur̄ ⁊.i.di.ius ciuile.
Jtē nō eſt veꝝ ſimpl̄r ꝙ iſta poꝛtio ſuccedat lo-
co alimētoꝝ q̄ debenť iure naturali qꝛ ſi h̄ eſſet
veꝝ ſeq̄reť ꝙ mater nō teneretť aliq̄d dimittere
filio ⁊ foꝛtius nec auia cū p̄r teneať alere filios
l.ſi q̄s a liberis.ff.de libe.agno. Jtē pater teneť
maritare filias ⁊ non mater vt nō.in.l.fi.i fi.C.

de dot.ꝓmiſ. Jtē pone ꝙ filius ſit induſtrioſus
ita ꝙ poteſt ſibi querere alimēta quo caū pater
non teneť alere filiū.d.l.ſi quis a liberis ğ ſeque
reť ꝙ pať vľ mať nō tenerēť aliq̄d dimittere fi-
lio.qꝛ ceſſat cā alimētoꝝ.⁊ ſic cōcludūt iſti ꝙ de
rigoꝛe iuris cōſuetudo vel ſtatutū pōt in totuꝫ
tollere iſtā legitimā ⁊ ſic foꝛtius valebit ſtatutū
in termis p̄alle.vt dote cōtēta ⁊c̄.ſed do.de ro-
ta deciſi.xviij.attigūt hanc q̄ōneꝫ ⁊ referūt ꝯꝛi-
as opiones.ſꝫ collectoꝛ deciſionū cōcludit ſta-
tutū vel cōſuetudinē valere dūmō nō multū ab
ſoꝛbeat debitū iure nature ⁊ ſic vr̄ quaſi ſentire
cū Ricardo ⁊ hāc opi.vr̄ hic ſeq̄ do.anto. licet
multū ſuccicte attigat iſtā q̄ōnem . Ego crede-
rē ꝙ vbi filius nō haberet al̄s vn̄ viueret nō va
leret ſtatutū in totū abſoꝛbēs.moueoꝛ.nā ď iu-
re ciuili ſpurio nihil debeť vt i auc̄. ex cōplexu
C.de inceſ.nup.⁊ tn̄ ius canoicū ſequēdo eq̄ta-
tatē naturalē diſponit vt ſpurio debeať alimen
ta.c.cū haberet.j.de eo q̄ duxit in m̄rimonium
⁊c̄.ergo foꝛti⁹ h̄ idē dicēdū in legitimis vt ſi ius
ciuile vult excludere poſſit ius canonicū illū ri-
goꝛē tollere ⁊ tēꝑare.nā in iſtis ſtandū ē iuri ca
noico vt nō.i.d.c.cū haberet. Sꝫ vbi filius ha-
beret al̄s vnde viueret ꝓcederet opinio ꝯꝛia vt
valeat cōſuetudo vel ſtatutū ēt i totū abſoꝛbēs
legitimā.qꝛ ceſſat eq̄tas naturaľ de qua.ſ̄. ⁊ mi
litat alia rōn quā licitū debet eē patri ſicut cuili-
bet ē licitū diſponere de re ꝓp̄a ad libitū.qꝛ i re
ſua q̄libet ē licitus moderatoꝛ ⁊ arbiť inſti.ď re
rū diui.i.§.ꝑ traditōeꝫ.⁊ i.c.de his.de ſepul.qḋ
nō. ¶ Jn glo.i.ibi valuit quiquagita quatuoꝛ
h̄ dicit glo.cā exēpli nā idē fuiſſꝫ iudicatū ſi pl⁹
vel minus valuiſſet. Et vt deť materia neſciēti
bus diuidēdi al̄s hereditates diuidamus iſtam
rainucij ⁊ p̄ſuppoito ꝙ dicit glo.ꝙ h̄ hereditas
valuiſſet q̄nquagita quatuoꝛ.p̄ debꝫ deduci ter
tia matris.ſ.clere q̄ ſibi debebať iure ſpāli qꝛ ſu
ꝑuixit marito ſuo p̄ri rainucii.⁊ h̄ tertia ꝯſiſtit
i.xviij.⁊ ſic remāſerūt.xxxvi.ex q̄bus ēt venit
deducēda tertia adelaſie vxoꝛis rainucij qꝛ ſuꝑ
uixit marito ſuo ⁊ h̄ iure ſpāli vt.ſ̄.dixi.⁊ h̄ ter
tia ē.xij.⁊ ſic remāſerūt i hereditate rainucii.xx
iiij.dūtaxat.expediamus p̄ illas duas tertias .
ex tertia clere ďbēť iure nature altherochę tres
nā ambabus neptib⁹ de iure cōi ꝓ legitia debeť
tertia.ſꝫ ex.xviii.q̄ fuerūt clere tertia ē ſex ⁊ ſic
tria debēť altherochę iure nature.q̄ndeci vero
tā iur̄ nature q̄ꝫ rōe donatōis ꝑtinēt ad adiectā
Ex tercia adelaſie ďbēť duo altherochę q̄ꝛ tertia ſua ꝯſiſtebat i xij. Tertia vō ps q̄ debeť nep
tib⁹ iure nāe erūt q̄tuoꝛ ⁊ ſic duo ꝓ ſua pte tāge
bāt altherochā.x.vō iur̄ nāe ⁊ ꝑꝑ vēditōeꝫ reſi
dui tāgebāt aliā ptē ⁊ ſic ex his duab⁹ tertijs.v.
ſolū ďbēť altherochę.xxv hr̄dib⁹ adiecte ⁊ i ill̄
q̄nqꝫ fuit refoꝛmata ſnīa p̄mi iudicl q̄ male ꝓnū
ciauit illas duas tertias itegralr̄ ďducēdas.
Nūc ďſcēdam⁹ ad hr̄ditatē rainucij q̄ vt dixi ꝯ
ſiſtebat i vigitiq̄tuoꝛ ex q̄b⁹ dꝫ p̄ ďtrahi tētia ďbi
ta filiab⁹ iur̄ nať e i q̄ nō potuerūt grauari ⁊ ſic

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

octo quorũ quatuoꝛ debẽt᷑ Alberoce ĩ qb⁹ dꝫ
cõputãe relictũ ſibi factũ reliq̃ q̃tuoꝛ ptĩnẽt ad
adiectã.Remãſerũt ſexdeci ĩ qb⁹ adiecta fuit iſti
tuta hẽs ꝛ rogata vt reſtitueret ſoroꝛi ſi dece-
dẽt ſine liberis.ꝛ adueniẽte caſu reſtitutõis d
trahit quartã trebellianicã q̃ ẽ q̃tuor. ꝛ ſic.xij.
veniũt rẽſtituẽda ex cã fideicõmiſſi. hẽbit g̃ Al
berocha iſta duodeci iure iſtitutõis.ꝛ q̃tuoꝛ
iure nãe.ꝛ ſic ſexdeci ꝛ.v.ex ill' duab⁹ ẽtijs.ꝛ ſic
xxi.adiecta võ hẽbit.xxv.ex ill' duab⁹ ẽtijs.ꝛ q̃
tuoꝛ de iure nãe.ꝛ ſic.xxix.alia quatuoꝛ p tre-
bel.ꝛ ſic trigitatria.Sꝫ trigita tres ꝛ.xxi.con-
ſtituũt.liiij.ꝛ ſic hẽs totã hẽditatẽ Raynucij.
ꝛ iſto mõ capiũt iuuenes modũ diuidẽdi alias
hẽditates defunctoꝝ. ¶ In glo.i vbo rẽliquẽs
ibi ſũt ille due auctẽ.vna icipit nouiſſima alia ſe
cũdũ q̃ſdã icipit ñ liceat.h tñ ñ ẽ ĩ illo ti.d ioffi.
teſta.iõ gl.errant.ſꝫ ẽ.C.de liberis pterit.Et in
fi.glo.ñ itelligas q̄ iſtitutus ĩ re certa hẽatur p
oia loco legatarij.ſꝫ q̃ ad quedã hẽtur loco le-
gatarij.ꝛ quo ad quedã loco hẽdis.de q̃ dicẽ-
dũ.vt in.l.quotiẽs alle.ĩ glo.ꝛ iter ceteros effe
ct⁹ opatur vnũ nõbilẽ effectũ iſtitutio ĩ re cẽta
qꝛ cohẽde vl' nolẽte adiẽ hẽditatẽ iſte iſtitut⁹
ĩ re cẽta hẽbit hẽditatẽ ĩ totũ.qꝛ ñ põt teſtatoꝛ
p pte decedẽ teſtat⁹ ꝛ pro pte iteſtat⁹.l.i.§.ſi ex
fũdo.ff.de hẽdi.inſti.quã vtilitatẽ ñ ꝯſequẽtur
iſte ſi foret pur⁹ legatarius.imo pdẽt legatũ ex
q̃ ex teſtõ nõ aditur hẽditas.C.ſi omiſſa cã te-
ſta.quaſi p totũ. ¶ In gl.iij.ibi fuerit ꝯpẽdio-
ſa h glo.vr̃ velle in iſto pñ⁹ q̄ h ſbſti⁹ fuerit ꝯpẽ
dioſa.ſꝫ ĩ.quaſi in me⁹ dicit q̄ fuit fideicõmiſſa
ria.ꝛ hoc qꝛ adiecta q̃ fiũt hereſ p⁹ loco iſtituta
detraxit quartã trebellianicã ĩ reſtõe q̃ ſolũ de
trahiẽ ex ſbſtitutõe fideicõmiſſaria.vt pꝫ inſti.
de fideicõmiſ.hẽdi.p totũ.Sꝫ vt itelligas mãꝫ
ꝛ hẽas itellectũ huius.c.ꝛ.c.ſi pr̃.e.ti.li.vi.ſciaſ
q̄ ſbſtitutõ ẽ z⁹ vel vltioꝛ iſtitutõ.nã iſtitutio
fit d eo q ĩ p⁹ gradu ẽ iſtitutus hẽſ. ſbſti⁹ fit d eo
q ẽ ſbſtitutus.i.loco z⁹ iſtitutus l' ꝫ⁹ vl' vlterioꝛi
nã teſtatoꝛ põt facẽ plẽs gradus ĩ teſtõ oꝫ ei p⁹
neceſſario q̄ iſtituat heredẽ ſine quo ñ ẽ teſtm̃
i.§.añ heredis.inſti.de lega.ſi võ vult pcedere
ad vlterioꝛa põt.Sꝫ q̃ñqꝫ vult ſibi puidẽ ĩ ca-
ſu in quo heres nõ vellet adire l' alio mõ ſibi p
uidere.ꝛ ob h fcit ſbſtitutõeꝫ.ꝛ hec ſbſti⁹ ẽ du-
plex.q̃dã directa.ꝛ q̃dã indirecta ſeu obliqua.
directa ẽ illa p quã ſbſtitutus capit hẽditatẽ ſi
ne fcõ alti⁹ ex diſpõe teſtatoris.ita q̄ ñ oꝫ rẽcur-
rere ad pmũ hẽdẽ.ſed adeundo hẽditatẽ effi-
citur dñs.l.cũ heredes.ff.de acq.poſ.exẽplũ in
ſtituo titiũ hẽdẽ.ꝛ ſi non erit heres ſẽpꝛoni⁹ ſit
heres.h caſu nihil detrahitur p pmũ heredem
ꝛ idẽ dic in qualibet directa ſbſtõe.nã ex ea nõ
detrahitur aliqua q̃rta p pmũ heredẽ. vt in.d.
c.ſi pr̃.vbi veniũt oia bõa ad pauperes directe
ſbſtitutos ſine deductõe alicui⁹ q̃rte. Indire-
cta ſeu obliqua ẽ ille p quã hẽditaſ capiẽ p ma
nus pmi hẽdis.vñ dr̃ idirecta. qꝛ imediate nõ
ſuccedit teſtatoꝛi.ſꝫ capit de mãu alti⁹ ꝛ ex h⁹

mõi hereditate capit hẽs p⁹ iſtitut⁹ quartã ptẽ
totius q̃ appellaẽ trebellianica ex noie actoris
q iduxit illã.exẽplũ h⁹ fideicõmiſſarie põe vt i
gl.capiẽ aũt iſta q̃rta ppẽ onera q̃ ſubijt pm⁹
hẽs.vñ ne fruſtra ſit hẽſ puidit ille trebellian⁹
vt in reſtõe poſſit deducere quartã ptẽ toti⁹ ap
pellaẽ iſta fideicõmiſſaria.qꝛ ꝯmittebaẽ olim i
totũ fidei pmi hẽdis.ñ ei cogebaẽ reſtituẽ.ſed
hodie cogiẽ.l.pe.C.ad trebel.ꝛ iſti.de fideicõ-
mi.hr̃di ĩ pñ.h eadẽ appellaẽ obliqua per rõeꝫ
pdcãꝫ.qꝛ p obliquũ ſuccedit p⁹ teſtatori ꝛ ñ di
recte appellaẽ ẽt pcaria vt h i gl.qꝛ fit verbis p
carijs.i.rogatoꝛijs.exẽplũ iſtituo te heredeꝫ ꝛ
rogo vt p⁹ moꝛtẽ tuã reſtituas hr̃ditatẽ meã ſe
pnio l' i euẽtu alti⁹ ꝯditõis l' pure l' ad cẽtã diẽ
ſicut ẽ placitũ ipſi teſtatoꝛi. Subſtitutõ directa
diuidiẽ i.v.nã q̃dã ẽ vl'garis q̃dam pupillaris
alia exemplaris.alia bꝛeuiloqua ſeu recipꝛoca
quã omiſit h gl.alia ẽ ꝯpẽdioſa.pꝛia.ſ. vl'gariſ ẽ
duplex.q̃dã expſſa ꝛ q̃dã tacita.ꝛ põe exẽpluꝫ
vt i gl.ꝛ lati⁹ hẽſ i.l.iã h iure.ff.de vul.ꝛ pupil.
ſbſti.ꝛ appellaẽ vulgaris mlt̃ reſpectib⁹.ſꝫ pꝛi-
cipl'r qꝛ oib⁹ pꝫ.nã q̃libꝫ põt ſbſtituẽ illo modo
Itẽ qꝛ fit p vba ſcita ꝛ vſitata.h autẽ vulgaris
expirat adita hr̃ditate p pmuꝫ heredẽ. vt i.l.
p⁹ aditã alle.i gl. Scdã ẽ pupillaris.q̃ fit dũta
xat pupillo maſcul' vſqꝫ ad xiiij. ꝛ feis vſqꝫ ad
xij.nã iura puiderũt vt pr̃ poſſit teſtãi p filio
ppo vſqꝫ ad aduẽtũ pubertaẽ ñ vltra.cũ poſſit
tẽ fili⁹ teſtari iure ppo.ꝛ i hac regruntur plura
ꝛ inẽ cẽta regriẽ q̄ pr̃ faciat ſibi ẽt teſtm̃ ꝛ q̄ fi-
lius ſit ſb ptãte ipi⁹ ꝛ q̄ illũ iſtituat heredẽ hic
ẽ q̄ tale teſtm̃ ñ ẽ ppẽ filij.ſꝫ poti⁹ pr̃nũ l' pꝫ pr̃
ni.vt i.d.c.ſi pr̃.e.ti.li.vi.ꝛ exẽplũ huius ſubſti
tutõis pupillaris põe vt i glo.ꝛ in.l.i. de vulg.
ꝛ pupil.hic eſt q̄ pr̃ teſtãdo pro filio excludit
mr̃em.vbi fili⁹ ex ſe teſtãdo nõ poſſet excludẽ
eã quominus ſibi dimittat legitimaꝫ.vt in.d.c.
ſi pr̃.ꝛ hec ſbſti⁹ expirat per aduentum puber-
taẽ.qꝛ vt dixi maioꝛi nõ põt directe ſbſtitui cũ
poſſit ſibi facere teſtm̃.vt in.l.i pupillari.ff.de
vul.ꝛ pupil. Tertia eſt exẽplaris q̃ fit furioſo.
ſeu mẽtecapto.ꝛ dr̃ exẽplaris.qꝛ fuit iducta ad
iſtar ſeu ad exẽplũ pupillaris.nam ea equitate
q̃ fuit motũ ius ad ꝯcedẽdũ pr̃i vt poſſit teſta-
ri p ipubere ñ valẽte ſibi facere teſtm̃ eadẽ eq-
tate fuit motũ idẽ ius ad ꝯcedẽdũ pr̃i vt poſſit
teſtãi p filio mẽtecapto l' furioſo q ñ valet ſibi
facere teſtm̃.vt.l.humanitatis.C.d pubcrũ ꝛ
alijs ſubſtitu.plene nõ.in.l.ex facto.ff.de vul.
ꝛ pupil.vbi etiã nõ.nũqd eadẽ rõe põt pr̃ te-
ſtãi p ſurdo ꝛ muto ꝛ pdigo i caſib⁹ i qb⁹ ſibi
ñ valẽt facere teſtm̃ ꝛ ſũt varie opiones ꝛ cõiẽ
teneẽ q̄ ſic.qđ mihi plꝫ.nã ius ſingulare equuꝫ
extendiẽ p idẽtitateꝫ rõis.ad h.c.cũ dilecta de
ꝯfir.vtili l' inutili. Quarta ẽ recipꝛoca ſeu bre-
uiloqua q̃ fit his verbis filios meos ipuberes
mihi heredes inſtituo.ꝛ eos adinuicem ſbſti-
tuo ꝛ hẽẽ hoc in.d.l.iã hoc iure.ꝛ dr̃ bꝛeuilo-
qua.q̄a ſub bꝛeuitate vboꝝ ꝯtinꝫ.iiij. ſubſtõeſ

duas in pſonas cuiuſcūqȝ filioꝝ.ſ. pupillareȝ ⁊ vulgarē.nā itelligit̄ ꝙ ſi alter nō erit heres ali⁹ ſuccedat.vl̄ ſi alt̄ decedat īfra tēp⁹ pupillaris reliqu⁹ erit hr̄s.⁊ ita eȝ ī pſonā alteri⁹ vocat̄ reciꝓca.q꞉ r̄petit̄ ꝺ vna pſona ī aliā vt.ſ.dixi.Qui ta ⁊ vltia ē cōpēdioſa ⁊ ī iſta ē difficultas ⁊ cōſiſtit intellectus hui⁹.c.⁊.c.ſi pr̄. ⁊ multoꝝ iuriuȝ ciuiliū.⁊ ꝓ itellcū p̄mitto ꝙ q̄dā ſūt verba mere directa ⁊ ciuilia vt vbū ſit heres vl̄ vbū īſtituo. nā iſta de iure dicūt̄ mere directa ⁊ ciuilia q꞉ importāt ex ſe vt hr̄ditas nō capiat̄ a manu alterius ſȝ ab ipō teſtatore imediate.Quedā ſūt v̄ba idirecta ſiue obliqua vt illa rogo volo mando vt reſtituas hereditatē tali.nā hereditas nō capit̄ directe a manu teſtatoris.ſȝ a p̄ herede.

Quedā ſūt uerba cōia q̄ poſſūt trahi ex ꝓprio ſignificatu ad ſubſtitutōeȝ directā ⁊ idirectā vt ē v.ſbſtituo ſ.v.moriat̄ tali.Ex^m īſtituo te hr̄dē ⁊ volo ꝙ ſi iſte heres me⁹ decedat ſine liberis moriat̄ ſēpronio.nā h̄ vbū pōt itelligi directe ⁊ idirecte vt moriat̄ ſēpronio.i.ꝙ ſēproni⁹ ſit hr̄s me⁹ vel ut moriat̄ ſēpronio.i.ad vtilitatē ſēpronij ī effcū vt capiat hereditatē ꝺ manu p̄mi heredis.idē ē de vbo ſuccedat vt h̄ idē de vbo acpiat vt nō.bar.ī.l.cēturio.ff.ꝺ vul.⁊ pupil. His p̄miſſis aduertēdū ē ꝙ qn̄qȝ cōpēdioſa ſubſtitutio fit a milite teſtāte iure militari. qn̄qȝ fit a pagano.i.nō milite. Primo cāu cōit̄ glo.vtriuſqȝ iuris diſtinxerūt vt ſi fit ꝑ vba directa filio ipuberi.ſi decedat filius īfra pubertatē vȝ iure dircō q̄ ad bona pr̄is ⁊ bona filii ⁊ ſic ſubſtitut⁹ capiet totā hereditatē ſine deductōe alicu⁹ quarte.

Si vo decedat poſt pubertatē vȝ iure dircō in bonis pr̄is p̄uilegio militari.ſȝ ī bonis filij nō ꝓcedit ſubſtitutō directa.q꞉ in reb⁹ filij nō pōt pater ēt miles ſubſtituere ſeu facē teſtamētū poſt pubertatē.iſte ē tex.ī.d.l.cēturio.⁊ ꝓcedūt hec ſm opi.glo.vt nō.ī.ꝺ.l.p̄cibus.C.de ipu.⁊ alijs ſbſti.⁊ ī.ꝺ.l.cēturio qn̄ mr̄ filij ſbſtituti nō eſt in medio. Si aūt mr̄ viuerȝ voluerūt glo. ꝙ poſt aduētū pubertatis obliq̄t̄ ſbſtitu⁹ q̄ ad ipa bona pr̄na ⁊ h̄ ꝑ.l.p̄cib⁹ ſȝ vnū itellectū. Sȝ Bar. ī.ꝺ.l.cēturio.ſentit ꝙ.ꝺ.l.p̄cib⁹.ꝓcedit qn̄ ſbſtitutio ē ſcā ꝑ vba cōia vt ſic.l.cēturio.ex toto remaneat ſalua ⁊ loquat̄ qn̄ fit ſbſtitu⁹ per vba directa.ſȝ Jo.an.nō tn̄ attigēdo ſpecifice hūc caſū ſentit ī.ꝺ.c.ſi pat.in nouella ꝙ.l.p̄cib⁹ loqt̄ in ſbſtitutōe ꝑ vba directa vnde ī gl.ſua ī.ꝺ.c.ſi pr̄ ſeqt̄ ī h̄ theoricā gl.iuri ciuilis p̄all̄. ⁊ q꞉ nō ē ꝓpria mā nr̄a ⁊ raro fit teſtamētū iure militari q꞉ iſti noſtri milites nō gaudēt illo p̄uilegio cū nō pugnēt ꝓ republica ⁊c̄.vt in.l.ī.C.de iur.⁊ fac.igno.⁊ ibi nō.remitto ad.ꝺ.l.cēturio. Qn̄qȝ hec ſbſtitu⁹ cōpēdioſa fit a nō milite ⁊ eſt cāus nr̄.⁊ ſi fit ipuberi ꝑ vba directa exēplū īſtituo hr̄deȝ filiū meū ipuberē ⁊ qn̄cūqȝ deceſſerit ſine liberis fili⁹ meus ſēpronius ſit heres. ⁊ h̄ cāu cōit̄ voluerūt glo.iuri ciuil̄ ⁊ gl.ī.ꝺ.l.ſi pr̄.⁊ glo.hic ī vōo vl̄ ſbſtitutōis ꝙ ſi ipubes moriat̄ īfra tēpus pupillare vl̄ iure directo.vn̄ ſbſtitut⁹ capiet totā hr̄ditatē ſine deductōe q̄rte ad h̄.ꝺ.l.cēturio ⁊.c.ſi pr̄.ſi vo moriat̄ poſt tp̄us pubertatis expirat ī totū ꝑ.l.ī pupillari ⁊.l.vbis ciuilib⁹.ff.ꝺ vl. ⁊ pupil. Sȝ Jo.an.alit̄ ſentit ī.d.c.ſi pr̄ vt.j.ſbijciā. Qn̄qȝ fit h̄ ſubſtitutō ꝑ vba cōia exēplū inſtituo filiū meū ipuberē hr̄dē ⁊ qn̄cūqȝ deceſſerit ſbſtituo ſēproniū.⁊ h̄ cāu gl.iuri ciuil̄ repuit̄ ꝯrie.nā ī.l.p̄cib⁹ ⁊ ī.l.cēturio p̄all̄.voluit vt h̄ ſbſtitutio valeat ſēꝑ vt fideicōmiſſaria ⁊ h̄ ſētit gl. nr̄a.mouēt̄ gl.iuri ciuil̄ q꞉ ex q̄ iſtō vbū ſbſtituo pōt trahi ad directā ⁊ indirectā ſubſtitutionē ⁊ ſi traheret̄ ad directā extiguit̄ ꝑ aduētū pubertatis vt.ſ.dixi.ſi vo ad indirectā vȝ ſēꝑ vt fideicōmiſſaria ḡ idubio debemus capeꝛ illū intellectū ſm quē ſemꝑ valeat ⁊ ex h̄ itellectu īfert̄ ꝙ ſi iſta adiecta deceſſiſſet īfra tp̄us pubertat̄ potuiſſet eodē mō detrahere quartā trebellianicā ſicut detraxit nūc poſt aduētū pubertatis.nā v̄bū ſuccedat poſitū h̄ nō ē obliquū ſȝ cōe ⁊ hanc theoricā ſecuta ē cōit̄ gl.ī.ꝺ.c.ſi pr̄. Sȝ alia glo. iuri ciuilis tenuit aliā opi.magis ſbtilē vȝ ꝙ hec ſubſtitutō cōpēdioſa ſcā ꝑ vbū cōe valeat iure directo.j.tp̄us pubertatis ſȝ p⁹ aduētū pubertatis obliquat̄ ⁊ valȝ iure fideicōmiſſi h̄ voluit glo.nō.iſti.de pupil.ſubſti.in glo.magna in fi. ⁊ ex h̄ infert̄ ad intellectū huius.c.ꝙ ſi adiecta ꝺceſſiſſet.j.tēpus pubertat̄ nō potuiſſet detrahi trebellianica q꞉ valuiſſet iure directo. Qn̄qȝ ⁊ tertio ſit h̄ ſubſtitu⁹ cōpēdioſa ꝑ vba indirecta ſeu obliqua ⁊ tūc idubio ſemꝑ valȝ vt fideicōmiſſaria.exēplū inſtituo heredē filiū meū ipuberē ⁊ qn̄cūqȝ deceſſerit volo vt reſtituat hereditatē ſēpronio ⁊ h̄ cāu ſemꝑ ī reſtitutōe detraheret̄ quarta trebellianica. ex q̄ hereditas capit̄ de manu ſua vt in.l.coheredi.§.cū filie.ff.ꝺ vul. ⁊ pupil.nouiſſime ſupueniēs Jo.an.ī.ꝺ.c.ſi pr̄. ī nouella tenuit late materiā examinādo ꝙ cōpēdioſa ſcā ipuberi ꝑ vba cōia valȝ directo iure ſi ipubes moriat̄ īfra tēp⁹ pubertat̄. Si vo moreret̄ poſt pubertatē ualȝ iure fideicōmiſſi ⁊ ſic detrahit̄ quarta.hoc ꝓbat ipē iīgēdo.c.ſi pat. cū iſto.nā ibi ſubſtitutio fuit ſcā ꝑ vbū moriat̄ ⁊ valuit iure directo īfra tēp⁹ pubertatis vt ibi pȝ.h̄ aūt fuit ſcā ſubſtitutō ꝑ vbū ſuccedat qꝺ n̄ ē mi⁹ cōe qȝ vbū moriat̄ ⁊ vȝ h̄ iure fideicōmiſſi p⁹ aduētū pubertat̄ cū ḡ h̄ono vba moriat̄ ⁊ ſuccedat quaſi idē ipoꝛtēt ⁊ hec vȝ iure fideicōmiſſi ⁊ ī.ꝺ.c.ſi pr̄ iure directo ſat̄ ꝓbat̄ opi.ſua ⁊ ex hoc vr̄ ſētire ꝙ ſi adiecta deceſſiſſet h̄ infra tp̄us pubertat̄ valuiſſet ſubſtitutio iure directo ⁊ ſic n̄ fuiſſȝ ꝺtracta quarta trebellianica quod ēt vr̄ placē Bar.ī.ꝺ.l.cēturio ⁊ ex hoc īfero ꝙ ſubſtitutō h̄ ſcā n̄ fuit fideicōmiſſoꝛia vt dixit h̄ glo.ī medio.ſȝ potius cōpēdioſa vt dixit glo.in prin.que recipit itellectū ſm tp̄us mort̄ īſtitute q꞉ vt dixi ſi deceſſiſſȝ j.tp̄us pubertat̄ ualuiſſet iure directo.poſt pubertatē autē iure fideicōmiſſi.⁊ hoc q꞉ ſemꝑ debemus iterp̄tari diſpōeꝫ vt valeat meliori modo quo poteſt.c.abbate de vbo.ſig.⁊ in.l.quotiēs de verbo.obli. ex his

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ergo iſerendū ē ꝙ ſi i cāu.c. ſi pr̄ deceſſiſſet ille
pꝰ pubertatē valuiſſet illa ſubſtiͦ iure fideicō-
miſſi. ⁊ nō iure directo. ex his hēs claꝝ intelle-
ctū hꝰ.c.⁊.c.ſi pr̄.plus dixit Jo.an.in.d.c. ſi pr̄
ꝙ ſubſtiͦ ꝯpendioſa fc̄a ipuberi ēt per vba dire
cta obligat̄ pꝰ aduētū pubertat̄.ñ aūt extiguit̄
ꝑut eſt cōis opi.legiſtaꝝ.hoc dicit ꝓbari i.d.l.
p̄cibus.nā lꝫ ibi mulier ad papā narrauerit ꝙ
maritꝰ teſtator fuerit miles.tñ ñ fuit teſtatꝰ iure
militari qḋ pꝫ.qꝛ his ibi pōderatur ꝙ filiꝰ erat
i ptāte patris.qḋ ñ fuiſſꝫ neceſſariū ſi fuiſſet te
ſtatus iure militari. Jtē ibi i fi.obligatur ſbſtiͦ
poſt aduētū pubertat̄ qḋ ñ ꝓcedit i teſtō milit̄
vt i.d.l.cēturio. Jtē ⁊ ꝫͦilla lex ponitur i ti.cōī.
nā ſi ꝓcedēt iure militari fuiſſet poſita in ti.de
teſta.mili.hāc ſnīaꝫ ſuadet p̄ſūpta volūtas teſta
toris. Bar.in h̄ ſentit ꝯͦriū i.d.l.cēturio dicens
ꝙ vbi ſbſtiͦ fit ꝑ vba directa ciuilia nunq̄ꝫ obli-
q̄tur ꝑ aduentū pubertat̄.fc̄it.d.l.vbis ciuilibꝰ
⁊.d.l.cēturio.hāc opi.bar.ſeqtur hic Do.An.
⁊ ꝓfecto vr̄ vior de ſubtilitate iuris.ſꝫ d̄ eqtate
mītū plꝫ opi. Jo.an.ꝓpt̄ volūtatē teſtatoris. q
i ſbſtitutiōe retulit ſe ad oē tp̄s.⁊ p̄dc̄a ꝓcedūt
niſi ſbſtitutō ſit gemīata. puta qꝛ teſtator dixit
inſtituo filiū meū ipuberē. ⁊ ſi deceſſerit.j. tp̄s
pubertat̄ l' poſtea q̄ñcūq̄ꝫ tal' ſit hēs.hoc eni ca
ſu cōis vr̄ opi.vt.j.tp̄s pubertat̄ valeat iure di-
recto poſt pubertatē iure fideicōmiſſi. ⁊ de mā
pleniſſime ꝑ bar.i.d.l.centurio. ¶ Jn gl.i vbo
ex d̄functa ibi iſtituit eū. vl' itellige ꝙ maritꝰ lu
crabat̄ bona vxoris p̄mortue iure lōgobardo
vt hēt̄ i lōgōbarda ti.de ſucceſſionibus i.l.ſi.⁊
ē lombarda liber i q̄ ꝯtinēt̄ leges q̄s fecerunt
longobardi qui longo tp̄e regnauerūt i Jtalia
Jn glo.i vbo vſuca.ibi actio ꝑſonalis dic ꝙ ex
teſtō ꝯpetūt plures actōes vt ꝑſōalis hypothe
caria ⁊ rei vendicaͦ.⁊ diſtīguendū eſt.vt plene
nō.i.l.i.C.cōia.de lega. ¶ Jn glo.in verbo ite
gralr̄ ibi i morte facta fuit.idē dic ſi in vita.ſed
glo.pōderat tp̄s mort̄.vt facilius p̄ſūat̄ fraus.
¶ Nō ex glo.iuncto tex.ꝙ lꝫ teſtm̄ ioffícioſū
i quo.ſ.filius fuit p̄teritꝰ reuocat̄ i totū ꝑ q̄relā
ioffícioſi.l.filio p̄terito.ff.de iniuſto rup. ⁊ irri.
teſtō.donatio tñ ioffícioſa ñ reuocatur i totuꝫ
ſed ſolū reſpc̄u legitīe q̄ debetur iure nāe. ¶ Jtē
nō ꝙ vēditio fc̄a de oibus bōis i fraudē libero
rū reuocatur q̄ ad legitimā d̄bitā liberis.ñ aūt
i totū.ſꝫ h̄ itellige qñ vēditō fuit va lꝫ in frau-
dē filioꝝ.ſi aūt fuiſſet ſimulata.tē reuocatur in
totū.⁊ de mā vide per bar.in.l.hereditatē.ff.d̄
bo.aucto.iudi.poſſ. ¶ Jn glo.in vbo quartaꝫ
ptē in fi.collige ex gl.ꝙ quarta q̄ debetur iure i
ſtitutōis cū hēditas ē exhauſta legat̄ ē magis
p̄uilegiata q̄ꝫ q̄rta trebelliaica.⁊ q̄rta trebel-
liāica ē magis p̄uilegiata.q̄ꝫ legitia. q̄ d̄bet̄ fi-
lio.nā vt vides ex gl.i q̄rta q̄ debet̄ iure iſtitu-
tōis ñ ꝯputāt̄ niſi ea q̄ obueniūt hēdi iure iſti-
tutōis.ñ aūt legata l' alio ti. ꝓueniētia.ſꝫ i q̄rta
trebelliāica ꝯputāt̄ ñ ſolū ea q̄ ꝑtinēt iure iſti-
tutōis hēdis.ſꝫ oia q̄ ꝓuenerunt ex teſtō puta

iure legati l' donatōis.alia vō ꝓueniētia ex te-
ſtamētū ñ ꝯputāt̄ i hac q̄rta.i legitia vō q̄ d̄bet̄
filio ñ ſolū ꝯputāt̄ ea q̄ ꝑuenerūt ex teſtō quo-
cūq̄ꝫ ti.ſꝫ ēt vñcūq̄ꝫ ſint ꝓfecta.vt i iuribꝰ allat̄
i gl.⁊ pleniſſime expeditur mā i.l.in quarta.ff.
ad.l.fal. Aduertēdū tñ circa hoc vltimū.aut ei
pr̄ donauit i vita aliq̄d filio ob cām puta dotis
vl' donatōis ꝓpt̄ nuptias ⁊ illud cōputat̄ i legi
tima ſua.vt in auc̄.ex teſtō.C.de collat̄.aut ſu-
it fc̄a donatō ſimplr̄.⁊ tūc ſi tenuit.qꝛ fuit fc̄a fi
lio emācipato l' filio i ptāte taq̄ꝫ bñmerito.⁊ tē
iſtud ñ ꝯputatur i q̄rta.qꝛ valet hec donatō ac
ſi eſſet fc̄a extnco.de quo tñ plene dicendū ē. vt
nō.in.d.auc̄.ex teſtō.aut donatō ñ tenuit in vi-
ta.⁊ tē cōputatur i legitia.ēt ſi ꝯfirmaretur mō
te.de q̄ dic vt plene le.⁊ nō.i.l. filiū quē habētē
¶.fa.hēciſ.q̄ aūt ſit rō diuerſitat̄ int̄ iſtas q̄rtas
cōit̄ redditur h̄ legitia filij ꝓpe nō ꝓuenit ex
volūtate pr̄is.ſꝫ ex diſpōe iuris.naꝫ velit nolit
pr̄ oꝫ ꝙ filiꝰ hēat legitiaꝫ ſuā.iō i iſta taq̄ꝫ debi
ta ꝯputātur oia bōa q̄ ſibi ꝓfecta ſūt a pr̄e limi
tādo.vt.ſ. Quāta vō trebelliāica debet̄ ꝓpter
grauamē volūtarie iiūctū hēdi a teſtatōe.iō ſo-
lū ꝯputāt̄ ea q̄ ſibi obueniūt ex teſtō ⁊ ē minꝰ p̄
uilegiata iſta q̄ꝫ alia q̄ debet̄ iure iſtitutōis. vt
ſ.dixi.qꝛ minꝰ grauamē ſbijt hēs iſto cāu q̄ꝫ in
alio.nā r̄ſtituta hēditate oēs actōes hēditarie
actie ⁊ paſſiue i eū cui fit r̄ſtiͦ tñſferūtur.l.i.ad
trebel.⁊ i.l.pe.C.e.i alio vō cāu iſtitutꝰ r̄manet
hēs ⁊ ſubijt oia onera hēditāia. iō h̄ quarta eſt
magis p̄uilegiata. ¶ Jn gl. i vbo a tp̄e litis i
fi.nō.gl.⁊ dic vt plene nō.in.l.i fideicōmiſſaria
ff.ad trebel.⁊.d.l.i quarta. Jtē dic ad tex.ſc̄dm
doc.ꝙ hic ñ cōputātur fructꝰ ꝑcepti ab adiecta
filia teſtatoris.ſꝫ ꝑcepti a tutōe ⁊ pupillo ⁊ ma
rito adiect̄ pꝰ mortē ipſiuſ ⁊ poſt litē ꝯteſtatā
¶ Jn gl.in vbo legitima nō hāc glo.ad quam
quotidie fit remiſſio ⁊ i effectu ponit tres opi.
i.q.ſat̄ nōbili.an ſi filius rogatꝰ reſtituē heredi
tatē poſſit detbere legitiaꝫ iure nāe d̄bitā ⁊ q̄r
tā trebellianicā.⁊ p̄ma opio ē ꝙ poſſit ⁊ eā cor
roborat argumētis vſq̄ꝫ ad v̄.do.ſꝫ Ja.abinde
pōit ſc̄dāꝫ opi.ꝯͦriā vt ſolū vnā deductōeꝫ facē
poſſit.lꝫ poſſit petē reliq̄ꝫ ſeu deducē q̄tenꝰ plꝰ
ē in ea q̄ꝫ in deductione p̄us facta ⁊ durat vſq̄ꝫ
ad v̄. alij vō voluerūt.abinde vſq̄ꝫ ad fi. ponit
t̄tiam opi.diſtinguentem int̄ rogationem pure
factā ⁊ eā que fit ſub conditione vel ad certum
diē.vt p̄io caſu ꝓcedat 2ͣ op.in 2ͦ caſu ꝓcedit
p̄ima.⁊ h̄ opi.t̄tia fuit azo.gloſatoris iuris ci-
uilis in.l.q̄ꝫq̄ꝫ.C.ad.l. fal.tene hanc opi. t̄tiam
reſpectu rogatiōis fc̄e ſub ꝯditōe.ñ aūt quādo
fit ad certum diem. qꝛ exquo dies reſtitutōis
fiende eſt certa ꝑinde eſt acſi pure fuiſſet facta.
ſed alia glo.in .l. papinianus .§. meminiſſe .ff.
de inoffi.teſta.ſequitur hanc t̄tiā opi.ad litterā
⁊ id ibi bar.⁊ bal.in.l.filium quem hñtem.pre-
alle.⁊ doc.moderniores hic.et ſic pluries fuit
conſultum per bar.⁊ bal.⁊ plures alios moder-
niores.⁊ ſatis poteſt hodie teneri hec opinio

vt ſic iura ciuilia q̃ videnť diſcoꝛdare a diſpõe
huius.c.⁊.c.Rainald⁹ i aliquo ſubſiſtẽteng.⁊ rõ
diuerſitatis inť vnũ caſũ ⁊ reliquũ ẽ q꞉ i reſtitu
tõe pure fiẽda ⁊ de pñti cõcurrũt eodẽ tpe due
deductões quas iuri ciuilis regula oio fieri ꝓ
hibz vt i.l.i rõne.§.qd̃ vulgo.ff.ad.l.fal.⁊ i.l. iu
bemus.C.ad trebel.⁊ in.d.l.filiũ quẽ habẽtem
cũ ſi.ſed i alio cãu qñ reſtitutõ venit fienda ſub
cõditõe vľ ad certũ diẽ iſte d̃ductões fiũt diuer
ſo tpe ⁊ vt dixi ſtãdũ ẽ huic opioni vt i aliq̃ fal
leť regula iuri ciuił.naz illa regula circũſpecta
⁊ cõſiderata diſpõe canoica maxie.c.Rainald⁹
j.e.idẽ dicẽdũ eẽt in vtroqz cãu.nã fortius gra
uatur fili⁹ quãdo i ꝯtinẽti hz reſtituere hꝛ̃dita-
tẽ q̃z qñ ſub ꝯditõe uľ ad certũ diẽ cũ h̃ ultio ca
ſu ꝑcipiat iteri fruct⁹ q̃s nõ ꝯputat i q̃rta ut in
d.l.iubem⁹.Itẽ ubi duo diuerſa iura accedunt
eidẽ pſone cẽſẽda ẽ illa pſona iure duoꝝ ſicut ſu
ſtinet vices duoꝝ vt i.l.ſi cõſul.ff.de adop.⁊ i.c.
cũ oli ⁊ ibi dixi de re iudi.ſed i ꝯſulẽdo nõ eſſet
recedẽdũ ab illa opi.vnũ tñ nõbis ꝙ quarta tre
bel.nõ detrahiť ꝑ heredẽ iſtitutũ i re certa.ſz ꝑ
heredẽ vniuerſalẽ ita conſuluit Bal.ꝑ.l.i.ad.l.
fal.⁊ intellige heredẽ vniuerſalẽ nõ ſolũ illũ qui
inſolidũ ẽ iſtitutus heres ſz ẽt q i certa quota
hereditať.ſicut videmus i falcidia q̃ detrahi pt
ꝑ heredẽ iſtitutũ i dimidia vt ꝓbať i.c.Rainal
dus i fi.j.e.Itẽ nõbis hãc glo.circa mediũ i eo
ꝙ dicit ꝙ filius iſtitut⁹ a patre cepit ẽt legitimã
ſuã iure iſtitutõis ⁊ nõ vt debitũ.naz facit h̃ ad
q̃õnez nũqd filius iſtitut⁹ heres a prẽ poſſit re
pudiare hereditatẽ paternã retẽta ſibi legitima
⁊ dicẽdũ ꝙ nõ.q꞉ cũ i legitia fuerit ẽt iſtitut⁹ nõ
põt ꝓ pte repudiare ⁊ ꝓ pte acceptare ⁊ hanc
opi.nõ.tz Bar.i.l.gerit ff.de acq.here.⁊ Bal.i
l.vnica.C.qñ nõ petẽt.ptes.⁊ eadẽ rõe idẽ dicẽ
dũ ẽ i patre decedẽte ab inteſtato.q꞉ nõ põt ꝓ ꝑ
te agnoſcere hereditatẽ paternã ⁊ ꝓ pte abſtine
re ar.i.l.i.§.ſi ex fundo.ff.de hꝛ̃di.iſti.⁊ h̃ nõ.

¶ Vltio nõ hãc gl.i eo ꝙ dicit ꝙ licet legitima ſit
debita filio nõ tñ adeo ẽ debita vt cõpetat filio
actõ ꝯ prẽm ⁊ itellige gl.i vita patris.q꞉ ita loq
tur.nã filius nõ põt i vita pr̃is petẽ legitimã qn
imo plus dixit Bal.in auc̃.ſi qua.C.d̃ ſacroſã.
ecc.ꝙ patre igrediẽte religionẽ nõ põt fili⁹ petẽ
legitimã a mõaſterio i vita ipius qd̃ videť p̃ma
fronte ꝯ caſũ.c.cũ ſcim⁹.j.d̃ regu.vbi h̃ vide.

Tua nobis Ep̃s cõpel
lit fideicõ-
miſſarios ſeu executores teſtamenti
ad exequẽdas pias volũtates defũctoꝝ ẽt ſi te-
ſtatoꝛ h̃ interdixiſſz.cõis diuiſio.ſcđa ibi cũ igiť
¶ Nõ p̃ ꝙ religioſi ⁊ clerici ſeculares ac laici
poſſũt deputari executores teſtamẽtoꝝ ⁊ i reli
gioſis dic vt habeť in.c.ij.j.e.ti.li.vi.excipe tñ
frẽs minores qb⁹ h̃ officiũ ẽ interdictũ vt i cle.
exiui.de vbo.ſig.⁊ dic vt ibi.nunqd aũt poſſunt
iſti mixti d̃putari executores.Jo.an.i.c.Johã
nes.j.e.dicit ꝙ ſic ⁊ ibi plenius de h̃.an aũt fẽia
poſſit eẽ executrix vid̃ ꝑ Jo.an.i.d.c.ij.j.e.ti.li.
vi.⁊ alias fuit cõſultũ ꝙ nõ ꝯtrariũ ſentit Bal.q꞉ ſi
cõpet mlr̃ tãq̃z ꝓcuratrix ſz intẽtat actões noie
ꝓprio d̃ q̃ ꝑ eũ in.l.id qd̃ paupib⁹ ⁊ in.l.ſi qs ad
declinãdã.C.d̃ epi.⁊ cle.¶ Nõ 2⁰ ꝙ legata ad
pias cãs diſtribuunť ꝑ eũ quẽ teſtatoꝛ deputauit
ſz in reſtitutõe male ablatoꝝ ẽ dubiũ.nã qdam
volũt ꝙ indifferẽť teneať ep̃s illa diſtribuere d̃
q̃ in.c.cũ ſit.j.de iude.⁊ in.d.c.ij.⁊ vide qd̃ dixi
in.c.ſi heredes.s̃.e.titu.¶ Nõ ibi alijs vſib⁹ ꝙ
executores nõ poſſũt cõmutare vſũ deſtinatũz
ꝑ teſtatorẽ.nũqd autẽ cũ conſenſu ep̃i poſſunt
cõmutare in meliorẽ vſum.pulchra ẽ queſtio.de
quo vide ꝑ Jo.de ligna.in cle.q꞉ cõtingit.de re
ligio.do.⁊ placet mihi opinio ꝙ nõ.ex quo põt
deputari ad vſum deſtinatũ.nã iura ſolũ excipi
unt principis auctoritatẽ vt.d.cle.q꞉ cõtingit.⁊
facit.l.legatũ.ff.d̃ vſufr.lega.cũ ibi nõ.⁊ vide ꝙ
dixi i.c.nos.s̃.e.¶ Vlteri⁹ nõ.ꝙ voluntas de-
fũcti oio eſt adimplẽda niſi ſit irrõnabilis ⁊ ꝑꝑ
irrõnabilitatẽ nõ valet interdictio teſtatoris vt
ep̃s nõ ipediat ſe ꝯ executores.nã quẽadmodũ
ip̃e teſtatoꝛ male agẽdo nõ põt ſe ſubtrahere a
foro ep̃i ita nõ põt ſubtrahere ſuos executores
in officio male agẽtes.Sz circa p̃dcã q̃ro qd
ſi teſtatoꝛ mãdauit vt ep̃s nõ ipediret ſe de exe
cutõe.diceres tu h̃ videť tex.ꝓ deciſione q̃õnis
ſz certe ſi põderabis tex.nõ decidit q̃õnẽ ꝓpoſi
tã ſolũ eni ꝓbat ꝙ ep̃s põt ꝯpellere executores
nõ obſtãte ꝓhibitõe teſtatoris.ſi aũt dicit ꝙ poſ
ſit realiť exeq aſſumẽdo officiũ executoris ꝯ vo
lũtatẽ teſtatoris.⁊ i h̃ putarẽ ꝙ aut teſtatoꝛ ꝓui
dit ſibi de alio executore i cãu negligẽtie p̃mi ⁊
nõ ſuccedit ep̃s i executõe ar.i.l.nulli.⁊ i.l.ſi qs
ad declinãdã.C.de epi.⁊ cle.aut teſtatoꝛ ſolũ ꝓ
hibuit ep̃m ne deberet exeq nec ꝓuidit ſibi de
alio executore ⁊ tũc puto ꝙ ſaltĩ i relictis ad pi
as cãs ep̃s ſuccedit nõ ob.ꝓhibitõe teſtatoris
ad hoc bonus tex.i auc̃.de eccl.ti.i.§.ſi qs aũt
ꝓ redẽptõe.cũ duob⁹ ſequẽ.¶ Vltio q̃riť de
q̃tidiana q̃õe teſtatoꝛ mãdauit cẽtũ diſtribui ꝓ
male ablatis.demũ p⁹ teſtatoris mortẽ male ab
lata repta nõ aſcẽdũt ad tãtã ſũmã qd fiet de re
ſiduo an debeat cedẽ lucro heredis quẽadmo
dum quãdo deficit aliud legatum vt in.l.ſi quis
ticio.ff.de lega.ij.⁊ videtur primo ꝙ debeat ce-
dere heredi quia expreſſio cauſe limitat legatũ
vt in.l.ſi.ff.de aur.⁊ ar.lega.Ja.de are in quo-
dam tractatu executorum vt refert ⁊ ſequitur
Bal.in.d.l.ſi quis ad declinadam diſtinguit ꝙ
aut teſtatoꝛ prohibuit in alium caſuz dictã quã
titatẽ expendi ⁊ cedit heredi aut ſimpliciter diſ
ponit ⁊ debet diſtribui inter pauperes argu.in
dicta.l.legatum quaſi velit ꝙ ſicut legatum i pi
um vſum conuertiť in aliũ vſuz ſi nõ poteſt de
putari ad vſum deſtinatum vt in.d.auc.de eccl.
ti.in.§.ſi quis in nomie.dixi.in.c.nos.s̃.e.ita ⁊
iſtud legatũ relictũ ꝓ male ablatis.⁊ h̃ puto ve
riſſimũ q꞉ exq̃ teſtatõ exp̃ſſit certã q̃ntitatẽ cre
dẽdũ ẽ illã deberi lz nõ appeãt debẽtes recipe

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Idē ē obſuādū i ,pmiſſiōe ſeu cautōe quā ho-
die preſtāt vſurarij māifeſti.nā ſolēt ⁊ debēt ,p
mittē quātitatē rſtituere viſilr extortā.vñ ſi nō
apparēt debētes rcipe totā quātitatē dꝫ rſiduū
diſtribui īt paupes.vt le.⁊ nō.i.c.q̄ꝫq̄ꝫ. de vſu.
li.vi. ¶ In glo.i.ibi q̄ ad hūc caſū reſtringitur
pōdera.⁊ nō.glo.q̄ apte ſentit epꝫ non poſſe ſe
īpedire de relict̄ ad non pias cauſas.⁊ pro hac
opi.facit iſte tex.q ſolū facit mētionē ō pijs vo
lūtatibus.ſed glo.tenet contrariū in.c.ſi hēdes
ō.e.idem Hoſtien. ⁊ Inno.⁊ ad hunc textum
reſpondet Hoſtienſis ꝙ omnis voluntas teſta
toris dicitur pia. tu vide qͦ latius dixi in.d.c.
ſi heredes.Abb.

18 Rainaldus Fili⁹ rogat⁹ rſtituē hrdi
tatē deíbit ftiā iure nāe ⁊ q̄rtā trebel-
lianicā i qb⁹ pōt legata reliq̄re heredes iſtituē
⁊ penā iponere.hoc dicit vſqꝫ ad fi. Pricipalr
diuidit̄ i tres ptes.i pma facti nārató.i ſcda au
ditoris pronunciatio.ȝͦ ſñie ɔfirmató.zͣ ibi di
lect⁹.ftiā ibi nos.pma ⁊ Apñt ſbdiuidi in pſes
ptes q̄ ſat̄ patēt i tex.Et ,p itellectu lre q̄rit̄ de
mō diuidēdi hāc hereditatē Rainaldi.ſꝫ pre-
mittēdū ,put.gl.ſentit in vbo reſiduo.ꝙ hec he
reditas ɔputat̄ bonis pr̄nis q̄ ſbiacebant reſti-
tutioni valebat.lxiiij.⁊ ſup qbuſdā boniſ valē-
tibus.xxxij.fuit factuꝫ ɔpromiſſū int̄ Rainal-
dū ⁊ patruos ⁊ in his.xxxij.hēbat Rainalduſ
occaſiōe ftie ⁊ quarte medietatē.nā p⁹detrahē
do trebellianicaꝫ ex.xxxij.hꝫ octo ⁊ ex.xxiiij.
remanētibus detrahēdo ftiam iure nāe.ſ. octo
hꝫ i totū.xvi.alia vero.xvi. veniūt reſtituenda
patruis ex teſtō peponis. ex iſtis .xvi. legauit
medietatē auuncul̄.⁊ ſic octo.tenetur ḡ patru⁹
q fuit iſtitutus hēs ,p dimidia dare q̄tuor auū
cul̄ rōe legati.⁊ filij ipſius q fuerunt iſtituti ,p
alia dimidia tenētur dare alia q̄tuor. patruus
aūt q2 nō paruit volūtati teſtatoris tenetur rſti
tuere rōe pene quatuor ſibi relicta. Item alia
quatuor legata auūcul̄.ex qbus pōt detrahere
vnū rōe falcidie.q2 hēditas erat exhauſta lega
tis.filij patrui ſi adibūt hēditatē tenentur ſol-
uē quatuor auuncul̄ legatarijs.Alia vero qua
tuor retinebūt ſibi cū fuerīt inſtituti hēdes nec
repiūtur veniſſe ȝ volūtatē teſtatoris. hēbūt ḡ
auunculi.viij.ex legato ,pprio.⁊ quatuor occa-
ſione pene.⁊ ſic.xij.dempto vno rōe falcidie.⁊
ſic i effectu hēbūt.xi.patruus hꝫ vnū occaſione
falcidie.⁊ ſic ſunt xij.iiij.habebūt patrui filij. ⁊
ſic.xvi.⁊ alia.xvi.ſunt reſtituēda patruis ex te-
ſtamto pepōis.⁊ ſic hēs diuiſā medietatem to-
tius. ¶ Veniamus ad alia.xxxij.i qbus hēbit
Rainaldus.xvi.occaſione ftie ⁊ quarte. reliq̄
vͦ.xvi veniūt reſtituenda patruis ex cā fidei-
cōmiſſi.illa vero xvi.que ptinebant Rainaldo
fuerunt relicta patruo ⁊ filijs.⁊ ſic patruus hꝫ
octo ⁊ oēs filij alia octo.patruus q2 venit ɔtra
volūtatē teſtatoris tenet̄ reſtituē ſua octo auū
cul̄.filij vero patrui habebunt alia octo. q2 nō
venerūt ȝ volūtatē teſtatoris.⁊ ſic ɔiūgēdo pa-
truus hēbit.xxxij.ex cā rſtitutōis ⁊ vnuꝫ ex .l.
falcidia.⁊ ſic trigitatria.auūculi vͦ habuerunt
pus.xi.⁊ nunc.viij.⁊ ſic.xix.filij patrui habue-
rūt pus.iiij.⁊ nunc.viij.⁊ ſic.xij.ſꝫ ⁊.xij.⁊.xix.
ɔſtituunt.xxxi.⁊.xxxi.⁊. xxxiij.ɔſtituūt.lxiiij
i qbus cōſiſtit tota hēditas Rainaldi. ɔputat̄
bonis pr̄nis.⁊ ſic hēbis itellectū diuidendi.

¶ Nō primo ex pnci⁹ iūcto vbo dilectus ꝙ pr̄ i
ſtituēdo filiū hrdē pōt eū grauare ō rſtituēdo
ad certū diē vl̄ ſb ɔditōe oīa bona pr̄na. in his
aūt q̄ debentur filio ex legtia ſibi debita vel ex
trebelliāica ñ pōt eū grauare ſup rſtitutōe. pōt
ḡ fili⁹ diſponere de pte ſua ,put vult ñ obſtante
volūtate pr̄na.Ex qbus infero ꝙ legitia debita
filio iure nāe nō ſuccedit oīno i cā alimētorum
q2 cum alimenta deficiant p mortē filij ſequere
tur ꝙ pr̄ poſſet de illa legitima diſpone⁊ poſt
mortē filij.cui⁹ ɔtriū hic ,pbat̄.⁊ hoc facit ad ea
q̄ dixi in.c. Rainucius .ō.e.z⁹.ifertur ꝙ licꝫ pr̄
poſſit teſtari pro filio ipubē.vt i.c.ſi pater.e.ti.
li.vi.,p filio vͦ pubere teſtari ñ pōt.nec de ſuis
rb⁹ alr diſponē. ¶ ꝛ.nō ꝙ duo ex trib⁹ arbitris
ñ pñt ferre laudū ɔ.mōtuo vl̄ abñte niſi h̄ hēat̄
ex forma cōpromiſſi. Inno.tñ hoc ſinglr limi-
tat niſi abñs dixiſſet iudicium ſuū ⁊ audiuiſſet
alios.nā tūc duo ēt ftio abñte pñt ferre ſñiam
q2 ceſſat ratio .l. item ſi vnus .ff. de arbi. qm̄
exq̄ ñ potuit duos īhere ad ſñiaꝫ ſuam fruſtra
deſiderat̄ ei⁹ pñtia.ſꝫ hoc dcꝫ Inn.reprobatur
p Bar.in.l.duo ex tribus.ff.de re iudi.mouet̄
q2 ñ ſolū ſbeſt cā p̄dcā.imo ēt defect⁹ ptātis. q2
duo ſine tertio non hñt ptātē ,pnunciādi.⁊ hoc
mihi placꝫ ⁊ vide qͦ hodie hēt̄ in.c.ij.de arbi.
li.vi. ¶ Nō ȝͦ ꝙ ps pōt legare ptē ſuā quā hꝫ
i aliqua re lꝫ ñ expmat quod ius vl̄ quale habe
at i illa re ,p h̄ fac.q2 legādo qs ſiplr rē ſuā vr̄
ſolū legare ius qͦ hꝫ i ea re.vt i.l.ſi dom⁹.ff.de
lega.i. ¶ Nō 4⁹.ibi legauit ꝙ verbum lego ad
iectū vniuerſitati bonoꝝ induc̄ hēdis iſtitutōꝫ
⁊ ſic ſi dico lego tibi oīa bona mea videor vel
le te iſtituē hrdē meū.qͦ optie ,pbatur h̄ pſup
ponendo ꝙ iſta fuerunt verba teſtatoris. de q̄
p Bal.in.l.int̄ omnes.C.fa.hercif.⁊ de h̄ aliqͩ
dicā cū gl. ¶ Nō q̄nto ꝙ teſtator pōt id quod
adimit vni occaſiōe pene alti legāe ſic h̄ legauit
auūcul̄ qcqͩ abſtulit ab hrdib⁹. ¶ Nō ſexto
ꝙ vbi libellus continet plures articulos ſētētia
pōt eē ,p parte cōdēnatoria ⁊ pro pte abſoluto
ria. Iteꝫ nō ꝙ hoc caſu poteſt quis approbare
ſñiam reſpectu articuli facientiſ pro ſe ⁊ reſpēu
alterius facientis contra appellare.⁊ ſic nō bo-
nam practicam appellandi vt quis approbet ſē
tentiam quatenus facit pro ſe. ⁊ quatenus ȝ ſe
ab ea appellet.nā tot vidēt̄ ſñie. q̄t ſūt articuli
l.ēt.ff.de minor. ¶ Nō ſeptimo in verbo dile
ctus.ibi in rebus predictis ꝙ filius habet i ſin
gulis bonis paterniſ iuſ legitime ſue.⁊ ſic facit
in arg.ꝙ legitima filij poſſit detrahi de rebus
ſingulis paternis. ⁊ idem probari videtur in

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

trebellianica.qđ an indiſtricte ſit uer̃ dicā.j. ſup
gl.i v̄bo portões. ¶ Itē nō.ibi nō obſtāte q͂ ar
bitriū ul'laudū ñ pōt ipedire alienatōez rei quē
admodū nec pactū ptiū ō q̄ uide qđ nō.plene p
Bar.i.l.ſi qs ita pmiſit.i.§.ea.lege.ff.de v̄.ob.
ꝛ ibi bon⁹ tex.ꝛ uidet̃ pbare h̄ lr̃a a ꝯrio ſenſu
q͂ phibit⁹ alienare rē niſi i certas pſonas nō pt
ipune illā alienare ēt in vltīa volūtate colligit̃ h̄
nōbile q꞉ h̄ pōderat̃ q͂ laudū arbitroꝝ nō po/
tuit ipedire alienatōez ḡ a ꝯrio vbi valeret di/
ſpoſitio phibitionis fuiſſꝫ extēſa h̄ phibitio ēt
ad ultimā volūtatē de quo vide lati⁹ ꝛ pulchri⁹
p Bar.i.d.§.ea.lege. Itē nō.q͂ lꝫ legatari⁹ poſ
ſit agere p legato cōſequēdo ꝯ heredē q adiuit
hereditatē ꝯ eū tamē q nō adiuit agere non pōt
Et ex h̄ ꝛ ex tex.iferr̃ q͂ ſi duo ſint iſtituti here
des q̄ꝝ un⁹ adiuit alr̃ nō.legatari⁹ pōt petē le/
gata ab eo q adiuit p pte eū ꝯtigēte ꝛ nō tenet̃
expectare vt oēs adeāt. ¶ Itē nō q͂ iudex ap/
pellatōis nō tenet̃ ſimplr̃ pnūciare male iudica
tū ꝛ bñ appellatū vl'eꝯ.ſꝫ pt ēt ꝯdēnaē ſi iudex
a q̄ omiſit debitā ꝯdēnatōez ꝛ gñalit̃ dic q͂ cum
ſuccedit i locū p̄mi iudici pōt ꝛ dꝫ oīa facē q̄ pri
mus iudex poterat ꝛ debebat ꝛ vide de h̄ qđ la
tius dixi.ſ.e.c. Rainuci⁹ ꝛ i.c.cū Johānes ō fi.
iſtru. ¶ Itē nō q͂ pena adiecta a teſtatore ñ cō
cernit niſi bona q̄ obuenīūt ex teſtamēto ipi⁹ vñ
nō extēdit̃ ad bona q̄ ſubiacēt reſtitutōi ex te/
ſtamēto alteri⁹. ¶ Nō q͂ iſtitutio fcā de pr̄e ꝛ
filiis nō vr̃ fcā vt ſuccedāt ordine ſucceſſiuo. ſꝫ
admittūt̃ eq̄lit̃ ꝛ pr̄ cōſeqt̃ medietatē filij vero
oēs ſiml' ꝯſequūt̃ aliā medietatē.nō intelligas
eo reſpcū.q꞉ filij.ſꝫ q꞉ ꝯiūcti ſub noīe collectiuo
iō habēt̃ loco vnius de q̄ vide qđ le.ꝛ nō.i.l.ſi.
C.de ipube.ꝛ alijs ſubſti.ꝛ ob h̄ i tex. pōderat̃
q͂ patruus poſſidebat iſta bona p medietate.
Nō i v̄.ſaluo q͂ cū hereditas ē exhauſta ſeu ex
tenuata pp legata pōt hr̃s detrahē falcidiā ꝛ ſic
q̄rtā ptē ēt ſi hr̃ditas ſit exhauſta occaſione pe/
ne iflicte p teſtatorē ꝛ i h̄ ē iſte tex.ſatis nō.aliq
tñ ꝯ.ſꝫ tex.mltū facit p p̄ dicto vt.j.dicet̃ lati⁹.
¶ Itē nō q͂ hr̃s nō ꝯficiēs iuētariū nō pōt de/
trahē falcidiā.rō q꞉ nō p̄ſumit̃ q͂ hr̃ditas ſit ex
hauſta legat̃.ſꝫ q͂ poti⁹ hr̃s vſurpauerit bona ꝛ
orit̃ p̄ſūptio q͂ noluit ꝯficere iuētariū. de q̄ vid
qđ nō. Bar.i.l.i rōe.§.qđ vulgo. ff.ad.l.falci. ꝛ
qđ le.ꝛ nō.i auc̄.de here.ꝛ fal.ꝛ dr̃ iuētariū ſcri
ptura ꝯtinēs oīa iuēta ſeu repta in p̄rimonio ō
fūcti ꝛ alio vocabulo dr̃ reptoriū vt.l.tutor qui
reptoriū.ff.ō admi.tuto. ¶ Itē nō ex hoc ꝛ ex
tex.q͂ iura canoīca approbāt ꝯfectōez inuētarij
q̄ ad excludēdū hr̃dē a bñficio falcidie nūqd āt
approbēt ad h̄ vt hr̃s teneat̃ creditorib⁹ hr̃di/
tarijs vltra vires hereditarias ſicut diſpoſitū ē
de iure ciuili vt i.d.auc̄.de hr̃di.ꝛ falci.dic q͂ ſic
q̄ ad foꝝ cōtētioſū q꞉ ius ciuile ē fūdatū ſup pre
ſūptōe nec repit̃ ꝯriū de iure canoico imo h̄ mā
vr̃ approbata h̄.ſꝫ q̄ ad foꝝ penitētiale ñ tenet̃
vltra vires hereditarias vt nō. Jo.an.i.c.ii. de
vſur.l.li.vi.ꝛ plenius p Fe.ꝯſilio.xxi.ex hoc col/

ligo q͂ nō ſemp ius ciuile ē obſuādū i foro peni
tētiali.ꝛ ē rō i cāu nr̃o.q꞉ ius ciuile i h⁹ fūdat̃ ſu
per p̄ſūptōe ꝛ ñ ſup veritate ſꝫ i foro penitētia/
li attēdimus veritatē ꝛ de oib⁹ credit̃ ꝯfitēti cū
ſolū agit̃ de p̄iudicio aīe ſue vt i.c.ſignificaſti.ō
homi.exq̄ ḡ i peītētia dicit hr̃s q͂ nil vſurpauit
ceſſat p̄ſūptio iur̄ ciuil'q̄ fūdat̃ ſup vſurpatōne
nā veritate maīfeſta cedit opio v̄itati vt i.c.vita
te.viij.di.ꝛ ex his hēs vnā nō. r̄gulā q͂ vbicūqꝫ
ius hūanū ē fūdatū ſup p̄ſūptōe nō ē obſuādū
i foro aīe.ſi v̄itas ē ꝯ p̄ſūptōez p h⁹.c.tue j.ō ſpō
ſa.ꝛ.c.lrās.i fi.ſ.de reſti.ſpo.ꝛ i.c.a nobis.ij. de
ſen.excōi.vid Bal.i.l.i.C.de ſacroſāc.ecc. ꝛ qđ
nō. Cal.ſ.i pheīo h⁹ ꝯpilatōis vbi lati⁹ hanc
materiā attigit. ¶ Itē nō q͂ lꝫ ab hr̃de extorq̄/
atur rōe pene iīuſte i teſtō totū p̄rimoniū hr̃di
tatis nō tñ deſinit eē hr̃s vñ retiñꝫ ius ꝛ nomē
hr̃dis imo q͂ pl⁹ ē detrahit falcidiā tāq̄ꝫ hr̃s ſꝫ
vnā opi.de qua ifra h⁹ clare colligit̃ h̄.nā Rai/
nald⁹ voluit q͂ ſi hr̃des ſui venirent ꝯ legatū fa/
ctū auūcul' pderēt oīa bona ꝛ patru⁹ rōe ꝯuētō
nis fuit h̄ ꝯdēnat⁹ ad reſtitutōez oīuꝫ bonoꝝ ꝛ
nihilomin⁹ remāſit hr̃s adeo q͂ remāſit ſibi bñ
ficiū legis falcidie. ꝛ facit i ſili tex.nō.i.l.ex ſcō
§.vltio.ff.ō vl'.ꝛ pupil.vbi dicit̃ q͂ ſi hr̃ditas au
ferat̃ alicui tāq̄ꝫ i digno nihilomin⁹ remanet in
eo ius ꝛ nomē hr̃dis.ꝛ pōt eē rō q꞉ exq̄ qs fuit
ſeml' hr̃s nō pōt ſcō hoīs deſinere eē hr̃s p hoc
hon⁹ tex.i ar.i.l.ꝛ ſi ſine.§.ſꝫ qđ papinianus.ff.
de mino. ¶ Ultio nō. ibi ꝯ volūtatē teſtatoris
ꝛc.q͂ falcidia ōtrahit̃ ēt hodie ꝯ tacitā volūtatē
teſtatoris ꝛ ſic auc̄.ſꝫ cū teſtator.C.ad.l.fal.q̄ p
uidet vt teſtator poſſit hodie phibē detrahi fal
cidiā hꝫ locū i phibitōe exp̄ſſa nō aūt tacita h⁹
pbat̃ aptiſſime h̄ iūcta illa auc̄.nā illa auc̄.p̄ceſ/
ſit diſpoſitionē h⁹ c.Et iſte tex.dicit q͂ cōñ volū
tatē teſtatoris falcidia ē iducta vñ debet intelli
gi de tacita volūtate p h⁹.q꞉ h̄ nō fuit exp̄ſſa vo
lūtas teſtatoris ꝛ i phibitōe falcidie ſꝫ tacita q꞉
mādauit q͂ oīa bona q̄ poſſēt obuenire heredi/
bus deuoluerent̃ ad auūculos ꝛ ſic tacite phi/
buit falcidiā ſꝫ de hac tacita phibitōe hic nō cu
rat̃.ꝛ hāc opi.tenuerūt qdā in.d.auc̄.ſꝫ cū teſta
tor.ſꝫ h̄ vr̃ caſ⁹ iducēdo vt.ſ.induxi. ¶ Ultio i
duco iſtū tex.ad nō.dictū q͂ pena appoita ex ꝯ/
uētōe cōmittit̃ ex ſola ꝯuētōe fci q̄ꝫq̄ꝫ coñuētō
nō habuerit iuris effectū. nā vides hic q͂ ꝯuen
tio patrui nō habuit ipedire legatū factū auūcu
culo ꝛ nihilomin⁹ pena appoſita ex coñuētione
habuit locū ꝛ facit hoc p pena appoſita i ꝯpro/
miſſis ꝯ ꝛ aduerſus ꝯuenīētes vt cōmittat̃ pēa
ſꝫ ꝯuētio nō habuerit aliquē effectū. Silr̃ ꝯmit
tit̃ pena ex ꝯuētōe iuris ſeu ō iure facta vt in.l.
nuda.C.de ꝯhē.ꝛ cōmit.ſti.ō v̄bo firmū ꝛ v̄bo
ratū ē gl.nō.i.l.id qđ paupibus.C.ō epi.ꝛ cle.ꝛ
p illā glo.dicit ibi Bar.q͂ ſi qs pmiſit ſub pena
aliqd habere ratū nō ꝯmittit̃ pena ſi qs coñue
nit de facto. ſecus ſi promittit habere firmum
quia verbū ratū refertur ad ius verbuꝫ firmū
refert̃ ad factum quod eſt diligenter notandū.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Quero q̄ hic ꝯſuatur bñficiū legis falcidie nūquid falcidia ſit detrahenda ꝺ legatis ad pias cās. Solo. tex. ē hodie aptus ꝙ nō i auc. ſiır. C. ad. l. falcidiā. Sꝫ dubium remanet in trebellianica nūquid illa detrahat̄ ſi reſtitutō hēditatꝭ ē fienda ad pias cās. vr̄ tex. a cōtrario ſenſu in c. ſi pr̄. ij. e. ti. li. vi. ꝙ ſic. nam ibi dr̄ ꝙ ñ habebat ibi locuꝫ deductio legitie ꝛ trebellianice. quia ſbſti? fca de pauperibus fuit directa ñ aūt fideicōmiſſaria. ergo ſec? ſi fuiſſet fideicōmiſſaria. ꝛ hanc opi. tenuit Jo. an. in glo. ſua. mouet̄ etiaꝫ q̄ falcidia detrahit̄ a ſingul' reb? qñ hereditas eſt exhauſta. vñ lꝫ hēs ñ detrahat falcidiam de legat̄ ad pias cās. detrahit tamen de alijs. ꝛ ſic fruſtra nō erit hēs. ſꝫ trebellianica detrahitur ex toto cōpore hēditat̄. qñ tota hereditas veit al's iſtituēda. vñ ſi heres ñ poſſet dtrahere trebellianicā tē fruſtra eēt heres. Itē auct. ſiır ſolū facit mētionē ꝺ falcidia. ꝛ nō ꝺ trebellianica Sꝫ cōis opi. doc. vtriuſqꝫ iuris ē i oppoſitum vt nec falcidia nec trebellianica habeat locū in iſtis legat̄ ad pias cās. hāc opi. tꝫ Spe. in ti. de iſtru. edic. in. §. ꝯpendioſe. v. ſed cum deductio Cy. in. d. auc. ſꝫ cum teſtator. Bar. in. l. marcellus. ff. ad trebel. ꝛ Bal. i. l. id quod pauperibus ꝓealle. moderniores doc. iuris canonici hic. ꝛ vide i hoc cōſiliū dñi Raphaelis ꝯ. glo. Jo. an. ꝓalle. motiuū ꝑncipale ē. q̄ falcidia cōtinet i ſe trebellianicā. nā trebellianica largo mō dr̄ falcidia. Itē tex. apert? vr̄ in auc. de ecc. ti. in v̄. ſi aūt heres ꝛ i. l. ſi quis ad declinādā in fi. C. de epiſ. ꝛ cle. vbi fit mētio de legato ꝑticulari ꝛ de hereditate ꝛſtituēda. ꝛ ꝓhibet̄ omnis falcidia Itē hodie ſūt exequata legata ꝛ fideicōmiſſa i l. ij. C. cōia de legat̄. vñ falcidia ſicut ceſſat in legat̄. ita ꝛ i fideicōmiſſis. ꝛ ob p̄dcā ꝛ alias ratōnes voluit Bar. in. d. l. marcellus. ꝙ quēadmodū teſtator pōt hodie ꝓhibē falcidiā. ut i dicta auc. ſꝫ cū teſtator. ita ꝛ trebellianicā. ꝛ hāc opi. tꝫ ſalti fauore religionis. ar. i. l. ſunt perſone. ff. de reli. ꝛ ſūpti. funeꝝ. nō ob. predict̄ dcꝫ. c. ſi pr̄ q̄ ſolū ꝓbat a ꝯrio ſenſu. Sꝫ tale ar. ceſſat vbi reperit̄ ꝯrīu i iure. vt i. c. a nobis. ij. de ſen. ex. Itē pōt ꝓcedere ibi ar. a ꝯrio reſpēu legitie. ñ aūt reſpectu trebellianice. non ob. motiuū Jo. an. ꝙ fruſtra erit heres ſi nō dtraxerit trebellianicā. q̄ imo ñ fruſtra. q̄ habebit meritū a deo exercēdo piū actū tā reſpēu defūcti qꝫ ꝛſpectu eccl'ie ſeu pauperū qb? fienda ē reſti? facit in ſili qō nōt Bar. in. d. auc. ſꝫ cū teſtator. ¶ In glo. i. ibi i hac ꝯditōe hoc iō ſic dicit gl. quia ſubſti? fideicōmiſſaria fuit h̄ ſub cōditōe. ꝛ nō ſub mō ꝛ dr̄a ē maxia iter ꝯditionē ꝛ modū. nā cōditō ſuſpēdit actū i euētū ꝯditionis. ita ꝙ interi nō pōt peti. ſꝫ mod? ñ ſuſpēdit diſpōeꝫ. ſed qualificat. vñ id qō debet̄ ſb mō pōt peti ꝺ p̄nti p̄ſtita cautione ꝺ mō obſuādo. h̄ ꝓbat̄ i. l. q hered̄. iūcta. l. qbuſ diebus. i. §. terminis. ff. de condi. ꝛ demō. ꝛ vide qō nō. i. c. verū de condi. appo. vñ ſubſtitutio de qua hic fuit ꝯditional' vꝫ ſi abſqꝫ filijs maſcul' moreretur. ꝛ ſic interi nihil poterat peti. ¶ In gl. i vbo neutra ꝑ ei i fi. nō. gl. iūcto tex. nā vr̄ limitare. §. ea lege. ſeu extendere ꝛ dcā Bar. ibi. nā ibi nō. ꝛ le. ꝙ prohibitō alienatōis ꝯcernēs certū genus ꝑſonaꝝ extēditur ēt ad vltimā volūtatē. hic aūt tex. iuncta gl. ꝓbat idē dicēdū cū ꝓhibitio ē gñalis reſpectu oiuꝫ perſōaꝝ qbuſdā ꝑſonis ſpalit̄ ꝯceſſit. Inno. hic ꝓſeqt̄ mlta mēbra. Nā qñqꝫ prohibitō alienatōis fit in ꝯctu qñqꝫ a lege qñqꝫ a iudice qñqꝫ ab arbitro qñqꝫ a teſtatore. ꝛ i oībus iſtiſ ꝓſeqtur ſuccicte tñ vtrū teneat alienatio i ꝯriū fcā ꝛ reſpēu ꝯcī? dicit ꝙ tꝫ alienatio. ſꝫ transferenti dñiuꝫ ꝯpetit ꝯditio ꝯ reū q in aliū tranſtulit. vt in. l. ea lege. C. de ꝯdi. ob cauſam. ꝛ ibi gl. tꝫ ꝙ ꝯſeqt̄ eſtimatōeꝫ rei. ꝺ quo tñ dicendū vt ibi plen? nō. fallit ſcōꝫ Inno. i libertate. naꝫ ſi tibi vēdo l' dono ſuū cū h̄ vt nō manumittas ñ valꝫ manumiſſio. vt i. l. ea qdē. C. ſi mācipiuꝫ ita fue. alie. ꝛ ē rō. q̄ libertas ſel' donata reuocari ñ poteſt. mltas alias rōes reddit glo. i. d. l. ea lege. Sꝫ Bar. addit aliā ſolēnē limitationē in. d. §. ea lege. dicēs ꝙ vbicūqꝫ retinet ſibi quiſ aliquod ius in re ꝛ prohibet alienationem nō tenet alienatio in cōtrium facta. ar. in. l. ſi. C. de iure emphi. ꝛ in. c. potuit. de loca. Sed melius facit. l. creditor. in fine. ff. de diſtrac. pigno. vbi videtur ſingulariter probari ꝙ res pignorata non pōt alienari ſi hoc fuit ꝯuentū inter cōtrahentes. ꝛ per hoc Bar. dat vnam theoricam in d. §. ea lege. vt ad inpediendum alienationem obligetur illa res tranſlata. ꝛ ꝺ hoc articulo vide bonam glo. ꝛ latam ꝛ doc. in dicta. l. ea lege. ꝛ in. l. ſi. C. de rebus ali. non alie. ꝛ in dicto § ea lege per Bar. Si vero prohibitio ſit a lege. tunc tenet Innocentius ꝙ non valet alienatio. quia geſtum contra legem non valet. vt in reglua que contra ius. de regul' iuris in vi.? ꝛ in l. non dubiuꝫ. C. de legibus. hoc limitat bar. in dicto. §. ea lege. quando lex aliquam ſolennitatem requirit ante alienationem vel ſimplicit̄ ꝓhibet. ſecus ſi aliquid ſit obſeruandum poſt alienationem. vt in. l. vniuerſa. C. de preci. impe. offe. ꝛ quod ibi nō. ex quibus concluditur ꝙ alienatio rei eccleſie facta contra ius eſt ipſo iure nulla. x. q. ij. h̄ ius. idem intelligo vbicūqꝫ princeps prohiberet alienationem. quia pro eodem eſt habendum ꝙ lex viua prohibeat vl' mortua. et hoc voluit Innocentius in. c. ſi. de accu. Si vero prohibitio ſit a iudice tenet Innocentius ꝙ non impeditur alienatio ſicut dicimus in arbitro vt hic. ſed hoc dictum poteſt procedere quando iudex ſine cauſa prohibet al's non. vt in. l. is cui bonis. ff. de teſta. ꝛ. l. is cui bonis. ff. de verborum obligationibus. Si vero prohibitio ſit a teſtatore. ꝛ tunc dicit Innocentius ꝙ ſi eſt expreſſa perſona ratione cuius ſit prohibitō non ualet alienatō. vt in. l. ſi filius. §. diuus. ff. de legatis primo. aſſignat rationem diuerſitatis inter preceptum teſtatoris

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

⁊ ꝓceptū alteri⁹.nā ſicut teſtator ex nuda volū
tate trāſfert dñiū in aliū vt patet in.l.cū pat.i.§.
ſurdo.ff.de lega.ij.ita pōt īpedire alienatōnem
Itē qꝛ voluntas teſtatoris habet̃ ꝓ lege.ſed h̄
qđ indiget lōge maiori diſcuſſione.nā m̄lti doc.
iur ciuilis voluerūt ꝙ ꝓhibitio teſtatoris ēt ſi
ne expſſione alteri⁹ pſone ex q̄ ſit cū cā īpedit
alienatōem.⁊ videt̃ de hoc caſus iūcta glo.i.l.ij.
C.de vſuca.ꝓ empto. Itē eēt diſcutiēdū nūqd
ꝓhibitio teſtatoris extēdit̃ ad vltimā volūtatē
Itē vtꝝ icludat̃ alienatio neceſſaria ⁊ de oib⁹
his vide ꝙ nō.in.d.§.diuus ⁊ i.l.pat.§.fundū
ď lega.ij.⁊ p Bar.i.d.l.ea lege.ꝓdicta ꝓcedūt
qñ ꝓhibitio ſit dño. Si aūt ſit adminiſtratori
puta plato vel rectori eccl'ie tenꝫ Inno.ꝙ impe
dit̃ alienatio qꝛ nō habꝫ ita piguē ius ſicut dñs
⁊ iō ſi platus ē ꝓhibitus alienare a ſupiore non
tenet alienatio ad h̄.c.veritatis de do.⁊ cōtu.ꝙ
nō. ¶ In gl.in vbo legitie.ibi euaneſcit ſbſtitu
tio h̄ nō ē veꝝ indiſtincte.ſꝫ dic vt nō.in.c.i pſē
tia.de ꝓba.⁊ in.l.ex facto all'.i glo. In ea.glo.
ibi ſine liberis vult tertio glo.ꝙ appellatōe libe
roꝝ veniūt baſtardi.ſꝫ tu dic plenī⁹ vt nō.i cle.
ij.de baptiſ.p gl.⁊ doc. ¶ In glo.in vbo vni ex
patruis ibi ⁊ totū debet ei pſtari.aduerte ꝯiun
gēdo finē glo.q̄ h̄ debuiſſꝫ iſeri aut q̄rit̃ de ter
tia ⁊ quarta ipius Rainaldi ⁊ fruſtra ſit idaga
tio an alij patrui eſſent mortui qꝛ in tertia ⁊ q̄r
ta potuiſſet Rainald⁹ extneū iſtituere.ſꝫ reſpe
ctu bonoꝝ patruoꝝ q̄ veniebāt reſtituēda pa
truis ex teſtamēto Peponis ſit illa indagatio
nā nō poterat Rainaldus illa bona reſtituere
vni.ſꝫ oibus patruis ſꝫ volūtatē Peponis Et
ob h̄ dixit h̄ glo.ꝙ alij patrui erāt mortui ante
Rainaldū ⁊ ſic expirauit fideicōmiſſū.nā fidei
cōmiſſarius decedēs ante diē fideicōmiſſi cedē
tis nihil tranſmittit in ſuos heredes vt in.l.vni
ca.C.de cadu.tol.nō Bar.⁊ glo.i.l.i.C.de his
q ante aptas tabu.cui aūt accreſcat ps deſūcti
dicit hic glo.ꝙ alteri fideicōmiſſario ⁊ ſic creuit
h̄ patruꝰ ſupſtiti.ſed dictū glo.intellige i termis
c.quādo.ſ.fideicōmiſſarij ſūt cōiūcti re ⁊ vbis
vt hic erāt.ſi autē fuiſſēt diſiūcti vt puta volo ꝙ
reſtituas medietatē tali patruo tuo ⁊ aliā medi
etatē alteri patruo tuo tūc portio deficiētis nō
accreſcit alteri.ſꝫ heredi de quo i.d.l.vnica.⁊ in
l.re cōiūcti.ff.de lega.iij. ¶ In glo.in vbo lega
uit ibi iproṗe nō ſingularit̃ iſtā glo.iūcto tex.ꝙ
verba teſtamēti ſūt iproṗanda ad hoc vt teſta
mētū teneat.nā ſi vbū lego ſtaret ꝓṗe q̄ ad pa
truū ⁊ filios teſtamētū nō valuiſſet ⁊ idē dixi ď
vbo relinquo i.c.Rainuci⁹.ſ.eo.⁊ colligit̃ hoc
nōbile intelligēdo ꝙ iſta fuerūt vba teſtatoris.
nā forte teſtator alit̃ dixit.ſed papa h̄ retulit in
ſubſtantiā nō ponēdo ꝓpa verba teſtatoris.ſed
ꝓmū nōbilius.ſic ⁊ vba libelli iproṗant̃ vt con
cludāt intētōeꝫ libellātis vide bonū tex.iuncta
glo.in.c.ꝯſtitutus.de reli.do.vbi cēſus ꝓ emphi
teoſi ponit̃ ⁊ in ff.glo.⁊ ideo cautū eſt in quoli
bet teſtamento apponere iſtā clauſulā codicil

larē non tamen intelligas ꝙ propt̃ hanc clauſu
laꝫ ſuſtentet̃ teſtamentum.ſed ſi nō valet teſta
mētum ex defectu alicuius ſolēnitatis valebit
vt codicillus ⁊ ſic preſtabunt̃ legata ab inteſta
to que alias non valuiſſēt ⁊ inquātū glo.dicit ſi
non valet iure teſtamenti plenior eſt clauſula ſi
nō valet nec valebit ⁊c.⁊ ſic cōprehēdit vtrūqꝫ
tꝑus ⁊ ď h̄ i Spe.de inſtru.edic.§.cōpendioſe.
v. Itē vide ſi eſt ibi clauſula ⁊ ſeq.an autēꝫ ſine
iſta clauſula debeant̃ legata ad pias cās ſi repe
rit̃ teſtamentū non valere remitto ad nō.in.l.i.
C.de ſacroſanc.ecc.⁊ in.l.eā quā.C.de fideicō
miſ.⁊ puto ꝙ debeant̃ quia ad validitatē iſtoꝝ
legatoꝝ ſufficit ſolēnitas iuriſgentiū vt dixi ple
ne in.c.ij.⁊ in.c.cū eſſes.⁊ in.c.relatum.ſ.eo.
In glo.in verbo adiciiens in fi.intellige glo.
cum tex.ꝙ valet pene appoſitio quatenus ſuffi
cit pr̄imoniū teſtatoris ad hoc iſte tex.nā teſta
tor non habet iuriſdictionem in heredem vl' le
gatarium ⁊ ſic nō pōt ꝓprie apponere penam.
ſed potius dicitur adimē bona eis donata noie
pene.i.in penā cōtrafacientis.nam pena dicitur
eſſe id quod diminuit patrimoniū alicuius vt
no.Jo.an.in.c.ſi de elec.li.vi.⁊ arbitror ꝙ etiā
in foro conſcientie habebit locum iſta pena qꝛ
naturaliter obligatur oneratus a teſtatore ob
ſeruare ipſius voluntateꝫ vt in.c.cum in officijs
ſ.e.licet alie pene iuris neceſſarie nō ſint obſer
uande in foro conſcientie vt eſt glo.ſingularis
ſecundum vnum intellectū i.c.fraternitatis.xij.
q.ij.⁊ q̄ꝫq̄ꝫ non memini legiſſe rationem illius
dicti puto tamen hanc rationeꝫ fore quia pena
apponitur a iudice vt ſatiſfiat reipublice de re
ſcandalizata ex delicto que rō ceſſat in foro ani
me cum ibi imponat̃ principaliter pena in ſatiſ
factionē delicti nā principaliter ibi intendit̃ ad
ſatiſfactionem rei.⁊ vide Inno.in.c.ſicut dignū
de homi.vbi ſingularit̃ dicit ꝙ q̄ꝫq̄ꝫ in foro con
tentioſo teneat̃ quis ex leuiſſima culpa in actio
ne legis aquilie.ſ.ratione damni vt in.l.lege aq
lia.ff.ad.l.aq.tamē in foro anime non tenetur
ad emendam damni niſi quis fuerit in dolo vl'
ſaltim in lata culpa.ratio diuerſitatis eſt qꝛ fo
rus contentioſus intendit ad conſeruationem
patrimonij.ſed forus penitentialis intendit ſa
luti anime ⁊ vt plurimum reſpicit animū delin
quentis facit.c.de⁹ q de peni.⁊ remiſ. ¶ In gl.
in vbo adeunte in fi.hoc ē verū regulariter.ſed
fallit in multis caſibus qui notant̃ p doc.i.l.eā
quā all'.i glo. ¶ In gl.in vbo petēdo ibi rei vē
dicatio ⁊ hoc plene no.in.l.i.C.coia de lega.nā
procedit glo.quando legatum eſt factum i ali
qua ſpecie puta certus fundus vel ſeruus.ſec⁹
ſi in genere quia tunc non datur rei vendicatio
ſed hypothecaria uel actio ex teſtamento.de
quo tamen dicendum vt plenius nō.i d.dicta.l.
i. ¶ In glo.in verbo contra ipſum ibi que ꝑen
dent extrinſecus vult dicere ꝙ ſi quid debetur
ſub conditione que extrinſecus.i.extra iudiciū
veit purificāda nō pōt peti ante cōditōis euētū

z ſic loquitur.l.non quẽadmodum.ff. de iudi.
Sed ſi id qđ debetur noie pene ſeu ſb ꝯditõe
venit certificãdũ in ipſo litˀ ingreſſu.tũc poteſt
peti i libello ſb ꝯditõe vt hic.z idẽ ꝑ alia verba
ſẽtit h Inno.z q̃ꝫq̃ꝫ de rigore iuris poſſit iſtãi
tñ ꝓpter faciliorẽ exitũ litiũ talˀ libellˀ ſolet ad
mitti ſic i ſili admittiť libellˀ alĩnatiuuſ dico rẽ
ad me ſpectare iure dñij vel quaſi.vt nõ.in.d.c.
ij.de libelli oblat.z in.c.abbate ſane.de re iudi.
li.vi.z ꝙ de iure poſſit procedere.ſcit tex. in.c.
oli.de cenſi.z in.l.euꝫ q.ff.de his qui. vt indig.
Sed ſi vis tollere ꝯrietates huius tex. poſſes
dicere vt qdã dixerũt ꝙ hẽdes hic iã ꝯuenerũt
q: voluerũt ex iudiciũ ſoluere legatũ.z ſic erat
purificatũ legatũ conditionale. hoc tñ ex toto
nõ ſatiſfacit lr̃e q̃ cõtinet petitionẽ ꝯditionaleꝫ
z de hac mã vide ꝑ Bar.in.l.ſtipulatõeſ ñ diui
duntur ad fi.ff.de v̄. ob.z ꝑ Spe.in ti.de ſolu.
§.ſequitur.v̄.qd ſi libellus z i ti.de libel.cõcep.
§.iã nũc.v̄.ſed nũqd taliť.aliquid per Ci.in.l.i.
C.de fideicõmiſ.z nõ bene hanc glo. ſingĺr iun
cto tex. ¶ In glo.in v̄bo quacũqꝫ occaſiõe in
fi.vult q̃ glo.ꝙ dñium legati vel fideicõmiſſi ꝑ
ticularis directa via pˀ aditã hẽditatẽ trãſit in
legatariũ vel fideicõmiſſariũ.ſecˀ in fideicõmiſ
ſo vlĩ.quia ibi opus ẽ rſtitutõe re vel ſalti v̄bo.
ad hoc.l.ſancimus.C.ad trebel. fallit i caſibus
qui ibi legũtur z nõntur.ſꝫ ꝯ h oppo. Inno.de
l.fi .C.cõia de lega.vbi fideicõmiſſariˀ agit rei
ven .ꝯ.illos i quos ꝑmus heres bona trãſtulit.
So. duplex.prima ꝙ fuit ibi reſtituta hẽditas
in genere.vel ẽ ſpale i rebus alienatis. ſed ꝑma
ſolutio vr̃ verior.quia dñiũ fideicõmiſſi vlĩs ñ
trãſit ſine rſtitutõe.ſcit.l.marcellus .§. reſiqꝫ.ff.
ad trebel.vbi tenet alienatõ rei. z hoc cõiter te
netur z ſatˀ ꝓbať i.d.l. ſãcimus. z dr̃ legatũ qñ
v̄ba diſpõis ꝯferũtur i legatariũ. fideicõmiſſũ
v̄o dr̃ qñ qs capit ď manu altius puta reliquo
tibi fũduꝫ z volo vt illuꝫ reſtituas ſempronio.
nam reſpectu tui eſt legatũ.ſed rſpectu ſempro
nij eſt fideicõmiſſũ ſic appellatum. q: fidei tue
ꝯmittitur vt reſtituas ſẽpronio.ſed hodie ſidei
cõmiſſa z legata ſunt exequata.vt in.l.i.z.ij.C.
cõia ď lega.z .ff. ď lega.prio.l.i.z dr̃ fideicõmiſ
ſũ ꝑticulare qñ non hẽditas ſꝫ certa bona par
ticularia veniunt reſtituenda. ¶ In gl.in v̄bo
conteſtata nõ bñ glo. z vide mãm i Spe.de li.
bel.ꝯceptõe in.§.nũc vidẽdum.vbi Spe.refert
Clemẽtẽ papã auditoribus ꝑcepiſſe ꝙ i appel
latõe ab interlocutoria ñ admitterent libellũ. z
ſic ꝯteſtatõem litˀ.z vr̃ ſentire.ſecuſ i appellatõe
a diffinitiua. Jo.an. ſentit hic totum oppoſitũ
vt in appellatione ab interlocutoria ſit lis cõte
ſtãda.q: ẽ nouus articulus. ſecˀ i appellatõe a
diffinitiua.q: idẽ ẽ articulus cũ pˀad hoc.c.nõ
ſolũ. de appel.li.vi.ſed tene ꝑmũ dictũ. qđ etiã
vidẽtur ſentire do.de rota deciſ. xiij.nam ſi iu
dex appellationis ab interlocutoria pronũciat
bñ appellatũ ſuccedit loco ꝑmi iudicis. vt in.c.
vt debitus.de app.nec aliud petiť corã eo niſi
qđ petitur corã pˀſi q̃ cõteſtatio fuit ſca corã pˀ
ñ ẽ neceſſe vt fiat corã 2ˀ.nec dum diſcutitur an
ipſa appellaˀ.ſit admittẽda dꝫ fieri cõteſtatõ litˀ
q: nihil petitur a ꝑte.ſꝫ agiť de iniq̃tate ꝑmi iu
dicis.vt dicit tex.i.c.iꝑoſita.i.§.ſane.de appel.
cautũ tñ eſt vt ꝑte ꝑñte fiat cũ ea cõteſtatõ.ſꝫ in
ea appellatõe a diffinitiua ꝑncipĺr q̃ritur retra
ctio ſñie ad incõmodũ ꝑtis. iđ ſienda eſt noua
ꝯteſtatio ſicut nouus ẽ articulus.vt hic.ſꝫ ſi ꝑs
ẽ contumax põt ꝓcedi ſine ꝯteſtatõe vt i.c.per
tuas.allˀ.in glo.q: i effectu agitur ſuꝑ petitˀ in ꝑ
ma inſtãtia.z vide qđ dixi in dicto .c. per tuas
¶ In glo.in v̄bo portões ibi q: ď ſingulˀ rbus
dꝫ fieri deductio .nõ bñ glo.ꝙ filius põt ď qua
libet re paterna deducẽ ſuã legitimã ꝓ rata. ni
ſi aliud diſpoſuerit teſtator vel officiũ iudicis.
Inno.dicit ꝙ de tota hẽditate ſũt iſte portões
detrahẽde.ſꝫ añq̃ꝫ iudex iꝑonat officiuꝫ hñ
tur iſolidũ i ſingulis rebus.q.d.ꝙ añ deductio
nẽ habetur ius i ſingulˀ rebˀ iſolidũ.ſꝫ iudex tẽ
pore deductõis poterit arbitrari vt de cẽta re
fiat deductio.z hoc in effectu ſentit Hoſti.non
enim eſſet audiendus heres ſi ex ſingulis re
bus vellet ſoluere legitimaꝫ.quia particularis
ſolutõ multa incõmoda habet.vt in.l. plena .ff.
familˀ.herciſ.Alij aliter.vt nõ.in .l. filium queꝫ
habenteꝫ allˀ.in glo.ſed bar.ſatis eque diſtiguit
in.l.in quartã.ff.ad.l.falci. aut eni filius z hẽs
conueniunt z eoꝝ voluntas obſeruanda eſt .l.
peťˀ.ff.de le.i.aut diſcordant.quia filius vult de
trahere ex vna re herede cõtradicente vel ecõ
tra.z tunc aut queritur in quibus rbus habeť
hoc ius legitĩe vel trebellianice. aut queriť ex
qua re tꝑe deductionis ſunt detrahende. prio
caſu dicendũ ꝙ hoc ius conſiſtit i ſinguliſ rebˀ
iſolidũ i.l.plauciˀ.z i.l.lineã.ff.ad.l.ſal.z ꝓbať
h. ¶ 2ˀ.caſu aut teſtator diſpoſuit ex qua re ſit
fiẽda deductõ z ſuãda ẽ volũtas teſtatoris. vt
voluit h glo.ad idẽ.l.id aũt.ff.ad.l.fal.ꝓbať rõ
ne.nã a ꝑncipio poterit pr̃ certã rẽ relinq̃re lo
loco legitime. vt in .l.quoniam in prioribus.z
in.l.omnino.C.de inoffi.teſtamento.aut teſta
tor nihil diſpoſuit. z tunc ſi filius recipit fru
ctus computat ſibi in tertiam vel quartam tre
bellianicam.vt in.l. quod de bonis .§. fructus
ad.l.fal.z aduerte quia Bar. poſt hec videtur
ſentire ꝙ filius computat fructus in legitima .
cuius contrarium ipſe tenet in.l.marcellus i.§.
quidaꝫ liberis.ff.ad trebel. z ſentit in.l.ſãcimˀ
in.§.repletionem.C.de inoffi.teſta.z ꝙ lex ãti
qua ſit hodie correcta in filijs. ſed poteſt pro
cedere primum dictum in trebellianica extra
caſum.l.iubemus.C.ad trebel.aut non perci
pit fructus.z ſi vendidit aliquam rem ante re
ſtitutionem hereditatis illa computatur in le
gitima.vt videtur tex. in dicta.l. marcellus.in
§.res.voluit azo in ſumma.C.ad trebellianũ z
Old.conſilio.cxlvi.multi tamen tenuerunt op
poſitũ i.d.l. filiũ quẽ hñtẽ. q: ex hac opinione
ſeqˀ ꝙ filˀ rogatˀ rſtituere hẽditatẽ poſſet ad

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

libitum ex quacūq; re detrahere legitimā illā rem alienādo vnde multi tenuerūt ꝙ illa alienatio nō valuit. Ad .§. res pōt reſponderi ꝙ cōputaꝫ in legitima herede non cōndicēte ⁊ ſic i odium ipſius filij. ⁊ quicqd ſit cōſiliū eſt vt ſi filius itendit aliqua alienare ꝙ vocet fideicōmiſſariū ad diuiſionē ⁊ tunc ſecure poterit alienare partē ſuam. ſi vero nihil alienauit ⁊ tunc aut habebat aliquam rem in peculio iudicio teſtatoris ⁊ poteſt illā rē ſibi cōputare i legitimā qꝛ ex quo teſtator illum dilexit in vita reſpectu illius rei p̄ſumendū eſt ꝙ idez voluit poſt mortē. ⁊ iſte eſt cāus nō. ſm vnum intellectū in. d. l. filium quez habentez. Aut teſtator nihil conceſſit in vita ⁊ tunc ſi res ſunt indiuiſibiles fiat d̄tractio ex vna re. ſi ſunt diuiſibiles tunc poterit fieri ex vna vel ex pluribus ſcdm ꝙ iudici videbiꝫ equum vt in. l. poteſt. ſecūdū vnū intellectū. ff. de lega. i. facit. l. ad officium. C. cōi diui. ⁊ inſti. de offi. iudi. poſt principiū. ⁊ ſm hanc diſtinctōem limita hanc glo. ⁊ tex. ⁊ idem dicitur reſpectu repletionis legitime vt ſi pater reliquit filio certā rē nō aſcendentē ad legitimā ſuā repletio fiet iudicis officio non de ſingulis rebus ſed ſecūdū ꝙ iudici equū videbitur q̄ʒq̄ʒ ius repletōis conſiſtat in ſingulis rebus ſicut dixi in tota legitima vt i dicta. l. ſancimus ⁊ ponit Oldra. conſilio. ci.

In glo. in v̄bo beneficio in ſi. Inno. ſenſit hic ꝙ de oībus poteſt patruus detrahere falcidiā nō obſtante. l. cum pater. alꝫ. in glo. qꝛ ſm euz q̄n̄q; aliqd adimiꝫ ex cōdēnatōe iudicis vl' ex diſpoſitione. l. noie pen̄ ⁊ tunc falcidia ceſſat vt i auc. de here. ⁊ falci. in. §. ſi quis autē nō iplēs. Quādoq; aliqd adimiꝫ heredi ex diſpōe teſtatoris tūc de illo pōt detrahi falcidia vt h̄. nā teſtator alij tribuēdo ꝙ ademit heredi fecit legatuz. ⁊ h̄ opinio multū mihi placet qꝛ ſi bene pōderetur lr̄a teſtator nō mādauit ſimpliciꝫ vt heredes nō ꝯdicerēt legato facto auūculis. ſʒ cōditōnaliter ſ. ꝙ ſi ꝯdicerēt oīa bona ſua legabat auunculis. heres ergo ꝯdicēdo nō ueit cōtr̄ volūtatē teſtatoris ſi ſoluit ſponte oīa bona auuncul'. imo implerit volūtatē teſtatoris ⁊ ſic ne fruſtra ſit heres pōt detrahere falcidiā de oībus. nec videꝫ mihi cōſideratōez gl. quoquo modo poſſe ꝓcedere. nā iſte patruus reſpectu ptis ſue habebat xvi. ſm cōputatōem prius factā ex hereditate rainaldi quorū quatuor tenebaꝫ ſoluere auūculis occaſione legati particular' ⁊ ſic remanebūt ſibi. xij. habebat ergo tres ptes ptis ſue hereditatis. ⁊ ſic non erat hereditas exhauſta legatis nō ob. ꝙ illa. xij. ſoluit occaſione pene quia ſi ex iſta pena non detrahiꝫ falcidia ꝓpter culpā ſuā nec detrahi debet ex legato particulari qꝛ nō legatū pticulare. ſed culpa ſua exhauſit hereditatem. aut ḡ debet detrahere ab oībus aut ex nullo cū eadē ſit rō in vtriſq;. ⁊ licet qdā voluerūt tenere tertiam ſniam vt h̄ ceſſat oīo falcidia ꝑ rōes dictas. Ad iſtū tex. reſpōdebāt ꝙ hic non detrahitur falcidia. ſed reſeruaꝫ ius ſi qd̄ erat i detractione falcidie. mihi tamē nō placet quia ſi non fuiſſet falcidie locus iſte cardinal' qui ita ſpecifice ſentētiauit reddēs rōnē ſue ſentētie in qualibʒ pte nō reſeruaſſet ius detrahendi falcidiā maxīe i eo ꝙ reſeruauit ſub cōditione. ſ. ſi infra tp̄us legitimū teſtatoris volūtati paruerit. Itē pōderat ꝙ iſte ꝯfecit inētariū. vn̄ tene opi. Inn. q̄ ē valde nō. ⁊ ſatis ꝓbaꝫ ꝑ iſtū tex. poterit ḡ iſte patruus ſm cōputatōez p̄dictā detrahere quartā ⁊ nō ſolū vnā. ſʒ. ſ. dixi de vno ꝓpt̄ opi. gl. ⁊ vt cōcordaremus cū cōputatione quā facit glo. que icipit auūculum. Abbās.

19 IOhānes executor teſtamētari⁹ q ſuſcepit illud officiū exequi ꝯpelliꝫ. ꝓ. q. z⁹. ſolutio ibi poſt. ¶ Nō p̄ ex pricipio ꝙ vbi i diſpoſitōe ē fiēda mētio clerici ⁊ laici p̄mitti d̄bēt i ordine clerici tāq; digniores. xcvi. di. in. c. duo facit. c. ſignificauit. d̄ reſcrip. ⁊ qd̄ nō. gl. i. c. q̄rūdā. de elec. li. vi. ¶ Nō z⁹. ꝙ clericus ⁊ laicus poſſūt ſimul deputari ad certū officiū exequendū. quod intelligit Io. an. ꝓcedere qn̄ vocātur tanquā diuerſa capita. ſecus aūt ſi vocarenꝫ vt collegiū quaſi velit dicere ꝙ ad collegiū ſeu vniuerſitatē faciēdā nō admittūꝫ hoīes diſpar' ꝓfeſſionis vt i. c. cū cām. ſ. de elec. ⁊. xvi. q. vij. c. in noua. ſed quādo cōiūgūꝫ vt ſingulares nō nocet diſparitas ꝓfeſſionis ꝑ h̄. c. ꝑ tuas. de arbi. ⁊ in. c. vbi periculū. de elec. li. vi. ⁊ nō hāc regulā. ſed puto eā limitādā quādo varia ſūt ſtudia reſpectu profeſſionis. Si autē idē oīo ē ſtudiū nō impedit diuerſitas ꝓfeſſionis eos inſimul collegialiꝫ ꝯgregari. exēplū i vniuerſitate ſcholarium vbi ſunt religioſi clerici ſeculares ⁊ laici omnes facientes vniuerſitatē vnā ut nō. Bar. in. l. ſi. ff. de coll'. illici. ⁊ Inno. in. c. cū ab eccleſiaruz. de offi. ordi. ¶ Nō 3⁹. ꝙ ad pias volūtates exequēdas poteſt teſtator deputare quos vult qd aūt ſi neminē deputauit. dic vt dixi in. c. ſi. heredes. ſ. e. ti. ¶ Nō 4⁹. ibi creditoribus iuncto v̄bo ꝑ dioceſanū ꝙ ep̄s ipedit ſe de relictis etiā ad non pias cās de quo vide quod latius dixi i c. ſi heredes. ſ. eo. ¶ Nō ibi ꝑ dioceſanū ꝙ ad dioceſanū ptinet cōpellere executores teſtamētarios. dicit tamē Io. an. idē in eo q habet iuriſdictōnē in loco quaſi dioceſanus ponaꝫ hic ad denotandū eum qui habet iuriſdictionē in loco. Et ideo ſi alius citra epiſcopum haberet ibi iuriſdictionem epiſcopalem vt ſunt multi abbates. de priuile. abbates. li⁹. vi. poterunt iſti hanc compulſionem facere. tenebis menti hoc dictū ꝙ officium tributum dioceſano poteſt exequi ſeu exerceri per eum qui habet iuriſdictionem epiſcopalem vel quaſi in eodem loco q̄ʒq̄ʒ non habeat iuriſdictionem in tota dioceſi. ⁊ pro h⁹. facit glo. nō. in cle. i. de reb. eccle. nō alie. que vl't ꝙ inferiores habentes iuriſdictionem ep̄alem poſſūt exercē oīa q̄ ſpectāt ad iuriſdcōez ep̄alē qd̄ latius dico i. c. ſignificaſti. de foro compe. vides oppoſitum glo. in cle. i. de vi. ⁊ hone. cle. ⁊

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

glo.nō in clemen.i. de iurepa. in verbo dioce-
ſanus.que vult ꝙ appellatione dioceſanoꝝ
veniūt ſolū epi n̄ aūt inferioꝛes habentes iuriſ
dictionē i loco.ſed cōcoꝛ.vt glo.ille ꝓcedāt qn̄
in mā noua ⁊ ſtricta fit mentio de dioceſanis.
ita ꝙ viſitit̄ videatur pōderatū officiū epi.ſecꝰ
aūt vbi mā eſſet larga ⁊ fauoꝛabilis.ita ꝙ poti
us videat̄ pōderata iuriſdictio q̄ȝ officiū epa-
le.Hinc dixit Jo.an.hic ꝙ capl'm ſede vacante
ſuccedit in hac poteſtate ꝯpellendi executoꝛes
q̄ȝq̄ȝ videatur dubitare nūqd ſi officiū exequē
di ſit deuolutū ad epm̄ poſſit capl'm exeq illud.
nā aliud ē ꝯpellē aliud exeq ſicut i ſil'i capitulū
pōt cōfirmare electōes.ſȝ n̄ pōt bn̄ficia cōferre
vt in.c.cuȝ oli.de ma.⁊ obe.iuncto.c.i.ne ſe.va.
li.vi.Sȝ ego putarē ꝙ ēt capl'ȝ poſſit exequi.
q: hoc n̄ ē iuriſdictōis epalis ⁊ potius oneris
q̄ȝ honoꝛis ⁊ ē officiū neceſſariū ⁊ h̄ quod nō.
glo.in cle.i.ꝺ hēticis.⁊ ceſſat rō q̄ ē i ꝓhibitōe
collatōis bn̄ficioꝝ.nā illa ꝓhibetur.q: eſt q̄dā
honoꝛificētia.⁊ cōputatur it̄ fructus.ut nō.gl.i
d.c.cū oli.ſȝ executio ē oneris dūtaxat ⁊ nulla
cōmoditas dȝ remanē apud capitulū vel epm̄
exequētē.vt in.l.nulli.C.de epi.⁊ cle.⁊ in.c.noſ
ſ.e.ti. In glo.i vbo pijs ibi minus legitima
hoc itellige.vt dixi in.c.relatū.ſ.e. In gl.ij.
ibi nihil poſſet legare. Nō bn̄ gl.ꝓ itellectu
c.q2.⁊.c.ad hoc.ſ.e.vt ꝺ rebus eccle nō ſolū te
ſtari ꝓhibet̄ clericus.ſȝ ēt legare.nā eadē ē rō
i legato q̄ eſt in teſtō.quia effectus vtriuſq; cō-
fertur ad tēpus q̄ poſt moꝛtē clericus n̄ ē apli-
us rectoꝛ eccleſie.ſed donare aliqua pōt intui-
tu elemoſyne vt i dictis iuribus. In glo.ſuper
verbo mādatū nō glo.iuncto tex.quia licet ex-
ecutō vltime volūtat̄ ſit res fauoꝛabilis ⁊ pia.
vt in.l.i.C.de ſa.ſan.eccle.⁊ in.c.tua.ſ.e.ti.non
tn̄ ꝯpellitur qs acceptare officiū executionis ſi
bi delatū in teſtō.⁊ vr̄ h̄ ēt ꝓcedē in relictis ad
pias cās.qḋ eſt valde nōndū.⁊ vr̄ hoc pꝛobare
tex.ibi pꝰ mādatū ſuſceptū.⁊ idē ſentit ibi Jo.
an.dicens ꝙ vr̄ qs ſuſcipe mandatū aut expꝛeſ
ſe acceptādo aut tacite.puta exequendo aliqd
ꝺ ſpectātibus ad illud officiū.ſecus aūt dicit ſi
erat pn̄s qn̄ officiū ſibi conferebatur ⁊ tacuit.
ꝓ hoc.l.filiuſfa.§.iuitus.ff.de ꝓcura.dicerē ꝙ
ēt p interioꝛē actum executōis dr̄ officium ac-
ceptare puta ſi ſciēter recipit litteras i quibus
ſibi officium conferebatur.ar.in cle.i.de pꝛo-
cura.vel ſi ipſe ſcripſit ꝙ teſtatoꝛ ad illud offici
um euȝ deputauit.ad hoc ho.tex.in.l.vxoꝛi.§.
i.ff.ad.l.fal.facit.l.ex ſētētia.ff.de teſta.tu.⁊ nō
his hoc vltimū.q: pōt adduci ad multa. Item
reſpēu legatoꝝ ad pias cās vr̄ ꝙ eps poſſit cō
pellē ēt citra acceptatōem.⁊ ſi nō vt executoꝛē
teſtamētariū ſalti vt ꝺlegatū ⁊ ꝯmiſſariū.nā cū
eps hoc cāu hēat exeq poterit officiuȝ hoc iſti
delegare.⁊ ad ſuſcipiēdū cōpellē ſicut in qualȝ
alia ꝺlegatōe.C.q ꝓ ſua iuriſdictōe.l.i.c.paſto
ralis.ſ.ꝺ offi.deleg. Sȝ qro ex gl.nūqd iſti
executoꝛes teſtamētarij pn̄t agē ꝯ hēdes vt eiſ
tribuatuꝛ vn̄ poſſint exeq volūtatē defūcti. In
no.abbas ⁊ cōit̄ oēs doc.hic diſtīguūt ꝙ in re-
lictis ad pias cauſas poſſunt agere ꝯ hēdeſ.vt
in.l.nulli ⁊ in.l.ſi qs ad declinādam.C.de epiſ.
⁊ cle.in alijs vo ſubdiſtinguunt ꝙ aut ſunt exe-
cutoꝛes meri aut ſunt participes.pꝰ caſu execu
toꝛ non agit contra heredem.ſed ſi heres ſpon
te eis tribuit exequūtur voluntatem defuncti
ſed agere non poſſunt.vt in.l.lucius.§.meuia.
ff.ad trebel.niſi teſtatoꝛ aliud expꝛeſſerit. Si
vero ſunt participes.puta quia teſtatoꝛ volu-
it aliquaȝ partem remanere penes executoꝛes
tunc poterunt agere.vt in.l.ſi quis ticio.ff.de
lega.ij. Sȝ contra hoc opponitur ꝺ iſto textu
vbi executoꝛes compelluntur exequi.dicit In
no.ꝙ omnia iſta erant diſtribuēda ad pias cau
ſas.Hoſtienſis dicit ꝙ hoc eſt diuinare. Item
iſte textus reſiſtit dum facit mentionē de credi
toꝛibus.⁊ ideo dicit ꝙ ſecundū ius canonicum
poſſunt executoꝛes agere contra heredes vel
quoſcūq; vt exequantur voluntatem defuncti
⁊ ſic tranſeunt hic doc.cōit̄.Ego concoꝛdando
dico.ꝙ nec de iure ciuili nec de iure canonico
merus executoꝛ habet actionem contra here-
dem.vt in dicto.§.meuia.ſed poteſt executoꝛ
officium iudicis imploꝛare contra heredes.
vel alios detinentes bona defuncti.ar.in.l.he-
reditas.ff.de petitione heredita.⁊ in.l.quitus
in fi.ff.de annu.lega.⁊ hoc voluit Cy.in dicto
§.meuia.⁊ Bar.in dicta.l.ſi quis ticio.⁊ i iſto
caſu poteſt pꝛocedere dictum Hoſtienſis.⁊ in
telligitur iſte textus.poterit ergo dioceſanus
compellere executoꝛem vt imploꝛet officium
iudicis contra heredem. Item poteſt intelligi
iſte textꝰ vt compellatur exequi quando bona
ſunt in manu executoꝛis vel heres eſt paratus
ſibi dare vnde exequatur.⁊ ſic in nullo iſte tex.
cōtradicit iuri ciuili iudicio meo. Item i eo ꝙ
doc.diſtīguūt vtrū executoꝛ participet ꝺ lucro
vel n̄ dic meliꝰ ꝙ vbi vba diſpoſitōis cōferūt̄ i
eū tacite vel expꝛeſſe n̄ dicitur purus executoꝛ
ſed legatarius.ideo poteſt agere contra here-
dem.exemplum dicit teſtatoꝛ relinquo ticio cē
tum.⁊ volo ꝙ illa reſtituat ſeio.nam licet nul-
lam commoditatem habeat.ex quo tamen ver
ba legati in eum conferuntur poterit tanquam
legatarius agere contra heredem ⁊ eſt vtile.
quia ſi deficeret fideicommiſſum ex perſona
fideicommiſſarij accreſceret iſti legatario ⁊ nō
heredi.vt in dicta.l.ſi quis ticio.ideȝ dixi.vbi
tacite diſpoſitio confertur in ipſum.vt quia eſt
particeps illius relicti.his enim caſibus non
dicitur purus executoꝛ.vnde habet actionem
contra heredem dicta.l.ſi quis ticio. Nūquid
autem poſſit executoꝛ vendere bona heredita
ria pꝛo executione vltime voluntatis.diſtin
gue inter executoꝛem vniuerſalem ⁊ particula
rem.nam executoꝛ vniuerſalis poteſt.exemplū
quando omnia ſunt diſtribuenda in pauperes
chriſti dicta lege nulli.particulari non poteſt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

niſi teſtator ſibi cōceſſerit vt in.l.alio.ff.de ali.ꝛ ciba.lega.ꝛ hodie cōmuniter in teſtamēto dat̃ libera ꝛ plena licentia executoribus vēdēdi de bonis hereditarijs pro executōne teſtamenti ꝛ qd īportant illa vba nō.bar.in.d.l.alio. ¶ Vltimo opp.cōtra tex.ꝛ vr̃ ꝙ clericus nō poſſit eē executor teſtamētarius.q2 nō debet ſe imiſcere negocijs ꝛ adminiſtratōibus ſecularib᷒.xxi.q.i.te qdē ꝛ in.c.i.ne cle.vl̃ mo. Solu.teſtator erat h̄ clericus vnde rōne pſone negociū nō pōt dici ſeculare ſm doc. Itē ꝛ 2°. h̄ relicta erant facta ad pias cās.vnde rōne pie cāe pōt dici negociū eccleſiaſticū.3°. dixerūt alij cū qbus trāſeunt h̄ cōitar doc.ꝙ religioſi ꝛ clerici poſſunt eē executores teſtaamēti etiā ad non pias cās rōne pie volūtatis defūctoꝝ dūmodo non ſubtrahant̃ a diuinis officijs.ꝛ hodie i religioſis dic vt in.c.religioſus.e.ti.li.vi.de fratribus minorib᷒ eſt tex. in cle.exiui.de verbo.ſig.ꝛ hec vltia opi.cōmuniter hodie hic obſeruat̃. Abbas.

DE his Ponit qdam legata de qbus non ſoluit̃ canoīca portō niſi fiant in fraudē. Prio ponit dictū in quo interſerit exceptōem ibi dūmō ¶ Nō p̄ ꝛ tene menti regulā que tacite colligit̃ ex iſto tex.nā reglarit̃ de oībus relictis factis eccl'iis ſoluit̃ epō canonica portio ꝛ eccl'ie prochiali ſm ea q̄ dixi in.c.officij.ſ.e.ſ3 fallit i caſibus h̄ exceptis.nā excep°. quorūdam caſuū firmat regulā in oppoſitū.xxxij.q.vij.c.ſi oēs.ꝛ i c.ii.de cōiugio lepro. ¶ Nō 2°. cāus in qbus nō ſoluit̃ canoīca portio ꝺ relict̃ fact̃ eccl'ijs. Primus cāus qn̄ aliqd ſit relictū i ornamētis id eſt calicibus cappis vel alijs veſtibus eccleſiaſticis ¶ Secūdus caſus qn̄ fuit relictū ꝓ eis.i.pro ipis ornamētis habēdis vel recupandis vel reficiēdis. ¶ Tertius cāus in relicto fcō ꝓ fabrica eccl'ie.ꝛ nō ꝙ fabrica ꝛ ornamēta eccl'ie ponūtur h̄ vt diuerſa.ex q̄ potes colligere nōbile dictū ꝙ redditus deputati ad fabricā nō ſūt ꝯuertēdi ad ornamēta eccl'ie.nā fabrica capit̃ ꝓ ſculptura vl' repatōne edificij de ꝯſecratō.di.i.ꝺ fabrica. ¶ Ex q̄ ēt pōt īferri ꝙ ep̄s nō releuat̃ ab onere fulciēdi eccl'iā ēt de ornamētis ꝑpt̃ redditus fabrice. ¶ Quart᷒ cāus qn̄ reliquit̃ pro luminaribus puta ꝓ ceris lāpadibus ꝛ ſimilib᷒ ¶ Quītus cāus ꝓ anniuerſarijs.i.ꝓ ꝯmemoratōe aīaꝝ.āniuerſariū ꝺ r̃ eadē die ſepltōis vl' defūctōis ſigulis annis q̄ ille q legauit fuit ſepult᷒ vl' defūct᷒. ¶ Sext᷒ cāus ꝓ relicto fcō ꝓ ſeptīa uigeſima l' trigeſia ꝛ vlt dicē referēdo ſe ad varias ꝯſuetudines locoꝝ i qb᷒ aliq fuāt facere officiū ꝓ defūcto.i.ſeptima die poſt ſepulturaȝ vl' vigeſima ſeu trigeſima ſeu alia die ꝙ ſi religt̃ aliqd ꝓ huiuſmōi officijs dicēdis nō debet̃ quarta ꝛ vide ꝺ his dieb᷒ i.c.q2 alij.xiij.q.ii. ¶ Vltim᷒ cāus qn̄ relictū ē factū ad ꝑpetuū cultū diuinū vtputa qn̄ teſtator religt certum qd vt q̄lib3 die celebraret̃ i certo altari ꝛ ꝓ capella dotāda vl' ſilib᷒ cōcernētibus ꝑpetuū cultū diuinū. ¶ Nō ibi vl' religs pijs locis ꝙ non ſolū eccleſie ſūt ꝓuilegiate i p̄dcis caſib᷒ ſ3 etiā pia loca gaudēt eiſdē ꝓuilegijs.facit.l.ſi.C.ꝺ ſacroſanc.ecc.ꝛ ꝙ nō. Io.an.in.c.i.ꝛ.ii.de in integ. reſti.li.vi.vbi nō.vult ꝙ pia loca poſſūt petē reſtitutōeȝ i integꝝ ſicut eccl'ie. Scōm dictū ē ꝙ regularit̃ pia loca tenēt̃ ad canonicaȝ portionē ꝛ q̄ dicūt̃ pia loca dic ꝙ illa in qbus exercet̃ officiū pietatis vt nō. Io.an.ſ.ti.ꝓx.c.ſi.ꝛ ſpe.i ti. ꝺ inſtru.edic.§.nūc vō aliqua.v̄.ꝛ ſcias.vide qō dixi i.c.officij.ſ.e. Vltio nō ꝙ ep̄s ꝛ ꝓchial' eccl'a poſſūt de eodē relicto cape canoicas portōes ꝛ ſic poſſūt cōcurrē ep̄s ꝛ ꝓchialis eccleſia.ꝛ aduerte ꝙ Hoſti.voluit hic ꝙ de q̄lib3 relicto facto ꝑ dioceſanū qbuſcūq3 eccl'iis ep̄s habeat canoicā portōeȝ.eccl'ia vero ꝓchialis h3 ſuā portōeȝ ex relicto facto dūtaxat ꝑ ꝓchianū ſuū. S3 ꝯtrariū q̄ ad p̄mū ſenſit h̄ Io.an.ꝛ remittit ad nō.i.d.c.officij.ſed tu dic latius ꝛ clarius ꝙ ep̄us h3 ſuā canoicā portōeȝ ex relict̃ factis dūtaxat eccl'iis ꝛ alijs pijs locl ſibi ſbiect̃ ꝑ quēcūq3 fuerit relicta.nā hic portō epō debet̃ nō ab hoīe dioceſ.ſ3 ab eccl'ia cui factū ē relictū vt i.c.regſiſti.ſ.e.ꝛ dixi i.d.c.officij. Eccl'ie vero ꝓchiali debet̃ portio ex relicto fcō eccl'ie ſepulture ꝑ ſuū ꝓchianū vt i.c.i.ꝛ.ii.j.de ſepul. pōt ḡ ꝯtigere ꝙ ꝺ vno relicto ꝺtrahāt̃ due portōes.puta ſi parrochianus vnius eccl'ie elegit alibi ſepulturā eidē aliqd legādo.nā eccl'ia ſepulture debet dare canoicā portōem epō ꝑpt̃ on᷒ ep̄ale. Itē canoicā eccl'ie ꝓchiali i ſatiſfactōeȝ iniurie ſeu laboris quē ſubijt eccl'ia ꝓchial' i ꝑſonā defūcti.qn̄q3 pōt cōtingere ꝙ vna ſolū portio debeat̃ vtputa qn̄ ꝓchian᷒ alicui᷒ ē ſepultus in eccl'ia exēpta.nā tūc portō ſolū debet̃ eccleſie ꝓchiali vt dixi in.d.c.officij.qn̄q3 nulla portio detrahit̃ vt ſi ꝓchianus eccl'ie exēpte eligit ibi ſepulturā ꝛ idē dicēdum in ſilibus caſibus. ¶ Vltimo ſcias ꝙ de relictis ꝓuilegiat̃ de qbus hic ſoluūt frēs miores ꝛ p̄dicatores q̄rtā eccl'ie ꝓchiali vt in.cle.dudū.de ſepul.ꝛ hodie illa cle.ē ꝓrogata ad frēs ſci Auguſtini ꝛ carmelitas.ꝛ fuit iſtud inductū in recōpenſationē dānoꝝ que ſuſtinēt eccl'ie ꝓchiales ꝑpt̃ ꝓuilegia cōceſſa dictis fratribus in eo ꝙ poſſūt audire confeſſiones Itē p̄dicare ꝛ recipe parochianos alienos ad ſepulturā. An autē eccleſia ꝓchialis debeat dare epiſcopo portōem de portione quā habuit ab eccleſia ſepulture ſiue ex relictis ꝓuilegiatis ſiue non.vide per Fe.conſilio ſexto.ꝛ ibi cōcludit ꝙ ſic.qō ſatis placet per c.cōquerente.ꝺ offi.or.vbi dicit̃ ꝙ de oībus funeralibus debetur epō quarta. Vtrū legatū factū eccleſie de certa re quolibet anno debeatur perpetuo ꝛ ineternum vel duret per aliquod tēpus determinatū.iſtam.q.format Bar.in.l.annue.ff.de annuis lega.ꝛ dicit ꝙ per tempus determinatū.ſ.per centum annos per.l.uſufructū ff.de uſufru.ſed Pe.ꝛ Guil.tenuerunt ꝯtrarium exemplu3 lego fribus q̄libet anno ꝓdiū abb.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

De ſucceſſionibus ab inteſtato. Rica

¶ Supra viſū ē de ſucceſſioib⁹ ex teſtō. verū q2 ſepe hoies decedūt ab iteſtato. τ dubitaṫ de ſucceſſione. iō p⁹ Ricā pcedētē ſbūcit iſta. τ ſcias q iteſtat⁹ dr̄ q nullū vel nō iure fecͭ teſtm̄. vt i. l. fi. C. fa. her. τ ppe dr̄ iteſtat⁹ q poterat facē teſtm̄ vñ nō valēs teſtari nō dr̄ ppe iteſtat⁹. ſʒ ſᵐ cōeʒ vſū loquēdi q nō teſtaṫ dr̄ iteſtat⁹. vt de pdictis eſt pulcher tex. i. l. i. ff. de ſuis τ legi. τ ibi p doct. τ fac h̄ ad ſtatuta diſponētia de ſucceſſiōe iteſtatoꝝ. an hēant locū etiā i his q teſtari nō poterāt vt ipubes furioſus τ ſiſes. τ de his i pdicta. l. i.

Sed hoc Cleric⁹ bona ꝑpa dare pōt cui vult. Sed ſi decedat inteſtatus τ non hʒ cōſanguineos ſuccedit eccleſia. h̄ dic iūcta glo. 2ᵃ pars ibi ſi aūt. Nō p bonū ar. ex tex. q quicquid acqrit eps ituitu pſone ſibi acqrit. τ ñ eccl'ie. vñ de his pōt diſponē ad libitum. facit ad ea que dixi in. c. i. ð. ti. pxio. vnde hec lr̄a videtur parificare epm̄ τ clericos inferiores. ¶ Nota ſecundo ar. optimum ex tex. q qualiſcūq3 ſit clericus τ q̄lecūq3 hēat bñficiū nō diſponit ad libitū de redditibus bñficij. nā vt h̄ patet h̄ pmittiṫ eis reſpectu bonorū acqſitoꝝ ituitu pſone. ſec⁹ ſi acqſiuerit intuitu bñficij. τ vt dixi pondera q2 lr̄a loquitur non ſolum de epiſcopis τ pręſbyteris. ſed etiam de iferioribus clericis. q2 cōiter habēt bñficia ſimplicia. τ facit ad ea que dixi in. c. relatū. ij. τ in. c. reqſiti. ð. ti. pximo. ¶ Nō 3ᵒ ibi q3 h̄ pfecerit q teſtamētū nō valet niſi ſit pfectū. vnde ſi qs incipit facē teſtamētum τ nō pfecit nō valet qō inceptū eſt. ita colligit hic do. An. nihil aliud inducens. Sed tu aduerte latius. nā p iſte tex. parum facit q2 ð. loquiṫ de donatione. tamen at tingendo ſb̄ſtantiam ipius dicti videṫ pmo q de h̄ ſit tex. in l. ſi is. ff. de teſta. vbi patet q nihil valet ſcriptura niſi ſit pfecta. τ h̄ idubitatū i diſpoſitiōe ñ fauorabili. ſed dubitaṫ qd i fauorabili puta iṫ liberos τ ad pias cās. τ ē nō. qō. nam ſepe ptingit q teſtator incipit facē teſtm̄ τ ante perfectionē ſupuenit furor vel mors nunquid valeat qō iceptuʒ eſt puta. q2 iam legauerat aliqua eccleſiis. vel aliter diſpoſuerat inter liberos. Bar. in. d. l. ſi is nō attigēdo ſpālit̄ diſpoſitionē pie cāe dixit nō valē ſed in. l. fideicōmiſſa. §. quotiens. ff. de le. ij. videtur velle q valeat inter liberos. videṫ tñ dubitare. ſed i. l. fi. C. fa. her. τ in. l. hac conſultiſſima. §. ex iperfecto. C. de teſta. apte tenuit cōtrariūʒ dicens. q lʒ valeat teſtm̄ iperfectū rōe ſolēnitat̄ inṫ liberos. vt in. d. §. ex iperfecto. τ in. d. l. fi. non tñ valet ſi ē ipfectū rōe volūtat̄. nā exq̄ volūtas nō fuit ꝯpleta ē ipfecta. ſʒ i. l. i teſtō. ff. de fideicōmiſ. liber. tenet apte q ad pias cās valet h̄ voluntas licet nō pfecta. τ ſic dicit ſe dixiſſe in quadam qōne facti. audiui quēdam doctorem ſatis egregium tenē 2riū. nō tñ allegabat hec dc̄a Bar. ſʒ mouebat ex eo q diſpoſitio iter liberos dʒ eſſe magis fauorabilis q̄3 ad piā cāʒ. ſed iter liberos nō valet. vt i. d. l. fi. q̄ nec ad piam cauſam h̄ dictū nō hʒ bonū fundamētū. p q2 nō eſt illud abſonū q inter liberos non valeat. imo Bar. ſentit oppoſitū in. d. l. fideicōmiſſa. nec. d. l. fi. h̄ pbat. ſʒ ē dictū doc. ſed tex. ibi poti⁹ faċ i oppoſitū. duʒ dicit q quibuſcūq3 vbis appareat de voluntate patris inṫ liberos illa eſt ſuāda. Itē nō eſt verū ſimpliciter q diſpoſitio inṫ liberos ſit magis fauorabilis q̄3 ad pias cās. imo Bar. apte tenet 2rium i. l. i. C. de ſa. ſanc. ec. qō nō. mihi ſat̄ placet cū valeat ad pias cās. ex q̄ legatum vel diſpoſitō erat pfecta. vtputa q2 tñſiuit ad alia legata. nā nō pōt negari qn hic fuit cōſenſus nālis. τ pſumēdum eſt fauore aīe q aliṫ nō diſpoſuiſſet. fac qō dixi i c. relatum. el. i. ð. ti. pxi. forte idē pōt dici inter liberos. vt i. d. l. fi. τ h̄ nō. q2 quotidiana. ¶ In gl. in vbo ſanctificeṫ ibi tāq3 ſancta deputentur. h̄ nō eſt exponē. q2 cū iſta eſſent bona tpalia ñ poterāt tāq3 ſancta deputari. do. An. in quodā nōbili ſentit q bona eccl'ie largo mō dicūṫ ſancta. ſed credo q lr̄a dʒ expōi ſanctificeṫ. i. ad vſū ſanctoꝝ vel ſacroꝝ deputeṫ. ſic i ſili expōit glo. i. c. nulli. xij. q. ij. τ hec expō ē ꝑpa τ clara. In glo. fi. i fi. tene gl. τ ſecūdū eā ſumaui tex. τ itellige in eccl'ia cui fuit cleric⁹ tpe morī. τ ita apte vult iſta lr̄a ibi cui fuit. Ex q̄ inferṫ q ſi cleric⁹ habuit pu aliud bñficiū bona ſua nō diuidūt. ſed oīa cedūt bñficio cui ad pñs clericus eſt aſtrictus. Ex his iferṫ q vbū altar̄ poſitū i lr̄a expōiṫ p eccl'ia. ad h̄. i. q. ij. altare. pōt etiā itelligi ſᵐ doc. de altari ꝑpe. nā in qbuſdā locis ſunt multi clerici nō hñtes niſi huiuſmodi altaria i bñficiū. vnde tales cedētes ſine conſanguineis transferunt ſua bona ab inteſtato in hec altaria. quod bene nota. Ex hoc etiam habes q id quod accedit altari poſito in aliqua eccleſia non accedit ipſi eccleſie. ſed ipi altari. ex quo altare habet bona diſtincta ab eccleſia. quod intelligo quando proprie obuenit contemplatione altaris. ſecus ſi contemplatione eccleſie. puta ſi fiunt oblationes in illo altari. nam ſunt oblationes de iure prochiali. ideo non cedunt altari ſed eccleſie. ad hoc bonus tex. in. c. ad audientiam. de eccle. edi. inducendo per locum a ſpeciali. τ vide quod dixi in. c. paſtoralis. de his que fi. a prela. τ ex his habes intellectum iurium que ſimpliciter dicunt bona clerici inteſtati debere cedere eccleſie. ſi non habet conſanguineos. debet enim intelligi de eccleſia late ſūpta vt comprehendat omne beneficium etiam ſine cura. τ facit. c. relatū. el. ij. ð. ti. pximo. Quid autem ſi clerius non habet eccleſiam τ decedit ab inteſtato. credo q bona debent deuenire ad epiſcopum. τ ipſe diſponet ſecundum deum pro hoc quod nō. In no. in. c. inſinuante qui cle. vel nouā. τ aliquid dico in. c. in preſentia. de proba. facit quod notauit Fede. conſilio. xxv. τ hec notabis. Abbas.

Ancto

Si pſbr̄ itestat⁹ de
cedat de pr̄imonio
ſuo fiūt quatuoꝛ portiões ꝓut hic hꝫ
ꝛ non tenet h̄ hodie ſm glo. ꝛ ſic vult ꝙ hodie
iſtud.c.ſit correctū.ſꝫ huic lec.ob.qd̄ hꝫ.ſ.i.ꝓhe
mio reſecatl.ſupfluis ꝛc̄.iō ſm aliū intellectū ſin
gularē ſūmat aliť ꝛ ſic. Si olim ſeru⁹ pſbr̄ factus
inteſtat⁹ decedat ei⁹ bona diuidūť ſm formā hic
ꝯtētā.ꝛ p̄ ponit exceſſus relatio. Scd̄o eius ꝓhi
bitio.ibi inēdicim⁹.tertio peculij diuiſio.ibi pecu
lium.quarto pene inflictō ibi et ſi quis. ¶ Nota
ibi ptes ſibi vēdicēt ꝛc̄.ꝙ dñs vendicat ſibi ptēꝫ
de ſb̄a ſui ſerui. ſed ꝯ hoc facit inſti.ꝑ quas pſo.
nobis acqriť in.§. Item nobis. vbi dr̄ ꝙ qcqd
acqrit ſu⁹ acqrit domino ergo nō ptē ſꝫ totū vē
dicat ſibi dñs. So.intellige tex.ſm Hoſti.in ſuis
manumiſſis ꝛ ſic in libertl.de quoꝝ ſb̄a pr̄onus
vendicat ſibi ptē ꝛ nō totū.vt inſti.de ſuc.liber.
§.ſed nr̄a.ꝛ ex hoc inferť ad intellectū h⁹.c.vt in
telligať de pſbr̄is q prius fuerūt ſerui ad quoꝝ
ſb̄am pr̄oni volebāt venire ſicut ad ſb̄am alioꝝ
libertoꝝ qd̄ h̄ inēdiciť.ꝛ de h̄.j.cum glo. ¶ Nō
ſcd̄o ꝙ factus liber reſpectu diuinoꝝ ē liber cē
ſendus quo ad omnia tpalia.ꝛ videť notabiliť ꝓ
bare iſte tex.ꝙ dñs qui ꝯſentit vt ſeru⁹ ꝓmouēť
ad ſacros ordines nullum ius retineat in ſeruo
vñ pdit ius ſuccedēdi ſibi delatū a iure ciuili ꝛ vi
de qd̄ nō.in.c.null⁹.ꝛ in.c.de famul.de ſuis non
ordi. ¶ Nō ttio ibi pter diuinū officiū ꝙ ſeru⁹
ꝓmot⁹ de ꝯſenſu dñi teneť ipēdē dn̄o diuinū of
ficiū.qd̄ vr̄ ꝓcedē ſi dn̄s rtinuit apd̄ ſe has opaſ
ſpūales.de quo dicēdū vt plene nō.in.d.c.null⁹.
¶ Nō vltimo ex fine lr̄e vnū mirabile dictum
qd̄ videť ꝓbare iſte tex.videlicꝫ ꝙ ſi vni ex here
dibus auferť ſua portio tāq̄ꝫ ab indigno nō ap
plicať fiſco ſeculari lꝫ heres ſit ſecularis ſꝫ poti⁹
fiſco eccl̄ie habito reſpectu ad q̄litatē relinquētꝭ
qꝛ fuit clericus ꝛ h̄ facit ad multa niſi dicamus
hūc tex.ponere ſpālēꝫ ꝓuiſionē. Itē ex hoc ꝛ ex
tex.collige aliud nō.dictū ꝙ id qd̄ venit appli
cādū fiſco de bonis clericoꝝ nō venit applican
dū fiſco pape.ſꝫ poti⁹ epo loci vt diſpēſet diligēť
ad vſū eccl̄ie ꝛ ſic facit etiā tex.ꝓ his q̄ dixi in.c.
p̄cedēti.ꝙ ſi cleric⁹ decedat ſine ꝯſanguineis et
ſine bñficio iteſtat⁹ bona debēt deuenire ad ma
nus epi vt in vſū eccl̄ie.ſ.vl'is diligēť diſtribuat
nō vt ſibi appropet. ¶ In glo.i.ibi ſp ē ꝓ eccl̄ia
p̄ſumēdū nō.glo. ſed de mā vide qd̄ latius dixi
in.c.ingrendū.de pecu.cle.ꝛ p Inno.ꝛ p Jo.an
in.c.cū in officijſ.ſ.ti.ꝓximo. ¶ In eadē glo.ibi
nō credo h̄ hodie habere locū ꝛc̄.vult ğ glo.ꝙ h̄
c.hodie nō ꝓcedat q̄ lec.nō ē tuta nec bōa p ca
que.ſ.dixi.vñ tene lec.p̄cedētē q̄ fuit lau.quam
cōiť ſequūť doc.vt intelligať iſte tex.in pſbr̄is q
ex ſeruitute ꝓmoti ſūt ad ſacerdotiū dñis cōſen
tiētibus.ꝛ ꝓ hac lec. facit tex. ibi pſbr̄os ſuos et
ibi ſicut de ꝓpriis ſuis.ꝛ melius ibi ſicuti liberti
facti ſūt ꝛc̄.ꝛ in iſtis ꝓcedit diſpoſitio h⁹.c.ꝛ me
rito aliud ſtatuiť in ſb̄a iſtoꝝ q̄ꝫ alioꝝ clericoꝝ
nā ex quo intuitu diuinoꝝ ꝯſecuti ſūt libertatē
facilius debet coꝝ ſb̄a in opera pia diſtribui.ꝛ
intelligo cum iſti decedant ab inteſtato. vt cōue
niat rubro.nec ꝑ alia iura gn̄aliť loquētia de bo
nis clericoꝝ hoc.c.debet corrigi ſed potius illa
ꝑ iſtud limitari. qꝛ generi derogatur ꝑ ſpeciem
vt in regula generi.de reg iur.li.vi. Item quia
correctio iurium eſt euitanda.vt in.c. cum expe
diat.de elec.li.vi.Abb

Am dilectus

Rector eccl̄ie dr̄ iteſtat⁹ ſi nullū fecit
teſtm̄ vl' fecit ſed furioſus.ꝛ tali ſuccedat eccl̄ia
ſi nō hꝫ ꝯſāguineos.ſec⁹ aūt ſi apparet illū fuiſſe
mōachū vl' ſana mēte teſtatū ſic ſūmat Jo.and.
ꝛ cōiť ſe.ſed h̄ ſūmatio de nihilo ꝓuidet.nec ꝯti
net in ſe aliquā difficultatē.iō attigēdo duos no
tabiles ꝛ ſingulares itellect⁹.c.ſūmo ſm quēlibꝫ
itellectū ꝛ p̄ ſic. Valꝫ teſtm̄ ad pias cās ꝯditū ꝑ
vba enūciatiua ei ꝓpť aliud ꝓlata q̄ꝫq̄ꝫ ſucceſſio
ſeu teſtatio veniat ad excluſionem alteri⁹ eccl̄ie.
Vel aliť ſm aliū itellectum ꝑ vnū teſtē de verita
te ꝛ ꝑ ꝯfeſſionē ei incidēť factā ꝓbať oblatio etiā
quo ad effectū ꝯſequēdi bona oblata. Diuidiť h̄
c.in q̄tuor ptes. In prima pte poniť ſcm̄ deciſiꝫ
In ſcd̄a motiuū pape ad ſniam. In tertia allega
tio epi diffiniētis.in quarta diffinitiue cōmiſſio
ſcd̄a ibi ſufficiēť.tertia ibi qꝛ vo.q̄rta ibi nos.
Nō p̄ iūcta glo.i.ꝙ quis pōt ſe ꝛ ſua dedicare
monaſterio abſq̄ꝫ eo ꝙ efficiať monach⁹ ꝛ talis
pōt dici oblat⁹ ꝛ ē quaſi ſuus mōaſterij. vide ad
h̄ qd̄ nō.i.c.vt lex.xxij.q.i.facit cle.i.de deci.in fi.
Nūqd aūt in hac dedicatiōe veniāt bōa futura
p̄dicta glo.ſentit ꝙ ſic ꝛ ibi vide p Archi. ſecus
dic ſi talis dedicatio fieret eccl̄ie ſeculari.nā opti
net vires ſm qualitatē eccl̄ie cui fit.ꝛ hec faciūt
ꝓ dicto bar.i.l.fi.C.de pac.vbi voluit ſingulariť
ꝙ abſq̄ꝫ eo ꝙ qs dedicet ſe pōt oīa bona ſua p̄ſē
tia ꝛ futura dare eccl̄ie.nā ſi pōt dare ſe ꝛ ſua vt
hic fortius oīa bona ſine ſe ꝛ facit qd̄ ipē nō. in
auc.ingreſſi.C.de ſa.ſanc.eccle.ꝛ hec nō. ¶ Se
cūdo nō.ꝙ abbas pōt agere noīe monaſterij ſui
abſq̄ꝫ mādato capituli de quo in.c.edoceri.ſ.de
reſcrip. ¶ Nō ttio ibi i extremis agēs ꝙ actus
depēdēs a mera volūtate pōt exerceri a laborā
te in extremis.ſatis ē ꝙ ſit ſan⁹ mēte a qua depē
det validitas act⁹. Et ex hoc ꝛ ex tex.nō. ꝙ tam
cōnctus q̄ꝫ ꝯfeſſio pñt fieri in extremis etiā i vl
tima volūtate.ad hoc.c. q̄ꝫq̄ꝫ.d̄ vſur.li.vi.ꝛ in.l.
hēdes palā.in fi.ff.de teſta. Itē nō.ꝙ vn⁹ teſtis
n̄ ꝓbat oblatōeꝫ ſeu ꝓfeſſiōeꝫ alicui⁹. vñ ſic in ꝓ
phanis ita ꝛ i ſpūalib⁹ vn⁹ teſtl.n̄ ſuffic ad ꝓbatō
nē.ad h̄.c.lꝫ vniuerſ.d̄ teſti. ¶ Nō ibi pn̄ia abba
tis.ꝙ ꝯfeſſio dr̄ fieri i pn̄tia pr̄ ēt ſi ps accidētaliť
ē ibi repta q̄ꝫq̄ꝫ expſſe ipē n̄ acceptauēit ꝯfeſſio
nē ꝓ ſe ꝛ i h̄ tene mēti iſtū tex. Itē fač iſte tex.op
time i ar.ꝙ ꝯfeſſio ēt d̄claratoria act⁹ p̄tēit rgrit
pn̄tiā ptis ad ſui validitatē lꝫ fiat ex iudiciū facit
ad ea q̄ nō.i.c.fi.d̄ ꝯfeſſ.ꝛ in.l.certū.§. ſi quis ab
ſente.ff.co.ꝛ in.l.generaliť.C.de non nu.pe.
Nō ibi vehemēť adminiculantes tex. optimum

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſecundū vnū ītellectū ꝙ vnus teſtis de veritate plene ꝓbat̃ cū ꝯfeſſione ex̄ iudiciū facta ſup exiſtentia act⁹ licet ꝯfeſſio ſit īcidenter facta. ⁊ per h̄ dicēdū ꝙ ſi ꝑ vnū teſtem ꝓbo ꝙ tibi mutuaui x. ꝑ alios ꝓbo ꝙ fuiſti ꝯfeſſus mutuū licet īcidēt̃ iſte due ſemiplene ꝓbatōes debēt ꝯiūgi ⁊ plene ꝓbāt mutuum q̄ʒq̄ʒ actoꝛ fundauerit ſe ſup mutuo ⁊ nō ſup ꝯfeſſione. ¶ Nō ꝙ vba enunciatia ꝓlata ꝓpt̃ aliud īducūt diſpoſitōeʒ ī vltia voluntate. ex q̄ indirecte ex vbis pōt elici mens teſtari volētis. ⁊ h̄ colligit̃ ſ̄m aliū ītellectū. h̄ tñ declaraui.j.dicā. Itē nō ꝙ furioſus ſeu mēte alienatus nō pōt teſtari etiā ad pias cās. ⁊ hoc quia nō hʒ iudiciū ītellectus a quo depēdet validitas teſtamēti. Itē nō ꝙ etiā ī extremis ꝑſumit̃ quis ſane mētis. vñ aſſerēti ꝯ̄riū īcūbit onus ꝓbandi. nā vt hic vides epī hʒ ꝓbare ꝙ archipſbyter nō erat mētis ꝯpos qñ illa vba ꝓtulit in extremis. fac. c. Raynutiuſ. ē. ti. ꝓxi. vbi teſtatoꝛ erat ī extremis ꝯſtitutus. Itē nō ꝙ in cā ꝯuētiōis ⁊ recōuētiōis pñt ꝓduci duo libelli ꝯ̄rij. de quo per Inno. in. c. cum ꝯtingat. de offi. dele. ⁊ fac. c. licet. de ꝓba. Nō ibi noīe ꝓrochialis eccl̄ie ꝙ epīs pōt in iudicio ꝯtēdere tā petēdo q̄ʒ defendēdo noīe eccl̄ie inferioꝛis ſibi ſbiecte. ⁊ ad h̄ quotidie allegatur iſte tex. ⁊ clarius tenet h̄ Inno. hic dicēs ꝙ non ſolū pōt epīs vacāte eccl̄ia īferioꝛi vt hic vacabat ſed etiā ſi eccl̄ia haberet ſuū rectoꝛē. nā epīs eſt ꝑlatus omniū eccl̄iaꝝ dioceſis ⁊ ꝑoꝛdinatoꝛ ī cunctis. x. q. i. c. regēda. ⁊ i. c. nouerit. xvi. q. vij. omnes baſilice. nec miꝝ. nā ⁊ ꝑlati inferioꝛes agunt ꝓ eccl̄iis ſibi ſbiectis. vt in. c. i. de ꝛep. in cle. ⁊ i. c. ex tñſmiſſa. d̄ ꝑſcrip. qs aūt ſit ꝑferēdus ſi ꝯcurrat ꝑlatus ſupioꝛ ⁊ īmediatus. plene tetigi poſt doc. in. c. cū deputati. de iudi. ¶ Vltio nō ibi monaſteriū ꝯdēnet̃ ⁊c. ꝙ licet ꝑlatu ſit ī iudicio nomine eccl̄ie ſue. tñ vba ſnīe diſpoſitiua pñt ꝯferri in eccl̄iaʒ. Ex q̄ īferri pōt ꝙ licʒ ſyndic⁹ fuerit in iudicio pōt ꝯdēnari vniuerſitas ſeu eccl̄ia. ⁊ nō ſyndicus. ad h̄. c. lʒ. de ꝓba. qd̄ ꝓcedit etiā de iur̄ ciuili iux̄ nō. ꝑ Bar. i. l. ſtipulo. ſ. ſi ſtipuloꝛ. ff. de vbo. obli. ¶ Op. ꝯ̄ tex. vr̄ eni ꝯ̄rietatē ⁊ abſurditatē in multis ꝯtinē. ꝓ q꜄ ex q̄ iſte archipſbyt̃ dilucida voce fuerit ꝯfeſſus in preſentia abbatis ꝙ ſe ⁊ ſua obtulerat monaſterio. hec ſola confeſſio actus preteriti declaratoꝛia debuit ſufficē ad ꝓbandū cū eſſe oblatū cum ſtandū ſit ꝯfeſſioni alicu⁹ ꝯ̄ ſe. xiiij. q. ij. ī ꝓñ. ⁊ in. c. ꝑ tuas. de ꝓba. ⁊ de ꝯfeſſ. ꝑ totū. ḡ male dicit lr̄a ꝙ iſti teſtes ſufficiēter nō ꝓbāt ītentōeʒ abbat̃. Itē vr̄ tex. ꝯ̄rius in. v̄. ſufficient̃. vbi d̄r ꝙ ſufficiēter fuit ꝓbatū. nā de ſignificato h⁹ vbi ſufficiēter ē vt nihil aliud reqrat̃. vt nō. gl. i. c. ſtatutū. de ꝛep. li. vi. in ꝓñ. Itē ꝑ vba īdirecta etiā enūciatiua act⁹ ꝑteriti īducitur teſtm̄. vt in. l. ex hac ſcriptura. ff. de dona. vbi d̄r ꝙ ſi qs dixit talē rē donauit ſempꝛonio. ex h̄ ꝓbat̃ ꝙ voluit donare ſēpꝛonio. vt capit ille vt legatari⁹. cū ḡ archipſbyt̃ h̄ dic̄ ꝙ ſe ⁊ ſua ꝯtulerat monaſterio in pñtia teſtiū. hec vba debēt ſufficē ad eliciendam voluntatem ipſi⁹ ꝙ īdirecte volu

erit monaſteriū hēdē facē. cu⁹ ꝯ̄riū īnuit iſte tex cū dicit ꝙ illi teſtes ſufficiēter nō ꝓbāt. So. ꝓpt̃ hec ⁊ multa alia ꝯ̄ria q̄ pñt fieri ad iſtam lr̄aʒ. gl. hic multū īnoluūt ītellectū hu⁹. c. ⁊ difficilioꝛes ſunt glo. ⁊ magis ꝯ̄rie q̄ʒ tex. Et hec difficultas oꝛitur q꜄ varij ītellect⁹ pñt ex lr̄a elici. ⁊ gl. q̄nq̄ʒ fundat ſe ſup vno. ⁊ q̄nq̄ʒ ſup alio. ſed nō īſtādo ſup vbis glo. vt clare habeas mām h⁹. c. ſcias ꝙ duo ſunt ꝑncipales ītellect⁹ h⁹. c. ꝑmus ꝙ abbas fundauit ſe ſup illa cōfeſſione tāq̄ʒ ſup vltia volūtate quaſi ꝑ illa vba non poſſit teſtari voluerit īdirecte monaſteriū facē heredem. ⁊ ex h̄ capite obtinuit abbas. Hūc ītellectū ſentit apte gl. iij. ⁊ fuit additō tpe Inno. facta. nā Inno. ſentit ꝑmo hāc lecturā ⁊ ad tex. dū dic̄ ꝙ vehemēter teſtes admīculabāt̃. rñdet ꝙ huic ꝑſūptiōi ſtat̃ quaſi velit tex. ꝙ illa cōfeſſio apte ñ ꝓbabat volūtateʒ vltimā ſeu teſti factionē. ſed vehemēter ꝑſumebat̃ cui ꝑſumptiōi tāq̄ʒ violente ſtat̃ niſi ꝓbet̃ ꝯ̄rium. ⁊ iō on⁹ ꝓbādi ꝙ mente alienata dixit illa vba icūbit epō. hāc etiam lec. ſequūt h̄. Io. an. ⁊ Hoſti. ¶ Sʒ ꝯ̄ hāc lec. foꝛtit̃ opponā vba enūciatiua ꝓlata ꝓpt̃ aliud ñ īducūt diſpoſitōem. vt eſt tex. i. c. ſi ꝓpterea. de ꝑui. li. vi. nā licʒ ꝓpterea in ꝛepto. de legatario īcidēt̃ aſſerat aliquem eē exemptū ꝑ hec vba enūciatia ñ ꝓbat̃ exemptio. q꜄ illa vba ñ ſūt ꝓlata ꝑncipalr̄ ſup exēptiōe. ad idē l. nō nudis. ⁊ l. ñ epl̄is. C. de ꝓba. vbi pʒ ꝙ vba q̄ enūciātur ad aliū ſinē dicūt̃ nuda. ita ꝙ ñ ꝓbant enūciatū. ſed hic iſta vba fuerunt ꝓlata ꝓpter aliud q꜄ archipſbyter fuit reqſitus vtꝝ vellet facere teſtm̄. ⁊ ipē vt ſatiſfaceret reqſitōi dixit ꝙ ñ poterat teſtari. q꜄ donauerat ſe ⁊ ſua mōſterio ⁊ ſic hec vba fuerūt īdirecte ꝓlata nō aio ꝯdēdi teſtm̄. ſed aio ſatiſfaciēdi requiſitōi. nec ob. l. ex hac ſcriptura. q꜄ ibi vba enūciatiua fuerūt ꝓlata ꝑncipalr̄ ꝓpter ſe ⁊ non ꝓpter aliud. q꜄ ibi teſtatoꝛ dixit ſpōte ſciāt heredes mei ꝙ veſtes meas donaui libertis meis. ideo non īmerito inducūt legatum qd̄ nō fuit in caſu noſtro. ſed ſaluando premiſſum intellectū pōt dici ꝙ hec vba enūciatiua etiam propter aliud ꝓlata inducunt diſpoſitionem in diſpoſitis ad pias cauſas. ſed in aliis relictis hec verba non ſufficerent. vt in cōtrarius ē. foꝛmatis. ⁊ ſic reſtringas glo. iiij. ⁊ dictū Inn. hanc lecturam ad iſtum textum reperio Bar. ſenſiſſe aperte in. l. i. C. de ſa. ſanc. eccle. vbi foꝛmat. q. nunquid per verba enunciatiua incidenter ꝓlata inducatur diſpoſitio ad piam cauſaʒ ⁊ concludit pꝛimo ꝙ ſic. per iſtum tex. ſecundo quia in teſtamento militis ſufficiunt hec verba. ergo foꝛtius ad piam cauſam. vt in. l. ex his vbis C. de teſta. mili. 3º. quia ex his verbis ſatis appet conſenſus a iuregentium. al̄s enim in milite nō inducerent diſpoſitionem. ſed in diſpoſitione ad pias cauſas ſufficit ſolēnitas iuriſgentium. vt nō. in dicta. l. i. ⁊ in. c. relatum. el. i. ē. ti. ꝓximo. ⁊ hunc intellectum puto veriſſimum in ſe ⁊ eum notabis. ſed non conuenit littere. pꝛimo quia vt patet. in pꝛin. c. abbas fundat ſe ſuper oblatione

ꝛ ſic ſup acta int̃ viuoſ ꝗ nõ poterat optinerꝰ etiã plene,ꝓbãdo diſpoſitionẽ in vltia volũtate quia ſnĩa nõ ꝯformis petitioni ẽ nulla.vt in.l.fi. C.de fideicõmiſſ.liber.ꝛ in.c.lꝫ.bely.de ſimo.ꝛ in.c.q̃liter ꝛ q̃ñ.el.ij.de accu. Jtẽ in dubio ſnĩa recipit interp̃tationẽ vt ꝯueniat petitiõi qꝛ talia ſũt ſubiecta qualia p̃dicata.vt le.ꝛ nõ.in.c.int̃ dilectos.de fi.inſtru.ꝗ interp̃tãdũ ẽ ꝙ abbas ħ optinuit nõ vigore vltie volũtat̃.q̃ nõ ꝯuenit petitiõi ſed vigore oblatõnis ſup qua fũdabatꝰ libellꝰ. Scđo.ob. huic intellectui in alio tex. iſte in eo ꝙ dicit ꝙ illi teſtes nõ ſufficiẽt ꝓbãt itẽtiõeꝫ abbat̃.ſꝫ tñꝫ vehemẽt adminiculãtes aſſertiõeꝫ ipiꝰ plurimũ adiuuabãt.q̃ vba clare innuũt ꝙ abbas ñ obtinuit ex capite vltime volũtatis nec erat p̃ſũptio violenta qꝛ illa q̃ ſufficit ad ſnĩaꝫ nõ dꝛ admiculare vl̃ coadiuuare ſꝫ potiꝰ fũdare ꝛ ꝓbare.nã de ſignificato hꝰ vbi adminiculare ẽ.vt ꝑ ſe plene nõ ꝓbet ſed adiuuet ad ꝓbationẽ ꝯplẽdã. ¶ Jtem aſſertio abbatis erat ex oblatione.ꝛ ħ papa dicẽ ꝙ iſti teſtes adiuuabãt aſſertionẽ ſuã ꝛ ſic inducũtur ad ꝓbãdũ oblationẽ ꝛ non teſtamẽti factionẽ.ꝛ iõ tenẽdꝰ ẽ ſcđus itellectꝰ.vt dicamꝰ ꝙ abbas ħ optinuit vigore oblationis quã ꝓbauit ꝑ vnũ teſtẽ de viſu ꝛ ꝑ ꝯfeſſionẽ ipius oblatiõis in extremis factã nã teſtis unꝰ deponẽs de vitate actꝰ ꝛ duo deponẽtes ſup ipius actus ꝯfeſſione. iũgũtur ad faciẽdũ plenã ꝓbationẽ.ut nõ.in.c.cũ cãꝫ.de ꝓba.nõ. Bar.i.l.admonẽdi.de iureiu. ꝛ ſi diceres ꝙ ꝯfeſſio ꝑ ſe ſola debuiſſet ſufficere ut ꝑ totũ ti.de ꝯfeſſ.repio qđ idẽ Bar.ſenſit ſm itellectũ ad iſtũ tex.i.d.l.admonẽdi.in xv.colũ. dicẽs ꝑ iſtũ tex.ꝓbari ꝙ ꝑ unũ teſtẽ de vitate et ꝑ ꝯfeſſionẽ factã i abſentia ꝑtis ꝓbatꝰ vitas actꝰ ꝛ ſic ſenſit ꝙ abbas ħ obtinuit uigore oblationiſ ꝛ nõ uigore ultime uolũtatis.ꝛ q̃ꝫq̃ꝫ dictũ ſunꝫ ſit nõbile ꝛ mẽti ꝯmendãdũ.ſ.ꝙ ꝯfeſſio facta in abſñtia ꝑtis inducat ſemiplenã ꝓbationẽ tñ non ꝓbatꝰ ꝑ iſtũ tex.vñ nõ uidetꝰ Bar.põderaſſe iſtã lr̃am q̃ apte dicit ꝙ in pñtia ꝑtis archipꝛeſbytꝰ confeſſus fuit ſe fuiſſe oblatũ ⁊c̃.ꝛ iõ dic ꝙ iſta ꝯfeſſio ꝑ ſe nõ plene ꝓbabatꝰ qꝛ fuit icidentꝰ facta ſcꝫ ad int̃rogationẽ alterꝰ q̃rẽtis ſi vellet teſtari ꝛ iõ iſte tex.ħ dicit ꝙ iſti teſtes nõ ſufficiẽt ꝓbabãt ſcꝫ oblationẽ.ſꝫ multũ adiuuabãt intẽtiõeꝫ abbat̃ fũdãtis ſe ſup oblatione.vñ facit ħ iſta cõfeſſio ſemiplenã ꝓbationẽ.vt nõ.i.c.fi.de iureiu. fac.c.ſup eo.de teſti.ꝛ due ſemiplene tẽdẽtes ad eũdẽ effectũ iũgũtꝰ ad faciendũ plenã.vt nõ.i.d.c.fi.ꝛ in.d.l.admonẽdi. Nec tex.ob.duꝫ dicit ꝙ ſufficiẽter erat ꝓbatũ.qꝛ verũ ẽ ꝙ teſtes ſufficiẽt ꝓbabãt illã ꝯfeſſionẽ.ſed illa ꝯfeſſio tñꝫ icidẽt facta nõ ꝓbabat plene oblationẽ ꝛ ſic dꝫ tex.reduci ad ꝯcordiã. Et ex ħ ꝛ ex tex.nõ.ſingularitꝰ ꝙ ꝯfeſſio facta ꝓptꝰ aliõ.etiã in pñtia ꝑtis plene nõ ꝓbat qđ tenebiſ ſꝑ mẽti.ſꝫ huic intellectui vehemẽt ob.hec lr̃a que in triplici loco vꝛ velle ꝙ illa vba inducebãt vltiaꝫ volũtatẽ exp̃ſſe.vt pꝫ ibi velut vltimã exp̃mens volũtatem.ꝛ ibi cũ vltimã volũtatẽ exp̃ſſit.ꝛ ibi q̃ ſup vltima voluntate.ꝛ ſic nõ iducebãtꝰ illa vba vt ꝯfeſſio.ꝛ ħ multũ faciũt ꝓ p̃ intellectu.ſꝫ tenẽdo ſm quẽ ſenſit ħ gl.in.v.vnus ſolus.ꝛ Jnno.in v.ꝓbationes.ꝛ ſequitꝰ do.an.poſſumꝰ dicẽ ꝙ ħ fit mẽtio de vltima volũtate nõ ꝙ ꝑ eã fuerit inducta teſtamẽti factio.ſed capitꝰ ꝓ finali aſſertione ipiꝰ archip̃ſbri nã regrũt in hac vltima volũtate.ſ.ꝙ ſe ꝛ ſua donaſſet monaſterio.vñ cũ nũq̃ꝫ poſt exp̃ſſerit cõtrariũ ſtãdũ ẽ huic finali aſſertioni cũ dicto illiuſ teſtis.ꝛ ſic opoꝛtet aliquãtulũ ip̃ꝛopꝛiare illa vba vt vitentꝰ maioꝛes abſurditates.nec ħ eſt nouuꝫ cũ ſepe idẽ vbũ r̃latũ ad diuerſa ſignificat diuerſa.vt vitentꝰ alie abſurditates vt ẽ pulcher tex. in.c.cũ dilectus.de ꝯſue.facit.c.ab excõicato.cuꝫ ibi nõ.de reſcrip.ꝛ ꝑ ħ hꝛ clariſſime intellectꝰ hꝰ c.ꝛ ad hos duos intellectus ſũt referẽde ꝯrietates q̃ eliciũtꝰ ex glo. ¶ Sꝫ circa p̃dicta q̃ritꝰ de q.quotidiana. Quidẽ in egritudine poſitꝰ ꝯdit teſtamẽtũ in quo ꝯfeſſus ẽ.ſe abſtuliſſe mlr̃a bona cuiuſdã eccl̃ie ꝛ mãdauit certaꝫ q̃titatẽ in recõpẽſatione reſtitui demũ ꝯualuit ꝛ negligit reſtituere. Queritꝰ nũqd poſſit cõpelli cũ nõ poſſit ꝓbari niſi ꝑ ꝯfeſſionẽ ſuã in teſtamẽto factã.pe. in.l.gñalitꝰ. C.dẽ nõ nu.pe.tenuit ꝙ ſic.qm̃ in vltima volũtate põt qs ꝯfiteri ꝛ alios coñctꝰ facẽ.vt in.d.l.hẽdes palã.ꝛ in.d.c.qꝫq̃ꝫ.ꝛ hec ſũt irreuocabilia.vt.ſ.de ꝯfeſ.ꝑ to.ꝛ i.l.ſicut.C.đ act.ꝛ ob. ſꝫ Bar.in.l.cũ qs.i.§.codicill̃.ff.de le.iij.pꝰ q̃ſdã doc.tꝫ oppoſitũ.nam vt ibi paꝫ talis ꝯfeſſio non ꝓbat niſi ſit iurata. Jtẽ iura dicũt ꝙ talis ꝯfeſſio iducit fideicõmiſſũ vel legatũ.vt l.lutiꝰ.đ le.ij.ꝛ C.đ fal.cã adiec.legato.ꝑ totũ. Jtẽ ſi ꝯrĩũ dicẽtꝰ poſſꝫ pꝛ indirecte p̃uare filiũ legitima ſua.qꝛ nõ hr̃et niſi ꝯfiteri ſe debitoꝛẽ plurimoꝝ qđ facẽ nõ põt vt nõ. Spe.in ti.đ ꝯfeſ.in.§.nũc videndũ.v.ſequitꝰ. Jdeo ꝯclude pꝰ eũ ãpliãdo t̃minos q.cũ q̃ritur gñaliter nũquid vba enũciatiua emiſſa in vltima volãtate ꝓbẽt ſeu inducant diſpoſitionẽ Aut enim vba enũciatiua ꝓferũtur ꝓpter aliud aut principalitꝰ ꝓpter ſe.pꝛimo caſu talia vba plene non pꝛobãt nec etiã inducunt.vt patet in iſto tex.ꝛ iuribus.ſ.alle. Scđo caſu aut fuit adiectũ iuramẽtũ ꝛ pꝛobant vt in auc̃.ꝙ obtinet.C.đ ꝓbat̃.ꝛ in coꝛpoꝛe vñ ſumitur.ꝛ in auc̃.đ iureiur. a moꝛ.p̃ſti.ꝛ hoc ꝓcedit non ſolũ quãdo teſtatoꝛ expꝛeſſe iurat.ſed etiã quãdo dicit ſe iuraſſe ꝛ videtur velle tex.in dicta auc̃. Aut ceſſat iuramentum ꝛ tunc ſi pars fuit p̃ſens vel notarius vel oꝛdinarius recepit ꝯfeſſionẽ pꝛo parte ꝛ tũc pꝛobat argu.hic in eo ꝙ ponderatur partis p̃ſentia ꝛ pꝛobatur melius in.c.quãquã.pꝛeallega. Aut nemo recipit hanc ꝯfeſſionem ꝛ tunc talia verba non pꝛobant actum enũciatum.ſed inducunt legatum ſeu heredis inſtitutionem ſm qualitatem vboꝛum.vt in.d.§.codicill̃.ꝛ aliis iuribꝰ ſuperius allega. Et ex his infertur ad deciſionẽ q.pꝛopoſite.vt non poſſit ille poſtquam conualuit compelli ex quo non fecit ille iuramentum nec aliquis habens poteſtatem recepit confeſſionẽ.ꝛ ideꝫ dic in eo qui confitetur in teſtamẽto

ſe vſurariū.⁊ mādat certā quātitatē reſtitui.naꝫ
alio nō iterueniēte ꝯpelli nō pōt ad reſtitutōem
⁊ idē dicēdū i ſimilibꝰ qōibꝰ. In gl.i.v̄.ꝯpellē
i fi.nō gl.bn̄ ⁊.ꝓbaṫ ſatꝭ i h̄.c.iuncto.c.iudicas.iij.q
ix.furoꝛ ꝗ ſemel accedēs p̄ſumiṫ adeē niſi ꝓbeṫ
ꝯtrariū. Quid de aliis īfirmitatibꝰ vide qō dixi i
c.cū iter canonicos.de elec.⁊ ibi p doc.q̄liṫ aūt ꝓ
beṫ furoꝛ ſeu mētis alienatō dic v̄bo ⁊ fcō.ꝓ h̄.c
legimꝰ.xcij.di.vbi diċ fatuꝰ fatua loqṫ.ad idē.l.
qdā cū ſua gl.ff.de ꝯdi.inſti.⁊ vide gl.i.c.ꝯſaldus
xvij.q.ij. ¶ Quid aūt ſi vna ps ꝓbat furoꝛē ⁊ re
liqua ſanā mētē q̄.ꝓbatio p̄ualet.vide qō nō.i.c.
ſup h̄.de renū.⁊ i.l.nec codicillos.C.de codicilꝉ.
In gl.i.v̄.ſup īpetitōe.nō.bn̄ gl.q꞉ nō ē in eo qō
limitat.⁊ vide.c.cū q.ō p̄bē.li.vi.⁊.c.i.de dolo ⁊
ꝯtu. ¶ In gl.fi.ibi niſi p vnū teſtē.ſꝫ tūc op.naꝫ
viṫ ꝙ ex q̄ abbas habuit vnū teſtē debuit ſibi de
ferri iuramētū i ſupplemētū ꝓbatōis.vt i.c.fi.de
iuriur.ſ.ſo.dicūt Hoſt.⁊ Jo.an.ꝙ rex ꝗtitas diſ
ſuaſit iuramētū deferri volūt dicē ꝙ vbi agiṫ de
magno p̄iudicio ſeu de re valoꝛis magni n̄ defer
tur iuramētū i ſupplemētū ꝓbatōis.alii aliṫ. ſꝫ h̄
placet ad h̄ qō le.⁊ nō.i.d.c.fi.Et nō ex hac ſo.ꝙ
etiā p̄lato ſup iure eccl̄ie n̄ deferṫ iuramētū i de
fectū ꝓbatōis cū qō ē multū p̄iudicialis.Et in fi.
gl.nō gl.ꝙ lꝫ eccl̄ia ꝯpeṫ matri.n̄ tn̄ teneṫ ſacer-
dos aliqd ō bonis ꝓpis reliq̄re eccl̄ie.ꝑ h̄.c.i.ō.e

¶ De ſepulturis. Rica.

¶ Supꝛa viſū ē de ſucceſſiōibꝰ ex teſtō ⁊ ab ite
ſtato q̄ capiūt effectū pꝰ moꝛtē.vt i.c.cū marthe
de cele.miſ.vn̄ cū fuerit viſū de bonis defūctoꝝ
Merito reſtabat vidē de ſepulturis ipoꝝ.nam
oēs moꝛimur ⁊ ſicut aqua dilabimur ſup terrā.
2°.regū.xiiij.c.⁊ in.c.i eccl̄iaſtico.xiij.q.ij.iō ꝛc.
Sꝫ q̄ro pꝰ Jo.an.qd ē ſepultura.diċ ꝙ ē locus
cōcauꝰ q̄ i eccleſiaſtico cimiterio coꝛpꝰ catholici
regeſcit.p̄mū.ſ.ꝙ ſit locꝰ cōcauꝰ.ꝓbaṫ i.c.pe.j.c.
ibi effodi ꝛc.2°.ꝙ ſit i eccleſiaſtico cimiterio ꝓba
tur i.c.auꝝ.xij.q.ij.⁊ ibi ꝓbaṫ etiā ꝙ defūctoꝛuꝫ
coꝛpoꝛa ibi regeſcūt.nā rōe ꝯſecrātiōis loci n̄ p̄nt
ita coꝛpoꝛa vexari a ſpiritibꝰ imūdis queādmo
dū i aliis locis.hec.n.fuit rō p̄ncipalis.q̄re fcm̄
fuit vt catholici ſepeliāṫ i cimiteriis eccl̄iaꝝ.⁊ vi
de ho.tex.cū gl.i.c.cū grauia.xiij.q.ij.tertiū.ſ.ꝙ
coꝛpꝰ catholici ꝛc.ꝓbaṫ i.c.ſacris.j.eo.cū ibi nō.
nā is q nō ē catholicꝰ nō dꝫ ſepeliri i eccl̄iaſtico
cimiterio.⁊ ſi de fcō fuit ſepltꝰ dꝫ exhumari ⁊.ꝓ
ijci.de q̄ i.c.ſacris. ¶ Et ex his decidūṫ due alie
qōes.pᵃ ē qbꝰ ꝯcedēda ē ſepultura.⁊ vt dixi re-
gulariter oibꝰ catholicis niſi ſpecifice repiantur
ꝓhibiti ad h̄ dcm̄.c.i eccl̄iaſtico.⁊ i.c.q̄ſta.ea.cā
⁊.q.⁊ gn̄aliter dici pōt ꝙ decedēs i peccato moꝛ
tali nō dꝫ ſepeliri i cimiterio eccl̄ie.vt nō.gl.i.c.ij
⁊ i.c.cū ad mōſterium.de ſta.regu.faċ tex.cū gl.
lxxxviij.di.in.c.fi.⁊.xiij.q.ij.ꝓ obeuntibꝰ. ¶ 2ᵃ
q.in quo loco debēt ſepeliri catholici.⁊ vt patet
ex p̄dictis dicēdū ē ꝙ i eccl̄iaꝝ cimiteriis.an aūt
intra eccleſiaꝫ poſſit aliquis ſepeliri.vide ho.tex
cum glo.xiij.q.ij.in.c.nullus. ¶ Ultimo queriṫ
vtrum cum luctu ⁊ planctu ſunt moꝛtui ſepelien
di dicēdū ꝙ nō.ſed cum pſalmis ⁊ pſallentiū vo
cibus.vt in.c.qui diuina.⁊ in.c.quā p̄poſteꝝ.xiij
q.ij.tamē ſi ex officio charitatis vel pietatis vel
cauſa humanitatis emittunṫ lachꝛyme nō eſt a
iure repꝛobatum.nam de pleriſqꝫ ſanctis legiṫ
ꝙ lachꝛymas effunderunt in exeqis caroꝝ ami
coꝝ.de q̄ vide tex.xiij.q.iij.in.§.hoc aūt cū.c.ſe.
ſic legimꝰ ꝙ oēs filij iſrael planxerūt Moyſen
⁊ Jacob.vt in.c.q꞉ alii ea.cā ⁊.q.ſed nō ē multū
lugēdū ne videāṫ hoīes deficē in credulitate al-
teriꝰ vite.nā ē ſignū deſpatiōis.vt i.d.c.q diuina
⁊ i.d.c.vbicūqꝫ.⁊ ſic hēs ꝯtinuatōem Rce expe-
ditam.

Mos inſti
tuta. ¶ Decedens ite
ſtatus ſepelitur in ſe-
pulchro maioꝛum vel
vbi eligitur ſepultura
ꝓchialis tamen eccle
ſia habebit canonicam
poꝛtionē eius qō relinquit eccleſie ſepulture.h.
d.ſm̄ vērioꝛem itellectum.⁊ tria ſunt dicta ſecun
dum ibi nulli.tertiū ibi ſed quia. ¶ Nota p̄mo
vnam regulam ex p̄nci.c.ꝙ decedens inteſtatus
ſeu non electa ſepultura debet ſepeliri in ſepul-
chro maioꝛum ſuoꝝ.ad idē.c.is qui eo.ti.li.vi.⁊
h̄ fuit inductum exemplo patriarcharum.nam
Abꝛaam Iſaac ⁊ Jacob etiam in remotis exi
ſtentes voluerūt ſepeliri in ſepulchꝛo maioꝛum
ſuoꝝ.qd aūt ſi non habet ſepulchꝝ puta quia de
nouo tranſtulit domicilium ad aliam ciuitatem
diċ ꝙ ſepeliendus eſt in eccleſia ꝓchiali.vt in.c
in noſtra.⁊ in.c.ex parte.j.eo.⁊ in.d.c.is qui.
Secūdo nō ibi maioꝝ.ꝙ maioꝛum noſtroꝛum
actio debet eſſe noſtra inſtructio concoꝛ.c.ſigni
ficaſti.de elec. ¶ Nō in.v̄.nulli.aliam regulam
affirmatiuam ꝙ quiſqꝫ de nouo poteſt ſibi eligē
ſepulturam ⁊ pꝛetermittē ſepulchꝛum maioꝛum
ſuoꝝ ad inſtar xp̄i nam ſi voluiſſet ſepultus fuiſ
ſet in ſepulchꝛo maioꝛum ſuoꝛum.tamen elegit
ſepeliri in ſepulchꝛo nouo Joſeph.Et pondera
v̄.elegit poſitum in tex.ſtat enim permiſſiue.⁊ n̄
diſpoſitiue.nam xp̄us non diſpoſuit vt ibi ſepeli
retur.ſed p̄mittendo videtur elegiſſe.nam nihil
fieri pōt ſine p̄miſſione diuina.omnia enim que
fiunt facit ipē deꝰ.aut recto iudicio aut iſta fieri
p̄mittit dicit tex.in.c.ni miꝝ.xxvi.q.v. ¶ Nō 4°.
ibi alienā ⁊ ibi ꝓpꝛiam.ꝙ quis poteſt habere ꝓ-
pꝛiam ſepulturam.⁊ intellige pꝛopꝛiam reſpectu
vſus.nam dn̄ium non pōt quis habere.quia res
ſacre ⁊ religioſe non ſunt in dominio alicuius.
vt in.l.in tm̄.§.ſacre.ff.de re.diui.facit.c.ratio.ō.
de pꝛeben.⁊ vtꝝ quis poteſt habere hoc ius in
cimiterio eccleſie.vt eo inuito nullus alius ſepeli
atur.facit iſte tex.ꝙ ſic.dum diſtinguit ꝓpꝛiā ab
aliena.ſed dicā latius in.c.pe.j.eo.nam hn̄t laici
h̄ ius vtendi potius ex tolerantia eccleſie q̄ꝫ de

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

iure ſcripto ſicut dicim⁹ i iurepſonat⁹.vt l.c.qñ
de iurepa. Itẽ ex illo v̄bo alienã.nõ.ꝙ quis põt
eligere alienã ſepulturã. h̃ intellige ꝯſentiẽte pa
trono vl' ratũ hñte.vt ꝓbat ex'' qḋ ſeq̄t in lr̃a.nã
Joſeph conſenſit vt xp̄us ſepeliret in ſepulchro
ſuo.ſꝫ aduerte q2 in caſu nr̃o qḋ ẽ magis dubia
q2 illḋ ſepulchꝝ erat iuris ꝑuati.ſed ſepulchrum
exñs in cimiterio eccl'ie ẽ iuris publici.ꝛ publica
nõ põt ꝑuat⁹ ſibi appꝛopꝛare.vt in.d.c. rõ.ꝛ iḋ eſt
qḋ pulchꝛa nũqd rectoꝛ eccl'ie poſſit iuito pſono
ſepulchꝛi aliũ ibi inferre. de quo dic vt dicã i.d.
c.pe. ¶ Nõ in.v̄.ſꝫ q2.ꝙ ſacerdos iuſte recipit
mercedẽ diuinarũ opaꝝ dꝫ tñ recipe rõne labo
ris ꝛ nõ diuinoꝝ.vt nõ.j. de ſimo.c. nõ ſat.ꝛ q̄ſi
ꝑ totũ. ¶ Nõ h̃ ſm Abba.ꝙ vita laicoꝝ ẽ cleri
cis paſſio.ſꝫ moꝛs ẽ ꝯſolatio.ꝛ dic ꝙ vita laicoꝝ
cenſetur paſſio ip̄is clericis ꝓpter laboꝛes quos
ſuſtinẽt in exhibitione ſacramẽtoꝝ ꝛ alioꝝ di-
uinoꝝ.nã hñt ꝑdicare ꝛ oꝛare ꝓ eis. vñ de his
ſcribitur peccata populi ꝯmedẽt ꝛc.i. delebunt
oꝛando de pe.di.i.quẽ penitet.ꝛ.i.q.i.dictũ.ꝛ i.c
ip̄i ſacerdotes.moꝛs eni dr̃ ſolatiũ reſpectu ꝑce
ptionis tpaliũ.nã ꝛ patri loco ſolatij reſtituit doſ
filie ꝑmoꝛtue.nã acerbũ eẽt ꝑdere filiã ꝛ ip̄i⁹ ſb
ſtantiã.vt in.l.mař ff.de iur.do. vel põt intelligi
ꝙ legatũ factũ eccl'ie ſepulture ẽ illi ſolatiũ.vñ ec
cleſia ꝓchialis ex quo habuit paſſionẽ in vita
dꝫ hr̃e ꝑtẽ illi⁹ ꝯſolatiõis.ſ.legati.nã bñficiũ ẽ be
niuola actio gaudiũ tribuẽs capiẽti.vt in.c.i.qui
mo.feu.amit.in li.feudoꝝ. ¶ Et ex h̃ ꝛ ex tex.
hẽs q̄re eccl'ia ꝓchialis hꝫ hãc poꝛtionẽ ab ec
cleſia ſepulture.ꝛ licꝫ tex.dicat ſimpl'r de eccl'ia
vbi ꝯſueuit celeſti pabulo refici.itelligẽ tñ debes
ḋ eccl'ia i qua ꝯſueuit iſte defũct⁹ audire diuina
ꝛ recipe eccl'iaſtica ſacramẽta.vt ẽ tex.i.c.ij.ḋ ſe-
pul.li.vi. Et iḋ dubitat̃ qd ſi i vna eccl'ia audiuit
diuina ꝛ in alia accipit eccl'iaſtica ſacramẽta ꝛ in
tellige qñ iuridice h̃ fecit. dic ꝙ int̃ iſtas eccl'ias
dꝫ fieri diuiſio iſti⁹ poꝛtionis ꝑ rõnes hui⁹ lr̃e.ar
illi⁹.c.ij.de quo ꝑ Inno.i.c.de his.j.e. ¶ In gl.
i.in fi.ſꝫ h̃ glo.nõ apit itellectũ vbi ſepeliẽdi ſunt
foꝛẽſes ꝛ ꝑegrini.ſꝫ hãc.q.gl.ſenſit in.c.in nr̃a.j.
eo.ti.in v̄.ꝛ niſi.ꝛ ibi tꝫ ꝙ debẽt ſepeliri apud ec
cleſiã maioꝛẽ. Idẽ tꝫ Inno.h̃ ꝓ hac op.facit.c.
vbicũqꝫ tẽpoꝝ.xiij.q.ij.ꝛ.c.officiũ.de of archip̄ſ.
nã eccl'ia cathedralis adminiſtrat talib⁹ ſacramẽta
Archi.in.c.i.j.eo.ti.li.vi.late ꝓſeq̄t ꝛ ꝯcludit ꝙ
debẽt ſepeliri apḋ eccl'iaꝫ ꝓchialẽ vbi ḋcedũt
ꝑ.c.i.xvi.q.i.ꝛ.xiij.q.i.c.i nec ob.ſm eũ.c.offm̃.q2
loq̄t de adminiſtratiõe ſacramẽtoꝝ ꝛ nõ ḋ ſepul
tura.do.me⁹ do. Car.tꝫ h̃ ꝑmã opi.mouet̃ q2 trã
ſeũtes ꝛ ꝑegrini nõ pñt dici ḋ ꝓchia alicui⁹.vñ
eccl'ia cathedralis q̄ ꝑ totã dioceſim hꝫ ptãtẽ dꝫ
iſtos ad ſepulturã recipe.do. An.lati⁹ diſtinguẽ
do dicit ꝙ aut iſte q moꝛit̃ ẽ religioſus ꝛ dꝫ ſepe
liri in mõaſterio ſui oꝛdinis.vt i.c.i.pall' xvi. q.i.
h̃ dcm̃ foꝛte ñ ẽ verũ.q2 illḋ.c.loq̄t qñ religioſus
declinauit ad certũ monaſteriũ ꝛ ibi moꝛtu⁹ eſt
ſi aũt moꝛiat̃ ex̃ mõaſteriũ nõ video rõnẽ diuer

ſitatis int̃ eũ ꝛ clericũ ſecularẽ ꝛ laicũ q̄ꝫq̄ꝫ ip̄e di
cat ꝙ cleric⁹ ſecularis peregrin⁹ dꝫ ſepeliri apḋ
eccl'iam cathedralẽ.nã religioſi ꝛ clerici ſecula-
res ex quo i loco nõ hñt ꝓp̄as eccl'ias cẽſent int̃
laicoꝝ quo ad ſacramẽta recipiẽda.vñ ſicut i lai
cis dr̃ ita ꝛ i iſtis puto dicẽdũ.ꝑ h̃.c.ꝛ h̃ attẽdẽ-
dũ ḋ ꝯſe.di.i.vbi dr̃ ꝙ oẽs clerici exñtes ifra ꝓ
chiã certã debẽt ibi ꝯueniri ad audiẽdũ diuina
vna cũ laicis ꝓchialib⁹.ꝛ olim cũ monachi nõ
eẽnt clerici oĩa ſacramẽta recipiebant ab eccl'ia
ꝓchiali ꝛ ibi faciebãt oblatõẽs.xvi.q.i.c.alia
ꝛ ſic itelligo dcm̃.c.i.xvj.q.i.i ſuo caſu.ꝛ pꝛo hoc
c.ſi.j.eo.ti.lib. vi.vbi tex. inuit ꝙ ſi religioſus de
cedit ex̃ monaſteriũ nec põt ꝯgrue ad mõaſteriũ
ſuũ deferri põt ſibi eligẽ ſepulturã ſicut laicus.
In laicis aũt dicit ip̄e ꝙ aut traxerũt moꝛã i ꝓ
chia vel venerunt animo ibi trahendi moꝛaꝫ ad
aliqḋ tẽpus vt ſũt ſcholares ꝛ tunc ſepeliẽdi ſũt
i eccl'ia ꝓchiali i qua ḋcedũt.q2 illa dr̃ eoꝝ ec-
cleſia ꝓchialis.ꝛ h̃ placꝫ ꝑ nõ.i.c.oĩs. vtriuſqꝫ
ſexus.de pe.ꝛ remiſſ.ꝛ i cle.i.ḋ ꝑuile.ꝛ ibi ꝑ glo.
Aut ñ traxerũt ibi moꝛaꝫ nec venerũt eo aĩo vt
puta q2 ſũt trãſeũtes ꝛ tꝫ ꝙ in eccl'ia cathedrali
ſũt ſepeliẽdi.dicit tamen ꝙ ſi receperũt ſacramẽ
ta a p̄ſb̃ro ꝓchiali videt̃ tacite ibi elegiſſe ſepul
turam.hoc dcm̃ cum reuerẽtia non fuit hñ pon
deratũ.nã ſi poterant recipe ſacramẽta a p̄ſb̃ro
ꝓchiali cẽſenda eſt illa eccl'ia ꝓchialis trãſeũ
tium.ꝛ ſic erit idẽ dicẽdum in iure funerandi cũ
oĩa iſta ſint de iure ꝓchiali.ſatis dubitari põt
ḋ iſta.q.iudicio meo.q2 iura vario modo loquũ
tur ſed occurrit mihi tex.optim⁹ in.c.i.ḋ cele.miſ
vbi vr̃ velle ꝙ ſacerdos ꝓchialis põt admini-
ſtrare ſacramẽta ꝑegrinis ꝛ trãſeũtib⁹ ꝑ ſuã ꝓ
chiã in caſu neceſſitatis. Itẽ eadẽ rõ dꝫ eẽ in ꝑte
quo ad ꝑtẽ que ẽ in toto quo ad totum .vt in.c.
paſtoꝛalis.in.§.item cum totum.de offi.dele.ꝛ in
l.q̄ de tota.ff.ḋ rei vendi.queadmodum ergo ra
tione totius dioceſis vult ep̄us ſibi vendicare
poteſtatẽ in iſtũ ꝑegrinum eodem modo debet
ſacerdos parrochialis poſſe reſpectu ſue parro
chie.nam ep̄us nõ hꝫ ptãtem in peregrinũ ſicut
nec p̄ſb̃r parrochialis.vt in.d.c.oĩs.ex quo ergo
iſte h̃ nõ hꝫ ſupioꝛẽ dꝫ in diuinis recognoſcẽ ec
cleſiam ꝓchialẽ vbi decedit.nã ad hoc habuit
cimiteriũ diſtinctum ꝛ parrochiã diſtinctã.xiij.
q.i.c.i.optime facit etiã.c. paſtoꝛalis. de his que
fiunt a p̄la. vbi patꝫ ꝙ eccl'ia ꝓchialis fundat
intẽtionẽ ſuam ſup omnibus obuẽtõibus ſpiri-
tualib⁹ ꝓueniẽtib⁹ ifra ꝓchiã.ꝛ ad.c. vbicũqꝫ.
rñdeo vt ibi nõ.glo. ¶ In gl.i v̄.ꝑriarchaꝝ.i fi.
ſꝫ h̃ cadit notabil'.q.pone ꝙ pat̃ ꝛ auus alicuius
ſũt ſepulti apḋ fratres ꝑdicatoꝛes.maioꝛes vero
vt abauus tritan⁹ ꝛ ſuperioꝛes ſũt ſepulti in ec-
cleſia parrochiali iſte nũc deceſſit non electa ſe-
pultura quia foꝛte impubes vel ſine teſtamẽto
deceſſit.querit̃ vbi dꝫ ſepeliri. pꝛo eccl'ia parro
chiali facit iſte tex. dũ dicit ꝙ i ſepulchꝛo maioꝝ
nã maioꝝ appellatõ ſtricte ꝛ ꝓp̄e ſũpta ꝯp̄hẽdit

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſupiores tantum vltra tritauum. vt i.l. iuriſcon
ſult⁹.§.parētes.ff.de gradi.ꝛ i.l.qq3.§.parentes
ff.de in ius voca.ꝛ vtrobiq3 nō. Itē ꝓ eccl'ia pro
chiali ſunt duo iura vl' duo vincula.ſ.ius prochi
ale ꝛ ſepulture maioꝝ.ꝫaū determinat Oldra.
cōſi.xxv.adducit plura ꝛ iter cetera mouet̄ his
rōnibus.ſicut domiciliū eſt iter viuos.ita ius ſe
pulture eſt inter mortuos.ſed qs cōſeq̄t originē
ſeu domiciliū prīs ꝛ aui ꝛ nō ſupioꝝ. vt nō. in.l.
aſſumptio.ff.ad munici.ꝛ.in.c.fi.j..de pro.ḡ idē
dicēdum in iure ſepulture. Itē ꝛ 2⁹.vnio ſepul
ture ꝓcedit ex quadā caritate ꝛ mutua dilatiōe
q̄ fuit int̄ viuos.vt colligit̄.xiij.q.i.c.i.ꝛ ſe.ſ3 ma
ior ē caritas ſeu dilatio iter filiū ꝛ prēm ꝛ auum
q̄3 inter eū ꝛ ſupiores cum illi ſint remotiores in
gradu.ḡ potī⁹ d3 ſepeliri in ſepulchro prīs ꝛ aui
q̄3 alioꝝ maioꝝ. Sed ꝫ hāc determinatōem re
perio glo.q̄ſi exp̄ſſaꝫ.in.c.is qui eo.ti.li.vi.q̄ dic̄
q̄ ſi in vna eccl'ia ē ſepultus pr̄.ꝛ in alia relig ma
iores ſepeliēdus eſt iſte in ſepulchro maiorum ꝛ
q̄3q̄3 rōnes. Oldra.multū vrgeāt.tn̄ tex.i.c.ij. ꝛ
iij.eo.ti.li.vi.multū facit ꝓ opi.glo.dum pōderat
ſepulchꝝ maiorū ab antiq̄.ꝛ his exprimit illud
vbū ab antiquo.ꝛ Io.an.ibi in nouella querit
quid ſi pr̄ auus ꝛ abau⁹ ſunt ſepulti i diuerſ ec
cleſiis vbi d3 ſepeliri.ꝛ dic̄ de cōſuetudine ſuari
vt ſepeliat̄ i ſepulchro prīs.qdā tn̄ dixerūt q̄ im
mo i eccl'ia prochiali.q2 defic̄ h̄ cāu ſepulchꝝ ma
iorū.ad h̄.c.i nr̄a.j.eo.mihi aūt placet multū.vt
ſepeliat̄ quis i ſepulchro prīno niſi ſerioſe elegit
ſibi ſepulturā.nā ita diſpoſuerūt iſti patriarche
q̄rū actio ē nr̄a iſtructio.ſ3 ſi pr̄ fuiſſet alibi ſepl'
tus p̄ter ꝓpoſitū ſuū puta q2 nō potuit ſepeliri in
ſepulchro maioꝝ ꝓpt̄ ipoſſibilitatē fc̄i vel iuris.
tūc ꝓcedit alia opinio.ꝛ ad illa iura q̄ pōderant
ſepulchꝝ maioꝝ ab antiquo. rn̄derem q̄ fit illa
pōderatio q̄ ad excludendam eccl'iaꝫ prochialē
nō reſpectu ſepulchri prīni.nam ſepultura prīna
p̄ oībus ponderat̄.vt nō.j.eo.c.fraternitatē. In
glo.in.v̄.iudicij.in fi.nō bn̄ glo.q̄ quotidie allega
tur.vult eni q̄ canonica portio debeat̄ eccl'ie pro
chiali ſolū de relicto facto eccl'ie ſepulture. Ho.
t3 ꝫaū.vt de oībus relictis qbuſcūq3 eccl'iis fact̄
ꝛ in quacūq3 re ſiue mobili ſiue imobili debeat̄
portio eccl'ie prochiali mouet̄ ꝑ iſtū tex.q loq̄t
ibi gn̄aliter iudicij ſui.ꝛ exponit ip̄e iudicij ſui.i.
relicti ꝓ aīa ſua facti.ꝛ cū eo ꝯcurrūt Pe.ꝛ Egi
ſ3 cū hac glo.ꝯcurrit Inno.i.c. ꝓxi. Abb hic ꝛ
glo.i.c.cū ſup.ꝛ i.c.certificari.j.eo.ꝛ Io.an.i gl.
ſua in cle.dudū.eo.ti.in.v̄.q̄rtā vbi dicit fratres
mēdicātes non teneri ad quartam ſi teſtator nō
fuit ſepultus apud eos.ꝛ hec opi.vr̄ cōior ꝛ veri
or.nam ſi iſte fuiſſet ſepultus in eccleſia prochia
li alie eccl'ie legatarie nihil ſoluerēt.vt h̄.ḡ ex ele
ctione ſepulture non debent iſte eccl'ie ꝑgrauari
ex quo apud eas teſtator non fuit ſepultuſ.ſatis
eni eſt q̄ ꝯcurrit cum eccl'ia ſepulture.ꝛ h̄ vr̄ de
mēte huius lr̄e.ꝛ vide ꝑ archi.i.c.ij.e.ti.li.vi.
¶ Ex glo.q̄rit̄ nūquid hec portio debet̄ eccl'ie pro
chiali de relictis int̄ inſtitutōis.qdā voluerūt q̄
nō.ſed ſolum de legat.ꝑ. c.requiſiſti. ſ.de teſta.
Io.an.tenet h̄ contrarium per tex.iſtum qui ge
neraliter dicit tertiam partē ſui iudicij.ꝛc.ad idē
c.ſequens ꝛ melius.c.cum ſuper.j.eo.ꝛ in.d.cle.
dudum.ꝛ h̄ teneas intellige tamen niſi ſit dona
tum inter viuos.quia de huiuſmodi non videt̄
quarta.vt vult hic gl.ꝛ Hoſti.ꝛ glo.in.c.i.de ſta.
re.dixi pſc.i.c.reqſiſti.de teſta.alie.gl.ſūt faciles

Relatum

Qui cōuertit̄ ad mōſteriū medie
tatem bonorū que ꝓ aīa ſua diſpoſuit
tenet̄ reliquē eccl'ie prochiali.h̄ dic̄.cōis diuiſio
¶ Nō ꝑ ibi ſiue in morte ſiue in vita.q̄ qs pōt
ad mōſteriū cōuerti nudum in vita.ſed etiam in
morte.ꝛ ſi volumus intelligere ꝓut intelligit gl.
ij.q̄ in vita dicitur quātū ad caſū h⁹.c. qn̄ h̄ fac̄
in egritudine in qua deceſſit eēt tex.h̄ pro iſtis q
diſponūt vt p⁹ mortem ſuam induāt̄ certo habi
tu religionis ꝛ ſepeliātur i illa religiōe nō tn̄ pu
to q̄ iſti ꝑ h̄ ſint religioſi.nā monachat⁹ diſſolui
tur morte.i.c.fi.j.eo.li.vi.iō nō pōt qs eē mona
chus poſt mortem.eſt eni ꝓp̄e monachat⁹ q̄ddā
votū ꝑ qd̄ nō ip̄mit̄ caracter aīe.ꝓdeſt ḡ aſſum
ptio talis habitus poſt mortem quo ad deuotio
nem quandam. ¶ Nota ſecundo ibi omnium
rerum ꝛc.q̄ de omnib⁹ bonis cuiuſcūq3 q̄litatis
ſint relictis eccleſie ſepulture debetur portio ec
cleſie prochiali.ꝛ ſic nō ſolū de candel' ꝛ funerali
bus.ſed d̄ oībus obueniētib⁹ eccl'ie ſepulture ꝓ
aīa defuncti.ad h̄ dicta cle.dudū .ꝛ quod ibi nō.
glo. ¶ Nota tertio ibi decreuerit diſponere.nā
per hec verba generalia infertur ad id qd̄ dixi i
c.precedenti.vt quocunq3 titulo aliquid relinq̄t̄
eccleſie ſepulture debetur portio eccleſie prochi
ali.nam verbum diſponere eſt multum latum.
Vltio nō q̄ iſta portio non debet̄ ep̄o.ſed eccl'ie
prochiali qd̄ clarius ꝓbat̄.j.eo.c.in nr̄a.ꝛ.c.ij.c.
ti.li.vi. Sed ꝫ h̄ facit.c.officij.ꝛ.c.requiſiſti.ſ.de
teſta.in quib⁹ hec portio debetur epiſcopo. So.
quidam dixerunt in h̄ ſtandum cōſuetudini.ſed
cōiter tenetur q̄ hec portio debetur eccleſie pro
chiali.ſed epiſcop⁹ habebit portionem ſuam ab
vtraq3 eccleſia.ſi iſte eccleſie non ſunt exempte
ꝛ ſic ꝓcedūt contraria.ſi vero altera eccleſia eēt
in aliena dioceſi.tunc quilibet ep̄s habebit por
tionem ſuam ab eccleſia ſibi ſubiecta. Et ex hoc
dicto nō bene q̄ epiſcopo debetur portio etiam
de portione quam capit eccleſia prochialiſ ab ec
cleſia ſepulture.ꝛ idem tenui poſt Fe.in.c.fi.ſ. d̄
teſta.ꝓ h̄.c.cōquerente.ſ.de offi.ordi. vbi dicit̄
quartam deberi ep̄o de oībus funeralib⁹.i.ꝓue
nientibus occaſione funeris.Et nō ex primo lo
co dictis q̄ valet conſuetudo q̄ portio debita ec
cleſie prochiali debeatur ep̄o. ꝛ nimiꝝ. nam ſic̄
eccleſia prochialis poteſt preſcribere quartaꝫ ꝫ
ep̄m.vt in.c.de quarta.de preſcrip.ita ep̄us ꝯtra
eccleſiam prochialē ¶ Sed q̄ritur de alia pul
chra queſtione nunquid eccleſie prochiali debe
atur quarta de oblatis pro aliis ſacramentis
Inno.tenet hic q̄ ſic.q2 eadem ratio eſt dignus

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

enim ē oparius mercede ⁊c̄.vt nō.ḋ.c.ꝑx.Et ex
h̄ nō. ſingularit̄ ꝙ oblationes q̄ fiunt occaſione
ſacramētoꝝ pceptoꝝ i alia eccľia cedūt illi eccle
ſie.ſꝫ q̄rta debet̄ eccľie ꝓchiali. ſꝫ dubito an h̄
dictū ſit veꝝ qm̄ nullo iure ꝓbat̄ ⁊ intellige qn̄
ſacramēta licite ſūt pcepta i alia eccľia.puta ꝓpt̄
neceſſitatē vl̄ iuit ad aliā eccliam maiorē vel ad
fratres mēdicātes q ſūt ꝑuilegiati reſpectu ſacra
mēti penitētie.nā iſta iura ſolū loquūt̄ de relictis
factis in morte ⁊ nō de oblat̄l.int̄ viuos.⁊ facit.c.
de his.j.eo.ꝑmū tm̄ dcm̄ vident̄ coīt̄ approbare
doc.ſimplr̄ illō referētes. ¶ In gl.ij.in fi.nō gl.
ꝓ intellectu iſti⁹.c.⁊.c.de his.j.eo.vt dicam⁹ ꝙ ď
bonis igrediētl.religionē i ſanitate nihil debeat̄
eccleſie ꝓchiali. ſed ſi itrauit in egritudine in
qua deceſſit debet̄ portio ⁊ ita intelligat̄ iſte tex.
q̄zuis. Inn.h̄ ⁊ i.c.de his. multū variauerit dicē
do int̄ cetera ꝙ ſi igredit̄ religionē ⁊ ſit ibi ꝓfeſ
ſus.tūc debet̄ portio eccľie ꝓchiali de bōis ſuis
q̄ acqrūt̄ monaſterio.rō qꝛ tūc mori fingit̄.xix
q.ij.qꝛ.⁊ xvi.q.i.placuit.⁊ ſi aliqd relinqret mōa
ſterio.ꝑ aīa ⁊ aliqd donaret.ꝑ ſua ſuſtētatiōe tūc
nō deberet̄ portio niſi de relicto ꝓ aīa. Opi.tm̄
glo.coīt̄ approbat̄.⁊ vr̄ probari in.ď.c.de his.qḋ
mihi placꝫ.nā iura loquūt̄ de relict̄ occaſione ſe
pulture. Itē de morte nāli.ſed intrās religionē
nālit̄ nō morit̄ imo retinet cognatōēꝫ ⁊ ſuccedit
parētibus vt in.l.deo nobis.C. de epiſ.⁊ cle.⁊ ſi
mutaret iſte domiciliū nō tenet̄ dare aliqd eccle
ſie ꝓchiali ḡ nec igrediēdo mōaſteriū cū ſolū
hēat domiciliū in mōaſterio.vt nō. Inno.in.c.ex
orē.de ꝑuile.dixi i.c.dilect⁹.de reſcrip. ¶ In gl.
iij.ibi reliqrit paupib⁹ ⁊c̄.nō bn̄ glo. ꝙ de relicto
facto paupibus n̄ debet̄ portio ⁊ reſpectu eccľie
ꝓchial̄ nō ē dubiū tenēdo opi. quā tenui in.c.
p̄cedēti videlꝫ ꝙ eccľie ꝓchiali debet̄ portō ſo
lū de relicto facto eccľie ſepulture. ſed tūc puto
hāc glo.ꝓcedē eē in portōe q̄ debet̄ epō.nā ſibi
debet̄ ſolū de relicto facto eccľie ⁊ piis locis vt
i.c.reqſiſti.de teſta.ḡ nō de relicto.ꝑſonali maxīe
facto paupib⁹.ꝑ h̄.c.reqſiſti.in fi.ꝑalle.ſꝫ Io.an
in c.dudū.de ꝯuer.ꝯiu.limitat hāc glo. niſi reli
ctū fuerit ſcḋm paupib⁹ certi loci.qꝛ relictū vr̄ tūc
factū intuitu loci.ꝑ h̄.l.annua.in fi.ff. de ānu.le.
⁊ in.ď.c.reqſiſti.tūc eni ꝑ oīa ꝓcedēdū ac ſi reli
ctuꝫ fuiſſet factū pio loco ⁊ vide ad p̄dicta.l.nul
li.⁊.l.ſi qs ad declinādā.C. de epiſ.⁊ cle.vbi hēt̄
ꝙ etiā ſi eps̄ exeqt̄ relictū ſcḋm paupib⁹ nihil tm̄
ſibi dꝫ retinē.rōnē potes colligē ex his q̄ dixi i
c.officij.ḋ de teſta.

FRaternitatem

Hoc.c.hodie recipit determiatiōem ſeu
ſcḋm alios correctionē.ꝑ.c.ij e.ti.li.vi vbi hr̄ ꝙ qs
pōt relinquēdo ſepulturam ſuā antiquā eligere
ſepulturam in loco minus religioſo ſꝫ ſaluando
iſtū tex.quātū fieri pōt.ſūmo ſic. Ubi qs ſepul
chro maiorum relicto eligit ſepulchrum in loco
minus religioſo dolo inductus ſeu ex cōtemptu
ſeu non dimiſſa eccľie ſue canonica portione ex
preſſe vl̄ tacite nō tꝫ electio.⁊ ſūt tres ptes. In p̄
ma pōit ius. In ſcḋa narrat factū. In 3ª ꝯcludit
ſcḋa ibi vn̄.ētia ibi quo circa. ¶ Nō ꝙ in eccle
ſiis ⁊ monaſteriis in qbus ſūt inſtitute pſone re
ligioſe pōt qs eligē ſepulturā ⁊ qḋ pl⁹ eſt vident̄
illa loca hr̄e cimiteria ab antiquo. ſꝫ ego nō me
mini vnq̄ꝫ aliquā ꝯſtōnē legiſſe i q̄ caueat̄ ꝙ mo
naſteria habeant ď iure cimiterium niſi ꝓ ſuis
vt in.c.i.xvi.q.i. Itē Inno.in.c.i.ḋ. eo.tꝫ ꝙ ď iur̄
cōi ille dūtaxat eccľie hn̄t cimiterium ⁊ ius ſune
randi que hn̄t populū.⁊ idē nō.glo.in cle.dudū
de ſepul.⁊ Archi.in.c.i. e.ti.li.vi.⁊ vr̄ ꝓbare iudi
cio meo.in.c.i.xiij.q.i.vn̄ intelligo iſtū tex.aut in
monaſteriis hn̄tibus populum aut in hn̄tib⁹ ex
ꝑuilegio ſicut hn̄t hodie coīt̄ ſr̄es mēdicātes.vt
in.ď.cle.dudū.⁊ quis poſſit dare ꝑuilegiū h̄ dicā
j.eo.certificari. ¶ Nō ſcḋo ibi aliorūqꝫ parētū
ꝙ v̄.parētū qn̄qꝫ verificat̄ in ꝯſanguineis colla
teralibus.⁊ in hoc credo ꝙ alludat vulgari ali
cui⁹ loci in quo ꝯſanguinei vulgarit̄ appellantur
parētes ſꝫ ꝓprie parētes ſūt aſcēdētes. vt in.l.iu
riſcōſultus.§.parētes.ff.de gradib⁹. ¶ Nō ttio
ꝙ fidelis non pōt eligē ſepulturā in loco ꝑuato
vn̄ talis volūtas ē ſpernēda ⁊ i h̄ nō iſtū tex.
¶ Ultimo nō ꝙ corp⁹ defūcti pōt largo mō vēdica
ri ab eccľia.vbi de iure debebat ſepeliri ⁊ reſtitu
endum ē corpus cū oībus oblationib⁹ ibi factis
vt h̄ in fi.⁊ in.c.in nr̄a.j.eo.ti. ¶ In glo in.v̄.fre
quētia.ibi ꝙ frequētes ⁊c̄.⁊ ꝑ h̄ vide tex.cū glo.
in.c.cum grauia.xiij.q.ij.⁊ ob cautum ē.vt qs eli
gat ſepulturā in loco vbi frequēti⁹ celebrāt̄ diui
na officia.ex his eni locus dr̄ magis religioſus.
Itē fiūt ibi frequēti⁹ orōnes.ꝑ ibidem defūctl.⁊
ob hoc glo.in v̄.frequentius.format.q.nūqd va
leat tm̄ gn̄alis oratio q̄ fit.ꝑ oībus defūctis ſicut
illa q̄ fit ſpālit̄ ꝓ aliqbus defūctis.⁊ glo.vr̄ dubi
tare ⁊ magis declinare in ptē. vt eq̄lit̄ ſuffragia
ꝓſint.ſꝫ honor vr̄ deferri illis ꝑ qb⁹ ſpālit̄ orat̄.
Io.an.hic dicit ꝙ aut ꝯſideram⁹ effectum ſuffra
giorū reſpectu charitatis ⁊ tūc ita ꝓſūt gn̄alit̄ ſuf
fragia facta ſicut ſpālit̄.qꝛ charitas nō diminuit̄
imo ſparſa ampliat̄.⁊ intellige dcm̄ ſuuꝫ de cha
ritate exn̄te in oratore ſeu alia ſuffragia faciente
ſꝫ reſpectu defūctorū ꝑ qbus fiūt illi magis ꝓſūt
qui eſt in maiori charitate cum magis delectet̄
ex bonis operibus ⁊ ſuffragiis per proximum
factis. Aut conſiderantur ſuffragia facta reſpe
ctu ſatiſfactionis ⁊ tunc magis proſunt his pro
quib⁹ ſpāliter fiunt q̄ꝫ ſi gn̄aliter. ratio quia ha
bent efficaciam finitam ⁊ ex diuina iuſticia di
ſtribuuntur in illos pro quibus fiunt ergo tan
tominus operantur quāto pro pluribus fiūt.ar.
in.c.cum M.de conſti.⁊ hanc ſnīam videt̄ ſeq
beatus Tho.quarto ſniarū.di.xl.q.ij.arti.ſcḋo
⁊ Cal.h̄.dicit tm̄ beat⁹ Tho.nōbile v̄bum ſcꝫ cre
dendum eē ꝙ ſi illi pro quibus fiunt nō indigēt
ꝙ proſunt aliis ⁊ vide glo. nota. in. cle. ſicut.
xxiij.q.iiij.que vult ꝙ ſi oratio ē facta pro alio ⁊

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

illi nõ ꝓdeſt ſaltem ꝓdeſt facieñ. ꝛ iduč ibi pſal
miſtã oratio mea in ſinu meo ↄuertet. ꝛ ad. c. nõ
mediocriter. de ↄſe. di. v. Vñde. vt ibi nõ. Jn gl.
in. v. nõ nouã. in fi. hodie dicẽdũ vt habet i. c. ij. e
ti. li. vi. vbi approbat᷑ zª opi. hic poſita in glo. vt
licitũ ſit eligẽ ſepulturam. etiam in loco mĩꝰ re
ligioſo. ſed ſi volumꝰ iſtum tex. ſaluare vt nõ ſit
correctus poſſemus dicere ꝙ in loco minus reli
gioſo ſeu in eccl'ia nõ habente cimiteriuꝫ nõ licꝫ
eligere ſepulturam. quia eſt contra inſtitutioneꝫ
ſanctorum patrũ cum corpora fidelium debent
requieſcere in cimiteriis eccleſiarum. xij. q. ij. c.
aurum. ꝛ xiij. q. i. c. i. ¶ Jtem poteſt procedẽ iſte
tex. quando dolo fuit iductus vel ex cõtemptu
eligit ſepulturam in loco minus religioſo. c. i. eo
ti. li. vi. vel qñ nõ ſoluit᷑ portio eccleſie ꝓchiali

De his Si qs in egritudine de
cedit ſe ꝛ ſua offert
mõſterio eccl'ia ꝓchialis habet inde
canonicã portionem. ſecus ſi in ſanitate. zª ibi ſi
vero. ¶ Nõ ꝑ quẽ poſſe igredi religionem tpe
egritudinis. ĩfirmitas ꝗ̃ corporis nõ viciat religi
onis igreſſuꝫ cũ ipiꝰ validitas depẽdeat a ſanita
te mentis ꝛ nõ corporis. ad idẽ. c. porrectũ de re
gula. ¶ Nõ h̄ ar. ſingulare a ↄ̃rio ſenſu ꝙ ſi ꝓ
chianus electa alibi ſepultura tacite vel expſſe
aliqd relịgt eccleſie ꝓchiali tenet᷑ talis eccleſia
illud relictũ ↄputare i ſortẽ ꝛ in canonicã portio
nẽ. ſic dicimꝰ i filio q ↄputat ſibi i legitima qcqd
a pr̃e relictũ ẽ. vt in. l. omnimõ. ꝛ in. l. ſcimus. C. de
inoffi. teſta. al's fruſtra põderaret᷑ h ꝙ nihil fu
erat relictũ eccl'ie ꝓchiali. licꝫ aliud ſit i epõ. c.
officij. de teſta. ¶ Nec ob. ſi dicẽs h cõiungi epꝫ
ꝛ eccl'iaꝫ ꝓchialẽ. qñ de epõ fuit icident᷑ vnde
nihil de eo hic rñdet᷑ de ꝗ tñ dic. vt plene dixi i
d. c. officij. ¶ Nõ zº. tex. q̃ſi rotũdu ꝙ de oblatꝭ
ſeu relictis alicui eccl'ie i vita non debetur cano
nica portio. ꝛ ſi ponderabis finem huius lr̃e ifer
tur ꝙ etiã epõ nihil debetur. ꝛ ꝓ h videtur tex.
in. c. i. de ſta. regu. ꝛ clariꝰ ibi ſentit glo. ꝛ in. c. ni
mis. el. ꝑ. j. de exceſſ. ꝓla. dixi plene in. c. requiſiſti
de teſta. ꝛ dic vt ibi. Sed q̃ro nũqd iſte tex. ꝓce
dit idiſtincte ſiue qs intret monaſterium in vita
vt fiat monachus ſiue vt viuat cũ aliis citra ꝓfeſ
ſionẽ. Jnno. vult reſtringẽ lr̃am vt intelligatur i
zº. cãu ꝛ nõ i ꝑ. q2 eo epõ ꝙ ꝓfitet᷑ cẽſet᷑ mortuus
ꝛ ſic dꝫ dari canonica portio. Sed cõit᷑ tenet᷑ op
poſitũ. vt dixi in. c. ij. ĩ. eo. nã ꝓpe loqt᷑ tex. de his
q efficiũtur religioſi. vt inuit lr̃a ibi ſe tñſferunt.
ꝛ ibi tñſtulerũt que v̓ba importãt plenã tñſlatio
nem. xxi. q. ij. ſi quis iam tñſlatus. ꝛ dic plenꝰ vt
dixi in. d. c. ij. ¶ Querit hic Jnno. qd ſi qs in ca
pella audiuit diuina ꝛ in plebe accepit eccl'iaſti
ca ſacramẽta cui debetur canonica portio. ↄclu
dit ꝙ fiet diuiſio iter capellã ꝛ plebeꝫ qđ ſat᷑ plꝫ
ꝑ. c. ij. eo. ti. li. vi. vbi in ꝑceptõne huius portionis
põderant᷑ duo. ſ. ꝙ in illa eccl'ia audiuerit diuina
ꝛ ꝑcepit eccleſiaſtica ſacramẽta. ¶ Jteꝫ fac tex.
in. c. i. ĩ. eo. vbi põderat᷑ labor ſeu paſſio in admi
niſtratione diuinorum. cum ꝗ̃ ambe eccl'ie habu

erũt i vita ipſius paſſionẽ ꝛ laborẽ parit᷑ debent
ſentire bñficiũ. vt ſic ſiut ſocij ↄſolationũ ꝛc̃. vt in
d. c. i. Sed dubiũ q̃tidianũ eſſet qd ſi in plebe ñ
recepit niſi ſacramẽtũ baptiſmat᷑. reliq̃ vero ꝑce
pit in capella ꝓchiali vbi etiam audiuit diuina
ꝓut cõit᷑ cõtingit i iſtis plebibꝰ hñtibus ſb ſe ca
pellas. credo ꝙ ſuperior debet inter eas arbitra
ri ↄdignas portiones ſ᷑m quãtitateꝫ laborꝝ. dꝫ tñ
multũ hr̃i reſpectꝰ ad ſacramentuꝫ baptiſmatis
cũ ſit ianua omniũ ſacramẽtorꝝ. c. i. ꝛ fi. de pſ. non
bap. facit. l. ſero. ff. de annu. lega. ¶ Jn gl. i. ibi
bona ſua ↄſumere. h intellige verꝫ niſi faceret in
fraudẽ filiorꝝ quo cãu reuocaret᷑ vẽditio ꝛ dona
tio vſqꝫ ad portionẽ debitã ſibi. vt dixi i. c. Ray
nutiꝰ. ꝛ. c. Raynaldꝰ. alle. i gl. ¶ Jtẽ poterit iu
dex refrenare ꝓdigalitatẽ ipiꝰ interdicendo ad
miniſtrationem bonorꝝ. l. is cui bonis. ff. de v. ob
intereſt enim reipublice ne quis male ſuas res
adminiſtret. inſti. q ſunt ſui vel alie. iuri. §. ſꝫ ho
die. ꝛ i. l. i. ꝛ. ij. ff. eo. ¶ Jn gl. ij. ibi dicũt ↄ̃riũ. dic
vt nõ. Jnno. ꝛ h opinio ẽ hodie approbata in. c.
ij. eo. ti. li. vi. ꝛ eſt rõ. nã hec canonica portõ dat᷑
ꝑncipaliter eccl'ie ꝓchiali propter onera q̃ ſbit
circa ſuũ ꝓchianũ in vita ſua vt aperte colligit᷑
ex. c. i. ĩ. eo. ¶ Ex glo. querit᷑ vtꝝ epũs debeat ha
bere de bonis huius ingredientis religionẽ ali
quam portionem cum de eo fuit facta queſtio ꝛ
reſponſio omiſſa. So. dicit Jnno. ꝙ ſi monaſte
rium nõ eſt exemptũ nõ habebit ſuaꝫ canonicã
portionẽ. ꝛ itellige i ꝑ cãu huiꝰ. c. ſ. qñ ingreſſus
eſt factus in egritudine de qua decedit. ꝛ ex iſtis
bonis detrahent᷑ due q̃rte vna epal' alia ꝓchia
lis ꝛ diuerſo iure debẽtur. nã epal' debet᷑ ꝓpter
onꝰ epale ꝛ cõionẽ q̃ eſt inter epm ꝛ eccl'ias ſibi
ſbiectas. c. requiſiſti. de teſta. ꝓchial' v̓o debet᷑
ꝓpt᷑ ſepulturã ibi electã ꝓpt᷑ onus qđ ſuſtinuit
in vita. c. i. ĩ. eo. ¶ Quis autem primo detrahet
epũs vel curatus. ꝛ vtrum zª detractio ſit ſiñẽda
de toto. i. habito reſpectu ad totum an habito
reſpectu ad reſiduũ dicã. j. eo. certificari. Sed q̃
ro de queſtione quotidiana nunqd epũs ſeu ec
cleſia ꝓchialis poſſit portionẽ ſuam petere ab
herede vel fideicõmiſſario qui fuit grauatus ali
quid dare eccl'ie ſepulture. So. Jnno. hic mltũ
inſtat ꝛ ex dictis ipiꝰ poſſunt in effectu elici due
ſolutiões. nã ꝑ voluit ꝙ epũs vel eccl'ia ꝓchialis
poſſit agẽ ↄ̃ hẽdes etiã actõne ex teſtõ ſicut põt
agere eccl'ia cui factũ ẽ legatũ. nã oẽs eccl'ie ſunt
vna eccl'ia. xxiiij. q. i. in. c. loqt᷑. vnde relictũ factũ
eccl'ie ſepulture vr̃ etiã factũ eccl'ie ꝓchiali re
ſpectu portionis ſue. zº. dic Jnno. meliꝰ videri ꝙ
ſolũ eccl'ia cui fcm̃ ẽ relictũ põt agẽ ↄ̃ hẽdẽ actio
ne ex teſtamẽto. ſꝫ ↄ̃ eccl'iam legatariã aget poſt
modũ epũs ſeu eccl'ia ꝓchial'. ꝛ ſi eccl'ia legata
ria ẽ negligens põt agẽ eccl'ia ꝓchial'. vt cedat᷑
ſibi actõ ꝓ portõe ſua vl' vt mittat᷑ i poſſeſſiõem
noiuꝫ debitorꝝ. Ho. dic ꝙ iſpecta eqtate canõica
qſqꝫ cuiꝰ ĩteſt põt agẽ ↄ̃ eũ q hꝫ facultatẽ reſtitu
endi. ar. in. l. ſi ꝛ me ꝛ ticium. ff. ſi cer. pe. vbi dici
tur ꝙ ſi res mea ſeu mihi debita peruenit ad te

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſine facto meo poſſū agē. vt illā mihi reſtituas
ita dicēdū in epō vel ī ecclīa prochiali vt poſſint
agē cōtra heredē. Ego admitterē hʼ dcīn in eccle
ſia prochiali. nam ex iuris diſpōne vr̄ diminuta
portio ſepulture p portiōem debitā ecclīe parro
chiali. p hʼ. c. i. ſ. co. dū ipſonalit dr̄ ītiā ptē ſui iu
dicij dari cenſem⁹ ⁊c. vn̄ ſicut falcidia ipō iure re
ſecat ſeu diminuit legata. l. linea margaritarū. ff.
ad. l. fal. ita hʼ portio prochialis diminuit ipō iure
relictū factū ecclīe ſepulture. hodie hēs glo. nō. i
cle. dudū. i. ſ. ve᷑. i. v̄. largiri. e. ti. q̄ dixit fuiſſe de
claratū ꝙ ecclīa prochialis poſſit inſdicere here
di ſeu fideicōmiſſario. vt portionē ſibi debitam
nō ſoluat ecclīe ſepulture. Sed de epō dubito.
qm̄ epūs ſuam portionē directo recipit ab eccle
ſia legataria. nā ſibi non tenebat defūctus aliqd
relinquē. ſed eccleſia legataria rōne cōionis pre
dicte cōicat ſibi legatū. vt in. d. c. reqſiſti. tutu᷒ tn̄
eēt obſuare opi. hoſti. ſed non credo procedere
de ſtricto iure.

Ex parte

Qui ſepeliunt parrochianū alienū quē ſepelire nō debēt cogūt re
ſtituere corp⁹ ⁊ q̄ rōne ipſius obuenerūt. h. d. cū
c. ſequē. In pma qrela. In ſcda iudicis datō. ibi
mādam⁹. ¶ Nō p̄ remediū ɔditū ꝯ iniuſte ſepe
liētes defūctū. nā pōt agi p ecclīa᷒ vbi debebat
ſepeliri tā ad reſtōe᷒ corpo᷑. q̄᷒ co᷑ q̄ obuenert
occaſione funeris. ¶ Scdo nō ibi prochianū ꝙ
ius funerandi eſt de iur parrochiali. habet ergo
eccleſia parrochialis fundatam intentionem
ſuam ſup funere ſui prochiani. aſſerēti ḡ ꝙ alibi
ōbeat ſepeliri icūbit on⁹ ꝓbādi. ¶ Nō ibi cor
pus reſtituat. ꝙ ꝓ cadauere pōt agi poſſeſſorio
qd meli⁹ ꝓbat. j. c ꝓx. vbi lati⁹ dicā. ¶ In gl. in
v̄. p⁹ appellatiōem. i fi. ſed ꝯ cōcluſionē glo. opp.
de eo qd hr̄ i deciſa i. c. q̄ frōte. de ap. vbi ipedit
ſepultura alicui⁹ niſi pus ſatiſfaciat creditoribus
p hēdē. So. aliq dicūt ꝙ illō ꝓcedebat de ɔſue
tudine anglico᷑ ⁊ nō de iure cōi. Alij diſtiguūt
iter obligatōem ex cōtctu ⁊ ex maleficō p̄ caſu
ex cōtctu n̄ īſdicat ſepultura. ſcdo ſic. ¶ Tertij
ſic diſtiguūt. vt᷑ fuit ɔdēnatus defūct⁹ i vita de
rapina vſura vel furto vel alio crimine notorio
⁊ tūc pōt inſdici ſepultura alʼs ſec⁹. Io. an. dicit
ꝙ illa ps tāq᷒ iniqtatē ɔtinēs merito fuit ibi de
ciſa ⁊ ſblata quaſi ſentiat ꝙ hodie nō debeat ſe
pultura inſdici ⁊ alit nō declarat. Ego dicerē ꝙ
aut deceſſit manifeſte in peccato mortali. ⁊ tunc
ex toto ſibi ē inſdicēda ſepultura eccliaſtica. vt
dixi. ſ. ſup rbica. ⁊ ē gl. in. c. ij. ⁊. c. cū ad monaſte
riū. de ſta. reg. Aut iſte fuit ɔfeſſus ⁊ recepit pe
nitētiā ⁊ deb᷒ ſepeliri in cimiterio eccliaſtico lic᷒
exp̄ſſe nō mādauerit de ōlicto ſatiſfieri vel cōn
ctibus. nā vr̄ tacite ɔfitēdo iūxiſſe heredib⁹ vt
ſatiſfaciant. vt ꝓbatur in. c. in lr̄is. j. de rap. ⁊ fac
c. ſi. j. co. quod nō.

Quam liberum

Sūmatū ē. ſ. c. ꝓx. ⁊ diuide vt ibi.

¶ Nō p̄ ꝙ ecclīa vbi ē electa ſepultura pōt agere
vt reſtituat corp⁹ ōfūcti ſepeliēdi i loco p eū elcō
¶ Nō ꝙ oblatiōes facte iniuſte i vna ecclīa pn̄t
repeti p ecclīam in q̄ veriſilr fuiſſent facte. Exq
īfero ad vnū qtidianū ꝙ ſi qs idebite i prochia
aliena audiuit diuina vl̄ pcepit eccliaſtica ſacra
mēta p curatū. ꝓpū pōt agi ad reſtōnē illa᷑ obla
tionū ⁊ debēt reſtitui cū itegritate vt i lr̄a. ⁊ ſic
nihil d᷒ remanē apd ecclīam. vbi idebite fuerāt
diuina admiſtrata. ¶ Nō ibi vt oſſa ⁊c. ar. ꝙ nō
ſolū pōt repeti corp⁹ defūcti. de pn̄ti ſepultū. ſ᷒ eē
p tpa ita vt ſola oſſa ſupeſſe videāt. ¶ Ultimo
nō. ibi reſtituāt ꝙ ꝓ corpe ſeu cadauere violēt ſb
lato pōt agi poſſeſſorio. S᷒ hʼ cadit qd nōbil nū
qd ꝓbata violētia cū poſſeſſiōe d᷒ illico reſtitui
corp⁹ ſicut obſuat in poſſeſſorijs ɔpetētibus ad
res ꝓphanas. Inno. dicit ꝙ licet poſſit agi poſ
ſeſſorio nō tn̄ pōt reſtitui corp⁹ niſi pus ꝓbet ple
ne ius ꝓpetatis. i. iuſticia ex q̄ ille d᷒ ſepeliri i ec
cleſia actoris. nam ex cōrio pōt ſeq abſurdu᷒
q᷑ ſi facta reſtōne alia ecclīa poſtmodū optinet
i ꝓpetate ite᷑ eēt reſtituēdū corp⁹. cū cā ꝓprieta
tis abſorbeat cām poſſeſſiōis. vt in. c. cū dilectus
ō cā poſſeſ. ⁊ ꝓpe. ⁊ corpora defūcto᷑ nō ſūt tali
ter tractāda. l. nec corpora. ff. de reli. ⁊ ſump. fu.
Hoſti. dicit ꝙ l᷒ dcīn Inno. ſit equū iure tn̄ non
ꝓbat. de rigore dicēdū eēt oppoſitu᷒ ne in vano
iſte videat egiſſe poſſeſſorio. Do. pe. de ancha.
dicit ꝙ etiā de eqtate nō vr̄ hʼ dcīn ꝓcedere. na᷒
īſdicta ꝓ reb⁹ ſacris ⁊ religioſ hn̄t cām mixtam
i. cā᷒ ꝓpetat ānexā. l. ij. ſ. qdā. ff. de inſdic. l᷒ agēſ
ꝓ corpore ſeu cadauere vr̄ agē quaſi ꝓ re reli
gioſa ḡ opor᷒ neceſſario ꝓbare cām ꝓpetatis
anteq᷒ fiat reſtitutio. Aduerte q᷑ ex alio capite
clarior hʼ dcīn poſſet defendi. nā pōt agere nu
do poſſeſſorio. nā nego ꝙ corp⁹ defūcti ſit qd re
ligioſū ſ᷒ dico ꝙ quēadmodū ꝓ hoīe n̄ pōt agi
nudo paſſeſſorio. q᷑ hō liber poſſideri non pōt
eēt ſi teneat vincular⁹. l. cū hēdes. in fi. ff. de acq.
poſſ. ita nō pōt haberi poſſeſſio cadaueris cum
ius parit reſiſtat poſſeſſioni vtriuſq᷒ ſine cā. ar.
i. d. l. cū hēdes. iūcto tex. i anē. vt defūcti. ſeu fu.
defūcto. in pn̄. volēs ergo agere poſſeſſorio in p̄
dictis d᷒ ꝓbare iuſtū titulū poſſidēdi cū ius cōe
r̄ſiſtat nude poſſeſſiōi. ad hʼ. c. ad decias. de reſ.
ſpo. li. vi. ⁊ hʼ rō fūdamētalis ē illi⁹. ſ. qdā. na᷒ lo
ca religioſa ⁊ ſacra non pn̄t ſine cā approbata a
iure poſſidēi. itaq᷒ p̄ ɔclude ꝙ neceſſario ecclīa
agēs ꝓ cadauere violēt ſubtracto tenet ꝓbare ti
tulum poſſeſſionis. ſed dico ꝙ ſatis eſt ꝓbare in
poſſeſſorio titulum apparēt iuſtum nec admitti
debent exceptiones concernentes intrinſecum
defectum tituli. ſed debent reſeruari in cauſa ꝓ
prietatis. hoc probo aperte p. c. ex parte. ⁊. c. ex
tranſmiſſa. ⁊. c. litteras. de reſti. ſpo. in quibus pa
tet ꝙ ad reſtitutionem coniugis ⁊ ſic libere pſo
ne poteſt agi poſſeſſorio debet tamen probari ti
tulus coniugij. ſed non admittitur exceptio con
ſanguinitatis vl̄ alia ſimilis. ⁊ p illud. c. lr̄as inſe
ro ꝯ illud dictū Inno. quaten⁹ dic ꝙ plene deb᷒

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

diſcuti cã ꝓpꝛietatis an̄q̃ꝫ fiat reſtitutio coꝛpoꝛis
nã cū̃ fiat reſtitutio mulieris vbi ſbeſt maius pi
culū̃ ꝓbato titulo apparẽter iuſto foꝛtius debet
fieri reſtitutio cadaueris vbi nullū̃ ſbeſt piculuꝫ
ꝑ h̃ infero etiã ad notabilẽ intellectū̃ illi⁹. §. q̃dã
in.l.ij.de interdictis.vt talia interdicta habeant
cãm ꝓpꝛietatis annexã nõ vt plene diſcutiaꝛ cã ꝓ
pꝛietatis ſicẽ ſi ageret petitoꝛio.ſꝫ vt ꝓbeꝛ titulus
poſſidẽdi apparẽter iuſtus.ꝑ h̃.c.i lr̃is.de reſti.
ſpo.ꝛ cle.vnica.de cã poſſ.ꝛ ꝓpe.vbi ꝓ bn̄ficio ꝛ
ſic ꝑ re ſacra agiꝛ poſſeſſoꝛio.nec diſcutiꝛ plene
ꝓpꝛietatis cã.ꝛ hec notabis q: faciunt ad multa.
In glo.i.ibi magis religioſa.dic vt dixi in.c.frat
nitatẽ.§.eo. ¶ In fi.glo.dicit Ho.ꝙ preſuppoſi
to ꝙ iſta fuit pꝛochialis eccleſia nihilomin⁹ ꝑdi
diſſet ius iſti⁹ poꝛtiõis ꝓpꝛ violẽtiã illatã.vt.c.cū̃
ꝗ.de p̃bẽ.li.vi.ꝛ.l.ſi qs in tantã.C.vnde vi. Nec
ob.ſi dicaꝛ delictū̃ p̃lati ꝛc.xvi.q.vi.c.ſi epiſcopuſ
q: illud ꝓcedit cū̃ agiꝛ de re graui vel de re imo
bili.vel cum ſolus pꝛelatus deliquerit.ſecus ſi to
ta eccl'ia cõmiſit violẽtiã.nõ h̃ dictū̃.nam per hoc
vult Ho.ꝙ pena.l.ſi qs in tantam.habeat locum
in rebus eccleſie etiã imobilibus.cum tota eccle
ſia deliquerit.ſed quo ad res mobiles vel modi
ci p̃iudicij ſentit ꝙ ſufficit violentia ſolus p̃lati ð
h̃ remitto ad ea q̃ plene dixi i.c.i.de do.ꝛ contu.
Sed quero de.q.nõ.pone ꝙ pꝛochianus alicu⁹
curati eligit ſepulturã apud fratres p̃dicatoꝛes
ꝗ volũt venire ꝓceſſionaliter cuꝫ crucib⁹ ꝛ aliis
ↄſuetis ad ferẽdum funus ad eoꝝ eccl'iam p̃ſbr
pꝛochialis ꝓhibet dicendo ꝙ non debẽt ꝓceſſio
naliter intrare pꝛochiam ſuaꝫ. quero quid iuri.
Aldꝛa.ↄſi.cclix.ↄſuluit ꝙ nõ obſtante ꝓhibitio
ne curati pn̄t fratres itrare pꝛochiã ꝓceſſionaliꝛ
moueꝛ inter cetera.q: ↄceſſo fine videnꝛ ↄceſſa
oĩa ad finẽ oꝛdinata.c.pꝛudẽtiam.ꝛ.c.p̃terea.de
offi.dele.ꝛ.l.ad legatum.ꝛ.l.ad rem mobilẽ.ff.ð
ꝓcu.ſed iura ↄcedunt fratribus liberã ſepultu-
ram.cle.dudum.eo.ti.ꝗ videnꝛ ↄceſſa oĩa per q̃
perueniꝛ ad ſepulturã.ꝑ h̃ etiã fac.nã i ↄtribus
vꝛ tacite actū̃ vt ſeruetꝛ loci ↄſuetudo.l.ꝙ ſi nolit
§.qui aſſidua.ff.de edi.edic.nõ.Bar.i.d.l.nemo
ff.de du.reis.ꝗ ideꝫ dicendū̃ i p̃uilegio vt ↄceſſa
ſepultura videaꝛ tacite conceſſum vt ſeruetꝛ ſolẽ
nitas ſolita in expletione ſepulture. ¶ Iteꝫ cui
ↄcediꝛ hauſtus aque.vꝛ ↄceſſū̃ iter eũdi ad fon
tem.l.ij.§.fi.ff.de ſer.ruſ.p̃di. Itẽ ſi fuerit ↄceſſū̃
hoꝛreū̃ ad qð hẽꝛ tn̄ſit⁹ ꝑ domū̃ vꝛ eĩ ↄceſſus
tn̄ſitus.l.olympio.ff.de ſer.vrba.p̃dio. ¶ Iteꝫ
videmus ꝙ ꝓpꝛ finẽ ↄceſſum licitū̃ ẽ ingredi do
mum alteri⁹ etiã inuito dñ̄o ꝛ frangẽ pauimenta.
vt in purgando cloacã.ff.de cloa.l.i.§.ꝙ ait p̃toꝛ
vide multa ſimilia.i.di.c.ij.ꝑ glo.ꝛ cum ſit ↄceſſa
libera ſepultura niſi aliud hẽat cõſuetudo non
tenẽꝛ p̃us fun⁹ poꝛtare ad eccl'iaꝫ curati.q: ſi nõ
eẽt libera ſepultura ſi ipediretꝛ etiã ad tp̃s.nã ð
ſignificato huius verbi libera eſt.vt non regraꝛ
cõſenſus alicuius.vt nõ.i.c.de multa.de p̃ben.ꝛ
in.c.licet ep̃s.eo.ti.li.vi.facit.l.ꝓcuratoꝛ cui libe
ra.ff.de ꝓcu.ꝑ Bar.in.l.alia.ff.de ali.ꝛ ciba.lega.

ꝛ nõ h̃ vltimū̃.nã aliud vꝛ p̃ma frõte ſentire glo.
in.d.cle.dudū̃.§.veꝝ in.v̇. integre.ſ. ꝙ funus deꝫ
p̃ deferri ad eccl'iam pꝛochialem.ſed fua illã gl.
vbi eſſet ↄſuetudo.al's ſecus.ꝛ h̃ ſentit Io.an.in
c.certificari.j.eo. ¶ In glo.ij.ibi ↄditione ex ca
none iſto.dicũt doc.ꝙ ſi eccl'ia in qua eligit ſepul
turam repetit coꝛpus.tũc aget ↄditiõe h⁹.c.ſi võ
eccl'ia pꝛochialis repetit agit ↄditõe.c.p̃ce.ꝛ hoc
ſi pꝛochian⁹ nõ eligit alibi ſepulturã.ſi vero eli-
git ſed minus debite aget ↄditõe.c.fraternitateꝫ
§.eo.ꝛ ita tn̄ſeũt doc.h.ſed h̃ dc̃a nõ videtꝛ vera.
nã an̄q̃ꝫ emanaret h̃.c.iſti clerici ſepulture electe
egerũt ad repetitõeꝫ coꝛpoꝛis ꝛ ꝓpterea eos ex
audiuit nõ addendo ſtatutū̃ de nouo.ſed poti⁹
mãdando executionẽ iuris antiq.nã ad querelã
vnius non fit ius de nouo.c.ij.de ↄſti.ꝛ i auc̃.vt
facte noue ↄſtitutõnes.ꝛ in auc̃.vt in medio.li.ꝛ
idẽ dico q̃ ad caſum.c.p̃cedentis.ꝛ.c.fraternita
tem.tn̄ ſi bn̄ põderetꝛ nõ ediꝛ in eis ius nouuꝫ.ꝛ
ſic non ob.l.vnica.ff.de ↄdi.ex lege.q: loquiꝛ qn̄
obligatio induciꝛ de nouo.debet enĩ agi iudicis
officio ex q̃ ſpecifice deficit certa actio.nam ante
hec iura nõ hẽbamus ius ſpecificū̃ ſup h̃.ſed mẽ
tem iuris ex q̃ diſponebat ius ꝙ quis libere ſibi
eligeret ſepulturam tacite videtur pꝛobare vt ↄ
volũtateꝫ ſuam nulla fiat nouitas.

De uxoꝛe

Mulier nupta
libẽ põt ſibi eligẽ
ſepulturã h̃ p̃. ¶ Per filios ipubẽs vbi
voluerit põt ſepeliri facẽ ſi h̃ hꝫ ↄſuetudo.ꝛ ſunt
duo dicta ꝛ[a] eſt ibi veꝝ. ¶ Nõ p̃ vnū̃ caſum in
q̃ maritus ꝛ vxoꝛ nõ iudicãꝛ ad ipaꝛia.ſed ſunt
eiuſdeꝫ ↄditiõis.vt i electõe ſepulture idẽ ẽ q̃ ad
carnis debitū̃.c.gaudem⁹.de diuoꝛ.ꝛ de mã dic
vt ibi nõ. ¶ Nõ z[o]. ꝙ paria ſũt aliqd diſpõi tp̃e
habili vꝛ tp̃e ihabili dũmõ effect⁹ ↄferaꝛ ad tp̃s
habile.vt i.l.qð ſpõte.C.de do.an̄ nup.ꝛ i.l.i tp̃s
ff.de here.inſti.idem dic eꝫ.ſicut non licet diſpo
nere tp̃e ihabili ita nec tp̃e habili.ſi effect⁹ con
ferꝛ ad tp̃s inhabile.vt in.d.l.qð ſpõte.limita tn̄
h̃ ꝓut.j.dicam. ¶ Nõ in.§.veꝝ ꝙ non eſt facile
iudicãdū̃ vbi ius n̄ repiꝛ exp̃ſſū̃.naꝫ papa ꝗ põt
iura iterp̃tari voluit hũc caſū̃ decidẽ iterp̃tatõeꝫ
faciẽdo vꝛ ꝑ ſilia ꝓcedẽdo.Ex q̃ ifero ꝙ nõ oĩs
caſus põt decidi ꝑ iura iã poſita.ꝑ h̃ vide tex.nõ
in ꝓhemio cle.i.§.qm̃. ¶ Nõ vnum effectuꝫ ſeu
virtutẽ cõſuetudinis.nã ſuccedit loco iuris vbi
deficit ius.i.di.ↄſuetudo.ꝛ dic ꝙ ↄſuetudo habꝫ
tres effectus.nã imitaꝛ ius.q: ſuccedit loco iuri.
vbi ius deficit.d.c.cõſuetudo. ¶ Itẽ hꝫ effectuꝫ
iterp̃tatiuū̃.q: iterp̃taꝛ ius dubiū̃.vñ dꝛ ꝙ ↄſue
tudo eſt optima legū̃ iterpꝛes.i.c.cū̃ dilectus.de
ↄſue.ꝛ i.l.ſi de iterp̃tatõe.ff.de legi. ¶ Tertius
effectus eſt abꝛogatiu⁹ ſeu derogatiuus.nam de
rogat legi.vincit enim legem vbi eſt rationabiꝛ
vt in.c.fi.de cõſue.ꝛ vide de his tribus effectib⁹
gloſa inſtitu.de iu.natura.in.§.ex non ſcripto.
¶ Sed circa pꝛimam partem.c.quero quid de re-
ligioſo vel ſeruo nunquid poſſit ſibi eligere
ſepulturam. Hoſtienſis tenuit hic ꝙ ſic per

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

rōnē huiꝰ tex. qꝛ effectꝰ ꝯfert̄ in tēpꝰ in q̄ religio-
ſus abſoluit̄ a lege ſupioris. ꝛ ſeruus a lege dn̄i. ſꝫ
in religioſo hodie determinat̄ ꝯͣrium. vt in. c. fi. ꝭ. e.
li. vi. ſꝫ doc. non ſoluūt arg. qḋ format̄ ꝑ iſtū tex.
ſm opi. hoſti. ſꝫ dic limitādo iſtā regulā ꝙ qn̄qꝫ
ius aliquid ꝓhibet attēto effectu ꝛ tūc nō ē dr̄ia
vtꝝ fiat tpē habili aut tpē inhabili exq̄ effectꝰ cō
fert̄ ad tēpꝰ habile. qn̄qꝫ ius ꝓhibet aliqd nō ſo
lum attēto effectu. ſed etiā attēto initio. ꝛ tūc nō
ſufficit ꝙ ꝯfert̄ ad tēpꝰ habile ꝛ iſte ē caſus in. l. ſi
minor. ff. de ſer. expor. vbi minor. xx. ānis nō pōt
manumittē ſuū inſti. q. ex cau. ma. nō po. ſ. ca le.
q̄rebat̄ nūqd minor viginti ānis poſſit tradē ſuū
manumittēdū poſt. xx. ānū. ꝛ dr̄ ibi ꝙ nō qꝛ lex
in ꝓhibitiōe habuit reſpectū ad initiū quo minor
nō hꝫ firmū ꝯſiliū. ita dicēdū i ꝓpoſito lꝫ religio
ſus abſoluat̄ a iugo ſupioris poſt mortē tn̄ in vi
ta nō hꝫ volūtatē. vn̄ nō pōt eā declarare ꝛ ſic ꝓ
hibet̄ ſibi electio ſepulture nō ſolum attēto effe-
ctu. ſꝫ etiā īitio ꝛ ſic ex iſto. c. ꝛ ex illo habes limi-
tationē ad p̄dictā regulā quā hn̄ nō. ¶ Sꝫ q̄ro
qd in abbate nūqd poſſit ſibi eligē ſepulturā. vr̄
ꝙ nō ꝑ illud. c. fi. ubi gn̄alit̄ dr̄ ꝙ religioſi nō pn̄t
ſibi eligē ſepulturā. ſꝫ certū ē ꝙ a ppellatōe reli-
gioſorū ꝯp̄hēdit̄ abbas. facit. c. fi. ꝛ qḋ ibi nō. de
ſimo. ꝛ in. c. eccl'ia ſācte Marie d ꝯſti. ſꝫ i ꝯͣrium
fac. rō lr̄e illiꝰ. c. fi. ubi dr̄ cū uelle ul' nolle nō ha
beant ꝛc. q̄ vba nō adaptāt̄ ad pſonā abbat' cuꝫ
ipē hēat mōachos in ptāte ꝛ ipē nō ſit in ptāte al
terius niſi quēadmodū alij clerici ſūt in ptāte ſu
perioris. uide gl. i. c. d pn̄iā. xvi. q. i. ꝛ ꝯſtitutō re
cipit itellectū ꝛ reſtrictōeꝫ ad limites cāe exp̄ſſe
Leum pat. ſ. dulciſſimis. ff. d le. ij. ꝛ uide ho. glo.
i. c. fi. d teſt a. li. vi. ꝛ forte ob hoc Jo. and. dixit in
nouella nō. vbū ſatis breue ꝙ illō. c. fi. ꝑ illā rōeꝫ
itelligit̄ d clauſtrali quaſi dicat d religioſo q eſt
ſb ptāte alteriꝰ. ad idē adduco tex. ho. xiij. q. i. c.
ſoror. ubi dr̄ ꝙ ſoror beati benedicti fuit ſepulta
in eo ſepulchro qḋ beatꝰ bn̄dictꝰ ſibi parauit. ut
ſic eēnt corpora ꝯiūcta pꝰ mortē ſicut fuit inter
eos vnio aloꝝ in vita. nā ſoror fuit ſācta quā ap
pellamꝰ ſāctā ſcholaſticā. ꝛ idē poſſꝫ dici eadē ra
tione de alio p̄lato religioſo. eēt h tn̄ latiꝰ cogitā
dū. nā nō repio hāc. q. ꝑ aliquē ſpecifice tactā. ſꝫ
in ſuo placet mihi opi. hoſti. vt poſſit ſibi eligē
ſepulturā. nā in iſtis ſpūalibꝰ nō ꝯſiderat̄ dn̄ica
ptās. c. i. de ꝯiu. ſuo. ¶ Sed q̄ro qd ſi vxor de
ceſſit nō electa ſepultura. gl. ſentit ꝙ dꝫ ſepeliri i
ſepulchro mariti ꝑ iura alle. in ea. ſꝫ hodie ē tex.
clariꝰ in. c. is qui. in. ſ. mulier. ꝭ. eo. li. vi. vbi plꝰ de
cidit̄. ſ. ꝙ ſi mulier habuit plures maritos ſucceſ
ſiue ꝛ deceſſit nō electa ſepultura dꝫ ſepeliri i ſe
pulchro vltimi mariti cuiꝰ retinet domiciliū ꝛ ho
norē ꝛ dicit ibi Jo. and. notabile vbū ꝙ h ꝓcedit
eti ſi poſtq̄ꝫ fuit vidua reuerſa ē ad domū patris
nō eni h p̄uilegia ꝯferūt̄ loco. ſed pſone nec in ſe
pultura dꝫ hr̄i reſpectꝰ ad locū habitatiōis. Sed
h cadit pulcherrima. q. pōe ꝙ vxor p̄deceſſit nū
quid dꝫ ſepeliri in ſepulchro maioꝝ ſuoꝝ an in
ſepulchro maioꝝ mariti. nā ſi diceremꝰ ꝙ in ſe-
pulchro maioꝝ mariti poſſet ſeq abſurdū qꝛ cuꝫ
maritꝰ poſſet ſibi alibi eligere ſepulturā repiet̄
iſta mulier ſepulta int̄ alios in quibꝰ forte non
vellet iacē cū q̄ſqꝫ cupiat pꝰ mortē iacē int̄ ſuos
ſicut fecerūt ſācti patriarche. xiij. q. i. c. i. ꝛ ſequēſ
deciſio ē mihi multū dubia. vn̄ eget declaratiōe
ꝛ poſſet dici vt dicit hic papa in. ſ. vtrū. vt ſtetur
ꝯſuetudini qua ceſſante ſatis putarē eque poſſe
dici ꝙ ſi maritꝰ p̄parauit ſibi ſepulchꝝ ꝙ vxor in
eo ē ſepeliēda ad h. d. c. ſoror. ꝛ qꝛ animi deſtina
tione vr̄ maritꝰ ibi ſepultꝰ. idē vbi maritꝰ non hꝫ
ꝓpriū ſepulchꝝ. ſed dicit ꝙ intēdit ſepeliri in ſe-
pulchro maioꝝ ſuoꝝ. ſed vbi maritꝰ eēt abſēs ita
ꝙ volūtatē ſuā nō poſſit declarare vr̄ ſepelienda
in ſepulchro maiorū ipſius mulieris. ¶ Circa h
cadit alia pulchra qḋ qd ſi vxor p̄decedēſ eligit
ſibi ſepulturā nūqd maritꝰ poſtea decedēs n̄ ele
cta ſepultura debeat ſepeliri in ſepulchro vxoriſ
vel maioꝝ ſuorū. Rō dubitādi pōt elici ex. d. ſ.
mulier. rōnes eni ibi exp̄ſſe ceſſant in marito. ſꝫ
ꝯͣriū ego putarē. nā ꝓpter vnionē que fuit inter
eos in vita ius diſpoſuit vt vxor deberet ſepeliri
in ſepulchro mariti ergo idē eꝯū. multū tn̄ facit
me dubitare. c. vnaq̄qꝫ. xiij. q. ij. vbi dr̄ ꝙ mulier
dꝫ ſequi maritū. nihil dixit eꝯū. patriarche ſim
plicit̄ mādarūt ſe ſepeliri i ſepulchro maioꝝ ſuoꝝ
Item indecēs ē ꝙ vir ſequat̄ diſpōnē mulieris
ſicut in ſimili dicit iuriſcōſultꝰ in. l. ſi ita ſcriptū. ff.
de le. ij. ꝛ forte hec ps vior. cogitādū tn̄ ē. nā nō
memini alibi legiſſe. ¶ Circa ſcdam ptem dicen
dū ē ꝓut habet̄ in. c. lꝫ. ꝭ. eo. li. vi. vbi dr̄ ꝙ ceſſan
te ꝯſuetudine nō pōt pat̄ eligere ſepulturā filiis
īpuberibꝰ. ſꝫ debēt ſepeliri in ſepulchro maiorū
vel in eccl'ia ꝓchiali ꝛ ſic alternatiue loqtur ibi
tex. ꝛ dicit ibi glo. ꝙ eſt alternatiua ordinis. ſ. vt
ſepeliat̄ pꝰus in ſepulchro maiorū ſi ſupeſt alīs in
eccl'ia ꝓchiali ꝛ h mihi plꝰ placet ne fiat intpta
tio i p̄iudiciū eccl'ie ſepulture. ꝛ hoc facit ad illā
q. de vxore predecedēte.

Quam ſuper Pre
ue eſt
nō ſolꝫ ſūmari. ſꝫ vt afferat aliqd vl'ā
iura coīa ſūma ſic. Si ꝓchianꝰ eccl'ie cathedra
lis alibi ſepelit̄ de ipiꝰ funeralibꝰ ſeu relict eccl'ie
ſepulture debet̄ q̄rta caplō eccl'ie cathedral'. ꝛ i
h ē caꝰ ſingularis. ¶ Nō p̄ iūcta ſupraſcriptiōe
ꝙ iura loquētia gn̄alit̄ d eccl'iis in fauorē eaꝝ in
cludūt eti eccl'iaꝫ cathedralē ꝛ h colligit̄ exponē
do h tex. ſtatuimꝰ. i. ſtatutū eē oſtēdimꝰ. nam de
mēte iur]. ātiq h erat in. c. i. ꝭ. eo. ſecꝰ dic vbi non
tractat̄ d fauore ſꝫ d odio ar. i. c. q̄ꝫuis. d p̄ben. li.
vi. ꝛ dic vt ibi. ¶ Nō ſcdo ꝙ cathedral' eccl'ia qn̄ꝫ
hꝫ ꝓchiā diſtictā i q̄ dꝫ hr̄e iura ꝓchialia ſicͥ
eccl'ia ꝓchial' iferior. nā h. c. loqt̄ d eccl'ia cathe
drali. vt colligitur ex ſupraſcriptione vbi ſcribi
tur capitulo fauentino non expreſſo nomine ec
cleſie. ꝛ ideo intelligitur de eccl'ia principaliori
iuxta theoricam glo. in. c. i. de offi. lega. li. vi.
¶ Nota tertio ꝙ vbi eccl'ia cathedralis habet par
rochiā iura ꝓchialia ptinēt ad capl'm ꝛ nō ad

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

epm̄.vt colligit ex tex.iūcta.§.ſcriptione. ¶ Nō
ibi alibi ⁊c̄.ꝙ vbicūqȝ ſepelit̄ ꝓrochian⁹ q̄rta de-
bet̄ eccl̄ie ꝓrochiali n̄ aūt eccl̄ie i cui⁹ ꝓrochia de
ceſſit. Nō ibi eligē ꝙ hec portō debet̄ ex electō
ne ſepulture.qd aūt ſi qs eligit ſepulturā i certa
eccleſia.⁊ eidē legauit multa nūqd debeat̄ portō
eccleſie ꝓrochiali.ſi cāu nō potuit ibi ſepeliri.ſed
alibi fuit ſepult⁹ qd̄ ē nō.⁊ ꝯe.ꝯſi.x.ꝯcludit ꝙ n̄
q2 al's ſeq̄ret̄ ꝙ ex duab⁹ eccleſiis haberet por-
tionē.⁊ ſ̄m h̄ limitari debēt oīa iura q̄ loquūtur
de relicto facto eccleſie ſepulture vt intelligatur
ſi de facto ibi fuerit ſepult⁹.ego admitterē hanc
diſtictiōem reſpectu funeraliū.ſȝ reſpectu relicti
dubito.q2 caſus ꝯtigēs nō dȝ obeſſe eccleſie ꝓro
chiali. Itē certū ē ꝙ occaſione ſepulture relictū
fuit factum.ergo ip̄o facto quarta fuit debita ec
cleſie ꝓrochiali.c.i.§.eo.de q̄ ē lati⁹ cogitandum
Nō ibi reliquat̄ ꝓ intellectu.c.i.§. eo. vbi dicit̄
dari cenſem⁹ ⁊c̄.vr̄ eni ſufficere vt portio relinq̄
tur abſqȝ eo qd̄ donec̄ an̄ electionē ſepulture. di
xit tn̄ hic Hoſti.ꝙ hec portō ꝓrochialis debȝ ne
ceſſario relinq an̄ electōem ſepulture.al's n̄ tenet
electio ſ̄m eū ar.hic ⁊ in.c.i.§.eo.ſed Jo.an.dicit
electionē ſepulture valere etiā ſi nō relinquatur
ſatis eni ē ꝙ eccl̄ia hȝ regreſſuȝ ꝯ eccl̄iam legata
riā.⁊ hec opinio cōiter obſeruat̄.⁊ ꝓ ea fac̄.c.ſi.§
de teſta.nā ſ̄m opi.Hoſti.nūq̄ȝ eccl̄ie ſepulture
tenerent̄ dare quartā cū debēt relinq a teſtatore
⁊ tn̄ cōiter iura innuunt oppoſitū.Concludo ḡ ꝙ
eligēs alibi ſepulturā debet reliquē portiōeȝ ſo-
litam ſue eccl̄ie ꝓrochiali.ſed ſi nō facit tȝ electio
ſed regreſſus dat̄ ꝯ eccl̄iam legatariā ⁊ intellige
vt dixi i.c.de his.§.eo. ¶ Sed q̄ro q2 portio ca
nonica mādat̄ hic relinq capl̄o.nūqd ep̄s hēbit
aliq̄ȝ portionē. Jo.an.ꝙ ſic.dicit eni ꝙ ex relicto
facto eccl̄ie ſepulture detrahēt̄ due quarte. vna
q̄ debet̄ capl̄o rōe iuris ꝓrochialis ⁊ capl̄m illam
diuidet cū ep̄o.c.reqſiſti.de teſta.⁊ quartā porti
onem hēbit ep̄s.dic vt ibi dixi.2ᵃᵐ quartā detra
bet ep̄s ab eccl̄ia ſepulture.ꝓ.d.c.reqſiſti.⁊.c.cō
querēte.de offi.oz.q̄n̄qȝ tn̄ q̄libet ep̄s detrahet
vnā portōeȝ.vtputa ſi eccl̄ia ſepulture ⁊ alia ec-
cleſia ꝓrochial' ſūt i diuerſ dioceſib⁹.nā ep̄us ec
cleſie ꝓrochialis hēbit portōem ab iſta eccl̄ia. ⁊
ep̄s ſepulture ab illa eccl̄ia ⁊ fac̄ qd̄ dicā.j.c.pr
¶ Sȝ q̄ro de alia.q.nō.pone ꝙ ꝓrochian⁹ eccl̄ie in
ferioris eligit ſepulturā apud eccl̄iaȝ cathedra
lē.nūqd h̄ eccl̄ia iferior poſſit peťē canonicā por
tionē ab eccl̄ia cathedrali.⁊ vr̄ ꝙ nō.q2 tota dio
ceſ ē ꝓrochia ep̄i.c.ad ap̄lice.de dona.hinc eſt ꝙ
q̄libet de dioceſi pōt hr̄e recurſū ꝓ ſacm̄ēt ad ꝓ
p̄um ſacerdotē ⁊ ad ep̄m.ꝓp̄ū q ꝯcurrit cū q̄libet
curato i ſua dioceſi.de q̄ vide gl.nō.i.c.ij.de peni
⁊ remiſ.li.vi.ꝯtriū puto veȝ.q2 h̄ portō dat̄ rōne
laboris vt ſit ſocia ꝯſolatōis.vt i.c.i.§. eo. Itē lȝ
qs poſſit recurrē ad ep̄ȝ n̄ tn̄ ad capl̄m ad qd̄ vr̄
ſpectare ꝓrochia eccl̄ie cathedralis. Itē iura i h̄
loquūt̄ idiſtīcte.⁊ hāc opi.ſēnt Jo. an. p⁹ Ho.
in.c.reqſiti.de teſta.⁊ h̄ nō. In gl.i.ibi iure lega
ti vult glo.ſecus eē ſi iure iſtitutiōis vł alio iure

ſed tu tene ꝯtriū ꝑ ꝓ iſtū tex.q dicit de teſtō ⁊c̄.⁊ ꝓ
cle.dudū.de ſepul.⁊ vide qd̄ dixi p⁹ Jo.an.in.c.
i.§.eo. Itē ē nō.tex.in.c.de his.§.eo.vbi ſi ifirmi
tate qs itrauit mōſteriū.⁊ ibi deceſſit debet̄ q̄rta
⁊ tn̄ certū ē ꝙ mōſteriū capit tāq̄ȝ hēſ.⁊ ideo dic
ꝙ q̄cūqȝ titulo eccl̄ia ſepulture habuerit ꝓ aīa
ipſius defuncti debet̄ quarta ex q̄ bona optinue
rūt tp̄e infirmitatis.⁊ vide ho.tex.in.d.cle.dudū
¶ In fi.glo.nō glo.ꝙ eccl̄ie ꝓrochiali ſolū debe
tur quarta de relicto facto eccl̄ie ſepulture.⁊ nō
aliis eccl̄iis.⁊ idem nō.glo.i.c.ſe.⁊ in.c.i.§.eo.⁊
dic latius vt dixi in.d.c.i.

Certificari

In quātitate canonice que debet̄ eccl̄ie ꝓrochiali ſtat̄ loci ꝯſuetu-
dini.Cōis diuiſio.2ᵃ ibi cū aūt. ¶ Nō ꝑ ꝙ n̄ oīs
eccl̄ia hȝ ius ſepulture.nā vt h̄ vides ſepe ex p̄ui
legio ꝯcedit̄ ſepultura.⁊ de hoc.j.latius dicam.
¶ Nō 2º ꝙ tā iura cōia q̄ȝ p̄uilegia ḡnaliter lo
quentia debent interpretationem ſumere a loci
cōſuetudine.facit.l.cum delanionis.in.§.aſinam
ff.de fun.inſtru.⁊.l.ꝙ habeo.ff.de ſupel.le.⁊.c.ex
litteris.de ſpon.⁊ vide Inno.i.c.olim.de verbo.
ſig.vbi vult ꝙ qualiſcunqȝ ſit diſpoſitio ſemper
debet intelligi ſecundum loci conſuetudinē etiā
contra proprium ſignificatum verborum.⁊ ideȝ
Bar.in.l.omnes populi.ff. de iuſti. ⁊ iu. ⁊ vide
glo.in.c.nonnulli.de Rep. ¶ Nota ibi beatus
Hieronymus.ꝙ dicta ſanctorum poſſunt addu
ci ad deciſionem cauſarum.fac̄.c.cum ap̄lica. de
his que fiūt a p̄la.⁊.c.ne initar[is].§.de conſti.cum
ſimilib⁹ cui aūt ſit magis ſtandum.an dicto vni⁹
ſancti.an diſpoſitioni ſummoꝝ pontificum.vide
tex.cū glo.xx.di.in ſūma.⁊ in.c.i.⁊ vide ꝑ Inno.
in.d.c.ne initaris. ¶ Nō illud vulgare dictum
Hiero.quelibet prouincia ⁊c̄.nā ſepe aliquid eſt
honeſtum in vna prouincia ⁊ inhoneſtum apud
aliam.⁊ loq̄tur Hiero.in obſeruatione ieiunioꝝ
vt in.c.vtinam.lxxvi.di.nam peregrinus debet
in ieiuniis ⁊ in aliis obſeruantiis ſe conformare
conſuetudine loci.c.illa.xij.di.facit.c.que contra
mores.viij.di. ¶ In glo.fi.in fi. vbi dicitur ꝙ ſi
ex tribus arbitris vnus condemnat in.v.alius i
x.tertius in.xv.tenet ſententia illius qui condē
nauit in.v.quia in minori ſumma omnes conue
niunt.⁊ ſimilem tex.habes in.c.i.de arbi.li.vi. ⁊
glo.clare procedit vbi conſuetudo eſt reſtricta.j
quartam ⁊ dimidiam.quia de his tribus portio
nibus ſcilicet dimidia tertia quarta facit mentio
nem tex.iſte. Ex quo collige ꝙ non apparente
conſuetudine poteſt preciſe peti quarta pars.ſȝ
dubium eſt nunquid valeat conſuetudo vltra di
midiam.vtputa vt debeantur due partes eccl̄ie
ꝓrochiali.vel nunquid valeat vltra quartam vt
debeatur minus q̄ȝ quarta.Hoſtien.remittit ad
ſummā.eo.ti.§.an illicitū ſit.§.vetus.ꝓpe fi.vbi
ꝯcludit ꝯſuetudinē valē dūmō ſit p̄ſcripta.⁊ loq
tur i portiōe debita ep̄o.ſȝ ꝑ hāc remiſſionē ſen
tit ꝙ idē ſit i portōe debita eccl̄ie ꝓrochiali ⁊ cuȝ
hac opione tn̄ſit Jo.an.h̄.⁊ id̄ dicit de p̄ſcripta

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

quia infra dimidiã ⁊ quartã valet ꝯſuetudo licȝ
nõ ſit pſcripta.ſufficit eni tẽp⁹.x.ãnoꝝ.ſȝ qñ debȝ
eẽ pſcripta reqrit̃ tẽp⁹ qδ reqrit̃ in pſcriptiõe et
ſic tẽp⁹.lx.an.ꝯ eccl̃iaȝ. Ad pmũ vide glo.nõ.i.c.
fi.de ꝯſue.li.vi.q̃ dicit vbi ꝯſue.ẽ pter ius ſufficit
tẽpus.x.an.ſȝ vbi coñ reqrit̃ tẽp⁹.xl.an. vt in.c.
fi.de ꝯſue.vñ infra dimidiã ⁊ quartã ꝯſuetudo
nõ ẽ coñ ius ſed pter.iõ nõ reqrit̃ ꝙ ſit pſcripta
ſed qñ ẽ vltra dimidiã vl̃ citra quartã ꝯſuetudo
ẽ ꝯ ius qꝛ nullo iure cauet̃. vt debeat̃ min⁹ q̃rta
vl̃ vltra dimidiã.an aũt valeat ꝯſuetudo vt nihil
ꝑſus debeat̃.varie fuerũt opi. ſed videt̃ velle
hoſti.⁊ Jo.an.p⁹ eũ vt valeat dũmõ ſit pſcripta
cũ titulo. Sed ꝯ hoc dẽm op.nã adeſſe ꝯſuetu
dinis nõ reqrit̃ titul⁹ cũ nullo iure h̃ caueat̃ imo
potius cauet̃ oppoſitũ cũ ꝯſuetudo ſit quoddã
ius moribus itroductũ ⁊ ſic ius inductũ ex taci-
to ꝯſenſu populi,vt.i.di.ꝯſuetudo.et in.l.de qb⁹
ff.de legi.⁊ in.§.ex nõ ſcripto inſti.de iur.nã.vñ
queadmodũ nõ reqrit̃ titul⁹ in.l.ꝯdenda.ita nec
in ꝯſuetudine cũ nõ ſit dr̃ia int̃ legẽ ⁊ ꝯſuetudi-
nẽ niſi ſicut int̃ tacitũ ⁊ expſſuȝ. vt in.d.l.de qb⁹
qδ tñ quo ad ius canonicũ reſtringe. vt dixi i.c.
fi.de ꝯſuetu.ſȝ ſoluẽdo dic ꝙ dẽm iſtorũ doc.dȝ
itelligi i ꝯſuetudine iprop̃e dc̃a q̃ ꝓp̃e loquẽdo
ẽ pſcripta ⁊ ſic intelligas gl.in.c.nõ ẽ.δ ꝯſue.li.vi
⁊ vide ibi nõbilit̃ p Jo.an.in nouel.vñ ſicut in p
ſcriptiõe ꝯ ius reqrit̃ titul⁹ vt in.c.i.de pſcrip.li.
vi.ita in hac ꝯſuetudine iprop̃e dicta vt ꝓbat̃ in
d.c.nõ ẽ.iũcta gl. Et ex his infero ꝯ id qδ tacite
ſentiũt hoſti.⁊ Jo.an.dũ videt̃ velle facẽ dr̃am
vtꝝ pſcribat̃ portio minoꝛ quarta an in totuȝ.i.
vt nihil debeat̃. nã dico ꝙ vtroqȝ caſu reqrit̃ p
ſcriptio cũ titulo cũ ſit ꝯ ius vt.ſ.dixi.⁊ h̃ veꝝ qñ
iducit̃ ꝯſuetudo ꝯ eũ cui debet̃ portio δ iure cõi
nã tũc nõ ẽ ꝓprie ꝯſuetudo.ſȝ pſcriptio iõ debet
hr̃e com̃ tes pſcriptõis.ſȝ ſi inducet̃ ꝯ aliũ tẽ põt
iduci vt cõſuetudo ⁊ ſic ſine titulo qꝛ ad eẽ ꝯſue
tudinis nõ reqrit̃ titul⁹ ut.ſ.dixi.⁊ ꝓ his uide
Jo.an.i.d.c.nõ ẽ.⁊ in.c.fi.de ꝯſue.ſm p̃dicta itel
lige glo.i.c.i.de ſta.reg. Et ex p̃dictis oib⁹ ꝯclu
de ꝙ hec portio debita epõ ul̃ eccl̃ie parrochiali
põt ⁊ ꝓ pte ⁊ in totũ pſcribi ⁊ ſufficit tẽp⁹ ſine ti-
tulo de cui⁹ initio nõ ẽ memoria.qꝛ illδ hȝ uim ti
tuli.ut in.d.c.i de pſcrip.in vi.⁊ ſic pridie ꝯſului
i.q.facti.⁊ uide q̃ dixi i.c.reqſiſti.de teſta.⁊ uide
tur tex.in.c.de q̃rta.de pſcrip. ¶ Quero in eo
ꝙ h̃ ſit mẽtio de ꝓuilegio libẽ ſepulture qs poſ-
ſit tale ꝓuilegiũ ꝯcedere.⁊ p̃ ſcias ꝙ de iure cõi
ſolũ eccl̃ie hñtes populũ hñt ius ſepeliendi.ius
eni funerandi ẽ δ iure ꝓchiali queadmodũ ⁊
ſacramẽtoꝝ exhibitio vt ꝓbat̃ i cle.dudũ.§.veꝝ
eo.ti.xiij.q.i.c.i.voluit Inno.i.c.i.ſ.e.⁊ Jo.an.
⁊ Archi.i.c.i.eo.ti.li.vi.qδ itellige ſm Jo.an.et
hñ ſi talib⁹ eccl̃iis fuit deputatũ cimiteriũ p epȝ
de cui⁹ latitudine dic vt hẽt in.c.ſicut ãtiq⁹.xvij
q.iiij.reliq̃ ṽo eccl̃ie nõ hñtes pplm hñt ex ꝓuile
gio ⁊ nõ de iure cõi.quis aũt poſſit dare tale ꝓui
legiũ videt̃ p̃ ꝙ ſol⁹ papa ar.in dicta cle.dudum
nã ip̃e ꝯceſſit tale ꝓuilegiũ p̃dicatorib⁹ ⁊ minori

bus poſtea,ꝓrogauit ad fratres ſancti Auguſti
ni ⁊ carmelitas vt ibi nõ. ¶ Itẽ h̃ intẽdit in ꝓiu
diciũ ꝓchialiũ eccl̃iarũ q̃ ſol⁹ papa dȝ h̃ poſſe q
de iure vni⁹ põt dare alteri ad hoc.c.ij.de exceſ.
p̃la.Jo.an.h̃ multũ inſtat.ſed finalit̃ cõcludit vt
etiã ep̃us poſſit h̃ ꝓuiligiũ ꝯcedere ꝓ h̃.c.bone.
xij.q.ij.⁊.ſ.de dõa.c.ad apoſtolice.vbi patȝ ep̃m
nedũ poſſe magnificãe monaſteriũ ꝓ ſepultur̃.
ſuis.ſed etiã dare cẽteſimã redditũ eccl̃ie ſue.
Itẽ facit h̃ lr̃a.nã in ãtiqua dicebat̃ ꝓuilegiis no
ſtris ⁊ demũ fuit remotũ illδ nr̃is ad denotãdũ
ꝙ eẽ epi pñt h̃ ꝓuilegiũ iptiri.⁊ hec ſn̄ia mihi ve
riſſima vr̃.adduco.c.ſicut vnire.de exceſſ.p̃la.
vbi dr̃ ꝙ ep̃us.põt vnire ⁊ diuidere eccl̃as ſeu
ꝓchias inferiores ad idẽ ho.tex.j.de ecc.edi.
c.ad audiẽtiã.vbi q̃ſi vr̃ h̃ expſſum.dicit tñ Jo.
an.ꝙ ſi vult ꝯcedẽ cimiteriũ de nouo.j.ꝓchiaȝ
alterius dȝ h̃ facẽ ex iuſta cã ⁊ de ꝯſenſu capitu
li adducit nõ.in.c.ꝯſtitut⁹.de reli.do. Ego facio
hãc rõnẽ ep̃us nõ põt ardua explicare ſiñ ꝯſen
ſu capituli.iuxta ea q̃ dixi in.c.nouit.de his q̃ fi.
a p̃la.nec põt ius vni⁹ eccl̃ie dare alteri ſine cã.c.
i.de re.ecc.nõ alie.li.vi.j.de exceſ.p̃la.c.ij.vbi ho.
tex. Ex p̃dictis remanet clara ⁊ ꝓbata p̃dicta de
ciſio vt epi ⁊ ſupiores poſſũt et idẽ dic de inferi
orib⁹ p̃latis hñtib⁹ in loco ius ep̃ale.ad h̃ qδ nõ.
in cle.i.de re.ecc.nõ alie.⁊ qδ dixi i.c.ſignificaſti
de ſo.ꝯpe. ¶ Sed q̃ro qd ſi in ꝓuilegio libẽ ſe-
pulture nõ appõat̃ hec clauſula ſalua iuſticia ⁊c̃.
Jo.an.inſtat tãdẽ dicit idẽ eẽ ac ſi fuiſſet appoſi
ta qꝛ nõ ẽ veriſimile ꝙ p̃nceps voluerit ꝯcedere
ꝓuilegiũ cũ graui ꝓiudicio eccl̃ie ꝓchialis.arg
in.l.ij.§.ſi quis a principe.ff.ne qd in.lo.pub.⁊ i
c.ſup eo de offi.dele.vñ ꝓuilegiũ ſolũ vr̃ ꝯcedẽ
vt habeant iſti ſepulturã ſicut illi qbus ꝯpetit de
iure cõi.ꝓ h̃ ego adduco tex.nõ.⁊ quaſi expſſũ
in ſimili in.l.ſi qñ.C.de inoffi.teſta.vbi dicit̃ ꝙ ſi
alicui inhabili p̃nceps ꝯcedit liberã facultatẽ te
ſtandi nõ intelligit̃ ꝯcedẽ vt ſine ſolẽnitatib⁹ al̃s
debitis poſſit condere teſtm̃.ſȝ vr̃ eũ reſtituiſſe
ad ius cõe.nã ſatis ẽ ꝙ ꝓuilegiũ aliquid ꝯcedat
ex quo tractat̃ de preiudicio tertij.i.iuris dero-
gatione.ita dicẽdũ in propoſito.ſed ad maioreȝ
cautelam ⁊ cauſa dubitationis tollende ſolet in-
ſeri illa clauſula.⁊ ſic non ob.ſi opponeretur de
c.ſi papa.de priuile.li.vi.vbi dicitur ꝙ verba de
hẽt aliquid operari.nam operantur in eo ꝙ tol
lit dubitationẽ ad h̃.l.q mutuã.ff.manda.⁊ in.l.
que dubitationis.ff.de regu.iuris. ¶ Ultimo
hic quero pluries dictum fuit in hoc titulo ꝙ
due quarte epiſcopalis ſcilicȝ ⁊ parrochialis ſe-
pe veniunt detrahende de legato facto alicui ec
cleſie exemplum in legato facto alicui eccleſie ſe
pulture que eſt ſubiecta epiſcopo loci.nam ep̃s
debet habere ſuam quartam iure epiſcopali per
ea que dixi in.c.requiſiſti.ſ.de teſta.eccl̃ia vero
parrochialis debet etiã habẽ ſuã quartam iure
ꝓchiali.vt in.c.i.ſ.eo.cũ multis ſimilib⁹. Que
ritur qs nũc primo detrahet quartã.nam portio
pr⁹ detrahẽti vr̃ pinguioꝛ.finge ꝙ eccl̃ie fuerũt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

relicta.lxxx.ſi epſ ꝑ detrabit hẽbit.xx.que ſunt
quarta totius.pſbyter ꝓchialis ſoluz habebit
xv.que ſunt quarta reſidui.ſ.lx.ſi vero econtra.
ꝑmo detrahat ſacerdos ipſe habebit.xx.ꝛ epũs
xv.qs ergo debet potior eſſe. Jo.an.hic multuz
ſtat pꝰ Hoſti.in ſum.ſed tandẽ vr̃ cõcludere ꝙ
idem ſit effectꝰ in vtroqꝫ cãu.nã ſi epũs ꝑ detra
hit habet.xx.ſi ſacerdos ꝑ detrabit epſ habebit
xv.ꝓ ſua portione.ꝛ.v.ꝓ eccl'ia ꝓchiali que
debet hr̃e quartã illaꝝ.xx.vt i.c.reqſiſti.de teſta
ꝛ ſic i oẽm euẽtũ hẽbit.xx.do. Pe.de ancha.dĩc
ꝙ imo maximꝰ ẽ effectꝰ.qꝛ ſi epſ detrabit ꝑ.ha
bebit.xx.ꝛ ex.xv.debitis eccl'ie ꝓchiali hẽbit
quartã.ꝛ ſic habebit tres ꝛ vltra. Si aũt detra
bit 2º loco nõ hẽbit niſi.xx.ſꝫ attẽde.qꝛ nõ vide
tur habuiſſe mẽtẽ. Jo.an.nã puto ꝙ Jo.an.vo
luit ꝙ i oẽm euẽtũ nõ dꝫ epſ hr̃e niſi quartã toti
us.vñ dico ꝙ ſi epſ ꝑ detraxit non põt amplius
detrabere de quarta eccl'ie ꝓchialis. quia iam
detraxit de toto aceruo.quarta eni que debetur
eccl'ie ꝓchiali dꝫ ꝑ deduci tãqꝫ es alienũ. vt in
c.i.§.eo.ad h̃.c.§.ꝓxi.vbi dicit̃ ꝙ debet̃ de teſtõ
vñ ſi epſ ꝑ detraxit cũ habuit etiam quartaz de
quantitate debita eccl'ie ꝓchiali nõ põt ampli
us detrabere ſicut i ſili dicimꝰ i decimis.vt nõ.j.
de deci.i.c.ma.do. Pe.de puſio i qͩdaz tractatu.
de quarta tenuit ꝙ iſte due quarte debẽt itegra
lit̃ deduci de toto.exẽplum ſi fuerit relicta.lxxx.
epſ hẽbit.xx.ꝛ eccl'ia ꝓchialis alia.xx.ſed cer
te hec opi.nullo iure ꝓbat̃.imo ꝓbat̃ oppoſituz
ex his que dixi i.c.raynaldꝰ.ꝛ.c.raynutius.de
teſta.vñ dicerẽ ꝙ eccl'ia ꝓchial' dꝫ ꝑ detrabere
moueor ꝑ.qꝛ hec quarta ẽ itegral'r ſoluẽda ſibi
de obuẽtionibus eccl'ie ſepulture.vt in cle.dudũ
ꝑ alle. Itẽ hec quarta debet̃ ab ipõ teſtatore.ſed
i ſbſidiũ ab eccl'ia legataria.vt i.c.ꝑcedẽti.ꝛ i.c.i.
§.eo.ꝛ ſic hec q̃rta ipõ iure nõ diminuit ipm reli
ctũ ſcm̃ eccl'ie ſepulture.vt dixi in.c.de his.§.eo.
vñ nõ põt epſ dicẽ ꝙ.lxxx.fuerũt relicta illi ec
cleſie.qꝛ ius reſecat illud legatũ.ſic i effectu non
videt̃ relicte niſi tres ꝑtes.ḡ epſ non põt petere
quartã bis de quãtitate debita eccl'ie ꝓchiali.
qͦ facẽt ſi ꝑ detraheret de toto. ꝛ poſtea detra
heret de ꝑte.nec h̃ exrgrere ẽ ſine miſterio.lꝫ Jo
an.ꝛ Ho.aliť dixerũt.ſꝫ ñ cogitauerũt oẽs caſus
q pñt accidẽ.finge eni ꝙ eccl'ia ſepulture ꝛ eccl'ia
ꝓchialis ſunt i diuerſ dioceſibꝰ epſ nõ hꝫ q̃r
tam niſi de relicto eccl'ie ſibi ſbiecte.alꝰ epũs hꝫ
aliam quartã.vt colligit̃ i.d.c.reqſiſti.de teſta.ꝛ
aperte voluit Jo.an.§.c.ꝓxi.ꝛ etiaz ſentit h̃ cãu
ſi epſ ſepulture ꝑ detrahẽt de toto habebit.xx.
pſbyter ꝓchialis q hũit.xv.dꝫ dare quartam
epõ ſuo q nullũ ꝯmodũ hũit de ꝑ relicto.ſi autez
ponis ꝙ pſbyter ꝓchial' ꝑ detrahat hẽbit.xx.
ꝛ epſ nõ hẽbit niſi.xv.qꝛ nõ dꝫ hr̃e quartam de
illis.xx.cũ eccl'ia ꝓchialis non ſit ſibi ſbiecta.ḡ
qñqꝫ eſt magna differẽtia vtꝝ epſ detrahat vel
curatus.ꝛ h̃ nota.

In noſtra

Priuilegiati ſuꝑ iur̃ fu
nerandi ſepelire pñt eos qui apud eos eligũt ſe
pulturã ſoluẽdo tñ canonicã portionẽ eccl'ie ꝓ
chiali.ſi vo alios ſepeliunt tenẽt̃ reſtituẽ qcquid
occaſione funeris receperũt. Diuidit̃ i tres ꝑtes
ꝑncipales.ꝑ actoris petiͦ.2ª ibi eꝫ reoꝝ deſẽſio.
3ª ibi talẽ cãe diffinitio. Nõ ꝑ ex iſto tex.ꝙ ꝑ
uilegiatus ſuꝑ iure ſepeliẽdi nõ põt recipe excõ
municatos ſeu interdictos ad ſepulturã ꝑuilegi
um ḡ libere ſepulture refert̃ ſolũ ad eos q pñt ſe
pulturã eligẽ. Nõ 2º ꝛ tene mẽti ꝙ exceptio
aliqꝝ caſuũ nõ firmat regulã i aliis q alio iure in
cludunt̃ ſb regula h̃ colligit̃ h̃.nã ꝑuilegiũ ſepul
ture fuit ꝯceſſuz iſtis hoſpitalariis.ꝛ ſolũ fuerũt
excepti excõicati ꝛ iterdicti nec pͥ potuerũ t ſe
peliri ipuberes.qꝛ alio iure nõ pñt iſti eligere ſe
pulturam.fac̃ qͦ le.ꝛ nõ.i.l.i.de condi.inde.
Itẽ nõ ꝙ ꝑuilegiũ reducẽs aliquez ad ius alicui
ꝯpetens de iure cõi recipit limitationes traditas
alias de iure cõi.fac̃.l.ſi qñ.C.de inoffi.teſta.
Nõ ibi de cuiꝰ ꝓchia ꝛc̃.ꝛ tene mẽti ꝙ ꝑuilegi
ati ſuꝑ ſepultura pñt corpora defũctoꝝ vbi iacẽt
capẽ.ꝛ ſic nõ tenẽt̃ recipe de manibus curati vel
de eccl'ia ipiꝰ.ꝛ optime facit iſte tex.ꝓ his q̃ dixi
in.d.c.cũ libeꝝ.§.eo. Nõ ibi de oblationibus
ꝛc̃.tex.nõ.ꝙ quarta portio debetur eccl'ie ꝓchi
ali non ſolum de relictis.ſed etiam de obligatio
nibus ꝛ aliis que portantur cum funere vt cere
is ꝛ ſimilibus.ꝛ vide quod le.ꝛ nõ.in cle.duduz
in.§.verum.eo.ti.vbi format gl.q.qd i candelis
que dant̃ ad manuz.ꝛ ꝯcludit ꝙ debet̃ quarta ꝑ
illũ tex.ſed ego adduco etiã iſtũ tex.nã negari ñ
põt qn ſint oblate vel portate cũ funere.ꝓ h̃.j.õ
vbo.ſig.c.cũ inter. Et h̃ bñ nõ.nã qͦ ibi dicitur
in fratribꝰ vr̃ hr̃e locũ quãtũ ad h̃ i q̃libet eccl'ia
ſepulture etiã ſi ſit ſimpl'r ꝑuilegiata vt hic.nam
ꝑõdera ꝙ ꝑuilegiũ ñ fec̃ mẽtionẽ de his oblati
onibus.ꝛ tñ ꝓpterea iterꝑtat̃ etiã de his deberi
Itẽ nõ ꝙ etiã de eqs ꝛ armis ꝛ q̃buſcũqꝫ bonis
debet̃ q̃rta.nã hic fuit ꝯceſſũ ꝑuilegiũ vt de eqs
ꝛ armis iſtis hoſpitalariis relictis i fauorẽ terre
ſancte ñ ſoluẽtur q̃rta.ḡ de iur̃ cõi deberet ſolui.
Nõ ibi eoꝝ oblati.ꝛ tene mẽti qꝛ neſcio alibi ita
expͥſſũ ꝙ oblati ꝛ ꝯuerſi ſepeliũt̃ apud eccl'iam
vbi ſunt oblati.nec dꝫ ſolui portio eccl'ie ꝓchia
li qͦ ego itelligo i plene oblatꝭ ꝛ ꝯuerſ.vt qꝛ tra
diderũt ſe ꝛ ſua.al's ſecꝰ.ad h̃ qͦ le.ꝛ nõ.i cle.i.ſ
fi.de deci.ꝛ i.c.vt ꝑuilegia.j.de ꝑuile. Itẽ itellige
ſcᵐ limitatõez.c.de his.§.eo. Itẽ nõ ibi i campis
ꝙ iterfectꝰ i bello põt ſepeliri i eccl'ia.qͦ itelligo
qñ bellũ erat licitũ nec deceſſit i peccato mortali
vide tñ qͦ nõ in.c.oĩs.de peni.ꝛ remiſ.ꝛ facit qͦ
nõ.j.c.ꝓxi. Vltio nõ ibi ſepulture gr̃a ꝙ q̃rta
ſolum debetur de relictis intuitu ſepulture ꝛ in
dubie ex quo quis eligit ſepulturam in aliqua
eccleſia videtur relinquere ꝓ anima ꝛ ꝓ ſe
pultura facit.l.nenſenius.ꝛ quod ibi nota.ff.de
excu.tuto.ꝛ putarem ꝙ ſi alibi teſtator poſtmo
dũ elegerit ſepulturam quod tacite videt̃ ade
miſſe legatũ.quia ademptionem oneris ſeqtur
ademptio honoris ſeu relicti.ꝓ hoc bonũ tex.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

in.l.alūne.in.§.ſeya.ff.ō adimē.lega.ꝛ in.l.filio.
§.matri.eo.ti.vbi bon⁹ tex.ſec⁹ dicerē.vbi teſta/
toꝛ q fecit legatum eccl'ie ſepulture nō potuit ibi
ſepeliri ſine culpa eccl'ie puta qꝛ fuit infect⁹ i bel
lo ꝛ corp⁹ nō pōt repiri vel ſimili ipedimēto ꝯtin
gēti.nā tūc arbitroꝛ ꝙ ꝯflictū debeat eccl'ie ſepul
ture.ar.optimū in.l.q̄ ſub ꝯditiōe.§.quotiēs.cū
v.ſe.ff.de ꝯdi.inſti.ꝛ i.l.i.ꝛ qḋ ibi nō.C.ō inſti.et
ſubſti.ꝛ ſentit h̄ Jnn.q eti nō.ſentit id qḋ dixi i.c
cū ſup.ſ.e.vt de illo relicto debeat portio eccl'ie
ꝑrochiali.de quo dic.vt latius dixi in d.c.cū ſup
facit etiā optime iſta lr̄a ꝙ de relicto facto alteri
eccl'ie nō debeat quarta dū pōdēat ꝙ ſepulture
grā ꝛc̄.ꝛ ſic facit optime ad ea q̄ dixi in.c.i.ſ.eo.
¶ Jn glo.i.ibi hn̄t populū.aduerte qꝛ glo.n̄ lo
quit apte.ſed melius dixiſſet ꝙ mōachi pn̄t hr̄e
populū ſeu ꝑrochiā.qḋ itellige ſi eis deputet ꝑ
ſupioꝛē.nā de iure cōi nō hn̄t.xvi.q.i.c.i.ꝛ eo ca
ſu quo hn̄t nunqd pn̄t ꝑ ſe miniſtrare ſacramēta
dicā in.c.i.de cap.mo. ¶ Jn glo.in.v̄.ānos.ō h̄
dicēdū hodie.vt hr̄ in.c.l3.j.eo.li.vi.ꝛ dixi in.c.
de vxoꝛe.ſ.eo. ¶ Jn gl.i v̄.de cetero.in fi.nō.gl.
cū tex.ad quā quotidie fit r̄miſſio dū q̄rit nūqd
iudex pōt ſn̄iare ſup futuro.ꝛ dic latius q̄z glo.
ꝙ qn̄qz obligatio nōdū eſt oꝛta de pn̄ti reſpectu
futuri tp̄is ꝛ iudex nō pōt ſe itromittē.rō qꝛ de
ficit actoꝛi actio.iſte ē tex.in.l.i.ff.de vſuris.vbi
dr̄ iudicē n̄ poſſe ꝯdēnare ad vſuras futuri tp̄is
rō qꝛ reſpectu vſuarū futuraꝝ nulla obligatio
ē oꝛta de pn̄ti cū poſſit debitoꝛ ad libitū ſatiſfacē
creditoꝛi.qn̄qz obligatio ē oꝛta de pn̄ti etiā rōe
futuri tp̄is ꝛ tūc iudex pōt ꝓſpicere in futurum
ita h̄.nā pſb̄r ꝑrochialis h3 hoc ius vt nemo poſ
ſit ſepelire ꝑrochianū ſuū.qḋ qdē ius h3 tractu3
etiā ad futurū.idē in ſeruitutib⁹ ꝛ in ānuis pſta
tionib⁹.nā hn̄t tractū ad futuꝝ merito iudex ēt
ꝓſpicit i futurū.ꝛ vide qḋ nō.Jnno.in.c.audit.
de.pcu.ꝛ ꝑ glo.iūcto tex.i.c.romana.§.caueant
de ſen.ex.li.vi. ¶ Jn glo.i v̄.vbi apō eos.ibi cū
gs.hec glo.vſqz ad finē pōt expediri ꝑ oppo.nā
vr̄ ꝙ iſti ꝑrochiani potuerūt licite ſepeliri apud
illos hoſpitalarios cum ſūt religioſi.nam canon
ꝯſulit ſeu diſponit vt ſepiliat quis apud eccl'iam
maioꝛē ſi fieri pōt vel apō loca religioſa ꝛ in de
fectum apō eccl'ia3 ꝑrochialē.vt ē tex.ꝑma frōte
mirabil'.in.c.vbicūqz tēpoꝝ.xiij.q.ij. ¶ Detu ꝯrij
glo.ponit tres intellect⁹ ad illū tex.ꝑm⁹ ꝙ cōſulit
oꝛdinē ſeruādū in electione ſepulture nō aūt di/
ſponit qn̄ qs decedit ſepultura nō electa ꝛ iſte ē
bon⁹ intellect⁹ ad illū tex.ꝑ quē vitant multe ab
ſurditates. Scḋus intellect⁹ vt loquat de ꝑegri
nis.ꝛ in h̄ nō.gl.nō.ſed dic vt lati⁹ dixi in.c.i.ſ.e.
Tertius intellect⁹ nō multū ꝯuenit illi lr̄e.dic q̄
formalit' ſoluendo ꝯtrariū ꝙ iſte tex.ꝓcedit qn̄
ꝑrochiani nō elegerūt ſepulturā nec habuerunt
ſepulchꝛa maioꝝ.vn̄ debebant ſepeliri in eccl'ia
ꝑrochiali ꝛ ſic intelligas iſtu3 tex.ꝑ h̄.c.is qui.ꝛ
c.l3.j.eo.ti.li.vi. ¶ Jn glo.in.v̄.niſi dolo.ibi cum
dilecti.dic ꝙ ibi fuit bon⁹ dol⁹ iꝓpe tūc appel/
latur dol⁹.nā ſi quis inuitat ad ſeruiendū deo l3
v̄bis allectiuis ſeu blādis nō pōt dici doloſe idu
ctus qꝛ dol⁹ ē machinatio fraudis tēdēs ad dece
ptionē alterius.l.i.ff.de dol.vide glo.in regl'a ſci
enti.de re.iur.li.vi.ſed hic loqmur de dolo malo
qn̄ ꝓpt' auiditatē tp̄aliū clerici iducūt ꝑrochianū
alteri⁹ ad eligēdū apō eos ſepulturā.vn̄ tex.iſte
in.v̄.talē.pōt dupliciť intelligi.pꝛimo qn̄ dol⁹ int
uenit i electionē ſepulture.ꝛ tūc iſti doloſi nullū
ꝯmodū debēt hr̄e.vt hic iūcta gl.vide tex.hodie
latioꝛē.in.c.i.j.eo.li.vi.ſimile hēs in.c.ꝯſtituit.xx
q.iij.vbi ponit caſus ſingular'.ꝙ ſi religioſi aui/
ditate pr̄imonij alicui⁹ inducāt eū ad religione3
l3 teneat ingreſſus ꝑuant tn̄ religioſi pr̄imonio
illius.ſcḋo pōt intelligi qn̄ dolus fuit ꝯmiſſus in
qualitate relicti.vt qꝛ volebat teſtatoꝛ.relinq̄re
ſimpl'r.ſed rectoꝛ eccl'ie ſepulture dolo induxit
eum vt relinq̄ret in cā ꝑuilegiata vt eccl'ia ꝑro
chialis ꝑuaret ſua legitima.h̄.n.ꝯperto nō mi
nus debet quarta.vt in.c.fi.ſ.de teſta. ¶ Ex glo
ꝑ oppo.ꝯ tex.de.c.fi.ſ.de teſta.vbi dr̄ ꝙ de reli/
ctis ꝓ anniuerſario vel ꝓ ſeptima vl'.xx.nō debe
tur quarta.cui⁹ ꝯtrariū hic innuit dū dr̄ ꝙ de obla
tionibus debet quarta. So.duplex ſ'm doc.ꝑma
ꝙ iſte tex.loquat de oblatiōib⁹ q̄ fiunt in pꝛima
miſſa. Scḋa ſo.ꝙ de relictis ꝓ anniuerſario ꝛc̄.
nō debet quarta.ſed de oblatiōib⁹ ibi factis ſic
ſed dicit hoſti.ꝙ iſtud nō ſeruat de ꝯſuetudine
ꝛ nō.h̄ dcīn qꝛ ſatis placet. ¶ Scḋo oppo.cōtra
iſtū tex.videt eni ꝙ hec ſn̄ia pape in plurib⁹ fue
rit ineptiſſima.ꝑ qꝛ nō ꝯuenit petitioni pꝛioꝛiſ.vt
pat3 ex ꝑn.iūcto v̄.talē. Scḋo ꝛ forti⁹ papa in ſē
tentia ꝯdēnat hoſpitalarios certo caſu niſi ꝓba/
uerint ꝙ ille .T. elegerat ſepulturam apud eos
ꝛ ſic tulit ſn̄iam ſup re dubia ꝯ.c.graue.xi.q.iij.
Jtē admittit ꝓbationē poſt ſn̄iam citra appella
lationē ꝯ.c.cū dilectus.de fi.iſtru.ꝛ ꝯ quaſi totū
titulū.C.ſen.reſcin.nō poſ. Jtē fuit ſn̄ia ꝯditio/
nalis cōtra id qḋ hēt ij.q.vi.biduū. Jtem in fi.h⁹
lr̄e fert ſn̄ia ſine certa quātitate ꝯ totū titulū.C.
de ſen.q̄ ſine cer.quā.ꝛ.ij.q.vi.§.diffinitiua. So.
hoſti.formꝫ quedam ex his ꝯtrariis ꝛ adeo ſibi
viſa ē ſo.difficilis vt dixerit ſoluat q pōt.ſ3 poſt
modū tradit duas ſo. Pꝛimo ꝙ de iure hec ſen
tētia non potuerit ſic fieri.ſed ꝓceſſerit ex pleni
tudine poteſtatis pape.ꝛ nō.hanc ſolu.ꝙ ſenten
tia pꝛincipis valet quantūcumqz non conueniat
regulis iuris poſitiui.ad hoc quod nō.in.c.vni/
co.de li.conteſta.nam ſola voluntas ſua habet
pꝛo le.vt i.§.ſed qḋ pꝛincipi inſti.de iu.natu. Se
cūda ſo.ꝙ tex.iſte ponat ſn̄iam a v̄.talē vſqz ad
v̄.nihilomin⁹.ab inde vſqz ad finē iſtruit iudicē
inferioꝛē qualiť debeat ſe hr̄e.ꝛ ſic illa v̄ba non
ꝯtinent ſn̄iam ſed ꝯmiſſionem cum inſtructione
huic ſolutioni in effectu videtur inherere domi
nus Anto.dicens ꝙ ex quo in curia liquet de ali
qb⁹ articul' dūtaxat pōt ſup illis ꝓnūciari.ꝛ ſup
illis in qb⁹ actoꝛ h3 intētione3 fundatam ꝛ reus
dicit ſe habere pꝛobationem in ptib⁹ deb3 fieri

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝯmiſſio.⁊ vt dixi in idē reicidit in effectu cū p̄ce
dēti.do. Hoc.de ancha.dat ſo.3ᵃᵐ,pꝛ ſuis ſepatā
dicēs ꝙ h̄ ꝓceſſit ex nā actōis.nā in gn̄ali ⁊ vni-
uerſali actōe ꝓcedit ſnīa gn̄alis. ⁊ poſtmodū ſu
ꝑ reb⁹ ꝑticularib⁹ recipiuntur ꝓbationes tpe ex
ecutōis allat̄ nō.ꝑ Inno.in.c.ꝯq̄rēte.de of.oꝛ.
⁊ in.c.int̄ q̄tuoꝛ.de ma.⁊ obe.ſ3 petitio h̄ fuit ta
lis vel q̄ſi.nā egit p̄oꝛ negatoꝛia actōe. ⁊ incidēt̄
petit bona q̄ obuenerūt ex funere parrochiano
rū ſuoꝝ.⁊ ſic potuit h̄ eē gn̄alis ſnīa ⁊ etiā potu
erūt recipi ꝓbatōes poſt ſnīa3.h̄ ſo.l3 p̄ma frōte
videat̄ exq̄ſita.tamen iudicio meo in mult̄ pec-
cat.p̄ i eo ꝙ eq̄parat iudiciū vniuerſale ⁊ gn̄ale.
vt ꝓſecutio ⁊ etiā ſnīa poſſint eē gn̄ales qd̄ aper
tiſſime eſt ꝯ theoꝛicā Bar.in.l.i.ff.de edē. ⁊ etl
ſpe.⁊ plene dico i c.ij.de libel.obla.vbi pleniſſi-
me tracto mā3 iſtaꝝ actionū.⁊ cōis opi.vr̄ vt in
vniuerſali iudicio ſufficiat ꝓſecutio gn̄al̄. ⁊ etl i
ſnīa.l.iiij.ff.de peti.hē.ſ3 in gn̄ali l3 libell⁹ poſſit
eē gn̄alis.ꝓſecutio tn̄ ⁊ ſnīe debēt eē ſpēales.vt
in.l.l3.C.de iudi.⁊ rōe3 diuerſitat̄ vide i locl.ſ.
remiſſis.h̄ aūt petitio fuit gn̄alis ⁊ nō vlis.q2 nō
petebat̄ h̄ aliqd̄ vniuerſu3 ſ3 qd ꝯtinēs pl̄a capi
tula.vtputa ea q̄ obuenerūt ex oblatōib⁹ ⁊ poꝛ-
tat̄ cū funere ⁊ iure legati ⁊ h̄ apertiſſime voluit
Inno.i.c.certificari.ſ.e.⁊ ſic ꝓſecutio debat̄ h̄
eē ſpēalis ⁊ etiā ſnīa. Itē i alio apte peccat iſta
3ᵃ ſo.nā h̄ ſolū recipiunt̄ teſtes ſuꝑ reb⁹ ꝑticlari
rib⁹.ſ3 etiā ſuꝑ facto p̄ncipali.q2 fuit hoſpitalari
is iniūctū vt ſoluerēt vniuerſa q̄ obuenerāt oc-
caſiōe funeris niſi ꝓbarēt ꝙ ille eligiſſ3 ſepultu-
rā apud eos ⁊ ſic nō ſoluit ꝯriū.q2 i petitōe etiā
vlī ſnīa pure fert̄ declaratoꝛia.ſ3 h̄ ſb̄ ꝯditōe ni
ſi ꝓbauerit ⁊c̄. Ideo ſoluēdo foꝛmalit̄ oīa ꝯria
dicerē ſic.ꝙ h̄ fuit actū negatoꝛia inq̄3tū p̄oꝛ ne-
gabat hoſpitalarijs foꝛe licitū ſepelire ꝑrochia-
nos ſuos ⁊ petebat eos ꝓhiberi.ne i futuꝝ h̄ at
tētarēt.h̄ colligit̄ ex p̄ma ꝑte ſnīe.⁊ ita credēdū
ē ꝙ libell⁹ fuerat ꝯcept⁹.nā v̄ba libelli h̄ fuerūt
decīſa cā breuitat̄. Itē agebat p̄oꝛ cōfeſſoꝛia.in
q̄3tū licite potuiſſent hoſpitalarij recipe ſuos ꝑ
rochianos ad ſepulturā.⁊ i h̄ dicebat ſibi ius cō
petē deducēdi q̄rtā ⁊ ſic petebat declarari ⁊ ac-
ceſſoꝛie petebat bona q̄ obuenerāt occaſione ſe
pulture ꝓchianoꝝ ſuoꝝ.h̄ colligit̄ clare ex 2ᵃ
ꝑte ſnīe.nā papa p̄ ꝓhibuit ne hoſpitalarij de ce
tero ⁊c̄. Itē declarauit ꝙ inq̄3tū ꝓchiani eli-
gerēt ibi ſepulturā ꝙ ius deducēdi quartā ꝯpe
ter3 iſti p̄oꝛi.⁊ ſuꝑ hacten⁹ ꝑcept̄ q̄ obueniebant
acceſſoꝛie ad actōe3 ꝓpoſitā.papa tulit ſnīa3 ge
neralē ꝯdēnādo ad reſtituēdū vniuerſa ⁊c̄. vt i
fi.lr̄e.nā in acceſſoꝛijs libell⁹ ⁊ ſnīa pn̄t eē gn̄a-
les.vt i.c.cū ad ſedē.de reſti.ſpo.⁊.c.int̄ dilcōs
ſ.de dona.nō Inno.in.c.tāta.de exceſ.p̄la.⁊ i
c.ij.de libel.obla.⁊ Bar.in.l.i.ff.de edē.⁊ in.l.
ex diuerſo.§.vbi aūt.ff.de rei vē.⁊ p⁹ ſnīam po
tuerūt iſta acceſſoꝛia d̄clarari ꝑ teſtes. Nec ob.
ꝙ h̄ recipiat̄ ꝓbatōes ſuꝑ p̄ncipali poſt ſnīa3 vt
in v̄.eiſdē.q̄m puto h̄ poſſe fieri ex cā q̄n.ſ.actō

h3 intētōe3 fundatā a iure ⁊ cā agitat̄ in remot̄
ꝑtib⁹ ⁊ re⁹ dicit ſe hr̄e ꝓbatōes in ꝑtib⁹.nā tūc n̄
poterit iudex ꝯdēnare reū.niſi ꝓbauerit intētio
nē ſuā.vt h̄ factū fuit.ꝓ h̄ adduco bonū ſit̄e i.l.
gn̄alit̄.§.bis.C.de iureiur̄.vbi colligit̄ ꝙ iudex
pōt ꝯdēnare p̄tē abn̄tē niſi iurauerit. nec ob.ꝙ
ſnīa ſit ꝯditōalis.q2 ex cā pōt omitti. Itē ſi fera
tur t3 l3 nō debuerit ferri ſb̄ ꝯditōe vt in.d.§.bi
duū.⁊ ꝑ h̄ remanēt ſoluta oīa ꝯria ⁊ hēs clare
intellēm h⁹.c.⁊ ꝙ iſte tex.cōtineat ex toto ſnīa3
ꝯ opi.Hoſtiē.induco tex.in.v̄.tlēm.vbi dr̄ talē
ſuꝑ his duxim⁹ ſnīa3 ⁊c̄.vn̄ pōdero.v̄. ſuꝑ his
⁊.v̄.ſnīa.q̄ innuūt ꝙ ſuꝑ oib⁹ deduct̄ in libello
papa tulit ſnīa3. Itē nō eſt h̄ aliqd̄ v̄bū qd̄ ſapi-
at cōmiſſionē cauſe.immo ſunt oīa verba diſpo
ſitiua. Quero nūc de ſbtili ⁊ nōbili.q. dr̄ h̄ ⁊
in mlt̄ iurib⁹ ꝙ q̄rta debet̄ eccl̄ie ꝓchiali. ⁊ ꝙ
decedēs nō electa ſepultura d3 ſepeliri apud ec
cleſiā ꝓchialē.ſi nō h3 ſepulchrū maioꝝ3.

Querit̄ q̄ dr̄ eccl̄ia ꝓchialis Hoſti. poſuit hic
vnū v̄bū ſatis gn̄ale dicēs illā eccl̄iam ꝓchia
lē ex cuius parrochia moꝛtuoꝝ3 coꝛpoꝛa aſſu-
mūtur.⁊ q̄3q̄3 ſcribētes trāſiuerūt ſimplr̄ recitā
do.Hoſti.tn̄ nō dicit veꝝ gn̄alit̄ intelligēdo.na3
eſt ꝯ.c.is qui.j.eo.li.vi.vbi dicit̄ ꝙ ſi aliqs ciuis
trāſtulit ſe ad villā cā recreatōis vt ruralia exer
ceat.⁊ ibi moꝛiat̄ nō d3 ibi ſepeliri.ſ3 d3 deferri
ad ſuā eccl̄iam ꝓchialē q̄ eſt in ciuitate.ſi ꝯmo
de fieri pōt.ecce ḡ ꝙ aſſumit̄ coꝛp⁹ de ꝓchia
eccl̄ie ruralis.nec per h̄ dicit̄ illa ꝓchialis ill⁹
defuncti.nec ob.tex.dū dicit de cui⁹ ꝓchia. q2
habuit reſpectū ad veꝝ ꝓchianū.q2 v̄ba ſunt
intelligēda cū effectu vt in.c.relatū.de cle.nō re
ſidē.nec qs dr̄ eē in loco q̄ ad iuris effectū ſi ibi
nō eſt manſurus.vt eſt pulcher tex.in.l.gn̄ali.§.
vxoꝛi.ff.de vſufr.le. Fre.de ſenis.in.q. facti ha
bitis allatōib⁹ cuiuſdā doctoꝛis late viſus eſt di-
ſcutere hūc articulū.vt hētur ꝯſi.ccxlvi.⁊ ib p⁹
multa ꝯcludit ꝙ ille dr̄ ꝓchian⁹ alicu⁹ q habi
tat in ꝓchia.ita ibi ē trāſlat⁹.l3 ibi n̄ hēat domi
ciliū ſeu aīu3 habitādi ꝑpetuo.q2 iura in h̄ iure
ꝓchiali nō pōderāt domiciliū ſ3 habitatōe3 vt
in.c.queſti.xvi.q.i.vn̄ glo.in cle.i.de ꝑuil̄.⁊ In
no.in.c.oīs de pe.⁊ re.voluerūt ꝙ ille dicat̄ cu-
rat⁹ ſeu eccl̄ia curata.i.ꝓchialis ſcholariu3 ⁊
mercenarioꝝ.vbi habitāt q̄3q̄3 hēant aīu3 tpe d
bito redeūdi ad patriā vl̄ foꝛte eligēdi domū in
alia ꝓchia āno ſequēti.⁊ ꝑ h̄ dic̄ vnū mirabile
ꝙ ſi ſcholaris ꝯcupiēs eē in ſocietate ſcholariū
foꝛēſiū trāſfert ſe ad aliā ꝓchiā retēto domici
lio p̄oꝛi.illa eccl̄ia vbi habitat eſt ſua ꝓchialis
⁊ nō vbi h3 domiciliū idē vr̄ velle de infantib⁹ q
ſepe deferūtur ad aliā ꝓchiā. S3 ego nō puto
ſnīam ſuā eſſe verā.⁊ p̄ adduco in oppoſitū.d.c
is q.nā nō video dr̄a3 vtrū qs ſe transferat ad
ad villā vt ruralia exerceat vl̄ vt trāſferat ſe ad
aliā ꝓchiā vt exerceat ꝓfeſſionē ſcholaſticam
nā vtroq3 caſu q̄n̄q3 ꝯcurrit habitatio i ꝓchia
aliena r̄tēto p̄oꝛi domicilio nec i.c.is q pōderat̄

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

tēp⁹ hītatōis ſ3 ſolū ꝙ ñ hēbat aīm ꝑpetuo mo
rādi ī villa. Jtē Jo. an. ibi ī nouella ad lr̃az ſētit
oppoſitū dicēs ꝙ ſi qs ꝺ dioceſi ꝓpt' hoſtilitatē
ꝯfert ſe ad ciuitatē ⁊ ibi hītat aīo redeūdi finita
guerra. ſi ibi ꝺcedat nō iſta eccl'ia vbi deceſſit ⁊
hītabat ſ3 eccl'ia ville vbi hēbat domiciliū hēbit
q̄rtā ꝺ funeralib⁹. idē vr̄ ſētire h̄ do. An. ī q̄dā. q
dicēs ꝙ ſi ciues florētini tpe peſtis ītulerunt ſe
bononiā ⁊ ibi hītant ⁊ tādē ibi ꝺcedūt. eccl'a q̄ ē
ibi florētie hēbit q̄rtā qa illa ē parrochialis exq̄
hēbūt aīm redeūdi finita mortalitate. ⁊ ibi dicit
ꝙ ꝺ fc̄o fuit ꝯſultū bononie. Jtē repio pau. ī cle
dudū. ꝺ ſepul. q dic̄ ꝙ ſi qs ꝺceſſit ī aliena parro
chia vbi morā t̄xerat ſalti p ānū d3 fieri diuiſio
q̄rte int̄ p̄mā eccl'iaz ꝑrochialē ⁊ iſtā ī q̄ ꝺceſſit
vt ſic hēat aliqđ lucr̄ cū ſalti p ānū admiſtrauerit
iſti ſacr̄a. ar. ī. d. c. q̄ſti. Jtē ꝯ dēm Fed. adduco
tex. ī. c. ij. ⁊. iij. ꝭ. e. li. vi. vbi q̄ ad iura ꝑrochialia
ſemꝑ pōderat' loc⁹ domicilij ⁊ ſic ñ ē ver̄ qđ dic̄
ꝙ ñ curam⁹ ꝺ domicilio ſ3 ꝺ hītatiōe q̄ ad iura
parrochialia. Vñ ꝓ clara deciſiōe ego ꝯſidero ī
mā q̄tuor cāus. Primus qñ ex toto tranſtulit do
miciliū ad alienā parrochiā ⁊ tc̄ idubie h⁹ eccl'a
ē parrochialis. vt ī. c. fi. ⁊ qđ ibi nō. ꝺ parro.
2⁹ cāus qñ retēto p̄ori domicilio qs ꝯſtituit no
uum domiciliū ī aliena parrochia ⁊ parit' ſe col
locat ī vtroq3 ⁊ tc̄ vtq3 eccl'ia ē parrochial' iſti⁹ ſi
cut vtrobiq3 h3 domiciliū cū hītatiōe. de h̄ ē ca
ſus ī. c. ij. ꝭ. e. ti. li. vi. vñ pōdera bñ qa ibi tex. t̄g
rit hītatōez ī 2ª parrochia cū domicilio cū dic̄ ꝙ
vtrobiq3 hēat domicilium ⁊ parit' ſe collocat in
vtroq3. ¶ 3⁹ cāus qñ retento p̄ori domicilio qs
ꝺcedit ī aliena parrochia tāq3 ꝑegrin⁹ ita ꝙ nō
h3 hītatōez ibidē. ⁊ talis ñ dr̄ parrochian⁹ illius
eccl'ie vbi ꝺceſſit. ar. ī. d. c. is q. ⁊ voluit gl. ī iſto
c. ꝓ h̄ l. hēs abſens. ff. de iudi. ⁊. c. romana. ī. §.
ꝯtrahētes. ꝺ fo. ꝯpe. li. vi. ¶ 4⁹ cāus qñ retēto p̄o
ri domicilio tranſfert ſe ad alienā parrochiā ꝯſti
tuēdo ibi hītatōez ad tēp⁹ ⁊ ſic ñ ꝯſtituendo ibi
domiciliū qđ ñ ꝯſtituit' niſi cū aīo hītādi ibi ꝑpe
tuo. vt ī. l. ſi qs iſtruct⁹. ff. ad muni. ⁊ iſte cāus ē
dubi⁹ ⁊ ꝺ vidiſtis ꝓ ⁊ ꝯ multa. Ego dicerē ꝙ ſo
la hītatio ñ fac̄ ꝓpe quē eē parrochianū iſti⁹ ec
cleſie. vñ exq̄ h3 aīm redeūdi ad domū3 ſuā illa
eccleſia domicilij ē ꝓpe parrochialis iſti⁹. vt ī. c
ij. ⁊. iij. p̄al. ſ3 ꝓpt' neceſſitatē poſit iſte ī loco ha
bitatiōis vel vbi ē ꝑegrin⁹ recipe ſacr̄m ita ꝙ h̄
eccleſia hītatiōis ñ ſit ꝓpe parrochialis iſti⁹ ſ3 ī
defectū ꝓpt' neceſſitatē ſuccedit loco parrochia
lis q̄ ad admiſtrationē ſacr̄oꝝ. ar. op. ī. d. c. is q
⁊ ſic puto itelligēdū gl. ī. d. cle. dudū. ⁊ Inno. ī
d. c. oīs. ⁊ ſic loq̄t' ſi bñ pōderet'. nā dic̄ ī fi. illius
q. tutius eſſe vt ſcholares ⁊ peregrini habēat li
centiā a ꝓꝓo ſacerdote vt alibi poſſint cape ec
cleſiaſtica ſacr̄a. ⁊ nō dū dic̄ a ꝓꝓo presbytero.
quaſi ipſe presbyter habitatiōis ñ ſit ꝓꝓus. ⁊ ſic
pōt intelligi. c. ī. de cele. miſſ. ⁊. c. officiū. de offi.
archi. ⁊ h̄ ꝓcedit ēt actib⁹ ſilibus. nā ꝓpt' lōgenā
diſtātiā multa ꝑmittūtur q̄ al's ſunt ꝓhibita. vt
in. l. heres abſens. ff. de iudi. ⁊ vide ho. glo. ī. c.
tum ex lr̄is. de in inte. reſti. ſup v̄. diſtantia. Ex
quo īfero ꝙ ſi de loco habitatiōis pōt cōmode
ire ad eccleſiam domicilij ꝓ ſacr̄is nō d3 h̄ cape
ſed in eccleſia domicilij. vt in. d. c. is qui. ⁊ h̄ nō
qa aperiunt itellectū multoꝝ iuriū.

Ex parte Saluatur mortu
us ꝑuari nō d3
eccleſiaſtica ſepultura. h. d. cōis diui
2ª ps ibi quo circa. ¶ Nō p̄ ꝙ ſtuprū ꝯmittit'
cū virgine. ⁊ de h̄ ⁊ de alijs qualitatib⁹ vide per
tex. xxxvi. q. i. i. §. i. ¶ Nō 2° ibi ſponte a ꝯtra
rio ſenſu. ꝙ nō ꝑmittit' qs ſe p̄cipitare vl' manu
ꝓꝓa ꝑimere ꝓpt' v̄ginitatē ꝯſuādā ſeu ob aliam
honeſtā cām qđ clarius voluit Gof. h̄ nihil alle
gans. ſed ego allego tex. Aug⁹. xxiij. q. v. ſi nō
licet. ⁊ ibi vide archi. ī. c. nō ē. ea. cā ⁊. q. vbi cō
cludit ꝙ nō debet qs ſeipm̄ occidē ne ali⁹ pecc3
ī corpus ſuū vel ꝓpt' moleſtias vl' ꝓpt' paſſiōes
hui⁹ ſeculi vitādas ſeu vt ꝑhēnem vitā citi⁹ ꝯſe
quat'. oīa eīm h̄ ꝓhibuit deus ſb̄ illo gn̄ali p̄ce
pto nō occides. eodē mō dic̄ de falſo teſtimōio
ferēdo. nā ſicut peccat qs falſu3 teſtioniū feren
do ꝯ ꝓximū ita ⁊ ecōtra ſeipm̄. Per qđ infero
ꝙ iſti q timore tormētoꝝ falſa ꝯſitent' crimina ꝯ
ſe grauit' peccāt ita ꝙ puto ꝙ ſi mortē patiūtur
ob illā ꝯfeſſionē quā ſaltē in extremo non reuo
cant decedūt ī peccato mortali ⁊ ſic ſūt dānati ꝑ
illū tex. nō. ⁊ eius rōe3. Idē ecōtra dico. peccāt
hi q ī iudicio ꝯſtituti v̄itatē negāt q̄nimo exiſtēſ
ī manib⁹ iudicis peccat ī fugiēdo carcerē etiam
vt euitet penā legitie īferendā. ⁊ h̄ vltimum nō.
Bar. ī. l. relegati. ff. de penis. ꝓ dc̄o p̄cedēti vi
de qđ dico in. c. nōne. de p̄ſump. ¶ Nō vlteri⁹
⁊ tene mēti ꝙ decedens ſine ꝯfeſſione exteriori
ī extremo vite facta d3 ſepeliri in cimiterio eccle
ſie exq̄ ꝯfeſſionē nō ꝯtēpſit ſed morte p̄uēt⁹ eſt.
nō ē. n. credēdū ꝙ deceſſerit ī peccato mortali.
de quolibet enim preſumēdū ē bonū niſi contē
pſiſſet ꝑ ānum confeſſionē. iuxta formā. c. oīs. ꝺ
pe. ⁊ rem. ſ. ⁊ h̄ ꝓcedūt ēt ſi mors fuerit caſual'
vt hic. ⁊ ſic nō ꝙ qs ſepeliēdus in cimiterio ſine
aliq̄ ſacramēto qđ tene mēti. ¶ In glo. ſi. in fi.
ibi vel ꝓ ſuis ſcelerib⁹ iterficiātur. itellige h̄ dc̄3
glo. ī cāu q̄ decedūt ſine pn̄ia. ⁊ ſic loq̄t' illud. c.
placuit. ī fi. nā ſuſpēſus vel decapitatus ſeu alia
pena afflictus ꝓ ſcelere dūmō ipm̄ penituerit po
teſt ſepeliri in cimiterio eccleſie cum ſolēnitate
miſſe ⁊ alioꝝ officioꝝ. nec ſacr̄a eccleſie ſunt tali
denegāda. vt eſt tex. in. c. fi. xiij. q. ij. ⁊ in cle. ī. ꝺ
pe. ⁊ re. nā ⁊ illa pena ſi ſufficiēs ē ꝓ delicto pro
deſt vt ī alia vita nō puniat' de eodē delicto. qa
ſcriptum eſt nō iudicabit deus bis idipm̄ dictū
c. fi. ⁊ clarius. xxiij. q. v. c. quid ergo. ſcias tamē
ꝙ iſti qui in furtis ſuſpenduntur non ſunt depo
nendi ſine licentia principis. quia in hoc debet
ſe facilem reddere. vt in. l. i. ⁊ ij. de cada. ¶ In
eadem glo. ibi tutores filijs ſuis. Nota hunc
caſum ⁊ ſimilem tex. habes. xxi. q. iij. c. cyprian⁹

nūqd aūt eps monach⁹ vel cleric⁹ ſecularis pñt
eē tutores lrimi. vide tex. cū glo. nō. in. c. puenit
lxxxvi. di. q̄ ↄcludit ꝙ pñt eē lrimi ſʒ acceptare
nō teneant̄ inuiti. xvi. q. i. gñalr. ¶ In ea. glo.
ibi in mortali deceſſiſſe. nō hūc caſuʒ gñalē. nam
ↄphēdit ſb ſe mltos caſ⁹ ſpēales vt iudeū paga
nū hēticū excōicatū inēdēm ꝛ publicū vſurariū
de qb⁹ vide i cle. i. e. ti. ꝛ in. c. eccl'ia. de ↄſec. di. i.

12 SAcris. Si oſſa excōicatorum
ſunt ſepulta i eccliaſti-
co cimiterio ꝛ diſcerni pñt debēt exhu
mari ꝛ, pijci. al's ſec⁹ diuidit̄. nā p̄mittit exordiū
ad pbatōeʒ dicēdoꝝ. 2º. ſoluēdo diſtiguit ibi vñ
ꝛ 2ᵐ mēbꝝ diſtictōis ibi ꝙ ſic. ¶ Nō p̄ rlaʒ po
ſitā in pn. c. ꝙ cui n̄ cōicam⁹ viuēti. nō debem⁹
cōicare mortuo ꝛ pōdera illa vba nō cōicem⁹ de
funct. ꝙ q̄dā cōio eſſe pōt cū defunct. Ex q̄ infe
ro ꝙ cōicās excōicato poſt mortē incurrit excōi
catōeʒ minorem. ac ſi cōicaſſet in vita. de q̄ vide
glo. fin. in. c. ad h̄. de pui. ſʒ Hoſti. ibi aliud tenu
erit. ſʒ primuʒ plus plʒ. ꝛ vide qd̄ latius ibi dico
¶ Nō 2º. ibi p̄ciſi aliā rlam ꝙ nullus p̄ciſus ab
eccl'ia dʒ ſepeliri in cimiterio ecclie. ꝛ dr̄ p̄ciſus
ſi eſt excōicat⁹ ſuſpēſus vel inēdictus ad h̄. c. is
cui. de ſen. excō. li. vi. ꝛ cle. eos. de ſepul. ¶ Nō
3º. ibi vl' alio caſu ꝙ violētia ē caſ⁹ fortuit⁹ ad h̄. l
i. C. ↄmo. pbat̄ h̄ p illā dictōʒ alio. nā dictō ali⁹
fac̄ poſitōʒ eiuſdē q̄litat̄ cū p̄cedētib⁹. vt nō. i. c
ſedes. ē. de reſcri. ¶ Nō ibi ꝛ, pcul ꝙ excōicati
debēt, pcul ab eccl'ia ſepeliri ſeu, pijci. ꝛ ſic colli
ge ar. ꝙ iſti qbus interdicit̄ eccliaſtica ſepultu-
ra n̄ debēt ſepeliri, ppe cimiteriū ſʒ, pcul ꝛ i tāta
diſtātia ſm doc. ꝙ voces clericoꝝ cātātium nō
poſſint ibi audiri ar. in. c. qd̄ in te. de pe. ꝛ re.
Nō ꝙ cū nō pōt puniri mal⁹ qn bon⁹ etiā puni
atur poti⁹ dʒ tolerari mal⁹ q̄ʒ bon⁹ puniri ad h̄
xxiij. q. iiij. in. c. q̄ʒ magnū. ꝛ facit ad vulgatam
q. de duob⁹ fratrib⁹ hñtib⁹ domū cōem, p indi-
uiſo. ita ꝙ delinquēti ↄpetit ps ſupior. innocēti
vo ps inferior. ex delicto venit dom⁹ delinquēt
deſtruēda nō pōt deſtrui qn deſtruat̄ ps alteri⁹
innocēt. facit iſte tex. ꝙ nō dʒ deſtrui. In ↄtrium
facit. c. ſʒ ecōtrario de pe. di. ij. vbi, ppt̄ delictum
ſodomitaꝝ ↄbuſte fuerūt aliq̄ ciuitates vicine.
ꝛ vide de h̄ glo. ibi ꝛ plene p Bar. in. l. hacten⁹
de aq̄ plu. ar. ꝛ p Cy. in. l. ꝛ ſi ſeuerior. C. de his
q no. infa. ¶ Ultio nō ꝙ ſepultura p̄cioſa ſeu
eccliaſtica nō, pdeſt impio. immo dic ꝙ nocʒ. qꝛ
puniet̄ a deo, ppt̄ delictū p̄ſumptōis. ad qd̄ vide
bonū tex. xiij. q. ij. in. c. qb⁹. cū ſe. ¶ In glo. ij.
ibi immo forte dic immo ſine forte vt nō. Jo. ꝛ
Gof. in. c. ij. de ſac̄. nō ite. ꝛ doc. h̄. ¶ In glo. in
v̄. excōicatoꝝ. in fi. dic h̄ diſcernēdū ſm varieta
tē caſuū. eſt enī via brocardica ꝛ nō pōt dari cer
ta rla. ꝛ vide qd̄ nō. in. c. ſignificaſti. in. v̄. ꝙ ſi di
ſcerni. j. de homi. ¶ Ex glo. q̄ro nūqd leproſus
debeat cū alijs in cimiterio ſepeliri. abbas h̄ in-
ducit iſtū tex. in pn. ꝙ nō. nā ſibi nō cōicam⁹ in
vita nec etiā in morte. ↄtriū tenuit Pe. de ancha
mot⁹. qꝛ cū, phibitōis q̄ fuit in vita ceſſat in mor
te. nā nō eſt timēdū ꝙ inficiat alioꝝ mortuoruʒ
corpa. ſʒ ego nō recederē a p̄ori dicto. qm̄ eſt ti-
mor in actu ſepulture. Itē fetor inficit aerē ꝛ, p
h̄ adduco bo. tex. in ar. in. c. cū dicat. j. de ec. edi
vbi pmittit̄ leproſis hr̄e eccl'ias cuʒ cimiterio. ꝛ
vt gaudēāt, ppo ſacedote. ſi. n. poſſēt ſepeliri cū
alijs nō pmitteret̄ eis cimiteriū cū iniuria ecclie
prochial'. ¶ Queo vltio ſepe ↄtigit ꝙ frēs ꝛ alij
exēpti ſepeliūt de facto vſurarios excōicatos ꝛ
inēdictos. nūqd eps loci poſſit obſuare qd̄ h̄ dr̄
ſ. intre eccl'ias ſeu cimiteriū exēptoꝝ iſtoꝝ. ꝛ de
facto facē corpa iſtoꝝ exhūari ꝛ, pcul, pijci ego
credo ꝙ poſſit in caſib⁹ de qb⁹ in p̄alle. cle. eos.
vt in excōicat̄ publice i vſurarijs māifeſtis. ꝛ no
miati inēdict̄. ꝛ h̄ qꝛ tex. ibi in fi. tollit oīe p̄uile
giū q̄ ad illos caſus. in religs vo nō credo epm
paſſe hāc auctē exercē in loco exēpto. qꝛ pinde
eſt ac ſi nō eēnt in dioceſi ſua. poſſʒ tn̄ dare r̄me
diū. ut ipediat ſepulturā an̄q̄ʒ corp⁹ ducat̄ ad lo
cū emptū. nā cū delinq̄tur in territorio ſuo pōt
obuiare ꝛ illos in loco p̄uato facer̄ ſepeliri. vide
ad p̄dc̄a qd̄ nō. in. c. patētib⁹. j. d̄ p̄ui. ꝛ h̄ maxie
, pcedit in iſtis religioſis q hñt p̄uilegiū vt etiam
rōe delicti ↄmiſſi ex̄ locū exēptū nō poſſint puni
ri per ordinarium loci

13 ABolende. Terra cimi
teriata pro ſe
pultura fodiēda vēdi n̄ dʒ. p̄ premittit
abuſū quē 2º. tolli mādat. ibi mādam⁹. ¶ Nō p̄
rlaʒ ꝙ rōe terre i q̄ fit ſepultura n̄ debent clerici
qcq̄ʒ exigē etī p̄textu ↄſuetudis. ¶ Nō 2º. ibi di
oceſanos ꝙ ad dioceſanū ptinʒ p̄uas toller̄ loci
ↄſuetudies ꝛ ibihē clericl ne qcq̄ʒ exigāt hac de
cā. nūqd exēpt̄ poſſit h̄ p̄ciper̄ vr̄ p̄ ꝙ ſic. qꝛ exē
pti ſūt i dioceſi. vt i. c. pe. de offi. ordi. ↄtriū puto
veꝝ. nā lʒ ſint i dioceſi n̄ tn̄ ſūt de dioceſi nec p
h̄ vba gñalia p̄ſumēdū eſt ꝙ papa voluerit dare
iuriſdictōeʒ circa exēptos. ¶ In gl'. i. ibi ſacer fa
ct⁹ ē. dic ꝙ imo n̄ ē fact⁹ ſacer etī ſm leges ſʒ tn̄
religioſus. ſʒ aduerte qꝛ gl'. ponit tres ſpēs loci.
nā qdā ē loc⁹ oio p̄uat⁹. vt qꝛ n̄ ē deputatus ad
vſū publicū ſeu ad diuina. ꝛ tal' loc⁹ pōt licite vē
di etī vt ibi fiat cimiteriū vl' eccl'ia. xij. q. ij. aurū
¶ 2º. ē dare locū religioſū n̄ aūt ſacꝝ vt ſi corp⁹ a
lic⁹ fuerit ibi ſepultū de volūtate dñi. l. ij. C. d̄ re
li. ꝛ ſūp. fu. ꝛ tal' loc⁹ vēdi n̄ pōt ſm gl'. ꝛ h̄ ē idu-
bitatū de iure ciuili. qꝛ imediate q̄ten⁹ corp⁹ tan
git illū locū deſinit eē in dñio alic⁹. l. q̄ʒq̄ʒ. ff. de
aq̄ plu. ar. ſʒ Inno. dic̄ h̄, pcedē de iure ciuili ꝛ n̄
de iure canōico. vñ putat ꝙ loc⁹ n̄ efficiat̄ religio
ſus niſi auctē pōtificl deputet̄ ad talē vſū, p h̄. c.
ad h̄. de reli. do. vbi pʒ ꝙ hoſpitale nō efficit̄ re-
ligioſuʒ. ſi ſolū fuit edificatū auctē p̄uata. nō. n.
vr̄ laicū poſſe ↄſtituer̄ locū religioſum. ꝛ h̄ opi.
fuit originalit̄ gloſatorl decreti. xiij. q. ij. in. c. ec
cl'iaſtico. ꝛ nō illā gl'. nā ex h̄ infert̄ ꝙ talis locus
pōt vēdi. ſʒ credo ſaluādo iſtā glo. ꝛ diſpoſitōeʒ
iuris ciuilis. ꝙ licet ſtricto modo locus non fiat

religioſus q̄ ad h̄ vt ille loc⁹ gaudeat p̄uilegio
loci religioſi ⁊ publici tñ largo⁹ efficit̄ religioſ⁹.
nā ꝯputat⁹ ē ad vſū piū ſic dicim⁹ ꝙ laici valde
hōeſti pñt appellari religioſi q̄ſi r̄legati ad cultū
diuinū. vt i. c. eccl'ia. ꝺ ꝯſti. ¶ Itē mō loc⁹ pōt dici
religioſus ⁊ ſacer vt ē loc⁹ cimiṫiat⁹. i. ꝯputat⁹ ꝓ
cimiṫio eccl'ie. ⁊ iſte idubie ñ pōt vēdi q2 ñ ē i bo
nis alic⁹ eccl'ie. c. rō. ꝺ ꝑbē. l. i tātū. §. ſacer. ff. de
re. diui. ⁊ q̄ꝫq̄ꝫ gl. ⁊ doc h̄ cōit̄ appellāt cimiṫiuꝫ
ſacꝝ. puto ꝙ ſtricte ñ pōt dici ſacꝝ q͞a eccl'ia ꝯſe
c̄tur. cimiṫiuꝫ ſolū bñdicit̄. vt i. c. nemo. ꝺ ꝯſe. di
i. ſenſit Jo. an. i. c. certificāi. ꝺ. e. hic dicim⁹ ꝙ ci-
miṫiuꝫ ē min⁹ dignū q̄ꝫ eccl'ia. c. i. ꝺ ꝯſe. ecc. l' alt.
li. vi. ſꝫ largo⁹ pōt appellāi loc⁹ ſacer ꝓpt̄ bñdi-
ctōeꝫ q̄ ibi ipēdit̄ ꝑ epꝫ ñ tñ fit ibi ꝯſecra⁹ ſeu vn
ctio cū oleo ſacto ſic̄ fit i eccl'ia vel altari ¶ Sꝫ q̄
rit̄ nc̄ an i cimiṫio vl' eccl'ia poſſit laic⁹ h̄re ſepul
turā vel ius ſepeliēdi. dicit Hoſt. ⁊ Goſ. ꝙ ñ re
ſpectu ꝓpetaı. q͞a vt dixi loca ſac̄ ⁊ religioſa nō
pñt eē i dñio alic⁹. ſꝫ q̄ ad vſū pōt h̄re vt ibi ipſe
⁊ ſui ſepeliant̄ nec eis iuīc̄ pōt ex̄ne⁹ ibi ſepeliri
l. ij. §. ſi vſufructū. ff. ꝺ reli. ⁊ ſūp. fu. dic̄ tñ Elin.
ꝙ ꝓpt̄ neceſſitatē poſit ibi ex̄ne⁹ ſepeliri. naꝫ ob
hāc cāꝫ pñt vēdi calices ⁊ alia ſac̄ donata eccl'ie
a laicis. ꝺ. c. auꝝ. ⁊ x. q. ij. h̄ ius poꝛꝛectū. ⁊ ideꝫ
vr̄ dicēdū ſm hoſt. i ſedilib⁹ ſeu hāchis q̄ laici i
mult̄ locis vēdicāt ſibi i eccl'ijs. q͞cq͞d tñ dicat̄ i
uito epō ñ pñt laici ſibi tale ius acq̄rē i eccl'a ſm
eū. ſꝫ tolerant̄ ſolū i iſtis ex grā ſic̄ i inrepa. c. iij
ꝺ inrepa. nūq͞d. n. vas lapideū ſeu ligneū aptuꝫ
ad r̄cipiēdū coꝛp⁹ ꝺfūcti poſſit licite vēdi. dic p⁹
Jnno. ꝙ ſi ē ꝺputatū ad hūc vſū auctōitate pōti
fic̄l ñ pōt vēdi q2 ē r̄ligioſū. ar. ꝺ. c. ad h̄. eccl'ia tñ
ex neceſſitate poſit alt̄i eccl'ie vēdē ſic̄ vēdit alia
vaſa ſac̄. dc̄a auc̄. h̄ ius poꝛꝛectū. ſi āt nō ꝺputat̄
auctōitate pōtific̄l pōt licite vēdi ſic̄ ꝺ dixi ꝺ lo-
co ꝑuato. ¶ Jn ea. gl. ibi dr̄ ſepultura officiū. nō
hāc ꝑticulā gl. vſq͞ꝫ ad fi. ⁊ ꝯiūgēdo glo. ſe. cum
hac ꝑticula h̄ itēdit ꝙ clerici illi⁹ eccl'ie vbi ſepul
ture offm̄ ē exercēdū ñ pñt licite aliq͞d petē ēt ꝓ
offi⁹ ſepulture. ſi tñ ꝯſuetudo hꝫ vt aliq͞d detur
pñt laici ꝯpelli ad obſ̄uādū laudabilē ꝯſuetudi-
nē. c. ad ap'licā. ꝺ ſimo. ⁊ nō hñ h̄ dc̄ꝫ. ¶ Alij vero
clerici licite īde accipiūt p̄ciū ſm gl. ⁊ idē dicit i
alijs ſac̄ris. dixit tñ Hoſt. ꝙ iſti ex̄nei ñ pñt reci
pere ex pacto al's eēt ſimōia. c. nō ſat̄. ⁊ c. cū in
eccl'ie. ꝺ ſimo. ¶ Sꝫ aduerte q2 ſꝫ h̄ nulla eēt dr̄a
int̄ clericos ex̄neos ⁊ ꝓpꝛos. nā ⁊ clerici eccl'ie li
cite r̄cipiūt ſi eis donet̄. ꝺ. c. ad ap'licam. ⁊ c. ⁊ ſi
q̄ōnes. ⁊ c. tua. ꝺ ſimo. ſꝫ poſſū dicē ꝙ clerici ex̄
nei ñ ꝺbēt ꝯuēire vt ꝓ offi⁹ diuo det̄ eis p̄ciū. et
ſic ꝓcedit dc̄ꝫ Hoſt. ſꝫ poterūt ꝯuenire vt hēant
aliq͞d ꝓ labōe ⁊ i recōpēſatōe dānoꝝ q̄ ſuſtinēt ī
hēdo ibi moꝛā. ꝑ h̄ qō nō. ¶ Jnno. i. c. pe. ne ꝑla.
vi. tu. ⁊ vid bo. gl. i. c. ſuā. ꝺ ſimo. ⁊. xxi. q. ij. c. fi.
⁊ vide qō dixi i. c. ſignificatū. de ꝑbē. ⁊ hoc mō
pōt itelligi ⁊ ſaluari dc̄m h⁹ glo. ¶ Quo aūt ad
2ᵐ dc̄m vbi ē ꝯſuetudo vt aliq͞d det̄ dic̄ Hoſt. fa
ciēdā viꝫ i vrbis. nā ſi clerici dicūt petim⁹ h̄ ꝓ ſe-
pultura ſuccūbūt ēt ſi allegāt ꝯſuetudieꝫ. ꝺ. c. nō
ſat̄. ſꝫ ꝺbēt dicē ꝯſuetudo ē vt ꝓ moꝛtuo aliquid
det̄ eccl'ie ſeu clericis q̄ſi velit dicē ꝙ ñ dꝫ cleric⁹
ſe fūdare vt aliq͞d det̄ ꝓ offi⁹ ſꝫ vt det̄ rōe lau-
dabilis ꝯſuetudis ⁊ hoc mō ñ dr̄ capi imediate
ꝓ offi⁹ ⁊ idē puto dicēdū qñ eſt ꝯſuetudo vt ali
q͞d det̄ eccleſie ꝓ loco ſepulture. debēt tñ pꝛius
iſta offi⁹ ipēdi ⁊ poſtmodum dꝫ fieri ꝯpulſio ad
obſ̄uādā ꝯſuetudieꝫ ꝺ q̄ dicēdū vt nō. i. ꝺ. c. ad
apoſtolicā. ⁊ ꝑ ꝯcoꝛdātia illi⁹. c. qō reputat̄ ſin-
gulare i mā allego bonū tex. i. l. ꝑui. in fi. C. de
ſacroſanc. ec. vbi dr̄ ꝙ ea q̄ ab antiquo ſolita fūt
eccleſijs ⁊ miſtris tribui nō debēt aliquo modo
imutari. ⁊ ꝑ illū tex. dic̄ ibi Bar. ꝙ ſi ciuitas eſt
ſolita certū q͞d dare eccleſie nō pōt illud per ſta
tutū imutare qō ſing. nō. Ex quo pōt iferri ꝙ ſe
nēſes nō pñt tollē ꝑ ſtatutū q̄ min⁹ oblatio ſoli-
ta in aſſumptiōe beate marie tollat̄. de quo vid
qō dixi in. ꝺ. c. ad ap'licā. ⁊ ad mām h⁹ glo. vide
ho. glo. xiij. q. ij. §. itē q̄ritur ⁊ in ſum.

Parrochiano Excōicat⁹ q
ꝑ ſuū p̄ſbyteꝝ fuit abſolut⁹ i moꝛte in
cimiṫio ſepeliri dꝫ ⁊ ad ſatiſfaciēdū cogūt̄ hēdes
2ᵃ ps ibi ſꝫ ei⁹. ¶ Nō ibi ꝓchiano iūcta ſup̄ſcri
ptōe ꝙ q̄libꝫ ꝺ dioceſi pōt dici parrochian⁹ epi
ſꝫ hēat aliū p̄ſbyteꝝ imediatū vt pꝫ h̄ ibi ꝑ ſuuꝫ
p̄ſbyteꝝ. vñ hēbat iſte p̄ſbyteꝝ ꝓpꝛium. ſ. ꝓchi-
anū ⁊ nihilomin⁹ dr̄ ꝓchian⁹ epi. c. ad ap'lice.
ꝺ dona. vid bo. gl. i. c. ij. ꝺ peni. ⁊ re. li. vi. ¶ Nō
⁊ tene mēti laicū poſſe excōicari ꝓ manifeſt̄i
exceſſib⁹ q̄ꝫq̄ꝫ illa c̄ria ñ ſint eccleſiaſtica vt pꝫ i
homicidio ⁊ ſimilib⁹ ⁊ credo ꝓceſſū ſuſtinēduꝫ
rōe notoꝛietat̄. dep̄hēdit̄. n. apte negligentia iu
dicis ſecularis. Ex q̄ ḡnalit̄ pōt argui ꝙ de deli
cto notoꝛio laici pōt eps ſe ipedire ñ ſolū vt cō-
pellat eū ad pñiam ſꝫ ēt ad ſatiſfaciēdū ꝺ ꝺlicto
fac̄ qō nō. Jnno. i. c. nouit. ꝺ iudi. ⁊ qō ibi dixi.
⁊ nō q2 ñ ſolet ad hoc allegari iſte tex. ¶ Nō
3⁹ ꝙ p̄ſbyt̄ pōt abſoluē i articulo moꝛt̄ a ſentē-
tia excōis tā hōis q̄ꝫ iur̄ ēt ſi abſolutio ſit reſer
uata pape. fac̄. c. ſi q̄s ſuadēte. xvij. q. iiij. Nō
aliud dc̄m ſac̄ nōdū ꝙ excōicat⁹ ꝓ mā̄ifeſta of
fenſa abſoluit̄ i moꝛt̄ articulo abſq͞ꝫ eo ꝙ pꝛius
ſatiſfaciat. vñ ſat̄ ē ab illo recipe cautionē. ⁊ ſin-
gularit̄ limitat. c. ex pte. el ꝑ. ꝺ vbo. ſig. vbi dr̄ ꝙ
excōicat⁹ ꝓ manifeſta offenſa nō debet abſolui
niſi pꝛi⁹ ſatiſfaciat. illud. n. ē veꝝ niſi in moꝛt̄ ar
ticulo fiat abſolutio vt hic. idē puto vbi ſatiſfac⁹
exigit longū tractatū. c. q̄ōni. de appel. ⁊ ibi ple-
ni⁹ dixi. ⁊ ꝓ p̄dict̄ fac̄. xxvi. q. vij. c. q recedunt
vbi dr̄ ꝙ talib⁹ nō eſt pñia iniūgenda ſꝫ innote-
ſcenda. ¶ Jtē nō ꝙ etiam in moꝛtis articulo ñ
dꝫ q̄s abſolui ab excōicatione niſi iuxta foꝛmaꝫ
eccleſie. ⁊ de hac foꝛma habes in. c. ex tenoꝛe. et
c. cū deſideres. de ſen. excō. ¶ Nō ibi eccleſie
ſuffragia. ꝙ defunct̄ ꝓſūt multa ſuffragia ⁊ i nu
mero ſūt q̄tuoꝛ de quibus in. c. anime defuncto
rum. xiij. q. ij. ¶ Ultio nota ꝙ heres etiā laic⁹

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

pōt ꝯpelli ꝑ iudicē eccl'iaſticū ad ſatiſfaciēdū ꝓ
defuncto ⁊ fac̄ h̄ ad.q.q̄tidianā.qdā laic⁹ i ꝯctu
ꝑſtitit iuramētū eo mortuo ꝯuenit̄ h̄ēs laic⁹ rōe
illi⁹ ꝯctus iurati corā iudice eccl'iaſtico.opponit̄
ꝙ eccl'iaſtic⁹ nō ſit ꝯpetēs iudex laici.q̄ro qd iu
ris.abbas tꝫ ꝙ pōt ꝯueniri.nā ſic̄ defunct⁹ pote
rat ꝯueniri corā eccl'iaſtico rōe iuramēti.c.ſi.de
fo.ꝯpe.li.vi.ita ⁊ h̄ēs ar.in.l.h̄ēs abñs.ff.de in
di.⁊ dic̄ ſic fuiſſe al's determiatū h̄ nō plꝫ Jo.an.
qꝛ defunct⁹ poterat ꝯueniri ex ꝓpo iuramēto ⁊
ita tex.in.d.c.ſi.pōderat dū dic̄ a ſe ꝑſtito ⁊c̄.ſꝫ
iuramētū ñ egredit̄ ꝑſonā iurāt].eſt.n.ꝑſonale
ex p̄te iurāt].vt in.c.veritat].de iurein.⁊ h̄ dictū
Jo.an.tenet̄ cōit̄ ꝑ modernos.ſꝫ ego ſaluādo
vtrūqꝫ dcm diſtinguerē ꝙ actōe ex eo ꝯctu non
poterit agi corā iudice eccleſiaſtico.⁊ ſic ꝓcedit
opi.Jo.an.ſꝫ officiū iudic] poterit implorari.vt
h̄ēs ꝯpellat̄ ſatiſfacē aīe defūcti.ar.h̄ ⁊ in.c.a no
bis.in ſi.el.ij.de ſen.excō.⁊ ſic ꝓcedit opi.abba.
⁊ vide qd̄ dico in.c.cū ſit gn̄ale.de fo.ꝯpe.¶ Jn
glo.ſi.in ſi.nō iſtā glo.q̄ q̄tidie allegat̄ iūcto tex
ꝓ dr̄ia int̄ ius cano.⁊ ius ciuile vt de iure cano-
nico indiſtīcte h̄ēs teneat̄ ex delicto defuncti.ſꝫ
ſec⁹ de iure ciuili.⁊ hāc opi.tenuerūt cōit̄ glo.iu
ris canonici vt in.c.ex l'ris.de rap.⁊ ibi bo.tex.
⁊.xxiiij.q.ij.c.ſane.⁊.xij.q.ij.in.c.ep̄s q filios
⁊ in.c.q̄ꝫq̄ꝫ.de vſur].lib.vi.⁊ glo.in.c.in l'ris.de
rap.⁊ glo.i.q.iiij.§.itē peccato.xvi.q.vi.ep̄m.
lxxxxvi.di.bn̄ qdē.d vſur].tua.de pig.c.iij.⁊ vi
de oio gl.xxiiij.q.ij.in ſum.⁊ h̄ tꝫ Fre.ꝯſi.xxi.
⁊ do.An.ꝯſuluit ⁊ refert in.c.ꝙ clericis.de fo.
ꝯpe.Jnno.h̄ dicit h̄ ꝑ iſtū tex.nō ꝓbari qꝛ h̄ nō
ꝯueniūt̄ h̄ēdes immediate ex delicto defuncti.
ſꝫ ex cautōe quā ꝑſtitit defunct⁹ in abſolutōe ꝓ
prio ſacerdoti q ad h̄ hꝫ publicuꝫ officium ⁊ ex
hac cautōe p̄nt agere oēs q̄ꝝ intēſt.ar.in.l.non
q̄ſi.ff.rē pup.ſal.fo.allego meliorē tex.de iure
cano.in.d.c.q̄ꝫq̄ꝫ.⁊ ꝑſuppoſito ꝙ cautōeꝫ ꝑſbꝛ
nō egiſſet.tū tacite vr̄ ꝑſtita ex q̄ penituit ⁊ petit
abſolutōeꝫ a ſacerdote.nā nō poterat alit̄ peni-
tere niſi mādaret ſatiſfactōeꝫ fieri ⁊ pōt agi offi
cio iudicis.ar.i.l.bis vbis.ff.de adop.⁊ nō ſem
per h̄ dcm Jnno.ex q̄ h̄ēs ꝙ ſacerdos gerit offi
ciū publicū in actu ꝯfeſſiōis.ita vt ex cautōe ſeu
ꝓmiſſiōe ꝑ eū recepta p̄nt oēs agē q̄ꝝ intēſt ſic
ſi ꝓmiſſio fuiſſꝫ r̄cepta ꝑ ordiariū loci ſeu nōriū
Ex q̄ inferas ꝙ illud.c.q̄ꝫq̄ꝫ.nō ponit ſpēalitatē
in crimīe vſurario q̄ten⁹ admittit ꝑſbꝛū ꝓrobia
lē ad recipiēdā illā ſtipulatōꝫ.Ho.dic̄ ꝙ h̄ nō ſo
lū lis habet̄ ꝓ ꝯteſtata.immo q̄ſi ex ſn̄ia ꝯuenit̄
h̄ēs.ex q̄ ſacerdos iniūxit vt ſatiſfaceret.dic̄ etiā
ꝙ ſi qs fuerit ꝯfeſſus ſacerdoti ⁊ deceſſit lite nō
ꝯt].pōt agi ꝯ h̄ēdē ex delicto defuncti.ex quaſi
ꝯctu.nā vr̄ q̄ſi ꝯxiſſe cū ſacerdote noīe illoꝝ q̄ꝝ
intēſt.qd̄ etiā ſentit ſpe.in ti.de int̄.actio.§.ij.v.
qd ſi bis.dic̄ tn̄ Hoſti.q̄cqd dicat̄ de iure cano.
pōt agi ex delicto defuncti ꝯ h̄ēdē ſꝫ ſec⁹ de iure
ciuili ⁊ ſic ſentit ꝙ ex delicto defuncti poſſit quiſ
fundare intētōem ſuā ꝯ h̄ēdē de iure canonico.

⁊ hāc dr̄iaꝫ int̄ ius canonicuꝫ ⁊ ius ciuile ſentit
Fre.ꝯſi.xxi.⁊ Bar.in.l.i.ff.de p̄na.delic.vbi ꝓ
ſeqt̄ qd iuris tā de iure ciuili q̄ꝫ de iure canoni-
co.⁊ reſpectu iuris ciuilis diſtīguit vtꝝ pena ſit
inflicta a lege ⁊ tenet̄ h̄ēs ad h̄.l.ꝯmiſſa.ff.d pu
blica.ex q̄ infert̄ ꝙ ſi poſt mortē apparet quem
h̄eticū fuiſſe vl' reū cr̄is leſe maieſtat̄ bona om
nia p̄nt extirpari ab h̄ēdib⁹.qꝛ pena fuit ꝯmiſſa
in vita.vide bo.tex.in.c.ij.de reſcrip.li.vi.Aut
pena delicti venit imponēda ꝑ iudicē.⁊ tūc aut
delictū fuit cōmiſſuꝫ circa tractatuꝫ vel ex̄.ꝑ ca-
ſu ſi delictū purgat̄ actōe deſcendēte ex eo ꝯctu
vtputa qꝛ pōt agi ex ꝯctu.exēplū in dolo ꝯmiſſo
in depoſito ſeu ꝯmodato.⁊ tūc h̄ēs tenet̄ ex de
licto defuncti.qꝛ nō fundat̄ intentio immediate
ex delicto ſeu ex ꝯctu qꝛ agit̄ actōne cōmodati
ſeu depoſiti ⁊ nō ex dolo.vt in.l.ex depoſiti.⁊
in.l.ex ꝯctib⁹.ff.de act].⁊ obli.⁊ bo.tex.eſt in.l.
ſi h̄ēs.ff.depo.Si vo delictū nō purgat̄ ex acti
one deſcēdēte ex ꝯctu ⁊ tūc delictū nō tranſit in
h̄ēdē niſi vt.j.dicet̄.exēplū dolus dedit cāꝫ cō-
tractui.⁊ ſic ꝯctus nō tenuit.iux̄ nō.in.c.cū dile
cti.de emp.⁊ ven.h̄ caſu nō pōt agi ex ꝯctu ꝯtra
doloſuꝫ.cū ꝯctus ſit nullus.⁊ ſic oporteret ime-
diate agere ex dolo.idō nō pōt agi ꝯ h̄ēdē.qꝛ cri
mīa morte extinguūtur.xxiij.di.quorūdā ⁊ vi-
de bo.tex.cū glo.inſti.de ꝑpe.⁊ tēpo.act].l.ali-
q̄n.¶ 2⁹ caſu q̄n delictū fuit ꝯmiſſuꝫ ex̄ ꝯctum.
aut lis fuit ꝯte.cū defuncto ⁊ tenet̄ h̄ēs.vt.in.l.
vnica.C.ne ex delic.defun.⁊ pōt eē rō qꝛ ꝑ ꝯte-
ſtatōeꝫ fuit init⁹ q̄ſi ꝯctus cū defuncto.nā in iu-
dicio q̄ſi ꝯhim⁹.l.iij.ff.de pecul'.ſi vo lis nō fuit
ꝯt].⁊ tunc ſi aliqd ꝑuenit ad h̄ēdē ex illo delicto
tenet̄ h̄ēs ad id qd̄ ad eum peruenit ⁊ nō vltra.
Si aūt nihil peruenit nō tenet̄.vt in.d.l.vnica.
fallit in ꝯditōe furtiua.l.ſi ꝓ fure.ff.de cōdi.fur.
q̄ ad ius canonicū dicit Bar.ꝙ q̄dam ſunt acti
ones penales ex vtraqꝫ p̄te.vtputa qꝛ peto id
qd̄ tibi nō adeſt nec mihi abeſt.exēplū ſi ꝓ deli
cto pena pecuniaria venit applicanda p̄ti nō tā
ex p̄te rei q̄ꝫ ex p̄te actoris eſt pena ⁊ h̄ caſu nul
lo iure ſm Bar.delictū trāſit in h̄ēdē.q̄m actio
eſt penalis ex p̄te rei.ſꝫ rei ꝑſecutoria ex p̄te ac-
toris.vtputa qꝛ ago ꝓ ſatiſfactōe dāni mei.⁊ h̄
caſu dic̄ ꝙ eſt diuerſitas int̄ ius canonicū ⁊ ius
ciuile.qꝛ de iure ciuili nō agit̄ niſi in caſib⁹ p̄dcis
ſꝫ de iure canōico ſic vt h̄.Sꝫ aduerte.nā p̄mū
dictū Bar.q̄ten⁹ vult ꝙ actio ex vtraqꝫ p̄te pe-
nalis nō trāſeat in h̄ēdem etiā de iure canonico
vr̄ poſſe optime iuuari ꝑ gl'.nō.in.c.fraternitas.
xij.q.ij.vbi dr̄ ꝙ i foro ꝯſcie nō iniūgit̄ vt qs ſol
uat penā delicti.cū ḡ de iure canonico agat̄ con
tra h̄ēdē ſolū rōe peccati.ḡ non dꝫ ꝯ h̄ēredē agi
niſi pro ſatiſfactōe intereſſe ſeu dāni.ꝓpꝛij ⁊ h̄ vi
ſuꝫ eſt mihi ſenſiſſe glo.in.d.c.ſane.xxiiij.q.ij.
ſed ꝯtra hoc dictum allego tex.h̄.nam h̄ ageba
tur ut ſatiſfacerēt heredes de homicidio ⁊ ince
ſtu.⁊ vt dicit Jo.an.nō pōt ſatiſfieri de homici-
dio niſi qꝛ aut interfect⁹ fuit ſuus aut agebatur

ad penā ꝯſuetudiariā. nā in aliqb⁹ locī ꝓ ꝺlicto ſoluit̄ pena applicāda leſo ſeu hẽdib⁹ ſuis. c. ij. j. ꝺ pēis. ⁊ c. ij. j. ꝺ ꝺlic. puc. Idē dicēdū ē ꝺ ince ſtu. nā corp⁹ liberꝝ ñ recipit eſtiatõēꝫ ꝗ h̄ ageba tur ēt vt ſatiſfacēt ꝺ ꝺlicto rõe pene. ſꝫ ſaluādo vtrūqꝫ dēm diſtiguerē ꝙ aut qs fuit excõicat⁹. q꞉ ñ ſatiſfaciebat ꝺ delicto ⁊ abſolut⁹ maxīe cuꝫ cautõe ⁊ tc̄ ꝓcedit dēm h⁹. c. q꞉ ñ pure agit̄ i fo ro pñiali nec agit̄ mere ex ꝺlicto ſꝫ ex ꝯctu l'q̄ſi ꝓut. ſ. dixi. aut ſimpl'r qs ꝺceſſit ſine excõicatio ne ⁊ abſolõne ſequēti ⁊ tc̄ forte poſſꝫ ꝓcedē dcꝫ Bar. itelligēdo ꝙ tc̄ agat̄ ex delicto. ſꝫ ſi tenere m⁹ opionē ꝙ agat̄ tc̄ ex q̄ſi ꝯctu ꝓpt̄ abſolõneꝫ ꝓſtitā nõ video ꝙ dcꝫ Bar. poſſꝫ tolerari ſꝫ ipſe habuit reſpectū ad cõēꝫ opi. canoniſtaꝝ vt agat̄ ex delicto. ſꝫ ego ſemꝑ tenui ꝙ nulla i h̄ ſit dr̄ia int̄ ius canõicū ⁊ ius ciuile. nam iſtud. c. ⁊. c. ex lr̄is. ꝺ rap. ⁊. c. a nobis alt̄. põderāt quem fuiſſe ꝯtritū i morte ⁊ ſic videt̄ tacite mādaſſe ſatiſfa ctionē hẽdib⁹ vbi. n. iſta ceſſarēt. vt q꞉ ꝺceſſit ſi ne ꝯfeſſiõe ñ video ꝙ poſſit agi ꝯ hẽdē ex ꝺlicto ꝺfuncti niſi q̄ten⁹ põt agi ꝺ iure ciuili. ⁊ ꝓ h̄ al lego glo. nõ. q̄ apte h̄ ſentit. i. d. c. a nobis. in v̄. hẽdes quoqꝫ. q̄ dic̄ ꝙ cū penituerit ⁊ ꝯtrit⁹ fue rit defunct⁹ q̄ꝫtū i ſe fuit ſatiſfecē idõ hẽdes cõpel lēdi ſūt ſatiſfacē ꝓ ipõ. ⁊ ſic dic̄ debē itelligi. c. fi. de ſepul. ⁊ c. i lr̄is. ꝺ rap. tacite idē ſentit Jo. an i addi. ſpe. i ti. de appel. §. i qb⁹. i addi. mag. ⁊ h̄ nõ. ¶ Sed nūqd hẽs teneat̄ vl̄i vires hẽditari as ſi nõ fec̄ inētariū ex ꝺlicto defūcti. Do. An. dic̄ h̄ ꝙ nõ. idē tꝫ Fed. ꝯſi. xxi. ēt i foro ꝯtētioſo mouet̄. q꞉ ex eq̄tate idnctū ē ꝑ ius canonicuꝫ vt teneat̄ heres ex delicto defuncti. ex eadē eq̄tate nõ debꝫ teneri ēt vltra vires hereditarias. gl. t̄n videtur velle ꝯtrū. i. d. c. in lr̄is. crederē tamē ꝙ opi. Fed. ſit va ſi agit̄ ex delicto. ſecus ſi agitur ex ꝯctu. ar. eoꝝ q̄ dixi i ꝑcedēti. q.

¶ De parrochijs ⁊ alienis ꝓchianis. Rica.

¶ Supra viſū ē de q̄dā iure ꝓchiali qd̄ conſi ſtit i funerādo. ſꝫ q꞉ poterat dubitari gn̄alit̄ ꝺ alijs iurib⁹ ꝓchialib⁹. idõ p⁹ rubricā ꝑcedētē ſbijcit̄ iſta Rica ꝺ parro. ¶ Quero qd ſit parrochia ⁊ vñ dicat̄. Jo. p⁹ Jo. an. ē loc⁹ i q̄ degit ppl's ali cui⁹ eccleſie deputat⁹ certī limitib⁹ ꝯſtitut⁹. ⁊ dr̄ ꝓchia q̄ſi ꝑitio cure nā cura ppl̄i ꝑtita fuit int̄ eccl'ias ꝓchiales. nā rector talis eccl'ie dr̄ ppl'ꝫ regē. c. i. ꝺ capel. mona. ⁊ vide archi. i. c. lꝫ canõ ꝺ elec. li. vi. ⁊ ſcias ꝙ ꝓchie fuerūt diuiſe poſt aduētū xp̄i. xiij. q. i. i. c. i. epat⁹ vo ⁊ ꝓuincie fue rūt diuiſi lõge añ aduētū xp̄i. vñ vbi ꝑus ſtabāt illi ꝑncipes infideliū ſeu eoꝝ ſacerdotes fuit ſta tutū ꝑ apl'os ꝙ ꝑmates archiepi ⁊ epi ꝯſtituerē tur. ꝺ qb⁹ dic vt plene habet̄. lxxx. di. c. i. ⁊. c. ij. lxxxix. di. c. i. ¶ Z. ꝑncipalit̄ q̄ro i q̄ ꝯſiſtat ius ꝓchiale. dic ꝙ in plurib⁹. ꝑ vt ꝓchiani dieb⁹ feſtiuis audiāt miſſam i ꝓchia. vt i. c. ij. j. eo. ⁊ dic vt ibi. 2º vt ſacramēta ꝑcipiant̄ i hac eccl'ia ꝓchiali ſeu a ꝑſb̄ro ꝓchie ⁊ vt ꝓchianus ibi ſepeliat̄. c. ois. ꝺ pe. ⁊ re. ⁊ cle. dudū. i. §. verū ꝺ ſepul. Itē i ꝑſtatiõe dciaꝝ ꝑſonaliū. xvi. q. i. c. q̄ſti. Itē i oblatiõib⁹ fiēdis ꝺ ꝯſe. di. i. ois xp̄ia nus ⁊ v̄. oblatio capit̄ largo mõ ſm̄ Jo. an. ⁊ bñ vt ꝯꝑhēdat qcq̄d ifra limites ꝓchie ꝑueniat. ho. tex. i. c. paſtoralis. ſ. ꝺ his q̄ fi. a pla. ⁊ ꝑ h̄ ar guit do. An. hic ꝙ oblatiões q̄ fiūt imagini ꝺpi cte i muro ifra limites alic⁹ ꝓchie cedūt ꝑſb̄ro ꝓchiali qd̄ ēt tenui i. d. c. paſtoral̄. ⁊ bñ fac̄ ille tex. ⁊ qd̄ ibi nõ. Hoſt. ad idē. c. qm̄. ꝺ dci. lꝫ al's legeri i addi. ſpe. Jo. an. allegātē ꝓ epõ ⁊ ꝑſb̄ro ꝓchiali ⁊ ñ ſoluētē. ſꝫ mihi placꝫ ꝑmiſſa opi. ⁊ fac̄. c. cū int̄. ꝺ v̄. ſig. ¶ Vltio q̄ro nūqd ꝓchi ani ꝑñt ꝯpelli ad oblatiões faciēdas. ꝑ vr̄ ꝙ ſic ꝑ. d. c. ois xp̄ian⁹. ⁊. c. alia. ⁊. c. ſtatuim⁹. xvi. q. i. In ꝯtriuꝫ allegat̄ illud Mat. v. vbi dr̄ ſi offers mun⁹ tuū altari ⁊c̄. ⁊ ſic ñ loqt̄ imperatiue. ⁊ ad idē qd̄ hr̄ Exo. xxv. c. dum dr̄ ab eo q vltrone⁹ offert recipe ⁊c̄. q̄ſi dicat ꝙ a ſpõtaneo ⁊ ñ a coa cto recipiēda ē obla°. Pro ſo. vide qd̄ nõ. glo. i d. c. ois. ⁊. d. c. ſtatuim⁹. ⁊. x. q. i. ſactoꝝ. ⁊ videt̄ gl. variaſſe. nā q̄ñꝫ ſimplicit̄ tenuit ꝓchianos ad h̄ ꝯpellēdos. ⁊ q̄ñqꝫ h̄ tenuit cū limitatiõe. ſ. ꝙ ſi ꝑſb̄r curat⁹ idigꝫ. ſꝫ beat⁹ Tho. lati⁹ attin git 2ª 2ᵉ. q. lxxxvi. articulo. i. ⁊ ibi i effectu quo ad ꝓpoſitū nr̄m ꝯcludit ꝙ regularit̄ iſte oblatio nes q̄ fiūt ad vſum ſacerdotū ſeu ꝓ diuino cultu ñ ſūt in ꝑcepto niſi i q̄tuor caſib⁹. ꝑm⁹ ſi rõe cēſus dꝫ fieri puta q̄a aliqd tenet̄ ab eccl'a rõne cuius ſoluit̄ oblatio noie cēſus. 2⁹ caſus ſi qs ē obli gatus ex teſtamēto vel int̄ viuos. c. q̄ꝫto. j. de cē ſi. 3⁹ caſus ſi ſacerdos idiget nā ex q̄ ipēdit ſpi ritualia dꝫ ꝯſeq tēporalia. ad h̄. c. ſi epſ. de offi. ordi. li. vi. ⁊ qd̄ nõ. in. c. i. ⁊ in. c. de his. ꝺ eccle. edi. nõ t̄n ſacerdos ob h̄ dꝫ ſbtrahē ſpiritualia. ſꝫ ſupior dꝫ eos cõpellere ad has oblatões iurꝭ remedijs. 4⁹ caſus q̄ñ h̄ habet ꝯſuetudo. nā i multꝭ locis parrochiani ſemꝑ offerūt dieb⁹ feſti uis. nā in aliqbus locis ſolent facē oblatiões cū candelis in feſto alicuius ſancti. ex q̄ eim iolenit ꝯſuetudo ꝑñt ad h̄ cõpelli quod bñ nõ. fac̄ tex. i c. ad apoſtolicam. de ſimo. ⁊. l. ꝑuilegia. i fi. C. ꝺ ſacroſanc. eccle. ⁊ qd̄ ibi nõ. Bar. fac̄ qd̄ dixi. ſ. ti. ꝓxi. c. penul. Et vnū inter cetera ſcias ꝙ iſte oblatiões ita ſūt de iure parrochiali ꝙ ſi fiant i capellis ſeu altaribus fundatis ifra ꝓchiā de bētur rectori parrochie. ar. i. d. c. paſtoralis. fac̄ c. ex trāſmiſſa. ꝺ ꝑſcrip. ⁊. c. ad audientiā. el. ij. ꝺ eccle. edi. ꝑ locū a ſpēali.

Si epiſcopus

Int̄ epm̄ ſbſtitutū epõ hētico ⁊ ipm̄ epm̄ hēticū reuerſū ⁊ ex diſpēſatõe receptū diuidit̄ epa t⁹ mõ h̄ expſſo. ⁊ hꝫ q̄nqꝫ dcā ad idē tendētia q̄ patēt i tex. ¶ Nõ ꝑ ho. ar. ex tex. ꝙ ſi is cuius bona fuerūt ob delictū ſuū publicata reſtituunt̄

nō recuperat bona lītime in aliū trāſlata. qꝛ reſti tutio nō dꝫ retro trahi cū p̄iudicio illi⁹ cui bona fuerūt collata. ar. in. c. q̄zuis. de reſcrip. li. vi. de q̄ tn̄ remitto ad plene nōta. in. l. fi. C. de ſen. paſ. dixi in. c. qꝛ diligētia. ſ. de elec. Iſte tn̄ tex. pōt etiā adduci ad ꝯriā ſniaꝫ. nā cū epat⁹ eēt inſoli dū ipi⁹ ſbſtituti. nihilomin⁹ reuerſus ꝛ reſtitut⁹ recupat ptē. ſꝫ dic h̄ ꝯtingē ex noua ꝓuiſiōe p̄n cipis. Ex q̄ infero ꝙ p̄nceps q donauit bona pu blicata alicui pōt in reſtitutōe certaꝫ ptē bonoꝝ illi ſbtrahere ꝛ reſtituto tribuere. qd̄ nō. Et ex h̄ ꝛ ex tex. nō bn̄ ꝙ ꝓpt̄ bonū publicū pōt papa p̄ uare epꝫ ſine cl͡pa ſua. nā vides h̄ ꝙ p̄uauerit ſb ſtitutū q̄ ad ptē. ꝛ eadē rōe potuiſſꝫ in totū. ꝛ ſic intellige glo. nō. in. c. p p̄ncipalē. ix. q. iij. plenij ſime dixi in diſputatōe q̄ incipit ſepꝛoni⁹. Itē nō ex h̄ ꝛ ex tex. ꝙ ex cā p̄nt duo ꝯſtitui epi i ea dē dioceſi. ꝛ pōt fieri ad tp̄s diuiſio locoꝝ vt h̄. Itē nō ꝙ etiā inſolidū p̄nt duo epi ꝯſtitui ex cā ſicut Aug. acceſſit Aurelio Nicolaū ita vt gli bet eoꝝ inſolidū exerceret iura epat⁹ in dioceſi. vt hēs tex. nō. in. c. nō aūt. vij. q. i. nō aūt h̄ eēt fi endū ſine magna cā. ne in eadē dioceſi videant̄ duo capita q̄ſi mōſtrū. vt dr̄ in. c. int̄ cetera. ꝛ. c. qm̄. de of. oꝛd. nā expſſe h̄ ꝓhibet̄ i. d. c. qm̄. ꝛ de p̄riarcha. q̄dēſi q h̄it morā Venetijs. vide qd̄ nō glo. in. c. ij. lxxx. di. nūqd aūt ex cā poſſit h̄ fi eri in romanis pōtificib⁹. vt ſi eēnt duo dic ꝙ n̄. immo hēticū eſt ſentire vt papat⁹ poſſit ꝯſiſtere apud duos. qꝛ iux̄ vbū dn̄icū vnicū dꝫ eē ouile ꝛ vn⁹ paſtoꝛ. de q̄ vide gl̄. in. d. c. nō aūt. quā tene mēti. ꝛ hodie hētur in extrauagāti Bonifacij viij. q̄ incipit vnā ſanctā. Nō ꝙ epo maioꝛis tp̄is diuidit ꝛ minoꝛ eligit ꝛ intelligūt doc. de maioꝛi nō reſpectu etat̄ ſꝫ reſpectu maioꝛis tp̄is q̄ fuit in epatu. ꝛ h̄ p̄ſumit̄ meli⁹ habere noticiā locoꝝ ꝛ iuriū ipi⁹ epat⁹. Et ex h̄ colligit Hoſti. ꝙ ſi int̄ fratres eſt fiēda diuiſio n̄ dꝫ diuidere maioꝛ eta te. ſꝫ his q maioꝛi tp̄e habuit bonoꝝ admīſtrati onē. Idē dicit int̄ ſcholares ſocios vt ille diui dat q maioꝛi tp̄e fuit in ſtudio. Ego tn̄ nō puto ꝙ frater teneat̄ hāc diuiſiōeꝫ facē ꝛ ſi velit. nam pōt fratres ad diuiſionē vocare p iudiciū fami. hercī. vel cōi diuidūdo. ꝛ iudex ex officio ſuo te net̄ diuidere ſm ꝙ ſibi vr̄ equū ꝯſiderata reꝝ q̄ litate vt hētur inſti. de offi iudic. q̄ſi p totū ꝛ in l. ad officiū. C. cōi diui. ſꝫ foꝛte iudex poſſet hoc onus diuidēdi iniūgē ei q hꝫ maioꝛē notitiā reꝝ ſicut fecit h̄ ꝯſiliū. In glo. i. in fi. vult q̄ glo. ꝙ hodie nō fieret h̄ diſpēſatio ꝛ ꝙ h̄ decretalis nō ꝯtineat ius. dic circa p̄mū ꝙ glo. vult diuinare. nā credo ꝙ hodie ṽ facili etiā diſpēſaret̄ cū epo hētico q vellet redire ad ſuā fidē cū plebe q̄ fuit eū ſecuta. Itē in ꝯ̄tū dicit ꝙ nō ꝯtinet ius. dicūt Hoſti. ꝛ Ab. ꝙ q̄ ad qd ꝯtinet diſpēſatōeꝫ. vide licet vt hētic⁹ recipiat̄ in p̄ſtinā dignitatē. nā per lapſuꝫ in hēſim p̄uat⁹ eſt ipo iure oīb⁹ bonis nec p reuerſionē recuperat vt in. c. v̄gēt. de here. ꝛ i. q. vij. ꝯuenient̄ib⁹. ſꝫ ex diſpēſatōe fuit iſte rece ptus. ſꝫ q̄ ad diuiſionē fiedā ꝯtinet ius int̄ reuer ſuꝫ ꝛ ſbſtitutū. ſi i receptōe n̄ fuit facta ſpēalis ꝓ uiſio. ꝛ dicit Io. an. ꝙ raro pꝛacticabit̄ iſte tex. qꝛ eccl̄ia ſolꝫ ꝓuidere ſbſtituto de alia dignitate ſꝫ dic ꝙ pōt pꝛacticari vbi dignitas nō hētur pꝛe manib⁹. ꝛ ſcias ꝙ duo ſunt p̄ncipales intellect⁹ h⁹. c. p̄m⁹ eſt ꝙ bona oīa nō diuidātur ſꝫ loca re uerſa debēt ꝯſiſtere apd̄ reuerſuꝫ. illa v̄o q̄ ex to to remāſerūt in fide debēt ꝯſiſtē penes ſbſtitutū loca v̄o in qb⁹ ſunt ꝑmixti hētici ꝛ catholici de bēt diuidi vt dr̄ in tex. ꝛ ſm hūc intellectū nō ex igit̄ ꝙ ambe ptes ſint eq̄les. vt voluit glo. ſꝫ p tes denotāt h̄ ꝑcialitatē q̄ erat in loco qꝛ vt dixi aliq fuerūt reuerſi. aliq ſemꝑ ꝑmāſerūt in fide. ꝛ nō ꝙ qn̄ vn⁹ loc⁹ eſt diuidēdus in q̄ ſunt am be ptes ſtat̄ iudicio plurimoꝝ vt in tex. Ex q̄ ha bes nōꝛe ꝙ qn̄ ptes diuiſe ꝯiūgūtur ad faciēdū certū qd ſtat̄ iudicio maioꝛis ptis toti⁹ coꝛpis. nō aūt requirit̄ maioꝛ ps cuiuſlibꝫ pt̄. qd̄ facit ad multa. Ad idē ho. tex. in. c. ſcriptū. de elec. licꝫ tex. videat̄ in oppoſitū in. c. paſtoꝛalis. de reſcri ſꝫ dic ꝙ ibi nō ꝯiungūtur ambe ptes. vt faciant vnū coꝛp⁹ ſicut ꝯiūgūtur h̄ ꝛ in. d. c. ſcriptū. Ex q̄ infero ad vnū dictū q̄tidianū ꝙ ſi ſchola res iuriſte ꝛ artiſte ꝯueniūt ſimul ad aliqd̄ expe diendū ſufficit iudiciū maioꝛis pt̄ omniuꝫ. non aūt requirit̄ maioꝛ ps iuriſtarū ꝛ maioꝛ ps artiſta rum. ꝛ loquoꝛ in eo loco vbi artiſte faciunt vni uerſitatem de p ſe hn̄tes etiā p ſe rectoꝛeꝫ vt bo nonie padue papie. nam h̄ h̄ nō ꝯtineret dubiuꝫ cū ſemꝑ faciūt vnū coꝛp⁹ ꝛ hn̄t vnum caput. Secūda lec. ꝙ omnia loca veniūt h̄ diuidenda ita ꝙ vnus epo hēbit citra flumē ꝛ alius vltra ꝛ ſic de ſimilib⁹. ſꝫ p̄ma lec. vr̄ magis placere doc. ꝛ vr̄ melius cōuenire lr̄e.

Ut dominicis.

Preſbyteri ꝑrochiales dn̄icis dieb⁹ ꝛ feſtiuis pro chianos alienos ad miſſaꝫ admittere nō debēt ſi ex contēptu ad eoꝝ eccleſiam accedūt. Nō p̄ ar. ſm Io. an. ꝙ in dieb⁹ dn̄icis ꝛ feſtiuis te net̄ ꝑrochianus audire miſſam in pꝛopꝛia pro chia ꝛ ibideꝫ oblationeꝫ facē. h̄ tn̄ nihil dicit̄ de oblatione. ſꝫ intellige ꝓut dixi. ſ. ſuper rubꝛica. Et ex hoc ꝛ ex tex. infert̄ ꝙ diebus p̄nat̄ pōt qs audire miſſam in aliena pazrochia. c. ſi quis ex̄ de conſe. di. i. Sed ego quero nūqd indiſtin cte parrochianus peccet non audiendo miſſam diebus feſtiuis in eccleſia ſua. de quo fui ſepe in terrogatus. Io. ait hoc facit ex cōtēptu pꝛop̄i pꝛeſbri ſine cā legitima ꝛ peccat qꝛ venit ꝯ̄ p̄ce ptū ſupioꝛis ꝛ iuris. c. ij. de ma. ꝛ obe. ꝛ in. c. qui reſiſtit. xi. q. iij. ꝛ ipſe ſacerdos qui admittit par rochianum alienum ſupꝛa dicto caſu cōmittit q̄ dāmodo furtum vel rapinam. ar. c. duduꝫ el. ij. de elec. ꝛ puto ꝙ tenet̄ reſtituere omnes oblati ones perceptas ab eo. ar. c. cum liberum. ꝛ in. c cū noſtra. ſ. ti. pꝛoxi. ſi tn̄ ex cauſa legitima con tēneret pꝛopꝛiuꝫ ſacerdotē. puta qꝛ eſt notoꝛius

fornicatoꝛ vl' ꝑcíſus ab eccleſia tunc nõ peccarꝫ
quia hoc cãn nõ eſt ꝓpꝛie ꝯtẽptus ſed iuris au
ctoꝛitate.fac ar.c.ꝑter.⁊.c.nullꝰ.xxxij.di.⁊ i.c.
veſtra.de coha.cle.⁊ mu.⁊ dic vt ibi dixi.⁊ vid
tex.cum glo.i.c.cũ nõ liceat.de ꝑſcrip.Aut de
ſerit ꝓpꝛiũ ꝑſbꝛm ſine ꝯtẽptu ⁊ tũc nõ peccat.ꝓ
quo iſte tex.q põderat contẽptũ.ſꝫ dicũt h doc.
ꝙ ꝑſumiť ꝯtẽptus ſi nõ habet licẽtiã a ꝓpꝛio ſa
cerdote vel nõ habet cãm legitimã ſaltꝫ quãdo
ꝓpꝛia eccleſia ẽ vicina.ſꝫ hodie videmus cõmu
niť populũ ꝯfluẽ ad eccleſias fratꝝ mẽdicãtiũ õ
relicto ꝓpꝛo ꝑſbꝛo ⁊ credo ſi faciãt bono zelo ñ
peccant.vtputa qꝛ deuotiꝰ ⁊ frequẽtius ibi cele
bꝛatur.Itẽ qꝛ audiũt ibi ꝑdicationẽ ⁊ imediate
ãte vel poſt audiũt miſſam.nõ ãt in h poteſt no
tari ꝯtẽptus ⁊ hoc ꝓcedit q̇ ad auditũ diuinoꝛuꝫ
ſed ſacr̃a nullo mõ poſſunt recipi ab extraneo ma
xime a fratribus mẽdicãtibꝰ ſine licẽtia ſpeciali
ſacerdotĩ ꝓpꝛij.vt i.c.oĩs.de pe.⁊ re.⁊ vide ho
die tex.in cle.i.de priui.vbi excõicanť religioſi
ipſo facto q ſacr̃a cõferunt ſine licentia ſpẽali ſa
cerdotĩ ꝓpꝛij.itellige ꝑter ſacr̃m ꝑñie.nã illud ẽ
mẽdicãtibꝰ idultũ ex ꝑuilegio.vt i cle.dudũ.ꝑ
alle.honeſtũ eſt tñ ⁊ q̃ꝫ neceſſariũ vt in ꝑcipuis
feſtiuitatibꝰ vt in paſcha natiuitate ⁊ ſimilibꝰ au
diãtur diua i ꝓpꝛa ꝑrochia.Itẽ ꝙ ex leui cã nõ
debẽt deſeri i ꝓpꝛe ꝑrochie illis diebꝰ.vide bonũ
tex.i.d.c.ſi qs ex.puto ẽt ꝙ ad eccliaꝫ cathedra
lem põt licite populus ꝯuẽire qꝛ eps eſt curatoꝛ
oium de dioceſi.vñ ñ pñt dici alieni ꝑrochiani.c
fi.ꝫ.ti.ꝓxi.⁊ ibi dixi.⁊ facit glo.nõ.in.c.ij.de pe
ni.⁊ remiſ.li.vi.¶ Ultio h q̇ritur an ſacerdos
poſſit in expulſione alieni parrochiani manum
ipune inijcere.dicit Inno.ꝙ pꝛimo debet illum
verbis expellere.quia tutius eſt verbis conten
dere q̃ꝫ manu pugnare.ſed ſi ad verba nõ vellꝫ
exire tunc per ſe ⁊ per parrochianos põt manũ
inijcere nec incurrit excõicationẽ ipſe ⁊ ſibi ob
tẽperãtes etiam ſi expellendus ſit clericus quia
turbat diuinũ officium.pꝛo hoc ho.tex.in.c.ve
niens.de ſen.excõ.¶ Et nota quia ex hoc ſen
tiunt doc.ꝙ clerici poſſunt eſſe parrochiani ec
cleſie iferioꝛis.vñ dico ꝙ oẽs hitãtes i ꝑrochia
exq̃ ñ hñt curã p ſe ſunt ſb cura ꝑſbꝛi ꝑrochiaľ
⁊ debẽt ꝯuenire cum reliqs parrochianis laicis
ibidẽ ad diuina vt ſatis colligitur i.c.⁊ h atten
dẽdum.de ꝯſe.di.i.⁊ ſcias ꝙ xpiani icurrũt pec
catum moꝛtale niſi audiant miſſam itegram die
bus dñicis ⁊ feſtiuis.ar.h.⁊ clarius ꝓbať in.c.
miſſas.⁊.c.q dies ſolẽnes.⁊.c.⁊ h attẽdẽduꝫ.õ
ꝯſe.di.i.vide qꝺ dixi i.c.i.de vi.⁊ hone.cle.

Nullus epiſco

pus.Eps parrochianum alterius ſine
ipſius licẽtia oꝛdiare nõ põt nec eũ aliter iudica
re.h.d.¶ Nõ ꝑ ꝙ q nõ põt i aliquã iuriſdictio
nẽ voluñtariã exercẽ foꝛtius nec ꝯtẽptioſã ita ar
guit hic papa.nam ſi epiſcopus non poteſt oꝛdi
nare alienum parrochianum cum oꝛdo ſit volũ
tarie iuriſdictionis foꝛtius nec iudicare.¶ Nõ
ſecũdo ꝙ nedũ cleri̇cꝰ ſꝫ nec etiaꝫ laicus põt oꝛ
dinari ab alieno epiſcopo qꝺ procedit etiam re
ſpectu pꝛime tõſure qnimo eps incurrit penam
conferendo etiam laico alieno pꝛimã tonſuraꝫ
vt habeť in.c.fi.de tempo.oꝛdi.li.vi.Itẽ nõ ar.
ꝙ laici nõ pñt in ſpiritualibus ꝓrogare iuriſdi
ctionẽ alieni iudicis.nam cum hic ſit mentio de
iudicio non poteſt procedere in laico niſi q̇ ad
ſpiritualia.de quo tamen vide glo.nõ.i.c.q̃ꝫto.
de iudi.⁊.c.de cauſis.de offi.dele.hoc tamen in
diſtincte non firmo ꝓ pꝛeſenti.¶ In glo.i.ibi
domiciliũ tranſtulit.⁊ hodie videtur tex.eſſe in
c.iij.de tempo.oꝛdi.li.vi.vbi patet ꝙ epiſcopus
oꝛiginis.¶ Item domicilij vel beneficij poteſt
pꝛomouere ad oꝛdines.⁊ ponderabis hñ illum
tex.in eo ꝙ requirit domicilium ⁊ non ſolũ ha
bitationem.Ex quo infero ꝙ ſcholaris nõ põt
ꝓmoueri ad oꝛdines in loco ſtudij ſine licentia
ſui epiſcopi.nam licꝫ in loco ſtudij habeat habi
tationem non tamen domiciliũ.l.ij.C.de icolis
li.x.⁊ ex hoc nota ꝙ in iuribus dioceſanis ſpe
ctamus domiciliũ ⁊ non habitationẽ.⁊ facit ad
ea que dixi in.c.in noſtra.de ſepulturis.vnde q̇
ad ſacr̃a neceſſaria epiſcopus ſtudij erit iudex
competens ſed nõ quo ad voluñtariam.ꝑ hoc eti
am dicerẽ epm ſtudij non poſſe cõmutare votũ
ſcholaris extranei.¶ In glo.ij.ibi ſecus eſt de iſe
rioꝛibꝰ.vel itellige ſm Io.an.tex.q̇ ad iudici
um depoſitionis ab oꝛdine.nã qui nõ poteſt oꝛ
dinare non poteſt ab oꝛdine deijcere.xv.q.vij.c
fi.dictum tamẽ glo.videtur magis de mente lr̃e
ga tex.loqtur idiſtĩcte de omni iudicio.

Super eo

fines parrochiaꝝ de qbꝰ
ꝯſtat vl' finibꝰ cohẽntia ꝑſcribi nõ pñt.
cõis diuiſio.⁊ᵃ ibi rñdemꝰ.¶ Nõ ꝑ reglam ꝙ
limites ꝓuĩciaꝝ ⁊ ꝑrochialiũ ecclaꝝ ſeu limitibꝰ
cohẽntia ꝑſcribi ñ pñt.⁊ idẽ i limitibꝰ epatꝰ vt i
gl.⁊ cũ tex.iſte loqť gñaliť itelligã ꝓcedẽ in oi ꝑ
ſcriptõe ſiue ſit cũ titľo ſiue ſine titľo ſiue ꝑ tãtũ
tẽpus de cuiꝰ initio nõ ẽ memoꝛia.nã indefinita
eqpollet vli.c.vt circa.⁊ qꝺ ibi nõ.õ elec.li.vi.
Nõ ⁊ᵃ ibi legitĩa ꝓbatione.ꝙ vbi nõ conſtat le
gitime de finibus valet pꝛeſcriptio.Qualiť autẽ
ꝓbentur fines dic vt legi.⁊ nota.in.c.cum cãm.
de pꝛoba.⁊ vide glo.ſingularem.c.cum olim.j.
de cenſi.que vult ꝙ poſſunt pꝛobari per verba
enũciatiua pꝛolata in aliquo inſtrumento etiam
ꝯfecto ad alium finem.⁊ ibi Inno.facit qꝺ nõ.
glo.in.l.optimã.C.de contra.⁊ cõmit.ſtipula.⁊
eſt ratio quia in iſtis factis antiquis non põt de
facili haberi pꝛobatio neceſſario ⁊ ꝯcludens.iõ
admittitur hec pꝛeſumptiua pꝛobatio.facit.l.ſi
arbiter.de pꝛoba.⁊ quod le.in.d.c.cũ cauſam.
In glo.i.ibi pꝛincipaliter nõ glo.⁊ eſt ſenſus ꝙ
nõ oĩa cohẽntia limitibus ſunt iꝑſcriptibilia ſed
tãtũ ea q̇ cohẽnt ꝑncipaliť.exẽplũ ꝓpe limites ẽ
ꝑdiũ ampliſſimũ certe non itelligiť ꝙ totũ ꝑdiũ

fit impꝛ̄ſcriptibile.ſed tñ illa ps q̄ pncipalit̄ cohe
ret cõfinibꝰ.vñ vt dicit Jo.an.nõ põt in h̄ dari
certa doctrina vel rł̃a. ſʒ boni iudicis arbitrio
eſt ꝓcedēdū.nā ſunt mł̃ta q̄ magl' deꝓhēdimus
oſtēſiõe q̄ꝫ aliq̄ elocutõe.c.ad aplice. de dona.
facit.l.ratū.ff.de ſolu.¶ Jn glo.ij.ibi ſʒ verius
vr̄ ⁊ h̄ opi.cõit̄ tenet̄.¶ Sʒ q̄ro ex glo. pꝛo de
claratõe tex.qd ſit limes.Ro.eſt lõgitudo ſeu
latitudo ſpaciū a ſpacio diſtinguēs. ⁊ qñq; in
limite nihil põt ꝯſiſtere.vt qñ eſt valde ſtrictus
nā qñq; ſolet apponi vnicꝰ lapis ꝓ limite ſʒ in
ep̄atibꝰ ⁊ ꝓuīcijs nõ fiūt ita ſtricte ſʒ aſſignatur
qñq; mons ꝓ limite.Et tūc vertit̄ aliud dubiū
cuiꝰ eſt ꝓꝓetas iſtiꝰ limiꝰ.nā põt ꝯtingere ꝙ flu
men ſit deſiccatū vel ꝙ in mõte cõſtruat̄ eccl'ia
vel alia domꝰ.vñ dubitat̄ ad cuiꝰ iuriſdictõem
iſta ptineāt doc.h̄ ponūt tres opi.Pꝛima ꝙ pti
neat ad vtrūq; ꝓ indiuiſo.2ª opi.ꝙ nõ ſit in do
minio alicꝰ ſicut res ſacre religioſe.inſti. de re.
diui.§.nullus.3ª opi.meliom ꝙ ꝓ lõgitudine ⁊ la
titudine ep̄atuū limes cenſet̄ ipſo facto diuiſus
lʒ actu ꝑ hominē diuiſus nõ fuerit pꝛo h̄ ho.tex
in.§.inſulā.inſti.de re.diui.vbi dr̄ ꝙ ſi inſula na
ſcit̄ in flumie diſtinguēte agros ptinet ad ꝓꝓe
tatē vtriuſq; dñi ꝓut accedit ad dictos agros.
⁊ ſi magis accedit alteri eſt illiꝰ dñi tñ vtputa
vltra medietatē.ſi aūt res eſt indiuiſibilis vt ec
cleſia tūc vterq; ep̄oꝝ habebit ibi iuriſdictõem
pꝛo indiuiſo ⁊ parit̄ habebūt ꝯmoda. ⁊ hāc opi
teneas lʒ alij alit̄.ꝓ h̄ vide ho.glo. in.c. qcūq;.
⁊.c.licet.xvi.q.iij.facit.l.arboꝛ.C. cõi diui. vbi
pʒ ꝙ arboꝛ q̄ naſcit̄ in ꝯfinibꝰ eſt vtriuſq; domi
ni.¶ Sʒ q̄ro nūquid ea q̄ ſunt infra limites li
mitibus nõ coherētia pñt pꝛeſribi doct. ꝙ ſic.⁊
ſatis ꝓbat iſte tex.ꝑ locū a ſpeciali.nam vno ꝓ
hibito reliquū ꝯceſſum eſſe videt̄ in.c.nõne. de
ꝑſump.ſed reſpectu iuriū ep̄aliū ſeu ꝓrochialiū
eſt dubium nūquid vnus ep̄s poſſit pꝛeſcribere
ius epiſcopale in aliq̄bus eccl'ijs ſitis in dioceſi
alterius ⁊ Jnno.videtur variare ſed tene ꝙ cū
titulo poſſunt pꝛeſcribi vel per tñ tempꝰ de cuiꝰ
initio nõ eſt memoꝛia.ar.in.c.i.de pꝛeſcrip.li.vi
⁊ hoc aperte ſentit glo.in.c.licet.pꝛealle.⁊ facit
ꝓ epiſcopo feſulano qui hʒ in ciuitate floꝛētina
vnam eccleſiam ſibi ſubiectā cum toto populo
illius parrochie.ad hoc.c.cū olim.⁊.c.auditis.
de pꝛeſcrip.vbi abbas pꝛeſcripſit contra epiſco
pū omnia iura epiſcopalia in certis eccleſijs ⁊ ꝑ
h̄ dico ꝙ remanentibus limitibus poteſt ꝑſcri
bi etiam certa pars dioceſis quod etiam ſentit
Jo.an.in.d.c.ſi ep̄s.de offi.oꝛdi.li.vi.lʒ Hoſti.
dubitauerit in.c.cū contingat.de fo.cõpe. ⁊ ibi
plenꝰ hunc articulū examino.¶ Ultimo q̄ro
nūquid limites dignitatū ſingulariū pñt ꝑſcribi
vt ſunt ducatꝰ comitatꝰ ⁊ ſimilia.Ho.ꝙ nõ alle.
in ar.l.agros.C.de fun.limi.li.x.⁊ qd̄ habet̄ in
l.in nomine domini circa mediū.C.de offi.ꝑfe.
ꝑto.affrice.⁊ in li.feu.de ꝓhi.feu.alie.c. imperi
alē.§.pꝛerea.licet domini ⁊ pncipes ſeculares

male obſuēt.nam q̄tidie occupāt alioꝝ territo
ria cū graui ꝑiudicio aiaꝝ ſuaꝝ.

Significauit. Si parro
chianus
ſeu dioceſanꝰ domiciliū trāſfert ꝑmus
pꝛelatꝰ in eo iura ep̄alia ſeu dioceſana ſibi nõ vē
dicat.decime tñ pꝛediales illius ꝓrochie ſibi de
bent̄ niſi alteri debeant̄ ex cõſuetudine.h.d.q̄
ad intellectū ⁊ 2ª ps ibi fraternitati.¶ Nõ ꝑ
⁊ tene mēti ꝙ laicus põt trāſferre domiciliū de
vno ep̄atu in alium nõ habita licentia ep̄i ꝑoꝛis
domicilij.⁊ q̄ꝫq̄ꝫ Hoſti.dicat decens eſſe vt lai
cus petat licentiā ab ep̄o pꝛioꝛi per nõ.in. c.fra
ternitati.de cle.non reſiden.tñ h̄ fuit nulla peti
ta licentia nec de nõ petitõe iſti nõnt̄. ⁊ vide qd̄
dixi in.d.c.fraťnitati.¶ 2º. nõ ꝙ ius incolatus
ſeu domicilij tollit̄ ep̄o coꝛꝑo ꝙ qs ſe tñſfert ad
aliū locū.nā domiciliū põt qs ex libera volūta
te mutare ⁊ abſoluit ſe a nexibꝰ pꝛioꝛis dñi.vt h̄
patet apte.nam ſi h̄ procedit in ſpūalibus vt hic
foꝛtiꝰ in tpalibꝰ ⁊ q̄ ad tpalia eſt tex.in.l.domici
liū.⁊ in.l.incola.la.ij.ff.ad mu.¶ Nõ 3º. ꝙ pla
tus q nõ admiſtrat ſpūalia nõ põt exigē tpalia.
ex h̄ collige ar.ꝙ ꝯ platū nõ admiſtrātē ſeu ex
ercētē officiū ꝑ ſe vł ꝑ aliū ſi petit decias vł alia
tpalia põt opponi ꝙ nõ exercet ſpūalia qꝛ tpa
lia ſunt debita ob cāꝫ.⁊ ſic cā nõ ſecuta nõ debē
tur.C.de ꝯdi.ob cāꝫ.ꝑ to. A ꝯrio nõ ꝙ platus
admiſtrās ſpūalia cū bona ꝯſciētia exigit tpalia
⁊ facit vt ꝓrochiani poſſint ꝯpelli ad eligēdū ꝓꝑ
um ꝑſbꝛꝫ ſi al's nõ hēat vñ viuat facit qd̄ dixi
ſ.ſup Rica.¶ Nõ ꝙ ex ꝯſtitutõe domicilij hʒ
ep̄s iuriſdictõē ep̄alē in ꝯſtituētē vñ ſicut dñs
tpalis hʒ iuriſdictõē in incolā vt in.l.incolā.ad
mu.ita dñs ſpūalis vt h̄ ⁊ in.c.iij.de tē.oꝛdi.li.
vi.¶ Ultīo nõ iūcta glo.fi.ꝙ decie ꝑſonales de
bent̄ in loco domicilij ſʒ ꝑdiales in loco vbi ſunt
ꝑdia.niſi ꝯſuetudo aliud hēat.⁊ vr̄ ꝑma fronte
velle iſte tex.ꝙ ꝯſuetudo valeat vt decie nõ de
beant̄.ſʒ doc.cõit̄ h̄ tenēt oppoſitū ⁊ intellgunt
tex.qñ ꝯſuetudo hēat vt ꝑdiales debeant̄ loco
domicilij ſʒ ꝙ ex toto ñ debeant̄ nõ valet ꝯſuetu
do dicā latꝰ in.c.in aliq̄bꝰ.j.ti.ꝓx.¶ Jn glo.i
ibi vñ ſunt oꝛiūdi glo.vr̄ ꝑ h̄ intelligē ꝙ iſti habi
tatoꝛes erūt oꝛiūdi de dioceſibꝰ illoꝝ platoꝝ qui
nūc vēdicabāt iuriſdictõē in eis ⁊ ſentit ꝙ ſi ci
uis tñſfert alio domiciliū nõ remanet ſbiectꝰ ꝑo
ri domicilio q̄ ad onera.ſʒ remanet ciuis q̄ ad
honoꝛes.⁊ iudicio meo glo.nõ bñ logt̄ ſi ita in
tellexit q̄ ad vtrūq; dc̄m.ꝑ qꝛ tex.h̄ nõ dic̄ ꝙ iſti
eēnt oꝛiūdi de regno hieroſolymitano. ſʒ ꝙ ibi
elegerūt māſiõē ⁊ ſic ſolū erāt ſbiecti illis plat'
rõe domicilij.q̄ trāſlato in nullo remanē ſbiecti
qꝛ ceſſat omnino cā ſbiectõis vt in.d.l.domicili
um ⁊ in.l.incola ⁊ hic.ſed ſubiectus ratione oꝛi
ginis licet trāſferat domicilium alibi.non per h̄
eximitur a iuriſdictione naturalis dñi nec q̄ ad
tempoꝛalia nec q̄ ad ſpūalia. de ſpūalibꝰ videt̄
tex.in.d.c.iij.de tē.oꝛdi.li.vi.vbi dicitur ꝙ ep̄s

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

rōe originis pōt ꝑmouē ad ordīes. idē dico ſi re
piatˀ i loco originis q̄ ad ius ꝯueniēdi. nā poterit
ibi ꝯuciri vt nō. Bar. i. l. aſſūptio. ff. ad muni. nā
ciuilitatē rōe origis nō pōt qs ſola volūtate a ſe
abdicare qꝛ nālia ſūt imutabilia vt dicͭ tex. i. d. l.
aſſump. ꝛ i. l. origie. C. d mu. ꝛ bono. li. x. Itē
remanꝫ ſbiectꝰ q̄ ad onera pſonalia. vñ ſi exbatˀ
ad aliqd officiū tenetˀ illud ſbire lꝫ alibi habitet
nā icola ē aſtrictꝰ munerībꝰ ſeu onerībꝰ loci do
micilij ꝛ loci origis. vt i. d. l. icola. ꝛ nō. Bar. i. d
l. aſſump. nūqd āt clericꝰ vl monachus deſinat
eē ciuis. dicēdū q nō. ꝛ de clerico ſeculari ñ du-
bitatˀ ꝓut. d. c. iij. vbi pōderatˀ locꝰ origis. d mo
nacho idē dicēdū nā retinꝫ iura cognatiōis. vt i
l. deo nobis. C. d epiſ. ꝛ cle. ꝛ expſſe tꝫ Bar. i. l.
i. ff. ad muni. nā ꝑ monachū mutat ſtatū i meliꝰ
qꝛ melior ē vita ꝯtēplatiua q̄ȝ actia. in auc. d mo
nachis i pn. ſꝫ ꝑ meliorē ſtatū ſupuenienteꝫ nō
ꝑditˀ ciuilitas. l. ſenatores. ff. de ſena. efficitur tñ
ciuis illꝰ loci vbi monachatˀ. ꝛ idē i alijs abbati
bus ꝛ ꝓpoſitis eccleſiaꝝ. nā efficiuntˀ ciues vbi
habēt dignitates. vt nō. Bar. i. d. l. i. rō qꝛ capꝫ
cū ſit corpꝰ fictū efficitˀ ciuis illꝰ ciuitatˀ vbi na-
ſcitˀ ꝛ ꝓlatꝰ ſeu monachus ſūt de illo corpore.
¶ Itē ꝑ adoptionē qs efficitˀ ciuis ciuitatis ad
optantˀ. vt in. l. ciues. C. de icolis. li. x. g̃ fortius
monachus q traſit i ꝑtātē abbatˀ ꝛ monaſterij.
ꝛ aduerte qd dixi de loco origis hꝫ ēt locū i ori
gine pr̄na. nā filꝰ ꝯſeqtur ciuilitatē ex origie pa
tris lꝫ ꝛ ipē alibi natus ſit. vt i. d. l. aſſumptio. §.
filius. niſi ſit baſtardus ſeu vulgo q̄ſitꝰ qꝛ tales
ſequūtur mr̄eꝫ ꝛ nō pr̄eꝫ. vt i. d. l. i. i fi. ꝛ in. l. cū
nuptie. ff. d ſta. ho. ꝛ i. c. fi. d fui. ñ ordi. vbi ꝑ gl.
ꝛ doc. ¶ Ultio q̄ro ifra q̄ꝫtū tēpus dicitˀ ꝯhere
domiciliū rōe habitatōis qd eſt q̄rē nūquid eo
ipo q iſti de quibus i tex. contulerūt ſe ad habi
tādū in Anconēſi ciuitate contraxerūt ibi domi
cilium vt ſic ep̄s vel dñs tēporalis imediate ha-
beāt iuriſdictionē in iſtos habitatores. dicͭ Ho-
ſti. q regritur tempus. x. ānorum ſm leges. vt i
l. ij. C. de icolis. li. x. ſꝫ dicͭ de facto h̄ ñ ſuari. vñ
tēpꝰ vr̄ arbitriū ꝛ ſbdit nōbile vbū q exq̄ aliqs
vēdit oīa q̄ hꝫ i certo loco ꝛ tr̄nſfert ſe cuꝫ bonis
q̄ hr̄e potuit ad aliū locū ꝛ ibi emit poſſeſſiones
vr̄ illico ꝓmū domiciliū deſeruiſſe ꝛ zᵐ ꝯſtituiſſe
qd bñ nō. facͭ dcm Bar. i. d. l. aſſumptio. §. filꝰ.
vbi dr̄ q eoipo q quis oīa bona ſua aufert d lo
co domicilij videtur habere animū deſerendi il
lud domiciliū. ꝛ idē ſentit Inno. i. c. ex traſmiſ-
ſa. de renū. ꝛ q̄ꝫq̄ꝫ Hoſti. dicat q. d. l. ij. d ſco nō
ſuatˀ. dicerē q illa. l. nō reſiſtit ꝓdictꝭ nā logtˀ in
ſcholaribꝰ. nā dicͭ q ñ hñt domiciliū in loco ſtu
dij niſi ꝓtrerint morā ibi ꝑ decēnium ꝛ ſic logtur
eo cāu q̄ ex ꝯiectura aptiſſima apparet q qs nō
itēdit ꝯſtituē domiciliū. nā ad ꝯſtitutionē domi
cilij regritˀ animꝰ ibi habitādi ꝑpetuo. l. ſi qs in
ſtructus. ad munici. animus autem ex ꝯiecturis
deꝑhenditˀ. c. ij. de renū. li. vi. l. dolū. C. de dolo.
vñ ſm q ꝯiecture vrgēt regritˀ maiꝰ vl minꝰ tem
pꝰ. in ſcholaribꝰ āt regritˀ tātū tēpꝰ qꝛ veniūt cā
ſtudēdi ꝛ nō ꝯſtituēdi domiciliū q̄ rō ceſſat i eo
q ex toto deſeruit ꝓmū domiciliū ꝛ cū oībꝰ rebꝰ
tr̄nſfert ad aliū locū. nā ſi emi ibi poſſeſſiōes ime
diate ꝓſumitˀ q vult ꝯſtituē ibi domiciliū ſꝫ vbi
ñ emit poſſeſſiones ſꝫ ſtatˀ ſic in ſuſpēſo dicā tem
pus arbitrariū vt ſm q̄ꝫtitatem tēporis ꝛ ſm q̄li
tatē hominis iudex ꝓſumat animum ſuū. ꝛ per
hoc dico ſi imediate iſte declararet animū ſuum
q vult habere ibi domicilium q ſine expectati-
one alterius tēporis hēbit domiciliū ibi. ꝓ h̄ ho
tex. in. d. l. ſi qs iſtructꝰ. ꝛ optie facit iſta lr̄a vbi
nō pōderatˀ tēpꝰ. x. ānorum ſꝫ q deſerto domici
lio ꝓmo per inuaſionē infidelium ꝯtulerūt ſe ad
habitādum in Anconēſi ciuitate.

¶ De decimis ꝓmitijs ꝛ oblationibus. Rica.

¶ Quia decime ꝛ ꝓmitie ꝛ oblatiōes ſūt de iu-
re ꝓrochiali. idō pꝰ Rica ꝓcedētē merito ſubijcitˀ
iſta. ꝛ circa hāc rubricā multū iſtat Io. an. poſt
Inno. nūqd decie debeantˀ ſiue eccl'ie ꝛ clerici
ſint paupes ſiue diuites. ꝛ vr̄ q ſi ſint diuites ñ
debeātur ꝑ id qd hr̄ numeri. xviij. c. vbi i effcͭu
dr̄ q clerici nō debēt hr̄e portionē i t̄ra ꝓmiſſio
nis nec aliqd intˀ filios iſrael poſſidē ſꝫ decima-
rū ſolutione debeāt eē ꝯtēti cuꝫ g̃ hodie eccleſie
ſint diuites ꝛ ꝑ ꝯñs nō vr̄ q clerici pñt petē deci
mas. qꝛ exq̄ excedūt t̄minos ꝓpos merito exce
dentˀ a t̄minis nō ſuis. vt in. c. deteſtāda. d ꝯceſ.
ꝓbē. li. vi. ꝛ l. fi. C. de edic. diui adri. tol. Itē in
loco ꝓalˀ. videntur ꝯtineri duo ꝓcepta q̄ꝝ vnuꝫ
eſt affirmatiuū relatū ad laicos de ſolˀone decia
rū. aliud ē negatiuū qd refertˀ ad clericos vt intˀ
laicos ipi clerici nihil poſſideāt. ſi g̃ volūt clerici
vt laici obſuēt eoꝝ ꝓceptū debēt ꝛ ipi ſuare ſuū
nā fruſtra legis auxiliū inocat ꝛc̄. qꝛ fruſtra de
vſuris maxie qꝛ ꝓceptū clericis factū tanq̄ꝫ ne-
gatiuum obligat ſemꝑ ꝛ ad omne tēpus. ſꝫ his
nō obſtantibus contrarium concludit Inno. ꝛ
poſt eū Io. an. ꝛ cōmuniter omnes doc. ſequen
tes principaliter mouentur per id quod habetˀ
Exo. xxij. c. vbi ſit ꝓceptum laicis ſimplicitˀ ꝑ h̄
vba decimas ꝛ ꝓmitias nō tardabis offerre. vñ
cū ſit preceptū ꝓhibitoriū nec conditionatum
obligat ſemꝑ ꝛ ad ſemper. i. omni tempore. ad
idē qd habetur Leuiti. xxvij. c. deuterono. xiij
ꝛ zͦ paralipo. xxij. ꝛ numeri. iiij. c. i qbꝰ locꝭ ge-
neralitˀ mādatˀ oībꝰ laicꝭ vt d frugibꝰ ꝛ de cunctꝭ
ſoluāt decias nec ꝓtextu deciaꝝ eccl'ie debēt lai
ci ſibi ſbtrhē eis dbita. xiiij. q. v. c. i. Nec obſtant
ꝯtria qꝛ clerici ñ debēt poſſidē ꝓpꝛiuꝫ. ſ. vēdicādo
ſibi ptes in t̄ra ꝓmiſſiōis ſicͭ ꝛ laici. ſꝫ ſi eis offer
tur a laicꝭ nō ē a lege ꝓhibitū imo ꝯceſſū q poſ-
ſint illa poſſidē. ꝓ h̄ qd habetˀ Leuiti. xxij. ꝛ. xx
vij. c. vbi dicitur q qcquid fuerit conſecratum
deo ad ius pertinet ſacerdotum. ſed qcquid ha
bēt hodie eccleſie adepte ſūt ex oblationibꝰ lai-
coꝝ ergo ea q̄ ſunt eis debita ex ꝓcepto diuo ñ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

debēt eis ſubtrahi ex iſtis oblatōib⁹ volūtarijs.
Itē decie nō ſunt ſolū eccliaꝝ ⁊ clericoꝝ.ſʒ etiā
pauperū.nā dicūtur tributa egētiū aiaꝝ. Itē ꝑ-
tinēt etiā ad fabricā eccliaꝝ. xvi. q.i.c.ſi.⁊ in.c.
tua.j.e.ꝙ ꝑpē diuitias clericoꝝ nō debēt paupe-
res ⁊ eccliaꝝ fabrica defraudari ⁊ miraꝭ Inno
de qbuſdā nouis ꝑdicatorib⁹ aſſerētib⁹ oppoſi-
tū cū null⁹ ſanctoꝝ ⁊ doctoꝝ eccle dixit oppoſi
tū.⁊ aduerte vltra eū.nā repio ꝙ oēs doc.eccle
ſic ꝯueniūt in hāc ſniā3 vt etiā hodie decie debe
anꝭ.de Hieronymo hēs pulchꝫ tex.in.c.reuer
timini.xvi.q.i.de Aug.hēs ea.cā ⁊.q.ij.c.deci
me.⁊.xvi.q.vij.in.c.maiores.vbi diē Aug. int
cetera ꝙ olim maiores nr̄i copijs oiū3 abūda-
bāt q2 decias ſoluebāt ſʒ hodie q2 ceſſat ſolō ſu
ꝑuenit iudiciū fiſci ⁊ tollit fiſc⁹ qḋ ñ accipit xp̄s.
hēs de Ambro.c.qcūq3.ea.cā ⁊.q. de Grego.
in.c.q̄dragesimā.de ꝯſe.di.vi.in fi. ⁊ de cōcilio
gn̄ali hēs in.c.maiores.el.ij.xvi.q. vij. ⁊ hodie
oēſ religioſi ꝑdicatores ꝓferētes aliq̄ vba q̄ pñt
ſbtrahere auditores a ſolutōe deciaꝝ ſunt ipſo
facto excōicati.vt i cle.cupiētes.de penis.⁊ iniū
giꝭ eis ꝙ in ꝯfeſſiōib⁹ debeāt facē ꝯſciētiam ipis
penitētib⁹ de ſoloe deciaꝝ.⁊ ſi ex ꝓpoſito omit-
tūt incurrūt gnē penā.de q̄ ibi ⁊ vide ad ꝑmiſſa
glo.plenā ⁊ nō.in.c.i.j.e.ti.li.vi.⁊ t3 h Inno.ꝙ
nō ſolū decie ꝑdiales ſʒ etiā ꝑſonales ſunt in ꝑ-
cepto de iure diuino alle. id qḋ habeꝭ deutero
no.xij. c. ⁊ Numeri. iiij.c.de hoc tamen dic vt
latius dicam in.c.in aliquibus.j.eo.

1 Decimam. Exp-
mit q̄
tuor gn̄a deciaꝝ q̄ ex veteri
lege debebātur ⁊ diuidiꝭ qm̄
ꝑ agit de q̄titate deciaꝝ exp-
mēs q̄tuor gn̄a ipaꝝ.2°. de q̄
titate ꝑmitiaꝝ.ibi at vo. Nō ꝑ ex tex.ibi de-
cimā ptē ꝙ nō ſatiſfacit ꝑcepto legis ſoluēs mi-
norē ptē deciaꝝ.nō eni ſoluit decimā q mīorē p
tē ſoluit.nā dicim⁹ ꝙ nō ſeruat q̄dragesimā q oī
b⁹ dieb⁹ q̄dragesime nō ieiunat.vt in.c.q̄drage
ſimā.de ꝯſe.di.v.⁊ vide ho.tex.Ambro.in.c. q
cūq3.xvi.q.vij.⁊ ibi hēs glo.nō.ꝙ ſi bona laici
exhauriant in totū ſi teneꝭ ſoluē oēs decias ꝑte
riti tpis.nūqd ecclia d3 recipe cū tanto diſcrie
laici. Nō 2°. ibi oiū3 frugū ꝙ nō ſolū de fructi
b⁹ terre ſeu frumēto ⁊ vino debēt ſolui decie. ſʒ
etiā de oi redditu ꝓueniēte ex terra.nā vbū fru
gū eſt valde latū ꝯꝑhēdēs in ſe oē3 redditū ex
terra ꝓueniētē.vt in.l.frugū.de.v̄.ſig. Nō 3°.
ꝙ olim in veteri lege laici ſoluebāt tria gn̄a deci
maꝝ.ꝑ ſoluebāt leuitice tribui.i.clericis.na3 ad
clericatū ſolū ꝓmouebanꭅ illi de tribu leui. ſed
hodie tpe grē qſq3 pōt ꝓmoueri ad clericatu3.
etiā ſi ꝑ fuit iude⁹.vt in.c.eā te.ā.de reſcri. ⁊ ho
die h decia ſtat in robore ſua vt p3.j.p totū ti.nā
xp̄s noluit ſoluere legē antiquā ſʒ adipleꭅ vt ha
beꭅ in euāgelio.2ᵐ gen⁹ deciaꝝ recōdebbꭅ ꝓ tpe

viſitatōis tēpli ſalomonis q̄s comedebāt inuitā
do eꝭ ſacerdotes ⁊ leuitas.hodie aūt iſte decie
nō recōdunꭅ.ſʒ loco illaꝝ ſucceſſerūt oblatōes
q̄s laici hodie faciūt clericis.3ᵐ gen⁹ recōdebaꭅ
ꝓ paupib⁹ q̄rū loco ſuccedūt hodie elemoſyne
Nō ꝙ clerici inferiores ſoluebāt decias de-
cimaꝝ ſuis ſupiorib⁹.hodie vō in loco illaꝝ ſuc
cedit quarta.nā de iure cōi d3 ep̄s hr̄e q̄rtā deci
maꝝ.vt in.c.de q̄rta.de ꝑſcrip.⁊ in.c.ꝯq̄rēte. ō
offi.or.dicā plene in.c.cū cōtingat.j.e. Nō ibi
in veſtibulo tēpli ꝙ ꝯuiuia fiebāt oli3 in veſtibu
lo tēpli.i.in porticu vel in edificio tēplo ꝯtiguo
⁊ appellabaꭅ veſtibulū q2 ibi veſtiebanꭅ egrediē
tes ſeu ingrediētes in tēplū ſm eoꝝ ꝯſuetudinē
in tēplo aūt nō d3 qs ꝯuiuari ſm doc.⁊ hn̄ ar.in
c.i.de immu.ec.q2 ecclia eſt dom⁹ orōnis ⁊ nō
ꝯuiuij.vt in.c.dec3.j.e.ti.li.vi.niſi nec̄itas aliud
vrgeat vt in.c.ij.de cuſto.eucha.⁊ ex h ⁊ ex tex
collige ⁊ tene mēti ꝙ diſpoſitio loquēs de tēplo
ſeu domo nō extēdiꭅ ad porticū dom⁹ vel tēpli.
nā vt vides aliqd ꝑmittiꭅ fieri in porticu nō aūt
in tēplo.⁊ facit ad.q.ſtatutū qd̄ punit ꝑcutiētē
aliū in domo ſua.nūquid hēat locū ſi ꝑcuſſit in
porticu dom⁹ ⁊ ꝑdc̄a faciūt ꝙ ñ ō q̄ vide q̄ legūꭅ
⁊ nōnꭅ in.l.lex cornelia.in.§.domū.ff.de iniuri.
⁊ in.l.q domū.ff.de adulte.ſaꝭ tñ dicerē pōde-
rāda3 mētē ſtatuti an rō verificeꭅ in porticu vel
nō. Nō in.v̄.at vero tex.nō ꝙ obligatio gn̄a
liter ꝯcepta val3 ⁊ t3 ⁊ quātitas venit ſoluenda
ex arbitrio debētis ſoluere intelligēdo de arbi-
trio boni viri.ar.optimū h.nā deus in gn̄e man
dauit ſoluere ꝑmitias nō exꝑmēdo quātitatem
⁊ tñ dicꭅ ꝙ primitie ſunt ſoluēde arbitrio offerē
tium.ſi ḡ lex mādat aliquid ſolui gn̄aliter nō ex
primendo certam quātitatem intelligitur ꝙ ſo-
lutio ſit fienda arbitrio debentium ſoluere ⁊ ſʒ
hanc interpretationem magiſtrorum non deb3
ſolui minimum quod eſt valde notandum. Et
hoc adduco ad.q.nunquid hec habeant locu3
in ſtipulatione concepta inter homines. vtputa
promiſi tibi dare frumentū nunquid tenear tex
de iure ciuili videtur ꝙ non in.l.triticum. ⁊. l.ſi
inſulam.ff.de.vbo.obliga. In contrarium facit
iſte tex.⁊ in.c.quanto.j.de cenſi.⁊ poteſt dici ꝙ
ex equitate canonica valet obligatio ⁊ ſolutio
eſt fienda arbitrio boni viri habito reſpectu ad
cauſam promiſſionis ⁊ ad qualitates perſonaꝝ
⁊ tempoꝝ h videtur ſingulariꭅ ſenſiſſe Arch.in
c.ſunt nōnulli.i.q.i.qḋ ſemper tenebis menti.
Nō ibi arbitrio magiſtroꝝ ꝙ doc.⁊ mgr̄i pñt in
terpretari legē dubiā ⁊ eoꝝ interꝑtatio eſt ſuan
da ſi apte nō ꝯuinciꭅ de errore.ꝓ h facꭅ qḋ hꭅ in
l.vna.C.de ꝓfeſſo.q in vr. ꝯſtā.li.x.vide tñ ho.
gl.ā.de poſtu.ꝑla.c.i.i.v̄.interꝑtat⁹.⁊.xi.q.i.i.§.
ex his. Vltio nō ibi ſacerdotū auariciā ꝙ vbi
agiꭅ de ſoloe tpaliū fiēda clericꝭ ſemꝑ ē in dubio
fiēda interꝑtatꝭ ꝯ clericos ⁊ h ne noteꭅ auaricia in
exactōe reꝝ tpaliū optie facꭅ tex.in.d.c.q̄nto.de
cēſi.⁊ de auaricia clericoꝝ vide pulchꝫ tex.in.c

diaconi.lxxxiiij.di.vbi dr̄ ꝙ exq̄ i eccl'ijs ſic̄ in
romano iperio creuit auaricia lex fugit ō ſacer-
dotio ⁊ viſio de ꝓpheta. ¶ Jn glo.fi.ibi tanq̄
debite.nō bn̄ glo.vult eiꝫ ꝙ p̄mitie ſint i p̄cepto
ſic̄ ⁊ decie. Jnno.idē ſenſit ſed dic̄ ꝙ q̄titas eſt
ſoluēda arbitrio offerentꝰ ſm̄ ꝯſuetudinē loci be
ne facit dēm.c.q̄ꝫto. Hoſti.dic̄ h̄ verū dūmodo
ſoluat̄ ifra q̄dragesimā ⁊.lx.ptē ꝓut habet̄ in
lr̄a.ſed dēm Jnno.videt̄ veriꝰ qa q̄titas hic ex
p̄ſſa nō hētur in.l.ſed fuit iterp̄tatio magr̄oꝝ
cui p̄ualē debet cōis ꝯſuetudo.qa ꝯſuetudo eſt
optima legū interpres.vt i.l.ſi interp̄tatiōe.ff.ō
legi.⁊.c.cū dilectꝰ.de ꝯſue. Quidā alij antiq di-
xerūt ꝙ p̄mitie ſoluūtur n̄ ex neceſſitate ſed ex
volūtate offerētiū.⁊ valet hec ꝯcertatio opinio-
num ad excuſandum a peccato non ſoluentes
ar.nō.in.c.i.de poſtu.p̄la.li.vi. de iure tn̄ mihi
plus placet p̄cedēs opi.p̄ p dēm Hiero.i.c. re-
uertimini.xvi.q.i.zꝰ p iſtū tex.dū dic̄ ꝙ q̄titas
fuit deēmiata ꝓpt̄ ſacerdotū auariciā ne āpliꝰ a
populo exigāt.nā vbū exigē ē neceſſitat̄.nā exi-
gere ē ab inito extorq̄re.ar.i.l.fideicōmiſſa.§.ſi
rē.ff.de le.iij. Itē hec rō lr̄e eſſet fruſtratoria ſi
ꝯſiſterēt in mera volūtate.nā tūc ſacerdotes nō
potuiſſent exigere.ſed q̄titas vt dixi eſt volun
taria ita tamen vt dolus abſit ne minimum offe
ratur vt ſatis innit hic lr̄a. Abbas.

Nouum genus

Nō pōt cōgrue ſūmari ꝓpt̄ varietatē
lecturaꝝ ſed ex ifra dicēdis apparebit clariꝰ in
tellectꝰ. ¶ Nō p̄ ex p̄n.ꝓ mō ⁊ uſu loquēdi ſeu
rn̄dēdi cū aliqd ex̄neū exigit̄ a clericis vl'a lai-
cis.nā pōt dici nouū genus exactiōis.⁊ dic no-
uum.i.ex̄neū. Et ex hoc ⁊ ex tex.infero ꝙ a cle
ricis nō poteſt aliquid exigi ꝙ in canonibꝰ non
caueatur.nā noue exactiones hic ꝓhibentur.
Secūdo nota ꝙ valet ar.de clericis antiq teſta-
menti ad clericos hodiernos quod itellige vbi
eſt eadē ratio al's ſecus.vt.lxxxij.di.quaſi p to-
tum.⁊ in.c. tranſlato. ⁊ quod ibi nō.ſ̄.de.ꝯſti.
Nota tertio ⁊ tene mēti ꝙ clerici ſuſcipientes
ſacramēta tanq̄ laici ab alijs clericis tenent̄ ill'
ꝯndere i iuribus parrochialibꝰ. Ex quo ifero
ꝙ clerici audiētes diuina in alienis eccl'ijs tāq̄
parrochiani illaꝝ eccl'iaꝝ tenētur facē oblatōes
i caſibꝰ i qbꝰ laici offerre debēt ⁊ fac̄ ꝯ quādam
opi.vulgarē q̄ hēt ꝙ clerici n̄ debēt offerre ſꝫ h̄
opi.ē falſa niſi itelligas qn̄ ſūt i ꝓprijs eccleſiis
ita ꝙ ſibiipis admiſtrēt ſacr̄a ſic̄ logr̄ p̄ncipiū.c.
ſecꝰ qn̄ audiūt i alia eccl'ia tāq̄ ꝓrochiali vt ſ̄ di
xi.⁊ ꝑ h̄ vide tex.nō.cū glo.i.c.alia.xvi.q.i.vbi
pꝫ ꝙ monachi āteq̄ cēnt clerici tenebātur offer
re eccl'ie ꝓrochiali vbi audiebant diuia ⁊ p̄cipie
bant ſacr̄a ⁊ plus ꝓbat ſingularit̄ ille tex. ꝙ vbi
bona ſūt cōia religioſ̄ ſeu clerici fiet oblaꝰ ⁊ alia
iura ꝓrochialia exſoluent̄ ō bōis eccl'ie.nā mo-
nachi n̄ hn̄t ꝓpꝛ̄ꝫ.xij.q.i.n̄ dicat̄.⁊ tn̄ offerebāt
⁊ decias ꝑſoluebāt qd̄ n̄ pōt itelligi niſi ex bōis
monaſterij.ꝑ h̄ ēt ifero ꝙ ſi monachus ē in ſtu-
dio ō licentia ſupioris pōt ⁊ dꝫ offerre ſic̄ ⁊ alij
laici.nā ⁊ ꝯgruēt̄ elemoſynā facē pōt de ſibi cō
ceſſis a ſupiore.qꝛ viſimile eſt ꝙ ſupior h̄ tacite
ꝯceſſit.ꝑ h̄ vide ho.glo.i.d.c.nō dicat̄.⁊ i cle.ij.
ō vi.⁊ ho.cle. ¶ Op.ꝯ tex.d.c.q̄ſti.xvi.q.i.vbi
tex.videt̄ innere ꝙ ep̄s ⁊ abbas n̄ ſoluūt dcias
⁊ eadē rōe idē videt̄ dicēdū i alijs clericꝭ ꝯ ꝯtra-
rium innit iſta lr̄a i fi.ſolu. Ex gl.h̄ poſit̄ p̄nt elici
q̄tuor itellectꝰ ad tex.p̄mꝰ ē vt ō dote eccl'ie nō
teneant̄ clerici ſoluē decias vt i ꝯtrio. ⁊ ita dꝫ itel
ligi p̄n.c.ſꝫ de alijs bōis ſiue de p̄rimonialibus
ipoꝝ clericoꝝ decie ſūt ſoluēde ſiue ſūt i parro-
chia aliena ſiue in ꝓpa ⁊ ſic itelligit̄ finis.c.⁊ nō
h̄ dēm maxie i eo.ꝙ ſi rector eccl'ie ſeu canōici
hn̄t p̄dia p̄rimonialia ēt.ī. limites ꝓpe ꝓrochie
tenētur ide ſoluē decimā ēt ꝓpe eccleſie.⁊ ō h̄.ī
zꝰ itellectꝰ vt clerici nō tenēatur paribꝰ decimā
ſoluē.vt in p̄n.c.ſꝫ ſupiori ſic vt i fi.c.⁊ ſ̄.c.ꝓxi.
¶ Tertia lectura vt principiū intelligatur i cle
ricis non recipientibus diuina ab alijs vtputa
quia adminiſtrant ſibiipſis ſacramēta iuicem.ſe
cus ſi recipiāt ab alijs tanq̄ parrochiani illius
eccleſie.⁊ iſte due vltie lecture colligūtur ex glo
ij.p̄ma autē colligitur ex glo.i. Quarta lectura
ponit̄ in vltima glo.vt principiū intelligatur i n̄
coniugatis ſiuis in coniugatis q tanq̄ laici ſol-
uunt decimas. Nūc āt examinemꝰ qualibꝫ lec.
de ꝑ ſe.nā circa p̄mā Jnno.h̄ iſtat obſcure ali-
q̄ꝫtulū loquēdo ſed reducēdo ad claritatē facit
duo mēbra.aut loqmur i decis ꝑſonalibꝰ aut p̄
dialibus.p̄mo cāu ſubdiſtiguit ꝙ aut clerici ex
ꝑſona acq̄rūt eccleſijs vel eccleſia alit̄ acqrit et
tūc non tenetur eccleſia de huiuſmōi lucris ſol
uē decimā qd̄ bene nō ꝓ hoc p̄n.hꝰ.c. Ex quo i
fert̄ ꝙ monaſteriū nō tenet̄ ſoluē decias ꝑſona-
les ex ſibi acq̄ſitis ex ꝑſonis monachoꝝ. Si vo
clerici acquirūt ſibiipſis puta ex lectura vel alit̄
honeſte tunc tenētur ſoluē decias ⁊ ita itellexit
finem.c.⁊ dic hoc etiam procedere ſi clerici ad-
miniſtrent ſibiipſis ſacramenta.quia collatio ſa
cramētorum fit eis nomie eccleſie ⁊ poſtmoduꝫ
poterūt diuidere inter ſe. Hoſti.dicit honeſtius
has decias ſoluendas ſuperiori. Jo.an.ſup glo
primo videtur velle ꝙ clericus ſeu rector eccl'ie
tenetur ſoluere decimas prediales de p̄dio pa-
trimoniali ſito infra parrochiam ſuam.ſecus vi
detur velle in perſonalibus.quia rector non po
teſt eſſe obligatus ſibiipſi.l.tutor.ff.ad vell'. vn-
de confundit̄ obligatio ſicut cum creditor ſucce
dit debitori.l.ſtichū.§.additio.ff.de ſolu.ſed vi
dent̄ moderniores meliꝰ ſentire iudic̄ meo dicē
tes ꝙ ēt ꝑſonales debet rector eccleſie ſoluē ipſi
eccleſie.qꝛ ſoluit tanq̄ p̄uata ꝑſona ſibiipi tāq̄
rectori ſicut tutor tanq̄ debitor pupilli ſoluit ſi-
biipſi tanq̄ tutori.l.quotiens.ff.de adminiſt.tu
vbi ho.tex.⁊ hic ſatis ſentit Jnno.⁊ ꝓ hoc ad-
duco bonum tex.in.c.per venerabilē.q fi.ſint
legi.vbi tex.dicit ꝙ rex francie legitiauit filios

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

nõ tanq̃ʒ pr̃ ſʒ ſicut tex.ad idẽ in ſiti.l.ſi ꝯſul.ff.
de adop.vbi ꝯſul tanq̃ʒ ꝑuata pſona manumit-
tit ſeruũ,ꝓꝑuʒ apud ſeipm̃ tanq̃ʒ ingratũ.facit
qd̃ le.ꝛ nõ.in.c.cũ int̃ canonicos.ſ.de elec.Re
deo ad vba Inno.ſi loq̃t in ꝑdialib⁹ dicit ꝙ cle
rici tenent̃ ſoluẽ decias ſicut alij laici niſi reperi
ant̃ ꝑuilegio exẽpti ad h̃.c.a.nobis.ꝛ.c.ſugge-
ſtũ.ꝛ.c.j.,ꝑx.ꝛ ꝑ h̃ vr̃ tacite Inno.reprobare ꝑ
mã lec.glo.dũ ſentit ꝙ indiſticte tenent̃ clerici
ad decias ꝑdiales.clari⁹ h̃ ſentit in alia.q.dũ q̃
rit nũqd canonici teneant̃ de ꝑbẽdis ſeu ꝑparuʒ
fructib⁹ ſoluẽ decias ꝛ diligẽter ꝯſiderãdo mẽ-
tẽ Inno.vr̃ velle ꝙ decias ꝑdiales tenent̃ ſoluẽ
ſi ſunt in aliena ꝓrochia.ſʒ de fructib⁹ tanq̃ʒ de
lucro dicit ꝙ nõ tenent̃ ſoluẽ etiã ſi audiũt diui
na in aliena eccl̃ia.mouet̃ qꝛ ꝓꝑetas eſt eccl̃ie.
vñ nõ pñt teſtari de fructib⁹ ꝑbẽdaꝝ.vt in.c.ad
h̃.ꝛ in.c.qꝛ.de teſta.ꝛ nõ bñ h̃ vltimũ dc̃m.Io.
an.dicit in pſonalib⁹ ſtãdũ ꝯſuetudini tã in cle-
ricis q̃ʒ in laicis vt nõ.j.e.in aliqb⁹.ſʒ in ꝑdiali-
bus dicit ꝙ ſi ꝑbẽda ſeu fruct⁹ obuenerũt cano
nicis ex aceruo ꝑus deciato nõ tenẽt̃ canonici
ſoluẽ decimã ꝑdialẽ qꝛ iam ps eoꝝ fuit deciata
ꝛ idẽ in alio dño.ſʒ ſi canonici habuerũt fruct⁹
ex aceruo nõ deciato tũc tenent̃ ſoluẽ.An aũt
canonici pñt teſtari de fructib⁹ ſeu faciũt fruct⁹
ſuos remittit ad nõta in.c.pñti.de offi.ordi.lib.
vi.ꝛ ſic nõ ꝙ Io.an.intelligũt illã glo.in.c.pñti
de of.ordi.loq in canonicis.Idẽ apti⁹ vult Io.
an.in.c.relatũ.el.ij.ſ.de teſta.in.v̄.morictis.ꝛ
idẽ ibi Ho.q̃ꝝ eſt illa glo.ꝛ ſic magis credẽduʒ
eſt eis q̃ʒ alijs ſõniãtib⁹.ꝛ ideʒ ſentit Io.an.in
r̃la nemo põt.de re.iu.li.vi.in mercu.nã illa gl̃.
loq̃t de bñficiato nõ hñte admĩſtratõeʒ q̃lis eſt
canonic⁹.vt eſt glo.ordi.in.c.põtifices.xij.q.iij
dũ fundat ſe ſup.c.reqſiſti.in fi.de teſta.Item
Io.an.aptiſſime vult i.c.q̃relã.ne ꝑla.vi.ſu.vbi
h̃ apte tʒ ꝛ idẽ ſentit ibi Inn.dũ dicit ꝙ ſi rector
eccl̃ie locauit ꝑdiũ eccl̃ie tenet̃ ſucceſſor ſtare lo
catõi.ſec⁹ ſi canonic⁹ locauit ꝑdiũ eccl̃ie qꝛ non
põt obligare ꝑbẽdã vltra tp̃s vite ſine volũtate
ſupioris ſicut dicim⁹ in vſufructuario.vt eſt tex.
in.l.ſi qs domũ.ff.loca.ꝛ ſic limitat Inno.in.c.
ex l̃ris.de ꝓba.vbi dic̃ ꝙ canonic⁹ hʒ admĩſtra
tõeʒ ꝑbẽde ſicut ali⁹ rector eccl̃ie.nã dʒ intelligi
q̃ ad h̃ vt poſſit agẽ ꝛ ꝯueniri ꝓ ꝑbẽda.ſed nõ q̃
ad h̃ vt poſſit eã obligar̃ vltra tp̃s vite ſue vt vo
luit idẽ Inno.in.c.q̃relã.ꝛ oẽs doc.ſequentes
vñ canonic⁹ dr̃ ſimpl̃r ꝛ pſonalit̃ bñficiat⁹,ꝓ tan
to qꝛ nõ hʒ curã aĩaꝝ tanq̃ʒ canonic⁹.iõ dr̃ ſim-
plicit̃ pſonalit̃ qꝛ ꝑbẽda dat̃ pſone ſue ſicut vſu-
fruct⁹ vſufructuario ſeu vſus vſuario.q̃ꝝ ius ẽ
pſonale ꝛ extinguit̃ morte vt inſti.de vſufruc.§
finit̃.ꝛ.d.l.ſi qs domũ.vñ canonic⁹ nõ hʒ ſucceſ
ſorẽ,ꝓꝑe in oner̃ ꝛ honore ſicut hʒ ali⁹ rector ec
cleſie.vñ ſi canonic⁹ fuit ꝯtẽpt⁹ in electõe nõ põt
ſucceſſor agẽ de ꝯtẽptu.qꝛ capl̃m ſuccedit in iu
rib⁹ ſuis.de h̃ eſt gl̃.nõ.in.c.ꝙ ſic̃.in.v̄.ꝯſentire
in fi.ſ.de elec.ꝛ vide ibi latt⁹ ꝛ ſbtil⁹ ꝑ Inno.q

idẽ ꝯcludit.reſtat ꝙ ſolũ hẽat ſucceſſorẽ reſpc̃u
corpis ꝑbẽde ſic intellige dc̃m.c.relatũ.vñ ꝑbẽ-
da dat̃ canonico nõ vt ſit q̃ſi tutor vl̃ ꝓcurator.
ſʒ vt inde viuat.iõ appellat̃ bñficiũ pſonale.ſʒ ec
cleſia ꝯfert̃ alicui vt ſit tutor ꝛ admĩſtrator eccl̃i
vt in.c.fratnitatẽ.ſ.de dona.ꝛ h̃ ſunt nõnda q̃ li
cet multũ nõ faciũt ad ꝓpoſitũ.c.tñ declarat̃ glo
in.d.c.pñti.in q̃ multi errãt.Uẽiã veniẽdo ad
ꝑncipale ꝓpoſitũ dũ q̃rit̃ nũqd clerici teneãtur
ſoluẽ decias.Ego dicerẽ ſic ꝙ aut q̃rit̃ de ꝑdia-
lib⁹ aut de pſonalib⁹.ꝑ caſu puto indiſticte ꝙ ſic
exq̃ ꝑdia ſũt in aliena ꝓrochia etiã ſi ſũt aſſigna
ta in dotẽ eccl̃ie.ꝓ h̃ ꝑ alle.glo.or.in.c.i.j.de cẽ
ſi.vbi latt⁹ diſcutiẽdo maʒ tenuit ꝙ etiã de ꝑdijs
dotalib⁹ eccl̃ie ſoluẽda ſit decia.ꝛ idẽ ibi Hoſti.
ꝓbo rõe q̃ʒq̃ʒ a ꝑncipio a lege diuina decie fuiſ
ſent date clericis.tñ poſtmodũ eccl̃ia vl̃is in no
uo teſtõ volẽdo diſtinguere iura eccl̃iaꝝ ſtatuit
vt decie ꝑdiales eẽnt illi⁹ eccl̃ie in c⁹ ꝓrochia pre
dia ſita ſunt.vt pleni⁹ dicet̃ in.c.cũ ꝯtingat.j.eo
vñ cũ oĩa ꝑdia hũerũt h̃ on⁹ annexũ lʒ tradant̃
a laicis nouis eccl̃ijs debẽt trãſire cũ onere ſuo
vt in.c.ex l̃ris.de pig.nã eccl̃ia nõ eſt edificãda
de nouo cum ꝑiudicio alteri⁹ eccl̃ie etiã reſpc̃u
deciaꝝ vt eſt tex.ad l̃raʒ.in.c.eccl̃ie.ꝛ.c.qcũqʒ.
xvi.q.i.ad idẽ.c.nup.j.e.vbi pʒ ꝙ ꝑdia collata
ꝓ monaſterijs nouit̃ fundãdis remanẽt onera
ta ſolue deciaꝝ.ſicut ꝑmo erant ꝛ nullo iure ca
uet̃ oppoſitũ.Nec ob.c.q̃ſti.alle.in glo.qꝛ põt
intell̃i ꝙ reducat̃ ad ꝑdicta.ſ.ut ep̃s ꝛ abbas fa
ciãt deferri decias ad eccl̃ias ſuas.ſ.illis qb⁹ de
bẽt ad ꝑdc̃a fac̃ ho.tex.i.c.ſi qs laic⁹.xvi.q.i.di
co tñ ꝙ ſi eccl̃ia ex nec̃itate de nouo edificaret̃.j
ꝓrochiã alteri⁹.puta qꝛ antiq̃ eccl̃ia hʒ ꝓrochiaʒ
valde amplã ita ꝙ ppl̃s nõ põt de facili ꝯueniri
ad illã eccl̃iaʒ tũc põt ep̃s ſtatuere ꝙ eccl̃ia no-
uit̃ edificata hẽat certã ꝓrochiã ex illa antiq̃ cuʒ
omnib⁹ obuẽtõib⁹ ſpũalib⁹.ꝛ de h̃ eſt tex.nõ.in
c.ad audiẽtiã.j.de eccle.edi.ꝛ ob iſtã rõem ho-
die videm⁹ ꝙ in eccl̃ia ꝓrochiali cuiuſlibʒ pleba
nat⁹ ſunt capelle hñtes certã ꝓrochiã.vñ antiq-
tus ſola plebs erat curata.vñ ꝓpt̃ h̃ hodie ẽ nõ.
dubiũ vtꝝ decie debeãtur plebi an capellis exq̃
ꝓueniũt ex ꝑdijs ſitis in ꝓrochia capellaꝝ ꝛ de
h̃ latius dicã in.c.cũ ꝯtingat.j.eo.ſed ſi predia
ſunt ſita infra parrochiam propriam non puto
ꝙ canonici teneãtur ſoluere decimas quod ſen
tit Inno.vt.ſ.dixi ꝛ ſic poteſt intelligi pain.hu
ius.c.Aut loquimur de perſonalibus ꝛ tũc aut
de acquiſitis ſibijpſis aut acquiſitis eccleſie.pri
mo caſu ſi clerici percipiunt diuina in aliena ꝓ-
rochia vl̃ in propria ſemper tenent̃ decimas ſol
uere quia lucrantur tanquã laici.ergo debent
honorare deum ex lucro perſone.ꝛ ſic poteſt in
telligi ſi.c.ꝛ intellige ſi hoc habet conſuetudo.
2⁹ caſu in acquiſitis eccleſie dicerem ꝙ ſi viuen
tes communiter in eccleſia recipiant ſacramen
ta ab alia eccleſia ſicut olim faciebãt monachi
tũc tenent̃ ſoluẽ decimã.vt in.d.c.alia iũcta glo

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

i.ꝛ ſic pōt itelligi ille tex.i fi.aut ñ recipiūt cōit
ab alia eccleſia ꝛ tē ñ tenent̃ ꝺ acqſit̃ ecclie ſoluē
deciaꝫ pſonalē alt̃i eccleſie ꝛ ſic loqt̃ pn.c.naꝫ ñ
repit̃ i lege ꝙ ecclia teneat̃ ꝺciaꝫ pſonalē ſoluē
alt̃i eccleſie nūqd āt canōic⁹ audiēs alibi diuina
teneat̃ ſoluē deciaꝫ ex pbēda ſua tāqꝫ ex lucro
No.An.videt̃ h̄ ſentire ꝙ ſic . ꝛ idē do.Pe.ſꝫ
credo ꝙ habuerūt reſpectū ad glo.illi⁹.c. pñti.
qa exq̄ lucrant̃ fruct⁹ debēt tāqꝫ ex lucro ſoluē
deciam pſonalē.ſꝫ tenēdo opi. quā ſemp tenui
ꝛ quā tꝫ Inno.h̄ ꝙ canōici nō faciāt fructus ſu
os credo ꝙ nō tenētur ad ſolutionē ꝺcime.qꝛ p̄
bēda dat̃ ſibi vt ide viuat ꝛ ſupfluū cōuertat in
vſus pios.vt ē tex.xij.q.i.i.§.fi.cū.c.ſeq.nō cīꝫ
dꝫ ſibi ſbtrahē neceſſaria vt ſoluat deciaꝫ maxie
qa oīa ſūt bona eccleſie.hodie tñ ſtādū ē ꝯſuetu
dini ſiue q̄rat̃ an canōici faciāt fruct⁹ ſuos.vt nō
i.d.regl̄a nemo pōt.ſiue q̄rat̃ an decie pſonales
ſint ſoluēde.vt nō.i.d.c.i aliqb⁹.Et ex his īfert̃
ad ꝺclarationē illaꝝ lecturaꝝ.nā ſupiores nō te
nētur eccleſie ſoluē decias niſi ꝓut i iure ē ſtatu
tū.vt i.c.ꝯq̄rēte.ꝺ offi.oꝛ.ſic itellige ēt ētiā lectu
rā.nā debes diſtinguē vt pꝫ ex p̄dictis.q̄rta lec
tura ē viſſima reſpectu clericoꝝ cōiugatoꝝ.naꝫ
ipſi nō gaudēt ꝑuilegio eccleſiaſtico niſi in duo-
bus de quibus in.c.i.de cleri.cōiuga.li.vi. ꝛ q̄-
rit h̄ Hoſti.nunqd papa poſſit exigē decimas a
clericis ꝛ eccleſijs.ꝛ dicit ꝙ ſic.qa ipe hꝫ curam
omniū.ix.q.iij.cūcta p mūdū.ꝛ i extrauaganti
Bonifacij vnā ſanctā.dicit tñ ꝙ de ꝯſuetudine
papa ñ exigit.ꝛ h̄ qa ſm diuerſas neceſſitates i
ponit decimā triēnalem vel aliā. vt nō.in cle.ij.
de deci.ſed ego puto ꝙ ex poteſtate oꝛdiaria h̄
nō poſſit.nā in iure oꝛdiatum eſt qbus debētur
decime.ſꝫ ex poteſtate abſoluta h̄ eſt ꝯcedēduꝫ
fac̃ qꝺ nō.in.c.a nobis.ij.c.ꝛ qꝺ nō.Jo.an.in.c
inter cetera.de offi oꝛdi.Abbas.

E X multiplici Cō-
poſi
tio ſup deci.ſ ñ tollit̃ p ꝑuilegiū ſequēs
ſi ꝺ illa mētionē ñ fac̃.ꝑ pōit̃ q̄rela.2º.indicū da-
tio.ibi vn de.No ꝑ ex tex. iſto ꝙ iter clicos
noie ſuaꝝ eccleſiaꝝ pōt interuenire compoſitio
ſup decis i futuꝝ ſoluēdis ēt citra ſupioris au-
ctoꝛitatē.ſꝫ tē cōpoſitio nō excedit vitā tranſigē
tium.vt in.c.veniens.de trāſac.qd autem cū lai
co dic vt nō.i.c.ij.ꝺ tnſac.ꝛ dicā i.c.cū hoies.ij.
c.No 2º.ibi de bladis ꝛ vniuer ꝟ leguminib⁹
ꝙ appellatōe bladi ñ veniūt legum ia.ſꝫ in ꝯtrīuꝫ
facit qꝺ nō.in.l.triticū.ff.de v̄.ob.ꝛ p gl.ꝛ Bar
in.l.i.ff.de aqua plu.ar. nam appellatiōe bladi
ſeu tritici venit omne id qꝺ in terra ſeu agro cō
teritur ꝛ ſic videtur ꝙ veniāt nedū legumia ſed
ēt ſemē lini.vñ bladū ſeu triticū eſt nomē multū
generale.appellatiōe vō frumēti venit oē id qꝺ
hꝫ ariſtā.vt i.l.frugē.§.frumētū.ff.de v̄.ſig. ſed
ꝓpt̃ cōeꝫ vſū loquēdi debem⁹ itelligē de eo fru
mēto qꝺ ē p̄cioſi⁹ alijs bladis.vt notatur in.d.l
i.ꝛ credo ꝙ ꝓpt̃ vſū loquēdi h̄ fuit facta ſpēalis
mētio de leguminibus.ꝛ hec faciūt ad ſtatuta.
No 3º. ꝙ pſona eccleſiaſtica pōt ſine peccato
ñ pſoluē decimā itegrā rōe ꝯuētōis inite cūꝫ re-
ctoꝛe cui debent̃ ꝛ vr̃ mihi h̄ dictū ſatis durū cū
decie nō ſolū ſoluant̃ i ſbſidiū p̄bÿteri ſꝫ etiā i
elemoſynam paupum.ad h̄.c.tua.ij.c.niſi dicas
ꝙ eodē mō alia eccleſia poterit hr̃e paupum cu
rā ꝛ nō refert p quā eccleſiā paupib⁹ ꝓuideat̃.
Itē nō ꝙ ꝑuilegiū nūqꝫ refert̃ ad ſpēaleꝫ di-
ſpoſitionē initā iter ptes niſi de ea fiat ſpēal̃ mē-
tio.ꝛ i h̄ tene mēti iſtū tex.ad idē.c.veniēs.de p̄
ſcrip.Vltio nō iūcta glo.papā poſſe deroga-
re diſpoſitiōi ꝛ pacto inito iter ptes.ꝯ hoc oppo
nā ex ꝯuētiōe oꝛit̃ obligatio q̄ eſt de iure nāli ꝗ
nō pōt tolli p p̄ncipē.vt in cle.paſtoꝛalis.ꝺ re iu
di.p Inno.in.c.q̄ i eccleſiaꝝ.de ꝯſti.Solu.aut
ꝯuētio fit inter pſonas eccleſiaſticas ſup iurib⁹
eccleſiaꝝ ꝛ tunc poteſt papa tali ꝯuētioni ꝺroga
re.qa ipe habet in clericis plenitudieꝫ poteſtat̃
ꝛ ſua ptās i oīb⁹ intelligit̃ excepta.ad h̄ ho.tex.
i.c.veniētes.de iureiuran.ꝛ vide ho.glo.i.c.cō-
ſtitut⁹.ꝺ.ꝺ Rp.ꝛ de h̄ videt̃ hon⁹ tex.in cle. du
dum.i.§.nos.ꝺ ſepul.ſꝫ ſi ꝯuētio fieret ſup iure
ꝑuato puto ꝙ papa vl̃ iperatoꝛ ñ poſſit ſine cā il
lā ꝯuētionē deſtruē p id qꝺ le.ꝛ nō.in cōtrarijs
ſupꝛa ſignati.ꝛ facit qꝺ nō.Inno.in.c. inqſitiōi
ij.de ſen.excō.In glo.i.i fi.nō.glo.ꝙ cōpoſi
tio ſimpl̃r facta extēditur ēt ad p̄dia acqrēda. ꝛ
dic̃ h̄ Goff.per hāc rationē glo.ꝙ ſi ꝑuilegium
fuiſſet ipetratū ſup p̄dijs acqrendis pariter nō
valuiſſet.ſecus ſi compoſitio nō concerneret p̄-
dia acqrenda.In glo.ij.in fi.nō bene glo.ꝙ
lꝫ non valeat renūciatio ſup iure futuro pactuꝫ
tñ valet.ꝛ pꝛimū aperte ꝓbatur in.l.ſi ita ſit ſcri
ptum.§.ſi ſub conditiōe.ff.de le.ij. vbi dicit̃ le-
gato facto ſb ꝯditiōe.vl̃ ēt ad diē certā non pōt
qs renūciare.qa ante tēp⁹ ad nos nō ptinet ꝛ.p
hoc.nā renūciatio ē q̄dā abdicatio.ſꝫ qs nō pōt
a ſe abdicare qꝺ nō habet.nā pꝛiuatio p̄ſuppōit
habitū.c.ad diſſoluendum.de deſpon.impu.
Secūdū dictū ꝓbatur hic ꝛ clari⁹ i.l.i.C.ꝺ pac
vbi dr̃ ꝙ fideicōmiſſo ꝯditionali pōt qs p pactū
renūciare ꝛ h̄ iō.qa pactū obligat paciſcētē ad ñ
petēdū cū ius ꝯpetierit.ſꝫ glo.multuꝫ nō.i.l.i.ff.
de cura.hōis dādo.limitat p̄mū dcm niſi renūci
atio fiat in p̄ñtia iudicis.ꝛ illā glo.ſeqt̃ Bar. in
d.l.i.C.de pac.Aliā limitatōeꝫ poſuit Ja ꝺ are
ꝛ placꝫ Bar.i.d.l.i.qa renūciatio iuris futuri ñ
valꝫ ſi fit abſente pte.ſec⁹ ſi pte p̄ñte q̄ſi tē habe
at pactū interclusum.licꝫ Bal.aliud videat̃ ibi
ſentire.ſꝫ cōiter ad cautelā ſolꝫ in iſtr̃is iterpōi
ꝙ renūciauit p pactum ꝛc.ꝛ hoc eſt bene vtile i-
ſerere vt opi.vitentur.renūciatio tamen pure ꝛ
ſimpliciter facta non extēdit̃ ad ius quod pōt in
futurū cōpetere niſi hoc caueatur i renūciatōe.
ꝛ de hoc dicēdū plenius vt nō.Bar.in dicta.l.i
ꝛ in.l.qui rome.§.duo fratres.in.vi.q.ff.de vb
ob.ꝛ adde ad p̄dicta ho.tex.cum ibi nō.in.c.cū
inter.p.de renuncia.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Commiſſū. Monachi tenet̄ ſoluer̄
decimas p̄diales de p̄dijs nouit̄ cult̄
de qb⁹ decime p̄us ſoluebant̄ h̄.d.ꝑ ponit̄ q̄rela
z⁹. indis datio. ibi ea, ppt̄. ¶ Nō ꝑ ꝙ mutatio q̄
litat̄ loci nō h̄z alterare obligatōe3 ſolutōis deci
maꝝ. ¶ Ex q̄ infero ꝙ l3 de nouo in aliq̄ platea
aliqd plātet̄ ⁊ ſemiet̄ tenet̄ dn̄s ad decimā eoꝝ
q̄ ibi colligunt̄ ſic̄ p̄us ſoluebat̄ decia ſm̄ p̄orem
ſtatū. Et ex h̄ ⁊ ex tex. infero ꝙ dn̄s pōt alterare
ꝯditōe3 terre ſue ſiñ ꝯdictōe eccl'ie cui debet̄ de
cia ſat̄ eſt ꝙ ſoluat̄ decia de ibidē colligēdis.
Nō z⁹. ꝙ de paſcuis ſoluit̄ decia. Itē de domi
b⁹ ⁊ dic de paſcuis .i. de p̄cio q̄ paſcua ſeu paſtu
ra vēdita eſt. dic de domib⁹ .i. de pēſiōe domoꝝ
S3 q̄rūt doc. h̄ qd ſi paſcua ḡtis ꝯcedit̄ dicūt ⁊
bñ ꝙ nihilomin⁹ debet̄ decima q2 vident̄ ꝯceſſa
cū onere ſuo. nā ſicut dn̄s nō pōt vēdere fruct⁹
ſine onere decimaꝝ. vt in. c. paſtoralis. j. eo. ita
nec donare cū eadē eſt rō vtriuſq3 ¶ Vltio q̄rit̄
de. q. nō. pone ꝙ aliqs ꝯbuſſit ſegetes vl' incidit
vineas. nūqd eccl'ia poſſit agē ꝯ talē, p pte decie
ſibi ꝯtingēt̄. Inno. ꝑ t3 ꝙ ſic ar. in. l. ſi fu⁹ fuū. §.
ſi oliua. ff. ad. l. acq. vbi p3 ꝙ ſi aliqs colligit illi
cite oliuas nō maturas tenet̄ dn̄o ad dānu3 re
ſarciēdū actōe. l. acql'. refert q̄ſdā tenere ꝯriuꝫ.
Jo. an. t3 p̄mā ptē nō obſtāte ꝙ fruct⁹ potuiſſēt
grādine vel alia tēpeſtate pire ſat̄ eſt ꝙ potuiſ
ſent nō perire. ar. in. l. cū res. in fi. ff. de lega. i. q̄
dic̄ ꝙ hēbit̄ reſpect⁹ ad id qō ſolet ibi pcipi. dn̄s
Pe. vr̄ de h̄ dubitare. nā iſta qō pendet ab alia
videl3 vtꝝ decia ſit eccl'ie. an vo ſit debita ⁊ qua
actōe petat̄ decia ⁊ q̄3uis in h̄ ſunt multe opi. tñ
glo. in. c. tua. j. e. ⁊ in. c. moderamie. xvi. q. i. vr̄
reſidere ꝙ petat̄ ꝯditōe ex canone ⁊ nō rei ven.
ſ3 ꝯditio eſt pſonalis inſti. de act]. in. §. ſic itaq3.
ḡ idē dicēdū in hac qōe ſicut dr̄ cū res mihi de
bita perimit̄ de q̄ qōe plene p Bar. in. l. ſtichus
certo die. ff. de. v. obli. vbi int̄ cetera dicit ꝙ aut
occidit̄ in iniuriā creditoris ⁊ liberat̄ debitor q2
culpa creditoris res perit. vt i. l. ſi merces. §. cul
pe. ff. loca. aut in iniuriā debitor]. ⁊ tūc debitor
nō liberat̄. vt in. d. §. culpe. Aut ſine iniuria vtri
uſq3 ⁊ tūc liberat̄ debitor ⁊ h3 actōe3 ꝯ perimen
tē. ſ3 eſt dubiū nūqd illā actōe3 tenet̄ ceder̄ ſuo
creditori. ⁊ vr̄ velle ꝙ ſic ſi debitū erat ex cā one
roſa. ſec⁹ ſi ex cā lucratia ⁊ ſic vr̄ dicēdū in, ppo
ſito vt eccl'ia nō poſſit agē ꝯ illū deſtructorē niſi
ceſſa ſibi actōe mō p̄dicto ⁊ ꝙ agat̄ ꝯditōe ex ca
none ꝯfirmat Fre. ꝯſi. lxxiiij. S3 in fauorem ec
cleſie ꝙ poſſit agē ſine ceſſiōe actōis indiſtincte
allego tex. in. c. tua. j. e. vbi dr̄ ꝙ de⁹ aſſeruit de
cimas ⁊ p̄mitias eē ſuas. ḡ ſūt in dn̄io eccl'ie. nā
, pnomē ſuū denotat dn̄iū. vt nō. in. c. i. de poſtu.
p̄la. ⁊ hētur in. l. qnt⁹. ff. de au. ⁊ ar. le. ad idē. d.
c. moderamie. vbi dr̄ ꝙ eccl'ia pōt vēdicare deci
mas. ſ3 rei vēdicatio dat̄ dn̄o vt in. l. in rē. ff. de
rei ven. ⁊ nō. in. c. exaiata. ē. de iudi. ¶ Itē ſi de
cime nō eēnt eccl'ie ſ3 ſolū ſibi debita nō video
q̄re nō teneret vēditio omniū fructuū facta per
dn̄m p̄dij cū ip̄e remaneat obligatus pſonalit̄ ⁊
tñ ꝯriū dr̄ in. c. paſtoralis. j. e. ḡ eccl'ia h3 decimā
ptē, p indiuiſo etiā añ fruct⁹ collectos ⁊ ſm̄ hoc
ſaluat̄ dc̄m Inno. ⁊ Jo. an. nā eccl'ia tanq̄3 dn̄a
decimaꝝ pōt agē ꝯ illū deſtructorē ſicut dn̄s vt
in. d. §. ſi oliua. ⁊ h̄ vr̄ pl⁹ ꝯuenire canonice eqta
tati vt euitet̄ circuit⁹. ⁊ intell'e ſ3 Jo. an. q̄ñ ſine
iuſta cā ille deſtruxit ſegetes ſeu vineas. ſec⁹ ſi
ex iuſta cā puta in bello iuſto. ⁊ nō ſing. h̄ dē3 q2
nō memini legiſſe alibi ꝙ ſi in bello iuſtos qs
deſtruit vineas ſeu ſegetes ſeu alia loca culta ñ
ḡuat̄ ꝯſciētia ſua etiā reſpectu decie q̄ debebat̄
eccl'ie q2 tūc tp̄is nō pōt fieri ꝯgrua ⁊ tuta ſepa⁹.

Peruenit. Per excōicatōe3
ꝯpellit̄ qs ad ſol
uēdas decimas de molēdinis ⁊ alijs
h̄ ꝯtent̄ ⁊. c. ſequē. h̄. d. cū ſc. ¶ Nō ꝑ ꝙ prelati
peccāt nō cōpellēdo ⁊ monēdo ſ̄bditos vt deci
mas ſoluāt. nā faciūt cōtra mādatū ſupioris. h̄
eni nō ſolū iniūgit̄ laicis vt ſoluāt decimas. ſed
etiā mādatur p̄latis vt ſubditos moneāt ⁊ ꝯpel
lāt qō eſt bñ notandū. nā veniēs ꝯtra p̄ceptum
ſupioris peccat mortalit̄ in. c. ij. de ma. ⁊ obe. ⁊
eſt ratio rōis. q2 p̄lati debēt obuiare peccatis ſ̄b
ditoꝝ ⁊ nō negligere bona eccleſiaꝝ ⁊ pauperū
vñ dicit glo. nō. in. c. ea q̄ de offi. archi. ꝙ negli
gentia prelati eſt peccatu3 mortale. ⁊ idem dicit
alia glo. nō. in diſſimulatione ſcilicet ꝙ diſſimu
latio prelati eſt peccatum mortale vt nōtur in. c.
clericis. de immu. eccle. li. vi. ⁊ videt̄ inferēdum
ꝙ etiā ſine iſto p̄cepto peccāt prelati in nō ꝯpellē
do ſubditos ad ſolutōem decimarū. ¶ Nō z⁹.
ꝙ pōt quis ꝺ debet ſi opus eſt per excōicatōem
cōpelli ad ſolutōem decimaꝝ ⁊ dic opus eſſe ſi
nō vult acqeſcer̄ monitōi. ¶ Nō vltimo ex iſto
tex. ⁊ ex. c. ſequē. ꝙ nō ſolū de blado ⁊ vino eſt
decima ſoluēda. ſed de multis alijs h̄ ꝯtentis. ⁊
generaliter dic ꝙ de omni reddit̄u ac omni lu
cro pſonali decima eſt ſoluēda. vt nō. h̄ Hoſt. ⁊
vide bonā glo. in. c. cū homies. j. eo. dicit tñ Ho
ſti. ꝙ libenter vider3 ꝙ ſaltem de blado ⁊ de vi
no integraliter decima ſolueretur. an autem va
leat cōſuetudo in contrarium dicā. j. e. in. c. in a
liquibus. ⁊ in. c. ad apoſtolice. ¶ Sed h̄ quero
nunqd debentes ſoluere decima3 peccent ſi dif
ferūt ſoluere quia ab eis non petitur. dn̄s meus
Kar. arguit ⁊ tenet per iſtū tex. ꝙ nō. quia tex.
hic innuit monitionem requiri. vnde non ſoluē
tes ante monitionem videntur tenere cum licē
tia ſacerdotis. contrarium ſentit hic domi. Di
cens monitionem requiri ad hoc vt perueniat̄
ad excōicatione3 que ſine monitione non eſt in
ferēda. vt in. c. ſacro. j. de ſen. excō. ſ3 ſine moni
tione debens ſoluere conſtituitur in mora quia
dies interpellat pro homine in. c. potuit. de lo
ca. ſed p hoc non probat ꝙ decime ſint ſoluen
de ſine monitione vel ꝙ certa dies ſit p̄fixa ad
ſolutionem decimarum. ⁊ ideo lati⁹ attingēdo

hũc articulũ dico p̄us examinãdũ qñ decīe ſūt ſoluēde. nã iura vñr varie loq̄ tex. j. c. cũ hoīes vr̄ velle q̄ ſtati. ſʒ i. c. rũertimini. xvi. q. i. vr̄ inui q̄ i finē ãni. ꝺ q̄ p Jo. an. lati⁹ i addi. ſpe. co. ti. ſup ſecũdo libello. ⁊ ibi i effectu vr̄ ꝯcludē q̄ decime pſonales ñ debeant̄ añ lapſũ ãni. nã pticularis ſolo multa hʒ icõmoda. l. plane. ff. fa. her. ⁊ ſic pōt itelligi. d. c. reuertimini. p̄diales v̄o debēt ſolui ãteq̄ꝫ frumētũ ſeparet̄ a paleis. nã palea ē i fructu. l. adeo. ff. ꝺ acq. re. do. ij. q. i. multi niſi ꝯſuetudo hēat oppoſitũ vt cōit̄ ſe hʒ hodiernis tēpoꝛib⁹. naꝫ poꝛtat̄ frumētum ſeu bladum poſtq̄ꝫ ē ſepatũ a paleis ⁊ dʒ deferri vſq̄ꝫ ad domũ eccl'ie expē villici ſeu dñi. ⁊ eſt tex. iũcta gl. nō. in. d. c. reuertimini. tenēt doc. in. c. ex pte. ij. j. e. ⁊ Jo. an. i addi. p̄dcã vbi videas qd ꝺ lana lacte ⁊ fetibus pecudũ. Ex p̄dictis videt̄ iferendũ ad q̄ōnē ꝓpoſitã q̄ monitio ñ ſit neceſſaria ad ꝯſtituēdũ i moꝛa debētē ſoluē. ꝓ hoc adduco q̄ð hētur exo. xxij. vbi dr̄ ꝺcias ⁊ p̄micias ñ tardabis offerre. vñ pōdero. v̄. offerre. q̄ð ꝺ ſui ſignificato nō expoſcit exactionē ſʒ ſpōtaneã oblationē iduc̄. vt nō. in auc̄. offerat̄. ¶ ꝺ lit̄ ꝯteſ. ⁊ viꝺ gl. i cle. ſepe. ꝺ vbo. ſig. ad idē tex. i. d. c. cũ hoīes. q̄ ꝯcludit̄ q̄ ſine alia monitiōe peccãt nō ſoluētes. ⁊ vide ho. gl. i. c. i. j. e. ti. li. vi. Ad iſtuꝫ tex. R̄. alit̄. nã lʒ papa h̄ mãdet p̄lat̄ vt moneãt ſb̄ditos. nō tñ ſeq̄t̄ q̄ citra monitionē ñ peccēt p alia iura ſupius allegata. nã p̄lat⁹ dʒ monē ſb̄ditos vt honeſte viuãt. tñ nō ſeq̄tur q̄ citra monitionē ihoneſte viuētes non peccent.

Nuncios ꝯ Sũmatũ ē cuꝫ p̄cedēti ⁊ declara vt dixi i p̄cedēti. c. ¶ Nō ex tex. q̄ ēt ꝺ apib⁹ ē ſoluēda ꝺcima. ⁊ dic ꝺ apibus. i. ꝺ fructu apiũ vt ꝺ cera ⁊ melle. ¶ ʒ⁰. nō ibi oī fructu. q̄ ꝺ oī fructu ē ſoluēda ꝺcia. ¶ Ultio nō ibi eccleſiaſtica diſtrictōe. q̄ ñ ſolũ p excōicationē ſʒ ēt p diſtrictōeꝫ eccl'iaſticã laici cōpellũtur ad ſolutōeꝫ decimaꝝ. nã lʒ diſtrictio ⁊ cenſura q̄ñq̄ꝫ ſumãtur vt ſynonyma ⁊ idē ipoꝛtãtia ip̄ꝛop̄e tñ appellatiōe cēſure eccl'iaſtice veniũt ea q̄ habentur i. c. q̄rēti. ꝺ v̄. ſig. ⁊ ꝓp̄e cēſura ꝯcernit aīaꝫ ⁊ ſic ē pena ſpiritual̄. diſtrictio v̄o ꝓpōt ſumi ꝓ pena tēpoꝛali. vt dico in. d. c. q̄rēti.

Cum hoīes ꝯ Decima fructuũ ſtati cũ collecti ſũt ſolui dʒ ñ ꝺducti expēſ. p̄ pōit ſcm̄ rep̄hēſibile. ʒ⁰. coꝛrigi mãdat. ibi mãdam⁹ Nō p̄ ibi nouē ptib⁹ ſibi retent̄ q̄ decima ps fructuũ debet̄ eccl'ie habito reſp̄cu ad totũ. nō q̄ hʒ h̄ cãu locũ diuiſio legal̄ vt totũ diuidat̄ i. xij. ptes ſʒ ꝺbet̄ decia toti⁹. Et fac̄ h̄ lr̄a ad. q. pone arbiter ſeu iudex adiudicauit mihi duas ptes fũdi vtꝝ intelligat̄ adiudicaſſe duas ptes ex trib⁹ an ex. xij. ptib⁹. Bar. i. l. iterdũ. ſ. i. ff. ꝺ here. iſti. dic̄ q̄ de. xij. q̄a ſolēnis diuiſio ſit i. xij. ptes. vt i. d. ſ. i. ⁊ h̄ ē veꝝ niſi ſtatutũ vel cōſuetudo repugnet ⁊ iō dat cautelã vt petens duas ptes toti⁹ dicat peto duas ptes ex tribus vel toti⁹. ſʒ certe ꝯ ſniam Bar. vr̄ tex. h̄ ꝯiũcta. l. diuina. nã lex diuia ſimplicit̄ reſuauit deciaꝫ pteꝫ frugũ ⁊ tñ itelligit̄ reſuaſſe deciaꝫ toti⁹ nō ãt decimã ex. xij. ptib⁹. ⁊ ita habꝫ hodie cōis vſus loquēdi vt faciēdo mētionē ꝺ q̄rta vl̄ q̄nta pte itelligat̄ ꝺ pte toti⁹. ſʒ ꝺm̄ Bar. poſſʒ ſaluari i diſpoſitiōe vltīe volũtat̄. q̄a cuꝫ hēditas diuidatur a iure in. xij. ptes. vt in. ſ. hēditas. iſti. de here. iſti. ita idubio videt̄ teſtatoꝛ ſenſiſſe. ſed ſec⁹ putarē in alijs diſpoſitiōib⁹. ¶ Nō ʒ⁰. ibi ſtati vnã regulã q̄ decia p̄dialis eſt ſoluēda ſtatim fructibus collectis ⁊ ſic videt̄ q̄ non req̄rat̄ monitio ad ꝯſtituēdũ debitoꝛē i moꝛa cuꝫ tēpus ſit h̄ appoſitũ i lege. ⁊ dic vt lati⁹ dixi i. c. ꝓuenit. ſ. eo. ¶ Ultio nō q̄ ſup decis p̄terit̄ ꝯpelluntur laici ſatiſfactionē impendere. ⁊ hic ſumpta occaſiōe q̄rũt doc. nũq̄d ſup decimis poſſit interuēire cōpoſitio ⁊ ꝯcludunt q̄ iter clericos poteſt fieri ēt ſine auctoꝛitate ſupioꝛis. vt i. c. ex multiplici. ſ. e ⁊ in. c. ſequen. ⁊ in. c. ſuggeſtũ. intellige tamē q̄ hec compoſitio erit pſonalis ⁊ nō realis. vñ nō excedet vitã cōponētiũ exq̄ nō interceſſit auctoritas ſupioꝛis. c. veniēs. de trãſac. dixi in. d. c. ex multiplici. cũ laicis v̄o poteſt cōponi ſine auctoꝛitate ſupioꝛis ſup decis p̄teritis. vt i. c. vt ſup. de re. ec. nō alie. ⁊ nō. i. c. fi. ꝺ re. pmu. ſʒ ſup decis futuris nō poteſt cōponi ſine ſupioꝛis auctoꝛitate. de q̄ dic vt plene nō. in. c. ij. ſ. de tranſac. ⁊ in d. c. fi. ⁊ eſt diuerſitatis ratio. nã laici poſſunt decimas poſſidere nec p̄ſcribē. vt in. c. cãm. de p̄ſcrip. ⁊ cũ piculo aīaꝝ ſuaꝝ detinent. vt i. c. ꝓhibem⁹. j. e. Itē nō refert q̄ eccleſia habeat exq̄ remanēt penes eccleſiam. vt in. c. cũ apoſtolica. de his q̄ fiũt a p̄la. ⁊ oēs eccleſie pticulares ſũt mēbꝛa eccleſie vl̄is. vna eim eſt eccl'ia vl̄is. xxiiij. q. i. loq̄tur. ⁊ i hũtib⁹ ſymbolũ. i. identitatē ⁊ ſimilitudinē facilioꝛ ē trãſitus. vt i. d. c. cũ apoſtolica. ⁊ i. l. re ꝯiũcti. ff. de le. iij. ⁊ p h̄ ſoluo ꝯtrariũ q̄ño ſup decimis admittitur cōpoſitio ſine iudicis auctoꝛitate cũ ſint alimēta egentiũ ⁊ ſup alimētis nō tranſigit̄ ſine iudicis auctoꝛitate. vt in l. cũ hi. ff. ꝺ tranſac. dico enim q̄ p hãc cōpoſitionē inter pſonas eccleſiaſticas nō remittitur cã alimētoꝝ cũ decīe debeant̄ ꝓpt̄ alimoniã clericoꝝ ⁊ paupum q̄ rō remanet apud q̄ꝫcũq̄ꝫ eccleſiam decima remaneat. xvi. q. i. c. q̄m̄ q̄cq̄d.

¶ Quero de vtili. q. pone q̄ q̄s non recolligat pl⁹ niſi tãtũ q̄ꝫtũ ſibi ſuffic̄ ⁊ familie ſue nũq̄d teneatur ſoluē decimã. p̄ videt̄ q̄ nō. q̄a q̄s nō debʒ ſibi ſubtrahē neceſſaria vt det eccl'ie vel pauperib⁹. vt i. c. nō mediocrit̄. de ꝯſe. di. v. fac̄. c. non ſat̄. lxxxvi. di. ⁊ q̄ð nō. gl. i. ſ. alia. xvi. q. i. ⁊ hãc opi. tenuit Meledus doc. ãtiquus vt r̄citat In no. i. c. lʒ. j. de cēſi. ⁊ Jo. an. h̄. ſʒ ꝯ͛iã opi. tenuit ibi Uincē. ⁊ videt̄ ſeq̄ Jo. an. hic mouet̄ q̄a ꝓpter inopiã nō ē iniuſticia ꝯmittēda. vt in. c. habebat. xij. q. i. Itē decīe non dãtur eccl'ie ex mera volũtate ſʒ ſũt ipſius eccleſie ex reſeruatione

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

diuiſa.vt i.c.tua.j.eo.vnde pñt vẽdicari ſʒ vnam
opi. vt nõ.in.d.c.tua.ꝛ dixi.ſ.eo.ꝯmiſſũ .vł ſalti
decima ſoluitur vt debitũ.vt i.c.pochianos.j.e.
ſʒ i ſolutõe debiti nõ hr̃ reſpect⁹ ad iopiã debito
ris niſi poſt ceſſionem.vt dixi in.c.ij.ſ. de pign.
Ego puto ꝙ iſte teneatᷣ ſoluere.ſʒ eccleſia teneť
ſibi r̃mittere tãtã ꝙ poſſit viuẽ.cũ eccleſia õ ſuis
teneatᷣ ſibi ꝓuidere.ꝓ hoc qõ nõ.in ſili glo. i.c.
qcũqʒ.xvj.q.vij.vbi dicit ꝙ ſi qs tãto tpe non
ſoluit decimas ꝙ ſi vellet integre ſatiſfacẽ opoꝛ
teret vẽdere oĩa bona ſua ꝙ lʒ teneatᷣ ipe hoc fa
cere.eccleſia tñ dʒ ſibi r̃mittere vñ poſſit viuere
credo ẽt vbi eſſet tãta iopia ꝙ fama piret ſi deci
mã ſolueret ꝙ nõ teneatᷣ ad ſolutõeʒ.quia in tali
neceſſitate oĩa ſunt cõia.vñ licite ſine vitio furti
põt ſbtrahẽ õ bonis alteri⁹.vt nõ.i.c.ſicut.xlvij.
di.ꝛ i.c.ſiqs ꝑ neceſſitatẽ õ furť.Et ex hoc poſſʒ
ſolui qõ de paupẽ nũqd teneatᷣ ſoluere decimã
de ſibi donať.cũ illa ſunt ſibi lucrũ de oi lucro li
cite acqſito teneatᷣ qs ſoluere decimã.vt in.c.ex
trãſmiſſa.j.eo.ſed diſtingue vt.ſ.hodie tñ decie
pſonales nõ ſũt i ꝯſuetudine. ¶ Ultio hic qriť
de.q.quotidiana.pone ꝙ aliqs multo tpe p̃diũ
poſſidens ex quo nõ ſoluit decimã illud vendit
nũqd eccleſia poſſit petere decimaʒ p̃teriti tpis
a nouo poſſeſſoꝛe an ſolũ ab antiquo. Jo.an.vr̃
h̃ velle ꝙ ſit i opiniõe ecclie quẽ velit ꝯueniř.naʒ
cũ decia ſit on⁹ reale ꝛ cẽſeatᷣ tributũ.vt i.c. tua
j.eo.trãſit i nouũ poſſeſſoꝛẽ ſicut dicim⁹ i tribu-
to qõ debeť principi. vt.l. ipatoꝛes.ff. de publi.
vbi tex.nõ.hãc opi. tʒ Ftde.ꝯſil.lxxxiiij. qdam
tñ tenuerũt oppoſitũ vt ibi r̃fert dicẽtes eccleſiã
debere agere ꝯtra ãtiquũ poſſeſſoꝛẽ ꝛ nõ cõtra
nouũ qꝛ eccleſie debeť decia fructuũ.ꝛ ſic pcipi-
ens fruct⁹ ẽ obligat⁹ ñ aũt p̃diũ.ꝛ hãc opi.ꝯriã
ſecuti ſũt aliqui moderniores.ſʒ mihi placʒ pre-
cedẽs opi. Jo.an.ꝛ Fe.ꝑ dcm̃.c.tua. iũcta.l.ipa
toꝛes. Itẽ facit.c.i aliquib⁹.j.eo.vbi dr̃ ꝙ domi
ni predioꝝ ꝯpellũtur illis locare p̃dia a quibus
ecclia ſine ꝯdictõe decimas ꝯſequi poſſit.ad idẽ
c.de terris.j.eo.ꝛ.c. ſi quis laic⁹.xvi.q.i. ¶ In
glo.pe.ibi qʒ citi⁹ ꝛ cõpetẽti⁹.nõ.gl.ꝑ his q̃ dixi
i.c.ꝑuenit.ſ.eo.ꝙ ñ requiriť monitio ad cõſtitu
endũ debitoꝛẽ i moꝛa. ſʒ de fructib⁹ collectis te
neť ruſtic⁹ ſoluẽ decimã qʒ citi⁹ põt.Et nõ ex fi.
gl.ꝙ vltima moꝛa cõſideratᷣ cũ q̃ritur ad quem
pertineat interitus rei.

8 **Dilecti filii** Priuilegiati ſup decis non
ſoluẽdis de his p̃dijs q̃ ab alijs ꝯdu-
cũt decimã ſoluẽ teneť.cõis diuiſio.fa ibi vnde
¶ Nõ.ꝓmo ꝙ ꝓuilegiũ ſimplr̃ cõceſſũ ñ dʒ ita
late iterp̃tari.vt alij infligat enorme p̃iudiciũ.ex
quo infero ꝙ q̃ten⁹ ꝓuilegiũ tangit ius tertij dʒ
ſtricte itelligi vt nõ. Inno.i.c.cũ dilecti.õ dona.
ꝛ ẽ tex.hic apt⁹.nã fuerat hic ſimplr̃ cõceſſũ pꝛi
uilegiũ ſup decimis nõ ſoluẽdis. ꝛ tñ reſtrigiť
cõtra ꝓpriã ſignificatõem vboꝝ.vt nõ cõpꝛehẽ
dat p̃dia cõducta.ꝛ h̃ vt 3.⁹ ñ inferatᷣ graue p̃iudi
ciũ qõ nõ. ¶ 2.⁹ nõ iũcta gl.i.ꝙ religioſi pñt con

ducere p̃dia qõ itellige qñ ꝓpꝛia non ſufficiunt
alʼs ſec⁹.vt i.c.ꝑuenit.lxxxvi.di.ꝛ tene mẽti illũ
tex. ¶ Nõ.3.⁹ ꝙ vbi cõtigit enormis leſio ꝓuile
giũ ñ reduciť ad modificatõem.ſʒ i totũ reuoca
tur ſm̃ Uin. Sed aduerte nã hoc dictũ ñ colli
giť hic qꝛ ꝓuilegiũ remanet hic firmũ i p̃dijs ꝓ
ꝓpꝛijs.tũ quia hic ñ fit r̃uocatio ẽt i pte ſed papa
declarat ꝙ itentõis ſue ñ fuit vt ꝓuilegiũ extẽdẽ
tur ad p̃dia cõducticia.dictũ tñ veruʒ eſt in ſe.ꝛ
meli⁹ ꝓbať.j.c.ꝑx.vbi diceť ¶ Ultio nõ.ex fi.
ꝙ iter eccleſias valet cõpoſitio vt ñ ſoluatᷣ decia
itegre.ſʒ aliq̃ quota puta vigeſima vł qndecima

9 **Suggeſtum** Reuocatur ꝓ
uilegiũ ſi ex p⁹ fcõ icipit enormiť noci
uũ eẽ.Cõmunis diuiſio.ꝛ⁹ ibi diſcretõi. ¶ Nõ
p̃ ꝙ monachi iuſte pñt decias exigere etiã a mo
nachis alteri⁹ monaſterij qõ itellige qñ iſti q exi
gũt hñt certã ꝓochiã.nã tũc de iure cõi pñt de
cimas petere oiuʒ que colligũtur infra ꝓochiã
ꝛ in hoc nõ eſt dr̃ia iter religioſos ꝛ clericos ſe
culares.nã ſi religioſi hñt curam aiarum poſſũt
iura ꝓochialia exigeř.xvi.q.i.c.ſũt nõnulli.ꝛ.c.
doctos.ꝛ.c.moderamine.alʼs de iure cõi religi
oſi nõ pñt decimas expetẽ. ¶ Scdo nõ ꝙ ꝓui
legiũ ſimpliciter a pꝛicipe cõceſſum dʒ ita inter
pꝛetari vt enoꝛme pꝛeiudiciũ 3.⁹ nõ inferatur ꝛ ẽ
in hoc iſte tex.ſatis nõ.l.quotiẽs. ꝛ ibi nõ.C. de
p̃ci.ipa.offe.ꝛ.l. ex facto.ff.de vłga. ꝛ pupil.
¶ Tertio nota vnũ caſũ in quo ꝓuilegiũ i pꝛnci
pio validũ ex poſtfacto reuocatᷣ qñ.ſ.enormiť i
cipit ledere ius tertij. ¶ Sʒ circa hoc cadit du
bitatio nũqd ipſo iure ꝑ hãc cãm reuoceť ꝓuile
giũ.quidã guil.de petra lata diſputauit ꝛ cõclu
dit ꝙ ſi eſt coꝛpoꝛe iuris incluſũ reuocatᷣ ipõ fa
cto.ſec⁹ ſi extuagať. ſʒ ego nõ video ſufficiẽtem
rõeʒ diuerſitať ꝛ i ꝯriũ facit dcã.l.ex facto.vbi ꝓ
uilegiũ cõceſſũ patri vt poſſit teſtari ꝓ filio mu
to vel alʼ.ihabilis reuocatᷣ ipſo facto ceſſante cã
ꝓuilegij.ꝛ vide bonã gl. in rła decet.de reg.iur.
li.vi.que dicit pꝛicipis eſſe extimatõem an ꝛ quã
do ꝓuilegiũ dicatᷣ enoꝛmiter ledere.vñ i h̃ paſſu
cõcluderẽ ꝙ aut cõſtat de cã reuocatoꝛia pꝛiuile
gij ꝛ tũc ẽt iudex iferioꝛ põt ſuper hoc diſcernẽ
ar.in.d.l.ex facto.Aut dubitať ꝛ tũc ſoli⁹ pꝛinci
pis cõcedẽtis eſt extimatio.ꝛ ſic ꝓcedit rõ iuriſ
cõſulti poſita in dcã.l.ex facto.Ad predcã vide
qõ le.ꝛ nõ .i c. cũ veniſſent.de iudi.ꝛ nõ ſemper
iſtũ tex.qꝛ põt adduci ad deciſionẽ pluriũ qõnũ
ꝛ maxime tene mẽti tex. ad hoc vt pꝛiuilegium
quod incipit enoꝛmiter ledere nõ reduciť ad de
bitã moderatõem.ſed reuocatur in totũ. ꝛ ẽrõ
quia non apparet q̃re magis debet cõſiſtere in
vna parte qʒ in alia ar. eoꝝ que le. ꝛ nõ.in.l.i.§.
trebatius.ff.de aqua quoti.ꝛ eſti.facit.c.deteſtã
da.de cõceſ.pꝛebẽ.li.vi. ¶ Ultimo ſcias ꝙ hec
lr̃a põt adduci ad.q.foꝛmatã per legiſtas in dic
ta.l ex facto.nam quidaʒ hñs filios naturales
tantũ facit eos ꝑ pꝛincipem lrĩmari.tractu tpis
duxit vxoꝛẽ ex qua habuit duos filios lrĩmos

dubitatur nūqd filij ltimati debēt pariť ſuccedē
cū alijs filijs ltīme natis.⁊ videbať dicēdū ꝙ nō
q꞉ ceſſante cā ꝑuilegij ceſſat ipſū ꝑuilegiū.xvi.q.
i.gn̄aliter.⁊ hanc opi.tꝫ ibi Dy.ſꝫ ꝯ͠riā opi.tenu
it Ray.de foꝛ.quē ſequiť Bar.ꝑ regulā.factuꝫ
ltīme.li.vi.⁊ ꝑ hoc pōt limitatio nō.elici ad iſtuꝫ
tex.ꝙ ꝑuilegiū qd̄ habuit ꝑfectōem ſuā.nec cōti
net actū ſucceſſiuū nō reuocať.lꝫ poſtea ceſſꝫ cā
ꝑuilegij.ſecus i ꝑuilegio hn̄te cāꝫ ſucceſſiuam
vt hic ⁊ i dicta.l.gn̄aliter. ¶ In glo.i.i fi.ex iſta
gl.habes quiqꝫ caſus i quibꝰ ex poſtfacto ꝑdiť
ꝑuilegiū.docto.addūt alios caſus.⁊ ſextꝰ caſus
ſit ꝑ ſnīam latam cōtra ꝑuilegiū a q̄ ñ fuit appel
latū.vt in.c.cū iter.de re iudi. Septimꝰ caſus ꝑ ꝑ
uilegiū ſcd̄m faciens ſpālem mentōem de ꝑ.vt in
d.c.veniens.de ꝑſcrip.qd̄ itelligo niſi ꝑuilegium
trāſiuerit in cōtractū vel q̄i.ſeu fuit cōceſſū non
ſubdito.nā tale ꝑuilegiū non pōt reuocari per
cōcedentem.vt nōnē ponit Inno.in.c.nouit.d̄ iu
di.facit qd̄ nō.Bar.in.l.pe.ff.de decre.ab oꝛ.fa.
Octauus caſus ꝑ renūtiatōem tacitā vel expſ-
ſam.vt in.c.ꝓ illoꝝ.de ꝑbē. An aūt clerici pñt
renūciare ꝑuilegijs vel cōſuetudinibꝰ fauoꝛabi
libꝰ eoꝝ eccleſijs.vide nōnē ꝑ Inno.i.c.acceden
tibus.de ꝑuilegijs. Nonus caſus ſi 2ᵐ ꝑuile
giū eſt ſpāle.pmū gn̄ale.qd̄ tñ itellige ſm ea q̄
dixi i.c.cum oꝛdinem.de reſcrip. Decimus caſus
ſi apponiť i reſcripto clauſula non obſtante tali
ꝑuilegio.ar.in.c.nō nulli.de reſcrip. Undecimꝰ
caſus rōe pacti.vt i.c.cum olim.de reſcrip.⁊ i.c.
i.⁊ fi.de pac.li.vi.ad māꝫ vide nō.in.c.cū acceſ-
ſiſſent.de conſtitu.

Ex parte

Ex parte Ciſtertienſes tē-
plarij ⁊ hoſpitala
rij decimā ꝑdioꝝ ſuoꝝ q̄ ꝓꝑijs ma-
nibꝰ aut ſūptibꝰ excolūt ſoluē ñ teneť. alij vero
religioſi nō ſoluūt decimas de oꝛtis ⁊ nutrimē
tis aīaliū.nec de noualibꝰ que ꝓꝑijs manibus
aut ſumptibus excolūt. Cōis diuiſio.ſcd̄a ibi ſa
ne. ¶ Pꝛimo nō ꝙ monachi diuerſoꝝ mōaſte
rioꝝ pñt vti diuerſo habitu.vñ nō teneť ſe ꝯfoꝛ
mare in vno habitu.nā quidā deferūt habitum
nigrū.quidā albū alij coloꝛis alteriꝰ. ſed i eodē
monaſterio ñ dꝫ eſſe diuerſitas.vt i cle.i.d̄ elec.
¶ Secūdo nō ꝑuilegiū qd̄ habēt cōiť religio
ſi ſup ſolutōe decimaꝝ. ex quo ēt infero ꝙ d̄ do
te monaſterij ſeu eccleſie decime ſunt ſoluende
nam cū ex ꝑuilegio ꝯceditur libertas i certis ca
ſibus.nec reperiť ille caſus exceptus.ergo d̄ iu
re cōi teneť ad ſolutōeꝫ decimaꝝ.de quo dic vt
plene dixi in.c.nouū genꝰ.ſ.eo. Itē nō ibi labo
rū ſuoꝝ.ꝙ duo requiruntꝰ ad hoc vt iſti mōachi
gaudeāt ꝑuilegio.ꝑ ꝙ ꝑdia ſint ꝓꝑia.nā ſecꝰ ſi
ꝯducticia.vt clarius ꝓbatur.ſ.c.ꝑx.2ᵒ. vt ipſi co
lāt ipſa ꝑdia ꝓꝑijs ſūptibꝰ vel manibꝰ. ¶ Sꝫ
ꝓ intellectu totius.c.ꝑ queriť qñ dicuntur colē
ꝓꝑijs ſūptibꝰ. So.dic qñ ſoluūt certum ꝑcī
um ꝓ illoꝝ cultura.vnde ſi tradūt illa ꝑdia co-
lonis partiarijs vel cenſualibus.i.ſoluētibꝰ cer
tū cēſū ñ hꝫ locū ꝑuilegiū iſtud ꝑ h̄ tex.j.c.ꝑx.

⁊ vide bonā gl.in cle.i.j.eo.ti. Ex quo nō.ꝙ colo
nus partiarius nō dicitur ꝓꝑie colere agrū ſū-
ptibus dn̄i.q꞉ pars partiarij coloni ſubmittitur
foꝛtune ⁊ dei miſericoꝛdie.vñ ſi nihil colligereť
ex agro.verū eſt dicē dn̄m nihil ſoluiſſe ꝓ cultu
ra.ſecus ſi in omnē euētum colonus dꝫ hr̄e cer-
tas mēſuras vini vł frumēti.nā tūc ille nō dr̄ ꝑti
arius.ſed ſūptibꝰ dn̄i colere agrū. partiariꝰ aūt
ꝓꝑie eſt ſociꝰ.vt nōnē dicit Bar.in.l.ſi merces
ff.loca.dixi plene i.c.ꝓꝑt.ſ.de loca. ¶ Scd̄o
hic q̄ritur nūqd de oībus oꝛtis religioſi ſūt imu
nes a ſolutōe decimaꝝ.dic ꝙ nō.ſꝫ de his quos
colunt ad ꝓꝑium vſuꝫ.nā al's poſſꝫ machinari
fraus reducēdo ꝑdia ad oꝛtos.⁊ ſic ꝑuilegium
rōe leſionis reuocareť.ar.in.c.ſuggeſtuꝫ.ſ.eo.
⁊ ita tenēt doc.i.c.ij.j.d̄ eccleſijs edifi. Ex quo i
fertur ꝙ ꝑuilegiū ꝯceſſū fratribꝰ minoꝛibꝰ vt poſ
ſint hr̄e oꝛtos.dꝫ itelligi de oꝛtis ad ꝓꝑiū vſuꝫ
dūtaxat.ñ autē vt de oleribꝰ ſeu herbis poſſint
aliqd vēdere. Sed eſt dubiuꝫ nō.nūqd coloni
illoꝝ exemptoꝝ teneāť ſoluē decimas.⁊ fac hec
qd̄ ad multa.de q̄ vide gl.nō.⁊ tene eā menti in
cle.i.eo.ti.q̄ diſtinguendo dicit ꝙ aut ꝑuilegiuꝫ
fuit ꝯceſſum terre.i.vt talia ꝑdia non ſubiaceant
oneri decimaꝝ.⁊ tunc coloni nō tenētur ſoluere
decimā.q꞉ fructus capiunť ex terra ꝑuilegiata
aut ꝑuilegiū fuit cōceſſū ꝑſonis.⁊ tunc coloni te
nēť ſoluē ꝑuilegiuꝫ ꝑſonale ſeqtur ꝑſonā. Ex q̄
infero ꝙ i caſu iſtꝰ.c.coloni iſtoꝝ religioſoꝛum
tenētur ſoluē decimas de ꝑte coꝛum cuꝫ hic exi
mātur ꝑſone nō ꝑdia.⁊ facit iſta qd̄ ad q̄ōnem
poſitā ꝑ Bar.in.l.licitatio.§.mercatoꝛes.ff.de
publi.vbi querit eccleſia romana hꝫ ſalinas i ro
mandiola quas ꝓ certo tp̄e vēdidit cuidā ꝑua-
to.queritur nūqd ille ꝑuatus teneať ſoluere pe
dagiū.⁊ videbatur ꝙ non.q꞉ emebat ab eccleſia
ꝑuilegiata.ꝯtrariū determinat Dy.ꝑ illū tex.di
cēs ꝙ qñ ꝑuilegiū ē reale.tūc trāſit i ēptoꝛē.ſi ve
ro ē ꝑſonale nō trāſit.tñ Bar.dicit hāc determi
natōem verā i muneribꝰ oꝛdinarijs.ſed i extra
oꝛdinarijs dicit ꝙ cōductoꝛ gaudet ꝑuilegio ꝑ
l.i.C.de ꝑuile.do.augu.li.xi.⁊ dicit ea munera
extraoꝛdinaria que nō reperiunť ipoſita a lege
vel ſenatꝰ cōſulto vel lege ꝑncipis.vt ꝓbari vł
l.i.C.de vaca.mune.li.xi.hoc dictum Bar.non
puto veꝝ indiſtincte.nā illa lex ponit ꝑuilegium
vt clare patet ex rubꝛica.⁊ i ꝯtrariuꝫ fac tex.i.c.
dilectus.iij.ſ.de ꝑben.vbi patet ꝙ ſi eccleſia hꝫ
ius pñtandi ex donatiōe laicoꝝ pōt aggrauari
tāqꝫ quilibet pſonus eccleſiaſticus.nec habetur
reſpectus ꝙ ꝑuenerit illud ius ex donatōe laico
ruꝫ.ad idē qd̄ legitur ⁊ nō.i.c.i.de iu.pa.li.vi.vñ
placet mihi ꝑcedens diſtictio.vt diſtiguamꝰ iter
ꝑuilegia realia ⁊ perſonalia. ¶ In glo.ij.i fi.
nō gl.q꞉ eſt mgr̄a in ſua mā circa ſolutōem deci
maꝝ fiendā a religioſis.⁊ hanc glo.poſuit i effe
ctu Inno.ſ.c.ꝑx.de clericis autē ſecularibꝰ ple
ne dixi.ſ.eo.c.ij.⁊ adde qd̄ hodie hr̄ i cle.i.j.e.
ſed hic dubitatur quid itendit lr̄a dum dicit ꝙ d̄
nutrimētis aīalium religioſi nō tenenť ſoluere

decias.ſo.i.c.ij.ꝺ eccle.edi.ꝛ glo.in.ꝺ.cle.i.expo
nunt.i.de aialibus que religioſi nutriunt.ſecus
ſi dat alijs teneda ꝛ nutrieda.hoc dictū itelligo
niſi darent alijs nutrienda eoꝝ ſūptibus ſicut h̄
dr̄ ꝺ poſſeſſione.nā ipi videntur nutrire ſi eoꝝ
expenſis nutriūtur.als.n.uana fuiſſꝫ fraus que
narratur in.ꝺ.cle.i.in prin.

11 Licet de Priuilegiū ſup de
cimis laboꝝ nō ex
tēdit ad terras que alijs traduntur ex
colende. ¶ Nō ꝙ ꝑuilegiū cōcernēs ꝑiudiciuꝫ
tertij ē ſtricte iterp̄tandū. vn̄ n̄ ꝺꝫ aliquo mō ex
cedere caſuꝫ ꝓpriū.facit.l.ij.§.ſiqs a pricipe.ff.
neqd ilo.pub.nō. Inn.i.c.cū dilecti.de donati.
nā vides hic priuilegiū ꝯceſſuꝫ ſup p̄dijs que co
luntur ꝓprijs manib⁹ uel ſūptib⁹ non extendit
ad p̄dia q̄ colūtur ꝑ mediatores ſeu colonos cē
ſuales.naꝫ licet largo mō dn̄s dicatur colere ꝓ
prijs ſūptibus cū tribuat medietatē fructuū ipi
colono ꝓ cultura.tn̄ ſtricte nō dr̄ dn̄s facere ſū
ptus hoc cāu ꝓ cultura.qꝛ oia ſunt ſuppoſita foꝛ
tune ꝛ dei iudicio.ꝛ ſic vides inquātū reſtringit
ꝑuilegiuꝫ alteri nociuū. Ex quo etiaꝫ collige ꝙ i
mā ꝑuilegij.qui ꝑ aliū facit nō dr̄ facere ꝑ ſe go
aūt i delictis.dic vt plene nō .i.c.mulieres .j.de
ſen.ex.i.c.ſi quis ſuadente. xvii.q.iiij.vide per
Bar.in.l.nō ſolū.ꝛ in.l.ſꝫ ſi vnius.ff.de iniuri.
ꝛ in.l.hec verba.ff.de adulte.ꝛ facit ad iſtū tex.
glo.nō.in cle.i.de vi.ꝛ ho.cle.que dicit ꝙ pena i
poſita ꝯ exercētes aliquaꝫ negociationē ꝑſona
liter nō extenditur ad eū qui exercet ꝑ aliū ſec⁹
ſi nō eſſet adiectum vbum perſonaliter.ꝛ ꝺclara
hunc tex.prout fuit notatū.ſ.c.px.Abbas.

12 Ad audientiam.
Priuilegiū de decis laboꝝ ēt ea que
nō ſunt noualia ꝯprehēdit.p⁹ ponit prauā iterp̄
tationē quā ſcdo reprobat.ibi mādamus.iſtō.c.
emanauit ad declarationeꝫ.c.ex pte.ſ.e. ¶ Nō
p⁹ ꝛ tene menti ꝙ lꝫ priuilegiuꝫ alteri nociuū ſit
ſtricte iterpretādū.ut dixi.ſ.c.pxi.n̄ tn̄ adeo ut
recedamus a ꝓpria ſignificatione verboꝝ.ꝛ idē
dic in ſtatutis.vnū tn̄ ſcias ꝙ ſi verbum poſitum
in diſpoſitione odioſa hꝫ plura ſignificata. puta
latū ꝛ latiſſimū debemus iſtud itelligere i ſignifi
cato ſtrictori.ut ꝓbatur in.c.cū i cunctis.de elec
ſūcto.c.ſi ꝯpromiſſarius.e.ti. in vi. nō. Jo.an.in
regula odio.de re.iur.li.vi.in mercl.ſed i diſpo
ſitōe fauoꝛabili capitur in latiori ſignificato. ut i
c.oli.ꝛ in.c.cū tibi.j.de vbo.ſig.ad hoc regula iu
ris. odia ſtringi ꝛ fauores cōueniret āpliari. ut
i.ꝺ.regula.odia.vide plene ꝺ his ꝑ canoniſtas i
ꝺ.c.oli.ꝛ ꝑ legiſtas in.l.ſi.ff.de conſti. prin. ¶ Sꝫ
nō ꝙ diuerſitas vocabuloꝝ inducit diuerſitateꝫ
reꝝ ad hoc.c.oino.xxxi.diſti. ꝛ raro cōtingit ꝙ
duo vocabula ꝑ oia ideꝫ iportent.qꝛ als ars in
duceret ſupfluitatē.ꝓ hoc pulcher tex.cum ibi
nō.i.l.ſi idem.C.de codicill. ꝛ nōbis iſtū textuꝫ
qꝛ cotidie ſolet allegari ꝯ puertentes intellectuꝫ
iuriū ꝛ iproprātes vocabula legū.naꝫ ſine neceſ

ſitate hoc fieri nō ꝺꝫ.nā ſi p̄nceps aliter intellexiſ
ſet bn̄ ſciuiſſet ponere vocabulū accōmodatius.
ꝛ ponit Jo.de lig.hic q̄daꝫ vba circa interpreta
tionē iuriū.dicit eni ꝙ aut apparet de mēte ꝛ eis
ſtandū eſt.dic etiam ꝯ ꝓpriū ſignificatū vboꝛuꝫ
ut in.l.cū pr̄.§.dulciſſimis.ff.de leg.ij.vbi verba
ꝛſtringuntur ꝓpter rōnem exp̄ſſam.rō eſt quia
vba deſeruiūt intētioni ꝛ nō eꝫ.ut in.c. ſcdo reg
nis.de ap.hn̄t eni ſe vba ꝛ intentio ſeu rō prout
corpus ꝛ anima.nā ſicut aia dn̄atur corpori.ita
rō legis dn̄atur vbis.ad ideꝫ.l.n̄ dubiū. ꝛ qd̄ ibi
nō.C.de legi.ꝛ regla ſi.de re.iur.li.vi.Aut n̄ cō
ſtat de mēte.ꝛ tūc ſi vba ſunt clara nō ē ab eis re
cedenduꝫ.ut in.l.ille aut ille.§.cū in verbis.ff.de
lega.iij.ꝛ in.l.non aliter.e.ti.ꝛ i.c.p̄terea.ꝛ.c.ſi.j.
de vb.ſig.hoc ego intelligo qn̄ rō nō eſt exp̄ſſa
in lege nec pōt ꝯiecturari rō nālis legis.nā ut ſin
gulariter inquit.Cy. ꝛ alij poſt eū i.ꝺ.l.n̄ dubiū
vbi rō nō eſt exp̄ſſa debemus ꝯiecturare ꝑ ſilia
rōeꝫ nālem q̄ mouere potuit legiſlatorē.nā ſine
rōne non fuit motus cū ſine rōe nō ſit lex.iiij.di.
erit aūt lex.ꝛ.i.ꝺ.ꝯſuetudo.ꝛ ſm̄ illaꝫ rōem ꝯiec
turatā poſſumus extendere ꝛ reſtringere legē
ēt odioſā.hoc ē valde notādū.facit qd̄ nō. Cy.
i.ꝺ.regula ſi.ꝛ optime i.l.ſcire.§.ſufficit.ff.de ex
cu.tuto.vbi ponderat nālis iuſticia.ſꝫ vbi n̄ pōt
hec rō nālis ꝯiecturari.tunc ꝓcedit dcm̄ Jo.de
lig.ut recurratur ad vba ſi ſunt clara. ſi aūt ſunt
dubia.tunc fiēda eſt iterp̄tatio per aliaſ.ll.ſi fieri
pōt qꝛ iura debent iurib⁹ ꝯcordare. ut i.c.cū ex
pediat.de elec.li.vi.ſi vō ꝑ alia iura nō pōt appa
rere itellectus tunc recurrendū eſt ad cōſuetudi
nē ciuitatis ut i.l.minie.ꝛ.l.ſi ꝺ iterpretatione.ff.
de.legi. ꝛ i.c.cū dilectus.de ꝯſue.ſi aūt n̄ appareꝫ
de cōſuetudine loci recurrendū eſt ad ſilia.ut in
l.nō pñt.ff.de legi.ꝛ in.c.cū dilecta.ſ.de ꝯfirma.
vti.uel inuti.In defectū vō oiuꝫ recurrēduꝫ eſt
ad principē. qꝛ eius eſt interpretari cuius ē con
dere.c.iter alia.de ſen.ex.ꝛ in.l.humanū.C.de le
gi.Et ex his multipl'r intell'r illud generale ꝙ ei⁹
ē iterpretari ꝛc.nā ꝺꝫ intelligi qn̄ ꝑ ſupradcā vl'
ſimilia non pōt haberi certitudo legis.ꝛ ſic intel
ligere.l.vnicā.C.de ꝓfeſſo.q in vr.conſtā.li. xii.
vbi datur doctoribus ptās interpretandi.ꝛ idē
eſt i iudicibus iurꝫ nō.per Inno.in.c.cū ſpāli.de
ap. Ex his infertur ad deciſionē huius .c.nā cū
vba eſſent hic clara.nec cōſtaret de itentione cō
traria n̄ erat.a.vbiſ ꝑuilegij recedēdū.ꝛ ad maꝫ
extēſionis vide qd̄ nō.bar.i.l.ſi ꝯſtāte.ff. ſo.ma.
i vi.q.ꝛ i auc.quas actiones.C.de ſa.ſan.ec.per
Jo.an.i regl'a odio.ꝛ in regl'a ꝓ poſſeſſore.li.
vi.i mercu.glo.ſunt faciles videas per te.

13 Quoniam a Decime
noualiū q̄ dbēt eccle i cuius ꝓchia ſurgunt
ſi vō n̄ ſūt i certa ꝓchia dbēt dioceſano q pōt
ſibi retinere vl' alteri eccle.ꝯcedē.h.ꝺ.p⁹ ꝯſulatō
2⁹ rn̄ſio ibi rn̄dem⁹. i q̄ diſtiguit.ſecūdū mēbrū
ꝓſequit ibi alioquin. ¶ Nō p⁹ ꝙ reddit⁹ ſpūa
les nouiter ꝓueniētes ifra ꝓchiā alicu⁹ eccle

t ꝛ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

debent̄ eccl'ie ꝑochiali ⁊ nͦ epo. ⁊ optīe fac̄ tex.
iſte ꝙ obligatōes ſcē imagini ſeu picture alicuꝰ
ſancti exñti ſeu depicte ex̄ eccleſiā infra ꝑochiā
tm̄ debeāt̄ eccleſie ꝑochiali ⁊ non epo. nā vt vi-
des iſte decime noualiū nouiter fuerūt orte. nec
vnq̄ȝ ex illis terris aliqua fuerit ſolutio ſcā eccle
ſie ꝑochiali. attm̄ qa oriūt̄ ītra ꝑochiā debent̄
eccl'ie ꝑochiali. ⁊ optīe fac̄ tex. i. c. paſtoralis. ſ.
de his q̄ fi. a pla. vbi lr̄a latiꝰ loquit̄. illud autem
certū eſt ꝙ dn̄o domꝰ vbi eſt pictura vel imago
ille obligatōes nō debēt̄. q̄ꝛ ꝑuata pſona nō pōt
hr̄e oblationes. nec vſufructū alicuꝰ rei rligioſe
certū eſt aūt imaginē vel picturā alicuꝰ ſancti eē
rligioſaȝ pro h vide gl. ſingu. q̄ h ſētit i. l. ſtatue
ff. de vſufruc. ¶ Scd̄o nō ꝙ redditꝰ ſpūales ꝓ
uenīētes ītra dioceſiȝ epi ſpectāt de iure cōi ad
epm̄ ſi nō oriūt̄ ītra ꝑochiā alicuꝰ eccl'ie. Ex q̄
īfert̄ ꝙ decia oīuȝ nemorū ⁊ aliorū locorū q̄ nō
ſūt ītra certā ꝑochiā ſpectat ad epm̄ loci. Per
h ēt īfert̄ ꝙ vbi ꝑochie n̄ eēnt limitate decima
ꝑdialis īdiſtīcte debet̄ epo. q̄ꝛ tota dioceſ ē ſibi
ꝑochia. vt i. c. ꝑochianos. ſ. d ſepl'. ⁊ i. c. aplice
d dona. ¶ 3ͦ nō ꝙ decia ꝑdialis d iure cōi n̄ de-
bet̄ epo ſȝ illi eccl'ie i cuiꝰ ꝑochia ſūt ꝑdia. ſed
q̄rta decimarū debet̄ epo. vt hic ⁊ in. c. conque
rēte. d offi. or. vȝ tm̄ pſcriptio ꝯ epm̄ rſpectu q̄rte
vt in. c. d quarta. ſ. d preſcrip. ¶ Ultimo h que
ro nunquid eps poſſit ſine conſēſu capituli de
cimam iſtorum noualiuȝ in caſu quo ſibi debet̄
alteri eccleſie concedere. Guil. naſo ꝙ nō poteſt
q̄m̄ eps nō poteſt alienare ius eccleſie. ſeu bona
ſine cōſēſu capl'i. vt i. c. paſtoralis. d dona. ⁊ i. c. i.
ſ. d his q̄ fi. a prela. cuȝ ſi. ſed Jo. de deo tenuit
oppoſitū. ⁊ hāc ptē vr̄ ſequi cōit̄ docto. duplici
rōe. ꝑ ꝓpter lr̄am iſtam que vr̄ hanc facultatem
donādi cōcedē epo. Scd̄o q̄ꝛ eps ꝓprie h caſu
nō alienat ſed nō acquirit. nō ſing. hāc rōem ꝙ
eps pōt i nō acquirēdo ſolus preiudicare eccle
ſie. ⁊ ꝑ hoc vide tex. cū gl. xvi. q. vi. §. fi. ꝑ Inno.
in. c. ij. ſ. d dona. ⁊ fac̄ hoc decm̄ ad aliā. q. nō. nū
quid ſolus prelatus poſſit rpudiare hēditatem
ſeu legatū delatum eccleſie. d quo vide plene q̄d
dixi. ſ. d his q̄ fi. a pla. c. i. Sed quero quō ꝓce
dit iſte tex. dū dicit alioquin ⁊c̄. qd includat̄ ſb
illa diſtīnctōe aliogn. Solutio cū veniat aduer
ſatiue ad ꝓcedētia īcludit ex ꝓprio ſignificato
ꝯriuȝ ītellectū. vn̄ cum. ſ. dixiſſet decimas debe
ri eccl'ie ꝑochiali ſi ſint infra ꝑochiā a ꝯrio ſi n̄
ſūt infra certā ꝑochiaȝ debent̄ epo. Sȝ aduer
te q̄ꝛ diuerſimode pn̄t eē nō in ꝑochia. ꝑ ſi ꝑo
chie nō ſūt limitate. vt. ſ. dixi. Scd̄o ſi iſta noua
lia ſurgūt extra limites eccleſiaꝝ ꝑochialiū. pu
ta i nemoribꝰ rmotis. vn̄ dicit hic Goff. ꝙ ſi cer-
tū foret hec noualia includi i aliq̄ ꝑochia ex du
abꝰ vicinis. ſed ignoratur infra quā iſtarū. tūc d
cime nō debētur epo. ſȝ debēt diuidi inter iſtas
duas ꝑochias. ar. c. ii. d ſepul. li. vi. q̄d ſatis pla
cet. fac̄ iſti. d re. di. §. inſulā. Abbas.

Parrochianos De cime

poſſunt exigi hoc dic̄. ¶ Nota ꝙ decīe nō ſol-
uunt̄ ex mera liberalitate dn̄orū ꝑdioꝝ. ſȝ tāq̄ȝ
debite pn̄t exigi. Et nō v̄. exigi. nā denotat ꝙ ab
īuito pn̄t extorqueri. Nā illud dr̄ ꝓpe exigi. vt i
l. fideicōmiſſa. §. ſi rē. ff. d le. iij. ⁊ forte dubiū fuit
qa oblatōes i multꝭ iuribꝰ eq̄parāt̄ decimis. vt. j.
eo. q̄ȝuis cōit̄ ſoluūtur ex mera liberalitate offe
rētiū. d q. dic vt plenꝰ dixi. ſ. eo. ſup rbca. vnde
videbat̄ idē dicēdū i decimis ſȝ ꝯriuȝ h ſtatuit̄
rō qa decime fuerūt īſtitute ab ipſo deo. q pcce
pit eas debē ſolui. vt i. c. tua. j. eo. dixi plene ſup
rbca iſtiꝰ tituli. ⁊ an hodie peccēt nō ſoluētes ⁊
ſic excuſent̄ ꝯſuetudine ꝯria. dicā plene i. c. ad a
plice. j. eo. ¶ Scd̄o nō ibi q̄ſi debitū īūcta gl. ij.
ꝙ dictio q̄ſi eſt q̄n̄q̄ȝ expreſſiua vitat̄ denotans
ſimilitudinē ⁊ nō ipfectōem. q̄n̄q̄ȝ diminuit ſi-
gnificatū illiꝰ cui addit̄. ⁊ hec ē ꝓpria ipſiꝰ ſignifi
catio. d q. vide ho. gl. i. l. i pſonā. §. i. ff. de pactis
⁊ i. l. falſa. ff. d cōdi. ⁊ demō. vbi vero īſurgit ab
ſurditas iproprīat̄ hec dictio ⁊ īduc̄ ſimilitudi
nē. vel ē expreſſiua vitat̄. ⁊ ad h nō iſtū tex. cum
glo. ¶ In glo. ij. i fi. vl' ſm Hoſti. dicūt̄ decime
q̄ſi debite. qa eccl'ia nō ꝯxit cū colono. iō nō tene
tur colonꝰ ex ꝯtu. ſȝ ex q̄ſi ꝯtu. ⁊ ſentire videt̄
Hoſti. ꝙ ꝓprie illud dr̄ debitū q̄d nobis debet̄
ex ꝯtu. ſecꝰ ſi ex q̄ſi ꝯtu vl' ex maleficio. ſed dic
ꝙ ex lato ſignificato quiſq̄ȝ pōt appellari credi
tor q ex aliq̄ actōe petē pōt. vt i. l. ſi cui. ⁊ i. l. cre
ditores. ff. d v̄. ſig. Et d hac mā vide plenius per
Bar. i. l. i. ff. ſi cer. pe. vbi plene tractat̄ qs ꝓprie
dicat̄ creditor. ſȝ vt. ſ. dixi. ego credo ꝙ iō dixit
q̄ſi debitū. vt excluderet opi. illoꝝ qui dixerunt
decimas deberi ex libera volūtate. vn̄ credo ꝙ
decīe dicāt̄ debite largo mō. Nā ſtricte decime
ſūt i bonis eccl'ie. ⁊ ſm vnā opinionē eccl'ia pōt
eas vēdicare. vt nō. i. c. tua. j. eo. ⁊ ibi gl. optima
De h dixi i. c. ꝯmiſſū. ſ. e. ⁊ i. c. cū hoīes.

Ad hec Decia laico iure hēdi
tario ꝯcedi non pōt. ꝑ
rcitat factū q̄d ſcd̄o reuocari mandat
ibi q̄m̄. ¶ Nō ꝑ abbates q̄n̄q̄ȝ hr̄e decimas. q̄d
pōt ꝯtingere cum in loco hn̄t ius epale. vl' forte
certā ꝑochiā. vl' ex ꝑuilegio romani pōtificis. d
quo i. c. ſuggeſtū. ſ. eo. ¶ Nō ſcd̄o. ibi ſanctua
riū dei ⁊c̄. ꝙ ſpūalia nō pn̄t cōcedi laicis iure he
reditario poſſidēda. ex quo īfert̄ laicū d iure n̄
poſſe poſſidē ſepulchrū i terra cimiteriata. ſeu i
fra eccleſiā cōſecratā. d quo dic vt dixi in. c. pe.
ſ. de ſepul. Alia vo ſepulchra q̄ ſunt rligioſa tm̄
d iure ciuili laici poſſidē pn̄t. l. familiaria. cum. l.
ſe. ff. d reli. ⁊ ſūp. fu. ¶ Item ex eodē vbo nō ꝙ
decia dr̄ dei ſanctuariū. ⁊ ſic eſt ius mere ſpūale
vn̄ laicus hoc ius poſſidē non pōt. vt in. c. cauſā
de preſcrip. ¶ Sed queritur hic qd de epo. nū
quid poſſit decimā laico cōcedē. Dic ꝙ nullꝰ ci
tra papam pōt ius decimandi. vel etiam fructus
decimaꝝ ad magnum tempus laico concedē vt
j. e. c. q̄ȝuis. ⁊ q̄d ibi nō. ⁊ eſt rō. qa nullꝰ citra pa
pam pōt laicū capacē reddē iuri ſpūalis ad hoc
c. ij. de iudi. ⁊ q̄d ibi nō. facit q̄d nō. gl. xxxij. di.

§.ver. ¶ Queritur r̄. nūquid indiſtīcte ꝓhibi
tū ſit decimā cōcedi laico. doc. dicūt ꝙ i feudum
ſeu i ēphiteoſiȝ cōcedi nō pōt ut hic. nec etiaȝ po
teſt laico locari vel aliq̄s ɔ̄tus ſup ea iniri p̄ quē
videatur facta alienatio. ar. c. nulli. s̄. de re. ec. nō
ali. facit. l. ſi. ff. ſi ager vecti. ſȝ ad tp̄s modicū pōt
cōcedi etiā ꝓ certa pēſione. ut. c. iſ̄ra. s̄. de loca.
In effectu volūt dicere doc. ꝙ non pōt iniri cō
tractus p̄ quē nō trāfferat̄ dn̄ium directū vel vti
le. q2 vr̄ tūc facta quedā alienatio. ad hoc tex. cū
glo. in cle. i. de re eccl. nō ali. ſȝ per cōceſſionem
ad modicū tp̄s nō trāffert̄ directū vel vtile dn̄iū
intelligo hoc qn̄ cōcedit̄ fructus decimaꝝ. nam
ius decimādi cū ſit ſpūale ēt ad modicū laico cō
cedi nō pōt. vt nō. glo. j. e. q̄zuis. fac. c. ij. s̄. de iu
di. glo. tn̄ multū ſing. i. d. c. q̄zuis. dic̄ ꝙ ex cā pn̄t
fructus cōcedi laico i tp̄s vite ſue. ꝛ de hoc vide
qd̄ nō. in. d. c. q̄zuis ꝛ facit ꝓ dcō illius glo. iſte
tex. dū pōderat̄ ꝙ iure hereditario.

De terris

Judei cogunt̄ p̄
dialesdecias ſol
uere aut p̄dia dimittere. h. d. ꝛ nō diui
ditur. ¶ Nō. ar. ꝙ iudei pn̄t hēre reꝝ dn̄ia iter
chriſtiāos ꝛ tā de iudeis q̄z de alijs īfidelib⁹. vi
de pulchre p̄ Inno i. c. ſup his. j. de voto ¶ 2°.
nō ꝙ on⁹ deciaꝝ eſt annexū ipſis p̄dijs vn̄ licet
transferātur in eos q ad decias n̄ tenētur hn̄t
nihilōin⁹. decias inde ſoluere. Ex quo pōt colli
gi ar. ho. ꝙ eccleſie ꝛ clerici tenētur ēt hodie ſo
uere tributū Impatori de poſſeſſionib⁹ coruȝ
nā tributū eſt ānexū ipis poſſeſſiōib⁹. ita ꝙ ipe
poſſeſſiones p̄ncipaliter ad hoc ſūt obligate. ut ē
tex. iuncta glo. i. c. imperatores. ff. de publi. vbi.
tex. ponit aliud ſingular̄ dcm̄. ſ. ꝙ poſſeſſor tene
tur ad tributū etiā ꝓ tp̄ibus p̄teritis i quib⁹ poſ
ſeſſio fuit penes aliū. ꝛ ſic lȝ eccleſia ꝛ clerici ſint
exēpti a dn̄io Imperatoris. tn̄ poſſeſſiones eo
rū q̄ ab oliȝ fuerūt onerate debēt trāſire cū onē
ſuo. qd̄ tn̄ hn̄ō firmo. ſȝ remitto ad plē nō. i. c. ſi
tributū. xi. q. i. ꝛ in. c. tributū ꝛ in. c. ſm canonum
auctē. xxiij. q. viij. aliquid forte dicam in. c. non
minus. j. de imu. ecc. ¶ Item nō ꝙ obligatus
rōne oneris realis pōt ſe exoluere ex debito re
linquendo ipſā reȝ oneratā. nā ut h̄ vides iude
us p̄ciſe nō ꝓpellit̄ ad ſolutionē decimaꝝ. ſȝ alt̄
natiue. ut aut decimā ſoluat aut p̄dia dimittat ꝛ
hoc iō ut dixi q2 hoc eſt on⁹ mere reale licet in
ꝯn̄iaȝ obligatur pſona. ¶ Sȝ h̄ q̄ro de. q. que
olī fuit i fcō. ꝓuīcia anglie fuit tota ſarracenoꝝ
demū ꝯq̄ſita chriſtianis remāſerūt i quibuſdaȝ
locis aliq ſarraceni ſbiecti tn̄ chriſtianiſ poſſidē
tes q̄daȝ p̄dia de quib⁹ nō eſt memoria ꝙ decie
fuiſſent eccleſie ſolute. q̄ritur nūq̄d tales ſarrace
ni pn̄t ꝓpelli ad ſolutionē decimaꝝ ex huiuſmo
di p̄dijs vr̄ p̄ ꝙ nō p. c. q̄zto. j. de vſur. a ɔ̄rio vbi
dr̄ iudeos cōpellēdos fore ad ſoluēdas decias
de his domibus ꝛ poſſeſſionibus de quibus ec
cleſia ɔ̄ſueuerat pcipe decias anteq̄z verēt ad
iudeos. ſecus g⁹ de his p̄dijs a quib⁹ eccleſia n̄
cōſueuit decima pcipe. Cōtrariū conſuluit old.
ꝯſil. 95. motus p̄ncipaliter. q2 decima p̄ laicos p̄
ſcribi neq̄t. vt i. c. cūm. de p̄ſcrip. Itē q2 deus v̄r
reſeruauit ſibi decimas oiuȝ reꝝ vt in. c. tua. infra
eodem. ꝛ adducit alias rōnes. ſȝ ego confirman
do ſuā ſn̄iam credo firmiter ꝙ oēs īfideles ſi de
fcō pn̄t cōpelli debent vrgeri ad ſolōeȝ deciarū
qm̄ chriſtus cōſtituit tn̄ vnū ouile ꝛ vnū paſto
reȝ. vt i euāgelio ita ꝙ nēo de iure pōt ſepari ab
iſto ouili. i. vn̄i eccleſia. Item deus ſibi reſuauit
decimas toti⁹ orbis. ꝛ lȝ ſolū p̄cepiſſet eas dari
leuitis. tn̄ exquo hodie ſacerdotiū tranſlatū eſt
i chriſtianoſ oȝ vt legis fiat trāſl̄tio. vt i. c. trāſla
to. s̄. de ɔ̄ſti. ꝛ ſic īfideles rōe bonoꝝ cū ſint one
rata decis. vt. s̄. dixi tenēt̄ ſoluere decimas. imo
plus dicerē ꝙ ſi hodie locus infidelium rediret
ad fidē ꝙ ipſi īfideles poſſent de iure ꝓpelli ad
ſolōeȝ decimaꝝ etiam p̄teritarū. ar. in. l. iperato
res. p̄al. ꝛ facit i ſili. l. ꝓperit. C. de p̄ſcrip. xxx.
vel xl. anno. q̄zuis eccleſia deberet cū eis miſeri
corditer agere. iux̄ id qd̄ dicit glo. nō. in ſili in. c.
quicūq3. xvi. q. vij. ¶ In glo. i. i ſi. nō. ſi. vult eni
iudeos nō teneri ad decias perſonales q̄ ſoluūt̄
ex lucris perſone. doc. hic dicunt ꝙ q̄zuis non
teneant̄ ſoluere has decias. ɔ̄ſtringuntur tn̄ ad
ſatiſfactionē eius qd̄ eccleſia fuiſſȝ p̄ceptura ab
alio chriſtiano q habitaſſȝ i e⁹ p̄rochia p. c. q̄zto.
p̄al. ꝛ qd̄ ibi nō. Ego ad hoc allego glo. aptā i. c.
tua. j. e. in v̄. p̄textu negcie. vbi dicit ꝙ iudeus p̄
ſtat perſonales decias qn̄q3 ſȝ non oēs. vt i. d. c.
q̄zto. ꝛ iō dicit nō oēs q tm̄mō obligat̄ rōne ſatiſ
factionis dāni ꝛ intereſſe que ſuſtinet eccleſia ex
eo ꝙ iude⁹ habitat i domo chriſtiani. ꝛ crederē
poſſe attētari ꝙ tenēdo pſonales decimas fore
de iure diuino ēt ad eas integre pſoluēdas dice
rem iudeos poſſe cōpelli qm̄ iudei nō pn̄t ſe exi
mere a p̄cepto diuino. nec ob. ꝙ nō audiant diui
na. q2 hoc ē eis iputādū. nō eni deficit p̄ eccleſiā
nā hn̄s obligationē ſub certo mō ſatis vr̄ adim
pleuiſſe modū ſi ꝓ eo nō deficit ſȝ ꝓ aduerſario
vt i. l. iure ciuili. ff. de re. iuris. ꝛ in regula imputa
ri. de regulis iuris. libro ſexto. Simile in chriſti
ano non catholico. nā licet non curet audire di
uina nō p̄ hoc ſequitur ꝙ nō teneatur ſoluere de
cimas perſonales. nec infideles debent eſſe meli
oris conditionis q̄z chriſtiani. nec ex eoruȝ ipro
bitate debent cōmodū ꝯſequi ar. in. l. itaq3 fullo.
ff. de furt. ꝛ i. c. cū qui. de p̄bē. in vi. ſȝ tenēdo ꝙ
pſonales decie ſūt ſoluende de iure poſitiuo tn̄
poſſȝ proceder̄ limitatio doc. q2 nihil ad nos de
his q̄ foris ſunt vt in. c. gaudemus. j. de diuor.
ꝛ ad. c. q̄zto. rn̄de ꝙ ar. a ɔ̄rio ſēſu nō valȝ qn̄ ſur
git abſurditas vt ibi nō. ꝛ i. c. publicano. de elec.
ꝛ cū hoc tēpamēto pōt intelligi glo. i. c. decime.
xvi. q. i. que eſt ɔ̄ria. que pure dixit infideles et
iudeos teneri ad decimas pſonales.

Quamuis

Hoc dic. Deci
me oblationes
vl̄ eccl̄e laicis ꝯcedi n̄ pōt. ꝛ plat⁹ ɔ̄ fa
ciens e puniedus. p̄mo ponit factuȝ rep̄hēſibile
ſecundo penā. ibi ſtatuimus ¶ Nota p̄mo ex

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

tex.ꝙ magis delinquit ꝗ delinquendi auctoꝛita
tem vſurpat.quia vr̄ pertinaciter defendere pec
catum.ad hoc.c.inter dilectos.j.ꝺ exceſ.pla.fac
c.cū quidā ꝺ iureiu.cū ſua mā. ¶ Nō z° ꝙ nul
lus ꝑlatoꝝ pōt laico decimā cōcedere vel obla
tōes.iſta eīꝫ ſunt iuris ſpūalis.cuius laic⁹ non eſt
capax.vt i.c.maſſana.⁊ ſacroſācta.ſ.ꝺ elec.vide
tex.in.c.hāc conſuetudinem.x.q.ij. Et ex h̄ ⁊ ex
tex.iſero epꝫ nō poſſe ꝯcedere dn̄o domus vbi
eſt pictura alicu⁹ ſācti vt de illis oblationibus
diſponat ad libitum. ¶ Nō ibi laico in ſeculo ꝑ
manenti.ar.a cōtrario ſenſu ꝙ laico nō exn̄ti i ſe
culo pōt eccleſia ſeu decima vel oblatio cōcedi
vtputa ſi eſt laicus cōuerſus ⁊ religioſus. ⁊ hoc
admittūt docto.ſi ꝯcedit̄ eccl'ia ruralis ad ſuſtē
tatōeꝫ ipi⁹.vl' pōt itelligi ſm̄ eos i iſtis fratribus
hieroſolymitanis.qb⁹ cōcedūtur eccl'ie ⁊ decie
ꝗꝫuis ꝯceſſio fiat poti⁹ oꝛdini eoꝝ ꝗꝫ ꝑſonis.dꝫ
tn̄ p fratres ſuos clericos vl' alios eccleſias ꝛgē
⁊ gubernare.Et nō.iſtud dcm̄ ꝓ iſtis ſrib⁹ ſācti
Johānis q ſunt laici.tn̄ nō dicūt̄ eē i ſeculo ſed
ꝗſi ꝛligioſi.vt iuſte teneāt eccl'ias ⁊ ꝑcipiāt deci
mas.debēt tn̄ eccl'ias ꝛgere p clericos ⁊ nō p ſe
metipſos.ad h̄.c.ii.⁊ qꝺ ibi nō. ꝺ eta.⁊ quali.
¶ Itē ex dcis doc.nō ꝙ laic⁹ cōuerſ⁹ ē capax iuris
ſpūalis.ꝺ q̄ vide bonā glo.i.c.ex eo.ꝺ elec.li.vi.
⁊ p Inno.⁊ alios doc.i.c.ij.ꝺ iſti.⁊ dic vt ibi nō.
¶ In glo.ij.i fi.nō bene hāc gloſam que quoti
die ſolet allegari. ⁊ maxime nō cā iquātū dic̄ ꝙ
fructus decimaꝝ pn̄t ꝯcedi ex cā laico in tp̄s vi
te ſue.⁊ ex eo ꝙ allegat.c.ij.ꝺ loca. vr̄ velle fruc
t⁹ decimaꝝ poſſe laico locari ſeu vēdi i tp̄s vite
ſue ꝺ q̄ ſaꝫ poſſꝫ dubitari pͥma frōte.qa cōceſſio
ꝗ fit ad tp̄s vite hōis pōt appellari largo mō ꝑ
petua.vt eſt tex. iūcta gl.x.q.ij.ꝑpetua.fac.l.i.ff.
ꝓ ſocio.ſꝫ cōceſſio tanti tp̄is nō pōt fieri ꝺ deci
mis.cū trāſferatur vtile dn̄ium.fac qꝺ dixi poſt
docto.ſ.eo.ad hec.ſꝫ nō reperio hanc glo.ꝑ ali
quē moꝛderi.poſſet eā ſaluando dici ꝙ ꝓpt̄ du
biū tp̄is cū poſſet decedē laic⁹ ifra modicū tp̄s
nō videat̄ cōceſſio ꝑpetua ſꝫ poti⁹ tp̄alis.hoc tn̄
verum eſt ꝙ ſine auctoꝛitate ſuperioꝛis nō pote
rit ad tātū tp̄s ꝯcedi.cle.i.ꝺ re.eccle.n̄ alie.⁊ viꝺ
qꝺ nō.i.c.veniēs ꝺ tranſac. ¶ In glo. ſi.i fi.alij
exponūt ſuſpendat̄.i.excōicet̄.⁊ h̄ ſm̄ Jo.an.ſi
ꝑlatus intendebat cōferre laico ius ſpūale. Ego
credo poſſe dici ꝙ ꝺ rigoꝛe poſſit iſte deponi et
excōicari donec emēdauerit. vt pͥma pena ſit ꝑ
petua.ſcꝺa tp̄alis.⁊ ſic illa dictio donec pōt ꝛfer
ri ad excōicatōem. hoc ꝓbo per ſimile.xij.q.ij.
monem⁹.vbi pꝫ ꝙ ꝑlatus alienās indebite rem
eccl'ie.dꝫ deponi ⁊ excōicari donec eccl'iam red
diderit indēnem.facit.c.ſi quis pͥſbiteroꝝ.⁊ qꝺ
ibi nō.ſ.ꝺ re.eccle.nō alie.⁊ hoc vr̄ ſonare vbuꝫ
ſuſpēdat̄ poſitū i tex.⁊ ita credo dicēdū eſſe i ca
ſu pꝛeſenti. Abbas.

Cum ſint Stat̄ ꝯſuetu
dini an coloꝛ⁹
ſoluat decimā eccl'ie i cu⁹ ꝑochia ſita
ſūt ꝑdia.an eccl'ia vbi audit diuīa ⁊ ꝑcipit eccle
ſiaſtica ſacramn̄ta.h̄ dic̄.ꝓ ponit̄ cōſultatio.ſcꝺo
rn̄ſio.ibi ſane. ¶ Nō p̄ ꝙ auctoꝛitates ſcōꝝ pa
trū valēt multū ēt i deciſionib⁹ cāꝝ.ꝗꝫuis n̄ ſue
rit romani pontifices.fac ad hoc c. cū aplica.de
his q̄ fi.a ꝑla.cū ſi.⁊ vide qꝺ le. ⁊ nō.xx.di. i ſū.
⁊ i.c.i. ¶ Scꝺo nō ꝙ vbi dat̄ opionū cōflictus
difficile ē ꝓferre ſniaꝫ.⁊ i hoc caſu recurrēdum
ē ad cōſuetudinē loci.nam cōſuetudo interꝑtat̄
legē dubiā.vt i.c.cū dilect⁹.ꝺ ꝯſue.⁊ l.mīme ⁊ l.
ſi de iterpꝛetatōe.ff.ꝺ legi.h̄ veꝝ qn̄ opi.hic inde
ſūt ꝓbabiles.al's aūt pōt quis ſeq opi.ſingularē
ꝯtēnendo cōem.vt nō.dic̄ Johan.an.i.c.i.ꝺ con
ſti.vbi ſing.dic̄ ꝙ ſi cōis opi.ē euidēter falſa.vel
pōt cōuinci rōe ꝓbabili.pōt iudex eam cōtēnēr
ꝓ hoc adduco tex.nō.i.l.i.C.de vete.iu.enu.vbi
dr̄ ꝙ ex multitudine auctoꝝ non opoꝛtet nos iu
dicare.qa ſepe ſnia vni⁹ etiam deterioꝛis poteſt
plures ⁊ melioꝛes i aliq̄ ꝑte ſuperare. ¶ Nō
i vbo ⁊ attēdēdum.ꝙ i re dubia recurrēdum ē
ad rōes nāles. Nā deficiēte iure ſcripto debē⁹
recurrere ad rōem naturalē.vt eſt tex.cū gl. i.c.
cōſuetudo.i.di.⁊ i.l.ſcire.§.ſufficit.ff.ꝺ excu.tu.
Nō.Jo.an.i.c.paſtoꝛalis ꝺ fide iſtru. fac.c.z°
requiris i fi.ſ.de appel. ¶ Oppo.ꝯ tex.vr̄ enim
ꝙ hec qꝺ non fuerit difficilis ꝓut papa aſſerit.
nā i plurib⁹ iurib⁹ ſancitū eſt.vt decie ꝑdiales ꝺ
beant̄ eccl'ie vbi ſūt ꝑdia.ꝑſonales vero eccleſie
vbi qs ꝑcipit diuina.vt i.c.ſi.ſ.ꝺ ꝑochi.xvi.q.i.
c.queſti.⁊ c.ſi qs laic⁹. So.ꝓpt̄ hec ꝯria glo.ij.
dic̄ ꝙ facile erat ſoluē hāc qōeꝫ ꝓpoſitā.ſꝫ certe
gl.loquit̄ ꝯ tex.cū tex.dicat ꝙ n̄ erat facile dare
rn̄ſum.iꝺ dicit Jo.an.ꝙ gl.⁊ ſequaces nō vide
runt dubium qōnis.nam cōtentio oꝛiebat̄ ſup
parte coloni.nā ſi iudicat̄ ꝓ eccleſia ꝑdiali frau
dat̄ eccl'ia ꝑochialis.q̄ dꝫ hr̄e decimā eoꝝ que
lucrat̄ ſu⁹ ꝑochian⁹.vt i dcō.c.queſti. ⁊ ibi tex.
ꝓpꝛie loquit̄ i colono.naꝫ pars coloni accedit
ſibi rōe operaꝝ ⁊ nō rōe terre.cū non ſit ſua. Si
vō iudicat̄ ꝓ eccl'ia ꝑochiali ſequitur dimīu
tio iuris eccl'ie ꝑdialis.nā iure diſponēte dꝫ habē
decimā oīuꝫ frugū q̄ colligūtur infra ſuā ꝑochi
am.vt i.c.tua.j.eo.⁊ c.ſi.de ꝑochi.vn̄ ꝓpter co
lonū alienum non dꝫ eccl'ia ꝑuari ſuo iure. ar.
i.l.qꝺ nr̄m ē.ff.de re.iuris. Et ꝓpter has difficul
tates ⁊ ſiles papa non immerito dixit hic nō eē
facile dare certum rn̄ſum ſed recurrendum ad
cōſuetudinē. Ipſe vō Jo.an.ceſſante conſuetu
dine dic̄ ꝙ p̄ debet̄ decīa eccl'ie ꝑdiali ſine dedu
ctōe ſūptuū. vt i.c.tua.ij.j.eo.ꝺ rſiduo tāꝗꝫ ꝺ lu
cro debet̄ decīa eccl'ie ꝑochiali detractꝭ pa⁹ ex
penſis que detrahūtur regulariter in decimis ꝑ
ſonalib⁹.vt i.c.paſtoꝛalis.j.eo.adducit ſile.nam
ſi qs donat aduocato oēs fruct⁹ alicu⁹ agri.p⁹
ſoluet ille decimā eccl'ie ꝑdiali.⁊ reſiduū tanꝗꝫ
de lucro puro ſoluet decimam eccl'ie ꝑochiali
Ad idem qꝺ nō.Hoſti.in.c.a nobis.j.eo.vbi di
cit ꝙ ſi ruſtic⁹ ex aceruo non decimato donꝫ mi
hi.x.coꝛbes frumēti debeo prius ſoluere eccle
ſie pꝛediali decimam.⁊ de reſiduo eccl'ie ꝑochi
ali. Poſtmodū iꝺ Jo.an.ꝛcitat Inno.⁊ Hoſti.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

in.c.tua.j.e.tenuiſſe ꝯtrū.ſ.reſpcū ꝑme deciſiõis
diſtinguit.n.ibi vtrū colonus colat prediū in alie
na ꝑrochia tanꝙ̃ partiarius. ita ꝙ ſi nihil naſcit
nihil eſt ꝑcepturus.aut colit nūmis ſeu pro certꝭ
mẽſuris frugū ꝑcipiẽdis oĩno ſiue naſcãtur ibi
fructꝰ ſiue nõ.vt in ꝑ cãu colonus ſoluat vnam
decimã tm̃.ſ.eccleſie ꝑdiali.qꝛ porꝛõ ſua cū ſub
mittat fortune ⁊ dei miſericordie potiꝰ ẽ in fru
ctu ꝙ̃ȝ i lucro.nã abſurdū vr̃ ꝙ is ad quem ex de
bito ꝑueniūt fructus teneat duas decimas ſol
uere.ſȝ i 2ᵒ. cãu cū colonꝰ ñ ẽ ꝑtiariꝰ decia debe
tur eccl̃ie ꝑrochiali.nã ꝑ hoc ñ defraudat eccl̃ia
ꝑdialis cū ꝯſequat ꝑiꝰ integrã decimã.qꝛ colo
no hoc cãu ſoluat vel in nūmis vel i fructibꝰ pri
us deciatis.⁊ dicit Jo.an.ꝙ licet ſua opi.videa
tur conſona iuri ⁊ eqtati.tm̃ qꝛ de ſcõ nõ ꝯſerua
tur ſatis põt teneri ſȝ eū opi. Jnn.⁊ Hoſti.quã
vr̃ apte ſequi h̃ do.an.hñs ꝓ abſurdo ꝙ colonꝰ
teneat ſoluere decias duas.idẽ dicit Vde.cuȝ li
mitatione.nã dicit ꝙ ſi cã lucri qs cõducit aliena
predia dȝ prius ſoluere decimã ꝑdialeȝ ⁊ deum
de reſiduo detractis expenſis dȝ ſoluere deciaȝ
perſonalẽ.arg.c.paſtoralis.j.eo.Mihi vidꝛ ꝙ
opi.Jo.an.nullo mõ ſit conſona iuri vel equita
ti.ꝑ qꝛ de iure diuino ſolū ꝑcipit vna decima ex
frugibus terre.vt dixi.s.ſuper rubrica. Jtẽ iſte
tex.nõ facit difficultatẽ niſi reſpcū alteriꝰ eccl̃e.
nã dubiuȝ dūtaxat erat an ꝑdiali an perrochiali
debeat. ⁊ difficultas oriebatur ex variis opini
onibus ſcõrum patrū.ſȝ nulla repitur auctas q̃
hoc cãn ſẽtiat colonū dẽbere ſoluer duas decias
⁊ aliq patres ſenſerūt ꝓ eccleſia ꝑrochiali aliqui
ꝓ ꝑdiali.vt in iuribꝰ hic allegatis in glo. Jtem
inſpecto iure diuino ꝙ decima ſoluebat tribui
leuitice nõ erat aliqua difficultas.naȝ ſatis fuiſſȝ
colonū ſoluere illis leuitis.ſȝ difficultas fuit or
ta ex diſpoſitiõe iurꝭ humani quo fuit ſancitum
vt ꝑdiales deberẽt eccl̃e ꝑdiali ꝑſonales ꝑrochi
ali.que qdẽ diſpõ non dȝ magis onerare iſtum
colonū ꝙ̃ȝ ſit obligatus ex diſpoſitione diuina.
ideo ꝓ fundamẽto ꝯclude ꝙ is ad quẽ fructꝰ vł
certa ps ꝓuenit ex debito ſolū artat ad vnicam
decimã.ſȝ reſtat videre ꝓpter diſpoſitionẽ iuris
poſitiui cui dẽbeat ⁊ in hoc ſequor opi.gl. iſtius
Jnn.⁊ Hoſti.vt dẽbeat eccl̃ie ꝑdiali moueor qꝛ
vbi certa res ꝑticipat de diuerſis naturis ſeu q̃li
tatibus attribuẽda eſt illi ad quã magis accidit
ſicut dicimꝰ i hermafrodito.l.q̃rit.ff.de ſta.ho.
⁊.iiij.q.iij.hermafrodito.ad idez qd̃ nõ.glo.nr̃.
i.l.i.ff.de ſupficie. ⁊ bar.in.l.cotem ferro.§.qui
maximos.ff.de publi.ſed in cãu nr̃o hec decia
multo magis accidit ad ꝑdialẽ ꝙ̃ȝ ad ꝑſonalem.
ꝓbo apertiſſime per.c.ad decias.de reſti.ſpo.li.
vi.vbi dr̃ ꝙ de iure cõi nemo põt capere deciam
i ꝑrochia alteriꝰ eccl̃e.ſed integra decia ſpectat
ad illã eccleſiã. ſcdõ ⁊ fortius i oneribꝰ realibꝰ
nõ inſpicimus cultorẽ ſȝ poſſeſſorẽ. ⁊ locū vbi
ſunt ſite res.vt in.l forma.ff.de cenſi.⁊ in.l. imꝑ
atores.ff.de publica.⁊ in.c. de terris.s.eo. ergo
ꝑſona coloni nõ hȝ imutare onus reale.nec ob.

ſi dicat ꝙ eccleſia ꝑrochialis fraudabit i opibꝰ
iſtius qꝛ dico nullã eſſe fraudẽ.nã colonus tene
tur ſoluere deo ⁊ eccleſie loco dei.vñ ſatis eſt ꝙ
ſoluitur eccleſie de qua iura magis ſenſerūt. nec
multū refert q̃ eccleſia hẽat cū oẽs cẽſeãtur vna
eccl̃ia vl̃is.xxiij.q.i.c.loquit.⁊ hanc opi.tenerẽ
ẽt in eo qui cã lucri cõducit ꝑdia aliena. nã cum
oẽs fructus ꝑtineant ex debito ad eū ⁊ ſubmiſit
ſe fortune ⁊ miſericordie dei.ſatis ẽ ꝙ ſoluat de
ciam ex oĩbus frugibus ad eum ꝑuenientibus.
nam quiſque ſeminat cauſa lucri.alꝛ ſequeret
ꝙ dñs fundi q propriis manibus illuȝ colit tenẽ
tur ſoluere duas decimas.qd̃ eſt ꝯ mẽtẽ iuris di
uini ⁊ humani. ¶ Jn glo.iij.ibi ſit preſcripta ⁊
aduerte.nam licet doc.ſimplr̃ tranſeant tm̃ gl.nõ
eſt vera quo ad cãuȝ iſtius.c.licet vã ſm intelle
ctum ſuū.nam gl.precedẽs habuit pro cõſtati ꝙ
iſta decima de iure cõi eſſet debita eccleſie ꝑdi
ali.⁊ iõ conſuetudo ꝯtria tãq̃ȝ ꝯ ius deberet eſſe
preſcripta.ſ.tpe.xl.annorū.vt i.c.fi. de cõſue.ſȝ
hoc fundamẽtū glo.eſt falſum vt patȝ ex ꝑdictꝭ
qꝛ nullo iure ille caꝰ repitur deciſus.vt dr̃ i tex.
ad idem.c.ad aplice.j.e.iõ cõſuetudo in cãu diſ
ponẽs nõ eſt ꝯ ſed ꝑter ius.q̃re ſufficit tꝑs.x.an
norū vt dicit gl.nõ.i.c.fi.de cõſue.li.vi.⁊ nõ Jo.
an.in ſũi.in.c.certificari.s.de ſepul. in varietate
portionis debebit eꝑo vel eccleſie ꝑrochiali.pro
hoc dcm̃.c.ad aplice.in fi.vbi ſolū requiritur cõ
ſuetudo diu obtẽta ⁊ nõ preſcripta.nã tꝑs.x.an.
eſt diuturnū.vt i.l.de qbꝰ.⁊ ꝙ ibi nõ.ff. de legi.⁊
i.l.i.⁊.ij .C.de ſerui.⁊ aqua.⁊ C.de ꝑſcrip.lon.
temp.in ru.⁊ nigro ¶ Jn glo.fi. nõ tria ex iſta
glo. ꝑ ꝙ iura eꝑalia vel parrochialia pñt cum ti
tulo preſcribi per alium eꝑm ſeu preſbꝛm licet
ſint hec iura infra limites.⁊ vid̃ circa hoc qd̃ lati
us dixi i.c.fi.s.de pro. ¶ Scdõ nõ ꝙ ſicut limes
eꝑatuū ſeu ꝑrochiaꝝ nõ põt ꝑſcribi ita nec iura
adherentia limiti ne ex hoc oriatur cõfuſio limi
tum ⁊ hoc tenebis mẽti. ¶ Tertio nõ glo. ꝓ ſi
gnificato huiꝰ v.difficile.nam qñq3 importat dif
ficultatẽ qñq3 ipoſſibilitateȝ ſed ex ꝓprio ſignifi
cato vr̃ iportare difficultatem ſicut dictio vix.vt
ꝓbatur in.c.ij.de cogna.ſpi.li.vi.⁊ vide ex .cuȝ
gl.ſup.v.vix in.c.ij.de cogna.ſpi.li.vi. ⁊ vide qd̃
k.⁊ nõ.in.c.principatus.i.q.i.in glo.

PRohibemus

Nõ põt laicus trãſferre deciaȝ i aliū laicū ẽt ſi
eſt titulo illã poſſideat.h.d.cuȝ glo.ꝑ ponit ꝓhi
bitio.ſcdõ pena.ibi ſiqs. ¶ Nõ ꝑ ꝙ laici dicunt
decimas detinere cū ꝑiculo ſuaꝝ aĩaꝝ.⁊ ſi tex.in
telligitur de poſſeſſoribus ſeu detinẽtibꝰ ſine ti
tulo.tūc clarū ẽ ꝙ peccãt mortaliter.qꝛ occupãt
bona eccleſie.ſi aūt intelligit de detinentibus in
feudū ab antiquo.iux̃ nõ.in.c. q̃ȝuis.s. eo. tunc
dic ꝙ detinẽt cū ꝑiculo nõ tm̃ cū aperto peccato.
ſed periculū vr̃ iminere.qꝛ timendum eſt ne deꝰ
ꝓuocetur cū ex neceſſitate illa conceſſio fuit eis
facta.ad idem.c.cum apoſtolica.s.de his q̃ fi. a
prela.vbi laici dicunt male detinere licȝ recipiãt

in feudū. Secūdo nō ibi aliquo mō q̄ oīs trāſ
latōis mod⁹ ē laicis īhibit⁹. vñ nō pōt dare nec
vēdē nec pmutare nec īfeudare. nec ſimiles ꝯct⁹
decimaꝝ trāſlatinos facē. ¶ Jn glo. ij. ibi ſatis
vr̄ nō. gl. vult eīʒ q̄ laic⁹ hñs decimā ī feudū ab
antiquo poſſit illā īfeudare alteri laico de aucto
ritate epī. ſʒ ꝯriū cōiter ſentiūt h̄ doc. ⁊ veri⁹. ꝑ p
iſtū tex. q̄ īdiſtincte hāc trāſlatōem ꝓhibet. ⁊ ſa
cit. c. ꝙuis. ſ. eo. ⁊ c. fi. j. eo. ⁊ vr̄ apte ꝓbari i. c.
cū ap̄lica. ſ. de his q̄ fi. a p̄la. nā ibi ſp̄ale pōit̄ vt
de auctoritate epī poſſit cōcedere alteri eccleſie
quia ñ multū ītert q̄ ecclia hēat dūmō extirpet̄
a laico. que rō oīno ceſſat cū vult cōcedere alte-
ri laico. nā hoc poſſet tēdere ī magnū preiudici-
um ecclie cui debet̄. nā p morē iſti⁹ ſine filijs d̄
uolueret̄ ad eccliam. vt i. c. ij. de feu. ſʒ p cōceſ
ſionē alteri laico factā q̄ forte habeat filios īpe
diret̄ h⁹mōi deuolutio. Abbas.

Ad apoſtolice

De
cime
pſonales debēt̄ ecclie prochiali. p̄dia-
les p̄diali. niſi aliud hēat ꝯſuetudo. ſic ſūmāt do
cto. cōīt̄ hec ſūmatio ñ ꝯgruit tex. ī v̄. ſup. q̄ pōit
caſū. c. cū ſint hoīes. ſ. eo. ⁊ iō ſic ſūmo. Decima
pſonalis debet̄ ecclie vbi qs ꝑcipit ſacramēta. lʒ
alibi lucrū ꝯtigerit. ī p̄diali vō ſtat̄ cōſuetudini.
ſi ī aliena prochia colon⁹ p̄diū coluit. h̄ dic. cōis
diuiſio. ſcd̄a pars ibi noueris. ¶ Nō ꝑ q̄ ī libe
ra volūtate laicoꝝ ē trāſferre ſe de vna prochia
ī aliā. vl̄ de vno ep̄atu ī aliū. ⁊ p trāſlatōem exi-
mūt ſe a iurib⁹ ſp̄ualib⁹ ī qb⁹ p̄ori ecclie erāt ob
ligati. ꝯcordat. c. fi. ſ. d̄ pro. ⁊ dic vt ibi dixi.
Secūdo nō regulā q̄ decie pſonales debentur
eccl̄ie vbi qs ꝑcepit eccleſiaſtica ſacramēta. ſup-
ple ⁊ audit diuīa. q̄a ex h̄ duplici reſpcū ſoluunt̄
decie pſonales. ꝑ h̄. c. ij. d̄ ſepul. li. vi. ⁊ qd̄ dixi ī
in. d. c. fi. ⁊ vr̄ velle iſte tex. illud qd̄ dictū eſt pro
cedē. ēt ſi alibi cōtigit lucrū qd̄ clari⁹ tʒ Jnno.
in. c. ij. ſ. eo. ¶ Ultio nō q̄ ſi quis excolit p̄diū
in aliena prochia. nō eſt apte iure deciſū cui par-
rochie decia debeat̄. ⁊ iō recurrēdū eſt ad ꝯſue
tudinē. de quo plenius dictū fuit i. c. cū ſint. ſ. e.
Et ex hoc ⁊ ex tex nō q̄ ī ſolutōe decimaꝝ atten
dēda eſt cōſuetudo. qd̄ limitāt doc. rēſpectu ec-
cleſiaꝝ nā valet cōſuetudo vni adimens ⁊ alteri
cōferens q̄a nō eſt magna vis que eccleſia hēat
ſʒ q̄ ad retētōeʒ ipoꝝ laicoꝝ nō valet ꝯſuetudo
ſm docto. hic. qd̄ an ſit veꝝ indiſtīcte dicā i. c. in
aliquib⁹. j. eo. vbi. meli⁹ mā cadit. Sʒ quero cir
ca lr̄aʒ. qd ſi ñ apparʒ de cōſuetudie. dic Jnno.
q̄ p̄diales debēt̄ ecclie baptiſmali. pſonales ve-
ro capell̄. xvi. q. i. decias. ſʒ certe h̄ dcm̄ nō attin
git dubiū decretal̄. q̄a tex. hic format q̄ōeʒ in eo
q̄ ex̄ ſuaʒ eccliam coluit agꝝ. vñ p oīa ē dicēdum
ī caſu iſt⁹. c. vt dcm̄ fuit i. c. cū ſint. ſ. eo. Nō tñ
dcm̄ Jnno. ī alio q̄ten⁹ vult decias p̄diales pti-
nere ad eccliam baptiſmalē. ⁊ ſic ad plebē. ñ aūt
ad capellas fūdatas circa plebē. ſʒ tu dic latius
vt dicā i. c. cū ꝯtigat. j. eodē. nā h̄ dcm̄ Jnno. ſim
pliciē nō tenet̄. ſi ponim⁹ capellas hr̄e prochiaſ
diſtictas. ⁊ p̄dia fore ſita īfra prochias capellaꝝ
¶ Jn glo. ij. ibi. equū ē vt diuidat̄. nō glo. ⁊ fac̄
c. cū quis. ij. r̄ñſo. de ſepul. li. vi. ⁊ in fi. glo. nō et
aduerte q̄ clare nō ꝑcipio qd glo. velit cum dic̄
q̄ ſi aliq̄ iacēt ī vna prochia. ⁊ hñt larē ī alia. dʒ fi
eri diuiſio pſonaliū decimaꝝ ⁊ oblationū. nam
ſi glo. intelligit de his qui iacēt ī vna eccleſia. pu
ta tāq̄ʒ artifices ⁊ mercatores. tñ ꝑcipiūt diuina
ī eccleſia domicilij. tūc gl. nō hñ dic. imo vr̄ caſ⁹
ꝯ i. c. queſti. xvi. q. i. ſʒ ſi gl. ītelligit q̄ iſti iacēt in
aliena prochia ꝑcipiētes ēt diuina. tūc gl. poſſet
ſaluari. ītelligēdo tñ q̄ licite deſerāt ꝓpriā ecclīā
puto q̄a hñt duo domicilia. ⁊ ī vtroq̄ʒ p̄it ſe col
locāt. ⁊ p̄iter ibi audiūt diuīa. tūc equū ē illaʒ di
uiſionē fieri. ar. i. d. c. cum quis. al̄s autē decime
pſonales ⁊ oblatōes debēt fieri eccleſie prochia
li. vt i. d. c. queſti. ⁊ hic. Abbas.

Ex parte

De oī fructu p̄dij
ſoluēde ſunt decie
p̄ma ps ponit querelā. ſcd̄a dat iudicē
ibi. mādam⁹. ¶ Nō ꝑ q̄ appellatōe agricultoꝝ
ꝯphēdit̄ ēt hortulan⁹. Jtē nō q̄ lʒ ex vino vl̄ ex
frumēto ſemel ī anno decima ſoluatur. nō tñ p
hoc iponit̄ forma vt d̄ oībus que ꝑcipiūt̄ ex eo
dem agro ſemel decima ſoluat̄ ī anno. ſed quo
tiens fructus ī anno ꝑcipiunt̄. totiens decima ē
ſoluēda. ⁊ ſi diuerſa ſemina ſpargunt̄ in eodem
agro ex fructib⁹ omniū ſoluenda eſt decia.
Ultimo nō ibi. abſq̄ʒ diminutōe q̄ decima man
datur hic ſolui abſq̄ʒ diminutōe p cenſurā eccle
ſiaſticam. Ex quo infert̄ q̄ non ſolum eſt morta
le peccatum nō ſoluere. ſed etiā cum diminutio
ne ſoluere ſm Jo. an. ⁊ facit tex. in. c. j. ꝑxi. in fi.
⁊ hoc veꝝ eſt vbi petuntur. Nunquid autem ꝓ
cedat hoc hodie cum ſacerdotes non petant in
tegrā decimam. nec etiam de omnibus fructib⁹
eam petunt. Dic vt dicam in. c. in aliquibus. j. e.
¶ Sed quero. nūquid ruſticus teneatur d̄fer
re decimam vſq̄ʒ ad eccleſiam. an vero rector te
neatur ſuis expenſis colligere. Docto. hic tenēt
cōiter ruſticū artari ad deferēdum expenſis ſu
is. p. c. reuertimini. xvi. q. i. vbi innuitur q̄ de iure
diuino decime ſunt deferende in horreū ecclie
ſue. ad idē tex. xvi. q. vij. c. i. ⁊ vtrobiq̄ʒ hoc tʒ gl.
quod nota. ¶ Secundo queritur. nunquid re
ctor eccleſie poſſit facere īterdici colono ne fru
ct⁹ colligat ſeu ex fundo remittat eo vel ei⁹ nun
cio non preſente. Spe. eo. titu. ad fi. tenet q̄ ſic
⁊ idem Guil. naſo. dicens ſic ſe conſuluiſſe. ⁊ cōi
ter ſequuntur doc. mouetur primo. ar. l. ij. C. qñ
⁊ qui. quar. parſ de. li. x. dum dicit ibi tex. ſub cō
ſpectu curialiuʒ ⁊c̄. ad idem. l. ſi ſuſpecta. ff. de
inoffi. teſta. vbi dicitur q̄ legatarius poteſt aſſi
ſtere heredi in iudicio litiganti ſuper validitate
teſtamenti. pro intereſſe ipſius legatarij. Jtem
cum eccleſia habet ius in fructibus. vt in. c. tua
j. eo. ⁊ fructus pendentes ſunt pars fundi. vt in
l. fructus pendentes. ff. de d̄ rei uēdi. videtur q̄
eccleſia hēat ius per cōſequentiā ī fūdo. ⁊ q̄q̄d
ſit reſpectu fundi. tñ reſpcū fructuū ſat̄ probabi

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

liſ poſt teneri ꝙ etiã añq̃ʒ ſint collati ptineãt ad
eccleſiã loquoꝛ de decia pte fructuũ ꝓ indiuiſo.
ꝓ hoc bo.tex.in.c.tua .ĩ.c.vbi dr̃ ꝙ deus aſſe
ruit decimas eſſe ſuas.ſed hoc pronomẽ ſuum
nõt dñium vñ cõpetit rei uẽdicatio.vt i.l.quint⁹
ff.de au.ꝛ ar.lega.ꝛ i.c.quo iure. viij.di.vide ẽt
bo.tex.in.c.decime.xvi.q.i.vbi dr̃ ꝙ non ſoluẽs
decimã detinet alienum. ꝛ ex his verbis glo. ibi
colligit qδ.ſ.dixi.ꝛ vide aliam bo. glo.in.c. mo
deramie.ea.cã .ꝛ .q.ꝛ per Jo.an.in addi. Spe.
loco pꝛealle.vbi ſequitur dcm̃ Spe.pꝛealle.niſi
conſuetudo ſit in oppoſitum.fatet tñ non vale
re cõſuetudinẽ que dat cãm ſurripiendi alienuʒ.
c.ex parte. .de conſuetudine. Abbas.

NOn eſt. Decime pdiales ſol
uẽde ſunt expenſis
non deductis.h.d.ꝑ ponit exoꝛdiũ. ſe
cũdo narratio. ibi reuera.ʒ. ↄclu°.ibi volum⁹.
¶ ꝑ nõ ex iſto tex.in pn̄.iuncto.c.cũ nõ ſit.ĩ.c.ꝙ
i fructib⁹ ꝓuenientib⁹ ex terra lõge magis opa
tur dei miſericoꝛdia q̃ʒ hõis idustria.nã ſmen
moꝛtificat ꝛ dei diſpoſitõe reuiuiſcit plurimum
fructũ afferẽdo.ꝛ hoc reſpcũ ſegeteſ pñt dici fru
ctus nãles poti⁹ q̃ʒ idustriales.ꝛ h vr̃ veriſſimũ
habito reſpcũ ad mãʒ nr̃am .ſ. reſpectu ſolonis
decimarũ.ſʒ alia cõſideratione tales fruct⁹ dicũ
tur idustriales.ſ.quo ad hoc vt bonefide poſſeſ
ſoꝛ faciat fructus ſuos.vt eſt glo.in.c.grauis.de
reſti.ſpo.ꝛ in.l.ex diuerſo.ff. de rei vendi . nam
ꝓpter culturaʒ maximã ius voluit iſtos fruct⁹
dari bonefidei poſſeſſoꝛi. ſʒ in cãu nr̃o hr̃ reſpe
ctus ad diſpõem diuinã ex cuius miſericoꝛdia
fructus ꝓueniũt. ¶ 2°. nõ ibi de oibus bon s.ꝙ
nõ ſolũ de numeratis hic i tex.eſt decima ſoluẽ
da.ſʒ generaliter de oibus bonis que fidelis hõ
acquirit.vt in.c.ꝑx.an aũt hoc procedat i bonis
imob libus.vt ſi donatur tibi domuſ vl̃ legatur.
ꝛ quid de mobilib⁹.aliquid hic tractauit Inno.
vide plenius ꝑ glo.xvi.i.c.decime.ꝛ in.c.tua.ij.ĩ
c.vbi dicã. ¶ Nõ ibi de militia ꝙ etiã de militia
ſoluenda eſt decima ꝛ dic de militia.i. ſtipendio
qδ datur militibus ſeu iſtis ſtipendiarijs.qꝛ hoc
eſt lucrũ perſonale de quo decima ſoluit vt i.c.
ſe.ꝛ in.c.decie pdicto.qδ intelligũt doc.q̃ſi velit
dicere ꝙ iſti ſtipendiarij in bello iniuſto exñtes
illicite recipiunt ſtipendiũ.iδ eccleſia non debet
recipere decimã talium.ꝛ generaliter an de illici
te acquiſitiſ ſit ſoluenda decima.dicitur.ĩ.c.ꝑxi.
¶ Nõ ibi de venatione ꝙ de feris in venatio
ne captis ſoluenda eſt decima.ꝛ eadem ratione
idem dicendũ in aucupatione ꝛ piſcatione. Sʒ
querũt h doc.ꝛ pncipaliter Inno.vtrũ decia ta
liuʒ ſit cenſenda pdialis aut pſonalis.qδ ẽ q̃rere
vtꝝ debeat eccleſie pſonali vbi quis audit diui
na.an eccleſie in cuius pꝛochia iſta fuerũt capta
ꝓ eccleſia pdiali facit qꝛ hec aĩalia bñficõ terre
nutriũtur.vñ ſic decidit in animalib⁹ domeſtic̃.
vt ibi dbeat decia vbi paſcũtur.vt nõ.gl. ſ.c. ad
apoſtolice.eadẽ rõne idẽ vr̃ dicendũ in iſtis ali
is aĩalibus feris. In ↄ̃riũ ꝓ eccleſia pꝛochiali fa
cit q̃ñ iſta capiũtur opa ꝛ induſtria hõis g°ꝛc.v
o.c.ad apoſtolice. Inno. ponit hic duas opi. ꝑ
ma cui vr̃ ipe inherere vt diſtinguam⁹ vtruʒ hec
ſunt incluſa in certo loco.vtputa aues in colũba
rio.piſceſ in ſtagno.aĩalia i aliqua foꝛeſta.aut ve
ro ſunt in libertate propꝛia non circuncluſa ali
quo loco.ꝑ cãu decima eſt cenſenda pdialis. 2°.
pſonalis.ꝛ idẽ vr̃ ſentire idem Inno.in.c.cõmiſ
ſũ.ſ.e.alia opi.quã refert ẽ ꝙ indiſtincte taliſ de
cia ſit cenſenda pſonalis.qꝛ ex induſtria homi
nis fuerũt capta ꝛ certo loco recluſa. Hoſtiẽ.di
cit ꝙ pōt dici talis decia mixta . aliter non decla
rat.do.An.dicit ꝙ ſi hoſti.intellexit ꝙ de valore
ante recluſionẽ decima ſit pſonalis . ſʒ de valore
poſt recluſionẽ decima ſit pdialis vr̃ optie dixiſ
ſe ꝛ credo ꝙ h ſẽtit Hoſti.duʒ decidit aliaʒ que
ſtionem quaſi in huiuſmodi terris. ꝛ hec opio
media ſatis mihi placet. Abbas

EX tranſmiſſa. De red
ditib⁹ molẽdini ad ventũ ſoluẽde ſũt
decime.h.d.ꝑ ponit deciſã querl̃ã.2° dat indiceʒ
ibi qꝛ vbi pmittit generalẽ rõnẽ.ex qua infert cõ
cluſionẽ ibi mandam⁹. ꝛ potuit eẽ rõ dubitãdi
i iſto tex. qꝛ vẽti nõ naſcũtur i loco nec videtur
moueri ex dei bñficio.iδ videbaſ ꝙ decia ex ta
li molẽdino ad vẽtũ ñ eſſet ſoluẽda.ſʒ ↄ̃riũ deci
ditur qꝛ et mare ꝛ vẽti obediũt dño Math.viij.
Itẽ qꝛ terra i q̃ ẽ tale molendinũ ↄſtructũ ſubia
ceſ oneri decimaꝝ.vñ ſic eccleſia ex tali terra pci
pet fruct⁹ ſi colẽtur ita dʒ ↄſeq de r̃dditib⁹ edifi
cij ibi coſtructi.ꝓ hoc.c.ↄmiſſũ.ſ.c. ¶ Nõ ꝑ re
gulã ꝙ nõ ſolũ de frugib⁹ terre ẽ decima ſoluen
da.vt i.c.i.ſ.e.ſʒ ẽt de oibus q̃ licite qs pōt acq
rere ꝛ ſupple ſm Jo.an.ꝛ de ſcõ acqrit hãc ſup
pletionẽ.forte fecit qꝛ ñ ſufficit quẽ potuiſſe acq
rẽ niſi de ſcõ acquiſiuerit. Ex quo iſertur ꝙ non
pōt qs cõpelli ad acqrẽdũ vt decimã ſoluat. ſic
dr̃ in ſili ꝙ ñ dr̃ fraudere creditoꝛes q potuit ſʒ
noluit acqrere.l.q aũt.ff.de his que in frau.cre.
nã deus ſolũ mãdauit decias ſolui de acqſitis et
nõ de acqrendis.ꝛ ꝑ hoc pōt ſolui ↄ̃riuʒ qδ pōt
foꝛmari de tutoꝛe ꝛ plato q tenẽtur pupillo ꝛ ec
cleſie ſi potuerũt acqrere ꝛ nõ acqſiuerũt.vt nõ.
xij.q.iiij.c.ij.l.qcqd C.ar.tutele.nã rõne officij
ſuſcepti illi tenẽtur acqrere.ſʒ hic nõ tenẽtur ac
qrere eccleſie.ſʒ tñ ſoluere eccleſie ſi acquiſiue
rit. ¶ In gl.i.v°.licite acquiſitis.i. ſi.nõ bñ iſtaʒ
gl.nã quotidie ad eam ſit remiſſio cuʒ querim⁹.
nunquid de illicite acquiſitis ſit ſoluenda dcima
vl̃ elemoſyna poſſit fieri.ꝛ vt hẽas glo . clarius
dic diuidendo ꝙ pꝛimo allegat pꝛo ꝛ ↄ̃ vſq̃ʒ ad
v°.quidam. ꝛ ibi pꝛo ſolutione ponit duas opi.
ſecũda ibi alij.ꝛ huic ſecũde inheret.cuius menſ
eſt ꝙ ſi turpitudo impedit tranſlationem dñij
uel ſaltem pꝛeſtat cãm repetẽdi non debet inde
dcima ſolui nec elemoſyna fieri.exemplũ in fu
re.nam dominium non transfertur in eum. Iteʒ
in vſurario nam licet in eum transferatur domi
nium tñ ↄpetit repetitio.c.debitoꝛes. de uſur.

Si vero dñium trāſfert. ⁊ repetitio nō cōpetit tūc inde pōt fieri elemoſyna ⁊ decia ſolui exēplū in meretrice ⁊ hiſtrione. ſed reſpectu decie gl. vr̄ velle ꝙ lȝ iſti teneāť ſoluere. eccleſia tñ nō teneť recipere ne videatur approbare iprobitatē illoꝝ ⁊ ſi dicas. ex h̄ iſurgeret ꝓlixitas. dic Inno. ꝙ d̄ cōſenſu dioceſani ſeu rectoris poterūt iſti ex decima debita facere elemoſynā. ⁊ h̄ Inno. dic verū ſi iſti pſeuerāt i peccato. ſed ſi egerūt pñiaȝ ñ dȝ eccleſia reſpicē. qa nō dȝ in eis inſpici qd̄ fuit l. di. ferrū. Et hanc ſcdam opi. videť cōiter ſequi doc. hic ⁊ originaliter hec glo. fuit Io. quā vide xiiij. q. vij. i ſū. ⁊ i. c. decie. xvi. q. i. ſȝ do. Car. dicebat ꝙ in ſecreto eccleſia poterit recipere decias a talibus. quia ceſſat hoc caſu ſcandulum quod tñ mihi nō placet. qa ſimplr̄ dictū eſt. nō recipias mercedē ꝓſtibuli. Item iſti ꝯfortarēť i eorū iīquitatib⁹. ⁊ ecclia notareť de eoꝝ cupiditate

¶ Quid aūt i oblatōib⁹. nūqd aūt oblationes iacētium in crimine ſunt i eccleſia ꝛcipiēde ꝓſup poſito ꝙ ſiūt de ꝓpria ſubſtātia ipſoꝝ offerētiū vide glo. nō. in. c. oblatōes. lxxxx. di. q̄ cōcludit i pte affirmatiuā. niſi i caſibus a iure ꝓhibitꝭ q̄s ibi enumerat. ſed Inno. ponit vnū dictū ſatꝭ nobile. ꝙ ſi crimē ē notoriū nō dȝ eccleſia oblatōes taliū recipe. ar. i. c. miror. xvij. q. iiij. Item vide ad mām huius glo. in. c. non eſt putāda. i. q. i. vbi queriť. quid de pecunia ſimoniaca vel vſuraria quis cōſtruit eccleſiā vel acquiſiuit iuſpronatus vel emit poſſeſſionem ⁊ pcepit fructus. dic vt ibi ⁊ vide quod nōt. Io. an. in. c. quāq̄ȝ. de vſuris li. vi. Item an ſit peccatū dans hiſtrioni vel meretrici ſeu cythariſtis. vide ho. tex. cū glo. in. c. donare. ⁊ c. qui venatorib⁹. lxxxvj. di. predicta oia ꝓcedūt cū q̄riť de decia ꝓueniēte ex lucro pſonali. nā i decia pdiali nō eſt pōderēdā q̄litaſ poſſeſſoris. qa poſſeſſio eſt onerata. ⁊ ſic eccleſia a q̄cūq̄ȝ poſſeſſore licite recipit decimā predialē. vt voluit hic glo. in fi. ⁊ idē Inno. facit. c. de terris ſ. eo. Abbas.

a Nobis tua

Locator vel cōductor poſſeſſionū teneť ad decias niſi ſe imunes oñdāt. ꝑ deciſū exordiū. 2° rō generalꝭ ibi cū. 3° ſolutio. ibi fraternitati. 4° exceptio. ibi niſi. ¶ Primo nō regulā. ꝙ qlibet teneť ſoluē decimā niſi ſpāliter ſit exēptus. ex q̄ iſero ꝙ ecclia hȝ intentōem fūdatā de iure ꝯ quēlibet. ꝑ h̄ fac qa deus nemē excepit a ſolutōe decimaꝝ. vt habeť deutero. xviij. ⁊ exo. xxj. ¶ Scdo nō. argu. aptū ꝙ ab onere decimaꝝ pōt qs eximi. qs autē pōt hoc priuilegium dare dicam cum glo. ij.

¶ Ultimo nō ꝙ cōducēs predia aliena ꝯpelliť ſoluere decimas de fructib⁹. nec aſtringitur ad aliā ſolutōem. nec diſtinguiť vtrū hoc faciat cauſa lucri. Ex q̄ infero ad id qd̄ dixi in. c. cū ſint. ſ. eo. ꝙ cōductor alieni pdij nō teneť niſi ad vnaȝ decimā pdialē. ⁊ qd̄ hic dr̄ de locatōe itelligo qñ locator recipit certā quotā fructuū. puta tertiaȝ partē. ſi aūt ꝛcipit certas mēſuras vl̄ certos numos. dic vt diceť in. c. tua. ij. ſ. eo. ¶ In gl. in v. exemptus nō ſing. gl. nam quotidie ſolet allegari iūcto tex. dū gñalit queriť. nūquid papa poſſit diſpenſare circa ius diuinū. ⁊ videť hic gl. in ſcda ſolutōe pmanere. vt i totū papa non poſſit tollere ius decimaꝝ. ſȝ quibuſdā pſonis ꝛmittē pōt. nam p hoc vltimū nō tolliť ius diuinum. ſȝ tunc tolleretur ſi vlr̄ ꝛmittereť preceptum. ⁊ de hoc vide glo. in. §. ſi ergo. xvi. q. i. Alan⁹ Hoſti. Io. an. videtur ſequi cōcluſionem huius gl. dicēt eiȝ ꝙ quibuſdam pſonis pōt remitti. ſȝ in totū non. niſi ex cā ⁊ ad tps. ⁊ nō hoc vltimū. Nō ob. ſi dicať ꝙ alia pcepta moralia decalogi ſunt irremiſſibilia. vi. di. his ita. v. di. in prin. nec iſtud pceptum decimaꝝ cum ſit morale dȝ poſſe ꝛmitti. Nam vt dicit Hoſti. aliud in iſto pcepto q̄ȝ in alijs. vſatur eiȝ in alijs honor dei irremiſſibilis. vel vtilitas publica hūana indiſpenſabilis. vt eſt videre i illo pcepto. nō hebis deos alienos. Itē in alio. honora patrem tuū ⁊ matrē tuā. ⁊ i ſimilib⁹ in quib⁹ nec in totū nec i parte diſpēſari pōt ſȝ in precepto decimaꝝ eſt duplex conſideratio Prima q̄ten⁹ verſatur honor dei. naȝ decimas ſibi ꝛtinuit i ſignū vlis dñij. vt in. c. tua. ij. ſ. eo. et hac cōſideratōe nō pōt decima vlr̄ remitti. qa ñ pōt papa facere vt honor nō exhibeať ipi creatori maxie qñ ipe ſibi ꝛſeruauit. ¶ Scda ꝯſideratio ē i vtilitate q̄ ꝓuenit ex ſolutōe decimarū nā cōcernit cōmodū eccleſiaꝝ ⁊ clericoꝝ. iō papa tāq̄ȝ generalis adminiſtrator ⁊ vicari⁹ dei potes hāc ꝯmoditatē i aliqb⁹ remittere ⁊ diſpēſare do. An. dic ꝙ eccleſie bñ pōt ipendi h̄ priuilegiū ad hoc. c. ex parte ⁊ c. ſuggeſtū. ſ. eo. ⁊ hoc ē clariſſimū. nā in hoc nō uenimus ꝯ preceptum dei ſed ꝯ cōſtitutōem ecclie q̄ diſtribuit decimas inter pticulares eccleſias. ſȝ ſi q̄ritur i laicis. dic ꝙ nec decimas pteritas neq̄ȝ futuras ēt vni remittere pōt ſine cā. ſic ē vidē i iuramēto. qd̄ qa eſt d̄ iure diuino nō pōt p papā ſine cā ꝛmitti. vt nō. in c. quāto. d̄ iureiu. ⁊ Inno. in. c. cū iter. de renū. Hec opi. do. An. poſſet ſaluari quo ad deū. naȝ nō credo illū eē tutū q decias ſine cā tȝ ex remiſſione pape. vel bñficia iiuſte obtinet. ꝑ hoc glo. nō. i. c. nō ē. ſ. de voto. ⁊ qd̄ dixi in. c. de multa. de pbē. nā lȝ papa habeat plenitudinē ptātis. dȝ tñ facere ſic diligēs pr̄fa. diſpēſando cuilibet ꝓut opus ē. fac. c. i. xvi. q. vij. ſȝ quo ad eccleſiā militātē tene idiſtincte opi. glo. ⁊ alioꝝ doc. per ea q̄ nōnť in. l. ſi. C. ſi ꝯ ius vel vti. pub. ⁊ in. c. que i eccleſiaꝝ. d̄ conſti. ⁊ in. d. c. non eſt. ⁊ hoc indiſtincte puto veꝝ vbi decie d̄ facto ſoluūtur. nam tūc ſi papa vellȝ i totū ꝛmittē ñ ſolū tollēt ꝛuerētiaȝ deo debitā. ſȝ ēt alteraret vlēȝ ſtatū ecclie. qd̄ papa ñ pōt facē. vt nō. i. c. lr̄as. ⁊ ibi dixi d̄ ꝛſti. ſpo. ſȝ vbi d̄ fcō nō ſoluūť nūqd papa poſſit diſpēſare vt nō ſoluētes euitēt peccatū. certe pōt dici ꝙ ſic. ñ tñ i totū pceptū tollēdo. ſȝ ex hac cā nō ſoluētes tollerādo vt peccatū nō incurrāt. quod ſatis ſentit hic Inno. ⁊ aliquid dicā i dicto. c. in aliquibus. ⁊c. Abbas

Tua Imperialis conceſſio ſub quacūq̧ forma a ſolone deciarū eximere nõ põt.h ꝑ. Decime noualiū nõ ptinẽt ad laicū q decimas hʒ i feudū duo ſūt decã. ſcõʒ ibi nec occaſiõe. ¶ Nõ primo ꝙ iura q̃ dicunt laicis non cõpetere ius diſponẽdi de ſpūalibus procedunt ẽt in imperatore. vñ h i pñ. generaliter dr̃ de laicl ⁊ poſtmodū iſertur ad Imperatorẽ. lʒ ergo iperatores ⁊ reges vngant̃ ut i.c. vno. de ſa. vnc. nihilomin⁹ ñ ꝯſequūt̃ ptãteʒ diſponẽdi de iurib⁹ eccleſiaſticis nec reci piūt ordinẽ eccleſiaſticū. ſʒ i laicoꝝ numero cõtinẽt̃ qõ nõ. ¶ nõ ex ꝑdictis ⁊ ex tex. ꝙ legitiat⁹ a pncipe ſeculari nõ põt ꝓmoueri ad ordines. ⁊ etiam nec ad alia ſpūalia cenſetur habilitatus. pro hoc vide bo. glo. in. d.c.i. et ci. di. c. vnico. et quod nõ. in. c. per venerabilem. qui fi. ſint le.

¶ An aūt infamis reſtitutus ꝑſtine fame p pñcipẽ ſecularẽ cenſetur reſtitutus quo ad ſpūalia vide bonã glo. in. d.c.i. ⁊ qõ nõ. i. d.c. per venerabilẽ. ¶ 3°. nota ibi diuina ꝯſtitutione. ꝙ decime debentur ex cõſtitutione diuina pncipaliter ⁊ ñ hūana. ex quo iſert do. Ant. ꝙ peccãt theologi aſſerẽtes decimas hodie nõ deberi cū ſūmi põtifices cõiter i cõſtitutionib⁹ ſuis aſſerūt oppoſitum. q̃ſi velit dicere ⁊ bñ ꝙ interpretatione legiſ diuine ſeu i deciſionib⁹ dubioꝝ potius obẽm⁹ ſtrare diffinitionib⁹ ſūmorū pontificū q̃ʒ dictis theologoꝝ etiã ſi ſint ſancti. ad hoc vide bonuʒ tex. cū glo. xx. di. c.i. nã ptãs cõdendi ⁊ interpretãdi data eſt non ſanctis ſʒ ſūmis pontificib⁹. vt i.c. ꝑ venerabilẽ. qui fi. ſint le. ⁊ hodie aſſerentes ꝯ i ſuis ꝑdicationib⁹ icurrūt penã. de q̃ in cle. cupientes. de penis. ⁊ vide qõ le. ⁊ nõ. in. c.i.j. co. ti. li. vi ¶ Unum tñ ſemp tenebis mẽti circa ſupradcã ꝙ vbi dcm̃ alicu⁹ ſci iuuat̃ auctẽ iuris diuini poti⁹ ei q̃ʒ ꝯſtõni ſūmi põtificiſ ſtãdū ẽ vt dicit gl. ſin. in. c.i. xx. di. tñ hoc determinare potius ſpectat ad eccleſiã vlẽm. i. ad cõciliū generale q̃ʒ ad priuatã pſonã. ꝓ h. xxxvi. q. ij. c. iij. iuncto c. placuit. ¶ Nõ in. §. nec occaſione. ꝙ priuilegium odioſū dʒ ſtrictiſſime intelligi. vt ſic non cõprehendat ea q̃ alš venirent i diſpoſitione fauorabili. nã i cõceſſione decimaꝝ fcã laico nõ veniunt decime noualiū. ſecus in cõceſſione fcã clericis. vt i.c. ex pte. ſ.c. facit nõbiliter iſte tex. ꝙ i cõceſſione aliquoꝝ iuriū ſimpliciter fcã nõ veniūt iura q̃ poſtmodū oriunt̃ de nouo. lʒ ſint ſilia iã orti. ¶ Cõtra hūc tex. op. de. l. fi. ff. ad munici. vbi iperator diſponit circa iuramẽtū qõ ẽ ꝯ pñ. huius tex. So. dic̃ Io. an. ꝙ oẽs leges idulgẽtes circa talia ptãteʒ iperatori vl̃ alteri laico ſunt correcte ẽt ex mẽte iuriſ ciuilis. vt colligit̃ i auc. vt clerici apud ꝓprios epos. §. ſi võ eccleſiaſticuʒ ꝓ h facit. c. ſi duo. ⁊ c. ſi iperator. xcvi. di. p hoc potes iſerre ad ſtatuta q̃ q̃tidie fiūt p ciuitates diſponẽtia circa iuramẽtū. ſūt. n. i h ipo iure nl̃la. Itẽ. d. l. fi. expſſe nõ diſponit circa iuramentum ſʒ poti⁹ idulget vt piur⁹ aſſumatur ad honoreʒ. ¶ 3°. op. ꝯ tex. ibi q̃ʒtūcūq̧ generalit̃. q vr̃ inuẽ ꝙ generalis cõceſſio ſit fortior q̃ʒ ſpẽalis qõ vr̃ ꝯ. c. q ad agẽdū. de. pcu. li. vi. ⁊ l. ſʒ ſi ligs §. q̃ſitum ff. ſi quis cau. So. dicit Hoſti. ꝙ vbi in cõcedente cõcurrit ptãs liber̃ diſponẽdi d̃ illa re fortior eſt ſpẽalis ꝯceſſio q̃ʒ generalis vt i ꝯriis. ⁊ hoc iõ q² luculenti⁹ colligit̃ volūtas diſponẽtis. ſed vbi ptãs defuit i agente tūc fortior eſt conceſſio generalis. exemplū in iurepatronatus qõ ñ põt vẽdi per ſe. tñ trãſit cum vniuerſitate. c. ex lr̃is. ⁊ c. cū ſeculū. de iu. pa. Itẽ pʒ i fundo dotali. l. i. ff. de fūdo dota. vñ videbat̃ ꝙ licet iperator ñ poſſit i ſpecie quẽ eximere de decis. tñ generalis cõceſſio videbat̃ admittenda. ſʒ ꝯriū h decidit̃ q² nec i ſpẽ nec i genere põt laicus diſponẽ de reb⁹ eccleſie. vt h qõ nõ. nã apte facit hec lr̃a ſic itellecta ꝯ opi. bar. in. l. cunctos populos. C. de ſū. tri. vbi dicit ꝙ cõſtõ laicorū ſpecifice diſponens de clericis ad eos nõ porrigit̃ ex defcū ptãtis ſec⁹ ſi generalit̃ diſponit q² tūc clerici pñt recipere ꝓ ſe. vtputa dicit ſtatutū ꝙ inſtrã guarantigiata habeãt executionẽ patã de quo p do. Ant. i.c. que i eccleſiaꝝ. de ꝯſti. nã h vides ꝙ generalitas diſpoſitionis nõ ſupplet defcm̃ ptãtis q eſt i agẽte ⁊ melius ꝯ bar. ẽ tex. i.c. eccleſia ſcẽ marie. ſ. de ꝯſti. ¶ In gl. i. ibi cū ſciſma faciūt. nõ iſtū caſū. ⁊ adducebat hãc glo. do. Ant. tpe ſuo ꝯ illos ꝯtẽdẽtes de papatu q faciebãt ſciſma in eccleſia dei nec poterãt corrigi p eccleſiã. Ex quo ſẽtit viuꝫ qõ mihi ſatis plʒ ꝙ ſi hodie aliq cõtenderent de papatu ⁊ facerent ſciſma i eccleſia dei nec poſſẽt corrigi p eccleſiã. q² qlʒ eſt potẽs. nec vellent cõgregare ꝯciliū ꝙ eo cãu dñi tpales pñt i eos manū mittere ⁊ eis iuitis facere dubiuʒ ſopiri ⁊ determiari p eccleſiã. nã dñi tpales ad h pncipalit̃ receperūt ptãtẽ vt eccleſiã dei iuuarẽt. ꝓ h vide pulchrū tex. xxiij. q. v. c. pncepſ. Itẽ bñ facit tex. i.c. vbi periculū. de elec. li. vi. vbi i creatione ſummi põtificis dñi tpales hñt ptãtẽ i obẽtes eligẽ vt icludãtur in cõclaui ⁊c. vt ibi dr̃. forti⁹ g° hñt ptãtẽ vbi eccleſia ex cupiditate p pl̃es laceratur. nec per eccleſiã põt ꝯpetens remediū adhiberi. ⁊ ad materiã iſtius glo. vide bo. gl. xi. q. i. i ſūma que colligit̃ caſus i quibus clericus põt cõueniri corã laico. ⁊ laicus corã clerico.

Tua nobis Sine dductione ſemĩnis ⁊ ſūptuū dbẽt dñs ⁊ colon⁹ dcimã ſoluere ⁊ ñ cui voluerit eccl̃e vl̃ paupib⁹ ſʒ eccleſie cui debẽtur. nec ad h excuſãt̃ ꝓpt̃ malitiã clericoꝝ. diuidit̃. ꝑ põit tres machiatiões. 2°. ad eaſ rñdʒ ibi veꝝ. 3°. cõcludit ibi qm̃. ꝑ nõ ex iſto tex. iũcto. v. veꝝ ꝙ ñ a fortũa ſʒ a dõ cũcta bõa ꝓueniunt vt ẽt hr̃. i. q. i. cum paulus. ⁊ Jacobi ꝑ. generalit̃ dic ꝙ omnia que fiunt aut recto iudicio deus facit aut ita fieri ſinit. vt dicit textus i.c. nec mirū. xxvi. q. v. quod eſt dicere omnia fieri ex voluntate dei. aut diſpoſitiua. aut permiſſiua. ¶ Secundo nota ibi tributa ſunt. ꝙ dcima que debetur eccleſie cõparatur tributo. nã ꝓpe tributum eſt quod datur dño tẽporali in ſignuꝫ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝛcognitõis vlis dñij. ⁊ eſt dr̄ia iter tributū ⁊ ve
ctigal ⁊ pedagiū. ⁊ d̄ multis ſimilib⁹ vide bo. gl.
in. l. i. ff. d̄ publi. ⁊ in. l. iiij. C. d̄ cōpenſa. ⁊ i h̄ tene
mēti iſtū tex. q̄ ad h̄ quotidie allegatur. ⁊ i quan
tū iſte tex. dic̄ ꝙ ſūt tributa egentium aiaꝝ. dic. i.
aiabus egentibus diuina gr̄a. ita exponit gl. xvi.
q. i. c. decime. Nō ⁊ tene menti ꝙ dñs tradens
fundū ruſtico excolēdū ꝓ certa quota fructuū
ꝺꝫ illā quotā cōuētam hr̄e nō deductis ſūptib⁹
factis ꝑ ruſticū ꝓ agricultura agri. nec ēt dedu
cto ſemine. ⁊ ſic hēs h̄ aperte ruſticum teneri ad
ſemē d̄ ꝓprio. niſi pactū ſpāle i ꝯriuꝫ itercesſerit
vt h̄ ꝓbatur. ⁊ clarius h̄ ſꝫ Jnno. ¶ Nō rōneꝫ
q̄re de⁹ ꝛſeruauit ſibi decias. ⁊ q̄re p̄cepit eas cle
ricis exhibēdas. nā ob aliā cāꝫ ſoluit̄ deo. ⁊ ob
aliā dat̄ clericis. deo eiꝫ exhibet̄ i ſignū vniuer
ſalis dñij. ſ. vt de⁹ cognoſcat̄ dñs oīuꝫ que ſunt
i terra. ⁊ ēt ipſius terre. Clericis vō mandauit
illas ſolui ꝓ ſuo cultu. i. ꝓ diuino officio qd̄ i ec
cleſijs ad laudē dei ipendūt. Ex h̄ ⁊ ex textu nō
ꝙ decime nō debēt̄ pricipalit̄ pauperib⁹. ſꝫ ipſis
clericis. debēt tm̄ qd̄ ſupfluuꝫ eſt dare pauperib⁹
xvi. q. i. c. fi. ¶ Nō ibi ſuas eē decias ⁊c. ꝙ decia
eſt in dñio eccleſie ⁊ nō tm̄ debita. nā id quod ē
debitū nō ꝓprie pōt appellare ſuū ſeu noſtrum
vt eſt tex. nōbilis iūcta gl. in. l. qntus muti⁹. la. ij.
§. argēto. ff. d̄ au. ⁊ ar. lega. d̄ hoc aliquid. j.
Nō ibi d̄ cūctis oīno ꝓuentib⁹ vnā ꝛgulā ꝙ de
cūctis ꝓuentib⁹ ſoluenda eſt decima. ¶ Nota
ibi rōe culture ꝙ colonus ꝛcipit ptem rōe cultu
re ⁊ dñs rōe terre. ⁊ ſic vr̄ ꝙ integra cultura ſpe
ctat ad colonū ⁊ ꝙ dñs nō tenet̄ ponere niſi ter
ram. vn̄ ꝯbit̄ q̄dā ſocietas iter dñꝫ ⁊ colonū ptī
ariū. vn̄ ſic ꝯbitur ſocietas qn̄ vn⁹ ponit pecuni
am. ali⁹ operā. vt. l. ſi nō fuerint. ff. ꝓ ſocio. ⁊ l. i.
C. eo. ⁊ ibi glo. nō. ad mām ita dñs ponit terraꝫ
⁊ colonus operam. ad hoc tex. nō. ⁊ ibi ꝑ Bar.
in. l. ſi merces. §. vis maioꝛ. ff. loca. ⁊ vide qd̄ di
xi in. c. propt̄. d̄ locato. Nō ibi cū nulli ſit licituꝫ
⁊c. ꝙ detinēs decimā. vel ꝓ arbitrio ſuo diſpo
nēs dr̄ de alieno diſponē. Ex quo infero ꝙ deci
ma n̄ ē i dñio dñi p̄dij. ſꝫ eccl̄ie. ſili verbo vtitur
tex i. c. xvi. q. vij. ⁊ ꝯiunge h̄ vbū cū illo vbo ſuas
de q̄. ſ. ¶ Vltio nō ꝙ laici pn̄t ꝯpelli appella
tōe ꝛmota ad ſoluēdū decias p̄diales ⁊ pſōales.
¶ Jn glo. i. ibi. ſꝫ iꝓprie dicūtur tributa. ad
uerte. q̄a gl. ꝑ falſa fūdamēta dic̄ iꝓpe decimā
dici tributū. Primū fundamētū gl. ē q̄a i tribu
to nō admittit̄ appellatio. ſed i decia ſic. ſꝫ hoc
vr̄ ꝯtra iſtū tex. in fi. vbi dr̄ ꝙ appellatōe ꝛmota
laici ſunt cōpellēdi ad ſolutōem decimaꝝ. vn̄ vt
dicūt doc. ſup tex. aut laic⁹ ſolū allegat p̄ſcriptio
nē vl̄ ꝯſuetudinē ⁊ nō admittit̄ appellatio. qꝛ n̄
valet ꝯſuetudo ꝯ ius diuinū moꝛale. cū ipſi⁹ trāſ
greſſio inducat peccatū. c. fi. de cōſue. dicā lati⁹
j. eo. i aliquib⁹. ⁊ ſic ꝓcedit iſte tex. i fi. Aut alle
gat exemptionē pape. aut ꝯpoſitōem legitimaꝫ
⁊ tūc admitteret̄ appellatio. q̄a vere tūc graua
ret̄. Et ſic pōt ſaluari dictū glo. ⁊ idē dicēdū i ſo
lutōe tributi. vn̄ i hoc nō differunt ſꝫ ꝯueniunt.

¶ Scd̄m fundamētū glo. eſt. q̄a i decimis ad
mittit̄ p̄ſcriptio. ſed i tributo nō. qd̄ eſt falſū. nā
iura q̄ allegat loquūtur i eccl̄ijs. nam iter eccle
ſias valet p̄ſcriptio. q̄a ex cōſtitutōe hūana facta
ē diuiſio decie iter eccl̄ias pticulares. ſꝫ de iure
diuino debet̄. ſimplr̄ clericis ⁊ eccleſijs. vn̄ non
multū ꝛfert q̄ eccl̄ia hēat exq̄ non exit d̄ vl̄i dñio
eccl̄ie. Nā vnica ē eccleſia ulis. xxiiij. q. i. loquit̄
⁊. c. pudēda. ſꝫ laici debētes ſoluere nō pn̄t p̄ſcri
bere. vt in. c. cauſam. de p̄ſcrip. ⁊ idē i tributo di
cēdum. nā extat opi. ꝙ rex francie ⁊ alij multi p̄
ſcripſerunt ꝯ iperiuꝫ. ⁊ ſic ipſi capiūt tributa ex
p̄ſcriptōe. que debebāt̄ iꝑatori. de q̄ an ſit veruꝫ
d̄ iure ꝛmitto ad nō. i. c. ꝑ venerabilē. qui fi. ſunt
le. ⁊ l. infamē. ff. d̄ publi. iudi. ꝑ Bar. i. l. i. ff. d̄ aq̄
plu. ar. Couenīunt etiā decima ⁊ tributū i mult̄
alijs. Nā quēadmodum poſſeſſio ē obligata ꝓ
tributo. vt i. l. imparatoꝛes. ff. de publ. ita videtur
ꝙ ſit obligata ꝓ decima. facit. c. paſtoꝛalis. j. eo.
¶ Jtē cōueniunt in cōpēſatōe. nam ſic̄ i tributo
nō admittit̄ cōpēſatio. l. iiij. C. d̄ ꝯpēſa. ita nec in
decimis. qd̄ tenēt hic doct. ⁊ facit. xvi. q. vij. c. de
cimas. qd̄ ē nō. vbū. fac. c. frequēs. d̄ reſti. ſpolia.
i. vi. ¶ Jn ea glo. ibi ſed q̄ actōe. nō glo. vſq3 ad
fi. que ponit tres opi. cū q̄rit̄ qua actōe petūtur
decime. Prima opi. ꝙ ꝑ actōem cōfeſſoꝛiā. d̄ cu
ius nā vide qd̄ nō. i. c. examinata. de iudi. ⁊ in. c.
cū eccleſia ſutrina. d̄ cā poſ. ⁊ ꝓprie. Eſt eiꝫ actō
realis cōpetēs ꝓ iuribus icoꝛpoꝛalib⁹. ⁊ datur
dño. ſicut rei vēdicatio eſt actio realis cōpetens
ꝓ rebus coꝛpoꝛalibus. ⁊ datur ſoli dño. l. in reꝫ
in pain. ff. de rei uēdi. Secunda opinio ꝙ datur
rei uendicatio. ⁊ hoc pōt ſaluari quatenus diri
gitur non ad ius decimandi quod eſt incoꝛpo
rale. ſed ad ipſos fruct⁹ qui ſunt quid coꝛpoꝛa
le. Tertia opi. ꝙ competat conditio ex canone
⁊ hec cōditio eſt multuꝫ ſepata ⁊ diuerſe nature
a precedentibus. nam oīs conditio eſt pſonalis
nam datur cōtra perſonaꝫ vt faciat ſeu ſoluat id
ad quod tenetur. ſed p̄cedentes actōes ſunt rea
les. vt ꝓbatur inſti. de act. §. ſic itaq3. ⁊ de mate
ria huius glo. vide glo. plenioꝛē in. c. moderami
ne. xvi. q. i. ⁊ multi docto. antiqui ſecuti ſūt hanc
opinionē ⁊ nouiſſime. Fe. de ſenis. cōſi. lxxiiij.
⁊ vide qd̄ dixi i. c. cōmiſſum. ſ. eo. Hoſti. dicit ꝙ
de iure canonico nō eſt multū curādum de his
ſubtilitatib⁹. q̄a nō eſt neceſſe exprimere nomē
actōis. vt in. c. dilecti de iudi. Sꝫ dic̄ ꝙ nec etiā
de iure ciuili eſt neceſſe exp̄mere nomē actionis
vt nō. in. l. edicta. C. de eden. nō. glo. in. c. quo iu
re. viij. di. ſed neceſſe eſt cognoſcere que actō cō
petat. q̄a aliter vix bene poſſet foꝛmari libell⁹ ⁊
ſn̄ia ferri. q̄a aliter ſit condēnatio in vna actione
q̄ꝫ in alia. Sed cōcoꝛdādo opi. ſ. poſitas. dixit
hic Hoſti. ꝙ ſi agit̄ inter duas eccleſias de ꝓpꝛi
etate iuris decimādi. tunc agitur ꝯſeſſoꝛia actio
ne. qm̄ agitur de iure incoꝛpoꝛali. ſi autē agatur
ꝯ debentem ſoluere. tūc agitur rei vendicatione
ſi decia ē ſepata. vel ſaltim fructus ſunt collecti
ſi vō fructus nō ſūt ſepati a fundo agit̄ cōditōe

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ex lege diuina declarata a canone ꝟ qñ agit ec-
cleſia cui debet ex lege canõica. Si aũt ei debet
ex conſuetudie. tũc aget cõditione ex lege ꝯſue
tudinaria approbata ꝑ lege canonicã. ⁊ nõ. hoc
vltimũ dcm̃. ego vltra ea q̃ tetigi i. c. cõmiſſũ. ſ. e.
dico deciſionẽ iſti⁹. q. depẽdere ex alia. vʒ vtruʒ
decia ſit i dñio eccleſie an vo tm̃ ſibi debita. ⁊ pu
to illam partẽ veriorẽ. ſ. ut ſit in dñio eccleſie. ꝓ
q̃ facit iſte tex. in. v̄. ſuaſ. ⁊ in. v̄. aliena. ⁊ qđ habe
tur Leui. c. vlti. ⁊ tex. i. c. decime. xvi. q. i. ⁊ c. pa
ſtoꝛalis. j. e. vbi dicit ꝙ fructus nõ pñt vẽdi ſine
onere decimaꝝ. nã ſi decia eẽt tm̃ debita ⁊ ñ eẽt
eccleſie teneret vẽditio oium fructuũ. ⁊ apti⁹ ꝟ
ſẽtiunt doc. ibi vbi iter cetera ponunt vnuʒ mira
bile dcm̃ ꝙ ſi de pecunia non dcim ita quis emit
ꝑdium ſicut dcima pecunie erat eccl'e. ita dicunt
in decima ꝑdij. ar. c. pe. de peculi. cle. faciunt nõ.
in. d. c. cõmiſſuʒ. hoc ꝑmiſſo arbitroꝛ eccleſiam
agẽ poſſe rei vẽdicatione ꝯ dtentorẽ fructuũ et
ẽt actione pſonali. ſ. cõditione ex lege diuina ſeu
canõica ꝯ eũ q debebat ſoluere. nã lex diuina ñ
ſolũ decimaʒ tribuit eccleſie ⁊ clericis. ſʒ ẽt man
dat laicis vt illis eã traderẽt. vt pʒ ex his q̃ dixi
ſ. ſup Reca. cũ g° laici ſint obligati ad ſoluẽdũ de
cias. pñt cõueniri actione pſonali conditione ex
lege. l. vna. ff. de ꝯdi. ex lege. nã grauat⁹ per teſta
toꝛẽ põt conueniri actione pſonali ⁊ ẽt r̃ali. non
tñ eodẽ tpe. vt i. l. i. C. coia de leg. ⁊ tex. cum gl.
nõ. inſti. de lega. §. nr̃a. foꝛtius poterũt conue
niri iſti qui grauãtur ex lege dina. ⁊ aduertẽdũ
ꝙ hec cõditio indubie cõpetit reſpcũ poſſeſſiõis
vt nõ. in. d. §. nr̃a. ſed ẽt põt attentari vt poſſet
agi hac cõditione ad danduʒ. ſ. reſpcũ dñij. qꝛ ec
cleſia acqſiuit dñium ſoluʒ ex priuilegio. vñ põt
agere ut iure cõi ex donatiõe laicoꝝ efficiat dña
facit qđ nõ. bar. i. d. l. i. ⁊ ſi erit in optiõe eccl'e an
velit agere rei vẽdicatione ꝯ detentoꝛẽ fructuũ.
an ꝯditiõe ꝯ eũ q debebat ſoluẽ. Si añt volim⁹
tenere ꝙ decia non ſit in dñio eccleſie ſʒ debita
tm̃. tũc eccleſia vl'is poterit agere cõditiõe ex le
ge diuia ſʒ eccl'ia pticularis aget cõditione ex ca
none. qꝛ canon tribuit eccleſie pticulari. ius aũt
diuinũ eccleſie vli ⁊ ſic poſſumus r̃ducere ad cõ
coꝛdiaʒ dcm̃ Hoſti. ⁊ gl. ¶ In gl. in v̄. ⁊ dñs. i
fi. intẽtio hui⁹ gl. eſt ꝙ ſi dñs recipit aliquotam
ptem puta medietatẽ fructuũ. tũc tenet ſoluere
deciaʒ ꝓ pte ſua ſi ꝑ totus aceru⁹ ñ ſit dcimatus.
ſec⁹ ſi ꝑ fuit ſoluta itegra decia. ſi vo dñs nõ reci
pit quotã certã ſʒ certas menſuras. puta qꝛ loca
uit ꝑdiũ ꝓ. x. coꝛbib⁹ frumẽti. tũc tenet ſemp ſol
uet deciaʒ ẽt ſi colonus ſeu ꝯductoꝛ ſoluerit ite
grã decimã. ſʒ tu dic clarius colligẽdo nõ hic. ⁊
i. c. cũ nõ ſit. j. e. ⁊ in. c. cũ ſint hoies. ſ. e. Aut eni
q̃rit de dño aut de colono. ꝑ cãu aut dñs ꝯxit
ſocietatẽ cũ colono puta vt qſq3 hẽrʒ medieta
tẽ fructuũ. ⁊ tũc ꝓcedit iſte tex. nã cũ quilʒ pcipi
at ptẽ fructuũ qlʒ tenet ꝓ pte ſua ad ſoloeʒ deci
maꝝ aut dñs ꝯduxit colonũ nũmis vel ꝓmiſit
ſibi certas menſuras ſiue naſcãtur fruct⁹ ſiue ñ.
⁊ tunc dñs tenet pa⁹ itegrã dcimaʒ ſoluẽ eccl'ie

qꝛ oẽs fruct⁹ ptinẽt ad eũ nec põt habere rõem
eoꝝ que dʒ tradere colono. ut i. c. nõ ẽ. ſ. e. ⁊ i. c.
cũ non ſit. j. e. Aut dñs locauit prediũ colono ꝓ
certis mẽſuris ſeu ꝓ certa pecũia ita ꝙ oẽs fruc
tus ſpectãt ad cõductoꝛẽ ⁊ dñs nõ tenet ex hac
pẽſione aliquã decimã ſoluere. licet glo. dixerit
oppoſitũ. primũ tenuit Inno. i. c. cũ non ſit. j. e.
⁊ vr̃ ſequi bar. in. l. iterdũ. §. quotiens. ff. de pub
li. vbi arguit ꝙ ſi dñs locauit ꝑdiũ ꝓ. c. ⁊ gabella
venit ſoluenda ex redditib⁹ totũ onus ſolõis
icũbit cõductori ⁊ nõ dño. nã. vr̃ dñs ꝓpter on⁹
gabelle ſeu decie locauiſſe ꝓ minori pẽſione. et
ꝟ mihi ſatis plʒ. qꝛ hoc ẽ on⁹ fructuũ. j. e. c. paſto
ralis. vñ trãſferendo oẽs fruct⁹ i cõductoꝛẽ vr̃
tranſtuliſſe cũ onẽ ſuo. nec eſt veꝝ dicere ꝙ dñs
nõ ſoluit decimã de pẽſione. qꝛ imo ſoluit cũ ꝓ
minoꝛi penſione ꝑdiũ locauerit rõe oneꝛ ãnexi.
Aut certa poꝛtio fructuũ dat dño nõ rõe loca
tionis ſʒ ſoluit ſibi rõne tributi ſeu rõne cenſus.
⁊ tũc dñs tenet de hac poꝛtione ſoluere deciaʒ
eccl'ie parrochiali qꝛ hãc cõſequit ratiõe perſo
ne ſue. aut poꝛtio dat dño rõe aduocationis ſeu
alterius iuris. ⁊ idẽ qđ. ſ. nã q̃ɀtũcũqʒ ꝑdium to
tuʒ fuit decimatũ lucrũ tñ iſtius nõ eſt dcimatũ.
ad. c. ex tranſmiſſa. ſ. e. idem dic ſi gratis datur
alicui aliqua poꝛtio fructuũ lʒ Inno. aliter ſen
ſerit. ſʒ ꝑmũ dictũ coiter tenet. arg. i. d. c. ex trãſ
miſſa ⁊ hec ꝓcedũt quo ad dñm. ¶ 2°. cãu prin
cipali. ſ. i colono. dic aut colonus eſt ptiarius et
dʒ ſoluere ptẽ ſuã eccleſie prediali ut hic ⁊ in. c.
cum ſint hõines. ſ. e. vbi latius tetigi. Aut colit
nũmis ſeu ꝓ certis mẽſuris. ⁊ tũc dʒ ſoluere de
cimã ex lucro ſue eccleſie ꝓrochiali. dductis tam̃
ſũptibus. ut in. c. queſti. xvi. q. i. aut ipſe cõduxit
totum prediũ ⁊ tenet ſoluere integrã decimam
ex lucro eccleſie prediali. ut i. c. paſtoꝛalis. in. v̄.
fructus. j. e. ¶ In glo. in. v̄. pretextu ibi decime
dãde ſũt illi. idẽ Gof. Phi. ⁊ Vincl. ſʒ Hoſti ẽ.
tenet cõtrarium ne talis nutriatur in peccato ſuo
ar. xxxij. q. ij. in. c. non oẽs. nõ tñ debet dñs lucri
facere hãc decimã ſed debet eam cõtinere i vtili
tatem eccleſie de cõſenſu dioceſani. ar. in. c. cum
ſit. j. de iudeis. Nec ob. motiuuʒ gl. naʒ ſi iudei
non audiunt diuina hoc non ꝓcedit ex defectu
eccleſie uel ſacerdotis. ideo eoꝝ indeuotio non
debet obeſſe eccleſie. ⁊ idem dicit Hoſt. i clerico
notoꝛio foꝛnicatoꝛe. ⁊ cum hac opi. tranſit. Jo.
an. ſʒ do. Pe. vr̃ approbare ꝑmã opi. quia per
exceptionẽ criminis nõ dʒ quis repelli ab admi
niſtratione ſua. ſʒ debet agi per viã inquiſitionis
vel denunciationis. ut in. c. conſtitutus. de appl'.
Certe deciſio huius. q. depẽdet ab alia. vtꝝ ſimo
niacus ⁊ notoꝛius foꝛnicatoꝛ ſint ſuſpenſi ipſo
fcõ. aut ſuſpendẽdi ꝑ ſñiam. nã ꝑmo cãu ꝓcedit
opi. Hoſti. qꝛ ñ dbeo ſoluere ei q ẽ ſuſpẽſus ab
officio ⁊ adminiſtratione eccleſie facit quod le.
⁊ nõ. in. c. veritatis. de do. ⁊ cõtuma. c. nullus. et
c. preter. xxxij. di. ſed ſi teneamus aliam opi. gl.
ꝙ non ſunt ſuſpenſi ipſo facto. ⁊ tunc procedit
opi. glo. ⁊ do. Pe. quia exceptio non eſt modu

priuãdi quẽ adminiſtratõe ſua ⁊ an ſint ſuſpẽſi iſti vł ſuſpẽdẽdi, dic vt plene dixi in.c.nr̃a.de co ha.cle.⁊ mu. ⁊ in.c. ſi.eo.ti.

Ex parte Priuilegiũ ſup decimis non ſol uendis eccleſiaſtice pſone ꝯceſſũ noua lia cõprehẽdit.h.d.ſm itellectũ q mihi placꝫ.p̃ d̃ ciſa cõſultatio.ſcða rñſio.ibi cũ tibi. ¶ Nõ ⁊ te ne mẽti rõem iſti⁹ lr̃e.nã fac̃ ad multas.q. ꝙ cui ꝯcedit̃ qð magis eſt vr̃ cõceſſũ qð min⁹ ẽ. Ex q̃ ĩfero ꝙ ſi cõceditur illegittimo vt poſſit ꝓmo ueri ad ſacerdotiũ vr̃ cõceſſũ vt poſſit ꝓmoue ri ad miores ordĩes. ſꝫ de h̃ nõ ẽ multũ dubitã dum.qꝛ ſacerdotiũ nõ põt hr̃e ſine minoribus ordinib⁹.⁊ cui cõceditur vnũ videt̃ cõceſſa oĩa p q̃ puenitur ad illud.c.prudẽtiã.de offi.dele. in.l.ad rẽ mobilẽ.⁊ i.l.legatũ.ff.d̃ peu. Sed po tes arguere ꝙ ſi vni cõcedit̃ vt poſſit ꝓmoueri ad dignitatẽ maiorẽ vr̃ cõceſſũ vt poſſit ꝓmoue ri ad minorẽ.ſec⁹ dic i ꝓhibitõe.nã ſi vni ꝓhibe tur maior dignitas nõ vr̃ ꝓhibita minor. ſed ſi eſt ꝓhibita minor vr̃ ꝓhibita maior. vt eſt nõ. tex.ff.de interdic.⁊ relega.l.relegatoꝝ i.§. ſolet ⁊ fac̃ qð nõ. Jo.an.in.c.i.de ſenten. ex.li.vi. ⁊.i. q.v.c.pñtium ⁊.c.cum illoꝝ.d̃ ſen.ex. ¶ Scðo nõ tex.mirabilẽ ꝙ p̃uilegiũ alteri nociuũ extẽ dit̃ a maioritate rõnis cõtra nõ.i.c.dilecti.s̃.eo. ⁊ p Jnno.in.c.dilecti.de dona. ſed põt dici ꝙ h̃ nõ fit extenſio.ſed potius ꝓhibet̃ reſtrictio vl tra ꝓprium ſignificatũ vboꝝ.nã cõcedẽdo de cimas alic⁹ ville.vba nõ magis ĩportãt decias p̃ ſentes q̃ꝫ noualiũ. Et ex hoc ⁊ ex tex.nõ ꝙ p̃ui legiũ cõtra ius cõe ⁊ alteri nociuũ dꝫ itelligi ſꝫ ꝙ vba ſonãt ⁊ ĩportare pñt ex ꝓprio ſignificato vboꝝ.ſed fort⁹ ob.c.tua.el.i.s̃.eo. vbi vr̃ caſus in oppoſitum. ¶ So.ibi cõceſſio fuit facta lai co q̃ eſt multũ odioſa.ideo reſtrigenda q̃ꝫtum fieri põt.ſꝫ hic fuit facta clerico rõe eccłie. Ex q̃ nõ ꝙ idẽ p̃uilegiũ alit̃ iterp̃tat̃ fauore vni⁹ q̃ꝫ al teri⁹. Sꝫ ꝯtra p̃dcã ⁊ ꝯtra tex.op.vr̃ eiꝫ ꝙ illõ p̃uilegiũ fuit fruſtratoriũ.nã ſi parrochie iſte fu erũt abbatis.vt dr̃ hic i tex.decĩe ptinebãt ad eũ iure cõi. vt i.c.cum cõtingat.j.eo.⁊ i.c.ex tranſ miſſa.s̃.de p̃ſcrip.⁊ fruſtra p̃cibus iplorat̃ qð de iure cõi cõceditur.vt i.l.i.C.de theſau.lib.x. nõ.i.c.i.de reſcrip. So.dic̃ Jo.an.ꝙ forte ab bas hẽbat ſolũ ius pronatus in iſtis ꝓrochijs ⁊ ſic decime nõ ſpectabãt ad eũ. Scðo põt itelli gi ſi ꝓrochie ptinebãt ad eum ꝙ fuerat p̃ſcriptũ ꝯtra eum. Vel tercio vbi dr̃ ꝓrochiaꝝ forte dice bat̃ ꝓrochianoꝝ.vt qꝛ ĩpetrauit decimas terra rũ ſuoꝝ ꝓrochianoꝝ.nã de iure cõi debebantur eccleſie.vbi p̃dia erãt ſita. Vel quarto ĩpetrauit vt pciperꝫ decimã cũ ĩtegralitate.ſ.ñ ſoluta q̃rta ep̃o que ſibi debet̃ de iure cõi. vt i.c.cõquerẽte d̃ offi.ordi.⁊ ſic quattuor modis põt ĩtelligi iſte tex.⁊ euitari ꝯtrariũ.ſꝫ do.⁹ Pe.reſtrigẽdo hãc lr̃aꝫ dicit deciſionẽ ꝓcedere.qñ conceſſio fuit facta ei cui al̃s de iure cõi decime debebãt̃.ſꝫ p p̃ſcriptõem vel p̃uilegiũ eas pdiderat.nam tunc qꝛ res redit ad nãm ſuam fit larga interpretatõ ⁊ ſic vult ꝙ ſi iſta ꝯceſſio fieret ei cui al̃s de iure cõi decime nõ deberẽtur nõ venirẽt decĩe noua liũ.ſꝫ hec eſt nimia reſtrictio ⁊ ſolũ ꝓcederet ſꝫ lec.ſcðaꝫ.ſed ſm alias tres lec. hec reſtrictio nõ ꝓcedit.nec tex.vr̃ hãc reſtrictõem pati qm̃ papa nõ fundat ſe ſup illa rõe.ſed quia ex quo fuit iſti cõceſſum qð maius eſt ⁊c̃. vnde tene hunc tex. ĩdiſtincte.vbicũqꝫ cõceſſio fuit facta pſone eccle ſiaſtice nõie eccleſie ⁊ ſic ſũmaui.⁊ vr̃ ꝓ hoc tex. iudicio meo in.c.ad audiẽtiã.s̃.eo. vbi ciſterſiẽ ſib⁹ ſimpl̃r fuerat cõceſſum p̃uilegiũ laboꝝ ſuo rũ.⁊ ꝯprehenduntur etiam decime noualiũ. Jtẽ nõ apparet rõ diuerſitatis inter decimas pñtes ⁊ noualiũ.vñ ex ꝓprio ſignificato verboꝝ com prehẽdũtur oẽs decime.facit.c. quia circa.j. de priuile. Abbas.

Paſtoralis. Negociator de lucro deci mã ſoluit deductis expenſis q̃s facit de pecunia decimata. expẽſe vo que fiunt ꝓ ha bẽdis fructib⁹ nõ deducũtur ⁊ de fructib⁹ ſolui tur decima ñ deductis expẽſis factis ꝓ re r̃ſtau rãda. due ſunt ptes. p̃ cõſultatio. ſcða rñſio ibi ad qð.⁊ hec ſubdiuiditur.qꝛ p̃ tractat de expen ſis negotiatõis.ſcðo de expenſis que fiũt ꝓ fru ctibus habẽdis.tertio de his que fiunt ꝓ re re ſtauranda.ſcða ibi expenſis.tertia ibi nec.

Nõ p̃ ꝙ non ſolũ de fructu q germinat dꝫ ſolui decia nõ deductis expẽſis.ſꝫ ẽt de fructu q non germinat q ꝓprie appellatur reddit⁹. nam mo lendinũ ꝓprie nõ ꝓducit fruct⁹ ſed quoſdã red ditus.⁊ nihilominus decima debetur de ꝓuẽti bus nõ deductis ſũptib⁹ factis ꝓ his reddit⁹ habendis. ¶ Secũdo nõ ꝙ lꝫ ſit res empta cã mercimonij.tñ ſi añqꝫ vẽdatur fructus ſeu red ditus aliquis pcipitur dꝫ ſolui decima expenſa p̃us facta.aut pro re hñda.aut ꝓ fructibus non deducta.rõ qꝛ onus decimaꝝ ẽ ãnexum ipſi rei adeo ꝙ trãſit i quẽlibet poſſeſſorẽ. ¶ Nõ ter tio ꝙ negociatio põt cõſiſtere ẽt circa bona imo bilia.an aũt ſit licita hec negociatio cũ.ſ.emitur res itegra vt itegra vẽdat̃ ꝓ maiori p̃cio. vide bonũ tex.i.c.eijciẽs.lxxxviij.di. ¶ Nõ ibi cum ip̃e vẽdũt̃.ꝙ d̃ decia ex negociatõe dꝫ ſolui cũ vẽdit̃ merces ⁊ h̃ ſecun⁹ ſm Jnno.tñ obſeruat̃ ſm eum ꝙ i ſine anni ſit ſolutio ꝓpt̃ exiguitatẽ reꝝ.ar.in.l.plane.ff.fami.hercif.⁊ i.c.reuertimi ni.xvi.q.i.⁊ vide qð dixi i.c.cũ ſint homines.s̃. eo. Jtẽ nõ.ꝙ fruct⁹ agri nõ pñt alienari ſine one re decimaꝝ. ¶ Sed quero quid ſi vendit̃ ipſe ager ex quo multis tpibus p̃troactis decima ñ fuit ſoluta.nũquid emptor poſſit cõueniri ꝓ de cimis p̃teritis.⁊ eſt pulcra.q.⁊ quotidiana. Ho ſti.⁊ Jo.an.tenẽt hic ꝙ ſic quaſi ipſa res ſit obli gata ꝓ onere decimaꝝ.ideo trãſit ad quẽcunqꝫ poſſeſſorem cũ illa obligatõe.pro hoc.l. impera tores.ff.de publica.vbi vr̃ caſus in ſimili.q.nam poſſeſſor tenetur pro tributis preteritis. quia poſſeſſio eſt obligata principaliter ⁊ non pſona

ergo idē in decia que ē tributū dei ut in.c.tua.ſ.
eo.allegant ⁊ alia iura in ar.iſte tñ tex.apte hoc
ñ ꝓbat qꝫ loquitur de fructib⁹ ⁊ ñ ď ipſa re.tñ p̄
mū dictū ē cōius.⁊ ꝓbať in.d.l.ipatorē.iuncto
d.c.tua.idem tenuit Jo.an.in.d.c.cū3 hoies.ſ.
eo.vbi plus dixit q̄ eſt in optione rectoris eccľie
vtrū uelit agere ꝯtra nouū poſſeſſorē vľ contra
antiquū q̄ pcepit fruct⁹.⁊ idem videť uelle ſe.
cōſi.lxxiiij.⁊ vide p archi.xvi.q.i.c.ſiqs laicus.
¶ Scđo queriť qꝫ i tex.hic diciť q̄ ſi ď pecūia
deciata merces eſt ēpta q̄ in uenditione debet p̄
us detrahi expēſa ⁊ ď reſiduo tāq̄3 ď lucro deci
ma ē ſoluēda.q̄riť q̄d ſi pecūia nō fuit decimata.
So.dicūt doc.q̄ eo caſu ď toto p̄cio ſoluēda ē
decima.⁊ dic pecuniā nō fuiſſe decimatā qñ fuit
i cā deciationis.pone q̄ aduocat⁹ ď pimonio lu
cratus ē x.ex quib⁹ emit unā domū.ſ3 eam poſt
modū uēdidit ďbeť decia ď toto p̄cio exq⁹ pecu
nia ex q̄ fuit ēpta ñ fuit ďciata.ſi aūt ſoluiſſ3 deci
mā ⁊ ď nouē emiſſ3 domū quā poſtea uēdiďrat
ꝓ xx.ſoluet deciam de lucro tñ puta de xi.ſi au
tē qſ retiet ſibi rē quā emit ď pecūia ďciata eccle
ſia habet ďcimā p̄tē illius dom⁹.qꝫ ꝓ ďcima p̄te
fuit ēpta ď pecūia eccleſie ſ3 Jnn. ⁊ alios qđ hñ
nō.nā ex hoc clare inferť q̄ decia ñ ſolū ē debita
eccleſie.ſ3 ē i dñio ipſius eccleſie. ⁊ nō hñ q̄ ñ ſo
lū res efficiť eccľie qñ emiť tota ex pecūia eccľie
ut in.c.i.ď pecuľ.cle.ſ3 ēt qñ emiť ꝓ p̄te ex pecu
nia eccľie.nā ꝓ ea p̄te ꝓ qua pecūia erat eccleſie
res efficiť eccľie. ⁊ idē pōt dici i pecunia militis
vel minoris.ſunt eni3 i hoc iſte pſone p̄uilegiate
vt in.l.ſi vt ꝓponis.C.ď rei vēdi.⁊ i.l.iij.C.arbi.
tute.nō glo.in.c.iquirēdum.ſ.ď pecuľ.cle.⁊ ual3
h̄ ad id qđ quotidie accidit.na3 clici ſep e emunt
imobilia parti ex pecunia eccleſie. parti ex ꝓpri
a pecūia.efficiunť eni3 illa bona clerici et eccleſie
ſ3 quātitatē pecūie expōite.ꝓ hoc. xij.q. iiij.c.i.
vbi ho.tex.cū glo. ¶ Jn glo.i v̄.deducēdas i fi.
hāc 2^am rōe3 ſequiť hoſti.p̄ma eni multū ſibi ñ
placet.qꝫ i ōnib⁹ opať dei miſericordia addit ip
ſe.⁊ aliā rōe3.ſ.ne clerici videāť iprobi exactoreſ
⁊ ne diťeť cū graui iactura alioꝝ ar.in.l.nam nā.
ff.de condi.inde.vel dic q̄ rō nālis inter negocia
tiones ⁊ reliquos fructuſ pōt eſſe iſta.nā i nego
ciatione ſolū eſt ſoluēda ďcia de lucro.ut i .c. ex
trāſmiſſa.ſ.eo.⁊ ꝓprie ⁊ nāliter ñ diciť lucrū ni
ſi qđ ſupeſt deductis expēſis.nā ſi emo rē ꝓ.x.⁊
vēdidi ꝓ.xx.nemo diceret me lucrari.xx. ſ3. ſo
lū.x.ideo oēs expēſe facte ex pecunia decimata
prius debēt deduci ⁊ de reſiduo tanq̄3 de uero
lucro decia eſt ſoluēda.ſ3 fruct⁹ ſeu reddit⁹ quí
ꝓueniunt ex aliq̄ re nāliter oēs diciūť fruct⁹ ſeu
r̄dditus rei ēt nō deductis expēſis.nā fruct⁹ nō
ꝓueniūt ex pecunia expoſita.ſ3 ex ipſa re vnde
vulgariter diciť tantus eſt fructus hui⁹ rei. nec
hr̄ rō ad expēſas . Jtē ſi dñs terre tradit alteri
fundū ꝓ certa porciōe fructuū nō pōt colon⁹ di
cere q̄ vult p̄us ďducere expenſas qꝫ ꝓ eis ha
ret reliquos fructus.ita ⁊ fortius dicēdū ē in de
cima que ďbetur deo.nā deus eſt vlis dñs terre
ut in.c.tua.ſ.eo.⁊ reſeruauit ſibi decia3 in reco
gnitione vľis dñij.iđ pari rōne ⁊ fortiori d3 ſolui
nō deductis expenſis qꝫ ꝓ eis remanent penes
dñm reliquę nouē p̄tes.⁊ de hoc aliq̄d dicā cu3
glo.in v̄.credim⁹.vbi rñdebiť q̄ appľōne fruc
tuū ſolū venit qđ ſupeſt deductis expenſis.
Jn glo.in v̄.quaſi de lucro.ibi alij dicunt ⁊ meli
us. Cōcludit g⁹ gl.q̄ filius idiſtincte ñ teneť ſol
uere ďcimā ď hr̄ditate p̄rna.ſ3 in extraneo herede
⁊ legatario ſeu donatario ponit opi. videť tañ
inherē ut ēt iſti nō teneātur ď bonis imobilibuſ
⁊ adducit tres rōes de quib⁹ i ea. ⁊ hāc opi.gl.
tenuerſ Ala. Elin.⁊ Jo.⁊ vide gl.p̄ciorē.xvi.q.
i.c.decie.hoſti.dicit q̄ hec opi.eſt equior. ⁊ beni
gnior.ſ3 ꝯtraria eſt iuſtior qꝫ de omni lucro de
bet qs ſoluere decimā.ut i .c.trāſmiſſa. ⁊ i.c. nō
ē.ſ.e.⁊ nitiť rndeť ad rōes gl.ſ3 opi.gl.ſeruať
hodie de cōſuetudie.⁊ eā vř ſequi Jnno.i.d.c.
ñ eſt.gnimo Jnno.refert ibi opi.quorūdā dicēti
u3 q̄ de his que nō ꝓueniunt ex humo terre.uel
ex manu uel induſtria hoīs non debeť decia. ⁊
forte ſm eu3 iſti ñ male dicunt.ſ3 hoſti.nō placet
p iura ſupius allegata. Sed i hoc nō ē facile p̄
cipitare ſniā3 ſ3 dico ſtādu3 eſſe ꝯſuetudini que
ē optīa legū iterpſ.c.cū dilect⁹.ď ꝯſue.⁊ i fi.glo.
idē ꝯcludit.gl.i.d.c.decie.an aūt hodie excuſet
cōſuetudo nō ſoluētes decias pſonales.dicā .j.
e.c.in aliq̄bus ¶ Jn gl.i v̄.credim⁹.ibi ſpēale ē
i decis.ſ3 ꝯ glo.vř tex.ſ.eo .i.c.tua.vbi ďř idem
eſſe i dñio alicui⁹ p̄dij.ut ſi tradit fundū colono
ꝓ aliqua p̄te fructuū ďbetur quota ꝯuēta nō de
ductis ſūptib⁹.⁊ ſic nō itelligiť ſpēale i decia Jn
no.aliter rñdit ad.l.fructus.⁊ alia iura q̄ dicunt
fructū eſſe qđ ſupeſt expēſis deductis.dicit eni3
q̄ illa eſt iterp̄tatio ciuilis ⁊ nō nālis. qꝫ nāliter
q̄cq̄d pcipiť ex re ē i fructu ſeu r̄dditu.⁊ ſic nāli
ter debem⁹ capere hoc v̄. in ſolutiōe decie.⁊ ſic
vulgariter appellať fruct⁹ q̄cq̄d ex re pcipiť nō
deductis expenſis.qđ eſt verbu3 mēti ꝯmēdan
dum.Hoſti.ponit aliud vbū nōbile dicēs q̄ vbi
vbū fructus referť ad aliquotā p̄tē ñ ďducūtur
expēſe nā ďcia r̄ddiť h̄ ďo.⁊ nouē p̄tes remanēt
apud dñm.⁊ ita loquiť hic tex.⁊ i.d.c.tua.ſ3 vbi
qs obligať reſtitueř oēs fruct⁹.tunc hñt locum
ꝯrie leges ut pri⁹ ďducať expēſe neqs locupleť
cū iactura alteri⁹ qui fecit expēſas ar.i.l.nā natu
ra.ff.de ꝯdi.inde ⁊ nō h̄ v̄.hñ.bar.lau⁹ diſtinguit
in.l.fructus.alľ.in glo.dicit.n.q̄ qñq̄3 hoc vbu3
ꝓferť a lege.⁊ tūc itelligiť deductis ſūptib⁹ .ut
i dicta.l.fruct⁹.cū ſimilibus.fallit in decia ut hic.
qñq̄3 hoc vbu3 ꝓfertur ab homie.⁊ tūc ſi refer
tur ad fructus iā ſtātes. ⁊ tūc nō itelligiť deduc
tis expenſis.ut i.l.ſi pendentes fruct⁹ .ff.de vſu
fruc.aut referūtur ad fruct⁹ colligendos ifutu
rum.⁊ tunc intelligitur deductis expenſis. ut in
l.fundi trebatiani.ff.de vſufruc.le. vbi dicitur q̄
ſi teſtator legauit prouentum alicuius fundi ali
cui quoad uiueret non tenetur heres reficere
ſeu colere fundu3.et predicta procederent ſm
eum quādo verbum fructus refertur ad ōnes

fructus indeterminate. ſed ſi refert᷑ determina
te, puta ad .x. corbes grani, tūc ītelligit᷑ nō deduc
tis expēſis. ut. l. vēditor. ff. de ꝯben. emp. Ex pre
dictis nō. pᵒ ꝙ ſpēale ē ī decīa ſꝫ. Bar. qḋ tñ eſt
falſū. ut. ſ. dixi. Itē in mā decimaꝝ vbuꝫ fuit ꝓ
latū ab ipſo deo ⁊ exꝑerat᷑ vbo ꝓlato a dño ꝑti
culari. ut in. d. c. tua. ideo dicit ut. ſ. dixi qḋ nō eſt
ſpēale q̃ꝛ v. fruct⁹ ħ nō ꝛfert᷑ ad oēs fruct⁹. ſꝫ ad ḋ
ciam tñ vñ ſiue a lege ſiue ab hoīe ꝓferat᷑ ħ vbū
cuꝫ hac ḋteriatōe nūq̃ꝫ ītelligit᷑ ḋduct. expēſ. It
ex dicto Inn. ſ. ꝛcitato pōt colligi unū nō. ꝙ ſi ī
ter ꝯhētes ſit mītio ḋ fructib⁹ dꝫ ītelligi nō ḋduc
tis expēſis. q̃ꝛ ꝯhētes maxīe ruſtici capiūt vba
nāliter ⁊ ſꝫ ꝙ vulgariter ꝓferūtur. ut in. l. libroꝝ
§. ꝙ tñ caſſius. ff. de leg. iij. cū ſiīb⁹. īſpicięda eēt
tñ mēs ꝯhētiū q̄ ex multiſ circūſtātijſ pōt elici. nā
ī conuētionibus ſpectatur magis mens q̃ꝫ vba
ꝑſorum ꝯhentiū. ut dicit tex. i. l. in conuentio
nibus. ff. de vbo. ſig. Abb.

CUm contingat

Qui ꝑſcribit decīas ī aliena parrochia
ſi ibi īſurgūt noualia ip̄oꝝ ḋcīas nō hēbit. pᵒ qḋ
⁊ rñſio. ibi vñ. Primo nō. ex iſto tex. iuncta
gl. prima ꝙ id ḋr ꝑtinere ad aliquē ab ātiquo qḋ
ꝑtinet ad eū ex ꝑſcriptiōe. ⁊ idē nō. in. c. ꝓxi. qḋ
valet ad ſtatuta diſponētia ſup iurib⁹ ꝑtinētib⁹
ad aliquē ab antiquo. Et nō. ēt ḋ v. ꝑtinere. ꝯpre
hēdit eni ſe qḋ ꝑtinet ex ꝑſcriptōe. ⁊ valet ad
vba libelli cū qſ dic᷑ rē petitā ad ſe ꝑtinet᷑. ſatiſ eni
eſt ꝓbare dominiū ex ꝑſcriptione ꝯpetēs. facit
qḋ le. ⁊ nō. i. c. cū eccl̄a. de cau. poſ. ⁊ ꝓpri. ⁊ qḋ
nō. Bar. l. ad probationē. C. locati. ubi dicit quē
ꝓbare dñiū ſi ꝓbat ſe ꝑcepiſſe fruct⁹ tāto tp̄e ꝙ
ſufficit ad ꝑſcriptionē. Scḋo nō ꝙ una eccle
ſia pōt ꝑſcribere decīas ꝑtinētes ad aliā eccleſiā
lꝫ ergo laici decīas ꝑſcribere nō poſſint. q̃ꝛ illas
nequeūt poſſidere. ut i. c. cāꝫ. ſ. ḋ ꝑſcrip. clici tñ
noīe eccleſiarū ꝑſcribūt. tuꝫ q̃ꝛ ſunt capaces poſ
ſeſſionis. tū q̃ꝛ hec ꝑſcriptio nō eſt cōtra ius diui
num. q̃ꝛ nō refert q̄ eccl̄a hēat. ut in. c. cū ap̄lica ḋ
his que fi. a pl. Tertio no. ꝙ una eccl̄a pōt ꝑ
ſcriber᷑ certa iura parrochialia infra limites alte
rius eccl̄ie ⁊ vr̄ reprobare hec lr̄a q̄ etiā ꝑſcribi
pñt coherētia limitibus. nā ſi ꝑſcripſerat decīas
toti⁹ parrochie. ergo ⁊ decīas coherētes limiti
bus. ⁊ ꝑ hoc poſſet impugnari uel verius limita
ri gl. in. c. cū ſunt homines. ſ. eo. q̄ dixit ꝙ decie
adherētes limitib⁹ nō pñt ꝑſcribi. ne ꝑcōſeq̄ntiā ī
ſurgat limitū ꝯfuſio. nā ſoluēdo pōt intelli quā
do ſoluꝫ ꝑſcriberēt᷑ decie adherenteſ limiti ſec⁹
ſi pariter ꝑſcribūtur oēs decie parrochie. q̃ꝛ tūc
nō ita īſurgit ꝯfuſio limitis qḋ ē nōdum. alias o
porteret dici glo. illā nō recte loqui. Ultimo
nō. ꝙ ꝑſcriptio certoꝝ iuriū de pñti nō extēdit᷑
ad futura oīo ꝯſilia iurib⁹ pñtib⁹ ꝑſcriptis. naꝫ
decime noualiū ſūt eiuſdē iuris cui⁹ ſūt antiq. ⁊
tñ ad ꝑſcriptionē antiquoꝝ nō ſequit᷑ ꝑſcriptio
futuraꝝ. ⁊ pōt eſſe ḋciſiōis rō. nā cuꝫ verba con
tractus referātur ad tp̄s ipſius ꝯtract⁹ nō ad fu
turū ut eſt tex. nō. l. rutila polla. ff. de ꝯtrahen.
ēp. multo forti⁹ ꝑſcriptio nō dꝫ extēdi ad iura fu
tura. nā ī cōtractibus fit plena īterpretatio. ut in
c. cū dilecti. ḋ dona. ⁊ in ꝑſcriptione dꝫ fieri ſtric
ta cū ueniat ad detractiōem iuris alterius. ergo
ſi nō fit extēſio ī cōtractib⁹ fortius nec ī preſcrip
tione. ⁊ hāc rōnē ſentit tacite Inno. in. c. tua. el ꝑ
mo ſ. eo. ⁊ de hoc aliquid in. c. ſe. In glo. i.
nō ſemꝑ iſtā glo. ad ꝓbanduꝫ dñiū alicuius rei
ꝑ ꝑſcriptionē ⁊ facit ad libellādū. ut ē ī nōbili ꝑ.
In glo. ij. ī fi. nō glo. ad quam fit quotidie re
miſſio. cū querit᷑ ad quē de iure cōi ꝑtinet decia
rū ꝑceptio. ⁊ ē iſte articulus ꝑncipalis ī hac mā.
⁊ cōcluſio hui⁹ glo. ē ꝙ decie integre pertineant
ad eccleſiā ꝓchialē baptiſmalē nō aūt ad ep̄ꝫ
niſi in caſibus in glo. except. ⁊ dicit᷑ eccl̄a baptiſ
malis eccl̄ia matrix q̄ al's dicit᷑ plebs. ubi bapti
ꝫātur oēs infra plebanatū uenīētes ad fideꝫ. et
hāc opi. glo. tenet Inno. ī. c. ad ap̄lice ſ. eo. Idē
ſentit hic Hoſti. Io. an. rēiſſit ad gl. ī. c. ſtatuim⁹
⁊. c. quicūq̃ꝫ. xvi. q. i. ubi plene. ſed poſtmodum
uidens remiſſiones nō ſufficere hāc māꝫ latius
reaſſūpſit ī addi. ſpe. eo. ti. in iij. colū. ⁊ ut clare
habeas hāc mām excludam⁹ ꝑus caſus indubi
tabileſ. nā aut q̄ritur de decia ꝑſonali aut ꝑdiali.
ꝑſonalis aūt ſpectat ad eccleſiā ꝓchialem. ubi
quis audit diuina ⁊ ꝑcipit eccleſiaſtica ſacramē
ta. ut in. c. ad ap̄lice ſ. eo. ⁊. c. fi. ſ. ḋ parro. ⁊ xvi.
q. i. c. queſti. iūcta gl. ⁊ ī hoc oēs ꝯueniūt. Rema
net tñ unū dubiū. nam q̄nq̃ꝫ qs percepit cetēa ſa
cramēta ī parrochia ſua. ſed ſacramētuꝫ baptiſ
mi ꝑcepit ī eccl̄ia matrice. ⁊ ſic nō pōt dici ꝙ oīa
ſacramēta recepit ī eccleſia parrochiali. vñ vid᷑
quibuſdā. ut nō. Io. an. in addi. predicta ꝙ cum
baptiſmus ſit ianua omniū ſacramētorū in. c. fi.
de preſby. nō bapti. ⁊ ſit nobilius alijs ſacramē
tis. vr̄ ꝙ ratione huius ſacramenti dꝫ eccleſia ba
ptiſmalis habere partē decimarum ꝑſonaliū qḋ
uidet᷑ rōi ſatꝭ cōſonū. facit qḋ nō Inn. i. c. ḋ his
ḋ ſepul. ⁊ tex cum ibi nō. in. c. ij. e. ti. li. vi. ⁊ quod
nō. in. c. nouum genus ſ. eo. in hoc tamen eſt ſtā
dum conſuetudini. Secundo caſu principa
li cū querit᷑ de decima prediali dic ꝙ aut decima
ē in fra parrochiam ep̄i. nam in aliquibus locis
habet certaꝫ parrochiaꝫ diſtinctā. ⁊ tunc hec de
cima pertinet ad eū. ut. j. eo. c. dudum ſm̄ intel
lectū hui⁹ glo. Aut hec decima nō eſt. j. alicui⁹
parrochiā. utputa quia predia ſunt multū diſtā
tia ⁊ non incluſa infra parrochiā alicuius. ⁊ tūc
decime etiaꝫ pertinēt ad epiſcopum in. c. qñ. ſ. e.
idē dico vbi parrochie non eſſent diſtincte. nam
tunc ep̄s debet ꝑcipere oēs decimas ſicut olim
faciebat ante diſtinctionem parrochiarū non tñ
debet eam ſibi retinere ſed diſpenſare inter cleri
cos ſm̄ eorum merita. ut eſt tex. nō. xvi. q. vij. c.
i. aut decima eſt infra parrochiaꝫ eccleſie baptiſ
malis ⁊ tūc de iure ad eaꝫ pertinet. xvi. q. i. ſta
tuimus. tamen quarta decimarum pertinet ad
ep̄m. licet glo. aliud ſenſerit hic ⁊ minus bñ. naꝫ
tex. ē apert⁹ i. c. cōquerēte de offi. or. ubi iter

certa iura epiſcopalia nūerat quartā deciarum
ꝛ ſcit qḋ le.ꝛ nō.in.c.i.ſ.e.hec tñ quarta poteſt
preſcribi vt in.c.de quarta.ſ.de preſcrip.aut de
cia ē.j.parrochiā capelle que ē i plebanatu ꝛ in
hoc ēt dubiū remanet.vtꝝ decia ptineat ad ca-
pellā an ad plebē.ꝛ in hoc exclude quattuor ca
ſus. Primꝰ qñ cōſuetudo ſup hoc diſponit.eſt
eni optima legū interpres.c.cū dilectꝰ.de ꝯſue.
Secūdꝰ caſus qñ eps cū cōſenſu capli cōſtituit
parrochiā capelle ꝛ ſpecifice ſibi ḋputauit deci
mas illius parrochie ad h.c.ad audientiā.j.de
eccle.edi.3ꝰ caſus qñ ꝯſtat plebē nō eſſe antigo
rem capella.nā illo caſu expreſſe capella hꝫ ite-
gra iura parrochie ſue.i his tribꝰ caſibꝰ acquie
ſcit per oia Jo.an.in addi.ſpe.predicta. Sꝫ re
manet q̄rtus caſuſ valde dubitabilˀ qñ.ſ.ñ appa
ret de cōſenſu nec apparet que eccleſia ſit antiq
or et rperitˀ capellā hr̄e parrochiā diſtinctā ab
eccleſia baptiſmali.ꝛ i hoc tenet ibi firmitˀ Jo.
an.decimaꝫ ipſoꝝ p̄dioꝝ ſitoꝝ.j.parochiā ca-
pelle ptinē ad eccleſiā plebis.motiuū ſuū prin
cipale eliciˀ ex.c.eccleſie ꝛ.c. quicūqꝫ.xvi.q.i.
vbi dr̄ q eccleſia nō dꝫ de nouo fundari cū pre
iudicio antiquaꝝ eccleſiaꝝ.ꝛ ſpecialr̄ ſit ibi mē
tio ḋ ḋcis.vñ cū cōiˀ eccleſia plebis ſit antigor
ꝛ territoriū parrochie huiꝰ capelle eēt antiqꝰ
de parrochia plebis.nō hꝫ hec eccleſia antiqua
priuari decis p̄dialibꝰ ꝓpt cōſtructionē capelle
ſatis eſt.n.ſi hꝫ oblationes ꝛ decias pſonales
q̄ debenˀ intuitu diuinoꝝ.ſꝫ Jo.cal.tenuit hic
oppoſitū ꝯcludēs q exquo capella habꝫ parro
chiā diſtictā.dꝫ hr̄e decias p̄diales ꝓuenietes
j.parrochiā ſuā.nā decie ſunt ḋ iure parrochia
li vt i.c.ſi.de parrochijs.ḡ exquo repiˀ habere
parrochiā dꝫ hr̄e ꝛ ḋcias. hanc opi. tenet Ar-
chi.xiij.q.i.i ſūma.tenet Paulus ꝫēꝫe.ꝛ Lau.
in cle.i.e.ti.ſequuntur moderniores cōiˀ hic. ꝛ
hanc opi.ego ſequor q2 iura dicūt cōiˀ ḋcias p
tinē ad eccleſiā parrochialē.ꝓ hoc iſte tex. cū
c.ſequenti.ꝛ.c.ad decias.de rſti.ſpol.li.vi. ꝛ.d.
c.ad audientiā.fatēdū ē tñ q ſine iuſta ꝛ neceſ-
ſaria cā nō pōt epſ capelle ḋputare certā parro
chiā cū p̄iudicio eccleſie antiq̄.ꝛ ſic debēt itelli
gi iura q̄ allegat Jo.an.ſꝫ exq̄ repitur de p̄ſen-
ti capellā hr̄e parrochiā diſtinctā.preſumēdū ē
q ex iuſta ꝛ neceſſaria cā parrochia ſibi fuerit
ḋputata.nec ob.iura q̄ dicunt decimā ptinē ad
baptiſmalem eccleſiā. nā dꝫ itelligi ḋ decia q̄ ꝓ
uenit.j.parrochiā ipiꝰ eccleſie baptiſmalˀ.vel in
telligūtur ſm ſtatū antiquū añq̄.i capelle ibi
edificarētur.vlˀ qñ capelle nō hn̄t parrochiā di
ſtinctā.in predictis oibus ſalua ſit ꝯſuetudo.ꝛ
hec nō. In glo.i v̄.noualiū.nō hanc glo.que
clarius ponit h intellectū ad.c.ex parte.ſ.codē
qꝫ ibi fecit. ꝛ hanc gloſā ſequunˀ cōiˀ doc.hic.
nā vt dicit Inno.ſ.eo.tua. el pˀ.p̄ſcriptio adeo
ē ſtricti iuris.vt lꝫ quis p̄ſcripſerit decias oiuꝫ
p̄dioꝝ alicꝰ parrochie vno excepto ad illud p̄
ſcriptio ñ extēdiˀ.ꝛ fac qḋ nō.j.c.ꝓx.nā p̄ſcrip
tio nō procedit ſine poſſeſſione.vt in regla ſine

poſſeſſione de re.iuris.i vi.ḡ non pōt dici q de
cime noualiuꝫ ſint preſcripte exquo nihil rcep
tū ē noie decime ex illis terris añqꝫ reducerēt
ad culturā.ꝛ in ſi.glo.hr̄ hodie iſte tex.i.c.i.de
preſcriptio.li.vi. In gl.ſi.in ſi.dicit Jo.an.
q certo caſu pōt preſcriptio allegari.ſinge eniꝫ
q ab illis terris iculti hec eccleſia que preſcrip-
ſit decias antiquas aliquid pcipit noie decime
nā ex hoc efficiūˀ decimales illiꝰ eccleſie.ꝛ ſi r
ducuntur ad culturā poteſt hec eccleſia petere
decimā.ar.j.eo.c.ſequenti.

3. Cum in tua Decia oium fructuuꝫ p̄dij debeˀ ei q decias ibi p̄ſcripſit
ſed ad illud p̄diū preſcriptio ñ extēdiˀ.cōiſ di-
uiſio.ſcḋa ibi reſpōdemꝰ. Nō p̄iuncta glo.
ij.q monaſteria pn̄t preſcribere decimas infra
parrochiam alterius eccleſie.ꝛ intellige cū titu
lo vel per tantū tēpus de cuius initio non eſſet
memoria.vt in.c.i.de p̄ſcrip.li.vi. ꝛ facit.c.j. ꝓ
xi. 2ꝰ.nō q percipiens decimas ex certo pre
dio per tēpus qḋ ſufficit ad preſcriptionem.vt
ibi preſcribere ius decimandi in gn̄e rſpectu.ſ.
cuiuſqꝫ fructus inde pcipiendi.lꝫ p tp̄s p̄ſcrip-
tionis pcepti ibi decimam de fructibꝰ certis dū
taxat vt notanˀ ꝓbaˀ hic. Ex quo ſingulariter
inferˀ q exercens vnū actū iuriſdictionalē i p-
ſonā alicuius aio querēdi iuriſdictionē vniuer
ſaliˀ vr̄ q̄rere poſſeſſionē vniuerſalē iuriſdicti
onis.qḋ vr̄ ꝯ nō.p Bar.i.l.i.§.ſi qs.ff.de iti. ac
tuqꝫ p̄.ſed primū dc̄m ſētit Inno.in.c. dilectꝰ.
ḋ capel.mo.vbi hoc latius ꝓſequiˀ. 3ꝰ nō ex
ſi.lr̄e q p̄ſcribenſ deciaſ oiuꝫ p̄dioꝝ parrochie
excepto vno p̄ſcriptō nō extēditur ad aliud p̄-
diū.ꝛ hoc q2 tātū p̄ſcribiˀ quātū poſſideˀ.vt i
rgula ſine poſſeſſione.ḋ re.iuriſ li.vi.ꝛ ho.tex.
i.l.deniqꝫ cū .l.ſequē.ff.ex q.cau.ma. Sꝫ q̄ro ḋ
ratione dubitandi ꝛ decidēdi in iſto tex. So.
duplex intellectus elici pōt ex lr̄a.primꝰ q p xl.
ānos frumētuꝫ tātū fuit ſeminatū i certo p̄dio
cuius decia fuit ſoluta nō eccleſie prediali. ſed
monaſterio.demū fuit ibi ſemiatū miliū vlˀ alḋ
bladū dubitabaˀ cui debereˀ decia.nā ꝯ mona
ſteriū faciebat.q2 nūqꝫ pcepit niſi decimā frum
ti.ꝛ preſcriptio ñ dꝫ extēdi de ſpecie ad ſpecieꝫ
ſic videbaˀ q decia milij debebaˀ eccleſie p̄di
ali ad quā decia ptinet de iure cōi.ſꝫ i ꝯ.iū fu-
it deciſū.rō q2 pcipiēdo decimā tāto tp̄e ex cer
to predio monaſteriū p̄ſcripſit ius decimandi.
nō.n.debet haberi reſpectus ad frumētum.ſed
ad decimā in genere q̄ fuit pcepta ibidē ab āti-
quo.ꝛ hāc lec.ſenſit hic Jo.an.ꝛ eſt in ſe veriſſi
ma ꝛ ſcḋꝫ hūc itellectū colligitur h qḋ.ſ.dixi ꝯ
Bar.vr̄.n.q ſi in aliq̄ loco qs exercuit actꝰ iu-
riſdictōales occurrētes.ſ.aio vtendi iuriſdictō
ne vniuerſali q pꝰ p̄ſcriptōeꝫ ꝯpletā poſſit iuriſ
dictōe vti in aliis caſibus occurrētibꝰ.ſinge.n.
q homicidiū ñ fuit ibi ꝯmiſſū p xl.ānos.ſꝫ alia
ſcelera q̄ iſte tāqꝫ ſuperior puniuit. ſi pꝰ p̄ſcrip
tionē cōtigat homicidiū.dico ar.huiꝰ lr̄e q illḋ

poterit iſte punire q̄ p̄ſato mõ p̄ſcripſit ibi iuriſ
dictionẽ. Scḋa lec. q̄ magis vr̄ cõuenire lr̄e eſt
ꝙ p. xl. ãnos ex predio illo fuerũt collecti varij
fructus ⁊ de certis fuit ſoluta decima monaſte
rio. de q̄buſdã vero nulli fuit ſoluta. nũc ageba
tur ad ſolutõez ⁊ dubitabat̃ cui deberet̃ ꝓ mo
naſterio faciebat. qꝛ pceperat decimã d̄ cert̄ fru
ctibus pro eccl̄ia prochiali faciebat. qꝛ p̄ſcriptõ
nõ procedit ſine vſu. ſed monaſteriũ nũq̄ȝ pce
perit decimã ex illis fructibus ḡ ius decie remã
ſit apud eccl̄iã prochialẽ ſ꞉ cõtrariũ decidit̃ rõe
p̄dicta. qꝛ ex q̄ monaſteriũ dũtaxat pcepit ibi d̄
cimã certoꝝ fructuũ p̄diũ ẽ effectu꞉ deciale ipſi
monaſterio reſpectu oĩu꞉ fructuũ. qꝛ vna ⁊ ea
dẽ res nõ debẽt diuerſo iure cẽſeri. ⁊ pro h̄ itel
lectu quẽ tacite ſẽſerunt doc. facit tex. ibi ãnua
ti꞉ pcepi. ⁊ intellige hũc tex. quãdo decima ali
quoꝝ fructuũ nulli fuit ſoluta vt. ſ. dixi. nã ſi fu
iſſet ſoluta eccl̄ie p̄diali tũc decia d̄beret̃ ex illis
fructibus eccl̄ie p̄diali ⁊ reliquoꝝ fructuum ipſi
monaſterio ¶ Ex q̄ habes nȭre ꝙ vnũ p̄diu꞉
põt eẽ parti deciale vni eccl̄ie ⁊ parti alteri qḋ
placet Hoſti. ⁊ Jo. an. ſ꞉ Inno. videat̃ diſcre
pare. ſ꞉ huic ob. lr̄a q̄ dicit ꝙ vna ⁊ eadẽ res ⁊c̃.
So. ex diuerſis rõnibus eadẽ res põt diuerſo
iure cẽſeri. ſecus ex eadẽ rõe. Et ex h̄ intellectu
iſert̃ ꝙ ſi aliq̄s p̄latus citra ep̄m exercuit actu꞉
iuriſdictionalẽ i loco ep̄o exercẽte reliq̄s actus
iſta p̄ſcriptio certi actus nõ d꞉ extẽdi ad reliq̄s
act⁹ exercitos p̄ ep̄꞉. ¶ Ultio põt adduci iſte
tex. in ſi. ꝙ ſicut p̄ſcriptio nõ extẽdit̃ d̄ p̄dio ad
p̄diũ ita nec p̄ſcriptio actus iuriſdictionalis de
pſona ad pſonã de q̄ p̄ Inno. in. d. c. dilectus.
In glo. ſi. in ſi. de hoc p̄ glo. i. c. cognouim⁹. xij.
q. ij. q̄ dicit ꝙ cãus illius. l. q̄ h̄ allegat̃ ẽ ſpãlis ⁊
dic ꝙ ibi ſolũ dr̄ ꝙ ſeruus dotalis põt hr̄e pecu
liũ ex re mariti ⁊ ex re vxoris. ⁊ i re mariti acq̄
ret marito. i re vxoris acq̄ret ipſi vxori. ⁊ ſic idẽ
peculiũ diuerſo iure cẽſet̃. ſ꞉ dic ꝙ illud ꝯtingit
diuerſa rõne. ⁊ ita poſſet cõtingere i cãu noſtro
⁊ ita dixi ſuperius.

31 Quadum Laici eccl̄ias vl̄
decimas donaẽ
nõ pñt ẽt ſi ſũt reges nec ex eoꝝ titulo
p̄ſtat̃ cã p̄ſcribẽdi. p̄ ponit̃ facti ⁊ pceſſus nar
ratio. 2ª ibi nos igit̃. ipſius diffinitio. pma ſub
diuidit̃ i tres. p̄ põit actoris petitõez ⁊ audito
ris dationẽ. 2ª reoꝝ defenſionẽ iudicis interlo
cutõez ⁊ defẽſionis fortificatõez. 3ª ipſius defen
ſionis ipugnatõez. ſcḋa ibi prior. tertia ibi cete
rũ ¶ p̄ nõ ex iſto tex. ꝙ cõtra ipedientes debito
res meos mihi ſoluere poſſũ agere quẽadmo
dũ ep̄s hic egit cõtra hoſpitalarios q̄ ipediebant
decimã ſolui ep̄o a ruſticis eoꝝ. ⁊ de h̄ latius di
c. i. cũ glo. ſi. ¶ 2º nõ ꝙ hoſpitalarij hieroſolomi
tani pñt poſſidere decias ⁊ eccl̄ias ⁊ eas p̄ſcri
bere dũmõ hẽant titulũ p̄ſcribẽdi ex q̄ infert̃ ꝙ
hoſpitalarij nõ ſũt mere laici ſicut dicim⁹ de cõ
uerſis alicuius monaſterij. de q̄ dixi in. c. q̄ȝuis
ſ. e. ⁊ qḋ nõ. gl. i. c. ex eo. de elec. li. vi. ¶ 3º nõ ꝙ

eccl̄ie pñt p̄ſcribi iure ꝓpetat̃. dũmõ hẽat̃ titu
lus p̄ſcribẽdi ſ꞉ ſine titulo nõ pñt p̄ſcribi. vt i re
gula. i. de re. iur. li. vi. ⁊ vide qḋ nõ. glo. nõ. in. c.
cõtigit. d̄ do. ⁊ cõtu. ⁊ qḋ ibi dixi. ¶ 4º nõ ꝙ lai
ci ẽt reges nõ pñt aliq̄d donare de iure eccl̄iaſti
co nec poſſũt poſſidẽ ius ſpũale. Ex q̄ iſert̃ ꝙ
reges ſũt puri laici. ita nec p̄ coronatõez ⁊ vncti
onẽ nullũ ordinẽ eccl̄iaſticũ recipiũt. Itẽ nõ ꝙ
donatõ iuris ſpũalis fcã laico i tm̃ ẽ nulla ꝙ nec
ẽt ſufficiẽtẽ titulũ p̄ſcribẽdi tribuit qḋ nõ. ⁊ ẽ rõ
qꝛ r̃cipiẽs talẽ titulũ credẽs illũ valẽ errat i iur̃
ſ꞉ error iuris nõ pdeſt i vſucapione vt i. l. nũq̄ȝ.
ff. de vſuca. ⁊ ex h̄ ⁊ ex tex. nõ ꝙ errãs in iure ſ꞉
hẽat bonã fidẽ nõ p̄ſcribit. p̄ h̄ facit tex. cũ glo. i
c. ap̄lice. ſ. de dona. ¶ Nõ. ꝙ recipiẽs aliq̄d ec
cleſiaſticũ de manu laici icurrit crimẽ ſacrilegij.
nã talis titul⁹ nõ excuſat. qꝛ ꝓ nõ dato hr̄ qḋ ab
illo dat̃ q̄ de iure donare nõ põt d̄ iur. patro. c.
qḋ aũt. ⁊ i. c. daibertũ. i. q. vij. ¶ Itẽ nõ ꝙ cõfir
matio fcã p̄ papã i forma cõi nullũ p̄iudiciũ in
fert tertio qḋ nõ. nã vt plurimũ religioſi hñt mĺ
tas ſimiles ꝯfirmatões i q̄b⁹ nũerat̃ oĩa p̄ eos
poſſeſſa. nã p̄ talẽ ꝯfirmatõez ñ releuãt̃ ab one
re ꝓbãdi illa bõa ad eos ptinẽ d̄ iure. nã illa ſũt
v̄ba narratia q̄ recipiũt tacitã ꝯditõez. ſ. ſi ita eſt
ꝙ h̄ bona ptineãt ad vos. ⁊c̃. ¶ Itẽ ſol꞉ appõi
cl̄a ſicut iuſte poſſidet̃. ⁊c̃. ⁊ p̄ h̄ facit qḋ nõ. Jo.
an. i. c. dudũ. ij. d̄ p̄ule. ⁊ i. c. iter dilcõs. d̄ ſi. iſtr.
⁊ de h̄ aliq̄d. ij. ¶ Ultio nõ ꝙ iudex i ſñia p̄t ꝓ
ſpicere in futuꝝ ſi nã actõis h̄ patit̃ fac. l. legi. ⁊. l.
haꝝ. ff. ſi ſui. vẽdi. ⁊ vide qḋ dixi i. c. i nr̄a. ſ. d̄ ſe
pul. ¶ In gl. ij. i ſi. dic de hac mã. vt plene dixi i
c. cũ ꝯtigat. ſ. e. nã iſte tex. ẽ reducẽd⁹ ad aliquẽ
de cãib⁹ i q̄b⁹ pceptio deciaꝝ de iure cõi ptinet
ad ep̄m de q̄b⁹ dixi i. d. c. cũ ꝯtigat. ¶ In gl. iij.
in ſi. de h̄ an ⁊ qñ i p̄ſcriptõe rei eccl̄iaſtice regri
tur titul⁹ dic vt hr̄ hodie i. c. i. d̄ p̄ſcrip. li. vi. vbi
tex. nõ. dicit ꝙ vbicũq̄ȝ ius vel p̄ſũptio reſiſtit p̄
ſcribẽti regrit̃ titul⁹ pª frõte iuſt⁹ vel tãtũ tpis
de cui⁹ iitio nõ ẽ mẽoria. ⁊ h̄ iḋ qꝛ p̄p̄ iuris reſiſtẽ
tiã p̄ſumit̃ mala fides vt i rl̄a q̄ ꝯ iura. li. vi. q̄ p̄
ſũptio tollit̃ p̄ titulũ pma frõte iuſtũ. vñ in caſu
nr̄o cũ hoſpitalarij p̄ſcribãt ꝯ ius debebãt ꝓba
re titulũ pma frõte iuſtũ. ſ꞉ nõ ꝓfuit titul⁹ p̄ eos
allegat⁹ qꝛ erat euidẽt iuſt⁹. ¶ In glo. i v. con
feſſionẽ ibi ex certa ſcia ꝯfirmaſſet. itelligit ḡ gl.
iſtum tex. in confirmatõne facta in forma cõmu
ni. ⁊ qualiter diſcernatur an ſit facta ex certa ſci
entia vel in forma cõmuni. dixi. in. c. i. ⁊. ij. ⁊. c. an
tepenul. de confirma. vtili. vel inuti. ¶ Sed cõ
tra iſtum intellectum facit. quia papa narrãdo
donationem factam a rege videtur ex certa ſci
entia confirmaſſe cũ bene ſciret donationem re
gis non valuiſſe vt nõ. in. dicto. c. antepe. So.
Inno. dicit ꝙ forte in confirmatõne nulla men
tio fiebat de donatõe regis fortaſſe iſti hoſpita
larij narrarũt ſe ex iuſtis cauſis poſſidere illas
eccleſias. ⁊ decimas petẽtes eaꝝ confirmatõez
⁊ papa cõfirmauit ſicut iuſte poſſidebãt̃ vel p̄
ſuppoſito ꝙ de donatione regis fieret mentio

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

debebat intelligi ſm eũ de donatione in caſu li
cito facta.puta ſi rex habuiſſet decimas in feu
dum ab antiquo uel ius patronatus in illis ec
cleſijs.⁊ nota bene iſta verba. videtur enĩ ꝙ in
dubio debeamus ſẽper preſumere donationem
confirmatã fuiſſe factã in caſu aĺs habili ⁊ ad
illũ caſũ habilẽ referenda ſit confirmatio ⁊ eſt
rationale.nã confirmatio ex ꝓprio ſignificato
denotat firmitatẽ actus ꝯfirmati.quia dicitur
a con quod eſt ſimul ⁊ firmo quaſi ſimul firmo
cũ primo donatore.ergo debet intelligi de do
natiõe facta i caſu habili ſi fieri poteſt.vt ſic cõ
firmatio intelligatur i ſuo ſignificato ⁊ nõ trã
ſeat in ſpeciem donationis.nam aliud eſt donare
⁊ aliud eſt confirmare vt in.c.inter dilectos.de
fi.inſtru.quod tenebis menti. ¶ Sꝫ quero iu
xta predicta nunquid talis confirmatio facta i
forma cõi ſalti tribuat iuſtũ titulũ preſcribendi
in caſu quo titulus eſt neceſſarius ad pſcriptio
nẽ.iſte tex.in v̄.ceterꝫ.a cõtrario facit ꝙ ſic duꝫ
dicit ꝙ non effluerat tãtũ tẽpus ⁊c̃. Inn.tacite
ſenſit oppoſitũ.⁊ ad tex. ſupplet maxi̇c. tñ hoc
aperte non dicit ſꝫ Hoſti.tꝫ contrariũ.nam ſm
eũ ſi cõceſſio ſolius epiſcopi inualida tribuit iu
ſtã cauſam preſcribendi vt in.c.cura.⁊ quod ibi
nõ.de in.pa.fortius hoc habet inducere confir
matio pape.⁊ dicit abbas hoc multũ notandũ
pro religioſis habentibus multas ſimiles con
firmationes.ſed Ioe.tenet contrariuꝫ vt talis
ꝯfirmatio nõ ſufficiat ad preſcribendũ. Ego cõ
cordando dicerẽ ꝙ aut apparebat de validita
te tituli confirmati.⁊ tunc confirmatio non tri
buit titulũ preſcribẽdi.ratio manifeſta eſt quia
erratur in iure.nã ſi donatio prima aperte eſt
nulla putarẽ ꝯfirmatiõem ñ valere.qꝛ erratꝛ i iu
re.ſꝫ error iuris ipedit preſcriptionẽ vt.ſ.dixi.
⁊ ex his puto ꝙ i cãu hꝰ.c.cõfirmatõ ñ pſtabat
titulũ pſcribẽdi.⁊ forte ꝓpẽ h̄ papa i fi.dixit ꝙ
nullũ piudiciũ p illã ꝯfirmatõem irrogabatꝛ iu
ri epali.nec ob.v̄.ceterꝫ.qꝛ ponit v̄ba narratiua
partis.⁊ ponderatur ibi ad maiorem aggraua
tionem partis ꝙ tantum tempus nonduꝫ efflu
fluerat ⁊c̃. Si aũt nõ apparet titulus ꝯfirmatꝰ
vt ſepe cõtigit.puta qꝛ mõaſteriũ nõ hꝫ niſi hãc
ꝯfirmationẽ pape ⁊ ſatis veriſilr põt pſumẽ ꝙ
preceſſit titulus habiĺ.⁊ hoc caſu puto ꝯfirma
tionẽ preſtare cãm preſcribẽdi. qꝛ hic eſt error
facti ⁊ nõ iuris.⁊ ſic debẽt diſtigui opi.ꝯrie pre
alĺ.nec ẽ vuꝫ ſimplicit dictũ Hoſti.ꝙ conceſſio
ſoliꝰ epiſcopi tribuat cãm preſcribendi.ſed dꝫ
intelligi qñ errabatꝛ i facto vt qꝛ ps putabat ca
pitulũ ꝯſenſiſſe.qđ tñ nõ ꝯſẽſerat.vbi aũt erra
retur in iure.vtputa qꝛ ps crederet ſolam con
feſſionẽ epi ſufficere.taĺ cõceſſio nõ preſtaret ti
tulũ preſcribendi vt ẽ gl.nõ.in.c.ij.de his q̄ fi.a
prela.⁊ nõ.in.c.de quarta.đ preſcrip. nec credo
Hoſti.ſẽſiſſe ꝯtrũ.idẽ puto vbi ꝓbabiliẽ poteſt
dubitari de validitate prioris tituli.nã tũc ñ ſo
lũ ex ꝯfirmatõe.ſꝫ ex titulo inutili põt cãri pre
ſcriptio.ar.i.l.ſ.gla.ff.đ iurĺ ⁊ facti igno.⁊ vide

tur tex.nõ.in.c.cũ dilectus.đ cõſue.⁊ h̄ nõ.quia
puto veriſſia. ¶ In gl.in fi.nõ.ſing. glo. quam
quotidie ſoleo allegare.cuius ẽ ſenſus ꝙ libellus
ſeu petitio hꝫ ſe vt ſubiectũ.ſñia v̄o vt pdicatũ.
nã ſñia dꝫ eẽ ꝯformis libello.vt in .c. licꝫ hely.
de ſimo.⁊ fatuꝰ reputatꝛ iudex q ꝓnunciat ſup
nõ petitis.l.fi.C.de fideicõmiſ.liber. Et ex gl.
⁊ ex tex.nõ ꝙ vbi ñ apparet de petitiõe.qꝛ acta
ꝓpẽ antiqtatẽ ſũt pdita.debemꝰ ex v̄bis ſẽtẽtie
preſumẽ qualitatẽ petitõis.idem vbi v̄ba libelli
ſunt dubia. ¶ 2ꝰ nõ modũ ⁊ praticã ſẽtẽtiandi
ſup iterdicto vti poſſidetꝭ. Inn.vltra iſtoſ duoſ
itellectus glo.põit alios duos itellectus.ſ. ꝙ h̄
fuit actũ ꝯſeſſoria.ſꝫ certe iſte itellectus nõ ap
plaudet lr̃e.nã ꝯſeſſoria ẽ actio reaĺ.vñ hꝫ ſe in
corporalibus.ſicut rei vẽdicatio in corporalibus
vt iſti.de actio.§.i. vñ papa hic ꝓnũciaſſꝫ ius
decimãdi ptinere ad epm qđ nõ fecit.ſꝫ ſimpli
citer ꝓhibuit vt hoſpitalarij vlteriꝰ ñ ipedirẽt
epm. Alius itellectus Inno. ẽ ꝙ fuit hic actuꝫ
actione de dolo nõ ad decias ꝯſequẽdaſ ſꝫ ad i
tereẽ qđ paſſus ẽ eps ex dolo iſtorꝫ hoſpitalio
ruꝫ.ar.in.l.cũ quis.ff.de dolo.vbi tex.nõ. dicit
ꝙ ſi quis pſuaſit doloſe colono meo vt de poſ
ſeſſione abiret poſſuꝫ agere contra ipſum acti
one de dolo ad intereſſe.ſic hic potuit agẽ epi
ſcopus ex perſuaſione doloſa quam ipſis ruſti
cis hoſpitalarij fecerunt ⁊ iſte itellectus eſt ve
rus in ſe.ſed nullo modo congruit petitiõi ſeu
ſententie.ideo tene lectu. glo. ꝙ hic fuit actum
interdicto vti poſſidetis contra iſtos moleſta
tores. Sꝫ extra glo.op.videtur enĩ hic papam
fuiſſe diminutũ.qꝛ ſuper eccleſijs petit nihil ꝓ
nonciauit contra iura ſuperius alĺ. Sꝫ dicunt
doc.ꝙ illa pars ſentẽtie fuit h̄ deciſa.qꝛ ñ facie
bat ad titulũ ſilis.deciſio.i.c.veniens.đ pſcrip.

In aliquibus Hoc dicit
Dñi pdiorũ cogi pñt vt pdia colẽda
dent talibꝰ a qbꝰ ſine cõtradictõe eccleſia poſſit
decias ꝯſeq. h̄.d. vſqꝫ ad .§. ille.qui nõ ſumatꝛ
ꝓpẽ breuitatẽ.pma ps põit exceſſũ.quem ſcđo
corrigi mãdat ibi volẽtes. ¶ Pꝰ nõ ex iſto tex.
ar.ꝙ mixtura chriſtianorꝫ hñtiũ varios ritꝰ nõ
vr̃ a iure ꝓprobata.⁊ v̄.ritꝰ.ꝯnotat mores i ſpu
alibꝰ.nã i qbuſdã locis vt in iſula Cretenſi ⁊ in
iſula Cypri. ſũ greci pmitti cũ chriſtiaiſ. Itẽ re
periũtur i aliqbꝰ locis armini ⁊ Indi.q cẽſẽtur
chriſtiani.ſꝫ hñant varios ritꝰ ⁊ diuerſos a no
biſ.ꝯ qđ tñ ſcit quia cum ſint hẽtici.⁊ p ꝯñs ex
cõicati ſũt vitãdi ⁊ puniẽdi.j.de hereti.ad abo
lẽdã.⁊.c.excõicamus.poteſt dici ꝓut dicit glo.
nõ.xx.di.c.i.ꝙ papa eos tolerat i ritibꝰ eorum
¶ 2ꝰ nõ ꝙ rõe oneris adiecti i ꝯtcu reſ vr̃ minuſ
valere.nã onus vr̃ ps pcij.vt dicit tex.nõ.i.l.fũ
di partẽ.ff.de ꝯtra.ẽp.⁊ p h̄ iſero ꝙ ſiqs vẽdit
prediũ cũ onere retro vẽdẽdi ſi poſtmodũ al
legatur paruitas pcij ad iſerẽdũ ꝯtrũ ficticiuꝫ
⁊ vſurariũ nõ dꝫ extimari verus valor rei. ſꝫ đ
bet hñi reſpectꝰ ad onus ipõſitũ.nã tãto minus

valʒ ꝑdiū.⁊ ita pluries in ſcō rn̄di.qḋ nō q: mlˀ
ti errāt.⁊ vide qḋ dixi i.c.ad nr̄aʒ.de emp.⁊ vē
di.ſic limito glo.i.c.cōqueſtꝰ.ĵ.de vſur.¶ 3ᵒ nō
ꝙ rōe decie vr̄ eccl̄ia hr̄e q̄ddā ius i fūdo.vñ pt
cōpellē dn̄m vt fūdū det talibus excolēdū vt in
lr̄a.¶ Nō ibi cū itegritate.ꝙ nō ſufficē aliq̄d da
re noīe decie,put tenuit mgr̄ ſn̄iaꝝ vt refert gl.
i.c.i.e.ti.li.vi.ſʒ oportʒ ꝙ ſoluat̄ cū itegritate.⁊
nō ſoluēs itegre vr̄ peccaē mortalit̄.qḋ colligit̄
ex eo q: pōt ad h̄ cōpelli ꝑ excōicatōeʒ ⁊ excōi
catio nō fert̄ niſi ꝓ mortali vt i.c.nullꝰ.⁊ c.nēo.
xi.q.iij.¶ Nō i.§.ille.ꝙ decie hodie ſūt ſoluē
de neceſſario ex lege diuia.aptiſſime vult g̃ iſte
tex.ꝙ illa.l.diuia edita i veteri teſtamento circa
ſolutōeʒ deciaꝝ neceſſario ſit hodie ſeruāda in
nouo teſtamēto.qḋ ē apte ꝯ̄ illos theologos q
tenuerūt ⁊ tenēt ꝙ hodie decia i nouo teſtamē
to ſit i libertate ipiꝰ ꝯſtituta vt ſic nō teneat̄ qs
ſoluere ſi nō velit de q̄ dic vt ſtati latius dicā cū
glo.ſi.¶ In glo.i.ibi nō nocet eccl̄ie vult dicē
ꝙ ſi trāſferēs fūdū i aliū ⁊ paciſcat̄ vt ipē tenea
tur ad deciaʒ ⁊ ñ poſſeſſor h̄ pactū nō ꝑiudicat
eccl̄ie q̄ minꝰ poſſit petē a poſſeſſore.rō q: h̄ eſt
onus reale ⁊ ſic ipa res ſeq̄t̄ poſſeſſorē vʒ tñ pa
ctū i ꝑiudiciū paciſcētiū q: ſi poſſeſſor ſoluit te
net̄ ille q ſe obligauit ad cōſuandū illū idēnē.⁊
ſic loq̄t̄.§.pactū.all̄.i glo.ꝓ ꝯ̄rio.¶ Sʒ opp.ꝯ̄
tex.nā ſi h̄ ē verū nō refert a q̄bus ꝑdia colēda
traderēt̄.nā a iudeis ⁊ ſarracenis eccl̄ia extor
quet decias ꝑdiales vt i.c.de terris.⁊ qḋ ibi di
xi.ſ.e.nō Jo.an.i addi.ſpe.ſup rubrica de iudeis
q̃ multo fortius poterat eccl̄ia petē ab iſtis xpi
anis lʒ ſm eoꝝ ritus decimā nō ſoluerēt. Ro.
fatēdū ē ꝯ̄riū.ſʒ q: nō poterāt iſti de facili con
pelci ꝑ eccl̄iā q: nō curabāt de excōicatōe ideo
ad h̄ ꝑiudiciū ſci euitādi emanauit ꝓuiſio de q̄
h̄.¶ In glo.ſi.in ſi.nō.bene iſtā glo.ad quā q̄
tidie ſit remiſſio.ꝯcludit.n.ꝙ decie hodie ſūt i ſpē
pro ēt ex diſpōe legis diuie ⁊ qḋ nō vʒ ꝯ̄ria con
ſuetudo ēt ſi diminuit quotā decie niſi talis cō
ſuetudo eēt a papa approbata.⁊ ad iſtū tex.i ſi.
q pōderat cōſuetudinē loci reſpōdet ꝙ loq̄t̄ in
cāu.c.cū ſint hoīes.⁊ c.ad aplīce.ſ.e.ſ. vt vale
at ꝯſuetudo vtꝝ decia debeat̄ eccl̄ie ꝓchiali l̄
ꝑdiali nō aūt vʒ vt nullo mō debeat̄ vl̄ vt decia
itegre nō ſoluat̄.⁊ idē Jnn.h̄ q loq̄t̄ i h̄ clarius
q̄ʒ glo.¶ Alij ⁊ 2ᵒ itelligūt tex.i ꝯſuetudie ap
ꝓbata a papa ⁊ i h̄ nō iſtū tex.ſm hāc lec.ꝙ vʒ
ꝯſuetudo approbata a papa minuēs q̄tā decie
puta vt ſoluat̄ duodecia vl̄.xx.ps,put viget in
multis locis.⁊ h̄ hēo ꝓ idubitato ſi apparet de
approbatione pape ꝑ ea q̄ dixi i.c.a nobis.ſ.e.
Sʒ dubito nūq̄d ſufficit taciturnitas ipius.nā
ꝙ nō ſufficiat multū faciūt iura antiq̄ q̄ habēt̄ i
decretis ⁊ iſta q̄ habēt̄ i h̄ volumine. Itē iura
noua i.vi.⁊ nouiſſima i cle.in q̄bus papa ſemꝑ
mādat itegrā decimā ſolui.⁊ ſic vr̄ ꝙ taciturni
tas pape hodierna nō ſit diſpēſa.ſʒ hʒ locū illō
multa ꝑ patiētiā tolerāt̄ ⁊c̄.ut in.c.cuʒ iā dudū
in ſi.de pbē.ſʒ ꝓ cōtrīa pte q̄ videt̄ benignior ⁊

equior ſalti vt tot hoīes nō dānent̄ pōt dici ꝙ
cū papa expreſſe nō reprobet talē ꝯſuetudinem
locoꝝ iura ſua habēt locū in locis vbi ꝓ maiori
pte decie itegre ſoluūt̄.facit.c.i.de conſti.li.vi.
Alij fuerūt i opi.ꝙ lr̄a iſta ꝓcederet ſm cōſue
tudinē Theotonicoꝝ q ꝓ decis ſoluūt certas
mēſuras ſiue coloni aliquid recolligāt ſiue non
⁊ rōne icertitudinis cuʒ eccl̄ia pōt ſe habere ad
dānū vel lucꝝ talis cōſuetudo ē tolerāda.⁊ nō
bene hāc opi.q̄ fuit Vincen.⁊ nō reperio ꝑ ali
quē reprobatā.facit eni ꝓ conſuetudine q̄ ē Ve
netijs vbi in uita nō ſoluūt̄ decie ꝑſonales.ſed
i morte ſoluit̄ decima de oībus mercātijs loca
libus ⁊ alijs mobilibus.nā pōt ſe habere eccl̄ia
ad lucrū ⁊ ad dānū.q: ſi ille reperit̄ ditatus in
morte eccl̄ia ſentit lucꝝ.ſi depauperatus ſentit
dānū.Hoſti.itellexit iſtū.§.i prin.in decis ꝑdia
libus.q: ille debent̄ lege diuina ⁊ cū itegritate.
¶ Secdaʒ pteʒ intellexit i ꝑſonalibꝰ dicēs ꝙ ꝑ
ſonales nō ſūt i ꝑcepto niſi ꝓut ꝯſuetudo ſe hʒ
hoc veꝝ niſi i loco nō eēnt ꝑdiales vl̄ modice ⁊
ſacerdos idiguerit.nā tūc ꝓchianꝰ pōt ꝯpel
li ad ſoluēdū decimā ꝑſonalē iux̄ illō pſal.Su
mite pſalmū ⁊ date tympanū.⁊c̄.i.ſumite ſp̄ua
lia ⁊ date tp̄alia miniſtris eccl̄iaꝝ.ſʒ Inno.ſ.e.
ſup rubrica hanc opi.dānat.dicit.n.ꝙ dicētes de
cimas perſonales non eē de iure diuino ſūt q̄ſi
heretici ⁊ mirāt̄ de nouis theologis cōtrīū aſ
ſerentibus.nā ſi de his que ꝓducit humus ter
re debet deus honorari fortius in his q̄ ꝓducit
opa ⁊ induſtria hominis tāq̄ʒ dignior pro hoc
all̄.qḋ hr̄ Gene.c.iiij.⁊ Deute.xij.vbi vr̄ lr̄a h̄
velle.hāc opi.vr̄ approbare Jo.an.q dicit ꝙ h̄
lr̄a nō intendit ꝑ cōſuetudinē diminuere decias
debitas a iure diuino.ſed potius aggrauare ſo
lutionē decimaꝝ vt ſit ſēſus lr̄e ꝙ decime ꝑdia
les ⁊ ꝑſonales que debēt̄ lege diuina neceſſario
ſūt ſoluende.⁊ nō ſolū ille.ſed ēt que debent̄ lo
ci conſuetudine approbata.ſʒ certe iſte intelle
ctus iudicio meo multū ē lr̄e amicꝰ.hāc opi.pᵒ
multa ſequit̄ do. An.in.c.ꝓchianos.ſ.e.vbi
dicit ꝙ multos theologos cōſuluit ſup hoc tā i
cōfeſſione q̄ʒ ex̄ ⁊ ꝙ nunq̄ʒ reperit vnū q ſibi fa
ceret cōſciam ſup ſolutōe deciaꝝ.ſʒ ipē hoc dā
nat ⁊ dicit tales nō ꝓcul ab hereſi fore cum oēs
doc.eccl̄ie q fuerunt ſancti ⁊ doctiſſimi viri Au
guſtinus Hieronymus.Ambroſius tenuerūt
cōtrarium vt habet̄.xvi.q.i.reuertimini.⁊ c.de
cie.ea.cā.q.vij.c.q̄cūq̄ʒ.⁊ c.maiores.de ꝯſe.di.
v.q̄drageſima.⁊ dicit ſe credere eos q̄ſi damna
tos q volūt credere iſtis aſſerētibus oppoſitū.
Sed vide opi.Hoſti.ſ.e.in.c.a nobis.q̄ mihi ꝓ
ſalute cōmuni multum placeret ſi eſt vera.dicit
enim ibi ꝙ in locis in quibus decime etiā ꝑdia
les nō ſoluunt̄ ſi non vendicantur ⁊ nō ſoluūt̄
nō peccāt non ſoluentes.vr̄.n.papa cū eis diſpē
ſare ſaltim quo ad preteritas decimas.⁊ ꝓ hac
opi.facit.c.nō eſt.ſ.e.dū mandat nō ſoluentes
excōicari ſi neglexerūt.gl.tñ i.c.i.ĵ.e.i.vi.videt̄
h̄ reprobare.q: eccl̄ia quotidie clamat ut decie

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſoluantur.⁊ ius diuinū dicit decimas ⁊ p̄imi-
cias nō tardabis offerre. Leui.xij.c.vide glo.
nō.in.d.c.quicūq̄z.xvi.q.vij.que dicit ꝙ etiam
perſonales ſunt de iure diuino.⁊ ꝙ lʒ i q̄ntitate
cathedratici currat p̄ſcriptio vt i.c.oli.de cē-
ſi.nō t̄n currit i q̄ztitate decie.vide ho.tex.etiaʒ
cuʒ glo.xxiij.q.v.c.dicat.vide ad maͥ̄ʒ pulchre
ꝑ archi.xvi.q.vij.i.c.decime.⁊ i.d.c.maiores ⁊
in.d.c.quicunq̄z.vbi ponit opi.beati Tho.⁊ q̄
rūdā theologoꝝ.⁊ vr̄ velle ꝙ preceptū decime
n̄ ſit ex toto morale.ſʒ p̄ti cerimoniale.⁊ dic vt
ibi latius ꝓſeq̄tur.beat⁹.n.Tho.fuit i opini.ꝙ
vbi de cōſuetudine nō ſoluūtur n̄ peccāt n̄ ſol-
uentes niſi ꝓp̄t obſtinationē ai.vt ſi hērent ani
mū obſtinatū ad nō ſoluendū etiā ſi p̄ciperet ec
cleſia.tūc tales peccarēt mortalr̄.⁊ hec opinio
multū mihi plʒ ne tāta multitudo pereat.tenē-
dū t̄n ē ꝙ de iure diuino decie debēt cū itegri-
tate.nā lʒ motiua theologoꝝ multū ſtrigāt.t̄n
i dubijs debem⁹ ſtare iterp̄tatōi eccl'ie ⁊ ſūmi
pontificis.vt ꝓbatur i.c.per venerabilē.qui fi.
ſit legi.⁊ adde hic ea que dixi.ſ.e.ſup Rubri.
⁊ qd̄ nō.Hoſti.in.d.c.a nobis.Abbas.

Tam non Hoc dicit ꝙ ſ
ſoluēde ſūt de
cime q̄z cenſus ſeu tributa.⁊ ſi p̄i⁹ illa
ſoluūtur poſtea deciari debēt h.d.diuidit̄.p̄.ꝑ-
miſſa rōe pōit̄ exceſſus. ¶ 2°. alia rō exceſſus
ꝓhibitio ibi cū aūt.3°. alia rō ibi q̄m. ¶ Nō ex
p̄i. lr̄e ꝙ fructus ſegetū ⁊ arboꝝ cēſētur nat⁹
nāles q̄z iduſtriales.nā totū attribuitur diuine
potentie ⁊ miſericordie cū ſemē mortificetur i
t̄ra nec illō ſemē colligit̄. Itē arbores r̄cipiūt i
crementū ex terra de diſpoſitiōe diuina.⁊ h̄ ꝓ-
cedit quo ad ſolutōeʒ decie. nā alia ꝯſideratōe
ſ.vt poſſeſſor bōefidei faciat fructus ſuos.fru-
ctus ſegetū cēſētur potius iduſtrial' q̄z nāl'.⁊ h̄
ꝓpter nimiā curā q̄ adhibetur i cultura vt nō.
glo.in.c.grauis.de reſti.ſpo.⁊ in.l.ex diuerſo.
ff.d rei vēndi.⁊ ſic ſolue ꝯ̄riū qd̄ fieri pōt d nō.
in p̄eall'.iuribus.vt r̄ſpectu dei cēſeātur fruct⁹
nāles.ſed reſpectu hois cēſeātur induſtriales.
¶ 2°. nō illa verba ap̄li q̄ hn̄tur p̄ia ad Cori.
iij.ꝙ neq̄z qui plantat ē aliq̄d ⁊c̄. q̄ verba pn̄t i
telligi ad lr̄am vt iacēt.itē myſtice vʒ ꝙ neq̄z q
plantat.ſ.predicādo ē aliquid.neq̄z qui rigat.ſ.
baptizādo.ſʒ q icremētum dat.ſ.effudēdo gra-
tiā ſpiritualē vt ē deus. ¶ 3°.nō ꝙ ibi cōcurrūt
due cāe quaꝝ altera ē potētior illa p̄ponēda eſt
minus potēti.nā tributū ſoluitur i ſignū ſp̄alis
dn̄ij.decima i ſignū gn̄alis.⁊ ſic cū hec eā ſit po
centior dʒ hec ſolutio decie p̄cedere ſolutioneʒ
tributi. ¶ Nō ꝙ tributū ꝓueniēs ex aceruo n̄
deciato dʒ deciari illi eccleſie ex cui⁹ parrochia
fructus ꝓueniūt.hoc itellige vt plene dixi i.c.
tua.ſ.e.vbi recitaui dicta Inno.hic. ¶ Vltio
nō ꝙ agricultor tenetur ſoluē decimā eccl'ie an-
teq̄z ſoluat dn̄o tributū vel cenſū.⁊ ex h̄ iſere-
bat dn̄s Pe.ꝙ ſi eccl'ia petit decimaʒ a colono
non pōt colonus euitando hoc onus allegare
dn̄m cum notoriū ſit decimaʒ deberi eccl'e.⁊ ſic
vult ꝙ ēt inuito dn̄o pōt decima extorqueri a
colono q̄nimo plus ſentit ꝙ eccleſia nō petente
poſſit colonus cū ſoluit dn̄o partē ſuā retinere
itegrā decimā ſuā penes ſe vt eā ſoluat eccleſie
q̄ꝛ i pari cā potior ē ꝯditio poſſidentꝭ. h̄ dc̄a mi
hi ſimplicit̄ n̄ placent. Sʒ diſtinguo ſic cū que
ritur an colonus an dn̄s debeat ſoluere decimā
ꝙ aut ſup h̄ ē ꝯſuetudo vt q̄ꝛ ruſticus cōſueuit
decimā itegrā ſoluere.⁊ tūc ſuādā ē ꝯſuetudo.
ad hoc alle.tex.optimū in ſolutōe tributoꝝ i.l.
litibus.C.de agri.⁊ cēſi.li.xi.⁊ glo.ibi extēdit
illum tex.ad maͥ̄ʒ nr̄aʒ. Aut nō apparet de con
ſuetudine.q̄ꝛ eccleſia q̄n̄q̄z recipit a manib⁹ ru-
ſtici.q̄n̄q̄z a manibus dn̄i.⁊ tūc oēs fruct⁹ ſpe-
ctāt ad dn̄ʒ.lʒ dn̄s teneat̄ dare certas mēſuras
ſeu certos nūmos colono.⁊ tūc puto ꝙ n̄ ruſti-
cus.ſed ipſe dn̄s hʒ ſoluē decimā.ꝓ h̄ tex.in.c.
cuʒ hoīes.ſ.e.vbi vr̄ probari.nec puto ꝙ colo
nus poſſit hoc caſu ſoluere decimā dn̄o inuito
q̄ꝛ itereſt dn̄i vt ſit pn̄s ne fraudetur ipſe vel ec
cl'ia.⁊ ſic nō obſtat ꝙ notoriū ſit decimā deberi
eccl'ie.aut eꝯ̄ fructus oēs ꝑtinēt ad colonū pu-
ta q̄ꝛ ꝯduxit p̄diū ⁊ dʒ colono certā pēſioneʒ.⁊
tunc ipſe colonus ſoluet decimā.ar.h̄ nam oēs
fruct⁹ h̄ ꝑtinebāt ad colonū.ſʒ ip̄e tenebat̄ dare
tributū vl' cēſū dn̄o.vl' vterq̄z dn̄s ⁊ colonus re
cipit certā quotā.⁊c̄ vt̄q̄z ſoluet ꝓ p̄te ſua ad h̄
c.tua.ſ.e.ſenſit glo.i.c.in aliq̄bus.ſ.eo.⁊ ſic di-
ſtingue ⁊ itellige glo.i.hic q̄ loquitur aliquātu
lū intricate. ¶ In glo.i.i fi.dic ꝙ aut queritur
q̄s teāt̄ ex debito ſoluē decimā colon⁹ aut dn̄s
vl' vt̄q̄z.⁊ iſtū articulū plene expediui i.d.c.tua.
⁊ dic vt ibi.aut q̄ritur vtꝝ alt̄ eoꝝ poſſit ſoluē
decimā totā alio inuito ⁊ abſn̄te ⁊ hunc articu-
lū.ſ.expediui.⁊ ſic articulus iſte ē ꝑſuſ ſepat⁹
a mā illius.c.tua. Ex glo. Io.an.adducit iſtum
tex.ad qōeʒ.q̄dā ſeminauit porros i parochia
ſācti Andree.demū illos plātauit.i. parrochiā
eccl'ie ſācti Iohānis. Querit̄ cui eccleſie iſtaꝝ
ſit ſoluenda.facit tex.iſte ꝓ 2ª eccleſia.q̄ꝛ neq̄z
q plantat neq̄z qui rigat ē aliq̄d.ſʒ qui icremen
tū dat.ſʒ incremētum ꝓceſſit i parrochia 2ª ⁊ n̄
i p̄ia.ꝗ ſcd̄e eccl'ie dʒ fieri ſolutō h⁹ decie.i ꝯ̄ri
uʒ facit qd̄ hr̄ Deutero.xiiij.⁊ paralipo.xxxi.
vbi hr̄ ꝙ de oibus q̄ ꝓducit hum⁹ decia ē ſoluē
da. Itē ē initiū expectādū vt i.c.duduʒ.d elec.
hec ē pulchra qō ⁊ difficil'.⁊ eā plene videas in
mercu.per Io.an.in regula q p̄ior i t̄pe.li.vi.

Aper Ciſtercienſes tēpla
rij hoſpitalarij de
fructib⁹ poſſeſſionū q̄s acq̄ſiuerūt p⁹
ꝯciliū gn̄ale d q̄ h̄ dcias ſoluē tenēt̄.ſi d ill' poſ
ſeſſionib⁹ p̄ius ſoluebāt̄ decie.due ſūt p̄tes p̄.
ſtatutū ciſterciēſiū.2ª.ꝯfirmatio ⁊ ꝓuiſio pape
ibi ne occaſione. ¶ p̄.nō tex.q̄ aptū ꝙ ēt d p̄e
dijs dotalibus eccleſie dʒ ſolui decia ill' eccl'iis
q̄bus p̄ius ſoluebatur ſiue talia p̄dia pia deuo
tione fideliū ſint oblata ſiue ēpta ꝓ mōaſterijs
fūdādis.nā ſi h̄ ꝓcedit i mōaſterijs ciſterciēſiū

que erāt ꝑuilegiata ſuꝑ decis fortius ꝓcedit in monaſterijs alioꝝ religioſoꝝ vel i ecclijs ſecularibꝰ. ⁊ ē iſte tex. ꝯ glo. i. c. nouū genus. ſ. eo. ⁊ facit ꝓ glo. i. c. i. de ceſ. q̄ tenuit qđ. ſ. dixi ⁊ ad hoc tene mēti iſtū tex. q: neſcio alibi eq̄ bonū in hac mā. ⁊ nō ſolet ad h allegari. ⁊ de mā vide qđ plene dixi in. c. nouū genꝰ. ſ. e. ¶ Sꝫ nō ꝙ pōt qs ſe obligare ad nō emēdū poſſeſſiones ⁊ ꝓ ꝯñs ad nō vēdēdū. ſꝫ in ꝯtrariū facit tex. l. pe. ff. de pac. vbi dicit̄ tale pactū nō valere. ⁊ ad iſtū tex. rñdet hic abbas ꝙ papa hoc ſtatutū h nō ꝯfirmauit. ſed certe nō ē bona rñſio. q: nō ſolū nō confirmauit. ſꝫ potius ademit. Itē iſti fecerūt ſtatutū ad comemoratōez pape ⁊ ſic ſūpſit auctoritatē ex facto eoꝝ. vnde dicēdū ꝙ collegiū tanquā corpus fictū vt i. c. quāto. de his q̄ fi. a pla. ⁊ i. l. mortuo. ff. de fideiuſ. nō pōt ſibi ipi hanc legē ꝑfigere. ſꝫ ſingularibꝰ ꝑſonis de ipō collegio bñ pōt hāc legē iponere. ſicut videmus cōit̄ ꝙ plerūq̄ꝫ ciuitas ſtatuit vt nō licet ſingulis alienare poſſeſſiones i nō ſuppoſitos. ⁊ ſic loqt̄ iſte tex.

¶ Sꝫ nō ꝙ ꝑuilegia oium religioſoꝝ de decis nō ſoluēdis collata añ tpˢ huiꝰ ꝯcilij ſūt reuocata hodie quo ad poſſeſſiones acqſitas poſt h ꝯcilium ⁊ ſic ꝑuilegiū de q̄ in. c. ex pte. el. i. ſ. e. hodie euanuit quo ad poſſeſſiones acqſitas poſt hoc ꝯciliū. ¶ Itē nō. ibi extēdi volumꝰ ꝙ vbi duo ſūt parit̄ ꝑuilegiati reuocatio ꝑuilegij q̄ ad vnū nō extēdit̄ quo ad aliū niſi pnceps expꝛſſe extēdat ſic dicimus i alia diſpōe odioſa vt ē tex. iūcta glo. nō. i. c. ꝯſtitutionē. de regula. li. vi. ⁊ fac. iſte tex. multū nō. ad qōez legiſtaꝝ nō. in. l. fi. C. de ſacroſanc. ecc. nā ibi in certis caibꝰ ꝑuilegiū ꝑſcriptōis. c. ānoꝝ fuit collatū parit̄ ciuitatibus ⁊ eccliis demū ꝑ ius auctēticoꝝ fuit reuocatū q̄ ad ecclias ⁊ ſtatutū vt ſola ecclia romana gaudeat ꝑuilegio. c. ānoꝝ. alie vero ſolū. lx. ānoꝝ q̄rit̄ tūc an idē ſit dicēdū ſit i ciuitatibus. nā ſi priuilegiū fuit reuocatū quo ad ecclias q̄ erāt magis fauoꝛabiles g̃ ⁊ quo ad ciuitates. In ꝯ̄rium facit hec lr̄a iducta mō ꝑdicto ¶ Opp. ꝯ tex. de ꝯ̄rietate. nā alit̄ diſponit i pri. alit̄ in v̄. ne occaſione. So. pnci. c. ponit ſtatutū ipoꝝ ciſterciēſiū q ꝓceſſerūt coloꝛate i reuocatōe ꝑuilegij eoꝝ. nā cū eēnt ꝑuilegiati ſuꝑ decis terraꝝ quas excolebāt ꝓprijs manibus vl̄ ſūptibus vt i. d. c. ex pte. ipi ſtatuerūt vt poſſeſſiones decetero acq̄rēde traderēt̄ alijs excolende vt ſic remanerꝫ itegꝛ ꝑuilegiū eoꝝ ⁊ eccliis ꝑdialibus ſuccurret̄. papa v̄o in v̄. ne occaſione. volēs ꝓuidē latius ſtatuit vt ſiue ꝓprijs manibus excolāt ſiue alijs tradāt excolēda debeāt ſoluere decimā de poſſeſſionibus acq̄rēdis poſt h ꝯciliū ⁊ fuit factū hoc conciliū ſm Jo. an. Anno dñi. M. cc. xv. xvij. Anno pōtificatus Inno. ⁊ ꝑ hoc pōt iſtrui de poſſeſſionibus acqſitis poſt hoc ꝯciliū

¶ Itē credo ꝙ iſti ciſterciēſes gaudeāt ſalti ꝑuilegio cōi religioſoꝝ vt de noualibus q̄ excolunt ꝓprijs manibus vel ſūptibus nō ſoluāt decimā vt dicitur in. d. c. ex pte. quia ſolū hic reuocatur priuilegiū laboꝝ ſuoꝝ ⁊ non noualiū ar. i. d. c. ad audiētiā. ſ. eo. ¶ In glo. ii. ibi añq̄ꝫ edificent̄ eccliē. videt̄ ergo glo. velle ꝙ ꝑuilegiū ꝓdat̄ ſolum anteq̄ꝫ eccleſie edificarent̄ ⁊ ita Hoſti. videt̄ intellexiſſe glo. quā reꝓbat. ſed vt dicit Jo. an. non ē credēdū ꝙ glo. habuit hūc intellectū. ſꝫ pōt ſic ſaluari. nā ꝓ monaſterijs d̄ nouo fundādis emit̄ poſſeſſio ꝓ fūdo ipoꝝ monaſterioꝝ. ⁊ talis poſſio ē onerata decimis antequā monaſteriū fūdet̄. ſed poſt fūdatōnē monaſterij fruſtra querimꝰ de decia cū nihil ibi recolligat̄. ſꝫ de religs poſſeſſionibus q̄ acq̄rūt̄ ꝓ dote monaſterij ſoluit̄ decia tā ante cōſtructionē monaſterij q̄ꝫ poſt vt hec lr̄a ſatis innuit.

¶ In glo. iij. ibi poſſideri nō poſſūt. aduerte quia glo. multū loqt̄ iꝓpꝛe. nā ſi religioſi nō poſſūt decias poſſidere nō valerēt eas ꝑſcribere. cuiꝰ ꝯ̄riū ꝓbat̄ i. c. cū in tua. ⁊ c. dudū. ſ. e. ſꝫ glo. habuit bonū intellectū. debet. n. intelligi ꝙ religioſi de iure non habēt ius decimādi tamē in veritate nulla in hoc fit dr̄ia inter religioſos ⁊ clericos ſeculares. q: ſi religioſi habēt ꝓchiā pcipiūt decimā ſicut clerici ſeculares vt in. c. ſuggeſtū. ⁊ qđ ibi dixi. ſ. eo. ⁊ idē eſt i clericis ſecularibus. nā ſi nō habēt ꝓchiā nō pñt habē ius d̄cimādi. nā decime ſunt hodie de iure ꝓchiali vt i. c. fi. ſ. de pꝛo. vnde ꝯcludēdo qōem glo. ſꝫ Hoſti. ⁊ Jo. an. multū ſe iuoluāt dico breuiter ꝙ tā religioſi q̄ꝫ clerici volētes ꝑſcribere decimas aut actiue aut paſſiue debēt habere titulū q: ex q̄ ius cōe eis reſiſtit cū non habēt ꝓchiā nō poſſūt ſine titulo ꝑſcribere. vt ꝓbatur in. c. i. de preſcrip. li. vi. ⁊ adde glo. in. c. i aliquibus. ſ. eo. in fi. Abbas.

31 Interdicimus.

Breue ē ⁊ ideo non ſūmat̄. ¶ Nō ꝙ laicus nō pōt pignoꝛare d̄cimas nec clericis vt hic nec laicis. vt in. c. ꝓhibemus. ſ. eo. ⁊ iō iſte tex. ſolū fecit mētiorē de clericis. q: in. d. c. ꝓhibemus ſatis fuit cautū i laicis. ¶ Sꝫ nō ꝙ diſpoſitio cōcernēs vniuerſos extēdit̄ ad ſingulos. ⁊ in hoc tene mēti iſtū tex. ⁊ vide quod nō. in. c. nimis. el. i. j. de exceſ. pla. ¶ In glo. i. i fi. ꝯcluſio glo. eſt ꝙ tex. iſte ꝓcedit tā i decis a laico de fcō poſſeſſis q̄ꝫ in decis ſibi cōceſſis in feudū ab antiquo ⁊ rō ꝓhibitionis ē vt decie citius ꝑueniant ad eccliaꝫ ad quā expectāt. Sꝫ dubiū ē nūqd laicus hñs decias i feudū poſſit eas ipignorari alti clerico d̄ ꝯſēſu dioceſani. Hoſti. tꝫ ꝙ ſic nā ſi pt ſibi donar̄ cū ꝯſēſu epi vt i. c. cū aplica. d̄ his q̄ fi. a p̄. g̃ fortiꝰ pignorar̄. ꝯ̄riū ꝯcludit Jo. an. mouet̄ q: iſta lr̄a loqt̄ idiſtīcte Itē q: decie citiꝰ ꝑuenīēt ad eccᵃᵐ cui d̄bēt̄ ſi ñ pt alti pignori dar̄. ſꝫ do. De. approbat dcūꝫ Hoſ. qđ ēt mihi plꝰ plꝫ q: cui ꝯcedit̄ maiꝰ vr̄ ⁊ ꝯceſſū minꝰ vt i c. ex pte. ſ. e. Itē h ꝯuēnit fauoꝛē eccᵉ vlis vt citiꝰ d̄cie eripiāt̄ d̄ maibꝰ laicoꝝ ⁊ ex hac rōe emanauit. d. c. cū aplica. q̄ cū hꝫ locū parit̄ i pignoꝛatōe dꝫ habere locū ipſiꝰ diſpō vt i. c. cū dilcā. ſ.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

confir.vti.vel iuti.ſed ſi decie detinet̃ a laico ſi ne titulo nõ ſufficit ẽt cõſenſus epi.vt dixit hic Goſ.ꝛ hñ.tñ q2 nemo põt rẽ alienã pignorare tñ q2 eccl'ia vr̃ approbare ipſius malã detẽtõem

De r̃gularib⁹ ꝛ trãſeũtib⁹ ad r̃ligionẽ. Reca.

Supra viſũ eſt de cl'icis ſeclarib⁹ ꝛ de rebus eoꝝ.merito r̃ſtat vider̃ de regularib⁹ ꝛ r̃b⁹ eoꝝ vel ſic quia viroꝝ eccl'iaſticoꝝ duo ſunt gña.qḋ dã ẽ genus cl'icoꝝ ſeculariũ.quoddã r̃ligioſoꝝ vñ viſo ḋ p͛gñe merito ſbijcit̃ ḋ ſcḋo.vñ aũt di cat̃ r̃glaris diĉ Jo.an.ꝙ a reglã q̃ tñ dupliciter capit̃ vt nõ.i Reca.de re.iur.li.vi.ſ3 q̃ʒtũ ad ꝓ poſitũ dr̃ a r̃ctitudie viuẽdi.ꝛ diĉ ꝙ illi ꝓpe di cũt̃ h̃re regulã q ꝓfitet̃ tria ſbalia cuiuſlibʒ r̃li gionis approbate vʒ pauptateʒ caſtitateʒ ꝛ obe diẽtiã.vt i.c.cũ ad mõaſteriũ.de ſtatu r̃gu.Alij vò l3 aliqua ꝓmittãt ñ dicũtur ꝓprie h̃re regu lã ſ3 poti⁹ quedã modũ viuẽdi licet ille modus ſit approbat⁹ a papa.de quo vide gl.nõ.in cle.i. de reli.do.ꝛ in cle.cum ex eo.de ſen.ex.Ex q̃ in ferri põt ad.q.quotidianã ꝙ diſpõ odioſa con cepta erga regulares ñ ꝯprehẽdit illos q nõ ꝓ miſerũt illa tria ſbalia.ꝛ ſic iſti fratres ſci Frã ciſci de tertio ordine vl' iſti ieſuite vel iſte mulie res mãtellate ñ dicũtur ꝓprie reglãres.vnde ñ ꝯphẽdũtur i diſpoſitõe odioſa.ſecus i diſpõe fa uorabili q2 largo mõ vidẽtur ſb r̃glã rõe ꝓmiſ ſionis facte ſupiori eoꝝ.ꝛ hoc nõ. ¶ Sz princi palr̃ q̃ritur q dicãtur r̃ligioſi. Ho.diĉ Jo.an. ꝙ qñqʒ vba capiũtur i latiſſima ſignificatõe.ꝛ tũc ois chriſtian⁹ dr̃ r̃ligioſus.vñ i plib⁹ locis dr̃ religio chriſtiana vt i.c.gaudem⁹.j.ḋ diuor. ꝛ i.c.ꝓ hũani.ḋ homi.li.vi.qñqʒ h̃ v.capit̃ late. ꝛ tũc ꝯphẽdit oẽm hoiem honeſte viuentẽ non aũt quẽlibʒ chriſtianũ vt i.c.eccl'ia.ḋ.ḋ ꝯſti.ꝛ in c.ſi.ḋ.de re.eccl.ñ.alie.vbi dr̃ ꝙ laici quãtũcũqʒ r̃ligioſi ꝛc̃.qñqʒ capitur min⁹ late ꝛ ꝯphẽdit cle ricoſ ſeculareſ.i.q.iij.c.ſaluator.qñqʒ capit̃ ſtri cte.ꝛ ſolũ ꝯphẽdũtur illi q ꝑ profeſſionẽ ſubie cerũt ſe abbatĩ iperio.ꝛ diĉ ꝙ inq̃ʒtũ qs magis deo exhibet religionẽ tãto magis põt dici reli gioſus.vnde bene ſi ꝯphẽdis q̃ʒto qs ẽ alienus a cultu diuio tãto magl deuiat ab h̃ noie.nã no mina debẽt eẽ ꝯſequẽtia r̃b⁹.iſti.ḋ dona.i.§.ẽ ꝛ aliud.ꝛ i.c.cũ ſm.de ꝑben.ſ3 nõ põit Jo.an.q̃ liter dẽat hoc vbũ accipi i iure vel i ſtatutis.vñ als in hac ciuitate accidit de facto hec.q.Sta tuto hui⁹ ciuitatĩ cauetur ꝙ religioſi ñ pñt ſumi ad officia cõitatĩ.demũ qdã q erat rector hoſpi talis de mia portans veſtem certi coloris cum cruce i pectore fuit extractus ḋ ꝓorib⁹ q pri⁹ añ aſſũptionẽ illi⁹ r̃giminiſ fuit noiat⁹ ꝛ iburſulat⁹ dubitat̃ nũqd ad illḋ officiũ potuiſſet aſſumi. ꝛ h̃ qḋ viſa fuerat ſatĩ difficil. Do. Pe.q tẽ lege bat in hac ciuitate.ſ3 tñ viſus ẽ reſpõdiſſe ꝙ ex iſtendo in illo hitu nõ poſſat aſſumi ad illud of ficiũ q2 vba ſtatuti debẽt aliqd opari.vñ ſi itelli geret̃ ſtatutũ de r̃ligioſis ſtricte ſũpt̃ nihil opa batur.cũ ſatis ſit i iure cautũ ꝙ nec r̃ligioſi nec clerici pñt h̃re officia ſecularia.j.ne cle.vel mo. quaſi ꝑ totũ.ꝛ ſic ſtatutũ dẽbat itelligi ḋ r̃ligio ſis largo mõ ſũpt̃.tñ ille dimiſit hitũ ꝛ exercu it officiũ.q2 ñ erat ita aſtrict⁹ qn potuiſſʒ dimit tere hitũ.Ego dubito an hec deciſio ſit vã.nam ſtatutũ ihabilitãs ad officia ẽ ſtricti iuris.ergo debet itelligi in ſtricta ſignificatõe.ar.in.c.cũʒ dilectus.de cõſue.ꝛ in.c.in nr̃a.de iniur.l.ſ3 cer tũ ẽ ꝙ in ſtricta ſignificatõe illi dicũt̃ r̃ligioſi q ꝓmiſerũt tria ſbalia vt.ḋ.dixi.ꝛ vide duas gl. nõ.vltra predictã in cle.i.de deci. ¶ In glo.i.ꝛ ij.vbi clare Jo.an.in glo.ſuis cõcludit ꝙ i mã odioſa hoc vbũ dʒ capi multũ ſtricte niſi addij ciatur aliquod vbũ generale.puta ſi diceretur quicũqʒ religioſi.nã tũc ꝯprehẽderentur hoſpi talarij ſcḋʒ illã glo.ꝛ itellige ḋ hoſpitalarijſ hie roſolymitanis qui largo modo ſunt religioſe ꝑſone cũ nõ pñt cõtrahere mr̃imoniũ ꝛ promit tunt obedientiã ſuperiori.nec pñt r̃trocedẽ ab illo ſtatu.vñ iſtis vel ordini eorũ cõferuntur ec cleſie ꝛ decie vt dixi i.c.q̃ʒuis.ḋ.de deci.ſ3 iſti re ctores hoſpitaliũ vtẽtes mr̃imonio ꝛ deferẽteſ certũ habitũ non ſũt religioſi nec largo mõ nec ſtricto.vñ Lau.ꝛ Jo.de lig.i cle.ij.de preben. dicũt ꝙ iſti nõ gaudẽt priuilegio clericali nec i ꝑſona nec in rebus pr̃imonialibus eoꝝ.ꝛ vide qḋ dixi de hoc i.c.ij.de fo.ꝯpe.ꝛ vide Bar.i.l. i.ff.de pe.dicit apte ꝙ iſti q dicũtur fratres gau dẽtes nõ ſunt religioſi.l3 gaudeant priuilegio q̃ ad foꝝ.ꝛ ſic nõ video ꝙ tales hoſpitalarij vl' alij religioſi iproprie dicti ꝯprehendãtur in ſta tutĩ odioſis.nec ob.motiuũ Do. Pe.ḋ pu.ne prouiſio ſit inutil' ꝛc̃.q2 dico ꝙ vbi ſtatutũ loqui tur i mã iuris cõis nõ debẽt vba ãpliari vt ſta tutũ aliqd operetur.ſ3 ſatĩ ẽ ꝙ iducit aliud reme diũ preter ius cõe vt nõ.ſentit Bar.in.l.i.ff.ad l.fal.niſi ius cõe loq̃retur iproprie.nam ſi tunc ſtatutum loquatur iproprie ſicut ius cõmune dʒ tũc ſtatutũ proprie intelligi.vt aliqd addat ad ius cõe vt nõ.elici videtur ex dictis Bar.i l.iiij.§.pretor ait.ff.ḋ dã.infec.ꝛ hoc nõ.quia fa ciunt ad multa.

Nullus breue ẽ ꝛ põt ſic ꝑ alia vba ſũmãi.Nõ põt qſ ad r̃ligionẽ admitti niſi vo lẽs ꝛ in etate idone⁹.Nõ p᷑ ibi ſpontanea.ꝙ ad validita tẽ profeſſiõis etiam requiritur voluntas ſpõta nea.ꝛ ſic nõ ſufficit voluntas niſi hẽat qualita tem ꝙ ſit ſpontanea. Ex quo iſero ꝙ profeſſio fcã ꝑ metũ ẽ ipſo iure nulla.nec ẽ op⁹ ꝙ r̃ſcidat̃ ꝑ actionẽ qḋ me.cã.nã vbicũqʒ r̃grit̃ i actu ſpõ taneus ſeu liber ꝯſẽſus ñ valet actus ſi iteruẽit metus.pro hoc vide glo.nõ.xxxiij.q.v.i.c.no tificaſti.fcit.c.cũ locũ.ꝛ qḋ ibi nõ.ḋ ſpõ.ꝛ rõ eſt q2 l3 coacta volũtas ſit volũtas i.c.merito.xv. q.i.ꝛ in.l.ſi mulier.ff.qḋ me.cã.nõ tñ ẽ volũtas ſpõtanea.ꝛ vide ad h̃ ho.gl.i.c.abbas.ḋ.quod

me.cã.facit qð nõ.i ſũ gl.nõ.i.c.vt circa.ð elec.
li.vi.q̃ dicit ꝙ ſi ad actũ reqrit̃ iuramẽtũ cũ ta/
ctura ſcripture nõ ẽ ſatiſfactũ diſpõni ſi pſtat̃ iu
ramẽtum ſine tactura licet in veritate ſit iura/
mentum ſine tactura. ¶ In gl.ibi ad pſitẽdũ.gl.
ſatis caute locuta ẽ.itelligit.n.tex.ꝙ nõ dꝫ quis
tõderi añ etatẽ legitimã.ſ. vt fiat monach⁹ p ꝓ
feſſionẽ nã ceſſãte ꝓfeſſione põt qs itrare mo/
naſteriũ ⁊ aſſumere hitũ ẽt i ifantili etate vt i.c.
j.ꝓx.vbi plenius dicet̃ de hoc. ¶ Itẽ nõ ex gl.
ꝙ poſt ſeptẽniũ põt qs aſſumẽ ordinẽ.⁊ dic la/
tius ꝙ minores põt qs aſſumere ſtati i pn. pue/
ritie poſt cõpletã ĩfãtilẽ etatẽ q̃ cõpletur i ſeptẽ
nio vt i.c.de his.alſ.i glo.⁊ vide ho.gl.i cle.gña
lẽ.de eta.⁊ quali.⁊ eſt ſi.⁊ ibi habes tex.de etate
reqſita ad ordines ſacros.vide tñ tex.nõ i.c. ſi.
de tẽpo.ordi.li.vi.q vr̃ velle ꝙ ẽt ifanti põt con
ferri tõſura ſi vult trãſire ad monaſteriũ alſ ãt
ſecus. Qui aũt dicũt̃ idonei ad beneficiũ reſpe
ctu etatis dixi plene i.c.ſup iordinata.ꝫ.ð pbẽ.
⁊ dic vt ibi. Reſpectu vero monachatus ad h̃
vt teneat ꝓfeſſio reqrit̃ i maſculo etas.xiiij. an
norꝫ vt in.c.ſignificatũ.j.e.ti.li.vi.i feĩa vero ſuf
ficit tp̃us.xij.annorꝫ.vt i.c.cũ virꝫ.j.e.⁊.xx.q.ij.
i.c.puella. rõ diuerſitatiſ ẽ q: citius pubeſcit feĩa
q̃ꝫ maſculus.vñ etas apta ad mr̃imoniũ carna/
le cẽſet̃ apta ad iſtud mr̃imoniũ ſpũale. ¶ In
glo.ij.in ſi.itellige i maſculo.vt.ꝫ.dixi ſꝫ q̃ro ſi ẽ
cõtẽtio ſup etate iter monaſteriũ ⁊ iſtũ igreſſuꝫ
qs habet ꝓbare.an monaſteriũ allegãs legitiaꝫ
etatẽ.an igreſſus q hoc negat.dicit Jo.an.ꝙ re
gularit̃ ille hꝫ ꝓbare etatẽ maiorẽ vel minorẽ q
fũdat ſe ſup ea.ꝑ hoc glo.nõ.lxxviij.di. pſbri. ⁊
rõ ẽ qa qs nõ pſumit̃ maior vl̃ minor cũ etas ñ
ſtat firma ſꝫ momẽto currat. de q̃ plenius nõ. i
c.i pñtia.de ꝓba.⁊ p Bar.i.l.de etate.ff.de mi/
no.⁊ ideo ſi igreſſus vult exire religionẽ allegã
do ſe minorẽ dꝫ h̃ ꝓbare.vterqꝫ tñ poterit ad
mitti ad ꝓbãdũ itẽtõeꝫ ſuã ar.i.c. ſup h̃ ð renũ.

Si quis autem.

Im pu/
bes mõaſteriũ igreſſus poſt ãnũ a pa
rẽtibus reuocari nõ põt.h.d.ꝑ. Pubes p vim
ingreſſus poſt ãnũ exire vel a parẽtib⁹ reuoca
ri nõ põt.h.d.2ª. Tõis diuiſio.2ª ibi ſi vero.
¶ Nõ ꝑ ꝙ añ etatẽ legitimã põt qs cũ cõſenſu pa
rentũ itrare monaſteriũ accipiẽdo hitũ ⁊ tõſu/
rã nõ intelligas tamẽ ꝙ p h̃ obliget̃ ꝑpetuo ipi
monaſterio.nã reqrit̃ etas ad h̃ legitia vt i.c.ꝑ
cedẽti. ¶ Nõ 2ᵒ ꝙ parẽtes poſſũt reuocare fi/
liũ igreſſũ religionẽ ãte pubertatẽ. ⁊ ſic ipubes
nõ põt iuitis parẽtibus itrare mõaſteriũ.rõ na
tural̃ põt eẽ iſta.nã p igreſſũ ſcũm añ etatẽ non
deſinit eẽ i pr̃na ptãte.iõ cũ igreſſus non teneat
vt efficacit̃ obliget̃ monaſterio pñt parẽtes illũ
reuocare.nã tenet̃ ex diuio ꝑcepto parẽtibus
obedire.ſꝫ poſt pubertatẽ põt itrare ẽt iuit̃ pa/
rẽtibus vt i.c.i.⁊.ij.xx.q.ij.⁊ rõ ẽ q: p profeſſio
nẽ ſoluit̃ pr̃na ptãs.vt no.glo.i.d.c.i.quã tene
bis mẽti.⁊ idẽ nõ.glo.iur̃ ciuil̃ in.l.ſi ex cã.ꝫ.pa
pinianus.ff.de mino.idẽ Bar.in.l.pr̃.ff.ð adul.
⁊ i auc.ideqꝫ.C.de bo.q̃ li. ⁊ ẽ rõ q: q̃ ad mũdũ
fingit̃ mortuus.xvi.q.i.placuit.idẽ dic ſi pr̃ in/
traret monaſteriũ. nã icõtinẽti ſoluit̃ pr̃ia po/
teſtas.q: cũ pr̃ trãſeat i ptãtẽ abbatis nõ põt ha
bere filiũ in ptãte vt i.l.ſi arrogator.ff.de adop.
hñ facit.c.cũ ſimus.j.e.⁊ nõ.in auc.ingreſſi.⁊ in
auc.ſi qua mulier.C.de ſacroſanc.ecc. ¶ Et nõ
i v̓.ad pricipẽ.iũcta gl.ꝙ papa põt appellari pri
ceps.nã pncipatũ tꝫ maxĩe in ſpũalibus facit.c.
i.ꝫ.de maio.⁊ obe. ¶ Nõ i.ꝫ.ſi vo.ꝙ itrãs mo
naſteriũ p viꝫ hꝫ ãnũ ad reclamãdũ. In 2ᵒ ſa
cit tex.ꝫ.in.c.i. qð me.cã. ⁊ qð le.⁊ nõ.i.c.ad id
de ſpõ.nã ut ibi nõ.ſi quis nõ reclamauerit q̃ꝫ ci
to põt vr̃ cõſentire. So.tex.iſte põt itelligi i pu
bere minor tamẽ.xxv.annis nõ lꝫ hẽat etatẽ le/
gitimã ad ꝓfeſſionẽ nõ tamẽ hꝫ eã diſcretioneꝫ
quã maiores.xxv.ãnis hñt.vt.ff.ð mio.p to.iõ
tex.iſte voluit ſibi dare ãnũ ad reclamãdũ qð ẽ
dictũ ſingulare.⁊ põt ſing.iduci ad mr̃imoniuꝫ
carnale ⁊ ad ſiles actus.lꝫ alij velit intelligere
iꝓpãdo lr̃aꝫ ꝙ ſi citius habuit oportunitatẽ
debuit citius reclamare qð nõ placet q: tũc fru
ſtra fieret mẽtio de ãno. ¶ Quero ꝓ declaratõ
ne lr̃e ⁊ materie q: tex.facit h̃ mẽtõeꝫ de cõſẽſu
parẽtũ i religionis igreſſũ nũqd parẽtes poſſit
offerre filiũ monaſterio. So. Inn.egregie tra
ctat ⁊ i effcũ vr̃ ꝯcludere ꝙ ſic.⁊ itelligo de filio
ipubere.nã uſqꝫ ad pubertatẽ libera ẽ ptãs pa/
rẽtibus offerre filiũ mõaſterio ⁊ vr̃ ꝓbari.ij.q.
i.c.i ꝑmis.⁊ ea.cã.q.ij.c.i. Sꝫ dubiũ ẽ qd ſi pr̃ ⁊
mr̃ nõ cõcordãt vt q: pr̃ vult offerre mr̃e iuita
vel eꝯ.dicit Inn.ꝙ ꝑfert̃ is qui cõtradicit q: in
re cõi potior ẽ ꝯditio ꝓhibẽtis vt in regula i re
cõi.de re.iur.li.vi.⁊ in.l.ſabinus.ff.cõi diuidũ.
Quidã tñ dixerũt vt ipſe refert ꝙ pr̃ ẽ ꝑferen/
dus cũ habeat filiuꝫ in ptãte ⁊ non mater. vt in
ſti.de pa.po.⁊ in.c.i.j.de conuer. infi.ipẽ tamen
Inno ꝑſeuerat in ꝑmo dicto aſſignãdo vnã rõ
nem ſingularem que nõ eſt obliuioni tradenda
dicit enim ꝙ in iſtis ſpiritualibus magis eſt ſer/
uanda ratõ naturalis q̃ꝫ ciuilis.nam prima po/
teſtas eſt de iure ciuili naturaliter.n.filius obli/
gatus eſt obedire matri ſicut patri. vnde deus
ſine diſtinctione precepit patreꝫ ⁊ matrẽ hono/
rari.ex quo etiã infertur ꝙ ſola mater patre nõ
cõdicente poteſt offerri filium monaſterio ꝓ
hoc videt̃ tex.in.c. quicũqꝫ.xx.q.i. ⁊ hec dicta
Inno cõiter approbant̃ hic per doc.⁊ per Fe.
conſilio.cclxxvij.ſed ego reperio glo.tenentem
cõtrarium.xx.q.i.in.c.ii.que dicit matrem non
poſſe offerre filium monaſterio cũ nõ hẽat euꝫ
in poteſtate ⁊ illã glo.ſequit̃ ibi Archi. ⁊ ad.c.
qcũqꝫ.rñdet qð factũ narrat ⁊ nõ ponit ius.ſed
dictũ Inno. vt dixi cõiter approbat̃ ⁊ ideo gl.
vr̃ dubitaſſe i.c.i.xx.q.ij. vbi dicit matrẽ poſſe
ſalti qñ pr̃ nõ ſupeſt ſatis placet fauore religio
nis tenere dictũ Inno. ¶ Sed dubitatur quid
ſi auus habet patrem ⁊ nepotem in poteſtate
nunquid pater poſſit offerre filiuꝫ monaſterio

ĩnuito auo vel nũqd pr̃ poſſit r̃uocare eũ igreſ
ſũ inuito auo. Inno.tenet ꝙ ſic ꝑ pmiſſã rõem
q: i iſtis ſpiritualibus poti⁹ ẽ attẽdẽda rõ nãl̃.
ſ; nãlit̃ filius ẽ magis aſtrictus pr̃i q̃ȝ auo. ꝛ h̃
dictũ Inno.cõit̃ approbatur. Sȝ ſatis põt du
bitari.nã cũ auus h̃ẽat nepotẽ i ptãte nec ꝑ iſtũ
actũ factuȝ añ pubertatẽ a ptãte aui eripit̃.ñ vi
deo qũo põt pr̃ i p̃iudiciũ aui iſtã oblationẽ fa
cẽ cuȝ nõ poſſit fili⁹ vouẽ i p̃iudiciuȝ pr̃is ptã-
tis vt plene dicet̃ i.c.ſcripture.d voto. ¶ Que-
ritur d tutorib⁹ nunqd poſſint offerre pupillũ
monaſterio. Inno.ꝙ ſic.nã pñt euȝ r̃uocare ab
igreſſu vt i.c.ij.xx.q.i.ſȝ ſ̃e. cõſilio pal̃. icidẽ
ter ſẽtit Jo.an.dicit.n.ꝙ lȝ reperiatur ꝙ tutores
pñt reuocare.nõ tñ repitur ꝙ pñt offerre.mihi
tñ plȝ dictuȝ Inn.ꝑ illud.c.ij.nã ibi dr̃ ꝙ ſi pu-
pillus ẽ igreſſus mõaſteriuȝ ꝛ tutores ſilẽdo
ꝯſẽſerint.j.annum nõ pñt reuocare.ecce ḡ ꝙ ta-
citurnitas ãnualis hẽt̃ ꝓ oblatiõe expſſa. nam
ceſſãte illa taciturnitate pupill⁹ potuiſſȝ exire
qñcũq;.ſȝ ꝓpt̃ taciturnitatẽ tutoris q̃ hẽt̃ pro
oblatione nõ põt exire pupillus vſq; ad puber
tatẽ.ꝛ ſic iducẽdo illuȝ tex.ꝓbat̃ opi. Inno. ſȝ
Ho. Pe.tẽat Jo.an.q: tutoris ptãs nõ vr̃ exten
di ad hunc caſũ maxie cuȝ i ꝯñtiaȝ pſõe ſeq̃tur
alienatio bonoꝝ.ſȝ h̃ dictuȝ mihi ñ obſtat.quia
abdicatio bonoꝝ cũ ñ fit niſi ꝑ profeſſionẽ q̃ ñ
põt fieri niſi poſt etatẽ ꝑfectã ꝛ ſic p⁹ tutelã ex
tictã. Sȝ dubito ſatis de vno circa p̃dicta.nun
qd parẽtes ꝛ idẽ i tutoribus pñt offerre filium
ĩpuberẽ iuituȝ.nã reperio tex.narratiue tñ lo-
ngtẽ ꝙ pr̃ obtulit filiũ iuitũ vt i.c.pñſ.xx.q.iij.
facit.c.monachũ.ꝛ c.q̃cũq;.xx.q.i. ꝓ hoc facit
q: ꝑ talẽ actũ iſte nõ obligatur irreuocabiliter
mõaſterio.ſȝ tãtuȝ donec ꝑuenerit ad etatẽ ꝑfe
ctã. Inno.tñ ſẽtit ꝙ ſi iuitus fuit oblat⁹ põt exi
re qñcũq; .ar.c.ij.xx.q.i.qd ſat̃ plȝ.ꝛ ꝑ h̃ dice-
rẽ ꝙ iuitũ filiũ nõ põt offerre nec mõaſteriũ de
bet recipe.q: voluntariuȝ militẽ diligit de⁹.xv.
q.i.in.c.nec ẽ.ꝛ hoc idẽ vr̃ ſẽtire gl.xx.q.i.i ſũ-
ma.ꝛ ad ꝯfirmatõȝ facio tale motiuũ oblatio
parẽtuȝ de ĩpubere hȝ ſe ad ꝓfeſſiõȝ ſicut ſpõ
ſalia ad mr̃imoniũ.ar.ea.cã.ꝛ.q.i quatuoꝝ p̃miſ
c.ſed ex ſpõſalibus ꝯtcis per parentes filij non
obligãtur niſi tacite vl̃ expreſſe cõſ ſẽſerint.puta
q: ſunt p̃ſentes ꝛ nõ ꝯdicũt vt in.c.i.de deſpon.
ĩpu.li.vi.ḡ idẽ dicẽduȝ in hac oblatõe. ¶ Sed
q̃ro qd operatur parẽtũ oblatio. So.ex dictis
Inno.ꝛ alioꝝ cõclude ſic ꝙ talis oblatio opat̃
vt ĩpubes oblat⁹ nõ poſſit exire mõaſteriuȝ añ
aduẽtum pubertat̃.ꝑ h̃.xx.q.ij.c.puella. idem
ẽ.vt.ſ.dixi qñ parẽtes expſſe nõ obtulerunt.ſȝ
tacite diſſimulauerunt ꝑ ãnũ ꝛ diẽ.ar.i.d.c.pu-
ella.ſi aũt ĩpubeſ fuiſſȝ igreſſuſ ſine tali oblatio
ne parẽtuȝ tc̃ põt exire qñcũq; añ ꝓfeſſionẽ ex
preſſam vel tacitam vt nõ.j.eo. ſignificatum. h̃
tamẽ ꝓfeſſio nõ põt fieri ante pubertatem vt i
c.i.j.eo.li.vi. ¶ Abbas.

Clerici. Cleric⁹ ſecularĩ
vtẽs hitu ꝛ no-
mine mõachali cogitur vt̃ fiat monachus vel
ab hoc deſiſtat.h.d. ¶ Nõ.ho.ar.ꝙ nouitius
qui diu portauit hitũ ꝓbatõis põt cõpelli vt ꝓ
fiteatur vl̃ vt exeat mõaſteriuȝ ꝛ dimittat hitũ
¶ Nõ ꝛ̃ ar.ꝯ fictos ꝛ eos q portãt hituȝ cui⁹
dã ſactitat̃ vt appareant ſãctiores q̃ȝ q̃ȝ nõ ſint
dȝ.n.vnuſq;ſq; ſe cõfirmare moribus illoꝝ iter
quos viuit alr̃ p̃ſumit̃ ſuꝑſtitioſus .d quo vid
ho.tex.xli.di.c.i. ¶ Nõ q: nõ monachi nõ pñt
vti hitu monachali. ¶ Jn gl.i.ibi ex cã hone-
ſta.nõ glo.ꝛ vide ad mãm ho.tex.cuȝ glo. in.c.
qd interrogaſti.xxvij.di.vbi iter cetera glo. po
nit vnã.q.i eo q fecit ſe mõachum vt eẽt abbas
nã certe licet nõ ſequat̃ itẽtuȝ ſuũ.nihilominus
remanebit mõachus.q: ex cã ihoneſta ſimula-
bat mõachatuȝ.ꝛ ex vbis glo.colligitur vnus i
tellect⁹ ad iſtũ tex.vt itelligatur qñ ex cã hone-
ſta qs aſſũpſit hitũ ꝛ d hoc ꝯſtat. puta propter
timorẽ mortis.tunc.n.ceſſãte cã ñ ꝯpellitur du
rare i monaſterio.ſȝ dimittere hitũ vel ꝓfiteri
ꝛ q̃uis iſte itellectus ſit verus in ſe nõ tñ ꝯgru
it littere.q: ñ ſe fũdat ſuꝑ honeſtate.imo magi
ſuꝑ fictione iꝓbata. Hoſti.intellexit tex.ꝛ me
lius de his q portãt hituȝ ex mõaſteriũ ꝛ ꝯgre
gationẽ monachoꝝ.nã iſti quãtũcũq; deferant
hituȝ nõ obligãtur religiõi.ꝛ ꝓ h̃ allego tex.iũ
cta glo.in cle.eos.j.e.titulo. ſȝ pñt tales cõpel-
li ad dimittẽduȝ hituȝ.vl̃ ad itrãduȝ religionẽ
ꝛ ita procedit iſta lr̃a.nã ſcdȝ Inno.erãt quidã
canonici ſeculares q vt apparerẽt ſãctioreſ iter
collegas ſuos vtebantur hitu mõachoꝝ.qd vo
luit iſte tex emẽdare. ¶ Uel q̃rto põt itelligi d
his q ꝓteſtabãtur expſſe ꝙ ꝑ delationẽ habit⁹
nõ itẽdebãt ꝓfiteri.ꝛ nõ hunc itellectũ ꝓ itelle
ctu iuriuȝ dicẽtiũ ꝙ ꝑ delationẽ hitus ãnalẽ in
ducit̃ tacita ꝓfeſſio.hoc eñi ꝓcedit niſi p̃cedat
ꝓteſtatõ i ꝯtrariũ.idẽ voluerunt h̃ Jo.an. ꝛ Ho.
ꝛ vide glo. q̃ hoc approbat i.d.cle.eos ꝛ ẽ bõa
cautela cuȝ qs nõ itẽdit ita cito ꝓfiteri. ¶ Ul-
timo põt itelligi ſm Hoſti.de his que ingredi-
unt̃ monaſteriũ vbi nõ ſeruatur regula antiq-
tus iſtitura etiã quo ad habituȝ.nã igredientes
ꝓfitentur nõ regulã antiquitus inſtitutã ſed il
lam que ſeruatur de preſenti.tales enim ſm eũ
religioſi nõ ſunt.ſȝ reformato monaſterio com
pellũtur ꝓfiteri aut exire.ꝛ nõ huius caſus po
ſitionẽ.ꝛ vide quod dicam in.c.ſuper eo.j.e.ti.
ꝛ per hoc habes declaratam glo.

Vidua. Nouitia q̃ ſpõte ſe in
gerit actibuſ ꝓfeſſarũ
ꝑ hoc cẽſetur profeſſa.ꝛ ẽ caſus mĩrũ
nõ.ꝛ declara vt.j.dicet̃. Prio ſoluit̃ dubiũ. ꝛ̃
ſolutionẽ ãpliat ibi lȝ. ¶ Nõ p̃.ꝙ vidua põt i
trare mõaſteriũ vt ſit monial̃ ñ tñ ꝯſecrabit̃ vt
alie virgines vt i.c.deuot̃.xx.q.i. ¶ Que aũt ẽ
rõ diuerſitatis iter epȝ ꝛ viduam monialẽ i eo
ꝙ is q hũit vxorẽ ꝛ ẽt ꝯcubinã p⁹ ſolutũ matri-
mõiũ põt ꝓmouẽri i epȝ ꝛ ꝯſecrari vt i.c.ſi nitaſ
xxxiiij.di.vidua ãt igreſſa mõaſteriũ ñ ꝯſecrat̃

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vide bonã glo.i.c.acuti⁹.xxvi.di.q̃ ponit rõnes
diuerſitatis.vide ẽt ad materiã bo.gl.i.c.vidue
xxvij.q.i. ¶ Nõ ꝙ nõ ſemp̃ i depẽdẽtibus a cõ
ſcia ⁊ ab aĩo alicuius ſtat̃ iuramẽto illius.i con
trariũ tñ facit.c.ſi vero.el.ij.j.de ſen.ex.⁊.c.ſigni
ficaſti.j.de homi.ſ; dic ꝙ vbi certa p̃ſũptõ extri
ſeca cõiecturat animũ nõ ſtat̃ iuramẽto i ꝯtrariũ
i p̃iudiciũ alterius.⁊ ita loq̃t̃ hic qõ tene menti
In ꝯtrario vero nõ erat igẽs p̃ſũptõ animi decla
ratia.vnde cũ anim⁹ ꝓbare nõ põt ſtat̃ iuramẽ
to illi⁹ de cuius fcõ agit̃.⁊ vide ad h̃ bo.gl.i cle.
i.de pe.i v̈.ꝯmode. In glo.ij.i fi.de multipli
ci velo qõ iponit̃ mulieribus itrãtibus religio
nẽ vide bo.glo.xx.q.i.i.§.velamẽ.⁊ iquãtũ gl.
h̃ dicit ꝙ vidua põt ſibimet iponere velũ cõuer
ſionis itelligo cõſentiẽtibus ill'q p̃ñt eã icorpo
rare religioni ad h̃ qõ nõ.i.c.porrectũ.j.eo.ti.⁊
dr̃ velũ cõuerſionis qõ iponit̃ cõuerſis ſeu ꝓfeſ
ſis.vnde cũ i p̃n.lr̃a facit mẽtõem de velo cõuer
ſionis poſtea ſb̃dit ꝙ iter velatas iſta vidua ob
tulit ſe.⁊ ſic videt̃ itelligere d̃ velo ꝓfeſſionis.i.
qõ dat̃ ingrediẽtibus religionẽ tp̃e ꝓfeſſionis
¶ In glo.in v̈.oblationẽ.ibi forte velate offe
rũt.ex his v̈bis glo.colligit̃ intellectus ad tex.
ꝙ iſta vidua cẽſet̃ eſſe ꝓfeſſa p̃ illã oblationem
quã fecit cũ alijs velatis qñ illa obla⁹ ex ꝯſue
tudine loci cõpetebat ꝓfeſſis dũtaxat.⁊ ſic i ge
rẽdo ſe actui ꝓfeſſarum vr̃ tacita ꝓfiteri.⁊ ꝓ hoc i
tellectu glo.adducit ſil'e i ea q̃ ſpõte recipit habi
tũ ꝓfeſſarum.p̃ hoc.n.p̃ſumit̃ ꝙ voluit ꝓfiteri vt i
c.ad nr̃am.j.e. Jo.an.ſequẽdo hũc intellectũ la
tius exordiẽdo dicit ꝙ vbicũq; nouitius ſe ige
rit actibus ꝓfeſſorum cenſet̃ ꝓfeſſus ſi p̃ſeuerauit
triduo ar.i.d.c.ad nr̃am.qõ dicit ꝓcedere ſiue il
li actus ptineãt ad ꝓfeſſos de iure cõi ſiue ex ſta
tuto vel cõſuetudine ut h̃. Ex q̃ infert̃ ꝙ ſi noui
tius vna cũ alijs ꝓfeſſis inter̃fuit electõi vel alijs
actibus capitularib⁹ cẽſet̃ ꝓfeſſus.q; nouitij ñ
debẽt intereẽ capitulo cũ ꝓfeſſis.vt i.c.ex eo.in
fi.d̃ elec.li.vi.ſecus dicit ſi nõ nouitius ſe imiſce
ret actibus ꝓfeſſorum.pone.n.ꝙ clericus ſecular̃
vel laicus de fcõ vna cũ ꝓfeſſis exercet actũ ſo
lũ ꝓfeſſis cõueniẽtẽ.certe p̃ h̃ nõ iudicabit̃ ꝓfeſ
ſus q; ceſſãt ille cõiecture ſ; i nouitio q̃ ſciẽter
ac ſponte igeſſit ſe huiuſmodi actibus.aliud eſt
dicẽdũ ꝓpt̃ p̃mã p̃ſũptionẽ.q; itrauit monaſte
riũ.vt ꝓbaret regulã.⁊ ſic põt cõcordari varia
opi.quã ponit h̃ Inn. Cõcludẽdo g̃ ꝙ ad hoc
vt p̃ exercitiũ huiuſmodi actuũ q̃s dicat̃ ꝓfiteri
reqrũt̃ plura p̃ ꝙ ſit nouiti⁹.i.ꝙ itrauit mona
ſteriũ aĩo vt efficeret̃ religioſ⁹. 2 ꝙ ſciat illu;
actũ ptinere ad ꝓfeſſos tm̃.nã data ignorantia
ceſſat p̃ſũptio. 3 reqrit̃ ꝙ ſe ſponte igeſſerit.
ſecus ſi p̃ metũ vt i.c.i.qõ me.cã. 4 ꝙ p̃ſeue
rauerit poſtmodũ triduo i eo ꝓpoſito.⁊ h̃ vr̃ req
rere Jo.an.ar.c.ad nr̃am.j.e.vbi dicit̃ ꝙ aſſũp⁹
hit⁹ ꝓfeſſorum iducit ꝓfeſſionẽ cũ p̃ſeuerãtia tri
dui g̃ eadẽ rõ ẽ i caſu nr̃o.ſ; do.An.dicit ꝙ i ca
ſu hui⁹.c.nõ reqrit̃ p̃ſeueratio tridui.vñ i eo fit
nulla mẽtõ.ſ; ꝓcedit tex.qñ duo ꝯcurrũt videl;

aſſũp⁹ hitus ꝓfeſſorum.⁊ exercitiũ hitus cõueniẽ
tis ꝓfeſſis.vñ h̃ duo ſil'iũcta ſufficiũt p̃ ſe abſq;
p̃ſeuerãtia tridui.ſ; dictũ Jo.an.ꝓcederet vbi
cõcurreret alterum tñ.⁊ iſte itellect⁹ multu; mihi
placet.tũ q; cõgruit lr̃e.tũ q; igreſſio non debet
minus opari ſuſcepto prius habitu q̃; p̃ſeuerã
tia tridui. Itẽ q; duo vicula ſũt fortiora q̃; vnũ
l.ſi.C.de adop.⁊ i.c.i.de treu.⁊ pa.⁊ ſcd̃m vnũ in
tellecũ deb; tex.itelligi d̃ velo qõ dat̃ ꝓfeſſis ⁊
ex his hẽs declaratũ itellectũ huius.c.qõ nõ.⁊
vide qõ dixi in.c.ii.de teſta.

Johannes.

Monach⁹ temẽ ad ali
ud monaſteriũ tranſire vel peculiũ ha
bere nõ põt.p̃ma deciſa ꝯſultatõ.2ª rñſio ibi p̃ñ
ti.q̃ duo facit.p̃ ꝓhibet 2⁹ ſi cõmiſſiat corrigi p̃ci
pit.ibi ſ; ſi. ¶ Nõ p̃ ꝙ ẽt i rebus honeſtis in ſe
qñq; temẽ agit̃.vnde l; monachus poſſit itraẽ
monaſteriũ aliud arti⁹.ſi temẽ facit q; nõ bono
zelo h̃ ſibi iterdicit̃. Nõ 2⁹ ꝙ monachus ob
ligat̃ monaſterio vbi ab iitio itrauit nec põt ad
libitũ deſerere mõaſteriũ ⁊ aliud itrare. ¶ Nõ
3⁹ ꝙ abbas põt repetẽ mõachũ ſuũ ẽt ſi ſit i alio
mõaſterio ⁊ clarius ꝓbat̃.xx.q.iiij.i.c.mõachũ
⁊.xviij.q.ii.c.abbates. 4⁹ nõ ibi cõpetẽti co
hertõe ꝙ abbas habet cohertõem i monachos
ſuos ⁊ ꝙ cohertio mõachorum p̃ loco ſpectat ad
abbatẽ.vñ nõ mandat̃ hic vt iſte ep̃s q̃ fecit cõ
ſultatõem puniret iſtos temere trãſeũtes.ſ; vt
reddãt̃ ſuis abbatib⁹ ⁊ ab eis cohereeãt̃ ad h̃
vide qõ le.⁊ nõ.i.c.quãto.de offi.ordi.pleniſſie
dixi i.c.ſi q̃s cõm clericũ de fo.cõpe.i repet̃.
Vltio nõ ꝙ ſolus abbas h; corrigere mõchos
ſuos nec tenet̃ reqrere cõſiliũ ſeu cõſenſũ capl̃i
Cõm h̃ opp.de.c.rep̃heñſibil̃.de appel.vbi fit mẽ
tio.de.c.i correctõe monachi.ſ; dicit Jo.an.ꝙ
ibi nõ capit̃ capitulũ ꝓ collegio.ſ; ꝓ loco vbi fit
correctio vl' capit̃ ꝓ capl'o regule vl' intelligit̃ d̃
generali nõ aũt de cõuẽtuali. Nec ob.ſi dicat̃ ꝙ
ep̃s q̃ ẽ maior p̃latus nõ corrigit clericos ſuos
ſine cõſenſu capl̃i vt i.c.nouit.⁊.c.quãto.j.d̃ his
q̃ fi.a p̃la.⁊.xv.q.vij.c.ep̃s nullius.nã ſcd̃m eũ h⁹
ꝓcedit ex diſpõe regule q̃ ẽ approbata p̃ papa;
ſicut videm⁹ ꝙ ep̃s ex cõſuetudine poteſt ſolus
corrigẽ clericos vt i.c.iij.de ꝯſue.li.vi.qõ g̃ põt
ep̃s ex cõſuetudie põt abbas v̈tute regule.na;
ex tenore regule tota ptãs monaſterij ẽ penes
abbatem ⁊ vide bonum tex.in.c.nullã.xviij.q.
ij.ſed ego recolo me legiſſe opi.Hoſti.quam re
citat Jo.an.hic nec repugnat.c.i.de cenſi.li.vi.i
nouella que habet ꝙ ſi abbas ẽ nimis ſeuerus i
corrigendo tũc debet adhiberi capitulũ ⁊ ad h⁹
allegabat tex.in.d.c.reprehenſibilis.⁊ nõ hunc
intellectum alio tamen iure non probatur. Sed
quero.quia hic reprobatur peculium in mona
cho quod dicit̃ peculium quo ad hoc. So.di
cit Jo.an.ꝙ illud dicitur peculium i monacho
qõ habet ignorante ſup̃iore ſuo vel habet ani
mum ꝙ ad libitum ſeu iuſſu; ſuperioris non re
ſtitueret quod latius nõ.i.c.cũ ad monaſteriu;

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

j.de ſta.ꝛgul.nō.h̄ q2 multi decipiuntur.naȝ nō
dr̄ religioſus hr̄e ꝓpriū.ſi hȝ admiſtratōeȝ ali-
cuius peculij pmittēte ſupioꝛe.nā ſuus non hȝ
ꝓpriū.xij.q.ij.illud.⁊ tn̄ poteſt hr̄e peculium
nō ſolū dn̄o expꝛeſſe ꝯcedēte ſed ſciente ⁊ nō ꝯ
dicente vt i.l.q̄ȝtuberōis.ff.de pecul.ad idē .c.
iſinuante.j.qui cle.vel vouē.vbi nō.Inn.abba
tē poſſe ꝯcedē mōacho vt hēat vſufructuȝ cer
taꝝ reꝝ i ſuas neceſſitateſ ꝯuertēdū.⁊ p Bar.
i auc.igreſſi.C.de ſa.ſan.eccleſi.nā tal' pōt eq-
parari abbati q lȝ nō hēat ꝓpriū.liiij.di.i.c.ab
bati.tn̄ hēt admiſtratōeȝ bonoꝝ ſpectantiū ad
mōaſteriū.⁊ ita iſte ex pmiſſiōe abbat' pōt hr̄e
admiſtratiōeȝ certaꝝ reꝝ ſpectantiū ad mōa-
ſteriū.⁊ vide nō.q.quā foꝛmat Jo.an.in regl'a
nō eſt obligatoꝛiū.ꝺ reg.iur'.li.vi.i mercu.vbi
ꝯcludit valere ſtatutū monaſterij.vt p idumēt'
⁊ alijs neceſſarijs ꝛcipiat q̄ſq3 monachoꝝ.x.ꝺ
quo dic latius.vt ibi p eū.ſcire debes q Johā.
an.ꝯmētauit hanc decretalē ⁊ oēs que incipiūt
Johan.⁊ multa ponit que nō cadūt hic.q̄rit.n.
q̄d ſi monach' eligit' i papam iuito abbate ſuo
remittit ſe ad nō.in.c.quā ſit.xviij.q.iij.ſed ſi i
papā eligit' vxoꝛatus dic q papa debȝ reddere
debitū vxoꝛi.nec p hoc viciatur electio de q vi-
de glo.in.c.ſi papa.xl.di. ¶ Altio op.cū Jo.
an.⁊ vr̄ q traſire poſſit monachus de mōaſte-
rio i monaſteriū.q2 iſtud nō eſt apoſtatare vt i
c.ex parte.de tēpo.oꝛdi.nec dēt ꝓhiberi cū tā i
2a q̄ȝ i pꝛ.tria ſbalia obſeruētur ꝺ q̄b' in .c.cum
ad monaſteriū .ꝺ ſta.regu.i fi.ḡ nō refert.h̄ vel
ibi moret' nec refert q̄d ꝺ equipollētib' fiat.vt i
c.i his.de v.ſig.Jo.lȝ nō dicat' verus apoſtata
quo ad penas vt in.c.ij.ne cle.vl' mo.li.vi.tamē
large apoſtata ē vt ibi nō.lȝ religiones diuerſe
ſint.licȝ ꝯueniāt q ad ſbalia ꝛgl'e ꝛligiones per-
mixte ⁊c.lxxxviij.di.c.i.nec ob.q i pꝛia ⁊ in 2a
ꝯuat regulā.q2 licȝ nō ſit pꝛeuaricatoꝛ i ſbalib'
ꝛgule tn̄ q ad obedientiā ſic.q2 tenet' abbati vt
i.c.ſicut.de iureiur'.⁊ per hoc pȝ q nec ad aliā
eiuſdē oꝛdis traſire pōt.ꝯuerſus aūt ē obligat'
ꝓfeſſiōi i gn̄e.j.eo.c.ꝯſultatōi.⁊.c.n̄ ſolū.⁊.c.cō
ſtitutus.li.vi. ¶ Op.ꝺ eo qō h̄ dr̄ q mōachus
nō pōt hr̄e peculiū ⁊c.iſtā etiaȝ opi.vide hic p
eū q̄uo itelligat'.q2 ſpualia ſine tēpoꝛalib' diu
eē n̄ pn̄t.i.q.iij.ſiq̄s obiecerit.⁊ vide hic p eum
qō peculiū ꝓhibet' in clerico.Abbas.

6 **QUia i iſulis** Uario mō itel
ligit' ſȝ habito ꝛſpectu ad mētē lr̄e ſic
pōt ſūmari. ¶ Ubi ē dura ꝯgregatio vl' ꝛligio ꝛq
ritur in ꝓfitēte plena pubertas.ſ.tp̄s.xviij.āno
rum.⁊ ē tex ſing.p̄.poni' rō.2a ꝓhibitio ibi ꝓ
hibem'. ¶ Nō pꝫ q i oi iſula vr̄ dura cōgrega
tio religioſoꝝ nā tex iſte nō diſtiguit inter inſu
las.ſȝ gn̄alit' logt'.iō gn̄alit' ē itelligendus.xix.
di.ſi romanoꝝ.⁊ dr̄ iſula q̄libȝ locus mari cir-
cūdat'.an h̄ ſit veꝝ indiſtincte.j.dicet'. ¶ 2o nō
q appellatione puerorum veniūt illi qui ſūt mi
noꝛes.xviij annis.dic tn̄ q ꝓpꝛie dicūt' pueri
vſq3 ad xiiij.annū.nā abinde icipit adoleſcētia ⁊
appellāt' adoleſcētes vſq3 ad xxv.annū.⁊ vide
ad mām bo.glo.in ꝓhemio.vi.li.que diſtiguit
oēs etates hoīs.⁊ ad iſtū tex.pōt rn̄deri dupli-
cit'.p̄.q i ꝓpꝛie pōit' vbū pueri.⁊ alludit voca-
bulo quorūdā locoꝝ.vl' dic q logt' ꝺ plena pu-
bertate.nā plena pubertas durat vſq3 ad.xviij.
annū vt in.l.mella.ff.ꝺ ali.⁊ ciba.le.vbi tex.nō.
fauoꝛe alimētoꝝ diſpōit q ſi alicui reliquūt' ali
menta vſq3 ad pubertatē itelligit' ꝺ plēa puber
tate.idē ſtatuitur i adoptōe.dȝ.n.adoptās ma-
ioꝛ eē adoptato.xviij.ānis.⁊ ſic excedē adopta
tū i plena pubertate vt iſti.de adop.§.minoꝛeȝ
¶ Sȝ op.ꝯ tex.nā i mult' iſulis nō eſt durioꝛ
ꝯgregatio q̄ȝ in alijs locis.⁊ pōe exēplū i ciuita
te Uenetiaꝝ.Jo.dic Jo.an.q q̄ȝtū potuit iue
ſtigare nūq̄3 reperit q iſtud.c.ꝯuaret' i aliq̄ iſu-
la.vn̄ dicūt pleriq3 arguēdo a rōe lr̄e q ſi i iſu-
la n̄ ē durioꝛ ꝯgregatio q̄ȝ alibi.n̄ habet locum
diſpoſitio h'.c.⁊ ſi in aliis locis ab iſul' eēt du-
rioꝛ ꝯgregatio.tūc hȝ locū diſpoſitio h' tex.vn̄
Pe.dixit h̄ q cū apud mioꝛes ⁊ ꝓdicatoꝛes ſit
dura ꝯgregatio dȝ obſeruari qō h̄ dr̄.qō mihi
ſat' plȝ.nā quelȝ diſpoſitio dȝ āpliari ⁊ reſtrin-
gi ad limites rōis expſſe ēt ſi vba nō patiantur
vt i.l.adigere.§.q̄ȝuis.ff.de iurepa.⁊ in .l.cum
pater.§.dulciſſimis.de lega.ij.⁊ in .l.pater .§.
fundum.ff.de lega.iij.facit.c.cum dilecta.ꝺ cō
fir.vti.vel inu.⁊ bo.tex.in regl'a ſi.ꝺ reg.iuris
li.vi.⁊ qō nō.Bar.i.l.itē queritur.§.q impleto
ff.loca.vn̄ cū iſte tex.fūdat ſe ſup dura ꝯgrega
tione que erat in inſulis.ḡ vbi ē dura ꝯgregatō
ibi dȝ hr̄e locū diſpoſitio h' tex.q2 papa non in
tēdit ꝓuidere locis ſȝ pſonis.⁊ foꝛte tex.logt'
q̄n vnic' locus ſolitarius ē mari circūdat' ⁊ ter
ritoꝛio anguſtatus.nō aūt credo h̄ papā itelle-
xiſſe ꝺ iſulis maioꝛib'.vt ꝺ iſula Anglie Sici-
lie Cypri ⁊ Affrice q ſūt ita āple vt nll'a ꝓuīs
ſit dīa it' alias ꝓuītias ⁊ huiuſmōi iſulas.imo
ſūt iocūdioꝛes i fructib' ⁊ fertilitate ꝛre.⁊ hūc
tex.ſeruāt hodie cartuſienſes.⁊ credo ſi memi
q nō ꝛcipiūt ad ꝓfeſſionē an̄ xx.ānū. ¶ Que
ro nūq̄d ꝓfeſſio facta ꝯ ꝓhibitionē h'.c.ſit nul
la.Hoſti.vr̄ dicē q ſic dicit.n.notādū ex tex.
pape potētiā.nā pōt ipedire ꝓfeſſiōis obliga-
tionē ⁊ ſic ſimplr̄ traſeūt ceti docto.ego tn̄ pu-
to q ſi papa expꝛimeret i ꝯſtitutione q ꝓfeſſio
alit' facta eēt nulla q tūc ſtādū eēt vbis ſtatuti.
q2 papa ꝓ bono publico.⁊ vt euitēt' picula aīa
rū pōt ipedire obligatōeȝ ꝓfeſſiōis.ſic videm'
i ſilī q i mlt' caſib' ipedit obligatōeȝ mr̄imonia
lē ⁊ vt nō.i.c.ſup eo.de cogna.ſpi.⁊ quod nō.in
c.vnico.de voto.li.vi.ſȝ cū h̄ expſſe n̄ ānullet ꝓ
feſſiōȝ.ſȝ ſiplr̄ ꝓhibet ꝓfeſſionē ꝛcipi.credo q
n̄ ipedit' vt' ꝓfeſſiōis q̄n̄ h̄ ꝓuiſio pꝛicipalr̄ ꝯ
ēnit fauorē ipoꝝ ꝓfitētiū q pn̄t ꝛnūciar' fauori
eoꝝ.p h̄ vide tex.⁊ q̄i expſſū i.c.ad aplicā .j c.
vbi pȝ q n̄ ſolū pp̄.ſȝ ēt ꝛgl'a ꝓhibȝ ꝓfeſſiōeȝ
fiēi an̄ ānū ꝓhibitōis.⁊ tn̄ ꝓfeſſio i ꝯtrariū fca
tȝ lȝ abbates ꝛcipiētes talē ꝓfeſſiōȝ ſīt puniēdi.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Itē cū hec obligatio q̄rat̄ deo ꝑ miniſteriū ab/
batis nō īpedit̄ ex ſimplici ꝓhibitōe ꝯſtitutōis
hūane. Cape iſtantiā in ꝓhibitōe mr̄imonij car
nalis. nā ex ſimplici ꝓhibitōe nō īpedit̄ vinculū
mr̄imonij. lꝫ ꝯtrahētes veniāt puniēdi ex trāſgreſ/
ſione p̄cepti cū ꝓhibitio nō hꝫ ꝑpetuā ꝓhibitio
nis cām. ſꝫ tpalē vt ꝓbat̄. j. de ma. ꝯtra. ꝯ iter ec
cle. ꝑ to. ⁊ vide ad p̄dcā ho. glo. i. c. tua de ſpon.
duo. ⁊ ꝑ hoc pꝫ rn̄ſio ad. l. nō dubiū. C. de legi.
⁊ ad regulā q̄ ꝯ ius. de reg. iur. li. vi. vel ſalti tal̄
ꝓfeſſio obligabit religioni i genere vt i ſili obſ/
uat̄ i. c. nō ſolū. ⁊. c. cōſtitutionē. j. e. ti. li. vi. ſꝫ p̄/
mū dictuꝫ plus placet. q꞉ i mēdicātib⁹ cōſtituit̄
ſpāle i. d. c. nō ſolū. ⁊ i odiū ꝯueniētiū ſtatuit ibi
papa ꝙ receptus ad ꝓfeſſionē cōtra illā ꝓuiſionē
tātū obligat̄ religioni i gn̄e. ſi ḡ nō ſic ꝓuidiſſet
fuiſſet obligatus in ſpē.

NOn eſt. Si ciſtercīēſis ſine licētia ſui abbatis ad aliud mōaſteriū trāſit ad ꝓpꝛiū mona
ſteriū regredi cogit̄. p̄ exordiū. ⁊ṫ mandatū ibi
vniuerſitati ꝯ. aliō mādatū ibi. ⁊ ſi hi g. ¶ Nō
p̄ ibi vniuerſitati. iūcta ſupſcriptōe. ꝙ oēs p̄lati
alicuius ꝓuītie ꝯſtituūt vniuerſitatē. ⁊ facit hoc
ꝓ natōnibus q̄ cōgregāt̄ i cōcilio generali vt q̄
libet natio dicat̄ cōſtituere uniuerſitatē. qd̄ alſ
dixi ꝙ ad inſtar uniuerſitatꝭ ualebat qcqd maioꝛ
ps natōis faciebat. nā ſi ꝯſiderāt̄ ut ſinguli non
ſufficeret maioꝛ ps ut nō. i. c. cū oēs. de cōſtitu.
ſꝫ poſtmodū natōes oēs ſimul cōiūcte ꝯſtituūt
vniuerſitatē vl̄ꝫ vl̄ gn̄alē totius eccl̄ie ſicut i ſi/
mili nō. Bar. i. l. ſi. ff. de colle. illi. hinc videmus
ꝙ p̄lati ꝓuītie cōgregāt̄. ⁊ cōſtituūt cōciliū ꝓui/
tiale vt i. c. ſicut. j. de accuſa. ⁊ vide qd̄ nō. Inn.
i. c. graue. de p̄be. ¶ Nō ⁊ṫ ibi monachos vel
cōuerſos ꝙ ꝯuerſi differūt a monachis q̄ꝫq̄ꝫ cō
uerſi ꝓfiteāt̄ regulā. differūt ēt ab oblatis vnde
ꝓpꝛie oblatus dicit̄ q edificat ſe ⁊ ſua monaſte
rio habitu nō mutato. ꝯuerſi dicūt̄ q obtulerūt
ſe ⁊ ſua mutādo hitū. ſunt tamē ſeculares q꞉ nō
ꝓmouēt̄ ad oꝛdines. monachi dicūt̄ illi q ⁊ ha/
bitū mutāt ⁊ ad oꝛdines ꝓmouent̄ tn̄ oli mona
chi nō erāt clerici vt. i. l. gn̄alit̄. C. de epiſ. ⁊ cle.
canonizata. xvi. q. i. c. generalit̄ ⁊ vide ad p̄dicta
qd̄ nō. Io. de ligna. i cle. i. de deci. ¶ Itēꝫ nō ꝙ
monachi ⁊ cōuerſi ſūt aſtricti monaſterio vbi ꝓ
feſſionē fecerūt. ita ꝙ ſine licentia abbatis illi⁹ mo
naſterij nō pn̄t ad alia monaſteria vl̄ eccl̄ias cō
uolare. ⁊ vide glo. ſingu. xxvij. q. i. vt lex cōtinē/
tie. q̄ dicit ꝙ iſti cōuerſi ⁊ oblati aſtrigūt̄ mona
ſterio magis qꝫ monachi. vn̄ ēt cā artioꝛis vite
nō pn̄t trāſire ad alia monaſteria q̄ꝫq̄ꝫ petāt li/
cētiā a ſuo ſupioꝛe. q꞉ efficiūt̄ quaſi ſerui mona
ſterij. qd̄ ſing. nō ⁊ dic vt ibi no. ¶ Ultio nō ꝙ
p̄lati ad iſtantiā abbatū tenēt̄ cōpellere mona/
chos vt redeāt ad ꝓpꝛia monaſteria. pn̄t ergo i
h̄ abbates iploꝛare auxiliū p̄latoꝝ vn̄ vbicūqꝫ
monachus vagat̄ pōt ꝑ ſuū abbatem vēdicari.
xviij. q. ii. i. c. abbates. ¶ Sꝫ q̄ro ꝓ declaratōe
lr̄e qualit̄ ſit intelligendū ꝙ monachi nō debeāt
recipi ꝑ epatus ⁊c̄. So. Inno. intellexit multū
ſtricte vt ēt ad hoſpitiū nō recipiāt̄ ſine licentia
ſuoꝝ ſupioꝝ qd̄ nō placet. Hoſti. nec ceteris do
ctoꝛib⁹ ꝑ iſtā lr̄am in ſi. ibi celerit̄ ⁊c̄. que vr̄ ſolū
ꝓhibere diuturnā moꝛā. dic ergo ꝙ lr̄a debꝫ i/
telligi ꝙ nō debēt recipi ad profeſſionē in alijs
monaſterijs vl̄ vt diu ibi moꝛēt̄ nec ēt ꝑ eccle/
ſias ſeculares. nā religioſus nullū bn̄ficiū acce/
ptare pōt ſine licētia ſui ſupioꝛis nec ſufficit i h̄
conſenſus epi. lviij. di. c. i. ⁊. ij. imo glo. mirabilis
alibi tenuit ꝙ nec papatui pōt cōſentire. q꞉ vice
dei habet abbatē ſup caput ſuū. ⁊ ſic nō hꝫ velle
vel nolle ſꝫ eius volūtas depēdet a ſupioꝛe vt i
c. ſi religioſus. ⁊. c. quoꝛūdā. de elec. li. vi. ⁊ uide
gl. p̄all̄. i. c. q̄ꝫ ſit. xviij. q. ii. vide et glo. i. c. paſto
ris. ij. q. vij. q̄ pōit caſū ſpālē vt eps̄ poſſit iuito
abbate aliquē monachū recipere i cubiculariuꝫ
qd̄ an ſit veꝝ dic vt ibi nō. ¶ In glo. i. ibi nō re/
perit̄ oꝛdo artioꝛ. vult ḡ glo. ꝙ oꝛdo ciſtercīēſiū
ſit artioꝛ alijs religionibus qd̄ nō placet. Hoſti
nā oꝛdo ciſtercienſiū ē ſtrictioꝛ ⁊ idē dicit i ple/
riſqꝫ alijs quos diſcrete tacere voluit. Philip.
dicit ēt ꝙ oꝛdo minoꝛū ē artioꝛ. ¶ Et i ſi. gl. nō
bene hāc glo. i eo ꝙ vult. religioſū poſſe tranſi/
re ad equalē religionē habita licētia ipius abba
tis dūmō iuſta cā ſubſit. ⁊ idē tenet glo. in. c. cuꝫ
ſingula. de p̄ben. li. vi. ſꝫ Inno. in. c. ſi. de renun.
dicit regrēdā diſpēſatōem epi ⁊ ſm̄ eū diſpenſa
tio epi ſufficit ſi velit qs tranſire ad equalē ſiue
ad laxioꝛē iuſta de cā. ⁊ nō hoc vltimū ⁊ idē tꝫ i
c. ſignificatū. j. eo. ⁊ facit ibi tex. in ar. idē firmat
i. c. dilectus. ſ. de tēpo. oꝛd. ⁊ vide in hoc qd̄ nō.
Io. an. i. d. c. cū ſingula. i nouella. Et cōcludēdo
materiaꝫ pōt ſic diſtingui ꝙ aut religioſus vult
tranſire ad religionē ſtrictioꝛē. ⁊ ſufficit tūc pe/
tere licētiā ſui abbatis. de q̄ dic vt plen⁹ le. ⁊ nō.
i. c. lꝫ. j. e. aut vult trāſire ad religionē equaleꝫ ⁊
ſunt opi. ſi ſine cā puto ꝙ nō poſſit ēt cuꝫ licētia
ſui epi. ſꝫ ſi ex cā placet mihi dictū huius gl. ar.
huius tex. ⁊ i. c. ſtatuimus. xix. q. vltia. cauti⁹ eſ/
ſet tamē habere diſpēſatōeꝫ epi aut vult tranſiē
ad laxioꝛē. ⁊ ſi ſine cā ſol⁹ papa diſpēſat ſm̄ gl.
d. c. cū ſingula. ſed puto ꝙ quo ad deū nō ſuffi/
cerꝫ licētia pape cā ceſſāte ar. eius qd̄ nō. gl. i. c.
nō ē. j. de voto. ſi vero ſbeſtcā tenet Inn. vt. ſ.
dictū eſt epm̄ poſſe diſpenſare que opi. ſatis pla
cet ar. c. non mediocriter. de cōſe. di. v. vbi Hie/
ronymus dicit nō. illos peccare q neceſſaria coꝛ
poꝛi ꝓpter abſtinētiā detrahūt ⁊ dicit tales of/
ferre rapinā in holocauſtū ꝙ aut ſomni penuria
aut egeſtate nimia aut ciboꝛum penuria coꝛp⁹
macerant plus debito. ⁊ ſic vbi religioſus ꝓpē
debilitatem vel coꝛpoꝛis cōplexionem non pōt
pati auſteritatem illius religionis ad quam ſe
pꝛimo contulit licite diſpenſatur per epiſcopuꝫ
vt poſſit intrare religionem laxioꝛem facit. c. nō
cogantur. xli. diſtinc. quanquam. do. An. hic di
cat ꝙ ſi cā non exigit celeritateꝫ recurrendum ē
ad papā. ſed cā vrgente poterit eps̄ diſpenſare
ſꝫ p̄mū vt dixi plus placet. Alie glo. ſūt faciles.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Ad noſtraꝫ

Minoꝛ xiiij. annis ꝑ ꝓfeſſionē r̄ligiōi n̄ obligat᷑. idē i maioꝛe q̄ ſine ꝓbatōe ſuſcepit habitū ꝓfeſſo- rū quē dimiſit. j. triduū. vl' ſic. Profeſſio fcā an̄ xiiij. annū nō obligat. poſt. xiiij. vero ſi fit per ſuſceptionē hitus ꝓfeſſoꝛum etiam nō obligat niſi detur perſeuerātia tridui. p̄ma pars narrat factū. ſcd̄a dat iudicē ibi q̄ circa. ¶ Nō. p᷑ q̄ maſcul' nō pōt ſe obligare r̄ligiōi an̄. xiiij. ānū completū. nā quēadmodū ante pubertateꝫ non pōt cōtrahere m̄rimoniuꝫ carnale vt in. c. ipu heres. de deſpon. ipu. ita nec obligare ſe ad iſtō quaſi m̄rimoniū ſp̄uale. ꝛ ē vnus caſus in q̄ nō valet votū emiſſū ante pubertateꝫ. de alijs vot̄ dicet᷑ i. c. ſcripture. j. de voto. ¶ Nō ſcd̄o q̄ ſe- ductus ad itrādū religionē non pōt ad inualidā duꝫ igreſſuꝫ allegare ſeductōem. ꝛ hoc ideo qꝛ illa ſeductō ē bona cū inuitetur qs ad melioꝛem vitā vt i. c. cū dilecti. qd̄ me. cā. fac. c. duduꝫ. ꝛ qd̄ ibi nō. j. de ꝓuer. cōiuga. ꝛ tenet hic Hoſti. non eſſe reprobatū q̄ religioſi ſeducāt ſeu inducant alios ad religionē. puto tm̄ q̄ nō dꝫ ita fieri ſe- ductio blandis v̄bis vt poſtea ſequat᷑ ſalutē di- ſpendiū. facit tex. i. c. nō ſolum. co. ti. li. vi. vnde beat' Benedictus p̄cepit oīa dura regule p̄di- cenda. ¶ Nō ex tex. ibi ab ipetitōe ꝛc̄. q̄ reli- gioſi p̄nt repetere illos q̄ apud eos fecerunt ꝓ feſſionē. lꝫ medio tp̄e in religione p̄manſerint. ꝓ hoc. xviij. q. ij. i. c. abbates. ¶ Vltimo nō q̄ ꝓfeſſio que fit tacite per ſuſceptionē hitus pro feſſoꝝ nō obligat imediate religiōi. ſed reqri- tur perſeuerantia tridui. ¶ Sed circa h̄ q̄ro nunqd in oī voto reqratur p̄ſeuerantia tridui. Inno. vr̄ velle q̄ ſpeciale ſit in voto ꝓfeſſionis tm̄ qꝛ ibi r̄qrit᷑ p̄cedens probatō. tm̄ qꝛ agitur de maioꝛi periculo. tm̄ ſb̄tiliter aduerte qꝛ nul- la vr̄ dr̄a i hoc iter votū religionis ꝛ alia vota. nā tex. iſte nō loqtur de voto verbali ſed de eo qd̄ tacite fit per ſuſceptōm hitus profeſſoꝛuꝫ. vnde quia pōt dubitari quo aīo fiat talis hitus ſuſceptio. iō iura voluerunt p̄figere terminuꝫ trium dieꝝ. ſed in profeſſione v̄bali nulla r̄qui- ritur p̄ſeuerantia tridui quēadmodum. nec in alijs vot̄ vt probatur. c. cōſtitutionē. in. §. i. j. e. ti. li. vi. facit. l. ij. ff. d̄ polli. ¶ Et ſciat᷑ q̄ ꝓfeſſio tacita q̄nqꜫ iducitur ꝑ delationē hitus idiſtincti dūm nō poꝛtet᷑ ꝑ ānū. ſꝫ talis ꝓfeſſio tacita obli- gat illi religiōi i ſpecie vt i cle. eos. e. ti. q̄nqꜫ fit profeſſio tacita ꝑ ſuſceptionē hit' profeſſoꝝ q̄ iducit᷑ q̄ttuoꝛ cōcurrētib'. p̄rio dꝫ eē hit' diſti ctus ab hitu nouitioꝝ. ſcd̄o q̄ ſciens qs recepit illū hitū. 3° q̄ ſponte. q̄rto q̄ p̄ſeueret triduo. ꝛ talis ꝓfeſſio nō obligat illi r̄ligiōi in ſpecie. ſꝫ i gn̄e qꝛ pōt tranſire ad aliā religionē ēt laxioꝛē vt ꝓbat᷑ i. d. §. i. ꝛ facit tex. j. c. ꝓx. ꝛ doc. excipi unt hic duos caſus i q̄bus nō reqritur perſeue- rātia tridui. Primus ſi i i͂firmitate qs recipit hitū ꝓfeſſoꝝ. nā tūc vr̄ delibe rate ſuſcepiſſe hi tum. alleg. c. ſicut. el. ij. j. e. Scd̄s caſus q̄n ꝑus vouit quis intrare religionē. ꝛ demū intrat ſu- ſcipiendo incōtinēti habitū ꝓfeſſoꝝ. nā vr̄ delibe rate feciſſe. ſꝫ ego dubito d̄ vtroqꜫ caſu ꝑ illud c. cōſtitutionē. vbi ponit᷑ ius nouū circa iſtā ta citā ꝓfeſſionē. ꝛ ad h̄ vt obliget reqruntur illa la quattuoꝛ de q̄bus. s. ꝛ poti' putarē reqri p̄ſe uerantia tridui in infirmitate q̄ꝫ tp̄e ſanitat᷑ cū tu hetur ꝓpt᷑ moleſtiam moꝛbi ar. ho. in. l. cum antiquitas. C. de teſta. ¶ In glo. ij. in. ſi. nō cō cluſionē glo. ꝛ idē nō. glo. in. c. cum in cūctis. s. de elect. vbi nō. de h̄ ꝛ vide archi. in. c. ſi annum de iudi. li. vi. vbi dicit q̄ regularit᷑ ānus dꝫ eſſe ꝯplet' niſi aliud iure caueatur. In dubio tamē vbi dubitatur qd̄ ius ſēſerit ſat᷑ pōt teneri opi. h' glo. ꝛ vide ad hoc ho. glo. in cle. gn̄alē. d̄ eta. ꝛ qua. ¶ In glo. ſi. in ſi. hodie hoc ē declaratū in. d. c. conſtitutionē. in. §. ſi. vn̄ nō pōt eē ſpecia le in pueris. ſꝫ gn̄alit᷑ obtinet vbi ſine ꝓbatione qs ſuſcepit habitū profeſſoꝝ niſi det᷑ p̄ſeueran tia tridui. nō obligatur religiōi ēt i gn̄e h̄ tm̄ vi- det᷑ limitāda ſꝫ ea que dicentur i. c. poſtulaſti. j. e. Abbas.

Super eo

Qui reci- pit hitum ꝓfeſſoꝝ vbi diſtincti ſūt hit' cōpellitur ibi vl' alibi eē r̄ligioſ'. ſꝫ ſi r̄cipit hitū nouitioꝝ pōt ad ſeculū redire. cōīs diuiſio. ꝛ ibi r̄ndem' q̄ diſtiguit int᷑ ꝓfeſſos ꝛ nouitios. ¶ Nō p᷑ q̄ religioſus nō pōt ꝯſeq beneficiū in eccl'ia ſecu- lari. ¶ Nō 2° q̄ hitus nouitioꝝ nō obliget in greſſū quātūcūqꜫ tp̄e ſteterit i r̄ligiōe. ad h̄ cle. eos. ꝛ qd̄ ibi nō. co. ti. ¶ Nō 3° q̄ ꝓfeſſio que i ducit᷑ ꝑ ſuſceptionē hitus ꝓfeſſoꝝ n̄ obligat il li religioni i ſp̄e. ſꝫ pōt tranſire ad aliā r̄ligiōeꝫ laxioꝛē. ꝛ ita intellige hunc tex. ꝛ latius ꝓbat᷑ i. c. ꝯſtitutionē. j. eo. li. vi. ſi. n. profeſſio fuiſſꝫ h̄ expreſſe nō licuiſſet itrare religionem laxioꝛeꝫ diſpenſatiue p̄out dixi in. c. nō eſt. s. eo. ¶ Op. cōtra tex. ꝛ videt᷑ q̄ religioſus poſſit aſſumi in p̄latuꝫ eccleſie ſecularis vt i. c. qd̄ dei. j. de ſta. re. ꝛ in. c. i. xviij. q. i. So. dicunt docto. q̄ iura p̄cedunt diſpenſatiue. ſꝫ de iure cōmuni non ē licitum vt hic. ꝛ de hoc dic melius. vt dicetur i d. c. quod dei. ꝛ ad iſtū tex. poteſt dici q̄ loquit᷑ de beneficiis ſimplicibus obtinendis i eccl'ijs ſecularibus. nam talia beneficia non poteſt reli gioſus habere etiam diſpenſatiue. ad h̄ ſolet al legari iſte tex. ꝛ vide glo. in. c. quoꝛūdā. lxxiiij. di. que dicit monachū nō poſſe habere canoni- catum in eccleſia ſeculari. licꝫ poſſit ibi eſſe ep̄s vt in. d. c. vno. ſed propter bonum cure illud ad mittitur. q̄ cauſa ceſſat i beneficijs ſimplicibus vt nō. in. d. c. quod dei. ¶ 2° queritur quia tex. hic dicit q̄ iſti ceſtercienſes nolunt ſeruare au- ſteritatem religionis ꝛc̄. pone q̄ aliquis intra uit religionem vbi non ſeruabatur regula anti- quitus inſtituta. demum refoꝛmatur monaſte- rium. nunquid is qui fuit ingreſſus diſſolutio nis tempoꝛe poſſit compelli ad obſeruantiam regule refoꝛmate. qd̄ ſubtilis eſt ꝛ quotidiana.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Inno.ponit hic duas opi.p̄ma vt diſtinguať in
ter diſcretū ⁊ idiſcretū vt diſcretus ꝯpellať q꜠
potuit hoc cogitare euenire poſſe ar.i.l.ſi quis
domū.ff.loca.ſ꜡ idiſcretus puta puer vł mulier
nō ꝯpelliť ibi eſſe.ſ꜡ poterit intrare religionem
laxiorē ſm̄ q̄ erat illa quā itrauit tp̄e igreſſ⁹ ar.
hic.¶ Scd̄a opi.q̄ vr̄ placere Inn.ē vt ꝯpella
tur ibi eē nō diſtinguēdo iter diſcretū ⁊ idiſcre
tū mouet.n.tali rōe.aut.n.a principio intrauit
dei inſtinctu.⁊ nō debet poſſe allegare q̄ nō vlt
obſuare regulā reformatā.aut dicit ſe itraſſe ĩ
bono aīo.ſ꜡ vt viueret ſm̄ regulā vigentē ibi ⁊
nō deb꜡ audiri tāq꜡ allegās turpitudinē ſuā ar.
i.c.inť dilectos.de fi.iſtru.fateť tamē q̄ ſi ē ita ō
licatus q̄ nō pōt ſuare regulā reformatā q̄ per
mittiť itrare regulā laxiorē ar.h̄ ⁊ i.c.ſignifica
tū.j.e.⁊ de hac mā vide p̄ Hoſti.in ſūma.i ti.de
voto.i.§.vtꝝ.⁊.§.p̄ quē.i v̄.q̄ ſi.vbi ꝯcludit q̄
ſi ingrediēs erat iuriſperitus ꝯpelliť ibi eē.q꜠ p̄
ſumiť ſciuiſſe q̄litatē regule antiqtus iſtitute.
Aut nō erat iuriſpitus ⁊ tunc ſi fuit ſibi regula
lecta an̄ ꝓfeſſionē vł poſtea ⁊ ipē noluit ſe obli
gare niſi ad obſeruādā regulā q̄ ibi vigebat ⁊ ñ
ꝯpelliť ibi eē.ſ꜡ poterit intrare laxiorē religio
nē.aut nihil rn̄dit vel fuit ꝓfeſſus regulā ſimplr̄
⁊ tūc obligať ad obſuātiā reglē reformate niſi
vt dixi eēt ipotēs ad illi⁹ obſuātiā.h̄ oīa videť
ſane ꝓcedere quo ad eccliam militātē q̄ nō iudi
cat de occultis.ſ꜡ reſpcū dei ⁊ ſic i foro peniten
tie puto aīaduertēdū itētōem iſtius igreſſi.na꜡
votū oīo debet eē volūtariū i.c.licet.j.de voto.
⁊.xxxij.q.i.itegritas.ideo ſi quis nō habuit ani
mū ſe obligādi niſi reſpectu regule q̄ ibi obſer
uabať nō puto q̄ apud deū ſit iſte obligat⁹ ma
xie q꜠ tria tm̄ ſunt ſb̄alia regule ſeu ꝓfeſſionis.
vt in.c.cū ad monaſteriū.j.de ſtatu.regu.reliq̄
ſūt accidētalia ⁊ ordiata ad finē illoꝝ triū vt nō
i.c.Iohes.ſ.e.vñ ſi p̄ tātū꜡ tp̄us de cui⁹ iitio ñ
ē memoria aliq̄ accidētalia regule non fuerūt in
iſto monaſterio ſuata ſatis potuit igrediēs co
gitare q̄ ex aliq̄ cā illud puenerit cū iſta accidē
talia poſſūt abeē ⁊ adeſſe ſtante religione i illis
tribus ſb̄alibus.vnde ſalti an̄q꜡ regl̄a reforme
tur p̄ ſupiorē illi q̄ fuerunt igreſſi tp̄e q̄ remiſſi⁹
ibi viuebať nō videnť peccare.⁊ ita ꝯſuluit do.
me⁹ do.Car.vt dicā i.c.cū ad monaſteriū pall̄.
facit ad p̄dcā c.tua j.de ſpon.¶ Ultio q̄ro cir
ca p̄dcā nūqd maior ps ꝯuētus poſſit reforma
re regulā antiqtus iſtitutā iuita minore pte Inn
no.dicit q̄ ſic imo plus ſentit.ſ.q̄ maior ps poſ
ſit facere ſtatutū artādo ſingulos ad ſtrictiorē꜡
regulā q̄꜡ fuerit ātiq⁹ iſtituta l꜡.n.ſm̄ eū poſſit
maior ps mutare religionē iuita minore pte vt
nō.i.c.pe.ſ.qō me.cā.nō tm̄ ſtāte religione pōt i
dicere vitā auſteriorē.⁊ ō h̄ z⁹ vr̄ mltū dubitaē
do.Ne.q꜠ h̄ auſteritas nouiter idicta cōcernit
illos de religiōe vt ſingulos ⁊ nō vt vniuerſos
⁊ ſic nō vr̄ q̄ ſtrictior mod⁹ viuēdi pōt indici p̄
maiorē ptē iuita minore pte.ſ꜡ tu vide glo.i rl̄a
qō oēs.de re.iur.li.vi.q̄ format qōe꜡ i papa nū
qd papa pōt indicere ſtrictiorē vitā religiōis q̄꜡
eoꝝ regula exigat.⁊ ꝯcludit q̄ ſic cū nō pn̄t reli
gioſi reſiſtere ex q̄ ſemel eoꝝ volūtatē trāſtule
rūt in ſupiorē.⁊ h̄ vr̄ ꝓbari i.c.vnico.de ſta.reg.
li.vi.vbi monialibus fuit idictū vt nō poſſit ali
quo caſu exire clauſurā monaſterij qō nō erat ō
regula.⁊ idē poſſet hodie papa facere i mona
chis l꜡ videať duꝝ vt nō.Io.an.i.c.Iohānes
ſ.e.ſ꜡ vide glo.i cōtriū in.c.geſta.lxxiij.di.pu
to opi.Inno.ſatis ꝓcedere.⁊ plus exiſtimo q̄
ſolus abbas h̄ poſſit p̄ id qō habeť i regula.na꜡
quātūcūq꜡ duꝝ p̄cipiať p̄ abbate꜡ nō valet mo
nachus reſiſtere dūmō id ſit licitū ⁊ iplebile.
In glo.ſi.i ſi.nō gl.⁊ vide qō nō.i.c.legē.liij.di.
do.Anto.dicit in h̄ ſtandū cōſuetudini mona
choꝝ ⁊ mādato reglē.ſed ego quātū potui pci
pere ex tenore regule nō eſt de ſb̄a vt qs ꝓb꜡ re
gulā in hitu regulari ſ꜡ in habitu ꝓprio vñ ſo
lū poſt ꝓfeſſionē mādatur igreſſū idui hitū re
gularē.cōſuetudo quorūdā religioſoꝝ hab꜡ op
poſitū q̄ ſatis vr̄ laudabilis ⁊ obſeruāda vbi vi
get talis conſuetudo.

Sane. Si canonic⁹ regularis fit monachus aut ſtricti
oris religionis.⁊ manet monach⁹ aut
laxioris ⁊ redire cōpelliť.vel ad idē ſic.Canoi
cus regularis pōt effici monachus ſi religio ad
quā tr̄aſit ē ſtrictior ſua.als ſecus ⁊ eſt tex.nō.
Diuidiť.nā p̄ narrat factū qō z⁹ diſtinguendo
diffinit ibi id tue.¶ Nō p̄ ex tex.ibi refugiant
iūcto v̄.p̄mittas.q̄ religioſus fugiens a mona
ſterio ⁊ trāſiens ad aliud cā artioris vite nō cō
pelliť redire ad primū monaſteriū.⁊ ſic facit in
ar.ſig.iſte tex.q̄ licet a p̄icipio debeat peti licē
tia ꝓprij p̄lati ſi tamē nō petiť ex hoc ſolū nō re
uocať ingreſſus ſecūdi monaſterij ⁊ neſcio alibi
ita exp̄ſſū tamē glo.nō.i.c.mādamus.xix.q.iij.
dixit q̄ h̄.c.in hoc ꝯtinet diſpēſationē ⁊ ꝓ h̄ vbū
p̄mittas ſ꜡ de mā dic vt latius dicā in.c.licet.j.e.
¶ Nō q̄ canonicus regularis nō pōt indiſtin
cte effici monach⁹.oportet eni q̄ cōcurrāt duo
vt teneat ingreſſus.p̄ q̄ nō facit cā leuitatis.z⁹
q̄ monaſteriū ad qō tranſit ſit artioris religiōis
So꜡ ꝯ p̄dcā ⁊ ꝯ tex.oppo.nā vr̄ q̄ ſemp̄ debeat
tenere ingreſſus ſecundi monaſterij cum cano
nici regulares inſeruiāt regule laxiori vt dicit
tex.c.qō dei.de ſta.reg.So.dicit Inn.q̄ ad va
liditatē igreſſus nō debemus ꝯſiderare regulā
antiquitus inſtitutam.ſed modum viuendi de
preſenti.vnde ſi monaſterium z^m habet regulā
ſtrictiorem ab antiquo que tm̄ de pn̄ti i multis
non ſeruať nō eſt licitum tranſire de vno mona
ſterio quod habet regulam laxiorem bene ibi ſ
uatam ad ſecūdū monaſterium vbi regula non
ſeruatur.⁊ pro hoc facit tex.hic dum dicit exti
tit.⁊c̄.oportet eni q̄ monaſteriū ſecūdū exiſtat
de preſenti in maiori obſeruantia quod ē vbu꜡
valde nobile ⁊ multi in hoc decipiuntur aduer
tentes ſolum ad regulam vtriuſq꜡ monaſterij
antiquitus inſtitutam ⁊ non ad modū viuendi

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

de pñti conſiſtentē. ⁊ ꝑ h̄ facit rō nālis. nā tran
ſitus ē pmiſſus vt qs ducat vitā ſtrictiorē. qꝛ p̄
ſumit̄ tūc motus ſpū dei vt i. c. lꝫ. j. eo. ⁊ . xx. q.
iiij. in. c. i. ſi ḡ in Rmōaſterio nō ducit̄ vita ſtri
ctior q̄ꝫ i p̄ºlꝫ r̄gula ſit ſtrictior nō vr̄ tranſitus
licitus. qꝛ vr̄ iſte moueri cā diſſolutōis ⁊ ñ ma
iorīs religiōis. ⁊ ex his hēs pmū itellectum ad
iſtuꝫ textum. ¶ Scḋꝫ itellectū ſēſit Guil. ꝙ lꝫ
regula canōicoꝝ ſit laxior q̄ꝫ regl'a mōachoꝝ
tñ poſſibile eſt ꝙ ꝑ ꝯſtitutōes ipoꝝ eoꝝ vita ſit
ſtrictior. ſicut ē videre ſꝫ cū i frib⁹ p̄dicatorib⁹
qui lꝫ hēāt regulā Auguſtini laxiorē r̄gula hñ
dicti. tñ ꝑ ꝯſtitutōes ſuas in tm̄ ſe artarūt vt eo
rū vita ſit ſtrictior vita monachoꝝ. vñ putat ꝙ
tranſeūtes predicatores ad mōaſteriū mōacho
rum ñ euitant apoſtaſiā. nec ob. ſi dicat̄ ꝙ con
ſtitutiones pñt tolli per ꝯ̄riā ipſoꝝ ꝯſtitutōꝫ vt
i r̄gula. i. de re. iuriſ. ſꝫ r̄gula tolli ñ pōt ꝑ cōſti
tutionē vt i. c. ſicut. j. e. Nā ſm Jo. an. ſatis eſt
ꝙ ñ pñt tolli. ad hoc qḋ le. ⁊ nō. in cle. i. ḋ ſupplē
neg. p̄la. dic ēt clarius ꝙ lꝫ pñt tolli. tñ ſatis eſt
ꝙ de pñti in pꝛio monaſterio viuit̄ ſtricti⁹. naꝫ
ꝑpē ſtrictiorē vitā dūtaxat iura pmittūt trāſi
tū. q̄ rō ceſſat qñ i p̄ºmonaſterio viuit̄ ſtrictius
virtute r̄gle ⁊ ꝯſtitutionū. Et p̄dicta faciūt ad
qōeꝫ quotidianā. nunquid religioſus migrans
ad ſcḋꝫ mōaſteriū vbi r̄miſſi⁹ viuit̄ hitū eiuſdē
monaſterij r̄cipiens ꝑpꝛio relicto icidat i apo
ſtaſiā. ita vt ſit excōicatus ⁊ per ꝯñs celebrādo
efficiatur irregularis ex verbis. ḋ. p̄miſſis. vr̄
dicendum ſic duꝫ dicit p̄dicatores nō euade
re apoſtaſiā. ſꝫ ꝯ̄riū ſentit Jo. an. in. c. iohānes.
ḋ. e. vbi dicit ꝙ nō icurrit apoſtaſiā maiorē q̄ ē
indiſpenſabil' iuxta ea q̄ hñt̄ in. c. fi. de apoſta.
nec excōis vigore. c. ij. ne cle. vel mo. li. vi. ſꝫ hñ
icurrūt miorē apoſtaſiā. qꝛ certū ē eū retrocede
re a maiori ſtatu ⁊ pꝛiori. Et ex hoc potes colli
gere nō. intellectū ad. d. c. ij. vt dimittens p̄muꝫ
hitū icurrit in ſñiam canonis. ſecus ſi recipit
hitū alteri⁹ religiōis lꝫ laxioris. qḋ ēt ſēſit Jo.
an. ibi in nouella. nā tex. ibi loqr̄ qñ qs h̄ fac cā
vagatōis que ceſſat i iſto q̄ itrauit aliā religio
nem. ⁊ ꝑ hoc vr̄ tex. bonus iūcta glo. i. c. ex par
te. ḋ tēpo. or. ⁊ predicta hñ nō. ¶ Sꝫ quero ꝑ
declaratōe p̄dictoꝝ. pone ꝙ religioſus exñs in
mōaſterio vbi nō ſuatur regl'a. vult itrare aliā
religionē laxioreꝫ vbi tñ ſuat̄ regl'a. ita ꝙ hito
reſpectu ad p̄ſēteꝫ viuēdi modū ꝑmᵐ mōaſteri
um qḋ ē religiōis laxioris ducit vitā ſtrictiorē
nunqd hoc ſit licitū ex dict̄ Inno. ſupius r̄cita
tis vr̄ iferēdū ꝙ ſic. ⁊ hanc opi. tenent theolo
gi ſm Jo. an. hāc opi. admittit ipſe Jo. an. ſi ñ
eſt ſpes reformatōis pꝛimi mōaſterij. vel ſi ſalti
in eandē ꝑuītia nō ē aliqḋ mōaſteriū eiuſdeꝫ
religiōis vbi ſuatur regula. nā hoc caſu nō ad
mittit̄ trāſitus ad laxiorē religionē cū poſſit it
re i monaſteriū ꝑpꝛie religionis. qḋ ſat̄ placet.
⁊ vide ad mām beatū Tho. in 2ª 2ᵉ. q. vlti. ar.
viij. ¶ Vltio ſcias ꝙ Jo. an. tractat hic ſat̄ ple
ne qōeꝫ theologoꝝ que religio dicat̄ melior ⁊
ſtrictior. ſꝫ tādē cōcludit ꝙ de his ſubtilitatib⁹
nō hñt curare canōiſte q̄ ad māꝫ noſtrā. qꝛ iu
ra pmittūt trāſitū ñ reſpectu maioris religiōis
ſeu melioris. ſꝫ cā artioris vite. vñ p̄ſuppoſito
ꝙ 2ᵃ religio ſit melior ⁊ fructuoſior reſpectu fi
nis. tñ ſi non viuitur ibi ſtricti⁹ non vr̄ licitus
tranſitus. pꝛo hoc. c. licꝫ. pꝛeall'. ⁊. c. virgineſ. xx.
q. iij. quod bene nō.

Significatū Minor. x
iiij. ānis pꝛo
fitendo nō obligat̄ religiōi niſi fact⁹
maior ratū habuerit. In pꝛima pōitur cōſulta⁊
i ſcḋa rñſio ibi mādam⁹. ¶ Nō pº. iūcta gl. i. ꝙ
ipubes intrās monaſteriū ſine oblatōe parētū
pōt exire qñcūqꝫ ante ꝑfeſſionē factā. ſꝫ ſi fuit
oblatus a parētibus nō pōt exire ante euentuꝫ
pubertat̄ ⁊ tene mēti ad h̄ iſtū tex. cū gl. ⁊ vide
qḋ latius dixi in. c. ij. ḋ. eo. ti. ¶ Nō 2º. ꝙ votuꝫ
religiōis emiſſū ante aduētū pubertat̄ nō obli
gat vouētē. ⁊ ex h̄ collige poteſtatē quā habet
eccleſia circa ea que ſunt de iure diuino. nā vo
tū ē de iure diuino cū ſit dictū in lege vouete ⁊
reddite ⁊c̄. vt i. c. lꝫ. j. de voto. ⁊ tñ eccleſia ꝑ cō
ſtitutōes ſuas ipedit vires voti ⁊ limitat etateſ
nā licet eccl'a nō poſſit tollere ius diuinū. xxv.
q. i. ſunt quidā. pōt tñ illud iterpꝛetari ſeu diſti
guere ſicut ēt facit i mr̄imonio ad h̄. c. i. ḋ voto
li. vi. ⁊ ꝑ Inno. in. c. que in eccleſiaꝝ de ꝯſti. ⁊ ꝑ
legiſtas i. l. ſi. C. ſi ꝯ̄ ius vel vti pu. ¶ Nō 3º. ibi
xiiij. ānū ꝯpleuerit ⁊c̄. ꝙ ad validitatē ꝑfeſſio
nis r̄grit̄ ꝙ. xiiij. ānuſ ſit ꝯpler⁹. Et ꝑ hanc lr̄aꝫ
r̄pꝛobat̄ opi. Hugo. qui tenuit doli capacē poſ
ſe ꝑferri vt ſicut malicia ſupplet etatē i mr̄imo
nio carnali vt i. c. de illis. de dſpō. ipu. ita debet
ſupplere i ꝑfeſſiōe. ſꝫ ꝯ̄rium ē veꝝ vt vides. ad
idē i. c. ad nr̄aꝫ. ḋ. eo. naꝫ de maiori pꝛeiudicio
ſeu obligatōe agit̄ in profeſſiōe q̄ꝫ i mr̄imonio
h̄ videmus ꝙ vbi eſt dura ꝯgregatio r̄grit̄ ple
na pubertas. i. tp̄s. xiiij. annoꝝ. vt i. c. qꝛ i iſuliſ.
ḋ. c. de mā. vide glo. in. c. poſtulaſti. j. e. ⁊. xx. q.
i. i ſūma. ⁊ fac. c. i. j. e. ti. li. vi. ¶ In glo i. v. ratā
habuit ibi ēt tacite. hodie hec opi. eſt dānata ꝑ
c. i. eo. ti. li. vi. vbi dr̄ ꝙ ad h̄ vt profeſſio facta i
minori etate obliget adueniente pubertate r̄q
ritur ꝙ expꝛeſſe illā ꝑfeſſionē ratificet vl' ſaltiꝫ
perſeueret ꝑ totū. xv. annū vbi hitus ſūt idiſti
cti. ⁊ dic plen⁹ vt ibi hr̄. ¶ In gl. fi. i fi. Inno.
itelligt tex. quando in miori etate quiſ fecit ꝑ
feſſionē. nā tūc ḋ facili ſecū diſpēſatur ut poſſit
itrare religionē laxiorem. nec ꝑ hoc diſpēſat̄ ꝯ̄
votū. qꝛ votū pꝛincipaliter ꝯcernit illa tria ſub
ſtantialia regule que requirūtur i qualibet re
ligione. qḋ dꝫ itelligi quando iſte allegat ſe nō
poſſe auſteritatem illius religionis obſeruare
Et nota ſēper hoc dictuꝫ quod cū iſt̄ iuuenib⁹
profitentibus in puericia. ſeu ante plenā puber
tatē eccleſia ḋ facili diſpēſat vt poſſint intre re
ligionē laxiorem. nec ꝑ h̄ diſpēſatur contra vo
tum. qꝛ votū pꝛicipaliter concernit illa tria ſb̄a
lia regule que requiruntur in qualibet r̄ligiōe

Sed idē Inno.i.c.dilectus.de tēpo.or.ꝑ illuḡ tex.dixit ēt ꝙ cū maiore poſſit eps diſpēſare vt intret religionē laxiorē.⁊ itellige cā ſubſiſtente. ⁊ ſic q̄tenus iſte tex.ꝑmittit igreſſū vel tranſitū ad religionē laxiorē debꝫ intelligi diſpenſatiue. q̄ diſpēſatio ſit ex cā leuiori cū minori.xxv.ānis q̄ꝫ cū maiori.⁊ h̄ idē tenuit h̄ Abb.⁊ ſeq̄t Jo. an.qđ nō.⁊ vide Hoſt.i.c.nō ē.ſ̄.e. vbi tenuit ꝑ iſtū tex.ꝙ ēt Abb. pōt diſpēſare vt monachus intret religionē laxiorē ex cā.ſꝫ de hꝰ dic vt plenius ibi dixi .vl̄ itellige iſtū tex.ſm doc.i cāu.c. ꝯſtitutōnē.j.e.ti.li.vi.vꝫ cū ꝓfeſſio fuit tacite facta ꝑ ſuſceptōeꝫ hītus ꝓfeſſoꝝ.nā illa obligat religiōī i gn̄e ⁊ n̄ i ſpē vt ibi ⁊ iſte itellcūs ē clarior

12 Cum uirum Si filia minor.xij.ānis a parētibꝰ mōſterio tradita minor ſcā ſpōte velet̄ ad ſeculū redire nō pt vl̄ alr̄ ⁊ ſic. Si ipubes ēt iuitus a parētibꝰ monaſterio tradit̄ factus maior ſpōte recipit hītū ꝓfeſſoꝝ ad ſeculū āplius redire nō pōt. In p̄ma ponit̄ cōſultatio. In ſcđa rn̄ſio.ibi ꝯſultationi.ꝫ. ſoluit ꝯtrariū ibi nec oblogt̄. Nō p̄ ex tex.de ſignificato huiꝰ dictōis īfra.q̄nqꝫ cōiūgit̄ certo tpi.nā denotat ipfectionē vnde is dicit̄ īfra ānos diſcretōis cōſtitutꝰ q adhuc nō eſt adeptus ānos diſcretōis. vt qꝛ adhuc ē ipubes Ex h̄ ⁊ ex tex.nō ꝙ diſcretio ſolet ꝑuenire i pubertate.⁊ nō an̄ hoc tn̄ aſſumēdū ē ſm ſubiectā materiā de q̄ vide ho.glo.xxvij.q.i.c.i. Nō ꝙ paterna deuotio multū opat̄ circa ꝓfeſſionis actū vel obſeruātiā religiōis de q̄ dic vt plenius dixi i.c.ii.ſ̄.e.ti.⁊.c.,px. Nō ꝫ.ibi euidēter ꝯdixiſſet ꝙ tacēs hr̄ ꝓ cōſētiēte etiā vbi agit̄ de obligatōe ꝑſone qđ intellige qn̄ iteruenit aliqs actus poſitiuꝰ vt h̄ in poſitōe vel ſimile i cle. i.de ꝓeu. Et ex h̄ ⁊ ex tex.nō ꝙ ad inducendā ꝓfeſſionē tacitā ex ſuſceptōe hītus ꝓfeſſoꝝ nō reqrit̄ ꝙ expſſe petat̄ habitus.ſꝫ ſatis eſt ꝙ accipiat̄ ſine cōtradictōe qđ nō. Nō ibi q̄ꝫ n̄ niſi i etate.tex.ſatis nō.ꝙ illud qđ cōſueuit fieri i certa etate ſeu tpe ſi apparet factū ⁊ nō cōſtat de tpe vel etate p̄ſumit̄ factū in etate vl̄ tpe cōſueto.ſicut dicimus in ſimili ꝙ ſi qs obligat̄ ad aliqđ faciēdū.⁊ illud appet factū p̄ſumit̄ factuꝫ ab eo q ad hoc erat obligatꝰ.ꝓ hꝰ ho. tex.⁊ ibi ꝑ doc.i.l.ij.C.de ali.pu.p̄ſtā.⁊ ꝑ h̄ ifero ad vnū nōbiliſſimū dictū ꝙ ſi cōſtat de ꝓfeſſione alicuꝰ ⁊ nō de etate p̄ſumit̄ ꝓfeſſio facta i etate legitia ita ꝙ allegāti defectū etatis icūbit onus ꝓbādi Contrariū tn̄ vr̄ tenē Jo.an.i.c.frn̄itat̄.d̄ teſti.vbi poſuit illud dictū ⁊ dicit ꝙ etas ieſt ꝓfeſſiōi vn̄ volēs ꝓbare ꝓfeſſionē hꝫ neceſſe ꝓbare etatem ſi negaret̄.ſꝫ ꝯ eū vr̄ tex.h̄.nā negabat̄ hic etas. itē optie facit.c.i p̄ītia.de ꝓba.⁊ dic vt latꝰ ibi dico ⁊ vide qđ dixi i.c.i.ſ̄.eo. Itē nō ꝙ ar.a ꝯrio ſenſu licite format̄ cū princeps hic tali argumēto rn̄deat ꝓ h̄.c.cū aplica.de his que fi.a prela.⁊.c.qual̄.xxv.di.plene nō.in.c.publicato.ſ̄.d̄ elec.⁊ per Bar.in.l.oēs ppl̄i.ff.de iuſti.⁊ iur.

Itē no.tex.p̄ma frōte mirabilē ꝙ iperiū parentū ipedit validitatē ꝓfeſſionis i puella ⁊ de hoc aliqd.j.dicet̄. Ultio nō ex fi.lr̄e a ꝯrio argu. optimū ꝙ ante aduētū pubertatis cogit̄ filiꝰ ſequi iudiciū paternū circa religionis igreſſū ⁊ videt̄ tex.multū facere ꝯ ea q̄ dixi in.c.ij.ſ̄.e.⁊ facit.c.p̄n̄s.xx.q.iij.licꝫ loquat̄ narratiue. In glo.i.i fi.nō intelligas glo. ꝙ minor.xxv. annis poſſit petē reſtitutōeꝫ i integꝝ aduerſus igreſſum monaſterij.ſꝫ in alijs in qbus minor enormiter leſus reperit̄ etiā circa beneficialia de q̄ vide glo.⁊ doc.i.c.ex pte.de reſtitu.ſpo.naꝫ reſpectu ꝓfeſſionis nō pōt dici minor deceptꝰ vel leſus cū ſeruiat ei cui ſeruire eſt regnare ⁊ h̄ nō. glo.xxvij.q.i.in.c.i.⁊ vide glo.nō.in.c.penul.qđ me.cā ⁊ tenēt hic cōit̄ doc. In glo.in v̄.p̄n̄a deuotio facta.nō.glo.⁊ ſatis ꝓbat̄.j.e.cū ſimus ⁊.xx.q.iij.c.p̄n̄s.vel ſm Hoſti.pōt tex. intelligi diſiunctiue vt paterna deuotio ſufficiat quo ad hoc vt filius ipubes nō poſſit exire monaſteriū ante aduētū pubertatis vt.ſ̄.c.,px. Itē ſi filius nō cōtradixit tacite vr̄ cōſentire ⁊ ſic nō pōt amplius mutare volūtatē.ſꝫ dic ꝙ ꝓprie in iſtis caſibus ſola paterna deuotio nō facit monachū qꝛ p̄ cāu nō efficit̄ monachus cū nō habeat etatē habilē in q̄ interuenit tacita ꝓfeſſio filii In glo.in v̄.recipiāt ibi niſi malicia.referas hoc ad mr̄imoniū carnale nō aūt ad ꝓfeſſionē.qꝛ i illa reqrit̄ etas cōpleta nec malicia ſupplet etatē vt dixi.ſ̄.c.,px.⁊ nō.j.e.poſtulaſti. In glo.fi.ibi bene poſſet deſerere.vult ergo glo. iūcta tex.ꝙ ſi puella maior etate iperio parētū coacta itrauit religionē pōt retrocedere ⁊ ſic vr̄ ꝙ ſolū iperiū parētis iualidat igreſſū religionis. ſed ꝯ hoc facit qđ nō. Inno.i.c.cām.de offi.dele.⁊ Bar.i.l. i.in.§.que onerande.ff.quaꝝ reꝝ actō nō datur vbi dicit̄ ꝙ ſolū imperiū mariti vel epi vel proꝝ nō habet impedire validitatē actus niſi ꝓceſſerit mine vel vbera.do.An.hic diſtinguit ꝙ q̄dā ſūt que reqrūt liberā volūtatē vt ē ꝓfeſſio ⁊ tunc ſolum iperium parētū habꝫ viciare actū cū tollat libertatē conſenſus.⁊ ita loqtur tex.q̄dā ſūt que requirūt ſoluꝫ cōſenſuꝫ nō autē illā animi libertatē de qua ſ̄.⁊ tunc ſolū iperiū parētum iualidat actū.qꝛ iperiū nō tollit cōſenſuꝫ quia coacta voluntas voluntas eſt.xv.q.i.in.c. merito.⁊ ſic ꝓcedat contrarium .hec diſtinctio licet prima fronte videtur applaudere non tamen puto eam veram ⁊ allego in contrarium. c.vnicū de deſpon.impube.li.vi.vbi tex.dicit ꝙ ſi parentes contrahunt mr̄imonium pro filijs preſentibus ⁊ non contradicentibus obligant̄ filij ⁊ tamen matrimonium requirit liberum cōſenſum vt patet in.c.cum locum.j.de ſponſa.ſi ergo ſola taciturnitas filij habetur pro conſenſu cum pater contrahit fortius ſolum imperiū non habet tollere liberam volūtatem cōſenſus ꝓ hoc facit iſte tex.in fi.dum dicit ꝙ maior non cogitur ſeq parentū voluntatē ad idē vide ho. tex.in.c.iſinuante.j.qui cle vl̄ vo.vbi dicitur ꝙ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

modica coactio nõ impedic validitatẽ ꝓfeſſiõis
ꝛ facit.c.i.ꝰ.qḋ me.cã.intelligo ḡ illud.c.puelle
a ↄ̃rio ſenſu qñ ꝓceſſerũt mine vel vbera ſeu paꝶ
erat terribilis ita ꝙ puella timebat ↄ̃dicẽ in pñ
tia pñs.ꝛ ꝑ h̄.d.§.q̄ honerande.vbi dꝛ̄ ꝙ cã co
gnita dꝫ reſcindi qḋ factũ eſt a liberto ob reuerẽ
tiã pꝛ̄oni nõ ḡ indiſticte annullaꝶ act⁹.ꝛ ꝑ h̄ faꝶ
vbũ illi⁹.c.dũ dicꝶ coacti impio.iudex ḡ ex circũ
ſtãtijs ꝛ q̄litate parẽtũ ꝛ vboꝝ hẽbit arbitri vtꝝ
impiũ hẽat excuſare puellã. In ca.glo.ibi pro
feſſiõeꝫ fecit.intelliꝶ ḡ glo.ꝙ iſta puella fecꝶ ꝓfeſſi
onẽ.ſꝫ intellꝭe tacitã ꝑ ſuſceptõeꝫ veli qḋ ſolꝫ da
ri ꝓfitẽtib⁹ vt ſatꝭ colligiꝶ ex lr̃a.ex q̄ inferꝶ ad nõ
dcm ꝙ ꝓfeſſio q̄ obligat religioni in gn̄e ĩpedit
ꝛ dirimit mr̃ioniũ poſtea ↄ̃ctũ.nã ſuſceptio ha
bit⁹ ꝓfeſſoꝝ obligat religioni in gn̄e.vt in.c.ↄſti
tutõeꝫ.j.e.ti.li.vi.ꝛ tñ h̄ dirimiꝶ mr̃imoniũ po
ſtea ↄ̃ctũ.qḋ eſt nõ.ꝛ tꝫ Jo.an.in.d.c.ↄſtitutio
nẽ.facit ad intellectũ.c.vnici.de voto.li.vi.

COꝛꝛectũ. Monachũ facꝶ ꝓfeſſio nõ habi
tus tantuꝫ.vel ſic. Ualet ꝓfeſſio facta
ſine ſuſceptione habit⁹ religionis. Cõis diuiſio
2ª ibi inq̄ſitõi. ¶ Nõ p̄ ꝙ infirmitas coꝛpis nõ
impedit ꝓfeſſionẽ.rõ q꞉ validitas ꝓfeſſiõis depẽ
det ab aĩo ſec⁹ in infirmitate animi. vñ furioſus
ſeu mẽtecapt⁹ nõ obligaꝶ religioni.vt.j.e. ſicut.
ꝛ.xvij.q.ij.in.c.ↄſaldus. ¶ Nõ 2° ꝙ valet pro
feſſio facta nõ in ſcriptꝭ.vñ ſatꝭ ẽ ꝙ ↄſtet de aĩo ꝓ
fiteri volentis. ¶ Nõ 3° ꝙ per hec verba trado
me tibi in monachũ ꝛ in fratrẽ induciꝶ ꝓfeſſio.
¶ Nõ 4° ꝙ ꝓfeſſio eſt illa q̄ facit monachũ ꝛ non
habit⁹ ꝛ ad h̄ allegaꝶ q̄tidie iſta lr̃a. Erḡ inferꝶ
ꝙ habitus nõ eſt de ſ̄ƀalibus monachatu. ſꝫ de
accidẽtalib⁹. ¶ Nõ 5° ibi recipitur ab abbate
ꝙ ad h̄ vt valeat profeſſio dꝫ ꝙ recipiaꝶ ab hñte
ꝑtãtem incoꝛpandi iſtũ religioni. Et nõ ex co
dẽ.v̄.ar.optimũ ꝙ receptio monachoꝝ ſpectat
ad abbatẽ. vñ nulla mẽtio fit h̄ de conuentu. ſꝫ
glo.in.c.fi.j.e.li.vi.dicat ꝙ de iure cõi receptio
ſpectat ſilꝶ ad abbatẽ ꝛ caplm̄. ſꝫ cõſuetudo põt
dare hãc ꝑtãtem alteri tñ.ſꝫ de h̄ dic vt lati⁹ di
cã.j.e.ad aplicaꝫ. ¶ Tertio nõ ꝙ ſemel ꝓfeſſus
ſꝫ nunq̄ꝫ intrauerit monaſteriũ nec habitũ ſum
ꝑſerit põt cõpelli vt mõaſtice viuat. ꝛ ex h̄ ꝛ ex
tex.nõ ꝙ ad validitatẽ ꝓfeſſionis nõ req̄riꝶ ꝙ fi
at in monaſterio ſꝫ vbicũq̄ꝫ fieri põt qḋ lati⁹ ſen
tit glo. ¶ In glo.i.in fi.h̄ glo.vult in effectu ꝙ
habit⁹ dũtaxat nõ facit mõachũ.ſꝫ tacita ꝓfeſſio
q̄ reſultat qñq̄ꝫ ex habit⁹ ſuſceptõe ſeu delatõe
facit monachũ.ꝛ ita debẽt intellꝭi iura q̄ fundan
tur ſup̄ habit⁹ ſuſceptõe ſeu delatõe. hinc eſt ꝙ
ſi q̄s poꝛtaret multo tempoꝛe habitũ religionis
ex̄ monaſteriũ nõ cenſeꝶ ꝓfeſſus.vt in.c.vt cleri
ci.ꝰ.e.nõ glo.in cle.eos.eo.ti.ꝛ h̄ ideo q꞉ h̄ caſu
ceſſat ꝓ̄ſumptio tacite ꝓfeſſiõis.nã ſi veller ꝓfite
ri intraret monaſteriũ ꝛ ꝑ h̄ ho.tex.in.c.vnico.
de voto.li.vi.vbi ſolũ fit mẽtio de ꝓfeſſiõe taci
ta ꝛ exp̄ſſa. ¶ 2° p̄ncipaliter vult glo. ꝙ ꝓfeſſio
vbicũq̄ꝫ facta obligat dũmodo recipiatur ab ha
bente ꝑtãtem. Et circa h̄ inſtat Inno. p̄mo nun
quid ad validitatem ꝓfeſſionis req̄raꝶ vt aliq̄s
recipiat ꝓfeſſionem vel votum.ꝛ p̄mo vꝛ̄ ꝙ nõ.
nam põt quis emittere votum cõtinẽtie ꝛ aliud
votũ abſq̄ꝫ eo ꝙ ab aliquo recipiaꝶ vt pꝛobatur
in.c.ex parte.j.de cenſi.ꝛ in.l.ij.ff.de polli.ꝛ in
c.qd deo.xxxiij.q.v. Inno.ↄ̃rium cõcludit mo
uetur q꞉ ꝑ ꝓfeſſionẽ quis obligatur ad obediẽ
tiam.vt in.c.cum ad monaſterium.j.de ſta.reg.
ḡ opus eſt vt ſit qui hanc obligatõem recipiat.
nam ſicut inter baptizantẽ ꝛ baptizatũ ꝛ iſtituẽ
tem ꝛ inſtitutum dꝫ eſſe diſtinctio perſonaꝝ q꞉
q̄s nõ põt baptizaꝶ ſemetiṕm nec ſibijp̄i cõferre
bñficiũ.vt in.d.c.debitũ.de biga.ꝛ in.c.fi.de in
ſti.ita inꝶ ꝓfeſſuꝫ ꝛ recipiẽtẽ ꝓfeſſionẽ dꝫ eſſe di
ſtinctio ꝑſonaꝝ.ita nõ põt ſeiṕm incoꝛpare reli
gioni.ḡ dꝫ ꝙ p̄us appꝛobeꝶ ꝛ ꝑ hñtẽ ꝑtãtem in
coꝛpeꝶ religioni.vt in.c.ad aplicã.j.e.vbi pꝫ ꝙ
monachi nõ tenẽtur q̄uelibꝫ recipe ad ꝓfeſſionẽ
ꝛ h̄ voluit glo.h̄ in effectu. Cõcluſio ḡ ſit iſta ꝙ
ad validitatẽ ꝓfeſſionis requiriꝶ vt ſit q̄ poſſit ꝛ
velit ꝓfeſſionẽ recipe ꝛ eã de facto recipiat.non
ob.ↄ̃ria.nã fatẽdũ eſt ꝙ alia vota nõ exigũt ꝑſo
nã recipiẽtẽ.ꝛ h̄ iõ q꞉ dependẽt a volũtate ſola
vouẽtꝭ.nã ſolũmõ vouẽs obligaꝶ deo ſꝫ in voto
ꝓfeſſiõis ſp̄ale eſt q꞉ nõ ſolũ obligaꝶ deo ſꝫ mo
naſterio. ¶ Itẽ monaſteriũ obligaꝶ ſibi ad alẽ
dũ eũ ꝛ ↄſtituũt vnũ coꝛp⁹ ſeu vnũ collegiũ cũ
alijs ad h̄.c.fi.j.e.vñ oꝛiꝶ in ꝓfeſſiõe q̄dã recipꝛo
ca obligatio q̄ nõ põt fieri ſine ↄſenſu vtriuſq̄ꝫ ſi
cut dicim⁹ in alijs ↄ̃ctib⁹ q̄ nõ pñt ↄſiſtere ex cõ
ſenſu vni⁹ tm̃.l.in oib⁹ ff.de ac.ꝛ obl.ꝛ in.l.ſicut
C.co.ti. ¶ Nũc q̄ro q꞉.ꝰ.viſuꝫ eſt ꝙ ad validi
tatẽ ꝓfeſſiõis req̄riꝶ vt interueniat ꝑſona q̄ ip̄aꝫ
recipiat nũq̄d quelibet ꝑſona ſit ſufficiẽs. ad h̄
glo.vꝛ̄ h̄ variare.nã p̄ dixit ꝙ pꝛofeſſio fit in ma
nu abbatis ſeu alicuius monachi.ꝛ ſic tacite in
nuit monachũ poſſe recipe ꝓfeſſionẽ alic⁹ abſq̄ꝫ
abbate.ſꝫ poſtmodũ ſentit ↄ̃riũ dũ dicit dũmo
do recipiat ꝓfeſſionẽ ab abbate ꝛ fratribus ꝛ ſic
vꝛ̄ innuere ꝙ nedum monachus immo nec ſo
lus abbas abſq̄ꝫ ↄuẽtu põt recipe aliquẽ ad pro
feſſioneꝫ. Inno.dicit ꝙ ad h̄ vt valeat pꝛofeſſio
dꝫ ꝙ recipiaꝶ ab illo qui hꝫ poteſtatẽ incoꝛporã
di iſtũ religioni vputa ab abbate. ſꝫ nõ diſcutit
vtꝝ ſolus abbas poſſit.ſꝫ ego dicã in.c.ad apo
ſtolicã.j.co.ↄcludo ſic ꝙ dꝫ recipi ab eo qui põt
iſtũ incoꝛpoꝛare religioni.ꝛ ſic non ſufficit rece
ptio ſoli⁹ monachi niſi h̄ faciat de ↄſenſu ꝛ man
dato illi⁹ qui põt eũ incoꝛpare religioni ꝛ ſic in
tellꝭe oĩa iura q̄ qñq̄ꝫ faciũt mẽtõeꝫ de p̄ſƀꝛo in
receptione pꝛofeſſionis.vt in.c.conſuluit.j.qui
cleri.vel vo. ¶ Sed dubitaꝶ de epiſcopo nũq̄d
poſſit aliquẽ recipere ad pꝛofeſſionem. Inno.
tꝫ ꝙ ſic adeo ꝙ ille erit verus religioſus. ſꝫ ñ in
tret monaſteriũ nec pꝛofiteaꝶ certã religionẽ. ſꝫ
poterit ſtare in domo priuata ſuper obedientia
epi ꝛ ab eo pꝛofiteꝶ ſibi certa regula ſeu modus

viuendi allegat ꝑdictuꝫ.c.qꝺ deo.ꝛ.xxvij.q.ij.
c.fi.ſec⁹ dic̃ i alijs ꝓlatꝭ iſerioꝛib⁹.nā iſtis ñ ē tri
butū a iure vt poſſint aliquē recipere i religioſū
ſʒ ſolū iura faciūt mētōeꝫ de epo vt in iurib⁹ ꝑ
alľ.fateꝛ tñ ꝙ faciēs ꝓfeſſionē i manū alteri⁹ vt
q̇ ſe obligat ad itrandū religionē non tñ adhuc
votū ē ſolēnizatū ſʒ ſimplex.ꝛ cū his dictꝭ cōiꝛ
tñſeūt h̕ doc.ſʒ do.An.ſētit ꝙ ſi ꝓfeſſio recipiꝛ
ab epo votū non ē ſolēnizatū adeo ꝙ ipediat ꝛ
dirimat mr̃imoniū p⁹ ꝯhēdū ꝑ.c.vnicū.de vo-
to.li.vi.qꝺ mihi ſatis placꝫ.ſʒ ñ video ꝙ iſte ſit
ver⁹ religioſus ſʒ aliꝺ ſētiat Inno.vñ putarē ꝙ
oīe votū dr̃ ſimplex reſpectu dirimēdi mr̃imo
nium p⁹ ꝯtū niſi ꝓfeſſio fiat i aliq̃ de religioni
bus approbatꝭ.vt in.d.c.vnico.nec video ꝙ illa
poſſit fieri niſi ab abbate ꝛ frīb⁹ recipiaꝛ.nā ſol⁹
epſ nō ꝑt quē icoꝛpoꝛare alicui religiōi iuitꝭ frī
b⁹.qꝛ rľa approbata ꝑ eccľiaꝫ ꝯdic̃. vñ putareꝫ
ꝙ i mā ſtricta appellōe rligioſoꝝ ñ veniūt iſti q̇
ꝓfeſſi ſūt i manib⁹ epi tñ. In gl.fi.i fi.nō bñ
hāc gl.nā ponit duos itellect⁹ ad tex.ꝛ vtqꝫ nō.
Prim⁹ ē ꝙ iſte reddēdo ſe i mōachū ꝛ i frēꝫ
i manib⁹ abbatꝭ ꝓfeſſionē ſaltē tacitā ſʒ ñ expſſe
rit foꝛmā ꝯſuetā. Et ex h̕ itellectu nō ꝙ regu
la monachoꝝ ponēs ctā foꝛmā circa ꝓfeſſionis
actū ñ vr̃ ponē foꝛmā ſbſtātificā vñ valꝫ ꝓfeſſio
ꝑ q̃cūqꝫ v̈ba fcā non obſuata foꝛma reglari.qꝺ
tenebis mēti.cuꝫ.n.obligatō dirigaꝛ i deū ꝺſe
ctus foꝛme nō dꝫ viciare actū.ſicut dicim⁹ ꝛ ex-
cōicatōe.vt nō.i.c.ſacro.de ſē.excō. Scꝺs in
tellect⁹ gl.ē ꝙ iſte nō fec̃ ꝓfeſſionē ꝑ illa v̈ba.ſʒ
dūtaxat emiſit votū de itrādo religionē ꝛ talis
ſʒ de pñti nō ſit monach⁹ pōt tñ ꝯpelli vt intret
religionē.ꝛ nō ēt hūc itellectū.ꝛ ꝑ h̕ vr̃ ēt tex.i
c.ex pte.el.z̃ꝫ.ti.ꝓxi.ꝛ vide Inno.i.c.pe.j.de
voto.vbi nō.dicit ꝙ vouēs intre religioneꝫ pōt
ꝯpelli ēt ſi interiꝫ fcūs eſt epſ qꝺ nō.vide ēt de
mā ꝑ Inn.i.c.ex pte.j.de cēſi.ſic ꝛ ad alia vota
exequēda pōt qs compelli.vt i.d.c. ex pte.ꝛ.j.
de voto ꝑ to.ꝛ i.l.ij.ff.de pollici.ꝑmus tñ intel-
lectus vr̃ magis ꝯgruere huic lr̃e.

Cum ſimus

Si pr̃ ſe cum bonis ſuis ꝛ filio ipubē obtulit mona
ſterio fili⁹ fcūs maioꝛ exire pōt religionē ꝛ licē
tiā a monaſterio petē.cōis diuiſio.z̃ᵃ ibi diſcre
tiōi. Nō ꝑ prēꝫ poſſe nedū filiū ipubēm offer
re monaſterio.ſʒ ēt oīa bona ptinētia ad euꝫ et
ad filiū ꝛ ex tali oblatōe cogiꝛ fili⁹ ipubes perſi
ſtere i monaſterio vſqꝫ ad pubertatē.poſtea ve
ro ñ ꝯpelliꝛ.ꝛ h̕ facit ad declaratōeꝫ.c.cū virū.
ꝫ.co. Nō z̃.ex h̕ ꝛ ex tex. ꝙ deuotō pr̃na nō
pōt filiū ipubereꝫ monachum facere inuitū ꝛ re
luctātē.ad idē.xx.q.ij.in.c.i. Nō vltio ꝙ prē
itrāte religionē pōt petere fili⁹ legitiaꝫ ſuam et
vr̃ i h̕ tex.iſte mltū ſingu.Sʒ ꝓ declaratōe di-
ctoꝝ ꝛ tex.q̃ro iſte miles obtulit filiū ipubereꝫ
ſe ꝛ oīa bona ſua monaſterio i c⁹ dñio erit legi-
tima filij. Jo.an.dic̃ ꝙ penes monaſteriū ſb cō-
ditione ſi filius fact⁹ pubes duret i monaſterio.
nō bñ.qꝛ ex his v̈bis ſentit ꝙ ſi filius fcūs pu-
bes exit monaſteriū pōt petē legitimā ſuā ſʒ pr̃
adhuc viuat i monaſterio.ꝛ idē vr̃ ſētire gl.fi.
ꝛ ſic tñſeūt cōiꝛ doc.nr̃i. hic. Addit do. De.ꝙ
ſi filius ipubes remāſit i ſeclo legitia filij debe-
bat ſepari a bonis pr̃is ꝛ dari tutoꝛib⁹ ipi⁹ ipu-
beris.nā pr̃na ptās ſoluiꝛ ſi pr̃ intrat monaſte-
riū.qꝛ cum tranſeat i ptātē abbatꝭ nō pōt alium
hr̃e i ptātem ſuā.ar.i.l.ſi adoptauero.ff.de pre
ca.ꝛ i.l.arrogato.ff.de adop.leg.ꝛ nō. xxxij.
q.iij.c.vnico.nō.Bar. i.l.pri.ff.de adulte.ꝛ ſic
hñt iſti doc.nr̃i ꝓ idubitato filiū poſſe petē le-
gitimā prē itrāte i monaſteriū.ſʒ tu aduerte la
tius.nā i ꝯtriū vr̃ tex.i auc̃.ſi q̃ mulier.C.de ſa.
ſan.eccl.canonizata.xix.q.vlt.ſi q̃ mulier. vbi
vr̃ dicē ꝙ ſi pr̃ hñs liberos intuit monaſteriuꝫ
teſtō nō ꝯdito pōt poſtea inꝛ libēos ſuos bona
diuidē cōnumerādo mōaſteriū i nūero filioꝛuꝫ
ꝛ ſi ꝑus deceſſerit q̃ꝫ diſpoſuerit libēi capiūt le-
gitimā iure nāe reliqs bonis ꝑmanētib⁹ apud
monaſteriū.ꝛ ſic apte iſert tex.ꝙ fili⁹ dꝫ capere
ex libēa diſpōne pr̃na vel expectare moꝛtē nālē
pr̃is.ad idē facit qꝛ legitia nō debeꝛ filio niſi p⁹
moꝛtē nālē pr̃is.l.i.§.ſi ipuberi.ff.de collꝭ.bo.et
ꝑ h⁰.Bar.i.d.auc̃.ſi q̃ mulier.ſʒ ꝯtriꝫ dicēs ꝙ
viuēte prē ſʒ i monaſterio nō pōt fili⁹ petē legi
timā q̇nimo pl⁹ ſētit i auc̃.idē.C.de bo.q̃ li.vbi
dicit ꝙ cū h⁰ cāu ſoluaꝛ pr̃ia ptās ex fcō pr̃is re
manet medietas vſufructus bonoꝝ aduētitōꝝ
ipius filij penes monaſteriū.qꝛ reglare ē ꝙ vbi
pr̃ia ptās ſoluiꝛ ex fcō pr̃is remanet medietas
vſufructus bonoꝛum aduentitioꝝ apud patreꝫ
vt i.l.cum opoꝛtet.in.§.cū aūt.C.de bo.q̃ lib.ſʒ
Bal.attigēdo ꝑᵐ articľꝫ i.d.auc̃.ſi q̃ mulier.di
cit ꝙ de iure ciuili ꝓcedit dcm̃ Bar.ſed de eq-
tate canonica pōt fili⁹ petē legitimaꝫ per iſtum
tex.quod dicit non eſſe alibi.ſed ēte iſte tex.nō
aperit ꝛ libenter viderem integram.foꝛte enim
pateret an pater iſtius hoc tempoꝛe viueret.nā
ſi vixiſſet optime ꝓbareꝛ h⁰.ſed ſi fuiſſet moꝛtu⁹
nihil ꝓbaretur.ſed ꝓ ꝑ̇ intellectu facit ꝑn.c.vbi
recitatur nomen pr̃is ꝛ non dicitur quondam
quod verbum ſolet communiter appōi quādo
fit mentio de moꝛtuo. vt in.c.cum ꝯ.ē.de pig.
In ꝯtriū facit finis lr̃e ibi ex ſucceſſione. nam
v.ſucceſſio adaptatur propꝛie ad defunctum ꝛ
ſic vr̃ ꝙ pr̃ erat hic defunctus. Itē nō debe-
mus deuiare a diſpoſitōe illi⁹ auc̃.ꝛ reglāꝝ iu-
ris ciuilꝭ in incōmodū monaſterij cuꝫ ſepe fiat i
ꝓpatio vt fauceaꝛ monaſterio.vt i.c.i pñtia.ꝺ ꝓ
ba.ꝛ i auc̃.niſi rogati.C.ad trebel. Itē tenēdo
illā opi.Bal.opoꝛteret reprobare ſeu tollē aliā
opi.Bal.i.d.auc̃.itē.nā ſi pr̃ reputaretur moꝛ-
tu⁹ reſpcū legitie q̃ ē i bonis ſuis foꝛtius debe-
ret reputari moꝛtuus reſpectu bonoꝝ aduenti-
tioꝛum quoꝛum dominium eſt apud filium.vñ
ſatis dubito de deciſione huius.q. littera tamē
ꝑma fronte videꝛ innuere prēm tūc fuiſſe viuū

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝛ ſaꝛ equū eſt h̄ tenere in fauorē filij ne hēat ex poſtulare alimēta a mōaſterio. ſ; ꝯriū dictū vr̄ veri⁹ de ſbtilitate iuris ꝑ ſuꝑdicta ꝛ q2 iſte tex. n̄ ponit ius de nouo cū rn̄deat ad ꝯſultatōem. vt nō. glo. in. c. ꝯſultatōi. de tēp. ordi. ꝛ in. c. ex tua de ſi. ꝑſb. ḡ nō debem⁹ recedeꝛ a diſpoſitōe iuꝛ ciuilis in dānū mōaſterij cū n̄ hēm⁹ ius canōicū expſſū in ꝯriū vidēda tn̄ foret integ h⁹ decre.

Sicut tenoꝛ. Furioſ⁹ ꝓ fitēdo non obligaꝛ niſi fact⁹ ſane mētꝭ ratū habuerit. ꝑ decisa ꝯſultatō. 2ᵒ. rn̄ſio ibi mādam⁹. Nō ꝑ ꝛ tene mēti ꝙ l; in petitōe alic⁹ ꝯtineaꝛ q̄dā ꝯrietas ſeu repugnātia tn̄ exq̄ ꝯcluſio petitōis n̄ eſt ꝯria nō eſt petēs repellēd⁹. oriꝛ tn̄ tn̄ ꝯ eū q̄dā ſiniſtra ſuſpitio. nā vt h̄ vides, ꝓpoſitum fuit pape ꝙ iſte ſacd̄os erat ex̄ ſe ꝛ ꝙ deſpabat de ꝑſenti vitā ꝛ q̄rebaꝛ nūqd eēt obligat⁹ monaſterio ex ſuſceptōe habit⁹. papa ꝑus mouet ꝯrietatē ꝛ nihilomin⁹ poſtea rn̄det ad ꝯſultatōe; ꝛ limitat ea q̄ hn̄tur in. c. ſolicitudinē. de appel. ꝛ i l. vbi repugnātia. de reg. iu. ¶ Nō 2ᵒ. ꝙ furioſ⁹ nō pōt aliq̄ caſu ſe obligare etiā deo cū nihil ſētiat. ꝛ ſic nō ꝓ etiā hn̄faciēdo n̄ ꝑſumiꝛ ꝙ furioſus ſit ſane mētꝭ ex q̄ infero ꝙ l; furioſus faciat teſtm̄ tanq̄; qlib; mētꝭ ꝯpos nō ꝑ h̄ valebit teſtamētū. idē videreꝛ ſi daret oīa bona ꝓ aīa faē c. ſi. de ſuc. ab inteſ. vbi tex. ¶ Vltio colligiꝛ ꝙ ꝓfeſſio fc̄a tꝑe alienatōis mētꝭ pōt rata hr̄i ſana mēte redeūte. S; circa h̄ q̄riꝛ nūqd ſufficiat tacita ratihitio. Ho. h̄ quē videnꝛ ſeq doc. t; ꝙ ſic dicit. n. ꝙ ſi fact⁹ mētꝭ ꝯpos certificat⁹ de ꝓfeſſione facta in furore nō ꝯdicit. ſ; ꝑſeuerat in monaſterio vr̄ ꝯſentire. ſ; hāc opi. ego nō puto verā ꝑ. c. i. j. e. li. vi. vbi p; ꝙ ꝓfeſſio facta in mioꝛi etate non ratificatur tacite ſupueniente maioꝛi etate niſi ꝑ annū portet habitū indiſtictū. ḡ fortius idē ē in ꝓfeſſiōe fc̄a a furioſo q nihil intellexit ꝺ his q̄ egit. ꝓ h̄ faē iſte tex. in fi. q reqrit reſpectu obligatōis ꝙ ſpōtanea volūtate ꝓfeſſiōe; fecerit redeūte ſana mēte. ¶ In gl̄. iij. i fi. ſolue h̄ ꝯriū vt dixi in. c. ſi. de ſuc. ab inteſ. ꝛ ibi de h̄ ꝑ glo.

Ad apoſtolicaz. Profeſſio nec fieri nec r̄cipi d; intra tꝑs ꝓbatōis. ſ; facta ꝛ recepta t; ꝛ ē caſus nō. ꝛ q̄tidie allegaꝛ. ¶ In p̄ᵃ ꝑte poniꝛ ꝯſultatio decisa. In 2ᵃ rn̄ſio ibi qōib⁹. ꝑ rn̄d; ad ꝑmā 2ᵒ. ad 2ᵃᵐ ibi ꝓhibēdū. ¶ Nō ꝑ ꝙ l; ꝯſtitutio dirigat vba ꝓhibitoꝛia i ꝑſonā. tn̄ ſi ꝯſtitutio ꝯcernit ꝑncipaliꝛ fauorē ꝓhibiti t; act⁹ geſt⁹ in ꝯriū ſaltim q̄ten⁹ obligatio q̄riꝛ deo. ꝛ hūc tex. adduxi in q̄dā diſputatōe ꝯ opi. Bar. in. l. ſi qs ꝓ eo. ff. de fideiuſſo. vbi diē ꝙ ſi mioꝛ ꝓhibeꝛ ꝯhere ſine certa ſolēnitate nō valet ꝯct⁹ poſtpoſita ſolēnitate. etiā ſi interuenit iuramētū. moueꝛ q2 peccat tranſgrediēdo ꝓhibitōe; ſupioꝛis. ꝛ ſic nulla d; oriri obligatio. nā in ꝯriū apte facit iſta lr̄a maxime iūcto. c. ꝯſald⁹. xvij. q. ii. h̄ eni ꝛ ibi dr̄ ꝙ inſtitutio regl̄e ꝛ Gregorij pape ĩterdicit monachū fieri an̄ ꝓbatōis annū ꝛ tn̄ ꝓfeſſio ꝯ hāc ꝓhibitōe; facta t;. nā iurādo iuri ſuo renūciat ſicut h̄ obligādo ſe deo ꝙ tene mēti ꝛ facit qꝺ. j. dicā ¶ 2ᵒ. nō duplicē cā;. q̄re fuit inſtitut⁹ annus ꝓbatōis nā in fauorē ꝯuerſi ſeu fragilitatꝭ humane. vt ꝑus experiaꝛ vires ſuas ꝛ aſpitates monaſterij vt incōſulte ſe inuiculet. nā iux̄ ꝓhm. Velox cōſiliū ſeqtur penitentia. Item in fauorē monaſterij vt monaſteriū experiaꝛ moꝛes illi⁹ ꝛ h̄ hn̄ nō. exq̄ inferꝛ ꝙ licite monaſteriū pōt nō admitteꝛ aliquē ad monachatū ſi moꝛes illi⁹ nō placēt. ꝛ ſic nō tenenꝛ monaſteria quēlib; admittere. na; ſepe experimēto reptū eſt aliquē diſcolū gētē totius monaſterij ꝛ ꝯgregatōis ꝑturbare. nā moꝛbida ſola pec⁹ totū corrūpit ouile. in. c. ſi. j. de ſta regil. ꝛ ꝑ h̄ rō nālis. nā ſi ex poſtfacto ꝓpter demerita pōt reijci. forti⁹ an̄ factum nō admitti. ¶ Nō 3ᵒ. ibi abbate ꝑ ſe vel ꝑ alium nomine abbatis ꝙ ad h̄ vt obligeꝛ qs religiōi d; ꝙ ꝓfeſſio recipiaꝛ ꝑ abbatē vel ꝑ aliū noīe abbatꝭ. ꝛ facit hec lr̄a in ar. ꝙ creatio monachoꝝ ſpectat ad ſolum abbatē de q̄ dicā. j. latius. ¶ Nō ibi q̄ſlibet ꝙ n̄ pn̄t ꝑlati regulares quēlibet admittere ad ꝓfeſſionē an̄ annum ꝓbatōis. ꝛ nō. v̄. quoſlibet. ꝛ. v̄. poſſint aliquos. ḡ ſubſiſtente cauſa impune recipere pn̄t ad h̄. c. ex publico. j. de ꝯuer. cōiu. In mēdicātib⁹ fratrib⁹ ſeq̄re qꝺ hodie haheꝛ in. c. nō ſolū. ꝛ. c. ꝯſtitutōe; j. eo. ti. li. vi. vbi caueꝛ ꝙ recept⁹ ad ꝓfeſſiō; an̄ annū nō obligaꝛ eoꝝ religioni in ſpē. ſ; in gn̄e tn̄. ita ꝙ pōt intrare quācūq; religionē voluerit. ſec⁹ eſt in religioſis non mēdicātib⁹ vt h̄ ꝛ in. d. c. cōſtitutōe;. i. §. i ¶ Nō vltio caſum in q̄ qs pōt renūciare ei qꝺ ignorat exq̄ h; animū obligādi ſe. j. oēm euētū. nam an̄ elapſu; anni qs ignoꝛat aſpitates regl̄e ꝛ vires ſuas circa potētiā. tn̄ valet renūciatio qꝺ valet ad multa ſilia. ¶ In glo. i. ibi arbitrariū nō gl̄. ꝙ vbi ad eūdē actū explicādū iura ꝑfigūt diuerſa tꝑa videꝛ arbitrariū qꝺ tꝑs ſit obſeruādu; ꝛ facit qꝺ nō. in. c. fraternitatꝭ. xxxiiij. di. ¶ Et in fi. glo Hu. diſtiguebat ꝙ aut cōditio ꝛ vita conuerſi ſūt nō. ꝛ tūc expectaꝛ ꝑ annū. aut cōditio ē nō. ꝛ vita ignota ꝛ expectaꝛ ꝑ biēniū. aut cōdiᵒ. ꝛ vita ſunt ignota ꝛ expectaꝛ ꝑ triēniū ꝛ ſic r̄ducit ad cōcoꝛ. iura alle. in gl̄. ꝛ vide tex. cū gl̄. in. c. legē. liij. di. ꝛ plac; Hoſti. ꝙ h̄ iura n̄ ſunt hodie correcta. q2 cū nō appareāt aliqua lege correcta nō d; induci corectio per glo. capitaneam fateꝛ tamen ꝙ hodie cōmuniter ſeruatur quod dicitur h̄ in fi. vt ſolū expecteꝛ ꝑ annū ꝛ ſi h̄ h; conſuetudo r̄uāda eſt. iiij. di. §. leges. ꝛ i. l. minime. ff. de legi. mihi aūt multū pl; ꝑ̄ᵐ dictū glo. vt h̄ ſit arbitriū ꝛ infoꝛmabit iudex arbitriū ſuū ex his q̄ dixi p⁹ Hu. S; circa ꝑdc̄a q̄ro pōe aliqs nouiti⁹ ſtetit in monaſterio ꝑ ſex mēſes deniq; exiuit ꝛ fc̄o aliq̄ interuallo iteꝝ redijt ꝛ ſtetit ꝑ alios ſex mēſes q̄riꝛ nūqd dicaꝛ expſſe cōpleuiſſe annum ꝛ ſic poſſit licite recipi ad ꝓfeſſione; ꝛ h̄

qȯ hʒ vtilitatē reſpectu religioſoꝝ mēdicātium
nā ꝓfeſſus apud eos añ ꝓbatōnis annū nō obli
gatˀ religioni coꝝ.ſʒ religiōi in gn̄e.vt i.c.nō ſo
luʒ cū ſe.j.e.ti.li.vi.ꝛ ſic oritˀ dubiū nunqd talˀr
ꝓfeſſus pᵒ ānū ſit obligatᵒ coꝝ religioni. Sol.
Bar.brix.diſputauit ꝛ tenuit h̄ ſufficē.ꝛ ita reci
tat ꝛ ſeqtˀ gl.i rl̄a eū q c̄tᵒ.de re.iur.li.vi. nā vrˀ
ſatiſfactū iuri exqˀ ſtetit i mōaſterio ꝑ ānū lʒ nō
ꝯtinuū.ꝛ hāc opi.ſeqtˀ Spe.i ti.ō ſta.rl̄a.i.§.i.
v̄.xxxviij.ꝛ vide Pau.ꝛ Jo.de lig.i cle.eos.
e.ti.Jo.ō lig.tʒ ꝯriā ſniaʒ qm̄ intmiſſū tp̄s mi
nuit aſpitatē rl̄e.nā c̄tū ē grauᵒ eē ducē abſtinē
tiā ꝑ ānū ꝯtinuū q̄ʒ ꝑ ānū intpollatū ḡ nō ꝑfecte
expᵗᵒ ē iſte rl̄aʒ. Itē iura q̄ faciūt m̄tōēʒ ō c̄to
tp̄e debēt itelli de tp̄e ꝯtinuo qꝛ rl̄aritˀ ōc tp̄s dʒ
eē ꝯtinuū.vt nō.gl.i Reca.ō diuer.ꝛ tēp.p̄ſcrip.
ꝛ hāc opi.ego puto v̄ioꝛē ꝛ eā apte tʒ Bar.i.l.
īntdū.§.qtiēs.ff.de publi.ꝑ illū tex.q dicˀ ꝙ fuᵒ
dˀr nouitᵒ q nō ſtetit i vrbe ꝑ ānū ꝯtinuū.fac.l.
vna.C.de ꝓfeſſo.q i vr.ꝯſtā.li.xij. fac c̄t quod
le.ꝛ nō.in.l.vbi fideiuſſoꝛ.ff.de ſol.vbi formatˀ
qȯ nō.pone ſtatuto caueri ꝙ bannitᵒ a.c.libris
ñ.poſſit ipune offendi.nūqd bānitᵒ ꝑ quinqua
ginta libris reſpectu vniᵒ debiti ꝛ ꝑ alijs quin
q̄gita reſpectu alˀius debiti poſſit ipune offēdi
ꝛ ꝯcluditˀ ibi ꝙ nō qꝛ exqˀ ſūt diuerſa nō debēt
ꝯiūgi ad faciēdū vnū totū ꝛ ſic ē ibi caſus i quo
qnq̄ginta ꝛ qnq̄ginta nō faciūt cētū.ita vrˀ dicē
dū in mā nr̄a.nam ꝓpˀ intmiſſionē tp̄is diuer
ſificātur mores ꝛ opa hoīuʒ.vt in.l.ſi nō ſortē.
i.§.libertᵒ.ff.de ꝯdi.ide.ꝛ h̄ bn̄ nōbis.qꝛ faciūt
ad deciſionē multaꝝ qōnum. In glo.in v̄.ſʒ
etiā mōaſterij in fi.nō.bn̄ gl.iūcto tex.ꝙ vbi eſt
aliqd introductū in fauoꝛē duoꝝ nō pōt altˀ alio
inuito illi iuri renunciare ꝛ ſcias ꝙ qn̄qʒ p̄uile
giū ſeu beneficium cōceditˀ vniuerſitati ꝛ tunc
nō pōt ſingularis de vniuerſitate renunciare c̄t
reſpectu fauoris ſui .ꝛ ita loqtˀ.c.ſi diligenti. de
fo.cōpe.qn̄qʒ ꝯceditˀ pluribᵒ ꝑticularibᵒ vlˀ vni
uerſitati.ſʒ p̄ncipalˀr in fauoꝛē ꝑticulariū ꝛ tunc
qlibʒ ꝑticularis pōt renunciare fauori ſuo. ita
loqtˀ.c.dilecti.de foro ꝯpe. Sʒ ꝯ h̄ ꝛ ꝯ tex.op.
nā exqˀ ius ꝛ rl̄a ꝓhibēt ꝓfeſſionēʒ añ elapſum
ānū ḡ ꝓfeſſio i ꝯriū fcā nō valet qꝛ geſtum ꝯ le
gem ē nullum.vt.x.di.c.vides.ꝛ in rl̄a q̄ ꝯ ius
de re.iur.li.vi.ꝛ i.l.nō dubium.C.de legi. So.
dicit Jo.an.ꝯrium ꝓcedē niſi lege ſpāli actᵒ ſu
ſtineretˀ vult dicē ꝙ ꝓfeſſio eſſet h̄ ipſo iure nul
la niſi ꝑ iſtū tex.h̄ ſuſtineretˀ.ꝛ ita cōitˀ hic tranſ
eunt doc.ſʒ certe h̄ ſolutio ē bona ad iſtum tex.
qꝛ tex.h̄ nō ꝓcedit diſpoſitiue ſuſtinēdo ꝓfeſſiōʒ
ſʒ loqtˀ declaratiue.pʒ ex eo ꝙ Remdet ad conſul
tatōem.vt nō i.c.ꝯſultatōi.ō tēp.oꝛ. Itēʒ papa
ōclarat ꝓfeſſionē tenere ex rōe antiqˀ ḡ etiā an
teq̄ʒ emanaret h̄.c.ꝓfeſſio tenebat. Ideo ſoluo
ꝯriū aliˀ ꝛ p̄ ſic vbi legis ꝓhibitō nō hʒ ꝑpetuā
cām ꝓhibitōnis actus in ꝯrium geſtus non ānul
latˀ.vt nō.i.d.c.vides.ꝛ i...tua.de ſpō.duo.pro
hibitō āt de q̄ h̄ ē tp̄alis.ſ.vt.j.ānū ꝛc. Scdo
ſoluo ꝛ aliter ꝙ vbi ꝓhibitio legis concernit p̄n
cipaliter fauoꝛē alterius talis ꝓhibitō hēt vim
exhoꝛtatōis.vn̄ tex.h̄ dicˀ ꝓfeſſionē tenere quia
potuerāt iſti renūciare fauori coꝝ.ꝛ nō bn̄ hāc
ſolutionē ꝑ q̄ facit.iiij.di.i.§.h̄ ꝛ ſi legibus.ꝛ ꝑ
h̄ poſſet attentari ꝙ ſi ſtatuto ꝓhiberetˀ mulier
ꝯhere ſine cōſenſū duorū agnatoꝝ ꝙ vʒ ꝯtus
in ꝯriuʒ geſtus.exqˀ lex vel ſtatutū ſpecifice nō
ānullat actuʒ fac.l.ſi qs i ꝯſcribēdo.C.de pact.
tertia ſolutō pōt dari ꝙ vbi ꝓhibitio ſit ſimplici
ter i fauoꝛē ꝓhibiti n̄ ipeditˀ obligatō q̄ q̄ritˀ deo
p̄ncipalˀr.ſʒ tm̄ obligatō q̄ q̄ritˀ homini. quia in
dubio nō vrˀ lex ō h̄ cogitaſſe.ꝑ h̄.c̄.debitores
de iureiur.ꝛ facit qȯ.ā.dixi i nō.ꝛ nōbis quāli
bet iſtaꝝ ſolutōnum ad ſuſtinēdū actum ꝯ legē
In gl.fi.i fi.Hoſti.dicˀ ꝙ hodie iponitˀ pena
c.nō ſolū.e.ti.li.vi.qȯ nō plʒ doc.qꝛ illō.c. loqtˀ
i cāu ſuo.ſ.ꝯ mēdicātes.iō i nō mēdicātibᵒ ſua
qȯ dicˀ h̄ gl.vt pena ſit arbitraria. Sʒ vlt̄ gl.q̄
ro de qōe q̄tidiana nūqd ſolᵒ abbas ſn̄ capitl̄o
ſuo poſſit rcipē aliquē i mōachū ꝛ ſic icoꝛpoꝛatˀ
euʒ monaſterio. So.tex.h̄ vrˀ ꝙ ſic duʒ dicˀ ab
batem ꝑ ſe vel ꝑ aliū.ſʒ Jo.an. vrˀ ſentire ꝙ ab
bas dʒ p̄us ꝯſulē fr̄es.nā facit h̄ vnā apoſtillaʒ
ꝑuam dicens ꝙ h̄ abbas faciet cōſultˀ fr̄ibus.et
tranſeūt cōitˀ doc.cum illa apoſtilla. Jo.an.ſed
contrarium ſentit ipſe Johānes andree in glo.
ſua in.c.fi.j.eo.ti.li.vi. vbi tenet glo.ꝙ de iure
cōi creatio monachoꝛuʒ ſpectat ſimul ad Abba
tem ꝛ conuentuʒ niſi conſuetudo aliud habeat
allegat .c.ea noſcitur de his que fi.a p̄ela. qȯ
non multum facit quia loquitur in p̄ſtatione q̄
ſpectat ad collegium. ſed illam opi tenuerunt
ibi Archi.ꝛ Jo.mo.allegant iura que hoc non
ꝓbāt.ꝛ ꝯ eos facit iſte tex.ꝛ.c.poꝛrectum.ā.eo.
ꝛ.c.nullam.xviij.q.ij.vbi tex.nō.dicit ꝙ diſpō
tota monaſterij conſiſtit penes abbatem nec ex
regula potuit h̄ aperte concipere.vn̄ dicerem p̄
ſpectandum eē conſuetudinem vt dicit tex.i.d.
c.fi.li.vi.vbi conſuetudo ceſſaret credo ꝙ ab
bas debet hoc facere cum conſilio capl̄i per id
quod hrˀ i regula vbi drˀ ꝙ p̄cipua debet abbas
explicare cum conſilio capituli.ſed negari non
pōt creationē monachoꝝ eſſe quid p̄cipuum in
monaſterio ſicut collatio canonicatuuʒ ꝛ bene
ficioꝛum in eccleſia ſeculari in quo caſu vocan
tur abſētes.vt in.c.cum in eccleſijs .de p̄eben.
li.vi. Ex quo infertur ꝙ de iure communi non
valʒ mōachi receptio ꝑ abbatem facta ſine con
ſilio ꝯuētus.nam vbi requiritur a iure conſiliū
niſi adhibeatur actus ē nullus.vt ē tex.nō. iun
cta glo.in.c.nouit. de his q̄ fi.a p̄ela.fateoꝛ ta
men ꝙ abbas non tenetur ſequi conſilium eo
rum.ſed ſatis eſt requirere ꝛ exſpectare Renſū
tū qꝛ hoc vult regula.tuʒ qꝛ hoc eſt de iure cōi.
nam vbicunqʒ quis tenetˀ requirere conſilium
alicuius nō tenetˀ illud ſequi.vt in.c.cum in ue
teri.de electio.ꝛ vide quod ibi plene dixi.ꝛ per
Bar.in.l.i.§.ſi plures.ff.de exerci.ꝛ in.c. cum

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

olim de arbi.p h infert q vacāte monaſterio nō
pōt.c.aliquē recipere in monachū,put in ſili dr
in collatōe bñficioꝝ expectāte ad epm. vt in. c.
vnico.ne ſe.va.li.vi.iſicto.c.ſi.

Si cut nobis Qui pfeſſio
nē fecit lʒ in
claustro nūq̄ pmāſerit. ſʒ in ſeculo ꝛ
ſuis bonis vſus fuerit ad obſuātiā regularē cō
pellit h.d.p conſultatio.2ª rñſio. ¶ Nō p ibi ni
mia egritudine.q morb⁹ q̄ʒtūcūq̄ʒ valid⁹ nō im
pedit obligatōeʒ,pfeſſiōis. Idē dic in mrīonio
carnali.nā q̄ʒtūcūq̄ʒ qs teneat egritudine ſemp
pōt mrīmoniū ꝯhere de q vide qōeʒ quā ponit
Io.an.in rl'a ſine culpa.de regl.iu.li.vi.in mer.
¶ Nō 2°. q nō eſt de ſba vt qs,pfiteat in mona
ſterio.vñ in lecto ꝛ in domo,ppa pōt qs effici re
ligioſus vt h.ꝛ in.c.porrectū.ſ.e. ¶ Nō 3°. reli
gioſuʒ nō poſſe pſcribi ꝯ bonū obediētie. qꝛ ſp
eſt in mala fide facit.l.i.C.de ſer.fu.ꝛ.c.ſi.j.eo.
Sʒ q̄ro an ſol⁹ babit⁹ h ſufficeret ad ꝯſtituēdū
aliquē religioſū. So.lr'a iſta vr aliq̄ʒtulū diuer
ſa.nā in ꝯſultatōe fit ſolū mētio de ſuſceptōe ba
bit⁹.ſʒ in rñſione papa vr regrere,pfeſſionē.ſed
dic q ſi babit⁹ fuerit,pfeſſoꝝ tūc ſufficit ſine pro
feſſione.vt in.c.ad nr'aʒ.ſ.eo.ſi fuerit nouitioꝝ
vel diſtinct⁹.tūc regrit,pfeſſio ꝛ qꝛ forte pape nō
ꝯſtitit de q̄litate babit⁹.iō rñdet regrēdo,pfeſſi
onē.ſʒ intell'e tacitaʒ vel expſſam ꝛ ſic intellige
dicta doc.h. ¶ In glo.i. in ſi.nō finem glo. bñ
qꝛ timoꝛ mortꝭ anime nō excuſat nec dat cauſaʒ
retractādi actū.ſecus in timoꝛe mortꝭ corpis.rō
diuerſitatꝭ eſt qꝛ timoꝛ mortꝭ anime nōnūq̄ʒ incu
tit a deo.vt qs ducat ad ꝯuerſionē ꝛ ſic talis ti
moꝛ eſt appetēd⁹.xvi.q.i.in.c.reuertimini.ſʒ ti
moꝛ mortꝭ corpis fit ab hoīe ꝛ talis timoꝛ eſt fu
giēd⁹ tanq̄ʒ violent⁹ ꝛ iniuſt⁹. At cū q̄rit nunqd
timoꝛ mortis excuſet ſic diſtingue poſt doc. aut
eſt timoꝛ mortꝭ nālis aut accidētalis. pmo caſu
nō excuſat exemplum in grauiter infirmo vt h
2°. caſu ſubdiſtinguo.aut eſt moꝛs accidentalis
caſualis.aut eſt violenta. exemplū primi caſus
in timente periculū naufragij vel incēdij vel bo
ſtiū ꝛ iſte timoꝛ nō impedit actū neq̄ʒ inualidat
,pfeſſionē p rōeʒ ſupdictā.nā de⁹ aliqñ incutit ta
lē timoꝛē vt hō ꝯuertaꝛ. ¶ In 2°. caſu pone exē
plū in eo q timet moꝛtē violētā ſibi iminētē ab a
liquo hoīe.nā ſi,ppt talē timoꝛē qs ingredit reli
gionē nō tʒ ingreſſus exq̄ fec vt euaderet moꝛtē
violtā.nā de⁹ reſpicit cor ꝛ vult volūtariū mili
tē.ꝛ ita logꝛ.c.i.qō me.cā.ꝛ pdcā potes adducē
gñalr ad validitatē vl' inualiditatē cuiuſlʒ voti.
In gl'.iii.in ſi.de h vide qō plen⁹ nō.in.c.vnico
de lāgui.p Inno.in.c.cū olim.el.ij.de puil.p ar
chi.xviij.q.ij.abbates.ꝛ p Vin.h q tʒ ꝯ hāc glo
dicēs q negligētia abbatꝭ nō dʒ obeſſe mōaſterio
vñ mōaſteriū poterit bona illi⁹ vēdicare qō ſatꝭ
plʒ.ꝛ dic vt plen⁹ nō.in loc pal. ¶ In glo.in.v
tāto tpe.nō ex gl'.qō dixi in 3°. nōbili.ſ.q ꝯ obe
diētiā nō currit pſcriptio qꝛ tāto ſunt grauioꝛa.

Licet. Pōt religioſus zelo ſancti
oꝛis vite ad religiōeʒ trāſire
ſtrictioꝛē petita pus licentia plati ſui lʒ
nō obtēta etꝭ ſi p̄m mōaſteriū ſit puilegiatū q de
illo ad aliud etiā arti⁹ trāſire nō poſſit h.d.vſq̄ʒ
ad ſi.ꝛ eſt caſus nō.ꝛ q̄tidie allegaꝛ. Diuidit pn
cipalit in duas ptes. In pma exoꝛdium ex q 2ª.
ſcm diffinit.ibi cū q p^a faē gnq̄ʒ.nā p pōit formā
puilegij.2°. ipi⁹ inſpretatōeʒ ꝛ interptatōis cām
ibi qꝛ tñ.3°. illā foꝛtificat ibi cū etiā.4°. illā reaſſu
mēdo ſpecificat ibi q circa.5°. ſpecificatōeʒ det
minat ibi illa. ¶ Nō pmo q vbi puilegium iuri
diuino ſeu inſpirationi diuine in aliquo poſſit p
iudicare eſt ſtrictiſſime intelligendū.vñ non de
bem⁹ interpꝛetari etiā vt aliqd opereꝛ ſi non pōt
illud opari ſine derogatōe iuris diuini ſeu liber
tatis ſpūs.qō eſt valde nō.nā iſtud puilegiū de
q h parū ꝛ nihil opaꝛ.ſʒ qꝛ ſolet plus timeri ꝛc.
j.de hereti.aduerſus. ¶ Nō 2°. inſpꝛetatōem
ad auctoꝛitatem apl'i vt q̄ſq̄ʒ debet eſſe cōtētus
ca vocatōe q vocat⁹ eſt.dʒ intelligi niſi inſtinctu
ſpūs ſancti ad ſanctioꝛē vitam inducaꝛ. Nō 3°.
aliā auctoꝛitatē apl'i q vbi ſpūs dei eſt ibi liber
tas ꝛ q lex nō eſt impoſita iuſto.ſʒ aduerte non
eni intell'as iuſtū nō eē ſb ſupioꝛi ſuo. nā q̄libet
q̄ʒtūcūq̄ʒ ſanct⁹ recognoſcit in h ſecl'o ſupioꝛeʒ.
lʒ ſupioꝛis ptās ſit ligata reſpēu iuſti. eſt q iuſt⁹
liber a lege peccati nō aūt liber a ptāte ſupioꝛis
ita nōnter determinat glo.in cle.ad nr'am.de he
reti.vbi latius vide ꝛ tenebis mēti illaʒ glo.ꝛ vi
de Inno.in.c.paſtoꝛalis.poſt pn.de offi.oꝛ.
Nō 4°. duo requiri ad h vt religioſus licite poſ
ſit trāſire ad aliam religionē.pmo vt 2ª religio
ſit ſtrictioꝛ ¶ 2°. vt non tranſeat ex temeritate
aut ex leuitate.ſed zelo ſanctioꝛis vite. non q lʒ
in odium primi pꝛelati tranſire ad religionē al
terius ſtrictioꝛeʒ. ¶ 3°. extrinſecus requirit vt
petat licētiam tranſeūdi a pꝛelato ſuo. ¶ Nō 5°.
duplicē eſſe legem.quedam vero dr puata alte
ra publica.lex puata dr ſpēalis iſpiratōe diuinia
ꝛ dicit priuata quia non cuilibet accidit.lex ve
ro publica eſt ius cōe qō omnib⁹ patet. lex aūt
puata tanq̄ʒ digniꝛ pꝛefert cōi de quo vide pul
chrū tex.in.c.due ſunt.xix.q.ij. ¶ Nō 6°. q vbi
dubitatur an ſecunda religio ſit ſtrictioꝛ vel an
ex temeritatate fiat tranſitus non ſtatur verbo
volētꝭ trāſire nec plati denegantis.ſed ſupioꝛis
iudiciū eſt requirendum ꝛ dicit Inno. illū h ca
ſu eſſe ſuperioꝛē ad quem appellareꝛ ſi iſte reli
gioſus grauareꝛ qō nō.nō enim ſm eū dʒ,ppꝛius p
latus eſſe iudex in cauſa ſua.ꝛ nō bñ ex h dicto
q vbi oꝛiꝛ ꝯtentio inter religioſum ꝛ ſuperioꝛē
ſuū nō debet eſſe ſupioꝛ iudex in cauſa ſua. ſed
debet adiri ſupioꝛ immediatus. ꝛ nō qō dr cau
ſa plati.lʒ eū cōtingat rōe ſupioꝛitatis.facit ad h
glo.nō.in.c.ſtatutū.in pꝛin.de reſcrip.li.vi. que
dicit q licet alias iudex poſſit inter ptes ꝯgno
ſcere an ſua ſit iuriſdictio.tñ ſi iudex ptinaciꝛ de
fendit ſuam iuriſdictionem videtur ſuſpect⁹ vt

nō poſſit cognoſcē an hēat iuriſdictōez. ⁊ ꝑt adduci ſing. iſte tex. ad. q. nūgd iudex ꝓcedens ex officio poſſit cognoſcere an ſit ſua iuriſdictō ꝑte negāte de q̄ remitto ad nō. in. c. ſup lr̄is. de Reſ. ¶ Nō 7ᵒ. ibi rl̄a inuiolabilit̄ obſeruata. ꝙ q̄n̄qꝫ eſt rl̄a q̄ nullā patit̄ exceptōez ⁊ vr̄ ꝯ nō. ꝑ glo. ſup Reg. de re. iur. li. vi. q̄. dic̄ nullā eē rl̄az q̄ nō patiat̄ exceptōez. ¶ Nō 8ᵒ. ꝙ eṗs non pōt deſerere eṗatum vt trāſeat ad religionē nec ſufficit ſibi petere licentiā trāſeūdi. vn̄ nec ipſe petē nec ſuperioꝛ cōcedē dꝫ. exq̄ pōt ſuis ſbditis ꝓdeſſe. rō qꝛ vita actiua ē fructuoſioꝛ vita cōtemplatiua. vn̄ doctrina laboꝛ ⁊ ſollicitudo eṗi ꝑſerunt̄ ſilentio cōtēplatōni ⁊ quieti religioſoꝛum hinc ē ꝙ religioſus pōt ꝓmoueri in eṗm ⁊ ſic ceſſare a ſilentio ⁊ ꝯtēplatōe ꝓpt̄ bonū publicū vt in. c. qō dei. j. de ſtatu reg. ⁊. xviij. q. i. c. vnico. ſꝫ eṗs nō ꝑt monachari. nā pl⁹ ē illumiar̄ q̄ꝫ lucē. vita tn̄ cōtēplatiā ē tutioꝛ. de q̄ vide tex. in c. niſi cū ꝑdē. de renū. ¶ Nō 9ᵒ. ibi vitam ducere artioꝛē. ꝙ trāſitus ꝑmittit̄ vt qs ducat vitam artioꝛē. nō ḡ ſuffic̄ ꝙ 2ᵃ religio hēat ſtrictioꝛem rl̄am niſi actu ducat̄ ibi vita ſtrictioꝛ ⁊ i h̄ mlt̄i decipiunt̄. ⁊ vide qō lati⁹ dixi i. c. ſane. ſ. eo. ti.

¶ Ulti⁹ nō ꝙ charitas ē fons ꝓp⁹ cui nō cōicat alien⁹. ⁊ h̄ auctas ſolet multis modis exponi. ſꝫ ad ꝓpoſitū pōt duplr̄ itelligi. ꝑ ꝙ ſi dubitatur q̄ cōſcia iſte trāſeat relinquendū ē cōſciētie ſue qa exq̄ extrinſeca ſunt bona ꝑſumēdus eſt bonus aīm⁹ iux̄ illō euāgelij ex fructib⁹ eoꝝ cognoſcetis eos. j. de re. iur. i. c. eſtote. nā charitas non pōt ꝑ extrinſecas ꝓbatōes ligdari qꝛ ē fons ꝓpꝰs cui alien⁹ nō cōicat. i. extᷓneus in eo nō hitat. 2ᵒ. dꝫ itelligi ꝙ nō dꝫ iſte cōpelli ad redeundūz qꝛ magis tenet̄ qs ꝓdeſſe ſibi q̄ꝫ ſaluti alteri⁹. ē. n. charitas fons ꝓpꝰs cui nō cōicat alien⁹. ¶ In gl. i v̄. licētia. ibi de elec. cū i veteri. illud. c. facit in ꝯriūꝫ qꝛ hēns regrē ꝯſiliūꝫ tenet̄ debito tpe expectare rn̄ſū. h̄ āt dr̄ ꝙ ſuffic̄ petē licētiā. Sꝫ ſolue. nam h̄ nō dr̄ ꝯriū ſm doc. ⁊ bn̄. debebit eīm iſte p⁹ licentiā petitam debito tempoꝛe expectare rn̄ſū. ¶ Sꝫ q̄ro ex glo. qd ſi ꝑlatus deneget vel nō rn̄deat vel allegat cāꝫ denegatōis iniuſtā. So. dic̄ Inn. ꝙ i caſib⁹ iſtis ⁊ ſilibus poteſt ſbdit⁹ icontinēti trāſire nō expectato alio tēpoꝛe. exq̄ cōſtat de ꝓterua denegatōne ꝑlati. ſꝫ ſi ꝑlatus allegaret aliquā iuſtā cām vel viſilem denegādi licētiam non dꝫ ſbditus trāſire ſꝫ iſtare apud ſuꝑioꝛē. vt decernat an ꝑlatus habeat iuſtā cām denegandi. ¶ In ea. gl. ibi cōſueuit dici ꝙ nō. nō. gl. vult. n. ꝙ lꝫ ſbdit⁹ teneatur petere licentiā. ſi tn̄ nō petijt reuocand⁹ nō ē. exq̄ iuſta cā mot⁹ trāſiuit. ⁊ hāc opi. tꝫ Hoſ. ſ. c. ſane ⁊ facit mltū bn̄ ille tex. ꝓ hac opi. idē tenuerunt h̄ Re. ⁊ Ab. ſꝫ ꝯriā opi. tenēt gl. i. c. itelleximꝰ de eta. ⁊ q̄li. ⁊ glo. in. c. mādam⁹. xix. q. iij. ⁊ ad c. ſane. Rndet̄ ꝙ loqt̄ diſpēſatie. vt ibi dixi. hāc opi. ſeqt̄ h̄ Hoſt. Jo. an. ⁊ cōiter moderniores ꝑter Jo. cal. q diſtinxit an monaſteriū ad qō qs trāſiuit ſit ꝑuilegiatūꝫ ꝓut h̄ dr̄ in ꝑn. an non. ꝑ caſu dꝫ reuocari. vt ꝑuilegiūꝫ aliqd opet̄. ſcōo caſu ꝓcedit opi. ꝯria. ſꝫ h̄ opi. nō plꝫ dn̄o Paſ. eius filio nec mihi qꝛ h̄ ꝑuilegiū nō oparet̄ hūc effcm̄ vt pꝫ ex lr̄a. Sꝫ ꝓ opi. ꝯria vt iſte ſit reuocandus adduco rōez lr̄e dū dic̄ petēdā eē licentiā ne bonū obediētie ꝯtēnere videat̄. ſi ḡ ex nō poſtulata licētia ꝑſumit̄ ꝯtēnē bonū obediētie. ḡ nō pōt dici ꝙ iſtictu ſpūs ſci trāſiuerit. ſꝫ potiꝰ ꝑſumit̄ cā leuitat̄. nā obediētia in religioſo ē vnū de ꝑncipalib⁹ rl̄e. eo ḡ cōtēpto non ē aliqd boni ꝑſumendū. ⁊ ꝑ hāc lr̄am ⁊ ipi⁹ rōe ꝯfūditur opi. Re. ⁊ Abb. h̄ q dixerūt hāc licētiā petēdā ex debito honeſtat̄ ⁊ nō ex necītate. ⁊ mouerūt ſe ex illis auctibus vbi ſpūs dei ē. Cōcluđ ḡ iſtū reuocandū ad ꝑmū monaſteriū. Et ex ꝑdcis ⁊ ex tex. nō. ꝙ vbi in aliq̄ cāu regrit̄ licentia nō ſuffic̄ eā petē ex poſtfcō. ſꝫ dꝫ peti a ꝑnci⁹ qō nō. ¶ Et i fi. gl. dicunt tn̄ doc. ꝙ ſi ex trāſitu iſti⁹ grauit̄ lederet̄ vel ifamaret̄ ꝑmū monaſteriū dꝫ reſtitui ꝑ monaſterio. ꝓ h̄ tex. iſte ibi i iacturā ⁊c̄. nā ſi eccl̄ia petit reſtitutōꝫ cū grauit̄ ledit̄ i tpalib⁹. vt i. c. i. ō i inte. rſti. forti⁹ dꝫ rſtitui cū ledit̄ in ſpūalib⁹ ⁊ in alienatōe pſōe. Ego dubito an h̄ dcm̄ ſit veꝝ ꝑ rōnē lr̄e i fi. qꝛ charitas ē fons ꝓpꝰs ⁊c̄. nō. n. ꝓpt̄ leſionē mōaſterij dꝫ ipediri ꝓpoſitū diuinit⁹ iſpiratū. nō tn̄ in ꝑtica dcm̄ doc. qꝛ multū ſtringit iſtā lr̄az. ¶ Ex gl. q̄ritur qd de abbate vl̄ alio ꝑlato exēpto nūqd poſſint trāſire ad rligionē ſtrictioꝛē ꝑlaturꝭ dimiſſis petita licētia ⁊ nō obtēta. Hoſti. fuit i opi. ꝙ ſic ſ. vt opoꝛteat hr̄e licētiā ſic dr̄ i eṗo ⁊ h̄ ꝓpt̄ vinculū ꝑlature. tu vide hāc qōez pleni⁹ exaīatam i mercu. i rl̄a. cū ſ ſtat. li. vi. vbi Jo. an. ꝯcludit ꝙ ſi iſti ꝑlati iferioꝛes hn̄t ſuꝑioꝛē citra papam ſuffic̄ petē licētiā lꝫ nō obtineat̄. naꝫ h̄ lr̄a ponit ſpāle de eṗo. ḡ ſecus i ꝑlatis iferioꝛib⁹. ar. in. c. nōne. de pꝛeſū. ⁊ hec rō placet. pro hoc. xvi. q. vltima. ꝯgregatō. ſed ſi ſunt immediate ſbiecti pape nō pn̄t trāſire papa denegante. eo vero nō rndēte valet tranſitus in eoꝛum pꝛeiudicium. papa tn̄ pōt illos reuocare ⁊ rationes vide ibi. ⁊ videtur ex ꝑdictis papam poſſe impedire ingreſſum religionis facit quod hēt̄ i. c. vnico. de voto. li. vi. ¶ Ulterius queritur quid in ſeculari clerico nunquid pōt intrare religionem non petita licentia ab epiſcopo. Inno. tenet ꝙ ſic. ſꝫ ſi eccleſia grauit̄ lederetur eſſet reuocand⁹. ar. in. c. admonet. de renun. ⁊. vij. q. i. c. ſi qui vero

¶ Ex glo. queritur pone petita licētia ⁊ nō obtēta ſubditus tranſiuit ⁊ profeſſus eſt i ſecūdo monaſterio. pꝛimus abbas pꝛetendit tranſitum iniuſtum ⁊ vult eū reuocare dubitatur de duobus. ꝑmo q̄ actōe agꝫ iſte abbas. ſecūdo apud quem debet iſte conſiſtere lite pendēte. circa ꝑmū dicit Inno. hic ꝙ poterit agere rei vendicatione ⁊ nota. hoc dictum ꝙ abbas poteſt vendicare monachum ſuū licet rei vendicatio non competat niſi dominio. vt in. l. in rem. ff. de rei

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

vendi.ſ; dic ꝙ iſta eſt larga rei vēdicatio. ⁊ ꝯpe
tit ꝓ hoīe libero ſuppoſito alteri⁹ ptāti adiecta
tñ cā. vñ ſicut pr̄ vēdicat filiū adiecta cā de iure
romano. ita ꝑlat⁹ vēdicat ſbditū adiecta cā ď iur̄
canonico ita le. ⁊ nō. in. l. i. §. ꝓ hac. ff. de rei ven
di. ¶ Nūqd aūt marit⁹ poſſit vēdicare vxorē;
adiecta cā de iure diuino canonico vel ciuili ple
ne dico in. c. illō. de ꝑſump. ¶ Itē ⁊ 2º poterit
agere iſte ſupior ꝯditōe ex canone. xix. q. iij. ſta
tuim⁹. ¶ Itē ⁊ 3º pōt implorare officiū iudicis
Quo ad 2ᵃᵐ. q. dicit Inno. ꝙ ꝯſiſtit penes 2ᵐ
monaſteriū cū ſit in poſſeſſione iſti⁹ ar. in. c. ex
lrīs. de ꝓba. ⁊. ff. de lib. cā. l. ordiata. cū ſi. q² eſt
in ꝑ retinet poſſeſſionē. ⁊ ſi declarabit̄ iſtū iniu-
ſte migraſſe reducet̄ ad ꝑmū monaſteriū ſb cō-
petēti cohertōe. al's aūt ꝑſeuerabit in 2º mōaſte
rio punito ſupiore de ſua ꝓterna denegatōe.

Veniens. Cōiuges religionē ꝓfitēdo adinuicē di
mittere pūt al'r ſi ſe abiurāt ⁊ ñ ꝯtinēt
illicitū eſt iuramētū. pᵃ ps ponit petitōē; mulie
ris. 2ᵃ ꝓuidet ⁊ iudicē dat ibi nos g̃. ¶ Nō. ꝑ
ex iſto tex. ꝙ affinitas ꝯhit̄ etiā ex illicito coitu
potēs impedire ⁊ dirimere mr̄imoniū poſt ꝯctū
cū affine ad h. c. diſcretōē;. j. de eo q ꝯgno. con
ſang. h impedimētū allegabat vir iſte dicēdo ꝙ
ꝑus cognouit amitā vxoris ſue. nā ſi h fuiſſ; ve
rā fuiſſet ꝯcta affinitas inter iſtū vir̄ ⁊ oēs ꝯſan
guineos mulieris cognite. vt in. c. q̄ ſup his.
de ꝯſan. ⁊ affi. ſ; h nō fuit ꝓbatū in iudicio nec
ex̄. ¶ 2º nō ꝙ pōt q̄s ſe facere includi in arto lo
co ad ꝑagendā penitētiā facit. c. q vere. xvi. q. i.
⁊ facit ꝓ his mulierib⁹ q̄ faciūt ſe includi rome
in eccl'ia ſancti petri in artiſſimo loco ⁊ in h tene
mēti iſtū tex. ⁊c̄. ¶ Nō vltio ꝙ marit⁹ ⁊ vxor ñ
pūt cū iuramēto etiā ſine cā honeſta dimittere
ſe abinuicē ꝓ h ho. tex. in. c. tua. ū. de iuriu. vbi
lati⁹ dicet̄ cū glo. Itē nō. ⁊ tene ſemꝑ menti tex.
ꝙ etiā vbi fuit volūtaria ſepatio mariti ⁊ vxoris
pōt nihilomin⁹ h nō obſtāte alter ꝯiugū repetē
etiā petēdo reſtitutōē; q̄ d; fieri nō admiſſis ex
ceptōib⁹ ꝯcernētib⁹ ꝓpetatē mōaſterij. ⁊ hēs ca
ſu; in q̄ ille q nō fuit ſpoliat⁹ pōt petere reſtituti
onē. ſ; diceres tu in q̄ actōe iſte aget. dicit Inn.
ꝙ poterit implorare officiū iudicis vel intētare
cōditōem h⁹ decre. plus etiā dicit ꝙ ſi alter ꝯiu
gū vellet redire ⁊ nō admittit̄ pōt petere reſtitu
tōē; ar. in. c. lr̄as. de reſti. ſpo. ⁊ dic hāc eē rōem
marit⁹ ⁊ vxor nō pūt diſſoluere mr̄imoniū etia;
q̄ ad thor̄ ſine legitima cā. vñ eo ip̄o ꝙ alt̄ vult
redire ⁊ nō admittit̄ intelligit̄ ſpoliari q² q̄ſq;
retinet q̄ſi poſſeſſionē mr̄imonialē et̄ in abſētia.
⁊ idē q̄ Inno. h ſenſit ſimpl'r glo. in. d. c. lr̄as.
¶ In glo. in. v̄. illicitū. ibi ꝓpt̄ ꝯtinētiā nō ſemꝑ
iſtā glo. ꝙ marit⁹ ⁊ vxor etiā nō intrādo religio
nē pūt ſtādo in h ſecl'o viuere ⁊ ſepari q̄ ad tho
rū dūmō h faciāt ꝓpt̄ ꝯtinētiā obſuādā. ſecus ſi
ex ira vel ex indignatōe h faciant ſicut iſti fece-
rūt. vide ad mā; glo. in. c. noſſe. xxx. q. i. ⁊ dicā

poſt Inno. in. c. dudū. de ꝯuer. ꝯiu. Hoſti. tñ li-
mitat h pᵐ dictū qñ ꝯiuges ñ ſunt ſuſpecti de in
cōtinētia puta q² iuuenes. nā tūc nō pūt ſe ſe-
parare ꝑtextu cōtinētie niſi ambo intrēt religio
nē. ar. c. cū ſis. ⁊. c. vxorat⁹. j. ti. ꝓx. q̄ ſat ꝑl;.
Et in glo. fi. nō. hāc candā glo. q̄ hñ nō ꝯtinuat̄
ad ꝑcedētia. ⁊ facit vt nullū iuramētū poſſit li-
gare eū q ſoluit vſuras q̄min⁹ peccatū vſurarij
denūciet eccl'ie. idē ſentit glo. in. c. ad nr̄a;. el. ij.
de iuriu. pleni⁹ dico in. c. i. e. ti. ¶ In glo. in. v̄. ꝑ
fatā. in fi. h glo. vr̄ difficilis iuuenib⁹. ſ; ꝓ decla
ratōe oppo. de. c. ſignificaſti. de diuor. vbi mari
tus nō artat̄ ad recipiēdū vxorē. ſ; h mulier cō-
miſit adulteriū. q² illicite trāſiuit ad 2ᵃ vota. g̃
marit⁹ nō debat ꝯpelli ad recipiēdū eā. So. ꝯtri
um ꝓcedit qñ alt̄ tm̄ fuit adulterat⁹. ſ; h vterq;
fuit adulterat⁹. ⁊ ſic vn⁹ nō pōt obijcere ꝯ aliu;
c. pe. ⁊ vlti. de adulte. vñ h hēbat locū illud tritū
ꝓuerbiū nl' tu mihi nec ego tibi. nā cathelina ⁊
cetegh⁹ fuerūt ambo ciues romani ⁊ ſotij cuiuſ
dā ꝯiuratōis. nā ambo ꝯſpirauerūt ꝯ vrbem. vt
hētur plene in ſaluſtio catelinari. ⁊ in inuectiua
Ciceronis ꝯ catelinā q̄ſi dicat glo. ꝙ ſicut iſti ñ
poterāt adinuicē ſibi improperare delictū ꝯſpi-
ratōis. ita nec iſti ꝯiuges delictū adulterij. In
gl'. fi. in fi. Io. an. dixit glo. ꝓcedere ſi iſta vxor
aſtrixiſſet ſe voto. ſ; lati⁹ Inno. diſcutit hūc ar
ticulū ⁊ multū variat ⁊ ꝑ vr̄ velle ꝙ inuita cōiu
ge nō pōt iſte marit⁹ intrare religionē. ⁊ ſic d; in
telligi qñ vxor nō ꝯdicit. poſtea Inno. vr̄ trāſi-
re ad aliā opi. dicēs ꝙ ea inuita pōt religionem
intrare. q² ex q̄ mulier iurauit nō d; audiri ꝯ iu-
ramētū ſuū ex ꝑſona ſua. ar. c. ſi vero. de iuriu.
ſ; h fuit audita in fauorē mariti. vt marit⁹ eripe-
ret̄ a peccato adulterij in q̄ iacebat h opi. mihi ñ
pl;. q² iuramētū illud fuit illicitum q² nō pūt ſe
marit⁹ ⁊ vxor abiurare ex cā inhoneſta. vt ē tex
clar⁹ in. d. c. tua. de iuriu. Ideo ſic ꝯcludo ꝙ aut
iſta mulier faciēdo ſe includi ad pniā; agēdam
emiſit votū ꝑpetue ꝯtinētie ſaltim ex ꝓpoſito ⁊
tūc ꝓcedit dictū glo. nā q̄ ad ſe valuit votū. vt in
c. q̄dā. j. ti. ꝓx. ⁊ ſic nō pōt reſiſtere marito volē
ti intrare religionē. aut nullū votū emiſit ⁊ ꝓce
dit pᵃ opi. Inn. vt ea inuita ñ poſſit marit⁹ intre
religionē. q² illa ſepatio nō valuit. vt in. d. c. tua

Conſulti. Qui ad mōaſteri
um ꝯuertit̄ ſumē
do habitū nouitij pōt. j. tp̄s ꝓbationis
redire ad ſecl'm. niſi appareat eum vitā voluiſſe
mutare oio. Cōis diuiſio. 2ᵃ ibi l; in quo diſtin
guit duo membra. ſecūdū ibi aut ſi. ¶ Primo
nō ex iſto tex. ibi nouitij ꝙ eſt dare habitū diſti-
ctu; nouitior̄ ab habitu ꝓfeſſor̄ in quibuſdam
tñ locis habitus eſt indiſtinctus. q² idem datur
nouitijs ⁊ ꝓfeſſis. in quibuſdam vero habitus
eſt indiſtinctiſſimus. q² nō ſolum profeſſi ⁊ no-
uitij eo vtuntur. ſed etiam ducentes cōmunem
vita; cum eis vt eſt tex. in. c. i. co. ti. li. vi. ⁊ vide
ho. glo. in cle. eos. eo. ti. ¶ Secundo nota ex h

⁊ ex tex. ꝙ lꝫ i rła ſci bñdicti expreſſe non caue
atur de habitu nouitiꝫ tñ pôt aſſignari certꝰ ha-
bitus ꝑ nouitijs ex ꝯſuetudine vel ſtatuto reli-
gionis. imo i iure dubitať vtꝝ qs debet expiri
religionē i hitu ſeclari. vt nō. i. c. ſup eo. ś. c. vbi
dixi. ¶ Nō tex. ſatꝭ nōbilem ꝙ habitꝰ nouitio-
rum ſeu ipſius aſſumptō cū ꝓpoſito mutādi vi-
tā ⁊ relinquēdi ſeclm obligat quē religioni ſal-
tē i gñe vñ nō pôt ā́plꝰ redire ad ſeclꝫ. An aūt
iſte ſit verꝰ monachꝰ vt nō teneat mřioᵐ poſtea
ꝯctū ⁊ ē difficiľ qō. ⁊ nō. Jnn. ſētit ꝙ mřioᵐ nō
teneat ⁊ ꝑ ꝯñs ꝙ iſte ſit verꝰ religioſus. moueť
qꝛ illō ꝓpoſitū mutādi vitā cū ſit qōdā votū ſo-
lēnizatū ꝑ ſuſceptōeꝫ illiꝰ hitꝰ ⁊ clarꝰ h̄ tenent
Hoſti. ⁊ Gof. Dicūt. n. Hoſti. ⁊ Vicen. ꝙ ſi iſte
hūiſſet vxorē icognitā potuiſſꝫ illico vxor alteri
nubē q̄ſi ꝑ h̄ ꝓpoſitū ſolēnizatū cū ſuſceptōe illi-
us hitus fuerit diſſolutū ipm mřimoniū nō cō-
ſūmatū ac ſi vē ŕligiōeꝫ fuiſſꝫ ꝓfeſſus. ⁊ dič Jo.
an. h̄ ſatꝭ ꝓbari expſſe in. c. beneficiuꝫ. j. eo. ti. li.
vi. vbi tex. dicit bñficiū illius q ſuſcepit hitū no-
uitioꝝ poſſe alťi ꝯferri ſi appet euidenť eū volu-
iſſe abſolute vitaꝫ mutare. ſiſe dicit Jnno. in eo
qui renunciauit ſeculo recipiendo habitum re-
ligionis vel ſi renunciauit ꝓꝑijs vel emiſit votū
ꝯtinētie. ſecꝰ ſi voluiſſꝫ nō ꝯmedē carnes vel fa-
cere aliquā abſtinentiā. nā h̄ caſu ꝑ ſuſceptōem
hitꝰ nouitioꝝ nō ſolēnizareť votū. ⁊ ſic ſenſit in
effectu ꝙ votū altꝰ ex tribus ſbalibꝰ regule ſo-
lennizať ꝑ ſuſceptōem hitꝰ nouitioꝝ. vt ſic am-
pliꝰ redire nō poſſit ad seclm. ⁊ cū hac opi. tran-
ſit h̄ Jo. an. ⁊ fere oēs ſcribētes ṗter dñm Car.
q tꝫ iſtos nō eē veros ŕligioſos q̄ꝫq̄ꝫ nō pñt re-
dire ad seclꝫ ⁊ ꝑ ꝯñs mřioniū nō teneret ꝯctuꝫ
ꝑ iſtos. moueť qꝛ ꝑ ſuſceptionē hꝰ hitꝰ nō fit ꝓ-
feſſio tacita vel expſſa ḡ votū non eſt ſolēnizatū
q̄ ad dirimēduꝫ mřimoniū poſtea ꝯctū. vt in. c.
i. de voto. li. vi. ⁊ ita refert ſe cōſuluiſſe in facto.
nō ob. c. nō ſolū. e. ti. li. vi. vbi ē tex. mltū ſtrigēſ
i mā. qꝛ eqpat ꝓfeſſuꝫ tacite vel expſſe ⁊ iſtuꝫ q
ꝓpoſuit vitā abſolute mutare qꝛ ille tex. ſolum
eqpat q̄ ad hoc vt neuter poſſit redire ad seclm
vñ fatēdū ē iſtū de q̄ q̄riť nō poſſe ſine ꝑiclo aīe
redire ad ſeculū. ſꝫ dꝫ itrare religionē ſaltēꝫ la-
xiorē vt h̄ i fi. tñ ꝑ h̄ non ſeqť quin mřimonium
ꝯctum teneat lꝫ pnīa ſit ſibi imponenda de trā̄ſ-
greſſione voti. tolliť enim ṗmū votū tamq̄ꝫ ſim-
plex ꝑ mřimoniū ſequēs tanq̄ꝫ ꝑ fortiuſ vīculū
vt i. d. c. i. ⁊ fač i ſili. c. pe. j. e. li. vi. hec opi. mihi
ſatꝭ placet. ⁊ adduco vnā rōeꝫ ad quā nō video
Rñſū. votū nō ſolēnizať. vt. ś. dixi q̄ ad dirimē-
dū mřimonium poſt ꝯctū niſi ꝑ ꝓfeſſionem ex-
pſſam vel tacitā fcāꝫ alicui de religionibꝰ appro-
baſ. vt i. d. c. i. de voto. ſꝫ certuꝫ ē ꝙ iſte q ſuſce-
pit hituꝫ nouitioꝝ nō fecit hāc ꝓfeſſionē ḡ nō ē
votū ſolēnizatū. minor ꝓbať qꝛ ꝓfeſſio non pôt
fieri ſine cōſenſu monaſterij ⁊ ꝯuerſi. vt in. d. c.
ad aplicā. ś. e. nā oꝫ vt īteruēniat cōſenſus illiꝰ
q pt iſtū icorpoꝛare religiōi. vt dixi i. c. porrectū
ś. c. ſꝫ monaſteriū dādo hitū nouitioꝝ nō īten-
dit iſtū recipe ad ꝓfeſſionē imo vult expiri mo-
res ꝑus ḡ nō pt dici iſtuꝫ feciſſe ꝓfeſſionem ex
illo ꝓpoſito. cū iſta ꝓfeſſio ſit qdā q̄ſi ꝯctus ⁊ in-
de oriať reciꝓca obligatō nō pôt cōſiſtere ex
pte vniꝰ tm̄. l. i oibus. la. 2ᵒ. ff. de act. ⁊ obli. ⁊. l.
labeo. ij. ff. de v̄. ſig. optie facit. c. ſit ibi abñti. de
ꝓbē. li. vi. hinc nō tex. i. c. nō ſolum. pallꝰ. ponit
iſtū caſum de quo queriť ſepatū ab eo i q̄ qs fe-
cit ꝓfeſſiōeꝫ expſſā vel tacitā. ex h̄ ēt īferť ꝙ iſte
ñ ſit vus religioſus exq̄ ꝓfeſſio ſua tacite vľ ex-
pſſe nō fuit recepta a ſupiore. vt i. d. c. ad aplicā
ś. c. a ꝯrio ſēſū. Cōcludeḡ ꝙ iſte de q̄ queriť et
cōſiľes nō ſūt veri religioſi. ſꝫ peccāt mortaliter
ſtādo i ſeculo ⁊ nō intrādo religionē exq̄ ꝓpo-
ſitū hūerunt mutādi ꝑpetuo vitā. rō qꝛ ex tali ꝓ-
poſito vr̄ deo vouiſſe ⁊ ſic venit ꝯ votuꝫ ſtādo i
ſeclo nō tñ obligať ad intrādū eandē religionē
ſꝫ pôt intrare laxiorē. vt h̄ nōnť ꝓbať. h̄ ꝓcedūt
cum quis ſuſcepit hitum nouitioꝝ. ¶ Sꝫ dubi-
tať qd de eo q recepit hitum ꝓfeſſoꝝ infra ānuꝫ
ꝓbatōis. dubiū ē nōbile ⁊ cauſať ex. c. nō ſolum
⁊. c. ꝯſtōnem. j. eo. li. vi. vbi dr̄ ꝙ talis obligatur
religioni in gñe ⁊ nō in ſpē. ⁊ ſic vr̄ ꝙ cum non
ſit interim monachꝰ alicuiꝰ monaſterij. ſꝫ dꝫ cō-
pelli ad intrādū aliquā religionē ſi interim con-
trahat tꝫ mřimoniū. Sꝫ ꝯrium tꝫ Jo. an. i. c. cō-
ſtitutōeꝫ. ⁊. c. vnico. de voto. li. vi. ⁊ Spe. i ti. de
ſta. reg. v̄. xliij. moneť Jo. an. ⁊ bñ qꝛ iſte fec̄ ꝓ-
feſſionē tacitā i certa religione. vñ lꝫ ex certa cā
nō obligeť alicui religioni in ſpē tñ ꝓfeſſus fuit
in ea religione approbata. Et ex hac rōe pôt i-
ferri ad id qō. ś. dixi. ꝯ Jo. an. hic ⁊ Jnn. ꝙ cū
iſte qui ſuſcepit habituꝫ nouitij nō fecerat ꝓfeſ-
ſionē ḡ non poteſt dici religioſus nec debet ipe-
dire mřimonium ſequens. ⁊ hec nō. qꝛ ſunt q̄ti-
diana. ¶ Jn glo. iij. ibi vr̄ hēre locū. vult ḡ gl.
ꝙ hoc. c. hodie corrigatur per. c. ſtatuimus. qō
non procedit. non enim corrigitur. ſed declara-
tur. vel dic ꝙ illud. c. procedit quo ad eccleſiaꝫ
quia eccleſia non compellit ipſum niſi euidēter
appareat ꝙ voluerit vitam mutare. ſed quo ad
iſtum ingreſſum non eſt neceſſe ꝙ appareant h̄
ſigna. nam ipſe ſibi conſcius eſſe debet vtrum
propoſuerit mutare vitam vel nō. ⁊ ſic proprie
loquitur iſte tex. ¶ Jn glo. in v̄. ſeculariter. in
fi. vult glo. ꝙ iſte poteſt ſe conformari alijs ſe-
cularibus exquo non propoſuit vitam mutare.
ſed non debꝫ viuere diſſolute. ex quo inferunt
doct. ꝙ veſtes ſeculares poterit deferre. naꝫ re-
gula regula benedicti diſponit vt in eo habitu
quo intrauerūt redeant. vt i. c. ſup eo. ś. eo. di-
cit tamen Jo. an. ꝙ ſi ṗ veſtes erāt nimis laſci-
ue honeſtum eēt vt illas diſponerent in ſignuꝫ
antique religionis ar. in. l. ſeruos. C. de queſti.
ego puto hec omnia ꝓcedere ex honeſtate ⁊ ñ
ex debito qꝛ in nullo obligatur iſte vltra alios
ſeculares. ſed exhortatiꝭ fuit dictū vt nō viuat
ſeculariter. ¶ Jn glo. i v̄. remanere. ibi q tm̄ h̄

cõditõe ⁊c̃.nõ. glo.nã ſentit ꝙ ibi intraſſet cũ ꝓpoſito mutãdi vitã nõ valeret mr̃imoniũ poſtea ꝯctũ ⁊ ſic ſentit illã opi. Jnno.⁊ ſeq̃ciũ de q̃.ſ.⁊ dic latius.vt.ſ.dictũ eſt. ¶ Jn glo. fi.in fi.⁊ h̄ vltia opi. ꝓbaꝛ hodie. j.e.ſtatuim⁹.⁊ in.c.nõ ſolũ.j.co.li.vi.vbi recipiẽs nouitioꝝ habitũ liberꝛ põt.j.annũ ad ſeculũ redire niſi appareãt ſigna euidenꝛ ꝙ voluiſſet abſolute mutare ſeculũ puta q̃ ipſemet fuit cõfeſſus vel nũc ꝯfiteꝛ.vt dicit Jnno.⁊ Hoſti.j.co.c.ſtatuim⁹.vel dimiſit bñficiũ ſuũ vel fecit teſtm̃ vel quid ſile. vt nõ.in.d.c.nõ ſolum.li.vi.

Poſtulaſti. Qui infra annũ ꝓbatõis ñ facta ꝓfeſſiõe redit ad ſeculũ licite põt ad ordies ⁊ bñficia ꝓmoueri h̄.d.Cõis diuiſio. 2ᵃ ibi nos. ¶ Nõ ꝑ ꝙ r̃cedẽs ꝺ religiõe infra annũ ꝓbatõis nõ inhabilitaꝛ ad ordines ⁊ bñficia ſecularia.ſ3 illa põt licite poſſidere ſicut q̃lib3 alius cleric⁹ ſecularis. ¶ S3 q̃ro q̃d ſi iſte ꝓpoſuit abſolute mutare vitã nũq̃d poſſit ꝓmoueri ad bñficia ſecularia. ¶ Jn h̄ dubio diſtinguerẽ ꝙ aut illo tp̄e voti vl̄ ꝓpoſiti erat maioꝛ.xiiij.annis ⁊ tũc nõ põt habere in ſeculo bñficium ſine bñficia immo eſt ꝯpellẽdus intrare religionẽ vt j.c.ꝑx.in fi.aut erat minoꝛ ⁊ tũc libere põt promoueri.q̃ añ pubertatẽ nõ obligaꝛ q̃s ad votũ religionis.vt in.c.ad nr̃a3.ſ.co.⁊ clari⁹in.c.i.j.co.li.vi.vbi dꝛ ꝙ etiã ſi exp̄ſſe fecerit ꝓfeſſionez nõ obligaꝛ niſi maioꝛ fact⁹ratã hẽat illã ꝓfeſſionẽ exp̄ſſe vel tacite ꝑ delatõez habit⁹ infra annũ ꝯtinuũ. ¶ Jn glo.ibi ⁊ iura intellige de Jnno.iij.h⁹ decretalis auctore.q̃ in hac.q.r̃ndet hos pueros nõ miniſtrare poſſe rite in illis eccl̄ijs ſi malicia ſupplebat etatẽ q̃ intrãdo religionem ſimpl'r ſine ꝓteſtatõe vꝛ abſolute vitam voluiſſe mutare.ſ3 h̄ verba fuerũt ſblata in cõpilatõe h⁹ voluminis.q̃ ꝑ ea foueban̄ꝛ due falſe opi.p̄ma opi.Hug.q̃ voluit ꝙ malicia ſuppleret etatez q̃ ad ingreſſu3 religiõis.c⁹ ꝯtrariũ tenẽt cõiꝛ doct. ⁊ videꝛ ꝓbari in.c.ad nr̃a3.ſ.e.vbi req̃riꝛ ꝙ ann⁹ xiiij.ſit ꝯplet⁹.ad idẽ.c.i.co.ti.li.vi. Nec obſt. q̃d dꝛ de mr̃imonio carnali q̃ nõ tñ q̃s obligatur in illo ſicut in ingreſſu religiõis ꝑ h̄.c. q̃ in inſulis.ſ.co.vbi ꝓpꝛ durã obſ'uãtiã req̃riꝛ etas xviij.annoꝝ ⁊ ſic ingreſſus religiõis nõ ꝓcedit pari paſſu cũ ꝯctu mr̃ionij.nõ ob. ꝙ doli capax ſe põt obligare diabolo.nã diabol⁹ nõ q̃rit deliberatõez hõis ſ3 caſum.nã ſemꝑ parat inſidias ad hõies callide decipiẽdũ vt dicit tex.j.c.viſis xvi.q.ij.ſ3 de⁹ q̃ nemini inſidiaꝛ q̃rit deliberatõez vult.n.militẽ volũtariũ.vt in.c.nõ eſt.xv.q.i.vñ ap̄ls q̃ nõ cepit deliberet q̃ ingreſſa eſt pſeueret.vt habeꝛ trãſumptiue xxij.q.i.c. nuptiaꝝ ⁊ de h̄ arti.vide q̃d nõ.xx.q.i.in ſũma ⁊.c.cum viꝝ.ſ.co.⁊ glo.ho.in cle.eos.e.ti.⁊ in h̄ tene ſpẽcti iſtã glo.2ᵃ opi.falſa q̃ foueban̄ꝛ ꝑ illa verba Jnno.eſt q̃ ex illis inferebaꝛ ꝓteſtationez fore neciam in aſſũptõe habit⁹ nouitioꝝ q̃d falſu3 eſt vt in.c.ſtatuim⁹.j.co.⁊ in.c.nõ ſolũ.co.ti.li. vi.

Ex parte. Qui vlꝛ ãnũ poꝛtat habitũ monachalẽ i mõaſterio vbi ſunt habit⁹ diſtincti cẽſeꝛ ꝓfeſſus.h̄.d.Cõis diuiſio.2ᵃ ibi ideoq3 Nõ ꝑ ꝙ monaſteria ſbſunt ep̄o loci de iure cõi ad h̄.c.abbates.xviij.q.ij.⁊.c.mõaſteria. ¶ Nõ 2⁹ ex h̄ ⁊ ex tex.ep̄m poſſe ꝯpellẽ religioſos ad ꝯſitẽdũ exp̄ſſe ⁊ ad carẽtiã ꝓpꝛ ⁊ alias obſ'uãtias reglares. ¶ Vltio nõ ꝙ habit⁹ mõachal' h3 votũ ãnexũ.nã ſine exp̄ſſa ꝓfeſſiõe q̃s cẽſeꝛ religioſus ex delatõe habit⁹ q̃d intell'e vt.j.ſbijcia3 Jn glo.fi.in fi.dic clari⁹ cũ q̃riꝛ an ex aſſumptione ⁊ delatõe habit⁹ q̃s debeat cẽſeri ꝓfeſſus. eſt eñi triplex habit⁹ q̃dã diſtinct⁹ vt q̃ alio habitu vtunꝛ nouitij.alio ꝓfeſſi.ali⁹ idiſtict⁹ vt q̃ ꝓfeſſi ⁊ nouitij vtunꝛ eodẽ habitu.q̃dã eñi eſt indiſtinctiſſim⁹ vt q̃ nõ ſolũ nouitij ⁊ ꝓfeſſi ſ3 etiã ducẽtes cõez vitã cũ eis ꝺferũt eũdẽ habitũ. ⁊ potes ꝑnere exẽplũ i iſtis fr̃ib⁹ ſc̄ti antonij vl' in alijs q̃ ſolũ deferũt crucẽ in pectore. ¶ Primo caſu cũ habit⁹ ẽ diſtict⁹ ſbdiſtigue.nã q̃dã ẽ diſtictio latẽs.vt q̃ habit⁹ ꝓfeſſoꝝ ſolũ bñdiciꝛ.q̃dã eſt diſtinctio patẽs vt in colore ſciſſura ſeu forma.ꝑ caſu deferẽs illũ habitũ in religiõe ꝑ ãnũ ip̄o facto cẽſeꝛ ꝓfeſſus ſi erat maioꝛ.xiiij. ãnis. vt eſt tex.in cle.eos.e.ti.⁊ ſic eſt caſus in q̃ delatio habit⁹ nouitioꝝ obligat quẽ religiõi.j.ãnũ.2⁹ caſu cũ diſtictio eſt patẽs mõ p̄dcõ nõ obligaꝛ religioni q̃ 3tocũq3 tp̄e talẽ habitũ q̃s defert.ar.in cle eos.⁊ in h̄ caſu intell'e dc̃m Jnno.⁊ Abb.q̃ dicũt h̄ eẽ ꝙ ſi quis per.xx.annos defert talẽ habitũ nõ cẽſeꝛ ꝓfeſſus.⁊ dicit Ab.ſe vidiſſe ſuꝑ h̄ lr̃as abſolutorias pape. 2⁹ caſu p̄ncipali cũ habit⁹ eſt indiſtict⁹ ꝓcedit p̄ncipl'r h̄ lr̃a vt deferẽs ꝑ ãnũ cẽſeaꝛ ꝓfeſſus nec ꝓcedit ꝓteſtatio in ꝯtriu3 vt in.c.i.co.ti.li.vi.idẽ dic in 3⁹ caſu cũ habit⁹ ẽ idiſtictiſſim⁹ dũmõ fuerat aſſũpt⁹ a maiore xiiij ãnis.nã ſi a miore ñ obligaꝛ q̃ põt p̄ſumere illũ habitũ portare ſicut alij q̃ nõ ſũt religioſi. ſ3 ducũt vitã cũ religioſis ꝓbaꝛ in.c.i.e.ti.li. vi. ⁊ dic pleni⁹ vt ibi nõ.⁊ in.d.cle.eos.e.ti.vbi v̓o habit⁹ ꝓfeſſoꝝ eſt diſtict⁹ tũc ꝑ ip̄ius delatõez ꝑ triduũ ſciẽter factã cenſeꝛ q̃s ꝓfeſſus.ſ3 obligaꝛ religioni in gñe ſi talẽ habitũ aſſumpſit infra ãnũ ꝓbatõis.vt in.c.ꝯſtitutõem.§.i.e.ti.li.vi.

Statuimus. Jnfra ꝓbatõis annum libere q̃s redit ad ſeculũ niſi profeſſionẽ fecerit tacite vel exp̄ſſe vl' appareat eu3 vitã mutare voluiſſe.h̄.d.ꝑ. 2⁹ dic ꝙ ad h̄ vt dignoſcanꝛ nouitij a ꝓfeſſis d3 habit⁹ ꝓfeſſoꝝ3 bñdici in locis vbi habit⁹ nõ eſt diſtinctus. duo ſunt dicta.2ᵐ ibi nihilomin⁹.2ᵐ ſubdiuidiꝛ. primo ſtatuit.2⁹ excipit.ibi niſi.3⁹ reſpõſionez ſubdit ibi ꝙ cum. ¶ Nõ p̄mo regulam ⁊ quatuoꝛ caſus exceptos.regula enim eſt ꝙ nouiti⁹ põt libere redire ad ſeculũ infra annũ ꝓbatõis.⁊ põdera.v̓.libere ex quo inferꝛ ꝙ de neceſſitate nõ

teneat petere licētiā ab aliq̄. nā ꝯ̄ ſignificato hꝰ verbi libere ē. vt nō regrat alicuiꝰ licētia. vt nō. i. c. lꝫ ep̄s. de p̄bē. li. vi. ⁊ in. c. de multa. eo. ti. ad h̄ tene mēti iſtū tex. q̄ nō ſolet ad h̄ allegari ꝙ̄ nō pōt dici nouitiꝰ fugitiuꝰ ſi receſſit a monaſterio ſine licentia abbatis dūmodo nihil abſtulerit a monaſterio. Caſus excepti ſūt q̄tuoꝛ. primus ſi ꝓfeſſionē fecerit īfra ānū. hūc tñ caſuꝫ diſtingue, put hꝛ̄ i. c. cōſtōnez. §. i. ⁊. c. nō ſolū. e. ti. li. vi. 2ꝰ ē ſi infra annū ſuſcepit hitū ꝓfeſſoꝛuꝫ. vt i. o. c. cōſtōnez. 3ꝰ caſus ē ſi euident apparuit eū abſolute voluiſſe vitā mutare. ⁊ intellige hūc caſū, put plene dixi. ſ. eo. i. c. ꝯſulti. 4ꝰ caſus colligit a ꝯ̄rio ſēſu vt poſt ānnū nō poſſit redire ad ſeculū. iſte caſus ꝓcedit itelligēdo q̄ñ hitus nouitij nō eēt patent diſtinctus ab hitu ꝓfeſſi. nā ſi eēt patent diſtictꝰ pt redire ad ſeculū ēt pꝰ ānū. vt dixi. ſ. c. ꝓx. ¶ Itē nō valē cōſuetudinē vt hitꝰ nouitij nō diſtiguat ab hitu ꝓfeſſoꝝ ex q̄ colligi pōt ꝙ iuſte pōt nouitio dari hitus religionis. ¶ Vltio nō ꝙ vbi nō ē diſtictō hitꝰ debēt hñdici veſtes q̄ dant ꝓfeſſis nō āt ille q̄ dant nouitijs. In gl. i. ibi. j. ānū dic latiꝰ ꝯ̄ iſto hitu an ⁊ q̄ñ obliget. vt. ſ. dixi i. c. ꝓcedēti. ¶ Et i fi. gl. tene hāc opi. vltimā q̄ ē hodie approbata p. c. hñficiū. j. eo. li. vi. ⁊ ſa. glo. ponit diuerſitatē int̄ m̄rimonium carnale ⁊ ſpūale. nā in carnali nō pōt qs fuire p alium merito ſtatuit t̄minꝰ breuioꝛ. vt i. c. ex publico. j. ti. ꝓx. ſꝫ i ſpūali poteſt qs fuire p ſb̄ſtitutos iō dꝫ auferri bñficiuꝫ āni idultū a iure. Sꝫ q̄rit h̄ Hoſti. qd de alijs bonis pōe ꝙ aliq̄ donauit vel legauit añ igreſſū nūqd illa bona recipiet ſi īfra ānū egrediat. Rndet ꝙ ſi fec ꝓſtatōem ꝙ intēdebat ꝓbare regulā recupat illa bona qꝛ dr̄ donaſſe cā moꝛt ⁊ ſic cā nō ſb̄ſecuta recupat bona. ar. in. l. moꝛt cā. ff. ꝯ̄ dona. cā moꝛ. facit. l. nō oīs. ff. ſi cer. pe. Si vō non fecit ꝓſtationem nō ē querenduꝫ de recupatōe qꝛ p̄ſumit ꝙ abſolute voluit vitā mutare ex quo p̄us diſpoſuit ꝯ̄ bonis ⁊ hec nō. ¶ In glo. in v̄. euident. ibi dicat vel faciat nō. gl. ⁊ idem vult h̄ Inno. dicēs ꝙ ſi iſte fuit ꝯfeſſus vel nūc cōfitetur ꝙ aſſumpſit vel aſſumere vellet hitum nouitioꝝ aīo mutādi vitaꝫ ſufficit hoc. idē dic ſi fecit p̄us teſtm̄ vel donatōnes. vt ſ. dixi. vel reſignauit bñficiū ſuū vel qd ſimile.

De religioſis.

Religioſi fugitiui dānatiꝫ ſūt regrendi ⁊ cogendi vt ad monaſteriū reuertant. h. d. diuidit. p̄ ponit cōſtitutōis cā. 2º ꝯſtitutō ſb̄mittit. ibi ſtatuimꝰ. q̄ duo facit. p̄ ꝓuidet circa eiectos ⁊ fugitiuos. 2º circa iobediētes. ibi ſi vō. ¶ Nō p̄ ꝙ religioſi faciūt capl'a gñalia ſeu ꝓuīcialia. qd̄ itellige fm id qd̄ hꝛ̄ i. c. i ſingul'. j. de ſta. rl'a. ⁊ i tali caſu cōſtituunt aliq̄ p̄ſides de qbꝰ loqt iſta lr̄a. ¶ Nō 2º ꝙ huiuſmōi p̄ſidētes hñt ptātē excōicandi. ¶ Nō 3º ꝙ abbas gñalis ſiue prioꝛ generalis hꝫ ptātē excōicandi tam abbates ꝙ̄ inferioꝛes totiꝰ oꝛdinis ⁊ intelligit lr̄a ſꝫ ꝯſuetudinez ſeu ſtatuta quoꝛūdā religioſoꝝ q̄ ab oliꝫ vniuerūt ſe faciēdo vnū caput ſup totā religionem. vt eſt vidē i ciſterciēſibꝰ ⁊ cartuſiēſibꝰ. ſꝫ de iure cōi qd̄libet mōaſteriū hꝫ regimē de p ſe nec abbas ſb̄ijcit alr̄i abbati. ſꝫ ep̄o loci. xviij. q. ij. abbates ⁊. c. monaſteria. Itē nō vnum hodie ꝓuiſum p hāc ꝯſtōez ꝯ̄ vel ſup̄ rl'am religioſoꝝ. nā in certo caſu fugitiui ⁊ eiecti nō debēt recipi āplius i eiſdē monaſterijs. pone exēplū i oꝛdine ſci bñdicti. nā ter fugiēs nō ē ampliꝰ recipiendꝰ ſꝫ iſte tex. ꝓuidet ne hēat occaſionem vagādi ꝙ recipiat i ꝓpo monaſterio nō tñ ꝙ viuat cū alijs. ſꝫ ſtabit in arto loco vt i ergaſtulo ſeu i arta camera. ¶ Vltio nō ꝙ abbas pōt excōicare monachū ⁊ qd̄ plꝰ ē pōt facē denunciare excōicatum ab eccl'ia ꝝ p̄lat ſi ē fugitiuꝰ ⁊ remanet ex̄ monaſteriū. ſꝫ qꝛ h̄ fit mētio de fugitiuis ⁊ eiectis. qs dicat fugitiuus. Sō. dic h̄ fm Io. an. fugitiuuꝫ eē q̄ moꝛat ex̄ mōaſteriuꝫ ⁊ celat ſe ſuo abbati. ꝓ h̄. l. qd ſit fugitiuꝰ. ff. de edi. edic. ⁊ dic vl'r eū ꝙ coꝛpo ꝙ religioſus recedit a mōaſterio. ⁊ nō ē ſb̄ obidiētia p̄lati ē apoſtata. nō. Inn. in. c. fi. de renū. Quid āt ſi itrat aliud monaſteriū. dic vt nō. i. c. ex pte. ⁊ tēp. oꝛ. ⁊. c. iohānes. ſ. e. Eiectus vō dr̄ q̄ a ſuo ſupioꝛe fuit eiectꝰ a monaſterio culpa ſua foꝛte exigēte. ¶ 2º q̄rit qd ſi fugi vel eiectꝰ acq̄d acquirit ex̄ monaſteriū. dic r̄ſpectu fugitiui ꝙ aut nō mutat ſtatū. ⁊ tunc acq̄rit monaſterio. vñ abbas pōt eū vēdicare cū oībꝰ acq̄ſitꝪ ſicut ſuus acq̄rit dño. vt ē caſus i. o. c. abbates. vide Inn. i. c. cū oliꝫ. j. de p̄uil'. fac. l. i. et l. poſſideri. ff. de acq. poſſ. Aut mutat ſtatū et h̄ pōt dupl'r ꝯtīgē aut ꝓmouetur ad eccleſiā ſecularē aut itrat aliud monaſteriū. p̄ cāu ea q̄ acq̄rit ituitu eccleſie cedūt eccl'ie. vt i. c. cū i officijs. de teſta. ⁊ i. c. relatū. e. ti. Aut acq̄rit intuitu pſone ⁊ acq̄rit monaſterio. qꝛ remāſit mōachꝰ ſui monaſterij. ex q̄ non fuit legitie ꝓmotꝰ ad eccleſiā ſecularē. ſecꝰ dic ſi fuiſſet legitime ꝓmotꝰ. nā tunc nullā hꝫ cōiōnē cū monaſterio. xvi. q. i. c. ne ꝓ cuiuſlibet. ſꝫ acq̄rit ipſi eccleſie ſeculari ad quā legitie fuit ꝓmotus. xviij. q. i. c. i. Aut dubitat vtꝝ acq̄ſiuit intuitu pſone aut eccl'ie. ⁊ tunc recurrēdū ē ad cōiecturas vtꝝ habuerit a ꝓpinquo aut ab ex̄neo. vt i. c. requiſiſti. ꝯ̄ teſta. ſi vero intrauit aliud monaſteriū ⁊ tunc aut minꝰ legitime. ⁊ reuocatur cuꝫ oībus acq̄ſitis. vt in. c. iohannes. ſ. eo. aut tranſiuit legitime ⁊ ea q̄ acquirit ante ingreſſū ſecundi monaſterij cedunt p̄ monaſterio qꝛ añ igreſſū ſecūdi remāſit mōachus p̄mi monaſterij. ar. xxi. q. ij. ſi quis iā. qd̄ procedit ſm docto. etiam ſi habuiſſet licentiam intrandi aliud monaſterium. quod nota. ſed poſt ingreſſum ſecundi acquiritur ſecundo monaſterio. ar. in dicto. c. ſi quis iam. et dcō. c. i. Circa eiectos vero dic vt nō. in. c. i. j. de lāgui. ⁊ i. o. c. abbates. xviij. q. ij. vide quod dixi in. c. ſicut nobis. ſupra eo. ¶ Sed quero circa p̄dcā

qꝛ tex.loqͥ de pſidētibꝰ pṙibus abbatibꝰ ⁊ ſupe
riorib.qd de inferiorībꝰ vel de his q nō hñt pa
tres abbates vt cōit repit ī ordīe ſancti bñdicti.
So.iſte tex.nō apit intellc̄m nec doc.ſʒ pōt dici
ꝙ ſi iſti ꝯgregāt capitulū ſm ordis tūc pſidētes
h̄ hēbūt facere.qꝛ h̄ lr̄a nō ſolū dat ptātē abbati
bꝰ gn̄alibꝰ ſʒ etiā pſidētibꝰ caplo.ſʒ vbi nō face
rēt caplm nūqd qlibʒ abbas ſui monaſterij poſ
ſit facere ꝓdcā h̄.dic ꝙ pōt ⁊ dʒ reuocare fugiti
uos.vt in.d.c.abbates.⁊ credo eū peccare niſi
reuocet q̄zuis regl'a h̄ nō patiat̄.qꝛ mēs hꝰ ꝯſti
tutōis vēdicat ſibi locū in q̄libʒ monaſterio.ſed
ideo h̄ papa facit mētōēʒ de gn̄ali abbate.qꝛ ab
bas ſpēalis ñ curabat qñqʒ reuocare mōachos
fugitiuos ⁊ eiectos ¶ Itē abbas ſpēalis nō pōt
ꝯpellere monachos alterius monaſterij ad reci
piēdū iſtos q nō pñt collocari ſine ſcādalo ꝓprij
monaſterij.ſʒ h̄ facit abbas gn̄alis auctē dñi pa
pe ⁊ ſic tanq̄ʒ delegatꝰ ipius.vt pʒ in tex.ibi au
ctoritate nr̄a.ꝓ ſignificato iſtoꝝ vboꝝ vide tex.
cū gl'.i.c.i.de cle.egro.li.vi.⁊ in.c.cū aliqbꝰ.de
reſcrip.eo.li.⁊ pōdera qꝛ h̄ vba fuerūt adiecta
ſolū in eo caſu q̄ nō poterāt iſti recipi ſm ꝓuiſio
nē regl'e.vn̄ fuit opꝰ ꝙ auctoritas pape inſcede
ret.reliq̄ vero puto ꝙ iure ipoꝝ pñt ſupiores h̄
facere ꝑ iura ſupius alle.⁊ ſic tēpera dc̄a doc.h̄.
In glo.fi.in fi.vel diſtingue latiꝰ ſm Hoſtiē.ꝙ
aut iſte obtulit bona mōaſterio ſufficiētia ⁊ tūc
ex illis bonis ſuſtētabit̄ ar.in.c.de lapſis.alle.in
glo.aut nulla obtulit.aut nō ſufficiētia.⁊ tunc ſi
vtrūqʒ monaſteriū eſt ſufficiēs tenet̄ pmū ꝓpt̄
memoriā pſtine fratn̄itat̄.ar.in.l.fuos.C.de q̄
ſtio.aut 2ᵐ tm̄ eſt ſufficiēs ⁊ illud tenet̄ ar.in.c.
paſce.lxxxvi.di.aut neutꝝ.eſt ſufficiēs.⁊ tenet̄
ꝓuidere ep̄s q hʒ ꝓuidere oibꝰ indigētibꝰ non
valētibꝰ ſibi q̄rere victū.lxxxij.di.in.§.i.⁊.c.ij.

¶ De conuerſione coniugatorum. Rubrica.

¶ Supꝰ viſuʒ eſt de regl'aribꝰ in gn̄e.ſʒ qꝛ cōiu
gati qñqʒ intrāt mōaſteriū ⁊ dubitari poſſet de
eoꝝ igreſſu.Jō ad clariorē doctrinā auctor po
ſuit ſpēalē rubꝛicā.de mā hr̄.xxxiij.q.v.⁊.xxvij
q.ij.c.ſūt q.cū.ix.c.ſe.⁊ ꝯuenit.j.de rap.c.pe.

PReterea Si vir de vxoris licētia ꝓfitet̄ vxor ipa ſu
ſpecta nec ꝯtinētiā vouet nec
religionē ingredit̄ ep̄s vxori
viruʒ reſtituet.h̄.d.iux̄ lr̄am
nā hʒ varios intellectꝰ.vt.j.videbimꝰ.Cōis di
uiſio.2ᵃ ibi dicimꝰ. ¶ Nō p ꝙ ꝓfeſſio ſit ſacer
dotibꝰ ⁊ mōachis pñtibꝰ.dic tn̄ meliꝰ ꝙ h̄ recita
tur factū vel ſolēnitas facti.ſʒ de iure ad ſbaʒ ꝓ
feſſiōis h̄ nō eſt neceſſariū.ſʒ ſat̄ eſt ꝙ recipiat̄ ꝓ
feſſio ab hñte ptātē incorporādi religiōi.vt in.c.
ad apl'icā.ē.ti.ꝑx.⁊ nō.in.c.porrectū.eo.ti.
Nō 2ᵒ ibi ignorāte ep̄o.ar.ꝙ ꝯiunx nō dʒ intre
religionē ignorāte ep̄o.rō qꝛ cū ex h̄ ꝯtigat mr̄i
monij q̄ ad thoꝝ ſepatio nō dʒ h̄ fieri cū ſit ſac̄
mētū in eccl'ia dei ſine licētia epi q in h̄ eſt vicari
us xp̄i xxxiij.q.v.c.mulier.ſi tn̄ h̄ fiat ſine licen
tia epi q in h̄ eſt vicariꝰ dei tʒ ingreſſus vt clare
ꝓbat̄ in fi.lr̄e ⁊ tenēt doc.ſeqͥt etiā Frede.ꝯſil.
xxxvi.⁊ vide glo.nō.xxvij.q.ij.c.ſi vir ⁊ vxor.
Nō ꝙ ſola mulieris licētia nō ſufficit vt maritꝰ
intret religionē.ſʒ oʒ vt ipa voueat ꝯtinētiā vel
etiā intret religionē ⁊ dic vt.j.latiꝰ dicā ¶ In gl'
fi.ibi ſʒ tene pmum vult ḡ glo.ꝙ ſola vxoris li
cētia nō ſufficiat vt teneat ꝓfeſſio mariti.ego pu
tarē ꝙ vbi vxor fuiſſet certificata ſeu fuiſſʒ iuris
ꝯſcia qꝛ tūc dādo licētiā tacite vr̄ vouere ꝯtinē
tiā.⁊ ſic nō reuocaret̄ ingreſſus mariti.rō qꝛ q
vult vnū vr̄ velle oē id ꝑ qd̄ ꝑuenit̄ ad illud.c
ꝓudētiā.de offi.dele.⁊.l.ad rē mobilē.⁊.l.ad le
gatū.ff.de pcu.facit.c.vidua.ē.ti.ꝑx.ſʒ ingreſ
ſus mariti nō pōt irreuocabilit̄ fieri niſi vxor vo
ueat ꝯtinētiā.c.cū ſis.j.eo.ḡ dādo licētiā mari
to ingrediēdi vr̄ vouere ꝯtinētiā ⁊ ad h̄ alle.gl'.
in.c.ſeriatim.xxxij.di.⁊.c.q vxorē.xxxiij.q.v.
⁊ multū bn̄ facit tex.ille facit etiā in ar.c.veniēs
j.eo.ꝓcedit ḡ iſte tex.vbi vxor erat iſtiꝰ iuris in
ſcia.⁊ pōt argui ꝑ iſtū tex.ꝙ in h̄ caſu excuſat
mulierē ignorantia iuris ⁊ vt plene habeat̄ mā
iſtiꝰ.c.q̄ ſat̄ eſt intricata diſtingue capiēdo vba
Jo.an.⁊ Cal.in.c.ex pte.j.eo.gn̄alit̄ querit̄ an
⁊ qñ ꝯiuges vel eoꝝ alter pñt intrare religionē
vel ꝓmoueri ad ordines vel aliter vouere ⁊ dic
aut eni mr̄imoniū nō eſt ꝯſūmatū aut ſic.p̄ caſu
aut alter ꝯiugū vult intrare religionē ꝓfitendo
⁊ pōt etiā inuita vxore vt ꝓbat̄ in.c.veꝝ.⁊.c.ex
publico.j.eo.aut vult vouere cōtinētiā ſeu intra
re monaſterium ⁊ non ꝓfiteri ⁊ non pōt intra
re inuita coniuge.vt.d.c.ex publico.⁊ in.c.vna
ſola.xxxiij.q.v.aut vult ad ſacros ordines pro
moueri ⁊ cōit tenet̄ ꝙ nō pōt inuita cōiuge.vn̄
in h̄ caſu magis defert̄ religioni q̄ʒ ordini qꝛ ꝑ
ingreſſuʒ religionis ſoluit̄ mr̄imoniū nō ꝯſūma
tū.nō aūt ſic ꝑ ſuſceptōēʒ ſacri ordis qꝛ nō eſt a
iure approbatū.nō glo.j.de voto.c.i.li.vi.vide
qd̄ habet in extrauagā.Jo.xxij.que incipit antiq̄.
Si vero mr̄imoniū eſt cōſūmatum ⁊ tūc aut vo
lunt vouere cōtinentiam ſtatu nō mutato ⁊ pñt
⁊ talia mr̄imonia dicunt̄ ſanctiora.qꝛ meliꝰ pñt
vacare orōnibꝰ ⁊ cōtemplationibus diuinis ceſ
ſando a carnali coniunctōne.vt in.c.quod deo
pari.xxxiij.q.v.facit quod nō.in.c.cariſſimus.
j.eo.Aut alter tm̄ vult vouere ⁊ pōt in ſui ꝑiu
diciū nō aūt in ꝑiudiciū ꝯiugis.vn̄ nō pōt exige
re debitū.ſʒ tenet̄ reddere facit.c.qdā.j.eo.⁊ ſi
alter conſenſit alteri nō obligat̄ ꝯſentiēs ſm In
no.h̄ quo minus poſſit exigere niſi etiā ipſe vo
ueret.nā ſi ambo vouerint nō tenētur amplius
alter alteri reddere debitū.vt i.d.c.qd̄ deo pari
nō.in.c.cariſſimus.j.eo.Aut volūt mutare ſta
tum ⁊ h̄ poteſt contingere multipliciter.aut ma
ritus vult eſſe ep̄us ⁊ tunc requiritur ꝙ vxor in
tret monaſterium etiam ſi non ſit ſuſpecta de

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

continentia. vt in. c. ſane. j. e. ⁊ eſt caſus ſpālis
Aut vult ad ordines ꝓmoueri ⁊ ſi vxor ē ſuſpe
cta debet itrare religionē. alš aūt ſi ñ ē ſuſpecta
ſufficit ꝙ voueat ꝯtinētiā remanendo in ſeculo
vt. i. c. coniugat⁹. j. e. Aut vult itrre monaſteri
um ⁊ ſi alr̄ ꝯmiſit adulteriū p̄t ēt eo inito q̄ cō
mittēdo adulteriū ꝑdit ius qd̄ hēbat i altero quo
ad mutuā ſuitutē. c. agathoſa. xxvij. q. ij. ⁊ h̄ in
adulterio carnali. qd aūt i adulterio ſpūali. vt ſi
alr̄ icidat i hereſiz. dic vt nō. in. c. fi. j. eo. ⁊ in. c.
ij. de diuor. Aut alr̄ nō cōmiſit adulteriū ⁊ tūc
aut intrat alt̄o ignorāte aut ſciēte ⁊ ꝯdicēte aut
eo diſſimulāte aut eo ꝯſētiēte ꝑ metū aut ꝑ do
lū. Itē aut ꝯſētit ſimplr̄ aut votū ꝯtinētie emit
tēdo. p̄ cāu q̄ñ itrat altero ignorante dic ꝙ pōt
reuocari ad petitōem iſti⁹ ignorant̄. vt i. c. plz. j.
e. Si vō eo ſciēte ⁊ ꝯdicēte idē ē dicēdū. vt i. c.
qdā. j. e. idē ſi alr̄ ſcinit ⁊ diſſilauit. vt nō. i. c. cō
ſuluit. j. e. ſi tñ in vita ñ reuocauit nō p̄t p⁹ mor
tē remanētis i ſeclo ꝓfeſſus exire mōaſteriū. vt i
d. c. ꝯſuluit. ſz Cal. ⁊ idē dic̄ Cal. i caſib⁹ p̄cedē
tib⁹ ⁊ ſequētib⁹ i qb⁹ pōt fieri reuocatio. ſi. n. ñ
reuocat̄ i vita ꝯiugis nō p̄t igreſſus p⁹ illi⁹ mor
tē exire mōaſteriū q̄ſi ceſſat cā q̄ inualidabat illi⁹
igreſſū. ⁊ h̄ tene. lz Inno. i. c. qdā. j. e. mltū va
riauit. aut alr̄ ꝯſētit iuit⁹. ⁊ fit reuocatō ad ipius
petitōez. vt i. c. attēdēs. j. eo. xxxiij. q. v. i. c. noti
ficaſti. idē ſi cōſenſit ꝑ dolū. vt i. c. veniēs. j. eo.
Si vō cōſēſit ſpōte i altius igreſſū ñ tñ emittē⁹
votū cōtinētie tē ſūt opi. nā qdam vt Abb. h̄ et
Inn. i. d. c. qdā. volūt ꝙ ſi remanēs i ſeclo ē iu
uenis dz ad petitōnez ipius igreſſus reuocari.
Cal. tz ꝙ ſolū ex iudicis officō. qd̄ mihi pl⁹ plz.
nā p̄ſtādo cōſēſū renūciauit iuri qd̄ hēbat i alt̄o
nō ḡ hēbit ap̄li⁹ actōez. ꝑ h̄ vide bo. gl. i. c. vxo
rat⁹. ⁊ i. c. ſe. j. e. ſz iudex ex officio ſuo ne com
mittat̄ adulteriū ꝑ remanētē i h̄ ſeclo educz illū d̄
mōaſterio. ⁊ credo ꝙ h̄ cāu ille ſit ver⁹ religioſ⁹
exq̄ vxor cōſēſit. vñ p⁹ mortē vxoris dz cōpelli
ad redeūdū ad mōaſteriū. ar. i. c. ex pte. j. e. ⁊ qd̄
ibi nō. ꝑ Cal. ēt credere ꝙ ſi dās licētiā ſit ꝯſci⁹
iur̄ſ ꝙ tūc nō fit illa reductio. q̄ vt. ſ. dixi dādo
licētiā tacite vr̄ vouere. vt nō. i iurib⁹ pall̄. Aut
cōſēſit igreſſui alti⁹ vouendo cōtinētiā. ⁊ ſi ē ſe
nex pōt licite fieri. vñ remanebit in ſeclo ⁊ alr̄ ꝑ
ſeuerabit i r̄ligiōe. vt i. c. cū ſis. ⁊. i. c. vxorat⁹. ⁊
i. c. ad ap̄licā. j. e. Aut remanēs i ſeculo ē iuue
nis ⁊ ſuſpect⁹ d̄ icōtinētia. ⁊ ñ dz ſupior pati aliū
igredi niſi alr̄ igrediat̄. vt i iurib⁹ ꝓx. all̄. ſz ſi de
fcō igrediat̄. tz igreſſio ſm oēs q̄ ꝓfeſſio cōiu
gis nō ē de ſb̄a ꝓfeſſiōis altius. vt nō. i. c. ſigni
ficauit. ſ. e. tz Fedc. ꝯſil̄. xxxvi. ſz remanēs i ſe
culo exq̄ ē ſuſpect⁹ ⁊ vouit cōpellit̄ igredi mo
naſteriū. vt i. c. ſignificauit. pall̄. ſz i h̄ ſt̄ opi. nū
qd teneat̄ ꝓfiteri. nā Inn. ibi ⁊ h̄ tz ꝙ nō cogit̄
ꝓfiteri. ſed dz recludi i monaſterio. vt arceat̄ a
vagatōnibus q̄ vlr̄ ꝓpū cōſi ſū nō cōpellit̄ qo ꝓ
fiteri. xxxij. q. i. c. itegritas. Hoſti. tenuit ꝯm̄ i. d.
c. ſignificauit. mouet̄ q̄ nō ē licita cōio i mōaſte

rio ꝓfeſſor cū nō ꝓfeſſis. ar. i. c. vt clerici. ſ. ti.
ꝓxi. ¶ Itē q̄ vouēdō tacite obligat̄ religioni
exq̄ nō poſſat ſtare i ſeculo ſine ſuſpitione icōti
nētie. ar. i. d. c. ſignificauit. Io. cal. dicit ſatis eq̄
diſtigui poſſe. q̄ aut alr̄ vouit intrare religionē
⁊ cōpellit̄ ꝓfiteri. vt i. d. c. agathoſa. Aut ſimpli
citer vouit cōtinētiā dādo licētiā marito de itrā
do monaſteriū ⁊ ſi erat iuris cōſcia cōpellit̄ ꝓ
fiteri. xxxiij. q. v. c. q vxorē. Aut fuit iuris iſcia
⁊ ſit talis quē excuſat iur̄ſ ignorantia puta miles
minor mulier vel agricultor ⁊ tūc non cōpellit̄
ꝓfiteri. ſz eē in monaſterio. ar. l. cū de indebito
ff. de ꝓba. aut nō erat talis ⁊ compellitur ꝓfite
ri. ar. i. d. c. q vxorē. id qd̄ dixi i mulier̄ qdā nō
admittūt. q̄ mulier nō excuſat̄ ab ignorātia iu
ris vlr̄ maſculos niſi i caſib⁹ a iure expſſis tex.
ē ſat̄ nō. i. l. fi. C. de iur. ⁊ fac. igno. mihi tñ plus
placet opi. Cal. ar. h⁹. c. ⁊ eoꝝ q̄. ſ. dixi. nā vidō
ꝙ mulier dādo ſolūmodo licētiā nō cōpellitur
cōtinere vt h̄. ſec⁹ i maſculo. vt i. d. c. q vxorem
nā ille tex. nō dic̄ ꝙ marit⁹ ibi vouiſſz cōtinētiā
ſed ꝙ ſolū ꝑmiſit vxorē itrare monaſterium. ⁊
ꝑ h̄ ipe ēt cōpellit̄ itrre exq̄ ipe ē iuuenis ⁊ ſu
ſpect⁹ de icōtinētia ⁊ ꝑ hoc hēs plene māz h⁹ ti.

VErum Ante matrimoniū
conſūmatū potēſt
alter cōiugū etiā altero inuito religio
nem igredi. ſed remanēs in ſeclo pōt ad ꝯᵃ vo
ta tranſire. p̄ ponit dcm̄. ꝯ. ipius rōem. ibi quia
¶ Nō p̄ caſū nōbilē in q̄ ſepat̄ mr̄imoniū ꝯctū
ꝑ vba de p̄nti. ſ. ꝑ religionis ingreſſū ⁊ h⁹ ſi car
nalis copula nō ē cōſūmata. an idē ſit ſi alr̄ vult
ꝓmoueri ad ordines ſacros olim dubitabat̄ vt
diſputat gl. i. c. i. j. de voto. li. vi. ſed hodie habe
mus extra. Io. xxij. q̄ icipit antiq̄. q̄ declarat h⁹
ſpāle i religiōis igreſſu. ſec⁹ i ſuſceptōe ſacri or
dinis q̄ hoc nō repit̄ iure cautū nec ꝑ aliquez
ſanctoꝝ fuiſſe attentatū. ⁊ ſi de fcō alter ordina
ret̄ ꝯuis reciperet characterē ordinis tñ com
pellitur inſtāte cōiuge mr̄imoniū cōſūmare vt
ibi hēt̄. ⁊ ſic ē caſus in q̄ ſacerdos pōt hr̄e vxo
rē. hñs. n. ꝙ matrimoniū nō impedit ſuſceptōez
characteris ⁊ facit quod dicam poſt Inno. in
c. placet. j. eo. ¶ Nō ꝯ. ꝙ copula carnalis con
firmat matrimonium ⁊ illud reddit fortius. nā
vt hic pz conſūmatum non rumpitur per igreſ
ſum religionis. ſecus ſi nō ē cōſūmatū ⁊ vide ꝓ
diuerſitate gl. nō. i. c. q̄ ꝓpt̄. xxvij. q. ij. ⁊ qd̄ la
tius dicā. j. eo. c. ex publico. vbi lati⁹ tractabit̄ mā
h⁹. c. ¶ Itē nō ꝙ ſſctoꝝ exēplis licite indicat̄
poſſum⁹. d̄ his ⁊ alioꝝ exēplis vide bo. tex. i. c.
d̄ qbuſdā. xx. di. ¶ Vltīo nō. ꝙ añ cōſūmatōz
mr̄imonij marit⁹ ⁊ vxor nō dicuntur vna caro
Sed oppo. coñ tex. de. c. ſufficiat. xxvij. q. ij. ⁊
de. c. fi. j. de ſpon. duo. vbi patet ſolū ꝯſenſum
ſufficere ad contractum matrimonij. vnde co
pula nō eſt de eēntia matrimonij. pro hoc. c. de
uoto. li. vi. ⁊ quod ibi nō. Go. fatent̄ doc. ꝙ co
pula nō ē de eēn̄ mr̄ionij. vt latius dicā in. c. ex

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

publico.j.e.tñ ꝯiūctio carnalis addit aliq̄ ad ip
ſum mr̄imoniū.ꝓ opat̃ reſpectu bigami.qꝛ non
efficit̃ bigam⁹ niſi ꝯſūmauerit mr̄ioniū dc q̄ dic
vt in.c.debitū.ē.de biga. Itē addit q̄ ad ſigni
ficatū.nā aliud ſignificat mr̄ioniū ꝯſūmatū ꝛ ali
ud nō ꝯſūmatū.vt in.c.debitū.ꝑalle.ꝛ vide bo.
glo.in.d.c.q̄ꝓpt̃. Sc̄o opat̃ effectū de q̄ h̄ ꝙ
p⁹ ꝯſūmatōez nō pn̄t diſſolui ꝑ ingreſſuꝫ religio
nis cū ſint effecti vna caro.ꝛ eſt rō qꝛ h̄ mr̄imo
niū ꝯſūmatū ſignificat vnitatē q̄ eſt int̃ xp̄ꝫ ꝛ ec
cleſiā ꝑ aſſumptōez carnis.vn̄ ſicut de⁹ nō dimi
ſit qd̄ ſel' aſſumpſit ita ꝛ iſtud ſacr̄mētū illō ſigni
ficās dꝫ eſſe inſolubile al's nō eēt veꝝ ſacr̄mētuꝫ.
4⁰ opat̃ q̄ ad ſuſceptōez ſobolis ad h̄.l.libe
roꝝ.in fi.ff.de.v̄.ſig.ꝛ in.c.nuptiaꝝ.xxvij.q.i.
5⁰ mult̃ alijs mōis firmat̃ ꝑ copulā.vt nō.in
c.tua.de ſpō.duo. Et ex p̄dict̄ h̄ēs nōie ꝙ ap
pellatōe mr̄imonij q̄nq̄ꝫ intelligem⁹ de cōſūma
to q̄nq̄ꝫ de nō ꝯſūmato ſm̄ ſbiectā mām ꝛ valet
multū ad ſtatuta facientia mētōez de mr̄imonio.
dicā aliqd in.d.c.ex publico. In glo.ſi.in ſi.i
hac mā repiunt̃ tres opi.q̄ꝝ due ponunt̃ i gl'.3ª
ex glo.ꝙ ꝑ ingreſſuꝫ dūtaxat nō ſoluit̃ mr̄ioniū
ſꝫ demū cū remanēs in ſeculo ꝯxit cum alio.
Ultimā opi.glo.vt diſſoluat̃ ipo facto ꝑ ingreſ
ſuꝫ cōit̃ tenēt doc.ꝛ mihi ſat̄ plꝫ ꝑ rōeꝫ h⁹ tex.in
fi. Itē qꝛ mr̄imoniū nō ꝯſūmatū deſignat vni
tatē q̄ ꝯſiſtit in ſpū int̃ deū ꝛ fidelē aiaꝫ. vn̄ ſicut
diſſoluit̃ ꝑ peccatū homis h̄ vnio ita mr̄imoniū
facilius diſſoluit̃ q̄ꝫ qn̄ eſt ꝯſūmatuꝫ.vn̄ exq̄ alt̃
intrat religionē neq̄ꝫ intēdit ꝯſūmare ſat̄ vr̄ hoc
vinculū diſſolutū.ꝛ ad māꝫ vide glo.in.c.deſpō
ſatā.xxvij.q.vij.ꝛ in.c.paſtoralis.vij.q.i.ꝛ in.c
ij.xxxij.q.vij. Ex glo.q̄rit̃ qd ſi ſpōſus ꝯgno
uit ſpōſaꝫ violent̃ nūqd poſſit ſpōſa intr̄e religi
onē inuito ſpōſo.dubiū facit qꝛ effecti ſunt vna
caro lꝫ violēter.ceſſat ḡ rō h⁹ lr̄e. In h̄ ſunt va
rie opi.q̄s vide plene ꝑ Jo.an.in mercur.li.vi.
in regl'a ea q̄ ꝯ.de re.iu.ꝛ ibi vr̄ opi. Bar.brix.
q̄ tenuit talē ſpōſam vi cognitā ingredi poſſe re
ligionē inuito ſpōſo ne delinquens ſit melioris
ꝯditōis q̄ꝫ ſapiēs ar.c.eū.de ꝑbē.li.vi. Item
qꝛ nō videt̃ cōicaſſe corp⁹ ſuū exq̄ inuita fuit co
gnita facit.xxxij.q.v.§.i.cū ſe.c.

Quidaꝫ. Qui inuita vxore ꝓfeſſionē fecit ꝛ ei
poſtea reſtituit̃ nō ꝯpellit̃ mortua vxo
re monaſteriū repetere mr̄imoniū tñ ꝯhere nō
dꝫ. Cōis diuiſio.ꝛª ibi qōi. Nō ꝓ ex tex.ꝙ int̃
maritū ꝛ vxorē ꝯhit̃ reciproca.i.repetita obliga
tio nā marit⁹ obligat̃ vxori ꝛ vxor marito. ita ꝙ
neuter hꝫ plenā ſui corporis ꝑtātē cōcor.c.non
dꝫ.de ꝯſan.ꝛ affi. Ex h̄ infero ꝙ vxor pōt vendi
care maritum adiecta cā de iure diuino cū hēat
eū in ſua ꝑtāte q̄ ad qd.ſicut dicim⁹ in pr̄e q̄ pōt
vēdicare filiū.l.i.§.ꝑ hāc.ff.de rei vē. qd̄ latius
dico in.c.illud.de ꝑſump. Itē ex h̄ ꝛ ex tex. in
fert̃ vxorē nō eē ſimpl'r in ꝑtāte mariti ad h̄.l.ſi
vxorē. C.de cōdi.inſer.ꝛ ibi bo.glo.in plus tñ
obligat̃ vxor marito q̄ꝫ ecōtra.nā reſpectu ſuiti
orū ōr q̄ſi famula mariti vt dicit tex.xxxiij.q.v.
hec imago.ꝛ.c.mulierē. Nō dēm ſat̄ mirabi
le in mā voti qd̄ colligi pōt ex iſto tex.ꝙ vbi vo
tū impedit̃ aliq̄ facto intriſeco n̄ obligat vouēs
ad implēdū etiā impedimēto ceſſante.ꝛ fac̄ iſte
tex.ad qōeꝫ nūqd filiusfa. teneat̃ exeq̄ votum
poſtq̄ꝫ fuit liberat⁹ a pr̄ia ꝑtāte ſi eſt tl'e qd̄ n̄ po
tuit ſine ꝯſenſu pr̄is emitti ꝛ fac̄ iſte tex.ꝙ nō.ꝯ
riū ꝯ Inno.in.c.ſcripture.de voto.ꝛ ibi dicet̃.
Itē nō ꝙ etiā in mā voti ꝓcedit illa iuris rl'a ſi
nō valet qd̄ ago vt ago valeat vt valere poſſit ꝯ
q̄ i.c.i.de dſpō.ipu.li.vi.nā vt h̄ vides marit⁹ n̄
obligauit ſe ſimpl'r ad ꝯtinētiā in ſeculo ſuādā
ſꝫ ad religiōis ingreſſuꝫ q̄ tñ nō valuit ꝛ nihilo
min⁹ remāſit obligat⁹ reſpēu ꝯtinētie ſuande qꝛ
ꝯtinētia includit̃ ſb ingreſſu religionis. vt in.c.
cū ad monaſteriū.j.de ſta.regu. Ultio nō al
teꝝ ꝯiugū etiā altero inuito poſſe emittere votū
ꝯtinētie.h̄ tñ ſibi p̄iudicat ꝛ nō ꝯiugi. In glo
i.in fi. Inno.dic̄ ꝙ in illis.c.vxor habuit ratū fa
ctū mariti poſt ingreſſuꝫ.dic lati⁹ ꝙ.c.ex pte.lo
qt̃ qn̄ vxor dedit licētiā marito intrādi religiōꝫ
q̄ caſus tenuit ingreſſus vt dixi in.c.i.ē.c. vide
glo.j.e.c.vxorat⁹.iō poſt mortē cōiugis tenetur
redire ad monaſteriū in.c.cōſuluit.vxor non ꝯ
dixit.ſꝫ diſſimulauit nec maritū reuocauit.meri
to p⁹ mortē vxoris nō pōt marit⁹ redire ad ſecu
lū.ſꝫ in caſu nr̄o vxor ꝯdixit ꝛ maritū r̄uocauit
ꝛ ſic ſoluta fuit obligatio ſi q̄ erat ex pte ſua cuꝫ
monaſterio.ꝑ h̄ infert̃ glo.ſequētē nō hn̄ dicere
in eo ꝙ dicit iſtū peccare ſi non ꝑfecit votū poſt
mortē vxoris.nā votū fuit nullū reſpectu ingreſ
ſus monaſterij cū tūc nō h̄ret cōſenſuꝫ habilem
ad ſe obligādū reqrit̃ ḡ cōſenſus de nouo facit
qd̄ nō.in ſili in.c.ꝓpoſuit.de cōiu.ſuo. In gl'
fi.ibi tꝫ mr̄imoniū.ꝛ h̄ opi.mihi pl⁹ plꝫ q̄ꝫ q̄ꝫ do.
An.dicit tuti⁹ eē tenere ꝙ mr̄imoniū nō teneat
qꝛ lꝫ h̄ voti dicat̃ ſimplex.tñ exq̄ fuit detmiatū
ad certā religionē approbatā vr̄ ſolēnizatū ꝛ ſic
vr̄ poſſe limitari ſm̄ eū.c.vnicū.de voto.li.vi.vt
intelligat̃ de voto oio ſimplici nō detminato ad
aliquā religionē certā.ſꝫ vt dixi h̄ mihi nō placꝫ
qꝛ.c.vnicū reqrit vt votū ſolēnizet̃ ꝑ ꝓfeſſionē ta
citā vel exp̄ſſaꝫ ꝛ ſic reqrit ꝙ iſte vouēs ſit effe
ct⁹ religioſus.nā paria ſunt nō ꝓfiteri vl' inuali
de ꝓfiteri ar.in.c.ij.de trāſla.p̄la.ſꝫ in caſu nr̄o
votū iſti⁹ mariti reſpectu ꝓfeſſiōis fuit nullū nec
fuit effect⁹ religioſus al's papa mandaſſet poſt
mortē vxoris eū debē ꝯpelli ad repetēdū mona
ſteriū,put facit.j.eo.c.ex pte.

Quam ſis. Uxorat⁹ religio
nē intrare n̄ pōt
niſi et vxor ingrediat̃ vl' niſi ſuſpecta
nō ſit ꝛ cōtinētiam ꝑmittat. Cōis diuiſio. ꝛª ibi
idē eſt vbi ex gn̄ie ꝑmiſſo infert ſpēm ꝛ eſt vnuꝫ
c.de p̄ncipalioꝛib⁹ ti. Nō ex pn̄.lr̄e ꝙ in iuriſ
perito nō eſt ꝓbabilis ignorantia facit.l.ij.ff.de
ori.iur. Sc̄o nō regl'aꝫ ꝛ vnum caſum exceptū

a regula.ꝛ regl'a ē ꝙ alter ꝯiugiū nō p̄t mutare
religionē altero remanēte i ſecl'o. Faſꝰ exceptꝰ
ē ſi remanēs i ſecl'o ē ſenex ꝛ nō ſuſpectꝰ ꝛ ꝯtinē
tiā ꝓmittat ꝑpetuā.ꝛ q̄tidie allegat̄ ad p̄dcā iſte
tex.qd aūt ſi de ſcō maritꝰ intt religionē vxore
ſuſpecta r̄manēte ꝛ ꝯtinētiā ꝓmittēte. dic ꝙ ꝑ h̄
ñ viciat̄ igreſſꝰ mariti.ſ; vxor q̄ vouit cōtinētiā
ſuare ꝯpellit̄ intre monaſteriū. vt i.c. ſignifica-
uit.ij.e.ꝛ dic vt plene dixi i.c.i.ſ̄.e. ¶ Altio nō
ibi ꝓmittas ꝙ eps loci pōt ꝯiugi ꝓhibē igreſſu;
religionis nō ſuato eo qd̄ h̄ cauet̄. Op.ꝯ tex.
de.c.agatoſa.xxvij.q.ij.vbi maritꝰ intuit religi
onē vxore remanēte i ſecl'o l; eēt iuuenis ꝛ ſu-
ſpecta nec ēt ꝓmiſerat ꝯtinētiā. So.dic̄ Inno.
ꝙ regula iſtiꝰ.c.fallit i cāu illiꝰ.c.i.qñ vxor cō-
miſit adulteriū.nā tūc cū maritꝰ ſit ſolutꝰ a ſui
tute vxoris p̄t libē igredi religiōe;.nec p̄t vxor
ꝯbē m̄rimoniū niſi pꝰ mortē nālē mariti.ꝓ hoc
xxxij.q.viij.i.c.licite.iuncto.c.iſto.nā vt p; i.d.
.c.licite.ꝑ adulteriū ꝯiugis nō ſoluit̄ m̄rioniū q̄
ad vinculū nec ſoluit̄ ꝑ igreſſū religiōis exquo
m̄rioᵐ fuit ꝯſūmatū vt h̄.ꝛ ex h̄ Hoſ. nō.caſū i
q̄ mors ciuil' ñ eqpat̄ morti nāli. nā ꝑ mortē nā
lē diſſoluit̄ m̄rioniu;. vt i.d.c.licite.ꝛ.c.pe.ꝛ fi.
ij.de ſecū.nup.ꝛ ꝑ igreſſū religionis nō ſoluitur
q̄uis igrediēs dicat̄ mori ciuilit̄.xvi.q.i.placu
it. Circa hūc articl'; Jo.an.pōit hic q̄tuor opi.
Priꝰ ꝙ mors ciuilis nūq̄ eqpat̄ nāli niſi i caſi-
bus exp̄ſſis.hāc opi.origialit̄ poſuit glo.i.d.c.
placuit.ꝛ recitat ꝛ ſeqt̄ gl.i.d.c.ſuſceptū.d̄ Rep.
li.vi.t; Jo.mo.i.c.fi.ꝛ.c.ſi eps.d̄ ſup.neg. pla.
li.vi.vbi dr̄ ꝙ mors dr̄ de duobꝰ.ſ.de nāli ꝛ ci-
uili. ſ; de p̄ ꝑ pꝰ iō i dubio d; itelligi d̄ nāli. ꝛ ꝓ
h̄ facit qꝛ v̄ba debēt intelli i potiori ſignificato i-
ſti.d̄ iu.nāli.§.q̄tiēs.nā appellatōe vrbis itell'r
de Roma ꝛ appellatōne apl'i de Paulo.ita vi
det̄ ꝙ appell'ōe mort̄ itell'at̄ de nāli ꝛ i hāc opi.
vr̄ iclinar̄ Hoſti.Goſ.ꝛ Jo.an.2ᵃ opi.fuit Dy.
i.l.ex ea pte.§.in iſulam.ff.de v̄.ob. vbi dr̄ ꝙ ſi
mors ciuilis h; ex toto eūdē effcm̄ quē mort̄ nā
lis tūc appellatōe mort̄ itelligimꝰ ēt de ciuili ſe-
cuſ ſi nō oio h; eūdē effcm̄.ꝓ p̄ vr̄ tex.q q̄tidie
allegat̄ i.l.deo nobis.C.de epiſ.ꝛ cle.vbi pactū
de lucranda dote factū in caſu mortis purificat̄
i morte ciuili ꝑ igreſſū religionis.ꝓ 2ᵒ. vr̄ caſus
in.l.cum pr̄.ff.de le.ij.in.§.hr̄ditatis.vbi obliga
tus ad reſtituēdum certa bona in caſu mort̄ nō
tenet̄ reſtituē poſt deportatōnem.ſ; d; expecta
ri mors nālis. Terᵃ opi fuit Pe.dicentis ꝙ ſi
mors nāl' nō pōt aliqd afferre vlt̄ ciuilē tc̄ eqpa
rant̄ nālis ꝛ ciuilis.ſecus ſi poſſet aliqd afferre
Quarta opi.fuit diſtinguēs an v̄ba ꝓferant̄ ab
hoīne vel a lege.p̄ cāu intelligat̄ de morte nāli.
2ᵒ. caſu verificēt̄ v̄ba etiam in ciuili.do An.po
nit quitam.aut.n.ſ; eū ꝓferūt̄ v̄ba i mā ſtricta
ꝛ tunc appellatōe mortis intelligimus de nāli.
aut de larga mā ꝛ ſi v̄ba ꝓferunt̄ ab hoīe itelli-
gēdū ē de nāli.ſi a lege diſtiguendu; ē.vt.ſ̄.ſm
Dy.ſ; ꝯ 2ᵐ mēbaum facit tex.i.d.l.deo nobis.

de epiſ.ꝛ cle.nam v̄ba ibi fuerunt ꝓlata a paci
ſcētibuſ ꝛ tū verificantur i morte ciuili.fac̄ tex.
i.l.ſi vxorē.C.de do.iter vi.ꝛ vxo. ꝛ certe iura
vario mō loquūt̄ in hac mā ꝛ difficile ē ꝯſidera
re.vt; mors ciuilis hēat ex toto eūdē effectum
mihi tū placet illa opi. Dy.iūcta cū opi. Pe.vt
dicamꝰ ꝙ vbi mors ciuilis opat̄ eundū effectu;
quē mort̄ nālis.nec mors nālis ſequēs aliquid
ē allatura ad mortē ciuilē ꝙ tūc appellatōe mor
tis itell'at̄ ēt d̄ morte ciuili.pᵐ tū mēbrū do An.
p̄t capi ꝯiūgēdo eū cu; 2ᵒ. qꝛ ſi v̄ba ꝓferunt̄ ab
hoīe ꝛ mā ē ſtricta ꝛ tūc intelligat̄ de morte nā
li.ꝓ h̄ tex.cū gl.in.c.ſuſceptū.de Rep.li.vi

C Oniugatus Cōinga tus non
eſt ordinādus ad ſacros ordies niſi
vxor ꝯtinētiā ꝓmittat.p̄.ponit̄ dcm̄.2ᵒ.exceptio
ibi niſi. Nō p̄ ibi abſolutꝰ ꝙ ſicut cōiūx nō p̄t
religiō; intre reliq̄ r̄luctāte.vt i.c.qdā.ſ̄.eo.ita
nec ad ordies ꝓmoueri gnimo nullū votu; pōt
emittē maritꝰ i p̄iudiciū iuris maritalis vxore
ñ ꝯſētiēte ad h̄.c.māifeſtū.ꝛ.c.vna ſola. xxxiij.
q.v. ¶ In gl.i.i fi.ꝛ hodie ꝓ opi.gl.vr̄ tex.i.c.
fi.de tēp.or.li.vi.vbi pena iponit̄ ordinanti ſeu
ꝯferēti cōiugato p̄mā tonſurā gnimo vr̄ tex.vl'
le ꝯiugatū nō eē ꝓmouēdū ad minores niſi qñ
vult ꝓmoueri ad ſacros.an āt a cōingato q ꝓ-
mouet̄ ad minores d; eps exigere ꝓmiſſionem
ꝯtinētie.gl.i.c.eps bñdictōnem.lxxvij.diſ.t; ꝙ
ſic.ſecus dicit i nō ꝯiugato.nō illā gl.ꝙ a ꝓmo
uēdo ad miores nō exigit votū ꝯtinētie ſecꝰ in
nō cōiugato.ꝛ credo hāc eē rōe; diuerſitat̄. nā
ꝓmotꝰ ad miores hēt a iure licētiā ꝯhēdi m̄rio
nium ſi nō vellet ſtare in clericatu.vt in.c.quia.
xxviij.diſ.ꝛ.ſ̄.de cle.cōiu.ꝑ to.ꝛ iō nō d; ordi-
nator iſtū p̄uare bñficio iurī. potuit tū exigere.
vt caſte viuat qꝛ etia; laicus ad h̄ tenet̄.xxxij.
q.v.c.nemo. ꝛ.c.meretrices. ſed in coniugato
aliud ē.nam non debet ordinari ad minores ni
ſi etiam intendat promoueri ad ſacros vnde ne
contingat eum poſtmodum an te ſuſceptionem
ſacramentorū ſe imiſcere vxori debet exigi vo
tū cōtinētie.ꝛ ad iſtū tex.qui ſoluet ꝓhibet i ſa
cris ordinibus dic ꝙ capiuntur h̄ ſacri ordines
largo modo.na; quilibet ordo dr̄ ſacer cū ſit ſa
crum ſignaculū ꝛ character imprimatur. ꝛ ad
h̄ tene menti glo.nō.xxxij.di.i ſūma. ¶ In gl.
fi.in fi.hēs i effectu ex glo.duas opi.circa intel
lectum huius.c.p̄ma opi.ē ꝙ ſicut diſtinguitur
in volente ingredi religionem an vxor ſit ſuſpe
cta ꝛc̄.vt.ſ̄.c.ꝓxi.ita ſic diſtinguendum in volē
te promoueri ad ordines. Secunda opi. vt ſit
diuerſitas inter iſtos vt i volente ingredi reli-
gionem ſeruetur.c.ſ̄.ꝓx.ſed i volente ꝓmoue-
ri ſeruet̄ hoc.c.indiſtincte vt vxor q̄tuncunq;
iuuenis non teneatur religionem ingredi. ſed
continentiam duntaxat promittere. ꝛ hāc opi.
tenuit Jo.an.xxviij.di.c.qꝛ ſunt. ꝛ ſequitur hᵒ
Pe.ꝑ illud.c.vr̄ ēt Abba.placere qui in hoc

aſſignat rōez diuerſitat̃ int̃ ꝑdictos.nā ordiat⁹
tenet̃ in neceſſarijs ꝓuidere vxori. xxxj. di.c.
oio.ad qḋ nō tenet̃ religionē ingrediēs. Itē ꝓ
mot⁹ tenet̃ corrigē vxorē de iur̃ iu.c. quēadmo-
dū.in fi.⁊ meli⁹ facit.xxxiij.q.ij.placuit.⁊ ſic nō
tm̄ periculū eſt in vxore ordinati ſi remanȝ in ſe
culo.ſȝ Lanc.⁊ Hoſti.tenēt ꝑmā opi.quā vide
tur glo.tenere.ſ.ꝙ ſi vxor ordiati eſt iuuenis eſt
neċe vt intret religionē.mouet̃ qꝛ marito intrā
te religionē ad h̄ tenet̃ forti⁹ cū facit ſe ordinari
qꝛ magꝭ eſt ſuſpect⁹ ordiat⁹ q̄ȝ ꝓfeſſus. qꝛ ille fa
cili⁹ pōt ad vxorē accedere ⁊ forſan nō hēbit im
pulſuȝ.de fi.preſb.c.lr̄as.de coha.cle.⁊ mu.c.i.
⁊.c.clericos. Jo.an.dic̃ ſatis eq̄ poſſe diſtingui
an mulier ſit iuuenis ⁊ ſuſpecta.aut iuuenis ⁊ n̄
ſuſpecta.ꝑ caſu dicat̃ id qḋ in vxore ꝓfitēti.in 2°
caſu ꝓcedit 2ª opi.ꝑdicta que nō vr̄ placere do.
Anto.qꝛ exquo mulier eſt iuuenis non eſt ſine
ſuſpitōe incōtinētie cū mulier ſit ſemꝑ volubilis
⁊ in h̄ mihi pl⁹ placȝ tene ꝗ ꝑmā opi.glo.q̄ vr̄ etꝭ
placere Cal.j.co.c.ex pte.⁊ ita dixi in diſtictōe
ſ.c.px. ¶ Sȝ vltra doc.q̄ro nūqd ꝯiugat⁹ ordi
nat⁹ in forma h⁹.c.poſſit habitare cū vxore tex.
vr̄ velle ꝙ ſic in.c.volum⁹.lxxxi.di. ¶ In ꝯriū
vr̄ tex.in.c.eps bn̄dictōeȝ.ꝑalle.ſȝ cōit ibi nō.ꝙ
aut ſunt ſuſpecti de incōtinētia.⁊ tūc nō potue-
rūt inſimꝭ habitare.aut nō ſunt ſuſpecti ⁊ ſatꝭ eſt ſe
q̄ſtrare cubiculū.nā apl'i duxerūt ſecuȝ vxores
vt miſtrarēt eis.xxxi.di.oio. Nūqd aūt poſſit
ꝓmot⁹ de redditib⁹ bn̄ficij vxori ⁊ filijs ꝓuide
re.dico ꝙ ſi nō hȝ aliūde ꝙ licite pōt ex illis ſub
ſidia impēdere.vt nō.in.d.c.oio.immo poti⁹ illꝭ
q̄ȝ extneis.ar.in.c.nō ſatꝭ.lxxxvi.di.nā poti⁹ te-
net̃ ꝓuidere ꝯſanguineis paupibus q̄ȝ extneis ⁊
bn̄ fac̃.c.i.de co.cle.⁊ mu.vbi mr̄i pōt cleric⁹ im
pēdere alimēta ⁊ credo ꝑmiſſa rōe idē dicēdum
de filijs illegitis clericoꝝ.qꝛ lȝ peccauerit eos ꝓ
creādo.tn̄ exq̄ ꝓcreati ſunt licite impēdūt eis a
limenta de bonis ecclie cū teneant̃ ꝓuidere pau
perib⁹.ꝓ h̄ facit egtas.c.cū haberȝ.de eo q̄ dux
in ma.ꝑdc̄a fallūt in epo vt in.c.px.dicā.

Sane.

Uxorat⁹ in epm̄ ꝓmoue
ri nō pōt niſi vxor religio-
nē ꝓfiteat̃. Cōis diuiſio.2ª ibi fratnita
ti. ¶ Nō ꝙ nō ſolū is q̄ habuit vxorē pōt ꝓmo
ueri in epm̄.ſȝ is q̄ actualit̃ eſt vxorat⁹ dūmodo
vxor illi⁹ voueat ꝯtinētiā ⁊ religionē intret ⁊ vi-
de tex.in. c. fratnitatꝭ.xxxiiij.di.q̄ plus vr̄ velle
ꝙ etiā ſi poſt mortē vxoris admiſit ꝯcubinā pōt
p⁹ lōgā ꝯtinētiā ꝓmoueri in epm̄.an aūt ſit h̄ de
iure cōi an ex diſpoſitōe tetigi.ſ.de teſta.c.i.di-
cas etiā ꝙ de facili laic⁹ nō eſſet aſſumendus in
epm̄.vn̄ ſine magna cā h̄ nō dȝ fieri.nā ꝑiudici-
um nō modicū ⁊ ſcādalū irrogat̃ toti clero ⁊ vi
de ad h̄ ho.tex.in.c.qd ꝓderit.lxi.di. ¶ In gl̃.
fi.in fi.⁊ h̄ opi.ꝙ ſit ſpēale in vxore epi.lȝ glo.in
c.qꝛ ſunt.xxviij.di.⁊ Inno.in.c.cū ſis.ſ.e.⁊ eſt
cōis opi.docto.⁊ reddit h̄ Hoſtiē. ſpēalitatꝭ ra-
tōeȝ.nā ſi vxor remanet in ſeculo ſepe mulieri-
h⁹ aſſociata viſitarȝ epm̄ ⁊ inſtaret i īpatōe gr̄a-
rū maxie ꝓ ditatōe parētū.merito aliud i eo q̄ȝ
in vxore ꝓmouēdi ad ſacros ordies inferiores
¶ Sȝ q̄rit̃ qd in vxore cardinalis nūqd ſit neċe ꝙ
religionē ingrediat̃ dicit Jo.an.ꝙ ſi cardinalis
eſt eps in dubio ꝓcedit h⁹.c.diſpoſitio. aut non
eſt eps ⁊ tūc ipē papa ꝓuideat q̄ ſol⁹ cardiales
creat.honeſtū tn̄ eēt vt intrarȝ monaſteriū ⁊ ſic
dicit factū fuiſſe tpib⁹ ſuis.idē dicēdū in vxore
pape.facit qḋ nō.in.c.ſi qs pecunia.lxxix.di.

Ex publico.

Sponſa de
pn̄ti nō co-
gnita q̄ dic̃ ſe velle religionē igredi cō
pellit̃.j.certū tps ꝓfiteri vel adherē marito.h̄ di
cit.pª ps narrat factū.2ª ibi ceteꝝ mulieri petēti
dat iudicē.3° ſoluit obſtaculū ibi ſane. ¶ Nō ꝑ
ex iſto tex.ꝙ etiā ſpōſa ꝯpellit̃ mr̄ioniū ꝯſūmar̃
⁊ ſic apte fac̃ iſta lr̄a ꝙ ꝑm⁹ coit⁹ int̃ ꝯiuges non
ſit ꝗtuit⁹.nā vt h̄ vides iſta fuit excōitata. qꝛ no
lebat ſpōſo adherē ⁊ vide ad h̄ ho.glo.in.c. ꝯiu
ges.xxvij.q.ij.hȝ tn̄ exceptōeȝ ſi vult itrare reli
gionē vt h̄. ¶ Nō 2° vnū modū ꝯpellēdi ꝯiugē
ad mutuā cohabitatōeȝ pōt.n.ꝯpelli ꝑ excōicati
onē.nūqd aūt pōt vi adduci ad domū mariti ⁊
ꝑciſe ꝯpelli.plene dico in.c.lr̄as.ꝺ reſti.ſpo. vbi
ꝯcludo ꝙ ſic ¶ 3° nō ex h̄ ⁊ ex tex.iudicē eccl'ia
ſticū poſſe cōpellere ꝯiugē ad exhibendum alte
ri ꝯiugalem affectum ¶ Nunqd etiā iudex ſe-
cularis pōt h̄ facere dic ꝙ ſic.exq̄ conſtat de mr̄i
monio ⁊ vide qḋ nō.in.c.nō eſt.de ſpō.⁊ dico in
c.illud.de ꝑſump. ¶ Nō ꝙ ſi ſponſa nō eſt co-
gnita pōt indiſticte intre religionem lȝ ꝑceſſerit
diſcordia cū ſpōſo ⁊ vr̄ h̄ tex.in h̄ nō.vt n̄ poſſit
ꝯ eū obijci ſeu excipi ꝙ facit leuitatꝭ ſeu temeri-
tatꝭ cā.ſec⁹ vr̄ dicēdū i religioſo volēte intre mo
naſteriū aliud ad h̄ qḋ nō.in.c.lȝ.ſ.ti.px ¶ Itē
nō tex.ſatꝭ nō.ꝙ mr̄imoniū dr̄ copula ꝯfirmari
⁊ ꝙ ſine ea mr̄ioniū n̄ dr̄ firmū. Itē nō aliud ſa
tis nō.ꝙ appellatōe viri ⁊ vxoris intelligitur ꝺ
his q̄ mr̄imoniū ꝯſumauerūt.nō aūt de his qui
ſolū ꝯxerūt ꝑ vba de pn̄ti facit.c. gennit. xxvij.
q.ij. Et facit iſte tex.multū ſing.ad qōeȝ de q̄ in
hac ciuitate ꝯſului.ſtatuto huius ciuitatꝭ canet̃
ꝙ vxore decedēte ſine filijs marit⁹ lucret̃ dimidi
am ptē dotꝭ.contingit iuuenem ꝯxiſſe mr̄imoni
um ꝑ verba de pn̄ti cū q̄dā puella q̄ deceſſit mr̄i
monio nō ꝯſūmato.q̄rit̃ vtꝝ ſpōſus debeat luc̃
ri dimidiā dotis.multi dixerūt ꝙ ſic fundando
ſe ꝙ mr̄ioniū dr̄ ⁊ ꝯiuges appellāt̃ interueniente
ꝯſenſu de pn̄ti.nā ꝯſēſus fac̃ mr̄ioniū. xxvij. q.
ij.c.ſuffic̃.⁊.d.c.ꝯiuges.cū ſi.ibi poſit. Itē n̄ pn̄t
tl'es dici ſpōſi cū reſiſtat ethymologia vocabuli
dicūt̃.n.ſponſi q̄ſi ꝓmiſſi a ſpōdeo es.vt nō.ſup
Rica.de ſpō.ſȝ ea q̄ ꝯxit ꝑ vba de pn̄ti n̄ pōt dici
ꝓmiſſa ⁊ ꝑ ꝯn̄s n̄ ꝯgrue appellat̃ ſpōſa ⁊ multa
pn̄t ad hāc ptē adduci ¶ Sȝ i ꝯriū fac̃ ſinglarit̃
iſte tex.nā appellōe mr̄ionij ⁊ ꝯiugū intellr̄ de
mr̄ionio ꝯſūmato ⁊ ꝺ his q̄ mr̄io ꝯſūmauerūt
⁊ tl'e mr̄ioniū dr̄ pl⁹ firmū.ꝗ in hac mā odioſa

vbi ſpōſa ſine cā pdit dimidiā dot.debem⁹ itel-
ligē vba i potiori ſignificato.ar.in.§.ſʒ quotiēs.
iſti.de iu.nā.gen.ꝛ ciui. Itē ex cōi vſu loquēdi
niſi ſpōſa ſit cognita nō amittit nomē ſpōſe. ꝓ h
tex.h a viro deſpōſata ꝛc.multū faciebat ad hāc
ſniam.qꝛ vbi i lege nō exꝑmitur cā debem⁹ con
iecturare cām nālē legis ꝛ ad ei⁹ limites reſtri-
gere ꝛ ápliare diſpōnē legis iux̄ theoricā doc.i
l.non dubiū. C.de legi.ſʒ cā deferēdi tale lucrū
marito nō potuit eē alia qʒ ꝓpter nimiū ſūptuʒ
quē fecit i ducēdo vxorē ad domū q̄ cā ceſſat i
ſpōſa nōdū deducta ad domū viri ꝛ per conſe-
quēs dʒ ceſſare diſpō ſtatuti.nā ſi lucrū ɔtingēt
ꝓpter affectū ɔiugalē ſtatutū dediſſet cōſimile
lucrū vxori p mortē mariti.vl̕ ſi lucrū eēt par vl̕
vtriqʒ cōe bn̄ credere ꝙ ɔꝑhēderent̕ tē ſb̄ vbis
ſtatuti ſponſus ꝛ ſpōſa p vba de p̄ſti.ꝛ ſic itelli-
gere.l.deo nobis. C.de epiſ.ꝛ cle.vbi videt̕ ca-
ſus de iſta.q.q̄ʒqʒ Bal.ibi nimis late itelligēs
illā.l.dicit illā ꝓcedere in t̄minis qōnis ꝓpoſite
ſʒ ɔtrū ipſemet Bal.ſentit i.l.nō ſine.C.de bo.
q̄ li.ꝛ latiſſime hūc articulū examio i dēo ɔſilio.
Vnū tn̄ ſemp nō ꝙ i mā larga appellatōe mari
ti ꝛ vxoris veniūt ēt ſpōſi p vba de futuro vt ſin
gu.ꝓbat̕ i.d.l.non ſine. In gl.ſi.i ſi.ſʒ ɔ h fa
cit qō nō. Inno.i.c.porrectū.ſ̄.ti.ꝓxi. vbi dicit
quē poſſe ꝓfiteri religionē ꝛ ſtare i domo q̄ndā
ſua maxie ꝓfitēdo i manibus epi.ꝛ fac.c.iſinuā
te.j.q cle.vel vo.vbi bo.tex. Sol̕.dicūt doc.ſpe
ciale eē i cāu h⁹.c.forte ꝓpt̄ p̄ſūptionēʒ q̄ eſt ɔt̄
ipam deſpōſatā.dʒ ḡ religionē igredi quod nō.
Itē puto ꝙ hodie nō lʒ ſine cā religioſo ꝓfiteri
ꝛ ſtare ex̄ ɔgregationē i domo propa maxie ex
pacto.ad h.c.monachū.xx.q.iiij.ſʒ oliʒ pmitte
bat̕ h proptr̄ raritatē monaſterioꝝ. ex cā tamen
poſſʒ h ɔcedi.vt ē cāus i.d.c.iſinuāte.vbi p In
no.ꝛ p Bar.i auc̄.igreſſi. C.de ſac.ſanc.ec.ꝛ ſic
ꝓcedit dēm Inno.i.d.c.porrectū. In gl.ij.i
ſi.nō.gl.ꝛ dicūt doc.ꝛ bn̄ ꝙ ſi iſta nō poſſʒ p̄ſta-
re cautionē niſi iuratoriā ꝙ illa iudex dʒ eē cōtē
tus.tex.ē i.c.p tuas.j.de do.poſt diuoꝛ.reſti. et
i auc̄.gn̄alit̕. C.de epiſ.ꝛ cle.ꝛ regula ad ipoſſi-
bile.de re.iu.li.vi. Sʒ ɔ h ꝛ ɔ tex.op.nā exq̄
iſta fuerat excōicata ꝓ manifeſta ɔtumacia n̄ d-
bebat abſolui cū cautiōe ſʒ ſatiſfactōe p̄miſſa.c.
ex pte.i ſi.de v̄.ſig.meli⁹ i.c.venerabilib⁹.d ſen
excō.li.vi.vbi tex prope logt̕ i ɔtumacia. Solu
dicūt h cōiter doc.ꝙ originaliter fuit dēʒ abbat̕
qō ſpēale eſt h.qa iplemētū ſeu purgatio contu
macie ɔcernit ſpiritualia.nā debebat itrare reli-
gionē quā ingredi cū excōmunicatione n̄ ē ho-
neſtū licet profeſſio valeret.vt eſt tex.nō.i.c.cuʒ
illoꝝ.de ſen.excō.ꝛ nō iſtum tex.ad h ꝛ origia-
liter h fuit dictum Inno.in.c.pro illoꝝ.de p̄bē.
vbi bo.tex. Ex quibus cape hāc regulaʒ ꝙ ex
cōicatus qn̄ nō exercet aliqd̕ ſpirituale pōt ab-
ſolui ante ſatiſfactionē ne ɔtigat rē ſpiritualem
attētari in excōicatiōe. Itē vbi ē ɔtumacia pur-
gat̕ p exercitiū act⁹ ſpiritual̕ vt h.ꝛ h ꝓcedit ēt

ſi act⁹ n̄ ānullaret̕ p exiſtētiā excōis vt ꝓbat̕ h
iūcto.c.cū illoꝝ.ꝛ h multū nō. In glo.iij. ibi
arbitrio iudicis.nō bn̄ glo.ꝙ lʒ papa h p̄figat tē
p⁹ duoꝝ mēſiū nō tn̄ p h ſtatuit vt illud tēp⁹ eēt
regulare ſpōſe volētis itrare religionē ꝛ h ſatis
placet.nā cū regularit̕ det̕ ānus ad expiēdā au
ſteritatē regl̕e.vt i.c.ad apoſtolice.ſ̄.ti.ꝓxi.iſte
t̄min⁹ dʒ minui ꝛ abbreuiari ſm̄ facti circūſtāti-
am.nā h erat p̄ſumptio ɔ ſpōſam qd̕ poti⁹ i odi
um ſpōſi qʒ zelo religiōis dicēt ſe velle mutare
vitā. Itē forte iuuenis erat multū feruēs ad ma
trimoniū ɔhēdū ꝛ nolebat expectare lapſū āni.
vn̄ poſſēt ɔtigē t'les circūſtātie ꝙ iudex dʒ t̄mīm
duoꝝ mēſiū abbreuiare vl̕ ꝓlōgare ſʒ de facili n̄
debet recedere a termino hic ſtatuto.fac̄ optie i
ar.qō leg.ꝛ nō.i.c.ꝙ ad ɔſultationē.de re iu.et
i.l.iij.ꝛ.iiij.ff.e.ti.ꝛ.c.pſonas.ꝛ.c.cum ſit roma
na.de appel.ꝛ dicūt h doc. vnū vbū ſat̕ rationi
ɔſonū ꝙ ſi ſpōſus ꝓbet ɔſenſum ſpōſe d intran-
do religionē dabit̕ termin⁹ anni cū ceſſat cauſa
reſtrigēdi t̄minū regularē.Et aduerte qa iſte t̄-
min⁹ nō dat̕ ſolū ad intrandū monaſteriū ſʒ eti
am ad ꝓfitēdū vt apte ſentit h glo.quā nē.ꝛ cōi
ter tenēt hic doc.vn̄ tex.debet itelligi de igreſſu
religiōis cū effectu al's nō eēt ſufficient̕ ꝓuiſū
ſpōſo cū nō poſſit trāſire ad ſecundas nuptias
niſi ſpōſa ꝓfitēte.qa āte ꝓfeſſionē nō diſſoluit̕
mr̄imoniū.vt nō.in.c.ſ̄.prox.ꝛ i ſi.glo.nō.gl.et
pro ea facit.c.ſi tibi abſenti.de p̄bē.li.vi.ꝛ.l.mā-
cipioꝝ.ff.de opti.le. In gl.ſi.i ſi.nō ſing.hāc
glo.q̄ quotidie allegat̕ ad multa ꝛ nō recolo eā
eē alibi.ꝛ p̄mo nō ꝙ matrimoniū quo ad ſui eſ-
ſentiā neceſſario nō reqrit ɔmixtionē carnalem
eſt ḡ verū mr̄imoniū ante copulā h ꝓbat̕ i.c.ſi.
de ſpon.duo.ꝛ in.c.i.de voto.li.vi.vbi dicit̕ ꝙ
mr̄imoniū fuit iſtitutū a deo i ſtatu inocentie.ꝛ
ſic iſtitutiōis tēpore nō fuit cōſūmatū.ꝛ uide ad
h qd̕ nō.i dicto.c.vno.ꝛ vba iſtitutiōis vide i.c
fraternitat̕.xxxv.q.x. 2⁰ nō.ex glo.duplex ſi
gnificatū matrimonij .aliud eīm ſignificat ante
ɔſūmationē carnalē aliud poſt . ꝛ de ſignificato
pʒ qa p copulā carnalē dr̕ ɔfirmari.dic.n.ꝙ int̕-
cedēte copula ſignificat rem idiuiſibilē.ſ.vnita-
tē cōſiſtētē int̕ deū ꝛ eccleſiā p aſſumptionēʒ car
nis humane i vtero virgis.vt i.c.debitū.d biga
ꝛ ob h dic̄ apl's mr̄imoniū eē magnū ſacramen-
tū i eccleſia dei.ꝛ dic ſacramentum.i.rei ſacre ſi
gnū.i.q.i.c.multi.vnde ſicut ſignatū eſt iſepabi
le ita ꝛ ip̄m mr̄imoniū ſignificans q̄ rō non con
tigit āte cōſūmationē.nā licet ſit uerū matrimo
nium quo ad ſui eēntiā nō tamen ſignificat rem
idiuiſibilē ſʒ diuiſibilē.qa denotat vnitatēʒ qua
ɔſiſtit i ſpiritu iter deū ꝛ fidelē aiam q̄ qdēʒ vni
tas ſepe diſſoluit̕ itercedēte peccato.ꝛ h ē rō q̄-
re nō ē ita firmū āte copulā carnalē.nā mr̄imōi
um q̄ten⁹ eſt res ꝛ non ſacramētum poſſet diſ-
ſolui ſicut ceteri ɔtus.l.ſi vnus.§.pactus.ff.de
pac.ſʒ q̄ten⁹ eſt ſacramentum regulatur a natu-
ra ꝛ ſignificato ipſi⁹ rei ſignificate ꝛ ſic itelligas

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

pꝛincipium glo. ⁊ videas glo. magis claram in c. qua, ꝓpt. xxvij. q. ij. ¶ Itē nō ex gl. ꝙ mr̄imoniū ñ ꝯſūmatū ſoꝛtiť naᷓ ſuā ex ꝯſtitutōe eccl'ie ⁊ ideo circa illud late pꝫ pape ptās cū papa ſit ſup̄ ius poſitiuū. vt i. c. ꝓpoſuit. de ꝯceſ. p̄ben. h̄ tñ ꝛp̄bat Hoſti. ⁊ ñ imerito. dicit eni ꝙ eſſentia mr̄imonij ⁊ ꝯſūmatō p copl'aꝫ h̄ñt ſe tāq̄ȝ eē ⁊ operari. ḡ a quo depēdet eſſe ⁊ opatio. ſed ſi eſſe habꝫ ex cōſtitutōe eccl'ie. ḡ ⁊ opatōem. ſꝫ h̄ vltimū ē falſū etiā ſm glo. ḡ ⁊ p̄mū. vñ dicit Hoſti. ⁊ bñ ꝙ cū mr̄imōiū fuerit creatū añ oēꝫ ꝯſtitutionē eccleſie nō pōt h̄re eſſe ab eccl'ia. ſed ab ip̄o deo q illud iduxit i ſtatu innocētie. vt. ŝ. di. xi. ſꝫ ſola ratificatio ꝓcedit ex ꝯſtitutōe eccl'ie nā mr̄imōiuꝫ dr̄ ratū tñ ē idiuiſibile. vt ē tex. in c. q̄ȝto. j. de diuoꝛ. ⁊ illa ratificatio fūdať ſup ſacramēto baptiſmi. vt i. d. c. q̄ȝto. ⁊ i h̄ pōt papa diſpēſare. vñ videmꝰ ꝙ circa mr̄imōiū iſideliuꝫ eccleſia ſtatuit. vt certo caſu diſſoluať. vt i. d. c. q̄ȝto. Cōcludit ḡ ip̄e ꝙ circa ꝯſūmatū papa nō diſpēſat iť fideles. qꝛ cū ꝯſūmatio ꝯſiſtat i fc̄o ñ pōt h̄ri ꝓ nō facta. xxxij. q. v. c. ſi paulus. l. i bello. §. facta. ff. de cap. ⁊ poſtli. re. ſꝫ i nō ꝯſūmato papa pōt diſpenſare. vñ dicit mirabile v̄bum ꝙ cōſēſu vtriuſq̄ȝ ſpōſi pōt papa ex poteſtate abſoluta diſſoluere tale mr̄moniū nl'la alia cā exiſtēte. ſꝫ ex ptāte oꝛdinaria pōt ex cā diſſoluere tale mr̄imoniū. vt hic. ⁊ idē ſm eū dicēdū i ſili caſu ⁊ nō. illa verba de ptāte oꝛdinaria ⁊ abſoluta. ¶ Pe. tñ h̄ recitat ꝙ dū qdā p̄nceps peteret ab Inno. papa. vt diſſolueret mr̄imoniū ñ ꝯſūmatū per eū cōtractū papa r̄ndit ſe nō poſſe. p̄ncipe allegāte hāc glo. r̄ndit papa maledictus q te docuit. dicit ſe tñ ignoꝛare an papa diſpenſauit. nec refert q̄re maledixit docētē. ſꝫ foꝛte ex eo qꝛ ſine cā maxia ñ deberet papa h̄ facere. cū his dc̄is hoſti. tñſeñt cōir doct. h̄. ſꝫ tu circa matrimōiū ꝯſūmatū vide ar. ad ptes mltū vigētia pōita p Io. an. i ꝛgl'a actꝰ legitimi. d̄ re. iur. l. li. vi vbi recitat ſe diſputaſſe qōnē nunqd papa poſſit diſpēſare cū vnico filio regis religioſo vt cōtrahat mr̄imoniū ad tp̄s. ſ. donec ſuſcipiat filiū ⁊ poſtea redeat ad mōaſteriū. ⁊ hec queſtio eſt magis difficil' q̄ȝ p̄cedēs. qꝛ h̄ diſpēſatio verſať circa tria. p̄ᵒ vt ꝛligioſus ꝯhac mr̄imoniū. 2ᵒ vt mr̄imoniū ꝯhať ad tp̄ſ qd̄ ē ꝯ vnū ex tribꝰ bōiſ mr̄imōij. xxvij. q. ij. c. omne. ⁊ i. c. ſi. j. d̄ ꝯdi. ap. 3ᵒ ꝙ mr̄imōiū ꝯtū ⁊ ꝯſūmatū diſſoluiť. ⁊ qꝛ q̄ſtio fuit viſa ſibi i alto pelago v'ſare ⁊ difficil' cōtētus ar. ad vtrāq̄ȝ partē ſol'em qōnis p̄teriuit tñ ego ſatis putarē ꝙ nullo caſu poſſit papa diſſoluē mr̄imōiū ꝯſūmatū iter fideles. ita ꝙ eligerē ptē negatiuā. qꝛ cū ꝑpetuitas fuit i mr̄imonio de iure diuino papa nō pōt tollere ea q̄ ſūt iuris diuini. vñ potius diceť errare q̄ȝ legē cōdere. vt dicit tex. in c. ſūt qdā. xxv. q. i. ꝓ h̄ bo. tex. i. c. ex pte 2ᵒ j. eo. vbi papa dicit etiā circa mr̄imōiū nō ꝯſūmatū qd̄ niſi repireť iterp̄tatō eccl'ie poſſet dici illud idiſſolubile. ⁊ p illū tex. dicerē ꝙ niſi in cāu exp̄ſſo. ſ. p igreſſū religiōis ñ poſſit illud mr̄imōiū diſſoluere. ⁊ ideꝫ credo ꝙ ſtatuiſſet eccl'ia niſi fuiſſet iducta exemplo ſāctoꝝ. vt innit tex. in. d. c. ij. ŝ. e. ⁊. j. eo. c. ex parte. ⁊ ad ꝓbādū ſufficiat illud ꝙ matrimoniuꝫ ē de iure diuino etiā ante conſūmationē.

Uxoꝛatus ¶ Sūma. vt ŝ. e. c. cū ſis ⁊ diuidiť p̄ncipalr̄ i duas ptes. Pꝛio ꝓhibet p hoſpitalarios ſc̄i Iohānis vxoꝛatuꝫ ꝛcipi ſine vxoꝛ licētia. 2ᵒ ꝓhibꝫ p ip̄oſ ꝛcipi mulieres. ſc̄da ibi nl'lus. pꝛia ps ſb̄diuidiť ſeu diſtiguit q̄litatē vxoꝛis licētiā dāť. ¶ Nō p̄iuncta ſupꝛaſcriptōe ꝙ ꝯiugatꝰ ſic ñ pōt itrare mōaſteriū mōachoꝝ vxoꝛe ñ ꝓmittēte continētiā vel mōaſteriū ñ igrediēte. ita ⁊ nec ad iſtos hieroſolymitanos hoſpitalarios tñſire pōt. ſūt. n. iſti f̄res ꝛligioſi ⁊ tenēť ad ꝯtinētiā vt exp̄ſſe pꝫ h̄ 2ᵒ nō paria cē vxoꝛē trāſire ad ſc̄da vota vel in cōtinēť viuere eo caſu quo trāſitus ad ſc̄da vota nō ē licitus. ⁊ facit tex. iſte ad qōnē nunquid vxoꝛ relicta q̄ aſſūpſit tutelā filij perdat tutelā ſi icōtinēť viuat ſicut pdit p trāſitū ad ſc̄das nuptias. ⁊ dic ꝙ ſic de quo glo. ē nō. quā ſequitur Bar. i auē. vt mr̄i ⁊ auie. C. q̄ñ mu. tu. off. fūgi pōt. qd̄ bñ nō. ⁊ p h̄ facit tex. in. l. ſi. eo. ti. vbi requiriť ꝙ pudice viuat. p h̄ pōt inferri ꝙ eas penas quas patiť mulier p trāſitū ad ſecūdas nuptias. j. annū luctus pati debeat ſi incontinēter viuat. qꝛ rō nuptiaꝝ ꝓhibitiua. j. tale tp̄s foꝛtiꝰ vēdicat ſibi locū i incontinētia ne i plus ſe hēat luxuria q̄ȝ caſtitas. ⁊ ꝓ h̄ fc̄it qd̄ nōbilit̄ nō. per gl. ⁊ bar. i. l. fideicōmiſſū. C. d̄ fideicōiſ. vbi nō. ꝙ ſi mulier relicta incōtinēť viuat pdit legatuꝫ ſibi factū a marito ⁊ auferť ſibi tāq̄ȝ ab idigna ⁊ ex p̄ſūpta volūtate teſtatoꝛis reuocať legatū qd̄ maxie ꝓcedit ſi vixit incōtinēť tp̄e vite mariti marito ignorāte. vt nō. in. l. ſoꝛoꝛē. C. de hiſ q. vt idig. ⁊ h̄ nō. ¶ Nō ibi ꝑpetuo moꝛeť ar. ꝓ ⁊ ꝯ. nunqd vxoꝛ ꝯiugati volent̄ itrare religionē teneať ꝓfiteri ſi eſt ſuſpecta de icontinētia vl' ſolū eē i monaſterio vt arceať a vagatōibus nā ꝓ pte negatiua videlꝫ ꝙ ñ teneať ꝓfiteri fc̄it hec l'ra q̄ ſoluꝫ p̄cipit vt ſe ꝛmoueat a ꝯuerſatione ſecularium. ſed i ꝯrium facit tex. dum dicit ꝙ dꝫ intrare vt ibi deo ſuiat. ⁊ hāc partē puto verioꝛē. adduco tex. xxvij. q. ij. c. agathoſa. vbi tex. vtiť v̄bo cōuertatur. ad idem tex. c. cuꝫ ſis. ŝ. eo. ⁊. c. ij. vbi dicitur ꝙ non dꝫ vna pars tranſire ad deum ⁊ altera remanere i ſeculo. ſať enī remanet in ſeculo ſi non profitetur. nam ſi itraret vt arceať a libidine monaſteriū eēt ſibi carcer. non autem intraret vt deo ſeruiat. cuius cōtrarium dicit hic hec littera. ⁊ h̄ ē veruꝫ a pricipio anteq̄ȝ maritus ingrediatur. quid auteꝫ debeat obſeruari poſt ingreſſum dic vt dixi in. c. i. ŝ. e. ¶ Nō in. §. nullus. ꝙ mulier non debet tonſoꝛari etiam cauſa religionis ⁊ nō. bene hūc tex. non enim loquitur de tōſura ſuperioꝛi que appellatur clerica. ſed inferioꝛi quādo fit abciſio capilloꝛum vſq̄ȝ ad aures. de remanente in

ſeculo ē tex.clarꝰ i.c.ſi q̄ mlier.xxx.di.vbi exꝑſ
ſe ꝓhibeť.debēt eni portare crines ſeu comā in
ſignū ſubiectōis. ¶ Sꝫ dubiū ē de igrediēte reli-
gionē.nā videmus ꝙ moiales cōiť tōſurať ⁊ de
h̄ nō repiť tex.ſꝫ vide gl.i c.le.attēdētes.de ſta.
regu.q̄ nitiť ſaluare hodiernā cōſuetudinē ſed
iſte tex.facit multū i ꝯtrariū.ſꝫ ſaluādo illā glo.
pōt tex.iſte itelligi qñ mulier nolebat tonſura
ri remanēdo i ſeculo putās religioni cōuenire.
ꝓ h̄ facit q᷑ loqť hic de frībꝰ ſci Johānis ⁊ nō
monialibꝰ. ¶ Ultio nō ꝙ frēs ſci Johānis nū
quā pñt accipe aliquā mulierē ad cohabitādūꝫ
ſecū ēt ſi illa vellꝫ cōuerti q᷑ i eodē mōaſterio ñ
debēt collocari maſculi ⁊ fēie.nā mōaſteria du-
plicia ſūt hodie ꝓhibita.xviij.q.ij.c.diffinimus.
¶ In ea.glo.i fi.nō ſing.gl.q̄ apit itellectū fere
totius ti.⁊ adde glo.fi.q̄ ē i.c.ꝑx.q̄ tēdit ad idē
Et ex hac glo.nō ꝑ ꝙ ad ſbaꝫ ꝓfeſſionis alterꝰ
cōiugū neceſſario nō reqriť ꝙ alť cōiūx voue-
at cōtinētiā vel ꝙ itret religionē ſi ē ſuſpectꝰ de
icōtinētia.ſꝫ iſta reqrūť de iuſticia ⁊ ſic a prici-
pio.dria tamē ē vtꝝ vxor vouerit vł ſimplr de-
derit licētiā.nā ꝑ cāu nō reuocať maritꝰ de mo
naſterio ēt ſi vxor icōtinēť viuat.ſed cōpellitur
vxor itrare monaſteriū.vt i.c.ſignificauit.j.e.
ſꝫ i cāu ſcd̄o vir reuocať de monaſterio ex offi
cio iudicis vt i.c.i.ŝ.e.ti. ¶ Nō z°. glo.ꝙ vxor
q̄ ꝯcedit licētiā itrandi religionē marito nō pōt
amplius reuocare igreſſū.ſꝫ h̄ poterit facere ſu
pior ex officio.ex q̄ hēs itellectū ad.c.i.ŝ.e.mul
ti tñ tenuerūt ꝯtrariū ſꝫ tene iſtā glo.vt dixi i.c.
i.ŝ.eo. ¶ 3°. nō.ex gl.ꝙ licētia epi nō ē de ſba ꝓ
feſſionis cōiugis.⁊ ſic limita ⁊ reſtrige dictum
Hoſti.⁊ Jo.an.h̄.dicūt.n.ꝙ de licētia epi h̄ fieri
debet ex q̄ ſeqť ſepatio mrīmonij q̄ ad totū ar.
i.c.i.de cōiāg.⁊ affi.ſꝫ tu vide meliorē tex.cum
gl.xxvij.q.ij.ſi vir ⁊ vxor. ¶ Dic g̃ ꝙ aut de ho
neſtate reqriť vt tenuit Fe.cōſilio.xxxvi.aut d̄
iuſtitia vt ſentiūt h̄ doc.ſꝫ neceſſario non exigiť
ad validitatē ꝓfeſſionis vt ſatis ſentit hic glo.⁊
videť tex.aptus i.c.i.ŝ.e.iducēdo ꝓut ibi dixi.
¶ Ultio nō caſū ex glo.i quo verꝰ religioſꝰ ha
bitat cū vxore ⁊ teneť ſibi reddere debitū qd̄ ꝑ
ma frōte vř ipoſſibile cū cōtinētia ſit de ſba reli
gionis vt i.c.cū ad monaſteriū.j.de ſta.reg.ſꝫ h̄
iō ſit q᷑ trāſitꝰ a pricipio oīo non fuit licitus.iťe
nō.glo.multū ſinglr i papa vt ſi habēs vxorē de
facto fuit ꝓmotus tenē vxore inſtante aut reli-
quere papatū aut ei reddere debitū vt nō.i.c.ſi
q̄s pecuniā.lxxix.di. In glo.i v.failiā i fi.dic
ꝙ illud itelligiť qñ remanēs i ſeclo ē ſuſpectus.

Ex parte.

Profeſſus re
ligionē de con
ſenſu vxoris i ſeculo remanētis ſꝫ vx-
ori fuerit reſtitutus ea mortua ad monaſteriuꝫ
redire cōpelliť.ita cōiť ſūmať tex.tñ iſte nihil di
cit de reſtitutōe ⁊ iō aliť ſūmarē ⁊ ſic Cōiugatꝰ
faciēs ꝓfeſſionē vxore ꝯſētiēte ſꝫ nūq̄ꝫ intrauit
monaſteriū ſi mortua cōiuge cū alia ꝯhat non
valꝫ matrimoniū ⁊ monaſteriū itrare cōpelliť

ꝑma ꝑs ponit q̄relā.ſcd̄a dat iudicē ibi q᷑ vo.
Nō ꝑ ex iſto tex.ꝯiugatū poſſe ſe obligare reli
gioni ēt tpe ifirmitatis ⁊ i domo ſua exiſtēs ꝓ
h̄.c.porrectū.ŝ.de reg. ¶ Nō z°. h̄ tex.aptū nō
cauillādo lr̄aꝫ ꝙ de ſba religionis neceſſario nō
reqriť vt alť cōiūx voueat cōtinētiā vł ꝙ iterue
niat licētia epi ⁊ ſic ꝑ iſtū tex.apte ꝓbať glo.c.ꝑ
cedētis.ad idē.c.j.ꝑx.ſi eni monachatus h̄ nō
tenuiſſet valuiſſꝫ matrimoniū poſtmodū ꝯtrꝫ
cū ſcd̄a mliere q᷑ mrīmoniū rūpit votū ſimplex
⁊ tñ annullať ꝑ ꝓfeſſionē ꝑcedētē.vt i.c.i.d̄ vo
to.li.vi. ¶ Nō ibi de iure ⁊c̄.ꝙ de iure nō ſuffi
cit licētia vxoris vt maritus igrediať religionē
ſꝫ dꝫ obſuari forma.c.cū ſis.ŝ.e.⁊.c.ad aplicaꝫ
j.e. Si tñ h̄ ius nō obſeruať nō tñ ꝑ h̄ ānullať
ꝓfeſſio.ſꝫ ſuať qd̄ nō.ŝ.c.ꝑx.⁊ materiā huꝰ.c.
plene tractaui.ŝ.eo.i.c.i.i diſtinctōe ¶ In glo.
i.ibi ſi ſcit ius cōe vel ei dicať.nō iſtā opi.que h̄
itēdit ꝙ ſi vxor ſcit ius.ſ.hāc materiā cōcernēs
vł fuerit certiorata.ſ.ꝙ igreſſus mariti nō pōt
de iure fieri niſi vxor voueat vł intret religionē
dādo licētiā marito intrādi religioneꝫ vř tacite
vouere ⁊ ſe obligare ad ingreſſū eo cāu ꝙ non
poſſꝫ eē i ſeculo ſine ſuſpitōe.⁊ hāc opi.ſentit ta
cite gl.i.c.ſeriati.xxxij.di.⁊.c.ſi cuius vxorē.xx
xiiij.di.⁊ lꝫ doc.de h̄ h̄ nihil dicūt tñ mihi h̄ pla
cet ꝑ ea q̄ dixi i.c.i.ŝ.eo.ſꝫ i cāu nr̄o vxor nō fu
it certiorata nec ſciebat hꝰ ius.ꝓ hoc.c.veniēs
ŝ.e.⁊ de itellectu huꝰ.c.dic vt i gl.ſe. ¶ In gl.
ij.ibi nō tenebit aduerte.nā Hugo oli poterat
ꝓbabiliť dicere ꝙ decreta.qdā.⁊ decre.i.ŝ.⁊.j.
e.placet.nō tenebāt tpe q̄ iſte decre.extuagabāť
nā poterat ꝓbabiliť dubitaē an eēnt decre.ſicut
hodie dubitabamus de multis extuagātibꝰ an-
tiq̄s ſꝫ hodie ex q̄ iſte decre.ſūt poſite i cōpilatō
ne hac nō ē de eis dubitandū.nec Hug.ſic dixiſ
ſet ſi eas vidiſſet hic icorporatas ⁊ ideo tene di
ſtinctionē ſequētis glo.vt dicamus ꝙ ex ſola li-
centia vxoris nō debet de iure maritꝰ ad religio
nē ꝓficiſci.vt i.c.cū ſis.ŝ.e. Sed ſi de facto fa-
cit oppoſitū ꝓfeſſio teneť ſicut dicimꝰ ꝙ vouēs
cōtinentiā nō debet de iure cōtrahere mrīmo-
niū ſi tamē ꝯtrahat tenet.vt i.c.i.de voto.li.vi.⁊
hoc.c.addit ad.c.i.ŝ.eo.naꝫ ibi nō diciť.vtrum
mortua vxore dāte licentiā cōpellať maritꝰ eē
in monaſterio qd̄ additť hic ⁊ ꝓ intellectu vide
quod dixi in.c.i.ŝ.e.in diſtinctione ⁊ i.c.ŝ.ꝑx.
Abbas.

Conſuluit.

Legiť prici
paliť tribus
modis ⁊ ſm ꝑmū itellectū.h.d.Si cō
iuges ꝓfiteāť religionē altero mortuo alter ad
ſeculū redire nō pōt.⁊ iſte intellectus eliciť ex
tex.itelligendo ꝙ uxor etiam intrauit religionē
legitur ⁊ ſecūdo ꝙ ſolus maritus itrauit ⁊ hoc
intēdit Profeſſus religionē de cōſenſu vxori
in ſeculo remanentis ea mortua ad ſeculum re-
dire nō pōt ſic cōmuniter ſumāt doc.ſꝫ iſte tex.
nō patitur aliquē iſtorum intellectuū ⁊ ideo ſu-
mo aliter ⁊ 3°. ſm itellectū veriorē ⁊ ſingulareꝫ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

in materia ⁊ ſic ꝓfeſſus religionē vxore ſcien te ⁊ diſſimulāte ea mortua ad ſeculū redire non pōt. Cōis diuiſio. z^a. ibi ꝯſultationi. ¶ Nō p̄ ex tex. ſʒ vnū itellectū ꝙ ſi ꝯiugatus itrās religionē nō hita vxoris licētia ñ ꝛuocat̄ i vita mulieris ñ pōt pꝰ eius mortē redire ad ſeculum ⁊ iſte ē verꝰ itellectꝰ. c. vt. j. latius patebit. ¶ Ex quo iſero ꝙ ad ſbaʒ ꝓfeſſionis neceſſario non ꝯcurrūt ea que hn̄t̄ i. c. cū ſis. ṡ. eo. ¶ In glo. i. i fi. ex iſta glo. colligūt̄ duo intellectꝰ ad tex. ambo diuinantes. primꝰ ꝙ vxor dedit huic licētiā ⁊ ſi erat iuuenis ꝓmiſit itrare religionē. ſʒ certe h̄ ñ colligit̄ ex lr̄a. ⁊ h̄ p̄ſuppoſito qḋ dicit glo. vana fuiſſet conſultatio. Scḋs itellectꝰ qn̄ ex p̄ma ꝓmiſſione maritus nō fuit obligatꝰ religioni ex quo non habuit vxoris conſēſū. ſʒ obligatur ex ratiſicatione quā fecit pꝰ mortē vxoris ⁊ iſte itellectus ē idubiꝰ ⁊ nullo mō colligitur ex tex. Inno. hic dicit ꝙ itrās religionē iuita vxore vel ignorāte. ex quo non fuit reuocatus ſtati mortua vxore obligatur ex ꝓpoſito ſuo mutādi vitā. nā ꝓpoſitū ſolēnizat̄ ꝑ hitꝰ ſuſceptionē vt i. c. cōſulti. ṡ. ti. ꝓxi. nec in h̄ regrit̄ ſcia mortis vxoris. poſtea refert quoſdā tenere ⁊ meliꝰ ſm eū ꝙ ſi maritus itrauit iuita vxore nō obligat̄ pꝰ mortē vxoris niſi ſciens mortē de nouo cōſētiat. qꝛ ignorādo mortē p̄ſumat̄ durare i p̄ꝯſēſu q non fuit hilis ad ꝓfeſſionē ſicut dicimꝰ in mr̄imōio carnali. nā ſi hn̄s vxorē cuʒ alia ꝯhat mortua vxore eo ignorāte ñ ꝯfirmat̄ p̄mū mr̄imoniū qꝛ p̄ſumit̄ ꝑdurare i p̄. vt nō. i. c. i. j. ḋ eo q dux. i ma. Jo. an. dicit ꝙ pria opi. Inno. poſſet ꝓcedere qn̄ vxor non fuit iuita vel coacte ñ ꝯſēſit z^a opi. ꝓcedit qn̄ vxor ꝯdicit. ſʒ Petrus poſuit h̄ aliū itellectū. qꝛ tex. iſte loqt̄ qn̄ vxore ſciēte diſſimulāte maritꝰ itrauit mōaſteriū. ſi ei ñ reuocauit i vita nō pōt maritꝰ pꝰ mortē exire mōaſteriū. ⁊ iſte ē verꝰ itellectꝰ. c. quē videt̄ ſeq Jo. an. ⁊ Cal. ṡ. c. ꝓx. dixi i. c. i. ṡ. c. i diſtictione ⁊ ibi tetigi pꝰ cal. ſʒ pōt dici ꝙ ſiue vxor diſſimulauerit ſiue ignorauerit ſiue ꝯdixerit ex q ḋ ſcḋo ñ fuit ꝛuocatꝰ i vita vxoris ñ pōt pꝰ morteʒ eiꝰ exire mōaſteriū. ſʒ icōtinēti pꝰ mortē vxoris fuit validata pria ꝓfeſſio. rō qꝛ itrās religioneʒ ſēp vr̄ itraſſe cā ſuiēdi deo ⁊ mutādi vitā. vn̄ i cōtinēti qn̄ fuit ſublatū obſtaculū pꝰ mortē vxoris ꝛmanet ꝓfeſſio ſua valida q q ad ip̄m ſēper tenuit ſecꝰ i mr̄imōio carnali. qꝛ ꝯtrahēs cū ſcḋa hʒ ſēp aīm depauatū. ⁊ ñ itēdit mr̄imōialit̄ cōſētire. ſʒ potiꝰ ſcḋaʒ vxorē decipe. vn̄ iſte ꝯſēſus ē illegitimus nec ꝓpe dr̄ ꝯſēſus ſʒ diſſēſus aliō ē i igrediēte religionē. qꝛ vt. ṡ. dixi ſēp habʒ aīm mutādi vitā ⁊ ꝑ h̄ hēs itellectū ad iſtū tex. ⁊ ad c. quidā. ṡ. eo. ⁊ ad. c. placet. j. eo.

11 QUariſſimus ¶ Coniūx q ꝯtinētiam vouit tenet̄ reddere debitū cōiugi. ſʒ ad tp̄s voto ꝯſēſerit h̄. d. ſcḋa ibi ſ̄mitati. ¶ Nō p̄ ex iſto tex. vxorē ñ poſſe emittē votū ꝯtinētie ſine ꝯſēſu mariti ⁊ dic ꝙ ꝛgrit̄ ꝯſēſꝰ q̄tenus marito ſit p̄iudiciū. alias aūt qlibet cōiugum i ſui p̄iudiciū pōt vouere continētiā. vt in. c. ſe. ⁊ c. qdā. ṡ. e. ¶ Nō zꝰ ꝙ iudex eccliaſticus adiḋt ꝯ laicū nolētē exhibere cōiugi effectū maritalē ¶ In glo. i. ibi ſi ſimplr̄ licētiā dediſſet vult q̄ gl. ꝙ ſi maritꝰ dat ſimplr̄ licētiā vxori emittēdi votū cōtinētie ꝙ non poſſit āplius exigere debitū. ⁊ ſēt̄it ſecus forte ſi ad tp̄s. tex. tm̄ ñ apit vtrū maritus peteret debitū durāte tp̄e ad qḋ conſēſerat vl̄ poſt lapſū tp̄is nec doct. h̄ tāgunt. vnde latius exordiēdo maʒ aduertendū ꝙ aut vxor emittit votū alicuꝰ abſtinētie puta ieiunādi. ⁊ h̄ votū nō obligat marito iuito qn̄imo ſi maritus cōſēſiſſet pōt nihilominus ꝛuocare ⁊ lʒ ip̄e peccet reuocādo ex q licētiā p̄ebuit. vxor tamē potuit nō ꝛſiſtere nec peccat deſiſtēdo. qꝛ tenet̄ i h̄ lege diuina ⁊ hūana obedire marito. vt eſt tex. nō. i. c. manifeſtū. ⁊ c. voluit. xxxiij. q. v. ita ꝙ facias regulā ꝙ nullum votū abſtinentie pōt emittere vxor ſine conſēſu mariti ⁊ ꝙ maritus pōt reuocare. lʒ prius conſēſerit non autem ſic econtra. qꝛ vxor ē magis ſubiecta marito ⁊ ḋ h̄ dic plenius vt ibi nō. ¶ Aut vxor emiſit votū continētie ⁊ tunc valet i ſui p̄iudiciū. ſ. vt nō exigat debitū qꝛ non exigere nulluʒ p̄iudicium irrogat marito vt ꝓbat̄ i. c. ſe. ſi autem ſimplicit̄ vouit ⁊ maritus conſenſit. aut ad tēpus ⁊ pōt idubie lapſo tp̄e debitū exigere ⁊ iſto modo intelligendo indubie procedit hec lr̄a. ¶ Aut q̄ritur nunqd pēdēte tp̄e poſſit maritus exigere debitū ⁊ ſic reuocare votum cui conſēſit ⁊ ē magis dubium. nā glo. in. d. c. manifeſtuʒ. vr̄ velle aliud eſſe in voto continente aliud in voto abſtinentie ⁊ haberet h̄ equitatē. tm̄ puto cōtrariū quia votū continentie eſt votū abſtinentie. vt i c. ſi tu abſtines. xxvij. q. ij. Cum q̄ iura diuina ⁊ humana dant marito plenā facultatē i voto abſtinentie. q̄ vr̄ ꝙ votuʒ ꝯtinentie poſſit ꝛuocare in contrarium tamē facit quia in alijs votꝭ maritus conſentiendo non videtur tacite vouere. ſed in voto continentie ſic quia conſenſus eius non exigit̄ niſi vt ipſe non exigat tm̄ pro ꝑrimo dicto facit iſte tex. qui vr̄ iſta ponere vt diuerſa ſ. vouere ⁊ voto vxoris conſētire. ¶ Itē qꝛ lr̄a iſta non dicit tp̄s illud fuiſſe lapſū peccat tamē maritus veniēdo ꝯ id qḋ ſemel cōſēſit. vxor tm̄ nō pōt reſiſtere. vt. ṡ. dixi. ⁊ ſic ſcḋo mō pōt itelligi iſte tex. ⁊ eiſdem rōibus dicendum eſt qn̄ vxor vouit continentiā in ꝑpetuū. ſʒ gl. videat̄ vacillare in. c. noſſe. xxx. q. i. p̄dicta ꝓcedūt vbi maritus non vouit. ſʒ voto vxoris conſēſit. ¶ Quid aūt ſi maritꝰ parit̄ vouiſſet. dic ꝙ aut ad tp̄s ⁊ lapſo tp̄e nō obligatur. ar. hic in v. ꝑpetuuʒ. Aut ſimplr̄ ⁊ tc̄ vterqʒ tenet̄ ſuare ꝯtinētiā nec vxor tenet̄ obedire marito volenti ꝯ votuʒ venire. vt eſt caſus i. c. qḋ deo pari. xxxiij. q. v. Quid aūt ſi alter ñ ſuat ꝯtinētiā nūqd reliquus poſſit aliū ꝛpetere ⁊ ab eo debitū exigē tex. vr̄ velle ꝙ ñ i. d. c. quod deo. ſed gl. nō. i. d. c. noſſe. dic ꝙ lʒ alter ñ poſſit aliū ipetere ex quo ambo

emiſerūt votū iudex tñ eccleſiaſticꝰ ex officio
ſuo debꝫ eos cōpellē ad mutuā cohabitatōem
ar.i.c.ex lr̄is.j.de diuoꝛ.ſꝫ certe illud.c.h nō ꝓ
bat.loqt̄.n.qñ ſine uoto mr̄imoniū fuit ſepatū
ꝓpt̄ alteriꝰ adulteriū ꝛ dicit ꝙ altero adulterā
te pt̄ dꝫ mr̄imoniū reītegrari.q2 adulteriū cuꝫ
adultero ē cōpēſādū.ſꝫ nos loqmur qñ obliga
tio ē q̄ſita deo.vñ lꝫ alt̄ peccet nō debꝫ reliquꝰ
aſſumē peccādi cāꝫ.ꝛ hāc opi. tacite ſētit Jnn.
i.c.dudū.j.c.vbi ad ꝓpoitū ponit dictū nōbile
ꝙ ſi iſti ꝯiuges poſt mutuū votū ꝯtinētie ſe car
nalit̄ cōmiſceāt ꝓles īde geita nō ē ltima q2 non
ſm legē ſūt cōiūcti.nō.n.ē ap̄lꝰ mr̄imoniū q̄ ad
exercitiū carnis.ꝛ idē nō.glo.i.c.miniſtri.lxxxi.
di.idē dic ꝛ foꝛtius ſi vxoꝛ vouit ꝯtinētiā mari
to itrāte r̄ligionē vl' ꝓmoto ad ſacros oꝛdines
nā ſi de nouo ꝯiūgāt̄ ſoboles nō ē ltima ꝛ h nō
ꝛ ꝑ h declarat̄ glo.ſequēs q̄ vbū maxie expōit
ꝑ tñ poſſꝫ tñ exponi ꝓpe referēdo illud vbuꝫ
ad votū tpale vt ſit ſēſus ꝙ maritus pōt petere
debitū maxie ſi nō vouit cōtinētiā.nā idē ſi vo
uiſſet exq̄ tempus erat lapſū.

12 PLacet. Si alter cōiugū al
tero ignorāte religi
onē ꝓfitet̄ ꝛ ꝓpt̄ h de monaſterio edu
cit̄ illo moꝛtuo ad monaſteriū redire nō cogit̄
Cōis diuiſio.ſcd̄a ibi ſup quo. ¶ Nō ꝑ ꝙ uxoꝛ
pōt libere emittere votū ꝯtinētie i ſui ꝑiudiciū
lꝫ ſecus ſit i voto abſtinētie.vt dixi.ſ.c.ꝑx.ꝛ in
hac dr̄ia poſſet ſaluari glo.i.c.maifeſtū.xxxiij.
q.v. ¶ Nō 2ᵒ ꝙ cōiugatus itrās monaſterium
ignoꝛāte cōiuge nō habꝫ liberā facultatē exeū
di mōaſteriū.vt clare inuit tex.ibi rediſſe ad ſe
culū.exq̄ iſero ꝙ moꝛtua cōiuge añq̄ꝫ reuocet̄
ñ pōt ap̄lꝰ redire ad ſeculū.ꝛ ſic optie facit tex.
i ar.eoꝝ.q̄ dixi i.c.cōſuluit.ſ.e. ¶ Nō 3ᵒ ꝙ vo
tū emiſſū tpe ihabili nō obligat tpe habili.rō q2
paria ſūt nullū ꝛ minus efficax.vt i.c.ij.de tran
ſla.ꝑla. ¶ Nō a ꝯtrario lrē ꝙ actꝰ ꝑueniēs ad euꝫ
caſū a q̄ nō potuit efficax habere pṅcipiū ānul
lat̄ ꝑ hoc tex.i.l.pluribꝰ.§.i.ff.de v.ob.ſꝫ i ꝯtrariū
faci tex.i regula ſcīm legitime.li.vi.ꝛ de h bro
cardo dic.vt ibi nō.ꝑ Dy.ꝛ plenꝰ ꝑ Bar.i.d.l.
pluribꝰ. ¶ Sꝫ q̄ro qd ſi maritꝰ reuerſus non
repetiſſꝫ vxoꝛē.dic.Hoſti.ꝙ cōpellēdꝰ ē aut vx
oꝛē repetere aut monaſteriū itrare ꝛ h ſi erat iu
uenis.ſi aūt ſenex debuiſſꝫ emittē votū ꝯtinētie
ar.ſ.e.c.cū ſis.ꝛ.j.c.ꝑx. ¶ Vl' pōt dici ſm euꝫ
ꝙ iatis ē ratificaē pꝰ factū igreſſū ꝯiugis ꝛ caſte
viuere.ſꝫ añ factū ꝓcedūt iura ſupius all'.ꝛ hoc
mihi placet q̄ ad vtrūq̄ꝫ caſū ſiue ſit iuuenis ſiue
ſit ſenex.ꝛ nō hāc limitatōem ad iura ꝑdcā.
Vltio q̄rit̄ qd ſi iuita vl' ignoꝛāte vxoꝛe maritꝰ
fecit ſe ꝓmoueri ad ſacros oꝛdines nūqd poſt
moꝛtē vxoꝛis cōtinē teneat̄. Hoſt.i.c.qdā.ſ.e.
ſētit ꝙ nō.ſꝫ Hoſti.ꝛ Jo.an.tenēt ꝯtrariū ꝛ verius
qnimo dicūt ꝙ ſi ille pꝰ moꝛtē vxoꝛis ꝯtherꝫ mr̄i
moniū nō teneret. Nec ob.iſte tex.q2 loqt̄ i eo
q fecit ꝓfeſſionē ignoꝛāte vxoꝛe ſecus ſi fuit ꝓ
motus ad ſacros.rō diuerſitat̄ ſm Jnn.ē quia
mr̄imoniū de iure diuio nō ipedit ſuſceptionē
ſacroꝝ oꝛdinū.ſꝫ tñ ex cōſtitutōe eccl'ie vt patꝫ
i eccl'ia oꝛiētali vbi clerici habent vxoꝛes.xxxi.
di.c.nicena.le.ꝛ nō.i.c.cū oli.de cle.ꝯiuga.ꝛ ſic
naturalit̄ mr̄imoniū nō reſiſtit ꝓmotōis ad ſa
cros oꝛdines.ſꝫ mr̄imoniū naturalit̄ ipedit in
greſſū religionis.q2 de ſb̄a religionis ē caſte vi
uere.ꝗ vſus mr̄imonij ꝛ igreſſus religionis ſūt
icōpatibilia.ꝛ iō merito ipedit̄ igreſſus religio
nis ꝑ exn̄tiā mr̄imonij. Aliā rōnē adducit Jo.
an.nā ꝑ ſuſceptōeꝫ oꝛdinis iprimit̄ ꝛ remanꝫ cha
racter.vñ poſt moꝛtē vxoꝛis remanet iſte verꝰ
clericus ſꝫ ꝑ igreſſū religionis nō iprimit̄ nec re
manet character.rō rōis ē q2 oꝛdo ē ſacramētū
nō ſic ꝓfeſſio.ꝛ nō bñ hāc rōne.ꝛ hodie ꝯ iſtos
ꝯiugatos q faciūt ſe ꝓmoueri ad ſacros oꝛdi
nes emanauit extra. Jo.xxij.q̄ icipit āntiq̄.ſat̄ bñ
faciēs ad hāc deciſionē qḋ nō. ¶ Jn gl.i v.quā
tū.i fi.nō bene glo.ꝙ eadē ſñia pōt ꝑ pte tenere
ꝛ ꝑ pte nō.puta q2 i pte hꝫ viciū nullitat̄ anexū
ſꝫ Hoſti.i.c.Raynutius.ſ.de teſta.dicit ꝙ ꝑ p
te nō pōt tenere.ſed ſi appellat̄ pōt ꝑ pte ꝯfir
mari ꝛ ꝑ pte iſirmari ꝛ moderari ēt circa vnuꝫ
capl'm vl' annexū.vt i.d.c.Raynutius. ¶ Nec
ob ſm eū ꝙ officiū iudicis appellatōis ſit cōfir
mare vl' infirmare.ij.q.vi.in fi.q2 illud veꝝ qua
tenꝰ venit ꝯfirmāda vl' iſirmāda.ſꝫ mihi plꝰ pla
cet iſta gl.nā tot videt̄ ſñie quot ſūt capl'a diuer
ſa ar.i.l.ēt.ff.de mino.nō gl.i.c.ij.de oꝛdi.ꝯgni.
i v.eadē ſñia.nullū ꝗ ꝯtrariū ſi pro pte tenet ꝛ ꝑ p
te nō vbi capl'a ſūt diuerſa.ꝛ ꝑ h facit qḋ nō. Jn
no.i.c.fraternitatis.j.de hereti.ꝛ vide ad h bo.
gl.i.c.ea.que de regu.iur.li.vi.ꝛ i.c.ex lr̄is.all'.
in glo. ¶ Abbas.

13 AD apoſtolicāꝫ Sūma vt.ſ.e.c.cum ſis.ꝛ eſt ps.c.ad
ap̄licā.ſ.ti.ꝑx. Primo ponit̄ dictū.ſcd̄o exce
ptio ibi.niſi. ¶ Nō pṁe ibi ſed ꝛ vitā dꝫ mu
tare ꝙ vbi ambo cōiuges ſunt iuues ſeu de icō
tinentia ſuſpecti nō pōt alter igredi religionē ni
ſi etiā alter ingrediatur.nec ſufficit eē i monaſte
rio niſi pariter vitā mutent ꝑ hoc.c.q2 agatho
ſa.xxvij.q.ij.ꝛ h veꝝ a pṅcipio.ſ.anteq̄ꝫ pmit
tat̄ igreſſus vnius.poſt factū vō dic vt dixi.ſ.c.
i. Sed quero hic ſolum conſideratur reſpectu
remanentis ſuſpitio incontinentie quid ſi vxoꝛ
remanens eſt antiqua ꝛ ſit ſine ſuſpitione incon
tinentie.eſt tamen ſuſpecta de alijs moꝛibus ſi
non erit ſub cura mariti puta q2 fiat icantatrix
malefica vſuraria vel quid ſimile nunquid hoc
caſu maritus poſſit ingredi religionem vxoꝛe
vouente continentiaꝫ. Jo.an.tenet ꝙ non quia
eadem ratio videtur in alijs malis moꝛibus ſi
cut in ſuſpitione incontinentie.ex quo enim nō
expedit alterius ſaluti vt alter ingrediatur reli
gionem non eſt hoc permittendum.fatetur ta
mē ꝙ ſi ꝯfiat tꝫ ingreſſus quia pṅcipaliter hic
conſideratur fides mr̄imonij que eſt vnum de
tribus bonis matrimonij.xxvij.q.ij.c.omne.

⁊.c.ſi.de ɔdi.app.⁊ hec opi.ſatꝭ mihi placȝ. Sȝ dubiū ē nūgd ſi turpiṫ viuat pꝰ igreſſū alterius debeat cōpelli itrare mōaſteriū ſicut cōpellitur icōtinēter viuēs.j.e.c.ſignificauit.de quo ſatis dubito.nā videṫ q debeat cōpelli ad bn̄ viuendū.nō aūt vt itret mōaſteriū exq̄ pn̄cipaliter non peccat contra matrimonium.

Ex parte

14

Per rligiōis ꝓfeſſionē ñ p ꝓpoſitū caſtitatꝭ ſuāde i ſeculo diſſoluunṫ ſpōſalia d pn̄ti. Cōis diuiſio.2ª ibi nos autē q̄ tria facit. Primo ꝯ ſolutionem allegat. 2º ſoluit ibi nos tn̄.3º ſolutionē determiat ibi porro. ¶ Nō primo q veluū religiōis daṫ mulieribꝰ cū certis ſolēnitatibus q̄ tn̄ nō ſūt d ſba.ꝓ h.c.vidua.s.d rgul. ¶ Nō 2º mrimōiū poſſe ꝯbi iter abſētes p nūciū ⁊ ꝓ h q: ois ɔtcꝰ q pficiṫ ex ɔſēſu pōt p nūciū fieri.l.cōſēſu.ff.de actio.⁊ obli. ⁊ hodie vide qd hētur i.c.ſi.de procu.li.vi. Nō 3º in v.nos autē.ar.valde optimū q matrimoniū ɔtū p verba de pn̄ti etiaȝ carnali copla nōdū ɔſūmatū ñ pōt diſſolui niſi i caſibꝰ a iure expſſis.vn̄ pondera tex.i v.nullo cāu iuncto v.volētes ⁊c.⁊ ſatis bene facit iſte tex.in ar.papā nō poſſe diſſoluē tale mrimōiū niſi ex cā i iure expreſſa vel oio ſibi ſili. ¶ Nō ibi falſa ſit cauſa.tex.pma fronte mirabilē q actus non viciaṫ ex cā falſa ptēſa dūmō ille actus alio iure potuerit explicari. ita arguit hic papa qd tn̄ nō videtur oio ꝓcedere imo i ɔtriuȝ vr̄ tex.in.c.ex parte aſten.⁊ qd ibi dixi de concei.pbē.⁊ l.is qui putabat.⁊ l.ſi is ad queȝ.ff.de acqui.here.ideo dic vt latius dicam.j. ¶ Ultio nō ſpōſā de preſēti poſſe cōpelli ad ɔſūmationē mrimonij niſi velit intrare religionē nec ſufficit q cū certo habitu velit i domo ꝓpa ſuare votuȝ continētie. Ex h iſero ad.q.nungd mrimoniū non ɔſūmatū diſſoluaṫ ſi ſponſa velit effici mātellata.⁊ vr̄ primo q ſic q: iſte mulieres mātellate hn̄t certā rgulā a papa approbatā.ɔtriuȝ tn̄ puto veꝝ p iſtuȝ tex.nā hic ſufficiebat rcipe veluȝ ⁊ obſuare continētiā.ſȝ oȝ q quis ſe aſtringat ad certā religionē approbatā vbi.ſ.ꝓmittūṫ tria ſbalia religionis ꝓ h quod hodie hēṫ i extrauag.antiqua Jo.xxij.vbi diciṫ h clariꝰ.nā iſte mātellate ñ ſūt ſtricto mō rligioſe cū ñ voueāt tria ſbſtātialia nec ꝓpe dicūṫ hr̄e rgulā.ſȝ quēdā modū viuēdi.ſicut i ſili dicit glo.nō.in cle.i.de reli.domi.⁊ i cle.cū ex eo.de ſen.ex.⁊ latius dixi in Rca de regula. ¶ In glo.i.in fi.dic latius q in iure nō apparet q ſit veluȝ iſtud viduitatis. ſed forte tex alludit h ɔſuetudini illꝰ loci. ⁊ ideo papa diſtiguit i fi.c.ſed de iure dicēdū q aut iſtud erat velū ſolitū dari ꝓfeſſis. ⁊ tūc iſta imediate fuit ꝓfeſſa data plenerātia triū dieꝝ. vt in.c.ɔſtitutiōeȝ.§.i.d rgula.li.vi.aut erat velū ſolitū dari volētibꝰ ſuare cōtinētiā i domo ꝓpa.⁊ tūc p h nō diceṫ religioſa.vn̄ ɔpellit ad ɔſūmatiōeȝ mrimonij.vt i fi.c.dr̄ p rōem quā.s.pmiſi. nam vouens continentiā pōt aſſumere certū habitū honeſtū vt i.c.qd d pati.xxxiij.q.v.⁊ d multiplici velo vide ho.gl.xx.q.i.§.velamē. ¶ In gl.i v.ratū i fi.⁊ de iſta mā dic latiꝰ.vt nō.in.c.q̄rto alle.i glo.⁊ q̄rit hic Hoſti.nungd eccleſia poſſit hodie cōſtituere vt altero fideliū labēte i hereſim poſſit alter cōiugū trāſire ad alia vota ⁊ cōcludit q ſic.q: ſicut ſtatuit iter ifideles iter q̄s ē veꝝ mrimoniū i.c.de ifidelibꝰ.de cōſā.⁊ affi. eodē mō vr̄ q poſſit ſtatuē iter fideles. nā ratificatio mrimōij q̄ ē iter fideles cauſaṫ ex ſacramēto baptiſmi.vt i.d.c.q̄rto.⁊ h ex eccleſie diſpoſitione. pōt ergo aliter eccleſia ſtatuē.ſȝ d h ego dubito.nā ecclia ad illā diuerſitatē ſtatuēdā potuit moueri ex ꝓbabili cā.nā ifideles nō cognoſcunt mrimoniū eſſe ſacrm̄ cum eis deſit ſignificatū.merito nō vr̄ mrimoniū ita firmū ⁊ ratū ſicut i fidelibus. cū g fideles capiunt mrimoniū cōſūmatū ꝓ ſacramēto iſepabili non vr̄ q eccleſia poſſit ſtatuere ſup ſepatione ꝓ hoc iſte tex.iducēdo.vt.s.dixi ⁊ qd dixi i.c. ex publico.s.e.vbi hēṫ de vario ſignificato mrimonij. ¶ In glo.in v.falſa in fi. Oppo.ꝯ tex.⁊ vr̄ q exquo falſa cauſa iſta mulier fuit iducta ad igreſſū religionis nō valuit igreſſus.ar. in.c.ex parte aſtenſis.de ɔceſ.pbē.nā vbicūq3 quis pōt gerere actū vno iure ſi explicat alio iure icompetēti non valȝ actus.rō.q: ibi deeſt itētio ⁊ in pēdētibus a volūtate magis conſideraṫ opi.q̄z veritas.vt i.d.c.ex parte.⁊ i.l.is qui putabat.ꝑ all. So.glo.iſta vr̄ tacite dare duas ſolōes pria q in ſpūalibꝰ falſa cauſa nō viciat ſicut nec dolꝰ ſȝ ɔtriū ꝓbaṫ in.d.c.ex parte.ſcōa ſo.q: hec cauſa falſa ñ fuit hic expſſa.ſȝ mēte retēta ⁊ hoc ſētit glo.dū allegat.l.ſi repetendi.C.de condi.ob cām.que ſic loqtur.⁊ hec ſo.ſatis eſſet bona. ſȝ nō probaṫ ex tex.ideo dic clarius q ingrediendo religionē iſta moueri potuit ex duplici cauſa.prima ⁊ pncipalis vt ſuiret deo.alia ꝓpt̄ lepra alterius credēs matrimōiū ſolutū que erat falſa.⁊ iſta cauſa erat ſcōaria ⁊ potius ipulſiua q̄z final.vn̄ licȝ hic ceſſet cā ipulſiua ſeu ſcōaria non tn̄ ceſſat cā finalꝭ ⁊ priaria ideo ex falſitate illꝰ cāe ſcōarie ñ ipediṫ igreſſus religiōis. ꝓ h qd i ſili nō. Inno.i.c.i pn̄tia.de renū. non ob.c.magne.j.de voto.all.i glo.ꝓ ɔtrio.q: ibi non ceſſat votū ex ceſſatione cāe ſcōarie.ſȝ pſtaṫ mā facilꝰ diſpēſādi nec ē veꝝ qd dicit hic glo. diſpenſationē nō viciari ex falſa cā.vn̄ dic meliꝰ vt nō.i.c.q:.all.i gl. ¶ In glo.ſup v.caſtitatꝭ ibi talis religio nō ſoluit ſpōſalia.⁊ ꝯ hūc arti.multū iſtāt Inno.⁊ Hoſt.maxie i ſoluēdo ɔtriū.c.ſi.j.q cle.vel vo.ſȝ tu dic hr̄ q ad h vt diſſoluaṫ mrimōiuȝ oȝ q quis ꝓfiteaṫ tacite vl̄ expſſe aliquā de religiōibꝰ approbatꝭ.vt.s.dixi ⁊ hr̄ clare i dicta extua.antiq̄.q̄lit aūt fit ꝓfeſſio collige ex his q̄ dixi in.c.cōſulti.⁊ in.c.vidua.⁊ in.c.ex parte.s.de reg. ¶ In ea.gl.ibi pōt hēre ꝓpriū nō.glo. q heremita nō rnunciat proprio ⁊ ſic non pōt appellari religioſus.nam nullam in veritate regulam habent.ſunt enim ſicut locuſte ſine rege

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vt dicit glo.i.c.q vere.xvi.q.i. imo dubitat̃ vtꝝ gaudeat̃ ꝑuilegio eccleſiaſtico de quo vide per Jo.de lign.i cle.ii.de ꝓbẽ.dico plenius i.c.ii.de fo.cõpe. ¶ Vltio nõ glo.i fi.ꝙ ſpõſalia de pñti nõ ſoluũt̃ ſupueniẽte lepra.q̃rit h̃ Hoſti.qd ſi leproſus mr̃imonio nõ cõſũmato itrãt domum leproſoꝝ nũq̃d diſſoluit̃ tale mr̃imoniũ dubiũ fecit.c.ij.ꝫ.de eccle.edi.ꝛ quãuis Hoſti.h̃ multũ iſtet Jo.an.dicit ꝛ verius ſecure tenendum ꝙ nõ diſſoluat̃ niſi ibi eſſet religio approbata.ꝛ h̃ ſatis ꝓbat̃ i extua.antiqua.

14 **Constitutus.** Ma. rit⁹ factus monachus a cõiuge adulterata reuocari ñ põt. Pria ps narrat factũ.ſcða dat iudicẽ ibi.iõq3. ¶ Nõ ꝑ ꝙ adulteriũ ꝯmiſſũ ẽt i figura matrimonij ꝑuat adulteꝝ iure cõiugali qð habebat i cõiuge ẽt ſi alter cõiux quodãmõ fuerit cã iſtius tranſitus ad alia vota ꝛ i h̃ vltio ẽ iſte tex.ſatis nõ. ¶ Scðo nõ ꝙ clericus i minoribus cohñendo mr̃imoniũ nõ efficit̃ ihabilis ad ordines maiores imo mortua vxore põt redire ad clericatũ. ¶ Tertio nõ caſũ i quo ꝓfeſſio valet fcã ꝑ cõiugatũ ſine cõſenſu vxoris. ſi vxor cõmiſit adulteriũ.ꝛ vr̃ ꝓbare h̃ lr̃a ꝙ ꝑ adulteriũ notoriũ ſine alia ſñia ꝑuat̃ adultera iure ſuitutꝭ quod habebat i marito ꝛ ſic propa auctoritate põt adultera deſeri a marito ꝯ̃ q vide bo.glo.in.c.fi.de adul.ꝛ quod ibi dixi. ¶ In glo.i.ibi publice fuit adulterata nõ gl.iũcto tex. ꝙ ſicut põt itrare maritus religionẽ ex q̃ vxor cõmiſit publice adulteriũ.vt h̃ ꝛ in.c.agathoſa xxvij.q.ij.ita põt ſe facere ꝓmoueri ad ſacros ordines.ꝛ vr̃ mihi ꝙ h̃ ſit tex.cõñ dictũ Jnn.j.c.ꝓx.vbi dicit ꝙ lꝫ maritus adultere poſſit ea iuita itrare religionẽ nõ tamẽ põt ea iuita ꝓmoueri ad ſacros ordines.ꝛ reddit rõnẽ diuerſitatis q2 adultera põt ꝯhere matrimoniũ p⁹ mortẽ igredientis religionẽ ſꝫ vxor ordinati nõ põt cohbere mr̃imoniũ poſt mortẽ ordinati.vt in.c.q2 tunt.xxviij.di.ꝛ.xxxij.di.c.ſeriati.vnde cum cõpelleret̃ ad cõtinẽtiã ſuadã poſt mortẽ mariti nõ põt h̃ fieri ſine ſuo cõſenſu.ſed cete h̃ ratio mihi nõ placet q2 iura all̃.ꝑ Jnno.loquũt̃ quãdo maritus fuit ꝓmot⁹ de ꝯſẽſu vxoris vouẽti ꝯtinẽtiã.nã illud votũ ſolẽnizat̃ ꝑ ſuſceptionẽ ordinis mariti q2 cũ ſint vna caro marit⁹ cõicat actões ſpũales vxori.vt ẽ videre i marito ꝯhẽte cõpaternitatẽ.naꝫ ex tali actu ẽt vxor efficit̃ cõmat̃.xxx.q.iiij.c.ſi qs ex cõiugio.ꝛ nõ.c.maritus.de ꝯgna.ſpi.ꝛ h̃ eadẽ diſpõ ẽ i vxore igrediẽte religionẽ.nã ex q̃ vouit nõ põt ãpli⁹ ꝯhere mr̃imoniũ ẽt poſt mortẽ mariti.vt nõ.doc.ſ̃ e.c.cũ ſis.ſꝫ vbi vxor adulterata nõ cõſenſit promotioni vl̃ igreſſui religionis hñ põt ꝯhere p⁹ mortẽ mariti q2 nõ põt dici votũ ſolẽnizatũ ex q̃ nullũ emiſit. Et i fi.glo.ꝛ de h̃ vide bo.tex.ꝛ glo.i.c.ſi cuius.h̃ all̃.ꝛ itellige vt ibi nõ.qñ maritus cognouit vxorẽ poſtq̃ʒ ſciuit eã adulteratã nã ꝑide ẽ ac ſi eẽt maritus corrupte ꝛ ſic ꝓpter defectũ ſacramẽti nõ põt amplius ꝓmoueri ad ſacros ordines. ¶ In glo.fi.i fi.nõ ex hac glo.iũcto tex.ꝙ adulteriũ mulieris iũctũ cũ igreſſu religionis mariti nõ ſoluit mr̃imoniũ q̃ ad vinculũ.vñ lꝫ adultera ꝑdat ius reſpcũ ſuitij qð habebat i marito nõ tñ ſoluit̃ cõiugiũ q̃ ad viculuꝫ. Sꝫ dubitat̃ i q̃ ꝯſcia remordebat iſtũ ex q̃ mulier ꝯmiſerat adulteriũ.erat.n.liber a ſuitute illius.dicit Goff.ꝙ mouebat̃ ex eo q2 vxore ſupſtite fecerat ſe ꝓmoueri ad ſacros ordines ſine illi⁹ ꝯſenſu.ſꝫ certe h̃ rõ nõ ẽ efficax.q2 vt.ſ̃.dixi ex q̃ vxor publice cõmiſit adulteriũ ꝑdidit ſuitutẽ quã hẽbat i marito ꝛ ſic libẽ poterat ſe facere ꝓmoueri.ſcða ſo.ꝙ exceptõ cõpetẽs marito poterat elidi ꝑ replicatõeꝫ adulterij cõiſſi ꝑ eũdẽ maritũ q2 ꝛ ipẽ fuerat adulterat⁹ occulte tñ.ꝛ h̃ ſo.poterat eẽ bona q2 adulteria cõmiſſa ꝑ ꝯiuges mutua ꝯpẽſatõe tolluũt̃ vt i.c.penult.ꝛ vlti.ꝫ.de adul. ¶ Sꝫ aduerte q2 ſi h̃ erat verũ nõ debuiſſꝫ itrare religionẽ ſꝫ poti⁹ repetẽ mulierẽ.ꝛ iõ dat̃ tertia ſo.ꝙ fruſtra timebat h̃ ꝯſciẽtiã.vl̃ dic ꝙ h̃ fecerit vt ageret i mõaſterio maiorẽ pñiaꝫ q2 fuit cã ꝙ uxor adultera tñſiuit ad ſcða vota.qd ãt i marito q effcũs ẽ papa vxore ignorãte nũqd poſſit repeti ꝑ vxorẽ ſicut repetit̃ is q itrauit religionẽ vl̃ fec ſe ꝓmoueri.doc.dicũt ꝙ ſic ꝛ ẽ glo.nõ.i.c.ſi qs pecunia.lxxix.di.q̃ ẽt tractat qs erit iudex ꝯ papã i h̃ arti.ꝛ nõ ex illa glo.ꝙ cõiugatus ẽ habilis ad papatũ ẽt vxore ignorãte ꝛ nõ cõſentiẽte.

16 **Venientes.** Sũma vt.ſ̃.in c.ꝓcedẽti vl̃ aliter ꝛ ſic. Vxor nõ põt repetẽ maritũ de cui⁹ licẽtia religionẽ itrauit ſi p⁹ igreſſũ nõ cõtinuit lꝫ ad ꝯſẽtiẽdũ ſeu ad dationẽ licẽtie dolo fuit iducta.ꝓ narrat fcũm.zᵃ dat iudicẽ ibi quo circa. ¶ Nõ ꝑ ibi finito ꝓbatõis tpe ꝙ cõiugatus itrãs religionẽ de ꝯſẽſu vxoris hꝫ ltimũ ꝓbatõis tpus.nõ q̃ tenet̃ ꝓfiteri i tẽpore breuiori ſec⁹ ſi iuita ſpõſa de pñti itraret.vt i.c.publico.ſ̃ e. ¶ Scðo nõ ꝙ ꝯſẽſus mlieris ꝑ dolũ extort⁹ nõ validat ꝓfeſſionẽ mariti vt hic ſatis colligit̃ a ꝯ̃rio ſẽſu lr̃e.ꝛ ad h̃ tene menti iſtũ tex.q ad h̃ iducit̃ ꝑ doc.ſ̃.e.c.ex pte.ꝛ dixi i.c.i.ſ̃.e. Et ex hoc ꝛ ex tex.nõ ꝙ dolus i ſpũalib⁹ nõ ſemꝑ ẽ licitus excuſat̃.n.qñ qs iducit̃ ad meliorẽ vitã q2 tũc ꝓpẽ nõ ẽ dolus.vt i.c.cũ dilecti.qð me.cã.ſec⁹ ſi inducit̃ ad renũciãdũ ius ꝓpꝛiũ ſeu vt ſubeat ꝓmptũ piculũ adulterãdi. ¶ Jtẽ nõ.ibi ꝓſbros exorauit ar.ſatis bonũ ꝙ mulier quo ad materiã huius ti.excuſatur ab ignorantia iuris ſi ergo mulier eẽt certificata concedendo licentiam marito oportet ingredi religionẽ.ex datione q̃ licentie abſq3 alio voto continentie poteſt compelli ad igrediẽdũ religionẽ ꝛ ad h̃ iduxi iſtum tex.i.c.i.ſ̃.eo. ¶ Vltio nõ ꝙ igreſſus cõiugis a ꝑncipio inualid⁹ validat̃ ipõ fcõ ꝙ vxor ꝑdit ſeruitutẽ i marito. Ex quo iſert̃ ꝙ vxore mortua maritus prius non reuocatus monaſteriuꝫ exire non poteſt. ¶ In glo.iij.ibi tenet cõñctus

ſed aduerte. q2 ar. potius in contrariū colligit ex iſto tex. nā hic papa expſſe dicit maritū non modicū deliqſſe i eo ꝙ captoſe ꝛ doloſe iduxit iſtā mlierē ad ꝯſētiēdū ꝛ i fi. tex. innuit ꝙ ſi mulier iſta ꝯtinuiſſ3 potuiſſ3 maritū ꝑpetere nō obſtāte ꝯſēſu ſuo. q2 ille ꝯſēſus nō erat valid9 ex q̄ doloſe fuit extort9. nō. n. ē vez qḋ ſubijcitur in gl. ꝙ ſi iſta ꝯtinuiſſet fuiſſ3 audita ex q̄ nō emiſerat votū ꝯtinētie nec ꝓmiſat itrare ꝛligionez cū eēt iuuēis. nā totū ꝯrium glo. ſenſit in. c. vxorat9. ē. eo. vbi ꝯcludit ꝙ ex ſola licētia mulieris ſibi ꝑiudicat. l3 ex offō epi poſſit igreſſus reuocari. dic ḡ ꝙ ex alio capite iſta mulier fuiſſet audita ſi ꝯtinuiſſet. ſ. q2 ſpōte nō ꝯſēſit. ſ3 dolo fuit iducta. ¶ In gl. penl'. ibi mōaſteriū eo iuito nō. bn̄ hāc gl. facit. n. ad multas. q. vt ſi dicamus ꝙ ſi ꝛligioſus ꝯuēit ex eo qḋ egerit an̄ igreſſū pōt nihilomin9 mōaſteriū ſuſcipe defēſiōez ꝛ illo inuito ꝓpōere oēs exceptōes ſibi ꝯpetētes ꝛ ſic nō tātū bōa igreſſi trāſeūt i monaſteriū ſ3 oē ius ꝛale ꝛ perſonale ſibi ꝯpetēs. ¶ Itē facit iſta gl. iūcto tex. ꝙ ſi ꝛligioſus ꝯuenit ex geſtis ante igreſſū poſſit iudiciū fūdari i ꝑſonā illi9 religioſi qḋ idubio ꝓcedit qn̄ negat validitas igreſſ9 gd aūt i alijs caſib9 plene uō. ꝑ legiſtas i auc. cā q̄ ſit cū monacho. C. de epiſ. ꝛ cle. ꝛ puto ꝙ poterit duplex practica obſuari. p9. vt ſit i iudicio ꝯ ꝯſēſu ſupioris. 2°. vt mōaſteriū ſuſcipiat defēſionē. ꝛ h̄ mihi plus pl3 qḋ vr̄ placē Do. Bal. i auc. cā pall'. ¶ In ea. glo. ibi credo ꝙ bn̄ pōt. h̄ pticlā vr̄ ꝯriari his q̄ ꝑmittūt i gl. nā ſi ꝑ adulteriū vxoris igreſſus remāſit valid9 ḡ mōaſteriuz poterat reſiſtē ſi iſte vult exire ꝛ accipe mlierē niſi velis ſaluare glo. vt qdā dicūt vt ꝓcedat qn̄ marit9 exit an̄ ꝓfeſſionē. ſ3 certe tē qḋ gl. eēt inutil'. nec oporter3 ꝑpōderaē ꝙ mlier fuit ꝯcepta q2 an̄ ꝓfeſſionē nō obligat mōaſterio. vt i. c. ſup eo. ē. de regula. ¶ In ea. gl. ibi ſ3 qd ſi vir fornicet nō hanc ꝑticulā gl. vſq3 ad fi. nam limitat multū iura dicētia adulteria ꝯiugū mutua ꝯpēſatōe tolli. vt ꝓcedāt illa iura qn̄ vſq3 remanſit i ſeculo. ſec9 ſi is q fuerit ꝯtinēs itrauit ꝛligiōez tē ei nō fiet ꝯpēſatio cū adulterio ſbſeqnti. rō q2 iſte mutauit ſtatū ꝛ nō ē āpli9 ſui iuri. fēit. l. ſi ex cā. §. papinian9. ff. ꝯ mino. gnimo ſēſit Guil. ꝙ ſi marit9 ꝯmiſiſſet 2°. adultiū ꝛ poſtmodū intraſſ3 ꝛligionē nō ꝯpēſat adultiū ꝯmiſſū an̄ igreſſū. q2 iſte mutauit ſtatuz ꝛ eſt effect9 nou9 hō qḋ dictū nō vr̄ vez. q2 nō potuit mutare ſtatū cū ꝑiudicio mulieris cū an̄ igreſſū fuerit vxori ius acqſitū ꝛplicādi ꝯ adulterio mariti ꝯ exceptōez adulterij ꝓpi. ꝛ h̄ ſat̄ vr̄ ſētire Hoſti. hic q formt hanc. q. ſat̄ vtilē. pōe ꝙ marit9 q ꝯmiſerat adultiū i ſeculo trāſiuit ad religionē ꝛpetitur a mliere ipſe excipit ꝯ adultio illi9 mlieris ipa replicat ꝙ ꝛ ipe ꝯmiſit an̄ adulteriū. qrit̄ nūqd poſſit exire iuito mōaſterio ſi ꝯſitet ꝛplicatōez mlieris ꝛ dicit ꝙ ſic. vn̄ h̄ cāu ſtat ꝯfeſſioni mariti. ſ3 vēiat i ꝑiudiciū ꝓfeſſionis de q̄ dicit caſū eē in. c. penul. ꝯ rap. ſecus dicit vbi agitur de mr̄imōio carnali. tē eni nō ſtaret ꝯfeſſiōi ꝯiugis ꝯ mr̄imōiū. vt ꝓbat̄ i. c. ſuper eo. de eo q cogno. ꝯſang. ꝛ cū h̄ dicto trāſeunt ꝯir hic doct. ſ3 aduerte q2 h̄ idiſticte tenere eſſet apte dicere ꝯ caſū. c. vidua. ē. ti. ꝓx. vbi tex. apte dicit ꝙ ex quo ꝯſtat de ꝓfeſſiōe alicu9 tacita vl' expſſa nō ſtat̄ ꝯfeſſiōi ipi9 i ꝯrū etiā cū iuramēto. ꝓ h̄ facit. q2 ꝯfeſſio tēdit i ꝑiudiciū mōaſterij ḡ plene nō ꝓbat q2 l3 valeat ꝯfeſſio ꝯ ꝯfitētē nō tamen ꝯ tertiū. vt. xiiij. q. ij. i pri. ꝛ i. c. i. de ꝯfeſ. ¶ Itē rō. c. ē. eo. h3 locū i caſu nr̄o. naz de facili poſſet iſte igreſſus colludē cū vxore ſua i ꝑiudiciū ꝓfeſſiōis facte. iō itelligo illud. c. penul. all'. ꝑ Hoſti. qn̄ iſte igreſſus ſtat ꝓ igreſſu ꝛ ꝯ mr̄imōiū de ꝯſēſu ſupioris. tūc ei nō ē veriſile ꝙ falſum ꝯfiteat̄ ꝯ ſe. iō talis confeſſio ſibi ꝑiudicat ꝛ ꝑ ꝯſequēs mōaſterio ꝙ ꝑmiſit eū agitare illā cāz ꝛ idē ē i mr̄imōio carnali. nā vz ꝯfeſſio i ꝑiudiciū mr̄imōij. quādo eſt facta ab eo q ſtat ꝓ matrimonio. vt i. c. atteſtationes. ꝛ ibi per hoſti. j. de deſpon. impu.

Accedēs. Uxor maritū profeſſū ꝛpetē pōt nō obſtāte licētia ꝓſitendi ab ea metu extorta. Primo pō narratio. 2°. iudicis datio. ibi q̄ circa. ¶ Nō p°. ex iſto tex. ꝙ ſicut ad mr̄imōiū ꝯtrahēdū reqritur olo ꝯſēſus liber. vt in. c. cū locū. j. de ſponſa. ita ꝛ i ſeparatōe matrimonii q̄ ad thoz. vn̄ vt vides hec datio licētie fuit nulla metu itercedēte. ꝛ ꝓ h̄. c. notificaſti. xxxiij. q. v. ¶ Nō 2°. ar. ꝙ vxor iuuenis marito intrāte religionē nō tenet̄ itrare monaſteriū faciendo ꝓfeſſionē. ſed ſatis ē ꝙ itret vt poſſit ibi vitā honeſtā ducere. hoc tn̄ nō credo de iure vez ꝑ. c. ad aplicā. ē. e. ꝛ ꝑ. c. q2 agatho. xxvij. q. ij. ꝛ ad iſtū tex. dic ꝙ hic narrat̄ factū ꝛ non ponit̄ ius. ſed quero nunqd iſte maritus potuit licite relinquere hitū ꝛ ꝓpa auctoritate exire mōaſteriū. Jo. an. dicit ꝙ nō. ſed ꝙ peccauit ſm eū. q2 quo ad ſe ꝛ ſui ꝑiudiciū potuit monaſteriū itrare. vxor tamen potuit eū iuitū de monaſterio abducē ꝛ h̄ vltimū t3 h̄ Inno. ſed primū dictum Jo. an. nō videt̄ vſq3quaq3 vez. ꝛ ꝯtrariū aperte ſentit Inno. i. c. quidam. ē. e. ꝓbat̄ rōe nō eni poteſt maritus vxore iuita emittere votum ꝯtinētie vt i. c. vna ſola. xxxiij. q. v. ¶ Itē maritus iſte multum peccauit vxorē deſerēdo aut dando ſibi cauſā adulterādi. vt in. c. ſi tu abſtines. xxvij. q. ij. ḡ vt non ꝑſeueraret in peccato ꝛ vt mulier non incidat in adulteriū licite potuiſſet propria auctoritate exire. vn̄ hic i nullo nōt̄ marit9 iſte. q2 hitum reliquit. ¶ In glo. ij. ibi ꝛ ſic ꝑ ꝑmū ꝛ vltimum. nō bn̄ iſtam glo. q2 facit ad multa ꝛ collige ex ea ꝙ ꝑ extrema colligitur medium ꝛ facit h̄ ad ꝓbādū ꝑſcriptōnē vt probata poſſeſſione in pain. ꝛ in fi. preſumat̄ ꝙ quis medio tēpore poſſederit. t3 gl. xvi. q. iiij. c. volum9. ꝛ plenius de hoc ꝑ Bar. i. l. celſus. ff. de vſucapi. 2°. nō glo. iuncto tex. ꝙ agens certum quid per metum non preſumitur ex taciturnitate ſequēd

tpis cõſentire ⁊ purgare metũ qḋ intellige niſi i
terueniat aliqs actus poſitiuus ꝓmi actus ap
probatiuus.l.ij.C.qḋ me.cã. ⁊ pulchre p Jnn.
i.c.ſup ħ de renũ. Et i ſi gl.doc.videt̃ ħ velle ꝓ
feſſionẽ iſtius viri nõ valuiſſe q꞉ cũ vxor ẽ iuue
nis debuiſſet intrare religionẽ vl' ſalti emittere
votũ ꝯtinẽtie quoꝝ neutꝝ ħ inuenit.cũ ḡ expſ
ſa ⁊ libera licẽtia nõ valuiſſet fortius nec coacta
Sꝫ aduerte q꞉ hoc ar.ẽ ꝯ nõ.i.c.i.⁊.c.vxorat⁹.
ſ.e.nã libera licentia valuiſſet i pıudiciũ mulie
ris q̃tũcũqꝫ nõ vouiſſet nõ.i iuribus ꝑalle. vñ
mulier metħ repetebat viꝝ ⁊ ſic fuit ħ audita
nõ ex eo q꞉ nõ vouit.ſed ex eo q꞉ per metũ con
ſenſit ⁊ iſte eſt verus intellectus huius.c.

18 Significauit. Vxor ꝓ feſſi que dedit viro licẽtiã ꝓfitẽdi nõ cõpellit̃ i
gredi religionẽ ſi cõtinẽs ẽ ⁊ nõ ſuſpecta.ꝓ põit
mulieris q̃relã.⁊ꝰ dat iudicẽ ibi q̃ circa. ¶ Nõ
ꝓ ar.q꞉ ꝓlatus inferior epõ nõ põt ꝓꝓrio iure i
ꝑtiri auctoritatẽ i diſſolutõne mr̃imonij ẽt cã re
ligionis ⁊ hoc tenet Jnno.expſſe ⁊ facit ħ lrã i
ar.i eo q꞉ decanus ħ fecit tãq̃ꝫ gerens vices epi
ꝓ ħ ho.tex.i.c.ſi vir ⁊ vxor.xxvij.q.ij. ¶ Secũ
do nõ i v.quo circa.tex.valde nõ.i materia q꞉ ſi
maritus intrauit religionem vxore conſentẽ
te ⁊ cõtinẽtiam vouẽte cõpelli põt vxor ad itrã
dũ religionẽ licet viuat cõtinenter ex quo eſt ta
lis etatis de qua ſuſpitio icõtinẽtie hr̃i põt licet
a pricipio nũq̃ꝫ cõſenſerit igreſſui religionis ita
ſing.ꝓbat̃ ħ a ꝯrio lr̃e.ſecus dic vbi non vouiſ
ſet.nã ⁊ tũc haberet locũ.c.i.ſ.e.⁊ qḋ nõ.glo.in
c.vxoratus.eo.ti. ¶ Jn glo.i.ibi q꞉ ſatis bñ ṗt
dici ⁊ ꝑ hoc vr̃ glo.recedere a dictis ꝑcedẽtib⁹
Hoſt.diſtiguit q꞉ aut vxor ſolẽnit̃ vouit aut ſim
plicit̃ aut nullũ votũ emiſit.ꝓ cãu cõpellit̃ itra
re religionẽ ⁊ ꝓfiteri.in ſcḋo ⁊ tertio nõ cõpel
lit̃.ſꝫ maritus poterit ſibi reſtitui.ſꝫ aduerte q꞉
lꝫ Jo an.ħ ſimplicit̃ reciter Hoſti.⁊ tñſeat tamẽ
aliud ſentit i.c.ex pte.ſ.e.vbi in diſtinctione po
ſuit veꝝ itellectũ ad iſtũ tex.quẽ ħ ẽt põit Vin.
dicens q꞉ ſi mulier dedit tãtuꝫ licẽtiã ⁊ nõ vouit
tũc ex officio iudicis reſtituit̃ ſibi maritus ex q̃
iuuenis ẽ ⁊ ita loqt̃.c.i.ſ.eo.ſꝫ ſi ꝓceſſit ad vo
tũ cõtinentie nõ debet ſibi fieri reſtitutio ſꝫ de
bet cõpelli ad intrãdũ religionẽ.vt de directo ẽ
hic cãus a ꝯrio lr̃e ⁊ ħ ẽt voluit Cal.in.d.c.ex ꝑ
te.⁊ dixi i.c.i.ſ.eo.i diſtinctõe ⁊ ħ ꝓbo rõne.nã
ex q̃ mulier vouit cõtinẽtiã quãtũcũqꝫ ſit iuue
nis tenet̃ votũ obſ'uaꝛẽ cũ votũ ex poſtfacto ſit
neceſſitatis ⁊ obliget quẽcũqꝫ poſt pubertateꝫ
nõ ergo debet ſibi reſtitui maritus cũ nõ eẽt ali
ud q̃ꝫ ipõs i ꝓmptũ ꝑiculũ detrudere. ⁊ vtrum
iſto caſu teneat̃ illa mulier ꝓfiteri an ſolũmõ eẽ
i monaſterio dixi i.c.i.ſ.e.⁊ dic vt ibi ⁊ ſatis ṗt
i ħ cãu dici q꞉ nõ cõpellit̃ ꝓfiteri ex q̃ erat mlier
⁊ nõ certificata.nec miꝝ q꞉ cõpellit̃ ad id qḋ nõ
ꝓmiſit q꞉ ħ venit acceſſorie ad ꝓmiſſionẽ paius
factã. Jtẽ nõ ꝯpellit̃ itrare vt ſtet ibi i carcere
ſed poti⁹ vt honeſte viuat ⁊ turpitudinis ſuſpi

tiõeꝫ euitet ar.i.c.de bñdicto.xxxij.q.i.

19 Laudemus. Adultera quam maritus recõciliare nõ vult ad agẽdũ
ꝑñiaꝫ i aliq̃ clauſtro collocat̃.h.d.Cõis diuiſio
ſcḋa ibi mulieres. ¶ Nõ q꞉ ꝓpt̃ adulteriũ mu
lieris licite ſepat̃ mr̃imoniũ q̃ ad thoꝝ.remãꝫ
tamẽ ipm mr̃imoniũ q̃ ad viculũ.xxxij.q.vij.c.
licite. ¶ Scḋo nõ q꞉ ſepato mr̃imoio ꝓpt̃ adul
teriũ carnale nõ tenet̃ cõiũx q nõ deliqt peccã
tẽ ſibi recõciliare ẽt poſt ꝑñiaꝫ pactã. ¶ Tertõ
nõ q꞉ maritus licet ad ſui iſtãtiã fuerit ſeparatum
mr̃imoniũ q̃ ad thoꝝ põt tñ nihilomin⁹ vxoreꝫ
ſibi iuitã reuocare ſeu recõciliare ⁊ ſi ẽ cõuerſa
i.emẽdata marit⁹ meret̃ i recõciliãdo. ¶ Vlti
mo nõ officiũ iudicis eccl'iaſtici circa adulteras
a maritis relictas iploꝛãdũ vt eas colloc꞉ i clau
ſtro cũ mulieribus religioſis. ¶ Jn glo.i.ibi ſe
cuta ſñia.nõ gl.q꞉ ꝓpt̃ adulteriũ ẽt notoꝛiũ non
dꝫ marit⁹ ꝓꝑa auctẽ reliq̃re vxorẽ.ſed dꝫ expe
ctare ſñiaꝫ eccl'e.⁊ lꝫ doc.ħ tñſeãt tñ gl.apte ſen
tit ꝯriũ vbi latius ħ diſputat i.c.ſi.de adul.uide
licet q꞉ data notorietate delicti neceſſario ñ ex
pectat̃ ſñia eccl'e ⁊ eãdẽ ſñiaꝫ tenet Jnn.i.c.iq
ſitioni.j.de ſen.ex.⁊ vide qḋ latius dixi i.d.c.ſi.
⁊ placet mihi opi.ꝯria.ſ.vt ſñia nõ req̄rat̃ q꞉ hꝫ
hac facultatẽ a deo.xxxij.q.i.c.dixit.fac̃ tex.cũ
gl.i.c.q꞉ agathoſa.xxvij.q.ij. ⁊.c.ſignificaſti.j.
de diuor. ¶ Jn gl.i v.cũ religioſ' i ſi.ħ gl.vr̃ vel
le q꞉ tex.iſte loquat̃ ſꝫ diſpoſitõeꝫ iuris ciuil' vt
fiat iſta collocatio i mõaſterio qñ fuit actũ cria
lit̃ ꝯ mlierẽ ſecus ſi fuit actũ ciuilit̃. Et ex ħ itel
lectu nõ vnũ ad qḋ ñ ſolet allegari iſte tex.q꞉ co
rã iudice eccl'iaſtico põt laicus accuſari de adul
terio ẽt crialit̃ ⁊ q꞉ iudex eccleſiaſticus põt ſalti
reſpectu mulieris iponere penã legalẽ detrudẽ
do mulierẽ i monaſterio.ꝯriũ tenꝫ Jnn.i.c.tue
de ꝓcura.vbi dicit q꞉ licet eccl'ia poſſit adiri ſu
per adulterio quãdo agitur ciuiliter q̃ ad ſepa
tionem thori.ſecus tñ ſi crialit̃ agit̃ ad penam
legitiam iferendam.⁊ pro illa opi.facit ille tex.
⁊ canon i.c.lex debet.xxxiij.q.v.ſentiunt Pe.
⁊ Abbas hic ⁊ Jo.an.i.c.ſi.de foro.cõpe.li.vi.
vbi dicit nõ.q꞉ adulteriũ ẽ de foro eccleſiaſtico
dũtaxat cum agitur ad ſeperationẽ thori i coñ
rium tamẽ adduco.c.i.de offi.ordi.⁊.c.de bene
dicto.xxxij.q.i. Jtẽ cũ matrimoniũ ſit ſacramẽ
tũ peccãs contra illud cõmittit ſacrilegiũ vt ẽt
inuit tex.iuris ciuilis i.l.quãuis.C.de adul.ſed
i crimie ſacrilegij poteſt adiri tam ſecularis q̃ꝫ
eccleſiaſticus vt i.c.cum ſit generale.de fo.cõp.
vbi latius hãc.q.exaio.hec tamẽ lec.glo.nõ eſt
cõis vnde do. Pe.⁊ Abb.tñſeunt ad aliũ itelle
ctũ dicentes q꞉ per iſtũ tex.non imponit̃ aliqua
pena mulieri.ſed prouidetur hic vt mulier col
locetur in clauſtro vt honeſte ibi viuat vnde di
cũt q꞉ iuita mulier non poteſt collocari in clau
ſtro i caſu huius.c.ſed quãdo ageret̃ crialit̃ co
ram iudice ſeculari tunc inuita detrudetur vt i
auc̃.ſed hodie.C.de adul.vnde ponderant hoc

vbiſ collocare.ñ.n.dicit detrudẽ. Hoſti. poſuit
aliũ itellectũ dicẽs hic ſtatui nouã penam vltra
diſpoſitionẽ iuri ciuilis.nã ſ3 ius ciuile mulier
ñ põt ꝓfiteri.j.bienniũ.ſ3 ſm iſtũ tex.ſi maritus
mõit⁹ ñ vult mulierẽ recipe põt icõtinenti collo
cari i mõaſterio ⁊ ꝓfiteri poterit nec licebit ma
rito illã ꝺ mõaſterio educẽ.iſte itellect⁹ mihi nõ
pl3.tũ qꝛ ẽ ꝑiudicial' marit.tũ qꝛ quodãmodo
corrigeret diſpõitõem iuris ciuil'.vnde puto ꝙ
iſte tex.nõ ꝓuideat i cãu illi⁹ auẽ.ſed hodie.nã
ibi ipõit' pẽa detruſiõis iſtituta accuſatõe criali
ꝯ mlierẽ.h autẽ ñ apparet de accuſatione criali
¶ Itẽ hic ſit collocatio ad pñitẽtiã pagẽdã ⁊ non
ꝑncipalr ad penã.qre dico ꝙ ꝗlitercũq3 fuerit
actũ ꝯ mlierẽ adulterã exq̃ ẽ mlier relicta a ma
rito ꝓpt adulteriũ ꝓcedit diſpõ h⁹ tex.vt iudex
eccliaſtic⁹ ⁊c.ne iſta icõtinent' viuat i ſeculo ⁊ ſic
vt ꝑcidat' mã delinqndi d3 eam collocare i aliq̃
mõaſterio ñ tãtũ ꝓpt pñiã3.ſ3 vt honeſte viuat
ꝓ h adduco tex.nõ.q hoc ꝓbat in.c.de benedi
cto.xxxij.q.i.i fi.⁊ credo ꝙ h cãu ñ h3 locũ illa
pẽa iuris ciuilis reſpectu bonoꝝ.nã debes ſcire
ꝙ aut ꝯ mulierẽ fuit actũ ꝑ maritũ ciuilit' ⁊ tũc
ſepat' mrimõiũ q̃ ad thoꝝ ⁊ lucrat' marit⁹ dotẽ
vt le.⁊ nõ.i.c.plerũq3.j.de do.p⁹ di.reſti.⁊.C.ꝺ
repudijs.l.cõſẽſu.⁊ ſic mõaſterio nihil põt ap
plicari.vñ nõ ſine miſterio iſtẽ tex.nõ fecit men
tionẽ de bõis.ſed ſi ageret' ꝯ mulierẽ crialit' vl'
detruſionẽ due ptes ſuaꝝ dotiũ applicãtur libe
ris ſi qs h3.tertia pars monaſterio.ſi vero non
h3 liberos.ſed parẽtes due ptes applicãt' mo
naſterio ⁊ tertia ps parẽtibus.nõ exiſtẽtib⁹ vo
parẽtib⁹ oĩa applicãt' monaſterio vt i iurib⁹ all'.
i glo.⁊ ſic vtilius ẽ marito vxoꝛẽ accuſare ciuili
ter q̃3 crialit' vt i auẽ.h per gl.all'. hec diſtinctio
plus placet q̃3 quorũdam opi.nõ.in.ꝺ.auẽ.que
h3 ꝙ hodie marit⁹ nihil lucret' quaſi iura antiq̃
ſint hodie correcta ꝑ illã auẽ.ſ3 ñ pl3 ar.i.c.i.ꝺ.
vt li.nõ cõteſ.vbi p3 ꝙ vxoꝛ ẽt lucrat' donatio
nẽ ꝓpter nuptias ex adulterio mariti facit.ꝺ.
c.plerũq3.de do.poſt diuoꝛ.reſti.

Uduz Si ꝯiuges ſe adiui
cẽ abſoluerũt ꝯtinẽ
tiã ꝓmittẽdo ⁊ vterq3 vl' alt' eoꝝ reli
gionẽ profitet' alter alteꝝ repetere nõ põt.h ꝺ.
In ꝑma põit' facti ⁊ ꝓceſſus narratõ.i ſcða diſ
finitõ.ibi itaq3.ꝑma ſbdiuidit' .p⁹.põit' datõ au
ditoꝝ.2⁹.actoꝛis petitio ibi coꝛam quo 3⁹.ibi ad
qð rei rñſio.4⁹. ibi veꝝ actoꝛis replicatio.qnto
ibi ſ3 ad iſta rei triplicatio ¶ Nõ.p⁹.ex iſto tex.
iũcta ſupraſcriptõe i q̃ logt' mõiali ꝙ libell⁹ põt
ꝯcipi ꝯ mõialẽ vbi igreſſus mõaſterij ꝛuocatur
i dubiũ ⁊ ꝙ pl⁹ ẽ ſñia abſolutoꝛia ꝯcipit' i pſonã
mõialis vt colligit' ex fine lrẽ.ſi aũt ageret' i bo
nis ita ꝙ cõdẽnatio vl' abſolutio eẽt real' tũc di
cit Io.an.ꝙ ſiue ꝓfeſſus ꝯdẽnaret' alt'i ſiue al
ter ꝓfeſſo ſñia ꝯcipiẽda ẽ i pſõa monaſterij.q̃ſi
diceret ꝙ religioſus cũ nihil ꝓpi hẽat ñ põt ſẽ
tẽtia abſolutoꝛia vl' cõdẽnatoꝛia cõcipi i pſonã
ꝓfeſſi i qð bñ nõ.⁊ vide qð nõ.i.c.ꝑochianos ꝺ

ſen.exco.plene.de mã.ꝑ gl.⁊ ꝑ bal.in auẽ.cauſa
que ſit cũ mõacho.C.de epi.⁊ cle.⁊ aliqd tetigi
ꝺ.e.c.veniẽs. ¶ Nõ 2⁹.ꝙ marit⁹ ⁊ vxoꝛ poſſũt
ꝓpt deũ cã cõtinẽtie obſuãde abſoluere ſe adi
uicẽ a mutua ſuitute remanẽte tñ viculo matri
mõij.qð i dubio ꝓcedit ſi vterq3 itrat ꝛligionẽ
als aũt dic.vt dixi i.c.veniẽs.ꝺ.de regula.⁊ ali
qd.j. ¶ Itẽ nõ tex.nõ.ꝙ quilibet ſacerdos põt
dici official' public⁹ eccliẽ vl's ita ꝙ noĩe ipſi⁹
eccliẽ põt recipe ꝓfeſſionẽ ſpũalẽ de h.j. latius
¶ Itẽ nõ ꝙ ad ſubſtãtiã ꝓfeſſiõis cõiugis ne
ceſſario nõ reqrit' licẽtia epi vt hic clare ꝓbat'
⁊ vide qð dixi i.c.i.ꝺ.e. ¶ Itẽ nõ ibi pauperum
hoſpitalis obſeqo ⁊c.ꝙ paria ſũt ꝙ qs deputet
ſe obſequio talis hoſpitalis vl' obſeqo pauperũ
talis hoſpitalis.nã ſẽper oblatõ vr' facta hoſpi
tali ⁊ nõ pſonis.⁊ iducit Io.an. iſtũ tex.ad .q.
quotidianã vt nõ ſit dſa an leget' paupib⁹ talis
hoſpitalis vl' hoſpitali.tale eni legatũ ſẽp vide
tur factũ tali hoſpitali ⁊ nõ pſonis.ex q̃ ifertur
ꝙ quarta debet' epõ.ſecus ſi ſine noiatõne loci
legaret aliqd paupib⁹.tc eni eps nihil capit vt
le.⁊ nõ.i.c.ij.de ſepul.vbi dixi.⁊.c.requiſiſti.de
teſta.⁊ tene mẽti h dictũ. Io.an ¶ Itẽ nõ.caſuz
ꝙ ꝑdito iſtrumẽto põt idẽ notari⁹ ex oꝛigiali a
liud cõficere nec viciat' iſtrumẽtũ ſi i alia pſona
logt q̃3 facit oꝛigiale vl' iſtrumẽtũ ꝑditũ.ſaĩ ei
ẽ ꝙ ſubſtãtia nõ mutet'.⁊ ex h ⁊ ex tex. nõ ꝙ in
ſtrumẽtũ ſuꝑ eodẽ facto cõfectũ nõ viciat'.l3 di
uerſimode loquat' dũmõ i ſba cõueniãt quod
nõ. ¶ Itẽ nõ ex ꝑdictis ⁊ ex tex.ꝙ iſtrumẽtuz
põt loqui i pꝛima ⁊ in tertia pſõa ad h.c. quod
aũt.ꝺ iu.pa.⁊ dr' log i pꝛima qñ notarius ꝛfert
verba ad ꝯhẽtẽ ita ꝙ cõtrahens vr' ibi loqui.in
tertia vo logtur qñ ipẽ notari⁹ logt' atteſtãdo
ꝙ ꝯhẽtes ſic dixerũt. ¶ Itẽ nõ ibi eo autẽ tpe
tex.ſaĩ ho.ꝙ l3 iter ꝯhẽtes multa verba hinc in
de ꝓceſſerit.tñ ſi tpe iſtrumẽti illa vba per oĩa
nõ iuerũt replicata illud vr' fuiſſe actum qð re
ꝑit' ſcriptũ ꝓ h ho.tex.i.l.cuz plures.§.locatoꝛ
hoꝛrei.ff.loca.⁊ qð nõ.i.c.cũ.M.ꝺ cõſti.h ego
intelligo veꝝ niſi aduerſa pars velit pꝛobare ꝙ
aliter fuit contractum q̃3 ſcriptum. vt ẽ tex.i.c.
cũ Iohãnes.de fide inſtru. ¶ In glo.i.ibi etiã
ſi non tenuiſſet votum hec glo.nimis generalit'
loquitur.na3 videtur pꝛima fronte velle ꝙ etiã
ſine voto põt coniũx renunciare omni iuri qð
habet in coniuge.quod tamen eſt falſuz.vt pꝛo
batur in.c.tua.de iureiur.⁊.c.veniens.ꝺ. de re
gu.vbi dixi ⁊ ſentit hic Immo. qui dicit ꝙ ſine
cauſa continentie non poſſunt maritus ⁊ vxoꝛ
ſe abſoluere de quo vide quod latius dixi in.c.
veniens.de regu. ¶ In glo.ij.in fi.dictum hu
ius gl.ꝓcedit ſi i illo hoſpitali fuiſſet ꝛligio ap
pꝛobata ⁊ feciſſet iſte profeſſionem tacite vl' ex
pſſe pꝛo hoc.c.i.de vo.li.vi. ¶ In glo.in v̈.ca
lore ibi ſũt qui opes.glo.format contrariũ ⁊ ñ
inducit neq3 ſoluit.dic ergo ꝙ illud.c.põit pul
chram deciſionem ⁊ menti commendandaz. di
cit enim ꝙ donatio facta eccleſie tumultuario

mētis affectu vʒ nec ꝑtextu mētis turbate pōt
reuocari ꝛ idē dicēdū i voto facto iracūdie ca-
loꝛe. vt dixi. glo. nō ſoluit ſʒ vꝛ̄ velle ꝙ votū fa-
ctū tali tpe nō obliget ꝛ nō. ſemp iſtā glo. ꝓpter
ipſius auctē. ꝛ vide ſing. glo. i ſi li i. c. ex lr̄is. ð di
uoꝛ. q̄ dicit ꝙ cōfeſſio fcā caloꝛe iracūdie n̄ ꝑiu
dicat niſi deꝰ ꝑſeuerātia ſʒ Jo. an. vꝛ̄ h̄ tenere ꝯ
iſtā gl. dicit. n. ꝙ igreſſꝰ religionis ꝛ elemoſyna
cū i ſe ipſis bona ſint nō egēt aliq̄ deliberatione
vn̄ ſine deliberatōe illa agēs obligaꝰ. vtputa ſi
audiuit vel vidit miraculū vel terremotū vꝉ ali-
qd ſile ꝛ tioꝛe ductus fecit elemoſynā vꝉ itrauit
mōſteriū faꝰ. c. ſicut. ð. e. ꝛ ſic ſʒ eū pōt itelligi. c.
ſūt q opes. h̄ aūt gl. poſſʒ ꝓcedere qn̄ ē tāta mē
tis turbatio ꝙ ſapit quādā mētis alienatōeʒ ex
multo furore ꝛ ſic loqꝰ. d. c. ſicut. puto ēt ꝙ vbi
turbatio nō ē tāta exq̄ tn̄ fuit tātus iracūdie ca
loꝛ ꝙ ſedato caloꝛe nō feciſſet votū nō obliget
apud deū qꝛ deꝰ vult oīo volūtariū militē. vt in
c. nō ē. xv. q. i. facit i ſi li qð nō. de iuramēto. i. c.
ſicut. de iuriur. tn̄ qꝛ difficile ē talē caloꝛē ꝓbare
ſuareꝰ i ꝑctica opi. Jo. an. ꝛ ꝓ hac opi. Jo. an.
ꝯ gl. iſtā facit iſte tex. vbi papa nō mādauit igri
de iſto caloꝛe iracūdie allegato. ſʒ ſpreta allega-
tōe tulit ſn̄iaʒ ꝯ allegātē. ¶ Jn glo. i v. aliqn̄ nō
bn̄ iſtā gl. iūcto tex. ꝛ idē nō. i. c. cū dilecti. quod
me. cā. ꝛ limita, put dixi i. c. veniēs. ð. e. Jnn. dic
talē dolū non viciare igreſſū mōaſterij. ſʒ bene
nocet q̄ ad tpalia iſtius igreſſi qꝛ illa debēt he-
redi ꝛ nō mōaſterio qꝛ dolū adhibuit. vt i. c. cō
ſtituit. xx. q. iij. Aduerte qꝛ Jnn. loqꝰ nimis ge
neralr̄. nā nō ē ſp verꝫ ꝙ monaſteriū ꝑdat bona
igreſſi ſi adhibuit bonū dolū. nā ſicut bonꝰ dolꝰ
iudicaꝰ q̄ ad igreſſū ita q̄ ad bōa. ſʒ mōaſteriuʒ
ꝑuaꝰ bonis qn̄ iduxit aliquē doloſe ad igrediē
dū nō ꝓpꝛ deū. ſʒ ꝓpꝛ bōa tpalia igreſſi ita ꝓpe
loqꝰ. d. c. cōſtituit. q̄ cāu igreſſus nō viciaꝰ. ſed
bōis mōaſteriū ꝑuaꝰ ꝛ limitarē qn̄ totū mōaſte
riū fuit i culpa ſecꝰ ſi ꝑticulari ꝑſona qꝛ delictū
ſinglare nō debet mōaſterio obeſſe. vt i. c. cū ve
nerabiꝉ. de excep. ꝛ. xvi. q. vi. c. ſi epm̄. ¶ Ex gl.
op. vꝛ̄. n. ꝙ iſte ſacerdos de q̄ i lr̄a nō potuit re
cipe iſtā ꝓmiſſionē ad cōiugis vtilitateʒ qꝛ nēo
pōt alteri ſtipulari. l. ſtipulatō iſta. §. alteri. ff. de
v. ob. Jo. dic Jnn. ꝙ ſacerdos iſte tāq̄ʒ officiaꝉ
viis ecclie recepit iſtā obligatōem q fiebat ꝓpꝛ
deū qn̄ ſi nō cōtēplatōe dei aliq remitterent ſibi
mutuū debitū nō poſſet ſacerdos obligatōem
recipere qꝛ ſua nō itereſſʒ vn̄ h̄ recepit obligatō
nē noie ecclie viis cuiꝰ iterē hr̄e plures ꝯtēpla-
tiuos ꝛ nō h̄ dictū. ꝛ potes colligē ex ꝑdcis re-
gulā nō. ꝙ i cōcernētibꝰ aiaʒ qlibʒ ſacerdos pōt
dici officialis publicꝰ ecclie viis ꝛ ꝑ factū ſuū ac
qriꝰ illis qꝛ ipālr̄ iterē h̄ dictū credere verꝫ in
his q̄ ſpecifice ſpectāt ad officiū ſacerdoꝰ ꝓ h̄ vi
de qð nō. Jnn. i. c. vlt. de ſepul. ꝛ qð ibi dixi. vn̄
dic Hoſti. ꝙ ille recipit noie ecclie. i. noie epi qꝛ
eps ē i ecclia ꝛ ꝯ. vij. q. i. c. ſcire. vn̄ habebat mā
datū ab epo vꝉ fecit noie epi credēs epm̄ ratuʒ
hituꝝ ar. c. lugdunēꝰ. ix. q. ij. ꝛ ꝓ h̄ adduco ho.
tex. i. c. q̄ʒq̄ʒ. de vſur. li. vi. vbi ſing. ꝓbaꝰ ꝙ de iu
re canonico nō pōt qs alteri ſtipulari ēt ſi ſit ſa-
cerdos ibi. n. i ſcō anime regriꝰ ꝓpꝛꝰ ſacerdos
curatꝰ q̄ nō qlibʒ ſacerdos h̄ ꝑt. ſʒ qſqʒ i ſpectā
tibus ad officiū ſuū ꝛ dicit Jnn. vnū aliū dictū
nō. ꝙ tabelliones pn̄t alteri ſtipulari i iudicio ꝛ
ubi iudex ꝓcedit ex officio de mādato tn̄ iudi-
cis ꝛ ex iuſta cā. vt. l. ij. ff. rē pu. ſal. fo. dicit ēt ꝙ
oēs mgrātꝰ pn̄t alijs q̄rere. ff. de mag. ꝯuē. l. pe.
ꝛ ſic vꝛ̄ ſētire Jnno. ꝙ in cōuētionalibꝰ ſtipula-
tionibꝰ nō poſſit notariꝰ alteri ſtipulari. ſʒ ꝯtiuʒ
ſētit glo. i. §. ſi qs alij. iſti. de iuti. ſti. vbi enume-
rat notariū iter ꝑſonas valētes alteri ſtipulari
ꝛ illā opi. ſeqꝰ Py. i. d. l. ij. ꝛ idem ibi Bar. vbi
plenius ꝓſeqꝰ hāc materiā facit qð nō. i auē. vt
i ma. de. ꝛ h̄ opi. hodie ē cōis ꝓ. h̄. d. l. ii. ꝛ quod
ibi nō. Abbas.

Mulier que. Breue ē ꝛ per
alia vba pōt ſic ſūmari pꝰ ſn̄iaʒ diuoꝛ-
tij q̄ ad thoꝝ latā ob foꝛnicationē ſpūalē mari-
ti pōt vxoꝛ libere religionē itrare ꝛ nō diuidiꝰ.
¶ Nō ꝑ ꝙ quēadmodū ꝓpꝛ foꝛnicationē car-
nalē pōt mr̄imoniū ſepari q̄ ad thoꝝ. vt i. c. ple-
rūq̄ʒ. j. de do. pꝰ diuoꝛ. reſti. c. ex lr̄is. cū ſi. ita ꝓ-
pter foꝛnicationē ſpūalē. foꝛnicaꝰ. n. is q fidē de
ſerit ꝛ ad ifideles ſe ꝯfert ꝯcoꝛ. xxviij. q. i. c. ido
latria. ꝛ. c. nō ſolū. Ex quo iferꝰ ꝙ illud vbū xpi
nō lʒ dimittere vxoꝛē excepta cā foꝛnicatōis. vt
i. c. de ifidelibꝰ. de cōſā. ꝛ affini. vēdicat ſibi locū
nedū i foꝛnicatōe carnali ſʒ ēt i ſpūali qð tn̄ limi
ta ꝑ id qð le. ꝛ nō. i. c. quāto. j. de diuoꝛ. an autē
h̄ cāu maritꝰ ꝑdat donatōeʒ ꝓpꝛ nuptias ꝛ mu
lier dotē ſicut ꝑderent ſi laberentꝰ i carnalē foꝛ-
nicationē dic ꝙ ſic eadē rōe. ꝓ hoc. l. cōſen. u. C.
de repu. ꝛ ſentiūt hic doc. quod nō. ¶ Secūdo
nō caſū i quo pōt uxoꝛ marito iuito ꝛ iuuene i-
trare religionē quādo. ſ. uxoꝛ eſt abſoluta a cō
ſoꝛtio mariti ob eius delictū. Ex quo iſero ꝙ ſe
ꝑato matrimonio ꝓpter adulteriū carnale pōt
is q non peccauit itrare religionē altero iuito ꝛ
iuuene. pꝛo hoc tex. xxvij. q. ij. in. c. agathoſa. ꝛ
c. veniens. ð. e. alia vtilia non poſſunt colligi ex
tex. ¶ Jn glo. ij. ibi quando non fuit ſeparata
quod intellige quādo maritus eſt cōuerſus re
integra. ſed ſi uxoꝛ ante eius reuerſionem in-
traſſet monaſterium non poteſt educi a mari-
to reuerſo licet ſententia ſeparationis non pꝛe-
ceſſerit. nam idem videmus in foꝛnicatione car
nali. vt pꝛobatur. in. c. agathoſa. ꝛ. ð. eo. c. conſti
tutus. ꝛ. c. veniens. obſtabat ergo viro repeten
ti vxoꝛeʒ exceptio foꝛnicationis ſpiritualis. Et
in fi. glo. hec vltima ratio verioꝛ ꝛ placet magis
doc. communiter. nam pꝛecedens ratio non eſt
vniuerſalis. non enim pꝛocedit in bigamo neq̄ʒ
in muliere. ꝛ ex pꝛedictis i glo. habes aliquos
caſus in quibus foꝛnicatio carnalis ꝛ ſpiritualꝰ
differunt ꝛ plures alios vide hic per docto.
¶ Sed ultra gl. quero de vtili. q. pone ꝙ vxoꝛ ſe-
parata poſt foꝛnicatōeʒ ſpiritualē ꝯmiſit poſtea

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

teriū nunq̄d marito ꝛuerſo ꝛ iuito poſſit itrare
ꝛligionē. an vero debeat ꝯpēſare adulteriū car
nale cū ſpūali ſicut ſit compenſatio qn̄ vterq̄ʒ la
pſus ē i fornicatione carnali. vt. j. de adul. c. pe-
nul. ꝛ vl. doct. ſūt varij in hac ſniā. ꝛ vr̄ p̄: ꝙ non
fiat cōpēſatio. q2 diuerſaꝝ ſpeꝝ n̄ admittit̄ ꝯpē
ſatio. l. ſi cōuenerit. ff. de pig. acti. nō. in. c. ij. ō. de
po. Itē vxoꝛ ſepata n̄ dr̄ maculare toꝛum mari
ti. i ꝯ̄aū facit. q2 vtraq̄ʒ fornicatō ē ſufficiēs ad
ſepatōʒ mr̄imōij ḡ adiuicē admittit̄ cōpenſatio
ꝛ hac opi. tenuit Hoſ. i. c. illa. j. de diuoꝛ. Hoſti.
hic diſtinguit ꝙ aut accuſat̄ qs de ſpūali forni-
catione ꝛ ip̄e excipit de carnali ꝛ n̄ ē audiēd⁹ q2
ſi ꝯuicit̄ de ſpūali non tenet̄ mulier ſecū hitare
niſi vellet redire ad fidē. aut eꝯ accuſat⁹ de car
nali excipit de ſpūali ꝛ p2ı⁹ ō exceptōe ꝯgnoſcē
dū ē tā̄q̄ʒ de p̄iudiciali cū n̄ poſſit hētic⁹ accuſa
re vxoꝛē de carnali vl' de alio delicto ꝑ h̄. c. ex-
ceptionē de excep. ꝛ. c. a nobili. e. ti. ſi t̄n ille vel-
let r̄dire ad fidē ꝛ ꝯſtaret ō fornicatōe vtriuſq̄ʒ
ſpūali. ſ. ꝛ carnali tē fiet ꝯpēſatō ꝛ h̄ opi. ſat̄ ē eq̄.

De conuerſione infidelium. Rca.

Supra viſū fuit de cōuerſiōe ꝯiugatoꝝ ad
ꝛligionē. Nūc ſubijcit ō eoꝝ ꝯuerſiōe ad fidez
hēt̄. ō mā. xxviij. q. i. ꝛ. ij. ꝛ. xxxij. q. viij. c. vno.

Laudabile Sarra-
cenus q
machinatione chriſtiane mulieris
ipſius maritum occidit ſi cum ea
matrimonium contraxit ſeparatur licet poſtea
ſit reuerſus ad fidē. ſec⁹ ſi ſine machinatōe illuʒ
occiderit. h. d. vel ſūma gnāli⁹. Nō pōt qs illaʒ
hr̄e i vxoꝛē cuius maritū occidit machiatione
ipi⁹ mlīeris. ſec⁹ ſi ſine machiatōe ꝛ ē pulcher ꝛ
q̄tidian⁹ caſus. diuidit̄. nā due ſūt ꝑtes p̄ncipales
ꝛ ibi ad h̄. ꝛ q̄libet ſubdiuidit̄ in cōſultatiōem
ꝛ rn̄ſiōʒ vt p̄ ſe pʒ. Nō ibi i captiuitate. ꝙ ſar
racen⁹ licite tenet̄ a chriſtianis i ſuū. ē. n. licituʒ
bellū ꝯ̄ ſarracenos ꝛ ſic oēs capti in bello effici
ūt̄ ſui. ff. de cap. q̄ſi ꝑ totū. vide plene ꝑ Inno.
c. ſic. de iurīu. vbi gnālit̄ dicit ꝙ oēs capti i bel-
lo iuſto ēt ſi ſint fideles efficiūt̄ ſui. h̄ t̄n dic de
iure ꝓcedē. ſʒ hodie ex cōſuetudie vlī chriſtiai
nō efficiūt̄ ſui ita nō. dic Bar. i. l. hoſtes. ff. de
capti. ꝛ poſtli. re. ꝛ ita pluries obſuatū ē tpib⁹
nr̄is. Et. nō ꝙ lʒ matrimoniuʒ non poſſit con-
ſiſtē it̄ eos q ſūt diuerſe fidi. xxviij. q. i. c. caue.
t̄n diſparitas fidei a p̄n. n̄ hʒ ipediē mr̄imoniū
iter vnitos ex poſtfacto i eadē fide niſi aliō im
pedimētū ſbſit. Tertio nō qō dixi i ſūmario
vt n̄ r̄ſtrigas diſpōneʒ hui⁹ h⁹. c. ad ſarracenos
nā eadē ē rō ꝛ fōtioꝛ it̄ fideles. q2 cū iſtud ipe
dimētū ꝓuēiat ex delicto atroci mai⁹ ē delictū
iter fideles q̄ʒ ſi iſidelis occidit fidelē. ſʒ dubi-
tat̄ magl de ſarracenis ſeu iſidelib⁹ ꝓpt̄ lucꝝ in
de ꝓueniēſ cū cēnt r̄uerſi poſtmodū ad fidē. ſʒ
nihilominus ēt i eis diſpōit ꝯ̄riuʒ. Item nō ma-
gnā p̄tātē quā hʒ eccl'ia. pōt. n. rōe delicti iducē
nouū ipedimētū habile ad ipediēdū ꝛ dirimē-
dū mr̄imōiū p⁹ ꝯtum. ſic̄ i. c. ſi. j. de eo q dux.
i ma. Quarto nō ꝙ qs non dʒ ꝯmittē delictuʒ
ꝓpt̄ bonū ſp̄ale qō ide ſeq̄t̄ ꝑ hoc vide ho. tex.
cū gl. i. c. quod ait. xiiij. di. ꝛ i. c. nō magno. j. ne
cle. vl'mo. Nō i. §. ad hoc. queʒ poſſe ducere i
vxoꝛē illā cui⁹ maritū int̄fec̄ ſine dolo ꝛ fraude
ipi⁹ mlīeris. In glo. i. ibi idē ē. h̄ glo. vſq̄ʒ ad fi.
pōit cāuʒ ſepatū a termis lr̄e i q̄ rōe delicti idu
cit̄ aliō ipedimētū mr̄imōiale ꝛ dic clari⁹ vt hē
tur i. c. ſi. j. ō eo q dux. i ma. ſʒ h̄ r̄q̄rit̄ ꝑ declara
tōe lr̄e nūq̄d ſufficiat iſta machiatō de q̄ i lr̄a ſi
occiſoꝛ n̄ cognouit illā mlīerē durāte p̄mr̄imo
nio. Hoſti. iſtat ꝛ tādē cōcludit ꝙ ſic. h̄. n. nihil
dr̄ de adulr̄io. ſʒ ſolū de machiatōe ꝛ ꝑ h̄ facit
ſʒ eū. nā ſi it̄erficio vxoꝛē meā cā hn̄di aliā vxo
rē ego pecco i. l. cōiugij. mēito n̄ dēo hr̄e aliqō
auxiliū a lege ꝛ ſic n̄ poſſū ā pli⁹ ꝯ̄here mr̄imo-
niū. vt i. c. i. de diuoꝛ. ꝛ. c. it̄fectoꝛes. xxxiij. q. ij.
Io. an. h̄ diſtiguit ꝛ meli⁹ ꝙ aut it̄ceſſit i moꝛte
machiatō vni⁹ puta q2 marit⁹ it̄erfecit vxoꝛē vt
duceret bertā i vxoꝛē ꝛ tc̄ r̄q̄rit̄ adulteriuʒ p̄ce
dēs ad ipediēdū ꝛ dirimēdū mr̄imōiū ꝯtū cū
bērta ꝛ ſic vr̄ loq̄ tex. i. c. is q viuente. xxxi. q. i.
aut it̄ceſſit i mōte machiatō vtriuſq̄ʒ ꝛ tc̄ n̄ r̄q̄ri
tur adulr̄iuʒ. vt i iſta lr̄a. Si autē n̄ it̄ceſſit pa⁹
adulr̄iuʒ lʒ ipediat̄ mr̄imōiuʒ. vt i. d. c. it̄fecto
res nō t̄n ꝓbat̄ iure ꝙ ꝯtū dirimat̄ ꝑ h̄ quod
nō. Hoſti. i. c. ij. de ꝯgna. ſpi. In gl. ij. ibi pugnā
tes ꝓ p̄ria. nō gl. ꝛ lʒ gl. accumulet fidē ꝛ patriā
n̄ t̄n ē neceſſe vt ſil' ꝯcurrāt. nā licite qs pugnat
ꝓ p̄ria. xxiij. q. viij. i. c. ſi nl'lā. ꝛ hoc cāu pōt iſur
gere fili⁹ ꝯ̄ parētē. ꝛ ſic qs magl obligat̄ patrie
q̄ʒ parētib⁹. ꝛ fēit ad ſtatutuʒ q̄ cauet̄ ꝙ bānit⁹
poſſit impūe occidi. nunq̄d fili⁹ poſſit occidere
patrē bānituʒ ꝛ dic ꝙ ſic. q2 bānit⁹ ē hoſtis ciui
tat̄ ꝛ hoſtē ciuitat̄ etiā patrē poſſet occidere i-
pune. l. mīme. ff. de reli. ꝛ ſūp. fu. ꝛ ibi bar. ēt per
eūdē i. l. amiſſiōe. ff. de capi. di. In gl. ſi. i ſi. nō
gl. ex qua hēs caſuʒ i q̄ ceſſat ratihabitio ꝛ idē
tenuit Io. i. c. is q viuēte. xxxi. q. i. ꝛ idē Elin.
ꝛ Hoſti. h̄ ꝛ t̄n poſtea Hoſti. diſtiguit vꝛꝝ noie
mlīeris fuerit marit⁹ it̄fect⁹ vl' ne. vt p̄: cāu ſuf
ficiat ratihitio. ꝛ: nō. ar. i. c. cuʒ qs. de ſen. ex. li.
vi. Io. an. dicit hāc diſtictōeʒ nō ꝓcedē cuʒ hic
r̄q̄rat̄ machinatio ꝛ nihil aliud dicit. vult dicē
ꝙ vbi i actu r̄q̄rit̄ machinatio ſciēter nō ſuffi
cit ratihitio cū n̄ poſſit machiatio it̄eruēire p⁹
fcꝫ. ſʒ dic clari⁹ ponēdo verā rōeʒ deciſionis gl.
ratihabitō r̄troihit̄ ex fictōe iuris ſʒ ad h̄ vt fi
ctio ꝓcedat r̄q̄rit̄ ꝙ duo extrema ſīt hilia ad il
lū actū ꝑpetrādū. ſ. tp̄s i q̄ act⁹ fuit geſt⁹ ꝛ tp̄ſ ra
tihitōis. ſi. n. alteꝝ iſtoꝝ deficit n̄ ꝓcedit ratihi
tio. q2 fictio n̄ cat̄ ſup ipoſſibili. de q̄ p̄le ꝑ bar.
i. l. ſi iſ q ꝑ ēptoꝛe. ff. ō vſuca. exēplū q̄dā it̄fecit
noie iſād hoieʒ ōmū iſās maioꝛ fcs hʒ ratū cer
te h̄ ratihitō n̄ thit̄ r̄tro q2 ipoſſibil'e erat illū iſā
tē tc̄ tpis mādare delictū n̄ ḡ pōt trahi r̄tro cuʒ
n̄ dēat pl⁹ poſſe fictio q̄ʒ veritas. ꝛ iſtud appel-
lat̄ extremuʒ ad qō pone exēplum in extremo

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

a q̄ ſi ſit coñctus habebā terminū ad certū ḡd agēdū amic⁹ me⁹ noīe meo egit illud ego poſt t/minū habui ratū nūḡd h̄ ſufficiat certe dicēdū ꝙ nō qꝛ cū poſt terminū nō potuiſſē vere facē ḡ nec ficte. ꝓ h̄ ē pulcher tex. i. l. bonoꝝ. ff. rē rat. ha. vide bo. glo. i. c. q̄ꝫ ſit. de elec. li. vi. ad ꝓpoſi/tū ḡ cū poſt mortē mariti nō poſſit vxoꝛ machi/nari i ipſius mortē ḡ deficit h̄ extremū a quo ⁊ ſic nō ꝓcedit ratihabitio qꝛ qñ deficit alteꝝ ex/tremoꝝ nō habꝫ locū ratihabitio.

Ex litteris. Si vxore i iudaiſmo re/licta iude⁹ ad fidē cōuertit̄ cōis ꝓles aſſignat̄ eidē. h. d. vl̄ q̄ ad itellectū maxie iuxta glo. dic̄. Si alter īfideliū cōiugū venit ad fideꝫ altero remanēte i īfidelitat̄ erroꝛe cōis ꝓles aſ/ſignat̄ ꝯuerſo. h. d. ⁊ ē cāus nō. ꝑ ꝯſulta᷑ ꝫ i ñſio ibi cū aūt ⁊c̄. Cōſultatō vero duo facit. ꝑ ponit viri petitōem ⁊ deſēſionē mulier l. ibi ad qd̄. rñ/ſio vero pape q̄druplicē ꝑmittit cām. ❡ Nō ꝑ plura onera q̄ ſubit mater i creatione ⁊ i nutri/tōe filij ⁊ ꝓpt̄ h̄ onera materna cōmixtio mari/ti ⁊ vxoꝛis aſſūpſit denoīatōem a mr̄e vñ appel/lat̄ mr̄imoniū q̄ſi mr̄is muniū. i. officiū qꝛ ma/gis verſat̄ officiū maternū q̄ꝫ paternū qd̄ tene/mēti. Et ex h̄ ⁊ ex tex. īfero ꝙ vocabula dñt eē ꝯña reb⁹ cōcoꝛ. c. cū ſm aplm̄. de ꝑbē. iſti. de do/na. §. ē ⁊ aliō. alſ aūt tale vocabulū dr̄ abuſiuū vt ē tex. cū glo. iſti. de actio. §. ſic itaq̄ꝫ. ⁊ dr̄ ab/uſio qñ qs abutit̄ re coñ ſuā naturā. ⁊ ex h̄ ⁊ ex tex. collige ꝙ vbi certū ḡd ꝑticipat de nā duoꝝ attribuit̄ ei de cui⁹ nā magꝭ ꝑticipat. l. q̄rit̄. ff. d̄ ſta. ho. ⁊ iiij. q. iij. c. hermafrodita. ❡ Nō ꝫ ꝙ pr̄ habet filiū i ptāte ⁊ nō mr̄ ⁊ i q̄bus ꝯſiſtit pa/tria ptās. vide plene ꝑ glo. iſti. de pa. po. ⁊ inter ceteros effcūs hꝫ vnū mirabile ꝙ pr̄ pōt vēdē filiū ſuū ꝓpt̄ neceſſitatē famis. C. de pa. q̄ fi. di/ſtra. l. ij. ❡ Nō. gl. i. c. ij. de pig. Itē ꝙ q̄d acqrit filius acqrit pr̄i q̄ ad uſufructū ꝑterq̄ꝫ i caſtrē/ſi vl̄ q̄ſi de q̄ dic vt plene nō. in. l. cū opoꝛtet. ⁊ in auc̄. excipit̄ ⁊ auc̄. ideq̄ꝫ. C. de bo. q̄ li. ⁊ iſti. per quas ꝑſo. no. acq. ꝑ to. ❡ Nō ꝙ lꝫ mr̄imoniū denoīet̄ a mr̄e tñ filius ſeq̄t̄ familiā pr̄is. vnde debet denoīari a pr̄e ⁊ nō a mr̄e ⁊ ſeq̄t̄ ciuitatē ex ꝑſona pr̄is ⁊ nō mr̄is. l. i. ⁊ l. aſſumptio. ff. ad muni. Itē nō ꝙ ēt iudeus hꝫ filiū i ptāte ⁊ ē rō qꝛ iudei coñhūt iuſtas nuptias. j. d̄ diuoꝛ. c. gau/demus. ⁊ ſūt ſb̄ Romano iperio ⁊ ſic gaudent legib⁹ iꝑialib⁹ ꝓ h̄. l. iudei. ⁊ qd̄ ibi nō. C. de iu/de. nā ille ē i ptāte pr̄is quē ex iuſtis nuptijs ꝓ/creamus. ſecus dic i filio nō lɨtimo. nā ille nō eſt i ptāte pr̄is. iſti. de nup. i fi. Itē nō ꝙ puer ſeu i/fās poſt triēniū dꝫ ali apud patrē uſq̄ꝫ ad triē/niū mr̄ tenet̄ lactare filium. C. de pa. po. l. nec fi/liū. h̄ itelligo niſi mr̄ ſit talis quā nō deceat lacta/re filiū vt nō. Azo. i ſū. de pa. po. ſeq̄t̄ Bar. i tra/ctatu de alimēt̄ ⁊ h̄ cāu. debet lactari expēſis pa/tris. ſꝫ ſi pater ē idigēs ⁊ mr̄ locuplex tenet̄ mr̄ alere filios ēt maioꝛes. l. i. §. mlier. ff. de li. agn. ⁊ i auc̄. ſi pr̄. C. de diuoꝛ. ⁊ ſcias ꝙ i tm̄ alimēta ſunt filio debita a pr̄e ꝙ pr̄ pōt cōpelli ꝑ iudicē ad alimētādū filios. d. l. nec filiū. ⁊ dicit ibi glo. nō. ꝙ ſi pr̄ denegat filio iiuſte alimēta ꝑdit patri/am ptātē qd̄ bñ nō. vñ alibi dicit lex ꝙ necare ē filijs alimēta denegare. l. necare. ff. de li. agno. ⁊ dicit ibi nō. gl. ꝙ ſi filius moreret̄ ꝓpt̄ d̄fectū ali/mētoꝝ pōt puniri pr̄ ac ſi filiū ꝓprijs manibus necaſſꝫ qd̄ nō. ⁊ itellige ꝙ pr̄ tenet̄ alere filium ⁊ eꝯ filius prēꝫ niſi filius poſſet ſibi q̄rere victū ex idustria ⁊ hoc veꝝ quādo ſit tal̄ ꝑſona quā nō dedeceret opari alias nō tenet̄ laboꝛare cuꝫ dedecoꝛe ſuo. l. ſi qs a liberis. ⁊ qd̄ ibi nō. ff. d̄ li. agno. ⁊ vide gl. i. cū haberet. de eo q̄ dux. i ma. ❡ In glo. i. ibi ob negtiā pr̄is nō iſtū caſū ⁊ dic ꝙ ob hāc cām pōt filius ꝯpellē patrē vt eū emā/cipet de q̄ dic vt latius hr̄ i. l. fi. ff. ſi a pa. po. qs fue. ma. ⁊ nō. iſti. q̄ mo. ius pa. po. ſol. i fi. ❡ In ea. glo. ibi de iure q̄ritū dic q̄ritū. i. romanoꝝ qꝛ dicūt̄ q̄rites a q̄ris ꝙ ē haſta. nā haſtati incede/bāt q̄ iuueneꝛūt patriā ptātē ⁊ dicunt̄ q̄ ad iſtū effectū romani oēs q̄ ſūt ſb̄ romano iperio. alij vero nō recognoſcentes romanū iperiū nō ha/bēt filios i ptāte. vñ dubitat̄ de Venetis ⁊ qui/buſdā alijs de quo vide ꝑ glo. iſti. de pa. po. In ea. glo. ibi cōditōem pr̄is vl̄ mr̄is. nō. glo. ꝙ nō ē ſpāle i pr̄e qd̄ dicit̄ in tex. ſꝫ idē ē i mr̄e cō/uerſa ad fidē ⁊ idē ꝓbat tex. nō. i. c. iudei. xxviij. q. i. hēs ḡ caſū ſingu. in q̄ mr̄ pōt petē cōem ſo/bolē ⁊ iuito pr̄e pōt ꝑducere ad baptiſmū ⁊ dic ꝙ ꝑ baptiſmū ſoluit̄ ius pr̄ie ptātis vt ē tex. iū/cta glo. nō. i. c. iudeoꝝ ea. cā ⁊ q. ⁊ rō pōt eſſe qꝛ nō eſt cōueniēs ꝙ iude⁹ habet filiuꝫ xp̄ianū in ſua ptāte cū ēt ſeruū xp̄ianū habere nō poſſit. j. d̄ iude. c. fi. Et ob ꝑdcā dicit h̄ Hoſti. ꝙ papa po/terat h̄ ſe facilius expedire ſtatuendo ꝙ ſi alter īfideliū venerit ad fidē ſit pr̄ vl̄ mr̄ cōis ſoboles aſſignāda ē ꝯuerſo niſi ſit doli capax qꝛ illi reli/quūt̄ ꝓpꝛie liberati. h̄ vltimū dcūm ego itelligo rōe baptiſmi recipiēdi. nā ſi pr̄ venit ad fidē fi/liū maioꝛē habens dico ꝙ pater pōt petē filium maioꝛē qꝛ ꝑ baptiſmū nō debet ꝑdere patriam ptātem quā habebat i filiū cū debeat tūc eē me/lioꝛis cōditōis q̄ꝫ ꝑus ꝓ h̄. c. iudei. ij. j. de iude. vbi patꝫ ꝙ oīa bona ſūt relinquēda iudeo ꝯuer/ſo ad fidē itelligo niſi ꝑ vſurariā prauitateꝫ illa bona q̄ſita fuiſſēt vt ē glo. nō. iūcto tex. de cōſe. di. iiij. c. iudei. ❡ In glo. i v. ſaluti ibi diuoꝛtio ſcō. ⁊ dic Inn. ⁊ cōit̄ doc. illā auc̄. ſi pr̄. ꝓcedere qualitēcūq̄ꝫ fiat diuoꝛtiū ſiue de iure ſiue de ſcō qd̄ nō. bñ. Ex h̄ īfert̄ ꝙ ſi ꝓpt̄ adulteriū mariti mr̄imoniū ſepat̄ q̄ ad thoꝝ filij debēt ali a pr̄e ſiue apud mr̄ eꝫ expēſ pr̄is. idē ſi pr̄ de ſcō reli/q̄ret vxoꝛē.

❡ De voto ⁊ voti redēptōne. Rbica

❡ Viſū ē. ſ. de quodā voto in ſpē qd̄. ſ. emittit̄ ꝑ igreſſū religionis vl̄ ꝑ ſuſceptōeꝫ fidei. Nūc ſbijcit de voto i gnē ⁊ ipſius voti redēptōeꝫ. de mā habet̄. xxvij. q. i. ꝑ to. ⁊. xxxij. q. i. c. fi. repeti/tur in. vi. ⁊ in cle. ⁊ de ſi. inſtru. c. qd̄ ſuper.

DE peregrinationis

Epſ ex cā mutāe pōt votuꝫ pegrinatiōis i aliō qð ſit do magl acceptū. vľ ſumma gnalius ſic.
Uota pñt elemoſynis r̄dimi vľ i aliud cōmutari itercedēte ſupioris auctoritate ⁊ iuſta cā r̄dimendi vľ mutādi. h.d. 2° ps ibi reſpondemus.
Nō p° ꝙ a voto qs pōt dupliciter liberari primo p r̄dēptionē vt ſi vult facere elimoſynā ſeu edificare hoſpitale ſūptuoſū vľ maritare domicellas vel qd ſimile. ⁊ h itēdit lr̄a dū dicit affluentia diuitiaꝝ ⁊c. ¶ 2° p cōmutationē in aliud vt ſi vouit ire ad ſepulcħꝝ ⁊ petit vt fiat ꝯmutatio vt his teneať ire romā vľ qd ſile. ⁊ ex h ⁊ ex tex. nō. ꝙ pciſe nō teneť qs ꝑficē votū illud vel aliud. ſꝫ pōt ex toto liberari largiēdo certū qd i piā cauſā de hoc. j. ¶ 2° nō ꝙ in cōmutatione voti vľ eius redēptione nō pōt dari certa regula. ſꝫ totū depēdet ex arbitrio ſupioris q̄ ex diuerſ iformabit motū ai ſui. ¶ Itē nō ꝙ r̄cōpēſatio q̄ fit ꝓ voto dꝫ eē melioꝛ ⁊ ideo magis accepta. Ego putarē h dictū ꝓcedere qñ ſola volūtas redimēdi vel mutādi ſubeſt vel ſile. ſed ſi cauſa ē i vouēte puta qꝛ ē debilis ad pegrinandū tc̄ ſatis ē ꝙ fiat cōmutatio in ſileꝫ cāꝫ. ſꝫ illa nō ſit deo magis accepta p. c. qð ſuper his ⁊ c. magne. j. e. facit qð le. ⁊ nō. i. c. i. de re. permu. ⁊ ſic vltra alios limitarē iſtū tex. ¶ Itē r̄pio deꝫ nō. beati Tho. qð recitat archi. i. c. q hōa agūt xvij. q. i. vbi dicit ꝙ oē ipedimentū ſupueniens qð hūiſſet a pricipio ipedire votū ſi oziť p° ſꝫ hꝫ auferre obligatōeꝫ voti. qð ē dēꝫ ſatis ſing. ſꝫ m̄tū ob. c. qð ſup his. j. eo. vbi ipedimentum ſupueniēs facit mutatōeꝫ i aliā cauſā. ⁊ lꝫ illud ſit magl tutū tñ de ſubtilitate credo pmū dictū ſatis poſſe ꝓcedere dūmō nl̄la culpa repiať in vouēte. nā ſi p me ñ r̄manet q̄ minus votū pſiciaꝫ ſbſiſtēte bona volūtate debeo reputari acſi votū pfeciſſē ꝓ hoc. c. dixit. de pē. di. i. ⁊ qð nō. i. c. i. de eo q mit. i poſſ. facit i ſili qð nō. in. l. qð te. ff. ſi cer. pe. ⁊ i. l. ſi nō ſoztē. §. libertus. ff. d ꝯdi. ide. ⁊ i. l. ſi vſuſructus mihi. de vſufr. lega. ⁊ ad. c. ſup his pōt r̄ñderi ꝙ ꝓcedit qñ ipedimentū ñ ē oio voti ipeditiuū. ſꝫ difficultatiuū. aliō .n. ē qð ſꝫ reddať ipoſſibile. aliō qð difficile facit. l. ꝯtinu°. ff. de v. ob. Cōiť tñ obſuať. c. quod ſup his all. ⁊ fač iſte tex. dū dicit an ex īfirmitate. Sꝫ ꝓ dclaratōe p̄dictoꝝ ⁊ māe q̄riť nūqd ſine cauſa poſſit votū r̄dimi vľ ꝯmutari. Ho. dic ꝙ iſta vota q̄ a pncipio fuerūt volūtaria pñt redimi ⁊ ꝯmutari cā exñte i vouēte dūmō ꝯmutetur vel ꝓ redēptione deť aliquid magis vtile ⁊ deo magis acceptuꝫ. hoc nō. voluit Inno. ſup Rca. de obſ. ieiu. Idē ſeqť archi. i. c. pſbyť. lxxxij. di. ego ꝓbo per. c. de mīta. ꝓpe ſi. j. e. dum tex. altnatiue loqť dicēs. ſi neceſſitas exigat vľ vtilitas pſuadet. ſufficit q̄ alterū illoꝝ. ⁊ ex illo tex. infero ad limitationē quā. s. dedi ad iſtum tex. vt tc̄ cōmutatio dēat eē vtilioꝛ qñ necitas ñ ſuggerit cōmutationē voti. naꝫ pꝫ ex illo tex. ꝙ ſufficit neceſſitas vľ vtilitas. q̄ in cāu neceſſitaſ nō reqriť melioꝛ vtilitas. qð nō. ⁊ vñ ſurgit hec cōmutatio voti cū ſit d iure diuino. dic vt colligiť. ex. c. magne. j. e. hec ꝓcedunt i votis voluntarijs. ieiunia aūt neceſſaria q̄ ſūt inducta ab eccleſia nō pñt cōmutari nec redimi ſine cā exñte i ipō obligato vt nō. Inno. ſup Rca. i loco pal. de ieiunijs vō idictis p ſacerdotem i pñia. dic ꝙ ipius arbitrio pñt ꝯmutari. ſed ſine arbitrio ipius ſec°. ſic itellige glo. nō. i. d. c. pſbr. lxxxij. di. ¶ In glo. i. ibi cōmutatio pene aduerte. nā iura all. i glo. loquūtur d ꝯmutatione pñie ⁊ ñ pene ⁊ pñiaꝫ ꝯmutare pōt ille q pñiā iiūxit vľ ſupioꝛ. vt le. ⁊ nō. i. d. c. pſbr. ⁊ d cōmutatiōe pene dic. vt nō. p Inno. ⁊ alios i. c. i. de conſti. ⁊ ē ho. tex. cū gl. i. l. qd q̄. §. pena grauioꝛ. ff. de his q nō. iſa. vbi Bar. pōit nō. dictū ꝙ ex cā etiā penā ſtatuti pōt iudex ꝯmutare vel diminuere. vt ij. q. iij. §. nōndum. ¶ In ea. gl. ibi ⁊ ē ar. ꝙ epi ⁊c. ſigna glo. ⁊ ideo glo. dicit ar. qꝛ i tex. non ſit mētio de epō. ſꝫ de pſidēte. Inno. dicit ꝙ epi ⁊ ſupiores pñt diſpēſare i voto nō aūt plati iferiores ꝓbat iſte tex. iūcta ſupraſcriptōe ⁊ nō. ſig. h dictū. ꝓ quo facit qð ipemet nō. i. c. ij. de eo q fur. oꝛ. rece. vbi ponit vnā ſing. regulā dicēs nl̄lū platū citra epm poſſe diſpenſare in aliquo caſu niſi i cāibus in iure expſſis. quā r̄gulā ſequūtur doct. i. c. ſi. de poſtu. pla. ⁊ ego adduco tex. i cle. ij. de p̄ui. vbi nō. ꝓbať ꝙ platus citra epm ñ pōt abſoluere a ſñia excōicatōis a canone ꝓmulgata niſi vt dixi i caſib° iure expſſis. Hoſti. hic dicit ꝙ iſte tex. nō ꝓbat dictū Inno. ſed potius ꝫ. qꝛ lꝫ loquať de epō nō dicit h r̄ ēdere ab arbitrio ſuo. ſꝫ ab eius q pſidet ⁊c. ſateť tamen ꝙ dictū i ſe ē veꝝ ⁊ ſuať de ꝯſuetudine ⁊ minime ſunt mutanda ⁊c. l. mime. ff. de legi. pōt dici ꝙ vbicūqꝫ iferioꝛ platus hēret de iure ſpali ius epale i ꝑſonis ꝙ tunc poſſit diſpenſare in voto ſicut epſ. qꝛ talis pōt exercere iura ſpalia pro h glo. nō. i cle. i. de re. ec. nō alie. ⁊ per Inno. in. c. ſtatuim° de ma. ⁊ obe. dico latius in. c. ſignificaſti. de ſo. ꝯpe. ⁊ tunc iſta lr̄a ſtabit ꝓpe vt qlibet preſidens. ſ. hñs iuriſdictionē epaleꝫ poſſit diſpenſare i voto. nā vt ex ſine littere colligitur i hac cōmutatōe r̄qriť diſpēſatio. ſꝫ platus iferioꝛ nō diſpēſat p h dico ſacerdotē vota nō poſſe cōmutare niſi modo p̄dicto. ſ. cuꝫ ipſe iniunxit ieiunium. ⁊c. ¶ In gl. ſi. ibi ſed in voto continentie ſecus nō. glo. nā loqť non ſoluꝫ i religioſo. ſꝫ i quolibꝫ vouēte continētiā. hoſti. h ⁊ cōir canoniſte tenent oppoſitum dicentes ꝙ ex magna cauſa pōt papa diſpēſare circa votuꝫ continētie ēt cū religioſo. ponit exēplum ſi rex infidelis vult redire ad fidem cum toto ſuo r̄gno. ſi poteſt habere i vxorem monialem filiam alterius regis. nam iſtud eſt deo magl acceptuꝫ q̄ꝫ continentia vnius hōis. maxime quia mr̄imonīū eſt de iure diuino. ⁊ cum vxore eſt caſtitas xxxi. di. nicena. ⁊ in. c. i. de vo. li. vi. ⁊ idē tenent

doc.in.c.cū ad monaſteriū.de ſta.regu.beatus Tho.fuit i opi.gl.lȝ ꝑus tenuiſſȝ ꝯ. Jo.an no uiſſime diſputauit ſequēdo opi.canoniſtaꝝ cōī opi.theologoꝝ vt plene ſeqꝛ ſup regula ſemel deo dedicatū.de reg.iur.li.vi.i mercu.⁊ iquātū gl.dicit ꝙ caſtitas ſola ē ⁊c.nō itelligas ꝙ alie v̾tutes h̄ n̄ pn̄t facē.vn̄ debȝ itelligi ꝙ caſtitas ſola potēs ē deo animas pn̄tare.ſ.ſine alijs v̾tutibus nō tn̄ itelligas ꝙ alie v̾tutes abſint ſȝ nō exigiꝛ vt cōcurrāt eꝗ pricipaliꝛ.ſȝ ſaltē debet h̄re acceſſorie qꝛ nō pōt qs h̄re vnā v̾tutē ſine alijs licet poſſit h̄re opus v̾tuꝰ.vt nō.gl.nō.i.c.niſi cū ꝑdē.i v̾.v̾tutū.ſ.de renū.⁊ ex ꝑdcis habes vnū caſū i q̄ ſolus papa diſpēſat ⁊ lȝ hoc doc.teneāt tn̄ de iure apte h̄ nō ꝓbaꝛ ſȝ ego adduco.c.maiores.de bap.vbi dr̄ ꝙ maiores cāe ſūt referende ad papā aliꝰ ē cāus i voto vltramarino emiſſo ꝓ ſubſiduo terre ſacte tex.ē nō.iūcta glo.i.c.ex multa.j.eo.

Venientes. Cōmutat papa votū vltramarinū i bis maxime q̄ i puerili etate vouerūt.⁊ duo facit.ꝑ ponit formā voti.zꝰ eiꝰ abſolutōem ⁊ mutationē ibi nos. ¶ Pͥo nō.ex tex.iūcta glo.i.ꝙ votū emiſſū i puerili etate efficaciꝛ obligat licet ꝑſtet facilitatē obtinēdi cōmutationē ⁊ ſic minoꝛ etas nō ipedit obligationē deo q̄rendā ⁊ dr̄ puer poſt vij.ānū.vt dr̄ i.ꝓbe.vi.⁊ ſic poſt doli capacitatē quis obligaꝛ ex voto ⁊ ad h̄ tenebis ſēp mēti iſtū tex.qꝛ neſcio alibi ita claꝝ vide tn̄ ad materiā qđ nō.Inno.i c.ſcripture.j.e. ¶ Scđo nō ꝙ votū emiſſū in puerili etate vr̄ potius ꝓcedere ex q̄dā facilitate animi q̄ȝ diſcretōis arbitrio.⁊ ex h̄ ⁊ ex tex.pōt ſumi ar.optimū ꝙ votū emiſſū ex aī facilitate obligat vouētē lȝ facilitas ꝑſtet cām diſpēſādi ⁊ cōmutādi. Tertio nō caſū i q̄ papa abſoluit laicū ab obligatōe q̄ſita alteri laico.nā iſte d̾derat fidē alicui laico vt eſſent ſocij fideles i itinere. Sȝ ꝯ h̄ opp.obligatō ē de iure gēntiū ⁊ ſic nō pōt ꝑ pricipē tolli.vt in cle.paſtoꝛalis.de re iudi.nō.Inno.i.c.q̄ i eccliaꝝ.de cōſti.legiſte i.l.fi.C.ſi ꝯ ius vel vti.pu.maxīe ꝑ papā reſpectu laicoꝝ.ad h̄ vide ſingu.dictū Inno.i.c.igſitōni de ſen.excōi.vbi dicit ꝙ ſi papa vult laico auferre libꝛos ſuos vl̄ ſimile nō teneꝛ laicus ſibi obedire cū ſibi nō ſit ſubiectus i tꝑalibꝰ. Sol.ꝯtrium vr̄ difficile ex dictꝭ doc.pn̄t colligi due ſo.pꝛima ꝙ papa h̄ fecit ex plenitudīe ptātis.h̄ ſo.nō valȝ qꝛ nō hȝ ptātē abſolutā circa iſta q̄ ſūt iuris naturalis ſeu gēntiū ſine cā ēt Impatoꝛ reſpcū laici vt nō.i iuribꝰ.ſ.alľ.ſcđa ſo.q̄ vr̄ placē Inn.h̄ vt ſit h̄ ſpāle cū obligaꝰ venit acceſſoꝛie ad actū ſpualē nec laicus pōt ꝑtendere ꝯmodū burſale nā iſta nō erat ꝓꝑe ſocietas cū ſocietas cōſiſtaꝛ ad lucrū.l.coiri.cū ſe.ff.ꝓ ſocio.vn̄ potꝰ iſti dicebāꝛ comites q̄ȝ ſocij.ad h̄ qđ nō.glo.i cle.ij.d̾ penis.⁊ nō hāc ſo.qꝛ ſatis rōnabilꝛ ē ⁊ hēs caſuȝ i q̄ papa abſoluit quē ab obligatōne q̄ſita laico Ego darē aliā ſo.ꝙ iō papa potuit h̄ abſoluē qꝛ ſolū obligaꝰ erat ꝯcta ex fidei ꝑſtatōe.ſȝ papa pōt abſoluere a iuramēto cā iteruenīete vt nō.i c.quāto.de uſur.h̄ āt ſſ̄erat cā qꝛ minoꝛ etas Itē qꝛ illā fidē ꝑſtiterat ob cām ſui itineris q̄ d̾ficiēte facilius pōt obtineri abſolutio a ꝑſtatōe fidei ⁊ h̄ ſolutō mihi vr̄ verioꝛ ⁊ ꝓcedit magis ſine ſcrupulo. ¶ In glo.i v̾ facilitatē i fi.de h̄ vide qđ dixi i.c.dudū.de ꝯuer.ꝯiu.⁊ qđ dicā.j.c.ſequē. Abbas

Litteraturaȝ. Hoc.c.cōtinet nō.⁊ ſing.deciſionē ⁊ pōt ſic ſumari. Simpliciꝛ ꝑponēs religionē igredi lȝ nō igrediaꝛ n̄ ē reꝰ voti vl̄ gn̄aliꝰ pōt ſic ſumari. Ex ſola cōceptōe bōi explicādi nō obligaꝛ qs ad bonū ꝯceptū exequēdū.ꝑ ꝯſultaꝰ.zꝰ rn̄ſio ibi tibi. Nō ꝑ ar.opti.ex tex.ꝙ erroꝛ mortis naturaľ n̄ ipedit obligatōeȝ voti dūmō vouēs deliberate ſe obliget ad votū de q̄ vide qđ dixi i.c.ſicut de regu. Scđo nō ꝙ ex ſolo ꝓpoſito ideliberato i trādi religionē n̄ obligaꝛ qs ad igreſſū ꝯ qđ gl.multū iſtat.nā vr̄ tex.i oppoſitū i.c.q̄ bōa agūt xvij.q.i. So.ex dcis gl.Inn.⁊ Hoſti.ꝑt elici h̄ cōcluſio ꝙ ſi nō firmiꝛ qs ꝓpoſuit ſeu deliberauit religionē igredi vel certū q̄d ꝑficere nō obligaꝛ ex ſola cōceptōe animi. Si aūt deliberauit tūc teneꝛ ad executōem voti ēt ſi v̾ba nō expſſit.eccľia tn̄ nō cōpellit ad voti executōem ſi de eo nō cōſtat.nā ſi ex ꝑma deliberatōe ſeu agitatōe animi qs obligareꝛ ad religionē pauci eſſent ſtudētes q̄ n̄ eēnt religioni obligati ſȝ Hoſti.cū cōiꝛ talia aīo cōcipiāt.hic dicit h̄ Abb.ꝙ votū iīciaꝛ ꝯfirmaꝛ ⁊ ꝯſūmaꝛ.iīciaꝛ cū ꝓpoſitū i aīo ſeminaꝛ ex tali ꝓpoſito nō obligaꝛ nec q̄ ad deū nec q̄ ad eccliaȝ ⁊ ſic pōt itelligi iſte tex.ꝯfirmaꝛ cū deliberatō figiꝛ ⁊ firmaꝛ ſup ꝓpoſito ⁊ tūc obligatō oriꝛ quo ad deū ad h̄ dictū.c.q̄ bōa agūt.ſȝ eccľia nō cōpellit ex q̄ ſibi nō ꝯſtat ꝯſūmaꝛ āt cū v̾ba enūciāꝛ ⁊ tūc efficaciꝛ obligatur q̄ ad deū ⁊ q̄ ad eccliā.vt i.c.lȝ.j.e.⁊ ſic cōiꝛ ſētiūt doc.nīſi ꝙ ꝓpoſitū deliberatū ⁊ firmatum obligat quē ad executionē boni ꝯcepti ⁊ deliberati.ſȝ beatꝰ Thomas ſcđa ſcđe.q.lxxxij.ar.i.dicit iter cetera tria neceſſaria ad obligationem voti.ꝑ deliberaꝰ.zꝰ ꝓpoſitū ȝꝰ ꝓmiſſio nō.n.obligaꝛ qs ſm eū ex ſola deliberatōe vl̄ ex ſolo ꝓpoſito niſi ſſ̄ſeq̄ꝛ ꝓmiſſio q̄ q̄dē ꝓmiſſio lȝ homini fieri nō poſſit niſi ꝑ v̾ba vl̄ alia ſigna exterioꝛa tamen deo fieri poteſt ſolo coꝛde.ipſe eni reſpicit coꝛ ⁊ non verba pro hoc.xiij.q.v.in.c.ſi quid inueniſti.quandoqȝ tamen ſm eum conueniunt alia duo vt expꝛeſſio verboꝛuȝ que licet non ſit neceſſaria quo ad obligatōnem eſt tamen vtilis vt ſaltem propter hominum verecūdiam non deſiſtat a ꝓmiſſione ſua.ſecundo interuenit quādoqȝ hominū teſtioniū h̄ tn̄ duo non ſunt de ſſ̄ba vt.ſ.dixi ⁊ quāuis Johā.an.⁊ doc.ſimpliciter recitent hic dicta beati Tho.tamen mihi videꝛ ꝙ hec deſtruant multas theoꝛicas canoniſtaꝝ vel ſaltē oportet illas reſtrigē

nā hoſti.hic ⁊ in.c.conſulti.ā.de regu.dixit.ꝙ
ſi quis propoſito mutādi vitā ſuſcepit habituꝫ
ꝛligionis efficacit̄ ē obligat᷒ quo ad deū ꝓpter
propoſituꝫ mutandi vitā.nā ꝯ̃riū pōt īferri ex
his dictis beati Tho.ꝙ non ſufficiat ſolū pro
poſitū.etiā precedēte deliberatione niſi ſequat̄
ꝓmiſſio ſaltē corde facta.hec dicta multū mihi
placēt.nā nō ſequit̄ propoſui firmiter ī aīo ali-
qd dare deo vel homini ꝙ ob h̄ ſim obligatus
ad dādū exquo illā rē n̄ ꝓmiſi deo vl̄ homini
nā votuꝫ cauſatur ex q̄dā pollicitatione.i.vni᷒
ꝓmiſſione.vt in.l.ij.ff.de polli.⁊ hec dicta bea
ti Tho.ſeqtur archi.i.c.q hōā.p̄alle. ¶ Opor-
tet ḡ iura reſtrigere que firmāt deciſionē ſuper
propoſito vt itelligātur de ꝓpoſito cuꝫ ꝓmiſſi
one.⁊ nō ꝙ ſola promiſſio non valꝫ niſi p̄cedat
deliberatio cū propoſito etiā reſpectu religiōiſ
lꝫ ꝯ̃riuꝫ ſēſerit Jo.an.i.c.dudum .d̄ puer.cōiu.
¶ In glo.i.ibi nec firmit̄ ꝓponēdo.lꝫ glo.ui-
deatur velle vt firmū ꝓpoſitū ſufficiat qd̄ eſt ꝯ̃
p̄dicta.tn̄.j.i ſi.vr̄ itelligere d̄ propoſito cū aīo
obligandi ſe deo.⁊ ſm̄ h̄ ſtaret firma ſn̄ia beati
Tho.⁊ facit multū pro eo iſte tex.q ſimpl̄r dic̄
iſtū aīo propoſuiſſe ꝙ religionē eſſet intratur᷒
⁊ nihilomin᷒ n̄ obligatur.ḡ iura faciētia mētio
nē de propoſito itelligūtur de propoſito cū aīo
ſe obligādi.ita ꝙ fuerit ꝓceſſum ad promiſſi-
onē ſaltē corde. ¶ In gl.ſi.ibi orit̄ actō.hoſti.
dicit ⁊ bn̄ h̄ ar.h̄ non colligi.qꝛ nullū pactū h̄ in
teruenit.⁊ de mā dic vt i.c.i.ā.de pact.

SCripture Per igreſſū ꝛligiōis ſolui-
tur votū religiōi nō cōlonū.vl̄ aliter.
Omne votuꝫ mutabl̄e ē i votū ꝛligiōis.⁊ ē nō.
deciſio itelligēdo ꝙ h̄ fiat ſine auc̄tate ſupioꝛiſ
¶ Pro declaratōe tex.q̄ro d̄ poſitōe caſus. Po.
dic qdā vouerat viſitare ſepulchꝝ ſāctū deīnū i
trauit ꝛligionē voto n̄ ꝯpleto dubitabat̄ an iſte
eēt ver᷒ re᷒ fracti voti ⁊ r̄ndet̄ ꝙ nō p rōeꝫ que
hēt̄ i lr̄a.ſꝫ dubitat̄ nunqd h̄ cōmutatio poſſit
fieri ſine auctoritate ſupioꝛiſ. Inno.dicit ſe cre
dere ꝙ ſic.lꝫ tuti᷒ ſit vt hēatur diſpenſatio ⁊ ſic
trāſeunt cōir doct.ſꝫ ꝯ̃ h̄ facit tex.i.c.i.ā.eo.vbi
dicit̄ ꝙ etiā i meli᷒ votū cōmutari nō debꝫ ſine
arbitrio p̄ſidentie. ¶ Iſte obligat᷒ hōi n̄ libera
tur.lꝫ velit ſoluere rem melioꝛē.nō eni contigit
liberatio niſi ſolutione ei᷒ qd̄ debet̄.ff.ſi cer.pe.
l.ij.⁊ iſti.qui.mo.tol.ob.i pri. Po.ꝯ̃riū vr̄ dif-
ficile.ſꝫ credo poſſe dici ꝙ aut aliqs vult ꝯmu-
tare tp̄ale obſeqū i aliud tp̄ale vl̄ i aliquod ali-
ud ꝑpetuū non itrādo religionē ⁊ n̄ pōt ſine au
ctoritate ſupioꝛis p p̄dicta.Aut vult igredi ꝛli-
gionē ⁊ tc̄ neceſſario non reqritur ſupioꝛis au
ctoritas.rō qꝛ p igreſſū ꝛligionis obligat nedū
opam ſuā.ſꝫ etiā dedicat ſeipſꝫ.vn̄ n̄ ē veriſil̄e ꝙ
de᷒ velit exigere obſequm tp̄ale ab eo q ſe ſibi
reddidit i ꝑuū imo p̄ma obligatio vr̄ confuſa i
poſterioꝛi facit qd̄ nō.in cle.ſi dominū .d̄ reli.⁊
vene.ſanc.⁊ i.l.grece.ff.de fideiuſ.tuti᷒ tn̄ eſt ſu
pioꝛiſ auctoritatē hr̄e. ¶ Ultio ſcias ꝙ Inno.

poſuit gl.ſatis vtilē ⁊ quotidianā ⁊ v̄ſatur p̄nci
palit̄ circa irritationē voti ⁊ ponit duos caſus
p̄ncipales i qb᷒ votū irritat̄ ſeu eiuſ oblatio im
peditur. Prim᷒ caſus gn̄al̄ qn̄ deficit conditio
generalis vl̄ ſp̄alis appoſita i voto.Generalis
ꝯditio ē multiplex.vt ſi deo placuerit.ſi potero
⁊c̄. q̄qdē conditiōes gn̄ales itelliguntur etiā ſi
n̄ exp̄māt̄.vt i.c.⁊ ſi chriſtus.de iureiu.⁊.c.bea
tus.xxij.q.ij.⁊ h̄ dictū nō.qꝛ optie ſēit ꝓ his q̄
dixi i.c.i.ā.e.vt ſupueniēte totali ipedimēto vo
ti nō ſit neceſſaria ipi᷒ ꝯmutatio.ſꝫ tollit̄ ipius
obligatio de defectu gn̄alis ꝯditionis.ſꝫ ſp̄aleſ
cōditiones ſūt mlt̄e vt ſi fili᷒ me᷒ liberabit̄ vel ſi
ab hac ifirmitate ꝯualuero ⁊c̄.ſi.n.d̄ficit ꝯditō
n̄ obligat̄ qſ ad executionē voti.ꝓ h̄ tex.a ꝯ̃rio
xxij.q.ſi.c.i.⁊ ex h̄ nō ꝙ votū pōt emitti cū ꝯdi
tiōe ⁊ ꝙ ex defectu ꝯditōis tollit̄ oīs obligatō
voti.an aūt ꝯpleta ꝯditōe qſ poſſit ꝯpelli ad ex
ecutōnē voti. Inn.ꝙ ſic.ſꝫ dubitatur vtꝝ i exē
plo p̄miſſo ſit fili᷒ me᷒ liberabit̄ ⁊c̄.poſſit qſ cō
pelli adipleta conditione adiplē votū ⁊ vr̄ p᷒ꝙ
n̄ ſꝫ Inno.qꝛ tale votū n̄ vr̄ licitū.ſꝫ ſimōiacuꝫ
qꝛ vult emere ſanitatē a deo vl̄ ab aliq᷒ ſancto p
dationē reꝝ tp̄aliū.i.q.i.q ſtudꝫ.dꝫ.n. ſimplicit̄
deo offerre cordis ꝯtritiōeꝫ ⁊ poſtea rogare ꝓ
ſanitate ſeu alia ꝓſp̄itate.Alij aūt dixerūt h̄ vo
tū eē licitū.qꝛ cū deo n̄ ꝯmittit̄ ſimōia.qꝛ omia
ſūt dei.vt i.c.tua.d̄ deci.⁊ ſic n̄ dat ꝓpū ꝓ cōſe-
q̄nda ſanitate. Itē qꝛ ſimōia n̄ ꝯmittit̄ ſine ex
p̄ſſo pacto ⁊ cū deo nullū pactū iteruēit.ſꝫ ſolū
mō iſte pollicet̄ aliqd ſe datuꝝ nec ſufficit men
tal̄ ſimōia.qꝛ vix repit̄ aliqs faciēs bonū q nō
ducat̄ ꝓpoſito conſeq̄ndi remūeratōm a deo.
nā ⁊ ipſe deus ꝓmittit remuneratōeꝫ ꝓ elemo
ſynis ⁊ alijs bōis tp̄alib᷒ Mathe.xxv.⁊ pro h̄
qd̄ hr̄ Geneſ.xxviij.c.⁊ hec opi.vr̄ placere ho-
ſti.ꝓ q̄ adducit i ar.xxviij.q.i.§.ex his.⁊ ſe.ꝓ
h̄ ego ēt adduco.c.medicinā.de pēi.di.i.vbi di
cit̄ peccatū tuū elemoſynis ꝛdime ad idē.c.aie
defūctoꝝ.xiij.q.ij. Itē dedicare aliqd deo ēt
ſb̄ conditōe ē qd ſpūale.ſꝫ ſpūale pōt cōmutari
cū ſpūali ſine vicio ſimōie.vt i.c.ad qōes.d̄ re.
ꝑmuta.⁊ vid ad p̄mū ho.tex.iūcta gl.i v̄.dena-
riū.i.c.p̄ſb̄r.xxxij.di.ſēit.d.c.vnicum .xxxij.q.
vlt.vbi dr̄ q̄ ſine cōditōe vouēt ſine cōditōe ſol
ui d̄bēt.licite ḡ votū emittit̄ cū cōditōe ⁊ h̄ ma
xie tenēdū ē vt tota chriſtiāitas vt ita dixerī q̄
vlat̄ i huiuſmōi vot̄ n̄ afficiat labe ſimōie.⁊ h̄
q̄ ad p̄mū cāꝫ irritatōis voti. 2᷒. irritat̄ votum
p̄ncipalr̄ ex defectu ptāt̄.⁊ h̄ mltipl̄r pōt contin
gere vt i ſuo mōacho clerico filioſa.marito ⁊
vxōe.Et p᷒. circa ſuū dubitat̄ nūqd obliget̄ ex
voto.cōcluſio Inn.ē ꝙ p votū p qd̄ pat̄ p̄iudi-
ciū d̄ñice ptāt̄ n̄ obligat̄ ſu᷒ ar.i.c.ꝛlatū.de ſen.
ex.⁊ i.c.ſi ſu᷒ ſciēte.liiij.di.ſecus dr̄ i alio voto
puta ſi vouit ofonē dicē vl̄ qd ſil̄e. In mōacho
dic idē eadē rōe.n̄.n.pōt emittē votū abſtinētie
vl̄ ꝑegrinatōis ſine licētia ſui ſupioꝛl.vt.xx.q.
iiij.c.ij.ſꝫ aliud votū p qd̄ alij n̄ ſcādalizant̄ nec
dat̄ ſibi vagādi mā emittere pōt puta vt dicere

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

pſalteriuꝫ vel ſimile.nā plus pōt mereri ſm̄ In
no.⁊ hn̄.⁊ ſi qs fecit votū añ igreſſū religionis
nō pōt illud poſt igreſſū exeq vt nō.i.c. mona
chis.xx.q.iiij.qd̄ itelligo i voto religioni n̄ cōſo
no.nā ſi ꝑus vouiſſet dicere pſalteriū vl' qd ſile
nō puto h̄ tolli ꝑ igreſſū religionis ⁊ ſic limita
rē iſtū tex.nā quēadmodū p⁹ igreſſū voto pñt
ſe obligare ad h̄.ita ⁊ votū emiſſū ante igreſſuꝫ
exq̄ ē cōpaſſibile cū religione nō tollit' ꝑ igreſſū
ꝓ h̄.c.i.ſ.e.⁊.c.cōmiſſū.de ſpō.dubitat' i filiofa.
ſeu ipubē.Cōcluſio ē ꝙ ipubes obligat' ſi ē do
li capax vt i.c.ij.ſ.eo. fallit i igreſſu religionis
q̄ꝛ i illo reqrit' tp̄us.xiiij.ānoꝝ i maſculo ⁊.xij.i
feīa vt i.c.ad nr̄aꝫ.ſ.de regul'.⁊.xx.q.ij.c.i.⁊.ij.
filiuſfa.āt maioꝛ obligat' ad votū qd̄ exeq pōt ſi
ne p̄iudicio p̄rie ptātis.ſꝫ cū p̄iudicio hui⁹ ptāſ
niſi pr̄ cōſenſerit nō obligat' ꝓ h̄ tex.ē in.l.ij. ff.
de polli.dicit tamē Inn.limitādo illā.l. ꝙ ſolu
ta p̄ria ptāte tenet' filius ad iplere votū de q̄ du
bito.ē.c.qdā.⁊.c.placꝫ.de ꝯuer.ꝯiu.nā vt ibi pa
tet ſi maritus itrauit religionē ꝯdicēte vel igno
rāte vxoꝛe ⁊ ad petitōeꝫ vxoꝛis reuocat' nō te
net' moꝛtua vxoꝛe igredi religionē q̄ꝛ emiſit vo
tū tp̄e ihabili ꝗ idē dicēdū i filiofa.exq̄ executō
nē voti non ꝯtulit ad tp̄us habile facit qd̄ in fili
nō.i.l.ſi nō foꝛtē.§.libertus.ff.de ꝯdi inde.⁊ hāc
ptē puto verioꝛē lꝫ opi.Inn.ſit tutioꝛ. Dubita
tur inſup in vxoꝛe ⁊ marito dicit Inn.vxoꝛē nō
obligari ex voto abſtinētie vl' ꝑegrinatōis niſi
marit⁹ ꝯſētiat vt i.c.voluit.⁊.c.maifeſtū.xxxiij.
q.v.vbi videt' tex. ¶ Itē dicit i marito vt non
poſſit ſe obligare ad votū abſtinētie ſeu ꝑegria
tōis ſine licētia vxoꝛis.q̄ꝛ marit⁹ ⁊ vxoꝛ nō iudi
cāt' ad iparia vt i.c.gaudem⁹.j.de diuoꝛ.nō pu
to h̄ dictū vltio abſolute veꝝ.nā cū maritus ſit
caput ⁊ n̄ vxoꝛ vt i.c.cū caput.ca.cā ⁊.q. ⁊ iura
ſuꝑius all'.videlꝫ.c.voluit ⁊.c.maifeſtū.loquūt'
i vxoꝛe ⁊ fūdāt ſe ſuꝑ ſbiectōe i q̄ ē mlier reſpe
ctu mariti ⁊ iō glo.nō.i.d.c.maifeſtū.dixit aliō
.i marito niſi marit⁹ vellet emittere tale votuꝫ ꝑ
qd̄ p̄iudicaret iuri vxoꝛis.nec ob.ꝙ maritus ⁊
vxoꝛ nō iudicāt' ad iparia.q̄ꝛ illud veꝝ q̄ ad de
bitū carnale exigēdū.ſed q̄ ad alia vxoꝛ ē q̄ſi fa
mula viri.vt dicit tex.i.c.h̄ imago.⁊.c.mulierẽ.
xxxiij.q.v. Ex qbus iſero ꝙ marit⁹ ſine licentia
vxoꝛis pōt emittē aliqd̄ votū abſtinētie dūmō
vt dixi nō p̄iudicet' mulieri ſꝫ vxoꝛ nō pōt emit
tere ſine licētia viri ⁊ ꝙ plus ē ſi marit⁹ cōſenſit
pōt poſtea reuocare ⁊ lꝫ male faciat vxoꝛ tn̄ nō
pōt ꝯdicere.vt ē tex.i.d.c.maifeſtū.⁊.d.c.voluit
⁊ ſi vtq̄ꝫ l' alt' coꝝ emiſit votū añ ꝯtū m̄rimonij
n̄ pōt alt' exeq cū p̄iudicio alteri⁹ vt nō.i.d.iuri
bus.pōt tn̄ vxoꝛ illud vouere ſine cōſēſu mariti
qd̄ dare pōt ſine cōſēſu ſuo.vt nō.i.d.c.maifeſtū
⁊ de voto cōtinētie dic vt dixi i.c.cariſſimus.de
ꝯuer.ꝯiu. ¶ In clerico ſeculari dicit Inn.ꝙ n̄
pōt emittere votū ꝑegrinatōis ſine ꝯſēſu epī ſui
ſꝫ votū ꝯtinētie ſeu religionis ſic ad hoc.c.duo
ſūt.xviij.q.ij. De epō dicit ꝙ nec votū ꝑegrina
tōis nec religionis pōt emittere ſine licētia ſuꝑe
rioꝛis.vt i.d.c.lꝫ.de reg.fallit i voto vltramari
no vt i.c.magne.j.e. Idem dicit i abbate vt ſine
cōſenſu epi h̄ vota nō poſſit emittere vel ſui ſu
ꝑioꝛ l.xviij.q.ij.c.abbates ⁊ h̄ nō.tāq̄ꝫ q̄tidiana.

Non eſt. Executō voti vltra marini auctoꝛitate pape pōt ex cā differri.h.d. Tria fac.
p̄ ꝑmittit exoꝛdiū.2⁹. ſubmittit narratōeꝫ.3⁹. cō
cluſionē.ſcd̄a ibi ſane.tertia ibi ideoq̄ꝫ. ¶ Nō
p̄ ꝙ nedū voti cōmuta⁹ vel redēptō ſine ſuꝑio
ris arbitrio faciēda nō ē vt i.c.i.ſ.eo.ſꝫ nec etiā
ipſi⁹ voti dila⁹ nō ꝗ pōt qs executionē voti ꝓpa
auctoꝛitate differre ¶ Scd̄o nō.ex h̄ ⁊ ex tex.
ꝙ differēs executionē voti pōt dici voti t̄ſgreſ
ſoꝛ. ¶ Itē nō ibi cōſiliū ⁊ auxiliū ꝙ licite ꝑlati i
pēdūt cōſiliū ⁊ auxiliū dn̄is tp̄alibus ꝓ cōſuatō
ne reipu.maxīe iſtante regni turbatōe ⁊ ex hoc
pōt argui ꝙ ꝑlatus pōt eē de cōſilio regis facit
qd̄ le.⁊ nō.j.d rap.c.i archiepatu.facit qd̄ habe
tur.xcvj.di.i.c.duo ſūt ¶ In gl.i.ibi nō diſpē
ſat ſꝫ declarat.hec ſo.vr̄ apte ꝯ tex.i.c.i.j.eo.vbi
votū redimit' ⁊ cōmutat' ex diſpēſatōe ſuꝑioꝛ.
vnde dic ꝙ nō ſolū pōt declarare ſuꝑioꝛ.vtꝝ vo
tū ſtringat ſicut facit i iuramēto vt i.c.venerabi
lē.de elec.ſꝫ ēt pōt diſpēſare cōmutādo vel ad
mittēdo redēptionē voti.ut i.c.magne.j.e. ⁊ in
c.i.ſ.e.ſicut i iuramēto.nā q̄nq̄ꝫ declarat q̄nq̄ꝫ
abſoluit ab eo.xv.q.vi.c.nos ſāctoꝝ.⁊.c.aucto
ritate.nō i.c.quāto.de iuſiur.⁊ ad ꝯtrriū glo. dic
foꝛmalit' ꝙ lꝫ votū ſit de iure diuio tn̄ diſpēſatō
⁊ redēptio ſeu cōmutatio nō fit ſine cā.nā ex ta
cita mēte iuris diuini h̄ fieri pōt vt clare colligi
tur ex.d.c.magne ¶ Itē papa ⁊ epſ tenēt locū
dei vt i.c.mulier.xxx.iij.q.v.⁊ fiet diſpēſatō au
ctoꝛitate diuina ⁊ nō hūana ꝓ h̄ facit qd̄ dicā in
glo.ſe. ¶ In eadē glo.ibi ſubintelligit' ſi cōmo
de ⁊c.ſigna hanc ꝑticulā glo.⁊ tene eā mēti ꝙ i
voto itelligit' cōditō general' ſi cōmode fieri po
terit ⁊ idē dixi i.c.i.ſ.e.ſꝫ iquātū glo.dicit ꝯmo
de nō placꝫ q̄ꝛ puto ꝙ ipedimētū difficultāſ vo
ti nō auferat obligationē.ſꝫ reddit facilitatē diſ
pēſādi ꝓ.h̄.c.i.ſ.e.vbi pōderat' cā iſirmitatis.
¶ In glo.ij.ibi nō ē ſecurus q̄ ad deū nō. glo.
ſingu.nā quotidie ad hoc ſolet allegari ⁊ h̄ di
ctū potes extēdere vbicūq̄ꝫ papa diſpēſat ꝯ ius
diuinū ſine cā.vt ille cū q̄ diſpēſat' nō ſit tutus q̄
ad deū.rō q̄ꝛ papa tenet' defendere ius diuinū
uſq̄ꝫ ad animā ⁊ ſanguinem xxv.q.i.c.ſunt qui
dam.⁊ idem dicendum in abſolutione a iuramē
to eadem rōne.vnde nō valet abſolutio a iura
mento ſine cauſa vt ſingu.nō. Inno.in.c.cum in
ter.de renun.⁊ glo.in.c.quanto.de iuſiur.⁊ hāc
glo.ſequuntur cōmuniter doc.hic ⁊ vide ꝑ In
no.in.c.cum ad monaſteriuꝫ.de ſtatu regu. ⁊ ꝑ
Archi.in.c.floꝛentinuꝫ.lxxxv.di. Quid auteꝫ
de his que ſunt de iure poſitiuo nunquid diſpē
ſatus per papam ſine cauſa peccet. do. Pe.di
cit ſe credere ꝙ nō.⁊ iō concludit ꝙ ſi papa diſ
pēſat cū aliq̄ ſine cā ſuꝑ pluralitate beneficioꝝ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

diſpenſat⁹ licite retinet nihil allegat. tu vide In
no.i.d.c.cū ad mōaſteriū.vbi h̄ apte firmat .ſed
illō dcm̄ nūq̄ approbaui.ɔtrariū ſentit Jo. an
poſt btm̄. Tho.ſ.de p̄bē.i.c.de mlta.ꝛ maxime
nō.ꝓcedit illud dictū i diſpēſatione ſup p̄lalitate
bn̄ficiorū.cū oia bōa eccleſiaꝝ ſunt dei .vt i.c.cū
ex eo de elec.li.vi.ꝛ ſba dei ordinata ad certos
vſus vt paupū ꝛ ſimiliū nō dꝫ conuerti ad vtili
tatē p̄uatā ſine cā.vt.c.rō.ſ.de p̄ben. Itēꝫ iuſ po
ſitiuū ē fundatū ſup rōne.i.di.c.cōſuetudo.ergo
papa cū dꝫ eſſe bon⁹ paſt̄a.nō dꝫ relaxare ius ſi
ne ratiōabili cā.nec dꝫ apud eum eſſe perſonaꝝ
acceptio. Fatēdum tn̄ ē ꝙ ſi facit tenꝫ diſpēſatio
q̄ ad nos.ꝛ de h̄ aliqd dixi.d.c.de multa.ꝛ pleni
us in repetitione.§.q vō. Vide p Jo. an.i.c. du
dū.ij.de elec.ꝛ p̄dicta inducit do. An. ɔ religio
ſos ip̄etrantes diſpenſationē a papa.vt poſſint
tranſire ad laxiorē regulā.nā ſi nō ſubeſt cā nō
ē ille tut⁹ quo ad deū. Idē dicit ſi religioſus p̄e
ficit̄ eccl̄ie ſeculari curate cā lr̄ia non ſubſiſtente.
puta q: nō ē apt⁹ ad officiū p̄dicandi vel exerci
tiū cure.nā ꝓpter h̄ bonū publicum emanauit il
lud ius diſpenſatiuū.vt religioſus poſſit p̄fici ec
cleſie ſeculari.vt in.c. ꝙ dei .j.de ſta. reg.ꝛ ꝓ his
allego glo.nō.in.c.monachi vagātes. xvi.q.i. q̄
dicit ꝙ ſi religioſus p̄ficitur eccleſie ſeculari non
vt proſit ſꝫ vt preſit.peccat mortaliter cū veniat
ɔ uotū. In glo.fi.ibi ɔ vtilitatē p̄uatā ſentit er
go glo.ꝙ in regno Ungarie verſabatur vtilitas
p̄uata ꝛ i ciuitate hieroſolymitana vtilitas pub
lica.qō intellige ſi iſte emiſit uotuꝫ pro ſubſidio
terre ſancte.ſꝫ ſi pro ſua deuotione.tūc colligere
tur arg.ɔ q: i executiōe ſui voti verſaret̄ vtilitaſ
p̄uata.ꝛ in ſuccurſū regni vtilitas publica.

Licet Eccleſia cōpellit heredē lai
cū p excōmūicationē ꝛ bo
noꝝ ſubtractionē ad executionē voti
ultra marini ad qō ſe obligauit ꝓ defuncto .h.
d.quo ad lr̄aꝫ.p̄mo ponit exordiū.2ᵒ ibi accepi
mus narrat factū.3ᵒ ibi mandamus concludit.
quarto cōminat̄ ibi neſion⁹. ¶ Prio nō ex iſto
tex.i p̄n.ꝙ nō tenet̄ qs votū aliqō emittere. ſed
poſt emiſſū tenet̄ neceſſario adimplere. regula
tur ergo votū a natura cōtract⁹ q a p̄cipio fuit
volūtaſ ex poſtfacto neceſſitaſ.l.ſicut .C. de ac.
ꝛ obli. ¶ 2ᵒ nō ꝙ pat̄ pōt aliqd iniūgere filio ſub i
terminatione maledictiōis p̄ne. pōt ergo p̄r ex
cā maledicere filiū quēadmodū bn̄dicere.ꝛ ma
gn⁹ effect⁹ viſus ē plerūqꝫ ex maledictione vel
bn̄dictiōe paſna.maxīe i filijs patriarchaꝝ.vt le
git̄ i li. Gen̄ ¶ 3ᵒ nō ꝙ eccleſia pōt cōpellere lai
cum ad executionē voti.vn̄ ſicut maxīe rōne iu
ramenti laicus ē de foro eccleſie.vt in.c.fi.de fo.
cōpe.li.vi.ita ꝛ ratiōe voti. Itē nō ꝙ rōe peccati
papa pōt p̄uare laicum dignitate ſeculari ꝛ iure
ſuccedendi in ea. ¶ Itē nō ꝙ heres non adim
plēs volūtatē defuncti ē circa executiōeꝫ voti
p̄dit ōe emolumentū ſucceſſionis.non ſolū ergo
p̄uat̄ heres ſi nō ſoluit legata ꝛ fideicōmiſſa vt
in auē.hoc apl̄r⁹. C.de fideicō.ſꝫ etiam ſi non ad

ip̄let onera extrīſeca ſibi a defūcto iūcta qō nō.
ꝛ hoc ꝓcederet ēt ſi d̄funct⁹ deceſſit ſine teſtam̄
to.nā hic nulla fit mētio de teſtamēti factione.
¶ Itē nō ibi ordinē genitur̄ tex.valde nō.ꝙ in
regnis ꝛ dignitatibus ſecularibus ſuccedit̄ p fi
lios ordine geniture. vt ſic p̄iogenitus debeat
p̄io ſuccedere.ꝛ eo defuncto ſine ſobole ſcōs.ꝛ
ſic deinceps.ꝛ ex hoc ꝛ ex tex.collige aliud dictū
nō.ꝙ i regno ſuccedit̄ nō per electioneꝫ.ɔtrium
nō.glo.i.c.moyſes.viij.q.i.vbi per illuꝫ tex.dicit
reges p̄ficiendos p electionē quēadmodum ob
ſeruatur i iperio.vt in.c.venerabilē. de elec. ſed
dic ꝙ conſuetudine illud p̄rimum inoleuit.vt filij
regum ſuccedant ꝛ eſſet electio. ꝛ pro hoc vide
bona glo.vij.q.i.c.deniqꝫ ꝛ facit hodie qō habe
tur in.li.feudoruꝫ.de feu. nō alie.c.imperialem.
§.preterea. ¶ Nō ibi ſi dictus rex ſine prole ꝛc̄.
tex.apertum ꝛ nō.ꝙ i regno p̄ouentente ex ge
nere vlteriori nepos p̄efertur fratri patris.naꝫ
vides hic ꝙ rex Ungarie deceſſit relictis tribus
filijs.p̄imogenitus ſucceſſit i regno.ꝛ poſt mor
tem eius non ſucceſſit ſecundogenitus. ꝛ aduer
te ꝙ hoc ē clarū qn̄ p̄imogenitus in vita ſua ad
eptus eſt regnū. Sed dubium eſt qd ſi ante ad
eptionem regni viuente patre deceſſit p̄imogēi
tus relicto ex eo filio.nūquid filius p̄imogēiti
debet ſuccedere auo ſuo i regno an vero ſecun
dogenit⁹. In hac.q.plene conſuluit Old. ꝛ po
nit cōſilio.cclxiij. ꝛ tandeꝫ concludit hunc filiuꝫ
primogeniti p̄eferēdum patruo. ꝛ nititur ꝓba
re iure diuino naturali ꝛ ſcripto.nā de iure diui
no p̄genitus regl̄r ſuccedit in regno. Item ius
p̄geniture pōt alienari ſicut ɔpertū ē in perſona
Eſau qui vendidit fratri ſuo Jacob iura p̄geni
ture.ergo hoc ius ē trāſmiſſibile ad heredem.ꝛ
per ɔn̄s cū filius habet ius p̄geniture. q̄ ipſe ꝛ n̄
ſecūdogenit⁹ dꝫ ſuccedere. De iur̄ naturali pro
bat q: pater ꝛ filiuſ cenſētur eadē p̄ſona. xxxv.
q.iij.§.hac auēte.l.fi.C.de ipu.ꝛ alijſ ſubſti.r̄p̄ſē
tatur q̄ pater in filio.ꝓ hoc liberorū i. fi.ff.de. v
ſig.vbi p̄r ꝑpetuat̄ i filio de iure poſitiuo.ꝓbat
q: in ſucceſſione reꝝ p̄uatarū pluref filij p̄emor
tui tenent locum patris.ita ꝙ ſuccedūt in heredi
tate vua cū patris per ſtirpem.ꝛ non per capita.
vt nō in auē.de hē.ab inteſ.§.i.ꝛ inſti.eo.ti.§. fili
us. ꝛ nō benep̄dicta.maxime in eo ꝙ dixi ꝙ ius
p̄imogeniture tranſmittitur i poſteriores. etiā
viuente patre ꝛ de iure diuino conſiſtebat i mul
tis ius p̄imogeniture.ꝛ vide triplex ius poſitū
per glo.in.c.q̄ꝫ periculoſum.vij.q.i.ad quam gl.
addit. Jo.an.q̄rtum effectum. nam in fine habe
bat benedictionem paternā. Item duplicēꝫ p̄tē
in hereditate.inſuper benedicebat ſuis fratrib⁹
ꝛ vide qō habet̄ gen̄ſ.xxvii.c.que ſoleo recen
ſere in benedictione ɔuentuū.ꝛ adde qō.ſ. dixi
ꝙ nepos debet preferri patruo.ſequitur Johā.
an.in addi.ſpe.ſuper rubrica de feu.ꝛ Bal.in.l.
cum antiquioribus.C.de iur̄ deli. ¶ In glo.iij.
nota hoc arg.glo. ꝛ vide gloſa.lxxxij.di.in.c.
p̄royter.ꝛ meliorem in.c.penitentiā. de peni .di.

iij.ꝛ magꝰ dubitaᷓ i extraneo.nã i filio nõ ẽ tan
tũ dubiũ.q2 nõ minꝰ pr̃ miſereᷓ i filio q̃3 i ſeipo
Liſti quidẽ.ff.qḋ me.cã.ꝛ dic vt nõ.i ꝑalle.iuribꝰ
¶ In glo.fi.in fi.extra gl.habes tres ſolutões
ſed tene menti vltimã.quia nõbilioꝛ eſt ꝛ quoti-
die allegaᷓ.ꝛ eam t3 Inno.hic et cõiter doc.ꝛ l3
glo.loquatur de regno.idem eſt in comitatibus
ꝛ in alijs dignitatibus ſecularibus. vt probatur
hic.nã ille ſecũdogenitꝰ erat dux ꝛ ꝓuatur du-
catu abſq3 eo ꝙ ſibi relinquaᷓ legitima. ꝛ nõ ex
mente glo.ꝙ licet i rebus priuatis fiat diuiſio e
qualiter inter filios. vt in auc.i ſucceſſione.C.de
legi.here.tñ i dignitatibus primogenitꝰ ꝑfertur
alijs.ꝛ ſic poterit cõtingere caſus ꝙ alij filij etiã
ſine eorũ cã priuabũtur legitima. vt ſi pater ni-
hil hẽat preter dignitatẽ ſecularem.ꝛ hoc fuit in
ductũ propter bonũ publicũ ne diminuereᷓ di-
gnitas. Item ſi plures ſuccederẽt inſolidũ reſ-
pub.ledereᷓ.vnde ſm phm.Multitudo princi
patuũ noxa eſt.vñ ordine nature vnus d3 eẽ ꝑn
ceps.vij.q.i.in apibus.Nũquid aũt alij filij de-
bent mendicare.dic Jo.an.ꝙ nõ.ſed eſt eis aſſi
gnãdum tãtum ꝑ ꝑmogenitũ attenta facultate ꝛ
dignitate pricipatus vnde poſſũt cõgrue ſuſten
tari.ita tñ ꝙ tãtũ remaneat ꝑmogenito vñ poſſit
honorifice regere pricipatum.quod bene nõ.nõ
ei3 debemus recedere a iure cõi.niſi quatenꝰ ſtri
git rõ recedendi.l.ꝑcipimꝰ.C.de ap.ſeruata er-
go itegritate pricipatus ſubueniendũ eſt alijs fi
lijs ita nõ.dicit Jo.an.in r̃gula ſine culpa.ḋ reg.
iu.li.vi.i mercu.qñ hereditas ex cõſuetudine ḋ
betur ꝑmogenito.nam d3 ſubuenire ſuis frĩbꝰ
iuxta facultatem hereditatis.alˢ cõſuetudo eẽt
irrõnabilis.ꝛ ꝓ illa cõſuetudine q̃ viget iter no-
biles facit dictũ beati Bernardi q cõſulꝰ a quo
dam comite ſuper diuiſiõe hereditatis paterne
belliſſime rñdit.ꝙ ſi ſunt nobiles melioꝛ ẽ qñq3
alioꝝ filioꝝ3 diſperſio q̃3 hereditatis diuiſio.ſi
ſũt laboratores faciãt vt velint.ſi mercatoreſ tu
tioꝛ eſt diuiſio q̃3 cõmunio.ne infortuniũ vnius
alteri iputeᷓ.ꝛ facit ꝑmũ ꝓ his q̃ dixi de ſucceſ
ſione i dignitate. vt ꝑmogenitus alios excludat
ꝛc. ¶ Quero cõſuetudo ẽ ꝙ maioꝛ natu ſucce
dat inᷓ alios comites.ꝛ cõtigat ꝙ aliquis comeſ
añ adeptã dignitatẽ habuit vnũ filiu3.poſtea ea
acq̃ſita habuit aliũ.quis illoꝝ erit i dignitate pri
oꝛ.ꝛ vr̃ ꝙ maioꝛ natu.ꝑ.l.emãcipatũ.ff.de ſena.
ꝛ.ff.de pe.l.moris.§.parẽtes.ff.de decu.l.ij.§.fi
lius ar.cõtra.C.de decu.l.vltima.§.i.ꝛ ibi nõ.ꝛ
.l.neminẽ.ꝛ.l.poſt.ꝛ.l.ſi q decurio.hoc dic Cy.
i dicta.l.emancipatum. vt refert Cau.de come
to.ꝛ hoc nõ Jo.an.in regula ſine culpa de reg.
iu.li.vi.in mercu. ¶ Oppo.extra glo. vr̃ ei3 ꝙ
ex quo iſte rex morte ꝑuentus nõ poterat votũ
ꝑficere nõ tenebatur ꝑ alium exequi.quia in vo
to intelligitur illa cõditio generalis ſi potero.vt
nõ.gl.ſup.c.ꝑx.ꝛ Inno.i.c.ſcripture.ḋ.eo.ꝛ di
xi i.c.i.ḋ.eo.So.Inno.iſtat tandẽ ponit nõ.ſo
lutõem.ꝙ qñq3 qs vouit viſitare terram ſanctã
ob deuotõe3.qñq3 ꝓ ſubſidio terre eiuſdẽ ipẽ

dẽdo.ꝑ caſu nõ tenetur qs votum exequi ꝑ aliũ
ſuꝑueniẽte ipedimẽto.2ᵒ caſu teneᷓ.qa exq̃ vo
uit pro ſubſidio debet ipendere melioꝛi modo
quo põt.ꝛ nõ hoc ſingulare.nã facit ad limitati
onẽ quã dedi i.c.ḋ.eo. vt votum emiſſum ꝓ de
uotione non obliget vouẽtẽ ſuperueniente ipe
dimẽto oĩno ipeditiuo. ¶ Itẽ nõ hic ꝙ vbi qs
ſe obligat ad certu3 qd qḋ põt facere ꝑ aliu3 ex
pediri ſi nõ põt per ſe tenetur ꝑ alium ꝛ clarꝰ ꝓ
batur hoc.j.eo.c.ſuꝑ his.nam videmus idẽ in
alijs obligatõibꝰ facti. quaru3 executio trãſmit
titur ad heredes.l.veterum.C.de cõſ.ꝛ cõmit.
ſti.ꝛ.C.vt actio.ab here.per totum.Hoſti.tamẽ
limitat primum dictu3 qñ ipedimẽtu3 nõ erat tẽ
poꝛe emiſſionis voti.alˢ autẽ ne votum deluſo
rium videaᷓ tenetur votu3 redimere.qḋ ego ñ
puto verum qñ vouẽs fuiſſ3 certꝰ de ipedimen
to ꝑpetuo.alˢ d3 itelligi cum ꝑmu3 cõmode po
terit.ar.in.l.nepos ꝓculo.ff.de vbo.ſig. Item
pone aliã limitatõem.vt ex ipedimẽto ſuperue
niente tollatur obligatio voti qñ prius nõ fuit i
moꝛa in executõe.alˢ aũt puto votũ cõmutãdũ
vel r̃dimẽdum.ar.i.l.ij.ff.ſi quis cau.ꝛ.c.fi.j.de
iniur.ꝛ dã.da.Ex his iſerᷓ ad ſolutõem alterꝰ
q.quid ſi filꝰ nõ ſe obligaſſ3 ad executõem voti
nũqd tenereᷓ ad executõe3 voti paterni.Inno.
dicit ꝙ ſic.ſ3 tunc poſſet cõpelli per priuationẽ
hereditatis. non autem per coactionem perſo
nalem.ꝛ ſic non poſſet excõmunicari.niſi ſe ob
ligaſſ3 ſm eam.do.Ant.putat ꝙ ex quo ſponte
adiuit hereditatem poteſt cõpelli per excõmu
nicatõem.quod mihi ſatis placet.nam adeũdo
quaſi 9xit.ad hoc quod legi.ꝛ nõ.in.l.moꝛe.ff.ḋ
acqui.he.ꝓ hoc tex.in.c.ſi heredes.ḋ.de teſta.ꝛ
qḋ ibi nõ.Et ex ꝑdictis põt inſtrui an ꝛ qñ he
res poſſit cõpelli ꝛ quibꝰ remedijs ad executio
nẽ voti defũcti cohereeatur.

Magne Cõmutat papa votu3
vltramarinũ i vigilias
orationes ꝛ ieiunia.tunc maxime cum
ceſſat cã que induxit ad vouẽdum.ita ẽt ꝙ expẽ
ſe fiende in eundo ꝛ morando ꝛ redeundo inte
graliter mittanᷓ in terre ſancte ſubſidiũ.h.d.
Diuidiᷓ principaliter in tres partes.ꝑmo poni
tur facti narratio.2ᵒ allegaᷓ ꝓ ꝛ cõtra ibi.ꝛ qd
tertio diffinitio ibi.cũ igiᷓ. ¶ Primo nõ ex iſto
tex.i pricipio maxime iũcta glo.ꝙ eps ñ poteſt
diſpẽſare in voto ꝓprio.nã non d3 quis aucto
rizare in facto ſuo.vt in cle.ij.de re eccl.nõ alie.
ꝛ.l.i.ff.de aucto.tu. ¶ Secũdo nõ ibi crucem
dominicam ꝛc.ꝙ delatio crucis qñq3 ẽ ſignum
ꝑegrinatõis.licite ergo ꝑegrinaturus ad ſepul
chrum dominicum aſſumit crucem dominica3
quãdoq3 eſt ſignum ordinis.vt patet in iſtis fra
tribus ſancti iohannis in.c.cum ad ſedem.de re
ſti.ſpoli.quandoq3 eſt ſignum dignitatis. vt in
archiepiſcopis ꝛ patriarchis qui faciunt ante ſe
poꝛtare crucem. vt in.c. antiqua. de priuil.
¶ Tertio nõ ꝙ i quolibet negocio ſunt tria regu
lariter attendenda.quid licet.qd deceat.ꝛ quid

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

expediat. ⁊ nõ ꝙ verbũ licere refertur ad equita
tē. Equitas vo ē iuſtitia dulcore miſericordie tē
perata ſm beatũ Cyprianũ. verbum vo decet
referẜ ad honeſtatē. verbũ expedit ad vtilitatē
⁊ iſta ſunt diuerſa iter ſe. nã multa licēt q̃ ñ dcēt.
nõ eni decꝫ filiã cõtrahē matrimoniũ ſine cõſen
ſu patris vt i. c. i. de deſpon. ipub. nec ēt expedit
cum mulieres ſepe laborent ꝯ ꝓpria ꝯmoda. l. ſi
pater. C. de ſpon. ⁊ tñ. licet vt i. c. ſufficiat. xx. q. ii
¶ Nota ibi vouere. ꝙ verba imperatiui modi
qñqꝫ iportãt cõſiliuꝫ qñqꝫ neceſſitatē. debēt g̃ in
telligi ſm materiã ſubiectã ēt in eadē rõne. nam
vt hic vides tex. nõ. i quadã oratione fuit dictuꝫ
vouete ⁊ rddite. ⁊ tñ primũ referẜ ad cõſiliũ. 2m
ad iperium debēt g̃ intelligi ſm ſubiectã materi
am de quo vide tex. expſſum in cle. exiui. de v. ſi
gni. ⁊ nõ ꝙ cõſiliũ diuinũ ē vt quis obliget ſe ad
vota nã magis mereẜ apud deũ. naꝫ illa ſunt do
acceptiora q̃ cũ licet nobis nõ impendere grã tñ
dilectionis ⁊ deuotionis ipēdimus. xxxiij. q. v.
c. tũc ſaluabiẜ. xxviij. q. i. iaꝫ nunc. ⁊ quis magl
mereaẜ ex preparatione boni operis eiuſdem
an religioſus qui ſe obligauit ex voto an ſecula
ris qui facit ſpõte vide glo. nõ. i cle. ſi dñm. de re
li. ⁊ vene ſanct. vbi concluditur ꝙ religioſus.
¶ Itē nõ ꝙ prelat⁹ deliquēs magl. aggrauatur
ex ſuo peccato q̃ꝫ pſona priuata ꝓpter malum
exemplũ quod prebet ſubditiſ xi. q. iij. c. pcipue.
nõ illã auctoritatem qõ fit a prelatis ⁊c. ¶ Nõ
in v. verũ ꝙ ſenectus eſt gdã defectus habens i
ſe labores ⁊ dolores. nã inquit Terenti⁹ ⁊ ipſa
ſenectus morb⁹ ē. ⁊ facit ad qõnē. Nũquid ſta
tutũ diſponens i cã infirmitatis habet locũ i cau
ſa ſenectutis. ¶ Nõ ibi ſine cuius aſſenſu tex.
nõ. ꝙ ſine conſenſu capituli epiſcop⁹ ñ põt emit
tere votuꝫ pegrinatiõis. qõ tenet hic Inn. cum
hoc ſit negotiuꝫ magnum ad h̃ qõ nõ in. c. q̃ꝫto.
de his que fi. a prela ¶ Itē nõ epiſcopũ ñ poſ
ſe emittere votuꝫ lõge pegrinationis ſine licētia
pape. ſecus aũt vbi pegrinatio non eſt longa
qõ tenet hic Inno. ꝑ tex. ibi tãdiu. Et ex hoc et
ex tex. nõ ꝙ epũs nõ põt ſine cã ſe abſentare ab
eccleſia ſua ⁊ dicit Hoſti. alibi nõ ita bene proba
ri. ¶ Sed ego adduco meliorē tex. i. c. eps de
ꝯſe. di. iij. vbi tex. dicit ꝙ ceſſante ifirmitate non
debet eps ſaltē diebus dominicis abeſſe ab eccle
ſia ſua ⁊ nõ iſtũ tex. iũcta glo. ſua ꝙ epiſcopus te
netur diebus dominicis ⁊ ſolēnib⁹ itereſſe offici
is eccleſie ſue ¶ Nõ i v. cũ igiẜ argumētum ex
q̃ ſumitur auctoritas cõmutandi votum ⁊ dicit
Inno. ꝙ non oportebat ire ꝑ argumēta cũ ſit ex
preſſũ Leuitici. c. vlt. vbi patet ꝙ q̃daꝫ vota cõ
mutabãẜ in veteri lege. Item Numeri. xxx. c.
vbi vota ratificanẜ ⁊ reuocanẜ ab his in quorũ
poteſtate ſũt ipi vouentes. ¶ Nõ ibi ſinite non
curandũ de maledictis aliquoꝝ dũmmõ ñ rece
dam⁹ a tramite veritaẜ. vñ gdã phus. Cõſciētia
didici maledicta ꝯtēnere. ⁊ alibi ſcribiẜ. Cõſcia
mens recti fame mendacia ridet. ſed hec et ſi
milia intelligo qñ gs nõ põt obuiare maledictis
alias aũt crudelis ē q negligit famã ſuã licet con
fidat de bona cõſcientia qꝛ ſunt duo nobis neceſ
ſaria cõſcientia quo ad nos ⁊ fama quo ad ꝓxi
mos vt dicit tex. nõ. xij. q. i. c. nolo. ⁊ alibi dicitur
ꝙ deteriores ſunt q fame nr̃e detrahunt q̃ꝫ qui
ſubſtantiã diripiũt vi. q. i. deteriores ⁊ ꝓ maledi
ctis cõtēnēdis vide bonũ tex. xi. q. iij. c. inter vba
laudãtiũ. ¶ Ultimo nõ ꝙ ceſſãte cauſa voti nõ
ceſſat votum cõtra qõ facit qꝛ regulariter ad de
ſtructionē cãe ſequiẜ deſtructio cãti vt in. c. cum
ceſſante. de appel. So. itelligo iſtũ tex. qñ ceſſat
cã ipulſiua ⁊ non finalis. nã cã finalis voti ē pla
cere deo ſꝫ cã ipulſiua fuit qꝛ volebat ire ad illũ
comitē. ſimile in. c. ex pte ij. de ꝯuer. ꝯiu. ⁊ ad h̃
nõ. ⁊ tene menti illum tex. aduerte tñ ꝙ licet ad
ceſſationeꝫ cãe ipulſiue nõ ceſſat effectus tñ pre
ſtatur facilior cã diſpēſandi vt h̃ optime ꝓbaẜ.
¶ Oppono ꝯ tex. nã videtur ſibi cõtrarius nã
ꝓ clare iuenit iſtũ epm non fuiſſe obligatũ ex vo
to qꝛ illud emiſit ſine conſenſu ecclie ſue ⁊ ſine li
centia generali vl' ſpeciali ipſius pape ⁊ tñ papa
poſtea cũ illo diſpēſauit ſi foret obligatus. nam
relaxatio preſupponit vīculũ vt in. c. ad diſſoluē
duꝫ. de deſpon. ipub. ⁊ in. l. decē. ff. de verbo. ob
lig. So. Hoſti. multũ iſtat ⁊ varie loqtur ex cu
ius dicto elicio tres ſolutiones. ꝑma ꝙ ſpãle ſit i
voto vltramario. naꝫ ſicut ſpõſus carnalis ⁊ reli
gioſus emittũt hoc votũ vt i. c. ex multa. ⁊. c. fi.
j. co. ita ⁊ epũs q eſt ſpõſus ſpiritualis ⁊ religio
ſiſſim⁹ vt dicto. c. ex multa. ⁊ ex hac ſolutione di
cendũ ꝙ allegatões pape procedũt generaliter i
alijs votis. Sed in votis vltramarinis non eſt
neceſſaria diſpenſatio. alia ſo. ꝙ generaliter eps
non põt emittere votũ exquo diu ē abſutur⁹ ab
eccleſia ſua ſine licentia pape tñ votũ valet in pre
iudiciuꝫ ipius vouētis. ſimile i. c. qõ i dubijs. de
renũc. ⁊ in. c. cũ tpr̃e de arbi. Tertia ſo. ꝙ cuꝫ ſit
generale paſſagiũ ad predicãdum mandatum ꝑ
papã poſſunt epi vouere qꝛ oibus clericis vide
tur tũc data licētia pape vt i. d. c. fi. alſ requiriẜ
licentia pape ⁊ in hac vltia ſolutione videtur re
ſidere. Hoſti. ſꝫ contrariũ facit iſte tex. nã hic nõ
erat generale paſſagiũ cum papa allegaret ꝯ vo
tũ ipſi⁹. vnde ſatis põt dici ꝙ de ſtricto iure tale
votum non obligat prelatũ ſed ad cautelam ne
alij ſcandalizētur debet fieri cõmutatio ⁊ ſic va
lebit i ſui ꝑiudiciũ vt patebit in ſecũda ſolutiõe.
Sed vltra alios q̃ro quare votũ cuꝫ ſit de iure
diuino põt i melius ꝯmutari ceſſante cã in vouē
te auctoritate epi ut in. c. i. & . co. ⁊ ieiunia indicta
ab eccleſia nõ põt ꝯmutari ēt i melius per illum
epꝫ ceſſante cã vt nõ. Inn. ſuper Deca. de obſer.
ieiu. cũ ius diuinũ lõge magl obliget q̃ꝫ ius poſi
tiuũ vt i. c. fi. de cõſue. xxv. q. i. i. c. ſunt quidam.
So. credo poſſe ſic reſponderi vota emittunẜ
pure i ſeruitiũ ⁊ placentiã dei. vnde ſi ꝯmutãtur
i melius non ſoluitur obligatio voti imo auget
nã cõmutatio debet fieri in id qõ eſt deo magis
acceptũ vt dicto. c. i. ⁊ ſic ex volũtate diuina hec
vota cõmutantur ⁊ redimũtur. ⁊ generaliter ex

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

volūtate creditoris pōt vnū ꝓ aliud ſolui inſti.
q.mo.tol.obli.i pri.⁊ ꝑ hoc tex.ſ; i v. cum igit
⁊ qđ habetur Leuiti.c.vlt.ſed ieiunia idicta ab
eccleſia ſūt nō ſolū ad carnē macerādā ſ; ob de
uotionem certi tpis vnde ſunt qualificata i tem
pore ⁊ ꝓ reuerentiā ſanctoꝝ vt reddam⁹ deci
mā toti⁹ anni ſic̄ i quadrageſima iō ı̄ ſuffic̄ aliō
ſoluere q₂ per ſolutionē alterius nō ſatiſfit cau
ſe iſtitutōis ieiunioꝝ. ¶ Itē nō l; iferiori venir̄
ſine cauſa ꝯ ꝯſtitutōem ſuperioris. vt i cle.ne ro
mani.ꝺ elec.iō nō l; epō ꝯmutare ſine cā ieiunia
iiuncta ab eccleſia. ¶ Querit Jo.an.de tribus
qōnibus.ꝑ an oīa liceant. ſecūdo an oīa deceāt
tertio an oīa expediāt. Quo ad pmū dic q ſic.ſi
nō fiat ꝯ fidem.xl.di.c.ſi papa.nec al's peccet et
hoc i mortalibus peccatis lege diuina. ſecus de
mortalibus lege canonica vel humana cum ipſe
nō ligetur ſuis cōſtitutionibus patet i eo qđ nō.
i.c.ꝑ tuas.ij.de ſimoni.de accu. ad petitōem.⁊ i
c.l;. Quo ad ſcōm ſi eſt iuſta cauſa q ſibi dec;
⁊ ecōtra. Quo ad tertiū ſi ordie iudiciario agit
ſemꝑ expedit facere iuſtitiā nec illā puerti. vt.c.
i cauſis.de re iudi.l; qñq₃ ꝑ cām differr̄.ꝺ renū
cia.c.niſi.§.ꝓ graui. Abbas.

Quod ſuper Impedito ad

tēpus exequi votū vltramarinū ꝓcedi
tur dilato.ꝑpetuo vero ipedito idicir̄ redēptio
i eo q magꝭ expediat terre ſancte.h.d. Cōis di
uiſio.ſcđa ibi nos aūt. tria fac̄.ꝑ ponit generalē
doctrinā.ſecūdo duplicē diſtītōem.pma ibi.vū
credim⁹.ſecunda ibi rurſus.tertio ſoluit conſul
tatōem indeciſam ibi.de mulierib⁹. ¶ Primo
nō ex iſto tex.q ad votū exequēdum qs preciſe
cōpellitur ceſſante rōnabili cā.⁊ ſic hēs caſum i
quo obligatus ad factū pciſe cōpellit̄ nec ſuffic̄
preſtare itereſſe.⁊ hoc ideo.q₂ hoc votum obli
gat de iure diuino.vt in.c.l;.ꝺ.co. ⁊ regulariter
an obligatus ad factū ſit preciſe cōpellend⁹.dic
vt le.⁊ nō.i.l. ſtipulatōes non diuiduntur.ff. de
vbo.obli.⁊.l.ſi quis ab alio.ff.ꝺ re iudi. ¶ Se
cundo nō ibi ſine diſtinctione.q mandatum pri
cipis ſine diſtinctōe factum admittit excuſatōe;
probabilis cauſe facit.c.ſi quando.ꝺ.de reſcrip.
⁊.c.ex parte de offi. dele. ¶ Tertio nō ⁊ tene
mēti q vincētes ex ꝓprio artificio pñt dici ipeſ
nā excipit ab eo q dixerat ꝺ opibus ⁊ exceptō
debet eſſe a regula.vt nō ſuꝑ Reca.de re.iu.li.vi.
¶ Itē nō q in conſideranda facultate alicuius
debemus inſpicere vtrum habeat aliquam artē
⁊ facit ad materiam illoꝝ qui cōueniūtur iq̄tū
facere poſſunt. ¶ Itē nō q ipedimentu; ēt per
petuū nō tollit obligatōem voti ſi fuit emiſſum
ꝓ ſubſidio terre ſancte.ſecus dic ſi fuit emiſſu;
pro deuotione vt dixi i.c.licet.ꝺ.eo. ¶ Ite; nō
q nō valēs agere penitentiam ſibi iiunctam a ſa
cerdote nō liberatur ab obligatione. ſed debet
fieri cōmutatio ſeu redemptio. ¶ Itē nō.q lici
te ſacerdos iiungit in penitentia pegrinatōe; ēt
diuturnā ꝓ remedio peccatoꝝ. ¶ Nō q vxo
res nō tenentur ſequi maritos votū pegrinatio
nis exequētes. ¶ Vltimo nō q mulieres licite
emittūt vota peregrinatōis ēt ꝓ ſubſidio terre
ſancte.ſ; quia tex.vr̄ hic approbar̄ pugna; chri
ſtianorum ꝯ ſaracenos pōt probabiliter dubita
ri.nunquid pncipibus chriſtianis ſit licitum mo
uere bellū ꝯ infideles ⁊ eis auferre dominiū et
pncipatus ⁊ alia bona Inno.multum exquiſi
te tractat hic iſtam mā;.⁊ pmo concludit q in
fideles licite dominia ⁊ pncipatus ⁊ alia bona
quia deus ſubiecit orbem rōnabili creature nec
inter homies diſtinxit.poſtea ſuperuenit ius gē
tiū ⁊ habuit locū illđ.quodcūq₃ calcauerit pes
tuus tuū erit.ita q licite infideles acquiſiuerunt
dominia iō moleſtari ſine cauſa ñ debēt a chriſti
anis.fatetur tamen q ſi ifideleſ ſunt iſeſti chriſti
anis vel aliter delinquūt contra legem nature q
papa poterit cōtra eos inducere bellū. ⁊ eos ꝑ
uare huiuſmōi bonis. Hoſti.dicit q ſi infideles
nō cognoſcūt dominū eccleſie licite poſſunt bo
nis ſpoliari per id quod habetur. Eccliaſ. dec.
trāſferetur a gēte in gētem regnum ⁊ in euāge.
licite data ē mihi poteſtas i celo ⁊ i terra.quam
quidē ptātem trāſtulit chriſtus i vicarium ſuu;
ſ; ſi cognoſcunt dominū eccleſie nec ſunt ifeſti
chriſtianis debēt tolerari ⁊ pro opi. Inno.facit
c.diſpar.xxiij.q.viij.ſ; pro opi. Ho.vide tex cū
glo.i.c.ſi de rebus.xxiij.q.vij. heretici tamē ex
cōſtitutionibus ſanctorum patrū poſſunt licite
oībus bonis ſpoliari q₂ magis delinquūt ipſi q
fidē ſemel agnouerūt q̄; iſideles.vt in.c.vergen
tis. de here. Fallūt predicta i prouintia hieroſo
lymitana q₂ cū ſit cōſecrata in ſanguine chriſti
nō debet eſſe in dominio iſideliū maxime cum
multi iperatores illā acquiſiuerūt dominio chri
ſtianoꝝ. ¶ Secūdo pncipaliter querit Inno.
ſi delinquūt infideles ꝑ quē debent puniri. ⁊ cō
cludit q per papam q₂ eſt generalis vicari⁹ in
terris ⁊ ipſe deus fecit vnū ouile ⁊ vnū paſtorē
vt habetur in euangelio.⁊ ſic infideles velit n o
liut ſūt de illo ouili.⁊ dicit Inno.q cū iſideles ñ
habeāt aliā legē licitā preter legem nature ſi deli
quūt i illā puniūtur ꝑ papam ad iſtar dei q puni
uit ſodomitas.vt habetur Geneſ.xviiij.c. ⁊.ij.
q.i.deus omnipotens. ¶ Iudei vero ſi derelin
quūt ꝯ legē eorum i moralib⁹ puniūtur ꝑ ecclīā
⁊ aduerte q₂ Inno.totā iuriſdcōe; infideliū vr̄
attribuere pape.quod nō ꝓcedit indiſticte. na;
ſunt ſub romano imperio vt patet. C.de iude.et
C.de paga.ꝑ to.ad idem.c.poſtulaſti.j.de iude.
¶ Item imperator ſaltem quo ad exercitium
h; iuriſdictōem ſuper vniuerſum orbem ⁊ ē do
minus mūdi.l.ꝺ precario.ff.ad.l.rhodia; ꝺ iac.
⁊.l. hū a zenone. C. de q̄dri.preſcrip.fac̄ qđ ipſe
Inno.nō.in.c.licet ex ſuſcepto.de fo. compe.
vbi dicit q ſi imperator non eſt negligens ſ; ſub
diti ſunt ſibi rebelles non ſuccedit papa in iu
riſdictōe ſed debet iuuare imperatorem ad do
mandum rebelles.ar.in.c.cum ad verum.xcvi.
diſtic.vnde concordando dicta Inno.⁊ iura.ꝺ.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

allꝰ. diſtinguo ꝙ quedã ſunt crimina eccleſiaſtica
⁊ in iſtis papa exercet iuriſdictionẽ in infideles
ſicut exercet contra fideles. vnde ſi iudei vel alij
infideles delinquerẽt ꝯ matrimoniũ papa ſeu ec
cleſia poſſet in eos aiaduertere vt in. c. nouit de
iudei. In criminibus vero non eccleſiaſticis im
perator exercebit iuriſdictionem ¶ In mixtis
vero locus erit preuẽtioni ad hoc vt plene dico
in. c. cum ſit generale. de fo. cõp. vnde in peccato
ꝯ naturam dico ꝙ vterqȝ põt eſſe iudex qꝛ hoc
peccatum principaliter cõcernit dei reuerentiã q
eſt conditor vniuerſalis creature. nã ob hãc cau
ſam eccleſia ĩpedit ſe ꝯ laicos de crĩe vſurariũ ẽt
ĩfides vt in. c. poſt miſerabilẽ. ⁊ c. ſi. j. de vſur.
¶ Ultimo hic querit nũqd ſit licitũ chriſtianis
expellere iudeos ⁊ alios infideles de regnis ſu
is ⁊ eis auferre bona. Inno. dicit ꝙ non . ex quo
non ſunt infeſti chriſtianis nec aliter delinquũt ꝯ
legeȝ nature vel legẽ licitã. ſed Oldra. plene diſ
putat conſilio. xci. ⁊ ibi cõcludit ꝙ priuatis chri
ſtianis hoc non licet. ad hoc. C. de iudeis. l. nullꝰ
⁊ c. ſicut. j. de iudei. pricipibus vero licet ſi ĩmĩet
piculum fidei alias ſecus. nam debemus tollere ĩ
fideles ⁊ eos lucrifacere deo nec debemus eos
compellere ad fidẽ ſuſcipiendã vt in. c. q ſincera
⁊ c. de iudeis. xlv. diſt. ⁊ c. ad fideȝ. xxiij. q. v. et
vide ad materiã qd̃ nõ. Oldra. ꝯſil. lxvii vbi tra
ctat. an licitũ ſit chriſtianis vti auxilio ĩfidelium ĩ
bello iuſto ⁊ tandem concludit ꝙ ſic. naȝ macha
bei q fuerunt viri ſancti inierunt ligã cuȝ roma
nis q tunc erãt gentiles vt mutuo ſe adiuuarẽt .
vt habetur Macha. i. Itẽ i bello iuſto iuſtũ eſt
parare inſidias ⁊ ſimulare. vt in. c. vtilẽ. xij. q. ij. ⁊
. c. dñs xxiii. q. ii. ḡ fortius eſt licitum vti auxilio
infideliuȝ. nã ⁊ fideles i bello licite adiuuant do
minũ ĩfidelẽ vt in. c. iulianꝰ. ⁊ c. ſi dñs. xi. q. iij.
¶ In glo. i. v̄. recõpẽſato in fi. Io. an. dicit ꝙ ẽt
ſecundus intellectus põt ſuſtinere dũmõ iſta cõ
penſatio fiat cum diſcretione ⁊ credo ꝙ vtrũqȝ
intellectus põt ſuſtineri. nam credo ꝙ poſſit cõ
penſari labor cum ieiunijs ⁊ pecunia vt in . c. i. ē.
eo ⁊ c. medicinã i de pe. di. i. ¶ Sȝ ibi queritur
nũquid idiſtincte ñ valẽtes pugnare vel inopes
poſſũt votũ redimere. Hoſti. dicit tex. procedere
i iſtis qui nõ ſunt vtiles niſi ad pugnandũ. ſi vo
ſint vtiles ad alia onera ſupportanda vtputa ad
foſſas adimplendas. ⁊c̄. non curabitur de iopia
vel de impotentia pugnandi. nam predicatores
⁊ minores ibi mẽdicant. tñ ſunt apti ad predican
dum ita i ſimilibus dicenduȝ. ¶ In glo. in. ver
bo potẽs i fi. nõ glo. q̃ hoc itendit ꝙ regulariter
penitentia iiuncta per ſacerdotẽ põt ex cã cõmu
tari per eundẽ vel per maiorẽ ſuũ pro hoc vide
tex. cũ glo. in. c. preſbyter. lxxxij. diſ. ſed ſpeciale
eſt in penitentia iniuncta ad itinerãduȝ ad terrã
ſanctam. nam cõmutatio huius penitentie reſer
uatur ſoli pape ar. hic iuncto. c. ſequenti. Io. an.
dicit ⁊ melius ꝙ aut penitentia fuit iniuncta pro
ſubſidio terre ſancte ⁊ ſolus papa cõmutat. an
nõ ꝓ ſubſidio ſȝ ꝓ labore itinerãdi ⁊ tũc aut ille

emiſit votũ ⁊ ſolꝰ papa diſpẽſat. aut ſolũ aſſũpſit
ſigna pegrinatiõis ⁊ põt iferrior diſpẽſare ⁊ hoc
placet. Nã iſtud. c. ſeqns. i reſuatiõe huius pote
ſtatis ſoluȝ cõſiderat ſubſidiũ terre ſancte.

Ex multa Uotuȝ vltrama
rinuȝ certis caſi
bus redimi ⁊ cõmutari põt nõ tñ p ali
uȝ q̃ȝ per papã vel ipiꝰ cũ ſpeciali mãdato h̄ p̄.
Habiles ad eũdũ ſed inhabiles ad pugnãduȝ ſi
ſunt ſtrẽnui cõſilio milites bellatores poſſunt ſe
cum ducere votum vltramarinum non redimũt
hoc 2ᵒ. ¶ Uxores nõ poſſunt ſequi viros vltra
mare niſi ⁊ ipſe vouerint hoc 3ᵒ. ¶ Uiri ſine con
ſenſu vxorum emittere poſſunt votum vltrama
rinum hoc quarto ¶ Clerici tãqȝ ihabiles ad
pugnãdũ redimũt votũ vltramarinũ niſi i certis
caſibꝰ h̄ qnto. qnqȝ ſũt dicta vt pȝ ex p̄cedẽt hꝰ.
ſm ibi ſa. terciũ ibi qd̃ aũt. q̃rtũ ibi i tãta. quãtuȝ
ibi de clericis ¶ Pmo ex iſto tex. nõ vnũ caſũ re
ſuatũ ſoli pape ipſe eni ſolus cõmutat votum vl
tramarinũ qd̃ itellige. qñ fuit emiſſũ ꝓ ſubſidio
terre ſancte. ita ſingulariter dicit hic glo . ⁊ bene
quã ſemper nõ. ꝓ hoc facit qꝛ tex. c. precedẽtis
ſoluȝ fundat ſe ſuper ſubſidio terre ſãcte ¶ Ex
quo infero duo p̄ ꝙ ſi quis vouiſſet viſitare ſe
pulchruȝ pro deuotione vel ire ad ſanctũ Iaco
bũ põt ꝯmutationem voti obtinere ab epo loci.
2ᵒ infertur ꝙ in cãu huiꝰ. c. qñ votũ fuit emiſſũ
i ſubſidiũ terre ſancte legatꝰ ẽt de latere diſpen
ſare nõ põt cum requirat ſpecialis delegatio vt
patet i tex. ¶ Scd̃o nõ. ꝙ epiſcopꝰ põt dici reli
gioſus ⁊ vide qd̃ dixi. ſ. de reg. i Rca. ¶ Tertio
nõ ꝙ nõ reprobatur i religioſis ſi ſint idiote ⁊ iu
ris. ignari. ⁊ ſic videtur ꝙ in eis ſit ꝓbabilis iur.
ignorãtia. nam ſicut excuſãtur ruſtici qꝛ hñt intẽ
dere agriculture vt. l. cũ de idebito. ff. de proba.
nõ. i. q. iiij. §. notãdum ⁊. xxxviij. diſ. in ſũma. ita
⁊ iſti debent excuſari cũ vacare debeant diuinis
officijs ⁊ cõtẽplationibus de quo vide qd̃ nõ. in
c. qm̃. j. de ſimo. ¶ Nõ in . §. ſecũdo ibi a ſuperi
ore ꝙ ꝯcluſio diſpoſitionis capit itellectũ ab hiſ
que dicunt in prefatione ꝓ hoc bonus tex. in. l.
fi. ff. de here. inſti. ⁊. in. c . cũ pater. §. dulciſſimis
de legat. ij. nam v̄ba dubia capiunt itellectũ a pre
cedentibus ⁊ ſequẽtibꝰ. l. ſi ſeruus pluriũ. ⁊. l. q
filiabus de legat. p̄. ꝯſiderãda eſt ergo prefatio
ſeu exordiuȝ cuiuſcũqȝ diſpoſitionis. ¶ Nõ ꝙ
polens cõſilio nõ dicitur ihabilis ad pugãdum
licet corpore pugnare nõ poſſet. hic ẽ ꝙ incurrit
irregularitas ex ſolo conſilio adhibito i homici
dio vt in. c. ſi quis viduam. l. di. plene nõ. in. c. ſic
dignũ. j. de homici. hinc Tullius in li. officioruȝ
paruȝ prodeſſent arma foris niſi conſiliuȝ eſſet
domi. vnde aduocati dicuntur militare. l. aduo
cati. C. de aduo. diuer. iudi. ¶ Nota in. §. qd̃
aũt. ꝙ mulier que aſtrinxit ſe voto cum marito
tenetur eum ſequi als̄ ſecus ¶ Nõ in. §. in tan
ta caſũ ſpecialiſſimuȝ in quo maritus emittit vo
tũ pegrinationis ſine conſenſu vxoris. nã regula
riter nullũ votũ põt emittere maritꝰ cũ p̄iudicio

vxoris.vt nõ.i.c.voluit.⁊.c.manifeſtũ.xxxiij.q.v.dixi plenius i .c.ſcripture.ſ.e.⁊ ex hoc arguit Hoſti. religioſũ clauſtralẽ poſſe emittere votuꝫ ꝓ ſubſidio terre ſancte ẽt ſine cõſenſu ſui abbatiſ ſi alˀs ẽ vtilis terre ſancte.de quo plẽ dicã i.c.ſi.j.co. ¶ Nõ in.§.de clericis ꝙ clericatꝰ officium reddit clericos ihabiles ad pugnãdũ ẽt ꝯ ſarracenos. Itẽ nõ ibi neceſſitas vl̃ vtilitas ꝙ votum põt ꝯmutari ſine neceſſitate dũmõ ſit vtilitas in cõmutatõe ⁊ hũc tex.ſoleo allegare i.c.i.ſ.e.ꝙ i cõmutatõe voti neceſſario nõ requirit̃ ꝙ cã ſit i vouẽte.ſatis eiꝫ ẽ ꝙ ꝯmutatio fiat i id qḋ eſt magis vtile ⁊ deo magis acceptũ. fallit i eo q vouit ꝓ ſubſidio terre ſancte ⁊ põt actualiter iptiri auxiliũ ¶ Vltimo q̃rit̃ hic d̃ vxoribꝰ nũqd poſſũt emittere votũ ꝓ ſubſidio terre ſancte ſñ cõſẽſu maritoꝝ.vĩ ꝙ ſic qꝛ mariti h̃ poſſũt ſñ conſenſu vxoꝝ.vt i.§.i tãta.nã vir ⁊ vxor nõ iudicãt̃ ad i paria.c.gaudemꝰ d̃ diuor. Hoſti.cõcludit ꝙ votũ valet ſine cõſẽſu mariti.ſꝫ nõ dꝫ mulier exeq ſine licẽtia ipſiꝰ mariti ſi ẽ iuuenis ⁊ ſuſpecta de icõtinẽtia ar.in.c.cũ ſis. de ꝓuer. cõiuga.ſꝫ ſi eſt mulier ſenex ⁊ potẽs ad ducendum bellatores tũc cõpellit̃ exequi votũ.ar.h̃ ⁊ i.c.ꝓcedẽti i fi.⁊ h̃ ſatis placet. ¶ In glo.iij. nõ beneiſtã gl.ex q̃ hẽs duo notabilia dcã.primũ ꝙ r̃gularit̃ i omni voto põt epũs diſpẽſare arguẽdo h̃ per locuꝫ a ſpeciali de quo vide ꝙ dixi i.c i.ſ.e. ¶ Nõ ſecũdo ꝙ nõ omne votũ vltramarinũ ẽ reſeruatum pape.ſꝫ illud qḋ fuit emiſſũ ꝓ ſubſidio.terre ſancte. ¶ In glo.in v̄.religioſi.dic de h̃ vt plenꝰ dixi ſup h̃ca.de regul̃. ¶ In glo. in v̄.inhabiles ibi ſũt lachryme ⁊c.ſꝫ ꝯ h̃ eſt.c.dilcõ de ſen.exc.li.vi.vbi clerici pˀit pugnare armis materialibuſ ⁊ ſpiritualibus.doct.ſoluũt dupliciter.primo ꝙ rõe clericatꝰ nõ ſũt habiles.ſꝫ rõne iuriſdcõis ſi quã habẽt reddũt̃ habiles.vt i ꝯrio.vl̃ ſcḋo poſſũt clerici pugnare ꝑ alios armis mãlibꝰ ⁊ ſpũalibꝰ.vt i ꝯrio nõ ꝑ ſe vt h̃. Tu d̃ mã dic vt pleniſſime dixi i.c.clerici arma.ſ.de vi.⁊ honeſta.cler. ¶ In glo.fi.in fi.de hoc dic vt dixi.ſ.in.c.ꝓx.ſup glo.⁊ regulariter dicẽdũ ꝙ penitẽtia põt ex cauſa cõmutari nõ ob.h̃.c.i fi.ſolũ eiꝫ hoc intendit ꝙ cãe hic narrate que cõcernũt inhabilitatẽ ad pugnandũ nõ ſũt ſufficiẽtes ad cõmutanduꝫ peregrinatõem iniũctã i penitẽtia. quia in hoc nõ cõſiderat̃ habilitas pugnãdi.ſed potẽtia itinerãdi.vt.ſ.c.ꝓx.non ĝ tollit iſte tex.qn ex aliiſ cãis poſſit ꝯmutari penitẽtia. Abbas.

Per tuas Qui vouit r̃ligionẽ igredi ſi voto nõ cõpleto fiat epũs renũciare dꝫ ⁊ votũ iplere.ſic cõiter ſũmat̃. ſꝫ põt aliis modis intelligi ⁊ ſũmari vt.j.patebit. Cõmunis diuiſio.ſcḋa ibi nos. ¶ Nota pmo ꝙ valet votũ de intrãdo certã religionẽ ⁊ ꝙ citra ꝓfeſſionẽ votuꝫ põt dici ſolẽne ⁊ dicitur forte ſolẽne propter inſtrumentum ⁊ prelati preſentiam. ſed quo ad dirimendum matrimonium poſt contractum non dicitur ſolenne niſi per profeſſionem. vt in c.i.eo.ti.li.vi. ¶ Secundo nõ.ꝙ nõ implẽs votum infra terminũ ꝓfixuꝫ dicitur voti tranſgreſſor.nam dicitur tranſgreſſor reſpectu temporis quia non adimpleuit tempore promiſſo pro h̃ c.non eſt.ſ.eo. ¶ Tertio nõ.ꝙ votũ reſtrictuꝫ ad certum diem obligat ad duo.primo vt adimpleatur die prefixo. ſecundo vt pure impleatur vnde etiam poſt lapſum diei remanet obligatio ſimile in.l.celſus.ff.de arbi.ſimiliter in.c.cum dilecti.de do.⁊ contu. Item nõ ſecundum vnum intellectum vnam notabilem differentiam inter matrimonium carnale ⁊ ſpirituale.nam per matrimonium carnale tollitur votum prius emiſſum matrimonio non conſonum. vt in dicto.c.i.ſecus in matrimonio ſpirituali vt hic. nam inter epiſcopum ⁊ eccleſiam cõtrahitur matrimonium ſpirituale.vt in.c.ij.de tranſla.prelato.⁊ tamen per hoc matrimonium non eſt ſublatum votum religionis precedens.⁊ ſic videtur fortius eſſe matrimonium carnale. ¶ Sed contra hoc ⁊ contra litteram oppo. nam votũ ſimplex i.non ſolennizatum per profeſſionẽ tollitur per fortius vinculum ſuperueniens.vt in.c.qui poſt de regul̃.li.vi.vbi patet ꝙ ſi vouens intrare certam religioneꝫ intrat aliam laxiorem tollitur ꝓmum votum.ergo idem dicendumper adeptionem epiſcopatus cum magis mereatur epiſcopuſ q̃ꝫ ſimplex religioſus.vt in.c.licet.de regu.⁊.c.veniens.de renun. ¶ Item exiſtens in monaſterio iam profeſſus fauore populi ⁊ epiſcopatus poteſt extrahi. de monaſterio ⁊ epiſcopatui preficí xviij.queſtione.i.c.i.ergo fortiꝰ poteſt ille eligi anteq̃ꝫ intrauerit monaſterium nec debet dici voti tranſgreſſor ex quo i melius trãſmutat.vt in.c.ſcriptur̃.ſ.eo.⁊.c.peruenit. d̃ iureiu. So.cõtraria ſũt difficilia ⁊ vario modo ſoluuntur per doc.quidam enim inherentes cõtrariis dicunt ꝙ iſte habebat conſcientiam erroneã quia putabat ſe teneri ex primo voto. quaꝫ conſcientiam nõ poterat deponere niſi reſignaret epiſcopatum vnde non ex debito.ſed vt ſue erronee conſcientie ſatiſfaceret papa prebuit cõſilium de reſignatõe.facit.c.per tuas.⁊ quod ibi nõ.j.de ſimo. ¶ Secũda ſolutio.ꝙ ideo papa h̃ conſuluit.quia iſte poterat profiteri ⁊ poſtmodũ in epiſcopum promoueri.ar.in.c.cõmiſſum j de ſpon.⁊ aſſumendo habitum adiiciebat ad gradum profeſſionis. nam plura licent prelato ſeculari que non licent regulari.vnde ex quo voto ſe aſtrinxerat ad vitam regularem debebat ꝑficere votum ⁊ poſtmodum preficí epiſcopatui ⁊ hec ſolutio eſſet ſatis bona ſi pro certo demũ iſte fuiſſet eligendus.ſed forte iterum non fuiſſet electus vt preſupponit tex.in fi. ⁊ ſic non eſt verum iſtum vtrunq̃ꝫ potuiſſe adimplere.nam prima fronte iſte dimittit epiſcopatum vt tranſeat ad regularem vitam quod eſt contra iura ſuperius alle. ¶ Tertio ſoluit Hoſti.ꝙ iſte nõ fuit legitime promotꝰ.quia erat i peccato mortali propter voti tranſgreſſionẽ ⁊ ſic ſua electio

nō tenuerat vt in.c.cū i cūctis de elec.ſec⁹ ſi ante
emiſſiōez voti fuiſſet elect⁹. Et ex hac vltia ſoluti
one eſſet iferendū qḋ p ſuperuenientiā epatus
tollitur votum religiōis precedēs ſi vouēs erat
añ terminū adimplēdi votū. Sed contra hanc
ſo.facit q₂ non quodlibet peccatum mortale ipe
dit electionē nec deijcit poſtmodū ꝓmotū.vt eſt
tex.cū gl.o.in.c.ſicut.de iureiur.facit qḋ nō.glo.
i.c.florētinū.lxxxv.di. ¶ Itē ꝓ tranſgreſſione
voti potuerat iſti ipōi pñia ſicut obſeruat' i ſimi
li i.c.q poſt preall'.ꝛ dicto.c.i.de voto li.vi. vnde
putarē ꝙ ſi vouens cōſenſit electioni principali
ter propter deum ꝛ vt magis mereatur ꝙ tñ non
tenetur reſignare epiſcopatui.ſed de tranſgreſſi
one pri⁹ facta iponetur pñia.ſed ſi conſenſit vt ꝑ
eſſet ñ vt magis mereatur ꝛ tunc tenetur r̄ſigna
re epatui ꝛ ſic poſſet intelligi iſte tex.nam ſolum
papa hic aduertit ad cōſciētiā iſtius.facit qḋ nō.
glo.in.c.monachi vagantes.xvi.q.i. facit tex. in
c.ij.de tranſla.prel'.vbi dicitur ꝙ matrimonium
ſpūale eſt fortius ꝛ dignius carnali ꝛ per hoc pñt
ſolui alie qōnes hic tacte p doc.Et nō.vltimo ex
tex.ꝙ reſignās epatui vt adipleat votū religiōis
qḋ emiſerat poterit iterū aſſumi ad eūdem epi
ſcopatū licet ex cōſcientia cris epiſcopatum reli
queret.qḋ multū limitat.c.ſup eo.de elec.rō qa
per iplemētū voti tollitur oīs precedēs trāſgreſ
ſio. ¶ In glo.ſi.ibi ad inferiores glo.vult facer
dr̄iam inter epatū ꝛ dignitates ſeculares inferio
res vt ꝑ cāu religioſus poſſit promoueri. zᵒ nō
ꝛ aduerte qa aut queritur de promotione ad e
piſcopatū ꝛ non eſt dubiū vt i.c.i.xviij.q.i. ꝛ i.c.
quorundā.ꝛ in.c.ſi religioſus.de elec.li.vi. aut q̄
ritur nūqd poſſit ꝓmoueri ad eccleſiā curatam
nō collegiatā ꝛ cōiter tenetur ꝙ ſicut i.c. qḋ dei
ī.ti.prox.vbi plene dicam.aut eccleſia curata eſt
collegiata clericorū ſecularīū.ꝛ tunc ē dubiū nū
quid religioſus pōt aſſumi in prelatū illi⁹ eccle.
ne hōies diſparis ꝓfeſſionis ꝯgregētur in eodē
collegio ꝛ de hoc cāu dubitauit iſta glo.de quo
vide glo.nō ꝛ ſatis plenā i.cle.i.de electio.aliqd
dicetur in.d.c.qḋ dei timorē ¶ In glo. ſi.nō ſi.
glo.hic iuncto tex.ꝙ obtinēdo dignitatē nō pōt
effici religioſus.ratio q₂ ingreſu omnia renūci
at ita ꝙ propriam voluntatē a ſe abdicat ꝛ ſubij
cit ſe voto abbatis vt i dicto.c.ſi r̄ligioſ⁹.ꝛ ſic di
gnitas ꝛ profeſſio non ſunt compenſabilia.ſed ſi
poſt profeſſionē eligitur abſoluitur ab obedien
tia abbatis ꝛ nullam amplius hēt cōionem cum
primo monaſterio vt in.c.ne pro cuiuſlibet xvi.
q.i.ꝛ in dicto.c.i.

Poſtulaſtis Prelatus
ēt ꝓfeſſus
pōt votū vltramarinū emittere ꝛ in ſu
os vſus viceſimā ꝓuētuū eccleſie cōuertere. diui
dit.ꝑ ꝯſultatio.zᵒ r̄ñſio ibi deſcretiōi.ꝛ pro cāu
premitte qḋ hētur i glo.i. ¶ Nō ꝑ ꝙ prelatus re
gularis pōt emittere votū pro ſucurſu terre ſan
cte ēt ſine licētia ſuperioris.qḋ uidetur ſingular̄
dictū nec alibi legi.ex quo iſertur ꝙ religioſus
pōt ſine crimie maxime ad tpˢ deſerere monaſte
riū ꝛ inſiſtere publice vtilitati eccleſie vlis. pro
quo vide pulchꝝ tex.in.c.nos aūt.xvi.q.i.vbi di
citur qḋ otiū monachale non eſt preferendum
vtilitatib⁹ eccleſiaſticis pro quo.c.licet.de regu.
vbi patet ꝙ ſolicitudo labor ꝛ doctrina preferun
tur ſilentio cōtemplationi ꝛ quieti. ¶ Secūdo
nō.ꝙ certa pars reddituū eccleſie pōt lrīme de
putari pro vtilitatibus eccleſie vniuerſalis. nam
oēs eccleſie ſunt vnū corpus vt in.c. pudēda.et
c.loquitur xxiiij.q.i.debent ergo mēbra confer
re ad cōſeruationē totius corporis.facit.c. vidē
tes.xij.q.i. ¶ Nō ibi verbo ꝛ exemplo ar. opti
mū ꝙ religioſus nō debet acceptare dignitatē
extra monaſteriū ſi non eſt ad illā vtilis. ꝓ quo
vide bonā glo.in.c.monachi vagantes.xvi.q.i.
¶ Sed quero nunquid qḋ dicitur hic in prelatis
regularibus habeat locum in religioſis ſimplici
bus vt poſſint emittere hoc votū ſine licētia ab
batis.Hoſti.ſentit ꝙ non q₂ nō reperitur iſte ca
ſus i quo monach⁹ poſſit emittere votū ſine licē
tia abbatis ar.xij.q.i.c.nolo ꝛ.c.nō dicatis.ꝛ xx.
q.iiij.in.c.monachis.niſi forte eſſent multum in
ſtructi i offō ꝑdicandi vt in.c.ex multa.ſ.eo.ti.et
ſic videt' Hoſti.dubitare.ſed ego ꝑ in prelatis re
ſtringerē iſtum tex in cāu qñ fit paſſagium gene
rale ex diſpoſitione romani pontificis.nam tunc
videt' data licentia prelatis eundi pro ſuccurſu
terre ſancte.ſed hoc ceſſante non puto ꝙ prelat⁹
maxime regularis poſſit ſe ad hoc obligar̄ ſine
licentia ſuperioris q₂ epiſcopus hoc facere neqt
vt in.c.magne.ſ.eo.ꝛ qḋ ibi dixi. ¶ In religio
ſis vero ſimplicibus puto nō licere ſine licentia
ſuperioris q₂ nullam voluntatem habent ꝛ ſic ñ
poſſunt ſe obligare ex voto nam ꝛ in papam nō
pōt religioſus promoueri ſine licentia abbatis
nō glo.in.c.quā ſit.xviij.q.ij.ꝛ ſic hēs hic caſū
ꝙ non eodem vinculo aſtringitur abbas ſuo ſu
periori ſicut monachus abbati. vide bonam
glo.ad hoc in.c.de preſentium.xvi.q.i. ꝛ ſm hoc
tempera nō. n.c.ſcripture.ſ.eo.per. Inno.
In glo.ſecunda in ſi.glo.nō ſoluit contrariū Vi
cen.dicit ꝙ vbi priuata vtilitas ex toto ꝯfunditur
ꝛ publica parum iuuatur non debemus prefer
re publicam vtilitatem priuate.ꝛ nō hanc ſolutio
nem facit ad materiam.l.i.ff. ſo. ma ¶ zᵒ ſoluit
Gof. ꝛ Hoſti.ꝙ vtilitas publica eſt preferenda
priuate qñ priuata icluditur ſub publica al's ſec⁹
ꝛ hāc ſo.ponit glo.in.c.licet de regu.ꝛ hoc itelli
gerē qñ priuata perſona haberet electionem ſꝫ
ſuperior debet preferre publicā licet priuata nō
includatur ſub publica vt in.c. bone.de poſtu. ꝑ
la.ꝛ.l.i.ſo.ma.Abbas.

¶ De ſtatu mōachoꝝ ꝛ canōicoꝝ ꝛ r̄larīū Rbca

¶ Supra viſū ē de ꝯuerſione ꝯiugatoꝝ. Itē
de voto.ſꝫ q₂ ꝯuerſi ad religionē vel vouētes in
gredi efficiuntur vt plurimū monachi vel cano
nici reſares.iō poſt Rbcas ꝑcedētes ſubijcit' iſta

Theodoſius

Monaſteria ſunt exempta a le
ge dioceſana nõ a lege iuriſdc̃õis
ſic cõmuniter ſumatur.ſꝫ qꝛ h̃ vocabula ſũt po
tius magiſtralia q̃ꝫ iuris.vt.j.dicam.iõ ſpãlius
ſic ſũma. Dioceſanus non debet moleſtare mo
naſteria preterq̃ꝫ ꝓ cauſa correctõis nec eis ob
lata ſibi vẽdicare.ꝛ ponit duas ꝓhibitiões ꝛ 3ᵃ
rõem ſubijcit.2ᵃ ibi aut.3ᵃ ibi cũ. ¶ Nõ p̃ ꝙ de
iure cõi monaſteria ſũt ſub cura epõꝝ.p h̃.xviij.
q.ij.c.abbates.ꝛ.c.cũ venerabil.õ reli.do. mõa
chꝰ tñ magl aſtrigit̃ abbati q̃ꝫ epõ loci.vt nõ.gl.
i.c.q reſiſtit.xi.q.iij.vñ olim quodlibet monaſte
riũ r̃cognoſcebat p̃latũ p ſe.ſꝫ hodie multe ſũt r̃
ligiões adiuicẽ collecẽ hñtes patrẽ abbatẽ vt pꝫ
i cartuſieñſibꝰ ꝛ ciſterciẽſibꝰ.ꝛ h̃ ꝓcedit ex diſpoſi
ꝛ p̃uilegio ſpãli ¶ 2ᵒ nõ hãc regulã h̃ poſitã ꝙ p̃
ter correctõem nõ põt epũs aliqõ grauamẽ ipone
re monaſterijs.ſũt eñ monaſteria exẽpta a cõi
bꝰ obſequijs niſi ſpãlit̃ aliqua lege obliget̃.ad h̃
vide pulchrũ tex.in.c.quã ſit.i fi.xviij.q.ij.ꝛ õ h̃
aliquid i glo.i. ¶ 3ᵒ nõ ꝙ oblatões q̃ fiũt i locis
r̃ligioſis nõ debẽt cedere epõ nec eccl'ie curate
ſꝫ ipſis locis r̃ligioſis ad idẽ.c.nimis.õ exceſ.p̃l.
ꝛ h̃ vr̃ ꝓcedere ex p̃uilegio r̃ligiõis.nã õ iur̃ cõi
cũ oblatões ſint õ iur̃ ꝓrochiali.vt dixi ſup h̃ca
de parro.ſi fiũt capelle habẽtes populũ debent
cedere ad vtilitatẽ eccl'ie ꝓrochiali i cuiꝰ ꝓrochia
ẽ iſta eccl'ia.vt i.c.extrãſmiſſa.õ p̃ſcrip.ꝛ ꝓ locũ
a ſpãli i.c.ad audiẽtiã õ eccle.edi. ¶ In gl.i.ibi
hñt pplm nõ.gl.ſꝫ Inno.limitat ꝙ illis mõaſte
riũ ſubijcit̃ epõ q̃ ad legẽ dioceſanã q̃ ꝯcernunt
pplm vtputa iura epãlia.de qbꝰ i.c.cõquerẽte.õ
offi.ordi.ſꝫ i nõ ꝯcernẽtibꝰ pplm monaſterium
r̃manet exẽptũ a lege dioceſana lꝫ hẽat pplꝫ qõ
ſatis placꝫ.qꝛ i iſtis ceſſat rõ ppli.ar.xvi.q.i.c.ge
neralit̃.ſꝫ dubitat̃ q̃ ptineãt ad legẽ dioceſanam
ꝛ que ad legẽ iuriſdcõis.de h̃ vide gl.x.q.i.i ſũ
ma.ꝛ pleniorẽ i.c.dilectꝰ.de offi.ordi.ꝛ meliꝰ ibi
ꝓdoc.ꝛ dic h̃ Inno.nõ.vbũ ad qõ ſemp allegat̃
ꝙ lex dioceſana ꝛ lex iuriſdcõis ſunt vocabula
mgr̃oꝝ ꝛ nõ iuris q̃ſi dicat ꝙ mgr̃i ꝛ doct.fuerunt
p̃mi iuentores iſtoꝝ vocabuloꝝ lꝫ iura eis poſt
modũ fuerũt vſa.qõ pꝫ ex eo ꝙ iura ſpãliter nõ
ponũt que ſpectãt ad vtrãq̃ꝫ legẽ.vñ hodie oꝫ
dicere ea eſſe de lege dioceſana a qbus monaſte
ria reperiũt̃ exẽpta.ex quo iura dicunt monaſte
ria eẽ exẽpta a lege dioceſana.ſꝫ veritate iſpecta
vna ẽ lex.ſ.dioceſana q̃ ꝯphẽdit oẽꝫ iuriſdcõem
epi ꝛ ſic iuriſdcõ ꝯphẽdit̃ ſub lege dioceſana.vt
i.c.audit̃.de p̃ſcrip.ꝛ ad legẽꝫ dioceſanam ꝑti
net cõtributio eccleſiaꝝ ſingulariũ ꝓ cõibꝰ nego
cijs puta ſm Inno.ſi epũs vult ire ad cõciliũ l'ad
papã l'ad regẽ ꝓ cõi vtilitate totiꝰ dioceſ.ꝛ nõ h̃
dicũ ꝙ epũs volẽs ire ad cõciliũ põt petẽ ab eccle
ſijs ſubiectis vt cõferãt expẽſas cũ ibi ꝓmouea
tur cõis vtilitas oiũ.ex h̃ eñ ſẽtit Inn.ꝙ mõaſte
ria ad h̃ onera teneãt̃ qõ nõ.ꝛ ad h̃ fac optie.õ.
c.q̃ꝫ ſit.tñ ſꝫ eũ emittẽ aliquẽ ad legatõeꝫ ꝓ cõi
vtilitate ſpectat ad legẽ dioceſanã.ꝛ ſic vr̃ velle
Inno.epm nõ poſſe emittere monachũ ad ali
quã legatõem.õ tñ ſentit gl.i.c.qdã.ꝛ.c.nos aũt
xvi.q.i.ſꝫ de clericis ſecularibꝰ vide gl.i.c.qui r̃
ſiſtit.xi.q.iij.ꝛ.c.qa frater.vij.q.i.ꝛ ſatis põt diſti
gui ꝙ ſi monaſteriũ hꝫ populũ tũc i ꝯcernẽtibꝰ
fcã populi poterit monachꝰ deſtinari.al' ſecus.
Itẽ tãgit Inno.quid i charitatiuo ſubſidio.nũ
quid mõaſteria teneãt̃ epõ ad charitatiuũ ſubſi
diũ ſicẽ eccl'ia ſecularl.ꝛ p̃ vr̃ velle ꝙ nõ q̃ſi h̃ ſit de
lege dioceſana.ſꝫ õ h̃ vr̃ ſẽtire poſtmodũ i fi.ſue
glo. Sꝫ Jo.an.ꝛ archi.trãſeũt cũ p̃ ſuo dicto i
c.i.de p̃ben.li.vi. Pau.approbat 2ᵐ i cle.i.õ ex
ceſ.p̃la.ꝛ caſus ẽ dubitabilis ꝛ quotidianꝰ.vt.õ.
c.q̃ꝫ ſit ꝛ iſte tex.multũ fac ꝓ p̃ dcõ vt nõ teneat̃
ad mãꝫ vide qõ dicet̃ i.c.cũ apl's.j.de cẽſi. ¶ In
gl.fi.ibi morte.ꝛ ꝓ diuerſitatis rõe iſtat h̃ mltũ
Inn.ſed tu vide qõ plene dixi in.c.requiſiſti.de
teſta.vbi concluſi ꝙ hodie etiam eccleſie ſecula
res non tenentur dare partem epõ acquiſitoꝝ
inter viuos. Et in fi.glo.nõ iſtam glo.ſingu.quã
neſcio alibi ꝙ valet conſuetudo vt de relictis
eccleſie nihil debeat̃ epiſcopo.ꝛ lꝫ gl nihil alle
get tñ i preſcriptõe tex.ẽ i.c.de quarta.õ p̃ſcrip.
ꝛ hoc ſentit Jo.an.hic.ſꝫ cũ p̃ſcriptio ſit contra
ius debet eſſe fulcita titulo vel tanto tẽpore de
cuiꝰ initio nõ eſt memoria.vt i.c.i.de p̃ſcrip.li.vi.
ita i iſtis duobꝰ caſibꝰ poteſt iſta quarta i totũ
tolli.ſed in conſuetudine dubitatur magis cum
illa nõ requirat titulũ ad ſui eſſentiam niſi aſſu
mat naturã preſcriptõis.vt eſt gl.ſingu.i.c.ij.de
cõſue.li.vi.ꝛ ibi p Jo.an.ꝛ de hoc vide qõ dixi
i.õ.c.requiſiſti.de teſta.ꝛ hec dcã ſufficiant quo
ad predicta. Abbas.

Monachi

Habet plura dicta
iõ cõiter nõ ſũmat̃
ſꝫ ꝯphẽdẽdo ſubſtãtiã põt ſic ſũmari.
Monachi nõ debẽt poni ſinguli ꝑ ꝓrochias h̃ p̃
Si ꝓ monachatu aliqd detur receptꝰ a ſacris
ordinibꝰ ꝓhibetur ꝛ recipiẽs ab officio ſuſpen
ditur hoc ſecũdo. Monachus habẽs peculiũ
ſine licentia abbatis ab altaris cõmunione r̃mo
uetur ꝛ ſic decedens ſepultura ꝛ fratrum cõmu
nione priuatur hoc tertio. ¶ Si pecunia cõfer
tur pro habendo aliquod officium in monaſte
rio dans ꝛ recipiens deponitur hoc quarto.
In prioratibus conuentualibus per electiõem
inſtituti nõ ſunt remouendi ſine cã rõnabili.ꝛ de
cauſa rationabili tria ponit exempla.ꝛ hoc dicit
vſq̃ꝫ ad finem.ꝛ vt patet per ſupradicta quinq̃ꝫ
ſunt dicta.2ᵐ ibi ſi quis.tertiũ ibi q vero.q̃rtũ
ibi ꝓratus.quintum ibi priores. ¶ Nõ primo
ꝙ ius monachatus eſt quid ſpũale quod patet
ex eo.quia ſimonia cõmittitur ſi pro eo iure
obtinẽdo aliqd tpale dat̃.ꝛ idẽ i monialibꝰ õ qᵒ
dic vt latiꝰ legit̃ ꝛ nõ.in.c.qm̃.ꝛ.c.veniẽs.ꝛ.c.di
lectꝰ.j.de ſimo.ꝛ ex h̃ infert̃ ꝙ monachatꝰ nõ ẽ
ſimplex votũ ꝓut nõ.a pleriſq̃ꝫ in cle.ꝛ ſi princi
palis.de reſcriptis. Nam per receptionem ca
nonicam acquiritur ius ſpirituale in collegio

Universitäts- und
Landesbibliothek Düſſeldorf

¶ No. 2º. ꝙ monachus nō debet cōſtitui ſine ſo
cio ſui ordinis i eccleſia ꝑochiali.ſ3 hoc itellige
qn̄ eccleſia ꝑochialis ē ſubiecta monaſterio ita
ꝙ illa n̄ deſinit eē obediētialis mōaſterij.ſecꝰ dic
ſi religioſus ꝓmouet̃ tāq̄3 q̄libet clericꝰ ſecular]
ad eccleſiā ꝑochialē. Nā tūc cū deſinit eſſe mo
nachꝰ monaſterij nec vllā hēt āplius coionē cu3
ꝑ monaſterio vt i.c.ne ꝓ cuiuſlib3.xvi.q.i.n̄ tene
tur abbas ſibi dare ſociū. Sic nōnt̃ dic̄ glo. quā
tenebis mēti i cle.ne i agro.§.ad hec i.v̄.ad clau
ſtru3 eo.ti.latꝰ.j.eo.c.qđ dei. ¶ No. 3º. ꝙ nullus
religioſus cuiuſcūq3 ordis pōt habere peculiu3
⁊ capit̃ h̄ peculiū ꝓ ꝓprio ſeu ꝓprietate ſic̄ i.l.
cogi.ff.ad treb.⁊ i tellige de religioſ̄ ſtricte ſum
ptis.ſ.q ꝓſitent̃ illa tria ſubſtātialia rl̄e pauperta
tē obediētiā ⁊ caſtitatē.j.eo.c.cū ad monaſteriū.
Nā iſti dicūtur ꝓprie ⁊ ſtricte religioſi vt dixi.s̄
de regu.ſup Reca ¶ Itē nō ꝙ regulariter reli
gioſi poſſūt ex licētia abbatis hr̄e peculium ſeu
admiſtrationē peculij qđ intellige ꝓ vtilitate mo
naſterij vl̄ alēdo ſeipm̄ vt in.c.iſinuāte.j.q cle.vl̄
vou.vbi bonꝰ tex.ſecꝰ aūt ſi vellet hr̄e vt diſpōe
ret ad libitū q̄ꝛ tunc abbas nō poſſ3 ſibi hoc ꝯce
dere qn̄imo nec papa vt videbis in.d.c.cum ad
mōaſteriū i fi. ¶ Itē nō i.v̄.abbas aūt ꝙ ꝓpter
negligētiā abbas. pōt deponi.ad idē vide bonū
tex.xviij.q.ij.c.ſi qs abbas. ¶ No in.v̄.ꝑorꝰ
penā religioſorū ꝯferentiū priorat9 ſeu alia of
ficia iteruētione pecunie.nā dantes ⁊ recipiētes
debēt deponi. ¶ No i.v̄.ꝑores ꝙ eccleſia regu
laris q̄ gubernatur offō ꝑoris licet ſit alteri ſubie
cta d3 tm̄ hr̄e electionē ſui ꝑoris. ¶ Itē nō ꝙ pre
lati regulares cōiter ſūt ꝑpetui exquo eligunt̃
ꝑ electionē ſuoꝝ capl̄oꝝ.q̄libet ergo collegiu3
ſiue regl̄are ſiue ſeculare hēt electione3 ſui ꝑlati
vt hic ⁊ i.c.i.s̄.de elec.⁊.c.ꝯgregatō.xvi.q.fi. Itē
nō tres cās habiles ad depōe3 ꝑlati regl̄aris.pri
ma ſi ꝑlatꝰ eſt dilapidator bonoꝝ mōaſteri.ſecū
da ſi icōtinēt̃ viuit.⁊ pōdera ꝙ ſola incontinentia
abſq3 alia q̄litate delicti ē ſufficiens ad dpoſitio
nē prelati regulares. ¶ Quid aūt i ꝑlato ſecula
ri dic vt legit̃ ⁊ nō in.c.a multis.de eta.⁊ q̄li.⁊.c.
ex ꝑte ade.s̄.de teſti.dico plene in.c.at ſi cl̄ici de
iudi. Tertia cū inſtat neceſſitas maior] officij.et
ex hoc nō ꝙ prelatꝰ ituitu maior] officij regl̄r po
teſt trāſferri iuitus ⁊ regl̄r an ⁊ qn̄ poſſit prelatꝰ
iuitus transferri nō in.c.fi.s̄. de poſtu. ꝑla.⁊.c. q̄
ſitū de re.ꝑmut. In glo.i.v̄.ꝑochial̄ in fi.⁊ de h̄
dic latꝰ vt dicā.j.eo.qđ dei.⁊ vide glo.in.d.cle.i.
de elec. In gl.in.v̄.adminiſtratione.ibi de nidu
is.gl.n̄ ſoluit h̄ ꝯriū.ſ3 Hoſti.dic̄ ꝙ nō loquitur
de ꝓfeſſ.ſed de quibuſdā n̄ hn̄tibꝰ rl̄am appro
batā vt ſunt biguine ⁊ ſil̄es de qbꝰ in.c. idēnitati
bus. i fi.de elec.li.vi.⁊ i.cle.attēdentes. de ſta.re
gu.vl̄ dic ꝙ poſſūt hr̄e vſufructū rerū ex ꝑmiſſio
ne ſuꝑioris vt legit̃ ⁊ nō.i.c iſinuāte.ꝑall.⁊ in fi.
gl.h̄.c.dudū . ſolet allegari ꝓ ⁊ ꝯ i hac mā. S3 i
vitate nihil ꝓbat vt ibi nō. Jo.an.q̄ꝛ nō ꝯſtat ꝙ
hoſpitale de quo ibi hēret regulā religioſoꝝ. et
de hac q̄ōe aliq̄ tāgūt hic doc. S3 pleniſſie vide
i.c.fi.de cōdi.appo.vbi dicet̃.⁊ ꝑ legiſtas i auc̄.
in greſſi.C.de ſacro ſan. eccl.vbi ponit̃ Bar.nō
bile dictū iter cetera ꝙ ſi qs ꝓſitetur ea ꝯditiōe
vt poſſit retinere bona ſua debet itelligi quo ad
vſufructum vt ſic res intelligatur ſm̄ ſubiectam
mā3 ad h̄ bonus tex.i ſili i.l.ſi vno.ff.loca. Sed
vltra doc.h̄ q̄ritur de nōbili q̄ōe pone ꝙ religio
ſo aliq̄d reliquat̃ a ꝯſanguineo vel amico cum
hoc vt nihil acquirat̃ monaſterio nūquid valeat
relictū.⁊ videtur ꝙ nō.q̄ꝛ cōtinet in ſe repugnāti
am.nā ſi reliquat̃ religioſo ḡ neceſſario mōaſte
rio.xviij.q.i.c.vnico.nā ſi q̄d reliquitur ſeruo i
mediate ius acq̄rit̃ dn̄o ita ꝙ ꝑ momētū ius nō
ꝯſiſtit i perſona ſerui vt i.l.placet.ff.de acqui. he
re.religioſus aūt eſt magis aſtrictꝰ monaſterio
q̄3 ſeruus dn̄o vnō ſuitus ſpūalis dicit̃ ſtrictior
liiij.di.i.c. multos.⁊ vide i ſimili ꝑ Inn. ⁊ alios
i.c.in pn̄tia.de ꝓba.ḡ tale relictū non debet vale
re ſaltē quo ad ſui formā ar .in.c. ſollicitudinem
de appel.⁊ in rl̄a vbi repugnantia.ff.de re.iur̃.et
hāc queſtione3 hūi de facto ⁊ reperi bar.ſpecifi
ce eā tangentē i auc̄.excipitur.C. de bo.que lib.
vbi ꝯcludit ꝙ vt relictū valeat debent illa verba i
telligi vt nihil acq̄ratur mōaſterio.ſ.reſpectu vti
litatis.nō aūt reſpectu iur̃.⁊ ē ſenſus vt monaſte
riū ꝑmittat ꝯtinuētibꝰ oc̄lis illū hr̄e adminiſtrati
onem relicti ſicut ⁊ ſeruus dr̄ hr̄e ꝓprium vt in
l.iij.ff.de manumiſ.⁊ facit qđ legit̃ ⁊ nō.in.l. luci
us.§. tres heredes.ff.ad treb.h̄ dicunt vt ſalua
ſit bar auctoritas intelligerem qn̄ religioſus ha
beret adminiſtrationē illius relicti in cāu licito
puta vt diſpenſaret ad pios vſus qđ eſt licitū ēt
religioſo vt i.c.ij.de teſta.li .vi.vel vt ꝯuertat ad
vſu3 veſtimētorū vel librorū.idirecte tn̄ hiſ vtriſ
cāibꝰ aliqua vtilitas acq̄ritur mōaſterio.q̄ꝛ rele
uat̃ ab his oneribꝰ.nō aūt d3 intelligi vt ad libi
tu3 religioſus illa bona adminiſtret tāq̄3 ꝓpria
q̄ꝛ ēt papa h̄ facere non poſſet vt in.d.c.cum ad
monaſteriū. S3 dubiū ē vltra bar.q̄d ſi abbas
nollet ꝯſētire vt iſte hēat adminiſtrationem. cre
do ꝙ relictū nō valeat ex defectu ꝯditionis ⁊ ſic
remanebit penes grauatu3.l.vnica.C.de ca.tol.
¶ In glo.penult.ibi q ꝑ electionē canonicā nō
creatur. Ego itelligo iſtū tex.i collegio regulari
qđ gubernat̃ offō ꝑor].q ē ibi loco abbatis.nam
tal̄ dr̄ ꝑor ꝯuentualis ⁊ hēt dignitatē vt in. c. niſi
de ꝑbē.vn̄ quēadmodū abbas n̄ ē r̄mouibil̄ ſine
cā ita nec ꝑor vt in.c.nullā.xviij.q.ij. S3 ſi i mo
naſterio vbi ē abbas eligitur clauſtral̄ prior per
capl̄m abbate ꝯſentiēte nō puto hunc tex.in tali
locū vendicare q̄ꝛ cū ille ſit monachus abbatis n̄
pōt inuito abbate tenere aliqđ offm̄ in monaſte
rio vt in.d.c.cū ad monaſteriū in.§.nec alicui.cū
ſe.qn̄imo nec abbas pōt i ſuo monaſterio i ꝑpe
tuū ꝯſtituere aliquē officialē q̄ꝛ ē ꝯ ius vt in.d.§.
nec alicui.licet poſſit nō remoueri vt dicam in .
d.c.cū ad monaſteriū.⁊ hoc tacite ſentit Fede.
conſilio.cxxix.vbi ponit verbu3 notabile dicēs
ꝙ licet abbas ⁊ conuentus cōmunicant alicui ꝑ
oratū l̄ aliquā admiſtrationē pōt nihilōiꝰ ſolꝰ

abbas illū ꝛmouē qꝛ ĩpoſſibile ē ꝙ ſit monachꝰ ſ
monaſterij ⁊ ꝙ inito abbate poſſit tenē aliq̄ꝫ ad
miſtratõeꝫ.vt i.o.c.nꝭlā.⁊.o.§.nec alicui.ad quē
ſit ptĩeat ĩſtitutio ſeu ↄfirmatõ electõis ꝑoꝛ doc.
ſimplr̄ dicunt ꝙ ad epm̄.ſed dic tu latius ꝙ aut
mõaſteriū ē ĩmediate ſubiectū epõ ⁊ tūc ↄfirma
tio illiꝰ ꝑlati q̄cūq̄ꝫ noĩe cēſeaẜ ſpectat ad epꝫ vi
de tex.cū gl.i.c.ij.xviij.q.ij.⁊ ſi tunc iſti de colle
gio negligūt eligē vꝉ eligūt ĩdignū ptās deuol
uitur ad epm̄.vt in.o.c.ij.⁊.c.ne pro defectu.ſ.ō
elec.Aut monaſteriū ē ſubiectū alteri monaſte
rio ⁊ tunc ptās ſpectat ad abbatē maioꝛiſ mona
ſterij.vt h̄ in.§.ꝑoꝛatus quoq̄ꝫ.⁊.o.§.nec alicui.
¶ Sed quero quid ſi ad epm̄ ſolū ſpectat collatõ
archidiaconatꝰ quod eſſe pōt.vt i.o.c.i.lx.di.nū
quid poterit epſ remouere archidiaconū ad li
bitū ſicͭ ꝛmouet abbas ꝑoꝛē quē ipſe ſolus depu
tat ĩ alio monaſterio.doc.h̄ ꝙ nõ ⁊ bn̄.q̄a bn̄ficia
ſecularia ſūt ꝑpetua.vn̄ ſine cā ĩſtituti nõ debent
ꝛmoueri.lvi.di.c.ſacͭ ꝑuerſū.imo cā dꝫ eſſe gra
uis.vt ē tex.nõ.xvi.q.vij.c.ĩuētum.ſꝫ religioſi n̄
habent ita latū ius in beneficijs eoꝝ.vt in.c.ꝑ tu
as.j.de ſimo.Sed ego reddo aliā rõem melio
rē.Nā ⁊ regulares ſūt ꝑpetui qn̄ ſūt ꝑncipales
ꝑlati.vt i.§.prioꝛes.tūc aūt ſunt remouibiles qn̄
nõ deſinūt eē monachi prioꝛis monaſterij.ſꝫ ex
iſtūt ſub obediētia prioꝛis abbatis.vn̄ cū iſti nõ
hēant velle neq̄ꝫ nolle nõ pn̄t ꝛſiſtere reuocatõi
abbatis ⁊ de his ꝓpē loquūẜ iura cõtraria.An
aūt peccet abbas reuocādo ſine cā vide ꝑ Jo.
an.in.c.cū ſingula.de p̄bē.li.vi.ĩ nouella.⁊.o.c.
inſinuante. Abbas

Recolentes Mouet ci
ſterſiēſis vt
ſeruēt regulam ſꝫm ꝑmeuā iſtitutõem
.h.o.ꝑ.Sꝫ.o.ꝙ domꝰ ꝛligioſa aggregata ciſterſiē
ſibꝰ eoꝝ moꝛes ſeruare teneẜ.h.o.3ᵒ diuidiẜ in
q̄tuoꝛ.ꝑ ciſterciēſiū oꝛdo ſꝫm antiqua tp̄a multi
plicit̄ ↄmēdaẜ.2ᵒ modernis tp̄ibꝰ ↄſideratī ꝛpre
hēdiẜ.3ᵒ vt ciſterciēſes ſuis terminis ſint ↄtenti
moneẜ.4ᵒ ꝙ domꝰ eis aggregata debeat ſe mo
ribꝰ iſtis ↄfoꝛmare iſtruūẜ.2ᵃ ibi dolētes.tertia
ibi iō.q̄rta ibi ceteꝝ.¶ Nõ ꝑ mlta ĩēdcā oꝛdini ci
ſterciēſi ⁊ iter cetera nõ.ꝙ n̄ pn̄t illi ō illo oꝛdine
poſſidē villas ⁊ dic villas.i.loca cū iuriſdictiõe
vn̄ n̄ pn̄t hēre caſtra ꝉ loca ſilia.agros aūt ſeu re
liquas poſſeſſiões ꝑuatas ꝛtiere pn̄t nec pn̄t ob
tinē ecclias nec altaria.⁊ i h̄ differūt a mõachis
nigrꝭ.ad h̄.c.audiẜ ō p̄ſcrip.⁊.c.dilectꝰ.ō offi.oꝛ
di.¶ 2ᵒ.nõ i v̄.ſi eiꝫ ꝙ ꝑuilegiū certo oꝛdini tri
butū ꝓpẜ artitudinē vite ipſiꝰ ꝑdiẜ ſi nõ ſeruaẜ
ꝛgula iſtituta āti̇quitꝰ.facͭ qõ i ſili oꝛ de clericis
negotiātibus vt nõ gaudeant ꝑuilegio ĩ bonis
pꝛimonialibꝰ.ō q̄ dic vt i.c.fi.de vi ⁊ honeſ.cle.
fac.xvi.q.i.c.generaliẜ.¶ Itē nõ i.v̄ ceteꝝ ꝙ do
mꝰ ꝛligioſa nõ pōt ſe ex toto trāſferre ad religi
onē artioꝛē alterius oꝛdinis.ſed h̄ itellige aucto
ritate ſuperioꝛis iterueniēte puta epi.vt i.c.ſicut
de exceſ.pꝛ.vide qõ nõ.i.c.cū dilectꝰ qõ me.cau.
¶ Itē nõ.quē poſſe acq̄rere dn̄iꝫ illiꝰ rei quā

teneẜ n̄ pōt.nā vt h̄ vides ciſterciēſes acquiſiue
rūt h̄ bona eis iterdcā ⁊ mādaẜ eis vt illa cõmu
mutēt cū alijs eis n̄ iterdictꝭ.ex q̄ iſerẜ ꝙ ſi lega
tur alicui collegio reſ quā ipi tenē n̄ pn̄t n̄ viciaẜ
legatū.ſꝫ pn̄t illā capē ut cõmutēt cū alia re vꝉ il
lā vēdāt.exq̄ rõe delicti n̄ ſūt ĩcapaces ꝑ h̄.l.a
pud iulianū in fi.cū.l.ſequēti.ff.de le.i.⁊ vide bo
nā glo.i.c.i.de exceſ pla.li.vi.¶ Ultimo nõ ex
iſto.tex.ar.ſꝫm Uin.ꝙ intrans hodie monaſte
riū hꝫ tātā ꝑticipatõem bonoꝝ quātā ille qui in
trauit lõgo tp̄e facͭ tex.i v̄.q̄a dignū eſt.ꝙ pōt ſa
tis admitti i eccleſijs regularibꝰ.qꝛ iter religio
ſos nõ dꝫ notari diuerſitas.c.fi.j.eo.⁊ nõ h̄ dcm̄
ſecꝰ credo i ſecularibꝰ ecclijs.qꝛ aliter i veſtibꝰ
dꝫ honorari ↄſtitutꝰ i dignitate vꝉ maioꝛ iſtitu
tõe q̄ꝫ minoꝛ.vt ſētit Inno.i.c.cū oēs.ō ↄſti.vbi
viō.dicͭ eiꝫ Uin.⁊ pꝰ cū Jo.an.ꝑ p̄dcm̄ ar.ꝙ ſi
collegiū diſſoluēẜ bona diuiderēẜ equaliter ĩtẜ
illos collegiatos.xviij.q.ij.i.c.ĩ nullo.ſꝫ ſi colle
gio ꝛmanēte aliq̄s inde exiret ſolū ꝛpetit ea que
ſecū poꝛtauit.vt i.c.qõ a te de cle.ↄiuga.⁊ ſic cõi
ter trāſeūt h̄ doc.ſꝫ certe h̄ dcā ſimplr̄ intellecta
ſūt falſa.Nā cū regulares nõ pn̄t poſſidere bo
na i ꝑticulari n̄ poſſūt ↄſequi ptē collegij eo diſ
ſoluto.māxīe qꝛ talia bona nõ tribuūtur ad vti
litatē ſinguloꝝ.iō diſtingue latiꝰ aſſumēdo aliq̄
dcā Bar.i.l.fi.ff.de colleg.illi.dic ergo generali
ter cū q̄riẜ q̄d fiēdū ē ō bonis collegij diſſoluto
collegio.Nā q̄dā ſūt collegia q̄ n̄ poſſunt bona
poſſidere in particulari vt religioſoꝛum ⁊ in il
lis bõa ꝛmanēt apud ſuperioꝛē collegij q̄ diſpo
net de illis bonis tāq̄ꝫ vacātibꝰ ar.i.l.i.ff.ō cura.
bo.dan.⁊ ſic alꝭs ſeruatū fuit i diſſolutõe collegij
tēplarioꝝ.nõ obſtat.c.i nullo allegatū ꝑ doc.q̄a
dico ꝙ lo quiẜ.ſ.cū collegia ſūt duplicia i quo.ſ.
erāt maſculi ⁊ feīe diſſoluūẜ ita vt deinceps maſ
culi faciūt collegiū ꝑ ſe lõge a collegio femiarū
nā h̄ caſu cū collegia remaneāt itegra ⁊ poſſint
bona poſſidere bona q̄ erāt cõia diuidūtur iter
iſta duo collegia ⁊ iſte ē ꝓpꝛe caſus illiꝰ.c.ſecus
qn̄ collegiū ꝓpẜ ꝑſonas ex toto diſſoluēẜ.quia
nulla ꝑſona ē capax.¶ Itē facͭ rõ quā ſubijciā i
ſequēti mēbꝛo q̄d.i ſūt collegia q̄ poſſūt poſſidē
bona ēt i ꝑticulari vt clericoꝝ ſeculariū ⁊ diſſolu
to collegio poterit quiſq̄ꝫ habere qõ cõtulit.ar.
in.l.i.ff.de colle.illi.⁊.o.c.qõ a te.Sed bona col
legij ꝛmanebūt apō ſuperioꝛē exq̄ illa bõa erāt
tributa collegio ꝓpẜ officiū diuinū.Nā ſublato
laboꝛe tollitur ⁊ ꝑmiū.l.ſeyo.ff.de ānu.le.Qñꝫ
h̄ collegia hn̄t bõa ꝓpter vtilitatē publicā vt eſt
hoſpitale ōputatuꝫ ad vſū pietaẜ ⁊ tūc idē dicen
dū qõ.ſ.ſ.ꝙ bõa n̄ diuidūẜ iter collegiatos.qn̄ꝫ
h̄ collegia habēt bõa ad vſū ſinguloꝝ vt qꝛ q̄lq̄ꝫ
ↄtulit ꝓ victu cõi ⁊ tunc collegio diſſoluto bona
diuidūẜ iter collegiatos.l.iiij.ff.de colle.illi.Idē
ſi collegiū hꝫ bona propter onera incūbētia ipſi
collegio vt in.d.l.iij.Nā exquo bona nõ fuerūt
collegio deputata propter publicā vtilitatem ſꝫ
pꝛincipaliter propter vtilitatem ſingulorū vꝉ ipſi
us coꝛpoꝛis debent bona inter eos diuidi ⁊ de

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

hoc vide qḋ nō. Inno. i. c. dilecta. de exceſ. prela. ⁊ ſic limita ſecundū predicta primū dictū docto. Quo ad ſecūduȝ nūquid religioſus recedēs de monaſterio debebat hr̄e qḋ cōtulit. dic vt dixi pleniſſime i. d. c. qḋ a te. ¶ In gl. i. v̄. altaria in fi. vel ſecundū doc. itelligitur de alijs redditib⁹ ex altari prouenientib⁹. ⁊ iſtud pluſ placet. Nā i quibuſdā eccleſijs ſunt altaria dotata ita ꝙ ſūt bñficia ſimplicia. h. n. iterdicūtur ciſtercieñſib⁹. ¶ In glo. in v̄. iuſticiarias i fi. vel expone ſecūdū doc. i. pecunias ex iuſticijs ſeu ex cōdēnatione ꝓuenientes de offi. ord. dilectus. ſȝ monachi nigri poſſunt habere ſi habēt iuriſdictioneȝ temporalē in d. c. dilectus. ¶ In glo. in v̄. cōmutaſ. i fi. quid aūt ſi non poſſunt cōmutare vel non reperiunt emptorē. dicit Inno. ꝙ debent ex his facere elemoſynam vel ea abiicere ex quo nō poſſunt illa tenere ſecūdum regulā. et ex hoc īfero ꝙ ſi fratribus minoribus relinquatur res imobilis ⁊ non pñt inuenire ēptoreȝ vel eā cōmutare ꝙ tenetur eā dare ꝓ deo vel a ſe aliter abijcere. Abb.

SI per Regularis canonicus q̄ ñ reſignauit ꝓpriū i morte ñ debet i cimiterio ſepeliri ⁊ ſi de facto ſepult⁹ fuit inde dȝ exhumari ſi ſine ſcādalo fieri pōt. cōis diuiſio. 2ª ibi iquiſitionī quā ꝓrogat ibi hoc aūt. ¶ Nō ꝙ canonici regulares nō debent habere bona i particulari. nā ꝓfitentur tria ſubſtātialia regule ſicut monachi. ¶ Nō ar. ꝙ vſurari⁹ ſepultus i cimiterio d̄bet īde exhumari ſi ſine ſcandalo fieri poteſt. al's ſecus. ex hoc nō ꝙ rōne ſcandali euitādi relinquiſ corpus i cimiterio ꝯ iuris diſpoſitionē. ⁊ aduerte ꝙ licet lr̄a hic loquaſ qñ regularis fuit monitus i articulo morſ. idem tñ dicit ſi monitio non preceſſiſſet. q2 reperiſ deceſſiſſe in peccato mortali ꝓpter qḋ debet ꝑuari eccleſiaſtica ſepultura vt ē tex. ſ. e. c. ij. ⁊ qñ regularis dicatur hr̄e proprium dicā. j. eo. cū ad monaſteriū. Abb.

QUod dei Canonic⁹ regularis pōt ꝑfici eccleſie ꝓrochiali ēt ſeculari. ſed dȝ hr̄e ſociū ſecū ſui ordinis ſi cōmode fieri poteſt. Diuiditur i tres ptes. ꝑ exordiū. 2ª facti narratio ⁊ ſupplicatio. 3ª ſupplicatiōis admiſſio cum duplici motiuo. ſecūda ibi ſane. tertia ibi licet. ¶ Nō ꝑ ꝙ ex operib⁹ qs cognoſciſ an timeat deū. nā ꝑ extriſeca cognoſcūtur itriſeca ar. i cle. exiui. de vbo. ſig. Secūdo nō ꝙ lȝ cleric⁹ r̄ſignat plebanatum vt intret religionem ad hoc. xix. q. ij. c. due. ſecus i epō vt i. c. licet. de regu. ¶ Tertio nō ꝙ parrochiāi pñt inſtare vt habeāt certuȝ preſbyterū eis gratū. eodē mō poſſunt inſtare ſm̄ Hoſt. ad eius depoſitionem ſi male viuit q2 coruȝ iterē ne ſub malo paſtore piculū icurrāt ar. viij. q. i. c. audacter. Hoſti. h̄ limitat qñ iuſpatrōatus ſpectat ad populum al's nō debet ſe ipedire de electione rectoris. vt in. c. oſius. ⁊ i. c. meſana de elec. hoc dictū puto verū qñ iſtat iure ordinario vt ſic neceſſiteſ epſ admittere ꝑ eos pñtatū ſed per viam ſupplicationis pñt iſtare vt hēant eis benignū ⁊ gratū ar. lxi. di. c. i. ⁊ ſic itelligo iſtū tex. ¶ Itē nō ibi florētino epiſcopo. ꝙ ſi religioſus vnius dioceſ petitur promoueri ad aliam dioceſim diſpenſatio fit per epm̄ loci vbi petitur ꝓmoueri. ¶ Itē nō ꝙ licet duo eq̄parētur i multis tñ i exorbitātibuſ diſpoſitio i vno nō extenditur ad reliquū ita videſ nō. probare hec littera ⁊ facit ꝙ i odioſis appellatio monachoruȝ non comprehendit canonicos regulares. In cōtrariū tñ facit. c. ij. ſ. de poſtu. ⁊ dictū Hoſti. hic q̄ dicit ꝙ monachi ⁊ canonici regulares i oīb⁹ eq̄parātur p̄terq̄ȝ i caſib⁹ exceptis. ſed hec littera multuȝ ſibi contradicit i iſtis exorbitātibuſ. vide qḋ dixi i d. c. ij. Item nō ꝙ officium preſbyteri parrochialis eſt predicare. nam cū ipſi habeant curā populi teneñſ eos iſtruere i predicationibus. hoc idē ꝓbatur i cle. dudū. de ſepult. ⁊ tene hāc regulā ꝙ qui nō habet populū nō pōt p̄dicare de iure cōi. vñ fratres mendicātes hoc hñt ex priuilegio dicta cle. dudū. ¶ Itē nō ex hoc ⁊ ex tex. ꝙ predicatio diciſ officiū ⁊ ſic videtur ꝙ cui iterdiciſ offm̄ i genere nō pōt predicare. facit qḋ nō. ꝑ gl. i cle. i. de regu. ¶ Item nō ꝙ regulares pñt promoueri ad eccleſias curatas ſeculares pricipaliter ꝓpter offm̄ p̄dicationis. ⁊ ſic ꝓpter bonum cure. Ex quo īfero ꝙ ſi religioſ ñ ē apt⁹ ad iſta nō poſſet licite promoueri. ꝓ hoc qḋ nō. glo. i. c. monachi vagātes xvi. q. i. ⁊ tetigi in. c. nō ē. ſ. de vot. ¶ In glo. i. in fi. glo. iſta nō apit vtrū iſte eſſet religioſus ꝑ illaȝ ꝓuiſioneȝ iō dic vt diceſ cū glo. magna. ¶ Itē glo. ij. ibi quātū i ſe fuerit nō glo. ſingulariter q2 neſcio alibi. vult eniȝ ex ꝑ intellectu ꝙ p̄ma renūciatio beneficij facta ſine ꝯſēſu ſuperioris valet tñ i preiudicium renūciātis vt nō poſſit āplius miniſtrare ſine nouo ꝯſenſu ſuperioris. ⁊ pl'ries ſui ſecut⁹ iſtaȝ glo. de qua ēt magnū feſtū faciebat do. An. poſtea reppi eā nō eſſe verā ⁊ hēs fere oēs doc. i ꝯriuȝ vt Jo. an. in c. q̄ȝto de traſ. ꝑ. Hoſti. i. c. ex ore. de his que fi. a maio. pte ca. ⁊ q̄i cōem ſētentiaȝ in. c. ꝙ in dubijs alſ. in glo. allego q̄i ꝓ cāu ſiſ. l. legat⁹. ff. de offi. pſi. vbi patet ꝙ officiū publicū non pōt quis a ſe abdicare ex priuata renūciatione. facit. c. ſi diligenti. de fo. ꝯpe. Nā in cura exercēda nō vſatur vtilitas ſacerdotis. ſed publica ad hoc. c. duduȝ ij. de elec. ⁊ videſ bon⁹ tex. in. c. niſi. de renun. in. §. verū ibi nō debes deſerere ſponſaȝ tuaȝ ⁊c. tenet. ḡ renūciatio. i ꝑiudiciū renūciāt q̄ ad h̄ vt ſuperior poſſit eū ꝑuare ob delictū ſuū vl' hr̄e eaȝ ratā qḋ lati⁹ dixi i. d. c. qḋ i dubijs. ¶ In gl. i vbo regimē ibi lr̄a ſequēs ꝯriuȝ innuit hic. vr̄ glo. ſētire ꝙ tā monachus q̄ȝ canonicus ſeclariſ de iure cōi ſuadēte neceſſitate vl' vtilitate pñt ꝓmoueri ad eccl'ias curatas ſcl'areſ. ſȝ debēt ſociū ſui ordinis hr̄e. oppōitū mlti teuuerunt. ſ. ꝙ ex diſpenſatiōe tñ ꝓmoueſ ⁊ fac h̄ lr̄a i q̄ȝtū ꝑ viā ſupplicationis fuit ꝓuiſū. ſȝ vt hēas dc̄a oīuȝ ⁊ maxie cal. ſic diſtigue ꝙ aut q̄riſ nūq̄d r̄glares poſſit ꝓmoueri ad digitatē epalē aut ad eccl'iā iſeriorē. ꝑ cāu

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſecũdum omnes ꝓmoueri tex.eſt i.c.i.xviij.q.i.
ꝛ in cle.i.de elec.patet apertius in.c.ſi religioſus
ꝛ.c.quoꝛũdaꝫ.de elec.li.vi. Nã ibi eligũt per ca
nonicos i ep̃os.ſi eiꝫ nõ eſſent habiles de iur̃ ñ
eligerentur.ſꝫ poſtularẽtur.vt i.c.ſi.de poſtu. p̃
la.vñ ẽt abbas nõ obſtãte viculo dignitatis põt
eligi i ep̃m.vt i.c.ſi abbatẽ.de elec.li.vi. ꝛ h̃ cõce
dit̃ ꝓpter excellẽtiam ep̃alis dignitat̃. Nã ep̃s
appellat̃ r̃ligioſus.vt i.c.ex lr̃a.s̃.de vot. Se
cũdo caſu aut eccl̃ia ẽ collegiata aut nõ. p̃ caſu
aut q̃rit̃ d̃ ꝓmotõe ad canonicatũ vl̃ ad aliõ be
neficiũ ſimplex ipi⁹ eccl̃ie collegiate ꝛ ꝓmoueri
nõ põt.vt i.c.ſup eo.s̃.de regu.adeo ꝙ ſꝫ Cal.
ẽt ep̃s diſpẽſare nõ põt vt religioſus ſit canonic⁹
i eccl̃ia ſeculari.nã ceſſat h̃ cãu ꝑuilegiũ cure rõe
cui⁹ ꝑmittit̃ ꝓmotio ad eccleſiã ſecularẽ. vt hic
h̃ itellige niſi eccleſia cathedralis eẽt ſeculari.nã
tũc monach⁹ vni⁹ monaſterij põt ꝓmoueri vt
ſit canonic⁹ i eccleſia cathedrali ꝛ largo mõ mo
nachi i tali eccl̃ia pñt appellari canonici. ꝛ ſic dꝫ
itelligi.c.cũ quoꝛũdã.cũ gl.lxxiiij.di.ꝛ.c.ij.lviij.
di.vbi ẽt bona glo. Aut q̃rit̃ nũqd poſſit ꝓmo
ueri ad ipſaꝫ dignitatẽ eccl̃ie collegiate puta vt
ſit ꝓpoſitus ꝛ i h̃ ſũt varie opi. Hoſti. tꝫ ꝙ non
põt fieri niſi diſpẽſatiue ꝓpt̃ cure neceſſitatẽ alij
tenuerũt ꝯ ꝙ ſic põt ꝓmoueri i ep̃m i eccl̃ia ſecu
lari ita ꝛ i ꝓpoſitũ eccl̃ie collegiate Jo. cal.ꝑ eã
dẽ rõeꝫ poſt multa tꝫ ꝙ ſine diſpẽſatõe nõ ꝓmo
ueat̃.q2 hoies diſpar̃ ꝓfeſſionis nõ debent i eo
dem collegio aſſociari.vt i.c.i noua.xvi.q.vij.ꝛ
i cle.i.de elec.putat tñ ꝙ poterit poſtulari ꝛ ep̃s
poterit diſpenſare. ſꝫ tu vide gl. i.d.cle.i. ꝛ ſatis
põt teneri opi.ꝯria cũ nõ reperiat̃ h̃ iure ꝓhibi
tũ.nã eadẽ eſt rõ i ep̃o cũ ep̃s cũ ſuis canonicis
facit vnũ coꝛpus.vt i.c.nouit.ꝛ.c.quãto.de his
q̃ fi.a p̃la.vñ rõ cure ꝛ p̃dicatiõis militat h̃ caſu
vt h̃ i tex.ꝛ ad cle.i.dicẽdũ ꝙ ibi loquit̃ vt nõ ag
gregẽtur i eodẽ monaſterio.q2 monach⁹ vnius
monaſterij nõ põt eligi i abbatẽ alteri⁹ hitus vl̃
religionis.c.i noua loquit̃ qñ i eodem collegio
aggregãt̃ equalit̃.ſꝫ h̃ nos loqmur qñ eligit̃ i p̃
latũ cũ tũc h̃ ſit ꝑuilegiũ cure vl̃ p̃dicatõis. Se
cũdo caſu cũ q̃rit̃ de eccl̃ia nõ collegiata.aut nõ
ẽ curata ꝛ r̃ligioſus illã obtinẽ nõ põt. q2 ceſſat
rõ cure.aut ẽ curata.ꝛ ſũt opi.vtrũ r̃quirat̃ diſ
pẽſatio ꝛ cõit̃ tenet̃ ꝙ de iure cõi poſſit ꝓmoue
ri.h̃ tenẽt h̃ ẽt Hoſti. Jo.an.ꝛ Cal.q dicũt nõ eẽ
neceſſariũ vt ep̃s i ꝓmotõe vtat̃ v̾bis diſpẽſatõ
nis.hãc opi.tꝫ Fe.cõſilio.cxxxi. Sed vide late
ꝑ do. de ro.deciſ.ccliiij.vbi maioꝛ ps vr̃ deuiat̃
ab hac ſñia.vñ tenẽt ꝙ religioſus nõ poſſit pñta
ri ꝑ ꝓñũ ad eccl̃iaꝫ ꝓrochialẽ. ſed vt dixi cõis
opi.eſt i oppoſitũ.ꝛ vr̃ tex.cũ glo. i hac ſñia i.c.
ꝓrochia.xvi.q.i. ¶ Jtẽ adduco iſtũ tex.i ar.qa
dr̃ hic ꝙ monachi pñt ꝓmoueri ꝛc̃. vñ põdera
v̾bũ pñt.illud eiꝫ ꝙ põt ꝑ diſpẽſatõeꝫ dicitur fi
eri nõ poſſe nõ. Jnno.i.c.paſtoꝛalis.de ca.poſſ.
ꝛ ꝓprie.fac.c.faciat homo.xxij.q.i. Sꝫ dubiũꝫ
ẽ an ſine ſocio pñt ꝓmoueri.ꝛ i hac q̃õne ſũt va
rie opi.quidã dicunt ꝙ monachi non debẽt ſine

ſocio ꝓmoueri.ſed r̃gulares canonici ſic.niſi cõ
mode ſociũ ſuũ hr̃e poſſint. Alij dicũt ꝙ idẽ in
vtriſqꝫ vt data cõmoditate teneant̃ hr̃e ſocium
Jo.an.h̃ ꝛ clarius i.c.ſi.de capel.mona.vr̃ velle
ꝙ ſi r̃ligioſus ꝓmoueret̃ nõ tenet̃ hr̃e ſociũ. q2
cũ abſoluat̃ a monaſterio ꝛ nullã cõionẽ cũꝫ eo
ãpli⁹ hẽat nõ tenet̃ abbas ſibi dare ſociũ. ſꝫ ſi ꝓ
moueret̃ vt obediẽtiari⁹ monaſterij puta ad ec
cleſiã ſubiectã monaſterio ad quã cõſueuit mo
nach⁹ ꝓmoueri ꝛ ad libitũ r̃uocari.ꝛ tũc hñt lo
cũ iura q̃ loquũt̃ de ſocio.ꝛ h̃ cõfirmat Jo.an.
i glo.ſua i cle.ne i agro.§.ad h̃ v̾.ad clauſtꝛ e.ti.
quã opi.pluries ſui ſecut⁹. ſꝫ ſibi multũ apte r̃ſi
ſtit iſte tex.nã h̃ agebat̃ de ꝓmotõe ꝑpetua ꝛ pa
pa allegat i ꝯriũ illud ꝯciliũ lateranẽſe.s̃. eo.c.ij.
vbi diſponit̃ vt monachi ſinguli ñ ꝓmoueãt̃ ꝛc̃.
ſi eiꝫ loq̃ret̃ illa ꝓuiſio i obediẽtiarijs h̃ allega
tio ñ faceret ad ꝓpoſitũ ꝛ fruſtra papa allegarꝫ
poſtmodũ canones ãtiquos. Jtẽ motiuũ Jo.
an.põt ſaluari vt abbas ñ teneat̃ dare ſociũ. ſed
tñ ñ tollit̃ ꝓhibitio iur̃ vt alit̃ monachi ñ ꝓmo
ueãt̃. Si g⁹ ep̃s vult eũ ꝓmouẽ ꝓuideat ſibi d̃
ſocio. Vñ i hac mã diceret̃ ꝙ ſi ꝓmouet̃ in clau
ſtralẽ oĩ mõ dꝫ hr̃e ſociũ ſi ẽ monach⁹.ꝛ ſi red
dit⁹ eccl̃ie nõ ſufficiãt ꝓ duob⁹ dꝫ eccl̃ia vniri vl̃
ſerua qđ dr̃ i.d.§.ad h̃. Si v̾o eccl̃ie nõ ſũt mo
naſterio ſub mõ p̃dcõ ſubiecte ꝛ tũc de iure anti
quo poterat ſol⁹ monach⁹ ꝓmoueri.vt i.c.in ꝑ
rochia.xvi.q.i.cũ ſimilib⁹. Sed de iure nouo ñ
debẽt ſingularit̃ ꝓmoueri.vt i.d c.ij.s̃.eo.ꝛ ꝓ h̃
fac iſta lr̃a dũ dic̃ ꝙ quaſcũqꝫ ꝓrochiales ꝛc̃. vñ
põdera v̾bũ quaſcũqꝫ exceptio g⁹. Jo. an.nõ ꝓ
bat̃ iure cum icludat̃ ſub hac dictõe vniuerſali.
Sꝫ i canonico regulari ſatis põt dici ꝙ põt ha
bere ſociũ ſi cõmode põt ꝛ i hoc erit dr̃a iter ca
nonicũ regularẽ ꝛ monachũ quã apte in hac mã
vr̃ facere iſte tex. Et in ſi.glo.habes ex iſta glo.
duos itellect⁹ ad tex.p̃m⁹ vt itelligat̃ de nõ pro
feſſo ꝛ tũc opꝫ itelligẽ ꝙ iſte diſpenſatiue fuit ꝓ
mot⁹ i plebanũ vt qa papa diſpẽſauit in illo vo
to ꝓpt̃ maius bonũ.ꝛ nõ ſingularit̃ hũc itellec
tũ qa neſcio alibi ꝙ cũ vouẽte itrare r̃ligionẽ pa
pa põt diſpẽſar̃ i voto ñ ꝯpleto vt acceptet eccle
ſiã curatã ꝓpt̃ mai⁹ bonũ.qa h̃ põt ſibi ꝓdeſſe
ꝛ alijs.ſꝫ i monaſterio tñ ſibi.ꝛ ſic ex glo.argue
ꝙ magis meret̃ pꝛeſbyter ꝓrochialis recte exer
cẽdo officiũ ſuũ q̃ꝫ ſimplex religioſus. Sꝫ ꝯ h̃
iſurgit foꝛte dubiũ.nã ſi h̃ verꝫ q̃re ꝑmittit̃ cuiꝫ
p̃lato citra ep̃m dimittẽ p̃laturã ꝛ itrare religio
nẽ.vt.s̃.dixi i.c.lꝫ de regu.ſo. ſuſtinẽdo p̃mũ di
ctũ põt dici ꝙ illud ꝑmittit̃ quia vita monaſtica
ẽ tutioꝛ q̃ꝫ vita q̃ fit i ſeculo. qa illa ẽ ꝑiculoſioꝛ
vñ foꝛte vidꝫ ñ poſſe i ſeculo ꝓficẽ ꝛ charitas ẽ
fõs ꝓpa⁹ ꝛc̃. vt i.d.c.lꝫ i ſi. Scđus itellect⁹ ꝙ
iſte erat ꝓfeſſus ꝛ placꝫ h̃ Lau. Nã foꝛte fecit
poſtea ꝓfeſſionẽ ꝛ mihi plus placꝫ p̃mus intelle
ct⁹. Nã papa arguit de iſto ſic̃ d̃ cãcõico r̃gula
ri. Jtẽ ad qđ daret ſibi ſociũꝫ regularẽ cũ ille re
maneret ſine canonico ꝯ mẽtẽ h⁹.c. Unde põt
itelligi ꝙ iſte fecit ꝓfeſſionẽ tacitã non faciendo

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

mentionē de ſua ꝯuerſiōe ⁊ renūciando hītū: vꝫ
cū ex toto ꝛnūciaꝫ ⁊ voluiſſe vitā mutaꝫ vñ hēt
ꝓ religioſo licet nō fecerit ſolēnē ꝓfeſſionē nec
mutauerit hītū qđ ſēſit tacite ħ hoſti.⁊ fac.c.ſta
tuimus.de regu.Sꝫ tūc ob.tex.iſte i alio. Naꝫ
ſi erat canōic⁹ ſufficiebat diſpō ſoli⁹ epiſcopi nec
opoꝛtebat hoc īpetrari a papa.¶ Itē papa vti
tur ħ vbis gratioſis ⁊ ſic vꝫ ꝙ de iure ñ poterat
ꝓmoueri.ſꝫ tenēdo aliū itellectū pōt dici ꝙ iſta
plebs erat collegiata vnde erāt opi.vtruꝫ poſſēt
ꝓmoueri vt.ſ.dixi.vl' ħ dubitabaꝛ ꝙ regulares
nō poſſēt ꝓmoueri hodie p.c.ij.ſ.eo ¶ Sed
illud.c.nō ob.q2 nō ꝓhibet ſimplr.ſꝫ vt non pꝛo
moueātur ſinguli ⁊ ꝓpter has dubitationes pe
tebatur iſta ꝓmotō gratioſe ⁊c.¶ Ultio q̄ritur
nūqd ꝛligioſus poſſit ꝓmoueri ad eccliā ſecula
reꝫ i caſibus p̄miſſis ſine ſui abbatis licētia dicē
duꝫ ꝙ ñ vt hētur i.c.ſi religioſus.de electi.li.vi.⁊
lxiij.di.c.i.⁊.c.ij.imo nec i papā vt nō.gl.c.i.q̄ꝫ ſit
xiij.q.ij.Si aūt abbas non vult ꝯſentire ⁊ ſi vti
litas ſeu neceſſitas ſuggerit tūc pōt compelli ad
cōſentiendū ſꝫ doc.ꝓpter bonū publicū.facit.c.
nullus.de iurepa.¶ Itē ſuperioꝛ pōt dare hāc
licentiā ⁊ facit hoc ad aliaꝫ queſtioneꝫ quotidia
naꝫ.ſtatuto cauetur vt minoꝛ xxv.annis nō poſ
ſit ſe maritare ſine cōſenſu duoꝝ agnatoꝛum vt
viget in hac ciuitate puella elegit ſibi ſpōſuꝫ ꝯdi
gnum.Si agnati ſine cā legitima nolunt cōſenti
tire certe ꝑ pꝛedicta poſſunt cōpelli ꝑ ſuperioꝛē
ad cōſentiendū vel ſuperioꝛ ipſe dabit licētiam
ꝯhendi.⁊ hoc apte in iſtis terminis tenet bar. in
l.ſi cū dotem.ff.ſo.ma.Sentit in.l.cū non ſolum
C.de bo.q̄ libe.⁊ vide ad mām per bar.in.l.in
copulādis.C.de nup.qđ nō hñ.

CUm admona

ſterij. ¶ Nō pōt cōgrue ſūmari ꝓpt̄
multitudinē dictoꝝ ſed cape diuiſionē ꝓ ſūma.
Diuidiꝛ.n.ꝓncipaliter in quinqꝫ partes.In pꝛi
ma tractat de veſtib⁹ monachoꝛuꝫ.2ª ibi ꝓhibe
mus de abdicatione ꝓpꝛietatis.3ª ibi i oꝛatoꝛio
de ſilētio.quarta ibi i ꝛfectoꝛio de cibis.in q̄nta
de officijs ibi tales.p̄ ibi tractat de officijs i gene
re.2º de clauſtrali pꝛioꝛi ibi pꝛioꝛ.3º de abbate ibi
abbas ⁊ cōfirmatur hec decre.in.cle.ne in agro
eo.ti.¶ Nō p̄ ibi ꝓpꝛietatē aliquā ꝙ appellatio
ne ꝓpꝛietatis venit q̄ñꝫ plenū dñiuꝫ ⁊ nō ſolum
nuda ꝓpꝛietas ſicut appellatione poſſeſſionis
q̄ñꝫ intelligitur de pleno dominio vt in.c.q̄m fre
quēter.ſ.ꝙ ſi.vt li.ñ cōt.Nā hic pꝛohibetur re
ligioſ nō ſolū ꝓpꝛietas nuda ſꝫ ipſū dñium ple
nuꝫ.naꝫ nec poſſeſſionē nec vſufructū pñt habe
re qđ intellige vt.j.ſubiiciā ⁊ facit cle.exiui.ſ.cu
piētes.v.veꝝ de vbo.ſig.⁊ xij.q.i.c.nolo.⁊.c.nō
dicatis.¶ Nō in v.vnde ar.⁊ quaſi expꝛeſſū ꝙ
ſi aliquid legatur religioſo non debet illud capē
ſine licētia ſuperioꝛis ⁊ ꝙ tale donatum ſeu reli
ctum acquiritur monaſterio.¶ Nō ibi ſm an
tiq̄ꝫ cōſuetudinē ar.ꝙ i accidentalib⁹ regule licꝫ
multa ſint ſtatuta ꝑ regulā ſeu poſta cōſuetudo

tñ antiqua attendēda ē.nā ſic antiqua conſuetu
do imutat iuris diſpoſitiōeꝫ.foꝛtius pōt imutaꝛ
diſpoſitōeꝫ ꝛgule reglā remanēte i ſuis ſbalibuſ
ita tñ ꝙ conſuetudo nō multū deuiet ab honeſta
te ꝓ hoc vbū illud qđ ſequiꝛ laudabiliter obſer
uatū ⁊c.⁊ facit tex.cū glo.in cle.ne in agro.i vbo
ꝯſueuit.e.ti.⁊ qđ.j.dicā.¶ Nō in vbo i refecto
rio ꝙ monachis licet ſaltē ex lnia abbatis hēre
vſuꝫ carniū qđ an ſit verū indiſtincte.j.ſubijciā
⁊ quid i monacho facto epō vide bonā glo.cuꝫ
tex.xvi.q.i.in.c.iij.¶ Nō in.ſ.poꝛro ꝙ religio
ſi licite vtuntur medicis ⁊ licite adhibent medi
cos ⁊ nō de minutione ſanguinis ⁊ dicit Io.an.
p⁹ Ui.ꝙ q minuit ſanguineꝫ.xiij.februarij nō
pōt illo anno decedere ex febali diſtemperāria
⁊ hoc dicit ab angelo fuiſſe reuelatuꝫ ⁊ hoc ob
ſeruabat Io.an.ſm do.an.ſed nō indigenti non
ē facile cōſulendū.q2 minuitur vita ſm traditio
nem pitoꝛū.¶ Nō in.ſ.nec alicui regulaꝫ gene
ralē ꝙ in monaſterio pꝛeter abbatē nullum offi
ciūm ē perpetuū.⁊ nō ꝙ papa hoc pꝛohibet ex
quo infertur ꝙ abbas non pōt vni p̄oratū cōce
dere ad vitā quo min⁹ poſſit illuꝫ reuocare ⁊ de
ħ aliquid.j.¶ Nō ibi oēs in omnibus ꝙ oēs de
monaſterio ēt ſi ſunt officiales teneñꝛ i omnib⁹
obedire abbati ſeu obtēpare ⁊ intellige i oībus
.ſ.licitis.nā in illicitis nō tenentur ēt obedire pa
pe vt in.c.qui reſiſtit.⁊ in.c.ſi dominus.xi.q.iij.
¶ Nō in v.nec eſtimet duo que ſunt de ſbalib⁹
ꝛgule monachalis.vt abdicatio pꝛopꝛietatis et
cuſtodia caſtitatis.adde ⁊ tertium.ſ.obediētiam
vt nō.i.c.ex parte ſ.de regu.⁊ in.c.cū in eccleſijs
de ma.⁊ obe.Unde religioſus qui nō ſubeſt obe
dientie abbatis dꝛ apoſtata.vide Inno.in.c.ſi.
ſ.de renū.Nunc quero pꝛo declaratione littere
circa pꝛimam partem q̄ñ dicitur monachus ha
bere pꝛopꝛiuꝫ.Io.an.dicit ⁊ cōiter doc.poſt eū
ꝙ cū nō habet adminiſtrationē ⁊ aliquid tenet
illud celando abbati vñ ſi habet adminiſtratio
neꝫ puta pꝛioꝛatū vel eſt i ſtudio cū licentia ſupi
oꝛis licite aliq̄d ōtinet vñ dꝛ habere ꝓpꝛiuꝫ cuꝫ
ōtinet ſciēte ⁊ patiēte ſupioꝛe nec aliquid expē
dit ꝯ volūtatē ſupioꝛis ⁊ id qđ ōtinet patus ē di
mittere ad libitū ſupioꝛis.Nā idē vꝛ i ſeruo q
licet habeat peculiū ſeu ipſi⁹ adminiſtrationē ex
ꝑmiſſiōe dñi nō ꝑ ħ dꝛ hēre ꝓpꝛietatē ſeu dñiuꝫ
ꝓ ħ.l.q̄ꝫ tuberionis.ff.de pecul.⁊ his ⁊ ſimilib⁹
licite detinet religioſus nōīe monaſterij imo i q
buſdā locī ſꝫ Io.an.ſciēte ⁊ patiēte curia roma
na certū q̄d taxaꝛ ꝓ idumēt moāchoꝝ ⁊ ſigul's
aſſignaꝛ ꝯuertendū i p̄dictā cāꝫ Sic ēt in q̄buſ
dā monaſterijs monialiū obſeruatur vt monia
les habeāt ſolū victū de monaſterio ⁊ veſtimēta
ſibi faciūt ex lucro ānū ſuaꝝ vñ religio ſi capellā
habētes hñt certā ꝓuiſionē ꝓ eoꝝ neceſſarijs ⁊
vide de p̄dicta q̄ōne quam diſputauit Io.an.in
ꝛglā ñ ē obligatoꝛiū.li.vi.i mercur.conſulunt tñ
doc.ꝙ ſine magna cā abbas ħ ñ faciat.q2 poteſt
eſſe occaſio mali.nam pꝛedicta non ſunt de iure
appꝛobata.Nam ſurrogatum ſoꝛtiꝛ nām illius

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

in cuius locū ſurrogatum eſt.vt i.c.eccleſia.vt li.
pen.iſte ergo pecunie ſuccedunt loco neceſſari
orum. Secūdo pͥncipaliter quero i.§.ne alicui
hic dr̄ ꝙ habens officium i monaſterio pōt re
moueri.q̄ro igit̄ hic ꝑ quē doc.ꝟ videt̄ ſentir̄ ꝙ
ꝑ abbatē ſolū facit.c.monachi.ſ.eo.tꝫ Fe.conſi
lio.cclij.vbi querit de tali q̄ōne abbas ⁊ cōuēt⁹
fecerūt ſtatutū vt iſti officiales ſeu priores n̄ poſ
ſent remoueri niſi ꝑ abbatem ⁊ cōuentū cui ſta
tuto nō auctorizauit ep̄s.querit̄ nūqd abbas
ſucceſſor teneatur ad obſeruantiā iſtius ſtatuti
⁊ cōcludit ibi ꝙ n̄.qꝛ n̄ potuerit abbas ⁊ ꝯuētus
ſtatuē i p̄iudiciū ſucceſſoꝝ ar.xvij.q.iij.c.i vēdi
tōib⁹ ⁊.xij.q.ij.c.abbatib⁹.fac̄ qꝛ par i parē nō
hꝫ iperiū.vt i.c.inotuit.ſ.elec.l.ille a q̄.§.tēpeſti
nū.ff.ad trebel.nā cū abbas n̄ poſſit ſibi p̄figer̄
legē a q̄ ſibi n̄ lꝫ r̄cedere fortꝰ nec ſucceſſori ſm
eū ⁊ nō bene p̄dicta. ¶ Ex qb⁹ nō.p̄ ꝙ abbas ⁊
cōuentus nō poſſūt facē ſtatuta ꝑ qd̄ liget̄ ſuc
ceſſor niſi ep̄s vel ali⁹ ſuperior auctorizauerit.
¶ Scdō nō.ꝙ abbas n̄ ligat̄ ex ſuo ſtatuto lꝫ
cū ꝯuētu illud fecerit quo min⁹ poterit ꝯuenire
nā monachi n̄ poſſūt reſiſtē ſibi cū hēant obedir̄
⁊ eoꝝ velle depēdeat a volūtate abbatis. vt i.c.
ſi religioſus.de elec.li.vi.⁊ i.c.ij.de teſta.eo.li.et
vid̄ qd̄ nō. Jo.an.i dicta regula nō eſt obligato
riū vbi ſentit ꝙ ēt ſi abbas iurauit ſeruare ſtatu
tū nihilominus tenet r̄uocatio lꝫ icidat i piuriū
⁊ ex hiſ ifero ad id qd̄.ſ.dixi ꝙ ſi abbas ꝯcedat
p̄ori obediētiario ſeu mādatario vt ad vitā te
neat p̄oratū ſeu adminiſtratōeꝫ ſibi cōceſſā pōt
nihilomin⁹ r̄uocare.qꝛ n̄ pōt abbas ſibi iponer̄
legē.vt.ſ.dixi nec venire ꝯ̄ diſpoſitōeꝫ h⁹.§.
Itē difficultaret̄ obediētia ex ꝯ̄rio ꝑ hoc.l.int̄
poſitas.C.ſ.trāſac.vbi patet ꝙ dn̄s ex pacto nō
obligat̄ ſeruo.⁊ ſic abbas n̄ pōt obligari mona
cho ⁊ ſic al's i q̄ōe faci reſpōdi ¶ Tertio ⁊ vlti
mo q̄ro i.§.ꝙ ſi p̄uaricatio. Nūqd abbas renū
tiās abbatie r̄maneat monach⁹ monaſterij.⁊ vr̄
p̄ ꝙ ſic ꝑ iſtū tex.nā abbas depoſit⁹ r̄manet ibi
monachus ſꝫ Hoſti.qd̄ colligit̄ ex iſto tex.duꝫ
dic̄ depoſitū caſtigandū ſm regulā g° idē i renū
ciante ne deliquēs ſit melioꝝ ꝯditōis q̄ꝫ r̄nūtiās
¶ Itē ſi dicerem⁹ oppoſitū iſti remaneret mo
nach⁹ ſine monaſterio ⁊ cū n̄ hēat ꝓpriū cōpelle
ret̄ mēdicare i opprobriū cleri.ꝯ̄.c.diaconi.xcij.
di. Itē eēt acephalus.i.ſn̄ capite ꝯ̄.c.nulla.xciij.
di.hāc q̄ōeꝫ diſputauit Guido mutinē. vt r̄fert
ꝟ Jo.an.⁊ cōcludit p⁹ multa iſtū nō remanere
monachū illius monaſterij.ſꝫ ſub obediētia epi
loci.mouet̄ pͥncipaliter.qꝛ ius monachat⁹ ⁊ ius
abbatie ſunt diuerſa.nā monaſteriū obligat̄ ab
bati vt patri monacho vero vt filio.cū g° iſte fu
it ꝓmot⁹ i abbatē r̄nūciauit iuri ⁊ obligatōi mo
nachat⁹.qd̄ qdē ius non pōt de nouo reuiuiſcē
alio nō iteruenicte de ꝯſe.di.iiij.querl. ¶ Item
ex ꝯ̄rio ſequeret̄ abſurdū.pone ꝙ i monaſterio
eſt ſtatut⁹ numer⁹ monachoꝝ puta duodenari⁹
Si eiꝫ iſte abbas ibi remaneret monach⁹ ⁊ eli
geret̄ abbas alteri⁹ monaſterij numerus auge
ret̄ qd̄ ē abſurdū ⁊ ꝯ̄ ſtatutū. ¶ Item idē poſſꝫ
ꝯtigere renūtiāte.2° ⁊ 3°.nec ob.qd̄ dr̄ de mēdi
cāte vel ꝙ eſſet acephalus.qꝛ remanet iſte ſb̄ diſ
ciplina epi loci ⁊ ep̄s ſibi ꝓuidebit.ar.lxxxij.di
c.i.⁊ ſic videret̄ ꝑ has rōes inferēdū ꝯ̄ opi. Ho
ſti.ꝙ abbas depoſitus nō remaneat monachus
i illo monaſterio.⁊ Jo.an.trāſit hic cū illa opi.
Guido.⁊ vide lati⁹ de hac mā ꝑ Fe.cōcilio.xix.
vbi āpliat termios q̄ōnis querendo qd ſi mona
chus monaſterij exēpti ꝓmouet̄ i abbatē alteri
us monaſterij exēpti.demū renūciat q̄rit̄ nūqd
r̄manet monach⁹ i p̄ monaſterio vl' i ſcdō.⁊ ſi re
maneat i ſcdō qualē locū ⁊ vocē hēbit iſte i cho
ro ⁊ caplo.⁊ poſt multa cōcludit ꝙ non r̄manet
monach⁹ nec i p̄ nec i ſecūdo.ſed ſub obediētia
epi.lꝫ fuerit abbas ⁊ monachus monaſterij ex
ēpti.qa illa exēptio cōpetebat rōe monaſterij ⁊
nō ꝑſone.⁊ vr̄ tacite r̄ndere ad iſtū tex. videlicꝫ
ꝙ depoſit⁹ r̄manet i monaſterio.vbi deponitur
nō vt ibi ſit monach⁹.ſꝫ vt penitēs.nā ⁊ clerici ſe
culares depoſiti icludūtur i monaſterijs nō tn̄
ꝑ hoc hn̄t epi ius monachat⁹.vt i.c.tue.j.ſ.pen.
⁊ p̄ſuppoſito ꝙ r̄maneret monachus ſecūdi mo
naſterij talis r̄nūcians.dicit ꝙ dꝫ habere p̄mum
locum ⁊ primam vocem poſt abbatē ſubſtitutū
i r̄uerētiam p̄me dignitatis.ꝓ hoc hn̄ facit in ar.
l.ſi.ff.de decu.⁊.l.ſeruos.C.ſ.queſti.⁊ hoc nota
bis. Sꝫ do. Ant.vr̄ velle ꝙ r̄maneat monach⁹
iſti⁹ monaſterij vltimi vbi deponit̄ ſeu renūciat
quia lꝫ ius monachat⁹ poſſit eſſe ſine iure abba
tie nō tn̄ ecōtra.qꝛ nō pōt eſſe abbas qui ſit mo
nach⁹.fac̄.c.ſi.j.ſ.ſimo.⁊.c.null⁹.ſ.elec.li.vi.vn̄
renūciatio reſpectu abbatie non debet extēdi ꝯ̄
voluntatem renunciātis ad ius monachat⁹ nec
ob.illud abſurdū p̄ſūptum.qa pōt ꝓuideri ꝑ ſu
perioꝝ vt eligat̄ abbas de eodeꝫ monaſterio vl'
ꝙ iſte trāſferatur ad aliō monaſteriū.⁊ hec opi.
tāq̄ꝫ equiſſima mihi placet lꝫ cōis opi.ſit i oppo
ſitū.⁊ hāc opi.cōem vr̄ ſentire Jo.de lign. i ꝯ̄cā
cle.ne in agro.vbi ponit hec dicta Fe. ¶ In gl.
ij.i ſi.credo ꝙ hodie non habet locuꝫ hec expul
ſio a monaſterio.ſed ſit procedēdum prout ha
betur in.ꝯ̄.c.ſi.de regu. Nam illud.c.fuit poſte
rius cum ſit gregorij.ix.⁊ ꝓuidit circa eiectos ⁊
fugitiuos.vt ſaltem i caſu quo licita eſt expulſio
deputēt̄ tales i ergaſtulo.j.ſepta monaſterij ne
detur occaſio uagandi ⁊ dic vt ibi. ¶ In glo.in
v.i ſterglinio ibi i peccato mortale deceſſit. Nō
ratōem huius glo.ex qua potes ſumere regulā
generalem ꝙ decedens in peccato mortali caret
eccleſiaſtica ſepultura ⁊ idem nō. glo. in.c.ij.ſ.
eo.⁊ vide quod latius nō.in.c.ex parte.de ſepul
tu. ¶ In.ea.ibi de penitente nō. ex hoc intele
ctu ad illō.c.quicūq̄ꝫ ꝙ ſi quis decedit ex facino
roſo actu ſi tamen in vltimo vite ſeu in puncto
mortis oſtendit cō tritiōem n̄ dꝫ p̄uari ſepultu
ra.fac̄.c.a nobis.ſ.ſē.excō.⁊ pōt ꝟ adduci ꝓ ill'
qui ſeipſos mortalit̄ vulnerat. Naꝫ ſi eos peni
tet in puncto mortis non priuabuntur ſepultu
ra.facit.c.ponderet.l.di.⁊ intelligas ſm docto.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝙ tota pecunia īuenta apud religioſū ꝺ̄beat cuꝫ
eo ſepeliri. ſꝫ aliquā p̄tē apponere in ſignū ꝑditō
nis ſeu ad terrorē aliorū. ¶ In gl. in v̄bo idul
gētiā ibi quantū ad eſū carniū. Nō glo. ⁊ idē te
net Inno. ⁊ ob h̄ cōſulit. Abbas ꝙ ſi monach⁹
vadat ad ſtudiū obtineat ab abbate ſuo ſpecia
lē licentiam quo ad eſū carniū al's nō liceret. ꝓ h̄
tex. ibi nec ex̄ refectoriū hoc licet ſine licentia ſup
ioris. Hoſtien. dic̄ ꝙ h̄ dictū glo. ñ proba. q̄ꝛ iſte
v̄ſicu. ꝗꝫꝗꝫ nihil dicit de carnibus. ſꝫ pōt intelligi
de alijs cibis delicatis. ſꝫ p̄mū dictū eſt magis
cōe tamē non video in h̄ magnā vim. q̄ꝛ tex. in. v̄.
ꝗꝫꝗꝫ. non dat iſtam poteſtatem abbati idiſtīcte
ſꝫ dic̄ ꝓut neceſſitas poſtulauerit ⁊ c̄. nam ex cā
neceſſitatis puta. q̄ꝛ ꝺ̄licat⁹ ſeu infirm⁹ ita ꝙ nō
pōt eſſe cōtentus cōmūib⁹ cibis ⁊ hoc clare per
mittit ēt regula. nā v̄. quāꝗꝫ debet proprie intelli
gi ī eſu carniū cū veniat aduerſatiue ad p̄ceden
tia. ⁊ ſic debet aduerſari ī iur̄ ⁊ ī ſcō. ad idē finis
c. qui ſoluꝫ videt̄ auferre abbati poteſtatē diſpē
ſandi cū monacho quo ad ſubſtātialia regule. ī
accidētalibus ꝗ̄ videt̄ ſibi permitter̄. ꝓ h̄ allego
bonū tex. cū glo. nō. xx. q. iiij. c. ſi. vbi patet ꝙ in
aſperitate regule pōt abbas generaliter diſpen
ſare ſed itellige vt dixi ī diſpēſatione ꝗ̄ fit ex cā
ꝓbabili al's nō ꝺ̄ diſpēſatio. ſed diſſipatio ꝓ h̄
qꝺ̄ nō. gl. i. q. vij. i. §. niſi rigor. ⁊ vide ſingulare
dictū Inno. hic qꝺ̄ tene menti. dicit eni ꝙ vbicū
qꝫ īferiori p̄lato citra papā cōcedit̄ poteſtas diſ
penſandi itelligitur ex cā hoc facere q̄ꝛ hoc ipor
tat v̄bū diſpenſatio. alias aūt cā nō exiſtēte non
valꝫ diſpēſatō ſm̄ euꝫ. vł ē r̄tractāda qꝺ̄ bñ nō.
¶. Sꝫ q̄rit̄ de q̄ōne quotidiana quid ī mona
ſterijs de quib⁹ ñ eſt memoria an fuerit ibi licit⁹
eſus carniū nec apparet de aliꝗ̄ licētia ſuꝑioris
nunqd licite ſine peccato poſſint carnib⁹ vti. Do.
Card. dic̄ ſe cōſuluiſſe ꝙ ipnue poſſūt vt donec
monaſteriū alr̄ reformet̄. q̄ꝛ ex quo iſti non fue
rūt auctores nec appꝫ ex qua cā hoc fuerit itro
ductū pōt p̄ſumi ꝙ ex aliqua cā legitima ar. i. c.
i. de p̄ſcrip. li. vi. ⁊ idē pōt dici de accidētalib⁹ re
gule. ſuperior tam̄ ex officio debꝫ ſup his itēdē
⁊ vide circa h̄ qꝺ̄ dixi i. c. de⁹ qui. de vi. ⁊ ho. cler̄
⁊ c. ſup eo. de regu. ⁊ ad maꝫ p̄dictā vide Spe. i
ti. de legato. §. ſunt quoqꝫ ī mā diſpenſationum
vbi ponit xxx. caſus ī quibus abbas diſpenſat ⁊
vide ſingulare dictū Inno. i. c. ij. de eo qui fur.
or. ſuſ. vbi dicit ꝙ regularit̄ īferior epō ñ diſpen
ſat ꝯ ius niſi ī caſibus a iure exp̄ſſis. qꝺ̄ ꝯfirmāt
doc. i. c. ſi. de. poſt. p̄la. ¶ In glo. ī v̄bo negligē̄
ibi ſi ē magna. nō hī glo. ꝙ ꝓ qualibꝫ negligētia
ñ debet remoueri p̄lat⁹ ēt regularis ꝓ hoc al
lego tex. quaſi expreſſū i. c. ſi. j. eo. ī v̄. qd ſi abbaſ
⁊ vide qꝺ̄ nō. i. q. i. quicquid. ¶ In glo. ſi. in. ſi.
Inno. hic abſolute concludit ꝙ ex magna cā pa
pa pōt diſpenſare ꝯ votuꝫ religionis ⁊ fere oēs
canoniſte ſequunt̄ hanc opi. Exempluꝫ magne
cē. Si aliquis rex īfidelis vellet redire ad fideꝫ
cum toto ſuo regno ſi poſſet ducere monialem
filiam forte alicuius regis ī vxorem. nā credēdū
eſt hoc eſſe deo cari⁹ ꝗꝫ cōtinētia vnius hoīs
cum pro conſeruatione rationabilis creature
corpus ſuum exponit morti. nec ē veꝝ iſtū cuꝫ ꝗ̄
diſpenſatur peccare imo magis meretur obtem
perando ex cā vicario Ieſu xp̄i ⁊ ſeipſū offeren
do ī holocauſtū. naꝫ ipſum m̄rioniū ē de iure di
uino ⁊ in vſu m̄rionij caſtitas. vt dic̄ tex. nō. in
c. nicena. xxxi. di. ¶ Item religio aſſumpſit ſub
ſtantiam ſuam ex auctoritate romani pontificis
ille ergo qui cōceſſit pōt diſpenſare. Sꝫ beatus
Thomas hoc ī variauit. ſꝫ vltimo tenet cōtrari
um. Sed Io. an. ī mercu. hoc non obſtante cō
cludit cum p̄miſſa opi. glo. ⁊ vide plenius hūc
articulū per eum in regula ſemel deo. de re. iuri
li. vi. ⁊ ſatis mihi placet hec opi. canoniſtarum
nā monachatus eſt quoddā votum tacitum vel
expreſſum ⁊ nihil aliud habet de iure diuino. ſꝫ
votum poteſt in meli⁹ cōmutari. ſ. in id quod ē
deo magis acceptum vt in. c. magne. ⁊ i. c. i. ē. de
voto. Sed certum eſt iuxta verbum euangelij
non eſſe maiorē charitatē ꝗꝫ ꝙ hō ponat corp⁹
ſuum pro amicis ⁊ proximis ſuis. ceſſante vero
cā tenet hic Inno. papam non poſſe diſpenſare
contra ſubſtantialia regule. dicit tamen notabi
le verbum ꝙ ſi diſpenſatur ſiñ cā non valet diſpē
ſatio circa proprium obtinendū. ſed ſi deuentuꝫ
fuit ad contractum m̄rionij tenet matrimoniuꝫ
propter bonam fidem cōtrahētis cū illa profeſ
ſa ne decipiatur ex licentia principis ar. in. l. i. ff.
de his qui veni. eta. ſed profeſſus non poteſt exi
gere debitum. ſed tenetur reddere exact⁹. ⁊ nō
hoc dictū. q̄ꝛ facit ad multa. Con̄ p̄dicta multū
facit iſte tex. dū dicit papam non poſſe in hoc da
re licentiam. Inno. reſpondet ꝙ verbuꝫ licentia
itelligitur qñ hoc facit ſine cā ex ſola volūtate.
nō bene iſtud dictum ꝓ intellectu huius verbi li
centiā vt non referatur ad aribtriū boni viri. ⁊
lꝫ doc. noſtri tranſeant cuꝫ hoc dicto tam̄ bar. a
p̄te tenet oppoitū in. l. alio. ff. de ali. ⁊ ci. le. ⁊ ī ex̄
uag. ad rep̄imēdā. vbi dic̄ ꝙ cuꝫ v̄bū licentia ve
niat a v̄bo licet debet intelligi nō de nuda volun
tate ſꝫ rōne r̄gulata. ꝓ h̄ ego allego tex. i. c. ma
gne. ē. de voto. vbi verbū licere r̄fert̄ ad quādā
equitatem. equitas aūt eſt iuſtitia dulcorē miſeri
cordie tēperata vt ibi dixi ⁊ ad iſtū tex. tenendo
opi. Inno. pōt reſponderi ꝙ ex facili cā nō pōt
dare licentiam. Item loquitur quando ſimplici
ter vult dare licētiā nō cōmutando ī aliud bonū
deo magis acceptum. et hec reſponſio mihi ſatiſ
placet. Nō ꝙ cōmutare nō eſt diſpenſare nec li
centiam dare que eſt bona reſponſio qñ dicitur
papa non pōt licentiam dare.

In ſingulis. Primo
ſtatuit de
cōcilijs r̄gulariū ꝓuīcialib⁹ celebrādi
ſingul' triēnijs. ſecūdo ibi adhibito moderatur
numerum euictionū ⁊ perſonaꝝ veniētiū. ꝫ͛. ibi
aduocent diſponit de inſtructionibus ⁊ p̄ſidē
tib⁹ cap. 4°. de tēpore quo duret capituluꝫ ⁊ qd
ibi fiet ibi huiuſmodi. quinto quid obſeruetur

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

quod ibi ſiet ibi ⁊.quod.vi⁹. de capitulo ſequēti
bi ꝓuiſio.vij⁹. de cōi vita ducēda ibi.⁊ qui.viij⁹.
de viſitationibus eligendis ⁊ temporuꝫ officio
ibi.ordinētur.ix⁹. extendit ad canonicos r̄gu-
lares.ibi.hoc ipꝫ.x⁹ prouidet ſuper diſcordia vi
ſitatoꝝ.ibi ſi vero.xi⁹ ibi porro hortatur dioce
ſanos ad monaſterioꝝ reformatōem.xij⁹ ꝑcipit
ꝓpter vos ⁊ ſimiles cōpeſci ab offenſis monaſ
terioꝝ.ibi.hoc ⁊ hec diuiſio ſufficit ꝓ ſūmario
¶ Nō.p ꝙ cōciliū r̄gulariū tā monachoꝝ ꝗꝫ
canonicoꝝ dꝫ celebrari de triēnio i triēniū ⁊ ſic
dꝫ eē iteruallū triēnij iter vnū capl'ꝫ ⁊ reliquum
g⁹. nō ſufficit ſm Jo.an.ꝙ vnū fiat i fi. triēnij re
liquū i pricipio alteri⁹ triēnij.q̄ꝛ ex hoc differet
capl'm i ſex annos. ¶ Scōo nō.ibi ſex euectio
nes ⁊c.ꝙ iter duas equitaturas pōt duci famu
lus pedeſter.nā vt h̄ vides pōt qſqs iſtoꝝ ducē
ſex euectōes.i.equitaturas ⁊ octo pſonas.i eq
taturis vō cōputatur equ⁹ ipſi⁹ abbat̄.ſꝫ i nume
ro octo pſonarū nō cōputat̄ pſona ſua.ſm Jo.
an.q̄ꝛ tex.dic̄ ꝙ quiſqꝫ pōt adducē octo pſonas
⁊ ſic erūt nouē pſone ⁊ octo equitature ⁊ h̄ pon
derare valet ad māꝫ.c.cū apoſtol⁹ j.ō cēſ.⁊ fac̄
ꝙ ſi ꝑmittit̄ alicui ducē certas eqtaturas vr̄ ꝑ
miſſū vt ducat vnū famulū pedeſtrē it̄ duos eq
tātes qō nō.ꝑ abbaſiatorib⁹ ⁊ ſimilib⁹ pſōis.
¶ Nō.ibi ⁊ ꝙ ſtatutū ꝙ ꝑlati vni⁹ ꝓuītie ſil'ob
legitimā cām cōueniētes faciūt vnā vniuerſita
tē ſꝫ qlibet i eccleſia ſua facit collegiū cū ſuo ca
p̄tulo.idē dicēdum i cōcilio generali cui ꝑeſt pa
pa vt oēs ꝑlati orbis faciāt tunc vnā vniuerſita
tē. Ex q̄ iſert̄ ꝙ ſtādū ſit maiori pti nō ob.ꝯdic
tōe minoris pt̄.fac̄.lxv.di.c.i.⁊.c.ij.⁊.xvi.di.per
totū. Ex h̄ ēt iſero ꝙ ſic ꝑlati vni⁹ ꝓuītie faciūt
vnā vniuerſitatē ita ⁊ i cōcilio gn̄ali ꝑlati cuiuſli
bet natōis faciūt de ꝑ ſe vnā vniuerſitatē. ſꝫ po
ſtea ſil'adunati faciūt vnū collegiū dūtaxat.ſic ē
videre bononie vbi vniuerſitas legiſtaꝝ ē diui
ſa ab vniuerſitate artiſtaꝝ ⁊ tn̄ i oib⁹ negocijs ſil'
cōueniētes faciūt vnā vniuerſitatē.⁊ h̄ caſu quiſ
pōt eē de duob⁹ collegijs qn̄ vnuꝫ includit̄ ſub
alio tāqꝫ ps ſub ſuo toto quod ſēnt Bar.i.l.fi.
ff.ō coll'.illi. ¶ Itē nō.ꝙ cert⁹ ordo religioſoꝝ
pōt facē ſtatuta ligātia ſingulos ō illo ordine ⁊
ſic n̄ ſolū religioſi artāt̄ ad viuēdū ſm regulam
ſꝫ ēt ſm ſtatuta toti⁹ ordis. ¶ Nō ibi vice nr̄a
ꝙ iſti viſitatores habēt poteſtatē a ſede ap̄lica ⁊
ſic vr̄ ꝙ poſſint viſitare ēt exemptos de quo.j.
¶ Itē nō.ꝙ capl'm ꝓuītiale vel viſitatoreſ ibi
electi nō habēt poteſtatē deponēdi aliquē abba
tem. ¶ Nō.in.§.ad hoc ꝙ rōe offenſe cōmiſſe
ꝯ eccleſias vel pſonas eccleſiaſticas ſeu res ipſa
rū pn̄t epi exercere iuriſdictōeꝫ i laicos ⁊ idem
dicēdum i ꝑſidētib⁹ ipi caplo. ſꝫ epi faciūt iure
ꝓpo ꝑſidētes vō auctoritate pape ſm doc. ⁊ hn̄
⁊ ex h̄ nō.ꝙ oīa monaſteria hn̄t indirecte cōſer
uatores ꝑpetuos.ō mā ꝯſeruatoꝝ hēt̄ i.c.i.⁊ fi.
de offi.lega.li.vi. ¶ In gl.i v̄.i iſtis q̄tuor ibi ſꝫ
poti⁹ ordini. Nō.gl.⁊ ꝓ ea fac̄.q̄ꝛ iſti ꝑſidentes
recipiūt ptātem ab hac lege.ſꝫ iuriſdictio q̄ dat̄

a lege ē ordinaria.vt nō.i.c.cū ab eccliaꝝ ō offi.
ordi.ꝑ Inno.⁊ hāc opi.glo.ſeqt̄ Goffr.⁊ ſentit
Inno.ꝙ iſti viſitatores hn̄t ordinariā. aliud ſen
tit Hoſti.ſꝫ reducēdo ad cōcordiam pōt dici ꝙ
iſti ꝑſidentes hn̄t ordinariā.ſed viſitatores in.c.
electi habēt ōl'gatā a ſede apoſtolica,ꝑ h̄ tex.ibi
vice nr̄a ⁊c. Naꝫ ꝑ hec v̄ba dat̄ delegata.vt nō.
i.c.i.ō cle.egro.li.vi.⁊ i.c.cū aliquibus ō r̄ſcrip.
eo.li.iō iſti habēt hāc iuriſdcōem a lege. q̄ꝛ ō iu
re cōi quodlꝫ monaſteriuꝫ hꝫ caput per ſe ⁊ oīa
ſubijciūtur epō quo ad legē iuriſdictiōis.xviij.
q.ij.c.abbates.⁊.c.monaſteria.lꝫ hodie de iure
ſpāli multa monaſteria ſint adinuicē collegiata
⁊ exēpta habētia p̄rem abbatē loco epi. ¶ Itē
aduerte.q̄ꝛ h̄ ſentit glo.ꝙ maior ps iſtoꝝ ꝑſidē
tiū ſufficit ad validitatē act⁹.ſed abbas queꝫ vr̄
ſequi Jo.an.lꝫ Hoſti.ꝯ tꝫ oppoſitū. dicit eiꝫ ex
hac lr̄a patere ꝙ vni⁹ ꝯdictio ipedit oēs.q̄ mihi
ſat̄ placet.⁊.ꝑ h̄ tex.i v̄.⁊ ꝙ ſtatutū ibi illis q̄tuor
approbationib⁹ ⁊c.⁊ meli⁹ ꝓbat lr̄a i v̄.ſi vō ibi
q cōcordes fuerūt ⁊c.nā id dr̄ cōcordit̄ fieri qō
fit nemie diſcrepāte vt ſētit h̄ Jo.an.ſꝫ allego gl.
nō.i cle.ne romani.de elec.⁊ i.c.cupiētes.ō elec.
li.vi. qō nō.⁊ pōt eē rō.q̄ꝛ iſti q̄tuor ſūt loco vni⁹
⁊ hanc ptātem hn̄t ex diſpoſitōe quodāmodo
extraordinaria.vnde voluit papa ꝙ oēs eſſent
cōcordes ⁊ h̄ potes ſemꝑ tenere mēti ꝑſidētib⁹
loco pape i cōcilio generali vt oporteat oēs cō
ſentire in actu gerēdo al's ꝯdictio vni⁹ iſic̄ totū
ſec⁹ dic vt i ꝯdictōe mioris ptis toti⁹ capituli ſeu
cōcilij.q̄ꝛ ibi ſtandū ē diſpoſitōi plurimoꝝ ⁊ ſic
pōt itelligi.c.i.lxv.di. ¶ In gl.i v̄.i appellatōne
i fi. Nō ⁊ ſigna gl.ꝙ oēs ꝑſidētes alicui cōcilio
ſeu caplo poſſūt vt ſuſpecti recuſari ex cā legiti
ma.an aūt totū cōciliū poſſit recuſari ꝑſerti ꝓpt̄
ꝑſidētes ſuſpectos.dic vt nō.i.c.i.ō iudi. ¶ In
gl.i v̄. vice nr̄a ibi.ſꝫ vr̄ vius.⁊ hāc opinionē.te
ne q̄ ſat̄ ꝓbat̄ i tex.i v̄.porro ibi.ipſi ꝑponerent
h̄ ꝓcedit ſm doc.niſi epſ ꝑus icepiſſet viſitare
dic̄ tn̄ Hoſti.honeſtū fore ꝙ epſ cedat iſtis cuꝫ
venirēt de lōginqs ptib⁹ ⁊ nō poſſet differre viſi
tatōem ſine grauamine ⁊ ipē epſ pōt declinare
ad aliū locū. Itē dic ꝙ iſti viſitatores alia cōſide
ratōe ſunt ꝑponēdi.ſcꝫ q̄ꝛ ſunt in hoc delegati
pape,ꝑ h̄.c.ij.de offi.legat. ¶ Extra glo.quero
vtrū oēs religioſi ꝓuītie debēt cōuenire ad hoc
cōciliū.dicūt doc.ꝙ ſi lr̄a itelligit̄ vt oēs abbateſ
cōueniāt nō ſeruat̄ h̄ de ꝯſuetudie. Sed dic ꝙ
de mēte lr̄e vr̄ ꝙ quelibet religio facit ꝑ ſe cōcili
lium ꝓuītiale ſic̄ ſeruatur hodie de facto.nā car
tuſiēſes faciūt ꝑ ſe ⁊ ciſterciēſes ꝑ ſe ⁊ ita iſti mē
dicātes.qō ſatis ꝓbat iſta lr̄a duꝫ dicit ꝙ i noui
tate iſta debent iſti religioſi vocare duos abba
tes ciſtercienſes.⁊ ſic videtur ꝙ ceſſante nouita
te non vocabunt aliquem de alio ordie.⁊ hodie
iſtud.c.ſeruatur in iſtis abbatibus habentibus
vnū caput vt ſunt ciſterciēſes ⁊ ſimiles. ¶ Se
cūdo opp.cōtra iſtum tex.i v̄.ordinētur.vbi pa
tet ꝙ viſitatores nō poſſunt deponere aliqueꝫ
de prelatura. ⁊ ſic ob.c.dilectus de reſcript. et

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

in.c. cū. J. ⁊ A. de re iu. dicit Jnno. ꝙ viſitato
res gn̄ales n̄ pn̄t deponē p̄latū vt h̄. ſꝫ ſpeales
ſic vt in ſrijs. vl' dic meli⁹ ꝙ aut daᷓ gs ſimpl'r
viſitatoꝛ ⁊ nō pōt deponere vt h̄ ⁊ in.c.ſeq. Aut
deputaᷓ viſitatoꝛ ⁊ iudex ad coꝛrigēdū ⁊ tūc po
terit deponere vt in ꝯrijs ⁊.d.c. dilect⁹. ⁊ de offi
cio iſtoꝝ viſitatoꝝ dic vt pleni⁹ habeᷓ i.c.ſe. vbi
tractabiᷓ ⁊ h̄ de iſta mā̄ ſufficiāt.

EA que. Facit qnqꝫ. p̄ tractat de coꝛrectōe mōachoꝝ. 2⁰ de coꝛrectōe abbatū. 3⁰ viſitatoꝝ
4⁰ de ſecularib⁹ in monaſterijs bn̄ficiatis. 5⁰ cō
ſtitutōeꝫ extēdit ad moniales. 2ᵃ ſi ſi vero. 3ᵃ ibi
ſequētes. 4ᵃ ibi p̄cipim⁹. 5ᵃ ibi h̄ aūt. h̄ ſufficit p
ſummario. ¶ Nō p̄ officiū iſtoꝝ viſitatoꝝ q eli
gunᷓ in ꝯcilio p̄uinciali. nā in monaſterijs non
exēptis nō pn̄t deponere abbatē nec ſuſpēdere. ſꝫ
in exemptis pn̄t ſuſpēdere ⁊ coadiutoꝛē ſeu admi
niſtratoꝛē dare ſꝫ depoſitōem debēt reſuare pa
pe vt clare p̄baᷓ in.v̄. qō ſi abbas. iūcto. v̄. h̄ ea
dem. Et ex hoc ⁊ ex tex. nō epiſcopū non poſſe
exercere aliqd in mōaſterijs exēptis. ¶ 2⁰ nō ꝙ
coꝛrectio monachoꝝ ſpectat p̄ncipaliᷓ ad abba
tē p̄pꝛiū nō aūt ad epiſcopos niſi in defectū ab
batū vt in.c.i. q̄ꝫto. ⁊ qō ibi nō. ſ. de offi. oꝛ. dixi
pleniſſime de ptāte abbatū in monachos in. c. ſi
qs ꝯ clericū. in repetitōe mea. ſ. de fo. cōpe.
3⁰ nō ꝙ monachi coꝛrigūtur nedū ſm̄ regulaꝫ
coꝝ ſed etiā ſm̄ canones. Et in hoc tene menti
iſtū tex. Canones ḡ ſimpliciᷓ loquentes exten
dunᷓ etiā ad religioſos. ¶ Nō ibi n̄ ſm̄ noꝛmā
p̄aue cōſuetudinis ⁊c̄. ꝙ pena inducta a regula
vel a iure cōi nō pōt alterari per cōſuetudinē. ſꝫ
hoc verū qn̄ conſuetudo eſt nimis p̄aua vt pu
ta ſm̄ doc. ſi imponit leuē penā vel nimis acer
bā. nā in qbuſdā monaſterijs incontinēti mona
chi capiunᷓ ⁊ carceri mācipanᷓ ita ꝙ datur eis
mā̄ fugiēdi ⁊ mala ꝯmittēdi. talem ḡ cōſuetudi
nem voluit rep̄obare iſte tex. ex quo colligitur
a ꝯrio ꝙ ꝯſuetudo nō p̄aua pōt alterare penaꝫ
regule ⁊ iuris cōis. facit qō nō. in.c. cū contigat
de fo. ꝯpe. ⁊ melius in.c. inqſitōnis. j. de accu. ⁊
in.l. qd ḡ. §. pena grauioꝛ. ff. de his q no. infa.
¶ Nō in.v̄. ſi vero. cum.v̄. ſe. ꝙ ex ſola negligen
tia abbas nō venit deponēdus ſꝫ aliter punien
dus. qō videᷓ ꝯ.c. ſi qs abbas. xviij. q. ij. ⁊. c. cū
ad monaſteriū. §. qō ſi p̄uaricatoꝛ. ſ. eo. So.
intellige ꝯrium ſm̄ doc. in negligentia magna.
qō etiā voluit glo. in. d.c. cū ad monaſteriū. qō
bene nōbis. Nam idē ⁊ foꝛtius eſt dicenduꝫ in
p̄latis ſecularib⁹ vt nō deponātur ex q̄libet ne
gligētia. ⁊ hoc voluit iſte tex. dū dicit ꝙ ſi nimis
negligēs fuit abbas rep̄t⁹ detur ſibi coadiutoꝛ
vſqꝫ ad capl'ꝫ p̄uiciale q̄ i illo cap'lo dēat diſcer
ni vtꝝ illa negligētia ſit depoſitōe digna. ¶ Jtē
nō ibi abſqꝫ iudicioꝝ ſtrepitu ꝙ p̄lati reglāres
pn̄t depōi abſqꝫ iudicioꝝ ſtrepitu. nō ḡ eſt nece
ꝙ ſeruetᷓ in eis vſqꝫqꝫ oꝛdo iudiciarius ad h̄
c. p̄ tuos. j. de ſimo. ⁊. c. q̄liter ⁊ qn̄. ij. j. de accu.

in. §. debet. in fi. ¶ Et ex hoc ⁊ ex tex. nō. ꝙ p̄e
lati etiā regulares nō ſunt ſine cā amouēdi a p̄
latura. ¶ Nō in. §. ſequētes. ꝙ viſitatoꝛes ⁊ p̄
ſidētes renouātur in q̄libet capitulo ⁊ ꝙ de ne
gligētijs ⁊ delictis cōmiſſis in officijs debēt inq
ri. Ex q̄ nō. ꝙ delinquēs in aliquo officio poteſt
poſt depoſitū officiū inq̄ri ⁊ puniri de male ge
ſtis. ⁊ vide bonū tex. in. l. mḡſat⁹. ff. de admi.
re. ad ciui. p̄ti. ⁊ ibi tex. dicit ꝙ mḡſat⁹ ciuitatis
teneᷓ de dolo ⁊ lata negligentia. Jtē tenētur
impedire accuratā diligentiā. ¶ Nō in. §. p̄cipi
mus. ꝙ clerici ſeculares nō pn̄t bn̄ficiari in mo
naſterio ſaltē vt faciāt vnū collegiū cū mōachis
⁊ de h̄ lati⁹. j. ¶ Jtē nō ⁊ tene menti ꝙ clerici
ſeculares p̄ abbatē ⁊ mōachos bn̄ficiati etiā in
mōaſterio nō pn̄t deponi p̄ abbatē ſꝫ p̄ ep̄m in
mōaſterio nō exēpto ⁊ facit. c.i. de capel. mo. li.
vi. ¶ Ex q̄ ſingulariᷓ nō ꝙ lꝫ inſtitutio ſpectat
ad inferioꝛē p̄latū de iure ſpēali. deſtitutō tn̄ nō
p̄tinet ad eūdē ſꝫ ad ep̄m loci. ſic limita qō nō.
in.c. cū ex iniuncto. in fi. de hereti. p̄batur ratio
ne. nā inſtitutio ⁊ deſtitutio ſunt ſepata. de vno
ḡ iure n̄ eſt ad reliquū inferēdū. de q̄ plen⁹ dixi
in dicta repetitōe dicti. c. ſi qs ꝯ clericū. ¶ Vltio
nō. ꝙ diſpoſitū in monachis ⁊ abbatib⁹ extēdiᷓ
ad abbatiſſas ⁊ moniales quo ad eis p̄poꝛtio
nabilia tn̄. ſed ſecus dic ecōtra. nā qō diſponiᷓ
in abbatiſſis ⁊ monialib⁹ nō habꝫ locū in maſcu
lis de q̄ vide bonā glo. in cle. attendētes. eo. ti.
facit. l. ſi ita. ff. de leg. ij. Et nō ſi. tex. in mā̄ extē
ſionis. nam ſi ſtatutū hꝫ clauſulā extēdentē ſta
tutū ad aliud gen⁹ p̄ſonaꝝ debet intelligi in p̄o
poꝛtōabilib⁹. nā n̄ oīa hic exp̄eſſa pn̄t p̄cedere
in monialib⁹. qꝛ nō pn̄t deputari viſitatoꝛes nec
debēt exire monaſteriū p̄o capitulis ꝯgregan
dis. qꝛ regulariᷓ moniales nūq̄ꝫ debēt exire mo
naſteriū. vt in. c.i. eo. ti. li. vi. ⁊ dic vt ibi vbi re
peries glo. nō. Nūqd monialis poſſit intrare a
liud moneſteriū artius ſicut monachus ⁊ ꝯclu
diᷓ ꝙ ſic. ⁊ vide bonum tex. cū glo. xx. q. iiij. c.
monachis. ¶ Op. ꝯ tex. in. v̄. ſi aūt. vbi diciᷓ ꝙ
abbate depoſito p̄ ep̄m debet monaſterio vacā
ti deputari idone⁹ adminiſtratoꝛ. nam videᷓ ꝙ
capitulum debeat ſuccedere in adminiſtratiōe
vt nō. Jnno. in. c.i. vt eccl'. bene. Sol'. dicit Jo.
an. ꝙ illud dictum pōt intelligi in capitulis ca
thedraliū. ſec⁹ in regularib⁹ vt h̄. vel ſm̄ eū iſtō
p̄cedit abbate depoſito p̄p̄ culpā ſuā. nam tūc
eſt p̄ſumptio ꝯ cap'lm vt nō. Jnno. in. c. cū dile
cti. de accu. ſec⁹ vbi aliᷓ vacaret monaſterium.
Nō ſingulariᷓ hāc ſolutōeꝫ ⁊ ſic videᷓ tempe
rādū dictū Archi. in. c. ij. ꝺ teſta. li. vi. vbi ſimpli
ciᷓ dicit ꝙ monaſterio vacāte datur adminiſtra
toꝛ ⁊ alſo p̄o hoc Jnno. in. c. cū dilectus. de cō
ſue. vbi ſpecifice loquens de monaſterijs dicit
capitulū ſuccedere vacāte monaſterio in admi
niſtratōe. Ad idē adduco tex. in cle. ne in agro
eo. titu. ⁊. c. fi. de reg. li. vi. Et tenet Lau. ⁊ poſt
eum. Jo. de lig. in dicta cle. ne in agro. vbi dicit

A

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cōuentū ſuccedē in adminiſtratōne ⁊ ſic ſaꝯ pōt
teneri ꝑcedēs diſtinctō Jo.an.vt reglariꝭ ſuc-
cedat caplm̄ i tpalibus ⁊ ſpūalibus niſi i cāu ꝑ
miſſo. Et aduerte qꝛ iſte tex.ſolū loqꝛ de admi
niſtratore deputādo ad curā tpaliū ⁊ hoc non
ponderauit Jo.an.⁊ doc.ſequētes.vr̄ ḡ ꝙ rſpe
ctu ſpūaliū nihil h̄ inoueꝛ.Ex quo ego īfero ꝙ
capitulū ſuccedat loco abbatis in ſpūali iuriſdi
ctōe exercēda ſic ſuccedit capitulū ecclīe cathe-
dralis ipi epiſcopo.vt i.c.is qui.⁊ i.c.cū olī.de
ma.⁊ obe.⁊ vide qđ nō.i.d.cle.ne i agro. Sꝫ
quero per queꝫ deputabitur iſte adminiſtrator
Hoſti.dīc ꝙ ꝑ epm̄ ⁊ ita vr̄ ſentire archi.in.d.c.
ij.ꝓ hoc ego adduco iſtū tex.in.v.h̄ eadeꝫ.vbi
in exemptis vr̄ ꝙ ipi viſitatores ꝑſidētes depu
tabūt adminiſtratorē idoneū abbate ſuſpenſo q̄ſi
in ꝑcedentibꝰ vbi tractaꝛ de abbatibꝰ nō exem-
ptis adminiſtrator deꝛ ꝑ epiſcopū. nō ergo caplꝫ
ipſiꝰ monaſterij hēbit hūc deputare. ſꝫ itelligo
in depoſito vel ſuſpēſo abbate vt.ſ.dixi. Que
ro in.§.ꝑcipimꝰ nūqd indiſtincte clerici ſecula-
res ꝓhibenꝛ bn̄ficiari i monaſterijs. Hoſti.vr̄ i
diſtincte ſētire ꝙ nō.ſꝫ tūc ſolū hꝫ locuꝫ iſta lr̄a
ſm̄ eum qn̄ recipiunꝛ vt fr̄es vt ſic ſint de cōgre
gatōe monachoꝝ habētes vocē in capitulo ⁊ lo
cum in choro.nam hec mixtura hominū diſpa
ris ꝓfeſſionis ē a iure ꝓhibita.c.in noua.xvi.q.
vij.⁊ in cle.i.de elec. Secꝰ dīc ſi preſbri ſeclares
ꝑbendanꝛ ab abbate i monaſterio vt ibideꝫ de
ſeruiāt nō exiſtēdo de cōgregatōe eoꝝ ſic̄ in ſi-
mili laicus nō pōt ꝑbēdari i ecclīa vt ſit canoni
cus.vt i.c.ij.de inſti.tn̄ poteſt ꝑbendari vt hēat
ꝑbendā tāꝗꝫ qđdā ſtipendiū.vt nō.glo.in.c.cū
M.de cōſti.⁊ ſic cū eo vr̄ tranſire Jo.an. Sꝫ
certe h̄ vr̄ ꝯ tex.iſtū vbi indiſtincte ꝓhibenꝛ cle
rici ſeculares bn̄ficiari i monaſterijs vn̄ reſpcū
recipiēdoꝝ h̄ lr̄a ꝓhibet indiſticte.ſꝫ reſpcū re-
ceptoꝝ an̄ hāc cōſtitutōem ꝓhibet vt nō hēant
vocem in capitulo.nā ſi voluiſſet idē ſētire in re
cipiendis ꝓhibuiſſet cū illa limitatōe quā fecit
in receptis vn̄ puto ꝙ clerici ſeculares nō pn̄t i-
titulari i monaſterijs ⁊ ſic nō poterit deputari
altare in monaſterio vt inſtituaꝛ in eo clericus
ſecularis quod bn̄ nō. Fateor tamen ꝙ poterit
eis deputari aliquod ſtipēdiū nō in titulū ꝓ ſer
uiēdo in monaſterio.⁊ ſi qua iura repiūꝛ i ꝯriū
vt.xvi.q.i.iuſta ꝓcedūt ſm̄ antiqua tpa qn̄ mo
nachi non erant clerici.vnde puto ꝙ i monaſte
rijs poſſunt ꝑpetuo intitulari nō tn̄ vt ſint d̄ cō-
ſortio ⁊ ſic itelligo.c.dilecta.de exceſ.pla. In
glo.in v̄.ꝑſonaꝝ.ibi nec aliqs cēſeꝛ āmodo no
bilis vel potens. Nō ſingulariꝛ hāc glo.ꝙ i re-
ligioſis dꝫ ſeruari equalitas reſpcū penaꝝ ideꝫ
reſpectu honoꝝ monaſterij.vt dixi in.c.recolē-
tes.ſ.eo.nec ob.c.cum ad monaſterium.quod
glo.allegat ꝓ ꝯrio.ꝓcedit enim in delicaꝛ ⁊ ma
le cōplexionaꝛ.qꝛ aliꝛ prouideꝛ iſtis q̄ꝫ bene ſe
habentibus nec iſta mutanꝛ per ingreſſum reli-
gionis.ſecꝰ in potentia vl̄ nobilitate. In gl.

in.v̄.iudiciorum ibi nō ē āplius querendūm de
talibus.vult ḡ glo.ꝙ eps̄ teneatur ſtare ꝓceſſui
iſtoꝝ viſitatoꝝ ⁊ ſm̄ illū punire iſtos ꝑlatos qđ
non placꝫ cōiter doc.hic cū iſti viſitatores tāꝗꝫ
vt plurimū iuris ignari ⁊ idiote.vt in.c. ex mul
ta.ſ.de voto.potuiſſent in multis excedere fi-
nes.vnde ꝓceſſus ē exhibendus ſupiori.ar.in
l.ea quideꝫ.C.de accu.⁊ ſuperior debꝫ dare co
piam iſti inquiſito ⁊ audire ſi qua vult obijcere
quod bn̄ nōbis. Sꝫ ꝓ h̄ ego adduco tex.i.l.di
uus.ff.de cuſto.⁊ exhibi re.⁊ ibi Bar. ꝑ illum
tex.q̄ſi in iſtis terminis hoc concludit. Et faci-
unt h̄ ad.q.cū iudex eccleſiaſticꝰ tdit clericū vl̄
laicū iudici ſeculari ꝑ eū puniēdū nunqd iudex
ſecularis teneaꝛ ſtare ꝓceſſui iudicis eccleſiaſti
ci ⁊ dicēdum ꝑ ꝑdcā ꝙ nō. qđ ēt voluit Inno.
in.c.i.de offi.ordi.⁊ Bar.in.d.l.diuꝰ. Sed in
vno errauit ibi Bar.qꝛ dīc h̄ etiam ꝓcedē in cri
mine hereſis vt iudex ſecularis nō teneaꝛ ſtare
ꝓceſſui inqſitoris.ſꝫ d̄ nouo poſſꝫ ingrere. Nā
h̄ eſt ꝯ tex.in.c.vt inqſitionis.§.ꝓhibemꝰ.d̄ he
reti.li.vi.vbi dr̄ ꝙ crimen hereſis ē adeo mere
eccleſiaſticum vt iudex ſecularis nullo mō poſ-
ſit d̄ eo cognoſcere.ſꝫ ſola nuda executō ad eū
ꝑtinet.quod bene nota.

De religioſis domibus Rca.

Supra viſū ē de ſtatu religioſoꝝ ⁊ quibꝰ ſb
ſciant.nūc de eoꝝ domibꝰ ⁊ ecclijs ⁊ qbꝰ ſint
ſbiecte eſt videndum ideo ⁊c.de mā hēꝛ.xi.q.i.
ꝑ totū.xvi.q.vij.oēs baſilice.cū ſequenti.xviij.
q.ij.quidam.cum ſequē.

1 Hinc aūt. Si dubita
tur in cuiꝰ
dioceſi ſit baſilica conſecranda ille
eps̄ cōſecrabit qui ꝑus in illo loco
epiſcopalia exercebat.h.d.cōtinꝫ vnum ꝯſtru
ctuꝫ in quo approbat vnū modū cognoſcendi
ad quē epm̄ ꝑtinet cōſecratio ecclīe ⁊ aliū mo-
dū iprobat ibi nō eīm. Nō ꝑ ꝙ alio non ap-
parente ius baptizandi ꝑtinet ad ecclīam cathe
dralē. 2º nō ar.ꝙ eps̄ quolibet anno dꝫ te-
nere chriſma vt ſic chriſmenꝛ ſeu cōfirmentur
oēs volentes recipere hoc ſacr̄m ⁊ eſt hoc ordi
nis epiſcopalis.vt in.c.quanto.de conſuetu.
3º nota iuncta glo.i.ꝙ anteꝗꝫ eccleſia ꝯſecre
tur appellaꝛ baſilica.ſꝫ poſt conſecrātionē appel-
latur ecclīa.⁊ eccleſia ē nomē grecū ⁊ latine idē
ē qđ cōuocatō.qꝛ hoīes ibi vocāꝛ ad diuina au
dienda.baſilica vero dicitur quaſi habitatio re
gum ⁊ iperatoruꝫ a baſilio principe.ſepe tamen
iura vtuntur promiſcue his vocabulis.⁊ vide
quod latius dixi j.de conſec. eccle. vel altaris
ſuper rubrica. Item nō ⁊ tene menti ꝙ alio
non apparente his qui poſſidet preſumitur do-
minus ita arguit de directo iſta littera de quo
in.c.cum ad ſedem de reſti.ſpo. Item nota
ꝙ ad validitateꝫ iuriuꝫ etiam ſacramentalium

ſufficit poſſeſſio ꝯferẽdi q̃ intellr̃ q̃n alˀs ꝯferẽs
habebat ptãtẽ ꝯferẽdi alˀs ſecꝰ ꝑ.c.q̃rto.ſ.de cõ
ſue.facit qḋ nõ.Jo.an.in.c.auaricie.de elec.li.
vi.⁊ ar.c.vno.de voto.li.vi. ¶Ex q̃ infero ꝙ lꝫ
certꝰ locꝰ nõ ſit de ꝓprietate epĩ ex q̃ tñ eps bona
fide eſt poſſeſſoꝛ tenẽt ſacmẽta ab eo collata q̃
ad oẽm effectũ.⁊ ſic ampliari pñt ea q̃ hñtur in
c.q̃relã.de elec.⁊ in.c.ꝯſultatõibꝰ.de iurepatro
Ultio tene mẽti oẽm ſaẽ nõndũ ꝙ ꝑ exercitiũꝫ
vniꝰ iuri ſeu articuli ꝯphenſi ſub vniuerſo inter
tur ad poſſeſſionẽ iuri vlis.nã vt vides h̃ ꝓban
do exercitiũ iſtoꝝ duoꝝ iuriũ vel ſacramẽtoꝝ
infert ad poſſeſſionẽ oĩuꝫ iuriũ epaliũ ⁊ ex h̃ vi
det inferẽdũ ꝙ poſſeſſio vniꝰ articuli extẽditur
ad poſſeſſionẽ vniuerſalẽ totiꝰ iuriſdictõis. qḋ
videt ꝫ.c.audiũ.⁊.c.cũ olim.de pſcrip.vbi patꝫ
ꝙ exercẽs certa iura epalia ſolũ pſcribit in illis
q̃ exercuit Ad idẽ glo.⁊ Bar.in.l.i.§.ſi qs.ff.
de iti.actuq̃ꝫ pũa.vbi dicit ꝙ ptẽdẽs habere iu
riſdictõem in loco tñ obtiet q̃tũ ꝓbat ſe exer-
cuiſſe ⁊ nõ amplꝰ.ideo infert ꝙ ſi inferioꝛ a pn
cipe dicit ſe habere ptãtẽ exigẽdi vectigalia ex
pſcriptõe ſolũ obtinet i illis rebꝰ in qbꝰ ꝓbat ſe
exegiſſe ⁊ optie facit.c.cũ ꝯtingat.ſ.de deci.
Cuiꝰ ꝯtrũ h̃ innuit.Jo.ex dictis Inno.poteſt
colligi nõbilis limitatio ad oĩa pdicta.dicit enĩ
hũc tex.ꝓcedere q̃n iſte locꝰ de q̃ erat cõtentio
erat in dioceſi iſtiꝰ epĩ vel ſaltem nõ ꝯſtabat ꝙ
erat in dioceſi alteriꝰ.q̃ſi nõbiliter ſentiat ꝙ vbi
ius cõe nõ fundat intẽtõeꝫ alteriꝰ ꝑ exercitium
certi articuli ꝓbat poſſeſſio vniuerſalis iuriſdi-
ctõis.ſecꝰ aũt vbi locꝰ ptinet ad aliũ.q̃ꝛ tũc poſ
ſeſſio nõ extẽdit ad articulos nõ poſſeſſos vt in
Jriis h̃ tñ vltimũ limita vt nõ.Inno.in.c.dile-
ctus.de capel.mo.Et hec faciũt ad queſtioneꝫ
quotidianũ.Quidam laicus longiſſimo tpe fu
it in poſſeſſione preſentandi rectoꝛẽ in certa ec-
cleſia tanq̃ꝫ patronus nõ poteſt ꝓbare veꝝ pa-
tronatũ.nũqd exercitiũ iſtiꝰ iuris ꝯpetẽs patro
no ꝓbet quaſi poſſeſſio totius iuris patronatus
⁊ ſic ex pſcriptõe iſtiꝰ actus intelligat pſcriptũ
totũ ius pronatus.Archi.in.c.de iurepatro.li.
vi.tenet ꝙ nõ.vnde dicit difficilimũ eſſe ꝓbare
patronatũ antiquũ q̃ꝛ ꝑ illius actus pſentandi
exercitiũ ſolũ ꝓbat poſſeſſio iuris preſentandi.
Sed ꝯtrium ⁊ rectius ſentit Jo.an.in regl̃a qḋ
alicui.de regu.iu.li.vi.in mercu.ex quo non cõ
ſtat ꝙ ius patronatus ptinet ad aliũ preſumen-
dum eſt ꝙ pertinet ad iſtum q̃ exercuit vnũ ius
ꝯpetẽs patrono tñ vt in iſto tex.ſingulariẽ ꝓba
ri videt qḋ hñ nõbis. ¶Itẽ faciũt pdica ad ali
am queſtionẽ pone ꝙ eps exercuit vnũ ius epa
le dũtaxat in aliquo hoſpitali.non cõſtat ꝙ ho
ſpitale ſit religioſuꝫ nũquid per exercitiũ illius
iuris poſſit eps ibidẽ exercere omnia iura epa-
lia ⁊ pma frõte videt dicẽdũ ꝙ ſic ar.huiꝰ tex.
Sꝫ cõtrariũ cõſuluit Fed.cõſilio.ccxxv.q̃ꝛ de
poſſeſſione vnius articuli nõ eſt inferenduꝫ ad
alios articulos vt in.d.c.cum cõtingat.cũ ſimili

hus. ¶Nõ obſtat iſte tex.q̃ꝛ locus iſte neceſſario
debeat eſſe ſubiectus alicui epõ.iõ pſumptio eſt
ꝓ eo q̃ exercuit ibi aliqua iura.ſed nõ ſic eſt in
hoſpitali q̃ꝛ hoſpitale nõ religioſuꝫ non tenetur
epõ ad iura epãlia.c.ad hec.j.eo.ideo ſumꝰ ex-
tra terminos huius.c.⁊ ſic dic dicamꝰ tñ fuiſſe
preſcriptũ q̃tum ꝓbat fuiſſe poſſeſſum.⁊ facit
hoc multas queſtiones.Et nõ ꝙ vbi hoſpitale
nõ apparet religioſum non ſufficit epiſcopo ad
ꝓbandum ſubiectõem ꝓbare exercitiũ alterius
iuris epiſcopalis ¶In glo.in.v.locis.ibi hec
duo ſacramenta videt glo.exigere ad verificati
onẽ littere exercitiũ iſtoꝝ duoꝝ ſacramẽtorum
Idem ſentit glo.2ᵃ.ſed tu tene qḋ.ſ.dixi poſt
Inno.vt ſufficiat exercitiũ vnius iuris ex q̃ nõ
cõſtat de iure alterius.quid aũt ſi nemo epiſco
poꝝ ibi exercuit iuriſdictõem aliquã dicit Ho.
ꝙ ſi epiſcopi ꝯtendentes ſunt ſub eodem archi
epiſcopo ipſe hoc diffiniet vt in.c.ſane.de fo.cõ
pe.⁊ indubie poterit ꝯferre cui voluerit vel ſibi
retinere ar.c.q̃m.de deci.⁊ nõ hñ iſtud dictum
⁊ pñt eẽ ratio q̃ꝛ ꝑ archiepõ conſtat cũ ſit in ꝓ-
uintia ſua.ſed de iure epoꝝ ignorat. ¶Nõ
etiã ꝙ ſup locis prouintie non conſtitutis infra
certam dioceſim archiepiſcopus fundat intenti
onẽ ſuã.qḋ eſt hñ nõndũ q̃ꝛ iure h̃ clare nõ ꝓba
tur. ¶Si aũt epĩ ſunt diuerſaꝝ prouintiaꝝ tũc
dicit Hoſti.ꝙ vel ſorte dirimetur queſtio ar.l.ſꝫ
cũ ambo.ff.de iudi.⁊.xxvi.q.ij.c.ſors.vl recur
retur ad papã.ſꝫ ego nõ video rõem hꝰ mẽbri.
nã ſi ſolus eſt in ꝓuintia archiepiſcopi ⁊ nõ con
ſtat ꝙ infra certã dioceſim alicuiꝰ epĩ nõ dꝫ eſſe
locus ſorti in preiudiciũ archiepiſcopi vel pmũ
mẽbrũ ipſius eſt falſum

Quia monaſteri-

um. Nihil iuris deperit epõ in cuiꝰ dio
ceſi ſita e eccl̃ia quã papa vnit eccl̃ie alteriꝰ dio
ceſ ⁊ ẽ caſꝰ q̃tidianꝰ ⁊ nõbil.Po.põit vnionẽ ⁊
eiꝰ cãꝫ.2ᵒ.ibi ipm aũt vnã determiatõem cuius
ſubdit generalẽ determinatõem ibi nã. ¶Nõ
p vnã legitimã cauſaꝫ vniẽdi vnũ mõaſteriũ al-
teri ſcilicꝫ cũ eſt deſolatũ ſeu deſtitutũ.forte enĩ
pdiderat tẽpoꝛalia vel deſtitutum a religioſis.⁊
hãc vnionẽ ex cã poſſet facere epiſcopus loci vt
in.c.ſicut vnire.j.de exceſ.prela. ¶2ᵒ.nõ ꝙ ap
pellatõe rerum nõ veniunt actões donans er-
go res ſuas non videtur donaſſe actiones ſibi
ꝯpetentes de quo vide quod legitur ⁊ nõ.in.l.
mouẽtiuꝫ.ff.de.v.ſig.⁊.l.bonoꝝ.eo.ti.⁊ ꝙ dixi
in.c.nulli.ſ.de re.eccle.nõ alie. ¶3ᵒ.nõ ar.pro
⁊ cõtra ꝙ vnita eccl̃ia videnẽ vnita oĩa iura cõ-
petẽtia ipſi eccleſie.⁊ hoc ꝓcedit etiam ſi nõ ex
primatur ſicut in pſefamil.traſeũte in poteſtatẽ
alterius per arrogatõem.nã traſeũt omnia iu-
ra que adherebãt perſone ſue tanq̃ꝫ acceſſoꝛia
l.ſi optauero.ff.de pca.facit quod legitur ⁊ nõ.
xix.q.vltima.ſi qua mulier. ¶Itẽ nõ ꝙ epũs
fundat intentõem ſuam de iure cõi ſup omnibꝰ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ecclijs ⁊ pijs locis etiã religioſis ſitis i dioceſi
ſua etiã ſi ille eccl'ie ſint vnite eccleſijs alti⁹ dio
ceſis. ⁊ facit iſte tex.ad.q.quã ponit Bar.in.l.
ſi cõuenerit.ff.de pigno.ac.ſi aliquod caſtrũ vl'
comitat⁹ accedat alicui regno vtrũ debeat regi
ſʒ ſtatuta ꝓpria ipſius caſtri vel comitat⁹ aut ſʒ
ſtatuta regni. ¶ Itẽ facit ad aliã.qõeʒ quotidi
anã ſi eps ex cã iponit aliquã collectã eccleſijs
nũqd iſta eccl'ia tñ collectabit i dioceſi vbi ẽ ſi-
ta vl' i dioceſi eccl'ie cui ẽ vnita.de qua vide per
Archi. ⁊ Jo.an.i.c.i.de imu.eccle.li.vi. ¶ Vl
timo nõ ꝙ ꝑnceps in dubio non vr' velle ꝑiudi-
care iuribus ſingulorum.facit.c.ſup eo.de offi.de
leg. ⁊.l.ij.§.ſi qs a ꝑncipe.ff.ne qd i loco publi.
Quid aũt ſi immineat alienatõ rei eccleſie vni-
te qs epoꝝ hẽbit interponere auctoritatẽ.vide
Inno.in.c.paſtoralis.de ꝑuil. ⁊ Archi.i.c. i vẽ
ditõibus.xvij.q.iiij. ⁊ p Bar.in.l.cũctos popu
los.C.de ſũma tri. Itẽ vtꝝ ꝑſon⁹ eccl'ie ꝑncipa
lis efficiat' ꝑſonus vnite.vide per Spe.in ti.de
iurepatro.in fi. ¶ Vltimo hic queritur vtrum
in iſto monaſterio vnito erit ãpli⁹ abbas. doct.
videnť velle ꝙ ſic.dicũt eim ꝙ exquo vniť mo
naſteriũ vt monaſteriũ debet cõſeruari in ſtatu
ſuo ⁊ ſic dʒ hẽre cõgregatõem monachoꝝ ⁊ ab
batẽ ſolitũ.qꝛ non alteranť iura eccleſie ꝑ vnio
nẽ.ar.hic.ſecus dicũt ſi monaſteriũ vniret' vt ca
pella.qꝛ tũc exquo mutat nãm ſuã aſſumit iura
capelle. ⁊ ſic debet cõſeruari vt capella.qõ nota
⁊ idẽ videť qñ papa ꝯcedit vnã eccleſiã loco re
ligioſo ad vſos ꝓprios.dʒ.n.eã cõſuare i ſtatu
ſuo ⁊ redditus ſupexcreſcẽtes dũtaxat recipeť
õ quo per Inn.i.d.c. paſtoralis.õ ꝑuil. ⁊ in.c.
in latraneñ.de ꝑben.h dicta vera itelligo qñ fa-
cultates eccl'ie vnite ſuppetũt ad cõſuandũ eaꝫ
i ꝓori ſtatu. Nã ſi eccleſia ẽ õpaupata ita ꝙ nõ
põt tenere collegiũ mõachoꝝ vel ſolitũ ſtatũ tc
ſuffiẽ ꝙ eccleſia cui fcã ẽ vnio faciat illi deſuire
ꝑ clericũ ſecularẽ.ar.opti^m i cle.ne i agro.§.ad
hec.de ſta.reg.fac.c.inť q̃tuor.j.eo.

De xenodochiis

Breue ẽ vl' ꝑ alia vba põt ſic ſũma-
ri. Epo ſbſũt oia loca pia ⁊ ad ei⁹ ſolicitudinem
debẽt ordinari ad vſũ deſtinatũ. ¶ Nõ ꝑ ꝙ ho
ſpitale qñqꝫ appellať xenodochiũ. ⁊ de varijs
vocabulis hoſpitalis vide tex.xxiij.q.viij.ſanci
tũ. ⁊ i.l.oia. C.de epi. ⁊ cle. ¶ 2⁰. nõ ar.opti^m ꝙ
ad epꝫ ꝑtinet alio nõ appẽte ponẽ rectorẽ i hiſ
hoſpitalib⁹ ⁊ ſi hoſpitale hẽret ꝑſonũ fac h lr̃a i
ar.opti^m ꝙ ad epm ꝑtinet cõfirmatõ vt innit lit
tera ibi ordineť qõ latius dixi i q̃dã diſputatõe
que icipit ſẽproni⁹. ¶ 3⁰. nõ ibi ad caſdẽ vtilita-
tes ⁊c. ꝙ hec hoſpitalia ꝑtinẽt ad epm non vt di
ſponat de redditibus ad libitũ.ſʒ vt ordinet ad
vſũ deſtinatũ.vñ nõ põt eps ꝑuertere vſũ deſti
natũ rei religioſe.ar.in cle.qꝛ contingit.de reli.
domi.nunquid aũt iſte tex.vendicet ſibi locũ i
differenť in omnibus hoſpitalibuſ.credo ꝙ nõ

ſed in his q̃ ſũt edificata auctoritate epoꝝ tãqꝫ
religioſa.vt in.c.ꝓx.ſed ſi non ſũt religioſa pu
ta qꝛ edificata ſine auctoritate epi non hʒ epus
de his ſe impedire.ſʒ ꝑſonus hoſpitalis ad libi
tũ diſponit.vt i.c.iter dilectos. ⁊ ibi ꝑ Inno.de
dona.quod puto veꝝ niſi patron⁹ eſſet mortu⁹
qꝛ tũc ad curã epi ꝑtinet vt volũtas pia defũcti
mandeť executõni.vt vr' tex.in auẽ.de eccle.ti.
§.ſi qs aũt ꝓ redẽptõne.cũ ſe.vnde lʒ talis loc⁹
nõ teneať epo in epalibus rñdere.tñ eps dʒ hẽ
re curã ipi⁹ exquo locus ẽ pius. ⁊ facit qõ dicã
in.c.ꝓx. Vtrũ aũt religioſi ⁊ laici vel clerici ſe-
culares ꝑñt eẽ rectores hoſpitaliũ.vide gl. ⁊ ibi
ꝑ doc.in.d.cle.qꝛ cõtingit. ⁊ ꝯcluſio ẽ ꝙ religio
ſi nõ ꝑñt deputari niſi hẽant eccleſiã curatã vel
niſi hoſpitale eẽt ſbiectũ monaſterio ⁊ mõach⁹
deputareť ꝑ abbatẽ tãqꝫ obediẽtiari⁹. ⁊ h vlti^m
ſcũt ſede.conſilio.clv.clerici vo ſeculares ꝑñt
eẽ rectores.ſʒ nõ ꝑñt hr̃e i titl'm.vt i cle. ꝑ lr̃as
de ꝑben.laici ẽt ꝑñt eẽ dũmõ nõ ſint ſuſpecti. ⁊
vide hodie ad determiatõeʒ ⁊ declaratõneʒ h⁹
tex.qõ hr' i.d.cle.qꝛ ꝯtigit.vbi hẽtur de ꝯfectõe
inuentarij ⁊ de rõe reddẽda.

Ad hec ⁊ infra

Loc⁹ auẽte epi ad vſũ hoſpitalitatꝭ õ
putat' ẽ religioſus ⁊ ad mundanos vſus redire
nõ dʒ. Primo deciſa ꝯſultatõ. ꝯ rñſio ibi iqui-
ſitioni. ¶ Nõ ꝑ ex iſto tex.ꝙ hoſpitale nõ effi-
ciť religioſũ niſi fuerit edificatũ vel deputatum
ad hoſpitalitatẽ auẽte epi. Ex quo inferť ꝙ ꝑ-
uata pſona nõ põt facẽ locũ ꝑuatum eẽ religio-
ſũ. Et iduciť iſte tex.ꝯ diſpoſitõeʒ iuris ciuil' vt
lʒ cadauer ſepeliať i certo loco nõ tñ ille efficia-
tur religioſus lʒ ius ciuile diſponat ꝯriũ. de q̃
vide qõ dixi in.c.pe.de ſepul. Itẽ nõ.ar.a ꝯrio
ſenſu ꝙ hoſpitale edificatũ ſeu õputatũ ſine au
ctoritate epi põt rediť ad hũanos vſus. qõ itel
lige eo viuẽte q edificauit hoſpitale.nã lʒ cuiqꝫ
ſʒ Inno. ⁊ bene in domo ſua erigere hoſpitale
arg.in.c.vnicuiqꝫ. õ cõſe.di.i. ⁊ melius.in.c.i.
de emp. ⁊ vendi. inde tractu tpiſ tollere lectos
⁊ reducere ad ſtatũ priſtinũ.ꝓ hoc.c.inter dile
ctos. ⁊ qõ ibi ꝑ Inn.nẽ.õ.de dona.ſecus puto
vbi deceſſit is qui hoſpitale ordinauit ꝑ auẽ.de
eccl.titu.§.ſi quis edificatõem. ¶ Itẽ nõ ꝙ ve
ſtes ⁊ alia vtenſilia eccleſie deputata ad religio
nis cultũ nõ debẽt ãpli⁹ ad vſus humanos de-
putari. Ex quo infero ꝙ male faciũt illi qui de
veſtibus ſacris ſeu religioſis vetuſtate iã ꝯſũpt
faciunt fieri veſtes aptas pro dñab⁹ ſeu burſas
ſeu quid ſimile. ⁊ vide ad ꝑdcã tex.i.c.ad nu-
ptiarum.de conſeẽ.di.i.vbi dicitur ꝙ veſtes ec
cleſie non debent commodari ad ornatum nu
ptiarum necad alium vſum mundanum. quia
videntur pollui. ⁊ ſic poſtmodum eẽ idigna ad
cultum religionis. ⁊ ex illo tex.colligit ibi glo.
nõ.ꝙ de veſte alicui⁹ dñe uel alterius nõ debet
fieri caſula vel aliud veſtimentum eccleſiaſticũ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

licet ↄ̃riũ obſeruet͛ ⁊ male. ¶ Ultio ħ q̃rit͛ nun-
qd liceat ꝑuato edificare hoſpitale ſine aucte pō
tificis. qdā ꝙ ſic dūmō nō habeat oratoriū. Ho.
ſentit ꝙ etiā cū oratorio pōt ↄſtrui ſꝫ non dꝫ ibi
celebrari ſine aucte pōtificis. ar. in. c. vnicuiqꝫ.
de ↄſec̃. di. i. ⁊ ħ verꝰ ⁊ al's tex. expſſuꝫ ſm vnā
lec. in. d. c. inf͛ dilectos. de dona.

INter quatuor.

HOcꝰ religioſus dꝫ reformari de reli-
gioſis dūtaxat nō ſecl'aribꝰ niſi in religioſoꝝ de
fectu. ħ. d. Diſtinguit duo mēbra. 2ᵐ ꝓſeq͛t ibi
ſꝫ ſi. ¶ Nō ꝑ ex tex. vnā regulā ⁊ caſuꝫ exceptū
ab ea. Regula eſt ꝙ nullꝰ citra papā pōt altera-
re ſtatū eccl'ie religioſe vt ſi ↄſueuit regi ꝑ regu
lares regat͛ nūc ꝑ ſeculares. ambulādū eſt eniꝫ
in eccleſia dei de virtute in virtutē vt ſic potius
ſit aſcēſus q̃ꝫ deſcēſus. vt in. c. licet de trāſla. pre
la. ⁊ in. c. legimꝰ. xciij. diſ. ¶ Caſus exceptꝰ eſt
cū regulares nō reperiunt͛. tūc enim pōt reduci
ad ſtatū ſeculariū. oportet tñ ꝑus ſuare certos
gradꝰ cū iſta l'ra indiſtincte dicat q̃ꝫdiu ꝑ regu-
lares ⁊c̃. vt prius reformet͛ locus religioſus de
regularibꝰ eiuſdē monaſterij. 2º in defectū de re
gularibꝰ alioꝝ religioſoꝝ monaſterioꝝ eiuſdeꝫ
ordinis. 3º deueniēdū eſt ad regulares alterꝰ
ordinis. poſtremo in defectū omniū regulariuꝫ
poterūt inſtitui clerici ſeculares ⁊ ħ caſu ſerua
exceptōem hic poſitā in tex. ſm Jo. an. qd̕ ſat͛
ꝓbat͛ vt. s̕. dixi per illud verbum regulares. ⁊ ꝑ
idem verbuꝫ dicendum tex. locū habere in om
nibus regularibus eiuſdē ordinis ¶ In gl'. ibi
vt hic dicitur. Aduerte nam ↄiungendo iſtam
ꝑticulā glo. cū principio ipſius in quo fecit men
tionē de ep̄o aperte ſentit glo. ꝙ ep̄s in defectū
regulariū pōt ponere ibi ſeculares. ⁊ ſic non eſt
neceſſe ꝙ adeatur papa ⁊ ſic tenet glo. in. c. ep̄s
xij. q. ij. ſentit etiā hic Jo. an. ⁊ vide qd̕ nō. in ſi
mili in. c. ad audientiā. alle. in glo.

COnſtitutus.

Eccl'ia ſi-
ta in dio
ceſi ep̄i tenet͛ ſibi in ep̄alibꝰ r̄ndere ni-
ſi appareant remiſſa legitime ⁊ poteſt epiſcopꝰ
remittendo ep̄alia cenſum ſibi retinere. ħ. d.
Primo facti ſeu cauſe narratio. 2º ipſius diffi-
nitio ibi cum autem. Prima ſubdiuidit͛ in tres
partes. In prima actoris petitio. 2ª reꝫ defen-
ſio. ibi verum. 3ª actorū replicatio ibi ceterum.
¶ Nō ꝑ ꝙ ep̄o petēti iura ep̄alia in eccl'ijs ſue
dioceſis etiā poſſeſſis ꝑ religioſos ſufficit ꝓba-
re illas eccleſias ſitas in ſua dioceſi quo proba-
to obtinet niſi aliud probetur de iure ſp̄ali non
pōt ꝗ religioſi tenere eccleſias ſeculares quin
ep̄o r̄ndeant de ep̄alibus. ⁊ idem eſt in omnibꝰ
capellis religioſoꝝ. licet ip̄a monaſteria a pluri
bus ſint exēpta vt ꝓbat͛ ħ ⁊ in. c. ſe. ⁊ in. c. ↄque-
rente. s̕. de offi. ordi. ¶ 2º nō ꝙ iura ep̄alia pōt
vniuerſaliter peti nec eſt neceſſe ea in libello ex
primere. ſed ſatis eſt dicere peto iura epiſcopa-
lia ⁊c̃. ⁊ hoc ideo qꝛ hec actio eſt vniuerſalis vt
plene nō. ꝑ Inno. in. d. c. ↄ̄querēte. dico plenꝰ
in. d. c. ij. de libel. ob. ¶ 3º nō ꝙ ſimonia inter-
cedēs in aliquo ↄtractu vitiat ip̄m ↄ̃ctum ipſo
iure. Itē nō ꝙ nō omnia ſuppreſſa in impetrati
one gr̃e habēt reddere gr̃am ſurrepticiā. nā in
ↄfirmatōe gr̃e hic obtēta non fuit facta mentio
de reſeruatōe penſionis nec per hoc vitiatur cō
firmatio qd̕ bene nō. qꝛ illa ſunt neceſſario ex-
primenda que expreſſa haberent aut difficulta
re conceſſionē gratie aut ex toto impedire. ⁊ ħ
arbitrabitur bonus iudex vt in. c. ſuper litteris.
⁊ i. c. poſtulaſti. s̕. de reſcri. ¶ Nō ibi nec inſoli
tū nec nouū ꝑſumendū eſſe pro his que diu agi
tata ſunt in eccleſia dei patiēte ⁊ tolerāte ſuperi
ore. vnde alibi dicit tex. iuris ciuilis nō eē facile
recedēdum ab eo quod diu equum viſum eſt. l.
fi. de conſti. prin. ¶ Itē nō ar. optimū ꝙ licꝫ ꝓ
curator intercedat poſt litē conteſtatam tñ ſentē
tia ↄdēnatoria vel abſolutoria pōt ferri in ipſiꝰ
ꝑſonā. nā hic ep̄s ꝑ ſe lit͛ eſt cōteſtatus vt patet
in prin. ⁊ nō. hic ꝑ glo. ⁊ poſtmodum interuenit
iconomus ⁊ nihilominus fertur ſententia in ꝑ-
ſonā iconomi. de q̃ multū dubitant legiſte in. l.
nihil. C. de pen. ⁊ dic vt ibi ⁊ vide qd̕ legit͛ ⁊ nō.
in. c. i. eo. ti. li. vi. ⁊ ꝑ Bar. in. l. i. C. de ſen. ⁊ int͛
locu. omni. iudi. ¶ Nō ibi iuxta rataꝫ ⁊c̃. ꝙ cū
vna penſio ↄſtituitur pro pluribus rebus tacite
videtur diſtributa in ſingulas res vt ſic quelibꝫ
res teneat͛ ꝓ rata ad penſionē ↄſtitutā qd̕ bene
nōbis. Idē in ſimili ſeruat͛ cū plures ↄdēnant͛
vna ſentētia ad certā q̃ꝫtitatē vident͛ eniꝫ in du-
bio ↄdēnari ꝓ pte ⁊ nō inſolidum. l. vnica. C. ſi
plures vna ſen. fue. ↄdē. Idē eſt cū plures ſim-
pliciter ꝓmittūt vnā certā quātitatē. vt in. l. re-
os. §. cū in tabulis. ff. de duo. re. ex q̃ infert͛ ad
queſtionē plures ſcholares ↄduxerūt hoſpitiū
ꝓmiſerūt locatori certam penſionē nūqd tenē-
tur inſolidū ad pēſionē an vero ꝓ pte ⁊ dic ꝙ ꝓ
pte. ar. hꝰ. c. ⁊ in iuribꝰ. s̕ alle. tenet Cy. in. l. ſi
diuerſa. C. loca. ¶ In glo. in. v̕. a quocūqꝫ. ibi
qd̕ nō eſt verꝫ vult ergo glo. ⁊ hñ ep̄m non poſſe
in totū eximere eccleſiā a iuriſdictōe ſua. Ideꝫ
tenet hic Inno. ⁊ Hoſtiē. ⁊ ad iſtum tex. r̄ndet
Inno. dupliciter. Primo ꝙ ħ interuenit cōfir-
matio pape. ⁊ idē ſenſit glo. in verbo ↄfirmauit
Uel 2º ep̄s fecit potius vicariū in iſtis iuribus
epiſcopalibus illū abbateꝫ quaſi velit Inno. ꝙ
ep̄s pōt eximere eccleſiā a ſe cōcedendo eam al
teri faciēdo illū vicariū ſuum in illis iuribus vt
ſic exerceat nōie ipſiꝰ qd̕ nō. ⁊ de ħ vide ꝙ in ſi
mili nō. in. c. cū ſatis. de offi. archi. ⁊ in. c. in late
ranēſi. s̕. de preben. Hec tamē ſo. nō ↄgruit l're
ideo tene primā ſo. ⁊ de materia pleniſſime nō.
in. c. cū venerabilis. j. de cenſi. vbi generalit͛ tra
ctatur que iura poſſit ep̄s remittere in eccleſia
ſibi ſubiecta. ¶ In ea. glo. ibi cū ep̄i. Nō iſtam
glo. vſqꝫ ad finē. nam quotidie allegatur quan
do queritur vtꝝ ꝑlati inferiores a papa poſſint

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cõcedere vni eccleſie aliqđ ius in ꝑiudiciũ alti⁹
⁊ vr̃ h̃ glo. cõcludere ꝙ ꝑuilegiũ põt eꝑs ↄcedẽ
vni eccleſie ſine ꝑiudicio alteri⁹ eccleſie. ⁊ idem
tenȝ gl. xxv. q. ij. i ſũma ⁊ cõit tenet̃. fac̃ qđ nõ.
Jo. an. i. c. certificari. de ſepul. vbi tȝ eꝑȝ poſſe
ↄcedẽ ꝑuilegiũ libẽ ſepulture. ad idẽ vide bonũ
tex. i. c. cũ dilect⁹. de cõſue. ſȝ i ꝑiudiciũ alti⁹ ec
cleſie dic̃ gl. h̃ nõ poſſe niſi ſbſit cã rõnabil̃. Ho.
⁊ Gof. dicũt ẽt reqri ↄſẽſũ capl̃i. ꝑ nõ. i. c. quãto
⁊. c. nouit. õ his q̃ fiũt a p̃la. his. n. interuenietib⁹
h̃ poterit vt clar̃ ꝓbat̃ i cle. ij. de re. eccl. nõ alie.
⁊ i. c. i. e. ti. li. vi. ſȝ gl. nõ. i. c. eccl̃ie. xvi. q. i. vr̃ re
qrere ẽtiã vt. ſ. eccl̃ie nõ iferat̃ enorme ꝑiudiciũ
qꝛ nõ dȝ vni cõſulere cũ enormi ꝑiudicio alterius
⁊ vr̃ ſeq idẽ do. Ant. h̃. qđ ſat̃ placet. ar. in. c. cũ
cãm. s̃. de ꝑben. ⁊ de dona. i. c. apoſtolice. ↄclu
de g̃ ꝙ tribus iteruenientib⁹ põt eꝑs vni eccl̃ie
cõſulere cũ ꝑiudicio alterius eccl̃ie. ſ. ꝙ ſbſit cã
rõnabil̃. Itẽ ꝙ iteruentat ↄſẽſus capituli. 3° ꝙ
nõ iferat enorme ꝑiudiciũ. Sȝ dubitat̃ de ꝑnci
pe ſeculari. dic vt nõ. ꝑ Inno. i. c. q̃ in eccleſiaꝝ
de ↄſtitu. ꝑ legiſtas. i. l. fi. C. ſi ꝯ ius vl̃ vti. pub.
De eccliaſtico vo vt papa. glo. h̃ vr̃ velle papaȝ
poſſe ẽt ſine cã ius vni⁹ eccleſie alti ↄferre. Idẽ
ſẽſit Spe. q ꝓſequit̃ mãȝ plene vt videẽ potes i
ti. de legato. §. nũc oſtendendũ. v̄. lvij. ⁊ melius
i. v̄. lxxxix. ⁊. §. nũc breuit̃. añ fi. ſup Reca. de di
ſpen. ⁊ ſẽtit Jo. an. i. d. v̄. lvij. in addi. ſed vide
gl. xxij. diſ. i. c. i. q̃ dicit papã h̃ nõ debẽ facẽ. nõ
tñ dic̃ ꝙ non poſſet. clari⁹ loquit̃ glo. x. di. c. lex
vide archi. i. c. non decet. xij. di. vbi poſt beatũ
Bernardũ dicit papã non poſſe dominiũ rerũ
eccleſiaſticaꝝ nec hẽre illaꝝ poſſeſſionẽ noĩe ꝓ
prio. ſȝ ſũt ipi⁹ vt admiſtratoꝛis ꝑncipalis. vnde
nõbiliter ↄcludit poſt beatũ Thomã papã icur
rere viciũ ſimonie ſi ꝑ iurib⁹ ſpũalib⁹ recipit ab
eccleſia aliquid tp̃ale qđ nõ eẽt ſi dominiũ eſſet
ſuũ. do. Ant. dic̃ ꝙ aut q̃rim⁹ de p̃rimonialibus
ipſoꝝ clericoꝝ ⁊ nõ põt papa diſponere de eis
ad libitũ ſic̃ nec ꝑnceps ſecularis de bonis ſub
iectoꝝ. qđ nõ. ſingularit̃. qꝛ non recordoꝛ alibi
legiſſe. nã Inno. i. c. inquiſitõni. de ſen. excõ. et
bñ dic̃ papã nõ poſſe tollere aliquid de p̃rimo
nialib⁹ laicoꝝ. Sȝ de p̃rimonialibus clericoꝛuȝ
credo ꝙ ſerioſe ſubticuit. vñ ſat̃ placȝ ꝙ i his ca
ſibus poſſit papa i quibus põt imꝑatoꝛ i bonis
ſubditoꝝ. qꝛ ita clericis cõpetit dominiũ de iur̃
nãli ſicut ⁊ laicis. lȝ in eis magis poſſet dubita
ri. Aut querit̃ de reb⁹ eccleſiaſticis ⁊ dic̃ ꝙ de
titulis põt papa diſponere ꝓut vult ẽt remouen
do vnũ ſine cã de bñficio ſuo. all̃. c. ij. de ꝑbẽ. li.
vi. vbi dr̃ papã hẽre plenã ꝑtãtem in iſtis bñfici
alibus. ⁊ ꝓ eo poſſet allegari glo. nõ. i. c. ꝑ prin
cipalẽ. ix. q. iij. que dic̃ papã poſſe deponẽ vnuȝ
eꝑm. ſed nõ oẽs. h̃ dcm̃ do. Ant. ſimpl̃r. nõ ad
mitterẽ vt papa ſine cã poſſit ꝑuare aliquos bñ
ficijs eoꝝ. maxĩe eꝑatu ⁊ alijs dignitatibus cũ
ſit dubiũ vtrũ eꝑs inuitus transferri poſſit nedũ
ex toto ꝑuari. vt nõ. in. c. fi. de poſtu. ꝑla. ⁊ per

Jo. an. in regula qđ alicui gratioſe. de reg. iur.
li. vi. i mercu. vñ in cõcilio cõſtãtiẽſi nouiſſime
celebrato fuit ↄſtitutũ ꝙ nec eꝑs nec abbas poſ
ſint tñſferri inuiti ſine cã rõnabili. ⁊ hanc mãm
pleniſſi̾ exaiaui i q̃dã diſputatõe q̃ icipit eꝑus
⁊ dicẽdũ vt ibi. Aut q̃rit̃ de alijs reb⁹ eccl̃ie. et
tẽ tȝ do. Ant. ꝙ ẽt cũ graui ꝑiudicõ ⁊ ſñ cã poſ
ſit papa alteri eccleſie de illis ↄcedẽ. lȝ facẽ non
deberet. ꝓ eo tñ ẽ ꝓſumendũ ꝙ cũ cã fiat puto
ꝙ vni eccleſie poſſit dare cũ ꝑiudicõ alterius ſine
cã. ſȝ nõ ſñ pctõ. qꝛ cũ papa dȝ eẽ ſic diligẽs p̃r
famil̃. nõ dȝ apud eũ eẽ acceptõ ꝑſonaꝝ. nã ſibi
data ẽ poteſtas paſcendi oues ⁊ ſic iuſte admi
ſtrandi. de quo vide i ſil̃i quod dixi poſt beatuȝ
Thomã i. c. de multa. s̃. de ꝑbẽ. ⁊ vide ſingula
re dcm̃ Archi. qđ nũq̃ȝ t̃das obliuioni. i. c. non
liceat pape. xij. q. ij. vbi poſt Hugo. cõcludit pa
pã peccare mortaliter ſi bona eccleſie alienat in
caſu nõ licito. puta dando ↄſanguineis illa vt ꝑ
alijs eos diuites faciat. ¶ Nõ iſtud vltimũ. nã
ideo hoc dixi. qꝛ licitũ ẽ ẽt ꝑlato inferioꝛi aliq̃
dare cõſanguineis ꝓ ſuſtẽtatõe. vt i. c. monem⁹
xij. q. ij. ⁊ i. c. nõ ſatis. lxxxvj. di. ⁊. in. c. i. de co
ha. cle. ⁊ mu. ⁊ ꝑdcã notabis. facit. c. ceterũ. de
Rep. ¶ In gl. in v̄. recõpenſatõem in fine. Nõ
vltimã ſo. gl. ⁊ ẽt ꝑcedẽtẽ. vñ h̃ dicũt doc. ꝙ ex
paruitate penſionis nõ poſſum⁹ preſumere eꝑȝ
fuiſſe inductum ad ſpũalia cõcedenda pro mo
dico tp̃ali. ꝓ h̃ facit. c. ⁊ ſi qõcs. j. de ſimo. Alij
ex gl. intelligũt ꝙ remiſſio ſpũaliũ fuit ſeꝑata a
conceſſione tp̃alium ⁊ a retentione penſionis.
qđ tamẽ nõ cõgruit lr̃e. Alij itelligunt ꝙ gratis
exemit iſtas eccleſias ⁊ grat̃ fuit ſibi oblata iſta
penſio. ꝓ h̃ fac̃ qđ papa de ſeipſo dicit i. v̄. nos
quoqȝ. certe lȝ illa ſit bona practica tñ nõ repro
bat papa qn eꝑs poſſit ſibi reſeruare certũ cẽſũ
cũ tex. apte dicat aliquid ſibi reſeruaret. alij ali
ter. Sȝ tene iſtas duas ſol. gl. vna eſt ꝙ i ſignũ
ꝑcepte libertat̃ vel ꝑterite ſubiectionis. non aũt
in recõpenſatõe ſpũaliũ poſſit eꝑs retinere ſibi
certũ cenſũ. qđ tamẽ mihi placet dũmõ ſibi non
reſeruet magnã quãtitatẽ. qꝛ tũc vr̃ facer̃ i recõ
pẽſatõeȝ ſpũaliũ. ar. in. d. c. ⁊ ſi qõcs. 2ᵃ ſolutõ
qñ eꝑs recipiebat ab eccleſia exempta ẽt tp̃alia
licite ſibi r̃ſeruat ꝑtẽ illoꝝ tp̃aliũ. qꝛ nil de nouo
ꝓſequit̃. imo remiſit totũ retenta ꝑte. ⁊ ſic nõ ꝑt
dici ſimonia. ¶ In gl. i. v̄. inx̃ ratã in fi. ex hac
glo. multũ notabili mĩa ꝑñt colligi. ꝑ id quod
tacite ſentit poſt ꝑn. ꝙ ẽt eccleſia nõ ſoluẽs pen
ſionẽ ifra biẽniũ vel triẽniũ cadit a iure ſuo ita
ꝙ res emphiteotica cadit in cõmiſſũ queadmo
dũ dicim⁹ i ꝑuato non ſoluente. vt in. c. potuit.
de loca. ⁊ h̃ dcm̃ tȝ h̃ Inno. ⁊ Hoſti. ſȝ glo. Jo.
ſenſit ↄ̃riũ in. l. placet canonizata. xvi. q. i. ⁊ i. c.
ſi tributũ. xi. q. i. ⁊ Gof. de imu. ecc. poſt ꝑn. et
Hoſti. i ſũma eo. §. iij. ſequit̃ etiã hic Jo. an. ſa
tis late. ⁊ inter cetera adducit h̃ motiuũ bona
eccleſie nõ ꝑñt alienari ſine ſolẽnitate. de q̃. xij.
q. ij. ſine exceptõe. ergo per non ſolutõeȝ ꝑlati

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

nõ põt iduci alienatio huius vtilis dominij cõ
petẽtis eccle.ſʒ Bal.i.dicta.l.placet.tenet pmũ
dictũ.⁊ ad illã.l.q̃ ſolet iduci i cõtrariũ rñdet ꝙ
ibi loquitur de tranſlatiõe rei ſiẽde i penã vt ſi
nõ ſoluitur tributũ ipatori.ſed i cãu nr̃o tráſla
tio ſit ex natura ꝯtus ⁊ res reuertitur ad dñʒ
ſuũ.⁊ ſic preſuppõito ꝙ ẽt fũdus eccle non inci
deret i ꝯmiſſũ ex ñ ſolutõe tributi debiti ipato
ri.tñ aliud dicẽdũ i cãu noſtro.⁊ hãc opi.ẽ ſecu
tus ¶ Pe.de ancha.q̃ opi.ſatis mihi placet.nam
videmus ꝙ ꝑ preſcriptionẽ ẽt eccſia ꝑdit domi
niũ rei ſue nõ interueniẽte aliqua ſolẽnitate ſed
ſufficit diſpoſitio iuris vna cũ negligẽtia eccle
¶ Idẽ ergo dicendum in caſu noſtro facit.c.i.de
ꝑſcrip. ¶ Itẽ ẽt iura canonica i hoc caſu loquunt̃
indiſticte.ergo referẽda ſunt ẽt ad ipſas eccle-
ſias cũ principaliter diſponãt de eccleſijs ⁊ re-
bus eccleſiaſticis. ¶ Credo tñ ꝙ prelatꝰ negli-
gẽs ſoluẽ põt couenîri ꝑ eccleſiã vt cõſeruet eã
idẽnem a dãno icurſo ex perditione vtilis do-
minij.pro hoc glo.nõ.i ſimili.xvi.q.iij.placuit
ij. ¶ Itẽ nõ ſingulariter ex glo.plures differen-
tias notabiles iter contractũ cenſualẽ ⁊ emphi
theoticariũ.nã in cõtractu cẽſuali trãſfertur do
miniũ i recipiẽtẽ tã vtile q̃ʒ directũ ita ꝙ nihil
iuris ſuper re illa rmanet penes cõcedẽtẽ. Sʒ
i cõtracto emphiteoticario tãtũ tráſit dominiũ
vtile in ẽphiteotã directo rmanẽte apud domi
num.⁊ licet glo.non alleget tex.eſt de h̃ vltimo
i.l.i.ff.ſi ager vecti.vel emphi.pe.nã cẽſum ſol-
uimus de re noſtra vt patet i cenſu debito ipe-
ratori.pẽſionẽ vero ſoluimus de re aliẽa.⁊ hãc
dr̃am nõ.ſequũt̃ cõiter doct.⁊ approbat Bar.
in.l.i.ff.de publi.⁊ nõ ex hoc ꝓpriũ vocabulũʒ
vtriuſqʒ rei. Si ergo ſit cõtractus cẽſualis pro
pꝛie debet dici vt ſoluat cẽſum nõ penſionem ⁊
i cõtractu emphiteoticario vocatur proprie pẽ
ſio ⁊ nõ cẽſus q̃ʒuis generaliter vtamur ꝓmi-
ſcue his vocabulis nec ob iſtã iproprationem
viciaretur cõtractus vel libellus vt h̃ notabilit̃
probatur iuncta glo. ¶ Alia differẽtia notabi
lis ꝙ i cõtractu ẽphiteotico res icidit i cõmiſſũ
ſi nõ ſoluitur penſio infra bienniũ ſeu triẽniũʒ
vt i dicto.c.potuit. ¶ Sed i cõtractu cẽſuario
ex nõ ſolutioue res non ꝑditur.ſed põt cõpelli
cenſuarius ad ſolutionẽ vt hic cũ gl. ¶ Et põt
eſſe ratio diuerſitatis i cõtractu emphiteotico
res nõ deſinit eẽ domini vt.ſ.dictũ ẽ ⁊ videtur
cõceſſa quaſi ſub cõditione ſi penſionẽ ſoluerit
ar.in.l.quero.§.iter locatorem.ff.loca. Sed i
ꝯtractu cẽſuario tráſfertur dominium i totum
ita ꝙ recipiẽs ſolum obligatur ad cẽſum ſoluẽ
dũ ⁊ iõ ſis cautus vt i cõceſſione que ſit de re-
bus eccleſie nõ facias ſcribi ꝙ ad cenſum ſit cõ
ceſſio ſed in emphiteoſiʒ. ¶ Tertia differẽtia
qꝛ ſpiritualia nõ poſſunt concedi in emphiteo-
ſim cũ quodãmõ viderentur vendi.ſed ad cen-
ſum poſſunt cõcedi qꝛ cenſus retinetur non in
rcompenſationẽ iuris conceſſi ſed potius i me
moriam libertatis conceſſe ſeu i ſignuʒ ꝓtite

ſubiectionis.⁊ ꝙ hic interuenit contractus cen
ſualis ⁊ nõ ẽphiteoticarius colligitur ex eo qꝛ
epiſcopus traſtulit i monaſteriũ ꝗcquid iuri ha
bebat i illis eccleſijs.quod ñ ſit i cõtractu ẽphi
teotico vt.ſ.dixi. Et ex hoc ⁊ ex tex.nõ aliud
ſingulariter ꝙ vbi i cõtractu ponuntur verba q̃
pñt trahi ad varias ſpẽs contractuũ non debe-
mus contractũ interpretari ſm vocabula appo
ſita ſed potius ſecũdũ naturã ipſius contractus
nã ꝑ vba cõtractus poterat dici emphiteoticus
ſed ex natura illius colligitur oppõitũʒ ex quo
fuit trãſlatũ vniuerſũ ius. Et hoc idẽ poſt mul
ta cõcludit Bar.i.l.cotẽ ferro.§.qui maximos
ff.de publi.⁊ glo.nõ.in.l.i.ff.de ſuperficie.opti-
me facit tex.in.l.ſi vno.ff.loca. ¶ Item nõ ex
hac glo.iũcto tex.ꝙ licet verba iproprie ponan
tur i exceptione non ꝑ hoc viciatur exceptõ ex
quo generaliter verba capiẽdo cõcludũt itẽtuʒ
excipiẽtis.Et idẽ eadẽ rõe dicẽdũ ẽ i libellante
facit quod legitur ⁊ nõ.in.l.ſolemus.⁊.l.ſi quis
itentione.ff.de iudicijs ⁊ i.c.littere.de dilatõ.⁊
i.c.cũ eccleſia.d̃ cã poſſe.⁊ propꝛie. ¶ Ultimo
nõ ꝙ i petitione iuris ẽpalis veniũt ea que cõ-
petunt ẽpo tã de iure ſpeciali q̃ʒ de iure cõi.ita
nõbiliter voluit glo.hic i ſi.contrariũ nõ.glo.in
c.conquerẽte.de offi.ordi.vbi dicitur ꝙ ſolũ cõ
prehẽdũtur iure expreſſa. Jo.an.ꝯcordãdo vi
detur diſtiguere ꝙ q̃dã ſuccedũt de iure ſpecia
li i locum iurium debitorũ de iure cõi ⁊ illa ꝯp-
hẽdũtur tãqʒ ſurrogata i loco illoꝝ ⁊ ſic loqui-
tur tex.iſte. ¶ Qñqʒ ñ ſunt ſurrogata ſed veni
unt accumulatiue ⁊ illa nõ ꝯprehẽdũtur ⁊ ſic ꝓ
cedit glo.ꝯtraria quod bene nõbis qꝛ ad mul-
ta facit.Et ex his ſoluitur ꝙiũ quare papa cõ-
dẽnauit i penſione nõ petita.nã ſaltẽ fuit petita
petẽdo iura epiſcopalia.Alia ſolu.doct.ẽ ꝙ pa
pa hic fuit amicabilis cõpoſitor iter iſtos ideo
potuit ꝯdẽnare i re nõ petita. ¶ Nõ bñ iſtã ſolu
tionẽ ꝓ poteſtate arbitratorũ.Sed Bar.i.l.ac
quiliana.ff.de tráſac.hoc nõ.limitat qñ vult cõ
dẽnare i re q̃ ẽ i arbitramẽtum deducta.ſecus
aũt ſi i re prorſus ſepata.quod notabis.facit.c.
cũ dilectus.d̃ arbi.Alia ſolutio ꝙ in ſpũalibus
nõ curamus de hac ſubtilitate.ſatis enim eſt de
veritate conſtare quod etiam nõ. ¶ Ultio ſm
Hoſti.potes intelligere ꝙ expreſſe in libello fu
it petita hec penſio licet hic non dicatur ⁊ que-
libet ſolutio bona.

Mazuenera bil.Eps peteñs ec
cleſiã q̃ ad tẽporalia ⁊ ſpũalia obtinet
in ſpiritualibus eo ipõ ꝙ probat eſſe in ſua di-
oceſi ſi nõ appareat exempta ſed in temporali-
bus ſuccũbit niſi aliter doceat de iure ſuo.⁊ in
hoc vltimo eſt caſus notabilis.ſunt due partes
¶ Prima factum narrat. ¶ Secũda diffinit ibi
quia igitur.Et vtraqʒ ſubdiuiditur vt per ſe pa
tet. ¶ Nõ ex principio iuncto tex.ibi vendica
re ⁊c.ꝙ iura ſpiritualia poſſunt vendicari per
eum cui debentur ⁊ ſic epiſcopus poteſt ecclã

ſibi ſubiectā vēdicare rōne iuriū q̄ hʒ i ea ⁊ in-
tellige de rei vēdicatōe vtili ſm̄ Inn. Nā directā
rei vēdicatio nō pōt cōpetere. q2 ſolū illa cōpe-
tit ei q̄ ē dn̄s de iure gētiuʒ vl' ciuili vt i. l. i. rem.
ff. de rei vēdi. ſʒ bona ſpūalia ⁊ eccleſiaſtica nō
ſunt ꝓprie i dn̄io alicuius vt in. §. nullius. iſti. de
re. diui. ⁊ i. c. ratio. s. de ꝓben. Et ex h̄ ⁊ ex tex.
nō q̄ poſſū vēdicare rē icorporalē rōe iuris qd̄
habeo i ea. Idē nō. i. c. exaiata. s. de iudi. ⁊ circa
hūc articulū vide latius hic p̄ Inno. ¶ 2°. nō q̄
lʒ de iure cōi eccl'ia ſita i dioceſi ſpectet ad ep̄m
i ſpūalibus nō tamē i tēporalibus ſcilicet vt de
rebus tēporalibus ſeu prouētibus eccl'ie poſſit
diſponere ad libitū ſeu in vſus ſuos cōuertere
niſi aliter ꝓbet' hoc ius ſibi cōpetere de iure ſpe
ciali ꝑ ib. c. ō multa. s. de ꝓben. vbi ep̄s punit' ſi
eccl'ia nō cōfert īfra debitū tēpus. Itē ēt i ſpūa
libus nō fundat intentōeʒ ſuā quo ad poſſeſſio
nē vt ē tex. nō. i. c. oli. el 2°. de reſti. ſpo. ſecus quo
ad ꝓprietatē vt hic. Itē nō ibi q̄ p̄ auctētica ſcri
pta q̄ valet ſētētia icerta dūmō poſſit certifica-
ri p̄ relationē ad aliud ⁊ hāc materiā ſatis expe
diui i. c. cū venerabilis. s. de excep. ¶ Nō q̄ ꝓ
cedit iſte libellus peto eccl'iaʒ cū ſuis ꝑtinētijs ⁊
poſſeſſionibus licet p̄ inētie ⁊ poſſeſſiones alit'
nō declarēt'. ⁊ h̄ iō q2 ſatis ē libellū eē certū i ꝑn
cipali licet ſit icertus i acceſſorijs vt notāter di-
cit Inno. i. c. tanta. j. de exceſ. pla. de qua mate-
ria plene dixi i. c. ij. s. de libel. ob. ⁊ qd̄ veniat ap
pellatōe ꝑtinētiaꝝ tractat' in. c. cū ad ſedē. de re
ſti. ſpo. ¶ Nō. vitio q̄ īſtrumētū reddit' ſuſpe-
ctū ex raſura ſeu ex ſuplineali ſcriptura in loco
ſuſpecto fcā de q. j. cū gl. ¶ In gl. i. ibi audiuī ⁊
ibi plene p̄ In. ō hac mā ⁊ i. c. iter q̄tuor. ō ma.
⁊ obe. ⁊ tāc h̄ In. it' certa dn̄iaʒ. vtꝝ eccl'ia peti-a
hēat ꝑpetuū ꝓlatū an tꝑalē. vt p̄ cāu cōueniat'
ipē ꝓlatus ⁊ nō is qui poſſidet ſubiectionē. 2°. ca
ſu ꝯueniat' ipe qui habet illā ſubiectā. ſʒ dic ple
nius vt in locis ꝓall'. ¶ In gl. i v°. locauiſſe. i ſi.
vult ergo glo. q̄ etiā ſi illud inſtrumētū locatio-
nis fuiſſet nō ſuſpectū nō ſuffeciſſʒ ad cōcluden
dū opi. epiſcopi. Sʒ certe tex. in fi. vr' apte inue
re cōtrariū cū fūdat ſe ſup̄ ſuſpitione dūtaxat. ab
bas dicit q̄ cōtra exᵗneū īſtrumētū locatōis nō ꝓ-
bat dn̄ium ſeu poſſeſſionē vt i cōtrarijs allegatis
i glo. ſʒ cōtra cōductorē ſic ſed certe hoc dictū nō
ē veꝝ q̄n hic agebat' rei vendicatōe vt patet in
v°. vendicare que itentatur cōtra conductorē ſicut
cōtra quēlibet extraneuʒ ⁊ ſic nulla ſpālitas pōt
dici in conductore vt nō. in. d. c. inter dilectos. i
fi. vbi bona glo. ¶ Itē licet conductor q̄n agitur
actōne locati vel cōdictōe. l. ſi qs cōductōis. C.
loca. nō poſſit refricare q̄ōneʒ dn̄ij ō quo tamē
dicēdū vt plene. nō. Bar. i. d. l. ſi qs conductōis
vt dixi in dicto. c. inter dilectos. non tamē pro-
batur per hoc dn̄ium vl' poſſeſſio quia non pro
bat hoc eſſe quod ab hoc contingit abeſſe vt in
c. ij. de tranſlatione prelatoꝝ ⁊ in. l. neqȝ natales
C. de probatio. ſed locatio pōt fieri etiam per
eum qui non poſſidet vt puta per conductorē

vt i. l. nemo ꝓhibetur. C. loca. ergo p̄ locatōem
non ꝓbatur poſſeſſio vnde dicerē ſaluando iſtū
tex. a cōtrario ſenſu q̄ ep̄us nitebat' ꝓbare ſe lo-
cauiſſe tanto tꝑe quod ſufficiebat ad p̄ſcriptio
neʒ quo caſu ſatis ꝓbatur dn̄ium ꝓbādo loca-
tionem q2 detinens p̄ſumitur poſſidere vt nō.
Inno. in. c. cū oli. de priuile. ideo ponderatur i
tex. q̄ ep̄us locauit abbati ⁊ duabus p̄ſonis pꝰ
ip̄m ⁊ nō. iſtud dictū. q2 ſatis probatur per iſtū
tex. ſic intellectū ⁊ in effectu voluit Bar. in. d. l.
ad probationem quod bene nō. pro limitatōne
iurium ſimpliciter dicentiū per locationeʒ non
probari dn̄ium neqȝ poſſeſſionē. ¶ In glo. fi.
ibi ⁊ in loco ſuſpecto Nō hoc dictum glo. quia
quotidie accidit vt raſura reddat ſuſpectum in
ſtrumētū ſi ē facta i loco ſuſpecto licet videat'
repoſita eadē manu. nā h̄ non ſufficit cum repe
riant' multi ſcientes adulterari ſeu diſſimulare
ſcripturas alioꝝ in auc. de fi. inſtru. poſt princi.
⁊ ideo aſſume hanc cautelaʒ notabilē q̄ vbicū-
qȝ notarius errauit in ſcriptura ita vt oporteat
radere aliquid ⁊ iterū reponere l' facere aliquā
lineam in margine debet notarius ad euitandū
ſuſpitionē in fine inſtrumēti continuādo ſe face
re mentionem qualiter ipē raſit tale vbū vel q̄
fecit talē lineā in margine hoc voluit nō. Arch.
in. §. his ita. xxxv. q. ix. videt' probari i. l. i. frau-
dē. ff. de teſta. mili. ⁊ ibi hoc tenet Bar. ad ideʒ
l. i. ⁊ ij. ⁊ l. canzellauerat. ff. de his que i teſta. de
len. ⁊ ibi p̄ doc. ⁊ ita habet hodie cōis ſtilus no-
tarioꝝ q̄n raſura ē i loco ſuſpecto hec tn̄ nō ſūt
neceſſaria vbi ex p̄cedentibus vel ſequentibus
pōt elici veritas eoꝝ que canzellata ſunt vt hic
notanter dicit glo. quod bene nota.

Cum dilectus.

Monaſterium ſubiectum eſt ep̄o in
cuius dioceſi ſitū eſt niſi ꝓbetur exemptum. h.
d. quo ad titulum. primo inſtruitur delegatus
qualit' ſuper ſentētijs ꝓnunciet. i ſecūda ⁊ tertia
qualiter ꝓnunciare debeat ſuper ſubiectōe. ſecū
da ibi q̄. tertia ibi ſimiliter. ¶ Nō p̄ q̄ ſnīe cen
ſure late poſt appellatōem etiā extra iudicialeʒ
ipō iure ſunt nulle ad idē. c. cuʒ dilectus. de ap-
pel. ⁊ ex hoc nō. bonam practicam cum ſubdi-
tus timet iniuſte excōicari a ſuperiore vt extiu-
dicialiter appellet a grauamine veriſimiliter fu
turo. ¶ Nō 2°. q̄ excoicatio lata cōtra exemptū
eſt ipō iure nulla licet nulla appellatio preceſſe-
rit per exēptū. p̄ exemptionē ergo non ſoluʒ ex
ceptio parat' exempto imo ipō fcō eripit' a iuriſ
dcōne ſupioriſ facit. c. q2 frat. xvi. q. i. Itē nō. ar.
opti. q̄ q̄ſi poſſio iuriſdcōis iniuſte habita n̄ cau
ſat actū validū ⁊ ex h̄ ſoluit' ar. qd̄ formari pōt
ꝯ iſtā lraʒ. nā exq̄ ep̄s erat i poſſione ſbiectōis
ex ꝑmiſſione abbatiſ dbuit teneri ſnīa excōicatō
nis ar. i. c. q̄relā. ō ele. ⁊ c. ꝯſultatōibꝫ. ō iur. pa.
vbi teneʒ electō ſeu p̄ntatō fcā ab eo q̄ ē i q̄ſi poſ
ſeſſione iuriſ eligēdi vl' p̄ſentādi. licʒ poſtmodū
cōperiatur eū nō habere illius iuriſ ꝓprietatem

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Ni pôt primo reſpõderi vt.ſ.dixi q̄ cõtrariuꝫ
ꝓcedit q̄ñ poſſeſſio ē iuſta.ſecus ſi illicite ⁊ ma
la fide queſita ſ3 Jo.an.qḋ bñ nõ.⁊ pro h̄ facit
q꞉ ſicut poſſeſſoꝛ maleſidei i rebus coꝛpoꝛalibꝰ
nõ facit fructus ſuos vt i.c.grauis.⁊ qḋ ibi nõ.
de reſti.ſpo.ita dicemꝰ i poſſeſſoꝛe iuriſdictõis
vt valide actū iuriſdictõis explicare nõ valeat
Circa hoc tñ multuꝫ iſtat Inno. ¶ Et p꞉ ponit
opi.cõtrariā dicēdo q̄ nūq̄ꝫ valet actus explici
tus a poſſeſſoꝛe iuriſdictõis.exquo caret ꝓpꝛi
etate illius iuris ꝓ hoc iſte tex.ſm alium intel
lectū.nec ob.ꝯtraria q꞉ loquūtur i p̄ñtatione ⁊
electione que ſūt fructus iuris p̄ſētādi ſeu eli
gēdi.ſed iudicare non ē fructꝰ ſed potius onus
⁊ laboꝛ.l.munerū.§.iudicandi.ff.de mu.⁊ ho.
nec ob.ſm eum.l.barbarius.ff.de offi.pꝛeto.⁊
l.fi.C.de ſen.q꞉ illa iura loquūtur q̄ñ iteruenit
auctoꝛitas ſuperioꝛ.l.licet ignorauerit ihabilita
tē ꝓpoſiti i officio.ſed tādē ipſe Inno.r̄fert ali
os tenere ⁊ melius ſm euꝫ q̄ ſñīa valet.exquo
ferēs erat bona fide i poſſeſſione.⁊ hoc cõiter
tenetur qḋ bene nõ.An aūt idē ſit i excõicatiõe
vt ſufficiat ſola poſſeſſio ſine pꝛopꝛietate iuris
vide Jo.an.i.c.auaritie.de elec.li.vi.Et ad iſtū
tex.reſponde vt.ſ.vel vt hic nõ glo.ij.q̄ iſte ab
bas nõ potuit ſine ꝯſēſu fratrū trāſferre poſſeſ-
ſionē in epm̄ i pꝛeiudiciū libertatis monaſterio
ꝯpetentis.⁊ nõ.hoc q̄ ſola obediētia pꝛelati ex
ēpti ñ ſufficit ad trāſferendū poſſeſſionē ſubie-
ctionis i epm̄.ſed requiritur totꝰ cõuentus hoc
ēt ſequūtur doct.ſed ego tenerem hoc dictū i p̄
iudiciū mõaſterij dūtaxat ſed nõ i p̄iudiciū pa
pe.nā nõ abbas ⁊ cõuentus.ſed papa poſſidet
ſubiectionē i mõaſterio ⁊ hec ſbiectõ cū ſit res
icoꝛpoꝛalis nõ pôt acquiri per aliuꝫ ſine cõſēſu
illius qui eaꝫ poſſidet.vt i.l.ij.C.de ſer.⁊ aqua
vbi patet q̄ poſſeſſio icoꝛpoꝛaliū ñ pôt q̄ri ſine
ſciētia ⁊ patiētia poſſeſſoꝛis nõ.Inno.i.c.hõe
ij.de poſtu.pꝛela.⁊ i.c.cõquerēte.ḋ offi.oꝛdi.⁊
Bar.i.l.i.ff.de aqua plu.arcen.facit quod nõ.
idē Inno.in.c.olim.de reſti.ſpo.el.ij.⁊ in.c.ij.
de in integ.reſti.vbi dicit q̄ ſi ſubditi alicuius
volūt ēt expꝛeſſe mihi pꝛeſtare obediētiā ñ de-
beo eā capere.q꞉ nõ poſſūt illi in me tranſferre
ius i eis p aliū poſſeſſū.facit ad pꝛedicta.c.cuꝫ
dilectus.j.ti.ꝓxio. ¶ In glo.i verbo ratihabi
tione ibi vel dic q̄ non eſt dr̄a.⁊ hec opi.verioꝛ
vt ēt nõ.i.c.cõtingit.ḋ tranſac.dic ḡ q̄ illa cl̄a ⁊
ꝓmittit hr̄e ratū ⁊c̄.nõ apponitur ad ãpliādū
ſ3 ad cõfirmādū vl̄ declarādū verba pꝛeceden-
tia ⁊ hoc tenet.Spec.i ti.de ꝓcu.§.i.in v.i pꝛe
miſſis.qd aūt ſi apponatur illa clauſula q̄ pꝛo
curatoꝛ poſſit agere totuꝫ id qḋ dñs agē poſſꝫ
pſonaliter.dic q̄ videtur data ptās agendi ea
que r̄quirūt ſpāle mādatum ⁊ ſic ampliatur ꝓ
curatoꝛiū p hāc clauſulā vt nõ.Archi.i.c.i.de
reſcrip.li.vj.⁊ Bar.i.l.ꝓcur.l.cui libera.ff.de ꝓ
cura.licet aliud ſenſerit Jo.an.i.c.fi.de dila.ſ3
tene pꝛimū vt latius dixi i dicto.c.fi.⁊ notabis
iſtā gl.cū gl.dicti.c.ꝯtingit. ¶ In glo.i v.tueri

ibi.§.eligere.dic q̄ aut queritur de pluribꝰ acti
onibus aut pluribus exceptionibꝰ.pꝛimo caſu
nūq̄d eligēdo vnā renūciat quis reliq̄ ꝯtrie.dic
vt plene nõ Inno.in.c.fi.de collu.detegē.⁊ per
glo.inſti.ſi q̄dru.pau.fe.di.vbi glo.ſatis longa
⁊ facit qḋ legitur ⁊ nõ.i.c.vt quis duas.ḋ.elec.
li.vi. ¶ Z°.cāu regulariter de vna exceptõe pôt
ad alterā ēt ꝯtrariā trāſire.q꞉ reꝰ vti ñ ꝓhibet
pluribus exceptionibus vt i regula nullus plu
ribꝰ ḋ re.iur.l.li.vi.⁊ qḋ ibi nõ.l.nemo.ff.de ex-
cep.niſi aliud dicatur i penā mēdacij.⁊ ſic logt̄
auc.cõi q ꝓpꝛiā. ¶ de nõ nu.pe.nam ibi nega-
uit ſcripturā eē ꝓpꝛiā ⁊ ſuccubuit.An āt has
exceptiões cõtrarias poſſit ſimul ꝓpõere.dicē
dū q̄ ñ ſi pure ꝓponūtur.ſecus videt̄ ſi diſiūcti
ue puta ꝓpõo talē exceptionē ⁊ ſi hec nõ ꝓfue-
rit pꝛopono talē.⁊ hec eſt bona pꝛactica ad eua
dēdū q̄õnē i glo.põitā.facit qḋ hētur i.c.iputa-
ri.de fide inſtru.ſi tamē vult ſimul ꝓponere au
ditur etiaꝫ poſt terminū ad ꝓponēdū cõtrariū
ſm hanc glo.valde nõ.quam doct.nõ iꝓꝛobant
⁊ tenebis eā menti vt ratione ꝯtrarietatꝭ excu-
ſetur ſi ſimul nõ ꝓpoſuit.

Denimia

Hꝫ plura dicta ſ3 pꝛincipalit̄ pôt ſic
ſūmari.Nouā r̄ligionē ñ licet ꝯſtitue
re ſine auc̄te romāi põtificis.nec i diuerſis mo
naſterijs pôt quis eē abbas vl̄ mõachꝰ. ¶ Diui
ditur p꞉ nouā religionē ꝓhibet i pſonis ⁊ locis
Z°. pluralitatē locoꝝ mõachis ⁊ abbatibus ibi
illud. ¶ Nõ p꞉ vnā regulā q̄ nlli ē licitū iuēire
nouā r̄ligionē nec edificare nouā domū r̄ligio
ſā niſi velit accipe vnā de regul̄ appꝛobat̄.licet
ḡ de iure ciuili videāt̄ appꝛobata collegia ꝑcer
nētia piū vſū ⁊ cultū diuinū.l.i.ff.ḋ colle.illi tñ
reſpectu religiõis hodie ē ſtādū huic decretali
vt ei euitet̄ cõfuſio i eccl̄ia dei.h̄ noua iuētio re
ꝓbat̄.nā videmꝰ q̄ pp̄ nouas ꝯſtitutões vl̄ iuē-
tões tot ſūt varietates int̄ mõachos ſci Bñdi-
cti vt vix iuicē ſe r̄cognoſcāt. ¶ Sꝫ q̄ro nūq̄d
ep̄s poſſit dare licētiā ꝯ diſpoſitiõeꝫ hꝰ tex.dic
q̄ ñ.q꞉ gñalit̄ hic oibꝰ ꝓhibet̄ ⁊ iſta ē ꝯſtitu꞉ꝯci
lij gñal̄ ꝯ quā ep̄s diſpēſare negt vt i.c.cū dile-
cti.ſ.de elec.vñ ſic ñ l3 alicui cit papā ſcm̄ ḋ no
uo canonizare vt i.c.i.⁊ ij.ḋ r̄li.⁊ ve.ſāc.ita nec
nouā r̄ligiõꝫ iuēire.hodie ē q̄dā extuagās Jo.
xxij.q̄ icipit ſca mr̄ eccl̄ia.q̄ vr̄ ipo ſco excõica-
re iſtos q adiuēiūt nouā religionē aſſumendo
ſ.certū hitū ⁊ ꝯgregādo ſe ſit̄ ⁊ r̄cipiendo ḋ no
uo ad eoꝝ ꝯgregatõeꝫ itrare volētes ⁊ facien-
tes ſibi p̄ſidētē it̄ ſe.Itē excõicat p̄latos dātes
eis facultatē r̄nādi talē ritū.Et aduerte q꞉ mlti
credūt excuſari q꞉ licita agūt ꝯſidētes de ꝓꝑa
ꝯſciētia.ſ3 certe decipiūt̄ q꞉ iuētio religiõis nõ
ꝓhibet̄ q̄ i ſe mala ſit.ſed pp̄ ꝯfuſiões q̄ gñant̄
i eccl̄ia dei.Iteꝫ q꞉ non appꝛobata tali religiõe
per ſuperiorem inſtituti ibidem vt plurimum
ideote in pluribus errant vñ etiā pꝛopter mala
que poſſunt inde accidere emanauit ꝓhibitio
ſimile i iuramento.non enim pꝛohibetur q꞉ i ſe

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſit malū ſꝫ ꝓpꝫ malū ꝑiurij qḋ ex īcauta iuratōe
ſepe ꝓuenit vt i.c.ꝛ ſi xp̄us.de iuriur. ¶ Op.ꝯ
§.iſtū ꝛ vr̄ ꝙ i diuerſ monaſterijs qs pōt ꝑſidē
vt abbas ꝛ locū vt mōachus obtinē vt i.c.i.de
ꝑuile.li.vi.vbi dicit̄ ꝙ ſi monachus maioꝛis mo
naſterij cōſtituit̄ ꝑoꝛ i ꝑoꝛatu eidē monaſterio
ſubiecto nō deſinit eē monachus maioꝛis mōa
ſterij.ſꝫ i vtroqꝫ locū obtinꝫ ad idē.c.cū ſinglā.
de ꝑbē.li.vi. ¶ So.ꝯriū ꝓcedit qn̄ plura mōa/
ſteria ſūt unita vl' cōnexa iſtud.c.loqt̄ qn̄ mōa
ſteria ſūt ſepata penitus ꝛ facit.c.cōſtitut'.ꝛ qḋ
ibi nō.de elec. ¶ Sꝫ circa h' qrit̄ nūqd prioꝛ il
lius mōaſterij ſbiecti exq̄ nō deſinit eē mōach'
maioꝛis monaſterij dꝫ vocari ad electōeꝫ ꝑlati
i maioꝛi monaſterio Inn.ꝛ cōit̄ doc.poſt eū di/
cūt ꝙ ſi ꝑoꝛat' hꝫ electōem ꝓꝑij ꝑlati ꝑ ſe vl' ſal
tē bona diuiſa a bonis monaſterij maioꝛis non
ē tūc vocādus al' ſec' qḋ nō.i h' tn̄ ſtandū ē con/
ſuetudini ſm̄ Inn.ꝛ cui acgrat iſte ꝑoꝛ an ꝑoꝛa
tui vl' mōaſterio maioꝛi vid' ꝑ Fe.ꝯſilio.xxxiiij.
vbi tenet ꝙ ꝑoꝛatui exq̄ hꝫ diuiſā admiſtratio/
nē a monaſterio qḋ nō.ꝛ vide ibi latius.

¶ De capell' mōachoꝝ ꝛ alioꝝ religioſoꝝ Rub̄ica.

¶ Sup̄ viſū ē de religioſ. Itē de domibus re
ligioſoꝝ i gn̄e.nūc aūt ſubijcit i ſpē de domibus
religioſ ſeu capellis monachoꝝ.ꝛc̄.

In eccleſijs.

Ad curā mōaſterio ſbiectā
nō monachi ſꝫ ſeculares cleri
ci ꝑficiūt̄ ꝛ epis ſbſunt.h.d.
ꝑ dictuꝫ.ꝛ° āpliat ibi ita.
Nō ꝑ nō eē a iure iꝓbatū vt monaſteria ha/
beāt certā ꝓchiā cū cura aiaꝝ. ¶ Z°.nō ꝙ vbi
mōachi ſūt i cōgregatōe nō ē ꝑficiēdus cure ali
qs mōachoꝝ ſꝫ clericus ſeculari.ꝛ vr̄ h' ſat' mi/
rabile vt rōe cure exercēde poſſit mōach' eripi
a monaſterio ꝛ eccl'ie ſeculari ꝑfici vt i.c.ij.ſ.de
ſta.reg.ꝛ tn̄ i mōaſterio habēte populū mona/
chus curā populi exercere nō poſſit vt h'. Et q̄
ſit diuerſitat' rō nullus tex.exp̄mit iō uariat̄ in
tellect' hui'.c.ꝛ dicēdū.vt.j.dicā cū glo. ¶ Itē
nō.ꝙ lꝫ ꝓchia ſpectet ad monaſteriū nō tn̄ hꝫ
abbas liberā iſtitutōnē capellani ſꝫ d' ꝯſilio ipi'
ꝛ cōuētus ꝑficiēdus ē capellan' ꝑ ep̄m qḋ an ſit
veꝝ.j.ſbijciā. ¶ Ite nō ibi ſoli' epi arbitrio ꝛc̄.
ꝙ habēs gerere actū de ꝯſilio alicuius nō tenet̄
ſeq illius cōſiliū vt i.c.dilecti.de arbi.ꝛ i.c.cū in
veteri.de elec.vnde ꝑ reqſitionē cōſilij nō min'
dicit̄ ꝑēdere actus a ſolo arbitrio ipius. ¶ Ul
tio nō caſū i q̄ clericus ſeculari licite iſtituit̄ in
eccl'ia regulari rōne.ſ.cure exercēde mōaſterio
ꝯpetētis nō tn̄ faciet vnū collegiū cū regulari/
bus.ſꝫ erit ꝑſonalit̄ bn̄ficiat' ar.i.c.ſi.ſ.de ſtat.
regu.alia vtilia nō poſſūt colligi. ¶ In gl.i.ibi
de ſtatu mōachoꝝ ſentit hic glo.tex.iſtū ꝓcedē
i.caſu.c.ij.ſ.de ſta.reg.qḋ ꝑfecto veꝝ nō exiſtit
qꝛ tex.ille loqt̄ i alio cāu videlꝫ i ecl'ijs ꝓchia

libus ex monaſteriū nec idiſtincte ꝓhibet̄ ibi ꝑ
fici.ſꝫ ſingularit̄ dūtaxat iſte tn̄ tex.ꝓꝑe loqtur
i monaſterio habēte ꝓchiā diſtinctā vt.ſ.dixi
vt pꝫ i ꝑn.huius.c.iō pōt fortē opponi con̄ iſtū
tex.nā ſi i eccl'ijs ſecularibus pōt monachus ꝑ/
fici cure ſaltē habēdo ſociū ſui oꝛdinis vt in.d.
c.ij.ꝛ.c.qḋ dei.fortꝰ debet poſſe aſſumi ꝛ curaꝫ
exercere i ꝓꝑio manaſterio cū ibidē cōcurrat
fauoꝛ eccl'ie ꝛ cura aiaꝝ ꝛ hēat nedū ſociū ſꝫ ſo
cios. Itē magis obligat̄ monaſterio ſuo q̄ꝫ ec/
cleſie ſeculari q̄ fortius ē cēſēdꝰ idoneus ad cu/
rā explicādā iminētē i ꝓꝑo mōaſterio q̄ꝫ eccl'ie
foꝛis ſite. So.ꝯriū ē difficile ꝛ difficultas ma/
xie ex eo oꝛit̄.qꝛ nō habemus i tex. rōnē deci/
dēdi.ſꝫ ex ſequētibus vbis glo.poſſūt elici duo
itellectus.ꝑmus vt ꝓcedat l'ra i monacho nō in
ſtituto ꝑ ep̄m quaſi ſētiat ꝙ ſi monachus elige/
ret̄ a populo ꝓchie ꝛ iſtitueret̄ ꝑ ep̄m h' licite
poſſet attētari ꝛ nō hūc itellecū.qꝛ multū reſtri
git iſtū tex.i.eo.qḋ dicit de electōe populi nō eē
neceſſariū niſi ꝑſonat' eccl'ie ꝑtineret ad popu
lū vt nō.i.c.qrelā.de elec.ꝛ.c.maſſana.e.ti. Se
cūdus itellectus ꝙ.c.ꝓcedit vbi ē monachoꝝ
cōgregatō q̄ſi dicat ꝙ licet monachus poſſit ꝑ/
fici cure eccl'ie ꝓchial' ſeculari nō tn̄ vt i ꝓꝑio
mōaſterio vt h'. Que aūt pōt eſſe diuerſitat' rō.
do.An.incidēter tāgit ne notetur diuerſitas in
ter iſtos de cōgregatōne.ꝛ ne monachus hēat
cām vagādi ꝑ ꝓchiā h' vltimū nō ꝓcedit qꝛ ea
dē ꝛ foꝛtioꝛ ē rō cū ꝑficit̄ eccl'ie ſeculari. Sꝫ te
nēdo priaꝫ rōnē vr̄ iſerēdū ꝯ ꝑcedētē lec. vt nō
ſufficiat aliquē monachoꝝ ꝑfici ꝑ ep̄m ne note
t̄ diuerſitas iter eos. Sꝫ ego nō poſſū cōcipe
ꝙ h' facilis rō ſit ſufficiēs ad ipediēdū ꝑuilegiū
tributū cure.nā maioꝛ vr̄ idecētia vt monach'
eximat̄ a monaſterio ꝛ habitet inter ſeculares
q̄ꝫ ꝙ exiſtēs i mōaſterio exerceat curā noie col
legij nā ꝛ in eccleſijs ſecularibus collegiatis vi/
demus ꝙ vnus vel duo exercent curā noie col
legij nec ꝑ hoc notat̄ diuerſitas qꝛ is facit cui'
noie fit vt i c.cuꝫ qs.de ſen.excōi.li.vi.ꝛ in.c.cū
veniſſēt de iſti.ad ꝑdcā vide Inn.i.c.cū ſi igno/
res.ſ.de ꝑbē.ideo puto hoc.c.loq ſm̄ iura anti
qua ꝛ conſiderato mero ſtatu religioſoꝝ.nā re
gulariter monachus non debet pꝛefici cure etiā
eccleſie ſeculari.ſed propter neceſſitatem fuit i/
ſtitutum ꝙ monachus poſſit pꝛefici vt dixi in
dicto.c.quod dei.ſi ergo reperiuntur clerici ſe/
culares idonei non debent ipſi monāchi pꝛefici
ꝛ ita propꝛie debet itelligi iſte tex. ſed in deſe/
ctum ſecularium ſatis poteſt ſuſtentari pꝛimus
intellectus glo. vt poſſit vnus eligi ex mona/
chis qui inſtituetur per epiſcopum. nam cura
animarum non eſt collata ipſi collegio mona/
choꝛum cum ſint ibi non vt exerceant curam.
ſed vt regulariter viuant vnde cura eſt potius
eccleſie ipſoꝛum ideo inſtitutio debet fieri per
epiſcopum.ſed de conſilio iſtoꝝ mōachoꝝ ꝛ rō
pꝛohibitionis ē illa ne hēant materiā vagandi
ꝛ viſitandi dom' mulieꝝ ꝓ cōfeſſionib' ꝛ alijs

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

¶ Et ex ꝓdictꝭ infero ad aliā.q.nūqd monachi
habeāt p̄ńtare capellanū.aliq doc.ſentiūt ꝙ ſic.
vnde intelligūt tex. ꝙ monachi p̄ńtabūt ⁊ ep̄s
inſtituet.ſ; certe hec lec.eſt aliena a mēte ⁊ vbis
lr̄e.⁊ ideo dicerē ꝙ aut cura ꝑtinet ad eccleſiā q̄
eſt iurepatronatꝰ mōachoꝝ ⁊ tūc h; locū qđ iſti
dicūt ꝙ ex ꝑſonatu ꝯpetit ius p̄ńtandi.vt in.c.
vnico.de iurepa.aut cura ꝯpetit eccl'ie eoꝝ.q2
monaſteriū h; ꝑochiā ⁊ tūc inhererē vbis hꝰ
lr̄e.vt ep̄s habeat ibi inſtitutōe; capelle.regſitio
monachoꝝ ꝯſilio ſufficit tñ regri nec tenet ſeq.
¶ Et ex his infero ad aliā.q.nunqd in oībꝰ ec
cleſijs monachoꝝ habeat locū diſpoſitio hꝰ.c.⁊
in h̄ ſunt varie opi. ¶ Quidā; dixerūt vt refert
Inno.ꝙ ꝓcedit in omnibꝰ eccleſijs pleno iure
monaſterio nō ſubiectis.xvi.q.ij.ſane.⁊ qđ ibi
nō.in ſumma. ¶ Alij ꝙ idē ſit pleno iure dūmō
ppl's ſit exēptꝰ. Alij ⁊ 3°. qñ monaſteriū non
h; ꝑſonatū eccl'ie.ipſe vero Inno.firmat hanc
regulā ꝙ vbicunq; ep̄s haberet inſtituere q̄ ad
curā ppl'i ſemꝑ depoſitio ꝑtinebat ad eū.ſ; ꝑ h̄
nō apparet qñ inſtitutio q̄ ad curā; pertinet ad
ep̄m.dic ḡ ꝙ vbicūq; populus parrochie nō eſt
exēptus ſemꝑ inſtitutio q̄ ad curā ꝑtinet ad epi
ſcopū nec inſtitutꝰ pōt ꝑ aliū remoueri.vt in.c.
vno.eo.ti.li.vi.⁊ vide qđ ibi legitur ⁊ nō.⁊ vide
qđ dixi de diuerſo iure cōpetēti monaſterijs in
eccl'ijs ſecularibꝰ in.c.de monachis.ſ̄.de p̄ben
¶ Ultimo q̄rit' nūqd valeat ꝯſuetudo ꝯtra di-
ſpoſitōem hꝰ.c.vt ſic monachi ꝑ ſe poſſint exer-
cere curā doc.exp̄ſſe nō tangunt.ſed ſimpliciter
dicit Jo.an.h̄.c.male ſeruari de ꝯſuetudine.ſ;
credo ꝯſuetudinem valere.de quo videt' tex.a
ꝯrio in cle.ne i agro.§.ceterū.de ſta.regu.licet
glo.ibi aliter ſentiat.ſed debet intelligi de iure
cōi hāc opi.reperio ſentire Lau.⁊ etiā Jo.de
lig.in.d.§.ceterū.⁊ ſentit Jo.an.in.d.c.ſtatutū
de elec.li.vi.in nouella.

DIlectus. Si eccleſia non ca
thedralis vēdicat
ſibi ius in alia eccleſia obtinebit ſolū q̄
ad ea q̄ ꝓbabit ſibi deberi p̄ſcriptōe vel alio legi
timo mō.h̄.d.ſm cōem ⁊ verū intellectū.Et tria
facit.p̄ ponit petitionē actoris.2°.defenſionē rei
3°.pape diffinitionem.2ª ibi ad hec.3ª ibi nos.
¶ Nō primo a iure non eſſe improbatū vt ec
cleſia inferior puta parrochialis acquirat ſubie
ctōe; in aliqbus iuribus ep̄alibꝰ in eccl'ijs ſitis.
j.plebanatū.facit.c.auditis.⁊.c.cū olim.ſ̄.de p̄
ſcrip.pōt ḡ licite eccl'ia inferior h̄ iura petere ſi p̄
ſcriptōe vel alio legitimo mō acquiſiuit. ¶ Nō
2°.ibi ⁊ ſimilibꝰ ꝙ nō viciat' libellus ꝑ appoſitio
nē hꝰ clauſule gn̄alis.poſſunt ḡ in libello exp̄mi
aliqua iura ꝑticularia cōprehēſa ſub aliquo ge-
nere ⁊ annecti illa clauſula gn̄alis cōprehendit
etiā hec clauſula oīa acceſſoria ⁊ ſiľia exp̄ſſis de
quo vide latius ꝑ Inno.in.c.fi.de offi.archi.
3°.nō ꝙ reſpectu ſubiectionis poteſt agi poſſeſ-
ſorio.ſi ḡ ſubditꝰ meus ſubtrahit mihi obedien

tiam de facto poſſum agere poſſeſſorio vt redu-
cat ad priſtinā q̄ſi poſſeſſionē iuriſdictōnis.⁊ ſic
ſuꝑ iuribꝰ icorꝑalibꝰ pōt agi poſſeſſorio de q̄ nō
in.c.q̄relā.de elec.ꝯcordat.c.cū eccl'ia.de cā poſ
ſeſ.⁊ ꝓp̄e. ¶ Nō ibi de iure cōi ꝙ eccl'ia ſita in-
fra parrochiam alterius eſt illi de iure cōi ſubie
cta.ſ; illud ius cōe hic allegatū nullibi videtur
expreſſū.vnde h̄ fuit allegatio ꝑtis ꝯtinēs falſi
tatē ſm oēs doc.merito iſta eccl'ia ſolū obtinuit
in his in q̄bus ꝓbauit ſibi deberi.⁊ de hoc dico
latius cū glo. ¶ Itē nō ⁊ tene menti ꝙ vbi in ec
cleſia ſolus preſb̄r abſq; collegio eſt inſtitutus
cōfeſſio ſolius preſbri contētioſe facta p̄iudicat
ipſi eccleſie qđ bñ nōbis.ſecus videt' vbi eccl'ia
h; collegiū.q2 tūc regritur confeſſio totꝰ colle-
gij.de quo vide qđ legit' ⁊ nō.in.c.p̄ſentiū.de
teſti.li.vi.⁊ in.c.de cōſtātinopolitana.xxij.diſt.
¶ Itē nō.⁊ tene mēti ꝙ ꝯfeſſio facta in vno iu
dicio facit fidē in alio int' eaſdē ꝑtes.nā hic alle
gabat' cōfeſſio facta corā celeſtino.⁊ de hoc ali-
quid.j. ¶ Nō ꝙ miſſi ad vocādū aliquē ad cō
gregatōem vel aliquē aliū actū.p̄nt poſtmodū
teſtificari ſuꝑ vocatione ab eis facta vt p; ibi vo
caſſe. ¶ Itē nō ꝙ nō viciat' teſtimonium alicu-
ius ſi p̄ius in p̄ńtia ꝑtis dixit qđ erat dicturꝰ in
iudicio immo eſt cautela vt inducat' ad p̄us di-
cēdū ne habeat m̄am variādi ſm nōbilē theori-
cā Bar.in.l.eos.ff.de fal. ¶ Itē nō q̄liter ꝓba
tur ſ̄biectio reſpectu veniēdi ad certā ꝯgregatio
nē vt ſi ꝓbat' talē pluries vocatū veniſſe ⁊c̄.non
enī videt' ſufficere vnica vocatio.q2 ſol; q̄nq;
obedire ex mera liberalitate.ꝓ h̄ ꝙ nō.Inno.
in.c.bone.ij.de poſtu.p̄la.⁊ ꝑ legiſtas in.l.i.ff.
de iti.actuq; p̄ua.Itē nō ꝙ licet monaſterium
mutet ſtatū de regularibꝰ ad ſeculares non ꝑ h̄
mutat ſubiectōe;.nā remanē eccleſia ſ̄biecta illi
cui p̄ ſubijciebat'.ſ; in alijs mutet morē.ar.in.c.
recolētes.de ſta.regu.⁊ h̄ tenet hic Inno.⁊ cōit'
doc.qđ bñ nō.Ex hoc enī infert' ꝙ ſi aliqđ mo-
naſteriū exēptū ex defectu monachoꝝ reducit'
ad ſtatū ſecularē ꝙ eccl'ia remanebit exempta ſi
cut p̄us. Nō ibi gn̄aliter fuet' ꝙ cōſuetudo gn̄a
lis alicuꝰ loci extēdit' ad eccleſiā ꝑticularē hñ-
te; illā q̄litatē q̄ regularit' eſt in alijs eccl'ijs illꝰ
loci. ¶ Ultio nō.ꝙ etiā in iſtis ſp̄ualibꝰ ſenten
tia format' in ꝑſonā iconomi.tam ex ꝑte actoris
q̄; ex ꝑte rei de q̄ dic vt nō.in.d.c.q̄relā. ¶ In
glo.i.ibi cathecīſmi.⁊ dicit' cathecīſmꝰ a cathe-
cizo cathecizas.qđ idē eſt ꝙ inſtruo inſtruis vt
eſt glo.in.c.per cathecīſmum.de cogna.ſpi.li.
vi.⁊ iſte cathecīſmus ſeruabatur olim in adult̄
baptizandis ⁊ deberet ſeruari hodie ſi adulti in
fideles venirent ad fidem.nam debent inſtrui
per.xx.dies in fide ante baptiſmum.⁊ iſte actꝰ
inſtructionis apppellatur cathecīſmus ſeu ſeru
tinium.⁊ dicitur ſerutinium a ſerutando q2 ſeru
tant' vota iſtoꝝ.⁊ hodie fit infantibus anteq̄;
intrēt eccleſiam.vnde iſte p̄mꝰ actus vocatur ca
thecīſmꝰ nec ꝯ̄hit' cognatio ſp̄ualis ꝑ illū actum

de quo vide bonū tex.i.d.c.ꝑ cathecismū. ¶ In
glo.in.v.in capellis.i fi.dic clariꝰ ꝙ eccl'a ſcē Ce
cilie ꝑtendebat hāc ſbiectōez ꝙ p̄ſbr ſci Laurē
tij teneba᷑ venire ad capitulū ꝯgregādū i dcā
eccleſia ſcē Cecilie ꝛ recipe ſtatuta ꝛ debitā cor
rectōez. ¶ In gl.i.v. d iure cōi i fi.aduerte.nā
ꝗtenꝰ gl.ꝑ iſto iure allegato i tex.adducit.c.cō
ſtitutꝰ.de reli.do.vr̄ velle ꝙ iſta allegatio ſit va
ꝛ ſic ꝙ de iure cōi eccl'ia matrix.i.plebanaꝰ vel
alia parrochialis fūdet intentiōez ſuā ſup ſbie
ctōe eccl'ie ſite ifra parrochiā. Sȝ doc.cōit ipu
gnāt iſtā glo.nā.c.cōſtitutꝰ.loqui᷑ de epo ꝛ nō
de eccleſia iferiori.iō dic̄ Inn.ſe ignora᷑ vbi ſit
iſtud ius allegatū i tex.imo ɔriū vr̄ expſſum in
c.fi.de offi.archi.vbi archidiaconus ſuccubuit
quatenus petebat ſubiectōez i monaſterio ſuo
infra parrochiā archidiaconatus.vnde conclu
dit hic Inn.ꝛ cōit doc.poſt eū ꝙ eccl'ia iferior
citra cathedralē nō pōt de iure cōi petere aliq̄
ſbiectōem i alijs eccleſijs iferioribꝰ licet ſint ſi
te infra parrochiā ſuā.qꝛ lȝ de iure cōi parro
chiani debeāt recipē ſacramenta ab iſta eccleſia
ꝑncipali.vt.ſ.de parro.quaſi ꝑ totum tm̄ p̄ſbri
iſtaꝝ eccleſiarum inferiorum non tenentur hec
ſacramēta recipere ab illa eccleſia. ſed potiꝰ ab
epo.ar.i.c.officiū.de offi.archi.ꝛ nō ſingulari᷑
hoc dictū.nam ex hoc infertur ſingulari᷑ ꝙ pre
ſbyteri capellaꝝ que ſūt infra plebanatū alicu
ius eccleſie nō tenen᷑ cōfiteri plebano nec alia
ſacmenta ab eo recipere.ſȝ ſbijciūr epo ꝛ ab eo
ſeu ab archip̄ſbro illius loci debent hec ſacra
menta recipe.qð bene nōbis.nec ob.c.is qui.ſ.
de ma.ꝛ obe.vbi eccl'ia inferior matrix vēdicat
ſibi ius inſtituendi in eccleſijs inferioribꝰ ꝛ aliā
ſbiectōem.qꝛ loq᷑ i titulo cardinaliū.habēt eīꝫ
tituli cardinaliū maiorē ꝑrogatiuam ꝛ eſt vna
opi.que eſt quaſi cōis ꝙ cardinales habent ius
epale in titulis ſuis ꝛ ſic ifra totā parrochiā ti
tuli.vt nō.in.c.is qui.ꝛ i.c.i. d ma.ꝛ obe.li.vi.
ꝛ forte iſte tex.loqui᷑ de tali titulo.iō allegaba
tur ius cōe.dn̄s An.dicit ꝙ eccleſia plebis de
iure cōi fūdat intentōem ſuā in capellis ſuper
iſtis duobꝰ.ſ.ſcrutinio ꝛ baptiſmate.ꝛ iō i iſtis
duobus obtinuit eccleſia iſta. Sȝ ɔ hūc intelle
ctū facit qꝛ hic allegata fuit ɔfeſſio preſbri ad ꝑ
bandū ſubiectōem in iſtis duobus.ḡ de iure ɔi
non vendicāt ſibi hanc ſbiectōez.naȝ bn̄ fateor
ꝙ ex quo capelle nō habent fontē debēt parro
chiani capellaꝝ ire ad plebē ꝑ ſcrutinio ꝛ baptiſ
mo.ſȝ ꝙ p̄ſbri capellaꝝ tenean᷑ ire qn̄ fons bn̄
dici᷑ vel ad iſtructōez baptizandoꝝ nō ꝑba᷑ iur
iō cōclude ꝙ eccleſia iſta tātū obtinebit quātū
ꝑbabit ſibi deberi d iure ſpāli vt dixi i ſūmario
ꝛ fac̄ iſte tex.vbi ſuccubuit in oībus niſi in iſtis
duobus ꝑbatis ꝑ cōfeſſionē.ꝛ ad hoc quotidie
allega᷑ iſte tex.ꝛ ē ſinglaris i hac mā. ¶ In gl.
i.v.ɔfeſſus.ibi ꝑcurator erat.dic ꝙ potiꝰ colligi
tur ꝙ erat rector illiꝰ eccl'ie vt pȝ ibi p̄ſbr eiuſdē
eccleſie ꝛ tanq̄ rector vocabi᷑ ad capitulū ſacte

Cecilie.Et nō fine gl. ꝙ variata iſtātia iudicij
remanet cōfeſſio.ꝛ lȝ doc.h̄ inſtent aliquātuluȝ
inuoluendo māꝫ.tene tm̄ pure ꝙ cōfeſſio fcā in
vno iudicio valet in alio inter eaſdē ꝑſonas.nā
iſtātia pempta nō peri᷑ cōfeſſio. nōt Inno.i.c.
cām.de teſti.ꝛ Bar.in.l.cū lite.ff.iudi.ſol. Itē
ɔfeſſio ad ſui eēntiā n̄ exigit validitatē ꝑceſſus
vn̄ poſito ꝙ ꝑceſſus ſit nullꝰ nihilominꝰ rema
net ɔfeſſio.vt ꝑba᷑ in.c.ſi.d reſti.ſpo. ꝛ ibi apte
h̄tȝ.Inn.ꝛ fac̄ cle.ɔſtitutōez.d elec. ꝛ vide aliō
nōbile dcm̄ Inn.i.c.q̄lr ꝛ qn̄.ij.de accu. vbi tȝ
ꝙ valet ɔfeſſio fcā i iudicio ſine alia tela iudicij
Idē Bar.i.l.ſi ɔfeſſus.ff.de cuſto.ꝛ exhi.reo.
vbi vide.hinc nōbilr dcā Inn.i.c.ij.de or.cog.
ꝙ ɔfeſſio fcā in ſūmario iudicō valet i plenario
qð nō. ¶ In gl.i.v.vocatū.i fi.dic ꝙ.c.cū olīȝ
ꝑcedit cū nō interuenit actus poſitiuꝰ.nā ſoluȝ
illi ibi ſeruauerūt ſniaȝ excōicatōnis.ſed h̄ fuit
proceſſum ad actū exteriorē quia vocatus fuit
ad capitulū.vn̄ clarius patȝ de intētōe per actū
poſitiuū q̄ꝫ ꝑ actū negatiuū. ¶ Glo.i.v.titulo.
in fine.nō glo.ſingulari᷑ ꝛ declarādo eaȝ dic ꝙ
mōachi nō ſbſūt eccl'ie ꝑrochiali ſeculari q̄ ad
iuriſdictōem fori contentioſi.vt patet in.c.fi.de
offi.archi.ꝛ hic in iſto tex. ¶ Sed dubita᷑ nū
qd quo ad ſacramenta recipienda ꝛ ſic quo ad
iuriſdictōem fori pniālis debeāt ſbeē quemad
moduȝ ſbſunt omnes in parrochia hītantes.et
dic ꝙ olim ſuberant qn̄ monachi non erant cle
rici.ꝛ ſic itelligi debēt iura in glo.allegata. ſed
hodie monachi cōiter ſunt clerici ꝛ habēt a iur
vt iuicē admiſtrēt ſibi ſacra.xvi.q.i.c.i. Sȝ poſ
ſet dubitari de monialibus nūquid ſubſunt p̄
ſbytero parrochie quo ad ſpūalia.ꝛ ſati poſſȝ te
neri ꝙ ſic.ſicut olīȝ erat i monachis ꝛ idē puto
dicendū in oībus religioſis q non ſūt p̄ſbri.naȝ
p̄ſbr parrochialis fundat ſuam intentōnem ſup
oībus habitantibus in parrochia.xiij.q.i.c.i.ꝛ
c.paſtoralis.de his que fiunt a prela. cōiter tm̄
ſerua᷑ ꝙ epus ꝑuidet eis de p̄ſbro. ¶ In glo.
i.v.generet.i fi.nō iſtā glo.ſingulari᷑ ꝛ bn̄ facit
tex.i.c.cum dilecta.§.qꝛ vero.de cōfir.vti.ꝛ qð
legi᷑ ꝛ nō.i.c.ad audientiā.de preſcrip.ꝛ ibi gl.
nō.i.v.ꝑncipalr.ꝛ i.c.nolumus.xvi.q.iiij.vide
ſile ꝑ Bar.i.l.publicanus.§.i.ff. de publica.ꝛ
vide᷑ hoc mirabile vt p̄ſcribatur exemptio cō
tra eccleſiā ſbiectaȝ que ſubiectōnem ſui ipſius
non poſſidet.ſed ſuperior.ſed hoc contingit qꝛ
exemptio concedi᷑ i priuilegiū exempti. vnde
quatenus eſt fauorabile ipſi ſbiecto p̄ſcribitur
ſpatō competēti ſicut alia iura ipius ſubiecti et
probat iſte tex.fac̄ bn̄ ſaltem i ar. nā vides h̄ ꝙ
confeſſio rectoris eccleſie exēpte p̄iudicat ipi ec
cleſie.ſed non pape ſbiectōnē poſſidenti. quod
notabis.Ex quo ifero ꝙ confeſſio ſubiecti non
p̄iudicat ſupiori i p̄iudiciū ſbiectōis. ¶ In gl.
fi.vult ḡ gl.ꝙ exercēs aliq̄ iura epalia ſolū poſ
ſidet ꝛ p̄ſcribit ea q̄ exercet ꝛ non alia.ꝛ bn̄ fac̄
tex.i.c.auditis.ꝛ c.cū olīȝ.de p̄ſcrip.ꝛ gn̄aliter

idē voluit Bar.in.l.i.§.ſi qs.ff.de iti.actuqꝫ ꝓua.vbi dicit ꝙ exercitiū in vno articulo nō extēdit ad alios articulos.nec ob.c.i.š.de relig.do. qꝛ ibi nemo erat in poſſeſſione alioꝝ iuriū ideo nō extēdit ibi poſſeſſio qͦd eſt nōndū.ſꝫ h̄ eps ē in poſſeſſiōe alioꝝ iuriū.ſꝫ an h̄ ſit veꝝ indiſtincte vide h̄ pulchꝛa nō.p Inno.q multū inſtat.nun gd p vnū actū iuriſdictōalē qs pſcribat vniuerſalē iuriſdictōeꝫ in loco vel in pſona. ¶ Itē tractat q̄liter q̄ratur q̄ſi poſſeſſio vniuerſalis iuriſ dictōis in loco ꝛ vide qͦd ipſe nō.in.c.in lr̄is.de reſti.ſpo.ꝛ in.c.ꝯquerente.de offi.ordi.ꝛ.c.bone.ij.de poſtu.pꝛela.

Ex parte tua.

In pꝛiozatibꝰ monachoꝝ nō pn̄t ſinguli monachi cōmozari etiā ſi ſup h̄ habeāt reſcriptū apoſtolicū niſi in illo fiat mētio de lateranēſi ꝯcilio h̄.dicit. P.ꝯſultatio.ꝛ rn̄ſio.ibi h̄ aūt. ¶ Nō p ex h̄ tex.ꝙ etiā in defcū facultatū nō pn̄t mōachi ſingulariter inſtitui ꝛ ꝯmozari in pꝛiozatibus eoꝝ ꝛ ſic nō ſolū ꝓhibitio procedit in eccl'ijs pꝛochialibus.vt in.c.qͦd dei.ꝛ in.c.ij.de ſta.regu.ſꝫ etiā in pꝛozatibus.quid aūt tūc fiendū q̄n facultates deficiūt.dic vt in cle.ne in agro.§.ad hec.de ſta regu. ¶ Nō ibi obuiet lateranēſi ꝯcilio.qͦd dicitur gd eſſe iuri ꝯtrariū non ſolum q̄n de directo ꝛ ſm verba illi obuiat ſꝫ etiā ſm mētē.nā dictuꝫ c.ij.de q̄ iſta lr̄a facit mentōem nō loqtur ſpecifice de pꝛiozatibus ſed de eccleſijs parrochialibus.ſed tn̄ hec lr̄a dicit ꝙ ſi illud ſit in pꝛiozatibus cōtrariatur illi concilio.ꝛ hoc poteſt notabiliter adduci ad illam materiam cum ſentētia ſit lata ꝯtra ius ſcriptū vt nō ſolū dicat lata contra ius q̄n expſſe eſt ꝯtra v̄ba iuris ſꝫ etiā ꝯtra mētē qͦd eſt bn̄ nō.de q̄ tn̄ vide qͦd ſenſit Inno.in.c. P.ꝛ.G.de offi.dele.ꝛ in.c.cū ſpēali.de appel. ¶ zͦ.nō.ꝙ reſcriptū emanās cōtra ius pſumit aut falſum aut p occupatōeꝫ nimiā emanaſſe.niſi in reſcripto fiat mētio de iure cōtrario. Et ex h̄ ꝛ ex tex.ſingularit nō.ꝙ omne ius habꝫ clauſulam derogatoꝛiam ad reſcripta cōtraria vt ad validitatē ipſoꝝ ſit neceſſe facere mentioneꝫ de iure cōtrario ſaltē in genere.de hac materia vide qͦd nō.in.c.nōnulli.š.de reſcrip.ꝛ.c.i.de cōſti.li.vi.in glo.ꝛ p Io.an.in.i.de exceſ.pꝛela.li. vi.in nouella. ¶ In glo.fi.nō.glo.ꝙ papa diſpēſat cōtra cōciliuꝫ ꝛ vide glo.in.c.vbi periculū de elec.li.vi.que plus vult.ſ.ꝙ papa ſolꝰ poſſit reuocare cōſtitutōem cōcilij qͦd an ſit veꝝ indiſtincte tetigi in.c.ſignificaſti.ꝛ in.c.licet.š.de elec.ꝛ dic vt ibi.dicūt tn̄ doc.h̄ ꝙ licet poſſit non debet velle.nā dictū.c.ij.emanauit ꝓpter periculuꝫ peccati carnalis cōcupiſcētie qͦd imminet ducētibus vitam ſolitariaꝫ inter homines ſeculi vt patet ex tenoꝛe illius.c.ij.

Ad audientiam.

Oꝛdiariꝰ ꝯpellit abbatē vt monachos a pꝛoꝛatibꝰ reuocet ad clauſtrū vel eis ſocios ad iūgat.p pōit trāſgreſſionē cōcilij.quā zͦ.mādat coꝛrigi ibi ideoqꝫ ¶ Nō p ꝙ coꝛrectio monachoꝛum p loco ſpectat ad abbatē.non autem cōcurrit eps cum abbbate.vt ſic ſit locus pꝛeuētioni.nam vt hic vides papa mandat archiepiſcopo non vt ipſe cōpellat monachos ſed abbates vt per eos monachi reuocentur.ſed in defectuꝫ abbatis poterit epiſcopus ſupplere.vt in.c.quāto.de offi.oꝛdi.ſecus eſt in alijs pꝛelatis ſecularibus habētibus ſubditos.nam cum illis ꝯcurrit epūs in iuriſdictōe exercenda.ita vt ſit locꝰ pꝛeuentioni vt nō.maxime per Inno.in.c.cum ab eccleſiarum.ꝛ.c.paſtoꝛalis.de offi.oꝛdina. Itē nota ꝙ optio dat abbati reuocandi ſingulariter inſtitutos ad clauſtrum.aut eis aſſociandi alios monachos ꝛ ſic poteſt abbas alterare ſtatum pꝛiozatus ſibi ſubiecti.vt ſtatum regulareꝫ poſſit reducere ad ſtatum ꝛ vitam ſecularium. quod intelligo quando redditus pꝛiozatus nō ſufficiūt pꝛo pluribus.al's autem non poteſt abbas pꝛiozatus ſolitos gubernari per regulares commiterere clericis ſecularibus.quinimmo nec monachis alterius monaſterij.de quo dic vt habetur in.c.cum ſingula.de pꝛeben.lib.vi. ¶ Sed contra tex.oppo.nam etiaꝫ clericus ſecularis debet in eccleſia habere clericum.vt in c.vt quiſqꝫ.š.de.de vita ꝛ hone.cleri.ꝛ in.c.pꝛopoſuit.š.de fi.pꝛeſb.ergo non ſufficienter hic ꝓuidetur. ¶ Solu.dicit Hoſtien.ꝙ ſi pꝛiozatus non eſt curatus tunc ceſſat pꝛedicta ratio.ſi autem eſt curatus tunc poteſt dici ꝙ clericus ſecularis cum habeat patrimonium poterit de ſuo impendere ad ſuſtentatiōem clerici.qͦd non pōt facere religioſus cum nihil habeat.dicit tamen ꝙ ſi cum auxilio conſanguineoꝛum religioſus poterit tenere ſociuꝫ ceſſabit compulſio de qua hic. ¶ Item dic ꝙ clericus ſecularis non tenetur habere ſocium ſed clericum ſeruitoꝛeꝫ.vt in dicto.c.vt quiſqꝫ.ꝛ tales redditus ſufficerēt rectoꝛi ꝛ clerico ſeruitoꝛi qui non ſuppeterent pꝛo duobus ſocijs.ita nō glo.in cle.ne in agro.§. ad hec.de ſta.regu.ꝛ dic de iſtis pꝛiozatibus vt ibi habetur. ¶ Sed oppo.aliter contra litteraꝫ monachus aſſumptus ad regimen alterius eccleſie eximit a poteſtate ſui abbatis.ita vt nullā communionem habeat amplius cum pꝛioꝛi monaſterio.vt in.c.ne pꝛo cuiuſlibet.xvi.q.i.ergo non tenetur abbas dare ſocium extraneo. So. dicit Io.and.ꝙ iſtud.c.loquitur in monachis clauſtralibus ideſt in his qui non deſinunt eſſe monachi pꝛioꝛis monaſterij.vt quia deputātur ad pꝛiozatus ſubiectos monaſterio. Si autem perpetuo ad eccleſiam non ſubiectam monaſterio pꝛomouerentur non tenetur abbas ſibi dare ſocium.ꝛ ſic limita.c.ij.de ſta.regu.ꝛ h̄ idem confirmat Io.an.in glo.ſua in dicto.§.ad hec. ſed tu vide quod dixi in.c.quod dei.š.de ſta. regu.ꝛ dic vt ibi. Abbas.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

¶ De iurepatronatus Rca.

¶ Supra viſū ē de ꝓben. ⁊ dignitatib⁹. Itē de religioſis domib⁹. Itē de capell' monachoꝝ. ſꝫ q² ad iſtas fit iſtitutō ſiniſtꝫ p pñtatōēꝫ pronī ⁊ ſic poſſꝫ dubitari de iurepronat⁹ ⁊ de mō pñtādi ⁊ ſilib⁹. merito poſt Rcas ꝑcedētes ſbijcitur iſta. Et ſcias ꝙ ꝓron⁹ dr̄ multiplicit̄ in iure nā dr̄ patronus aduocat⁹ reſpectu cauſe quā ꝓnā dr̄ patronus aduocat⁹ reſpectu cauſe quā ꝓ monēdā aſſumit patrocinio ſuo. l. rē nō nouam §. patroni. C. de iudi. xv. q. ij. c. i. Itēꝫ dr̄ ꝓron⁹ dñs reſpectu ſerui vt patet in toto titulo. ff. de iurepa. ⁊ de iſtis patronis ⁊ patronatibus non tractat̄ h. 3°. dr̄ patronus qui cōſtruxit vel dotauit ſeu fūdauit eccleſiam ⁊ dr̄ patronus. qa ſicut pater ducit filiū de nō eē ad eē ita patronus eccleſiā deducit ad eē. ⁊ de iſto patronatu tractat̄ h. Quid aūt ſit iuſpatronat⁹ vt ſic hēat̄ ſba rci de qua tractaturi ſum⁹. dic poſt Io. an. ꝙ eſt ius honorificū onerosum ⁊ vtile alicui cōpetēs i eccleſia ꝓ eo ꝙ dioceſani cōſenſu eccleſiam cōſtruxit fūdauit vel dotauit iſe vel is a quo cāꝫ hūit ⁊ declara h mō. Eſt. n. ius honorificū q² patronus hꝫ honorē i pñtando rectorē. nō eīm poteſt ep̄s vel alius ꝓlatus iſtituere rectorē i bñficiō ſine pñtatōne pronī. vt i. c. decernim⁹. xvi. q. vij. ⁊. j. quaſi ꝑ totū. Itē ē honorificuꝫ q² dꝫ ꝑ alijs honorari i eccleſia patronata. vt. j. e. nobis. Itē dr̄ ius onerosū q² patron⁹ tenet̄ defendē eccleſiā ne bona idebite dilapident̄. xvi. q. vij. filijs. Dicit̄ ius vtile q² cōſeqt̄ vtilitatē ex pronatu. q² ſi deueniret ad inopiā tenet̄ eccleſia ex redditibus vltra neceſſaria remanentib⁹ alere pronū pinguius q̄ꝫ alios paupes. vt in. c. quicunqꝫ ea. cā ⁊ q. ⁊ de his aliqd nō. j. eo. nobis. ¶ Dixi in diffinitōe ꝙ cōpetit ex eo ꝙ cōſtruxit ⁊c̄. nā debes ſcire ꝙ iuſpatronatus acquirit̄ altero de tribus modis. aut q² conſtruxit eccleſiam. vt i c. monaſteriū. xvi. q. vij. aut q² eā dotauit vt in d. c. filijs. aut q² illā fūdauit. i. aſſignauit fūdum vbi eccleſia deberet cōſtrui. vt i. d. c. nobis. ⁊ in c. abbatē. xviij. q. ij. pñt ḡ tres patroni cōcurrere i eadē eccleſia vt q² vn⁹ dedit dotē alr̄ fec̄ eā cōſtrui alius dedit fūdū vbi cōſtrueret̄. dic etiā ꝙ in dote cōferenda pñt plures cōcurrē. nam ſi ſiml' dāt oēs dotē ſūt patroni etiā ſi vn⁹ ꝯferat min⁹ q̄ꝫ alius. vt voluit Inno. hic. ⁊ hēs in gl. lxiij. di. in ſūma. ⁊ ſic limita glo. dci. c. qcūqꝫ. q̄ dic̄ ꝙ ſi qs modicum contulit ꝓ dote nō efficit̄ patron⁹ quā ſingularit̄ nō. ſꝫ eā itellige quādo vnus ſolus dedit doteꝫ. ſec⁹ ſi plures dederunt dotē ſufficiētē. nā iura idiſtincte dicūt ꝙ ex dotatōe qs efficit̄ patron⁹ nec diſtinguūt ſi ſit vn⁹ vel plures dotātes. Idē ꝯſilī rōe dicēdū i pluribus ꝯſtituētib⁹ vl' dotātib⁹ vl' fūdātib⁹. dixi poſtremo vl' is a q̄ cāꝫ hūit. nā ſat̄ ē ꝙ pronat⁹ fuerit a pn⁹ acqſit⁹ alio ex mōis ꝑdcis. nā tñſmittit̄ ad hr̄des vl' alio mō de q̄. ſ. i ꝓceſſu ti. ⁊ ad ꝑdicta vide gl. nō. ⁊ plenā. xvi. q. vij. i. c. pie mētis.

Perlatuz Si ꝓpter diſcordiaꝫ patronoꝝ eccleſia caret adminiſtratōne ceſſat̄ in eccleſia a diuinis tolluntur reliquie ⁊ oſtia claudunt̄ ſi alit̄ ſine ſcādalo eccleſie ꝓuideri nō pōt. h. d. cū ſequē. ⁊ duo fac̄ cōciliū ꝑ ꝓhibꝫ eccleſiā inter pronos diuidi. 2°. ponit quid facere debet ep̄s cū proni nō ordināt eccleſiā. 2° ibi ⁊ ſic. ¶ Nō ꝑ ibi iter heredes pronī ꝙ iuſpatronatus tñſit in heredes patroni. ⁊ nō ꝙ tex. indiſtincte loqtur de heredibus patroni ex q̄ poteſt inferri ad multas. q. ¶ Primo nūqd iuſpatronat⁹ tñſeat ſolū ad hr̄des ſanguīis ſic̄ iuſpanatus libertoꝝ an ad hr̄des extneos. Inn. ſ. ſuper Rca dicit ꝙ tñſit ad quoſcūqꝫ heredes. ⁊ h cōit̄ tenet̄ ꝓ h glo. i. nā ſi tranſit cum vniuerſitate in extneū. vt in. c. ex lr̄is. ⁊. c. cum ſeculū. j. e. fortius tñſit cū hr̄ditate in heredes inſtitutos a patrono. Et ex hoc infert̄ ꝙ ſi pr̄ inſtituit filiuꝫ vel filiā in re certa ⁊ extneum vniuerſalē hr̄deꝫ iuſpronat⁹ nō tñſibit i filiū vel filiā. ſꝫ i hr̄dem vniuerſalem. Si aūt ſūt plures hr̄des oēs ſiml' efficiunt̄ patroni vt hic ⁊ i cle. fi. eo. ti. vbi vide An aūt i diuiſiōe hr̄ditatis poſſit iudex vni adiudicare iuſpronat⁹. dic vt nō. Io. an. j. eo. querimoniam vbi dicet̄. Itē pōt dubitari nūqd tñſit in femias an tm̄ in maſculos. dic ꝙ pariter i omnes. quia iura non diſtinguunt inter maſculū ⁊ feminā ꝓ h facit. c. fi. de conceſ. ꝓben. ſentit glo. in. c. qm̄ inueſtiturā. xvi. q. vij. ⁊ doc. i. dcā cle. fi. ⁊ vide quod dixi in dcō. c. fi. Quid auteꝫ ſi competit infanti nunquid pupillus poſſit preſentare vel tutor. vide Fede. conſilio xcvij. ⁊ archi. xvi. q. vij. decernimus. ⁊ per Io. an. i. c. cuꝫ ex eo. de elec. li. vi. ¶ Item dubitabatur olim an heredes ſuccederent in iurepatronatus per ſtirpes an per capita. ⁊ hodie eſt declaratum ꝙ per ſtirpes. vt in dicta cle. fi. ideo ſi plures ſuccedunt vni ex duob⁹ patronis eccleſie omnes habentur loco vnius. ¶ Item queritur qualiter debet intelligi tex. dum ꝓhibet diuiſionem int̄ heredes. doc. ponunt triplicē intellectum. qdā intelligunt ꝙ non poſſunt patroni conuenire vt vnus habeat patronatum in vna ꝑte eccleſie et alius in alia. quia hoc eſt ius indiuiſibile. Alij intelligunt de redditibus ⁊ poſſeſſionibus eccleſie. quia non poſſunt patroni inter ſe diuidere illos nec aliquid ab eccleſia exigere. x. q. i. in capitulo nouerit. Alij intelligunt de iſo iurepatronatus. nam cum ſit incorporale non poteſt diuidi vt dicitur in glo. ⁊ quelibet expoſitio eſt bona ⁊ vera in ſe. pñt tñ patroni conuenire vt alternatis vicibus preſentent. vt in dicta. cle. fi. ⁊ ſi habent plures patronatus poſſunt conuenire vt vnus preſentet in vna eccleſia ⁊ alius in reliqua. vt ſic quemadmodum permittitur diuiſio in tempore ita ⁊ ratione locorum. talis enim diuiſio non ꝓhibetur per iſtum tex. ¶ In glo.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

ibi ſi ex diuerſ ineq̃lib⁹ ꝛc̃. nõ bñ glo. ꝛ eaʒ tene mẽti. ꝙ iuſpatronat⁹ eſt apud quẽlibʒ heredem inſolidũ etiã ſi ſunt hẽdes ꝓ ineq̃lib⁹ ꝑtib⁹ ꝛc̃. nõ bñ glo. ꝛ tene eã mẽti. qm̃ h̃ opi. cõiter teneť ꝑ doc. lʒ dixerit Jnn. ꝙ pinguiorẽ vocẽ hʒ hñs maiorẽ ptẽ in hẽditate. ſʒ tene glo. q꞉ cũ iſtud ius ſit indiuiſibile nõ poſſum⁹ dicere vnum habere duas ptes in h̃ iure ſicut hʒ in hẽditate. Quid aũt ſi vnus inſtituať in re certa alius in vniuerſo. ſ. tetigi ꝛ vide Jo. an. in. c. cũ ſeculũ. j. e. vbi dicã. ¶ Jn glo. ſi. ibi hodie ſuari nõ dʒ. ſentit ꝗ glo. ꝙ hodie h̃. c. ſit correctũ niſi ſine ſcãdalo ꝛc̃. ſʒ certe h̃. c. hodie manet firmũ. nã ꝓuidʒ qñ aliť eccl'ia ꝓuideri nõ põt. ¶ Pone ꝙ pr̃oni ſint ita potẽtes ꝙ ep̃s nõ põt ſupplere coꝝ defectuʒ tũc adhibebit remediũ de q̃ h̃. ꝛ. c. ſe. ꝛ vid de intellectu hoꝝ. c. glo. ſatĩ nõbilẽ in. c. ſipl'es. xvi. q. vij. ꝛ diſtingue. Aut eni eſt ꝯtẽtio inť patronũ ꝛ ep̃m. ꝛ põit ep̃s iconomũ in eccl'ia donec fuerit ſopita ꝯtẽtio. vt in. c. cuʒ vos. de offi. ordi. Aut eſt ꝯtẽtio inť pr̃onos ſuꝑ iurepr̃onat⁹. ꝛ dʒ ep̃s expectare lapſum tp̃is p̃fixi ad p̃ſentandũ. poſt qd̉ ſi nõ p̃ñtabit ep̃s inſtituet rectorẽ. vt i. c. qm̃. j. eo. ꝛ h̃ ſi põt ſine ſcãdalo. al's aũt ſeruabit qd̉ hic diciť ꝛ. c. ſe.

Q[2]uecũqʒ.

Sũmatũ eſt. ſ. c. ꝓx. ¶ Et nõ p̃ ibi ſi aliť ꝙ vltimũ r̃mediũ dʒ eẽ diſpoſitio h⁹. c. ꝛ p̃cedẽt. ꝑ h̃ vide qd̉ dixi. ſ. c. ꝓxio. Jtẽ nõ ꝙ licet reliquie tollantur de eccleſia non ꝓpter hoc execratur eccl'ia. ꝛ itellige de religis q̃ ſũt in eccl'ia i capſa vl' i arca. ſec⁹ aũt de religis q̃ ſunt ſub tabula altaris. nã ex motione illarũ execrať altare. vt in. c. i. de ꝯſec̃. eccle. vel alta. Nõ 3º ꝙ nõ p̃ñt patroni velle vt plures inſtituantur in eadẽ eccleſia q꞉ eccl'ia dʒ eſſe vnius rectoris. vt in. c. cũ nõ ignores. ſ. de p̃ben. ¶ Nõ ibi eligũt ꝙ patroni dicuntur largo mõ eligere preſbꝛum nõ tñ ſtricte eſt electio q꞉ ꝑ p̃ñtationẽ nõ trãſferť ius in p̃ñtatũ i eccl'ia in. c. qd̉ aũt. j. e. ſed per electionẽ ſic. vide bonã glo. in. c. quãto. lxiij. di. vñ ꝓprie p̃ñtatio ꝛ nõ electio ſpectat ad patronum. ſed pro tãto patroni dicuntur eligere ꝙ añ p̃ñtatõeʒ oportet ꝙ vnũ eligãt. ¶ Et ſic nõ ꝙ largo mõ dicitur patronus eligere. non ꝗ viciabitur libellus ſi dicatur ꝙ patroni elegerũt de quo vide qd̉ legitur ꝛ nõ. in. c. nobis. j. eo. Nõ ꝙ patroni tenentur eligere idoneũ. nunq̃d eligentes nõ idoneũ ſint priuati dic vt in. c. cum vos. de offi. ordi. Jn glo. ibi tũc poſſet ſeruari ꝛ vide glo. in. c. ſi plures. h̃ allegato. ꝛ qd̉ plenius dixi. ſ. c. ꝓximo.

Q[3]uoniã i quibus

Si patroni in p̃ñtãdo diſcordãt p̃ferť p̃ñtat⁹ a maiori pte. ſi eſt idone⁹. ꝛ h̃ ſi ſine ſcandalo fieri nõ põt. vl' pr̃oni infra tp̃s debitũ nõ p̃ſentãt ep̃s ordinabit eccl'iaʒ h̃. d. p̃. ponit abuſũ patronoꝝ. 2º cõſtitutõem. ibi p̃ñti. ¶ Primo nõ ibi ſuſtinuit ꝙ pr̃oni ꝯſequũtur iuſpatronatus ex gr̃a ꝛ ꝑmiſſiõe q̃dã ꝛ tolerãtia eccl'ie. nã de iure cõi ex ſola fũdatõe nõ poſſet pr̃on⁹ acq̃rere iuſpatronatus cum illud ſit annexũ ſpiritualibus in. c. q̃ʒto. de iudi. ꝛ per h̃ inferťur ꝙ papa poſſit prouidere de eccleſia patronata laicorũ ſine preſentatõe patronoꝝ. licet ſecus ſit in alijs prelatis citra papã. vt nõ. in. c. cũ dilectus. j. eo. ꝛ vide boã glo. in cle. ij. de preben. ꝛ ꝑ Archi. xvi. q. vij. filijs ꝛ in. c. hortamur. lxxi. di. ¶ Nõ 2º ꝙ in preſentationis actu neceſſario non req̃riť ꝯſenſus omniuʒ patronoꝝ. ſʒ valet p̃ñtatio facta ꝑ maiorẽ partẽ. ¶ Nõ in. ṽ. ſi aũt ꝙ ratione ſcãdali inhabilitať q̃s ad bñficiũ obtinendum. nam p̃ñtatus ꝑ maiorẽ ptẽ h̃ nõ admittiť rõe ſcandali. ad idẽ qd̉ in ſimili habeť in. c. cum teneamur. de preben. nunq̃d aũt ius queſitũ in re perdatur rõe ſcãdali vt ſic prelatus remoueri poſſit ſi ſine ſcandalo populi nõ põt prelaturã tenere vide Jnno. in. c. niſi cũ p̃dẽ. de renũcia. Vltimo ex tex. nõ duos caſus in q̃b⁹ ep̃s inſtituit rectorẽ ſine p̃ñtatõe patroni. ¶ Primus⁹ qñ ſine ſcandalo per pr̃onũ preſentatus inſtitui nõ põt. Secundus qñ cõtentio ſuper patronatu ñ deciditť infra tp̃s patronis ad p̃ñtãdũ p̃fixum. ꝛ ex hoc vltimo habes caſum nõbilẽ in quo non valẽti agere currit tp̃s ꝛ h̃ adducũtur ad qõeʒ. Pone ꝙ inť electores ꝯtẽditur p̃tãte eligẽdi. ꝛ nõ deciditť queſtio infra tp̃s prefixum ad eligẽdũ q̃ritur nũq̃d p̃tãs libere ordinãdi eccl'ia deuoluať ad ſuperiorẽ. Hoſti. ꝛ Jo. an. h̃ tenẽt ꝙ ꝙ nõ. q꞉ nõ eſt q̃d imputeť hñtibus ius eligẽdi cum per eos nõ deficiat quin eligant. ſed per litem ſibi motam. vnde cum contrarium non ſit ſtatutum niſi ſuper preſentatione non debem⁹ hoc ius extendere ad cõtentionem ſuper electione pro hoc videtur tex. in. c. ij. de in integ. reſtitu. vbi longo tempore fuit certatum ſuper iure eligendi. nec poteſtas fuit ad ſuperiorem deuoluta ꝛ facit quod legitur ꝛ nõ. in. c. ſi. ſ. de electi. ꝛ ex hoc habes vnam differentiam inter ius eligendi ꝛ ius preſentandi. ¶ Et poteſt eſſe ratio diuerſitatis. nam preſentatio innititur gratie vt ſupra dixi electio vero iuri communi vt in. c. p̃mo. ſ. de electi. ¶ Jtem pinguius ius habent electores q̃ʒ preſentatores vt colligiť ex glo. in c. quanto. lxiij. diſt. iuncto. c. quod autem. j. eodem. ¶ Jtem tractatur de modico preiudicio patronorum ſi pendente lite alius inſtituatur ꝑ epiſcopum. ſed electoribus fieret magnum preiudicium cum forte haberent ſuperiorem queʒ nõ vellent vel quem non expediret habere merito aliud ſtatuitur cum contenditur de iure p̃ſentandi ꝛ aliud de iure eligẽdi. quinimmo pl⁹ ſentit hic Jo. and. ꝙ ſi contendẽtur non ſuper iure preſentandi ſed ſuper idoneitate preſentati non haberet locum finis huius. c. Jdem vbi eſſet contentio inter epiſcopuʒ ꝛ patronum pro hoc. c. cum vos. de offi. ordi. facit glo. xvi. q. vij.

c.ſi plures.⁊ hoc notabis. Et hec poſſunt addu
ci in ar. nobile ꝙ patrono īpedito currit tp̄s.⁊ vi
de ad mā₃ qḋ dicā i.c.cū.ppt.j.c. ¶ In.glo.i.
ibi ꝙ acqrat iuſpatronatus.nō bn̄ gl.⁊ eā ſequūt
cōit doc.⁊ maxie pōdera i eo ꝙ dicit ꝯſenſū epi
regrēdū.ꝓ q̄ fac̄ ſ₃ Hoſti.qḋ hēt i auc̄.vt null⁹
fabri.ora.do.col.v.nā quēadmodu₃ a pn̄cipio
non licet eccleſiam cōſtituere ſine conſenſu epi
vt in.c.nemo.de ꝯſecra.di.i.ita nec expoſtfacto
iteꝝ reedificare vt acqratur iuſpatronatus ⁊ ſic
habes ꝙ ex noua cōſtitutōne qs acqrit iuſpatro
nat⁹ ¶ Et hec faciūt ad aliā quotidianā. Pro
ne ꝙ eccl'ia ſit ſine dote.nūqd ex noua dotatōe
acqrit qs iuſpatronat⁹.glo.in.c.pie mētis.xvi.q.
vij.ſētit ꝙ non.qꝛ res ſac̄ non capit ſuitutē. ſed
iuſpatronatus ē quedā ſuitus ipi⁹ eccl'ie. Inn.
ſ.eo.ſup Reca.⁊ Io.an.i.c.i.eo.ti.li.vi.eos cō
iūgendo cōcludunt ꝙ ſi non pōt haberi recurſ⁹
cōtra eū qui primo eccleſiā cōſtruxit vel ꝯſecra
ri fecit acqrit nouus patronus dūmō de cōſen
ſu epi hoc fiat. Itē o₃ requiri primus patron⁹
pro h̄ qḋ le.⁊ nō.in.c.cū ſicut.j.de ꝯſecra. eccl.
vel alta.⁊ hoc ē bn̄ nōndum.nā quotidie acci
dit i capellis fūdat̄ in iſtis eccleſijs ꝯuentualib⁹
nā fauore eccleſie h̄ cōſtitutō dot̄ retrotrahitur
⁊ vr̄ dotata añ cōſecrationē ſic in ſimili cauet in
matrimonio.vt.i.c.tāta.j.qui fi.ſint legi. Et ad
uerte qꝛ nō ſuffic̄ ꝙ aliqd det̄ eccl'ie ad acqren
dū iuſpatronat⁹.ſ₃ o₃ ꝙ det̄ rōe dot̄.alias donat̄
vr̄ potius bn̄factor ⁊ non acquireret iuſpatro
natus.nā iura indigēt patronatū nō bn̄factori
ſ₃ dotāti.dcō.c.filijs.⁊ iō ſit cautus volēs eccle
ſiā de nouo dotare vt expſſe dicat ꝙ ꝓ dote illa
bona largit̄. ¶ Et i fi.glo.vl't ḡ glo. ꝙ p̄m⁹ deſi
nat ēē patron⁹.⁊ pro hac opi.bn̄ facit tex.i.l.q
tū.ff.qui.mo.vſufru.amit.vbi dr̄ ꝙ ſi nauis re
ficiat̄ ꝑ ptes nō ꝑditur vſufructus.ſec⁹ ſi ex to
to diſſoluat̄.⁊ d nouo reficiat̄.⁊ ꝑ h̄ pōt rn̄deri
ad iura contraria alle. i glo.⁊ hāc opi.ſequitur
Cal. Ego intelligo h̄ ꝓcedē qn̄ quis erat patro
nus ex ſola conſtructōne.ſ₃ ſi dediſſet dotē vel
fundum puta ind ubie ꝙ non deſinat ēē patro
nus ⁊ ſic erūt ābo patroni.p̄mus rōne fundi ſeu
dotis ⁊ 2⁹ rōne noue conſtructionis.pro hoc qḋ
dixi.ſup Reca.⁊ pro predictis ſatiſ bene facit.§.
affinitatis.inſti.de nup.vbi patet ꝙ ſi due cauſe
concurrunt ad quēlibet effectum ⁊ quelibet cā
per ſe ſufficiat non ſufficit ad extinguendū effe
ctum defectus alterius cauſe tantū. ¶ In glo.
in v̄.qui maioribus.in fi.nō bn̄ gl.nā idē pōt di
ci i elect̄.⁊ vide ad h̄ gl.i.c.ij. d offi.cuſto.⁊ bo
nū tex.cū glo.in.c.monaſteriū.xvi.q.vij. ⁊ i.c.
licet.viij.q.i.nunqd autē ſaluent conſcientiam
qui eligunt idoneum cū potuerūt eligere idone
iorē.vide qḋ dixi in.c.cōſtitutus.de appella .et
quod nō.i.d.c.licet. ¶ Quero extra glo.de nō
bili ⁊ quotidiana.q.hic dr̄ ꝙ valet pn̄tatio facta
a pluribuſ nūquid ſit neceſſe vt cōueniat maior
pars habito reſpectu ad omnes patronos. an
ſufficiat maior pars habita cōpatōne ad mino
rē ptē.exemplu₃ quatuor ſunt patroni duo pn̄tāt
vnū tertius aliū quartus aliū.pn̄tatus a duob⁹
nō hēt maiorē ptē oium.ſ₃ h₃ maiorem partem
habito reſpectu ad alios pn̄tatores. Io.an. dic̄
ꝙ aut pn̄tatio ſit ab iſtiſ vt a collegio ⁊ tūc reqri
tur maior ps reſpectu toti⁹ collegij. ⁊ ꝓ h̄ vide
tur tex.i c.eccl'ia.ſ. d elec. Aut iſti pn̄tant tāq₃
ſingulares vt cōiter faciūt laici q de patrimonio
habēt iuſpatronat⁹⁊ tūc ſuffic̄ maior ps reſpcū
aliaꝝ partiū .⁊ ſic itelligit iſtū tex.⁊ nō. ſingula
riter h̄ dcm̄.qꝛ facit ad multa.vbi.n.hn̄t plures
explicare aliquē actū debes ſēꝑ aiaduertē vtrū
hēant hāc ptātē vt collegiū an vt ſingl'i.vt ꝑ ca
ſu reqrat̄ maior ps toti⁹ collegij.2⁹ cāu ſufficit
maior ps reſpcū aliaꝝ ptiū.⁊ ꝑ h⁹ al' dixi ꝙ ceſ
ſāte iure ſpāli non valet electio rectoris fcā per
ſcholares niſi iteruenīat maior ps toti⁹ vniuer
ſitat̄ nec ſuffic̄ maior ps cōpatōe minoris pt̄ et
iō ſi i vniuerſitate ſūt centū ⁊ qnq̄ginta eligunt
vnū ⁊.xxx.eligūt alterū ⁊ alij aliū nulla electio
valet.qꝛ n̄ reperit̄ fcā a maiore pte toti⁹ vniuer
ſitatis.nā ſcholares eligūt vt collegiū ⁊ nō vt ſi
guli.ar.i.c.cū ꝓ cā.ſ.de pen.ꝑ Inn.i.c.cu₃ ab
eccleſiaꝝ.de offi.ordi.⁊ ꝑ Bar.i.l.fi.ff.d colle.
illi. ¶ Et ex h̄ decidit̄ alia qḋ nō min⁹ nō. nūqd
patroni debeāt ſimul cōuenire in pn̄tatōnis actu
an qſq₃ poſſit ꝑ ſe pn̄tare vl' aliq coꝝ alijſ nō vo
catis. Io.an.ex p̄dictis īfert ꝙ ſi iſti hn̄t p̄ſen
tare vt collegium debēt omnes vocari al' nō vo
cati poſſēt agē de cōtemptu i.c.qḋ ſic̄.⁊.c.bone
de elec.ſ.ſi preſentant ſinguli hoc nō eſt neceſſe
⁊ nō hoc dcm̄ qḋ ēt vr̄ ſequi Fede.cōſilio.xxv.
al'.xcvij.⁊ p̄t adduci.l.ꝑ fūdū.ff.de ſerui.ruſti.
predi. Ego dubito an verum ſit iſtud dcm̄ ꝑ nō
bilē theoricā. Bar.in.l.oēs populi.ff.de iuſti.
⁊ iure.vbi dicit ꝙ ſiue a collegio cōſenſus ſit ex
plicandus ſiue a pluribus ſiue a ſingulis dūmō
in actu maior ps p̄iudic₃ minori pti ſemꝑ debēt
iſti eſſe ſimul per.l.iuriſgentium.in fi.⁊ al' inci
pit ſuum heredem.ff.de pact.⁊ plus hoc mihi
placet.na₃ ex 2rio dicto maior pars patronoꝝ
poſſet negligere minorem partem que ſi fuiſſet
preſens potuiſſ₃ adducē minorem parte₃ ad ali
am preſentationem.⁊ facit quod leg.⁊ nō.in.c.
ij.de arbi.li.vi.Abb.

Preterea Excōicantur
patroni laici q
clericos inſtituūt ⁊ deſtituūt in eccle
ſijs et patronatis vel bona ipſarum alit̄ admi
niſtrāt ⁊ clerici q inſtitutionem laicoꝝ recipiūt
cōione ꝑuantur.duo ſunt dicta.2ᵐ ibi clericos.
¶ Nō ꝙ ex iurepatronatus patronus laic⁹
nō cōſequit̄ ius inſtituendi vel deſtituendi vel
bona eccleſie adminiſtrandi.ſed ſolum ius pn̄
tandi.vt.in.c.precedenti.⁊.c.vnico.j.eo.li.vi.et
hoc procedit etia₃ ſi patronus ſit clericus vide
bonu₃ tex.xvi.q.v.c.i.vbi dicit̄ ꝙ ſi epiſcopus
conſtruxerit eccleſiam in dioceſi aliena ſolum

pñtatiõem h̄z.ɔſecratio vero ⁊ īſtitutio ⁊ totius
eccl̄ie diſpoſitio ꝑtinet ad ep̄z loci.nec pōt patro
nus ſup hoc aliť ſtatuē.q̄ꝛ nō pōt imutare iuris
diſpoſitiōem.ꝑ h̄ tex.nō.in.c.cū dilect᷒.de ɔſue.
faē qd̄ nō. Inno.in.c.q̄m̄.ne p̄elati vices ſuas.fa
cit.x.q.i.c.nouerit.vbi pꝫ ꝙ ſup bonis eccl̄ie nul
lam ꝑtātem h̄z patron᷒.facit qd̄ dixi ſuper Rica
¶ Nō ꝙ clericus recipiens a laico eccleſiā non
eſt ip̄o facto excōicat᷒ vel ſuſpēſus maiori ſuſpē
ſione.ſed peccat mortaliter.⁊ dꝫ cōione ꝑuari.
Ex quo īfero ꝙ ſi īpetraret h̄ bn̄ficiū a papa nō
exp̄ſſo ꝙ ꝑus habuerit a laico.nō valet īpetratō
q̄ꝛ ſi papa ſciuiſſet.n̄ ita de facili ſibi ɔceſſiſſet cū
deberet ꝓpť delictū ſuū cōione ꝑuari vt hic.ꝑ h̄
c.poſtulaſti.ſ.de reſcrip.⁊ qd̄ ibi nō.Hoſti.bn̄ fa
cit.c.q̄ſquis.⁊ quod ibi nō.ſ.de elec. ¶ In glo.
fi.ibi h̄ dicere videť.⁊ de ītellectu iſtoꝝ capitulo
rum.vide qd̄ nō.in.d.c.q̄ſq̄s.in gl.iij.⁊ ſuper ea.
⁊ pōt dici ꝙ iſte ſit ſuſpēſus ſuſpēſiōe minori vt
ibi nō aūt maiori.q̄ īducit regularitatē ī celebrā
te.faē qd̄ le.⁊ nō.i.c.fi.de cle.excō.mini.

Quod aūt Si patron᷒ laic᷒ ſucceſ-
ſiue p̄ſentat duos.⁊ ſecūd᷒ īſtituiť ab
ep̄o valet īſtitutio .h.d. p̄imo patron᷒ non pōt
clerico vel alteri eccl̄ie ɔferre eccl̄iam patronatā
vel aliť donare.ſ᷑m dc̄m̄ ibi decetero. ¶ Nō ꝑ ex
tex.ꝙ p̄ñtat᷒ ꝑ patronū nō ɔſeqť ius ī eccl̄ia ex
ſola p̄ñtatōe.Eſt eni p̄ñtatio q̄ddā īchoamētum
ſeu p̄ambulū ad obtinēdaꝫ īſtitutōeꝫ ep̄i vt patꝫ
ibi īchoatū ⁊c.⁊ in h̄ nōbis iſtū tex. ¶ Secundo
nō ꝙ patron᷒ pōt variare an̄ īſtitutōeꝫ epiſcopi.
vn̄ ꝑ p̄ñtato pōt p̄ñtare zm.⁊ intellige ꝙ pōt vari
are accumulādo nō aūt ꝑ̄ſus recedendo a p̄.vt
nō. Jo.an.in regula in re cōi.de reg.iur.li.vi.in
mercu.facit.c.cū aūt.⁊ qd̄ ibi dicā.j.eo. ¶ Nō
tertio ꝙ ep̄s pōt inſtituere z°.p̄ñtatum ⁊ nō p̄i-
mū.⁊ ad hoc dc̄m̄.c.cum aūt. ¶ Nō i.v.decete
ro.⁊ tene mēti ꝙ iſtrm̄ pōt loq ꝑ vba p̄teriti tp̄is
licet act᷒ īterueniat de p̄ñti.ſic vt n̄ refert vtꝝ lo-
quať ī p̄ᵃ aut ī tertia ꝑſona.vt i.c.dudū.ſ.de cō
uerſa.ɔiu. ¶ Nūq̄d aūt act᷒ p̄ſumať geſtus tp̄e
ɔfecti iſtrī q̄n̄ loqť ꝑ vba p̄teriti tp̄is.dic ꝙ ſic.ſi
act᷒ tūc potuit īteruenire.ꝑ h̄ qd̄ nō. Inno.in.c.
q̄m̄.ſ.de ꝓba.⁊ glo.in.l.i.C.de fide iſtru.⁊ iure
haſte.fiſ.li.x. Bar.in auē.ſi q̄s in aliq̄.C.de eden
⁊ in.l.ſciēdū.ff.de vbo.ob.⁊ ꝑ h̄ decidiť queſtio.
Diciť ī actis cāe ꝙ talis teſtis iurat᷒ ſic depoſuit
nūq̄d p̄ſumať iuratus tūc tp̄is.⁊ dicēdū ꝙ ſic.de
quo per Bar.in.l.theopōpus.ff.de dote p̄ele.⁊
facit qd̄ dixi in.c.ij.de teſti. ¶ Ultimo nō finem
c.ꝙ donatio facta a nō dn̄o ē nulla.q̄ꝛ nemo dat
qd̄ nō h̄z.vt in iurib᷒ alle.in glo.fi. ¶ Op.ꝯ tex.
de.c.cum Bertold᷒.de re iudi.vbi ex ſola p̄ñta
tione p̄ñtatus ɔſequiť ius.⁊ pōt agere ꝯ īſtitu-
tum ꝑ ep̄m.So.ſi patronus remanet in eodem
p̄poſito pōt p̄ñtatus ſuā p̄ñtationē ꝓſequi ⁊
agē vt ſortiāť effectū.⁊ ſic ɔſeqť ius ꝓſequendi.
⁊ ita loqť ꝯ̄riū.ſed ꝑ hoc nō ɔſeqť ius ad bn̄fi-
ciuꝫ.Aut patron᷒ t̄n̄ſit ad zᵃm p̄ñtatiōem.⁊ ep̄s
inſtituit zm.⁊ nō pōt p̄ p̄ñtat᷒ agē ꝯ zm.Et aduer
te.q̄ꝛ lꝫ tex.h̄ dicat potiorē ſorē ɔditionem poſſ
dentis.nō tn̄ per h̄ credas ꝙ poſſeſſio ſit neceſ-
ſaria.nā ex ſola īſtitutōe īſtitut᷒ ɔſeqť iuſ plenū
in bn̄ficio.vt ꝓbať in.c.ſi tibi abſenti.de p̄eben.
li.vi.ita ꝙ poſt īſtitutōem nō valet īſtitutō alteri
facta etiā de traditōne poſſeſſionis.vt in.c.ſi tibi
abſenti.⁊ qd̄ ibi nō.lꝫ aliud ſit in reb᷒ ꝓphanis
l.quotiēs.C.de rei ven. ¶ In glo.i.ibi ſed ep̄us
punitur.h̄ intellige vt dicā in.c.paſtoralis.j.eo.⁊
c.cum aūt. ¶ Et in fi.gl.vř glo.ſentire.ꝙ ex ſola
inſtitutōe ſecūdi nō t̄n̄ſit plenū ius ſꝫ ex poſſeſſi
onis adeptōe.ſꝫ ꝯ̄riū eſt veꝝ ī iſtis ſpiritualib᷒
vt.ſ.dixi.⁊ i.d.c.ſi tibi abſenti.vn̄ h̄ narrať factū
reſpectu poſſeſſionis.⁊ n̄ poniť iuris miniſteriū
¶ In glo.ij.in fi.vult ꝗ̄ glo.ꝙ donando eccl̄iam
de cōſenſu epiſcopi tranſferat iuſpatronatus.qd̄
ſatis plꝫ.⁊ tenet Cal.j.eo.illud.Sꝫ q̄d dicēdum
q̄n̄ ep̄i ɔſenſus nō īceſſit vt ī terminis lr̄e.Uin.
⁊ Philip.fuerūt ī ꝯ̄ria opi. Uincē.dixit ꝙ t̄n̄ſit
iuſpatronat᷒.q̄ꝛ ītendebat t̄n̄ſferre oē ius quod
habebat ī eccl̄ia.Philip.ꝯ.q̄ꝛ ītēdebat ɔferre ec
cleſiā ⁊ nō iuſpatronat᷒.⁊ ſic dꝫ hr̄e locū illa re-
gula ſi n̄ valet qd̄ ago.vel qd̄ voluit potuit ⁊c.vt
i.c.cū ſup.ī fi.de offi.dele.h̄ opi.Philip.pl᷒ mihi
plꝫ ꝑ iſtū tex.q vř inuē illā ɔceſſionē fuiſſe nullā
⁊ clari᷒ ꝓbať.j.eo.illud.vbi dicā.⁊ tꝫ ibi Cal.Et
ex hoc nō.ꝙ ſi hn̄s ius in re ītēdat donare ipſaꝫ
rem totaliter.⁊ nō ſolū ius qd̄ h̄z in re non valet
ɔceſſio etiā reſpectu ſui iuris.ar.in.l.ſi is q puta
bat.ff.de acq.here.⁊ i.l.nec ignorās.C.de dona.
ſec᷒ quando intendebat donare ipſam rem ⁊ oē
ius qd̄ eēt in re.⁊ ſic pōt ītelligi.l.ſi domus.§.fi.
ff.de lega.i.vbi legādo rem vř teſtator legare oē
ius quod habebat in re. ¶ In glo.fi.ibi cura de
intellectu huius.c.dic vt ibi latius dicā.⁊ ea que
ſequūtur in glo.nō faciūt multū ad ꝓpoſitum.c.
q̄ꝛ h̄ in zᵃ parte nō loquimur de p̄ñtatione facta
ꝑ poſſeſſionem.ſed de eccl̄ie conceſſione in ꝓp̄e
tatē.vnde cum patronus habeat ꝓp̄etatē eccl̄ie
nō pōt illam in alium tranſferre.q̄ꝛ nemo dat qd̄
non habet.vt in.l.traditio.ff.de acqui.re.do.An
autem de conſuetudine poſſit hr̄e laicus ius cō
ferendi eccleſiam.dic vt plene nō. Jo.an.i.c.ij.
de p̄ben.li.vi.⁊ concluſio eſt ꝙ non.

Quia clerici Compa rans vel
emens iuſpatronat᷒ eo ſpoliari dꝫ.vel
aliť.Qui emit iuſpatronat᷒ vt poſſit p̄ſentare fili
um vel nepotē.ſeu quē vult eo ꝑuari dꝫ.⁊ vtraqꝫ
lec.pōt ſuſtētari.ꝑ ponitur exceſſus.z°.pena.ibi
eoſdē. ¶ Nō ꝑ iūcta glo.i.ꝙ iuſpatronat᷒ appel
lať q̄n̄qꝫ aduocatia.vn̄ patronus pōt appellari
aduocatus eccl̄ie.⁊ h̄ denominatio ſurgit ab eo
iure.q̄ꝛ teneť eccl̄iam defendere.vn̄ hoc ius one
roſum tranſit in patronum.vt dixi.ſ.eo.ī Rica
⁊ ꝙ h̄ loqť de patrono.patet ī lr̄a.dū dř ꝙ eme-
bāt vt poſſent p̄ñtare filios ad eccl̄ias. ¶ z°.nō.
ibi ſpoliando ꝙ emens iuſpatronatus debet eo
ſpoliari.ſed ꝯ hoc facit.nā ſpoliatio ſonat ī viciū

⁊ in actum violentū vt.ſ.de reſti.ſpo.ꝑ totum.ſꝫ
iura nō debēt ꝑmittē violētiam. ne inde iiuriaꝝ
actio naſcat̃ vt i.c.qualit̃.el.i.j.de accu.⁊.l.memi
nerit.C.vñ vi. Solo.metu huiꝰ ꝯrij doc.itelligunt
lr̃am dupliciť.ꝑmo exponēdo illud v̄buꝫ ſpoliā-
do.i.ꝑuando.qꝛ ꝑuatio ſonat in actū iudicialem
⁊ licitū.ſecus in v̄bo ſpoliatio.qđ nō. ſcđo intelli
gūt ꝓp̄e vt ex quo iſti agūt actū a iure īterdictuꝫ
ſicut de facto ꝓceſſerūt.ita de facto poterūt ſpo-
liari ꝑ ep̄m.qꝛ non ē neceſſe ꝙ res deducat̃ in iu
diciū quaſi velint ꝙ rōne notorietat̃ nō ſit opus
iudiciū intētare.⁊ ſm̄ hoc nō ꝙ in actibꝰ notorie
iniuſtis ꝓcedit iudex extraiudicialit̃.facit.c.qm̄.ſ.de
fi.p̄ſby.⁊ nō h̄ ad ſimiles q̄ōnes.ſi ergo notorie
ꝗs tenēt eccłiam iniuſte.nō ē neceſſe ꝙ ep̄s eū uo
cet in iudicio.ſꝫ pōt eū ſpoliare de facto ſicut de
facto ſe intruſit. ¶ In glo.in v̄.ꝯparāt.ibi ſed cū
vniuerſitate.vult ḡ glo.ꝙ in caſu huiꝰ.c. nō puni
retur ēptor.ſi emiſſet vniuerſitatē tp̄aliū.in qua
eēt iuſp̄ronatus.⁊ idē ſentit Hoſti.⁊ clarꝰ Io.
cal.nā ſm̄ eū cū tex.ꝑmittat v̄bū ꝯparāt alia v̄ba
ḡnalia ſequētia vł quocūqꝫ mō ⁊c̃.debēt intelligi
ſm̄ qualitatē v̄borū p̄cedētiū.ſ.qñ iniuſte acqrūt
ar.in.c.ſedes.de reſcrip.⁊ in.l.ſi.§.cui dulcia.ff.đ
vi.ole.⁊ tri.le. ſed hoc dem̄ plꝫ extra t̃minos hꝰ
c.ſed quo ad tex.puto cōtrariū.nā ex quo iſti eme
bant vt ꝑncipalit̃ p̄ntarēt filios vł amicos. ꝯmit
tebāt ſimoniā mētalē.⁊ ſic vt iſti cōpeſcerent̃ ab
hac inſolentia.tex.apponit hic penā ſpoliationis
ſeu ꝑuationis.⁊ ꝓ h̄ illud v̄bū quocūqꝫ mō qđ ē
valde vniuerſale. ¶ In gl.ſup v̄bo filij vł nepo-
tes.ibi ſatis credo.nō bñ gl.qꝛ quotidie allegat̃
Inno.tñ tenet cōtrarium h̄. ſꝫ doc. cōit̃ ſequūtur
glo ⁊ idē ſentit Inno.in.c.conſuluit.j.eo.⁊ Spe
co.ti.ad finē.nō obſtat.c.ꝯſuluit. qꝛ loquitur qñ
filius ſe intruderet in eccłia patronata.ſecꝰ ſi ob
tineret ad p̄ſentatiōem patris ꝑ inſtitutionē ep̄i
Et ex hac glo.infero ꝙ ep̄us pōt conferre bñfi-
cium filio al̃s legitimo vł nepoti.dūmō ſit dignꝰ
ꝓ hoc facit.l.ſi conſul.ff.de adop.⁊.c. non ſat.ſ.
lxxxvi.di.⁊.c.omne.xxxi.di.ſentit archi.i.c.ep̄s.
x.q.ij.vide.qđ le.⁊ nō.in.c.graue.ſ.de p̄ben.
In glo.ſi ibi erat patrona ſui ip̄ius. Inno. dicit
ꝙ eccłia remanebit libera.⁊ h̄ tene. h̄ tñ etiā fuit
de mēte glo.nam.ꝓp̄ie loquēdo eccłia nō pōt eē
patrona ſui ip̄ius.vnde is qui ꝑmo habebat iſti
tuere habebit liberam collationē. ſicut ſi bñficiū
non eēt patronatū.⁊ de hoc vide ho.glo.in.c.i.j.
eo.li.vi.⁊ ad iſtā ꝑticulā dꝫ referri cauda glo. in
v̄.ar.cōtra.⁊ lꝫ variet.tñ qđ p̄dixi tene. nec obſtat
finale motiuū gl.nā ſi patronatꝰ r̃maneret penes
vēditorē.tex.mandaſſꝫ declarari ēptionē nullaꝫ
qđ nō facit.ſꝫ mādat ēptorē ſpoliari. Item pena
appoſita in vno ex correlatiuis videt̃ appoſita i
altero ꝯcurrēte eadē rōne.vt ē cōis theorica le-
giſtarū in.l.ſi.ff.de accep.⁊ in.l.vltima.C.de idi-
cta vidui.circa h̄ tñ vide qđ dixi in.c.i.ſ.de loca.
h̄ ꝓcedūt qñ extraneus emit iuſpatronatus.
Sed q̄ritur quid ſi ip̄amet eccłia patrōata emit
iuſpatronatus.glo.vr̃ velle ꝙ non remanebit li-
bera.ſi tamē ꝯtractus nō teneat.remanebit apđ
venditorem. Alij tenēt cōtra ꝙ delictū ꝑſone nō
dꝫ nocē eccłie. Io.an.ꝯcordādo dicit ꝙ aut ſolꝰ
p̄latus emit.⁊ habꝫ locum ꝯtraria opi.p̄cedens
aut p̄latus cum collegio.⁊ ꝓcedat opi. glo.quia
delictum p̄lati ⁊ capituli nocꝫ eccłie.vt in.c.ij.de
ordi.cogni.⁊ in regula delictum.đ reg. iur.li.vi.
ſed Io.Cal.vr̃ ſequi indiſtincte p̄cedētē opi. vt
eccłia remaneat libera.qꝛ iſte vēditor dꝫ ſpoliari
ꝓpter delictuꝫ ſuum.⁊ lꝫ do.An.ſequat̃ Io.an
mihi tamē plꝫ opi. Cal. vt ſaltē iudex ex officio
ſuo ꝓuidat eccłie.nam indignum ē vt patronus
habeat amplius iuſpatronatus.qui p̄ſumpſit id
vendere .vñ eccłia remanebit libera non rōe ſui
cōtractus.ſed quia vēditor dꝫ ſpoliari ⁊c̃.

EX litteris Iuſpatro-
natus con-
ſiſtens in aliqua vniuerſitate tp̄alium
tranſit cum ip̄a vniuerſitate etiam ſi vniuerſitas
tranſeat tm̄ quo ad vtile dominiuꝫ niſi iuſpatro
natus ſpecifice fuerit exceptum.⁊ ē notabilis ca
ſus.⁊ quotidie allegat̃.diuidit̃ in duas.ꝑmo po-
nitur q̄rela ep̄i.ſcđo dant̃ ſibi iudices.⁊ inſtruūt̃
quomodo debeant diffinire ibi mandamus.
Primo nō ꝙ licꝫ ꝯtractus non gratuitꝰ prohi-
beatur ſuper iurepatronatus.vt.ſ.c.precedenti.
⁊ clarius.j.eo.c.de iure.tñ ſi cōtractus non gra-
tuitus inuenit in aliqua vniuerſitate tēporaliuꝫ
iuſpatronatus exiſtēs in vniuerſitate tranſit ex
illo titulo non gratuito.qꝛ ꝯtractꝰ vr̃ initꝰ ſup re
bus tēporalibus ⁊ non ſup iurepatronatꝰ.ſꝫ ac-
ceſſorie trāſit iuſpatronatꝰ. Et ex hoc nō ꝙ iuſpa
tronatꝰ pōt eē acceſſorium rebꝰ tēporalibꝰ. facit
l.in modicis.⁊ quod ibi nō.ff.de cōtrahen.emp.
⁊.l.ſi mercedē.§.ſi cū fundum.ff.de ac.emp.⁊ ſic
nō qđ magis dignum pōt accedē minus digno
¶ Nota vlteriꝰ ꝙ exiſtēs in poſſeſſione iuriſpa
tronatus licꝫ non habeat ꝓprietatē illius iuris.
valide p̄ntat ita ꝙ p̄ntatus ꝑ eū ⁊ inſtitutus per
ſuperiorē nō dꝫ poſtmodū r̃moueri. licꝫ appareat
in futuꝝ p̄ntatorē nō habuiſſe ius p̄ntandi.⁊ eſt
rō.qꝛ p̄ntatio cēſet̃ quidā fructꝰ iuris p̄ntādi. vt
nō.j.eo.c.ꝯſultatiōibꝰ.ſed fructꝰ ꝑtinēt ad poſſeſ
ſorē nec tenet̃ reſtituē ſi illū bona fide ꝯſūpſit.vt
nō.in .c.grauis.ſ.de reſti.ſpo.⁊ h̄ ē ꝓpria rō ſcđi
caſus huiꝰ.c.⁊ idē dic eadē rōne in electoribꝰ.vt
ꝓbat̃ i.c.q̄relā đ elec. ¶ 3ꝰ.nō vnā practicā reco
gnoſcēdi veꝝ p̄ronū.ſi obtinet ꝯ poſſeſſorē.nam
īſtitutꝰ ad p̄ntatōeꝫ poſſeſſoris dꝫ r̃ndē p̄rono đ
tēporalibus.aliā practicam videbis.j.eo.c. con-
ſultatiōibus. Item nō ꝙ bñficiatus tenet̃ patro
no reſpondē de tēporalibꝰ.⁊ intellige de patro-
no eccłiaſtico non ſeculari vt legit̃ ⁊ nō.in.c. cuꝫ
⁊ plantare.j.de ꝑuile.⁊ ibi ꝑ Inno.⁊ in.c.in late
ranēſi.đ p̄ben. ¶ Quomō aūt fit iſta recognitio
ſeu reſponſio de tēporalibꝰ.certe nō itelligas ꝙ
debeat dare tēporalia p̄rono.ſꝫ debꝫ ſibi reddē
rōnem adminiſtrationis temporaliuꝫ non tamē
valde ſtricte puta dicendo quid expendat quo-
tidie pro victualibus.ſed in genere.de quo vide

per Inn.in.d.c.cū ⁊ plantare.⁊ ex hoc nō ꝙ pin
guius ius habet patronꝰ eccliaſticꝰ ꝙ̄ ſecularis
Itē patronus eccliaſticꝰ habet ſex menſes ad p̄
ſentandū.⁊ ſecularis quatuoꝛ.vt in.c.i.eo.ti.li.vi
⁊ de aliis differentijs dic vt nō.i.c.cū ꝓpt.j.eo. ⁊
in iuribus ſupiꝰ allegatis. ¶ Ultimo nō ꝙ ſi p̄
ſentatio facta pertinet ad monaſteriū valet pre-
ſentatio ꝑ ſolam Abbatiſſam. In ꝯtrariū tñ fac.c.
ea noſcit.ſ.de his que fiunt a p̄la.⁊ dic vt ibi dixi
Et nō ex hoc ⁊ ex tex.mulierē eē capacem iuris
p̄ntandi.⁊ vide qđ dixi.ſ.eo.in.c.i.⁊.fi.de ꝯceſſ.
preben. ¶ In glo.i.in fi.aduerte qꝛ glo.nō red
dit ſpecifice rōem diuerſitatis.quare iuſpatrona
tus tñſit cum villa locata ⁊ non cum villa pigno
rata.vr̄ tñ glo.velle ꝙ hic fuit itus talis ꝯtus ꝑ
quē tñſiuit vtile dñium videlicet ville.vtputa qꝛ
locatio fuit facta ad magnū tp̄s.iux̄ nō.ꝑ Inno.i
c.ꝓpt.ſ.de loca.⁊ ſic cum conductoꝛ habeat hic
loco domini reſpectu vtilis dñij tranſit etiā ius
patronatus ſicut tranſiret ex toto venderet vil-
la.ſed in creditoꝛem non tranſit dominiū aliqđ
rei pignoꝛate.ideo nō tranſit iuſpatronatus.ſed
aliud ſentit h̄ glo.⁊ aliud Hoſti.⁊ Goff.ſed non
clare iudicio meo.ideo dic ꝙ in creditoꝛem non
tranſit.qꝛ creditoꝛ tenetur reſtituere oēs fructꝰ
quos percepit ex re pignoꝛata.vt in.c.cū ꝯ.ſ. de
pig.⁊ in.c.i.j.de vſuris.ſed ſi creditoꝛ p̄ſentaret
⁊ p̄ſentatus iſtitueret nō poſſet poſtea repetere
illum fructum.⁊ ſic creditoꝛ lucraret illū fructū
ex mutuo ꝯ naturam pignoꝛis.cum mutuum de
beat eē gratuitū.i.c.ꝯſuluit.de vſur.ſed in ꝯtu
locationis ad magnū tp̄s cum tñſeat poſſeſſio ⁊
omnis vtilitas rei locate tñſit iuſpatronatꝰ tanqȝ
acceſſoriū.nā ille qui eſt in poſſeſſione hȝ p̄ntare
vt in.c.conſultationibus.j.eo.nec tenetur reſtitu
ere cōmoditatē quā ꝑcipit ex re locata.idē ⁊ foꝛ
tius.qñ tñſit dñium vtile directū vel vtile tantū
ad h̄.c.cum ſecūdū.j.eo.⁊.d.l.in modicis.⁊.d.l
ſi mercedem.per h̄ dico diſpoſitionem huius.c.
nō ꝓcedere ſi locatio fuiſſet facta ad modicum
tp̄s.qꝛ tūc nō tñſiret dñiū vtile nec poſſeſſio. ſȝ
detentatio.qꝛ colonꝰ ad modicū tp̄s poſſidȝ do
mino ⁊ non ſibi.l.male agitur.C.de p̄ſcrip.xxx.
vel.xl.an.vnde p̄ntatio reperit facta ab eo q nō
eſt in poſſeſſione p̄ntādi.niſi dicēs ꝙ colonꝰ poſ
ſidet naturaliter ſibi licet ciuilit dño. vñ ratione
illꝰ nālis vr̄ poſſe p̄ntare.vt ſi iſte ꝑcipiat iſtū fru
ctum ſicut ꝑcipit ceteros fructꝰ vtile. ⁊ maxime
qꝛ iſte tex.loqtur indiſtincte. ¶ In glo. fi.in fi.
glo.in effectu ponit duas opi.p̄ma ꝙ exiſtens in
poſſeſſione iuriſpatronatꝰ pōt preſentare nō ob
ſtante ꝙ ſibi ſit mota ꝯtrouerſia ſup ipſo iure ex
quo nō reuocatur in dubium de ipa poſſeſſione
⁊ hanc opi.vr̄ ſequi Jo.iij.q.vi.hoc quippe.⁊ cō
muniter doc.ſentiūt hic illa rōe.qꝛ p̄ntatio eſt q
dam fructus iuris p̄ntandi.vnde ſicut poſſeſſoꝛ
in re ꝓꝑhana colligit fructꝰ lite pendente. ita ⁊ i
hoc iure. ¶ 2ª opi.quā glo.ſequit eſt ꝙ nō poſ-
ſit p̄ntare ex qꝛ lis eſt ſibi mota.vel ſi admittitur
preſentatio non debet ſequi inſtitutio ꝑ ſupioꝛē
ſed debet expectari exitus cāe. Sed tu dic latiꝰ
colligendo aliqua dicta dñi Anto. ⁊ declarādo
hanc materiam ampliando terminos glo.ꝙ aut
quis eſt in poſſeſſione ſine aliqua controuerſia.
tūc pōt p̄ntare.⁊ inſtitutus ad p̄ntationem ſuam
non debet poſtea remoueri.lȝ appareat poſſeſſo
rem nō habuiſſe ius ꝓꝑetatis.ad h̄ vr̄ tex. in.c.
cōſulationibus.j.eo.⁊ in.d.c.q̄relam. Nō nālis
eſt ꝙ poſſeſſoꝛ nō tenet reſtituere fructus quos
ꝓbabili rōe ꝯſumpſit.nec eſt effectꝰ locupletioꝛ.
vt dixi in.d.c.grauis.ita eſt in caſu nr̄o.nā ꝑ p̄n
tationē poſſeſſoꝛ non eſt effectus locupletioꝛ.iō
p̄ntatus ⁊ inſtitutꝰ ad eius p̄ntationē non dȝ re
moueri.ſed dȝ deinceps cognoſcē veꝝ patronū
⁊ hoc mō itelligo iſtū tex.in 2º cāu.nā debes itel
ligere ꝙ iſte miles erat in poſſeſſiōe.⁊ ꝙ p̄ntauit
añ motā ꝯtrouerſiā ⁊ p̄ntatꝰ fuit iſtitutus.⁊ h̄ in
tellige qñ p̄ntatꝰ erat poſſeſſoꝛ bone fidei.ſecus
ſi male fidei.qꝛ ſic poſſeſſoꝛ male fidei nō fac fru
ctus ſuos etiam quos ꝯſumpſit.vt i.d.c.grauis
ita nec iſte potuit valide p̄ntare hoc eſt nōbile di
ctum Inno.in.c.ij.de i integꝝ reſti.⁊ in.c.in lr̄is
de reſti.ſpo.⁊ ꝑ hoc nōbile dictum limita p̄dictū
c.querelā.⁊ dictū.c.cōſultationibus. Aut p̄ntās
erat in poſſeſſione bone fidei.ſed fuit ſibi mota
ꝯtrouerſia añ p̄ntationem.⁊ tūc aut lis eſt mota
ſuper poſſeſſione.quia negat ipſum poſſidere ⁊
nō debet admitti p̄ntatio.qꝛ ſuper hoc depēdet
qđ.⁊ ſic debes itelligere p̄dictum.c.ij.de in integ.
reſti.expreſſe vult glo. ibi ⁊ in.d.c.hoc quippe.
Añqȝ mouet controuerſia nō ſuꝑ poſſeſſione
ſed ſuper proprietate iuris vt quia alius dic ipm
eē patronū lȝ reus ſit i poſſeſſione ⁊ iſte caſus ē
dubitabilis.de q̄ ꝓp̄e loquit glo.⁊ dic ꝙ preſen-
tare pōt ſic ⁊ alios fructus colligere.ſed preſen-
tatio nō debet admitti per ſuperioꝛem.ita vt in
ſtituat preſentatum.ſed pōt admittere ſimplicit
⁊ differre inſtitutionem in euentum cauſe. Ratō
eſt iſta poſſeſſoꝛ tenetur reſtituē oēs fructus q̄s
percipit poſt litis cōteſta.vt dixi i.d.c.grauis.ſȝ
ſi inſtitueret preſentatus lite pendente ⁊ ſuccū-
beret preſentatoꝛ in proprietate non poſſet re
ſtituere illum fructum.quia legitime inſtitutus
remoueri non debet.⁊ ideo propter impoſſibili
tatem reſtituendi debet differri inſtitutio.ſimile
ſi quis dilapidat fructus poſt litem cōteſta. nec
eſt ſoluēdo.nam fructꝰ ſequeſtrant.vt dixi in.c.
fi.ſ.de ſeque.poſ.⁊ fruc.ſed in rebus ꝓꝑhanis
pōt poſſeſſoꝛ percipere fructus ⁊ vti libere poſ-
ſeſſione ſua lite pendente. quia poteſt eoſdem
reſtituere vel eſtimationem.⁊ ex his habes de-
claratum iſtum tex.in ſecundo caſu.vnde nō col
ligas h̄ ar.a contrario ſenſu.quia preſentatio nō
debet admitti poſt controuerſiam.ſed ꝙ inſtitu
tio non debet fieri ⁊ facta non tenet.⁊ pro h̄ ſatiſ
habes declaratam iſtam materiā. ¶ Extra gl.
pro declaratione predictoꝛum ⁊ materie querit
quando iuſpatronatus dicitur tranſire cū vni
uerſitate. Solu.ex dictis Inno.poteſt colligi ꝙ
non ſufficit ꝙ inhereat cuicunqȝ rei.ſed opoꝛtet

rem eſſe talem ꝙ abſqꝫ alia exp̄ſſione ꝯtineat in
ſe iura vniuerſitatis. vt ē villa ⁊ caſtrum q̄ habēt
in ſe iuriſdictionē honorem ⁊ diſtrictum. ⁊ intel
lige hoc habere iuriſdictionē ⁊ diſtrictum ex cō
ſuetudine ſeu ex ſtatuto dominū ſec⁹ d̄ iure cōi
vt ipſemet Inno. nō. in. c. cum ad ſedem. de reſti.
ſpo. ¶ Et ꝑ hoc infertur ad q̄nem quid ſi ha-
bens aliquos fundos in villa dicat vēdo tibi oīa
iura que habeo in villa. nunquid tranſeat iuſpa-
tronatus. ⁊ dicit Inno. ꝙ non qꝛ hic n̄on ſubeſt
aliqua vniuerſitas. vnde perinde ē ac ſi diceret
vendo tibi talem ⁊ talem fundum. Quid autem
ſi dicat. vēdo tibi omnia bona mea. Inno. ⁊ Jo.
an. ſentiunt iuſpatronatus non tranſire. qꝛ iſta
nō ꝯtinent vniuerſitatem in ſe licꝫ alij contra. ſꝫ
ꝓ hac opi. cōtria adduco bonū tex. in. l. bonoꝝ.
la. ij. ff. de vbo. ſigni. vbi dr̄ ꝙ bonorū appellatio
ꝯtinet vniuerſitatē ſicut hereditas. nūquid autē
vēdita hereditate trāſit iuſpatronat⁹. cōit tenet
ꝙ ſic. qꝛ hereditas in ſe eſt qd vniuerſū. vt in. d. l.
bonorū. ⁊ in. l. hereditas. ff. de pe. here. ¶ Quid
autē ſi vēdatur palaciū in quo eſt iuſpatronatus
nec habet aditus niſi ꝑ palaciū. quidā tenuerūt
iuſpatronatus trāſire. arg. in. l. ſi mercedem. §. ſi
cū fundū. ff. de ac. emp. vbi hoc ſentiūt gl. ⁊ Bar
loquūt tamē in fundo in quo ē iuſpatronat⁹. ſꝫ
Inno. ⁊ Jo. an. tenent hic oppoſitū. qꝛ palaciū
nō eſt quid vniuerſū ſed res particularis. nec ob
ſtant dicte leges. qꝛ procedunt in ſepulchro qd̄
eſt inutile dn̄o. ſi non poſſet ad illō habere aditū
ſed iuſpatronat⁹ pōt poſſideri ⁊ exercitari abſqꝫ
eo ꝙ quis uadat ad eccl̄iam ⁊ hoc plus placet.

8 Illud preter eum
Si laicus clerico vl' religioſo loco ꝯce
dit eccl̄iam ſine ꝯſenſu epi. non obſtante tali con
ceſſione q̄ n̄ valet ad ipaꝫ eccl̄iaꝫ cū vacauerit po
terit p̄ntare. ⁊ eā alteri eccl̄ie de ꝯſenſu epi poterit
concedē. hoc. dicit cū. c. ſuggeſtum. ⁊. c. cum laici
j. eo. habet duo dicta. ſcōm. ibi lꝫ. ¶ Nō p̄mo ꝙ
ex acq̄ſitione iuriſpatronat⁹ non habꝫ laicus po
teſtatē concedendi eccl̄iam quo ad ꝓprietatem
vt hic. nec quo ad titulum. vt. j. eo. cum laici. ſꝫ ſo
lum ꝯſequit̄ poteſtatē p̄ntandi clericum epo ꝑ
eum inſtituēdum vt. j. eo. c. fi. ¶ Scd̄o nō h̄ tex.
apertum ꝙ ex ꝯceſſione eccl̄ie facta ꝑ patronuꝫ
non videt̄ concedi iuſpatronat⁹. nam ſi trāſiuiſ
ſet hic iuſpatronatus. non potuiſſet patron⁹ poſt
modū p̄ſentare clericū. cui⁹ ꝯtrarium hic dicitur
¶ Item nō epm̄ nō poſſe bn̄ficium patronatuꝫ
alicui conferre ſine p̄ntatione patroni etiā eccl̄ia
ſtici. ⁊ ꝙ inſtitutio facta ſine p̄ſentatione patroni
eſt de rigore iuriſ irritanda. Et nō bene hec vba
nam ideo dicit de rigore. qꝛ de eq̄tate nō eſſet re
tractāda. cum ius patroni pendeat ex gratia. vt
dixi. ſ. c. q̄m. hic tn̄ rigor p̄fert̄ equitati patrono
inſtante. vt in. c. decernim⁹. xvi. q. vij. ⁊ ꝑ illū tex.
pōt dici ꝙ iſtitutio ſit ipo iure irrita. qd̄ etiā ſen
tit Jo. and. in. c. ij. de offi. vica. li. vi. ⁊ tunc expo
ne verbum irritanda ideſt irrita nunciāda. vel

eſt irritanda quo ad factum. ſicut de facto ꝓceſ
ſit. ¶ Sed op. cōtra p̄mam partē. c. videt̄ enim
ꝙ cum conſenſu epiſcopi non poſſit laicus cōce
dere eccl̄iam. cui⁹ cōtrarium hic innuitur cū laic⁹
non poſſit eam poſſidere vt in. c. cām. de p̄ſcrip.
⁊ pro nō dato habet̄ ⁊c̄. vt in. c. cū aūt. ſ. eo. So.
doc. intelligūt tex. in eccl̄iis que de facto detinēt̄
a laicis potentibus. vnde. vt arripiant a manib⁹
eorum iura concedunt ꝙ interueniēte auctorita
te epiſcopi valeat ꝯceſſio facta loco religioſo vel
alteri eccl̄ie. ſimile in cōceſſione decimarum vt
legit̄ ⁊ nō. in. c. cum apoſtolica. de his que fiūt a
p̄la. ⁊ intellige q̄n laicus concedit in proprietatē
nam in titulum nullo modo concedere poteſt.
nec iura hoc ꝑmittunt. quinimo laicus conferēs
excommunicat̄ ſaltēꝫ minori excommunicatiōe
vt in. c. ſi quis deinceps. xv. q. vij. ¶ In glo. i. in
fi. ſentit hic glo. ꝙ patronus poteſt concedere
iuſpatronatus ſine conſenſu epiſcopi. ſed cōtra
rium ſentit glo. penultima ⁊ finalis. ⁊ vide glo.
in. c. nemini. xvi. q. vij. docto. ponunt hic varias
opi. ſed cōcludendo diſtingue. ꝙ aut patronus
concedit eccl̄iam alicui loco religioſo in proprie
tatem. ⁊ hoc conſtat. aut concedit iuſpatronatuſ
⁊ conſtat. aut concedit ſimpliciter eccl̄iam ⁊ non
conſtat quid intendebat concedere vtrum eccle
ſiam vel iuſpatronatus. primo caſu conceſſio ſi
ne auctoritate epiſcopi eſt nulla vt hic ⁊ in dicto
c. quod autem. vnde etiam iuſpatronatus non
transfertur. Ratio quia illud ius non intendit
concedere. ⁊ donatio ſumit vires ab intentione
donatoris. vt in. l. nec ignores. C. de dona. ergo
non valet ꝯceſſio eccleſie. quia non poterat eam
concedere nec conceſſio iuriſpatronatus. quia
non intendebat illud concedere. vnde habet lo-
cum illa regula. quod noluit potuit ⁊ quod vo-
luit adimplere nequiuit. vt in. c. cum ſuper. de of
delega. ⁊ in. l. multum intereſt. C. ſi quis alte. vel
ſibi. ⁊ in hoc caſu proprie poteſt intelligi iſte tex
⁊. c. quod autem. ſ. eo. ¶ Secundo caſu prin-
cipali cum concedit iuſpatronatus. aut conce-
dit generaliter concedendo vniuerſitatem ali-
quam. ⁊ tunc tranſit in quencūqꝫ etiam ſine au-
ctoritate epiſcopi vt. ſ. eo. ex litteris ⁊. j. eo. cum
ſeculum. non tamen debet exprimere iuſpatro
natus. vnde ſi diceret. vendo tibi talem villam
cum iurepatronatus in ea exiſtente non valet
venditio reſpectu iuriſpatronatus. ⁊ de hoc vlti
mo vide latius per Johan. and. in. c. i. eo. ti. lib.
vi. Aut vult concedere iuſpatronatus per ſe aut
in vltima voluntate puta legando. ⁊ ſi hoc facit
cum cōſenſu epiſcopi. indubie tenet. ſed nūquid
valeat ſine conſenſu epiſcopi. dicam poſt Jo.
and. j. eo. c. cum ſeculum. aut vult concedere
inter viuos. ⁊ tunc aut eccleſie aut loco religio-
ſo ⁊ valet conceſſio etiam ſine auctoritate epiſco
pi. textus videtur hic in ver. licet. nam ille ver.
venit aduerſatiue ad precedentia. Item tex. hic
dicit ꝙ habet liberam facultatem concedendi
loco religioſo. non enim eſſet libera facultas. ſi

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

neceſſario deberet habere conſenſum epiſcopi.
vt nō.in.c.de multa.ſupra de preben. ⁊ in .c.licet
epiſcopus.eo.ti.li.vi.⁊ hanc opi.communiter te
nent doc.⁊ facit.c.vnicum a contrario ſenſu eo.
ti.li.vi. Aut vult cōcedere laico vel clerico recipi
enti nomine proprio.⁊ nō valet cōceſſio ſine con
ſenſu epiſcopi.ar.hic ⁊ in dicto.c.i.a cōtrario ſen
ſu.⁊ hanc opi.tenet hic Hoſtien.⁊ Johan.an. ſe
quitur Archi.in dicto.c.i.⁊ xvi.q.vij.pie mentis
licet Inno.⁊ quidam alij ſenſerunt contrariam.
ſcilicet ꝙ laico etiam poſſet concedere ſine con-
ſenſu epiſcopi.ſed prima opinio cōmunior ⁊ ve
rior. Ratio diuerſitatis eſt duplex. ¶ Prima ꝙ
laici magis cōſueuerunt aggrauare eccleſias ꝙ̄
clerici.ar.ij.q.vij.laicos.⁊.c.laici. Secūda ratio
quia ſi clerici excedunt terminos ſuos facilius
poſſunt compeſci per eccleſiā ꝙ̄ laici.ar.lxxxix.
di.indicatum.⁊ hanc opi.tene. Ad quid autē re-
quiritur epiſcopi conſenſus.dic vt videat an ex
pediat eccleſie mutare patronum. nam ſi vellet
concedere potentiori ſeu tyrāno epiſcopus nō
conſentiat. Item aduertet an interueniat fraus
nam timendum eſt an ſit ficta venditio.⁊ h̄ quo
ad ſecundum membrum. ¶ Uenio ad tertium
quando ſimpliciter concedit eccleſiam. ⁊ nō ap
paret quid vellet concedere.in quo diſtingue ꝙ
aut concedit cum conſenſu epiſcopi.⁊ transfert
iuſpatronatus.⁊ omne aliud ius quod habet in
ea.ar.c.paſtoralis.de donatio. pro hoc .c. quod
autem.ſupra eo.⁊ quod ibi nota.in glo.aut con-
ceſſit ſine conſenſu epiſcopi ⁊ non valet cōceſſio
in aliquo.quia peccat in forma ⁊ hoc caſu poteſt
intelligi iſte tex. nam hic nō diſtinguitur anim⁹
donatoris.⁊ patet ꝙ in nullo valuit conceſſio ec
cleſie facta per laicum ⁊ per hoc habes declara-
tos ⁊ ſuppletos caſus glo.⁊ materiam huius.c.
⁊.c.quod autem.vide quod ibi dixi. ¶ In glo.
ij.in fi.de hoc brocardo dic vt nota.in regula n̄
preſtat.de reg.iur.li.vi.⁊ per glo.in.c.auditis.h̄
alle. ¶ In glo.iij.in fi.vult ergo glo.ꝙ loco reli
gioſo poteſt concedi eccleſia non vacans cū au
ctoritate epiſcopi.ſed contra hoc facit iſte tex⁹
nam conceſſio fuit facta religioſe domui.⁊ tamē
dicitur ꝙ non valuit conceſſio de re non vacan-
te.vnde dicerem ꝙ aut quis intendit donare ec
cleſiam non vacantē loco religioſo vt valeat vt
exnunc in preiudicium rectoris ⁊ non valet do-
natio.⁊ ita intelligatur iſte tex.aut intendit con
cedere ſine preiudicio rectoris ⁊ valet.⁊ ſic intel
ligo glo.⁊ pro hoc tex.in.c.conſultationibus.de
dona.⁊ cle.fi.de re.eccle.non alie. ¶ Ultimo ex̄
glo.opponitur.de.c.ii.de ſupplen.negli.prelato.
vbi valet inſtitutio epiſcopi ſine preſentatiōe pa
troni.cuius contrarium innuit iſta littera in fi.
Solu.regulariter non valet.vt hic ⁊ in dicto.c.
decernimus. Fallit ſm Hoſtien.ſi patronus fuit
negligens in preſentando.vt in dicto .c.ij. ⁊ dic
ꝙ data negligentia patroni poteſtas deuoluitur
ad eum qui habebat inſtituere etiam ſi epiſcop⁹
non ſit vt eſt glo.multum notabilis.in cle.i. de
ſupplen.negli.prelato. Secundo fallit quando
patronus preſentauit indignum.vt in dicto.c.ij.
⁊ per hoc ſentit Hoſtien.ꝙ patronus preſentan
do indignum priuatur ea vice poteſtate preſen-
tandi.quod an ſit verum indiſtincte plen⁹ dixi
in.c.cum vos.de offi.ordi.⁊ dic vt ibi ¶ Tertio
fallit ſecundum eum ſi conceſſio fit per papam
vel per legatū de latere.vt in.c.dilectus.de offi.
lega.⁊ in.c.cum dilectus.j.eo. Sed tu dic meli⁹
ꝙ aut eſt iuſpatronatus eccleſie.⁊ procedit dcm̄
Hoſtien.vt legatus poſſit concedere ſine preſen
tatione eccleſie.⁊ ita loquitur.c.dilectus. Aut ē
patronus laicorum.⁊ nullus citra papam poteſt
eccleſiam conferre ſine preſentatione patroni.⁊
iſte eſt proprie caſus in dicto.c.cum dilectus.j.e.
vbi de hoc vide bonam gloſam.in.c.per litteras
de preben.in cle.

QUerimonia Inſti
tuti in
eccleſijs patronatis per nouos patro-
nos mutari no poſſunt.nec viciſſitudines eccl'ia
rū per eos fieri.duo ſunt dicta z^m ibi ſcilicet vi
ciſſitudines. ¶ Nota ꝙ licet patronus habeat
ius preſentādi in eccleſia.vt.ſ.eo.quaſi per totū
tamen legitime inſtitutus ad preſentationem an
tiqui patroni non debet remoueri ad inſtantiā
noui patroni.⁊ iſte eſt proprie intellectus.c. Et
hec faciunt ad.q.pone plures heredes fuiſſe in
ſtitutos per defunctum reperitur iuſpatronat⁹
in hereditate nunquid poſſit illud adiudicari al
teri ex heredibus. Johā.an.poſt Goffre.tenet
ꝙ non.arg.huius.c.quod prohibet mutationē
ordinis eccleſie ſecundum humanam conditio-
nem.licet enim nomina debitorum inuenta in he
reditate poſſint adiudicari vni ex heredibus.lз
diuidi non poſſint.vt in.l.ea que.C.fami.herciſ.
⁊ in.l.ij.⁊.iij.ff.eo.tamen iuſpatronatus n̄ poteſt
diuidi inter heredes nec adiudicari vni ex here
dibus.ſed omnes heredes patroni erunt inſoli-
dum.do. Pe.miratur de hoc dicto. Jo.an.cum
iſte tex.non prohibeat tranſlationem de vno in
alium.vnde tenet ipſe ꝙ licite poteſt adiudicari
vni ex heredibus.tum quia iuſpatronatus tran
ſit cum vniuerſitate.vt in capitulo ex litteris .ſ.
eo.tum quia vtilius eſt eccleſie vnum habere
patronum ꝙ̄ plures.quia ſolet negligi quod cō
muniter poſſidetur.C.quando ⁊ quibus quar
ta pars debetur.l.ij.li.x.ſed mihi plus placet opi
nio precedens tali ratione. Aut enim hereditas
equaliter diuiditur inter inſtitutos.⁊ non appa
ret ratio quare magis debet adiudicari vni ex
heredibus ꝙ̄ alteri.vnde cum ſit ius indiuiſibi
le cōſiſtit penes omnes inſolidum.vt nota.glo.ſ
eo.c.i. Aut cui adiudicatur fuit data minor ps
hereditatis.⁊ non valet illa adiudicatio.quia vi
detur adiudicatum iuſpatronatus in compenſa
tionem bonorū.⁊ ſic quodammodo commute
tur cum re temporali.⁊ reciperet eſtimationem
contra.c.de iure.infra eo.⁊ tene menti hanc que
ſtionem.quia quotidie poteſt accidere. ⁊ per h̄

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

alˀs dixi ꝙ patronus nihil habẽs in bonis non
poterit cedere iuſpatronatus creditoribus. quia
non recipit eſtimationem. vt dixi. nec poteſt inͦ
uenire titulus non gratuitus vt in. c. quia clerici
ſ. eo. ⁊ in. c. ꝑterea. de tranſac. ¶ Sed quero qd
intendat littera prohibere ꝑ verbum viciſſitudi
nes. So. tres ſunt intellectꝰ. quidam exponunt
viciſſitudines. i. mutationeſ ſeu grauamina. Alij
vt Inno. ꝙ intẽdit prohibere ꝙ patroni nõ pñt
conuenire adinuicem. vt vnus ſit patronus vno
anno. alius alio. vt ſic habeant quãdam viciſſitu
dinem. Sed hoc dictum limita quando vellent
ex toto ius diuidere. nam reſpectu exercitij hñ
poſſunt hanc conuẽtionem facere. vt vnus pre
ſentet vna vice. alius alia. vt eſt tex. in cle. fi. c. ti.
Simile i tutoribꝰ q reſpectu adminiſtratõis pñt
diuiſiões adinuicẽ facẽ ſ; ñ pñt diuiſionẽ adinuicẽ
facẽ q̃ ad iuſ tutele. vt. l. iter tutõeſ. ff. de admi. tu.
Tertij vt hoſti. itelligũt ꝙ ꝓhibeſ h̃ ꝯmutatõ iu
riſpatronatꝰ. vtputa ſi duo patroni haberẽt plu
ra iurapatronatus. nõ poſſunt illa adinuicem per
mutare ſine auctoritate epiſcopi. ⁊ nõ hunc itel-
lectum. quia facit ad ea que dixi in. c. precedẽti.
ꝓ hoc videſ gl. in. c. nemini. xvi. q. vij. ⁊ quilibꝫ
intellectus eſt bonus in ſe. ¶ In glo. i. in fi. hec
glo. non reſpondet ſpecifice ad. c. decernimꝰ. vbi
mutaſ rector ad inſtantiam patroni. ideo dic ꝙ
illud loquitur quãdo epiſcopuſ ſpreto patrono
inſtituit rectorẽ in eccľia. hic loquimur quando
ſacerdos fuit legitime inſtitutus. qui mutari nõ
debꝫ ex mutatione patroni. Sed quero que fuit
ratio dubitandi. So. potuit eſſe duplex. prima
quia reſoluto iure auctoris reſoluiſ ius ſucceſ-
ſoris. vt in. l. lex vectigalis. ff. de pigno. ſed patro
nus antiquus fuit auctor iuris huiꝰ ſacerdotis
uidebaſ ꝙ reſoluto iure illius eſſet reſolutum
ius iſtius. Scõa ratio ſucceſſor non teneſ ſtare
cõtractui inito ꝑ predeceſſorẽ. nam emptor do-
mus non teneſ ſtare locationi facte per uendito
rem cum ſit ſucceſſor ſingularis vt in. l. emptorẽ.
C. loca. ita videbaſ ꝙ nouus patronus non te-
nebatur ſtare preſentationi facte per predeceſſo
rem. ſed contrarium hic deciditſ. Ratio quia re
ctor inſtitutus in eccľia nõ habet ius a patrono
principaliſ ſed a ſuperiore inſtituente. vt in. c. qḋ
autem. ſ. eo. Item inſtitutus habet ius in eccľia
vt in. c. ſi tibi abſenti. de preben. lib. vi. ideo non
poteſt remoueri per ſucceſſorem. facit quod nõ.
in. d. l. emptorem.

10 Cum laici

Summatum eſt ſupra eo. illud. vel ſumma ſic. Patronus
eccľiam clerico conferre non poteſt. ⁊ ſi contule
rit poteſt hoc non obſtante ad illam preſentare
rectorem. primo dictum. ſcḋo ratio. ibi non enĩ;
¶ Primo nõ caſum in quo quis poteſt venire
contra proprium factum. ⁊ in hoc multũ inſtat
glo. ⁊ Io. and. ponit plures caſus. ſed tu vide
per Cal. in. c. ſi quis preſbyterorum. de re. eccle
non alie. dixi in. c. cum ſuper. de conceſſ. preben.
per Bar. in. l. poſt mortem. ff. de adoptio. ⁊ in. l.
qui ea mente. ff. de furtis. per Cy. in. l. ſi quis nõ
dicam rapere. C. de epiſ. ⁊ cle. vbi tractat an ſit
locus penitentie in delictis. ⁊ aliquid tetigi in. c.
i. de eo qui mittiſ in poſſ. ¶ Secundo nota pa-
tronum non poſſe ordinare eccľiam. vnde non
poteſt eam alicui conferre in titulum. ⁊ dic hoc
procedere etiam ſi ſit patronus eccľiaſticus. vt
in. c. fi. j. eo. ⁊ in. c. i. xvi. q. vi. ¶ Sed hic quero
nunquid iudex ſecularis poſſit propter delictuꝫ
priuare patronum laicum iurepatronatus. vide
glo. nõ. xvi. q. vij. c. filiis. In contrarium vide gl.
in cle. paſtoralis. in ver. ſubiecte. de re iudi. ſatis
putarem ꝙ per ſe non poſſit eum priuare. cũ iuſ
patronatus teneat ab eccľia ⁊ non a principe ſe-
culari. ſed cum vniuerſitate bonorum poterit. ⁊
ideo ſi pater commiſit crimen leſe maieſtatis. et
ſic omnia bona confiſcantur. dico ꝙ tranſit iuſ-
patronatus in fiſcum ⁊ non ad filios. ⁊ ſic intelli
ge glo. nõ. in dicto. c. filiis. facit quod dixi. ſ. eo.
c. ex litteris. Et hec faciunt ad aliam. q. nõ. Po-
ne ꝙ committens crimen leſe maieſtatis habet
filium clericum beneficiatum. nunquid filius ꝑ
dat beneficium. ⁊ videtur primo ꝙ ſic. quia filij
huius criminoſi efficiuntur infames. vi. q. i. c. ve-
rum. verſi. ſi quis cum militibus. ⁊ in. l. quiſquis.
C. ad. l. iulia. maie. ſed infamis non poteſt tene-
re beneficium vt in regula infamibus. de regu.
iuris. lib. vi. ⁊ in. c. inter dilectos. de exceſſibus
prela. ſed contrariam ſententiam tene. quia cum
filius ſit clericus non efficitur infamis. quia lex
ſecularis non potuit illum inficere. cuꝫ non ſit le
gi ſubditus vt in. c. quod clericis. ⁊ quod ibi nõ.
de foro compe. ⁊ ad hoc vide glo. nota. in. c. ſatiſ
peruerſum. lvi. di.

11 Cura paſtorali

Religioſi vendicare vel retinere non
poſſunt eccľias ſibi conceſſas a laicis ſine dioce
ſani conſenſu niſi legitime preſcripſerint. vel po
ſtea dioceſanꝰ cõſenſerit. ⁊ tria facit. primo ponit
dictuꝫ. ſecundo exceptionẽ ibi niſi. tertio ratõeꝫ
ipſius. ibi cum enim. ¶ Nota primo laicum poſ
ſe ex dioceſani conſenſu conferre eccľiam quo
ad proprietatem loco religioſo. ⁊ intellige iſtum
tex. prout dixi. ſ. eo. illud. vt intelligatur diſpen-
ſatiue. quãdo laici iſtas eccľias de facto tenebãt
⁊ erant ita potẽtes. vt ab eorum manibus eripi
nõ poſſent. alˀs autem laicus ꝯferre vel donare
eccľiam non poteſt. quantũcũqꝫ interuenerit cõ
ſenſus epiſcopi. quia nemo dat quod non habet
ſupra eo. quod autem. ¶ Nota ſecũdo ꝙ eccle
ſia põt ꝑſcribi ꝑ eccľiaꝫ itellige iure ꝓꝑetatis. vt
eccľiaꝫ hẽat ad ꝓꝑos vſus vľ tãqꝫ ſbiectã vľ vni
tã. ⁊ in hoc tene mẽti iſtũ tex. ⁊ vide qḋ dixi in. c.
vt ſup. de re. eccle. nõ alie. ⁊ qḋ nõ. glo. in cle. i. de
exceſſ. pla. ſecꝰ dicit doc. reſpectu tituli. nã ꝑ ſcri
bere quis eccľiam nõ poteſt. vt eam habeat tãqꝫ

prelatus ſeu rectoꝛ.ar.in regula.i.de re.iu.in vi. ꝛ.i.c.ex frequētibus.de inſti.quod limita prout gl.ſingularis i.c.ꝯtigit.de dolo ꝛ cōtu.ꝛ ibi dixi. Item nō caſum i quo titulus minus legitimus dat cauſam preſcribēdi.ꝛ de hoc latius.j. Item nō ibi poſtea conſenſum ꝛc.ꝙ vbi in actu requiritur alicuius conſenſus ſufficit vt interueniat ex poſtfacto.ꝛ nō ꝙ poteſt interuenire conſenſus etiam poſt actum nullum.quod videtur contra nō.per Inno.in.c.cum cōſuetudinis. de cōſue. ſed dic ꝙ actus valebit vt exnunc nō vt extunc facit qō nō.glo.in regula ratum.ꝛ in regula rati ꝛ regula nō firmat.de re.iur.li.vi. ¶ In glo.ij. in fi.ex hac glo.habes tres ſolutiones ad ꝯtrariū formatū i principio.prima ꝙ ratione ſcandali toleratur hec preſcriptio.ꝛ hanc ſolu.ſentit Guil. naſo.dicens.ꝙ in hoc iſta decretalis cōtinet gratiam.ſed hec ſo.nō placet.quia itellectus iurium nō ſunt trahendi ad grām.vt nota.in.c.ex parte de teſt. Item hic nō eſt aliquod verbum ſapiēs grām.immo tex.in verbo legitima innuit oppoſitum.nam preſcriptio nō poteſt dici legitima niſi habeat omnes qualitates requiſitas a lege. Secunda ſolutio ꝙ ex curſu temporis tacite interuenit conſenſus epiſcopi.Hec ſo.prima fronte ē notabilis. Sed obſtat quia in actu odioſo non preſumitur conſenſus ex taciturnitate.vt nota.i regula qui tacet.de re.iur.li.vi.facit.c. cum iamdudum.de preben.niſi velis ſaluare dicendo ꝙ ex curſu tanti temporis preſumitur ꝙ cōſenſus interuenerit.pro quo glo.nō.in.c.puenit.de em. ꝛ vēdi. ¶ Tertia ſolutio ꝛ notabilioꝛ ꝙ illi qui receperunt a laicis non potuerunt preſcribere. ſed ſucceſſores qui probabiliter potuerūt ignorare qualitatem facti potuerunt preſcribere.qꝛ potius ſucceſſores erant in facto q̄ȝ in iure.ꝛ nō ſingulariter hanc ſolu.ꝛ habes glo.ſimilem in.c de quarta.de preſcrip.ꝛ in.c.in primis.ij.q.i.ꝛ in c.ſi ſacerdotes.xvi.q.iij. Et nota ꝙ vicium prelati predeceſſoris non nocet ſucceſſori in preſcriptione.licet contrarium ſit in herede.quia mala fides defuncti nocet heredi vniuerſali.vt in.l. cum hēs.ff.de diuer.ꝛ tēpo.preſcrip.ꝛ.l.vicia.C de acq.poſſ.ꝛ eſt diuerſitatis ratio.quia heres cenſetur vna perſona cum defuncto.vt in auc.ō iureiurā.a moriente preſtito.§.i.ſed ſucceſſoꝛ in dignitate non eſt eadem perſona cum predeceſſore. Ratio rationis eſt.quia heres omne ius cauſat a defuncto.ſed ſucceſſoꝛ in dignitate cauſat a ſuperiore qui promouit eum ꝛ non a defūcto ad hoc quod nō. Inno.in.c.eam te.de reſcriptis.ꝛ domini de rota deci.ccxxiiij.ꝛ hanc opiāȝ ſequitur Dy.in regula poſſeſſor.de re.iur.li.vi. ¶ Quarta ſolu.extra glo.ponitur per Innocē. ꝙ iſti clerici vel religioſi errabant in facto ꝛ non in iure.quia credebant conſenſum epiſcopi interueniſſe.vt quia hoc audiuerunt a fide dignis.vl' fuerunt eis oſtenſe lr̄e falſe.nam erroꝛ probabil' in titulo preſtat cauſam preſcribendi.vt in.l.qō vulgo.ff.pro emptore.ꝛ plene per Barto.in.l. celſus.ff.de vſuca.ꝛ nota bene tu canoniſta hāc ſolu.ꝙ in preſcriptione vbi requiritur titulus ſufficit ꝙ quis credat titulum ſpecialem interueniſſe probabili credulitate ductus.vt quia audiuit a fide dignis.vel ē fama vicinie.ꝛ pro hac ſo. vide quod dixi in.c.ij.de his que fiunt a prelat. Quinta ſolutio datur per Goffre. ꝛ Vincenci. dicentes ꝙ hic non cadit proprie preſcriptio.ſed propter odium epiſcopi negligentis.cauſat' iſtis clericis exceptio.ꝛ nota ſingulariter hanc ſolu. nam innuit ꝙ vbi preſcriptō cauſatur ex ſola negligentia non petentis tunc currit preſcriptio etiam cum mala fide cum paretur exceptio contra non petentem.ꝛ ſic facit contra creditorem non petentem debitum currat preſcriptio etiam cum mala fide.quia ex ſola negligentia creditoris ſine facto debitoris currit preſcriptio. ꝛ hoc ſenſit Innocen.in.c.quia pleriqȝ.de immuni.eccle.ꝛ Archi.xvi.q.iij.§.poteſt.ꝛ Bar.in.l.ſequitur.§.ſi viam.de vſucapio.ꝛ in.l.fi.ff.quemadmodum ſeruus amit.ſed ipſemet Bar.ſenſit oppoſitum in.l.omnes populi.ff.de iuſti.ꝛ iure.ꝛ Io. an.in.c.ij.de excep.li.vi.ꝛ hanc partem contrariam communiter tenent moderniores in.c.fi. de preſcrip.ꝛ ibi dixi ꝛ tango in.c.quod clericis.de foro compe. Alij aliter ſoluunt ſed diuinant. iō tene vltimam ſolu.glo.vel aliam Innocen.

In glo.penul.in fine.de hoc dic vt in regula nō firmatur.de reg.iur.li.vi.ꝛ vt ſupra dixi conceſſio iſta ex ſubſequenti conſenſu valet vt exnunc non autem trahitur retro vt valeat vt extunc.

In glo.fi.in.fi. dic ꝙ id quod quis non habet in actu nec in potentia non poteſt in alium transferre.ſed id quod habet in potentia licet non habeat in actu poteſt transferre.exemplum in electoribus qui non habent dignitatem epiſcopalē ꝛ tamen transferunt in electum ꝛ in cardinalibꝰ in papam.

Si vero Si patroni eccleſie vacantis infra tp̄s a iure conceſſum non preſentant. ep̄s ordinabit eccleſiam.primo queſtio.ſecundo ſolutio.ibi ſane.tertio limitatio.ibi ita. ¶ Nota primo ꝙ epiſcopus qui habet inſtituere non debet expectare patronos contendētes ſup iurepatronatus niſi vſqȝ ad tempus patronis p̄fixum ad preſentādū.ꝛ ſic vſqȝ ad quatuoꝛ menſes ſi ſunt laici.ꝛ vſqȝ ad ſex ſi ſunt clerici.vt i.c.vnico.ī.eo. li.vi.ad idē.c.qm̄.ē.eo.ꝛ i.c.eā te.j.eo. ¶ Nō ibi ꝓrogat' ꝙ ep̄s n̄ dȝ icōtinēti ꝯferre eccliaȝ.ſi alij ꝯtendūt ſup iurepatronatꝰ.ꝛ itellige qn̄ ꝯſtat eccleſiā eē patronatā ſi ignorat cui ꝯpetat.tūc.n.dȝ ſpectare vſqȝ ad tp̄s p̄dcm̄.ſȝ ſi n̄ ꝯſtat eccliaȝ eē patronatam non tenet' ep̄s differre iſtitutioneȝ ad ſolam aſſertioneȝ cōtendentium de iſto iure ar.xvi.q.iiij.in.c.volumus. ¶ Iteȝ nō caſum in q̄ ep̄s hȝ iſtituē i ecclia patronata ſine p̄ntatiōe. ¶ Vltimo nō caſum i q̄ fit p̄ntatio pꝰ inſtitutionem.non aūt intelligas ꝙ hic p̄ntatio ius de nouo tr̄ſferat in inſtitutum.ſed fit vt verꝰ patronꝰ

adipiſcatur poſſeſſionem pſentandi p⁹ victoriam
in lite vel vt iſte pſbr inſtitutus non vexetur de
facto per verum patronum. ¶ Quid autem ſi
iſte qui obtinuit in lite non vult preſentare inſti
tutum per epiſcopum. dicūt doctores q̄ non no
cet inſtituto quia iam habuit plenum ius ex iſti
tutione epiſcopi auctoritate iuris. nam iſta rep̄ſe
tantio fit ad cautelā. vt. ś. dixi. Et nō ex hoc vnū
modū recognoſcendi patronum qui pronūciat
patron⁹ poſt inſtōnē legitime factā p epm.

Cum ſeculum

Si iuſpatronat⁹ ecc̄lie deuenit ad ex-
emptos per hoc in nullo ledi dʒ ius epale. p̄mo
exordium decidit. ſcdo probibitō. ibi, pbib em⁹
¶ Nō primo q̄ iuſpatronatus exiſtenſ in aliq̄
feudo tranſit cum venditione feudi. qd̄ itelligit
Inno. quādo villa vel caſtrum fuit datū in feu-
dum ſecus ſi res particularis vt vnum p̄dium q̄
ſi tunc feudum non ſit quid vniuerſuʒ ſed pot⁹
res pticularis quod nō. ¶ Ex hoc etiaʒ infert
q̄ licʒ iuſpatronatus competat in ecc̄lia cōſtru-
cta in fundo tuo non tamen cum alienatione fū
di tranſit iuſpatronatus. licet ego dubitem quā
do fundus eſt datus in feudum. quia cum ha-
beat domin⁹ fundi iuriſdictionem. vt in. c. ceteꝝ.
de iudi. ꝛ. c. ex trāſmiſſa. ꝛ. c. verū. de fo. compe.
ꝛ ſic feudū abſqʒ alia exp̄ſſiōe multa ptineat. vr̄
q̄ trāſeat iuſpatronatus. doc. tn̄ cōit ſentiūt op-
poſitū. ¶ Nō ſcdo q̄ fratres hoſpitalarij poſſūt
acqrere iuſpatronat⁹ etiā in ecc̄liis prochialib⁹
¶ Ultimo nō q̄ exempt⁹ habēs iuſpatronatus
in nullo pōt diminuere ius epi. p hoc hon⁹ tex.
xvi. q. vi. c. i. ¶ In glo. i. in fi. nō ex glo. plures
modos in q̄bus iuſpatronat⁹ trāſfert. eoſdē mo
dos ponit Inno. ś. eo. ſup rubrica. ꝛ vide gl. xvi
q. vij. in. c. pie mētis. ꝛ quaten⁹ glo. dicit de ſucceſ
ſione. dubitat nūq̄d trāſeat iuſpatronat⁹ ad he-
redes extraneos an ad ſuos. Ho. quidā dixerūt
q̄ queādmodū iuſpatronat⁹ libertoꝝ trāſit ſolū
ad filios, etiā ſi nō ſūt hēdes. C. de lati. lib. tol. l.
i. §. ſub pditiōe. ꝛ in. l. filij. ff. de iurepa. ꝛ ita p̄ro
natus ꝯpetēs in ecc̄lia. ꝛ de hoc vide glo. xvi. q.
i. c. pſtitutū. ꝛ ea. cā. q. vij. in. c. pſiderāduʒ. ꝛ in. c.
ſi plures. cōtrariū tenet Inno. ś. eo. ſup rubrica. ꝛ
Io. an. hic ꝛ ſentit glo. in. c. filiis. xvi. q. vij. ꝛ facit
iſta glo. que ſimplicit dicit q̄ trāſfert ſucceſſiōe
non diſtinguens int filios ꝛ alios. ¶ Item ſi ſo
lum filij ſuccederēt nō poſſet patron⁹ trāſferre
in aliaʒ pſonā etiā cū vniuerſitate. nec poſſet do
nare cui⁹ cōtrariū hic apparet ꝛ in. c. illud. ś. eo. et
iō dic q̄ iuſpatronatus transfert in quoſcūqʒ he
redes. hoc idē ſenſit Fre. pſilio. cvi. vbi dicit q̄ ſi
filia dotata nō ſuccedit patri. qꝛ renūciauit here
ditatē. nō ſuccedit in iurepatronat⁹ cū filiis maſ
culis. nam collige duo. primo q̄ vbi filia eſt hēs
ſicut maſculus ſuccedit in iurepatronatus ſicut
ꝛ maſcul⁹ qd̄ plen⁹ dixi in. c. fi. de ꝯceſ. p̄ben. ꝛ
ſentit Io. an. in. c. nobis. j. eo. vbi dicit q̄ femina
ex donatione efficit patrona ſicut maſculus.

Scdo habes nōre q̄ iuſpatronatus regulat ab
hereditate etiā int filios ꝛ ſic filius qui nō ē hēs
nō ſuccedit in iurepatronat⁹. hoc etiā ſentit Io.
an. j. c. p̄ximo. vbi dicit q̄ vbi eſt pſuetudo vt in
Anglia q̄ ſolū p̄mogenit⁹ ſuccedit. alij filij non
ſuccedūt in iurepatronat⁹. ¶ Sʒ ex eodē vbo
q̄ritur nūq̄d poſſit trāſferri iuſpatronat⁹ titulo
legati. dicit h̄ Io. and. q̄ queādmodū iuſpatro
natus pōt donari ita ꝛ legari. qꝛ legatū ē q̄dam
donatio a teſtatore facta vt inſti. de lega. in prin.
ꝛ ideo ſufficit q̄ ſi ecc̄lie legat. nō ē neceſſe interue
nire pſenſum epi ſicut in donatione int viuos vt
dixi. ś. eo. illud. Si aūt legat laico vel clerico no-
mine pprio. debʒ interuenire cōſenſus epi ſicut in
donatione. dicit tn̄ hoc ſpāle fauore vltime volū
tatis vt pſenſus epi poſſit interuenire ex poſtfacto
ſed pſiliū eſt vt habeatur pſenſus vel ante mortē
teſtatoris. ſed Fre. cōſilio. ccxxij. fuit in ſingulari
opi. q̄ poſſit tranſferri titulo legati ſine cōſenſu
epiſcopi mouet qꝛ iura indiſtincte dicunt q̄ trāſ
fertur ſucceſſione. nec diſtinguūt inter legatum
ꝛ hereditatem. nam is qui habʒ ex legato habʒ
ex ſucceſſione. Adducit etiaʒ alias rōnes. ꝛ alij
doc. moderniores cōiter dicūt oppoſitū. ꝛ maxie
Cal. qui dicit q̄ ante pſenſum epiſcopi iuſpatro
natus cōſiſtit apud heredem. qꝛ ex ordinatione
laici iuſpatronatus nō poteſt in alium trāſferre
qd̄ mihi plus placʒ. qꝛ iura loquūtur cōmuniter
de filiis vl̄ hēdib⁹. nō autē de legatariis. vt in. c.
filiis. xvi. q. vij. ꝛ in. c. i. ś. eo.

Ex inſinuatione

Sine pſenſu patroni nō pōt quis ec
cleſiam occupare. p̄mo narrat factum. ſcdo dat
iudices. ibi mādam⁹. ¶ Nota primo ibi liberalit
q̄ vbi iuſpatronatus donat. debet eſſe cōceſſio
liberalis. vt ſic nullū interueniat p̄cium nullumqʒ
donum alᷓs ꝯmitteret ſimonia. ar. in. c. p̄terea. de
tranſact. ¶ Nō ſcdo q̄ obtinētes ecc̄liaʒ patro
natam ſine p̄ntatione dicūtur occupatores ꝛ de
tētores. ꝛ ſic facit hec lr̄a optime in ar. q̄ inſtitu-
tio epiſcopi eſt nulla abſqʒ p̄ntatione patroni. ꝛ
tetigi. ś. eo. c. illō. ¶ Nota vltimo q̄ patronus
largo mō dicit ordinare ecc̄liam ꝛ hoc reſpectu
p̄ntationiſ quā facit de rectore. ¶ In glo. i. in fi.
nota glo. ſingularit quia neſcio alibi. nam intelli
git tex. q̄ ambo iſti fratres erant patroni. ꝛ q̄ al
ter pſenſit reliquo neſciente vt ipe ſolus eēt pa-
tronus. nec fuit neceſſarius conſenſus epiſcopi
quia non eſt proprie donatio ſed potius propriꝫ
iuris relaxatio cum quilibet patronus habeat
ius inſoliduʒ. ꝛ ex hoc limitatur cōmunis theo
rica doc. in. c. illud. ś. eo. vt tunc ſit neceſſe habere
pſenſum epiſcopi cum iuſpatronat⁹ datur extra
neo. ſecus ſi pfert cū patrono. ¶ In cōtriuʒ tn̄
facit ſm Io. an. quia remittere eſt ideʒ qd̄ dare
vt in. c. veniēs. de teſti. ſi ergo ꝯpatron⁹ remittit
ius ſuū. ergo illud donat. ꝛ p pſequēs debēt inter-
uenire pſenſus epi. dcm glo. approbat do. An. ꝛ
pfecto illō vr̄ equs. ſʒ aliō dcm ver⁹. nā pſenſus

epi deſiderat̄ ne qd falcitat̄ vel fraudis ꝯtingat
i donatōne.nā ſepe ē ficta ēptio ⁊ ſiml'ata dona
tio.vt dixi.ſ̄.e.c.illud.q̄ ratō etiā militat i ꝯpatro
nis. ¶ Itē ex alio hec lec.glo.nō vr̄.ꝓcedē.quia
tex.dic̄ ꝙ frat̄ habebat ius patronat⁹.nō autem
iſte cui fuit facta cōceſſio.⁊ ſic ſol⁹ donator erat
patronus qḋ potuit ꝯtigere ſ͞m Io.an. q̄ꝛ forte
iſti erāt fratres vterini tm̄.⁊ iuſpatronat⁹ fuit pa
tris alteri⁹.vel h̄ ꝯtigit ſ͞m ꝯſuetudinē Anglie ꝑ
quā ſuccedit ꝓgenitus in hēditate.⁊ ſic per ꝯñs
in iurepatronatus.qḋ bñ nō.⁊ tūc ad iſtū tex.pōt
rñderi ſ͞m Hoſti.ꝙ donatio fuit facta clerico re
cipienti noie eccl'ie.⁊ ſic nō exigebat̄ conſenſus
epi.ſed querit̄ nunqd poſſit donatarius pñtare
donatorem.cōclude poſt Io.an.ꝙ ſi eſt vere do
natarius.q̄ꝛ ex toto fuit cōceſſum iuſpatronat⁹.
⁊ tūc potuit pñtare donatorem q̄ꝛ pñtat noie ꝓ
prio.aut nō eſt vere donatarius.ſed patron⁹ cō
ceſſit ꝓ iſta vice ius pñtandi.⁊ tūc non pōt illum
pñtare q̄ꝛ is facit cuius nomine fit.vt in.l.i.ff.de
vi ⁊ viar.⁊ in.c.cum quis.de ſentē.excō.li.vi.⁊ h̄
dictum nota pro ampliatione.c.per vr̄as.j.eo.

17 **Conſuluit** Non pōt pa
tronus eccle-
ſiam ſibi retinē vel eā alteri ꝯcedere.ꝓ
ponit̄ ratio.z᷒ diſpoſitio.ibi non decet. ¶ Nō ꝑ
ꝙ licet patron⁹ ſit cleric⁹ vel eius fili⁹ nō pōt pro
pria auc̄te eccl'iam ſibi retinē vel filio ꝯcedē.⁊ h̄
q̄ꝛ ex vi iuriſpatronatus ꝯſequit̄ patronus ſolū
pñtationē quātūcūq̄ꝫ ſit clericus.vt in.c.fi.j.eo.
In glo.ij.nō.glo.⁊ idem tenet gl.ſ̄.eo.q̄ꝛ clerici
⁊ Inno.hic licet aliud dixerit in.d.c.q̄ꝛ clerici.⁊
idem Spe.eo.ti.ad fi. ¶ Sed ꝯ glo.opp.nā cer
tum eſt ꝙ patronus nō pōt pñtare ſeipm̄.vt in.c.
per vr̄as.j.eo.ḡ nec filium cum pater ⁊ filius cen
ſeant̄ eadē pſona.xxxv.q.iij.§.hac auc̄te.⁊.l.fi.
C.de impub.⁊ ali.ſubſti. Item quicquid acqrit
fili⁹ acquirit patri ſaltem hodie quo ad vſufru-
ctum inſti.per quas perſonas nobis acquiritur
⁊ in.l.cum oportet.⁊.l.fi.C.de bo.q̄ libe.q̄ꝛ pater
pñtando filium vr̄ in effectu pñtare ſeipm̄. So.
pr̄ ⁊ fili⁹ vident̄ vna pſona iuris fictione ſed i ve
ritate ſunt diuerſe.⁊ i iſtis ſpūalib⁹ ē poti⁹ atten
denda veritas q̄ꝫ fictō ſ͞m Gof.⁊ idē i h̄ vltimo
vult Archi.in.c.vnico.de voto li.vi. Non ob.z᷒ᵐ
motiuum q̄ꝛ in ſpūalib⁹ fili⁹ non acqrit pr̄i.imo
nō curat̄ de pr̄ia ptāte.in.c.ſtanmū.de iudi.li.vi
Cōclude ḡ ꝙ dummodo filius ſit idoneus licite
pōt per patrem pñtari. ¶ In glo.fi.in fi.nō hāc
vltimā queſtionē gl.⁊ cōit̄ tenet̄ ꝑ doc.⁊ ꝑ Spe
eo.ti.in fi.⁊ fac̄ hec gl.ad qḋcm plures ſunt depu
tati i aliq̄ officio ⁊ hñt ꝓuidē de certi officialibus
nūqd poſſint vnū eligē ex ſe.⁊ vr̄ ꝙ ſic.ar.h̄ in
dicto.c.cū i iure.⁊ bñ fac̄.l.vbi abſunt.ff.de tuto.
⁊ cura.da.ab his.vbi dr̄ ꝙ in cāu q̄ decuriones
poſſunt dare tutores poterūt vnū ex ſe deputar̄
nā idē videm⁹ i electorib⁹ q poſſūt p̄latū eligere
ex ſeipis.vt in.c.ne ꝓ defectu.⁊ i.c.q̄ꝛ ꝓpter.de
elec.⁊.xvi.q.vlti.in.c.congregatio.

16 **De iure** Iuſpatronat⁹ ꝑ ſe ven
di nō pōt.h.d. ¶ Nō
primo ꝙ licet iuſpatronatus trāſeat cuꝫ
vniuerſitate vendita.vt i.c.cū ſeculū.ſ̄.eo.tm̄ per
ſe vendi nō pōt. Ratio diuerſitatis eſt q̄ꝛ ꝑ caſu
ꝑcium cōſtituit̄ ꝓ re temporali ⁊ iuſpatronatus
trāſit acceſſorie.nō aūt ꝓ eo cōſtituit̄ precium.⁊ ſi
aliud agerent contrahentes non tranſiret iuſpa
tronatus.vt nota.Io.an.in.c.vnico.j.eo.li.vi.ſed
quando per ſe ſpecifice venditur ſurgit duplex
icōueniēs.nā eſtimat̄ res ieſtimabilis. Item cō
mittit̄ ſimonia.quia ſicut ſimonia cōmittit̄ i me
re ſpūali.ita i annexo vt ꝓbat̄ i.c.q̄ſitū.de re.per
muta.⁊ i.c.ꝓterea.de trāſac. ¶ Itē ex h̄ ⁊ ex tex.
nō ꝙ mixtū ex diuerſis naturis aſſumit ſibi nām
a potentiori ⁊ digniori.nā iuſpatronat⁹ eſt ꝑtim
ſpūale ⁊ parti tēpoꝛale.vt nō.i.c.pie mētis.xvi.q.
vij.⁊ tamen ꝓhibetur venditio ac ſi ex toto eſſet
ſpūale. ¶ Vltimo nō ꝙ ſimonia impedit ipo iu
re ꝯtum. ¶ In glo.fi.in fi.ſed vltra gl. q̄rit̄ qs
habebit preciū.nō enim vr̄ ꝯueniēs vt emptor re
cuperet ex q̄ fuit i mala fide ⁊ emit ꝯ iterdc̄a ca-
pitulo.ar.l.ſi fundū.C.de euic.⁊ i.c.de hoc de ſi-
moni.⁊ i.l.quēadmodū.C.de agri.⁊ cenſi.li.xi.
nec vr̄ ꝯueniēs vt remaneat apud vēditorē quia
nō debet locupletari ex iactura emptoris.vt i re
gula locupletari.in vi.vñ Vinc.dicit tenendū qḋ
n̄.in.c.ſi quis in atrio.xvij.q.iiij.⁊ in.d.c.de hoc
⁊ in auc̄.de ſanc.epiſ.in.§.ſed nemo.⁊ vr̄ ꝙ debe
at applicari eccl'ie cui facta fuit iniuria.vñ iſti ṗn
cipes ſeculares q capiūt preciū ꝓ ꝓmotione cle
ricorum ſecularium tenētur reſtituere illi eccleſie
cui iniuria irrogata eſt.vt nō.i gl.i.d.c.de h̄.

18 **Nullus** Patron⁹ non pōt
ſine epi vl' pape cō
ſenſu etiā loco religioſo ꝯferre eccl'ias
decimas vl' aliud ſpūale hꝫ duo dc̄a z᷒ᵐ ibi ſi q.
¶ Nō ꝑ regulā ꝙ nullū ſpūale pōt laic⁹ ꝯferre
alicui etiā eccl'ie ſine ſūmi pōtificis ꝯſenſu.⁊ ex
h̄ videret̄ ꝙ etiā religꝰs ñ poſſit ꝯcedē eccl'ie ad
libitū.nā relige ñ pñt eē laicoꝝ cū ñ cadūt i dñio
alicui⁹.j.de relig.⁊ vene.ſanc.c.ij.⁊.l.in tm̄.ff.de
reꝝ diuiſi. ¶ z᷒.nō a ꝯrio ꝙ cum cōſenſu epi pōt
laic⁹ ꝯferre decimas eccl'ie ⁊ alia ſpūalia mōſte-
riis ⁊ aliis eccl'iis.ſꝫ tu itellige ꝓut dixi.i.c.illud
ſ̄.eo.nā reſpectu decimaꝝ ē dicēdū.vt i.c.cū apo
ſtolica.de his q̄ fi.a p̄la.vt itelligatur de decimis
quas laici tenēt i feudū ab antiq̄.de eccl'iis ē itel
ligendū ſi laici ſunt potentes ⁊ non poſſunt alit̄
eripi a manib⁹ eoꝝ.⁊ idē ē itelligēdū de alio ſpū
ali.al's ñ pñt laici ſe ipedire de iſtis ſpūalib⁹ etiā
i fauorē eccl'iaꝝ.vt i.c.eccl'ia.de ꝯſti.⁊ xcvi.di.bñ
qdē. ¶ Nō ꝙ vbi deſiderat̄ ꝯſenſus vni⁹ i fauo
rē alteri⁹.ſi nō vult ꝯſentire ſine cā legitima pōt
hēri recurſus ad ſuperiorē vt ſuperior ipe det li
cētiā vel ꝯſenſuꝫ vel ꝙ ꝯpellat illū ad ꝯſentien
dū.⁊ optime fac̄ h̄ lr̄a ad ſtatutū qḋ viget i mltis
locis ꝙ null⁹ ꝯhat mr̄imoniū cū pupilla ſeu cum
minore.xxv.ānis ſine ꝯſenſu duoꝝ agnatorum
ipſius puelle. Si eni agnati requiſiti ſine cauſa

denegant pſtare ꝯſenſū.pōt adiri ſupioꝛ. vel vt ipſe det licētiam cauſa cognita vel ꝙ ipſe ꝯpellat cognatos ad ꝯſentiēdū.⁊ ſic alꝭ ꝯſului.⁊ videtˀ de mente Bar.in.l.ſi cum dotem.ff. ſolu.matri. ⁊ in.l.fi.C.de bonis q̄ libe.⁊ optime facit iſte tex. ¶ Sed q̄ro nūquid epō nolente cōſentire ſine ca poſſit adiri archieps.videtˀ pmo ꝙ non.quia tex.facit mētionē dūtaxat de papa.⁊ ſic videtˀ caſus pape reſeruatus.ſimile in.c.aduerſus.de immuni.eccle. ¶ In contrarium facit archieps eſt ordinarius epiſcopi.vt in.c.paſtoralis.de offi ordi.ergo pōt eum ꝯpellere.facit.c.ex litteris.ſ. eo.in hoc ſūt varie opi.nam Hoſti.tenuit ꝙ non poſſit ⁊ alij aliˀ. Jo.an.cōcoꝛdādo dicit ꝙ archiepiſcopus pōt adiri.vt compellat epiſcopum ad ꝯſentiēdum.nō autem ipſe poterit dare licētiam in defectū epiſcopi.ſed datio licentie ꝑtinebit ad ſolum papā. Jo.cal.tenet idiſtincte archiepꝫ poſſe adiri.vt etiā det licentiā in defectū epi.vt in.c. cū ſimus.ix.q.iij.⁊ hec q̄ſtio depēdet ab illa.nūquid archiepus generaliter ſuccedat in iuriſdictione epiſcopi eo negligente vꝉ iuriſdictionem vel officium ſuum exercere nolēte.de qua q̄ōne plene nō.in dicto.c.paſtoralis.⁊.ix.q.iij.in ſūma dixi plene in repetitiōe.c.ſi quis con̄ clericū.de foꝛo compe.⁊ placꝫ mihi opi.vt nō ſuccedat data qualibꝫ negligētia ſꝫ tm̄ in caſibꝰ iure expſſis vnde licꝫ regulariˀ poſſit ꝯpellē epm̄ ad officiuꝫ ſuum debite exercēdum.non tm̄ ipſe ſuccedet in exercitio.⁊ ad.c.cuꝫ ſcimus.dic ꝙ loquitˀ in caſu ſuo quādo epus negligit ꝯſtituē ꝯuētū.⁊ nō decꝫ Jo.an.q̄ꝛ pōt adduci ad q̄ōnē p̄dictā.

18 Significaſti ¶ Legitur varijs modis.⁊ ſm̄ vnū intellectū.hoc dicit. Si epus in eccl̄ia alterius dioceſis ē patronꝰ pſentatus ab eo dꝫ admitti ſi ē idoneus. Sꝫ ſm̄ aliaꝫ lec.non refert an ſit patronꝰ in alia vꝉ ipꝛopria dioceſi.ſ̄tio pōt ſm̄ aliam lectu.intelligi ꝙ nō patronatus ſꝫ mera pſ̄tatio fuit ꝯceſſa epō. ¶ Nō p̄ ꝙ vna eccl̄ia etiam ſi ē cathedralis pōt habē ius pſ̄tandi in alia eccl̄ia ꝑ h̄.c.fi.j.eo. ¶ Nota ſcd̄o ꝙ epō pōt ꝯcedi iuſpatronatꝰ ⁊ i dubio vr̄ ſibi ꝯceſſum ꝯtēplatiōe eccl̄ie.nūquid eccl̄ia poſſit eē patrona ſui ipſius.vide glo.bonā in.c.vnico eo.ti.li.vi. ¶ In glo.ij.ibi quoꝝ ꝑochia ⁊c̄.declaratˀ ꝙ intelligi pōt iſte tex.multipliciˀ.p̄ ꝙ eps acq̄ſiuit iuſpatronatus in aliena dioceſi q̄ꝺ pōt vt in.c.i.xvi.q.vi.⁊ h̄ caſu eſt dubiū.nūq̄d poſſit pſ̄tare quoſcūqꝫ clericos quos vult dūmō ſint idonei. Hugo dicit ꝙ ſic.⁊ hec videbatˀ ratio dubitandi.q̄ꝛ clerici peregrini nō debēt inſtitui ſine approbatiōe epoꝝ locoꝝ ⁊ abſqꝫ lr̄is ꝯmēdatitus ſuoꝝ p̄latoꝝ.vt in.c.fi.de cle.pegri.⁊ lxxi.di c.hoꝛtamur. Sed ꝯrium hic decidit.ſed hoc in p̄uilegium epoꝝ ſm̄ vnum intellectū.ſed Jo.dic ꝙ hodie de ꝯſuetudine quilibꝫ patronꝰ pōt pſ̄tare quēcūqꝫ clericum quē vult.licꝫ ſit extraneus dūmō alꝭ ſit notus ⁊ idoneus.ſed de iure ꝓcedit p̄mū dcm̄.facit q̄ꝺ leg.⁊ nō.in.c.ad decoꝛem de inſti.⁊.c.cum deputati.de iudi. ¶ Secūdus intellectus ꝙ epus acq̄ſiuit iuſpatronatus in ſua dioceſi.⁊ inſtitutio illaꝝ eccl̄iarū ꝑtinebat de iurˀ ſpāli ad p̄latum inferioꝛē.⁊ tūc idubie pōt eps pſ̄tare clericū.vndecūqꝫ originē duxerit.q̄ꝛ ipſe eū approbat pꝛeſentando ⁊ appꝛobare pōt i ſua dioceſi.ar.in.d.c.fi.de cle.pegri. Si aūt inſtitutō ꝑtineret ad epm̄ ⁊ denouo acquiſiuit iuſpatronatus ſūt opi.qualiˀ epus habeat ꝓuidere eccleſiam. Gof.dicit ꝙ ipſe pſ̄tabit ſibiipſi tāq̄ꝫ pꝛonꝰ ⁊ tanq̄ꝫ epus inſtituet ar.in.l.ſi ꝯſul.ff.de adopt. Hoſti.dicit ꝙ pſ̄tatio ꝯfūditˀ cum inſtōne.vn̄ epiſcopus.ꝓuidebit ꝑ viā collationis.ſicut facit in alijs beneficijs nō patronatꝭ.⁊ hec opi.plꝫ Jo. an.ſi epus ē ſolus patronꝰ.ſed ſi hꝫ cōpatronos ꝓcedit opi.Gof.⁊ h̄ ſatis pōt ſuſtineri. Et vide in ſimili q̄ꝺ plenius nō.in.c.ne.ꝓ defectu de elec. ⁊ in.c.vt circa eo.ti.li.vi.⁊ in.c.cum inter canonicos.eo.ti. ¶ Ultimo pōt intelligi tex.vt loquatˀ quādo ptās pꝛeſentandi pꝛo pꝛima vice fuit cōceſſa epō.⁊ foꝛte dubitabatˀ an valeret conceſſio pꝛopter ea que habentˀ in.c.fi.de conceſſ.p̄ben. ⁊ diſtingue vt ibi.

19 Conſultatōibus ¶ Inſtitutus ad pſ̄tationē eius qui tūc iuſpatronatus eccl̄ie poſſidebat remoueri non debet.licꝫ illud ius ab ea poſtmodū euincatur. ſecus ſi non poſſidebat.ſed tm̄ credebatˀ eē patronus.ſcd̄a pars ibi ſi vo. ¶ Nō p̄mo ꝙ ad validitatem pſ̄tationis ſufficit ꝙ pꝛeſentans ſit in poſſeſſione iuris pꝛeſentandi.⁊ idem eſt quo ad validitatem electionis vt in.c.quereˀaꝫ.ſ.de elec ⁊ ratōnem infra ſubiiciam. ¶ Nota ſecundo ꝙ ſolus erroꝛ cōis abſqꝫ poſſeſſione non eſt ſufficiens.vt actus geſtus a non poſſeſſoꝛe valeat.lꝫ ergo quis reputetˀ patronus.exquo tm̄ nō ē nec habet poſſeſſionem nō valꝫ pſ̄tatio.⁊ ſic debet limitari q̄ꝺ dicitˀ ꝙ erroꝛ cōis facit ius.vt.l.barbarius.ff.de offi.pꝛeto.⁊.iij.q.vij.tria.in.§.verū. ¶ Itē nota ꝙ inſtitutꝰ ad pſ̄tationē illius qui eſt vere patronus.lꝫ non ſit in poſſeſſione pſ̄tandi nō debꝫ remoueri.exquo alius nō eſt in poſſeſſione.⁊ hoc colligitˀ hic in fi.a con̄rio.⁊ tenet Inn.i.c.cumana.de elec. ex quo infertˀ ꝙ fructꝰ fundi ꝑtinent ad dn̄m licꝫ non ſit in poſſeſſione Exquo nullus alius ē in poſſeſſione. ¶ Ultimo nō ex fine lr̄e ꝙ pꝛeſentatō facta ab eo q̄ non eſt in poſſeſſione nec patronus.lꝫ ſequatur iſtitutio non ꝑ hoc videtˀ facta a poſſeſſoꝛe.⁊ ſic actus retro non trahitˀ.vnde licꝫ acquirat poſſeſſionē in futuruꝫ.vt nō. Inno.in.c.ij.de in inte.reſti. tamē p̄ma pſ̄tatio non videtur facta a poſſeſſoꝛe. q̄ꝺ eſt bene nō.nam ſi fūgeretˀ poſſeſſione tpe pſ̄tationis non remoueretˀ inſtitutus ad pſ̄tationeꝫ ipſius cuiꝰ con̄riuꝫ hic in fi.dicitˀ. Et ꝓ declaratōe c.⁊ materie.p̄mo q̄ro de ratione dubitandi ⁊ decidendi in tex.noſtro. Solu.ratio dubitandi fuit.quia pꝛeſentatio pertinet ad patronum. vt ſupꝛa eo.per totum ⁊ xvi.q.vij.decernimus.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

⁊.c.filijs.exq̃ ꝗ eſt cõpertum illum pñtatorē nõ
fuiſſe patronum.videbat̃ ꝙ iſtitutus eſſet remo
uendus ⁊ alius ponēdus ad pñtationē veri pa-
troni.ꝓ hoc tex.§.eo.ex iſinuatione.vbi tenens
eccliaꝫ ſine pñtatione patroni dicit̃ occupator ⁊
detentor. ¶ Sed rõ decidendi in ꝯñm eſt q: pñ
ſentare eſt q̃dam fruct⁹ iuriſpatronatus.vñ quē
admodum fruct⁹ rei nãlis pertinet ad poſſeſſo
rem bone fidei.⁊ nõ ad dominũ.vt iſti.de reruꝫ
diui.§.ſi quis a nõ dño.⁊ nõ.in.c.grauis.de reſti
ſpo.ita ⁊ iſte fructus iuris pñtandi ꝑtinet ad poſ
ſeſſorem ⁊ nõ ad dominũ.ſed exq̃ quis ꝯſũpſit
fructum nõ tenet̃ illum reſtituē.ita p pñtationē
⁊ iſtitutionem iſte fructus videtur ꝯſumpt⁹ q̃re
inſtitut⁹ remoueri nõ debet. Et ſi diceres poſſeſ
ſor nõ facit fruct⁹ nãles ſuos.vt in.l.fruct⁹.ff.de
vſuris. ¶ Rñdetur ſm Inno.ꝙ pñtare non eſt
fructus nãlis ſed iduſtrialis.q: in pñtando req
ritur hominis iduſtria cum habeat pñtare ido-
neum.vt infra tps legitimum. Item pſuppoſito
ꝙ eſſet fruct⁹ nãlis exq̃ bona fide eſt ꝯſumptus
⁊ poſſeſſor non eſt effect⁹ locupletior nõ tenetur
ad reſtitutionē.vt plene dixi in.d.c.grauis. ⁊ ex
his apparet ratio decidēdi in 2ª parte.c. nam ſi
pñtans nõ erat in poſſeſſione nõ potuit iſtũ fru-
ctum facē eſſe ſuum.vnde quēadmodũ occupãs
poſſeſſionē alterius tenet̃ reſtituere omnes fru
ctus.vt in.c.nõ licet.xij.q.ij.⁊ in.d.c.grauis.⁊ i.l
ſi nauis.ff.de rei vendi.ita ⁊ iſti fruct⁹ pñtatiõis
ſbiacent reſtitutioni.qḋ fit p remotionē iſtituti.
Et ex his infertur ad deciſionē alteri⁹ q̃ois.q̃d
ſi iſte poſſeſſor erat male fidei. Sol.glo.h̄ penſt.
clari⁹ Inno.h̄ ⁊ in.c.ij.de i itegrũ reſti.tenēt ꝙ
inſtitut⁹ eſt remouēdus. Nõ patet ex predictis.
nã quēadmodũ poſſeſſor male fidei nõ fac̃ fru-
ctus ſuos.vt i.d.c.grauis.ita nec iſte q̃ mala fide
eſt in poſſeſſione pñtandi.qñ aũt q̃s dicat̃ eſſe i
poſſeſſione bona fide vel mala. Inno.inſtat ſed
gñaliter dic ꝙ hñs ꝯſcientiam rei aliene dicitur
in mala fide.in bona vero dicit̃ eē q̃ poſſidet co
gitatione dñi.puta q: putat ſe eē dñm vel patro
num.vt ꝓbat̃ i.c.ſi virgo.xxxiiij.q.i.⁊ nõ illũ tex.
hec ꝓcedũt quãdo ꝯſtat de animo. ¶ Sed du-
bitat̃ q̃d in dubio.dic̃ hic Inno. ꝙ ſi auc̃te iudi
cis fuit miſſus i poſſeſſionem pſumit̃ i bona fide
dummodo iudex iuris ordine ſeruato h̄ fecerit
alˀs ſecus.ꝓ hoc quod le.⁊ nõ.in.l.iuſte poſſidet
ff.de acqui.poſſ.⁊ i.l.fi.C.ſi per vim vel alio mõ
⁊ in.c.cõquerente.de reſti.ſpolia.⁊ in.c. cum caꝫ
de offi.dele.⁊ quod in eis notat̃.⁊ nota bñ hoc
dictum ꝙ auctoritas iudicis nõ excuſat ſi nõ ſer
uat iuris ordinē ⁊ ꝙ reſtituere tenet̃ omnes fru
ctus ac ſi propria auctoritate occupaſſet. Si aũt
iudex legitime interpoſuit auctoritatem. tñ iſte
erat in mala fide.videt̃ primo ꝙ geſta per iſtum
poſſeſſorem ꝓpter iudiciariam auctoritatē tene
ant.ar.i.l.barbarius.ff.de offi.p̄to.⁊ i.d.§.veruꝫ
⁊ facit qḋ de p̄lato nõtur in.c.nihil.de elec.⁊.in.l.
i.ff.qḋ falſo tutore. Cõtrariũ vero ꝯcludit Inn
dicit enim ꝙ aliud in patrono aliud in p̄lato.naꝫ
patronus nõ habet auctoritatem ex publico nec
nititur auc̃te publica ſed priuata. Prelatus aũt
habet auc̃tem ex publico ⁊ iuri publico innititur
ideo tenēt geſta p eum collata.ſecus aũt i patro
no qḋ bñ nõbis. Simile dicimus in geſtis p ex-
cõicatuꝫ vt teneant geſta ab excõicato tolerato
que fecit rõne publici officij.ſed i his que fac̃ ex
iure p̄uato nõ eſt dr̃ia inter occultum ⁊ notoriũ
vt notãter dicit Inno.in.c.cum dilect⁹.de cõſue
⁊ Jo.an.in.c.i.de reſcrip.li.vi. ¶ Item adde ad
predicta qḋ nõ. Inno.in.d.c.ij.de i ite.reſtitu.⁊
do.de rota decit̃.cclxij.vbi volũt ꝙ poſſidens re
ſiſtente iure pſumitur i mala fide.ꝓ hoc.l.quem
admodũ.de agri.⁊ cenſi.li.xi.⁊ in regula q̃ ꝯtra
iura.de reg.iuri.li.vi.niſi longo tpe poſſederit vl̃
poſſeſſionem ꝓbabilib⁹ cõiecturis acq̃ſiuerit.⁊
nõ ſingularit̃ has duas exceptiones originaliter
ſunt Inno.in.d.c.ij.fac̃.c.cũ ecclia ſutrina.⁊ qḋ
ibi dixi de cã poſſ. Aut poſſidet iure nõ reſiſtēte
⁊ tunc in dubio preſumitur in bona fide.de quo
tamen vide qḋ latius dixi i.c.ſi diligenti.de pre
ſcrip.⁊ nõ.in.c.fi.co.titulo. ¶ Ultimo queritur
pone ꝙ verus patronus preſentauit vnum exi-
ſtens in poſſeſſione preſentauit alium quis iſto
rum ſit potior. Dic ꝙ aut poſſeſſor erat in bona
fide ⁊ potior eſt preſentat⁹ ab eo. ar. hic ⁊ tenet
Inno.in.dicto.c.ij.⁊ i.c.cumana.de elec. quod
ego itelligerem quãdo fuit proceſſum ad iſtitu-
tionem ⁊ antequam cõſtaret de iure proprietat̃
ſecus autem ſi prius conſtiterit de proprietate
quia proprietas abſorbet cauſam poſſeſſionis.
vt i.c.cum dilectus.de cauſa poſſeſſio.⁊ ꝓpe.
¶ Si vero poſſeſſor erat in mala fide.⁊ tunc te
net preſentatio facta per verum patronum.⁊ ita
nota. Inno.i dicto.c.cumana.⁊ ſic ſolet allegari
¶ Sed cõtrarium ⁊ verius tenet idem Inno.
i.c.in lr̃is.de reſti.ſpolia.nam patron⁹ nõ potuit
preſentare cum nõ eſſet in poſſeſſione.nec licet
propria auctoritate ſpoliare inuaſorem.vt i.d.c.
i lr̃is nulla ergo preſentatio valebit nõ poſſeſſo-
ris quia erat in mala fide neq3 domini quia non
erat in poſſeſſione.⁊ adde quod dixi.§.eo.in.c.
ex lr̃is. ¶ In glo.i.ibi veritate.vbi dicitur ꝙ ve
ritate manifeſtata cedit opinio veritati. So.dic
ꝙ ibi non concurrebat ſola opinio ſed etiaꝫ poſ-
ſeſſio ⁊ preſentatio capit ergo efficaciam ſuam
de poſſeſſione ratione ſupradicta.⁊ ideo ſufficit
opinio cum poſſeſſione.

Suggeſtũ Summa vt §.c.illud.vel
aliter ⁊ ſic. Ualet 2ª ꝯceſſio ecclie fc̃a
alteri ecclie per epm ⁊ patronũ nõ obſtãte priori
facta per ſolum patronum. Ecõis diuiſio. 2ª ibi
vnde licet ⁊c. ¶ Nota primo ⁊ tene menti ꝙ etiã
i ꝯceſſionibus eccliaꝫ q̃ fiunt iure proprietat̃ va
let p̄ma ꝯceſſio ⁊ nõ 2ª.lꝫ vigore 2e fuerit poſſeſ
ſio tradita.nam vt vides h̄ in 2ª cõceſſione fuit
tranſlata poſſeſſio vt patet ibi cõceſſe ⁊ aſſigna
te.prima vero fuit facta ſine traditione poſſeſſio
nis.⁊ tamen p̄ma preualet dummodo habuerit

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

alias debitas ſolēnitates. ¶ Cōceſſiones ergo iu-
riū ſpiritualiū aſſumūt vim ⁊ effectū nō ex tra-
ditione poſſeſſionis ſed ex ti. habili. Idē eſt qñ
eccl'ia ɔfert in titulū. vt le. ⁊ nō. in. c. ſi tibi abſen-
ti. de p̄ben. li. vi. ſecus aūt ē in ɔceſſione rei. ppba
ne. q2 illa p̄ualet p quā ad traditionē rei puentū
ē. vt. l. qties. C. de rei vēdi. vide ad p̄dicta. Inno
in. c. int' cetera. de p̄ben. ¶ Nō ſcōo ibi regrēd'
⁊ ſpectād' ꝙ eccl'ia patronata nō pōt ſubiici vel
mēſe alteri' eccl'ie donari p ep̄m ſine ɔſenſu pa-
troni nec ſufficit petere ɔſilium. ſed oporꝫ h'ře
ɔſenſū. ad idē bon' tex. i. c. monaſteriū. xvi. q. vij.
¶ Itē nō ꝙ ɔcurrentib' plurib' titulis in eadē
re p̄ferēd' ē validior p̄oritate tēporis nō obſtan
te. ⁊ p hoc dicit hic glo. nō. quā ſemp tenebiſ mē
ti ꝙ ſcōe l'ře nō facientes mētiōem de p̄orib9
ſūt valide ſi p̄me ſūt nulle vl' pñt p exceptionem
elidi. ⁊ habes aliam gl. in. c. ex tenore. de reſcrip.
⁊ aliā in. c. cū nr̄is. de conceſ. p̄bē. ¶ Ultimo nō
p̄ronū ñ poſſe eccl'iaꝫ p̄ronatā ɔferre ſeu ſbūcē
alteri eccl'ie ſine epi ɔſenſu ⁊ nō ꝙ conſenſus epi
pōt hic interuenire ex poſtfacto licꝫ act' fuerit a p̄n
cipio nullus. ſimile in. c. cura. ē. e. ⁊ dic vt ibi dixi
¶ Sed q̄ro p declaratione l'ře quid itēdat duꝫ
dicit ꝙ eccl'ie iſte fuerūt ɔceſſe i p̄bēdā cū p̄ben
da nō ɔſtituat' in eccl'iis. ſꝫ ex rebus tpalibuſ. vt
in. c. maiorib'. ē. ō p̄bē. ⁊ in. c. cū. M. ō cōſti. So
uario mō h' vbū exponit'. Inno. intelligit ꝙ fue-
runt ɔceſſe in p̄bēdā. i. ad p̄pos uſus. ut ſic iſti ca
nonici poſſēt reddit' ɔuertē in uſus p̄pos. ⁊ tūc
dic in p̄bēda. i. loco p̄bēdaꝝ. Hoſti. exponit. i. ad
p̄bēdas faciēdas. ut ſic ō reddīib' eccl'iaꝝ iſtaꝝ
poſſint ɔſtitui p̄bēde. ar. in. c. expoſuiſti. ē. ō p̄bē.
vl' forte fuerūt donate mēſe capituli ⁊ q̄lib3 ex-
poſitio ē bona ⁊ pōt practicari cū eccl'ia collegia
ta ē tenuis i reddiīb'. ut ſic poſſint ɔcedi alique
capelle ipſis canonicis vl' mēſe eoꝝ loco p̄bēda
rum. ut in. d. c. expoſuiſti. ¶ Nūquid aūt ep̄s ſi
ne ɔſenſu p̄roni poſſit ex redditib' ɔſtituē p̄bē-
das. Inno. dicit ꝙ non. q2 ſic p̄ronus p̄uaret' iur'
patronatus. Hoſti. dicit ꝙ p h' nō p̄uaret' p̄ron'
quia poſſet p̄ronus p̄ñtare ad illas p̄bēdas. fa-
tet' tñ hoſti. ꝙ eccl'ia nō pōt eligi in collegiatā ſiñ
ɔſenſu patroni. q2 ſic p̄ronus pderet ius p̄ñtādi
vt in. c. nobis. j. e. fatet' tñ cōit' doc. ꝙ iura ep̄alia
poterit ep̄us ɔcedē alteri eccl'ie ſine ɔſenſu p̄ro-
ni. qō nō. ⁊ puto ꝙ bona illi' eccl'ie nō pñt ɔuerti
in p̄bendas vt deſeruiant neceſſitatib' alterius
eccl'ie ſine ɔſenſu patroni. licꝫ p hūc actum p̄ro-
nus nō admittēt iuſpatronat'. q2 inteſt patroni
ne bona eccl'ie alienēt'. vt i. c. filiis. xvi. q. vij. Cre
derē tñ ꝙ vnā p̄bēdā p clerico poſſꝫ ep̄s ibi iſti
tuere nō obſtante ɔſenſu p̄roni. q2 nullū p̄iudi-
cium p hoc fit patrono. ar. i. c. cōq̄rēte. de cle. nō
reſi. ⁊ ordinatio eccl'ie ſpectat ad ep̄m non autē
ad patronum. vt in. c. nouerint. x. q. i. vide ad p̄di
cta quod nō. Inno. in. c. cum ⁊ plantare. infra ō
priuile. ⁊ in. c. in lateranenſi. de p̄bē. ¶ In glo. fi
in fi. ibi dicitur ꝙ magis peccat tranſgrediens

iuramentum inſpoſitum p creatorem q̄ꝫ is qui
tranſgreditur iuramentum factum p creaturaꝫ
licet in hoc vltimo caſu concurrant duo peccata
vt in. c. etſi chriſtus. de iureiuran. Soluit hoſti.
ꝙ in equiualentibus ſingulariter ⁊ diuiſim pre-
fertur numeruſ. ⁊ ſic procedunt iura primo alle.
in glo. ſed vbi eſt eadē auctoritas in ſingulis p̄
fertur quandoqꝫ minor numerus. ratio eſt exq̄
rationes ſūt potentiores. ¶ Uel clarius dic ꝙ
data paritate in ceteris recurramus ad numeꝝ
vel ad rōnes efficatiores licꝫ ſint pauciores nu-
mero vt in. c. innotuit. ē. de elect. ⁊ ſic vna ratio
fortior vincit plures nō ita fortes.

Relatum Ab officio ⁊ beneficio re-
moneſ qui monit' nō dimittit eccl'iaꝫ
ſine ɔſenſu epi ſibi ɔceſſam. hoc dicit. p̄mo laici
ſpoliantes eccl'iam excōicantur ⁊ ſunt due ptes
ſcōa ibi ad hoc. ¶ Nō primo ꝙ obtinētes bene
ficia nō canonice non debēt gaudē prerogatiua
paſtoris ſeu rectoris. nec in effectu nec in nomie
quia non debēt vocari rectores. ⁊ pro hoc quia
nomē debet eſſe conſequēs rei. vt in. c. cuꝫ ſcōꝫ
de preben. ⁊ in. § eſt ⁊ aliud. inſtitu. de dona.
¶ Nota ſcōo penaꝫ eoꝝ qui ɔſequūtur beneficia
a laicis. non enim ſunt ſuſpēſi nec excōmunica-
ti ſꝫ debēt deponi ſi nō reſignauerint. ⁊ vide qō
dixi ē. eo. p̄terea. ¶ Nō tr̄io ꝙ ſacrilegus pōt
p ep̄m excōmunicari niſi emendet. ⁊ ſic ratione
ſacrilegij laicus efficitur de foro eccl'iaſtico. vt in
c. cum ſit. de fo. compe. ¶ Item nō ꝙ ſacrileg'
ſeu ſpolians eccl'iam nō ē ipō iure excōicatus. ſꝫ
excōicandus. vt in. c. ɔqueſtus. de fo. ɔpe. niſi cū
ſpoliatiōe ɔcurrat fractio ipius eccl'ie. vt in. c. cō
queſti. de ſen. excō. ¶ Ultimo nō ꝙ p hec vba
p̄cipio ſub pena excōicationis ſeu anathematis
nō fert' ipō facto excōicato in trāſgrediētē ſꝫ po
tius ē q̄dā monitio de excōicando nō obediētē.
nā vt h' vides ɔueniēs tali p̄cepto mādat' excōi-
cari. ⁊ ſic nō incidit i excōicatiōeꝫ ipō facto. ⁊ h' te
ne lꝫ glo. fi. nō firmet pedes. ſꝫ vide bonā gl. i. c.
ſic. ō ſimo. ⁊ i. c. vnico. ō ſagitta. ⁊ i. c. ij. ō ma. ɔet.
ɔ indic. eccle. ⁊ i. c. ſalonitane. lxiij. di. ⁊ ſi q̄ iura
videāt' tenere cōtrariū. itellige ꝙ in eis fuit lata
excōicatio. ſꝫ p alia vba recitat' in eis. vt i. c. fi.
In gl. pe. in fi. ⁊ gñalit' vtꝝ cleric' poſſit recōue-
niri corā iudice ſeculari. dic vt plene nō. in. c. at ſi
clerici. de iudi.

Ante Si qō p̄ronat' infra ſex mēſeſ non t̄minat'
a tpe vacatiōis libē pōt ep̄s ſine p̄ñta
tiōe ibidē iſtituē rectorē. ⁊ itellige ō p̄ronis eccle
ſiaſticis ſꝫ veꝝ itellectū. nā i laic' ſufficiūt q̄tuor
mēſes. vt. j. dicā. ¶ Nō p̄mo ibi poſtquā vaca-
uerit ꝙ iſtud tempus ſemeſtre currit non a tem
pore mote litis prout quidam ⁊ male intelligē
voluerunt ſed a tempore vacationis. ¶ Nota
ſcōo caſū in quo epiſcopus inſtituit rectorē ſine
preſentatione. ⁊ intellige tex. put dixi in. c. ſi vo.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſupra eo. ¶ In glo. h̃ glo. nitit̃ reducẽ ad cõcordiam multa iura in hac mã diſponẽtia. ſed vide glo. clariorem. xvi. q. vij. ſi plures. ⁊ in effectu iſta glo. ꝓpe medium ponit duas ſolutiões ad ꝯtrariũ. ſed nulla tenet̃ ꝑ doc. ſed cõiter dicimuſ ꝙ in patronis eccl̃ie ſpectat̃ lapſus ſex mẽſium a tꝑe vacationis. ⁊ ſic loquatur hec decretalis. In patronis vero ſecularibꝰ ſpectãt quatuor mẽſes. ⁊ ſic itelligat̃. c. qm̃. ſ. eo. ⁊. c. cũ ꝓpt. j. eo. rõ diuerſitatis q2 patronꝰ eccl̃iaſticꝰ h3 ſex mẽſes ad pñtãdum laicus h3 quatuor mẽſes. vt i. c. vnico. eo. ti. li. vi. vnde quiſq3 ſpectat̃ infra tꝑs ſibi ꝑfixum ad pñtãdum. ⁊ ſic pax ⁊ curat̃ dependentia litis. q2 ꝓpẽ contentionẽ patronoꝝ nõ debet deferri eccleſie ordinatio. ¶ Si autẽ laicus ⁊ clericꝰ ꝯtendunt ſuꝑ ipſo patronatu. tũc debet expectare ꝑ mẽſes ſex. q2 magis dignum trahit ad ſe minus dignũ vt in. c. qõ in dubiis. de cõſe. eccle. vel altaris. ⁊ h̃ tenet Jo. an. licet Hoſti. aliter. ⁊ quod dixi de patrono eccleſiaſtico intellige quando eccleſiaſtica perſona habet patronatum nomine eccl̃ie. nam ſi haberet ratione patrimonij. idem per omnia dic in clerico quod in laico. ar. in. c. cum dilectus infra eodem. ⁊ vide bonam glo. in cle. fi. eo. ti. in verbo plures in fi.

23 PReterea Patronꝰ iuſpatronatꝰ propria auctoritate alienare nõ põt nec ab eccleſia aliqd temporale exigere niſi tꝑe fundationis a dioceſano illud fuerit ſibi reſeruatum. ꝓponit duplex factum reꝑhenſibile. zº. ꝯtra zᵐ ſtatuit ⁊ penã iponit. 3º. ꝯ pmũ decernit. zª. ibi pñti. tertia. ibi ꝯtus. ¶ Nõ ꝑ ex principio iuncto fi. ꝙ patronus non poteſt donare iuſpatronatus ſine conſenſu epiſcopi. ⁊ intellige dum vult donare laico vel clerico ratione patrimonij. ſecus ſi vult donare eccleſie. vt in. c. illud. ſ. eo. ¶ Nõ ſecundo regulam ⁊ tene mẽti ꝙ patronus non poteſt exigere aliquod ſeruitium ab eccleſia patronata nec aliquid temporale nec aliud grauamen inferre niſi reperiat̃ illud iure cautum. vel fuerit reſeruatum ꝑ epm̃ tempore fundationis eccl̃ie. ⁊ ꝑ hunc tex. alſ ꝑncipalit̃ cõſului ꝙ populus hñs iuſpatronatꝰ nõ poterat exigẽ a pſb̃ro certos cereos in recognitiõem iuriſpatronatus ex quo illud nõ fuit ſibi reſeruatũ tꝑe fundationis. ¶ Nõ 3º. ex h̃ ⁊ ex tex. ꝙ patronꝰ nõ põt ꝓpria auctoritate ſuare aliqõ ſeruitiu3 ſibi vel tꝑale in eccl̃ia. ſed h̃ debet facere eps ad petitiõe3 patroni. qõ nõ. ⁊ pro h̃ allego bonũ tex. i. c. cum dilectꝰ de ꝯſue. ⁊ vide Inno. in. c. qm̃. ſ. ne p̃la. vices ſu. Et ex h̃ infero ꝙ ſi patronꝰ in teſtõ mandauit eccleſiam ꝯſtrui ⁊ reſeruauit aliquã penſionem annuatim filijs exoluẽda3 ꝙ niſi eps illud reſeruet patrono ꝑ ſtatutũ ſuũ nõ poterũt filij exigẽ illã penſionẽ. facit qõ le. ⁊ nõ. i. c. ſignificatũ. de p̃bẽ. ¶ Et ex p̃dictis ⁊ ex tex. nõ nõ iprobatum a iur̃ vt ꝑceptio alicuius tꝑalitatis reſeruet̃ patrono tꝑe fũdationis auctẽ epi. ⁊ tene mẽti iſtum tex. in h̃ iuncta glo. ¶ Nota vltimo ibi ⁊ moderatos ꝙ grauamen impoſitum per epiſcopum debet eſſe moderatũ. ideo ſentiunt doc. ⁊ bene ꝙ ſi epiſcopus penſionem ſtatuit patrono que eſt immoderata reſpectu aliorum redditu um eccl̃ie vel ex poſtfacto incipit multu3 grauari ꝙ poterit reduci ad debitam moderationem. facit. c. i. de cõſue. quod nota. ¶ Sed hic dubitatur nunquid patronus poſſit vendere iſtos fructus vel redditꝰ temporales quos percipit ab eccleſia. Et idẽ poſſet queri de aduocato. Inno. videtur velle ꝙ ſi redditus ſunt incerti non poſſunt illos vendere ⁊ ſic poteſt intelligi hec lr̃a ſecundum eum. nam etiam ſequeretur abſurdum. quia patronus nõ poſſet exigere iſtos redditus ex quo vendidit emptor non poſſet quia nõ habet ius exigendi. ſed hoc non placet Hoſtien. quia quiſq3 põt vendere rem incertam. ⁊ videtur tunc vendita ſpes habendi. ſicut cum venditur iactus retis vel partus ancille vel fructus futuri. vt in. l. ſi iactum. ff. de ac. emp. ⁊ vendi. ⁊. l. nec emptio. ff. de cõtrahẽ. emp. ideo concludit Hoſtien. ꝙ iſtos redditus temporales poteſt patronus vel aduocatus vẽdere. ¶ Nec obſtat ꝙ emptor non poſſet exigẽ quia immo poterit. cum iura venditoris transferuntur in emptorem. dicit etiam Hoſti. ꝙ cũ iſta iura non poſſunt eſſe ſine iurepatronatus vẽditis iſtis redditibus tranſibit acceſſorie iuſpatronatus ⁊ videtur mirabile ꝙ minus dignum acceſſorium trahit ad ſe maius dignum. ⁊ principale adducit in ar. c. ex lr̃is ſupra eo. Sed certe illud ar. non eſt bonum. quia ibi patronatus accedit vniuerſitati ⁊ ratione acceſſionis eſt minus dignum. ¶ Sed in caſu noſtro iuſpatronatus eſt quid principale ⁊ dignius omni reſpectu. ⁊ ſic nõ debet tranſire trãſlato acceſſorio. ⁊ ideo moderniores tenent contrarium ⁊ melius. nam fundamentum Hoſti. ex alio eſt falſum. quia videtur preſupponere ꝙ ius exigẽdi redditus non põt transferri titulo remanente apud venditorem. nam videmus ꝙ rector eccleſie locat ⁊ vendit redditus totius eccleſie titulo tantum remanente penes eum. vt in. c. fi. ne prela. vices ſuas. pat3 etiam in vſufructuario qui poteſt vendere commoditatem vſufructus iure remanente penes ſe. vt in. l. neceſſario. §. fi. ff. de pericu. ⁊ cõmo. re. vendi poteſt ergo patronus vel aduocatus vendere redditus temporales etiam incertos iurepatronatus remanente penes ſe. ⁊ intellige de redditibus impoſitis tempore fundationis. na3 ipſum ius alimentandi quod habet patronꝰ ex diſpoſitione iuris vel honor qui debetur perſone ſue. licet ſint iſta temporalia. non tamen poſſunt vendi quia inherent perſone ipſius patroni. quia non poſſunt ali vel honorari per alium ar. in. c. fi. de offi. delega. Sunt enim hec iura ita annexa iuripatronatus vt non poſſint ab eo abdicari. Abbas.

29 QUm aũt Laicꝰ patronꝰ vno preſentato põt aliũ pñtare. ſecꝰ i patrono clerico

Uel ſpecialiuſ ſic. In pluribus ſucceſſiue p̄ſentatis a patrono laico ep̄o daſ ratificatõ. ſʒ in p̄ſtatis a pſona eccl'iaſtica potior eſt p̄mo p̄ſtatus. ⁊ ſcd̄a pars ibi verũ. ⁊ ē de p̄cipalioꝛib⁹ tituli.

Nõ p̄ ꝙ licʒ p̄ron⁹ laicus poſſit variare cũ p̄ſtat 2ᵐ accumulatiue. nõ aũt põt ex toto recedē a p̄ ⁊ h̄ ꝓbaſ ar. hui⁹. c. nã ſi poſſet ex toto recedē a p̄oꝛi nõ dareſ facultas ep̄o inſtituēdi quē vellet cui⁹ ꝯriũ hic caueſ. ⁊ ideo int̄ plures p̄ſtatos a patrono laico. ep̄us debʒ eligē idonioꝛē. Et firmat hoc Jo. an. hic ⁊ in regula in re cõi. de reg. iur. in mercur. ¶ Nõ ſcd̄o ꝙ p̄ſtatio qñqʒ ptinet ad laicum qñqʒ ad collegiũ qñqʒ ad pſonã eccl'iaſticã. facit. c. ea noſciſ. de his q̄ fi. a pla.

Nõ ẗtio ꝙ patron⁹ eccl'iaſtic⁹ nõ põt variare. vñ dicit Inno. ꝙ p̄ſtatio ipius hʒ vim electiõis qꝛ quēadmoduʒ electoꝛes variare neqūt. vt in. c. publicato. de elec. ita neqʒ patron⁹. ⁊ itellige de patrono eccl'iaſtico cui cõpetit p̄ſentatio iure eccleſie. ſecus ſi iure patrimonij. qꝛ tũc idem ꝓ oia in eo qd̄ in laico. ar. j. eo. cũ dilectus. ⁊ vide bonã glo. quã tenebis mēti in cle. ij. j. eo. ti. ¶ In gl. i. in fi. dic melius. vt. ſ. dixi in p̄ nõ. ꝙ ex toto recedere nõ põt a prioꝛi. ¶ In glo. ij. ibi cũ dubitaſ qs potioꝛ ſit. Nota glo. ꝙ loc⁹ ē gratificatiõi cũ ʒ cetera ſint paria. al's potioꝛ eſt p̄ferēd⁹. Et ex h̄ decidiſ qd̄. pone ꝙ erant duo p̄roni. vnus clericus alt̄ laicus qui p̄mo p̄ſtarũt vnuʒ. deinde laicus variando p̄ſtauit aliũ. nũqd habeat locum diſpoſitio hui⁹ tex. vt ep̄us poſſit inueſtire ſcd̄m dic ꝙ nõ qꝛ primus ē potioꝛ cum fuerit p̄ſtatus ab vtroqʒ. ſcd̄us v̓o tm̄ a patrono laico. Itē licʒ patronus poſſit preſentare in p̄iudiciũ p̄ſtati. n̄ tñ põt in p̄iudiciũ cõpatroni. de quo vide latius ꝑ Jo. an. in dc̄a regula in re cõi. ¶ Itē dubitaſ qd ſi ſcd̄o p̄ſtatuſ ē idonioꝛ p̄mo vel ecõtra nũquid ep̄us habeat optionē. Jo. an. vꝛ ſentire ꝙ ſic. dicit enim ꝙ hic nõ ponderaſ exceſſus idoneitatis ſed ſatis ē ꝙ vterqʒ ē idoneus. ſed ego putarē oppoſitũ ꝑ. c. ſi foꝛte. lxiij. di. vbi dꝛ ꝙ vbi vota ſũt paria p̄ferēdus eſt qui maioꝛib⁹ iuuaſ meritis. ⁊ videſ tex. ſ. eo. qm̄. ⁊ iſte tex. ſatiſ facit ꝓ hac opi. dũ ponderat ꝙ ſcd̄us erat eque idoneus. ſecus ḡ ſi erat magis idoneus. ⁊ ꝑ hoc putarē ꝙ ſi magis idoneus poſtergareſ põt appellare. qꝛ hic ꝯmittiſ iudicio ep̄i tāq̄ʒ bono viro. nã v̓bum iudiciũ ſapit diſcretionē ⁊ arbitriũ boni uiri. ꝓ h̄ uide qd̄ le. ⁊ nõ. in. c. ij. de coꝛp. uicia. ⁊ in. l. fideicõmiſſa. §. q̄ʒq̄ʒ. de le. iij. ¶ In gl. pe. in fi. gl. dicit hoſti. ꝙ id̄ ē. qꝛ cet⁹ clericoꝝ tanq̄ʒ ſp̄ũalis ē dignioꝛ ⁊ ſp̄ũalia debēt eē firmioꝛa. ut in. c. ij. de trãſla. p̄la. facit cle. cum illuſio. de renũ. ⁊ illd̄ pſalmiſte q̄ ꝓcedũt de labiis meis nõ faciã irrita. xxvi. di. pſalmiſta. ⁊ hic dixit beatuſ Ber. ꝙ v̓bũ ſacerdoſ aut ſacrũ aut ſacrilegũ qd̄ nõ.

Ultra glo. q̄ro de qõne quotidiana. pone ꝙ patroni uariãt i pari numero. utputa qꝛ vnus preſentat unũm ⁊ alt̄ aliũ. nũquid ep̄s habeat optionē iſtituēdi quē uult. ¶ Jo. an. adducit iſtã lr̄aʒ i ar. ꝙ ſic. q̄dã tenuerũt oppoſitũ. Sʒ ego teneo p̄mũ dictum ⁊ allego glo. nõ. xvi. q. vij. ſi plures. ⁊ Inno. in. c. i. ſ. e. in fi. facit. c. venerabilē. de elec iũcta glo. in v̓bo fauere. ⁊ hanc opi. tenent etiam Gaſ. de cal. ⁊ do. me⁹ dñs Cardi. hic q̄ñimo de iuris rigoꝛe poſſet attētari ꝙ ep̄us põt etiã inſtituere ex̄neũ. ex quo patronus nõ ꝯcoꝛdat. arg. c. qm̄. ſ. eo. ſed p̄mũ dcm̄ eſt equs. maxime ꝑ dcm̄ c. venerabilē. qd̄ bñ facit ¶ Ultimo q̄riſ nunqd ep̄us inſtituēdo ſcd̄m ſit puniendus aliqua pēa qꝛ poſtergauit p̄mũ. Inno. vꝛ variare. ⁊ Jo. an. poſt eũ. Sed dic ꝙ aut ſpꝛeuit inſtituere primũ ſine cã. ⁊ tũc hʒ locum pena. c. paſtoꝛalis. j. e. aut non ſpꝛeuit inſtituere ſed diſtulit vt haberet cãʒ examinãdi ⁊ ante inſtõnē patron⁹ p̄ſtauit aliuʒ ⁊ nõ dʒ puniri aliqua pena qꝛ vſus ē auc̄te legis qꝛ nõ peccat q̄ legis auc̄te actuʒ gerit. xxiij. q. iiij qui peccat ⁊c̄.

Nobis Ex ꝯſtitutione eccl'ie facta de ꝯſenſu ep̄i acquiriſ iuſpatronat⁹ h̄ p̄mo. Patronus nõ eligit p̄latũ in ꝯuentuali eccl'ia ſed in capella ſic h̄ ſcd̄o. p̄rono debeſ ꝓfeſſiõis honoꝛ ⁊ alimētaſ ab eccl'ia ſi v̓gat ad iopiã. Et vt ex hiſ pʒ tria ſũt dc̄a. ſcd̄m ibi ceteꝝ. 3ᵐ ibi ꝓ fũdatõe. ⁊ iſte tex ē d̄ p̄cipalioꝛib⁹. ¶ Nõ p̄ ibi ſi qs. ꝙ qcũqʒ cõſtruit eccl'iaʒ acq̄rit iuſpatronat⁹ dũmõ h̄ faciat cũ ꝯſenſu dioceſani. ſec⁹ ſi ſiñ ip̄i⁹ ꝯſenſu. nã nēo dʒ edificare eccl'iaʒ vꝉ capellã vꝉ altare ſine ꝯſenſu ep̄i. vt i. c. nēo. d̄ cõ. di. i. ⁊ i. c. auc̄te. d̄ p̄ui. li. vi. vñ ex ſua ip̄robitate n̄ dʒ p̄uilegiũ ꝯſeq. et ꝑ h̄ v̓ᵐ ſi qs. iſerſ ad qõnē. nũqd mlr̄ iſidelis hētic⁹ iudeus vꝉ excõicat⁹ acq̄rat iuſpatrõat⁹ ex ꝯſtructione eccl'ie. de muliere tʒ Jo. an. ꝙ ſic. qꝛ maſculinũ ꝯcipit femininũ. vt nõ. in. c. gn̄ali. de elec. li. vi. ⁊ in. c. ſi qs ſuadēte. xvij. q. iiij. iũcto. c. mulieres. de ſen. ex. adduco. c. fi. de ꝯceſ. p̄bē. ⁊ vide bonaʒ glo. in. c. qm̄ inueſtituras. xvi. q. vij. ⁊ alias ꝯcoꝛ quas dixi in. c. cũ ſcd̄ʒ. ſ. eo. ⁊ i. d. c. fi. De iudeo ⁊ iſideli dicēdũ ē ꝙ nõ acq̄rũt. ꝑ h̄ tex. cũ glo. in c. frigēti⁹. ⁊ i. c. pie mēt. xvi. q. vij. De hētico idē dicēdũ. tñ qꝛ hētic⁹ nihil hʒ. cũ oia ip̄o iuꝛ ſint cõfiſcata. vt in. c. cũ ſm̄ leges. de here. li. vi. tũʒ qꝛ p̄ ſuppoſito ꝙ acq̄ſiuiſſet ius illud eēt ꝯfiſcatũ ſm̄ Jo. an. ⁊ facit qd̄ nõ. ij. q. vij. maximi. ⁊ nõ h̄ dcm̄ ꝙ iuſpatronat⁹ trãſit cũ ꝯfiſcatiõe bonoꝝ. vide qd̄ dixi in. c. cũ laici. ſ. e. ⁊ glo. xvi. q. vij. filiis. De excõicato ꝯcludit Jo. an. ꝙ nõ dʒ admitti. tñ admiſſus acquirat iuſpatronatus. ſed nõ exercitiũ facit quod nõ. in ſimili. in. c. v̓itatis. de do. ⁊ ꝯtu. ⁊. c. decernim⁹. de ſen. ex. li. vi. i nouella. ¶ Nõ ſecũdo ꝙ in capella patronus hʒ p̄ſtare rectoꝛē ⁊ dic in capella ideſt in qualibet eccl'ia non collegiata. etiã ſi ſit ꝓchialis. quia iura non excludunt patronum a preſentatione rectoꝛis niſi in eccleſia collegiata. ¶ Item ex hoc ⁊ ex tex. nõ ꝙ q̄libet eccl'ia collegiata põt dici ꝯuentualis. lʒ de ꝯſuetudine h̄ v̓bũ referaſ ad eccl'iaſ religioſoruʒ. ſed de iure ⁊ ex vocabuli etymologia hoc v̓bũ ꝓpoꝛtiõabile ē oib⁹ collegiaſ. nã dꝛ ꝯuētuaꝉ a conueniēdo. quia ibi conueniũt ſic collegiata

a colligendo.q2 ibi colliguntur.fac qd habet᷑.in.c
i.xv.di. ¶ Nõ ibi a patronus eligit ꝙ patronus
largo mõ dicit᷑ eligere.nã ꝑ in ſe eligit vnum ex
pluribus ⁊ poſtmodũ illũ pñtat epõ.nõ tñ ẽ ꝓpe
electio de qua iura tractãt.qd patet q2 ꝑ electio
nem acquirit᷑ ius electo.vt in.c.cũ inter canonicos
de elec.vide glo.nõ.in.c.quãto.lxiij.di.que dicit
ꝙ ꝑ electionẽ acqrit᷑ ius plature.⁊ per ɔfirmatio
nem acqrit᷑ exercitiũ ⁊ illã gl.ſemꝑ nõ.quã vidẽ
tur ſeq doc.i.c.tñſmiſſaz.de elec.ſʒ ꝑ pñtatiõem
vel electõez quã fac patron⁹ ñ acqrit᷑ tale ius pñ
tato.ar.i.c.qd aũt.ẽ.eo. ¶ Nota ꝙ vbi pñtat pa
tron⁹ ſupior nõ ſimplr dʒ ɔfirmare ſʒ pot⁹ inſti
tuere pñtatũ.nã ꝓpe drĩa eſt iter inſtitutionez ⁊
cõfirmatõez.ɔfirmatio fit de electo a collegio.⁊
dr̃ ſuperior ɔfirmare.quaſi ſil᷑ firmare.q2 ꝑ ele
ctionẽ iã fuit tñſlatũ ius.ſed ꝑ iſtitutionẽ tñſfert᷑
plenũ ius.vñ inſtituẽ eſt ius in bñficio in aliũ tñſ
ferre.de q̃ i.c.auctoritate.ẽ.de inſti.⁊ facit quod
le.⁊ nõ.in.c.cũ in illis.de pbẽ.li.vi.⁊ in.c.i.⁊ ij.de
inſtitu.eo.li. ¶ Nõ ibi loci epõ.ꝙ de iure cõi in
eccliſijs patronatus iſtitutio ꝑtinet ad epm̃.nõ ḡ
pot patron⁹ iſtud ius iſtitutiõis tñſferre i alium
platũ.q2 nõ pot imutare diſpoſitionẽ canonum
in ꝑiudiciũ epi.vt i.c.reqſiſti.ẽ. de teſta.⁊ nemo
pot facẽ q̃n iura locũ hẽãt in ſua diſpoſitiõe.vt
in.c.tua.de teſta.⁊ in.l.nemo.ff.de leg.i. Ex hoc
infero ꝙ ſi qs i vltĩa volũtate mãdauit capellam
ɔſtrui ⁊ diſpoſuit ꝙ iſtitutio ꝑtineret ad certum
platũ iferiorẽ epõ.nõ valet illa diſpoſitio.vñ illa
particula habebitur ꝓ nõ adiecta.ſʒ ſi vult illud
obtinẽ dʒ ſuppleri epõ.vt h̃ ſtatuat quod pot.ꝓ
h̃ tex.nõ.in.c.cũ dilect⁹.de ɔſue.facit quod h̃ nõ.
in gl.i v̾.niſi.ꝓpe mediũ. ¶ Nõ tria iura q̃ ɔſeqt᷑
patron⁹ ex iurepatronatus.ꝑmũ eſt q2 pñtat re
ctorem.2ᵐ eſt honor ꝓceſſionis.tertium q2 ſi de
uenit ad iopiam ɔſeqt᷑ alimẽta.ſed q2 ꝑmum eſt
clarũ.Quero circa 2ᵐ quid eſt ꝓceſſionis honor
vario mõ exponit᷑.qdam itelligũt ꝙ cum patro
nus venit ad eccłiam dʒ platus cum clericis ob
uiam ſibi facẽ ꝓceſſionaliter ſaltez vſqʒ ad ambi
tũ eccłie.quod intelligũt doc.quãdo ꝑſona ẽ tal᷑
cui h̃ ɔueniat puta rex vel magnus ꝑnceps.⁊ h̃
ſeruat᷑ Venetijs in eccłia ſancti Marci i q̃ dux
hʒ iuſpatronatus ⁊ primicerius cum alijs cano
nicis exeũt ſibi obuiã. Itẽ debet᷑ honor.q2 pre
ceteris laicis ẽ honorãd⁹ i ceſſionibus vel alijs.
vel ponitur ꝓ pñtatõe.q2 is quem pñtare vult.⁊
ipſe ſimul ꝓcedũt ad epm̃ ꝓ iſtitutiõe habenda.
ita nõ.glo.i.c.pie mentis.xvi.q.vlt.⁊ vtrũqʒ di
ctum pot ſuſtẽtari.Circa 3ᵐ ius q̃rit᷑.nũquid idi
ſtincte vgẽs ad iopiã dʒ alimẽtari ab eccłia.dic
ꝙ nõ.ſʒ q̃ñ ſupẽ eccłie detractis expẽſis neceſſa
rijs.nã ꝑ ſbueniẽdũ ẽ ſuitoribus ⁊ cultui diuino
ac repatõi ipi⁹ eccłie.⁊ de his q̃ ſupſunt ſbueniẽ
dũ ẽ patrono.ſicͭ i ſili ſuat᷑ i liberto q hʒ alere pa
tronũ egẽtẽ.vt i.l.ſi qs a liberis.i.§.alimẽt.ff.de
liberis agno.⁊ ad h̃ allego tex.cũ bona glo.in.c.
qcũqʒ.xvi.q.vij.ſed diceres tu quale ꝓulegium
eſt illud.nam eccłia de ſupꝟuis tenet᷑ ſubuenire

omnib⁹ pauperib⁹.vt i.c.q̃ñ.xvi.q.i.So.abun
dantius ⁊ meli⁹ ꝓuidebit᷑ patrono q̃ʒ alijs pau
perib9. Item pauperes nõ hñt actionẽ ɔ̃ eccle
ſiam.vt nõ.in.c.ſicͭ hi.xlvij.di.⁊.c.exigunt.i.q.vij
ſed patron⁹ hʒ actionem per hec iura canonica.
Et circa ꝑmũ ius pot dubitari qd ſi eccłia eſt col
legiata.nũqd ſaltim patron⁹ hẽbit pñtare ad ꝑ
bẽdas.⁊ ſentit Io.an.ꝙ ſic qd ſaiꝫ placet.ar.c.ſi.
de ɔceſ.ꝑhen.⁊.c.dilect⁹.de pbẽ. Item iura ſolũ
excludũt patronũ ab electõe plati in ɔuẽtuali ec
cleſia.ſec⁹ ḡ in preſentatõe canonicorum qd nõ.
Et idẽ ſentit Ho.ẽ.c.ſuggeſtũ. Et vltra hec tria
iura ɔſequitur patronus quartuz.ſ.ius defendẽ
di.vñ debʒ defendere eccłiam.⁊ pot denunciare
ꝑſbrum ſi eſt dilapidator.vel alͣs inhoneſt⁹.vt i
c.filius palle.gl.i.ſatis fuit.ẽ.declarata.ideo ⁊c.
In glo.in v̾bo ɔuẽtuali. Ex hac glo.nõbili potes
capere doctrinã certam qualiter cognoſcat᷑.an
eccleſia ſit collegiata.⁊ ſepe contingit h̃ diſcepta
tio inter epm̃ ⁊ clericos eccłie.naz epiſcop⁹ vult
libere ɔferre bñficiũ.Clerici vero bñficiati in ec
cleſia dicũt ꝙ habent eligere cum eccleſia ſit col
legiata.⁊ de iure cõi electio ꝑtinet ad collegium
vt i.c.i.de elec.Qualiter ḡ cognoſcit᷑ Inno.h̃ tra
ctat.i.c.poſtulaſti.ẽ.eo.⁊ Ho.⁊ Io.an.hic ⁊ ɔclu
ſio ſit iſta.nã ꝑ ẽ recurrẽdũ ad ordinẽ ſeu iſtitu
tionẽ eccłie.⁊ ſi fuerit iſtitutũ vt ibi eẽnt plures
collegiati.tũc eccłia hẽbit iura collegij fuit iſtitu
tũ vt ibi eẽt rector ſol⁹ vel cũ clerico.tũc ñ hẽbit
ius collegij.Et ſic pot itelligi.c.vt qͥqʒ.ẽ.de vita
⁊ ho.cle. Itez eccleſie cathedrales ⁊ regulares
de iure cõi ſunt collegiate.vt in.c.ne pro defectu
ẽ.de elec.⁊ ſupra.de ſtatu regul.c.ij. ¶ Si vero
non apparet de ordine ſeu inſtitutione videndũ
eſt vtrum eccleſia habeat priuilegium ſuper iu
re collegij.ſi vero non conſtat defendetur eccle
ſia in poſſeſſione ſua.nam ſi eſt in poſſeſſione col
legij habebitur pro collegio.niſi contrarium pro
betur.alͣs ſi non eſt in poſſeſſione tractabitur
tanquã beneficium ſimplex. Quomodo autem
cognoſcetur ꝙ ſit in poſſeſſiõe collegij.dic ꝙ ex
erceet iura pertinentia ad ſolum collegium.vtpu
tã quia conſueuerunt clerici facere ſyndicum ⁊
per eũ iurare.l.i.ff.quod cuiuſqʒ vniuer.⁊ in.c.
imperatoruz.⁊ in.c. in pertractandis.de iura.
calũ.vel habuit ſigillum commune.ar.in.c.ſigni
ficante.de appella. ¶ Item conſueuerunt eligẽ
prelatum.vt in.c.i.ẽ de electione.⁊ idem in ſimili
bus.⁊ vide aliqua per Federi.conſilio.lix.his
ceſſantibus non ſufficit ꝙ in eccleſia ſint plures
clerici beneficiati.vt per hoc dicatur ꝙ faciunt
collegium quia poſſunt eſſe ſingulares.vt eſt
bonus textus.in.c.dilecta.de exceſſ.prelato.
In glo.in verbo niſi nota hanc glo.ꝙ nullus ci
tra papam poteſt concedere laico patrono vt eli
gat prelatum vna cum clericis in eccleſia conuẽ
tuali.⁊ pro hoc ego allego.c.ij.de iudi.vbi dicit
ꝙ epiſcopus non debet diſponere ſpiritualia iu
dicio laicorum. ¶ Item allego.c.maſſana.ẽ.de
elec.vbi patet ꝙ non valet conſuetudo vt laici ⁊

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

clerici ſimul eligāt. nec ob. c. ꝑ tuaſ. ſ. de arbi. vbi
cleric⁹ ꝛ laicus pñt eē arbitri in cā ſpūali. q꞉ act⁹
arbitrādi nō ē ſpūalis ſꝫ act⁹ eligēdi ſic. vł poteſ
vltra glo. intelligē tex. vt ſentit Jnno. ꝙ ex ꝯſue
tudine vel ſtatuto epi pōt patronuſ interponē ꝑ
tes ſuas in electionis tractatu. ꝛ ſic loqtur tex. nō
aūt vt ipe eligat. vnde vox ſua nō pſtabit ſuffra/
gium electiōi. ꝛ vide qđ nō. idē Jnno in. c. quod
ſicut. de elec. ¶ Jn glo. in verbo in capella. nota
iſtam gl. q꞉ quotidie allegatur. et in effectu vult
ꝙ inuito patrono nō pōt effici eccleſia collegiata
ꝛ ſi de facto fiat ſubdiſtinguit ꝙ ſi patron⁹ non
ꝯſenſit habebit preſentatōem plati intellige pre/
ſuppoſita illa opi. qđ iuridice fieri poſſit. ſi auteꝫ
cōſenſit tūc perdit ius pſentādi ſꝫ retinet alia iu
ra patronat⁹. Sꝫ opi. hui⁹ glo. ꝙ non pōt fieri in
uito patrono tꝫ Hoſti. ſ. eo. ſuggeſtum. ꝛ vident
ſeq cōit doc. h. pter do. An. q ſatis bñ diſtinguit
ꝙ aut ſubeſt neceſſitas. ꝛ tūc pōt hoc fieri inuito
patrono. alſ ꝓcedat prima opi. qđ ſatis placꝫ cū
iuſpatronatus habeat patronus ex gratia vt in
c. qm̄. ſ. eo. ideo non debet ſua ꝯtradictio impe/
dire quo min⁹ ſubueniat neceſſitatib⁹ eccleſie.
facit. c. nullus. ſ. eo. ¶ Ultimo hic q̄rit quid ſi
patronus non vult pſtare aſſenſū electo ꝑ cano
nicos. dicūt cōiter doc. ꝛ bene ꝙ ſi ſine cā contra
dicit non ob. cōtradictio exquo electio alſ ē le/
gitie facta. ꝛ facit. c. ſacroſancta. in. fi. ſ. de elec. ꝛc.

Per ueſtras

Patronus ec/
cleſie vacantis q̄ꝫq̄ꝫ ſit cleric⁹ ad eā ſe
pſtare non pōt. ꝯſultatio. ꝛ rñſio. ſcđa ibi cū igit
¶ Nō ꝑ regulā ꝙ nullus debet ſe ingerere ec/
cleſiaſtice plationi ꝛ facit hoc lr̄a ad qōnē. nūqd
licite quis pōt petere epatum vel aliā prelationē
de quo vide ꝑ archidia. in. c qui epatum. viii. q. i.
ꝛ i. c. ſcripture. ea. cā ꝛ. q. pōt argui ibi ex tex. qđ
ſi mouet ex fauore charitatis. vt aliis proſit non
peccat petēdo. ſecus ſi vt pſit. ꝛ ſic rōne ābitiōis
de quo vide latius ꝑ eūdem ar. i. q. i. ordinatōes
ꝛ bonā glo. in. c tuā. de eta. ꝛ qua. que videt in h
ponere veritatē. ¶ Sed quero nūquid iſte tex
habeat locum in beneficio ſimplici videt ꝙ nō:
nā papa in reſponſione fundat ſe ſuꝑ prelatione
ꝯtrariū tenet hic Jo. an. q꞉ eadē ratio eſt in aliis
bñficiis ſimplicib⁹. Sꝫ ꝯ ſuū dictū ego op. non
eni eſt ambitioſuꝫ pauperē clericū emittē pces
vt ſibi ꝓuideat de bñfi⁰. vt i. c. cū ſm apl̄z. ſ. ō pbē.
ꝛ i. c. tuā. ſ. de eta. ꝛ quali. nō. gl. in. c. ſi. de conceſ.
pben. li. vi. ꝛ in dicto. c. tuā. Jo. credo poſſe dici
ꝙ preces emittere poteſt exquo dignus ē ꝛ idi
gens. lꝫ ſeipſum pſtare non pōt. q꞉ videt hoc ex
poſcere ex debito. Jtem facere iudiciū de pſona
ſua ꝛ auctorizare in ſeipſo que oia ꝓhibita ſunt.
ar. in cle. ij. de re. ec. non alie. ꝛ in. c. qualiter. ſ. de
elec. ꝛ in c. ſi. de inſti. ¶ Sed quero quid ſi eps
ꝯfert ſponte ꝛ motu ꝓprio bñficium patronat⁹
ipſi patrono nūquid valeat collatio. videt pmo
ꝙ non quia inſtitutio facta ſine pſtatione pfoni
eſt irritanda vel irrita. vt in. c. illud. ſ. eo. ꝛ in. c.
decernim⁹. xvi. q. vij. Cōtrariū tenēt h doc. nec
ob. ꝯtrium. q꞉ patronus acceptando collatiōeꝫ
videt ꝯſentire. nec hoc caſu videt ſe īgerere. q꞉
nō habꝫ originē a ſe ſed a ſuperiore. Jtē pſtatō
q̄nqꝫ interuenit ex poſtfacto. vt in. c. ſi vo. ſ. eo.
Jtē valet ſepe inſtitutio epi ſine pſtatiōe. vt i. c.
iij. ꝛ. c. eā te. ſ. eo. cum ſimilib⁹. ꝛ h nōbis. Puto
etiā poſſe attētari ꝙ patron⁹ nō pſtando ſe ſed
pces emittēdo poſſit aſſiſtere epo vt ſibi ꝓuide
at de illo beneficio dūmō non ſit curatum. vt ſic
euitetur platiōis ambitio ꝛ ſit indigens. ꝛ h ꝑ ea
q̄ dixi. ſ. ¶ Jn gl. i. in fi. dic ad illud. c. cum in iu
re. ꝙ ibi ille non eligit ſe ſꝫ coelegit. q꞉ pmo fuit
electus ab aliis ꝛ poſtea ipe cōſenſit. ꝛ eſt caſus
valde nō. ꝙ vbi ꝓcedit ad alectionē palā ſi quis
videt ſe vocari a fratribuſ poteſt ꝯſentire electōi
ſue ꝛ aliū non eligere. ꝛ vox ſua ꝯputabit in nu
mero. ſecus vbi ꝓcederet clam ſeu ꝑ viaꝫ ſcruti
nij clādeſtini. q꞉ tūc vox ſua non ꝯputaret. quia
cum ipe ignoret vota aliorum ſi diceret eligo
me tanq̄ꝫ ābitioſus eſſet repellendus. ꝛ ſic intel
lige. c. cumana. de elec. ꝛ qđ ibi nō. ꝛ in glo. ſe.
Jn glo. ſi. ibi non videt computanda. hoc itelli/
ge. vt plene nō. in. d. cum in iure. de electio. ꝛ. ſ.
ſuccincte tetigi ꝛc.

Quam propter

Si qđ iuriſpatronat⁹ non diffinit ifra
quatuor menſes epus ordinabit eccleſiam ſine
preiudicio eorūdeꝫ. ponit dictū ꝛ proteſtatiōem
ſubdit ibi itaqꝫ. ¶ Nō pmo caſum pma fronte
mirabilē in quo non valenti pſentare currit tē/
puſ. nā rōne litis pēdētie nō poteſt patronus ali
quē pſentare. ꝛ nihilomin⁹ ſibi tēpus currit ꝙ ſi
non pſentat infra quatuor mēſes epus libere or
dinabit eccliam. ꝛ intellige ꝓut reſtringēdo dixi
in. c. quoniā. ſ. eo. Et facit iſte tex. ad qōnem quo
tidianā. nūqd patrono ignoranti ꝛ īpedito vel
ſolū ignoranti currat tēpus. Do. Pe. dicit poſſe
argui ꝑ iſtū tex. ꝙ ſic. nā litigans īpedit pſentare
vt in. c. ex lr̄is. ſ. eo. ꝛ in. c. ij. de in integ. reſti. ꝛ ni
hilominus ſibi currit tempus. facit quia iſtud
tēp⁹ vr pfixum patrono potius in fauorē ecclie
q̄ꝫ in ſui odiū. ğ tēpus currit ignorāti. ꝓ h gl. nō.
in. c. ſtatutū. de pbē. li. vi. facit. l. genero. ff. de his
q nō. i fa. Jtē q꞉ agit de modico piudicio pfoni
tū in ceteris recognoſcit i patronū ꝑ iſtitutū ab
epo vt h in fine. Cōtrariā ſniaꝫ ſemꝑ tenui. ꝛ ita
poſtmodū reperi tenere Frede. cōſilio. cxxiij. ꝛ
apte ſentit Jo. an. in. c. ij. ſ. ō ſupple. neg. pla. naꝫ
regularit tēp⁹ pfixū ad eligendū vł ꝯferēdū nō
currit ignorāti. vt in. c. q꞉ diuerſitatē. de ꝯceſ. pbē
in fi. nec dꝫ qs puniri ſine culpa ſua. nec ob. iſte
tex. quia hic non cōſtabat quis eſſet patronus
merito epus ordinat eccliam ſine patrono. ſed
exquo epiſcopo conſtat de patrono non debet
illam ordinare ſine illius pſentatiōe. xvi. q. vij. de
cernimus. facit. c. ſi vero. ſ. eo. vbi euincēs iuſpa
tronatus repſtat inſtitutum fortius ğ reintegra
debet iſte patron⁹ qui nō fuit negligēs requiri. vt

preſentet ⁊ nõ eſt verꝫ ꝙ nõ agat̃ de ꝑiudicio q̃z
expedit p̃rono h̃re clericū ſibi gratuꝫ. Jtē ē bo
noꝛ in p̃ñtādo. vt i. c. nobis. ſ. eo. q̃ nõ dꝫ ꝑuari ſi
ne culpa ſua nec eſt verꝫ ꝙ tp̃s ſit hic ſtatutū nõ i
odiū p̃roni ſed i fauoꝛē eccl̃ie. nã ſi hoc eēt verū
nõ eēt diuerſitas inter p̃ronū laicū ⁊ clericum in
tp̃e p̃ñtationis. ⁊ tñ vn⁹ hꝫ quatuoꝛ mẽſes alius
ſex. facit theoꝛica Bar. i. l. genero ꝟ̃. vbi dat re
gulam ꝙ ad icõmodum alicu⁹ non põt allegari
ignoꝛãtia. ſec⁹ ſi ad ꝯmodū. ꝓ h̃ qͦ nõ. i. d. c. ſta
tutū. de ꝑbē. li. vi. ❡ Jn gl. ij. ibi. ſ. eo. cã te. ⁊ dic
vt ibi dixi. nã tex. iſte põt itelligi i patrono laico
q hꝫ quatuoꝛ mẽſes ſolū ad p̃ñtandum. iõ litis
deciſio nõ ſpectat̃ vltra quatuoꝛ mẽſes ſed quia
patron⁹ eccl̃iaſtic⁹ hꝫ ſex mẽſes. iõ ſpectat̃ exit⁹
litis vſqꝫ ad lapſuꝫ ſex mẽſiū. ⁊ ſic loq̃t̃. c. eã te.
Et ex his habes vnã d̃riam iter p̃ronū eccl̃iaſti-
cū ⁊ laicū. ❡ 2ª d̃ria ē q̃z patron⁹ laic⁹ põt varia
re ⁊ p̃ñtare 2ᵐ. vt i. c. cū aūt. ⁊ qͦ ibi dixi. ſ. eo. ſe
cus in patrono eccl̃iaſtico. vt ibi. ❡ 3ª d̃ria reſpe
ctu ſbiectionis. q̃z magis eſt ſbiect⁹ patronus ec
cleſiaſtic⁹ q̃ꝫ laic⁹. nã legat⁹ ꝯfert bñficiū non vo
cato patrono eccl̃iaſtico qͦ facē nõ põt ſi patro
nus eſt ſecularis. vt nõ. in. c. ꝓximo. ❡ 4ª d̃ria ē
in pena incurrenda ſi p̃ñtat̃ indign⁹. nã ſ̃ᵐ q̃ſdã
patron⁹ eccl̃iaſtic⁹ p̃ñtādo idignū ꝑuat̃ eo ip̃o ꝓ
ꝓ̃ma vice ptãte p̃ñtãdi. vt i. c. ij. de ſupplē. negli.
ꝑla. ſecus i patrono laico ſ̃ᵐ quoſdam ſed Hoſti
dicit idē in laico ꝓ hoc tex. in auc̃. de ſanc. epi. §.
ſi quis oꝛatoꝛij domū. ⁊ in auc̃. de eccle. titu. in. §.
ſi qs ꝓ redemptione. tu vide qͦ plene nõ. in. c. cū
vos. de offi. oꝛdi. ⁊ ibi ſatis plene dixi. Quinta
d̃ria ē i rõe reddēda. q̃z patrono laico nõ reddit̃
rõ de tp̃alib⁹. ſec⁹ in patrono eccl̃iaſtico. vt in. c.
cū ⁊ plãtare. de ꝑui. Sexta d̃ria ē in oꝛdinatio
ne tituli. ⁊ de hac dic vt dicam. j. eo. poſtulaſti.
Septima in donatione ꝙ ius p̃ronat⁹ põt dona
ri ꝑſone eccl̃iaſtice ſine ꝯſenſu epi ſꝫ nõ ſeculari.
vt i. c. illud. ſ. eo. Octaua d̃ria i cuſtodia eccl̃ie
vacãt. nã p̃ron⁹ eccl̃iaſtic⁹ hꝫ cuſtidiaꝫ eccl̃ie va
cãtis ⁊ ñ ſecularis. vt i. c. bone. ꝺ appel. ⁊ ibi dixi.
❡ Vltia d̃ria põt colligi ex dict̃ Jnno. i. d. c. cuꝫ
⁊ plãtare. q̃z i onerib⁹ dꝫ eccl̃ia p̃ronata p̃ronuꝫ
adiuuare. vide ad p̄dc̄a ꝑ Hoſti. in ſumma. in. §.
in qb⁹ differūt. Si aūt ꝯcurrūt ſil̃ p̃ron⁹ eccl̃iaſti
cus ⁊ ſecularis. tūc dic ꝙ cenſent̃ iure eccl̃iaſtici
vt ſic maius dignū attrahit ad ſe minus dignuꝫ
de q̃ vide bonã gl. i. c. i. e. ti. li. vi. ꝑ Fe. ꝯſilio. lxiij.

Cum dilectus

Legatus de latere eccleſiaꝫ cuius alia
eccleſia eſt patrona ſua ſue collationi reſeruare
poteſt licet nõ vacet ⁊ ꝯferre cū vacat hoc ꝺ. Ex
duob⁹ p̃ñtat̃ a patrono laico põt ſupioꝛ inſtituē
2ᵐ. ⁊ ſic quo ad intellectum iſte tex. habet duo
dicta diuerſa licet quo ad l̃ram ambo ꝯmiſceãt̃
diuidit̃. nam ꝺ ponit̃ petitio. 2ͦ. diffinitio. ibi nos
igit̃. ❡ Nõ ꝺ ꝙ legat⁹ de latē põt reſeruare bñ
ficiū ꝺ vacaturꝫ collationi ſue ꝯferēdū ꝑ ſe certe
perſone. ⁊ ſic habes bonū caſuꝫ ꝙ lꝫ legatus nõ
poſſit cõferre ius ad rem nec ꝓmittē bñficiū va
caturꝫ. põt tñ reſeruare bñficiū ꝓ certa ꝑſona ſi
tñ ius aliqͦ acq̃rit̃ illi ꝑſone. vt. j. dicã. Et de hac
reſeruatõe legati dic vt i. c. deliberatõe. ⁊. c. p̄ñti.
de offi. lega. li. vi. ❡ Nõ 2ͦ. duas d̃rias inter pa
tronū eccl̃iaſticū ⁊ ſecularē. nã patron⁹ eccl̃iaſti
cus ſbeſt iuriſdictioni legati. vñ põt legat⁹ ꝯfer-
re bñficiū p̃ronatū ⁊ reſeruare collatõi ſue p̃ro
no eccl̃iaſtico iuito ⁊ irreq̃ſito. ſec⁹ i p̃rono ſecu
lari. ⁊ ad h̃ quotidie allegat̃ iſta l̃ra. ⁊ de h̃ aliq̃d
j. 2ª d̃ria ē i variatõe q̃z ſecularis põt variare. ⁊
nõ bñ q̃z ꝑmittit̃ variatio etiã clerico ſi ē p̃ron⁹
rõe p̃rimonij ſui q̃z p̃ñtat vt laic⁹ ⁊ nõ vt cleric⁹
qͦ nõ ita bñ alibi ꝓbat̃. ❡ Jtē nõ ar. optimum
ꝙ i p̃rimonialib⁹ cleric⁹ cenſetur vt laicus. ⁊ ſic
videt̃ ꝙ ſicut laicus nõ põt ꝑuari patrimonio
ſuo etiã per imꝑatoꝛē ſine cã. vt nõt Jnno. in. c. q̃
in eccleſiarum. de ꝯſti. ⁊ legiſte in. l. fi. C. ſi ꝯ ius
vel vti. pub. ita nec clericus patrimonio ſuo ꝑ pa
pam. facit quod dixi in. c. ꝯſtitutus. ꝺ re. do. Jtē
nõ. ꝙ valet ar. a ſufficiēti partiū enumeratõe. de
quo ar. vide bonū tex. in. c. venerabilē. ſ. de elec.
Jtē nõ ꝙ poſſidens iniuſte bñficiū cõpellit̃ reſti
tuere cū fructib⁹ medio tp̃e ꝑceptis. qͦ itellige
ſi erat poſſeſſoꝛ male fidei. ſecus ſi bone fidei. vt
nõnt domini de rota deciſione. xxiiij. ❡ Vltimo
nõ practicam pronūciãdi in bñficialibus in fauo
rem petentis beneficium. naꝫ põt eccleſia ſibi ad
iudicari pacifice poſſidendam. ⁊ ſic vr̃ h̃re locū
vtilis rei vendicatio. facit qͦ nõt Jnno. in. c. cuꝫ
venerabilis. ſ. de re. do. ❡ Jn glo. ij. ibi quãdaꝫ
cõmutationē. ⁊ ex hac gl. iūcto tex. nõ ꝙ ſi ꝓmit
tat̃ bñficiū iuriſpatronat⁹ dꝫ patron⁹ p̃ñtare ſic
h̃ fecit archidiacon⁹ ꝓ h̃ qͦ nõt gl. i cle. i. de reꝫ
ꝑmu. vbi dicit̃ ꝙ põt ſupioꝛ expedire de ꝯſenſu
p̃ronoꝝ ſine aliqua p̃ñtatiõe. vt nõt Fe. in tracta
tu de reꝫ ꝑmu. ❡ Jn glo. in v̄bo decreuerat ibi
finitur legatio ⁊ h̃ dictum eſt hodie approbatuꝫ
in dicto. c. preſenti. de offi. lega. li. vi. Jn eadē gl.
ibi dictum pape intellige ꝙ hoc facit de ſpeciali
mandato ſuo. al̃s non poteſt legatus reſeruare
beneficium collationi pape. de quo vide in Spe
eo. ti. in. §. nunc tractemus. in. v̄. ſed etiaꝫ. ❡ Jn
glo. penul. ibi non dedit ſed reſeruat. Et differen
tia eſt inter iſta. nam per collationem beneficij
vacaturi acquiritur ius iſti prouiſo. ⁊ ſic de facili
deſideraret moꝛtem proximi in cuius locum ſe
crederet ſucceſſurum. vt in. c. ij. de conceſ. ꝑben.
ſed per iſtam reſeruationem non acquiritur ius
ei pro quo reſeruauit quia nihil cuꝫ eo actū fuit
⁊ ideo vt dicit Hoſti. ⁊ bene poſſet legatus mu-
tare propoſitum ⁊ alteri conferre. ⁊ ſic non dat̃
ita votum captande moꝛtis hoc vltimo caſu. ho
neſtius tamen eſſet ⁊ tutius vt reſeruatio fieret
gñaliter nulla perſona expreſſa. ❡ Jn eadē gl.
ibi reſeruare electiones hoc non procedit. vnde
de hac particula dic vt hodie habetur in. c. p̄ſen
ti. ⁊ in. c. deliberatione prealle. Et in fi. glo. nota
bene glo. nam communiter tenetur per doc. licꝫ
Spe. tenuerit oppo. ti. ij. §. nunc tractem⁹. v̄. ſed

C

nũquid. ſed tu tene p̄mũ qđ ſatis ꝓbatur ꝑ iſtũ tex. nam ſi potuiſſet reſeruare bñficium pr̄onus laicoꝝ non oportebat diſtinguẽ int̃ laicum ⁊ clericum, put hic facit papa. ⁊ idẽ archi. in. c. hortamur. lxi. di ⁊ ꝑ eũdem in. c. ij. de prebẽ. li. vi. ⁊ habes glo. nõ. in cle. ꝑ lr̃as. de p̄ben. que querit gđ in papa ⁊ certe papa põt cũ laicus habeat hoc a papa. ar. in. c. iij. s̃. eo. ti. ſed vbi papa facit mentionem de patronatu laici non valet collatio tãq̃ȝ ſurrepticia. q꞉ papa non ꝯſuenit ꝯferre talia beneficia ſaltim quin faciat mentionẽ. vt nõ. in. d. cle. ꝑ lr̃as. hic tractat aliqua Inno. ⁊ Hoſti. que ſunt hodie deciſa. in. c. pñti. ⁊ in. c. deliberatione de offi. lega. lib. vi. ⁊ vide quia materia huius. c. ibi expeditur.

Paſtoralis

Si laicus patronus duos ſucceſſiue pñtet valet inſtitutio de ſcđo non ob. appellatione pri⁹ facta ꝑ pr̄onũ eps tñ q maliciose p̄mũ repulit eidẽ in ꝯpetenti bñficio ꝓuidere ꝯpellit̃. ⁊ in hoc vltimo ẽ caſus ſingularis. in p̄ma ponit̃ ꝯſultatio. in ſcđa rñſio ibi nos. ⁊ vtraq̃ȝ pars ſubdiuidit̃ vt patet in tex ¶ Nõ p̄mo ꝙ pr̄onus poſt pñtationẽ p̄mi põt variare ⁊ ſcđm pñtare. nõ ſolũ imediate ⁊ re itegra. ſed etiã inpoſita appellatiõe ꝑ primũ. Et ex hoc ⁊ ex tex. nõ. ꝙ primo pñtatus nõ põt appellare vt alius nõ pñtet̃ ⁊ inſtituat̃. Itẽ ex hoc nõ regulã ꝙ id qđ attẽtari põt añ appellationẽ põt attentari etiã appellatione inpoſita ſi alia iuris regula non obſtat. nã vides hic ꝙ variatõ patroni laici admittit̃ p⁹ appellationẽ inpoſitã ꝑ p̄mũ queẽadmodũ admitteret̃ ante omnẽ appellatõeȝ bene facit qđ in ſimili habet̃ in. l. poſtq̃ȝ. ff. vt legatoꝝ noĩe caueat̃. ¶ Itẽ nõ ar. ⁊ quaſi expſſũ ꝙ ſi patronus eccliaſticus pñtat ſcđm non valet inſtitutio ipſius. habet ergo illa pñtatio q̃ſi vim electiõis. vt in ea pr̄onus eccliaſticus cogat̃ perſiſtere. de quo dixi in. c. cũ aũt. s̃. eo. ti. ¶ In glo. i. ibi ꝙ appellatio tenet ab initio nõ. glo. iũcto tex. ex qua habes vnũ remediũ cõtra debẽtẽ iſtituẽ ſi ſine cã legitima nõ vult admittere pñtatũ. põt enim pñtatus appellare ab hoc grauamine. Po ⁊ aliđ remediũ extra glo. vt ꝑ viaȝ q̃rele iſte preſentatus adeat ſupiorem debẽtis inſtituere ⁊ petat vt ꝯpellat illũ ad inſtituẽdũ eum. ꝓ hoc qđ legit̃ ⁊ nõ. in. c. ex pte aſtenſ. de ꝯceſ. p̄ben. ⁊ in. c. cũ Bertold⁹. de re iudi. Quid aũt ſi habẽs inſtituere non inſtituit infra ſex mẽſes nũgđ aũt poteſtas deuoluit̃ ad ſupiorẽ ſicut ſeruat̃ in eo qui hȝ ꝯferre. dic ꝙ nõ. q꞉ nullibi ſtatuit̃ tps ad inſtitutionẽ faciẽdã. vñ tẽp⁹ eſt arbitrariũ. vt dixi poſt dños de rota. in. c. ij. de ꝯceſſ. p̄ben. Oportȝ ergo ꝙ pñtatus attentet vnũ ex duobus remediis p̄dictis hec tñ appllatio quã inponit p̄mo pñtatus valet. vt dicit glo. ante pñtationẽ ſcđi. ſȝ poſt pñtationẽ tollit̃. q꞉ nõ fuit appellatũ contra patronũ nec potuiſſet appellare ne aliũ pñtaret quia eſſet contra ius qđ cõcedit pr̄ono laico poteſtatẽ variandi ⁊ accumulãdi qđ nõ. ¶ In glo in v̄bo malicioſe in fi. Io. an. ⁊ Hoſti. in hoc articulo ſic diſtinguũt ꝙ aut pñtatus notorie erat dignus. vt q꞉ ſciebat bene cantare ⁊ legere ⁊ erat bone fame ⁊ p̄ſumit̃ malicia ꝯtra ep̄m eũ reſpuentẽ. ar. in. c. vnico. de ſcrutinio. aut pñtatus euident̃ erat indignus ⁊ nõ p̄ſumit̃ malicia. ar. in. c. euidetia. de accu. aut ſumus in dubio. ⁊ tũc ſi epiſcopus eũ nõ examinauit ⁊ ſp̄reuit eũ inſtituere p̄ſumit̃ malicia vt dicit iſta glo. in fi. arg. ho. in. c. coꝝ. xi. q. iij. aut p̄miſit examinationẽ ſed nullaȝ interlocutoriã ꝓtulit ⁊ idem. aut interlocut⁹ ẽ ꝙ non erat idoneus ⁊ ille nõ appellauit ⁊ ſibi nõ ẽ ipu tandũ. q꞉ videt̃ acqeuiſſe interlocutorie ⁊ ſic trãſiuit in rem iudicatã. ar. in. c. cũ dilecti. s̃. de elec. H vltimũ nõ placet q̃ñ omiſſio appellatiõis hȝ ſolum ĩpedire regreſſũ ſup p̄ncipal̃. nõ auteȝ cõtra iudicẽ qui male iudicauit. q꞉ ad illud agit̃ nunc ⁊ ad aliud primo. nã agit̃ nũc nõ vt inſtituat̃ in primo beneficio. ſed vt ep̄us puniat̃ de malicia ſua ⁊ ſic non obſtat res prius iudicata. pro h vide Inno. ⁊ Io. an. in. c. ſacro. de ſen. ex. vbi apte tenẽt ꝙ ſuccũbẽs in cã ⁊ nõ appellans põt poſtmodũ habere regreſſum cõtra iudicẽ q male iudicauit. ⁊ facit qđ nõ. inſtitu. de obli. q̃ ex quaſi delic. in prin. ⁊ ꝑ glo. ⁊ doc. in. c. paſtoralis. in. §. q꞉ vo. de offi. delega. ⁊ hec bene nõbis. ⁊ ſatis facit iſte tex. in ar. i. v̄. verũtamẽ. vbi gñalit̃ ꝯſtituit̃ vt ep̄us qui malicioſe rẽnuit puniat̃ ⁊c̃. vt in lr̃a Sed quero nũquid iſta pena hẽat locũ ſine ep̄s ſp̄reuit p̄mũ ante pñtationẽ ſcđi vel poſtmoduȝ So. ſũt opi. vt recitat hic Io. an. quidã itelligũt ꝙ hec pena habeat locũ q̃ñ ep̄us añ pñtationem ſcđi noluit admittẽ primũ. ſecus ſi fecerit hoc p⁹ pñtationẽ ſecũdi. q꞉ tũc vſus ẽ iure ſuo. vt in. c. cũ aũt. s̃. eo. Alij dicũt ꝙ ſi prim⁹ ẽ idoneioꝛ hȝ locũ pena. ſec⁹ ſi ſcđus ẽ idoneioꝛ vel ſaltem eque idoneus. Tertij dicũt ⁊ videt̃ approbare ipe Io. an. ꝙ pena locũ habȝ ſi ep̄us malicioſe primũ nõ admiſit q꞉ ſic lr̃a loquit̃. do. and. videt̃ velle ꝙ ſi prim⁹ erat idoneioꝛ vel ſaltẽ eque idoneus ꝯmittitur pena. ſec⁹ vbi ſcđus nõ fuiſſet idoneioꝛ. nõ placȝ mihi ſcđm mẽbrũ. ſ. ꝙ ſi prim⁹ ⁊ ſcđus ſint eque idonei ꝯmittat̃ pena. ſi nõ iſtituit̃ p̄m⁹. mo ueor q꞉. c. cum aũt. s̃. eo. relinquit hoc iudicio ep̄i vtruȝ inſtituat primũ vel ſcđm. ſi ergo ep̄us vtit̃ facultate a iure ſibi ꝯceſſa penã nõ meret̃. xxiij. q. iiij. qui peccat. Itẽ indirecte p̄uaret̃ patronus facultate pñtandi. ſcđo q꞉ ſi ep̄us icurrẽt penam ſibi inſtitueret. p̄ eq̃ idoneũ nũq̃ȝ inſtituẽt ſcđm q̃nimo ſentit Io. an. in. c. cũ aũt. s̃. eo. ꝙ ex quo ſcđus eſt idoneus. lȝ p̄m⁹ ſit idoneus nõ ꝯmittit̃ pena ſi inſtituit̃ ſcđus. de quo tñ dic vt ibi dixi. Cõcludẽdo ğ dic ꝙ aut ep̄us ſine cã rõnali añ p̄ſẽtatiõeȝ ſcđi noluit admittẽ p̄mũ ⁊ hȝ locũ pẽa aut nõ dixit añ pñtatiõeȝ ſcđi ſe nolle admittẽ. ſȝ forte ꝙ volebat eũ exaiare ⁊ iteriȝ fuit pñtat⁹ ſecũd⁹ ſi ex ꝯiectur l. põt ꝯſtãc ð malicia ep̄i iſtituẽtis ſcđm hȝ locũ pena. in dubio vero aut ſcđus ẽ idoneoꝛ ⁊ non p̄ſumitur malicia. aut primus eſt idoneioꝛ ⁊ credo ꝙ ſit preſumenda malicia. arg.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ar.i.c.ſi forte.lxiij.di.aut vterq̧ eſt eque idoneꝰ
⁊ placet dño An.vt.ſ.dixi vt ꝯmittat̄ pena.quia
data paritate in meritis p̄mꝰ vr̄ potioꝛ.ar.in.c.ſi
a ſede.de p̄ebē.li.vi.ſed mihi plus placet ꝯ̄rium
qꝛ data p̄ſtatione rõe ſecūdi nullꝰ eſt potioꝛ cuꝫ
patronꝰ poſſit accumulare auc̄te iuris.ſed i.c.ſi
a ſede.p̄eal.primus erat potioꝛ in iure vt ibi col
ligitur.

Poſtulaſti Si ad p̄ſta
tioneꝫ recto
ris ad titulū eccl̄ie aliqs fuerit ordina
tus patronꝰ q nõ ꝯſenſit ad ipam cū vacabit po
terit p̄ſentare.h.d.vel ſic. Nullū p̄iudiciū ḡnat̄
p̄rono q non ꝯſenſit p̄ſtationi facte ꝑ rectoꝛē de
ordinãdo ad titulū eccl̄ie ſue.p̄ ꝯſultatõ.zꝰ rñſio
ibi ad qõ breuiter. ¶ Nõ.i.ar.⁊ quaſi exp̄ſſum
ꝙ rectoꝛ eccl̄ie põt p̄ſtare ad titulū eccl̄ie ſue ali
quos ordinãdos ⁊ vigoꝛe huiꝰ p̄ſtatõis debent
iſti ordinãdi cū fuerint ordinati ꝯſequi alimēta
ab illa eccl̄ia.ꝓ hoc tex.honꝰ i.c.per tuas.el.iij.ſ
ſimo.⁊.c.cõq̄rēte.de cle.non reſidē.qõ intelligo
vt ibi dixi.Hec ꝓcedūt etiã ſi eccl̄ia ſit iuriſpatro
natus ſed patrono qui nõ ꝯſenſerit per hoc nul
lum p̄iudiciū ḡnatur.vt in tex. ¶ Nõ ſecundo
ꝙ plures poſſunt eſſe ordinati ad titulū vniꝰ ec
cleſie nõ tñ oẽs erūt rectoꝛes eccl̄ie.ſed ſolūmõ
habent ius alimētoꝝ donec eis fuerit alit̄ ꝓuiſū
¶ In gl.i.ibi eo inuito poſſent intitulari cõpetē
tius adaptaret̄ qõ ſeq̄t̄ in glo.in verbo vel poſſꝫ
vſq̧ ad finē.⁊ iſte due queſtiones q̄ hic ſequūt̄
fuiſſent ponēde in fi.glo.⁊ ſic glo.eſſet clarioꝛ ⁊
mens totius glo.eſt inueſtigare quale p̄iudiciuꝫ
generat̄ p̄rono ſi ꝯſenſit intitulationi.⁊ qd ſi nõ
ꝯſenſit.Et in effectu facit tria mēbꝛa ꝙ aut patro
nus erat abſñs ⁊ nullo mõ cõſenſit aut exp̄ſſe cõ
ſenſit aut erat p̄eſens ⁊ tacuit in p̄ mēbꝛo qñ nõ
cõſenſit ⁊ erat abſens.gl.ponit tres opi. Prima
ꝙ p̄iudiciū nõ ḡnatur patrono quominꝰ poſſit
p̄eſentare rectoꝛem quēcūq̧ cum eccleſia vaca
uerit.ſed iſti intitulati ad p̄eſentationem recto
ris remanebūt in eccleſia vt ibi alimententur.zᵃ
opi.eſt ꝙ pꝰ moꝛtē ſacerdotis q eos p̄ſtauit po
terit patronos illos remouere de eccleſia.⁊ ſic
dꝫ itelligi lr̄a dum dicit nullum p̄eiudiciū gene
rari patrono.⁊ hec fuit opi.Jo.q fuit morꝰ quia
ad patronū pertinet p̄ſtatio rectoꝛis ⁊ clericoꝝ
ſm cū.Tertia opi.eſt diſtiguēs ꝙ aut eccleſia ē
collegiata ⁊ patronus nullum habet ibi p̄eſen
tare nec p̄latū nec clericos.aut nõ eſt collegiata
⁊ ꝓcedat opi.Jo.p̄al.quo ad ſecundum ⁊ tertiū
mēbꝝ glo.eſt ſatis clara ⁊ ideo dic vt in ea.Sed
ꝯp̄ebēdendo hic ſparſe tacta per glo.⁊ docto.
diſtingue ꝙ aut q̄rit̄ de p̄ſtatione ordinandi
ad titulū eccl̄ie.aut de p̄ſtatione vel inſtitutione
vt ſit clericus in eccleſia ⁊ ſic habeat ibi ꝑpetuū
bñficiū.p̄ caſu dico ꝙ rectoꝛ ſolus habet poteſta
tem p̄ſtãdi ordinãdos dūmõ tꝑalia eccleſie ad
aliam eccleſiam non pertineãt hoc ꝓbat ſatis bñ
iſta lr̄a ibi ꝑ intitulationem huiuſmodi ⁊c̄.vbi pa
pa videtur approbare iſtam p̄eſentationē recto
ris.tamen ſine p̄iudicio iuris patroni. Ad ideꝫ
dictum.c.ꝑ tuas.⁊.c.cõquerēte.⁊ iſti ſic ordinati
habebūt in eccl̄ia alimēta nõ tñ erūt canonici in
eccl̄ia vt quidã dixerūt ⁊ male.qꝛ illa p̄eſentatõ
ſolū fit ad effectū vt habeat vnde viuere vt ſatis
innuit in tex.in.d.c.ꝑ tuas.ep̄s tamen nõ debēt
admittere niſi redditus eccleſie ſufficerent recto
ri ⁊ ordinanti vel intitulanti.al̄s ſm Hoſti.⁊ bñ
nõ euadet ep̄s penã.c.accepimꝰ.de eta.⁊ quali.
Sed eſt dubiū nūqd poſt moꝛtē rectoꝛis q p̄ſta
uit iſti remaneant in eccleſia.nam ſunt opi.vt pa
tet ex p̄edictis.Concoꝛdando dicereꝫ ꝙ aut ec
cleſia non eſt patronata ⁊ debet ibi remanere ex
quo rectoꝛ ⁊ epiſcopus conſenſerūt.ſed ſi facul
tates non ſufficerēt niſi ꝓ rectoꝛe ſucceſſoꝛ q nõ
peccauit nõ debet puniri.ideo remouebunt̄ illi
intitulati.h̄ ꝓbo per dictū.c.cõquerente iunctis
his que ibi dixi.⁊ per Ho.in.d.c.per tuas.aut ec
cleſia eſt iuriſpatrona tus ⁊ ꝓcedit opi.Jo.an.
vt ad petitionē patroni iſti remoueantur.qꝛ ſine
ipſius cõſenſu nõ potuit titulus perpetuus ꝯſti
tui in eccl̄ia.ar.in.c.pꝛincipali.lxiij.di.⁊ eoꝝ que
nõ.in.c.ad hec.de offi.vic.⁊ ſic poſſūt reduci ad
cõcoꝛdiã opi.glo.nã patrono īminet p̄iudicium
nã ſi veniret ad inopiã non ita poſſet alimentari
abundanter ſi etiã intitulati ſunt alimentãdi ab
eccleſia.Secūdo caſu p̄ncipali cū q̄rit̄ de p̄e
ſentatione ad inferioꝛa bñficia eccleſie.aut eccl̄ia
eſt collegiata.⁊ glo hic dicit ꝙ nullum habet pa
tronus p̄eſentare.⁊ ſic nec p̄elatum nec canoni
cū.⁊ nõbis hãc glo.ſingularit̄ quã videt̄ appꝛo
bare.Jo.an.cum diſtinctione ꝙ aut patronꝰ nõ
reſeruauit ſibi ius p̄ſtãdi ad canonicatos ⁊ ꝓce
dit opi.glo.aut reſeruauit ſibi hoc ius p̄ſentãdi
⁊ poterit p̄eſentare.ar.in.c.fi.de conceſ.p̄eben.
Sed aduerte quia ipſemet Jo.an.ſimpliciter in
c.nobis.ſ.eo.tenuit ꝙ licet patronus non poſſit
p̄eſentare p̄latum ad p̄bendas.tamen poterit p̄
ſentare.⁊ hãc opi.ego arbitroꝛ veriorem quia.c.
nobis ſolum affert in eccleſia collegiata ꝑ ſtãtem
eligendi p̄elatum ⁊ ſic videtur ꝑmittere p̄ſtatõ
nem ad p̄bendas.Itē iura ſimplicit̄ dant patro
no ꝑtãtem p̄ſtandi ad bñficia ꝑ eū dotata.fac̄.c.
dilectus.el.iij.ſ.de p̄eben.aut eccleſia nõ eſt col
legiata ⁊ patronus in dubio habet p̄ſtationem
rectoꝛis ⁊ alioꝝ clericoꝝ.vt in.c.p̄ncipali.p̄al.qõ
intellige vt dixi qñ inſtituendus dꝫ eſſe ꝑpetuus
ſecus ſi rectoꝛ vult ſibi eligere vnū clericū vt ſibi
miniſtret in diuinis nõ dãdo ſibi bñficium in ec
cleſia.iſtū eni põt rectoꝛ ſibi eligere ad libitū.ar.
in.c.vt quiſq̧ clericꝰ.de vita ⁊ ho.cle.⁊ hec oĩa
ꝓcedūt vbi p̄ronus nõ ꝯſenſit intitulatiõi.ſi aūt
patronus cõſenſerit opini.aſſignant̄ ex̄ glo.ſed
cõioꝛ ⁊ verioꝛ eſt ꝙ ceſſante ꝯſuetudie patronꝰ
nõ tenet̄ p̄ſtare de neceſſitate aliquē ex illis inti
tulatis ſed de honeſtate ſecꝰ.vel vbi eſſet ꝯſuetu
do ⁊ ſic põt itelligi ar.hic ſūptū.in fi.a ꝯ̄rio ſenſu
vel dico poſſe dici ꝙ illa exceptio niſi de patro
no ⁊c̄.nõ refert̄ ad ꝓxime dicta.ſed ad id quod
dixerat nullū p̄iudiciū ḡnari p̄rono vt ſit ſenſus

ꝙ ſi patronus ꝯſenſit facit ſibi p̄iudicium. vt nō poſſit amplius illos remouere. Itez in alimētis q2 p̄mo erūt illi ītitulati alimētandi. nec moueat te ꝙ clauſula debeat referri ad ꝓximiora ⁊ non ad magis remota. nam iſtud ſit q̄n ex relatione ad ꝓxima ſurgit abſurditas. vt in cle. ne in agro ⁊ in. §. ceteꝝ. iūcta glo. de ſta. regula. eſt enim abſurdū dicere ꝙ patronus teneat̄ p̄ſtare intitulatum. q2 ſic ꝑ titulatione idirecte dare̾t ius ad vacaturū beneficiū qḋ eē nō debet ⁊ vide ad mām quod nō. Pau. in cle. ij. eo. ti.

31 TRanſmiſſe Pron⁹ etiā clericus ecclīam vacātē ꝯferre nō pōt. ⁊ ſi ꝯtulit pōt nihilomin⁹ ad illā p̄ſtare. cōis diuiſio ſcḋa ibi ꝯſultationi. ¶ Nō p̄ ꝙ ꝯceſſio ſeu collatio facta ꝑ patronū etiā clericū nō h3 vim p̄ſtationis. nā ſi haberet effectū p̄ſtatiōis nō potuiſſet capitulū aliū poſtea p̄ſtare. q2 p̄ronus eccleſiaſtic⁹ nō pōt variare. vt in. c. cū aūt. ā. eo. ¶ Nō ſcḋo quē poſſe venire coñ factū ꝓpriū ſi iuribus nō ſb̄ſiſtit. de quo tñ dic vt plene dixi in. c. cū ſup de cōceſ. p̄bē. ⁊ ꝑ Cal. c. ſi qs p̄ſbroꝝ. de re. ec. nō alie. ¶ Nō ꝙ p̄ron⁹ ex vi iuriſpatronat⁹ nō ꝯſeq̄tur ptātē ecclīam ꝯcedendi. neq3 ꝓpriū rectorē eligēdi. ſ3 p̄ſtandi inſtituēdū epō loci. ¶ Et nō ex tex. ꝓpria vocabula q̄bus debem⁹ vti in hac mā. nā ꝓprie patron⁹ nō eligit ſed p̄ſtat. ⁊ epūs ꝓprie nō ꝯfirmat ſed inſtituit. Item nō ꝙ p̄ron⁹ h3 p̄ſtare ex quo infert Jo. an. ꝙ p̄ron⁹ nō releuat̄ ſi infra tēp⁹ ſibi a iure ꝯceſſū ſolū eligit p̄ſtādum. nā debet realit̄ p̄ſtare q2 tp̄s ē p̄fixū nō ad nudā electōem ſed ad p̄ſtatiōem epō faciēdā. ꝑ hoc. c. vnico. j. eo. ti. li. vi. Inuenit tñ q̄dā electio ip̄rop̄e dicta. q2 p̄ron⁹ p̄ in mēte eligit vl̄ etiā ſimplici v̄bo vt electū p̄ſtet epō. nō enim poſſet p̄ſētare niſi p̄ eligeret. ſed tñ vt dixi nō ē ꝓp̄e electō de qua iura canonica diſponūt. vñ ꝑ eā nō tranſfert ius ſpūale in electū. ſed ē qḋdā initiū ad inſtitutionē obtinēdā. vt in. c. qḋ aūt. ā. eo. facit quod nō. Inno. in. c. qḋ ſicut. de elec. ⁊ ſic ip̄rop̄e itelli ge iura q̄ dicūt p̄ronū poſſe eligē. ⁊ per hūc tex. doc. dāt practicā in p̄ſtatōis actu. nō eni d3 dicē p̄ron⁹ p̄ſto vobis clericū cui ecclīam cōceſſi ſeu ꝯtuli. ſed d3 dicere hūc clericū elegi vobis p̄ſtādum. ⁊ ſic p̄ſto eū ⁊ peto eu3 ꝑ vos inſtitui. Opp. ꝯ tex. in eo ꝙ dicit ꝙ capitulū p̄mo ꝯceſſit ecclīam vni. ⁊ poſtmodū p̄ſtauit aliū. ex q̄ enim lapſū erat tp̄s p̄fixū ad p̄ſtādū nō poterat āpli⁹ p̄ſtare. vt in. c. ij. de ſupp. neg. p̄la. So. dicit Jo. an. ꝙ capitulū fecit p̄ſtationē infra ſemeſtre ꝯputandū a tp̄e vacatiōis ⁊ noticie. ar. in. c. ij. de ꝯceſ. p̄ben. Et nō ſingularit̄ h̄ v̄bū. exp̄ſſe enim ſentit ꝙ p̄rono nō currit tēp⁹ ad p̄ſtandū. niſi a tp̄e noticie. idē ip̄e ſentit in. d. c. ij. qḋ lati⁹ dixi in. c. cum ꝓpter. ā. eo. ¶ Sed hic cadit nōbilis qō. pone ꝙ p̄ronus fuit negligēs infra tēp⁹. ⁊ ſic deuoluta eſt ptās ad epm̄. q̄ro igit̄ quātū tēp⁹ habebit epūs ad ꝯferēdū ⁊ q̄n incipit ſibi currere temp⁹ an a die deuolutōis an a die noticie. ⁊ de hac qōe vide plene ꝑ dños de rota decif. cc xx ij. ⁊ ꝯclude ꝙ epūs h3 ſex mēſes a die deuolutiōis ⁊ noticie quēadmodū h3 in aliis b̄ñficiis ſpectātibus ad collationem ſuā3. ⁊ hoc ſemeſtre nō currit nec p̄ nec ſcḋo ſeu vlteriori collatori. niſi a tp̄e noticie. vt in. c. l3. de ſupp. neg. p̄la. vbi ꝑ Inno. ⁊ in. c. q2 diuerſitatē. in fi. de ꝯceſ. p̄bē. Oportet tñ vt ignorantia epi nō ſit nimis ſupina. q2 illā nō excuſat. vt in. c. vt aiaꝝ. de ꝯſti. li. vi. ⁊ circa hec lati⁹ vide qḋ dixi. in. c. ij. de ꝯceſſ. p̄bē. ¶ In gl. ij. ibi nō d3 iponi niſi exp̄mat̄. nō. glo. ſingularit̄ ꝙ pena p̄uationis ptātis eligēdi vel p̄ſtādi non d3 iponi niſi a iure exp̄mat̄. ¶ Itē nō ꝙ pena q̄ a lege ip̄o iure iponit̄ nō d3 extēdi ꝑ idētitatē rōnis. ꝓ h̄ fac de pe. di. i. in. §. pena. ⁊ vide qḋ plene nō. Jo. an. in regula odia. ⁊ in regula in penis. in mercu. fatetur tñ hic Jo. an. ꝙ iſti capitulares puniēt̄ pēa extraordinaria. facit. c. de cauſis. de offi. dele. ¶ Vltimo ex glo. q̄ro de qōne vtili quā omiſi in. c. cu3 dilect⁹. ā. eo. vbi meli⁹ cadebat. pone ꝙ p̄ſtatio ſimul ꝑtineat ad p̄ronū clericū ⁊ laicū. nūq̄d legatus de latere poſſit tale b̄ñficiū ꝯferre. nam ſi habetur reſpectus ad clericū hoc pōt ſi ad laicū minime. vt in. d. c. cū dilect⁹. vñ ſurgit dubietas rōe mixture cū iſta ꝯponētia ſint diuerſe nature. vñ dubitat̄ de ꝯpoſito ſeu mixto cui⁹ nāe debeat cēſeri. de hoc vide ꝑ Fre. ꝯſilio. lxiij. vbi p⁹ multa ꝯcludit legatū nō poſſe. q2 nō d3 p̄uari patronus laic⁹ ꝓpter mixturā clerici. facit ad hoc. c. ſatis. de ſepul. ⁊ l. ſi cōem. ff. quēad. ſui. admit. fatet̄ tñ ꝙ legat⁹ poterit vti iure clerici ⁊ ꝯferre ecclīam cū ꝯſenſu ſolius laici qḋ nō. ⁊ ibi vide latius.

¶ De cenſib⁹ ⁊ exactiōib⁹ ⁊ ꝓcuratōib⁹. Rbica.

¶ Cōtinuat̄ ad p̄cedētia ſic. Viſū ē de vno onē ecclīaꝝ vt ē iuſpatronat⁹. reſtabat merito vidē de aliis onerib⁹. ideo ſubiicit̄ Rbica de cenſibus ⁊ exactōibus ⁊ ꝓcuratiōib⁹. ⁊ de mā habet̄. x. q. ij. ⁊ iiij. per totum.

SAncitum Vario mō itelligit̄. iō vario mō ſūmari pōt. ſed ihe rēdo lr̄e cōit̄ ſic pōt ſūmāi. Eccl̄ie fundāde d3 ꝑ dote tribui manſus liber a quolibet ſeruitio temporali ad eccl̄iaſticū non tenet̄ ſed ſi aliquid cōfertur eccl̄ie vltra manſu3 tenet̄ eccl̄ie ſoluere ex eo onera conſueta. ⁊ tria ſūt dicta. ſcḋm ibi ⁊ preſbyteri. tertiu3 ibi ⁊ ſi. ¶ Nō p̄ ꝙ patronus non poteſt ſibi retinere aliquod ſeruitium in dote neceſſaria eccleſie. ⁊ ſic intellige illud verbum manſus. de quo. j. latius. Ex q̄ infertur ꝙ ſi patronus dat ſolum dotem neceſſariam non poteſt ſibi retinere aliquam pēſionem vel aliquod ſeruitium. nec puto auctoritate3 epi ꝓdeſſe cū ſit ꝯ ius. ar. in. c. vides. x. di. ꝑ hoc infero ad intellectū. c. p̄terea. ā. ti. ꝓx. vt patron⁹ ſtatuto epiſcopi poſſit aliqḋ tp̄ale reſeruare quādo

ſcilicet illud pōt impendi ex dotem neceſſariam
⁊ appello iſtā neceſſariā ſine qua eccleſia i ſtatu
debito cōmode ſuſtētari nō pōt.ar.in.c.i.de iſti.
¶ Nō .z. ꝙ cleric⁹ nō dȝ aliqḋ ſuitiū īpartiri ꝓ
decimis ꝑcepti.ꝓ h̄ vide bonum tex.i.c.decimas
xvi.q.vij.vbi dicit̄ ꝙ ep̄s nō debȝ pati vt decime
aliq̄ munē redimātur a laicis. Et per iſtum tex.
⁊ illū infero ꝙ ſi cleric⁹ obligauit ſe ꝓrochianis
ad dādū certū qḋ ꝓ decimis non valet obligatō
⁊ ſic alīs in facto rn̄di cum de h̄ eſſet queſtio.
¶ Nōȝ. ibi de arcis vel de ortis ⁊c. ꝙ appellatione
dom⁹ nō venit area vel ortus.licȝ ſint iux̄ domū
nā hic ponūt̄ iſta vt diuerſa.fac.c.ſ̄.de decimis
⁊ qḋ ibi dixi.vide qḋ nō.i.c.fi.xij.q.ij.⁊ dic vt ibi
nō.⁊ tetigi in.c.Raynucius.de teſta. ¶ Nō ibi
ꝑter eccliaſticam.ꝙ de dote ecclie p̄ſtat̄ ſuitiū
eccleſiaſticum.⁊ ex hoc infert̄ ad queſtionē glo.
vtrū debeat ſolui decima ex dote ecclie ⁊ tandeȝ
glo.ꝯcludit ꝙ ſic.ſi ꝑus illa predia erant tributa
ria ⁊ ſingularit̄ nō.iſtam glo.nec vnq̄ȝ tradas ob
liuioni ⁊ eā allega ꝯ glo.ꝯtrariam.in.c.nouū genus
de decimis.Sed Ho.⁊ cōiter doc.ſequūtur iſtā
glo.q2 cum in iure nō reperiat̄ ꝙ ecclia antiqua
debeat ꝑuari decimis ꝓpt̄ ꝯſtructionem noue
ecclie nō debem⁹ interpretatōe magiſtroꝝ gn̄a
lem iuris diſpoſitionē alterare.qnimo in iure ca
uetur ⁊ innuit̄ oppoſitū.xvi.q.i.c.eccleſie.⁊.c.q
cūq̄ȝ.dixi latius in.d.c.nouū genus. ¶ In glo.
i.in verbo manſus.in fi.alij dicūt ꝙ eſt tanta q̄ȝti
tas terre ex qua pōt viuere ruſticus cuȝ familia
ſua quaſi innuat tex. ꝙ nō minus debet habere
ecclia ꝓ dote q̄ȝ ſufficere poſſit ruſtico cum ſua
familia.Alij intelligūt ꝙ māſus appellat̄ p̄diuȝ
ex q̄ ꝑcipit̄ vinū ⁊ panis ad eucbariſtiā ꝯficiēdā
⁊ ita videt̄ exponē glo.in.c.ſm canonicam.xxiij.
q.viij.⁊ hoc dixi vt fugeret contrariū qḋ forma
ri poſſet.cum eni xp̄s ſoluit tributum.vt in.c.tri
butum.xxiij.q.viij.⁊ in.c.ſi tributum.⁊ in.c.ma
gnum.xi.q.i.fortius eccl'a tenetur ſoluere tribu
tum de p̄dio etiā dotali cū omne p̄diū ſit tributa
rium īpatori.vt in.d.c.magnum.⁊ in.l. īpatores
ff.de publicanis. Alij vt Inno.hic ⁊ refert glo.
in.d.c.ſm canonicam capiunt manſum ꝓ dote ec
cleſie vt ſit ſenſus ꝙ id qḋ dat̄ ecclie ꝓ dote debȝ
eſſe exemptū ab omni ſuitio tꝑali.Alij aliter ca
piūt.ſed cōiter itelligit̄ mō p̄dicto vt capiat̄ pro
dote.Sed tūc ego q̄ro nūqd ecclia ſit exempta
ab omni ſeruitio tꝑali ex dote ſibi collata. Ex di
ctis Inno.Hoſtien.⁊ Johan.an. poteſt colligi
hec diſtinctio.ꝙ aut bona collata ecclie pro dote
erāt tributaria ipſi p̄rono ⁊ ſimplicit̄ cōferendo
ea ecclie pro dote videt̄ remiſiſſe illa onera exq̄
ius ita diſponit vt hic. aut expreſſe retinet ſibi
illa onera vel de nouo imponit ⁊ non valet impo
ſitio vel retentio.quia eſt contra ius vt hic ⁊ fac̄
l.non dubium.C.de legi.⁊ quod nō.in.c. ſignifi
catū.de p̄ben.qḋ ego intelligerē modo predicto
quādo retinet ſibi ſuitiū circa dotem neceſſariā
tex.hic facit mētionē ſolum de māſo.⁊ idē ſi ꝯfer
ret ampliſſimam dotem.videtur ꝙ de conſenſu
ep̄i poſſit ſibi aliqd reſeruari.vt in.c.p̄terea.⁊ qḋ
ibi dixi.ſ̄.ti.ꝓxi.aut hec p̄dia erāt tributaria ali
is q̄ȝ patrono.⁊ tūc ſi p̄ron⁹ cōtulit de conſenſu
dn̄oꝝ ⁊ videntur dn̄i remiſiſſe ius quod habent
ar.in.l.grauis.ff.de pig.ac.quod ego intelligerē
in dote neceſſaria ꝓut.ſ̄.dixi.alīs aūt videretur
dn̄s ꝯſenſiſſe vt tn̄ſeant cū onere ſuo.ar.optimū
in .l.ſic̄.ff.qbus mo.pignus vel hypo.ſol. vbi pȝ
ꝙ ſi creditor habēs rem obligatā ꝯſenſit vt ven
datur nō ꝑ hoc videt̄ remittere ius ſuū.facit .c.
ex lr̄is.de pigno.aut dn̄i cōtraxerūt ⁊ nō valet
quod agit̄.ar.in.c.potuit.de locato.⁊ nō h̄ dictū
nā per h̄ extēdit̄ .c.potuit ad p̄dium tributariuȝ
Si aūt dn̄s ignorauit credo diſtinguendo ꝓut
diſtinguit glo.in dicto.c.ſm canonicam. quā vi
deas ⁊ tene mēti. Unum tamen ſcias ꝙ fundus
vbi edificat̄ ecclia dȝ omnino eē liber.⁊ idem in
cimiterio idem in agro.vn̄ ꝑcipiūtur panis ⁊ vi
num ꝓ eucbariſtia ꝯficiēda.vt eſt tex.cū gl.i.d.c
ſm canonicā.nec patron⁹ poſſet ſibi retinere ibi
aliquod tributū.⁊ ſic intellige Inno.in.c.vex. d̄
foro cōpe.ſed doc.hic nō attigūt qḋ de tributo
debito iperatori.nam patronus vel alius nō pōt
alienare p̄diū ſine onere tributi.vt in.d.l.impera
tores.tex.videtur in.l.placet.C.de ſa.ſanc.eccle.
canonizata.xvi.q.i.ꝙ eccleſia teneatur.⁊ idē ſen
tit glo.⁊ Archi.in dicto.c.ſm canonicam.ſed gl.
in dicta.l.placet.⁊ in.l.de his.C.de epi.⁊ cleri.tȝ
ꝙ illa iura ſint hodie correcta ꝑ auc̄. Item nulla
cōitas.co.ti.quod nō placet Bar.in dicta.l.placȝ
dicit eni ꝙ auc̄.loqtur in onerib⁹ extraordinarijs n̄
aūt in tributo.⁊ certe hec vltima opi.videtur ve
rior de ſubtilitate iuris.quia cum omnia predia
eſſent obligata imꝑatori ad tributū ſoluendum.
vt in dicta.l.imperatores.⁊ ꝙ ibi non tn̄ſiuerunt
in ecclīā cum onere coꝝ. ⁊ me multum adducit
ad hāc ſn̄iam diſpoſitio veteris teſtamenti.nam
deus noluit vt clerici haberēt partem in terra ꝓ
miſſionis.ſed ſolū eſſēt ꝯtēti decimis ⁊ p̄mitijs.
vn̄ qcqd poſtmodū habuit ecclia non ex debito
ſed ex gratuita deuotōe fideliū ſecutū ē.vt nō.ſ̄
de decimis ſup R̄ica.fideles ḡ ſ̄biecti donādo
illa bona ecclie nō potuerunt h̄ facē cū p̄iudicio
imꝑatoris.⁊ hāc ſn̄iam multi canones p̄ma fron
te vident̄ approbare.vt.xxiij.q.viij.cōuenior. ⁊
dicto.c.tributū.⁊.c.magnū p̄alle.⁊ ad iſtum tex.
poteſt dici ꝙ debet tradi manſus abſq̄ȝ vllo ſui
tio.ſ.nouiter imponendo vl' impoſito.ſed patro
nus poteſt ab illo predium liberare vt quia eſt
tributarium alteri q̄ȝ imperatori. ¶ In gloſa in
verbo ꝑter eccleſiaſticum.in fi. ſed quero qḋ
ſeruitium appellatur eccleſiaſticum.dicunt doc.
ꝙ charitatiuū ſubſidium.de quo.ſ̄.eo. cum apo
ſtolus.ideȝ dic in aliis iuribus epiſcopalibus vt
in cathedratico ⁊ ſimilibus.vt in.c.conquerente
de offi.ordi.vel ſi onus antiquitus fuerat impo
ſitum puta per epiſcopum in fundatione cum cō
ſenſu patroni per.c.preterea. preallega. ſed ego
reſtringerem hoc vltimum prout ſupra dixi.
In glo.in verbo ſenior ib⁹ ibi.i.dominis. ſenſus

glo.īſſcto fine lr̄e c̄.ꝙ ſi vltra dotē neceſſariā ali
quid donat eccl'ie.tenet eccl'ia pſoluere dñis tē
poralibus debita ſeruitia.hoc intelligūt doc.⁊ be
ne de oneribus ānexis ⁊ ꝑpetuis.vt q: forte pre
diū habꝫ on⁹ faciendi certū quid vl' ſoluēdi.idē
ſi p̄diū eēt feudale.nā rōne feudi eccl'ia ſubiicit
laico.vt in.c.ſolite.⁊ qđ ibi nō.ſ.de ma.⁊ obe. ſe
cus dic de aliis onerib⁹ nō annexis. q: eccl'ia ab
illis ē exempta etiā de iure ciuili.vt in.d.l.placet
⁊ dicta auc.itē nulla cōitas.⁊ plene de his nō.in
c.nō minus.j.de imu.eccl'iaꝝ.⁊ dic vt ibi.⁊ optie
facit tex.i.c.fi.de vi.⁊ ho.cle.vbi patꝫ ꝙ etiā clerici
de patrimonio ſuo non tenent ſoluere gabellas
⁊ alia onera ad que tenētur laici.ſec⁹ dic vt dixi
i onē rei ānexo ⁊ ꝑpetuo.⁊ vide qđ dixi i.d.c.fi.

Omnis Solutio tributi ar-
guit ſubiectionē.⁊
nō diuiditur. ¶ Nō primo ꝙ oīs aīa
recognoſcit ſupiorē ſeu de iure recognoſcē dꝫ.⁊
itellige de anima ſubdita peccato. nā chriſt⁹ ha
buit animā nō tū fuit ſubiect⁹ alicui peccato .cū
ipſe eſſet p̄nceps terre.iuxta illud pſalmiſta oīa
ſubiecīſti ſub pedib⁹ eius ⁊c̄.⁊ vide ad hoc glo.
c.magnum.xi.q.i.nec ob.ꝙ xp̄us ſoluit tributū
de quo multi laici faciūt magnū feſtū.q: illud nō
ſoluit ex debito ſed vt gereret modū ꝯſuetudi
ni patrie ne alios ſcandalizaret.ita dicit tex.nō.
quē ſemꝑ tene menti in.c.iam nunc.xxviij.q.i.⁊
glo.in.d.c.magnū. Itē nō ꝙ nemo in hoc ſeculo
pōt eſſe acephalus quin recognoſcat aliquē in
ſupiorem ſaltim papā ꝯcordat.c.nulla.lxxxxiiij.
di.hinc ſingularit' dicit Inno. in.c.bone.el.ij. de
poſtu.prela.ꝙ cōtra ſupmam ptātem pape nemo
poteſt p̄ſcribere.q: ſicut nec cōtra deū ita nec cōtra
vicariū cū papa teneat locū veri dei in terris.vt
in.c.ij.de tranſla.p̄la. Item nō ꝙ ſolutio tributi
que fit ſupiori nō īprobat a lege etiam canonica
imo quēadmodū pcipit chriſtus etiā approba-
uit dū ſoluit ⁊ dū dixit.reddite ceſari que ſūt ce
ſaris ⁊c̄. ¶ Vltio nō tex.mirabilē ꝙ ſolutio cen
ſus eſt ꝓbatio ſubiectiōis cōtra qđ apte facit.c.re
cepim⁹.j.de priui.vbi recepti ſub ꝓtectiōe pape
ſoluerūt cenſū nō in ſignū īmediate ſubiectōis
ſed receptiōis in ꝓtectōe. So.dicit Inno.ꝙ ē
ꝓbatio ſubiectiōis quo ad aliqd.nō autē plene
probat ſubiectio.ſed inducit qñqꝫ ꝓbatio qñqꝫ
p̄ſumptio ſm ſubiectam mām.ad idē qđ plene
nō ꝓbetur.vide qđ legit ⁊ nō. in.c.fi.de cā poſſ.
⁊ ꝓprie.⁊ qđ ibi dixi. Et ꝑ hoc dico Bal.male di
xiſſe in.l.ſolēt.ff.de offi.ꝓconſul.vbi dixit ꝙ ſi ꝓ
batur vnā eccl'iam ſoluiſſe ꝑ xl.annos cenſum al
teri eccl'ie.ꝑ hoc ꝓbat eccl'iam iſtā fore illi ſubie-
ctā ⁊ ipſemet Bal.ſenſit alibi ꝯtriū vt plene dixi i
d.c.fi. facit etiā apte.c.ꝯſtitut⁹.ſ.de re.do.vbi cē
ſus ſoluit in ſignū pcepte libertatis. cum ergo ſo
lutio cenſus poſſit eē equoca ad multa. ſimplex
probatio alterum preciſe non probat arg.in.c.in
preſentia.de proba.

Scientes Nō pōt ep̄s no
uum cenſum im
ponere monaſterio.hoc dicit. ¶ Nō iſſcta glo.
i.ꝙ appellatione p̄ſbyteri qñqꝫ compr̄henditur
ep̄us.nam quilibet ep̄us ē p̄ſbr̄ nec aliter poteſt
eſſe ep̄us.vt in.c.cū lr̄is.de exceſ.prela.ꝯnimo ⁊
beatus Petrus ſcripſit ſe p̄ſbyterū.vt in.c. legi
mus.lxxxxiij.diſ.⁊ olim nō erat diuerſitas in no
mine int' ep̄os ⁊ p̄ſbyteros.omnes enim appel-
labant preſbyteri.vt in.c.olim.lxxxv.di. ¶ Nō
ſcđo argu.ꝙ monaſteria exempta eſſe debēt ab
oībus oneribus ⁊ preſtationibus.pro hoc.x.q.i.
in.c.i.⁊.q.iij.c.inter cetera. ¶ In glo.ij.in fi.vult
ergo gl.ꝙ vbi ſūt opi.int' doc.debem⁹ ſeq mediā
opi. Sed tu dic hoc ꝓcedere niſi alia opi.ſit ꝓba
bilior.nam vt nō. Inn.in.c.i.de ꝯſti.etiam contra
cōem opi.debem⁹ iudicare ſi pōt ꝯuinci de falſi
tate.⁊ ſcias ꝙ hoc brochardū ꝑ quo glo. multa
allegat nō poteſt ꝑ regulas declarari. q: diſcur-
rit ꝑ multas materias. vnde videt dicendum et
decidendū ſm ſubiectam materiā.

Licet Cecus non tenet ad mu
nera ꝑſonalia.vel ſic.Ce
cus ⁊ pauꝑ ad collectas nō tenēt.h.d.
notabilia nō pñt colligi.ideo in glo. videbimus
intellectū.c. ¶ In glo.ij.in fi.vel forte iſte cecus
erat de tēporali iuriſdictōe eccl'ie.ideo habuit re
curſum ad papam.vt in.c.ſi duob⁹.ſ.de appel.⁊
nō.ex aliis.So.gl.ꝙ ſi miſerabiles ꝑſone aggra
uant in collectis poſſunt implorare auxilium ab
eccl'ia.facit.c. ſignificātib⁹ de offi.deleg.⁊ qđ ibi
nō. ¶ In glo.fi.in fine ꝯcludit glo.duo.p̄mo ꝙ
a muneribus ꝑſonalibus excuſāt ceci ⁊ alij mor
bo laborantes.ſcđo ꝙ iſtō p̄uilegiū ꝯceſſum p̄ri
nō tranſit ad filios. Circa p̄mum dic clarius ꝙ
q̄dam ſūt munera ꝑſonalia que iponūtur ꝑſōis
quedam realia.i.q̄ imponūtur rebus a ꝑſonali-
bus excuſant iſti ceci vtroqꝫ lumine.⁊ alij mor-
bo laborantes. vt in.l.ij.C. qui morbo excuſent
ſe li.x.ſcđo caſu aut ſūt munera ordinaria ⁊ nō
excuſantur.niſi principes velint eis miſereri.C.
de vaca.numerū ⁊ de mune.p̄rimo.quaſi ꝑ totū
aut ſūt extraordinaria ⁊ ad illa non tenent.l.vnica.
C.de ſupindicto.facit.c.iudicatū.lxxxix.di. Que
autē ſunt munera ordinaria.dic ꝙ ſūt illa q̄ ipo
nūtur a principe vel a lege.de quo plene ꝑ Bar
in.l.hi qui.ff.de iure imu. Quo ad ſcđm nunqd
p̄uilegiū ꝯceſſum patri tranſit in filios.dic p⁹ Cy.
in.l.ij.C.de epi.⁊ cle.ꝙ qñqꝫ p̄uilegiū ꝯcedit rōe
dignitatis ignote.qñqꝫ reſpectu officij neceſſita
tis.p̄mo caſu tranſit in filios.vt in.l.femine.ff.de
ſenatoribus.nā ſi pater nobilitat rōne dignitatis
hoc p̄uilegium tranſfert in filios.de quo dicēdū
vt plene in.l.i.C.de dignita.li.xij ſcđo caſu trāſit
in filios legitimos patre viuente.tertio caſu non
tranſit vt hic in glo.

Peruenit Nō debet cēſus
eē cā ignorat. vel
ad idē ſic. Petēs cēſū dꝫ rōnē exp̄mē
iſte ē hon⁹ tex.⁊ hꝫ ſbtilē māꝫ ⁊ ñ pñt colligi nō
bilia.q: ſenſus ē dubi⁹ ſic videm⁹ i gl. ¶ In glo.
ij.in fi.h gl.i effectu ꝯcludit ꝙ ſeruitia.i.ſuitutes

cenſus ꝛ filia pñt agri ſpacio.xl. annoꝛum ſine
alio titulo.dūmodo ius cōe nō reſiſtat.dicit eñ
ꝙ in petitione dꝫ exp̄mi cā quā ſufficit ꝓbaꝛ ex
ſolo curſu tāti tp̄is.ꝛ hec mā difficilima eſt ꝛ ap
poſuit hic aliqd Jo.an.ex tactis p̱ Cy.i.l.ſi cer
tis annis.C.de pactis.Bar.plene examinat in.l.
cuꝫ de i rē vſo.ff.de vſuris ꝛ vide per Hoſti.eo.
ti.in.§.qs cenſus.Et ꝯcludēdo hic aliqua.pro in
tellectu tex.ꝛ glo.dicit ꝙ qñqꝫ ꝯſtat cenſuꝫ debe
ri.lꝫ cā nō ſit exp̄ſſa.qñqꝫ nō cōſtat vtrū debeaꝛ
p̄mo caſu cenſus pōt peti.ꝛ idē intellige de alijs
ſeruitijs.hoc ꝓbatur i.c.quāto.j.eo.vbi teſtatoꝛ
mādauit ſine exp̄ſſione cauſe vt ꝓcuratō vna da
reꝛ ſingulis ānis fratribus.ꝛ idē vbi ꝯſtaret ſta
tuto vel p̄uilegio idulto p̱ habentē ptātē.ſufficit
eiꝫ ꝯceſſio ꝛ hr̄i pōt ꝓ cā ꝛ hoc voluit Inn hic.
vnde i tex nr̄o non ꝯſtabat ꝙ iſte cenſus aliquo
iure deberetꝛ.2° cāu cum nō conſtat ꝙ debeatur
ſed ſolūmodo ꝓbatur p̄ſtatio annua facta lōgo
tp̄e.ꝛ tunc aut agitur poſſeſſoꝛio aut petitoꝛio.
p̄mo cāu dicit Inn h.ꝙ nō hꝫ locum iſte tex.qa
glibet eſt defendēdus in poſſeſſione ſua.ex quo
non vi nec clā nec p̄cario in poſſeſſione eſt ar.in
c.querelā.de electio.vbi bonꝰ tex.ꝛ in.c.cū eccle
ſia ſutrina.de cā poſſeſſi.ꝛ ꝓpꝛie.ꝛ nō in.c.ſi.eo.
ti.pōt ergo is q ſolitus erat recipere cenſuꝫ vel
aliud ſeruitiū ſi ſubtrahaꝛ de nouo agere poſſeſ
ſoꝛio.vt ſic reſtituaꝛ ad p̄mequā poſſeſſionē ꝛ in
ea defēdatur donec decidaꝛ qō ſup̱ ꝓꝓꝛietate.Et
ex h dicto ſentit Inno.ꝙ ſup̱ p̄ſtationibꝰ ānuis
pōt agi poſſeſſoꝛio.ſed tu in hoc latius diſtigue.
prout nō.in dicta.l.ſi certis annis ꝛ in.d.c.quere
lā ꝛ hic ꝙ aut eſt p̄ſtatio mere perſonalis ꝛ non
pōt agi poſſeſſoꝛio.qꝛ cū non ſit dare petitoꝛiuꝫ
ar.hic ita nec poſſeſſoꝛiū.nam petitoꝛiū ꝛ poſſeſ
ſoꝛiū ſunt coꝛrelatiua.vnde ſi deeſt petitoꝛiuꝫ.er
go ꝛ poſſeſſoꝛiū.l.i.ff.de acqui.poſ.nam nō poſ
ſum poſſidere p̱ſonaꝫ liberā.ideo fruſtra agere
tur poſſeſſoꝛio q̄ꝫq̄ꝫ do.An.in.d.c.querelaꝫ.di
cat ꝙ i iſtis p̄ſtationibꝰ annuis ē reperire quēdā
ſtatū ad quē pōt facere qs ſe reſtitui.ar.eoꝝ que
nō.ij.q.ij.i.c.nullus ꝛ per gl.i.c.cū iter.de excep.
coiter legiſte tenēt oppoſitū idiſtincte.vt nō.i.d.
.l.ſi certis ānis ꝛ p̱ Bar.i.l.fi.ff.quoꝝ bonoꝝ.ꝛ
hec opi.videtur verioꝛ de ſubtilitate iuris. Aut
cenſus ē realis.vtputa qꝛ ſoluiꝛ rōne certe rei.ꝛ
tē pōt agi poſſeſſoꝛio cū nō poſſideaꝛ hoc cāu p̱
ſona.ꝛ iſte ē ꝓpꝛie tex.in.d.c.querelā.vbi cenſuſ
petebatur ab eccleſia.ꝛ rōne ipſius ꝛ ſic limita
dictū Inno.hic. Si vero agitur petitoꝛio ꝛ tūc
cōſidera tres caſus p̄cipales ꝓut voluit Bar.
ꝛ bene i.d.l.cū de in rem verſo.ꝙ qñqꝫ in petitio
ne quis fundat ſe ſuper ſolo curſu tp̄is vt qꝛ ꝓꝛ
ſus ignorat cām legitimā cōſtitutionis ipſius cē
ſus.aut fundat ſe ſuper cā legitima quā tñ ſoluꝫ
ꝓbat p̄ſūptiue p̱ curſū magni tp̄iſ.qñqꝫ ꝛ tertio
allegat tituluꝫ minus legitimū quē dicit ꝯferri ꝛ
validari ex curſu tp̄is.p̄ caſu aut allegaꝛ p̄ſtatō
tāti tp̄iſ de cuiꝰ initio ñ ē memoꝛia.ꝛ optiet actoꝛ
hoc probando.qꝛ p̄ſūptio eſt ex curſu tanti tp̄is

ꝙ ex cā legitima cēſus fuerit ipoſitus. vñ propē
diuturnitatē ꝛ quaſi ipoſſibilitatē excuſatur iſte
ab expreſſione cauſe cum in talibus non ſit mēo
ria ꝛ curſus tāti tp̄is hꝫ vim tituli.vt in.c.i.de p̄
ſcrip.li.vi.ꝛ.l.hoc iure.in.§.ductuſ aque.ff.de aq̄
quoti.facit.c.ſuper.qbuſdā.j.de vbo.ſigni.ſuffi
cit ergo iſto caſu dicere peto talem cenſuꝫ ex iu
ſta cā ab initio impoſitū.ꝛ hāc opi.tenet hic Jo.
an.ꝛ Bar.in.d.l.cuꝫ de in rem verſo.ꝛ glo.i.q.i.
nulluſ ꝛ i.c.ſeruitiū.xviij.q.ij.ꝛ hoc caſu non ha
bebit locū iſte tex.ꝛ tenebis menti hoc dictū.qa
quotidianū.nam multa monaſteria ab antiquo
receperūt cenſuꝫ ab eccl̄ijs ꝛ cām ꝓꝛſus ignorāt
pñt eñ defēdi modo p̄dicto aut allegaꝛ minus
tēpus.ꝛ tunc aut agiꝛ de obligando quē.aut de
liberatione.p̄mo cāu non ꝓdeſt curſus ſolius tē
poris ꝛ ſic pōt intelligi iſte tex.ꝛ.l.creditoꝛ.C.d
pac.2° caſu aut ius cōe reſiſtit liberationi ꝛ non
inducitur liberatio ex ſolutione non facta.vt.in
l.cōpetit.C.de preſcrip.xxx.an.vbi pꝫ ꝙ ex non
ſolutione tributi nō induciꝛ liberatio.aut ius cō
mune nō reſiſtit.ꝛ tunc iduciꝛ liberatio ſꝫ nām
actionū.nā quedā actiones tollūtur ſpacio.xxx.
an.q̄dā xl.an.vt i.l.ſicut.C.de preſcip.xxx.an.ꝛ
i.c.de quarta.eo.ti.ꝛ hoc circa p̱imū mēbrū qñ
ſilicet titulus nō allegatur.2° caſu principali qñ
allegaꝛ titulus ꝛ nō ꝓbatur niſi p̄ſūptiue de cur
ſu tēpoꝛis.Exēplū dicit actoꝛ peto talē cenſum q
fuit impoſitus i fūdatione eccleſie vel per roma
num pontificē vel debetur ex cōpoſitione.ꝛ ad
hoc probādū induco tempus longū i quo reuſ
ſemper ſoluit.vnd dubitaꝛ nūquid titulus p̄al
legatus ꝓbeꝛ ſic p̄ſumptiue.nā ſi vere ꝓbaretur
non eēt queſtio.ꝛ hoc caſu ſunt opi.vt nō.i.l.cuꝫ
de in rem verſo. Sed ponēdo coioꝛeꝫ opi.con
clude.ꝙ aut ius cōe reſiſtit ꝛ nō ſufficit allegare
titulū niſi ꝓbetur ꝓ h dictū.c.i.de p̄ſcrip.li.vi.ꝛ
d.c.cōperit. Aut ius cōe non reſiſtit ꝛ tunc ꝯtra
agentē vl̄ ſoluētē p̄ſumitur titulus allegatꝰ ſi ſol
uit ſpacio x.an.vt ꝓbatur in.d.l.cū de in reꝫ ver
ſo.vbi dr̄ ꝙ ſi quis ſoluit vſuras per decennium
ꝛ nunc deſiſtit ſoluere ſatis ē actoꝛi allegare pro
miſſionē p̱ ſolēnē ſtipulationē fuiſſe factā ꝛ ꝓba
re p̱ curſū.x.an.nā cōtra aliquid facientem tanto
tēpoꝛe de facili preſumiꝛ.caueat tñ ille qui alle
gat ne faciat ꝯ ꝯſciam. Aut agitur de preſumen
da c i ꝯpatientē.vtputa i acquirēda ſeruiture ali
cuiꝰ reiꝛ tūc ex quo agiꝛ de modico preiudicio
preſumitur illa cā allegata.ad hoc qō i ſili nō.i.l.
penulꝛ.C.cōi diui.vbi tex.nō.iuncta glo.dicit ꝙ
ſi duo fratres q habebant bona coiter poſſede
rit illa bona per decēniū tāqꝫ diuiſa preſumiꝛ di
uiſio licet non ꝓbeꝛ ex curſu tāti tp̄is. Si vero
agiꝛ de magno preiudicio.puta de preſcribēda
ꝓpꝛietate ñ ſufficit curſus magni tp̄is ſꝫ requiri
tur preſcriptio legitima.ꝛ de hoc ꝛ de tertio mē
bꝛo qō nō facit ad itellectū.c.dic vt plene nō i.d.
l.cū de i rē verſo.nā p̄dicta ſufficiunt ad itellectū
c.ꝛ vide ad materiā i qō nō in ſpe.in ti.de loca.§.
nunc aliqua.v.lxiij.ꝛ.iiij.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Cum apoſtolus

Determinat ꝯciliū numeꝝ equoꝝ
quos ſecū ducere pñt ꝑlati viſitātes.⁊ ꝓhibꝫ eiſ
tūc vti venatōib⁹ vel ſūptuoſas epulas q̄rere. h
ꝑmo vſqꝫ ad §.ꝓhibem⁹.ibi i effectu dr̄ ꝙ ꝑlati
nō debēt grauare ſubditos tallijs ⁊ exactionib⁹
permittit̄ tñ ex iuſta cā petere ab eis moderatū
auxiliū hoc vſqꝫ ad.§. ſane. Sed inde vſqꝫ ad
finē dicit ꝙ numer⁹ equoꝝ ſtatut⁹ in pꝛicipio.c.
nō dꝫ trahi ad augendū numeꝝ al̄ ſolitū. ⁊ diui
ſio pꝫ ꝑ p̄dicta. ¶ Nō ꝑmo ꝙ p̄ſūptio ē ꝯ p̄dicā
tes ex munere vt potius q̄rāt q̄ ſua ſunt q̄ꝫ que
Jeſu chriſti.ſi tñ vere īdigeret iuſte pōt neceſſa
ria petē.qa nō magnū ē ſi ab eo metiant̄ tēpoꝛa
lia q ſemiauit ſpūalia.ad h.c.ſi eps.de offi.oꝛdi.
li.vi.⁊ i.c.iter cetera.eo.ti.fac.c.cū volūtate.j.de
ſen.exco. ¶ Nō ſcd̄o ꝯ ſcholares q repēte ꝯſu
mūt id qd̄ ſufficit ad victū lōgi tēpoꝛ.ſic eiꝫ red
ditus ſunt expendēdi vt ſemꝑ aliqd i fine ſuper
ſit iuxta conſiliū iuriſcōſultus i.l.ius alimētoꝝ
ff.vbi pupillus educari debeat. ¶ Itē nō quiqꝫ
ſpēs ꝑlatoꝝ q poſſūt ſubditos viſitare. ⁊ quod
dic̄ de archidiaconis ⁊ decanis hꝫ reſpectuꝫ ad
ꝯſuetudinē quoꝝūdā locoꝝ i qb⁹ archidi.viſitāt
aut iure ꝓpo aut vice epi.⁊ poteſ dicē ꝙ qſqꝫ pꝛe
latus hñs iuriſdcōem pōt viſitare.pꝛo hoc.c.in
ſinglis.§.de ſtatu mo. Et nō ex tex.ar.optimū ꝙ
archieps ⁊ epi ſūt magl honoꝛādi q̄ꝫ cardina-
les.⁊ itellige de cardinalib⁹ nō epis.nam maioꝛ
numer⁹ equoꝝ ꝑmittit̄ archiepo ⁊ epo q̄ꝫ car-
dinalib⁹.⁊ hic ē ꝙ alibi diſputat̄ nūqd epus ſit
maioꝛ cardiali.de q̄ vide bonū tex. cū glo. in.c.
q̄ꝫq̄ꝫ.ij.q.vij.⁊ ꝑ Hoſti.i.c.eccliā el.ij §. de elec.
¶ Nō in.§.ꝓhibem⁹.regulā gñalē ꝙ null⁹ pꝛe
lat⁹ citra papā pōt iponere collectā ſubditis.
¶ Scd̄o nō caſū exceptū a regula ꝙ vbi ſubeſt
cā rōnabilis ⁊ manifeſta poteſt eps petere a ſub
ditis moderatū auxiliū qd̄ hodie i vulgari vo-
cat̄ charitatiuū auxiliū.Et nō ꝙ nō ſufficit cām
eſſe rōnabilē niſi ſit manifeſta.⁊ collige ex h ⁊ ex
tex.ꝙ charitatiuū ſubſidiū nō ſolū ſemel ſꝫ plu-
ries ab eodē epo pōt exigi.dūmō ſubſit cā ratio
nabilis ⁊ manifeſta.qd̄ clare ꝓbat lr̄a ibi aliquo
tiēs ⁊c̄. ¶ Itē nō ꝙ epi ⁊ alij ꝑlati potius debēt
de ſuo donare ſubditis q̄ꝫ ab eis recipere quia
parētes debēt theſaurizare filijs ⁊ nō ecōuerſo
¶ Vltio nō ex fine lr̄e ꝙ ꝯſtitutio edita ad mo
deratōem nō dꝫ ita itelligi vt inducat grauamē
⁊ excedat curſum ſolitū.fac.c. fi.j.de vbo.ſig.et
c.ſi neceſſe. de dote poſt diuoꝛ.reſti. In glo.in
verbo cōtenti.ibi tꝫ foꝛte ſnīa.dicit Inno.ꝙ licꝫ
hec opi.ſit tutioꝛ.tñ verioꝛ videtur ſnīam nō te-
nere.dat̄ tñ ꝑ abbatē ꝯſiliū vt iterponat̄ ꝑius ap
pellatio.ſꝫ ſaluādo opi. poteſ ſic diſtīguere. aut
eiꝫ eps excōicat ſubditū.qa nō vult eū recipere
vltra numeꝝ euectionū hic cōtētū.⁊ nō tꝫ excōi-
catio tāq̄ꝫ lata ꝯ ius expſſo iuris erroꝛe.vt i.c.ꝑ
tuas.de ſen.ex.⁊ in hoc caſu pōt ſaluari.c.cū ad
quoꝝūdā.alr̄.in gl.vt ſic cōtineat ius ſed non in
dulgentiam.aut erroꝛ nō fuit expſſus in ſnīa. vt
puta qa excōicauit ſubditū qa nolebat eū ꝓcura
re.⁊ tunc aut notoꝛiū eſt excōicatōem ferri.quia
noluit recipere vltra numeꝝ hic ſtatutū.⁊ credo
ēt excōicatōem nō tenere cū ſit notoꝛie iniuſta ad
hoc tex.cū glo.i cle.paſtoꝛalis.in.§.piſana.de re
iudi.⁊ qd̄ nō. Jo.an.in.c.fraternitat̄.j. de frigi.
⁊ male.⁊ i.c.ij.de dila.niſi aliud dicamus in ſnīa
excōicatōis.nā voluerūt quidā dicere vt archi.
in.c.venerabilib⁹.de ſen.excō.li.vi.ꝙ excōicatio
ſemꝑ tꝫ quātūcūqꝫ iniuſta.niſi erroꝛ ſit expꝛeſſ⁹
in ſnīa.ſed ꝑmū dictum mihi plus placet.ar.eoꝝ
que nō.in.c.romana.in.§.vniuerſitatē.de ſē.exc.
li.vi.⁊ vide quod dixi i.c inter cetera.§. de re iu
di.Aut nō eſt notoꝛiū.⁊ tunc tꝫ ſnīa lꝫ iniuſta.⁊
ſic ꝓcedat opi.glo. ¶ In glo.in vbo rōnabilis
in fi.nō glo.⁊ dicūt doc.ꝙ ſuperioꝛ erit hoc cāu
archieps ſi ſubditi agūt ꝯ epm. Si vero epus
agit ꝯ ſubditos.tūc eligūtur arbitri.vt in.c.ſi cle
ric⁹.xi.q.i. Sed circa h queꝛit̄ nūquid ſubditi
pñt cōpelli exñte cā rōnabili ad h charitatiuū ſb
ſidiū exhibēdū.vr̄ ꝑmo ꝙ nō.qa tex.dic̄ cū cha
ritate hoc eē petendū. doc.cōiter tenēt oppoſi-
tū.nā ꝓ dꝫ charitatiue poſtulari.⁊ ſic dꝫ intelligi
tex.ſꝫ ſi charitas ñ ꝓficit exhibēda eſt ptās.ar.
xlv.di.c.q emēdat.⁊ pꝛo hoc fac̄ quia in pꝛin.§.
ꝓhibem⁹.pꝛohibꝫ imponi collectas ⁊ actiones
poſtmodū ex cā rōnabili ſuſtinet.qs aūt erit ſu-
perioꝛ in hac coactōe ſubditoꝝ.dicunt aliqui vt
refert Inno.ꝙ archieps.⁊ alij ꝙ papa.⁊ alij ꝙ
ipſemet eps qui hoc petit qd̄ vr̄ pl⁹ placere In
no.dūmō cauſa ſit rōnabilis euidēter ne ſubdi-
ti nimiū grauentur.ſi autē ſubditi referrēt qōeꝫ
puta qa dicerēt ſe nimiū ꝑgrauari vel cām dicāt
nimis eſſe irrōnabilem.tūc debēt adire ſupioꝛeſ
vl̄ arbiter mō pꝛedcō ⁊ plures cauſas legitimas
petendi hoc charitatiuū ſubſidiū vide ꝑ Inno.
i.c.i.de ſta.regu.vide gl. in.c. vnio.x.q.iij. q̄ dic̄
nō eē iuſtā cām ſi epus vult ire ad papā vel ad
pꝛicipē.ſed ꝯtrium inuit Inno.in dicto.c.i. ſatis
dicerē ꝙ ſi accedit ꝓ cōi vtilitate ſeu pꝛo neceſſi-
tate eccleſie ſue pōt.qa tunc poſſet petere mode
ratū auxiliuꝫ.⁊ intelligo qñ nō pōt per ſe. ⁊ hoc
videntur ſonare illa verba moderatum auxiliū
⁊ verbum pꝛo neceſſitatibus.nunquid autē poſ
ſit pꝛeſcribi contra charitatiuū ſubſidium. tenet
do.An.ꝙ non.qa contra charitatem nō pōt ꝑ-
ſcribi.Itē qa petere ſubſidiū ē in facultate ſupe
rioꝛis.ſꝫ in his que ſūt facultatis non currit pꝛe
ſcriptio.vt dixi in.c.ex parte.de conceſ. pꝛeben.
nō.per Cy.in.l.ij.C.que ſit longa cōſue. ¶ In
glo.in verbo exactōes in fi.pondera iſtam glo.
nam ſentit duas opi.in queſtione que poteſt ac-
cidere quotidie.nunquid pꝛelati inferioꝛes epi-
ſcopis poſſint petere ex cauſa rationabili hoc
charitatiuum ſubſidiuꝫ vt faciunt epiſcopi. ⁊ vi
detur glo.in ſecunda opi.tenere ꝙ ſic.⁊ idem te
nuit Gof.⁊ Phi.ſed Pe.Abbas ⁊ Hoſti.ſen
tiunt oppoſitum. vnde dicit Hoſti. ꝙ archidia-
con⁹ nullas collectas facere poteſt.niſi i hoc ſit

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

priuilegiatus vel habeat ↄſuetudo.tu circa hoc
vide qđ nō. Inno.in.c.cū ꝛ plātare.de p̄ui. ꝛ Fe
de.cōſilio.ccxviij. ¶ Ex glo.q̄ro quot dieb⁹ po
teſt ep̄s morari tempore viſitationis apud eã
dem eccleſiā.tex.i.c.placuit.x.q.i.dicit ꝙ duob⁹
dieb⁹.i prima die dꝫ habere cleꝝ.i 2ª populū. ſꝫ
tex in.c.iter cetã.x.q.iij.dicit ꝙ ꝑ vnā diē.ꝛ i cō
corꝫ illoꝝ.c.ſunt opi.aliqui dicunt ꝙ illud.c.pla
cuit.ſit correctū ꝑ illud.c.iter cetera.Alij ꝙ i die
aduentus hꝫ cleꝝ ꝛ i ſequēti die mane p̄dicabit
ad populū ꝛ recedet.ꝛ ſic ſtabit in effectu reſpec
tu grauaminis ꝑ vnū diē.Alii dicunt ꝙ viſitatio
icipit a cena ꝛ finitur i prādio ſequētis diei ita ꝙ
pōt dici ꝙ ſtetit ꝑ duos dies qꝛ attigit partes du
orū dieꝝ ꝑ vnū diē naturalē.illud aūt veruꝫ eſt
vt nō.Inno.i.c.i.e.ti.li.vi.Jo.an.h ꝙ ſi cā rōna
bilis expoſcit pōt ibi diutius morā trahē quia ſi
ex cā rōnabili poteſt redire ad locū viſitatū.vt i
dicto.c.i.fortius poterit ibi morā trahē ꝛ conti
nuari.Et qđ debebat facere p̄latus tp̄e viſitatio
nis.vide bo.tex.i.d.c.placuit.ꝛ ꝑ ſpe.e.ti.ꝛ in ti.
de igſi.§.nunc tractemus.v̄.licet.Abbas.

PRohibemus

Nouus
cēſus eccl'is iponi nō pōt nec antiquus
augeri.h pōit duplicē ꝓhibitionē q̄nā iuſtificat
2°.ponit decretū ibi ſi qs vo.Et nō ꝙ iſte tex.eſt
de p̄ncipalioꝛib⁹.¶ Nō p̄mo ꝙ nullus p̄latus cī
tra papā ſiue ſit ſecularis ſiue regularis poteſt i
ponere nouū cenſuꝫ vel antiquū augere i eccle
ſia ſibi ſubiecta.ꝛ hoc intellige q̄n p̄latus vult
imponere ad vtilitatē ſuā.nō eni dꝫ auctorizar̄ i
facto ꝓprio vt in cle.i.de re.eccl.non alie.ſed ad
vtilitatē alterius eccleſie ſubſiſtēte cā rōnabili h
poterit vt nō.Inno.hic.ꝛ facit a ꝯrio.c.preterea
ꝛ.c.cū clerici.ꝛ.c.ſignificaſti.ĵ.e.ꝛ itelligo de p̄e
lato q hꝫ ep̄alē iuriſdictionē i loco ar.i iurib⁹.ſ.
alle.¶ Nō 2°.ꝙ hn̄s eccleſiā ſubiectā n̄ poteſt
retinere ſibi ptē ꝓuentuū.ꝛ de ep̄is dic vt i.c.vt
nr̄m.in fi.vt eccleſia.bn̄ficia.De abbatib⁹ ꝛ alijs
p̄lat̄ inferioribus.vide bonū tex.in cle.qꝛ regula
reſ.i.§.i.de ſuppl'.ne.p̄la.vbi ꝯcludit̄ ꝙ q̄liſcūqꝫ
qꝫ ſit locus ſubiectus abbati dūmō non ſit de mē
ſa ipſius non poteſt ptem redditū ſibi retinere.
¶ Ultimo nō ꝓ illa regula qđ tibi non vis fieri
alij nō facias.ꝛ ꝓ i°.oīa q̄cūqꝫ vult̄ ꝙ faciāt vobiſ
hoīes facite illis vt.i.di.humanum genus.
¶ In glo.in vbo nec veteres in fi.vult hec glo.
ꝙ cenſus pōt augeri auctis facultatibus eccleſie
cenſuate.ſꝫ glo.ſequēs hoc limitat vt ꝓcedat reſ
pectu p̄ſentationis vel ꝓcurationis.nō aūt reſpe
ctu cenſus.ꝛ tene mēti illā glo.ſꝫ nō reddit rōnē.
nec doc.bn̄ explicāt.ſꝫ dic ꝙ cenſus ideo n̄ auge
tur qꝛ aut ſoluit̄ ſuperiori ꝛ ē ſignū ſubiectiōis.n̄
aūt refert an ſoluat̄ multū an paꝝ.nā ſēp dnotā
tur ſubiectio.ꝓ hoc.c.oīs aīa.ſ.e.facit.c.ꝯſtitut⁹
de reli.do.aut ſoluit̄ p̄uato ꝛ n̄ ē ꝓprie cēſus nec
dꝫ augeri auct̄ facultatibus.rō qꝛ in ꝯtu cenſu
ali tranſit dn̄ū ex toto in recipientē vt dicit glo.
nō.in p̄all'.c.ꝯſtitutus.ꝛ per Bar.in.l.i.ff.de pu
blicanis.vn̄ auget̄ facultates iſtius nō illius cui
debetur cenſus.merito nō debet augeri cenſus.
ſecus eſt in penſione quia illam quis ſoluit rōne
fructuum quos quis ꝑcipit de alio.nā ꝓprie cō
ductor ſoluit penſionē.vnde queadmodū ſi con
ductor patit̄ magnū dānuꝫ ſine culpa ſua ꝯſequi
tur diminutōem penſionis.ita ſi ex vbertate fru
ctuū caſu fortuito ꝯſequit̄ magnū cōmōduꝫ dꝫ
augmētare p̄ſionē qꝛ ꝯrioꝝ eadeꝫ eſt rō.ꝛ hoc
tenet glo.ꝛ Bar.poſt eū in.l.ſi merceſ.i.§.viſ ma
ior.ff.loca.ꝛ vide qđ dixi i.c.ꝓpter.de loca.ꝛ ali
quid nō.ĵ.e.quāto.Et ex hac rōne iſertur ꝙ ſi ec
cleſia fuit dotata monaſterio ad vſus ꝓprios ꝛ
monaſteriū reſeruata ſibi p̄ſione cōceſſit eaꝫ al
teri debet auct̄ facultatibus augeri p̄ſio.qꝛ illa
fuit impoſita rōne fructuū queadmodū diminu
eret̄ facultatib⁹ diminut̄.ꝛ ideꝫ in procuratione
debita vt in.c.quāto.ĵ.eodem.Abbas.

PReterea

Prelatus ſeu
rector eccleſie
non poteſt p̄ſertiꝫ poſt mortē eccleſiaꝫ
ſuā ꝓpria auctoritate cōſtruere cenſualē.ponit
caſum generalē rōnem ſubdenſ ibi non enim.
¶ Nō p̄ ꝙ nemo poteſt auctoritate propria ec
cleſiam alteri eccleſie conſtituere cenſualem.ꝛ ē
rō.nā n̄ poteſt quis alienare res eccleſie ſine iu
ris ſolēnitate.xij.q.ij.ſine exceptione.fortius nō
pōt imponere cenſum cum ſit quedā quedam a
lienatio corporis ſue eccleſie ꝛ quedā ſeruitus i
poſita.¶ Nota ibi ſi pontificis aut alterius ꝛc.
ꝙ auctoritate pōtificis vel alteri⁹ p̄lati habentis
eccleſiam pleno iure ſubiectā poteſt de nouo im
poni cenſus qđ intellige ex cā rationabili vt dixi
ſ.c.proximo.¶ Ultimo nota ibi preſertim poſt
deceſſum ꝙ ſimplex ſacerdos non poteſt etiam
in vita ſua conſtituere eccleſiam cenſualem.ꝛ h
denotat verbuꝫ illud preſertim exponendo pro
maxime.alij vero exponunt pro tantum dicētes
ꝙ in vita ſua poteſt prelatuſ obligare ſe ad ſoluē
dum cenſum.ſed dicēdum ꝙ licet poſſit ſe obli
gare perſonaliter.non tamen obligare eccleſiaꝫ.
ꝛ ſic itellige iſtum tex.nam iſta eſt proprie expo
ſitio huius verbi preſertiꝫ vt exponat̄ ꝓ maxīe
vt nō in.c.auditis.de elec.naꝫ ex cōtrario poſſet
eccleſia ledi de facto.qꝛ poſſet adduci ad conſu
etudineꝫ.facit qđ nō in.c.peruenit.ſupra de arbi
tris.Abbas.

ECcleſiis

Breue eſt vel ꝑ ali
a verba ſumma ſic.
Epiſcopus eccleſie de manu laici per
ſe erepte non pōt ob hoc cenſum imponere.et
vt intelligas.ratio dubitandi fuit quia ſicut tem
pore fundationis vel percepte libertatis poteſt
epiſcopus certum cenſum ſibi conſtituere.vt in
c.conſtitutus.ſ.de reli.do.ꝛ in.c.preterea.el.ij.
de iurepa.ita videbatur ꝙ ſi capiebat eccleſiam
de manibus laici cum eam quaſi de nouo addu
ceret ad libertatem ꝙ in recompenſationem be
neficij poteſt imponere nouum cenſum.ſed con
trarium deciditur quia ep̄s ad hoc tenebat̄ ex

officio ſuo.⁊ ī neceſſitatibꝰ nō̄ liberalis exiſtit vt ī.l.rē legatā.ff.de adimē.lega. Et ex hac rōne nō ꝙ facientibꝰ aliquid laudabile ex officio ſuo non eſt neceſſario premiū īpendendū.⁊ facit ad q̄ōnem promittitur certū premiū capiēti certū exbānitū.nūqd debeat̃ familie ptātis capiēti ex bānitū.⁊ vr̄ ꝙ nō.qa ad hoc tenebat̃ ab officio fac.l.cōgruit.ff.ō offi.p̄ſi.⁊.c.i.de offi.ordi. Qualiter aūt eripiebāt̃ eccl'ie iſte de manibꝰ laici pōt tripliciter itelligi.primo ꝙ de fcō laici tenebant ⁊ vſufructuabāt ſibi iſtas eccl'ias.vel reſpectu iuriſpatronatꝰ qō fuit libere p laicū ꝯceſſū ep̄o ad ipſiꝰ inſtantiā.vel forte cēſus debebat̃ patrono laico a quo ſuo īgenio ep̄s liberauit eccl'iā ⁊ ñ ē vis quis itellectꝰ p̄feratur.

Innouamus

Noua pedagia ſine cōcenſu p̄ncipis īponēs cōione p̄uat̃.ꝑ ponit̃ ꝓhibitio.ſcōo pena.ibi ſi qs. ¶ Nō p̄mo vnū caſū reſeruatū regibꝰ ⁊ principibꝰ.nā ad eos dūtaxat ſpectat īponer̃ noua pedagia.īferiores ergo dn̄i tp̄ales peccāt īponēdo h̄ pedagia de nouo. ¶ Itē nō ibi donec ſatiſfaciat ꝙ extortū occaſione pedagij illicite impoſiti ſubiacet reſtitutioni.Ex quo īfert̃ ꝙ tales domini nō p̄ñt de tali pedagio elemoſynam facē iux̄ nō.i.c.ex trāſmiſſa.ſ̄.de decis.⁊.xiiij.q.v.ī ſūma ¶ Ultio nō caſū vnū ī quo eccleſia exercet iuriſdcōem ī laicos.ſ.qn̄ īponūt noua pedagia citra auctoritatē iuris.nā exquo eccl'ia excōicat laicos trāſgrediētes.ergo hꝫ ī eos iuriſdictiōeꝫ qa excōicatio nō dꝫ fieri niſi ꝯ ſubditū vel forū ſortiētē rōe delicti ad h̄ quod dixi i.c.ꝙ clericis de foro ꝯpe. ¶ Sꝫ quero quid dicat̃ pedagiū. Sō.dic̄ Jo.an.ꝙ ē q̄dā p̄ſtatio q̄ fit a trāſeuntibus ꝓ rebus q̄ vehūtur vl' portāt̃.⁊ qn̄qꝫ ſoluitur ꝓ pſona.⁊ alio vocabulo vocat̃ ī iure ciuili vectigal qa ſoluit̃ ꝓ his q̄ vehūtur.i.portantur vn̄ pedagiū ⁊ vectigal idē īportāt.de quo aliqd nō.i.l.i.ff.de publicanis. Itē habet̃ tributum et cēſꝰ.⁊ ſi ſoluit̃ p̄ncipi nō eſt dr̄ia inter tributū ⁊ cenſum.vt nō i.d.l.i.ſed p̄uato qn̄qꝫ ſoluitur cenſus ꝓ re cēſuali.de quo dixi in.c.cōſtitutꝰ.ō reli.do.⁊ tñ tributū differt a cenſu. An autem clerici debeāt ſoluere pedagia ſeu vectigalia ēt licite ſtatuta p dn̄os tp̄ales.dic ꝙ nō qa pedagiuꝫ eſt onus perſonale.⁊ pſona clerici nullo mō eſt ſuiecta laico.⁊ hodie dic vt i.c.q̄ꝫq̄ꝫ.de cēſibꝰ li.vi.⁊ ī cle.p̄ñti eo.ti. Et ex hoc īfertur ad queſtionē nūquid clericus poſſit licite fraudare pedagiuꝫ ſeu vectigal.dic ꝙ nedū clericꝰ ſed ēt oēs extranei licite defraudant ſeu nō ſoluūt.exquo non ē legitime impoſitum quia non cadit ꝓprie h̄ caſu fraus.ſꝫ potius quis euitat grauamē.ſed ipſi ciues qui cōi cōcenſu ſibi īpoſuerūt nō licite fraudant qa ī eoꝝ p̄iudiciū hn̄ potuerūt hoc ſtatuer̃ ⁊ hec ſunt de mente Bar.in.l.vectigalia.ff.ō publica. ¶ Ultimo op.ꝯ tex.ī eo ꝙ innuit ꝙ d' cō ſenſu regum ⁊ p̄ncipuꝫ licite īponūtur pedagia nā vr̄ ꝙ ſolus imp̄ator poſſit iſta īponere.vt in dicta.l.vectigalia.⁊.C.de vecti.⁊ ꝯmiſ.q̄i p totū ad idem.c.ſup quibuſdā.j.de v̄.ſig.vbi tex.excipit imp̄atores ⁊ reges.⁊ reſpectu regū exponit ibi Hoſti.regem.ſ.romanoꝝ.nā poſt electionē ⁊ ante coronatōem nō appellat̃ īp̄ator ſed rex romanoꝝ. Sō.doc.nō tāgūt hoc ꝯriū.ſed pōt tex.intelligi dupl'r.primo vt intelligatur ſm ꝙ intelligit̃.d.c.ſup quibuſdā.ſcōo pōt itelligi de regibus ⁊ p̄ncipibꝰ qui preſcripſerūt hoc ius iponendi pedagia vel alia iura p̄ncipis.nam cōiter hodie reges inferiores p̄ſcripſerūt ī eoꝝ regnis hec iura imp̄atoris quo caſu poſſunt hoc exercere vt īp̄ator.vt ī ſili nō. Inno.i.c.cū.p.de fide inſtru.⁊ Bar.i.l.īfamē.ff.de pub.iudi.⁊ ſic videmꝰ hodie ī aliquibꝰ cōitatibꝰ italie que vidētur hec p̄ſcripſiſſe.in quo tñ Bar.vr̄ ꝯrius vt ipſemet nō.in.l.i.ff.de aq̄ plu.arcē.⁊ ī dicta.l.vectigalia.⁊ in dicta.l.infamē. Et ſcias ꝙ cuꝫ p̄ſcribitur ꝯ p̄ncipē requirit̃ tēpus de cuiꝰ initio nō eſt memoria.vt ī dcō.c.ſuper q̄buſdā.ſed cōtra īferiorē q̄ habēt hoc ius ñ requirit̃ tātū tēpus.vt nō. ī dcā.l.vniuerſa. Abbas.

Cum clerici

Qui per colluſionē ꝯſtituūt eccl'iam cēſualē illa p̄uabit̃ ꝑ exceſſus.ſcōo pena ibi p̄cipimꝰ. ¶ Nō p̄mo penā eoꝝ qui cōſtituūt cēſualē eccl'iam citra auctoritatē ep̄i.nā dꝫ illa p̄uari.ſꝫ conſidera ꝙ tex. iſte loq̄t̃ qn̄ p colluſionē īponebāt cēſū publicū puta vt filij vl' nepotes p̄ñtarēt̃ poſtmodū ad illā eccleſiā.qd aūt ſi ceſſat colluſio.dic vt dicetur i.c.graue.j.eo. ¶ Op.vr̄ eiꝫ ꝙ iſti clerici debuiſſent deponi qa cōmiſerūt ſimoniā.nā ſoluebāt cēſū vt filij vl' nepotes cōſequerēt̃ eccleſias.⁊ ſic dabāt tp̄ale ꝓ ſpirituali cōſequēdo ad h̄.c.cum clerici.ſ̄.de pac.⁊ qō ibi nō.in gl.fi. So.doct.fatēt̃ ꝯriū ꝙ de rigore iuris tales clerici poſſūt deponi ⁊ ēt religioſi deberent priuari iurepatronatus exquo taliter eo abutunt̃.fac qō nō.in.c.ꝙ clerici.ſ̄.de iurepatro.qō nota. ¶ In glo.i.i fi. Hoſti.dicit ⁊ bene ꝙ tex.iſte nō eſt reſtringēdꝰ ad colluſionē que fit ī iudicio ꝓut glo.vr̄ intelligere.ſed poteſt itelligi generaliter qualitercūqꝫ fiat colluſio ſiue ī iudicio ſiue extra.vnde vbum colluſio capitur hic late. ¶ In glo.ii.in fi.nō gl. ꝙ ex iuſta cauſa poteſt ep̄us imponere nouū cēſū eccleſie ad hoc.c.conſtitutus.ſ̄.de re.do.⁊ in c.cum venerabilis.j.eo.⁊ idem nō.in.c.ſignificauit.j.eo.ſed ſine iuſta cauſa nō poteſt tamen vbi interuenit auctoritas epiſcopi non preſumitur colluſio.ar.in.c.niſi.de preben.⁊ ſic poteſt intelligi iſte tex.dum ponderat ꝙ hic non interuenit auctoritas epiſcopi.

Ea que

Si collectores grauāt eccl'ias p̄uari debent officio.ꝑ exceſſus.ſcōo pena ibi ꝙ ſi. ¶ In gl.i.dic ꝙ ēt pōt itelligi tex ḡnalit̃ ī oībus collectoribus.ſi eiꝫ excedunt debituꝫ ſinē debēt officio p̄uari.fac.c.indicatū.lxxxix.di. Sꝫ quero qd intendit l'r̄a dum dicit id quod videmini

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

habere auferť ẛc.doc.exponũt triplicitẽr.p̄ vt in
telligať de indulgentia peccatoꝝ q꞉ non merebũ
tur exquo grauant.2º. poteſt intelligi de officio
archidiaconatus .3º. de officio collectoꝛie. ꝛ ẜm
hunc vltimum intellectum ſummaui.

Significauit Qui reci
pit iuramẽ
tũ de nouo cenſu ipoſito eccl'ie pſoluen
do ꝯpellit iurãtem abſoluẽ.p̄ ponit caſũ pplexũ
2º. diſtinguẽdo ꝓuidet 2ᵐ mẽbrũ.ibi ſi vero.
Nõ p̄ ex tex.ꝙ ſola auctoꝛitas epi nõ ſufficit vt
eccl'ia efficiať cenſualis.nã queãdmodũ eṗs nõ
valet alienare bona eccl'ie ſine cã.xij.q.ij.ſine ex
ceptione.ita ꝛ foꝛtius nec cenſum imponẽ cũ ſit
quedã alienatio iuris eccl'ie.ꝛ de hoc.j.cum glo.
i. ¶ Nõ 2º. ibi niſi ꝑus ꝯſtaret ꝙ in cenſu etiam
antiquo nõ p̄ſumiť auctoꝛitas epi niſi ꝓbeť ſicut
dicimus i ꝯctu minoꝛis vt nõ p̄ſumať auctoꝛitas
tutoꝛis niſi expſſe ꝓbeť.vt i.l.q̃cũq꞉.ff.de publi.
rõ eſt q꞉ ſolẽnitas extriſeca nũq꞉ p̄ſumiť niſi ꝓ
beť.vt nõ.i.c.innotuit de eo q fur.oꝛ.recẽ.p Inn.
ꝛ p Bar.in.l.ſciendum.ff.de verbo.ob. ¶ Ter
tio nõ ꝙ ſacerdos nõ põt etiã i vita ſua ꝯſtituere
eccl'iam cẽſualẽ.nã ẽ q̃dã alienatõ vt.s.dixi. In
glo.ibi iuſta tñ de cã nõ glo.ꝛ ẜm eã reſtringerẽ
tex.i.fi.nã tex.vř velle i fi.vt auctoꝛitas epi non
ſufficiat ad cenſum nouiť ꝯſtituendũ.nã itelligo
qñ ſine cã.alś ſec⁹.vt.s.de religio.do.c.ꝯſtitutus
ꝛ.c.cũ venerabilis.j.eo. Et ex glo.collige duo q̃
requĩtur i ipoſitiõe cẽſus.p̄ auctoꝛitas epi.2º. ꝙ
ſbſit cã iuſta.3º. ẜm Hoſti.ꝙ capitulũ ꝯſentiat ar.
in.c.tua.ꝛ.c.paſtoꝛalis.de his que fiũt a p̄latis
quarto ꝙ ſi eccl'ia cui cẽſus iponiť eſt collegiata
ꝯſentiat huic ipoſitiõi.ar.c.i.s.de re.ec.nõ alie.ꝛ
de reꝝ pmu.c.i.puto tñ ꝙ vbi cã eſt vrgens ꝛ ec
cleſia inferioꝛ nõ velit ꝯſentire poterit eṗs h̃ fa
cere cũ ꝯſenſu capituli ar.in cle.fi.de re.ec.ñ alie.
ꝛ i.c.i.eo.ti.li.vi. ¶ In glo.ij.in fi.Gof.ꝛ Laur.
videnť diſtiguere ꝙ aut certũ eſt cenſum deberi
ꝛ fuãdũ eſt iuramẽtũ.aut certũ eſt non deberi ꝛ
parendũ eſt p̄cepto epi i dubio d꞉ obedire. Sꝫ
aduerte q꞉ p h̃ nõ ſoluiť ꝯtrũ formatũ in glo.naꝫ
iſti monachi erãt in poſſeſſione hui⁹ cenſus q̃a
p̄deceſſoꝛ hui⁹ rectoꝛis ſoluerat ꝛ lite pẽdẽte nõ
d꞉ q̃s p̄uari poſſeſſiõe ſua. Ex dictis doc.poteſt
multipliciť ſolutio colligi.p̄ ꝙ ſolutõ rectoꝛis ſiñ
ꝯſenſu epi nõ potuit trãſferre poſſeſſionẽ in iſtos
monachos.q꞉ ſine auctoꝛitate epi cẽſus iponi nõ
põt.ꝛ h̃ p̄ tenuit. Inno. poſtea dicit ꝙ poſſeſſio
fuit eis q̃ſita.vt in.c.dilect⁹.de cap.mo.ſed erat
clãdeſtina reſpectu epi.vñ potuit eṗs poſtq̃꞉ ſci
uit ſolutionẽ interdicere.3º. põt ſolui ꝙ hec poſ
ſeſſio erat ꝯ ius.vñ ſpoliat⁹ tali poſſeſſione non
ꝯſeqť reſtitutionẽ niſi ꝓbet ꝙ ex ꝓbabili cã acq
ſiuit poſſeſſionẽ.vt i.c.ad decimas.de reſti.ſpo.
li.vi.Et nõ ex p̄dictis ꝛ ex tex.ꝓ iſtis oneribꝰ q̃
p̄ſbri exoluũt.q̃nq꞉ ꝯ ius vt nõ obſtante illa poſ
ſeſſione facti poſſit eṗs interdicere ſacerdoti vt
illa onera amplius nõ ſoluat. ¶ In glo.fi.dic vt
s.dixi ꝙ tpe fundationis põt cenſus iponi.vt in
c.p̄terea.de iurepatro. Itẽ de nouo vbi ſbeſt cã
vt nõ.in fi.glo.quã nõ. Itẽ põt acqri p̄ſcriptione
vt in.c.eleutheri⁹.xviij.q.ij.ſed cũ hec p̄ſcriptio
ſit ꝯ ius oꝫ ꝙ p̄ſcribẽs habeat titulũ ꝛ bonã fidẽ
vel ꝙ tanto tpe poſſiderit de cu⁹ initio nõ ſit me
moꝛia.vt i.c.i.de p̄ſcrip.li.vi.ꝛ dicit hic Hoſti.ꝙ
ꝙ ſola auctoꝛitas epi ſufficit ad parãdũ titulum
p̄ſcribẽdi.ar.hic qd̃ ego limitarẽ qñ p̄ſcribẽs er
raret in facto q꞉ putauit ꝯſenſum capituli iterue
niſſe.ſecus ſi errabat in iure credens ſolũ ꝯſẽſuꝫ
epi ſufficẽ q꞉ erroꝛ iur͛.ipedit p̄ſcriptiõeꝫ.vt i.c.
ducdũ.de decimis.ꝛ i.l.nũq꞉.ff.de vſuca.facit qd̃
nõ.i.c.ij.de his q̃ fi.a p̄la.ꝛ i.c.de q̃rta.de p̄ſcrip.
Sꝫ q̃rit h̃ Ho.qd ſi cenſus ab initio poſitus fuit
ſed p̄ſcriptiõe legitima ſblat⁹ nũqd valeat ipoſi
tio nouiter facta.ꝛ tenet ꝙ ſic.tñ q꞉ ꝯ cenſum nõ
p̄ſcribiť.vt i.l.cõpit.C.de p̄ſcrip.xxx.vel.xl.ãno.
tñ q꞉ aliud eſt de nouo omnino iponẽ aliud re
cenſere antiquũ.ar.in.c.ꝯſuluit.j.de iudeis. hoc
dictũ tñ nõ plꝫ.nã.l.cõpit loq̃tur de cenſu debito
p̄ncipi i ſignũ ſbiectiõis q nõ põt p̄ſcribi ſic nec
ſbiectio.ſecus in cenſu debito inferioꝛi puta pa
trono vel alteri eccl'ie.nõ eni video quare cõtra
cenſum iſtũ nõ poſſit p̄ſcribi.ex q̃ ꝫ cenſus eſt le
gitime ſublatus de nouo nõ põt eṗs de nouo im
ponere ſine cauſa legitima.

Copite Archieṗs viſitans ꝓ
uintiã etiã a monaſte
rijs ꝓuintie ꝓcurari d꞉. p̄ narrat factũ
2º. diffinit.ibi tñ. ¶ Nõ p̄ ꝙ monaſteria licet ſint
exempta a lege dioceſana.vt in.c. dilectus.ꝛ qd̃
ibi nõ.de offi.oꝛdi.teneñť nihilominus ad ꝓcu
rationem p̄ſtãdaꝫ rõe viſitationis. Ex quo infer
tur ꝙ illa theoꝛica eſt falſa q̃ hꝫ ꝙ ea q̃ ꝯſiſtunt i
dãdo ſunt de lege dioceſana.nã ꝓcuratio ꝯſiſtit
in dando.nec tñ ab ea monaſteria ſunt exempta
de quo vide qd̃ dixi i.c.i.de ſtatu regula. ¶ Nõ
2º. ꝙ abbas põt eſſe ꝓcuratoꝛ alioꝛum monaſte
rioꝛũ.an aũt poſſit hoc officiuꝫ exercere ꝓ aliis
videť ꝙ nõ.ar.in.c.ij.s.de poſtu.p̄la.ꝛ in cle. reli
gioſus.de ꝓcura.Hoſti.tñ ſimpliciter tenet ꝙ cũ
habeat adminiſtrationem poteſt eſſe ꝓcuratoꝛ
vnde nõ repelliť ſic ſimplex religioſus qd̃ vbiꝫ
nõ.ꝛ vide ho.glo.q̃ facit ad multa.xvi.q.i.de p̄e
ſentium. Item in ſimplici religioſo dicit Hoſti.
ꝙ põt eſſe procuratoꝛ epiſcopi .alle .xvi.q .i.c. ſi
vere. quod verbuꝫ etiam nota.q꞉ per iura aper
te non probatur.ſed facit quod legi.ꝛ nota.ij.q.
vij.cum paſtoꝛis. Item nota ꝙ ius commune iu
uatur ex communi vſu patrie. ꝛ ſic conſuetudo
poteſt concurrere cum iure communi.ꝛ facit ad
queſtionem tactam per glo.in.c.i.de conſti.in vi
¶ Ultimo nota ꝙ archiepiſcopus poteſt viſita
re nedum ſuam dioceſim ſed etiam totam pro
uintiam.ꝛ nedum eccleſias ſeculares ſed etiam
religioſas ꝛ monaſteria ꝛ ab eis exigere procu
rationem ratione viſitationis.ꝛ de modo viſitan
di per archiepiſcopuꝫ.dic vt hodie habes bonũ
tex.in.c.i.eo.ti.li.vi. An autẽ archieṗs ſeu eṗs
poſſit viſitare hoſpitalia qualiacunq꞉ ſint vide

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝑ Fe.ↄſilio.xlvi.ꝛ ↄcludē tres caſus. primuſ qñ certum eſt hoſpitalia eē religioſa vtputa auĉte epiſcopi fūdata.Et h̄ indubie viſitāꝛ ꝑ epm ꝛ archiepm.vt in.d.c.i.§.i.ꝛ ibi glo.ſup v̄.pia loca. ſecūdus caſus qñ nō ↄſtat ꝙ ſint fūdata auĉte epi ſ3 habēt ſigna religiōis ꝛ publicitatꝭ.vt q2 habēt cāpanile cū cāpana.ꝛ ibi publice celebraꝛ quotidie q2 pſūptio eſt ꝙ ſint religioſi.vt nō. archi.de ↄſe.di.i.nemo.dixi in.c.patētibꝰ.de priuile.ſtius caſus ē magis dubitabilis qñ ↄſtat ꝙ ſunt hoſpitalia ꝑuata.ꝛ ſentit Fe. ꝙ poterit adhuc viſitare exquo ſunt deputata ad vſus pios. loquiꝛ tñ de hoſpitali īfectoꝝ vel leproſoꝝ.ꝛ facit.c.ij.ſ.de eccle.edi.ſed ego in hoc caſu diſtinguerē. ꝙ aut viuit ille q hoſpitale erexit ꝛ nō poterit epus eo īuito illud viſitare quēadmodū ꝛ domū ꝑpriam alicuius priuati.aut ille deceſſit ꝛ voluit hoſpitale remanere in ſuo ſtatu.ꝛ tunc ſuperioꝛ poteſt illud viſitare.arg.optimum in auc.de eccle.titu.§.ſi quis edificationem.ꝛ facit qd̄ dixi in.c.inter dilectos.de donatio.

Grauis Patroni etiā clerici nouū cēſuz eccleſie īponē non pñt nec veterē augē.ꝛ ſi ſup hoc iuramēta vel cautiones exegerunt coguꝛ abſoluē.prima pars narrat factū.ſcd̄a ꝑuidet ibi diſcretioni. Nō̄ ꝑ ꝙ l3 ad petitionem pſoni poſſit tpe fūdatiōis certus cēſus vꝉ pēſio ↄſtitui.ut ſ.c.pterea.de iurepſonatꝰ.ꝛ.ſ.c.px.pꝰ tñ fūdationē hoc fieri nō poſſet ut hic. Nota ſcd̄o ꝙ iuramētū nō ligat pſbr̄ū ī pīudiciū iuris ecclie. Altio nō ꝙ rectoꝛ ↄſtituēſ eccliaz cēſualē ꝑpria auĉte eſt canonice puniēdus.ꝗ aūt pēa dicaꝛ in hoc canonica.dic ut in glo.fi. In glo. in v̄bo abſolui ibi duo.nō.glo.ꝓ intellectu illius c.tua.ſ.de iureiuran.ꝛ dic ut ibi plene dico.Et ī fi.gl.vꝉ dic ꝙ iſte abſoluiꝛ quo ad vulgi opiniōez vꝉ abſoluiꝛ a peccato q2 temē iurauit. In glo fi.ibi de elec.nihil.ꝛ vide meliorē gl.ī.c.gn̄ali.de elec.li.vi.Et ī fi.gl.Hoſti.dicit ꝙ pēa in hoc caſu erit arbitraria exquo certa non ē in iure expſſa nec.ob.c.cu3 clerici.ſ.eo.q2 ibi ꝑ colluſionē fuit cēſus impoſitus ſeu inſtituꝛꝰ. Itē ibi inuenit ſimonia hic non.nec ob.c.ꝗrelam. de iureiuran. q2 ibi loquiꝛ de trāſgreſſione liciti iuramēti iſtō aūt iuramētū erat illicitū. Jo.an.dicit ꝙ etia3 in hoc.c.pactum poterit eē ſimoniacū.vult dicē ꝙ ſi iſte ꝓmiſiſſet cēſum vt pñtaretur ad bñficium cōmiſiſſet ſimoniam.ꝛ ſic priuareꝛ ecclia. ſecus dic vbi poſt inſtōnē ex ſua ſimplicitate ꝓmiſiſſ3 ſoluē cēſum.ſi aūt hoc feciſſ3 ſciēter credo ꝙ deberet priuari ecclia q2 h̄ ē pena alienantis indebite bona ecclie vel obligātis eccliaz pro alienis debitis.de quo in.c.quod ſicut. in fi.ſ. de elect. ꝛ in.c.ij.de ſolu.

Quanto Qui tenetur ꝓcurare fratres alicuiꝰ domus obligaꝛ ad ꝓcurandum oēs l3 eoꝝ numerꝰ nūc creuerit. ſed ſi ex h̄ grauareꝛ nimiū ꝑ iudicis officiū ſibi ꝓuidebiꝛ hoc dic ſm̄ magis cōem lec.ꝑ recitat factū.ſcd̄o idulget ꝛ idulgētiā moderaꝛ ibi indulgendū. Nō̄ ꝑ ꝙ ad volūtatē fūdatoꝛiſ ecclie nō ſolū īponi pōt cenſus ſeu penſio pſoluenda ipi patrono.ſ3 etiā tertio ſeu alteri ecclie qd̄ idē eſt. Et ex hoc et ex tex.colligo ꝙ ↄtingere pōt vnā eccliam obligari ad ſoluendū cenſū vel pēſionē alteri ecclie l3 illi nō ſit ſubiecta.ꝛ ſoleo allegare iſtū tex.ad ad ꝓbādum ꝙ ſolutio cēſus ſeu pēſionis neceſſario nō ꝓbat ſubiectiōem q2 nō ꝓbat hoc eē qd̄ ab hoc ↄtingit abeſſe vt in.c.ij.de tranſla.pla.ꝛ in l.neq3 natales.C.de ꝓba.ꝛ vide qd̄ dixi in.c.ij.ſ.eo. Scd̄o nō ar.ꝙ licite teſtatoꝛ grauat heredē vꝉ legatariū ad exhibēdū vnā ꝓcuratiōem ſingulis annis aliqbus fratribus.ꝛ h̄ multum ē in vſu. oꝛitur enim ex hoc obligatio vt hic patet Item nō ar.ꝙ obligatus ad ꝓcurandū oñm teneꝛ etiā ꝓcurare ſuitores.nā in īpoſitiōe huiꝰ oneris nulla facta fuit mētio de ſeruitoꝛibꝰ.ꝛ tñ expſſe ex lr̄a colligiꝛ ꝙ etiā ſuitores ꝓcurari debebāt.ꝓ ꝛ coñ facit tex.nō.in.c.l3.de ꝓuile.li.vi.ꝛ vide Ol.ↄſilio.xi. Itē nō ꝙ obligatio ↄcepta ſub noīe collectiuo vꝉ appellatiuo īcipit augmētum vel diminutiōem ſm̄ ꝙ diminuiꝛ vꝉ creſcit ↄpꝑhenſum ſub illo noīe collectiuo. vñ ſi teneoꝛ ꝓcurare fratres alicuiꝰ loci obligoꝛ ad ꝓcurandum ſm̄ eoꝝ numeꝝ ſiue creſcat ſiue diminuaꝛ Item nō ar.ex fi.lr̄e ꝙ vbi onꝰ īponiꝛ habito reſpectu ad redditus diminuiꝛ ꝛ augetur ſm̄ facultates redditūu3. de quo dic.vt in.c.ꝓpt.ſ.de loca.ꝛ ī.l.ſi merces.§.vis maioꝛ.ff.eo. In glo ij.ibi ſeruāda ē huiuſmodi liberalitas.vult dicē ꝙ liberalitas habeꝛ ꝓ cā qd̄ clariꝰ dicit Inn.ꝛ facit.c.i.ſ.de dona.ꝛ hāc ſolutionē tene licet Hoſ. dixerit ꝙ iſti erāt in poſſeſſione ꝓcuratiōis iſtiꝰ ideo nō tenebāꝛ allegare cauſam.que ſolutio nō plac3 Hoſti.nam l3 ꝓpria auctoritate nō debeāt ſpoliari.tñ non apparente cā exquo hec ſolutio eſt coñ ius.poſſūt ſoluentes repetē qd̄ ſoluerūt niſi oſtēdaꝛ cā legitima.nec ob.ꝙ poſſeſſoꝛ non cogiꝛ oſtēdere titulū ſue poſſeſſiōis.ij.q.v.in pñ. ga illō ꝓcedit niſi poſſeſſio ſit coñ ius vt ꝓbaꝛ in c.cū ecclia ſutrina. de cā poſſ.ꝛ ꝓpe.vbi elcōres ſuccubuerꝭt cū agēnt ꝯ ꝓpetate iurꝭ.eligendi exq̄ nihil oñderꝭt vlꝭ poſſeſſionē.ꝛ nōbiſ bñ h̄ dē3 ſ3 ī caſu nr̄o erat cauſa ſcilicet mera liberalitas patroni ad cuius inſtantiam epiſcopus impoſuit hoc onus tempore fundationis. ꝛ adde ea que dixi in.c.peruenit.ſ.eo. In gl.in verbo indulgemus ibi quotcūq3 eſſent .nō glo. vult enim ꝙ exquo obligatio fuit ſimpliciter concepta ſub nomine collectiuo non variaꝛ licet creſcat vel diminuatur numerꝰ compꝑhenſoꝛum ſub nomine collectiuo.vnde papa hic ꝓuidit ex indulgentia ꝛ ex officio ſuo.Hoſti.tenet coñrium.dicit enim ꝙ de iure fuit iſta reſtrictio quia nō ē veriſimile ꝙ qs velit ſe grauare in īfinitū.ꝛ idē Bar.hic.x. in qōne veneriali.ſ3 Inn. Jo.an.ꝛ cōiꝛ doc.ſeq. tenent ꝑmum intellectum.ꝓ quo multū faē tex. in fi.vbi dicitur ꝙ ſi augerentur facultates iſtius

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

monaſterij onerati debẽt oẽs ꝓcurari ſ^m nume
rum ampliatũ qð nõ fieret ſi pᷓma obligatõ intel
ligeret reſtricta ad numeꝝ tũc exiſtẽtem. Inno.
tñ mltũ nõbilit vr̃ reſtringẽ iſtã ꝓuiſionẽ vt fieri
debeat qñ ex mera liberalitate ꝓceſſit obligatio
ſecus ſi aliq̃ dato vel retento fuiſſet inducta.nã
ſbueniẽdum eſt donatori vt non teneat̃ cum ma
gno grauamine ſuo.vnde nõ põt ↄueniri vltra
q̃ȝ facẽ poſſit deducto eo ne egeat.vt i.l.inſ oẽs
ff.de re iudi.que ratio ceſſat in obligatiõe cauſa
ta ex facto nõ lucratiuo qð ſatis mihi placet .qa
non debet iudex ↄſulẽ vni cum graui p̃iudicio
alterius.vt nõ.in.l.iiij.§.hoc autem iudicium.ff.
de dam.infec. Faciũt hec ad queſtionẽ q̃tidianã
quidã dedit furnũ ſeu molendinũ in ẽphiteoſim
hoc adiecto vt haberet ꝛ deberet recipiens gra
tis coquere vel molere ꝓ iſto donante ꝛ familia
ſua demũ excreuit multũ familia iſtius vltra ſoli
tum. Queritur nunqd tenet̃ coquere vl̃ molere
ꝓ omnib⁹ an ſ^m numeꝝ antiquũ. Fe. Pe. ꝛ Ab
bas di cũt de iure q̄ ſic.ſed ex officio iudicis po
terit ſibi ꝓuideri ꝓ vt hic factũ fuit. Sed aduer
te qꝛ h̄ vltimum eſt ↄ illam nõbilẽ limitationem
Inno.q voluit hũc tex.ſolum ꝓcedere reſpectu
reſtrictionis qñ obligatõ ꝓceſſit ex mera libera
litate nõ aũt qñ aliquo dato vel retento vt i ter-
minis nr̃is. Et põt etiã adduci ad id qð q̃tidie
obſeruat̃.nã pr̄familias ſepe conſtituit certum
p̃cium vt quis teneat̃ coquere ꝓ tota familia ſua
nũqd aucta familia teneat̃ parit̃ ſicut prius. Ex
p̃dictis potes colligere ſolutionẽ.nã ex q̃ recipi
ens põt ſe habere ad lucꝝ.ſ.de minorata familia
ita debet ſentire damnũ aucta familia cũ ↄtrariorũ
eadem eſt diſciplina. ¶ In glo.fi.hic nõ attigit
ꝓp̃e mãm nr̃am.qꝛ vt.ſ.dixi hec moderatio pro
ceſſit ex indulgentia.ſed de iure tenebat̃ ꝓcura
re oẽs fratres quotcũqȝ eſſent ſiue diminutis fa
cultatib⁹ ſiue auctis.ꝛ de mã glo.dic vt plene nõ
in.c.ꝓpter.de loca.ꝛ in.c.cum.M. de conſtitu.

Cum inſtantia

Oẽs eccl'ie niſi q̃ ab h̄ ꝑ ꝓuilegiuȝ ap'li
cum ſint exempte,ꝓcurare tenent̃ legatos ſedis
ap'lice ſeu etiã ei⁹ nũcios.nec i h̄ p̄ſcriptiõe iuuã
tur h̄ dicit vſqȝ ad.§.ſane abinde vſqȝ ad finem
tractat de mõ ꝓcurationis ipſoꝝ legatoꝝ ꝛ nũci
orum.due ſunt partes principales. ſ ibi ſane.
Nõ p̄ ex iſto tex.q̄ tã legati q̃ȝ nũcij ſedis ap'li
ce licite petunt ꝓcurationẽ.ꝛ ꝓcedit tex.nedum
in legatis ꝛ nuncijs deſtinatis ad certum locum
vbi ꝓcuratio querit̃ ſed etiã in tranſeuntib⁹.vt i
c.ego. N.ſ.de iureiuran. ¶ Sc̃o nota ibi ſi longiſ
ſimo tempore q̄ ↄ ꝓcurationẽ debitã nõ currit
p̄ſcriptio etiã longiſſimi temporis.ꝛ multũ facit
iſte tex.ↄ vnã opi. Jo.de ligna.in.c.accedentes.
de p̄ſcrip.vbi dixit q̄ licet nõ valeret p̄ſcriptio ↄ
ep̄m ſeu legatos.valet tñ ↄ reſiduum cleri.vt re
liquus clerus ſubeat totũ on⁹ ꝓcurationis.naȝ
illo caſu nõ p̄ſcribit̃ ꝓcuratio ſed potius ↄ aliq̃s
clericos vt ipſi ſoli hoc onus explicent.ꝛ ẽ dictũ
ſatis notabile in ſe.ſed vt dixi h̄ lr̃a multum fac̃
in oppoſitum dum dicit q̄ nulla perſona debet
eſſe excuſata ab onere ꝓcurationis.ꝛ vide qð la
tius dixi in dicto.c.accedentes. ¶ Tertio nota
caſum in quo aliquid eſt queſibile per priuilegi
um ꝛ nõ ꝑ preſcriptionẽ.ꝛ ſic priuilegium ꝛ pre-
ſcriptio non ſemꝑ ꝓcedũt a pari. vnde p̄ſcriptio
nõ reddit laicum capaceȝ iuris ſp̃ũalis ſed ꝓuile
gium ap'licum ſic.de q̃ per Jo.an.in.c.ij.de p̄bẽ.
li.vi.in nouella. ¶ Item nota in.§.ſane. q̄ lega-
tus nõ tenetur recipere ꝓcurationẽ per omnes
miniſtros toti⁹ cleri.ſed põt nũc ab vno prelato
nunc ab alio procurationem exigere.grauat⁹ tñ
vltra facultates in vna ꝓcuratione habet regreſ
ſum contra alios vt ſic ab aliis reſtauretur.
Item nota vnã regulã in mã ꝓcurationis.debet
enĩ ſic preſtari vt nulla eccleſia nulluſqȝ p̄latus
vltra facultates ꝓp̄as pregrauet̃.ꝛ de hoc in gl.
¶ Vltimo qꝛ tex.hic excipit caſum in quo cõce
ditur ꝓuilegiũ ap'licum. Queritur de queſtione
quotidiana papa cõceſſit ꝓuilegiũ cuidã mona-
ſterio monialiũ vt non teneret̃ ad ꝓcurationẽ le
gatorũ etiã ſi in lr̃is eorũdẽ dicat̃ vt tã nõ exem
pti q̃ȝ exempti teneant̃ ad h̄ onus niſi de iſto in
dulto conceſſo monaſterio fiat mentio de verbo
ad verbuȝ.demũ papa conceſſit legato vt poſſit
exigere ꝓcurationem a quibuſcũqȝ pſonis etiã
exemptis quãuis talia ſint priuilegiata q̄ de eis
ſit fienda mentio de v̄bo ad v̄bum que voluit in
illis lr̃is habere. ꝓ expſſis querit̃ nũqd per has
lr̃as legatoꝝ ſit derogatum illi ꝓuilegio.queſtio
vr̃ ſatis dubia.vnde Fe.cõſilio.ccxxv.tenuit pri
mum ꝓuilegiũ nõ eẽ ſblatũ ꝑ ſecũdas lr̃as qꝛ de
priuilegio debet fieri mentio ad hoc vt illi dero
getur.vt in.c.veniens.de p̄ſcrip.ꝛ plene nõ.xxv.
q.ij.in ſumma.ꝛ in.c.i.ſ.de reſcrip.nec ſuffic̃ men
tio gñalis.ſed requirit̃ ſpecifica.vt i.c.ij.de dolo
ꝛ ↄtu. Item ſi diceremus oppoſitũ pᷓmum ꝓuile
giũ eſſet inutile cũ papa ſemꝑ concedat pleniſſi-
mas lr̃as legatis ꝛ nũciis. Sȝ poſtea idem Fe.
mutauit ſententiam.vt patet conſilio.xlvi.tenen-
do ↄtrium.nam per verba generalia pleniſſima
reuocantur oĩa priuilegia ſtatuta ꝛ ↄſuetudines
vt eſt bonus tex.in cle.duduȝ.ꝓpe finẽ.de ſepul.
Itẽ ſi diceremus ↄtrariũ indirecte diminuerentur
poteſtas pape.nã cũ ꝓuilegia ↄſiſtant in facto ꝛ
papa nõ habeat omniũ memoriã impoſſibile fo
ret q̄ de omnib⁹ habentibus priuilegia faceret
mentionẽ de verbo ad v̄buȝ.nam ſatis eſt q̄ ap
paret de intentione ſua volente reuocare talia p̄
uilegia. Conclude ergo q̄ tam i hac materia q̃ȝ
in alia debemus ſemper conſiderare clauſulas
primi ꝛ ſecundi priuilegij ꝛ ſ^m eoꝝ vim iudican
dum vel pro priuilegio vel pro reuocatione.ꝛ fa
ciunt hec ad mãȝ teſtamẽtoꝝ cũ p̄ teſtator appo
ſuerit clauſulã certã in p̄ teſtamento.ꝛ in 2°. fecit
gñalẽ mẽtionem de p̄dicta clauſula.de quo vide
qð nõ. Dy.in regula qð ſemel.de re.iur̃. li.vi. ꝛ
ꝑ legiſtas in.l.ſi quis.in princi.ff. de lega.iij. In
glo.ij.in fine ita nec imperator. vt in.l. comperit

C.de ꝑſcrip.xxx.anno.qn̄imo dicit Io.an.ſe nõ
credẽ ꝙ papa poſſet aliquẽ ꝑuilegiare ne teneat
venire ad eũ vl̄ vt ꝑ eũ nõ poſſit excõicari.⁊ ego
hoc habeo ꝓ indubitato q꞉ cũ papa teneat locũ
dei in terris.vt in.c.ij.de trãſla.ꝑla.non dʒ poſſe
aliquẽ eximere a ſua ptãte cũ ꝑ hoc eximẽtur a
ptãte dei.vnde ꝯ ſũmã ptãtẽ pape nõ valet ꝑſcri-
ptio.vt nõ.Inno.in.c.bone.ij.de poſtu.ꝑla.ſʒ re
ſpectu Impatoris dubitat.de q̄ dicẽdũ vt nõ.i
c.ꝑ venerabilẽ.j.qui fi.ſint legi. Et nõ ex hoc
tex.dũ lr̄a dicit nõ credim⁹ ⁊c̄.ꝙ cõtra ꝑuilegiuʒ
indultũ ſuꝑ exemptione a ꝓcuratõe ē ꝑſumptõ
de falſitate vel ꝙ emanauerit īaduertent de cu-
ria romana.vnde poſſet expectari ſcd̄a iuſſio.fa
cit qd̄ nõ.s.de teſti.cũm el.i. In gl.in v̄bo ide
bite ibi a pauꝑe nõ dʒ exigere. Nõ glo.ꝙ cle
rici pauꝑes nõ debẽt ḡuari in ꝓcuratiõe exhibẽ
da.⁊ idẽ nõ.glo.in.c.ꝓcuratiões.j.eo. In ea.
glo.ibi nõ cogant vbi dr̄ ꝙ delicate ꝑſone nõ co
guntur vti cibis groſſis nec peccãt vtẽdo delicat.
⁊ ꝑ hoc cõtrariũ voluit gl.ꝙ legatis ⁊ nũciis fiat
ꝓcuratio ſm̄ qualitatẽ ꝑſonarũ.⁊ ꝑ hoc recedit
ab his q̄ ſũt.s.dicta in glo. In glo.fi.in fi.dic
ꝙ hec ꝯria nõ vrgent cõt̄ tex.loquũt enĩ in fal-
cidia detrahẽda ex quolibʒ legato.vñ nõ põt pe
ti niſi quarta ps cũ illa ſit tãtũ debita.ſed in caſu
h⁹.c.omnes tenẽt ad ꝓcuratiõem ⁊ q̄libʒ eccl̄ia
de ꝑſe.iõ a qualibʒ põt ſeorſũ exigere ꝓcourati
nem.⁊ ſi in aliquo ꝑegrauatur debet ab aliis re
ſtaurari vt in littera.

Ex parte

Si ad vnicam
meſurã ſolui ſo
let qd̄ debet ex voto ad illã in poſteꝝ
ſolui debit.ſi v̄o ad diuerſas liberabit ſoluẽs eꝝ
ad minorẽ ⁊ vt intelligas incipias ſic caſũ.q̄daʒ
vouerũt dare eccl̄iis certos ſextarios frumẽti in
illo loco reꝑiũt plures ſextarij minores ⁊ maiões
dubitat an ſm̄ minorem vel maiorem vota eẽnt
exoluenda ⁊ rñdet vt in lr̄a. Nõ ꝑmo ꝙ vo-
tum efficaciter obligat vouẽtẽ licʒ ab aliquo vo
tum nõ fuerit receptũ.⁊ eſt rõ q꞉ votuʒ fit deo q
vbiqʒ pñs eſt.⁊ ſemꝑ itelligitur recipe votũ. Et
ex hoc habes ꝙ ex ſimplici pollicitatiõe facta ec
cleſie qs põt ꝯpelli ad executiõeʒ.ꝓ h̄ vide ho.
tex.cũ glo.xij.q.i.c.ſcim⁹. ex quo īfero ꝙ vouen
tes dare cereũ.vl̄ imaginẽ vel certũ q̄d eccl̄ie pñt
ꝯpelli ad ꝑſtationẽ eccl̄ie lʒ eccl̄ia vl̄ clerici eccle
ſie nõ fuerint pñtes tp̄e voti qd̄ nõ.⁊ h̄ ſat ꝓbat
lr̄a ibi cogẽdi ⁊c̄.⁊ ibi exigẽda.nã exigẽ ē ab ini
to extorq̄re.vt in.l.fideicõmiſſa.§.ſi rẽ.ff.de leg.
iij. Ex hoc etiã nõbilit̄ īfert Inno.ꝙ q̄ vouit
intrare certã religionẽ põt ꝯpelli ꝑ clericos illi⁹
eccl̄ie ad intrandũ.⁊ ſi uouit in ḡnē intrare reli-
gionẽ põt ꝯpelli vt intret vnã de approbat.nã lʒ
vota a principio ſint gratuita ex poſtfacto tñ ſũt
neceſſaria.vt in.c.lʒ.s.de voto.idẽ nõ.in.c.porre
ctum.s.de reg. Nõ ꝙ vbi ꝯſtat de ſb̄a obliga
tionis icertitudo reſpectu quãtitatis non viciat
facit.l.nũmis.ff.de le.iij.⁊ i.l.ſi ſu⁹ pluriũ.de le.i.
Tertio nõ ꝙ v̄ba dubia etiã ꝓlata in voto re
cipiũt inꝑſtationẽ a cõi vſu patrie ꝯcoꝛ.qd̄ legit
in.c.ex lr̄is.de ſponſa.⁊ in.d.l.ſi ſu⁹ pluriũ. Vl
timo nõ caſũ mirabilẽ in q̄ inꝑſtatio fit i voto vt
min⁹ obliget vouẽtẽ. vñ cõt̄ hoc videt tex.in.l.
ticia.§.ſempronio.⁊ ſequẽ.ff.de au.⁊ arg.leg.vbi
tex.nõ.dicit ꝙ legatũ factũ eccl̄ie r̄cipit latiſſimã
inꝑſtationẽ.vñ ſi quis legauit eccl̄ie calicẽ nõ dʒ
itelligi de ereo ſed poti⁹ de argẽto ⁊ ē ille tex.
notabilis.ergo vouẽdo dare eccl̄ie certas mẽſu
ras debʒ intelligi de maioꝛibus menſuris.⁊ non
de minoꝛibus vt ſic faueatur religioni. Sõ.cõt̄
riũ videt difficile ⁊ nõ tactũ hic ꝑ doc.ſed poteſt
dici ꝙ cõtrarium ꝓcedit in legato vbi inꝑſtatio fit
potius cõt̄ hẽdẽ q̄ʒ cõt̄ ipm̄ donatorẽ.nã ꝑſum
ptio eſt ꝙ teſtatoꝛ itellexit de meliori fauoꝛe pie
cãe.ſed hic loquit de inꝑſtatione fienda cõt̄ ipʒ
vouẽtem qui negabat ſe intellexiſſe de maioꝛi.
Item hec inꝑſtatio fit ita ſtricte ꝓpter rõnem.
de qua in fi.lr̄e ne clerici videant exactores im
ꝓbi ⁊ inhiare rebus tẽpoꝛalib⁹.⁊ ꝑ hãc rõneʒ
dubitarem ſi ex voto deberet calix vel alia res
deputata ad cultũ diuinũ.nam iſto caſu ceſſaret
iſta rõ lr̄e ſuꝑ quo eẽt cogitãdũ. Secũdo op.
foꝛtit cõt̄ tex.de.l.triticũ.⁊.de.l.qui inſulã.ff.de
v̄bo.obli.vbi dicit ꝙ ſi ꝓmitto tibi triticũ.nulla
oꝛitur obligatio.ex quo non apparet de certo ge
nere tritici vel certa quantitate.nam dando mo
dicum eſſem liberatus queãdmodũ dr̄ in legat
ꝙ non valet legatũ ſi legat animal in genere qa
dando muſcam quis liberaret.vt nõ.in.l.legato
ḡnaliter.ff.de lega.i.ergo idem dicendũ in caſu
huius.c.Sõ.dicit Goff.ꝙ in caſu noſtro fuit in
tellectum de certa menſura.nã iſti vouerũt dare
puta vnum ſextariũ frumẽti ſed non apparebat
de quo ſextario fuiſſet itellectũ. vnde dãdo mo
dicum nõ ꝯtigiſſet liberatio q꞉ ſaltez valebat ob
ligatio ſm̄ ſextariũ minorẽ.⁊ ex hoc ſentit Goff.
ꝙ incertitudo viciat obligationem in iſtis ſpiri
tualibus ⁊ eccleſiaſticis ſicut in ꝓphanis. ſed
vide archi.i.q.i.in.c.ſunt nõnulli.vbi dicit nota
biliter ꝙ ex equitate canonica nõ viciatur talis
obligatio.ſed debet fieri reductio ad arbitriuʒ
boni viri.nam ſi fauoꝛ dotis hoc inducit vt non
vicietur obligatio ex nimia generalitate vt nota
biliter ꝓbatur in.l.cuʒ poſt.§.gener.ff.de iure
do.vbi dicitur ꝙ ſi dotem ꝓmiſi in genere nõ
uiciatur obligatio ſed determinabitur ſm̄ facul-
tates ⁊ dignitates perſonarum ita equitas cano
nica debet inducere ut obligatio non coꝛruat ex
incertitudine.ex quo conſtat de animo uolentis
ſe obligare.unde per arbitrium ſuperioꝛis con-
ſideratis circunſtantiis fiet certa declaratio et
determinatio.⁊ hanc opinioneʒ ſequitur domi-
nus Anto.⁊ facit de ea magnum feſtum.⁊ cer-
te dictum eſt ſatis nõ.⁊ equum ⁊ ſemper menti
commẽdandum ut dicamus ꝙ de benignitate
canonica ex quo conſtat de animo uolentis ob
ligari.icertitudo ſeu nimia generalitas nõ uiciat
obligatiõeʒ ſʒ fiet deſmiatõ arbitrio bõi uiri ꝯſi
derat circũſtãtiis ꝑſonarũ ⁊ mãc ſubiecte quod

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſemp nobis nec erit ſpāle illud in voto ſed ſemp
habebit locuꝫ in foro canonico.ar.c.dilecti.ē. de
iudi. ¶ In glo.in vbo in p̄ caſu.ibi qḋ maioꝛ ps
facit ꝛc.nō gl.ſentit enī ꝙ vba dubia recipiunt in
terpretationem ſm itellectū maioris partis ciui
tatis non obſtāte ꝙ minoꝛ ps aliter ſentiat.ꝛ fac̄
hoc dictum ad multa maxime ad ma̅m .l. labeo
ff.de ſuppl.lega.ſed glo.ſequens videt̄ p̄ma fron
te recedere ab iſto dicto in eo ꝙ dicit nō curan
dum ſiue plures ſiue pauciores ſoluerit ad cer-
taꝫ mēſurā.ſatis ē enī ꝙ nō appet de certa mēſu
ra anceſſorum.Ho.exigit ꝯſuetudinē duplo ma
ioris partis.ar.c.ſcriptū.de elec.ſed ille tex.conti
net caſum ſpālem ſm Io.an.ꝛ bn̄.vn̄ vr̄ ipe inhe
rere p̄me opi.vt ſtet̄ ꝯſuetudini maioris partis
qḋ ſatis plꝫ.ar.c.i.de his q̄ fi.a maio.pte.ꝛ ſaluā
do glo.a ꝯrietate poſſet dici ꝙ p̄ᵃ opi.gl. ꝓcedit
qn̄ appet de ꝯſuetudie maioris partis toti⁹ ciui-
tatis.2ᵃ opi.ꝓcedat qn̄ plures ſoluerūt tam ad
vnā mēſurā q̄ꝫ ad aliā.ſꝫ illi nō ꝯſtituūt maioreꝫ
ptē toti⁹ ciuitatis.tūc enī n̄ ē curādū an ſint pl̄es
an pauciores ſꝫ ſuādū ē qḋ dr̄ in tex.i 2ᵒ mēbro
ꝛ h̄ iudicio meo voluit tex.ibi an ad varios ꝛ di
uerſos ꝛc.nā nō pōt iduci ꝯſuetudo ex fcō mino
ris partis ciuitatis.vt nō.in.l.ij.C.q̄ ſit lōga ꝯſue

Cum olim Eccl'ie tenē
tur epō in
cui⁹ dioce.ſunt rn̄dere de ꝓcuratōib⁹
quartaꝝ decimaꝝ ꝛ alijs epālib⁹.h̄ dic̄.q̄ ad titu
lū diuidit̄.p̄ diffinit.2ᵒ ſoluit vnū obſtaculuꝫ.ibi
licet.3ᵒ aliud.ibi abſonū.Et qꝛ tex.ē aliquātulum
intricatus ꝓpt̄ nimiā diſcuſſioneꝫ facti.ſic pono
caſum.Epās auguſtaneū ipetebat quēdā abbatē
rōne duaꝝ eccl'iaꝝ poſſeſſaꝝ ab eodē abbate pe
tendo illaꝝ rōne ꝓcuratōem ꝛ alia iura epālia.
abbas vero ꝛ ꝯuent⁹ opponebāt illas eccleſias
nō eſſe in dioceſi illi⁹ epi. Itē ꝓducebat qḋdam
inſtr̄m in q̄ ꝯtinebat̄ ꝙ epās illas eccl'ias vel forte
aliqua iura in eis ꝯceſſerat abbati ꝛ ꝯ q̄dā inſtr̄a
ꝯpoſitionū ꝓducta p epm̄ obijciebat ille abbas
ꝙ p metum regiū ille cōpoſitiōes emanauerant
vel forte dicebat inſtr̄a eē falſa.papa vero diffini
uit vt habet̄ in lr̄a.ꝛ ē.c.ſatis difficile. ¶ Nō p̄ ꝙ
ſi ꝯ epm̄ petēte epālia i aliq̄ eccl'ia negat̄ eccl'iam
illā eē i dioce.ſua ipi epō incūbit on⁹ ꝓbādi ꝙ ſit
in diocl.ſua. ¶ 2ᵒ nō ꝙ exquo eccl'ia rn̄det epō
de epālib⁹ p̄ᵃ fronte vr̄ ꝙ ſit i ſua diocl.ita argu
it hec lr̄a fūdādo ſe ſup inſtr̄is cōpoſitionū.ꝛ nō
bn̄ iſtū modū ꝓbādi eccl'iam eē i diocl.ꝛ facit bn̄
c.p̄mū.ē.de reli.do.ꝛ iſta videt̄ ꝯuertibilia eccl'ia
eſt in dioce.ergo tenet̄ de epālibus ꝛ ecōuerſo.
Tertio nō ꝙ decima integra non eſt de iure epi
ſed quarta decimaꝝ.vn̄ decima ptinet ad eccl'i
am ꝓchialem.vt i.c.cū cōtigat.de decimis.ſed
eccl'ia ꝓchialis dꝫ ſoluē quartā decime epō vt
hic ꝛ i.c.de quarta.de p̄ſcrip.ꝛ i.c cōquerēte.de
offi.ordi. Itē nō ꝙ cū eccl'ie poſſidēt̄ vt ꝓpetas
ab aliqua p̄latura nō ꝯueniūt̄ ipe eccl'ie ſup epā
libus ſed p̄latus ſupioꝛ q eas poſſidet.nā vt hic
vides abbas fuit ꝯuētus ꝛ ꝯdēnat⁹ noīe eccl'iaꝝ

inferioꝝ ꝛ nō ipe eccleſie.de q̄ dic.vt nō.ꝛ le.in.c
auditis.de p̄ſcrip.ꝛ.c.iter quatuoꝛ.de ma.ꝛ obe
Item nō ꝙ factum p̄lati nocet eccleſie in iudicio
ꝛ in hoc eſt iſte tex.multū nōbilis. Itē nō ꝙ ipu
gnans inſtr̄m pdit etiā ꝓuilegiū ꝛ ꝯmodū ipſius
inſtrumēti ꝛ i hoc tene mēti iſtū tex.ꝛ.j. videbis
latius. ¶ Nota in vbo abſonum ꝙ ꝓducens in
ſtrumētū vr̄ ꝯfiteri oīa ꝯtenta in inſtrumēto. vn̄
ſi qua ſunt ꝯ eū pōt alia pars in fauorē ſuū addu
cere. ¶ Itē nō.in fi.ꝙ cōcedens ius in aliqua re
p̄ſumit̄ eē dn̄s illi⁹ rei ſaltē ꝯ epm̄ cui fit ꝯceſſio
ſic arguit hic papa ꝯ abbatē.nā exq̄ epās ꝯceſſit
iſtas eccleſias abbati.ḡ p̄ſumēdū ꝙ erāt ſbiecte
ipſi epō. ¶ Ultio nō ibi patebat exp̄ſſe ꝙ ꝓba
tio que fit p inſtr̄m dicit̄ patens.vn̄ Inno.i.c.ex
inſinuatione.de appel.ꝛ in.c.ij.de cōfir.vti. dixit
eē notoriū id qḋ ꝯſtat p inſtr̄m qḋ facit ad m̄lta
Itē aliud nōbile ꝓbat iſta lr̄a ex eiſdē vbis .ſ. ꝙ
inſtr̄m dicit̄ clare ꝛ exp̄ſſe ꝓbare nō ſolū id qḋ
directe ꝯtinet̄ i inſtr̄o ſꝫ etiā id qḋ indirecte.naꝫ
papa hic dicit ꝙ per inſtrumenta cōceſſionis ec
cleſie ius epiſcopale patebat expreſſe.ꝛ tamē in
ſtrumēta non fuerunt directe confecta ſuper iu
re epiſcopali ſed indirecte colligebatur ex cōceſ
ſione ius epiſcopale.ꝛ facit hoc ſm dn̄m Anto.
multū nōbiliter ꝓ inſtrumētis guarētigie vt mā
dent̄ executioni non ſolum in his ſup q̄bus fuit
directe cōfectum ſed etiā in his q̄ idirecte ꝓban
tur in inſtr̄o. ¶ Op.ꝯ tex.ꝛ contra predicta. nā
exquo epiſcopus approbauit inſtrumenta com
poſitionū pro ſe.ergo debuit recipere contra ſe.
vt in fi.lr̄e ne vna eadem res diuerſo iure cenſea
tur contra.c.cū in tua.ē.de decimis.ꝛ .xij.q.ij.in
c.cognouimus.So.Inno.in hoc multum ſbtili
ter inſtat.Et ex dictis ſuis poſſunt elici due opi
niones.p̄ma ꝙ ſi inſtrumentum continet vnum
articulum licet qualificatum ſi ꝓducēs recipit ꝓ
ſe tenetur recipere etiam quatenus continet fa-
uorem eius qui impugnauit inſtrumētū ex quo
ille non obtinuit impugnationeꝫ.pone exemplū
producis inſtrumentum in quo continet̄ ꝙ ego
ꝓmiſi tibi ſoluere mille venetijs hinc ad annum
ego dixi inſtrumentū eſſe falſum preſeruari vſqꝫ
ad diffinitiuam ſententiam ſed non probaui.cer
te non fiet condemnatio pure.ſed cum illis qua
litatibus que ſunt in inſtrumento ſcilicet vt ſol-
uatur venetijs hinc ad annum quia vnicum eſt
factū.vnde fauoꝛ impugnantis non eſt diuiſibil̄
a fauore producentis.ꝛ pro hoc facit.l.etiam.ff.
de mino.ꝛ.l.petende.C.de tempo.in inte.reſtitu
ꝛ hoc caſu non habet locum iſte tex.Aut inſtru
mentum continet plura capitula.quedam ſcilicꝫ
in fauorem producentis ꝛ aliqua in fauorē im
pugnantis.ꝛ tunc iudicabitur tantum pro ꝓdu
cente ꝛ nō quatenus facit pro impugnante.quia
impugnans videtur renunciaſſe beneficio ſuo
ibidem contento.ꝛ in hoc caſu procedit iſte tex.
finge enim ꝙ ſecunda compoſitio facta inter
epiſcopum ꝛ abbatem habebat vt iura epiſcopa
lia integre ſoluerentur epiſcopo ſed poſtmoduꝫ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ex illis iuribus debebāt fieri aliq̄ deductiōes
forte debat detrahi t̄tia ps aſſignanda abbati. vñ
fauor abbatis erat ſepabilis a capitulo faciente
ꝓ ep̄o. vñ abbas non ꝯſequit̄ aliq̄d ꝯmodū ex
quo ipugnauit inſtrumētū. ſed ſolū iudicabit̄ ꝓ
ep̄o vt hic factū fuit. dicit tñ Inno. ſe putare ꝙ
in foro ꝯſciētie ep̄us debet aſſignare abbati quic
q̄d aſſignādū erat ſm formā cōpoſitionis exq̄
ipſe vere ſcit inſtrumētum eē legitimū. Sed ego
dubito v trū hec reſtrictio ꝓcedat. q2 tex. hic ex
cludit abbatē ex tacita renūciatione. ⁊ maxime
hoc ꝓcederet in priuata pſona q̄ pōt ſuo iuri li
bere renūciare. vt in. l. poſtq̄z liti. C. de pac. ⁊ i. c.
dudū. in fi. ij. de elec. nō ergo tenet̄ ꝓducēs facē
ſibi ꝯſciētiā. ⁊ in p̄cedēti opi. pſeuerat Inno. hic
licet ponat aliam q̄ habet ꝙ ſiue inſtrumētū ꝯti
neat vnū capitulū ſiue plura ſemp iudicabit̄ eē
ꝓ ipugnāte ſi ꝓducēs approbat ꝓ ſe ⁊ nō iuuat̄
alia ꝓbatiōe. ſecus ſi iuuat̄ alia ꝓbatiōe. ⁊ ſic itel
ligūt quidā tex. iſtū ſed ꝓcedit hec ſcd̄a opi. q2
etiā ep̄us fūdauit ſe ſup inſtrumētis ꝯpoſitiōuz
vt patet in lr̄a ⁊ ꝓfuerūt ipi ep̄o ⁊ nō abbati ipu
gnāti. ¶ Sed cōtra hoc ⁊ cōtra tex. fortiter oppo.
factū p̄lati nō debet nocere eccl'ie. vt i. c. cū vene
rabilis. de except. cum ſi. ergo impugnatio ſoli⁹
abbat̄ nō debet obeſſe monaſterio. dicit do. An.
ꝙ abbas erat in iudicio cum ꝯſenſu capituli. vñ
ſicut ꝯfeſſio p̄lati ⁊ capituli nocet eccl'ie vt in. c.
ij. iūcta glo. de teſti. li. vi. ita ⁊ hec tacita cōfeſſio
q̄ inſurgit ex ipugnatiōe miniſtri. ⁊ licet hoc dēz
videat̄ ſubtile nō tñ ꝓcedit. p̄mo q2 non apparet
de ꝯſēſu ꝯuēt⁹. Itē lr̄a h̄ ſe n̄ fūdat ſup ꝯfeſſione
tacita. ſ3 ſup tacita renūciatiōe. ¶ Aliā lec. repio
ſenſiſſe glo. nō. in regula delictum. de reg. iuris.
li. vi. vbi dicit ꝙ in iudicialibus delictū ſolius p̄la
ti nocet eccl'ie. ad hoc allegat iſtū tex. q̄d ſemp te
nebis mēti. Sed ego dubito an ſit illō dēm veꝛ
q2 nō ꝓbat̄ ꝑ iſtū tex. cum hic papa nō ſe fundet
ſup delicto ſed ſup tacita renūciatiōe. Item deli
ctū ꝓcuratoris nō nocet dn̄o etiā in iudicio. vt
plene nō. in. c. i. vt lite nō ꝯteſta. forti⁹ nec delictū
p̄lati debet nocere eccl'ie. vñ poſſet dici ꝙ iſta im
pugnatio nō cadit in delictum cū iuſte credēt ꝓ
mouere iura eccl'ie. ſed accedit mādato ipi⁹ ꝓcu
ratoris. vñ cum p̄latus habeat ptātem ꝓmouen
di iura eccl'ie. factum ipius in ꝯiūctis mādato ec
cleſie nocet. alia nō ꝓſequor nūc. ſed iſta ſufficiāt
¶ In glo. ij. ſigna glo. iſtā vſq̄z ad finē ⁊ eſt val
de nōbilis. Ex qua hēs ꝙ ꝑ v̄ba enūciatiua ꝓla
ta ꝓpter aliud pñt ꝓbari ꝯfines. ⁊ intellige glo. i
caſu in quo loquit̄. nā ꝯfines ꝓbāt̄ ex leui ꝓbati
one. vt in. c. cum cām. de ꝓba. ideo ſufficit hec le
uis ꝓbatio q̄ reſultat ꝑ verba enūciatiua. ⁊ idez
q̄d glo. t3 etiā Inno. hic ⁊ vide q̄d nō. glo. ij. in
c. ſeries. de teſti. ⁊ i. l. optiā3. C. de ꝯtrahē. ⁊ ꝯmit.
ſtipu. ſed vbi agit̄ de magno p̄iudicio talia v̄ba
enūciatiua ꝓlata ad aliū finē plene nō ꝓbāt. vt in
c. ſi papa. de p̄uile. li. vi. dixi plene in. c. fi. de ſuc
ceſſ. ab inteſta. ¶ In glo. in v̄bo quarta. in fi. de
hac mā vide q̄d dixi in. c. requiſiſti. de teſta. ⁊ dic
ꝙ iura allegata in glo. loquūtur de media vl' t̄tia
omniū redditū eccl'ie iferioris quā olim hēbat
ep̄us ꝓpter tenuitatem ep̄atus. ſed iſte tex. logt̄
de quarta deciaꝝ que etiā hodie de iure cōi de
betur ep̄o ab eccl'iis inferiorib⁹. ⁊ idē in quarta
funeraliū. vt habet̄ in. c. cōquerēte. de offi. ordi.
niſi obſtet p̄ſcriptio. vt in. c. de quarta. de p̄ſcrip.
⁊ nō. glo. in. c. i. de ſtatu regu.

Olim cauſam

Soluendi ſūt cenſus ad antiquā mo
netā in qua inſtituti fuerint niſi ſit in alteri⁹ mo
nete ſolutione p̄ſcriptū. ⁊ caſus nōbilis ⁊ multū
allegabilis. p̄mo narrat factū. ſcd̄o decidit exp
mendo motiua. ibi cum igit̄. ¶ Nō p̄ ꝙ ꝓ ſyno
datico poſſūt deberi ſex denarij forte argentei
vel aurei. ⁊ ē ſynodaticū q̄ddā ius ep̄ale q̄d ꝓp̄e
vocat̄ cathedraticū. ⁊ dr̄ chatedraticū q2 ſoluit̄
in honorē cathedre ep̄alis. appellat̄ ſynodaticū
ideo q2 antiq̄tus ſoluebat̄ in ſynodo. nam ep̄us
āñuatim ꝯgregabat ſynodū clericorū dioc. ⁊ q̄li
bet cleric⁹ noīe eccl'ie ſue portabat cathedraticū
⁊ de iure cōi non debet excedere duos aureos
ꝓ q̄libz eccl'ia. de q̄ plene vide. x. q. iij. in ſūma. ⁊
i. c. i. Et ex iſto tex. ⁊ ex iſto nō. ꝙ val3 ꝯſuetudo
ſup diminutōe vel augmētatione iſti⁹ cathedra
tici. Item ſup modo ⁊ tp̄e ſoluēdi. nā vt hic vi
des ſoluebāt̄ tres papiēſes bis in āno ⁊ valuiſ
ſet p̄ſcriptio vt ſoluerēt̄ ſex lucēſes qui min⁹ va
lebant. ⁊ de hoc vide bonā glo. xvi. q. vij. in. c. qui
cūq3. ⁊ q̄d dicā. j. c. ꝓx. ¶ Scd̄o nō ꝙ ꝯfeſſio ad
uocati nocet parti etiā nō reuocanti. q̄d intellige
ſm doc. qñ ſit noīe ptis. de quo vide q̄d nō. in. c.
cū cām. ō. de appella. ⁊. C. de erro. aduocato. l. i.
⁊ fi. ¶ Nō ibi ꝑ papiēſē ſolutionē ⁊c. ⁊ tene mē
ti. ꝙ in actione pſonali ꝓcedit iſte libellus. peto
talē ꝯpelli ad ſolutionē talis quātitatis mihi de
bite q̄d ē cōtra Bar. in. l. nimis ꝓp̄e. C. de exe. rei
iudi. vbi dicit ꝙ debet petē eū ꝯdēnari ⁊ poſtea
ꝯpelli ad ſolutionē. ſed vt vides cōtrariū ē verum
nā l3 theorica Bar. ſit magis tuta tñ libell⁹ non
viciat̄. q2 tacite petit̄ ꝯdēnatio. nā q̄ vult ꝯſequēs
videt̄ velle ⁊ antecedēs. vt nō. in. c. cum. M. de
ꝯſti. ⁊ i. l. ad rē mobilē. ⁊. l. ad legatū. ff. de ꝓcura.
¶ Itē nō ꝙ debitū ꝯtractū in quātitate d3 ſolui
ſm monetā q̄ erat tp̄e cōtracti debiti. vel ſi nō re
perit̄ ſoluenda eſt ipius eſtimatio ⁊ hoc ꝓcedit
ex q̄cūq3 diſpoſitiōe ꝯtractū ſit debitū. vñ Old.
ꝯſuluit ꝙ ſi teſtator legauit puta cētū florenos ō
mū ſupuixit ⁊ mutata ē iteꝝ moneta q̄d ſoluēdū
ē legatū ad eſtiatiōez monete q̄ erat tp̄e teſtamē
ti. q2 ita teſtator ſenſit. ꝓ hoc bon⁹ tex. i. l. vxorē.
§. teſtō. ff. de lega. iij. ⁊ bñ facit iſte tex. ⁊ idē dicē
dū ſm eū in ꝯdēnatiōe iudicis ⁊ in ſimilib⁹ diſpo
ſitiōibus q̄d tene mēti. ¶ Ultimo nō ꝙ vbi ali
q̄d dari vel tradi ē in obligatiōe ſatis ē illud pe
tere ⁊ ſi nō pōt hr̄i. iudex pōt ꝯdēnare ad illud
q̄d eſt in obligatione tradendum vel ad ipſius
eſtimationē licet eſtimatio nō fuerit petita in li
bello q̄d eſt valde notandum. nam in petitione

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

epī nulla fuit facta mētio de eſtimatiōe. ſed ſolū
papa fecit in ſnīa. ⁊ q̄zuis aliq̄ h̄ dicant q̄ petita
fuit eſtimatio licet nō dicat̄ h̄ tamen ē diuinare
p̄mū tn̄ dictū eſt veꝝ de iure de q̄ plene ⁊ ſubtili
ter p̄ Bar. in. l. ſtipulatiōes nō diuidunt̄. in fi. ff.
de v̄. ob. ¶ In glo. pe. ibi q̄ ſcriptū eſſet ex hac
glo. potes nōīe multa. p̄ q̄ in q̄ztitate cathedra
tici currit p̄ſcriptio. ⁊ idem p̄ iſtū tex. tenuit glo.
nō. xvi. q. vij. c. q̄cunqꝫ. 2° q̄ in debito annuo in
cipit currere p̄ſcriptio a tp̄e ceſſatiōis p̄me ita q̄
non eſt neceſſe vt ꝯ q̄ālibet preſtatiōem annuā
de nouo inchoet̄ preſcriptio ⁊ an h̄ p̄cedat tā in
annuis legat̄ q̄z in ceter̄ debitis ānuis. vide nō.
p̄ glo. ⁊ Bar. in. l. cū notiſſimi. §. illud. cū. §. ſe. C.
de p̄ſcrip. xxx. anno. ¶ Nō 3° q̄ contra eccl̄iam
ſeu ꝯ iura ep̄alia nō admittit̄ preſcriptio niſi. xl.
anno. nō ſolum cū agit̄ de p̄ſcribenda ſb̄ſtantia
debiti ſed de diminutione ipſa debiti vel mō ſol
uēdi. Hoſti. tn̄ tenuit q̄ in caſu capituli nō pote
rat currere p̄ſcriptio, p̄pter malam fidē. qꝛ ſicut
cenſus nō tollit̄ p̄ſcriptione ita nec diminui pōt.
ſed cōiter tenet̄ oppoſitū vt eſt etiā glo. in. d. c.
q̄cunqꝫ. In glo. fi. in fi. de hac mā vide p̄ Jo. de
ligna. poſt Pau. in cle. ij. de decimis. p̄ doc. in. c.
q̄zto. ſ. de iureiur̄. ⁊ p̄ Bar. in. l. Paul⁹. als cre
ditoꝝ. ff. de ſolut̄. Abbas.

Cum uenerabilis

Ep̄s remittens eccl̄ie ſeruitia q̄ ſibi de
bebat ⁊ ſtatuens q̄ aliud ſeruitium nō imponet̄
p̄curationē nō intelligit̄ remiſiſſe. p̄ma pars de
ciſe narrat factū. 2ª ptis allegatiōem. 3ª diffini
tionis motiuū. 4ª diffinit. 2ª ibi cognouimus. 3ª
ibi qꝛ. 4ª ibi decreuim⁹. ¶ Nō p̄ epiſcopū poſſe
dimittere eccl̄ie inferiori ſeruitia q̄ ſibi ab ea de
bent̄. et intelligo q̄ h̄ faciat ex cauſa ⁊ ex ꝯſenſu
capituli. qꝛ alias nō poteſt ep̄s alienare iura ec
cleſie ſue, vt in. c. paſtoralis. de dona. xij. q. ij. ſine
exceptiōe. ⁊ vide tex. cū glo. xij. q. iij. c. fi. ¶ Nō
2° q̄ ex cauſa pōt epiſcop⁹ imponere eccl̄ie infe
riori cēſum ſeu p̄ſionē ſic ſoluendā. facit. c. ꝯſti
tut⁹. de reli. domi. ¶ 3° nō q̄ in ḡnali remiſſione
nō intelligit̄ remiſſa viſitatio nec ea q̄ accedunt
viſitatiōi vt eſt procuratio. ¶ In glo. ij. in fi. de
de hac mā nō. per glo. et Hoſti. i. c. paſtoralis. de
donat̄. ⁊ latius p̄ Jo. an. Et ꝺiligendo dicta eo
rū dic q̄ ep̄s q̄ztumcunqꝫ ḡnaliter eximat eccle
ſiā a ſe ſemp̄ ſaltē retinet octo a q̄bus nō pōt ec
cleſiā eximere. vt ē cohertio. xvi. q. ij. viſis. viſita
tio ⁊ p̄curatio rōe viſitationis vt h̄. Item cathe
draticū. vt in. c. paſtoralis. p̄alle. Archi. tn̄ in. c. i.
de p̄ben. li. vi. dixit q̄ licet in v̄bis ḡnalibus non
videat̄ remiſſuꝫ cathedraticū. ſp̄aliter tn̄ poteſt
ep̄s remittere. ſed glo. tenet ꝯtriū in. c. quicunqꝫ
xvi. q. vij. ⁊ idē videt̄ ſequi Jo. an. h̄. ⁊ hoc cōi
ter tenet̄. 5° non pōt remittere reuerentiā q̄ ſibi
debet̄ ab eccl̄ia inferiori. 6° caritatiuum ſubſidi
um. vt in. c. cū ap̄ls. ſ. eo. 7° iſtitutionē auctoriza
bilē q̄ ad curam populi. ar. in. c. nō ſat̄. ſ. de offi.
archi. ⁊ in. c. ij. de cap. mo. li. vi. Octauo ea q̄ ſūt
ordinis ep̄alis. nō enim pōt epiſcopus eximere
ſb̄ditū vt non teneat̄ recipere ab eo q̄ ſunt ordi
nis ep̄alis. Alia iura ab iſtis citra pōt epiſcop⁹
remittere eccl̄ie inferiori qd̄ intelligo ex cā ⁊ de
ꝯſenſu capituli vt. ſ. dixi. In tribus tn̄ caſib⁹ ec
cleſia pōt eſſe plene exēpta a iuriſdictione epī.
Primus ſi ep̄s ꝯſenſit ⁊ papa ꝯfirmauit ex cer
ta ſciā. ſic loquit̄. c. ꝯſtituturus. alle. in glo. Secun
dus ſi ſnīa fuit lata ꝯ epiſcopū ſup̄ plena exem
ptione ⁊ nō fuit appellatuꝫ. vt in. c. cū inter. ſ. de
re iudi. Tert⁹ caſus rōe preſcriptiōis. vn̄ poteſt
q̄s ꝯtra ep̄m p̄ſcribere iura ep̄alia in eccleſia epi
ſcopo ſb̄iecta. vt in. c. audit̄. ⁊. c. cū olim. de pre
ſcript̄. Potes addere 4ᵐ caſum īdubitabilem
qn̄ papa plene eximit p̄ ſe. vt in. c. i. de p̄ui. li. vi.
dicit tn̄ Jo. an. q̄ licet ep̄s non poſſit a ſe in totū
eximere eccleſiā tn̄ per modū cuiuſdā vicarie p̄
petue pōt ꝯcedere inferiori p̄lato etiā recipienti
nōīe ſue dignitat̄ oīa iura predicta p̄ter tria. vt
cathedraticū reuerentiā ⁊ caritatiuū ſb̄ſidium.
ſed in alijs quinqꝫ pōt ex cauſa ⁊ de ꝯſenſu capi
tali ꝯſtituere aliquē vicariū ſuum in p̄petuū no
mine dignitatis ſue vt illa exerceāt tanq̄z vicari
us epī. per h̄ tamē iura hec nō erūt abdicata ex
toto ab ep̄o. qꝛ ſaltē illo negligēte poterit ep̄s ex
ercē. ar. in. c. irrefragabili. in. §. exceſſus. de offi.
ordi. ⁊ h̄ nōbis. ad p̄dicta vide qd̄ nō. Inno. in.
. c. in lateranē. de p̄ben. ⁊ per doc. in. c. cū ſatis. de
offi. archi. ⁊. c. cū ⁊ plantare. de p̄uile. An autem
ꝯ inſtitutiōem auctorizabilē currat p̄ſcriptio vi
de quod nō. in. d. c. cū ſatis. ⁊ Jo. an. ſatis ſentit
h̄ q̄ ſic. pro h̄. c. cū olim. ⁊. c. audit̄. de p̄ſcript̄. et
qd̄ nō. Jo. an. in. c. ſi ep̄s. de offic̄. ordi. li. vi. ⁊ ita
al's in facto ꝯſului. ⁊ vide qd̄ dico in. c. cū contin
gat. de fo. ꝯpeten. ¶ In glo. fi. ꝯclude q̄ de iure
ordinario ſemel tn̄ in anno pōt ⁊ debet ep̄s vi
ſitare ſuā dioceſim ⁊ q̄liter debeat ſe habere taꝫ
circa cleꝝ q̄z circa populū. vide caſum bonū. x.
. q. i. placuit. ⁊ in. c. i. ꝉ. eo. li. vi. Ex cauſa tn̄ pōt ite
rare viſitatōeꝫ. vt in. d. c. i. ⁊ ſic vno modo pōt in
telligi tex. iſte vel hic forte h̄ fuit impoſitū a fun
datiōe iſtius eccl̄ie vt bis in anno eam ep̄s viſita
ret ⁊ p̄curationē recipet ⁊ hec vltima ſolut̄. me
lius ꝯgruit l̄re ⁊ de modo p̄curandi aliq̄d dicet̄
. ꝉ. eo. p̄curationes. ¶ Abbas.

Cum per eo

Eccl̄ie de no
uo ꝯuerſe in
p̄curationib⁹ ⁊ alijs ſeruabūt ꝯſuetu
dinem vicinaꝝ. p̄ ponit̄ ꝯſultatio. 2° rn̄ſio ipſius
2ª ibi tibi. ¶ Nō q̄ in modo p̄curandi ⁊ alijs
obſequijs p̄ſtandis attendit̄ ꝯſuetudo vicinaꝝ
eccl̄iaꝝ h̄ intellige qn̄ non apparet de p̄pria con
ſuetudine loci. nā ꝯſuetudo cuiuſqꝫ loci prefer
tur cōſuetudini alioꝝ locoꝝ. vt in. c. illa. xij. di. ⁊
in. c. de trina. de cōſe. di. iiij. ⁊ per h̄ eſt expedita
glo. ⁊ intelligo h̄ qn̄ ꝯſuetudo nō ē multum one
roſa. qꝛ negligētia vnius loci nō debet obeſſe al
teri loco q̄ nō neglexit ita nō. dicit Inno. in. c. fi.
de offi. ordi. ⁊ de execu. tuto. l. non tn̄. Itē intelli
ge p̄ter q̄z in ſacramētis eccl̄ie vt i articulis fidei

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

nā in illis debem⁹ ſeq̄ ⁊ tenere qḋ tenet romana
eccl'ia. vt in. c. abolēde. j. de here. ⁊ de h̄ vide bo.
glo. in. c. i. de ſum. tri. li. vi. in v̄. docuit. ⁊ ad mām
vide qḋ nō. in. c. cū olim. de ꝯſue. Additio
Quero q̄n̄o iſta ciuitas erat de nouo ꝯuerſa. di
cit Hoſti. ꝙ ipſā occupauerāt ſarraceni poſtea
rex caſtelle recupauit ⁊ ſic erat reſtituta iure po
ſtliminij. ff. de cap. ⁊ poſtli. re. l. poſtliminium. ⁊
ſic nō. ipſe ꝙ vbi poſtmodū aliqua ciuitas vl'ter
ra reducaꝛ redigēda eſt ſ'm ꝯſuetudinē vicinaꝝ
⁊ ſic ad aliū locū ꝯſuetudo exigiꝛ ratione vicini
tatis vt. ſ. dixi. qḋ nō.

PRocurationes

Prelati tūc ſunt ꝓcurandi cū pſonali
ter viſitāt. ⁊ debēt tunc ſeruare ꝯciliū lateranē. ⁊
p̄dicationi correctiōi ⁊ reformatiōi vacare. lega
ti ⁊ nuncij apoſtolici ꝓ his diebus tm̄ q̄bus mo
ram trahūt ꝓcurari debent ⁊ ꝯ hanc ꝯſtitutiōē
exactā reſtituiꝛ duplicatū. h. d. p̄ prohibet. ²ᵒ do
cet ibi porro. ³ᵒ punit ibi quē autē. Nō p̄mo
ibi q̄buſlibet alijs. ꝙ non ſolum epi vel ſupiores
poſſunt viſitare ſed etiā alij p̄lati inferiores. qḋ
intellige qn̄ habēt eccleſias ſbiectas de iure ſpe
ciali. nā de iure cōi eccleſie ſunt ſbiecte ep̄o dun
taxat. xvi. q. vij. oēs baſilice. ⁊. x. q. i. regēda. ⁊ in
. c. cū venerabilis. de religio. do. ²ᵒ nō ꝙ lega
ti pape poſſunt viſitare ⁊ exigere ꝓcurationē ra
tione viſitatiōis. pro hoc. c. ij. de offi. lega. li. vi. ⁊
de poteſta. legato. vide qḋ plene dixi in. c. ſi. ſ. de
ꝯfirma. vti. vl' inuti. ³ᵒ nō ꝙ q̄libet eccleſia ꝑ ſe
ſufficiēs tenetur ꝓcurationē impendere ſupiori
viſitāti. ſed ſi eccl'ia ꝑ ſe nō ſufficit debent plures
in vnū ꝯiungi. ⁊ ſcias ꝙ ceſſante cauſa nō debet
ſupior vltra vnū diem trahere morā in eadē ec
cleſia. vt in. c. inꝛ cetera. x. q. iij. ⁊ vide qḋ dixi in
. c. cū inſtantia. ſ. eo. Itē nō ꝙ ſi ep̄s non viſi
tat nō poteſt aliq̄d exigere rōe ꝓcurationis.
Sed q̄ro nunq̄d viſitans poſſit exigere expē
ſas q̄s fecit in eūdo ad locū vel emendā equoꝝ
mortuoꝝ vel vecturas eq̄ꝝ. Itē veſtes ⁊ ſimilia
Inno. h̄ dixit ꝙ ſic ⁊ h̄ vltra numeꝝ procuratio
nū que impenduntꝛ in victualib⁹. ſed h̄ dictū In
no. debet itelligi in legatꝭ ⁊ nūcijs apoſtolicis q̄
veniūt ꝑpter vtilitatem loci. ſed epi ⁊ alij nō poſ
ſunt illa exigere ſed ꝓcuratiōem dūtaxat. vt nō.
Inno. in. c. i. j. eo. li. vi. ⁊ p̄dicta ibi declarat glo.
ſic intellige glo. in. c. ij. eo. ti. li. vi. ⁊ ibi ꝑ Jo. an.
in nouella. q̄re autē epiſcopus pōt exigere ꝓcu
rationē rōne viſitationis cū ꝑpter hec onera ha
beat reddit⁹ ep̄atus. dicit Inno. in. d. c. i. ꝙ habꝫ
in ſignū ſbiectionis. dic etiā vt facili⁹ inducaꝛ ad
viſitationē. ſicut videm⁹ in canonicis q̄bus q̄ti
die danꝛ diſtributiōes propter inteſſentiā diui
noꝝ licet teneanꝛ ad diuia officia. vt in. c. i. ⁊ qḋ
ibi nō. de cle. nō reſi. li. vi. ⁊ hec nō. Quid autē ſi
legatus nō viſitat nunq̄d debeaꝛ ſibi ꝓcuratio.
Doc. ꝙ ſic. nā legatis ⁊ nūcijs datur procuratio
nō p̄ncipaliter rōe viſitationis ſed q̄ ſbeunt one
ra alioꝝ. vt in. c. ij. de offi. lega. li. vi. pro h̄. c. cū in

ſtantia. ſ. eo. ⁊. c. ego eni. de iureiurꝭ. In glo. i. in
fi. q̄rta eſt ſ'm doc. rōe p̄uilegij. ar. c. accedētibus.
de exceſſi. p̄laꝭ. In glo. ij. ibi inꝛ cetera. ⁊ melius
ꝓbatur in. c. ſi ep̄s. de offi. ordi. li. vi. ⁊ tūc procu
ratio nō datur ep̄o ſed ipſi viſitanti nomine epi
an autem poſſit exigere vel recipe pecuniam ꝓ
ꝓcuratōe. dic vt habeꝛ in. c. ij. ⁊. iij. j. eo. li. vi. In
glo. fi. ibi in encenijs. vult ḡ glo. ꝙ ſi p̄latus ḡuat
eccl'iam in ꝓcuratione vltra debitū ꝙ habeat lo
cū pena dupli vt h̄. ſed ſi ḡuat recipiēdo encenia
ſeu munera teneꝛ in quadruplū. ⁊ ſic intelligit. c
qm̄. xviij. di. ſed doc. cōiter dicūt idē in encenijs
qḋ in ꝓcuratione. ⁊ videꝛ probari in. d. c. i. eo. ti.
li. vi. vbi diciꝛ ꝙ prelat⁹ viſitans nō debet recipe
re munera ſꝫ ſi recipit nō poteſt abſolui a pecca
to niſi reſtituat duplū. ⁊ dic latius vt ibi le. ⁊ nō.
in. c. qm̄. reſpondeꝛ ꝙ loquiꝛ in caſu qn̄ archie
piſcop⁹ auffert aliquid ep̄o venienti ad ꝯciliū pro
uintiale ⁊ ad. c. q̄ pleriq̄ꝫ. vbi aliud ſimpluꝫ daꝛ
paupibus. dic vt ibi nō. Ex glo. quero quid ſi
eccl'ia viſitata allegat impotentiā. Ho. dicit Ho
ſti. ꝙ aut notorie ꝯſtat de potentia ⁊ ep̄s ꝯpellet
rectorē ad ꝓcurandū ad h̄. c. j. prox. aut notorie
ꝯſtat de impotētia ⁊ non ꝯpellet rectorem. q̄ ſi
eccl'ia totaliter ē impotēs tenetur p̄latus eā ſuis
expēſis viſitare. qḋ nō. pro hoc. c. cum inſtantia.
⁊. c. cum apoſtolus. ſ. eo. ⁊ ibideꝫ hoc etiam nō.
in glo. in dubio poterit epiſcopus exigere iura
mentū de impotētia. ar. in. c. ſi. de iureiurꝭ. vel ex
cōicare ſb ꝯditione puta excōico te niſi ꝓcurauе
ris meꝛ ſ'm facultatē tuā. ⁊ nō iſtū vltimū modum

VEnerabili

Eccl'ia etiaꝫ ciuitatenſis
teneꝛ ꝓcurare epiſcopū viſitantē q̄ꝫq̄ꝫ
ipſum nunq̄ꝫ ꝓcurauerit. p̄ ponit q̄relam epi. ²ᵒ
iudicū inſtructionē. ³ᵒ ibi diſcretiōi. Nō p̄ ex
iſto tex. ꝙ ep̄s poteſt ⁊ debꝫ viſitare nedū eccle
ſias dioce. ſed etiā ciuitatꝭ. ⁊ ꝓcurationē ab eccle
ſijs viſitatis exigere pōt. ²ᵒ q̄ ſtante iure viſitan
di ius ꝓcurandi eſt impreſcriptibile. vn̄ quanq̄ꝫ
iſtud monaſteriū nunq̄ꝫ ꝓcurauerit ep̄s tamen
ꝯpulſus fuit ad ꝓcurationē exhibendā. Nō
ꝙ appellatiōe ville q̄nq̄ꝫ ꝯprehendiꝛ ciuitas. nō
tm̄ ex ꝓprio ſignificato vocabuli ſed poti⁹ ex al
luſiōe. nā in q̄buſdā locis vt apud gallicos ciui
tas vocaꝛ villa. proprie tn̄ aliud ē villa aliud ciui
tas. Villa eni recte diciꝛ vnitas q̄rundā domo
rū ſine muris q̄ſi vallis vallata. de q̄ plene ꝑ Jo.
an. in. c. ſi ciuitas. de ſen. excꝭ. li. vi. In glo. i. in fi.
vel dic ſ'm doc. ⁊ bn̄ ꝙ ideo iſti h̄ allegabāt. q̄ ex
quo monaſteriū erat in ciuitate poterat expleta
viſitatiōe ep̄s redire ad domum ꝓpriam ⁊ ſic vi
debaꝛ ꝙ non eſſet ꝓcurandus. nā et alias qn̄ iu
dex ꝓficiſciꝛ ex domiciliū ꝯputet ea q̄ expēdiſ
ſet domi. vt nō. in. c. cū ab omni. de vi. ⁊ honeſta.
clerico. Sed rō decidendi in ꝯtrium fuit. q̄ in ꝓ
curatione non ꝯſideraꝛ inteſſe. ſed dic ꝙ daꝛ ra
tione officij. vel dic ꝙ daꝛ in ſignum ſbiectionis
vt dixi. ſ. c. pxi. hec autē ratio vendicat ſibi locū
tā in eccleſijs diocesis q̄ꝫ ciuitatꝭ. Et ex his ⁊ ex

tex. ɔcludet ꝙ etiam ab ecclesijs ciuitatis ꝗs epi
scop⁹ visitat pōt ꝓcurationē exigere h̄ tene mē/
ti. ¶ In glo. fi. ibi sumptib⁹. nō glo. ꝛ ɔsilē glo.
habes. s̄. eo. c. cū instantia. notāt doc. s̄. c. ꝓxi. ꝛ c.
cū apostol⁹. s̄. eo. ¶ Ultimo scias ꝙ Inno. po/
suit h̄ glo. aliq̄ꝫtulum intricatā et ꝓpꝛie expedit
hodie in. c. cū ꝑsone. de ꝓui. li. vi. ꝛ qꝛ mā est quo
tidiana ꝛ glo. Inno. aliq̄ꝫtulum ɔfusa vt. s̄. dixi.
ideo s̄bijciā ɔclusionē ꝑ quā facillime intelliget
Inno. Querit enim h̄ de hac. q. q̄dam eṗs am/
monuit quēdam abbatē vt pararet se ad visita
tionē ꝛ ad ꝓcurationē. Abbas r̄ndit monasteri
um esse exēptum ꝛ offerebat se incōtinenti ꝓba
tuꝝ coꝛam ipso eṗo vel alio iudice ɔpetenti ꝛ vi
dens eṗm paratū ad fulminandū s̄niā censure
appellauit ad papā iusta cā expꝛessa. eṗs nō ob/
stante appellatiōe tulit excōicationē ɔ eum. q̄rit
vtꝝ dicta excōicatio teneat ꝛ p̄supposita nullita
te vtꝝ eṗs sit puniendus. Et in h̄ distingue tres
casus. aut enim eṗs erat in possessiōe visitādi et
h̄ ɔstabat. aut constabat ꝙ nō erat in possessiōe.
aut dubitabat̄. p̄ casu tenet excōicatio qꝛ cū esset
in possessione nō tenebat̄ in p̄iudiciū sui iuris
admittere appellationē nec etiā ꝓbationem reci
pere qꝛ eṗs ꝓcedebat vt ps pꝛo ɔseruatione sui
iuris nō autē vt iudex. ꝛ sic oblatio ꝓbatiōis nō
habet iustificare appellatiōē. vt habet̄ in. c. iter
posita. de appel. ꝛ c. cū inter canonicos. de elec.
vñ isto casu nō tenet̄ episcopus assumere cause
cognitiōem debet tñ monere partē. Hosti. dicit
ꝙ ex quo ɔtumacia ē manifesta nō tenetur cita/
re ptem. sed p̄imū dictum est tuti⁹. ar. eoꝝ que
nō. in. c. cū sit romana. in fi. de appel. 2ᵒ casu dic
ꝙ sentētia nō tenuit p̄supposita exemptiōe. vt in
c. cū dilectus. ꝛ qd̄ ibi nō. de relig. do. non tñ ve
nit eṗs puniend⁹ si monasteriū erat i diocesi sua
qꝛ potuit duci ꝓbabili erroꝛe. sec⁹ si monasteriū
nō erat in diocesi. ar. c. sacro. de sent. excl. 3ᵒ casu
pēdet ex futuro euētu an teneat sententia. nā si
ɔstiterit eṗm non eē in possessione ꝛ monasteriū
exēptum nō tenebit s̄nia. alias sec⁹. ꝛ per p̄dicta
ɔsuluit Inno. vt semper eṗs ꝓcedat extraiudiciali
ter vt ps ad ɔseruationē iurium suoꝝ. qꝛ non te
net̄ tūc admittere ꝓbatiōem vel appellationem
sed pōt se defendere gladio māli ꝛ spirituali. vt
in. c. dilecto. de sen. excl. li. vi. ꝛ idem dicit in alijs
iurib⁹ eṗo ɔpetentibus vel circa possessiōis coꝛ
poꝛalis ɔseruationē. dicit eni ꝙ si s̄bditus q̄ alle
gat exemptionē ostendit p̄uilegium suū poterit
eṗs videre nō vt iudicet sed vt ifoꝛmet se. qꝛ nō
debet esse iudex in facto suo cū ɔmodū veniat
sibi applicandū. facit qd̄ dixi in. c. ad audiētiam.
de appel. ꝛ in. c. sup litteris. de rescrip. ꝛ per h̄ vi
det̄ ꝙ in casu. d. c. cū ꝑsone. episcopus ꝓcedit nō
vt iudex. licet glo. aliud ibi sentiat. nā q̄ꝫuis epi
scop⁹ posset esse iudex in cā eccl'ie non tñ vbi cō
modū venit sibi applicandū. ar. nō. in. l. de iure.
ff. ad municipa. ꝛ in cle. ij. de re. eccle. nō alie.

QUam nuper

Qui iure

metropolitico vel legatiōis visitat ꝓuintiam in
ꝓuintiales q̄ sibi ꝓcurationes denegant pōt fer
re s̄niam. p̄ q̄relam decisam. 2ᵒ mandatū ibi mā
damus. 3ᵒ ɔminat̄ ibi aliogn. ¶ Nō p̄ ꝙ quan/
doq; pōt quis locū visitare duplici iure vt erat
iste archieṗs. nā poterat visitare ꝓuintiam iure
metropolitico. vt. s̄. eo. sopite. Itē iure legatiōis
qꝛ erat legat⁹ pape. ꝛ sic videt̄ ꝙ si eodem anno
bis visitasset ꝓuintiā diuerso iure bis habuisset
ꝓcuratiōē. ¶ 2ᵒ nō ex h̄ ꝛ ex tex. ꝙ legatus pa
pe pōt visitare totā ꝓuintiam ꝛ ab omnib⁹ eccle
sijs exigere ꝓcurationē rōe visitatiōis. ¶ 3ᵒ nō
ꝙ superioꝛ licite fert s̄niam censure ɔ denegātes
indebite ꝓcurationē. ¶ Sed q̄ro quo tpe de/
bet̄ ꝓcuratio. Uin. vr̄ velle ꝙ in fine anni recol
lectis fructib⁹. qꝛ tunc debet supioꝛ visitare. Do.
An. putat ꝙ sit in optione eṗi. vñ q̄ncunq; visita
uerit poterit exigere ꝓcurationē. ꝛ h̄ plus mihi
placet ꝑ hūc tex. ibi ɔtigerit visitare ꝛc. ꝛ c. ꝓcu/
ratiōes. s̄. eo. sed dictū Uin. pōt assumi ꝓ ɔsilio.
In glo. ij. ibi cum eṗs negligens ē immo ꝛ si nō
est negligēs pōt archieṗs visitare ꝓuintiam ser/
uando tñ foꝛmam q̄ habet̄ in. c. i. ꝛ fi. eo. ti. in. vi.

QUam canonicis

Ad ātiquā monetā vel si nō est in vsu
ad ei⁹ estimationem soluēde sunt pēsiones anti
que. p̄ recitat factū. 2ᵒ ꝓuidet ibi dam⁹. ¶ Nō
p̄ ꝙ ecclesia cathedralis appellat̄ ecclesia maioꝛ
q̄nq; appellat̄ matrix. de q̄ in cle. i. de sen. excl. ꝛ
in. c. venerabili. in fi. j. de v. sig. ¶ Itē nō ꝙ satis
faciendū ē debito s̄m monetā currentē tpe con/
tracti debiti. et si illa nō est in vsu debet solui esti
matio. Ex quo infertur ꝙ ex q̄ pecunia nō est in
vsu non pōt solui debitū licet esset in vsu tpe de/
biti ɔcti. de quo vide ꝑ Inno. ꝛ Hosti. in. c. q̄ꝫto
de iureiur. ꝛ ꝑ Bar. in. l. Paul⁹. ff. de solu. ꝛ ad
declarationē vide qd̄ dixi in. c. oli. s̄. eo. In glo.
.i. ibi vr̄ ꝙ duo sufficiāt. dic ꝙ in casu illi⁹. c. non
refert an duob⁹ vel plurib⁹ annis fuerit solutio
facta. qꝛ h̄ non ɔtēdebat̄ de s̄bstantia debiti im/
mo debitū p̄supponebat̄ sed petebat̄ s̄m mone
tā nouiter currentē antiq̄ melioꝛem. fatendū est
tñ ꝙ potuisset p̄scribi vt i moneta noua fieret so
lutio iux̄ tñ ea que dixi in. d. c. olim.

AUctoꝛitate

Pro
pter p̄
uatū oꝛatoꝛiū ꝓcuratio rōe visitatiōis
nō debet̄ non diuidit̄. ¶ Nō p̄ ꝙ oꝛatoꝛia p̄ua
ta nō sunt s̄b potestate epi salte q̄ ad ius visitan
di ꝛ ꝓcurationē exigendi. Et ex h̄ ꝛ ex tex. nō
ꝙ loca publica ꝛ religiosa sunt visitāda dūtaxat
ad h̄. c. i. j. eo. li. vi. vbi bon⁹ tex. nā ibi dicit̄ ꝙ lo
ca pia eṗs potest visitare. ꝛ ex illo tex. iūcto isto
infert̄ ꝙ appellatiōe pij loci nō venit oꝛatoꝛium
p̄uatum. ¶ Itē nō ibi celebrāt interdū ꝙ actus
celebratiōis necessario nō ɔcludit locū esse publi
cum qd̄ nō. nā facit ꝓ istis hospitalib⁹ in q̄bus in
terdū celebrat̄ vt ex h̄ solo nō ɔcludat̄ hospita/
le esse religiosū qꝛ non pꝛobat h̄ esse qd̄ ab hoc

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝯtingit abeſſe.vt.c.ij.de trāſlat.ꝑla.qđ intelligo
niſi actꝰ celebrandi ſit publicꝰ ⁊ oēs indifferent
admittant. vt nō. Archidia.de cōſe.di.i.nemo.
dixi in.c.patētibus.de ꝓuile. ¶ Sed q̄ro quali
ter cognoſcit oratoriū ab eccleſia.dic fm doc.ꝙ
ecclia eſt illa q̄ principaliter deputat ad celebra
tionē ⁊ ad orandū ac etiā ꝯſecratur ꝑ epm ⁊ cō
ſtituitur ſibi dos ꝓ miniſtris et cultu diuino. vt
in.d.c nemo. Oratoriū vo non ꝯſecrat nec ꝯſti
tuit ſibi dos nec ꝓncipaliter fit vt ibi celebret ſꝫ
vt ibi oret. vn̄ ſine licentia epi non ē in iſtis ora
torijs ꝓuatis celebrandū.vt in.c.vnicuiqꝫ.cū.c.
ſe.de ꝯſe.di.i. nec poſſunt habere cāpanas publi
cā.vt in.d.c.patētibus.dicit tn̄ Inno. ꝙ ſi is qui
habet oratoriū ꝓuatū non honeſte illud tractat
poteſt epſ illud facere deſtrui.ar.in.c.oēs baſili
ce.de cōſe.di.i.qđ nō. Et ex his infert ad aliā.q.
nunqd iſta orator a gaudēt immunitate eccleſia
ſtica ⁊ cōis ꝯcluſio ē ꝙ non.cū ſint loca priuata.
nā hodie pōt eſſe oratoriū qđ cras erit camera
ad volūtatē dn̄i.ſic dicimus de hoſpitali ꝓuato.
vt nō. Inno.in.c.int dilectos.š.de dona.⁊ intelli
ge qn̄ oratoriū nō eſt ꝯſtructū auctē pontificis.
nā ſi inceſſiſſet eiꝰ auctoritas eſſet publicū ⁊ re
ligioſum ⁊ nō poſſet ampliꝰ deputari ad huma
nos vſus.ar.in.c.ad h.š.de reli.domi. ¶ Alteri
us q̄ro quis debet habere curā eoꝝ qui habitāt
in huiuſmodi oratorijs religioſoꝝ. dicit Hoſti.
ꝙ de ꝓfeſſis nō eſt dubiū qꝛ habebit Ab.vel is
cui ipſe iūgit. Sꝫ de familia ſeculari vt ruſticl
bubulcis ⁊ ſiſilbus ē dubiū.⁊ dicit hoſti.ꝙ timet
ne eoꝝ anime ꝑiclitent cum nō cōfiteant ꝓprio
ſacerdoti nec alteri de ipſiꝰ licētia.ſed qn̄qꝫ illis
monachis qui nullā poteſtatē in eis habent.
¶ Nō h dictum ꝙ ruſtici ⁊ famuli religioſoꝝ licet
habitāt in eoꝝ grāgijs ſeu monaſterijs nō valēt
eis ꝯfiteri ſed debēt ꝯfiteri presbytero ꝓrochia
li.⁊ pro h facit honꝰ tex.iuncta glo.in cle.qꝛ ꝯtin
git.in fi.de reli.domi.vbi dr ꝙ de iure hoſpitale
non pōt adminiſtrare ſacramēta pauperibꝰ ibi
degentibꝰ ſed debēt recurrere ad ꝓrochianū ſa
cerdotē. obijcit tn̄ ibi tex. ꝙ in h eſt attendenda
loci ꝯſuetudo qđ bene nōbis. Per h poteſt infer
ri ꝙ monaſteriū pōt ꝓſcribere ꝯ ꝓrochianum vt
ſuis ſeruitoribꝰ poſſit ꝯferre ſacramēta. In glo
in fi.dicit tn̄ Inno.ꝙ ſi in oratorio inſtitueret ſa
cerdos ꝑpetuo ꝙ tūc epſ poſſet oratoriū viſita
re.nā tūc ceſſat rō.glo.refert tn̄ alios tenere cō
tra ⁊ forte melius.qꝛ ſi locꝰ eſt ꝓuatus nō eſt ca
pax intitulatiōis ꝑpetue.ſꝫ poſſet ſaluari dictū
Inno. qn̄ oratoriū fuiſſet ꝯſtructū auctē epi. qꝛ
tūc publice poſſet ibi celebrari ⁊ ſacerdos depu
tari.⁊ credo ꝙ licet epſ nō poſſet viſitare huiuſ
modi oratoria vt h tamen poſſet ad illa accede
re vt videat qn̄o ſe habeāt.⁊ ſi preter formā iu
ris ꝯſtructa ſunt et an honeſte illud tractet de q̄
dixi.š.fm Inno.

¶ De ꝯſecratiōe eccleſie vel altaris Rica.

¶ Cōtinuari pōt duplr.ꝓ ad precedentē Ricā
2ꝰ ad ſequentē.ꝓ ſic. Sup̄ viſum ē de cenſibus.
ſed qꝛ in ꝯſecratōe ecclie ſolent dari īmunitates
⁊ cēſus imponi. ideo poſt Ricā ꝓcedentem ſbij
cit iſtā.2ꝰ ſic ꝯtatur auctor de celebratiōe miſſa
rū.⁊ qm̄ miſſe non debent celebrari niſi in locis
ꝯſecratis.ideo ꝓmiſit hanc Ricā. Et ex hac ꝯti
nuatiōe inſurgit q̄ſtio. nūquid in locis nō conſe
cratis poſſit celebrari cū altari viatico. Inno.in
.c.i.j.eo.ſentit ꝙ ſic.dicit enim locū eſſe ꝯſecratū
exq̄ eſt ibi altare viaticū ꝯſecratū per epm. ⁊ ſic
nō ob.c.miſſaꝝ.de ꝯſe.di.i.ſꝫ aduerte qꝛ Archi
dia.poſt aliq̄s antiquos tenet ꝯriū in.d.c. miſſa
rū. dicens ꝙ vbi in ecclijs ꝯſecratis non pōt ce
lebrari etiam cū altari viatico niſi ꝯcurrat licētia
epi. In locis autē nō ꝯſecratis ⁊ ſine altari viati
co nō ſufficit licentia epi. ⁊ hāc opi.credo verio
rē.pro h adduco tex.in.c.fi.de ꝓuile.li.vi.vbi de
grā ē ꝯceſſum epis vt poſſint celebrare vel face
re corā ſe celebrari in itinere ſup altari viatico.
ſi enim h liceret de iure cōi,put Inno. ſentit fru
ſtra ꝯcederet ꝓuilegiū.l.i.C.de fide inſtru. li.x.
ad idē.c.vnicuiqꝫ.⁊.c.ſi qs.ex̄ de ꝯſe.di.i. vbi dr
ꝙ in oratorijs ꝓuatis nō debet celebrari ſine licē
tia ſui epi. Itē ſcias ꝓ intellectu rubrice ⁊ mate
rie ꝙ ecclia anteq̄ꝫ ꝯſecret nō appellatur ꝓprie
ecclia ſed baſilica poſt ꝯſecrationem aſſumit no
mē ecclie ſicut electꝰ in epm qui poſt ꝯſecratōeꝫ
aſſumit nomen epi.vide ad vtrunqꝫ ho.glo.cūꝫ
tex.quē tenebis mēti de reli.domi.c.i.⁊ dr eccle
ſia grece.latine idē eſt qđ ꝯuocatio qꝛ vocat om
nes publice. Templū vo iudeoꝝ appellat olim
⁊ hodie ſynagoga que idē eſt qđ cōgregatio qꝛ
populꝰ ibi ꝯgregabat. Sed apli eccleſiā noſtrā
nunq̄ꝫ voluerūt appellare ſynagogā licꝫ ſic poſ
ſit vocari vt patet ex etymologia vocabuli.ſed
h potuūert facere ad differentiam ſynagoge iu
deoꝝ. vel qꝛ magis ꝯuenit hominibꝰ rōe vtenti
bus h nomie eccleſia q̄ꝫ ſynagoga qꝛ aīalia etiā
irrōnabilia ꝯgregant ſed ſolū homines vocan
tur. vn̄ hoc verbū ꝯuocatio ē magis aptū homi
nibꝰ q̄ꝫ ꝯgregatio.⁊ hanc rōeꝫ reddit papias.
Baſilica vo dicit q̄ſi regū habitaculum a baſili
co qđ idem eſt qđ Imperator ſeu rex ſm eundē.
nā ante ꝯſecratiōem nō vocant ibi homines ad
diuina.merito adhuc nō poteſt appellari ecclia
Et facit ad ſtatutū nā ſi puniret delictum ꝯmiſ
ſum in ecclia nō vēdicaret ſibi locū in delicto cō
miſſo. in baſilica ſepe tn̄ vnum ponit ꝓ reliquo
ſed improꝑe vt clare vr ex predictl. Itē ſcias ꝙ
dedicatio ſeu ꝯſecratio cuiuſcunqꝫ oratorij ē ſo
lēniter annuatī celebrāda. vt ꝓbatur in.c.ſolēni
tates.i.⁊.ij.de ꝯſe.di.i.⁊ clarꝰ de ꝯſe.di.i.c.i.vn
de orit dubitatio nunqd tūc ſit ceſſandū ab ope
re ſeruili ⁊ a foro iudiciali. Spe.in ti.de ferijs.
in ꝓn.ſentit ꝙ ſic.nā licet.c.fi.š.de ferijs.nō facit
mētiōeꝫ niſi de dedicatiōe baſilice Michael q̄
eſt in penultiā die ſeptēbris. tn̄ in .c.i.ꝑalle.facit
mentionē de dedicatōe cuiuſcunqꝫ oratorij. Io
an.ibi in addi.ſpe. dicit dictū ſpe. ꝓcedere q̄ ad

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

celebratione̅ fiendā ſolēniter in ipſis eccl'ijs per
cleꝝ. nō autem q̄ ad foꝝ iudiciale niſi tm̄ in dedi
catiōe. Michaelis vt ꝑdixi. h̄ rn̄ſio Jo. an. ſatis
pōt ſuſtineri q̄ ad. c. ſolēnitates. ſ; reſpectu. c. i. ꝑ
alle. iudicio meo ſuſtineri nō pōt. nā illud. c. loq
tur de ferijs celebrādis etiā ꝑ laicos vt colligit
ibi maxie in fi. c. fateoꝛ tm̄ ꝙ ꝯſuetudo eſt in ꝯriū
⁊ tm̄ q̄ ad officiū celebrant huiuſmodi ferie ꝯſe.

1 Hec. Amoto al
tari vel la-
pide ꝯtinēte ſigillum recōſe-
crabit altare non autē eccl'ia
⁊ h; duo dicta. 2m ibi ꝓpter
h̄. ¶ Nō ꝑ duos caſus in q-
bus altare iā ꝯſecratū execrat. ꝑmus qn̄ menſa
ſeu tabula ſupioꝛ mota ē. 2° quando lapis q eſt
loco ſigilli ē ꝯfract⁹ ſeu diminut⁹. ⁊ h̄ declara vt
. j. lati⁹ ⁊ clarius dicā. ¶ 2. nō ꝙ ad execratiōe;
altaris nō ſequit neceſſario execratio eccleſie ⁊
idem ecōtra. nā poſſibile eſt ꝙ ipſa eccl'ia ſit exe
crata tm̄ nō altaria q̄ ſunt in eccl'ia vt dicā in. c. ꝓ
poſuiſti. j. eo. ¶ 3. nō ꝙ res inaīata ſemel ꝯſecra
ta qn̄q; iteꝝ ꝯſecrat vt patet qn̄ ex aliq̄ inciden
ti execrat qō qn̄ ꝯtingit dicā plene in. d. c. ꝓpo-
ſuiſti. ſec⁹ vō in re aīata ſemel ꝯſecrata. nā nunq̄;
execrat nec denuo ꝯſecrat. s. de ſacra. nō iterā.
q̄ſi per totū. Ex q̄ infero ꝙ fortioꝛ ē ꝯſecratio q̄
adhibet rei aīate q̄; rei inaīate. ⁊ pōt eē rō di-
uerſitat l. nā ꝯſecratio in re aīata ꝓducit effectu;
ſuū circa aīam. vt in. c. i. de ſa. vnct l. vn̄ etia; poſt
moꝛtē aīa non relinqt effectū ꝯſecrationis. nā ſe
mel baptizat⁹ vel oꝛdinat⁹ nunq̄; deſinit eē etiā
p⁹ moꝛtē baptizat⁹ vel oꝛdinat⁹. vt nō. xxx. q. vij
c. i. ſ; in re inaīata ꝯſecratio ꝯſiſtit i iſt l exterioꝛi
bus. vt in muris ſeu i iſtis altarib⁹ lapideis q̄ ex
violatione ꝯſecratiōis execrant. ¶ Sed h̄ que
ro qs dicit lapis ꝯtinens ſigillū. So. cū ꝯſecrat
altare fit vnu; foramen ꝑuū vel in ſupioꝛi pte in
ipſa mēſa lapidea altaris vel ante altare vel in la
tere dextro altaris ⁊ poſt ꝯſecrationē claudit ꝑ
uo lapide q̄drato vel rotūdo et ille lapis paru⁹
vocat ſigillū qꝛ ē ad inſtar ſigilli. nā ſicut ſigillū
denōt ⁊ ſignat illū ſigillātem ita ipſe lapis deno
tat locū eē ꝯſecratū. Et in ipſo foramine appo
nunt relique. Itē nomē epi ꝯſecrant l. Itē nomē
ſancti in cui⁹ honoꝛē ꝯſecrat. vn̄ dubitat vtꝝ de
ficiētib⁹ reliquijs poſſet apponi coꝛp⁹ xp̄i ⁊ Jo.
in. c. placuit. de ꝯſe. di. i. tenuit ꝙ ſic. Hu. dixit nō
eē de ſb̄ſtantia ꝯſecrationis vt relique ponant.
ea. di. null⁹. Hoſti. in ſūma. eo. §. iij. refert ſe ꝯſu-
luiſſe Inno. papā ſup illo. dicto. Jo. an. licite po
teſt apponi coꝛp⁹ xp̄i ꝓ reliquijs ſeu loco reliq̄
rū. Et dicit Inno. rn̄diſſe de aſſiſtentiū ꝯſilio ꝙ
nō reddit rōe;. ſ; Jo. an. dicit ꝙ pōt eē qꝛ coꝛ-
pus xp̄i ē cibus aīe. de ꝯſe. di. ij. panis. nec debet
ꝯſeruari niſi cā infirmoꝝ vel alia de cā neceſſa
ria. vt in. c. vnico. de cuſto. eucha. ⁊ vti debemus
reb⁹ ad vſum deſtinatū in. c. iij. de appella. ⁊ hec
opi. multū mihi placet. Fert tm̄ ꝙ Leo papa de
ficientib⁹ reliquijs dedit partē coꝛpoꝛalis ⁊ eu-
charistie in ꝯſecratiōe cuiuſdā eccl'ie. In glo. i.
ibi de loco ad locu; mouet. aduerte qꝛ h̄ glo. vr̄
ſibi ꝯria p^a fronte. nā hic dicit ꝙ tabula ꝯſecrata
pōt moueri de loco ad locū ſine execratiōe. Cō
trariū ſentit. j. dū dicit ꝙ ſi mēſa altaris fuit mo
ta vel aliqs de lapidib⁹ tangēs mēſam ipſa; exe
cratū ē altare ⁊ debet iteꝝ ꝯſecrari. do. An. vide
tur intelligere ꝙ qn̄ ꝯſecratio ꝯſiſtit int menſam
ſuperioꝛē ⁊ ipſam ꝯſecrationē altaris inferioꝛis
ita ꝙ ꝯſecratio claudit totā mēſam altar l. tūc ꝓ-
cedit 2m dictū glo. qꝛ ſi mouet mēſa violat cōſe
cratio q̄ erat ſb̄ mēſa. vbi vō cōſecratio ꝯſiſtit in
foramine facto ſup mēſa altaris tūc ex quo non
mouet illud ſignū licet moueat tota mēſa non
ē altare execratū qꝛ remanet ꝯſecratio inuiolata
⁊ ſic ꝓcedit p^a pars glo. ¶ S; aduerte qꝛ In-
no. ſentit ꝯriū ſup Rica. nā vult ꝙ etiā ſi ꝯſecra
tio ꝯſiſtat in dextro latere altaris nihilomin⁹ ſi
mouet mēſa altaris execratū eſt ipſum altare. ⁊
credo ꝙ h̄ dictū ē veri⁹ intelligēdo de altari ſta
bili ſ; in altari poꝛtabili ſeu viatico poſſit ꝓcede-
re dictum do. An. vn̄ ſcias ꝙ quoddā eſt altare
poꝛtabile qō poꝛtat de loco ad locū ⁊ ē ꝑuus la
pis ꝯtinēs in ſe foramē cū ꝯſecratōe ⁊ ſigno ſup
poſito ⁊ iſtud nō execrat niſi moueat illud ſigil
lū ꝯtinēs ꝯſecrationē. Altare vō ſtabile ē quod
ē firmū in loco ⁊ illud execrat multis modis. ꝑ
vbicunq; violat loc⁹ ꝯſecratiōis. puta qꝛ cecidit
aliqs de lapidib⁹ tangētibus ipſam ꝯſecrationē
vel motū ē ſigillū ipſum vel ſi tota mēſa ē mota
licet ibi nō ſit foramē ꝯſecratiōis. rō quia qn̄ al-
tare ē firmū nō ꝯſecrat ſolū tabula ſ; totū alta-
re. vn̄ ſi patit enoꝛmē leſionē amittit foꝛmā ſuā ⁊
dr̄ execratū ideo debet de nouo ꝯſecrari. Et in
fi. glo. nō intelligas ſi lapis de nouo addit alta-
ri ꝙ efficiat ſacer. qꝛ. c. qō in dubijs. j. eo. ꝓcedit
in liq̄ribus ⁊ in his q̄ ꝯmixtione cōfundunt vt
ibi clarius dicā. ſec⁹ in alijs rebus.

2 Alia. Dieb⁹ etiam non feſtiuis
poſſunt eccl'ie cōſecrari.
Nō ꝑ ibi in dioce. tua ꝙ ex dioce. non
licet ep̄o ꝯſecrare eccl'ia; ſicut nec iudicare alie
nos ſb̄ditos et ſi de facto ꝑſumpſerit ſine licētia
ꝓprij ep̄i licet teneat cōſecratio ipſe tm̄ ep̄s veni
et puniēdus. vij. q. i. c. ſi ep̄s. ¶ 2. nō ꝙ ad cōſe
cratiōe; eccl'ie nō eſt ꝑfixa certa dies. ⁊ rō dubi
tādi fuit vt dr̄ in glo. qꝛ alie cōſecratiōes vt ep̄o
rum v̄ginū ⁊ clericoꝝ fiūt certis diebus feſtiuis
Sed rō decidēdi ſm̄ doc. fuit qꝛ debet eē dria
inter cōſecratiōe; inaīate rei ⁊ aīate. nam altera
dignioꝛ. Itē firmioꝛ. nā illa nō iterat. vt dixi in. c.
ꝑcedēti. ſicut iſta que fit in re inaīata. ideo nō eſt
opus ſeruare tantā ſolēnitatē. Et ſcias incidēter
ꝙ fit q̄ſtio quare monialis nō cōſecrat ſi fuerit
ſemel coꝛrupta ⁊ tm̄ electus in ep̄m cōſecratur li
cet habuerit vxoꝛē vel cōcubinā vltra vxoꝛē de
q̄ vide bo. glo. in. c. acutius. xxvi. di. ⁊ in. c. vidue
. xxvij. q. i. ⁊ dic vt ibi.

3 Quod in dubiis

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Habet duo dicta. ⁊ ꝑ idē dicit qđ. c. i. §. eo. 2ᵐ di‐
ctū ibi nec negamꝰ. ⁊ illud breue ⁊ pōt ſic ſūma
ri ad mentē. Oleū non ꝯſecratum pōt ꝯmiſceri
oleo ꝯſecrato ⁊ totū ſit ꝯſecratū. ¶ Nō ꝑ ꝙ to
tum altare execrat̄ ſi tabula ſupioꝛ mota fuit. ⁊
nō ꝙ loquit̄ indiſtincte. non enim refert ſe ad ca
ſum qñ ꝯſecratio ꝯſiſtit ſub tabula ſʒ indiſtincte
loquit̄. ideo facit ꝓ his q̄ dixi in. c. i. §. eo. qꝛ exq̄
altare amittit formā ſuā licet locꝰ ꝯſecratiōis re
maneat inuiolatꝰ totū altare execrabit̄. ⁊ pro h̄
qđ ſequit̄ in lr̄a dū dicit idē eſſe ſi enoꝛmiter ſit
fracta mēſa altar̄. ¶ Nō 2ᵒ i fi. ꝙ ꝯpoſitū ex di
uerſis aſſumit nām ſimplicis dignioꝛis ⁊ h̄ tene
mēti. nā q̄tidie iſta lr̄a allegat̄ ꝙ magis dignum
trahit ad ſe minꝰ dignū. ad idē. c. vnicū. eo. ti. in
vi. In glo. fi. ibi ſecꝰ ſi vinū appōat̄ ſanguini. nā
ſi poſt trāſubſtantiationē factā ꝑ ſacerdotē in al
tari apponeret̄ vinū in calice remanet vinū nec
aſſumit nāʒ ſanguinis xp̄i. vt in. c. cū marthe. j. ti.
ꝓxi. ſed glo. nō ſoluit ꝯ̄riū. Doc. ſoluūt tripli‐
citer. ꝑ ꝙ oleū ꝯſecratū non deſinit eſſe oleū. ſtat
ḡ in ſua nā. ideo ꝯmixtiōe cū alio oleo ſit ꝯfuſio
ſed vinū poſt ꝯſecratiōeʒ deſinit eſſe vinū ⁊ effi
cit̄ ſanguis xp̄i. ideo cū fuerit vinū alterꝰ natu
re nō ſit ꝯmixtio. Et credo ꝙ poſſit dari alia rō
fortioꝛ. nā poſt ꝯſecrationē nō eſt ibi purꝫ corpꝰ
xp̄i. qꝛ nō eſt ſanguis ſine coꝛpe. vt nō. in. d. c. cū
marthe. vñ queadmodū in hoſtia eſt verꝫ corpꝰ
xp̄i cum ſanguine. ita in calice ē verꝫ corpus xp̄i
cum ſanguine. ⁊ ibi videbis q̄re ſunt iſta duo ſa
cramēta ⁊ nō vnū tm̄. merito vinū poſtea impo
ſitū vel alius liq̄r nō trāſit in ſanguinē. qꝛ nō eſt
ibi purꝰ liq̄r ſanguinis ⁊ h̄ rō iudicio meo forti‐
us ſtrigit q̄ʒ ratio doc. 2ᵃ ratio qꝛ ſicut ſanguis
eſt incommutabilis ita ē incommixtibilis. 3ᵃ ꝙ
hoc ꝓcedit v̄tute ſacramenti ſed alia p̄cedēs vi
det̄ mihi verioꝛ. In ea. glo. ibi minus dignum.
dic ꝙ vniuerſitas ſeculariū q̄ venit p̄ncipalit̄ eſt
dignioꝛ iurepatronatꝰ qđ venit acceſſoꝛie. nam
id qđ venit acceſſoꝛie licet in ſe ſimpliciter ſit di
gnius rōe tm̄ acceſſiōis ē minus dignum ⁊ trāſit
cū p̄ncipali. vt ꝓbat̄ inſti. de rerꝫ diui. §. ſi quis. ⁊
vide qđ dicā in. c. ex lr̄is. de iurepatro. nam ꝓce
dūt iſta qñ vnū pōt venire acceſſoꝛie ad reliquū
ſed eccl'ia q̄ eſt mere ſp̄ualis nō trāſiret cum vni
uerſitate ſeculari. vt nō. Inno. in. d. c. ex lr̄is. Et
in fi. glo. nō intelligas ꝙ vinū non ſacrꝫ efficit̄ ſa
crū qꝛ vt dixi in. c. i. §. eo. iſte tex. ꝓcedit in liq̄ri‐
bus ⁊ in his q̄ mixtiōe ꝯfundunt̄. ſed in alijs q̄
mixtiōe nō ꝯfundunt̄ vinū nō tranſit in nām al‐
terꝰ ⁊ ſic ar. glo. nō colligit̄ ex tex.

Propoſuiſti Recō‐
liat̄ ec‐
cleſia q̄ ꝓpter homicidia ⁊ vulnera ho
minū ibidē ꝑpetrata ē polluta. ꝑ ꝯſultatio. 2ᵒ rñ
ſio. ibi fraternitati. ¶ Nō ꝑ ꝙ homicidiū com
miſſuꝫ in eccl'ia ipſam eccl'iaʒ polluit. adeo vt an̄
recōciliationē nō poſſint ibidē diuina celebrari.
ad idē. c. fi. j. eo. ⁊ cū iſte tex. ſimpliciter facit mē
tionē de homicidio. nec in h̄ req̄rit ſanguinis ef
fuſionē ſufficit homicidiū etiā ſine effuſione ſan
guinis puta qꝛ fuit ibidē laq̄o ſuſpēſus vel ſtrā‐
gulatꝰ vel q̄d ſimile. qđ clarꝰ tenet glo. eo. ti. c.
vnico. li. vi. ⁊ limita hūc tex. ꝑ ibi nō. nā debet in
telligi de homicidio violēto ſeu iniurioſo. ſecus
in caſuali ⁊ q̄d in eo q̄ ſe defendēdo aliū occidit
vt in eccl'ia vl' ſi ibi interficiat̄ aliq̄s ſancꝰ homo
h̄ ⁊ ſilia vide ꝑ ho. glo. in. d. c. vnico. ¶ 2ᵒ nō. ꝙ
ꝓpter vulnera citra homicidiū eccl'ia polluit̄. et
idē i cimiterio. vt in. d. c. vnico. Et aduerte qꝛ
vulnera nō fiūt ſine ſanguinis effuſione. vñ alia
iura faciūt mētiōem de effuſiōe ſanguinis i. c. fi.
j. eo. ⁊ in. d. c. vnico. Ex q̄ infero ad duo nōnda
ꝑ ꝙ ꝓpter extractionē modici ſanguinis nō pol
luit̄ eccl'ia. quod denōt h̄ vbum effuſio. nā illud
verbū abūdantiā ſignificat. ꝓ h̄ vide ho. tex. cū
glo. ibi in. c. cū illoꝝ. in. §. ꝙ ſi clauſtrales. in v̄. ni
ſi. j. de ſen. excō. ⁊ vide glo. ibi nō. in v̄. ſanguinis
effuſiōe. Et h̄ nōbis ad ſtatuta que q̄nq̄ʒ requi‐
rūt ſanguinis effuſionē. 2ᵒ infero ꝙ ex alia iniu
ria coꝛpali citra ſanguinis effuſionē non polluit̄
eccl'ia vt neceſſario indigeat recōciliatiōe. licʒ in
aliq̄bus locis ſit ꝯſuetudo nō improbāda vt fi‐
at recōciliatio ſaltē ad terroꝛē alioꝝ. pro hoc qđ
nō. Jo. an. in. c. aq̄. j. eo. ¶ Ultimo nō ꝙ eccleſia
q̄nq̄ʒ polluit̄ ⁊ tunc nō indiget recōſecratōe ſed
recōciliatiōe. q̄nq̄ʒ execrat̄ ⁊ indiget recōſecra
tione nec ſufficit recōciliatio. ⁊ q̄ ſunt iſti caſus
videbis. j. cū glo. ⁊ dicūt doc. ꝙ ꝑ aquā deſigna
tur populꝰ. ꝑ vinum aque mixtū deſignat̄ vnio
deitatis ⁊ humanitat̄. ꝑ cinerē memoꝛia paſſio
nis. ideo cū iſtis tribus ſit recōciliatio ſᵐ formā
ꝯtentā in pontificali. ¶ Sed ꝯ̄ p̄dicta op. de. c.
veſtra. de coha. cle. ⁊ mulie. nā eccl'ia cum ſit ſan
cta nō dꝫ poſſe pollui cū peccare nō poſſit. So.
ꝯ̄riū eſt verꝫ ꝙ eccl'ia in ſe non polluit̄ ex delicto
hominū ſʒ ad terroꝛem ſit illa recōciliatio vt ho
mines vidētes ꝙ ex facto atroci ſancta q̄ſi pollu
ant̄ ita vt idigeāt recōciliatiōe iducant̄ ad cogi
tandū q̄ʒtū ſit elaboꝛandū ꝑ expiatōe ꝓprij pec
cati. Ex h̄ ifertur ꝙ vbi iſta fierēt occulte nō eſt
opus recōciliatiōe qꝛ ceſſat cā inductiua qđ hñ
notabis. ⁊ vide glo. nō. in. d. c. vno. In glo. in fi.
Ex hac glo. collige tres caſus in q̄bus eccl'ia re
cōſecrat̄ ⁊ tres in q̄bus altare ⁊ duos i q̄bus ec
cleſia recōciliat̄. Primꝰ caſus qñ dubitat̄ an ec
cleſia fuerit ꝯſecrata. ſʒ eſt dubiū qñ dicit̄ dubi‐
tari. Inno. §. eo. ſup Rica quē ſequunt̄ doc. cōi‐
ter. h̄ dicit ꝙ dr̄ dubitari ſi nō apparet ſcriptura
in libꝛo eccl'ie vel colūna vl' tabula marmoꝛea in
q̄bus ſolet ſcribi tēpus ꝯſecratiōis vel nō appa
ret teſtis ſaltē vnꝰ deponēs de viſu vel ſm̄ quoſ
dā de auditu. nā h̄ caſu cū non tractat̄ de p̄iudi
cio alterꝰ ſufficiūt tales ꝓbationes qđ bene nō
bis. nā pōt facere regulā ꝙ ſcriptura i loco mar
moꝛeo facta vel vnicꝰ teſtis faciat fideʒ vbi non
agit̄ de p̄iudicio alterius. ⁊ ad h̄ ſemꝑ allegatur
dictū Inno. ⁊ facit de ꝯſe. di. iiij. ꝑuulos. xxiiij. q.
ij. ſane. ⁊ xxij. q. v. h̄ videt̄. 2ᵘˢ caſus ē ſi parietes
eccl'ie ſunt ꝯbuſti. ⁊ eſt ratio qꝛ cōſecratio eccl'ie

ꝯſiſtit i exteriori pte. fit.n. delinitio ſeu vnctio cū
crucibus in ipſis parietib⁹ eccl'ie ab interiori pte
in ſupficie muri. vñ violat' ipſa ꝯſecratio ex cō-
buſtiōe parietū ꝉ; parietes ñ corruāt. de ꝯſe. di. i.
eccl'ijs. 3⁹ caſus ſi parietes corruerūt ita ꝙ opor
tet de nouo ipſas reficere ⁊ h̄ per rōem pdictā.
ꝉ; glo. h̄ limitat qñ ſimul ⁊ ſel' parietes corruerūt
⁊ reficiunt'. ſec⁹ dicit ipſa ſi hodie corruerit vna
certa ps ⁊ reficiat' cras alia ps ⁊ etiā reficitur ⁊
ſic ſucceſſiue. nā eadē vr' eccl'ia ſicut dicim⁹ in na
ui. nā ſi ſucceſſiue reficiat' etiā tota eadem nauis
dr'. vt in. l. ꝙ in rez. ff. de le. i. ⁊ idē dr' popul⁹ licet
aliq moriant' ⁊ aliq naſcant'. vt in. l. pponebat'.
ff. de iudi. ⁊ de h̄ vide glo. q̄ hoc diſputat i. c. de
fabrica. de ꝯſe. di. i. ⁊ iſtā opi. videt' ſeq doc. h̄ ma
xime Hoſti. Inno. ſentit ſup Vica. ꝉ; ibi refert
ꝯriū teneri a qbuſdā vt indigeat recōſecratione
⁊ hanc prē puto veriorē. nā in iſtis ſpūalib⁹ ꝯſi-
deram⁹ veritatē ⁊ nō fictionē. vt nō. Archidia.
in. c. i. de voto li. vi. ꝉ; in veritate nō eſt illa eccl'ia
exq̄ ex toto de nouo licet ſucceſſiue ē refecta. nā
negari nō poteſt qn ꝯſecratio q̄ ꝯſiſtebat in anti
qs parietib⁹ ſit ſublata. ⁊ iura ꝯria loquūtur de
fictiōe. nec ob. ſi dicat' ꝙ exq̄ fuit refecta pus mi
nor ps traxit maior ps minorē ptem ad nāz ſuā
ar. in. c. ſ. proxi. in fi. ⁊ ſic de alijs ptibus. nā dico
ꝙ h̄ nō pcedit in iſtis q̄ mixtiōe ꝯfundunt'. vt di
xi in. c. i. ſ. eo. Prim⁹ caſus in qbus altare recō
ſecrat' ē cū dubitat' an fuerit ꝯſecratū. ⁊ declara
put. ſ. dixi in eccl'ia. 2⁹ caſus qñ mēſa altaris eſt
mota. 3⁹ qñ enormiter fracta ad h̄. j. eo. c. ligneis
⁊ declara vt dixi in. c. i. ſ. eo. Primus caſus in q̄
eccl'ia polluit' ⁊ indiget recōciliatōe eſt p ſangui
nis effuſionē. 2⁹ per effuſiōez ſeminis. Pōt ad
di 3⁹ ſm precedentē opi. glo. qñ ſucceſſiue eccle
ſia fuit repata. nā debet recōciliari ſm opi. glo. li
cet nō ſit polluta. ꝉ; adde duos caſus q̄s habes
in. c. ꝯſuluiſti. j. eo. ¶ Sz dubitatur nunqd exe
crata eccl'ia debeat etiā reconſecrari altare ⁊ qd
in pollutiōe. Cōcludūt doc. h̄ ꝙ poſſibile ē ꝙ ec
cleſia indigeat ꝯſecratiōe ⁊ nō altare ⁊ idē econ
tra. ſec⁹ ſi ē in pollutiōe rō diuerſitatꝭ. nā ꝯſecra-
tio eccleſie ꝯſiſtit in parietib⁹ ⁊ ē ſepata a ꝯſecra
tione altarū. vñ pōt violari ꝯſecratio eccl'ie pu-
ta qꝛ parietes ſunt ꝯbuſti vel corruerūt cōſecra
tione altarū remanēte intacta ⁊ ita ecōtra. nā al
taria poſſūt deſtrui parietib⁹ eccl'ie remanētib⁹
illeſis ſed pollutio ꝯcernit totū corp⁹ eccleſie. nā
ex homicidio ꝯmiſſo in eccleſia totū corp⁹ cū ſit
vnitū ⁊ indiuiduū polluit'. ideo etiā in altarib⁹
nō pōt celebrari añ recōciliatiōem cū ſint in cor
pore eccleſie. ¶ Et tractat' h̄. q. q̄tidiana cui⁹ ex
pēſis debeat venire eps ad eccl'iaz recōciliandā
Gū. in. c. ꝯquerente. de offi. or. dicit ꝙ eps debꝫ
h̄ facere expēſis ſuis qꝛ pp̄ter h̄ et ſiſta hꝫ reddi
tus. nec ob. c. cū ſit romana. j. de ſimo. qꝛ loquit'
in ꝯſecratiōe. ⁊ placet iſta opi. ar. c. i. de cēſi. li. vi.
ꝉ; alij vt refert h̄ Jo. an. diſtinxerūt ꝙ aut ſcitur
qs violauit ⁊ ē ſoluēdo. ⁊ tūc expēſis illi⁹ debet
recōciliare. ar. in. c. ſi. de iniuri. et in. l. i. ff. de eo p

quē fa. erit. aut neſcit' vel nō eſt ſoluēdo ⁊ tūc re
currendū ē ad ꝯſuetudinē ⁊ ſtatutū eccl'ie qbus
deficiētib⁹ rector et pochiani debēt procurare
epꝫ. ar. in. d. c. cū ſit. in defectū omniū debet epi-
ſcop⁹ facē expenſis ſuis. ar. x. q. ij. cauendū. ⁊ h̄
opi. vr' placere Jo. de lig. in cle. i. de cele. miſ. ⁊ il
la eadē mihi ſatis placet. ⁊ h̄ de iſto. c. ſufficiant.

Uum ſis

Plura altaria
ſimul in eadem
eccleſia ꝯſecrari poſſunt ⁊ idē in pluri
bus epis. h. d. Et fuit rō dubitādi. nā vni pſone
nō poſſunt plures ſacri ordines eadē die ꝯferri
vt in. c. lr̄as. de tēpo. or. Itē vnica miſſa in die p
epꝫ dici pōt. vt in. c. ꝯſuluiſti. j. ti. pxi. ⁊ iſte conſe
cratiōes nō fiunt ſine miſſa. de q̄ tñ dic vt habes
glo. nō. in. c. ꝙ ſicut. de elec. vbi diſputat' an cele-
bratio miſſe ſit de ſbſtantia ꝯſecratōis. vñ vide-
bat' ꝙ plura altaria in eadē eccleſia ſil' cōſecrari
nō poſſent ⁊ idē in epis ſed ꝯriū hic decidit'. nā
nihil ob. q̄ mi⁹ in eadē miſſa ⁊ in eodē loco poſ
ſint plures epi cōſecrari vel plura altaria. ¶ Et
nō tex. ibi vna eccl'ia. ex h̄ enim vbo potes infer
re ꝙ ſi altaria ſint in diuerſis eccl'ijs nō poſſunt
ſimul ꝯſecrari. qꝛ reqrit' certa forma q̄ non pōt
ſeruari in altarib⁹ nō pſentibus ⁊ licet h̄ ꝯſecra-
tio epoꝝ ⁊ altariū parificentur tñ differūt in die
ꝯſecratiōis qꝛ altaria poſſunt ꝯſecrari q̄libꝫ die
ſicut eccl'ia. vt in. c. ij. ſ. eo. ſed epi nō niſi die dñi
co. vt in. c. i. ⁊. c. ꝙ die. lxxv. di. Quid autē de bñ-
dictiōibus abbatū. vide bo. glo. in cle. attenden-
tes. de ſta. regula. in v̄. bñdict. ⁊ per Hoſti. in. c.
cū ꝯtingat. de eta. ⁊ q̄li. et nō eſt h̄ iure expſſum
ꝉ; per argumēta. cōiter eni videm⁹ ꝙ in diebus
dñicis ſicut obſeruat' in cōſecratione epoꝝ. nā ſi
minores ordines nō poſſūt ꝯferri q̄libet die pro
pter reuerentiā. vt in. c. i. de tēpo. or. forti⁹ bñdi-
ctio abbatis q̄ dat ptātem ipſi abbati ꝯferēdi mi
nores ordīes. ⁊ ſic miores ordines depēdent ab
iſta bñdictꝰ. ergo dꝫ depēdi cū maiori ſolēnitate ⁊c.

Ligneis

Corruente tecto pa
rietib⁹ illeſis ⁊ men
ſa altaris nō enormiter fracta nec alta
re nec eccl'ia ꝯſecrat'. h. d. 2⁹ ibi inq̄tiōi. ¶ Nō
p̄ ex tex. iūcta glo. ꝙ ꝯſecratio eccleſie ꝯſiſtit nō
in tecto ꝉ; in parietib⁹. ideo corruēte tecto rema
nētibus parietib⁹ non fiet recōſecratio. ¶ Nō
2⁹. ꝙ altare nō execrat' ſi patitur modicā fractu
rā. ſec⁹ ſi enormē. ¶ Et aduerte qꝛ tex. nō diſtin
guit vtꝝ fractura ſit in loco ꝯſecrationis. ⁊ ideo
intelligo indiſticte ꝙ vbicunqꝫ ꝯtingit enormis
fractura mēſe altaris execratū ē altare. ⁊ h̄ quia
videt' pdere formā ſuā. ⁊ facit ad ea q̄ dixi in. c.
i. ſ. eo. Et p iſtū tex. infert Ab. ad. q. q̄tidianam
nunqd altare viaticū ſit execratū ſi lapis remo-
ueat' a ligno. nā ſepe altare viat. cū fit ex lapide
puo iſerto ligno. ⁊ ꝯcludit ꝙ nō. ⁊ credo ꝙ vult
arguere a ſili. nā ſicut corruēte tecto eccleſie re-
manentib⁹ parietib⁹ nō fit ꝯſecratio ita ſblata il
la tabula ſeu ligno cui inherebat lapis nō debet
fieri recōſecratio. Jo. an. h̄ fatet' ſi ſepulchꝝ eſt

in ipſo lapide.ſecꝰ autē ſi in ligno eſſet ſepulchꝝ ſiue foramē ⁊ ibi eſſet ꝯſecratio ⁊ lapis eſſet loco ſigilli ⁊ h̃ eſt indubitatū nā tūc violat̄ ꝯſecratio.ſ; ego dubito etiā i ṗori caſu ponēdo ꝙ altare recipiat formā ſuā; ex ligno ⁊ lapide puta qꝛ lapis ē ita puus ꝙ ꝑ ſe nō ſufficeret ad formā altaris viatici.nā licet ꝯſecratio ſit ipſo lapide tm̄ ſblato ligno veꝝ ē dicere ꝙ ipſum altare patitur enormē fracturā ⁊ ſic ꝑdit formā ſuam.ad h̃ adduco iſtū tex.in 2ª pte.nā hoc caſu qñ lignū vel tabula ē de forma altaris ꝯſecratio fuit facta in toto altari licet foramen ſit in certa pte fractū.⁊ h̃ credo verius in glo.in fi.hāc glo.declara.put dixi in.c.ꝓpoſuiſti.ṡ.eo.

Conſuluiſti Breue ē vl' poteſt ſic ſūmari.Polluit̄ eccl'ia vel cimiterium ſi excōicatꝰ in ea ſepelit̄.¶ Nō ꝙ cimiteriū eccleſie polluit̄ quēadmodū ⁊ ipſa eccl'ia.⁊ an cimiterio polluto polluat̄ eccl'ia.vide tex.c.i.vno eo.ti.li.vi.¶ 2ᵒ.nō ꝙ excōicatꝰ nō eſt in cimiterio ſepeliendꝰ ⁊ nunqd ſepeliētes eū incurrant ſniā; excōicatiōis.vide tex.in cle.eos.de ſepul.⁊ vide bo.glo.in.c.ad h̃.ij.de puile.q̄ tractat nunqd cōicans excōicato mortuo incurrat excōicatiōem minorē ſicut incurriſſet cōicando viuo.⁊ tenet ibi glo.nōbiliter ꝙ ſic.lic; Hoſti.teneat ibi ꝯtrariū.ſ; dic plene vt ibi dixi.¶ Sz quero qd ſi excōicatꝰ ſepeliret̄ in eccl'ia.So.ſentit h̃ Jo.an.ꝙ eccl'ia debet recōciliari ⁊ parietes etiā radēdi ⁊ corpora excōicatoꝝ ſunt reijciēda.de ꝯſe.di.i.eccleſia.⁊ idē ſi pagāi ſepelirent̄.Sed h̃ dictū nō placet ꝗtenꝰ dicit ꝙ parietes ſunt radēdi.nā per h̃ violaret̄ ꝯſecratio eccl'ie ⁊ ſic eſſet reconſecrāda ⁊ nō recōcilianda.nec ob.c.eccleſia.alle.ꝑ Jo.an.qꝛ loquit̄ in eccleſia nondū ꝯſecrata.tūc eni eſt veꝝ qḋ ṗdixi.ſecꝰ autē ſi eccleſia ē ꝯſecrata rōe ṗdicta.Et habes ex tex.vnū caſum addēdum ad nō.in.c.ꝓpoſuiſti.ṡ.eo.vbi eccl'ia reconciliat̄.Aliū caſum ponit hic Jo.an.ſ.qñ eccleſia ſeu cimiteriū fuiſſet ꝯſecratū ꝑ notorie excōicatū.nā ſi ſepultura corporis excōicati polluit iſtū locū.fortius qñ ipſa ꝯſecratio ſit ꝑ manꝰ notorij excōicati.⁊ videt̄ h̃ facere regulā ꝙ oīa q̄ ꝯſiſtūt in exteriorībꝰ bñdictionibꝰ ⁊ ꝯſecratiōibus nō debēt exercitari ꝑ fideles ſi geſta ſunt ꝑ notoriū excōicatū añ recōciliationē.ſecꝰ dicit in corpore xp̄i ⁊ in alijs ſacramētis.nā illa ſunt veriſſima in ſe nec indigēt recōciliatione licet excōicatus ꝯfecerit.facit.i.q.i.in.c.multi.⁊ adde iſtū aliū caſum ad nō.in.d.c.ꝓpoſuiſti.vide qḋ nō.in d.c.ij.de ſacra.nō iterā.Itē vide etiā tex.cū glo.xiij.q.ij.c.cū grauia.et in.c.nullꝰ.vbi habes quare corpa fidelium ſepeliunt̄ i ſacro.et habes ibi bonū ꝯſiliū vbi debet eligi ſepultura ⁊c̄.

Nam ſicut Qui fecit eccl'ia; ꝯſecrari tenet̄ eā dotare.⁊ tene mēti hūc caſum.in ṗª facti narratio.in 2ª exhortatio ibi cum nō ſit.¶ Nō ṗ ex tex.iūcta glo.ꝙ fundās eccl'ia; vel faciēs eā ꝯſecrari obligat̄ ad dotē cōpetentē illi dandā.quēadmodū pr̄ carnalis obligat̄ ad dotē ꝯpetentē filie dandā.l.fi.de dotis ꝓmiſſio.ita ⁊ q fecit eccl'iam ꝯſtrui vel ꝯſecrari qꝛ q̄dammō cēſetur pr̄ cū deduxerit eccl'iam de nō eſſe ad eſſe.¶ 2ᵒ.nō.ꝙ in h̃ caſu eccleſiaſticꝰ iudex habet iuriſdictionē in laicū.In glo.ibi vl' ſi omiſſum ſit in fundatiōe.dic ḡ ꝙ añ fundationē debet dos ꝯſtitui.vt in.c.nemo.de ꝯſe.di.i.⁊ ſi omiſſu; in fundatiōe nō debet conſecrari niſi dos aſſignet̄ vt h̃.⁊ ſi fuit omiſſu; pōt ꝯpelli fundator ſeu faciēs eā ꝯſecrari ex q̄ſi ꝯtractu.⁊ lic; glo.h̃ in fi.dicat ꝙ prius ſit ꝯueniendꝰ ꝯſecrator nō bñ dicit.nā vt ꝓbat̄ h̃ actio ē prius dirigēda ꝯ facientē ꝯſecrari.nec ob.motiuū glo.imo facit potiꝰ ꝓ.quia ſi ep̄s ordinat ad ṗſentationē alicuius prius ꝯpellit̄ ṗſentator q̄; ordinator.vt in.c.cū ſm̄.de ṗben.ſ; in defectū fundatoris ſeu facientis ꝯſecrari agendū eſt ꝯ ep̄m ꝯſecratorē q dotabit vel ex bonis eccl'ie ſue ſi ſine enormi leſiōe h̃ fieri poterit.ar.in.c.apoſtolice.ṡ.de donat.vl' de pr̄imonio ſuo.ſicut in ſili nō.in.c.de multa.ṡ.de ṗben.¶ Et nō ꝙ h̃ obligatio trāſit in heredē vt in glo.⁊ in iuribꝰ allegꝫ.in ea.¶ Et nō qꝛ ſepe accidit maxime in ꝯſtructoribꝰ capellaꝝ.In ea.glo.ibi recipe hoſpites ⁊c̄.dicit Hoſti.ꝙ ſi tanta deberet eē dos pauci reperirent̄ q vellent eccleſiā ꝯſtituere.vñ ſufficit ſm̄ cū ꝙ aſſignet̄ vnꝰ mānſus ꝓ dote.et qd ſit mā ſus vide bo.tex.in.c.i.ṡ.de ceñ.⁊ ibi in glo.⁊ dicit ꝙ cū iſta obligatio puenerit.ex mera liberalitate nō debet multū ſeuere agi ꝯ ipſum edificatorē.nec ē opꝰ ꝙ dos detur a pncipio.ꝓ hoſpitalitate tenēda vel.ꝓ iuribꝰ ep̄alibus ſoluēdis.nā eccleſia impotēs nō tenet̄ ab iſta.imo nec tenet̄ ꝓcurare ep̄; viſitantē.xvi.q.iij.in.c.cauendū.ſ; ſi eccleſia ꝑuenerit ad pinguiorē fortunā tūc poterit exercere hoſpitalitē ⁊ alia facere de qbus in glo.¶ Et nō bene h̃ dictū Hoſti.⁊ adde.opi.Ein.q dicit in aſſignatione dotis attendendū vtꝝ eccleſia ſit ꝓrochialis.nā tūc habenda eſt rō decimaꝝ ⁊ obligationū ⁊ aliaꝝ obuentionū ſpūaliū.Pōt enim ex oībus ṗdictis īferri ꝙ dos debet eſſe tāta vt preſbr̄ viuere poſſit ſaltē cū vno miniſtro reſpectu habito ad obuētiōes ſpūales.⁊ ſi eccleſia ē collegiata debet dotari ſm̄ q̄ntitatē ⁊ numeꝝ collegiatorū ⁊ q̄litatem collegij.⁊ vide qḋ nō.xxi.q.i.in.c.i.⁊ vide bo.glo.ad ṗdicta in.d.c.nēo.de ꝯſe.di.i.

Aqua Eccl'ia polluta ꝑ ſacerdotē ſimplicē reconciliari nō poteſt etiā ſi aq̄ fuerit ꝑ ep̄m bñdicta.tria facit.ponit dictū.dānat ꝯſuetudinem cāz reddēs.⁊ ſbdit preteriti tolerantiā.2ª ibi nō obſtāte.3ª ibi ꝙ aut.¶ Nō ṗ bonā regulā i materia delegatiōis ꝙ ea q̄ ſunt ordinis ep̄alis nō poſſunt ꝯmitti non ep̄o.multa eni ſunt q̄ nō poſſunt fieri niſi ꝑ ep̄os tanq̄; depēdentia ab ordine ep̄ali vt ꝯſecratio virginu;.ordiatio clericoꝝ conſecratio eccl'iaꝝ ⁊ ſimilia.de qbus vide tex.lxviij.di.c.q̄uis.ea vō que ſunt iuriſdiſdictiōis

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

demādari poſſunt etiam nō epis. Ex q̇ infert ꝙ
ptās excōicandi pōt ꝯmitti etiā nō epis ⁊ idem
de oibꝰ q̄ eps ꝯſeqtur in ſola ꝯfirmatiōe de qui
bus i. c. trāſmiſſam. de elec. ⁊ ad p̄dicta vide glo
ſingl. quā tenebis mēti in. c. ꝑuenit. xcv. di. q̄ di-
cit ꝙ nihil hꝫ eps qd̄ ſit meri imperij qd̄ non ſit
delegabile ſed diſtingue, put hr̄ h̄ in tex. nā ea q̄
ſunt ordinis nō debēt ꝯmitti niſi habēti illum or
dinē. Ex q̄ infert ibi glo. nobilit ꝙ etiā papa non
poſſet dare ptātē nō ſacerdoti ꝯficiēdi corpꝰ xp̄i
qꝛ in diſpoſitiōe diuina illud eſt diſtributū ordi
ni ſacerdotali. vt in. c. i. §. vna. ſ. de ſum tri. Et ex
h̄ poſſet facere aliā regulā ꝙ ea q̄ ſunt alicuiꝰ or
dinis nō poſſunt delegari alicui nō habēti illum
ordinē ⁊ ſic non ē ſpāle in epo. Et ex h̄ ⁊ ex tex.
notabis ꝙ epatꝰ eſt ordo ⁊ nō ſimplex dignitas
licet theologi tenēt ꝯtrariū de q̄ vide bo. glo. in pro
hemio ſexti. ¶ Ulti° nō ⁊ tene mēti ꝙ ꝯſtitutio
iuris antiq declaratoria extēdit ad p̄terita licet
repiat ꝯſuetudinē in oppoſitū ex q̄ declarat irra
tionabilitatē ꝯſuetudinis ⁊ ſic geſta p̄textu ꝯſue
tudinis irrōnabilis nō tenēt vn̄ papa h̄ ex miſe-
ricordia tolerauit actꝰ p̄cedentes. ⁊ de hoc vide
qd̄ dixi in. c. fi. de ꝯſti. ⁊ vide tex. cū glo. in cle. ij.
de re. ec. nō alie. ſꝫ vide bo. glo. in. c. cū venerabi
lis. ſ. de ꝯſue. que vr̄ velle ꝙ geſta pretextu ꝯſue
tudinis q̄ reputabat irrōnabilis ſunt tolerāda
ſaltē ex mia vt h̄ ⁊ h̄ tene mēti. In glo. i. ibi ꝯ iu-
ris nāꝫ pōt dupliciter glo. itelligi. p̄ ꝙ ꝯſuetudo
irrōnabilis ē ꝯ iuris nāꝫ. nā de iuris nā eſt ꝙ qs
exerceat ordinē quē nō recipit. nam ptās mini-
ſtrādi ſeu execrādi ea que ſunt ordinis nō depē
det ex nuda volūtate ſupioris. ſꝫ ꝯſiſtit in certa
forma tradita ꝑ eccleſiam ⁊ iſta ē rō decidēdi in
tex. nā ea q̄ ſunt iuriſdictiōis ꝯſiſtūt in nudo ex
ercitio ſeu volūtate ideo pn̄t delegari cuicunqꝫ
ſecꝰ in his q̄ ſunt ordinis. In glo. fi. in fi. ⁊ ex h̄
et ex tex. collige papā poſſe ꝯmittere ſimplici ſa
cerdoti poteſtatē recōciliādi eccliam. ⁊ vide qd̄
plene nō. in. c. q̄to. de ꝯſue. ⁊ idē dicerē de omni
bus q̄ ſunt iuris epālis ex diſpoſitiōe humana.
qꝛ in illis papa hꝫ plenitudinē ptātis in. c. ꝓpo-
ſuit. de ꝯceſ. p̄ben. ſꝫ ea que in diſpoſitiōe diuina
ſunt tributa certo ordini nō poſſunt cōmitti illū
ordinē nō habenti etiā per papā. vt vult glo. ſin
gularis in. d. c. ꝑuenit. ⁊ nō iſtā regulā ⁊c. Ab.

Si eccleſia Eccl̄ia etiā nō
ꝯſecrata ſi pol
luit recōciliāda eſt. h. d. habet duo di-
cta. 2ᵐ ibi eſt tn̄. ¶ Nō ꝙ baſilica largo mō po-
teſt vocari eccl̄ia vt h̄. ⁊ vide qd̄ dixi. ſ. ſuper ru
brica. Et ex h̄ ⁊ ex tex. infero ꝙ in mā fauorabili
⁊ p̄uilegiata appellatiōe eccl̄ie venit baſilica ſeu
eccleſia nō ꝯſecrata. nā ex q̄ ē deputata ad diui-
nū cultum et ꝓtinꝰ ē ꝯſecrāda habet ꝓ ꝯſecrata
in fauorē ipſiꝰ ſicut in ſili dicit ꝙ de ꝓximo mili
tandꝰ habet pro milite. l. penult. ff. de teſta. mili.
¶ 2ᵐ nō ibi ſuſpendant ⁊ tene mēti ꝙ in eccleſia
nondū ꝯſecrata licite celebrant diuina. nā h̄ mā
dat vt protinꝰ recōcilietur ne officium diuinū in
ea ſuſpendat dic tn̄ ꝙ in eā debet celebrari cū al
tari viatico qꝛ in locis nō ꝯſecratis celebrari nō
pōt. de ꝯſe. di. i. miſſaꝝ. dixi ſup Rica. ¶ Et ad
uerte ꝙ h̄ non fit mētio de licētia epi videt̄ q̄ ꝙ
ex q̄ locus a p̄mordio ē deputatꝰ ad diuinas lau
des nō exigat alia licētia. ¶ Itē nō ꝙ poſt pol
lutionē eccl̄ie ꝯtigentē ex ſanguinis vel ſeminis
effuſione organa clericoꝝ in ea ſuſpendunt. Ex
q̄ infero ꝙ neduꝫ miſſa ſꝫ nullū officiū debet ibi
celebrari an̄ recōciliationē. An autē de facto ibi
celebrātes incurrāt irregularitatē. Hoſti. ſentie
bat ꝙ ſic. qꝛ eccleſia vr̄ interdicta ar. h̄ ſed ꝯtriuꝫ
ē hodie determinatū ⁊ habet in. c. is q. de ſen. ex.
li. vi. nō eſt q̄ eccl̄ia interdicta ſi organa clericoꝝ
ſunt ſuſpēſa. ¶ Ultimo h̄ querit numqd pollu-
tio nocturna ꝯtingēs in ipſa eccl̄ia polluat eā vt
indigeat recōciliatiōe. Io. an. dicit. ꝙ ꝯſuetudo
ſatis rōnabilis habet ꝙ non. licet pollutio qn̄qꝫ
ꝯtingat cum peccato ⁊ an ⁊ qn̄ proueniat h̄ ſine
peccato. vide tex. cum glo. nō. vi. di. teſtamentū.
Sꝫ ego dico ꝙ alio reſpectu eccl̄ia iſto caſu nō
ē recōſilianda qꝛ talis pollutio ꝯtingit occulte ⁊
ea q̄ occulte fiūt nō indigēt reconciliatione ꝑ ea
q̄ dixi in. c. ꝓpoſuiſti. ſ. eo. ⁊ declara hūc tex. per
ea q̄ dixi in. d. c. ꝓpoſuiſti. ⁊ vt ē glo. nō. in. c. vno
ſ. eo. li. vi. ¶ In glo. i. in fi. nō. fi. glo. ⁊ ꝑ iura in
ea allegi. Cle. papa mādauit denūciari excōica
tos effractores cuiuſdā eccleſie nondū ꝯſecrate
vbi tn̄ celebrant diuina. ⁊ nō ꝙ ꝓprie ſacrilegiuꝫ
nō ꝯmittit ibi qꝛ non ledit res ſacra ſꝫ ꝓpter de
putatiōeꝫ gaudet eo p̄uilegio q̄ ſacra. In glo. ij.
in fi. Hoſti. videt ſequi p̄ᵃᵐ opi. ſed Io. an. ⁊ cōi
ter doc. trāſeunt cū opi. glo. ⁊ illa vr̄ verior ꝑ ra
tiones glo. Itē ſi exigeret p̄ſentia epi poſſet im
mediate cōſecrari ⁊ tn̄ tex. dicit q̄ꝫ citiꝰ fieri pōt.
Itē in expectādo epꝫ poſſunt diu diuina ſuſpē
di ꝯ mentē tex. ⁊. c. penult. de imu. eccle. qꝛ licet
iſte locus nō ꝯſecratꝰ gaudet eodē p̄uilegio cū
ꝯſecrato non tn̄ ſequit ꝙ in reconciliatiōis actu
debeat ſeruari eadē forma. nam cū magis delin
quat i loco ꝯſecrato expedit vt maior fiat demō
ſtratio in actu recōciliatiōis. ar. in. c. cū illoꝝ. de
ſen. excl. ⁊ in. c. cū bone. de eta. ⁊ quali.

¶ De celebratiōe miſſaꝝ et ſacramento eucha
riſtie ⁊ diuinis officijs. Rica.

¶ Sup̄ viſum ē de cōſecratione eccleſie ⁊ altaris.
ſed qꝛ in eccl̄ia ꝯſecrata miſſe celebrant ⁊ alia di
uina officia dicunt ideo ſbiungit hec Rica.

Preſbiter
Cōiter nō ſumat ꝓpter mul
titudinē dictoꝝ ſed ſm̄ vnuꝫ
intellectum pōt ſic ſummari.
preſbr̄ tenet horis debi. di-
cere horas canonicas ꝑmittit tn̄ ſibi ex cauſa di
cere eas vſqꝫ ad veſpas īcluſiue. h. d. p̄ p̄cipit of
ficiū dici horis debitis ⁊ ex cauſa ꝑmittit antici
pationem. ⁊ ſpecificat caſum q̄re ꝑmittitur ſibi

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

anticipare ibi deinde. ȝ° cõcludit ibi ꝗ. ¶ Nõ ꝑ
ibi mane iũcto.v.ibi expleto ꝙ matutinũ dꝫ eſſe
expletũ mane ⁊ ſic añ ortũ ſolis. vñ dicit Hoſti.
ꝙ licet mane expleri debeat tñ debet media no
cte inchoari,ꝑ hoc quod ſequit̃ in tex.media no
cte ⁊c̃.Ex q̃ infero ꝙ matutinũ eſt de vigilijs no
cturnis nõ diurnis ⁊ ſic illa auctoritas ſepties ĩ
die,ꝓcedit in die nãli ꝯtinens .xxiiij. horas et ꝙ
poſtea tex. dicit de nocturnis vigilijs ⁊c̃. voluit
ſpecialiter diuidere ipſas horas inter diẽ artifi-
cialẽ ⁊ noctẽ nõ autẽ voluit denõre ꝙ eſſent vigi
lie nocturne ꝑter.vij.horas numeratas in tex.et
ſic intelligo iſtũ tex.⁊ ꝙ ſic voluerit patet qꝛ ma-
tutinũ h̃ ꝯnumerat̃ prius in ſeptenario numero
ꝗ pſolui debet q̃libet die ⁊ tñ matutinũ dicit̃ de
nocte licet expleat̃ de mane. Sꝫ de vno dubito
ſi matutinũ incipit̃ media nocte nõ videt̃ ꝙ ex-
pleat̃ mane qꝛ nõ ponit̃ tantum temp⁹ ad dicen
dũ matutinũ niſi ſeruaret̃ ꝯſuetudo q̃rundã re
ligioſoꝝ ꝗ media nocte incipiũt matutinũ ⁊ di-
cũt vſqꝫ ad laudes ⁊ poſtea incipiũt laudes mo
dicũ ante diluculũ et explẽt de mane ita vt tunc
ſit hora pͥme ⁊ tũc optime ſeruat̃ qđ dicit̃ in tex.
ſed tũc nõ ſepties ſꝫ octies pſoluunt laudes ⁊ fa
cit qđ nõ. Archidia.in.c.preſb.xci.di.vbi tacite
innuit ꝙ octo ſunt hore canonice ſeꝑando illam
auctem media nocte ⁊c̃. a ſeptẽ horis alijs de q-
bus in illa alia aucte ſepties in die ⁊c̃.hoc tñ indi
cio meo apte iure nõ probat̃ vt.s.dixi. Contra
hoc tñ facit qꝛ matutinũ eſt in pͣ hora diei nãlis
⁊ tñ hic ꝯputantur ſb illo numero ſeptenario ꝗ
explet̃ in die nãli. Ex q̃ neceſſario infert̃ ꝙ illa
auctas media ꝯprehẽdit̃ in illa ſepties in die ſꝫ
vt dixi h̃ diſtinguit inter diẽ artificialẽ ⁊ noctem
¶ Nõ ibi pẽſum ſeruitutis ꝙ ſicut vaſall⁹ tene
tur dño ſoluere tributũ ⁊ ſeruitiũ ſic clericus te
net̃ ſoluere hãc ſeruitutẽ deo.ſ. in dicendis ho-
ris canonicl.⁊ expone pẽſum.i.q̃titatẽ vel debi
tũ ⁊ idẽ v̄bum ponit̃.iiij.di,deniqꝫ. ¶ ȝ° nõ ꝙ of
ficiũ diuinũ appellat̃ hora ⁊ etiã vigilia et dicit̃
hora ab oro oras. appellant̃ vigilie qꝛ in eis di-
cẽdis debẽt clerici vigilare ⁊ nõ dormire. ¶ 4°
nõ ibi infirmis viſitarl ꝙ ſacerdos parrochialis
nõ debet exire ciuitatẽ qn prius viſitet oẽs ꝓ
chianos infirmos ne qs ſine ꝯfeſſiõe ſeu eucha
riſtia decedat facit de offi.archipͥſby.in.c.iij.
Nõ ibi op⁹ rurale ꝙ hoc op⁹ nõ ẽ clericis etiaꝫ
presbyteris interdictũ. ¶ Itẽ nõ ibi ieiunijs ꝙ
preſbr parrochialis tenet̃ ſuare ieiuniũ vſqꝫ ad
horam ȝᵃᵐ in qua põt miſſa celebrari ſᵐ qualita
tem diei. Et ex h̃ v̄bo infero ꝙ ſacerdos parro-
chialis nõ debet cã celebratiõis accipere vinum
purificatũ niſi habeat aliũ ſacerdotẽ ꝗ ſit para
tus dicere miſſam ſupueniẽte neceſſitate.nã iſte
tex.loquit̃ de ſacerdote qui prius celebrauerat
vt denõt illa dictio vt iteꝝ neceſſitatibus ⁊c̃. ⁊ tñ
dicit̃ ꝙ debet eẽ ieiunus vſqꝫ ad horã ſtatutam
⁊ iteꝝ ex neceſſitate celebrare poſſet ille autẽ ꝗ
recipit vinũ purificatũ nõ dicit̃ ieiun⁹ nec poteſt
ex neceſſitate iteꝝ celebrare vt innuit iſte tex. et

clari⁹ le.⁊ nõ.in.c.ex ꝑte.⁊.c.ꝯſuluiſti.ĩ.eo.ti.
Nõ ibi peregrinoꝝ ⁊ hoſpi. pulchrũ dictũ ꝙ ſa
cerdos ꝓchialis licite miniſtrat ſacramẽta pe
regrinis ⁊ hoſpitib⁹ cõfluentibus ad ꝓchiam
ſuã ꝗ̃ iferri põt ꝙ peregrini ⁊ hoſpites nõ tenet̃
ire ad eccliam cathedralẽ ſꝫ necitate ſupueniẽte
videt̃ eẽ de illa ꝓchia ad quã ſe ꝯtulerũt ⁊ fa-
cit h̃ ad.q.q̃tidianam q̃ tractatur in.c.i.de ſepul.
Moꝛit̃ peregrinus in parrochia alicui⁹ vtꝝ de
beat ibi ſepeliri vel in ecclia cathedrali ſi nõ eli-
git ſepulturam vel ſi eligit ex̄ ꝓchiam ſuã vtꝝ
debeat̃ q̃rta ecclie cathedrali an ꝓchiali. iſte
tex. facit ꝑ eccleſia ꝓchiali lati⁹ examinat̃ hec
q̃ſtio in.d.c.i. ¶ Nõ ibi ſepties in die ⁊c̃.ꝙ de iu
re diuino clericus tenet̃ ad ſepteꝫ horas canoni
cas ſed nõ ſunt de iure diuino iſte hore determi
nate.vñ officiũ ſeu determinatio ⁊ diſtinctio of-
ficij ẽ de iure poſitiuo ſed ſepties in die laudare
ẽ de iure diuino. Ex q̃ ifero ꝙ papa licite poteſt
diſpẽſare circa mutatiõeꝫ officij ſed nõ credo vt
poſſit diſpẽſare vt cleric⁹ non teneat̃ dicere ali-
quod officiũ licet Lau.⁊ Io.de lig. aliter ſenſe
rit in cle.ij.eo.ti.vbi arguũt ꝙ ſicut papa ibi dat
poteſtatẽ certo caſu mutãdi officiũ ita poſſit di-
ſpenſare vt nõ teneat̃ quis dicere officiũ arguẽ
do de parte ad totũ. Sed illud dictũ mihi non
placet qꝛ alia rõ eſt in toto alia in ꝑte qꝛ de iure
diuino ẽ ipſum officiũ gñaliter ſumptũ ꝯ qđ pa-
pa ſine rõe nõ diſpenſat,ſec⁹ in diſtinctiõe ⁊ mu
tatione officij qꝛ illud vt dixi ẽ de iure humano
pro h̃ quod le.⁊ nõ.in.c.ꝑpoſuit.de ꝯceſ. ꝑben.
¶ In glo.i.in fi.nõ bene glo. ⁊ refert Hoſti.ꝙ
papa cardinales ⁊ alij põtifices ꝑ parte maiori
h̃ obſeruant dicendo de mane officiũ vſqꝫ ad ſe
xtã ⁊ nonã incluſiue,ꝑpter occupationes ſupue
niẽtes poſtea.nã pͥma hora diei ẽ apertioꝛ ⁊ de-
uotioꝛ ideo meli⁹ eſt ꝑuenire horam q̃ꝫ ꝑueniri
ad h̃ tex.cum glo.in.l.ij.ff.de v̄.ſig. ⁊ ꝙ h̃ poſſet
fieri habes nõ.tex.h̃ qui etiã ex cauſa ꝑmittit vt
poſſet cleric⁹ de mane etiã veſperas dicere.
¶ Sꝫ aduerte qꝛ tex.pͥma fronte videt̃ ſibi ꝯrius
nam ꝑ ꝑmittit vt poſſit qs de mane dicere offici
um vſqꝫ ad veſpas incluſiue tñ poſtea videt̃ vel
le ꝯrium dũ dicit ita vt horis ꝯpetẽtibus ⁊c̃. ſed
ego intelligo ꝙ cleric⁹ in ꝑuato põt ſeruare ꝯſili
um h̃ traditũ ſed in ecclia ſua in q̃ ſolent diuina
officia publice dici debẽt hore canonice celebra
ri ꝯpetentib⁹ horis aut a ſe aut a ſuis ſcholarib⁹
.ſ.clericl.⁊ habuit iſte tex.reſpectũ ad cõſuetudi
nẽ q̃rundam vltramontanoꝝ ꝗ habẽt in eccleſia
multos clericos ſcholares ꝗ adiuuãt eos ĩ offi
cijs dicẽdis,⁊ refert Io.an.h̃ miraculũ de q̃dã
ſancto heremita quẽ deficientib⁹ alimẽtis ange
lus paſcebat ⁊ tẽpore vuarũ portabat ſibi qñqꝫ
vuas bonas qñqꝫ marcidas qñqꝫ agreſtes iter
rogatuſqꝫ angel⁹ ab heremita q̃ ſit tãta diuerſi-
tatis cã.reſpõdit angelus ꝙ bonas portabat tẽ-
pore q̃ dicebat officium horis ꝯpetentib⁹.agre-
ſtes v̄o quando anticipabat horã dicendi offici
um. marcidas qñ differebat vltra debitã horaꝫ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

⁊ h̄ ideo qꝛ heremita non occupabat̄ alijs exte
rioꝛibus ſed vbi ex cā legitima ſeu neceſſaria ti
met occupationē pōt licite ſeruari qd̄ hic dicit̄.
In glo.ij.in fi.ſꝫ glo.nō declarat que ſit hoꝛa cō
petens ad dicendū officiū dicūt hic doc.illā eſſe
ꝯpetentē in q̄ credit̄ populū acceſſuꝝ ad diuina
qd̄ nō.ſi antē veriſiſr̄ter credit̄ ꝙ popul⁹ non ve
niat.dixerūt gdam ꝙ clerici poſſūt dicere ad vo
tū ſed nō placet h̄ doc.ſed dicūt ꝙ ꝯpetēs eſt cū
hoꝛa officij rn̄det hoꝛe dici vt ſic dicat̄ matuti
nū in nocte p̄ma in diluculo ⁊ ſic de alijs hoꝛis.
Et dicit Jo.an.h̄ ꝙ istaꝝ ſeptem hoꝛaꝝ tres ſūt
nocturne ⁊ q̄tuoꝛ diurne.nā matutinum p̄ma ⁊
ꝯpletoꝛiū ſunt hoꝛe nocturne id̄ tex.dicit in plu
rali de nocturnis vigilijs ⁊c. in multl tn̄ locis cō
pletoꝛiū dicit̄ immediate poſt veſpas ⁊ h̄ fuit in
ductū foꝛte vt popul⁹ poſſit ꝯmode officijs int̄
eſſe.⁊ nō ꝙ q̄libet hoꝛa deſignat aligd de officio
puo de cruce. In glo.in v̄.ſuccurrere.in fi.dicit
Hoſti. ꝙ gn̄alis ꝯſuetudo habet ꝙ in dieb⁹ cōi
bus poſſit miſſa dici vſqꝫ ad ſextam. in vigilijs
vſqꝫ ad nonā.in q̄tuoꝛ tp̄ibus vſqꝫ ad veſperas
facit qd̄ nō.in.c.ſolet.de ꝯſe.di.i.⁊ in.c.nō liceat.
.xliiij.di. ¶ In glo.fi.in fi.aduerte qꝛ glo.dicit
etiā alios clericos nō p̄ſbyteros teneri ad di
cendū officiū ſed nō aperit vtꝝ omnes teneant̄
in q̄cunqꝫ oꝛdine ſunt ꝯſtituti ⁊ gd ſi nō ſunt be
neficiati ideo aduerte. nam ꝑ ponā duos caſus
in gbus oēs ꝯueniūt. Prim⁹ eſt qn̄ cleric⁹ eſt be
neficiat⁹. nā ſm̄ omnes iſte tenet̄ dicere officiū.
.xcij.di.c.fi.nā ꝓpter officiū dat̄ beneficiuꝫ.c.fi.
de Rp.li.vi.⁊ q altari ſeruit de altari debet viue
re ita ecōtra q viuit de altari ſeruire debet alta
ri.in.c.cū ſm̄ apoſtolū.de p̄ben.2⁹ caſus qn̄ cleri
cus ē in ſacr̄l.nā cōiter tenet̄ ꝙ licet nullū habe
at bn̄ficiū tn̄ rōne oꝛdinis tenet̄ ad officiū.vnde
vbuꝫ p̄ſbr̄ capit̄ h̄ large facit.c.ij.de coha.cle.
⁊ mulie.vn̄ in oꝛdinatione admonet̄ cleric⁹ ꝙ ſi
fuit piger in eūdo ad eccleſiā ſit deinceps ſollici
tus ſi fuit ſomnolētus ſit vigilās. Sꝫ dubito in
alijs duob⁹ caſibus.p̄mus nungd cleric⁹ in mi
noꝛib⁹ releuet̄ ab officio dicendo ſi ē abſens ab
eccl̄ia in qua ē bn̄ficiat⁹ ex ꝓbabili cauſa ⁊ deſer
uit eccleſie ꝑ vicariū.nā Pe. ⁊ Ab. dicūt hic ꝙ
ſic ⁊ hanc driaꝫ aſſignant inter clericū in minoꝛi
bus ⁊ ꝯſtitutū i ſacr̄l.allegāt.c.ꝑuenit. de appel.
facit.c.cū ex eo.de elec.li.vi.ſꝫ illa iura h̄ non ꝓ
bant iudicio meo. nā loquunt̄ q̄ ad officiādum
eccl̄iaꝫ. nā ex iuſta cauſa gs excuſat̄ non tn̄ rele
uat̄ gn dicat officiū in p̄uato ⁊ pro h̄ iſte tex. nā
ſacerdos h̄ dixit officium in p̄uato ⁊ ꝑ clericos
ſcholares dicit̄ in eccl̄ia ſed dicūt qꝛ h̄.c. loquit̄
in p̄ſbytero q tenet̄ rōe ſacri oꝛdinis ⁊ poſſꝫ ad
iuuari eoꝝ dictū hac rōe. clerici in minoꝛib⁹ vi
dent̄ teneri ad officiū rōe bn̄ficij ſed bn̄ficio eſt
ſatiſfactū ex q̄ deſeruit̄ per vicariū hanc opi. re
fert h̄ Jo.an.⁊ nō reuocat nec exp̄ſſe approbat
⁊ idē facit Jo.de lig.in cle.i.co.ti.ſꝫ ipſe Jo.an.
in fi.iſti⁹.c.dicit vnū dictū per qd̄ tacite videt̄ re
cedere a dicto Pe.⁊ Ab. dicit enim libenter vi
diſſe ꝙ eccl̄ia ſtatutū feciſſet vt clerici ſaltē in mi
noꝛib⁹ bn̄ficiati nō curati excuſarent̄ occaſione
ſtudij ab officio dicēdo deſeruiendo eccl̄ie ꝑ vi
cariū ⁊ dicēdo officiū beate marie v̄ginis.⁊ ap
te videt̄ ſentire ꝙ ceſſante ſtatuto eccl̄ie cleric⁹
in minoꝛib⁹ bn̄ficiat⁹ nō excuſat̄ licet deſeruiat ꝑ
vicariū ⁊ ipſe dicat hoꝛas beate marie v̄ginis eti
am ſi ſit abſens ex cā probabili vt ſtudioꝝ ⁊ cre
do ꝙ h̄ opi.ſit verioꝛ ⁊ tutioꝛ.nā aſſumptus ē in
ſoꝛtē dn̄i ⁊ tenet̄ de iure diuio ſepties in die lau
dare deū nec pōderat propheta ꝙ dicat in eccle
ſia vel alibi. nā licet nō poſſit in eccl̄ia dicere nō
debet excuſari q̄ min⁹ laudet deū in p̄uato ma
xime cū viuat de p̄rimonio xp̄i. Et eſt dubiū nū
gd officiū beate marie v̄ginis ſit in p̄cepto.doc.
h̄ nihil dicūt.ſed Jo.de lig.ponit in.d.cle.i.⁊ di
cit ꝙ licet h̄ iure nō proberur tn̄ hoc cōis ꝯſuetu
do habet vt cōputet̄ inter hoꝛas canonicas ⁊ h̄
credo eſſe veriſſimū.nā oꝛdo antiquus ē ab ec
cleſia tradit⁹ vt etiā publice dicat̄ in eccl̄ia certl
tp̄ibus quod nō eſſet ſi nō eſſet in p̄cepto. nam
multa ex traditiōe antiquoꝝ patꝝ ſunt in p̄ece
pto que nō repiunt̄ ſcripta.xi. di. eccleſiaſticaꝝ.
⁊ in.c.cū marthe.j.co.2⁹ caſus in q̄ dubito ē nū
gd clerici in minoꝛib⁹ nō bn̄ficiati teneantur ad
officium. Inno.h̄ gn̄aliter loquēdo dicit ꝙ oēs
clerici tenētur dicere vel audire officiū ⁊ ſi ſunt
bn̄ficiati tenent̄ dicere in illa eccl̄ia vbi habēt be
neficiū.xcij.di.c.fi. Exp̄ſſe tn̄ non attingūt doc.
hūc caſum ſed poti⁹ ſentiūt ꝙ nō dicendo de cō
ſtitutl in ſacris ⁊ de bn̄ficijs in minoꝛib⁹ ⁊ ita hꝫ
gn̄alis ꝯſuetudo q̄ vt credo non dicentes excu
ſat.ar.in.c.cū dilect⁹.de ꝯſue.ſed de mente iuris
diuini ⁊ humani credo ꝙ ſit oppoſitū.nā eoipſo
ꝙ quis ꝓmouet̄ ad oꝛdines aſſumit̄ in ſoꝛtē do
mini ⁊ traſſert ſe in deū ⁊ in eccleſiā.vn̄ eximit̄ a
p̄tāte ſeculari in.c.cū non ab hoīe.de iudi.opti
me facit.xij.q.i.cum poꝛtio.cū.c.p̄cedēti. nam ⁊
quiſqꝫ cleric⁹ debet viuere de p̄rimonio xp̄i vel
ſaltē ep̄s tenetur ꝓuidere.ſ.de p̄ben.c.ij.⁊.c. epi
ſcopus.⁊.c.cum ſm̄ apoſtolū.Sed h̄ cadit 2ª.q.
nungd clericus nō dicēs officiū ſine cauſa rōna
bili tenet̄ reſtituere fruct⁹ qs interim ꝑcepit ab
eccl̄ia. Jo.cal.foꝛmat h̄ iſtam.q. ⁊ ꝯcludit ꝙ ſic.
mouet̄ qꝛ ꝓpter nō reſidentiā cleric⁹ p̄uat̄ bene
ficio ⁊ fructib⁹ bn̄ficij in.c.penultl.ſ.de cle.nō re
ſi. ſed nō dicēs officium effectualiter nō reſidet
Item qꝛ bn̄ficiū datur ꝓpter officiū.vt in.d.c.fi.
⁊ foꝛtificādo h̄ vbicunqꝫ aligd datur ꝓb cauſaꝫ
cauſa nō ſecuta illud pōt repeti.vt.ff.de ꝯdi.ob.
can.quaſi ꝑ otū.ſed bn̄ficiū datur ꝓpter officiū
dicendū g̃ officio nō dicto fructus bn̄ficij repeti
poſſunt ſꝫ hec opi. ē nimis rigida nec eā ſequit̄
do.Car.dicens. ꝙ iure nō probat̄ ſed tn̄ non re
ſpōdet ſpecifice ad ꝯriū.ſed tenendo opi.ꝯriam
poſſum⁹ dicere ꝙ bn̄ficium non dat̄ ſimpliciter
ꝓpter officiū ſed etiā vt cleric⁹ aſſumpt⁹ in ſoꝛ
tem dn̄i viuat de p̄rimonio xp̄i et nō mendicet.
.xciij.di.diaconi.⁊ in.c.ij.de p̄ben. Item facit.c.
ſi gs in clero. vij.q.i. vbi clerico imponitur alia

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

penitētia. Item ꝓpter nō reſidentiā cleric⁹ ꝓua tur bñficio non tñ reperim⁹ ꝙ arcetur ad reſti tutionē fructuū.vñ in.c.ex pte.de cle.nō reſi.ille nō reſidet ꝑ decenniū ⁊ tñ non fuit cōpulſus ad reſtitutionē fructuū. Itē occaſione tituli quem ſemꝑ habet donec ꝓueł ꝑciperet fructus ⁊ ſi nō ſeruierit eccl'ie dicendo officiū tñ ſeruiuit eccl'ie vniuerſali in ordine clericat⁹.ↄ̄ria tñ opi.in foro aīe eſſet tutior. Itē hic ponił ꝑ Inno.q̄ſtio.cle ric⁹ diu dimiſit officium ⁊ ↄfiteł nunqd audiēs ↄfeſſionē debet ei imponere penitētiā ꝙ redicat oīa officia aut mutare poſſit penitentiā. Inno. dicit h̄ ꝙ poteſt mutare ſi vult ⁊ cōiter ſequitur doc. ꝙ pōt indicere etiā illā penitētiam vide hic ꝑ eū et poteſt defendi h̄ etiā de ſtricto iure ciuili q₂ in obligatiōib⁹ facti ſuccedit obligatio ad in tereſſe.l.ſi qs ab alio.in fi.ff.de re iudi.⁊.l.ſtipu. nō diuidū.in ℣.celſus de ℣.ob.q₂ opa vnius diei ſūt diuiſa ab alijs.l.ſi vſufruct⁹ in bienniū.de vſu fruct.lega.l.ſi nō ſortē.§.ſi libert⁹.de ↄdiꝉ.inde. Aliā.q.videlicet qd de infirmo vel aliter impe dito.vide hic etiā per Inno.vtꝝ excuſeł ab offi cio dicēdo ꝓpter infirmitatē ⁊ diſtinguit ꝙ aut eſt infirmitas q̄ noceret multū ſibi ꝓpter officiū dicendū ⁊ tunc excuſał.ſec⁹ ſi nō multū noceret puta in febre q̄rtana antiq̄ta vel febricula. Ab.

QUidam

Propē miſſaꝫ ſpecialē miſſa de feria dimittēda nō eſt.h.d. ꝓ exceſ ſus.2.ꝑmo. ¶ Nō ꝓ ꝙ euangeliū in ꝓncipio erat v̄bum.nō eſt de neceſſitate dicendū i quali bet miſſa.nā ſi h̄ eſſet verꝫ non nōrentur iſti laici q in ſingulis volebāt audire illud euangeliū nō tñ per h̄ putes malū eſſe in q̄libet miſſa illud au dire maxime cū hodie h̄ habeat cōis ↄſuetudo ſed dānał hec ſuſpitio q₂ credebant iſti ſicut di cūt q̄dam vetule ꝙ nō poterunt iſti ſine penitē tia decedere audiēdo illud euāgeliū vel quid ſi mile. ¶ Nō 2°. ꝙ ꝓpter miſſas peculiares non debēt in eccleſia dimitti miſſe q̄ occurrūt aut de feria aut de feſto ꝓprio ⁊ intelligunt h̄ doc.q̄ñ in eccleſia nō eſt niſi vn⁹ ſacerdos ſi eñi eſſent plu res bñ poſſet vn⁹ dicere miſſam occurrentē ⁊ ali us ob deuotionē dicere miſſaꝫ peculiarē. ꝓ hoc vł tex.in.c.⁊ h̄ attēdendū.de ↄſe.di.i. ¶ Nō ibi nō pro alia deuotiōe.ꝙ miſſa peculiari nō debet audiri niſi ꝓncipalił ob reuerentiā dei ⁊ ſancto rum.nō autē ob aliā deuotionē puta vt habeant meliores ſegetes. Quid aūt de ſacerdote q miſ ſam celebrat vt deus ꝑdat aliquē dic ꝙ ↄficit ſꝫ h̄ tꝑoptro debꝫ deponi.q₂ abutił tanto ſacramē to.vide glo.i.q.i.c.dictū.q̄ ad h̄ allegat ho.tex. Nō vltimo in fi.ꝙ q̄ſq₃ celebrando rogat ꝓ vi uis ⁊ defunctis ⁊ ideo dicit tex.in fi. ꝓ ſalute vi uoꝝ atq₃ mortuoꝝ ⁊ ob hoc cōiter in plurali di cunł miſſe ⁊ raro in ſingulari dł miſſa. Ex q̄ eti am collige ꝙ miſſe ꝓſint viuis ⁊ defunctī.xiij.q. .ij.aīe defunctoꝝ. ¶ Nō ꝙ miſſe peculiares di cunł q̄ſi ſpeciales ſine appꝛōßate q₂ ſicut pecu liū appꝛopꝛiał alicui ita tales miſſe peculiares appꝛiał ei qd̄ eſt q̄ſi peculiū. In glo.i.ibi.i.ſpā les vel expone peculiares.i.q̄s ſibi appꝛiant.

COnſuluiſti

Breue ē vel ſic. Sufficit ſacerdoti ſel'in die celebrare Et duos caſus excipit.ſ.neceſſitatē ⁊ feſtū nati uitatis. ¶ Nō ꝓ ꝙ ſacerdos increpari non pōt ſi q̄libet die celebrat. Auguſti.tñ tales non lau dat nec vituperat.vt in.c.q̄tidie.de cōſe.di.ij.nā difficile ē ꝙ qs q̄libꝫ die ſit ita diſpoſitus vt miſ ſam digne valet celebrare nō tñ valet ſtatutū ar tās eum ad q̄tidie celebrandū vt ē ho.tex.in.c.ſi gnificatū.ſ.de ꝓben.⁊ dic vt ibi dixi qd̄ eſt notā dū ꝓ inſtitutionib⁹ bñficioꝝ.nā patronus q̄ñq₃ facit apponi vel inſtitui vt ꝓnnt⁹ ad illud bñfici um teneał q̄libet die celebrare ⁊ vide latius qd̄ dixi in.d.c.ſignificatū. In glo.fi.ibi ſiue vtilitatī. nō intelligas ꝙ ꝓ lucro ꝓprio debeat ſacerdos celebrare iterꝫ ſed iſtud v̄bum vtilitas eſt referē dū ad ꝑſonā tertij vt ſequił in glo.ideo dicens miſſam ꝓncipaliter ꝓpter intētionē lucri tēpora lis ↄmittit ſimoniā mentalē .vñ teneł agere pe nitētiam licet nō teneał reddere lucꝝ ex q̄ nō in teruenit pactū exꝓſſum ⁊ idē in canonicis q va dūt ad officiū ꝓncipaliter ꝓpter diſtributiōes q̄ tidianas.de q̄ vide ho.glo.in.c.vno.de cle.nō re ſi.li.vi.in fi.facit tex.c.fi.in fi.j.de ſimo. In eadē glo.ibi aliq̄ magna ꝑſona puta epm ſm doc.quē nō decet abſq₃ miſſa celebrāda vel audienda di em ꝑtranſire.vt in.c.fi.de ꝓuile.li.vi.⁊ idē d c de aliq̄ magno viro.ar.in.c.i.ſ.eo.Et inq̄ꝫtum glo. in fi vł velle ꝙ quis pōt celebrare vnā miſſaꝫ de die ⁊ aliā pro defunctis videł h̄ ↄtra tex. nā ſo lū excipit duos caſus vt.ſ.dixi. ⁊ vide tex. in.c. ſufficit.de ↄſe.di.i.q ꝑmittit aliā miſſam ꝓ defun ctis celebrare exiſtēte neceſſitate vtputa q₂ defi cit preſbr qui debebat aliā miſſam celebrare ⁊ in eccleſia cōſueuerūt due miſſe celebrari.pro h̄.c. cū creatura.j.eo.⁊ idē dicūt doc.q̄ñ ꝓchianus infirmareł qui vellet cōicari. nam ſi euchariſtia nō eſſet ↄſeruata in ꝓma miſſa licite ſacerdos di cit aliā dūmodo h̄ faciat nō recepto vino purifi cationis qd̄ nō.nam in h̄ multi errant ex h̄ enim v̄bo ſumi pōt vna regula ꝙ etiā ꝓ cauſa neceſſi tatis nō licet ſacerdoti iterꝫ celebrare ſi ꝓus rece pit vinū purificatiōis. ¶ Et aduerte ꝙ h̄ etiam habet locū in feſto natiuitat dñi. naꝫ ſi ſacerdos accipit vinum purificatiōis non pōt dicere 2^{am} miſſam vel 3^{am} ⁊ hoc exꝓſſe volunt doc.in.c.ex pte.j.eo.vbi dicit Hoſti.ꝙ vidit in h̄ magnos vi ros errare.

COnſiliū

In miſſa cōme moratiōis licet di cał ꝓpria ꝓfatio non tñ dicił hymnus angelic⁹ nec ſymbolū. Et in h̄ errant multi ſacer dotes qui cōiter in miſſa ↄmemorationis maxi me beate marie v̄ginis dicūt gloria.cōis diuiſio 2ª ibi inq̄ſitioni. ¶ Nō ꝓ ꝙ licite miſſa dicił in ↄmemoratiōe alicuius ſancti ex feſtū ꝓprium ſꝫ intellige vt dictum fuit in.c.q̄dam.§.eo.ſed hoc

maxime obſeruat̃ in eccleſijs ꝯuentualibus ſeu collegiat̃ in qͥbus debent q̄tidie dici due miſſe. vt in.c.cū creatura.j.eo. ¶ Nō .2°. ꝙ propria pfatio dr̃ in miſſa ꝯmemoratiōis ⁊ ſunt tm̄.x.prefationes inſtitute ꝑ eccleſiā noue habent̃ in.c. inuenim⁹.de ꝯſe.di.i.decimā habes.i.c.ſanctoꝝ.lxx.di.vn̄ ſi reperiunt̃ alie ex illas ſunt delēde qꝛ ab eccl̃ia nō ſunt inuēte nec approbate. ¶ In glo. fi.in fi.vel dic ſm̄ Hoſti.ꝙ iſte hymnus ponit̃ in laudes matutini de dn̄o noſtro in qͥbus de ꝯmēdabili deuotiōe dicunt̃ te deū laudamus. Ab.

Ex parte

Breue eſt ⁊ ſm̄ Hoſti.determinant̃ q̄tuoꝛ.q. nam ꝑ q̄rebat̃ an ſacerdos poſt ſacramēta ſumpta ꝑfundē debeat manus. 2°. cū quo liq̄re. 3°. vꝝ illam ꝑfuſionē debeat ſacerdos ſumere. 4°.an poſt illā ſumptā debeat ſeu poſſit iteꝝ celebꝛare ⁊ in effectu rn̄det hic papa ad oēs.q. nā debet manus ꝑ ꝑfundere cū vino ⁊ vinū ꝑfuſionis ſumere niſi ſit celebꝛaturus aliā miſſam ⁊ poſt ꝑfuſiōeꝫ ſumptā non pōt aliā celebꝛare ⁊ intellige vt dixi in.c. ꝯſuluiſti.§. eo.nam h̄ ꝓcedit tā in feſto natiuitat̃ dn̄i q̄ȝ alia neceſſitate ⁊ ex h̄ declarat̃ iſte tex. ¶ Et ꝑ nō ꝙ ꝑfuſio poſt ſumpta ſacramenta debet fieri cū vino ⁊ h̄ facit ad.q. nunqd non bibēs vinū poſſit ꝓmoueri ad ſacerdotiū ⁊ ꝯcluſio eſt ꝙ nō. ⁊ vide glo.ij.q.vij.ipſi apoſtoli.⁊ credo ꝙ nō ſufficeret ꝙ ille polliceret̃ ſe ſūpturꝝ ſacramentū.qꝛ ex q̄ ſolet nāliter abhoꝛrere vinū poſſet emittē ſeu euomere ſacramentū ſumptū.ar.in.c.ſi qs ꝑ negligentiā.cū.c.ſe.de ꝯſe.di.i. ¶ Nō ꝙ ꝑ aſſumptionē vini qs deſinit eſſe ieiun⁹ ⁊ h̄ intelligo in reuerentiā tāti ſacramēti.nam ieiuniū abſtinētie nō rumpit̃ ꝑ potū ante vel poſt cibū ſumptū vel ꝑ aſſumptiōeꝫ medicīe vt nō. Inno.j.de obſeruat̃.ieiu.ſup ꝟbica. ¶ In glo.fi.ibi euacuat̃ ſed clarius h̄ habet̃.j.c.ꝓxi.§.q̄ſiuiſti. ¶ In ea.glo ibi ſed magis affirmatiue.nō ex h̄ iuncto tex.ꝙ aduerbiū foꝛte nō ſemper ponit̃ dubitatiue ſed qn̄qꝫ affirmatiue.vel dic clarius ſm̄ Hoſti.ꝙ illa dictio foꝛte nō refert̃ ad verbū impediret ſȝ ad verbū recipet ⁊ eſt ſenſus ꝙ ſi foꝛte accipet vinū ꝑfuſionis foꝛte ꝑ obliuionē vel qꝛ non credebat ſe celebꝛaturꝝ denuo ipediret̃. ¶ In ea.glo.ibi anteq̄ȝ cibus digeſtus ſit.nō glo.ꝙ qs dicit̃ ieiunus poſt digeſtū cibū ideo neceſſario nō req̄rit̃ doꝛmitio.pōt q̄ ſacerdos celebꝛare de mane licꝫ nocte ꝑcedenti poſt cenā nō doꝛmiuerit dūmodo digeſtio ſit ꝑfecta.vt nō.in.c.ſi ꝯſtiterit.j.de accuſa.vbi ꝑ doc.vide bo.tex.cū glo.de ꝯſe.di.i. ſacramēta. ¶ Et aduerte quēadmodū ob reuerentiā ſacramēti ſacerdos debet eſſe ieiunus qn̄ ſacramentū ſumit ita poſt ſumptū ſacramētum dꝫ ſtare ieiun⁹ eadē rōe ne cib⁹ nālis ſm̄ opi.quorundā admiſceat̃ ſacr̃.⁊ ideo dicit tex.multum nōbilit̃ in.c.trib⁹.de ꝯſe.di.ij.ꝙ ſi qs ſumpſit coꝛpus xp̄i de mane debet differre cibū mālē vſqꝫ ad ſextaꝫ ⁊ ſi ſumpſerit in tertijs debet differre vſqꝫ ad veſꝑas licꝫ nō obſeruet̃ ⁊ male.nā opi. videt̃ magis cōis ꝙ coꝛpus xp̄i ⁊ ſanguis tamdiu durāt q̄ȝ diu durāt accidētia panis ⁊ vini et ſic opoꝛtet differre ꝑ tantū tempus q̄ veriſilr̄ illa accidētia.⁊ ꝑ ꝯſequens xp̄i coꝛpus nō ſit amꝑli⁹ in coꝛpoꝛe recipient̃. fuit tn̄ opi. q̄rundā ꝙ immediate q̄ premit̃ dentib⁹ deſinit ibi eſſe coꝛpus xp̄i. que tn̄ opi. nō tenetur facit.c. ſi quis ꝑ ebꝛietatē.de ꝯſe.di.i. ¶ Et in fi.glo.nō.ꝙ de ſubſtātia ſacramēti nō eſt vt ſacerdos ſit ieiunus ſȝ ad decentiā ⁊ reuerentiā ſacramēti. nā ⁊ xp̄s inſtituit h̄ ſacramentū nō ieiun⁹ ſed poſt cenā ⁊ vide rōeꝫ quare in.c.liquido.de ꝯſe.di.ij.vn̄ ſacerdos ꝯfaciēdo pōt priuari bn̄ficio in.c.ſi ꝯſtiterit ꝑus allegato.

Cum marthe

Si qua vba ſunt in canone miſſe q̄ ab euāgeliſtis dicta nō fuerūt credere debem⁹ ꝙ a xp̄o apoſtoli ⁊ ab apoſtolis eoꝝ ſucceſſoꝛes acceperunt.h.d.vſqꝫ ad.§.q̄ſiuiſti.⁊ ille.§.h.d. In ſacramento altaris aq̄ cū vino tranſſb̄ſtantiat̃ in ſanguinē.h.d.2°.vſqꝫ ad.§.3°.⁊ ille.§.vſqꝫ ad fi. h̄ intēdit. Oꝛatio q̄ dicit̃ in ſecreto in feſto ſancti leonis immutata ē qꝛ vbi dicebat̃ annue nobis dn̄e vt anime famuli tui leonis hec ꝓſit oblatio hodie dicit̃ vt interceſſione beati leonis hec nobis ꝓſit oblatio.⁊ h̄ mutatio ꝯtingit qꝛ ſancti nr̄is oꝛonibus non indigēt ſed nos ſuis. ⁊ tres ſunt ꝑtes ſicut tria ſunt dicta q̄ patent per.§. Nō ꝑ ibi in canone miſſe ꝙ non quicqd dicit̃ in ſecreto miſſe dicit̃ canon ſed tm̄ illa vba quibus tranſſb̄ſtantiatio fit.hinc dicit Hoſti. qdam ſimplices ſacerdotes appellant canonē qcqd dicit̃ in ſecreto. Et ſcias ꝙ ſunt pauca vba in qͥbus fit tranſſb̄ſtantiatio in coꝛp⁹ ⁊ ſanguinē xp̄i ⁊ ſtatiꝫ illis vbis ꝓlatis ⁊ nō ante ē ibi coꝛp⁹ xp̄i nec ſanguis.ea vero q̄ ꝓcedunt in miſſa ⁊ ſequunt̃ non ſunt de ſb̄ſtantia cōſecratiōis ſed ſacerdos oꝛat ꝓ populo ⁊ refert gr̃as deo ⁊ ſilia.de quo vide bo.tex.de ꝯſe.di.ij.panis. ¶ 2°. nō ꝙ ſi aliter reperiat̃ ſcriptū in exēplato q̄ȝ in oꝛiginali ꝯtineatur ꝑſumit̃ exemplar falſum niſi ꝓbetur ꝙ additio fuit facta ꝑ habētem poteſtatē ita arguebat̃ hic. nā dicta euangeliſtaꝝ ſunt q̄ſi oꝛiginalia eorū que xp̄s dixit ⁊ fecit.vn̄ videbat̃ ꝙ libꝛi aliq̄n aliud ꝯtinētes eēnt falſi ſȝ tolerant̃ ex rōib⁹ hic poſitis in tex.facit ad h̄.c.qm̄ ꝯ.de ꝓba. ¶ Nō 3°. ꝙ euāgeliſte ſupplent ſe adinuicē facit ꝓ teſtibus vt ſi vn⁹ plus dicat q̄ȝ alter nō reddant̃ falſi qꝛ potuit vn⁹ plus ꝑcipere q̄ȝ alter ſed potius minus dicēs debet ſuppleri ꝑ alios qđ ſentit Inno.in.c.q̄liter ⁊ qñ.de accuſat̃.el.ij.dūmodo nō ſint in apta ꝯrietate.vt in.c.licet.de ꝓba. ¶ Nō 4°. ⁊ tene mēti illud dictū.beati⁹ ē magꝭ dare ⁊c. ⁊ declara vt dixi i.c.i.de dona. ¶ Nō 5°.ibi ſane modū ſoluēdi.q.ſ.dando inſtantiā.nā papa pꝛobando ꝙ non oīa geſta ⁊ vba xp̄i fuerūt ſcripta ꝑ euangeliſtas dat inſtantiā vnā de vbis aliā de fact̃ ⁊ ſic nō ꝙ ſufficit dare vnā iſtantiā. ¶ Itē nō ꝙ teſtamentū non eſt firmū in vita teſtatoꝛis

nam pōt ad libitū mutari ſꝫ ſola morte ꝯfirmatᷣ
ad h̄ allegatᷣ iſte tex. ¶ Nō ꝙ in ſacramēto al-
taris ē figura ſacramēti miniſteriū ⁊ veritas. et
tria ſūt ibi ꝑncipaliter .ſ. forma panis ⁊ vini. veri
tas ſanguinis ⁊ carnis. ⁊ virtus vnitatꝭ ⁊ caritatꝭ. et
ꝓſequere vt in lr̄a habetᷣ. ⁊ vide ſilē i circulo po
ſito ad tabernā. nā circulꝰ deſignat duo. ⁊ nō eſt
ſignatū nā deſignat tabernā. Itē ꝙ ibi vēdatur
vinū ⁊ ꝙ ibi ſit vinū venale vinū vō eſt tm̄ ſigna
tū ⁊ nō ſignuꝫ qꝛ deſignatᷣ ꝑ circulū ⁊ tabernam
ita in corꝑe xp̄i. nā ſpēs panis ⁊ vini ē tm̄ ſacra-
mētum. nā deſignat duo .ſ. veritatē carnis ⁊ ſan
guinis xp̄i ⁊ vnitatē inter xp̄ꝫ ⁊ eccleſiā. 2m .ſ. ve
ritas ⁊ carnis ⁊ ſanguinis deſignatᷣ ⁊ deſignat.
nā deſignatᷣ ꝑ ſpēꝫ panis ⁊ vini ⁊ deſignat vnita
tē que ē inter xp̄ꝫ ⁊ eccleſiā ⁊ ſic ē ſacramentum
vnū .ſ. vnitatꝭ ⁊ res alteriꝰ .ſ. ſpēi panis ⁊ vini. 3m
.ſ. vnitas deſignatᷣ ⁊ nl deſignat. nā deſignatᷣ ꝑ
ſpēm panis ⁊ vini ⁊ corꝑꝰ xp̄i. ⁊ ſic ē res gemini
ſacramēti. ¶ Nō in fi. huiꝰ principij ꝑ̄mmendū
ꝓ his qbus eccl̄ia vſa ē ab antiq̄ q̄ ab apoſtolis
⁊ alijs ſanctis virꝭ fuerint inſtituta ⁊ ideo debēt
eſſe in tāta reuerētia ſicut ea q̄ ſcripta ſunt. vide
ho. tex. in c. eccl̄iaſticaꝝ. xi. di. ¶ Nō in. §. qſini
ſti. ꝙ ex tribꝰ opi. q̄ erant intᷣ ſcholaſticos de aq̄
poſita i calice approbatᷣ h̄ illa qꝛ aqua nō rema
neat aq̄ nec ꝑncipaliter tranſſbſtantiatᷣ in ſangui
nē ſed cū vino trāſeat in ſanguinē. ⁊ ſolet iſte tex
allegari ad ꝓbandū dr̄iam eſſe an aliq̄ copulentᷣ
ꝑ copulā ⁊ an ꝑ copulā cū. nā copula ⁊ facit co-
pulatū venire ꝑncipaliter nō acceſſorie. ſꝫ copu-
la cū facit venire copulatū acceſſorie ⁊ ideo tex
nō. in. l. ſi cui fundū. ff. de fun. inſtruc. ⁊ inſtꝛ. de
lega. dicit ꝙ ſi teſtator legauit fundū cū īſtrumē
to ⁊ poſtea vendidit fundū non valebat legatū
de inſtrumēto qꝛ veniebat acceſſorie ad fundū.
vn̄ ſblato fundo tollitᷣ tacite inſtrumentū. ſecꝰ ſi
legaſſet fundū ⁊ inſtrumentū qꝛ tūc vēdito fun
do remanet legatū in inſtrumēto qꝛ ſunt duo le
gata ꝑncipalia. vn̄ vno adēpto remanet reliquū
ſed ꝑ̄ caſu erat vnū legatū. Et inducit Io. an. hic
ad. q. papa mādat vt ꝓuideatᷣ ticio de dignitate
cū canonicatu ⁊ ꝑ̄benda vacat canonicatus ſine
dignitate nunqd debeat ſibi cōferri ⁊ vr̄ ꝙ non
ꝑ ſupdicta qꝛ dictio cum facit canonicatū venire
acceſſorie ad dignitatē ſed ꝯ̄triū ipſe tenet. nā ſci
endū vt volūt canoniſte cōiter ⁊ legiſte ꝙ qñqꝫ
dictio cū ponitᷣ inter ea de quoꝝ nā eſt vt vnum
poſſit accedē ad aliud ⁊ h̄ caſu ꝓcedit illa diffe-
rētia quaꝫ dixi inter cū ⁊ ⁊. qñqꝫ ponitᷣ intᷣ ea de
quoꝝ nā eſt vt vnū nō accedat ad reliquū non ē
dr̄ia an ꝯiūgantᷣ ꝑ dictōeꝫ cū an ꝑ dictionē ⁊. nā
veniūt ambo eque ꝑncipalitᷣ. exm lego ticio. ⁊. cū
ſempronio idē ac ſi dixiſſet lego ticio ⁊ ſempro
nio qꝛ vnus hō nō accedet alteri ⁊ ſic intelligitᷣ
tex. in. l. ticie. in. §. nihil. vbi ꝑ Bar. ff. de le. i. ⁊ in. l
illi cū illo. ff. de vſufruc. lega. Ad ꝓpoſitū ḡ cum
canonicꝰ non accedit ad dignitatē ex nā ſed ꝑ ſe
ſtat nō eſt dr̄ia an mandetᷣ ꝓuideri de dignitate
cū canonicatu vel de dignitate ⁊ canōicatu. ⁊ vi

de tex. in. c. ſepe. de prebē. li. vi. ⁊ h̄ notabis.
Nō ꝙ vinū admixtū ſanguini poſt ꝯſecrationē
nō trāſit in ſanguinē nec madidat .i. balneat ſan-
guinē ⁊ eſt rō. qꝛ vt cōiter dicūt h̄ doc. ⁊ eſt cōis
opi theologoꝝ ſanguis nō eſt in calice ꝑ effuſio
nē ſed ꝑ glorificationē corporꝭ. vn̄ in calice ē in-
tegꝝ corꝑꝰ xp̄i ſicut in eucbariſtia. nam cū xp̄s
ſit ibi viuꝰ nec eſt corꝑꝰ hōis viui ſine aīa ⁊ ſan-
guine neqꝫ eſt ſanguis hōis viui ſine corpore ⁊
aīa. vnde quēadmoduꝫ ſi ꝓijceres aquā ſup ho
minē nō balneatᷣ ſanguis venaꝝ ita vinū ⁊ aqua
appoſitū poſt ꝯſecratōeꝫ nō madidat ſanguinē
xp̄i. Sꝫ diceres tu exq̄ in hoſtia ē totū corpus
xp̄i et in calice ē integꝝ corpus xp̄i q̄re eccleſia
vtitᷣ ſupflue altero ſacramēto. Rndetᷣ ꝙ ꝓpter
tria. ꝑ̄ ad repſentandū xp̄i paſſiōeꝫ de cuius cor
pore exiuit ſanguis ideo vinū tranſſbſtantiatᷣ in
ſanguinē ꝑncipalitᷣ. vn̄ ex vi ſacramenti ſanguis
ꝑncipaliter ē in calice ſꝫ ex ꝯcomitantia neceſſa
rio ē ibi corꝑꝰ cuꝫ anima. in eucbariſtia vō ex vi
ſacramēti ē ibi corꝑꝰ ꝑncipaliter ſꝫ ex mera ꝯco
mitantia ē ibi ſanguis cū aīa. 2o fit qꝛ magis ꝯue
nit huiuſmodi ſacramēto vt corpus detᷣ in cibū
⁊ ſanguis in potū. 3o ꝓpter effectū. nā corꝑꝰ ꝑn-
cipalitᷣ datᷣ ꝓ ſalute corporꝭ. ⁊ ſanguis pro ſalute
anime. de q̄ vide latiꝰ ꝑ beatū Tho. in 3a parte
ſumme in. q. xxv. ⁊. vi. ar. ij. ⁊ intellige ꝑ̄dicta qñ
apponitᷣ ita modica q̄ꝫtitas liquoris alterius qđ
aſſumit ſaporē accedentiū q̄ ſunt i calice. nam ſi
apponeretᷣ vinū vel aqua vel aliꝰ liquor in tanta
q̄ꝫtitate qꝛ abſorberet accidētia prioris vini deſi
nit ibi eſſe ſanguis xp̄i qꝛ ſanguis nō durat niſi
durantibꝰ accidentibꝰ prioris vini ⁊ h̄ voluit in
ſumma Io. an. ſed latiꝰ hoc ꝓſequitᷣ h̄ ⁊ videtur
q̄ſi opi. theologoꝝ facit qđ dixi in. c. precedenti.
Et ex his potes ſumere rōem quare cōicantibꝰ
datur tm̄ eucbariſtiam ⁊ non ſanguis qꝛ recipi-
endo eucbariſtiam recipit corpus ⁊ ſanguinem
nec ē neceſſe vt iteꝝ recipiat ſanguinē qꝛ vt dixi
cū ſanguine ē integꝝ corꝑꝰ ſed ſacerdos vtitur
his duobꝰ ſacramentis ad repſentandū paſſio-
nē xp̄i. vt dixi. Dicunt tm̄ doc. ſ. c. ꝓxi. ⁊ ſentiūt
hic ꝙ nō malum eſſet ſi cōicans etiā ſumeret de
ſanguine ⁊ dicitᷣ ꝙ iſti cartuſiēſes apponūt mo-
dicū de vino in calice poſt ꝯſecrationē vt ſuffici
at oībus fratribꝰ qui debēt cōicare ſed intellige
vt dixi vt ponatᷣ in tā modica q̄ꝫtitate ꝙ abſor-
beatᷣ ab accidentibꝰ ꝑ̄oris vini. alꝭ deſineret ibi
eſſe ſanguis vt. ſ. dixi. ¶ Nō ibi cedit nā mira-
culo ꝙ illud ꝓprie eſt miraculū qđ cōtingit ꝯ̄ na
turaꝫ. nā ſi nāliter poſſet illud ꝯtingere nō eſſet
miraculuꝫ ⁊ q̄ ſint neceſſaria ad eſſe miraculi.
vide ho. glo. i. c. i. de reli. ⁊ vene. ſanctoꝝ. li. vi. et
iſtud de quo in tex. ē maiꝰ miraculū q̄ꝫ ſit in cor
pore xp̄i nec pōt dari aliqua ſilitudo ꝙ mutetᷣ
ſbiectum remanentibꝰ ꝑ̄oribus accidētibꝰ. Sūt
etiā multa alia miracula in corꝑe xp̄i. de quo h̄
ꝑ Io. an. ⁊ licet nō poſſit reddi rō ſilitudinis tm̄
nobis deſeruiūt. nā ſicut cibꝰ ⁊ potus ꝯuertun-
tur mediante naꝫ in carnē humanam ita panis

tranſſbſtantiaꝛ in carnē ſeu in corpꝰ xp̄i. nā ſi pri
mū operaꝛ nā fortius 2ᵐ poteſt operari ipſe de
us q eſt ſupra nām ꝛ ita de ſilibus. ¶ Nō in. §.
.iij. ꝙ oēs ſancti ſunt pfecte beati ꝛ ꝙ oīa ſucce
dunt eis ad votū. ¶ Nō ꝙ oratio nō debꝫ eſſe
indiſcreta et ſi aliqͦd indiſcretum repiatur inter
mores antiqͦs debet illud mutari ſicut cōtingit
in illa orone beati leonis. ¶ Nō ſᵐ vnam lec. q̃
hic nō reprobaꝛ ꝙ gloria ſanctoꝝ pōt augmen
tari vſqꝫ ad diē iudicij. ¶ Nō ꝙ ſuffragia facta
ꝓ ſanctis ꝓſunt quo ad tria. p̄ vt magis glorifi
centꝛ a fidelibꝰ in terris. 2º vt apud deū augmen
tetꝛ gloria ſm illam opi. p̄dictam. 3º vt ſint actio
nes gratiaꝝ. ¶ Nō vltimo quatuor ſpēs defun
ctoꝝ qdam ſunt valde boni vt illi qui deceſſerūt
ſine aliq̃ peccato mortali ꝛ veniali. Alij ſunt val
de mali vt hi qui deceſſerunt cū multis peccatis
mortalibꝰ. Alij ſunt mediocriter boni vt hi q de
ceſſerunt cū peccato veniali ſine mortalibꝰ. nam
debēt hec peccata ꝓus purgari in purgatorio.
.xxv. di. q̃lis. Alij dicuntꝛ mediocriter mali ꝛ de
his ē dubiū. nam quidā dicunt ꝙ nō eſt ſpecies
diſtincta ꝑ ſe ꝛ ꝙ idem ſunt mediocriter boni ꝛ
mediocritꝛ mali. Vñ augꝰ. ponit tres ſpecies tm̄
vt in. c. tempꝰ. xiij. q. ij. ſꝫ multi theologi tenēt ꝙ
ſunt q̃tuor ſpecies ꝛ ita tenet papa h̄ ꝛ glo. in. d.
.c. tēpus. xiij. q. ij. ꝛ ſunt opi. plurime de qbus h̄
in glo. ¶ In glo. in. v̄. in veritate. hec glo. vt vi
des ponit tres opi. in corpore xp̄i ꝛ licet eccleſia
aperte nō reprobet aliquam iſtaꝝ tm̄ cōiter tene
tur ꝛ ꝯueniunt catholici in primā ꝛ 2ᵃᵐ opi. intel
ligendo primā ꝙ panis ſit corpꝰ xp̄i per tranſſb
ſtantiatiōem ꝙ panis efficitur corpus qꝛ panis
nunq̃ꝫ fuit nec ē nec erit corpus xp̄i ſed itellige
ꝙ reſoluaꝛ illa mā vel annihiletꝛ vel ꝙ cōtingat
ꝑ tranſſbſtātiationē. Et beatus Thomas vbi. ſ.
abhorret iſtam 3ᵃᵐ opi. poſitā in glo. q̃ habet ꝙ
ſbſtantia panis ꝛ vini remaneat. nā hoc eſt ꝯre
uerentiam tanti ſacramēti. Itē ꝯtingeret ꝙ nos
veneraremur panē quē ſacerdos ſumēdo deſi
neret eſſe ieiunꝰ cū ſic cōmederet panē ꝛ corpus
xp̄i ꝯtra. c. ex pte. ſ. co. ꝛ. c. i. 3º et magis ſbtiliter
id qͦd prius nō erat in loco non pōt eſſe in loco
niſi altero de duobꝰ modis. aut ꝑ motū localem
qꝛ moueꝛ de loco ad locū. aut ꝑ modū cōuerſio
nis. aut ꝑ modum tn̄ſſbſtantiationis ſicut ignis
non pōt eſſe i domo niſi aut ibi porteꝛ aut ibi fi
at. ſed corpꝰ xp̄i non ē ibi per motū localem qꝛ
ſequereꝛ ꝙ deſcenderet de celo ꝛ veniret ad eu
chariſtiā. ꝛ ex h̄ ſequereꝛ ꝙ nō poſſet eſſe eodē
momento in multis locis qꝛ nō poſſet ꝑ motum
localē eſſe in varijs locis ꝛ tn̄ per totū mundum
eadē hora corpus xp̄i cōficitur g̃ oportet dicere
ꝙ ſit ibi ꝑ modū tranſubſtātiatiōis ſeu conuer
ſionis ꝛ ſic oportet neceſſario dicere ꝙ materia
panis ꝛ vini deficiat ꝛ ꝙ ibi ſit corpus xp̄i dūta
xat. ꝛ nō bene hāc rationē ꝛ iſtud ē vnum aliud
miraculū ꝙ idē corpus xp̄i ſit in diuerſis locꝭ. ſi
mile in cāpana q̃ cum habet ſonum auditꝛ in va
rijs locis. ¶ In glo. fi. q̃ eſt in v̄. inueſtigat. in fi.

nō hanc glo. que q̃tidie allegatꝛ ꝛ ſimilē glo. ha
bes etiā in decretis. xiij. q. ij. tempꝰ. ꝛ in effectu
h̄ glo. ꝛ illa cōcludunt ꝙ mediocriter boni ſunt
ſpecies diſtincta a mediocriter malis. vnde ſm
glo. mediocriter mali dicuntꝛ dānati qui deceſſe
rūt in qbuſdā peccatis leuibus. mediocriter bo
ni ſunt exiſtētes in purgatorio q deceſſerunt in
venialibus. Et inq̃ꝫtum iſte tex. dicit ꝙ ꝓ medio
criter malis ſuffragia viuorū ſunt ꝓpiciationes
intelligūt glo. predicte ꝙ ꝑ hec ſuffragia viuoꝝ
mitigatꝛ pena nō autem in totum tollitꝛ. vnde pri
ſuffragiū tollit tantā penā quantam abſtulit 2ᵐ
mum nō in q̃ꝫtitate ſed in portiōe. ꝛ ponē exem
plū fingendo ꝙ pena defuncti aſcēdit ad. xx. pri
mum ſuffragiū fuit tante potētie ꝙ abſtulit deci
mā ptem pene ꝛ ſic duo. 2ᵐ ſuffragiū aufert de
cimā partem reſidui nō totius pene ꝛ ſic aufert
decimā ptem ex. xviij. ꝛ h̄ dixerunt glo. vt euita
retꝛ ꝯtrium ne ꝑ multa ſuffragia poſſit quis libe
rari ab inferno vbi nulla eſt redemptio. Alij ex
glo. voluerūt ꝙ ſuffragia nō proſunt damnatis
in inferno q̃ ad hoc vt tollaꝛ quantitas pene ſꝫ
vt leuius porteꝛ pena ſicut ſi famelicū portantē
trabē reficeres. nā pondus nō alleuiatꝛ in q̃ꝫtita
te ſed leuius portaꝛ. Alij aliter dixerūt ſed Jo.
cal. h̄ ꝛ Archi. in. d. c. tempꝰ. ꝛ Auguſti. ꝛ magi
ſter ſententiaꝝ li. iiij. di. xlvij. vbi ipſi referunt te
neri ꝯtrium aſſerentes ꝙ dānatis in inferno nō
ꝓſunt aliqua ſuffragia. qꝛ ex quo deceſſerunt ex
charitatē nō poſſunt eē ꝑticeps bonoꝝ eccleſie.
ꝛ pro h̄ facit ho. tex. xxv. di. §. alīs ea demuꝫ. vbi
dicitꝛ ꝙ dānatus pro peccato mortali flamine ꝑ
petuo cruciabitꝛ. ꝛ idē de penis. di. ij. c. fi. Itē. c.
ꝓ obeuntibus. xiij. q. ij. indiſtincte dicit ꝙ ꝓ de
cedentibꝰ in peccato mortali nō eſt orandū nec
diſtinguit inter ḡuia ꝛ leuia. Itē motiuum glo.
non videtur rōnabile cū enim 2ᵐ ſuffragium ſit
eiuſdē qualitatis ꝛ q̃ꝫtitatis vt primū non appa
ret rō quare nō debeat tollere tantam penā eti
am in q̃ꝫtitate quantā abſtulit pmuꝫ. ar. huiꝰ di
cti ḡnalis par in parē non habet imperium in. c.
innotuit. de elec. ꝛ ſic damnatꝰ poſſet liberari ab
inferno ꝑ multiplicationē ſuffragioꝝ quod ē fal
ſum. Itē pſuppoſita opi. glo. ꝙ 2ᵐ ſuffragium
tolleret tantam penā in proportiōe poſſet ſequi
ꝙ ita alleuiaretꝛ pena ꝑ multa ſuffragia multipli
cata ꝙ quaſi nō ſentiretur quod etiā ſonat in ab
ſurdū cum dānati in inferno debeant cruciari ꝑ
petuo igne ideo tenēt cōiter doc. ꝙ mediocriter
mali dicuntꝛ illi qui deceſſerūt cū multis veniali
bus ꝛ ſic ſunt i purgatorio. mediocriter boni q
deceſſerunt cū paucis venialibꝰ. vnde ſuffragia
ꝓ mediocriter malis ſunt ꝓpiciationes. ſ. qꝛ deꝰ
propiciatꝛ eis ad mitigatiōem pene. nā ꝛ in pur
gatorio ē magna pena. Et dicit Augꝰ. ꝙ ē maior
q̃libet pena quam hō poſſet pati in h̄ ſeculo. vt ē
tex. in. c. q̃lis. xxv. di. Sed ꝓ mediocriter bonis
ſuffragia ſunt expiatōes qꝛ cū deceſſerunt cum
paucis venialibꝰ ex toto pena expiatꝛ ꝛ purga
tur ex ſuffragijs eccleſie. ꝛ vide Archidi. in. d. c.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

tempꝰ. cui nullo mō placet ꝙ idē ſint mediocrit̄ boni ⁊ mediocrit̄ mali q̄ꝛ ſeq̄ret̄ abſurdū ꝙ ideʒ ſit bonꝰ ⁊ malꝰ ꝯ. c. ſi eni. de pe. di. ij. Habes ğ ex p̄dictis ad qd ꝓſunt ſuffragia vbi nulla ē redēptio defuncti ⁊ colligēdo nunc in ſūma cōclude ꝙ ꝓ valde bonis qui ſūt in paradiſo p̄ſūt habere tres effectꝰ. p̄mꝰ vt ſint grāꝝ actiōes q̄ꝛ eccl'ia refert grās deo de merito collato illi defuncto. 2ꝰ vt magis ille ſanctꝰ glorificet̄ in terris. 3ꝰ vt augmētet̄ gloria apud deū. tenendo illā opi. ꝙ gloria bonoꝝ poſſit augmētari vſq̄ʒ ad diē iudicij. ⁊ q̄ ad iſtos tres effectꝰ poſſumꝰ orare ꝓ ſanctis. Pro valde malis ſuffragia ſunt ꝯſolationes viuoꝝ dūtaxat. Pro mediocrit̄ bonis ſunt expiatiōes. q̄ꝛ ex toto liberant a pena purgatorij. pro mediocrit̄ malis ſūt ꝓpiciatiōes q̄ꝛ penā purgatorij mitigat̄. non tñ ex toto auferūt ſicut in p̄ caſu rōe p̄dicta. ¶ Sʒ ex glo. q̄ro ad māʒ. c. cū h̄ dicat̄ ꝙ in calice debeat poni de vino ⁊ de aq̄. Quid ſi ſacerdos ꝑ obliuionē omiſit aquaʒ vel ecōtra omiſit vinū ⁊ omiſit aquā. Inno. h̄ ⁊ cōiter doc. dicūt ꝙ ſi fuit appoſitū ſoluʒ vinū ſecūd̄ vbis trāſſbſtātiatōis ⁊ ibi ē veꝝ ſacramētū ſʒ nō ꝑfectū. ſ. q̄ ad ſignificatū. q̄ꝛ aq̄ ſignificat populū ⁊ ſic erit ibi xp̄s ſine eccl'ia nec hʒ ſignificare virtutē vnitatis ⁊ caritat̄. ſʒ ſacramentū erit veꝝ q̄ꝛ p̄ncipalit̄ fit ad repſentandū paſſionē xp̄i ex cuius latere exiuit ſanguis ⁊ aq̄. vñ ſatis ē ꝙ ibi ſit ſanguis xp̄i ⁊ ex cōcomitātia neceſſario erit ibi integꝝ corpꝰ xp̄i vt. ſ. dixi. ſed ſi fuerit poſita aq̄ ſine vino ſentiūt doc. ꝙ ibi nō ſit veꝝ ſacramētū ⁊ pōt eſſe rō. q̄ꝛ nō eſt ibi aliq̄d qꝺ repn̄tet xp̄m. vñ eſſet ibi eccl'ia ſine xp̄o. vñ ꝯſulunt ꝙ ſi ſacerdos dep̄hendat errorē ſtati anteq̄ʒ ſumat illam aquā debet ponere vinū ⁊ iteꝝ dicere vba canonis ⁊ vide latius de h̄ hic ꝑ Io. an.

DE homine grauiꝰ peccat qui ſimulat ꝯficere ⁊ nō cōficit q̄ʒ ille q ꝯficit in mortali. ꝓ ponit̄. q. 2ª. ſolut. ibi cū ğ. ¶ Nō p̄ ꝙ eoꝝ q̄ dicunt̄ in miſſa quedaʒ ſunt de ſolēnitate ſeu de circūſtantijs. q̄dā ſūt de ſbā ꝯſecratiōis. illa eni ſūt ſola de ſbſtantia ꝯſecratiōis q̄ dicunt̄ in ſecreto ⁊ tp̄e q̄ eleuat̄ eucharistia ⁊ calix que vba habent̄. ſ. eo. c. cū marthe. alia vō non ſunt de ſbā neq̄ʒ ꝑ illa fit ꝯſecratio ſʒ ſacerdos orat pro populo. de q̄ vide bo. tex. de ꝯſe. di. ij. c. panis. ſic videmꝰ in iudicio. nā q̄dam ſūt de ſbſtantia quedā de ſolēnitate. vt nō. ij. q. i. in ſūma. ⁊ ꝑ h̄ in. l. ꝓlatā. C. de ſen. ¶ Nō 2° ꝙ vbi p̄termittunt̄ illa verba canonis q̄bus fit trāſſbſtantiatio remanēt in altari panis ⁊ vinū dūtaxat. ¶ Itē nō ꝙ exiſtēs in peccato mortali ⁊ celebrās non d̄r offendere populū ſʒ ſolū deū. Ex q̄ infert̄ ꝙ exiſtens in peccato mortali vere ꝯficit corpꝰ xp̄i licet ipſe ğuiter peccat. ad h̄. i. q. i. c. multi. nō tñ ita ꝓdeſt populo malꝰ ſacerdos ſicut bonꝰ q̄ꝛ licet vterq̄ʒ vere ꝯficiat tñ citius exaudit̄ bonus preſbr̄ dūʒ orat ꝓ populo q̄ʒ malꝰ. vt in. c. ipſi ſacerdotes. i. q. i. ⁊ iij. q. vij. c. ſi grauibꝰ. ¶ Nō plꝰ delinquere illum qui committit plura peccata q̄ʒ illum q̄ committit pauciora ſed h̄ intellige niſi pauciora ſint grauiora. vt in. c. monet. xxij. q. i. ¶ In glo. in v̄. veꝝ ibi alio aūt reſpectu ⁊c. aduerte glo h̄ intrat aliū articulū q̄s magis peccet an delinquēs occulte an publice ⁊ nō bñ explicat ⁊ vide de h̄ glo. xxxij. q. iiij. c. nemo. ⁊. lxxxi. di. clericus ſolꝰ. ⁊ ꝑ Bar. in. l. ij. C. de ſum. tri. ⁊ diſtingue ſic poſt euʒ ꝙ aut q̄rit̄ de cā delicti aut de effectu. ſi de cā que eſt dolꝰ ſeu animꝰ delinquent̄. tūc aut ꝯſtat de dolo ⁊ nō eſt dr̄ia inter clā ⁊ palā. nā ex q̄ʒtitate ꝯtemptꝰ deus punit peccatū. vt nō. in. c. cum q̄dam. de iureiur̄. ⁊ in. c. hō xp̄ianus. xl. di. aut dubitat̄ de animo delinquent̄ ⁊ tunc in his q̄ ſunt de genere ꝓhibitoꝝ ſemper p̄ſumit̄ dolꝰ vt in. c. i. de preſumpt̄. ⁊ in. l. i. C. de ſicca. In his vō que ſunt de gn̄e permiſſoꝝ in ſpecie tñ ſunt ꝓhibita vt ꝯhere mr̄imoniū. ⁊ tūc aut q̄s delinquit palā ⁊ preſumit̄ errare ⁊ nō contēnere. aut occulte ⁊ p̄ſumit̄ dolus. l. ſi. ff. de ritu nup. ⁊. l. pupillꝰ. de admi. tuto. 2° caſu cū querit̄ de effectu delicti magis delinq̄t q peccat publice ꝓpter malū exemplū qꝺ preſtat ꝓximo ⁊ ſic loquit̄. c. p̄cipue. xi. q. iij. Vel dic ꝑ alia verba ꝯcludēdo premiſſa ꝙ reſpectu illati magis peccat deliquēs palā ſed reſpectu inferētis ꝯſiderat̄ animus. Et ex iſtis ſoluit̄. q. q̄dam ꝓfeſſus quandā religioneʒ exiuit ordinē ⁊ duxit vxorē inq̄ſitor heretice p̄uitatis volebat ꝯ eum procedere vt ſuſpectū de hereſi q̄rit̄ nunq̄d poſſit. Ex p̄dictis dicit Bar. ꝙ aut ille ꝯxit palā et p̄ſumit̄ errare in fide ⁊ ſic pōt ꝓcedere ꝯ eū. aut clādeſtine ⁊ nō p̄ſumit̄ errare ⁊ ſic poterit inq̄ſitor ꝓcedere ꝯ eum qꝺ nō q̄ꝛ facit ad multa. ¶ In glo. ſi. ibi vel notorius fornicator. nō. glo. vult enim ꝙ notorius fornicator ſit ſuſpēſus quo ad ſe ⁊ alios ⁊ ſic ꝙ alij peccent eum audiēdo. Tu vero vide qꝺ dixi in. c. veſtra. de cohabit̄. clerico. ⁊ mulie. Sentit etiam iſta glo. ꝙ aliter notorius crimīnoſus nō eſt ſuſpēſus q̄ ad alios. ¶ Et in fi. glo. nō ſingularit̄ hanc vltimā queſtionem ⁊ ex ea collige ꝙ ſacerdos nō debet celebrare ſi ſciat ſe in peccato eſſe niſi p̄us confiteat̄ nec ſufficit ſola ꝯtritio vel ꝓpoſitū ꝯfitendi ex q̄ de preſenti pōt ꝯfiteri quod multi ſacerdotes male obſeruāt ⁊ per hoc dicit do. An. falſaʒ eſſe opi. eoꝝ qui dicūt ſufficere cōtritionē cū propoſito ꝯfitendi ſemel in ãno. Tu vero circa hunc articulū vide qꝺ plene dixi in. c. omnis vtriuſq̄ʒ ſexꝰ. j. de pe. ⁊ remiſ. ⁊ volēs tenere illā opi. poſſet reſpondere ad iſtū tex. ꝙ loquit̄ de eo qui nō eſt ꝯtritus de peccato ſed ꝑſeuerabat in eo. ⁊ q̄ʒuis crederē illam opi. verā in nō debente celebrare per ea que ibi dixi tamen in ſacerdote tutum eſt tenere illam opi. quā ſentit ibi glo. ⁊ vide glo. in. c. nihil. vij. q. i. quinīmo. in ſacerdote dubitatur nūquid poſſit celebrare poſt ꝯfeſſionem nō expleta pn̄ia ſibi iniuncta. ⁊ deuotius eſt vt prius expleatur non tñ neceſſariū dummō non ſit in mora ipſam explēdi. de q̄ vide ho. glo. i. c. de his. l. di. ⁊ ꝑ Inno. in. d. c. oīs.

I N quadam. Hic ipro-
bat opi. que hȝ ꝙ i ſacramēto altaris
aqua ꝯuertaꝛ in flegma ⁊ ꝓbat xp̄m fuiſſe verū
deū ⁊ verū hoīē ⁊ ꝙ de ipſiꝰ latere exiuit vera
aqua. ꝑ ponit qō. 2°. ſolō. ibi nos. ⁊ ibi ꝑ refert
duos errores. 2°. illos iprobat. 3°. ibi ꝑ h̄ rn̄det
principali qōni probans ꝙ de latere xp̄i exiuit
vera aqua. 4°. ibi cū aūt dicit quare de latē xp̄i
exiuit ſanguis ⁊ aqua. ¶ Nō ꝑ ꝙ xp̄s fuit ve-
rus deus ⁊ verꝰ hō. habuit ḡ duas nās in vno
corpe diuinā. ſ. ⁊ humanā. ꝯcor. c. cū xp̄s. ȷ. de
hereti. ¶ 2°. nō ꝙ ad eſſe hoīs exigūꝛ principꝉr
duo. ſ. corpus ⁊ aīa. altero ḡ deficiēte nō ē hō. ⁊
ſic cadauer relictū ab aīa non pōt appellari hō
nec aīa ſine cadauere. Itē nō ꝙ xp̄s ē veritas
⁊ forte ſm̄ Jo. an. ob h̄ noluit xp̄s rn̄dere Pi-
lato interrogāti qd ē veritas nolens ſe forte ia-
ctare. ¶ Itē nō ibi ſed flegma nō eſſe receden-
dū a verbis vbi alr̄ de mēte nō ꝯſtat vt in. c. ſi. ȷ.
de ver. ſig. ¶ Nō ꝙ hūores ſunt ſiſes elemētis.
⁊ dic ꝙ hn̄t ꝯformitatē in h̄. nā terra ē frigida
⁊ ſicca. aqua ē frigida ⁊ humida. ⁊ ignis calidꝰ
⁊ ſiccus. aer calidus ⁊ humidus. melācolia hȝ
nāȝ primi elemēti. ſ. terre. flegma hȝ nāȝ aque.
colera hȝ nāȝ ignis. ſanguis hȝ nāȝ aeris. ⁊ de
h̄ hēs glo. iuris ciuilis in probēio inſti. lȝ glo.
ſi. videaꝛ h̄ ignoraſſe. Abbas.

V Olentes. Precipit prela-
tis ⁊ clericis in
virtute obediētie vt nocturnū officiū
⁊ diurnū ſtudioſe celebrēt ⁊ deuote. Duo facit
ꝑ ponit clericorū duplicē exceſſum. 2°. prohibȝ
ibi h̄ igiꝛ. Prima ſubdiuidiꝛ in duas. put duo
ſūt exceſſus. 2ᵃ ibi ſunt ⁊ alij. ¶ Nō ꝯ illicitas
⁊ ſupfluas cōmeſſatōes ⁊ ꝯfabulatōes ⁊ maxi-
me ſerotinas cū nil precioſiꝰ ſit tpe ⁊ nil viliꝰ a
multis reputaꝛ. ¶ Itē nō ꝙ officiū ē celebrādū
ſtudioſe ⁊ deuote ⁊ dic ſtudioſe quo ad officiū
oris q2 nō ſincopādo vel aliqd omittēdo dicē-
dū ē. Sincopa ē eni figura que de medio tollit
vt nō. in. c. forꝰ. ȷ. de ver. ſig. deuote vō refertur
ad officiū cordis. xxiij. di. c. pſalmiſta. tractat h̄
Inno. ꝙ ſi clerici vel laici itereſſentes diuinis
officiis nō intelligāt ea que ibi dicūꝛ nihilomi-
nus merenꝛ dūmō hēant cor deuotū ad deū ⁊
intēdūt officiis q̄ztū in eis ē. ¶ 2°. querit nūqd
peccēt clerici cogitādo ſup aliquo bono ſpūali
vel tpali dū dicūt officiū. ⁊ dicit ꝙ ſi neceſſitas
cogitādi nō capit dilationē excuſanꝛ a peccato
alꝛ́s icurrūt peccatū nō tn̄ mortale. q2 ſm̄ Boe.
cor hoīs vagū ē ⁊ mobiliꝰ omni mobili. vn̄ nul-
lus ē ita fortis qn patiaꝛ varias cogitatōes.
¶ Querit hic etiā Inno. quid ſi clericus ex aliq̄-
ltia cā nō occurrit in pricipio vel in fine officij
nūquid teneaꝛ illud reaſſumē dicit ꝙ non niſi
maximā ptē obmiſerit quaſi ſuppleaꝛ defectꝰ
ꝑ alios. cautū tn̄ eēt in ſilētio reaſſumē. ¶ Vlti-
mo queriꝛ nūqd ꝯfabulātes in diuinis officiis
vel nō dicētes officiū ſtudioſe ⁊ deuote peccēt
mortaliter. Jo. an. ponit tres opi. Prima ꝙ ſic
pro h̄ tex. ibi penitꝰ inhibemꝰ diſtricte precipiē-
tes. ⁊c̄. veniūt ḡ ꝯ preceptū iſtiꝰ. c. ⁊ ꝑ ꝯn̄s icur-
rūt peccatū mortale. xiiij. q. i. qō precipiꝛ. ⁊ in
c. ij. de ma. ⁊ obe. 2ᵃ opi. ꝙ nō peccāt mortaliꝛ
ſed venialiter. q2 dicē ē in precepto alia vō ſua-
denꝛ. ⁊ pro h̄ facit tex. dū dicit q̄ztū eis deꝰ de-
derit ⁊c̄. 3ᵃ opi. ꝙ ex idenotōe obliganꝛ ad pe-
nā ſed nō ad culpā. nā hic tex. precipit ſub pēa
ſuſpēſionis. i. ꝙ ꝯfabulatōnes ⁊ indeuote cele-
brātes debēt ſuſpēdi ab officio ſatis crederē
quātitatē reatꝰ ꝯſiderandū ex qualitate ⁊ q̄zti-
tate ꝯtēptus ⁊ negligentie. Abbas.

S Ane. Eucbariſtia debȝ mūde
ſeruari ⁊ in eiꝰ eleuatōe
⁊ delatione populꝰ debȝ ſe iclinare. ⁊
cū deferꝛ ad infirmū debet ferri i decēti habitu
⁊ cū lumine. trāſgreſſores vō grauiter ſūt puni-
endi. 2ᵃ ibi ſacerdos. 3ᵃ ibi quā. 4ᵃ ibi ꝑlati.
¶ Nō ꝑ ꝙ ex icuria ⁊ negligētia ſacerdotū in
diuinis deꝰ ſepe ꝓuocaꝛ ⁊ exardeſcit ꝯ hoīes
facit vi. q. i. ex merito plebis. ¶ 2°. nō ꝙ in eccle-
ſiis ꝓchialibꝰ ſemꝑ eucbariſtia debet ſeruari
i aliquo mūdo ⁊ ſingulari ⁊ ſignato loco. ⁊ dic
ſingulari. i. vbi nihil aliud ſit. ⁊ dic ſignato. q2
debet ſeruari ſub fidelibꝰ clauibꝰ ne iſti incan-
tatores ⁊ malefici ſubtrahere poſſent illud. vt
in. c. i. de cuſto. eucba. ⁊ ꝯſuaꝛ corpus xp̄i in ec-
cleſia vt poſſit infirmis ſuccurri. ¶ 3°. nō ibi do-
ceat plebē ꝙ officiū ſacerdotis ꝓchialis ē pre-
dicare ⁊ populū docē. vn̄ predicatio ē officium
cure. vt nō. gl. in. cle. i. de reguꝛ. vn̄ iſti frēs mē-
dicātes nō de iure ſȝ ex priuilegio predicāt. vt
in cle. dudū. de ſepul. ¶ Nō ꝙ corpus xp̄i de-
bet deferri ad infirmū ꝑ ſacerdotē i decēti ha-
bitu. vtputa ſuppellitio vel etiā in cappa rotū-
da cū ſtola. facit. c. clerici. de vi. ⁊ ho. cle. ¶ Nō
ibi ferat ⁊ deferat ꝙ ſacerdos deferēs eucbari-
ſtiā ad ifirmū nō debet redire ſine eucbariſtia
vn̄ debȝ ire munitꝰ pluribꝰ eucbariſtiis ita vt ſē-
per redeat cū eucbariſtia. ⁊ ſi ꝓpter multitudi-
nē ifirmorū oportēt oēs eucbariſtias diſtribuē
nō debet redire cū lumine nec in apparatu ne
populꝰ ex ignorātia adoret tabernaculū.
Nō quare corpꝰ xp̄i eleuaꝛ ⁊ deferꝛ cū luīe. fit
eni nō ad fugiēdū tenebras ſed ad deſignādū
ꝙ ipſe ē candor lucis eterne. ¶ Quero quid ē
dicē eucbariſtia ⁊ vn̄ dꝛ. So. eucbariſtia ſumiꝛ
ꝓ hoſtia ꝯſecrata. ⁊ dꝛ ab eu qō ē bonū ⁊ caris
qō ē grā quaſi bona grā. ⁊ debȝ ſcribi ſine h. q2
heu cū h. ē interiectio dolētis de quo vide tex.
i. q. i. multi. ¶ Vlteriꝰ queriꝛ nūqd fugiēs ad
corpus xp̄i gaudeat imunitate qua gaudet fu-
giēs ad eccleſiā de qua. ȷ. de imu. ec. ꝑ to. Vin.
⁊ Hoſſ. dicebāt ꝙ nō aſſumētes rōnē glo. xiij.
q. ij. c. ſi. vbi dicit glo. ꝙ aſſumēs corpus xp̄i nō
gaudet imunitate eccleſiaſtica. q2 ē cibus aīe ⁊
nō corpis. videmꝰ eni ꝙ dānati ad mortē aſſu-
mūt corpus xp̄i ⁊ tn̄ ꝓpter h̄ nō eripiūꝛ a ma-
nibꝰ officialiū. ſed illa glo. loquiꝛ de aſſumēte

⁊ nõ de fugiente ad corpus xp̄i.q̄re dicit hoſti
tutiꝰ ⁊ deuotiꝰ eſſe dicē ꝙ fugiēs ad corpꝰ xp̄i
gaudeat im̄unitate. Mouet̃ principl'r qꝛ cor
pus xp̄i ē lōge digniꝰ q̄ȝ ſit eccleſia m̄alis. Itē
qꝛ ipſa eccleſia hȝ h̄ priuilegiū ꝑpter ipſū xp̄m
fortiꝰ g̃ ipſū corpus debet hac im̄unitate gau
dere. Itē ſi ſtatue dn̄i tp̄alis gaudēt h̄ priuile
gio inſti.de his qui ſunt ſui vel ali.in.§.h̄ tpe.
facit.l.pn̄ti.C.de his qui ad ec.ꝯfu.fortiꝰ debȝ
h̄ hr̄e verū corpus xp̄i cū longe grauiꝰ ſit offē
dere ꝑpetuā q̄ȝ tp̄alē maieſtatē.j.de heret.l.ver
gentis.nec obſtat ꝙ ē cibꝰ aīe qꝛ etiā ꝓdeſt cor
pori.nec ob.glo.preall'.qꝛ alia ē rō in ſumente
alia in fugiēte.nā ſumēs reperit̃ captiuꝰ ideo
captiuꝰ dimittit̃ ſed fugiēs ē in libertate. ideo
debet ob reuerētiā corpis xp̄i i libertate ꝯſer
uari.⁊ nõ hāc ꝯcluſionē.Ex cuiꝰ deciſione pōt
nōri ꝙ priuilegiū extēdit̃ ad caſū nõ expreſſuȝ
qn̄ ex mēte priuilegiātis pōt ille caſus ꝯprehē
di.facit qd̄ nõ.glo.de milite celeſti.in.l.miles.
ff.de re iudi.nā priuilegia ꝯceſſa militibꝰ ſecu-
laribꝰ ꝯgruētia clericis extēdimꝰ ad clericos.
vt ibi dixi.⁊ i.c.i.de cle.egro. ¶ In glo.i.in fi.
vide plures alias rōnes ꝯformes hic ꝑ Jo.an
in h̄ tn̄ nõ ē vis dūmodo deuote oret̃ ⁊ quiſq꜇
debet orare ſm̄ ſtatū ſuū in quo ē.

Cum creatura

In ꝯuētualibꝰ eccleſiis ꝯuētualiter
celebrāde ſūt miſſe de feſto vl' feria ⁊ pro defū
ctorū anniuerſario.vel clariꝰ ſic. In eccleſiis
collegiatis debēt celebrari due miſſe collegia
liter vna pro defunctis.alia ſm̄ occurrētiā diei
vt pro feſto ſi feſtū occurrit.vel ꝓ feria ſi feria
ꝑ ponit mādatū.2° premittit caſū gn̄alē ibi mā
damꝰ. ¶ Nõ ꝑ ꝙ creatura nõ pōt ſufficienter
regr̄tiari creatori ſuo. hic diſputat̃ apud ph̄os
an filiꝰ poſſit recōpenſare pr̄i bn̄ficia ab eo re
cepta.recipit eni filiꝰ a pr̄e eſſe doctrinā ⁊ ali-
mēta.vltia duo bn̄ficia pōt filiꝰ pr̄i recōpēſare
ſed eſſe ſibi dare nõ pōt. illū tn̄ pōt in eſſe ſuo
ꝯſeruare. Itē allegat̃ iſte tex.ꝙ recipiēs ab ali
quo bn̄ficiū ē illi nāliter obligatꝰ.ad h̄ tex.in.l
ſed ⁊ ſi.§.ꝯſuluit.ff. de peti.here.⁊ s̄. de teſta.
c.cū in officiis.vbi bo.tex. ¶ Itē nõ ibi māda
mus.ꝙ clerici eccleſie collegiate peccāt non di
cēdo ſolēniter duas miſſas in die cū i qualibȝ
miſſa orandū ē etiā pro defunctis. vt in.c. pe.
de ꝯſe.di.i. ¶ Itē nõ ꝙ miſſa defunctorū pre
fert̃ miſſe de feria. nā miſſa defunctorū nõ ob
mittit̃ ꝓpter feſtū ſed miſſa de feria ſic vt hic.

De referente

In die
cene do
mini ep̄s in ſua eccleſia tn̄ miſſaȝ ce
lebrare debet ⁊ chriſma ꝯficē. ponit mādatū
cuiꝰ premittit cauſā gn̄alē ibi fr̄nitati. ⁊ pone
caſū vt in glo.fi. ¶ Nõ ꝙ ex maioritate digni
tatis nõ licet plures miſſas in die celebrare.⁊
ſic ſiue ſit ep̄s ſiue archiep̄s ſiue pr̄iarcha nõ
decet niſi vnā miſſā in die celebrare. ¶ Item
nõ ꝙ archiep̄s tenet̃ reſidere in eccleſia ſua ⁊
ibidē diebꝰ ordinatis ꝑſonaliter celebrare.ad
h̄.c.ꝑuenit.vij.q.i.⁊ alibi dicit tex. ꝙ ceſſāte cā
ltima nõ debet ep̄us in die dn̄ico abeſſe ab ec
cleſia ſua.de ꝯſe.di.iij.c.ep̄s. ¶ Op.ꝯtra tex.
nā ex cā vrpnta ꝓpter peregrinos ſuꝑueniētes
licitū ē ſacerdoti etiā ſimplici plures in die miſ
ſas celebrare.vt nõ.in.c.ꝯſuluiſti.s̄.eo.g̃ fortiꝰ
hic debebat licere iſti ep̄o. So.dicit hoſti.ꝙ
hic erāt multi alij ſacerdotes qui poterāt ſatiſ
facē peregrinis ⁊ iſtud fit i reuerētiā chriſma
tis vt ſolū illo die ep̄s celebret vnā miſſaȝ lȝ h̄
iure nõ prohibet̃.tn̄ ſeruando h̄ dictū hoſti. dicit
ꝙ ſi quis hēret duos ep̄atus ita vicinos vt in
vtraq꜇ eccleſia poſſet celebrare ⁊ chriſma ꝯficē
debet alternatis annis ibidē h̄ officiū exercere
⁊ nõ duas miſſas celebrare.

Perniciosus.

In ſacri
ficio alta
ris plus de vino q̄ȝ de aqua ponēdū
ē. ꝑ ponit abuſuȝ quē 2° reprobat. 3° fieri pro
hibet. 2ª ibi cū 3ª ibi ideo. Nõ ꝑ ꝙ in ſacri
ficiis ⁊ ſacramētis debet attendi gn̄alis eccl'ie
ꝯſuetudo q̄uis in iure ſpecifice nõ caueatur.
multa eni obſeruāt̃ ab eccleſia gn̄ali de quibꝰ
nõ repit̃ aliqua ſcriptura ⁊ credēdum ē ꝙ ab
ipſo xp̄o vel ap̄lis vel ſanctis pr̄ibꝰ illa obſer-
uātia emanauit ⁊ vide bo.tex.i.c. eccleſiaſtica
rū.xi.di. ¶ 2° nõ ꝙ in facto ꝯcernēte totā pro
uintiā vt in mala ꝯſuetudine hȝ archiep̄us iu
riſdictionē etiā in ſubditos ſuffraganeorū ſuo
rū.vn̄ pōt eos ꝯpellere ad deſiſtendū a praua
ꝯſuetudine.pro h̄ vide Inno.in.c.ex frequēti
bus.de inſti.⁊ bo.ix.q.iij.in ſūma. ⁊ tȝ hic Jo
an.⁊ ſatis bn̄ facit iſte tex.⁊.c. ex frequētibꝰ.
qd̄ tene mēti. Pōt etiā probari alia rōne.nam
ꝯſuetudo nõ pōt eſſe nõ notoria ſed in notori
is maleficiis archiep̄s ſupplet negligētiā ep̄o
rum.vt in.c.i.§.notoria.de cenſi.li.vi. ¶ Ultio
nõ in ſacrificiis plꝰ ponēdū eſſe de vino q̄ȝ de
aqua. Ex q̄ infert̃ ꝙ ſine aqua nõ dȝ celebrari
vt.j.c.proxi. Itē infert̃ ꝯtra illos qui ſolū po
nūt aque guttā nā debet poni de aqua lȝ plus
de vino nā dictio plus refert̃ ad modicā quāti
tatē vt in.l.hec adiectio.ff.de ver.ſigni. ¶ In
glo.i. ibi alia rō poſſet aſſignari. meliorē rōnē
vide ꝑ Inno.in.c.cum marthe.s̄.eo.⁊ facit ibi
tex.nā vinū denotat xp̄m qꝛ tranſhat̃ i ſangui
nem.aqua populū denotat. vn̄ ſicut populꝰ tn̄
ſit in xp̄m ꝑ vnionē charitatis ita debet appo
ni in tāta quātitate vt tn̄ſeat in vinū ita ꝙ aſſu
mat illiꝰ ſaporē vt clariꝰ elucefcat ſacramentū
vel dic clariꝰ ꝙ aqua ⁊ ſanguis exiuerūt de la
tere xp̄i.vt in.c.in quadā.in fi.s̄.eo.⁊ credēdū
ē ꝙ plus exiuit de ſāguine q̄ȝ de aqua qꝛ exitꝰ
ſanguinis ē magis nālis. Itē ⁊ 3° nõ legit̃ ꝙ
in ꝯfectione hꝰ ſacramēti xp̄s appoſuit de aq̄
⁊ ex his oībꝰ fuit inducta ꝯſuetudo eccleſie ge
neralis vt plꝰ apponeret̃ de vino q̄ȝ de aqua.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Jtteras. Ab officio τ bñ
ficio deponiẛ pre
ſb̄r qui ſine aqua τ igne vel in pane
fermentato vel vaſe ligneo ſacrificat. ħ ponit
duos exceſſus preſbroꝝ. 2°. alios duos ibi itel
lecto. ¶ Nō q̄tuor delicta depoſitōe digna vt
ſi quis celebrat in pane fermētato. ſ. illo quo q̄
tidie vtimur. debet eñi panis azim⁹ eſſe vt ſta
tim diceẛ cū glo. vel ſi celebrat in ligneo ciphо.
Jtē ſine aqua τ ſine lumine. τ ſic nō nō eſſe ce
lebrādū ſine lumine. τ habuiſti rōnē. ś. e. ſane.
An aūt oīa hec delicta debeāt ꝯcurrē ad depo
ſitionē an ſufficiat alterū tm̄. doct. hic nō expri
mūt ſatis credere procedēdū ſm̄ qualitatē loci
τ ꝯtēptū preſbri. Jtē ꝯſiderandū an aſſumpſe
rit illud in ꝯſuetudinē. regula eñi ē ꝙ pro deli
cto enormi pōt fieri depoſitio. vt in. c. tue. τ qđ
ibi dixi. j. de peni. ¶ 2°. nō ꝙ inqſitio pōt iterari
ex noua infamia. Jtē nō τ tene mēti ꝙ ad de
poſitionē preſbri nō ſemꝑ reqriẛ dolus. ſꝫ ſuffi
cit qñqꝫ nimia diſſipientia vt craſſa ſeu ſupina
ignorātia τ hēs hic tex. valde nō. ꝙ ſupia igno
rantia equipaẛ dolo ad depoſitionē faciēdam.
qđ tene mēti. ¶ Ultio nō τ tenebis etiā mēti
q2 meli⁹ probaẛ hic q̄ꝫ alibi ꝙ vbi de crīe cleri
ci ꝯſtat ꝑ ipſi⁹ ꝯfeſſionē apponiẛ pēa ordinaria
nō obſtat ꝙ ſit proceſſū ꝑ viā inquiſitōis qđ vr̄
ſinglr̄ limitare. c. qualiter τ qñ. ij. de accu. vbi
pꝫ ꝙ de iure canonico in proceſſu inquiſitōnis
nō iponiẛ pena ordinaria vt depoſitio ab ordi
ne vel alia grauis. τ facit pro dicto Jnno. ibi q
vr̄ h̄ tenē lꝫ loquaẛ ꝑ alia v̄ba all'. tex. huic ꝯcor
dantē in. c. ij. de ꝯceſ. τ vr̄ ꝯtra illā regulā qua
caueẛ miti⁹ agendū cū ꝯfeſſo q̄ꝫ cū ꝯuicto. xij.
q. i. nō dicatis. τ in. c. nolo. ſed intellige iſtū tex
prout gl. nō. in. c. de hoc. j. de ſimo. τ vide eūdē
Jnno. in. c. ꝑ inquiſitionē. de elec. ¶ Jn glo. ij
in fi. hr̄ de hac mā etiā in. c. ij. de ꝯſec. di. ij. Et
doc. hic ꝯcor. τ theologi tenēt ꝯriū. ſ. vt trāſſba
tio fiat etiā in pane fermentato lꝫ latini ſic cele
brātes grauiter peccent τ ſint puniēdi. de quo
vide ꝑ Tho. in tertia ꝑte ſūme. q. lxxiij. arti.
iiij. Et ibi inter cetera ponit duas rōnes quare
celebrādū ſit in pane azimo τ nō i pane fermē
tato. Prima q2 xp̄s inſtituit h̄ ſacramētū p̄ma
die azimoꝝ. Math. xxvij. c. quo die nīl fermē
tatū erat in domib⁹ iudeoꝝ τ ſic preſumendū
ꝙ xp̄s in pane azimo inſtituerit h̄ ſacramētū.
2ᵃ rō q2 meli⁹ ꝯuenit deuotioni fideliū τ ſince
ritati h⁹ ſacramēti vt fiat in azimo nō in fermē
tato. nā vix pōt fermētat⁹ rūpi qn aliqua mica
cadat. ¶ Jtē facit illud Apl̄i in epl̄a ad Corin.
nō in fermēto veteri ſed in azimis ſinceritatiſ.
τ veritatis. tñ vt dixi etiā in fermētato fieret
trāſſbatio. ar. in iſto tex. vbi preſupponiẛ ꝙ iſte
celebrabat τ ſacrificabat. ꝑ hanc eandē rōnē in
ferẛ ꝙ etiā ſine aqua ſit verū ſacramētū lꝫ non
ꝑfectū quo ad ſignificatū q2 nō pōt ſignificare
vnionē inter xp̄m τ eccleſiā cū aqua ſignificet
populū vt in. c. cū marthe. τ ibi dixi ś. e. ¶ Jn
glo. in v̄. ligneo. in fi. nō. gl. τ dic ꝙ nō debet ee
calix de ligno q2 lignū abſorbꝫ vinū τ ſic abſor
beret ſanguinē qđ ē indecēs non debet eſſe de
vitro ꝑpter periculū fractōis. nō de auricalco
ſeu ere ꝑpter rubiginē nā prouocat ad vomitū
vt pꝫ in glo. debet ḡ calix eſſe aure⁹ ł argēteus
τ ꝑpter paupꝑtatē pōt tolerari vt ſit ſtagneus.
vt in. c. calix. de ꝯſe. di. i. τc̄.

¶ De baptiſmo τ ei⁹ effectu. Rica.

¶ Uiſo de ſacramēto eucbariſtie quo nihil in
ſacrificiis maius eſſe pōt. τc̄. de ꝯſe. di. ij. nihil.
Merito ſubiiciẛ de baptiſmo qđ ē ſacramētū
valde neceſſariū ſine quo nemo pōt ſaluari. j. e
maiores. de ꝯſe. di. iiij. c. firmiſſime. tractaẛ eṫ.
de effectu h⁹ ſacramēti. τ ideo in Rica ſbiiciẛ
τ ei⁹ effectu. producit eñi tres effect⁹ nā remit
tiẛ culpa. Jtē vitaẛ dānatōnis piculū τ apiẛ re
gnū celeſte. vt. j. eo. c. maiores. vbi lati⁹ dicā. τ
vide glo. de ꝯſe. di. iiij. c. ij. ¶ Suꝑ hac Rica.
querit Jnno. in quo ꝯſiſtit h̄ ſacramētū baptiſ
mi. τ in h̄ reperiūẛ tres opi. quidā dicūt in ipſa
aqua τ ſic ſi aīal brutū biberet de aqua ꝯſecra
ta que ē in fonte vr̄ ꝙ biberet ſacramētū. de q̄
vide gl. i. q. i. c. detrahe. 2ᵃ opio ꝙ ipſa intictio
ſeu ablutio ē ſacramētū τ nō aqua in qua qdē
intinctione duo repiūẛ. ſ. actio ex ꝑte baptizā
tis τ paſſio ex ꝑte baptizati. vñ ipſa intinctio
ſeu ablutio quaten⁹ ē paſſio ē ſacramētū bapti
ſmi τ hāc opi. tꝫ magr̄ ſniarū. ¶ 3ᵃ opio ꝙ cha
racter ipſe qui iꝑrimiẛ aīe baptizate ē ſacr̄m.
ipſe v̄o Jnno. dicit ꝙ ſicut in eucbariſtia repe
riūẛ tria vt in. c. cū marthe. ś. ti. proxi. ita in ſa
cramēto baptiſmi quoꝝ primū ē ſacramētum
tm̄ τ nō res vt aqua abluēs ſeu ipſa ſolutio.
2ᵐ ē res ſacramēti tm̄ vt remiſſio culpe τ infu
ſio gr̄e. 3ᵐ ē res τ ſacramētū vt character qui
iꝑrimiẛ in aīaꝫ baptizati τ ē character q̄litas q̄
habilitat ſeu diſponit aīaꝫ ad ſuſcipiēdā gr̄am
dei de quo plene ꝑ Jo. an. ſuꝑ Rica. de ſa. nō
ite. ipſa ḡ aqua v̄bo dei ꝯſecrata ē ꝑprie ſacra
mētū. Et ex h̄ inferẛ ad qōnē Pone ꝙ aliqs
baptizeẛ in flumine nūqd tota aqua fluminis
ſit ſacramētū. Jnno. ꝙ nō ſed ſolū illa que te
tigit baptizatū. τ idē dicūt quidā in aqua que
ē in fontib⁹ eccleſie vt illa ſola ſit ſacramentū
que tetigit corpus baptizati. vñ ſi in fonte nō
fuit aliquis ibi baptizat⁹ non ē ſacramētuꝫ ba
ptiſmi cū nō ſit ibi aliqua aīa i qua poſſit ſacra
mētū hr̄e ſuū ſignificatū. nā ſacramētū ē ſacre
rei ſignū. i. q. i. multi. τ pro h̄ facit alia opi. quā
glo. ponit in d. c. detrahe. que dicit ꝙ aqua inti
gens corpus baptizati imediate incipit eſſe ſa
cramētū cū premiſſa forma verboꝝ tāgit cor
pus τ imediate poſtea deſinit eſſe ſacramētū
τ ſatis vr̄ probabilis illa opi. Ex quo inferẛ ꝙ
bibēs ipſam aquā nō bibit ſacramētū. tu vide
ho. tex. in. c. ſabbato. de ꝯſe. di. iiij. vbi dr̄ ꝙ ſi i
ſabbato paſchali vel pētecoſtes qs velit ſumē

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

de aqua fontiū pro deuotione ad aſpſionē do
mus ħ debet facere anteq̄ꝫ infundat̄ chriſma
aliqui tñ bibūt de illa aqua nō tñ ē neceſſariuꝫ
ſed eccleſia ex deuotōe ꝑmittit vt ſ. dictū ē.
Ultio qd ſit baptiſmꝰ ⁊ vñ dicat̄ ⁊ ꝑ que vba
fuerit inſtitutꝰ ⁊ de eiꝰ effectu. vide bo. glo. de
ↄſe. di. iiij. c. i. ¶ Abbas.

S I quis. Breue eſt vel ſic. Lꝫ
puer ſit ter merſus in aqua
in noīe pr̄is ⁊ filij ⁊ ſpū̄s ſc̄i
ſi ñ ſit dictū Ego te baptizo
in noīe pr̄is. ⁊c̄. nō ē baptiza
tus. ¶ Nō ꝑ iūcta glo. fi. ꝙ vbi aliqua verba
ſunt de ſ̄ba vel forma ſ̄bali alicꝰ actꝰ omiſſio ali
cuꝰ verbi viciat totū actū ſicut pꝫ hic in obmiſ
ſione illoꝝ verboꝝ. Ego te baptizo. ⁊c̄. ſecus
ē vbi obmitterēt aliqua vba que nō ſūt de ſ̄ba
ſed de ſolēnitate. vtputa ſi p̄sb̄r obmitteret
cathecíſmū vel ſalis ipoſitionē l' vnctionē quā
facit in pectore ⁊ in frōte. exquo eni in aqua eū
baptizauit baptizatus ē puer. ſicut videmꝰ ꝙ
faciūt aliqñ mulieres qñ infans ē i ꝑiculo mor
tis. nā eū baptizant ſimpl'r ⁊ obmittūt illa vba
que ſunt de ſolēnitate baptiſmi. pro ħ de ↄſe.
di. iiij. in. c. mulieres. nec debet reiterari baptiſ
mus. dic tñ ꝙ ſi poſtea infans ſupuixerit debēt
ſuppleri ꝑ ſacerdotē ea que fuerūt obmiſſa vt
cathecíſmꝰ ⁊ vnctiones ⁊ ſiīa. pro ħ qđ nō. hic
glo. fi. ⁊ expreſſius hic abbas. Et ex his tāgē
do quodlibet vbū hꝰ. c. infero ad q̄ōnem quis
poſſit baptizare. nā tex. hic dicit ſi qs. qđ vbū
ē maſculini gn̄is. dic tu ꝙ ꝓprie ħ officiū ꝑtinet
ad ſacerdotē. vñ neceſſitate etiā inſtāte diaco
nus baptizare nō debet. de ↄſe. di. iiij. c. ↄſtat.
cū dnobꝰ ſe. tñ ſi de facto aliꝰ nou p̄sb̄r bapti
zat tꝫ baptiſmus ſiue baptizās ſit laicus ſiue
maſculus ſiue feīa. vt in. c. i. in fi. de ſum. trini.
⁊ in d. c. mulieres. tñ grauiter peccāt nō ſacer
dotes vt dixi vſurpantes ſibi ħ officiū ceſſante
neceſſitate. pro ħ. i. q. i. in. c. qđ quidā. nec debet
vt dixi reiterari baptiſmꝰ exquo illa forma ſ̄ba
lis de qua hic fuit obſeruata. ſed poterūt ſup
pleri ſolēnitates obmiſſe vt predixi. Ex his dic
ꝙ iſtud vbū ſi quis ꝯprehendit etiā femininū.
nā maſculinū ꝯcipit feīm. l. ſi ita. ff. de lega. ij.
⁊ xvij. q. iiij. ſi quis ſuadēte. iūcto. c. mulieres.
de ſen. ex. ¶ 2ᵒ. quero ibi puerū. quid i puella
dic ꝙ idē nā baptiſmꝰ ē gn̄alis ⁊ ꝯpetit tā feīs
q̄ꝫ maſculis tā adultis q̄ꝫ pueris vt. j. eo. maio
res. ¶ 3ᵒ. quero ibi ter imerſerit. nūquid ſit de
neceſſitate vt baptizādus ter imergat̄ in aqua
Inno. hic dicit nō. ꝙ licꝫ in verbis ſit tradita
certa ⁊ ſ̄balis forma vt hic non tñ in facto. ſola
eni iteriectio ē de ſ̄ba. vñ ſufficicit ꝙ baptizās
effundat aquā ſup baptizādo q̄tūcūq̄ꝫ modi
cā. nā q̄ñq̄ꝫ poſſet ꝯtigere ꝓpter debilitatē ba
ptizantis ⁊ grauitatē baptizādi ꝙ nō poſſet il
lum ſuſtētare manibꝰ ⁊ imergē ter in aqua. di
cit tñ Hoſti. tutū eſſe vt in vbis vel in factis ob

ſeruet̄ ↄſuetudo loci. ⁊ vide tu bo. tex. in. c. de
trina. de ↄſe. di. iiij. vbi dr̄ ꝙ loci ↄſuetudo obſ
uari pōt licite ſiue fiat imerſio trina ſiue vnica
⁊ ibi videas ſignificatū. ¶ 4ᵒ. quero ibi in aq̄
quid ſi fieret in alio elemēto. vt i vino vel alio
liquore dic ꝙ nō eēt baptiſmꝰ qꝛ elemētū aque
ē de ſ̄ba baptiſmi. vt in. c. nō vt apponēs. j. e. ibi
inuit aſpſione ſalis. nā xp̄s mandauit in aqua
baptizari ⁊ ita fuit ipſe baptizatꝰ. ⁊ forte ad ħ
deſignādū exiuit aqua de ipſiꝰ latere in paſſio
ne eiꝰ. vt in. c. in quadā. ſ. ti. proxi. ¶ Quito q̄
ro ibi in noīe. quid ſi diceret̄ in noībꝰ pr̄is. ⁊c̄.
vel in v̄tute pr̄is. ⁊c̄. dic ꝙ nō eēt baptiſmꝰ ſ̄m
Inno. qꝛ plꝰ iportat in ſingulari q̄ꝫ in pl'ali. nā
denōt vnitatē eēntie. Itē nō licet variare for
mā ꝑ eccleſiā traditā. Sexto quero ibi ego
nūquid illud pronomē ego ſit de ſ̄ba baptiſmi
an ſufficiat dicere baptizo. ⁊c̄. glo. ij. ħ tangit ⁊
cōis opio ē ꝙ nō ſit de ſ̄ba. qꝛ itelligit̄ ſub aliis
v̄bis. dicit tñ glo. in. c. multi. de ↄſe. di. iiij. ꝙ nō
debet obmitti. ſi tñ obmittit̄ tꝫ baptiſmꝰ. ⁊ hec
opio bona ⁊ qꝛ aliqui tenēt ħ eſſe de ſ̄ba preca
uēdū ē a principio vt iſtud pronomē ego expri
mat̄. ¶ Septio q̄ro ibi baptizo te. quid ſi dr̄
baptizo te in noīe xp̄i ⁊ pr̄is ⁊ filij. ⁊c̄. quidam
vt refert Inno. dicūt ꝙ non ē baptiſmꝰ ꝓpt̄ ob
miſſionē forme ſ̄balis niſi forte in vna ꝓuītia
ↄſuetudo aliud hēret. Et nō bñ ħ dictum vult
eni ꝙ vna prouītia pōt vti alia forma q̄ꝫ ſit hic
expreſſa. dūmō in ſ̄ba ſit iſti equipollēs. ponit
exᵐ in Calabria ⁊ dicit ꝙ papa in tantū appro
bauit illoꝝ ↄſuetudinē ꝙ eis ꝯceſſit vt in futu
rū poſſint ita facē. ſecꝰ dicit vbi in vna ciuitate
vel in pluribꝰ qꝛ nō ē ita iuſtus error in vna ci
uitate ſicut in vna prouītia. Itē nō eminet tñ
ſcādalū ſ̄m hoſti. ⁊ ꝯcludūt Inno. ⁊ Hoſti. ꝙ
eccleſia Romana debet q̄ꝫtū pōt ſine tñ viola
tione fidei tolerare ritꝰ ⁊ ↄſuetudines aliarū
prouītiarū vt Grecoꝝ ⁊ alioꝝ xp̄ianoꝝ vt fa
ciliꝰ redeāt ad fidem integrā. ⁊ his rōnibꝰ pa
pa ſuſtinet grecos ſacerdotes in mr̄imonio. vt
in. c. cū olim. de cle. ꝯiu. ⁊ in. c. nicena. xxxi. di.
Itē iudeos ⁊ paganos ꝯtrahētes in 2ᵒ. gradu
vt in. c. gaudemꝰ. de diuor. Et ſic bñ ⁊ ſingl. nō.
ꝙ ꝯſtitutio pape nō extēdit̄ ad illos hn̄tes con
ſuetudinē ꝯtrariā. pro ħ vide bo. glo. xxi. di. in
c. i. in fi. ¶ Octauo q̄ro ibi te. qd ſi obmittat̄ il
lud pronomē te. cōiter tenet̄ ꝙ ille non ē bapti
zatꝰ qꝛ nō apparet quid iſte baptizet. Ultio
quid ibi in noīe pr̄is. qd ſi dicat̄ in noīe trinita
tis. vel in noīe xp̄i. hāc q̄ōnē ponit glo. pe. ⁊ di
cit ꝙ tꝫ baptiſmꝰ. qꝛ olī ſic baptizabāt̄ hoīes.
vt in. c. a quodā. de ↄſe. di. iiij. Doct. hic cōiter
tn̄t oppoſituꝫ qꝛ hodie fuit imutata illa forma
vt pꝫ in ħ tex. ⁊ ħ tene mēti. q̄dā tāgit ħ Inn̄.
ad māꝫ facientia vide ꝑ te. ⁊ ꝑ predicta expedi
te ſunt glo. Abbas.

D E quibus. Breue ē. ⁊ ħ intendit. Si
probabiliter dubitat̄ an quis fuerit

baptizatꝰ pōt baptizari forma hic expreſſa.
Nō ꝙ vbi dubitaṫ an ſolēnitas debita iterue
nerit debet in dubio reiterari.ad h̄ de ꝯſe.di.i.
ſolēnitates.⁊ qđ hic dr̄ de baptiſmo procedit
etiā de ꝯfirmatiōe ſeu de chriſmatiōe ſm̄ doc.
Idē dicerē in oībꝰ aliis ſacramētis nō iterabi
libꝰ eadē rōne. Itē nō caſū in quo ſacramētū
ꝯferṫ ſub ꝯditione.hec tm̄ nō ē ꝓprie ꝯditio cū
ſit de preterito nō eni ſuſpēdit actū q̄z certū ē
nature vtrū fuerit baptizatꝰ. vt nō.i.l.cū ad tē
pus.ff.ſi cer.pe. ¶ Vltīo quero in quo dubio
procedit iſte tex. Doc.inſtant ſed finalis ⁊ ve
ra ꝯcluſio ē ꝙ procedit tā in dubio facti q̄ꝫ iuri.
⁊ ꝑ pone exm̄ cū repiṫ infans expoſitꝰ ſine ſig̃
baptiſmi.nā dubiū ꝯſiſtit in facto. De zº. pñt
poni multa exᵃ ex nō.š.c.ꝓx.puta ſi fuit dictū
baptizo te in noīe xp̄i. nā in iure dubitaṫ vtrū
iſte ſit baptizatꝰ ideo pōt baptizari ſb̄ iſta for
ma de qua hic. ¶ In glo.fi.in fi.dic ꝙ iſta qđ
nō procedit ad tex.relata q̄z ex quo premittit
proteſtationē ꝙ nō intēdit baptizare ſi erat ba
ptizatꝰ nō pōt dici ꝙ iprimaṫ nouꝰ character.
Itē ſine illa ꝓteſtatiōe tene ꝙ nō iprimiṫ nouꝰ
character ſi iterū quis baptizeṫ ſed tm̄ fit rei
teratio in facto.ar.in.c.in geneſi.de elec.nā do
miniū alicꝰ rei nō pōt amplꝰ hr̄i q̄ꝫ ſemel ⁊ bis
hr̄i nō pōt.vt in.c.iter dilectos.de fi.inſtrumē.
multo fortꝰ h̄ ē dicendū in charactere.⁊c̄.

Maiores. Hoc dicit vſq̄ꝫ ad
.§.verū. Sacramē
tū baptiſmi vtiliter ꝯferṫ puulis lꝫ nō
credāt nec intelligāt ⁊ remittiṫ eis peccatū ori
ginale.Et diuidiṫ tota decre.i duas ptes.ꝑ po
nit exordiū probās magnas qōes maxie fidē
tāgentes referēdas eſſe ad papā. zᵃ ibi in qui
buſdā.ponit epl'aꝫ que q̄tuor hꝫ ptes ſicut q̄tu
or ſunt qōnes.zᵃ ibi verū. 3ᵃ ibi ſed adhuc.4ᵃ
ibi itē queritꝰ. Prima ſubdiuidiṫ.ꝑ poniṫ hēti
corū obiectio duabꝰ auctibꝰ munita.zᵃ ibi ad
ipſiꝰ ſo.3ᵃ ibi ceterū auctibꝰ rñdet. ¶ Nō ꝑ ꝙ
magnarū cauſarū deciſio reſeruāda ē ſoli apl'i
ce ſedi.pro h̄.c.vt debitꝰ.š.de appel.⁊.c. q̄ꝫuis
de elec.li.vi. hic ē ꝙ nemo citra papā pōt ferre
ſñiaꝫ ſup depoſitōe ep̄i.iij.q.vi.accuſatꝰ.⁊.c.q̄ꝫ
uis.⁊.c.ij.de tran.p̄ela.⁊ preſertī ſi talis cā at
tingit articulos fidei vl' ſacramēta eccleſie. hic
eni agebaṫ de ſacramētis eccleſie. Et ex h̄ ⁊ ex
tex.infero ſolū papā ꝯgnoſcē poſſe ⁊ decidere
cās fidei ⁊ ſacramētorū eccleſie. In ꝯtrariū tm̄
facit glo.in.c.anaſtaſius.xix.di.que vr̄ velle ꝙ
papa in cā fidei debet ꝯgregare ꝯciliū.⁊ in tali
cā ꝯciliū ē ſupra papā. ⁊ ſic aliqui rudiṫ intelli-
gentes illā glo.apte veniūt ꝯtra iſtū tex.vñ dic
ꝙ regl'r ſolꝰ papa pōt decidere cām ꝯcernentē
fidē ⁊ ſacramētū eccleſie vt probaṫ hic ⁊ in.c.
hec ē fides.xxiij.q.i.Ad.c.anaſtaſiꝰ.dic ꝙ ibi
papa voluit decidere ꝯtra aliqđ ſtatutū ꝑ eccle
ſiam qđ nō poterat ſine ꝯcilio q̄z vbi in cā fidei
ꝯſtat de iudicio totiꝰ eccl'ie papa nō pōt aliqđ
decernē ꝯtra ſtatutū eccleſie q̄z poſſet papa ēe
hereticꝰ ⁊ ſic errare in fide xl.di. ſi papa. ſꝫ to
ta eccleſia errare nō pōt vt i.c.arrecta.⁊ ibi ho.
glo.xxiiij.q.i. ¶ zº. nō ꝙ xp̄s orauit pro petro
vt nō deficeret eiꝰ fides. Ex q̄ inferṫ ꝙ fides
xp̄iana deficere nō pōt q̄z nō ē preſumēdum ꝙ
xp̄s fuit fruſtratꝰ labiis ſuis. ¶ Sꝫ ꝯtra h̄ op.
xp̄s orauit pro Petro ḡ ſequiṫ ꝙ ſucceſſores
petri nō poſſent errare qđ tm̄ ē falſuꝫ. nā papa
pōt peccare vt in.c.aliorū.ix.q.iij.⁊ pōt eſſe he
reticꝰ vt in d.c.ſi papa. Item pōt eſſe ignarus
adeo ꝙ ꝓpṫ inſufficiētiā pōt reſignare papatū
vt in.c.i.de renū.li.vi.ḡ rō l'rē nō ꝯcludit vt ꝓpṫ
orōnē xp̄i factā in ꝑſona petri ſit recurrēdū ad
papā in cauſis arduis. So.dicūt hic docto.ꝙ
xp̄s orauit pro petro ⁊ ſucceſſoribꝰ ſuis vt nō
deficerēt tā in fide q̄ꝫ in moribꝰ.nā ſucceſſores
in fide ⁊ moribꝰ erūt ſalui nec errabūt in fide.
Ad id qđ dr̄ de hereſi rñdēt ꝙ orauit pro Pe
tro ⁊ eccleſia. Ego aūr dicerē ꝙ quēadmodū
ptās tradita Petro fuit ſibi tradita in ꝑſona
eccleſie ſed ſibi tanq̄ꝫ capiti vt nō.probaṫ in.c.
quodcūq̄ꝫ.xxiiij.q.i.⁊ in.c.ita dñs.xix.diſt.ita
xp̄s orauit pro Petro.i.pro tota eccleſia in ꝑ
ſona petri ſed pro petro principl'r tanq̄ꝫ pro ca
pite vt nō deficēt fides petri.fides aūt petri eſt
fides vl'is eccleſie.⁊ ideo recte ꝯcludiṫ ꝙ eccle
ſia tota errare nō pōt qn ſaltē remaneat in vno
⁊ ita probaṫ ꝑ Augꝰ. ⁊ ē tex.cum glo.nō.in d.
.c.arrecta.xxiiij.q.i. ſed q̄z papa ē caput hꝰ ec
cleſie ⁊ preſumiṫ oībus ſanctior ⁊ doctior.xl.
di.c.i.ideo ad ipſū ē recurrendū in cauſis ma-
xime arduis.q̄z de facili nō pōt totā eccleſiam
ꝯgregare dubio maxīo exñte.⁊ vide glo.nō.in
c.q̄ꝫuis.xxi.di.que dicit ꝙ vbi ſunt boni xp̄ia
ni ē Romana eccleſia. vñ pꝰ mortē xp̄i fides
remanſit ſolū apud beatā virginē ſic poſſet ꝯti
gere qđ abſit ꝙ apud vnū ſolū dūtaxat fideleꝫ
lꝫ feīaꝫ poſſet ꝯſiſtere recta fides. ¶ Nō 3º. in
§.quibuſdā ꝙ lex moſaica nō ē ſeruāda cū euā
gelio nec circūſio cū baptiſmo.vñ baptiſmꝰ ſuc
ceſſit circūciſioni nō aūt ꝯcurrit cū circūciſiōe.
¶ Itē nō ꝙ baptiſmꝰ ꝯpetit cuiq̄ꝫ ſine diſtin
ctione ſexus vel etatis. ¶ Itē nō hic aptū ꝙ in
lege diuina etiā maſculinū ꝯcipit feīm ita apte
arguit hic tex.nā xp̄s dicit niſi quis renatus
fuerit.⁊c̄.⁊ diciṫ ꝙ ꝑ h̄ includere voluit maſcu
los ⁊ feīas.nō ſolū ḡ in lege humana maſculi
nū ꝯcipit feīm.l.ſi ita.ff. de lega.ij. ⁊ in.l.i.ff.
de ver.ſigni.⁊ xvij.q.iiij.ſi quis ſuadēte.iūcto
c.mulieres.de ſen.ex. ſed etiā in lege diuina
vt hic.qđ tene mētī. Itē nō duos effectꝰ cir-
cunciſionis antique nā tollebaṫ peccatū ⁊ eui
tabaṫ dānatōis periculū ſed ꝑ h̄ nō poterāt ꝑ
uenire ad regnū celeſte. Baptiſmꝰ v̄o hꝫ tres
principales effectꝰ. p̄mꝰ inducit remiſſionem
peccatorū. zꝰ tollit dānatōis periculū. 3ꝰ apit
regnū celeſte.⁊ dic 4º. ꝙ infunduṫ gr̄e ⁊ virtu
tes ⁊ in ipſo baptiſmo.vt.j.in ṽ.illud.⁊ in cle.
i.de ſum.tri.in fi.dic etiā clarꝰ ꝙ ꝑ baptiſmū
dimittiṫ nedū peccatū ſꝫ etiā oīs pena peccati

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ita ꝙ ſi infidelis adultꝰ hodie baptizaret ⁊ illi
co decederet nõ ſentiret etiã penã purgatorij
vt ẽ tex. Augꝰ. nõ. de pe. di. vij. c. ſi. exᵐ in latro
ne cui credenti ⁊ tunc baptizato baptiſmo fla
minis fuit dictũ Amẽ dico tibi qꝛ hodie mecũ
eris in paradiſo. ut d. c. ſi. ¶ Item nõ ꝙ diſpõ
hñs plures orõnes debet vniformiter itelligi
vñ cauda nõ ẽ ſepanda a capite vt ad aliud re
ferat principiũ ⁊ ad aliud finis. ⁊ ad h nõ. iſtũ
tex. in v̓. ſi. iũcta gl. in v̓. auctoritas. ¶ Nõ ibi
ſm cõem vſũ loquẽdi tex. ſatis nõ. ꝙ etiã vba
ſcripture diuine intelligũt ſm cõeʒ vſuʒ loquẽ
di. c. ex lrĩs. j. de ſpon. ⁊ l. labeo. de ſepul. lega.
¶ Itẽ ꝙ vba apta referri ad habitũ ⁊ actũ re
feruntur ad habitũ ſolũ qñ ſubiecta mã h expo
ſtulat ⁊ ſic nõ põt quis redargui de ineptitudi
ne loquẽdi. exᵐ ſi dico ticiꝰ cõmedit lʒ actuali
ter nõ comedat tñ verũ ẽ dicẽ ꝙ comedit refe
rendo ſermonẽ ad aptitudinẽ ⁊ nõ ad actum.
aptꝰ ẽ eni comedere. ⁊ idẽ dicendũ in ſtatutis
⁊ aliis diſpõnibꝰ. ¶ Ultio nõ in h prin. ꝙ etiã
puulis vtutes infundũt in baptiſmo ⁊ hec opi.
hodie ẽ approbata in cle. i. in fi. de ſum. tri.

¶ **Uerum.** Originale peccatũ qḋ ſine ꝯſenſu ꝯtrahit re
mittit in baptiſmo etiã nõ ꝯſentiẽti vt paruul.
ſecꝰ de actuali qꝛ ſicut nõ cõmittit ſine ꝯſenſu
ita nõ relaxat. h dicit vſqʒ ad. §. ſed adhuc.
Nõ p ꝙ etiã in ꝯcernẽtibꝰ aiaʒ in lege diuina
licitũ ẽ arguere a ſili dũmodo det diuida ſilitu
do m eo in quo ſit ꝯpatio. als ar. a ſili corruit.
vt hic de quo vide qḋ nõ. Jo. an. in. c. nõ põt.
de prebẽ. li. vi. ⁊ qḋ nõ. in. c. tranſlato. de ꝯſti.
Nõ duplex eſſe peccatũ. ſ. originale ⁊ actuale.
⁊ ꝙ actuale nõ cõmittit ſine ꝯſenſu. nã pecca-
tũ adeo ẽ voluntariũ vt nullo mõ ſit peccatum
niſi dec voluntas peccãdi. nam peccatũ ẽ volũ
tas ꝯſequendi qḋ iuſtitia vetat. de quo dic vt
plenius hr̃ xv. q. i. in prin. ⁊ dr̃ actuale qꝛ ipſo
actu ⁊ facto cõmittit. nã ĩpoſſibile ẽ quẽ pecca
re ſine facto ſuo. Originale võ dr̃ qḋ ꝯtrahit
ab origine. ſ. cũ aĩa infundit in corpe. vñ ſcias
poſt Inno. hic ꝙ in aĩa pueri reperiunt tria. ſ.
pronitas ad peccandũ ⁊ hec ꝯtrahit ex carnis
corruptõne. nã p peccatũ primorũ parẽtũ caro
hũana fuit corrupta. vñ dicit canõ ꝙ oĩs etas
ab adoleſcẽtia ꝓna ẽ ad malũ. xij. q. i. oĩs etas
¶ 2ᵐ ẽ quedã macula ſeu ſordes quã ꝯtrahit
aĩa in infuſione ad corpus p immixtionẽ carnis
corrupte. ¶ 3ᵐ ẽ reatus ſeu debitũ pene eterne
qḋ quidẽ ſequit ex 2º. nã ꝓpter illã maculam
ꝯtractã primi parẽtis cũ poſteritate ſua fuerũt
deputati huic pene eterne. ¶ Sʒ dubitat qḋ
ex iſtis tribꝰ dicat peccatũ originale. mgr̃ ſnia
rũ plene proſequit 2º. ſen. di. xxx. ⁊ ibi ꝯcludit
ꝙ illa ꝓnitas ad peccãdũ ſit peccatũ originale
qḋ nõ placet Inno. qꝛ ſeqr̃ ꝙ p baptiſmũ non
dimitteret peccatũ originale cũ poſt baptiſmũ
remaneat ipſa pronitas ad peccãdũ. vt in d. c.
oĩs etas. ⁊ c. ſeptiẽs in die. de pe. di. iij. dicit g
ipſe teneri cõiter ꝙ illa macula ſeu ſordes ſit
peccatũ originale cui ẽ annexa illa pronitas ad
peccãdũ vñ lʒ tollat illa macula remanet tñ ꝓ
nitas propter corruptionẽ carnis. ⁊ ſic itelligit
illa auctas Augꝰ. dũ dicit ꝙ p baptiſmũ tollit
peccatũ originale reatu ⁊ nõ actu. i. tollit ille re
atus qui priuabat hoĩeʒ viſione dei. ſed rema
net ĩproprie tñ ĩ actu. qꝛ remanet illa pronitas
ad peccandũ. dicit etiã Augꝰ. ꝙ iſti qui carẽt
viſione dei decedentes ſine baptiſmo mallent
ſic eſſe ꝙʒ nõ eſſe. ⁊ h facit ad ſolutionẽ vnius
ꝯtrarij. nam vr̃ iniuſtũ vt puulꝰ qui nullũ pec-
catũ cõmiſit decedens ſine baptiſmo puniat.
So. carẽtia viſionis dei nõ ẽ ꝓprie pena ſed ꝓ
pter inobedientiã primorũ parentũ deꝰ ñ vult
eis cõicare beatitudinẽ ſuã. non aũt iponit eis
penã actualẽ ⁊ iſto reſpectu pena iſtorũ puulo
rũ dr̃ mitiſſima. vt in. c. regenerãte. de ꝯſe. di.
iiij. gnimo deꝰ facit eis grãm eos creãdo quia
ſm illã auctẽ Augꝰ. iſti volũt magis ſic eſſe ꝙʒ
nõ eſſe. ⁊ idẽ nõ. glo. in d. c. regenerãte. Cõclu
de g ꝙ p baptiſmũ tollit illa macula ſeu ſordes
aĩe ⁊ p ꝯñs tollit ille reatꝰ. Itẽ illa ꝓnitas ad
peccandũ debilitat maxĩe poſt ſacramẽtũ ꝯfir
mationis. nã p chriſmationẽ ſeu ꝯfirmationẽ
xpianus ꝯfirmat in fide ⁊ efficit fortior ad re
ſiſtendũ diabolo ⁊ ꝯcupiſcẽtiis carnalibꝰ. vt in
c. i. de ꝯſe. di. v. ⁊ adde iſtis gl. nõ. in. c. ij. de ꝯſe
di. iiij. quẽ oĩo vide.

¶ **Sed adhuc.** Lʒ in baptiſmo dimittat origina
le peccatũ paruulis qui tñ ꝯſentire non pñt. in
adultis tñ amẽtibꝰ vel dormiẽtibꝰ qui nõ ꝯſen
tiũt baptiſmo nõ dimittit actuale ⁊ idẽ etiam
nec originale. Lᵃ ps ibi ad h. ¶ Nõ ꝙ nunꝙʒ
qs liberat ab vno peccato qn liberet ab oibꝰ.
qꝛ deꝰ nõ nouit opus ĩpfectõis. Ex h infero
ꝙ ꝯfitẽs aliqua ex ſuis peccatis vel etiã oĩa ſi
diſpoſitꝰ ẽ in aliquo peccato iacere a nullo in
veritate abſoluit recte. qꝛ peccata ex pte nõ di
mittũt p rõnẽ lr̃e. ⁊ vide qḋ legit ⁊ nõ. in. c. qḋ
quidã. de pe. ⁊ re. ¶ 2º. nõ ꝙ pena originalis
peccati nõ ẽ niſi carẽtia viſionis dei. Ex quo
infert ad id qḋ dixi in pcedẽti. §. ꝙ puuli de
cedẽtes ſine baptiſmo nõ patiũt aliã penã niſi
ꝙ carẽt viſione dei. illa tñ pena maxĩa ẽ vt in. c
firmiſſime. de ꝯſe. di. iiij. lʒ reſpectu pene actu
alis dicat mitiſſima. ⁊ ſic ꝯcorda tex. in. c. rege
nerant. ea. di. ⁊ ob h dixit Augꝰ. ꝙ dãnati ad
ppetuos cruciatꝰ mallẽt eſſe cũ illis cruciatibꝰ
⁊ videre deũ ꝙʒ extra cruciatꝰ ⁊ carere viſiõe
dei quaſi innuat ꝙ carẽtia viſionis dei ẽ ĩ ſe ma
ior pena ꝙʒ ſit cruciatꝰ ille quẽ dãnatꝰ ſuſtinet
in inferno. imo iſta carẽtia dr̃ grauiſſima pena
dãnatus tñ in inferno hʒ vtrãqʒ penã qꝛ caret
viſione dei ⁊ tñ patit alios cruciatꝰ. ¶ Itẽ nõ
ꝙ abiiciẽdus ẽ iſte itellectꝰ ex quo ſequit que
dam ꝯtrarietas ſeu quedã repugnantia. ⁊ nõ
modũ arguẽdi. fac. c. ſollicitudinẽ. de appel.
⁊ l. vbi repugnãtia. ff. de re. iur.

Item queritur. Hoc dicit vſqꝫ ad fi.
Amētes vel dormiētes baptizati ſi añ demen
tiā vel dormitionē baptizari volebāt characte
rem ſuſcipiūt.alˀs ſecꝰ.coacti vō cauſatiue ſu-
ſcipiūt.ħ dicit vſqꝫ ad fi.ꝑ ponit qō. In 2ᵃ ibi
ſūt aūt quorūdā opi. In 3ᵃ ibi ſed opponit illi
qōni opponit. In 4ᵃ ibi ꝓpter qō opi.veritatē
exprimit. In 5ᵃ ibi dormiētibꝰ principlr̄ qōeꝫ
ſoluit. ¶ Nō ꝑ alienū fore a religione xp̄iana
vt infideles ꝯpellant ad fidē ſuſcipiēdā. ꝯcor.
c.ad fidem.xxiij.q.v. ¶ Nō dr̄iaꝫ inter vi pre
ciſam ⁊ ꝯditionalē. nā vis preciſā īpedit īpreſſi
onē characteris ſecꝰ vt ꝯditionali.rō ē qꝛ ꝑ ca
ſu potiꝰ dr̄ quis pati q̄ꝫ agi in.c.ſacris.qō me.
cā. exᵐ ſi quis ligatꝰ manibꝰ ⁊ pedibꝰ īuitus
baptizaret.ſed in vi ꝯditionali ē volūtas lꝫ co
acta. Et ex ħ ⁊ ex tex. nō ꝙ coacta voluntas
volūtas ē lꝫ nō ſit abſoluta. Ex ħ infert ꝙ in
actu ī quo requirit abſoluta voluntas vt ī mr̄i
monio vbi requirit ōīoda libertas.vt.c.cū locū
de ſpon.coacta volūtas nō ſufficit qꝛ nō ē ab
ſoluta volūtas.⁊ vide qō dixi in d.c. cū locū.⁊
tene mēti. ¶ Itē nō ꝙ quis pſumit ꝑdurare
in eodē ꝯſenſu.allegās ḡ voluntatē mutatā hꝫ
probare.ff.de ꝓba.eū qui. Itē nō caſū in quo
demēs vl̄ dormiēs pōt baptizari qñ.ſ.ante de
mentiā vel ſomnū erat in ꝓpoſito baptizādi.
¶ In glo.in vˀ.ꝯditionaliter ibi Jo.dixit ꝙ nō
cogeret.⁊ ħ tenuit hic ⁊ in.c.vbi iſta.lxxiij.di.
ſed doc.vident cōiter tenere ꝯtrariū.pro ħ fac
iſte tex.nā quēadmodū ſuſcipiens baptiſmū ꝑ
vim ꝯditionalē ꝯpellit ad obſeruātiam fidei ⁊
ipſiꝰ ſeqlā vt ħ.⁊ in.c. de iudeis.xlv.di.ita ⁊ or
dinē ſuſcipiēs debet ad obſeruantiā ordinis ⁊
ſequelā ipſiꝰ.⁊ erit hic caſus ī quo metū paſſo
nō ſuccurrit ꝑ actionē qō me.cā. rō qꝛ ꝯtra im
preſſionē characteris cū ſit īdelibilis reſtitutō
fieri nō debet nec pōt maxīe cū iſte poſſet dici
īuitatꝰ ad meliora.vt nō.in ſili in.c.cū dilectꝰ
qō me.cā.⁊ vide ꝑ goff.in ſum.de eta.⁊ qua.§
circa hāc.⁊ duobꝰ.§.ſe.ſi tñ iſte habuiſſet vxo
rem poterit mr̄imonio licite vti qꝛ non potuit
ordinari ī preiudiciū vxoris etiā ſi vxor nōdū
fuiſſet ꝯgnita.ar.eorū que nō.gl.de voto.li.vi
c.i. ¶ In gl.in vˀ.ꝑdurare.nō hñ iſtā gl.⁊ qōnē
quā ponit qꝛ quotidiana ē.

Debitum. Nemo poteſt ſe
ipſum baptizare
etiā inſtante neceſſitatis articulo.
Cōis diuiſio. 2ᵃ ibi rñdemꝰ ¶ Nō ꝑ ꝙ vbi ali
qua requirūt ad ſbaꝫ actꝰ niſi illa interueniāt
nō tenet actꝰ etiā ſi ex neceſſitate ſolēnitas ſer
uari nō poſſit. Ex quo infert ꝙ neceſſitas non
facit deficere ſolēnitatē ſbalem qō nō. ¶ Nō
2°. ꝙ in baptiſmo qs dr̄ renaſci qꝛ ꝑ fuit natus
carnaliter.nūc vō renaſcit ſpūaliter. Et ex ħ in
fert ⁊ ex tex.ꝙ iſta ḡnatio ſpūalis debet imita
ri nāꝫ ſeu nālē ḡnationē inquātū pōt. vñ ſicut
in ḡnatōe nāli quis nō pōt ſeipſū ḡnare ſed reg
rit aliꝰ qui ḡnat ita ⁊ in iſta ſpūali reḡnatione.
Et ex ħ ego crederē ꝙ nemo pōt aliū baptiza
re vel ipſū de ſacro fonte leuare qn poſſet eſſe
pr̄ ſuꝰ carnalis ⁊ ſic ꝙ precedat baptizandum
in plena pubertate.i.ꝙ maior ſit xviij.annis.ſi
cut in ſili dicimꝰ in adoptione legali. qꝛ optet
ꝙ adoptans excedat adoptatū in plena puber
tate ⁊ ꝙ ſit maior xviij.annis eo quē vult ado
ptare vt ſit certiſſimū ꝙ poſſet eſſe pr̄ carnalis
vt pꝫ inſti.de adop.§.minorē. lꝫ Pe.de anch.
hic dixit ſufficere ꝙ excedat in xiiij.annis. qꝛ
tūc pñt ḡnare.ſed nō plꝫ qꝛ vt dixi lex in ſili re
quirit plenā pubertatē vt in d.§.minorē. nam
multi reperiūt qui nō ſūt puberes in xiiij.āno
vt nō.in.c.puberes.de deſpō.ipu. Et ex ħ nō
quaſi nouū ꝙ nō debet quis admitti ad leuan
dū aliquē de ſacro fonte vt ſit pr̄ eiꝰ ſpūalis ni
ſi precedat ſeu ſit maior baptizādo in xviij.an
nis.nā abſonū vr̄ eū fieri pr̄eꝫ ſpūalē qui non
pōt eſſe carnalis.d.§.minorē. Itē colligo vltra
alios ar.optimū ⁊ q̄ſi tex.expreſſū ꝙ ad ſbam
baptiſmi nō requirit leuās de fonte ſeu ſuſcipi
ens de ſacro fonte.ſed ſufficit ipſe baptizans
hoc apte ꝓbat in eo ꝙ papa arguit de carnali
ḡnatione ad ſpūalē.⁊ in ſpūalem pr̄eꝫ requirit
dūtaxat ipſum baptizantē. leuās ḡ potiꝰ inter
uenit ad ſolēnitatē actꝰ q̄ꝫ de neceſſitate ⁊ fuit
ħ vt arbitror introductū ꝓpter ꝑuulos qui ne
queunt rñdere in cathecíſmo.ad ħ.c.ꝑuuli.de
ꝯſe.di.iiij.ſed cathecíſmꝰ nō ē de ſba baptiſmi
vt in.c.i.ſ.eo.pro ħ facit tex.in.c.proxi. a ꝯtio.
¶ Vltio nō ꝙ in baptiſmo nō ſolū baptizat.i.
intingit corpus exteriꝰ ſed etiā corpꝰ interiꝰ ⁊
illa ablutio que fit exteriꝰ notat ablutionē in
teriorē ⁊ interior fit ꝑ ſpūm ſanctū. nā aqua ⁊
vba nil prodeſſent niſi ſpūs ſanctꝰ baptizaret
interiꝰ in.c.ꝑ aquā. de ꝯſe.di.iiij. vñ repit du
plex pr̄nitas ⁊ filiatio in baptiſmo.vna exteriꝰ
in qua baptizās eſt pr̄.alia interiꝰ in qua ſpūs
ſanctꝰ ē pr̄ ⁊ ideo oēs xp̄iani dicūt filij dei ⁊ in
ter ſe ſūt fr̄es ſpūales qꝛ hñt vnū ⁊ eūdē pr̄em
ſpūalē in iſta ſecūda natiuitate.facit qō nō.i.c.
ad menſam.xi.q.iij.⁊ ꝑ ħ intellige iſtū tex.i fi.
Hic querit nūquid iudeꝰ debeat īdiſtincte ad
mitti ad baptiſmū dic ꝙ nō.nā ꝑ debꝫ reſtituē
ea que extorſit ꝑ vſurariā prauitatē ⁊ illicite.vt
in.c.iudei.⁊ ibi glo.de ꝯſe.di.iiij. nō aūt tenet
reliquere alia licite q̄ſita ſicut multi ſimplices
credūt.pro ħ.c.ſicut iudei.j.de iude. Itē non
debet baptizari illico ſed debet aliquo tp̄e dif
ferri vt appareat an hēat rectā intētionē. ⁊ oli
fuit ſtatutū vt ſtaret cathecuminꝰ ꝑ octo men
ſes.vt in d.c.iudei.ſed poſtea fuit ſtatutū ꝙ ꝑ
xl.dies.tm̄.vt in.c.ne qō abſit.ea.di.multi tñ ⁊
nō hñ ħ nō obſeruāt ſed illico baptizāt ſed po
ſtmodū quieſcēte calore illo ſepe tales redeūt
ad vomitū erroris eorū. ¶ Vltio quero quid
ſi aliquis imergat ſeipſum alio dicēte. Ego te
baptizo nūquid ſufficiat.dic ꝙ nō qꝛ niſi imer
gat iſte nō pōt dicere ego te baptizo.dicit etiā

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Inno. q̄ de neceſitate nō requirit emerſio ſʒ
ſatis ē q̄ baptizās effundat aquam ſup corpe
baptizādi lauādo totū corpus vel maiorē ptē
vel ſaltē caput. dicit etiā ſufficere q̄ ſintilla aq̄
proiecte a baptizāte tangat corp⁹ baptizandi
qđ nō. lʒ tuti⁹ ſit vt ſeruet qđ premiſſū ē. ſed h̄
vltimū valet pro iſtis īfantib⁹ q̄ ſūt multū debi
les vt nō imergant in aqua neqʒ lauet totū cor
pus ne incurrāt periculū mortis.

Non ut appones

Ubi deeſt vbū vel elemētū aque nō ē
baptiſmi ſacramētū. Cōis diuiſio. 2ª ibi rñde
mus. ¶ Nō ꝑ duo que requirūt ad ſbaʒ ba-
ptiſmi. ſ. vba ad hoc inſtituta de quib⁹ hic ⁊ in
c. i. ſ̄. eo. ¶ Itē elemētū aque nō pōt ꝗ quis ba-
ptizari in aliquo liquore. Et ex h̄ ⁊ ex tex. nō.
q̄ vbi plura requirūt ad ſbaʒ act⁹ defect⁹ vni⁹
facit totū deficere. ꝯcor. l. ſi vn⁹. ¶. de teſti.
Sed quero nūquid in aqua roſata poſſit qs
baptizari maxīe inſtante neceſſitate. Doc. cō
cludūt q̄ nō ⁊ idē tenuit beat⁹ Tho. rō qꝛ xp̄s
fuit baptizat⁹ in aqua iordanis ⁊ ſic in elemē
to ⁊ ideo nō ſufficit ali⁹ liquor. nā xp̄s ſanctifi
cauit nobis aquā in baptiſmo ſuo. vt i. c. nūqꝫ.
de ꝯſe. di. iiij. ⁊ fuit h̄ ſacramētū inſtitutū i aq̄.
qꝛ aqua ē igni ꝯria. peccatū ꝗ ꝯpat igni. vn̄ ſic
ignis extiguit ꝑ aqꝫ ita peccata ꝑ baptiſmū vt
ſ̄. e. c. prox. Sed in aqua etiā trāſmutata bapti
zari pōt dūmodo nō mutet ſpēs aque. ⁊ ideo
in lixiuio pōt etiā quis baptizari. Itē in aqua
balnei ſulphurei qꝛ aqua ē lʒ aliqꝫtulū trāſmu
tata. idē dicūt doc. in aq̄ lutoſa. ſec⁹ aūt in luto
¶ Ultio querit de vna qōne que fuit de facto
quidā deferēs puerū ad baptizādū ad eccl̄iaʒ
valde remotā. vidēs i puero ſignū mortis nec
h̄ns ſecū aquā proiecit puerū in vno puteo di-
cēdo vba inſtituta. nūqd iſte puer ſit baptizat⁹
⁊ ſic poſſit ſepeliri in cimiterio eccl̄iaſtico. Qui
dā lector theologie de ordine fratrū predicato
rū in mōtepeſſulano dixit q̄ nō. ſʒ vt hic refert
Abb. ⁊ multi canoniſte illud fuerūt deteſtati.
qꝛ nō defuit h̄ caſu vbū nec elemētum. ſed poſt
modū ipſe Ab. ꝯſuluit mgr̄m ſuā qui rñdit q̄
nō erat baptizat⁹. ⁊ ſic ꝯcordauit cū iudicio il
li⁹ theologi mor⁹ qꝛ in baptiſmo requirit non
ſolū ſubmerſio ſed etiā eleuatio ab aquis in ſi
gnū reſurrectōis xp̄i. de ꝯſe. di. iiij. ō trina. ⁊ c.
ꝓpriē. ſʒ hec rō apud me nō ꝯcludit qꝛ vt dixi
in. c. precedēti de neceſſitate nō reqrit imerſio
⁊ ꝑ ꝯn̄s nec leuatio. vn̄ crederē q̄ ſi poſſet ꝯſta
re q̄ puer vixit qꝫdiu baptiſm⁹ fuit ꝯplet⁹ q̄ ſa
tis dicat baptizat⁹ ſed qꝛ potuit ꝓdecedē i via
anteqꝫ baptizaret poſſet ſuſtētari illa opio.

Licet grecos.

Bapti
zatos
a latinis greci rebaptizare nō debēt.
Premittit exordiū ⁊ duplicē narrat grecorū
exceſſū. 2º id fieri prohibet. 3º penā iponit. 2ª
ibi volētes. 3ª ibi ſi quis. ¶ Nō ꝑ q̄ iter mores
⁊ rit⁹ ē dr̄ia. hic eni ponūt iſta vt diuerſa. ⁊ dic
q̄ mores referūt ad illa que ſūt extra ſacramē
ta. ⁊ vbū ritus ad ea que ſūt de ſacramētis.
¶ Nō 2º ⁊ tene mēti q̄ eccleſia romana pōt ⁊ dʒ
de honeſtate veniētes nouiter ⁊ redeūtes ad fi
dem tolerare in morib⁹ ⁊ ritib⁹ eorū antiquis
hinc ē q̄ multi greci in Calabria. ⁊ quibuſdaʒ
aliis regionib⁹ tolerant in forma baptizādi ⁊
celebrādi ⁊ multis aliis in quib⁹ nobiſcū non
ꝯueniūt. vn̄ ꝑ iſtā tolerantiā nō min⁹ ſunt vera
eorū ſacramēta dūmodo in tātum nō ōrant q̄
deū in illis offendāt. vn̄ nō ſūt tolerādi cū peri
culo aiarū ⁊ ꝯtra honeſtatē eccl̄ie vl̄is ⁊ h̄ nō.
facit qđ nō. gl. in. c. i. i ſi. xx. di. ¶ 3º nō q̄ greci
⁊ alie natōes debēt eſſe ⁊ ꝯſtituē vnū ouile no
biſcū. debēt ꝗ oēs hoīes eſſe de ouili xp̄i. nam
ipſe dixit fiet vnū ouile ⁊ vn⁹ paſtor. vt hr̄ i euā
gelio. ꝗ de iure oēs hoīes ſūt ſub paſtore eccle
ſie. ſ. ſub papa licʒ de facto nō valet papa ꝯtra
multos infideles exercere ſuā ptātē. de q̄ vide
ꝑ Inno. in. c. qđ ſup his. de voto. ¶ Itē nō q̄
eccleſia romana ē mr̄ ⁊ magr̄a oim eccleſiarū.
Greci ꝗ de iure debēt recognoſcere papā Ro
manū in paſtorē. ꝯcor. c. ij. in fi. de ſum. tri.
Ultio nō q̄ rebaptizans aliquē ex ſtudio ē de
poſitione dign⁹. ¶ Quero hic qd ſi baptizās
peccat in latinitate vitiata dicēdo baptizo te i
noīe p̄ris ⁊ filio. ⁊c̄. Cōcludūt doc. q̄ baptiſm⁹
ꝯfert qꝛ forma intellectualis ē ſeruata lʒ nō q̄
ad corticē. h̄ probat ex eo qꝛ mulierib⁹ ꝑmittit
baptizare in idiomate vulgari. vn̄ quilqꝫ pōt
baptizare in idiomate ſuo. nec falſa latinitas
viciat dūmō qs nō faciat h̄ ſciēter aio īducēdi
nouū errorē ſeu nouā formā. vt i. c. ſi nō ſancti
ficat. ⁊. c. retulerūt. de ꝯſe. di. iiij. ¶ Itē quero
quid ſi baptizās ⁊ baptizat⁹ intēdūt baptiza
re ⁊ baptizari ſed credūt q̄ baptiſm⁹ ſolū ꝓſit
ad ſanitatē corpis ⁊ nō aīe. nūquid ꝯferat ve
rus baptiſm⁹ doc. q̄ ſic. ſatis eni ē q̄ ſeruatur
forma tradita ab eccleſia. ⁊ q̄ iſti baptizare ⁊
baptizari intēdunt. Itē dicūt doc. ſ̄. c. i. etiā ſi
credāt q̄ baptiſm⁹ ſit vna truſa dūmō vt dixi
intēdāt baptiſmū ꝯferre qꝛ ſpūs ſanct⁹ ad for
mā vborū inuiſibiliter opat. pro h̄ facit q̄ Cay
phas princeps iudeorū ꝓphetauit nō ex meri
to vite ſed officij ptāte. i. q. i. dictū. vn̄ exq̄ ſer
uat forma tradita a deo ⁊ ab eccleſia ⁊ iſti cre
dūt baptizare baptiſm⁹ opat ſuū officiū. ſec⁹
eēt vbi baptizās nō intēderet baptizare vel ba
ptizat⁹ baptizari. nā requirit intētio vtriuſqꝫ.
vt nō. Inno. ſ̄. c. i. intētio tn̄ patrini leuātis de
ſacro fonte nō nocet ſm doc. hec rō pōt eſſe qꝛ
patrin⁹ nō baptizat nec requirit ad ſbaʒ bapti
ſmi vt dixi ſ̄. eo. debitū. ¶ Ultio querit quare
xp̄s voluit baptizari a Iohāne cū baptiſmus
ꝯferat ad remiſſionē peccatorum. ipſe eni xp̄s
nullo peccato tenebat cū fuerit ꝯcept⁹ ſine ſe
mine virili ⁊ ſic nō erat in eo etiā peccatū origi
nale. So. duplex. ꝑma vt ipleret oēm gradū
humilitatꝫ. tres ſūt eni gradus humilitatis de

quib⁹ vide p glo. fi. in cle. i. de reli. do. ꝛ vltim⁹
ꝗd⁹ ẽ vt qs ſupponat ſe minori ita voluit xp̃s
ſe ſbiicẽ Iohãni. ẓ. h̃ fecit vt ſanctificaret no
bis aquã de ꝯſe. di. iiij. nũqꝫ. h̃ nõ. in. c. p aquã.
ea. di. ꝛ i. c. debitũ. ẜ. e. ꝛ ex iſtis hẽtis mãꝫ iſti⁹
tituli.

¶ De preſbro nõ baptizato. Rica.

¶ Viſo de baptiſmo qꝛ aliqui ſepe promouẽt
nõ baptizati ad ordines de quib⁹ dubitari po
terat vtrũ eẽnt vere ordinati vel an deberẽt ba
ptizari. merito p⁹ Ricã precedẽtẽ ſubiicit̃ iſta
ſ. de preſbro nõ baptizato.

Si quis. Breue ẽ. vl̃ p alia vba
ſũma ſic. Si nõ baptizatus
ordinat̃ ordinis characterẽ
nõ recipit. ꝛ h̃ ſũmat. c. fi. j. e.
Nõ ꝙ defect⁹ ſacramẽti ba
ptiſmi ipedit ipreſſionẽ characteris alioꝝ ſacra
mẽtorũ. vbi ꝗ nõ ẽ baptiſm⁹ ibi nõ ẽ validũ ali
qd̃ aliud ſacramẽtũ in quo iprimat̃ character
ꝛ h̃ qꝛ baptiſm⁹ ẽ ianua alioꝝ ſacramẽtorũ. vt
j. eo. c. fi. ¶ Sed quero qualit̃ potuit iſte dep̃
hendere ſe nõ eſſe baptizatũ. So. forte fuerat
expoſit⁹ ꝛ credebat̃ baptizat⁹. nũc aũt ꝯſtabat
p exponẽtes ꝙ nõ fuerat baptizat⁹ vel forte in
ſtante neceſſitate fuerat baptizat⁹ aſpſione ſali
ue. vt ẜ. ti. proxi. in. c. nõ vt. ꝛ credebat̃ a paren
tib⁹ baptizat⁹ vel quid ſile. ¶ ẓ. querit̃ quid
ſi dubitet̃ vtrũ fuerit baptizat⁹. So. tã reſpc̃u
baptiſmi q̃ꝫ reſpectu ordinis poterit ſuari qd̃
hr̃ in. c. ij. ẜ. ti. proxi. ſm hoſti. ¶ Vltio querit̃
quid ſi iſte nõ vellet de nouo ordiari dicit Io.
an. ꝙ remanebit layc⁹ ꝛ lꝫ non deberet ꝯtrahẽ
mr̃imoniũ qꝛ tacite vr̃ vouiſſe ꝯtinẽtiã. ar. in. c
quidã. ẜ. de puer. ꝯiu. tñ ſi ꝯtraheret tꝫ mr̃imo
niũ cũ illud votũ nõ fuerit ſolẽne exquo vere ñ
recipit ſacrũ ordinẽ. vt in. c. i. de voto. li. vi. ꝛ nõ
ex h̃ dicto ꝙ ad ſolẽnizãdũ votum nõ ſufficit
opio ꝛ credulitas. ſed oꝫ ꝙ vere ſubſequat̃ ſa
cer ordo vel igreſſus religionis. vt in d. c. i. de
voto. li. vi. Credit tñ hic do. An. iſtũ debere cõ
pelli ad ſuſcipiendũ ordines ꝓpter intẽtionẽꝫ
quã ſemel habuit qd̃ ſatis poſſet admitti. ar. c.
qui bona agũt. xvij. q. i. facit qd̃ le. ꝛ nõ. ẜ. de re
gula. porrectũ. ꝛ. c. fi. j. eo. vbi talis mãdat̃ ordi
nari nec relinquit̃ ꝓprie volũtati.

Apoſtolicam. Ora
ri de
het pro eo qui credẽs ſe baptizatũ in
fide xp̃i deceſſit ſine baptiſmo. vel alr̃ et meli⁹.
Omiſſio baptiſmi nõ nocet credẽti probabilit̃
ſe eſſe baptizatũ. p̃ ponit̃ deciſa ꝯſultatio. ẓ.
rñſio ibi vnde. quã probat duab⁹ auctib⁹. p̃ma
ibi lege. ẓ. ibi liberũ. ¶ Nõ p̃ ꝙ peccatũ origi
nale dimittit̃ nõ ſolum in baptiſmo fluminis.
ſed etiã in baptiſmo flamis. i. ſpũs ſancti. qui
quidẽ baptiſm⁹ flamis miniſtrat̃ oĩb⁹ hñtibus
xp̃i fidem ꝛ nõ ꝯtẽnentib⁹ baptiſmũ fluminis

ſiue excludant̃ a baptiſmo fluminis ex neceſſi
tate vt ꝯtigit valẽtiniano ſiue ex ignorãtia pro
babili qꝛ credebãt ſe eſſe baptizatos. ¶ ẓ. nõ
ꝙ decedẽs in fide xp̃iana preſumit̃ adept⁹ ſeu
adipiſci gaudiũ pr̃ie celeſtis intellige re vel ſpe
nã ſi preſumeret̃ oppoſitũ nõ oraret̃ pro dece
dente. vt in. c. pro obeuntib⁹. xiij. q. ij. ¶ Vltio
nõ ꝙ pro obeuntib⁹ etiã ſacerdotib⁹ debẽt deo
offerri preces ſpãles in eccleſia ꝛ miſſe celebra
ri. ¶ Itẽ nõ ꝙ dicta Aug⁹. ſunt approbata ab
ipſa eccleſia ꝛ pñt allegari cũ dubitat̃ de effica
cia ſacramẽtorũ. ꝛ idẽ de opuſculis Ambro. ꝛ
alioꝝ doctorũ eccleſie. de quib⁹ vide tex. in. c. i
de reli. ꝛ ve. ſan. li. vi. ꝛ xvi. di. quaſi p totũ.
In glo. i. in fi. nõ glo. ſingl. que ſolet multũ alle
gari. ꝛ dic lati⁹ ꝙ baptiſm⁹ flumis. ſ. quo quoti
die vtimur prodeſt tã adultis q̃ꝫ puulis. vt in. c
maiores. i. rñſo. ẜ. ti. proxi. Baptiſm⁹ flamis
. i. ſpũs ſancti qui iuiſibiliter baptizat cor inte
ri⁹ vt in. c. debitũ. in fi. ẜ. ti. proxi. ꝛ in. c. p aquã
de ꝯſe. di. iiij. prodeſt adultis tm̃ qui in charita
te ꝛ fide xp̃iana deceſſerũt. nõ aũt prodeſt puu
lis qꝛ cũ ipſi nõ ſentiãt nõ hñt xp̃ianã fidẽ nec
charitatẽ ꝛ de iſto baptiſmo potuiſſet procedẽ
opio illoꝝ hẽticorũ aſſerẽtiũ puulis baptiſmũ
nõ prodeſſe vt in d. c. maiores. Baptiſm⁹ ſan
guinis ẽ qñ quis occidit̃ pro fide xp̃iana ꝛ iſta
fides prodeſt tã adultis q̃ꝫ puulis exquo nõ cõ
tẽpſerũt baptiſmũ flumis. ex^m in ſanctis inno
cẽtib⁹. Latro võ in cruce nõ fuit baptizat⁹ ba
ptiſmo ſanguinis qꝛ nõ pro fide xp̃iana ſꝫ pro
ſuo merito fuit cruci affixus ſed fuit baptiza
tus baptiſmo flaminis ꝓpter fidẽ quã habuit
in xp̃o. vt in. c. fi. de pe. di. vii. ¶ In gl. fi. ibi vẽ
trẽ meũ doleo. h̃ dicebat ad inſtar mulieris q̃
parit abortiuũ. nã iſta regñatio ſpũalis ꝯpat̃ re
gñationi carnali. vt in. c. debitũ. ẜ. ti. pxi. vnde
iſte Valentinian⁹ abortiu⁹ erat qꝛ non puenit
ad baptiſmũ flumis. Et in fi. glo. nõ ſing. hãc
vltimã qõnẽ glo. ex qua hẽs ſinglarẽ limitatio
nẽ ad. l. barbari⁹. ff. de offi. preto. ꝛ ad. §. verũ.
iij. q. vij. ꝛ ad nõ. in. c. ad probãdũ. de re iudi. ꝛ
in. c. nihil. de elec. in quib⁹ iurib⁹ nõ ꝙ cõis er
ror ſeu opio facit valere geſta. iſta eni ꝓcedũt
in dependẽtib⁹ a iuriſdictõe nõ aũt in depẽdẽ
tib⁹ ab ordine ſeu in iſtis ſacramẽtalib⁹. in his
eni attẽdit̃ veritas ꝛ nõ opio. facit. c. q̃ꝫto. ẜ. de
ꝯſue. Ex quo infert̃ ꝙ ordinat⁹ ab eo qui puta
bat̃ ep̃s cũ nõ eẽt nullũ ordinẽ recepit. valent
tñ ſic geſta q̃ ad meritũ ꝓpter fidẽ ꝛ vide ho. gl
in. c. dudũ. ij. de elec. ꝛ dic vt ibi plene nõ.

Veniens. Pro ſũma accipe. c
. i. ẜ eo. vel ad idẽ ſic
Non baptizat⁹ ordinari nõ põt. ꝛ ſi
de facto ordinet̃ nõ recipit ordinis characterẽ
lꝫ crederet̃ baptizat⁹. p̃ ponit de baptiſmo tra
dito ei qui nõ fuerat rite baptizat⁹. p̃. ibi cum
quia circa ordinẽ allegat pro ꝛ ꝯtra. ẓ. ibi quia
võ diffinit. ¶ Nõ p̃ ex iſto tex. ibi ſm formã
euãgelij ꝙ baptiſm⁹ habuit formam ſuam ab

euãgelio cũ.ſ.xp̄s dixit apl̄is. Baptizate oēs gentes in noie p̄ris ꝛ filij.ꝛc̄.vt in.c.pe.ū.ti.px Alia vͦo que dicūt ꝛ fiūt in baptiſmo fuerūt inſtituta ab eccl̄ia ꝛ nõ ſunt de ſb̄a baptiſmi ſed de ſolēnitate.vt in.c.i.ꝛ qͦd ibi dixi ū.ti.pxi. Et nõ ꝙ baptiſmꝰ nõ prodeſt nõ ſolũ cũ ex toto obmittit̃ ſed etiã cũ nõ rite ꝯfert̃.i.nõ ſolēniter ſm̄ formã euãgelij. Ex quo infero paria eē aliquid nõ fieri vel nõ rite fieri.ſicut nullũ ꝛ inutile paria indicant̃.vt in.c.iter corpalia.de tran.p̄la facit tex.in.l.i.ff.qͦd cuiuſqꝫ vni.no.ꝛ p illũ tex ꝛ p iſtũ pōt argui ꝙ ſi procurator nõ facit fidē de ſuo mãdato pinde ē ac ſi nõ ꝯparuiſſet. vñ pōt dñs puniri tanq̃ ꝯtumax qͦd nõ.bar. ibi.ꝛ tene mēti. ¶ Nõ ꝙ ſacramētũ m̄rimonij pōt adeſſe ſine baptiſmo.pro h̄.c. de infidelibꝰ.de ꝯſan.ꝛ affi.ſed dic ꝙ nõ ē ratũ nec ita firmũ ſicut ſi preceſſiſſet baptiſmꝰ.vt in.c.q̄to.j.de diuor. ¶ Nõ ꝙ nõ baptizatꝰ accipit verũ corpus xp̄i ſi euchariſtia ſibi ꝯfert̃ ꝛ nimirũ. nã ꝛ Judas accepit corpꝰ xp̄i ꝛ a iudeis xp̄s paſſus ē.ſꝫ in ſacramēto vbi iprimit̃ character ſerua.c.i.ū.eo ꝛ qͦd hic dr̃ in fi. ¶ Itē nõ ꝙ tres ordines fuerũt inſtituti in veteri lege añ baptiſmũ ꝛ vide latiꝰ xxi.di.§.i. ¶ Itē nõ ꝙ nõ intelligit̃ iteratũ qͦd ambigit̃ eſſe factuꝫ qͦd facit ad multa.ꝛ ꝛ pcor.de ꝯſe.di.i.c.ſolēnitates. Ex quo infert̃ ꝙ ſi quis nõ recordat̃ vtrũ dixerit aliquã horã diei puta tertiã vel ſextã tenet̃ iterare. Itē ſi nõ apparet ꝙ eccl̄ia fuerit ꝯſecrata debeat ꝯſecrari ꝛ gn̄aliter vbi actꝰ de neceſſitate debꝫ explicari ſi ambigit̃ vtrũ fuerit geſtus debet iterari.i.iterũ geri. ¶ Ultio nõ ꝙ violēta preſumptio pro aliquo trãſfert onꝰ probãdi ꝯtrariũ in aduerſariũ.ꝯcor.c.vt nr̃m.vt ec.bene. Et nõ ꝙ ꝯtra violentã preſūptionē admittit̃ probatio i ꝯtrariũ.pro quo vide glo.l.di.ferrũ.ꝛ qͦd dixi i c.is qui.de ſpon.debet tñ probatio talis eē euidentiſſima.qͦd nõ.ar.c.qꝛ veriſil'e.de preſump. ꝛ.l.nõ ē veriſil'e.ff.qͦd me.cã.

¶ De cuſtodia euchariſtie chriſmatis ꝛ alioꝝ ſacramētorũ. Rub̄ica.

¶ In precedētibꝰ ti.viſuꝫ ē qual'r euchariſtia ꝯſecrat̃.ideo merito ſb̄iūcit de ipſiꝰ cuſtodia. ꝛ qꝛ in baptiſmo vtimur chriſmate. vt in.c.i. de ſa.vnc.ꝛ ū.viſũ ē de baptiſmo ideo addit̃ hic de cuſtodia chriſmati.ꝛ gn̄aliter de cuſtodia oiuꝫ alioꝝ ſacramētorũ.

Statuimus.

Hoc dic̃. Eucharistia ꝛ chriſma debent fideliter ſub clauibꝰ cuſtodiri ꝛ ꝯtrariũ facientes ſunt puniēdi.p̄ ſtatuit ꝯͦ rõnē ſb̄mittit.ʒͦ. penã addit. 2ª ibi ne poſſit 3ª ibi ſi vͦo. ¶ Nõ p̄ ꝙ eucharistia debet ꝯſeruari in eccleſia ſub clauibꝰ ꝛ ꝯſeruat̃ ꝑpter neceſſitatē infirmorũ.vt in.c.ſane.ū.de cele.miſſ. ꝛ ibi hr̃ in quo loco debet ꝯſeruari. ¶ 2ͦ. nõ ꝙ ponēs rem ſub clauibꝰ nõ pōt redargui de negligentia ꝛ incauta cuſtodia. facit pro iſtis qui recipiūt cõmodatũ vel depoſitũ. ¶ Itē nõ prouidendũ ꝯtra ſacrilegos qui cũ ſacramēto eucharistie vel cũ chriſmate ſua nephãda ſacrilegia preſumunt exercere ꝛ ꝯtra tales ſepe mira miracula viſa ſunt de quibꝰ vide p Jo.an.ſup Rub̄ica de cele.miſſa. ¶ Itē nõ quē puniri nõ ſolum de negligentia cõmiſſa in officio ſed de oi delicto ꝛ dãno inde poſtmodũ prouenietibus Et ſic nõ ꝙ ad delictũ puniēdũ ñ ſolũ ꝯſiderat̃ volũtas deliquētis ſed exitꝰ delicti. vñ iputat̃ totũ id qͦd preter voluntatē ſuã inde ſecutũ eſt ꝛ pro h̄ bo.tex.in.l.ſciaꝫ.§.qui cũ al'r.ff. ad le. acq.vbi dr̃ ꝙ ſi quis credēs vnũ pcutē cũ lapide pcuſſit aliũ tenet̃ de illa pcuſſione lꝫ nõ habuit ꝑpoſitũ pcutiēdi illũ. Idē dic ſi quis credebat pcutē vnũ ꝛ pcuſſit duos. ꝛ gn̄aliter de hac mã vide qͦd nõ.in regula iputari. de regu. iur.li.vi.ꝛ ſubtiliꝰ p Bar.in.l.diuꝰ.ff. de ſicca. ꝛ p hec ſit declarata glo.fi. Dicit tñ Uin.hic vnũ nõbile vbũ ꝙ lꝫ in foro ꝯtētioſo ferēs falſũ teſtimoniũ puniet̃ de falſo ꝛ de oi dãno ide ſecuto.tñ in foro aie ſolũ puniet̃ de falſo teſtimonio lꝫ aggrauet̃ p ſequētia. ꝛ vide tu Inno. in c.ſicut dignũ.de homi. vbi ſingl'.dixit ꝙ in foro aie nõ punit̃ quis ad ſatiſfactionē dãni ſi dãnũ intulit preter propoſitũ ſꝫ punit̃ de negligētia quaſi velit ꝙ in foro aie hēat̃ reſpectꝰ ad volũtatē deliquētis ꝛ dic vt ibi latiꝰ nõ.

Relinqui.

Supellectilia in eccleſiis poni nõ debēt niſi neceſſitas vrgeat.h̄.d.p̄. Eccleſie debēt ſua vaſa ꝛ veſtimēta mũde tenē h̄ 2ͦ. Recitat duos exceſſus ꝯtra quos 2ͦ. prouidet.2ª ibi qꝛ vͦo. ¶ Nõ p̄ ꝙ nec ſupellectilia aliena nec ꝓpria ipſorũ ſacerdotũ debēt in eccleſia reponi niſi vrgēte neceſſitate. Et ex h̄ nõ ꝙ neceſſitate inſtante puta ꝑpter metũ hoſtiũ vel incēdia repētina licite ſupellectilia laicoruꝫ deferũt̃ ad eccleſiã. ꝛ facit h̄ i ar. ꝙ eccleſie tpe neceſſitatis pñt incaſtellari.i.fortificari ꝛ cuſtodiri ꝯtra iimicos de quo nõ.in.c.i.j.de imu.ec ¶ Nõ 3ͦ. ꝙ ꝯceſſũ ex certa cã debꝫ ceſſante cã reuocari xvi.q.i.gn̄aliter ¶ Ultio nõ ꝙ ſordes ſunt negligēde etiã in veſtibꝰ priuatis.vñ alibi dicit tex.nec exquiſite delitie nec affectate ſordes laudē pariũt.xli.di.in prin. ꝛ facit qͦd hr̃ in c.pcimoniã.ea.di.vbi dr̃ fractis veſtibꝰ ꝛ diſſolutis crinibꝰ nõ admittimꝰ. ¶ Hic querit̃ qd fiēdũ de veſtibꝰ ſacris vſu ꝯſūptis dic ꝙ debēt ꝯburi ꝛ cineres in loco p quē nõ hr̃ trãſitus debēt recõdi vt in.c.altaris.ꝛ in.c.ſe. de ꝯſe.di.i. qͦd ē ꝯtra clericos qui ex caſulis antiqs l' cappis faciũt fieri burſas ꝛ aliqua alia ornamēta ad vſũ mũdanũ qͦd ē ꝯtra regulã ſemel deo dedicatũ.de regu.iu.li.vi. ¶ In glo.fi.ibi debēt incedere ornatis veſtibꝰ.ꝛc̄.dicit hoſti.ꝙ de ornatu nihil dr̃ hic ſed tñ de imũdicia negligenda.tu vide in h̄ gl.nõ.xxi.q.iiij.in ſũma. ꝛ in.c

oīs iactātia. ꝛ vide q̄ dixi in. c. clerici. de vita ꝛ
ho. cle.

De reliquiis ꝛ veneratōe ſanctoꝝ. Rubrica.

Viſo de cuſtodia eucharistie ꝛ chriſmat. ꝛ
veneratōe ſacroꝝ ſacramētoꝝ. merito ſubiicit
Rubrica de reli. ꝛ vene. ſanctoꝝ.

Audiuimus.

Sine pape licētia non licet ali
quē venerari pro ſancto. p̄ nar
rat q̄ audiuit. 2º. illud improbat
ibi cū vix. 3º. illud probibet ibi
illū §. p̄ nō q̄ vix ebrioſi decedūt ſine pecca
to. iſta eni ebrietas qn̄qꝫ ē veniale qn̄qꝫ morta
le. de quo aliqd hic p Vin. ſed vide q̄ dixi in
c. a crapula. de vi. ꝛ ho. cle. Illud tn̄ indubitatū
ē q̄ ebrietas aſſidua ē peccatū mortale i. §. al's
ea demū. xxv. di. nā frequēter quis iebriat̄ qui
ſciēter ꝛ volūtarie inebriat̄. nullū peccatū adeo
veniale ē qn fiat mortale dū ſumit̄ in ꝯſuetudi
nē. xxv. di. §. crimis. ꝛ ſic intellige q̄ nō. arch.
p⁹ Aug⁹. in d. §. al's ea demū. Nō 2º. ꝛ tene
mēti q̄ nō licet aliquē colere pro ſancto etiā ſi
in vita feciſſet miracula ſine auctē romani pō
tificis ꝛ h̄ intellige qn̄ publice quis vult aliquē
venerari. ſec⁹ aūt ſi in occulto quis emittit pre
ces apud eū quē credit ſanctū vt probat̄ a ꝯtrio
j. c. proxi. in v̄. publice. ꝛ ibi nō. Inno. q̄ tene
mēti. ꝛ vide glo. eo. ti. c. i. li. vi. Quare aūt mira
cula nō ſufficiūt vt aliquis veneret̄ pro ſancto
dic q̄ ideo qꝛ qn̄qꝫ p malos etiā fiūt miracula
multi aūt h̄ faciūt ex arte magica vt Simō ma
gus. multi ex ſpū prophetie eis a deo tributo.
exᵐ de Saul qui ꝓphetauit dū pſequeret̄ da
uid. Alij ꝓpter fidē quā hñt ſine charitate. iu
xta illud euāgelij. ꝛ ſi tantā fidē hēaꝫ vt mōtes
tñſferā charitatē aūt nō habeā nihil mihi pro
deſt. ꝛ tñſumptiue h̄r de ꝯſe. di. iiij. in. c. ſolet. ꝛ
nō. h̄ ſemp q̄ pōt hr̄i fides maxia ita vt ei⁹ vir
tute faciat miracula ſine charitate. ꝛ vide ad p̄
dicta tex. in. c. multi. ꝛ. c. teneam⁹. ꝛ. c. ꝓpheta
uit. i. q. i. Vltio hic querit̄ q̄re nō debet ali
quis pro ſancto coli niſi pri⁹ canonizet̄ p eccle
ſiā qd ē canonizare ꝛ qualr̄ fiat. Sō. ſm Jo.
an. canonizare ē aliquē p ſūmū pōtificē catha
logo ſanctoꝝ ſcribē ꝛ decernere ꝛ declarare.
vt debeat coli ꝛ venerari pro ſancto ꝛ q̄ fiat an
nuati officiū ſolēne pro eo ſicut p aliis ſanctis
iuxta qualitatē ſuā vt ſi ē ꝯfeſſor fiat officiū cō
feſſoꝝ. ꝛc̄. Fit aūt iſta canonizatio qꝛ preces
inges ꝛ inceſſantes debēt fieri apud ſūmū pō
tificē vt informet ſe de vita ꝛ miraculis ꝛ fina
liter canonizet. papa v̄o nō debet de facili mo
ueri maxie ad primā reqſitionē. ſed debet etiā
differre cōmiſſionē inquiſitōis vt interi videat̄
an fama ꝛ miracula ꝯtinuēt̄ tādē cōmittit iqui
ſitionē ſup vita ꝛ miraculis. ꝛ vide q̄ exigūtur
ad ſhaꝫ miraculi p glo. eo. ti. in. c. i. li. vi. tandeꝫ
habita informatōe vocatis prelatis curie papa
declarat ꝛ decernit illū habendū pro ſancto ꝛ
ſolēniter celebrare miſſā in illi⁹ honorē ꝛ vide
ſerioſe huc ordinē p Jo. an. hic.

Cum ex eo.

Hoc dic Sanctoꝝ reliqe vēdi nō pñt vel paſſi oſtendi
nō debēt ne circa illas populus decipi poſſit.
ponit duplicē exceſſū quē ꝓhibet diſtinguēdo
inter veteres ꝛ nouas reliqas ibi pñte. 3º. frau
des p prelatos prohiberi precipit ibi prelati.
Nō duplicē venalitatis cāꝫ circa ſanctoꝝ reli
quias fore prohibitā. p̄ma cū vere vēdunt̄ ide
accepto precio. nā ſacra ꝛ religioſa nō ſūt in do
minio alic⁹ nec accipiūt eſtimationē. inſti. de re
diui. §. ſacra loca. ꝛ. §. nulli⁹. 2ª cū exponūtur
paſſi cā queſtus vt habeant̄ largiores oblatio
nes. ē eni hec quedā larga vēditio. Nō 2º. q̄
reliquie ſanctoꝝ nō debēt oſtendi extra capſā
rō prohibitōis ē qꝛ cū oſtēdūt̄ extra capſā oſſa
nuda multoꝝ deuotio tepeſcit ꝛ dat̄ detracto
rib⁹ cā obloquēdi. dicūt eni q̄ ſi fuiſſet ſanctus
oſſa nō fuiſſent ſic diſpſa nō aduertētes q̄ om
nib⁹ gn̄aliter dictū ē. cinis es ꝛ in cinerē reuer
teris illis exceptis quib⁹ deus ſingularē grām
facere voluit vt in corpe beate Marie virgis
ꝛ ſancti Johānis euāgeliſte ꝛ ſiliuꝫ de quib⁹
ſcriptū ē in pſalmo xviij. nō dabis ſanctū tuuꝫ
videre corruptionē. ꝛ pōt ꝓprie intelligi de cor
pore xpī. Nō q̄ reliquie de nouo inuēte nō
ſūt venerāde i publico ſine auctē ſedis aplīce.
ꝛ intellige glo. de oīo nouis. ſec⁹ ſi eēnt relige
ſanctoꝝ approbatoꝝ. ſed dictū glo. ꝛ doc. pōt
procedere qn̄ certū ē q̄ ſunt reliquie ſancti ca
nonizati. ſed vbi orit̄ aliqua dubitatio tunc hꝫ
locū iſte tex. vt nō venerent̄ publice ſine auctē
pape vñ ꝓprie loquit̄ qū dr̄ q̄ ſunt reliquie ſcī
approbati ſed de h̄ non hr̄ clara certitudo al's
nihil adderet ad. c. precedēs. ꝛ h̄ etiā ſentit do.
an. hic. ꝛ certe tex. h̄ clare innuit. Nō ꝯtra cle
ricos qui cā queſt⁹ decipiūt populū fingēdo re
liquias vbi nō ſūt ꝛ maxie i h̄ errāt iſti qſtuarij
ſancti Antonij.

De obſeruatione ieiunioꝝ. Rubrica.

Viſo de veneratōe ſanctoꝝ qꝛ ꝓpter eoꝝ
venerationē ꝛ deuotionē ſunt indicta ieiunia
ab eccleſia. merito p⁹ Rubricā precedētē ſubiicit
iſta. Et p̄ quo ad declarationē Rubrice ꝛ mãe q̄
ro quid ē ieiuniū ꝛ vñ dicat̄. So. dicit Inno.
q̄ ieiuniū ē triplex. p̄mū ē abſtinētia cuiuſlibet
rei edibilis ſm ꝓpriā voluntatē ꝛ nō ſm ſtatū
eccleſie. vñ largo mō is qui abſtinet ab aliquo
cibo placito pōt dici ieiunator. nā ieiuniū dr̄ a
quodā inteſtino ſic vocato qꝛ vt plurimū ē va
cuū. vñ adinſtar illi⁹ inteſtini dr̄ illud ieiuniuꝫ
ꝓpter abſtinētiā ꝛ euacuationē. 2ᵐ ieiuniū ē
cū quis abſtinet a reb⁹ humectantib⁹ cōmedē
do. ſ. ſicca. puta panē nuces ꝛ ſilia. 3ᵐ eſt abſti
nētia a cibis ſm ordinationē ſeu ꝯſuetudinē ec
cleſie. ꝛ h̄ mō capit̄ hic. Hoſt. dicit q̄ triplex ē

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ieiunii ſed alio mō nā quoddā ē ieiuniū gñale
vt abſtinere a viciis ⁊ voluptatibꝰ de ꝯſe.di.x.
ieiuniū. 2ᵐ ieiuniū ē moderata refectio de ꝯſe
di.v.c.ſint tibi.⁊.c.nō dico.⁊ hec ieiunia ſūt ſin
gulis diebꝰ ſoluēda.⁊ de his nō tractabit̄ hic.
3ᵐ ē ieiuniū ſm ꝙ ſumit̄ hic ⁊ in ꝯſuetudine lo
quēdi.⁊ iſtud ē ſubtractio prādij ⁊ pꝰ cenā cuiꝰ
libet cibi priuatio vſqȝ ad diē ſequētē ⁊ abſtinē
tia a carnibꝰ ⁊ trahentibꝰ ſementinā originē a
carnibꝰ vt ab ouis lacte ⁊ caſeo.iiij.di.deniqȝ.
Jtē abſtinētia a cibis delicatis ⁊ precioſis vt i
d.c.deniqȝ ⁊ a voluptatibꝰ.vt in.c.quid ꝑdeſt.
lxxxvi.di.⁊ ſic in effectu ē ieiuniū afflictio car
nis ex abſtinētia ciboꝝ proueniēs mō predicto
Et lȝ doc.hic m̄ſcant tñ quedā diſcutiā ad ve
rificationē hꝰ diffinitōis. dicit eni ꝑ Hoſ. ꝙ ē
ſubtractio prādij ex h̄ vr̄ velle ꝙ ieiunās debet
cenare ⁊ nō prādere.Cena eni ē ſerotina dicta
ab eo ꝙ fit quaſi in tenebris. Prādiū vō ē de
mane.ſed ego allego tex.⁊ glo. in ꝯtrariū in d.
c.ſint tibi.de ꝯſe.di.v.vbi dicit tex.quotidie eſu
rire ⁊ quotidie prādere.⁊c̄. ⁊ ſic loquit̄ de prā
dio.vñ glo.ibi ꝯcludit ꝙ nō ē differēdū prādiū
vſqȝ ad noctis tenebras.ſicut faciūt iudei ⁊ ſar
raceni. Vñ ꝯclude ꝙ aut loqmur de ieiuniis q̄
dragesimalibꝰ ⁊ tūc hora veſptina ē tm̄ ꝯpetēs
.i.poſt expletas veſperas in eccleſiis que tpe
quadrageſimali dicūt̄ de mane.⁊ peccatū ē an
ticipare illā horā.de h̄ ē tex.nō.i.c.ſolēt.de ꝯſe.
di.i. Et rō illꝰ ſtatuti fuit qꝛ in ieiunio quadra
geſimali imitamur veſtigia xp̄i ideo ꝙ xp̄s ab
ſtinuit a cibo xl.diebꝰ ⁊ noctibꝰ nos ita debe-
remꝰ agere ſi nā patet̄ hūana.ſȝ qꝛ h̄ nō ē poſſi
bile in humanis p̄ter diuinū miraculū ſtatuit
eccl̄ia vt ſaltē p oēs xl.dies ficte ſūptos hoīes
ieiunarent.nā pꝰ veſpas expletas dies ficte dr̄
explerꝰ cū nō reſtet aliud officiū diurnū.de q̄ i
d.c.ſolent.vbi p archi. Jn aliis vō ieiuniis nō
ē hora prefixa ab eccleſia.⁊ ideo cōiter tenetur
vt in nonis licite ſumat̄ cibꝰ ⁊ ita hñt hoīes in
obſeruātia gñali ⁊ tȝ Archi.pꝰ bea. Tho. i d.
c.ſolēt. Dr̄ 2ᵒ in diffinitōe ꝙ ē priuatio ꝯlibȝ
cibi pꝰ cenā vſqȝ ad diē ſequētē. Ex h̄ vr̄ velle
goff.ꝙ ſumē aliqd pꝰ cibū aſſumptū ſit frangē
ieiuniū. Jnno.hic reuocat in dubiū de potu.⁊
tandē vr̄ ꝯcludere ꝙ potꝰ añ cibū vel pꝰ ſūptꝰ
nō frāgit ieiuniū. Jtē ſentit ꝙ prādere pluries
ē frangē ieiuniū.qꝛ ſic de ꝯſuetudine eccleſie ie
iuniū approbatū ē quaſi idē ſentiat. ⁊ pōdera
bis h̄ nullo iure caueri vt ſemel tm̄ comedat̄ i
die tpe ieiunij. ſed ego dicerē ſatis h̄ caueri ſi
bñ pōderet̄ mēs.c.quadrageſima.de ꝯſe.di.v
nā ibi dr̄ ꝙ dies dñicales ſūt illo tpe ſubtracti
ab obſeruātia qd̄ nō pōt itelligi niſi vt tūc plu
ries poſſit comedi. ꝗ in aliis diebꝰ vt exceptio
ſit bona ſolū ē ſemel comedendū.ad idē tex.in
d.c.ſint tibi.vbi dr̄ q̄tidie eſurire ⁊ q̄tidie pran
dere.⁊c̄.vr̄ eni pmittere ſolū ſemel comedere i
die.añ vō ⁊ poſtea ē eſuriēdū ad afflictionē car
nis. putarē tñ ꝙ aliquid ſumē pro collatiōe de

ſero magis ad ſuſtentationē nature q̄ȝ ad deli
cias nō eēt peccatū nec frāgere ieiuniū dūmō
h̄ fiat tpate ſm ꝯſuetudinē loci.tm̄ ex quo non
hēmꝰ in h̄ ius ſpecificū recurrēdū ē ad ꝯſuetu-
dinē loci.ad h̄.c.vtinā. lxxvi.di.⁊.c.illa.xij.di.
videmꝰ eni in ſiñ religioſos precipue ciſtercie
ſes ſtatuiſſe vt hi qui miniſtrāt religs tpe ieiu
nij aliquid ſumāt vt meliꝰ poſſint differre prā
diū ⁊ ſm Jnno.iſti nō dicūt̄ frangere ieiuniū.
Jdē dicit de miniſtrantibꝰ dñis q preguſtāt ci
bos ex ſuſpitione veneni. Jdē dicendū in me
dicina neceſſaria.ſerua ꝗ in h̄ ꝯſuetudinē. Ad
de tñ nōbile dictū hoſti.in.c.ij.j.eo. vbi dicit ꝙ
in ieiuniis ſolēnibꝰ ⁊ indictis p eccleſiā nil pōt
facere ꝯſuetudo qd̄ intelligo qñ ꝯſuetudo ex
toto vult iſtud tollere.ſecꝰ ſi iterpretat̄ qualr̄
ſit explēdū ieiuniū mō predicto.nā ꝯſuetudo ē
optia legū iterpres.in.c.cū dilectꝰ.de ꝯſue. Dr̄
3ᵒ in diffinitōe ꝙ ē abſtinētia a carnibꝰ ⁊ ab oī
bus trahētibꝰ ſemētinā originē ab eis. ⁊ ſic vr̄
velle goff.ꝙ in ieiuniis ſit abſtinēdū ab ouis la
cte caſeo.⁊c̄.⁊ idē vr̄ velle Jnno. hic dicit eni
ꝙ ex cā poſſet ſtatui puta ꝑpter penuriā piſciū
vt liceat vti iſtis lacticiniis.dicit tñ ꝙ eis vti ex
ieiuniū quadrageſimale nō ē frangere ieiuniū
lȝ edentes peccēt.ſecꝰ in quadrageſima ⁊ forte
h̄ voluit dicē qꝛ.c.deniqȝ. qd̄ facit mētionē de
iſtis lacticiniis loquit̄ in ieiuniis quadrageſi-
malibꝰ.nā in alio ieiunio nullꝰ tex. ſpecifice di
ſponit ſic tm̄ſcūt cōiter doc. Sed vide nōbile
dictū p archi.pꝰ beatū Tho.in.c.rogatōes.d
ꝯſe.di.iij.vbi dicit ꝙ extra quadrageſimā poſ
ſumus licite vti lacticiniis ſi h̄ hȝ ꝯſuetudo. ⁊
plȝ mihi hec opio qꝛ vt predixi dictū.c.deniqȝ
ſolū loquit̄ in quadrageſima ⁊ vr̄ hec ꝯſuetu-
do laudabilis preſerti in ciuitatibꝰ vbi nō ē co
pia piſciū vt Senis. ¶ 2ᵒ principlr̄ q̄ro qbus
tpibꝰ ſit ieiunādū. Jo.dicit Jnno.in quadra
geſima.vt in d.c.quadrageſima.⁊.c.ſolēt. ⁊.c.
deniqȝ. Jtē in q̄tuor tpibꝰ anni de qbꝰ i mul
tis.c.lxxvi.di. Jtē in vigiliis apl̄oꝝ preter ex
ceptas.de quibꝰ.j.e.c.ij. Jtē i vigilia aſſūptio
nis dñe nr̄e ⁊ ſcias ꝙ in iure nō repit̄ aliud fe
ſtum dñe nr̄e qd̄ hēat vigiliā in precepto.nā h̄
feſtū aſſūptōis ē celebriꝰ aliis.vt in.c.fi.de ſen
ex.li.vi.fert̄ tñ ꝙ quidā papa oēs feſtiuitatum
dñe nr̄e vigilias poſuit in precepto ſed de hoc
nō habeo ſcripturā auctēticā. Jtē in vigilia na
tiuitatis dñi.vt in d.c.i. Jtē in vigilia oīuȝ ſan
ctoꝝ. Jtē in vigilia ſancti Laurentij.alias vi
gilias nō enumerāt hic doc. Sed tu adde vi
giliā pēthecoſtes de qua hēs duas glo. vna ē
Jo.in.§.neceſſario.lxxvi.di.alia ē Ber.in.c.ij
j.eo.⁊ eas tene mēti. nā Gra.viſus ē tenē ꝯtra
riū in d.§.neceſſario. Jtē dubitat̄ de vigiliis
rogationū p tex.d.c.rogatōes.ſed in h̄ ſeruan
da ē loci ꝯſuetudo vt ibi nō. ſed hic in iſta ciui
tate Senarū ⁊ in iſtis ptibꝰ nō ē de ꝯſuetudīe
in Francia vō ſecꝰ obſeruat̄ vbi celebrant̄ iſti
tres dies qui precedūt penthecoſtē imediate

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

etiã obſeruat̃ ieiuniũ ideo dimittẽdus ẽ vnus
quiſq̧ locus iudicio ſuo. ¶ 3ᵒ. quero qui obli
gẽt̃ ad ieiuniũ Inno.dicit ꝙ oẽs doli capaces
ꝛ ieiunare valẽtes. nã ſicut ĩ tali etate peccare
pñt.vt in.c.i.ꝛ ij.de delic.pu.ita ꝛ peccata flere
ꝑ ieiunia debẽt ꝛ ita lente trãſeũt hic doc. ſed ĩ
c.ij.j.eo. Io.an.pᵒ hoſti.ponit plures opi.nam
quidã tenuerũt qd̃ ſ̃.dictũ ẽ. Alij ꝙ ieiuniũ nõ
obliget niſi pᵒ pubertatẽ. Alij ꝙ requirat̃ ple
na pubertas vt tẽpᵒ xviij.annoꝝ. Alij ꝙ tẽpᵒ
xx.annoꝝ.nã ſicut ſm̃ legẽ moſaicã añ illud
tẽpᵒ nõ erat quis idoneᵒ ad pugnã tpalẽ vt h̃r
Numeri.i.c.ita nec ad pugnã ſpũalẽ.Alij ꝙ re
quirit̃ tẽpus maiᵒ. vt xxv.annoꝝ. nã vſq̧ ad
illã etatẽ minoꝛ reſtituit̃ quaſi nõ hẽat integrũ
ſenſũ.ff.de mino.ꝑ to. Alij ꝙ pᵒ xxi.annũ qs
obligat̃ añ võ nõ q2 etas illa nõ patit̃ qm̃ indi
get puer ſeu adoleſcẽs cibo frequẽtato ꝓpter
debilitatẽ nature. Itẽ cibᵒ ꝯuertit̃ in augmẽtũ
ſeu dilationẽ mẽbroꝝ ꝛ ſic nõ ſunt ita potẽtes
ad ieiunãdũ ſicut maioꝛes.Hoſti.in d.c.ij.pl3
opi.vt añ xx.annũ quis non obliget̃ ꝛ ita trãſit
ibi Io.an.beatᵒ Tho.ı ᵃ 2ᵉ.q.xlvij.arti.iiij.t3
ꝙ vſq̧ ad xxi.nõ obliget̃ ꝓpter rõẽs ſ̃.dictas
dicit tñ ꝙ debet puer vel adoleſcẽs ſe exercita
re in ieiuniis vt ſic capiat ꝯſuetudinẽ ieiunãdi
ꝛ iter hãc opi.beati Tho.ꝛ Hoſti.nõ ẽ magna
dr̃ia ꝛ ſatis põt teneri eoꝝ opĩo.quã etiã t3 he
atᵒ Hiero.in quadã epl̃a.nõ eni preceptũ q̃ſi ĩ
poſſibile ſeu ꝯtra nã3 ẽ iniũgẽdũ iſtis pueris ſeu
iſtis adoleſcẽtibᵒ q2 nõ eẽt niſi eos illaqueare
ad peccatũ ex trãſgreſſione.lex aũt debet ẽe ho
neſta ꝛ poſſibilis.iiij.di.erit aũt lex ¶ 4ᵒ. q̃rit̃
quid in mulieribᵒ ꝯiugatis. So.dicũt doc.ꝙ
ieiunia volũtaria nõ debẽt expleri ſine licentia
maritoꝝ.xxxiij.q.v.c.noluit.ꝛ.c.manifeſtũ. ſ3
ad ieiunia neceſſaria ꝛ ĩdicta ꝑ eccleſiã obligã
tur nec excuſat maritoꝝ ꝯtradictio q2 magis
ẽ obediẽdũ deo ꝛ vicario ſuo q̃3 maritis iniuſte
precipiẽtibᵒ.xi.q.iij.in.c.iulianᵒ.ꝛ.c.dñs.ꝛ.c.q
reſiſtit.niſi oꝛiret̃ ſcandalũ iter eas ꝛ maritos.
tũc eni ſaltẽ cũ licẽtia ſacerdotꝫ poterũt ieiunia
dimittere qd̃ nõ.pro h̃ facit q2 preceptũ poſiti-
uũ eccleſie nõ obligat quẽ cũ ſcãdalo in.c.ij.d̃
no.ope.nũci.in.c.nihil cũ ſcãdalo. de preſcrip.
in.c.cũ teneamur.de prebẽ. ¶ 5ᵒ. querit̃ vtrũ in
iſtis ieiuniis poſſit diſpẽſari ꝑ ſupioꝛẽ. So.cõ
clude pᵒ Inno.ꝙ in ieiuniis ĩdictis ꝑ eccleſia3
nõ põt aliq̃s diſpẽſare preter papã niſi cã ſit in
debẽte ieiunare. ex cã eni põt ep̃s diſpẽſare ꝛ
talia ieiunia in aliqd̃ aliud bonũ ꝯpẽſare. ꝛ cã
ſatis ſufficiẽs ẽ debilitas ꝑſone ſiue proueniat
ex defectu nature ſiue ex exercitio exterioꝛi.
exᵐ in agrimeſſoꝛibᵒ ꝛ in aliis artificibᵒ qui ex
diurno ꝛ lõgo laboꝛe debilitant̃ ita ꝙ cõmode
ieiuniũ tolerare nõ pñt. licite fit eni iſtis cõmu
tatio.ar.lxxxij.di.c.preſb̃r.in fi. nec ĩtelligas ꝙ
ꝓpria auctẽ quis poſſit ſibi h̃ ieiuniũ ꝯmutare
ar.in.c.ij.in fi.j.eo.ꝛ in.c.i.de voto.vñ glo.i d.
c.preſb̃r.debet reſtringi ad cã3 illiᵒ.c. nam ibi

redẽptio ieiunij ꝑmittit̃ auctẽ illiᵒ canonis.vñ
nõ debet trahi ad alia ieiunia ꝛ multos decipit
illa glo.ꝛ de h̃ etiã ibi ꝑ archi.qui t3 qd̃ ſ̃.dixi.
In ieiuniis võ ad que quis ſe obligauit ex vo
to põt ep̃s diſpẽſare etiã ſine cã exñte ĩ vouẽte
dũmõ id in qd̃ fit cõmutatio ſit meliᵒ ꝛ deo ac
ceptius.vt in.c.i.de voto.vbi ſatis bñ h̃ probat̃
ꝛ vide qd̃ ibi dixi.ꝛ ex his hẽs dictũ ꝑma frõte
mirabile vt magis ſtringat ieiuniũ ĩdictũ ꝑ ec
cleſiã q̃3 ieiuniũ ad qd̃ aliq̃s ſe obligauit ex vo
to. rõ põt eſſe q2 ꝑmũ fuit a pñcipio neceſſariũ
nec ẽ obuiãdũ precepto ſupioꝛis ſine cã. 2ᵐ võ
a pñcipio fuit voluntariũ ꝛ apparet ſatis de vo
lũtate dei cui acquiſita ẽ obligatio ꝙ vult ꝯmu
tationẽ fieri in meliᵒ.ar.i.c.magne.ꝛ qd̃ ibi nõ
de voto. ¶ 6ᵒ. q̃ro nũq̃d ieiuniũ ſaltẽ poſſit de
die in diẽ trãſferri dicit Inno.ꝙ ſic exñte cã.nã
videmᵒ ꝙ ſi feſtũ ſit in feria 2ᵃ nõ ieiunat̃ ĩ die
dñico ſed trãſfert̃ ieiuniũ in diẽ ſabbati precedẽ
tis vt in.c.i.j.eo.ita dicendũ pari rõne ꝙ ſi vigi
lia ꝯtingit in aliquo feſto ſolẽni ꝙ tũc vigilia ꝓ
pter venerationẽ feſti poſſit quo ad ieiuniũ ex
plicari die precedẽti ꝛ ponũt exᵐ doc.in mulť.
locis Francie vbi colit̃ feſtũ ſancti Quĩtini qd̃
accidit ĩ vigilia oĩu3 ſanctoꝝ. nõ eni tũc hoĩes
ibi ieiunãt ꝓpť feſtũ ſolẽne ſed trãſfert̃ ieiuniũ
in aliũ diẽ.ꝛ idẽ poſſet fieri qñ accidit ieiuniũ ĩ
feſto pñcipali alicᵒ ciuitatis vel loci vt ieiuniũ
trãſferat̃ in diẽ precedentẽ qd̃ bñ nõ.ꝛ pl3 mihi
vt iſta trãſlatio fiat ꝑ ep̃m.ar.in.c.ij.in fi.j.eo.
Vltĩo hic quero nũq̃d trãſgrediẽs ieiuniũ ſolẽ
ne obliget̃ ad peccatũ moꝛtale.glo.xxv.di.in.§
al̃s ea demũ.vr̃ ſentire ꝙ ſic.ſed do.Car.j.c.c.
ij.dixit h̃ procedẽ qñ ieiuniũ obmittit̃ ex ꝯtẽ-
ptu vel ĩobediẽtia vt q2 nõ vult ſe ſubiicẽ prece
pto ſupioꝛis.ſecᵒ ſi ſine ꝯtẽptu q2 tũc trãſgreſſio
ſolũ obligat ad veniale.ꝛ dicit h̃ tenere archi.ĩ
d.§.al̃s ea demũ.ſed certe archi.ibi ſolũ refert
opi. Io.de fonta.ꝛ trãſit ſed alr̃ reperio eũ ſenti
re in.c.vtinã.lxxvi.di.vbi dicit ꝙ ſi q̃s ex aliq̃
cã trãſgredit̃ ieiuniũ nõ peccat moꝛtalit̃ qd̃ põt
intelligi qñ foꝛte erat debilis nec curat ire ad
ſupioꝛẽ pro licẽtia.ꝛ ſic ſecᵒ ſentit qñ nulla ſub
eſt licita cã.ſed pro ꝑ̃ dicto facit nõ.dictũ Coll̃.
in.c.i.de ꝯſti.vbi dicit ꝙ trãſgreſſio canonis ob
ligat ad moꝛtale qñ fit ex ꝯtẽptu ſeu ĩobedien
tia ꝛ ꝯtẽptᵒ ꝓprie ẽ qñ ex ſola volũtate nõ vult
ſe ſubiicẽ ſtatuto ſupioꝝ. vñ dicit ꝙ iſte ꝯtẽptᵒ
clare apparere nõ põt niſi pᵒ monitionẽ.ſed ſi
quis trãſgredit̃ ex ꝯcupiſcẽtia ira vel negligen
tia tũc ſolũ obligat̃ ad veniale. qd̃ dictũ pꝛima
frõte vr̃ mirabile. ꝛ h̃ dictũ putarẽ verũ vbi ſu
perioꝛ aliq̃d iniũgeret ꝑ vbũ cõe.puta ꝑ vbũ ſta
tuimᵒ vel oꝛdinamᵒ vel ſilẽ.ſecᵒ credo vbi pro
cederet ꝑ vba preceptiua ſeu eq̃pollẽtia.nã trãſ
greſſio precepti ſupioꝛis obligat ad moꝛtale l3
fiat ſine ꝯtẽptu.xiiij.q.i.c.qd̃ precipit̃. ꝛ in.c.ij.
de ma.ꝛ obe.facit qd̃ dicã in.c.nã ꝯcupiſcẽtiã.
de ꝯſti.vbi dio vide in quo gñalit̃ tractabo an
ꝛ qñ tranſgreſſio ſtatuti vel regule obliget ad

moꝛtale. ꝛ fuit illud indiciū beati Tho. ꝙ vbi
ſtatutū ſit p ṽba coīa tñſgreſſio regul'r nō obli
get ad moꝛtale qd̄ intellige qñ ſit ſine ↄtēptu.
nā ſicut nō oīs tñſgreſſio legis obligat ad moꝛ
tē tpalē ita nec ad moꝛtē eternā ꝗ prouenit ex
peccato moꝛtali.xxv.di.vnū oꝛariū. ꝛ ideo ad
ꝓpoſitū pōderāda ſūt ṽba ſtatuti ſeu canonis
qb⁹ idicit̄ ieiuniū an ſint ṽba preceptiua an eq
pollentia ſeu coīa.ꝛc. ꝛ colligit̄ ex predictis ꝛ
ex his que dicā i d.c.nā ↄcupiſcētiā.ꝛ predicta
nō bene.

Ex parte.

Vigilia cō
currēs in dñica ieiunari dꝫ i
ſabbato ꝛ ieiunāda ē vigilia
Mathie. Coīs diuiſio. 2ª
ibi ad qd̄. ¶ Nō p̄ ex tex.
ꝙ in vigilia natiuitatis dñi ꝛ aſſūptōnis beate
Marie ṽginis ꝛ oīuꝫ apl'oꝝ ē neceſſario ieiu
nādū. ꝛ pōdera ꝙ ſolū dicit de vigilia aſſūptio
nis beate marie ṽginis. Ex quo infert̄ ꝙ alia
feſta beate marie nō hñt quo ad preceptū ieiu
nij vigiliā qd̄ dixi s̄.in Rica. ¶ 2⁰ nō ꝙ cā l'tia
pōt mutari ieiuniū de die in diē. ꝛ facit p̄ma frō
te iſte tex. ꝙ nō valēs ieiunare in die ſtatuta te
net̄ alia die qua ſi ſit obligat⁹ ad duo ad ieiu‑
nādū ꝛ illa die. vñ ſi ipedit̄ in illa die remanet
obligatio ieiunij in alia die.ar.opti.hic.ꝛ in.c.
cū dilecti.de do.ꝛ ↄtu.ꝛ in.l.celſus.ff. de arbi.
de quo dubito p.c.ij.j.e.vbi nō valēti ieiunare
in quadrageſima nō iniūgit̄ vt ieiunet alio tpe
ad idē qd̄ nō. Inno.in.c.i.de cele.miſ.vbi dicit
ꝙ nō valēs dicere officiū ꝓpter infirmitatē nō
tenet̄ illud reaſſumē alio tpe q̄ſi officiū ſit ſer‑
uit⁹ cuiuſq3 diei ꝛ variat̄ ex tpe.ita vr̄ dicendū
in ieiunio.nā ſi teneoꝛ preſtare opas certo tpe
ꝛ ipediar nō ſū obligat⁹ in alio tpe q2 nō ſunt
eedē ope ſed variant̄ ex tpe vt ē tex.nō. in.l.ſi
nō ſoꝛtē.§.libertin⁹.ff.de ↄdi.inde. ꝛ ſi relinq̄t̄
mihi vſufruct⁹ biēnij futuri ꝛ ipediar nō poſſū
petere vſufructū alteri⁹ biēnij q2 non ē idē vſu
fruct⁹ vt.l.ſi vſufruct⁹ mihi in biēniū.ff.de vſu
fruc.legi.ꝛ iſtā p̄tē credere verioꝛē. Ad iſtū tex
rñderē ꝙ loquit̄ in tñſlatōe fiēda ex cā que nō
ē in ipſo debēte ieiunare ſꝫ ꝓpter feſtū fit i aliū
diē. ¶ Ultio nō ꝙ vigilia beati mathie ē i pre
cepto.rō dubitādi fuit q2 Mathias nō fuit de
numero xij.a p̄cipio ſed ſucceſſit p⁹ moꝛtem
xp̄i in locū inde dū apl'i poſuerūt ſoꝛtē ſup eū ꝛ
Barnabā. ꝛ rō decidēdi ē q2 ſubrogatū debet
ſapē nāꝫ ei⁹ in c⁹ locū ſubrogat̄.vt i.c.maioꝛes
de baptiſ.ꝛ in.c.eccleſia.vt li.pen.

Conſilium.

Nō capit cō
gruā ſūmatō
nem.ꝛ tex.in ſe ſatis clar⁹ ē. ꝛ multa
ſūt dicta que patēt p.§. ¶ Nō p̄ ex p̄in.ꝙ vi‑
gilie oīuꝫ apl'oꝝ preter exceptuatas de quib⁹
in tex.debēt ieiunari ꝛ itellige de xij. aplis q̄s
enumerat glo.in.c.i.de reli.ꝛ ve.ſan.li.vi.
Nō 2⁰ ꝙ ꝓpter magnā ſolēnitatē loci ↄtigētē
in diē ieiunij pōt emitti ſeu tñſmutari ieiuniū.
h tñ in vigilia iſtoꝝ apl'oꝝ exceptuatoꝝ nō fit
cōmutatio ſicut in precedēti ꝛ credo h ↄtigiſſe
q2 accidūt iſte vigilie iter feſta diuturna.vñ nō
debet fieri cōmutatio in diē ita longioꝛē ſꝫ qñ
ſolū vna dies itermedia ē ipedimēto tūc fit cō
numeratio vt in.c.precedēti. nā ꝓpter breuita
tē tēpoꝝ vigilia nō vr̄ differre a feſto. ¶ Nō
i.§.ieiuniū.ꝛ tene mētī.ar.opti. ꝛ quaſi expſſū
ꝙ aduēt⁹ dñi de neceſſitate nō ē ieiunādus. ſꝫ
inſpiciēda ē ↄſuetudo cuiuſlibꝫ loci. vñ hic pa
pa caute locut⁹ ē dicēdo ꝙ apud nos ieiunat̄.
ꝛc.quaſi dicat ſm hoſti.hēm⁹ h de ↄſuetudine
ſed ſtatutū nō facim⁹ nec aliquē aſtringi volu
mus nec repit̄ alibi cautū ꝙ ſit in precepto. cō
ſuetudo ṽo Romane eccleſie nō ē neceſſario
obſeruāda in aliis regionib⁹ vt nō.glo.in.c.i.d
ſum.tri.li.vi.ꝛ de ↄſe.di.iiij.c.de trina. ¶ Nō
in.§.de feſtiuitate ꝙ in colēda feſtiuitate beati
Bartholomei attēdēda ē regionis ↄſuetudo.
Et rō dubitādi fuit q2 beat⁹ bartholome⁹ fuit
excoꝛiat⁹ vna die in qua vixit alia deceſſit. vñ
aliqui colūt diē excoꝛiatōis aliq diē moꝛti.ideo
ſeruāda ē loci ↄſuetudo. Sic dubitat̄ de feſto
beate Margarite nā varie in diuerſis locis co
lit̄ ꝓpter diuerſa martyria ꝛ diē moꝛtis.ſed di
cit Io.an.ſe vidiſſe in li.auctētico ꝙ debet coli
xx. Iulij. ¶ Nō in.§.cū aūt.ꝙ ꝓpter neceſſita
tē famis licite qs vtit̄ carnib⁹ in q̄drageſima.
Itē nō ſignū bone ꝛ timoꝛate mentis ē timere
culpā vbi culpa nō ē. ꝛ ſic in dubio debet quis
poti⁹ ſe eſtimare culpabilē i foꝛo aīe q2 illa via
ē tutioꝛ. ¶ Nō in.§.itē optimū ar.ꝙ eſus car
niū nō ē p̄hibit⁹ in die ſabbati de iure.vnde
ceſſante loci ↄſuetudine poſſet quis comedē ſi
ne peccato illo die.tñ de honeſtate ꝛ ↄſilio ab
ſtinendū ē.de quo vide tex.cū glo.in.c. eſu car
niū. ꝛ.c.ſabbato.de ↄſe.di.iij. ¶ Nō in.§.pre
terea ꝙ in quadrageſima ē licitū infirmis cō‑
edere carnes ꝛ idem in aliis ieiuniis ſolēnib⁹.
Et nō ibi potes ꝛ debes.ꝙ ep̄s nedū pōt ſꝫ etiā
debet idulgere poſtulātib⁹ tali tpe eſū carniū.
ꝛ ſic hēs ar. ꝙ diſpēſatio qñq3 eſt debita vide
qd̄ le.ꝛ nō.l.di.vt ↄſtituet̄.ꝛ.c.dño ſancto.ꝛ nō.
in.c.at ſi clerici.in.§.de adulteriis.s̄. de iudi.
¶ Ultio nō ꝙ etiā exñte cā nō debet quis vti
carnib⁹ in ieiuniis ſolēnib⁹ ſine licētia ep̄i ꝛ re
quirit̄ h licētia vt ep̄s ſciat diſtinguē it̄ infirmitatē
ꝛ ifirmitatē vbi aūt cā eēt vrgēs nō putarē illū
delinquē qui ſine licētia h fecit p tex.§.cū aūt.
s̄.e.ꝛ idē dicendū ē cū ex cā qs abſtinet a ieiu‑
nio. ¶ In gl.i.in fi.ꝛ iſtos ṽius hñ ſeruāt frā
cigene ꝛ dicūt doc.ꝛ hñ ꝙ nō apparet rō diuer
ſitatis iter iſtos ꝛ alios apl'os excꝗ eni fuerunt
pares merito debēt pari obſeruatōe venerari.
pro h.c.i.de reli.ꝛ ve.ſan.li.vi. Quidā tñ dixe
rūt ꝙ vigilie ↄtētoꝝ in his ṽſib⁹ ſūt de neceſ
ſitate ieiunāde.in aliis ṽo ſeruāda ē ↄſuetudo
loci.ꝛ hāc opi.ſecut⁹ ē hoſti.in ſūma. Sed h
reprobat dicēs ꝙ in iſtis ſolēnib⁹ ieiuniis nihil

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

facit ꝯſuetudo qᵭ hꝫ nō. quaſi nō hēat rōnabi litatē in ſe qᵭ puto verū niſi papa ſciret ⁊ tole raret. ar. eiꝰ qᵭ dixi pꝰ glo. j. de ſecū. nup. in. c. vir aūt. ſed nō gl. ꝓpter ipſiꝰ anctē ꝙ ꝯſuetudo valet ieiuniorū relaxatiua ⁊ eā tene mēti. In glo. ij. in fi. dic vt dixi ſup Rꝭica. ¶ In glo. in v̄. in ſabbato. ibi comedi nō debet. dic ꝙ po tiꝰ colligit̄ hic ꝯtrariū in eo ꝙ attēdit̄ regionis ꝯſuetudo. ⁊ ad h̄. c. in ſabbato. dic ꝙ loquit̄ de ꝯſilio ſicut cauet̄ de die mercurij. ⁊ vide gl. i d. c. de eſu. Nō tñ ex h̄ ⁊ ex tex. ꝙ peregrini debēt ieiuniis ⁊ abſtinētia cibariorū ſe ꝯformare cō ſuetudini loci ⁊ ad h̄ pñt ꝯpelli ꝑ epūm vt hic. ne ſint alicui ſcādalū. pro h̄ ho. tex. in. c. illa. xij. di. vbi dr̄ ꝙ ad quācunqꝫ eccleſiā acceſſeris eiꝰ ꝯſuetudinē ſerua ſi nō vis eſſe cuiqꝫ ſcādaluꝫ nec quēqꝫ tibi. ideo peccāt Cathelani qui com edūt in iſtis ꝑtibꝰ carnes in die ſabbati licꝫ in eorū ꝑtibꝰ vtant̄. ⁊ facit qᵭ nō. glo. ſe.

Explicare. Si feſtū na tiuitatis oc currit ſexta feria licitū ē carnes come dere exceptis profeſſis ⁊ vouētibꝰ. Cōis diui ſio. 2ᵃ ibi rñdemꝰ. ¶ Nō p̄ ꝙ regl̄r in die vene ris nō ē licitū vti carnibꝰ ⁊ illa dies dūtaxat ꝑ totā ſeptimanā ē in precepto. vt in. c. de eſu car niū. ⁊ qᵭ ibi nō. de ꝯſe. di. iij. nūquid aūt tūc ie iunādū ſit fuerūt opi. ſed cōiter tenet̄ ꝙ nō ex precepto ſꝫ ex ꝯſilio tñ ſexta feria ē ieiunāda. vt nō. ꝑ Inno. ē. eo. ſup Rꝭica. ¶ Nō 2ᵒ ꝙ qs pōt ſe voto aſtringere vt non comedat carnes etiā in diebꝰ alꝯ̄ probibitis ſicut pꝫ hic in ſexta feria. ¶ Nō 3ᵒ ibi voto vel regulari ꝙ regula ris nō tenet̄ ex voto abſtinere a carnibꝰ ſed ex regl̄a. Ex quo colligit̄ ar. opti. religioſū nō ob ligari ex voto ad oīa que ꝯtinēt̄ in regulari ob ſeruātia ſed votū dūtaxat v̄ſat̄ circa tria ſbalia regule. de quibꝰ in. c. cū ad monaſteriū. in fi. ō ſta. regul̄. ⁊ in hac opi. fuit etiā beatꝰ Tho. ⁊ Archi. pꝰ eū xxvij. q. i. in. c. i. dicā in. c. nā ꝯcupi ſcentiā. ē. de ꝯſti. ¶ Itē nō ꝙ ꝓpt̄ excellentiā diei detrahit̄ abſtinētie ⁊ marcerationi carnis. ⁊ ſic vr̄ ꝙ in die feſto nō ſolū ſpūalit̄ hoīes gau dere debēt ſed etiā cū honeſtate pñt i cibis ali quā delectationē accipē. ⁊ in h̄ tene mēti iſtum tex. facit etiā vt ceſſante iactantia pñt tūc hoīes licite vti veſtibꝰ magis precioſis in veneratiōe feſtiuitatis. ¶ Nō ibi ſm ꝯſuetudinē eccleſie gn̄alis tex. ſemꝑ mēti tenēdū ꝙ ꝯſuetudo valꝫ i relaxatiōe ieiunij ⁊ obſeruātie idicte ꝑ eccl̄iaꝫ ⁊ facit optie iſte tex. pro glo. in. c. precedēti ⁊ ꝯt dictū hoſti. ibi qᵭ etiā recitaui ē. ſup Rꝭica. Sꝫ pro ꝯcordia dico ꝙ aut ꝯſuetudo pōt in ſe hr̄e cāꝫ rōnabilē ⁊ honeſtā ⁊ valet. ⁊ ſic itellige iſtū tex. nā ꝓpt̄ venerationē tante feſtiuitatis ꝯſue tudo fuit hic fulcita rōe. ſecꝰ aūt vbi ꝯſuetudo nō hꝫ in ſe rōnē vt q2 ꝯſuetudo fuit iducta vt hoīes intēderēt vētri ⁊ ꝓpter feſta ⁊ gaudia tē poralia ⁊ h̄ caſu ſalua dictū hoſti. nā ꝯſuetudo nō valet ꝯtra ius maxie i ꝯcernētibꝰ ſalutē aīe.

niſi ſit rōnabilis. vt in. c. fi. ē. de ꝯſue. ⁊ in. l. ij. C eo. ti. ¶ Ulrio nō ꝯtra opi. vulgariū q credūt hoīes peccare abſtinētes a carnibꝰ feria ſexta in die natiuitatis. nā merent̄ ex abſtinētia om ni eni die ieiunando hō magis meret̄. vñ dicit hire. vtinā oī die ieiunare poſſē. nā legit̄ Apl̄m ieiunaſſe in die pēthecoſtes vt hr̄ in. c. vtinā. lx xvi. di. dūmō nō fiat ex ſupſtitutōe. In gl. i in fi. hec glo. nō exēplificat clare tex. ſed intelli git de voto gn̄alit̄ emiſſo qᵭ pōt dupl̄r itelligi. p̄ qñ qs vouit nūqꝫ comedere carnes ⁊ tūc ſm oēs indubie nō pōt talis comedere in feſto na tiuitatis etiā ſi nō veniret ſexta feria. quia ex q̄ nullū diē excepit gn̄aliter ⁊ indiſtincte itelligi debet vt hic ⁊ in. c. fi. xxxij. q. vi. 2ᵒ pōt itelligi de eo q vouit nō comedere carnes feria ſexta. forte eni priꝰ de facto comedit ⁊ poſtmodū fa cti penitēs emiſit votū ⁊ tūc etiā tenebit̄ abſti nere in die natiuitatis ꝑ rōnē gl. q2 ex quo vo uit gn̄aliter tenet̄ abſtinē in qualibꝫ ſexta feria ⁊ hūc intellectū vr̄ approbare Io. an. ſup tex. ſed ſup glo. iſta ipſū reprobat dicēs tale votuꝫ referendū ad eſū illicitū niſi habuiſſet animuꝫ hūc diē icludēdi. ar. c. petitio. de iureiu. ⁊. c. ad nr̄aꝫ. el. iij. eo. ti. ⁊. l. adigere. §. vlti. de iu. patro. ff. ſed precedēs opi. verior ⁊ in eā videt̄ inclina re moderniores. nā ſi intelligeret̄ votū de illi cito eſu iſte vouiſſet deo de vēto. vñ vt videat̄ deo aliqd offerre debet itelligi ꝙ abſtinebit fe ria ſexta etiā ſi alꝯ̄ licite poſſent carnes come di ⁊ h̄ vr̄ velle iſte tex. pro h̄ etiā adde aliā rō nem nā diſpō ſemꝑ debꝫ intelligi vt nō ſit inuti lis ſed vt aliqd opet̄ in. c. abbate. j. de v̄. ſig. ⁊ i l. quotiēs. de v̄. obli. ſed ſi votū predictū refert̄ ad eſū illicitū de nihilo ſeruiret deo illud votū ar. l. qui his. ff. de v̄. obli. ḡ debet gn̄aliter itelli gi vt ꝯprehēdat etiā eſū licitū. Et ex h̄ infero ad nōbile dictū ꝙ vbi cōſtō diſponit id qᵭ ius cōe ⁊ aliqd vltra ſublato iure cōi nō tollit̄ ꝯſtō ſicut hic nō tollit̄ votū ꝯcurrēs cū iure cōi ⁊ di ſponēs aliqd vltra. ⁊ ſic limita. c. i. de ꝯſti. li. vi.

¶ De purificatione poſt partū. Rꝭica.

¶ Supra viſū ē de ieiuniis idictis ob reueren tiā ſanctorū. querit̄ merito videre de purifica tione poſt ꝑtū que ſūt indicta ob reuerētiā ec cleſiarū.

Volens. Mulier poſt ꝑtū ſtati pōt in gredi eccleſiā nec tenet̄ abſtinē ꝑ aliqs dies ſm legē moſaycā. p̄ ponit̄ deciſa ꝯſultatio. 2ᵒ du bij fortificatio. ibi licet. 3ᵒ ſolutio. ibi q2. 4ᵒ ꝑ miſſio ibi ſi tñ. ¶ Nō p̄ ꝙ precepta veteris te ſtamēti nō ſūt hodie obſeruāda. qᵭ itellige de preceptis figuratiuis ſeu ꝯtinētibꝰ cerimonias ſecꝰ i preceptis ꝯcernētibꝰ mores vt ē illud. ho nora pr̄eꝫ ⁊ mr̄eꝫ. non mechaberis. ⁊ ſimilia. ⁊ de his vide tex. cū gl. vi. d. §. ex his. dicā latiꝰ in. c

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

fi.de ꝯſue. ¶ 2º nõ ꝙ mulier in ptu nullũ pecca
tũ cõmittit lꝫ in ꝯceptõe poſſit peccatũ cõmitti
iuxͣ illud pſalmiſte. ⁊ in peccatis ꝯcepit me mr̃
mea. que ṽba intellige vt le. ⁊ nõ. in. c. vir cũ ꝓ
pria. xxxiij. q. iiij. i ptu tñ nullũ peccatũ icurrit
intellige rõne part⁹ ſed poti⁹ patiť dolorẽ.
¶ Itẽ nõ ar. ꝙ criosus nõ debet igredi eccleſiaꝫ
ita vr̃ pͥma frõte inuere lr̃a a ꝯtrario. ſꝫ ꝯtrariũ
ẽ verũ vt nõ. in d. c. vir cũ ꝓpꝛia. vbi bo. gl. ⁊ fac
c. eps nullũ. de ꝯſe. di. i. nã ⁊ xp̃s nõ remouit a
ſe iudã. ſꝫ excõicati debẽt bñ ab eccleſia expelli
xxi. di. in. c. cleros. ⁊ nõ. in d. c. vir cũ ꝓpꝛia. qᷓ
limita vt hr̃ in. c. rñſo. j. de ſen. ex. ¶ Itẽ nõ ꝙ
arbitrãs vel hñs ꝯſciẽtiã grauatã põt licite ob
deuotionẽ abſtinẽ ab igreſſu tẽpli donec bene
purgeť. nũqd aũt tpe purificatõis vel mẽſtrui
teneať mulier reddẽ debitũ viro vel ecõuerſo
vide tex. cũ gl. v. di. in. c. ad ei⁹. ¶ In gl. ibi ſꝫ
pꝛo feia. ⁊ rõnẽ iter feiaꝫ ⁊ maſculũ vide p glo
v. di. in. §. i. ad fi. ⁊ vide gl. in cle. i. de ſum. tri.

¶ De eccleſiis edificãdis vel reparãdis. Rica.

¶ Supꝛa viſũ ẽ de eccleſiarũ ꝯſecratõe. ſꝫ qꝛ
eccleſie ꝯſecrate qñqꝫ ruũt ⁊ ſic repatõe idigẽt
qñqꝫ võ ex neceſſitate d̃ nouo edificari debẽt
merito ſubiicit Rica de eccle. edi. vel repa. vel
ꝯtinua magis ad ꝓpꝛia ſic. Supꝛa viſũ ẽ i Ricꝭ
pꝛecedẽtib⁹ de veneratõe eccliarũ ⁊ ſanctorũ.
ſꝫ qꝛ ad dec⁹ ecclie ptinet repare eã vel nouiť
edificare. ideo ſbiicit hec Rica.

Q Uicunqꝫ. Bꝛeue ẽ. ⁊ p alia ṽba ſic põt
ſũmari. Hñtes bñficiũ in ec
cleſia tenẽť ꝯtribuẽ ad ipſi⁹
reparationẽ. ¶ Nõ pͦ ꝙ ne
dũ rectoꝛ pꝛochialis eccleſie teneť ad fabꝛicaꝫ
ipſi⁹ eccleſie. vt in. c. de his. j. e. ⁊ xvi. q. i. ſi mo
nach⁹. ſed etiã minoꝛes bñficiati in ipſa ecclia
⁊ h̃ innuit iſta lr̃a i ṽ. eccleſiaſticũ bñficiũ. ⁊ in ṽ.
adiunẽt. ⁊ h̃ pꝛobo clari⁹. p. c. fi. s̃. de his que fi.
a ma. p. ca. vbi canonici vltra epm̃ ꝯpelluntur ad
fabꝛicã eccleſie. ⁊ itellige h̃ ꝙ illi teneť pꝛo rata
bñficij. ar. eoꝝ que nõ. bar. i. l. iiij. ff. de re iudi.
qᷓ intellige videlꝫ ꝙ ſolũ teneť dare de ſupflu
is. i. de redditib⁹ que ſupſunt deductis reddi
tib⁹ pꝛo neceſſariis eoꝝ qꝛ tũc teneť cleric⁹ ad
fabꝛicã vltra ꝙꝫ facẽ põt deducto eo ne egeat.
tex. ẽ nõ. j. eo. de his. que tenebis mẽti. ¶ In
glo. i. ibi nã ⁊ ipſe fructuari⁹. nõ gl. in eo ꝙ ꝯpat
bñficiatũ vſufructuario de quo vide gl. latioꝛẽ
in. c. pñti. de offi. oꝛ. li. vi. Alibi equipauit eum
vſuario. vt nõ. in. c. fi. de pig. ⁊ ibi dixi in. c. fi. de
pe. cle. ¶ Et in fi. glo. vult ꝗ glo. vt pͦ recurrať
ad q̃rtã deputatã fabꝛice eccleſie. dic lati⁹ colli
gẽdo dicta doc. ⁊ multa addẽdo ꝙ pͦ recurren
dũ ẽ ad ꝯſuetudinẽ. ſi eni ꝯſuetudo trãſfert on⁹
fabꝛice in populũ illa ſeruãda ẽ. ar. c. ad aplicã.
de ſimo. idẽ dico niſi alr̃ diſpõ ſpãliter ꝓuidẽt
nã videm⁹ hodie ꝙ cõiter eccleſie pꝛecipue ca
thedrales hñt reddit⁹ diſtinctos pꝛo fabꝛica.
tũc eni p̃lat⁹ nõ teneť dare q̃rtã ptẽ ſuoꝝ red
dituũ. qꝛ in h̃ valet ꝯſuetudo exquo eccleſia ñ
patiť defectũ i fabꝛica. nã videm⁹ hodie ꝙ nõ
fiũt q̃tuoꝛ ptes de redditib⁹ ecclie vt antiqua
iura diſponebãt. xij. q. ij. q̃tuoꝛ. ⁊. c. ꝯgnouim⁹.
⁊. c. de redditib⁹. ⁊ ꝙ valet ꝯſuetudo tꝫ Inno.
in. c. fi. de his que fi. a ma. p. ca. intelligo tñ ꝙ
ep̃s nõ poſſit ſe excuſare quomin⁹ paupib⁹ ꝓ
uideat lꝫ reddit⁹ ſint i ꝯfuſo qꝛ talis ꝯſuetudo
eẽt irrõnabilis. xvi. q. i. c. fi. Et idẽ dico quo ad
caſũ nr̃m ꝙ ſi nulla ẽ ꝯſuetudo de q̃rta pte fa
bꝛice nõ valeret quomin⁹ pꝛelat⁹ teneať ad q̃r
tã p tex. aptũ in d. c. ꝯgnouim⁹. tꝫ hoſti. i ſũma.
e. §. i. ad fi. Si võ q̃rta ps nõ ſufficit nec ꝯſue
tudo alr̃ diſponit recurrẽdũ ẽ ad clericos eccle
ſie vt hic ⁊. j. eo. de his. ⁊ intellige ſi reddit⁹ eis
ſupſint. ſi aũt reddit⁹ nõ ſupſũt ꝯpellũť vltimo
loco pꝛochiani eccleſie. nã exquo pcipiũt ibi di
uina tenẽť ad refectionẽ eccleſie. ar. in. c. ſi ep̃s.
de offi. oꝛ. li. vi. nec poſſet pꝛochian⁹ volẽdo eui
tare on⁹ cedere vſui ecclie qꝛ h̃ nõ dependet a
volũtate ſua. vt in. c. oĩs. de pe. ⁊ re. Quid aũt
de vicinia hñte puteũ vel poꝛticũ ſeu clibanum
cõeꝫ nũqd poſſit aliqſ de vicinia renũciare vſui
⁊ euitare on⁹ refectõis. vide ſpe. ti. de cẽſi. §. ij.
ṽ. itẽ pone. adde etiã ad pꝛedicta qᷓ nõ. Inno
in d. c. fi. nũquid aũt poſſet ep̃s cũ capitulo de
putare ad fabꝛicã neceſſariã ecclie cathedrali
fruct⁹ bñficioꝝ vacantiũ dic vt plene nõ. Jo.
an. in. c. ſi ꝓpter. de reſcri. li. vi. ⁊ ꝯcluſio ẽ ꝙ ſic
ſi ep̃s ⁊ canonici nõ ſufficiũt. ar. in. c. i. de re. ec.
nõ alie. li. vi. eodẽ mõ dic de redditib⁹ capellaꝝ
deputãdis ad fabꝛicã plebis de quo dic p Fe.
ꝯſi. ccvij. al's ccxvij. Abbas.

Q Uam dicat. Hoc intẽ
dit. Le
pꝛoſi pmitti debẽt ſine pꝛeiudicio an
tiquarũ pꝛochiaꝝ hr̃e eccleſiã ꝓpꝛiã ⁊ pꝛeſbꝛm
nec teneť ſoluẽ decimas de oꝛtis vel nutrimẽtꝭ
aĩaliũ. Due ſũt ptes. 2ª ibi ſtatuim⁹. pͥma ſbdi
uidiť. 2ª ibi caueãt. ¶ Nõ pͦ ꝙ reglr̃ nõ pmit
tiť edificatõ noue eccleſie infra pꝛochiã alteri⁹
h̃ eni pꝛobať hic p locũ a ſpãli. ſi eni ex cã pmit
tiť h̃ lepꝛoſis ceteris vr̃ iterdictũ ad h̃. j. c. ꝓx.
¶ Nõ 2º ar. pꝛo ⁊ ꝯtra nũquid lepꝛoſi debeãt
ſepeliri in cimiteriis vna cũ aliis xp̃ianis. exq̃
eni pmittiť eis cimiteriũ vr̃ ꝙ cuꝫ aliis ſepeliri
nõ debeãt qꝛ al's iſta ꝯceſſio nõ hẽret cãꝫ rõna
bilẽ. In ꝯtrariũ facit qꝛ exquo non pꝛecipiť vt
hẽant cimiteriũ ſpãle ſed pmittiť vr̃ ꝙ eis lice
at vti iure cõi ⁊ vide qᷓ dixi i. c. ſacri. de ſepul.
¶ Nõ 3º ꝙ piuilegiũ ẽ ſtricte intelligẽdũ qua
ten⁹ tãgit pꝛeiudiciũ tertij lꝫ ſit ꝯceſſũ ex cã pie
tatis ⁊ ſic ẽ hic tex. pꝛo dicto Inno. in. c. cũ dile
cti. de dona. de q̃ p Bar. in. l. bñficiũ. ff. de ꝯſti.
pꝛinci. ¶ Itẽ nõ ar. ꝙ paupes teneť ad ſolutio
nẽ decimarũ. vides eni hic ꝙ lepꝛoſi teneť qui
cõiter ſũt paupes ⁊ ſolũ ex piuilegio eximunť

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

in duob⁹ caſib⁹ de quo vide bo.gl.xij.q.i.c. qꝛ
tua.ꝛ xvi.q.i.c.quicūqꝫ.ꝛ vide qḋ dixi in.c.cū
hoïes.ē.de deci. ¶ Quero nūqd de oïb⁹ ortis
teneāť ſoluē decimas dicūt doc.ꝙ nō ꝛ tex.ē in
telligēdus de ortis deputatis ad vſū eoꝝ alˀs
poſſēt facē fraudes deducēdo oēs poſſeſſiōes
ad ortos ꝛ ſic priuilegiū eēt valde nociuū ꝯtra
c.ſuggeſtū.de deci.qḋ nō.nā ita debes itelligē
exēptionē quā hñt frēs minores vt de ꝓpriis
ortis nō teneanť ad decimā.ſ.de deputatis ad
vſū ꝓpriū. ſec⁹ aūt ſi vellēt olera exponere ad
vēdendū de quo i cle.exiui.de v̄.ſig. ¶ 2°. q̄riť
quid intēdat iſta lr̄a i 1°. caſu dū dicit de nutri-
mētis aīaliū.dic de aīalib⁹ que nutriūt ꝓpriis
expēſis de quo vide tex.cū gl.in cle.i.de deci.
¶ Ultio q̄riť nūgd iſti leproſi faciūt collegiūꝫ
licitū ꝛ religioſū. Jnno.dicit ꝙ ſic.ꝛ hanc dicit
fuiſſe cāꝫ ꝯcedēdi h̄ priuilegiū. Hoſti.ꝛ Jo.an
ſentiūt ꝯtrariū nā iſti nō pñt dici religioſi lꝫ cōi
ter viuāt qꝛ nō profiteāť tria ſbalia regule. ꝛ i h̄
optie loquūť qꝛ illi dicūť ſtricte religioſi ꝗ tria
profitēť de quib⁹ in.c.cū ad monaſteriū.de ſta
regu.ad h̄ vide gl.in cle.i.de reli.do.ꝛ i cle.pe.
de ſen.ex.dixi ſup Rica.de regul̄.pl⁹ dicūt Jo
an.ꝛ Hoſti.ſ.nullibi ꝓbari ꝙ leproſi faciūt col
legiū licitū.null⁹ enī tex.ſup h̄ diſponit.iſte enī
tex.nō dat eis iura collegij ſꝫ ex pietate ꝯcedit
aliqua p̄uilegia.puto poſſe ſuſtinē ꝙ faciūt col
legiū licitū ꝛ approbatū.nā exquo hñt māꝫ lici
te ꝯueniēdi i vnū vt hic.ꝗ faciūt collegiū vt nō
Jnno.i.c.cū ab eccleſiarū.de offi.or.facit tex.
in.l.i.ff.de colle.illi.vbi pl⁹ ꝓbat ille tex.ꝙ pau
peres faciūt collegiū licitū ꝛ pñt ſimul ꝯuenire
pro ſuſtentatōe vite eoꝝ.tñ nō pñt ꝯuenire niſi
ſingulis mēſib⁹ vt ibi. ꝛ clari⁹ tꝫ bar.in.l.fi.ff.e
forti⁹ ꝗ dicēdū in iſtis leproſis qui hñt māꝫ lici
tā ꝯueniēdi ſimul quaſi ꝯtinue pro h̄ facit tex.
ibi fuerit ꝯgregati.approbat ꝗ ius eoꝝ ꝯgrega
tionē ꝗ pñt facere collegiū ꝛ hr̄e iura collegij.
An religioſus poſſit p̄fici iſtoꝝ hoſpitali ſeu
collegio fuit alˀs obtētū ꝙ ſic vt recitat Jo.an.
ſed tu meli⁹ diſtingue prout hēs glo.nō. i cle.
qꝛ ꝯtingit.de reli.domi. ¶ Jn glo.i.ibi vel etiā
pauciores etiā vn⁹ ſufficēt ſm Vin.ꝛ Tan. ſꝫ
h̄ nō ꝯſonat lr̄e ſꝫ lr̄a habuit reſpectū qꝛ cōiter
vn⁹ leproſus nō ſufficit ad ꝯſtructionē vel do
tationē eccleſie.ſi enī reperireť ſufficiēs ꝑmittē
dus eēt ꝛ intellige ꝙ cū licētia ep̄i debet eccl̄ia
edificari de ꝯſe.di.i.c.nēo.facit.c.paſtoral̄.j.de
p̄uil̄.ꝛſi ep̄s ñ vellet ꝯſētire dꝫ recurri ad ſupio
rem.ar.in.c.null⁹.de iu.patro. Abbas.

Ad audientiam

Propť nimiā diſtātiā eccleſie pōt no
ua eccleſia in ipſi⁹ ꝑrochia edificari ꝛ certa por
tio de antiqua ſibi deputari.ꝑ ponit facti narra
tionē. 2°. prouiſionē ibi que igiť.que ꝑ prouidꝫ
qñ rector ꝯſentit.2°. qñ diſſentit ibi ſi vō ¶ Nō
ꝑ ꝙ regl̄r eccl̄ia ꝑrochialis nō debet ꝯſtrui īfra
ꝑrochiā alteri⁹.nā ſi h̄ ꝑmittiť h̄ ex cā.ꝗ regl̄a
ē in ꝯtrariū nulla cā ſubſiſtēte. pro h̄.c.ꝑſti.§.
loca.de prebē.li.vi.nō enī debet ſine cā ꝑrochia
eccl̄ie diuidi.ſic itellige gl.nō.xcix.di.in.c.nulli
eſt enī iſta alienatio iuriū eccleſie que ſine cā fi
eri nō debet vt in.c.i.de re.ec.nō alie.li.vi.
¶ 2°. nō vnā cāꝫ licitā diuidēdi ꝑrochiā antiquaꝫ
ꝛ ꝯſtruēdi nouā eccleſiā.qñ.ſ.ꝑrochia antique
eccleſie ē adeo ampla ꝙ tpe diſcrimioſo popl̄s
nō pōt debitis horis ad diuina ꝯfluē. ¶ 3°. nō
ꝙ ex ꝯſtructōe vni⁹ eccleſie plures pñt eē pro
ni.nā vt hic vides ātiqua eccleſia efficiť pr̄ona
ipſi⁹ capelle qꝛ ſibi donauit obuētōes ſp̄uales
illi⁹ ville. Jtē dñs ville efficiť pr̄on⁹ qꝛ poſuit
fundū ꝛ dedit reſiduū dotis. ꝛ pro h̄ vide bo.
glo.xvi.q.vij.c.pie mētis.ꝑ doc.in.c.i.de iu.pa.
ꝛ vide glo.nō.lxiij.di.in ſūma.que dicit ꝙ lꝫ fūn
datores eccleſie equal̄r nō ꝯtribuerit ad dota
tionē ipſi⁹ tñ oēs efficiūť pr̄oni ꝛ ita ē pr̄onus
ille qui dedit modicū ſicut ille ꝗ dedit multū.
illā tñ glo.limita qñ i dotatiōe oīuꝫ eccleſia hꝫ
ꝯpetētē dotē.ſi vō nō ꝯſeqť dotē integrā ꝛ ſuffi
cientē nō adipiſciť ius pr̄onat⁹. ad h̄ vide glo.
ſingl̄.quā tenebis ſemꝑ mēti in.c.quicūqꝫ.el ij.
xvi.q.vij.ꝛ ex h̄ hēs vnū remediū ꝯpellēdi edi
ficatorē ad dationē ſufficiētē dotis vt ñ admit
tať volēs exercere iurapr̄onat⁹. Po ꝛ aliud re
mediū vt directe ꝯpellať ad ſufficienť dotādū
qui ꝯſtruit eccleſiā vel capellā qꝛ ex ꝯſtructiōe
tacite ſe ad h̄ obligauit.ad h̄ tex.nō.in.c.cū ſic.
de ꝯſe.ec.vel alta.ꝛ vide qḋ ibi dixi. ¶ Jtē nō
ex h̄ ꝛ ex tex.ꝙ queādmodū laic⁹ acquirit ius
pr̄onat⁹ edificādo vel dotādo eccleſiā ita ꝛ ec
cleſia acquirit iuspr̄onat⁹ in eccleſia quā ſuis
ſūptib⁹ edificat ꝛ de h̄.j.lati⁹ ¶ Jtē nō ibi pro
facultate loci ꝙ capella edificata infra ꝑrochiā
antique eccleſie debet ꝓ ipſi⁹ facultate aliquē
honorē tribuē ipſi eccleſie matrici puta cenſuꝫ
annuū vel qd ſiłe ꝛ de h̄.j. ¶ Jn gl.ij.in fi.vult
ꝗ glo.capellā nō eſſe edificandā ſi ex ſbtractōe
redditūū illi⁹ ville non valet ſacerdos antique
eccleſie ꝯgrue ſuſtentari. Hoſti.dicit hāc gl.eē
corrigendā qꝛ ſi īminet ꝑiculū aīarū debet ep̄s
prouidere ꝛ huic neceſſitati adhibebit h̄ reme
diū. nā ꝯpellet pri⁹ populū ad ſubueniēdum
presbro capelle ꝛ ſi popul⁹ non ſufficit ꝯpellet
abbatē vel prepoſitū cui capella ē ſubiecta iſtis
deficiētib⁹ ep̄s prouidebit de ſuo.ar.in.c.ſi.j.e
ꝛ ſi nō pōt vltimū refugiū erit vt ſacerdos in-
ſtituēdus in capella querat ſibi victū manib⁹ ꝛ
iduſtria.ar.xci.di.cleric⁹ victū.nā ꝓpter penu-
riā dotis nō debet ep̄s pati ꝑiculū aīarū.puta
ſi ꝓpter longā diſtantiā ſepe decederūt hoïes
ſine ſacramētis.ꝛ h̄ dictū nō ſingl̄. ex quo colli
ge ꝙ vbi de neceſſitate eccleſia ē edificāda ſeu
ꝯſtruēda pōt ꝯſtrui ſine dote exquo non repiť
modus ipſā dotādi ſic limita.c.nemo. de cōſe.
di.i.qḋ dicit ſine dote eccleſiā nō eē edificādā
Jo.an.dicit glo.poſſe ſuſtineri vt eccleſie edi
ficenť ſed nō cū tāto preiudicio antique eccl̄ie
dico ꝙ glo. habuit intellectū quē hoſti.ꝛ optie

logꝛ relata ad tex. nec mereꝛ repꝛbēſiōe hoſti.
q̄ꝛ papa mādat hic capellā edificari ſub ꝯditio
ne ſi pꝛeter reddit⁹ ville pōt miniſter antique
eccleſie ꝯgrue ſuſtētari. ḡ ſi nō pōt ceſſat māda
tū pape. ¶ Sȝ ſi queraꝛ de iure qd fiēdū dicerē
diſtinguēdū q̄ aut nō ē magna neceſſitas ſȝ ali
q̄lis icōmoditas ⁊ tūc hȝ locū qd̄ dicit iſta glo.
vt nō edificeꝛ ex quo nō pōt hr̄e ſufficiētē dotē
⁊ ita logꝛ iſta lr̄a. aut ſubeſt magna neceſſitas
vt q̄ꝛ popul⁹ decedit ſepe ſine ſacramētis ⁊ tūc
ſerua dictū hoſti. ¶ In gl. iij. ibi q̄ꝛ ille ē eis ſb
iect⁹ aduerte q̄ꝛ hec rō ē falſa ⁊ nullo iure pro
baꝛ imo tex. iſte pꝛobat ꝯtrariū. nā reſeruādo
antique eccleſie p̄ronatū ⁊ ꝯpetētē honoꝛē pro
facultate loci vr̄ i ceteris illā capellā eripere a
ptāte rectoꝛis antique eccleſie. Itē nulla eccl̄ia
citra cathedralē fundat intentū ſuū de iure cōi
ſup ſubiectōe alteri⁹ eccleſie etiā ſi ſit fūdata in
pꝛochia ſua. vñ eccleſia volēs ſibi vēdicare ius
i alia eccleſia tātū obtinebit q̄ꝫtū probabit ex
iure ſpāli ſibi ꝯpetē. ad h̄ tex. ⁊ cōis doc. theori
ca in. c. dilect⁹. de capel. mo. Hic ḡ q̄ p̄ſētatio ec
cleſie dȝ fieri p miniſtrū antique eccleſie q̄ꝛ ad
eū ptinet p̄ronat⁹ illi⁹ capelle ex rōnib⁹ ſupi⁹
dictis. ¶ Et in fi. glo. hāc vltimā ſo. ſequiꝛ In
no. ⁊ hoſti. ⁊ cōiter doct. ⁊ mihi ſatis plȝ vt ſic
iſte tex. loquēs p v̄ba dubia recipiat declaratō
nē a cōib⁹ regulis iuris. ar. in. c. cū expediat. de
elec. li. vi. ⁊ in. l. vnica. C. de ioffi. doti. ⁊. l. ſi fu⁹
pluriū. in fi. de lega. i. Et ex his ⁊ ex hac glo.
⁊ ſ. dictis hēs q̄ eccleſia acq̄rit p̄ronatū in ec
cleſia fūdata īfra pꝛochiā ſuā. nūquid aūt h̄ ſit
verū indiſtincte. Inno. in. c. cū venerabilis. de
excep. ſentit q̄ ſic. ⁊ ſic refert ⁊ tȝ Io. an. in. c. i.
de capel. mo. li. vi. Sed tu aduerte q̄ꝛ nō ē ali
quis tex. in iure qui loquiꝛ de hac mā p̄ꝛcē iſtū
⁊ ſup iſto pōt fundari opi. doc. ſed iſte tex. non
pꝛobat ſimplr̄ h̄ ſed loquiꝛ qñ eccleſia antiqua
ꝯtulit de ſuo eccleſie noviꝛ ꝯſtructe. ſi aūt eccle
ſia antiqua nil de ſuo ꝯtuliſſet nullo iure ꝓbaꝛ
q̄ efficiaꝛ p̄rona. ⁊ ideo reſtringe dicta doc. ſȝ
iſtū tex. ſic itellectū. ⁊ q̄ alr̄ nō acq̄rat p̄ronatū
adduco in ar. c. ſ. ꝓxi. ubi nō ſeruaꝛ p̄ronatus
antique eccleſie que nihil de ſuo ꝯtulit. Itē pa
tronat⁹ acq̄riꝛ altero de trib⁹ modis ꝯſtructōe
fundatōe aut dotatiōe. vt nō. in glo. xvi. q. vij.
pie mētis. ſed ex edificatōe infra limites pꝛo
chie dūtaxat eccleſia antiqua nō ponit fūdum
q̄ꝛ nō hȝ ꝓprietatē illi⁹ loci neq̄ȝ dotē neq̄ȝ ſū
ptus ad ꝯſtructionē. ḡ nō acq̄rit p̄ronatū ⁊ fac
c. qm̄. de iu. pa. ¶ Sȝ dubitaꝛ de q̄ōne quā ha
cten⁹ nō reperi tactā. quid ſi capella edificaꝛ
infra eccleſiā p aliquē laicū ⁊ p eū dotaꝛ. nūqd
eccleſia acq̄rat p̄ronatū in illa capella vt ſic in
p̄ſētatione ꝯcurrat cū laico ꝯſtructoꝛe ⁊ dotato
re. Ego ſemp tenui q̄ ſic q̄ꝛ non pōt negari qn
eccleſia antiqua ponat fundū ⁊ ex fūdatiōe ac
quiriꝛ iuſp̄ronat⁹ vt nō. in d. c. pie mētis. ¶ Vñ
ſicut eccleſia acquirit hic iuſ p̄ronat⁹ q̄ꝛ ꝯtulit
obuētiones illi⁹ ville ita eccleſia illa dȝ obtinē

p̄ronatū q̄ꝛ ꝯtulit fundū ⁊ h̄ hñ nō. q̄ꝛ i multis
locis ꝓpter iaduertētiā nō ſeruaꝛ. ¶ Itē adde
tex. nō. in fi. iūcta gl. xij. q. ij. ap̄licos. q̄ ſi rectoꝛ
alic⁹ eccleſie ꝯſtruxit capellā ex redditib⁹ alic⁹
eccleſie nō acq̄riꝛ ſibi ⁊ ꝯſanguineis ſuis ſȝ ec
cleſie. Et ex h̄ credo peccare illos clericos qui
cū redditib⁹ eccleſie edificāt capellas eas attri
buētes p̄rimonio ⁊ vēdicantes ſibi vt pꝛiuato
iuſp̄ronat⁹. nā vſurpāt bona eccleſie ⁊ ex illo
tex. potes inſtrui qd fiendū de eccleſia quā de
facto pꝛelat⁹ alic⁹ eccleſie de redditib⁹ p̄lature
ꝯſtruxit. Itē adde gl. nō. que nō ſolet allegari
i. c. eā te. de eta. ⁊ quali. que dicit q̄ eccleſia pōt
ſibi edificare aliā eccleſiā infra limites ſue pro
chie ⁊ illi deſeruire p capellanū ſuū. dicit tñ ibi
Hin. h̄ verū ſi eccleſia ꝯſtruēda ē vicina eccl̄ie
antique al's deberet ibi ponē ꝑpetuū vicarium
Illa tñ glo. iudicio meo nullo iure probaꝛ ⁊ vi
de Inno. in. c. in lateranēſi. in fi. de pꝛeben. vbi
dicit abbatē nō poſſe ꝯſtituē eccleſiā vt eā tene
at gr̄a monaſterij vl̄ pꝛo monaſterio q̄ꝛ nō pōt
edificādo pꝛeiudicare iurib⁹ ep̄i ad h̄. x. q. i. in
c. ij. ⁊ in. c. nouerit. ſatis ē ḡ q̄ edificans hȝ ius
p̄ronat⁹ ⁊ tenebis mēti iſtud dictū Inno. q̄ pa
tron⁹ nō pōt ſtatuē vt ius ꝯfirmādi ptineat ad
inferioꝛē pꝛelatū ep̄o niſi ep̄s ꝯſentiret ad h̄. c.
cū dilect⁹. de ꝯſue. ¶ In glo. in v̄. obuētōes. in
fi. in illo. c. cū iterdiciꝛ q̄ appellatiōe oblationū
veniūt decime ḡ foꝛti⁹ appellatiōe obuētionū.
⁊ h̄ ꝯtrariū glo. nō ſoluit. Et aduerte q̄ꝛ ex de
ciſione gl. h⁹ ſolniꝛ q̄ō q̄tidiana ⁊ difficilis nū
quid decie debeāꝛ eccleſie plebis an capellis
ꝯſtructis infra plebanatū quā q̄ōnē plene exa
minat Io. an. in addi. ſpe. in ti. de deci. ⁊ ibi p⁹
multa ꝯcludit q̄ ceſſante ꝯſuetudine vel depu
tatione ſpālit facta debēꝛ plebi ⁊ nō capellis.
qd̄ intelligit in decis pꝛedialib⁹ ſȝ p̄ſonales de
benꝛ capellis. Io. cal. tȝ hic q̄ ſi capelle ē depu
tata certa p̄ſona q̄ tūc debēꝛ oēs decie capelle
p iſtū tex. que oēs illi⁹ ville tribuit obuētōes ca
pelle. ſec⁹ aūt vbi capelle nō deputarenꝛ certe p
rochie ⁊ h̄ dictū ſequūꝛ doc. moderniores in. c
cū ꝯtigat. ſ. de deci. ⁊ dic vt ibi plene dixi ⁊ ſm
hāc opi. al's in q̄ōne facti ꝯſului. ⁊ pōt allegari
vna rō incōuicibilis. de iure cōi oēs reddit⁹ ſpi
rituales pꝛoueniētes ex pꝛediis ſitis infra pro
chiā alic⁹ cedūt illi eccleſie. vt in. c. paſtoꝛalis.
ſ. de his que fi. a pꝛela. ḡ ⁊ decie ꝓueniētes ex
pꝛediis ſitis in pꝛochia capelle debēt cedē ipſi
capelle ⁊ nō cauillādo lr̄aȝ de h̄ vr̄ caſus in. c.
ad decias. de reſti. ſpo. li. vi. ⁊ optie pꝛobaꝛ h̄.
nā vbū obuētiōes ē vbū multū ḡnale ꝯpꝛeben
dens oēs reddit⁹ cuiuſcūq̄ȝ qualitatis ſint. ar.
in. c. ex tñſmiſſa. de renū. ⁊ in d. c. cū inter. ¶ Et
pꝛincipl̄r pōdera gl. in eo q̄ dicit ep̄m nō poſſe
etiā ex cā diuidere pꝛochiā inito rectoꝛe eccl̄ie
matricis ꝯtrariū apte tȝ glo. in. c. nulli. xcix. di.
Sed glo. x. di. c. i. que ſemp ē nōnda diſtiguē
do vr̄ ponē veritatē. dicit eni q̄ vbi ſbeſt iuſta
cā pōt ep̄s etiā inito rectoꝛe. ar. opti. i. c. i. de re

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ec.nõ alie.li.vi.ꝛ in.c.ſicut vnire.de exceſ.p̃la.ꝛ vide glo.in.c.ꝯſtitut⁹.de reli.do. Sed ſi nõ ſᷓ eſt cã ħ facẽ nõ põt ad ħ iura ſupi⁹ all'.ꝛ idẽ dic̃ ibi gl.in papa volẽte diuidere ep̃atũ. ¶ In gl. in v̄.bonoꝛ.ibi vt aliquid annuati.ꝛ pꝛo ħ intel lectu glo.facit iſte tex. in v̄. pꝛo facultate loci. Lau.hic dicit ꝙ nõ ẽ iure expſſuꝫ ꝙ debeat ca pella eccleſie matrici ꝛ bñ dicit.ad ħ.c.dilect⁹. de capel.mo.ꝛ qð ibi dixi. Inno.dixit ꝙ hẽbit ius ꝯſuetudinariũ illi⁹ loci ꝛ ſeruabiť ꝯſuetu do aliarũ capellarũ in hac capella nouiť ꝯſtruẽ da.facit d.c.cũ olim.de ꝯſue.hoſti.dicit ꝙ ĩ ple hib⁹ ꝛ eccleſiis pꝛochialib⁹ ẽ a iure tributũ vt habeãt curã ſup oẽs alios clericos ꝛ laicos ha bitãtes infra pꝛochiã.ꝛ ꝑ ħ dictũ vř hic do.an. diſtinguẽ ꝙ aut capella fundata infra pꝛochiã nõ ẽ curata ꝛ tũc tã clerici q̃ꝫ laici ibi habitãtes debẽt pꝛo ſacramẽtis recurrẽ ad eccleſiam pꝛo chialẽ.ꝛ ħ dictũ vř veriſſimũ nã clerici ñ hñtes curã ſubiacẽt illi eccleſie vbi habitãt de ꝯſe.di. i.c.ꝛ ħ attẽdendũ.ꝛ.c.alia.xvi.q.i.ꝛ qð nõ.i d. c.dilect⁹. Si capella hꝫ pꝛochiã tũc clerici ca pelle debẽt recurrẽ ad eccleſiã pꝛochialẽ. Nõ ħ dictũ q̃ꝫq̃ꝫ mihi ħ nõ videať verꝫ.ꝛ ꝑ ꝯcludo caſũ idubitabilẽ cũ ſũt ibi clerici inferioꝛes cũ rectoꝛẽ.nã ipſi debẽt hr̃e recurſũ ad ipſũ recto rem exquo ſũt in pꝛochia ſua. imo credo ꝙ te neanť recurrẽ ad ep̃m qꝛ oẽs rectoꝛes eccleſia rũ pꝛochialiũ debẽt recurrẽ ad ep̃m in ꝯfeſſio nib⁹ vel aliib⁹ vel ad archidiaconũ eccleſie ca thedralis qui in iſtis tꝫ locũ ep̃i vt ẽ caſus nõ.i c.officiũ.de offi.archi.pꝛo ħ facit iſte tex.q nõ reſeruat ħ ius eccleſie matrici ſed tm̃ mandat honoꝛẽ ꝯpetẽtẽ ſibi reſeruari ſm facultatẽ ca pelle.nõ oh.c.fi.de of.archipꝛ.qꝛ loqť de archi pꝛeſbꝛo rurali nec vř hr̃e ibi curã circa pꝛicula res clicos ſꝫ ſolũ vt igrat moꝛes ꝛ referat ep̃o.

De his.

Breue ẽ ꝛ põt ſic ſum mari. Rectoꝛes eccleſi arũ pñt ꝯpelli vt de redditib⁹ q ſuper ſũt teneanť ꝯferre ad ꝯſtructionẽ ſeu repatõeꝫ eccleſie.ħ.d. ¶ Nõ ꝑ ꝙ rectoꝛes eccleſiarũ nõ teneť ſe pꝛiuare neceſſariis vt reddit⁹ ꝯuertãt in piã cãꝫ.qð ĝ dr ꝙ quicqd hñt clerici ẽ paupe rũ.xvi.q.i.c.fi.debet itelligi de eis que ſibi ſu pſũt qꝛ oꝛdinata elemoſyna ſeu charitas icipit a ſe .vt in.c.nõ ſatis.lxxxvi.di.ꝛ de pe.di.iij.q̃ vult.facit xxiij.q.v.ſi nõ licet.ꝛ nõ iſtũ tex.ꝑpe tuo.qꝛ neſcio alibi vt ſacerdos nõ teneať ad re parationẽ eccleſie ſue niſi quaten⁹ ei ſupeſt de tractis neceſſariis qui aũt tũc teneanť ad repa rationẽ dic vt dixi ꝫ.in.c.i. vbi latius explicaui hãc mãꝫ. ¶ Quero quid intẽdit lr̃a ibi inſtitu tionẽ.dic ꝙ lr̃a repiť duplex.vna hꝫ inſtructio nẽ.alia hꝫ inſtitutionẽ.ꝛ ſm hãc vltimã collige bat hic Inno.ꝙ clerici nedũ ꝯpellũť reficere ſꝫ etiã de nouo vbi op⁹ ẽ facẽ. Sꝫ aduerte lꝫ enĩ iſte tex.loquiť de hñtib⁹ eccleſias pꝛochiales. Idẽ dic de hñtib⁹ alias eccleſias vel inferioꝛa hñficia qꝛ oẽs teneť ꝯtribuẽ ſm facultatẽ red ditnũ hñficioꝛũ.vt in.c.i.ꝛ qð ibi dixi ꝫ.eo.ad ꝑ dicta facit.c.paſtoꝛalis.ꝫ.de his que fi.a p̃la.ꝛ intellige iſtũ tex.ſm pꝛedicta. ¶ In gl.i.in fi. pl⁹ dicit Inno.ꝙ ſi nõ ſufficit poꝛtio aſſignata pꝛo fabꝛica tenãť clerici de ꝓpꝛio iptiri.allegat xij.q.ij.põtifices.ꝛ doc.ſe. allegãt ħ dictũ In no.ꝙ clerici ħ caſu teneť ꝯferre de p̃rimoniali hus.ſed iudicio meo illa nõ fuit mens Inno. qꝛ.c.qð allegat ħ nõ pꝛobat.vñ itelligo Inno. ꝙ teneť ꝯferre de ꝓpꝛio.i. de ꝑte eis relicta de redditib⁹ eccleſie detracta poꝛtiõe pꝛo fabꝛica nã de redditib⁹ p̃rimonialib⁹ cleric⁹ põt facere ad libitũ.xij.q.ij.i.c.ſint manifeſte.qnimo ſi ali quid expendit de p̃rimonio ſuo ad vtilitatẽ ec cleſie põt illud repetere niſi fecerit aĩo donãdi. xij.q.iiij.quicũqꝫ.qð tene mẽti.

Ad audientiam

Secularis eccleſia ſine p̄iudicio cle ricoꝛũ ad ſtatũ reglarẽ põt repari.ꝛ colligo qð nõdũ ẽ pꝛiuilegiũ nõ ꝯferť. Diuidiť in duas ꝑ tes.2ª ibi licet. ¶ Nõ ꝑ ꝙ eccleſia ſecularis li cite reduciť ad ſtatum regularẽ vt hic ꝛ meli⁹ vij.q.ij.in.c.añpe. Cõtra vo fieri nõ põt niſi in defectũ regulariũ vt in.c.relatũ.j. ne cle.ł mo. ꝛ in.c.iter q̃tuoꝛ.de reli.do.ꝛ ſic q̃tũ ad ħ ma gis deferť regularib⁹ q̃ꝫ ſeclarib⁹ clericis ꝛ fit ħ fauoꝛe ꝯtẽplatõis ꝛ religionis. ¶ Nõ 2º ꝙ ſi ne licẽtia ep̃i non pñt clerici inferioꝛes mutare ſtatũ eccl'ie.facit.c.cũ dilect⁹.ꝫ. qð me.cã. ꝛ qð ibi nõ. ¶ Nõ 3º ꝙ ſi alterať ſtat⁹ eccleſie nõ te neť clerici ſeculares ibi exñtes mutare ſtatum nec debẽt neceſſariis pꝛiuari in vita eoꝛũ. Altio nõ ꝙ rei que nõdũ ẽ pꝛiuilegiũ ꝯferri ñ põt ꝛ ſic nõ põt donari ꝑuilegiũ eccleſie ꝯſtruẽ de.intellige vt valeat vt ex nũc ſꝫ hñ poſtq̃ꝫ fu erit eccleſia ꝯſtructa.ſic itellige iſtum tex. facit qð nõ.in gl.fi.ſenſit hic Io.an.ꝛ clari⁹ bar.in.l ſeruos ad cuſtodiã.ff.de ali.ꝛ ci.le. ¶ Sꝫ q̃ro nũqd poſſit donari eccleſie que nondũ ẽ.dic ꝙ nõ vt ẽ tex.nõ.quẽ teuebis mẽti in.c.abbate ſa ne.de re iudi.li.vi.ſec⁹ dic in legato.nã eccleſie ꝯſtruẽde põt legari ꝛ etiã heres inſtitui vt po ſthum⁹.vt in d.l.ſeruos ad cuſtodiã. rõ diuer ſitatis ẽ qꝛ donatio cũ ſit quidã ꝯtract⁹ reqrit pſonã cui acqrať obligatio ſeu ipſa res.vt in.c. ſi tibi abñti.de pꝛebẽ.li.vi.q tex. bñ facit i hac mã ꝛ in.l.abñti.ff. de dona.ꝛ in.l. qui abñti.ff. de acq.poſ.ſed legatũ nõ reqrit p̃ñtiã pſone vt l.cũ pr̃.§.ſurdo.de lega.ij. ꝛ hãc rõnem ponit Bar.in d.l.ſeruos.ꝛ eã tene mẽti. ¶ In gl.i. in fi.ex hac glo.collige duos effect⁹ iſti⁹ pꝛiuile gij.p̃m⁹ qꝛ ep̃s facili⁹ iduceret ad ꝯſentiẽdũ. 2⁹ qꝛ clericis illi⁹ eccleſie inuitis ħ facẽ poterit ep̃s vbi al's nõ potuiſſꝫ eis inuitis. Nõ ħ dictũ ſed ꝯtrariũ tꝫ glo.in.c.añpe.xij.q.ij. ſꝫ ad ꝯcoꝛ diã reducũť vt ibi.ꝛ ħ nõ ꝙ aut ſubeſt cã ꝛ po terit ep̃s clericis inuitis vtputa qꝛ clerici ſecula res inhoneſte ibi viuũt ꝛ ħ caſu ꝓcedit illa gl. aut ep̃s vult ħ facere ex cauſa voluntaria ꝛ tũc

ꝓcederet iſta gl. ⁊ intelligo qn̄ h̄ vult facere
ex cā volūtaria in uita illoꝝ clericoꝝ.ſꝫ ſi vult
facere ſine p̄iudicio illoꝝ clericoꝝ vt ſic alte
ratio ſtatꝰ h̄eat effectū pꝰ morte ̄ clericoꝝ. cre
do ꝙ h̄ poterit face ̄ etiā īuitis clericis. ad h̄.c.
ꝯſultationibꝰ.de dona. ⁊ cle.ij.de re.ec.nō alie.
⁊ h̄ zº. mō ſaluo gl.illꝰ.c.añpe. ⁊ tene mēti hāc
ptātē traditā ep̄o. 3ꝰ effectꝰ hꝰ ꝑuilegij ſꝫ Jo.
an.ꝙ iſte cui ꝯcedit̄ erit pn̄cipalis ⁊ auctor in
ordinatōe eccleſie. ceſſante vō p̄uilegio h̄ pti
net ad ep̄m loci.hic aūt ep̄s h̄ꝫ ꝯſentire tm̄ iſti
p̄uilegio ⁊ aliud ē p̄ſtare aſſenſū ⁊ aliud vt
pn̄cipalis diſponere vt in.c.vnico.ne ſe.va.li
vi. 4ꝰ effectꝰ qꝛ v̄tute hꝰ p̄uilegij nō requirit̄
ꝯſenſus capl̄i vbi al's nō poſſet ep̄s face ̄ h̄ ſine
capl̄o vt in d.c.antepe

Ua nos Nō ob.iuramē
to de rebꝰ eccle
ſie nō alienādis.pōt ep̄s ꝓpter īdigē
tiā nouā eccleſiā edificare.h̄.d. p̄ma ps ponit
dubiū ep̄i qd̄ zᵒ. tollit ibi fraternitati. Et hinc
vſqꝫ ad finē proſequor ꝑ modū lecture qꝛ nō i
ſcholis ſed in camera ꝯpoſui. Nō p̄ ꝙ ep̄s
iurat nō alienare bona eccleſie.qn̄qꝫ iurat non
alienare bona mēſe ſue.qn̄qꝫ iurat nō infeuda
re de nouo vt in.c.ij.de feu.hodie vō p̄ſtāt p̄
lati iuramētū magis gn̄ale. iurāt eni nō aliena
re romano pōtifice in cōſulto qd̄ iuramētū ip̄o
facto p̄ſtāt etiā nō exēpti ſi ꝯfirmationē ꝯſe-
cratione ̄ vel palliū a papa recipiūt ⁊ qd ip̄ortat
iſtud iuramētū infra ſubiiciā. Nō zᵒ. ep̄m te
neri ad ꝯſtructionē noue eccleſie ꝓpter īdigen
tiā populi.vtputa qꝛ eccleſia p̄ochialis multū
diſtat ita ꝙ ſine magna difficultate nō pōt po-
pulus ꝯcurre ̄ ibidē pro diuinis. facit.c.ſ̄.ꝓxi. ⁊
pōt ob h̄ aliqd detrahere eccleſie antique ⁊ tri
buere noue vt hic ⁊ in.c.precedēti.ceſſante aūt
neceſſitatis cā nō debet eccleſia edificari cū p̄
iudicio alterꝰ.xv.q.i.c.eccl'ie. ⁊ c.qcūqꝫ. ⁊ vtro
biqꝫ ꝑ glo.facit.c.i.de no.op.nū. Nō zᵒ. ꝙ
largo ſūpto vocabulo eccleſia oratoriū ⁊ baſili
ca ſumūt̄ equoce.nā idē appellant̄ hic ⁊ in di-
uerſis locis oratoriū baſilica ⁊ eccl'ia.ꝓp̄ie aūt
vnūquodqꝫ iſtoꝝ ꝑ ſe ſumēdo differt. Orato
riū ē ꝓp̄ie locꝰ ad orandū qd̄ quiſqꝫ in domo
ſua edificare pōt nec ſine licētia ep̄i debꝫ ibi ce
lebrari.de ꝯſe.di.i.vnicuiqꝫ.cū duobꝰ ſe. ⁊ vid̄
qd̄ le. ⁊ nō.in.c.patētibꝰ.de p̄uile. ⁊ in.c.fi. de
cenſi. ⁊ in.c.iter dilectos. de dona. ⁊ vtrobiqꝫ
ꝑ Inno. Baſilica ꝓp̄ie ē eccleſia nō ꝯſecrata
ad h̄ vide bo.tex.iūcta glo.in.c.i. de reli.do. ⁊
qd̄ dixi ſup̄ Rica de ꝯſe.ec.vel alta.ſumunt̄ tn̄
iſta ſepe equiuoce vt ſ̄.dixi. ⁊ probat̄ hic. ⁊ in.c
pe.j.de imu.eccle.cū ſi. Nō vltio ⁊ tene mēti
ꝙ iuramētū ſimpl'r p̄ſtitū de re.ec.nō alie. re
ſtringit̄ ad alienationē illicitā nō aūt ad neceſ
ſariā. ⁊ eadē rōne puto idē in alienatōe que fit
ob vtilitatē eccleſie nā neceſſitas ⁊ vtilitas i h̄
equiparant̄ a iure.xij.q.ij.ſine exceptōe. ⁊ qd̄ nō
in glo.in ſūma. facit qd̄ in ſili nō Inno.i.c. cū

oēs.de ꝯſti. Et ex h̄ ⁊ ex tex. arguo ꝙ iuramē
tū p̄ſtitū in mā iuris reſtrigit̄ ad limites iuri.
vt ſic recipiat limitatōes ⁊ reſtrictōes iuri.ad h̄
tex.opti.in.l.fi.C.de ꝯdi.ide. ⁊ in.l.fi.ff.qui ſa.
cogan. ⁊ vide qd̄ nō. Inno.in.c.ꝑ tuas.de arbi
In ꝯtrariū facit qꝛ iuramētū debet aliqd opa
ri.hinc ē ꝙ h̄ꝫ vi clauſule ſi nō valet qd̄ ago vt
ago valeat vt valere pōt.l.cū pr̄.§.filiꝰ mr̄eꝫ.ff.
de lega.ij. ⁊ i.c.ad nr̄aꝫ.iij.de iureiu. ꝑ bar. ⁊ i
l.ſi quis pro eo.ff.de fideiuſ. ⁊ in.l.ſciēdū.ff.de
v̄.obli.pōt tn̄ dici ꝙ primū procedat qn̄ iuramē
tū pōt ꝑ ſe opari.nā adducit vīculū ⁊ ligat ſtri
ctius ipſum iurantē vt nō ꝯueniat ⁊ qn̄qꝫ accu
mulat forū foro vt in.c.fi.de fo.ꝯpe.li.vi. ⁊ vide
ad oīa predicta bo.tex.in.c.ex pte tua.de cleri
nō reſi.vbi iurās reſidere i eccleſia pōt iuramē
to nō obſtāte ſe abſētare ꝓ neceſſitate l'vtilitate
eccleſie.aut iuramētū ꝑ ſe nihil aut parū opat̄.
⁊ tūc h̄ꝫ vi illꝰ cl'e ſi nō valet qd̄ ago vt ago. ⁊ c̄
⁊ h̄ nō. Sed q̄ro an idē ſit dicēdū hodie in
illo iuramēto de nō alienādo romano pōtifice
incōſulto. Jo.an.hic ꝙ nō qꝛ h̄ iuramētū ex vi
v̄boꝝ dꝫ itelligi etiā de licita alienatōe ſine ſit
iuramētū pape ſiue inferiori p̄lato. vr̄ eni pa
pa vel inferior p̄latꝰ tale iuramētū recipiēdo
a ſbiecto voluiſſe obuiare ne qd idiſcrete agat̄
⁊ prouidē eccleſiis etiā i licitis alienatōibꝰ. nā
de illicita alienatōe nō pōt itelligi qꝛ illa etiā de
ſupioris licētia fieri nō dꝫ. Quidā tn̄ ꝯſuluerūt
ꝯtrariū dicētes ꝙ etiā h̄ iuramētū dꝫ extēdi ſolūꝫ
ad illicitā alienationē.ſed dicit Jo.an.ꝙ iſti ſic
ꝯſulētes nō potuerūt poſtea eoꝝ ꝯſiliū defēdē
⁊ ꝯ eos iducit tex.in.c.aduerſus.j. de imu.ec.
in v̄.ꝓpter ip̄udētiā.vbi etiā neceſſaria vel vti
lis ꝯtributio nō fit icōſulto papa ne qd idiſcre
te agat̄.fatet̄ tn̄ Jo.an.ꝙ h̄ eēt de facto corrigē
dū qꝛ ē multū eccleſiis grauoſū cū rōe talis iu
ramēti ip̄ediant̄ ſepe p̄lati facere ꝯtractꝰ al's
vtilis de ꝓximoꝝ p̄latoꝝ licētia ⁊ cū h̄ dicto
Jo.an.trāſeūt cōiter doc.hic. ⁊ mihi plꝫ. ⁊ p ꝓ
h̄ adduco talē rōnē.certū ē ꝙ recipiēs tale iura
mētū vr̄ ſibi reſeruare ꝯſiliū vt pꝫ ex vi v̄boꝝ
ſed aſtrictꝰ ad petēdū ꝯſiliū ſup̄ aliqua re nō
pōt etiā licite de illa re diſponē ꝯſilio priꝰ nō pe
tito.vt in.c.cū in veteri.de elec. ⁊ in.c.cū oli.de
arbi. ⁊ in.c.nouit.de his q̄ fi.a p̄la. facit qd̄ le.
⁊ nō.in.c.ſi pro debilitate. de offi.dele. ⁊ bar.i
l.i.§.ſi plures.ff.de exerci. Idē puto dicēdū de
iuramēto p̄ſtito de nō alienādo ſine licētia pa
pe vel alterꝰ nā licētia dꝫ precedē.de regula.c
licet. ⁊ h̄ tꝫ Jo.an.pꝰ hoſti.in.c.i. de his q̄ fi.a
p̄la. Qua predicta arbitror vera ceſſāte ſūma
neceſſitate.ſi aūt imineret ſūma neceſſitas alie
nādi ⁊ tātā celeritatē regrēt ꝙ ſupiorē ꝯſuli nō
patiat̄ tūc puto alienationē poſſe fieri ꝯſēſu pa
pe vel alterꝰ ſupioris cui iuit iuramētū taliter
p̄ſtitū mime reqſito.ar.opti.in.l.tutor q rep-
to.iū.ff.de admi.tu. vbi i cā neceſſitatis pōt tu
tor inētario nō ꝯfecto admiſtrare bona pupilli
qd̄ al's ceſſante neceſſitate facē nō pōt. ad idē

qđ nō. Jo.xij.q.ij.ſine exceptiōe.ꝛ.c.placuit.ꝛ
Hug.ꝛ Archi.i.c.abbatibꝰ.ea.cā.ꝛ qōē.ꝛ Jo
de ſan.in cle.i.de re.ec.nō ali. vbi dicit in caſu
illiꝰ cle.poſſe fieri alienationē īpune illa ſolēni
tate nō ſeruata ſi neceſſitas nō capit tantā dila
tionē. ꝛ tꝫ Pau.in diſputa.ꝯdēnatꝰ.ꝛc. ꝛ ad ħ
allego bo.tex.in ſili.i.c.nullus res eccleſie.xvij
q.iiij.ꝛ ħ nō.q2 faciūt ad multa maxīe pro exē
ptis hñtibꝰ ſupiorē in remotiſſimis locis. ꝛ fac
ad idē.c.nihil.de elec.ꝛ.l.ſi lōgiꝰ.ff.de indi.ꝛ.c
fi.de ſepul.li.vi.ꝛ vide ad idē multas ꝯcordan
tias in.c.tū ex lrīs. de reſti.in inte. in glo.in vͤ.
diſtātia.ꝛ qđ in ſili nō. Jo.de lig.in cle.ne in ag
de ſta.regl. Itē puto ħ iuramētū nō extēdendū
ad alienationē modice rei.ar.xij.q.ij.terrulas
ꝛ facit Fede.ꝯſi.ccij.ꝛ vide qđ nō.in.c. vt ſup.
de re.eccle.nō alie.ꝛ archi.in.c.abbatibꝰ.preaꝭ.
vbi proſeqꝭ an prelati citra epm̄ poſſint rē mo
dicā alienare ſine ſolēnitate q2.d.c.terrulas.vi
deꝭ loq in epō ſed ꝙ poſſint allego bo.tex.in.c
ceterū.de dona.ꝛ in.c.ad hec. ꝛ.c.relatū.ij. de
teſta. An aūt legatꝰ de latere poſſit dare licen
tiā alienādi ꝯtra ħ iuramētū.vide p ſpe.in ti. ď
diſpen.§.ꝯſequēter.vͤ.ceterū.vbi ꝯcludit ꝙ nō
ar.c.venerabilē. ď elec.ꝛ credo ꝙ optīe loquaꝭ
q2 nō pōt diſponē in his que papa ſibi ſpāliter
reſeruauit vt in.c.qđ trāſlationē.de offi.lega.ſe
cus dicit ibi Spe.in vͤ.ſe.in iuramēto preſtito
inferiori prelato.nā tūc cū ipſe ꝯcurrat cū quo
libet prelato ꝓuītie ſue quicūqꝫ ſit ille poterit
talē licentiā dare q2 iuramētū illud ē preſtituꝫ
habito reſpectu ad dignitatē ꝛ nō ad pſonā p̄-
lati ħ dicit verū in vͤ.fi.in fi.niſi is cui iſte iura-
uit ſit prelatꝰ alteriꝰ prouītie q2 cū illo nō ꝯcur
rit lꝫ fateaꝭ ꝙ circūſcripto iſto iuramēto poſſit
legatꝰ dare rectori licentiā alienādi bona que
ſunt in prouītia ſua lꝫ prelatꝰ iſtiꝰ rectoris ſit ī
aliena prouītia. ꝛ nō bñ hec dicta. ſed vide tū
de ptāte legatoꝝ que dixi in.c.fi.de ꝯſir.vti.vꝭ
iuti.ꝛ circa vltimū dictū vide qđ nō.doc.i.c.pa
ſtoralis.de priuiꝭ. ¶ Alteriꝰ circa p̄dicta q̄riꝭ
an prelatꝰ qui iurauit nō alienare vel pignora
re bona eccleſie ſue poſſit fructꝰ poſſeſſionū vē
dere ad x.vel ad xx.annū. So.Guido hic ꝙ
ſic p.l.pe.§.queriꝭ.ff.de lega.ij. Nec ob.l.fi.C.
de re.alie.nō ali.q2 ibi rē alienauit hic vͦ pēſio
nē vel ipſiꝰ pēſionis fructꝰ. Tenet etiā ꝙ pro
hibitꝰ alienare locare pōt in.c.ānos.ꝛ ħ tꝫ glo.
in d.l.pe.§.inſtituto.ſed glo.ħ reprobat ī cle.i.
de re.ec.nō alie. doc.hic cōiter trāſeūt recitādo
Sed tu dic ꝙ aut queriꝭ nūquid prohibitꝰ vē
dere poſſit pignorare ſeu an prohibitꝰ emē ī lo
co poſſit rē pignori capē. So.dic vt nō. Bar.
in.l.in quorū.ff.de pigno.vbi bo.tex. ꝛ oīo vi
de p eūdē in.l. qui hēbat.ff.de lega.iij. aliqd p
eūdē in.l.fi.C.de re.ali.nō alie. Aut queriꝭ an
prohibitꝰ alienare vēdere poſſit fructꝰ ſeu loca
re ꝛ dic ꝙ ſic dūmō nō faciat ad magnū tēpus
vt ē tex.iūcta glo.in dicta cle.i. ꝛ dic vt ibi nō.
ꝛ in iuribꝰ ſupiꝰ allꝭ. Op.ꝛ vꝭ ꝙ iſta decre.ſit
de indubio.nā cū ex ꝯſtructōe eccleſie nō ꝯtin
gat eccleſie ſue bonoꝝ alienatio fruſtra time
bat iſte eps iuramēti vinculū. So.duplex col
ligiꝭ ex glo.ij.p̄ma ꝙ iſte eps trepidauit vbi nō
erat trepidandū quaſi dicat ꝙ iſte erat vanus
timor. 2ͦ. ſoluit ꝛ meliꝰ ꝙ ꝯtingebat indirecte
alienatio q2 forte illi prochiani veniebāt ad ec
cleſiā ſuā nūc aūt ꝓpter ꝯſtructionē noue eccle
ſie alienabāꝭ ab eccleſia ſua ꝛ ſic priuabaꝭ eccle
ſia iſta ſuis antiqs prochianis.ꝛ hec ſo.ē ſatis
bona lꝫ eni nō alienēꝭ bona eccleſie. alienāꝭ tñ
iura ipſiꝰ eccleſie.facit qđ le.ꝛ nō.in.c.ꝯſtitutꝰ
de elec. Ex quo nō ꝙ iuramētū de nō alienan
do bona eccleſie ītelligiꝭ largo mō ſiue directe
ſiue īdirecte ꝯtigat bonoꝝ ꝛ iuriū alienatio.fa
cit qđ le.ꝛ nō.i.c.nulli.de re.ec.nō ali. 3ͦ. ſoluiꝭ
ſm Ab.ꝙ ideo timebat ꝙ ꝯſtruēdo eccleſiā te
nebaꝭ ad dotē.de ꝯſe.ec.vel al.cū ſit.ꝛ ſic opor
tebat ꝓpꝭ dotē alienare bona eccleſie ſue. Nō
hūc intellectū ꝙ ꝓpꝭ īdigentiā populi pōt eps
ꝯſtruē eccleſiā de nouo ꝛ eā etiā dotare de bo
nis eccleſie ſue.ar.in.c.aplīce.de dona.ꝛ xij.q.
ij.bone rei.ꝛ in.c.aurū. qđ ītelligo dūmō ex ħ
eccleſia ſua nimiū nō graueꝭ vt in d.c.aplīce.
facit.c.i.de re.ec.nō alie.li.vi.ꝛ qđ le.ꝛ nō.in.c
ꝯſtitutꝰ.de reli.do. 4ͦ. ſoluit Pe.ꝙ eps ha
bebat ꝯſciaꝫ de iuramēto nō ꝓpter dānū eccle
ſie cathedralis ſue. ſed q2 dānificabaꝭ aliqua
eccleſia ſibi ſubiecta.ꝛ ħ voluit ſm eū iſte tex.
dū dicit ꝙ ecclīa tibi cōmiſſa ē.ar.c.i.de vſupal.
Ego dicerē aduertēdū formā iuramēti. nā ſi ē
gn̄aliꝭ preſtitū extendiꝭ ad bona eccleſiarū ſue
dioc.ſecꝰ ſi ē preſtitū reſpectu eccleſie ſue ſicut
cōiter obſeruaꝭ.tūc eni nō extēdiꝭ ad bona ec
cleſie ſibi ſubiecte ꝛ iuramētū debet ſtricte ītel
ligi.vt le.ꝛ nō.i.c.pe.de iureiur.

De imunitate eccleſiarū ꝛ cimiterioꝝ. Rica.

¶ Cōtinuaꝭ hec Rica ad precedētia ħ ordine
ſm Hoſ.ꝛ Jo.an. Uiſo de eccleſiis edifican.ꝛ
repatis q2 ip̄a cū ſuo ābitu ſeu cimiterio ꝛ ſuis
rebꝰ premi nō debet oneribꝰ qbꝰ res laicoꝝ p̄
mūꭣ. Ideo recte pꝰ Ricā p̄cedētē ſubiiciꝭ iſta.
vbi de iſtoꝝ imunitate tractaꝭ.ꝛ dicūꝭ eccleſie
imunes ſm Inno.i.ex̄ munera ſeu officia. Et
dic tu ꝙ munerū ciuiliū ē triplex diuiſio. nā q̄
dā munera dicūꝭ pſonalia.quedā p̄rimonialia
quedā mixta.ꝛ hec proſeq̄re vt hꝭ in.l.muneꝝ
in prin.ff.de mune.ꝛ ho.ꝛ i.l.ſūt munera.ff.de
vaca.ꝛ excu.mu. Et de multiplici ſignificato
hꝰ vbi munꝰ.vide tex.opti.in.l.munꝰ.ff. de vͤ.
ſig.vbi dꝭ ꝙ munꝰ capiꝭ tribꝰ modis.q̄nqꝫ eni
capiꝭ pro dono. vt.l.iter donū.ff.eo.vbi poniꝭ
dr̄ia ſtricta iter munꝰ ꝛ donū. q̄nqꝫ munus ca
piꝭ pro officio.q̄nqꝫ pro onē.ꝛ ħ mō capiꝭ hic.
vñ eccleſie dicūꝭ hr̄e imunitatē.ſ. ab oneribꝰ ꝛ
officiis ſecularibꝰ.ꝛ quid ſit eccleſia ſ.dixi.ſu
p Rica de ꝯſe.ec.vel alta.ꝛ ſ.c.proxi.qd aūt ſit
cimiteriuꝫ vide xij.q.ij.aurū.ꝛ xvij.q.iiij.ſicut

antiq̄ꝰ.ꝛ.c.quiſq̄s.ꝛ dᷓ cimiteriū q꞉ cinis mor
tuorū ibi tegiᷓ. ꝛ vide qđ nō.in.c.pe. de ſepul.
ꝛ.c.i.eo.ti.

In domibus

In domibꝰ eccleſiarū nō debꝫ
iudex eccleſiaſticꝰ iudicare nec
hoſpitiū q̄rere. ¶ Nō ꝑ ꝙ ne
dū eccleſie ſed etiā earū domꝰ gaudēt imunita
te quo ad onꝰ hoſpitādi ꝑſonas publicas. Ad
idē vide bo.tex.de iure ciuili ꝛ qđ nō.ibi in.l.i.
C.de epi.ꝛ cle. ¶ 2º. nō ꝙ iudex ſecularis nec
in eccleſia nec in ipſiꝰ domo debet ius reddere
An aūt ſi ꝯtrafecerit teneat ſnīa dic ꝙ in eccl'ia
ſnīa ꝛ oīs proceſſus iudicis ſecularis corruit
ipſo facto vt in.c.decet.eo.ti.in fi.li.vi.secꝰ aūt
i domo eccleſie.vā lꝫ facē nō debeat ſi tñ facit
credo proceſſū valere q꞉ cū illa ꝯſtō.c.decet.ſit
penalis nō debet extēdi vt ibi nō.gl. Et itellige
ꝙ in domo eccleſie nō debet ſecularis ius red
dere q̄ñ ꝓpria auc̄te q̄ſi ex iure publico eligit
ibi māſionē ꝛ pro h̄ tex.ibi q̄ſi pro ꝯſuetudine
ſecꝰ aūt puto vbi habēt illā domū ꝯductā ab
eccleſia vel gratis ꝯceſſaꝫ. ¶ Nō ibi ſꝫ i publi
cis locis ꝙ bona eccleſiarū nō cēſenᷓ publica ſꝫ
priuata.in ꝯtrariū allego.c.nō nulla.de prebē.ꝛ
xij.q.i.vidētes.ꝛ xvi.q.i.c.fi.in qbꝰ vᷓ probari
ꝙ bona eccleſiarū ſūt vſibꝰ publicis deputata
eccleſiaſticis ꝛ alimonie idigentiū ſm̄ diſcretio
nē prelatorū vt in ꝯtrīis nō aūt vſibꝰ publicis lai
corū vt hic.ꝛ.j.eo.nō minꝰ ¶ Nō ex eiſdē vbis
ꝙ iudicibꝰ aſſignāde ſūt māſiones i loco publi
co tā cā hoſpitādi q̄ꝫ ius reddēdi ꝛ h̄ vt facilꝰ
poſſint adiri.debet eni iudex ſe prebē facilē in
adeūdo vt.l.obſeruādū.ff.de offi.preſi. hic dic̄
tex.nō.in.l.i.§.adeūdi.ff.q̄ñ appell'.ſit. ꝙ q̄s dᷓ
hr̄e facultatē iudicis q̄ñ in publico ſui copiā fa
cit nec ē ſibi iputandū ſi ad domū ſuā nō acceſ
ſerit vl' ad ortos vt ibi. ¶ ꝑ inſtabo circa decla
rationē tex.vna cū glo. demū veniā ad quedā
nōbilia dicta Inno. Quero ĝ ꝑ q̄s hic appel
laᷓ miſſus. So.gl.ij.exponit vt pꝫ in ea vbi di
cit ſm̄ hoſti.ꝙ ponit hic ꝓ legato p̄cipis ſicut
legatū pape vel archiepi vocamꝰ miſſū dn̄icū.
vt in.c.ij.de regula. ꝛ ꝙ hic capiaᷓ pro legato
p̄cipis faciūt ſm̄ hoſti.ꝛ Inno.ꝛ hū vba q̄ ſe
quūᷓ.nā ꝑ tāq̄ꝫ de digniori facit mētionē de le
gato ꝛ poſtea de aliis inferioribꝰ.nā legatꝰ eſt
comite maior.comes iudice.iudex miniſtro. ꝛ
ex hac nō ꝯtra p̄cipes ſeculares ſeu eorū offi
ciales qui ponūt legatos p̄cipis ſeu alicꝰ dn̄i
ſeu comitis vel capitaneos gentiū armorū ad
hoſpitādū in eccleſiis ſeu monaſteriis ſeu eorꝝ
domibꝰ qđ fieri nō debet vt hic.tū ꝓpter imu
nitatē eccleſiarū vt hic.tū ꝓpter diſſolutōes ꝛ
laſciuias que ꝑ tales ibi fiūt.vt i d.l.i.C.de epi.
ꝛ cle.vbi tex.aptꝰ. facit qđ le.ꝛ nō.in.l.placet.
C.de ſacroſan.ec. ¶ Op.ꝛ vᷓ ꝙ iudicia pn̄t in
eccleſia exerceri ij.q.ij.c.fi. So.glo.iij.ꝙ ꝯtrīū
ꝓcedit in placitis eccl'iaſticis.ſecꝰ in ſecularibꝰ

Et nō ꝙ iudicia appellanᷓ placita ꝛ alludit in h̄
vulgari loci ſm̄ Jo.an.ſic̄e xv.q.iiij.placita.
Ulteriꝰ op.ꝛ vᷓ ꝙ clerici teneāᷓ ad hoſpitiū.xlij
di.§.i.ꝛ in.c.i.de ēp.ꝛ ven. So.vt in gl.in v̄.nec
ad hoſpitiū.ꝛ nō eā.ꝛ vide aliā bo.glo.i d.l.i.C
de epi.ꝛ cle. ¶ Extra glo.q̄ro nūq̄d ſalti rōne
ꝯſuetudinis poſſint laici vendicare ſibi ius ho
ſpitādi in domibꝰ eccleſiarū. So.tex.ē hic nō.
ꝙ nō valet vt pꝫ ibi q̄ſi pro ꝯſuetudine.ꝛ clarꝰ
tꝫ Inno.ꝛ Jo.an.dicit eni ꝙ i talibꝰ nō ꝓdeſt
ꝯſuetudo cū ſit eccl'iis oneroſa vt in.c.i.de ꝯſue
qđ nō. ¶ Sꝫ q̄ro q̄d ſi ꝑſona eccleſiaſtica vel ſe
cularis reſeruauit ſibi certū cēſū vel hoſpitiuꝫ
ānuū in eccleſia aliqua pro recognitōe bn̄ficio
rū ſuorū an tale hoſpitiū ſit debitū ꝛ reddi de
beat. Inno.dicit ꝙ ſic.all'.xviij.q.vi.eleutheriꝰ
qđ plꝫ.ad qđ allego qđ le.ꝛ nō.in.c. cū dilecti.
de dona.ꝛ.c.verū.de fo.ꝯpe. Idē puto in pſō
no eccleſie.nā a principio pōt ſibi reſeruare ali
qđ ius dūmō auc̄tas ſeu ꝯſenſus epi accedat.
al'r nō de quo dic vt le.ꝛ nō.in.c.preteā.de iure
pa.ꝛ in.c.cū bertoldꝰ.de re iudi.idē qđ Inno
ſeq̄ᷓ hic Jo.an.ꝛ dicit h̄ patē in.c.q̄ꝫto.de cēſi.
¶ Uenio nūc ad alia hic nōnter tacta ꝑ Inno
pone ꝙ aliq̄s hꝫ ius hoſpitādi in aliqua eccl'ia
ꝛ ē in q̄ſi poſſeſſione hꝰ iuri. nūc aūt veniēs de
nouo nō admittiᷓ.q̄ro nunq̄d poſſit ſua auc̄te
domū intrare etiā violēter ꝛ neceſſaria ſibi in
domo recipere iuxta debitū ſuuꝫ. Et format
Inno. in hac mā fore vi.q̄ōnes. nā 2ª. incidēᷓ
tāgit q̄d in prelato hn̄te iuriſdictionē in eccl'ia
ſeu in alio loco ꝛ veniēs nō admittiᷓ an liceat
rūpē oſtia ꝯtra violentū ꝛ illū expellere. ¶ 3º. q̄
rit q̄d i canonico an ei liceat rūpē oſtia domꝰ
eccleſie ꝛ expellere violētū. 4º. q̄rit de abbate
nūq̄d ei liceat rūpē domꝰ capelle ſibi ſubiecte
quo ad tp̄alia. 5º. q̄d ſi aliq̄s opponit ſe abba
ti canonico vel alio clerico veniēti ad vtēdū iu
re ſuo qđ hꝫ in aliqua eccleſia nūq̄d poſſit illū
ꝑ violētiā diſtrīgere ſeu ꝯprimē ꝛ expellere.
6º. an predicta hēant locū in rebꝰ ꝓphanis ſeu
ſeculariū priuatorū vt ſi q̄s dicēt ſe hr̄e ſeruitu
tē in fūdo alteriꝰ ꝛ ſic eſſe in poſſeſſione ipſius
ꝛ aliꝰ facit muꝝ rūpē ſeu ſepe frāgere. So.mul
ti vt refert Inno. fuerūt in opi. ꝙ in predictis
liceat violētiā inferre etiā rūpēdo oſtia domꝰ
mouebanᷓ iſti q꞉ vnicuiq̄ꝫ vi vi repellere licitū
ē ꝛ ius ſuū defendē.vt i.l.i.C.vn̄ vi.ꝛ ā.de reſti
ſpo.olim.i.ꝛ ꝙ poſſit domū frāgere.facit.ff.qđ
vi aut clā.l.fi.§.ad ianuā.ꝛ.ff. ad le.aq̄.l. quē
admodū.§.i.ꝛ ij.ſed ipſe Inno.al'r ſentit.dicit
eni quo ad ꝑmā q̄ōnē ꝙ nulli laico vel clerico
licet violēter rūpere domꝰ eccleſie rōne alicꝰ iu
ris ſibi debiti cū bona eccleſiarū eadē imunita
te gaudeāt qua ꝛ eccleſie debēt gaudē vt hic.
ꝛ x.q.i.nouerit.ꝛ cū eccleſie ꝛ bona ipſarū ſint
ſancta ſanctorū ꝛ dn̄o ꝯſecrata q̄cūq̄ꝫ in eis vi
olētiā facit ſacrilegiū ꝯmittit xij.q.ij. nulli lice
at.ꝛ.c.quicūq̄ꝫ.cū ſe.ꝛ.c.ꝯqueſtus.ꝛ qđ ibi nō
de fo.ꝯpe.qđ dicit procedē non ſolū ſi eccleſia

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

teneaꝛ ad hoſpitiū actione pſonali ſ; etiā ſi res
eccłie eēnt ad h obligate. vñ ſm eū inferēs vio
lentiā icideret in penā ꝯſtōnis ſi qs in tātā.C.
vñ vi.ł ſaltē nō euaderet penā.l.extat.ff.qđ me.
cā.vbi creditores priuāꝛ debito q voluīt ſibi ꝓ
pria auctē ius dicē in bonis debitoꝝ.debēt eni
iſti debitis actōibꝰ agere ⁊ nō violētiā inferre.
Ad .ij. vo fateꝛ Inno.ꝙ prelatꝰ hñs iuriſdicti
onē vel dñs loci poſſit violēter itrare ⁊ rūpere
oſtia domꝰ ⁊ expellē violētū ⁊ ſic debēt itelligi
d.c.oli. Idē putat dicēdū ſi iuriſdictionē nō hē
ret h; tñ ius i eccleſia q̄ſi prelatꝰ ⁊ poſſeſſionē
eiuſdē q: h caſu dꝛ talis defendere ius ſuū qđ
h; vt in.c.dilecto.de ſen.ex.li.vi.⁊ vide i h qd
in ꝑlato volēte viſitare cui claudūꝛ oſtia eccłie
ponit Inno.in.c.venerabili.de cenſi.ſecꝰ dicit
hic Inno.in 3ª qōne.ſ.in canonico. nō eni lic;
rūpere oſtia domꝰ ⁊ expellere violētū.allegat.c
cū qui.ij.de prebē.li.vi.moneꝛ q: l; iſte ſit cano
nicꝰ.eccleſie nō tñ h; poſſeſſionē ipſiꝰ vł domo
rū vñ nō licet ſibi ius dicē.ar.C. vñ vi.l.ſi qs i
tantā.⁊.C. de his qui ad ec.ꝯfu. denficiamꝰ.⁊
C.de iude.l.vlti.in fi.niſi forſitā ſm eū canoni
co pro habitatōe ſua eēt domꝰ aliqua deputata
nā ſi in tali domo itraret aliqs violēter liceret
canonico vi vi repellere ⁊ poſſeſſionē ſuā defē
dere.vt in iuribꝰ prealł.talis eni nō facit iiuria;
eccleſie ſi hac de cā irruat.nā irruēdo i camerā
deputatā ſibi potiꝰ eccleſiā in ſuo iure ꝯſeruat
⁊ vtiꝛ iure ſuo q̄ dicaꝛ vi inferre. ad h.c. cū ec
cleſia vulterana.de elec. Idē qđ ſ.in canoni
co dicit in abbate reſpectu capelle ſibi ſubiecte
quo ad tpalia vt nō poſſit domū vł oſtiū rūpe
⁊ violētū expellere q: eā nō poſſidet l; ſit ei ſub
iecta quo ad tpalia.allegat in ar.ff.ad le.acq.ſ;
⁊ quicūq;.⁊.l.quēadmodū.§.i.⁊ ij. Idē dicit
i rebꝰ ꝓphanis ſeu ꝑuatorū ꝙ l; qs hēat ſerui
tutē in fūdo alteriꝰ ⁊ ipediaꝛ illa vti nō tñ lic;
irruere ⁊ rūpere murū nouiꝛ edificatū ad ipedi
endū eū. nec ob.ſm eū.l.ij.ff.de vſufruc.vbi dꝛ
ꝙ pro vſufructu iduciꝛ legatariꝰ in poſſeſſionē
fūdi i quo relictꝰ ē vſufructꝰ.vñ vꝛ ꝙ ſicut dñs
ꝓprietatis pōt rūpere murū ſi i ſolo ſuo ꝓprio
fiēt de nouo.ſic ⁊ h debet licere vſufructuario
⁊ aliis qui ſūt in poſſeſſione aliquorū iuriū.ad
h eni rñdeꝛ ſm Inno.ꝙ aliud ē in dño. aliud i
vſufructuario.rō diuerſitatꝭ. ē q: edificiū cedit
ſolo.ideo licet dño ipſū diruē q: ñ diruit alienū
ſed ſuū.vt p; inſti.de re.di.§.cū in ſolo ſuo.vſu
fructuario aūt ideo h nō licet facē q: nō ē dñs
ſoli.ff. de vſufr.l.ſi cꝰ rei.§. vſufructuariꝰ.⁊ ſe.
Fateꝛ tñ Inno.ꝙ vſufructuarius ⁊ alij hñtes
ius in re pñt agē vt murꝰ remoueaꝛ.ff.ſi serui.
vēdi.ſi eo loco.⁊.l.egi. ſecꝰ dicit Inno.circa ꝑ
ſonā ipedientē aliquē vti iure ſuo qđ h; in aliq̄
re.nā talē licet diſtrigē ⁊ etiā re expellere vt ſic
deſiſtat ab ipedimēto l; nō deberet oſtiū domꝰ
vel murū frangē.diuerſitatis rō ſm eū ē q: eii-
ciēdo pſonam mihi ꝯdicentē vtor poſſeſſione
mea ⁊ vi vi repellere licet.vt in iuribꝰ prealł.vbi
vo itro violēter poſſeſſionē rūpēdo ſepē ł oſtiū
illiꝰ tūc mihi ius dico ꝙ nō licet.vt in d.l.ſi qs i
tantā.⁊.l.extat.ſ.ał.⁊ in.c.placuit.xvi.q.vi.niſi
in caſibꝰ qui nō.C.qñ li.vni ſine iu.ſe.vidi.l.i.⁊
ij.cū ſuis ꝯcor.hec ſūt dicta Inno.ſingł.nōnda
que ꝓpter ipſorū effectū maximū volui ſerioſe
recitare. Ex qbꝰ dictis potes i ſūma capē ꝯclu
ſionē ꝙ hñs iuriſdictionē in loco vel ius prela
ture cū poſſeſſione ſeu dñiū loci ⁊ poſſeſſionē ł
poſſeſſionē ltia; tñ licite pōt ad remouēdū ob
ſtaculū ſibi pactū irruē tā in pſonā ipediētē q̄;
in oſtiū ⁊ muros loci illa rūpēdo vt valeat vti
ſuo iure.ſecꝰ aūt ſi ſolūmō h; ius i loco ſeu ſit i
poſſeſſione alicꝰ iuris in illo loco nō tñ poſſid;
totū locū ſimplr. iſte eni nō pōt frāgē oſtiū ſeu
murū ſeu ſepē.ſed bñ pōt diſtringē pſonā eum
ipedientē ⁊ vi vi repellē ⁊ horū dictorū recita-
tione fuerūt ꝯtēti Hoſti. ⁊ Jo.an. ⁊ ſic videnꝛ
illa approbare. ſed do. Pe.de anch.doc.egre
giꝰ lōgiſſimo tpe Bononie legēs inſurgit ꝯtra
hec dicta Inno.dicēs ꝙ illi qui tenebāt ꝯriū vt
in prin.dixi nō imerito mouebāꝛ. nā pro eis ꝙ
liceat oſtiū ⁊ murū rūpere hñtibꝰ ius in re ⁊ ꝯ
Inno.faciūt oīa iura ꝑ q̄ his hñtibꝰ aliqđ ius
in re aliena ē ꝓuiſū vt ſi expellanꝛ ide poſſint
reſtitui ad poſſeſſionē vt p; in.c.cū eccleſia ſu-
trina.de cā poſſ.⁊ ꝓprie.⁊.c.querelā. de elec.⁊
i vſufructuario qui etiā in re aliena h; ius vtē
di ⁊ fruēdi ē expreſſū i iure vt poſſit ſi expellaꝛ
poſſeſſorio recuꝑande agere.vt in.l.iij.C.vñ vi
l.iterdictū.ff.de vi ⁊ vi ar.imo qđ plꝰ ē gl. dicit
ibi idē in vſuario. Nā aūt iſtiꝰ iterdicti ē vt in
cōtinēti poſſit ꝓpria auctē recuꝑare vt in.l.iij.
§.cū igiꝛ.ff.e.⁊ in d.l.iterdictū. ⁊ d.c.oli.⁊.l.aq
lius regulꝰ.ff.de dona. vbi ho.tex.de expulſo
de hitatōe ad quā iudicio poſſeſſorio reſtituiꝛ.
Itē pro iſtis ꝯpetit iterdictū vti poſſidetis ꝓpꝛ
q̄ſi poſſeſſionē quā h; ille cui ꝯpetit alł.de iudi
exaiata.meliꝰ pōt allegari.c.licet.de proba. ſi
eni pro recuꝑanda ⁊ pro recipiēda ſūt prodita
in caſibꝰ nr̄is iterdicta poſſeſſoria q̄re nō ꝯpe
tat hñficiū ꝓpulſādi iiuriā illatā ꝑ appoſitōe;
obſtaculi ſepis vł clauſure nō apparet preſertī
cū ipſemet Inno.fateꝛ ꝙ licitū ſit ꝓpulſare ad
uerſus pſonā vti iure nr̄o ꝓhibētē. ꝙ fortiꝰ lici
tū debet ēe irruē in oſtiū ⁊ alia obſtacula inaīa
ta cū ſit maiꝰ periculū in pſonis q̄ in rebꝰ. ar.
eorū que nō.har.i.l.iij.C.de pigno.⁊.l.iuſte poſ
ſidet.ff.de acq.poſ. Nō ob.ſm eū d.l.extat.vbi
creditori hñti actionē pſonalē ſeu hypotheca-
riā nō licet ꝓpria auctē capē poſſeſſionē q: hy
pothecaria lic; ſit realis tñ ē acceſſoria pſonali
actioni ⁊ ſine cā nō ſubſiſtit.adducit.l.ſi tibi.§
de pignore.ff.de pac.⁊ qđ ibi nō. ſed nos loq-
mur in iure mere reali in re ꝯſtituta.vt in habi
tatōe.vſufructu.itinē.⁊.ſi. que iura diciꝛ poſſi
dere is qui ea h;.vt in d.c.exaiata.⁊.c. querelā.
ſed nō hypothecariā. Quare ꝯcludit ipſe ꝙ ñ
eēt malū dicē ꝙ ſi ille qui h; ius hoſpitandi in
domibꝰ alicꝰ vel vſufructū ſi reperit domum

cauſā vel ſepē fractā vel aliud qȯ ipedit vſū rei
poſſit illud remouere ꝓpria auctē ꝓteſtādo ꝙ
ꝑ talē remotionē obſtaculi vel igreſſū nō itēdit
preiudicare dn̄o ſoli vt nō.in ſili.i.l.ſi qs i tātā.
C.vn̄ vi.in 2ª qōe pricipali. hāc eandē ꝯcluſio
nē vr̄ tenuiſſe do.An.hic ꝛ vidi in qbuſdā ſuis
recollecti.lꝫ in lec.q̄ cōiter ē in vſu videaꝛ trn̄ſire
ſimplr̄ recitādo Inno. ſꝫ nō ē curandū qꝛ illā
lec.nō ꝑfecte expediuit ſꝫ pꝰ mortē ſuā fuit exē
plata a quodā ex variis ſcripturis reptis poſt
mortē ſuā ꝛ ipugnabat ipſe i dictis reptatiōibꝰ
vtrāqꝫ rōnē Inno. ¶ Mouebaꝛ p̄ qꝛ hn̄s ius
habitatōis dr̄ hr̄e nālē poſſeſſionē rei ꝛ ius i re
ſicut hꝫ vſuariꝰ.l.nāliter.ff.de acq.poſ.ff.ſi vſu
fruc.pe.l.vti fru i.§.i.cū ſi. Itē ipugnat aliā rō
nē Inno.quatenꝰ fū dat ſe ſup ſacrilegio.dicit
eni hāc rōnē nō eſſe bonā qꝛ nō repiꝛ eccl̄ie vel
eiꝰ domibꝰ h̄ priuilegiū ꝯceſſū.vn̄ ſtat regula ꝙ
cuiqꝫ ē licitū defendē poſſeſſionē ſuā vel incōti
nēti recuparē cū moderamie iculpate tutele.d.
c.olim.de reſti.ſpo.ꝛ.c.ſignificaſti. de homici.
Mihi aūt plꝰ plꝫ hec opi.iſtorū modernoꝝ q̄s
Inno.ꝛ aliorū recitātiū.ꝛ vltra p̄dicta allego i
ar.tex.nō.in.l. ſi qs fumo.ff.ad le.aq. vbi dr̄ ꝙ
iuſto metu inſtātis ignis poſſū itercidere ꝛ diri
mere muꝝ vicini mei ſi veriſilr̄ timeꝛ ne ad me
ignis ꝑueniat.ſi ḡ cā iuris mei ꝯſeruādi poſſuꝫ
d iruē domū vicini mei vt cohibeā ignē.ḡ fortiꝰ
debet mihi eſſe licitū remouē obſtaculū ſerioſe
ꝛ malo aīo ad ipediēdū ius meū mihi p̄paratū
¶ Preteā ꝛ 2. exquo preſupponimꝰ iſtū eſſe in
poſſeſſione iuris illiꝰ. q̄re nō ē licitū oīa facere
ꝑ que poſſit in ſua poſſeſſione ꝯſeruari. cui eni
ꝑmittiꝛ pricipale ꝑmittiꝛ etiā p̄paratoriū ad il
lud vt.l.ad rē mobilē.ꝛ.l.ad legatū.ff. de ꝓcu.
ꝛ.c.prudentiā.ꝛ.c.preteā.de offi.dele.videmus
eni in ſili ꝙ rōe iuris qȯ habeo in re poſſū vēdi
care totā rē qn̄ n̄ poſſū meo iure vti niſi relaxe
tur tota res.vt le.ꝛ nō.i.c.exaiata.de iudi.vbi
dixi.ꝛ facit qȯ le.ꝛ nō.i.l.q tabernas.ff.de ꝯhē
emp. 3. facit optie qȯ in ſili le.ꝛ nō.i.c.piſanis
de reſti.ſpoli.vbi agiꝛ poſſeſſorio pro libertate
poſſidēdi ꝛ ꝯpelliꝛ tertiꝰ relaxare rē que nō eſt
agētis ſꝫ ſit relaxatio vt libē agēs poſſit rē ſuā
poſſidere.Ecce ḡ tex.valde nōbilē ꝙ lꝫ agē poſ
ſeſſorio pro re nō nr̄a vt iuribꝰ nr̄is ſicut pꝰ li-
bere vtamur.ſicut ḡ licet intētare iterdictū ad
ꝯſeruationē poſſeſſionis ita pōt reſiſti ꝛ irrui ꝯ
oīa obſtacula nobis facta.vt in d.c.oli. 4. fac
qȯ nō.bar.in.l.i.§. h̄ iterdicto.ff. de iti.actuqꝫ
priua.vbi dicit ꝙ etiā ex q̄ſi poſſeſſionibꝰ iuris
hꝫ locū id qȯ dr̄ vi vi repellere licet.vn̄ ꝯcludit
ꝙ ſi vniuerſitas vel capl̄m coadunatū eēt ad fa
ciendū aliqd ꝛ ibi eēt aliqs qui nō eēt de corpe
capl̄i vel vniuerſitatis ꝛ vellet oīo intereſſe pōt
licite ꝑ vniuerſitatē expelli qꝛ turbat vniuerſi-
tatē vel capl̄m in q̄ſi poſſeſſione iuri. 5. ꝛ vltio
facit hec ꝯſideratio quelibet violētia corpalis
ē maior q̄libet reali.l.in ſeruorū.ꝛ qȯ ibi nō.ff.
de penis. Si ḡ pro ꝯſeruatōe iuris nr̄i licitū ē
irruē in ꝑſonā vt ipſemet Inno.voluit ꝛ ꝓbaꝛ
in.c.dilecto.de ſen.ex.li.vi.ḡ fortiꝰ debet eſſe li
citū irruē in loca inaiata nobis i obſtaculū pre-
parata.ꝛ ad.l.extat.ff.qȯ me.cā. rn̄dit magis
ſpecifice ꝛ clare. dico eni ꝙ procedit qn̄ qs nō
hꝫ poſſeſſionē rei lꝫ hēat actōeꝫ hypothecariā
vel aliā ad illā ꝯſequēdā ꝛ h̄ etiā caſu loqꝛ.c.cū
qui.de prebē.li.vi.ꝛ.l. ſi qs in tātā.pal̄. iſte eni
nō debet ꝓpria auctē violētiā inferre qꝛ videꝛ
ſibi ius dicē.ꝯ.l.nullꝰ.C.de iude.ſꝫ nos loqmur
in eo qui ē in poſſeſſione aliꝰ iuris in re aliena
q remouēdo obſtaculū nō vult ꝯſequi aliqd ꝓ
pria auctē ſꝫ ſolū ius ſuū ꝛ poſſeſſionē antiquā
l̄ ꝑditā icōtinēti recupare qȯ lꝫ vt i iuribꝰ p̄all̄.

P Eruenit.

Hoc.c.multos hꝫ itellectꝰ. iō ꝑ multos nō ſumaꛇ.ſed ſꝫ qȯ itelligo ho.T.pe magne neceſſitatis nō dehꝫ aliqs ex
cuſari a murorū ſeu ciuitatis cuſtodia. h̄.d. p̄
ponit dictū. 2. rōnē ipſiꝰ ibi quatenꝰ. ¶ Nō p̄
vigilādū eſſe pro ciuitatis cuſtodia.teneꝛ eniꝫ
quis defēdere patriā ſuā ad qȯ vide ho.tex.in
c.oi timore.ꝛ.c.ſi nulla neceſſitas vrgꝫ.xxiij.q.
viij.adeo ꝙ ꝓpter ipſiꝰ defenſionē excuſaꛇ p̄r
occidēs filiū ſm̄ Gof.allegat ho.tex.in.l.mime
ff.reli.ꝛ ſū.fu.qȯ ē nō.ꝛ idē tꝫ hoſti.in ſūma.e.
ti.§.a qbꝰ.v̄.materie. tu v̄o adde nōbile dictū
Bar.in d.l.mime.q ꝑ illū tex.dicit ꝙ exhānitꝰ
qui pōt ipune offendi vel occidi ſm̄ formā ſta
tuti poterit occidi a filio l̄ a pr̄e. ꝛ vide qȯ ipſe
nō.in.l.amiſſione.ff.de capi.di. ¶ Op.ꝯ tex.de
c.reprehēſibile. xxiij.q.viij. vbi tex.vr̄ velle ꝙ
clerici nō teneꝛ ad cuſtodiā ciuitatis etiā ꝯtra
piratas maris qꝛ cū ſint milites xp̄i debēt xp̄o
in diuinis ſeruire. milites v̄o ſeculi debēt huiꝰ
modi vacare.ad idē.c.nō minꝰ.j.eo.vbi gn̄alr̄
videnꝛ clerici ꝛ ꝑſone eccleſiaſtice excuſari a ḡ
uaminibꝰ publicis.So.ꝓpter h̄ ꝯriū.c.iſtud le
giꝛ diuerſis modis. quidā eni vt Io.an.ꝛ ho
ſti.ponūt duos intellectꝰ. p̄mꝰ vt hec decre.ha
beat locū in ciuitatibꝰ que ſūt de tꝑali dn̄io ec
cleſie ſicut ē hec ciuitas tricarcēſis cꝰ ep̄o ſcri-
biꝛ hec lec.nō multū mihi plꝫ. qꝛ tex.loqꝛ indi
ſtincte ꝛ rō cōis ad oē oppidū nec de facili dicē
dū ꝙ decretales ſint locales ꝑ id qȯ ſcribiꝛ ſ.i
proe.ꝛ.c.i.de ꝯſti. ¶ 2ꝰ intellectꝰ ē ꝙ ponit ſpā
le cū ciuitas inadiꝛ a ſarracenis ꝛ ſic ab infideli
bus. hec eni ciuitas tricarcēſis ē iuxta mare ꝛ
ſepiꝰ inadebaꝛ a ſarracenis. vn̄ ꝓpꝛ cōe ꝛ ipro
uiſū periculū noluit papa aliquē a cuſtodia ex
cuſare ꝛ hūc intellectū attribuit Io.an. Inno.
ꝛ Hoſti.pro.quo all̄. xxiij.q.viij.igiꝛ.ꝛ.c.ſepe.
ꝛ.c.ſe. ſed certe indicio meo ex fi.glo. ipſiꝰ In
no.poſſet colligi 3ꝰ intellectꝰ magis gn̄alis vt
iſtud.c.hēat locū vbicūqꝫ timor ē cōis ſubitꝰ ꝛ
improuiſus ꝛ hūc itellectū ſeqꝛ h̄ do.Car. ſꝫ do.
An.trn̄ſiuit ſiplr̄ cū duobꝰ p̄mis itellectibꝰ doc.
Sed aduerte qꝛ iſte tex.nō loqꝛ apte de cleri
cis vn̄ qdā ſentiūt h̄.c.procedere i hōibꝰ eccle
ſie vt in mācipiis ruſticis.ꝛ ſi. qui reglr̄ nō de

bẽt angariari.xij.q.ij.eccleſiarũ ſeruos.⁊ in.l.i.
⁊ ibi p Bar.C.de epi.⁊ cle.⁊ profecto ita vr̃ in
telligere hic Inno.⁊ gloſatoꝛ vr̃ in i.⁊ ij.glo.⁊
clariꝰ hoſti.i ſũma.e.ti.§.a qbꝰ.v̉.materie. vbi
dicit ꝙ inſtante neceſſitate hoĩes eccleſie nõ de
bent excuſari a cuſtodia ciuitatis vt hic.clerici
aũt nõ debẽt i h̃ grauari niſi magna eẽt neceſſi
tas quo caſu poſſent p ep̃m nõ p iudicẽ ſecula
rẽ diſtringi.de ꝯſti.eccleſia ſancte marie.⁊ nõ.
ſingl.h̃ dictũ hoſti.qꝛ nõ ſolet p aliq̃s doc.ad h̃
allegari ⁊ põdera ꝙ nõ reſtringit ſe ad terras
eccleſie nec ad inaſiones infideliũ ⁊ plꝫ mihi i
tellectꝰ iſte ⁊ dico ꝙ oꝛiginaliter fuit Inno.j.e
nõ minꝰ.vbi clariꝰ locutꝰ fuit.ſẽtit etiã ibi aliũ
intellectũ vt procedat cã pietatꝭ.ar.l.ad inſtru
ctionẽ.C.de ſa.ſan.ec.⁊ ꝙ iſte tex.ponit caſum
ſpãlẽ voluit gof.in preal̃.c.nõ minꝰ.⁊ plꝰ puto
ꝙ directe põt iſte tex.itelligi gñalr̃ tã i clericis
q̃z in hoĩbꝰ eccleſie.⁊ magis ꝓprie iudicio meo
itelligit̃ in clericis q̃z in hoĩbꝰ eccleſie p tex.ibi
p nr̃e vel eccleſie ſue nomẽ.⁊c̃.nã eccleſia ñ dr̃
eſſe hominũ ipſiꝰ imo hoĩes ſũt eccleſie. xij.q.
ij.eccleſiarũ ſeruos.⁊.l.i.C.de epi.⁊ cle. ſed ec
cleſia ꝓprie dr̃ ipſiꝰ rectoꝛis rõne iuriſdictiõis
quã hꝫ in ipſa vt ꝓbat̃ in.c.ſi tibi abſñti.de p̃bẽ
li.vi.vñ p̃latꝰ vel rectoꝛ põt dicẽ eccleſiã eſſe
ſuã vt ibi. Senſus ĝ lr̃e ẽ ꝙ ſiue iſti ſint clerici
eccleſie cathedralis cꝰ ep̃o ſcribit̃ ſiue habeãt
alias eccl̃ias ſeu ſint ibi bñficiati ⁊ foꝛtiꝰ ſi ſint
de eccleſia ⁊ nõ clerici nõ debẽt tpe neceſſitatꝭ.
p̃textu eccleſie a ciuitatis cuſtodia excuſari.
⁊ pro h̃ intellectu adduco de iure ciuili tex.nõ.
in.l.nullus penitꝰ.C.de cur.pu.li.xij. vbi dr̃ ꝙ
tpe expeditõis nullus cꝰcũqꝫ oꝛdinis vl̃ digni
tatis vel ſacroſancta eccleſia vl̃ domꝰ regia ex
cuſationẽ angariarũ ſeu pangariarũ hẽat.⁊ nõ.
illũ tex.ſingl.p quẽ nõ. ibi dixit bar. ꝙ tpe quo
venĩũt iſte ſocietates peſſime ad diſrobanduꝫ
comitatũ pñt clerici cogi ad collectas tallias ⁊
exactões ⁊ angarias.in ꝯ̃triũ tñ facit tex.in.c.ñ
minꝰ.j.e. Uñ pro ꝯcoꝛ.omniũ dic ſic.ꝙ aut q̃
rit̃ an clerici debeãt ire ad bellicandũ ita ꝙ vo
lunt alios ipugnare.⁊ dicẽdũ ẽ ꝙ nõ etiã ſi age
ret̃ pro recuperatõe terre ſancte qꝛ clericatꝰ red
dit eos inhabiles ad pugnãdũ etiã ꝯtra ſarra
cenos vt ꝓbat̃ in.c.ex multa.§.fi.de voto. Aut
querit̃ nũqd teneãt̃ cuſtodire ciuitatẽ ſeu op-
pidũ vbi moꝛant̃ ⁊ tũc ſi maxĩa neceſſitas non
ſubeſt excuſant̃ qꝛ nõ debẽt auocari ab officiiſ
diuinis.vt in d.c.rep̃hẽſibile.vbi tex.nõ.facit
c.cipꝛianꝰ.xxi.q.iij.⁊.l.i.C.de epi.⁊ cle.⁊.l.plꝫ.
C.de ſa.ſan.ec. Aut iminet magna neceſſitas
ita ꝙ ſine eis nõ põt cõmode ciuitas ab oppꝛeſ
ſione ⁊ inaſione cuſtodiri ⁊ tũc eos puto tene
ri vt hic.⁊ ar.in d.l.nullus.que debet itelligi ꝓ
pter neceſſitatẽ inſtantẽ nec aliis iuribꝰ ꝯ̃dicat
⁊ facit qꝛ qlibet tenet̃ patriã ſuã defẽdẽ ꝑſerti
cũ ipſiꝰ defenſione ꝓtegãt̃ oꝛphani vidue ⁊ mi
ſerabiles ꝑſone pro qbꝰ ep̃i ⁊ alij clerici debẽt
ſũmope laboꝛare.lxxxvij.di.c.i.facit.c.i.⁊ fi. de

poſtu.qlibet eni tenet̃ ꝓpulſare iiuriã inferẽdã
proximo.de ſen.ex.dilecto.li.vi.xxiij.q.iij. p to.
foꝛtiꝰ ĝ debet ꝓpulſare iiuriã inferendã toti ci
uitati.ad idẽ allego tex.ſingl.in.c.pe.de homi.
vbi probat̃ ꝙ tpe inaſionis ciuitatis pñt clerici
vna cũ laicis etiã arma mouere ⁊ pugnare nec
efficiũt̃ irregulares ex occiſione alioꝛũ niſi ipſi
ꝓpꝛiis manibꝰ occiderit q̃ꝫtũcũqꝫ vulneraue-
rit.de quo dicẽdũ vt ibi plene nõ. ⁊ vide qḋ ge
neralit̃ dixi in.c.clerici.de vi.⁊ ho.cle. Aut q̃rit̃
vtrũ eccleſie vel ꝑſone eccleſiaſtice tenent̃ tpe
neceſſitatis ad collectas ⁊ ad ꝯtributões.⁊ dic
vt plene dicã in d.c.nõ minꝰ.⁊ p hec hẽs clare
intellectũ hꝰ.c.⁊ multoꝛũ iuriũ. ⁊ maxĩe ad.c.
eccleſiarũ ſeruos.all̃.in glo.iij.pro ꝯ̃rio. Nũc
ex̃ mãꝫ intrinſecã.c.ponã vnã q.nõbilẽ quã po
ſuit Io.an.qui lꝫ vnã q.principalr̃ foꝛmauerit
multa tñ dicta nõ digna icidẽter tetigit que in
fra in multis refoꝛmabo aut hic aut remittẽdo
Foꝛmat eni qõnẽ ſub his termĩs.pone ꝙ p̃ſes
prouĩtie vel dux vel marchio comes cõitas vel
aliꝰ dñs prouĩtie tpalis alicui habitatoꝛi ciuita
tis caſtri vel alteriꝰ loci ſibi ſubiecti hãc imuni
tatẽ vel libertatẽ dederit ne in aliqua tallia vel
collecta vel exactõe aliq̃ a quocũqꝫ vel ex qua
cũqꝫ cã iponẽda hoĩbꝰ eiuſdẽ loci aliqd dare l̃
ꝯtribuẽ teneat̃.querit̃ i effectu an tale ꝑuilegiũ
iſti proſit ſalti in p̃iudiciũ vniuerſitatis vt ſic
totũ onꝰ imineat reliqs de vniuerſitate. an v̉o
p̃ſuppoſita validitate priuilegij ſolũ valeat in
p̃iudiciũ priuilegiãti. vt ſic reliqui tãto minꝰ
teneant̃ ſoluẽ q̃ꝫtũ ẽ illud qḋ iſte priuilegiatus
ſoluiſſet ſi nõ emanaſſet priuilegiũ.⁊ qꝛ Io.an
multa allegat ⁊ aliquãtulũ ꝯ̃fuſe inſtabo capiẽ
do dicta ſua p ꝯcluſiones . p̃ma ꝯcluſio ſit iſta
oẽs tallie ⁊ exactões gñalr̃ ſũt dãnate p noua
iura ⁊ maxĩe q̃ꝫtũ ad eccleſias vt in.l. federici
hac editali.§.illicitas.⁊ dic ꝙ illa.l.ẽ i li.feu. ſb
Rũica de pa.iura.fir.coll̃.x.⁊ illiꝰ.§. v̉ba foꝛma
lia ſũt hec. Illicitas etiã exactões ⁊ maxĩe ab
eccl̃iis q̃rũ abuſus lõgo tpe iolenit p ciuitates
⁊ caſtra diode dãnamꝰ ⁊ prohibemꝰ ⁊ ſi facte
fuerit in duplũ reddant̃.ad idẽ facit alia.l.que
icipit ad decꝰ ⁊ decoꝛẽ ſup Rũica de ſta.⁊ ꝯ̃ſue.
ꝯ̃ liber.ec.edi.coll̃.ea.§.itẽ nulla cõitas.cꝰ v̉ba
ſũt hec. Itẽ nulla cõitas ptãs l̃ ꝑſona publica l̃
priuata collectas ſiue exactões angarias eccle
ſiis vel aliis piis locis vel eccleſiaſticis ꝑſonis
iponãt aut iuadere eccleſiaſtica bona p̃ſumãt.
qḋ ſi fecerit ⁊ reqſiti ab iperio vel eccleſia emẽ
dare ꝯtẽpſerit in duplũ refundãt.nihilominus
bãno ipiali ſubiaceãt ꝙ nullatenꝰ abſqꝫ ſatiſfa
ctione debita remittat̃.ad idẽ vide qḋ hr̃ i auc̃
de eccle.ti.§.ad h̃ ſãcimꝰ. ⁊ auc̃.vt nulli iudi.
li.§.nulli v̉o.coll̃.ix. Nõ hãc ꝯcluſionẽ ⁊ itelli
ge eã reglr̃ nã i multis caſibꝰ ꝑmittũt̃ collecte
⁊ exactões vt.j.patebit. ⁊ nõ hñ penã collectã
tiũ eccleſias ⁊ ꝑſonas eccl̃iaſticaſ de iure ciuili
de iure v̉o canonico vide qḋ nõ.j.e.nõ minus.
⁊ in cle.p̃ñti.de cẽſi.⁊ quatenꝰ dicit tex.p̃all̃.

ꝙ debet collectas bāno ĩpiali ſubiacere. dic bā
nū eſſe diffidationē quādā ⁊ ē initiū belli. de q̄
vide qđ nō. Bal. ĩ auē. itē nulla cõitas. C. de ſa.
ſan. ec. q̄nqꜫ enĩ ſumiť bānū pro pena pecunia
ria de quo vide tex. cū gl. in. c. ſtatuimꝰ. xvi. q. i
¶ 2ᵃ ꝯcluſio q̄cūqꜫ dicit collectas ſeu exactio
nes ē licitas h̄ probare teneť vel ꝑ leges vel ꝑ
ſenatuſcõſultū vel ꝯſtõnē pꝛĩcipis. C. de va. mu
pu. l. vnica. li. x. vel ꝑ ꝯceſſionē a pꝛĩcipe ex cā ⁊
ſpāliter ĩpetrata. C. de ſupĩdi. l. vnica. li. x. ⁊ vi
de qđ nō. Archi. in. c. ſi qs romipetas. xxiiij. q
iij. ⁊ qđ le. ⁊ nō. ĩ. c. inouamꝰ. de cēſi. vel ꝑ ꝯſue
tudinē diuturnā nō ꝑ violētiā ſꜫ ſponte cõiť ab
oibꝰ approbatā. C. de cano. largi. l. precepit. ⁊
de auro coro. l. vna. li. x. ⁊ ĩtelligo h̄ vltimū q̄n
ꝯſuetudo tēdit in fauorē pꝛĩcipis vt ſibi acqrať
collecta. tūc enĩ valet ꝯſuetudo diurna mō pre
dicto. vñ dicebať in q̄dā. l. cõradi quā hodie nō
hēmꝰ vt hic refert Jo. an. qđ nr̄i añceſſores ha
buerūt hr̄e volumꝰ. illud v° qđ nō habuerunt
nullo mō exigimꝰ. ⁊c̄. vñ aliud puto cū qs citra
Imperatorē velit ſibi vēdicare ius ĩponēdi tal
lias ⁊ collectas ꝑ ꝯſuetudinē. nā tunc cū velit ꝑ̄
ſcribere iura reſeruata pꝛĩcipi reqriť tēpꝰ de cꝰ
initio nō ē memoria. vt ĩ. c. ſup q̄buſdā. de v̄. ſig
⁊ vide qđ nō. bar. in. l. publicanꝰ. §. in vectigali
bus. ff. de publi. ⁊ nō bñ qđ dixi de ꝯſuetudine
inſpiciēda in collectis iſtis. ⁊ ꝑ illā. l. i. C. de an.
coro. dixit ſing. ibi bar. ꝙ ſi ꝯſuetudo hꜫ ꝙ forē
ſes teneāť ſbire onera ꝑſonalia poterūt vigore
ꝯſuetudinis ad h̄ ꝯpelli qđ ꝑpetuo tene mēti.
⁊ intellige predictā ꝯcluſionē ſꜫ Jo. an. ⁊ bñ q̄
ad laicos. Eccleſia v° ⁊ ꝑſone eccleſiaſtice legi
bus etiā ĩpialibꝰ in his aſtringi nequeūt. vt pꜫ
in eo qđ le. ⁊ nō. in. c. eccleſia. ⁊. c. q̄ in eccleſiaꝝ
de ꝯſti. ⁊ de ſolu. c. fi. de deci. c. tua. ⁊. j. e. nō mi
nus. ⁊. c. aduerſus. nec valet ꝯſuetudo ꝯ̄ria q̄ ĩ
hac pte cēſenda ē eccl̄iis oneroſa ⁊ ideo remit
tēda. ſ. de ꝯſue. c. i. Quātū v° ad laicos põt pꝛ̄n
ceps Imperatoꝛ ſup his leges ꝯdere ⁊ pꝛiuile
gia ꝯcedere. vt pꜫ. C. de vaca. mu. l. vnica. li. x.
⁊. ff. de iure imu. l. ſemp. §. fi. ⁊. C. de excu. mu. l
placꜫ. li. x. cū ſi. ipſe enĩ ĩpatoꝛ ſolꝰ ĩter pꝛĩcipes
ſeculares ſolutꝰ ē legibꝰ. ff. de legi. l. pꝛinceps. ⁊
C. e. l. digna vox. ⁊ ĩpſe ſolꝰ mūdi dñs dr̄. ff. ad
le. rho. de iactu. l. deprecario. ⁊. C. de q̄dri. ꝑſcrĩ.
l. bñ a zenone. ipſe enĩ vnꝰ ⁊ ſolꝰ ĩter ſeculares
ꝑ quē neceſſe ē reipu. ꝯſuli cui etiā datū ē vt qđ
cūqꜫ ꝯſtitueret ratū ſit. ff. de origi. iur̄. l. ij. §. no
uiſſime. in fi. igiť hāc plenitudinē ptātis in tpa
libꝰ extēdere nō poſſumꝰ ad aliquē aliū pꝛĩci
pē ſecularē q̄uis multi alij nō ſolū reges ſed
etiā ĩferiores hāc ſibi appropꝛiāt vſurpādo. ſꜫ
errāt ſm eū vt le. ⁊ nō. ĩ. c. ꝑ venerabilē. qui fi.
ſint le. ⁊. c. ſane. de ꝑuile. ¶ Nõ plura ex p̄miſſa
ꝯcluſione. ꝑ̄ ꝙ ſolꝰ Impatoꝛ poſſit ſup his exa
ctiõibꝰ nouā legē ꝯdere ⁊ ſup his libē diſponē
ſecꝰ in aliis pꝛĩcipibꝰ inferioꝛibꝰ. limita ꝓut di
cā in ſequēti ꝯcluſiõe. ¶ Itē itellige niſi talis ſit
pꝛĩceps qui nō recognoſcit ſupioꝛē de facto vt

rex Frācie vel Hiſpanie vel aliꝰ qui preſcripſe
rit iura ĩperij vt probať in d. c. ꝑ venerabilē. ⁊. c
ſup quibuſdā. de v̄. ſig. ⁊ ꝑ Inno. in. c. cū p. ta
bellio de fi. inſtru. ⁊ bar. in. l. infamē. in fi. de pu
iudi. ⁊. l. hoſtes. ff. de capti. ⁊. l. ſi publicanꝰ. §. ĩ
oibꝰ vectigalibꝰ. ff. de publi. ⁊ vide de ſuprema
ptāte ĩpatoris ⁊ qualr̄ oīs alia ptās ab eo tāqꜫ
a flumie depēdet in. c. i. quis dicať dux comes
⁊c̄. ⁊ in. c. vno. que ſint regalia. col̄. x. ⁊ vtrobiqꜫ
ꝑ bal. 2. nō ꝙ eccleſia nō diſtringiť legibꝰ ĩpe
rialibꝰ in iſtis oneribꝰ ſubeūdis qđ dic ꝓcedē
etiā ſi ſint realia ⁊ h̄ ideo qꝛ eccleſia ſacerdotes
⁊ eoꝝ bona ſūt ab his exēpta etiā de iure diui
no. ad qđ vide bo. tex. cū glo. in. c. q̄qꜫ pedagio
rū. de cēſi. li. vi. ⁊ facit qđ nō. bal. in auē. itē nul
la cõitas. C. de ſa. ſan. ec. 3. nō ꝙ nō valꜫ ꝯſue
tudo in ꝯ̄riū ⁊ facit ad predicta qđ dicā. j. eo. nō
minꝰ. ¶ 3ᵃ ꝯcluſio dñi tꝑales citra ĩpatorē pñt
ab hõibꝰ ſuis tallias exigere in caſibꝰ licitis a
iure vel ꝯſuetudine approbat̄. quatenꝰ dicit de
ꝯſuetudine itelligo ſm qđ predixi in ꝯcluſione
p̄cedēti. ¶ 4ᵃ ꝯcluſio nō ſolū Impatoꝛ ſꜫ etiā
dñi inferiores pñt imunitatē talliarū ⁊ exactio
nū ꝯcedere ſbditis ſuis. Differūt tñ ĩ h̄ ſm qđ
Jo. an. ſentit ſi aliqs citra pꝛĩcipē ꝯceſſit hāc im
munitatē nō ē occaſione hꝰ pꝛiuilegij hominū
vniuerſitas aggrauāda vñ ſm eū ſi vnꝰ locꝰ cõ
ſueuit dare. c. libꝛas ⁊ dñs terre alicui de habi
toꝛibꝰ imunitatē ꝯ̄ſtitit dicēdū ꝙ ſibi ꝑ̄iudicāe
potuit ſꜫ ñ vniuerſitati. dꜫ ḡ dēhi de ſūma. c.
libꝛ. ps q̄ in h̄ ꝑuilegiatū ꝯtingēt ſi ꝑuilegiū nō
habēt. qđ aūt reſtat ꝓportiõabr̄ ſingulis aliis
ĩponať de q̄ remittit ad ſpe. de cenſi. §. nūc di
cēdū. nā ſi dicēmꝰ ꝯ̄riū ſequēť iiuſtū ⁊ abſurdū
qꝛ ſinguli ſic pꝛiuilegiarēť paucis exceptis ſe
quereť ꝙ totū onꝰ illis paucis remanēt qđ ē ĩ
iuſtū ⁊ q̄nqꜫ foret eis ĩpoſſibile. ar. ff. de ꝯſti. iſti
l. ꝯditões. ⁊. l. filiꝰ. ¶ Si aūt talia pꝛiuilegia ab
Impatoꝛibꝰ ꝯcedanť oio ſunt ſeruāda ſicut ſo
nāt dūmō motu ꝓpꝛio pꝛĩcipis ſint ꝯceſſa. vt ĩ
iuribꝰ ſupiꝰ all̄. ſecꝰ ſi ꝑ ambitionē vel ĩportu
nitatē petētiū ſūt obtēta ⁊ h̄ caſu ſm eū pñt iu
ra ĩtelligi q̄ videť hꝰmodi pꝛiuilegia ānullare
vt. C. ſi ꝯ̄ ius vel vti. pub. l. fi. ⁊. l. vacuat̄. C. de
decu. li. x. ⁊. l. ſi qs ſine. cū. l. ſe. C. de vecti. ⁊ cõ
miſſ. cū ſi. dicit tñ Jo. an. ꝙ ſi ꝑ pꝛiuilegiū pꝛĩci
pis ꝓpꝛio motu ꝯceſſū vniuerſitatē ḡuiter ledi
ꝯtigeret ē ſup h̄ ipſiꝰ pꝛĩcipis remediū ĩploran
dū vt pꜫ in eo qđ le. ⁊ nō. ſ. de deci. ſuggeſtum
debet tñ vniuerſitas eq̄nimiť ferre modicā leſi
onē qꝛ nec pro modico ē reſtitutio faciēda vt. l.
ſcio. ff. de in inte. reſti. ⁊. c. pe. de re. ec. nō ali. ⁊
c. i. de in ĩte. reſti. ꝑ h̄ tñ nō derogať pꝛincipi ⁊
maxīe pape ptāti que q̄ta ſit colligiť ex d. c. ꝑ
venerabilē. ¶ Nõ plura ex hac ꝯcluſiõe ꝑ̄ ꝙ cõ
ceſſio ſeu pꝛiuilegiū inferioꝛis nō ꝑ̄iudicat vni
uerſitati ſed ꝯcedēti vñ ſecꝰ in pꝛiuilegio ꝑ pꝛ̄n
cipē ꝯceſſo h̄ dictū plene exaīaui ĩ. c. accedētes
de ꝑſcr̄. ideo dic vt ibi dixi in lec. ¶ 2. nō ꝙ ꝑ̄
uilegiū ꝯcedēs imunitatē nō valet niſi ſit ꝓpꝛio

motu ꝯceſſu. Tu dic h̄ verū niſi in reſcripto ſit
appoſita clā tali lege nō obſtāte qꝛ cū ſit in eo
de ea facta mētio vt nō.bar.in.l.euacuati.C. d̄
decu.li.x.⁊ i.l.fi.C.ſi ꝯ ius vel vti.pu.⁊ facit.c.
ex pte.de capel.mo.⁊ vide qd̄ dixi in.c.nōnulli
de reſcri. Itē nō ꝙ inferior a pncipe pōt i ſuo
priuilegio imunitatē a collectis ꝯcedere ſʒ nō i
vniuerſitatis preiudiciū. Idē ⁊ forciꝰ dic qñ ve
niret priuilegiū ipatoris vt i d.l.euacuati. ⁊ qd̄
ibi nō.in gl. Et ex his infero ad qōnē an ciui
tas poſſit h̄ priuilegiū imunitatis alicui ꝯcedē.
⁊ qd in decurionibꝰ ciuitatis. Io.diſtigne pꝰ
Bar.in.l.ij.ff.de iu.imu.⁊.l.euacuati.prealleꝙ
aut q̄rit de ipſis decurionibꝰ ⁊ dicēdū vt hr̄ in
l.i.C.de decu.vbi ꝯcludit ꝙ doctoribꝰ ⁊ medi
cis pōt ꝑ eos ꝯcedi aliis v̄o nō ⁊ dic vt ibi le.⁊
nō. Reſpectu v̄o ciuitatis diſtingue ꝙ aut vult
ꝯcedere in preiudiciū dñi ſupioris ⁊ nō pōt.vt
nō.glo.in d.l.euacuatis.facit qd̄ in ſili le.⁊ nō.
in.c.veniētes.de iureiu. Aut vult ꝯcedere i ſui
preiudiciū ⁊ tūc ſi vult ꝯcedere iā ſubditiſ ⁊ nō
pōt.vt d.l.ij.ff.de iure imu.niſi fieret conceſſio
aliqbꝰ ex cā puta doctoribꝰ vel medicis.vt i d.
l.i.C.de decu. Aut vult ꝯcedere nō ſubditis
veniētibꝰ ad hitādū de nouo in ciuitate ⁊ pōt
vt in d.l.ij.⁊.l.pe.ff. de decre.ab or.fa. ⁊ qd̄ ibi
nō.h̄ intellige in ciuitate nō hñte iura pncipis
vt predixi.nā illa pōt ſicut ipator vt nō.in d.l.i
famē.⁊ i.c.ſup qbuſdā.de v̄.ſig. An aūt poſſit
ciuitas iponere collectas dic ꝙ nō pro vtilitate
publica.vt.l.vna.C.de ſupindi.li.x. ſed pro ne
ceſſitate ipſiꝰ ciuitatis ſic. ⁊ idē dic in ꝓuītia vt
nō.bar.in d.l.vna.⁊ vide gl.nō.in.l.i.ff.qd̄ cꝰ qʒ
vni.no.ꝑ eūdē bar.in.l.iiij.§.actor.ff.de re iu.fa
cit qd̄ nō.Inno.in.c.granē.de ſen.ex. Itē ꝙ
dixi ꝙ nullꝰ citra pncipē pōt remittē collectā in
preiudiciū ipſiꝰ principis dic h̄ verū niſi ob ni
miā paupta tē tūc eni officialis ſup exactōe de
putatꝰ pōt remiſſionē facē. vt nō.poſuit bar.pꝰ
glo.in.l.oēs.C.de decu.li.x. Vltio nō reme
diū ꝯtra ꝓuilegiū ipſiꝰ pncipis vt iploreſ reme
diū ipſiꝰ principis. Et pōdera ꝙ Io.an.nō dic
ꝙ ſubditi pñt reſiſtere ſed ſupplicare principi ⁊
vide in h̄ qd̄ dixi in d.c.accedētes.de pſcri.
Sꝰ ꝯcluſio ꝙ imunitas ſub gñalitate ꝯceſſa nul
la ſpecificatōe facta neminē excuſat ab oneribꝰ
pr̄imonialibꝰ ſupportādis.⁊ tu vide i h̄ bo.tex
in.l.q imunitatē.C.de mu.pa.li.x. Tu v̄o diſti
gue vt latiꝰ nō.bar.in.l.ij.ff.de iure imu.vbi di
cit ꝙ qui vult plenā imunitatē ꝯſeq debet eam
hr̄e ſpālr̄ ⁊ diſtincte vt fiat mētio de oneribus
realibꝰ ⁊ pſonalibꝰ ordinariis ⁊ extraordinariis.
ſi eni alicui ꝯcederet imunitas a muneribꝰ ſim
pliciꝰ nō habēt imunitatē a pr̄imonialibꝰ.d.l.q
imunitatē.⁊ vide de hac mā bo.glo.in.l.his.ff
de vaca.⁊ excu.mu. nec itelligeret de muneri
bus ordinariis ſʒ extraordinariis vt.l.hi q.⁊.l.ſūt
munera.ff.e.ti. Itē nō porrigiſ ad honores.
vt.l.cui muneris.ff.de mu.⁊ ho. ideo ſit cautꝰ
q hec priuilegia ipetrat. Vltio ponit hic Io.

an.ciuis q factꝰ fuerit ciuis alteriꝰ ciuitatis eo
pacto vt collectas ⁊ munera nō ſubiret ſit i ſuo
priuilegio manutenēdus.⁊ ꝯclude pꝰ gof.ꝙ ſic
l.i.C.de his qui ſpō.mu.ſu. ⁊ dic ꝙ h̄ ꝓuilegiū
ē irreuocabile cū trāſiuit in ꝯctū vel qſi de q̄ vid̄
qd̄ nō.bar.in.l.q ſemel.ff. de decre.ab or.fa. ꝑ
Io.an.i addi.ſpe.ti.de cēſi.§. nūc dicendū.in
iij.colū.⁊ iiij.vbi de h̄ ⁊ ſilibꝰ qōnibꝰ. Tāgit ēt
icidēt Io.an.hic an hñs imunitatē nō ſoluēdi
renūciet illi ſoluendo arguit pꝰ Tā.ex multis
legibꝰ ꝙ ſic.tu vide in duobꝰ locis an ꝑ actū ꝯ
riū renūciet qs priuilegio in totū in.l.volūtarie
C.de excu.tu.vbi plene ꝑ Cy.⁊ i.c.cū veniſſēt.
de inſti.vbi plene ꝑ doct.⁊ aliqd ꝑ Inno.in.c.
accedētibꝰ.de priuile.

Indicatum. Hoc.c.
cōiſ nō
ſūmaſ ſʒ gñalr̄ pōt ſic ſūmari. Ruſti
cus aſtrictꝰ ad culturā agrorū eccleſie nō pōt
illā deſerē.h.d. Nō pꝫ ꝙ etiā eccleſia pōt hr̄e
ruſticos aſtrictos ⁊ neceſſarios ⁊ ni mirū nā ⁊
ſeruos hr̄e pōt vt in.c.eccleſiarū ſeruos.⁊ in.c.
cū redēptor.cū ſi.xij.q.ij.Et aduerte qꝛ tex.iſte
iudicio meo pōt itelligi dupl'r. p̄ in colonis nr̄i
tpis.q aut pro certa mercede aut pro certa q̄ta
fructuū ſe obligauerūt ad certū tēpus vel icer
tū ad agros colēdos. his eni obligatōis durā
te tpe non licet illorū agrorū culturā deſerē qꝛ
ꝯtractꝰ a pncipio ſūt volūtarij. ex poſtfacto v̄o
ſūt neceſſitatij.vt.l.ſicut.C.de ac.⁊ ob.vñ ꝑ hūc
tex.dicit ſpe.i ti.de loca.§.nūc aliq̄.v̄.cxxxviij.
ꝙ ſi ēphiteota vult dimittē rē quā hʒ in emphi
teoſim dño ꝯdicēte nō pōt.vt d.l.ſicut. Sc̄o mō
pōt intelligi de ruſticis aſcripticiis q ſūt in ꝑpe
tuū aſcripti ⁊ obligati glebe.i.terre q nō hñt fa
cultatē inde recedēdi ⁊ tales ſūt in veritate li
beri.vñ nō pñt vēdi ſine terra ⁊ pñt hr̄e ꝓpriū
⁊ teſtari in multis tñ eqparāſ ſeruis.⁊ de drīis
iter iſtos ⁊ ſeruos vide ꝑ glo.pe.in.l.ne dintiꝰ.
C.de agri.⁊ cēſi.li.xi.⁊ qd̄ le.⁊ nō.i.c.ij.de inde
⁊ in iſtis aſcriptitiis itellexit gl.nr̄a iſtū tex.ex
qua infert ꝙ eccleſia pōt hr̄e iſtos aſcriptitios
lʒ ſint in veritate liberi. Ex quo etiā inferſ ꝙ ec
cleſia approbat nedū ſeruitutē ſed etiā iſtā ꝯdi
tionē qſi ſeruitutē in hōibꝰ liberis ſed qm̄ ipſi
repiūſ in multiplici ſpecie ⁊ ſepe ignorāſ voca
bula. Proſequar hic q̄dā que tāgunſ ꝑ hoſti.
in ſūma de na.ex libe.vē.§.ſi fecimꝰ.al's incipit
§.⁊ i qbꝰ. Scias eni ꝙ agricola ē nomē gñale
ꝯtinēs ſub ſe multas ſpēs. ⁊ dr̄ agricola qſi co
lens agrū. Agricolarū alij dicūſ aſcriptitij. alij
cenſiti.⁊ alij ꝑpetui.⁊ alij coloni ꝯditōales. alij
inqlini.alij originarij.alij ſiplices coloni. Aſcri
ptitij dicūſ ſm hoſti.in loco pal'. hi q ꝑ ſcriptu
rā ſolo ſiue terre vel glebe ſūt ſcripti.i.aſtricti
ſūt.fieri aūt debet fides ex h̄ gñe ſeu obligatōe
ex duabꝰ ſpēbus obligationū.ſ.tā ſcripture qʒ
ꝯfeſſionis vel depoſitōis apud acta. debet eni
ſm eū parꝰ fieri ſcriptura in qua promittit dño
terre nunq̄ʒ a ſolo recedere.⁊ ex tali ſcriptura

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝯſtituit̄ aſcriptitiꝯ.tñ ꝑ hāc ſolā ſcripturā nō ꝓ
bant̄ aſcriptitij imo alia ſcriptura ē neceſſaria i
qua ꝯfiteant̄ ſe eſſe aſcriptitios.ſic intelligit.l.
cū ſcimꝰ.C.de agri.⁊ cēſi.li.xi.⁊ h̄ ne hoīes de
facili detrahant̄ ad deteriorē ꝯditionē vt dicit
ibi tex.ſil'r in.l.ſi mulier.C.ad velley.vbi zᵃ cō
feſſio efficaciā preſtat. Adnerte hec fuit opio
gl.in.l.ne diutiꝰ.C.de agri.⁊ cēſi.vt ſola pactio
nō ſufficiat ad ꝯſtituēdū quē aſcriptitiū.ſꝫ bar.
in d.l.cū ſcimꝰ.tꝫ oppoſitū dicens ꝙ ꝑ ſolēnē ſti
pulationē pōt qs ſine alio ꝯſtituē ſe aſcriptitiū.
⁊ hāc opi.dr̄ tenuiſſe Marti.de fan.⁊ An.de
bar.⁊ ad illā.l.cū ſcimꝰ. rūdet ꝙ debet itelligi
qꝛ ꝯfeſſio emanauit enūciatiue que ꝑ ſe nō pro
bat̄ in.c.ſi papa.de ꝑuile.li.vi.ideo exigūt̄ alia
adminicula vt zᵃ ꝯfeſſio ſeu curſus xxx.an.vt
ibi.⁊ ad d.l.ne diutiꝰ.rūdet ꝙ debet itelligi de
pactione nō ſolēnit̄ facta.ſ.ꝑ ſtipulationē.nā tē
exigūt̄ adminicula de qbꝰ i d.l.cū ſcimꝰ. mihi
tñ plꝰ plꝫ opio Hoſti. tū qꝛ magis ꝯgruit l'r̄e il
liꝰ.l.cū ſcimꝰ. tū qꝛ cū iſte aſcriptitiꝰ parū diffe
rat a ſeruo.iuxta nō.in.l.ne diutiꝰ. ⁊ in.c.ij.de
iude.nō vr̄ ꝙ ꝑ ſolā pactionē lꝫ ſolēnē debꝫ ībi
ad talē ꝯditionē.ſicut nō pōt qs ſe vēdere ad ꝑ
ciū ꝑticipādū niſi vēdat̄ ignorāti.vt nō.inſti.de
iure ꝑſo.in fi. ſed ſi ꝑſeuerat in ſuo ꝓpoſito vt
qꝛ vltra obligationē iterū ꝯſenſerit ſeu ꝯfeſſus
fuit ſe eſſe aſcriptitiū ꝑiudicat ſibi exq̄ ex toto
nō efficit̄ ſeruꝰ.facit opti.qḋ le.⁊ nō.in.c. ꝑue
nit.de emp.⁊ ven.⁊ in predicta.l.ſi mulier. Et
ex his nō ar.pro ⁊ ꝯtra an in ꝑpetuū poſſit qs
locare opas ſuas.de quo vide qḋ nō.i.l. antiq
tas.C.de vſufruc.⁊ habi.⁊ in.l.ſtipl'ones nō di
uidūt.ff.de v.ob.⁊ vtrobiqꝫ ꝑ bar. Cenſiti vō
dicūt̄ hi q cenſibꝰ ꝑſoluēdis ſūt aſcripti.vt in.l
coloni.C.in qbꝰ cau.colo.li.xi.⁊ hi eodē mō cō
ſtituūt̄ ſm hoſti.quo aſcriptitij.debēt eni mō ꝑ
dicto ꝓmittē ſe non receſſuros a ſolo ⁊ ſoluē
pro terra certū cenſū.⁊ tñ iter iſtos ē dr̄a ſꝫ ali
quos qꝛ cēſuꝰ ē ille qui ē ex aſcriptitio natꝰ. ſꝫ
Azo dixit illū cenſitū ēe q rei certe ānuati pre
ſtande obligatꝰ ē.vt in.l.ij. C. in qui.cau.colo.
cēſi.li.xi.⁊ hec opio vr̄ magis placē hoſti.⁊ glo
in d.l.ij.que tñ dicit ꝙ qñqꝫ large accipit̄ cēſuꝰ
vt ꝯprehēdat etiā aſcriptitiū ⁊ ibi vide de ſigni
ficato horū vbo.ū alias expōnes. ſed predicta
ſufficiāt. Aſcriptitiꝰ aūt ad rē metitā obligatꝰ
puta tertiā vel q̄rtā ptē fructuū vel mediā ꝓut
dñs elegerit ſm Azo.Hoſti.refert glo.in d.l.i.
Perpetui dicūt̄ hi quos ꝓditoꝛ ſtudioſus ⁊
diligēs ſuo colonatui ꝑpetuo acq̄ſiuit.erat eni
ſm eū antiquitꝰ ſtatutū ꝙ vilibꝰ ⁊ miſeris ꝑſo
nis redditꝰ certi ex publico aſſignarent̄ tpe fa
mis ⁊ tūc qꝛ validi erāt ſimulātes corꝑis miſe
riā ptē redditnū ꝑcipiebāt ⁊ ſic veris miſeris ⁊
debilibꝰ ptē ſeu prebēdā diminuebāt. hos aūt
ribaldos ⁊ ſimulatores ſi qs diligēs prodebat
⁊ deferebat in publicū.ſi liberi erāt hi qui talia
faciebāt ⁊ fingebāt in ſuo ꝑpetuo hēbat colo-
natu.ſi ſerui pꝛimꝰ dñs eis carebat ⁊ proditori

ſeu delatori aſſignabāt̄.vt.C.de mēdi.valid.l.
vna.li.xi. Nō tū mirabilē itellectū quē pōit
hoſti.ex predictis ad d.l.vnicā. ⁊ iudicio meo
multū illā.l.reſtrigit ideo plꝰ mihi plꝫ ille itel
lectꝰ quē ponit ibi Bar.itelligēdo illā.l. ſimpl'r
vt iacet.ſ.vt ſi qs mēdicat ſimulādo ſe debilē ⁊
īpotētē ꝙ accuſans eū ⁊ probās ex corꝑis aſpe
ctu acq̄rit illū i ꝑpetuū ſuo colonatui ſi erat li
ber qꝛ meliꝰ ē vt ſtet in ꝑpetuo colonatu q̄ꝫ ꝙ
debeat ita vilit̄ mēdicare. Si aūt erat ſuꝰ ꝓdit
dñs dñiuꝫ ⁊ acq̄rit̄ iſti q eū reduxit in publicū.
qḋ nō ꝯ iſtos ribaldos iuſte mēdicātes. Sꝫ ꝯ
illā.l.op.de auc.de queſto.§.ſi vo.vbi dr̄ ꝙ fui
ſuis dñis ſūt reddēdi.liberi vō i opꝰ publicum
dādi. So.multiplex. qdā eni dicūt ꝙ illa.l.ho
die ſit correcta. Hoſti.vō dicit ꝙ lex antiq̄ logt̄
de ſimulātibꝰ qꝛ a diſpēſatore ſepe validi cū in
ualidis admittūt̄ ad elemoſynā. ⁊ dic hoſti. ꝙ
cū his ſimulatores tā g̃uit̄ puniāt̄ qd putādūꝫ
ē de occupātibꝰ plura bñficia in preiudiciū pau
perū clericorū.vt.ſ̄.de prebē.qꝛ in tm̄.de reſcri.
ad aures.ſꝫ tu ꝯ iſtos vide i.q.ij. clericos. ⁊.c.
paſtor.xij.q.i.illi qui.ſed circa precedēs dictū
vide bar.in d.l.vnica.vbi dicit tex.d.auc. debē
itelligi qñ tales ribaldi repiūt̄ a ꝑſona publica
ſed tex.in.l.vnica.logt̄ qñ deferūt̄ a ꝑuato qḋ
ſatis plꝫ. Coloni ꝯditōales dicūt̄ q ꝯſtituūt̄ h̄
ſolo ꝙ ꝑ xxx.an.in ſolo ſine ꝯtrouerſia fuerūt
vt in.l.cū ſati.C.de agri.⁊ cēſi.⁊ hec ꝯſuetudo ē
Bononie ſm Azo. h̄ tñ nō plꝫ azo vt ſolꝰ cur
ſus tpis faciat eos ita aſcriptos qꝛ non ſufficit
vna ſola cā d.l.cū ſcimꝰ.⁊.ſ̄.dixi.⁊ iō neceſſe ē
ſm eū ꝙ ꝑcedat ꝓmiſſio in ſcriptis vel ſine ſcri
ptis.ſ.ꝙ ꝑpetuo promittat ſe ſtare i fūdo ⁊ po
ſtea ꝑ xxx.an.ibi ꝑmaneat. Hoſti.vō dicit ꝙ ꝑ
oēs ſnia vr̄ ꝯfirmari.j.de iude.c.ij.⁊ i.c.iſto.⁊ ꝓ
fecto opi.hoſti.ē magis ꝯſentanea tex.illꝰ.l.cū
ſatis.⁊ d.c.ij.⁊ vr̄ tenē Ber.⁊ glo.in d.c.ij.⁊ vi
de qḋ ibi nō.intellige tñ ſufficere lapſū xxx.an
norū qñ ſteterūt tāq̄ꝫ aſcripti ⁊ obligati ſolo nā
tūc ex curſu tāti tpis preſumit̄ precedēs obliga
tio.ar.l.cū de in rē vſo.ff.de vſu.⁊ ita logt̄ tex.
in.d.l.cū ſati. ſecꝰ dic ſi ſteterūt ꝑ xxx.an. tāq̄ꝫ
coloni nr̄i tpis qꝛ tūc nulla acq̄rit̄ obligatio.ar.
in.l.ſi.ff.quēad.ſer.amit. Inqlini vō nō dif
ferūt ſm q̄ſdā a colonis.ar.pro eis i.l.diffinimꝰ
C.de agri.⁊ cē. Azo tñ tꝫ ꝯtrariū qꝛ ꝓprie colonꝰ
ꝯditionalis ē q cū ſua familia in fūdo inhabitat
nec a fūdo recedere pōt. Inqlinꝰ vō ē qui ⁊ ſi
in fūdo teneat̄ in ſbūrbio tñ morat̄ ⁊ in eo mi
nus ē aſtrictꝰ q̄ſi i alia pte ſuburbij domū ꝯdu
cēdo inhabitare poſſit. h̄ eni colono nō licet ſꝫ
hoſti. Ego credo h̄ ꝓcedere capiēdo h̄ vbū inq
linꝰ ſtricte.⁊ large capit̄ ꝓ eo q domū nr̄aꝫ in-
habitat ad certū tēpus etiā ſoluēdo preciū. vt
ꝓbat̄ in.c.ꝓpter.§.verū.de loca. Originariꝰ
ē q ex colono ⁊ ꝯditōnali naſcit̄. ⁊ ſm q̄ſdā in
ipſo ſolo.al's nō eēt originariꝰ.ſꝫ Azo tꝫ ꝯtrariū.
ſufficit eni ꝙ pr̄ ſuus ſuſcepit fūdū mō ꝑdicto
colēdo.⁊ ad tex.d.l.cū ſatis. dū dicit ſi ibi natꝰ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

fuerit.ſupplet maxie.al's pōt fieri fraus ꝯ dn̄m
q꞉ mulier pregnās ſe alio ꝯferret vt ibi pareret
ꝛ h̄ plꝫ.ꝛ idē nō.in d.l.cū ſcim⁹.ꝛ vr̄ tex.iudicio
meo in d.l.cū ſatis.i.rn̄ſo.C.eo.ꝛ itelligo predi
cta qn̄ ſoboles ē nata ex muliere.ſec⁹ ſi ē oio li
bera.ſeqr̄ eni p̄t⁹ etiā in h̄ ꝯditionē vētr̄.de q̄
vide qd̄ legit̄ in.l.fi.C.e. Coloni vō ſimplices
ſūt q ſub certa ānua mercede i pecunia nume
rata p̄dia colēda accipiūt.al's eni ſine pecunia
nō eſſet locatio.l.ſi merces.ff.loca.ꝛ horū qdā
ſūt ptiarij qdā ad nūmū ꝯducti.ꝛc̄.vt i vſu q̄ti
diano vſant̄.hec aūt ſufficiūt ad ꝓpoſitū nr̄m.

NOn minus. Laici col
lectas ipo
nētes clericis vel eccleſiis ſeu iuriſdi
ctionē eorū vſurpātes ſi moniti nō deſiſtūt ſūt
excōicati cū ſuis fautorib⁹. pōt tn̄ eps cū clero
eis in neceſſitate prebere ſubſidia.h.d. Pria
ps narrat ꝛ aggregat horridā oppreſſionē ec
cleſie quā faciebāt ptātes ſeculares. 2ᵒ ibi quo
circa prouidet.ꝛ hec tria facit. p̄ penā cōmiat̄.
2ᵒ ponit caſū pmiſſū. 3ᵒ penā ꝯminatā iponit.
Nō p̄ diuerſa noia regētiū ciuitates. qdā eni
vocant̄ ꝯſules. alij rectores. alij ptātes. ꝛ vide
alia noia.j.e.c.qm̄.li.vi. ¶ Nō 2ᵒ ꝙ ceteris pa
rib⁹ pl⁹ peccat hn̄s notitiā legis q̄ꝫ ignorās.ad
h̄ de pe.di.ij.ſciēdū. ¶ Nō 3ᵒ ꝙ regl'r clerici ꝛ
eccleſie ſūt imunes ab oib⁹ collectis laicorū ꝛ
ipoſitōib⁹ ꝛ vide aliū ho.tex.in.c.q̄ꝫq̄ꝫ.de cēſi.
li.vi.ꝛ.j.dicā lati⁹ ¶ Nō caſū in q̄ licite clerici
ꝛ eccleſie ſoluūt collectā ſeu ꝯtribuūt vna cum
laicis in reb⁹ publicis lꝫ ad h̄ nō teneāt̄. debēt
tn̄ plura ꝯcurrē.p̄ ꝙ ipſā deliberet eps cū clero
Ex quo nō ꝙ in tāgentib⁹ totū clerū nō ſufficit
epm̄ hr̄e ꝯſenſū ſui capl'i ſꝫ oporꝫ vt interueniat
ꝯſenſus cleri.facit cle.i.ꝛ ij.de cenſi. ꝛ vide qd̄
nō.Inno.in.c.vr̄a.de loca. 2ᵒ regrit̄ ꝙ ſoluat̄
imminēte maxia neceſſitate vel vtilitate ciuitat̄.
3ᵒ ꝙ laicorū facultates nō ſuppetāt ꝛ ſic debet
in ſubſidiū fieri. 4ᵒ regrit̄ hodie ꝙ fiat Roma
no pōtifice pri⁹ ꝯſulto.vt.j.e.aduerſus. ¶ Nō
ꝙ bona eccleſiarū dicūt̄ deputata vſib⁹ clerico
rū ꝛ pauperū.nō ḡ ſūt clericorū vl' pauperū niſi
ad vſū ſolū. ſic itellige.c.fi.xvi.q.fi. ꝛ vide qd̄
dixi in d.c.cū ſup.de cā poſ.ꝛ ꝓpri.vbi dixi ad
quē ptinet ꝓpetas bonorū eccl'ie. ¶ Nō penā
laicorū eccleſias collectātiū vel clericos.nō ſūt
eni ipſo iure excōicati ſꝫ regrit̄ ꝙ āmonitio p̄
cedat.ſec⁹ dic in exigētib⁹ ab eis pedagiū q꞉ ta
les ſūt ipſo facto excōicati vt i.c.q̄ꝫuis.de cēſi.
li.vi.ꝛ in cle.pn̄ti.e.ti.ꝛ rōnē diuerſitatis ibi vi
de ꝛ etiā in.c.inouam⁹.de cēſi. Et id qd̄ dr̄ h̄
de collectis exigētib⁹ hꝫ locū etiā in turbāte iu
riſdictionē prelatorū vt hic hodie vō adde qd̄
hr̄ in.c.qm̄.j.eo.li.vi. ¶ Vltio nō ꝙ p hec vba
noueris te excōicationi ſubiacē ꝓfert̄ excōica
tio ipſo facto vt ſatis colligit̄ ex fi.l're.ad idē fa
cit qd̄ le.ꝛ nō.in.c.preteā reqſiti.de appel.ꝛ.c.
nouit.de his que fi.a prela. ¶ Venio ad glo.ꝛ
p̄ q̄ro q꞉ tex. facit mētionē de angariis q̄ dicāt̄
angarie. Ro.dicit glo.in vbo de angariis ꝙ re
periūt̄ angarie ꝛ pangarie. Angaria dicūt̄ pſo
nalia obſeqa ꝓpriis ſūptib⁹ preſtita. Peranga
rie dicūt̄ cū preſtant̄ alienis ſūptib⁹. Aduerte
totū ꝯtrū voluit gl.in.l.neminē.C.de ſa.ſan.ec
ꝛ ſentit.Inno.hic ꝙ angarie ꝯſiſtūt in opis. p
angarie vō in qb⁹ vtrūqꝫ vtit̄.ſ.opa pſonarū ꝛ
rerū ipēdētia ꝛ h̄ veri⁹ q꞉ dictio p anget vt in.l
vrbana.§.pnoctare.ff.de v.ſig.ꝛ i.c.ſi ꝯſtiterit.
de accu. ꝛ ſic primū ē mun⁹ mere pſonale. 2ᵐ
vō ē mixtū.ꝛ ſcias ꝙ h̄ vbū repit̄ in plurali ꝛ in
neutro gn̄e ꝛ appellāt̄ angaria.ꝛ ſic vr̄ appella
re Inno.hic. Itē repit̄ in ſingulari ꝛ in plali in
feio gn̄e vt hic. ¶ Op.2ᵒ ꝛ vr̄ ꝙ eccleſia teneat̄
ſoluē onera ſicut ꝛ alij.xi.q.i.ſi tributū. ꝛ xxiij.
q.viij.tributū.ꝛ i.c.i.i fi.de cenſi. Ro.vt in gl.
i v.ſub tributo.que pfecte ꝛ formalit̄ nō ſoluit
Inno.hic late exaiat ad que munera teneant̄
eccleſia ꝛ clerici ꝛ aliquātulū loqt̄ ꝯfuſe more
ſuo ꝛ in effectu videt̄ facē hec vba ꝙ munerū q̄
dā ſūt ſordida q̄dā honeſta. Honeſtorū q̄dam
ſūt ordinaria. Itē q̄dā pſonalia. q̄dā p̄rimonia
lia. Preteā q̄dā reſpiciūt pietatē. q̄dā publicā
vtilitatē. q̄dā nudā voluntatē.ſed hūc ordinē
nō proſeqr ſed faciliorē ꝛ veriorē quo vtit̄ iu
riſcōſult⁹ in.l.munerū.ff.de mu.ꝛ ho.ꝛ ſequit̄
bar.in.l.i.C. de muli.ꝛ in quo loco mu.ſubeūt
pſo.l.vna.li.x.vbi plene proſeqt̄ hāc mā꞉ quo
ad laicos tā maſculos q̄ꝫ feīas vt dicam⁹ mu
nerū q̄dā ſūt pſonalia p̄rimonialia. q̄dā mixta
Et p̄ ſcias ꝙ mun⁹ dr̄ trib⁹ modis vt.l.munus
trib⁹.ff.de v.ſig.dixi ſ.e.ſup Rica.ſed in ꝓpo
ſito nr̄o mun⁹ ꝓprie ē qd̄ neceſſario ſubim⁹.l.
vel morū vel iperio ei⁹ q hꝫ ptātē vt.l.munus
ꝓprie.ff.de v.ſig. ꝛ h̄ mun⁹ tenēt̄ pſone eccleſi
aſtice ſubire reſpectu iuriū eccleſiaſticorū.vt in
c.ꝯquerēte.de offi.ord.cū ſi. ſed mā nr̄a ꝯſiſtit
reſpectu laicorū an ꝛ qn̄ eccleſie ꝛ clerici tene
ant̄ ad munera laicorū. ¶ Veniam⁹ igit̄ ad p̄
mū mēbrū.dixi eni ꝙ q̄dā ſunt mere pſonalia.
q꞉ labore corpali explicāt̄ ſine detrimēto rerū
vt d.l.munerū.in prin.ꝛ iſtorū q̄dā hn̄t honorē
annexū ꝛ appellant̄ honores.hic dicit tex.nō.
in.l.cui munerū.ff. de mu.ꝛ ho. ꝙ ſi alicui fuit
muneris publici ꝯceſſa vacatio n̄ remittit̄ ei ne
migrat⁹ fiat q꞉ id ad honorē magis q̄ꝫ ad mu
nera ptinet.qd̄ nō. ꝛ ad h̄ mun⁹ honorabile te
nent̄ laici.l.incola.ff.ad munici.etiā feīe ſi non
hn̄t iuriſdictionē admixtā.d.l.vnica.C.d̄ mul'
ꝛ dic plene de h̄ quo ad laicos vt ibi nō.p bar.
clerici vō nec tenēt̄ nec pn̄t hos honores iter
laicos ſumē.q꞉ nemo militās deo iplicat ſe ne
gociis ſecularib⁹.j.ti.ꝓxi.c.i.ꝛ apti⁹ ꝓbat̄ in.l.
placet.C.de epi.ꝛ cleri.vbi tex.dicit ꝙ nihil cōe
debēt clerici hr̄e cū publicis actionib⁹ vl' ad cu
riā ptinētib⁹ ⁊ corpi nō ſūt admixti.ꝛc̄. ꝛ per
illū tex.dicit ꝙ etiā de vniuerſitate laicorū non
ſūt vn̄ nō hn̄t vocē in ꝯcilio populi qd̄ tꝫ Inno
in.c.dilecta.ꝓpe fi.de exceſſ.prela. q̄dā vō mu
nera pſonalia hn̄t nō honorē ſꝫ q̄ꝫdā vtilitatē

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

annexā ⁊ appellāt .ſ. munera ſordida ⁊ hec cō
ſiſtūt in vilib⁹ officiis vt in arena fodiēda ⁊ in
calce coquēda ⁊ aliis ī qb⁹ vīſat quedā vtilitas
⁊ vide multa exᵃ in.l.maximianū.C.de excu.
mu.li.xi.⁊ pōt in iſtis ꝯgnoſcēdis dari hec re-
gula ſm bar.in d.l.vnica. qꝛ ſicut illud ē honoꝛ
qd̄ in loco reputat̄ honoꝛ.vt nō.Inno.in.c.de
multa.de prebē.facit.c.cū oli.de ꝯſue. ita illud
ē vile qd̄ reputat̄ vile. ⁊ hec officia vilia pñt di
ci angarie ab ango qd̄ idē ē qd̄ ꝯſtrigo qꝛ ꝯſtri
gūt ad illud.ita ſumit̄ illud vbū in paſſione dñi
ꝙ ad ferendū crucē angariauerūt quēdā ſimo
nē.⁊c̄.hec officia vilia de iure ciuili deferūt̄ tm̄
humilioꝛib⁹ pſonis nō aūt maioꝛib⁹ vt.l.humi
lioꝛes.C.de ſuſcep.⁊ arch.li.x. Ab his vō cle
rici ⁊ mācipia ſeu coloni clericoꝝ ⁊ eccleſiarū
ſūt imunes etiā de iure ciuili.l.placet.C. de ſa.
ſan.ec.⁊.l.ij.C.de epi.⁊ cle.⁊ xvi.q.i.nouarū.ſꝫ
ꝯ̄ h̄ facit.l.neminē.C.de ſa.ſan.eccl.vbi inuit̄ ꝙ
eccleſia tenet̄ ad angarias ⁊ pangarias. So.
Inno.dupl̄r. p̄ ꝙ ibi nō d̄r ꝙ eccleſia ſubiit an
garias ſed d̄r neminē excuſari etiā ſi poſſeſſio
ptineat ad eccleſiā qd̄ ē intelligendū ſm eū de
ruſticis ⁊ colonis poſſeſſionū eccleſie q nō ex-
cuſant̄ in caſu ibi expreſſo.ſ.in aduētu pñcipis
q̄ꝫuis al̄s ſerui ⁊ coloni eccleſiarū nō debēt an
gariis ⁊ pangariis fatigari.xij.q.ij. eccleſiarū
ſeruos.Clerici aūt h̄ caſu ſūt imunes ſm q̄ſdā
Uel z⁹. pōt dici ſm eū ꝙ ē ſpāle in aduētu pñn
cipis vt angarias ⁊ pangarias preſtēt etiā eccle
ſie dūmō abſoꝛdida munera nō cogant̄. Ego
puto ꝙ clerici vel ſerui q ſūt in dñio eccleſiarū
nullo mō tenent̄ etiā in aduētu pñncipis qꝛ tūc
dicte pſone ſūt exēpte a dñio ⁊ iuriſdictiōe lai
coꝝ.vt le.⁊ nō.xcvi.di.c.ſi impatoꝛ.nō.Inno.
in.c.ij.de ma.⁊ obe.⁊ glo.iūcto tex.in.c q̄ꝫq̄ꝫ.d
cenſi.li.vi.ḡ in nullo tenēt̄ eoꝝ pſone ad obſeq
uīm ipatoꝛis.facit.l.reſcripta.§.fi. ⁊ qd̄ ibi nō.p
Bar.ff.de mu.⁊ ho.⁊ qd̄.j.dicam.vñ nō potuit
Impatoꝛ in h̄ p aliquā legē diſtringē clericos.
ar.in.c.que in eccleſiarū.de ꝯſti.⁊.c.fi. de re.ec.
nō alie.⁊ nō.hic Jo.an.ſup glo. vt.j.lati⁹ dicā.
ſed reſpectu colonoꝝ liberoꝝ q ſeruiūt eccl̄ie
pro mercede pōt procedē d.l.neminē. ⁊ dictuꝫ
Inno.cū eni illi ſint ſubiecti ipatoꝛi iuxta nō.i
c.indicatū.lxxxix.di.⁊ p ipſū Impatoꝛē a mul
tis exēpti.in d.l.i.⁊ ij.C.de epi.⁊ cle.potuit ipe
ratoꝛ i certis caſib⁹ illā imunitatē limitare ⁊ re
ſtringere vt in ſili nō.gl.in.c.cū ſm leges.de he
reti.li.vi. Quedā ⁊ z⁹. ſūt onera pſonaliū que
nō hñt in ſe dignitatē ſeu honoꝛē vel vtilitatē
vt ē legatio ſeu tutela vel cura. ⁊ ad h̄ oēs laici
tenēt̄ niſi habeāt excuſationē ltimā.ff.de excu
tu.p to.ff.de lega.p to.ſed clerici nō tenēt̄ vt in
.l.gñalit̄.C.de epi.⁊ cle.canonizata xvi.q.i.ge
neraliter.vide tñ tex. iūcta glo.nō.in.c. puenit.
lxxxvi.di.vbi legit̄. Et nō ꝙ lꝫ clerici ⁊ mona
chi nō teneant̄ ſubire tutelā ⁊ curā minoꝝ pñt
tñ ſi volūt agnoſcere legitimā qꝛ ē officiū piuꝫ.
qd̄ nō.⁊ dic vt ibi lati⁹ nō. ⁊ in h̄ caſu recte pōt

intelligi.c.ij.ꝯ.eo.nā qꝛ piū ē cuſtodire ciuitatē
⁊ patriā tpe neceſſitatis ideo diſponit̄ ibi vt cle
rici teneant̄ ⁊ dic lati⁹ vt ibi dicā.⁊ hec ſufficiūt
quo ad pñmū mēbꝛū. ⁊ intelligo predicta ꝓce
dere quo ad clericos tā ī munerib⁹ oꝛdinariis
q̄ꝫ extraoꝛdinarius.⁊ dic ꝙ oꝛdinaria munera
dicūt̄ illa que hñt certā ⁊ determinatā ſeu oꝛdi
natā preſtationē. Extraoꝛdinaria ſūt que qñqꝫ p
accidēs iponūt̄ ad h̄ qd̄ in ſili. h̄r ī.l.ſeyo.§.mo
dico.ff.de annu.lega.⁊ h̄ tenuit guil.in.l. nemi
nē.C.de ſa.ſan.ec.vbi ītrauit iſtā māꝫ ⁊ poſuit
Bar.in d.l.vna.⁊ ſm eū pōt dici ꝙ illa ſūt extraoꝛ
dinaria munera que nō iponūt̄ a lege vel a ſe-
natuſcōſulto vel ꝯſtōnib⁹ pñncipis ⁊ h̄ vr̄ inuē
tex.in.l.i.C. de vaca.mu.li.x. ſed in idē recidit
cū precedēti qꝛ qñ iponit̄ lege vel ꝯſuetudie hꝫ
de neceſſitate certā p̄ſtationē. ⁊ hec oꝛdinaria
munera reſpectu rerū ⁊ preſtationū appellant̄
qñqꝫ indicta.qñqꝫ ſupidicta. nā pñceps qñqꝫ
iponit collectā pro neceſſitatib⁹ occurrētib⁹ ⁊
h̄ pōt appellari ſupidictū qꝛ īducit̄ ſup oꝛdina
riū. Indictū vō oli fuit extraoꝛdinariū ſꝫ poſtea
effectū fuit oꝛdinariū qꝛ iponebat̄ p ſingula lu
ſtra.i.de quiquēnio in quiquēnium ⁊ ſic hēbat
certā ⁊ determinatā preſtationē.⁊ vide de his
C.de iudi.p to.⁊.l.vna.de ſupindic.li.x.ab his
oib⁹ eccleſia ē exēpta vt.j.patebit etiā de iure
ciuili.d.l.placet.C.de ſa.ſan.eccle.auc̄.itē nulla
cōitas.eo.ti.⁊.c.q̄ꝫq̄ꝫ.de cenſi.li.vi. Uenio
nūc ad zᵐ mēbꝛū pñncipale.i.ad mun⁹ p̄rimo
niale.⁊ ſciēdū ꝙ id appellat̄ ꝓpꝛie p̄rimoniale
vbi vtit̄ ſūptus vt.l.munerū.§.p̄rimonioꝝ.ff.
de mu.⁊ ho.⁊ h̄ mun⁹ tripl̄r iponit̄.nā qñqꝫ ipo
nit̄ reb⁹ nulla habita ꝯtēplatōe pſone.qñqꝫ im
ponit̄ pſone tm̄ nulla habita ꝯtēplatōe p̄rimo-
nij.qñqꝫ iponit̄ pſone pro reb⁹ habita ꝯtēplati
one p̄rimonij. Uenio ad pñmū mēbꝛū qd̄ ē
mun⁹ mere p̄rimoniale ⁊ iſtud ē triplex. nam
qñqꝫ indicit̄ rei de eo qd̄ fiendū ē de ipſa re vt
ꝙ nauis equ⁹ vel currus vadat ad ſeruitiū rei
publice.h̄ eni fit in ipſa re. qñqꝫ h̄ mun⁹ iponit̄
ſup eo qd̄ pcipit̄ ex ipſa re vt det̄ certa ps fru-
ctuum. vt.l.modios.C. de ſuſcep.⁊ arch. li.x.
qñqꝫ iponit̄ ipſi rei de eo qd̄ ñ pcipit̄ ex ipſa re
nec ē in ipſa re.ſed ē oio extra rē vt qñ debet ꝓ
iſta re preſtare certā q̄ꝫtitatē pecunie annuatiꝫ
exᵐ pñmi ⁊ ſecūdi in d.l.munerū.§.p̄rimonioꝝ
⁊ ſe.exᵐ tertij in.l.hacten⁹.ff.de vſufruc. ⁊ i oi
bus legib⁹ tractātib⁹ de tributo ⁊ vectigalib⁹.
que ſoluūt̄ in pecunia pro reb⁹.vt in.c.i.in fi.de
cēſi.⁊ d.l.placet.C.de ſa.ſan.ec.⁊.c.tributū.xx
iij.q.viij.⁊ differt iſtud tertiū a munere qd̄ ipo
nit̄ pſone pro reb⁹. nā ibi ē obligata pſona ⁊ p
ꝯñs oēs res p̄rimonij.l. aufert̄.§. fiſcus.ff. de
iu.fiſ.hic vō quelibet res tenet̄ pro munere qd̄
eā reſpicit ⁊ nō vltra.l.impatoꝛes.ff. de publi.
qui aūt excuſant̄ ab iſtis munerib⁹ dixit Bar.
in d.l.vnica.ꝙ nemo c⁹qꝫ dignitatis exiſtat etiā
ſi ſit eccleſia.allegat de exac.tribu.l.fi.C.de ſa.
ſan.ec.l.iubem⁹ nullā nauē.l.placet.⁊.l.de his.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

C.de epi.⁊ cle. niſi quatenꝰ lege vel piuilegio
ſpãliter ſit expreſſũ.vt i.l.i.C.de epi.⁊ cle. Ad
uerte lʒ Inno. hic inuolute loq̃r h̃ tñ in h̃ paſſu
ſentire vr̃.dicit enĩ ꝙ ſi ad eccleſiã ꝑuenĩũt poſ
ſeſſiones quarũ rõne debet p̃ſtari pſonale mu
nus ſeu militare.puta exercitꝰ ſeu hoſpitiũ vel
aliqd ſiſe illud preſtabit eccleſia. ar. xviij.di.ſi
ep̃s metropolitanꝰ.xxiij.q.viij.ſi nobis.⁊.c. ſe
pe.ff.de publi.iperatores.tũc tñ nõ ſubit iſta tã
quã onera ſed vel ex pacto vel tãq̃ȝ tenẽs rem
oneratã.quelibet enĩ res cũ ſuo onere tñſit.ſ.
de deci.paſtoralis.⁊.c.ex lr̃is.ð pigno. hec aũt
munera ꝓprie p̃rimonialia appellãt̃ ſm eũ.ff.
de mu.l.i.§.p̃rimoniale.⁊ h̃ bñ ſubit eccl̃ia niſi
ſint ſupindicta q̃ ad illa nõ tenet̃.C. de epi.⁊
cle.l.oẽs.xi.q.i.ſi tributũ. ab his etiã ſupindi
ctis imunes ſunt clerici ⁊ eorũ vxores ⁊ liberi.
xvi.q.i.nouorũ.C.de epi.⁊ cle.l.ij.⁊.l.oẽs. niſi
neceſſitas imineat.ſ.eo.ꝑuenit. ⁊ in h̃ iudicio
meo icõpetẽter allegat illud.c. i iſtis muneribꝰ
p̃rimonialibꝰ q̃ illud.c.loquit̃ de pſonalibꝰ.
Subiicit etiã Inno.ꝙ ab aliis oibꝰ ⁊ ſingulis
excuſant̃ ⁊ q̃ȝtũ ad decimas ⁊ oblatõẽs ⁊ alia
ſpũalia ⁊ etiã q̃ȝtũ ad manſũ eccleſie ſiue dotẽ
ita tñ ꝙ ſi fũdus eccleſie.i.i quo fũdata ẽ eccl̃ia
vel fũdus dotalis erat priꝰ tributariꝰ redimet̃
⁊ tributũ nõ ſoluet.xiiij.q.vi.c.ꝯperimꝰ.⁊.c.i.
de cenſi. Quãtũ võ ad alias poſſeſſiones ſbit
eccleſia munera extraordinaria dũ tñ reſpiciãt pie
tatẽ.C.de ſa.ſan.ec.l.ad inſtructionẽ. ⁊ ſic põt
intelligi ſm eũ ſ.eo.ꝑuenit.ad h̃ tñ nõ ſũt eccle
ſie ⁊ clerici p ſecularẽ iudicẽ ꝯpellẽdi ſʒ p eccle
ſiaſticũ de cuiꝰ foro ſũt pſone. Extraordinaria võ
q̃ publicã vtilitatẽ tñ reſpiciũt nõ ſubit eccl̃ia
niſi in aduẽtu principis ⁊ felicis ẽbole.C.de ſa
ſan.ec.l.iubemꝰ.⁊.l.placet.⁊.l.neminẽ. Itẽ ec
cleſie ſũt imunes ab erariorũ inſcriptõibꝰ. xxi
ij.q.viij.ſancimꝰ.hec ſũt in effectu dicta Inno
que vident̃ ꝯcernẽ totũ 2m mẽbrũ principale.
Sed ego diſtinguẽdo quodlibʒ mẽbrũ p ſe di
cerẽ ſic cũ querit̃ an eccleſia teneat̃ ad munus
p̃rimoniale ꝙ ſi poſſeſſio ſeu fũdus ꝑueniens
ad eccleſiã hẽbat certũ onꝰ annexũ ⁊ an illud
tenet̃ ſiue hũerit illud onꝰ ex priuata diſpõne.
ar.in d.c.dilecti.de dona.⁊.c.q̃ȝto. de cẽſi. ſiue
ex diſpõne publica puta principis anteq̃ȝ ꝑue
niret ad eccleſiã. exm in tributo.nã quelibʒ poſ
ſeſſio eſt ab antiquo onerata onẽ ſoluẽdi tribu
tũ iperatori.vt.l. Imperatores.ff.de publi.l.placet
C.de ſa.ſan.ec.⁊.c.i.in fi.de cẽſi.ideo dico ꝙ ec
cleſia tenebit̃ ad tributũ rõne poſſeſſionis ſeu
poſſeſſionũ q̃s poſtmodũ acq̃ſiuit qð clare inu
it d.c.i.⁊ ibi plene dixi. Fateor ꝙ Italia que ẽ
princeps ꝓuĩciarũ nõ obligat̃ hodie ad hec tri
buta.vt nõ.in.l.i.ff.de cẽſi. Idẽ dico i aliis one
ribꝰ que rõne nãli incũbũt in ipſis rebꝰ vt refi
cere iter añ domũ.ff.de via pu.⁊ iti.pu.refi.l.i.
nõ.bar.in.l.ad inſtructionẽ.C.de ſa.ſan.ec.
Itẽ in purgatõe putei neceſſarij toti vicinie in
qua ẽ eccleſia. ad h̃ qð nõ.ſpe.in ti.de cenſi.§.
nũc dicendũ.v.itẽ pone ꝙ vicinia. Ad alia aũt
onera que iponũt̃ rebꝰ ſm neceſſitatẽ acciden
tẽ puto eccleſiã nõ teneri q̃ nõ põt res ad illa
onerari.ideo ex q̃ venerũt ad eccleſiã eximunt̃
ab oi exactõe.⁊ h̃ forte voluit dicẽ Inno.dum
dixit eccleſias eſſe imunes a ſupidictis tñ mihi
nõ plʒ dictũ Inno.iquãtũ dicit eccleſiã teneri
in aduẽtu principis ẽbole q̃ nõ video quõ ipe
rator potuit h̃ ſtatuẽ in preiudiciũ eccleſie ex q̃
alr̃ a principio nõ obligauit poſſeſſiones ad h̃
onꝰ.nã poſſeſſiones que dant̃ eccleſie dãt̃ deo
⁊ ſic efficiũt̃ ſancta ſanctorũ.xij.q.ij. q̃cũq̃ȝ mi
litũ.⁊.c.nulli. Imperator tãq̃ȝ ſubditꝰ nõ põt ſta
tuere ſup rebꝰ deo dedicati.de ꝯſti.que in eccle
ſiarũ.preſerti cũ tã eccleſie q̃ȝ clerici ⁊ bona eo
rũ hñt a iure diuino imunitatẽ ab iſtis exactõ
nibꝰ vt ẽ tex.iucta gl.in d.c.q̃ȝq̃ȝ. Imperator aũt
nõ põt ſtature ꝯtra legẽ dei.xxv.q.i. ſũt q̃dã.⁊
h̃ ẽ qð voluit Io.an.hic ⁊ ſ.e.ꝑuenit. vbi dixit
ꝙ nulla lex potuit aſtringẽ eccleſiã ad hec one
ra.⁊ p h̃ pʒ rñſio ad.l.munerũ.§.ab hꝰmodi.iũ
cta glo.ff.de mu.⁊ ho.⁊ ad alia iura que videt̃
idiſtincte velle eccleſiã teneri ad onera p̃rimo
nialia.vñ puto.l. iubemꝰ nullã nauẽ.C. de ſa.
ſan.ec.nõ procedere in preiudiciũ rei eccl̃ie.de
quo etiã tetigi in.c.i.de do.⁊ ꝯtu. Circa mãſũ
ſeu dotẽ eccl̃ie ⁊ ortũ iuxta poſitũ ſto cũ Inno:
vt tributũ nõ debeat ſolui ſʒ debeat priꝰ rede
mi ab eo q vult eccleſiã edificare.alr̃ nõ debet
ep̃s pati eccleſiã ꝯſtrui.de quo dicendũ vt le.⁊
nõ.in d.c.q̃ȝq̃ȝ.de cẽſi.⁊ h̃ quo ad p̃mũ onꝰ p̃ri
moniale. 2m fuit qñ iponit̃ pſone nulla facta
mẽtione de re ⁊ ad iſtã indubio nõ tenet̃ eccle
ſia nec clerici q̃ nõ ſũt ſubditi iperatori ſed oio
exẽpti vt in iuribꝰ ſupꝰ all̃.in d.c.q̃ȝq̃ȝ.q̃nimo
dico ꝙ ad h̃ nõ tenẽt laici ciues ſʒ tñ ruſtici. ⁊
appellat̃ hec exactio capitatio q̃ iponit̃ p capi
ta nõ hĩta rõne p̃rimonij. vt.l.vna.C. de capi.
ciuiũ cẽſi.exhi.li.xi.nõ. Bar.ibi ⁊ in d.l.vna.
3m fuit qñ iponit̃ onꝰ pſone habito reſpectu ad
p̃rimoniũ.⁊ ad h̃ nõ tenet̃ eccleſia nec etiã laici
nõ ſubditi lʒ habeãt p̃rimoniũ in loco.vt.l.re
ſcripto.§.fi.⁊ ibi p bar.ff.de mune.⁊ ho.niſi ali
ud habeat ꝯſuetudo.vt nõ.bar.in d.l.vna.non
tñ valebit ꝯſuetudo in preiudiciũ eccleſiarũ. tũ
q̃ ẽ grauoſa eccleſiis.vt i.c.i.de ꝯſue. tũ q̃ ẽ ꝯ
libertatẽ eccleſiaſticã.vt in auc̃.caſſa ⁊ irrita.C
de ſa.ſan.ec.ꝯiuncta auc̃. item nulla cõitas.C
de epi. ⁊ cle. ⁊ i 5m mẽbro põt ꝓprie itelligi iſte
tex.⁊.c.fi.de vi.⁊ ho.cleri.⁊.c.q̃ȝq̃ȝ.preal̃.
Venio ad 3m mẽbrũ pricipale.ſ. ad onꝰ p̃rimo
niale mixtũ.⁊ dr̃ munꝰ mixtũ illud qð hʒ onꝰ
cũ ſũptu.ff.de mu.⁊ ho.l.munerũ.§.mixta. pti
cipãt enĩ de munere pſonali quatenꝰ hʒ onus
annexũ. Itẽ cũ p̃rimoniali quatenꝰ ẽ cũ ſũptu
vñ pangarie dicũt̃ munera mixta ⁊ de his dic
vt in precedẽtibꝰ.nã vbi eccleſia nõ tenet̃ ad p
ſonalia nec realia.fortius nec ad iſta mixta vbi
dixi eã teneri ad vtrũq̃ȝ tenet̃ ad iſta.ad h̃.d.c.
ij.ſ.e.hec ꝓcedũt regl̃r Sʒ dubitat̃ a q̃bꝰ dã

⁊ ꝑ qd ſi ē aliqd explicādū qḋ reſpiciat pietatē
Inno. vt ſ. dixi voluit eccleſiā teneri p d. l. ad i
ſtructionē. ⁊ p. c. ij. ſ. eo. ſec⁹ dicit ſi reſpicit pu
blicā vtilitatē vt hic. aduerte. l. ad inſtructionē
loquit̄ de refectione itinerū ⁊ pontiū. ⁊ ſic vult
Inno. eccleſiā teneri ad ꝯtributionē taliū ⁊ ſi
miliū. ⁊ p h̄ vr̄ idē ſenſiſſe i edificatiōe ſeu repa
ratione ciuitatis ſeu caſtri. ⁊ idē vr̄ hic velle gl.
in v̄. reuelādas. Idē Uin. ⁊ Hoſti. ſed Io. xvi
q. ij. §. nonarū. ſentit ꝯtrariū. loqt̄ tñ de inſtructio
ne murorū ⁊ cū Io. ꝯcordat Accur. in d. l. ad i
ſtructionē. Hbi. dicit hic tales ꝯtributiōes ſi
ne pape licētia fieri nō debere p. c. aduerſus. j.
eo. Io. an. dicit ſe nō videre quō leges nō ſolū
ſſorū. ſed etiā auctēticorū pñt ꝯſtrīgē eccleſias
ad talia. ⁊ remittit ad nō. p ſe in. c. ꝯſtitutus. de
reli. do. ⁊ ſic vr̄ velle ꝙ. l. ad inſtructionē. ⁊ ſiles
nō procedāt in preiudiciū eccleſie. do. An. tñſit
hic ſilr̄ recitādo doc. in d. l. ad inſtructionē. Itē
Io. an. ⁊ Hbi. dicūt eni ꝙ in oīb⁹ caſib⁹ in qb⁹
id repit̄ expreſſū de iure ciuili eccleſias teneri
ꝙ tenet̄ etiā incōſulto romano pōtifice. nec ob.
d. c. aduerſus. qꝛ ibi prouideret ꝯ grauamia ex
ordinaria que ꝑpter aliqḋ accidēs p principez
ſecularē iponūt̄. al's ſi. c. aduerſus loquet̄ gñā
liter de oīb⁹ munerib⁹. multe leges corrigētur
qḋ ñ ē ſentiēdū. ar. de elec. cū expediat. li. vi. nā
leges hñt vī canonū ſi canō ſpāliter non ꝯdicit
de no. ope. nū. c. i. ⁊ ex h̄ putat ſtandū huic glo.
ꝙ eccleſia teneat̄ ad iter vel pontē faciendū vel
muros reficiēdos ſi fuerit de neceſſitate. ſec⁹
ſi ad decorē. do. Pe. de ancha. tñſit quo ad cō
ſtructionē ⁊ refectionē murorū cū opi. Ia. bu.
quā poſuit in d. l. ad inſtructionē. diſtinxit eni
ꝙ aut fiūt ad ornatū ⁊ nō tenet̄. aut neceſſario
puta ꝑpt̄ guerrā vel ſuſpitionē guerre. ⁊ tenet̄
eccleſia. dixit eni Bu. ibi ꝙ eccleſia tenet̄ ſoluē
gabellā de p lauſtris ſiue currib⁹ ſi gabella cō
uertit̄ in repatōe viarū ⁊ pontiū qꝛ de eis ſicut
de priuatorū vtilitate tractat̄. ⁊ p hoc dixit ipſe
do. Pe. poſſe dari gñalē doctrinā ꝙ vbicunqꝫ
tractat̄ de gñali vtilitale clericorū ⁊ laicorū ſil'r ⁊
mixti clerici teneant̄ ꝯtribuē vna cū laicis. hic
dicit ſe audiuiſſe ꝙ ad agros qui fiūt iuxta ma
re vel flumia ꝑpter timorē inūdationū poſſeſſi
onū tenēt̄ pro poſſeſſionib⁹ ſuis ꝯtribuē clerici
ſicut laici ꝑpter cōez inundationē ſeu ꝑpt̄ cōe
periculū. idē forte ſm eū ad euitādū rapinas in
cēdia captiuitates ⁊ alia multa mala ex aduen
tu alic⁹ ſocietatis hoſtilis ꝯtra ciuitatē ſi pecu
nia ſe redimāt al'r ſe defēdere nō valētes h̄ eni
v̄ſat̄ vtilitas clericorū ſicut ⁊ laicorū ꝑpter dā
na in eorū poſſeſſionib⁹ infligēda. vbi eni ē dā
nū debet eſſe ⁊ cōmodū. vt in cle. i. de cenſi. ⁊ h̄
vltimū originał'r fuit Bar. lꝫ ipſe nō alleget in
l. nullus. C. de curſu pu. li. xij. ad idē facit ſꝫ do.
Pe. ſ. c. ꝑuenit. vbi clerici tenent̄ etiā vigilare
pro cuſtodia ⁊ tuitōe ciuitatū. Itē licitū ē eccle
ſias incaſtellari vt boni a malis valeāt ſe tueri
vt nō. in. c. j. ꝑxi. Itē nulla maior pietas ꝙ̄ꝫ de

fēdere patriā debiles paupes ab hoſtib⁹. xxiij.
q. iij. fortitudo. ⁊. c. nō inferēda. ⁊ hac rōne pro
pace ⁊ qete quā tueri ⁊ defendere debēt eccl'ie
ſoluit̄ ab ipſis eccleſiis ipatori tributū. xxiij. q.
viij. tributū. Itē h̄ mun⁹ reſpicit pietatē vt eui
tent̄ incendia ⁊ occurrat̄ periculis captiuorū ⁊
multis malis. ḡ tenet̄ eccleſia p ſ. dicta maxīe
p Inno. nō ob. h̄. c. vbi h̄ relinquit̄ arbitrio epi ⁊
cleri. debet eni ſm eū intelligi cū pro neceſſita
tib⁹ mere laicorū volebat eccleſias grauare vt
dicit patere ibi. iſti v̄o onera ſua. ⁊c̄. ⁊ ibi qlibꝫ
arbitret̄ ſibi. ⁊c̄. ⁊ ibi cōes neceſſitates vel vtili
tates. ⁊c̄. qḋ v̄bū repetit̄. in. c. aduerſus. j. e. ſec⁹
ḡ vbi on⁹ venit iponēdū pro cōi neceſſitate lai
corū vel clericorū. hic eni nō hꝫ locū h̄. c. nec. c.
aduerſus. j. eo. ⁊ h̄ dicit ſalua determiatōe me
lius ſentiētis. dicit tñ ꝙ portio tāgēs eccleſiam
debet peti corā iudice ſuo nō p laicos debet co
gi. Et quo ad pncipalē qōnē de refectiōe mu
rorū opio. Bu. tenuit Bal. in d. l. ad inſtructio
nē. cū hac vltia limitatōe vt fiat ꝯpulſio p iudi
cē eccleſiaſticū ⁊ nō p laicū. Ego in hac ciuitate
Senarū habui hāc qōnem de facto tangentē
pncipale monaſteriū mōtis oliueti ꝯtra qḋ in
ſtabat cōitas vt ꝯtribueret ad expēſas muroꝝ
cuiuſdā ville in qua monaſteriū hēbat multas
poſſeſſiones ⁊ ꝯſului mōaſteriū nō teneri ⁊ ita
mediāte ꝯſilio meo monaſteriū fuit ab illo onē
abſolutū. ⁊ qꝛ p motiua apit̄ intellect⁹ multoꝝ
iuriū in hac mā inſeram in effectu ꝯſiliū meū ⁊
rñdebo ad motiua in ꝯtriū facta. probo eni ec
cleſiā nō teneri iurib⁹ rōnib⁹ ⁊ ſūmorū doc. au
ctoritatib⁹. ⁊ ꝑ adduco h̄. c. nō min⁹. vbi tracta
bat̄ de foſſatis faciēdis que profecto ꝯcernūt
cuſtodiā ciuitatis ⁊ vtilitatē publicā tā clerico
rū ꝙ̄ꝫ laicorū ⁊ tñ decidit̄ hic ꝙ ab eccleſia nō
debet exigi aliqua portio vt debita imo ꝓhibet̄
ſub anathematis diſtrictōe niſi ep̄s ⁊ clerici tā
tā neceſſitatē vel vtilitatē inſpexerit vt abſqꝫ vl
la diſtrictōe vel coactōe ad releuādas cōes vti
litates vel neceſſitates vbi laicorū nō ſuppetūt
facultates ſubſidia p eccleſias eſtimēt ꝯferēda
⁊ pōdera illud v̄. cōes vtilitates. nō eni dicit lai
corū tm̄. ⁊ h̄ idē repetit̄ in d. c. aduerſus. Ex q̄
pꝫ ꝙ iminēte neceſſitate clericorū ⁊ laicorū nō
tenent̄ clerici aliqd ꝯferre niſi ſpōte velint ap
probāte ep̄o cū clero. ⁊ vbi laicorū nō ſuppetāt
facultates ⁊ hodie p. c. aduerſus. nō pñt cleri
ci in his ꝯtribuē niſi romano pōtifice pri⁹ ꝯſul
to ⁊ fuit illud ſancitū ꝑpter quorūdā ipruden
tiā ſepe allegantiū talē neceſſitatē vel vtilitatē
2⁰ ad idē adduco tex. nō. i auc. itē nulla cōi
tas. C. de epi. ⁊ cle. vbi gñal'r prohibet̄ neqꝫ au
deat ab eccleſiis exigere collectas exactōnes
angarias ⁊ pangarias que oīa ꝑpter cōez vti
litatē ⁊ defenſionē reipublice in qua indubie i
cludit̄ vtilitas eccleſiarū ⁊ clericorū exigūt̄.
Ad idē 3⁰ adduco. c. i. de imu. ec. li. vi. ⁊ c. q̄ꝫꝙ̄ꝫ.
de cēſi. eo. li. ⁊ cle. pñti. eo. ti. ⁊ c. fi. de vi. ⁊ ho.
cle. ⁊ l. placet. C. de ſa. ſan. ec. ⁊ l. ij. C. de epi. ⁊

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cle.ꝛ xvi.q.i.gn̄aliter. cū multis ſilib⁹. que exi
mūt eccleſias ꝛ ipſarū bona ab oībus gabellis
collectis exactōnib⁹ ꝛ ſilib⁹. ¶ Probaſ 4⁰ hac
rōne bona eccleſiarū ſūt deputata publico vſui
ſpūali.xij.q.i.vidētes.xvi.q.i.qm̄.de preben.c.
rō.ꝛ d.l.placet.ꝛ hic.hinc dicit tex.i.c. nulli lice
at.xij.q.ij.ꝙ omne illud qḋ ꝯſecraſ ſiue fuerit
aīal ſiue ager ſanctū ſanctorū dn̄o efficiſ ꝛ ad
ius ptinet ſacerdotiū.nō ḡ debet mūdano vſui
ꝛ publico deſeruire.qꝛ ſemel deo dedicatū ad
humanos vſus trāſire nō debet ampli⁹.vt in re
gula ſemel deo.de re.iur.li.vi.nā ꝛ ius publicū
v̄ſaſ in ſacerdotib⁹ ꝛ ſacris.i.di.ius publicū.lai
ci ḡ cū ſint mūdani ꝛ principplr̄ hn̄t vtilitatē in
republica mūdana debēt ſubire onera reipu.
mūdane. bona v̄o eccleſiarū que ſūt dei debēt
deſeruire reipublice ſpūali. ſilr̄ videm⁹ in pſo
nis.nā milites ſeculares militāt mūdo milites
celeſtes militāt deo.ꝛ ſic illi in tpalib⁹.iſti in ſpi
ritualib⁹.vt in.c.reprehēſibile.ꝛ in.c. quo auſu
xxiij.q.vlti. recte ḡ dixit tex.in h̄.c.nō min⁹.ꝙ
q̄ȝdiu laicorū facultates ſuppetāt etiā ſpōte nō
debēt eccleſie aliqd elargiri ne ſubtrahanſ bōa
vſui publico ſpūali.hinc nō.tex.in cle. qꝛ ꝯtigit
de reli.do.dicit ꝙ deputata certo vſui largitōe
fideliū nō debēt deputari ad aliū vſū auc̄te ro
mani pōtificis dūtaxat excepta.hic tex.in h̄.c.
dicit hec onera eſſe laicorū vt pꝫ ibi.iſti v̄o one
ra ſua.ꝛc̄.lꝫ in ſequētib⁹ tractet de cōi vtilitate
vel neceſſitate ſed dicit illa laicorū qꝛ eis incū
būt rōnib⁹ predictis.lꝫ do. ¶ Pe.itellexerit ꝛ nō
hn̄ iudicio meo ꝙ loquaſ de neceſſitate vel vti
litate laicorū dūtaxat p illud v̄.ſua.ꝛc̄. nā ſi di
ctū ſuū fuiſſet verū replicaſſet poſtmodū de lai
cis qḋ nō fecit.ſed dixit de cōib⁹.ꝛ idē dixit in
c.aduerſus.qḋ preſerti ꝓbaſ ibi dū papa dixit
ꝙ ſua intereſt prouidē cōib⁹ vtilitatib⁹ clerico
rū.hāc etiā ſn̄iaꝫ probat cōis opi.doc.vtriuſq̄ꝫ
iuris de qua p cano.in.c.ſi.de vi.ꝛ ho.cle. ꝛ in
c.i.de imm.ec.li.vi.ꝛ in cle.p̄nti.de cenſi.p Jo.
de lig.ꝛ p bar.in.l.reſcripto.ff.de mu.ꝛ ho.in.l.
placet.C.de ſa.ſan.eccle.dicūt eni ꝙ bona eccle
ſiaſtica nō tenēſ ad aliqua onera mūdana niſi
pri⁹ fuiſſent cēſualia aut tributaria anteq̄ȝ pue
niſſent ad eccleſiā ita ꝙ ſoluiſſent certū tributū
vel cēſum.alr̄ aūt nō tenēſ q̄ȝq̄ȝ priores poſſeſ
ſiones pri⁹ ſoluiſſent tpe neceſſitatis vel vtilita
tis aliquas collectas ſeu factōnes ad h̄ multa
iura ſupi⁹ all̄.hāc ſn̄iaꝫ preciſe quo ad caſū no
ſtrū.ſ.in refectōe murorū tꝫ gloſatoꝛ ſubtilis i
decre.xvi.q.i.§.nouarū.vbi expreſſe dicit ꝙ.l.
ad inſtructionē.nō tꝫ. ¶ Idē aptiſſime voluit iu
ris canonici ſpeculatoꝛ Jo.an.hic.vt ibi dixi q
voluit ſingl.ꝙ nulla lex nec ſtorū.nec.C.nec au
ctēticorū potuit in h̄ aſtringē eccl̄ias.hāc eādē
ſn̄iaꝫ ſecut⁹ ē gloſatoꝛ iuris ciuilis clariſſim⁹ in
d.l.ad inſtructionē. ¶ Idē ibi Bar.iuris ciuilis
illuminatoꝛ dicēs ꝙ d.l.ad inſtructionē. in pte
corrigiſ p auc̄.itē nulla cōitas.preal̄.diſtinguit
eni inter onera realia ꝛ que iponūſ pſonis,ppſ

bona vt ad p̄ma teneanſ eccleſie. ad 2ᵐ v̄o nō
vn̄.p refectōe pōtis ꝛ muroꝝ onera iponūſ pſo
nis pro reb⁹. nullo eni iure caueſ poſſeſſiones
ab hec onera obligata fore. ¶ Quid plura ipſe
met Hoſti.vr̄ correxiſſe opi.ſuā quā aſtruebat
in.c.nō min⁹.nouiſſime in ſūma ſua.in ti.eo.§
in quib⁹.vſ.ad extraordinaria.vbi dicit ꝙ hodie
eccleſie ſūt imunes ab iſtis munerib⁹ ꝯcernēti
bus publicā vtilitatē p d.auc̄. itē nulla cōitas.
cū ſil̄ib⁹.ꝛ ſic ꝙ hodie nō ꝓcedit de toto diſpō
illi⁹.l.ad inſtructionē.multi etiā doc.antiq hāc
opi.ſecuti ſūt de quib⁹ nō curo ſpecificā mētio
nē facere. tn̄ pro ſn̄ia nr̄a hēm⁹ vtriuſq̄ꝫ iuris
illuminatores vt gloſatorē in decre.ꝛ gloſatorē
iuris ciuilis.Bar.ꝛ Jo.an. quis eni audēt ab
hac opi.ſaltē in practica recedere maxīe ꝯ reli
gionē cū nō pua ſit rō que pro religione facit.l.
ſūt pſone.ff.de reli.ꝛ ſūpti.fu. ꝛ profecto ſi gs
recte pōderat gl.iſti⁹.c.nō ſentit opi. quā p̄ma
frōte ſentire vr̄.nā iſta glo.ē hic poſita ſup cāu
excepto.ſ.qn̄ eps ꝛ cler⁹ inſpiciētes neceſſitatē
vel vtilitatē laicorū volunt abſq̄ꝫ coactōe ſubſi
dia elargiri.vn̄ gl.iſta i v̄.ad releuādas. voluit
poti⁹ exēplificare de hac neceſſitate vel vtilita
te cōi q̄ꝫ ponē caſū exceptū a diſpōne iſti⁹.c.qḋ
ſatis colligiſ etiā in eo ꝙ dixit ꝯferre eni debet
ꝛc̄.ꝛ ſic p vbū eni ꝯtinuat ſe ad tex.ſi eni volu
iſſet ponē caſū exceptū dixiſſet ꝯferre tn̄ debet
vel p vba ſilia locuta fuiſſet.ꝛ quicqd ſentiat ſa
tis ē hec opio nr̄a fulcita iurib⁹ rōnib⁹ ꝛ auc̄ti
bus.quare eccleſie ad hec onera nō tenēſ niſi
ſeruata diſpōne h⁹.c.ꝛ romano pōtifice pri⁹ cō
ſulto.vt dr̄ in d.c.aduerſus. ¶ Putarē tn̄ ꝙ vbi
tāta neceſſitas imineret ꝙ nō poſſet ſine alioꝝ
ſcandalo ꝛ piculo hri pri⁹ recurſus ad papā ꝙ
ſufficeret tūc deliberatio epi ꝛ clicorū.ar.opti.
in.l.tutoꝛ qui reptoriū.ff.de admi.tu. ꝛ eorū q
dixi ſ.ti.proxi.c.ſi. ¶ Nō ob.huic ꝯcluſioni mo
tiuū do. ¶ Car.in eo ꝙ dixit ſtandū legib⁹ exq̄ in
canonib⁹ ꝯtrū nō repiſ.vt in.c.i.de no.ope.nū
dico eni illa iura nō procedē qn̄ lex ipialis ē dā
noſa eccleſiis ſeu eccleſiaſticis pſonis.nō eni tꝫ
niſi ſpecifice approbeſ ab eccleſia vt ē cōis doc.
theorica in.c.ſi.de ſolu.ꝛ in.c.eccleſia ſācte ma
rie.de ꝯſti.facit x.di.ſi in adiutoriū.ꝛ.c.ſi.de re.
ec.nō alie. ¶ Et p h̄ pꝫ ꝙ.l.ad inſtructionē.ꝛ.l.iu
hem⁹ nullā nauē.C.de ſa.ſan.ec.ꝛ.l.nullus.C
de curſu pu.li.xij.cū ſi. nō tenēt quo ad eccl̄ias
cū ſpecifice nō reperiāſ approbate p eccleſiam
imo poti⁹ reprobate ſaltē quo ad effectū vt h̄.
ꝛ in d.c.q̄ȝq̄ȝ.de cenſi.li.vi.cū ſi. ¶ Itē ꝛ 2ᵒ pōt
rn̄deri ꝙ illa iura procedūt qn̄ lex iperialis ge
neraliſ diſponit.tūc ē ſeruāda in foro canonico
ſi canō nō ꝯdicit.ſec⁹ qn̄ lex ſpecifice diſponit
ſup reb⁹ ꝛ pſonis eccleſiaſticis qꝛ talis lex eſt
nulla ex defectu ptātis q̄ȝtūcūq̄ꝫ canō ſpecifice
illā nō improbet.vt voluit Cal.ꝛ hn̄ in d.c.i.de
no.ope.nū.dixi pleni⁹ in repetit.l.c.eccleſia ſan
cte Marie.d̄ ꝯſti.ꝛ pōdera qꝛ iſte tex.vr̄ dire
cte ꝯcludere ꝯtra illā.l.nullus. nā ibi dr̄ ꝙ tpe

expeditõis nullus excuſat etiã eccľia ⁊ iſte tex
inuit apte oppoſitũ in eo ꝙ faciat mẽtionẽ de
expeditõe ⁊ ↄcludit eccleſiã ñ teneri niſi ſpõte
velit eccleſia ⁊ cler⁹ ſubſidia aliqua ↄferre vbi
laicoꝝ nõ ſuppetunt facultates. ⁊ exponit Jo
an. hic illud vbũ expeditões.i. caualcatas vel
miſſiones nũcioꝝ. ⁊ ꝑ h̃ vr̃ ꝙ dictũ Bar. in d.l
nullus. ⁊ dictũ Pe. hic nõ procedit ſaltẽ indiſti
cte in eo ꝙ voluit eccleſias ⁊ clericos teneri ad
ↄtribuẽdũ tpe caualcate cũ.ſ. veniunt iſte ſocie
tates ad dãnificandũ cõitates. vñ ad illã.l.nul
lus. ꝑ quã fuit Bar. mot⁹. ⁊ ad alia iura ciuilia
pꝫ ſatis rñſum. ¶ Reſtat nũc rñdere ad ↄſide
rationem dñi Pe. in eo ꝙ põderauit cõeꝫ vtili
tatẽ clericoꝝ ⁊ laicoꝝ. dicerẽ eni ſic ꝙ aut ne-
ceſſitas vel vtilitas iminẽs ↄcernit vtilitatẽ ec
cleſiarũ a remotis ꝑ quãdã ↄñtiã ⁊ tũc tex. ap
tus ẽ hic ꝙ eccleſie nõ tenent inducẽdo tex. pro
ut.ſ. dixi. ⁊ faciũt alie rões ꝑ me ſ. inducte. nã
in h̃ prodeſt imunitas eccleſie ↄceſſa qꝛ in pu-
blica vtilitate in qua includit vtilitas ꝓuata nõ
tenent ad munera ſubeũda. ſi eni ↄcernerent ad
expediẽdã ſolũ vtilitatẽ laicoꝝ in nullo ꝓdeſſꝫ
hec imunitas eccleſie. Aut neceſſitas vel vtili
tas ↄcernit de directo ⁊ principlr̃ vtilitatẽ eccle
ſiarũ ⁊ laicoꝝ. vtputa praua ſocietas territoꝝ
ciuitates incẽdit deuaſtat ↄſumit in quo eccľia
hꝫ multas poſſeſſiones ⁊ tũc dico ꝙ eccleſia de
beret ↄtribuẽ ſed nõ ad ſolã deliberationẽ lai-
coꝝ. vñ põdera ꝙ cũ ad hec onera poſſeſſiões
nõ ſunt obligate ſed collecta ẽ iponẽda ꝑſonis
ↄtẽplatõe rerũ opoꝛtet ꝙ cler⁹ ⁊ populus prin
cipalit ↄueniãt ⁊ deliberẽt ſup hac exactiõe re
dimẽda. nec toti⁹ populi deliberatõ hẽbit obli
gare clerũ nec econtra. cũ eni agat de vtilitate
vtroꝝqꝫ opoꝛtet vtroꝝqꝫ ↄſenſũ interuenire
qꝛ qđ oẽs tãgit debet ab oĩbus ↄꝓbari. vt in
cle.i. de cenſi. ⁊ c. ad h̃. de offi. archi. facit qđ in
ſiñ le. ⁊ nõ. in c. paſtoꝛalis. de reſcrip. ⁊ optime
facit. c. fi. de ferijs. c.i. de cenſi. vbi tex. in ↄcernẽ
tibus clerũ ⁊ populũ etiã in actu ↄcernẽte aiaꝫ
regrit ↄſenſũ vtriuſqꝫ. ⁊ vide qđ dixi in d. c. fi.
Fateoꝛ tñ ꝙ ſi cler⁹ nõ vellet ſine legitĩa cã ↄſẽ
tire ꝙ popul⁹ poterit officiũ ſupioꝛis eccleſiaſti
ci iploꝛare vt ↄpellat clerũ ad ↄſentiẽdũ ⁊ ↄtri-
buendũ. ar. bo. in c. nullus. de iu. patro. Puto
etiã ꝙ i h̃ caſu nõ hẽbit locũ diſpõ. c. aduerſus
vt romanus pontifex pri⁹ ↄſulat qꝛ hec ipenſa
eſt fienda non ꝓpter vtilitatem publicam ſed
etiam ꝓpter vtilitatem priuatã bonoꝝ eccleſie
⁊ ſic ſum⁹ extra caſũ illi⁹. c. aduerſus. facit cle.
i. ⁊ ij. de cenſi. ⁊ nõ diligenter hec dicta mea qꝛ
optĩa ⁊ nẽo ſentit. ¶ Rñdeo inſup ad alia mo
tiua que videñt obuiare ↄcluſioni ſ. facte. ⁊ ꝑ ad
c. ꝑuenit. ſ. e. dico ꝙ nõ logt in fructib⁹ ⁊ bõis
diſtrahẽdis. ſed de quadã cuſtodia ad neceſſa
riã tuitionẽ ciuitatis que nõ iminet i caſu nr̃o.
Itẽ preſuppoſito ꝙ eẽt magna neceſſitas debꝫ
ſeruari tenoꝛ h⁹. c. ⁊ c. aduerſus. ꝓpt periculũ
indebite alienatõis bonoꝝ eccleſie qđ nõ imi
net in caſu. c. ꝑuenit. Itẽ ibi tractat de negocio
ↄcernẽte imediate vtilitatẽ clericoꝝ nec fit de
liberatio ꝑ laicos ſed eps̃ hꝫ h̃ diſponẽ vt ibi.
Itẽ nõ ob. qđ dr̃ de pietate. dico eni ꝙ vbi agit
directe de captiuis redimẽdis vel paupib⁹ alẽ
dis tũc eccleſia nedũ debet ſubuenire ſed etiã
bona ſua diſtribuẽ. vt i. c. aurũ. xij. q. ij. ſec⁹ aũt
in caſu nr̃o. ſ. in refectõne muroꝝ ⁊ ſiñuꝫ. vbi
etiã diuitũ nutrit vtilitas ¶ Itẽ ex quo laici ſũt
potẽtes debent ipſi h̃ facere vt hic diſponit de
foſſatis ⁊ nõ detrahere de cultu diuino ⁊ pau-
perib⁹ ⁊ religioſis ſũptus ⁊ neceſſaria vt expẽ
ſa fiat ſibi in cauſã nõ neceſſariã. vbi preſumẽt
ꝙ laicoꝝ facultates nõ ſuppetant ⁊ neceſſitas
vrget tũc ſeruet qđ hic dr̃ ⁊ .j. eo. c. aduerſus. ⁊
hec bñ nõ. ¶ Vltio queriť hic an eccleſia ⁊ cle
rici teneãt ad gabellas q̃ hodie iponũt in vino
⁊ ſiñb⁹. ⁊ dic ꝙ nõ ꝑ illã auẽ. itẽ nulla cõitas. C.
de ſa. ſan. ec. ⁊ꝫ bal. in d.l. placet. C. eo. ti. niſi ga
bella fuiſſet ipoſita pro onerib⁹ ad que tenet
eccľia qꝛ tũc ſuccedit loco onerũ. vt voluit Bu.
in d.l. ad inſtructionẽ. ⁊ vide de mã qđ pleni⁹
le. ⁊ nõ. in c. fi. de vi. ⁊ ho. cler.

Cum eccleſia.

Cauſe ſanguis in eccleſia vel in cimi
terijs vel etiã in eccleſijs agitari nõ debẽt. h̃. d.
Diuidit. nã in prin. ⁊ i fi. ponit duplex ↄſtõnis
cã. In medio ponit ↄſtitutio. 2ª ibi ſecularis.
¶ Nõ ꝑ ꝙ eccleſia ẽ oꝛonib⁹ deputata. ⁊ facit
iſte tex. vt magis in eccleſia q̃ꝫ alibi ſit oꝛandũ
ad qđ vide bo. tex. cũ glo. in c. ꝑcimoniã. xli. di.
⁊ in. c. decet. §. nullus. eo. ti. li. vi. ¶ Nõ 2º. ꝙ ci
miteria gaudẽt eodẽ ꝓuilegio cũ eccleſia. ſicut
eni interdicit iudiciũ ſeculare in eccleſia ita ⁊ i
cimiterio vt hic. ⁊ hodie proceſſus ẽ ipſo iure
nullus ſiue fiat in eccleſia ſiue in cimiterio. vt i
d. c. decet. §. ad hec. Itẽ cimiteriũ gaudet imu
nitate ſicut eccleſia ⁊ pariť vtrobiqꝫ cõmittit ſa
crilegiũ. xvij. q. iiij. quiſqs. ⁊ interdicta eccleſia
vr̃ interdictũ cimiteriũ. vt in. c. ſi ciuitas. de ſen
ex. li. vi. ad qđ tñ vide qđ hr̃ in. c. vnico. de ↄſe.
ec. vel alta. li. vi. ⁊ ſi alicui interdicit ingreſſus
eccleſie vr̃ etiã iterdictũ cimiteriũ vt i. c. is cui.
de ſen. ex. li. vi. ⁊ vide qđ ibi nõ. glo. que tangit
an predicta equipatio ꝓcedat ſi cimiteriũ eccle
ſie nõ ſit ↄtiguũ. ⁊c. ¶ Nõ 3º. ꝙ in eccleſia ẽ tu
tela refugij ↄſtituta ⁊ h̃ qꝛ ↄfugiẽs ad eccleſiaꝫ
ẽ tut⁹ vt in. c. j. proxi. vbi de h̃. ⁊ oli in lege vete
ri talis tutela erat i aliquib⁹ ciuitatib⁹ de quo
vide tex. iũcta glo. in. c. illa. xv. q. i. Et inducit
iſte tex. ad qõnẽ. an eccleſie debeãt incaſtellari
⁊ dicũt Inno. ⁊ Hoſti. ꝙ nõ ad offenſionẽ alic⁹
x. q. i. ſanctoꝝ. in fi. tñ vt defendãt xpiani ⁊ bo
ni viri a malis credũt poſſe incaſtellari. ⁊ cũ h̃
tñſeũt cõiter doc. hic. ⁊ pro h̃ bñ facit iſte tex. h̃
in fi. in ar. ⁊ c. nulli. xlij. di. vbi pꝫ ꝙ tpe neceſſi
tatis licite qs hoſpitat in eccleſia. ⁊ nõ h̃ dictũ
pro ↄſuetudine ruſticoꝝ q tpe hoſtilitatis hñt
refugiũ cũ bõis ſuis ad eccleſiã ⁊ ibi fortificãt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

facit optīe arguẽdo de pſonis ad locū.c.ij.§.eo
¶ Op.de.c.i.§.eo.vbi pꝫ ꝙ nedū iudiciū ſan
gninis ſed etiā ciuile in eccleſia ſeu in ipſiꝰ do
mibꝰ agitari nō debet. So.glo.ij.fatet̃ ꝯriū ⁊
ad tex.ſupplet maxie ⁊ hodie vt predixi hẽmꝰ
tex.in d.c.decet.in quo iducit̃ nullitas ipſo fa
cto tā proceſſus ꝙ̃ ſnie iudicis ſecularis.ſecꝰ dic
quo ad iudicẽ eccl'iaſticū. ipſe enī licite iudiciū
exercet in eccleſia.vt in.c.preceptū.ij.q.ij.⁊ i.c.
qua fronte.de appel.ꝗnimo nō iſtā glo.in eo ꝙ
dicit iudiciū eccleſiaſticū de honeſtate exercen
dū in eccleſia ⁊ nō alibi vt ꝓpter loci reuerẽtiā
caueāt hoies magis a piuriis ⁊ mẽdaciis. pōt
tñ alibi exercere ad h.c.qua frōte.de appel.vbi
pꝫ ꝙ in palatio ep̄ali pōt exerceri.⁊ ſic i multis
locis ſeruat̃. ¶ Sed gl.iſta poſtmodū querit
quid ſi actori vel reo ẽ iterdictꝰ ingreſſus eccle
ſie ⁊ iudiciū agitat̃ in eccleſia ꝙ interdictū non
extẽdit̃ ad iſtū caſuꝫ.⁊ nō dicit q̃re. puto ꝙ iſta
ſolutio pōt intelligi duobꝰ modis.p̄ ꝙ iterdictū
ingreſſus eccleſie extẽdit̃ ad celebrationẽ diui
norū ⁊ auditū.nō aūt ad ſimplicẽ ingreſſū.ſed
h mihi nō plꝫ p.c.is cui.de ſen.ex. li.vi. vbi dr̃
ꝙ interdicto igreſſu eccleſie vr̃ ꝑ ꝯñs ibidẽ iter
dicta diuinorū celebratio. vñ pōdero illud vbū
ꝑ ꝯñs.ꝗ̃ principlr̃ interdicit̃ ſibi ipſe ſimplex ⁊
nudus igreſſus eccleſie.⁊ pro h facit q2 excōi-
catus debet repelli ab eccleſia quãcūq3 cā itret
vt xxi.di.cleros.⁊ xxv.di.plectis. ¶ 2ꝰ pōt hec
ſolutio intelligi ꝙ nō extẽdit̃ ad hūc caſū.ſ.cuꝫ
venit ad iudiciū vt fiat ius.⁊ pro h itellectu fac̃
ſil'itudo que ſequit̃ in glo. ¶ So.glo.2ꝰ princi
palit̃ ꝙ debet tunc iudiciū agitari ex̄ eccleſiā vt
ſic iſte ſeruet iterdictū.⁊ hāc vltimā ſo.dicit ho
ſti.tenendā ꝑ quā interdictū ſeruat̃ ⁊ cā expe
dit̃.ar.de ſpō.cōmiſſū. Ala.⁊ Goff.diſtinguūt
inter actorẽ ⁊ reū.mihi plꝰ plꝫ hec opio vltīa ꝙ
nō debet ꝓpter delictū actoris mutari ſolitus
iudicij locꝰ.vñ actor repellet̃ cū nō poſſit eccle
ſiā intrare faciat ſe ꝗ̃ abſolui ſi vult audiri.ſicut
dicimꝰ in excōicato.ſecꝰ in reo cū veniat neceſ
ſitatꝰ vt in.c.intelleximꝰ.de iudi. ¶ Quero ex̄
glo.an tutor vel curator pōt decerni in eccl'ia.
do. Pe.de anch.dicit poſſe dici ꝙ ſic q2 iſti ſūt
actus pietatis. ⁊ remittit ad nō.p bal.in.l.nēo.
C.de ſa.ſanc.ec. Ego ḡnaliter diſtinguo ſic ꝙ
aut actus qui expedit̃ in eccleſia ꝑ iudicẽ ſecu
larẽ fit ꝑ viā volūtarie iuriſdictōis.aut ꝯtẽtioſe
p̄ caſu actꝰ tꝫ nec anullat̃ vigore.c.decet. ꝓall.
q2 illud.c.loquit̃ in ſtrepitu iudiciorū ⁊ tꝫ bar.
in.l.actus.C.de feriis.ꝑ illū tex. vbi pꝫ ꝙ actꝰ
qui ſpectāt ad voluntariā iuriſdictionẽ pñt ce-
lebrari diebꝰ feriatis q̃ſi valeat ar.de tpe feria
to ad locū ſacratū.⁊ facit qđ ipſe nō.in.l.dyuꝰ
ff.eo.ſed ego credo ꝙ actꝰ teneāt.ſed fieri non
debẽt diebꝰ feriatis nec in eccleſia niſi ꝯcernāt
pietatẽ.ar.i.c.i.de feriis.⁊ qđ ibi nō.⁊ facit qđ
.ſ.dicā.ꝙ aūt actꝰ teneāt facit idẽ tex.in d.c.de
cet.q2 loquit̃ in ſtrepitu iudiciorū. vñ cū ſit pe
nale nō debet extẽdi.vñ dicit ibi gl.nō.ꝙ illud

.c.nō debet extẽdi ad ꝯtractꝰ qui fiūt in eccl'ia.
Ex quo nō ꝙ diſpō odioſa ꝯcepta ſup quaſi cō
tractu nō extẽdit̃ ad purū ꝯtractū.nā i iudicio
q̃ſi ꝯtrahimꝰ.l.iij.ff.de pecul'. Idẽ dic ecōtra
.ſ.ꝙ diſpō odioſa ꝯcepta ſup q̃ſi ꝯtctu nō extẽ
dit̃ ad ꝯtctū qđ tenuit bar.in.l.more.ff.de acq
here.vbi dicit ꝙ ſi ſtatutū ꝓhibet mulierẽ ꝯhẽ
ſine certa ſolẽnitate pōt nihilominꝰ hereditatẽ
ſine vlla ſolennitate adire. ad qđ vide qđ le.⁊
nō.in.l. apud iulianū.ff. ex qui.cau.in poſſ.ea.
Si vō actꝰ expedit̃ i eccleſia ꝑ iudicẽ ſecularẽ
ꝑ viā ꝯtẽtioſe iuriſdictōnis.⁊ tūc credo ꝙ indi
ſtincte proceſſus ſit nullꝰ. ꝑ d.c.decet. qđ loq̃t̃
indiſtincte.vñ crederẽ ꝙ ſi etiā ꝯcerneret pieta
tẽ anullaret̃ proceſſus. debet enī iudex ꝓcedẽ
in tribunali ſuo.tex. enī in d.c.decet.loq̃t̃ vl'r ⁊
indiſtincte vt pꝫ ꝓpe fi. ibi nulla inhiberi cā ꝑ
laicos.⁊c̃. ¶ Alterꝰ q̃ro an in eccleſia poſſet
quis doctorari vel magiſtrari. Jo.an.pꝰ Guil.
formauit iſtā q̄ōnẽ in d.c.decet. ⁊ ꝯcludit tādẽ
ꝙ ſic.tū q2 actus iſte ẽ licitꝰ ⁊ honeſtus ⁊ eccle
ſiaſticꝰ.tū q2 recipit̃ gradus a pſona eccleſia-
ſtica vt in cle.ij.de magiſt.iūcta glo.tū q2 ſcia ẽ
ſanctiſſima res.vt.l.i.§.ẽ quidẽ.ff.de va.⁊ ex.
ꝯgnit.l.⁊ h mihi plꝫ.⁊ ꝯſuetudini cōi ⁊ ḡnali ro
borat̃.facit qđ nō.in d.cle.ij. que dicit ꝙ licite
⁊ ſine peccato petit quis hūc honorẽ magiſte-
rij.ſi ẽ idoneꝰ q2 petit oportunitatẽ cōicādi ali
is ſciaꝫ qđ ꝑtinet ad charitatẽ.indignꝰ vō pec
cat q2 incurrit peccatū preſūptōis ⁊ tāto plꝰ q̃ñ
petit in eccleſia.ar.c.cū grauia.iij.q.ij.vbi dicit
tex.nō.nā quos grauia peccata deprimunt ad
maiorẽ cumulū dānationis potiꝰ q̃ꝫ ad abſolu
tionẽ eorum corpa in eccleſiis ponunt̃.dic tñ ꝙ
actus ſemꝑ tꝫ cū nō expediat̃ ꝑ viā ꝯtẽtioſe iu
riſdictōis. ¶ Venio hic querit̃ an laici ſeu ſo
cietates laicorū licite faciāt ꝑlamẽta ⁊ concilia
ſua in eccleſia.dic ꝙ regl'r iſta prohibẽt̃ vt pꝫ in
d.c.decet.§.ceſſent.vbi dr̃ ꝙ in eccleſiis debẽt
ceſſare vniuerſitates ⁊ ſocietates q̃rūlibet ꝯci-
lia ꝯtiones ⁊ publica ꝑlamenta.dicit tñ ibi Jo.
an.ꝙ pro actu pietatis vel ſpūalitatis hñ poſſẽt
ibi ꝯgregari vtputa vt faciāt aliquā oblationẽ
vel faciāt ibi ſocietatẽ aliꝗ̃ actus pietatꝭ.qđ nō
pro ꝯſuetudine hodierna ⁊ facit hñ i ar.c.ſi qs
deſpicit.xlij.di.

Inter alia. Maleficator fugiẽs ad ec
cleſiā imunitate gaudet niſi in duobꝰ
caſibꝰ.ſeruꝰ vō reſtituit̃ dño de ipſiꝰ ipunitate
iurāti.h.d.⁊ ſic cōiter ſummat̃. Ego vō latius
⁊ nōbiliꝰ ſumo ſic. Reus criminis ad eccleſiaꝫ
fugiẽs nō ẽ violẽter ab ea extrahẽdꝰ nec debet
ampliꝰ pretextu cris cōmiſſi dānari ad mortẽ
vel ad aliā penā corpalẽ. eſt tñ al'r lrime puniẽ
dus.fallit in duobꝰ caſibꝰ hic expreſſis.h.d.p̄.
Seruus fugiẽs ad eccleſiā timore dñi ſui eſt
dño de eiꝰ ipunitate iurāti reſtituẽdus. h.d.2ꝰ.
Duo ſunt dicta. 2ᵐ ibi ſi vō. ¶ Nō p̄ ꝙ vbi in
eodẽ facto dat̃ canonū ⁊ legum ꝯcurſus licite

etiā in foro canonico ⁊ ad deciſionē cauſe eccle
ſiaſtice ſimul allegant͛.ꝯcor.c.i.de iu.calū.⁊.c.i
de no.ope.nū.cū ſi͛libꝰ.⁊ ꝑ h̄ ego dico nō bene
dixiſſe glo.in.c.ſi in adiutoriū.x.di.que dicit le
ges nō eſſe allegādas niſi in defectū canonis.
Et nō ex h̄ tex.ꝙ cū ſimul allegāt͛ premitti de
bēt canones tanq̄ȝ digniores. ⁊ pōdera ꝙ tex.
appellat canones ſacros.vident͛ eni ꝓmulgati
inſtinctu ſpūs ſancti.l.di.ſi ille.tex.tñ legis ap
pellat leges ſacratiſſimas. vt.l. leges ſacratiſſi
me.C.de legi.⁊ dicūt͛ diuinitꝰ ꝓmulgate.l.fi.C
de preſcrip.lon.tē.⁊ pro vtriſq̄ȝ facit tex. in.l.i.
§.ē quedā.ff.de va.⁊ exo͛.ꝯgni.vbi ſcia d͛r res
ſanctiſſima. ¶ Itē nō tex.pro ꝯſuetudine do
ctorū qui ex mēte ⁊ diſpōne canonū ⁊ legū for
mānt diſtinctionē.ſic eni papa fecit hic. ¶ Nō
3ᵒ. tex.ibi q̄ȝtūcūq̄ȝ grauia.⁊c̄. ꝙ ꝓpter atroci
tatē delicti nō debet quis ad eccleſiā ꝯfugiens
imunitate priuari eccleſiaſtica ⁊ h̄ facit ad ea q̄
dicā ſup glo. ¶ Nō 4ᵒ. ꝙ imunitatē ꝯſequitur
reꝰ ad eccleſiā ꝯfugiēs. nō eni effugit proſus
vltionē delicti ſed ꝯſeq̄t͛ principal͛r duo.p̄ vt ide
violēter nō poſſit extrahi. 2ᵒ. vt nō poſſit āplꝰ
de illo dānari ad mortē vel ad penā corpalem
ſeu corpis afflictiuā.pōt ḡ dānari pecunialiter
⁊ al͛r q̄ȝ in pſona. Et ex h̄ ⁊ ex tex.nō ꝙ ſtricte
appellatōe pene venit pena corpis afflictiua n̄
aūt pecuniaria vel alia extra corpꝰ. nā tex. hic
dicit ꝙ nō debet dānari ad penā ⁊ poſtea dicit
ꝙ ē al͛s l͛time puniēdꝰ.ad idē.c.ꝯſtituimꝰ.xvij.
q.iiij.vbi d͛r ꝙ fugiētes ad eccleſiā ſunt ab om
ni penarū gn̄e ſecuri ⁊ tñ ꝯpellūt͛ al͛r de delicto
ſatiſfacē vt ibi ⁊ hic. ¶ Nō ꝙ publicꝰ latro vl͛
nocturnꝰ depopulator agrorū nō gaudet hac
imunitate eccleſiaſtica.d͛r aūt publicꝰ latro qui
palā ⁊ publice ferat͛ vt ſūt iſti pirate vel q̄ pu
blice ſtāt in ſtratis.vel iſti hñtes arcē vel caſtꝝ
⁊ diſrobāt hoies trāſeūtes. Nocturnꝰ vō depo
pulator agrorū d͛r qui obſidet ſtratā publicaȝ
diſrobādo trāſeuntes vt d͛r i tex.⁊ differt a pu
blico latrone q͛ iſte clādeſtine furat͛ ⁊ morat͛ i
loco.vñ d͛r nocturnus depopulator agrorū ſm
Inno.q͛ in nocte ſegetes deſtruit dū ibi ſe ab
ſcondit iacet ⁊ latet.⁊ q͛ preter homicidia ⁊ ra
pinas faciūt i ſtratis cōburūt ⁊ deſtruūt agros
illorū qui eos nō ſeruiūt. Expediā p̄ gl.⁊ qd̄ de
eis nō erit applicabile reſeruabo in fi. ¶ p̄ igit͛
quero quid ſi iudeꝰ fugiat ad eccleſiā nūquid
gaudeat hac imunitate. So.glo.in v̄.extrahē
dus.dicit ꝙ ſic dūmō abſit ſimulatio.allegat.l.
i.C.de his qui ad ec.ꝯfu.vult dicē ꝙ ſi iudeus
fugiat ad eccleſiā ⁊ vult vere effici xp̄ianꝰ gau
dere debet hac imunitate ⁊ lȝ doc. nr̄i trāſeunt
cōiter cū hac gl.⁊ idē Lau.in cle.i.de pe.⁊ re.
tñ vide glo.in ꝯtrariū in d.l.i. que dicit ꝙ etiaȝ
ceſſante ſimulatōe nō gaudet iudeꝰ hac imuni
tate.⁊ ad tex.illiꝰ.l.i.q̄ vr̄ pōderare ſimulatōeȝ
rñdet ꝙ denōt frequentiā q̄ſi dicat ꝙ ideo fecit
tex.ille mētionē de ſimulatiōe q͛ frequēt͛ iudei
ſimulāt religionē fidei vt fugiētes ad eccleſiaȝ
poſſint euitare penas criminū ⁊ debitorū one
ra. Ego credo illā glo.veriorē q̄ȝ nr̄aȝ. vñ dico
ꝙ illa lex inducit preſūptionē iuris ⁊ de iure ꝯ
ſimulationē. exquo eni iudeꝰ reatu aliquo vel
debitis fatigatꝰ fugit ad eccleſiā ⁊ dicit ſe velle
effici xp̄ianū preſumit͛ violēt͛ ꝙ h̄ faciat in frau
dē nec debet recipi probatio in ꝯtrarium q͛ illa
lex preſumēdo fraudē ſtatuit.dicit eni ꝙ antea
nō debēt ſuſcipi q̄ȝ debita vniuerſa reddiderit
vel fuerit innocētia demōſtrati purgati exquo
eni lex ſup preſūptōe certū quid ſtatuit non ad
mittit͛ probatio in ꝯtrariū vt nō.glo.in.c.ferrū.
l.di.facit qd̄ le.⁊ nō.in.c.is qui fidē.de ſpon. fa
cit ad predicta in ar.opti.qd̄ le.⁊ nō.in.c.vnico
de obli.ad rōci. ¶ Quero q͛ tex.dicit ꝙ fugiēs
ad eccleſiā ē al͛s l͛time puniēdꝰ. querit͛ qua pe
na puniat͛. So.dicit glo.in v̄.puniēdus.ꝙ puni
etur pecunialit͛.vel al͛r ſatiſfaciet preter penam
corpalē ⁊ idē doc.cōiter hic dicētes ꝙ ciuilit͛ cū
illis agi pōt. accuſari vō etiā proceſſu tpis non
pñt al͛s modica eēt hec imunitas eccleſie.dixit
tñ Inno.ꝙ pretextu hꝰ cris poterunt repelli a
promotōe. Aduerte puto ꝙ ciuilit͛ ⁊ criālit͛ pōt
cū iſtis agi etiā dū exiſtūt in eccleſia dūmō non
ꝯſequāt͛ penā corpis afflictiuā vt hic vbi tex.
dicit ꝙ ſunt al͛s l͛time puniēdi ḡ logt͛ etiā de ac
cuſatōe criali. hinc pꝰ multa dixit glo.nō. in.c.
reū.xvij.q.iiij.ꝙ ꝑuilegiȝ eccleſie opat͛ vt dō
neq̄ȝ vitā ꝑdat neq̄ȝ mēbrū ſed al͛s pecunialit͛
ſatiſfaciat.vel ſi h̄ nō pōt ſeruiet ei ꝑpetuo quē
leſit.ar.c.de raptoribꝰ.xxxvi.q.i.qd̄ nō.⁊ idem
firmat ibi archi.dicens ꝙ illa fuit ſnia Hug.vt
fugiēs ad eccleſiā nō debet amplꝰ puniri pena
mortis mēbrorū vel vberorū ſed debet puniri
pecunialit͛ ⁊ ſatiſfacere ⁊ h̄ innuit hic iſte tex. dū
dicit ꝙ ꝯponat.⁊c̄.qd̄ ſonat ad ſatiſfactionē pe
cuniariā nō tñ ꝓpt͛ h̄ negat͛ ſm Hug.qn etiam
al͛r poſſit ſatiſfacē puta iurādo illi fidelitatē vl͛
preſtando aliud ſeruitiū prout voluit glo.ꝑall͛.
Sed tu ꝯſidera ꝙ tex.hic vtit͛ v̄bo puniēdus.
⁊ vnū ius debet ꝑ aliud ſuppleri. vñ vt dixi po
terit puniri ad oēm penā preter corpalē.fateor
tñ ꝙ poterit cū leſo ꝯponē prout eis placuerit.
nā ſatiſfactū intelligit͛ q̄litercūq̄ȝ volūtati credi
toris ſatiſfiat vt in.l.ſi rē.§.oīs.ff.de pig.actio.
Sed ego quero qual͛r mādabit͛ executōni iſta
pena ⁊ qual͛r procedet͛ ꝯtra iſtū ad ꝯdēnatōeȝ
exquo ē in eccleſia. Aduerte circa modū proce
dēdi dico ꝙ poterit exire eccleſiā nā ex illo ſo
lo ꝯfugē ad eccleſiā ꝯſequit͛ imunitatē vt in.c.
ꝯſtituimꝰ.xvij.q.iiij.⁊ hic.prelati tñ de facto vi
olant has imunitates.debēt eni a iudicibꝰ ſecu
laribꝰ promiſſionē de vita ⁊ mēbris ſaluandis
obtinere vt hic.⁊ dicit Inno.ꝙ ſi neceſſe fuerit
exigere ſup h̄ iuramētū ⁊ etiā maiores cautio
nes.ar.c.lr̄as.de reſti.ſpo.⁊.c.graue.de ſen.ex
qd̄ hñ nō.⁊ eo exeūte poterit fieri proceſſus ⁊
ſnia executōi in bonis mandari vel poterit al͛r
ꝯponere cū leſo vt ſ.dixi. Si vō nullo mō velit
de eccleſia exire forte timēs tyrānideȝ iudicis

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſeculari. nullo mō dʒ de eccl̄ia exbi p iudicē vel p aliū. Nā vt innuit tex. duplex ē imūitas. pma vt nullo mō exbatur iuitus. ſcḋa vt nō ɔdēnef inde ad penā corpalez. vt hic. ⁊ facit tex. in. d. c. reū. ⁊ in. l. ij. C. de his q. ad ec. ɔfu. vbi idiſticte pbibef extractio. Poterit ergo tūc citari in eccleſia ⁊ tenef ɔpere p ſe aut p pcuratorē. vt pbaf in. l. pēti. C. e. vbi tex. ⁊ Bar. ſi autē noluerit p ſe vel p aliū ɔpere. ſi lis erat ɔte. añ fugam pcedef ad ſniaz pecuniariā. vt h ⁊ ibi. ⁊ mādabif ſnia executiōi in bonis. ſi autē nō erat lis cōteſtata pcedef ad pmū ⁊ ſcḋz decretū ſʒ q̄litatē cāe. vt i. d. l. pēti. h pcedūt rſpectū iudici. ſclari. ⁊ q̄ ad reū laicū. Sʒ dubitaf an iudex eccl̄iaſtic⁹ poſſit iſtū ɔfugientē arcē ⁊ ɔſtrigē. pſertī ſi eſt pſona eccleſiaſtica. Gol. Inno. hic in v. ad eccleſiam tetigit ſuccincte modica vba in hac. q. dicēs q̄ lʒ iſti ɔfugiētes ad eccl̄iaz nō poſſint ɔdēnari ad penā corpalē. pñt tñ in mōaſterio retrudi ad pniaz agendā. alle. l. diſ. ſi eps. ⁊ C. de adul. auc. ſʒ nouo iure. ſed dic̄ Jo an. q̄ p hanc glo. videf Inn. ſentire q̄ p iudicem eccl̄iaſticū fugiēs ad eccl̄iaz hñ pōt inde abſtrahi ⁊ puniri eccl̄iaſtica pena. ⁊ p hoc facit ſm eū q̄ cōtra ſeculares ptātes nō ɔ eccl̄iaſticas vr̄ hec imūitas adinuēta p h. xvij. q. iiij. frat. ibi q̄ nec ptātibus qdez nec pncipibus vnq̄ʒ licuit ppetrare vt hominē in ſanctuarijs cōſtitutū ⁊c. vt ibi ad idez. c. diffiniuit. ea. cā. ⁊ q. vbi violās eccl̄ie imūitatē pūiri iubef ſeueritate regia. ergo de laicis loqf. Preterea ad pdicta facit. quia eccl̄ia nō pſūit puilegiaſſe ɔ ſe ō cēſi. cū iſtātia. Itē iudex eccl̄iaſtic⁹ nō iponit penā morti. aut trūcatōis a quib⁹ debef imunitas vt h. Sʒ Jo. an. pdicta non placēt. nec credit Inn. ſic itellexiſſe. vñ ɔcludit ipē q̄ abſtractio violēta ēt p iudicē eccl̄iaſticū vel dñm eccl̄iaſticū. etiā de ſbdito vel ſeruo fieri nō poterit. alle. l. ij. C. de his q ad ec. ɔfu. vbi ſimplr̄ dr̄ mime licē fugiētes ⁊c. Item hēf. xvij. q. iiij. reum. vbi dr̄ reū ad eccleſiaʒ fugientē nemo abſtrahē audeat. ⁊ in. c. diffiniuit ea. cā. ⁊. q vbi dr̄ diffiniuit ſanctū ɔciliū vt nullus audeat ɔfugientē ⁊c. vniuerſale igif vbum negatiuum ēt eccl̄iaſticos icludit. ⁊ fac in ar. c. vnicū. j. ō natis ex libe. ven. nō eni dʒ ille ipugnare q defēdē debet. vt ibi. ⁊ de reſti. ſpol. c. cōquerēte. in pn. Itē patere legē quā ipē tuler̄ l. de ɔſti. cū oēs. Ad motiua autē ſupi⁹ facta cū dr̄ iudicē eccleſiaſticū nō imponē penā mort l. vel detrūcatōis membrorū. Rndetur q̄ tex loqtur de omni pena. ⁊ aptius loqtur palle. c. id cōſtituimus. vbi cauef de oi penar̄ genere. nec glo. Inno. loqf de pena ſʒ ō pnia. ⁊ p hoc facit glo. in. c. de raptorib⁹. xxxvi. q. i. q̄ vr̄ ſentire q̄ talib⁹ pōt iniūgi penitētia. Aduerte q̄ Jo. an. apte tāgit qd i ſubdito vel ſeruo dñi eccleſiaſtici vel in iudice eccl̄iaſtico rſpectu ſecularis pſone. ⁊ ɔcludit q̄ per iſtos violenta abſtractio fieri nō dʒ. qḋ mihi ſatis plʒ. ⁊ allego p eo. c. nullus. xvi. q. iiij. vbi tex. expſſe dicit q̄ null⁹ clericor̄ ſeruuʒ aut diſcipulū ſuū cōfugientē ad eccl̄iaʒ exhē audeat vel flagellare preſumat ⁊c. Sed circa duo pōt dubitari. p an iudex eccleſiaſticus poſſit fugienti ad eccleſiā inito iudicē penitentiā. ⁊ iſtā q. ſuccincte tāgit Jo. an. poſt Inno. ⁊ vterq̄ʒ vr̄ ſentire q̄ ſic. ⁊ facit glo. in. d. c. de raptorib⁹. qḋ mihi plʒ dumō inuitus nō exbatur de eccleſia vt ſic ɔſulaf pit̄er imunitati eccleſiaſtice ⁊ anie iſtius fugientis. ⁊ ſic pñt reduci ad cōcordiam Lau. ⁊ z. enzel. q in hoc videf ɔriari in cle. i. de pe. ⁊ re. nā imunitas nō itelligitur ɔceſſa in preiudiciū aie. pōt eni quis ɔpelli ad agendū penitentiā de peccato publico. vt in. c. i. de ſpōſa. ⁊ xxvi. q. vi. c. ſi. nec eccleſia excuſat. cū hec penitentia iponaf in eccleſia. vt in. c. in capite. l. diſ.

Zº pncipalit̄ pōt dubitari nūqd h imunitas ſic ɔceſſa clericis ⁊ rligioſ vt nō poſſit p iudicē ppriū in eccl̄ia arceri ſeu violent exbi. ⁊ hāc. q. expſſe nō attingūt hic doc. nā Jo. an. nullā mētionez fac̄ de clericis vel religioſis fugiētibus ad eccleſiam vel in ea delinquentib⁹ ſeu exñtib⁹. nec ego in h repio aliquē tex. q expreſſe pui deat. Sʒ ego ſalua meliori deliberatōe teneo q̄ hec imunitas nō hʒ locū in eis ſi iudex eccl̄iaſtic⁹ cā diſcipline ⁊ nō odij vult eos arcē in eccleſia ⁊ pūire ⁊ exhere vt duci faciat ad carcerē ⁊ ō p adduco gl. q̄ h apte ſētit in. c. nullus. xvij. q. iiij. zº ɔſidero q̄ ciuilis lex nō facit apte mētionē de cleric. vl rligioſis. ⁊ ſi facēt nō valeret q̄ nō potuiſſet dare priuilegiū in pindiciū eccl̄iaſtice iuriſdictōis. iuxta nō. p Inno. in. c. nuper de teſti. fac. c. eccleſia ſācte marie. de ɔſti. ⁊ xcvi. diſ. hñ quidem. iura vo canonica ⁊ ſi nō diſtinguāt inter clericos ⁊ laicos. tñ ſi ponderēf videtur mentē habuiſſe ad laicos duntaxat. pʒ h in eo q̄ dicit h rectores eccleſiar̄ debē ⁊ obtinē pmiſſionē de morte ⁊ mēbris ſaluādis. nō. n. dic̄ q̄ debēt indulgē. q̄ feciſſet ſi fuiſſent locuti de clericis quor̄ punitio ſpectat ad ipos eccleſiar̄ rectores ⁊ epm ⁊ alios platos. de off. ordi. cum ab eccl̄iar̄ plati. idē vr̄ velle. c. reū. ⁊. c. id ɔſtituimus. cū ſi. xvij. q. iiij. Item pbatur h aptiſſima rōe pſertim in religioſis q raro aut nunq̄ʒ exeūt clauſtra monaſterij. xvi. q. i. placuit. el. ij. nā ſʒ rglaʒ eor̄ ⁊ iura coīa pñt p corū ſupiorez in monaſterio vberari ⁊ incarcerari. ⁊ ſi opus eſt de monaſterio expelli. ⁊ in alijs artioribus monaſterijs recludi. vt pʒ ex his que le. ⁊ nō. in. c. vniuerſitatis. de ſen. ex. ⁊ in. c. ſi. de reli. ⁊ trāſe. ad reli. xvi. q. i. de lapſis. ⁊ in. c. dilectus. ij. ō ſimo. ⁊ idē dicēdum ō ſecularibus clericis rſpectu epor̄. naʒ eps iudicat in eccl̄ijs. ij. q. ij. preceptum. vel in palacio ſuo. de ap. qua fronte. ⁊ in ſnia ɔdēnat qñq̄ʒ clericū ad ppetuuʒ carcerē qñq̄ʒ ad verbera. vt in. c. tue. de pe. ⁊ in. c. nouimus. de v. ſig. ⁊ in. c. i. ō calū. ⁊ in. c. i. in ſi. xxiij. q. v. ⁊. v. q. v. illi qui. ⁊ nō. xlv. diſ. in ſūma. durū autē eſſʒ dicē q̄ in eccl̄ia non poſſēt capi arceri ⁊ incarcerari ⁊ vberari. imo p honeſtate eccl̄ie debēt vberari in eccl̄ia. ⁊ p clericum. ⁊ non per

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

laicũ vt in.c.vnierſitatꝫ ꝺ ſen.ex.⁊ nõ.in.ꝺ.c.l.
⁊ in ſũma xlv.diſ.ꝑterea ſi clerici gauderẽt hac
imũitate eccľiaſtica.hoc tendẽt nõ ad decoꝛem
ſed ad maximũ dedecꝰ eccleſie cum videretur
velle defendẽ facinus clericoꝝ qui debent eſſe
ſancti ⁊ in ſuis actibꝰ relucẽ.vt in.c.oꝫ ſacerdo
tes.lxxxi.diſ. et canones mandant ꝓ facinoꝛe
eos deponẽdos ab oꝛdine.ꝺ iudi.c.at ſi clerici.
⁊ in.c.cũ nõ ab homine. ſequeretᷣ ẽt abſurdum
ꝙ cuꝫ multi ſũt clerici q̃ nihil habẽt ꝺ p̃rimonio
remãeret eoꝝ delictũ ĩpunitum cum nõ poſſint
pecunialiꝛ puniri.ad p̃dicta ẽt fac cle.i.de priui.
v̾ſi.ſi qui vero cõtra p̃miſſa.⁊ in.c.non ſolũ.de
regu.li.vi. vbi rligioſi delinquẽtes in religione
mandanꝛ ſubijci grauibꝰ penis. Preterea ⁊ vl
timo cũ occidẽtes in eccľia gaudeant hac imũi
tate. niſi malitioſe in eccleſia id fecerint. vt i.c.
fi.j.eo.ſeq̃retᷣ ꝙ clerici maxime qui cõiter viuũt
raro aut nũq̃ꝫ punirẽtᷣ ꝺ delictis eoꝛuꝫ cũ vt plu
rimũ delinquãt in eccleſia.cꝰ ꝯtrariũ apte ꝓbaꝛ
in.ꝺ.c.nullus.xvij.q.iiij.⁊ clariꝰ in c.ij.⁊.c.cũ il
loꝝ.de ſen.ex.cũ ſi.⁊ iſta puto veriſſima.relinq̃
tñ hec ꝯſuetudini que in h̃ multũ debet attẽdi
vt hic nõ. Inno.⁊ ex his oĩbus pꝫ ſm Hoſti.ꝙ
ꝯ hãc ꝯſtitutionem delinquũt principes ⁊ p̃lati
p̃ncipes qꝛ ſi fugiẽs ad eccleſiam ponit pedẽ ex̃
eccľiam ſtatim euꝫ capi faciũt. ⁊ ſi nõ exit tenẽt
eũ obſeſſum denegant victualia ⁊ quicq̃d mali
facẽ p̃nt faciũt ꝯ illos.ꝯ.l.p̃ſti.⁊ canones p̃all.
Prelati vero in hoc delinquũt.quia quantum
cũq̃ꝫ grauia fugiẽs ꝯmiſerit ip̃m tamẽ ſeruare
in totũ nituntᷣ ita ꝙ nullam penã pecuniariam
patiaꝛ ꝯ id quod hic dꝛ.⁊ ꝯ iuſtitiã q̃ eſt ſũmuꝫ
bonũ.xij.q.ij.cũ deuotiſſimã.iõ optabat Hoſti.
⁊ bene ꝙ in hoc ⁊ in alijs utriq̃ꝫ eẽnt ſuis termi
nis ꝯtenti.⁊ ꝑ hoc ſit expedita iſta glo.cum ma
teria ſua. ¶ Op.ꝯtra tex.in eo ꝙ excipit duas
ꝑſonas tm̃.vꝛ.n.ꝙ ⁊ alie debeãt excipi.vt ꝓbaꝛ
in auc̃.de man.p̃n.in.§.q̃d ſi delinquẽtes.v̾ſi.⁊
neq̃ꝫ.vbi excipiunꝛ adulteri homicide ac rapto
res virginũ. ſed glo.in v̾.niſi publicus.diꝛ illud
ꝓcedẽ de iure ciuili.de iure autẽ canõico cui in
hoc ſtandũ eſt.excipiendi ſunt ſolũ iſti duo caꝰ
de quibꝰ in lr̃a. ⁊ addendus eſt tertius cuꝫ ſua
limitatõe ꝓut hẽꝛ in.c.fi.j.eo.vult ergo in effe
ctu ꝙ iuri ciuili derogatur in hoc ꝑ ius canoni
cum. Hoſtiẽ.aũt volẽdo ſaluare iura ciuilia diꝛ
dictã auc̃.ꝓcedẽ quando ſũt delicta ꝯmiſſa in
eccľia vľ in cimiterio poſſet admitti h̃ ſolutio.ſꝫ
oꝑtebit illam reſtringẽ ſm diſpõnem.c.fi.j.eo.
ſꝫ Lau.⁊ Pe.tranſeũt cũ glo. dicebat tñ Pe.
addẽdũ caſũ.c.i.de homi.ſ.q̃ñ quis ex iduſtria
⁊ ꝓpoſito occiditᷣ ꝓximũ ſuũ. Inno.ſẽtit idem
q̃d gl.hic.diꝛ.n.nõ eſſe ſtandũ illi auc̃.dñs Pe
de ancha.tenuit ſtandũ eſſe illi auc̃. ⁊ huic.c.et
ſic ius ciuile non corrigiꝛ in h̃.ꝑ ius canonicum
qꝛ ex quo exp̃ſſe nõ corrigit dꝫ vnuꝫ ius ſupple
ri ꝑ aliud.fac.l.ſed ⁊ poſterioꝛes.ff.de legi.⁊.c.
cũ expediat.ꝺ elec.li.vi.ñ.n.ẽ bona ꝯſequẽtia ſꝫ
eũ.ꝯſtitutiones canõice enumerant aliquos ſꝫ

nõ oẽs ꝺ quibus faꝛ mentõem lex.ḡ in nõ nũe
ratis vꝛ legẽ corrigẽ.⁊ cũ hac opi.trãſit ip̃e. ſed
ꝑfecto ꝓ eo faꝛ multum in ar.iſte tex.quẽ ip̃e
in h̃ nõ põderauit.cũ.n.papa h̃ ſe fũdauerit ſuꝑ
ſtatutꝫ canonuꝫ ⁊ legũ vt pꝫ in p̃n.ḡ nõ põt dici
ꝙ voluit legẽ corrigẽ.cum vna ⁊ eadẽ lex nõ de
buit inducẽ ꝯrios effectꝰ.ꝺ bap.maioꝛes. Pre
terea vbicunq̃ꝫ loquiꝛ cõſtitutio in mã iurꝫ.cois
⁊ aliquos caſus excipit nõ ꝑ h̃ firmat rglã in
nõ numeratꝫ ꝯ ius cõe antiquum. imo in caſibꝰ
nõ exceptꝫ ſuppleꝛ a iure ꝯmũi.ad h̃ allego tex.i
c.ad audiẽtiã.cũ ibi nõ.ꝺ cle.ñ reſi. Itẽ addu
co gl. Bar.in.l.fui.ff.ꝺ vſuca.vbi nõnꝛ voluit ꝙ
vnum ius ponit rglãꝫ.⁊ excipit aliquẽ caſũ cuꝫ
dictõe taxatiua ꝙ nihilominꝰ excipiunꝛ alij ca
ſus q̃ rpiunꝛ excepti in alia ꝑte iuris. pro quo
allego tex iũcta glo. in.c.q̃ñ frequẽꝛ.ꝑ rñſo.vt
li.ñ ꝯte.⁊ q̃ꝫq̃ꝫ iſta videãꝛ mĩtũ corroboꝛata opi
do Pe.eã tñ nullo mõ puto verã. Moueoꝛ qꝛ
cũ tex.in dicta auc̃. excipiat v̾ginũ raptoꝛes.⁊
nos hẽmꝰ tex.exp̃ſſe in ꝯrium.in.c.ꝺ raptoꝛibꝰ
xxxvi.q.i.⁊ voluit h̃ glo. ḡ impoſſibile ẽ dicẽ ꝙ
ille tex. auctẽtice in nullo corrigaꝛ. ⁊ ꝙ iſte ſup
pleaꝛ ꝑ illũ. Preterea ⁊ 2ᵒ. cũ ſumꝰ in mã eccle
ſiaſtica.⁊ aĩam ꝯcernẽte ac eccľiaꝝ decoꝛẽ.⁊ ca
non ſpecifice diſponit ponẽdo reglãꝫ ⁊ excipiẽ
do caſꝰ.⁊ h̃ tam iure antiquo q̃ꝫ nouo. vt in.c.
ſiꝛ antiquitꝰ.xvij.q.iiij.⁊.c.miroꝛ.cum mulꝫ.c.il
lius.q.⁊ h̃ ꝑ totũ ti.nõ eſt curanduꝫ ꝺ iure ciui
li aľr diſponẽte.vñ nõ ſuppleꝛ in h̃ ius canõicuꝫ
ꝑ ciuile p̃ſtim cũ taliſ ſuppletio tẽderet in ip̃aꝝ
eccľiaꝝ detractõneꝫ ad h̃ allego nõ.dñm Inn.
in.c.i.de re.ec.non alienã.li.vi. vbi diꝛ ꝙ lꝫ ius
ciuile multa requirat in aliẽatione reꝝ eccľiaſti
caꝝ.vt pꝫ in.l.iubemꝰ.⁊ in auc̃.h̃ ius poꝛrectum
C.de ſan.ec.tamen ex quo ius canonicum ſuꝑ
h̃ ſtatuiꝛ minoꝛa requirẽdo ſtatur iuri canõico
nec ſuppletio fit ꝑ ius ciuile.mouetur p̃ncipaliꝛ
ibi quia ſtatuta ciuilia ſuꝑ rebꝰ eccľiaſticis non
ligant eccľiã niſi ea acceptauerit.xcvi.diſ.bñ q̃
dẽ.⁊.§.ꝺ re.ec.nõ alie.c.fi.ſi ergo in caſu iſto ñ
fit ſuppletio in quo verſaꝛ vtilitas eccľiaꝝ.foꝛ
tiꝰ fieri nõ dꝫ in caſu noſtro niſi ſuppletio tẽde
ret in diminutionẽ honoꝛꝫ.eccľie. nã poſſibile ẽ
ꝙ papa pigriꝰ voluit p̃uilegiare eccľiã q̃ꝫ impa
toꝛ iõ nõ dꝫ decurtari p̃uilegiũ pape ꝑ p̃uilegiũ
ĩpatoꝛis p̃ſerti cũ iura ciuilia p̃buiſſent imunita
tẽ indiſtĩcte vt.C.de his q̃ ad ec.ꝯfu.ꝑ to .ergo
ꝑ ius auctẽticoꝝ nõ dꝫ dimiui p̃uilegiũ pape. ⁊
h̃ eſt optima ꝯſideratio. Item ⁊ 3ᵒ. cũ h̃ in tex.
dicaꝛ ꝙ q̃ſtuncũq̃ꝫ grauia maleficia ꝑpetrauit
ꝯfugiẽs ad eccľiaꝫ nõ ẽ ab eccľia violẽꝛ exhẽdꝰ
⁊c.igiꝛ abſurduꝫ eſt dicẽ ꝙ iſte tex.debeat ſup
pleri ꝑ tex.illius auctẽtice cũ illa auc̃.excepit ho
micidas adulteros ⁊ raptoꝛes v̾ginũ ꝓpter im
manitatẽ delicti ⁊ p̃ſerti.ꝓcedit h̃ ꝯſideratio do
mini Pe.tenẽdo opi.gl.in.l.ij.C.ꝺ his q̃ ad ec
ꝯfugi.⁊ in.ꝺ.auc̃.de man.p̃n.§.neq̃ꝫ aũt.q̃ volu
it ꝙ hodie per tex.ipſiꝰ auctentice.ꝑ quocunq̃ꝫ
crimine eſt reus ab eccľia extrahendus.⁊ facit

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ille tex.in eo ꝙ poſtea fac̃ gñaliter mentionẽ de
delinquẽtib⁹ Impoſſibile enĩ eſt ſꝫ hoc ꝙ vtrũ
qꝫ ius poſſit ſuari. Naꝫ ꝙ qlibꝫ delinquẽs ex
trahat̃ ẽ apte ꝯ tex iſtũ.ꝛ.c.ſic ãtiq̃⁹.ꝛ.c.id cõ
ſtituim⁹.xvij.q.iiij.in raptoꝛib⁹.oppoſite pꝫ ꝯrium
in.c.de raptoꝛib⁹.p̃al.in homicidio ẽt ꝓbat̃
in.c.fi.j.e.nã homicida tũc nõ gaudet hac imu
nitate cũ delictũ ꝯmiſit in eccl'ia ſub ſpe imũita
tis eccl'ie.ſec⁹ ẽ ſi nõ ex ꝓpoſito occidat.vel qñ
delictũ ex̃ eccl'iaꝫ ꝑpetrauit.vides ergo clariſſi
me ꝙ tenẽdo opi.cõem illi⁹ auctẽtice ĩpoſſibile
ẽ ſeruar̃ vtrũqꝫ ius.ꝛ ꝑ p̃dicta dico dc̃ꝫ do.An.
etiã nõ ꝓcedẽ q in quadam diſtictione quam
h̃ ſõmittit vr̃ velle ꝙ in grauib⁹ delictis nõ gau
det ꝯfugiẽs ad eccl'iaꝫ hac imũitate.ꝑ tex.illi⁹
auc̃.ſecus in leuib⁹.vt in.l.ij.p̃al.ꝓfecto nõ cre
do ꝙ appẽſate poſuiſſet hanc opi.ſed recitauit
diſtinctionem quoꝛundã legiſtaruꝫ q fuerũt lo
cuti hito reſpectu ad ius ciuile.vt.j.ſubijciaꝫ.ꝛ
lec.do.An.ſuꝑ 3⁰.repit̃ multuꝫ coꝛrupta.qꝛ ip̃e
eã nõ publicauit in vita.nã hoc dictũ ſuũ exp̃ſſe
ẽ ꝯ iſtũ tex.i eo ꝙ dic̃ ꝙ q̃ꝫtũcũqꝫ grauia malefi
cia ꝯmiſerit ꝛc̃.ad idẽ.c.fi.j.e.inducẽdo vt ſup̃
dixi.ꝛ.xvij.q.iiij.in mult̃ iurib⁹ ſupius allegat̃
Quare idubitãter ꝯcludo ſtanduꝫ eſſe ſuꝑ iſta
imunitate diſpõni h⁹.c.cũ ſuis caſibus dũtaxat
exceptis.ꝛ cum limitatione.c.fi.j.eo.nec placet
mihi opi.Pe.ſ.recitata vt homicida ex ꝓpoſi
to fugiẽs ad eccl'iaꝫ nõ gaudeat hac imunitate
ꝑ.c.i.de homici. Nam h̃ dictuꝫ vr̃ ꝯ.c.fi.e.vbi
loquit̃ õ homicida ex ꝓpoſito ꝛ tñ ponit ſpeci
ale qñ in eccleſia fuit ꝑpetratũ ſub ſpe imunitat̃
ergo ſecus qñ fuit cõmiſſum ex̃ licꝫ ex ꝓpoſito
ad idem.c.ſic antiq̃tus.p̃alle.vbi ſolum excipit̃
latro ſic facit iſte tex.non ob.c.i.quia vt ibi nõ.
ille ẽ tex.legi.veteris.ꝛ habet multos intellect⁹
ꝛ intelligendo in termis nr̃is Rndetur ꝙ ꝓce
deb at ſm antiqua temꝑa.quia altaria veteris
teſtamẽti non gaudebant illa imunitate.qua.ſ.
hodie gaudent noſtra. Iteꝫ põt intelligi ꝛ rdu
ci ad termios.c.fi.j.e.cum homicidiũ fuit com
miſſum in eccl'ia mõ p̃dicto.ꝛ ſat̃ hoc videt̃ ibi
tenere doc. Reſtat ergo ſoluꝫ rñdere ad illud
auctenticũ de man.p̃n.Ad qȯ rñdeo multipli
cit̃. Primo ꝙ dꝫ itelligi de delict̃ in eccl'ia ꝯmiſ
ſis vt voluit h̃ Hoſtiẽ.ꝛ ꝓ hoc facit qa ibi nulla
facta fuit mẽtio de fugiente ad eccleſiam ſꝫ dũ
taxat dic̃ ꝙ ibi delinquẽtes debẽt de eccl'ia ex̃t
hi.ſed tũc illũ tex.dico reducendum ꝛ limitan
dum ad termios.c.fi.j.e.ꝛ dic vt ibi dicet̃. Se
cũdo põt intelligi ꝙ ibi loquat̃ in alijs p̃uilegiũ
ꝑ que induceret̃ impunitas que nõ inducit̃ ꝑ
hanc decre.ꝛ hanc opinionẽ tenuit h̃ dñs Car.
que ſatis põt admitti vt iura ſaluent̃.tamen ibi
nõ appet de qua alia imũitate loquat̃. ¶ 3⁰.põt
itelligi ꝙ illud ꝓcedit de iure ciuili ſec⁹ de iure
canonico vt hic.ꝛ h̃ tenet gl.h̃ ꝛ Cy.in.d.l.p̃nti
ꝛ multi alij.ꝛ vr̃ ſatis vera ſm p̃dicta licet illa
Hoſti.ſit tutioꝛ.vt ſic ius ciuile non coꝛrigatur.
¶ Quarto poſſet dici ꝙ de iure ciuili antiquo

.ſ.C.nõ erat dr̃ia iter ius canonicuꝫ ꝛ ciuile.vt
pꝫ.C.õ his qui ad ec.ꝯfug.ꝛ habito rſpectu ad
illud ius loquit̃ iſte tex.in eo ꝙ alleg.ius ciuile
ꝛ ius canonicũ.nec curauit papa de iure auctẽ
ticoꝝ.tũ qꝛ illud ius vr̃ dubiũ.vt pꝫ ex p̃dictis
tũ qꝛ ſi etiã Impator voluiſſet ṙuocare p̃uilegi
um qȯ prius dederat eccl'ie nõ potuiſſet.cũ p̃
uilegiũ fuerit datũ nõ ſubdito.iux̃ ea que dixi
poſt Inno.in.c.nouit.de iudi.ꝛ ꝑ h̃ habes hũc
articulum plene ꝛ clare declaratũ. ¶ Sꝫ que
ro c̃ca p̃dicta quare eccl'ia excipit magis iſtos
duos caſus de qbus in lr̃a q̃ꝫ alios. Sol dicit
Io.an.ꝙ de alijs p̃ſumit̃ ꝙ nõ inſidioſe hoc fe
cerint niſi aliud ꝓbet̃.ff.de ꝓba.quotiens.§.q
dolo.ꝛ.ff.de iuſti.ꝛ iur.l.vt vim.de iſtis vo p̃ſu
mit̃ ꝙ inſidioſe fecerint niſi ꝯriũ ꝓbet̃.ar.ff.de
vſu.l.q ſemiſſes.ꝛ de p̃ſũp.c.i.ꝛ.ij.dñs Pe.de
de ancha.repꝛobat hanc rõneꝫ.qꝛ in oĩ delicto
p̃ſumit̃ dolus.vt le.ꝛ nõ.in.l.i.C.de ſicca.ꝛ in.
c.i.de p̃ſump. Sed ego credo ꝙ Io.an.intellẽ
xerit id ꝙ alij nõ p̃ſumunt̃ ex ꝓpoſito prius de
liberato deliquiſſe lꝫ in actu delicti preſumatur
dolus.in iſtis aũt q ſtant in ſtratis publicis p̃e
ſumit̃ ꝙ ex deliberato ꝓpoſito hoc fecerit ex̃q̃
in illis rapinis ſe aſſuefecerit.dꝫ enĩ inſpici hoĩſ
ꝯſuetudo.ꝛ ob hoc credo ꝙ allegauerit.l.q ſe
miſſes.ff.de vſu. Sed ex alio mihi nõ plꝫ opi.
Io.an.qꝛ per rõneꝫ ſuã ſẽtit ꝙ delinquẽs ex ꝓ
poſito imunitate eccl'ie nõ gaudeat.qȯ eſt ꝯtra
nõ.ꝑ ſe in.c.i.de de homi. Itẽ ꝯ.c.fi.j.e.inducẽ
do illud.c.ꝑ locũ a ſp̃ali.qȯ ar.valid̃ ũeſt ĩ iure
vt le.ꝛ nõ.in.c.p̃nti.§.loca.de p̃ben.li.vi.tũc enĩ
deliquẽs ex ꝓpoſito ñ gaudet hoc p̃uilegio qñ
illud delictũ ꝯmiſit in eccl'ia ſub ſpe imunitatis
ſecus ſi ex̃ eccl'iaꝫ etiã ſi ſub ſpe imunitatis.vꝫ
enĩ ar.a ꝯrio exquo nõ repitur in iure ꝯrium vt
in.c.cũ ap̃lica.de his q̃ ſi.a p̃la.vnde allego aliã
rõneꝫ.dico enĩ ꝙ iura magis exaſperant ĩ iſtis
latronib⁹ q̃ꝫ in alijs.qꝛ illi ſũt deterioꝛes ꝛ inf̃ẽ
plurimũ illos pũiri q̃ꝫ alios malefactoꝛes.cum
plura exercitia cogitẽt q̃ꝫ alij.ar.xxiij.q.iiij.c.ẽ
ĩiuſta.vbi dr̃ ꝙ nõ ẽ miſericoꝛdia vni pc̃ẽ ꝛ mul
tos ad diſcrimẽ adducẽ.ad idem alle.l.aut fcã
in fi.ꝛ.l.capitoliũ.§.famoſos latrones.ff.de pe
nis.vbi ꝯ iſtos famoſos latrones iura multum
vltra debitũ penã exaſperãt ne mult̃ craſſãtib⁹
locus ſit exemplo.ꝛ hãc rõneꝫ apte ſẽtit glo.in
c.fi.j.e.ꝛ hoc nõ hñ. ¶ Nunc quero an fugiẽs
ad eccl'iaꝫ ꝓ debito gaudeat imunitate vt inde
nõ poſſit ex̃hi iuit⁹. Io.dic ꝙ ſic.ꝑ ꝓbat̃ h̃ in eo
ꝙ gñalit̃ ꝓhibet̃ ex̃hi de eccl'ia iuit⁹ ꝛ loq̃t̃ gña
liter tex.in.c.miroꝛ.ꝛ.c.ſi qs ꝯtumax.xvi.q.iiij
ꝛ clarius ꝓbat̃ in.l.p̃ſẽti.C.de his q ad ec.ꝯfu.
tꝫ Olra.ꝯſili.liij.cũ limitatõe tñ inſpecto.ſ.iure
cõi.ſꝫ ſi ſtatutũ haberet vt debitoꝛ poſſit ꝯpelli
ad ſeruiẽdũ pro debito tũc põt ex̃hi qꝛ ñ videt̃
ꝯceſſa imunitas cũ p̃iudicio iſti⁹ q ẽ quaſi dñs
iſti⁹ ar.eius qȯ hic dr̃ de ſuo.ꝛ plꝫ do.An.hic ꝛ
ſat̃ põt admitti ne alter p̃uet̃ iure ſuo qȯ ꝯpetit
ꝯ pſonã illi⁹. ¶ Et circa hãc materiã cũ q̃ritur

nunqd eccl'ia pſtet imunitatez fugientibus ad
ipa ʒ poſuit Cy.diſtinctōnez in dicta.l.pꝛeſenti
quam in aliquibus refoꝛmando ſubijciam.di
ſtinguit autē ꝙ aut ille qui confugit ad eccliam
nō eſt catholic⁹ aut eſt catholic⁹.ꝑ caſu nō iuua
bit̄ ꝑ eccliam.vt in.d.l.i.C.de his q ad ec.ꝯfu.ꝛ
in auc̄.vt li.ma.ꝛ auie in.§.qꝛ vero.coll.viij.qȯ
nō ꝓ his q̄ dixi.ſ.ſup gl.in v̄.exhend⁹. Scd̄o
caſu cū eſt catholicus.aut deliquit in eccl'ia.aut
extra.ſi in eccl'ia deliquit ad quā nūc ꝯfugit nō
iuuabit̄ ꝑ eā.qꝛ fruſtra legis inocat auxiliuʒ ꝛc̄.
de vſu.c.qꝛ fruſtra.ꝛ.d.§.quia vo. Ego dico re
ſtringēduʒ ꝛ.itelligendū. vt le.ꝛ nō.j.e.c.ſi.aut
deliquid ex̄ eccliam. ꝛ tūc aut refert an ſit liber
an ſit ſu⁹.ſi ſu⁹ aut fugit ꝓpt̄ magnā atrocitatē
dn̄i qꝛ ad moꝛtē ei⁹ ſatagit.ꝛ tūc hʒ locū inſti.de
his q ſūt ſui vel alie.iu.quaſi dicat ꝙ tūc pigui⁹
ſuccurritur q̄ʒ hic dicat̄ nam nō reddit̄ dn̄o ſic
hic dr̄ ſʒ exq̄ ei⁹ ſeuitia ē intolerabil' eſt cogēd⁹
ſeruū vendē.expedit.n.reipublice ne qs abuta
tur re ſua.aut fugit ꝓpt̄ modicā ſeuitiam.ꝛ tūc
hʒ locuʒ qȯ hic dr̄.ꝛ in.d.l.ꝑn̄ti.§.ſane.vbi ideʒ
in effectu diſponit̄ qȯ hic.aut fugit ſine ſeuitia.
ꝛ tūc aut ſine delicto. ꝛ ideʒ dicēdū qȯ hic.aut
ꝓpter delictū ꝛ ſi modicū.ꝛ tūc ſi deliquit erga
dn̄ʒ.vt qꝛ foꝛte ſurripuit vnam mēſurā vini vel
quid ſimile. ꝛ hʒ locuʒ qȯ hic dr̄. Aut fugit ſer
uus ꝓpter delictū nō facile.ꝛ tūc aut debet pu
niri a dn̄o ſuo aut ab alio.ſi timet a dn̄o puniri
fiet ſibi reſtitutio ꝑſtita ipunitate de qua h̄.ꝛ in
.d.l.ꝑn̄ti.§.ſane.ſi vero timet pūiri ab alio puta
a iudice tūc idē dicendum eſt in eo qȯ in libero
qꝛ nō ē acceptio ꝑſonaꝝ apud deum.vt in auc̄.
de mona.ad fi.ꝛ.c.nouit.de iudi.nā h̄ fit diſtin
ctio iter ſeruū ꝛ liberū ꝓpter intereē dn̄i qȯ ceſ
ſat cū ab alio repetit̄. aut q̄rit̄ de libero homie
fugiēte ad eccl'iaʒ.ꝛ tūc aut fugit ꝓpter debituʒ
aut ꝓpter delictū.ꝑ caſu aut fugit ꝓpt̄ debitū
tributoꝝ.aut ꝓpt̄ aliud debitū. ſi ꝓpt̄ tribu
tū.ſ.debitū ꝑncipi.tūc exhat̄ de eccl'ia.vt in auc̄
de man.ꝑn.§.publicoꝝ vero tributoꝝ. ꝛ ibi nō
gl.ſʒ Pe.vt refert ibi Cy.vr̄ in hoc dicē ꝙ debi
bitoꝛes tributoꝝ nō extrahūtur de eccl'ia ꝛ ibi
citabūt̄ ꝛ ſi defēdāt ſe bn̄ quidē alioqui pꝛoce
det̄ ad miſſionē in poſſeſſionē bonoꝝ.ꝛ ita itel
ligit.d.auc̄.ꝛ ſic recitādo trāſit Cy.qȯ ſat̄ placʒ
nam in dubijs fauendū eſt eccl'ie.ꝛ fac̄.d.l.ꝑn̄ti.
Item nō potuit Impatoꝛ ꝑ ius ſuū nouiſſimū
ꝑiudicare imunitati eccl'ie a lege ꝛ canone con
ceſſe. Aut fugit ꝓpt̄ aliud debitū.ꝛ tūc ſʒ oēs
nō debet exhi iuit⁹.vt in.d.l.ꝑn̄ti.ſed i mō pꝛoce
dēdi ſūt opi. Quidā eni dicūt ꝙ debēt ſibi dari
xxx.dies in qbus ſecure exeat. ꝛ ſi ſn̄ia feret̄ in
fra illos.xxx.dies iudex eā ſn̄iaʒ exequet̄. ſi au
tē poſt illos dies fugiat ad eccleſiā.iudex exeq̄
tur ſn̄iaʒ melioꝛi mō quo poterit.vt in.d.§.ſed
neqʒ.in auc̄.de man.ꝑn.ſm Pe.ſed glo.ibi alr̄
diſtiguit. Ja.de ra.alr̄ itelligit.ꝛ credo ꝙ meli⁹
dic̄.n.ꝙ dabit̄ ſibi ſecuritas exeundi ꝛ ſtādi ex̄
eccl'iaʒ ꝑ.xxx.dies infra quos rn̄debit vocatuſ
ad iudiciū ꝛ ſi iudex ferat ſn̄iam īfra illos dies
tūc iudex dabit ſibi electōnem vt ipleat iudica
tū ꝛ r̄nūciet ſecuritati vel redeat in eccleſiā.ꝛ h̄
lr̄a in.d.auc̄.ibi condēnabis eū ꝛc̄.ꝛ cū hac opi.
tn̄ſit Cy. Si autē liber homo fugit ꝓpt̄ delictū
aut pꝛopter atrox delictum et non habebit im
munitatem.aut pꝛopter minimum. et tunc ha
bebit.vt.l.ij.C.de his q ad ec.ꝯfugi.ꝛ h̄ volue
rūt Pe.ꝛ Ja.d̄ ra.ſʒ gl ſētit idē in quolibet de
licto vt nō.in.l.ij.ꝛ in.d.§.ſʒ neqʒ.i auc̄.de mā.
ꝑn.ꝛ h̄ dic̄ Cy.pꝛocedē de iure ciuili ſed d̄ iure
canōico diſtixit.ꝙ aut deligt in eccl'ia.aut extra
ꝑ caſu nō iuuat̄ ꝑ eccleſiā.ꝑ.c.fi.j.eo. ſi ex̄ eccle
ſiam iuuat̄ vt non puniatur ꝑſonaliter in vita vl'
mēbꝛo.allegat h̄.c.excepti publicis latronib⁹.vt
hic.refert tn̄ Pe. ꙗ q̄dam ſcripta canōica diſti
guūt ꙗ aut delictū atrox ē ꝯmiſſum ex pꝛopoſi
to.aut ex caſu. ſi ex pꝛopoſito nō gaudebit imu
nitate eccl'ie.vt in.d.auc̄.2⁰ caſu ſic. vt i iſto tex
qꝛ delictū qȯ ꝯmittit̄ ex pꝛopoſito ē magi.ꝑūien
dū.l.abſentē in fi.ff.de pe.ꝛ h̄ voluit Hoſti.per
decre.i.de homi.ſed aliq vt r̄fert Cy.itelligunt
iſtū tex.de altari veteri.teſtamenti. Sed ꝯ hanc
diſtictionē pꝛoximaʒ fac̄ ſm Cy.qȯ de raptoꝛe
dr̄ q gaudet immunitate. vt in.c.de raptoꝛib⁹.
xxxvi.q.i.ꝛ tn̄ ille deliquit ex pꝛopoſito.iȯ Pe.
circa iſtud mēbꝛū diſtixit ſic.aut delictū ꝯmiſſū
ex pꝛopoſito ꝯmittit̄ ſtimulo nāli. aut ſn̄ ſtimu
lo nāli.ꝑ caſu gaudebit.vt in ꝑal.c.de raptoꝛib⁹
2⁰ nō.ꝛ ita ſimpl'r recitādo tn̄ſiuit Cy. Sed tu
dic de hoc vltimo mēbꝛo.ſ.qn̄ pꝛopter delictuʒ
hō liber fugit ad eccliam.vt ſup̄ dixi. nā h̄ dr̄ a
Pe.vr̄ ꝯ iſtū tex.iūcto.c.fi.j.e.h̄ .n.dr̄ ꝙ quātū
cūqʒ graui⁹ maleficiū cōmiſit gaudet imūitate
ꝛ in.c.fi.excludit grauiter delinquentē ex pꝛo
poſito qn̄ deliquit in eccl'ia.ſec⁹ ſ ſi extra eccle
ſiam.vn̄ tā de iure ciuili q̄ʒ d̄ iure canōico quo
ad hoc mēbꝛū dic.vt ſup̄ dixi ſed volui ꝑdicta i
ſerere vt dicta legiſtaꝝ nō videantur incognita
vt pateret ad illa r̄miſſio. Ex pꝛedictis pʒ pleniſſi
me qui gaudeāt hac imūitate eccleſie. ¶ Nūc
quero qd ſi de facto ꝯfugiēs ad eccliam fuit in
de ꝑ violentiā extract⁹ indebite. Bo.dic̄ Bar
in.d.l.ꝑn̄ti.ſe putare ꙗ de iure petē poſſet.vt re
ſtituat̄ ꝑſtine libertati cū ea ſit de facto ꝑuatus
ꝑ ti.de li.ho.exhibē.ꝛ idē tenet Old.ꝯſi.liij.di
cēs ꙗ eccl'ia poſſet agere cū ſit ſpoliata libertate
Ego de hoc allego tex.aptum in.c.miroꝛ.xvij.
q.iiij.vbi ponit̄ tex.Aug. ex quo euidētiſſime
colligit̄ ꙗ eccl'ia dʒ ꝑ excōicatōem ꝯpellere ex̄
hentē ad reſtitutōeʒ ac ēt iterdicē ne a tota do
mo ſua r̄cipiāt̄ oblatōes.ꝛ ꝓcedit etiam in exi
hēte ſuū qȯ plus ē vt ibi nō. Hug.ꝛ Archi.nec
euitat dn̄s reſtitutōnem licet nūc velit ꝑſtare iu
ramentū de ipunitate debet eni iniurie eccleſie
ſatiſfieri. Item iuramentū debet ꝑſtari ante ex
tractionē ꝛ nō poſtea.vt hic. qȯ diligēter nota
Et faciūt hec ad qōnem.an ſi fuit aliqs captus
ꝑ rectoꝛes terre vicine in iſto territoꝛio pōt r̄pe
ti ꝑ iſtā ciuitatē cū ſi potuerit i alieno territoꝛio

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

capi.⁊ dicendū eſt ꝙ ſic.ꝑ illud.c.miroꝛ. et fir/
mat Bar.in.l.ſi cui.ff.de accuſa.quod tene mē
ti.⁊ hoc de iure canōico.ſed de iure ciuili ex̄hēſ
aliquē de eccleſia debet pūiri ſicut ď crimine le
ſe maieſtať.vt in.d.l.pňti. ¶ Quero qs ꝓuide
bit in victualibꝰ ꝯfugiētibꝰ ad eccľiaꝫ. So.tex
in.d.l.pňti.in fi. vr̄ innuere ꝙ eccľia dꝫ iſtis facē
expēſas.⁊ h̄ firmanit ꝑ iſtū tex.glo.in.c.diffini
uit.xvij.q.iiij. Sed Archi.pꝰ Hugo.⁊ alios di
ſtinxit ibi ⁊ melius.ꝙ aut habēt ꝓpriū. ⁊ faciēt
ſibi expēſas de rebus ſuis.aut nihil habēt ⁊ de
bēt laboꝛare ⁊ manibꝰ victū querē. aut neutrū
poſſūt.⁊ tūc eccľia ꝓuidebit eis tāq̄ꝫ paupibus
⁊ hoc placet.ar.c.cleri cꝰ victū.xci.diſ. Nam ſi
clericis bňtibꝰ ꝓpꝛium eccľia nō ſbuenit.vt in.c.
paſtoꝛ.i.q.ij.⁊.xij.q.i.illi. foꝛtiꝰ nec in iſtis ex fa
cinoꝛe ad eccľiam ꝯfugiētibꝰ. Preterea clericꝰ
nō hňs ſufficiēs bňficiū debet manibꝰ querere
victū ⁊ nō debet querē de bonis paupꝫ. vt in
c.clericꝰ victū.ꝑal.⁊ de cele.miſ.c.i.ğ foꝛtiꝰ tenē
tur iſti laboꝛare ſi nō habēt pr̄imoniū ſaltē ſuffi
ciēs.⁊ ad.l.pňti.dic ꝙ tex.ille nō loqtur diſpoſi
tiue ſed narratiue.⁊ pōt itelligi ſꝫ p̄dicta ⁊ pre
ſtim cū loquať de ſuis q nō habēt ꝓpꝛium.
Alteriꝰ querił qs extrahet illos de eccľia vio/
lēter in caſibꝰ in qbus poſſunt ex̄hi. Sol.Cy.
in.d.l.pňti.diſtiguit.ꝙ aut delictū fuit ꝯmiſſuꝫ
ex̄ eccľiam ⁊ tūc iudex ſeculari.ex̄het ⁊ pūiet cū
ad ipm ꝑtineat pūitio cū ſit delictū ꝯmiſſum in
ſuo territoꝛio.Aut delictū fuit cōmiſſum extra
eccleſiam ⁊ tunc iudex ſecularis extrahet cuꝫ
ſua ſit iuriſdictio.⁊ hāc opi.fuit ſecutꝰ ſimplicił
do. Pe.hic tu vide Bar.in.l.ſi cui.ff.de accuſ.
vbi dič ꝙ punitio delictoꝝ in eccleſia ꝯmiſſoꝝ
ꝑtinet ad iudicē ſecularem ⁊ nō ad iudicē eccle
ſiaſticū ex quo delinquētes ſūt laici.ꝑ.l.ſi qs in
hoc genus.C.de epi.⁊ cle. ⁊.c.ſi.j.e.qō bň facit
in ar. ¶ Ego ſic diſtiguerē.ꝙ aut q̄rił nūqd ec
cleſiaſticꝰ poſſit pūire illū delinquentē in eccľia
de ſacrilegio.⁊ credo ꝙ ſic.i.c.cū ſit .de fo.ꝯpe.
⁊ qō ibi nō.cōmiſit.n.iſte ſacrilegiū delqnēdo i
eccľia ⁊ dr̄ violare imūitatē ecclie.ſič.n.nō lꝫ īn̄
aliqueꝫ violenł ex̄hē ita ⁊ foꝛtiꝰ nec verberare
vel occidere.ad hoc alle.ho.tex.in.c.cum ꝓ cā
de ſen.ex.Aut querił nūquid poſſit eū directe
pūire de crimie ſeculari ibidē ꝯmiſſo.⁊ credo ꝙ
nō.qꝛ eccľia nō habet territoꝛiū niſi reſpectu eo
rum q̄ ſūt ſeu ꝑtinēt ad foꝛū eccľiaſticuꝫ.facit.c.
poſtulaſti.⁊ qō ibi nō.de fo.ꝯpe.⁊.c.rex dꝫ.xxiij
q.v. ¶ Item quero que loca gaudēt hac imu
nitate eccľiaſtica.nā pōt dubitari ď palacio epi
⁊ de oꝛatoꝛijs. Item vſq̄ꝫ ad quantū ſpaciū ec/
cleſia ꝯſecrata gaudeat hac imunitate.⁊ ſilibus
q̄ hic ñ ſubijciā. cū ſit hoc.c.ſatis ſua mā onera
tum.ſꝫ dicā.j.pe.c.vbi mā melius cadit. ¶ Vlti
mo h̄ aduerte ad gl .magnā i fi.in eo ꝙ iponit
penā latronū ⁊ dič ꝙ famoſi latrones tm̄ furca
ſuſpēdunł alij vero iubenł caſtigari.q vero di/
cunł famoſi.glo.nō declarat.ſꝫ tu vide ꝑ Bar.
in.l.ſi cui.in fi.ff.de accuſa.⁊ meliꝰ in auč.ſꝫ no

no iure.C.de ſer.fugi.vbi etiaꝫ Bal.poſuit nō.
dictū ꝙ etiā ꝓ vno furto pōt quis ſuſpēdi quā
do fuit circa reꝫ magnā. qꝛ equalet pluribꝰ fur
tis ſucceſſiue ꝯmiſſis.⁊ dic plenꝰ vt in ꝑall.iuri
bus nō.qꝛ hic materiā iſtā examiare nō intēdo
cū nō ſit ꝓpoꝛtionabiľ ti.⁊.c.iſtud ē ſať oneratū
ſed hoc dictū gl.attigi ꝓpť Jo.an.q repꝛobat
hāc glo.dič.n.ꝙ hodie imponił pena furcarum
ꝓ furto qnq̄ꝫ ſolidoꝝ vel vltra. Ideꝫ ⁊ clarius
tenuit in.c.tua.de homici.⁊ ꝓ hoc.c.ad palaci
um.§.ſi qs quinq̄ꝫ ſolidos.de cle.vio.pa.coľ.x.
do.An.dič ꝙ hic doc.cōiter tenēt illuꝫ.§.habē
locū qñ ex tali furto ſeqtur pacis fractio alˀs au
tē ſtať iuribꝰ hic alle.in glo. ſꝫ ego non video ꝙ
doc.ponāt hāc reſtrictōneꝫ ad illum tex. ſalteꝫ
vt dicať cōis opi.doc.n.nr̄i cōił h̄ trāſeūt cū Jo
an.⁊ idē faciūt in.d.c.tua. Idem vidēť velle le
giſte.vt nota. Cy.in.d.auč.ſed nouo iure.⁊ ſen
tit ibi Bar.lꝫ videať dubitare an illa.l. Fede.ſit
obſeruāda. nā glo.vr̄ multū dubitaſſe in.c.i.§.
iiuria iu p̄n.de pa.iur.fir.col.x.⁊ tandē ꝯcludit
ꝙ ē ꝓ lege obſeruāda niſi foꝛte ſit ei derogatuꝫ
ꝑ ꝯ̄riam ꝯſuetudinē. Idem vr̄ velle Bal.in.d.
auč.ſꝫ nouo iure.⁊ in.d.§.ſi qs quinq̄ꝫ ſolidos
dicit eni ꝙ hodie cōił in italia ille.§.nō ē in obſ
uantia.plꝫ tm̄ mihi dictū do.Anto.rōne illiꝰ ru
bꝛice.ponił.n.ſb rubꝛica de pa.tenē. vnde vt cō
uēiat rubꝛo.⁊ minꝰ q̄ꝫ fieri poſſit recedať a iure
antiquo itell gať qñ ex tali furto ſeqtur pacis
fractio. ¶ Vltimo pōt hic applicari qō de eo q
die ſolēni fuit dimiſſꝰ de carcē vt iret ad audiē
dum miſſam cū iuramēto de redeūdo. qui iuit
ad eccľiam ⁊ vult redire.an teneatur redire ad
carcerē ſeu poſſit inde ex̄hi.quaꝫ.q.vide ꝑ Jo.
an.in addi.ſpe .ti.de iureiur.ſuꝑ Reca in pe.col
vbi refert dicta alioꝝ ⁊ in effectu ꝯcludit ꝙ ſi in
iuſte detinebať vel a nō hňte ꝑtātem non teneť
redire. ꝓ quo vide ho.glo.in cle.paſtoꝛalis.de
re iudi.in v̄.ꝑ violentā.qō ego puto ꝓcedere
qñ iminet ꝑiculū moꝛť.alˀs ſatiſfaciendū eſt iu/
ramēto vel petenda abſolutio.vt in.c.ſi vero.⁊
qō ibi nō.de iureiur. Aut iſte detinebať ⁊ tūc te
neť redire.peccat eni fugiēdo carcerē.qō etiaꝫ
voluit Bar.in.l.ſ legati.ff.de pe.vbi vide nō tm̄
dꝫ ecclie pati illū extrahi niſi p̄ſtita impunitate
de moꝛte vel mēbꝛo.ꝓut hic dr̄ ⁊ nō h̄ vltimū.

Aduerſus.

Jo.an.ſpeci/
fice nō ſūmat
.ſed ꝓ ſūmario dicit ſic. Generale cō/
cilīū repetit lateranēſe.ś.e.nō minꝰ addēs quā
dā ꝓuiſionē i v̄.pp.⁊ pēaꝫ i v̄.qꝛ vō.ſꝫ do.An.ſū
mat ſic. Ciuitatibꝰ p̄ſidēteſ ⁊ eccľiaſ collectāteſ
p̄ter formā ꝯcilij gñaliſ ſūt excōicādi niſi ſatiſfe
cerit infra menſē.⁊ ſētentie ab eis late ſūt nulle
q̄ pene trāſeūt ad ſucceſſoꝛes. ⁊ eos ſequuntur
officio depoſito.ſed certe h̄ ſūmarium non eua
cuat radicitus itellectū.c.vñ ego dico ꝙ iſtud.
c.hꝫ p̄ncipaliť tria dicta.nam p̄ repetit ꝯciliū la
teranēſe.ś.e.nō minꝰ.⁊ quandā determiatonē
ānectit .2ᵒ.ibi qꝛ vō.penam illius ꝯcilij auget

tertia.ibi certū .penā illiꝰ ꝯcilij determiat ⁊ ex
tēdit ad ſucceſſores. ⁊ diuiſio ſufficit ꝓ ſumma
rio.⁊ ad maiorē declarationē ꝓ nouitijs ſūmo
ſic. Clerici non debent neceſſitatibus ſeu vtili
tatibus ciuitatum ſeu aliorum locorū etiaꝫ vbi
laicorum non ſuppetunt facultates ſubuenire.
niſi prius romanus pontifex conſulatur hoc p̄
mo. Sententie ⁊ conſtitutiones edite a laicis
collectantibus eccleſiā ſunt ipſo iure irrite.nec
vllo tempore conualeſcunt.hoc ſcđo. Recto
res excommunicati ob grauamina premiſſa re
manent excōicati etiam poſt depoſitum officiū
nihilominus excōicati ſunt ſucceſſores niſi ſa
tiſfecerint infra menſem hoc tertio. ¶ Nota
primo ibi cōmunes ⁊c. ꝙ clerici nō tenetur con
tribuere in neceſſitatibus iminentibus cōiter ci
uitati ſeu alteri loco.vnde pondera ꝙ tex. non
loquitur de neceſſitatibus laicorum.vt quidaꝫ
voluerūt itelligē ſꝫ d̄ neceſſitatibꝰ cōibꝰ.hic eſt
ꝙ bis repetitur illud verbum communes.facit
enim hec littera in alio quatenꝰ dicit ꝙ pape in
tereſt ꝓuidere cōibus vtilitatibus. loquitur ḡ
de vtilitatibus laicoꝝ ⁊ clericoꝝ. qꝛ in neceſſita
te ⁊ vtilitate ciuitatis ſatis ꝓcuraꝛ vtilitas cle
ricoꝝ ⁊ eccliaꝝ. clerici ḡ ſūt exempti in p̄uilegi
um qḋ ſatis innuit tex.in.d.c.nō minꝰ.duꝫ dicit
ꝙ pharao ꝓ oibꝰ alijs ſeruitutibꝰ ſbactis ſacer
dotes ⁊ eoꝝ poſſeſſiones in p̄ſtina libertate di
miſit de q̄ dic vt latiꝰ dixi in.d.c.nō minus.
¶ Nota ⁊c. ꝙ ecclia vēdicat ſibi iuriſdictōnem cō
tra ḡuantes ſeu aliꝛ excedētes in eccliaꝫ ſeu ꝑ
ſonas eccliaſticas. ⁊ iſurgit hec iuriſdictio indi
cio meo rōe ſacrilegij.qḋ ꝯmittiꝛ ex tāli leſiōe.ar
c.cū ſit generale.de fo.ꝯpe.ſecus autē vbi ceſſa
ret ſacrilegiū.nam tūc nō vendicat qs ſibi iuriſ
dictionē ꝯ eū qui deliquit in ſubditū ſuū in ali
eno territorio.vt nō Inno.in.c.poſtulaſti.d̄ fo.
ꝯpe.⁊ Bar.in.l.cunctos populos.C. de ſū.tri.
¶ Nota ibi cū gratiaꝝ actione.ꝙ quādo eccle
ſia confert in neceſſitatibus laicoꝝ.illud faciꝛ ex
gratia ⁊ nō ex debito. hinc ē ꝙ laici debēt refer
re gratiarūꝫ actiones vt h̄.⁊ nota ꝙ hodie ꝓpꝛ
imprudentiam quorundam prelatorum qui ſi
ne iuſta cauſa ⁊ aliqua neceſſitate dabant laiciſ
ſubſidia debet prius ſuper hac conuentione cō
ſuli romanꝰ pontifex.⁊ ſic habes hodie ꝑ iſtuꝫ
tex.ꝙ nedū laici nequeūt ꝓpria auctē collecta
re clericos ſeu eos artare ad cōtribuendū ſꝫ ēt
ipſi clerici nō poſſunt ſponte ꝓp̄a auctē d̄ rebꝰ
eccliaſticis ſoluē niſi p̄us hēatur licētia a papa
qḋ tū itellige ⁊ limita vt dixi in.c.nō minꝰ.ſ̄.eo.
vbi oino vid̄. ¶ Nō in v̄.qꝛ vero.ꝙ cōſtitutōes
⁊ ſentētie edite a collectantibꝰ ſeu artantibꝰ cle
ricos ⁊ eccleſias ad ſoluendū ſeu ꝯtribuenduꝫ
etiā ꝓ neceſſitatibꝰ cōibꝰ ſūt ipō iure nulle nec
aliquo tpe valiture. An autē h̄ ꝓcedat idiſticte
.ſ.ſiue iſti incurrāt excōicatōneꝫ ſiue nō ſiue to
lerēꝛ in officio ſiue nō tex.nō apit iō exaiabo.j.
cū gl. ¶ Nō in v̄.ceteꝝ.⁊ tene mēti ꝙ excōicatꝰ
ab hoīe vł a iure rōe delicti ꝯmiſſi p̄textu officij
etiam publici non deſinit eſſe excōicatus finito
officio qnimo ſicut prius poterat durante offi
cio cōpelli ad ſatiſfaciendum ita ⁊ nūc finito of
ficio poteſt compelli.⁊ per hoc vide bonū tex.
in.c.romana.§.caueant.de ſentē.excō.li.vi.vbi
dicitur ꝙ ꝓ delicto vniuerſitatis non debet ex
cōicatio fieri in ipſam vniuerſitatem ſed in eos
dūtaxat qui fuerūt culpabiles. Et ex illo tex. ⁊
iſto nō.ꝙ ꝓ delicto vniuerſitatis puniuntur illi
qui fuerūt auctores delicti.quod tamē intellige
vt nō. Bar.in.l.aut facta.ff.de pe.vbi oino vide
⁊ quod nō.in.c.dilectus.de ſimo. ¶ Item ex
his ⁊ ex tex.nō ꝙ delinquens p̄textu officij te
netur ſatiſfacere durante officio ⁊ eo finito ēt
ſi ꝯmoditas ꝓueniēs ex delicto non ſibi ſꝫ vni
uerſitati ſeu domino ceſſerit.vn̄ ſi nō pōt iducē
dn̄m ſeu vniuerſitateꝫ ad ſatiſfaciendum teneꝛ
ſatiſfacē de ſuo.quod clare hic colligitur dum
etiā finito officio cōpellūtur iſti ad ſatiſfaciēdū
eccl'ijs reſpēu grauaminuꝫ que intulerunt p̄te
xtu officij.ſ̄.n.debebāt p̄ſtare idebite auxiliū vł
ꝯſilium.facit.xi.q.iij.qui reſiſtit.⁊.c.ſi dominꝰ
⁊.c.iulianus.⁊ oino vide ꝑ Inno.in.c.ſicut di
gnum.de homici.⁊ optime facit tex.illius.c.ad
materiam iſtam. ¶ Nō ꝙ ſentētia cēſure lata
in aliquem ſub nomine officij nō trāſit ipō fc̄o
in ſucceſſorem ſꝫ tunc demū ſi ſatiſfacē noluе
rit de delicto cōmiſſo ꝑ p̄deceſſorē. quod nota
ꝓ limitatōe .c.quoniā abbas.d̄ offi.deleg.an h̄
ꝓcedat in alijs caſibus dicam.j. ¶ Nō vltimo
ibi honore ꝙ magiſtratuſ dr̄ honor.ad idē.c.vt
debitus.de app.iō alibi dicit tex.nō.ꝙ imūitas
publici muneriſ. alicui cōceſſa non refert ne fiat
magiſtratꝰ.qꝛ illud ad honoreꝫ magi.q̄ꝫ ad mu
nera ꝑtinet .vt in.l.munerū.de mu.⁊ ho.ff. An
autē hoc ꝓcedat in dignitatibꝰ ſeu adminiſtra
tōibꝰ eccliaſticis vide oino ꝑ Archid.viij.q.i.ꝗ
ep̄atum. ¶ Glo.in v̄.tpe valiture.nō ex tex.ꝙ
ſn̄ia excōicatōiſ ē nulla.⁊ h̄ ſētit ſꝫ vnū itellectū
ad v̄.quia vō.vbi dꝛ ꝙ ſn̄ie ⁊ ꝯſtitutōes iſtoruꝫ
laicoꝝ grauantiū eccliās ⁊ clericos ſūt nulle vt
itelligaꝛ poſtq̄ꝫ iciderūt in excōicatōeꝫ lataꝫ ab
homīe vel a iure ſm̄ formā.c.nō minꝰ.ſ̄.e.non
autē prius. Hoſti.dat duos itellectꝰ ad iſtum v̄
quia vō.p̄mꝰ vt intelligaꝛ ꝓut gl. itelligit in ex
cōicatis.vnde dicit ꝙ iſte tex. ꝓcedit potius de
clarādo q̄ꝫ diſponēdo.qꝛ non ē hoc nouum ius
vt irrita ſint q̄ ab excōicato fiūt.ſiue ſint cōſtitu
tōes ſn̄ie vł q̄cūqꝫ alia vt pꝫ.i.q.i.§.ꝙ aūt ſacra
⁊.c.ſe.⁊.c.odit deꝰ. ⁊.j.de here.c.excōicamꝰ.§.
credētes ⁊ r̄mittit ḡnaliter ad nō.in.c.vitatis.d̄
do.⁊ ꝯtu.⁊ d̄ re iudi.ad ꝓbandū. Secūdo p̄n
cipaliꝛ intelligit d̄ ꝯſtitutōibꝰ ⁊ ſn̄ijs ꝑ illos fc̄is
quo ad eccliā. deficit enim in eis ptās. Jo.an.
itelligit ḡnaliꝛ vt pꝫ ꝙ ꝯſtitutōes ⁊ ſn̄ie quas ta
les fecerunt ⁊ tulerūt ēt in alios ſubditos ſunt
nulle ꝓpter excōicātōeꝫ.⁊ ꝙ nullo tpe valeant
vt in regł'a nō firmaꝛ.de re.iur.li.vi.⁊ ſic vꝛ Jo
an.icidē in itellectū glo. ſꝫ ſꝫ hoc h̄ littera nihil
adducit d̄ nouo vt dicit Hoſti.quod mihi non

plꝫ cū ex v͛bis ⁊ m͞ete h⁹ tex.colligat̃ aptiſſime
papā voluiſſe h̃ augm͞etare penā.c.nō min⁹.ꝺ.e
ꝺic̃ eni ꝙ qꝛ p ꝓuiſionē.c.nō min⁹.malicia quo
rundā ꝯ eccl̃iam dei nondū cōgenerat.vn̄ volu
it addē iſtā nouā penā. de qua in v͛.qꝛ vo.nō ꝗ
pōt itelligi l̃ra de ſtatut̃ ⁊ ſn̄ijs editis ꝯ eccleſiā
qꝛ ille ſūt nulle ⁊ erāt ꝑ p⁹ ex ptāt̃ defectu.vt in
c.fi.de re.ec.nō alie.⁊ in.c.que in eccl̃iaꝝ.de cō
ſti.cū ſi.nec etiā pōt itelligi ꝙ nihil addat ad iuͤs
ātiquū.qꝛ ſꝫ h̃ illa v͛ba pape eēnt ſ͛pflua cū ꝑ h̃
nō min⁹ ceſſaret malicia ꝑuerſorū.ꝗ opoꝛteret
itelligē vt aliqd addat ad iura antiqua.tuꝫ ꝓpt̃
verbū adiicim⁹. tū qꝛ ex v͛bis ꝓhemij colligit̃
m͞es diſponēt̃.vt.l.fi.ff.de here.inſti. ⁊ ꝑ Bar.
in.l.ambitioſā.ff.de decre.ab oꝛ fa.itellige ergo
illico ꝙ iſti p̃cedētes iponūt hec onera eccl̃ijs ⁊
ꝑſonis eccl̃iaſticis cū effectu lꝫ nō ſint excōicati
qꝛ nō p̃ceſſit monitio iux̃ foꝛmā.c.nō min⁹.ꝺ.e.
ſn̄ie ⁊ ꝯſtitutōes eoꝝ ſint ipō iure irrite.h̃ enim
nulla m͞etio fit de monitōe.ſic in.c.nō min⁹.

¶ Secūdo pōt itelligi ꝙ ēt ſi ſūt excōicati qꝛ p̃ceſ
ſit monitio.ſn̄ie ⁊ ꝯſtitutōes erūt indiſtic͞te nul
le ēt ſi tolerant̃ in officio vel igret̃ excōicatio vt
ſic aliqd noui afferat hec cōſtitutio.ceſſāte eniꝫ
hac ꝯſtitutōe tenerēt geſta ab excōicato tolera
to rōe publici officij.vt in.d.c.ad ꝓbandū.ꝺ re
iudi.⁊ hūc itellectū ad iſtū tex.ſēſit al̃s do.An.
vt vidi in q̄buſdā ſuis repoꝛtat̃. ¶ Vltimo nō
ex fi.h⁹ gl.ꝙ ꝑuilegia excōicatoꝝ nō valēt.all.c.
null⁹.iii.q.iiij.ſꝫ ille tex.h̃ nō ꝓbat.ſꝫ ſoluꝫ dicit
ꝙ nō debēt credi que ab eis ſcribūt̃ vel dicunt̃
vnde ꝯſidera ꝙ aut querit̃. nūqd valeat inſtru
mentū ꝯfectū ab excōicato ſicut ꝑuilegium vel
alia diſpoſitio.⁊ dicēdū vt diſtiguit gl.nō.in.c.
decernim⁹.de ſen.ex.li.vi. Aut querit̃ nūqd va
leat ꝑuilegiū ab eo conceſſū ab alio tn̄ ſcriptū.⁊
tūc in ꝯcernētib⁹ officiū publicū diſtigue.vt ple
ne dixi in.d.c.ad ꝓbandū. In ꝯcernētib⁹ vo fa
ctū ꝑuatū qꝛ aliqd ꝯceſſit in p̃iudiciū iuris ſui.⁊
tūc depēdet ab alia qōne.an teneet donatio fc̄a
ab excōicato.de q̄ dic vt dixi in.c.veritat̃. de do
⁊ ꝯtu.⁊ ibi ꝑ doc. ¶ Op.ꝯtra tex.vr̃.n.ꝙ depo
ſito officio nō pōt q̄s conuēiri rōe ei⁹ qd̄ in offi
cio geſſit.vt.l.curatoꝛes.ff.de admi.re.ad ciui.
ꝑti.c⁹ ꝯriū h̃ inuit̃ in v͛.cetez. Sol.gl.in v͛.ifra
tp̄s.diſtiguit Aut eni agit̃ de maleficio ꝯmiſſo
in officio ⁊ pōt ꝯuēiri.vt h̃.⁊ in.l.iubem⁹.canōi
ꝫata.i.q.i. Aut ꝯuenit̃ rōe ꝯtract⁹ ⁊ tūc hꝫ locū
ꝯriū.⁊ h̃ ſꝫ gl.i h̄n̄te offi^m publicū ſaltē auc͞te vt
qꝛ erat tutoꝛ vel curatoꝛ.ſec⁹ dicit in ꝓcuratoꝛe
q̄ſi ſit ꝑuatū.alle.l.ꝓcuratoꝛ q ꝓ euictōne.ff.de
ꝓcu.vl̃ iō poſuit hāc diuerſitatē. qꝛ ꝓcuratoꝛ ē
admiſtratoꝛ volūtari⁹.tutoꝛ autē ⁊ curatoꝛ ē ne
ceſſari⁹.vn̄ magi.ſbuenit̃ ei q ē in neceſſitate cō
ſtitut⁹. iux̃ nō.in.c.ab arbitris.de off.dele.li.vi.
ſꝫ h̃ vltimū dictū gl.nō ꝓcedit indiſtic͞te.imo vr̃
contra.l.fi.ff. de inſti.vbi iſtitoꝛ qui ē volūtari⁹
admiſtratoꝛ nō tenet̃ finito officio de his que
egit in officio.vn̄ in ꝓcuratoꝛe ſeu in alio admi
ſtratoꝛe volūtario.an ⁊ qn̄ teneat̃ rōne admini
ſtratōis poſt finitū officiū.dic vt plene nō. Bar
in.d.l.ꝓcuratoꝛ q ꝓ euictōe. In h̄n̄te vo officiū
neceſſariū.dic vt iſpe nō.in.l.p⁹ moꝛtez.ff.quā
do ex fac.tu. An aūt ⁊ qn̄ ⁊ vſqꝫ ad q̄ꝫtum tp̄s
poſſit officialis ꝯueniri rōe delicti qd̄ in officio
cōmiſit. vide plene ꝑ Bar.in.l.i.ff.ad.l.iul̃.re.⁊
ibi ꝯcludit ꝙ in patria ſua ſemꝑ pōt ꝯueniri ſm̄
nām actōis. In loco aūt vbi officiū exercuit nō
pōt ꝯuēiri niſi in ſindicatu ſuo qui dꝫ expediri
infra.l.dies.vt in.l.i.C.vt oēs tā ci.q̄ꝫ cri.⁊ facit
iſte tex.optie ꝓ opi. Bar.nā h̃ idifferēt̃ iſti tenē
tur ⁊ remanēt obligati p⁹ depoſitum officiū.di
ces tu q̄re poſt depoſitū officium tenet̃ rōe deli
cti tenet̃ ⁊ nō rōe ꝯct⁹.dic ꝙ p̃textu officij nō de
buit delinq̄re.vn̄ delictū poti⁹ ꝯcernit eū q̄ꝫ offi
ciū.vt in.d.c.romana.§.caueāt.⁊ dicēdū vt ple
ne nō.in.d.l.aut facta.⁊ in.d.c.dilec͞ti⁹. ⁊ ꝑ predi
cta.dic̃ h̃ Gof.ꝙ ſi ptās aliqd extoꝛſit tenet̃ ipē
⁊ nō ſucceſſoꝛ.⁊ vniuerſitas tenet̃ q̄ten⁹ ē facta
locupletioꝛ.alle.ff.de ac.em.l.iulian⁹.dic de hoc
vt.j.lati⁹ dicā. Colligit etiā Gof.ex hac decre.
ptātē bononieſ vl̃ iuſticiariū neapolitanū foꝛe
excōicatū ſi ꝯpellat ſcholares clericos ſub ſe liti
gare.⁊ ab eis pecūiaꝫ exigant cū nō ſint de ſua
iuriſdictōe ſꝫ illoꝝ epōꝝ in quoꝝ dioceſib⁹ ſtu
dent ar.ꝺ.c.nō min⁹.do.An.dic̃ ꝙ hec decre.h̃
n̄ probat ⁊.ꝙ ꝯriū cōiter tenet̃ ꝑ tex.iūcta gl.in.
c.ij.de fo.ꝯpe. eo.n.ꝙ cleric⁹ ꝯpellit̃ litigare co
ram laico iudex nō ē excōicat⁹ ſm̄ eū. Aduerte
tu lati⁹ ⁊ meli⁹.aut ſecularis iudex ꝯpellit cleri
cū ꝑ diſtrictōez ꝑſonalē ad rn̄dendū coꝛā eo.et
tūc idubie icurrit excōicatōez.p.c.ſi q̄s ſuaden
te.xvij.q.iiij.⁊.c.nup.j.de ſen.ex.aut ꝯpellit eū
litigare ſine diſtrictōe ꝑſonali.foꝛte metu pene
⁊ tūc ſꝫ iura antiqua iudex nō erat excōicat⁹ ſꝫ
excōicand⁹.⁊ ſꝫ hec tp̄a intelligo.c.ij.alle.ꝑ do
An.ſꝫ hodie p.c.nō min⁹.ꝺ.e.dico nō ſolum in
clerico ſꝫ etiā in laico q ē al̃s de foꝛo eccl̃iaſtico
ꝙ ſi ſecularis turbat iuriſdictōez p̃lati.⁊ moni
tus nō deſiſtit ipō facto icurrit excōicatōez.vt ē
tex.nō.in.d.c.nō min⁹.in v͛.iuriſdictōez. ⁊ exp̄ſ
ſe h̃ ſētiūt ibi Hoſt.⁊ Jo.an.q ꝑ illū tex.dicūt ꝙ
hodie ifiniti iudices ſeu rcōres ſūt ligati q n̄ ſolū
dimnuē ſꝫ etiā in totū ſb̄trahē iuriſdictōez eccle
ſiaſticā moliunt̃.qd̄ nō.nō ē eni ille tex.reſtrin
gēd⁹ ſꝫ ampliād⁹ cū emanauerit in fauoꝛez ec
cleſie ⁊ clericoꝝ maxie ꝓ libertate ꝯſuāda.vt i
ſili nō.gl.c.ſciāt cūcti.ꝺ elec.li.vi.hodie vo ꝺ iur̃
nouiſſimo adde tex nō.i.c.qm̄.ꝺ imu.ec.e.li.ꝑ
quē fert̃ excōica⁹ ipō fc̄o ſn̄ aliq̄ mōitōe ꝯ oēſ q
ipediūt l̃ras ipetrari a ſede ap̄lica i cāis ſpectāti
b⁹ ad foꝛū eccl̃iaſticū vl̃ ipediētes litigari coꝛaꝫ
oꝛdiarijſ locoꝛū in cāis ſpectātib⁹ ad eos.⁊ dic
lati⁹ vt ibi le.⁊ nō. ¶ Op.ꝯ tex.vr̃ eni ꝙ ſucceſ
ſoꝛ nō debeat p̃grauari ex fc̄o ⁊ delicto p̃deceſ
ſoꝛis vt in regl̃a n̄ dꝫ.de re.iur.li.vi.nam delicta
debēt tenē ſuos auctoꝛes.vt in.c.q̄ſiuit.de his
q̄ fi.a ma.p.ca.⁊.l.ſancim⁹.C.de pe. So.gl.fi.
in p̄n.ꝙ exquo ſucceſſoꝛ negligit ſatiſfacē non
ex delicto alieno ſed potius ex pꝛopꝛio exquo.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſuccedit.n.ī honore dꝫ ſuccedē ī onē ſatiſfaciēdi
Ego itelligo glo.⁊ tex.qñ officialis deliquit ꝑte
xtu officij ad ꝯmodū ipiꝰ officij ſeu vniuerſitatꝭ
tūc enī tenet̄ ſucceſſor ſatiſfacē cum ſuccedit in
officio.ſecꝰ aūt ſi officialis deliquit vel ꝯtraxe
rit ad ꝯmodū ꝓpͥū vel libidinē ſuā ſatiandaꝫ.
nā tūc ñ ſucceſſor ſꝫ ipe ⁊ eiꝰ heres ꝯueniri debēt
iux̄ id qđ le.⁊ nō.in.l.i.⁊.ij.ff.ad.l.iul̄.re.⁊ in.l.
iubemꝰ.C.e.⁊ i.l.nec magiſtratibꝰ.ff.đ iiur.⁊ i
c.i.de ſolu.⁊ in.c.i.de depo.cū ſi.⁊ in hoc proce-
dit ꝯriū.⁊ hoc forte voluit Jnn.h in eo ꝙ dixit
iſtū.§.cetex.ſolū hr̄e locū qñ qs ſuccedit ſoluꝫ
in regimie illiꝰ qui fuit excōicatꝰ ex cāis hꝯtēt
vel aliꝫ q̄liſcūqꝫ ꝓpt libertatē eccl'ie violētam.ſe
cus dicit ſi ex alia cā eēt ꝑtās excōicatꝰ vel ꝯſi-
liarij vel vniuerſitas ſeu ciuitas iterdicta.tunc
enī ſucceſſor nō eēt excōicatꝰ ſꝫ eū.Poſt.antē lo
qtur magi.clare dicēs illud certū eē ꝙ qcūqꝫ ſuc
cedit excōicato.⁊ fouet factū dānatum ꝓpt qđ
ꝑdeceſſor excōicatꝰ fuit eandē iniam icurrit qđ
nō ⁊ puto ꝙ vbi expſſe fouet ſtati alio tpe non
expectato ſit excōicatꝰ.puta qꝛ clericū captum
ꝑ ꝑdeceſſorem tenet in carcē vl' qd ſimile.ar.h
in fi.⁊.c.ſi ꝯcubine.de ſen.ex.ſꝫ vbi nō fouet ſed
nō ſatiſfacit nō ſit illico excōicatꝰ ſꝫ debet expe
ctari ꝑ menſē ar.h. ¶ Sed ꝯtra h ⁊ ꝯ tex.op.
⁊ vr̄ ꝙ ſucceſſor in officio dꝫ indiſtincte ⁊ illico
eē excōicatꝰ qꝛ ſnīa excōicatōis fertur ſub noīe
dignitatꝭ vt in.c.qm̄ abbaſ.de offi.dele. ¶ So.
nō.hic glo.fi.ꝙ illud.c.nō habet locū hoc caſu
cū agat̄ rōe delicti Nō ſingularit̄ ⁊ dic clariꝰ ꝙ
c.qm̄ abbas.locum hꝫ qñ diſpoſitio ꝯcepta ſub
nomie dignitatꝭ ē ꝑiter ꝓportionabil' dignitati
⁊ ꝑſone.tūc.n.indubie vr̄ potiꝰ cōtēplata digni
tas q̄ꝫ ꝑſona.ſecꝰ antē vbi mā eſt ꝓportōnabil'
ꝑſone dūtaxat ⁊ nō dignitati qꝛ tūc ſemꝑ ꝯtem
plat̄ ꝑſonā ⁊ nō dignitatē vt h.naꝫ cū excōicatō
liget aiaꝫ ⁊ fert̄ ꝓpter delictū ſeu ꝯtumaciā nō
pōt ꝯcernē dignitatē ſeu officiū cū nō hēat aiaꝫ
vt in.đ.c.romana.nec dignitaſ deligt̄ ſed ꝑſona
iđ ꝯcernit ꝑſonā ſine expmat̄ nomen ꝓpͥū ſiue
appellatiuū. Idem dicimꝰ ecōtra in diſpōne cō
cernēte dignitatē tm̄ vt nō extendatur ad pſo-
nā lꝫ ſit expreſſū nomē ꝓpͥū tm̄ vt in.đ.c.dile
cti.de fo.ꝯpe.⁊ de mā vide quod plene dixi in.c
qm̄ abbas.ꝑalle. ¶ Ex glo.quero dr̄ h in v̄.cer
tū.ꝙ tā ꝑdeceſſor q̄ꝫ ſucceſſor tenet̄ h ad ſatiſfa
ctōnē.So.dic̄ Jnn.ꝙ iſte officialis dꝫ omne dā
num emēdare eccl'ie qđ ex ipiꝰ regimie ſibi ꝯti-
git.⁊ ſi ꝯſiliū dedit ad collectā imponēdaꝫ ipaꝫ
eū emēdare oportebit.ſi aūt ꝯſiliū nō dedit tūc
forte nō coget̄ ad emendatōeꝫ collecte ſꝫ tene
bit̄ ad intereē qđ eccl'ie ex ipiꝰ regimie cōtingit
⁊ forte penam ſpūalem vl' etiam pecūiariā eum
ſbire oportebit ſꝫ ꝙ bonꝰ iudex arbitrabit̄.hec
ſūt formal'r vba Jnn.q̄ Jo.an.al'r ñ declarat ſꝫ q̄
rit qd ſi nouꝰ rector operā dedit q̄ꝫtū potuit vt
h emendaret̄ ſꝫ vniuerſitate reſiſtēte nō potuit
qđ intēdebat obtinē.arguit ꝑ ꝙ ſit excuſatꝰ ar.
c.ſi hēs.xxiiij.q.iij.ſꝫ ipſe finaliter tenet ꝯrium

dꝫ enī ſi nō pōt obtinē relinquere regimen.nec
ſm eū timeat h caſu amiſſionē ſalarij.qꝛ cū vni
uerſitas ſit in culpa nihilominꝰ tenet̄ ſibi ad ſa
lariū cū ꝑ ipm nō ſtet quo minꝰ regat.⁊ idē dic̄
eadē rōne ſi cōtra expreſſā ihibitōeꝫ antiqui re
ctoris vniuerſitas ꝓceſſit ad collectā imponen
dam q̄ſi ſentiat ꝙ debeat antiquꝰ rector ſi vole
bat euitare culpā ⁊ penā excōicatōis relinquere
regimē.cū ꝑdictis ſimpl'r recitādo trāſit hic do.
An.ſꝫ Pe.de ancha.dic̄ hec vā in rectoribꝰ ſꝫ
in ꝯſiliarijs q cōtradixerūt predictis dicit ſe cre
dē ꝙ nō tenētur dimittere officiū ſed ſufficit eiſ
ꝙ ꝯdixerunt ad euitationeꝫ pene.ar.nō.j.eo.de
his que fi.a maio.par.capitu.⁊.l.quoniā.C.de
app.quā dic̄ ad h nō.Ego quantū ad h vltimū
reſpectu ꝯſiliariorūꝫ alle.Jnn.qui hūc articulū
tetigit in.c.nouerint.de ſen.excō.vbi ponit du
as ſnīas ſeu opi.Nam quidā dicūt ꝙ etiā ſi de
derūt ꝯriū ꝯſilium tenēt dimittē dignitatem ⁊
officiū Alij ꝯtra ſi nō poſſūt obuiare malis agē
dis.Ego latius et clarius iſtā mām attingēdo
facio tria mēbra.Aut enī loqt̄ in rectore q erat
tpe grauamis.aut in ſucceſſore.aut in ꝯſiliarijs
ꝑ caū.aut rector nō ꝯdixit ſꝫ dedit ꝯſiliū ⁊ au-
xiliū.⁊ ꝑcedēte monitōe icurrit excōicatōnē.vt
in.đ.c.nō minꝰ.⁊ tenet̄ de delicto ſatiſfacē ſiue
fuerit excōicatꝰ ſiue nō.verſabit̄ autem ſatiſfa
ctio in h Nam ſi pōt inducē vniuerſitatē ad ſa
tiſfaciēdum in cuiꝰ cōmodum collecta verſa ē
⁊ tūc ſolum ipe tenebit̄ ſatiſfacere đ delicto ſuo
ſm arbitrium iudicis nam violauit libertatē ⁊
imūitatē eccl'ie q̄ pōt citra emēdā dāni pūiri de
delicto ſuo ar.xvij.q.iiij.qſqs.⁊ in.c.cū ſit gña
le.đ fo.ꝯpe.⁊ optie.fac̄.c.ſic dignū.đ homi. Si
aūt vniuerſitatē nō pōt inducē ad emēdam dā
ni tenet̄ ipe in totum ſatiſfacē qꝛ nō debuit ipe
dare ꝯſilium aut auxiliū.⁊ ſi plures fuerūt ꝯſulē
tes vl' auxilium impēdētes.an oēs teneāt̄ in ſo
lidū an pro ꝑte.vide ꝑ Jnno.in.đ.c.ſic dignuꝫ
ſi v̄o rector rſiſtit q̄ꝫtū potuit an teneat̄ ſi ñ dimi
ſit officiū ſeu dignitatē.Jo.an.ſētit h ꝙ ſic ⁊ vi-
dēt̄ cōit̄ ſeq doc. ¶ Sꝫ certe circa h poſſꝫ dubi
tari cū h nullo iure caueat̄.imo potiꝰ tex.in.c.
nō minꝰ.inuit ꝯriuꝫ dū ſolum excōicat rectores
imponētes collectam ⁊ al'r turbātes iuriſdictō
nē eccl'iaſticā ⁊ fautores eoꝝ ſꝫ iſte rector đ q̄ q̄
ritur nec collectā impoſuit nec fuit fautor imo
ꝯdixit q̄ꝫtum potuit.q̄ nō debuit in aliquo pūi-
ri nec tenet̄ officium dimittē cum ipe nō coga
tur ad ꝯmittēduꝫ iniqtatē.ar.c.epheſis.xliij.di.
Nam pōt ipe dicē ſic dic̄ ap'lus.munde ſūt ma
nus mee ⁊c̄.vt ibi ſed ſi ipe poſſꝫ obuiare vl' co
gē ne exercerēt hāc iniquitatē tunc fateor ꝙ ve
niret puniēdꝰ ſi nō obuiaret vl' ñ dimitteret offi
ciū.vt in.c.iulianꝰ.⁊.c.dñs xi.q.iij.Jnno.tñ in
c.nouerit.ꝑalle.in v̄ſi.edite.clare ſentit ꝙ iſti te
nētur dimittē officiū a ꝑncipio ſi nō poſſūt facē
ſtatuta deleri de libro cōis.⁊ fac̄ pro hac opi.qꝛ
debēt exercē officium in loco eccl'ie aduerſo.⁊
quia debēt facē quantum poſſūt vt iniquitati

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

obuieꝫ. ꝛ ꝑ hāc ꝯſtitutōnē poſſunt ſuſtētari dcā
Jo.an. ꝛ Jnno.in dicto.c.nouerint.lꝫ ſit valde
rigoroſū ¶ Ad ſecundū reſpectu ſucceſſoꝛis
dic ꝙ aut negligit ſatiſfacē ſeu inducē vniuerſi
tatē ad ſatiſfaciendū.ꝛ teneꝫ vt ṗdeceſſoꝛ vt ħ
aut nō neglexerit ſꝫ nitiꝫ vniuerſitatē inducere
ad ſatiſfaciendū quantū pōt. ꝛ dic vt.ſ.dixi in
ṗdeceſſoꝛe.nam pōt dubitari an teneāꝫ dimittē
ſi nō pōt aliud facē ꝛ poſſunt induci ṗdicta pro
ꝛ cōtra maxie.l.i.ff.de magi.ꝯue. vbi ſolum te-
nētur iſti magiſtratꝰ q ꝯſēſerūt.ꝛ nō alij.ad idē
c.romana.§.vniuerſitatē.in fi.ṗalle.vbi innitur
ꝙ ꝓ delicto collegialiāꝫ ꝯmiſſo debēt duntaxat
culpabiles puniri. qd̄ tamē eſt intelligendū ꝛ di
ſtinguēdum.vt nō.Bar.in.d.l.aut facta.in fi.ff
de pe.tutiꝰ tñ eſt dimittē dignitatē ſeu offiᵐ.ar.
ex his que.ſ.dixi in.d.c.nouerit.ij.rñſo. Jn cō
ſiliarijs aūt eccl'ie ſūt opi. Si.n.dederūt ꝯſiliuꝫ
ad hec grauamia inferēda idubie ſūt excōicati
vt ħ.ꝛ in.d.c.nouerint. An aūt teneanꝫ inſoli
dum an ꝓ pte ſatiſfactōis.dic vt nō.Jnn.in.d.
c.ſiē dignū. Si vō tacuerit.ita ꝙ nō ꝯſuluerit ꝓ
nec ꝯ. ꝛ dic ꝙ īuoluūtur pena ꝛ peccato cū his
q expreſſe ꝯſēſerūt.vt nō.dic Jnn.in.c.i.de his
que fi.a ma.p.ca.ꝛ ħ iō quia exquo vocāꝫ vt cō
ſulāt.ſi tacēt ſūt in culpa.arg.in.l.de etate.§.qui
tacuit.ff.de interrog.ac.ꝛ in.c.ſi poſt ṗſtituꝫ.de
ꝯfeſ.li.vi.Aut expreſſe ꝯſenſerūt.ꝛ hoc eſt du-
biū an teneanꝫ dimittē officiū. Jnn.refert opi.
cōtrarias in.d.c.nouerit.tutioꝛ eſt via vt dimit-
tāt officium.argumētum ibi.poſſet tamē ſuſtie
ri oppoſitū.ꝑ nō. Jnno.in.d.c.i. ꝛ ꝑ illud.c.ro
mana.in fi. ¶ Ultimo hic quero an menſis q
expreſſe datur hic ſucceſſoꝛi ad ſatiſfaciēdū an
teq̄ꝫ incurrat excōicatōem detur ēt ṗdeceſſoꝛi
q erat tpe ġuamis.Hoſt.tꝫ ꝙ ſic.qꝛ iſte v̄.niſi ſa
tiſfecerit ꝛc.referꝫ ad vtrūqꝫ ꝛ ē declaratio.c.ñ
minꝰ. vbi tempꝰ nō fuerat declaratū.ꝛ cuꝫ hoc
dicto tranſeunt cōiter omnes doc.ꝓ hoc dicto
faē.c.iq̄ſitioni.de app.iūcto.c.cū dilecti.ij dona.
ꝛ que dixi in.c.ſcōo requiris.de ap.cū enim hic
fit mētio de ṗdeceſſoꝛe ſicut de ſucceſſoꝛe.ꝛ cir
ca factū ipſiꝰ ṗdeceſſoꝛis nulla fit tempoꝛis de-
termiatio ħ vel in.d.c.nō minꝰ.nō appet rō q̄re
illa tpis determiatio nō debꝫ ꝯcernē vtrūqꝫ. ṗſ
tim cum ſit in fine poſita. faē qd̄ nō. Bar.in.l.
pretoꝛ.ij.ff.vi bo.rap.ꝛ in.l.talis ſcriptura.ff.de
lega.i.poſſet tamē meo iudicio ſic eque diſtigui
ꝙ aut predeceſſoꝛ dum inſtaret circa collectam
extoꝛquēdam fuit āmonitꝰ vt deſiſteret. ꝛ ipſe
nō ſolū nō deſtitit ſꝫ proceſſit ad executōem fa
ciēdam ꝛ tūc illico mēſe nō expectato incidit in
excōicatōeꝫ fruſtra eni hic expectaꝫ ꝑ menſem
nam.c.nō minꝰ.dicit ꝙ ſi iſte monitꝰ nō deſiſtit
excōicationi inuoluitur.iſte autem ſatis dicitur
non deſiſtere cum proceſſit poſt monitionē ad
executionē. Sed alia eſt ratio in ſucceſſoꝛe qꝛ
ſibi datur menſꝫ.nō vt deſiſtat ſed vt ſatiſfaciat
vnde merito cum in hoc poſſit inter vtrūqꝫ no-
tari diuerſitas nō debet illa determiatio tēpo
ris vtrunqꝫ pariter ꝯcernē per ea que nō.Bar.
in dicta.l.pretoꝛ.ſed vbi ṗdeceſſoꝛ non proceſſit
ad actum ꝯtrarium puta ad executōnē ſed nō
deſiſtebat a petitōe ꝛ executōe vl' fuit āmōitꝰ pꝰ
executionē vt ſatiſfacēt tunc cū ſit in eis eadē rō
habebit locum in vtriſqꝫ illa menſꝫ determinatio
ꝛ hec nota per que habes materiaꝫ.c.plene de
claratam. Abbas.

Quia pleriqꝫ. Caſꝰ Pre
lati plus debito a ſubditis extoꝛquen
tes pretextu ꝓcuratōis vel alterius ſeruitij im-
pēſi legato vel alteri illud reſtituāt ꝛ tantundē
paupibus erogabunt.ṗ prohibet. 2ᵒ. penam im
ponit cōtrafaciēti.ibi quid ſi. 3ᵒ. ſuperioꝛi negli
gēti penam ꝯminatur.ibi ſuperioꝛ autem.
Nota.argu.ꝙ ad ſupioꝛem pertinet imponē ꝛ
exigē collectā ꝓ legato ꝓcurādo ſeu alijs one
ribus cōiter iminētibus ꝑſoluēdis.qñqꝫ tamē
iſta expediunꝫ per totum clerum ſeu ꝓcurato
res ꝛ ſindicos cleri vt in.c.accedētes.de ṗſcri.
qñqꝫ qualꝫ eccleſia vel prelato legatꝰ exigit pro
curationē integram ſed eccleſia exacta habꝫ pꝰ
modum regreſſuꝫ contra eccleſias. de quo dic
vt in.c.cum inſtantia.ſ.de cenſi. illud tamē cer-
tum eſt ꝙ in illis oneribus imponēdis debent
oēs vocari etiam ſi ſint religioſi.vt in cle.i.d cē.
quod nota. ¶ Nota ſecūdo ꝙ legato pape ne
dum ꝓcurationes debentur ſed etiam alia ſer
uitia debēt eni clerici ei ſbuēire in ſuis neceſſi-
tatibus.vt in.c.ego.n.de iureiur. ꝛ vide ġnaliꝫ
quid poſſunt exigē legati per nō.in.c.ꝓcuratio
nes.ſ.de cēſi.vbi per Jnn.vide etiam ꝑ Jo.an.
in.c.exigit.eo.ti.li.vi. ¶ Nō 3ᵒ. ꝙ exigētes col
lectam ꝓ oneribus publicis non debēt aliquaꝫ
vtilitatē conſequi imo puniūtur ſi plus exigāt
q̄ꝫ impēdunt.ꝛ nō penam contra eos ſtatutam
¶ Nota ꝙ clerici ꝛ prelati quandoqꝫ puniunꝫ
pecunialiter.ꝛ eſt valde honeſtuꝫ vt talis pena
ꝯuertatur in piuꝫ vſum ſicut hic diſpoſuit papa
in caū iſto. qualiter autē in alijs penis imponē
dis ꝑ iudicē ſit procedēduꝫ vide quod dixi pꝰ
docto.in.c.licet.de pe. ꝛ quod nō. Jo.an.poſt
Hoſti.in.c.i.de homici.li.vi. ¶ Ultimo nō ꝙ ſu
pioꝛ nō poteſt ꝓ libito remittē penā a iure im-
poſitā imo puniꝫ ſi negligit illā imponē. qd aūt
ſi ſbeſt cauſa vel ſine cā impōit penā minoꝛē de
bito.vid qd̄ le.ꝛ nō.maxie ꝑ Bar.i.l.qd ġ.§.pe
na ġuioꝛ.ff.de his q nō.iſa. ꝛ in.l.i.ff.ad turpil.
in colꝫ.ij.vbi ponit Bar.quedā nō. ¶ Oppo.
cōtra tex.in eo ꝙ ſoluiꝫ aliud tñdē.nō illis a q
bus indebitū fuit extoꝛtum ſed paupibus ꝛ ſic
obſtat.c. ꝓcuratōes.in fi.ſ.de cēſi. vbi dupluꝫ
datur eccl'ijs grauatis ꝛ nō paupibus.ſꝫ gl.nr̄a
ſoluit duobꝰ modis.ṗ ꝙ ħ iġrabaꝫ quantū qui
libꝫ ꝯtuliſſet iō ſolutio fit paupibus in cōtrario
ſecꝰ hāc ſolu. reprobat ꝛ bñ. quia ſicut cuilibet
reſtituitur q̄ꝫtū q̄ſqꝫ ſoluit ita potuit reſtitui tā
tundē.iō glo.ſoluit 2ᵒ. ꝙ in ꝯrio plus exceſſit ſu
pioꝛ q̄ꝫ hic.ibi eni ꝯmiſit crimē ꝑcuſſionis quia

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

de directo plꝰ extorſit a qualibet eccleſia ꝙ̃ de
beret habē ideo potuiſſet de ſtricto iure puniri
in quadruplū cum talis ſit pena cōcuſſionis.ſ.
cum ſupior pretextu officij extorquet aliqua a
ſbditis.vt.i.q.vij.ſancimꝰ.in fi. ⁊.xxiij.q.i.mili
tare.cum ſi.hic autē a nemine extorſit vltra ꝙ̃
ſoluit ⁊ ſic cōtra neminē ꝯmiſit cōcuſſionis cri
men ſed facta coaceruatione pluſ repiꝭ ꝑcepiſſe
ꝙ̃ ſoluiſſe ⁊ iō ſatis eſt ꝙ cuilibet reddaꝭ ſuū.⁊
in penā iſte ſupior cogiꝭ dare paupibus tantū
plus quantū hito reſpectu ad totā ſūmā extor
ſit.⁊ ꝑ tanto fuit iudicio meo ꝯſideratio bona
¶ Ex glo.ſoluiꝭ alijs modis. ⁊ ꝓ per Jo.an.⁊
Hoſt.dicētes ꝙ in effectu idē diſponiꝭ hic qḋ
ibi.nā qḋ datur ibi eccliijs intelligiꝭ datū paupi
bus q: qḋ habet eccleſia pauꝑum eſt.xvi.q.i.c
fi.2ᵒ. ſoluiꝭ per Goſ.dicentē ꝙ cōtrarum locum
habet cū grauaꝭ eccleſia.hic qñ grauanꝭ clerici
ſingulariꝭ. quia ꝓpter vitandas inimicitias inꝭ
prelatū ⁊ clericos fit erogatio īter pauperes.ar
ff.fa.herciſ.l.plane.ſimile de iude.cū ſit.⁊.c.ad
liberandā. Sol.3ᵒ. Hoſti.ꝙ caſus ſūt diuerſi ⁊
nō ꝯrij.ſi eni prelatuſ grauat ſubditū tūc habet
locū.d.c.ꝓcuratōes.in fi.ſed in encenijs vt qa
recepit encenia tpe viſitatōis. ⁊ tūc habet locū
c.romana.cum ſe.de cenſi.li.vi.ſi alio tpe aliqd
extorſit a ſubditis habet locū.c.de eulogijs.xv
iij.diſ.ſed meliꝰ allegaret.c.precedēs qḋ incipit
qm̄.vbi dicitur ꝙ ſi archiepūſ aufert aliqd alicui
epōꝝ venientiū ad ꝯciliū ꝓuīciale punitur
in quadruplū. Si vero p̄latꝰ excedit propꝭ ſer
uitiū factū legato vel alij tūc habet locū quod
hic dr.⁊ aliā dat ſol.ſb dubio forte dicēs. ꝙ ho
die indiſticte reddiꝭ duplum. remittit ad nō.in
d.c.ꝓcuratōes.ibi.n.diciꝭ ꝙ licet vbi aliquid ex
torqueaꝭ ꝑ vim ſeu ꝑ ꝯcuſſionē.habet locum il
la pena quadrupli. vt in iuribꝰ p̄alle.⁊ argu.in
auē.vt iud.ſine quoquo ſuf.§.ſic igitur.⁊.§.ne
ceſſitatem.in fi. videtur tamen ꝙ in his ſuffici
at de iure canōico ꝙ reddatur duplum.nam de
cre.romana.prealleg.loquitur de encenijs ⁊ de
violenter extortis ſm eum.⁊ recitādo ita trāſit
ibi.⁊ hic Jo.an. ſed plus mihi placet precedēs
ſolu.quia.c.romana.ſimpliciter loquiꝭ in reci
piente munera tpe viſitatiōis.c.vero ſe.loquiꝭ
in eodē caſu videlicet in violāte debitū viſitati
onis. vt quia aliter exigit ꝙ̃ debeat ⁊ mandat
indebitū reſtitui duplicatū. ⁊ ſic loquiꝭ in caſu
c.ꝓcuratōes.nec debemꝰ de facili inducē iuriū
correctōnem.vt in.c.cum expediat.de elec.li.vi
quare aūt hic.⁊ ibi nō puniꝭ in quadruplū. pōt
rñderi ꝙ in iſtis iuribꝰ exceſſit prelatus petēdo
al's debitū ⁊ exercēdo principaliter officiū ſuū
ſed incidēter extorſit vltra debitū. vñ nō cōmi
ſit directe violētiā ſeu ꝯcuſſionē iō minꝰ puniꝭ
ſed in.c.qm̄.p̄alle.⁊ ſi ꝯmiſit directe ꝯcuſſionis
crimē q: p̄textu officij ⁊ potētie extorſit domi
no indebitū iō plus puniꝭ.quare autē in.c.ꝓcu
ratōes.erogaꝭ pena eccleſie grauate. hic autē
ī paupes dixit do.Car.vltra p̄dicta ꝙ ibi fuit ec

cleſia dupliciter grauata in eo.ſ.ꝙ extorſit plus
debito ⁊ in onē manſionis quia māſit apud ec
cleſiam plus ꝙ̃ deberet.iō magis ſbuenitur ꝙ̃
hic vbi clerici fuerūt grauati ſolū in eo.ꝙ ſolue
rūt vltra debitū. Certe hec nō eſt bona ſolu.qa
c.ꝓcuratōes.⁊.c.ij.de cenſi.li.vi.loquūtur gnā
liter qualitercūq: eccleſie grauentur tēpore vi
ſitatōis plus debito. ideo tene ſolu.gl.declara
tā vt.ſ. vel ſol.Goſ.an autē quādo ſoluiꝭ qua
druplū totū ſit pena. Jo.an.dicit ꝙ nō.ſed ineſt
rei ꝑſecutio vt tm̄ triplum ſit pro pena de quo
remittit ad nō.i.q.vij.in eum.ſed voluit allega
re.i.q.i.nam ibi eſt illud.c.cum gl.ſua an alie pe
ne poſſint excedē quadruplū.remittit Jo.an.
ad nō.xij.q.ij.cū deuotiſſimā.⁊.xvij.q.iiij.ſi qs
domū.vide tamē de pena dupli tripli ⁊ quadru
pli.qḋ le.⁊ nō.l.i.in prin.ff.de publ.inſti.ō ac.§
tripli.cum ſe. ¶ Extra materiā.c.ſcias ꝙ Inn.
tractauit hic nō.⁊ ſbtilem materiā reſtitutōis fi
ende in foro penitētiali ſūpta occaſione ex iſto
tex.in eo ꝙ mandat erogatōem pene debē fieri
in paupes xp̄i.⁊ ſingulariter tractādo materiā
ꝑ eum tactā poſſunt formari.xiij.q.ſed do.An.
reduxit materiā ad vi.caſus. ⁊ quāq: ſbtiliter
ꝓcedat tamen aliquatenꝰ ꝑ vi.caſus intricatur
materia.Ego clariꝰ attingēdo materiā ponam
duas regulas per quas iudicio meo deciduntꝭ
ille queſtiones ⁊ ſimiles. ⁊ poſtea ꝓſequor ſin
gulariter.⁊ ſigillatim illas.q.Inn.⁊ aliquas q̃ſ
addit hic do.An. Prima regula ſit iſta ꝙ vbi
cūq: ius poſitiuū habēs ꝯcurſū legis ſeu eqtatꝭ
nālis diſponit ſuꝑ reſtitutōe vel retētōe.ſeruan
da eſt talis lex etiā in foro ꝯſcientie.hec cōclu
ſio ꝓbatur ex his q̄ dixi in.c.i.de ꝯſti.vbi pꝰ be
atū Tho.⁊ Calde.dixi ꝙ lex poſitiua peccati ñ
nutritiua ē ſuāda etiā in foro conſciētie exquo
nulla alia lex diſtīguit illo caſu inter forū peni
tētiale ⁊ iudiciale.nec ſubē cā diſtiguēdi.ſūt.n.
ſupiores leges ſeruāde exquo nō occurrit alia
equitas naturalis in ꝯrium. Secunda regula
vbicūq: inter legem poſitiuā ⁊ legē naturalem
datur diſcrepātia.ſeruāda eſt lex ſeu eqtas na
turalis in foro anime niſi lex poſitiua ex aliqua
iuſta ⁊ vera cā diſponat ꝯ illam legē naturalem
nam tūc ſeruāda eſt eqtas naturalis.ar.eorum
q̄ nō. Inno.in.c.que in eccleſiaꝝ.de cōſti. ⁊ hic
ꝑ Jo.an.in.c.fi.de imuni.eccle.li.vi.⁊ in.c.ij.de
viur.li.vi. ⁊ ꝑ Bar.in extuagā.ad repmendā.in
ꝟ.denūciatōnē.exempla clariꝰ.j.patebūt.
¶ His p̄miſſis venio ad qōnes Inno. ⁊ prima ē
an habēs aliqd ex furto.rapina. vel oppreſſio
ne dolo vel calūnia teneaꝭ ad reſtitutōnem i fo
ro aie.an ſufficiat ſolū penitē de peccato. Inno.
ꝯcludit ꝙ teneꝭ ad reſtitutōnem alle.c.fi.xiiij.
q.v.⁊ idē diē in oibus caſibꝰ in qbus ꝯpetit re
petitio ſiue ꝑ actiones vtputa ꝑ actionē qḋ me.
cā.de dolo.⁊ ſimiles. ſiue iudicis officio. ⁊ dic
ꝙ qḋ iſta decidiꝭ ꝑ p̄mā regulā.nā ad reſtituti
onē fiendā reſtrigit ius poſitiuū. exquo datur
actio vel iudicis officiū ⁊ habet ꝯcurſum legis

nālis. nā ꝯgruit legi ⁊ eqtati nāli neminē debē
locupletari cū aliena iactura. vt i regl'a locuple-
tari.de reg.iur.li.vi.⁊ in.l.nā h̄ nā.ff.de ꝯdi.inde.
ſuadet ⁊ p̄cipit ius diuinum. vt legiꝰ.⁊ nō.in re
gula.peccatuȝ.de reg.iu.li.vi.⁊ in.c.cum tu. de
vſur. ¶ Scd'a qd̄ Jnn.ē qn̄ qs eſt obligatꝰ ad
debitū de iure nāli tm̄ quale eſt qd̄ debeꝰ ſeruo
nā ſeruꝰ nō obligaꝰ alicui nec aliqs ſibi nāliter
vt in.l.nāliter.ff.de ꝯdi.inde.⁊ alibi dicꝰ tex.ꝙ qn̄
tū ad ius ciuile ſerui ꝓ nullis habeꝰ. ſecꝰ de iu
re nāli.qꝛ qn̄tū attinet ad ius nāle oēs hoieꝰ eq̄
les ſūt.in.l.qd̄ attinet.ff.de reg.iur. Jnn.dicꝰ ꝙ
tale debituȝ eſt ſoluendū ſeruo in foro ꝯſcie ita
ꝙ d̄ tali debito n̄ pōt fieri elemoſyna p̄ obligatū
ar.de iureiur.cā te.⁊ dic ꝙ iſta qd̄ decidiꝰ p̄ illā
regl'aȝ ſcd'aȝ quā.ſ.tradidi.nā lȝ ius poſitiuum
tali debito nāli nō aſſiſtat tm̄ nō tollit obligatio
nē nālē ex ſufficiēti cā. id̄ eqtas iuris nālis ē in
foro pniali ſeruāda.⁊ pono exemplū qn̄ aliquiꝰ
ꝓmiſit aliqd dare ſeruo. nā ex ꝯſenſu ſuo obli
gaꝰ nāliter. vt in.l.ſepe.§.is vō.ff.de re iud.pec
cat aūt quis nō iplendo id qd̄ ꝓmiſit vt in.c.i.
⁊ qd̄ ibi nō.de pac.naȝ deꝰ reſpicit coꝛ ⁊ nō ſolē
nitatē vboꝝ.xxij.q.v.iuramēti.xiiij.q.v.ſi qd in
ueniſti.⁊ p̄ſerti hec diſpō ꝓcedit. quia ius poſi
tiuū nō reſiſtit huic obligatōi lȝ nō aſſiſtat vnde
peccat qs quo ad deuȝ.qd̄ ſatꝰ ſenſit ēt Har.in
.d.c.xt'a.ſup vbo denūciatōeȝ. vbi dicꝰ obligatū
nāliter tm̄ ex ſuo cōſenſu peccare niſi adipleat
id̄ pōt denūciari eccl'ie ſm eū.do.An.in ꝓmiſſi
one facta ſeruo latꝰ diſtiguit ſic.ꝙ aut qs ꝓmi
ſit ſeruo vt dn̄o ſuo acqraꝰ. ⁊ tūc nō deficit ius
poſitiuū.quaſi dicat ꝙ ſeruꝰ etiam ciuiliꝰ poteſt
acquirē domio.alle.l.ſi ſeruꝰ.ff.de v̄.obli.ſȝ po
tuiſſet allegare.ff.de ſtipul.ſer.p̄ totū.⁊ hoc cau
credit debitū debere ſolui domino in foro cōſci
entie. Sed tn̄ dic hoc ꝓcedere quādo ſolenni
ter acqſiuit obligationē.ſi autem p̄ pactum nu-
duȝ tantū.tunc deficit ius ciuile. vt in.l.iuriſgē
tium.§.ſed cum nullam.ff.de pac.quo caſu ſoꝉ
eſt naturalis obligatio tantū ſicut in libero. an
autem vtroqȝ caſu ſit ſolutio fienda domino in
foro conſcientie. Do.An.vult ꝙ ſic ex quo pro-
miſit vt acquirat domino.videtur tamen hoc li
mitare quando ꝓmittens ſeruo crederet ſibi
ſoluēdo ipſum nō traditurum rem illam domi-
no. tunc etiam ſibi ſoluēs nō eſſet tutus. quia
equitas iuriſgentiū eſt in ꝯriuȝ. que vult vt per
ſeruū acqraꝰ domio. Ego habeo iſtū caſū ſic in
tellectū ꝓ indubitato ēt quo ad foꝝ ꝯtentioſuȝ
ꝓ quo alle.tex.aptū in.l.qd̄ ſeruꝰ.ff.de ſolu.vbi
dꝰ ꝙ ſi ſeruus ex peculio ſuo ſeu ex pecunia dn̄i
ꝯxit ēt ſibi ſoluiꝰ.niſi dn̄s p̄ſumaꝰ nō ꝯſētire.nā
ꝓfecto iſte cāꝰ decidiꝰ p̄ p̄mā regl'aȝ ꝯcurrit eni
tūc ius poſitiuū ⁊ eqtas nālis.nā ſi ꝓmittēs nō
habuit reſpectū ad ſuū nō debuit ſibi ſoluē ſi p̄
ſūpſit ꝙ ifideliꝰ agit ꝯ dn̄m ſuū videtur.n.dn̄s ta
cite ꝓhibē vt in.l.ſi cū cozneliꝰ.ff.de ſolu. ⁊ in.
.l.ſi hominē.ff.man.⁊ idem dic in mōacho.ꝓ q̄
alle.tex.iūcto eo qd̄ nō. Har.in.l.nō id̄.ff.d̄ no

na.⁊.d.l.qd̄ ſeruꝰ.iūcto eo qd̄ nō. Jnn.in.c.cuȝ
olim.de p̄uile.ſȝ itellige ꝓpꝛie dictū Jnn.qn̄ qs
ꝓmiſit ſeruo ꝯtēplatōe ſerui tūc eni ſolū obliga
tur in oēm euentū nālier.⁊ dȝ in foro aīe ſoluē
ſeruo.qa ſeruꝰ ē ſic liber quo ad ius nāle.vt.ſ.
dixi acqrit tn̄ dn̄o.facꝰ qd̄ le. ⁊ nō.in.l.qui ſeruo
ff.de ꝯdi.⁊ demō.iūcta.l.plȝ.ff.d̄ acq.her. Jdē
dic ſi dn̄s aliqd ꝓmiſit ſeruo. lȝ eni nō obligeꝰ
de iure ciuili. quia nō cadit obligatio inter ſuū
⁊ dn̄m.vt.l.interpoſitas.C.de tn̄ſac.tn̄ teneꝰ in
foro aīe ꝓpter obligatōeȝ nālē cui ius nō reſiſtit
ſȝ nō aſſiſtit acqſitio tn̄ fit dn̄o. ſed dn̄s dȝ pati
ſeruū illā rē habē ꝯtinētibꝰ oclis vt in ſili dicꝰ
in.l.iiij.ff.de manu. ⁊ idē pōt dici in abbate qui
aliqd ꝓmiſit mōacho.de quo vide qd̄ nō. Jo.
an.in regula nō eſt obligatoꝛiū.de re.iur.li.vi.i
mercu.⁊ in.c.cū ſingula.de p̄ben.eo.li.⁊ p̄ Jnn.
in.c.inſinuante.qui cle.vel vo. ¶ Tertia qd̄ eſt
qd ſi mathematicꝰ vel meretrix vel ſimilis do-
lo fraude vel p̄ſuaſionibꝰ iduxit aliquē vt daret
eis pecuniaȝ. an iſti teneanꝰ iſtā reſtituē in foro
iudiciali. Sol. Jnn.ꝙ nō ꝯpetit repetitio.quia
hic inde verſaꝰ turpitudo vnde potioꝛ eſt cōdi
tio poſſidētis.ff.de ꝯdi.ob tur.cau.l.vbi autem
Jn foro aūt penitentiali eſt vtriqȝ penitētia iuū
gēda ſm eum. ¶ Nota hoc verbū qd̄ apte ſen
tit ꝙ iſti nō teneanꝰ ad reſtitutōem.etiā in foro
anime.⁊ ita ſimpl'r recitādo trāſit Jo.an. Jnn
tn̄ nō loquiꝰ ita clare vt refert Jo.an.do.Ant.
dicit ſe credere ꝙ ſi qs ꝓmiſit aliquid meretici
vel mathematico.ꝙ in foro aīe nō teneꝰ ſibi ſol
uere qꝛ illi ꝓmiſſioni ex turpi cauſa non aſſiſtit
deꝰ ſi autē nō ꝓmiſit ſȝ ꝓceſſit ad traditionem
⁊ tūc dicit do.An.ſe credē ꝙ ille qui recepit nō
teneꝰ in foro aīe reſtituē quia ille habuit dona
tū ꝓ derelicto.ſȝ putat ꝙ recipiens teneꝰ illud
dare paupibꝰ ex quo turpiꝰ acqſiuit.⁊ dicit de
hoc eſſe caſū.xiiij.q.v.nō ſane.nō tn̄ credit illū
peccare ſi reſtituēt illi a quo habuit. ad hoc qd̄
nō.in.c.ex trāſmiſſa.de deci.⁊.i.q.i.non eſt pu-
tāda.plꝰ placet mihi dictū Jnn.⁊ Jo.an.vt ad
reſtitutōem ſeu erogatōem paupibus fiendam
nō teneanꝰ iſti.p̄ qꝛ ius poſitiuū ē ꝓ eis.dicꝰ eni
ꝙ meretrix turpiꝰ facit ꝙ eſt meretrix.ſȝ nō tur
piter accipit cū ſit meretrix.vt in.l.iiij.ff.de ꝯdi.
ob tur.cau.⁊ nō h̄ vltimū vꝰ ēt in h̄ ꝯcurrē equi
tas nālis.ſi.n.nō turpiꝰ accipit ex q̄ eſt meretrix
ḡ nō teneꝰ reſtituē. p̄terea fauet ſibi ius nāle in
retentōe ꝓpter ꝯſenſū dn̄i tradētis. nā nihil tā
nāle q̄ȝ vt acqſitio fiat ſm volūtatem dn̄i tradē
tis vt in.l.nihil tā nālē.ff.de reg.iu.⁊ in.§. p̄ tra
ditōem.inſti.de re.diui.⁊ facit optime qd̄ hꝰ in
ſili in.c.fi.de ſimo.ad.c.n̄ ſane.alle.p̄ do.An.di
co ꝙ nō loquiꝰ in caſu nr̄o prop̄e. Jtem proce-
dit potius cōſultiue.ſ.vt faciat inde elemoſynā
de acqſito p̄ imoderatā iprobitatē ſȝ nō diſtri-
buit tāq̄ȝ aliena ſȝ tāq̄ȝ prop̄a diſtribuit vt ibi ⁊
idē cōſulerē in caſu nr̄o ⁊ loqtur cū talis p̄uēit
ad ſtatū p̄fectōis ſȝ d̄ neceſſitate ſaluꝰ nō teneꝰ
reſtituere ſȝ ſatis eſt deo ſatiſfacē p̄ penitentiā

ar.in.d.c.fi.de ſimo.vbi bo.tex.in ar.⁊ h̄ credo
apte ſentire glo.xiiij.q.v.in ſūma.⁊ in.c.ex trāſ
miſſa.de deci.dicūt.n.ꝙ talis poſſit elemoſynā
ex tali q̄ſito facē exquo fuit tranſlatum dn̄ium
⁊ nō cōpetit repetitio. nō eni dicūt ꝙ tenet̄.⁊ te
ne mēti illā reglā q̄ colligit̄ ex iſtis gl.in mā re
ſtitutōis. hāc ꝑtē apte fouet Cy.in.l.cū te.C.d
cōdi.ob.tur.cau.vbi in.q.fci recitat ſe dicere ꝙ
meretrix in eo ꝙ lucrat̄ in meretritō pōt facere
teſtm̄ ⁊ diſponē ꝓut vult Idē Bal.in.l.i.C.c.
vbi dic ꝙ eps nō pōt in illt̄ talit̄ acqſitis apponē
manū ēt poſt mortē meretricis. ⁊ ita dicit ſe re
ſpōdiſſe a quodā epō iterogatꝰ. ſecꝰ dicic Cy.i
loco pal.in ea q̄ nō ē meretrix.dic.n.ꝙ lꝫ dn̄ium
reꝝ donataꝝ trāſit in illā mulierē.tñ fiſcuſ tāq̄
ablator iniuſte acqſiti illud totū aufert p.l.luciuſ
ff.de iur.fiſ.dicit eni ꝙ tales mulieres tenet̄ in
foro aie hec turpit̄ queſita reſtituē.qd̄ mihi ſatꝫ
plꝫ.qꝛ iſti turpit̄ receperūt exquo nō erāt mere
trices.i.palā queſtū faciētes. ceſſat eni diſpō.l.
iiij.ff.de cō.ob tur.cau.⁊ etiam equitas nālis.⁊
in hoc caſū poſſetis ſalnare ſcōm mēbꝝ diſtictio
nis dn̄i An. lꝫ reſpectu ꝑmi mēbri in eo ꝙ dicit
ꝙ ſi ꝓmiſſio fuit ſca meretrici nō tenet̄ ꝓmit-
tēs in foro aie. ꝓ opi.ſua vide glo.in.l.idē ſi.ff.
de.ꝯdic.ob tur.cau. q̄ dic̄ illā ꝓmiſſionē ñ valē
etiā in meretrice.lꝫ.n. nō turpit̄ recipiat donata
vt ibi turpit̄ tñ petit ꝓmiſſa ob turpē cauſā.ſed
Cy.poſt Pe.in.d.l.cū te.tꝫ ꝯriū Cōcludit eni
ꝙ peccat ille q meretrici nō ſuat ꝓmiſſa ꝑ rōeꝫ
ꝑdictā qꝛ ſic̄ nō turpit̄ recipit. ita nec turpit̄ ſti-
pulat̄ ſeu recipit ꝓmiſſionē. ⁊ hāc opi.vr̄ firma
re Bar.in.d.l.idē.⁊ lꝫ Bal.in.d.l.i.videat̄ tenē
ꝯrium. ꝙ aliud ſit in receptōe q̄ꝫ in ꝓmiſſione
⁊ dicit de hoc eſſe caſū in.l.fi.ff.de ac.⁊ obli.ſed
certe ille tex.nō probat.logr̄.n.in mlīere q̄ ꝓmi
ſit viro ob turpē cāꝫ. ſed nos loqmur in viro q
ꝓmiſit meretrici.⁊ ita ꝯperi poſtmodū ꝙ Bar
in dicta.l.idem.reſpondebat ad illaꝫ.l.quod ſa
tis placet. Cōclude ergo ex omnibus ꝑmiſſis
ꝙ meretrix turpit̄ nō recipit dona vel promiſſi
onem. ⁊ ꝙ poteſt de illis ad libitum diſponere
licet conſultius agat dando pauperibus .ſecus
in alijs mulieribus non meretricibꝰ publicis qꝛ
ille turpit̄ accipiūt dona vel ꝓmiſſiones vñ pro
ꝓmiſſione nō poſſunt agere ⁊ recepta tenet̄ re
ſtituē.⁊ fiſcꝰ poſſet illa bona occupare.⁊ ꝑdicta
hñ nō ¶Quarta qō.qd ſi qs recipit idebitū in
re ciuili tm̄. ponit exēplū Inn.i legatario vtpu
ta heres credēs hēditatē ad oia ſufficē ſoluit in
tegrū legatū de q̄ poterat detrahē falcidiaꝫ nū
qd tenet̄ legatarius h̄ caſu reſtituē heredi.qd̄ ſi
bi ex bñficio legis falcidie ꝯpetebat. Inn.tenet
ꝙ nō.qꝛ lꝫ ius poſitiuū diſpōat ſup hac falcidia
tñ eqtas nālis q̄ orit̄ ex diſpōne teſtatoris eſt ꝓ
legatario. Hoſti.aūt dicit dictū Inno.ꝓcedē in
herede q ſoluit ꝑ iuri.ignorantiā.ſi.n.errauit in
facto cōpetit repetitio.p.l.error.C.ad le.falcid
do.An.dicit illā.l.procedē in foro ꝯtentioſo ſed
in foro aie loqtur Inno.ipe tamē putat in que-
ſtione ſic diſtinguendū. ꝙ aut teſtator uetuit in
teſtamēto falcidiam detrahi. ⁊ tunc legatarius
tenet cum bona cōſcientiā illa bona.etiā ſi teſta
tor fuiſſet ignarus ſui patrimonij.licet aliud di
cat lex fori cōtentioſi. vt in auc̄.ſed cuꝫ teſtator
C.ad.l.falci.mouetur quia habemꝰ certum fū
damentū voluntatis defuncti.nec aliquis error
cadere pōt iplendo voluntatē defūcti: facit eniꝫ
iux̄ voluntatē defūcti. Si aūt teſtator nō vetuit
falcidiā detrahi.tūc ſi ꝑſona eſt ignara ⁊ groſſa
viſilr̄ ignorās detractōneꝫ falcidie putat idē.ſ.
ꝙ legatariꝰ iuſte teneat in foro aie qd̄ habuit vl
tra falcidiā. q̄ſi tūc ꝯcurrat ꝯſenſꝰ teſtatoris in
ſolutōe totiꝰ legati. Si autē teſtator eēt ꝑſona
iſtructa in iure certificata de iure falcidie.tc̄ dic̄
ſe credē ꝙ legatarius tenet̄ reſtituē qd̄ habuit
ꝯtra.l.falcidiā.ſiue errore facti ſiue iuri. heres
ſoluerit integꝝ legatū.qꝛ cū poſſibile ſit teſtatorē
voluiſſe falcidiā detrahi exquo erat ſciēs ⁊ nō
ꝓhibuit ꝯſultiꝰ eſt vt legatariꝰ reſtituat.⁊ ſic ſa
tiſfaciat volūtati defūcti.nā in dubijs via tutior
eſt eligēda.vt in.c.veniēs.de ſpon. ⁊ ſi diligent̄
aduertis vr̄ do. An.hanc.q.decidiſſe ſemꝑ ſm
tacitā voluntatē defuncti ex qua iſurgit obliga
tio nālis lꝫ lex poſitiua alr̄ diſponat in foro ꝯtē
tioſo.⁊ ſic voluit idiſtīcte vt illa eqtas nāl̄ ꝑfera
tur in foro aie iuri.poſiti diſpōni. Aduerte tu.nā
deciſio huiꝰ.q.ꝑlimū depēdet ex alia qōe.an he
res ſit nālr̄ obligatꝰ ad legata itegra ſolnēda d
qua pleniſſime ꝑ legiſtas maxie Bal.in.d.l.cuꝫ
qs.C.de iuri.⁊ fac.ig.aliqd ꝑ canoniſtas in.c.ſi
de ſolu. Et ſi tenemꝰ opi.vltimō.q dixerūt nullā
oriri obligatōeꝫ nālem ꝯ.l.falcidiam ceſſabunt
oīa dicta do. An.fūdata ſup illa eqtate ⁊ obli-
gatōe nāli. Si vō tenemꝰ opi.ꝯriā q̄ vr̄ placere
cōit̄ citramō.tc̄ in foro iudiciali ſumus certi p.c.
rainuciꝰ.⁊ rainaldꝰ.de teſta. ⁊ ꝑ auc̄.ſꝫ cū teſta
tor.ꝑal.iūcta.l.error.C.ad.l.fal. ſed difficultas
orit̄ in foro pniali. ⁊ in h̄ dicerē aduertenda ad
tres caſus dūtaxat. Aut enim a ꝑncipio heres
vult vti bñficio.l.falcidie in caſibꝰ a iure ꝯceſſiſ
⁊ dico ꝙ poterit ſine aliquo peccato nec tenet̄ i
aliq̄ foro pniali. h̄ aptiſſime ꝓbat̄ p.d.c.rainuci
us ⁊ rainaldus.ſi eni foret aliqd̄ peccatū in retē
tōe falcidie ñ ꝑmittēt ius canonicū falcidiā idi
ſtīcte ſic̄ facit.nō diſtinguēdo an defunctꝰ fuerit
ſimplex ꝑſona an diſcreta.qꝛ ius canonicū etiā
q̄tenꝰ diſponit in foro ꝯtētioſo nuq̄ꝫ diſpōit cuꝫ
pctō.vt in.c.fi. de ꝑſcrip. ⁊ hāc ꝑtem indiſtīcte
tꝫ Bal.in.d.l.cū qs. dicēs abſurdū fore dicē ꝯ
riū.⁊ firmās ꝙ eo caſū q̄ hēs vult vti bñficio le-
gi.fal.nulla orit̄ obligatō nāl.qꝛ lex falcidia reſe
cat legata ipo iure.vt in.l.lineā margaritaꝝ.ff.
ad.l.fal. Itē dic ꝙ ſi q̄ orta fuerit illa ñ hꝫ effe-
ctū ex diſpōe legi.in ꝯriū. q̄ mouet̄ ex optia rōe
in ꝯriū.vt ſi defūctꝰ repit aliquē q velit eē heres
hēditate grauata. ⁊ hāc opi.ſentit ēt. Bar.in.d.
extra.ad reꝑmēdā.in.v̄.denūciatōeꝫ. Ex q̄ ꝯclu
dit̄ ꝙ hēs ñ pōt denūciari i foro eccliaſtico vt ſol
uat integra legata. quod tꝫ Bar. in loco ꝑalle

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

2ꝰ caſus eſt qñ heres ſciēs ſoluit integra legata
⁊ tūc legatariꝰ tenet cū bona ꝯſcia qꝛ exq̄ heres
voluit vti. l. falcidie bñficio. tā legatariꝰ tenet ſibi
debitū de iure nāli ⁊ ciuili. ⁊ firmat Bal. in. l. cū
qs. ꝑalle. 3ꝰ caſus eſt cū heres ſoluit itegra lega
ta igranter. q̄ caſu ꝓbabiliter dubitat̄ in foro pe
nitētiali. ⁊ puto ſtandū indiſtincte iurꝫ poſitiui di
ſpoſitiōi, ꝓut voluit Hoſti. vt diſtiguamꝰ an ſol
uerit ꝑ ignorantiā iurꝫ vel facti. moueoꝛ ꝑ id qȏ
dixi. ſ. in 2ª regula, cū eni ius poſitiuū poſſit ex
cā legitima tollere effectū obligationis nālis. vt
i macedoniano, ꝓut. j. ſbijciā. fortiꝰ potuit diſpo
nere in caſu nr̄o in q̄ dubitat̄ an obligatio nālis
oziat̄. Induxit. n. ius. l. falci. ex iuſta cā. adeo ꝙ
fuit approbata ꝑ ius canonicū. vt. ſ. dixi. quam
q̄dem legē induxit cū limitatiōe an ſolueret he
res ꝑ igrantiā iuris vel facti. nec in h̄ verſat̄ ali
qȏ peccatū. q̄ talis lex ē ſeruanda in foro penitē
tiali cū ex cā poſſit quē ꝑuari re ſua iux̄ nō. in. c.
q̄ in eccleſiaꝝ. de ꝯſti. vn̄ nō video iuſtam cām re
cedēdi in caſu nr̄o a diſpoſitiōe iuris poſitiui in
foro aīe. ⁊ h̄ de iſta. q. ¶ 5ª. q. eſt in eo q eſt obli
gatꝰ ciuiliter tm̄ ⁊ non nāliter. Exm̄ in eo q ſcri
pſit ſe debere centū ſpe future numerationis tm̄
in veritate nihil accipit. an lapſo biennio teneat̄
ſoluere in foro aīe dubiū facit. qꝛ in foro ꝯtētio
ſo artat̄ exq̄. j. bienniuꝫ tacuit. vt in. l. in ꝯtctibus.
C. de nō nu. pe. dixi. plene in. c. ſi cautio. de fi. in
ſtru. Inno. tenet hūc nō artari in foro aīe. qꝛ ex
q̄ nil in veritate recipit nō obligat̄ nāliter etiam
biēnio elapſo. vn̄ poteſt de ꝑrimonio ſuo facere
elemoſynā ⁊ diſponere vt vult. h̄ ꝯcluſio Inno.
placet Jo. an. ⁊ ē veriſſima. lex eni ꝑ lapſum bi
ennij ꝑſumpſit veritatē debiti. nō enim agit obli
gare debitoꝛē ad id qȏ nō recipit. cū aūt in foro
aīe cōſtet de veritate ceſſat lex poſitiua fundata
ſup ꝑſumptione qꝛ ꝑſumptio cedit veritati. viij.
di. veritate. ⁊ facit qȏ in ſili nō. Jo. an. in. c. ij. de
vſurꝫ. li. vi. ⁊ qȏ le. ⁊ nō. in. c. tua. ⁊. c. is q fideꝫ. de
ſpō. ⁊ tetigi in. c. i. de ꝯſti. An autē ſubſit aliqȏ re
mediū in foro ꝯtētioſo poſt lapſum biennij. dic
vt plē dixi in. d. c. ſi cautio. ¶ 6ª. q. eſt in eo q fu
it iniuſte ꝯdēnatus teneat̄ in foro aīe ad obſer
uationē ſnīe vel ſpōte ſoluere in foro ꝯtētioſo.
Inno. tenet ꝙ nō. qꝛ talis ſnīa nō inducit obliga
tionē nālem neqꝫ tollit legē. ideo in foro aīe non
tenet̄ tali ſnīe parere. ⁊ in hac. q. poſſunt ex dict̄
Inno. aliq̄ pulchꝛe ꝯcluſiōes elici. Pria ꝯclu
ſio ꝙ in foro aīe nō tenet̄ qs parere iniq̄ ſnīe
Rō huiꝰ ꝯcluſionis qꝛ ex iniq̄ ſnīa non oꝛit̄ obli
gatio nālis nec extinguit̄ ſi ꝑus erat oꝛta. iux̄ il
lud qȏ le. ⁊ nō. in. l. iulianꝰ. ff. de ꝯdit. inde. ⁊ in. l.
ab eo. C. quō ⁊ qñ iu. dixi in. c. qȏ ad ꝯſultationē
de re iudi. qȏ ꝓcedit etiā ſi nō fuit appellatū dū
modo nō habuit animū ꝯfirmandi ſnīaꝫ. vt dixi
in. c. qȏ ad ꝯſultationē. ius autē poſitiuū ꝯpellit
ad obſeruationē talis ſnīe poſt deceńdiū qꝛ ꝑſu
mit̄ iuſta. vt in. c. cū inter. de re iudi. cū ſi. ſꝫ in fo
ro aīe ſtat̄ veritati. vn̄ nō eſt iuſta cā recedēdi a
iure poſitiuo in foro anime. qꝛ ceſſat rō ſuper q̄
ſe fundat lex poſitiua. 2ª ꝯcluſio obtinēs iniuſtā
ſnīaꝫ tenet̄ i foro aīe reſtituere quicq̄d inde fue
rit ſecutꝰ. h̄ ꝯcluſio ꝓbatur qꝛ retinet alienū. nā
vt dixi ſnīa iniuſta nō tollit nec idūcit obligatio
nē nālem. ⁊ lex mandauit vt ſnīa mandaret̄ exe
cutioni qꝛ ꝑſumpſit ꝓ iuſticia ſnīe. q̄ cum in foro
aīe ꝯſtat de ꝯtrio tenet̄ ad reſtitutionē qꝛ pecca
tū nō dimittit̄ niſi ablatū reſtituat̄. vt in. c. cū tu.
de vſurꝫ. ⁊ i regula peccatū. de regꝫ. iurꝫ. li. vi. 3ª
ꝯcluſio ſi in foro ꝯtētioſo ꝯſtaret ꝑ ꝯfeſſionē illi
us q obtineret ſnīam de illiꝰ iniuſticia caſſaret̄ il
la ſnīa etiā in foro iudiciali. ¶ Nō ſingulariter
hāc ꝯcluſionē rō eſt. qꝛ vt ꝑdixi ſnīa iniuſta ſuſti
net̄ ex ſola ꝑſumptiōe iuſticie. ſed ꝯ ꝑſumptio
nē iurꝫ ⁊ de iure admittit̄ ꝓbatio in ꝯtrium ꝑ cō
feſſionē illiꝰ in cuiꝰ vtilitatē ius induxit illā pre
ſumptionē. vt nō. in auē. ſed ⁊ iam neceſſe. C. de
donat. ꝫ. añ nup. qȏ eſt nō. ⁊ ad h̄ dictū ſcias alle
gare dictū Inno. h̄ ⁊ vide qȏ dixi in. c. is q fidē
de ſpō. 4ª ꝯcluſio ſuccūbens iniuſte nō debet eti
am in foro aīe ſpōte parere ſnīe. qꝛ induceret vi
ctoꝛē ad peccādū ſupple niſi habebat animū do
nādi qꝛ tūc ille nō peccaret recipiēdo. ſic itellige
dictum Hoſti. h̄. ſed ad mandatū iudicis nō pec
cat parēdo iniuſte ſnīe qꝛ iudiciū reddit̄ in inui
tū. vt in. l. inter ſtipulantē. §. ſi ſtichū. ff. de v̄. ob.
⁊. c. intelleximꝰ. de iudi. ¶ 7ª. q. eſt an tutus pre
ſcriptiōe teneat̄ ſibi facere ꝯſcientiā in foro aīe.
Ego hanc. q. plene tetigi in. c. vigilāti. de ꝑſcrip.
⁊ dic vt ibi. ſed vt tibi non deſint dicta doc. h̄ ſci
as ꝙ Inno. in effectu voluit diſtinguere int̄ pre
ſcribentē bona fide ⁊ mala fide. vt ꝑ caſu nō te
neat̄ ad reſtitutionē 2ᵒ. ſic. ⁊ hāc opi. tenuit Jo.
an. in regula poſſeſſoꝛ. de regꝫ. iurꝫ. li. vi. vbi ple
ne ꝓſequit̄ ⁊ multi tenuerūt. ⁊ eſt cōis opi. cano
niſtaꝝ. ſꝫ do. An. voluit magꝫ rigoꝛoſe ꝓcedere
ꝓpter opi. q̄rundā theologoꝝ. q̄ eſt in ꝯtrium. ſ.
vt ſuperueniēte ſcia rei aliene teneatur ad reſtitu
tionē in foro aīe licet ſuperueniret poſt cōpletam
ꝑſcriptionē. diſtinguit eni ipſe ſic. ꝙ aut qs ꝑſcri
pſit ꝯ ignoꝛantē ⁊ tenet̄ ad reſtitutionē qꝛ poſi
to ꝙ lex de ꝑſcriptione loquens ſit fundata ſup
aliq̄ equitate nō tamen ē tanta eq̄tas ex p̄te pre
ſcribentꝫ q̄ꝫta eſt eq̄tas ex p̄te eius ꝯ quem pre
ſcribit̄ exq̄ ē igrans. ſi autē ꝑſcriptio fuit ꝯpleta
ꝯ ſciētem. dum tm̄ ꝑſona ſit diligēs ⁊ ſagax. tunc
ſbdiſtinguit. aut eni habuit illam rē ex titulo lu
cratiuo ⁊ tenet̄ ad reſtitutionē. qꝛ licet ex parte
illius ꝯ quē ꝑſcribit̄ detur negligētia non tm̄ ſub
eſt tanta eq̄tas ex parte ꝑſcribentꝫ q̄ꝫta ſbeſt ex
p̄te illius ꝯ quē preſcribit̄. aut habuit illā reꝫ ex
titulo oneroſo puta ex ēpto. ⁊ tunc dicit ꝙ nō te
net̄ ad reſtitutionē qꝛ nō debet icurrere dānum
ꝓpter alteriꝰ negligentiam. ſi eni reſtitueret nō
haberet regreſſum de euictiōe ꝯ illum a quo ha
buit cāꝫ. ſentit tm̄ ꝙ ſi is ꝯ quem ē preſcriptū vel
let ſoluere preciū ⁊ melioꝛationē rei ꝙ tūc tene
ret̄ in foro aīe ad reſtitutionē. quare autē in ca
ſibꝰ predictis nō tenet̄ ad reſtitutionē in foro iu
diciali tm̄ in foro aīe ſcꝫ ſm̄ ſuam opi. reſpondet

qꝛ foꝝ iudiciale p̄ſcriptionē induxit vt litiū ſit fi
nis ⁊ vt magis timeat̃ ipſum foꝝ ſʒ in foro peni
tētiali attendit̃ ſolū eqtas. ¶ Aduerte h̄ potu
iſſent dici aduerſus ius ciuile ſed nō aduerſus
ius canonicū.nā etiā ꝗtenus ē foꝛi iudicialis nō
inducit aliqd ſcienter cū p̄iculo aīe alicuius im
mo dicit ꝙ oī ꝯſtitutiōi eſt derogandū que ſine
peccato ſeruari nō pōt.vt in.d.c.fi.de p̄ſcrip.fa
cit rō.c.mathe⁹.de ſimo.dū ibi alle.illud euāgeli
cū.quā ꝯmutationē dabit hō pro aīa ſua. Item
qd prodeſt homini ſi vniuerſum mūdum lucre
tur aīe vero ſue detrimētū patiat̃.ꝗſi dicat nihil
vn̄ nunꝗ̄ʒ ius canonicū fundādo ſe ſup veritate
inducit aliqd cū peccato.cū ꝗ̄ ius canonicū in oī
bus mēbris formatis p̄ do. An.iducat ⁊ appro
bet p̄ſcriptionem ⁊ vult ꝙ poſſit p̄ſcribēs ſe ex
ſua p̄ſcriptiōe defendere.ꝗ̄ non ē dicendū ꝙ pec
cat p̄ſcribēs ſi nō reſtituit ſupueniēte ſciā ſi autē
nō peccat non obligat̃ ad reſtitutionē.ꝙ antē p̄
ſcriptōe poſſit ſe defendere p̄ſcribēs etiā ꝯ igno
rantē.pbat̃ vt in.c.ij.de p̄ſcrip.li. vi. vbi patet ꝙ
etiam ꝯ eccleſiā pōt ſe defendere ꝙ p̄ſcribens ti
tulo lucratiuo h̄ idē poſſit etiam ꝯ eccliaꝝ.pbat̃
in.c.cū apoſtolice. de dona. tene ꝗ̄ indiſtincte ꝙ
nō tenet̃ ad reſtitutionē qꝛ tut⁹ eſt iuris diſpoſi
tione ꝙ potuit ex cauſa rē vni⁹ dare alteri. vt in
.l.i.rē ſi liberatū.ff.de rei.vēdi.⁊ in.l.anthiocenſi
um.ff.de p̄uile. credi. ⁊ nō.in.c.q̄ in eccleſiaꝝ.de
ꝯſti.⁊ i.l.fi.C.ſi ꝯ ius vl̄ vti.pu. ¶ 8ª.q.an tut⁹ in
foro iudiciali exceptiōe odioſa vel macedonia
ni teneat̃ reſtituere pecuniā ſibi creditā non ob.
exceptiōe ſibi ꝯceſſa p̄ ius poſitiuū. Inno.ꝯclu
dit cū nō teneri.mouet̃ duabus rōibus.pma qꝛ
illud ius emanauit nō ſolū in odiū creditoris ſʒ
etiā ꝓpter bonum publicū vt inde euitet̃ mors
ſeu expectatio mortis parentū.ff. ad macedo.l.i
2ª ratio ē melioꝛ ſm̄ eum qꝛ nihil apud filiūfa.cu
ius dn̄ium nō habet. nec pecunie ſibi numerate
dn̄ium in eū trāſmittit. aduerſus vō actionem ꝯ
eū ꝯpetentē hʒ legitimā exceptionē ſibi datā ab
illo q creditoꝛi actionē dedit.⁊ ideo p̄ talē exce
ptionē tut⁹ eſt ſm eū.prima tn̄ ratio ē verioꝛ ſm
Hoſti.h̄ dictū ſuū videtur tēperare. Inno. ꝓpe
fi.glo.ſue.ſentit eni h̄ debere ꝓcedere niſi cā pro
pter quā lex fuit mota ceſſaret in illo caſu. puta
qꝛ creditoꝛ mutuauit filiofa. ꝓpt̃ charitatē parē
tū qꝛ vidit filiū in aliq̄ periculo.ꝓpter qō indige
bat pecunia.tunc eni tenet̃ in foro aīe reſtituere
do. An.dicit ꝯfeſſorē debere examiare tam mu
tuantē ꝗ̄ʒ filiūfa.⁊ ſi cōſtat ꝙ mutuauit pecuniā
ob necem p̄ris.tūc qꝛ glibet ē in turpitudine pu
tat idē dicendū qō.ſ. dixi ſm eum in meretrice.
ꝗſi ſentiat ꝙ non teneat̃ reſtituere creditoꝛi ſed
paupibus ex q̄ turpiter acqſiuit. ſi autē cōſtat ꝙ
ex charitate tūc tenʒ cū Inno.vt teneat̃ ad reſti
tutionē. in dubio autem dicit ꝙ lex poſitiua p̄ſu
mit ꝙ mutuauit in necē p̄ris.ſed lex ꝯſciētie pre
ſumit ꝙ ꝓpter charitatē.ꝗ̄ in dubio maioꝛ ē lex
ꝯſcie.ſ. vt reſtituat qꝛ in reſtitutiōe nullū verſat̃
periculū aīe.ſed in ꝯ̄rio pōt ſbeſſe periculum qꝛ
forte mutuauit ex charitate. Ego dico ꝙ ex mu
tuo facto filiofa.oꝛit̃ obligatio nālis ⁊ ciuilis. ſʒ
bn̄ficio iur̄ ꝯpetit regulariter exceptio.vt in.l.i.
.ff.ad macedo.nō. Bar.in.d.ex̄ua.ad repꝛimen
dā.in v̄.denūciatiōem. qn̄ autē exceptio nō ꝯpe
tat ⁊ qn̄ ſic. pōt dari regl̃a iudicio meo i vtroqʒ
foro vbicunqʒ creditoꝛ nō fuit in culpa mutuan
do tūc exceptio macedoniani nō cōpetit in foro
iudiciali.⁊ p̄ conſequens fortius nō ꝯpetit in iu
dicio aīe. Si autē creditoꝛ fuit in culpa tūc ex
ceptio ꝯpetit competit ⁊ ſuū effectū operatur in
vtroqʒ.pma ps huius regule ꝓbat̃ in.l.iij.ff. ad
macedo.vbi dicit̃ ꝙ ſi qs credit aliquē p̄ſ̄emfa.
nō vana ſimplicitate decept⁹ nec iur̄ ignorantia
ſed qꝛ publice p̄ſ̄fa.reputabat̃. ⁊ ita habebat in
ꝯhendo ⁊ ſi.ceſſat ſenatuſconſul.ad idē bo.tex.
in.l.macedoniani.C.eo.vbi dr̄ ꝙ ceſſat auctori
tas ſenatuſcō. qtiens qs mutuauit pecuniā filio
fa.ad neceſſarios ſumpt⁹ qs patris pietas veri
ſil̃ ter nō recuſauit.⁊ nō illum tex. Et ratio illoꝝ
iurium nō eſt alia niſi qꝛ non reperit̃ creditoꝛ in
aliq̄ culpa ꝓpter quā fuit inducta illa exceptio.
idē ꝗ̄ in alijs caſib⁹ in qbus ceſſet culpa credito
ris.⁊ vr̄ de mente Bar.in.d.ex̄ua. ad repꝛimen
dam. 2ª pars regule ꝓbatur rōne.nā licet ex tali
mutuo oꝛiat̃ obligatio nālis et ciuilis tn̄ potuit
lex ex cā iuſta ⁊ honeſta illi⁹ obligationis effica
ciam tollere ⁊ in effectu p̄uare creditorē debito
ſuo.ſicut facit in vſucapiōe ⁊ ſi.ad h̄ quod nō.in
.d.c.q̄ in eccleſiaꝝ.⁊ h̄ aperte vr̄ de mente Bar.
in.d.ex̄ua. vbi dicit ꝙ denūciatio euāgelica non
habet locū ꝯ filiūfa. rōe obligatiōis nālis qꝛ effi
catio illius eſt eliſa ꝓpter auctem legl̃ ex iuſta ⁊
honeſta cā diſponentl̃.⁊ ſic aperte ſentit ꝙ nō te
net̃ reſtituere etiā pauperib⁹.nā ſi peccaret in re
cipiēdo pecunias haberet ꝯ eum locū denuncia
tio euāgelica.vt in.c.nouit.de iudi.⁊ vide p̄ cano
niſtas in.c.fi.de ſolu. ⁊ p̄ hac p̄te facit qō dixi in
2ª regula ſuperi⁹ alle.⁊ idē dic vbicunqʒ nālis ē
eliſa a iure poſitio ex iuſta ⁊ honeſta cā maxime
fundata ſuper aliqua eqtate nāli. Ex q̄ infero ꝙ
mulier q̄ iuuat̃ velleyano in foro iudiciali nō te
net̃ ad ſoluendū in foro penitētiali.nec pōt eccle
ſie denūciari.qō etiā Bar. firmauit in loco p̄al.
ſicut eni is q p̄ſcripſit tut⁹ eſt i foro aīe ex diſpo
ſitiōe legl̃ ita ⁊ iſte filiūſa.⁊ h̄ ſatis voluit Inno
h̄. ¶ Ad vnū tn̄ aduerte. Nam cū hodie ſaltē
inter xp̄ianos nō ſoleat ſeq parentum mors ex
mutuo facto fi ioſa.vr̄ ꝙ debeat ceſſare ſenatuſ
cōſultū qꝛ ceſſante cā debet ceſſare conſtitutio.
.xvi.q.i.gn̄aliter.⁊ ſic in vtroqʒ foro debebit ob
ligari ad reſtitutionē.qō ſatis vr̄ de mente In
no.in vltia ſua.q.vbi dicaʒ. ¶ Nona.q.eſt in eo
cui res aduocari pōt petita reſtitutiōe in integꝝ
iure ſp̄ali vel gn̄ali an anteꝗ̄ʒ imploꝛet̃ teneat̃ in
foro aīe rem illam reſtituere. Vo. Inno.ꝙ ex q̄
ꝯctus tenuit mero iure nō tenet̃ ad reſtitutionē
niſi is qui pōt petere reſtitutionē leſus eſſet ma
licia ꝯhentis.⁊ nō h̄ vltimū.ſecus dicit qn̄ ꝯctus
eſſet ipſo iure null⁹.puta ex defectu ſolēnitatis

vt q: res eccľie fuit vēdita ſine ſolēnitate debita
⁊ res minoꝝ ſine decreto. tūc eni teneť illam rē
reſtituere q: nō habet iuſtū titulū ⁊ bonā fidem
nā hic titulꝰ pro non titulo habendꝰ eſt.do.An.
q̄ ad primā ꝑtem qn̄ ꝯtracꝰ tenuit ſed ꝯpetit re
ſtitutio an ſolū teneať reſtituere in foro aīe in q̄
fuit deceptꝰ venditor.dicit ꝙ ſi vēditor veriſimi
liter ſciebat veꝝ p̄cium rei q: erat pſona ſagax.
tūc vř illud modicū qđ valebat vltra habere ꝑ
derelicto. ⁊ ideo nō teneť emptor ſibi facere cō
ſciaꝫ. ⁊ idē dicendū in pſona emptoris ſi fuiſſet
eodē modo in p̄cio leſus. Si autē vendēs eſſet
pſona ignara tūc teneť emptor ſibi facere ꝯſci
entiaꝫ.eo ꝙ plꝰ valebat. Idē dicit ſi ꝑlatus vēdi
dit vel alꝰ ꝓcurans facta alterꝰ.nā licet ſciat ve
rū p̄ciū tn̄ nō debuit vēdere ꝑ minori p̄cio.ar.
in.c.ij.de donat]. ¶ Aduerte p̄mā partē ſue di
ſtinctiōis puto veriſſimā etiā in magna quātita
te q: videť tūc venditor donare. exq̄ ſciens veꝝ
valorē vēdidit ꝑ valde minori.vt nō.doc. in.l.ij.
.C.de reſcin.vē.⁊ in.c.cū dilecti.de empt].⁊ ven.
facit regula ſciēti ⁊ ꝯſentiēti.de re.iur].li.vi.⁊ re
gula cuiꝰ ꝑ errorē.ff.de re.iur]. Quo ad 2^m par
tē dic ꝙ ſi emptor decipit venditorē dolo in pre
cio q̄ꝫtuncūqꝫ modico teneť in vtroqꝫ foro.vt
l.iulianꝰ.§.vēditor.ff.de act].emp.nō.glo.in.l.in
cauſe.ff.de mino.⁊ in.c.cū dilecti.de emp.⁊ ven.
Si autē dolus nō dedit cām ꝯtcui nec incidit in
ꝯtcu.⁊ tunc aut emptor ſciebat rē plus valere ⁊
vēditor ignorabat.⁊ dic ꝙ in foro aīe teneť reſti
tuere qđ plus valebat q: egit ꝯ iuſticiā nālē de
cipiēdo ſaltē ꝓximū in p̄cio.facit.xiiij.q.iiij.qui
cunqꝫ.⁊ melꝰ in.c.i.de empť.⁊ ven.⁊ ſentit Io.
cal.in.c.nauiganti.de vſur]. Et ꝙ dicit licitū eſſe
ꝯhentibꝰ ſe decipere vſqꝫ ad dimidiā iuſti precij
vt in.d.l.in cauſe.dic ſ^m Inno.in.c.in ciuitate.de
vſur].ꝙ illud ꝓcedit iure fori nō iure poli.i.q̄ ad
deū nō ꝓcedit. ſꝫ ius poſitiuū noluit ꝑ modica
leſiōe dare actiōem in odiū litium ⁊ q: hoies oi
die ſup h̄ litigarent.⁊ pro h̄ vide bo.glo.x.q.ij.h̄
ius porrectū.in v̄.⁊ plus. que dicit eccliaꝫ nō de
bere recipere p̄ciū vltra veꝝ valorem rei oblatū
qđ nō. Si autē vterqꝫ fuit ignorās ⁊ emptor et
vēditor ſed re ipſa inuenit deceptio in p̄cio. po
teſt dubitari an ſcia ſupueniente teneať reſtitue
re id in q̄ alius fuit deceptꝰ.⁊ credo ꝙ ſic.ſi a p̄n
cipio emiſſet ꝑ vero valore ſi illud ſciuiſſet. ſecꝰ
puto ſi nō emiſſet ꝑ illo p̄cio.debet tn̄ reſtituere
rē ex quo alť vult reſtituere p̄cium exq̄ nō vult
ſupplere iuſtū p̄ciū.ar.bo.in.l.in fundo.ff.de rei
vendi.⁊ in.l.ſi qs cum aliter.ff.de v̄.ob.vbi pari
ficantur deceptio re ipſa ⁊ ex ꝓpoſito. ¶ Quo
ad 2^m ꝑtem.q. Inno.qn̄ ꝯtcus fuit nullꝰ ex de
fectu ſolēnitatis.do.An.dicit ſe credere ꝙ h̄ lici
te teneat in foro ꝯſcie q: q̄ꝫtum ad metas iuris
nālis ibi ē verus titulꝰ q̄ꝫuis deficiāt ſolēnitates
poſitiue.ideo in foro aīe tenet cum bona ꝯſcia.
exq̄ non ſbeſt deceptio ⁊ affuit legitima cā alie
nādi.⁊ nō bene h̄ dictū q: ſepe occurrit in practi
ca.⁊ adduco ad huiꝰ dicti ꝯfirmationē nō.dictū
Inno.in.c.qđ ſic.de elec.vbi dicit ꝙ ſi electio te
nuit de iure nāli.i.rōe ꝯſenſus eligentiū licet ſit
nulla ꝓpter ſolēnitates iur] poſitiui nō ſeruatas
nō teneť electus in foro ꝯſcie renunciare q: ha
buit fundamentū nāle. ius eni poſitiuū adinue
nit ſolēnitates propter periculū eccleſiaꝝ ⁊ dece
ptiōes euitādas ſed cū omnia ceſſant in caſu oc
currēti nō eſt in foro ꝯſcie de illaꝝ defectu curā
dum.qđ ſingulariter nota.q: facit ad multa.
¶ Decima.q.ē in eo q immoderate aliqd vltra de
bitū extorſit vel aliqd accipit ab aliq̄ ſeu lucrať
in aliqua negociatiōe illicita.an teneať ad reſti
tutionē in foro aīe. So.ex dictis Inno. poſſunt
in hac.q.colligi tres ꝯcluſiōes. Prima ꝯcluſio
ſit iſta vbicunqꝫ lucrať qs aliquis vltra debituꝫ
ex licito exercitio ita ꝙ non habet iuriſdictionē
puniēdi.puta q: ē aduocatꝰ vel medicꝰ vel cur
ſor vel exercēs licita negociationē non teneť re
ſtituere qcquid vltra debitum fuerit lucratꝰ ex
q̄ ſine dolo malo illud habuit.alle.c.nō ſane.pre
allegi.xiiij.q.v. niſi forte in medico aliqd ſpecia
le dicas. vel niſi tn̄ eſſet immoderate exactū ꝙ
iudex ex officio ſuo ad illud reſtituendū debet
exigentē cogere. tūc enim in foro penitētiali p̄ci
pieť ei vt reſtituat. dicit tn̄ ꝙ in caſu in q̄ non ar
tať ad reſtitutiōeꝫ prudenter facit ſi oīa i elemo
ſynā largiť.alle.xiiij.q.v.q habet].⁊.c.nō ſane.di
cit tn̄ ꝙ non dānaret illos ſi talia lucra heredibꝰ
relinquerēt.⁊ nō h̄ dictū ſingulariter maxime ꝑ
intellectu illꝰ.c.nō ſane. nā expreſſe ſentit qđ .ſ.
dixi in meretrice vt illud .c. loquať ꝯſultiue in il
la pte erogatiōis fiēde in paupes. 2^a ꝯcluſio eſt
ꝙ ſi habēs officiū cū iuriſdictiōe ita ꝙ ſi rōe iu
riſdictiōis potuiſſet exprimere aliqd vltra debi
tū fuit exactꝰ teneť ad reſtitutionē indebiti exa
ctoꝝ.per.d.c.nō ſane.in p̄n.⁊.i.q.vij. ſanximꝰ. ⁊
.c.qđ me.cauſa.l.pe.⁊ fi.3^a ꝯcluſio exercens illi
citas negociationes vel alꝰ iniuſte acquirēs ali
qd ſine calūnia alicui facta teneť in foro aīe qc
quid fuerit lucratꝰ in pauperes vľ in alios pios
vſus erogare.ar.xvij.q.iiij.ſi qs ꝯtumax.⁊ in.c.
magne.⁊ in.c.qđ ſuper his.de voto.facit.c.cum
tu.in fi.de vſur].do.An.q̄ ad primā ꝯcluſionem
putat dicendū ꝙ ſi ꝯſcia repulſat vel remordet.
in eo qđ immoderate exactū ē tunc ſequenda ē
ꝯſcia.vt in.c.lr̄as.de reſti ſpo.⁊ illud ē reſtituen
dū aut pauperibꝰ erogandū. ſi autē nō facit ſibi
de h̄ ꝯſcientiā ⁊ tūc diciť ꝙ de h̄ tenetur ſibi face
re ꝯſcientiā cū hac tn̄ moderatione. Si eni dās
vltra debitum erat pſona ſagax ⁊ diſcreta.ita ꝙ
veriſiliter ſciebat ꝙ donabat vltra debitū tūc vi
deť ex ſua liberalitate donaſſe.⁊ tunc recipiens
nō teneť ſibi facere ꝯſciam nec teneť ad reſtitu
tionē niſi velit. Si vō donauit neſciēs ita ꝙ non
ex ꝓpoſito vel erat iuuenis paꝝ ſagax aut ꝓdi
gus ſeu donauit exactꝰ.⁊ tunc teneť recipiēs ſi
bi facere ꝯſciam de eo qđ recepit vltra debitum
ita ꝙ teneť in foro aīe ad reſtitutionē. Attende
ꝙ h̄ dictum do.An.differt a dictis Inno.reſpe
ctu pue q̄ꝫtitatis. nam vbi immoderate aliquid

fuiſſet exactū. voluit Inno. ꝙ fieret reſtitutio in
vtroqʒ foro. placet mihi plꝰ opi. do. An. nam ex
q̄ ſcięter aliqd habuit vltra debitū. venit ꝯ equi
tatē ꝛ iuſticiā nālem. merito tenet̄ ad reſtitutio
nē. ar. xxiiij. q. i. nō auferamꝰ. ꝛ in. d. c. i. de empt̄.
ꝛ ven. ꝛ vr̄ de mēte Cal. in. c. nauiganti. de vſurl.
vbi ꝯcludit neminē debere ex ꝓpoſito aliqd plꝰ
vel minꝰ debito emere alia pte ignorante. ꝛ pō-
dera dictū Inno. in eo ꝙ dubitauit an in medi
co eſſʒ aliqd ſpāle ꝛ nihil allegauit. Ego dico ꝙ
in ar. optime facit. l. ſi medicꝰ. de va. ꝛ extor. cog.
vbi dicit̄ ꝙ dat̄ officiū ad reſcindendā venditio
nē medico factā p infirmū durante infirmitate.
qꝛ vr̄ hoc feciſſe ꝓpter ſanitatē recuperandā et
timorē vite pdende. ꝛ ſic vr̄ ꝙ ſi dat̄ aliquid me
dico vltra debitū illud nō videt̄ datū ex mera li
beralitate ſed potiꝰ ꝓpter voluntatē euadēdi et
ſic vr̄ poſſe repeti in vtroqʒ foro. ꝛ nō bñ illam. l.
ſic iductā. cū dicto Inno. h. ¶ Xi. q. eſt de eo qō
qs lucrat̄ in ludo. an ſbiaceat reſtitutiōi ſaltē in
foro aīe. Inno. dicit ꝙ ſi iſte fuit tractꝰ ad ludū
nō tenet̄ reſtituere qꝛ nō videt̄ dolo feciſſe. ſi ve
ro aliū traxit reſtituere tenet̄ q̄ſi dolo fecerit. ſi
autem aliqd amiſit pōt repetere vl̄ forte melior
erit ꝯditio poſſident. ar. ff. de ꝯdi. ob tur. cau. l.
vbi aūt. ꝛ videt̄ p illā. l. intelligere iſtud membꝝ
qñ vterqʒ fuit in turpitudine. dicit tñ Inno. ꝙ ſi
recreatiōis cauſa modicū ludit ꝛ lucrat̄ reſtitue
re nō tenet̄. ar. ff. de alea. per totū. ꝛ. xiiij. q. v. nō
ſane. ꝛ. ff. ſi q̄dru. pau. fe. di. l. i. Io. an. remittit de
hac mā ad nō. in ſūma. de excel. pla. §. vnico. ſub
. §. clericꝰ vero. ꝛ p Ray. in fi. ſcđe partl. ꝛ p bea.
Tho. 2ª 2ᵉ. q. xxij. ar. vij. ꝛ in. c. clerici. el grāde.
de vi. ꝛ ho. clerico. do. An. putat indiſtincte reie
cta illa diſtinctiōe Inno. an fiat recreatiōis cau
ſa vel nō. vel modicū ſit lucꝝ vel immoderatum
an ſit attractꝰ vel attrahit tenendū ꝙ lucꝝ ſubia
ceat reſtitutiōi. ſicut. ſ. dixi poſt cū in meretrice
ꝛ mathematico. qꝛ nec recreatio nec immodici-
tas aut attractio excuſat quē a peccato ꝛ ideo i
foro ꝯſcie tenet̄ lucꝝ fm̄ eum reſtituere. Ego de
iſta. q. remitto te ad ea q̄ plene dixi in. d. c. clerici
de vi. ꝛ ho. clerl. ꝛ vide glo. in. c. eṗs. xxxv. di. ꝛ p
Bal. ſup Pica de ꝯdi. ob tur. cau. vbi inter cete
ra ponit tres caſus in qbus indubitanter pōt lu
crū repeti. Primꝰ ſi ille ludus erat ꝓhibitus p
legē cōeʒ ſeu mūicipalē. 2ꝰ ſi fuit lucratꝰ ei q nō
habebat plenā adminiſtrationē pecunie. vt filio
fa. ſeruo vl̄ monacho. 3ꝰ ſi fuit lucratus cū falſis
taxillis. naʒ hoc caſu pōt ille puniri de furto vel
ſaltē ex ordinē coherceri. ar. l. falſus. ff. de furtl.
qō nō ꝛ vide pleniſſime de oī ludo vbi te remiſi
ꝛ tene mēti opi. do. An. que ſatis ē tuta in foro
aīe. ¶ Xij. q. eſt hypocrita. q multa bona acqſi-
uit ſub noīe boni xpiani. an teneat̄ illa reſtituere
ꝛ ꝯcludit ꝙ ſic qꝛ p fraudem acqſiuit. xiiij. q. v.
. c. fi. dicit tñ ſub dubio forte ꝙ h̄ debet reſtitue-
re deo i elemoſynā ꝛ nō illi qui dedit. qꝛ ille ꝯſe
cutꝰ eſt a deo mercedē ſuā exquo dedit ꝯtēpla-
tione dei. ar. eoꝝ que nō. in. c. ex trāſmiſſa. de de

ci. ꝛ nō hoc dictū. ꝛ de mā vide in ſumma de pe-
ni. §. fi. ꝛ puto ꝙ etiā in foro iudiciali poſſunt h̄
bona ab eo extorqueri qꝛ nō ſunt ſua ſʒ eccleſie
vniuerſalis ſicut cetera bona eccl̄iaſtica. ar. xij.
. q. i. videntes. ꝛ. c. reqſiſti. de teſta. adduco opti-
mū ſilē. ſicut eni datū filioſa. ꝯtēplatione p̄ris vi
det̄ datum ipſi p̄ri ꝛ acquirit̄ p̄ri exquo pr̄ fuit
cauſa ꝓxima ꝛ imediata ipſius donatiōis. vt le.
ꝛ nō. maxime p Bar. in. l. ſʒ ſi plures. §. in arro-
gato. ff. de vul. ꝛ pu. ꝛ ideʒ in donis factis ſpōſe.
vt ibidē nō. p Bar. ita donatū ei q videbat̄ qua
ſi ſanctus ſb noīe boni xpiani vr̄ donatum deo
q fuit cauſa ꝓxima ꝛ immediata illꝰ donatiōis.
qō bene nō. ¶ Xiij. q. ꝛ vltia Inno. ē quid ſi im
pator vel aliꝰ pnceps faciat ſine cā ꝯſtitutionem
ꝯ ius nāle. puta ꝙ dñia rerū transferant̄ de vno
in aliū ſine cā. ꝛ quid ſi ꝯſtitutio fuit a pncipio iu
ſta ex cā illa tñ cauſa ceſſat nunc in caſu de q̄ agi
tur an talis ꝯſtitutio ſit ſeruāda. Et dicit Inno.
ꝙ in ṗ caſu qñ nulla ſberat iuſta cā ſtatuendi cō
tra ius nāle ſiue diuinū tatis ꝯſtitūtio nō eſt ſer-
uāda in foro aīe ꝛ etiā in foro iudiciali. p ea que
nō. in. c. q̄ in eccleſiaꝝ. de ꝯſtit. ꝛ idē voluit Bar.
i. l. oēs populi. ff. de iuſti. ꝛ iu. ꝛ in. l. fi. C. ſi ꝯ ius
vel vti. pub. In alio vō caſu cū a pñ. fuit iuſta
cā ſtatuendi ſʒ in caſu occurrenti ceſſat illa cā. di
cit ꝙ ꝯſtitutio ē in vtroqʒ caſu reſtringenda ad
caſuʒ in q̄ emanauit exemplū. ꝯſtitutio q̄ dat ex
ceptiōeʒ macedoniani emanauit ex iuſta cā ꝛ ra
tionabili vt. ſ. dixi. ſi tñ certum eſſet ꝙ illa cā ob
quā emanauit nō ſbeſſet. puta qꝛ ob neceſſitatē
fuiſſet pecunia numerata debet ceſſare exceptio
ꝛ peccaret fm̄ eum q defenderet ſe illa exceptio
ne. ꝛ nō ſingulariter h̄ dictū qꝛ vt. ſ. dixi hodie
cōiter mutuat̄ filioſa. ob neceſſitatē ꝛ iuſtā cām
nō autem ꝓpter necē parentū. nec vidi nec audi
ui ꝙ tpibus nr̄is ſecuta ſit mors p̄ris ex tali mu
tuo vñ videt̄ ꝙ ſaltem in foro penitētiali ceſſare
debet hodie illa exceptio. ꝛ ſic poſſet denūciari
filiuſſa. rōe peccati in foro eccl̄iaſtico. et ſic puto
limitandū Bar. q aliud ſentit in. d. extua. ad rep-
mendam. in v̄. denūciationē. qō tene mēti. refert
tñ Inno. aliq̄s dicere ꝙ exq̄ ꝯſtitutio emanauit
ex iuſta cauſa ꝯ ius nāle licet poſtea eueniat ca-
ſus in q̄ ipſa cā ceſſat niſi ſit caſus qui a iure exci
piat̄. nihilominꝰ eſt ꝯſtitutio obſeruanda gn̄ali
ter. ar. ſ. de ꝯſtitl. c. i. ꝛ. c. fi. nec enim ē expediens
nec poſſibile oēs pticulas ꝯprehendere ſigillati
vt in. l. nō poſſunt. ff. de le. ꝛ ita ſimpliciter trāſit
h̄ Inno. do. An. ꝯcordando ṗm dictū cum 2ᵒ di-
cit ſe putare ꝙ ſi lex ſtatuat aliq̄ ex cā legitima ꝛ
indiſtincte loquat̄ ꝛ in oībus caſibꝰ ṗſumit cau
ſam ꝓcedit h̄ vltima opi. ſi autē nō preſumit cau
ſam in oībus caſibꝰ vel ſaltē de defectu cauſe po
teſt ꝯſtare p modū probandi a lege nō reproba
tum. tūc ꝓcedit ṗm dictū. Ego latiꝰ ꝛ clarius con
cludo ſic ꝙ aut lex ſiue ſtatutū ṗſumit cām ꝛ ſu
per ea inducit ṗſumptiōem iurl ꝛ de iure. ꝛ non
admittitur ꝓbatio ſup defectu cauſe. p. c. is q fi-
dē. de ſpō. niſi ius induceret illā ṗſumptiōem in

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

in fauorē alicuius. tūc enim admittet̄ ꝓbatio in
ꝯtrium ꝑ ꝯfeſſiōem illius vt. ſ. dixi poſt Inno. ⁊
nō. in. d. auē. ſed iā neceſſe. C. de dona. añ nup. ſꝫ
in foro aīe nō eſſet illa ꝯſtitutio ſeruāda ſi ꝯſtat
de defectu cauſe. vt nō. in. d. c. is q̄ fideꝫ. ⁊ dixi
in. c. i. de ꝯſti. ⁊ facit qð. j. dicam in eo q̄ nō ꝯfecit
īuentariū. aut lex ſeu canon nō inducit hāc pre-
ſumptionē iuris ⁊ de iure. ſꝫ ſimpliciter ſtatuit.
⁊ tūc ſi cā eſt expſſa in lege ⁊ pōt ꝓbari cām iſtā
nō extitiſſe in caſu occurrēti et nō debet ſeruari
ꝯſtitutio. nec in foro aīe nec iudiciali. qꝛ rō legis
ē lex ⁊ nō ecōtra. vñ vbi ceſſat rō ceſſat lex. vt in
.l. nō dubiū. C. de legi. ⁊ in re. ſi. de re. iur. li. vi. ⁊
in. l. cum pr̄. §. dulciſſimis. ff. de le. ij. vbi ꝓbat̄ ꝙ
dictū gn̄ale reſtringit̄ ad rōeꝫ diſpoſitionis etiā
ꝯ verba leg. ad idē. l. ex facto. ꝓmo ℞. ff. de vul.
⁊ pu. vbi ꝓbatur h̄ idem ꝓcedere in ꝑuilegijs. ⁊
.xvi. q. i. gn̄aliter. iūcta glo. facit. c. ſuggeſtum. de
appel. in fi. ⁊ qð nō. Bar. in. l. itē quero. §. q im-
pleto. ff. loca. Aut ratio legis non ē expſſa. ⁊ tūc
ſi pōt nāliter ⁊ indubitanter vnita pſumi ⁊ nulla
alia debet lex ſeu diſpoſitio reſtringi ad limites
illi⁹ rōnis. vt nō. dicit Cy. in. d. l. nō dubiū. C. de
legi. ⁊ Bal. in. l. maximū viciū. C. de lib. pte. alle.
in hoc bo. tex. in. d. l. ex facto. in prin. quod ꝓce-
dit etiā in diſpoſitōe penali vt voluerūt predicti
doc. in locis ꝑalle. ⁊ optime facit. l. ij. §. qd ſi cu-
rator. in v̄. quid ḡ. ff. ad tercu. ¶ Ēñs an. poſuit
hic aliq̄s. q. alibi tactas ꝑ doc. querit enim qd ſi
lex vel ſtatutū ꝓhibet aliqd alienari ⁊ ſi fuerit
alienatum diſponit ꝙ debeat ꝯfiſcari an res tali-
ter ꝯfiſcate poſſunt cū bona conſcīa emi a fiſco.
hāc. q. ponit Jo. an. in. c. fi. de imu. eccle. li. vi. dic
vt ibi. qꝛ do. An. nihil h̄ addit. ¶ Alia. q. quid ſi
heres non ꝯfecit inuentariū an teneat̄ creditori
bus hereditarijs vltra vires hereditarias in fo
ro ꝯſcīe. nā in foro iudiciali tenet̄. vt in. l. fi. C. de
iu. deli. Jo. an. ꝯcludit ꝙ nō. ⁊ eū ſeqtur do. An.
h̄. qꝛ lex ē fundata ſuꝑ pſumptōe qꝛ heres frau
dauit bona. ex q̄ nō ꝯfecit inuentariū. vñ ex quo
ꝯſtat in foro ꝯſcīe de ꝯtrio non habet locū diſpo
ſitio. ⁊ h̄ dixi tibi. ſ. ꝓxi. ꝓcedere in oī lege fun-
data ſuꝑ pſumptiōe licet lex inducat pſumptio
nē iur. ⁊ de iure vt nō ſit ſeruāda in foro aīe. ex
quo ꝯſtat de effectu cauſe pſumpte. Alia rō ſm
do. An. ē ꝙ illa lex ē penalis inq̄ꝛtum tenet̄ ſol-
uere vltra vires hereditarias. ſꝫ in foro ꝯſcīe qs
nō artat̄ ad ſoluendū penam. adducit glo. in. c.
fraternitatis. xij. q. ij. tu vide an h̄ ſit indiſtincte
veꝝ vt pena legis non artet in foro ꝯſcīe qð lati
us dixi in. c. i. de ꝯſti. ⁊ ꝑ Inno. in. c. ſicut dignū.
de homi. vbi Inno. nō. tractat an in foro aīe te-
neat̄ qs ad emendam dāni qð intulit ꝓximo. an
vō ſufficiat penitere que cā breuitatis omitto h̄
ſꝫ vide ibi. ¶ Ultimo h̄ querit̄ an heres teneat-
tur in foro aīe ſoluere legata in min⁹ ſolēni teſta
mēto relicta. nā in foro iudiciali non tenet̄. de q̄
dicende. vt in. l. ſi veritas. ⁊ in. l. fi. C. de fideicō.
do. An. dicit ſe ꝯſuluiſſe in facto in quo tm̄ vn⁹
teſtis fuerat adhibit⁹ ꝙ in foro ꝯſcīe teneat̄ he

res ſoluere legata. nec ob. ſi dicat̄ ꝙ vr̄ teſtator
noluiſſe teſtamentū valere ex q̄ nō adhibuit ſo
lēnitatē debitam. qꝛ ſm̄ eum teſtator ſciebat teſta
mentū valere ſm̄ metas fori nālis. Itē cū ad mi
nus ſum⁹ dubij de volūtate teſtatoris debet ſer
uari id qð tuti⁹ ē. ſ. vt legata ſoluant̄. qꝛ in ſolu-
tiōe nullū ſbeſt periculū ſec⁹ in nō ſolutiōe ⁊ ita
ſimpliciter trāſit. ¶ Hec. q. depēdet ab illa diffi
cili. q. an ex teſtamēto minus ſolēni orīat̄ obliga
tio nālis. nā ſi nō oritur vt vltramō. ⁊ aliqui vo-
luerūt certe nō tenet̄ qs in foro ꝯſcīe cum ceſſa
ret ius poſitiuuꝫ ⁊ eqtas nālis vt. ſ. dixi. Alij tm̄
voluerūt ꝙ naſcit̄ obligatio nālis ⁊ nō indiſtin-
cte ſꝫ certis caſib⁹. ⁊ de hac. q. aliquid ꝑ canoni-
ſtas in. c. fi. de ſolut. ⁊ pleniſſime ꝑ legiſtas in. l.
cū quis. C. de iu. ⁊ fac. igno. ⁊ maxime ꝑ Bal. in
.iij. col. vbi videre poteris ad ſaturitatē mihi tm̄
ex toto dicta ſua nō placēt. ſꝫ ꝯcluderē mām ſic.
ꝙ aut defunct⁹ nō egit ſolēniter relinquere ſed
totū poſuit fidei heredis ⁊ tūc tenet̄ heres ciui
liter ⁊ nāliter ⁊ ſic in vtroqꝫ foro ē caſus nō. ſm
vnā lec. quā ſequit̄ ibi Bar. in. l. fi. C. de fideicō.
Aut nō relinqt fidei heredis ſꝫ ſimpliciter reli-
cta fecit ſine ſolēnitate debita ⁊ puto indiſtincte
ꝙ ſi heredi innoteſcit tenet̄ in foro aīe. Rō que
me mouet ē. ꝙ iſte ſolēnitates iur. ciuilis fuerūt
inducte ad falſitates euitādas ⁊ de rigore ſi er-
go ꝯſtat in foro aīe ꝙ nulla falſitas intuenit de-
bet ceſſare diſpoſitio iuris poſitiui ⁊ ſeruari eq
tas ⁊ obligatio nālis que orit̄ ex diſpoſitiōe de-
functi. l. cū ampli⁹. §. is nā debet. ff. de reg. iur. ⁊
optīe facit dictuꝫ Inno. in ſili in. d. c. qð ſicut. de
elect. inducēdo vt. ſ. induxi. ⁊. l. ex teſtamēto. C
de fideicō. et vide oīno q̄ dixi in. d. c. ij. de teſta.
vbi tractaui an legata ad pias cās in min⁹ ſolēni
teſtamēto valeant ⁊ per Bar. ⁊ Bal. in. l. i. C. de
ſſ. ſanc. eccle. ⁊ h̄ ſufficiant.

Eccleſie Eccleſia nō ꝯſecra-
ta i. q̄ diuina officia
celebrant̄ gaudent immunitate. h. d. ꝓ
ponit̄ dictū. z°. rō dicti ibi qꝛ. ¶ Nō ꝑ ꝙ appel
latiōe eccl'ie venit eccleſia q̄ nondū eſt ꝯſecrata
idē probat̄ in. c. fi. de ꝯſe. eccle. vel alta. ſed dic h̄
ꝓcedere largo ſumpto vocabulo ſtricte autē et
ꝓprie vocat̄ baſilica añ ꝯſecrationē. poſt ꝯſecra
tionē vō aſſumit nomē eccleſie. ⁊ vide ho. tex. iū
cta glo. in. c. i. de reli. domi. ⁊ qð nō. ſuꝑ Rica de
ꝯſe. eccle. vel alta. dixi tibi vbi vide ſignificatio-
nē iſtoꝝ nominū. ¶ Nō z°. ꝙ in eccleſia nondū
ꝯſecrata celebrari poſſunt diuina miniſteria qð
intelligo de licētia ⁊ ꝑmiſſiōe epi. aliter enim nō
licet ſacerdoti celebrare in locis nondū ꝯſecrat
vt in. c. null⁹ presbꝛ. ⁊ in. c. vniuſcuiqꝫ. ⁊ i. c. clericos
de ꝯſe. di. i. ¶ Nō 3°. ar. ho. ꝙ ꝑuilegiū eccleſie
ſimpliciter collatū extendit̄ ad baſilicā. i. eccl'iaꝫ
nondū ꝯſecratā. facit pro ⁊ ꝯ. c. fi. ⁊ qð ibi nō. ſ.
de ꝯſe. eccle. vel alta. ad idē facit. l. pe. ff. de mili.
teſta. vbi habet̄ ꝙ de ꝓximo militand⁹ gaudet
ꝑuilegio militū ideo cū hec baſilica ſit irreuoca-
biliter obſequijs diuinis dedicata et de ꝓxime

ꝯſecrāda gaudere debet p̄uilegio eccleſiaꝝ ꝯſe-
crataꝝ. ¶ Ultio nō rōēz huiꝰ tex. ibi q2 obſeqꝗs
diuinis dedicata ⁊c. qre eccleſia nondū ꝯſecrata
gaudet p̄uilegio imunitatꝭ. fundat eni tex. ſe in-
per ea rōe. q2 obſequijs diuinis ē dedicata ⁊ ſic
vr̄ ꝙ ſufficit ſola deputatio alio nondū acceden
te h̃ faciūt ad multas .q. ¶ Primo an baſilica
vel eccl̄ia nondū ꝯſecrata gaudeat p̄uilegio im-
munitatꝭ licet diuīa miniſteria ibi nondū fuerūt
celebrata. glo. i. dicit ꝙ nō moueť ꝑ iſtum tex. in
p̄n. a ꝯrio ſenſu ⁊ idē tenuit abbas. Hoſti. tenuit
ꝯriū ſufficit eni ſ̄m eum ꝙ locꝰ ſit dedicatꝰ deo au
ctoritate pōtificis p̄mariū lapidē imponētis cuꝫ
poſtea nō poſſit ad. humanos vſus redire. ē. de
reli. domi. ad h̃ ⁊ ad tex. in eo ꝙ dicit celebranť
exponit. i. celebrari poſſunt. nō enim ē multū in-
ſpiciēda celebratio ſ̄m eū quod dicit patere in p̄
uato oratorio qḋ gaudet imunitate ſ̄m Goff. qḋ
an ſit veꝝ dicā in ſe. q. fateť t̄n Hoſti. ꝙ Clemēs
quartꝰ q fuit egregius iuriſta ſentiebat cuꝫ opi.
Ber. gloſatorꝭ. ſed ꝑ ſua opi. iducebat Hoſti. vl
tra p̄dicta qḋ de palatio epi dr̄. xvij. q. iiij. id con
ſtituimꝰ ⁊. j. dicā. do. Car. exp̄ſſe ſeqtur iſtā opi.
Hoſti. q2 cū mā iſta ſit fauorabilis nō eſt reſtrin
gēda ſed laxāda. ar. regule odia. de re. iurꝭ. li. vi.
Alij vō doc. trāſeunt ſimpliciter recitando pro
opi. Hoſti. facit iudicio meo multū rō lr̄e quā. ē
pōderaui non eni fundat ſe ſup celebratiōe licet
de ea fiat mētio in narratiōe ſed ſup deputatiōe
q2 ē deputata diuinis obſequijs q̄ rō vendicat ſi
bi locū licet nondū fuerit ibi celebratū. nam exq̄
ep̄s poſuit ſolēniter p̄m lapidē erigendo ibi cru-
ces, put le. ⁊ nō. in. c. nemo. de ꝯſe. di. i. ſatis locꝰ
eſt deputatꝰ diuinis obſequijs ⁊ rō poſita in di
ſpoſitiōe debet reſtringere ⁊ āpliare dictū ad li-
mites ipſiꝰ rōis. vt in. l. cū pater. §. dulciſſimis. ff.
de le. ij. etiā ꝯ vba. ⁊ in. l. nō dubiū. C. de legi. ⁊ i
regula fi. de re. iurꝭ. li. vi. Sepe eni in narratiōe
ponunť plura q2 acciderūt ſic in facto ſed rō le-
gis ē ipſa lex. vt in iurib' ꝓxime allegꝭ. ⁊ hāc par
tē teneo adducēs vltra p̄dicta. l. oīa p̄uilegia. C
de epi. ⁊ cle. vbi ꝓbať ꝙ oīa p̄uilegia ꝯceſſa eccle
ſijs extēdunť ad hoſpitalia fortiꝰ ḡ idē dicendū
in eccl̄ia nondū ꝯſecrata de ꝓximo ꝯſecrāda ad
idē. d. l. pe. ff. de mili. teſ. ⁊ hāc opi. tenuit Jo. de
lig. poſt Lau. in cle. i. de pe. ⁊ remiſ. ſed in h̃ ſtan
dū eſſet ꝯſuetudini. vt nō. Inno. in hac mā in. c.
inter. ē. co. ⁊ q2 ē optima legū interp̄es. de ꝯſue
tu. cū dilectꝰ. ¶ 2°. querit gd de hoſpitalibꝰ an
gaudeant hac immunitate. Goff. dicit ꝙ priua-
ta oratoria q̄ in domibꝰ p̄uatoꝝ ſunt h̃ p̄uilegiū
nō habēt. ar. de ꝯſe. di. i. in p̄n. ⁊ in auc̄. de eccle.
ti. §. ſi qs i ſua domo. pro h̃ facit q2 iſta loca poſ-
ſunt reuocari ⁊ reduci ad priores vſus prop ha
nos auc̄te dominoꝝ. vt plene nō. ꝑ Inno. in. c. in
ter dilectos. de dona. secꝰ dicit Uin. ſi auc̄te epi
oratoriū fuit ꝯſtructū qḋ tacite ſentit Goff. ⁊ fa
cit qḋ ipſe nō. in. c. fi. de eccle. edi. ⁊ tenuit Lau.
in. d. cle. i. qḋ ſatis placet p. d. l. oīa. in hoc t̄n ſtan
dū eſt ꝯſuetudini. ¶ 3°. quero gd ſi eccl̄ia ſit inť

dicta an gaudeat imunitate. Goff. ⁊ Uin. ꝙ ſic.
ar. huiꝰ. c. ⁊. ē. dictoꝝ facit qḋ in ſili dr̄ de clerico
ꝙ licet ſit inťdictꝰ ſuſpēſus vel excōicatꝰ retinet
nihilominꝰ p̄uilegiū immunitatis circa manuꝫ
iniectionē ⁊ circa foꝝ. lxxxi. di. dictū. ⁊ in. c. at ſi
clerici. de iudi. in fi. ⁊ idē Hoſti. dicens ꝙ deꝰ in
cuiꝰ honorē dať imunitas nō deliqt ⁊ peccata
debent tenere ſuos auctores de his q̄ ſiūt a ma.
p̄te ca. q̄ſiuit. ⁊ ſatis eccleſia affligiť in eo ꝙ ſibi
ſb̄trahiť debitū ſeruitutis obſequij. vn̄ nō debet
dari afflictꝭ afflictio. de cle. egro. c. i. ⁊. vij. q. i. cū ꝑ
cuſſio. ⁊ remittit ad ſūmā eo. ti. §. inq̄ꝫtuꝫ. v̄. ſed
nungd hoc p̄uilegiū. qḋ ſatis placet. ⁊ ſequunť
doc. cōiter ⁊ Lau. in. d. cle. i. ¶ 4°. querit an pa
latiū epi gaudeat hac imunitate. Inno. in. c. inť
. ē. eo refert quoſdā tenere ꝙ ſic ꝑ. c. id conſtitui
mus. xvij. q. iiij. vbi vr̄ exp̄ſſum in p̄n. ꝙ tenuit
ſimpliciter ꝑ illū tex. Hoſti. in. d. c. inter. Alij vō
intellexerūt illū tex. dum domꝰ epi eſt intra. xl.
paſſus q deputanť eccleſie ꝑ ſuo atrio ⁊ circui-
tu. de q̄bus in. c. ſicut antiq̄tus. xvij. q. iiij. nā do-
mus epi non debet diſtare ab eccl̄ia. vt in. c. ep̄s.
. xli. di. Hugo vō tenuit 3am opi. vt ꝓcedat tex. il
le q̄n in domo epi eſt capella. Tu vō vide glo. i
. d. c. id cōſtituimꝰ. q̄ tenet p̄am opi. ſimpliciter vt
domus epi gaudeat dicto p̄uilegio licet ſit ex̄ di
ctos paſſus ſeu circuitū eccl̄ie qḋ placet cū tex.
ille loquať indiſtincte. nā vides in ſili ꝙ familia
epi gaudet p̄uilegio fori licet ſit ſecularꝭ. vt in. c.
fi. ⁊ qḋ ibi nō. de offi. archi. ¶ Itē cum mā iſta ſit
fauorabilis nō debet reſtringi ille tex. in. d. c. id
cōſtituimꝰ. ſed potiꝰ ampliari. vt in regula odia.
li. vi. ¶ 5°. querit an eccl̄ia gaudeat hac immuni
tate q̄tenus cingiť muris ⁊ nō vltra. So. dic ꝙ
hāc immunitatē habet cū ſuo cimiterio. vt in. c.
ſi qs cōtumax. xvij. q. iiij. ⁊ de iure eccl̄ia maior
debet habere ꝑ circuitū. xl. paſſus. capelle vō vł
minores. xxx. vt in. c. ſicut antiquitꝰ. xvij. q. iiij. ⁊
vide ibi glo. quātum ꝑtinet paſſus ⁊ gd i caſtel
lis an eccl̄ie vel capelle debeāt habē tātū circui
tū. idē dic ꝙ porticꝰ eccleſie adherentes gaudēt
hac immunitate. vt in. d. c. ſi qs ꝯtumax. ⁊ nō. in
. c. inter. ē. e. ⁊ facit h̃ ad. q. de pena inſultantꝭ ad
domū an habeat locū in inſultāte ad porticum.
Jo. an. in. d. c. inter. remittit ad ſpe. in ti. de iniu
rijs. v̄. pone in ſtatuto. Tu vide ꝑ Bar. in. l. me
miniſſe. ff. de offi. ꝓcō. ⁊ in. l. itē apud labeonē. ff
de iniurꝭ. ⁊ qḋ dixi in. c. i. de deci. per h̃ habes q̄
loca eccl̄iaſtica gaudere debēt hac immunitate.
¶ Ultimo h̃ queriť de pena violantꝭ hāc immu
nitatē dic ꝙ de iure ciuili teneť crimine leſe ma
ieſtatꝭ. vt in. l. p̄ſenti. C. de his q ad eccle. ꝯfu. de
iure vō canonico debet excōicari ⁊ ꝯdēnari pe
cunialiter ⁊ imponi ſibi publica penitētia nec de
bet reſtitui cōioni niſi reſtituat eū quē violēter
de ꝯccl̄ia extraxit. vt in. c. miror. iūcto. c. ſi qs cō-
tumax. ⁊. c. quiſqs. ⁊ qḋ in eis nō. xvij. q. iiij. ⁊ vi
de ho. glo. in. d. c. ſi qs ꝯtumax.

IMmunitatem

Caſus. Qui ſb ſpe immunitatis in eccl'ijs vel
cimiterijs delinquunt immunitate nõ gaudent
h.d.ꝑ ponit dictũ.z°. rõ dicti ibi cũ in eo. ¶ Nõ
ꝑ tex.ↄ peccantes ſb ſpe venie fortꝰ enim delin-
quunt illi q̃ȝ alij. vnde ſcriptura. Maledictꝰ hõ
q peccat in ſpe. vñ voluerũt qdam h eſſe pecca
tũ in ſpiritũ ſanctũ dic tñ ꝓprie ꝙ peccatũ in ſpi-
ritũ ſanctũ ẽ peccatũ obſtinatõis illud enim nec
in h ſeculo remittit nec in futuro. de q̃ vide qd
le. ꝛ nõ. in. c. q̃lis. xxv. di. ꝛ in. c. ſciendũ. de pe. di.
.ij. ¶ Nõ z°. ꝙ delinquẽs in eccleſia grauius pec
cat q̃ȝ q delinqt ex ad h. l. ſi qs in h genus. ꝛ. l. cõ
uenticulã. C. de epi. ꝛ cle. ꝛ. c. cũ pro cã. de ſen. ex
cõicl. ꝛ. xvij. q. iiij. frater. ¶ Nõ z°. ꝙ nõ ſolũ ec-
cleſie ſed eaꝝ cimiteria hac imunitate gaudẽt ꝛ
gñaliter in qbus locis h habet locũ dic vt dixi. ſ
.c. pxi. ¶ Nõ vltimo ex fi. ar. optimũ ꝛ q̃ſi ex-
p̃ſſum ꝙ laicꝰ delinquens in eccleſia venit puni
endꝰ per ſuũ iudicẽ laicũ ꝛ non eccleſiaſticũ ꝛ h
tenuit Bar. in. l. ſi cui. ff. de accuſa. ꝛ ad h alle. ibi
iſtũ tex. ꝛ in. l. ſi qs in h genus. ꝑalle. licet Cy. op
poſitũ tenuerit in. l. pñti. C. de his q ad eccle. cõ-
fu. ſed ꝑm verius vide qd dixi. ſ. eo. inter. ꝛ facit
iſte tex. in eo ꝙ mandat iudicibꝰ eccl'iaſticis vt
denũciẽt tales non gaudẽ hac imunitate nõ eni
mãdat illos ꝑ ſe puniri qd feciſſet ſi foꝝ eoꝝ ſoꝛ
titi fuiſſent credo tñ poſſe dici ꝙ ꝓ delicto ꝑnci
paliter ibidẽ ↄmiſſo ꝓcedat qd. ſ. dictũ ẽ. ſed qꝛ
negari nõ poteſt quin ↄmiſerit ſacrilegiũ delin-
quẽdo in eccleſia cũ per h violauerit eiꝰ immu-
nitatẽ maxime ſi eã ſanguinis effuſione pollue-
rit. vt in. c. cum pro cã. ꝛ qd ibi nõ. de ſen. excl. ꝛ
.xvij. q. iiij. ſi qs domũ. facit. c. cũ ſit gñale. de fo.
ↄpe. ꝙ de h delicto ſacrilegij poſſit puniri ꝑ iu-
dicẽ eccleſiaſticũ. facit. c. quiſqs. xvij. q. iiij. ꝛ qd
nõ. in. d. c. cũ pro cã. nam ꝓ eodẽ delicto põt qs
puniri varijs penis quãdo ex eo reſultãt diuer
ſe ſpẽs delicti. vt plene nõ. ꝑ Bar. in. l. ſenatꝰ. ff.
de accuſa. ꝛ ſic põt intelligi glo. nõ. in. c. vginibꝰ.
.xxvij. q. i. ¶ Op. ↄ iſtũ tex. de. c. inter. ſ. eo. vbi
excipiunt duo caſus tñ ab iſta gñali immunita
te eccleſijs ↄceſſa ꝛ eodeꝫ mõ loquit tex. in. c. ſi
cut antiqtus. xvij. q. iiij. So. dic ſm glo. fi. h quic
qd dixerit Hu. ꝙ illa iura loquunt gñalit in de
licto ex eccleſiam ↄmiſſo iſtud vo loquit in deli
cto ↄmiſſo in eccl'ia ꝛ h teneas qꝛ diſpoſitio gña
lis limitat ꝑ diſpoſitionem ſpãlem vt in regula
generi. de re. iur. li. vi. ꝛ in. c. i. de reſcrip. ꝛ. l. ſan
ctio. ff. de pe. vbi dr ꝙ diſpoſitio gñalis non ex-
tendit ad ea qbus eſt ſpecialiter ꝓuiſum. ꝛ vide
qd plene dixi in. c. inter. ꝑalle. ¶ Sed circa ꝑdi
dicta quero põe ꝙ delinquẽs in eccleſia nõ deli
querit ibi eo aĩo vt defenderet ab eccl'ia nunqd
includit hac immunitate videt ꝙ ꝙ non qꝛ tex.
iſte vr ſe fundare ſup iſta ſpe venie vt patet ibi q̃
niſi ꝑ eccleſiã. Hoſti. tenet ↄriũ mouet ꝑ qꝛ pre-
ſumptio iur. ꝛ de iure eſt ↄ delinquentẽ in eccle
ſia. ar. h. preterea ſm eũ licet ceſſet hec ratio. nõ
ꝓpter h ceſſant alie rões que ſbijciunt in tex. q̃
vident cauſe finales huiꝰ diſpoſitionis videt tñ

poſtea dicere ꝙ ſi põt ↄſtare ꝙ non ex ꝓpoſito
ꝓpter veteres inimicitias ſȝ ex vbis nouiter oꝛ
tis homicidiũ ibi ↄmiſerit ꝙ tũc habebit imuni
tatẽ ꝛ in h caſu ſaluat opi. Hu. de q̃ i glo. ꝛ vide
tur velle ꝙ ꝑſumat iſte animꝰ ex q̃ non habebat
cũ offenſo inimicitiã ꝛ cũ hoc dicto tranſeũt cõi
ter doc. h. que opi. ẽ magis eq̃ ſed mihi nõ mul-
tũ placet. qꝛ tex. alle. in deciſione duas rões q̃ ſa
tis militãt in caſu nr̃o. ꝑa qꝛ in eo debet qs puni
ri in q̃ delıqt. Item qꝛ fruſtra legi auxiliũ inuo
cat q̃ſi dicat ꝙ ex q̃ deliquit in eccleſia ꝛ ꝑ conſe
quens ↄ eccleſiã nõ debet repoꝛtare aliqd ↄmo
dũ occaſiõe eccleſie. he eni rões vendicãt ſibi lo
cũ etiã in eo q non deliqt ſb ſpe venie. ꝑma autẽ
rõ de qua in ꝑn. c. potꝰ fuit impulſiua q̃ȝ finalis
ꝛ ꝑſuppoſito ꝙ etiã fuiſſet finalis tñ ex quo ſub
ſunt ꝛ alie finales ꝛ illaꝝ q̃libet per ſe ſufficit ceſ
ſante vna nõ ceſſat. l. diſpoſitio. vt in. §. affinitat
in ſti. de nup. ꝙ autẽ iſte alie rões que ſbijciunt
in tex. ꝑ ſe ſufficiãt patet ex alijs iuribus. vt in. c.
qꝛ fruſta. de vſu. ꝛ in. c. cũ olim. de offi. dele. vbi
gñaliter militãt iſte rões. ꝑterea põt eſſe ꝙ non
ſberat verꝰ inimicitia ꝛ nihilominꝰ nõ ↄmiſiſſet
delictũ ſi ſciuiſſȝ ab eccleſia nõ defendi. nã in de
lictis ꝑſumit malus animꝰ. vt in. c. i. ꝛ qd ibi nõ.
de ꝑſumpt. ¶ Sȝ ego vltra alios q̃ro quid ſi
nõ homicidiũ vl' membroꝝ mutilationẽ ſed alia
delicta inferioꝛa in eccleſia ↄmiſit nunqd hȝ lo-
cũ iſte tex. põt ꝓbabiliter dubitari. nã rões vidẽ
tur militare in oĩ delicto. In ↄrium facit qꝛ cũ
h. c. deuiet a cõibus regulis iuris ꝛ ſit odioſum
debet reſtringi quantũ fieri põt vt ſic nõ exten-
dat ex caſuꝫ exp̃ſſum. ar. de pe. di. i. pene. ꝛ in re
gula odia. de re iur. li. vi. Itẽ ꝓpter imanitatem
delicti ſepe recedit a cõibus regulis iur. vt in. l.
aut facta. in fi. ff. de pe. Hoſti. vr tacite h ſentire
extẽdere tñ videt iſtũ tex. ad adulteria ꝛ raptꝰ
virginũ ꝛ ſic ſentit ꝙ nõ habet locũ in oĩbus de
lictis ꝛ foꝛte illa duo voluit ſupplere ꝑ ea q̃ dixi
in. c. inter. ſ. eo. vbi vide ꝛ ꝓcedit dictum Hoſti.
ſm vnum intellectũ qui dat ad auc. de man. ꝑn.
ꝛ ſatis poſſet dici ꝙ in oĩbus grauibꝰ delictis ha-
bet locũ h. c. tũ propter idẽtitatẽ rõis. ad qd nõ.
glo. in. l. i. C. de cõdi. inde. tũ propter rões que h
ponunt q̃ ſunt gñales ad oĩa delicta ſaltẽ enoꝛ-
mia et h nõ. ¶ Vltimo h querit qd ſi ſtans ex
cimiteriũ trahit eũ qui ſtat intra ꝑ partẽ mantel
li q̃ manet exteriꝰ an talis dicat offendere eccle-
ſie imunitatẽ. Vin. tenet h ꝙ ſic. nã ꝛ qui ſic tra-
heret clericũ incideret in canonẽ. vt in. c. nup. de
ſen. excl. ſecꝰ autẽ ſm Goff. ſi volentẽ de loco im
munitat. ꝛ trahit eũ ad moꝛtẽ vel ad aliã penaꝫ
coꝛpoꝛalẽ dãnat. Rõ. qꝛ canon ſolã violentiã cõ
dẽnat. ſ. eo. inter. ſed volẽti nõ fit violentia nec
iniuria vt in regula ſciẽti. de re. iur. li. vi. ¶ Itẽ
quero qd ſi in loco immunitat ꝑcutiat enoꝛmi-
ter exiſtẽtem ex illũ locũ an habeat locũ diſpoſi
tio huiꝰ. c. credo ꝙ ſic. qꝛ delictũ ꝑncipiatum fu-
it in eccl'ia licet alibi ↄſũmatũ ad h. c. i. ꝛ qd ibi di
xi de ꝑſumpt. ꝛ facit quod nõ. Io. an. in regula

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

inſpicim⁹. de re.iur.l.li.vi.in mercu ¶ Quid in
eo q exiſtēs in eccl'ia mādauit delictū alibi ɔmit
ti ecōtra exiſtens ex̄ eccleſiā mādauit delictū in
eccl'ia ɔmitti an gaudeat imunitate ad eccleſiaꝫ
ſecuto delicto ɔfugiens h̄.q.depēdet ab alia vbi
qs dicaꝛ delinquere mādatoꝛ.an in loco vbi mā
dauit.an v̄o eo vbi delictum fuit ɔſecutū tex. in
cle.paſtoꝛalis.in v̄.necnō.ɔiūcta glo.in v̄. diſtri
ctu.de re iudi.vr̄ innuere ꝙ vr̄ delictū ɔmittere
vbi fuit delictū ſecutū.tu vide de hac q.plenius
p Bar.in.l.ſi vt ꝓponiꝛ.ff.de fideiuſſo.⁊ de hac
mā latꝰ p cū in.l.nō ſolū.§.ſi mādato.ff.de iniu.

¶ Ne clerici vel monachi ſecularibꝰ negocijs
ſe imiſceant. Rica.

Continuaꝛ h̄ Rica ad p̄cedētia h̄ oꝛdine ſ̄m doc
Sup̄ viſum ē de his q clericis ɔpetūt. nūc autē
de ꝓhibitis eſt videndū vel ɔtinuaꝛ ad tī ꝓxime
p̄cedentē ſic. Quia.ſ.tractatū ē de imunitate ec
cleſiaꝝ ⁊ clericoꝝ ne foꝛte ob hāc imunitatē cle
rici ⁊ monachi ſupbirēt ⁊ arbitrarenꝛ ſibi oīa li
cere.merito ſbijcitur h̄ Rica p quam oſtēdiꝛ ꝙ
nō debēt ſe imiſcere ſecularibꝰ negocijs. ¶ Sꝫ
ꝓ declaratiōe Rice queriꝛ qd dicaꝛ ſeculare ne
gociū. So. Inno.in.c.i.cuius dicta ſequiꝛ Jo.
an.h̄ ſup Rica vr̄ velle ꝙ dicaꝛ tripliciter ſeu tri
bus modis ſumi pōt.p̄ eni dr̄ ſeculare negociuꝫ
qlibet actꝰ ſeculariū reꝝ exm ſumi pōt ex nume
ratis.j.c.i.a qbus actibꝰ tpibus abſtinendū ē.2°
dr̄ negociū ſeculare iudiciū de rebꝰ ſecularibus
qd clericis nō licet niſi inter clericos tm̄ .xi.q.i.
.§.ex his.3° diciꝛ ſeculare negociū qd eſt inꝛ ſe
culares hoīes qd etiā nō licꝫ clericis niſi de his
q ꝑtinent ad iudiciū eccl'ie.puta de decimis in
repa. ⁊ ſi.de iudi.q̄nto.lxxxviij.di.p totū.ſꝫ ego
allego ad hāc mām glo.ſumme.xxi.q.iij.q dicit
negocia ſecularia dici tribꝰ modis ſꝫ aliter ꝓſeq
tur q̄ꝫ Inno.vide eā que iudicio meo mām ple
ne nō euacuat. Ego autē dicerē ꝙ negociū ſecu
lare pōt q ad ꝓpoſitū noſtꝝ ſumi ſtricte ⁊ large.
pōt eni p̄ dici ſeculare negociuꝫ quicqd ꝑtinet
ex carnali ɔcupiſcētia nō ſbiecta freno rōis ⁊ h̄
innuit tex.j.c.ꝓxi.in p̄n.⁊ diciꝛ tūc negociū ſecu
lare qꝛ p illa oīno viuiꝛ ſeculariter.i.ſ̄m ſeculū ⁊
mundū ſeu carnē nō autē ſ̄m deū ⁊ ſpiritū ⁊ hec
ꝓhibenꝛ etiā laicl vt patet ex multis enumeratl
.j.c.ꝓxi.ſed p̄cipue clericl.2° poteſt h̄ verbū ſe
culare ſumi magis ſtricte vt ɔprehēdat negoci
um ꝑtinens ad rēpublicā mundanā ⁊ ſeculares
hoīes qd licet ꝑmiſſuꝫ ſit laicis tm̄ clericis inter
diciꝛ vt negociari.lxxxviij.di.foꝛnicari.⁊ i.l.pla
cet.C.de epi.⁊ cle. vbi dr̄ ꝙ nihil cōe debent ha
bere clerici cū publicis actibꝰ vel ad curā ꝑtinē
tibꝰ cuꝰ coꝛpoꝛi nō ſunt annexi ⁊ p illū tex.pro
baꝛ ꝙ nullū officiū pōt clericꝰ habere in repub
lica ſeculari ⁊ ꝓbaꝛ in.c.ꝓxi.⁊.c. reph̄enſibile.
.xxiij.q.viij. nec ſunt clerici de vniuerſitate ſecu
lari.vt nō. Inno.in.c.dilecta.de exceſſi.pla.ꝓpe
ſi.debēt eni clerici attēdere circa rēpublicā ſpiri
tualē.laici v̄o circa rēpublicā tpalem.ar.xij.q.i.
duo ſunt gn̄a.⁊.xxiij.q.viij.ɔuenioꝛ.⁊ in.c.repre
hēſibile.⁊.c.ſolite de maio.⁊ obe.⁊.xcvi.di.duo
ſunt. Itē vita clericoꝝ debet v̄ſari circa vitā cō
tēplatiuā nō autē de rebꝰ mūdanis habere curā
niſi quatenꝰ ſunt neceſſaria ad coꝛpoꝛalē vitā .i.
.q.iij.ſi qs obiecerit.laici v̄o poſſunt liberꝰ iſtis
bonis exterioꝛibꝰ vti non autē abuti.vt le.⁊ nō.in
d.c.duo ſunt.hinc apoſtolꝰ. Nolite confoꝛmari
huic ſeculo ⁊ h̄ voluit tex.j.c.ꝓx.alle.dictū apo
ſtoli dicentl ꝙ nemo militās deo implicat ſe ne
gocijs ſecularibꝰ.i.tēpoꝛalibus ⁊ mūdanis quā
tūcunqꝫ illa laicis liceāt hinc nō.dicit tex.in.l.cō
ſulta diualia.C.de teſta.abſurdū nanqꝫ ē ſi pro
miſcuis actibus reꝝ turbenꝛ officia ⁊ alij credi
tū alius ſubtrahat ⁊ p̄cipue clericis qbus obpro
briū ē ſi peritos velint diſceptationū eſſe forenſi
um oſtēdere q verba nō. ⁊ ita intelligo hāc māꝫ
merito tex.c.i.enumerans.xiiij.negocia ſecula
ria cā exēpli dicit illa eſſe pauca.ſunt eni pauca
reſpectu omniū cū plura ſunt negocia q̄ꝫ voca
bula.l.nā enim.ff.de p̄ſcrip.ver.

Multa ſunt

Caſus. Enumerat ɔcilium
multa ſecularia negocia a q
bus iubet clericos ⁊ mona
chos abſtinere. ¶ Nō p ibi
pauca ꝙ xiiij.dicunꝛ pauca. nam h̄ dicit papa ſe
velle pauca negocia ꝑſtringē ⁊ tm̄ enūerat. xiiij.
de q remittit Jo.an. ad.c. laroꝛes. de cle.ex.mi.
Ego dico ꝙ dicunꝛ.xiiij. pauci ſ̄m ſbiectā mām
qꝛ negocia ſecularia ſunt tanta ꝙ illoꝝ reſpectu
xiiij.ſunt pauca. ſic eodē reſpectu.xiij. milia di
cunꝛ pauca.vt in.c.diſciplicina.xlv.di.et alibi di
cit glo. ꝙ id qd fit coꝛā papa reddiꝛ notoꝛiū. vt
in.c.manifeſta.ij.q.i.debet q inſpici mā ſbiecta.
Nō 2° ꝙ appetere plꝰ iuſto p̄cio ē turpe lucꝝ ex
q inferꝛ ꝙ emēs rē ſcienter minꝰ q̄ꝫ valet igno
rāte venditoꝛe turpiter acqrit.ad h̄.c.i. de emp.
⁊ vēdi.⁊ nō.glo.x.q.ij. hoc ius poꝛrectū. vide p
Cal.in.c.nauigāti.de vſu.⁊ p hūc tex.dicit Ho
ſti.ꝙ clericꝰ debet cauere a negociatione de q in
.c.fi.j.de vſu. puto tm̄ clericū nō peccare ſi nō cā
negociatiōis vēdit vel emit rē ,put ibi dr̄.dūmo
do fraudulēter nō faciat.qꝛ talis ɔtractus nō re
ꝓbaꝛ ibi nec etiā h̄ cū illud non ſit lucꝝ ſi iuſte
fiat ſꝫ qꝛ illud habet apparentiā prauā debet cle
ricꝰ ex honeſtate abſtinere.ar.c.cū ab oī. de vi.
⁊ honeſta.cle.vel tene dictū Hoſti.ad h̄ alle.ho.
tex.in.c.ſi qs clericꝰ.xiiij.q.iiij.vbi dr̄ ꝙ ſi clericꝰ
mutuauit nūc pecuniā vt recipiat aliā ſpeciē pu
ta frumentū debet fieri eſtimatio ſ̄m valoꝛē cur
rentē tpe ſolutiōis vel tpe q res tradiꝛ ſ̄m doc.
ibi ⁊ ſic vr̄ ꝙ nō debet vēdi plus q̄ꝫ valet vl̄ mi
nus,put dr̄ in.c.fi. ¶ Nō 3° clericū debere abſti
nere ab iniuſtis muneribus actiue ⁊ paſſiue ⁊ di
cunꝛ iniuſta munera q ob iniuſtā cām fiūt ⁊ de
his ꝓpheta dicit. Beatus qui excutit manꝰ ſuas
ab oī munere.triplex tm̄ eſt munus, vt in.c.ſunt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

nõnulli.i.q.i.⁊ dic vt ibi.vide qđ le.⁊ nõ.in.c.⁊ ſi
queſtiões.de ſimo.⁊.c.tuā.de eta.⁊ qli. ¶ Nõ
4ᵒ. oriaꝫ inter ↄtẽtiones ⁊ rixas ⁊ dicit Jo.poſt
Pe.ꝙ ↄtẽtiones ↄſiſtūt in vbis lites in iudicijs
rixe in factis vt ꝑcuſſionibꝰ inuicẽ qđ nõ ꝑpter
ſtatuta de his mẽtiõeꝫ faciẽtia.puto tñ ꝙ verbū
lis poſſit verificari in cõtẽtione exiudiciali.vt in
.c.ſepe.in fi.de appellat l.⁊ patet ex etymologia
vocabuli.vt colligit in.c.forꝰ.de v.ſig.h autẽ re
ſtringit ad ↄtẽtionẽ iudicialẽ ꝑpter verbum ↄtẽ
tiones qđ ꝑcedit. ¶ Nõ 5ᵒ. ꝙ cleric ͦ in ſacris dꝫ
abſtinere ab officio aduocatiõis nõ ſolum in cu
ria ſeculari ſꝫ etiā nõ debet ibi ob aliquā cāꝫ pu
blice diſputare niſi ꝑ viduis aut orphāis.ꝑ his
eni poſſunt clerici etiā poſtulare. de q̃ in.c.i.⁊.c
fi.de poſtu.dicit tñ Hoſti.nõ.hic ꝙ h debẽt grãs
facere cū h ꝑmittat h eis ex pietate.vt in.d.c.i.⁊
fi. ¶ Nõ clericū nõ debere habere ornamentū
ſuo ꝑpoſito nõ ↄueniens ⁊ dic ꝑpoſito.i.ordini
ſeu dignitati ſue.facit.c.di.ↄ morẽ.⁊.c.clerici.de
vita ⁊ ho.cle. ⁊ vide ad mãꝫ ho.glo.xxi.q.iiij.in
ſumma.⁊ dicit Hiero.Qui virtutibus pollet or
natꝰ ẽ.⁊ vide ho.tex.in.c.eps.xli.di. ¶ Nõ cle
ricū nõ debere exercere etiā iuſtā negociationẽ
ↄcordat.c.fornicari.lxxxviij.di. niſi ex iuſta cau
ſa puta ꝑpter neceſſitatẽ intellige tñ qñ aliquid
operat ex ſuis manibꝰ vel emit rẽ vt inde habe
at mãm reducẽdi ad aliq̃s formas nõ eni debet
emere rẽ vt eā integrā ꝑ maiori ꝑcio vendat de
q̃ vide.xiiij.q.iij.in ſūma.⁊.q.iiij.in.c.i.⁊.c. cano
nū.⁊.c.qcunqꝫ tpe meſſis.h eni laicis etiā non li
cet vt ibi ⁊.c.eijciẽs.⁊.c.qñ.lxxxviij.di. ¶ Nõ
vltimo ex fi.lr̃e maxime iūcto rubro ꝙ appella
tione clericoꝝ nõ veniūt monachi. Itẽ ꝙ mona
chi nõ dicunt miniſtri altar l.ſꝫ dic h vltimū ꝑce
dere habito reſpectu ad monachos q non ſunt
clerici ſaltẽ in ſacr l. ⁊ põt intelligi ſm antiq̃ tẽpo
ra qn monachi nõ erant clerici.xvi.q.i. gñaliter
an autẽ hodie appellatõe clericoꝝ veniāt mona
chi.dico ꝙ illi q ſūt ↄuerſi ⁊ nõ clerici nõ veniūt
.xij.q.i.duo ſunt gña. monachi võ als clerici ve
niūt in mã fauorabili ſꝫ in odioſa credo ꝙ nõ.qꝛ
habẽt q̃litatẽ religionis vltra clericatū.ad h tex
optimꝰ in ſili iūct l ibi nõ.ꝑ Jo.an.i.c.ſtatutū.de
elec.li.vi.facit qđ nõ. Inno.i.c. ſedes.de reſcrip.
Siſis.q.fit an appellatõe eccleſiaꝝ veniant mo
naſteria de q̃ in.c.grãdi.de ſup.ne.ꝑla.li.vi.ꝑ igi
tur qro an indiſtincte clerici ꝑhibeant ↄducere
bona ſecularia.tex. non aperit h ſed dic ꝙ nõ .ſ.
qñ h faciūt cā lucri.ſecꝰ ſi ꝑpter neceſſitatẽ vl ali
am honeſtā cāꝫ.de q̃ vide ho.tex. cū glo.in.c.ꝑ
uenit.lxxxvi.di.⁊.c.dilecti.de deci. Itẽ vide glo
nõ.h in v.ↄductionis.q̃ dicit ꝙ ſi clericꝰ ſuccedit
ↄductori põt licite ſtare in illa ↄductiõe vſqꝫ ad
ꝑfinitū tẽpus locatiõis.ar.l.decurio.ff. de decu.
vbi tex.nõ.dicit ꝙ decurio q ꝑhibet conducere
q̃dam ſi iure ſucceſſerit in ↄductiõe remanet in
ea qđ eſt in ſilibus obſeruandū qđ eſt bñ nõ. ad
ſilia.ad idẽ vr ho.tex.in.l.ij.v.ſꝫ ſi iure.ff.de fal.
ꝑ queꝫ tex.dicit ibi Bar.ꝙ ſi ſtatutū diſponit ꝙ

ſi nobilis nõ poſſit recipere ceſſionẽ ↄ popularẽ
ſi nobilis ſucceſſit in aliq̃ actione iure heredita
rio nõ ꝑ h incidit in ſtatutū. Ego võ limito om
nia ꝑdicta qñ aliquid ꝓhibet attẽto mõ ſed ſi
ꝑhibet attẽto effectu tūc nõ poterit retinere eti
am iure hereditario.exᵐ in mẽdicantibꝰ q ꝓ
hibent tenere bona imobilia nõ eni potuerūt il
la tenere licet ſuccedāt iure hẽditario . vt in cle.
exiui de paradiſo.de v ſig.§cupiẽtes.⁊ vide ho.
glo.iūcto tex.in.c.vnico.de reli. domi.li.vi. in v.
domū.⁊ in.l.apud iulianū.in fi.iūcta.l.ſe.de le.i.
Cõductio eni prediorꝝ ꝓhibet clericis attẽto
modo.ſ. ꝑpter cupiditatẽ que nõ ceſſat ſi alij in
ↄductiõe ſuccedūt. ſecus eni ſi ꝑhibent qꝛ non
poſſunt illa tenere ⁊ idem dic in ſili.facit qđ nõ.
glo.in regula cū qd.de re.iur l.li.vi.⁊ in.c.tue.de
procura. ¶ 2ᵒ. ꝑncipaliter q̃ro an licet emere vi
ctualia ⁊ poſtmodū illa reuẽdere ꝑſertim ꝑ ma
iori precio. So. Inno.h dicit ꝙ ſi qs emat vt tpe
famis abūdet ſicut fecit Joſeph.Gẽn.xli.licitū
eſt. Idẽ dicendū ſm eum etiā ſi emat nõ ſolū ꝑ
ſe ſꝫ vt tpe famis alijs vẽdere poſſit eo precio q̃
tūc vendet ab alijs qđ intelligit dūmodo faciat
bono aīo.puta ne terra ſua deficeret in victuali
bus qꝛ videbat hoĩes ꝑpter abundantiā illa vi
ctualia ↄſumere vel ad exteros deferre ſeu non
habere circa illa debitaꝫ diligentiā. ſi autẽ nulla
vtilitate ꝑẽſata emāt vt carius vẽdant dicit eos
peccare ⁊ grauꝰ clerici q̃ꝫ laici.xiiij.q.iiij.qcunqꝫ.
⁊.c.i.de emp.⁊ vẽdi. ⁊ cū his dictis trãſeunt cõi
ter doc.h.Ex ꝑdictis colligo hãc concluſionẽ ꝙ
nõ eſt licitū emere rẽ vt cariꝰ illa vendat alio tẽ
pore ſi h ꝑncipalit fit ꝑpter lucꝝ. ſecꝰ ſi emptio
fit ꝑncipaliter ob publicā vtilitatem.ſꝫ ego latiꝰ
hūc articulū exordiẽdo dico ꝙ reſpectu clerico
rū indubitãter nõ eſt licitū emere rẽ cā negocia
tionis vt integra reuẽdat.vt in.c.fornicari.et in
c.negociatorem.lxxxviij.di. ⁊ vide ad mãm ho.
glo.xiiij.q.iij.in ſūma . In laicis autem dixerūt
Hugl. ⁊ Lau.xiiij.q.iiij.ſi qs clericꝰ. ꝙ ſi laicus
emit viliꝰ vt cariꝰ vendat nõ ex cupiditate ſed vt
ſuis neceſſitatibꝰ ꝓuideat licitum eſt.vñ etiam ſi
emit ſine ꝑpoſito vendendi ⁊ poſtea articulꝰ ne
ceſſitatis vẽdendi occurrat.poterit vendi ꝑ ma
iori ꝑcio ſi tantum valet.ar.c.qcunqꝫ.xiiij.q.iiij.
q̃ſi voluerit dicere ꝙ ille tex.ꝓhibet rẽ emi vt
cariꝰ vendat ꝑpter cupiditatẽ.ſecꝰ ſi fit ꝑpter ali
am honeſtā cauſam ⁊ ꝑdictis vr ↄcordare hea.
Tho.2ᵃ 2ᵉ.q.lxxvij. ar.iiij. vbi dicit ꝙ ſi nego
ciatio q̃ fit ꝑpter lucꝝ ordinat ad aliquẽ effectū
neceſſariū vel honeſtū.puta ad domꝰ ſue ſuſten
tationẽ vel etiā ad ſubueniendū indigentibꝰ vel
ꝑpter publicā vtilitatẽ ẽ licita qꝛ capit lucꝝ pro
ſui laboris ſtipẽdio . Idem dicit ſi emit rẽ nõ vt
vẽdat ſꝫ ad ſui vſum ſi poſtea ꝑpter aliquam ne
ceſſitatẽ illā vendere vult nõ ꝑhibetur vẽdere ꝑ
maiori ꝑcio ſi tantū nūc valet qꝛ iſta nõ eſt nego
ciatio.nā põt ↄtingere illā rẽ plus valere nūc vel
qꝛ in aliq̃ meliorauit rẽ illam vel qꝛ preciū rei eſt
mutatū ſᵐ diuerſitatẽ loci vel tẽporis vel ꝑpter

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

periculū cui ſe expoſuit trāſferendo de loco ad
locū vel eā trāſferri faciēdo ſed illicitū eſt vbi ſi
nē ꝑncipaliter ꝯſtituit in lucro qñ emit rē vt cau
ſa imutata vēdit cariꝰ. Jo. cal. attigit hūc articu
lum in. c. ſi. de vſu. ꝛ cōclude poſt eū ſic ꝙ aut qs
emit rē vt carius illā vendat ꝓpter cupiditatē ꝛ
nō eſt licitū quicqd plꝰ iuſto appetit hō turpe lu
crū ē vt h̄ ꝛ in. d. c. qcunqȝ. aut nō facit ꝓpter cu
piditatē ſȝ ab honeſtā cāȝ. puta ꝓpter ſuſtētatio
nē familie ſue vel quid ſile ꝛ tūc ſi vēdit illā rem
oīno integrā ꝓ maiori ꝑcio nō eſt licitū p. c. eiici
ens. lxxxviij. di. Nō qꝛ aut a ꝑncipio minꝰ iuſto
ꝑcio emit aut nūc vendit plꝰ debito ꝛ ſic fuit in-
iuſticia. Aut tpe emptiōis vel vēdiōis qō nō eſt
licitū. vt in. c. i. de emp. ꝛ vēdi. nō eni licet ex ꝓpo
ſito emere vel vēdere rē minꝰ vel plus q̄ȝ valet.
vt in. d. c. i. ꝛ nō. glo. x. q. ij. h̄ ius porrectū. ſi autē
nō eſt oīno integra et imutata tūc enim bñ licet
vēdere ꝓ ꝑcio currenti. licet ſit maiꝰ pōt autē cō
tingere mutatio multis modis vtputa qñ ē trāſ
lata in aliā formā vel ꝓpter mutationem loci vel
tēporꝭ vel qd ſile. vñ tex. in. d. c. eiiciēs. dū pmit-
tit rē immutatam vēdi ꝓ maiori ꝑcio pōt intelligi
multis modis vt. ſ. dictū ē. ꝛ in h̄ caſu ꝓcedit di-
ctū bea. Tho. Lau. ꝛ Hu. h̄ eni caſu ceſſat cupi
ditas ꝛ oīs iniuſticia ꝛ vr̄ lucrari ꝓpter induſtri
am ſuā ꝛ ob honeſtā cām ꝛ ſic limita dictū Jn-
no. h̄ ꝛ maxime qñ rem trāſfert de loco ad locū
ꝛ h̄ nō. qꝛ multi mercatores in ꝑdictꝭ errāt. Jteȝ
ſcias ꝙ vbi alias negociatio in ſe ē licita tñ ex cā
efficit̄ qñqȝ inhoneſta ꝛ iniuſta ſm Jnno. h̄ cuiꝰ
dicta retulit Jo. an. ſ. in ꝛᵬica vtputa ꝓpter cupi
ditatē xiiij. q. iiij. qcunqȝ. ꝛ nō h̄ ad itellectū illiꝰ
c. ꝛ ſatis. ſ. dixi. Jtem ex tpe qꝛ die feriata. ſ. de
ferijs. c. i. ꝛ fi. Ex loco qꝛ in eccleſia. ſ. ti. ꝓxi. c. i.
Ex pſona qꝛ clerici vt ꝑ totū iſtū ti. et in iuribus
ꝑalle. Jtē ex re qꝛ nō licet negociari in his q̄ nec
ꝑ ſe nec cū admixto poſſunt eſſe vſui. vt in. l. qō
ſepe. §. veneni. ff. de ꝯhen. emp. vñ negociari licȝ
in veneno qꝛ admixtū pōt eſſe vſui i medicinis
vel etiā puꝝ ꝓ feris occidendis ſicut de gladio
dicimꝰ ꝓpter defenſionē. Jdē dicit Jnno. de co
loribꝰ ad colorandos hoīes vel mulieres ꝓ bo-
no ſed h̄ dictū vltimū de colorādis maxime ho
minibꝰ nō placuit Hoſti. cū cuiqȝ ſufficere debe
at ꝛ placē nālis color datꝰ a deo. ꝛ vix ſine ipſiꝰ
iniuria pōt aliꝰ ſupponi. ar. de ꝯſe. di. iiij. oſtendi
tur. vñ eccliaſtes q̄rto ne accipias faciem aduer
ſus faciē nālem ꝛc̄. vñ Cipanꝰ de diſciplina ꝛ ha
bitu virginū dicit ꝙ opꝰ dei eſt qō naſcit̄. diabo
li eſt qō mutat̄. nō tñ reprobat Hoſti. honeſtū ꝛ
ꝑcioſum ꝛ placitū ornamentū mulieꝝ ſine pictu
ra ſi ideo ornēt vt magis viris ſuis placeāt ſed ſi
vt alioꝝ oculos ad ſe trahāt illicitum ꝛ mortale
peccatū ē. xxxij. q. v. nec ſolo. ꝛ c. ſe. venenū enīȝ
habet licet nullꝰ biberit ꝛ cū h̄ tranſit Jo. an. ſu
per ꝛᵬica. ꝛ vide de pictura ꝛ ornatu mulieꝝ qō
latiꝰ ipſe ponit ſup regula ea q̄ fiūt. de re. iur. l. li.
vi. in mercu. qō placet. Sȝ circa pᵐ poteſt dubi
tari nunqd exercēs negociationē licitā ſȝ ex cau
ſis ꝑdictꝭ illicitā teneat̄ reſtituere lucꝝ credo ꝙ
ſic ꝑ ea q̄ dixi poſt Jnno. ſ. ti. ꝓxi. qꝛ plerīqȝ.
Ultimo h̄ querit̄ an oēs clerici icludant̄ ſb̄ pro
hibitiōe huiꝰ. c. So. Jnno. ꝛ Jo. an. vident̄ vel-
le ꝙ nō ſed ſolū ꝯſtituti in ſacrꝭ ordinibus ꝑ tex.
ibi miniſtris altaris ꝛc̄. qꝛ voluit vt ꝯſtituti in ſa
cris dūtaxat dicant̄ miſtri altarꝭ. ad h̄ alle. doc.
de ꝯſe. di. ij. tribꝰ. ꝛ. c. ſe. Jdē dicit Hoſti. i omni-
bus bñficiatꝭ de q̄ remittit ad nō. in. c. i. de poſtu.
ꝛ. c. ij. de cle. ve. ego dicereȝ ꝙ negocia ſecularia
ꝓuenientia ex carnis ꝯcupiſcētia ſunt ꝓhibita oī
bus clericis ꝛ etiā laicis ſȝ maxime clericis vt h̄
nā appetere plꝰ iuſto ꝑcio h̄ ꝛ ſilia indubitanter
omnibꝰ ſunt ꝓhibita. negocia vō ſecularia ſtricte
ſumpta. i. que licēt laicis cū ſint mūdana ꝓhiben
tur miniſtris altaris ꝛ etiam bñficiatꝭ. vt voluit
Hoſti. ꝛ in his ꝓcedit dictū ipſoꝝ facit qō dixi
ſup ꝛᵬica. ¶ Ex his nō ꝙ clericis in minoribus
nō bñficiatꝭ minime ꝓhibent̄ negocia ſecularia
alꝭ licita qō tene mēti diligenter.

Sacerdotibus

Caſus. Si clerici miniſtri vel ꝓcura
tores laicoꝝ deprehendunt̄ in fraude nō debet
eis ab eccl̄ia ſbueniri vel ſūma ſic. Clerici nō de
bēt eſſe miniſtri vel ꝓcuratores laicoꝝ ꝙ ſi ꝯ fe-
cerint ꝛ deprehēdant̄ in fraude nō ſbuenit̄ eis
ab eccl̄ia. ꝑ ponit ꝓhibitionē. zᵒ. penā trāſgredi-
entiū ibi ꝙ ſi. ¶ Nō ꝑ ꝙ clerici etiā nō ſacerdo
tes nō debēt eſſe miniſtri laicoꝝ per qō iſero ꝙ
nō debēt eſſe famuli laicoꝝ ſȝ ſeniores ꝛ intelli-
go tex. in clericis ꝯſtitutis in ſacris vel bñficiatꝭ
ꝑ id qō dixi. ſ. c. ꝓxi. ꝛ bñ facit. c. ꝓuenit. in ꝑin.
lxxxvi. di. ¶ Nō zᵒ. ꝙ clerici nō debēt eſſe pro
curatores laicoꝝ etiā ex̄ iudiciū vt patet ibi in re
bus eoꝝ ꝛc̄. ad idē. d. c. ꝓuenit. ¶ Sȝ q̄ro an h̄
ꝓcedit idiſtincte. So. dicit Hoſti. ꝛ Jo. an. poſt
eū ꝙ nō. nā poterit eſſe clericꝰ in eccleſiaſticis ꝛ
corā eccliaſtico iudice ꝓcurator laici. qꝛ h̄ non ꝓ
hibet̄ h̄ nec alio iure ideo ē admittēdus. l. iiiiꝰ
. ff. de ꝓcurꝭ. ad idē inducit Jo. an. c. cū eſſent. de
ſimo. vbi etiā de h̄ ſicut econuerſo pōt laicꝰ eſſe
in iudicio ꝓcurator clerici vel eccl̄ie. vt in. c. i. de
ꝓcu. li. vi. ſȝ tu ad pᵐ vide ho. tex. iuncta ſupſcri
ptione in. c. ꝑ venerabilē. q̄ fi. ſint legi. vbi Archi
epō ꝓcurauit cām eccleſiaſticā laici apud papaȝ
ꝛ firmant doc. in. c. in nr̄a. de ꝓcu. vbi vide qō di
xi. ꝛ hūc tex. vident̄ intelligere doc. qñ clericus
vult aſſumere ꝓcuratiōem corā iudice ſeculari
vel ex̄ iudiciū ꝛ vr̄ ſentire h̄ Jnno. tex. iſtū ꝓce-
dere in ꝓcuratore gñali ꝛ ideȝ vr̄ velle. J. co. ſed
nec. ꝛ clariꝰ ꝛ latius hoc affirmat in. c. vnico. de
ob. ad ra. in fi. vbi dicit ꝙ vbicunqȝ iuenit̄ ꝙ cle
rici nō poſſunt eē ꝓcuratores vel huiuſmodi of
ficia exercere itelligendū ē gñaliter. nā vnuȝ ne
gociū clericoꝝ vel laicoꝝ ꝓcurare vel admiſtra
re nō ꝓhibent̄ ſᵐ eū qō eſt mēti tenēdū. nā doc.
hic tranſiuerūt ſicco pede ꝛ vide Fede. conſilio
. cclxvi. vbi h̄ dictuȝ Jnno. ſeqtur ꝛ Archi. in. d.
c. ꝓuenit. ſed collec. in. c. i. de poſtu. ꝛ. c. dilecti. de

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

arbi. tenet ɔ̃rium qꝛ iura loquūtur in h̃ indiſtin
cte dicere ſic ꝙ aut cleric⁹ ex cupiditate vult aſ-
ſumere vnū negociū vel plura ꝛ non pōt. ar. hic
ꝛ. s̃. c. pxi. ꝛ in. d. c. ꝑuenit. in pn. aut non ex cupi
ditate ſꝫ ex charitate ꝛ ꝓcedit dictū Inno. ar. in
d. c. ꝑuenit. a ɔ̃rio ſenſu ꝛ facit dictū Inno. cōi-
ter approbatū in. c. cū J. et A. de re iudi. vbi di-
cit ꝙ etiā religioſus pōt de licentia abbatis aſſu
mere ꝓcurationē laicoꝝ amicoꝝ monaſterij ſi h̃
arbitret̃ ſupioꝛ redūdare in ɔ̃ſequentiā ad com
modū monaſterij. An autem teneat iudicium ſi
clericus fuit ꝓcuratoꝛ vbi nō poterat interuenire
dic ꝙ ſic. ar. in. c. pia. de excep. li. vi. debet tñ p ex
ceptionē repelli. vt in. c. ij. de poſtu. ꝛ hoc firmat
Collec. in. d. c. dilecti. ¶ Cōclude cū querit̃ an
ꝛ qñ clericus poſſit eſſe ꝓcuratoꝛ laici aut vult
eſſe in foro eccliaſtico ꝛ pōt ſaltē in eccleſiaſtic
de q̃ dic vt plenius in. d. c. ij. de poſtu. ꝛ. c. in nfa.
de ꝓcura. aut in iudicio ſeculari aut eſt ꝛ aut cu-
piditate lucrādi ꝛ nō pōt aut ex charitate ꝛ ami
citia ꝛ tūc ad vnū negociū pōt. indifferēter autē
ꝛ gñaliter nō vt patet ex p̃dictis qd autem ecō-
uerſo. an laic⁹ pōt eſſe ꝓcuratoꝛ clerici vel eccñe
dic ꝙ ſic de ꝓcura. c. i. li. vi. ꝛ. s̃. c. vno. de ſin. ico-
nom⁹ autē gñalis eſſe nō pōt. vt in. c. indicatum
lxxxix. di. qḋ tñ intellige vt dixi in. c. nōnulli. de
reſcrip. vbi oīno vide ꝛ in. c. ij. de iudi. ¶ Vltio
expediēdo glo. op. vr̃ enim ꝙ licet clericus trāſ
grediat̃ p̃ceptū hui⁹. c. ꝛ capiat̃ in fraude in ad-
miniſtratione non tñ per h̃ debet poſſe capi aut
puniri p iudicē ſecularē qꝛ clericus nō ꝑdit ꝑui-
legiū ſuū fori niſi p̃cedat trina monitio. vt i. c. in
audiētia. ꝛ in. c. ɔ̃tingit. de ſen. excl. cui⁹ ɔ̃rium in
nuit h̃ lr̃a in fi. dū dicit ꝙ non debet iſti ab ecclia
ſ̃ƀueniri ſi capiat̃ in fraude. So. glo. ij. timore cō
trarij ponit duos intellect⁹ ad iſtū tex. pmus eſt
vt intelligat̃ ꝛ reducat̃ ad ɔ̃rium. ſ. qñ p̃ceſſit tri
na monitio. ſꝫ certe hūc intellectū ex toto nō pa
tit̃ iſte tex. cū nulla fit in eo mētio de trina moni
tione. 2ᵒ intelligit ꝙ nō debet capi ſeu diſtringi
p laicū ſed p iudicē eccleſiaſticū ꝛ ad tex. reſpon
det ꝙ nō debet intelligi de ſ̃ƀuentione reſpectu
fori ſed vt ſ̃ƀleuet̃ a fraude ɔ̃miſſa. puta dando
auxiliū vel fauorē ꝛ eſt bon⁹ intellectus ꝛ hūc in
tellectū ſequunt̃ h̃ cōiter doc. dicūt eni maxime
Inno. ꝛ Hoſti. ꝙ ecclia nō debꝫ eis ſ̃ƀuenire vt
det ei pecuniā ad ſatiſfaciendū de fraude vel vt
det ſibi aliqḋ auxiliū vel fauorē q̃ minus teneat̃
rñdere in loco in q̃ geſſit adminiſtrationē. vt in
l. i. ꝛ. ij. C. vbi agi opoꝛ. de rō. ꝛ in. l. i. vbi de cri.
agi opoꝛ. ꝛ ſatiſfaciat ɔ̃petēter ad cognitionē iu
dicis eccleſiaſtici. Si autē ſecularis iudex illuꝫ
ꝓpria temeritate diſtringeret eccleſia ei ſ̃ƀueni
ret non tantū reſpectu pſone quantū reſpectu li
bertatis eccliaſtice niſi oīno eſſet incorrigibilis
ꝛ monitiōem epi contēneret vt in ɔ̃rijs. ꝛ dic ꝙ
iudex eccleſiaſtic⁹ ex officio ſuo pōt illū repete-
re quantūcunqꝫ ille nō exciperet. vt in. c. dilect⁹
de appel. nō. in. l. i. §. p hanc. ff. de rei ven. p Bar.
in. l. pe. §. ad crimē. ff. de pub. iudi. 3ᵐ intellectum
ſentit tacite Hoſti. dicēs ꝙ vbi mōitio facta fuit
per ep̄m ſub pena ꝓuatiōis oīs ꝑuilegij clerica-
lis qꝛ illa loco trine admonitiōis habet̃ perdit̃
ex ɔ̃uentione ꝑuilegium fori ꝛ ita ɔ̃tingit h̃ ꝓut
ꝓbat lr̃a ibi publice nuncietur ꝛc̃. ꝛ ibi ꝙ ſi poſt
modū ꝛc̃. Pro p̄ ꝙ admonitio epi habeat vim
trine admonitiōis. adducit Hoſti. c. i. de loca. et
de ſen. excl. a nobis. ſed meli⁹ potuiſſet adduce-
re. l. ij. C. qño ꝛ qñ iudex. ꝛ glo. in. c. cōſuluit. de
offi. dele. ſꝫ mihi h̃ lec. nō placet. qꝛ iura q̃ ad ꝑi
uilegiū fori perdendū reqrunt cōiter trinā mo-
nitionē ab ep̄o fiendā. vñ non ſufficit vnica etiaꝫ
perēptoꝛia. ad h̃ vide bo. tex. iuncta glo. nō. in v.
iij. de vita ꝛ ho. cle. ꝛ h̃ eſt regulare ꝙ vbicunqꝫ
in mā odioſa ius reqrit trinā monitiōeꝫ nō ſuffi
cit vnica etiaꝫ ꝑemptoꝛia. vt nō. in. d. cle. i. dixi in
c. ex tue. de cle. non reſi. vbi vide ad idē bo glo.
in. c. i. de mili. vaſal. in v. etiaꝫ. coll. x. ꝛ ad iura al
le. p Hoſti. dic ꝙ loquunt̃ in alio caſu.

Non magno Religi
oſi, pfeſ
ſi exeūtes ad audiēdas leges vel phiſi
cā niſi. j. duos mēſes ad clauſtꝝ redeāt excōica
ti ſunt ꝛ in nulla cā pſ̃ocinari poſſunt ꝛ in choꝛo
ꝛ in capitulo ꝛ ceteris erūt vltimi ꝛ ſine diſpēſa-
tione pape nō ꝓmouent̃. diuidit̃ in tres ptes. in
pma ponit factū rep̄henſibile. 2ᵒ id fieri ꝓhibet
ibi vñ. in 3ᵃ quadruplicē penā imponit ibi ſi vo.
Nō p̄ ꝙ demon inuidet homini ꝛ ſemp nitit̃ eū
decipere ꝛ ſeducere ad peccandū. dolet enim ſa
tis ꝛ erubeſcit charitatē quā in celo neqd habe
re homines ɔ̃ſtātes ex lutea mā in terra tenere.
ꝛ ideo conat̃ q̃ꝫtum pōt a p̄ncipio ruine ſue vni
tatē eccleſie reſcindere. charitatē ecclie vulnera
re. ſanctoꝝ opeꝝ dulcedineꝫ inuidie felle īficere
ꝛ oībus modis humanū gen⁹ euertere ꝛ ꝑtur-
bare vt dixit tex. nō. in. c. viſis. xvi. q. ij. vbi vide
¶ 2ᵒ nota ꝫ deceptores q ſemp veniūt ad deci-
piendū ſ̃ƀ ſpecie boni ſicut demon q tranſfert ſe
in angelū luc. ſuadet eni mala ſ̃ƀ ſpecie alicuius
boni. vñ vr̃ pſuaſio boni āgeli ꝛ nō maligni hic
canon dicit ꝙ ſepe ſe vitijs ingerunt ꝛ mentiunt̃
ſe eſſe v̄tutes. de q̃ vide pulchꝝ tex. in. c. ſepe. xli
di. ¶ Nō 3ᵒ ꝙ oēs religioſi ɔ̃p̄hēdunt̃ appel
latiōe regulariū. cū enim iſte tex. faciat gñaliter
mētionē de regularib⁹. tex. in. c. ſup ſpecula. j. e.
iſtū in effectu referens appellat eos religioſos.
vñ dico ꝙ oēs habentes regulā approbatā per
quā ꝓmitiūt tria ſ̃ƀſtantialia religiōis dicunt̃ re
gulares ꝓp̄ie ꝛ religioſi. iſta vō tria non ꝓmit-
tēs nō dicunt̃ ꝓp̄ie regulares vel religioſi. de q̃
vide glo. nō. in cle. i. de reli. do. ꝛ in cle. pe. de ſen.
excl. ꝛ qḋ dixi ſup R̃ica de regula. ¶ Nō 4ᵒ ibi
ad legēdas ꝛ tene mēti ꝙ verbū legere nedū cō
uenit ſcholarib⁹ ſed etiā doc. ꝓbatur pᵐ hic iūc
cto. d. c. ſup ſpecula. j. eo. nā hic vtit̃ v̄bo legere
ꝛ in. c. ſup ſpecula. vbi recitat̃ tenoꝛ huius. c. vtit̃
v̄bo audire ꝛ ſtudere. 2ᵐ. ſ. ꝙ ɔ̃ueniat doc. ꝓba
tur in cle. i. de magiſ. ꝛ in. l. ij. ff. de ori. iur. ¶ Ex
q̃ decidi pōt. q. an diſpoſitio loquēs de legētib⁹

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

habeat locū in ſcholarib⁹ ⁊ ꝑfecto ex ꝓprio ſi
gnificato vocabuli dicendū ē ꝙ ſic ⁊ facit quod
nō. Jo an. in regula cū quid prohibeť. de re. iu
ris. li. vi. in mercu. ſed ꝓpter cōez vſum loquēdi
q debet attēdi in omni diſpoſitiōe. vt in. l. labeo.
ff. de ſuppel. le. ⁊. l. librar. §. quod tn̄ caſſi⁹. ff. de
le. iij. nō. Bar. in. l. oēs populi. ff. de iuſti. ⁊ iure.
glo. in. c. nōnulli. de reſcrip. ⁊ doc. in. c. olim. de v.
ſig. dicerē legentes magiſtraliter dūtaxat inclu
di. ¶ Nō 5°. ibi viri ſpūales ꝙ oēs regulares ⁊
religioſi dicunť viri ſpūales qꝛ debent magis vi
uere ſm̄ ſpiritum q̄z ſm̄ carnē nec debent inuolui
actionib⁹ mūdanis ⁊ carnalibus. facit ad id qđ
dixi ſup rubrica. ¶ Nō 6°. ꝙ delictum vnicū quā
doq̄z puniť dupliciter vt patet hic in fi. ⁊ hoc qꝛ
q̄libet per ſe nō ſufficiebat ad h̄ vide qđ le. ⁊ nō.
in. c. at ſi clerici. de iudi. ¶ Nō 7°. ꝙ per iſta ver
ba talis ſit excōicatus ab omnib⁹ euiteť ꝓfer
tur ipſo iure excōicatio vt colligiť h̄ iuncto. c. ſu
per ſpecula. j. eo. et hoc verū niſi talia ꝓferanť a
iure habēte poteſtatē excōicandi. qđ aūt ſi ꝓfe
ranť ab homine. diſtigue ꝑut in ſili nō. in. c. i. de
iudi. ¶ Quero nūquid ꝑlatus citra papā poſſit
diſpenſare ꝯ iſtā cōſtitutionē. puto ꝙ non. tn̄ qꝛ
h̄. c. fuit editū in cōcilio gn̄ali ꝯ quod null⁹ citra
papā diſpenſat etiā ſi ſit legatus apoſtolic⁹. vt in
c. dilect⁹. de preben. nō. glo. in. c. dilecti. de elec.
⁊ in cle. i. de elec. tn̄ quia regulariter īferior non
diſpenſat ꝯ canonē vbi nō reperiť diſpenſatio ꝑ
miſſa. vt in. c. dilect⁹. de tem. ordi. ⁊ qđ nō. in. c. at
ſi clerici. §. de adulte. vbi plene dixi de iudi. tum
qꝛ tex. h̄ vtitur vbo oīno. quod vř excludē diſ
pēſationem ad hoc qđ nō. glo. in cle. vt hi qui de
eta. ⁊ q̄li. in glo. in v. nullo modo. q̄ eſt nō. ¶ 2°.
quero nūquid ſtudiū maxime ex clauſtr̄ ſit reli
gioſis ꝓhibitū. tex. iſte innuit ꝙ nō cum ſolū eis
ꝓhibeat duas ſcias. ſ. phyſicaz ⁊ legem ciuilē. ſ.
mūdanā. ergo alias videť ꝑmittere. ar. c. nonne
de ꝑſump. ad idē alle. c. vt periculoſa. j. eo. li. vi.
vbi imponiť pena religioſis ſi exeūt clauſtr̄ cau
ſa veniēdi ad ſtudiuz ſine licētia ꝑlator̄. vn̄ cum
licētia prelator̄ ille tex. permittit hoc ⁊ bn̄ facit
cle. ne in agro. de ſtatu regula. ꝓpe fi. v. rurſus.
vbi diciť ꝙ ad h̄ vt ipſis monachis via oportu
na in ſcia proficiendi nō deſit debet teneri magi
ſter in monaſterio q eos inſtruat in ꝑmitiuis ſci
entijs diligenter ⁊ ꝙ ſtudiū ꝯueniat religioni. vi
de plene ꝑ Jo. an. in. c. ſanc. de regula. ⁊ ibi dixi.
doc. etiā hic ⁊ in. c. ſup ſpecula. ꝯcludūt ꝙ decre
ta ⁊ theologiaz poſſunt religioſi ſtudere q̄ ſunt
ſcie pietatis. dicit tn̄ Jo. an. ꝙ magis ꝯſuleret vt
manerēt in eor̄ clauſtro qꝛ ſepe ex ſcia intume
ſcūt ⁊ inſurgūt cōtra eor̄ abbates illos accuſan
do ⁊ multa dāna ex h̄ proueniunt monaſterio.
Ego fateor ꝙ h̄ ⁊ ſimilia ſepe ꝯtingūt ex ſcientia
nō bene digeſta. tn̄ ex ſcientia bn̄ pcepta multa
infinita bona ꝓueniunt eccleſie etiā vniuerſali q̄
ad ſui regimē indiget ꝑmaxime viris lřatl vt di
cit tex. i. c cū ex eo. de elec. li. vi. ⁊ de⁹ dixit per ꝓ
phetam qꝛ tu ſciam repuliſti ⁊ ego te repellā ne

fungaris ſacerdotio ⁊ trāſumptiue habeť in. c.
niſi cū ꝑdem. de renū. ⁊ Hiero. ad ruſticum mo
nachū inq̄t. Si clericat⁹ titulat deſideriū diſcas
qđ poſſis docere ne ſis miles anteq̄z tyro. ne ꝑ
us magiſter anteq̄z diſcipul⁹. mihi placet vt ſan
ctor̄ doctor̄ habeas cōtuberniū nec ipſe te do
ceas ⁊ abſq̄z doctore ingrediaris viā quā nūq̄z
ingreſſus es vt habeť. xvi. q. i. ſi clericatus. ⁊ ali
bi ad eundē. Longo tpe diſce que poſtmodum
doceas ⁊c. ea. cau. ⁊. q. ſic viue. ꝑ que patet ꝙ nō
ſolū addiſcere ſed etiā docere licitū eſt religio
ſis dūmodo ad officiuz docendi aſſumanť ꝑ ha
bentes poteſtatē. vt nō. doc. in. c. qꝛ nonnulli. de
magiſtrl. nā hoc ſtudiū addiſcēdi et docendi in
ſciētijs pietatis ꝓuilegiatū eſt. vt in. c. fi. de magi
ſtrl. ¶ 3°. quero quid ſi religioſus exit clauſtr̄ ⁊
tn̄ non viſitat ſcholas ſed ſibiipſi legit vel ſtudet
in ſciētijs h̄ prohibitl. Jo. dicit h̄ Inno. ꝙ nihi
lomin⁹ incidit in penam hui⁹. c. qđ puto veriſſi
mum. qꝛ tex. iſte ad penā incurrendā non req̄rit
ſcholar̄ viſitationem ſed ſolū ꝙ exiuerit clauſtr̄
cā audiendi leges vel phyſicam ⁊ nō redierit. j.
duos mēſes quare pl⁹ puto ꝙ etiam ſibiipſi nō
legat neq̄z ſtudeat in his ꝓhibitl exq̄ tamen exi
uit hac de cā ⁊ nō redierit. j. duos mēſes incidit
in hanc penā qꝛ verba huius. c. aliud non expo
ſcunt. ad h̄ adduco qđ le. ⁊ nō. in. c. i. ꝓpe. fi. de
homi. li. vi. maxime iūcta glo. que ē ſuper v. mā
dauerit. vbi ex ſolo mandato quis punitur licet
mandatū non habuerit effectū nec ſufficit reuo
care mandatū ex poſtfacto. ad idē ho. tex. iūcta
glo. in cle. ne in agro. §. qꝛ vero. ſuper v. ipſo fa
cto. v. ꝙ ſi. vbi qs incurrit penā eoipſo quo quis
exit clauſtr̄ vt viſitet curiā ꝑncipis cauſa dānifi
candi monaſteriū licet effectus nō fuerit ſbſecu
tus. facit. l. ſi qs non dicā rapere. C. de epi. ⁊ cle.
⁊. l. is q cum telo. C. de ſicca. ⁊ per h̄ ⁊ iſtum tex.
puto ꝙ ſi qs exiuit clauſtr̄ non cauſa audiendi
has ſcias interdictas ſed ꝓpter alias permiſſas
vľ aliam honeſtā cauſam licet poſtea ſtudeat in
iſtis ꝓhibitis nō incurrit hanc penā. ſaltem cum
nō ſtat ex monaſteriū propter iſtas ſcias prohi
bitas ꝑncipaliter ſed ꝓpter illā cauſam honeſtā
⁊ h̄ puto veriſſimū quicquid ſentiāt doc. in. d. c.
ſup ſpecula. vbi dicā. naz iſte tex. ⁊ ille fundāt ſe
ad penā incurrendam ſup iſtl duobus. ſ. qn̄ exi
uit clauſtr̄. Itē propter audiēdas ſeu legendas
has ſcias ꝓhibitas ⁊ cum ſum⁹ in penalibus nō
debemus recedere a vbis maxime vbi imponiť
pena ipſo iure. ad h̄. c. cum ex eo. de elec. iūcto. c.
ꝑpetue eo. ti. li. vi. facit quod nō. Jo. an. in regu
la in penis. de re. iurl. li. vi. in mercu. nec debz pe
na excedere caſum ꝓpriū vt dicit tex. de peni.
di. i. §. pene. nec etiā ſubeſt eadem rō. qꝛ fortius
peccat q exijt clauſtr̄ principaliter ꝓpter rē pro
hibitā q̄z qui exiuit ꝓpter rē honeſtam ⁊ princi
paliter detineť propter rē ipſam honeſtā licet in
cidenter attētet rem ꝓhibitam. facit qđ nō. in. d.
cle. ne in agro. in glo. ꝑalle. et ad h̄ nemo in hac
mā aduertit. dicā in. d. c. ſuper ſpecula. vbi doc.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

tangunt.q. de religioſo ſtudente ius ciuile in camera an incidat in penã. ¶ 4º. quero an iſte tex habeat locũ in vouente intrare religionẽ qui tñ adhuc nõ intrauit. So. Jo.an.poſt Ho. videt velle ꝙ ſic. pro h facit iſte tex. ibi poſt votũ religionis poſt factã in aliquo loco religioſo profeſſiõez ⁊c. vñ videtur quodlibet per ſe ſufficere ad penã incurrendam. Jtẽ facit ſm eos qꝛ ex voto q̃ſtum ad deum religioſus eſt ⁊ timendũ eſt ne propter h retardetur a voto.ar.ꝰ.de voto.l.ſaturam.⁊.c.per tuas. Preterea religioſus põt dici ex quo ad ſedire non poteſt. Ego puto hoc pcedere qñ occaſione voti iã intrauerat religionez. licet adhuc pfeſſionem nõ fecerit ⁊ h innuit litera dum requirit exitũ a clauſtro. ſecus ergo ſi adhuc nõ intrauerat monaſteriũ qꝛ tunc verba tex.ad iſtũ explicari nõ poſſunt. dicit tñ Jo. an. h.c. habere locũ in profeſſo tacite vel expreſſe. ar.c.vt periculoſa.j.eo.li.vi. qd̃ ſatis mihi placet qꝛ verba nõ reſiſtunt ⁊ in vtriſqꝫ eadẽ eſt ratio.

¶ 5º. querit an hodie expectetur lapſus iſtorũ duorꝫ menſiũ. Jnno.ꝙ non in.c. ſuper ſpecula.j.eo. Jo.an.ꝰ de quo dicet ibi ⁊ hoc vltimo puto verius. ¶ Venio nũc ad glo.quam in hoc vltimo reſeruaui. qꝛ ponit materiã omnino ſeparatam a mã intrinſeca.c. Jnſtat enim principaliter an ꝑtextu boni futuri ſit malum ↄmittendũ ſeu res ꝓhibita attẽtanda. videt enim ꝙ nõ per iſtũ tex. qꝛ pretextu bñ tractandi negocia eccleſiaſtica. vel curandi languentiũ corpora nõ permittit religioſis rẽ illicitam.ſ.leges ⁊ phyſicã audire. Jn ↄtrium oppo. de aliquibus iuribus et tandẽ ſoluit vt patet in ea ⁊ loquit aliquantulum intricate. Jo.an.poſt Hoſti.clariꝰ diſtiguit ſic.ꝙ aut malũ quod ↄpenſatur eſt malũ ex lege diuina et tunc nõ admittitur ↄpenſatio.aut ex lege canonica ⁊ tunc ↄpenſari poteſt auctẽ pape cũ poſſit tollere malum qd̃ ↄſtitutio induxit.facit qd̃ le.⁊ nõ.in.c.ꝓpoſuit.de ↄceſ.ꝑben.⁊ de voto.c.i.⁊.c.magne.⁊.c.⁊ ſi xp̃s.de iureiu.cũ ſi. ⁊ ſic poſſunt ad ↄcordiam reduci iura ſuperiꝰ allegꝫ.tu potes ſic diſtinguere latiꝰ ꝙ aut queritur nunqd debeat admitti ↄpenſatio in diuerſis perſonis aut in eadẽ.pmo caſu dic ꝙ non debet quis cõmittere malum vt aliꝰ euitet maius malũ.vel vt ↄſequatur bonũ ſpirituale vel corporale qꝛ nõ debet qs impendere animam ſuam ↄmodis alienis.ad h vide glo.nõ.xiiij.di.in ſũma.⁊.c.i.facit.c.ne quis xxij.q.ij.⁊.c.ſuper eo.de vſuris.⁊.xiiij.q.v.multi.ſine peccato niſi ſuperiorꝫ auctoritas ad h habentis poteſtatẽ aliud indulgeat.facit.c.qd̃ predeceſſor.xi.q.iij. ¶ 2º. caſu ſꝫ diſtingue.aut q̃rit nunqd poſſit ↄmittẽ malũ vt ipſe idẽ euitet maiꝰ malũ aut vt ↄſequat aliqd̃ bonũ. ꝑ caſu dic ꝙ in iure non eſt dare perplexitatem.ſ.vt qs ſit inter duo mala ↄſtitutus ita ꝙ alterꝫ euitare nõ poſſit de quo per glo.nõ.xiij.di.in ſumma.ſed q̃ ad ſuam opi. ⁊ ſcrupuloſam cõſcientiã quis dicitur perplexus.q̃ caſu ↄſulitur vt ↄmittat minus malum vt euitet maius.ſic intellige.c. duo mala.et

quod ibi nõ.xiij.di.⁊.c.ſi qdem verius.xxxiij.q.ij. 2º. caſu nõ licet pretextu boni ↄmittere malũ vt h.⁊ in.d.c. multi.ſiue ſit maluꝫ de iure diuino ſiue de iure poſitiuo niſi ſupioris auctoritas ad hoc poteſtatẽ habentis excuſet.vt.c. gaudemꝰ. ⁊ quanto. de diuor. vt eſt videre omni die cum ꝑ diſpenſatiõez receditur a iure poſitiuo ⁊ qñqꝫ a diuino in caſu ꝑmiſſo iux̃ nõ.in.c.cũ ad monaſteriũ.de ſtatu regula.⁊ in.c.innotuit.de elect.ſꝫ tunc virtute diſpenſationis illud ꝓhibitũ nõ eſt malũ.⁊ per hoc habes expeditã mãm.c.

Sed nec Clericus gñalis ꝓcurator vel iuſtitiarius principis ſecularis deponendꝰ eſt ⁊ ſi religioſus eſt grauius punictur ita cõiter ſummatur.ſed ego intelligo tex.in pena excõicationis ⁊ non depoſitionis.vt.j.dicã.diuidit. nam ꝑ ponit ꝓhibitionem. 2º. penam tranſgredientiũ. ibi ſi quis autem. ¶ Nota ꝑ ⁊ tene mẽti ꝙ ſicut clericus vel religioſus non poteſt eſſe ꝓcurator laici ita nec officialis ꝑncipis ſecularꝫ in iuſtitia exercenda. Ex q̃ infero ſi nõ poteſt eſſe officialis in iuſtitia exercenda fortiꝰ non poterit aliud officiũ ſeculare obtinere.ar.in auẽ.multo magꝫ.C.de epi.⁊ cle.⁊.c.cũ in cunctis.de elec.⁊.xxiij.q.viij. reprehenſibile.nã ſummũ bonum in rebus eſt iuſtitiã colere.xij.q.ij. cũ deuotiſſimam. ¶ Nõ 2º. ꝙ data paritate delicti grauius venit puniendꝰ religioſus q̃ꝫ clericus ſecularis.debet enim religioſus tanq̃ꝫ in ſtatu ꝑfectionis nõ ſolum a vetitis ſed etiaꝫ a quibuſdam licitis abſtinere ſm Jo.an.alle.xi.q.i.aliud.de pe.di.i.aliud Aduerte h procedit vbi religioſus peccaret ex contẽptu vl contra votũ ſeu publice cum aliorꝫ ſcandulo.alꝰs autem nõ venit grauiꝰ puniendus nec grauiꝰ peccat propter bona opera ꝑcedentia. Juxta illud pſalmiſte. Si peccauerit iuſtus nõ collidetur qꝛ dominꝰ ſupponit manum ſuaꝫ vide de h latius per Jo.an.poſt bea. Tho.in.c.accuſatus.de hereti.li.vi.⁊ qd̃ dixi in.c.cum quidã.de iureiuri. ¶ Quero ꝑ nunquid iſte tex.habeat locũ in omni ꝓcuratione. Jnno.videt velle ꝙ nõ. videtur enim intelligere in ꝓcuratione gñali quaſi innuat ſm Jo.an.ꝙ bene poſſit clericus tractare vnũ negocium laici.allegꝫ.de ſimo.cũ eſſent.nõ bene h dictum quod pleniꝰ examinaui.ꝰ.c.ij.⁊ dic vt ibi.tex.tñ in.d.c.cũ eſſent. nõ ꝓbat ſimpliciter id ad qd̃ inducit.loquitur eñi qñ clericus vult ꝓmouere negocium laici apud papã quod indubitanter põt etiã ſi ſit ꝑlatus.vt in.c.per venerabilẽ.iũcta ſupraſcriptione.qui fi.ſunt legi. ſed nos loquimur qñ aut ex iudicium vel in iudicio ſeculari vult ꝓmouere tanq̃ꝫ procurator negociũ laici ſed vide qd̃ dixi in.d.c.ij. Sed q̃ro an in iuſtitia exercenda debemꝰ facere hanc diſtinctionẽ vt vnum negociũ poſſit clericus expedire crederẽ ꝙ ſic.ad qd̃ alle. pro caſu.c.in archiepãtu.de rapto.vbi clericꝰ vel prelatus põt eſſe delegatus ꝑncipis ſecularis etiã in cã criminali.⁊ tenent doc.j.eo.clericꝫ.ſed gñalis

officialis eſſe nō poteſt. ⁊ multum bene facit iſte
tex. iūcto iſto. ꝙ vnum negocium laici non vide
tur interdictū clerico vt ſi valeat. ar. de mādato
iuriſdictionali ad mandatū procuratoriū. ar. eiꝰ
quod habeꝛ in. l. ⁊ quia. de iuriſdict. om. iudi. et
in. c. penul. iūcto. c. ſuſcitata. cū glo. ſ. de in inte.
reſti. ⁊ nō. hoc qꝛ Inno. nihil alle. pro dicto ſuo
⁊ vide de hac delegatiōe quod dixi in. c. ij. de iu
di. ¶ Sed quēriꝛ cum gn̄aliter clericus ſecula
ris venit deponendus ex delictis de qbus h̄ in
quo grauius punientur religioſi. Ho. pōt dici ꝙ
vltra depoſitionē poterunt detrudi in artiori
bus monaſterijs ad penitentiā peragēdam. ar.
. c. tue. de pe. ⁊ vide de iſti religioſis quod nō. in
. c. dilectus. de ſimo. Mihi tn̄ videꝛ valde gra-
ue ſentire clericos fore deponendos ꝓpter tale
exercitium iſtoꝝ officiorū. maxime hodie cum
non ita acerbe delicta debeant puniri. vt eſt tex
optimus in. c. fraternitati. xxxiiij. di. vnde plus
mihi placet vt iſti debeant excōicari ⁊ nō depo-
ni niſi eſſent forte incorrigibiles. ſatis enim ꝑ ex
cōicationē fiunt alieni a miniſterio eccleſiaſtico.
cū illa durante adminiſtrare ſicut prius non va-
lent. alſ eſſent ſeu efficerenꝛ irregulares. xi. q. iij
ſi qs ep̄s. de re iudi. c. i. li. vi. facit. xxiiij. q. iij. cer-
tū licz Jo. an. in ſuo ſūmario videaꝛ intellexiſſe
de depoſitione. ſed id qđ dixi plꝰ mihi placet ma
xime hodie. ⁊ facit. c. ij. ſ. eo. vbi ſolū diſponitur
ꝙ ſi in fraude capiunꝛ non debet eis ab eccleſia
ſbueniri. probo etiā per. c. clericis. j. eo. vbi etiā
depoſitio imponiꝛ in caſu irregularitatis ſed ꝓ
exercitio officij ſecularis infligiꝛ ſolum excōica
tio. ⁊ h̄ puto veriſſimum. ¶ Ultimo quero nū-
quid iſte tex. habeat locū in quolibet officio iu-
ſtitie exercēde. credo ꝙ ſic. qꝛ vba tex. ſunt mul
tum gn̄alia ⁊ ratio gn̄aliſſima qꝛ nemo militans
deo ⁊c. Ratio enim p̄cipue attēdenda eſt. l. cum
pater. §. dulciſſimis. ff. de le. ij. ⁊. c. intelligēntia. de
v. ſig. quare dicerem ꝑ iſtum tex. ꝙ clericus non
poſſet eſſe vicerex vel vicecomes vel locum te-
nens alicuꝰ principis ſecularis. nec habere ſub
ſua cura aliquam ciuitatē ſeu locum temporalē.
pro q̄ alle. tex. magis ſpecificū in. c. clericis. §. i.
. j. eo. ti. videꝛ tn̄ ꝙ principis ꝯſiliarij eſſe nō poſ
ſunt etiā vt ſentit Jo. an. in. d. c. clericis. vbi dicā
⁊ intelligo tex. etiā in prelatis qꝛ tex. ⁊ ipſius ra-
tio diſponit gn̄aliter. vnde Rica ne cleri. vł mo.
ꝯprehendit etiam prelatos. ad h̄. c. ſuper ſpecu-
la. in fi. j. eo. ſicut in ſimili Rica de vita ⁊ ho. cle.
ꝯprehendit etiā prelatos vt patet in nigro. ⁊ di-
xi ſuper Rica nec rō eſt reſtringenda.

Clericis Caſus. Clericꝰ
iudicium ſangui-
nis exercens ab officio ⁊ beneficio de
ponitur. h. d. ꝑmo. Excōicatus eſt habens offici
um ꝑpoſiti ſecularis ſi monitus nō deſiſtat. ſunt
duo dicta. 2ᵐ ibi iubemus. ¶ Nō primo ibi ho
nore priueꝛ ⁊ loco ꝙ incurrens irregularitatem
nō eſt priuatus ipſo iure dignitate ſua ſed debet
priuari. tex. enim loquitur per verbū futuri tem

poris vt patet ibi priueꝛ. iuxta nō. in regula i pe
nis. de reg. iur. li. vi. ⁊ in. c. ſi diligenti. vbi plene
dixi. de fo. cōpe. ⁊ exponit tex. Jo. an. ibi hono
re. i. ordine. tex. autē ibi loco. exponiꝛ. i. benefi
cio. ſenſus ergo littere eſt ꝙ debet ꝑuari officio
⁊ beneficio. ⁊ per conſequens deponi. ꝙ autem
non ſit priuatus beneficio ſeu dignitate ipſo fa-
cto. videtur etiam ꝓbari in. c. ex litter. de exceſ.
prela. ſentit Inno. in. c. cū noſtris. de conceſ. pre
ben. ⁊ h̄ tene menti. ¶ Nō 2ᵒ. ar. optimū ꝙ per
ſolam mortē ſeu membroꝝ detruncationem qs
incurrit irregularitatem. ſecus ſ ſi aliam vindi-
ctam ſanguinis exerceat. ad idem. c. in archiep̄a
tu. in fi. de raptor. quod autem dicit tex. in cle.
ſi furioſus. de ho. de mutilatione debet exponi
ꝑ detruncatione. vnde ſi debilitaꝛ membꝝ non
per hoc efficiꝛ clericus irregularis. ar. i. q. i. ſicut
vrgeri. ⁊ vide quod nō. Baſ. de calderi. in. c. i. q
cleri. vel vouen. vbi tetigi. Quid autem proprie
dicaꝛ membrū. vide per Bar. in. l. ij. ff. de publi.
iudi. vbi ꝯcludit ꝙ membrū proprie eſt illud qđ
habet certū officium diſtinctum vt pes manus
⁊ ſi. pro quo ego allego tex. in. c. ſingula. lxxxix.
di. ⁊ alibi hunc articulū recolo latius explicaſſe.
ideo hic vltra non procedam. ¶ 3ᵒ. nota per hec
verba precipio ſub interminatione anathemat
ſeu ſub pena excōicationis quod idem eſt non
fertur excōmunicatio ipſo facto in cōtrafacien-
tes ſed eſt ꝯminatio. hoc colligiꝛ qꝛ in fine poſt
modū fulminat excōicationē monitione tamen
precedente. de quo vide ho. glo. in. c. vno. de ſa-
git. ¶ Nota 4ᵒ. hic expreſſum ꝙ clericus non
pōt tenere vices principis in iuriſdictione ſecu-
lari exercenda. licet non infligat penam mortis
vel membroꝝ detruncationē. quod intellige qn̄
hoc vult facere tanq̄ officialis principis ſecula
ris. vt in. c. ſed neq̄. ſ. eo. vbi dixi. ſecus autē ſi
iuriſdictio ſecular eſſet dignitati ſue annexa. qꝛ
tunc poteſt per ſe exercere dūmodo nō inferat
penā mortis vel mēbroꝝ detruncationē. Et idē
dic ſi ipſam iuriſdictionē habet noīe proprio pu
ta ratione patrimonij. ad h̄ vide ho. tex. in. c. fi. j.
eo. ti. li. vi. quod videꝛ procedere in prelato reli
gioſo. vt in. c. dilectꝰ. de offi. ordi. ⁊ in. c. auditis.
de preſcrip. ⁊ in. c. inter dilectos. in ꝑn. de fide in
ſtru. quod limita. vt nō. in. c. recolentes. de ſtatu
regula. ¶ Ultimo nō iſtū tex. in fi. pro his que
dixi. ſ. c. proximo. ꝙ clericus nō eſt deponendꝰ
ex eo ſolo ꝙ eſt officialis ꝑncipis ſecular ſed ex
cōicatur. ſequitur tn̄ ꝙ peccat mortaliter qꝛ ex-
cōicatio nō fertur niſi ꝑ mortali. vt in. c. nemo. ⁊
in. c. nullus. xi. q. iij. ¶ Quero qꝛ tex. loquiꝛ de
ꝯſtitutis in ſacris. quid de ꝯſtitutis in minoribꝰ
Inno. dicit ꝙ idē. dicit tn̄ Hoſti. ꝙ his qui ſunt
in ſacris magis imminet periculū qꝛ nec contra
here poſſunt ⁊ ſunt irregulares. mihi placet ꝙ
habeat locum in minoribꝰ prima pars. c. qꝛ per
impoſitionem illaꝝ penaꝝ incurrit irregularita
tem. qua ratione debet deponi ita cōſtitutus in
minoribus ſicut in maioribus. vt le. ⁊ nō. in. c. cū

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

non ab homine.de iudi. ⁊ ad iſtū tex..dic ꝙ ver
bum ſacris ſumit̃ large.nam omnes ordines ec
cleſiaſtici ſunt ſacri.de q̄ vide bonam glo.xxxij.
di.in ſumma. ¶ Sed circa 2ᵃᵐ ꝑtem.c.que fa-
cit mentionē de ſacerdote dubitari poteſt magi
qualiter ſumit̃ illud verbum an ſtricte pro pre-
ſbytero an large.Hoſti.exponit multum large
exponit enim tex.ibi ſacerdos factus vel fiend⁹
vel.i.clericus.de coha.cle.c.ij. ⁊ cum hac expoſi
tione ſua tranſeunt hic cōiter doc. At puto ꝙ re
ſpectu clericoꝝ in minoribus cōſtitutorum qui
ſunt ſine aliquo bñficio non habet locum.ar.eo
rum que dixi in.c.i.ſ.eo. vbi hoc ſentire vident̃
doc.⁊ in.c.ij.de poſtu. dummodo nō exerceant
ſecu.pro h̄ etiam facit q꞉ verbum ſacerdos non
poteſt ad iſtas cōgrue adaptari.vt in.c.ij.de co-
ha.cle.ſed arbitror tex.intelligendū in conſtitut̃
in ſacrl qui largo modo poſſunt appellari ſacer
dotes.vt in.d.c.ij.⁊ quod ibi nō. ⁊ licet hec cōſti
tutio videat̃ penalis ⁊ ſit reſtringenda. tñ habi
to reſpectu q꞉ excōicatio non infligitur ipſo fa-
cto ſed requiritur precedens monitio. Item q꞉
excōicatio eſt magis medicina q̄ȝ pena. vt in.c.
cum medicinalis.de ſen.excl.li.vi.⁊ ꝙ hec cōſti
tutio tendit ad decorem eccleſie non debȝ illud
verbum ſtricte ſumi.ar.eoꝝ que nō.glo.in.c.ſci-
ant cuncti.de elec.li.vi ¶ Quero quid ſi prela
ti ſunt in ꝯcilijs principum ⁊ querit̃ ab eis de pe
na imponēda in delicto grauiſſimo pro quo for
te venit imponenda pena mortis vel membroꝝ
detruncatio queritur an aliquis veniat illa pena
puniendus. So.dicunt Hoſti.⁊ Io.an.ꝙ ſi re
us eſt in cauſa abſolutionis poſſunt ꝯſulere illū
abſoluendum.ſi autem in cauſa dānationis nul-
lo modo ꝯſulent.ex quo caſus imminet de pſen
ti niſi veniret imponenda pena corporalis leuis
ar.in.c.in archiepiſcopatu.de rapto.ſi autē non
imminet caſus de preſenti tunc bene poſſent de
iure reſpondere.ar.xxiij.q.vi.c.i. ⁊ idem nō. in
.c.ex litteris.de exceſ.prela.vbi vide. ¶ Nō ex
his ꝙ prelatus pōt eſſe ꝯſiliarius ꝑncipis ſecula
ris licet nō debeat eſſe officialis iuſtitie exercen
de.quod mihi ſatl placet.ar. eorum que dixi de
laicis in.ij.⁊ in.c.nouit.de iudic.vbi recurrebat̃
ad iudiciuȝ eccleſie.⁊ melius in.c. per venerabi
lem.qui fi.ſunt legi.vbi.ꝑ arduis dubijs recurri
tur ad papam etiaȝ per principes ſeculares.ſed
quatenus dicunt iſti predicti ꝙ in cauſa abſolu-
tionis poſſunt cōſulere. Ego dicerem cauendū
ne in cauſa abſolutiōis immineat pena talionis
contra actorem ⁊ ſic ſit cauſa mortis actoris.nā
irregularitas contrahit̃ etiam ex ꝯſilio. vt in.c.
ſi qs viduam.l.di.de quo tamen vide plene glo.
.li.di. in.c.i. vbi tractatur an aduocatus pro reo
incurrat irregularitatē ſi illo abſoluto punit̃ ac
cuſator pena talionis. ¶ Ulterius queritur nū
quid clericus poſſit cognoſcere de cauſa crimi-
nali vice epiſcopi. Hoc ꝙ ſic.q꞉ non imponit̃ pe
na ſanguinis ſed detruſionis ſeu quid ſimile.de
pe.tue.idem dicunt ſi vult cognoſcere vice alicu

ius ſecularis dummodo a pena ſanguinis abſti
neat.de quo remittit Hoſti.ad nō.in dcō.c.i ar-
chiepiſcopatu. Ego intelligerem quando eſſet
deputatus delegatus ad certam cauſam. ſecus
autē ſi vellet cognoſcere tanq̄ȝ officialis vt hic.
vel ſi princeps vellet ſibi delegare vniuerſitateȝ
cauſarū ſecularium.nam credo ꝙ non ſit ſibi li
citum acceptare. q꞉ non debet ſe iſtl actionibus
implicare.vt.ſ.c.proxi.⁊ ar.xi.q.i. te quidem.et
quod dixi in.c.ij.de iudi. Glo. eſt facilis ⁊ vera
preterq̄ȝ in eo ꝙ querit quid debet facere prela
tus cū habet iuriſdictionē tēporalem. ⁊ reſpon
det ꝙ debet alicui facere ꝯmiſſiōem gñalem vt
faciat iuſtitiā. Tu dic ꝙ etiam pōt ſpecialiter ca
ſum occurrentem delegare vt ingrat ⁊ iuſtitiam
faciat.nec icidit irregularitatē licet officialis ſu⁹
vel aliuſq cui cōmiſerit penā ſanguinis iuſtitiam
exequendo inflixerit vt ē hodie tex.in.c.fi.j.eo.
ti.li.vi.⁊ dic vt ibi.optabat tñ Hoſti.ꝙ aut cleri-
cis ꝯcederet̃ per ſe iuſtitiā facere ſecularem vbi
talē iuriſdictionē habent ⁊ ſine metu irregulari
tatis.aut in totuȝ tolleret̃ eis iuriſdictio tp̄alis.
cū ꝯmiſſio huiuſmodi cauſaꝝ ſit ꝯ̄ iura.vt in.l.i.
.ff.de offi.eius cui man. ē iuriſ.nec dubiū eſt ſm
eum quin papa poſſit in h̄ prouidere vt h̄ poſſit
fieri ſine pena irregularitatl.iux̄ nō.in.c ſicut di
gnū.de homi. ¶ Nō h̄ vltimū ⁊ tene mēti.⁊ al-
le.tibi in ſtū aliud nōbile dictū Io.cal.in.c.pe.de
homi.vbi dicit papā poſſe dare licentiā clericis
infeſſendi in bello iuſto ſine metu irregularitatl.
q꞉ hec irregularitas que ꝯ̄hitur ex actu in ſe lici
to ē a iure poſitiuo.ad h̄ facit.c.is q.de ſen.excl.
li.vi.⁊ nō. Inno.in.c.ad audientiam.de homi.
Mihi tñ de honeſtate nō placet motiuū Hoſti
nō enim ē honeſtū vt clericus q eſt miniſter vni
tatis ⁊ māſuetudinis debeat exercere vindictaȝ
ſanguinis pſerti vbi venit imponēda pena mor
tis.⁊ vide ad h̄ quod nō.in.c.nouit.de iudi.
Querit glo. fi. an ipſo iure excōicatio ferat̃ hic
poſt monitionē rñdet ꝙ ſic.per h̄ verbū ſubiace
at. ¶ Nō hñ de ſignificato huius vbi ſubiaceat
ꝙ licet ſit futuri temporl.nihilomin⁹ pena impo
nit̃ ipſo facto.⁊ h̄ approbat Pe.⁊ dicit ꝓbari ꝑ
.c.ſi qs ſuadente.xvij.q.iiij. vbi ponit̃ verbū ſub
iaceat ⁊ tñ ab omnib⁹ intelligit̃ ꝙ ſit canon late
ſnie ⁊ vr̃ probari.j.de ſen.excl.per totū.⁊ cum h̄
dicto tranſeunt cōiter doc.h̄.preter do. An.q di
xit ꝙ aut pena imponit̃ per vba futuri temporl
relata ad iudicē.⁊ tūc pena imponit̃ ipſo iure vt
h̄.aut referunt̃ ad ptē ⁊ reqrit̃ ſnia. ad h̄ qđ nō.
in.c.ſi diligēti.de fo.ꝯpe.⁊ in regula in penis. de
re.iurl.li.vi.ſȝ mihi h̄ theorica nō plȝ.ꝑ q꞉ h̄ vbū
ſbiaceat nō refert̃ ad iudicē imo eſt impſonale.
Itē qd ſi dicat̃ excōicatōi ſupponat̃ vel ſuppo
nas.dicemus ꝙ ſit late ſnie.certe h̄ ſentire abſur
dū ē.iux̄ nō.in.d.c.ſi diligenti.ꝑalle.vbi plene te
tigi māȝ.⁊ in.l.in crimīali.ff.de iuriſdic.om.iu.et
in.c.ij.de alie.iu.mu.⁊ in.c.qſqs.de elec. cū ſi.vū
aduerte tu lati⁹.⁊ ꝑ circa ſignificatū hu⁹ vbi ſb
iaceat.habes glo. h̄ cū qua trāſeūt cōiter doc.ꝙ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

excōicationē ſeu penā ipſo facto īfligat. Idē vo
luit glo.fi.in.c.vnico.de iurī.li.vi.in fi.ꝛ facit qđ
nō. Jo.an.i.c.lꝫ.de cri.fal.ꝯriū apte ſentit Inno.
in.c.cū ꝛ plātare.de puile.in fi.ꝛ cū eo ibi tranſit
Jo.an. ꝛ cōiter alij doc. ꝛ facit theorica illa cōi-
ter tēdita ꝙ vbi pena īponit̃ ꝑ vba futuri tēporis
ē per iudicē īferēda. vt nō. in iurib⁹ ꝑalle.ego.ꝑ
ꝯcordātia dicerē ſic ꝙ qñ pena īponit̃ ꝑ vba fu
turi tēpoꝛ denōtia executionē act⁹ ꝛ pena ītel
ligit̃ īpoſita ipſo facto. ꝛ in h̄ caſu intelligo iſtuꝫ
tex.ꝛ.d.c.ſi qs ſuadēte.cū ſi.nā vbū ſbiaceat nō
vr̃ ex ſui ſignificato exigere miniſteriū alicuius
cū denotet executionē.ſilr̃ in.v.ſit. vñ ſi dr̃ ſit ex
cōicat⁹ ītelligit̃ ipſo iure.vt nō.glo.in.c.qcunqꝫ
de hēti.li.vi.ꝛ ſentit glo.in.l.in crimiali.C.de iu-
riſ.om.iu.de quo vide qđ dixi in.c.ij.de fo.ꝯpe.
vbi glo.vr̃ in ꝯriū.aut pena imponit̃ ꝑ vba futu
ri tēporis denōtia act⁹ exercitiū ſeu facti mini
ſteriū.ꝛ tūc pena venit imponēda ꝑ ſniaꝫ iudicī
ꝛ h̄ caſu ꝓcedit theorica cōis circa quā vide qđ
plene dixi in.c.ſi diligēti.de fo.ꝯpe. ¶ Abbas.

Secundū

Breue ē tria di
cta ꝯtinēs.ꝛ po
teſt ſic ſūmari. Nō licet clericī vel mo
nachis lucri cā negociari hoc.ꝑ. Monachi ne
queūt noīe ꝓprio cōductas poſſeſſiōes habere.
h̄ z⁹. Laicis nō debet ecclia titulo ꝯductiōis cō
cedi.h̄ 3⁹. ꝛ ptes patent. ¶ Et q̃ro circa p^am par
tē q̃re dicit ꝙ nō licet clericis negociari lucri cā.
Go.dic ꝙ negociatio q̄ nō fit lucri cā non ē eis
ꝓhibita.poſſunt eñi vēdere ꝛ emē vt coꝝ neceſ
ſitas exigit nō tñ ꝑncipaliter ꝓpter lucꝝ.ad hoc
cle.ꝑſenti.de cēſi.ꝛ.c.q̃ꝫ q̃ꝫ.eo.ti.li.vi.ꝓprie tñ et
ſtricte qs dicat̃ negociatoꝛ.vide bo.tex.in.c.eij-
ciēs.ꝛ.c.qñ nō cognoui lxxxviij.di.ꝛ ꝑ Bar.in
ꝓhemio.ffoꝝ.ꝛ in.l.ſeruis legatī.ff.de le.iij.qn-
īmo dicit h̄ Inno.ꝙ etiā lucꝝ non ē clericis ꝓhi
bitū.qñ prouenit ex opera ſeu reb⁹ eoꝝ.ar.ĩ.c.i
intelligo h̄ dictū qñ clericus operat̃ ꝓpter lucꝝ
ſuadēte neceſſitate.alˢ autē nō debet cleric⁹ vel
monach⁹ taliter negociari.h̄ videt̃ ꝓbare tex.ſi
recte pōderet̃ in.d.c.i.ꝛ ibi tetigi.facit.c.fornica
ri.lxxxviij.di.ꝛ ſic in cā neceſſitatis ītelligo glo.
.xiiij.q.iiij.in ſūma. ¶ z.circa z^am ptem q̃ro q̃re
tex.in p^a parte fecit mētionē de clericis ꝛ mona
chis.ꝛ in z^a ſolum ſubiecit de monachis cū ꝯdu
ctio alienaꝝ reꝝ ſit ꝓhibita etiā clericī.vt in.c.ꝑ
uenit.lxxxvi.di. Go.dicit Hoſti.ꝛ bñ ꝙ ideo de
clericis ſecularib⁹ nō repetijt qꝛ illi poſſunt ſuo
noīe neceſſitate inſtāte res cōductas habere.vt
ni.d.c.ꝑuenit.monachis aūt nullo mō h̄ licet no
mine ꝓprio ꝛ h̄ caſu loquit̃ iſte tex. Diuerſitatī
rō eſt.qꝛ clerici ſeculares pñt habere ꝓpriū.mo-
nachi autē nihil ſibi approꝑare pñt.de teſta.c.re
qſiti.§.fi.ꝛ.xij.q.i.c.nolo.et.c.ñ dicatī.ꝛ de elec.
ſi religioſus.li.vi.cum ſi.noīe autem monaſterij
poſſunt ꝓ eoꝝ neceſſitatib⁹ habere ſicut clerici.
vt in glo.ꝛ ꝓbat̃ in.c.dilecti.de deci.cū ſi. ¶ Cir
ca 3^am ptem q̃ro qꝛ hic ꝓhibet̃ laicis habere ec-
cleſiā ad firmā.i.ꝯductā.et ē vulgare loci.qđ in
clericis ſecularib⁹. Itē an in laicis ꝓcedat h̄ ꝓ
hibitio indiſticte. Go.pro h̄ alle.ibi tex.nō.in
.c.querelā.ne pꝛela.vi.ſu.ꝛ ibi habes de h̄ bonā
glo.ex q̄ collige ꝙ oēs obuentiōes eccleſie poſ-
ſunt clerico locari. et largo mō dicit̃ locari ipſa
ecclia. vt ibi.laico autē nō poteſt huiuſmodi lo-
catio fieri rōe ſpiritualiū obuentionū ne eccleſia
ſbijciat̃ regimini ſeu diſpoſitōi laicoꝝ vt hic.qđ
tene mēti.facit.c.in noua.ꝛ qđ ibi nō.xvi.q.vij.ꝛ
quod nō. Innocent.in.c.ij.de iudi.ꝛ.lxxxix.di.
indicatū.vbi bo.tex.cū glo.inſtāte tñ magna ne
ceſſitate poſſet fieri talis vel ꝯſilis ꝯceſſio laico
nō tñ vt ipſe regat eccliaꝫ.ſed vt ꝑ aliū eā faciat
gubernari.ꝛ firmat Jo.an.in.c.ex rōe.de eta.et
q̄li.vbi vide ꝑ eum.vñ puto ꝙ clerico pōt locari
ecclia.ſ.vt ipſe habeat curā regiminis ecclie eaꝫ
officiādo.ꝛ de ꝓuentib⁹ rñdeat in certa quanti-
tate rectori.ꝛ ſic intelligo illud.c.querelā. ex cā
enim h̄ fieri pōt.ar.c.cū ex eo.de elec.li.vi.ꝛ.c.ꝑ
uenit.de appel.cū ſi.laico autē non pōt taliter ec
cleſia ꝯcedi niſi ſtante magna neceſſitate modo
pꝛedicto.ar.in.d.c.ex rōne. ꝛ hic.tꝑalia vero be
ne poſſunt laico locari ꝛ etiā fructus decimaꝝ.
vt in.c.veſtra.de loca.facit quod nō.glo.in.d.c.
indicatū.ꝛ cle.i.de rebus eccle.non alie. Sed red
ditus ſpirituales ꝓuenientes infra eccleſiam.vt
oblationes ꝛ ſimilia.nō credo poſſe laicis ꝯcedi
ne videant̃ habere adminiſtrationē eccleſie.ꝛ h̄
caſu intelligo iſtuꝫ tex. facit.d.c.in noua.ꝛ vide
omnino qđ poſt Hoſti.nō. Jo.an.in.d.c.ex rōe.
vbi firmat ꝙ ſi ecclia ſit oneribus aggrauata ita
ꝙ nō poteſt releuari niſi per laicum ꝙ poterit di
ſpenſatiōe epiſcopi laico ad tempus concedi vt
ipſius curam habeat modo ꝑdicto.qđ tene mē-
ti.alle.in ar.d.c.veſtra.de loca. Abbas.

Relatum

Caſus. Mona
chi incoꝛrigibi-
les de monaſterio expellunt̃.ꝛ refoꝛ-
mabitur monaſterium de fratribus alterius oꝛ
dinis ſi de monachis eiuſdem oꝛdinis refoꝛma
ri non poteſt.hoc dicit.ꝑ exceſſus.z⁹.coꝛrigi mā
dat.ibi ideoqꝫ. ¶ Nota ꝙ aggrauatur peccatū
alicuius maxime religioſi vel clerici.in eo ꝙ de-
linquendo alium coꝛrumpit. exemplum de vo-
to.c.magne.ꝛ vide bonū tex.in.c.pꝛecipue.xi.q.
.iij.vbi dicitur ſcire pꝛelati debent ꝙ ſi peruerſa
nunqꝫ perpetrant tot moꝛtibus digni ſunt quot
ad ſuos ſubditos perditiōis exempla tranſmit
tūt.ꝛ vide quod nō.in.c.de homine.de cele.miſ.
¶ Nota z⁹.ꝙ regulares poſſunt ad obſeruan
tiam regule cōpelli etiam per epiſcopum vt hic
pꝛimo enim debent per eoꝛum abbateꝫ compel
li.vt in.c.iij.de appellatī.ꝛ.c.quanto.de offi.oꝛ.
ſed ſi ipſe negligit vel pariter viuit diſſolut⁹ ſuc
cedit in coꝛrectiōe epiſcopus. vt in.d.c.quanto.
ꝛ hic.ꝛ in.c.abbates.ꝛ.c.monaſteria.xviij.q.ij.
Nota 3⁹.ꝙ ſi religioſi omnino reſiſtunt viuere
regulariter pñt de monaſterio expelli.hodie tñ
circa expulſionē vt euitet̃ vagatiōis periculū ar
bitroꝛ debere obſuari quod hr̃ in.c.ſi.de regu.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

¶ Nō vnū caſū in quo licite pōt alterari ſtat⁹ eccl'ie. nā ſi nō pōt reformari de monachis eiuſdem ordinis pōt reformari de monachis alt'i⁹ ordis vt hic. Ex quo collige ar. ꝙ ceſſante cā nō pōt epē alterare ſtatū eccl'ie religioſoꝝ. dixi de reli. q2 ſec⁹ in ſecularib⁹. Nā3 fauore religionis pōt epē eccliā3 ſecularē trāſformare in regl'are3 vt i. c. aplice. ō dona. ⁊ in. c. bone rei. xij. q. ij. vi. de p gl. in. c. ad audientiā. de ec. edi. ¶ Quero gd ſi nō repiāt regulares etiā alteri⁹ ordinis p quos poſſit mōaſteriū reformari. Sol. dic Jo. an. ꝙ tūc poterūt īſtitui clerici ſeculares. p. c. relatū. de reli. do. vbi ꝓbat. Dic ergo ꝙ p̄ debent induci mōachi monaſterij ad obſeruantiā. vt h̄ ⁊ ſint incorrigibiles d3 reformari de monachis eiuſdē ordis ſi h̄ri poſſūt. vt hic. ⁊ in defectū debent aſſumi de alio ordie. oibus aūt deficiētib⁹ recurrendū eſt ad clericos ſeculares. vt in. d. c. iter quatuor. ⁊ ſic eſt caſus in quo pōt epē eccl'iam regl'arē reducē ad ſtatū ſecularē. ¶ Scdō q̄ro an regl'a religioſoꝝ ſit i p̄cepto. vr̄ ꝙ ſic ar. h⁹. c. cū religioſi ɔpellūt ad ei⁹ obſeruantiā. vt in. c. iij. ō app. Jo. an. p⁹ Hoſt. dic hoc idiſtincte ꝓcedere quo ad tria ſbſtātialia. de qbus in. c. cū ad mōaſteriū. de ſta. reg. alia vō nō putat ſb p̄cepto al's vix vn⁹ ō mult' ſaluaret. ⁊ p hoc ſm eū ɔmendat regl'a p̄dicatoꝝ. p quā tranſgreſſores ɔſtitutōnū ad penā obligāt nō aūt ad mortale niſi in his q̄ in ſe ſūt mortalia. de frib⁹ autē minorib⁹ remittit ad ea q̄ habēt ō v. ſig. i cle. exiui. §. cū igit. ⁊ ſe. ⁊ ſic tn̄ſeūt doc. ſequētes. ſ3 tu vide lati⁹ hāc materiā. p beatū Tho. 2ᵃ 2ᵉ. q. clxxxvi. ar. ix. cuius dicta retulit in pte Archi. xxvij. q. i. c. i. ⁊ Jo. cal. in. c. i. de ɔſti. dixi in. c. nā ɔcupiſcentiā. eo. ti. vbi vide. Et ɔclude hic ꝙ ſi religioſus venit ɔ̄ tria ſbalia religionis. ſ. caſtitatē. paupertatē. ⁊ obedietiā. peccat mortal'r q2 ꝓfeſſio ſeu votū v'ſat p̄ncipal'r circa iſta. trāſgreſſio aūt maxie circa p̄dicta iducit mortale. vt ꝓbat in. d. c. i. xvij. q. i. Idē ſi religioſus peccat ɔ̄ alia ɔtēta in regl'a ex ɔtēptu. ad h̄ fac qō nō. gl. x. diſ. qs. ⁊ p collec. in. c. i. de ɔſti. ⁊ qō dixi in. c. i. de vi. ⁊ ho. cle. nā peccatū ɔtēpt⁹ ē g̃uiſſimū preſertim in religioſo. ad hoc vide qō nō. Jo. an. in. c. acuſat⁹. de here. li. vi. Aut nō peccat ex ɔtēptu. ⁊ tūc. aut regl'a loqtur p v'ba p̄ceptiua vel eqpollētia. aut p v'ba exhortatiua. aut p v'ba cōia. p̄ caū iducit mortale. q2 venit ɔ̄ votū cū veniat ɔ̄ obedientia3. q̄ ē de trib⁹ ſobſtātialib⁹ regl'e. ſic eni peccaret mortal'r veniēdo ɔ̄ p̄ceptum ſupioris vt in. c. ij. de ma. ⁊ obe. ⁊. xiiij. q. i. qō p̄cipit. ita ⁊ ſi venit ɔ̄ p̄ceptū regule. ⁊ idē ſi regula loquitur p v'ba eqpollētia p̄cepti. puta p v'ba exp̄ſſe ꝓhibitia. nā exp̄ſſa ꝓhibitio eqpatur p̄cepto. vt notat Archi. lvi. diſ. in ſūma. Quid aūt ſi diſponit p verba impatiui mōi. an talia verba eqpolleāt p̄cepto. vide tex. nō. in cle. exiui. p̄alle. in. §. ite3 q2. vbi ɔcludit ꝙ ſm ſbiectā mā3 pōt hoc deprehēdi. q̄ſi in ponderoſis videāt h̄re vim p̄cepti al's ſecus. ⁊ hoc pōt colligi ex circūſtantijs. 2⁹ caū cū regl'a loqt p verba exhortatia nō obligāt ad peccatū. iij. diſ. §. hec etſi legibus. fac qō nō. in. c. i. ō vi. ⁊ ho. cle. 3⁹ caū cū diſpōit p v'ba cōia vt p verbū ɔſtituim⁹. vl' ſilia verba. ⁊ tunc exq̄ ē ſtatutū nouū nō obligat regl'arit ad mortale. ſm Tho. ⁊ alios. q2 votū ſeu ꝓmiſſio verſatur p̄ncipalit circa iſta tria ſbſtātialia ſup qb⁹ eſſential'r ē fūdata vita regl'ari. alia aūt in regl'a cōtēta veniūt acceſſorie ad illa tria. ⁊ idē dic i trāſgrediēte legē pape vel alteri⁹ ſupioris qn̄ diſponit modo p̄dicto. nā vt dic beat⁹ Tho. ſic eni nō ois trāſgreſſio legis iducit penā mort' tpalis ita nec penā mort' eterne quā iducēt ſi peccar3 mortal'r. q2 qōlib3 peccatū mortale eſt dignum morte eterna. xxv. diſ. vnū oratoriū. durū. n. eēt dicē ſm beatū Tho. ꝙ trāſgreſſio cuiuſlib3 articuli regule obligaret ad mortale. cū eni ſtat⁹ religioſoꝝ eqpetur portui trāquillo. vita vō ſeculariū mari fluctuāti. p quo fac tex. Hiero. cū gl. xvij. q. ij. nos nouim⁹. Nā ſi dicerem⁹ ɔ̄riu3 vita religioſoꝝ eēt longe piculoſior q̄3 vita ſeculariū. cū ꝓpter multitudinē ſtatutoꝝ cōtentoꝝ in regula ſepe icideret in mortale. peccāt ergo hoc caſu venialiter tantū. Aduertendum tamen ꝙ non deducat in conſuetudinem. quia nullum peccatū eſt adeo veniale quod nō fiat mortale dum placet. xxv. diſ. §. criminis frequētia. tamē nō opat ɔtēptum. ſed diſpoſitiue inducit contēptum ſm beatū Tho. Predicta tamen limita ſm nō. p Archi. in. c. vtinā. lxxvi. diſ. vbi dicit ꝙ quādo aliqd diſponit in fine3 alteri⁹ ſi illud in cui⁹ finē ſit ſtatutū nō violat. nō peccat quiſ ɔtraueniēdo ſubſiſtēte aliq̄ cā legitia. Ite3 limita p̄dicta vbi ɔſuetudo mōaſterij p ſupiorē tolerata longiſſimis tpib⁹ excuſat ɔ̄uenientē. in his q̄ nō ſūt de ſbalib⁹. ſup q̄ vide qō dixi i. c. cum ad mōaſteriū. ꝓal. ⁊. c. de⁹ q. de vi. ⁊ ho. cle. gl. ſunt faciles. ¶ Nō tn̄ vnū vnū dictū ex gl. ij. ꝙ religioſiſ nō pōt idici artior regl'a q̄3 vt ſit nā. itelligo de epō. ⁊ ita in v'itate loquit ſi pōderet p̄ncipiū ſecus dic de papa. vt in. c. i. ⁊ ibi gl. de ſta. regu. li. vi. ⁊ vide ho. gl. in regl'a qō oēs tāgit. ō re. iu. li. vi. q̄ ꝓſeqt tā in regl'arib⁹ q̄3 in ſcl'arib⁹. ⁊ in. c. geſta. lxxiiij. diſ. plene dixi de vtriſq3 in. c. iij. ō app. dic vt ibi. in eo aūt ꝙ gl. hic poſtea colligit ꝙ vniuerſitas pōt delinquē. dic vt plene nō. in c. dilect⁹. de ſimo. vbi dixi. ⁊ p Bar. in. l. aut fcā ff. de pe. vbi plene ꝓſeqtur. Abb.

Sicut te. Breue ē. ſ3 p alia v'ba pōt ſic ſummari. Clerici i ſacris ſūt ɔpellēdi p bñficioꝝ ſbtractionē vt deſiſtāt a tabellionatus exercitio. ¶ Nō ex iſto tex ſingl'arit ꝙ tabellio effectus cleric⁹ nō pdit ipo facto tabellionat⁹ officiū. ſi eni eis iterdici d3 officiū g̃ illud nō pdiderunt. al' fruſtra fieret eis iterdictio. ar. l. decem. ff. de v. obli. ⁊. c. ad diſſoluendā. de deſpō. ipu. ⁊ ide3 vr̄ in tabellionib⁹ effect' religioſ. vt p religionē nō pdiderit officiū. ſ3 exercē nō debēt de nouo niſi in cā heret de quo eſt tex. nō. in. c. vt officiū

§.ad ꝯſcribēdas.de here.li.vi. Siſc in tabellio
nibuſ effectis decurionibꝰ vł aduocatꝫ.q ꝑ ſup
ueniētiaȝ dignitatꝫ nō ꝑdūt officiū.ſȝ illud exer
cē nō debēt.de q̄ vide tex.iūcta glo.in.l.vniuer
ſos decuriones.C.de decur.li.x.Et ꝑ hoc infer
tur ad ſe.q.an clericꝰ effectus tabellio ꝑdat eo
ipō clericatꝰ ꝓuilegiū vł bñficiū. Uin.hic dicit
ꝙ ſi clericꝰ in minoribus ſuſcipit tabellionatum
cedit clericatui ⁊ bñficijs.ac ſi ꝯheret matrimo
niū.de cle.ꝯiuga.c.i.⁊.c.diuerſis. Jo.an.dicit ꝙ
iſtud nō reciperꝫ hodie niſi ꝑ aliquas circūſtan
tias iuſtificaretꝫ hoc dictū puta qꝛ officiū ſuſci
pit a rege vel a ꝓncipe.q quos facꝫ notarios ad
publica ⁊ crimialia officia deputat. h̄ dcm̄ Jo.
an.plꝰ mihi plȝ q̄ȝ dictū Uin. ad h̄ iduco iſtum
tex.ſic.n.ꝑ ſupueniētiaȝ clericatꝰ nō ꝑdit tabel
lionatꝰ ſaltē in hitu.vt hic.⁊.d.c.vt officiū.ita ꝑ
ſupuēientiā tabellionatꝰ nō dȝ ꝑdi clericatꝰ vel
bñficiū.pȝ eni qꝛ iſta nō ſūt incōpatibilia ſaltem
in hitu vt hic.ḡ nō dȝ ꝑdi clericatꝰ ꝓuilegiuȝ cū
nō exerceat actū oīo ꝯriūm clericatui.ad hoc
iduco nō.theoricā Inn.in.c.i.de apoſta.vbi di
cit ꝙ tūc ꝑdit clericꝰ ipō facto ꝓuilegiuȝ clerica
tꝰ cū ſuſpſit aliqd penitꝰ ꝯriū ordini.vt ſi accepe
rat ſcdāȝ vxorē vł corruptā.vł fecit ſe militem ⁊
ſeua exercuit.lxxxiiij.diſ.quiſqs. ſi vero nō fecꝫ
actū penitꝰ ꝯriū clericatui.vt qꝛ factꝰ ē miles ſȝ
ſeua nō exercuit pōt viuē clericalitꝫ ⁊ clericalibꝰ
ꝓuilegijs gaudē.xxxij.diſ.ſeriati.ſi aūt vult vi
uere ſecularitꝫ negociādo tabernā tenēdo vel tō
ſurā dimittēdo.tūc requiritꝫ monitio ad hoc vt
ꝑdat ꝓuilegiū.vt in cle.i.de vi.⁊ ho.cle.⁊ in.c.cō
tigit.⁊.c.ad audientiā. de ſen.ex.cū ſi. ita dicen
dū in ꝓpoſito. ad idē adduco.c.i.de poſtu.⁊.c.
ſi.eo.ti.vbi clericꝰ in miorībꝰ nō ꝑdit clericatum
ſuſcipiēdo aduocatōis vel ꝓcuratōis officium
⁊ tñ officiū ꝓcuratōis nō eſt minꝰ vile q̄ȝ offici
um tabellionatꝰ.imo magis cū ifamis poſſit eē
ꝓcurator ſaltē de iure ciuili.inſti.de excep.in fi.
ſȝ.tabellio indiſticte eē nō pōt.iuxͣ nō ꝑ Bar.in
.l.iij.ff.ad.l.iulꝫ.repe. Itē vtrūqȝ officiū pitꝫ ꝓhi
betꝫ decurionibꝰ.vt.l.vniuerſos. ⁊.l.ſi qs ꝓcu
rōeȝ.C.de decur.li.x.Ꝯcludo ḡ ꝙ clericatꝰ vł
bñficiū nō ꝑditꝫ ipō facto ꝑ ſupueniētiaȝ tabelli
onatꝰ.ſic nec ecōtra. ⁊ vide aliud ſiſc ex nō.per
doc.in.c.i.de cle.ꝯiu. vbi volūt ꝙ ꝑ ſupuētientiā
ſeu ꝯtionē ſpōſalioꝝ de futuro nō ꝑditꝫ bñficiū
lȝ ſecꝰ ꝑ ꝯtū matrimōij. Nūc venio ad glo.
⁊ ꝓ quero que fuit rō ꝙ clericis ihibetꝫ hoc offi
ciū tabellionatꝰ cū in ſe ſit laudabile.dūmodo
abſtineāt a ſeuis. Sol.glo.reddit duas rati
ōnes.ꝓmo quia clerici h̄ idiſticte exercebāt tā
in iudicijs ciuilibus q̄ȝ criminalibꝰ. ⁊ ſic erat ti
mor irregularitatꝫ.j.co.ſententiā. Alia ſolu.que
plꝰ plȝ gl. ē ꝙ h̄ offiᵐ ē exͣneū ab officio clericoꝝ
cum ſit quoddam genꝰ negociatōis q̄ȝtūcunqȝ
clericus abſtineat in criminalibus. Nō hanc
rōneȝ q̄ videtꝫ in ſe ſatis bona.Hoſti.n.adducit
pſes rōnes nō neceſſario ꝯcludētes. ⁊ aliq̄ ꝯclu
dūt idifferētꝫ q̄ ad oēs clericos ⁊ laicos.iō nō cu
ro recitare. Sed ego addo duas alias rōnes q̄
ſumi poſſūt ex.d.l.vniuerſos.ꝓma qꝛ h̄ officiuȝ
ē vile cū tabellio dicatꝫ ſeruus publicꝰ.vt in.c.ij.
de vſurꝫ.li.vi. ⁊.ff.de adop.l.nō.n.⁊ ob h̄ ꝓhibe
tur ēt decurionibꝰ.vt ibi fortꝰ dȝ ob hanc cām
ꝓhiberi militibꝰ dei. Scdā rō qꝛ hoc ē offi
ciū ſeculare.hic dꝛ ſeruꝰ publicus a ſeruiēdo oī
bus ſȝ ab iſtis officijs dȝ clericus abſtinē.vt in
c.i.ꝯ.e.dȝ.n.intendē circa rēpublicā eccliaſticaȝ
⁊ ſpūalē et nō mundanā.xxiij.q.viij.reprehēſi
bile.⁊.c.ꝯuenior.dixi.ꝯ.eo.c.i. Scdō gl.que
rit.nūqd clericꝰ poſſit exercē h̄ officiū in cauſis
eccliaſticis ⁊ ſpūalibꝰ corā iudice eccliaſtico.ꝓ
dicit ꝙ nō.qꝛ idiſticte ꝓhibetꝫ hoc officiū clericꝫ.
Ultimo opp.de.c.qm̄ cōtra.de ꝓba. ⁊ de.c.
multoruȝ.xvij.q.ij.⁊ nō ſoluit. ⁊ huic cōtrario
ſtāt Jo.an.⁊ Phi.⁊ idem Hoſt.q dixit ꝙ cleri
ci poſſūt eſſe notarij pape.v.q.i.c.qdā.⁊ epōꝝ
⁊ archiepōꝝ.ꝑ iura palle.⁊.j.de ſimo.c.i. ſȝ iter
laicos nō debēt ſcribē cum ab eis conuerſatio
ipōꝝ debet eſſe ſegregata.ij.q.vij.laicos.imo
nō debēt rogari teſtes in iſtrumētꝫ ſeculariuȝ ne
gocioꝝ.ſi ſūt pſbri.xiiij.q.ij. quāq̄ȝ. ⁊ cū hoc di
cto trāſit h̄ Jo.an.⁊ do.An. ſȝ do.Car.tenet ꝯ
riū ꝑ.c.vt officiū.§.ad ꝯſcribēdas.pallꝫ.qui tex.
optime facit.vbi in cauſa hereſis q̄ exercetꝫ ſolū
corā iudice eccliaſtico ⁊ ꝑmittitur ēt religioſꝫ in
hac cā exercere h̄ officiū vt ibi datꝫ ptās clericis
ſecularibꝰ libē exercēdi hoc officium nō obſtā
te quocūqȝ ſtatuto. ergo in alijs cauſis etiaȝ ec
cleſiaſticis nō eſt eis licitum exercē hoc officiū
⁊ h̄ dictū vꝛ placere Uin.⁊ rñdet ad.c.multoꝝ
ꝙ ibi ponitꝫ notarꝰ ꝓ ſcriptore.ſimile in.l.ſi.C.
coīa de le.vbi ſeruꝰ appellatꝫ notarꝰ.ad idem.c
monachꝰ.lxxij.diſ.vbi exponitꝫ notarꝰ.i.lector
a lr̄is ſeu notis legēdis.Ego diſtiguerem ſic ꝙ
aut corā papa ſeu eius curia hoc officium exer
cēt.⁊ eſt admittendū maxime ſi a papa hūerūt
h̄ officiū.nam papa admittēdo vel eis illud offi
ciū tribuēdo videtꝫ eos habilitare.ar.in.l.idem
vulpianꝰ.ff.de excu.tu. Aut queritꝫ nūquid
in alia curia poſſūt exercē vel exͣ iudiciū in ſpūa
libus ſeu eccliaſticis.⁊ tūc aut habēt ꝯpetentia
bñficia.⁊ dicerē ꝙ nō cū indiſticte ꝓhibeatꝫ hic
Item quia vt dicit glo.eſt quoddā genꝰ nego
ciatōis quod ꝓhibetꝫ clericis.ꝯ.c.i. aut idigēt
⁊ arbitror eos admittēdos ar.in dicto.c.i.ꝯ.e.
⁊ eoꝝ que nō.glo.xiiij.q.iiij.canonuȝ. ⁊ ſic poſ
ſunt iura diuerſa ad cōcordiā reduci. Extra
glo.q̄ro quid ſi clericꝰ nō eſt in ſacris.an poſſit
hoc officiū exercē. Jo.an.h̄ in ꝓncipio videtꝫ vel
le ꝙ ſic ꝑ tex.qui facit mētionē de ꝯſtitutꝫ in ſa
cris. Do.An.videtꝫ velle hoc verū niſi habeat
bñficiū nō tñ vꝛ ponderaſſe dictū Jo.an.⁊ ꝓ
fecto tex.iſte vꝛ mihi in ꝯriūm. naȝ ꝓhibet cle
ricis in ſacris ſub ꝑuatione bñficioꝝ ḡ nō ꝓce
dit in minoribꝰ quantūcunqȝ ſint bñficiati tñ
pōt dici ꝙ hic accipiūtꝫ ſacri ordines large ꝓ
oībus ordinibus qui idubitantꝫ ſūt ſacri .vt nō.
xxxij.diſ.in ſūma.nam cum h̄ officiū ſit ſeclare

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

⁊ vile vt. ſ. dixi. ergo debet eſſe interdictū oībꝰ
clericis ſaltē beneficiatis. ad idem. c. i. de poſtu
vbi bn̄ficiatis in minoribꝰ ꝓhibet̄ officium po
ſtulādi. ergo fortius hoc officiū tabellionatꝰ. cū
ſit viliſſimū. vt nō. gl. in. d. l. vniuerſos. Item h̄
officiū eſt quoddaꝫ genꝰ negociatōis. vt in glo
ergo dꝫ eē ꝓhibitū bn̄ficiatis. ſ. c. i. cū ſi. cū bn̄fi
ciuꝫ dat̄ ꝓpter officiū. de reſcrip. c. fi. li. vi. ergo
dꝫ vacare officijs eccl'iaſticis. fac. xvi. q. i. gene
ralit̄. ⁊ h̄ plꝫ. ſꝫ vbi beneficiū nō ſufficeret poſſet
h̄ exercē. ar. xci. diſ. clericꝰ victū. nā tal' nō pōt di
ci bn̄ficiatꝰ. ar. c. ij. de cōſ. p̄. ⁊ h̄ vltimuꝫ videt̄ h̄
tenē Hoſti. ¶ Quero qd ſi clericꝰ in ſacris non
hꝫ bn̄ficium. Sol. dic̄ Hoſti. ꝙ pōt h̄ officio vti
ſino plꝰ dicit Io. an. ꝙ h̄ officiū nō ꝓhibet̄ p̄ciſe
clericl ſꝫ cātiue. ſ. ꝑ ſb̄tractōneꝫ bn̄ficij. ſilr̄ ō eta.
⁊ q̄li. q̄ris. ⁊ ꝑ h̄ pꝫ ꝙ nō pōt clerico in ſacris idi
ſtincte ꝓhiberi hoc officiū ſꝫ cātiue. ſi vult tene
re bn̄ficiuꝫ. mihi plꝰ placet p̄mū vt poſſit vti hoc
officio ſi nō hꝫ bn̄ficiū cū poſſit tūc exercē nego
ciatōeꝫ honeſtā. ſ. c. i. vbi dixi. ⁊ ar. dic a ꝯrio ſē
ſu. ſꝫ ſcōꝫ dēm mihi nō plꝫ. ſ. vt detur clerico op
tio dimittēdi beneficiū vel tabellionatū ex quo
enim nō hꝫ vnde viuat dꝫ poſſe p̄ciſe ꝯpelli ad
viuendū clericaliter ex quo eſt in ſacris. ar. d. c. i.
⁊ c. clericis. ſ. e. ad tex. iſtū rn̄deo ꝙ h̄ fuit dictū
in penā illoꝝ. q2 nō videbat̄ viſilē ꝙ plus appete
rēt tabellionatū q3 bn̄ficium ſaltē ſufficiens vn̄
nō dꝫ eis dari optio. ar. eoꝝ q̄ nō. in. c. ſi diligēti
de fo. ꝯpe. vbi bonꝰ tex. in ſiſi cū ibi nō. ¶ Que
ro qd ſi clericꝰ de facto hoc ſtatuto nō obſtāte
ꝯfecit iſtrumētū nūqd teneat. Do. Inno. dicit
ꝙ ſi fecit iſtrumentū anq̄3 ei iterdicat̄ ꝓut h̄ dr̄
tenet ſecꝰ ſi poſtea ⁊ idem Abbas. ⁊ poteſt eſſe
rō ſm Io. an. q2 iterdicto officio iterdicitur eis
executio. ar. de ap. c. paſtoralis. §. i. al' hec iterdi
ctio eſſet eluſoria. qd̄ eſſe nō dꝫ. ff. de iudi. ſi p̄tor
⁊ de elec. ꝯmiſſa. li. vi. Itē ſit hoc etiā in penam
ꝯhentiū delicto ꝯſencientiū. ⁊ dixerūt qdam vt
ipſe refert ꝙ ſi hec ꝓhibitio ꝑuenit ad illos de
populo nō valet iſtr̄m. al' ſecus cuꝫ excuſabilis
debeat eſſe ignorātia reſpectu p̄iudicij eorū. ar.
c. fi. de coha. cle. ⁊ mul. ⁊ de ordi. ab epi. c. i. ⁊. ij.
ſꝫ ipē Io. an. tenet indiſtīcte ſiue p̄cedat iterdi
ctū ſiue nō valē inſtr̄m ſed tabellio poſſet p̄uari
beneficio. mouet̄ q2 hec ſola pena imponit̄ vn̄
aliam inuenire nō debemꝰ. de ſepul. vio. l. iij. ar. in
regula. odia. ⁊ regula in penis. de reg. iur. li. vi.
dn̄s Pe. de ancha. ipugnat hoc dictuꝫ Io. an.
q2 pene ipoſitio in actu a iure ꝓhibito nō cōfir
mat actū cōtra ihibitōeꝫ attētatum vt nō. Bar.
in. l. p̄tor ait. ff. de no. op. nū. ⁊ notāt qdam in. l.
ſi dubiū. C. de legi. vnde melior rō vr̄ ſꝫ eū ꝓ di
cto Io. an. q2 ānullatio iſtrumēti ꝓpter carenti
am fidei nō ꝯcernit ipſū clericū ſꝫ ꝑtes qbus ꝓ
hibitio nō eſt facta. ⁊ ꝑ h̄ forte nō eēt malū diſti
guere ſm eū. ꝙ ſi publice ⁊. ꝑ edicta ſolēniter pu
blicata ſit facta h̄ iterdictio clericis ita ꝙ potuit
viſilr̄ trāſire in notitiā populi nō valebūt inſtru
mēta alias ſecꝰ ſicut obſeruat̄ i ꝓdigo cui bonis

eſt iterdictū vt. l. is cui bonis. ff. de v̄. obli. Ad
uerte ꝯſidero hic duos caſus p̄ncipalit̄. p̄mꝰ an̄
iterdictū ſpecifice fiendū ꝑ ſuꝑiorē. ⁊ poſt inter
dictū ⁊ ꝓhibitōneꝫ. p̄ cau credo ꝙ clericꝰ bn̄fici
atꝰ ſit iterdictꝰ q̄ ad ſe nō. n. dꝫ tl̄e officiū exercē
in q̄cūq3 cā. h̄ ꝓbo ꝑ dictū. c. vt officiū. §. ad cō
ſcribēdas. vbi papa quo ad illū caſum dat cleri
cis etiā ſecularibꝰ ptātꝫ illud officiū libere exe
quēdi nō obſtāte quocūq3 ſtatuto ꝯrio. ⁊ glo. al
le. iſtū tex. q̄ reglarit̄ nō habēt poteſtatē exercē
di lꝫ habeāt officiū in bn̄u. ⁊ h̄ ꝓbo ꝑ. c. i. ſ. eo.
vbi ꝓhibet̄ clericis omne negociuꝫ ⁊ negociatō
ſecularis tabellionatꝰ aūt ē huiuſmodi. vt. ſ. di
xi. ꝫ°. fac. d. l. vniuerſos. C. de decur. li. x. ſi. n. ꝓ
hibent̄ decuriones ſeculi fortiꝰ clerici q ſunt in
maiori dignitate. maxime ſi ſint ſacerdotes. q a
vt dic̄ tex. in. c. duo ſunt. xcvi. diſ. nulla dignitas
ſecularis ſiſis ē ſacerdotio. ⁊ ꝑ h̄ tollit̄ motiuꝫ
Io. an. dū dixit ꝙ clericꝰ ſolū ꝓhibet̄ ꝑ bn̄ficio
rū ſb̄tractōnem. vt. n. dixi h̄ fuit dictū in penā eo
rum nō. n. ē iſta noua ꝓhibitio ſꝫ noue pene cō
miatio. Si aūt clericꝰ fec̄ iſtr̄m. credo ꝙ tꝫ exq̄
tolerabat̄ in officio rōe publici officij. qua rōne
iterdictū ſuꝑioris nō tꝫ. vt in. c. veritat. ⁊ i. c. fi. de
do. ⁊ ꝯtu. ⁊ nō. Inn. in. c. rainaldus. de teſta. nec
pōt allegari tolerātia. ex q̄ publice emanauit ꝓ
hibitio. vt in. c. apoſtolice. de cle. ex. ⁊ in. c. ij. de
ꝯſti. li. vi. ⁊. xvi. diſ. qd̄ dicit̄. nō. Inn. in. c. qualit̄
⁊ q̄n̄. de accuſa. nec ob. ſi dicat̄ ꝙ ꝓhibitio eſt ho
die facta omnibꝰ h̄. q2 dico ꝙ tex. hic nō ꝓhibet
p̄ncipalit̄ ſed mandat ꝓhiberi ꝑ ſuꝑiorē. Item
plus afficit iterdictū iudicis. Item ante ꝓhibi
tionē iudicis videt̄ tolerari in officio. Aut inter
dictū nō fuit publice factū. ⁊ tūc tenet in p̄iudici
um ꝓhibiti vt poſſit p̄uari vt hic ſed geſta rōne
publici officij tenebūt ſaltē quo ad ignorantes
vt in iuribꝰ p̄al. ⁊ hec nō. ¶ Vlteriꝰ quero. nū
qd tabellio ꝯſtitutꝰ a laico poſſit ſuꝑ eccl'iaſticis
ꝯficē iſtrumēta. Sol. Io. an. p̄ refert quoſdam
tenere ꝙ ſic. ⁊ ita dicit ſeruari de facto. ſed poſt
ea referēdo Hoſt. vr̄ velle ꝯrium. dic̄ eni Hoſti.
ꝙ de rigore ⁊ veritate iuris ꝓcedit ꝯrium ar. c.
maſſana. de elec. Item q2 duo opant̄ vt creda
tur publico iſtrumēto. ꝓſtatio iuramēti. ō p̄ſcri.
ad audiētiam. i fi. ⁊ iudicial' auctas a q̄ tabellio
hāc ptātē accipit i auc̄. de tabel. §. i. ⁊. C. ō tabel. l
. iij. li. x. q̄rū ſcōꝫ h̄ deficit. Adducit aliud ſimile
ſic̄ eni dēm teſtis auc̄te iudicis laici in cā eccleſi
aſtica recepti fidem non habet in cauſa eccleſie
lꝫ in ſe forſan ſit verū. de iudi. at ſi clerici. ſic in i
ſtrumēto tabellionis auc̄te ſuꝑioris ſecularis ꝯ
ſtituti. ſic̄ eni in teſte nō pōt ſpecialit̄ Imperator
h̄ demādare. ita nec generalit̄ vꝫ ꝯtigit in caū no
ſtro. ar. de deci. tua. ſecꝰ dic̄ i iſtrumēto ꝯfecto a
tabellione clerico ēt i temporalibꝰ lꝫ tale officiū
exercere nō debeat vt hic. adducit nō. i. c. ꝑ ve
nerabilem q ſi. ſit legi. §. rōnibus. do. Anto. vr̄
tranſire ſiplr̄ cum hoc dc̄o. Et aduerte quia ex
his rōnibus Hoſt. ſeqtur ꝙ notariꝰ iperial' non
poſſit in terris eccl'ie cōficere iſtrumenta etiam

iter laicos cum deficiat hec auctoritas iudicia
lis cū in terris eccľie Impator cenſeaꝛ ꝑuata ꝑ
ſona.ar.l.iii.ff.de offi.pſi. Contrariuꝫ autem in
vtroqꝫ caſu de facto ſuaꝛ ⁊ forte bñ ſꝫ do. Pe.
de ancha. ꝯficit eni instrumēta notari⁹ de ꝯſen
ſu ptiū quo caſu iuriſdictio volūtaria pōt de cō
ſenſu partiū ꝓrogari etiā ex territoziū.vt in.l.ij.
ff.de offi.ꝓcō.⁊ ita ſimpliciꝛ trāſit.idē Gaſp.de
Cal.hic.⁊ ad ſiľe de teſte rñdit ꝙ illud faꝛ cōtra
Hoſti.cū teſtis recept⁹ a iudice ſclari in cā ſecu
lari faciat fidē corā eccliaſtico.vt in.c.ſeculares
de fo.ꝯpe.li.vi.hāc eandē opi.ꝯriā tꝫ h do.Car
moneꝛ.qꝛ ꝯficē iſtrumēta nō eſt poteſtatꝭ ſeu iu
riſdictōis ſꝫ officij ſeu facultatꝭ ⁊ auctozitatꝭ.ar.
de pſcrip.ad audientiā.⁊ de pſūp.illud. Itēꝫ ꝗ
ten⁹ ſit iuriſdictōis volūtarie ꝗ pōt exerceri etiā
in nō ſbditū cōſentientē.vt.d.c.ꝑ venerabilē. et
hec opi.ꝯria vꝛ mihi veriſſima.⁊ ꝓ vꝛ h de men
te Bar.in.l.ij.ff.de offi.ꝓcō.⁊ in.l.cūctos popu
los.C.de ſū.tri.⁊ fi.ca.vbi firmat notariū ꝯſtitu
tū a ꝑncipe poſſe ꝯficē iſtrumēta de ꝯſēſu ptiuꝫ
ēt in alieno territozio.idē Bal.in.d.l.cūctos po
pulos.vbi pl⁹ ſētit ꝙ ēt nō ꝯſtituť⁹ a ꝑncipe ſꝫ ꝑ
ſtatutū loci h poterit iter ſbditos in alieno terri
tozio qꝛ officiū nōrij nō hꝫ iuriſdictōēꝫ ānexam
ſꝫ eſt quoddā officiū.⁊ tale officiuꝫ ſine iuriſdi
ctōe pōt exerceri ſine diſtictōe territozij.ar.in.l.
quero.ff.de ſolu. Idem in nōzio creato ab Im
patoze vt poſſit ꝯficē inſtrꝫ in terris eccľie.tenu
it do.An.in.d.c.ꝑ venerabileꝫ. Ego vltra alios
ſpāliꝛ in hac.q.adduco.c.ꝗꝗ.de vſurꝭ.li.vi.vbi
i cā eccliaſtica fu⁹ public⁹ ⁊ ſic nōri⁹ laic⁹ ſtipulaꝛ
2°. adduco.c.cum dilect⁹.de fi.iſtru. vbi ꝯſuetu
do patrie pōt dare hāc ptātē ꝯficiēdi iſtrumēta
aľ nō hñti ptātē cui⁹ inſtr͞a faciūt fidē in vtroqꝫ
fozo vt ibi. 3°. adduco rōnem iſtud eſt officiuꝫ
ſeculare ⁊ nō clericale vt h ⁊ in.d.c.i.ergo recur
rendū eſt ad ipos laicos ſic ad ſuos publicos.
ar.op.in.l.repetita. ⁊ qō ibi nō. C.de epi.⁊ cle.
nec ē verū ꝙ in laico deficit auctās in ſpūalibus
qꝛ officiū ſuū nō expediꝛ ꝑ viā auctozitatꝭ ſeu iu
riſdictōis ſed poti⁹ ꝑ viā cuiuſdā facultatꝭ ⁊ offi
cij qō obtinet a ꝑncipe hñte ptātēꝫ nec hoc offi
ciū exerceꝛ cōtra nolētes ſꝫ ſolū in voluntarios
Spe.tñ fuit ſecut⁹ opi. Hoſti.in ti.de iſtru.edi.
§.reſtat.v°.qd de ꝯſtituto.ſed ꝑmū videꝛ veriuſ
nā ⁊ iſfamis pōt ꝯficē iſtrumentū ſi rogatur a pti
bus volentib⁹ vt nō. Bar.in.l.iij.ff.ad.l.iuľ.re
pe.puto tamē ꝙ vbi nōrius haberet etiam iuriſ
dictionē a conſtituente vt cōiter hodie ꝯtigit ꝙ
ꝯſtituūtur iudices ozdinarij ⁊ faciūt ꝑcepta pti
bus de adimplēdo ꝓmiſſa ꝯtēta in iſtrumento
ꝙ talia ꝑcepta nō obtinēt vim ſuā reſpectu cleri
corū qꝛ eis ꝑcipe nō poſſunt de iudi.at ſi clerici
qō ſentit Bar.in.d.l.cunctos populos.⁊ ſic ſta
tuti quo caueꝛ vt iſtr͞m guarentigiatū habeat
executōem paratā nō hꝫ locū cōtra clericum vt
voluit ibi Bal.ſed Bar.ꝯtra An aūt laicus poſ
ſit ꝯficē iſtrumētum in cā electōis vel alia ſpūali
dic ꝙ ſic vt nō.in.c.qꝛ ꝓpter.de elec. ⁊ Spec.in

d.§.reſtat.v°.qd ꝗ ſi tabellio.lꝫ qdaꝫ ꝯtra ſꝫ ꝑmū
verius cum notari⁹ exerceat nudū miſterium
qō laicis nō ꝓhibetur ēt in ſpūalib⁹ vt nō.in.c.i.
de ꝓcur.li.vi. Item notari⁹ ē qdam teſtis.l.do
micius labeo.ff.de teſta. ¶ Sed qro nūqd va
leat ꝯſuetudo ꝯtra diſpōnem iſtius.c.credo ꝙ
nō.qa ē ꝯtra honeſtatē eccľie ideo nō pōt indu
ci ꝯſuetudo vt in.c.cū ab omni.⁊ c.cū decozē.ď
vi.⁊ ho.cle.⁊ h inuit Io.an.tacite dū nō.iſtū tex
ꝯtra venetos vbi ſeruaꝛ ꝯriū.poſſet tamen ex
cuſari ſi hoc faceret ꝓpter inſufficientiā benefi
ciozū ꝓut dixi. ¶ Ultimo ſcias ꝙ Hoſti. hic po
nit ſex que diꝛ tabellionēꝫ in ꝑncipio ſui officij
iurare de cōſuetudie.ꝙ de his ꝗ videbit ⁊ audi
et .⁊ requiſit⁹ fuerit ſine diminutōe veritatꝭ ⁊ cō
mixtōe falſitatꝭ ꝯficiet iſtrumētum iō ſi requiſi
tus nō ꝯficit iſtrumentū ē ꝑiur⁹ ⁊ ſic ſm̄ eum iu
is iſtrumētꝭ poſtea nō credeꝛ ar.de teſti.teſtimo
niū. Nota hoc dictū ſentit eni ꝑ h ꝙ notari⁹ ꝑ
iur⁹ nō poſſit ꝯficē inſtrumentū quod nō puto
verū quia ēt infamis pōt ꝯficē iſtrumētum ſi ro
gatur a ptibus vt nō. Bar.in.d.l.iij.ad.l.iuľ.re.
vbi vide ꝙ ſemꝑ requiſit⁹ poteſt .niſi deliquerit
cōmittendo falſitatem in officio ita loquiꝛ tex.
nō.in.l.ſi aliquid.C.ď ſuſcep.⁊ ar.li.x.⁊ vide ad
materiā qō nō. Inn.in.c.fraternitatis.de here
ꝙ autē notari⁹ teneaꝛ ad requiſitōem cuiuſlibꝫ
cōficere iſtrumentū facit quia dꝛ ſeru⁹ public⁹
vt in iurib⁹.ſ.alle.ꝗ non debet officiū ſuū alicui
denegare. 2°. iurat ꝙ ſecreta ſibi iniuncta cela
bit .intelligo qñ ex iuſta cauſa iniungitur ex iu
ſta cauſa iungiꝛ ſilentium. aľ aūt cum ſit ꝑſona
publica debet palam ⁊ nō latentꝛ ꝯficē inſtrumē
ta ar.in.c.i.⁊ qō ibi nō.vt eccle.bñ. 3°. ꝙ ſuꝑ vſu
rario ꝯctu vel in fraudem vſurarū inito nullum
ꝯficiat iſtrumentuꝫ. dic tu ꝙ ſuꝑ nullo illicito
ꝯctu debet ꝯficē iſtrumentū aľ debet puniri et
ab officio deponi vel remoueri vt in.l.iubemus
C.de ſa.ſanc.ec.⁊ ibi nō. Bar. 4°. ꝙ de omnib⁹
iſtrumētis que reddet tenebit penes ſe ꝓtocol
lum.ꝓ hoc pōt allegari.c.quoniā ꝯtra.de ꝓba.
5°. ꝙ ſit fidelis illi a quo fuit ꝯſtitutus ⁊ ſi ſciret
dānum ſuū tractari illi reuelabit ꝑ ſe vel ꝑ nun
cium.6°. ꝙ officium ſibi iniunctū exercebit cupi
ditate amoze odio ⁊ timoze remotis ſm̄ bonaꝫ
ꝯſcientiā de quo vide in ſpe.ď iſtrumē.edi.§.re
ſtat.v°.ſed quero ſub qua fozma.vbi ponit foz
maꝫ creandi tabellionē . Sꝫ qro qd ſi is qui ex
ercebat publice officium tabellionat⁹ nō erat in
veritate tabellio nunqd valebunt iſtrumēta. vi
de ꝑ ſpecu.eo.ti.§.reſtat.v°.quid ſi is. vbi cōclu
dit ꝙ nō ſi a nemine habuit ptātē ſecus dicit ſi
habuit ptātē a ſuꝑioze ſꝫ ꝓpꝛ defectū nō pote
rat hr͞e iſtud officiū ⁊ h cau logꝛ.l.barbari⁹.ff.
de offi.pr͞eſi.⁊ vide tu Innocenciū.in.c.nihil.de
elec.⁊ Bal.in repetitione dicte.l.barbari⁹ .Qua
liꝛ autē ꝓbabo aliquē fuiſſe notariū ad effectū
vt inſtrumentis ꝑ ipm̄ editis detur fides. vide.
Inno.in.c.venies.de v°.ſig.li.vi. ¶ Ultimo hic
qro an notarius debeat ſcire iura. Specu.in.d.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

§.reſtat.v̄.ſed nūquid tabellio. dic̄ ꝙ ſic.ne com
mittat aliquē errorē. ⁊ hec fuit originaliter opi.
glo.in.l.generali.C. de tab.li.x.ſed Bar.ibi dic̄
ꝙ n̄ tenetur eſſe doctor.ſꝫ ſatis eſt ꝙ ſciat ſūmaꝫ
notarie ⁊ alie que requirūtur ad pitiam illius ar
tis.⁊ vide Inn.in.c.cū in cūctis de elec.vbi dicit
⁊ bene ꝙ quilibet tenetur ſcire ea que requirunt̄
ad officium ſuum exercendū.al'. āt tenetur ſi cō
mittit per ignorantiam aliquem errorem. ut i.l.
illicitas.§.ſicuti. ff.de offi.preſi.⁊ in regu. non ē
ſine culpa.de regu.iur.li.vi.

Sententiam Habet mul
ta dicta iō
cōmode ſūmari non pōt.ſꝫ generaliter
pōt ſic ſūmari. Clericis prohibētur oia illa ex q
bus ſeqtur vel ſeq pōt vite amiſſio vel ſāguis ef
fuſio vl' ſpecialis ſic. Clericus nec dictare nec ꝓ
ꝓferre ſniaꝫ ſāguis dꝫ nec qcqd aliud exercere
ꝑ qđ ad vindictā ſāguis tendatur vel purgatiōi
vulgari opē preſtare nō dꝫ.⁊ hēt quatuor dicta
ꝑncipalia.2ᵐ ibi nec qſqꝫ.3ᵐ ibi nullus. q̄rtū ibi
nec qſqꝫ.⁊ qꝛ tex.i ſe eſt ſatis clar⁹ ita vt notabi
lia exbi niſi iuxta lrām n̄ pōſſit. ꝓſequar dicta doc.
q̄ veniunt ad declarationē lr̄e per ptes. ⁊ p̄ attin
gaꝫ iux̄ ordinē ꝑmā preꝫ tex. Quero igitur qua
re prohibetur clericis dictare ſentētiā ſanguinis.
Solu.dic ſm doc.ꝙ per hunc actuꝫ preſtant cō
ſiliū ⁊ auxiliuꝫ ad mortem ſui ſanguis effuſionē
quod facere nō debēt.ſicut eni iſta nō debēt per
ſe exercere vt in.c.in archiepatu. de rap. ⁊ de ex
ceſſ.prela.ex lris.⁊.š.eo.clericiſ.ita nec alijs hoc
exercentibuſ debent preſtare auxiliū vel conſili
um.l.diſt.ſiqs viduam.⁊ in.c.ſicut dignū . de ho
mi.⁊ per hoc infert Jo.an.non referre an dictet
vt iudex vel vt aſſeſſor vel vt iuriſperitus vel ali
ter qualitercūqꝫ.ſemper eni per hunc actum p̄
ſtat cōſiliuꝫ ſeu auxiliū.ſed cōtra hoc fac̄.c.illud
xxiij.q.iiij.vbi dicit̄ ꝙ dū legū auctoritas in ipro
bos exercetur erit dictator immunis ⁊ ſic nullam
maculā dꝫ ex dictamine iuſte ſententie contrahe
re. So.dic̄ Goff.illud procedere i laico qui im
munis eſt a culpa.nō tñ ab irregularitate. ⁊ dic
latius ꝙ oēs interficientes aliquē quātūcūqꝫ iu
ſte ſeu ſniam dictantes vel auxiliū opē iferentes
contrahunt irregularitatē. vnde iudex notarius
accuſator ⁊ teſtis non poſſunt ꝓmoueri ad ordi
nes exq̄ ex facto eorū ſecuta eſt vindicta ſangui
nis de qb⁹ vide.ho.tex.cū glo.i.c.i.li.di. ⁊ ibidē
etiā vide de aduocato ⁊ dicam.j. latius. in iſtis
eī cōtrahitur irregularitas ſine peccato ⁊ fuit ſta
tutum hoc ab eccleſia ꝓpter horrores ne illi qui
dederūt cām effuſionis ſāguinis efficiātur mini
ſtri vnitatiſ ⁊ māſuetudinis.hec eni irregularitas
eſt de iure poſitiuo.vt nō Inno.i.c.ad audienti
am.de hōi.⁊ dixi.š.eo.cleric l ⁊ nō Jo. cal.c.pe.
de homi. Clerici āt predictis preſtantes auxiliū
vel opē peccāt qꝛ reꝫ eis ꝓhibitam attentant ⁊ i
currunt irregularitatem.qđ itellige qñ ſequitur
ex tali facto mors vel membri detruncatio vt in
cle.ſi furioſuſ.de homi.⁊.c.clericiſ.š.eo.vbi dixi

ſecus autem ſi ſequitur alia vindicta ſanguinis
nam tunc fateor ꝙ peccant ſi ſequitur magna ſā
guinis vindicta.ſic intelligo hunc tex.⁊ in.c.i ar
chiepiſcopatu de rap.ſed irregularitatem non i
currunt niſi in predictis duobus caſibus. ⁊ ſic i
tellige dicta doc.hic hec āt irregularitas contra
hitur non ſoluꝫ ſcō cū.ſ.qs proprijs manibus a
liquē occiderit vel membꝝ detrūcauerit. ſed ēt
i precepto ꝯſilio vl' fraude vel auxilio.vt i.c.ſiqs
viduā.l.di.⁊ vide ho.tex.in .c.ꝑiculoſe.de pe.di.
i.⁊ i.c.ſicut dignū de homi. ⁊ qđ ibi nō. 2° hic
querit̄.hic prohibetur clericis exercere vīdictā
ſāguis. Itē itereſſe vbi ſanguis vindicta exerce
tur Quid ſi clericus iterfuit qñ fuit lata ſnia ſup
vindicta ſanguis ⁊ nō qñ de ſcō fuit facta execu
tio. Solō credo ꝙ peccauerit.quia ſatis exerce
tur vindicta ſanguinis per ſententiam ſuper eo
latam arg. op.in.d.c.periculoſe. q̄re dico ꝙ tex.
iſte poteſt verificari tam tempore ſn̄ie q̄ꝫ executi
onis ipſius.an autem per hanc intereſſentiā ſeu
preſentiaꝫ efficiātur iſti clerici irregulares. So.
glo.i.hic dicit ꝙ non.nec dēbēt etiam per hoc de
poni.licet aliter puniri debeant.quia cōtra p̄cep
tum huius canonis venerunt ⁊ bene loquitur ⁊
idem dicit Inno.hic.dicit enim ꝙ intereſſe non
facit quē irregularē niſi intereſſet auctoritatem
preſtās vel auxiliū.idē ſꝫ Hoſti.ſi preſtaret auxi
liuꝫ ꝯſiliuꝫ vel fauorem aut operam.vt pꝫ ex nō.
in.d.c.ſicut dignū de homi.⁊ de cle. pu.i du.c.ij.
dic̄.n.Hoſti.ꝙ ſi ad clericū ſpectat iuriſdictio nul
lo mō debet itereſſe vindicte.ne videatur preſta
re auctoritatē vt i.c.ex lris.⁊ ꝙ ibi nō. de exceſ.
ꝑla.⁊ ideꝫ Guil.i ſpe.de lega.§.iuxta.v̄ qd ſi eps
ego limitarē.iſtū tex.cū glo.⁊ reſtringerē i cleri
cis itereſſentib⁹ ex ſola libidine ſeu volūtate.nō
.n.dēbent p̄ſtare pñtiā iſtis eis ꝓhibitis ſicut nec
alijſ ſpectacul' duellijs ꝯiugiorū.vt i.c.pſbri. xxx
iiij.di.⁊ i.c.nō dꝫ de ꝯſe.di.v.ſecus āt puto i iter
eſſentib⁹ ex iuſta cā puta q aſſociant iuſtitiādū
ne icidat i deſperationē. ⁊ rememorātur ſibi di
uinā ſcripturā ⁊ cōfortāt ad patientiā ſicut obſ̄
uatur i multis locis. Tertio q̄ro an iſtud pre
ceptū hēat locū i oīb⁹ clericis. So.tex.innit hic
apte ꝙ ſic dū h̄ loquit̄ ꝑ vbum vniuerſale negati
uū vt pꝫ ibi nullus clericus.q.n.vniuerſaliter lo
quit̄ neminē excludit.vt i.c.ſolite.de ma.⁊ obe.⁊
c.ſi romanorū. xix.di.⁊ h̄ aperte tꝫ Hoſti.dic̄.n.
nō referre.an ſit in ſacris vl' ne ſi ordinari deſide
rat.li.di.c.i.⁊.š.eo.clericiſ. ego dico ꝙ ēt ſi nō de
ſiderat ordinari.exquo n.ē clericus nō dꝫ exer
cere illa ꝑ que ſequit̄ ſāguinis vindicta.aliter āt
dꝫ deponi tāq̄ꝫ irregularis nā clericus ēt i mino
ribuſ deponendus eſt occaſione delicti vt i.c. cū
non ab homine.de iudi.. Quarto quero qd intē
dat lrā i.v̄.ſiquis aūt.vbi dr̄ ꝙ ſi occaſione huiuſ
modi ſtatuti ⁊c̄. So.dicit Jo.an.ꝙ forſan dicit
ptās clerico tu non vis ſeruire mihi. nec tibi ſer
uiatur a meis.⁊ ſic interdicit ſibi cōmertium ſuo
rum ſubditorum.vel aliter eum grauat.⁊ h̄ ſatis
pōt admitti. Sed ego per tex. iſtuꝫ dico ꝙ ſi

ptās vel alius officialis vellet clericum etiam in
mi noꝛibus cōſtringere vt ſit miniſter iuſtitie pu
ta magnigold⁹.vl' ꝙ debeat dictare ſniam ſeu in
tereſſe ſnie.debet ab hoc cōpeſci ꝑ cēſuraꝫ eccle
ſiaſticaꝫ. ¶ Quinto quero an pꝛīcipium iſtud
habeat locum ſiue clericus habeat iuriſdictōeꝫ
tēpoꝛalem ſiue nō.dic ꝙ ſic.nunq̄ꝫ eiꝫ debet ipſe
cognoſcē vel dictare ſniam.ꝑ quā tendatur ad
ſanguinis vindictā.debet eiꝫ alijs tales cās cō
mittere.vt i.c.ſi.j.eo.li.vi.dixi.ſ.eo.clericis.pōt
tamē reum flagellis afficere.ita tamē ꝙ nō vide
atur tēdere ad ſanguinis vindictam.vt i.c.in ar
chiepatu.de rap.facit.c.ad audiētiam.de fal.et
vide quod ibi nō.i glo.ſi.ꝛ per h̄ habes declara
tam pmam partē.c. ¶ Venio nūc ad ſcōaꝫ ptē
ſ.ad.§.nec quiſq̄ꝫ cleric⁹.ꝛ pmo quero nūquid
cleric⁹ efficiaꝛ irregular.ſi ſcribat lr̄as vl' dictat
ꝓ vidicta ſāguinis.dic ꝙ ſic ſi ex h̄ ſequaꝛ moꝛſ
vl' mēbꝛi detrūcatio.qa dedit auxiliū vl' cōſiliuꝫ
vt dixi i p̄cedēti pte vbi vide. Si aūt n̄ fuerit p̄
dcā ſecuta ceſſat irregularitaſ.ſola eiꝫ ſcriptura
vt dic̄ Jo.an.i nullo caſu ꝯſtituit irregularē ſcri
bētē q̄ꝫuis alit puniri poſſit.ꝓ eo ꝙ exercuit rē
illicitā ſibi.iſte eiꝫ tex idiſtīcte ꝓhibet hāc ſcrip
turā ꝑ clericū fieri.imo diſponit vt h̄ officiū nō
ꝯmittaꝛ clerico i curijs pꝛīcipū. ¶ 2⁹ quero qd
ſi cleric⁹ ſcribat lr̄as ſimplr̄ vt aliq̄s capiaꝛ.nihil
aūt fuit ſcriptū de ſāguinis vidicta.tn̄ ex illa cap
tura fuit ſecuta moꝛs vl' mēbꝛi detrūcatio cleri
co ignoꝛāte ipſū factū ꝛ cām capture.an efficiaꝛ
irregularis ex h̄. So.dic̄ Hoſti.ꝙ h̄ ē ei pericu
loſū.qꝛ nō ꝯſueuerūt hoīes capi ꝓ nihilo.ꝛ lex
ꝓmotōis nō i volūtate ſꝫ i fcō cōſiſtit.xv.q.i.c.
ſi.debuit eiꝫ h̄ cogitare euenire.ꝛ iō h̄ vr̄ ꝙ i cu
rijs pꝛīcipū h̄ officiū nō dꝫ ꝯmitti clerico.ꝛ vr̄ ꝑ
h̄ velle Hoſti.ꝙ talis ſit irregularis.lꝫ apte nō lo
quaꝛ.ſꝫ dicat h̄ illi periculoſū.doc.tn̄ ſequētes
cōit itelligūt Hoſti.i irregularitate.ſꝫ do. Pe.
de ancho.dic̄ ſe credē ꝙ ex q̄litate pſone ei⁹ qui
capi mādauit cleric⁹ dr̄ i h̄ culpabilis vl' nō.ſi eiꝫ
iudex cāꝝ ciuiliū vl' ali⁹ q n̄ ꝯſueuit hoīes capē
ꝓ delicto.ſꝫ ꝓ debito h̄ ſcribi mādauit.lꝫ ex illa
captura poſtmodū moꝛiaꝛ.qꝛ foꝛte p̄ erat d̄ cri
mine ꝯdēnat⁹ vl' p⁹ illā capturā factā fuit ꝯuict⁹
de crimie capitali nō erit irregular illeclericus
ſec⁹ dic̄ ſi ſcripſiſſꝫ lr̄as captōis ad iſtātiā iudic
cāꝝ criminaliū vl' illius q hꝫ cognitōeꝫ de ciuili
h⁹ vl' crimialib⁹.tūc eiꝫ ꝓcedēt dictū Hoſti.mihi
vr̄ ꝙ ſit iueſtigādū ꝙ cleric⁹ ſcribendo lr̄as ſup
captura fuerit i culpa.nā ſi dederit operā rei illi
cite.oīa debēt ſibi iputari q̄ ſequūꝛ lꝫ ſine culpa
ſua ꝛ ꝑ caſū foꝛtuitū.vt le.ꝛ nō.i.c.tua.ꝛ.c.ſic di
gnū.de homi.cū ſi.vnde ſi ſcripſit i cā criminali
idubitāꝛ vr̄ ſibi iputādū.qꝛ iſtud officiū ē ſibi in
terdictū.vt.h̄ ꝛ vide tex.optimū i.c.ſi.de homi.
li.vi.vbi mādatoꝛi iputaꝛ moꝛs ſequēs p̄ter vo
lūtatē ſuā qꝛ mādādo illū peuti fuit i culpa. Si
aūt ſcripſit ſimplr̄ capturā.credo ꝙ idē a q̄cūq̄ꝫ
fuerit ſibi iūctum.ſi fuit i culpa ſcribēdo.puta
qa nō ſpectabat ad officiū ſuū.ꝛ fuit ſibi māda
tū ab eo cui nō tenebaꝛ obedire.debuit eiꝫ cogi
tare h̄ euenire poſſe.nā ſaltē poterat ꝯmēdari i
carcē ꝓ aliq̄ delicto p̄cedēti ad petitōeꝫ iudicis
ꝯpetēt̄ iux̄ nō.ꝑ Bar.i.l.ſi cui.ff.de accu.ſecus
aūt vbi i ſcribēdo n̄ depꝛhēderet in aliq̄ culpa.q̄
caſu poſſꝫ ꝓcedē opi.do.Pe. ¶ Tertio q̄ro
qd ſi i cā ſanguinis cleric⁹ ſcipiat vl' ſcribat dcā
teſtiū.nūqd efficiaꝛ irregular. So.ꝯclude bꝛe
uiter p⁹ Inno.ꝛ alios ꝙ ſi ex tali ſcriptura etiā
nō auctētice fcā vl' alia ſeq̄ꝛ moꝛs vl' mēbꝛi inci
ſio efficiꝛ cleric⁹ irregular.qa dat auxiliū ꝛ cōſi
liū ꝛc̄.vt.ſ.dixi ꝛ vide qō le.ꝛ nō.i.c.i.l.di.ſec⁹
dicēdū ſi moꝛs vl' mēbꝛi detrūcatio nō fuit ſecu
ta.tūc eiꝫ ſcriptura nō ſola facꝛ quē irregularē lꝫ
cleric⁹ poſſit aliꝛ puniri.qꝛ rē ſibi ꝓhibitā atten
tauit.vt.ſ.dixi. ¶ Quarto q̄ro.qd ſi lr̄e mittāꝛ
alicui pꝛīcipi vt talē homicidā ſeu facinoꝛoſū q i
tali hoſpitio moꝛaꝛ capi faciat ꝛ ſuſpendat pꝛī
ceps aūt has lr̄as tradit clerico ſuo legēdas q
lr̄as legit.qb⁹ lectꝭ pꝛīceps fec̄ capi homicidaꝫ ꝛ
ſuſpēdi.nūqd clericus ex ſola lectōe lr̄aꝝ efficia
tur irregular. Jo.an.ꝛ Hoſti.ꝙ ſic.ꝛ dicūt ꝙ ꝓ
hac pte fuit rn̄ſuꝫ ꝑ do.Clemētē papā quartuꝫ
qa ex lectura ſua ſecutū fuit homicidiū.ꝛ p̄ſtitit
auxiliū ſeu opē ad moꝛtē ipi⁹.nec ꝓdeſt ſi dicat
ſe ignoꝛaſſe tenoꝛē.qa debuit lr̄as ſibi p̄ legē.qō
ꝛ ſi nō fec̄ tn̄ q̄ꝫcito ꝑuenit ad captōeꝫ debuit ſꝫ
ticē ꝛ lr̄aꝫ dn̄o reddē ꝛ dicē ꝙ talē lr̄aꝫ legē non
erat officij ſui.facꝛ qō le.ꝛ nō.i.c ſic dignū.de ho
mi.ꝛ.ſ.eo.clericis. ¶ Quito q̄ro.qd ſi clericus
n̄ ſcripſit nec dictauit ſꝫ fuit aduocat⁹ i cā ſangui
nis.So.dicit Jo.an.ꝙ ſola aduocatio nō facit
ipſū irregularē.ſꝫ ſi ex officio aduocatōis ſeq̄ꝛ
vidicta ſanguis irregular efficiꝛ.ſiue ſit ex pte
actoꝛ ſiue accuſatoꝛ.ꝛ ꝯtigat reū occidi de q̄ ne
mini dubiū ē.ſiue ſit ex pte rei.ꝛ ex h̄ cōtigat oc
cidi accuſatoꝛē.q ſe ad penā talionis obligaue
rat.ꝛ iō caueat cleric⁹ ne i cā ſanguinis ſit aduo
cat⁹.de q̄ vide tex.iūcta glo.ho.li.di.c.i.ꝛ.l.di.ſi
qs viduā. Quidā tn̄ tenuerūt ꝯtrium.qn̄ fuit ad
uocat⁹ ex pte rei.qa reū ēt eccleſia defēdit.xxiij.
q.v.reos ſanguinis.ſꝫ Jo.an.tenēdo pmū dixit
ꝙ h̄ genus defēſionis nō ꝑtinet ad clericū.ꝛ con
trariū pꝛcal.loquiꝛ de alia defenſione.vt nō.i.c.
īter alia.de imu.eccle.ꝛ i.c.nos nouim⁹.j.de vb.
ſig.ꝛ cū h̄ dcō Jo.an.trāſeūt cōiter doc.h̄.ꝛ exa
minat plene glo.i.d.c.i.li.di.ꝛ cōcludit hāc opi.
tutioꝛē.ꝛ vide qō plen⁹ nō.ſ.c.i.de poſtu.i cle
rico eiꝫ cui nō lꝫ poſtulare i iure ciuili.hāc opi.
puto indiſtincte veram.qa cū dederit operā rei
illicite iputāꝛ oīa q̄ ſequūꝛ.vt.d.c.tua.de homi.
ꝛ qō ibi nō.ſꝫ i laico vl' in clerico i minoꝛib⁹ non
ꝓhibito poſtulare ē maius dubiū.cuꝫ ſit ex pte
rei qa pꝛīcipaliter tēdit ad defēſionē.nō auteꝫ vt
actoꝛ puniaꝛ de calūnia.abſit eiꝫ ꝙ ab ea q̄ faci
m⁹ ꝓpter bonū.ſi p̄ter nr̄am intētōem q̄cq̄ꝫ ma
li alicui accidat nobis iputeꝛ vt dic̄ tex.i.c.d̄ oc
cidendis.xxiij.q.v.facit i ſimili qō le.ꝛ nō.in.c.
prelaꝛ.de homi.li.vi.fateoꝛ ꝙ pꝛima opi.tutioꝛ
eſt.ſed iſta foꝛte eſt verioꝛ de ſubtilitate iuris.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

¶ Sexto ꝛ vltio q̄ro i qb⁹ clericis hēat locū. §.iſte.ſo.credo ꝙ i oib⁹.nā tex.iſte loq̄t gn̄alit vt pꝫ ibi .nec q̄ſq̄ꝫ cleric⁹ ꝛc̄.de ma.ꝛ obe. ſolite ꝛ fc̄it qd̄.ſ̄.dixi i p̄cedēti rn̄ſo. ¶ Venio nūc ad tītiā ptē.c.qd.§.null⁹ q̄q̄ꝫ.i q̄ p̄o q̄ro h̄ dr̄ ꝙ cleric⁹ nō dꝫ p̄poni ruptarijs ꝛ baliſtarijs aut huiuſmōi viri ſāguis ꝛc̄.q dicāt ruptarij. ſo.dicit Hoſt.ꝙ h̄ vbuꝫ fuit formatū ex vulgari loci. ꝛ dic̄ abb.ꝙ dr̄ a rūpo is. vnde dicit Jo. an. hoc verbū ſumit̄ ꝓ his q preſūt machinis que tendūt ad rupturā.vnde cleric⁹ nō dꝫ deputari ſuper illos miſtros.cū tēdant ad deſtructioneꝫ ꝛ mortē alioꝝ. Et ex h̄ ꝛ ex tex.nō ꝙ clericus nō dꝫ deputari p̄nceps ſeu capitaneus belli.ſc̄it.c. clericis.ſ̄.e.ꝛ cū iſte tex.loq̄t idiſtincte. puto h̄ ꝓcedere.ſiue bellū ſit iuſtū ſiue iiuſtū.lꝫ.n.clericus poſſit iterēe bello iuſto ꝛ hortari alios ad pugnā iuxta nō.i.c.ſciſcitatus.vij.q.i.vbi gl. facit.xxiij.q.viij.ōi ꝛ.c.vt p̄idē.ꝛ.c.pe. de homi. ꝛ qd̄ ibi nō.ꝛ de ſen.excō.dilecto.li.vi.cū ſi.non tn̄ dꝫ ꝯſtitui capitane⁹ ſeu dux belli acies ordinādo vl' ſilia faciēdo.q꞉ h̄ n̄ cōuenit manſuetudini clericorū.ar.c.cōuenior.xxxiij.q.viij. ſētit tn̄ Jnno.ꝙ p̄poni dꝫ bello qd̄ nō fit directe ad occidēdū ſꝫ ad ſua defēdēda vl' recuperāda iux nō.i.c.olim.de reſti.ſpo.non tn̄ dꝫ p̄eponi his ꝑſōis q̄ tn̄ directe ſūt q̄ſi viri ſāguinū.ſꝫ Hoſti. dicit tutius eē vt nulli p̄ponat̄ acies ordinādo lꝫ alit̄ ꝓ iure ſuo poſſit eē i bello vt i iurib⁹ p̄eall.ꝛ h̄ vltimū mihi plꝫ.q꞉ vt dixi n̄ vr̄ h̄ offm̄ cōuenire clericis.an aūt ꝯueniēdo ſūt clerici irregulares.credo ꝙ ſi bellū erat iiuſtū erūt irregulares ſiue a ſe ſiue ab alijs laicis aliq occidātur vl' mēbra mutilāt̄.q꞉ ꝯſētādo ꝑn̄tiā ꝑſerti auctorizabilē ꝯſtiterūt ꝛ auxiliū ꝛ opaꝫ ad mortē illoꝝ.ad hoc facit qd̄ le.ꝛ nō.in.c.ſicut dignuꝫ. de homi.ꝛ.c.ad audiētiā.e.ti. Si aūt bellū erat iuſtū efficiūt irregulares ex fc̄o ꝓp̄o non autē alieno.puta ſi ꝓp̄is manibus aliquē occiderūt vl' mēbra mutilauerūt ad h̄ tex.i.c.pe.de homi. ꝛ qd̄ ibi nō.h̄ veꝝ.niſi ꝓp̄iā mortē aliter euitare nō poſſent vt i cle.ſi furioſus.de homi.de officio tn̄ qd̄ clericus vſurpauit ꝯ h⁹.c.ꝓhibitionem ē alit̄ puniendus vt.ſ̄.dixi i.§.precedenti.

¶ 2⁹ q̄ro.quid ſiquis i bello iuſto non ad ipugnationē alt'ius ſed ad ſui defenſionē baliſtario dedit vl' miniſtrare fecit ſagittā ſeu baliſtā.baliſtari⁹ aūt poſtea aliquē occidit.nunqd cleric⁹ ſit irregularis.vl' pōe ꝙ miniſtrauerit alicui lāceā ſeu enſē vl' aliud gen⁹ armorū ex quo poſtea fuit homicidiū vl' mēbri detrūcatio ſecuta.cleric⁹ tn̄ vt p̄dixi n̄ miſtrauit vl' miſtrari fecit h̄ ad mortē alicui⁹ ſꝫ ad ſui defēſionē. Jo.Jnno.multuꝫ ſup hoc iſtat.nā p̄ᷓvidebat̄ ꝙ nūq̄ꝫ hoc caſu clericus eēt irregularis.cū iſta nō miſtrauerit ad mortē ſꝫ ad defēſionē ſuā ꝛ ſuoꝝ.ꝙ autēꝫ mors īde ſecuta fuerit iputādū ē duritie iuadentiuꝫ. clericus.n.nō dedit cōſiliū vl' auxiliū ad mortē ſꝫ ad ſui defēſionē. Pꝫ i ꝯtriū facit. q꞉ nūq̄ꝫ licet clerico i bello q̄ꝫtūcūq̄ꝫ iuſto miſteriū vl' ꝯſiliū ita imediatū ad mortē p̄ebere vt i.c.qd̄ in dubijs.de pe.ꝛ ar.j.de pe.ꝛ re.c.ij.q꞉ non dat diligētiā quā pōt.ne ſequat̄ homicidiū. imo poti⁹ ſic procurat miniſtrari ꝛ cām ꝓpiquaꝫ p̄ebet. ar.j.de homi.ad audientiā.ſicut.n. prohibetur clericis p̄eeſſe iſtis baliſtarijs vt h̄. ita vr̄ ꝓhibitū parere eis baliſtas vl' ſagittas.ꝛ hāc partē ſeq̄t Jnn.i iſt̄ baliſtarijs ꝛ alijs q q̄ſi directe tēdūt ad mortē.enſē aūt vl' lāceaꝫ aliqb⁹ p̄parare ad ſui defēſionē dicit nō ꝓhibitū.q꞉ iſta non tēdunt ita directe ad mortē. ꝛ totū fit defēſionis cā.ꝛ cū hoc dicto trāſeunt hic Jo.an.ꝛ alij preter Ho. An.q dicit ſe nō facere drāꝫ int̄ lāceaꝫ ꝛ ſagittā.ſed i h̄ articulo diſtiguit ſic. ꝙ aut ex t actū belli preparāt̄ arma offēdibilia vt ſūt baliſta lācea vl' enſis.ꝛ preparās n̄ eſt irregularis aut preparātur i actu belli.ꝛ tunc dicit clari⁹ ꝙ p̄parās efficit̄ irregularis maxime ſi bellū eēꝫ illicitū.dicit tn̄ hoc ꝓcedere q̄n qs p̄parauit p̄dicta ꝓp̄t defenſionē rerum.ſec⁹ aūt ſi ꝓp̄t defēſionem ꝓp̄iā.q꞉ alit̄ ꝑſonā ſuā defendere non poſſat.ꝛ veriſilr̄ iminebat periculuꝫ mort̄.nihil ad p̄dc̄a allegat. Sꝫ tu aduerte.nā vbicūq̄ꝫ clericus veriſilr̄ n̄ valet alr̄ euitare mortē ꝓp̄iam niſi alium occidat.tunc indubitāter euitat irregularitatem ꝛ peccatum non ſolum ſi alij arma p̄eparat ſed etiā ſi ſuis manibus occidat. tex. eſt apertus in.d.cle.ſi furioſus.de homi.ſed dubium eſt quando poterat aliter vitare mortem puta fugiēdo.vl' iſtabat ꝓ ſuaꝝ rerū defēſiōe ſeu patrie.ꝛ tūc ſi ſuis manib⁹ aliquē occidat vl' mēbro mutilet.idubitāt̄ efficit̄ irregularis vt i cle. ſi furioſus ꝛ i.c.pe.de homi. Si autē p̄parauit arma.ex qb⁹ mors ē ſecuta.ꝛ tūc ſi ad hūc fineꝫ miſteriū p̄buit.idubitāt̄ ē irregularis.q꞉ p̄ſtitit auxiliū i mortē alicui⁹ vt h̄ i.i.ꝛ.ij.rn̄ſo.ꝛ.c.periculoſe.de pe.di.i.l.di.ſiqs viduā.naꝫ clericatus reddit clericos ihabiles ad pugnādū ēt ꝯ ſarracenos.vt dicit tex.i.c.ex mlta.d voto. Aut p̄parauit arma nō i mortē p̄ncipalit̄ ſꝫ ad ſui defenſionē.ꝛ iſte ē ꝓp̄us caſus Jnno.q ſat̄ eſt dubitabil̄.nā cū liceat ꝓ ſuaꝝ reꝝ defēſiōe ꝛ rcuperatōe mouē arma ēt clericis vt i.c.dilecto.d ſē. excō.li.vi.ꝛ.c.oli.d reſti.ſpo. ḡ forti⁹ licet arma alijs p̄parare ad ſui defēſionē.nec debꝫ iputari mors ſequēs.cū i mortē iſte n̄ ꝯſēſit.fac optie.c ij.d homi.li.vi. Sꝫ i ꝯtriū fac ꝙ cleric⁹ n̄ dꝫ ꝓ defēſione ſuaꝝ reꝝ ad ſeua puta ad occiſionē vel ſāguis effuſionē ꝓcedē vt i.c.ſuſcepimus.d homi.ꝛ ibi ho.tex. Jtē cleric⁹ nūq̄ꝫ euitat irreglaritatē ex occiſiōe.niſi q̄n alit̄ mortē ꝓp̄aꝫ euitare n̄ poſſat vt in.d.cle.ſi furioſus.ḡ preparando arma ꝓ defēſiōe reꝝ icurrit irregularitatem. ſi mors idē ſeq̄t̄.q꞉ mādato ꝛ auxilio ſuo vr̄ ſecuta.nec ob.ſi dicat̄ ꝙ iſte n̄ itēdebat ad h̄.q꞉ debuit cogitare h̄ euenire poſſe.cū arma i cōflictu d facili n̄ pn̄t mēſurari ꝛ regulari.ad h̄ alī. tex. opti.i.c.ſi.de homi.li.vi.vbi vr̄ ꝙ ſiqs mādauit alicui vt aliquē vbēaret.ꝛ exp̄ſſe ꝓhibuit ne occideret vel mutilaret.ꝙ ſi mādatari⁹ excedēdo

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſines mãdati illũ occidit efficit᷑ mãdatoꝛ irregu laris q꞉ fuit ĩ culpa mãdãdo vberare. Jtẽ quia potuit cogitare h̄ euenire poſſe ⁊ h̄ nõ. ⁊ faciũt h̄ ad q̃õez quã põit Bar ĩ.l.ſi qs mihi bõ.§.iuſ ſũ.ff.de acq.h̄r.de quodã nobili q recepit iĩuriã a quodã ⁊ rediẽs domũ dixit famulo fac q̄ nõ appeas ĩ cõſpectu meo niſi aliqd ſentiã ille iuit ⁊ iterſecit iĩuriãtẽ q̄rebat᷑ an dñs d̄beat puniri tãq̃ꝫ mãdatoꝛ ⁊ fuit cõcluſũ ĩ q̃õe facti q̄ ſic q꞉ ſatis tacite mãdauit ⁊ idẽ dic in clerico ſilia mã dãte q̃õ nõ. ¶ Tertio circa artẽ chirugie q̄ro quare ꝓhibet᷑ clericis. So.dicũt doc.q̄ ꝓpt̄ pi culũ erroꝛis q̃õ ei ieſt. Jtẽ ꝓpt̄ lubꝛicũ ꝯſcie ar. š.de eta.⁊ q̃li.ad aures.⁊ ꝓpter dubiũ curatõis euẽtũ .ꝑterea dic q̄ eſt officiũ ſeculare nõ ãt ſpi rituale merito ꝓhibet᷑ clericis vt.š.e.c.i.Clerici aũt debẽt eẽ medici aĩaꝝ nõ aũt coꝛpoꝝ vt in.c. cũ ſit ars artiũ.de eta.⁊ q̃li.⁊ militare deo nõ ãt ſeculo vt ĩ.d.c.rephenſibile.xxiij.q.viij. ⁊ indi gnũ ẽ ⁊ iĩuſtũ ſi ꝓmiſcuis reꝝ actibus turbẽt᷑ of ficia vt.l.cõſulta diualia.C.de teſta. Cõclude q̄ clericus nõ debꝫ artẽ chirugie exercere vt h̄ ⁊ aduerte q꞉ tex.loq̄t᷑ de ſacerdote diacono ⁊ ſubdiacono Jo.an.itelligit de ſubdiacono ſcõ vl᷑ faciẽdo.ſꝫ ego miroꝛ quare ſic iꝓpꝛie lr̃aꝫ vñ ego dicerẽ q̄ ĩ ſacris cõſtitutis oĩo põt ab h̄ officio ꝯpeſci ⁊ ſi attẽtauerit poterit puniri q̃ꝫ tũcũqꝫ moꝛs ĩde ſecuta ñ fuerit q꞉ officiũ ſibi ꝓ hibitũ exercuit vt.š.dixi.ĩ.ꝑcedẽtibus.š.⁊ ideꝫ itellegerẽ ĩ ꝯſtituto ĩ minoꝛibus cõpetẽt bñficia to.ar.ĩ.c.i.de poſtu.⁊.š.tetigi.⁊ ſi moꝛs ĩde ſeq̄ tur vl᷑ mẽbri detruncatio arcebit᷑ a promotõne ſũda.⁊ idẽ eẽt in laico qñ ꝓuenit ex culpa ſua l᷑ ꝯſcia eũ de hoc remoꝛdeat ar.in.d.c.ad aures. ex q̃.n.illud officium nõ ẽ ſibi a iure ꝓhibitũ nõ dꝫ ſibi iputari euẽtꝰ moꝛtalitatis ſine culpa ſua cõtingẽs vt ĩ.d.c.ad aures.⁊ q̃õ ibi nõ.facit q̃õ nõ.ĩ.d.c.tua.de homi. Sꝫ circa artẽ phyce põt dubitari an idiſtincte clericis ꝓhibeat᷑ dicerem ſic q̄ religioſ ⁊ ĩ dignitate cõſtitut᷑ ac ſacerdoti bus ⁊ alijs q ꝓhibẽt᷑ ſciaꝫ phycalẽ audire h̄ ex ercitiũ vl᷑ ꝓhibitũ de q̄bus in.c.nõ magno.š.e. ⁊.j.c.ꝑxio ꝓhibet᷑ eni eis ſtudere ĩ hac ſcia ꝓpt̄ exercitiũ vñ ex quo ꝓhibet᷑ ſtudiũ videt᷑ eis ꝓ hibitũ exercitiũ ar.c.tue.de ꝑcu.⁊.l.oꝛatio.ff.d̄ ſpon.⁊ in reg.cũ q̄d.⁊ q̃õ ibi nõ. Jo.an.ĩ mer.d̄ reg.iur.li.vi. Jn alijs vero ſi ſunt ĩ ſacris vl᷑ bñ ficiati dicerẽ idẽ ſi habẽt cõpetenter vñ viuant q꞉ nemo militans deo ⁊c̄.vt.in.c.i.š.eo.⁊ q̃õ.š. dixi. Cõſtituti vero in minoꝛibus vl᷑ ĩ ſacris nõ bñficiati non crederẽ eis hoc officiuꝫ iterdictũ ar.c.i.de poſtu. Jtẽ q꞉ nõ reperit᷑ eis hoc exer citiũ interdictũ ⁊ facit iſte tex.ĩ eo q̄ ꝓhibet eis iſtã artẽ chirugie q̄ aduſtionẽ vl᷑ iĩciſionẽ iducit ſꝫ ĩ phyſica iſtud ceſſat vñ nõ ita cõtigit ꝑiculũ moꝛtis directe ĩ phyca ſicut ĩ chirugia. Sꝫ q̄ ro an exercens hãc artẽ chirugie efficiat᷑ irregu laris ſiue ſit clericus ſiue laicꝰ. So.cõclude hec nũc dicta.doc.ſic q̄ ſi moꝛs vel mẽbꝛi detrũcatõ ĩde nõ ſeq̄t᷑ neo illoꝝ irregularitatẽ icurrit ar.ĩ cle.ſi furioſus.de homi. Sꝫ clericus exercens ꝯ ꝓhibitõeꝫ iſtius.c.poterit puniri vt.š.dixi ⁊ dicunt doc.q̄ ſi monitus nõ emẽdauerit pote rit deponi.ſi vero ſequat᷑ moꝛs vel mẽbꝛi detrũ catio clericus ꝓhibitus oĩo efficit᷑ irregularis ẽt ſi nõ fuit ĩ culpa q꞉ dedit operã rei illicite iõ iputat᷑ cãus ĩde cõtingẽs vt ĩ.d.c.tua.de homi. ⁊ q̃õ ibi nõ.laicus aũt nõ exeq̄ ĩ culpa nõ reperi tur de quo dicẽdũ vt ĩ.c.ad aures.ꝑalẽ.ſecus ãt ſi fuit ĩ culpa q꞉ iperitia iputat᷑ medico.vt.l.illi citas.§.ſicuti.ff.de offi.ꝑſi. ¶ Uenio nunc ad vltimam ꝑteꝫ.ſ.ad.§.nec quiſq̃ꝫ. ⁊ quero q̄liter fiebat purgatio in aqua frigida. So.dicũt doc. q̄ iplebatur vas aqua tante ꝓfunditatis q̄ ex cedebat altitudinẽ hominis ⁊ ponebat᷑ purgã dus ſuper ea ⁊ dimittebãt eũ cadere ⁊ ſi attige bat funduꝫ uaſis inocens iudicabat᷑.aliter iudi cabatur nocens.ĩ feruenti vero aqua vel ferro candenti fiebat quando quis per illa non lede batur ¶ Ultimo queritur quid appellatur mo nomachia. So.dicunt doc.q̄ eſt ſingularis pu gna ⁊ dicitur a monos quod eſt vnũ ⁊ machia quod eſt pugna quaſi vnius ⁊ alterius pugna. ſic duellum quia duoꝝ bellum ad eſſe enim pu gne duo neceſſaria requiruntur ⁊c̄.

SAper ſpecula

Hoc intendit in ſũma. Cõſtitutõ turo nenſis cõcilij puniẽs religioſos audiẽtes leges vl᷑ phycã ẽ canon late ſnĩe ⁊ icidẽtes ĩ illã debẽt ꝑ oꝛdinarios puniri h̄ ꝑ.2ꝰ extẽdit dcãm cõſti tutõeꝫ ad habẽtes dignitates ⁊ ꝑſonatus ⁊ ad p̄ſb̄ꝛos ⁊ ps huius.j.de mag.⁊ ꝑule.ſup ſpecu. Diuidit᷑ in q̄nq̃ꝫ ꝑtes.ꝑ põit deciſũ exoꝛdiũ 2ꝰ ibi ꝯ relatio turonẽſ ꝯcilij.tertio ibi veꝫ opinio nes varias circa illud.q̄rto ibi nos determiatio q̄nto ibi q꞉ vero cõſtitutõeꝫ extẽdit. ¶ Nõ ibi ad audiẽdũ iũcto.c.nõ magno.š.eo.q̄ ſcholaꝛ audiẽs vnã ſciaꝫ ⁊ ĩ ea ſtudẽs dicit᷑ eam legere nã cũ.c.ñ magno.loq̄ret᷑ de religioſis exeũtibꝰ ad audiẽdas leges vl᷑ phycã hoc.c.illã ꝯſtitutio nẽ referens dicit de audiẽtibus.ius.n.iterꝑtãs debet intelligi ſm ius iterꝑtatũ ⁊ de hoc aliqd. j. ¶ Nõ 2ꝰ q̄ ꝓbabiliter poteſt dubitari an per iſta verba ſic excõicatus ab oĩbus euitet᷑.⁊c̄.ꝓ ferat᷑ ipõ iure excõicatio .nã.c.nõ magno. loq̄ bat᷑ ꝑ iſta verba ⁊ tamẽ inſurgebant opi.varie. papa aũt exꝑſſe h̄ voluit d̄clarare ⁊ dixit q̄ dce tero tales foꝛẽt ipõ iure excõicari ⁊ ſic papa no luit ꝓbabiliter pꝛeteritos ligari.ad hoc vide cir ca intellectũ huius vbi decetero quod nõ.glo.ĩ c.vno.de poſtu.ꝑla. ĩ vbo decetero ⁊ q̃õ nõ.ĩ.c. ſi.j.de ſpõ.duo.ex quo credo q̄ ſi hodie ſilia v̄ ba ꝓferantur a iure vl᷑ ab hoĩe nõ deberet dici ĩ diſticte q̄ iducãt ſñiaꝫ ipõ facto cũ papa ſolum fuit in cãu noſtro illa vba iteꝑtatꝰ ⁊ cũ vtat᷑ ꝑtiꝫ h̄ vbo volẽtes q̃õ nõ ẽ iuris antiq declaratiuuꝫ ſꝫ noui iuris iductiuũ vt nõ.gl.ĩ cle.vna.de offi. vica.⁊ ĩ cle.vna.de re.ꝑmu.ex ꝯiecturl aũt poſſit h̄ depꝛehẽdi iuxta nõ.in.c.i.de iudi.ſic intelligo

q̃ dixi i .d.c. ſi magno. Ex p̃dictis inſero c̃t Do.
An. h non bñ dixiſſe.q i quodã notabili dixit.
q per talia vba a iure ꝓlata ſert̃ ipo iure excõi
catio.non.n.ponderauit p̃dicta. q̃ ex ꝯiecturis
poſſent accidere.vt inꝑ̃tatio ſiat q ſit canõ la-
te ſñie.credo q ſi mã ſubiecta ẽ grauis viſilr põ
derata erit canõ late ſñie alit̃ ſecus.ar.cle.exiui
de paradiſo.§.itẽ qꝛ.de v.ſig. Si aũt ꝓferũt ab
hoie.conſiderabim̃ an proferẽs eẽt i actu ferẽ-
di ſñiam excõicatõis vt̃ ne vt̃ q̃d ſile. Nõ tr̃io
q icidẽtes i excõicationẽ i cãu hu⁹.c.ñ pñt ad
aliquos honores ſine pape diſpẽſatione ꝓmo
ueri.⁊ h apte inuit lr̃a ibi totius ſpẽ ꝓmotiõis
⁊c̃.vnde põdera vbũ totius.⁊ ſic nec ad ordies
nec ad bñficia ꝓmoueri poterũt.arg.c.ſolite.d
ma.⁊ obe.⁊.xix.di.ſi rõanoꝝ. Nõ q̃rto q de-
liquẽs i loco ſtudij ſortit̃ foꝝ illius epi i cuius
dioceſi delig̃t.⁊ hoc ẽ generale ñ aũt ſpeciale i
caſu h⁹.c.ad hoc qd̃ le.⁊ nõ. in.c. qd̃ clericis.de
foro cõpe.⁊ i.c.poſtulaſti.eo.ti.q̃d dicendu ꝫ re
ſpectu abſolutõis fiende.dicã.j. Nõ quinto
q̃tuor penas quas icurrũt religioſi ⁊ clerici ꝓ
hibiti audire leges ⁊ phyſicã.⁊ hodie mlt̃i illa-
q̃ant̃ preſerti cuꝫ credant ſtudiuꝫ i hoc a papa
ꝑuilegiatum.qd̃ i veritate non eſt.nã cum eſſe ꝫ
ſcholaris bononie fui deputatus cũ q̃buſdam
alijs ad videndum oĩa ꝑuilegia illius ſtudij. ⁊
inuenimus q de audiendis libere legibus a per
ſonis hic ꝓhibit̃ fuerat ꝑuilegium pluries cõ
ceſſum ad tp̃s decem annoꝝ tãtũ. qd̃ tp̃s tunc
diu erat elapſũ.⁊ tñ multi ꝓhibiti ſtudebant
i legibus credẽtes ꝑuilegium fuiſſe perpetuũ.
nec per hanc credulitatem euadebant penas h
expreſſas.cum eſſent in culpa i non videndo ꝓ
us priuilegium.exquo attendebant actum a iu
re ꝓhibitum.videt̃ eniꝫ craſſa ⁊ ſupina igno
rantia que non excuſat c̃t a pena excõicationis
vt in.c.ij.de conſti.li.vi.⁊.c.ij.de temp.ordi.eo.
li.vnde vr̃ affecta ignorãtia vt ibi dr̃.⁊ hoc nõ.
an aũt hodie illud ſtudiuꝫ bononie ſit i hoc pri
uilegiatum.ignoro.ſed iſtruantur volentes au
dire i illis ſciẽtijs per p̃dicta. ⁊ per hoc dico
q caueant ſtudentes in hoc ſtudio ſenenſi.nam
hoc ſtudium tale priuilegium ſpecifice non ha-
bet.ſed papa conceſſit priuilegiuꝫ quod habet
ſtudium bononienſe.An aũt per hanc conceſſi
onem veniant priuilegia poſtmodũ cõceſſa illi
ſtudio bononienſi. res non eſt ſine dubio. ſed
dico q debent diligenter ponderari verba vtri
uſqꝫ ꝑuilegij.⁊ maxime priuilegij conceſſi ad i
ſtar alterius.⁊ vide de hac queſtione per Bal.
i.l.omnia ꝑuilegia.C.d ſacroſã.eccle.vbi r̃fert̃
Guil.formaſſe q̃õnẽ i his t̃minis. papa ꝯceſſit
ſtudio toloſano omnia ꝑuilegia pariſienſis ſtu
dij.querebatur an venirẽt ꝑuilegia poſtmoduꝫ
conceſſa ſtudio pariſienſi.⁊ determiauit Guil.
q non.quia priuilegiuꝫ non extenditur ad non
cogitata veriſimiliter ſicut ſunt ea que poſtea
acciderũt.Sed Bal.ibi diſtiguit q aut priuilegi
um fuit conceſſuꝫ ſub determinatione tp̃is.pu

ta quia conceſſit priuilegia conceſſa illi ſtudio
⁊ tũc reſtrigitur ſecũdũ ꝑuilegiũ ad iaꝫ conceſ-
ſa.aut fuit conceſſũ cuꝫ extenſione.quia cõceſ-
ſit conceſſa ⁊ concedenda vel per ſiſĩa verba. ⁊
tunc eſt clarũ q ꝑuilegiũ dꝫ extendi ad poſtmo
dũ conceſſa.aut conceſſio fuit facta ꝑ vba indefi
nita.⁊ tunc ſi põt apparere de mẽte ex aliq̃bus
verbis illa ſeruanda eſt.vt i.c.itelligẽtia.d ver.
ſig.al̃.aũt ſtat i dubio cũ Guil. vt nõ extẽdatur
ad poſtmodũ conceſſa.cũ priuilegiũ ꝯ ius ꝯceſ
ſũ ſit ſtricte itelligẽdũ ⁊ inꝑ̃tãdũ ſꝫ vba.c. por-
ro.de ꝑui.⁊ nõ p̃dcã ꝓ q̃b⁹ remitto te ad nõ. in
ſili.i.c.qꝛ circa.vbi tex.optim⁹ de ꝑui. vbi vide
⁊ ꝑ Jo.an.i r̃gl̃a cũ q̃d ꝓhibet̃ i ſolutõe q̃õnis
d re.iur l.li.vi. Sed queritur circa predicta.q̃d
ſi reuocarentur ꝑuilegia ſtudij bononiẽſis.nũ-
quid tacite videantur reuocata ꝑuilegia ſtudij
ſenenſis. cum ſint conceſſa ad inſtar illoꝝ.
Guil.i.d.l.omnia priuilegia.tenuit q non quia
iam fuit queſitum ius ſtudio ſenenſi. ideo non
ceſſat per reuocationem alioꝝ ꝑuilegioꝝ. ⁊
idem ibi Bal.dicit tamen q q̃ñqꝫ ratio ſe habꝫ
per modum cauſe fiende q̃ñqꝫ ꝑ moduꝫ cauſe
eſſẽtie.primo caſu ſufficit q ratio fuit tempore
conceſſionis quia tunc habuit ſuum effectum
ꝯſũmatum vt in cãu nr̃o.2⁰. caſu deſtructo vno
deſtruitur ⁊ reliquum.ar. in.l.ſi.ff. de excep. ⁊
obſcure loquit̃ vt ipſemet fatetur ſꝫ vult dice-
re q quandoqꝫ ratio conceſſionis nõ dependet
a futuro q̃ñqꝫ ſic.vt .ſ. Aduerte q̃m hec faciũt
ad q̃õnẽ nõ.quã poſuit glo.i cle.dudũ .d ſepul.
i verbo ꝯfeſſionẽ.vbi dat̃ ptãs fratribus abſol
uẽdi ita tñ q nõ hẽant ãplioꝛẽ ptãtẽ q̃ꝫ curatis
ꝑrochialib⁹ ſit a iure conceſſa.q̃rit ibi nũc gl.an
epo reſtrigẽte ptãtẽ parrochialiũ in aliq̃b⁹ que
ſibi r̃ſeruat videatur per conſequentiã r̃ſtricta
ptãs fratrũ.⁊ determinat ibi glo.q ſic.ſꝫ certe du
bitari põt de illa determiatione.⁊ potius tenereꝫ
oppoſitũ ꝑ p̃dicta. Itẽ ꝑ vba illi⁹ cle. vbi papa
dat ptãtẽ fratrib⁹ tãtã quãtã a iure eſt ꝯceſſa cu
ratis ſacerdotib⁹.vnde põdera vbũ a iure ⁊ tp̃s
ꝯceſſiõis.veniũt ẽ oẽs caſus ꝑt illos quos ius
penaliter reſeruauit epis.papa aũt ñ habuit ibi
reſpectũ ad ꝯſtitutões epoꝝ que variant̃ ſꝫ lo-
ca ⁊ tp̃a ⁊ i facto ꝯſiſtũt.ar.de ꝯſti.c.i.li.vi.cum
ſi.⁊ nõ bene p̃dcã. Nõ vlteri⁹ ex tex.q ſtu
diũ theologie dꝫ eẽ magis ꝑuilegiatũ q̃ꝫ ciuile.
fac̃ ad nõ.in.c.fratnitati.de cle.nõ reſi.⁊ i.c.ſup
ſpecula.d magiſ.⁊ credo poſſe attẽtari q ſtudi
uꝫ iuris canonici non excludat̃ ab h fauore. qꝛ
ſcia canõica ẽ ꝑs diuine. Eſt ei in mult̃ extracta
ab auctoritatib⁹ noui ⁊ veteris teſtamẽti. vt dicit
tex.in.c.qualiter ⁊ quando.de accu.vt patet ex
ipſi⁹ iſpectõe ⁊ maxie i decreto.hic appellatur i
mult̃ locis ius diuinũ.vt i.c.nimis.de iureiur l.
⁊.c.i.de iura.ca.⁊ quod ibi nõ. Vltimo nota
multa notãda que ſonãt in perſonatuꝫ.vt patet
i verbo ad archidiaconos.⁊ quid ſit perſonat⁹
⁊ i quo differat a dignitate.vide qd̃ dixi i.c.de
multa.de p̃hẽ.Expediã p⁹ gloſas applicando

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

dicta docto. quatenus congrue ad illas appli-
cari poterũt. Prio igit̃ q̃ro quãdo icipiũt cur
rere iſti duo mẽſes de q̃bus i tex. So. glo. ij. q
tp̃e huius ↄſtitutõis ſeu publicatõis ⁊ idẽ ꝫ gl.
Pe. dicẽs q hodie ceſſat iſtd̃ tp̃us duoꝝ men-
ſiũ cũ hec ↄſtitutõ iãdudũ fuerit publicata ⁊ ſic
apte inuit q hodie ſtudẽtes i his facultatibus
iterdcis ip̃o fc̃o ſine expectatione illi⁹ tp̃is ſunt
excõicati ⁊ iſtis penis ⁊ alijs h̃ ↄtẽtis obnoxij.
Aduerte tamẽ latius colligẽdo q̃ ſcibũt doc. h̃
ſup tex. q2 mã ſparſiꝫ poſita igerit difficultates
vt dicit tex. s. i ꝓhemio huius cõpilatõis i hoc
eni paſſu tres reperiũt̃ opi. p̃ncipales p̃ma fuit
glo. ſc̃da ẽ huic ↄ̃ria. nã dixerũt q̃dã q oli ꝫ cõ
ciliũ turonẽſe aſſignabat̃ iſtud tp̃us duoꝝ men
ſiũ ꝫ hodie per iſtũ tex. hoc fuit inouatũ ſãcitũ
vt ip̃o fc̃o incurrãt excõicatõeꝫ p tex. ibi vt d̃ ce
tero ⁊c̃. ꝫ Hoſt. nõ placuit hec opi. p iſtũ tex in
fi. lrẽ vbi videt̃ conſeruare illud tp̃us vt patet
ibi. j. ſpaciũ p̃ſcriptũ ⁊c̃. ⁊ h̃ dictũ Hoſt. tenuit
Uin. ⁊ placuit Inn. ſed i. c. ñ magno. tenuit ip̃e
Inn. p̃mũ. ſ. vt hodie ſit fc̃ã inouatõ ⁊ idẽ Hoſ.
hic rñdens ad iſtum tex. i fi. q nõ loq̃t̃ de reli-
gioſ' ꝫ de ſecularib⁹ clericis Jo. an. ⁊ do. An.
ſimplicit̃ trãſeunt recitando. Tertia opi. p̃ncipa
lis fuit Uin. q dixit ẽt hodie tp̃s duoꝝ menſiuꝫ
habere locum ⁊ illud currere ab exitu ip̃i⁹ mõa
ſterij hac. de cauſa vt audiant has ſcientias int̃
dictas. Et idẽ Inn. Pe. ⁊ Abb. ⁊ h⁹ quo ad re
ligioſos q̃ad ſeculares vero currit ab iceptõne
auditus. ⁊ cũ hac opi. tranſit Jo. an. h̃ ſup glo.
⁊ hãc ptẽ ſeq̃t̃ do. Car. ⁊ do. Pe. de ancha. tũ
vt euitet̃ iuriũ correctio. tuꝫ q2 iſtud. c. venit ad
declarandũ penã ⁊ ad eius augmẽtũ diſponẽs
vt excõicatio intelligat̃ inflicta ip̃o fc̃o i alijs q̃
remanet conciliũ turonũ imutat̃ ar. i. l. p̃cipim⁹
C. de appel. in fi. nõ ergo icurrũt excõicatõem
niſi poſt lapſũ duoꝝ mẽſiũ etiã ſi certũ ſit ante
eos ad monaſteriũ redire nõ poſſe ar. c. cõmiſ-
ſa de elec. li. vi. ſm eos hãc eandẽ opi. videt̃ ta-
cite formare Jo. an. i tex. ſup v̈bo redierint vbi
eiect̃ q̃buſdã opi. cõcludit q iſtud v̈bũ poſitũ i
c. ñ magno. iducebat difficltatẽ ⁊ opi. q̃ recitat̃
hic q̃ſi illi eẽnt ſicut excõicati euitãdi nõ autem
erunt excõicati. vnde erãt opi. an illud v̈buꝫ eẽt
ſimilitudinariũ an v̈itatis exp̃ſſiuũ ⁊ ideo dicit
q ip̃õ fc̃õ eſſent excõicati ⁊ hec opi. veriſſima ñ
ergo itẽdebat h̃ papa tollere beneficiũ duorum
menſium ſed ſolũ vt nõ regratur ſentẽtia ab ho
mine ferẽda cũ eni h̃ veniat ad declarationẽ illi
us nõ debemus itelligere q voluerit i aliq̃ cor-
rigere p̃ſerti q2 pene ſũt potius moliende q̃ꝫ re
laxande vt i regula odia. ⁊ in regula i penis. de
re. iur. li. vi. ⁊ c. ſtatutũ. de elec. li. vi. p̃terea facit
tex. in fi. vbi in ſecularibus retulit ſe ad tp̃us p̃-
ſcriptũ nõ ergo erat ſublatuꝫ q2 al's opotuiſſet
de nouo apponere tẽpus. Itẽ papa voluit h̃ in
penis religioſos ⁊ iſtos ſeculares eq̃parare vt
pꝫ ibi hoc extẽdi volumus. q̃ debẽt eẽ equales
ẽti tp̃e viculãdi al' eni eẽt diſparitas in penis. ⁊
nota has meas cõſideratõnes que iudicio meo
multũ ſtrigũt ⁊ p h̃ ẽ ſublata opi. Hoſti. ⁊ alioꝝ
Ad opi. glo. dico q euidẽter eſt falſa per. c. non
magno. vbi papa voluit exp̃ſſe hoc tẽpus cur-
rere non a tẽpore conſtitutõis ꝫ a tp̃e exitus vt
pꝫ in verbo ſi vero exierit. vbi refert ſe ad illos
q̃ exierint. ⁊ infra duos menſes nõ redierint vñ
poſſibile fuit q ob hãc cãꝫ nõ exierunt poſt an
nũ ſi eni tex. aſſignaſſet illũ terminũ his q̃ iã ex
iuiſſent tunc poſſꝫ gl. ꝓcedere. Sed circa hoc
quero q̃d ſi religioſus exiuit cã audiendi leges
poſtea mutato propoſito cõtulit ſe ad theologi
am. So. dicit Inno. q ſibi nõ ꝓdeſt ad penas
euitãdas ſed oportet q redeat ad monaſteriuꝫ
iux̃ diſpoſitionẽ huius. c. ⁊ ſufficit ita p̃ſcriptuꝫ
eſſe dicit tamen q ſi abbas ſignificaret ei q iret
ad theologiã q tũc cenſet̃ reuerſus ad clauſtꝝ
ꝫ verba in hoc nõ ſonent. ff. de i ius vocã. q̃uis
ſicut purgat̃ vitiũ furti re apud furẽ remanẽte
d̃ auctẽ dñi. ff. de vſuca. ſi fur. Sꝫ ſi poſtmodũ
abbatis mãdato deſerto iteꝝ redijt ad leges in
cidit i hãc penã ip̃o fc̃o ſm eũ mihi nõ placꝫ p̃i
mũ dictum. puto eni q licet exiuerit cauſa audi
endi leges ex quo tamẽ mutato ꝓpoſito cõtulit
ſe ad ſcientiam p̃miſſã non icidit in penã licet ñ
redeat ad mõaſteriũ. moueor q2 ceſſat hoc cãu
rõ conſtitutõis de qua i. c. nõ magno. s. eo. in v̈.
vnde ne occaſione. vbi dicit̃ hoc ſtatutũ emanaſ
ſe ne viri ſp̃uales mũdanis rurſuꝫ actionibus i-
voluãtur que ratio ꝓrius ceſſat ſi ab his actio-
nibus mũdanis deſiſtant preſerti nõ inchoãdo
nã conſtitutõ p̃ſertim penalis ceſſat ceſſãte rõe
conſtitutõis vt. l. adigere. §. q̃uis. ff. de iur. pa.
vbi caſus. ſi eni cõſtitutõ penalis extẽdit̃ p idẽ
titatẽ rõnis vt in. l. ij. ff. ad tercul. potius debet
ceſſare ceſſante rõe vt i. c. cũ ceſſãte. de appella.
Itẽ ceſſat h̃ cãu fauor theologice facultatis. p̃-
terea deus mutat ſñiaꝫ peccatore mutãte vitaꝫ
vt i. c. icõmutabil'. xxij. q. iiij. q̃ idẽ i ↄſtitutõe ec
cleſie ar. c. vt noſtꝝ ꝓdeat. i p̃n. vt eccl'. be. ⁊ ad
iſtũ tex. i. eo q regrit q redeat. j. duos menſes
dico q habuit reſpectũ ad effectũ quãdo. ſ. de-
dit opam ſcie interdcẽ vel ſtat i illo ꝓpoſito. nã
v̈ba debẽt itelligi cũ effectu p̃ſerti i penalib⁹ vt i
l. i. §. hec ãt v̈ba. ff. qd̃ q̃ſq3 iur. ¶ Opp. ⁊ vr̃ ẽt
q ceſſante hac cõſtitutõe mõachi ⁊ canoici re-
gulares debẽt repelli a p̃rocinãdo niſi ꝓ mona
ſterio ⁊c̃. vt i. c. ij. de poſtu. So. glo. iij. ſentit q
hic repellũt̃ tãquã excõicati vbi repellũt̃ rõe re
ligionis hec ſo. nõ multũ ſatiſfacit niſi de v̈bis
vnde Hoſt. dicit ⁊ meli⁹ q i. cãu huius. c. nõ ad
mittẽt̃ iſti ẽt ꝓ monaſterio ſuo ⁊ abbate impan
te ꝓ eo q ſunt excõicati aliter nulla eẽt pena ꝫ
eũ hec rõ ẽ bona ſed nõ quatenus ſe fũdat ſup
excõicatõe q2 tũc nullũ eẽt hic ſp̃ale cũ q̃libꝫ ex
cõicatus repellat̃ a patrocinãdo vt i. d. c. decer
nimus. de ſen. excõi. li. vi. vnde intelligo tex. iſtũ
q quãtũcũq3 iſti ſũt abſoluti tamẽ i penã nõ de
bent in aliqua cã admitti ad patrocinãdũ etiam
in caſibus in quibus al's religioſi admitterent̃

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

iuxta nō.in.c.ij.de poſtu.ꝛ in.c.cū J.ꝛ A.de re
iudi.puta ꝑ monaſterio ꝛ pro pauperibus ſm
Jo.ꝛ Abbi.hic ꝛ nō hoc vltimū.ꝛ vide qð nō in
d.c.ij.ſicut eni quātūcūqꝫ ſint abſoluti non poſ
ſunt ꝓmoueri abſqꝫ diſpenſatione ſedis apoſto
lice.vt hic ꝛ in.d.c.non magno.ita nec ad parro
chiandum admitti ne exerceant ſcientiā contra
prohibitionem iuris didiſcitam. Glo. in.v̄. preſ
byteros in effectu fac duo.p̄ querit an ꝓhibitio
iſta habeat locū in habentibus perſonatum non
curatum.2º an hēat locum i hñte eccleſiā parro
chialem.ſi alīs nō eſt presbyter. Ad primū reſpō
det ꝙ ſic.qð mihi plꝫ.qꝛ iſta lr̄a loqtur indiſtīcte
nec ad eſſe ꝑſonatus requirit ꝙ habeat aīarum
curā.imo ꝯriū ꝓbatur i.c.dudum.ij.de elec.
Ad 2m dubium rn̄det ēt affirmatiue.ſed hodie
dic tu vt eſt ꝺterminatū i.c.i.eo.ti.li.vi.vbi decla
rat ꝯriū niſi ecclīa ꝓochialis ſit plebania ſub ſe
hñs capellas vt ibi dr̄. ¶ Glo.i.v̄.ſpaciū fuit de
clarata ſup gl.ij.q̄ ad p̄maꝫ p̄tē. Sꝫ i 2a p̄te q̄rit
nūqd ep̄s poſſit illos abſoluē.ꝛ ꝯcludit ꝙ ſic ex
q̄ ꝯditor canonis abſolōnē ſibi nō r̄ſeruauit.idē
ēt tenet Goff. Jnn.ꝛ Ho.q dicūt ꝙ vtqꝫ ep̄s po
ſit abſoluē.ſ.ille i cui9 dioceſi ſtudet ꝛ ep̄s ꝓpri9
ipſi9 excōicati. Ab.tenuit ꝯriū q̄ ad ep̄ꝫ ꝓpriū
ꝑ nō.i.c.pe.de offi.lega.Ego dico lati9 ſic ꝙ aut
q̄rit de ꝓprio ep̄o ꝛ teneo ꝙ poſit abſoluē p.c.
nup de ſē.exco.li.vi.ꝛ ſi h̄ facere vult i ꝓp̄a dioce
ſi res ē ſine dubio.aut vult abſoluē i dioceſi alie
na.ꝛ h̄ cāu vr̄ tacite voluiſſe Abb.ꝙ n̄ poſſit per
illud.c.pe. Sꝫ ego alr̄ Abb.dico tibi ꝯriū qꝛ cū
h̄ caſu requirat in abſolōe cognitō cauſe ē iuriſ
dictiōis volūtarie que poteſt exerceri extra ter
ritoriū.vt in.l.ij.ff.de offi.procon.nō.in.c.nouit
de offi.lega.ꝛ hoc apte i abſolutione voluerunt
ibi Jnno.Ho.ꝛ Jo.de.lig.in.cle.q̄uiſ.de foro
cōpe.glo.m̄ in.d.c.nouit.vr̄ vacillare.ſed debent
reduci ad ꝯcor.per ſupradicta.an.ſ.fiat cū cau
ſe cognitione an ſine.ad.c.pe.qð loquitur in lega
tis volentibus abſoluere in caſibus reſeruatis
pape iure ſingulari qui non poſſunt niſi ſecūduꝫ
limitationem ibi traditam. Aut queritur de epi
ſcopo in cuius dioceſi ſtudet.ꝛ tunc in religioſis
credo ꝙ non poſſit qꝛ niſi r̄deant ad monaſteri
um nō videntur contriti cū conſtitō turoñ.conci
lij artet vt r̄deant ad monaſteriū niſi aliud dica
mus in excomunicatione propter periculum ne
decedant in via ar.c.qua fronte.de appel. in cleri
cis vō ſecularib9 poterit.tū quia i ſua dioceſi de
liquit.tum quia ratione reſidentie dr̄ epiſcopus
proprius.ar.eius qð de ſacerdote curato dicit
glo.nō.in cle.i.de priui. ¶ Ultima glo.querit an
omnes pene ſtatute contra religioſos habeant
locum in ſecularibus clericis hic prohibitis. Et
tandeꝫ concludit ꝙ ſic.ꝛ hoc videtur mihi indu
bitabile cum tex.in extendendo illam conſtōneꝫ
loquatur ibi in plurali.vt patet ibi hoc extendi
volumus ꝛc̄.vnde deriſorium eſſet dicere ꝙ cō
prehendat partem penarum ꝛ non omnes.vbi
enim verba clara ſunt ceſſet interpretatio.l.ille

aut ille.de leg.iij.ꝛ.l.non aliter.e.ti.ꝛ.c.ſi.de ver
bo.ſig.ꝛ hāc opi.ſequuntur hic communiter doc.
Nā ex cōtrario ſequeret vt dicit Jo.an.ꝙ qua
rōne non incurrant illas de quibus in glo.ita nec
reliquas. ¶ Nunc glo.explicitis pro declaratio
ne tex.ꝛ materie ſubmittā aliqua hic per doc.ta
cta.Et primo quero quid ſi religioſi non exeunt
clauſtrum.ſꝫ in clauſtro exñtes audiūt vl̄ legūt
facultates hic prohibitas. Hoſ. Jnno ſentit ꝙ ta
les non ligant penis hic contentis per tex.hic ꝛ
ſupra eo.non magno.qui diſponit contra exeun
tes clauſtrū.Ho.dic hoc procedere quo ad ver
ba ſecus quo ad mentem de quo hic in.v̄.quia
vero.adducit in ar.pro ꝛ contra.c.inter cetera
de offi.ordina.ꝛ dicit ꝙ hec indigent declaratio
ne conſuluit tamē ꝙ in hoc dubio debēt tales ſe
reputare ligatos.ar.c.illud.de cle.ex.miniſ.exi
tus enim monaſterij videtur ſecundum eum ꝙ
fuerit cauſa impulſiua huius conſtitutionis.ſꝫ
cauſa finalis fuit quia iſte ſcientie non conueni
unt religioſis cū ꝛ exercitium ſit eis interdictuꝫ
vt in.c.ij.de poſtul.do. An.ſequitur primuꝫ dcm
Jnno.quia pene ſunt odioſe ergo reſtringende
de pe.di.i.pene.ꝛ qð le.ꝛ nō i.c.ſtatutū.de elec.
li.vi. Aduerte pro dicto Hoſtien.facit tex.hic
in fine vbi in clericis ſecularibus prohibitis nō
ponderatur exitus eccleſiarum.vnde in eis di
cunt docto.ſuper tex.ꝙ ſpatium duorum men
ſiuꝫ cōputat a tp̄e audit9. Si vero i ſecularib9
procedunt pene vbicūqꝫ audiant vel ſtudeant.ḡ
fortius idem dōꝫ in religioſis quibus principali
ter iſte ſcientie fuerunt interdicte.vt.ſ.eo.non
magno.argu.in auct.multomagis.C.de epi.ꝛ
cler.ꝛ.c.cum in cunctis.de elec.ꝛ eſt fortis conſide
ratio.ſed nihilominus ſequor dictum Jnno.qꝛ
conſtitutio penalis non eſt amplianda.immo re
ſtringenda adeo ut non veniant illa que ex lata
verborum ſignificatione poſſent cōprehendi.vt
probatur in.c.cum in cunctis.de elec.iuncto.c.ſi
compromiſſarius.eo.ti.li.vi.c.ſtatutuꝫ.eo.ti.ꝛ
qð ibi nō. Jo.an.qui idem nō.in reg.odia.de re
gu.iur.li.vi.in mercu.ſed tex.in.c.non magno
de religioſis loquens ꝛ iſte illaꝫ conſtitutionem
referens loquitur de religioſis exeuntibus mo
naſterium cauſa audiendi leges ꝛ non redeunti
bus infra ſpatium duorum menſium.ergo non
debet habere locum pena in non exeuntibus.ſꝫ
ſtudentibus vel legētibus in clauſtro licet aliter
male faciant cum verba hoc non patiantur.ꝓ h̄
vide tex.i ſimili i cle.ne i agro.§.qꝛ vero.de ſta.
regu.iūcta gl.i verbo ipſo facto.nec obſtat ſi di
catur eādē eſſe rōnem i nō exeūtibus.qꝛ primo
negari pōt hoc cū magis delinq̄t r̄ligioſus exeū
do clauſtrū ex cauſa illicita.ꝛ deferendo mona
ſterium.ar.xvi.q.i.placuit.q̄ꝫ rem ipſaꝫ illicitam
i mōaſterio attētando.cū hoc vltimo caſu com
mittat vnuꝫ peccatum ꝛ i precedēti duo.merito
magis fuit ibi i pena exaſperandum ar.xxiiij.q.
.i.nō afferamus.ꝛ.ff.de pe.reſpiciendum.fac qð
nō.Jo.an.in dc̄a reg.odia. Jtem facit quod nō

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Jo.an.i.c.diſpēdia.de reſcrip.li.vi.vbi vult q̄ da ta aliq̄ identitate rōis dz h̄re locū diſpō.ll. ſz nō ipſius pena nō ob,qđ dr̄ i ſecularibus clericis.ꝓ ga ipſi nō h̄nt monaſteriū. ſcđo dico q̄ nō eſſet peccatū i eis attētare q̄ ſi i domibus ſtuderēt in iſtis q̄ euaderēt has penas.ga tex.iſte i vbo ga vo.ſolū voluit extēdere cōſtitutōez turoñ.ꝯcilij ad iſtos habentes pſonatus ꝛc̄.vt ergo iſta ſit vera extēſio debem⁹ facē illā cū oib⁹ ſuis q̄litatib⁹.ſ.q̄ñ exeūt ꝓprios lares cā audiēdi has ſcientias ꝛ effectualit̄ i eis dāt operā.nā cōſtitutio penalis nō ē multū laxāda maxīe cū ſcīa ex ſe ñ ē mala ſz ueccia ad regimē eccl̄ie vl̄is ſaltē i tpali b⁹.vt.j.dicā.ꝛ p h̄ facili⁹ deciduntur q̄ōes ſe.

¶ Quero q̄° qd ſi religioſus canoniſta vl̄ theologus vadat ad p̄cipiū amici icipiēt̄ i legib⁹ vel phyſica cā honorandi amicū.So.dic̄ Jnno.q̄ nō ē ſuū h̄ iterp̄etari cū quātū ad vba dānatur hic lectio ꝛ audit⁹.putat tñ q̄ papa r̄nderet talē ex mēte nō ligari.qa vba ſūt cū effectu itelligēda maxīe i penalib⁹.l.i.§.hec aūt vba.ff.qđ q̄ſq3 iuris.ꝛ.c.relatū.de cle.nō reſi.ſz ego dico tibi q̄ ēt q̄ ad vba talis nō includit̄ nec ligat̄.ꝛ miror de Hoſti.q ita ad corticē vr̄ pōderaſſe l̄raz.nā tex. iſte.ꝛ.c.nō magno.diſponit i religioſis exeuntib⁹ cā audiēdi leges.ſ.vt p̄cipalit̄ i eis ſtudeant cā ꝓficiēdi i eis ꝛ clare ꝓbatur i.c.nō magno in p̄i.vbi dr̄ q̄ iſti volebāt audire leges ſub p̄tetextu eccleſiaſtica negocia fidelius pertractandi ꝛ medicinam occaſione languentiū fratrū ꝛ ſubijcitur ibi q̄ ne occaſione ſcientie viri ſpūales iterum inuoluantur mundanis actionibus. iō ſtatutum fuit ꝛc̄.que omnia ceſſant in queſtione nr̄a quando religioſus exiſtens preſertim in ſtudio vadit cauſa honorandi p̄cipium alicu⁹ amici nā videmus ꝓ amico monaſterij pōt religioſus aſſumere ꝓcurationem ſeu aduocatōez etiā.in foro ſeculari.qa in cōſequētiā tractatur vtilitas monaſterij iuxta nō.per Jnno.ꝛ alios in.c. cū J.ꝛ A.de re iudi.ergo fortius licitū eſt ire ad honorandum p̄cipiū amici.

¶ Sed queritur tertio quid ſi ille qui incepit legere habet paucos ſocios propter quod ille religioſus vult eū cōtinue honorare. So.dic̄ Hoſti.ſe nō admittere talē honorē etiā ſi legērem extraordinarie vellz tñ ſemel i ſeptimana honorare.ꝛ hoc vt omnis fraus excludat̄.all̄.inſti.vi bo.rap.§.ſed nedū talia.ꝛ.ff.de trāſac.cum hi.ꝛ de diuor.quāto.cū ſi.placet mihi dictum Hoſti.quando iſte facerz in fraudez.ꝛ cum hoc exigeret continuationem duorum menſium per predicta. ſed vbi faceret ſine fraude dico ſecus per ſupradicta ꝛ ſatis videtur de mente Hoſti.fraus autem poterit dep̄hendi ex cōiecturis.vt in.c.ij.de renū.li.vi.l.dolum.C.de dolo.

¶ Quarto quero nunquid ꝑſona eccleſiaſtica hic prohibita poſſit aliquibus priuatim in camera leges vel medicinam legere So.Hoſti.concludit q̄ non ꝛ q̄ talis non euadat penas hic poſitas.quia ſtudium hic prohibetur ꝛ lectio.vt hic iuncto.c.non magno.ſ.eo.

lex enim nō debet eſſe impoſita verbis ſed reb⁹ vt in.c.cōmiſſa.de elec.li.vi. Ego dicerem q̄ aut legit in monaſterio proprio ꝛ nō incurrit penas de quibus hic per ea que.ſ. dixi de ſtudente in monaſterio poſt Jnnocē.in alijs queſtionibus. Aut extra monaſterium. ꝛ tunc pendet ab alia queſtione an.c.cum magno habeat locum in legente ſeu docente Hoſtien.videtur velle q̄ ſic ꝛ Jo.an.hic ſuper v̄.ſtudent vbi dicit q̄ iſtis religioſis prohibetur auditus.vt hic in p̄i. ꝛ lectio vt.ſ.c.non magno.ꝛ ſtudium.vt hic in v̄.non verum.ꝛ idem ſentit Jo.an.in regu.cum quid. de reg.iu.li.vi.in mercu .Sed in queſtionis ſolutione videtur illud reſtringere magis ad religioſos reſpectu legendi q̄3 ad clericos ſeculares.q2 iſte tex.de ſecularibus loquens non repetijt de legente de quo fecerat mentionem tex.in.c.non magno.ſ.eo.formauit enim ibi Jo.an.queſtionem in priuilegio conceſſo ſtudio vt perſone alias prohibite poſſint ibi libere in his ſcientijs interdictis ſtudere an per hoc videatur data poteſtas capiendi doctoratum ꝛ legendi magiſtraliter ꝛ poſt multa concluſit q̄ ante factum tenendū ē q̄ non cum omnia iſta videantur in iſtis iuribus procedere a pari.iō ꝑuilegiū odioſū nō dz extēdi vltra caſum conceſſū. fac̄ quod nō. glo.i c.ſi canonici.de offi.ordi.li.vi.Sz poſt factū putat q̄ ſecularis clericus nō ſit cēſend⁹ ligat⁹ quia hec iura expreſſe nō ꝓhibēt ei niſi auditū ſeu ſtudiū.ex q̄ ergo ꝯcedit̄ ꝑ ꝑuilegiū q̄ pñt libere ibi ſtudē.g° vr̄ ſibi cōceſſū illud qđ venit acceſſorie ad ſtudiū.ſ.facultas aſſumēdi doctoratū. ꝛ per ꝯñs legēdi.ſz in religioſis dubitauit.ga.c.ñ magno.iūcto iſto vr̄ eis ꝓhibere lectōem auditū et ſtudiū.vno ergo cōceſſo nō veniūt alia ſpāliter ꝓhibita ar.i.l.qđ vo ꝯ rōez.ff.de.legi.ꝛ q̄3q3 videtur hec ſubtilit̄ dcā.tñ ſi qs vellz ſubtilit̄ hūc paſſū cōſiderare poſſz dicē ꝯriū.

¶ Et aduerte q̄ſo diligēter.nā dico q̄.c.nō magno.ñ loquitur ō legētib⁹.i.docētib⁹.ſz ō addiſcētib⁹. vñ ponit̄ ibi legē largo mō.ga oīs q ſtudet vt ꝓficiat legit. p q̄ fac̄ etymologia vocabuli.nā dr̄ lex a legēdo.vt dic̄ Jſidor⁹.v. etymologiaꝝ.ꝛ iō Jo. an.ſup r̄la nemo pōt. li.vi.i mercu. h̄ apte ꝓbat rōe l̄re i.d.c. ñ magno.dr̄ eiz ibi q̄ r̄ligioſi exeūt ad audiēdū leges ꝛ phyſicā ſub p̄textu ꝯſulēdi lāguētiū fratrū corporib⁹ ꝛ eccleſiaſtica negocia fidelius ꝑtractādi.ꝛ ſic vt poſſint ꝓficere ꝛ edocti agerēt p̄dicta.h̄ ēt apti⁹ ꝓbat l̄ra huius.c.q̄ referēs mentē ꝛ q̄ſi vba illius cōſtitutōis vbi ille dixit de legētib⁹ iſtā vo declarādo dixit de audiētib⁹.nec ē veꝝ q̄ iſta ꝓhibeat auditum ꝛ illa lectōem vt voluit Hoſti. de q̄ miror.ga hec l̄ra ſolū venit ad declarādū illā.nil antē adducit de nouo niſi q̄ aten⁹ q̄ r̄ligioſi icurrāt excōicatione ipſo facto.ꝛ q̄ hec cōſtitutio extēdit̄ ad habētes pſonatū.ꝛ ad p̄ſbyteros.vt h̄ ꝛ eodē mō dr̄ de ſtudio.nā ponit̄ h̄ ſtudiū ꝓ ipſis ſtudētib⁹.ſ.addiſcentib⁹.nam ſtudiū magis conuenit addiſcētib⁹ q̄3 docētib⁹.ſtudē eiz ē valde cupē

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

hinc lrarū ſtudia dicta ſūt a cupiditate lectionū vt nō. Archi. in. c. in noua. xvi. q. vij. vnde qđ p̄us hic dixerat de audiētib⁹ poſtea ſbiecit de ſtudētib⁹ q̄ſi audientes ſint ſtudētes. q̄re cōcludo q̄ c. nō magno. ⁊ iſtud ſoluȝ loquit̄ in audientibus ſeu ſtudentib⁹ addiſcēdo. ⁊ iſti ſūt qui icurrūt penas p̄dictas. legētes aūt. i. docētes nō puto icurrē has penas nec ēt illos q nō ſtudēt vt addiſcāt q̄z verba illis nō ꝯueniūt vt pȝ ex p̄dictis ⁊ a vbis cōſtitutōis penalis nō eſt recedendum vt ſupra dictū eſt p̄ſertiȝ cū nō puto in eis ꝓcedere ⁊ militare rōnem q̄ eſt in addiſcētibus nam addiſcēs vr̄ moueri malo zelo. ſ. vt inoluatur rurſus actōib⁹ mūdanis in patrocinādo et ſibi⁹ vt innuit tex. in. d. c. nō magno. Item fauore theologie. vt exq̄ in actu addiſcendi eſt meli⁹ vt det opam theologie ſȝ ille q p̄us ſcientiā iſtā didiſcitā docet nō facit vt inuoluat̄ actōib⁹ mundanis imo cōicat alijs ſcientiā in ſe bonam ⁊ neceſſariā ad regimē orbis. fac qđ nō. glo. in cle. ij de magiſ. in verbo honorē. vel p̄ſuppoſito q̄ pecet nō tū tantū q̄ſtū ille q nūc icipit addiſcē merito nō dȝ in eo hr̄e locū penaꝝ diſpō. ⁊ p h̄ dicerem q̄ p̄uilegiat⁹ vt in his ſcientijs poſſit ſtudē vr̄ p̄uilegiat⁹ ad id qđ ſequit̄ ex ſtudio. ſ. ad doctoratū ſumendū ⁊ p ꝯñs ad legendum cum in doctoratu dat̄ ptās legendi. vt nō. in. cle. ij. ⁊ in l. magiſtros. C. de ꝓfeſ. ⁊ medi. li. x. hoc tamen ē magis dubitabile ⁊ ante factū conſulerē abſtinendū. ¶ Vltimo opp. cōtra lrām ⁊ p̄dicta. vr̄ eni q̄ min⁹ legitime ꝓhibeat̄ religioſ ⁊ maxie p̄latis ſtudiū ſcie ciuilis. nā. d. in ꝓhemio hui⁹ cōpilatōis mandat̄ vt oēs in iudicijs ⁊ ſcholis vtant̄ hac ꝯpilatōe. ḡ mandatū cēſet̄ omne id ſine quo illud explicari nō pōt vt in. c. prudentiā de offi. dele. ⁊ l. ad rem mobilē. ⁊ l. ad legatum ff. de ꝓcur. ſed nō poſſum⁹ vti niſi illaȝ ſciam⁹. ſcire autem non poſſumus niſi ſtudeamus in illa. ſed ſtuderi ⁊ pfecte intelligi nō pōt ſine noticia ſcientie legalis cum multa ſint in hac cōpilatōe ⁊ ſcia canonica que minime itelligi valeāt niſi data ſcientia legali preſertim cum multe leges ſint icorporate in decreto ergo debet illaꝝ ſtudiū pmitti maxime cum lex ciuilis ſit ps diuine ⁊ theologie ſcientie ⁊ locum ſuum neceſſario obtinet in eccl̄ia ſalteȝ quo ad regimen temporaliū que nō ſūt ꝯtēnenda. xij. q. i. vidētes. i. q iij. ſi quis obiecerit. vn̄ leges dicūt̄ ſacratiſſime . l. leges ſacratiſſime. C. d legi. ⁊ alibi dr̄ ſanctiſſima. vt in. l. i. ff. de var. ⁊ exor. ꝯgni. ⁊ p ora p̄ncipum dens illa dicitur ꝓmulgaſſe vt in. c. fi. xvi. q. iij. ⁊ in. l. fi. C. de p̄ſcrip. xxx. vl̄. xl. anno Ho Hoſti. formauit hoc contrariū ⁊ refert q̄ Rof. beneuentan⁹ in rubrica de rapto. poſt prin. dicebat q̄ papa cum duobus ſuis cōſiliarijs fecit ſicut vulpes faciunt qui dānant ceruſa cum illa ꝯmedere nō poſſunt Et dicit q̄ ad regimen eccleſie ſcientia ciuilis eſt ſumme neceſſaria ⁊ profecto ſatis inhoneſte locutus eſt de principe et recordari debuiſſet de. c. ſup ſpecula. j. de p̄uile. vbi dicitur q̄ raro occurrunt cauſe eccl̄iaſtice q̄ nō poſſunt canonicis ſtatutis expediri. Ideo Hoſtien. dixit hic ⁊ melius ad contrarium q̄ materia legum in canonibus contēta poterit ſine principali ſtudio lectione ⁊ auditu legum haberi ⁊ declarari p libros iuris ciuilis qui haberi licite poterunt ⁊ ſic p ſtudium camere ad hoc principaliter nō ordinatum ſed in finē melius itelligendi ſcientiaȝ canonicam poterit quis cōtrario ſatiſfacē. ¶ Et nō hoc vltimū q̄ licitum eſt religioſis ⁊ alijs h ꝓhibitis habē libros ciuilis ſciētie ⁊ in eis in camera ſtudē ad finē meli⁹ intelligendi canones nō autē principaliter propter ipſam ciuilē ſciētiam acquirēdam pro hoc allego bonū tex. in. c. turbat. ⁊ c. ſi quis grāmaticam. ⁊ c. de quibuſdaȝ. xxxvij. diſ. nam cuius finis bon⁹ eſt ipſum quoq̄ȝ bonū eſt. i. q. i. nō eſt putanda. Eſt enim ſcia addiſcenda pncipalit̄ ꝓpter deum ⁊ bonum publicum. p ſciētiam enī mundus illuminat̄ ⁊ ad obediēdum deo ⁊ miniſtris vita ſubiectorum informat̄. vt dicit tex. in auc. habita. C. ne fi. ꝓ pa. ¶ Et qui ad hunc finē eam cōſequitur nedū famam in hoc ſeculo ſed mercedē maximam in futuro. ¶ In cuius finē altiſſim⁹ nos ⁊ oēs alios tam preſentes q̄ȝ poſteros ſciētie inſiſtētes dirigat p ſuam ineffabilem clemētiam. Abbas.

¶ Finit lectura dn̄i Nicolai abbatis ſup tertio libro decretalū. Venetijs impreſſa ꝓuidorū virorum dn̄oꝝ Jo. de colonia. Johanniſq̄ȝ manthen de gherretzem ſociorūȝ impendio. Anno ſalu᷒ dn̄ice M°. cccc°. lxxviij. 4° nonas madij.

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

Regiſtrum.

a
vacat
omnipotentis
de ligna.
ſic etiam
b
caſu non
beneficio
ppoſitum
fecerit
c
pfeſſionem
occidentalis
q in
q faciat
d
oporteret
hic in
vt approbare
pondera
e
legatis
opponenti
receptio
talem quidam
f
videtur fateri
rainaldus
non eſt
in.c.ij.
g
nō bene
vide tex.
non poteſt
diaconales
h
ſi capitulo
no.infa.
vbi hanc
ad ſuperiorem
i
pſequi omnino
auctoritatem
in alienatione
ſuū exprimere
k
in officio
ad ſingulos
z.c.vacante
ſi acquiſiuit
l
haberet
ſi eſt
efficitur
adhibere
m
placet Jo.an.
l.quero
cum non
facta
n
vel hypo.
cite obligata
in pignoribus
de queſtione
o
obligationem
vbi hoc
clauſula
in fi.glo.
p
ppria bona
infero
abſens debet
vt ſic
q
in.c.querelam.
debet habere
octo quorum
ergo inferendū
r
de ſucceſſionibus
ſm vnum
ſe vſurariū
ſuperiores
s
cōmiſſio
nūquid autem
poteſt cōpelli
nō recuperat
t
diuina
decimas
§.verum
in.c.tua
v
certa iura
debebat
ſoluatur
confir.vti.
x
modica coactio
et ſatis
oliz de
vendi.ſed
y
prin.glo.
in mā
et.c.fi.
ſed aduerte
z
diſpenſatus
expediat
alr.diſtinguo
nō tenuerat
A
in.c.cum
ſufficit
licet contrariū
nō poteſt
B
preſentationem
p Jnno.
neceſſario
prelatus
C
preſentetur
ar.in.c.
ſ.illud
cenſus et
D
epi nulla
tex.ↄclude
celebrationem
cōſtitut in
E
Jn quadam
litteras
baptizatus
Jtem queritur
F
in duobus
ec.non alie.
quod nō
teneatur
G
cle.z.xvi.
facit optime
ſecularis
ille tex.
H
2º caſus
vt quia res
in fauorē
Caſus
J
nō vnum
z vile
.§.reſtat
ſexto

Finis

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

K R 264

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf